
meliora
spero

ORATORES
ATTICI

ET QUOS SIC VOCANT

SOPHISTÆ

OPERA ET STUDIO

GULIELMI STEPHANI DOBSON A.M.

TOMUS QUARTUS

LONDINI

EXCUDEBAT J. F. DOVE

ORATORES
ATTICI

ET QUOS SIC VOCANT

SOPHISTÆ

OPERA ET STUDIO

GULIELMI STEPHANI DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCII

TOMUS QUARTUS

ISÆUS DINARCHUS ETC.

LONDINI

EXCUDIT J. F. DOVE

(APUD QUEM ETIAM VENEUNT)

A. S. MDCCCXXVIII.

ISÆI DINARCHI
LYCURGI DEMADIS

ET

SOPHISTARUM

QUÆ EXSTANT OMNIA

INDICIBUS LOCUPLETISSIMIS

CONTINUA INTERPRETATIONE LATINA

ANNOTATIONIBUS VARIORUM

H. WOLFII H. STEPHANI TAYLORI REISKII
HAUPTMANNI MORI BECKERI OSANNI PINZGERI
ALIORUMQUE ET SUIS

ILLUSTRAVIT

GULIELMUS STEPHANUS DOBSON A.M.

REGIÆ SOCIETATIS LITERARUM SOCIUS

PRÆFIGUNTUR ADVERSARIA

NUNC PRIMUM PUBLICI JURIS FACTA

PETRI PAULI DOBREE

GRÆCARUM LITERARUM APUD CANTABRIGIENSES

NUPER PROFESSORIS REGII

LONDINI

PROSTANT APUD J. F. DOVE

A. S. MDCCCXXVIII.

PETRI PAULI DOBREE

ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΤΟΥ

GRÆCARUM LITERARUM APUD CANTABRIGIENSES PROFESSORIS REGII

ADVERSARIA

AD ISÆUM.

[AD PAG. ET VERS. EDIT. STEPH.]

[261] Legi Oct. Nov. Dec. 1823. Relegere et annotare institui, Feb. 9, 1824. De Isæo Jones p. iv—vi.

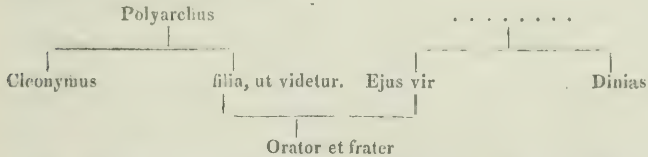
P. 9, 24. ed. nostr. fragm. In ἀγνοηθέντα latet nomen; an ΑΓΛΑΟϹΘΕΝΗ? Deinde manifesto leg. ἀλλ' ὄντα γε ἀδελφιδοῦν —.

15, pen. fragm. Lege, εἰσφορὰς λογίζῃ πόσας; Τόσας [καὶ τόσας. qu.] Κατὰ πόσον ἀργύριον εἰσενηνεγμένας; Κατὰ τόσον καὶ τόσον; Κατὰ ποῖα ψηφίσματα; Ταυτί. (Hæc Bekkerus p. 168.)

23, 24. fragm. Lege, οὐκ ἂν διά γε —.

De Cleonymi hered.

[263] Loquuntur Cleonymi ἀδελφιδοῖ.

Posidippus, 36, 33. 40. (39, 20. ed. nostr.) Diocles, 36, 35. (39, 20. ed. nostr.) Cephisander, 36, pen. (40, 10. ed. nostr.) Pherenicus, 40, pen. (43, 20. ed. nostr.) Ej. fratres, (43, 20. ed. nostr.) Simon, (41, 1. ed. nostr.) Non videtur fuisse e numero adversariorum.

35, 18. Lege, τοῦ πατρὸς τοῦ Κλ. ut p. 42, 10. ed. nostr.

36, 16. *Cavit, ne inimicissimus sibi inferias ferret.* Conf. Thucyd. III. 58. Isæum Menecl. prope fin.

36, 19. τῶν πολιτῶν. Inepte; nil prodest p. 40, pen. ed. nostr. Lege τῶν παρόντων. Verbum proprium, ut Menecl. p. 48, 7. ed. nostr. Arist. Nub. 1151, 2. (= οἱ παραγενόμενοι, Menecl. p. 52, 3. ed. nostr.) Etiam in fine or. d. h. Philoctemonis hæreo in πολιτῶν 62, 42. etsi illic multo tolerabilius.

36, 20. οὐδὲν πονηρὸν [ἐγκαλεῖ]. Vide Aristoph. Pac. 362. (Hic, non post πατρὶ, om. ms. vocem ἐγκαλεῖ, teste Maio.)

36, 25. Malim, οὐ περιεῖδεν.

36, 42. Ἀρχωνίδην. ἄρχοντα Jonesius. Imo delenda glossa, ἄρχοντίδην^λ.

37, 5. Malim, ἔχ. οὗτοι τολμῶσι.

[265] 37, 14. Si in Demosth. versarer, dicerem aliquid excidisse, et sensum supplendum, ἣν [ἑτέρῳ τινὶ, οὐχ ἡμῖν,] ὀργιζόμενος ἐποιήσατο. Sed argumentum continuat ad v. 22. quare nil solicito. Tentabam, ἢ ὅτε ὀργιζ.

37, 25. An pro ΑΕΙ leg. ΔΗ, *scilicet* (ironice).

37, 32. [ταύτης] τῆς δωρεᾶς.

41, 1. ed. nostr. Panormus, Atticæ scil. Ptolem. III. p. 210. ed. Basil. [Pausanias V. p. 391. alienus.] Memoratur in Maitt. Marm. Ox. No. 155. lin. 28.

41, 4. ed. nostr. *minatus est* ὅτι δηλώσει

ποτ' ἂν — Ita mss. Bekkerus et Maius δηλάσει, quum melius esset δηλάσειε. (Vide Matthiæ Gr. §. 506. p. 741.)

42, 10. ed. nostr. Πολύαρχος, p. 35, 18.

43, 6. ed. nostr. [οὗτοι γὰρ — διεκώλυσαν.] Dele, vel saltem pone post Κλεώνυμος εὖ φρονῶν lin. 11.

44, 1. ed. nostr. Lege, ὅτε λήψεσθαι.

[266] 44, 4. ed. nostr. Malim, ὦ πάντως ὑμᾶς. Deinde lego, ὅσῳ γὰρ ἂν [μᾶλλον] ἀποφαίνωσι — vel ad hunc sensum. Vulgata nata e seqq. v. 9. An, { ἕως / ἐν ὅσῳ } γὰρ ἂν πειρῶνται, mediis ortis e seqq.

De Meneclis hered.

[269] Defensio testis, qui διεμαρτύρησε filium (ποιητὸν scil.) Meneclis esse Actorem. Vide p. 45, 12. 48, 23. 54, 8. ed. nostr. Tempus p. 46, 18. 48, 12. 54, 12. ed. nostr.

P. 46, 28. ed. nostr. et sic infra in hac or. οὐδεὶς γὰρ μισῶν τινὰ ἱκετεύει αὐτῷ. Al. οὐδεὶς γὰρ μισῶν ἱκετεύει αὐτόν. An, οὐδεὶς γὰρ μισῶν τινὰ κήδεται αὐτοῦ!

46, 31. Lege, ὅ τι γὰρ ἂν ἐ. πεισθῇ, vel ὅτι γὰρ ἐ. πεισθείη.

46, ult. Ἠλείῳ. An Νηλεῖ (qu. Οἰλεῖ, Οἰνεῖ, Πηλεῖ) τῷ Σφηττίῳ. Nomen *Eleus* non per se damnandum. Noti sunt *Athenæus*, *Thessalus*, *Bœotus*, (Lacedæmonius?) Vide mss. ad Dem. Macart. p. 154.

47, 1. ἐπιδίδωσιν αὐτῷ μετασχὼν —. Mutilus locus. Sensus, ni fallor, "Dedit sorori meæ minas ±80, nempe dotem 20 minarum, et talentum ± in locum fructuum quos ceperat ex parte locationis bonorum orphani." Vide p. 50, 31. 51, 9. Nota genitivos cumulatos: Thucydidea p. 92. b.

47, 10. Lege, δοῦναι τὸν υἱὸν εἰσποιήσασθαι. (In Isæo Philoct. p. 58, 29. ὁ υἱὸς acute Bekker. pro οὗτος.) Vide p. 49, 21. et ult.

47, 14. Isocr. Ægin. 59.

47, 18. ἐπειδὴ προετίμησεν αὐτοὺς πάντων. Glossa, ut suspicor, ad superiora, ἐκ ταύτης τῆς οἰκίας etc.

47, 26. Lege, ἐγένετο. Vide p. 53, 9.

48, 6. εὖ νοῶν forsan del.

[271] 48, 9. Malim, ὡς οὐκ εὖ φρονῶν. Vide 48, 6. 49, 5. 20. 54, 2. Cleonym. 37, 22. Vulgatam, si tanti est, defendas, *non reprehenderunt, quippe quem sapere constaret*. Semper opinor Isæus εὖ φρονεῖν, nunquam φρ. sine εὖ. Et videtur fuisse formula legis.

48, pen. Malim, ἥνπερ εἰκός ἐστι.

49, 16. An, ταῦτα, τηλικαῦτ' ὄντα, ἐ.

49, 20. Lege, τίνα π. ἐχρῆν αὐτὸν τῶν σ.

49, 26. Dele μᾶλλον, var. lect. ad ἄλλον. Deinde, καταγνῶναι — ἐμοῦ ἐποιήσατ' ἄν. Vide Mœrim p. 115. Etiam p. 46, 26. lege, συγκαταγνῶσαν. Male Orell. p. 228. Ceterum ἀνθρώπους recte del. Bekk. ('ᾱν natum ex ἄν.)

50, 19. οἷς ποιεῖται. Dele syll. e proxima τοῖς natam. Malim, καὶ [τοῖς ἔργοις] οἷς ποιεῖ.

50, 28. Malim, δειξάτω ὅπου χωρίον.

50, 31. 51, 9. ὀρφανόν. Niciæ scil. heredem, p. 47, 2. Lysiæ orat. περὶ τῶν τοῦ Νικίου ἀδελφιδοῦ.

51, 3. Lege, κατοκώχιμον. Vide ad Mœrin p. 221.

51, 20. Satis proclive, ὥς γε δὴ ᾤμεθα, sed hæc otiosa post ἵνα δὴ — ad quod explicandum ascripta fuisse puto. Possis et, ὥσπερ δεῖν ᾤμεθα, sed præstat delere ut glossam.

[272] 51, 22. Quidni, τῆς Ἀφρ. τῆς Κεφαλῆσιν?

53, 30. ἐν τῇ φυλῇ τῇ ἐκείνου [καὶ ἐν τῷ δήμῳ]· var. lect. ni fallor, nisi mero casu e superiore, ἐγυμνασιάρχουν ἐν τῷ δήμῳ. Hic p. 291.

53, pen. Lego, π. ἐξουσίαν παρασχὸν ἄν. παράσχομαι certe barbarum, solœcum, ineptum. Saltem dedissent, παρασχοίην. Sed illud verum.

54, 8. Lege, ὡς ἄν τις ποιηθείη.

54, 20. Acerbius, ἀλλ' ἀφαιρῆται τὰς τ.

De Pyrrhi hered.

[279] Rectius, Κατὰ Νικοδήμου ψευδομαρτυριῶν.

Arg. καὶ αὐτοῦ. [Imo θεῖον αὐτοῦ Bekker.] Male. An, δὲ αὐτῷ — Φίλην, ὁ Ἐνδ.

38, 7. [ἥκει] φάσκουσα. qu. an del. ἥκει.

38, 8. [ὃς τετ. π. ἢ κ' ἔτη] Notandum, passim in hac oratione verba, locutiones, sententias, quasi de industria repeti; sed hoc quidem in loco suspicor ista delenda.

38, 17. Miror Reiskium, solicitantem ista, ἀναισχυντότατον τῇ μαρτυρίᾳ ὄντα ταύτῃ. Vide p. 42, 5. Matthiæ Gr. §. 403. (b) Isæus Dicæog. p. 51, 8. μαίνεσθαι αὐτὸν ἡγούμεθα τῇ λέξει. Hagn. p. 87, 11. παρασκευῆς.

38, 26. ἐγγυητὴ γυνὴ dicitur p. 45, 40. 44. ἐγγ. sine γυνὴ p. 40, 23. 42, 26. ἑταίρα γυνὴ nullibi. qu. utrum delendum γυναικὸς, an leg. ἐγγυητῆς γυναικὸς ἢ — θείῳ εἴη.

38, 30. Lege, Ὡς μὲν οὖν ἔδ.

38, 33. Putide bis περὶ αὐτοῦ τούτου, præsertim post p. 38, 25. περὶ γὰρ αὐτοῦ τούτου. Mox p. 39, 15. Satis, παρ' ὑμῖν τοῖς περὶ τούτου (nisi mavis περὶ αὐτοῦ) τὴν δίκην — et πρῶτον μὲν περὶ τούτου πυθέσθαι, p. 39, 2. Nisi mavis πρῶτον μὲν τούτου

π. ut Menecl. p. 49, 19. ed. nostr. παρ' Reisk. ut p. 46, 4. Dicæog. p. 50, 35.

[281] 38, 34. [ὁ μεμαρτυρηκὼς] Dele, nisi legis ὡς μεμαρτύρηκε. (Possis ὃ vel ᾧ, ut p. 38, 37.) ὥς φησι p. 39, 40. Per se bonum ὁ μεμαρτυρηκὼς, ut p. 42, 15.

39, 13. Dele, vel αὐτὴν, vel τὴν γυναῖκα.

39, 19. γυναικὶ ambiguum, *uxori* an *mulieri*. Melius esset θυγατρί. Sed præstat delere vocem. Sensus certe, *illegitimate, base-born*.

39, 27. Quid οὐδ', *ne—quidem*? Malim, τῶν γε μεμαρτυρηκότων οὐδενὶ, ut p. 39, 12. Ceterum errat Reisk. Testimonia recitantur familiarium et vicinorum.

39, 36. Lege, αὐτῶν.

39, 38. τῶν τούτοις μεμαρτυρημένων. τούτοις, verte *ab his*. sed quinam *hi*? Dele vocem.

40, 8. Lege, ἐξῇ et πιστεύητε.

40, 15. σταδίους εὐθὺς 300. Annon, ἐγγύς?

[283] 40, 18. [τὸν] Ἐρχιᾶ — Αἰθαλίδην, οἷς οὐδ' ἂν περὶ ὁτουοῦν πιστεύσειν ἀλλ' οὐδείς. μετὰ — Vel forsan ut locus sit non luxatus, sed mutilus: φασὶν οὗτοι. [ἀλλ' οὐκ ἂν διεπράξαντο] τοιαῦτα μετὰ τούτων, οἷς —— Ceterum de pleonasmo, ἀλλ' οὐδείς, vide Append. ad Porsoni Aristoph. p. 122. et ibi marg.

40, 28. Lege, οὑτοσί.

40, 35. Malim, λέγειν ἢ πράττειν. Vulg. nasci potuit e vicinis.

40, 38. ἔξειν. Vide p. 41, 38.

41, 3. ἐν. Vide p. 41, 7. 20. 45, 7.

41, 7. Malim, ἐπεγράψατο, ut p. 41, 13. Contra Reisk.

41, 15. καταστήσειεν [εἶναι] Sed vide p. 41, 4. 45, 22. et Reisk.

41, 8. ὁ δεῖνα — Clitareta
γυνὴ
Endius ὁ διώκων

ὁ δεῖνα
Pyrrhus — ἡ δεῖνα   Nicodemus
Phila—Xenocles.

41, 21. Primum lege ὁ ἀνὴρ καὶ ὁ θεῖος. Vulgatum πατρὸς e superiore versu defluxit. Deinde quædam excidisse videntur: καὶ ἡ μήτηρ [Φίλην ὀνομάζουσιν. πότερον ὡς ὁ πατὴρ] οὐκ ἂν ᾔδει ——.

[285] 41, 24. ἕνεκα τοῦ νόμου optime se habet. *quantum ad legem attinet. as far as the law is any security.* Vide ipsum Reisk. ind. Demosth. Sed impedita est periodus, forsan luxata.

41, ult. δοθησομένων [ταῖς παλλακαῖς]

42, 2. πονηρὸς Dem. de F. leg. §. 222.

42, 23. λαθεῖν ἂν ἡμᾶς ineptum, et e proxime sequenti huc tractum. Sensus λαθεῖν ἂν ταῦθ' αὐτὸν — Vide p. 42, 38. 45, 3.

42, 37. τῷ βουλομένῳ. Vide ad Arist. Plut. 929. Append. p. 110.

42, 41. ἠξίου ὡς προσῆκον. Aliquid desideres, ut efficiatur antithesis: εἰ αὐτὸς μὲν (εἰσποίητος ὢν) τριτ. Sed minore molimine, ἠξίου, μὴ προσ. ὡσ forsan natum e var. lect. ἠξίωσε. ἠξίου^{ωσε}.

43, 13. Ante οὖσαν, ὡς inserit Reisk. An, ὡς ἂν οὖσαν.

43, 19. Malim, πῶς οὖν ἄν τις — ἐξελέγχοι. Vel ἐξελέγχῃ sine ἄν. sed melius esset ἐξελέγξῃ.

[287] 43, 30. ὡς δ' οὐχ ὁμολογῶν πᾶς — (*and, as if to deny, &c. he offered to prosecute the witness.*) NB. ἐπεσκήπτετο, non — ψατο. Deinde v. 33. ineptissime, si quid intelligo, delent οὐχ Reisk. et Bekker. Primum dixisset ἐκεῖνό γε sine καί. Deinde, quid hoc argumenti? "Fatentur jure possedisse Endium; *nam* non Endii, sed prioris domini Pyrrhi, hereditatem adeunt." ὑπερβάντες non est, *viro Endio quiescentes*, ut vult Reisk. hic et in orat. principio, sed, *quum peterent hereditatem, petentes tanquam Pyrrhi, quasi nunquam possedisset Endius.* Hic est loci scopus manifestus, etsi rem non extra dubium poneret istud παρελθόντες etc. p. 44, 34. Hactenus omnia luce clariora, sed non negaverim quædam deesse post τελευτήσῃ ὁ κληρονόμος v. 38. Si falcem strenue immittas, omnia perpurges, δῆλον ὡς ὁμολογοῦσιν γενέσθαι· ὁ μὲν γὰρ Πύῤῥος —. Vide etiam an del. mox ἐπειδὰν τελ. ὁ κληρονόμος, et ὁ εἰσποίητος. Sed in hac oratione nitor non nimis quærendus.

[289] 44, 5. Lege, ὅσοι μὲν ἂν καταλ.

44, 7. ὅσοι δὲ δ. αὐτοῖς εἰσποιοῦνται — vel forsan αὐτοὺς, ut ὅσοι sit = ὅταν τινὲς, ut passim ὅστις. Matthiæ §. 481. obs. 2.

44, 10. Nil videt Reisk. p. 396. Sensus, ne, *quum a quovis facta esset ἡ λῆξις, liceret τῷ βουλομένῳ istum in jus vocare, et ab illo in se transferre hereditatem.* Angl. *to prevent a man of straw from claiming the estate, in order that his suborner may prove a better right.* Nempe, quum semel facta esset ἐπιδικασία, non licebat litem possessioni intendere, ἀμφισβητεῖν, nisi τῷ παρακαταβάλλειν. Vide Dem. Macartat. §. 18. Omnino vide Nicostrat. Philoctem. p. 56, 24. ἀμφισβητεῖν, Hagn. p. 83, 26. 84, 5. 17. 21. 23. 85, 7. 28. 31. 42. 45. 86, 2. 13. 26. 31. 87, 18.

44, 16. εἰς τὸν ἀρχ. Vide p. 45, 43.

44, 36. Lege, vel εἴ τις τῶν αὐτοῦ ἐ. vel εἴ τις ὢν γνήσιος τῶν αὐτοῦ ἐ.

45, 17. An, οὔτ' ἔστι, μὴ γενομένων γε —

sed, quum omne argumentum suppouat, γνησίαν esse filiam, malim tantum, οὔτ' ἔστιν, ἐγγυτ.

45, 20. An sensus? "Atqui dicent, si supervixisset Pyrrhus, aliquem alium ex affinibus ea lege adoptasset ut simul is duceret filiam; nam si totam hereditatem Endio destinasset, filiam ei simul dedisset." Sed vide an leg. ἀλλὰ, νὴ Δία, ἐντιγοῦν { ἐποιήσατο / ἐποιεῖτο / ποιήσαιτο } qu. Quomodo sensus erit. "Sed fortasse in controversiam adducent adoptionem Endii, quod Pyrrhus, quemcunque esset adoptaturus, addidisset conditionem filiæ ducendæ."

[291] 45, 28. [περὶ] πάσης τῆς οὐσίας ἐπιδικασ.

45, 33. 46, 5. 7. Harpocrat. γαμηλίαν.

45, 35. ἀναγνώσεται [δὲ] ὑμῖν.

46, 8. Recte R. delet ἔν τε τῷ δ. Vide hic p. 275.

De Nicostrati hered.

[293] 46, 26. Mss. ὡς οὔτ' μαρτ. An, ἴσως οὔτε?

46, 36. Lacunam arguit οἴδε μὲν οὐδὲ πρεσ. cui requiritur apodosis.

46, 40. Malim, οὐδὲν — ἀλλ' ἤ τί διέθ.

47, 26. Mss. πρὸ δὲ τούτων. Malim, πρὸς δὲ τούτοις.

47, 35. εἰ μὴ πάνυ μεγάλα τὰ διαφέροντα εἴη. Si vertis διαφέροντα cum Reiskio, *unless the pretensions of one or the other party should be out of all reason.* Possis, *unless one side shews a case decidedly better than the other.* vide p. 48, 35. Sed pro μὴ malim καὶ — *whatever the interest at stake.*

47, 40. τοῦ δὲ συμβαίνοντος. Intell. Reisk. quasi esset ἓν τῶν συμβαίνειν εἰωθότων. Nil affirmo, sed tento, τούτου δὲ συμβαίνοντος. *when this is the case.*

47, 42. Nesciunt testes εἰ veræ tabulæ ἀποφαίνοιντο. Quidni ἀποφαίνονται, vel saltem ἀποφανοῦνται?

[295] 48, 33. τἀλλότρια ἔχειν [ὑπάρχει].

48, 37. οἵ τε νόμοι ἡγοῦνται [δεῖν].

49, 13. ἔθαψαν. Quomodo cum p. 48, 28. concilies? ossa nempe, Athenas advecta ab iis qui combusserunt, sepulcro intulerunt.

49, 32. Lege, ἢ ἄλλοις ὅμοιοι πολῖται ἦσαν.

De Dicæogenis hered.

[297] Rectius, Κατὰ Λεωχάρους ἐγγύης. Tempus, δικῶν οὐσῶν, p. 51, 3. δυστυχ. πόλεως, στάσεως, p. 51, 5. 13. Corinthus, p. 51, 32. (μισθωτοῖς, p. 55, 3.) Lecheum, p. 54, 38. Cnidus, p. 50, 42. 55, 20. παίδων ὄντων τούτων, p. 51, 28. 80 minarum reditus, p. 51, 29. 54, 28. XII anni, p. 51, 3. X anni, p. 54, 28. belli tempore, p. 54, 28. 55, 32. Olynthii, p. 55, 35. Νησιῶται, p. 55, 35.

Dicæogenes, ad Eleusinem occisus, p. 55, 18.

Menexenus, Spartoli occisus, p. 55, 19.

Dicæogenes apud Cnidum occisus, p. 50, 41. 55, 19.	filia nupta Polyarto p. 50, 37.	filia nupta Democli Phrearrhio p. 50, 38. 51, 19.	filia nupta Cephisophonti Pæaniensi, p. 50, 39.	filia nupta Theopompo p. 50, 39. 51, 26.
adoptasse dicunt adversarii Dicæogenem Proxeni filium.	Orator.	filia, p. 51, 18.	Menexenus, p. 51, 35.	Cephisodotus, p. 50, 13. 40. 51, 21. frater sive soror p. 51, 30.

Proxenus, p. 50, 43.

filia p. 53, 27. Sed vide mox ad locum.	Dicægones p 51, 29. ab Harmodio originem repetebat, orationis fin.	Harmodius p. 51, 31.

[290] 50, 11. Melius videtur ms. lectio, διεψεύσμεθα.

50, 14. ἐγγυητάς. Leocharem et Mnesiptolemum, p. 52, 50. 54, 17.

50, 25. An transp. ὅσα ἔλαβε (vel παρέλαβε) — ἃ κατέλιπε? Certe omnia referenda ad Dicæogenem Menexeni filium. Sed quid sibi vult δοῦναι mox? Nemini obvenire defuncti bona κατὰ δόσιν, dicit p. 52, 16.

50, 33. Quidni, Λεω. καὶ Δικαι.

50, 42, Malim, ὁ Δικ. τουτουΐ, τουδὶ, vel τοῦ νῦν ὄντος, πατὴρ, vide p. 51, 39.

51, 21. τούτων γε ἅμα, vel delet particulam, Reisk. Forsan var. lectt. τούτων ἅμα τε ἐπ. et τούτων ἅμα καὶ ἐπ.

51, 28. Lege sine artic. πριάμενος καὶ κατασκάψας, κῆπον ἐ. *turned the site into a garden.* Bene illustrat Jonesius. Confer Herodot. IV. 86. fin. οὔτ' ἐστὶν οὐδεμίη νομιζομένη εἶναι Γλαύκου.

51, 31. Malim, συνεξέπεμψεν, *militem* scil.

[301] 51, 34. Lege, ἀλλὰ περὶ μὲν τ. Passim particulæ in mss. trajectæ, ut Nicostr. p. 47, 4. Ciron. p. 68, 38. Hic pp. 329. 371.

52, 6. Malim, δ' οὐκέθ' ἡγούμενοι πρ.

52, 9. Quidni, δύο γὰρ διαθῆκαι ἀπεφάνησαν?

52, 9. πάλαι πολλῷ. Non temere solicitanda. Possis tamen, πάνυ πάλαι, ut Philoctem. p. 57, 37.

52, 23. ἐξαιρεθεισῶν τῶν ψήφων. Suspicor dedisse, ἐξεραθεισῶν. *tumbled out.* λίθους, Arist. Ach. 340.

52, 37. Suspicabar lacunam, οὐκ οἶδ' ὅ, τι [δεῖ λέγειν· εἰ δὲ οὕτω φανερὸν πρᾶγμα ἀρνεῖται, τί οὐκ] ἂν ἐποίησεν; sed nunc acquiesco in vulgata. *quid peteret præsidii? quo se verteret?* (quominus ἄτιμος fieret.)

53, 5. καὶ ποιήσειν Reisk. ut p. 52, 41. Vide Meinek. ad Menandr. pp. 249. 577. Priore loco recte οὐ καὶ ποιήσειν Porsonus apud Kidd. p. 251.

53, 8. Vix mihi dubium, quin delenda καὶ φάσκοντος μὴ βεβαιώσειν. Non caverant de re quæ esset omnino inexspectata: vide seqq.

53, 13. Dele, ταῦτα τὰ μέρη. Per se bona, ut p. 52, 28. unde forsan petita, vel ex orationis initio.

[303] 53, 26. *suam* ἀδελφὴν *in matrimonium Protarchidi dedit.* Vulgatam recte damnat Reisk. Vix mihi dubium quin leg. ἀνεψιάν. Nempe jus suum exercens, quasi filius Dicæogenis (τοῦ Μενεξ.) ideoque tutor, κύριος, muliercularum, p. 51, 22. plane ut Eudius adoptivus, Pyrrh. p. 42, 26. seqq. — An intelligit Cephisophontis filiam, p. 51, 18. At huic obveniebat tantum dimidium ejus quod actoris matri. Quare hoc teneamus, legendum esse vel sic, vel ad eundem sensum, τὴν ἀδελφὴν τὴν αὐτοῦ ἐκείνου (i. e. τοῦ τὸν κλῆρον καταλιπόντος), nempe Democlis viduam, p. 51, 19. Sed quid si γενομένην significat, *the late wife of*—? Democlis uxor? Vide - - -.

53, 38. λειτουργιῶν. Vide p. 54, 30—55, 5.

53, 40. ἐξαίρετον vel ἐξαιρεθεῖσαν Reisk. Illud malim.

54, 8. 18. Priore loco οἷς αὐτοὶ, posteriore οἷς ἂν οὗτοι, Ald. et ut videtur B. Illud recte.

54, 20. q. ἂν κατεψηφίσατο?

54, 26. Lege, παραλ. — παρ' ὑμῶν (i. e. ψηφισαμένων, παρ' ὑμῶν accipere, i. e. τῇ ὑμ. ψήφῳ, vide p. 54, 35.) ut Hagn. p. 87, 6. 28.

54, 29. [εἰς] Διονύσια χορηγῶν. Vid. Arist. Ach. 1154. sed Apollodor. p. 67, 11.

[305] 55, 17. An, Δικ. μὲν ὁ τοῦ ἐ.

55, 18. Ὀλυνσίας ab Ὄλυνθος, ut Τρικορύσιος a Τρικόρυνθος, Arist. Lys. 1034. τῆς Ὀ. (Q. Ἀλλυσίας) ἐν Σ., ut τῆς Ἀττικῆς ἐν Ἐλευσῖνι, etc. Append. ad Porsoni Arist. p. 144. Et sic recte intell. Palmerius. Nempe in pugna apud Thucyd. II. 79. Ante Xm. 429. Sed de geographia videamus. *Bottiæorum erat Spartolus*, Thucyd. l. c. Sed quum habita sit oratio tempore belli a Laconibus contra Olynthios suscepti, quum jam vicina loca assumpsissent in ditionem Olynthii (Xenoph. Hellen. V. 2. 11. etc.), recte Isæus. [Etiamsi hoc aliter se haberet, facile potuit confundere geographiam orator: vide Boissonade Cl. J. N°. 34. p. 380.] Pugnam ad Eleusinem nullam novi, nisi quæ commissa est cum XXX tyrannis, post Thrasybuli et exsulum reditum ex Piræeo (Xenoph. Hellen. II. 4. 43. Ne tum quidem pugnatum esse videtur: vide Lys. p. 767. Reisk.) Cnidus, A. C. 394. Intelligit Jonesius pugnam ad Symen, Thuc. VIII. 42. Potuisset sane dici ista pugna ἐν Κνίδῳ, sed ne cum celeberrima illa A. C. 394. confunderetur, dixisset potius orator περὶ Κνίδον, ut περὶ Χίον Philoct. p. 59, 4. Deinde, si istam pugnam, belli Peloponnes. anno 20. vel 21. intelligis, quomodo οὐσῶν δικῶν, p. 51, 3.? nam intercedunt oligarchiæ ambæ; quibus durantibus conticuerunt judicia. Quid si legamus, ἘΝ ἉΛΙΕΥ͂ΣΙΝ (Thucyd. I. 105. Inscriptio Bibl. Reg. Paris. Vide Fastos mss. ad Olymp. 80, 2.) Incidet tum proavi mors inter res Persicas et bellum Peloponnesiacum; quod fere exspectes. — Ineptissime Ὀπύντιοι Jonesius, p. 55, 35. (Corrigendum vel δέκα p. 51, 3. vel δώδεκα p. 54, 27. neque fingendum in possessione mansisse Dicæogenem per decem *alios* annos post ea quæ narrantur p. 51, 3. etc.) Hæc referri non possunt ad bellum id quod subsecutum est, A. C. 378. vel 377. Nam tum Laconibus opem tulere Olynthii (Xenoph. Hellen. V. 4. 54.) Sed fateor me non intelligere ista p. 51, 3—15. de συμφοραῖς etc. quæ verbis pæne solennibus concepta

sunt. quasi de XXXviratu loqueretur. Hæc scripseram: sed, re diligenter excussa, deveni in eam sententiam, ut p. 54, 27. legerem δώδεκα. Turbas istas accidisse puto, quum occupata esset Cadmea a Phœbida Lacone, nempe Ol. XCIX. 3. annos XII post Cononis victoriam ad Cnidum. Factiones τῶν Λακωνιζόντων et τῶν Βοιωτιαζόντων tum sæviisse (certe quum post annos IV. Laconas ejecerunt Thebani exules) constat e Xenoph. Hell. V. 4. 19. et Schn. Quod ad συμφορὰς attinet, nunquam magis attritæ Athenarum vires. Xen. Hell. ibid. Isocrat. Antidos. 61.—— Relegi orationem; et ob p. 51, 17—33. servandam puto vulgatam p. 51, 3. et 54, 27. Nempe tempora sic constituo: A. C. 394. pugna ad Cnidum, prius testamentum; A. C. 382. posterius testamentum; A. C. 372. Oratio habita. Utrum miles iverit Harmodius Corinthum p. 51, 31. ambigo: tentaram Ὄλυνθον. (Confusa certe videntur nomina, Xenoph. Hellen. V. 4. 19. πόλεμος ἐν Κορίνθῳ οὐκέτι ἦν —.) Quod autem me turbabat, a parte Laconum stetisse Olynthios, A. C. 377. primum, defecturi erant cum reliquis Laconum sociis; deinde, si exules vel mercenarii ex Olyntho venerant, etsi ipsa civitas nondum se Atheniensibus adjunxisset, satis id esset Oratori.

[309] 55, 26. ἃ Μενέξενος. Secundum meas rationes is obiit A. C. 429. annos 35. ante pugnam ad Cnidum; si tot annos a Menexeni filio neglecta fuerunt ista dona, vix exspectandum erat ut nepos, isque adoptivus, e pulvere et situ extraheret. Pro Μενέξενος forsan. legend. ἐκεῖνος, nempe ὁ Μενεξένου.

De Philoctemonis hered.

[313] Ὑπὲρ Χαιρεστράτου συνηγορία κατ' Ἀνδροκλέους ψευδομαρτυριῶν.

Euctemon — Mixiadis filia, p. 57, 12.

- Philoctemon
- Ergamenes
- Hegemon
  - (Ergamenes et Hegemon:) mortui orbi.
- Uxor Chæreæ, (defuncti, p. 61, 21.)
  - filia p. 59, 25. 56, 36.
- Uxor Phanostrati
  - Chærestratus oratoris cliens.
  - frater Chærestrati p. 56, 37.

Habita oratio 52. annos post Arimnestum, p. 57, 38. i. e. Ol. CIV. 1. δύ' ἔτη, p. 59, 15. Chius, p. 59, 5. (Timotheus, p. 59, 7. forsan Ol. 100, 4.) i. e. forsan in pugna quæ vulgo audit ad Arginussas, vide Xenoph. Hellen. I. 6. 33. 38. vel cum Jonesio p. 160. forsan statuendum, in aliqua pugna ex illis apud Thucyd. VIII. Vide c. 38. "Chæreas, forsan Thucydidis [VIII. 74.] Χαιρέας Ἀρχεστράτου." Jones.

P. 56, 14. ἐξέπλει τ. Χαιρέστρατος. Malim cum Reiskio Φανόστρατος. Nam si servas Χαιρ. senex ille fuerit; quod pugnat cum p. 62, 19. vide me ibi.

56, 20. συγγνώμην. quod scilicet diviti opem fero contra pauperem. p. 62, 15—25. Demosth. F. L. 332.

56, 30. κύριος. Vide p. 60, ult. 61, 3. 21. 62, 4.

57, 13. Μιξ. τοῦ Κηφισιῶς. Sic infra p. 59, 10. Ciron. p. 69, 27. Astyph. p. 75, 8. Aristarch. p. 79, 20. (sed ibid. recte Συπαλλ.) In vase apud Stuart Athens . . . . . . et Dodwell Itin. t. I. p. 454. ΠΑΜΦΙΛΟΣ ΜΕΙΞΙΑΔΟΥ ΑΡΧΙΠΠΗ ΑΙΓΙΛΙΕΥΣ ⁝ ΜΕΙΞΙΑΔΟΥ (lege Ξ).

57, 22. Malim, ἤ τις εἴη, ut mox.

57, 23. Potuisses, ὦ Ἀνδροκλεῖς. sed vide p. 61, 35.

57, 25. Λημνίαν· σκηψάμενοι. Nempe σκῆψιν, ἐμπορίαν, vel forsan δίκην. Vide Phot. v. Σκυρίαν. Ad Aristoph. Plut. 905.

[315] 57, 30. πρᾶγμα πλάττοντες Bekkerus. de quo dubito. Malim, πρᾶγμα πράττοντες — οὐδ' ἐγγιγνόμενον. *a piece of impudence; a downright impossibility.*

57, 37. ἀνέκδοτον [καὶ ἄπαιδα] εἶναι.

57, 41. Forsan, ἐ. τινὰ ἢ ἐπιτρ. ut glossa sint τὴν Καλλίππην. Vide p. 57, 15.

58, 3. τοιοῦτο πρᾶγμα. *a test so decisive.* sed suspicor leg. οὕτοι μὲν τοίνυν τὸ (τοῦτο τὸ) πρᾶγμα ἐ. *would not come to the point.*

58, 6. ἴσως μὲν οὖν.

58, 14. ἐναυκλήρει. Vide Harpocr. Ναύκληρος. Πειραιεῖ. nauticum scil. lupanar. Aristoph. Pac. 164.

58, 36. ἐζήτει [ὁ Εὐκτήμων].

58, 41. Lege, ἐξ αὐτοῦ καὶ γ. ἀστῆς.

59, 6. τὰ πρὸς τὸν υἱόν. Imo τὰ περὶ τοῖν υἱέοιν, vide v. 12.

59, 11. Lege, ὁ Ἀνδροκλῆς, vel ὡς.

59, 13. οὐδεὶς οὐδενὶ γράφει — An signif. οὐδεὶς παρ' οὐδενὶ γράψας παρατίθεται? Vide Apollodor. p. 63, 5. Pro οὐδενὶ tentabam οὐδαμοῦ. An οὐδενός, *nullius rei?*

59, 23. εἰς ἐμφ. κατάστασιν. Resp. Harpocrat. εἰς ἐ. κ. Restitue veterem lectionem προσεκαλ. Vide Vales. ad Harpocr. p. 53. Dionys. Isæo, Reisk. p. 345.

59, 40. Malim, οὐδὲ ἐκ τῆς κλίνης.

59, 41. Ciron. p. 73, 10.

60, 1. An, μισθωταὶ αὐτοὶ γεν.?

[317] 60, 18. ἀπέκλεισαν τὴν θύραν. An, τῇ θύρᾳ? Vide VV. DD. ad Arist. Eccl. 420. Vide ad Lysiam Theomnest. 17.

60, 24. οὗτοι δὲ τοῖς ἀκ. Lege οἵδε δέ, vel οἱδὶ δέ, vide p. 61, 42. οἵδε per totum hunc locum sunt *nostri*, οὗτοι *adversarii*. (Non semper opus est tam accurata distinctione: Ciron. p. 69, 25, ἐκείνην — ἐκείνης — ἐκείνων. Sed hic negligentiæ nulla venia.)

60, 36. εἰ γνήσιοι ἦσαν, εἰσποίητοι δὲ ὡς οὗτοι ἔφασαν. Sensus est, *si* γνήσιοι *quidem erant Euctemonis, sed ex ejus domo* ἐκποίητοι, *et in filiorum domos* εἰσποίητοι. Lucidius esset ἐκποίητοι δὲ ὡς — vel εἰσποίητοι δὲ οἷς —.

60, 40. Lego, ὡς οὐδὲν αὐτοῖς προσῆκον, [οὐχ ὅπως ἀντιδικῆσαι] οὔτε ἀμφισβητ. Vide Reisk. οὐχ ὅπως p. 58, 26. Ciron. p. 71, 34.

[319] 61, 2. Εὐκτήμονος υἱὸν εἶναι γνήσιον. Malim, Εὐκτήμονι, ut mox.

61, 15. Lege, οὕτως ὁμολογουμένως, ut p. 62, 1.

61, 23. Lege, τὴν ἀδ. τὴν Φιλ. deinde, vel ἐφ' ὑμῶν ἐπιδικ. *vobis arbitris*, vel potius ὑφ' ἡμῶν. Vide p. 62, 2.

61, 32. πῶς οἶσθα Φιλοκτήμονα ὅτι οὔτε διέθετο. Multo usitatius accusativus: Brunck. ad Aristoph. Ran. 435. vid. Isæum Ciron. p. 69, 36. (Vide hic p. 371.) Hagn. p. 85, 10. ἐπιδικασίαν.

61, 33. Astyphil. p. 75, 31.

62, 3. αὐτοὶ [οἱ ἐπίτροποι]. Vide v. 7.

62, 5. αὐτὸς [ἐφ'] ἑαυτῷ. An ἐφ' ἑαυτοῦ?

62, 6. ἐπικλήρου. An ἐπιδίκου, ut mox? Vide p. 60, ult.

62, 11. Lego, καὶ τούτων μὲν οὐδεὶς διαμαρτυρεῖν — εἰσιέναι [ἀξιοῖ· ut Reisk. vel forsan προκαλεῖται, vel ἕτοιμος.] Certe excidit. An [ἔξεστιν] εἰσιέναι.

62, 14. An, ἣν καὶ κατὰ μικρόν.

62, 16. διὰ δὲ ταῦτα δόξειν. Lacuna.

[321] 62, 19. Χαιρέστρατος τηλικοῦτος ὢν τετριηράρχηκε. Si pugna ad Chium p. 59, 4. pugnata est durante bello Peloponnesiaco, annos XL vel L natus erat Chærestratus. Forsan excidit numerus, τετράκις τετριηρ.

62, 25. Lysias de Aristoph. bon. 67—69. Ἀπολ. Δωροδ. 16. etc. Isæus Apollodor. p. 67, 23.

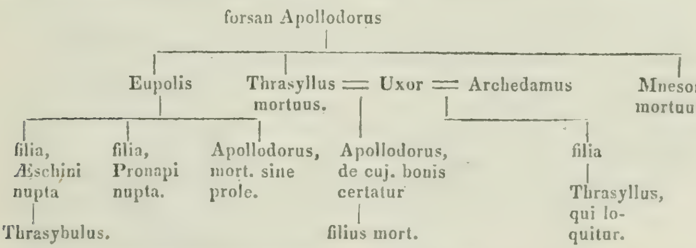
62, 30. An, καὶ γὰρ δοὺς καὶ διαθ. scilicet ἐπιδέδεικται.

62, 40. An, ποῖ δὲ ἰόντες? sed altius videtur ulcus.

62, 42. πολιτῶν. *fellow-citizens.* Vide hic p. 262. deinde etsi per se bonum οἰκετῶν (vide p. 57, 39. ult.), lege τῶν οἰκείων τῶν Εὐκ.

De Apollodori hered.

[325] Temporis notæ. Sicilia, p. 63, 29. Corinthus, p. 64, 16. Symmoriæ, p. 67, 17. Ætas oratoris, p. 67, 37.

p. 63, 4. εἰς τὸ κ. γραμματεῖον ἐνέγραψεν. An oportet ἐνεγράψατο? Scriba ἐγγράφει, pater ἐγγράφεται, *has him booked.* sed vide p. 66, 13.

63, 16. Malim, ἐπειδὴ δ' οὐ διαφεύγει τὰ δίκαια μὴ οὐ καὶ (hoc Bekker.) τοῦτον γιγνώσκεσθαι τὸν τρόπον παρ' ὑμῖν, αὐτὸς ἥκω —. Opponuntur αὐτὸς et μάρτυρας.

63, 18. Lego, vel saltem intellige, ἀποδείξω δὲ οὐ μόνον ὡς ἐπὶ —, deinde μεγάλα εὐεργετημένος. Dicere solent μεγάλα εὐεργετεῖν, βλάπτειν. Vide Porson. Aristoph. p. 80. Expende locos in Sturz. Lex. Xen. t. 2. p. 96. μεγάλα ζημιωθήσεσθαι, Aristarch. p. 81, 24.

63, 24. ὡς ἂν κἀγὼ δύνωμαι. "Cur καί?" Reisk. An prior oraverat adversarius? Vide Dem. Macart. init.

[327] 64, 5. ὁ πάππος οὑμὸς, ἐξ οὗ τὴν μητέρα ἔχων τὴν Ἀ. Lacunosus, ut videtur, locus. An, ἐξ οὗ [χρόνος ἦν ἤδη πολὺς] τὴν μητέρα σχών? Priorem maritum fuisse Archedamum vix dubito ob ἐκομίσατο, quod fere est *to take home again*. Vide Ciron. p. 69, 30. Sed vide Cleonym. p. 26, 25. Ciron. p. 71, 13. ἐξ οὗ χ. οὐ π. Dem. Phil. I. p. 40, 21. Reisk. Alia dat Lobeck. ad Sophocl. Aj. v. 601.

64, 15. εὐπορήσειν — τἀργύριον. Nonne oportet τἀργυρίου? An, ἐκποριέσειεν τἀργύριον? Vide Hagn. p. 87, 40. p. 7, 17. ed. nostr.

64, 18. διδοὺς αὐτὴν Λακρατίδῃ etc. Vix, opinor, ita quisquam de suo patre loqueretur. Neque constat revera unquam nupsisse eam Lacratidæ; quum isti testamento diu supervixerit Apollodorus. (Puer erat A. C. 415. Corinthiacum bellum compositum, A. C. 386. ergo quum istas tabulas scriberet, fuerit XLV plus minus annos natus. At senex mortuus, p. 64, 39.) *dabat*, non *dedit*.

[329] 64, 34. πολὺ, i. e. παρὰ πολύ. Nos, *beat him hollow*. Aristoph. Nub. 1338. Acharn. 651.

64, 34. Lege, περιφάνειαν τ. ἐποίησεν. vide p. 66, 18. Ciron. p. 71, 9.

65, 15. Sensus est, *His testibus quo magis credatis, en aliud testimonium Thrasybuli, factis, non verbis, datum.* Vide p. 66, 7. εἴ τινες Reisk.

65, 27. τούτων. τῶν voluit Bekker. Vide p. 64, 26.

65, 35. τοῦ π. π. γενομένου. Lege γένους.

65, 38. Lege, οὐδὲ μέρους εἴληχεν, ut p. 65, 28. Deinde καὶ ὑπὲρ τ. τολμήσουσι dele, ut e p. 65, 31. ὑπὲρ — τετολμήκασιν.

65, 42. An, λέγοντες τοῦτο ἀληθὲς μὲν, ἐκείνῳ δ' —. Hic p. 301.

66, 1. Malim, κατὰ τὴν αὐτὴν συγγένειαν.

66, 5. μετειλήφει τὸ ἡμικλήριον, π.

66, 8. οὐκ ante ἀμφισβητεῖν om. ms. Ambabus vocibus facile careremus; sed in his passim labuntur mss. ut p. 66, 15. Ciron. p. 73, 11.

[331] 66, 13. Mirum ni scrib. διεκελεύεθ' ὅπως — ἐγγράψουσι — μήπως ἄλλως ποιήσουσι.

66, 43. ἀλλὰ [καὶ] ταῦτ'.

67, 5. ἀφιλότιμον, ὃς — Corrupta. Acute mox Bekkerus, ἀφανίσαι. Vide Hagn. p. 89, 5. Pro mendosis καὶ πολεμεῖν, an τῇ πόλει, ut p. 67, 38.

67, 10. τῶν — δοκιμασθέντων. E vicinis ortum, ut suspicor. An, φιλοτιμηθέντων? προθυμηθέντων?

67, 23. Vide p. 64, 33.

67, 25. Vide p. 66, 38.

67, 26. An, ὑπηρέτει προθύμως, οὐδένα τ' οὐδένα ἀδικῶν? φιλοτίμως e seq. ortum, vel vice versa.

67, 27. Philoctem. p. 62, 25.

[333] 67, 30. ὧν μνημεῖα [τῆς ἐκείνου φιλοτιμίας]. An gl. ad ὧν.

De Cironis hered.

[337] An Κοίρων, vel Κύρων? Vide Harp. Κοιρωνίδαι. Personæ, p. 69, 21. 25. 27. 71, 36. 72, 14. 29. 73, 1. 2. ἔλαχεν adversarius, p. 68, 38. pen. ἠμφισβήτησε orator. NB. ἀμφισβ. de utroque, p. 68, 42. 70, 18. 71, 30. 31. 42. 72, 13. 73, 12. 17. Actor post Euclidem arch. natus, p. 74, 3.

Pater = Mater — Soror matris

Filii Patris et Matris:
- frater Cironis p. 72, 29. — filius: Adversarius p. 71, 37. 72, 15. 33.
- Ciron = Dioclis soror Cironis uxor 2da, p. 69, 25, 73. 1. — duo filii mortui p. 69, 25. 73, 1.

Filia Sororis matris:
- filia Cironis prior uxor, p. 69, 21. = Ciron — filia prius nupta Nausimeni, p. 69, 25. 73, 1. mortuo, p. 74, 6. — Actor et frater, p. 73, 5.

Arg. ult. πάλιν. Lege, πάνυ.

68, ult. Φλυέα. Harpocr. v. Φλυεῖς. (Vales. p. 317. forsan respexit ad v. Κειριάδαι)

69, 1. Orestes. Jocus ex Aristophane notus. vide p. 74, 7.

69, 21. τῆς αὐτοῦ μητρὸς αὐτὴν γ. Quid opus hoc? An leg. τῆς αὐτῆς μητρὸς αὐτῷ. Sed præstat simpliciter delere αὐτήν.

69, 23. Malim, χρόνον, καὶ τεκοῦσα — μετὰ ἐνιαυτοὺς δ', i. e. quatuor annis post natam meam matrem.

69, 27. σύν. Nos, *including*, vel *reckoning*. Vide p. 72, 43. (Ita expl. Reisk.) Hagn. p. 88, 19.

[339] 69, pen. Malim, πειρᾶσθαι περὶ τούτων.

70, 2. etc. Comparat Porphyrius Eu-

sebii Præp. X. p. 466. C. ed. Colon. = 273. Paris. cum Isocrat. Trapezit. 67.

70, 11. An, τούτου δὲ φυγόντος? Sed fere assentior Reiskio.

70, 21. ἵνα γνώσεσθε. οἷς Bekker. Forsan leg. ἃ μαθόντες vel ἀκούσαντες. Certe ἵνα ex præcedenti syllaba ortum videtur.

70, 31. λοιποὺς [καταλελειμένους].

70, 34. οὓς οὗτος παραδοῦναι.

71, 27. Malim abesse οὐ γιγνώσκω σε. Deinde lege, οὐ μὴ εἴσει εἰς τὴν ο.

71, 30. An confusæ sunt variæ lectt. ut legendum sit, οὐ τοίνυν ἐκεῖνος μόνος, ἀλλ' οὐδ' ὁ νῦν ὑπὸ τούτου παρασκευασθεὶς ἀμφισβητεῖν τοῦ κλήρου τοιοῦτον εἶπεν οὐδέν. De construct. vide p. 69, 1.

71, 31. An, ἠμφισβήτει? vide p. 73, 18.

72, 7. Lege, ἔγωγε μὴ τοὺς θ.

[341] 72, 10. νομίζω μὲν ἁπλῶς· *hoc esse manifestum, tamen hæc addam.* Malim, ἄλλως. Voces passim confusæ. vid. Jacobs. ad Athen.

72, 17. εἰ τοίνυν [καὶ] ζώσης.

72, 28. πρὸς ἕνα. Qu. an sana sint verba. An, πρὸς ἕνα δὲ τὸν πρῶτον τῶν συγγενῶν ἕνα τῶν ἐκγόνων προσάξω? An in καὶ τοῦ γένους mox latent ἔκγονοι? An, τὸν τ. γ. καὶ καθ'? Hoc liquet, sensum esse, *I shall compare the* συγγενεῖς *and the* ἔκγονοι (p. 72, 8—27.), *one by one.*

72, 35. περαιτέρω. Vide p. 72, 24.

72, 38. An, ὧν ἕ. ταῦτα γίγνεται, καὶ δὴ π. ut τἆλλα sit v. l.

72, 41. παιδίσκην, *meretricem*, ut videtur. Vide Philoctem. p. 58, 14.

72, 43. An, σύμπαντα τάδε.

73, 8. Philoct. p. 59, 40.

73, 10. Lege, ὁπότε — τελευτήσειεν. Vulgata e v. 14.

73, 25. ἐκείνου κελεύσαντος. quo jubente? Ciron moribundus, an Diocles.

73, 39. Lege, φελλέα δὲ ἐκείνῳ — Manifestum scholion: ἄττα ortum videtur ex ἀτ (ἀττικῶς). Imo, χ ἀττ, χωρίον ἀττικῆς. Vide Harpocr.

[343] 74, 15. ἐσμὲν ἐκ θυγατρὸς, ut p. 68, 38.

De Astyphili hered.

[347] Avus, Avia. — Thudippus p. 76, 22. 33. 38.; Euthycrates prior maritus p. 76, 20. 33. 78, 34. = Filia

Avus, Avia. — Filia = Theophrastus alter maritus p. 77, 7. 28.; Hierocles p. 75, 8. 77, 3. 5. 10. 27. 29.

Thudippus — Cleon, p. 74, 34. 78, 9. — Adversarius, p. 74, 35.

Euthycrates et Filia — Filia, p. 77, 36.; Astyphilus.

Filia et Theophrastus — Orator.

Tempus. Mitylene, p. 74, 30. 75, 14. 76, 5. Belli tempore, vel statim post, p. 74, 42. Corinthus, Thessalia, bellum omne Thebaicum, p. 76, 7. Acta videtur causa A. C. 374 — 371. ἔλαχε adversarius, ἀντώμοσεν orator, §. α'.

[349] 74, 30. Pro οὖν Reisk. οὗτος. An, δέ?

75, 6. Lege, οὔτ' ἂν αὐτὸς — Deinde post τὰ ἐκείνου est lacuna. [*adii Cleonem, qui dixit*] *suum filium ab Astyphilo adoptatum esse.*

75, 18. ἃς ἐποιήσατο. Natum e seqq. An, ἐπορίσατο? sed possit fuisse παρέσχετο, vel aliud quidvis.

75, 20. ὅπως κυριώτατα ἔσται. Malim, ὅπως ὡς κ. Sed forsan verius, ὅπως κύρια αὐτῷ ἔσται. Vide Aristarch. p. 81, 5.

75, 23. μάλιστ' ἂν εἰδέναι ὅτι γένοιτο, Bekkerus, neque damno (i. e. μάλιστ' εἰδέναι ὅτι γένοιτ' ἂν, vide Elmslei. ad Med. 911.) Hagn. p. 88, 35. e ms. sed possis γίγνοιτο, sine ἄν. Vide p. 77, 10.

75, 31. ὅτι. Vide Philoctem. p. 61, 33.

75, 36. εἴ τέ τινα — καὶ —.

76, 1. Lege, τούτους, οἵσπερ — κοινωνὸν —.

[351] 76, 5. Lege, ἐξέπλει στρατευσόμενος.

76, 15. Lege, ἐθελοντήν τε ἐκπλέοντα καὶ μ.

76, 19. Lege, πολὺ ἂν θᾶττον.

76, 20. ποιησάμενον. Vide p. 78, 6.

76, 23. Concinnius, οὕτως αὐτὸν διαθεὶς — sed anacoluthon in vulgata satis tolerabile.

76, 26. Sensum vidit Reisk. sed male sollicitat textum. Intell. ἀκοὴν μαρτυρήσαιεν. sed de industria reticuit orator.

76, 27. Malim, ἐθελήσειε.

76, 30. ἐναντία e superiori natum.

76, 33. ὁ πατὴρ ὁ Ἀστυφίλου.

76, 36. ἐκ παίδων. An, ἐκ παιδίου, ut p. 78, 2.

76, 42. Lege, ἔπειτα δ' ἀνεψ.

77, 3. Lege, θεῖος ὢν κἀκείνῳ καὶ ἐμοὶ, ut p. 75, 12. Vide p. 77, 13.

77, 15. τῶν τἀδελφοῦ. An servandum, ut sit, *and got his share of my brother's effects?* ita p. 74, 39. Sed vide an, τὰ τἀδελφιδοῦ.

[353] 77, 19. Malim, ἀποφανεῖν. Deinde lege, παρέξομαι, ut p. 76, 35. et passim.

77, 24. τοιαῦτα μέντοι. Quare, μέντοι?
77, 40. ἐκ. ϖ. p. 78, 2.
77, 43. Ἀστύφιλον [ὄντα] παῖδα. Vide R. sed vide an sit, *took him as his child.*
77, 44. ἐκεῖνον et αὐτὸν sunt v. ll. ut puto.
78, 10. Recte Bekker. τῶν Ἀστυφίλου. *they could not for shame attempt to claim his property.* sed vide p. 75, 1.
78, 13. Malim, τὸ γ. προστιθέντες.
78, 16. κατὰ τὸν νόμον . . . . Lacuna. οὗτοι sunt οἱ φράτορες. Vide Dem. Macartat. §. 109.
78, 23. Lege, αὐτοὶ οὗτοι ἴσασι.
78, 25. Malim, ἀπέδειξα δ'.
78, 31. ἅπαντες οὖν, ὦ ἄνδρες. Lege, πάντως.
78, 34. Vide p. 76, 38.

De Aristarchi hered.

Xenænetus 1mus.
[357] Aristomenes, p. 80, 5. — Aristarchus 1mus = filia, p. 79, 21.

Aristomenis liberi: filius p. 80, 6. i. e. Apollodorus, p. 80, 43. — filia p. 80. 6. = Cyronides p. 79, 23. mortuus, p. 80, 10. ἐκποίητος Xenænato 1mo, p. 79, pen. 80, 13. 18. 82, 27.

Aristarchi 1mi liberi: Cyronides — Demochares mortuus puer, p. 80, 2. 15. 32. 82, pen. — filia — filia mortua p. 80, 2. 15.

filia: Orator, sorores, p. 82, 24.

Cyronidis liberi: Xenænetus 2dus adversarius p. 79, 1. — Aristarchus 2dus mortuus, p. 80, 8. 82, 5. εἰσποίητος Aristarcho seniori, Cyronide mortuo, p. 80, 11.

Habita oratio post finem belli Corinthiaci, p. 81, 41.
[359] Arg. l. 2. Lege, τούτων.
4. Dele αὐτοῦ.
79, 9. ἰδίαν. Vide p. 81, 42.
79, 11. πρὸς τῇ ἀνακρ. Putabam ἐν, sed vide an per ἀνάκρισιν intelligatur *libellus interrogationum et responsionum*, quomodo recte se habebit πρός. Ceterum hoc dicit: *apud archontem coactus sum fateri Aristarchum* (juniorem) *filium* (adoptivum) *esse Aristarchi senioris.* Deinde malim, ἤδη ἡ γνῶσις — περὶ τούτων — γενήσεται, ἐκ τ. ν. σκοποῦσιν. sine ἀλλ'. (περὶ αὐτῶν p. 80, 23. sed ibi alia ratio. Hic p. 373. In p. 81, 9. malim τούτων.)
79, 14. An, κελεύει μὲν τὰ ἑαυτοῦ?
80, 1. τοῦ πατρὸς τούτων. Dubito, an recte dicatur. An, τ. π. τοῦ τούτων, vel τοῦ τούτων π.
80, 2. An, ἄπαιδος? sed p. 80, 15. 29, 82, pen.
80, 3. ἐν. ἐπὶ voluit Bekker.
80, 19. τοῦ δὲ [πατρὸς] Ἀριστάρχου.
80, 26. αὐτὸν διαθέσθαι. An, αὐτῷ, *Aristarcho juniori?*
80, 32. ὕστερον τοῦ πατρὸς [ἔτι παῖδα ὄντα·] ὥστε — Certe desunt ista argumentationi.
[361] 80, 37. ἐξ αὐτοῦ δὲ ἄν τινα ἀγαγεῖν (sic enim ms. errat Bekkerus). Lege, ἐξ αὐτοῦ δὲ ἀντεισαγαγεῖν (nisi oportet τῶν ἐξ αὐτοῦ). *he may go back himself, but he cannot put any of his issue there in his stead.* Scriptum nempe ἄν τις ἀγαγεῖν, quod ob construct. mutarunt. Deinde an, οὐκ ἐᾷ ὁ νόμος? vel οὐκέτι? Supprimitur υἱὸν, ut p. 81, 6. post εἰσαγαγόντι. Neque scio an lacuna sit ante ἢ ἐὰν φῶσι, nisi hæc sint e var. lect. pro φάσκωσι, quæ iterum ad examen revocabo. — Qu. οὐκ ἔστι νόμος ὃς ἐᾷ· ἢ ἐὰν —.
81, 4. Lege, βούληται.
81, 10. ἡ εἰσποίησις Ἀριστάρχῳ. seniori, opinor, vide v. 23. sed forsan del. Ἀρ.
81, 26. οἴκοθεν. *sponte* Reisk. in ind. Suspect.
81, 35. *pater meus matrem duxit* ἐπὶ προικί. Suspicor e sequenti huc tractum ἐπὶ προικί: forsan sufficiendum ἐπίκληρον, quanquam voce non adeo indigemus. Vide p. 82, 1. Si vulgatam servas, εἰσπράξαιτο referendum erit ad τὴν προῖκα, quod absurdum est. *Pater accepit dotem: illis autem in universam hereditatem involantibus, frustra ab illis reliqua bona petivit; responderunt quippe, Dote quam accepisti sis contentus, sin minus, et dotem et uxorem tibi eripiemus.*
81, antep. μικρὰς ἔχομεν [εἰπεῖν] αἰτίας. Alias signif. *non levis accusatio in nos jacta est.* quod alienum.
82, 12. εἰ [δικαίως] τὰ αὐτοῦ. E seq. δίκαιον.
82, 17. ἐπενεγκεῖν παρ' ὅτου. An, ἐπιδει-

κνύειν? Sed malim; ἀνενεγκεῖν.

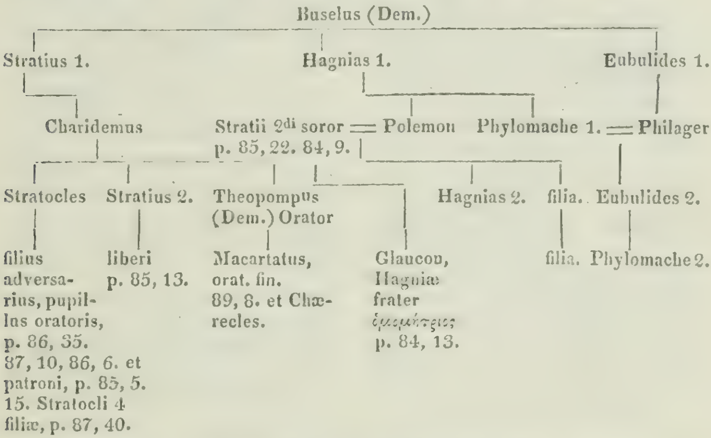
[365] 82, 19. αὐτὸν ἀξιοῦν. Malim, οὕτως ἀξιοῦν. Vide Reisk.

82, 20. πρὸ δίκης. Dicæog. p. 51, 27.

82, 21. ἐκβάλλειν . . . . ἀλλὰ γὰρ — Hic vicinæ desunt quæstiones.

De Hagniæ hered.

[369] ΥΠΕΡ ΘΕΟΠΟΜΠΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΥΝΕΠΙΤΡΟΠΟΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΚΛΕΟΥΣ ΠΑΙΔΟΣ. Vide p. 84, 2. 85, 1—15. 87, 27. γραφὴ, p. 87, 13. 27. 31. Possidebat Hagniæ bona orator, p. 84, 38. seqq.

Acta causa post archontem Nicophemum, A. C. 361. Creticæ res, p. 89, 12. qu. Bellum p. 89. 18.

[371] Arg. 7. Verius dixisset, πρὸς τοῦτον δὲ ἐπίτροπός τις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀδ. α. Στρατοκλέους δικάζεται φάσκων. et forsan ita fere scripsit.

83, 28. δεῖ δή σε τῆς ἀγχιστείας ὅτι ὁ παῖς Ἁγνίᾳ προσήκει, τὸ γένος εἰπεῖν. Lege, ὅ τι. Constructio, δεῖ σε τὸ γένος εἰπεῖν, ὅ, τι τῆς ἀγχ. (quomodo dicunt, εἰπὲ τὸν υἱὸν εἰ μεμάθηκεν. Hic p. 319.), vel δεῖ σε εἰπεῖν ὅ, τι προσ. τοῖς ἀ. (κατὰ) τὸ γ.

83, 32. ἵνα μᾶλλον [ἂν] ἐπιστεύετο.

84, 12. Lege, ἔσχον. *quæ bene illo gerente verterunt.* εἶχον esset, *quæ jam tum bene erant.*

84, 26. Lege, τῶν πρὸς πατρὸς ὢν—.

84, 39. Malim, ἐμοῦ ζῶντός τε (vel forsan γε ζῶντος)—οἷόν τε. Hic p. 301. Si servandum οἴονται, requiritur δεῖν, ut mox p. 85, 1. Ceterum debebat Reisk. τετελευτηκὼς ἦν ἐγώ. Sed ne sic quidem omnia sana præstituerim. Distinguuntur enim ὁ παῖς et ἐκεῖνοι. At unus ex illis erat. Suspicor excidisse mentionem liberorum Stratii, vide p. 85, 33.

85, 17. τῆς τὸ αὐτὸ [δικαίως]—ἦσαν οἷοί [τε]—ἀντιδικεῖν.

[373] 85, 21. οὐκ ἀληθές τι γράψαι. Lege, οὐκ ἀληθῆ γράψαι.

85, 26. εἶτα γράψας. An, ἐγὼ δ' ἀντιγράψας? Sed, annon oportet ἀντιγραψάμενος, ut p. 85, 19?

85, 34. περὶ αὐτῶν. Malim, τούτων. (Hic p. 359.) et p. 87, pen.

86, 1. 3. 14. καδίσκος. Vide Demosth. Macart. §. 10.

86, 15. ἀλόγως. qu. ὀλιγώρως, *impudenter?* ἀλογίστως, *inconsiderate?* Sed non temere mutanda vulg. Vide Harpocr. v. ἀλογίαν.

86, 30. μήτε ἔλαχον τῶν αὐτῶν, i. e. si sanus locus, *did not put in a claim to an equal share with me.*

86, 33. ἐκείνους, i. e. Eubulidæ filiam et ejus patronos.

86, 34. An, παρακαταβάλλειν αὐτοὺς—.

86, 37. ἐστιν ἐναντιούμενος οὐδείς. Attica quidem periphrasis pro ἐναντιοῦται (Porson. ad Hecub. 1101. p. 77.) sed non memini apud oratores. Malim, ἐστιν ἐναντίος νόμος οὐδεὶς—.

86, 42. Lege, ὅτι ὁπότ' ὄντες—Vide p. 87, 5. ὁπότ' ἠγανίζετο. (Aristophanic. 2. p. 346. 349.)

[375] 86, 48. τοῖς προσήκουσι τὸν κλῆρον οὐκ ἐλάγχανον. Lego, τοῖς ἔχουσι (et forsan cum Scaligero τοῦ κλήρου). Vide p. 84, 39. 85, 20. 86, 8. 18. 87, 28. προσήκουσι ortum e sequenti προσῆκεν.

87, 7. οὐχ ὡς δι' ἐμὲ ἢ τοὺς νόμους. An locus lacunosus?—Hæc scripseram: nunc Isæi locum relegens, istam suspicionem repudio. Vide p. 86, 32—87, 25. Sed lege et distingue, κωλυόμενος. ἀλλὰ ταύτας

πεοφάσεις ποιούμενος (*making this a pretence*), ἐπὶ τοιαύτας συκοφ. Vel maneat distinctio, ut sit anacoluthon pro ἐληλυθώς.—Malim etiam δι' ἐμὲ καὶ τοὺς νόμους. Dubito enim de ἢ post negativam.

88, 1. ἐγὼ γὰρ [ἂν]—.

Stratocl.

	tal.	min.	dr.
Thrias . .	2	30	0 }
2 domus .	0	35	0 }
Fœnori posit.	0	40	0†
Bona varia .	0	40	0
Pecunia .	0	9	0
Debita . .	0	10	0
Patrimonium	0	46	0
	5	30	0
	3	40	0
Deficit . .	1	50	0

Vide Jones. p. 163.

	min.	
* reditus,	15	
† fœnus	7	20
	22	20

Theopomp.

	tal.	min.	dr.
Prospalt.	0	30	0
Domus .	0	20	0
Œn. . .	0	50	0
Hagn. hær.	2	0	0
	3	40	0

88, 20. An, εὑρίσκοντα ἂν, *which would fetch*. Vide p. 89, 15.

88, 27. Lege, ἐνεπόλησαν.

88, 27. An del. ἐνακοσίας cum vulgatis, ut e proximo ortum?

88, 33. Possis, αὕτη μὲν—πλείων ταύτης ἔτι. Sed satius est, ceteris manentibus, legere πλείων. *his fortune is even greater than this.*

[377] 88, 35. οὐ γὰρ ἂν οἶδ'. Vide Elmslei. ad Med. 911. (Isæus Astyphil. p. 75, 23.)

88, 40. ἀφῄρηται χωρίς. qu. an hoc dici possit pro, *made a separate item.*

89, 2. ὥστε μηδεμίαν. Corruptissima. Vide R.

89, 7. ἐξ ὧν [ἂν]—δυνήσονται.

Absolvi, Mart. 2. 1824.

Ad Dinarchum in Demosthenem.

[46] 90, 2. Lege, οὕτω φανερῶς. Supra, ἐὰν ἐξελεγχθῇ recte VV. DD. ut p. 91, 10. 98, 6. Dinarch. c. Philocl. init.

90, 15. Similia Æsch. Tim. . . . . Demosth. Leptin. n. 135. Aristog. I. 7. Dinarch. Aristog. p. 107, 27.

90, 19. οὐχ ἵν' ἀφῆτε. Dem. Mid.?

90, 23. Q. ψήφισμα ἔτι, vel ψηφίσματα.

91, 12. Lege, εὕρῃ.

92, 1. αὐτὸν Ἀριστοφῶν ἔφη lege e p. 110, 26.

92, 12. Æsch. Ctes. p. 79, 38.

92, 17. μεγάλα τῇ πόλει ἀγαθὰ ποιήσας. τῆ πόλι Wolf. Alia ratio loci Aristoph. Acharn. 755. ed. Elmsley. vid. ad Dem. Onet. II. fin.

93, 6. ἐπιτεθεικότες corrigunt, ut p. 109, 21.

93, 12. Dem. F. L. p. 265. n. 562.

93, 13. Æsch. Ctes. p. 72, 30. Agatharchides Photii 250. p. 1337. apud Ruhnken. ad Rut. Lup. p. 33—4.

93, 24. διὰ τῆς χώρας [τῆς Ἀθηναίων]. Possis, ἐπ' Ἀθηναίους. sed delere præstat. 340, fin.

93, 38. μισθωτὸς οὗτός ἐστι παλαιός. Malim, πάλαι, ut Eur. Bacch. 822. Plato Protag. p. .

94, 6. Malim, εἰς ποῖα.

94, 8. Æsch. F. L. p. 50, 24.

94, 30. Lege, Ἄγιδος. De historia vid. Æsch. Ctesiph. p. 77.

94, 32. ὡς ἐλέγετο Wolf. probante St. Croix Hist. Alex. p. 623.

95, 4. τῶν τοῦ δημοσίου συμφερόντων. Q. τοῦ δήμου, ut τὰ τῆς πατρίδος σ. p. 102, 40. 108, 21. τῆς πόλεως, c. Aristog. p. 106, 2. Lycurg. 166, 22. Vel τῶν δημοσίᾳ σ.

[47] 95, 12. Malim, Κεφάλου τὸ ψ. γράφοντος, ut Æsch. Ctes. p. 80, 33. Infra p. 98, 16.

95, 22. Recte, opinor, R. ἀδοξ. ἑαυτῆς.

95, 23. Lege, χρῆν.

95, 26. Dem. F. L. p. 244. n. 363.

95, 37. μέδιμνοι Gibbon. c. 41. n. 10.

95, 37. Donec constet μόδιος Atticum esse, lego μέδιμνον. Vid. Hemst. ad Plut. p. 345.

96, 2. q. Demosth.

96, 16. Lege, αὖθίς τε (i. e. *apud inferos*) ἔν τε τῇ τήμερον ἡ.

96, ult. ἔφησε. Fisch. ad Weller. p. 493. Dem. Aphob. III. 519. n. 69. c. Phorm. p. 541. n. 24. [Pantæn. 565. § 19. ἔφασαν pro η mss. Reisk.] Spud. p. 594. n. 24.

97, 14. Forsan, ἠδικηκότα, κατὰ τὰ πάτρια, scil. ζητεῖ. *quærit, non ut vos soletis, sed more majorum.*

97, 28. συνιέναι pro συνελθεῖν infra p. 102, 14. Sed hic malim, συνειςιέναι.

98, 3. τὰ περὶ αὐτῆς ἐναντιοῦσθαι. Dele τά.

98, 10. τοῖς πατρῴοις νόμοις. πατρίους Wolf. ut Æsch. Ctes. p. 56, 33. Supra p. 90, 25. 104, 13. Vide Ammon. et notas ad Lucian. III. 561. πατρικὸς infr. 104, 21.

[48] 98, 16. γράψας ὁ αὐτὸς τὸ ψήφισμα ἀκυροῖς; Vel delend. artic. vel transpon. ὁ αὐτὸς τὸ ψ. γράψας. de ὁ αὐτὸς vid. ad F. L. §. 209.

99, 16. Malim, καὶ πάσας—.

99, 22—3. Malim, τὴν Θ. πόλιν, ποτ' ἐγένετο μ.

100, 11. [ἀποκτείναντας] ἐξόριστον—ποιῆσαι.

100, 28. δύο ταύτας μόνας—πεποίηται ἀποδημίας. Impudentissimum mendacium, si locus est genuinus. Vide supra p. 91, 37. quocum confer Demosth. de Cor. §. 385. 418. Deinde recte corrigunt μετὰ τὴν μ.

101, 8. Malim, ταὐτὸ σ.—καὶ ταὐτὰ δίκαια καὶ αὐτὸς—καὶ αὐτῷ τῶν νῦν. Hæc R.

101, 12. ἑαυτοῦ, τὸ παρὰ τῇ μητρὶ (hoc R.), *decretum quod asservatur apud—*.

101, 37. Vel, εἴρηκε καί, vel potius οὐδέποτε.

101, 38—9. Dem. Phil. IV. §. 2.

102, 3. Dem. Olynth. II. 36?

102, 11. recte R.—ῥᾶν οὐδὲν ὑγιὲς, διατετ.

102, 21—28. Dem. de Cor. p. 190.

102, 32. Lege, βουλήσεσθε; οὐκ—ἀλλὰ δέξεσθε—καὶ φυλάξεσθε.

102, 40. ὑμεῖς ὁ δῆμος ἅπας κινδυνεύῃ. Malim,—νεύητε περὶ—.

102, ult. τί γάρ ἐστι (πρὸς) ῥήτορος, vel ἔργον etc.

[49] 103, 13. φήσετ' εἶναι δεινοί. Per se optimum, sed sensui non satisfacit. Lego, εὖνοι. De animo populari agitur, ut paulo ante l. 11. τῆς εὐνοίας. εὖνοι supra p. 98, 24. Deinde l. παρακρούετε, et cum R. ἡμῖν.

103, 43. Vel scripsit, vel debuit scribere, ποιήσει.

104, 1. ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀπολογίαν. Æsch.? Eurip. Bacch. 41.

104, 7. Lege, ἐλεήσαιτε.

104, 32. οὐ προσεκτέον ὑμῖν—εἰδότας. frustra movet R. vid. Por. ad Soph. Electr.

104, 40. Lege, ἐγκαλεῖτε αὐτοῖς. *vosmet ipsos.*

Dinarchus in Aristogitonem.

[57] 105, 4. Lege cum R. πρὸς τὴν ἐξ 'A. ut c. Philocl. p. 111, 1.

105, 20. Lege, τάχ' ἄν τις.

105, 21. γεγευμένην citat Ruhnk.

105, 22. Lege δευσοποιὸν, collato Ruhnk. ad Tim. p. 77.

105, 26. Lege, ὃν ᾔσθεθ' ἥ.

105, 30. Lego, προϊεμένων ἂν πάντα (vel πάντ' ἂν) τοῖς τῆς π. ἐ. μὴ καταρραθυμήσητε.

105, 34. τοὺς τοῦ κρινομένου, R. hactenus recte. sed delenda ἢ διὰ τοὺς—αὐτῷ φείσασθαι, male retracta ex p. 106, 3.

105, 39. [ἡ κατὰ 'Αριστογείτονος] ἔσται [ἀπόφασις]. Vel hæ quatuor voces, vel ἡ τῆς β. ἀπ. lin. 37. delendæ. Sed illud verum.

106, 9. Lege, καταμεμαρτύρηται, vel forsan κατεμαρτυρήθη. vid. l. 18.

106, 15. Q. an leg. μηδ' ἐκεῖ. Sed delere malim ἐκείνοις, ut e lin. seq. ortum.

[58] 106, 28. Lege, οὐχ οὗτος, πρὶν ἐ. τοῦτο, σ. et mox q. τὸν (ἀεὶ) ἐντ.

106, 43. πεπολιτευμένοις R. et mox 107, 5. ἢ χαίρ.

107, 8. καθ' ἑκάστην (ἐκκλησίαν). Non enim omitti posse puto.

107, 32. Lege, τὴν OCIAN—ψῆφον, ut Dem. Mid. fin. et alibi. Everg. et Mn. fin. p. 649. Contra ΘΕΙΑΙ πομπῇ lege in Ælian. V. H. VIII. 1. Toup. Emend. I. p. 30.

107, 40. Lege, φανεῖσθε.

108, 19. Lege, ἐν αὐτῇ τ. π.

Dinarchus contra Philoclem.

[62] 108, 37—8. Q. ἐάν εἰληφώς τι ληφθῇ. c. Demosth. . . . εἰλημμένοι—εἰληφότες.

108, ult. ἐναντίον τῶν πολιτῶν ὁμολογήσας. q. del. ὁμολογήσας. alias non constat enthymema.

109, 31. Q. an τὴν πεζὴν καὶ τ. Vide VV. DD. ad Magistrum, p. 697. Ex Æschine c. Ctes. πεζικὸς citat H. Steph. Thes. III. 125. D. πεζῇ, p. 73, 11. 77, 4. πεζικὴ δύναμις Xenoph. Cyrop. II. 4. 18. τὸ πεζικὸν V. 3. 38. ter. Thucyd. VI. 33. init. et me p. 186.

109, 39. Lege, ὑμᾶς, καὶ αἰσχυνθῆναι, τοὺς, ut Dem. Tim. §. 243. οὗτος χαίρων ἀπαλλάξει, ὁ—θεὶς—. et alibi passim.

110, 10. Q. τοῦ νῦν εἰληχότος.

110, 14. Q. δικάσουσιν, sc. ὑμῖν.

110, 30. ὧν ἂν ἄνθρωπος. et mox 41. οἶδε μή ἄν—.

[63] 110, 35. τῶν π. καιρῶν ἀναμνησθέντας οἱ—δέονται. Malim ὅτι.

110, 38. τισὶν * * * οὐδὲ δουλεύειν.

Lycurgus contra Leocratem.

[68] 148, 2. Delendum puto ποιῆσαι.

148, 3. q. βουλευομένους (χρὴ)—ut προσήκει Dem. de Pace init.

P. 148, 4. μὴ π. σ. cum Tayloro delet Wolf. ad Leptin. p. 344.

148, 6. μήτε [τὸν]—μήτε [τὸν]—Utrumque art. dele. Supple κρίνω αὐτὸν ex 147, 43.

148, 9. Lege, τοὺς κρινοῦντας. *qui accusent*, ut l. 18. τοῦ παραδώσοντος. Futurum restitue p. 154. l. 5. et 40. 166, 28. 160, 10.

148, 13. Lege, τὴν δημοκρ. ut p. 150, 27. et passim.

148, 31. Lege, μέλλῃ.

148, 32. κατὰ delet Contius (i. e. Antonius Le Cointe apud Auger. Discours Grecs.) Ipse Auger. conjicit τὰ τῆς π.

148, 36. μηδὲ ἐν τι—ἁμαρτημάτων delet Wolf. ubi supra.

148, 43. ὡς μήτε—ἀξίαν delet Taylorus, probante Wolf. ubi supra.

149, 3. Sana puto. Leocrates uno facto obnoxium se reddidit προδοσίᾳ, λειποταξίῳ, ἀσεβείᾳ, γονέων κακώσει, etc. quibus *singulis* pœnam statuit lex; sed nullum nomen dedit crimini, quo comprehenderetur προδοσία, λιποτάξιον, etc. *vestrum igitur est, judices, regulam ponere de hoc novo atque multiplici flagitio.* Vide p. 168, 40. seqq.

[69] 149, 24. ταύτην τὴν ψῆφον, ut lin. 11. 17. bis 21. 25. Q. de p. 168, 41. Similiter 168, 21.

149, 35. Athen. pietas. Œd. Col.

149, 36. L. δόξαιτ' ἂν—.

149, 38. Lege, ὀργίζεσθαι. q. del. καὶ δι' οὓς—περὶ αὐτῶν, ut gl. ad αἰτίους. vel δι' οὓς καὶ ἄν. ut αἴτιοι sint *auctores illarum calamitatum*. alias erunt *ii qui me de his loqui cogunt*.

149, 38. ὀργίζεσθε vel—σθαι Coint.

150, 15. φυγόντα Wolf. ad Lept. p. 277.

150, 22. Possis, ἢ μὴ διαμνημονεύειν. Sæpe utitur Æschines.

150, 27. Legendum puto ἐκκλητεύσομεν ob Polluc. VIII. c. VI. §.   . apud Taylor. Sed vide Harpocr. v. κλητ. et Phot. v. κλητεῦσαι. Demosth. c. Neær. p. 730. n. 41. Zenothem. p. 532. n. 34. bis.

[70] 151, 6. Distingue, μνῶν, μαρτύρων. [ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΣΥΝΘΗΚΑΙ.] Ἀκηκόατε.

151, 6. συνθήκας. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. τῶν μὲν μαρτ. hoc e Reisk.

151, 9. Dele καὶ ante νομ. et q. πατρίοις. Infr. lin. 17. νομίμων πατρίων, οὔθ' ἱε. (deleto οὔτε), vel οὔτε πατρῴων ἱε. ut lin. 11. p. 152, 36. De πάτριος, p. 155, 5. 27. 160, 6. 166, 12. ad Dinarch. p. 98, 10. νόμιμα mox p. 151, 24. 152, 21.

151, 14. οἱ μὲν π. Aug. ex Coint. deinde τὴν Ἀ. εἰδότες τ. χ. εἰληχυῖαν, ὁ. αὐτῇ τὴν π. e sua conj.

151, 26. ῥαθυμότατοι Coint.

151, 30. Lege, προὐκαλούμην αὐτόν. Vid. Reisk. Ind. Dem. vv. πρόκλησις, προκαλεῖσθαι.

151, 34. τῶν συνειδότων ἕ. Coint.

151, 36. Servos TORQUERE πρᾶγμα δίκαιον καὶ δημοτικόν. Loci insignes; Demosth. Aphob. III. p. 514. n. 17—18. 515. n. 30. Onetor. I. p. 526. n. 50. (Hinc explicandus Aristoph. Ran. 628.) Isocr. Trapezit. p. 369. D. Antiphon de Herodis nece p. 133. et alibi, Andocides p. 6, 42. ubi Scamandrii psephisma memoratur, Lysias π. τ. σηκοῦ p. 111, 15. Antiphon Κατηγ. φαρμακ. p. 112. Isæus Ciron. §. 16. et ibi Porphyr. Eusebii apud Reisk. p. 194.

151, 40. Q. ἐβουλ. μετὰ τοῦ ἰδίου κινδύνου. μετὰ κινδύνου, Æsch. F. L. p. 29, 27. vel τοῖς — οις, ut p. 162, 13. sic Reisk.

151, 43. Lege, τῶν γενομένων, ut Dem. c. Spud. p. 592. n. 23.

152, 8. Legendum puto κατὰ φ. γοῦν, ut p. 162, 11. 166, 32. Aristoph. Ran. 323. Nub. 342. 1059.

[71] 152, 9. Dele οἱ οἰκέται καὶ αἱ θεράπ.

152, 18. Dele ταῦτα ἀληθῆ εἶναι.

152, 38. χρήματα (τὰ) ὑ. Reisk.

152, 38. ἂν ἦσαν, vel ἦσαν ἄν. Dinarch. p. 105, 20. 30. 110, 30.

153, 5. Adde Menandr. Stob. CV. 596. (445. Grot.) Scholiastem Aristoph. Eq. 516.

153, 9. Usitata vox est ἐπιτίμους.

153, 9—11. Lege utrobique πρότερον, ut l. 12. et 13.

153, 14—17. τὸν δῆμον ὃν—οὗτος nemimem movebit, qui Porsonum legerit ad Orest. 1645. Sed qui expedientur αὐτῷ μεταπέμψασθαι?

[72] 153, 20. Lege προδόντα cum Tayloro. Deinde dele τῷ προδότῃ τῆς πόλεως.

153, 26. οἱ δὲ νάοι, *templa*, Auger. nescio unde. Voluit ναοὶ—legendum νεῴ. Eurip. Heracl. 695.

153, 29. μηδὲ ξυνειενεγκεῖν. Lege μηδὲ συνεξενεγκεῖν. et (deletis μηδ' ἐπ' ἐκφ. ἐλθεῖν) τοὺς τελευτήσαντας. Alibine exstet vox nescio. Sed talia composita pro re nata formabant.

153, ult. οὐχ ὁμοίως ἔχουσι ταῖς εὐνοίαις. Q. τῆς εὐνοίας.

154, 6. Vel παράδοξον, vel potius—ότερον. Deinde, ἃ γὰρ ἆθλα—ταῦτ' ἀμφότερα αὐτοῖς ὑπάρχει. Possis, servata vulgata, ταῦτα δὲ ἀμφ. Sed illud verum.

154, 7. δὲ pro γὰρ ed. Auger.

154, 14. συνετάφη—ἐλευθερία. Dele.

154, 17. καὶ ταῦτα οὐκ Auger. et conjicit ἐπιστ. γάρ—.

154, 32. καὶ ἐτιμωρήσασθε. Dele.

154, 39. Lege, πάντων ἄρ' ἀνθρώπων. ut p. 151, 26. vid. 157, 32. Demosth. Leptin. p. 289. n. 100. c. Steph. I. 631. 100.

[73] 155, 8. γένοιτ' ἂν—εἰ—ἀπολύσετε. Leg. σαιτε. p. 156, 17. εἴ τις ἐξήλειψεν, εἶτ' ἀπελογεῖτο. Ob ἐμέλλετε l. 19. hoc malim quam ἀποκτείναιτε vel —νοιτε, prioribus non mutatis. p. 159, 9. Lege, οὐκ ἂν ὑπέμεινε. Demosth. Leoch. p. 619. 72. (1096, 17.) πιστεύσαιτε R. e conj.

155, 28. Q. συνέβαινε, δούλην γ' οὖσαν, τὴν πόλιν· ὃν τρόπον δὲ (vel ὃν δὲ τρόπον) οὗτος—. Vid. Reisk.

155, 43. συνηγορούντων ed. Auger.

156, 9. τῷ μὲν ἔκ. Coint.

156, 13. Supplendum puto, (καὶ τοῖς μεγίστοις) καὶ τοῖς ἐλαχ. Utcunque vulgatam vertas, *all, even the smallest*. Sed illud verum. παρανομήμασιν l. cum H. St. Infra p. 159, 18. Thucyd. VII. 18. bis.

156, 15. ἐσκόπουν τοῦτο, εἰ—optime Reisk. Menander Bœotia Stob. 106. p. 570=455. Eurip. Bacch. 315. ex em. R. P. Mox lin. 22. lege et supple, ἀλλ' εἰ τὸ πρᾶγμα μέγα.

156, 28. διέβασαν Ald. Dorismum tolle, ut p. 163, 22.

156, 28. ἀνόητος non plane damno, sed malim ἀπονενοημένος. *adeo perditæ impudentiæ*. Dem. F. L. p. 213. n. 124.

[74] 156, 38. τοὺς δὲ μαχόμενοι [νικῶντες] Dele, et lege, τῶν μὲν—τῶν δὲ, scil. περιγεγ. Quanquam in hoc scriptore sæpe desideratur concinnitas. Deinde lege, ἆρά γε ὅμοιοι.

157, 11—13. Mirum, ni hæc irrepserint ex p. 154, 22.

157, 18. ἐπειδὰν εἰς τὸ ληξιαρχ. γρ. ἐγγ. [καὶ ἔφηβοι γένωνται] Hoc quidem dele. In lexiarch. inscribebantur, non quum fierent ephebi, sed cum excederent ex ephebis. Pollux VIII. 105. Harpocr. v. ἐπιδιετὲς ἡβ. Nil ad rem Demosth. F. L. p. 264. n. 550.

157, 21. ὑμᾶς Coint.

157, 23. Lege, τιμωρήσαισθε.

158, 14. τὴν τῶν Aug. vid. Reisk.

158, 23. Lege, εἰ λήψονται. ЄΠΙ ex præc. ortum.

158, 34. ἑτέραν μεταλλάξαι [τὴν] χώραν τινὰ Reisk.

150, 31. p. 155, 4. 159, 13. 168, 29. ЄΝ Μεγάροις. Bentl. ad Phalar. pp. 206. 372.

[75] 158, 39—40. Recte, opinor, Taylor.

159, 3. Attici reges, regionis ΕΠΩΝΥΜΟΙ.

159, 29. [καὶ] οὐδὲν ἧττον. Constructio est, τοῦτον (ἀκούσαντα) ἀφικόμενον, καὶ (καταφυγόντα) ἀποθαν. *cum audisset, venisse, et cum confugisset, periisse*.

159, 36. Lege, εὐεργετοῦντας. et cum Tayl. αὐτῶν.

160, 3. Lege, γονεῖς ἐγκαταλιπόντας, ἅπαντας ἀπ.

160, 15. χρήσαντος δὲ—ὁ δὲ—Eadem repetitio infra p. 166, 2. ubi *Atticam* vocat Reisk. Herodoteam si dixisset, vere dixisset. Dem. in Aphob. II. p. 510. n. 9. αὐτὴν δὲ—ταύτην δὲ—. (Vid. Weisk. Pleonasm. p. 179.) Midian. p. 346. n. 182. εἰ δέ τις—τούτῳ δὲ—. Dionysod. 702. n. 34.

160, 33. Lege, ᾤκησεν, ut ἐκοινώνησεν Heraclid. 301. NB. Quæ sequuntur priora apud Plutarch. de Exsil. p. 604. E. si ad Erecthea pertinent, sic legenda, εἶτ', εἰ πάρεργον—.

[76] 161, 9. Q. εἵλοντο παῖδας, deleto ζῆν.

161, 41. πενταετηρίδα. Attica forma, ut videtur, erat πέντετ. sine α. Dinarch. p. 97, 18. Suid. v. πεντετάλαντος (ex emend. R. P.)

162, 12. Marathone universas vires Asiæ devicerunt, τοῖς ἰδίοις κινδύνοις κοινὴν ἄδειαν ἅπασι τοῖς Ἕλλησι κτώμενοι.

162, 26. περὶ τούτου—ἐσπουδάκασιν. τοῦτον e Scaligeri em. edidit Reisk. vid. Dem. Megalopol. p. 126, 41. Chers. §. 3.

162, 27. ἴωσι Coint.

162, 37. γὰρ δὴ Br. ad Gnomicos p. 305. ut mox 163, 7. γὰρ δὴ Euripidi Med. 1083. reddidit R. P.

163, 25. οὐχ ὁμοίως ed. Auger.

163, 25. Lege, οὐχ ὁμοίως, ut p. 155, 3.

164, 7. ἐν τῇ χώρᾳ τεθάφθαι, ἀνορύξαι. cæteris deletis, quæ partim orta sunt ex proximis.

164, 9. prius τινὲς om. Aug. ut ex altero ortum.

164, 22. Lege, πάτριον ὄν, et p. 167, 20. ἄξιον ὄν.

165, 7. De historia Valck. ad Herodot. IX. 5.

165, 9. Recte, opinor, R. ἀπέκτεινε. ΨΗΦΙΣΜΑ. γενναῖόν γε—ut p. 157, 24. 163, 19.

165, 10. q. εὐγενεῖς. ut εὐγενῶς Eurip. supra p. 160, 23. (si tamen sanus).

165, 23. An del. ἠξίωσε?

165, 29. Collato H. St. malim (οὕτως) ᾤοντο δεῖν.

166, 7. Lege, θεῖτο.

166, 9. ANοικοδομήσαντες. Aristoph. Pac. 99.

[77] 166, 24. Lege, ЄΙΝΑΙ ΔЄΙ. Infra p. 167, 26. οὐ γὰρ ΔЄΙ γενέσθαι (vel ἔδει γεγενῆσθαι) δεῖΝΟΥC, ἀλλ'—sic lege et supple.

166, 34. Pro ποιητ§ lege ποιητ͡ i. e. ποιητῶν.

166, 34. ποιητῶν Coint.

166, 40. Vulgata valet, *have no enemies*

to receive them. Vel igitur lege ὑποδεχ. vel —ξαμ. *do not find enemies in those who* etc.

167, 4. ὅταν ληφθ. simplicissimum est. Possis ὅταν μὴ λάθωσι, vel potius λελήθωσι, si vox exstat.

167, 4. ὅταν λ. sine μὴ Coint.

167, 5. Dele, τὴν π. καταλιπὼν.

167, 8. Malim, εἰ χρῆσθαι. ὅτι, i. e. ὅτι, et ‘ϥ, i. e. εἰ, confusa Eur. Hel. 27. εἰ infra l. 23. Vid. ad Dem. F. L.

167, 11. *His friends should rather plead for their own pardon than for his.*

167, 27. οὐκέτι παρακ.—ζητήσουσιν tres emendatt. Reiskio debentur.

167, ult. Lege, (οὐκ) ἠξιώθ. collato Reisk. qui in reliquis errat.

[78] 168, 2. Q. ἀλλ' οὖν ἀναγκ.

168, 6. Recte Taylor, ὁ φυγὼν—τῶν μεινάντων. σωσάντων retractum e lin. 7.

168, 8. ἱερῶν, οὐσιῶν. Non male Tayl. ΘΥCΙΩΝ. sed verum puto R. ἱερῶν, ὁσίων, ut decretum in or. de Neær. p. 741. n. 164. Bœot. I. p. 580. n. 47.

168, 15. ποίοις; ἃ μόνος optime R. deinde del. οἷς.

168, 21. Lege, ἐλευθέρῳ τῷ ἐδ. de artic. vid. ad p. 149, 24. et ad Demosth. Timocrat. § 89.

168, 28. φυγὴν αὐτὸς optime R. ut p. 150, 33.

168, 26. ἀφήσειε.

168, 29. πλείω ἢ πεντε ἔτη Aug.

168, 34. αὐτὸ τὸ ed. Aug.

169, 4. τοσοῦτον—ἀνόητος. Q. collato Schol. καὶ τίς οὕτως ἐστὶν—.

169, 12. Dele ἕνεκα cum Scal. et pone solummodo comma post φέρεσθαι. De ἕνεκα R. P. nott. posth. ad Iph. A. 1621.

169, 15. τοὺς νεὼς conj. Auger. ut lin. 19.

[79] 169, 17. ἱκετεύειν ὑμᾶς—δένδρα, δεῖσθαι δὲ τοὺς λ. καὶ τὰ τ.

169, 17. ἱκ. ὑμᾶς Coint., et sic Auger. qui deinde—δένδρα, δεῖσθαι δὲ—.

Sophistæ.

Lesbonax.

[119] Tres ineptæ declamatiunculæ. Tempus circa Olymp. 100. post dirutas Platæas. Vide p. 170, 6.

169, 42. καίτοι πρὸς τοὺς—. Imo καίπερ —sed vide an ita isti recentiores. Herod. p. 177, 10. quærebam an, καίτοι οὕτως ἂν πρόσοικος. sed potius ibi jungenda κρείσσων πρόσοικος. *commodior accola erit, quantumvis sit malus.*

169, ult. Lege, πρῶτον μὲν—.

170, 32. *quæ bona in victoria.* Vide Thucyd. et infra p. 171, 29.

170, 42. Ex Pericl. or. funeb.

171, 16. Imo, οὐ γεγήρακεν. Hic quoque, ni fallor, Peric. Thucydidis respicit.

172, 2—20. E Xenophonte?

172, 13. φυλάττων, [παρὰ φύσιν αὐτὸς κινούμενος τὸν] κατὰ φύσιν ταχέως ἰόντα ἀντιστάτην—, vel, sine lacuna, φυλάττων, τὸν κατὰ φ. ταχέως ἰόντα ἀντ.

[123] 172, 27. Homerus, Pseudo-Lys. funeb.

173, 6. ἐπίδοσις. Qu. an ex Isocrate.

173, 17. Ex Isocrate Paneg.

173, 30. Aristoph. Lysist.

174, 5. Isocr. an Lycurg.? Ps. Lysias?

174, 15. ὅρω—πόλεις. Isoc. Paneg.? Vide Dem. de Coron. p. 325, 25.

Herodes.

Melior hic sophista præcedenti; sed intricatus stylus: quanquam multum difficultatis ex corrupta lectione. Tit. πολιτείας. An e comp. $\overset{\lambda}{\pi o}$, i. e. πολέμου. Thessalus loquitur, vide p. 176, 1. 177, 20. 37. Barbari, i. e. Macedones et Archelaus. Qu. de hist. et tpre.

[123] 174, 36. Recte vulg. om. μή. Contra mox lin. 41. αἰτιασάμενος μὴ ἐπ.

175, 5. An ex Olynth. B. init.

175, 8. Lege, ἠπιστάμεθα. Forsan excidit ποτε, τέως, vel simile.

175, 12. ἡμετέραν ineptissimum. Tentabam τιν' ἑτέραν. sed puto comparativum aliquod latere, quære κυριωτέραν.

175, 20. An ex Phil. II. 19. vel Chers.

175, 33. ειρηνη : πολ : : πολ : στασις. unde hæc stia?

175, 37. φίλων [ἑαυτοῖς δὲ μαχόμενοι, τοῖς ἐχθροῖς ὑπηρετοῦμεν] πολὺς ἀριθμός. Natum ex compendio de quo Gaisford. in Catal. Clark. Lege, χρόνος.

[125] 175, 40. Forsan τὸ διαλῦσον, vel τὸ [illegible].

176, 3. Lege, εἰσαγομένων—περιγιγνόμενα. *import from us—surplus produce.*

176, 7. An, οὐχ ὅπως κωλύομεν?

176, pen. Lege, ἐπ' ἴσης, vel ἀπ' ἴσης. *we offered to join, if they would defend Thessaly: that would have been fair for all parties.*

177, 10. Hic p. 119.

177, 20. Lysias de bello adv. Laced.

177, 29. μικρὰ πόλις. An, πικρὰ πολιτεία?—*The Lacedæmonians have no where established so strict an oligarchy as to exclude ⅓ of citizens from the government.*

Mox valde corruptus locus: imo mutilus. Tento: ἕως ἂν [βέλτιον πράξῃ.] παραθῆτε ταῦτα παρ' ἃ παρ' ὑμῖν ἐστίν. *Those who are excluded, are excluded by the lowness of their condition; when they rise in the world, they are admitted.* An in παράδειγμα latet παράλληλα? Deinde, quid εὐχομ. εὐξ. Malim, ἑλέσθαι.

[127] 178, 3. χαρ. δὲ τοῖς προσήκουσι, ut mox lin. 13.

Q. de tpre. vide p. 177, 20—30.

Antisthenes, satis nitidus.

Alcidamas.

Ulyss. p. 186, 17. etc. relegenda.

P. 186, 36. ἐπέβαλλον Hemst. ad Plut. p. 294.

De Sophist. qu. an contra Isocratem? Non contemnenda scriptiuncula. Poetæ, non oratores, scriptæ orationis auctores, p. 657, 4. ed. nostr. 659, 14. 664, ult. qu. an Isocrates habet.

[129] 657, 15. L. εἰς τὸ αὐτὸ ἐνθ. σ.

659, 13. Si recte habet, confer ἐναντίοις ἔθεσι, p. 660, antep. *cujus ipsa diligentia proposito nostro repugnat.*

660, 24. φιλανθρώπως. Sensus poscit ἐλαφρῶς, aut simile.

661, 8. Præposterus ordo: *verba, sententiæ, syllabæ.* An delend. καὶ τῶν ἐνθυμημάτων. Ad Plut.

663, 12. εὐπορίας. Sensus, *speciem, pulcritudinem.* An εὐμορφίας?

664, 27. περὶ δὲ τὴν διὰ τῶν ὀνομ. Vide p. 661, 7.

Gorgias.

[133] Gorgiæ Helena; Lusus ingeniosus. Valde lacunosam esse hanc oratiunculam monuit me olim G. Burges.

p. 666, 8. ἐλέγξαι [τὸ ψεῦδος . . . . . .]

666, 9. ed. nostr. ποιητῶν [. . . . . . ἢ τῶν] ἀκ.

666, pen. Post ὀλίγοις δῆλον distinguendum. *neither unknown nor known to few.* An ante γὰρ repetendum δῆλον, an exciderit similis vox, n. l.

667, 20. Malim, οὐκ ἄξιος αἰτιᾶσθαι ὁ αἴτιος. NB. ἄξιος c. inf. activæ sign. Phrynich. Bekkeri.

668, 1. εἰ μὲν οὖν—ἀναθετέον, τὴν 'E. vel in priore membro deest negativa.

669, 5. παρόντων [ἐπιστήμην]—λόγος ἢ τὰ [. . . .] ἐπεὶ νῦν γε—vel (sine ἐπεὶ) νῦν δὲ—Mox lin. 13. ὕμνος—corruptiss. In p. 671, 1. ἀλήθ. τοῦ νόμου—Sensus debet esse *mentis pavor.* In p. 671. antep. an, εἰ μὲν θεὸς ὢν θείαν ἔχει δ.

670, 6. Malim, ψυχῆς ἕξιν ἥ τε τ. φ. κρᾶσις. Sed hoc displicet.

671, 15. Leg. puto, νόσον ἤδειαν. Qu. an ad Phœnissas occupavit Musg.

Gorg. pro Palamede, p. 672, ult. Lege, δικαίως σωθῆναι.

July 30. 1824.

TABULA

EORUM QUÆ CONTINENTUR

IN

TOMO QUARTO.

ISÆUS.

DINARCHUS.

LYCURGUS.

DEMADES.

SOPHISTÆ.

ΙΣΑΙΟΣ

ΚΑΤΑ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ

ΒΙΟΣ.

ΙΣΑΙΟΣ Χαλκιδεὺς μὲν ἦν τὸ γένος, παραγενόμενος δ' εἰς Ἀθήνας, καὶ σχολάσας Λυσίᾳ, κατά τε τὴν τῶν ὀνομάτων ἁρμονίαν καὶ τὴν ἐν τοῖς πράγμασι δεινότητα, ὥςτ', εἰ μή τις ἔμπειρος πάνυ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἀνδρῶν εἴη, οὐκ ἂν διαγνοίη πολλοὺς τῶν λόγων ῥᾳδίως ὁποτέρου τῶν ῥητόρων εἰσίν. ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὡς ἔστι τεκμήρασθαι ἐκ λόγων αὐτοῦ, καὶ μέχρι τῆς Φιλίππου ἀρχῆς παρέτεινε. καθηγήσατο δὲ Δημοσθένους ἀποστὰς τῆς σχολῆς ἐπὶ δραχμαῖς μυρίαις· διὸ καὶ μάλιστα ἐπιφανὴς ἐγένετο. αὐτὸς δὲ καὶ τοὺς ἐπιτροπικοὺς λόγους συνέταττε τῷ Δημοσθένει, ὡς τινες εἶπον. καταλέλοιπε δὲ λόγους ἑξήκοντα τέσσαρας, ὧν εἰσὶ γνήσιοι πεντήκοντα, καὶ ἰδίας τέχνας. πρῶτος δὲ καὶ σχηματίζειν ἤρξατο καὶ τρέπειν ἐπὶ τὸ πολιτικὸν τὴν διάνοιαν· ὃ μάλιστα μεμίμηται Δημοσθένης. μνημονεύει δ' αὐτοῦ Θεόπομπος ὁ κωμικὸς ἐν τῷ Θησεῖ.

Λυσίᾳ] Aut post Λυσίᾳ aut deinde post δεινότητα Reiskius excidisse monet ἐζήλωσεν, vel ἐξίσωσεν, vel ἐμιμεῖτο αὐτὸν, vel ὅμοιος αὐτῷ ἐγένετο.

Μετὰ τὸν] Leg. κατὰ τὸν. XYLAND.

Ἐκ λόγων αὐτοῦ] Leg. ἐκ τῶν λόγων αὐτοῦ, aut ἐκ τινῶν λόγων. REISK.

Ἐπὶ δραχμαῖς μυρίαις] Repugnant hæc illis, quæ ex Demosthenis Vita et e superiore de Isocrate loco patent. HUTTEN.

ΙΣΑΙΟΥ

ΚΑΤΑ ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΝ

ΒΙΟΣ.

ΙΣΑΙΟΣ δὲ, ὁ σοφιστὴς ὁ Ἀσσύριος, τὸν μὲν ἐν μειρακίῳ χρόνον ἡδοναῖς ἐδεδώκει· γαστρός τε γὰρ καὶ φιλοποσίας ἥττητο, καὶ λεπτὰ ἠμπίσχετο, καὶ θάμα ἤρα, καὶ ἀπαρακαλύπτως ἐκώμαζεν. ἐς δὲ ἄνδρας ἥκων οὕτω τι μετέβαλεν, ὡς ἕτερος ἐξ ἑτέρου νομισθῆναι. τὸ μὲν γὰρ φιλογέλων, ἐπιπολάζειν αὐτῷ δοκοῦν, ἀφεῖλε καὶ προσώπου καὶ γνώμης· λυρῶν τε καὶ αὐλῶν κτύποις οὐδ' ἐπὶ σκηνῆς ἔτι παρετύγχανεν· ἀπέδυ δὲ καὶ τὰ λήδια καὶ τὰς τῶν ἐφεστρίδων βαφὰς, καὶ τράπεζαν ἐκόλασε, καὶ τὸ ἐρᾶν μεθῆκεν, ὥσπερ τοὺς προτέρους ὀφθαλμοὺς ἀποβαλών. Ἄρδυος γοῦν ῥήτορος ἐρομένου αὐτὸν, Εἰ ἡ δεῖνα αὐτῷ καλὴ φαίνοιτο; μάλα σωφρόνως ὁ Ἰσαῖος, Πέπαυμαι (εἶπεν) ὀφθαλμιῶν. ἐρομένου δὲ αὐτὸν ἑτέρου, Τίς ἄριστος τῶν ἰχθύων καὶ τῶν ὀρνίθων εἰς βρῶσιν; Πέπαυμαι (ἔφη Ἰσαῖος) ταῦτα σπουδάζων· ξυνῆκα γὰρ τοὺς Ταντάλου κήπους τρυγῶν. ἐνδεικνύμενος δήπου τῷ ἐρομένῳ ταῦτα ὅτι σκιὰ καὶ ὀνείρατα αἱ ἡδοναὶ πᾶσαι. τῷ δὲ Μιλησίῳ, Διονυσίῳ, ἀκροατῇ ὄντι, τὰς μελέτας ξὺν ᾠδῇ ποιουμένῳ, ἐπιπλήττων Ἰσαῖος, Μειράκιον (ἔφη) Ἰωνικὸν, ἐγὼ δέ σε ᾄδειν οὐκ ἐπαίδευσα. νεανίσκου δὲ Ἰωνικοῦ θαυμάζοντος πρὸς αὐτὸν τῷ Νικήτῃ μεγαλοφώνως ἐπὶ τοῦ Ξέρξου εἰρημένον, Ἐκ τῆς βασιλείου νηὸς Αἴγιναν ἀναδησώμεθα, καταγελάσας πλατὺ ὁ Ἰσαῖος, Ἀνόητε (εἶπε) καὶ πῶς ἀναχθήσῃ. τὰς δὲ μελέτας ὡς αὐτοσχεδίους ἐποιεῖτο, ἀλλ' ἐπεσκεμμένας τὸν ἐξ ἕω ἐς μεσημβρίαν καιρόν· ἰδέαν δ' ἐπήσκησε λόγων οὔτ' ἐπιβεβλημένην οὔτ' αὖον, ἀλλ' ἀπέριττον καὶ κατὰ φύσιν καὶ ἀποχρῶσαν τοῖς πράγμασι.

Ἐπιπολάζειν αὐτῷ δοκοῦν] Vertere poteram: *qui frequentes apud eum erant.* Verum cum mox sequatur de vultu, quem exuerit τὸ φιλογέλων, malui ἐπιπολάζειν τὸ φιλογέλων interpretari, ridiculos mores in ipsa facie apparentes, atque ea quasi fluitantes. Olear.

Τὰ λήδια] *tenuia indumenta.* Idem.

Τῷ Νικήτῃ] Ferri posse putem, adscripsit tamen margini Salmasius παρὰ τῷ Νικ. Idem.

Καὶ πῶς ἀναχθήσῃ] Si conjecturæ locus, mallem· καὶ πῶς ἀναδήσῃ; *quomodo insulam navi alligabis?* Sic enim melius παραδοξολογίας Nicetæ revincetur stoliditas, cum non facile sit explicare, quomodo insula alligetur navi: contra de nave, quæ jam mare sulcasse ex Persia adveniens supponatur, minus congruum quærere, quomodo in altum maris sit deducenda? Idem.

Οὐκ αὐτοσχεδίους] Pro οὐκ substituendum putavi ὡς. Et sic egregie nostrum cum Plinio componemus l. ii. ep. 3. ubi de Isæo: "dicit semper ex tempore, sed tanquam diu scripserit." Idem.

καὶ τὸ βραχέως ἑρμηνεύειν καὶ πᾶσαν τὴν ὑπόθεσιν συνελεῖν ἐς βραχὺ Ἰσαίου εὕρημα, ὡς ἐν πλείοσι μὲν ἑτέροις, μάλιστα δὲ ἐν τοῖσδε ἐδηλώθη. τοὺς μὲν γὰρ Λακεδαιμονίους ἀγωνιζόμενος, τοὺς βουλευομένους περὶ τοῦ τείχους ἀπὸ τῶν Ὁμήρου ἐβραχυλόγησε τοσοῦτον·

> Ἀσπὶς ἄρ' ἀσπίδ' ἔρειδε, κόρυς κόρυν, ἀνέρα δ' ἀνὴρ,

οὕτω στῆτέ μοι Λακεδαιμόνιοι, καὶ τετειχίσμεθα; κατηγορῶν δὲ τοῦ Βυζαντίου Πύθωνος, ὡς ἐξετασθέντος μὲν ἐκ χρησμῶν ἐπὶ προδοσίᾳ, κεκριμένης δὲ τῆς προδοσίας, ὡς ἀνέζευξεν ὁ Φίλιππος, ξυνέλαβε τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἐς τρεῖς ἐννοίας· ἔστι γὰρ τὰ εἰρημένα ἐν τρισὶ τούτοις· ἐλέγξω Πύθωνα προδεδωκότα, τῷ χρήσαντι θεῷ, τῷ δήσαντι δήμῳ, τῷ ἀναζεύξαντι Φιλίππῳ. ὁ μὲν γὰρ οὐκ ἂν ἔχρησεν, εἰ μή τις ἦν· ὁ δὲ οὐκ ἂν ἔδησεν, εἰ μὴ τοιοῦτος ἦν· ὁ δ' οὐκ ἂν ἀνέζευξεν, εἰ μὴ, δι' ὃν ἦλθεν, οὐχ εὗρεν.

Ἀγωνιζόμενος] Ἀγωνίζεσθαι idem quod [illegible], declamare. Idem.

Ἀσπὶς ἄρ'] Il. N. 131. et Π. 215. Idem.

Κατηγορῶν] H. e. declamationis argumentum faciens κατηγορίαν. Nam in foro verisque litibus nunquam versatus Isæus fuit, teste Plinio, l. iv. ep. 3. Idem.

Πύθωνος] De proditione Pythonis, et carcere propterea tolerato, quod argumentum fuit istius Isæi ἐπιδείξεως, frustra alios consulueris. Idem.

Εἰ μή τις ἦν] Sensus est: Si non esset *quis* proditor, quem oraculum generatim tantum indicaverat, designaverat vero et deprehenderat populus, Pythonem esse existimans, quem oraculum proditorem indicasset, unde malim paulo post οὗτος pro τοιοῦτος. Idem.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΕΩΣ

ΙΣΑΙΟΣ.

Pag. ed. Reisk.

α΄. ΙΣΑΙΟΣ δὲ, ὁ Δημοσθένους καθηγησάμενος καὶ διὰ τοῦτο 300
μάλιστα γενόμενος περιφανὴς, ὡς μέν τινες ἱστοροῦσιν, Ἀθηναῖος ἦν τὸ γένος, ὡς δὲ ἕτεροι γράφουσι, Χαλκιδεύς· ἤκμασε δὲ μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ὡς ἐκ λόγων αὐτοῦ τε-

Ἐκ λόγων αὐτοῦ] Legitur etiam apud Plutarchum in Isæi vita. Alioqui maluerim cum articulo ἐκ τῶν λόγων. Apud eundem Plutarchum legitur itidem floruisse μετὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, ut hic: in ea vero historiola, quam Aldus in Oratorum volumine Isæo sine auctoris nomine præposuit, pro μετὰ legitur κατὰ, eamque lectionem aliquomodo verisimilem reddit, quod ibidem sequitur καὶ ἐπεβίω μέχρι τῆς Φιλίππου ἀρχῆς. Sed rursum nostræ lectioni patrocinari videtur, quod infra in catalogo Oratorum, qui Peloponnesiaci belli tempore floruerunt, nulla fit Isæi mentio, p. 161. 32. Sed, cum p. 162. 12. Antiphontem, Lysiam, Isocratem illis temporibus principes Oratorum fuisse dicat, Isæus vero

301 κμαίρομαι, καὶ μέχρι τῆς Φιλίππου δυναστείας παρεξέτεινε·
302 γενέσεως δὲ καὶ τελευτῆς τοῦ ῥήτορος ἀκριβῆ χρόνον εἰπεῖν οὐκ ἔχω, οὐδὲ δὴ περὶ τοῦ βίου τοῦ ἀνδρὸς οἷός τις ἦν, οὐδὲ περὶ τῆς προαιρέσεως τῶν πολιτευμάτων, οὐδ' ἀρχὴν εἰ προείλετο τινὰ
303 πολιτείαν, οὐδ' ὅλως περὶ τῶν τοιούτων οὐδενὸς, διὰ τὸ μηδὲ τοιαύτῃ περιτυγχάνειν ἱστορίᾳ· οὐδὲ γὰρ ὁ τοὺς Ἰσοκράτους μαθητὰς ἀναγράψας Ἕρμιππος, ἀκριβὴς ἐν τοῖς ἄλλοις γενόμενος, ὑπὲρ τούτου τοῦ ῥήτορος οὐδὲν εἴρηκεν ἔξω δυεῖν τούτων, ὅτι διήκουσε μὲν Ἰσοκράτους, καθηγήσατο δὲ Δημοσθένους, συνεγένετο δὲ τοῖς ἀρίστοις τῶν φιλοσόφων.

β′. Λείπεται δὴ περὶ τῆς προαιρέσεως καὶ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ, καὶ τίνι κέχρηται χαρακτῆρι, λέγειν. γένους μέντοι λόγων ἑνὸς ἀσκητὴς ἐγένετο, τοῦ δικανικοῦ, καὶ περὶ τοῦτο μάλιστα ἐσπούδασε· χαρακτῆρα δὲ τὸν Λυσίου κατὰ τὸ πλεῖστον ἐζήλωσε, καὶ εἰ μή τις ἔμπειρος πάνυ τῶν ἀνδρῶν εἴη καὶ τριβὰς ἀξιολόγους ἀμφοῖν ἔχων, οὐκ ἂν διαγνοίη ῥᾳδίως πολλοὺς τῶν λόγων ὁπο-

Isocratis discipulus fuerit, verisimile est eum sub Peloponnesiaci belli finem floruisse. Quoniam autem Dionysius Isæi vitam breviter perstringit, tu, quæ Plutarchus et Philostratus de eodem prolixius scripserunt, ab iisdem petere poteris. Quorum ut brevem quandam epitomen habeas, libet vitam ab Aldo Isæi orationibus præmissam, a Stephano autem in Oratorum editione ab ipso curata prætermissam, hic subjungere, præsertim cum haud pauca cum Dionysio nostro habeat communia. Sic igitur ibi: Ἰσαῖος ὁ ῥήτωρ ἐγένετο κατὰ μέν τινας Ἀθηναῖος, κατὰ δέ τινας Χαλκιδεὺς, πατρὸς δὲ Διαγόρου, μαθητὴς δὲ Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος, διδάσκαλος δὲ Δημοσθένους· ἤκμασε δὲ κατὰ τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον, καὶ ἐπέβαλε μέχρι τῆς Φιλίππου ἀρχῆς, ὥς φησι Διονύσιος ὁ Ἁλικαρνασεὺς ὁ κριτικός. λέγεται δὲ μειράκιον μὲν ὢν ἡδοναῖς σχολάζειν καὶ πότοις, καὶ λεπτῆς ἐσθῆτος ἀντιποιεῖσθαι καὶ συνεχῶς ἐρᾶν, ἀνὴρ δὲ γενόμενος τοσοῦτον μεταβεβληκέναι τὸν [illegible] ὥσθ' ἕτερος ἐξ ἑτέρου δοκεῖν. [illegible] καλὴ αὐτῷ φαίνεται, λέγεται εἰπεῖν· Οὐκ οἶδα· τοὺς γὰρ τοιούτους ἀφῃρέθην ὀφθαλμούς. ταῦτα δέ φησι Φιλόστρατος ἐν τοῖς Βίοις τῶν Σοφιστῶν, [illegible] λέγειν Ἰσαίου· [illegible] Ἀσπίδιον αὐτὸν καλεῖ. ἄδηλος δὲ ὁ ἀκριβὴς τοῦ θανάτου αὐτοῦ χρόνος. χαρακτῆρα δὲ τὸν Λυσίου πάνυ ἀκριβῶς ἐζήλωσεν, ὥστε μηδὲ [illegible] τοὺς λόγους. ἔστι δὲ αὐτοῖς ἡ κοινωνία κατά τε τὴν λέξιν καὶ τὰ ἐνθυμήματα· κατὰ μὲν τὴν λέξιν ὅτι ἡ Λυσίου ἐστὶ καθαρὰ καὶ ἀκριβὴς καὶ σαφὴς καὶ κυρία καὶ σύντομος, ἔοικε δὲ κατὰ ταῦτα πάντα ἡ Ἰσαίου σχεδόν. διαφέρει δὲ, ὅτι [desideratur hic τῇ μὲν Λυσίου, vel tale quidpiam] πολὺ τὸ ἀφελὲς καὶ τὸ ἠθικὸν, καὶ ἡ χάρις μεγάλη· ἡ δὲ Ἰσαίου τεχνικωτέρα δόξειεν ἂν εἶναι καὶ [illegible] ποικίλοις· ἴσον γὰρ ὑπολείπεται [deest κατὰ τὴν χάριν, ut est apud Dionysium v. 29.], τοσοῦτον ὑπερέχει κατὰ τὴν δεινότητα· κατὰ μὲν οὖν τὴν λέξιν τοιαύτην εὑρίσκομεν διαφοράν, κατὰ δὲ τὰ πράγματα ταύτην, ὅτι παρὰ Λυσίᾳ μὲν οὐ πολλὴν τέχνην εὑρίσκομεν οὔτε ἐν τοῖς μερισμοῖς τῶν πραγμάτων οὔτε ἐν τῇ τάξει τῶν ἐνθυμημάτων. παρὰ δὲ Ἰσαίῳ πολλὴ τῆς τέχνης ἡ ἀκρίβεια. καὶ γὰρ προκατασκευαῖς χρῆται καὶ μερισμοῖς, καὶ πρὸς μὲν τὸν ἀντίδικον διαπονηρεύεται, τοὺς δὲ δικαστὰς καταστρατηγεῖ. πολὺς δ' ἐστὶν ἐν τῷ δικανικῷ, καὶ σχεδὸν μόνον τοῦτο ἤσκησεν. ἀμέλει γοῦν πηγή τις τῆς τοῦ Δημοσθένους ἐκαλεῖτο δεινότητος. αὕτη δὲ ἦν ἡ διαφορὰ Λυσίου καὶ Ἰσαίου, ὥστε Λυσίας μὲν ὑπὲρ ἀδίκων ἔπειθε λέγων, Ἰσαῖος δὲ καὶ ὑπὲρ ἀγαθῶν λέγων ὕποπτος ἦν. Hæc ibi; pleraque ex hac Dionysii nostri pagina desumpta: postrema vero periodus desumpta est ex 209. 33. Sylburg. Fort. leg. ἐκ λόγων τινῶν αὐτοῦ. Reisk. Hoc ΓΕΝΟΣ ΙΣΑΙΟΥ, in MSS. nostris B. et M. repertum, ad fidem eorundem passim correctum, hic denuo recudimus.

Οὐδὲ ἀρχὴν κ. τ. λ.] Forsan aliquis malit: οὐδὲ ἀρχὴν εἰ προείλετό τινα πολιτείαν. ut, expuncta ἢ, ἀρχὴν adverbialiter significet *omnino*: sicut alibi quoque hæc vox usurpari solet. Plutarchus quoque nihil certi meminit de reipub. administratione: sed hoc tantum dicit, cum primum cœpisse σχηματίζειν καὶ τρέπειν ἐπὶ τὸ πολιτικὸν τὴν διάνοιαν: quod maxime imitatum esse Demosthenem. Ex Philostrato autem de Isæo hæc præcipue notanda: τὰς δὲ μελέτας οὐκ αὐτοσχεδίους ἐποιεῖτο, ἀλλ' ἐπεσκεμμένος τὸν ἐξ ἕω ἐς μεσημβρίαν καιρόν. ἰδέαν δ' ἐπήσκησε λόγων οὔτ' ἐπιβεβλημένην οὔτ' αὖον, ἀλλ' ἀπέριττον καὶ κατὰ φύσιν καὶ ἀποχρῶσαν τοῖς πράγμασι καὶ τὸ [illegible] Sylburg.

τέρου τῶν ῥητόρων εἰσὶν, ἀλλὰ παρακρούσεται ταῖς ἐπιγραφαῖς
οὕτως ἀκριβῶς ἐχούσαις, ὡς διὰ μιᾶς δηλοῦταί μοι γραφῆς· οὐ
μὴν ἀπαράλλακτός γέ ἐστιν ἡ τοῦ χαρακτῆρος ὁμοιότης, ἀλλὰ 304
ἔχουσα διαφορὰς τινὰς οὐ μικρὰς οὐδὲ ὀλίγας καὶ κατὰ τὴν ἑρμη-
νείαν καὶ κατὰ τὰ πράγματα, περὶ ὧν καιρὸς ἂν εἴη λέγειν, ὡς
ἡμεῖς ὑπειλήφαμεν. ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν λέξιν μᾶλλον ἔοικε τῷ
Λυσίᾳ, τὴν ἀρχὴν ἀπὸ ταύτης ποιησάμενος, τὰς ὁμοιότητάς τε
καὶ τὰς διαφορὰς ἃς ἔχει πρὸς ἐκείνην ἐρῶ.

γ'. Καθαρὰ μὲν καὶ ἀκριβὴς καὶ σαφὴς, κυρία τε καὶ ἐναργὴς
καὶ σύντομος, πρὸς δὲ τούτοις πιθανή τε καὶ πρέπουσα τοῖς
ὑποκειμένοις, στρογγύλη τε καὶ δικανικὴ [φανεροῦσα τοὺς δικανι-
κοὺς ἀγῶνας], οὐχ ἧττόν ἐστιν ἡ Ἰσαίου λέξις τῆς Λυσίου. καὶ
κατὰ μὲν ταῦτα οὐκ ἄν τις αὐτὴν διαγνοίη. διαφέρειν δὲ ἐκείνης
δόξειεν ἂν ἐν τοῖσδε· ἡ μὲν γὰρ ἀφελής τε καὶ ἠθικὴ μᾶλλόν
ἐστιν, σύγκειταί τε φυσικώτερον καὶ ἐσχημάτισται ἁπλούστερον,
ἡδονῇ τε καὶ χάριτι πολλῇ κέχρηται· ἡ δὲ Ἰσαίου, τεχνικωτέρα 305
δόξειεν ἂν εἶναι καὶ ἀκριβεστέρα τῆς Λυσίου, τήν τε σύνθεσιν
περιεργοτέρα τις καὶ σχηματισμοῖς διειλημμένη ποικίλοις, ὅσον
τε ἀπολείπεται τῆς χάριτος ἐκείνης, τοσοῦτον ὑπερέχει τῇ δεινό-
τητι τῆς κατασκευῆς, καὶ πηγή τις ὄντως ἐστὶ τῆς Δημοσθένους
δυνάμεως. τὴν μὲν οὖν λέξιν οὕτως ἄν τις διαγνοίη. ἐν δὲ τοῖς
πράγμασι τοιαύτας τινὰς εὑρήσει διαφοράς. παρὰ Λυσίᾳ μὲν οὐ
πολλὴν τὴν ἐπιτέχνησιν οὔτ' ἐν μερισμοῖς τῶν πραγμάτων οὔτ'
ἐν τῇ τάξει τῶν ἐνθυμημάτων οὔτ' ἐν ταῖς ἐξεργασίαις αὐτῶν
ὄψεται — ἁπλοῦς γὰρ ὁ ἀνήρ —· παρ' Ἰσαίῳ δὲ καὶ τεχνικώτερον
ἤδη γινόμενα ταῦτα εὑρήσει· καὶ γὰρ ἐφόδοις χρῆται καὶ προκατα-
σκευαῖς καὶ μερισμοῖς τεχνικωτέροις, καὶ τίθησιν ἐν οἷς δίδωσι
χωρίον ἕκαστον καὶ μέχρι πολλοῦ προάγει τὰς τῶν ἐγχειρημά- 306
των ἐξεργασίας, σχημάτων τε μεταβολαῖς ἐναγωνίων καὶ πάθη-

Παρακρούσεται] Num παρακρουσθήσεται. Rlisk.

Οὕτως] Particulam οὐχ vel simile quidpiam excidisse suspicor. atque illa, quæ sequuntur, ὡς διὰ μιᾶς μοι δηλοῦται γραφῆς, innuere videntur, Dionysium alium tractatum reliquisse de Isæi orationibus. Hudson.

Ἀκριβῶς ἐχούσαις] Interpone ὁμοίως. οὕτως ἀκριβῶς ὁμοίως ἐχούσαις. *tam inter se similibus ad amussim.* Reisk.

Διὰ μιᾶς] Imo vero δι' οὐ μιᾶς. non uno quodam in opusculo, sed in quamplurimis, passim locorum. Idem.

Φανεροῦσα τοὺς δικανικοὺς ἀγῶνας] Quæ est nota characteristica, orationes judiciales ab orationibus alius generis discernens. Verumtamen facile patiar ista quatuor vocabula induci, quæ haberi possint pro interpretamento vocabuli δικανική. Idem.

Ἡ μὲν γὰρ] Lysiæ puta. Idem.

Κέχρηται] Non damno. Suspicatus tamen aliquando fui de πλείονι κέχρισται. *uncta, perfusa est, manat* vel *stillat*, ut convenientiore vocabulo. Idem.

Ἐκείνης] Non cohæret cum χάριτος, sed redit ad λέξιν Lysiæ. idem est ac si dixisset: ὅσον ἀπολείπεται ἡ Ἰσαίου λέξις ἐκείνης, τῆς Λυσίου δηλονότι λέξεως, κατὰ τὴν χάριν. Quidsi tamen τῇ χάριτι ἐκείνης? Idem.

Ἐν μερισμοῖς] Interponi velim articulum τοῖς. ut statim ἐν τῇ τάξει τῶν ἐνθυμημάτων. Idem.

Παρ' Ἰσαίῳ δὲ καὶ τεχνικώτερον] Ante copulam καὶ videtur ποικιλότερον, aut πανουργότερον, aut tale quid deesse. Idem.

Ἐν οἷς δίδωσι χωρίον ἕκαστον] Dubitatur, utrum nominativus, an accusativus sit ἕκαστον, et an δίδωσι sit impersonale, ut τὸ πρᾶγμα subaudiatur: ponit unumquemque locum, ubi res dat, h. e. vel monstrat, vel fert. Sed hoc sensu minus χωρίον, quam τόπον usurpaturus fuisse videtur. Possit etiam sic accipi: τίθησιν ἕκαστον (scil. πρᾶγμα vel τόπον) ἐνταῦθα ὅπου δίδωσιν ἡ χώρα. Quicquid ejus est, visum aliquando mihi fuit leg. esse: τίθησιν ἐν οἷς δεῖ χωρίοις ἕκαστον. Idem.

τικῶν ποικίλλει τοὺς λόγους, καὶ πρὸς μὲν τὸν ἀντίδικον διαπονηρεύεται, τοὺς δὲ δικαστὰς καταστρατηγεῖ, τοῖς δὲ πράγμασιν ὑπὲρ ὧν ὁ λόγος ἐκ παντὸς πειρᾶται βοηθεῖν.

δ΄. Ἵνα δὲ μᾶλλον ἡ διαφορὰ τῶν ἀνδρῶν γένηται καταφανὴς, εἰκόνι χρήσομαι τῶν ὁρατῶν τινί. εἰσὶ δή τινες ἀρχαῖαι γραφαὶ χρώμασι μὲν εἰργασμέναι ἁπλῶς καὶ οὐδεμίαν ἐν τοῖς μίγμασιν ἔχουσαι ποικιλίαν, ἀκριβεῖς δὲ ταῖς γραμμαῖς καὶ πολὺ τὸ χάριεν ἐν ταύταις ἔχουσαι· αἱ δὲ μετ᾽ ἐκείνας εὔγραμμοι μὲν ἧττον, ἐξειργασμέναι δὲ μᾶλλον, σκιᾷ τε καὶ φωτὶ ποικιλλόμεναι καὶ ἐν τῷ πλήθει τῶν μιγμάτων τὴν ἰσχὺν ἔχουσαι. τούτων μὲν δὴ ταῖς ἀρχαιοτέραις ἔοικεν ὁ Λυσίας κατὰ τὴν ἁπλότητα καὶ τὴν χάριν· ταῖς δὲ ἐκπεπονημέναις τε καὶ τεχνικωτέραις ὁ Ἰσαῖος. ἦν δὲ περὶ αὐτοῦ δόξα παρὰ τοῖς τότε γοητείας καὶ ἀπάτης, ὡς δεινὸς ἀνὴρ τεχνιτεῦσαι λόγους ἐπὶ τὰ πονηρότερα· καὶ εἰς τοῦτο διεβάλλετο.
307 δηλοῖ δὲ τοῦτο τῶν ἀρχαίων τις ῥητόρων ἐν τῇ Δημοσθένους κατηγορίᾳ Πυθέας, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ· πονηρίαν γὰρ τῷ Δημοσθένει καὶ κακίαν τὴν ἐξ ἀνθρώπων πᾶσαν ἐνοικεῖν φήσας, καὶ τόδε τὸ μέρος ὅλον εἰς διαβολὴν, ἐπιτίθησιν, ὅτι τὸν Ἰσαῖον ὅλον καὶ τὰς τῶν λόγων ἐκείνου τέχνας σεσίτισται. καὶ μὰ Δία οὐκ ἀπὸ σκοποῦ τὴν διαβολὴν ταύτην εἶχεν ἑκάτερος. ἐμοὶ γοῦν οἱ μὲν Ἰσαίου τε καὶ Δημοσθένους λόγοι καὶ περὶ ἀληθείας καὶ δικαίας συντάξεως αἱ ὑποθέσεις ὕποπτοι δοκοῦσιν εἶναι τῆς πολλῆς ἐπιτεχνήσεως ἕνεκα· οἱ δὲ Ἰσοκράτους καὶ Λυσίου παντὸς μάλιστα δίκαιοί τε καὶ ἀληθεῖς, κἂν μὴ τοιαῦτα τὰ πράγματα ἐν αὐτοῖς, ὅτι κακοῦργον οὐδὲν ἐπιφαίνουσιν ἐπὶ τῆς κατασκευῆς, ἀλλ᾽ εἰσὶν ἐλεύθεροί τινες καὶ ἀφελεῖς.

308 ε΄. Ταυτί μοι τὰ διαλλάττοντα ἔδοξεν εἶναι, ἐξ ὧν ἄν τις οὐ χαλεπῶς διαγνῶναι τοὺς Λυσίου τε καὶ Ἰσαίου λόγους δυνηθείη. εἰ δὲ ὀρθῶς ὑπείληφα, ἐξέσται τῷ βουλομένῳ σκοπεῖν τὴν ἐξέτασιν. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν περὶ τὴν λέξιν θεωρημάτων. ἔστι δή τις Ἰσαίου λόγος ὑπὲρ Εὐμαθοῦς μετοίκου τινὸς τῶν τραπεζιτευόντων Ἀθήνησιν, ὃν εἰς δουλείαν ἀγόμενον ὑπὸ τοῦ κληρονομή-

Τόδε τὸ μέρος ὅλον] Id est, ὅλον τοῦτον τὸν τόπον. Sed post εἰς διαβολὴν deest ἐπαυξήσας aut tale quid. *cum dixisset — totumque illum locum verbis amplificasset atque exaggerasset*, ἐπιτίθησιν, *addit tandem in fine —*. Idem.

Καὶ περὶ ἀληθείας] Dubio procul laborat hic locus vitio. qui, ut brevis sim, mihi videtur ad tolerabilem saltim sententiam sic componi posse: κἂν περὶ ἀληθεῖς [vel ἀληθινὰς] καὶ δικαίας συνταχθῶσιν ὑποθέσεις [ut hic sit accusativus, non nominativus]. *tametsi in causis veris justisque et æquitati consentaneis versentur.* Idem.

Σκοπεῖν] Post σκοπεῖν aut deest κατὰ, ut κατὰ (vel etiam παρὰ) τὴν ἐξέτασιν significet *in examine*. aut deest ποιεῖσθαι, aut ποιησαμένῳ. Quorum si prius deesse ponas, ποιεῖσθαι puta, cohærebit σκοπεῖν cum βουλομένῳ, et ποιεῖσθαι cum ἐξέσται. Sin autem posterius, tum cohærebit σκοπεῖν cum ἐξέσται, ποιησαμένῳ autem cum τὴν ἐξέτασιν. Idem.

Εὐμαθοῦς] Imo vero Εὐμάθους, penacute. Sic enim nomina propria ab adjectivis discernuntur. εὐμαθὴς est *docilis*, Εὐμάθης nomen proprium. Idem.

Κληρονομήσαντες τὸν ἀπηλευθερωκότα] Epigenes aliquis servum, Eumathem dictum, manu emiserat coram prætore. Hujus Epigenis heres factus aliquis Dionysius Eumathem reposcebat, vel, ut vulgo usurpant, reclamabat, ut partem hereditatis ad se devolutæ. Verum civis aliquis Atheniensis illa, de qua hic agitur, Isæi oratione libertum hunc, Eumathem, in libertatem liberali manu vindicatum ibat. Idem.

σαντος τὸν ἀπηλευθερωκότα τῶν ἀστῶν ἀφαιρεῖταί τις καὶ τὴν 309
ἀπολογίαν ποιεῖται περὶ αὐτοῦ. τὸ προοίμιον δέ ἐστι τοῦ λόγου
τοιόνδε· Ἄνδρες δικασταὶ, ἐγὼ καὶ πρότερον Εὐμα-
θεῖ τούτῳ ἐγενόμην χρήσιμος, καὶ δικαίως, καὶ νῦν,
εἴ τί ἐστιν ἐν ἐμοὶ, πειράσομαι συσσώζειν αὐτὸν μεθ'
ὑμῶν· μικρὰ δέ μου ἀκούσατε, ἵνα μηθεὶς ὑπολάβῃ
ὑμῶν ὡς ἐγὼ προπετείᾳ ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀδικίᾳ πρὸς τὰ
Εὐμαθοῦς πράγματα προσῆλθον. τριηραρχοῦντος
γάρ μου ἐπὶ Κηφισοδώρου ἄρχοντος, καὶ λόγου
ἀπαγγελθέντος πρὸς τοὺς οἰκείους ὡς ἄρα τετελευ-
τηκὼς εἴην ἐν τῇ ναυμαχίᾳ, οὔσης μοι παρακαταθή-
κης παρ' Εὐμαθεῖ τούτῳ, μεταπεμψάμενος τοὺς οἰ-
κείους τε καὶ φίλους τοὺς ἐμοὺς Εὐμαθὴς ἐνεφάνισε
τὰ χρήματα ἃ ἦν μοι παρ' αὐτῷ, καὶ ἀπέδωκε πάντα
ὀρθῶς καὶ δικαίως. ἀνθ' ὧν ἐγὼ σωθεὶς ἐχρώμην
αὐτῷ ἔτι μᾶλλον καὶ κατασκευαζομένῳ τὴν τράπεζαν
προσεισευπόρησα ἀργυρίου. καὶ μετὰ ταῦτα ἄγον- 310
τος αὐτὸν Διονυσίου, ἐξειλόμην εἰς ἐλευθερίαν,
εἰδὼς ἀφειμένον ἐν τῷ δικαστηρίῳ ὑπὸ Ἐπιγένους·
ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐπισχήσω.

ς'. Ἔστι δὴ καὶ παρὰ τῷ Λυσίᾳ τις ὑπὲρ ἀνδρὸς ξένου δίκην
φεύγοντος περὶ κλήρου ποιούμενος τὴν ἀπολογίαν — τοῦτον
ἐπιγράφει τὸν λόγον Καλλίμαχος, Περὶ Φερενίκου ὑπὲρ τοῦ
Ἀνδροκλείδου κλήρου —, καὶ ἔστι πολλοῖς πρότερον ἠγωνισμένος
ἔτεσι θατέρου, ἐν ᾧ τὴν αἰτίαν πρώτως ἐπιδείκνυσιν ὁ περὶ τοῦ
ξένου ποιούμενος τοὺς λόγους, ὥσπερ ὁ τὸν μέτοικον ἐξαιρού- 311
μενος εἰς ἐλευθερίαν· ἔστι δὲ τὸ προοίμιον τοῦ λόγου τόδε· Ἀνα-
γκαῖόν μοι δοκεῖ εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, περὶ τῆς
φιλίας τῆς ἐμῆς καὶ τῆς Φερενίκου πρῶτον εἰπεῖν πρὸς
ὑμᾶς, ἵνα μηδεὶς ὑμῶν θαυμάζῃ, ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς
ὑμῶν πώποτε εἰρηκὼς πρότερον ὑπὲρ τούτου νυνὶ

Ναυμαχίᾳ] Forte apud Eubœam inter Themisonem et Athenienses commissa, anno tertio Olymp. 103. quo Cephisodotus Archon fuit. Idem.

Πρὸς εἰ εὐπόρισα] Nescio an verior lectio sit πρὸς εὐπορισίαν ἀργυρίου, vel πρὸς εὐπόριστον ἀργύριον. Sylburg. Corrupte Bodlei. προσεισευπόρησαν. Hudson. Dudum ante, quam ab Hudsono de lectione Bodleiani certior fierem, suspicatus fueram, aut de προεισευπόρησα, aut προσεισευπόρησα. quorum hoc posterius, ne literula periret, prætuli. εἰσευπορεῖν τινὶ ἀργυρίου [subaudi μοῖραν, vel tale quid] significat *contribuere alicui summam æris*. προεισευπορεῖν, *in antecessum dare, quod postmodum, per otium, pro facultate et opportunitate sua, refundat*. προσεισευπορεῖν est *una cum aliis amicis idem facientibus contribuere*. Possit quoque sic legi: προεὶς [quod est particip. aor. 2. a verbo προϊέναι *erogare*] εὐπόρησα ἀργυρίου, scil. μέρος τι ῥητόν. εὐπορεῖν h. l. non significat *dives esse*, sed *largiri*. Reisk.

Ἄγοντος] Scil. εἰς τὴν δουλείαν. Idem.

Ἐπισχήσω] Dubito, utrum Isæi, an Dionysii sint hæc verba: ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐπισχήσω. *plura de his dicere parcam*. Idem.

Θατέρου] *quam illa altera*, Isæi puta pro Eumathe dicta, unde modo locum excerptum retulerat. Idem.

Τὴν αἰτίαν] Scil. τῆς ἀπολογίας, vel διότι ὑπὲρ ἀνδρὸς ξένου ἀπολογεῖται. Idem.

Πρώτως] *ante omnia*. Sic dedi de meo pro vulgari πρῶτος. Idem.

Τὸν μέτοικον] Apud Isæum. Erat ergo Eumathes inquilinus. Idem.

Τοῦ λόγου] Apud Lysiam puta. Idem.

Ὑμῶν] Expungendum videtur, ut infra in repetitione p. 8. 26. Sylburg. Tantum abest, ut ὑμῶν expungendum ducerem uncisque includerem, ut potius, non

λέγω. ἐμοὶ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ξένος ἦν Κη-
φισόδοτος ὁ τούτου πατὴρ, καὶ ὅτε ἐφεύγομεν ἐν
Θήβαις παρ' ἐκείνῳ κατηγόμην καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλος
Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος· καὶ πολλὰ καὶ ἀγαθὰ καὶ
ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ παθόντες ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμετέ-
312 ραν αὐτῶν κατήλθομεν. ἐπεὶ δ' οὖν οὗτοι ταῖς αὐταῖς
τύχαις ἐχρήσαντο καὶ φυγάδες Ἀθήναζε ἀφίκοντο,
ἡγούμενος τὴν μεγίστην αὐτοῖς ὀφείλειν χάριν, οὕ-
τως οἰκείως αὐτοὺς ὑπεδεξάμην ὥςτε μηδένα γνῶναι
τῶν εἰσιόντων, εἰ μή τις πρότερον ἠπίστατο, ὁπό-
τερος ἡμῶν ἐκέκτητο τὴν οἰκίαν. οἶδε μὲν οὖν καὶ
Φερένικος, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι πολλοὶ λέγειν
εἰσὶν ἐμοῦ δεινότεροι καὶ μᾶλλον τοιούτων πρα-
γμάτων ἔμπειροι. ἀλλ' ὅμως ἡγεῖται τὴν ἐμὴν οἰκειό-
τητα πιστοτάτην εἶναι. αἰσχρόν μοι οὖν δοκεῖ εἶναι,
κελεύοντος τούτου καὶ δεομένου τὰ δίκαια αὐτῷ
βοηθῆσαι, περιϊδεῖν αὐτὸν, καθ' ὅσον οἷός τ' εἰμὶ
ἐγὼ, τῶν ὑπ' Ἀνδροκλείδου δεδομένων στερηθῆναι.

ζ'. Τί δὴ ταῦτα τὰ προοίμια ἀλλήλων διαφέρει; παρὰ Λυσίᾳ
μὲν ἡδεῖά ἐστιν ἡ εἰσβολὴ, καὶ δι' οὐδὲν ἄλλο μᾶλλον ἢ ὅτι φυ-
σικῶς πως εἴρηται καὶ ἀφελῶς· Ἀναγκαῖόν μοι δοκεῖ
εἶναι, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, περὶ τῆς φιλίας τῆς ἐμῆς
καὶ τῆς Φερενίκου πρῶτον εἰπεῖν πρὸς ὑμᾶς. καὶ τὸ
ἐπιλεγόμενον τούτῳ ἔτι μᾶλλον ἀκατάσκευον φαίνεται εἶναι καὶ
313 ὡς ἂν ἰδιώτης τις εἰπεῖν δύναιτο τὸ εἰρημένον· Ἵνα μηδεὶς
ὑμῶν θαυμάσῃ, ὅτι ὑπὲρ οὐδενὸς ὑμῶν πώποτε εἰρη-
κὼς πρότερον ὑπὲρ τούτου νῦν λέγω. παρὰ δὲ Ἰσαίῳ
κατεσκεύασται τὸ δοκοῦν εἶναι ἀφελὲς καὶ οὐ λέληθεν ὅτι ἐστὶ
ῥητορικόν· Ἐγὼ καὶ πρότερον Εὐμαθεῖ τούτῳ ἐγενό-
μην χρήσιμος, καὶ δικαίως· καὶ νῦν, εἴ τί ἐστι κατ'
ἐμὲ, πειράσομαι συσσώζειν αὐτόν. ὑψηλότερα γάρ ἐστι
καὶ ἧττον ἐκείνων ἀφελέστερα, καὶ ἔτι μᾶλλον τὰ ἐπιφερόμενα·
Μικρὰ δέ μου ἀκούσατε, ἵνα μηδεὶς ὑπολάβῃ ὑμῶν,
ὡς ἐγὼ προπετείᾳ ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀδικίᾳ πρὸς τὰ Εὐ-
μαθοῦς πράγματα προσῆλθον. ἥ τε γὰρ προπέτεια καὶ ἡ
ἀδικία καὶ πρὸς τὰ Εὐμαθοῦς πράγματα προσελθεῖν πεποιημένοις
μᾶλλον ἔοικεν ἢ αὐτοφυέσι. καὶ αὖθίς γε παρὰ μὲν τῷ Λυσίᾳ ἡ

modo uncos, quibus hoc vocabulum Sylburgius sepserat, rursus sustulerim, sed etiam infra, ubi deerat, ὑμᾶν ingesserim. Omnis enim vis ratiocinii huic uni vocabulo inest. Non poterat utique non videri Atheniensibus res miranda, si quis civium suorum, qui pro alio nullo cive unquam verba in foro fecisset, nunc ad dicendum pro homine peregrino, eoque Thebano, surgeret. Notum est, quo odio Thebani Athenis arserint. Reisk.

Κατηγόμην] Malim κατηγόμεθα. ut versu proximo παθόντες κατήλθομεν. Aut alias καὶ erit del. Idem.

Οὗτοι] Thebani puta. Idem.

Στερηθῆναι] Rarior inventu constructio verbi περιϊδεῖν cum infinitivo. usus loquendi στερηθέντα postulabat. Aut possit legi μέλλοντα στερηθῆναι. Idem.

Καὶ δι' οὐδὲν ἄλλο] Scil. ἡδεῖά ἐστιν. *ob aliud nihil magis suave, jucundum, est hoc exordium.* Idem.

Τὸ εἰρημένον] Id est, τὴν ὑπ' ἐμοῦ παρατεθεῖσαν ἀρτίως γνώμην. locum, vel sententiam a me modo e Lysia recitatam. Idem.

Κατ' ἐμὲ] Supra legitur ἐν ἐμοί. Idem.

πρόφασις λέγεται ἀνεπιτηδεύτως· Ἐμοὶ γάρ, ὦ ἄνδρες
δικασταὶ, ξένος ἦν Κηφισόδοτος ὁ τούτου πατὴρ, καὶ 314
ὅτε ἐφεύγομεν ἐν Θήβαις, παρ' ἐκείνῳ κατηγόμην
καὶ ἐγὼ καὶ ἄλλος Ἀθηναίων ὁ βουλόμενος. ἡδέως
τε καὶ ἀφοριστικῶς τὰ μετὰ ταῦτα ἐπιτίθεται· Καὶ πολλὰ καὶ
ἀγαθὰ καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ παθόντες ὑπ' αὐτοῦ
εἰς τὴν ἡμετέραν αὐτῶν κατήλθομεν. παρὰ δὲ τῷ Ἰσαίῳ
πέφρασται περιεργότερον καὶ οὐ μακρὰν ἀπέχει τῆς Δημοσθένους
κατασκευῆς· Τριηραρχοῦντος γάρ μου ἐπὶ Κηφισοδό-
του ἄρχοντος, καὶ λόγου ἀπαγγελθέντος πρὸς
τοὺς οἰκείους ὡς ἄρα τετελευτηκὼς εἴην ἐν τῇ ναυ-
μαχίᾳ, οὔσης μοι παρακαταθήκης παρ' Εὐμαθεῖ
τούτῳ. τό τε γὰρ λόγου ἀπαγγελθέντος καὶ τὸ ὡς ἄρα
τετελευτηκὼς εἴην καὶ τὸ οὔσης ἐμοὶ παρακαταθήκης
οὐκ ἂν φαίην ἔγωγε ἀφελῶς εἰρῆσθαι. ἐκείνως γὰρ λεγόμενα μᾶλ-
λον ἀποίητα· Ὅτε γὰρ ἐτριηράρχουν, καὶ ἀπηγγέλη τοῖς ἐνθάδε, 315
ὡς ἄρα τετελευτηκὼς εἴην, ἔχων μου παρακαταθήκην Εὐμαθῆς
οὑτοσί.

η'. Καὶ τὰ λοιπὰ δὲ τῶν προοιμίων μέρη, παρ' ᾧ μὲν ἀφελέ-
στερον ἄν τις εὕροι λεγόμενα, παρ' ᾧ δὲ ῥητορικώτερον. ἐν ἑτέρῳ
δὲ ἀγῶνι πάλιν ὁ μὲν Ἰσαῖος, ἐπιτρόπῳ τινὶ συντάξας ἀπολογίαν
ὑπὸ τῶν ἰδίων ἀδελφιδῶν κρινομένῳ, τοιαύτῃ κέχρηται ἀρχῇ·
Ἠβουλόμην μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μὴ λίαν οὕτως
ἀγνοηθέντα προσχήματ' ἔχειν αἰσχρῶς ὥςτε τοῖς
ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν καὶ δίκας τοιαύτας λαγ-
χάνειν, ἀλλ' οὐ τό γε οὖν ἀδελφιδοῦν ἐμὸν καὶ κύ-
ριον τῆς πατρῴας οὐσίας, οὐ μικρᾶς ἀλλ' ἱκανῆς 316

Κηφισοδότου] Pro Κηφισοδότου pag. 7. v. 9. legitur Κηφισοδώρου. infra in Dinarcho utriusque inter Atheniensium ἄρχοντας fit mentio: sed Κηφισόδοτος tempore prior nominatur, 115, 44: Κηφισόδωρος autem, posterior, 116, 7. sed videndum ne hic e vicinia tractum sit vitium, et ut v. 2. privati cujusdam Κηφισοδότου facta est mentio, ita etiam archωn hic eodem a librario appellatus sit nomine, non a Dionysio. Sylburg.

Μᾶλλον ἀποίητα] Legi malim: *μᾶλλον ἂν ἦν ἀποίητα*. Reisk.

Μὴ λίαν οὕτως ἀγνοηθέντα προσχήματα ἔχειν αἰσχρῶς, ὥστε —] Notabilis verborum trajectio. nam αἰσχρῶς aut cum λίαν cohærebit, aut cum ἐπιβουλεύειν. Prius si malis, erunt προσχήματα λίαν αἰσχρῶς ἀγνοηθέντα, *prætextus*, seu *criminationes nimis turpiter peccatæ*, ad verbum, h. e. in quibus nimis turpiter peccatum sit. Sententia est: vellem utique infamia nulla criminum laborare, tam ultra modum turpium. Idem.

Ἐπιβουλεύειν] Post ἐπιβουλεύειν videtur δοκεῖν deesse. Idem.

Ἀλλ' οὐ τό γε οὖν] Hudsonus testatur in Bodl. legi ἀλλ' οὕτω γε οὖν. quod parum ad rem facit. Mihi videtur ab Isæo profectum esse: ἀλλὰ τοῦτον γοῦν ἔδει, ἀδελφιδοῦν ὄντα ἐμὸν —. Nemo miretur tutorem hunc, eundemque patruum pupillorum, adversus quos agit, modo de uno pupillo, modo de pluribus loqui. Agebat proprie cum uno, maximo natu, cui ad pubertatem adulto patruus patrimonium tradiderat. Verum huic pupillo puberi suæque tutelæ facto plures erant fratres. Horum fratrum, annis adhuc minorum, tutelam major natu frater adipiscebatur; quo fiebat, ut suoque fratrumque nomine in patruum ex titulo male gestæ tutelæ ageret. Possit quoque Isæus ad hunc modum dedisse videri: ἀλλ' οὐχ οὗτός γε νῦν ἐᾷ, *verum hujus rei copiam mihi denegat hic* [adversarius meus], ὃν ἔδει ἀδελφιδοῦν ἐμὸν ὄντα — *quem decebat, utpote meum ex fratre nepotem* —. Sylburg. ad locum hunc istæc adscripserat: Nota hic τὸ ἀδελφιδοῦν ἐμὸν ut etiam infra in repetitione, p. 11. v. 10. pro οἱ ἀδελφιδοὶ ἐμοί. unde colligere licet, etiam p. 10. v. 13. pro ἀδελφῶν leg. esse ἀδελφιδῶν. Idem.

317 ὥστε καὶ λειτουργεῖν ὑφ' ἡμῶν αὐτῷ παραδοθείσης,
ταύτης ἐπιμελεῖσθαι, τῶν δ' ἐμῶν μὴ ἐπιθυμεῖν, ἵνα
βελτίων τ' ἐδόκει πᾶσιν εἶναι σώζων αὐτὴν καὶ
πλείω ποιῶν χρησιμώτερον ὑμῖν πολίτην παρεῖχεν
ἑαυτόν. ἐπεὶ δὲ τὴν μὲν ἀνήρηκε καὶ πέπρακε καὶ
αἰσχρῶς καὶ κακῶς διολώλεκεν ὡς οὐκ ἂν ἠβουλό-
μην, πιστεύων δ' ἑταιρίαις καὶ λόγων παρασκευαῖς
ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἐλήλυθεν, ἀνάγκη, ὡς ἔοικε, συμφο-
ρὰν μὲν εἶναι νομίζειν ὅτι τοιοῦτός ἐστιν οἰκεῖος
ὢν, ἀπολογεῖσθαι δὲ περὶ ὧν ἐγκέκληκε καὶ ἔξω
[μὲν] τοῦ πράγματος διαβέβληκεν, ὡς ἂν οὖν δυνώ-
μεθα προθυμότατα πρὸς ὑμᾶς. ὁ δὲ Λυσίας, ἀνδρὶ ὑπὸ
τῶν ἀδελφῶν τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς ἐγκαλουμένῳ κακῆς ἐπιτροπῆς
318 συγγράψας λόγον, τοιούτῳ κέχρηται τῷ προοιμίῳ· Οὐχ ἱκα-
νὸν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοῖς ἐπιτρόποις, ὅσα πρά-
γματα διὰ τὴν ἐπιτροπίαν ἔχουσιν, ἀλλὰ καὶ δια-
σώζοντες τὰς τῶν φίλων οὐσίας συκοφαντοῦνται
ὑπὸ τῶν ὀρφανῶν πολλοί. ὅπερ κἀμοὶ νῦν συμβέ-
βηκεν. ἐγὼ γὰρ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καταλειφθεὶς
ἐπίτροπος τῶν Ἱπποκράτους χρημάτων καὶ δια-
χειρίσας ὀρθῶς καὶ δικαίως τὴν οὐσίαν, καὶ παρα-
δοὺς τοῖς υἱοῖς δοκιμασθεῖσι τὰ χρήματα ὧν ἐπί-
τροπος κατελείφθην, συκοφαντοῦμαι νῦν αὐτῶν
ἀδίκως.

θ΄. Οὐ πολλῶν οἶμαι δεῖν λόγων, ὅτι τοῦτο μὲν ἀφελῶς καὶ ἡδέως εἴρηται, ἦθός τε οὐ πεπλασμένον, ἀλλὰ φυσικὸν ἐπιφαίνει· τὸ γὰρ Οὐχ ἱκανὸν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοῖς ἐπιτρόποις ὅσα πράγματα διὰ τὴν ἐπιτροπὴν ἔχουσιν, οὐδεὶς ἂν εἴποι ῥήτορος εἶναι, ἀλλὰ παντὸς ἰδιώτου καταστάντος εἰς ἀγῶνα ἄδικον· τὸ δ' Ἰσαίου πεποιῆσθαι ῥητορικῶς καὶ κεκαλ-

Ὑφ' ἡμῶν] A me meisque necessariis, et in hac causa advocatis. Erat e. c. tutori, patrimonium pupillo puberi facto tradenti, uxor, huic fratres, aut sorores, earumque mariti, aut filii jam adulti. Hi ergo in ejusmodi causis amico et cognato suo præsto erant, ut testes et advocati. Nam ejusmodi actus, quo in numero sunt traditiones patrimoniorum, non clam, conscio aut nullo, aut paucis, fiebant, sed testes corrogabantur quamplurimi, qui deinceps possent, ubi opus esset, in judicio produci. Reisk.

Αὐτῶν] De meo dedi αὐτῷ. pupillo meo puta. Idem.

Σώζων] Malim καὶ σώζων. E pudore atque continentia, si placuisset pupillo ea uti, duas ait exstituras fuisse laudes. 1) βελτίων ἂν ἐδόκει. *futurum fuisset, ut pro viro bono et honesto haberetur.* 2) χρησιμώτερον πολίτην παρεῖχεν ἂν ἑαυτὸν, *civem se vobis præstitisset hoc magis frugi,* σώζων τὴν οὐσίαν καὶ πλείω ποιῶν, *si patrimonium servasset atque auxisset parsimonia et frugalitate.* Idem.

Ἔξω μὲν τοῦ πρ.] Secundum vocabulum uncis inclusi, ut amputandum. Aut certe leg. est: ἔξω με τοῦ πρ. Idem.

Ἂν οὖν] Οὖν uncis inclusit Bekkerus, qui hæc Isaica Fragmenta apud Dionysium asservata ad calcem Isæi sui edi curavit.

Οὐχ ἱκανὸν —] V. Lysiæ Fragmentum ΞΖ. Reisk.

Ἔχουσιν] Subaudi ταῦτα ἔχειν, vel ἐσχηκέναι. Idem.

Ἐπιτροπὴν] Pro ἐπιτροπὴν v. 16. legitur ἐπιτροπίαν. quorum utro sit usus Lysias, incertum est. Dionysius certe utroque utitur. nam κακῆς ἐπιτροπῆς ἐγκαλεῖσθαι hoc loco dicit, v. 13: itidemque supra in Lysia 88, 32: in Antiq. autem Rom. 237, 2. ἐπιτροπίαν λαβεῖν. Sylburg.

Κεκαλλιλογῆσθαι] Legi malim: κεκαλλιλογῆσθαι εἰς τὸ σεμνότερον. Reisk.

λιλογῆσθαι σεμνότερον ἅπαντες ἂν φήσειαν· τὸ γὰρ Ἐβου- 319
λόμην μὲν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μὴ λίαν οὕτως
ἀγνοηθέντα προσχήματα ἔχειν αἰσχρῶς, ὥς τε τοῖς
ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν. καὶ ἔτι μᾶλλον παρὰ Λυσίᾳ μὲν
χαριέντως πάνυ καὶ ἀφελῶς εἰρῆσθαι τὸ Ἐγὼ γὰρ, ὦ ἄν-
δρες δικασταὶ, καταλειφθεὶς ἐπίτροπος τῶν Ἱππο-
κράτους χρημάτων καὶ διαχειρίσας ὀρθῶς καὶ δι-
καίως τὴν οὐσίαν καὶ παραδοὺς τοῖς υἱοῖς δοκιμα-
σθεῖσι τὰ χρήματα. θάτερον δὲ τρανότερον καὶ οὐχ ὡς ἂν
ἰδιώτης μετέθηκεν, Ἀλλ' οὐ τό γε οὖν ἀδελφιδοῦν ἐμὸν
καὶ κύριον τῆς πατρῴας οὐσίας, οὐ μικρᾶς, ἀλλ'
ἱκανῆς ὥστε καὶ λειτουργεῖν, ὑφ' ἡμῶν αὐτῷ παρα-
δοθείσης, ταύτης ἐπιμελεῖσθαι. ἑνὸς δ' ἔτι μνησθήσομαι
γένους, ἐξ οὗ μάλιστα ἡ διαφορὰ τῶν ἀνδρῶν ἔσται καταφανής.

ι'. Ὑποτίθεται δ' ἑκάτερος ἰδιώτην ἄνδρα, καὶ ἀπράγμονα καὶ
νέον, παρὰ τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσίν τε καὶ φύσιν ἠναγκασμένον,
ἐν δικαστηρίῳ λέγειν· ὁ μὲν Λυσίας ἐν τῷ πρὸς Ἀρχεβιάδην
λόγῳ τὸν τρόπον τοῦτον· Ἐπειδὴ τάχιστα ἔλαχέ μοι
ταύτην τὴν δίκην Ἀρχεβιάδης, ὦ ἄνδρες δικασταὶ,
προσῆλθον αὐτῷ λέγων, ὅτι νέος καὶ ἄπειρος ἦν 320
πραγμάτων καὶ οὐδὲν δεόμενος εἰσιέναι εἰς δικα-
στήριον. ἐγὼ οὖν σε ἀξιῶ, μὴ εὕρεμα ἡγεῖσθαι τὴν
ἡλικίαν τὴν ἐμὴν, ἀλλὰ παραλαβόντα τοὺς ἐμοὺς
φίλους καὶ τοὺς σαυτοῦ διηγήσασθαι περὶ τοῦ
χρέους, ὅθεν γεγένηται. κἂν δοκῇς ἀληθῆ λέγειν
ἐκείνοις, οὐδέν σοι δεήσει πραγμάτων, ἀλλὰ λα-
βὼν, ἐπὶ τὰ σαυτοῦ. δίκαιος δ' εἶ μοι μηδὲν παρα-
λιπεῖν, ἀλλ' εἰπεῖν ἅπαντα, ἐπειδὴ νεώτερός εἰμι 321
τοῦ συμβουλεύειν, ἵνα, ἀκούσαντες περὶ ὧν οὐκ

Τὸ γὰρ] Seu τό γ' οὖν, declarative accipiendum pro τοῦτο δηλονότι, *hoc videlicet*. pro ἐβουλόμην vero in priore loci citatione Attico augmento scriptum ἠβουλόμην, p. 9. v. 23. Sylburg.

Ἐπιβουλεύειν] Post ἐπιβουλεύειν videtur τοιοῦτον δοκεῖ, vel simile quid deesse, scil. κεκαλλιλογημένον εἰς τὸ σεμνότερον. Reisk.

Τρανότερον] Num τραγικώτερον. Idem.

Ἐπειδὴ] V. Fragmentum Lysiæ ΚΓ. Idem.

Εὕρεμα] Bodlei. εὕρημα. Sed male. differunt ista inter se. εὕρεμα est res derepente oblata, opportunitas sponte sua non quærenti occurrens, qua tu in rem tuam, malam præsertim, abutaris; quam cupide amplectaris, ut qui tibi non sperasses obventuram, quo alium, inimicum tibi hominem, subvertas et pessumdes, id quod h. l. convenit. εὕρημα autem inventum est, scite solerterque multa et assidua meditatione excogitatum. quod ab h. l. abhorret. Idem.

Ἐπὶ τὰ σαυτοῦ] Elliptic$\tilde{\text{e}}$s legitur etiam infra in repetitione p. 13. v. 19. subaudito scilicet verbo ἀπαλλάξῃ, aut alio consimili. Sylburg. Mihi videtur pro ἐπὶ leg. et hic, et paulo post in hujus loci iteratione, ἄπει. quod perinde potest pro secunda persona singul. imperativi accipi, pro ἄπιθι. nam εἶ (ex ἔε factum) passim locorum usurpatur pro ἴθι. aut pro sec. pers. sing. futuri a verbo ἀπιέναι, æquipollente alteri, ἀπελεύσῃ, vel ἀποχωρήσεις. *abibis, discedes*. quod si probatur alterutrum, tum τὰ σαυτοῦ cohærebit cum λαβὼν, *habens res tuas tibi*. Reisk.

Δίκαιος δ' εἶ μοι μηδὲν] Sic dedi de meo, pro vulgari δίκαιος δ' εἰμὶ μηδέν. *te decet, nihil mihi dissimulare, nil me celare*. Idem.

Τοῦ συμβουλεύειν] Subaudi αὐτὸς ἐμαυτῷ. Cernis brevitatem Lysiacam. Alius planius et explicatius dixisset ad hunc ferme modum: εἰπεῖν ἅπαντα. βούλομαι γὰρ ταῦτα κοινοῦσθαι τοῖς φίλοις, ἐπειδὴ νεώτερός εἰμι τοῦ συμβουλεύειν αὐτὸς ἐμαυτῷ. Idem.

ἴσμεν, βουλευσώμεθα περὶ ὧν σὺ λέγεις· ἐάν πως
φανερὸν γένηται, πότερον ἀδίκως τῶν ἐμῶν ἐφίεσαι
ἢ δικαίως τὰ σεαυτοῦ ζητεῖς κομίσασθαι. ταῦτ'
ἐμοῦ προκαλουμένου, οὐδεπώποτ' ἠθέλησε συνελ-
322 θεῖν οὐδὲ λόγον περὶ ὧν ἐνεκαλεῖτο ποιήσασθαι
οὐδὲ δίαιταν ἐπιτρέψαι, ἕως ὑμεῖς τὸν νόμον τὸν
περὶ τῶν διαιτητῶν ἔθεσθε. ὁ δὲ Ἰσαῖος ἐν ἀμφισβητήσει
χωρίον τὸ ὑπὸ τῶν δημοτῶν κετεσχημένον, οἷς τὸ χωρίον ὑπέ-
κειτο, ταύτῃ χρώμενον εἰσάγει τῇ ἀρχῇ· Μάλιστα μὲν ἐβου-
λόμην, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μηδ' ὑφ' ἑνὸς ἀδικεῖσθαι
τῶν πολιτῶν, εἰ δὲ μὴ, τοιούτων ἀντιδίκων τυχεῖν
πρὸς οὓς ἂν οὐδὲν ἐφρόντιζον διαφερόμενος. νῦν
δέ μοι πάντων πραγμάτων λυπηρότατον συμβέβη-
κεν· ἀδικοῦμαι γὰρ ὑπὸ τῶν δημοτῶν, οὓς περιο-
ρᾶν μὲν ἀποστεροῦντας οὐ ῥάδιον, ἀπέχθεσθαι δὲ
323 ἡδέως, μεθ' ὧν ἀνάγκη καὶ συνουσίας κοινὰς ποι-
εῖσθαι. πρὸς μὲν οὖν πολλοὺς χαλεπὸν ἀντιδικεῖν·
μέγα γὰρ μέρος συμβάλλεται τὸ πλῆθος αὐτοῖς
324 πρὸς τὸ δοκεῖν ἀληθῆ λέγειν· ὅμως δὲ διὰ τὸ πι-
στεύειν τοῖς πράγμασι πολλῶν μοι καὶ δυσκόλων
συμπιπτόντων οὐχ ἡγούμην δεῖν κατοκνῆσαι δι'
ὑμῶν πειρᾶσθαι τυγχάνειν τῶν δικαίων. δέομαι

Ἐπιτρέψαι] Sub. τῷ διαιτητῇ. Idem.

Ἕως] Fort. ὡς. Sylburg. In quo falsus fuit. Colligitur ex h. l. paulo ante, quam ista causa agitaretur, legem de jure arbitrorum, vel judicum pedaneorum fuisse latam. Reisk.

Χωρίον] Legendum videtur: ὁ δὲ Ἰσαῖος, ἐν ἀμφισβητήσει ὑπὲρ χωρίου τοῦ ὑπὸ τῶν δημοτῶν κατεσχημένου, οἷς τὸ χωρίον ὑπέκειτο, ταύτῃ χρώμενον εἰσάγει τῇ ἀρχῇ. Sylburg. Infra quidem habemus: ἐν τῇ ἀμφισβητήσει πρὸς τοὺς δημότας περὶ τοῦ χωρίου. Hudson.

Εἰ δὲ μὴ] Subaudi τοῦτο δυνατὸν ἦν ἐμοί. Reisk.

Λυπηρότατον] Malim τὸ λυπ. Idem.

Ἡδέως] Pro ἡδέως infra in repetitione, p. 13. v. antep. legitur ἂν ἡδέως. vera lectio procul dubio est ἀηδές. quod indicat etiam paraphrasis Dionysiana, p. 13. v. 24. ἀνιαρότερον εἶναι πρὸς τοιούτους ἀπέχθεσθαι. et vers. pen. ἡ ἀηδὴς ἀπέχθεια. Sylburg. In margine Bodl. legi ἴσως ἀηδὲς testatur Hudsonus. unde constat illius libri magnam auctoritatem non esse, qui aut meras, aut certe plerasque conjecturas viri docti, nescio an Sylburgii, exhibeat, nullas, aut certe perpaucas lectiones e codice msto probatæ fidei haustas. Ego ἡδέως servandum, eique αὖ addendum duco, sed hac lege, ut censeatur adhuc deesse ἀνιαρώτατον, aut δυσχερέστατον, aut tale quid. *cupide ferri ad suscipiendas et gerendas cum iis simultates, qui — rerum est omnium una res luctuosissima*. Sed v. annotationem p. 13. v. antep. Reisk.

Καὶ συνουσίας κοινὰς ποιεῖσθαι] Prodit hoc καὶ deesse membrum alterum isti oppositum, quo facta fuisset mentio privatorum quoque congressuum, aut commerciorum, quemadmodum publicorum hic facta fuit. Suspicor, itaque deesse καὶ ἴδια συναλλάγματα, aut ἴδια συμβόλαια, aut ἰδίας διατριβὰς, aut tale quidpiam; sive id ante καὶ τὰς κοινὰς συνουσίας ponas, sive post. Ad numerum privatorum congressuum referuntur hæc: cum juvenes, aut etiam seniores, pauci numero, in locis ultro delectis et condictis, ad ludendum, compotandum, confabulandum, epulandum, ambulandumve, aut etiam seriis de rebus agendum, inter se conveniunt. publici autem congressus fiunt ab universis, in foro, in concione, in templis deorum et in epulis publicis. Idem.

Ἀληθῆ] Malim τἀληθῆ. Idem.

Δι' ὑμῶν] Fateor nihil hic esse, quod offendere possit hominem stomachi non superbi, aut quod defendi nequeat. Rursus tamen idem haud dissimulabo illam tot infinitivorum accumulationem, quorum alii ex aliis nexi et quasi progenerati sunt, paulo esse, meis quidem auribus, molestam et horridiusculam. Mollietur, ni fallor, hæc durities interponendo ἀλλὰ, ad hunc modum — κατοκνῆσαι, ἀλλὰ [tacita repetitione subjice ἡγούμην δεῖν] δι' ὑμῶν πειρᾶσθαι —. Idem.

οὖν ὑμᾶς συγγνώμην ἔχειν, εἰ καὶ νεώτερος ὢν λέγειν ἐπὶ δικαστηρίου τετόλμηκα· διὰ γὰρ τοὺς ἀδικοῦντας ἀναγκάζομαι παρὰ τὸν ἐμαυτοῦ τρόπον τοιοῦτόν τι ποιεῖν. πειράσομαι δ᾽ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς, ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων εἰπεῖν περὶ τοῦ πράγματος.

ιά. Τίς ἂν οὖν οὐκ ἂν ὁμολογήσειε, τὸν μὲν Λυσίου νέον καὶ ἰδιώτην καὶ ἀπράγμονα ἀρχέτυπόν τινα εἶναι τῆς ἀληθείας, διαφέροντα ἐκείνης οὐδ᾽ ὁτιοῦν· τὸν ἕτερον δὲ ἀπόγραφόν τινα καὶ οὐ λανθάνοντα, ὅτι πέπλασται ῥητορικῇ τέχνῃ; καὶ γὰρ αἱ λέξεις καὶ τὰ νοήματα παρ᾽ ἐκείνῳ μὲν τὸ αὐτοφυὲς, παρὰ δὲ τούτῳ τὸ 325
κατασκευαστὸν ἀποφαίνουσιν· ὁ μὲν γὰρ ἀρχῇ κέχρηται, ὅτι νέος τε καὶ ἄπειρος εἴη πραγμάτων καὶ οὐδὲν δεόμενος εἰς δικαστήριον εἰσιέναι, καὶ ἐπιφέρει πάνυ ἠθικῶς, Ἐγὼ οὖν σε ἀξιῶ, μὴ εὕρεμα ἡγεῖσθαι τὴν ἡλικίαν τὴν ἐμὴν, καὶ τὸ μετὰ τοῦτο, ὡς φύσιν εἶχε γενέσθαι τε καὶ ῥηθῆναι, λέγει, ὡς ἐπὶ διαιτητὰς ἠξίουν κοινοὺς ἐλθεῖν φίλους, κἂν δόξῃς ἀληθῆ λέγειν ἐκείνοις, οὐθέν σοι δεήσει πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ λαβὼν, ἐπὶ τὰ σαυτοῦ, καὶ τὰ λοιπὰ ἐν ἤθει χρηστῷ διεξελθὼν, τελευτῶν ἐπιτίθησι, Ταῦτ᾽ ἐμοῦ προκαλουμένου, οὐδεπώποτε ἠθέλησε συνελθεῖν. ὁ δὲ Ἰσαῖος τουτὶ μὲν τὸ μέρος, τὸ παρὰ τὴν ἑαυτοῦ γνώμην ἠναγκάσθαι λέγειν ἐν δικαστηρίῳ νέον ὄντα, ἐπὶ τελευτῇ τοῦ προοιμίου τίθησιν. ἄρχεται 326
δὲ ἀπὸ διανοίας, οὐ φαύλης μὰ Δία οὐδὲ ἰδιωτικῆς, ἀνιαρώτερον εἶναι λέγων πρὸς τοιούτους ἀπέχθεσθαι, μεθ᾽ ὧν ἀνάγκη τῶν τιμιωτάτων κοινωνεῖν· ἔπειτα ἀπολύεταί τι τῶν μελλόντων αὐτὸν λυπεῖν, τὸ δὴ πολλοὺς ὄντας τοὺς δημότας πρὸς αὐτὸν ἀντιδικεῖν. συντίθησί τε τὰ ὀνόματα οὐ φαύλως μὰ Δία οὐδ᾽ ὡς ἂν ἰδιώτης, Ἀδικοῦμαι γὰρ ὑπὸ τῶν δημοτῶν (φησὶν), οὓς περιορᾶν μὲν οὐ ῥᾴδιον ἀποστεροῦντας, ἀπέχθεσθαι δ᾽ ἂν ἡδέως, μεθ᾽ ὧν ἀνάγκη καὶ συνουσίας κοινὰς ποιεῖσθαι. ἡ γὰρ ἀηδὴς ἀπέχθεια καὶ αἱ 327
κοιναὶ συνουσίαι τεχνικώτερον σύγκεινται μᾶλλον ἢ ἀφελέστερον.

Τίς ἂν οὖν οὐκ ἂν ὁμολογήσειε] Nota hic geminatum ἄν. Sylburg.

Ἀποφαίνουσιν] Dionysio nostro ejusmodi in re usitatius est v. ἐπιφαίνειν. Reisk.

Ἠξίουν] Malim in tertia persona ἠξίου. *se rogasse.* narrat actor, Archebiadem a se rogatum fuisse. Idem.

Κοινοὺς] Malim καὶ τοὺς κοινούς. ut secum veniret ad arbitros, et ad amicos sibi, actori, cum eo, Archebiade, communes. Idem.

Ἀνιαρώτερον] Subaudi τοῦ δέοντος, vel τοῦ εἰωθότος, vel tale quid. malim tamen ἀνιαρώτατον. Idem.

Λυπεῖν] *gravare, premere causam ipsius, ei incommodare et obstare.* Idem.

Τὸ δὴ πολλοὺς] Legendum videtur: τὸ δὴ πρὸς πολλοὺς ὄντας τοὺς δημότας ἀντιδικεῖν. ut colligere licet p. 12. v. 17. Sylburg. Bene habet h. l. vulgata. Festinatio bonum Sylburgium decipiebat, quominus cerneret, hæc ratio si probetur, necesse fore, ut proximum insequens πρὸς tollatur, ad quod animum non satis attendebat. Reisk.

Ἂν] Pro ἂν ἡδέως legendum esse ἀηδὲς, docui paulo ante, ad p. 12. v. 16. Sequenti etiam v. κοινὰς legendum esse pro vulgato τινὰς, manifestum est e priore citatione loci, Ibid. Sylburg. Ex ἂν, quod libri Dionysii h. l. plus habent, deficiens in superiori exemplo, effeci ibi αὖ, ut etiam hic aio faciendum esse. Post ἡδέως deesse videtur οὐκ ἂν βουλοίμην, vel οὐκ ἂν δεξαίμην, aut tale quid, ut jam supra admonui. Reisk.

καὶ ἔτι τὸ, Πολλῶν μοι δυσκόλων συμπιπτόντων
οὐχ ἡγούμην δεῖν κατοκνῆσαι δι' ὑμῶν πειρᾶσθαι
τυγχάνειν τῶν δικαίων. ἥκιστα γὰρ ἰδιώτης ἂν οὕτως,
οὐχ ἡγούμην δεῖν κατοκνῆσαι, οὐδέ γε τὸ Δι' ὑμῶν
πειρᾶσθαι τυγχάνειν τῶν δικαίων· ἀλλ' ἐκείνως πως
μᾶλλον, Τοσούτων γέ μοι συμπιπτόντων δυσκόλων, ἐφ' ὑμᾶς
ἠνάγκασμαι καταφυγεῖν, ἵνα τῶν δικαίων τύχω δι' ὑμῶν.
ιβʹ. Οἶμαι μὲν οὖν καὶ ἐκ τούτων οὐκ ἄδηλον εἶναι τὴν τῶν
ἀνδρῶν διαφοράν· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν μελλόντων λέγεσθαι
328 μᾶλλον ἔσται καταφανὴς, καὶ μάλιστα ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν καὶ
παθητικῶν λόγων· ἐν οἷς ὁ μὲν Λυσίας ἁπλούστερός τίς ἐστι καὶ
κατὰ τὴν σύνθεσιν τῶν ὀνομάτων καὶ κατὰ τὴν κοινότητα τῶν
σχημάτων· οὑτοσὶ δὲ ποικιλώτερος. πολλὰ γὰρ ἄν τις ἰδὼν εὕροι
παρ' αὐτῷ. ὡς ἐν τούτῳ, Πόθεν χρὴ πιστεύεσθαι τὰ εἰρη-
329 μένα, πρὸς θεῶν; οὐκ ἐκ τῶν μαρτύρων; οἴομαί γε.
πόθεν δὲ τοὺς μάρτυρας; οὐκ ἐκ τῶν βασάνων; εἰ-
κός γε. πόθεν δέ γε ἀπιστεῖσθαι τοὺς λόγους τοὺς
τούτων; οὐκ ἐκ τοῦ φεύγειν τοὺς ἐλέγχους; ἀνάγκη
μεγάλη. Φαίνομαι τοίνυν ἐγὼ μὲν διώκων ταῦτα καὶ
τὰ πράγματα εἰς βασάνους ἄγων, οὗτος δὲ ἐπὶ δια-
330 βολὰς καὶ λόγους καθιστὰς, ὅπερ ἄν τις πλεονε-
κτεῖν βουλόμενος ἐποίησεν. ἐχρῆν δὲ αὐτὸν, εἴπερ

Ἀποδεικτικῶν] Fort. ἐπιδεικτ. Hudson. Bene habet h. l. vulgata. multum inter se differunt λόγοι ἐπιδεικτικοὶ, *ostensionales* orationes, ad pompam et jactationem ingenii atque facundiæ comparatæ, quæ sunt ab hujus loci sententia prorsus alienæ, et ἀποδεικτικοὶ, *demonstrativæ*, quibus hoc agitur, ut causa doceatur. argumentorum certitudine et evidentia plana atque testata fiat, coronæque circumstanti assensus extorqueatur. Non in illo, sed in hoc genere Isæus vim suam protulit, cujus eloquentia non in umbra scholastica se jactavit, sed in foro spectata fuit. v. p. 108. 34. multisque aliis Nostri locis. Reisk.

Κοινότητα] *popularitatem*. idem est ac si dixisset: κατὰ τὰ σχήματα, ἅ ἐστι παρὰ Λυσίᾳ κοινότερά πως καὶ δημωδέστερα. cui Lysiacæ orationis popularitati et simplicitati mox opponitur Isæi ποικίλον ἐν τοῖς σχήμασι. Idem.

Ἰδὼν] Num: ζητῶν εὕροι τοιαῦτα παρ' αὐτῷ? An potius: πολλὰ γὰρ ἄν τις ταύτης τῆς ἰδέας εὕροι παρ' αὐτῷ. Idem.

Πόθεν χρὴ] Loci initium legitur in oratione super Cironis hereditate p. 71. pen. ed. Steph. Idem.

Μαρτύρων] Isæi libri vulgares dant μαρτυριῶν. Idem.

Πόθεν δέ γε ἀπιστεῖσθαι] Vulgares Isæi libri dant: πόθεν δ' ἀπιστεῖν τοῖς τούτων λόγοις. Idem.

Φαίνομαι τοίνυν] Hic locus non est ex illa, quam dixi, oratione, sed ex alia seu hodie deperdita, sive si superest adhuc, non succurrit nunc memoriæ, quænam jlla sit. An desunt h. l. nonnulla? Idem.

Ἐγὼ μὲν διώκων] Particulam μὲν, quæ vulgatis deest, e Bodl. addidi. Verum ne sic quidem satis sartum tectumque h. l. arbitror, sed valde vereor ne quid adhuc ad integritatem sententiæ desit, e. c. ἐξ εὐθείας, scil. γνώμης vel ὁδοῦ, *bona fide*, aut ὡς ἄνδρα καλὸν κἀγαθὸν πρέπει κάλλιστα καὶ σαφέστατα aut ἀληθέστατα aut δικαιότατα, aut tale quid. In ταῦτα quidem, quod prorsus non placet, odoror vestigia adverbii in εστατα exeuntis. Perspicuum enim est, rectam et apertam atque simplicem in jure agendi rationem, qua ipse se ait uti, curvæ et malitiosæ atque callidæ illi opponi, qua uti ait adversarium. Idem.

Τὰ πράγματα] In abrupto fragmento ecquis pro certo definiat, utrum hoc recte habeat, an τοὺς μάρτυρας ei sufficiendum sit, quod utique melius convenire sententiæ videtur. Idem.

Λόγους] Addendum videtur ψευδεῖς. tametsi me non fugit, sed bene memini, simplex voc. λόγους de commentis et nugis usurpari. Idem.

Καθιστὰς] Scil. ἡμᾶς, aut τὸ πρᾶγμα. Idem.

τι δίκαιον ἐφρόνει καὶ μὴ παρακρούεσθαι τὰς ὑμε-
τέρας γνώμας ἐζήτει, μὴ μὰ Δία ταῦτα ποιεῖν, ἀλλ'
ἐπὶ τὸν λογισμὸν μετὰ μαρτύρων ἐλθεῖν καὶ ἐξετά-
ζειν ἕκαστα τῶν ἐν τῷ λόγῳ, τοῦτον τὸν τρόπον
παρ' ἐμοῦ πυνθανόμενον. εἰσφορὰς λογίζῃ πόσας; 331
τόσας καὶ τόσας. κατὰ πόσον ἀργύριον εἰσενηνεγμέ-

Παρακούσεσθαι] Dant vulgares, cui *παρακρούσασθαι* suffici volebat Sylburgius. Cujus conjecturæ tametsi pondus addere videbatur Bodlei. consensus, teste Hudsono, ego tamen nihilominus præsens tempus prætuli *παρακρούεσθαι*. *decipere*. Idem. *παρακρούσασθαι* Bekkerus.

Ταῦτα ποιεῖν] Scil. quæ modo dixerat adversarium factitare, scil. judicum mentes mendaciis occœcare, et causam ad aliena, nugas et commenta detorquere. Reisk.

Λόγῳ] Ratione illa gestæ a me tutelæ, quam ego pupillo cum exhibuissem, ille, aspernatus eam, re prorsus non examinata, me male gestæ tutelæ accusat. Jam constat liquido particulam hanc ex eadem oratione decerptam esse, unde proferre exordium paulo ante p. 14. v. 14. cœperat. Unde suspicor hujus paginæ versu nono ac decimo inter *μεγάλη* et *φαίνομαι* nonnulla deesse. Neque enim credibile est, Dionysium particulas e duabus diversis orationibus excerptas sic tacite, sine transitu, sine indicio consarcinasse. Sed videtur potius non commisisse, ut lectorem haud admonitum ignorare pateretur unde insequentia desumpta esset. Dixisset procul dubio in hanc vel similem sententiam: *ἀλλ' ἐπάνειμι ἐπὶ τὴν προτέραν τοῦ ἐπιτρόπου πρὸς τὸν ἐπιτροπευθέντα ἀπολογίαν, ὅθεν ἐξέβην. φησὶν οὖν μετὰ ταῦτα· φαίνομαι τοίνυν* —. Idem.

Εἰσφορὰς] Incidimus in salebras. ad locum pervenimus, si quis ullus alius hujus libelli est, impeditum et arduum; in quo hæsitare et labi, turpe non erit. Tentabo quoad potero eniti, hac via, ut Sylburgii visa proponam, tum meâ, uno tenore; quoniam res ejusmodi est, ut discerpi nequeat. Idem.

Πρὸς τίνας] Incertum est redditiva ne an interrogativa hic ab auctore usurpata sint, an mixta. si redditiva, legendum hic *καὶ τόσον*: et seq. v. *κατὰ τόσα*. si interrogativa, in primo membro legendum erit *πρὸς πόσας*; itidemque in sequentibus. Forsan etiam *εἰσενηνεγμένος* legendum pro *εἰσενηνεγμένης*: vel *εἰσενηνεγμένας*. Sylburg. Post recitata istæc, Sylburgio ad h. l. visa meas ego quoque suspiciones hoc de loco, qui imprimis vexatus et perplexus est, in medio ponam. In quo si labar, id quod necesse est fieri, consequar tamen hoc, ut aliorum acumen acuam, gressusque ad veri sedes dirigam. Finge itaque locum hunc sic ab Isæo fuisse exaratum relictum. Exibit enim sic sententia, si non ad primigeniæ formæ veritatem expressa, tolerabilis tamen et tantisper probabilis. Colloquuntur inter se pupillus et tutor, ad examen rationis a tutore exhibitæ considentes. *Εἰσφορὰς λογίζῃ*, ait pupillus. Video, mi tutor, te in ratione tua mihi imputare contributiones, a te de meo patrimonio meoque nomine, quod ais, ad necessitates reip. sustentandas collatas. Recte. Sed *πόσας*; *quot illas?* respondet tutor *τόσας καὶ τόσας*. *tot et tot numero*. simul digito demonstrans locos rationis, ubi ipsi contributiones ad ærarium reip. imputasset. Pergit pupillus tutorem interrogare. *Κατὰ πόσον ἀργύριον εἰσενηνεγμένας*; h. e. quantæ sunt singulæ quæque summæ æris, quas tu te ais meo nomine singulis quibusque pensionibus (vel vicibus) in ærarium intulisse? Respondet tutor *κατὰ τόσον καὶ τόσον*. Tantum intuli hac pensione, tantum illa. Rursus instat pupillus *κατὰ ποῖα* [non jam *πόσα*, sed *ποῖα*] *ψηφίσματα*. quænam et qualia sunt illa senatus decreta, aut populiscita, quorum jussu et auctoritate tu illas, quas ais, pensiones pro me dependisti? Respondet tutor. *ταυτί*. hæc sunt, ecce istæc, et simul oculis ejus formulas illorum decretorum subjicit. Nondum acquiescit pupillus, certum penitus et viis, quotquot datæ sunt, omnibus indagare studens, continuat adhuc unum, quod erat reliquum, interrogare. *Ταύτας* [scil. *τὰς εἰσφορὰς*] *εἰλήφασι τίνες*. Sed has contributiones quinam susceperunt? quinam sunt hi, quibus tu te ais illas pensiones numerasse? Habesne etiam auctores idoneos, qui se aiant illud æs abs te abstulisse, et in ærarium intulisse? Satisfacit tandem tutor etiam de hoc sic respondens. *οἱ καὶ ταῦτα μαρτυρήσοντες*. Iidem a me abstulerunt eas, qui hac de re jam in continenti testabuntur. Hic tandem desinit illa fictitia pupilli cum tutore suo expostulatio, et tutor jam nunc pergit e persona mere sua loqui *καὶ σκέψασθαι*. de quo statim docebo pluribus, ubi Sylburgii sententiam de hoc quoque vocabulo prius audiverimus. Reisk. Reiskio cum Bekkero h. l. obsecutus sum.

332 νας; κατὰ τόσον καὶ τόσον. κατὰ ποῖα ψηφίσματα;
333 [κατὰ] ταυτί. ταύτας εἰλήφασί τινες; οἱ καὶ ταῦτα
μαρτυρήσοντες. σκέψασθαι τὰ ψηφίσματα, τὸ πλῆ-
334 θος τῶν εἰσφορῶν, τὰ εἰσενηνεγμένα, τοὺς λαβόν-
τας, καὶ εἰ μὲν εὖ * * * τε, τῷ λόγῳ πιστεύειν, εἰ
δὲ μὴ νῦν παρασχέσθαι μάρτυρας, εἴ τι ψεῦδος ἦν
ὧν ἐλογισάμην αὐτοῖς.

ιγ´. Ταυτὶ μὲν διαλελυμένα καὶ ἐξ ἐπερωτήσεως, οἷς ὁ Λυσίας
μὲν ἥκιστα κέχρηται, Δημοσθένης δὲ ὁ παρὰ τούτου τὰς ἀφορμὰς
335 λαβὼν ἀφειδέστερον, οἷον Οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν λέ-
γεις; φήσει τις. καὶ παραχρῆμά γε τὴν αὐτὴν σύν-
ταξιν ἁπάντων, ὦ Ἀθηναῖοι· ἵνα τῶν κοινῶν τὸ μέρος λαμβάνων ἕκαστος, ὅτου δέοιτο ἡ πόλις, τοῦτο παρέχῃ. ἔξεστιν ἄγειν ἡσυχίαν; οἴκοι μένων βελτίων εἶ, τοῦ δι' ἔνδειαν ἀνάγκῃ τι ποιεῖν αἰσχρὸν ἀπηλλαγμένος. συμβαίνει τι τοιοῦτον, οἷα καὶ τὰ νῦν; στρατιώτης αὐτὸς ὑπάρχων ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων λημμάτων, ὥσπερ ἔστι δίκαιον, ὑπὲρ τῆς πατρίδος. ἔστι τις ἔξω τῆς ἡλικίας ἡμῶν; ὅσα οὗτος ἀτάκτως νῦν λαμβάνων οὐκ ὠφελεῖ, ταῦτα ἐν ἴσῃ τάξει παραλαμβάνων, πάντ' ἐφορῶν

Σκέψασθαι] Non satis constat an verius sit imperativum σκέψασθε, *considerate*. Nec item v. 5. satis liquet an legendum sit, καὶ εἰ μὲν εὖ ἔχει τῷ λόγῳ, πιστεύετε: an, καὶ εἰ μὲν εὖ, ἔχετε τῷ λόγῳ πιστεύειν. an alio potius modo. SYLBURG. Bene habet σκέψασθαι. res dubio vacat. nisi quod ei præponendum est καὶ. cohæret hoc καὶ σκέψασθαι cum præmisso ἐχρῆν, unde etiam reliqui infinitivi ποιεῖν — ἐλθεῖν — ἐξετάζειν — apti sunt. REISK.

Τὸ πλῆθος τῶν εἰσφορῶν] *numerum* vel *multitudinem pensionum*, h. e. quoties tutor pro pupillo ad ærarium contribuisset. IDEM.

Τὰ εἰσενηνεγμένα] *quantitatem cujusque pensionis*. quantum æris quaque vice contribuisset. IDEM.

Εὖ τε τῷ λόγῳ] Leg. videtur εὖ εἶχε, impersonaliter, sed sic ut subaudiatur aut τὸ πρᾶγμα, aut ὁ λόγος, *bene si habuisset*, res puta, aut ratio a me exhibita, aut, si omnia secum bene constitissent, τότε τῷ λόγῳ πιστεύειν, tum demum ratione mea fidere eique certam fidem habere. Hudsonus hic annotavit, in Bodleiano codice inter τε et τῷ lacunam esse. Atqui nulla ibi est, sed inter εὖ et τε est. Deest, ut dixi, aut εἶχε, τότε — aut nihil aliud præterquam εἶχε. illud τε potest haberi pro reliquiis vocabuli εἶχε. quanquam insequens νῦν probabilem mihi facit suspicionem, etiam τότε desiderari. IDEM.

Παρασχέσθαι] Dedi de meo pro vulgaro παράσχεσθε. Aptus est hic infinitivus, ut alii multi in hac regione præmissi, ex ἐχρῆν. IDEM.

Αὐτῆς] Forsan verius αὐτοῖς, *ipsis*. vel subaudiendum εἰσφορᾶς. SYLBURG. Ego ex auctoritate Sylburgii αὐτοῖς prætuli. pupillo puta meo et advocatis ejus, vel potius, his pupillis meis, tam majori natu, qui nunc mecum de tutela gesta expostulat, quam fratribus ejus minoribus. Rationem nempe gestæ tutelæ tutor exhibuerat, non pro uno solummodo, sed pro omnibus una gestæ. Pupillus enim puber factus a tutore totum patrimonium sibi traditum suscipiebat, unaque tutelam fratrum natu minorum. REISK.

Τούτου] Non Lysia, sed Isæo. IDEM.

Οὐκοῦν σύ μοι μισθοφορὰν λ.] Œdipum hic agere, nec facile, nec tutum est. SYLBURG. Est enim vero utrumque. Utinam ubique locorum tam facili negotio et tanta certitudine nobis liceret Œdipi partes agere, atque hic licet, si quid huic loco mendarum adhæsit, id impressorum Demosthenis exemplarium ope abstergere. Legitur enim hic locus in calce tertiæ Olynthiacarum. In vulgaribus Dionysii libris olim sic legebatur: οὐκ οὖν σοι μισθοφορὰν λέγει φήσεις. ne reliquas mendas commemorem, quas pariter, atque hanc, sustuli. REISK.

Ὑπάρχων] Subjicio tacitus e præmissis repetitum βελτίων εἶ (pro ἔσῃ), *eris vir fortis et bonus, si militia fungaris*. IDEM.

Παραλαμβάνων] Vulgatis in libris Demosthenicis legitur παραλαμβανέτω. unde facile fuisset lectionem h. l. mutare et ad

καὶ διοικῶν ἃ χρὴ πράττεσθαι. ὅλως δὲ οὔτε ἀφελὼν 336
οὔτε προσθεὶς πλήν τι μικρὸν, τὴν ἀταξίαν ἀνελὼν εἰς τάξιν ἤγαγον τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν τοῦ λαβεῖν, τοῦ στρατεύεσθαι, τοῦ δικάζειν, τοῦ ποιεῖν τοῦθ' ὅ τι καθ' ἡλικίαν ἕκαστος ἔχοι, καὶ ὅτου καιρὸς εἴη, τάξιν ποιήσας. ἐκεῖνα δὲ κατὰ συστροφὴν καὶ παρακεκινδυνευμένα. τῷ τε βραχέως καὶ ἀγκύλως καὶ ἐκ παραδόξου συντίθεσθαι, καὶ οὐχ ἅπασιν οὐδὲ ἐκ προχείρου γνωριζόμενα· Καὶ οὗτος γὰρ ὁ πάντων ἀνθρώπων σχε-
τλιώτατος, οὐ παρεχόμενος αὐτῶν μάρτυρας δοῦναι 337
ὧν ἐναντίον ἡμῖν ἀποδοῦναι φησὶν, ὡς ἐκείνοις πιστεύειν προσποιεῖται μᾶλλον ὡς ἀποδεδώκασιν ἡμῖν, ἢ ἡμῖν ὡς οὐκ ἀπειλήφαμεν. καίτοι πᾶσι φανερὸν, ὡς ἔοικε, τὸν τούτου πατέρα, ἀποστεροῦντα

hanc normam reformare. quia tamen vulgata lectio librorum Demosthenis vitiosa esse, et hæc lectio Dionysiana lectorem paulo attentum et subtilem inductura in vestigia veri videbatur, ideo reliqui eam, qualem repereram. admonens una, videri post ὠφελεῖ addendum esse ὠφελήσει. qui nunc, accipiens stipendia ad certum modum ordinemque haud adstricta, sine fructu ad remp. redeunte ea percipit, is eadem ferens certis et æqualibus pensionibus, patriæ proderit, usum sui præstabit, fructum eorum reip. referet uberem. Idem.

Πλήν τι μικρὸν] Sic refinxi e vulgaribus Demosth. exemplis. libri Dionysiani hic dabant πλήν τι μικρῷ. unde colligas, si satis tuto licet, Dionysium in suis codd. Demosthenicis habuisse πλήν τινι μικρῷ. quod etiam non sit contemnendum, id est πλὴν ἕν τινι μικρῷ. Idem.

Ἐκεῖνα δὲ] Redit nunc Dionysius a Demosthene ad Isæum, cujus sunt insequentia, non ex eadem illa tutoris oratione, unde superiora erant, petita, sed ex alia. Quasi dixisset: ἐκεῖνα δὲ τοῦ Ἰσαίου κατὰ συστροφήν ἐστι λεγόμενα. Respondent hæc istis præmissis p. 16. v. 8. ταυτὶ μὲν διαλελυμένα. Idem.

Συντίθεσθαι] Malim συντεθεῖσθαι in perfecto passivi. Idem.

Οὐ παρεχόμενος αὐτῶν μάρτυρας] Quamvis dura et implicata dictio, non ideo tamen vitiosa est, sed perinde habenda, atque si dixisset: οὐ παρεχόμενος τοῦ δοῦναι ἡμῖν ταῦτα μάρτυρας τοὺς αὐτοὺς, ὧν ἐναντίον ἡμῖν ἀποδοῦναι φησίν. *non præstans testes, qui testarentur ipsum istæc nobis dependisse.* δοῦναι hic accipi debet pro τοῦ δοῦναι, vel pro ὅτι ἔδωκε. Idem.

Ὡς] Malim ὑμᾶς. Idem. [ὡς] Bekkerus.

Πιστεύειν] Adde δεῖν. Constructio hæc est: προσποιεῖται [id est, εἰρωνεύεται, *simulat se bona fide postulare*, seu *personam ipse sibi imponit censentis*, vel *vult videri credere id quod ne ipse quidem credit, sed conscius ipse sibi est se absurda et iniqua postulare*] ὑμᾶς ἐκείνοις πιστεύειν δεῖν, *vos oportere magis illis credere.* Reisk.

Ὡς ἀποδεδώκασιν] Id est, τοῖς φάσκουσιν ὅτι ἀποδεδώκασιν ἡμῖν. *magis illis credere, aientibus se nobis illa reddidisse.* Pluralis ille designat reum, ab actore de nomine non persoluto accusatum, unaque testes et advocatos, aientes illud æs persolutum fuisse, quod minus fuisset. Idem.

Ἢ ἡμῖν ὡς οὐκ ἀπειλήφαμεν] *quam nobis credere negantibus nos illud æs accepisse.* Pronomen ἡμῖν de meo addidi, quo vulgatæ carent. *nobis*, h. e. mihi actori, æs illud reposcenti, meisque advocatis. Idem.

Ἀποστεροῦν] Sylburg. ἀποστερεῖν suspicabatur. verum hilum non proficit. In cœno nihil eo minus hærebimus. Causa hæc nobis obscura cum sit, admodum erit lubricum per conjecturas hic loci procedere. quia tamen aliter res geri nequit, age contendamus aliquam saltim tolerabilem, neque abhorrentem sententiam e verbis truncatis elicere. Quid si ergo fingatur Isæus ad hunc modum scriptum reliquisse? πᾶσι φανερὸν, ὡς ἔοικε, τοῖς εἰδόσι τὸν τούτων πατέρα, ἀποστεροῦντα ἡμᾶς, ὄντα ἐπίτιμον, ὅτι ἡμῖν ἑκόντες οὐκ ἂν ἀπέδοσαν. ἀτιμωθέντος δὲ, εἰσπράττεσθαι οὕτως ἔχοντας (in accusativo) οὐκ ἂν ἠδυνήθημεν. *liquidum et planum est omnibus, qui norunt, patrem eorum nobis debita non solvisse tum, cum adhuc statum civilem tueretur, his ergo, qui hoc norunt, perspicuum, ni fallor est, eos tum temporis debita non facile fuisse nobis ultro reddituros. Post patrem vero capite minutum, non facile potuisse nomen nostrum exigi, ut in ista eorum tam misera conditione.* Alius aliquis sic ferme enunciasset, ut minus ro-

338 ὄντα ἐπίτιμον ὅτι ἡμῖν ἑκόντες οὐκ ἂν ἀπέδοσαν
339 εἰσπράξασθαι οὕτως ἔχοντος οὐκ ἂν ἐδυνήθημεν.
340 καὶ γάρ τοῦτό ἐστι τὸ σχῆμα, ᾧ πολλάκις Δημοσθένης κέχρηται·
Εἶτ' οἴεσθε, οἳ μὲν αὐτὸν οὐδὲν ἠδυνήθησαν ποιῆσαι κακὸν, αὐτοὶ δὲ μὴ παθεῖν ἐφυλάξαντ' ἂν ἴσως, τούτους μὲν ἐξαπατᾷν αἱρεῖσθαι μᾶλλον ἢ προλέγοντα βιάζεσθαι, ὑμῖν δὲ ἐκ προῤῥήσεως πολεμῆσαι; καὶ ἔτι γε τὰ τοιαῦτα· Ὧι γὰρ, ἃ μὲν ὑπῆρχεν ἔξω τῶν ἀποτιμηθέντων, καταλελειτουργηκότι, δανειζο-

tunde, ita rursus multo planius: ἔοικε τὸν τούτου πατέρα ἴσασιν, οὕτω ἴσασι, αὐτὸν ἡμᾶς τὰ ἡμέτερα ἀποστεροῦντα, καίτοι ἔτι ὄντα ἐπίτιμον, ὅτε ἀποδιδόναι αὐτὰ ἐδύνατο. τότε οὖν εἰ ἤλθομεν εἰσπραξόμενοι τὰ χρέα, εἰκός ἐστι καὶ φανερὸν πᾶσιν, ὅτι τότε οὐκ ἂν ἑκόντες ἀπέδοσαν, ἀλλ' ἀναγκασθέντες, εἴ γε τοῦτο καὶ τότε ἐποίουν. Μετὰ ταῦτα ἠτιμώθη ὁ τούτων πατὴρ, καὶ οὕτως εἰς ἀπορίαν κατέστησαν. οὐκ ἂν ἠδύναντο, ἄποροι ὄντες, ἡμῖν ἀποδιδόναι, οὐδ' εἰ ἐβουλήθησαν ἐς τὰ μάλιστα. πῶς οὖν εἰκὸς, ὅ φασιν, ἀληθὲς εἶναι. φάσκουσι γὰρ, ἀτιμωθέντος τοῦ πατρὸς, αὐτοὶ ἀπορούμενοι, καὶ οὕτως ἔχοντες, ὡς αὐτοὺς ἔχοντας ὁρᾶτε, ἡμῖν ἀποδοῦναι, οὐ δυνάμενοι. ἀλλὰ γὰρ αὐτὸ πρᾶγμα βοᾷ, ὅτι οὐκ ἂν ἠδυνήθημεν εἰσπράξασθαι ἀνθρώπους οὕτως ἔχοντας. *florentes adhuc rebus secundis, nolebant nobis satisfacere. postmodum rebus ipsorum eversis et pessumdatis, non poterant, etiamsi vel maxime voluissent. Ergo nunquam nobis satisfecerunt de nomine nostro. Ergo mentiuntur aientes, se nostra nobis reddidisse eo tempore, quo reddere non poterant.* Post hæc chartis mandata, relegens iterum Isæi locum, velut e crapula evigilans et resipiscens, deprehendo, procellam hanc, ingentem et horribilem visam, minimo motu sedari posse, duabus literulis addendis, et una mutanda, scil. ἀποστεροῦντα exarando, et ἔχοντος in genitivo singulari, et ὅτι cum ὅτε mutando. Et ad hunc modum reformavi vulgatam, quæ diu me antehac torserat: ut hunc mirer ipse, qui factum sit, ut citius non cernerem. Vulgata sic habet: ἔοικε τὸν τούτου πατέρα ἀποστεροῦντα ὄντα ἐπίτιμον· ὅτι ἡμῖν ἑκόντες οὐκ ἂν ἀπέδοσαν, εἰσπράξασθαι, οὕτως ἔχοντες οὐκ ἂν ἠδυνήθημεν. Nemo miretur post τούτου sequi ἀπέδοσαν et ἑκόντες, neque ideo suspicetur τούτων esse leg. Probarem ipse τούτων, si libri darent, et referrem ad reum, ejusque fratres. verum τούτου bene habet. Reum designat, a quo actor nomen hoc reposcit. in ἑκόντες ἀπέδοσαν autem subauditur cum ejus patre, una mater quoque, et ipse reus, et ejus fratres atque necessarii. ἔχοντος autem redit ad patrem. τοῦ πατρὸς οὕτως ἔχοντος, id est, ἀτιμωθέντος καὶ πενομένου. εἰσπράξασθαι cohæret cum τὸν πατέρα. Superius a me scripta, quæ nunc non probo, cum possent una litura obliterari, et notitiæ hominum subduci, servanda tamen nihilominus duxi, quo essent aliis documento. Discatur enim inde, quam sæpe minuta nubecula luminibus veritatis criticæ officiat, animumque dubiis aliis ex aliis vexatum et jactatum teneat; tum a casu fortuito et repentino lucem veri emicare, aut etiam contentione meditationis nubeculas discuti. denique mentem humanam gradibus quasi ad veri sedes indagandas procedere. Sed desino tandem. copiosior enim fui, quam decebat. Succurrit tamen adhuc alia h. l. emendandi ratio, quam judicio lectorum submittere juvat. Quid si sic legatur? φανερὸν ὡς ἔοικε τοῖς εἰδόσι τὸν τούτου πατέρα ἀποστεροῦντα, ὄντα ἐπίτιμον, ὅτι, εἰ ἡμῖν οὐκ ἂν ἑκόντες ἀπέδοσαν, εἰσπράξασθαι τούτους οὕτως ἔχοντας (in accusat. plur.) οὐκ ἂν ἠδυνήθημεν. Et hæc ratio mihi nunc magis etiam, quam illa altera paulo ante proposita, arridet. Sed manum tandem aliquando de tabula. Idem.

Εἶτ' οἴεσθε] Demosth. p. 113. pen. ed. Reisk.

Πολεμῆσαι] Libri Dem. dant πολεμήσειν. Reisk.

Καταλειτουργηκότα] Nota hic καταλειτουργηκότα sine augmento; haud scio an propter cacophoniam. Sylburg. Dedi de meo καταλελειτουργηκότι. Sed supersunt adhuc in hoc loco, quem intricatissimum reddit accumulatio participiorum et constructionum Atticarum perquam contortarum et perplexarum, supersunt adhuc alia, quibus enodandis, si potero, semel hac una opera defungar. Constructio hæc est: οὗτοι ἐκώλυσάν με ποιήσασθαι τὴν ἐπισκευὴν, λαχόντες [id est, διὰ τοῦ λαχεῖν] ἐμὲ τὴν ναῦν τὴν Νίκην, ἣν τριηράρχηκεν, ἀποδεδωκότι τὰς μισθώσεις, ἔχειν πάντα τὰ ὑπάρχοντα τούτῳ, ὃς πάντα μὲν τἄλλα, τὰ, ἔξω τῶν ἀποτιμηθέντων, αὐτῷ ὄντα καταλελειτούργηκεν, εἰ δὲ δανείζεσθαι ἐζήτει, οὐκ ἂν εὗρε τὸν ἐπ' αὐτοῖς πλέον τι δανείσοντα. *hi tanta lite comparanda obstiterunt mihi, quo minus reparare labes bonorum possem, quanquam decebat, me, si mercedes annuas horum bonorum dependis-*

μένῳ δ' οὐδεὶς ἂν ἔδωκεν ἐπ' αὐτοῖς ἔτι πλέον οὐ- 341
δὲν, ἀποδεδωκότι τὰς μισθώσεις, ἔχειν ἐμοὶ προσῆ-
κον ἀναμφισβητήτως, οὗτοι τηλικαύτην δίκην λα-
χόντες καὶ σφέτερα αὐτῶν εἶναι φάσκοντες ἐκώλυ-
σάν με ἐξ αὐτῶν ποιήσασθαι τὴν ἐπισκευήν. καὶ τί
δεῖ τὰ πλείω παρατιθέντα μηκύνειν; πολλὰ γὰρ ἄν τις εὕροι
τῶν Ἰσαίου κατὰ τὴν σύνθεσιν καὶ κατὰ τοὺς σχηματισμοὺς ἐξηλ- 342
λαγμένα μὲν τῆς Λυσίου λέξεως, ἐοικότα δὲ τῇ Δημοσθένους δει-
νότητι.

ιδ'. Εἰρηκὼς δὲ καὶ περὶ τῶν πραγμάτων, ὅτι δεινότερός ἐστιν
οἰκονομῆσαι Λυσίου καὶ ὅλους τοὺς λόγους καὶ τὰ μέρη αὐτῶν,
καὶ οὐδὲν ἔξω ποιῶν τῆς τέχνης, ᾗ μετὰ ταῦτα πολλῇ ὁ Δημο-
σθένης ἐχρήσατο, βούλομαι καὶ τὰς ὑπὲρ τούτων παρασχέσθαι
πίστεις. ἔσται δὲ κεφαλαιώδης τε καὶ ὡς πρὸς ἀνεγνωκότας τὸν
ἄνδρα ὁ λόγος· οὐ γὰρ ἐνεχώρει παραδείγματα πάντων τιθέναι.
αὐτίκα τὰς διηγήσεις τοτὲ μὲν ἀπροκατασκευάστους καὶ συντό- 343
μους καὶ οὐδὲν προλαμβανούσας τῶν ἀποδεικτικῶν ἐν τῇ προσῆ-
κούσῃ τίθησι χώρᾳ, καθάπερ ἐφ' ᾧ πρὸς Μέδοντα ποιεῖ λόγῳ,
καὶ ἐν τῷ πρὸς Ἀγνόθεον, καὶ ἐν τῇ πρὸς τοὺς δημότας ἀμφισβη-
τήσει περὶ τοῦ χωρίου, καὶ ἐν ἄλλοις συχνοῖς· τοτὲ δὲ μερίσας
αὐτὰς εἰς τὰ κεφάλαια καὶ παρ' ἕκαστον αὐτῶν τὰς πίστεις παρα-
τιθεὶς, ἐκμηκύνει τε μᾶλλον καὶ ἐκβαίνει τὸ τῆς διηγήσεως σχῆμα
τῷ συμφέροντι χρώμενος, ταύτης ἐστὶ τῆς ἰδέας ἥ τε πρὸς Ἕρ-
μωνα ὑπὲρ τῆς ἐγγύης ἀπολογία, καὶ ἡ πρὸς Εὐκλείδην ἀμφισ-
βήτησις ὑπὲρ τῆς τοῦ χωρίου λύσεως, καὶ ἡ ὑπὲρ Εὐφιλήτου
πρὸς τὸν Ἐρχιέων δῆμον ἔφεσις· ἐν γὰρ δὴ τοῖς λόγοις τούτοις

sem, sine controversia cuncta habere et tenere bona ejus, qui, cum fungendis muneribus omnia absumpsisset, quæ ei præter fundos oppigneratos erant, si voluisset adhuc aliam pecuniam mutuatitiam suscipere, neminem facile fuisset reperturus, qui pecuniam ei sub fœnoris conditione crederet. Hæc si est oratoris sententia, quæ esse utique videtur, nihil aliud in hoc loco impeditum aut vitiosum superest, quam unicum illud *μὲν*, cui marte meo *με* suffeci. *ᾧ* cohæret cum *ἔδωκεν*, et *ἀποδεδωκότι* cum *ἐμοί*. In *ἔχειν* subauditur *τὰ τούτου πάντα*. Reisk.

Ποιῶν] Ferri potest, ut aptum ex *ἐστί*. *ποιῶν ἐστὶ* valere potest idem atque *ποιεῖ*. mallem tamen hoc. *nil facit extra artem*, h. e. nullam relinquit intactam et non tentatam sibi machinam strophamve earum omnium, quas habet ars rhetorica. quibuscunque armis ea pugnat et ferit, iis omnibus omnino utitur Isæus. quibuscunque artificiis eloquentia forensis assensum extorquet, ea Isæus omnia ita amplectitur, ut nullum eorum sibi faciat reliquum et prætervisum, aut insuper habitum. Idem.

Ἀνεγνωκότας τὸν ἄνδρα ὁ λόγος] Sic correxi de meo vulgarem lectionem *πρὸς ἀνεγνωκότας τὸν λόγον ἄνδρας. oratio mea erit brevis et summaria*, h. e. summa rerum capita perstringens, *utpote tendens ad homines qui virum*, h. e. Isæi orationes, *legerunt*. v. p. 21. v. 17. Idem.

Προλαμβανούσας] *præcipientes, occupantes.* Sic dedi de meo, pro vulgari *προκαταλαμβ.* v. p. 20. v. 12. Idem.

Αὐτοῖς τὰ κεφάλαια] Pro *αὐτοῖς* legendum videtur *αὖθις*, vel *αὐτά*. Sylburg. Vulgarem lectionem *αὐτοῖς* correxi de meo sic, ut inde efficerem *αὐτὰς εἰς τὰ κ. cas*, nempe *τὰς διηγήσεις* (*enarrationes*) rerum gestarum, *dividens in certa quædam capita*, vel *certos locos*. Reisk.

Παρατιθεὶς] Oratio si sibi constare, h. e. si participium hoc priori *μερίσας* respondere quoad tempus debet, leg. erit *παραθεὶς* in aoristo. non bene convenit in eadem constructione præsenti cum aoristo. Idem.

Ἐρχιέων] In exemplari est *Ἐρχιέον*: errore ambiguo. sed veriorem lectionem esse *Ἐρχιέων* quam *Ἐρχιαῖον*, patet ex pag. 22. v. antep. nota etiam *ἔφεσιν* eodem in loco exponi *τὸ εἰς τὸ δικαστήριον προκαλεῖν*. Sylburg.

344 μακροτέρας τὰς διηγήσεις οὔσας οὐχ ἅμα τίθησιν ὅλας, ἀλλὰ κατὰ μέρη διαλαμβάνων ἐφ' ἑκάστῳ κεφαλαίῳ τούς τε μάρτυρας ἐπάγεται καὶ τὰς ἄλλας παρέχεται πίστεις, δεδοικὼς, παρ' ὅσα γ' οὖν ἐμοὶ δοκεῖ, μὴ δυσπαρακολούθητος γένηται διὰ τὸ πλῆθος τῶν κεφαλαίων ὁ λόγος, καὶ πολλάκις αἵ τε πίστεις εἰς ἓν χωρίον ἅπασαι συναχθεῖσαι, πολλαὶ καὶ περὶ πολλῶν οὖσαι πραγμάτων, μὴ συνταράξωσι τὴν σαφήνειαν, τοιγάρτοι μετὰ τὰς διηγήσεις
345 τὰς οὕτως ᾠκονομημένας οὐκ ἔτι τὰς προηγουμένας ἀποδείξεις πολλοῖς βεβαιοῦται λόγοις οὐδ' ἔστιν ὅμοιος τοῖς νέοις τεχνογράφοις, ἀλλὰ τὰς τῶν ἀντιδίκων πίστεις ἀναιρεῖν οἴεται δεῖν.

ιε'. Τότε δὲ προκατασκευάζεταί τινα πρὸ τῶν διηγήσεων πράγματα καὶ προλαμβάνει τὰ μέλλοντα, πιστοτέρας αὐτὰς ἢ κατ' ἄλλο τι χρησιμωτέρας ποιήσειν οἰόμενος, ὡς ἐν τῇ κλήσει τῇ πρὸς Ἀριστογείτονα καὶ Ἄρχιππον εὑρίσκεται πεποιηκὼς, ἐν ᾗ κλήρου τις ἀμφισβητῶν, ἀδελφὸς ὢν τοῦ τελευτήσαντος, προσ-
346 καλεῖται τὸν ἔχοντα τἀφανῆ χρήματα εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν· ὁ δὲ τοῦ κλήρου κρατῶν παραγράφεται τὴν κλῆσιν, δεδόσθαι λέγων ἑαυτῷ τὰ χρήματα κατὰ διαθήκας. διττῆς δὲ τῆς ἀμφισβητήσεως ὑπαρχούσης, τῆς μὲν περὶ τοῦ γεγονέναι τὰς διαθήκας ἢ μὴ, τῆς δὲ τῶν διαθηκῶν ἀμφισβητουμένων ἤδη τίνα δεῖ τοῦ κλήρου κρατεῖν, πρῶτον ἀποδοὺς τὸν ὑπὲρ τῶν νόμων λόγον, καὶ ταῦτα

Δεδοικὼς γὰρ, ὅσα γ' οὖν ἐμοὶ δοκεῖ] Usitatius ὡς γοῦν ἐμοὶ δοκεῖ. Idem. Ego dedi de meo δεδοικὼς, παρ' ὅσα — quod idem est, atque καθ' ὅσον — *secundum ea certe quæ mihi quidem vera videntur esse.* Verum si est, quod Hudsonus testatur, de quo cur dubitetur causæ nil video, conjecturam Sylburgianam in Bodleiano libro legi, constat jam perspicue, id quod jam dudum ante suspicatus fueram, quam ad h. l. deferrer legendo, codicem illum interpolatum ex exemplo Sylburgiano, cum in ea conjecturæ legantur Sylburgianæ, interdum perspicue falsæ. Reisk.

Αἵ τε πίστεις] Aut τε locum non suum obtinet, aut ante hæc vocabula deest parum quid. Si posterius hoc probatur, leg. erit — ὁ λόγος, ὃ [vel ὡς] καὶ πολλάκις συμβαίνει. sin autem hæc conjectura repudietur, τε erit in finem versus transferendum, et sic leg. καὶ πολλάκις αἱ πίστεις — πολλαί τε καὶ περὶ πολλῶν —. Ego vero priorem rationem præhabebo. Idem.

Συνταράξωσι] Pendet hoc e præmisso δεδιώς. Idem.

Τότε δὲ] Forsan rectius τοτὲ δὲ, vel τότε δή. Sylburg. Bene habet vulgata. *tunc autem,* h. e. in ejusmodi loco, cum id agit Isæus, cum hunc instituit modum tractationis. Reisk.

Πιστοτέρας αὐτὰς] Scil. τὰς διηγήσεις. Sed videtur aut οὕτω πιστοτέρας αὐτὰς leg. esse, aut πιστοτέρας οὕτως αὐτάς. *sperans hac ratione se effecturum, ut narrationes rerum gestarum sibi fiant credibiliores.* Idem.

Λύσει] Henr. Valesium ad Harpocr. p. 140. emendasse κλήσει, cum me Hudsonus admonuisset, nullus dubitavi emendationem ejus vulgari lectioni præferre. v. paulo post παραγράφεται τὴν κλῆσιν. unde constat voc. κλῆσις interdum quoque, tametsi fateor id rarius fieri, pro προσκλήσει [scil. πρὸς τοὺς δικαστὰς] usurpari. Idem.

Προσκαλεῖται] Rectius προκαλεῖται, ut p. 22. v. pen. p. 23. v. 4. atque ita etiam προκλήσεις ἀναγινώσκει p. 21. v. 7. Sylburg. Res tam liquida mihi non videtur, atque visa fuit Sylburgio, et loci ab eo prolati, aut nil probant (illius quidem, quem e p. 21. v. 7. excitavit, alia ratio est, et huc nil pertinet), aut ei repugnant, v. annotationem nostram p. 22. v. pen. Ego προσκαλεῖται tantisper tenebo. præsertim cum κλῆσιν insequatur, quod cum idem significare possit atque πρόσκλησιν, tum nequit idem significare atque πρόκλησιν. Reisk.

Ταῦτα] Singulariter legendum videtur καὶ τοῦτο, vel τὸ μέρος ellipsin habet præpositionis κατά. Sylburg. Mihi videtur leg. καὶ μετὰ ταῦτα. Primum exposuerat Isæus illa oratione universum juris Attici titulum de hæreditatibus, deinde strictius, vel in specie, ut vulgo insurpant, tractaverat illum locum, donec lis de hæreditate nondum disceptata sit, nemini licere eam sibi vindicare, sed sequestrandam eam esse. Reisk.

ἀποδείξας τὸ μέρος ὡς οὐ δεῖ τὸν ἐπίδικον κρατεῖσθαι κλῆρον πρὸ δίκης, οὕτως ἐπὶ τὴν διήγησιν ἔρχεται, δι' ἧς ἀποδείκνυσιν οὔτε γεγενημένας ὑπὸ τοῦ τετελευτηκότος τὰς διαθήκας. καὶ οὐδὲ 347
ταύτην τὴν διήγησιν ἁπλῶς πως συστρέψας καὶ ἀκατασκευάστως τίθησιν, ἀλλὰ καὶ ταύτην μακροτέραν οὖσαν ἀποτομαῖς τισὶ διαλαμβάνει, καὶ καθ' ἕκαστον εἶδος μάρτυρας ἀναβιβάζεται, καὶ προκλήσεις ἀναγινώσκει, καὶ συνθήκας παρέχεται, τεκμηρίοις τε καὶ σημείοις καὶ τοῖς ἐκ τῶν εἰκότων ἐλέγχοις ἅπασι χρῆται. πολλὰς δ' ἂν ἔχοιμι καὶ ἄλλας παρασχέσθαι διηγήσεις πρὸς τὸ συμφέρον ᾠκονομημένας ὑπὸ τοῦ ῥήτορος προκατασκευαῖς, παρασκευαῖς, μερισμοῖς, χωρίων ἀλλαγαῖς πραγμάτων μεταγωγαῖς, τῷ τὰ κεφάλαια ἀνεστράφθαι, τῷ μὴ κατὰ τοὺς χρόνους τὰ πραχθέντα εἰρῆσθαι, τῷ μὴ πάντα μηδ' ἂν ὡς φύσιν εἶχε πραχθῆναι μηδ' ὡς ἂν ἰδιώτης τις εἴποι λέγεσθαι, μὴ μετρίως, μυρίοις 348
ἄλλοις τοιούτοις τρόποις. ἀλλ' οὔτε χρόνον ἱκανὸν ἔχω περὶ πασῶν λέγειν, ἐκδιηγούμενος εὐθὺς ἐφ' ἑκάστης τὴν τέχνην ὡς ἐβουλόμην ἄν, οὔθ' ὁ πρὸς τοὺς ἐπισταμένους τὰ πράγματα λόγος ἐν τῷ πλήθει τῶν παραδειγμάτων τὸ πιστὸν ἔχει, ἀλλ' ἀρκεῖ τοῖς τοιούτοις καὶ ἡ βραχεῖα δήλωσις.

ιϛʹ. Ἐρῶ δὲ κεφαλαιωδῶς περὶ ταύτης τῆς ἰδέας ἣν ἐγὼ δόξαν ἔχω, καὶ τίνι διαφέρειν οἴομαι τὸν Ἰσαῖον τοῦ Λυσίου. τοῦ Λυσίου μὲν ἄν τις ἀναγινώσκων τὰς διηγήσεις οὐδὲν ἂν ὑπολάβῃ λέγεσθαι κατὰ τέχνην ἢ πονηρίαν, ἀλλ' ὡς ἡ φύσις καὶ ἡ ἀλήθεια φέρει, αὐτὸ 349
τοῦτο ἀγνοῶν ὅτι τῆς τέχνης τὸ μιμήσασθαι τὴν φύσιν αὐτῆς μέγιστον ἔργον ἦν· ἐπὶ δὲ τῶν Ἰσαίου διηγημάτων τοὐναντίον ἂν παθεῖν, μηδὲν ὑπολαβεῖν αὐτοφυῶς καὶ ἀπραγματεύτως λέγε-

Τὸ μέρος] Non est adverbiale, sed idem valet atque τοῦτο τὸ μέρος, vel τοῦτον τὸν τόπον. qui locus autem is sit, ipse statim subjicit, scil. ὡς οὐ δεῖ τὸν ἐπίδικον κρατεῖσθαι κλῆρον etc. Idem.

Οὔτε] Pro οὔτε rectius legemus οὐδὲ, vel membrum hic deest. Sylburg. Vel etiam suspicioni locus sit leg. esse: οὐδέποτε γεγ. Reisk.

Τεκμηρίοις] Malim καὶ τεκμ. Idem.

Τῷ ὡς μὴ πάντα μηδαμῶς φύσιν —] Corrupta sunt postrema tria cola. verior lectio hæc videtur esse: τῷ μὴ πάντα μηδαμῶς ὡς φύσιν εἶχε πραχθῆναι, μηδ' ὡς ἂν ἰδιώτης τις εἴποι, λέγεσθαι μετρίως, καὶ μυρίοις ἄλλοις τοιούτοις τρόποις. Sylburg. Locum hunc, partim Sylburgii, partim meo marte, sic correxi: τῷ μὴ πάντα [subaudi a communi εἰρῆσθαι, e præmissis, aut λέγεσθαι ex insequentibus] μηδ' ἂν ὡς φύσιν εἶχε —. In postremis his cernitur vocabulorum trajectio, quorum ordo naturæ rerum et usui loquendi convenientior fuisset hic: μηδ' ὡς ἂν φύσιν εἶχε. Reisk.

Μὴ μετρίως] Subaudi e proximo λέγεσθαι. Appellat autem μετρίαν λέξιν illud genus orationis, quo homines utuntur, non illi quidem literati, neque εἰς κάλλος εἰπεῖν δεδιδαγμένοι, *ad orationis exquisitam et exasciatam elegantiam eruditi*, verumtamen rursus non ita populariter et impolite loquentes, ut bajuli, sed ut homines medii cujusdam, mundioris ordinis. Idem.

Πασῶν] Redit ad τὰς διηγήσεις. Idem.

Περὶ] Malim καὶ περὶ τ. *etiam hac de forma*, ut scil. de aliis quoque jam ante fecerat. Idem.

Οἴομαι] Post οἴομαι videtur κἀνταῦθα deesse. *etiam hic, etiam hac in re.* in modo puta res gestas enarrandi. Idem.

Ἄν τις] Pro ἂν omnino legendum videtur οὖν, *igitur*. Sylburg. Annotatio levicula. ἂν iterari, ecquem tandem fugit? Ego equidem vulgata h. l. non offendor. Si quid tamen Sylburgio hic tribuendum sit, quod cujusque arbitrio permitto, possit οὖν cum ἂν copulari, ad hunc modum: τοῦ Λυσίου μὲν οὖν ἄν τις. Reisk.

Αὐτῆς] Aut εὐθὺς aut ἄντικρυς malim, *prorsus*, sine controversia, aut potius αὐτήν. Idem.

Ἂν παθεῖν] Repete tacite οἴομαι. *videtur mihi passurus esse.* Sed quodnam est illud contrarium? statim subjicit μηδὲν ὑπολαμβ. *ut nempe opinetur nihil* —. Idem.

σθαι, μηδ' εἴ τινα ὡς ἔτυχε γενόμενα εἴρηται, ἐκ κατασκευῆς δὲ
πάντα καὶ μεμηχανευμένα πρὸς ἀπάτην ἢ ἄλλην τινὰ κακουργίαν·
καὶ τῷ μὲν ἂν καὶ τὰ ψευδῆ λέγοντι πιστεύσειν ἄν, τῷ δὲ, μηδ'
350 ἂν ἀληθεύῃ, χωρὶς ὑποψίας προσέξειν. ἐν δὲ τοῖς ἀποδεικτικοῖς
διαλλάττειν ἂν δόξειεν Ἰσαῖος Λυσίου, τῷ τε μὴ κατ' ἐνθύμημά
τι λέγειν ἀλλὰ κατ' ἐπιχείρημα, καὶ τῷ μὴ βραχέως ἀλλὰ διεξο-
δικῶς, μηδὲ ἁπλῶς ἀλλ' ἀκριβῶς, αὔξειν τε μᾶλλον καὶ δεινότερα
ποιεῖν τὰ πράγματα καὶ τὰ πάθη ποιεῖν γενικώτερον· ἐν γὰρ δὴ
351 τούτοις οὐχ ἧττόν ἐστι φανερὸς τῇ Δημοσθένους τέχνῃ τὰς ἀφορ-
μὰς δεδωκὼς, ἀλλ' οὐ τὴν Λυσίου διώκων ἀσφάλειαν, ὡς ἔκ τε
ἄλλων ἐστὶ λόγων, μᾶλλον δὲ ἐκ πάντων τῶν γραφέντων ὑπ'
αὐτοῦ τεκμήρασθαι. εἰ δέ τι δεῖ καὶ παραδείγμασι χρῆσθαι, μή τις
ἀναπόδεικτα δόξῃ λέγειν ἡμᾶς, ποιήσω καὶ τοῦτο προχειρισάμενος
τὸν ὑπὲρ Εὐφιλήτου λόγον, ἐν ᾧ τὸν Ἐρχιέων δῆμον εἰς τὸ
352 δικαστήριον προσκαλεῖταί τις τῶν ἀποψηφισθέντων, ὡς ἀδίκως
τῆς πολιτείας ἀπελαυνόμενος. ἐγράφη γὰρ δή τις ὑπὸ τῶν Ἀθη-

Μὲν ἂν καταψευδῆ] Rectius κἂν ψευδῆ λέγοντι, vel κἂν ψευδῆ λέγοι, τις πιστεύσειεν ἄν. In sequenti autem membro, quia προσέξειεν usitatum non est, legendum erit προσέξει. Paraphrasin hujus loci habemus in ea historiola, quam supra ex Aldina editione percensui, ad pag. 4. ibi enim Λυσίας μὲν καὶ ὑπὲρ ἀδίκων ἔπειθε λέγων, Ἰσαῖος δὲ καὶ ὑπὲρ ἀγαθῶν λέγων ὕποπτος ἦν. Sylburg.

Πιστεύσειν] Sic dedi de meo, pro vulgari πιστεύσειεν, ob insequens προσέξειν. apti sunt hi infinitivi ex eodem οἴομαι, unde παθεῖν quoque p. 21. v. ult. pendet, item ὑπολαβεῖν. Reisk.

Ἐπιδεικτικοῖς] Legendum videtur ἀποδεικτικοῖς: ut supra 90, 33. et 86, 38. præsertim cum supra (p. 4. v. 12.) dixerit, Isæum se in uno judiciali orationis genere exercuisse. Pro ἀσφάλειαν, v. 10. non dubitarem legendum esse ἀφέλειαν, ut 86, 38. nisi infra in fragmento De Atticorum oratorum characteribus (164. 41.), hujus ipsius Lysiæ dictioni tribueretur ἡ ἀσφάλεια καὶ τὸ ἀκίνδυνον, sicut contra Thucydidi ἡ νεωτεροποιΐα καὶ τὸ τολμηρόν. siquis tamen utrobique ἀφέλειαν malit, non multum refragabor: quippe quod ea rectius opponatur τῇ νεωτεροποιΐᾳ. Sylburg.

Τὰ πάθη ποιεῖν γενικώτερα] Locum hunc tria suspectum faciunt. 1) iteratio vocabuli ποιεῖν, cui parci poterat, ut modo præmisso. Facili negotio poterat subaudiri. 2) cum recte dicatur τὰ πράγματα ποιεῖν δεινότερα, res oratione facere atrociores, minus tamen recte dicetur τὰ πάθη ποιεῖν. melius conveniret ἐμποιεῖν. affectus seu perturbationes animi, non ποιοῦνται, sed ἐμποιοῦνται, injiciuntur. 3) πάθη γενικώτερα abhorrent ab hoc loco, quo non affectus generaliores opponuntur τοῖς εἰδικωτέροις, specialioribus, sed sententia postulat vocabulum γενναιότερα, aut νεανικώτερα, fortiores, robustiores, acriores, violentiores affectus. quid si ergo statuamus leg. esse: καὶ τὰ πάθη ἐμποιεῖν γενναιότερα, aut νεανικώτερα? Reisk.

Οὐχ ἧττον] Subaudi ἢ ἐν τοῖς ἄλλοις. Idem.

Ἀσφάλειαν] Ambigebat modo Sylburgius, utrum hoc voc. servandum censeret, an ἀφέλειαν ei sufficiendum. anceps utique hæc est quæstio, et arduum judicium. est utrique lectioni sua laus, suum pondus. consultius tamen sine dubio est, in re dubia nil moveri. Idem.

Ἄλλων] Post ἄλλων addendum videtur καὶ πολλῶν. Idem.

Τῶν γραφέντων] Videtur ὄντως vel ἀληθῶς interponendum. Ferebantur enim multæ spuriæ. Idem.

Ποιήσω καὶ τοῦτο] H. e. χρήσομαι παραδείγματί τινι. proponam aliquod exemplum. Idem.

Προκαλεῖται] Non hic modo, sed etiam paulo post p. 23. v. 4. et iterum v. 6. sibilantem literam, quæ a vulgatis aberat, periculo meo ingessi. προκαλεῖσθαι ab his locis alienum (differunt enim quoad sententiam hæc duo vocabula multum inter se) significat *sponsionem alicui deferre*. προσκαλεῖσθαι autem, quod horum locorum sententia postulat, *in jus citare, diem dicere* significat. Idem.

Ἐγράφη γὰρ δή τις ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων νόμος] Res mira et inaudita, γραφῆναι νόμον ὑπὸ τοῦ δήμου. Populus legem non γράφει, sed τίθεται. Auctor autem legis, qui eam rogat, γράφει, non τίθεται. Multum inter se distant γράφειν νόμον, et τίθεσθαι. qui legem populo proponit, laudat, commendat, ei auctor sciscendi fit, is γράφει. populus vero, cum ferentis oratione adductus eam sancit, et ratam esse

ναίων νόμος· Ἐξέτασιν γενέσθαι τῶν πολιτῶν κατὰ δήμους, τὸν
δὲ ἀποψηφισθέντα ὑπὸ τῶν δημοτῶν τῆς πολιτείας μὴ μετέχειν,
τοῖς δὲ ἀδίκως ἀποψηφισθεῖσιν ἔφεσιν εἰς τὸ δικαστήριον εἶναι
προσκαλεσαμένοις τοὺς δημότας, καὶ ἐὰν τὸ δεύτερον ἐξελεγ-
χθῶσι, πεπράσθαι αὐτοὺς καὶ τὰ χρήματα εἶναι δημόσια. κατὰ
τοῦτον τὸν νόμον ὁ Εὐφίλητος, προσκαλεσάμενος τοὺς Ἐρχιέας
ὡς ἀδίκως καταψηφισαμένους αὐτοῦ, τὸν ἀγῶνα τόνδε διατίθεται. 353
προείρηται μὲν δὴ τὰ πράγματα ταῦτ' ἀκριβῶς καὶ πεπίστωται
διὰ τῶν μαρτύρων· οἷς δὲ βεβαίας βούλεται ποιῆσαι τὰς μαρτυ-
ρίας, τάδ' ἐστὶν, ὡς μὲν ἐγὼ δόξης ἔχω, πάντ' ἀκριβῶς ἐξειργα-
σμένα, κρινέτω δὲ ὁ βουλόμενος εἰ τὰ προσήκοντα ἔγνωκα περὶ
αὐτῶν.

ιζ'. Ὅτι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἀδελφὸς
ἡμῖν ἐστὶν οὑτοσὶ ὁ Εὐφίλητος, οὐ μόνον ἡμῶν ἀλλὰ
καὶ τῶν συγγενῶν ἁπάντων ἀκηκόατε μαρτυρούν-
των. σκέψασθε δὲ πρῶτον τὸν πατέρα ἡμῶν, τίνος
εἵνεκεν ἂν ψεύδοιτο καὶ τοῦτον μὴ ὄντα αὐτοῦ υἱὸν 354
εἰσποιοῖτο. πάντας γὰρ εὑρήσετε τοὺς τὰ τοιαῦτα
πράττοντας ἢ οὐκ ὄντων αὐτοῖς γνησίων παίδων ἢ
διὰ πενίαν ἀναγκαζομένους ξένους ἀνθρώπους εἰσ-
ποιεῖσθαι, ὅπως ὠφελῶνταί τι ἀπ' αὐτῶν δι' αὐτοὺς
Ἀθηναίων γεγονότων. τῷ τοίνυν πατρὶ τούτων
οὐδέτερον ὑπάρχει· γνήσιοι μὲν γὰρ αὐτῷ ἡμεῖς
δύο υἱεῖς ἐσμὲν, ὥστε οὐκ ἄν γε δι' ἐρημίαν τοῦτον
εἰσποιοῖτο· ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τροφῆς τε καὶ εὐπορίας
τῆς παρὰ τούτου δεόμενος· ἔστι γὰρ αὐτῷ βίος
ἱκανὸς, καὶ χωρὶς τούτου μεμαρτύρηται ὑμῖν τοῦ-
τον ἐκ παίδων τρέφων καὶ ἀσκῶν καὶ εἰς φράτορας
εἰσάγων, καὶ ταῦτα οὐ μικρὰ δαπανήματά ἐστιν.
ὥστε τόν τε πατέρα ἡμῶν οὐκ εἰκός ἐστιν, ὦ ἄν-
δρες δικασταὶ, μηδὲν ὠφελούμενον οὕτως ἀδίκῳ

jubet, atque tabulis publicis inferri, τίθεται. Aut ergo dicendus erit Dionysius in usu vocabulorum proprio et rituali errasse, aut potius leg. ἐγράφη γὰρ δή τις ὑπό του τῶν Ἀθην. ν. *scripta fuerat lex ab Atheniensium nescio quo.* Idem.

Ἐξελεγχθῶσι] Scil. παρεγγεγραμμένοι, καὶ μὴ ὡς ἀληθῶς ὄντες ἀστοὶ ἐξ ἀστῶν. Idem.

Τόνδε] Post τόνδε videtur οὕτω addendum, aut alias illi τόνδε sufficiendum esse τῇδε, *hac ratione.* Idem.

Προείρηται] Significat Dionysius, Isæum in hujus orationis exordio rem gestam ex ordine prius enarravisse, quam ad causæ per testimonia argumentorumque reliquorum locos comprobationem accederet. Idem.

Ταῦτ' ἀκριβῶς] Interponendum videtur αὐτῷ, Isæo puta. Idem.

Πάντ' ἀκριβῶς] Malim πάνυ ἀκριβῶς, aut si malis παντακριβῶς, uno vocabulo, ut sunt adjectiva et adverbia a παντ exordientia, et quorum partem primam πάντα efficit, ut v. c. παντάγαθος. Idem.

Ἔτι γὰρ αὐτῷ ἱκανὸς καὶ —] Sic exhibent h. l. vulgatæ. Ego vero ad hunc modum sarsi, correxi et distinxi: ἐστὶ γὰρ αὐτῷ βίος ἱκανὸς, καὶ — *est enim ei* [patri nostro] *victus idoneus, et præterea hi testes confirmarunt patrem nostrum aluisse hunc fratrem nostrum,* pro quo contendimus. Idem.

Ὑμῖν] Pro ὑμῖν sententia postulare videtur βίος, *vitæ subsidia, opes.* quin et alia hic deesse videntur, quæ non tantum nulla ex eo percepta commoda, sed etiam sumptus in eum factos significent. Sylburg. Bene habent ὑμῖν, et, si quid mutandum sit, quod nego esse, malim ἐν ὑμῖν. *coram vobis.* Reisk.

Ἀσκῶν] Tantum absum, ut reprehendam hoc v., ut laudem potius, tametsi hac in re διδάσκων sit usitatius. v. p. 168. 5. Idem.

355 πράγματι ἐπιχειρῆσαι. ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐμέ γε οὐδεὶς
ἀνθρώπων οὕτω τελέως ἂν ἄφρονα ὑπολάβοι, ὥστε
τούτῳ μαρτυρεῖν τὰ ψευδῆ, ὅπως τὰ πατρῷα διὰ
πλειόνων διανείμωμαι. καὶ γὰρ οὐδ' ἀμφισβητῆσαί
μοι ἐξουσία γένοιτ' ἂν ὕστερον ὡς οὐκ ἔστιν ἀδελ-
φὸς οὗτος ἐμοῦ· οὐδεὶς γὰρ ἂν ὑμῶν τὴν φωνὴν
ἀνάσχοιτ' ἂν ἀκούων, εἰ νῦν μὲν ὑπόδικον ἐμαυτὸν
καθιστὰς μαρτυρῶ ὡς ἔστιν ἀδελφὸς ἡμέτερος,
356 ὕστερον δὲ φαινοίμην τούτοις ἀντιλέγων. οὐ μόνον
τοίνυν ἡμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, εἰκός ἐστι τἀληθῆ
μεμαρτυρηκέναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς.
ἐνθυμήθητε γὰρ πρῶτον μὲν ὅτι οἱ τὰς ἀδελφὰς
ἡμῶν ἔχοντες οὐκ ἄν ποτε ἐμαρτύρουν περὶ τούτου
τὰ ψευδῆ. μητρυιὰ γὰρ ἡ τούτου μήτηρ ἐγεγένητο
ταῖς ἡμετέραις ἀδελφαῖς, εἰώθασι δέ πως ὡς ἐπὶ
τὸ πολὺ διαφέρεσθαι ἀλλήλαις αἵ τε μητρυιαὶ καὶ
αἱ πρόγονοι· ὥστε εἰ οὗτος ἐξ ἄλλου τινὸς ἀνδρὸς
ἦν τῇ μητρυιᾷ καὶ οὐκ ἐκ τοῦ ἡμετέρου πατρὸς, οὐκ
ἄν ποτε, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοὺς ἑαυτῶν ἄνδρας αἱ
ἀδελφαὶ μαρτυρεῖν εἴασαν καὶ ἐπέτρεψαν. καὶ μὴν
οὐκ ἂν ὁ θεῖος πρὸς μητρὸς ἡμῖν ὢν, τούτῳ δὲ
357 οὐδὲν προσήκων δήπου, τῇ τούτου μητρὶ ἠθέλησεν
ἂν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, μαρτυρῆσαι ψευδῆ μαρτυρίαν,
δι' ἣν ἡμῖν γίνεται βλάβη περιφανὴς, εἴπερ ξένον
ὄντα τοῦτον εἰσεποιοῦμεν ἀδελφὸν ἡμῖν αὐτοῖς. ἔτι
τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πρὸς τούτοις πῶς ἂν
τις ὑμῶν καταγνοίη ψευδομαρτυρίαν Δημαράτου
τουτουῒ καὶ Ἡγήμονος καὶ Νικοστράτου, οἳ πρῶτον

Γένοιτ' ἂν ὕστερον] Subaudi εἰ τούτῳ νῦν τὰ ψευδῆ μαρτυροῖμι, vel ἐμαρτύρουν. Si, postquam nunc essem testatus, hunc esse fratrem meum, falsoque id essem testatus, deinde inciderent ejusmodi tempora, ubi mea interesset negare hunc esse fratrem meum, tum non liceret mihi id facere. Idem.

ὑμῶν τὴν φωνὴν] Num ὑμῶν ἐμοῦ οὐδὲ τὴν φωνήν. *nemo vestrum toleraturus sit meam ne vocem quidem*, nedum ut contentionem meam probet eamve secundet. Idem.

Καθιστὰς μαρτυρῶ] Sylburg legi malebat μαρτυροίην ob mox insequens φαινοίμην. Possit quoque legi: μαρτυροῖμι, ὡς ἐστιν. item: μαρτυροῖμι, ὥσπερ καὶ μαρτυρῶ, ὡς ἐστιν —. Nec non, quod pæne malim: εἰ νῦν μὲν ἀπέλθοιμι ὑπόδικον ἐμαυτὸν καθιστὰς, μαρτυρῶν, id est, διὰ τοῦ μαρτυρεῖν. Aut denique nihil aliud videri possit mutandum, præterquam μαρτυρῶ cum participio μαρτυρῶν. quod si fiat, tum φαινοίμην ex insequentibus tacita mente sit huc revocandum et subaudiendum pone εἰ νῦν μὲν — quæ ratio tametsi paulo durior et insolentior videri queat, nescio tamen an sint futuri haud pauci, quibus probetur. Idem.

Εἴασαν καὶ ἐπέτρεψαν] Estne futurus, cui hæc tautologia probetur? estne, cui ab Isæo ipso profecta videatur? ubi locorum exempla prostant horum duum verborum et ἐᾶν et ἐπιτρέπειν inter se sic copulatorum, ut hic sunt? ergone καὶ ἐπέτρεψαν amputanda sunt? an potius legendum erit: εἴασαν; ἢ καὶ μᾶλλον ἂν ἀπέτρεψαν. *an potius eos etiam dehortaturæ fuisse videntur?* An sic leg. εἴασαν, ἀλλὰ καὶ ἀπέτρεψαν, aliquanto brevius? Idem.

Ὁ θεῖος] Et articulus, ὁ, et insequens particip. ὢν, produnt pone articulum deesse nomen viri. Idem.

Ἡμῖν] Id est, τῆς ἡμετέρας μὲν οὔσης μητρὸς, οὐδαμῶς δὲ τούτου. a parte matris, ejus puta, quæ nos peperit, fratres natu majores, non hunc, fratrem nostrum natu minorem, a parte patris quidem fratrem, non autem a parte matris item. Usi enim patre cum simus eodem nos omnes fratres, matribus tamen usi sumus diversis. Idem.

μὲν οὐδὲν αἰσχρὸν οὐδέποτε φανήσονται ἐπιτηδεύσαντες, εἶτα οἰκεῖοι ὄντες ἡμῖν καὶ εἰδότες ἡμᾶς ἅπαντας μεμαρτυρήκασιν Εὐφιλήτῳ τούτῳ τὴν αὐ- 358
τοῦ συγγένειαν ἕκαστος. ὥστε ἡδέως κἂν τῶν ἀντιδικούντων ἡμῖν τοῦ σεμνοτάτου πυθοίμην, εἰ ἄλλοθέν ποθεν ἔχοι ἂν ἐπιδεῖξαι αὐτὸν Ἀθηναῖον ἢ ἐκ τούτων ὧν καὶ ἡμεῖς Εὐφίλητον ἐπιδείκνυμεν. ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ οἶμαι ἄλλο τι ἂν αὐτὸν ἢ ὅτι ἡ μήτηρ ἀστή τέ ἐστι καὶ ὁ πατὴρ, καὶ ὡς ταῦτ' ἀληθῆ λέγει, παρέχοιτ' ἂν αὐτῷ τοὺς συγγενεῖς μάρτυρας. εἶτα, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, εἰ μὲν οὗτοι 359
ἐκινδύνευον, ἠξίουν τοῖς αὐτῶν οἰκείοις ὑμᾶς πιστεύειν μαρτυροῦσι μᾶλλον ἢ τοῖς κατηγόροις· νυνὶ δὲ ἡμῶν πάντα ταῦτα παρεχομένων ἀξιώσουσιν ὑμᾶς τοῖς αὐτῶν πείθεσθαι λόγοις μᾶλλον ἢ τῷ πατρὶ τῷ Εὐφιλήτου καὶ ἐμοὶ καὶ τῷ ἀδελφῷ καὶ τοῖς φράτορσι καὶ πάσῃ τῇ ἡμετέρᾳ συγγενείᾳ. καὶ μὴν οὗτοι μὲν οὐδ' ἐν οὐδενὶ κινδυνεύοντες ἰδίας ἔχθρας ἕνεκα ποιοῦσιν, ἡμεῖς δὲ πάντας ὑποδίκους ἡμᾶς αὐτοὺς καθιστάντες μαρτυροῦμεν. καὶ πρὸς ταῖς μαρτυρίαις, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, πρῶτον 360
μὲν ἡ τοῦ Εὐφιλήτου μήτηρ, ἣν οὗτοι ὁμολογοῦσιν ἀστὴν εἶναι, ὅρκον ὀμόσαι ἐπὶ τοῦ διαιτητοῦ ἐβούλετο ἐπὶ Δελφινίῳ ἢ μὴν τουτονὶ Εὐφίλητον εἶναι ἐξ αὐτῆς καὶ τοῦ ἡμετέρου πατρός. καίτοι τίνα προσῆκε μᾶλλον αὐτῆς ἐκείνης τοῦτο εἰδέναι; ἔπειτα, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὁ πατὴρ ὁ ἡμέτερος, ὃν εἰκός

Ἡμᾶς, ἅπαντα μεμαρτ.] Si quis ἅπαντες malit, negat Sylburg se multum refragaturum. Ego ἡμᾶς ἅπαντας prætuli. possit quoque ἡμῶν ἅπαντα probari. Idem.

Κἂν] Tuebor adversus Sylburgium, suspicantem γ' ἂν aptius esse futurum, Idem.

Ἔχοιεν ἐπιδεῖξαι] Sic vulgatæ vitiose. correxi de meo ἔχοι ἄν. nam de uno modo agitur, adversariorum omnium, quos actor sibi ait esse, vel constantissimo et gravissimo. Idem.

Ἄλλο τι] Bene hoc habet, tametsi Bodleianus ἄλλοθεν dat, cujus codicis fides penes me quidem admodum sublesta est, ut quem constet conjecturis Sylburgianis scatere. Non hic latet vitium, sed in eo, quod ἐρεῖν deest post αὐτόν. Sic enim leg. est: ἐγὼ γὰρ οὐκ οἶμαι ἄλλο τι ἂν αὐτὸν ἐρεῖν. *ego enim non arbitror eum aliud quicquam pro se dicturum neque confirmandæ suæ ingenuitatis documentum aliud proditurum esse, quam hoc, ut* —. Idem.

Αὐτὴ] Excusari potest, ut v. 23. si quis tamen αὕτη malit, per me licet. Sylburg. Erravit utique bonus Sylburgius. ἀστὴ debebat suffici, quod et hic, et aliquoties deinceps, ut v. 23. antep. et p. 26. 3. suffeci pronomini αὐτὸς, quod vulgatæ dabant. Reisk.

Καὶ ὁ πατὴρ] Subaudi ἀστὸς ἦν. *natu civis Atheniensis.* Idem.

Αὐτῷ] Aut αὐτῷ leg. est. aut, quod equidem malim, αὐτῶν. *istorum*, quæ in ejusmodi loco sit dicturus, ut ad ταῦτα referatur. Is certe loquendi mos est Atticis oratoribus. Idem.

Οὗτοι] Hi municipales, iidemque adversarii nostri. Idem.

Μαρτυροῦσι] Subaudi αὐτοῖς. *si qui eorum ipsis testentur.* Idem.

Καὶ τῷ ἀδελφῷ] Subaudi ἐμοῦ. *fratri meo.* Leg. forte sit: καὶ τῷ ἀδελφῷ, καὶ τῷ πρὸς μητρὸς θείῳ, καὶ τοῖς ἀνδράσι τῶν ἀδελφῶν, καὶ τοῖς φράτορσι. Consentaneum enim est, in recapitulatione testium neminem eorum præteriri, qui superius essent producti. Idem.

Οὐδὲν οὐδενὶ] Sic vulgatæ. primum horum duum vocabulorum in duo distraxi, οὐδ' ἐν, *nulla in re.* cum nullo modo, nullo titulo, hujus rei causa in jus vocentur. Idem. οὐδὲν οὐδενὶ Bekkerus.

Ἕνεκα ποιοῦσι] Videtur ταῦτα esse interponendum. Reisk.

ἐστι μετὰ τὴν τούτου μητέρα ἄριστα τὸν αὑτοῦ υἱὸν γινώσκειν, οὗτος καὶ τότε καὶ νυνὶ βούλεται ὀμόσαι ἦ μὴν Εὐφίλητον τοῦτον υἱὸν εἶναι αὑτοῦ ἐξ ἀστῆς καὶ γαμετῆς γυναικός. πρὸς τούτοις τοίνυν, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἐγὼ ἐτύγχανον μὲν τρισκαιδεκαέτης
361 ὢν, ὥςπερ καὶ πρῶτον εἶπον, ὅτε οὗτος ἐγένετο, ἕτοιμος δέ εἰμι ὀμόσαι ἦ μὴν Εὐφίλητον τουτονὶ ἀδελφὸν εἶναι ἐμαυτοῦ ὁμοπάτριον. ὥςτε, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, δικαίως ἂν καὶ τοὺς ἡμετέρους ὅρκους πιστοτέρους νομίζοιτε ἢ τοὺς τούτων λόγους. ἡμεῖς μὲν γὰρ ἀκριβῶς εἰδότες ὀμόσαι περὶ αὐτοῦ θέλομεν, οὗτοι δὲ ταῦτα ἀκηκοότες παρὰ τῶν τούτου διαφόρων ἢ αὐτοὶ πλάττοντες λέγουσι. πρὸς δὲ τούτοις, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἡμεῖς μὲν τοὺς συγγενεῖς μάρτυρας καὶ ἐπὶ τῶν διαιτητῶν καὶ ἐφ᾽ ὑμῶν παρεχόμεθα, οἷς οὐκ ἄξιον ἀπιστεῖν· οὗτοι δὲ, ἐπειδὴ ἔλαχεν ὁ Εὐφίλητος τὴν δίκην τὴν προτέραν τῷ κοινῷ τῶν δημοτῶν καὶ τῷ τότε δημαρχοῦντι, ὃς νῦν τετελεύτηκε, δύο ἔτη τοῦ διαιτητοῦ τὴν δίαιταν ἔχοντος οὐκ ἠδυνήθησαν οὐδεμίαν μαρτυρίαν εὑρεῖν ὡς οὑτοσὶ ἄλλου τινὸς πατρός ἐστιν ἢ τοῦ ἡμετέρου. τοῖς δὲ διαιτῶσι μέγιστα σημεῖα ἦν τοῦ ψεύδεσθαι τούτους, καὶ κατεδιήτησαν αὐτῶν
362 ἀμφότεροι. καί μοι λάβε τῆς προτέρας διαίτης τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ὡς μὲν τοίνυν καὶ τότε ὦφλον τὴν δίαιταν, ἀκηκόατε· ἀξιῶ δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ὥςπερ οὗτοι μετὰ ταῦτα ἔφησαν εἶναι σημεῖον ὡς οὐκ ἔστιν Ἡγησίππου, εἰ οἱ διαιτηταὶ αὐτῶν ἀπεδιήτησαν, οὕτω

Καὶ τότε] Subaudi e proximo ἐβούλετο. Idem.

Ταῦτα] Subaudi ἃ λέγουσι περὶ Εὐφιλήτου. Idem.

Ἐπὶ τῶν διαιτητῶν] Subaudi τότε παρειχόμεθα. et tunc producebamus, coram arbitris, cum hæc res adhuc in manu arbitrorum versaretur, antequam ad forum vestrum, judices, deferretur. Idem.

Διαιτῶσι μέγιστα σημεῖα] Addendum utique est ταῦτα, sive pone primum horum vocabulorum, sive pone secundum, sive pone tertium. Idem.

Ἀμφότεροι] Fuerunt ergo duo arbitri in hac causa versati. ambo ait, tam superior ille, qui vita defunctus est, quam qui adhuc superest. Pro λάβετε malim in singulari λάβε, tu, scriba. Idem.

Οὗτοι μετὰ ταῦτα ἔφησαν εἶναι σημεῖον] Primo et secundo vocabulo interponendum videtur μέγα, quod cohærebit cum σημεῖον. post ἔφησαν addendum videtur ἄν. dictari, jactatari postmodum fuisse videntur, magnum et validum hoc esse argumentum, si arbitri hunc Euphiletum damnassent et reprobassent, quo ex argumento constet, hunc Euphiletum Hegesippi filium non esse. Verum illud μετὰ ταῦτα, postmodum, quid sibi vult? scil. post dictam ab arbitris sententiam, si hi arbitri Euphiletum negassent Hegesippi filium esse. Aut saltim μετὰ cum μέγα est commutandum. Idem.

Αὐτῶν] Rectius singulariter αὐτοῦ: et mox in secunda persona ὑμῖν. Sylburg. Falliter vir optimus. vulgata αὐτῶν bene habet. si eos, municipales Euphileti, absolvissent, et secundum eos causam dedissent, h. e. quod consequitur, si Euphiletum damnassent. Hujus enim municipales eum accusaverant fraudis in eo commissæ, quod se municipalem eorum gereret, qui non esset. ἀποδιαιτᾷν τινὸς dicitur arbiter, cum accusatum reum ab-

τὸ νῦν ἡμῖν τοιοῦτον εἶναι μαρτύριον ὅ τι ἀληθῆ λέγομεν, ἐπεὶ ἔδοξαν αὐτοὶ ἀδικεῖν τοῦτον Ἀθηναῖον ὄντα καὶ κυρίως πρῶτον ἐγγραφέντα ὕστερον ἐξαλείψαντες. ὅτι μὲν οὖν ἀδελφὸς ἡμῶν ἐστὶν οὑτοσὶ Εὐφίλητος καὶ πολίτης ὑμέτερος, καὶ ἀδίκως ὑβρίσθη ὑπὸ τῶν ἐν τῷ δήμῳ συστάντων, ἱκανῶς οἴομαι ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἀκηκοέναι.

ιη'. Οὗτος ὁ χαρακτὴρ τῶν Ἰσαίου λόγων, καὶ ταῦτα τὰ διαλ- 364
λάττοντα παρὰ τὴν Λυσίου ἀγωγήν. οὐθὲν δὲ κωλύει καὶ κεφαλαιωδῶς περιλαβόντα δι' ἐλαχίστης δηλώσεως τὰ φανερώτατα εἰπεῖν, ὅτι μοι δοκεῖ Λυσίας μὲν τὴν ἀλήθειαν διώκειν μᾶλλον, Ἰσαῖος δὲ τὴν τέχνην, καὶ ὁ μὲν στοχάζεσθαι τοῦ χαριέντως, ὁ δὲ τοῦ δεινῶς. εἰ δέ τις παραθεωροίη ταῦτα ὡς μικρὰ καὶ φαῦλα, οὐκ ἂν ἔτι γένοιτο ἱκανὸς αὐτῶν κρατῆσαι. ἀλλὰ γὰρ αἱ ὁμοιότητες συνταράξουσιν αὐτοῦ τὴν γνώμην ὥστε μὴ διαγνῶναι τὸν ἴδιον ἑκατέρου χαρακτῆρα. καὶ περὶ μὲν τούτων, ὡς ἔχω δόξης, δεδήλωταί μοι.

ιθ'. Βούλομαι δὲ ἤδη καὶ περὶ τῶν ἄλλων ῥητόρων ἀποδοῦναι τὸν λόγον, ἵνα μή τις ἀγνοίᾳ με δόξῃ παραλιπεῖν αὐτοὺς ἐπιφανεῖς ὄντας καὶ ὀνόματος ἠξιωμένους οὐ μετρίου, ἢ φυγῇ τοῦ πόνου τὸ ῥᾷστον αἱρούμενον τῶν ἔργων τὴν περὶ αὐτῶν ἀφεικέναι σκέψιν. ἐγὼ γὰρ οὔτε ἠγνόουν, οὓς ἅπαντες ἴσασιν, οὔτε ὤκνουν ὑπὲρ αὐτῶν γράφειν, εἴ τι χρήσιμον ἔμελλεν ἐξοίσειν ἡ γραφή. ἐνθυμούμενος δὲ ὅτι τὴν μὲν ποιητικὴν κατασκευὴν καὶ 365
τὸ μετέωρον δὴ τοῦτο καὶ πομπικὸν εἰρημένον οὐδεὶς Ἰσοκράτους ἀμείνων ἐγένετο, παρέλιπον ἑκὼν οὓς ᾔδειν ἧττον ἐν ταῖς ἰδέαις ταύταις κατορθοῦντας, Γοργίαν μὲν τὸν Λεοντῖνον ἐκπίπτοντα τοῦ μετρίου καὶ πανταχοῦ παιδαριώδη γιγνόμενον ὁρῶν, Ἀλκι-

solvit, *καταδιαιτᾷν* autem, cum reum condemnat. Reisk.

Ἡμῖν] Cur damnetur, causæ nil video. *nobis*, id est, pro nobis, in causa nostra. Idem.

Τοιοῦτον] *tale, ejusmodi testimonium.* Sed qualenam? quo refertur illud *τοιοῦτον*, si nihil præcessit, cui simile dicitur esse? *μέγα* nempe, *æquale* magnitudine testimonium, atque futurum fuisset illud adversariorum adversus Euphiletum argumentum, si per æquitatem arbitrorum licuisset ipsis eo uti. Unde constat veram esse illam meam paulo ante proditam conjecturam: *μέγα μετὰ ταῦτα ἔφησαν ἂν εἶναι σημεῖον.* Nam si *μέγα* illinc excludatur, carebit hic voc. *τοιοῦτον* sententia. Idem.

Αὐτοὶ] Non accepisse ab Euphileto injuriam, sed ei ultro, ipsi sua sponte, nulla idonea causa provocati, inferre. redit ad municipales Euphileto adversantes. Sin autem *αὐτοῖς* legatur, de quo pro sensu quisque suo statuet, redibit ad par illud arbitrorum, ad quorum cognitionem hæc de statu civili Euphileti causa delata fuerat. Ego equidem a vulgata discedendum h. l. esse nego. Idem.

Πρῶτον] Id est, *τὸ πρῶτον*, *primitus*, h. e. tum quum inscriberetur *ἀπ' ἀρχῆς*, statim a principio, tametsi postea rursus denuo inscriptus non fuit. Suspicabar aliquando de *πρότερον*, ob insequens *ὕστερον*. Sed proculdubio bene habet vulgata. Idem.

Χαριέντως] Aut post *χαριέντως* aut post *δεινῶς* deest *εἰπεῖν*, aut tale quid. Idem.

Τούτων] Post *τούτων* deesse videtur *ἱκανῶς*. Idem.

Αἱρούμενον] Subaudi *ἀντὶ τοῦ χαλεπωτέρου*. Idem.

Ὤκνουν] Adde *ἄν*. *neque defugissem, reformidassem.* Idem.

Πανταχοῦ] Superscriptum est in Bodleiano *πολλαχοῦ*, quæ castigatio et reprehensio, a sedulo quodam lectore profecta, non ipsius Dionysii dictio, mihi videtur esse. Gorgiæ cum aut nihil, aut parum hodie supersit, nam de reliquiis ei attribui solitis decernere, mihi non arrogo, haud juvat hac in causa arbitrum agere. Idem.

δάμαντα δὲ τὸν ἀκουστὴν αὐτοῦ παχύτερον ὄντα τὴν λέξιν καὶ
κοινότερον, Θεόδωρον δὲ τὸν Βυζάντιον ἀρχαῖόν τινα καὶ οὔτε
ἐν ταῖς τέχναις ἀκριβῆ οὔτ᾽ ἐξέτασιν ἱκανὴν ἐν τοῖς ἐναγωνίοις
δεδωκότα λόγοις, Ἀναξιμένην δὲ τὸν Λαμψακηνὸν ἐν ἁπάσαις
μὲν ταῖς ἰδέαις τῶν λόγων τετράγωνόν τινα εἶναι βουλόμενον —
366 καὶ γὰρ ἱστορίας γέγραφε καὶ περὶ τοῦ ποιητοῦ συντάξεις καταλέ-
λοιπε καὶ τέχνας ἐξενήνοχεν, ἧπται δὲ καὶ συμβουλευτικῶν καὶ
δικανικῶν ἀγώνων —, οὐ μέντοι τέλειόν γε ἐν οὐδεμιᾷ τούτων
τῶν ἰδεῶν, ἀλλ᾽ ἀσθενῆ καὶ ἀπίθανον ὄντα ἐν ἁπάσαις θεωρῶν.
οὐ δὴ δεῖν ᾠόμην, Ἰσοκράτους ἐν ἅπασι πάντων τούτων ὑπερέ-
χοντος, λόγον τινὰ ποιῆσαι περὶ ἐκείνων, οὐδέ γε περὶ τῶν συμ-
βιωσάντων Ἰσοκράτει καὶ τὸν χαρακτῆρα τῆς ἑρμηνείας ἐκείνου
ἐκμιμησαμένων οὐθενὸς, Θεοδέκτου λέγω καὶ Θεοπόμπου καὶ
Ναυκράτους, Ἐφόρου τε καὶ Φιλίστου καὶ Κηφισοδώρου καὶ ἄλ-
λων συχνῶν· οὐδὲ γὰρ ἐκεῖνοι κρίνεσθαι πρὸς τὴν Ἰσοκράτους
δύναμιν εἰσὶν ἐπιτήδειοι. τῶν μὲν δὴ κατὰ ταύτην τὴν ἀγωγὴν
κοσμουμένων ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα διαφορώτατον ἡγησάμενος, οὐκ
ἔτι περὶ τῶν ἄλλων ἠξίωσα μακρολογεῖν καὶ δαπανᾶν εἰς οὐδὲν
ἀναγκαῖον τὸν χρόνον.

κʹ. Τῶν δὲ τοὺς ἀκριβεῖς προαιρουμένων λόγους καὶ πρὸς τὴν
367 ἐναγώνιον ἀσκούντων ῥητορικὴν, ὧν ἐγένετο Ἀντιφῶν τε ὁ Ῥα-
μνούσιος καὶ Θρασύμαχος ὁ Χαλκηδόνιος καὶ Πολυκράτης ὁ
Ἀθηναῖος, Κριτίας τε ὁ τῶν Τριάκοντα ἄρξας καὶ Ζωΐλος ὁ τὰς
καθ᾽ Ὁμήρου συντάξεις καταλιπὼν καὶ ἄλλοι τοιοῦτοί τινες,
οὐδένα ἡγούμενος οὔτε ἀκριβέστερον οὔτε χαριέστερον γεγονέναι
Λυσίου· Ἀντιφῶν γε μὴν τὸ αὐστηρὸν ἔχει μόνον καὶ ἀρχαῖον,
ἀγωνιστὴς δὲ λόγων οὔτε συμβουλευτικῶν οὔτε δικανικῶν ἐστί·
Πολυκράτης δὲ κενὸς μὲν ἐν τοῖς ἀληθινοῖς, ψυχρὸς δὲ καὶ φορ-
τικὸς ἐν τοῖς ἐπιδεικτικοῖς, ἄχαρις δὲ ἐν τοῖς χαριεντισμοῦ δεο-
μένοις ἐστί· Θρασύμαχος δὲ καθαρὸς μὲν καὶ λεπτὸς καὶ δεινὸς
εὑρεῖν τε καὶ εἰπεῖν στρογγύλως καὶ περιττῶς ὃ βούλεται, πᾶς
δ᾽ ἐστὶν ἐν τοῖς τεχνογραφικοῖς καὶ ἐπιδεικτικοῖς, δικανικοὺς δὲ ἢ
368 συμβουλευτικοὺς οὐκ ἀπολέλοιπε λόγους· τὰ δὲ αὐτὰ καὶ περὶ

Ἀρχαῖον] Accipe non de tempore, sed de ingenio, deteriorem in partem. *vietum, et condemnendum ob fatuitatem.* Idem.

Περὶ τοῦ ποιητοῦ] Τοῦ ποιητοῦ ambiguum est significetne τοῦ ποιητοῦ λόγων γένους, an *κατ᾽ ἐξοχὴν poetarum principis:* ut v. 23. Zoilus contra Homerum commentarios reliquisse dicitur. Pausanias Eliacῶn 2. 196. 3. tradit, carmen epicum de Alexandro adscribi a quibusdam Anaximeni: sed id sibi non videri verisimile. Narrat ibidem, eum tum alia scripsisse, tum Antiquas res Græciæ, et res a Philippo atque Alexandro gestas: præterea cum natura esset sophista, et sophistarum orationes probe imitari nosset, probrosum quoddam in Athenienses, Lacedæmonios ac Thebanos scriptum Theopompeo stilo exarasse, effictisque ad illius imitationem omnibus, sub Theopompi nomine librum edidisse, ad conflandum ei, propter simultatem quandam privatam, publicum Græcorum odium. Idem.

Ἀκριβεῖς] *castigatas, tersas, limatas, adstrictas orationes,* in quibus nihil esset redundans, nil luxurians, nil pompaticum atque histrionicum, sed ad veritatem et necessitatem usus præsentis exacta essent omnia; has igitur opponit τοῖς μετεώροις καὶ πομπικοῖς Isocraticorum, eorumque τῇ ποιητικῇ κατασκευῇ, ubi multa caudam trahunt, oblectationis, aut etiam illusionis ergo assuta, severitatem necessitatis et veritatis haud ferentia. Idem.

Ἡγούμενος] Resumit et absolvit orationem longa interpolatione (parenthesin usurpant) suspensam, p. 29. 3. in illis οἰόμενος — ἐποιησάμην κανόνα. Idem.

Κριτίου καὶ περὶ Ζωΐλου τις ἂν εἰπεῖν ἔχοι, πλὴν ὅσον τοῖς χαρακτῆρσι τῆς ἑρμηνείας διαλλάττουσιν ἀλλήλων· τούτων δή φημι τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν παραπλησίων τούτοις διαφέρειν οἰόμενος Λυσίαν, καὶ ὥςπερ ἀρχέτυπον ὑπογράφων ὑπερέχειν ἐκεῖνον τὸν ἄνδρα, ταύτης τῆς προαιρέσεως τῶν λόγων ἐποιησάμην κανόνα. τὸν δὲ δὴ τρίτον Ἰσαῖον, εἴ τις ἔροιτό μέ, τίνος ἕνεκα
προσεθέμην, Λυσίου δὴ ζηλωτὴν ὄντα, ταύτην ἂν αὐτῷ φαίην 369
τὴν αἰτίαν, ὅτι μοι δοκεῖ τῆς Δημοσθένους δεινότητος, ἣν οὐθείς ἐστιν ὃς οὐ τελειοτάτην ἁπασῶν οἴεται γενέσθαι, τὰ σπέρματα καὶ τὰς ἀρχὰς οὗτος ὁ ἀνὴρ παρασχεῖν. διὰ μὲν δὴ ταύτας τὰς αἰτίας τούσδε τοὺς ἄνδρας μόνους παρέλαβον. εἰ δὲ περὶ πάντων ἠξίουν γράφειν, εἰς κενότητας ἄν μοι ὁ λόγος ἐξέπιπτε καὶ πρὸς
τῷ μηθὲν ἢ οὐ πολὺ τὸ χρήσιμον ἔχειν, εἰς ἀπέραντόν τινα καὶ οὐ 370
σύμμετρον ἐξεμηκύνθη γραφήν. καὶ περὶ τούτων μὲν ἅλις. ἑτέραν δὲ ἀρχὴν ποιήσομαι τοῦ λόγου περί τε Δημοσθένους καὶ Ὑπερείδου καὶ τρίτου λέγων Αἰσχίνου· ἡ γὰρ δὴ τελειοτάτη ῥητορικὴ καὶ τὸ κράτος τῶν ἐναγωνίων λόγων ἐν τούτοις τοῖς ἀνδράσιν ἔοικεν εἶναι.

Ὑπογράφων] Num ἀπογρ. ut p. 13. 9. Idem.

Τίνος ἕνεκα προσεθέμην] Vulgatæ dant τ. ἕ. οὐ προσεθ. ego vero particulam infitiantem expungendam duxi, et ad veram sedem, unde huc aberraverat, deducendam v. 13. Isæum utique Dionysius Lysiæ adjunxerat, προσέθετο [vel potius προσέθηκε], quem Isæum debuisset omittere, si fidem voluisset excusationi facere, qua hic utitur adversus eos, qui silentium ejus de reliquis oratoribus ægre laturi atque exprobraturi videbantur. Quorum reprehensionem metuens Dionysius, telum hoc defendit hac excusatione. Simulas, aiunt, Dionysi, reliquos oratores a te ideo præteritos esse, quod aut Isocratis aut Lysiæ fuissent imitatores, magistris inferiores. Bonum factum. Verumtamen hæc si tibi vera fuit atque idonea causa, cur Isæum, et ipsum quoque in Lysiæ vestigia, quod tute ipse profiteris, ingressum, tanti fecisti, ut de eo peculiari libello pluribus disputares? Ideo nempe feci, occurrit Dionysius, quod Isæus haud immerito pater haberi possit illius eloquentiæ generis, quod postmodum a Demosthene, Isæi discipulo, ita elaboratum et perfectum fuit, ut ex eo recte Demosthenicum appelletur. Paulo post adeo, initio disputatiunculæ super Dinarcho, nominatim Isæum Dionysius noster appellat εὑρετὴν ἰδίου χαρακτῆρος. Idem.

Τὰ σπέρματα] Auctor vitæ Homeri inter opuscula mythologica, edita Amstelodami, p. 323. in judicio de principe poetarum, iisdem fere verbis utitur, ex quibus, ut alia mittam argumenta, conjicit cl. Galeus in præfat. ad illa opuscula, vel illius libelli patrem fuisse Dionysium, vel, si alius a Dionysio fuit, plurima ab eo transsumpsisse. Hudson.

Τούσδε τοὺς ἄνδρας] Isocratem, Lysiam, Isæum. Reisk.

Πρὸς τὸ μηθὲν ἢ πολὺ] Legendum videtur: πρὸς τῷ μηθὲν ἢ οὐ πολὺ τὸ χρ. ἔχ. Sylburg. Fui in auctoritate Sylburgii. Reisk.

Ὑπερίδου] Ὑπερείδης et hic et in sequ. per ει diphthongum constanter legitur: at supra 71, 20. et alibi, per ι: quo modo et manu exaratus liber ibi habet, et Suidæ ac Plutarchi exemplaria. Porro secunda hæc pars de Oratoribus Atticis, quæ supra etiam promittitur in præfatione hujus tractatus, 81, 44. ad nos non pervenit. Sylburg.

Λέγων] In margine Bodleiani h. l. adscriptum reperit Hudsonus ἴσως λέγω. quod etiam atque etiam probo. Possit tamen quoque de λέξων cogitari. Reisk.

ΙΣΑΙΟΥ ΛΟΓΟΙ.

A.

ΙΣΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΛΕΩΝΥΜΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. H. Steph. — Pag. ed. Reisk.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

35 Ἀδελφιδοῖ Κλεωνύμου τελευτήσαντος ἐπὶ τὸν κλῆρον ἔρχονται κατὰ γένος. καὶ τὰς διαθή- 1
κας, ἃς παρέχονται εἰς αὐτοὺς οἱ περὶ Φερένικον καὶ Σίμωνα καὶ Ποσείδιππον, γράψαι, ὡς 2
ἀληθὲς ἦν, καὶ θεῖναι παρὰ τοῖς ἄρχουσιν, ὁμολογοῦντες Κλεώνυμον κατὰ τὴν πρὸς Δεινίαν τὸν ἐπίτροπον αὐτῶν ὀργήν, ὕστερον δὲ ἐπιχειρήσαντα λῦσαι καὶ μεταπεμψάμενον τὸν ἀστυνόμον ἐξαίφνης [1][ἀποθανεῖν]· καὶ Πολύαρχον δὲ τὸν πάππον αὐτῶν, Κλεωνύμου δὲ πατέρα, προστάξαι, εἴ τι πάσχοι Κλεώνυμος, δοῦναι αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα. Ἡ στάσις ἔξω διπλοῦς κατὰ ἀμφισβήτησιν· οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι ταῖς γενομέναις ἐξ ἀρχῆς διαθήκαις διισχυρίζονται, οἱ δ' ἀντιλέγοντες φασὶν ὅτι μετεκαλέσατο τὸν ἄρχοντα, ἵνα λύσῃ αὐτάς· καὶ τελευταῖον τοῖς παρὰ τοῦ Κλεωνύμου γενομένοις.

1 α΄. ΠΟΛΛΗ μὲν ἡ μεταβολή μοι γέγονεν, ὦ ἄνδρες, τελευτήσαντος Κλεωνύμου. ἐκεῖνος γὰρ ζῶν μὲν ἡμῖν κατέλιπε τὴν οὐσίαν, ἀποθανὼν δὲ κινδυνεύειν περὶ αὐτῆς πεποίηκε. καὶ τότε μὲν οὕτως ὑπ' αὐτοῦ σωφρόνως ἐπαιδευόμεθα, ὥστ' οὐδὲ ἀκροασόμενοι οὐδέποτε ἤλθομεν ἐπὶ 3
δικαστήριον, νῦν δὲ ἀγωνιούμενοι περὶ πάντων ἥκομεν τῶν ὑπαρχόντων· οὐ γὰρ τῶν Κλεωνύμου μόνον ἀμφισβητοῦσιν, ἀλλὰ καὶ τῶν πατρῴων, ὀφείλειν ἐπὶ τούτοις [2]ἐκείνῳ φά-

[1] uncos om. [2] ἐκεῖνον φάσκ. ἀργύρια

Οἱ περὶ Φερένικον καὶ Σίμωνα] Pherenicus, Simon, quinam? Credibile est ὑποθέτην [sic. voluit τὸν ὑποθέτην] in integram orationem incidisse, quam nos non nisi dimidiam habemus. Vid. versus finem. Taylor. Argumentum ipse idem Taylor hoc modulo suo præscripserat: "Polyarchus tres liberos suscepit, Cleonymum, Diniam et patrem τοῦ ἀμφισβητοῦντος. Cum ad hunc bona Cleonymi improlis defuncti erant perventura ex legibus municipalibus, tum vero ex voluntate Polyarchi, Cleonymus fratri Diniæ infensus, qui tunc nepotem orphanum tutabatur, testamentum inofficiosum condit. Defuncto vero Dinia, mutata mente, rescindere voluit, et magistratum ea propter accersit. Excluso tamen magistratu ab iis, quorum maxime intererat, Cleonymus interea moritur. Agitur ergo de vi istius testamenti, quod quasi ingratiis et ad se rediens ad postremum irritum fieri voluit." Propterea toti quoque orationi titulum præscripsit *de testamento inofficioso*. Reisk.

Μὲν] Redundat, ut sæpe, non insequente δέ. Idem.

Ἀμφισβητοῦσιν] Subaudi ἡμῖν οἱ ἐναντίοι. qui adversarii sunt Posidippus et Diocles. v. p. 36, 32. ed. Steph. quam editionem ubique locorum allego, quoties aliquid ex Isæo mihi his in annotationibus allegandum venit. Idem.

Πατρῴων] Sic dedi pro vetusta lectione Ald. et Steph. πατέρων, sententia id subjiciente, et ipso Isæo paulo post p. 34. 4. consentientes in ea re habens schedas Brulartianas, et codicem Tophanis. Qui Tophanis cujas fuerit, ex me nemo requirat: prorsus enim ignoro. Taylor ex

σκοντες ἀργύριον. καὶ οἱ μὲν οἰκεῖοι καὶ οἱ προσήκοντες οἱ 4 τούτων ἀξιοῦσιν ἡμᾶς καὶ τῶν ὁμολογουμένων, ὧν Κλεώνυμος κατέλιπεν αὐτοῖς, τούτων ἰσομοιρῆσαι· οὗτοι δὲ εἰς τοῦτο ἥκουσιν ἀναισχυντίας, ὥστε καὶ τὰ πατρῷα προσαφελέσθαι ζητοῦσιν ἡμᾶς, οὐκ ἀγνοοῦντες, ὦ ἄνδρες, τὸ δίκαιον, ἀλλὰ πολλὴν ἡμῶν ἐρημίαν καταγνόντες. σκέψασθε γὰρ οἷς ἑκάτεροι πιστεύοντες ὡς ὑμᾶς εἰσεληλύθαμεν. οὗτοι μὲν διαθήκαις ἰσχυριζόμενοι τοιαύταις, ἃς ἐκεῖνος διέθετο μὲν οὐχ ἡμῖν ἐγκαλῶν ἀλλ᾽ ὀργισθεὶς τῶν οἰκείων τινὶ τῶν ἡμετέρων, ἔλυσε δὲ πρὸ τοῦ θανάτου, πέμψας Ποσείδιππον ἐπὶ τὴν ἀρχήν· ἡμεῖς δὲ γένει μὲν ἐγγυτάτω 5 προσήκοντες, χρώμενοι δὲ ἐκείνῳ πάντων οἰκειότατα, δεδωκότων δ᾽ ἡμῖν καὶ τῶν νόμων κατὰ τὴν ἀγχιστείαν καὶ αὐτοῦ τοῦ Κλεωνύμου διὰ τὴν φιλίαν τὴν ὑπάρχουσαν αὐτῷ, ἔτι δὲ [1]Πολυάρχου, τοῦ πατρὸς Κλεωνύμου, πάππου δ᾽ ἡμετέρου, προστάξαντος, εἴ τι πάθοι Κλεώνυμος ἄπαις, ἡμῖν δοῦναι τὰ αὑτοῦ. τοσούτων τοίνυν ἡμῖν ὑπαρχόντων οὗτοι, καὶ συγγενεῖς ὄντες καὶ οὐδὲν δίκαιον εἰπεῖν ἔχοντες, οὐκ αἰσχύνονται καταστήσαντες ἡμᾶς εἰς ἀγῶνα περὶ τούτων, περὶ ὧν αἰσχρὸν ἦν ἀμφισβητῆσαι καὶ τοῖς μηδὲν προσήκουσιν.

[1] Πολιάρχου

eo codice non pauca ad Isæum retulit suis in schedis, hoc solo contentus indicio: *Tophanis Book at Eaton.* Videtur ille liber Etonensis non codex antiquus calamo exaratus, sed Aldina esse, a nescio quo notulis in marginem conjectis insignita. Ego postmodum Tophanis librum laudabo, quoties usu veniet. Sententia est: non de hereditate modo, sed etiam ipso de patrimonio nostro nobis controversiam movent, aientes, illum, Cleonymum puta, super illo patrimonio nostro nonnihil æris debere, vel nomina nescio quæ contraxisse. Idem.

Ἐκεῖνον] Cleonymum puta. Schedæ Brulart. subjiciunt ἐκείνῳ. quod si probetur, erit hæc sententia: aientes, nos illi, Cleonymo, certas quasdam nummorum summas super eodem nostro patrimonio debere. Idem.

Οἱ τούτων] Liber Tophanis expungi vult articulum. Ego vero tuebor. Idem.

Τούτων] Taylor mavult καὶ τούτων. Etiam hoc male. præcessit jam καί. Idem.

Τοιαύταις] Rursus Taylor mavult ταύταις. quod item haud probo. Idem.

Ἐκεῖνος διέθετο] Sic dedi pro vetusta lectione ἐκεῖνος δὴ ἐπέθετο. Emendandum ita, ut emendavi, locum esse viderant Scaliger et auctores, quicunque fuerunt, schedarum Brulart. et Tophanis. Idem.

Ἐπὶ τὴν ἀρχὴν] Hujus rei causa, ut ille, Posidippus, Archonti, hoc est Astynomo, indicaret, quod testamentum Cleonymus in fraudem suorum e fratre nepotum scripsisset, illud Cleonymum, adhuc superstitem, non coactum, sed scientem, volentem rescindere, sibique, Posidippo, in mandatis dedisse, ut archontem hac de re certiorem cum faceret, tum rogaret, ut Archon domum Cleonymi veniret, atque testamento vetusto tollendo novoque condendo interesset, illumque actum auctoritate publica ratum faceret. Idem.

Κατὰ τὴν ἀγχιστείαν] V. 52. 7. ubi videtur esse actio κατ᾽ ἀγχιστείαν. Taylor.

Αὐτῷ] Subaudi πρὸς ἡμᾶς. Reisk.

Τοσούτων τοίνυν] Subaudi δικαίων. cui opponitur οὐδὲν δίκαιον εἰπεῖν ἔχοντες. Idem.

β΄. Οὐχ ὁμοίως δέ μοι δοκοῦμεν, ὦ ἄνδρες, διακεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους. ἐγὼ μὲν γάρ, οὐχ ὅτι ἀδίκως κινδυνεύω, τοῦθ᾽ ἡγοῦμαι μέγιστον εἶναι τῶν παρόντων κακῶν, ἀλλ᾽ ὅτι ἀγωνίζομαι πρὸς οἰκείους, οὓς οὐδ᾽ ἀμύνεσθαι καλῶς ἔχει· οὐ γὰρ ἂν ἐλάττω συμφορὰν ἡγησαίμην κακῶς ποιεῖν τούτους ἀμυνόμενος, οἰκείους ὄντας, ἢ κακῶς παθεῖν ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ τούτων· οὗτοι δ᾽ οὐ τοιαύτην ἔχουσι τὴν γνώμην, ἀλλ᾽ ἥκουσιν ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ τοὺς φίλους παρακαλέσαντες καὶ ῥήτορας παρασκευασάμενοι καὶ οὐδὲν [1] ἀπολείποντες τῆς αὐτῶν δυνάμεως, ὥσπερ, ὦ ἄνδρες, [2] ἐχθροὺς 6 τιμωρησόμενοι, καὶ οὐκ ἀναγκαίους καὶ συγγενεῖς κακῶς ποιήσοντες. τὴν μὲν οὖν τούτων ἀναισχυντίαν καὶ τὴν αἰσχροκέρδειαν ἔτι μᾶλλον γνώσεσθε, ἐπειδὰν πάντων ἀκούσητε· ὅθεν δ᾽ οἶμαι τάχιστ᾽ ἂν ὑμᾶς μαθεῖν περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν, ἐντεῦθεν ἄρξομαι διδάσκειν.

γ΄. Δεινίας γὰρ ὁ τοῦ πατρὸς ἀδελφὸς ἐπετρόπευσεν ἡμᾶς, θεῖος ὢν ὀρφανοὺς ὄντας. Κλεωνύμου δ᾽ οὗτος, ὦ ἄνδρες, διάφορος ὢν ἔτυχεν. ὁπότερος μὲν οὖν αὐτῶν ἦν τῆς διαφορᾶς αἴτιος, ἴσως οὐκ ἐμὸν ἔργον ἐστὶ κατηγορεῖν· πλὴν τοσοῦτόν γε ἂν δικαίως αὐτοῖς ἀμφοτέροις μεμψαίμην, ὅτι καὶ φίλοι τέως ὄντες καὶ προφάσεως οὐδεμιᾶς γενομένης ἐκ λόγων τινῶν οὕτως εἰκῇ πρὸς ἀλλήλους 7 [3] ἔχθραν ἀνείλοντο. ὅτι γοῦν ἐκ ταύτης τῆς ὀργῆς [4] Κλεώνυμος ταύτας ποιεῖται τὰς διαθήκας, οὐχ ἡμῖν ἐγκαλῶν, ὡς ὕστερον ἐσώθη, ἔλεγεν, ὁρῶν δὲ ἡμᾶς ἐπιτροπευομένους

[1] ἀπολιπόντες [2] τοὺς ἐχθροὺς [3] ἔχθρας [4] ὁ Κλεών.

Κακοὺς ποιήσαντες] Π. κακῶς ποιήσοντες. H. Stephan.

Πάντων] Subaudi τῶν περὶ Κλεώνυμον τελευτῶντα διαθέσθαι βουλόμενον γεγενημένων. vel etiam ὧν ἔχω εἰπεῖν. Reisk.

Κλεωνύμου] Interrogat Taylor num Κλεωνύμῳ leg. sit, quia p. 38. 23. legatur ὅτε Δεινίᾳ διάφορος ὢν ἔτυχε. Nego propterea necesse esse vulgatam temerari. Bona perinde est utraque constructio vocabuli διάφορος, tam cum genitivo, quam cum dativo, tametsi haud diffitebor posteriorem constructionem usu esse frequentatiorem. Idem.

Προφάσεως οὐδεμιᾶς] Subaudi ἀληθοῦς καὶ δικαίας, vel ὑγιοῦς καὶ εὐσχήμονος. Idem.

Ὡς ὕστερον ἐσώθη] Π. ὕστερον, ἐπειδὴ ἐσώθη. H. Stephan. Vexatus locus, et conjecturis criticorum varie exagitatus. In Taylori schedis hæc pauca reperi: ἔλεγεν, ὡς ὕστερον ἐσώθη, ὅτι. quæ non intelligo. Scaliger σωθεὶς malebat. Alterutrum recte habet, et necessarium est. utrum sit rectius, haud constat. Interim faciam cum Stephano, sed hactenus, ut post Δεινίας p. 36. 3. addatur δῆλόν ἐστιν. Nam alias pendet illud ὅτι versu antep. Constat, ait, Cleonymum iratum illud testamentum scripsisse, non, quo nobis infensus esset, nam se de nobis haud esse questum, neque nobis succensuisse, ipse nobis affirmavit, postquam a valetudine convaluit. Reisk. Tayloro obsecutus est Ionesius, qui sic Anglice: *Cleonymus*

ὑπὸ Δεινίου, καὶ δεδιὼς μὴ τελευτήσειεν αὐτὸς ἔτι παῖ-
δας ἡμᾶς καταλιπὼν καὶ τῆς οὐσίας ἡμετέρας οὔσης γέ-
νοιτο κύριος Δεινίας· ἡγεῖτο γὰρ δεινὸν εἶναι τὸν ἔχθιστον
τῶν οἰκείων ἐπίτροπον καὶ κύριον τῶν αὑτοῦ καταλι-
πεῖν, καὶ ποιεῖν αὐτῷ τὰ νομιζόμενα τοῦτον, ἕως ἡμεῖς
ἡβήσαιμεν, ᾧ ζῶν διάφορος ἦν. ταῦτα διανοηθεὶς ἐκεῖνος,
εἴτ᾿ ὀρθῶς εἴτε μή, τὰς διαθήκας ταύτας διέθετο. καὶ
8 εὐθὺς ἐρωτῶντος τοῦ Δεινίου παραχρῆμα εἴ τι ἡμῖν ἢ
τῷ πατρὶ ἐγκαλεῖ τῷ ἡμετέρῳ, ἀπεκρίνατο πάντων τῶν
πολιτῶν ἐναντίον ὅτι οὐδὲν πονηρὸν ἐγκαλεῖ, καὶ ἐμαρτύρη-
σεν ὡς ὀργιζόμενος ἐκείνῳ καὶ οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος ταῦ-
τα διέθετο. πῶς γὰρ ἂν εὖ φρονῶν, ὦ ἄνδρες, κακῶς ποιεῖν
ἡμᾶς [1] ἐβουλήθη τοὺς μηδὲν αὐτὸν ἠδικηκότας; ὕστερον δὲ
τούτων, ὃ μέγιστον ὑμῖν τεκμήριον ὅτι οὐδὲ ταῦτα ἔπραξεν
ἡμᾶς βλάπτειν βουλόμενος· τελευτήσαντος γὰρ Δεινίου
καὶ τῶν πραγμάτων ἡμῖν πονήρως ἐχόντων οὐδὲ περιεῖδεν
ἡμᾶς οὐδενὸς ἐνδεεῖς ὄντας, ἀλλ᾿ αὐτοὺς μὲν εἰς τὴν οἰκίαν
τὴν αὑτοῦ κομισάμενος ἐπαίδευε, τὴν δ᾿ οὐσίαν ἀφελέ-
9 σθαι τῶν [2] χρηστῶν ἐπιβουλευσάντων ἔσωσεν ἡμῖν, ἐπεμε-
λεῖτό τε ὁμοίως τῶν ἡμετέρων ὥσπερ τῶν αὑτοῦ πραγμά-
των. καίτοι χρὴ θεωρεῖν αὐτοῦ τὴν ἔννοιαν ἐκ τούτων τῶν
ἔργων μᾶλλον ἢ ἐκ τῶν διαθηκῶν, καὶ τεκμηρίοις χρῆσθαι
μὴ τοῖς μετ᾿ ὀργῆς πραχθεῖσιν — ἐν οἷς ἅπαντες πεφύκα-

[1] ἠβουλήθη [2] χρημάτων

himself, when he recovered from that illness, in which he made his will, declared, that he wrote it in anger.

Καταλιπεῖν] Post hoc v. inseri velim verba trajecta, ἕως ἡμεῖς ἡβήσαιμεν, quæ nunc ordine deserto sententiam paulum turbant. Sed adhuc amplio. Reisk.

Τὰ νομιζόμενα] Hæc justa parentibus persolvere cogebantur lege liberi, aut, si nulli essent liberi, heredes. Quod autem justa fecisset Dinias mortuo Cleonymo, fecisset heredum vicem, qui ejus fidei erant commissi: nam tutores ea omnia faciebant, quæ facere tenebantur pupilli, donec adolevissent. *In Legg. Att.* l. vi. tit. viii. §. 12. Petit.

Εὐθὺς] Post quod factum? num post scriptum testamentum? an postquam Cleonymus a morbo rursus convaluisset? Dictio εὐθύς παραχρῆμα tam mirabilis visa fuit Tayloro, ut suum q., hoc est *quære*, ei adscriberet: sed bene Græcam et usu tritam eam esse teštabuntur et dubitanti confirmabunt indices nostri ad hos oratores minores; quos indices adiri velim, et p. 38, 30. ad quem locum ipse Taylor ablegaverat. Reisk.

Γὰρ] Eleganter redundat, æquivalens Latino *scilicet*. Idem.

Οὐδενὸς] Subaudi τῶν ἀναγκαίων. Idem.

Αὐτοὺς] Scil. ἡμᾶς. Hæc est lectio Aldina, a me merito revocata, pro qua Stephanus, nescio quo jure, certe præter fas, αὐτὸς suffecerat, si fecit ipse, neque menda operis ejus imputanda est. Opponuntur αὐτοὶ, *ipsi liberi*, patre orbati, τῇ οὐσίᾳ, *patrimonio*. v. ad p. 37. 15. dicenda. Idem.

Χρημάτων] Imo vero χρηστῶν. *creditoribus bonis nostris insidiantibus; eaque nobis fraudulenter eripere contendentibus:* Sic visum Tayloro quoque fuit. Idem.

μεν ἁμαρτάνειν —, ἀλλ' ἀφ' ὧν ὕστερον φανερὰν αὑτοῦ τὴν διάνοιαν ἐποίησεν. ἔτι γὰρ μᾶλλον ἐν τοῖς τελευταίοις ἐδήλωσεν ὡς εἶχε πρὸς ἡμᾶς. ἤδη γὰρ ἀσθενῶν ταύτην τὴν νόσον ἐξ ἧς ἐτελεύτησεν, [1] ἐβουλήθη ταύτας τὰς διαθήκας ἀνελεῖν καὶ προσέταξε Ποσειδίππῳ [2] τὴν ἀρχὴν εἰσαγαγεῖν. ὁ δὲ οὐ μόνον οὐκ εἰσήγαγεν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐλθόντα τῶν ἀρχόντων ἐπὶ τὴν θύραν ἀπέπεμψεν. ὀργισθεὶς δὲ τούτῳ Κλεώνυμος πάλιν [3] ἐς τὴν ὑστεραίαν Διοκλεῖ καλέσαι τοὺς ἄρχοντας προσέταξε· καὶ οὐχ οὕτως ὡς ἀσθενῶν διακείμενος, ἀλλ' ἔτι πολλῶν οὐσῶν ἐλπίδων ἐξαπίνης τῆς νυκτὸς ταύτης ἀπέθανε.

δ'. Πρῶτον μὲν οὖν ὑμῖν παρέξομαι μάρτυρας ὡς οὐχ ἡμῖν ἐγκαλῶν ἀλλὰ Δεινίᾳ πολεμῶν ταύτας τὰς διαθήκας διέθετο, ἔπειτα ὡς ἐκείνου τελευτήσαντος ἐπεμελεῖτό τε τῶν ἡμετέρων ἁπάντων, καὶ αὐτὸς ἐπαίδευεν εἰς τὴν οἰκίαν [4] τὴν αὑτοῦ κομισάμενος, πρὸς δὲ τούτοις ὡς Ποσείδιππον ἔπεμψεν ἐπὶ τὸν ἀστύνομον, οὗτος δ' οὐ μόνον αὐτὸν οὐκ εἰσεκάλεσεν, ἀλλὰ καὶ ἐλθόντα ἐπὶ τὴν θύραν Ἀρχωνίδην ἀπέπεμψεν. ὡς οὖν ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ἔτι τοίνυν [5] ὡς οἱ τούτων φίλοι καὶ Κηφίσανδρος ἠξίουν νείμασθαι τὴν οὐσίαν καὶ τὸ τρίτον μέρος ἡμᾶς ἔχειν ἁπάν-
37. 1 των τῶν Κλεωνύμου, καὶ τούτων μοι κάλει τοὺς μάρτυρας.

[1] ἠβουλήθη [2] ἐπὶ τὴν [3] εἰς [4] τὴν om. [5] ὡς om.

Ἐπὶ τὴν ἀρχὴν εἰσαγαγεῖν] Aut tollenda est præpositio, prout suadent schedæ Brulart. aut leg. est: ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἀπιόντα [vel ἐλθόντα] εἰσαγ. Idem. In his verbis aliquid videtur inesse vitii; et illud ἐπὶ tollendum, aut aliud quid, quod nescio, substituendum. Hæc enim illius loci sententia est: *cum enim eo morbo ægrotaret quo absumptus est, hoc testamentum tollere voluit ac Posidippo jussit magistratum ad se adduceret.* Quare hoc? Quia, cum in ejusmodi chartis asservandis fraus sæpe fieret, multa resignatis iis delerentur, alia scriberentur, imo omnia quandoque mutarentur, qui sibi cavere volebant, non patiebantur quidquam mutari in iis, quæ suæ fidei credita erant, nisi coram magistratu. In Anim. in Salmas. Obss. ad J. A. et R. l. ii. c. vi. §. 7. Heraldus. Cf. Petit. in Legg. Att. l. vi. tit. vi. §. 3.

Ἀσθενῶν] Lego ἀσθενῶς. In οὐχ οὕτως subauditur ἐποίησε. *ita fecit, non ut valetudine laborans et viribus exhaustis animamque agitans extremam.* Quod si probatur, tum post ἐλπίδων deesse videtur ὅμως δὲ, vel simile quid. Reisk.

Αὐτὸς] Imo vero αὐτοὺς, scil. ἡμᾶς. rursus opponuntur hic quoque, ut modo p. 36. 17. αὐτοὶ, *nos ipsi*, et τὰ ἡμέτερα, *patrimonium nostrum*. Idem.

Ἐπὶ τὸν ἀστύνομον] *misit Posidippum ad astynomum*, ejus arcessendi causa. Idem.

Ἀρχωνίδην] Suspectum nomen Ionesio; qui ἄρχοντα malebat.

Τούτων] Posidippum designat, ejusque fratrem Dioclem, eorumque advocatos et causæ consortes. Reisk.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ε΄. Ἡγοῦμαι μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες, πᾶσι τοῖς τῶν κλή-
ρων ἀμφισβητοῦσιν, ὅταν ἀποφήνωσι σφᾶς αὐτοὺς ὥσπερ
ἡμεῖς καὶ τῷ γένει προτέρους ὄντας καὶ τῇ φιλίᾳ τῇ πρὸς
11 τὸν τετελευτηκότα, περίεργον εἶναι τοὺς ἄλλους λόγους
λέγειν· [1]ἐπειδὴ δὲ τούτων οὐδέτερον ἔχοντες οὕτω τολμῶσι
τῶν οὐ προσηκόντων ἀμφισβητεῖν καὶ ψευδεῖς παρασκευά-
ζονται λόγους, βούλομαι βραχέα καὶ περὶ τούτων αὐτῶν
εἰπεῖν. ἰσχυρίζονται γὰρ ταῖς διαθήκαις, λέγοντες ὡς
Κλεώνυμος μετεπέμπετο τὴν ἀρχὴν οὐ λῦσαι βουλόμενος
αὐτὰς ἀλλ' ἐπανορθῶσαι καὶ βεβαιῶσαι σφίσιν αὐτοῖς
τὴν δωρεάν. ὑμεῖς δὲ σκοπεῖσθε τὰς διαθήκας τὰς μετ'
ὀργῆς γενομένας, πότερα εἰκός ἐστι βουληθῆναι Κλεώνυμον
ἀνελεῖν, ἐπειδὴ πρὸς ἡμᾶς οἰκείως ἔσχεν, ἢ σκοπεῖν ὅπως
[2]ἔτι βεβαιότερον ἡμᾶς ἀποστερήσειε τῶν αὑτοῦ. τοῖς μὲν
γὰρ ἄλλοις κἀκείνων ὧν ἂν ὀργισθέντες τοὺς οἰκείους ἀδι-
κήσωσιν ὕστερον μεταμέλει· οὗτοι δ' ἐκεῖνον ἀποφαίνουσιν,
ἐν ᾧ πρὸς ἡμᾶς οἰκειότατα διέκειτο, μᾶλλον βεβαιοῦν τὴν
διαθήκην βουλόμενον, ἣν ὀργιζόμενος ἐποιήσατο. ὥστ' εἰ
καὶ ἡμεῖς ὁμολογήσομεν ταῦτα καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ πιστεύ-
σετε, ἐνθυμεῖσθε ὅτι παράνοιαν αὐτοῦ τὴν μεγίστην οὗτοι
κατηγοροῦσι. τίς γὰρ ἂν γένοιτο ταύτης μανία μείζων, ἢ
12 τότε μὲν ὅτε Δεινίᾳ διάφορος ὢν ἔτυχεν, ἡμᾶς κακῶς ποι-
εῖν τε καὶ διατίθεσθαι τοιαύτας διαθήκας, ἐξ ὧν οὐκ
ἐκεῖνον ἐτιμωρεῖτο ἀλλὰ τοὺς οἰκειοτάτους ἠδίκει· νυνὶ δὲ
χρώμενος ἡμῖν καὶ περὶ πλείστου ποιούμενος ἁπάντων,
μόνους ἐβουλήθη τοὺς ἀδελφιδοῦς, ὥς οὗτοί φασιν, ἀκλήρους
[3]ποιῆσαι τῶν ἑαυτοῦ. καὶ τίς ἂν εὖ φρονῶν, ὦ ἄνδρες, τοι-

[1] ἐπεὶ δ' οἱ τούτων [2] ἔτι om. [3] εἶναι

Ὁμολογήσομεν — πιστεύσετε] Malim in optativo ὁμολογήσαιμεν — πιστεύσαιτε. *etiamsi nos confiteamur ea vera esse et vos ipsi quoque vera credatis ea esse quæ illi aiunt, tamen hoc vos cogitare velim, illos hæc aientes Cleonymum summi qui unquam fuit furoris reum agere.* Idem.

Ἢ] Labat hic constructio, quæ nullo alio prætextu, quam aut anacoluthi, aut mutatæ subito dictionis, excusari poterit. Nam si uno eodemque tenore, quo cœperat, pergere orator voluisset, dicendum ei fuisset χρώμενον et ποιούμενον et βουληθῆναι, non ἐβουλήθη. Idem.

Χρώμενος ἡμῖν] Addunt schedæ Brulart. οἰκείως. possit quoque e p. 39. 7. οἰκειότατα addi. verum nescio annon satis sit tutum id facere, cum exempla reperiantur dictionis nudæ χρῆσθαί τινι, pro χρῆσθαί τινι οἰκείως usurpatæ. de quo indices nostri consulantur. Idem.

αὗτα περὶ τῶν αὑτοῦ βουλεύσαιτο; ὥστ' ἐκ τούτων τῶν λόγων ῥᾳδίαν ὑμῖν τὴν διάγνωσιν πεποιήκασι περὶ αὐτῶν. εἰ μὲν γὰρ ἀνελεῖν τὰς διαθήκας βουλόμενος μετεπέμπετο τὴν ἀρχὴν, ὥσπερ ἡμεῖς φαμὲν, οὐδεὶς ἔνεστι τούτοις λόγος· εἰ δ' οὕτω παραφρονῶν ἔτυχεν ὥσθ' ἡμᾶς ἀεὶ περὶ ἐλαχίστου ποιεῖσθαι τοὺς γένει πρωτεύοντας καὶ χρωμένους αὐτῷ πάντων οἰκειότατα, δικαίως ἂν δήπου τὰς τοιαύτας διαθήκας ἀκύρους [1] ποιήσαιτε.

ς'. Ἔτι τοίνυν ἐνθυμεῖσθε ὅτι φάσκοντες καλεῖν τὴν ἀρχὴν Κλεώνυμον, ἵνα βεβαιώσῃ τὴν αὐτῶν δωρεὰν, προσταχθὲν αὐτοῖς οὐκ ἐτόλμησαν εἰσαγαγεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸν 13 ἐλθόντα τῶν ἀρχόντων ἐπὶ τὴν θύραν ἀπέπεμψαν. καὶ δυοῖν τοῖν ἐναντιωτάτοιν θάτερα μέλλοντες, ἢ τὴν οὐσίαν ἕξειν βεβαιοτέραν [2] ἢ ἐκείνῳ μὴ ποιήσαντες ἀπεχθήσεσθαι, τὴν ἀπέχθειαν εἵλοντο μᾶλλον ταύτης τῆς δωρεᾶς. καίτοι πῶς ἂν ἕτερα τούτων γένοιτο ἀπιστότερα; τοὺς μὲν τηλικαῦτα μέλλοντας ἐκ τοῦ πράγματος κερδαίνειν, ὥσπερ ζημιωθησόμενος, φυλάξασθαι τὴν διακονίαν, Κλεώνυμον δ' ὑπὲρ τῆς τούτων ὠφελείας τοσαύτην ποιήσασθαι σπουδὴν ὥστε Ποσειδίππῳ μὲν, ὅτι κατημέλησεν, ὀργισθῆναι, Διοκλέους δὲ ταῦτα πάλιν ἐς τὴν ὑστεραίαν δεηθῆναι; εἰ γὰρ δὴ, ὦ ἄνδρες, ὡς οὗτοί φασιν, ἐν ταῖς νῦν γεγραμμέναις διαθήκαις ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν οὐσίαν, καὶ τοῦτ' ἄξιον εἶναί μοι δοκεῖ θαυμάζειν, ὅ τι ποτὲ ἐπανορθώσας κυριωτέρας αὐτὰς ἡγοῖτ' ἂν ποιῆσαι· τοῖς γὰρ ἄλλοις οὗτος ὅρος ἐστὶν, ὦ ἄνδρες, τῶν δωρεῶν. ἔτι δὲ καὶ εἴ τι προσγράψαι τούτοις ἐβούλετο, διὰ τί οὐκ ἐν ἑτέρῳ γράψας αὐτὰ γραμματείῳ κατέλιπεν, ἐπειδὴ τὰ γράμματα παρὰ τῶν ἀρχόντων οὐκ ἐδυνήθη λαβεῖν; ἀνελεῖν μὲν γὰρ, ὦ ἄνδρες, οὐχ οἷός τ' ἦν ἄλλο γραμματεῖον ἢ τὸ παρὰ τῇ ἀρχῇ κείμενον· γράψαι δ' ἐξῆν εἰς ἕτερον εἴ τι ἐβούλετο, καὶ μηδὲ τοῦθ' ἡμῖν ἀμφισβητήσιμον ἐᾶν. εἰ τοίνυν καὶ τοῦτο συγχωρήσαιμεν, ὡς ἐκεῖνος ἐπανορθῶσαι τὰς διαθήκας ἐβούλετο, πᾶσι δήπου φανερὸν ὑμῖν ἐστὶν ὅτι οὐκ ὀρθῶς αὐτὰς ἔχειν ἡγεῖτο. καίτοι σκοπεῖτε καὶ ἐντεῦθεν τὴν ἀναισχυντίαν αὐτῶν, οἵ

[1] ποιήσητε

[2] ἢ ἐκείνῳ ad p. 54. v. 25. καταστήσητε om.

Θάτερα] Θάτερον schedæ Brulart. Idem.

τινες ταυτας τὰς διαθήκας ἀξιοῦσιν εἶναι κυρίας, ἃς ὁμολογοῦσι μηδ᾽ αὐτὸν τὸν διαθέμενον ταῦτα ὀρθῶς ἔχειν ἡγεῖσθαι, καὶ πείθουσιν ὑμᾶς ἐναντία τοῖς νόμοις καὶ τῷ δικαίῳ καὶ τῇ τοῦ τετελευτηκότος γνώμῃ ψηφίσασθαι. ἔτι τοίνυν τούτων ἁπάντων ἀναιδέστατος τῶν λόγων ἐστὶν, ὅταν τολμῶσι λέγειν ὡς Κλεώνυμος οὐδὲν ἡμᾶς τῶν αὑτοῦ λαβεῖν ἐβούλετο. καίτοι, ὦ ἄνδρες, τίνας ἂν ἄλλους ταῦτα ἔχειν ἐβουλήθη μᾶλλον ἢ τούτους, οὓς καὶ ζῶν ἐκ τῶν αὑτοῦ πλεῖστα τῶν οἰκείων ὠφέλει; πάντων δ᾽ ἂν εἴη θαυμασιώτατον, εἰ Κηφίσανδρος μὲν ὁ τούτων οἰκεῖος δίκαιον ἡγεῖτο εἶναι μέρος ἕκαστον ἡμῶν ἔχειν τῆς οὐσίας, Κλεώνυμος δ᾽ ὃς ἦν ἡμῖν οἰκειότατος καὶ ἡμᾶς εἰς τὴν οἰκίαν τὴν αὑτοῦ λαβὼν ἐθεράπευε καὶ ἐπεμελεῖτο τῶν ἡμετέρων ὥσπερ τῶν αὑτοῦ πραγμάτων, οὗτος μόνος ἐβούλετο ἡμᾶς ἀκλήρους εἶναι τῶν αὑτοῦ. καὶ τίς ἂν ὑμῶν πιστεύσειεν εὐνουστέρους καὶ μετριωτέρους τοὺς ἀντιδίκους ἡμῖν εἶναι τῶν οἰκειοτάτων; κἀκεῖνον μὲν, ᾧ καὶ ἀναγκαῖον εὖ ποιεῖν ἡμᾶς καὶ αἰσχρὸν ἡμῶν ἀμελῆσαι, μηδὲν τῶν αὑτοῦ ἡμῖν δοῦναι· τούτους δὲ οἷς οὔτ᾽ ἀνάγκη ἐστὶν οὔτ᾽ αἰσχύνην οὐδεμίαν φέρει, τῶν οὐ προσηκόντων, ὥς φασιν, ἡμῖν μεταδιδόναι; ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ὦ ἄνδρες, πολλὴν ἀπιστίαν ἔχει.

ζ΄. Ἔπειτα, εἰ μὲν καὶ νῦν οὕτω πρὸς ἀμφοτέρους ἡμᾶς ἔχων ἐτελεύτησεν, ὥσπερ ὅτε τὰς διαθήκας ταύτας ἐποιήσατο, εἰκότως ἄν τις ὑμῶν πιστεύσαι τοῖς λόγοις τοῖς τουτωνί· νυνὶ δὲ πᾶν τοὐναντίον εὑρήσετε. τότε μὲν γὰρ ἔτυχε Δεινίᾳ, ὃς ἡμᾶς ἐπετρόπευε, διάφορος ὢν ἡμῖν τε οὔπω χρώμενος τούτοις τε ἅπασιν ἐπιτηδείως διακείμενος· νῦν δὲ τούτων μέν τισι διάφορος ἐγένετο, ἡμῖν δὲ πάντων ἐχρῆτο οἰκειότατα. καὶ ἐξ ὧν μὲν αὐτῷ πρὸς τούτους ἐγένετο ἡ διαφορὰ, περίεργόν ἐστι λέγειν· σημεῖα δ᾽ ὑμῖν ἐρῶ μεγάλα, περὶ ὧν καὶ μάρτυρας ἕξω παρασχέσθαι. πρῶτον μὲν γὰρ θύων τῷ Διονύσῳ, καὶ τοὺς οἰκείους ἅπαντας καλέσας καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν πολλοὺς, Φερένικον οὐδαμοῦ παρεστήσατο. ἔπειτα μικρὸν πρὶν τελευτῆσαι βαδίζων εἰς

Ταῦτα] Omittit Maius.
Οἰκίαν τὴν] οἰκειότητα dedit Maius.
Κἀκεῖνον] ἢ ἐκεῖνον dedit Maius.
Ταύτας] Omittit Maius.
Πιστεύσαι] Πιστεύσῃ dedit Maius.
Νυνὶ] Νῦν dedit Maius.
Οὕτω] Οὔπω dedit Maius.
Περὶ - - - παρασχέσθαι] Omittit Maius.

Πάνορμον μετὰ Σίμωνος, καὶ συντυχὼν αὐτῷ, προσειπεῖν οὐκ ἐτόλμησεν. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις πυνθανομένου τὴν διαφορὰν τοῦ Σίμωνος τήν τ᾽ ἔχθραν διηγήσατο, καὶ προσηπείλησεν ὅτι δηλώσοι ποτ᾽ ἂν τούτῳ, ὡς διακεῖται πρὸς αὐτόν. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

η΄. Οἴεσθε οὖν, ὦ ἄνδρες, τὸν οὑτωσὶ πρὸς ἑκατέρους ἡμᾶς διακείμενον ἡμῖν μὲν, οἷς οἰκειότατα ἐχρῆτο, οὕτω ποιεῖν ὅπως μηδὲ λόγον ὑπολείψει, τούτοις δὲ, ὧν τισὶ καὶ διάφορος ἦν, σκοπεῖν ὅπως ἅπασαν βεβαιώσει τὴν οὐσίαν; καὶ τούτους μὲν νῦν περὶ πλείονος ποιεῖσθαι ταύτης ὑπούσης τῆς ἔχθρας, ἡμᾶς δὲ τοσαύτης οἰκειότητος καὶ φιλίας γενομένης πειρᾶσθαι μᾶλλον κακῶς ποιεῖν; ἀλλ᾽ ἔγωγε, εἰ κατηγορεῖν ἐβούλοντο τῶν διαθηκῶν ἢ τοῦ τετελευτηκότος, οὐκ οἶδ᾽ ὅ τι ἂν ἄλλο πρὸς ὑμᾶς εἶπον, οἵ γε τὰς μὲν διαθήκας ἀποφαίνουσιν οὔτ᾽ ὀρθῶς ἐχούσας οὔτ᾽ ἀρεσκούσας τῷ διαθεμένῳ, τοῦ δὲ τοσαύτην μανίαν κατηγοροῦσιν, ὥστε φασὶν αὐτὸν περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τοὺς αὐτῷ διαφερομένους ἢ τοὺς οἰκείως χρωμένους, καὶ οἷς μὲν ζῶν οὐ διελέγετο ἅπασαν δοῦναι τὴν οὐσίαν, τοὺς δ᾽ οἰκειότατα κεχρημένους οὐδὲ πολλοστοῦ μέρους ἀξιῶσαι. ὥστε τίς ἂν ὑμῶν ταύτας εἶναι κυρίας τὰς διαθήκας ψηφίσαιτο, ἃς ὁ μὲν διαθέμενος ὡς οὐκ ὀρθῶς ἐχούσας ἀπεδοκίμασεν, οὗτοι δ᾽ ἔργῳ λύουσιν ἐθέλοντες ἡμῖν ἰσομοιρῆσαι τῆς οὐσίας, πρὸς δὲ τούτοις ἡμεῖς ὑμῖν ἀποφαίνομεν ἐναντίας οὔσας καὶ τῷ νόμῳ καὶ τοῖς δικαίοις καὶ τῇ τοῦ τετελευτηκότος διανοίᾳ;

θ΄. Οἶμαι δ᾽ ὑμᾶς τὸ περὶ ἡμῶν δίκαιον σάφεστ᾽ ἂν παρ᾽ αὐτῶν τούτων πυνθάνεσθαι. εἰ γάρ τις αὐτοὺς ἔροιτο διὰ τί ἀξιοῦσι κληρονόμοι γενέσθαι τῶν Κλεωνύμου, τοῦτ᾽ ἂν εἰπεῖν ἔχοιεν, ὅτι καὶ γένει ποθὲν προσήκουσι καὶ ἐκεῖνος αὐτοῖς χρόνον τινὰ ἐπιτηδείως διέκειτο. οὐκ ἂν ἄρα ὑπὲρ ἡμῶν μᾶλλον ἢ ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν εἶεν εἰρηκότες; εἴ τε γὰρ διὰ τὴν τοῦ γένους ἀγχιστείαν δεῖ γενέσθαι τινὰς κληρονό-

Πάνορμον] Panormus portus Atticæ a Ptolemæo in Tabulis (ed. Amst. Eur. X. D. 9.) memoratus. Maius.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ] De suo dedit Maius.

Μανιάν] Τὴν μανιάν dedit Maius.

Οἰκειότητα κεκτημένους] Οἰκειότητος κεκτημένους dedit Maius; οἰκειότατα κεχρημένους de suo Bekkerus, cui obsecutus sum. Cf. p. 39. v. 6. p. 40. v. 28. et p. 41. v. 8.

μους, ἡμεῖς ἐγγυτέρω γένει προσήκομεν· εἴ τε διὰ τὴν φιλίαν τὴν ὑπάρχουσαν, ἴσασιν αὐτὸν ἅπαντες ἡμῖν οἰκειότερον διακείμενον. ὥστ' οὐ χρὴ παρ' ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ παρ' αὐτῶν τούτων πυνθάνεσθαι τὸ δίκαιον. πάντων δ' ἂν εἴη δεινότατον, εἰ τοῖς μὲν ἄλλοις ψηφίζοισθε, ὅταν θάτερα τούτων ἀποφαίνωσι σφᾶς αὐτοὺς, ἢ γένει προτέρους ὄντας ἢ τῇ φιλίᾳ τῇ πρὸς τὸν τετελευτηκότα, ἡμᾶς δ', οἷς ἐστὶν ἀμφότερα ταῦτα παρὰ πάντων ὁμολογούμενα, ἀξιώσετε μόνους ἀκλήρους ποιῆσαι τῶν ἐκείνου.

ί. Καὶ εἰ μὲν Πολύαρχος ὁ πατὴρ ὁ Κλεωνύμου, πάππος δ' ἡμέτερος, ζῶν ἐτύγχανε καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἐνδεὴς ὢν, ἢ Κλεώνυμος ἐτελεύτησε θυγατέρας ἀπορουμένας καταλιπὼν, ἡμεῖς ἂν διὰ τὴν ἀγχιστείαν καὶ τὸν πάππον γηροτροφεῖν ἠναγκαζόμεθα καὶ τὰς Κλεωνύμου θυγατέρας ἢ λαβεῖν αὐτοὶ γυναῖκας ἢ προῖκα ἐπιδιδόντες ἑτέροις ἐκδιδόναι, καὶ ταῦθ' ἡμᾶς καὶ ἡ συγγένεια καὶ οἱ νόμοι καὶ ἡ παρ' ὑμῶν αἰσχύνη ποιεῖν ἠνάγκαζεν ἂν, ἢ ταῖς μεγίσταις ζημίαις καὶ τοῖς ἐσχάτοις ὀνείδεσι περιπεσεῖν· εἰ δ' οὐσία κατελείφθη, δίκαιον ἡγήσεσθ' εἶναι ταύτης ἑτέρους ἡμῶν μᾶλλον κληρονομεῖν; οὐκ ἄρα δίκαια οὐδ' ὑμῖν αὐτοῖς συμφέροντα οὐδὲ τοῖς νόμοις ὁμολογούμενα ψηφιεῖσθε, εἰ τῶν μὲν συμφορῶν τοὺς ἐγγυτάτω γένει κοινωνεῖν ἀναγκάσετε, χρημάτων δὲ καταλειφθέντων πάντας ἀνθρώπους κυριωτέρους ἢ τούτους ποιήσετε.

ιά. Χρὴ δὲ, ὦ ἄνδρες, καὶ διὰ τὴν συγγένειαν καὶ διὰ τὴν τοῦ πράγματος ἀλήθειαν, ὅπερ ποιεῖτε, τοῖς κατὰ γένους ψηφίζεσθαι μᾶλλον ἢ τοῖς κατὰ διαθήκην ἀμφισβητοῦσι. τὴν μὲν γὰρ τοῦ γένους οἰκειότητα πάντες ἐπιστάμενοι τυγχάνετε, καὶ οὐχ οἷόν τε τοῦτ' ἐστὶ πρὸς ὑμᾶς ψεύσασθαι· διαθήκας δ' ἤδη πολλοὶ ψευδεῖς ἀπέφηναν, καὶ οἱ μὲν τὸ παράπαν οὐ γενομένας, ἐνίων δ' οὐκ ὀρθῶς βεβουλευμένων. καὶ νῦν ὑμεῖς τὴν μὲν συγγένειαν καὶ τὴν

Ἀποφαίνωσι] ἀποφήνωσι dedit Maius.

Ναύαρχος] Πολύαρχος de suo dedit Maius.

Ἠναγκαζόμεθα] Ἠναγκάζομεν dedit Maius.

Ἑτέροις ἐκδιδόναι] Consonat Terentius in Phorm. ii. 1. 65.
— "verum si cognata est maxume,
Non fuit necesse habere; sed, id quod lex jubet,
Dotem daretis: quæreret alium virum." Maius.

Ἡγήσεσθ'] Ἡγήσεσθ' ἂν dedit Maius.

Κυριωτέρους] Κυρίους dedit Maius.

οἰκειότητα τὴν ἡμετέραν, οἷς ἡμεῖς ἀγωνιζόμεθα, ἅπαντες ἐπίστασθε· τὰς δὲ διαθήκας, αἷς οὗτοι πιστεύοντες ἡμᾶς συκοφαντοῦσιν, οὐδεὶς ὑμῶν οἶδε κυρίας γενομένας. ἔπειτα τὴν μὲν ἡμετέραν συγγένειαν εὑρήσετε καὶ παρ' αὐτῶν τῶν ἀντιδίκων ὁμολογουμένην, τὰς δὲ διαθήκας ὑφ' ἡμῶν ἀμφισβητουμένας· οὗτοι γὰρ τὸ ἀνελεῖν αὐτὰς ἐκείνου βουλομένου διεκώλυσαν. ὥσθ' ὑμῖν, ὦ ἄνδρες, πολὺ κάλλιόν ἐστι ψηφίσασθαι κατὰ τὸ γένος τὸ παρ' ἀμφοτέρων ἡμῶν ὁμολογούμενον μᾶλλον ἢ κατὰ τὰς διαθήκας τὰς οὐ δικαίως γεγενημένας. πρὸς δὲ τούτοις ἐνθυμήθητε ὅτι αὐτὰς ἔλυσε μὲν Κλεώνυμος εὖ φρονῶν, διέθετο δὲ ὀργισθεὶς καὶ οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος· ὥστε πάντων ἂν εἴη δεινότατον, εἰ κυριωτέραν αὐτοῦ τὴν ὀργὴν ἢ τὴν διάνοιαν ποιήσετε.

ιβ'. Οἶμαι δ' ὑμᾶς καὶ λαμβάνειν παρὰ τούτων ἀξιοῦν καὶ μὴ τυγχάνοντας ἀγανακτεῖν, οἷς ἂν ὑπάρχῃ καὶ παρ' ὑμῶν τῶν αὐτῶν τυχεῖν. εἰ τοίνυν συνέβη Κλεωνύμῳ μὲν ζῆν, ἐξερημωθῆναι δὲ τὸν ἡμέτερον οἶκον ἢ τὸν τούτων, σκέψασθε ποτέρων ἐκεῖνος ἐγίνετο κληρονόμος· δίκαιον γάρ ἐστι τούτους ἔχειν τὰ ἐκείνου, παρ' ὧν ὤφείλετο καὶ λαβεῖν αὐτῷ. εἰ μὲν τοίνυν Φερένικος ἢ τῶν ἀδελφῶν τις ἐτελεύτησεν, οἱ παῖδες οἱ τούτων, οὐκ ἐκεῖνος ἐγίγνετο κύριος τῶν καταλειφθέντων· ἡμῶν δὲ τοιαύτῃ τύχῃ χρησαμένων Κλεώνυμος ἁπάντων ἐγίγνετο κληρονόμος. οὔτε γὰρ παῖδες ἡμῖν ἦσαν οὔτ' ἄλλοι συγγενεῖς, ἀλλ' ἐκεῖνος καὶ γένει προσήκων ἐγγυτάτω καὶ τῇ χρείᾳ πάντων ἦν οἰκειότατος· ὥστε διὰ ταῦτα καὶ οἱ νόμοι δεδώκασιν αὐτῷ, καὶ ἡμεῖς οὐδένα ἄλλον ἠξιώσαμεν ταύτης τῆς δωρεᾶς. οὐ γὰρ δήπου ζῶντες μὲν οὕτως ἂν ἐνεχειρίσαμεν αὐτῷ τὴν οὐσίαν, ὥστε περὶ τῶν ἡμετέρων κυριωτέραν εἶναι τὴν ἐκείνου διάνοιαν τῆς ἡμετέρας αὐτῶν, ἀποθνήσκοντες δὲ ἄλλους κληρονόμους ἐβουλήθημεν αὐτῶν μᾶλλον ἢ τὸν πάντων οἰκειότατον. ὥσθ' ἡμᾶς μὲν ἐν ἀμφοτέροις, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ ἐν τῷ δοῦναι καὶ ἐν τῷ λαβεῖν οἰκείους ὄντας εὑρήσετε, τούτους δὲ νῦν μὲν ἀναισχυντοῦντας καὶ τὴν οἰκειότητα καὶ τὴν ἀγχιστείαν

Τὸ γένος] Τὸ omittit Maius.
Πότερον] Ποτέρων de suo dedit Maius.
Καὶ γένει] καὶ omittit Maius.
Ἦν] Omittit Maius.
Οὐδένα] Immo οὐδέν' ἂν Bekkerus.
Κληρονόμους] Aut legi κληρονομεῖν aut addi ποιῆσαι vult Bekkerus.
Τὸν πάντων] Τῶν πάντων Maius.

λέγοντας, ὅτι λήψεσθαί τι προσδοκῶσιν· ἐν δὲ τῷ δοῦναι πολλοὺς ἂν καὶ συγγενεῖς καὶ φίλους ἐκείνου προείλοντο οἰκειοτέρους.

ιγ΄. Κεφάλαιον δὲ τῶν εἰρημένων, ᾧ πάντας ὑμᾶς προσέχειν δεῖ τὸν νοῦν· ὅσῳ γὰρ ἂν ταῦτα λέγοντες ἀποφαίνωσι καὶ πειρῶνται πείθειν ὑμᾶς ὡς ἐκεῖνος διέθετο ταύτας τὰς διαθήκας καὶ οὐδὲ πώποτε ὕστερον αὐτῷ μετημέλησε, καὶ νῦν ἐβούλετο ἡμᾶς μὲν μηδὲν τῶν αὐτοῦ λαβεῖν, σφίσι δ' αὐτοῖς βεβαιῶσαι τὴν δωρεὰν, καὶ ταῦτα πάντα λέγοντες καὶ διισχυριζόμενοι μηδέτερον ἀποφήνωσι, μήθ' ὡς ἐγγυτέρω τῷ γένει προσήκουσι μήθ' ὡς οἰκειότερον ἡμῶν πρὸς Κλεώνυμον διέκειντο, ὑμεῖς ἐνθυμεῖσθε ὅτι ἐκείνου κατηγοροῦσιν, ἀλλ' οὐχ ὡς δίκαιόν ἐστι τὸ πρᾶγμα διδάσκουσιν ὑμᾶς. ὥσθ' ὑμεῖς ὅταν μὲν τοῖς τούτων λόγοις πιστεύητε, οὐ τούτους προσήκει ποιῆσαι τῶν ἐκείνου κληρονόμους, ἀλλὰ παράνοιαν Κλεωνύμου καταγινώσκειν, ὅταν δὲ τοῖς ἡμετέροις, ἐκεῖνόν τε νομίζειν ὀρθῶς βεβουλεῦσθαι λῦσαι τὰς διαθήκας βουλόμενον, ἡμᾶς τε μὴ συκοφαντεῖν ἀλλὰ δικαίως τούτων ἀμφισβητεῖν. ἔπειτα, ὦ ἄνδρες, ἐνθυμεῖσθε ὅτι οὐχ οἷόν τε ὑμῖν ἐστὶ κατὰ τοὺς τούτων λόγους γνῶναι περὶ αὐτῶν. πάντων γὰρ ἂν εἴη δεινότατον, εἰ τῶν ἀντιδίκων γινωσκόντων ἡμᾶς δίκαιον εἶναι τὸ μέρος αὐτῶν λαβεῖν, ὑμεῖς ἅπαντ' αὐτοὺς ἔχειν ψηφίσαισθε, καὶ τούτους μὲν ἡγήσαισθε χρῆναι πλείω λαβεῖν ὧν αὐτοὶ σφᾶς αὐτοὺς ἠξίωσαν, ἡμᾶς δὲ μηδὲ τούτων ἀξιώσαιτε ὧν οἱ ἀντίδικοι συγχωροῦσιν ἡμῖν.

Ἀποφαίνωσι] Ἀποφήνωσι dedit Maius. Ὅταν μὲν] Εἰ Maius.

B.

ΙΣΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΝΕΚΛΕΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Μενεκλέους ποιησαμένου υἱὸν καὶ ἐπιβιώσαντος τῇ ποιήσει εἴκοσι τρία ἔτη, ἀδελφῶν ἀμφισβητησάντων τοῦ κλήρου ἐμαρτύρησέ τις Φιλωνίδης μὴ εἶναι τὸν κλῆρον ἐπίδικον, καταλείψαντος υἱὸν Μενεκλέους. τούτῳ ἐπέσκηψαν ψευδομαρτυρίας οἱ ἀδελφοὶ, καὶ πρὸς τούτους ὁ παῖς ὑπὲρ αὑτοῦ τὴν ἀπολογίαν εἰσέρχεται. Ἔστι δὲ ὁ λόγος οὗτος ἐναντίος τῷ περὶ τοῦ Κλεωνύμου κλήρου· ἐκεῖ μὲν γὰρ ὑπὲρ συγγενείας εἶπεν, ὧδε δὲ ὑπὲρ διαθήκης. Ἡ στάσις ἀντίληψις κατὰ στοχασμόν· λέγει γὰρ ὅτι ἐξῆν αὐτῷ ποιεῖν ἑαυτῷ υἱόν. εἶτα τὸ στοχαστικὸν, ὅτι οὐ πεισθεὶς γυναικὶ ἐποιήσατό με.

α′. ΗΓΟΥΜΗΝ μὲν, ὦ ἄνδρες, εἴ τις καὶ ἄλλος ἐποιήθη ὑπό τινος κατὰ τοὺς νόμους, καὶ ἐγὼ ποιηθῆναι, καὶ οὐκ ἄν ποτε εἰπεῖν οὐδένα τολμῆσαι ὡς ἐποιήσατό με Μενεκλῆς παρανοῶν ἢ γυναικὶ πειθόμενος· ἐπειδὴ δὲ ὁ θεῖος οὐκ ὀρθῶς βουλευόμενος, ὡς ἐγώ φημι, πειρᾶται ἐξ ἅπαντος τρόπου τὸν ἀδελφὸν τὸν αὑτοῦ ἄπαιδα τεθνεῶτα καταστῆσαι, οὔτε τοὺς θεοὺς τοὺς πατρῴους οὔθ᾽ ὑμῶν αἰσχυνόμενος οὐδένα, ἐμοὶ ἀνάγκη ἐστὶ πολλὴ βοηθεῖν τῷ τε πατρὶ τῷ ποιησαμένῳ με καὶ ἐμαυτῷ. διδάσκω οὖν ὑμᾶς ἐξ ἀρχῆς ὡς προσηκόντως τε καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἐγένετο ἡ ποίησις, καὶ οὐκ ἔστιν ἐπίδικος ὁ κλῆρος ὁ Μενεκλέους ὄντος ἐμοῦ υἱοῦ ἐκείνου, ἀλλ᾽ ὁ μάρτυς διεμαρτύρησε τἀληθῆ. δέομαι δ᾽ ὑμῶν ἁπάντων καὶ ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω μετ᾽ εὐνοίας ἀποδέχεσθαί μου τοὺς λόγους.

β′. Ἐπώνυμος γὰρ ὁ Ἀχαρνεὺς, ὁ πατὴρ ὁ ἡμέτερος, ὦ ἄνδρες, φίλος ἦν καὶ ἐπιτήδειος Μενεκλεῖ, καὶ ἐχρῆτο οἰκείως· ἦμεν δὲ αὐτῷ παῖδες τέτταρες ἡμεῖς, δύο μὲν υἱεῖς, δύο δὲ θυγατέρες. τελευτήσαντος δὲ τοῦ πατρὸς ἐκδίδομεν ἡμεῖς τὴν πρεσβυτέραν ἀδελφὴν, ἐπειδὴ εἶχεν ὥραν, Λευκο-

Τε τῷ πατρὶ] Scribendum τῷ τε πατρί. Διδάσκω] Διδάξω μὲν malit Bekkerus. Bremius.

λόφῳ, προῖκα ἐπιδόντες εἴκοσι μνᾶς. καὶ ἀπ᾽ ἐκείνου τοῦ χρόνου τετάρτῳ ἔτει ὕστερον ἥ τε ἀδελφὴ ἡμῖν ἡ νεωτέρα σχεδὸν ἡλικίαν εἶχεν ἀνδρὶ συνοικεῖν, καὶ τῷ Μενεκλεῖ ἡ γυνὴ τελευτᾷ ἣν εἶχε πρότερον. ἐπειδὴ οὖν ἐκείνῃ τὰ νομιζόμενα ἐποίησεν ὁ Μενεκλῆς, ᾔτει τὴν ἀδελφὴν ἡμᾶς, ὑπομιμνήσκων τήν τε φιλίαν τὴν τοῦ πατρὸς καὶ ἑαυτοῦ, καὶ ὡς πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς ἦν διακείμενος· καὶ ἡμεῖς εἰδότες ὅτι καὶ ὁ πατὴρ οὐδενὶ ἂν ἔδωκεν ἥδιον ἢ ἐκείνῳ, δίδομεν αὐτῷ, οὐκ ἄπροικον, ὡς οὗτος λέγει ἑκάστοτε, ἀλλὰ τὴν ἴσην προῖκα ἐπιδόντες ἥνπερ καὶ τῇ πρεσβυτέρᾳ ἀδελφῇ ἐπέδομεν· καὶ ἐκ τοῦ τρόπου τούτου πρότερον ὄντες αὐτοῦ φίλοι, κατέστημεν οἰκεῖοι. καὶ ὡς ἔλαβεν εἴκοσι μνᾶς ὁ Μενεκλῆς ἐπὶ τῇ ἀδελφῇ προῖκα, τὴν μαρτυρίαν ταύτην πρῶτον βούλομαι παρασχέσθαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

γ΄. Ἐκδόντες τοίνυν τὰς ἀδελφάς, ὦ ἄνδρες, καὶ ὄντες αὐτοὶ ἐν ἡλικίᾳ, ἐπὶ τὸ στρατεύεσθαι ἐτραπόμεθα, καὶ ἀπεδημήσαμεν μετ᾽ Ἰφικράτους εἰς Θρᾴκην· ἐκεῖ δὲ δόξαντές του εἶναι ἄξιοι, περιποιησάμενοί τι κατεπλεύσαμεν δεῦρο, καὶ καταλαμβάνομεν τῇ πρεσβυτέρᾳ ἀδελφῇ ὄντα δύο παιδία, τὴν δὲ νεωτέραν, ἣν εἶχε Μενεκλῆς, ἄπαιδα. καὶ ἐκεῖνος δευτέρῳ μηνὶ ἢ τρίτῳ, πολλὰ ἐπαινέσας τὴν ἀδελφήν, λόγους ἐποιεῖτο πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἔφη τήν τε ἡλικίαν ὑφορᾶσθαι τὴν ἑαυτοῦ καὶ τὴν ἀπαιδίαν· οὔκουν ἔφη δεῖν ἐκείνην τῆς χρηστότητος τῆς ἑαυτῆς τοῦτο ἀπολαῦσαι, ἄπαιδα καταστῆναι συγκαταγηράσασαν αὐτῷ· ἱκανὸς γὰρ ἔφη αὐτὸς ἀτυχῶν εἶναι. καὶ ἐκ ταύτης τῆς λέξεως δηλοῖ, ὅτι φιλῶν ἀπεβάλετο· οὐδεὶς γὰρ μισῶν τινὰ ἱκετεύει αὐτῷ. ἐδεῖτο οὖν ἡμῶν δοῦναι χάριν ταύτην αὐτῷ, ἐκδοῦναι ἄλλῳ αὐτὴν μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἑαυτοῦ. καὶ ἡμεῖς ἐκελεύομεν αὐτὸν πείθειν αὐτὴν περὶ τούτων· ὅ τι γὰρ ἐκείνη πεισθῇ, τοῦτ᾽ ἔφαμεν ποιήσειν. κἀκείνη τὸ μὲν πρῶτον οὐδ᾽ ἠνέσχετ᾽ αὐτοῦ λέγοντος, προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου μόλις ἐπείσθη. καὶ οὕτως ἐκδίδομεν αὐτὴν Ἠλείῳ Σφηττίῳ, καὶ ὁ Μενεκλῆς

Ἀπεδημήσαμεν μετ᾽ Ἰφικράτους] Vid. Xenoph. Hist. Græc. l. iv. 8., Æschin. π. Παραπρ. §. ιγ΄. Orellius.

Δόξαντες τοῦ] Δόξαντές του. Bremius.

Σφηττίῳ] Ita scribendum, non Σφητίῳ, ut habent edd. Londin. et Gœtting. Ste-

τήν τε προῖκα ἐπιδίδωσιν αὐτῇ, μετασχὼν τοῦ οἴκου τῆς μισθώσεως τῶν παίδων τοῦ Νικίου, καὶ τὰ ἱμάτια ἃ ἦλθεν ἔχουσα παρ᾽ ἐκεῖνον, καὶ τὰ χρυσίδια ἃ ἦν, δίδωσιν αὐτῇ.

δ΄. Μετὰ δὲ ταῦτα χρόνου διαγενομένου ἐσκόπει ὁ Μενεκλῆς ὅπως μὴ ἔσοιτο ἄπαις, ἀλλ᾽ ἔσοιτο αὐτῷ ὅς τις ζῶντα γηροτροφήσοι καὶ τελευτήσαντα θάψοι αὐτὸν καὶ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον τὰ νομιζόμενα αὐτῷ ποιήσοι. τούτῳ μὲν οὖν ἑώρα ἕνα μόνον υἱὸν ὄντα, ὥςτε ἐδόκει αὐτῷ αἰσχρὸν εἶναι ἄπαιδα τοῦτον καθιστάντα ἀῤῥένων παίδων αὐτῷ κελεύειν δοῦναι τοῦτον εἰσποιήσασθαι. εὕρισκεν οὖν οὐδένα ἄλλον οἰκειότερον ὄνθ᾽ ἡμῶν ἑαυτῷ. λόγους οὖν πρὸς ἡμᾶς ἐποιεῖτο, καὶ ἔφη δοκεῖν αὐτῷ καλῶς ἔχειν, ἐπειδὴ οὕτως αὐτῷ ἡ τύχη συνέβη ὥςτε ἐκ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἡμετέρας παῖδας αὐτῷ μὴ γενέσθαι, ἐκ ταύτης τῆς οἰκίας υἱὸν αὐτῷ ποιήσασθαι, ὅθεν καὶ φύσει παῖδας ἐβουλήθη ἂν αὐτῷ γενέσθαι· ὑμῶν οὖν ἔφη βούλομαι τὸν ἕτερον ποιήσασθαι, ὁποτέρῳ ὑμῶν καλῶς ἔχει. καὶ ὁ ἀδελφὸς ὁ ἐμὸς ἀκούσας ταῦτα, ἐπειδὴ προετίμησεν αὐτοὺς πάντων, ἐπήνεσέ τε τοὺς λόγους αὐτοῦ, καὶ εἶπεν ὅτι δέοιτο ἥ τε ἡλικία καὶ ἡ παροῦσα ἐρημία ἐκείνου τοῦ θεραπεύσοντος αὐτὸν καὶ ἐπιδημήσοντος, ἐμοὶ μὲν οὖν ἔφη συμβαίνει ἀποδημία, ὡς σὺ οἶσθα· ὁ δὲ ἀδελφὸς οὑτοσὶ ἐμὲ λέγων τῶν τε σῶν ἐπιμελήσεται καὶ τῶν ἐμῶν, ἐὰν βούλῃ τοῦτον ποιήσασθαι. καὶ ὁ Μενεκλῆς καλῶς ἔφη αὐτὸν λέγειν, καὶ ἐκ τοῦ τρόπου τούτου ποιεῖταί με.

ε΄. Ὡς οὖν κατὰ τοὺς νόμους ἐπεγένετο ἡ ποίησις, τοῦτο ὑμᾶς βούλομαι διδάξαι. καί μοι τὸν νόμον ἀνάγνωθι, ὃς κελεύει τὰ ἑαυτοῦ ἐξεῖναι διαθέσθαι ὅπως ἂν ἐθέλῃ, ἐὰν μὴ παῖδες ἄῤῥενες ὦσι γνήσιοι. ὁ γὰρ νομοθέτης, ὦ ἄνδρες, διὰ τοῦτο τὸν νόμον ἔθηκεν οὕτως, ὁρῶν μόνην ταύτην κατα-

phanus Byzant. Σφηττὸς — δῆμος Ἀκαμαντίδος φυλῆς· ὁ δημότης Σφήττιος. conf. Meurs. de pop. Attic. p. 126. seq. BREMIUS.

Ἐπιδ. αὐτῇ] Lond. ἐπιδ. αὐτῷ male. conf. supra. EDITOR GŒTT.

Ἂν αὐτῷ] Editor Gœtting. mavult ἐμαυτῷ. sed vid. Fischer. et Heindorf. in Platon. Phæd. §. 40. Interpp. ad Viger. de Idiot. Gr. p. 165. seq. ed. Herrm. 2. Ruhnken. ad Timæi Lex. plat. p. 924. e. ORELLIUS.

Συμβαίνειν ἀποδημίαν] Leg. συμβαίνει ἀποδημεῖν. BREMIUS. Leg. συμβαίνει ἀποδημεῖν ἀεὶ. CASP. ORELLIUS.

Βούλῃ] Sic correxi ex emendatione Bremii mei pro βούλει. Vid. Herrman. ad Viger. p. 822. ORELLIUS.

Ποιεῖταί με] Scribendum: ποιεῖται ἐμέ. BREMIUS.

φυγὴν οὖσαν τῆς ἐρημίας καὶ παραψυχὴν τοῦ βίου τοῖς ἄπαισι τῶν ἀνθρώπων, τὸ ἐξεῖναι ποιήσασθαι ὅν τινα ἂν βούλωνται. διδόντων οὖν τῶν νόμων αὐτῷ ποιεῖσθαι διὰ τὸ εἶναι ἄπαιδα, ἐμὲ ποιεῖται, οὐκ ἐν διαθήκαις, ὦ ἄνδρες, γράψας, μέλλων ἀποθνήσκειν, ὥςπερ ἄλλοι τινὲς τῶν πολιτῶν, οὐδ' ἀσθενῶν. ἀλλ' ὑγιαίνων, εὖ φρονῶν, εὖ νοῶν, ποιησάμενος εἰσάγει με εἰς τοὺς φράτορας παρόντων τούτων, καὶ εἰς τοὺς δημότας με ἐγγράφει καὶ εἰς τοὺς ὀργεῶνας. καὶ τότε μὲν οὐδὲν ἀντέλεγον αὐτῷ οὗτοι ὡς οὐ φρονοῦντι· καίτοι πολὺ κάλλιον ἦν ζῶντα πείθειν ἐκεῖνον, εἴ τι βούλοιντο, μᾶλλον ἢ τελευτήσαντα ὑβρίζειν, καὶ ἐξερημοῦν αὐτοῦ τὸν οἶκον. ἐπεβίω γὰρ ἐκεῖνος μετὰ τὴν ποίησιν οὐκ ἐνιαυτὸν ἕνα ἢ δύο, ἀλλὰ τρία καὶ εἴκοσιν ἔτη· καὶ ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, τοσούτῳ ὄντι, οὐδὲν ἐκεῖνος μετέγνω τῶν πεπραγμένων ἑαυτῷ, διὰ τὸ παρὰ πάντων ὁμολογεῖσθαι ὅτι ἦν ὀρθῶς βεβουλευμένος. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω ταῦτα, τῆς μὲν ποιήσεως ὑμῖν τοὺς φράτορας καὶ τοὺς ὀργεῶνας καὶ τοὺς δημότας παρέξομαι μάρτυρας, ὡς δ' ἐξῆν ποιήσασθαι, τὸν νόμον αὐτὸν ὑμῖν ἀναγνώσεται, καθ' ὃν ἡ ποίησις ἐγένετο. καί μοι τὰς μαρτυρίας ἀνάγνωθι ταύτας καὶ νόμον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΝΟΜΟΣ.

ς'. Ὡς μὲν τοίνυν ἐξῆν τῷ Μενεκλεῖ ποιήσασθαι υἱὸν αὑτῷ ὅντινα ἐβούλετο, ὁ νόμος αὐτὸς δηλοῖ· ὡς δὲ ἐποιήσατο, οἵ τε φράτορες καὶ οἱ δημόται καὶ οἱ ὀργεῶνες ὑμῖν μεμαρτυρήκασιν· ὥςτε περιφανῶς ἀποδέδεικται ἡμῖν, ὦ ἄνδρες, ὁ μάρτυς τἀληθῆ διαμεμαρτυρηκὼς, καὶ οὗτοι πρός γε τὴν ποίησιν αὐτὴν λόγον οὐδ' ὁντινοῦν δύναιντ' ἂν ἀντειπεῖν. πραχθέντων δὲ τούτων ἐσκόπει ὁ Μενεκλῆς γυναῖκά μοι, καὶ ἔφη με χρῆναι γῆμαι· καὶ ἐγὼ λαμβάνω τὴν τοῦ Φιλωνίδου θυγατέρα. κἀκεῖνός τε τὴν πρόνοιαν εἶχεν, ὥςπερ εἰκός ἐστι πατέρα περὶ υἱέος ἔχειν, καὶ ἐγὼ τὸν αὐτὸν τρόπον ὥςπερ

Ὅν τινα ἐὰν] Leg. ὅν τιν' ἂν. Cf. Herrm. ad Viger. p. 835. IDEM.

Ὀργεῶνας] De his vid. Harpocration h. v. EDITOR GŒTT. Cf. Suidas, Petit. Legg. Att. p. 428. ed. Paris. Van Dale dissert. ix. ad illustrationem antiquitatum et marmorum. ORELLIUS.

Ὡς εὖ φρονοῦντι] Ὡς οὐ φρονοῦντι. TYRWHITT.

Ὁ μάρτυς] Philonides, qui pro genero testimonium dixerat. EDITOR GŒTT.

Ὥσπερ γόνῳ ὄντα] Leg. γόνῳ ὥσπερ ὄντα. BREMIUS. Vulgatam tuetur Casp. Orellius, conjungens πατέρα ὄντα γόνῳ, i. e. διὰ γόνον. ORELLIUS.

γόνῳ ὄντα πατέρα ἐμαυτοῦ ἐθεράπευόν τε καὶ ᾐσχυνόμην, καὶ ἐγὼ καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἐμὴ, ὥςτε ἐκεῖνον πρὸς τοὺς δημότας ἐπαινεῖν ἅπαντας.

ζʹ. Ὅτι δὲ οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικὶ πειθόμενος ὁ Μενεκλῆς ἐποιήσατο, ἀλλ᾽ εὖ φρονῶν, ἐνθένδε ἐστὶν ὑμῖν ῥᾴδιον ἐπιγνῶναι. πρῶτον μὲν γὰρ ἡ ἀδελφὴ, περὶ ἧς οὗτος τὸν πλεῖστον τοῦ λόγου πεποίηται, ὡς ἐκείνῃ πεισθεὶς ἐμὲ ἐποιήσατο, πολλῷ πρότερον ἦν ἐκδεδομένη πρὶν ἢ τὴν ποίησιν γενέσθαι. ὥςτ᾽ εἴ γ᾽ ἐκείνῃ πεισθεὶς τὸν υἱὸν ἐποιεῖτο, τῶν ἐκείνης παίδων τὸν ἕτερον ἐποιήσατ᾽ ἄν· δύο γάρ εἰσιν αὐτῇ. ἀλλ᾽, ὦ ἄνδρες, οὐχ ὑπ᾽ ἐκείνης πεισθεὶς ἐμὲ ἐποιήσατο υἱὸν, ἀλλὰ μάλιστα μὲν ὑπὸ τῆς ἐρημίας ἐπείσθη, δεύτερον δὲ διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας καὶ διὰ τὴν εὔνοιαν τὴν ὑπάρχουσαν πρὸς τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν, τρίτον δὲ διὰ τὸ μὴ εἶναι συγγενῆ μηδέν᾽ ἄλλον αὐτῷ, ὁπόθεν ἂν ἐποιήσατο υἱόν. ταῦτα τηνικαῦτα ἐνῆγεν ἐμὲ ποιήσασθαι· ὥςτε οὐ παραφρονῶν φαίνεται οὐδὲ τῇ γυναικὶ πεισθεὶς, εἰ μὴ ἄρα τὴν ἐρημίαν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀπαιδίαν οὗτος βούλεται τὸ ὄνομα τοῦτο προσαγορεύειν. ἡδέως δ᾽ ἄν μοι δοκῶ τούτου πυθέσθαι τοῦ φάσκοντος εὖ φρονεῖν, τίνα ποιήσασθαι ἐχρῆν ἀπὸ τῶν συγγενῶν; πότερα τὸν υἱὸν τὸν τούτου; ἀλλ᾽ οὐκ ἂν αὐτῷ ἔδωκεν, ἄπαιδα αὐτὸν καθιστάς· οὐχ οὕτως οὗτός ἐστι φιλοχρήματος. ἀλλὰ τὸν τῆς ἀδελφῆς ἢ τὸν τῆς ἀνεψιᾶς ἢ τὸν τοῦ ἀνεψιοῦ; ἀλλὰ τὴν ἀρχὴν οὐκ ἐγένετο αὐτῷ οὐδεὶς τούτων τῶν συγγενῶν. οὐκοῦν ἐξ ἀνάγκης ἦν αὐτῷ ἄλλον τινὰ ποιήσασθαι μᾶλλον ἢ ἄπαιδα καταγηρᾶν, ὥςπερ οὗτος ἀξιοῖ νυνὶ αὐτόν. ἐγὼ τοίνυν πάντας ἀνθρώπους ἂν οἶμαι ὁμολογῆσαι ὑμᾶς ὡς οὐκ ἂν ποιησάμενος ἄλλον οἰκειότερον ἐμοῦ ποιήσαιτ᾽ ἄν. δειξάτω γὰρ οὗτος ὑμῖν. ἀλλ᾽ οὐκ ἄν ποτε δύναιτο· ἦν γὰρ οὐδεὶς ἄλλος συγγενὴς αὐτῷ πλὴν τούτων.

ηʹ. Ἀλλὰ νῦν οὗτος ἐπιτιμῶν αὐτῷ φαίνεται οὐχ ὅτι τὸν υἱὸν οὐκ ἐποιήσατο τὸν αὑτοῦ, ἀλλ᾽ ὅτι τὸ παράπαν ἐποιή-

Ὁπόθεν ἂν ἐποιήσατο] Malim ποιήσαιτο. Editor Gœtt. Recte: nulli enim erant cognati, ex quibus adoptare poterat Menecles. Si fuissent, tunc omnino scribendum fuisset ἐποιήσατο. Bremius.

Ἡδέως δ᾽ ἄν μοι ποθῶ] Locus in mendo cubat. Alterutrum, aut ἡδέως δ᾽ ἄν μοι, aut, quod magis placet, ποθῶ, expungendum tanquam glossema, ut constructio sit: ἡδέως δ᾽ ἄν μοι, scil. εἴη, τούτου πυθ. Idem. Leg. ἡδέως δ᾽ ἄν μοι δοκῶ. Casp. Orellius.

Ὁμολογῆσαι ὑμᾶς] Dele ὑμᾶς. Bremius. F. leg. ὁμολογῆσαι καὶ ὑμᾶς. Casp. Orellius.

σατο καὶ οὐκ ἐτελεύτησεν ἄπαις. τοῦτ' ἔστιν, ὃ ἐπιτιμᾷ, ἐπίφθονον πρᾶγμα καὶ οὐ δίκαιον ποιῶν· ὄντων γὰρ αὐτῷ παίδων ἐκείνῳ ὄντι ἄπαιδι καὶ ἀτυχοῦντι φαίνεται ἐπιτιμῶν. καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις καὶ Ἕλλησι καὶ βαρβάροις δοκεῖ καλῶς οὗτος ὁ νόμος κεῖσθαι ὁ περὶ τῆς ποιήσεως, καὶ διὰ τοῦτο χρῶνται πάντες αὐτῷ· ὁ δὲ θεῖος οὑτοσὶ οὐκ αἰσχύνεται τὸν αὑτοῦ ἀδελφὸν ταύτης τῆς ἐξουσίας ἀποστερῶν νῦν, τοῦ ποιήσασθαι, ἧς οὐδὲ τοῖς οὐδὲν γένει προσήκουσιν οὐδεὶς πώποτε ἐφθόνησεν. οἶμαι δὲ καὶ τοῦτον, εἴ τις ἐρωτήσειεν αὐτὸν, τί δή ποτ' ἂν ἐποίησεν εἰς τὴν αὐτὴν τύχην ἐκείνῳ καταστὰς, οὐκ ἄλλ' οὐδὲν εἰπεῖν ἢ ὅτι ἐποιήσατ' ἂν ὅς τις αὐτὸν ἔμελλε ζῶντα θεραπεύσειν καὶ τελευτήσαντα θάψειν· καὶ δῆλον ὅτι κατὰ τὸν αὐτὸν τοῦτον νόμον ἡ ποίησις ἐγένετ' ἂν, καθ' ὅν περ ἡ ἐμή. εἶτα αὐτὸς μὲν, εἰ ἦν ἄπαις, ἐποιήσατ' ἄν· τὸν δὲ Μενεκλέα ποιήσαντα ταὐτὰ τούτῳ, παραφρονεῖν φησὶ καὶ γυναικὶ πειθόμενον ποιήσασθαι. πῶς οὖν οὐ σχέτλια λέγων φαίνεται; ἐγὼ γὰρ οἶμαι πολλῷ μᾶλλον τοῦτον παραφρονεῖν τῷ τε λόγῳ τούτῳ ᾧ νυνὶ λέγει, καὶ οἷς ποιεῖται. τοῖς τε γὰρ νόμοις καὶ δικαίοις καὶ οἷς αὐτὸς ἐποίησεν ἂν τἀναντία λέγων φαίνεται, καὶ οὐκ αἰσχύνεται αὑτῷ μὲν τὸν νόμον τὸν περὶ τῆς ποιήσεως ποιῶν κύριον, τῷ δὲ ἀδελφῷ τὸν αὐτὸν τοῦτον ζητῶν ἄκυρον ποιῆσαι.

θ'. Εἶτα νῦν διὰ τί διαφερόμενος ζητεῖ οὗτος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἑαυτοῦ ἄπαιδα καταστῆσαι, ἄξιόν ἐστιν, ὦ ἄνδρες, ἀκοῦσαι. εἰ μὲν γὰρ περὶ τοῦ ὀνόματός μοι διαφέρεται καὶ ἀναίνεται εἰ ἐγὼ ἔσομαι υἱὸς Μενεκλέους, πῶς οὐ φθονερός ἐστιν; εἰ δὲ περὶ χρημάτων ἐστὶν ὁ λόγος αὐτῷ, ἐπιδειξάτω ὑμῖν ὁποῖον χωρίον ἢ συνοικίαν ἢ οἰκίαν κατέλιπεν ἐκεῖνος, ἃ ἐγὼ ἔχω νυνί. εἰ δὲ μηδὲν τούτων κατέλιπεν, ἃ δ' ἦν αὐτῷ ὑπόλοιπα, ἐπειδὴ τῷ ὀρφανῷ τὸ ἀργύριον ἀπέδωκεν, οὗτος ἔλαβε ζῶντος ἐκείνου ἔτι, πῶς οὐ περιφανῶς ἐξελέγχεται ἀναιδὴς ὤν; ὡς δὲ ἔχει, ἐγὼ ἐπιδείξω. ἐπειδὴ γὰρ ἔδει τῷ ὀρφανῷ τὰ χρήματα ἀποδίδοσθαι, ὁ δ' οὐκ εἶχεν ὁπόθεν ἀποδῷ, τόκοι δὲ πολλοῦ χρόνου συνεῤῥυηκότες

Τοῦ ποιήσασθαι] His facile caruerit Bekkerus.

Ἤδη ποτ'.] Τί δή ποτ'. Tyrwhitt.

ἦσαν αὐτῷ, τὸ χωρίον ἐπώλει. καὶ οὗτος καιροῦ λαβόμενος καὶ βουλόμενος αὐτῷ ἐπηρεάζειν, ὅτι ἐμὲ ἐποιήσατο, διεκώλυε τὸ χωρίον πραθῆναι, ἵνα κατόχιμον γένηται καὶ ἀναγκασθῇ τῷ ὀρφανῷ ἀποστῆναι. ἠμφισβήτει οὖν αὐτῷ μέρους τινὸς τοῦ χωρίου, πρότερον οὐδεπώποτε ἀμφισβητήσας, καὶ ἀπηγόρευε τοῖς ὠνουμένοις μὴ ὠνεῖσθαι. κἀκεῖνος ἠγανάκτει, οἶμαι, καὶ ἠναγκάζετο ὑπολείπεσθαι οὗ ἠμφισβήτησεν οὗτος, τὸ δὲ ἄλλο ἀποδιδόναι Φιλίππῳ τῷ Πιτθεῖ ἑβδομήκοντα μνῶν. καὶ οὕτω διαλύει τὸν ὀρφανὸν, ἑπτὰ μνᾶς καὶ τάλαντον ἀποδοὺς ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου· τούτῳ δὲ λαγχάνει δίκην τῆς ἀπορρήσεως.

ι΄. Λόγων δὲ πολλῶν γενομένων καὶ ἔχθρας πολλῆς, ἔδοξεν ἡμῖν χρῆναι, ἵνα μή ποτε εἴπῃ τις ἐμὲ φιλοχρηματεῖν καὶ ἐχθροὺς ἀδελφοὺς ὄντας αὐτοὺς καθιστάνειν, ἐπιτρέψαι τῷ τε κηδεστῇ τῷ τούτου καὶ τοῖς φίλοις διαιτῆσαι. ἐκεῖνοι δὲ εἶπον ἡμῖν, εἰ μὴ ἐπιτρέποιμεν αὐτοῖς ὥςτε τὰ δίκαια διαγνῶναι, οὐκ ἂν ἔφασαν διαιτῆσαι· οὐδὲν γὰρ δεῖσθαι ἀπέχθεσθαι οὐδετέροις ἡμῶν· εἰ δ᾽ ἐάσομεν αὐτοὺς γνῶναι τὰ συμφέροντα πᾶσιν, ἔφασαν διαιτήσειν. καὶ ἡμεῖς, ἵνα δὴ πραγμάτων ἀπαλλαγῶμεν, ὥςτε δηώμεθα, οὕτως ἐπιτρέπομεν. καὶ ἐκεῖνοι, ὀμόσαντες ἡμῖν πρὸς τῷ βωμῷ τῷ τῆς Ἀφροδίτης Κεφαλαίωσιν τὰ συμφέροντα γνώσεσθαι, διῄτησαν ἡμᾶς ἀποστῆναι ὧν οὗτος ἠμφισβήτησε καὶ δοῦναι δωρεάν· οὐ γὰρ ἔφασαν εἶναι ἄλλην ἀπαλλαγὴν οὐδεμίαν, εἰ μὴ μεταλήψονται οὗτοι τῶν ἐκείνου. ἐκ δὲ τοῦ λοιποῦ χρόνου ἔγνωσαν ἡμᾶς εὖ ποιεῖν ἀλλήλους καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ, καὶ ταῦτα ὀμόσαι ἠνάγκασαν ἡμᾶς ἀμφοτέρους πρὸς τῷ βωμῷ ἦ μὴν ποιήσειν· καὶ ἡμεῖς ὠμόσαμεν εὖ ποιεῖν ἀλλήλους ἐκ τοῦ ἐπιλοίπου χρόνου, κατὰ δύναμιν εἶναι, καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ. καὶ ὡς ὅ τε ὅρκος ἐγένετο, καὶ ἔχουσιν οὗτοι ἃ ἐγνώσθη αὐτοις ὑπὸ τῶν οἰκείων τῶν τούτου, εἶτα νυνὶ ταυτὶ τὰ ἀγαθὰ ποιοῦσιν ἡμᾶς, τὸν μὲν τεθνεῶτα ἄπαιδα βουλόμενοι καταστῆσαι, ἐμὲ δ᾽ ἐκβάλλειν ὑβρί-

Ὄντας αὐτοῦ] Leg. ὄντας αὐτοὺς, scil. Meneclem et fratrem ejus. BREMIUS.

Ὥστε δηώμεθα] Forte leg. ὡς ἐδεόμεθα. EDITOR GŒTT.

Κεφαλαίωσιν] Scrib. f. Κεφαλαίας, ut intelligatur Venus in pago, cui nomen Κεφαλὴ, constituta. Κεφαλὴ δῆμος τῆς Ἀκαμαντίδος. Harpocrat. TYRWHITT.

Εἰ μὴ] F. leg. ἢ εἰ μὴ —. CASP. ORELLIUS.

Ἀπὸ τῶν οἰκείων] F. ὑπὸ τῶν οἰκείων. TYRWHITT.

σαντες ἐκ τοῦ οἴκου, τοὺς γνόντας αὐτοὺς ὑμῖν παρέξομαι μάρτυρας, ἐὰν ἐθέλωσιν ἀναβαίνειν — εἰσὶ γὰρ τούτων οἰκεῖοι —, εἰ δὲ μὴ, τοὺς παραγενομένους. καί μοι τὰς μαρτυρίας ἀνάγνωθι ταυτασί· σὺ δ' ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ια΄. Λάβε δή μοι τὰς μαρτυρίας ἐκείνας, ὡς τό τε χωρίον ἑβδομήκοντα μνῶν ἐπράθη, καὶ ὡς ἀπέλαβεν ὁ ὀρφανὸς ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα μνᾶς πραθέντος τοῦ χωρίου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ὁ θεῖος τοίνυν οὑτοσὶ, ὦ ἄνδρες, κεκληρονομηκὼς τῶν ἐκείνου ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ ὥσπερ ἐγὼ, καὶ ἔχων ἐμοῦ πολλῷ πλείονα· ἐγὼ μὲν γὰρ τὰς τριακοσίας δραχμὰς ἔλαβον τὰς περιλειφθείσας ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου, καὶ οἰκίδιον ὃ ἐστιν οὐκ ἄξιον τριῶν μνῶν· οὗτος δὲ πλεῖον ἢ δέκα μνῶν χωρίον ἔχων, εἶτα προσέτι νῦν ἥκει τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐξερημώσων. καὶ ἐγὼ μὲν ὁ ποιητὸς ἐκεῖνόν τε ζῶντα ἐθεράπευον, καὶ αὐτὸς καὶ ἡ ἐμὴ γυνὴ, θυγάτηρ οὖσα τουτουῒ Φιλωνίδου, καὶ τῷ ἐμῷ παιδίῳ ἐθέμην τὸ ὄνομα τὸ ἐκείνου, ἵνα μὴ ἀνώνυμος ὁ οἶκος αὐτοῦ γένηται, καὶ τελευτήσαντα ἔθαψα ἀξίως ἐκείνου τε καὶ ἐμαυτοῦ, καὶ ἐπίθημα καλὸν ἐπέθηκα, καὶ τὰ ἔννατα καὶ τἆλλα πάντα ἐποίησα τὰ περὶ τὴν ταφὴν ὡς οἷόν τε κάλλιστα, ὥστε τοὺς δημότας ἐπαινεῖν ἅπαντας· οὗτος δὲ ὁ συγγενὴς, ὁ ἐπιτιμῶν αὐτῷ ὅτι υἱὸν ἐποιήσατο, ζῶντος μὲν τὸ χωρίον τὸ περιλειφθὲν αὐτῷ περιείλετο, τελευτήσαντα δ' αὐτὸν ἄπαιδα καὶ ἀνώνυμον βούλεται καταστῆσαι. τοιοῦτός ἐστιν οὗτος. καὶ ὡς ἔθαψά τ' ἐγὼ αὐτὸν, καὶ τὰ τρίτα καὶ τὰ ἔννατα ἐποίησα καὶ τἆλλα περὶ τὴν ταφὴν, τὰς μαρτυρίας ὑμῖν τῶν εἰδότων ἀναγνώσεται.

Οἴκου, τοὺς γνόντας] Caspar. Orellius sic interpungit: οἴκου. τοὺς γνόντας. Fortassis post τοὺς excidit δέ. Orellius.

Τούτων] Legendum videtur τούτου, scil. τοῦ θείου. Si τούτων legas, intelligendus θεῖος cum filio cujus mentio supra §. ζ΄. Idem.

Ἐπίβαλλε] Ἐπίλαβε. Tyrwhitt. Vid. Pollux Onom. viii. §. 113. et Rader ad Martial. vi. 25. p. 650. seq. Orellius.

Τὰ τρία] Scrib. f. τὰς τριακάδας. V. Harpocrat. in voc. τριακάς. Tyrwhitt. Tyrwhittus postea correctionem suam retractavit, τὰ τρίτα restituens in glossa marginali, citans Polluc. Onom. viii. 146. et Aristoph. Lysistr. 614. Vid. Wyttenbach. Bibl. Crit. Amst. Tom. iii. p. ii. p. 135. Orellius.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ιβ΄. Ὅτι τοίνυν ὁ Μενεκλῆς, ὦ ἄνδρες, ἐποιήσατό με οὐ παρανοῶν οὐδὲ γυναικὶ πειθόμενος, βούλομαι ὑμῖν καὶ αὐτοὺς τούτους μάρτυρας παρασχέσθαι, καὶ ἐμοὶ μαρτυροῦντας ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ, ἐξ ὧν ἔπραξαν αὐτοί, ὅτι ἐγὼ τἀληθῆ λέγω. τὰς γὰρ διαλύσεις φαίνονται πρός ἐμὲ ποιησάμενοι ἀμφότεροι οὗτοι, καὶ οὐ πρὸς τὸν Μενεκλέα, καὶ ὀμόσαντες ὅρκους [ἐμοὶ] καὶ ἐγὼ τούτοις. καίτοι εἴ γε μὴ κατὰ τοὺς νόμους ἐγεγένητο ἡ ποίησις, μηδὲ κληρονόμος ἦν ἐγὼ τῶν Μενεκλέους ὑπ' αὐτῶν τούτων δεδοκιμασμένος, τί ἔδει αὐτοὺς ὀμνύναι ἐμοὶ ἢ παρ' ἐμοῦ λαμβάνειν ὅρκους; οὐδὲ ἓν δήπου. οὐκοῦν ὁπότε ἐποίησαν ταῦτα, φαίνονται αὐτοὶ οὗτοι ἐμοὶ μαρτυροῦντες ὅτι κατὰ τοὺς νόμους ἐποιήθη ἡ ποίησις καὶ δικαίως εἰμὶ κληρονόμος τῶν Μενεκλέους. ἐγὼ δ' οἶμαι καταφανὲς ὑμῖν ἅπασι τοῦτ' εἶναι, ὡς καὶ παρὰ τούτων αὐτῶν ὁμολογούμενόν ἐστιν ὅτι Μενεκλῆς οὐ παρεφρόνει, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον οὗτος νυνί, ὅς γε ποιησάμενος τῆς ἔχθρας διάλυσιν πρὸς ἡμᾶς καὶ ὀμόσας ὅρκους πάλιν νῦν ἥκει τὰ ὁμολογηθέντα καὶ ὀμοθέντα παραβάς, καὶ ἀφελέσθαι με ἀξιοῖ ταυτὶ τὰ λοιπά, οὕτως ὄντα μικρά.

ιγ΄. Ἐγὼ δὲ εἰ μὴ πάνυ τὸ πρᾶγμα αἰσχρὸν εἶναι ἐνόμιζον καὶ ἐπονείδιστον, προδοῦναι τὸν πατέρα οὗ εἶναι ὠνομάσθην καὶ ὃς ἐποιήσατό με, ταχὺ ἂν ἀπέστην αὐτῷ τῶν ἐκείνου· ἔστι γὰρ ὑπόλοιπον οὐδὲ ἕν, ὡς καὶ ὑμᾶς οἴομαι αἰσθάνεσθαι. νυνὶ δὲ δεινὸν τὸ πρᾶγμα καὶ αἰσχρὸν εἶναι τῇδε νομίζω, εἰ, ἡνίκα μὲν ὁ Μενεκλῆς εἶχέ τι, τότε μὲν ἔδωκα ἐμαυτὸν υἱὸν αὐτῷ ποιήσασθαι, καὶ ἀπὸ τῆς οὐσίας τῆς ἐκείνου, πρὶν πραθῆναι τὸ χωρίον, ἐγυμνασιάρχουν ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐφιλοτιμήθην ὡς υἱὸς ὢν ἐκείνου, καὶ τὰς στρατείας, ὅσαι ἐγένοντο ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ, ἐστράτευμαι ἐν τῇ φυλῇ τῇ ἐκείνου καὶ ἐν τῷ δήμῳ· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖνος ἐτελεύτησεν, εἰ προδώσω καὶ ἐξερημώσας αὐτοῦ τὸν οἶκον ἀπιὼν οἰχήσομαι, πῶς οὐκ ἂν δεινὸν τὸ πρᾶγμα εἶναι καὶ καταγέλαστον δοκοίη, καὶ τοῖς βουλομένοις περὶ ἐμοῦ βλασφημεῖν πολλὴν ἐξουσίαν παράσχομαι; καὶ οὐ μόνον ταῦτ' ἔστι τὰ ποιοῦντά

Πρός με] Leg. πρὸς ἐμὲ. BREMIUS. Ὅρκους] Pronomen ἐμοὶ add. IDEM.

με ἀγωνίζεσθαι τὸν ἀγῶνα τοῦτον, ἀλλ' εἰ οὕτω φαῦλος ἄνθρωπος δοκῶ εἶναι καὶ μηδενὸς ἄξιος, ὥστε ὑπὸ μὲν εὐφρονοῦντος μηδ' ὑφ' ἑνὸς ἂν ποιηθῆναι τῶν φίλων, ὑπὸ δὲ παραφρονοῦντος, ταῦτ' ἔστι τὰ λυποῦντά με.

ιδ'. Ἐγὼ οὖν δέομαι ὑμῶν πάντων, ὦ ἄνδρες, καὶ ἀντιβολῶ καὶ ἱκετεύω ἐλεῆσαί με καὶ ἀποψηφίσασθαι τοῦ μάρτυρος τουτουί. ἀπέφηνα δ' ὑμῖν πρῶτον μὲν ποιηθέντα ἐμαυτὸν ὑπὸ τοῦ Μενεκλέους ὡς ἄν τις δικαιότατα ποιηθῇ, καὶ οὐ λόγῳ οὐδὲ διαθήκῃ τὴν ποίησιν γεγενημένην, ἀλλ' ἔργῳ· καὶ τούτων ὑμῖν τούς τε φράτορας καὶ τοὺς δημότας καὶ τοὺς ὀργεῶνας παρεσχόμην μάρτυρας· καὶ ἐκεῖνον ἐπέδειξα τρία καὶ εἴκοσιν ἐπιβιοῦντα ἔτη. εἶτα τοὺς νόμους ἐπέδειξα ὑμῖν, τοὺς ἅπασι τοῖς ἀνθρώποις ἐξουσίαν διδόντας υἱεῖς ποιεῖσθαι. καὶ ἔτι πρὸς τούτοις ζῶντά τε φαίνομαι θεραπεύων αὐτὸν καὶ τελευτήσαντα θάψας. οὗτος δὲ νυνὶ ἄκληρον μὲν ἐμὲ ποιεῖ τοῦ κλήρου τοῦ πατρῴου, εἴτε μείζων ἐστὶν οὗτος εἴτε ἐλάττων, ἄπαιδα δὲ τὸν τελευτήσαντα καὶ ἀνώνυμον βούλεται καταστῆσαι, ἵνα μήτε τὰ ἱερὰ τὰ πατρῷα ὑπὲρ ἐκείνου μηδεὶς τιμᾷ, μήτ' ἐναγίζῃ αὐτῷ καθ' ἕκαστον τὸν ἐνιαυτὸν, ἀλλ' ἀφαιρεῖται τὰς τιμὰς τὰς ἐκείνου· ἃ προνοηθεὶς ὁ Μενεκλῆς, κύριος ὢν τῶν ἑαυτοῦ, ἐποιήσατο υἱὸν ἑαυτῷ, ἵνα τούτων ἁπάντων τυγχάνῃ. μὴ οὖν, ὦ ἄνδρες, πεισθέντες ὑπὸ τούτων ἀφέλησθέ μου τὸ ὄνομα τῆς κληρονομίας, ὃ ἔτι μόνον λοιπόν ἐστιν,
37. 30 ἄκυρον δὲ τὴν ποίησιν αὐτοῦ καταστήσητε· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ 13
πρᾶγμα εἰς ὑμᾶς ἀφῖκται καὶ ὑμεῖς κύριοι γεγόνατε, βοηθήσατε καὶ ἡμῖν καὶ ἐκείνῳ τῷ ἐν ᾅδου ὄντι, καὶ μὴ περιΐδητε, πρὸς θεῶν καὶ δαιμόνων δέομαι ὑμῶν, προπηλακισθέντα αὐτὸν ὑπὸ τούτων, ἀλλὰ μεμνημένοι τοῦ νόμου καὶ τοῦ ὅρκου ὃν ὀμωμόκατε καὶ τῶν εἰρημένων ὑπὲρ τοῦ πράγματος, τὰ δίκαια καὶ τὰ εὔορκα κατὰ τοὺς νόμους ψηφίσασθε. 22nd Feb. 1845. C.H.L.

Μηδ' ἐναγίζῃ] Scribend. μήτ' ἐναγίζῃ. Idem.

Λοιπὸν ἔσται] Λοιπόν ἐστι. Tyrwhitt.

Ἄκυρον δὲ] Ἄκυρόν τε. Bremius.

Ἀλλ' ἐπειδὴ - - - ψηφίσασθε.] Particula hæc, quæ in Editionibus Isæi annexa est orationi de Cleonymi hereditate, ubi alienam esse quisque videt, nunc demum quasi postliminio suo loco redditur. Reiskius lacunam esse suspicabatur, quam explere etiam utcunque conatus est. Sed mihi videtur oratio ista in fine esse mutila. Forsan ex eo Codice, e quo profluit Aldina editio, exciderant folia intermedia, quæ istius orationis finem et nostram fere totam continebant, unde factum ut extremæ utriusque partes coalescerent. Editor Gœtt.

Γ.

ΙΣΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΥΡΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. H. Steph. / Pag. ed. Reisk.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

38 Πύῤῥου τὸν ἕτερον [1] τῆς ἀδελφῆς [2] υἱὸν υἱοποιησαμένου Ἔνδιον, καὶ τούτου πλέον ἢ εἴκοσιν ἔτη 13
τὸν κλῆρον κατασχόντος, εἶτα ἀποθανόντος, Ξενοκλῆς λαχὼν τῶν χρημάτων ὑπὲρ Φίλης, τῆς 14
ἑαυτοῦ γυναικὸς, διεμαρτύρησεν εἶναι αὐτὴν [3] γνησίαν Πύῤῥου θυγατέρα, ἀμφισβητούσης τοῦ κλήρου τῆς Ἐνδίου μητρός· καὶ ἑάλω ψευδομαρτυριῶν, Νικοδήμου καὶ αὐτοῦ μαρτυρήσαντος ἐγγυῆσαι Πύῤῥῳ τὴν ἀδελφὴν κατὰ τοὺς νόμους, ἐξ ἧς γεγονέναι τὴν Φίλην. ὁ Ἐνδίου δὲ ἀδελφὸς νόθην εἶναι φησὶν, ἐξ ἑταίρας Πύῤῥῳ γενομένην, καὶ οὕτως ὑπὸ Ἐνδίου ἐκδοθῆναι Ξενοκλεῖ. Ἡ στάσις στοχασμὸς, τὸ δὲ ἔγκλημα ψευδομαρτυριῶν κατὰ τοῦ Νικοδήμου.

α΄. ΑΝΔΡΕΣ δικασταὶ, ὁ ἀδελφὸς τῆς μητρὸς τῆς ἐμῆς, Πύῤῥος, ἄπαις ὢν γνησίων παίδων, ἐποιήσατο Ἔνδιον τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν υἱὸν [4] ἑαυτῷ· ὃς κληρονόμος ὢν τῶν ἐκείνου ἐβίω πλείω ἔτη ἢ εἴκοσι, καὶ ἐν χρόνῳ τοσούτῳ ἔχοντος ἐκείνου τὸν κλῆρον οὐδεὶς πώποτε προσεποιήσατο 15
οὐδ᾽ ἠμφισβήτησε τῆς κληρονομίας ἐκείνῳ. τελευτήσαντος δὲ τοῦ ἀδελφοῦ πέρυσιν, ὑπερβᾶσα τὸν τελευταῖον κληρονόμον, γνησία θυγάτηρ τοῦ ἡμετέρου θείου ἥκει φάσκουσα εἶναι Φίλη, καὶ κύριος Ξενοκλῆς Κύπριος τοῦ Πύῤῥου κλήρου

[1] τῶν τῆς [2] υἱῶν [3] Πύῤῥου γνησίαν [4] αὐτῷ

Τῶν τῆς ἀδελφῆς] Priorem articulum, quo vulgatæ carent e schedis Brul. addidi. Aliter instituerat rationem Taylor, pro υἱῶν sufficiens υἱόν. Admonebat idem in fine argumenti adjuncta hæc esse in Aldina: τοῦ Πύῤῥου κλήρου κατὰ ποίησιν πρὸς τὸ γένος διαμαρτυρίαν. Personarum in hac causa inter se contendentium hic est nexus stemmaticus:

Pyrrho, super cujus hereditate certatur, erat — Soror, e qua nati — Endius et actor

verum Pyrrhus e Nicodemi sorore filiam notham susceperat, cujus filiæ maritus Xenocles ab actore injustæ possessionis postulatur. Reisk.

Ἄπαις παίδων]. De hac dictione Taylor ad Euripidem ejusque interpretem Barnesium ablegat. Idem.

Ὑπερβᾶσα] Ὑπερβῆναι κληρονόμον dicitur is, qui, cum solus jus hereditatis adeundæ verum et legitimum habuisset, tamen alium aut nullo aut infirmiore jure munitum passus fuisset illam hereditatem cernere atque possidere, neque obloquendo et protestando intercessisset. Idem.

Κύριος], Subaudi αὐτῆς ὤν. Adscripserat hic loci Taylor istæc: "V. Petit. 3. 6. Heins. Exerc. 18. 2. v. post p. 56. 4." Idem.

Κύπριος] Non ex insula Cypro oriundus, sed e demo, seu municipio quodam

λαχεῖν τὴν λῆξιν ἠξίωσεν, ὃς τετελευτήκει πλείω ἢ εἴκοσιν ἔτη, τρία τάλαντα [1] τίμημα τῷ κλήρῳ ἐπιγραψάμενος. ἀμφισβητούσης δὲ τῆς μητρὸς τῆς ἡμετέρας, ἀδελφῆς δὲ τοῦ Πύῤῥου, ὁ κύριος τῆς εἰληχυίας τοῦ κλήρου γυναικὸς ἐτόλμησε διαμαρτυρῆσαι μὴ ἐπίδικον τῇ ἡμετέρᾳ μητρὶ τὸν

16 τοῦ ἀδελφοῦ κλῆρον εἶναι, ὡς οὔσης γνησίας θυγατρὸς Πύῤῥῳ, οὗ ἦν ἐξ ἀρχῆς ὁ κλῆρος. ἐπισκηψάμενοι δὲ ἡμεῖς, καὶ εἰς ὑμᾶς εἰσαγαγόντες τὸν διαμαρτυρῆσαι τολμήσαντα [2] κατὰ ταῦτα, ἐκεῖνόν τε ἐξελέγξαντες περιφανῶς τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότα τὴν τῶν ψευδομαρτυριῶν δίκην εἵλομεν παρ' ὑμῖν, καὶ τουτονὶ Νικόδημον παραχρῆμα ἐξηλέγξαμεν ἐν τοῖς αὐτοῖς δικασταῖς ἀναισχυντότατον τῇ μαρτυρίᾳ ὄντα

17 ταύτῃ, ὅς γε ἐτόλμησε μαρτυρῆσαι ἐγγυῆσαι τῷ θείῳ τῷ ἡμετέρῳ τὴν ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα εἶναι κατὰ τοὺς νόμους. ὅτι μὲν οὖν καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ δίκῃ ἡ τούτου μαρτυρία ψευδὴς ἔδοξεν εἶναι, ὁ τόθ' ἑαλωκὼς μάρτυς σαφέστατα τοῦτον ἐξελέγχει. εἰ γὰρ μὴ ἐδόκει οὗτος τὰ ψευδῆ τότε μαρτυρῆσαι, δῆλον ὅτι ἐκεῖνός τ' ἂν ἀποφυγὼν τὴν διαμαρτυρίαν ἀπῆλθε, καὶ κληρονόμος [3] ἂν τῶν τοῦ θείου ἡ διαμαρτυρηθεῖσα γνησία θυγάτηρ εἶναι, ἀλλ' οὐκ ἂν ἡ ἡμετέρα [4] κατέστη μήτηρ. ἁλόντος δὲ τοῦ μάρτυρος καὶ ἀπο-

[1] τίμημα om. [2] μετὰ ταῦτα [3] ἦν [4] κατέστενε

Attico, illi insulæ celeberrimæ cognomine. V. ad Demosthen. or. pro Corona p. 147. 24. a nobis dicenda. Idem.

Τρία τάλαντα τῷ κλήρῳ ἐπιγραψάμενος] Xenocles in libello petitorio, quem judicibus tradens eam hereditatem sibi ut heredi soli legitimo adjudicari petierat, illam hereditatem tribus talentis æstimaverat, hac lege, ut si contrapetitorem, actorem hujus causæ, judicio vinceret, is sibi, Xenocli, tria talenta pro mulcta numeraret, ipse, si causa caderet, vincenti nihil. Idem.

Ἐπισκεψάμενοι] Ἐπισκηψάμενοι. Taylor.

Κατὰ ταῦτα] Bene si habet, significare debet *hoc ex titulo.* Ego vero suspicor præpositionem κατὰ esse delendam. dicitur enim διαμαρτυρεῖν τι, non κατά τι. *interponenda sua intercessione* vel *interpellatione confirmare* vel *asseverare aliquid ut vere factum.* Vel rectius κατὰ mutabis in μετὰ et leg., μετὰ ταῦτα ἐκεῖνον κ. τ. λ. *eoque facto non illum modo* etc. Reisk.

Τουτονὶ Νικόδημον] Interponunt, sine ulla sive gratia sive necessitate, τὸν schedæ Brulart. Idem.

Τῇ μαρτυρίᾳ ὄντα ταύτῃ] Duriuscule dictum, fateor. bene si habet, accipiendum erit ὄντα pro φανέντα, vel γεγονότα. Suspicabatur Taylor in schedis leg. esse: τῇ μαρτυρίᾳ αὐτῇ ταύτῃ, adscripto [scil. Xenoclis]; quod minus satisfacit. Mihi videtur ὄντα bene quidem habere, verum aliquid ei cohærens atque anteponendum excidisse, e. c. σύμμαχον, vel ὁμόφωνον. Idem.

Τούτου] Si ad Nicodemum refertur, bene habet μαρτυρία. sin autem ad Xenoclem redit, malim διαμαρτυρία legi. Sed vulgata bene habet. Idem.

Ὁ τόθ' ἑαλωκὼς μάρτυς] Xenocles. Idem.

Τοῦτον] Scil. Nicodemum. Sed annon præstet τοῦτο legi? Idem.

Κατέστενε] Reliqui hoc, qualecunque est, quod libri dant, tametsi haud probo. Num κατέστη, *facta fuisset heres.* Num, quod olim suspicabar leg. esse κατέσθενε, dubito nunc, primum sitne Græcum vo-

στάσης τοῦ κλήρου τῆς ἀμφισβητούσης γνησίας θυγατρὸς 18
Πύῤῥῳ εἶναι, μεγάλη ἀνάγκη ἅμα καὶ τὴν τούτου μαρτυ-
ρίαν ἑαλωκέναι. περὶ γὰρ αὐτοῦ τούτου [1] διαμαρτυρήσας
τὴν τῶν ψευδομαρτυριῶν δίκην ἠγωνίζετο, πότερον ἐξ ἐγ-
γυητῆς ἢ ἐξ ἑταίρας ἡ ἀμφισβητοῦσα τοῦ κλήρου τῷ θείῳ
γυναικὸς εἴη. γνώσεσθε δ' ἀκούσαντες καὶ ὑμεῖς τῆς τε
ἀντωμοσίας τῆς ἡμετέρας καὶ τῆς τούτου μαρτυρίας καὶ
τῆς ἁλούσης διαμαρτυρίας. ἀναγίνωσκε λαβὼν τασδὶ
αὐτοῖς.

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ.

β'. Ὡς μὲν ἔδοξε παραχρῆμα εὐθὺς τότε τὰ ψευδῆ
μαρτυρῆσαι Νικόδημος, ἐπιδέδεικται τότε πᾶσι· προσήκει 19
δὲ καὶ παρ' ὑμῖν τοῖς περὶ αὐτοῦ τούτου τὴν δίκην μέλλουσι
ψηφιεῖσθαι, ἐξελεγχθῆναι τὴν τούτου μαρτυρίαν. ἐπιθυμῶ
δὲ πρῶτον μὲν [2] περὶ αὐτοῦ τούτου πυθέσθαι, ἥν τινά ποτε
προῖκα φησὶν ἐπιδοὺς ἐκδοῦναι τὴν ἀδελφὴν ὁ μεμαρτυρηκὼς
τῷ τὸν τριτάλαντον οἶκον κεκτημένῳ, εἶτα πότερον ἡ ἐγ-
γυητὴ γυνὴ ἀπέλιπε τὸν ἄνδρα ζῶντα ἢ τελευτήσαντος
τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ παρ' ὅτου ἐκομίσατο τὴν τῆς ἀδελφῆς
προῖκα οὗτος, ἐπειδὴ τετελευτηκὼς ἦν ᾧ μεμαρτύρηκεν

[1] ὁ διαμαρτυρήσας

[2] παρ'

cabulum καταστθένειν, deinde si sit, eane significatione usurpetur, quæ huic loco convenit, scil. *obtinuisset litem, stetisset causa, eamque vicisset.* In schedis Brulart. invenio annotatum κατέμενε, hoc est, ni fallor, *mansisset heres.* Idem.

Ἀμφισβητούσης γνησίας θυγατρὸς Πύῤῥῳ εἶναι] Id est, ἀμφισβητούσης ὅτι θυγάτηρ γνησία Πύῤῥῳ ἐστί. malim tamen sic legi: τῆς ἀμφισβητούσης [subaudi τοῦ κλήρου] γνησίας θυγατρὸς Πύῤῥῳ φασκούσης εἶναι, id est, διότι φάσκει θυγάτηρ εἶναι. *super hereditate eo ex titulo contendentis, quod se filiam Pyrrhi legitimam ferat.* Idem.

Τούτου] Nicodemi puta. Idem.

Εὐθὺς] Deletum ierat, quisquis fuit, a quo annotatiunculæ schedarum Brulart. profectæ sunt. Verum solet Isæus εὐθὺς cum παραχρῆμα copulare. ut si Latine dicas, *statim e vestigio*, vel *statim re adhuc recente*, vel *protinus actutum.* V. dicta ad p. 36. 8. Idem.

Διαμαρτυρῆσαι] Imo vero simpliciter μαρτυρῆσαι. Nicodemus enim solummodo testem agebat, Xenocles autem διεμαρτύρει, seu actione διαμαρτυρίας utebatur, h. e. intercedebat interponenda protestatione, nomine uxoris, quominus actor noster, cujus nomen nescimus, nomine matris suæ, hereditatem avunculi adiret. Ausus itaque sum præpositionem delere. Idem.

Ἐπιδέδεικται] Convenire melius videtur ἐπεδέδεικτο. Idem.

Παρ' αὐτοῦ] Sic dedi de meo, pro vulgari περὶ αὐτοῦ. *ab vel ex hoc ipso Nicodemo percontari.* Taylorum reperi postmodum idem quoque censuisse. Idem.

Τῷ τ. τρ. ο. κεκτημένῳ] Cohærent hi dativi, non cum μεμαρτυρηκὼς (dixerat enim Nicodemus testimonium, non Pyrrho, dudum ante mortuo, qui hic dicitur substantiam trium talentorum possedisse, sed Xenocli, penes quem erat filia e sorore Nicodemi nata), sed cohærent cum ἐκδοῦναι. Pari modo versu ult. ᾧ cohæret, non cum proximo μεμαρτύρηκεν, sed cum ἐγγυῆσαι. Idem.

οὗτος αὐτὴν ἐγγυῆσαι, ἢ εἰ μὴ ἐκομίζετο, ὁποίαν δίκην σίτου ἢ τῆς προικὸς αὐτῆς ἐν εἴκοσιν ἔτεσι τῷ ἔχοντι τὸν κλῆρον δικάσασθαι ἠξίωσαν, ἢ εἴ του ἀνθρώπων ἐναντίον προσ- 39 ῆλθεν ἐγκαλῶν τῷ κληρονόμῳ περὶ τῆς προικὸς τῆς ἀδελφῆς ἐν χρόνῳ τοσούτῳ.

20 περί τε οὖν τούτων ἡδέως ἂν πυθοίμην, ὅ τι ποτ᾽ [1]ἦν τὸ αἴτιον τοῦ μηδὲν τούτων γεγενῆσθαι περὶ τῆς ἐγγυητῆς — ὡς μεμαρτύρηκεν οὗτος — γυναικὸς, καὶ πρὸς τούτοις εἴ τις ἄλλος ἐγγυητὴν ἔσχε τὴν τούτου ἀδελφὴν γυναῖκα, ἢ τῶν πρότερον χρησαμένων πρὶν γνῶναι τὸν ἡμέτερον θεῖον αὐτὴν, ἢ ὅσοι ἐκείνου γιγνώσκοντος ἐπλησίαζον αὐτῇ, ἢ ὅσοι ὕστερον ἐπλησίαζον τετελευτηκότος ἐκείνου· δῆλον γὰρ ὅτι τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ ἀδελφὸς αὐτὴν ἅπασι τοῖς πλησιάζουσιν [2]ἐκδεδώκει. περὶ ὧν εἰ δεήσειε καθ᾽ ἕκαστον διελθεῖν, οὐκ ἂν πάνυ μικρὸν ἔργον γένοιτο. ἐὰν μὲν οὖν ὑμεῖς κελεύητε, περὶ ἐνίων μνησθείην ἂν αὐτῶν· εἰ δέ τισιν ὑμῶν ἀηδὲς ἀκούειν ἐστὶν, ὥςπερ ἐμοὶ λέγειν τι περὶ τούτων, αὐτὰς τὰς μαρτυρίας ὑμῖν παρέξομαι τὰς μαρτυρηθείσας ἐν τῇ προτέρᾳ δίκῃ, ὧν οὐδεμιᾷ ἐπισκήψασθαι ἠξίωσαν οὗτοι.

21 καίτοι ὅπου κοινὴν αὐτὴν ὡμολογήκασιν εἶναι τοῦ βουλομένου τὴν γυναῖκα, πῶς ἂν εἰκότως ἡ αὐτὴ γυνὴ ἐγγυητὴ δόξειεν εἶναι; ἀλλὰ μὴν ὁπότε μὴ ἐπεσκημμένοι εἰσὶ ταῖς περὶ αὐτοῦ τούτου μαρτυρίαις, ὡμολογηκότες εἰσὶ ταῦτα. ἀκούσαντες δὲ καὶ ὑμεῖς αὐτῶν τῶν μαρτυριῶν γνώσεσθε ὡς οὗτός τε περιφανῶς τὰ ψευδῆ μεμαρτύρηκε, καὶ ὀρθῶς καὶ κατὰ τοὺς νόμους οἱ δικάσαντες τὴν δίκην ἔγνωσαν τὴν κληρονομίαν μὴ προσήκειν τῇ μὴ ὀρθῶς γεγενημένῃ γυναικί. ἀναγίνωσκε· σὺ δ᾽ ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

[1] οὖν

[2] ἐνδεδώκει

Ἠξίωσαν] Num ἠξίωσεν. ut ad solum Nicodemum referatur. Pluralem si servabimus, aiemus una cum Nicodemo sororem ejus, hujusque sororis filiam, et filiæ maritum, Xenoclem, designari. Idem.

Ὅ, τι ποτ᾽ οὖν] Subaudi ἐστὶ vel ἦν. Taylor οὖν cum ἦν mutandum censebat. Idem.

Περὶ] Bene si habet, accipi debet pro ὑπέρ. *in causa*, vel *ad emolumentum fœminæ*. Alias leg. sit παρὰ, vel ὑπέρ. Idem.

Ἐνδεδώκει] Imo vero ἐξεδεδώκει, aut ἐκδέδωκε. Idem.

Λέγειν τι περὶ τούτων] Videatur τι delendum, ut e proximo π natum, et ὥσπερ καὶ ἐμοὶ legendum. Idem.

Αὐτὰς]. *sola, mera testimonia*, omissa præfatione et expositione historica. Sic Cicero in causa Verrina, temporis exclusus angustiis, satis habuit testes producere. Idem.

Οὗτοι] Nicodemus puta, soror ejus, filia spuria Pyrrhi, et hujus maritus, Xenocles. Idem.

Τοῦ βουλομένου] Subaudi αὐτῇ πλησιάζειν, vel αὐτῇ χρῆσθαι. Idem.

Ἡ αὐτὴ] Malim ἡ τοιαύτη. Idem.

Ἐπίλαβε] Sic correxi vitium vulgarium editionum ἐπίβαλε exhibentium. probante

[1] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ὡς μὲν ἑταίρα ἦν τῷ βουλομένῳ καὶ οὐ γυνὴ τοῦ ἡμετέρου θείου, ἣν οὗτος ἐγγυῆσαι ἐκείνῳ μεμαρτύρηκεν, ὑπὸ τῶν ἄλλων οἰκείων καὶ ὑπὸ τῶν γειτόνων τῶν ἐκείνου μεμαρτύρηται πρὸς ὑμᾶς· οἱ μάχας καὶ κώμους καὶ ἀσέλγειαν πολλὴν, ὁπότε ἡ τούτου ἀδελφὴ εἴη παρ' αὐτῷ, μεμαρτυρήκασι γίνεσθαι περὶ αὐτῆς. καίτοι οὐ δήπου γε ἐπὶ γαμετὰς γυναῖκας οὐδεὶς ἂν κωμάζειν τολμήσειεν· οὐδὲ αἱ γαμεταὶ γυναῖκες ἔρχονται μετὰ τῶν ἀνδρῶν ἐπὶ τὰ δεῖπνα, οὐδὲ συνδειπνεῖν ἀξιοῦσι μετὰ τῶν ἀλλοτρίων, καὶ ταῦτα μετὰ τῶν ἐπιτυχόντων. ἀλλὰ μὴν τῷ γε μεμαρτυρηκότι οὐδ' ἐπισκήψασθαι οὗτοι ἠξίωσαν. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίνωσκε πάλιν αὐτοῖς τὴν μαρτυρίαν. 22

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ἀνάγνωθι δὴ καὶ τὰς περὶ τῶν πλησιασάντων αὐτῇ μαρτυρίας, ἵνα εἰδῶσιν ὅτι ἑταίρα τε ἦν τοῦ βουλομένου, καὶ ὅτι οὐδ' ἐξ ἑνὸς ἄλλου φαίνεται τεκοῦσα. ἀναγίνωσκε αὐτοῖς. 23

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ὡς μὲν τοίνυν ἦν κοινὴ τῷ βουλομένῳ, ἣν οὗτος ἐγγυῆσαι τῷ ἡμετέρῳ θείῳ μεμαρτύρηκε, μνημονεύειν χρὴ ὑφ' ὅσων

[1] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Tayloro quoque factum, et ad Lysiam suum ablegante. Scaliger quoque pari modo vitium correxit. *inhibe, sustine aquam clepsydræ, ne fluere pergat.* Idem.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ] Malim ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. Sunt enim testimonia complura. Idem.

Ὡς μὲν] Post ὡς μὲν addi velim οὖν. quæ particula tametsi apud Lysiam quoque sæpe numero similibus in locis desideratur, aio tamen eam, non oratorum ipsorum voluntate, sed librariorum culpa desiderari. Idem.

Τῷ γε μεμαρτυρηκότι οὐδ' ἐπισκήψασθαι] Malim: τῶν γε μεμαρτυρηκότων οὐδενὶ οὐδ' ἐπισκ. Idem.

Οὐδ' ἐπισκήψασθαι] Ne actionem quidem falsi dicti testimonii instituere, ne hac quidem exceptione uti, ne tentare quidem hoc subterfugium, nedum, ut testium quenquam falsitatis convincerent. Idem.

Τὴν μαρτυρίαν] Dubium est, utrum testimonium Nicodemi designetur, aientis, sororem suam Pyrrhi uxorem fuisse rite desponsam atque nuptam, et filiam ex ea natam Pyrrhi esse legitimam; an testimonium confirmantium sororem Nicodemi scortum publicum fuisse. Sed de hoc quidem confirmat insequens testimonium. Idem.

Τεκοῦσα] Vult dicere, neminem alium ex ea liberos legitime natos, ut ex uxore rite desponsa, suscepisse. Idem paulo post dicit his verbis: οὐδενὶ ἄλλῳ ἐγγυηθεῖσα, οὐδὲ συνοικήσασα φαίνεται. Meretrix nemini, neque συνοικεῖ, neque τίκτει. Etiamsi pariat, tamen nemini parit. Nam liberi e scorto nati pro nullis habentur; patre carent; de trivio arrepti sunt. οὐ τίκτει ἑταίρα, ἀλλὰ μόνη ἡ γαμετή. Idem.

ὑμῖν μεμαρτύρηται, καὶ ὅτι οὐδενὶ ἄλλῳ ἐγγυηθεῖσα οὐδὲ
συνοικήσασα φαίνεται.

γ΄. Σκεψώμεθα δὲ καὶ ἐξ ὧν ἄν τις ὑπονοήσειεν ἐγγύην
γενέσθαι τοιαύτης γυναικὸς, εἰ ἄρα καὶ τῷ ἡμετέρῳ θείῳ
τοιοῦτόν τι συμβέβηκεν. ἤδη γάρ τινες νέοι ἄνθρωποι, ἐπι- 35
θυμήσαντες τοιούτων γυναικῶν καὶ ἀκρατῶς ἔχοντες αὑτῶν,
ἐπείσθησαν ὑπ᾽ ἀνοίας εἰς αὑτοὺς τοιοῦτόν τι ἐξαμαρτεῖν.
πόθεν οὖν ἄν τις σαφέστερον γνοίη περὶ τούτων, ἢ ἔκ τε
τῶν μαρτυριῶν τῶν τούτοις μεμαρτυρημένων ἐν τῇ προτέρᾳ
δίκῃ καὶ ἐκ τῶν εἰκότων τῶν περὶ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα σκεψά-
24 μενος; ἐνθυμεῖσθε δὲ τὴν ἀναίδειαν ὧν λέγουσιν. ὁ μὲν γὰρ
ἐγγυᾷν μέλλων εἰς τὸν τριτάλαντον οἶκον, ὥς φησι, τὴν 40
ἀδελφὴν, διαπραττόμενος τηνικαῦτα ἕνα μάρτυρα παρεῖναι
αὐτῷ Πυρετίδην προσεποιήσατο. καὶ τούτου ἐκμαρτυρίαν
ἐπ᾽ ἐκείνῃ τῇ δίκῃ [1] παρέσχοντο οὗτοι· ἣν Πυρετίδης οὐκ
25 ἀναδέδεκται αὑτοῖς, οὐδ᾽ ὁμολογεῖ μαρτυρῆσαι οὐδὲ εἰδέναι
τούτων ἀληθὲς ὂν οὐδέν. μέγα δὲ τεκμήριον ὡς περιφανῶς
ψευδῆ τὴν μαρτυρίαν οὗτοι [1] παρέσχοντο ταύτην· ἴστε γὰρ
πάντες ὡς, ὅταν μὲν ἐπὶ προδήλους πράξεις ἴωμεν, ἃς δεῖ
μετὰ μαρτύρων γενέσθαι, τοὺς οἰκειοτάτους καὶ οἷς ἂν 40. 1
τυγχάνωμεν χρώμενοι μάλιστα, τούτους παραλαμβάνειν
εἰώθαμεν ἐπὶ τὰς πράξεις τὰς τοιαύτας, τῶν δὲ ἀδήλων

[1] παρέσχον

Τούτοις] In horum gratiam, favorem et commodum, Nicodemi puta et consortium. ὑπὲρ τούτων. Idem.

Τηνικαῦτα] Adscripserat Taylor τηλικαῦτα. Sed falsus fuit. Bene habet vulgata. Cohæret τηνικαῦτα non cum proximo διαπραττόμενος, sed cum remotiore παρεῖναι. magna vis inest huic particulæ. affuisse in tali tempore, quod tempus esset tanti momenti. Admodum improbabile est, actui, unde pendet legitimitas et jus hereditatum prolis universæ post nascendæ, non adhiberi nisi unum testem; cui actui, qui sapiunt, quam plurimos testes corrogant, et quo plures adhibent, hoc melius. Et ille ipse testis non fecerat ultro, ut adesset, sed malis artibus mercede et impostura Nicodemi perductus. id quod v. διαπραττόμενος subjicit. Denique testis ille commentitius non coram, non ore suo, testatus fuerat, sed absens, scripto, imo ne scripserat quidem, sed Nicodemus subjecerat. Idem.

Οὐκ ἀναδέδεκται αὑτοῖς] Id est, ἀπ᾽ αὐτῶν, vel παρ᾽ αὐτῶν. *recusat ab ipsis sibi imponi dedecus scripti hujus testimonii falsi. negat a se scriptum esse, quod illi velut ab ipso scriptum protulissent et in judicio exhibuissent.* ἀναδέχομαί σοι τοῦτο idem est, atque δέχομαι παρά σου, ὅ σύ μοι δίδως. *suscipio id quod tu mihi porrigis. patior humeris meis imponi sarcinam quam tu mihi injunctum is.* Alias facile sit αὐτὸς corrigere. *ne ipse quidem Pyretides hoc testimonium suscipit*, h. e. pro suo agnoscit. Sed bene habet vulgata. Idem. Proprium verbum est τὸ ἀναδέχεσθαι, quo utebantur, quando is, qui testimonii auctor dicebatur, testimonium agnoscebat, et eo pacto falsi periculum in se recipiebat. Heraldus.

Μαρτυρίαν] Π. μαρτυριῶν. Ἡ μαρτύρων. H. Stephan. Schedæ Brulart. μαρτύρων dabant. quod utique est rectius. Reisk.

καὶ ἐξαίφνης γινομένων τοὺς προστυχόντας ἕκαστοι μάρ-
τυρας ποιούμεθα. καὶ ἐπὶ μὲν ταῖς μαρτυρίαις αὐταῖς τοῖς
παραγενομένοις αὐτοῖς, ὁποῖοί τινες ἂν ὦσι, τούτοις μάρτυσι 26
χρῆσθαι ἀναγκαῖόν ἐστιν ἡμῖν· παρὰ δὲ τῶν ἀσθενούντων
ἢ τῶν ἀποδημεῖν μελλόντων ὅταν τις ἐκμαρτυρίαν ποιῆται,
τοὺς ἐπιεικεστάτους τῶν πολιτῶν καὶ τοὺς ἡμῖν γνωριμω-
τάτους ἕκαστος ἡμῶν παρακαλεῖ μάλιστα, καὶ οὐδὲ μεθ᾽
ἑνὸς οὐδὲ μετὰ δυοῖν, ἀλλ᾽ ὡς ἂν μετὰ πλείστων δυνώμεθα
τὰς ἐκμαρτυρίας πάντες ποιούμεθα, ἵνα τῷ τε [1] ἐκμαρτυ-
ρήσαντι μὴ ἐξείη ὕστερον ἐξάρνῳ γενέσθαι τὴν μαρτυρίαν,
ὑμεῖς τε πολλοῖς καὶ καλοῖς κἀγαθοῖς ταὐτὰ μαρτυροῦσι 27
πιστεύοιτε μᾶλλον. Ξενοκλῆς τοίνυν [2] Βήσαζε μὲν ἰὼν
εἰς τὸ ἐργαστήριον τὸ ἡμέτερον εἰς τὰ ἔργα, οὐχ ἡγήσατο 28

[1] μαρτυρήσαντι

[2] Θήβαζε

Μαρτυρίαις αὐταῖς, τοῖς παραγενομένοις αὐτοῖς, ὁποῖοι] Sic exaratum et interstinctum circumferunt hunc locum libri vulgares. Mihi vero sedes pronominum permutandæ videntur, ut locus sic procedat: *μαρτυρίαις, αὐτοῖς τοῖς παραγενομένοις αὐταῖς*, scil. *ταῖς ἀδήλοις πράξεσι. factis quæ nemo eventura prævidere potuit. καὶ ταῖς ἐξαίφνης γεγενημέναις. et subitis.* Pro *αὐταῖς* dant Schedæ Brulart. *ταύταις*, sed male. Idem.

Ἡμῖν] Malim *ὑμῖν. vobis, judices, notissimis atque probatissimis.* vulgata tamen quoque sententiam dat haud alienam, neque contemnendam. *qui nobis maxime sint familiares.* Idem.

Ἐκμαρτυρίαν ποιῆται] Locus a multis citatus, sed a paucis quod sciam intellectus; sane nec a S. Petito nec ab ejus umbra Salmasio. Ibi igitur ait Isæus testes a nobis adhiberi, homines notissimos et fidei atque amicitiæ expertæ, si liberum id nobis est; si quid autem subito nec ante provisum contingit, eos adhibere nos quos possumus, quique se nobis exhibent. At, inquit, si testimonium sit ab iis petendum, qui valetudine sint infirma aut peregre profecturi, probissimos quosque et nobis probatissimos adhibere solemus, ne is, cujus testimonium allegatur, possit ea quæ dixit abnegare. Οἱ ἀσθενοῦντες et οἱ ἀποδημεῖν μέλλοντες sunt, quos lex appellat ἀδυνάτους et ὑπερορίους. His duobus casibus licebat ἀκοὴν μαρτυρεῖν, nempe μαρτυρεῖν ἀκοὴν τοῦ τεθνεῶτος, ἐκμαρτυρεῖν ἀκοὴν τοῦ ἀδυνάτου καὶ ὑπερορίου. *In Anim. ad Jus A. et R.* l. vi. c. 11. §. 7. Heraldus.

Μαρτυρήσαντι et *μαρτυρίαν*] Hic usurpavit Isæus pro ἐκμαρτυρήσαντι et ἐκμαρτυρίαν. Non decet nos in usu horum vocabulorum nimis severos et acerbos esse. Reisk.

Ταὐτὰ] Sic dedi de meo, pro vulgari *ταῦτα*, quam pari modo correctam in schedis Brul. postmodum reperi. *fidem judices testimonio habent hoc promptiorem, quo plures testes idem, ταὐτὰ, confirmant uno velut ore.* Idem.

Εἰς τὸ ἐργαστήριον τὸ ἡμέτερον, εἰς τὰ ἔργα] Occurrunt h. l. dubia quædam non facile expedienda. 1. utrum ista vocabula εἰς τὸ ἐργαστήριον τὸ ἡμέτερον idem dicant, atque εἰς τὰ ἔργα. quod si est, amputandum erit alterutrum, et forte prius, ut scholium posterioris. 2. quid significet ἐργαστήριον. num prædium rusticum, an tabernam metallicam. 3. si diversa sunt τὸ ἐργαστήριον et τὰ ἔργα, qui differant. 4. denique, quid negotii, aut peculii Atheniensibus in agro Thebano fuerit. ἐργαστήριον et ἔργα si differunt, erit illud locus, ubi seu ager colitur, seu metalla fodiuntur, et hoc, ἔργα puta, erunt sive operæ, homines operantes, sive opera eorum manibus elaborata. Sententia dictionis εἰς τὰ ἔργα tum erit, ad spectandum operas, et quid elaborarint. Atqui neque ἐργαστήριον pro prædio rustico usurpatur, sed possit potius pro taberna metallica usurpatum esse, ubi metalla humo egesta excoquantur, cudantur. *Schmelzhütte, Hammerwerk [a smeltinghouse, forge].* neque erat ager Thebanus metallorum ferax, neque Thebani Atheniensibus amici sed infestissimi erant, ut haud videantur passuri fuisse Athenienses peculii quicquam in Thebano agro possidere, sive villa esset sive officina

δεῖν τοῖς ἀπὸ [1] τοῦ αὐτομάτου ἐκεῖ [2] ἐντυχοῦσι μάρτυσι χρῆσθαι περὶ τῆς ἐξαγωγῆς, ἀλλ᾽ ἧκεν ἔχων ἔνθεν Διόφαντον τὸν Σφήττιον μεθ᾽ ἑαυτοῦ, ὃς ἔλεγε τὴν δίκην ὑπὲρ
29 τούτου, καὶ Δωρόθεον τὸν Ἐλευσίνιον καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Φιλοχάρη καὶ ἄλλους πολλοὺς μάρτυρας, παρακεκληκὼς ἐνθένδε σταδίους εὐθὺς τριακοσίους ἐκεῖσε· περὶ δὲ τῆς ἐγγύης τῆς τήθης τῶν παίδων τῶν ἑαυτοῦ ἐν τῷ ἄστει ἐκμαρτυρίαν — ὥς φησι — ποιούμενος, τῶν μὲν οἰκείων

[1] ταὐτομάτου [2] τυχοῦσι

metallica. Ego equidem hoc e loco me non expedio. Cæterum colligit a minori ad majus, ad hunc modum: Ad rem minutam testandam, qui testes quam plurimos anxie conquisivit in eaque sollicitudinem atque diligentiam quam maximam demonstravit, eum credibile non est secordem et segnem in re gerenda summi momenti fuisse. Sed idem Xenocles, qui ita navum et circumspectum in operum et operarum inspectione se gessit, in quærendo testimonio, e cujus auctoritate status civilis et fortunæ omnes liberorum suorum aptæ essent, tumultuarie et perfunctorie est versatus. Unde suspicio, non illa probabilis modo, sed vel certissima quoque exsistit, illud testimonium commentitium esse. Idem.

Περὶ τῆς ἐξαγωγῆς] Εἰσαγωγῆς adscripsit Scaliger, quo hilum non proficimus. Nihilo dilucidius subjecit, quam quod in vulgata est, et vereor, ne deterius quoque subjecerit. ἐξαγωγὴν in foro novi usurpatum, minus εἰσαγωγήν. Videtur hæc causa fuisse. Mancipia Xenocles in illud prædium seu in illam officinam immiserat, ut qui contenderet Pyrrhi heres nomine uxoris suæ esse. Actor, qui negaret Xenoclem heredem Pyrrhi, sed se contenderet esse, mancipia Xenoclis inde vi manuque deduxerat. Hæc est ἐξαγωγή. Hujus volentiæ contra se usurpatæ testes adduxerat Xenocles. Aut si mavis ἐξαγωγὴν accipere de exportatione seu annonarum seu metallorum, adduxerat Xenocles secum Athenis Thebas testes, testaturos ab actore exportatas fuisse seu annonas e prædio seu metalla ex officina, quæ non ipsius, actoris, sed sua, Xenoclis, esset. Idem.

Ἧκεν] Thebas puta. Idem.

Ἔνθεν] *hinc*, Athenis nempe. Idem.

Ἔλεγε] Taylor ἔλαχε suadebat. Ego vero vulgatam tuebor. Diophantus Nicodemi advocatos fuerat, ejusque causam oratione defenderat. Idem.

Τὴν δίκην] Sed quamnam? illamne περὶ τῆς ἐξαγωγῆς, de mancipiorum Xenoclis ex agro, qui Pyrrhi quondam fuisset, deductione, an hanc περὶ τοῦ κλήρου, qua contendebat Xenocles uxorem suam Pyrrhi filiam legitimam eoque heredem bonorum ejus esse. Si prius est, tum illa de servorum dejectione actio accessio quædam fuit causæ primariæ de hereditate Pyrrhi. Idem.

Εὐθὺς] Bene si habet, quod aio, significat *planissime*, vel, ut vulgo usurpant *plene, rotunde, exacte, præcise. volle* 300 *stadia* [*full* 300 *stadia*]. Idem.

Ἐγγύης] Id est, ἐγγυήσεως, circa desponsionem ejus fœminæ, vel circa ritum illum, quo legitimi matrimonii ergo desponsa fuit futuro marito illa mulier, quæ liberorum suorum avia est, seu uxoris suæ mater. Idem.

Ἐν τῷ ἄστει] Absurditatis demonstrandæ ergo hoc addit. Præsentes in urbe adducimus ipsos ad judices, ut coram ipsis ore suo testentur. ἐκμαρτυρίας autem exhibemus pæne solummodo ab urbe absentium, rarius eorum, qui, cum sint in urbe, tamen aut ægri decumbant, ut surgere nequeant, aut in procinctu sint itineris longinqui, dilationem haud ferentis. Atqui Pyretides, cujus exhibitum fuerat testimonium, sed illud subjectum, neque ab urbe abfuerat neque ægrotaverat neque se ad profectionem comparaverat. Cur igitur ejus extestimonium proferebant? Rursus, extestimonium si esset exhibendum, necesse erat, ut ejus consignationi testes interessent, et quam plurimi, et viri spectatæ fidei et imprimis familiares atque necessarii, qui judicibus auctores essent, cum extestimonium conscriberetur in gratiam exhibentis, se interfuisse; et illum, cujus nomine illud extestimonium perhiberetur, illa revera scripsisse aut scribenda jussisse, quæ in illo extestimonio scripta essent; ne qua fraus interveniret in ejusmodi causis, in quibus absque illa præcautione facillimum cuique fuisset quicquid vellet comminisci et subjicere. sed horum nihil fecerat Xenocles. Idem.

οὐδένα τῶν ἑαυτοῦ παρακεκληκὼς φαίνεται, Διονύσιον δὲ
Ἐρχιέα καὶ Ἀριστόλοχον τὸν Αἰθαλίδην. μετὰ δυοῖν τού-
τοιν ἐν τῷ ἄστει [1] αὐτοῦ τὴν ἐκμαρτυρίαν ποιήσασθαι φασὶν
οὗτοι. τοιαῦτα μὲν τὰ τούτων· οἷς οὐδ' ἂν περὶ ὁτουοῦν
πιστεύσειεν ἄλλου οὐδείς. ἴσως γὰρ ἦν νὴ Δία πάρεργον
καὶ φαῦλον, περὶ οὗ τὴν ἐκμαρτυρίαν παρὰ τοῦ Πυρετίδου
φασὶ ποιήσασθαι οὗτοι, ὥστε οὐδὲν θαυμαστὸν ὀλιγωρηθῆναι
ἦν τὸ πρᾶγμα, καὶ πῶς; ᾧ γε περὶ αὐτοῦ τούτου ὁ ἀγὼν 31
ἦν ὁ τῶν ψευδομαρτυριῶν, ὃν Ξενοκλῆς ἔφευγεν, ἢ ἐξ ἑταίρας
ἢ ἐξ ἐγγυητῆς τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα εἶναι. εἶτα ἐπὶ ταύτην
ἂν τὴν μαρτυρίαν, εἰ ἦν ἀληθής, οὐκ ἂν ἅπαντας τοὺς οἰ-
κείους τοὺς ἑαυτοῦ παρακαλεῖν ἐκεῖνος ἠξίωσε; ναὶ μὰ Δία,
ὡς ἔγωγε ᾤμην, εἴ γε ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα. οὐ τοίνυν φαί-
νεται, ἀλλ' ὁ μὲν Ξενοκλῆς πρὸς τοὺς ἐπιτυχόντας δύο ἐκ-
μαρτυρησάμενος τὴν μαρτυρίαν [2] ταύτην, Νικόδημος δὲ
οὗτος ἕνα μόνον μάρτυρα παρακαλέσας μεθ' ἑαυτοῦ τῷ τὸν
τριτάλαντον οἶκον κεκτημένῳ ἐγγυῆσαι φησὶ τὴν ἀδελφήν.
καὶ οὗτος μὲν τὸν Πυρετίδην μόνον, οὐχ ὁμολογοῦντα,
προσεποιήσατο μετ' αὐτοῦ παραγενέσθαι· ὑπὸ δὲ τοῦ ἐγ- 32
γυήσασθαι μέλλοντος τὴν τοιαύτην Λυσιμένης καὶ οἱ ἀδελ-
φοὶ αὐτοῦ, Χαίρων καὶ Πυλάδης, φασὶ παρακληθέντες [3] τῇ
ἐγγύῃ παραγενέσθαι, καὶ ταῦτα θεῖοι ὄντες τῷ ἐγγυωμένῳ.
ὑμέτερον οὖν ἔργον σκέψασθαι νῦν, εἰ δοκεῖ πιστὸν εἶναι τὸ

[1] αὐτὸν [2] ταύτην ἦν [3] τῇ om.

Μετὰ δυοῖν τούτοιν] Post δυοῖν addi velim γάρ. Idem.

Αὐτὸν] Sic dedi pro vulgari αὐτοῦ. In schedis Brul. sic annotatum ad h. l. reperi: ἴσ. αὐτῷ. imo αὐτόν. unde veniatur in suspicionem, non unius, sed duorum pluriumve esse conjecturas, in schedis illis relatas, quas Brulartianas usurpare soleo. Idem.

Ὀλιγωρηθῆναι ἦν] Schedæ Brul. delent ἦν. Ego nil causæ video, cur id fiat. Solummodo transpositum est. Si quid mutandum sit, quod nego esse, commodius utique sit ita legi: θαυμαστὸν ἦν, ὀλιγωρηθῆναι τὸ πρᾶγμα. Idem.

Καὶ πῶς ὥστε περὶ] Π. καὶ πῶς; ὅτε περί. H. Stephan.

Φαίνεται] Scil. τοὺς οἰκείους παρακεκληκὼς, aut τοῦτο πεποιηκώς. Reisk.

Ἐκμαρτυρησάμενος τ. μ.] Sententia est: non multos, non necessarios, non familiares, non claros viros, sed ignotos et obscuros et fortuito sibi oblatos, eosque non multos, sed duos solummodo, secum adduxit, ut ait, ad Pyretidem, cum ad illum adiret, testimonium literis consignatum ab eo exacturus. Idem.

Ἦν] Videtur amputandum, ut perperam e fine vocabuli proximi ταύτην iteratum. Pendet ille nominativus ἐκμαρτυρησάμενος e. v. φαίνεται. Idem.

Μόνον οὐχ ὁμολογοῦντα] Ne duo ista vocabula μόνον et οὐχ ab incauto lectore in unum longe notissimum μονονοὺχ *tantum non* contraherentur, eoque loci sententia perturbaretur, ideo commate interponendo ea dispescui. *solum*, et *non confitentem*. Non solum ait Nicodemus Pyretidem unum solum, non plures, a se ad hunc actum invitatum esse eique interfuisse, sed etiam Pyretides negat unquam id factum esse. Idem.

πρᾶγμα. ἐγὼ μὲν γὰρ νομίζω, ἐκ τῶν εἰκότων σκοπούμενος, πολὺ ἂν μᾶλλον τὸν Πύρρον πάντας ἂν τοὺς οἰκείους βούλεσθαι λεληθέναι, εἴ τι παρεσκευάζετο ὁμολογεῖν ἢ πράττειν ἀνάξιον τῶν αὑτοῦ, ἢ παρακαλέσαι μάρτυρας τοὺς θείους τοὺς ἑαυτοῦ ἐπὶ ἁμάρτημα τηλικοῦτον.

δ'. Ἔτι δὲ καὶ περὶ ἐκείνου θαυμάζω, εἰ μηδεμίαν προῖκα μήθ' ὁ διδοὺς μήθ' ὁ λαμβάνων διωμολογήσαντο ἔχειν ἐπὶ τῇ γυναικί. τοῦτο μὲν γὰρ εἴ τι καὶ ἐδίδου, εἰκὸς ἦν καὶ τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ τῶν παραγενέσθαι φασκόντων μαρτυρεῖσθαι· τοῦτο δ' εἰ δι' ἐπιθυμίαν τὴν ἐγγύην ὁ θεῖος ἡμῶν ἐποιεῖτο τῆς τοιαύτης γυναικός, δῆλον ὅτι κἂν [illegible]

33 πολλῷ μᾶλλον ὁ ἐγγυῶν διωμολογήσατο ἔχειν αὐτὸν ἐπὶ τῇ γυναικί, ἵνα μὴ ἐπ' ἐκείνῳ γένοιτο ῥᾳδίως ἀπαλλάττεσθαι, ὁπότε βούλοιτο, τῆς γυναικός· καὶ μάρτυράς γε πολλῷ πλείους τὸν ἐγγυῶντα παρακαλεῖν ἢ τὸν ἐγγυώμενον τὴν τοιαύτην. οὐδεὶς γὰρ ὑμῶν ἀγνοεῖ, ὅτι [1] ὀλίγα διαμένειν εἴω-

34 θε τοιαῦτα. ὁ μὲν τοίνυν ἐγγυητὰς φάσκων μετὰ ἑνὸς μάρτυρος καὶ ἄνευ ὁμολογίας προικὸς εἰς τὸν τριτάλαντον 41. 1 οἶκον ἐγγυῆσαι φησὶ τὴν ἀδελφήν· οἱ δὲ θεῖοι τῇ ἀδελφιδῇ

[1] ὁ λόγος οὐ διαμένει

Ἐγγύην] Post ἐγγύην videtur ἄτιμον deesse. Idem.

Δῆλον ὅτι - - - μᾶλλον ἢ ὁ] Π. δῆλον ὅτι - - - μᾶλλον ὁ. H. Stephan. Et schedæ Brulart. Aut alias ἢ cum τι erit mutandum. In πολλῷ μᾶλλον subauditur, quam si dotem ingentem accepisset Pyrrhus, aut Nicodemus dedisset. Aut si ἢ servamus, leg. erit: μᾶλλον ὁ ἐγγυῶν, ἢ ὁ ἐγγυώμενος, διωμολογήσατο. *multo magis despondens mulierem, quam is, cui ea despondebatur, operam dedisset, ut adipisceretur confessionem sponsi de data et accepta dote.* Reisk.

Αὐτὸν] Pyrrhum puto. Qui dotem accepit ea conditione, ut eam mulierem, cujus illa dos est, pro uxore legitima et matrefamilias habeat, convenienter [illegible] uti frui patiatur, is ἔχειν προῖκα ἐπὶ γυναικὶ dicitur. Idem.

[illegible]

[illegible] Idem.

[illegible] H. Stephan. [illegible]

[illegible] Idem.

'Ο λόγος] Schedæ Brul. subjiciunt ὁ γάμος. Ego malim ὁ τρόπος. mores talium, sive amantium qui meretrices matrimonio duxerint, sive mulierum quæ ex quæstu meretricio factæ fuerint honestæ matronæ. Neutrius partis mores manent iidem post contractum conjugium, atque fuerunt ante nuptias. Et maritorum refrigescit amor, resipiscunt, redeunt ad se velut e crapula, mentem sanam recuperant, et intelligere incipiunt, quantam ipsi sibi maculam imposuerint, quam secarim cruri suo impegerint; et rursus ejusmodi mulieres desinunt viris blandiri, [illegible] nitate, contemptu, imposturis, injuriis omnis generis excruciant. Aut alias λόγος, si bene habet, accipi debet h. l. pro διάνοια, λογισμός, et τρόπος. mens antiqua ipsis non manet. vel λόγος est valor, pre- [illegible] Idem.

ἄπροικον τὴν τοιαύτην ἐγγυωμένῳ μεμαρτυρήκασι παραγενέσθαι.

έ. Καὶ οἱ αὐτοὶ θεῖοι οὗτοι ἐν τῇ δεκάτῃ τῆς θυγατρὸς ἀποφανθείσης εἶναι ὑπὸ τοῦ ἀδελφιδοῦ κληθέντες μεμαρτυρήκασι παραγενέσθαι. ἐφ' ᾧ δὴ καὶ δεινῶς ἀγανακτῶ, ὅτι ὁ μὲν ἀνὴρ λαγχάνων ὑπὲρ τῆς γυναικὸς τῆς αὑτοῦ τοῦ 35 κλήρου τοῦ πατρῴου Φίλην ὄνομα εἶναι ἐγράψατο τῇ γυναικί, οἱ δὲ τοῦ Πύῤῥου θεῖοι ἐν τῇ δεκάτῃ φάσκοντες παραγενέσθαι τὸ τῆς τήθης ὄνομα Κλειταρέτην τὸν πατέρα ἐμαρτύρησαν θέσθαι αὐτῇ. θαυμάζω οὖν εἰ ὁ ἀνὴρ ὁ συνοικῶν πλείω ἢ ὀκτὼ ἔτη ἤδη μὴ ᾔδει τοὔνομα τῆς ἑαυτοῦ γυναικός. εἶτα οὐδὲ παρὰ τῶν [1] αὑτοῦ μαρτύρων πρότερον ἐδυνήθη πυθέσθαι, οὐδ' ἡ μήτηρ τῆς γυναικὸς τὸ τῆς θυγατρὸς ὄνομα τῆς αὑτῆς ἐν χρόνῳ τοσούτῳ ἔφρασεν αὐτῷ, οὐδ' ὁ θεῖος αὐτὸς Νικόδημος. ἀλλ' ἀντὶ τοῦ τῆς τήθης ὀνόματος — εἴ τις ᾔδει τοῦθ' ὑπὸ τοῦ πατρὸς [2] κείμενον ταύτῃ — Φίλην ὁ ἀνὴρ ὄνομα ἐπεγράψατο εἶναι αὐτῇ, καὶ ταῦτα λαγχάνων αὐτῇ τοῦ κλήρου τοῦ πατρῴου. τίνος ἕνεκα; ἢ ἵνα καὶ τοῦ τῆς τήθης ὀνόματος τοῦ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τε- 36 θέντος ἄκληρον ὁ ἀνὴρ καταστήσειεν εἶναι τὴν αὑτοῦ γυναῖκα; ἆρά γε οὐχὶ δῆλον, ὦ ἄνδρες, ὅτι ἃ πάλαι οὗτοι μαρτυροῦντι γενέσθαι, πολλῷ πλείω τῆς λήξεως τοῦ κλήρου σύγκειται αὐτοῖς; οὐ γὰρ ἄν ποτε οἱ μὲν εἰς τὴν δεκάτην — ὥς φασι — κληθέντες τῆς τοῦ Πύῤῥου θυγατρὸς, ἀδελ-

[1] αὐτῶν [2] κείμενον] ταύτην

Εἶναι] In codice Tophanis expunctum fuisse testatur Taylor in schedis. Sed bene habet, servarique debet. τῆς θυγατρὸς ἀποφανθείσης εἶναι. idem est, atque si planius et incomptius dixisset : τῆς κόρης, περὶ ἧς ἀπεφαίνετο, ὅτι Πύῤῥου θυγάτηρ ἐστί. Idem.

Δὲ] Malim δὴ. Idem.

Ἀνὴρ] Maritus mulieris, hereditate, velut paterna, mecum contendentis. Idem.

Τοῦ πατρῴου] Hereditatis, quam uxor sua a patre suo prætenso, Pyrrho, contenderet ad se devolutam. Idem.

Τήθης] Aviæ paternæ, matris puta Pyrrhi. Idem.

Αὐτῶν] Malim αὐτοῦ. suis testibus. Idem.

Αὐτὸς] Malim αὐτῆς. avunculus ejus, mulieris puta, quæ se Pyrrhi filiam ferret. Idem.

Κείμενον] Id est, ἐπιτεθειμένον, impositum. Pro proximo ταύτην malim αὐτῇ legi, et sic distingui κείμενον αὐτῇ) Φίλην ὁ ἀνὴρ. Nam alias constructio erit admodum impedita. Idem.

Ἐπεγράψατο] Paulo ante usurpaverat simplex ἐγράψατο, quod etiam melius videtur convenire, aut etiam ἀπεγρ. Idem.

Αὐτῇ] Id est, ὑπὲρ αὐτῆς, ut modo dixerat pro uxore, loco et nomine et ad commodum ejus. Idem.

Πολλῷ πλείω] Secundum vocabulum, πλέον puta, huc nil pertinet, sed ad p. 66. ult. deducendum est, ut ibi demonstrabo, eique sufficiendum ὕστερον. ut sit [illegible] multo tempore post susceptam demum hujus causæ actionem ab his excogitata et inter se composita esse. Idem.

φιδῆς δὲ τούτου, ἐξ ἐκείνης τῆς ἡμέρας, ἥτις ἦν ποτὲ, ἀκρι-
βῶς εἰς τὸ δικαστήριον ἧκον μεμνημένοι ὅτι Κλειταρέτην ὁ
πατὴρ ἐν τῇ δεκάτῃ ὠνόμηνεν· οἱ δ' οἰκειότατοι τῶν ἁπάν-
των, ὁ πατὴρ καὶ ὁ θεῖος καὶ ἡ μήτηρ οὐκ ἂν ᾔδει τὸ
ὄνομα τῆς θυγατρὸς — ὥς φησι — τῆς αὐτοῦ. πολύ γε
μάλιστ' ἂν, εἰ ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα. ἀλλὰ περὶ μὲν τού-
37 των καὶ ὕστερον ἐγχωρήσει εἰπεῖν.

ϛʹ. Περὶ δὲ τῆς τούτου μαρτυρίας οὐ χαλεπὸν καὶ ἐξ
αὐτῶν τῶν νόμων ἐστὶ γνῶναι ὅτι φαίνεται περιφανῶς τὰ
ψευδῆ μεμαρτυρηκὼς οὗτος. ὅπου γὰρ, ἐάν τίς τι ἀτίμη-
38 τον δῷ ἕνεκα τοῦ γάμου, ἐὰν ἀπολίπῃ ἡ γυνὴ τὸν ἄνδρα ἢ
ἐὰν ὁ ἀνὴρ ἐκπέμψῃ τὴν γυναῖκα, οὐκ ἔξεστι πράξασθαι
τῷ δόντι ὃ μὴ [1] ἐν προικὶ τιμήσας ἔδωκεν, ἦπου, ὅστις γέ
φησιν ἄνευ ὁμολογίας προικὸς τὴν ἀδελφὴν ἐγγυῆσαι, περι-
φανῶς ἀναίσχυντος ὢν ἐλέγχεται. τί γὰρ ἔμελλεν [2] ὄφελος

[1] ἐν om. [2] ὄφελος om.

Οὐκ ἂν ᾔδει — τῆς αὐτοῦ] Verba hæc, si sic, ut prostant, servabimus atque tuebimur, redibunt ad solum patrem. Malim tamen ᾔδεσαν — τῆς αὐτῶν. ut una ad matrem quoque referatur, quo oratio cum planior tum etiam fortior atque gravior fiet. Idem.

Πολύ γε μάλιστ' ἂν] Subaudi ᾔδεσαν οὗτοι τοὔνομα τῆς ἑαυτῶν θυγατρός. Idem.

Μαρτυρίας] Testimonium illud significatur, quo Nicodemus affirmaverat, sororem suam Pyrrho fuisse rite desponsam, ab eoque in loco legitimæ matrisfamilias habitam. Idem.

Ἀτίμητον δῷ] Si quis alicui, mulierem quandam domum suam matrimonii ergo ducenti, donum aliquod det gratuitum [hoc enim est τὸ ἀτίμητον], non in dotis loco habendum, et cui æquivalentem aliquam portionem bonorum mariti in tabulis desponsalibus haud curet mulieri oppigneratam quasi scribi [hoc enim est τιμᾶσθαι], ejusmodi donum dicitur *non æstimatum*, aut *non compensatum*. Colligit sic: Si quis hoc modo datum quid per leges repetere non potest (et non posse constat), multo minus dotem repetere poterit eam, quæ in tabulis contractus matrimonialis expressis verbis stipulata non fuerit, ut a despondente data, et a desponso accepta. Quod si ergo revera Pyrrho desponsa fuisset Nicodemi soror, constat, operam daturum fuisse Nicodemum, etiamsi dotem sorori nullam addidisset, ut tamen in tabulis sponsalibus mentio dotis tanquam datæ fieret. Atqui negat Nicodemus, neque dotem datam, neque tabulas ejusmodi scriptas esse, in quibus mulieri de reddenda dote caveretur. Ergo probabile, quid? quod plus quam probabile, et prorsus necessarium est, Pyrrho nunquam desponsam fuisse Nicodemi sororem, neque in manus ei convenisse. Fieri enim nequit, ut Nicodemus in re tam gravi, unde aut detrimenta aut commoda ingentia ad se redirent, tanta secordia uteretur. Idem. Cf. Petit. in Legg. Att. l. vi. tit. ii. §. 7.

Ἀναίσχυντος] Est enim impudentiæ, rebus ipsis et factis prodere, tametsi verbis dissimules, te credere, judicibus tantam inesse tarditatem atque cæcitatem mentis, ut aienti solummodo, neque comprobanti, facile credant ea, quæ nullus alius sanæ mentis homo credat. Reisk.

Ἔμελλεν] Π. ἔμελεν. H. Stephan. Quod vitium loci magis indicat, quam sanat. Recte utique habet ἔμελλεν, verum addendum ei est πλέον, quod e p. 65. antep. tollendum, et huc deducendum esse, jam ibi admonui. *quid enim profuisset ipsi sponsionem nuptialem curare faciendam?* si commisisset, ut in ejus, cui despondisset sororem, potestate atque arbitrio esset, uxorem quandocunque vellet domo rursus expellere; quod fuisset futurum, si nil curasset de dote sibi caveri. Erit itaque locus hic ita leg. τί γὰρ ἔμελλεν αὐτῷ πλέον εἶναι. Reisk.

εἶναι αὐτῷ τῆς ἐγγύης, εἰ ἐπὶ τῷ ἐγγυησαμένῳ ἐκπέμψαι 39
ὁπότε βούλοιτο τὴν γυναῖκα [1]ἦν; ἣν δ' ἂν ἐπ' ἐκείνῳ, ὦ
ἄνδρες, δῆλον ὅτι, εἰ μηδεμίαν προῖκα διωμολογήσατο ἕξειν
ἐπ' αὐτῇ. εἶτ' ἐπὶ τούτοις ἂν Νικόδημος [2]ἐνεγύησε τῷ ἡμε-
τέρῳ θείῳ τὴν ἀδελφήν; καὶ ταῦτα εἰδὼς τὸν ἅπαντα χρό-
νον ἄτοκον οὖσαν αὐτὴν, καὶ τῆς ὁμολογηθείσης προικὸς ἐκ 40
τῶν νόμων γινομένης εἰς αὐτὸν, εἴ τι ἔπαθεν ἡ γυνὴ πρὶν
γενέσθαι παῖδας αὐτῇ; ἆρ' οὖν δοκεῖ τῳ ὑμῶν ὀλιγώρως
οὕτως ἔχειν χρημάτων Νικόδημος, ὥστε παραλιπεῖν ἄν τι
τῶν τοιούτων; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐ νομίζω. εἶτα παρὰ τούτου ὁ
ἡμέτερος θεῖος ἠξίωσεν ἂν ἐγγυήσασθαι τὴν ἀδελφὴν, ὃς
αὐτὸς ξενίας φεύγων ὑφ' ἑνὸς τῶν φρατόρων, ὧν φησὶν αὐτοῦ
εἶναι, παρὰ τέτταρας ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως; καὶ
ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίνωσκε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

οὗτος τοίνυν τῷ ἡμετέρῳ θείῳ ἄπροικον τὴν ἀδελφὴν τὴν
ἑαυτοῦ μεμαρτύρηκεν ἐγγυῆσαι, καὶ ταῦτα τῆς προικὸς εἰς 41
αὐτὸν γινομένης, εἴ τι ἔπαθεν ἡ γυνὴ πρὶν γενέσθαι παῖδας
αὐτῇ. λάβε δὴ καὶ ἀνάγνωθι τοὺς νόμους τουσδὶ αὐτοῖς.

ΝΟΜΟΙ.

δοκεῖ ἂν ὑμῖν οὕτως ὀλιγώρως ἔχειν χρημάτων Νικόδημος,

[1] ἦν om. [2] ἐνεγγύησε

Εἰ ἐπὶ τῷ ἐγγυησαμένῳ] Π. εἰ εἴη ἐπὶ τῷ ἐγγ. H. STEPHAN. Scaliger addi vult ἦν post ἐγγυησαμένῳ. Rectius utique addetur ἦν, quam εἴη, sive post dativum hunc, ut voluit Scaliger, addatur, sive post γυναῖκα, quod ideo mihi habetur probabilius, quia facile fieri potuit, ut ἦν cum eodem vocabulo concurrens in calce periodi prioris, et capite insequentis, a supino librario semel prætervideretur. REISK.

Τὸν ἅπαντα χρόνον ἄτοκον οὖσαν] Qui Nicodemus sciret, sororem suam sterilem esse. Poterat autem hoc nosse. Nam quæ mulier e congressibus cum tot viris, quibus consuevisset, tamen gravida facta non abisset, credibile non erat, ut ea e Pyrrho pareret. Ergo sine prole decessura videbatur esse. Quod si fieret ante Pyrrhi decessum, verendum Nicodemo erat, ne sibi perisset quicquid dotis nomine sorori addidisset, nisi curaret, ut in tabulis contractus conjugalis expressis verbis de dote sibi reddenda caveretur. IDEM.

Εἰς αὐτὸν] *et dote illi obtingente*, Nicodemo puta, et ad eundem redeunte, qui dotem dedisset, non autem penes maritum manente, si mulier ante maritum sine prole vivis excederet. IDEM. Ratio est, quia lege cavetur, ne qua femina testamento det leget πέρα μεδίμνου κριθῶν. *In Legg. Att.* l. vi. tit. ii. §. 5. PETIT.

Ὧν φησὶν αὐτοῦ εἶναι] Id est, οὓς ἑαυτοῦ φράτορας εἶναι φησίν. Ita marte meo dedi, pro ὃν φ — quod est in vulgatis. Fuit aliquando cum suspicarer, si ὃν e vulgatis servaretur, addendum esse ἐχθρὸν sive post ὃν, sive post φησὶν, sive post αὐτοῦ. Sed prætuli alteram rationem, pro ὃν sufficientem ὧν, præsertim cum Taylor testaretur, ὧν se in Tophanis quoque libro reperisse correctum. REISK.

Νόμοι] Caput illud juris Attici designatur, quo cautum fuit, ut, uxore improle

ὥστε, εἰ ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα, οὐκ ἂν σφόδρα διακριβώσασθαι περὶ τῶν ἑαυτῷ συμφερόντων; ναὶ μὰ Δία, ὡς ἔγωγ' οἶμαι, ἐπεὶ καὶ οἱ ἐπὶ παλλακίδι διδόντες [1] τὰς ἑαυτῶν πάντες πρότερον διομολογοῦνται περὶ τῶν δοθησομένων ταῖς παλλακαῖς· Νικόδημος δὲ ἐγγυᾶν μέλλων — φησὶ —
42 τὴν ἀδελφὴν τὴν αὑτοῦ μόνον τὸ κατὰ τοὺς νόμους ἐγγυῆσαι 42. 1
διεπράξατο; ὃς ἐπ' ὀλίγῳ ἀργυρίῳ, οὗ ἐπιθυμῶν λέγει πρὸς ὑμᾶς, σφόδρα βούλεται πονηρὸς εἶναι.

ζ΄. Περὶ μὲν οὖν τῆς τούτων πονηρίας καὶ σιωπῶντος ἐμοῦ πολλοὶ γινώσκουσιν ὑμῶν, [2] ὥστ' οὐκ ἀπορῶ γε μαρτύρων, ὅταν τι λέγω περὶ αὐτοῦ· βούλομαι δὲ πρῶτον ἐκ τῶν τοιῶνδε ἐξελέγξαι τοῦτον ἀναισχυντότατον τῇ μαρτυρίᾳ ὄντα ταύτῃ. φέρε [3] γάρ, ὦ Νικόδημε, εἰ ᾔσθα [4] ἐγγεγυηκὼς τῷ Πύῤῥῳ τὴν ἀδελφὴν καὶ εἰ ᾔδεις ἐξ αὐτῆς θυγατέρα γνησίαν καταλειπομένην, πῶς ἐπέτρεψας τῷ ἡμετέρῳ ἀδελφῷ ἐπιδικάσασθαι τοῦ κλήρου ἄνευ τῆς γνησίας θυγατρὸς, ἣν φῂς τῷ ἡμετέρῳ θείῳ καταλειφθῆναι; ἢ οὐκ ᾔδεις ἐν τῇ ἐπιδικασίᾳ τοῦ κλήρου νόθην καθισταμένην τὴν ἀδελφιδῆν τὴν σαυτοῦ; ὁπότε γὰρ [5] τις ἐπεδικάζετο τοῦ κλήρου, νόθην
43 τὴν θυγατέρα τοῦ καταλιπόντος τὸν κλῆρον καθίστη. ἔτι δὲ πρότερον ὁ Πύῤῥος ὁ ποιησάμενος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἐμὸν

[1] τὰ. [2] ὥστ' - - - αὐτοῦ om. [3] γὰρ om. [4] ἐγγυηκὼς [5] [τις]

decedente ante maritum, dos ejus apud maritum ne maneret, sed ad eum rediret, a quo data primitus fuisset. IDEM.

Ναὶ μὰ Δία] Imo vero οὐ μὰ Δία, scil. δοκεῖ ὑμῖν Νικόδημος οὕτως ὀλιγώρως ἔχειν χρημάτων, εἰ τὸ πρᾶγμα ἦν ἀληθές. IDEM.

Ἐπὶ παλλακίδι διδόντες τὰ ἑαυτῶν] Ergo etiam pellices, id quod hoc e loco videtur colligi posse, cum dote elocabantur, tabulæque condebantur, quibus caveretur, quid emolumentorum essent, pellicatu finito, habituræ. Lege παλλακίσι in plur. IDEM. παλλακίᾳ dedit Bekkerus.

Φησὶ] Id est, ὥς φησι. quanquam hoc utique mallem. REISK.

Μόνον —] Sententia loci est hæc: aliud nihil spectavit, et egit Nicodemus, quam hoc, ut sororem suam Pyrrho legitime desponderet, de dote secure collocanda et aliquando recuperanda parum sollicitus. IDEM.

Ἐπιθυμῶν] Π. ἐπιθυμεῖν. H. STEPHAN. Vulgata, bene habens, significat Nicodemum causas forenses actitasse, et inde quæstum fecisse. REISK.

Ἐκ τῶν τοιῶνδε] Subaudi, quæ mox dicam, ἃ νῦν ἐρῶ. IDEM.

Ἐγγυηκὼς] Interrogat Stephanus in margine, num ἐγγεγυηκὼς præstet. Idem tamen ipse sese quasi revocat, et judicium suspendit, admonens, in insequentibus occurrere ἐγγυημένος et ἐγγυήκει, quæ huic sunt similia. IDEM.

Τις] Ut supervacaneum et amputandum uncis inclusi, quod si relinquatur, necesse sit non ἐπεδικάζετο sed ἐπιδικάζεται, non καθίστη sed καθίστησι legi. Requiri autem hic loci, non tempus præsens, sed imperfectum, apparet ex insequentibus ἔτι δὲ πρότερον ὁ Πύῤῥος, ubi tacite repetendum est καθίστη τὴν θυγατέρα ἑαυτοῦ νόθην. redit ergo ἐπεδικάζετο et καθίστη non ad infinitam aliquam et incertam personam, sed ad Endium, actoris fratrem, vita jam defunctum. IDEM.

Πρότερον] Sic de meo dedi pro vulgari πότερον. et adhuc multo ante, quam frater noster, illam mulierem pro spuria declaravit Pyrrhus ipse, qui pater hujus mulieris jactatur esse, eo quod ipse adhuc

υἱὸν αὐτῷ· οὔτε γὰρ διαθέσθαι οὔτε δοῦναι οὐδενὶ οὐδὲν ἔξεστι τῶν ἑαυτοῦ ἄνευ τῶν θυγατέρων, ἐάν τις καταλιπὼν γνησίας τελευτᾷ. γνώσεσθε δὲ αὐτῶν ἀκούσαντες τῶν νόμων ἀναγινωσκομένων. ἀναγίνωσκε [1] τούσδε αὐτοῖς.

ΝΟΜΟΙ.

δοκεῖ ἂν ὑμῖν ὁ μεμαρτυρηκὼς ἐγγυῆσαι ἐπιτρέψαι ἄν τι τούτων γίγνεσθαι, καὶ οὐκ ἂν ἐπὶ τοῦ κλήρου τῇ λήξει, ἣν ὁ Ἔνδιος λαχὼν ἐπεδικάζετο, ἀμφισβητῆσαι ἂν ὑπὲρ τῆς ἀδελφιδῆς τῆς ἑαυτοῦ καὶ οὐκ ἂν διαμαρτυρῆσαι οὐκ ἐπίδικον τῷ Ἐνδίῳ τὸν ἐκείνης πατρῷον κλῆρον εἶναι; ἀλλὰ μὴν, ὥς γε ἐπεδικάσατο ὁ ἡμέτερος ἀδελφὸς τοῦ κλήρου καὶ οὐκ ἠμφισβήτησεν οὐδεὶς ἐκείνῳ, ἀναγίνωσκε τὴν μαρτυρίαν. 44

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

γενομένης τοίνυν τῆς ἐπιδικασίας ταύτης οὐκ ἐτόλμησεν ἀμφισβητῆσαι τοῦ κλήρου Νικόδημος, οὐδὲ διαμαρτυρῆσαι τὴν ἀδελφιδῆν τὴν ἑαυτοῦ γνησίαν θυγατέρα Πύῤῥῳ καταλειφθῆναι.

η'. Περὶ μὲν οὖν τῆς διαδικασίας ἔχοι ἂν [2] τις ψεῦδος προφασίσασθαι πρὸς ὑμᾶς· ἢ γὰρ λαθεῖν ἡμᾶς προσποιήσαιτ' ἂν οὗτος, ἢ [3] καὶ ψεύδεσθαι αἰτιῷτ' ἂν ἡμᾶς. τοῦτο μὲν οὖν παρῶμεν. ἐπειδὴ δὲ τῷ Ξενοκλεῖ [4] ἐνεγύα ὁ Ἔνδιος τὴν ἀδελφιδῆν σου, ἐπέτρεψας ἂν, ὦ Νικόδημε, τὴν ἐκ τῆς ἐγγυητῆς τῷ Πύῤῥῳ γεγενημένην ὡς ἐξ ἑταίρας ἐκείνῳ οὖσαν ἐγγυᾶσθαι; καὶ οὐκ ἂν εἰσήγγελλες πρὸς τὸν ἄρχοντα κακοῦσθαι τὴν ἐπίκληρον ὑπὸ τοῦ εἰσποιήτου οὕτως ὑβριζομένην καὶ ἄκληρον τῶν [5] ἑαυτῆς πατρῴων καθιστα-

[1] τουσδὶ   [2] τι   [3] καὶ om.   [4] ἐνεγγύα   [5] αὐτῆς

superstes filium sibi arrogavit fratrem nostrum; quo facto negavit prolem sibi legitimam aliam esse. IDEM.

Ἀδελφιδῆς] Sic dedi de meo, pro vulgari ἀδελφῆς. *pro filia sororis suæ.* Corrigendum ita esse vulgatorum librorum h. l. vitium ex illis patet insequentibus τὸν ἐκείνης πατρῷον κλῆρον. quæ indicant, non de matre mulieris hic agi, sed de muliere ipsa. IDEM.

Διαδικασίας] Illa de contentione, qua certabatur, uter deberet hereditatem adire, Endiusne a Pyrrho adoptatus, an mulier, de cujus statu controversia agitabatur, essetne filia legitima, an spuria. Malim tamen ἐπιδικ. IDEM.

Λαθεῖν ἡμᾶς] Addendumne sit ἑαυτὸν ἐπιδικαζομένους, an satis sit illud subaudiri, in dubio relinquam. *se ignorasse quid ageretur, cum nos illam hereditatem curaremus a judicibus nobis adjudicari.* v. p. 70. 15. IDEM.

Ψεύδεσθαι] Aientes nempe, nobis adjudicatam esse hereditatem, quæ non fuisset. IDEM.

μένην; ἄλλως τε καὶ μόνων τούτων τῶν δικῶν ἀκινδύνων τοῖς διώκουσιν οὐσῶν, καὶ ἐξὸν τῷ βουλομένῳ βοηθεῖν ταῖς
45 ἐπικλήροις; οὔτε γὰρ ἐπιτίμιον ταῖς πρὸς τὸν ἄρχοντα εἰσαγγελίαις ἔπεστιν, οὐδ᾽ ἐὰν οὐδεμίαν τῶν ψήφων οἱ εἰσαγγείλαντες μεταλάβωσιν οὔτε πρυτανεῖα οὔτε παράστασις οὐδεμία τίθεται τῶν εἰσαγγελιῶν· ἀλλὰ τοῖς μὲν διώκουσιν ἀκινδύνως εἰσαγγέλλειν ἔξεστι, τῷ βουλομένῳ, τοῖς δ᾽ ἁλισκομένοις ἐσχάται τιμωρίαι ἐπὶ ταῖς εἰσαγγελίαις ἔπεισιν. [ἔπειτα εἰ ἦν ἐξ ἐγγυητῆς ἡ τούτου ἀδελφιδῆ τῷ ἡμετέρῳ θείῳ γεγενημένη, ἐπέτρεψεν ἂν Νικόδημος ὡς ἐξ ἑταίρας οὖσαν αὐτὴν ἐγγυᾶσθαι; καὶ γενομένων αὐτῶν οὐκ ἂν εἰσήγγελλε πρὸς τὸν ἄρχοντα ὑβρίζεσθαι τὴν ἐπίκληρον ὑπὸ τοῦ οὕτως ἐγγυήσαντος αὐτήν;] καὶ εἰ ἦν ἀληθῆ, ἃ νυνὶ τετόλμηκας μαρτυρῆσαι, παραχρῆμα εὐθὺς τότε ἐτιμωρήσω ἂν τὸν ἀδικοῦντα, ἢ καὶ ταῦτα λαθεῖν σεαυτὸν προσποιήση;
46 ἔπειτ᾽ οὐδ᾽ ἐκ τῆς ἐπιδοθείσης αὐτῇ προικὸς ᾔσθου; ὥστε καὶ δι᾽ αὐτὸ τοῦτο ἀγανακτήσαντι δήπου σοὶ εἰσαγγεῖλαι τὸν Ἔνδιον προσῆκεν, [1] εἰ αὐτὸς μὲν τριτάλαντον οἶκον ἔχειν ἠξίου ὡς προσῆκον αὐτῷ, τῇ δὲ γνησίᾳ οὔσῃ τρισχιλίας δραχμὰς προῖκα ἐπιδοὺς ἐκδοῦναι ἠξίωσεν ἄλλῳ. εἶτ᾽ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἀγανακτήσας εἰσήγγειλεν ἂν τὸν Ἔν-

[1] εἰ om.

Ἔπεστιν] Sic dedi de meo, pro vulgari ἔνεστι. Ita paulo post: ἔσχαται τιμωρίαι ἐπὶ ταῖς εἰσαγγελίαις ἔπεισι. Idem.

Τοῖς μὲν διώκουσιν — τῷ βουλομένῳ] Postrema hæc per epexegesin apposita sunt; vulgaris enim et plana constructio postulabat τῶν διωκόντων τῷ βουλομένῳ. Idem.

Ἔπειτα — ἐγγυήσαντος αὐτὴν] Totam hanc sententiam, ut supervacaneam et e præmissis perperam iteratam, cum quibus idem dicit, uncis inclusi. Idem.

Προσποιήσῃ] Π. ἐπροσποιήσω. H. Stephan. Si semel decreveras ita emendare, cur non potius προσεποιήσω dabas, quod saltim esset usitatius et analogiæ convenientius? Verum nil opus erat h. l. quicquam moveri. Bene habet vulgata. Reisk.

Ἤσθου] Subaudi σε [aut τὴν σὴν ἀδελφιδῆν] ἀδικεῖσθαι ὑπὸ τοῦ Ἐνδίου. Idem.

Προσῆκεν αὐτὸς] Interponendum est aut ὅτι, aut εἰ. Prius volebat etiam H. Stephanus. Idem.

Αὐτὸς μὲν — ἠξίωσεν ἄλλῳ] Cum liqueat ex p. 71. v. 11. decimam saltem τῶν πατρῴων partem dandam sorori fuisse a fratre in dotem, error est in τρισχιλίαις. Nam negat Isæus ex Endii persona dedisse se Philæ in dotem τὸ δέκατον μέρος τῶν πατρῴων, quia soror scilicet legitima non erat, sed notha. Quare ei in dotem dedisse non potest drachmas ter mille. Habebat enim Endius in bonis tria tantum talenta, sive octodecim millia drachmarum: ergo decima pars τοῦ τριταλάντου οἴκου, non sunt drachmæ ter mille, multo minus dos Philæ dicta. Præterea desponsatam ab Endio Philam docet, tanquam sororem notham e pellice susceptam a Pyrrho, idque probari et demonstrari contendit e dote, quam Philæ dixit dedit Endius p. 71. v. 17. ὁ μὲν τοίνυν - - - ἠγανάκτησεν οὐδέν. Itaque reponendum puto χιλίας δραχμάς. Tot enim drachmas dotem dixit dedit, quot nothis solvebantur e bonis paternis, mille nempe drachmæ [Harpocrat. in v. νοθεῖα]. *In Legg. Att.* l. vi. tit. ii. §. 1. Petit. Cf. Iac. Perizon. Dissert. ii. p. 124. Wesseling.

*διον οὗτος; καὶ μὰ Δία, εἴ γ' ἦν ἀληθὲς τὸ πρᾶγμα. οἶ-
μαι δὲ οὐδ' ἂν τὴν ἀρχὴν ἐκεῖνον οὐδ' ἄλλον δὲ τῶν εἰσποιή-
των οὐδένα οὕτως εὐήθη οὐδ' ἂν ὀλίγωρον τῶν νόμων τῶν
43. κειμένων γίνεσθαι, ὥσθ' ὑπαρχούσης γνησίας θυγατρὸς
τῷ τὸν κλῆρον καταλιπόντι ἑτέρῳ δοῦναι ταύτην ἀνθ' ἑαυ-
τοῦ. ἀκριβῶς γὰρ ᾔδει διότι τοῖς γε ἐκ τῆς γνησίας θυγα-
τρὸς παισὶ γεγονόσιν ἁπάντων τῶν παππῴων κληρονομία
προσήκει. εἶτα εἰδὼς ἄν τις ταῦτα ἑτέρῳ παραδοίη τὰ αὑ-
τοῦ, καὶ ταῦτα τηλικαῦτα ὄντα ὅσων ἠμφισβήτησαν οὗτοι;
δοκεῖ δ' ἄν τις ὑμῖν οὕτως ἀναιδὴς ἢ τολμηρὸς εἰσποίητος
γενέσθαι, ὥστε μηδὲ τὸ δέκατον μέρος ἐπιδοὺς ἐκδοῦναι τῇ 47
γνησίᾳ θυγατρὶ τῶν πατρῴων; γενομένων δὲ τούτων δοκεῖ
ἂν ὑμῖν ὁ θεῖος ἐπιτρέψαι, ὁ ἐγγυῆσαι μεμαρτυρηκὼς αὐτῆς
τὴν μητέρα; ἐγὼ μὲν γὰρ οὐ νομίζω, ἀλλὰ καὶ ἠμφισβή-
τησεν ἂν τοῦ κλήρου καὶ διεμαρτύρησε καὶ εἰσήγγειλεν ἂν
πρὸς τὸν ἄρχοντα, καὶ ἄλλο εἴ τι ἦν ἰσχυρότερον τούτων,
ἅπαντ' ἂν διεπράξατο. ὁ μὲν τοίνυν Ἔνδιος ὡς ἐξ ἑταίρας
οὖσαν [1] ἐνεγύησεν, ἥν φησιν ἀδελφιδῆν Νικόδημος εἶναι αὑτῷ·
οὗτος δὲ οὔτε τῷ Ἐνδίῳ τοῦ Πύῤῥου κλήρου ἀμφισβητῆσαι
ἠξίωσεν, οὔτ' ἐγγυήσαντα τὴν ἀδελφιδῆν [2][ὡς] οὖσαν ἐξ ἑταί-
ρας εἰσαγγεῖλαι πρὸς τὸν ἄρχοντα ἠξίωσεν, οὔτ' ἐπὶ τῇ δο-
θείσῃ προικὶ αὐτῇ ἠγανάκτησεν οὐδὲν, ἀλλὰ πάντα ταῦτα 48
εἴασε γενέσθαι. οἱ δὲ νόμοι περὶ ἁπάντων διορίζουσι τούτων.
ἀναγνώσεται οὖν πρῶτον ὑμῖν τὴν περὶ τῆς ἐπιδικασίας τοῦ*

[1] ἐνεγγύησεν

[2] [ὡς] om.

Ἀνθ' ἑαυτοῦ] Id est, *ἀντὶ τοῦ λαβεῖν αὐτὸς αὐτήν*. Reisk.

Μηδὲ τὸ δέκατον μέρος] Non concilio locum hunc cum illo, qui p. 70. 19. legitur, ubi Endius sororem spuriam Xenocli in matrimonium elocans, dicitur ei dotis loco termille drachmas, seu semitalentum addidisse. Jam universa hereditas erat *τριτάλαντος* trium talentorum, quod sæpe numero hac in oratione inculcatur. Ergo detractum tribus talentis unum semitalentum, non est decima pars, sed sexta. Ergone pro *δέκατον* leg. est *ἕκτον*. Verum ipsam adeo sextam partem negat ei datam. Ergo minus quam sextam dedit. Ergo non *τρισχιλίας δραχμὰς*, sed forsitan *χιλίας*. quæ summa ad totam substantiam se habet, ut 1 ad 18. Et profecto semitalentum erat dos pro filiabus ingenuis mediocris fortunæ sat splendida. Ut parum absim a suspicando *δέκατον* h. l. bene habet, sed paulo ante pro *τρισχιλίας* leg. esse solummodo *χιλίας*. Debebat utique in dote danda discrimen observari inter filias ingenuas et spurias. Idem.

Καὶ εἰσήγγειλεν ἂν πρὸς τὸν ἄρχοντα] *et injuriarum postulasset Endium apud archontem eponymum* (nam apud hunc *λαγχάνονται δίκαι ὀρφανῶν, κλήρων, καὶ ἐπικλήρων*), eo quod contumelia affecisset Philen, quæ et legitima filia atque unica Pyrrhi heres esset: id docent quæ paulo ante dixerat p. 42. 33. ed. Steph. *ἔπειτα εἰ ἦν - - - αὐτήν*. *In Legg. Att.* l. vi. tit. vi. §. 3. Petit.

Ἄλλῳ] Π. ἄλλο. H. Stephan.

Οὖσαν] Fort. *ὡς οὖσαν*. Reisk.

κλήρου μαρτυρίαν πάλιν, ἔπειτα τὴν περὶ τῆς ἐγγυήσεως τῆς γυναικός. ἀναγίνωσκε αὐτοῖς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ἀνάγνωθι [1] δὴ καὶ τοὺς νόμους.

ΝΟΜΟΙ.

λάβε δὴ καὶ τὴν τούτου μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

49 πῶς οὖν τις σαφέστερον [2] ἐξελέγχει ψευδομαρτυριῶν διώκων ἢ ἔκ τε τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς τούτοις ἐπιδεικνύων καὶ ἐκ τῶν νόμων ἁπάντων τῶν ἡμετέρων;

θ′. Περὶ μὲν οὖν τούτου σχεδὸν εἴρηται τὰ πολλά· σκέψασθε δὲ καὶ περὶ [3] τοῦ ἔχοντος τὴν ἀδελφιδῆν τὴν τούτου γυναῖκα, ἐὰν ἄρα τι γένηται καὶ ἐκ τούτου τεκμήριον ὡς ἔστι ψευδῆ τὰ μεμαρτυρημένα Νικοδήμῳ. ὡς μὲν οὖν [4] ἐνεγυήσατο καὶ ἔλαβεν ὡς οὖσαν ἐξ ἑταίρας τὴν γυναῖκα, ἐπιδέδεικται καὶ μεμαρτύρηται· ὡς δ' ἀληθὴς ἡ μαρτυρία ἐστὶν αὕτη, ὁ Ξενοκλῆς αὐτὸς ἔργῳ οὐκ ὀλίγον χρόνον ἤδη [ἀληθῆ ταῦτα] μεμαρτύρηκε. δῆλον γὰρ ὅτι εἰ μὴ [5] ἐνεγεγύητο παρὰ τοῦ Ἐνδίου ὡς ἐξ ἑταίρας οὖσαν τὴν γυναῖκα, ὄντων αὐτῷ παίδων ἤδη τηλικούτων ἐκ τῆς γυναικὸς, ζῶντι ἂν τῷ Ἐνδίῳ ἠμφισβήτησε περὶ τῆς γνησίας θυγατρὸς τῶν πα-
50 τρῴων, ἄλλως τε καὶ παρεσκευασμένος μὴ ὁμολογεῖν τὴν τοῦ

[1] δὴ om. [2] ἐξελέγχοι [3] μὲν τοῦ [4] ἐνεγγυήσατο [5] ἐγγεγύητο

Πάλιν] Nam jam antea recitatum fuerat hoc testimonium p. 69. 13. Idem.

Τῆς γυναικὸς] Philæ puta, sive Clearetæ, quodcunque ille nomen fuit. quod scil. Endius hanc mulierem, ut sororem suam, sed spuriam, Xenocli nuptui elocarit. Idem.

Μαρτυρία] Malim in plurali μαρτυρίαι. Sunt enim, quæ hic recitantur, duo testimonia, alterum, quod Nicodemus passus sit Endium Pyrrhi hereditatem, ceu filium legitime adoptatum, adire, neque contradixerit judicum sententiæ, qua Endio, ut soli legitimo heredi, hereditatem illam adjudicarant: alterum quod Endius Xenocli elocarit mulierem, quam sororem suam, sed spuriam, diceret esse. Idem.

Μαρτυρία] Hoc est illud testimonium, jam ante bis recitatum, supra quo tota hæc versatur actio, quo Nicodemus confirmarat, sororem suam Pyrrho legitime desponsam matrem familias fuisse. Idem.

Τούτου] De hoc Nicodemo, et adversus eum. Idem.

Τὰ πολλὰ] Subaudi ἃ εἶχον εἰπεῖν. Bene si habet, æquivalet τῷ, τὰ πλεῖστα. Idem.

Περὶ μὲν] Latet in particula μὲν sine dubio vitiosa nomen Xenoclis, neque dubito leg. esse: περὶ Ξενοκλέους τοῦ ἔχοντος. Ab actione adversus Nicodemum et ab argumentis causæ suæ ab eo repetitis, transit nunc ad argumenta a Xenocle repetita. Idem.

Ἀληθῆ ταῦτα] Suspicabar aliquando hæc duo vocabula in unum ἀληθεστάτῳ, vel ἀληθέστατα, adverbialiter, esse contrahenda. Postmodum autem visum fuit ea potius uncis includere, ut inducenda et exterminanda. Idem.

Παρασκευασμένος] Ambigo utrum rectius

Ἐνδίου ποίησιν τῷ Πύῤῥῳ γενέσθαι· ὡς δὴ οὐχ ὁμολογῶν
[1]πῶς ἐπεσκήπτετο τοῖς μεμαρτυρηκόσιν ἐπὶ τῇ διαθήκῃ τοῦ
Πύῤῥου παραγενέσθαι. καὶ ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται
ὑμῖν τὴν μαρτυρίαν τὴν μαρτυρηθεῖσαν. ἀναγίνωσκε αὐτοῖς.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ἀλλὰ μὴν κἀκεῖνό γε δῆλον, ὡς [οὐχ] ὁμολογοῦσι τὴν
τοῦ Ἐνδίου ποίησιν ὑπὸ τοῦ Πύῤῥου γενέσθαι. οὐ γὰρ ἂν
ὑπερβάντες τὸν τελευταῖον τοῦ οἴκου γεγενημένον κληρονό-
μον ὑπὲρ τῆς γυναικὸς τοῦ Πύῤῥου κλήρου λαχεῖν τὴν λῆξιν 51
ἠξίωσαν οὗτοι. ὁ μὲν γὰρ Πύῤῥος πλείω ἢ εἴκοσιν ἔτη τετε-
λεύτηκεν ἤδη, ὁ δὲ Ἔνδιος τοῦ Μεταγειτνιῶνος μηνὸς πέρυ-
σιν, ἐν ᾧ ἔλαχον τοῦ κλήρου τὴν λῆξιν τρίτῃ ἡμέρᾳ εὐθέως
οὗτοι. ὁ δὲ νόμος πέντε ἐτῶν κελεύει δικάσασθαι τοῦ κλή-
ρου, ἐπειδὰν τελευτήσῃ ὁ κληρονόμος. οὐκοῦν δυοῖν τὰ ἕτερα
προσῆκε τῇ γυναικὶ, ἢ ζῶντι τῷ Ἐνδίῳ ἀμφισβητῆσαι τῶν
πατρῴων, ἢ ἐπειδὴ τετελευτηκὼς ἦν ὁ εἰσποίητος, τῶν τοῦ
ἀδελφοῦ τὴν ἐπιδικασίαν ἀξιοῦν ποιεῖσθαι· ἄλλως τε καὶ
εἰ, ὡς φασὶν οὗτοι, [2]ἠγγυήκει αὐτὴν τῷ Ξενοκλεῖ ὡς γνη-
σίαν ἀδελφὴν οὖσαν [3]αὐτοῦ. ἀκριβῶς γὰρ ἐπιστάμεθα πάν-
τες, ὅτι ἀδελφῶν μὲν κλήρων ἐπιδικασία πᾶσίν ἐστιν
[4]ἡμῖν· ὅτῳ δὲ [5]γόνῳ γεγόνασι γνήσιοι παῖδες, οὐδενὶ ἐπιδι- 52

[1] [πῶς] [2] ἐγγυήκει [3] αὐτῷ [4] ὑμῖν [5] μόνῳ

interpreter, *præsertim qui paratus esset,* vel, ita se comparasset — an, *pr. qui* a Nicodemo et ejus factione *impulsus et subornatus esset.* Idem.

Πῶς] Delendum videtur, aut cum πᾶσιν mutandum. Idem.

Τὴν μαρτυρίαν τὴν μαρτυρηθεῖσαν] Subaudi ὑπὸ τῶν μεμαρτυρηκότων ἑαυτοὺς παραγενέσθαι Πύῤῥῳ διατιθεμένῳ. Idem.

Κἀκεῖνο] Aut κἀκείνῳ leg. videtur, id est ἐν κἀκείνῳ, aut, quod ad sententiam eandem redit, ἐκ κἀκείνου. Idem.

Οὐχ] Uncis inclusi, suspicans aut plane delendum esse, ut sententiæ repugnans, aut cum οὗτοι mutandum. Idem.

Οὐ γὰρ ἂν] Subaudi εἰ οὐχ ὡμολόγουν. Idem.

Κληρόνομον] Post κληρονόμον videtur νῦν deesse. Inspice insequentia, quæ me hanc in suspicionem induxerunt. Idem.

Τρίτῃ ἡμέρᾳ εὐθέως] Subaudi μετὰ τὴν Ἐνδίου τελευτήν. Idem.

Ὁ κληρονόμος] Imo vero ὁ κληροδότης. Non Endius hic designatur, h. e. heres, sed Pyrrhus, legator hereditatis. Idem.

Τῶν τοῦ ἀδελφοῦ] Non Pyrrhi hereditatem petere, sed Endii, utpote quæ sola soror esset ejus, nullo præter ipsam alio neque fratre, neque sorore ei relicta. Idem.

Καὶ ὡς] Π. καὶ εἰ ὡς. H. Stephan.

Ἐγγυήκει] Endius puta. Rursus hic admonet Stephanus, ut jam antea fecerat, leg. esse ἐγγεγυήκει. quod in dubio relinquam. Reisk.

Ὑμῖν] Imo vero ἡμῖν. Idem.

Μόνῳ] Obscure et perplexe sententiam hoc modo prodidit, vel adumbravit magis quam expressit, quæ planius et dilucidius ad hunc modum enuntietur: εἰ δέ τῳ εἰσὶ παῖδες γνήσιοι, τούτοις μόνοις οὐ προσήκει ἐπιδικάζεσθαι, vel ἐπὶ τούτοις μόνοις χώραν οὐκ ἔχει ἡ ἐπιδικασία: *liberi autem si cui sunt rite quæsiti, necesse non est neque convenit, ut hi super hereditate paterna cum*

κάζεσθαι τῶν πατρῴων προσήκει. καὶ περὶ τούτων οὐδένα
λόγον λεχθῆναι δεῖ· ἅπαντες γὰρ ὑμεῖς καὶ οἱ ἄλλοι πολῖ- 44. 1
ται ἀνεπίδικα ἔχουσι τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι πατρῷα. οὗτοι
τοίνυν εἰς τοῦτο τόλμης ἀφιγμένοι εἰσὶν, ὥστε τῷ μὲν εἰσ-
ποιήτῳ οὐκ ἔφασαν ἐπιδικάσασθαι προσήκειν τῶν δοθέν-
των, τῇ δὲ Φίλῃ, ἥν φασι θυγατέρα γνησίαν τῷ Πύῤῥῳ
καταλελεῖφθαι, λαχεῖν τοῦ κλήρου τοῦ πατρῴου [1] τὴν λῆ-
ξιν ἠξίωσαν. καίτοι — ὅπερ εἶπον καὶ πρότερον — ὅσοι
μὲν καταλίπωσι γνησίους παῖδας ἐξ αὑτῶν, οὐ προσήκει
τοῖς παισὶν ἐπιδικάσασθαι τῶν πατρῴων· ὅσοι δὲ διαθήκαις
αὐτοὶ εἰσποιοῦνται, τούτοις ἐπιδικάζεσθαι προσήκει τῶν
δοθέντων. τοῖς μὲν γὰρ, ὅτι γόνῳ γεγόνασιν, οὐδεὶς ἂν δή-
που ἀμφισβητήσειε περὶ τῶν πατρῴων· πρὸς δὲ τοὺς εἰσ-
53 ποιήτους ἅπαντες οἱ κατὰ γένος προσήκοντες ἀμφισβητεῖν
ἀξιοῦσιν. ἵνα οὖν μὴ παρὰ τοῦ ἐντυχόντος τῶν κλήρων αἱ
λήξεις τοῖς ἀμφισβητεῖν βουλομένοις γίγνωνται, καὶ μὴ ὡς
ἐρήμων τῶν κλήρων ἐπιδικάζεσθαί τινες τολμῶσι, τούτου
ἕνεκα τὰς ἐπιδικασίας οἱ εἰσποίητοι πάντες ποιοῦνται. μη-
δεὶς οὖν ὑμῶν [2] ἡγείσθω, εἰ ἐνόμιζε γνησίαν εἶναι τὴν ἑαυτοῦ
γυναῖκα Ξενοκλῆς, λαχεῖν ἂν ὑπὲρ αὐτῆς τὴν λῆξιν τοῦ
κλήρου τοῦ πατρῴου, ἀλλ' ἐβάδιζεν ἂν ἡ γνησία εἰς τὰ ἑαυ-
τῆς πατρῷα, καὶ εἴ τις αὐτὴν ἀφῃρεῖτο ἢ ἐβιάζετο, ἐξῆγεν
ἂν ἐκ τῶν πατρῴων, καὶ οὐκ ἂν ἰδίας μόνον δίκας ἔφευγεν ὁ
54 βιαζόμενος, ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ εἰσαγγελθεὶς εἰς τὸν ἄρχον-

[1] τὴν λῆξιν om. [2] ἡγείσθω om.

aliis in jure certent, eamve sibi curent a judicibus adjudicari. Ejusmodi actio plane in ejusmodi causa locum non habet. Vel sic poterat dicere: ὅτῳ δὲ γνήσιοι παῖδες εἰσὶ, τούτου μόνου ὁ κλῆρός ἐστιν ἀνεπιδικάσιμος. Verumtamen dubium nullum superest Isæum h. l. ita, ut in libris prostat, reliquisse. Idem.

Οὐδενὶ] Subaudi τούτων. Idem.

Παρὰ τοῦ ἐντυχόντος] *ab obvio quoque.* rarius ita usurpant. vulgatius est παρὰ τοῦ τυχόντος. neque tamen ideo verbum compositum h. l. damnem. Idem.

Τοῖς ἀμφισβητεῖν βουλομένοις] Id est, τοῖς κληρονομεῖν β. *hereditatem petentibus.* Nam quicunque hereditatem in jure petit, ἀμφισβητεῖ ὑπὲρ αὐτῆς, *contendit super ea cum aliis.* Idem.

Μηδεὶς οὖν ὑμῶν] Post hæc verba Scaliger addi vult ὑπολαμβανέτω. quod si probatur, subaudiendum ad λαχεῖν ἂν erit αὐτόν. Potest hoc aut οἰήσεται interea teneri, donec e melioribus atque integrioribus codicibus certiora discamus, unde loci hujus, quem hiulcum esse constat, lacuna expleatur. Mihi visus aliquando fuit Isæus ad hunc ferme modum dedisse: μηδεὶς οὖν ὑμῶν οὕτως ἐμοὶ δοκεῖ ἀναίσθητος εἶναι, ὥστε οἴεσθαι, εἰ ἐνόμιζε — λαχεῖν ἂν αὐτὸν ὑπὲρ αὐτῆς. Taylor in libro Tophanis ad ὑμῶν adscriptum reperit νομίζοι. Idem.

Λαχεῖν ἂν] Π. λαχεῖν ἂν ἠθέλησεν. Ἢ λαχεῖν ἂν ἐκέλευσεν. H. Stephan.

Εἰς τὸν ἄρχοντα] Malo habet sine dubio præpositio, repetita perperam e fine vocabuli proximi εἰσαγγελθείς. Suffice aut ὡς, aut πρός. V. p. 80. 2. Reisk.

τα ἐκινδύνευεν ἂν περὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς οὐσίας ἁπάσης τῆς ἑαυτοῦ.

ι΄. Ἔτι δ᾽ ἂν [1]πρότερον τοῦ Ξενοκλέους οἱ τοῦ Πύῤῥου θεῖοι, εἰ ᾔδεσαν γνησίαν θυγατέρα τῷ ἑαυτῶν ἀδελφιδῷ καταλειπομένην καὶ ἡμῶν μηδένα λαμβάνειν ἐθέλοντα αὐτὴν, οὐκ ἄν ποτε ἐπέτρεψαν Ξενοκλέα, τὸν μηδαμόθεν μηδὲν γένει προσήκοντα Πύῤῥῳ, λαβόντα ἔχειν τὴν κατὰ γένος προσήκουσαν αὐτοῖς γυναῖκα. ἦ δεινόν γ᾽ ἂν εἴη. τὰς μὲν ὑπὸ
τῶν [2]πατέρων ἐκδοθείσας καὶ συνοικούσας ἀνδράσι γυναῖ- 55
κας, περὶ ὧν τίς ἂν ἄμεινον ἢ ὁ πατὴρ βουλεύσαιτο; καὶ τὰς οὕτω δοθείσας, ἂν ὁ πατὴρ αὐτῶν [3]τελευτήσῃ μὴ κα-
ταλιπὼν αὐταῖς γνησίους ἀδελφοὺς, τοῖς ἐγγύτατα γένους 56
ἐπιδίκους ὁ νόμος εἶναι κελεύει, καὶ πολλοὶ συνοικοῦντες ἤδη ἀφῄρηνται τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας. εἶτα τὰς μὲν ὑπὸ τῶν [2]πατέρων ἐκδοθείσας διὰ τὸν νόμον ἐξ ἀνάγκης ἐπιδίκους εἶναι προσήκει· Ξενοκλεῖ δὲ ἄν τις [4]τόδ᾽ ἐπέτρεψε τῶν τοῦ Πύῤῥου θείων, εἰ ἦν γνησία θυγάτηρ ἐκείνῳ καταλειπομένη,

[1] πρότεροι [2] πατρῴων [3] τελευτήσαι [4] τῷδ᾽

Πρότεροι] Sic dedi de meo pro vulgari πρότερον, subaudi ὄντες. quod addere ausus non fui, tametsi addendum necessario videtur. avunculi Pyrrhi, cum essent jure propiores, quam Xenocles, jure puta Pyrrhi filiam in matrimonium ducendi. Idem.

Εἴη τὰς] Stephanus εἰ interponendum esse arbitratur. Ego satis esse censeo, ut puncto interponendo insequentia ab antecedentibus dispescantur. De formula δεινόν γ᾽ ἂν εἴη sic abrupta et singularem per se sententiam efficiente, dixi jam ad Lysiam. Proferenda est cum gestu mirantis et stomachantis. Idem.

Πατρῴων] Et hic, et paulo post versu antep. ubi idem vocabulum recurrit, leg. esse πατέρων et ratiocinium docet, colligit enim orator a majori ad minus, et additum illud enthymema περὶ ὧν τις ἂν ἄμεινον ἢ ὁ πατὴρ βουλεύσαιτο. quod ὁ πατὴρ prorsus absurdum et abhorrens esset futurum, si πατρῴων recte haberet. Ratiocinatur sic: Jus Atticum sic præcipit de hereditatibus et matrimoniis filiarum. Si pater decesserit, relicta alia nulla prole præter unam filiam, quæ filia ab ipso patre adhuc superstite alicui nuptui elocata fuerit; ut ea filia maritum, quem habet, ab ipso patre sibi datum, relinquat, et in manum ejus conveniat, qui sanguine ipsi sit proximus; et si ille nolit habere, ut ea nubat illi, qui secundum istum sanguine sit proximus. Quod si ergo matrimonia ab ipsis patribus commissa (tametsi nemo est alius, qui videatur puellis melius consulere aut posse, aut velle), tamen a jure in ejusmodi causa rescinduntur, quanto minus avunculi Pyrrhi poterant defugere necessitatem filiam Pyrrhi ducendi. Etiamsi voluissent eam Xenocli elocare, tamen non poterant id facere, quippe prorsus ab isto genere alieno, sed ipsi debuissent eam ducere. Idem. Sic quoque Petitus in Leg. Att. l. vi. tit. i. §. 11. et Heraldus Anim. ad Jus A. et R. l. iii. c. 15. §. 4.

Καὶ τὰς οὕτω δοθείσας] Quid hæc sibi verba velint in ista compositione, hoc est, post illa ὑπὸ τῶν πατέρων ἐκδοθείσας, haud liquet. Præterea de filiabus elocandis aut elocatis matrimonio non usurpatur simplex δοθῆναι, sed compositum ἐκδοθῆναι. Penes me quidem dubium nullum est Isæum dedisse: καὶ τὰς οὔπω ἐκδοθείσας. Filiabus jam a patribus matrimonio elocatis adjungit τὰς οὔπω ἐκδοθείσας, *filias nondum elocatas*, seu virgines, scil. eo tempore quo pater e vivis excessit. Reisk.

Τελευτήσαι] Sic de meo dedi pro participio τελευτήσας, *ubi pater decesserit.* Taylor in libro Tophanis reperit τελευτήσῃ. Idem.

λαβόντα ἔχειν τὴν κατὰ γένος προσήκουσαν αὐτοῖς γυναῖκα, καὶ τοσαύτης οὐσίας τοῦτον καταστῆναι κληρονόμον ἀνθ' ἑαυτῶν; μὴ νομίσητε ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες. οὐδεὶς γὰρ [1]ἀνθρώπων μισεῖ τὸ λυσιτελοῦν, οὐδὲ περὶ πλείονος τοὺς ἀλλοτρίους ἑαυτοῦ ποιεῖται. ἐὰν οὖν προφασίζωνται διὰ τὴν τοῦ Ἐνδίου ποίησιν μὴ ἐπίδικον εἶναι τὴν γυναῖκα, καὶ
57 διὰ ταῦτα μὴ φῶσιν ἀμφισβητῆσαι αὐτῆς, πρῶτον μὲν ἐκεῖνα αὐτοὺς ἐρέσθαι χρὴ, εἰ ὁμολογοῦντες τὴν τοῦ Ἐνδίου ποίησιν ὑπὸ τοῦ Πύῤῥου γενέσθαι ἐπεσκημμένοι εἰσὶ τοῖς μεμαρτυρηκόσι ταῦτα· εἶτα [2][τί] παρελθόντες τὸν τελευταῖον τοῦ οἴκου γεγενημένον κληρονόμον τοῦ Πύῤῥου [3]κλήρου τὴν λῆξιν λαχεῖν ἠξίωσαν παρὰ τὸν νόμον, πρὸς δὲ τούτοις ἐκεῖνο αὐτοὺς ἔρεσθε, εἴ τις τῶν γνησίων [4]αὑτοῦ ἐπιδικάζεσθαι ἀξιοῖ. ταῦτα πρὸς τὴν ἀναίδειαν αὐτῶν
58 πυνθάνεσθε. ὡς δ' ἦν ἐπίδικος ἡ γυνὴ, εἴπερ γνησία [5]καταλειφθείη, ἐκ τῶν νόμων σαφέστατα μαθεῖν ἐστὶ τοῦτο. ὁ γὰρ νόμος διαῤῥήδην λέγει ἐξεῖναι διαθέσθαι ὅπως ἂν ἐθέλῃ τις τὰ αὑτοῦ, ἐὰν μὴ παῖδας γνησίους καταλίπῃ ἄῤῥενας· ἂν δὲ θηλείας καταλίπῃ, [6]σὺν ταύταις. οὐκοῦν

[1] ἄλλως περὶ πλείονος ἑαυτοῦ [2] [τί] om. [3] κλήρου om.
[4] τῶν αὐτοῦ [5] κατελείφθη [6] ἐπὶ

Καταστῆναι] Sic dedi de meo, pro vulgari καταστῆσαι. Suspicabar aliquando de καταστήσαι penacute, quæ est tertia persona optativi aor. I. *constituisset*. et bene conveniret sententiæ. verum eo admisso, debuisset orator paulo ante, non ἐπέτρεψε, sed ἐπιτρέψαι item in optativo dixisse. Aut, si ibi ἐπέτρεψε bene haberet, etiam hic debuisset κατέστησε usurpasse. In hac ambiguitate facillimum factu visum fuit σ cum ν permutare, h. e. καταστῆναι, exhibere — avunculorum quisquam permisisset hunc Xenoclem compotem fieri tantæ substantiæ? Quod autem v. θεῖοι per *avunculos* reddo, non *patruos*, induxit me locus, qui p. 78. 4. legitur. ubi vide. IDEM.

Ἀνθ' ἑαυτῶν] Imo vero ἀνθ' ἑαυτοῦ. ab illa præmissa Ξενοκλεῖ δ' ἄν τις ἐπέτρεψε τῶν τοῦ Πύῤῥου θείων. IDEM.

Φῶσιν] Avunculi Pyrrhi puta. IDEM.

Ταῦτα] Subaudi γενέσθαι. adoptationem Endii puta. IDEM.

Εἶτα παρελθόντες] Aut εἰ, aut potius τί, *cur*, est interponendum. IDEM.

Τῶν γνησίων τῶν αὐτοῦ] Posteriorem articulum, qui vulgatis deest, de meo addidi, ut in τῶν γνησίων subauditur παίδων, ita in τῶν αὐτοῦ subauditur χρημάτων vel ὑπαρχόντων. *ecquis liberorum legitime natorum contendat in jure de bonis quæ de jure ipsius sunt?* Duo diversi sunt hi genitivi; prior aptus est e τις, posterior ex ἐπιδικάζεσθαι. Nullus legitimorum exspectat donec bona paterna sibi a judicibus adjudicentur, sed ipse ultro, protinus ab excessu patris eorum possessionem capessit. IDEM.

Ὡς δ' ἦν] Taylor in libro Tophanis reperit ὡς δ' οὐκ ἦν. quod non commemorassem, nisi legem hanc mihi scripsissem, ut nil eorum, quæ in schedis Tayloranis reperissem, omitterem, excludendæ calumniæ ergo. Nam extra controversiam est, quisquis ille fuit vir doctus, qui οὐκ istud intrusum ivit, eum a vero et ab oratoris sententia toto cœlo aberrasse. IDEM.

Ἐπὶ ταύταις] Scil. ἐξεῖναι διαθέσθαι τὰ ἑαυτοῦ. *licere testamentum facere in eoque bona sua cui velit donare.* sed hic ut una quoque rationem filiarum habeat, et quibus bona deleget, iisdem una quoque filias deleget in matrimonio habendas.

μετὰ τῶν θυγατέρων ἔστι δοῦναι καὶ διαθέσθαι τὰ αὑτοῦ·
ἄνευ δὲ τῶν γνησίων θυγατέρων οὐχ οἷόν τε οὔτε ποιήσα-
σθαι οὔτε δοῦναι οὐδενὶ οὐδὲν τῶν ἑαυτοῦ. οὐκοῦν εἰ μὲν
ἄνευ τῆς γνησίας θυγατρὸς τὸν Ἔνδιον Πύῤῥος ἐποιεῖτο υἱὸν
αὑτῷ, ἄκυρος ἂν ἦν αὐτοῦ ἡ ποίησις κατὰ τὸν νόμον· εἰ δὲ
τὴν θυγατέρα ἐδίδου καὶ ἐπὶ τούτῳ ποιησάμενος κατέλι-
45. 1 πε, πῶς ἂν ὑμεῖς ἐπετρέψατε ἐπιδικάζεσθαι, τὼ τοῦ Πυῤ- 59
ῥου θείω, τὸν Ἔνδιον τοῦ Πύῤῥου κλήρου ἄνευ τῆς γνησίας
θυγατρὸς, εἰ ἦν ἐκείνῳ; ἄλλως τε εἰ [1] καὶ ἐμαρτυρήσατε
ὡς ἐπέσκηψεν ὑμῖν ὁ ἀδελφιδοῦς ἐπιμελεῖσθαι τούτου τοῦ
παιδίου, ἀλλ' ὦ 'γαθὲ, τοῦτο μὲν καὶ λαθεῖν φήσαιτ' ἂν
ὑμᾶς· ὅτε δ' [2] ἐνεγύα καὶ ἐξεδίδου ὁ Ἔνδιος, τῇ γυναικὶ
ἐπετρέπετε ὑμεῖς οἱ θεῖοι τὴν τοῦ ἀδελφιδοῦ τοῦ ὑμετέρου 60
αὐτῶν ὡς ἐξ ἑταίρας οὖσαν ἐκείνῳ ἐγγυᾶσθαι, ἄλλως τε
καὶ παραγενέσθαι φάσκοντες, ὅτε ὁ ἀδελφιδοῦς ὑμῶν [3] ἐνε-
γυᾶτο τὴν μητέρα τὴν ταύτης, κατὰ νόμους ἕξειν γυναῖ-
κα, ἔτι δὲ καὶ ἐν τῇ δεκάτῃ [4] τῇ ταύτης κληθέντες συν-
εστιᾶσθαι· πρὸς δὲ τούτοις — τουτὶ γὰρ τὸ δεινόν ἐστιν —

[1] καὶ om. [2] ἐνεγγύα [3] ἐνεγγυᾶτο [4] τῇ om.

Ipsemet orator hanc legem in continenti sic interpretatur: *μετὰ τῶν θυγατέρων ἐστὶ δοῦναι καὶ διαθέσθαι*. Qui ergo hereditatem adire cupiebat, ei una quoque filia legatoris erat domum ducenda. Alterum sine altero habere non licebat. Idem.

Ποιήσασθαι] Sententia hæc est: si cui filia legitima est, idemque filium adoptare vult aliunde, facere id ei non licet, nisi si filius adoptatus sororem hanc suam adventitiam in matrimonium ducat. Idem.

Ἄνευ τῆς θυγατρὸς] Si Pyrrhus, habens filiam rite natam, illa filia spreta, posthabita, præterita, et dissimulatione transmissa. Idem.

Ἐπὶ τούτῳ] Aut *post hoc factum*, aut *sub hac conditione*, ut scil. filius adoptatus filiam patris adoptivi sibi datum acciperet et pro uxore haberet. Redibit ergo τούτῳ ad rem designatam. Malim tamen ἐπὶ ταύτῃ, ut paulo ante in formula legis erat ἐπὶ ταύταις, *sub conditione filiæ*, h. e. ut cum bonis etiam filiam aufferret, sin autem hanc recusaret, ut etiam illis careret. Idem.

Τὼ — θείω] Sic de meo dedi, dativis τῷ — θείῳ sufficiens vocativos numeri dualis. *vos duo avunculi Pyrrhi*. Idem.

Ἄλλως τε εἰ] Num ἄλλως τε καὶ εἰ. sic certe loqui solent. Idem est ac si dixisset: *ἄλλως τε καὶ εἰ ἐπέσκηψεν ὑμῖν Πύῤῥος (ὥς γε ἐμαρτυρήσατε αὐτὸν ὑμῖν ἐπισκῆψαι τελευτῶντα). præsertim si Pyrrhus moriens vobis mandavit (id quod eum mandasse vos testati estis)*. Idem.

Ὦ 'γαθὲ] Tametsi duos alloquitur, singularem tamen usurpat, quod hac in formula loquendi perinde usitatum est, atque est φέρε cum plurali. Idem.

Τῇ γυναικὶ] Philæ. Cohæret hic dativus cum ἐπετρέπετε, nam si cum ἐξεδίδου cohæreret, deberet τὴν γυναῖκα dixisse, et pro ἐγγυᾶσθαι, item ἐγγυᾶν. Propterea Ἔνδιος separavi a τῇ γυναικὶ commate interponendo. Taylor in Tophanis libro etiam reperit τὴν γυναῖκα, ut aliquando suspicabar leg. esse. Sed redii ab illo errore. Idem.

Τοῦ ἀδελφιδοῦ τοῦ ὑμετέρου] *vestri e sorore vestra nepotis*, Pyrrhi puta. Sic dedi de meo pro vulgati *τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ἡμετέρου. fratris nostri*. Idem.

Οὖσαν] Id est, γεγεννημένην. Idem.

Ἐκείνῳ] *illi*, Pyrrho puta. Idem.

Συνεστιᾶσθαι] Pendet hic infinitivus e præmisso φάσκοντες. malim tamen *συνειστιᾶσθαι*, in infinit. præteriti passivi, quod hic deponentialiter, seu in significatu activo, accipiendum, *coepulatos esse*. Idem.

ἐπισκῆψαι φάσκοντες ὑμῖν τὸν ἀδελφιδοῦν ἐπιμελεῖσθαι τούτου τοῦ παιδίου, οὕτως ἐπεμελήθητε ὥστ᾽ ἐᾶσαι ὡς ἐξ ἑταίρας οὖσαν αὐτὴν ἐγγυᾶσθαι, ἄλλως τε καὶ ἔχουσαν τοὔνομα τῆς ὑμετέρας αὐτῶν ἀδελφῆς, ὡς ἐμαρτυρεῖτε.

ια΄. Ἐκ τοίνυν τούτων, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ
61 πράγματος ῥᾴδιόν ἐστι γνῶναι ὅσον ἀναισχυντότατοι ἀνθρώπων εἰσὶν οὗτοι. τίνος γὰρ ἕνεκα, εἰ ἦν γνησία θυγάτηρ τῷ ἡμετέρῳ θείῳ καταλειπομένη, ποιησάμενος ὁ θεῖος κατέλιπε τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν υἱὸν ἑαυτῷ; πότερον, ὅτι προσήκοντες αὐτῷ ἐγγυτέρω γένους ἡμῶν ἦσαν ἄλλοι, οὓς βουλόμενος τὴν ἐπιδικασίαν τῆς θυγατρὸς ἀποστερῆσαι ἐποιεῖτο τὸν ἀδελφὸν υἱὸν αὑτῷ; ἀλλ᾽ οὔτε ἐγένετο οὔτ᾽ ἔστι. μὴ γενομένων δὲ παίδων γνησίων ἐκείνῳ ἐγγυτέρω ἡμῶν [1] οὐδὲ εἷς· ἀδελφὸς μὲν γὰρ οὐκ ἦν αὐτῷ οὐδ᾽ ἀδελφοῦ παῖδες, ἐκ δὲ τῆς ἀδελφῆς ἡμεῖς ἦμεν αὐτῷ. ἀλλὰ νὴ Δία ἄλλον τινὰ ποιησάμενος τῶν συγγενῶν ἔδωκεν ἂν ἔχειν τὸν κλῆρον καὶ τὴν θυγατέρα τὴν ἑαυτοῦ; καὶ τί [2] αὐτὸν ἔδει καταφανῶς καὶ ὁτῳοῦν ἀπέχθεσθαι τῶν οἰκείων, ἐξόν, εἴπερ ἦν ἐγγυημένος τὴν ἀδελφὴν τὴν Νικοδήμου, τὴν θυγατέρα τὴν ἐκ ταύτης ἀποφανθεῖσαν εἶναι εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγαγόντι ὡς οὖσαν γνησίαν ἑαυτῷ, ἐπὶ ἅπαντι τῷ κλήρῳ ἐπίδικον καταλιπεῖν αὐτήν, καὶ ἐπισκῆψαι τῶν γιγνομένων τῆς
62 θυγατρὸς παίδων εἰσαγαγεῖν υἱὸν ἑαυτῷ. δῆλον μὲν γάρ, ὅτι ἐπίκληρον [3] καταλιπὼν ἀκριβῶς ἂν ᾔδει ὅτι δυοῖν θάτερον ἔμελλεν ὑπάρχειν αὐτῇ· ἢ γὰρ ἡμῶν τινὰ τῶν ἐγγύτατα γένους ἐπιδικασάμενον ἕξειν γυναῖκα, ἢ εἰ μηδεὶς ἡμῶν ἐβούλετο λαμβάνειν, τῶν θείων τινὰ τούτων τῶν [4] νῦν μαρτυρούντων, εἰ δὲ μή, τῶν ἄλλων τινὰ συγγενῶν

[1] οὐδείς [2] ἐχρῆν αὐτὸν καταφ. [3] μὲν καταλιπὼν [4] νῦν om.

Ἀδελφῆς] Liquido paret ex hoc vocabulo, istorum θείων, quos hæc oratio crebro commemorat exagitatque, et alloquitur etiam, atque adeo increpat, nepotem fuisse Pyrrhum, non ex fratre, sed ex sorore ipsorum. Recte propterea illos *avunculos* appellavi, non *patruos*. Idem.

Ἐγένετο — ἐστὶ] Scil. Pyrrho filia rite nata. Idem.

Ἐπὶ ἅπαντι τῷ κλήρῳ] *ea lege ut illa sola cuncta hereditate potiretur.* Idem.

Τῶν γιγνομένων τῆς θυγατρὸς παίδων] Subaudi ὁντιναοῦν. sed pro τῆς θυγατρὸς malim ἐκ τῆς θ. tametsi haud infitiabor vulgatam ferri posse. Idem.

Ἐπίκληρον] *Dotalem. In Leg. Att.* l. vi. tit. 1. §. 9. Petit. *Dotalem* verti non possum probare. *Unicas* vulgo [sc. ἐπικλήρους] appellamus et *hereditarias. De Mod. Usur.* c. 4. p. 167. Salmas. Cf. Herald. Anim. in Salmas. ad Jus A. et R. l. iii. c. 15. et Not. in Demosth. or. κ. Στεφ. ψευδομ. B.

Τούτων τῶν μαρτυρούντων] Num τούτων τῶν Ξενοκλεῖ μαρτυρούντων. aut sic τινὰ τῶν τούτῳ [Xenocli puta] μαρτ. Reisk.

τὸν αὐτὸν τρόπον περὶ πάσης τῆς οὐσίας ἐπιδικασάμενον κατὰ τοὺς νόμους ἕξειν ταύτην γυναῖκα. οὐκοῦν ἐκ μὲν τοῦ τὴν θυγατέρα εἰς τοὺς φράτορας εἰσαγαγεῖν καὶ μὴ ποιήσασθαι τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν υἱὸν αὑτῷ [1] ταῦτα διεπράξατο· ἐκ δὲ τοῦ τὸν μὲν ποιήσασθαι, τὴν δὲ μὴ εἰσαγαγεῖν, τὴν μὲν νόθην, ὥσπερ αὐτῷ προσῆκε, καὶ ἄκληρον κατέστησε, τὸν δὲ κληρονόμον κατέλιπε τῶν ἑαυτοῦ. ἀλλὰ μὴν ὥς γε οὔτε γαμηλίαν εἰσήνεγκεν ὁ θεῖος ἡμῶν, οὔτε τὴν θυγατέρα, ἥν φασι γνησίαν αὐτῷ εἶναι οὗτοι, εἰσαγαγεῖν εἰς τοὺς φράτορας ἠξίωσε, καὶ ταῦτα [2] νόμου ὄντος αὐτοῖς, ἀναγνώσεται δὲ ὑμῖν τὴν τῶν φρατόρων τῶν ἐκείνου μαρτυρίαν. 63
ἀναγίνωσκε· σὺ δ᾽ ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

λάβε [3] δὲ καὶ ὡς ἐποιήσατο τὸν ἐμὸν ἀδελφὸν υἱὸν αὑτῷ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ιϛʹ. Εἶτα ὑμεῖς τὴν Νικοδήμου μαρτυρίαν τῶν αὐτοῦ τοῦ θείου ἐκμαρτυριῶν πιστοτέραν [4] ἡγήσεσθε εἶναι, καὶ τὴν 64
οὕτω κοινὴν τοῖς βουλομένοις γεγενημένην, ταύτην ἐπιχειρήσει τις ὑμᾶς πείθειν ὅτι ἐγγυητὴν γυναῖκα ὁ ἡμέτερος θεῖος ἔσχεν; ἀλλ᾽ ὑμεῖς, [5] ὡς ἔγωγ᾽ οἶμαι, οὐ πιστεύσετε, ἐὰν μὴ ἀποφαίνῃ ὑμῖν, ὅπερ ἀρχόμενος εἶπον τοῦ λόγου,

[1] ταῦτ᾽ ἂν [2] τοῦ νόμου [3] δὲ om. [4] ἡγεῖσθε
[5] ὡς ἔγωγ᾽ οἶμαι om.

Τοῦ νόμου ὄντος αὐτοῖς, ἀναγνώσεται δὲ] Dubium nullum est, quin h. l. nonnulla desint. Nam tametsi αὐτοῖς referas ad φράτορας, ut sententia sit: cum hoc fieri penes eos, phratoras puta, usu et ritu vetusto sancitum sit. tamen videtur, hoc si voluisset dicere, dicturus fuisse non τοῦ νόμου ὄντος αὐτοῖς, sed potius τούτου νομίμου ὄντος αὐτοῖς. Deinde istud δὲ redundaret. Quicquid est, etiamsi serves illa τοῦ νόμου ὄντος αὐτοῖς, et subaudias τοῦ κελεύοντος ταῦτα οὕτω γίγνεσθαι, tamen δὲ foret exterminandum. Magis tamen huc propendet animus, ut leg. suspicer: τοῦ νόμου ὄντος, *cum esset lex ita fieri præcipiens*, αὐτοὶ μεμαρτυρήκασιν, *ipsi phratores testati sunt*. Ἀναγώσεται δὲ ὑμῖν — sic bene omnia secum constat, atque cohærent. Idem.

Ἀναγίνωσκε σὺ δὲ] Prius illud ἀναγίνωσκε ad scribam convertitur, alterum autem σὺ δὲ ad servum publicum clepsydræ adstantem, eamque gubernantem, aquam infundentem, observantem, et inhibentem, ubi juberetur. Idem.

Λάβε καὶ ὡς] Malim λάβε καὶ τὴν [scil. μαρτυρίαν, τὴν ἀγορεύουσαν vel βεβαιοῦσαν], ὡς —. Idem.

Τοῦ θείου] Subaudi τοῦ ἡμετέρου. avunculi nostri Pyrrhi. Idem.

Ἐκμαρτυριῶν] Extestimonia Pyrrhi, ut vita defuncti, eoque haud valentis in judicio adstare et testimonium ore suo perhibere, appellat acta ejus, adoptationem Endii puta, qua adoptatione Phila pro spuria declarata et ab hereditate Pyrrhi exclusa fuit; item hoc, quod filiam omisit in phratoras inducere. Idem.

Ἡγεῖσθε] Malim in futuro ἡγήσεσθε. Idem.

πρῶτον μὲν ἐπὶ τίνι προικὶ οὗτος ἐγγυῆσαι τῷ Πύῤῥῳ φησὶ τὴν ἀδελφὴν, ἔπειτα πρὸς ὁποῖον ἄρχοντα ἡ ἐγγυητὴ γυνὴ
65 ἀπέλιπε τὸν ἄνδρα ἢ τὸν οἶκον τὸν αὐτοῦ, εἶτα παρ' ὅτου ἐκομίσατο τὴν προῖκα αὐτῆς, ἐπειδὴ τετελευτηκὼς ἦν ᾧ φησὶν αὐτὴν ἐγγυῆσαι· ἢ εἰ ἀπαιτῶν μὴ ἐδύνατο κομίσασθαι ἐν εἴκοσιν ἔτεσιν, ὁποίαν δίκην σίτου ἢ τῆς προικὸς αὐτῆς 46. ὑπὲρ τῆς ἐγγυητῆς γυναικὸς ἐδικάσατο τῷ ἔχοντι [1] τὸν Πύῤῥου κλῆρον οὗτος· ἔτι δ' πρὸς τούτοις ἐπιδειξάτω [2] ὅτῳ πρότερον ἢ ὕστερον [3] ἐνεγύησεν οὗτος τὴν ἀδελφὴν, ἢ εἰ ἐξ ἄλλου τινὸς γεγενημένοι εἰσὶ παῖδες αὐτῇ. ταῦτα οὖν ἀξιοῦτε πυνθάνεσθαι παρ' αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς τοῖς φράτορσι
66 γαμηλίας μὴ ἀμνημονεῖτε. οὐ γὰρ τῶν ἐλαχίστων πρὸς τὴν τούτου μαρτυρίαν τεκμήριόν ἐστι τοῦτο. δῆλον γὰρ ὅτι, εἰ ἐπείσθη ἐγγυήσασθαι, ἐπείσθη ἂν καὶ γαμηλίαν ὑπὲρ αὐτῆς τοῖς φράτορσιν εἰσενεγκεῖν καὶ εἰσαγαγεῖν τὴν ἐκ ταύτης ἀποφανθεῖσαν θυγατέρα ὡς γνησίαν οὖσαν αὐτῷ, καὶ [ἔν τε τῷ δήμῳ] [4] κεκτημένος τὸν τριτάλαντον οἶκον, εἰ ἦν γεγαμηκὼς, ἠναγκάζετο ἂν ὑπὲρ τῆς γαμετῆς γυναι-

[1] τοῦ [2] ὅτι [3] ἐνεγγύησεν [4] κεκτημένην

Πρὸς ὁποῖον ἄρχοντα ἡ ἐγγυητὴ ἀπέλιπε τὸν ἄνδρα] Quis ille sit Archon Eponymus, ad cujus tribunal mulier Pyrrho nupta, soror Nicodemi, accesserit, denuncians, se decrevisse domum Pyrrhi relinquere, ideoque dotem suam reposcere, atque flagitare, ut Archon operam det, ut ea dos a Pyrrho exigatur sibique restituatur. Arguit orator ex dote, si tua soror, Nicodeme, aiens, reapse Pyrrhi fuit uxor, necesse est ut dotem recuperarit, sive ultro maritum superstitem adhuc deseruit, sive vidua facta per ejus excessum. Sive prius ais factum, nomina Archontem, penes quem tua soror professa est, se sponte sua e domo Pyrrhi, mariti, excedere. Sin posterius, doce illi ab herede Pyrrhi redditam esse dotem e bonis defuncti. Idem. Cf. Petit. in Legg. Att. l. vi. tit. iii.

Ἐκομίσατο] Nicodemus puta. Quanquam enim in superioribus fingebatur Nicodemus, argumenti gratia, negans dotem a se sorori, Pyrrho nubenti, additam; nunc tamen, item arguendi ergo, fingitur idem sorori dotem addidisse. Nam si negaret se dotem sorori addidisse, tantundem faciebat, ac si planis verbis negaret, inter Pyrrhum et sororem suam matrimonii necessitudinem ullam unquam fuisse. Idem.

Τοῦ Πύῤῥου] Malim τὸν Π. Idem.

Ὕστερον ἐνεγγύησεν] Taylor in libro Tophanis ἢ interpositum reperit. quod ἢ cur sit interponendum, ego equidem causæ nil video. Idem.

Ἢ εἰ] Rursus Tophanes ille, quisquis fuit, ἢ delet. Ego vero, si quid h. l. delendum sit, non ἢ delendum aio, quod potius tenaciter est servandum, sed εἰ. Verum ne hoc ipsum quidem loco est submovendum. nam bene habet, idemque valet, ac si dixisset: ἢ ὅτι ἐξ ἄλλου τινὸς (εἴ τις ἄλλος τοιοῦτός ἐστι) γεγενημένοι εἰσὶ παῖδες αὐτῇ. *aut alium demonstrato, si quis alius est, e quo illa liberos honesto et legitimo modo pepererit.* Idem.

Ἔν τε τῷ δήμῳ] Quatuor hæc vocabula ut supervacanea et inutilia, et perperam e p. 81. 2., ubi vera eorum sedes est, huc translata, uncis inclusi. Idem.

Κεκτημένην] Sic dedi de meo pro vulgari κεκτημένη. Taylor e libro Tophanis κεκτημένος annotaverat. Idem.

Ἠναγκάζετο ἂν] Videtur δ' interponendum esse. Necesse vero quoque habuisset, nomine uxoris alias matronas per occasionem Thesmophoriorum lautis et solennibus epulis excipere, aliasque fungi

κὸς καὶ Θεσμοφόρια ἑστιᾶν τὰς γυναῖκας, καὶ τἆλλα ὅσα
προσῆκε λειτουργεῖν ἐν τῷ δήμῳ ὑπὲρ τῆς γυναικὸς ἀπό γε
οὐσίας τηλικαύτης. οὐ τοίνυν φανεῖται οὐδὲν τούτων γεγενη-
μένον οὐδεπώποτε. οἱ μὲν οὖν φράτορες μεμαρτυρήκασιν 67
ὑμῖν. λάβε δὴ καὶ τὴν τῶν δημοτῶν [1] τῶν ἐκείνου μαρ-
τυρίαν.

[1] τῶν om.

functiones onerosas, quas mariti alii uxorum loco atque nomine obire solent. IDEM.

Ἑστιᾶν τὰς γυναῖκας] Sic correxi, secundum Scaligerum et Canterum Var. Lect. 8, 14. [et Valckenaer. in fin. Diatrib.] vitium vulgatarum ἐστὶ αὐτὰς γυναῖκας. Stephanus in margine admonuit sibi videri leg. ἐς τοιαύτας γυναῖκας. sed hoc foret bonam orationem corrumpere, et sententiam conturbare. IDEM.

Μαρτυρίαν] Adde titulum ΜΑΡΤΥΡΙΑ. IDEM.

Δ.

ΙΣΑΙΟΥ

[1] ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

67 Νικοστράτου ἐν ὑπερορίᾳ τελευτήσαντος, [2] Ἅγνων καὶ Ἁγνόθεος [3] ὡς ὄντες ἀνεψιοὶ ἐκ [4] πατραδέλφου ἀμφισβητοῦσι τοῦ κλήρου πρὸς Χαριάδην, φάσκοντα κληρονόμον αὐτοῦ εἶναι κατὰ δόσιν, ὅ ἐστι κατὰ διαθήκας. Ἰσαῖος οὖν ὁ ῥήτωρ, ὡς συγγενὴς ὢν τῶν περὶ τὸν Ἅγνωνα, λέγει συνηγορῶν αὐτοῖς. Ἡ στάσις, στοχασμός. 46. 20

α΄. ΕΠΙΤΗΔΕΙΟΙ μοι τυγχάνουσιν, ὦ ἄνδρες, ὄντες Ἅγνων τε οὑτοσὶ καὶ Ἁγνόθεος, καὶ ὁ πατὴρ αὐτῶν ἔτι 68 πρότερον. εἰκὸς οὖν μοι δοκεῖ εἶναι, ὡς ἂν οἷός τε ὦ, συνειπεῖν αὐτοῖς.

β΄. Περὶ μὲν οὖν τῶν ἐν τῇ ὑπερορίᾳ πραχθέντων οὔτε μάρτυρας ἐξευρεῖν οἷόν τε, οὔτε τοὺς ἀντιδίκους, ἐάν τι ψεύδωνται, ἐλέγχειν ῥᾴδιον, διὰ τὸ μηδέτερον τούτων ἐκεῖσε ἀφῖχθαι· τὰ δ᾽ ἐνθάδε συμβεβηκότα δοκεῖ [5] μοι ὑμῖν ἱκανὰ γενέσθαι ἂν τεκμήρια, ὅτι ἅπαντες οἱ κατὰ τὴν δόσιν [6] τῶν Νικοστράτου ἀμφισβητοῦντες ἐξαπατῆσαι ὑμᾶς βούλονται. πρῶτον μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, περὶ τῆς τῶν ὀνομάτων

[1] ΥΠΕΡ [2] Ἅγνων — Ἀγνόθεος et sic passim. [3] ὡς om. [4] πατραδέλφων [5] μοι συμβ. δοκεῖ [6] τοῦ

Ἐπιτήδειοί μοι τυγχάνουσιν ὄντες] Ex hoc loco certo colligi nequit, verum esse id, quod auctor argumenti, quisquis fuit, ait, Isæum ipsum hanc causam egisse, ut cognatum eorum quorum causa hic agitur. Nam neque ἐπιτήδειοι sunt cognati, sed solummodo familiares, neque e μοι tuto colligatur, oratorem hic e persona sua loqui; potest enim hæc oratio non minus illi convenire, qui Isæum mercede ad scribendum conduxerat. Reisk.

Ὁ πατὴρ αὐτῶν] Thrasippus, ut e p. 90. 16. constat. Idem.

Μηδέτερον τούτων] Hagnonem designat et Hagnotheum. Idem.

Ἐκεῖσε] *illuc locorum*, ubi Nicostratus diem supremum obiit. Idem.

Μοι] Cohæret, non cum proximo συμβεβηκότα, sed cum remotiore δοκεῖ. Idem.

Τοῦ Νικοστράτου] Malim τῶν N. vulgatam si defendas, ad τοῦ subaudiri debebit κλήρου. Idem.

Περὶ τῆς τῶν ὀνομάτων ἐπιγραφῆς] Quomodo partes de Nicostrati hereditate inter se contendentes, in libellis petitoriis judicio exhibitis Nicostrati nomen ediderint. Nam Hagno quidem atque Hagnotheus in libello suo hereditatem ejus Nicostrati petierant, qui esset filius Thrasymachi. Chariades autem, et advocati ejus, istorum competitores, alium Nicostratum, Smicri filium, ediderant. Poterant itaque actores excusare, non de eadem hereditate agi, neque eandem ab adversariis, atque abs se, peti. Idem.

ἐπιγραφῆς ἄξιόν ἐστιν ἐξετάσαι, καὶ σκέψασθαι ὁπότεροι 69
ἁπλούστερον καὶ κατὰ φύσιν μᾶλλον τὰς λήξεις ἐποιή-
σαντο. Ἅγνων μὲν γὰρ οὑτοσὶ καὶ Ἁγνόθεος Θρασυμάχου
ἐπεγράψαντο τὸν Νικόστρατον, καὶ ἑαυτοὺς ἐκείνῳ ἀνε-
ψιοὺς ἀποφαίνουσι, καὶ τούτων μάρτυρας παρέχονται·
Χαριάδης δὲ καὶ οἱ συνδικοῦντες αὐτῷ [1] Σμίκρου μὲν πατρὸς
εἶναί φασι τὸν Νικόστρατον, ἀμφισβητοῦσι δὲ τοῦ Θρασυ-
μάχου υἱοῦ κλήρου. καὶ οἵδε μὲν οὐδὲ προσποιοῦνται ἐκείνου
τοῦ ὀνόματος οὔτε γινώσκειν οὔτε προσήκειν αὐτοῖς· φασὶ
μὲν οὖν εἶναι Θρασυμάχου Νικόστρατον, τούτου δὲ ὁμοίως
τῆς οὐσίας ἀμφισβητοῦσι. καὶ εἰ μὲν τὸ ὄνομα [2] πατρόθεν
τὸ [3] αὐτὸ ὡμολόγουν εἶναι τοῦ Νικοστράτου, περὶ δὲ τοῦ
κλήρου μόνου διεφέροντο, οὐδὲν ἂν ἔδει ὑμᾶς σκέψασθαι
ἀλλ' εἴ τι διέθετο ἐκεῖνος ὁ Νικόστρατος, ὃν ἀμφότεροι ὡμο- 70
λόγουν· νῦν δὲ πῶς οἷόν τε τῷ ἀνδρὶ δύο πατέρας ἐπιγρά-
ψασθαι; τοῦτο γὰρ Χαριάδης πεποίηκεν· αὐτός τε γὰρ
ἔλαχε τοῦ [1] Σμίκρου Νικοστράτου, τούτοις δὲ τοῦ Θρασυ-
μάχου λαχοῦσι παρακατέβαλεν ὡς τὸν αὐτὸν ὄντα. ἔστι
μὲν οὖν ἅπαντα ταῦτα ἐπήρεια καὶ παρασκευή. ἡγοῦνται
γὰρ τούτους, ἁπλοῦ μὲν ὄντος τοῦ πράγματος καὶ μηδε-
47. 1 μιᾶς αὐτοῖς ταραχῆς ἐγγιγνομένης, οὐ [4] χαλεπῶς ἐπιδείξειν
ὅτι οὐδὲν Νικόστρατος διέθετο· ἐὰν δὲ μὴ τὸν πατέρα τὸν
αὐτὸν εἶναι φῶσι, τοῦ δὲ κλήρου μηδὲν ἧττον ἀμφισβητῶσιν,
ἀκριβῶς ἴσασιν ὅτι πλείονι λόγῳ εἰπεῖν [5] τουτουσὶ δεήσει ὡς

[1] Σμικροῦ [2] πατρόθεν τὸ om. [3] αὐτοῦ
[4] χαλεπὸν [5] τούτοις

Συνδικοῦντες] Pro συναγορεύοντες, συνειπόντες. *In Anim. ad Jus A. et R.* l. iii. c. 10. §. 14. Heraldus.

Οἵδε] Hagnon et Hagnotheus. Reisk.

Οὐδὲ προσποιοῦνται] Π. οὐδὲν προσπ. H. Stephan. Nego esse. vulgata bene habet hic loci quidem. *ne affectant quidem*, nedum ut serio contendant. Reisk.

Ἐκείνου τοῦ ὀνόματος] Nicostratum Smicri filium. Idem.

Οὔτε γινώσκειν] Aut οὔτε τι γιν. leg. videtur, aut οὐδὲν οὔτε γιν. Idem.

Ὁμοίως] Ad ὁμοίως videtur ἄμφω addendum esse. Idem.

Αὐτοῦ] Malim αὐτό. ipsum solum nomen Nicostrati idem dicerent, sine accessione nominis paterni. Idem.

Ἀλλ' εἰ] Bene si habet, accipi sic debet, ac si dixisset: ἀλλὰ τοῦτο μόνον ἔδει σκέψασθαι, εἴ τι —. Neque vitii lectionem hanc incusabo. Dixissent tamen Lysias atque Demosthenes ἀλλ' ἢ εἰ — *nihil aliud, sed hoc solum quærere, num quid in tabulis testamenti præceperit.* Num autem Isaeus hoc, an illo modo scriptum reliquerit, ecquis certo definiet? Idem.

Ὡς τὸν αὐτὸν ὄντα] Sunt accusativi absoluti. Idem.

Τούτους] Hagnonem atque Hagnotheum. Idem.

Οὐ χαλεπὸν] Imo vero οὐ χαλεπῶς. Nam alias constructio lababit; neque enim inter se constabunt τούτους et οὐ χαλεπόν. sed τούτοις dicendum fuisset et ἐπιδεικνύειν. Idem.

Τούτοις] Imo vero τούτους. Idem.

Νικόστρατος Θρασυμάχου ἦν ἢ ὡς οὐδὲν διέθετο. ἔτι δὲ καὶ ὁμολογοῦντες Θρασυμάχου μὲν εἶναι τὸν Νικόστρατον οὐκ ἂν εἶχον ἐξελέγξαι τούσδε ὡς οὐκ εἰσὶν ἐκείνῳ ἀνεψιοί·
71 ἄλλον δὲ πατέρα τῷ τεθνεῶτι κατασκευάζοντες οὐ μόνον περὶ τῶν διαθηκῶν ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ γένους λόγον ἐμβεβλήκασιν.

γʹ. Οὐκ ἐκ τούτων δὲ μόνον γνοίητ᾽ ἂν ὅτι ἄλλοι τινές εἰσιν οἱ ταῦτα ἐπὶ τουτουσὶ ἐπάγοντες, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν κατ᾽ ἀρχὰς γεγενημένων. τίς γὰρ οὐκ ἀπεκείρατο, ἐπειδὴ τὼ [1] δύο ταλάντω ἑξάκις ἠλθέτον; ἢ τίς οὐ μέλαν ἱμάτιον ἐφόρεσεν, ὡς διὰ τὸ πένθος κληρονομήσων τῆς οὐσίας; ἢ πόσοι συγγενεῖς καὶ υἱεῖς κατὰ δόσιν προσεποιήσαντο τῶν Νικοστράτου; Δημοσθένης μέν γε ἀδελφιδοῦς ἔφη αὐτῷ εἶναι, ἐπειδὴ δ᾽ ἐξηλέγχθη ὑπὸ τούτων, ἀπέστη· Τήλεφος δὲ δοῦναι αὐτῷ Νικόστρατον ἅπαντα τὰ ἑαυτοῦ, καὶ οὗτος
72 οὐ πολλῷ ὕστερον ἐπαύσατο· Ἀμινιάδης δὲ υἱὸν αὐτῷ πρὸς τὸν ἄρχοντα ἧκεν ἄγων οὐδὲ τριετῆ γεγονότα, καὶ ταῦτ᾽ οὐκ ἐπιδεδημηκότος τοῦ Νικοστράτου ἕνδεκα ἐτῶν Ἀθήνησι· Πύῤῥος δὲ ὁ Λαμπρεὺς τῇ μὲν Ἀθηνᾷ ἔφη τὰ χρήματα ὑπὸ Νικοστράτου καθιερῶσθαι, αὐτῷ δ᾽ ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐκείνου δεδόσθαι· Κτῆσις δ᾽ ὁ Βησαιεὺς καὶ Κρανаὸς τὸ μὲν πρῶτον

[1] δύω

Θρασυμάχου μὲν] Transponenda videtur hæc duo vocabula. Verumtamem nimis et locis et temporibus, et natura et moribus, aliisque rebus distamus ab illis vetustis Græcis, quam ut certa de numero, seu rhythmo eorum pronunciare queamus. IDEM.

Ταῦτα] Scil. τὰ πράγματα. *has turbas contentionum forensium.* IDEM.

Ἐπὶ τουτουσὶ] Notanda poeticæ dictionis affectatio τουτουσὶ pro τούτους, Atticis non parum frequentata. IDEM.

Ἑξάκις] Commutetur in ἐξ Ἄκης. Ptolemaide, tum Ace dicta, mortuus fuerat mercator Nicostratus; illinc Athenas venere duo talenta. Vid. Harpocrat. in Ἄκη, H. Vales. p. 211., Demosth. p. 681. 29., et H. Relandi Palestina p. 537. *In fin. Diatrib.* VALCKENAER.

Ἤλθετον] Scil. εἰς κρίσιν. Ecquis enim tandem non luctum testatus est coma tondenda super excessu Nicostrati, quandoquidem hereditas ab eo relicta, quæ duum est talentum, a sex competitoribus fuit petita, qui sunt hi, Demosthenes, Telephus, Amyniades, Pyrrhus, Ctesias, et Cranaus. Adde septimum Chariadem, et octavum, actorem hujus orationis. IDEM.

Υἱεῖς κατὰ δόσιν] Filii sunt factitii, adoptati per testamentum. Nam ejusmodi filiis patres quoque adoptivi bona sua donabant, seu legabant. IDEM.

Ἀμινιάδης] Π. Ἀμυνιάδης. H. STEPHAN. Quem credo verum vidisse. REISK.

Αὐτῷ] Nicostrato puta. cohæret cum γεγονότα. IDEM.

Λαμπρεὺς] Taylorum si audimus, rectius Λαμπτρεὺς scribetur. IDEM.

Αὐτῷ] *sibi*, Pyrrho puta. IDEM.

Ὑπ᾽ αὐτοῦ ἐκείνου] Deesse videtur μέρος τι. aut, si nihil deest, sed bene h. l. habet, subjicere voluit orator atque derisui exponere prætensionis absurditatem. Ecquis enim sanus, quæ numini consecrata fuisse dixerit, eadem aiat sibi donata esse? IDEM.

Κτῆσις] Græcum nomen si est, forma ejus fœmininum genus potius prodit, quam

δίκην ἔφασαν τοῦ Νικοστράτου ταλάντου καταδεδικάσθαι, ἐπειδὴ δ' οὐκ εἶχον τοῦτο ἀποδεῖξαι, ἀπελεύθερον αὐτὸν ἑαυτῶν προσεποιήσαντο εἶναι· καὶ οὐδ' οὗτοι ἃ ἔλεγον ἀπέδειξαν. καὶ οἱ μὲν εὐθὺς κατὰ τὰ πρῶτα ἐπὶ τὰ Νικοστράτου [1]ἄξαντες οὗτοί εἰσι· Χαριάδης δὲ τότε μὲν οὐδαμοῦ ἠμφισβήτησεν, ὕστερον δὲ οὐ μόνον αὐτὸς ἀλλὰ καὶ τὸ 73
ἐκ τῆς ἑταίρας παιδίον εἰσποιῶν ἦλθε. τοῦτο δ' ἦν αὐτῷ ὡς ἢ τῶν χρημάτων κληρονομήσοντι ἢ τὸ παιδίον ἀστὸν ποιήσοντι. αἰσθόμενος δὲ καὶ οὗτος ὅτι περὶ τοῦ γένους ἐλεγχθήσοιτο, τὴν μὲν τοῦ παιδίου ἀμφισβήτησιν παρέλυσεν, ἑαυτῷ δὲ κατὰ δόσιν παρακατέβαλεν.

δ'. Ἐχρῆν μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, ὅστις κατὰ δόσιν χρημάτων ἀμφισβητῶν ἡττηθείη, μὴ κατὰ τὸ τέλος ζημιοῦσθαι, ἀλλ' ἐφ' ὅσαπερ ληψόμενος ἦν, τοσαῦτα τῇ πόλει ἀποτίνειν· οὕτω γὰρ οὔθ' οἱ νόμοι κατεφρονοῦντο οὔτε τὰ γένη ὑβρίζετο πρὸς τούτων, οὐδ' ἂν τῶν τεθνεώτων οὐδεὶς κατεψεύδετο. ἐπειδὴ δὲ ἅπασι καὶ τῶν ἀλλοτρίων ἁπάντων, 74
καθ' ὅ τι ἄν τις βούληται, ἀμφισβητεῖν ἔξεστιν, ὑμᾶς χρὴ περὶ αὐτῶν ὡς οἷόν τε ἀκριβέστατα ἐξετάζειν καὶ μηδὲν εἰς ὅσον δύνασθε παραλείπειν. ἐν μόναις δὲ ταῖς τῶν κλήρων εἰσαγωγαῖς δοκεῖ μοι προσήκειν τεκμηρίοις μᾶλλον ἢ μάρτυσι πιστεύειν. περὶ μὲν γὰρ τῶν ἄλλων συμβολαίων οὐ πάνυ χαλεπὸν τοὺς τὰ ψευδῆ μαρτυροῦντας ἐλέγχειν·

[1] ἄξαντες

masculinum. Num ergo Κτησίας leg. est? Idem.

Ἄξαντες] Num ab ἄγειν, an ab ἀΐσσειν repetendum sit, quærant alii. ego in simpliciore, quod est ἄγειν, acquiesco. Idem.

Αὐτὸς] Subaudi e præmissis ἀμφισβητῶν τοῦ κλήρου. Idem.

Τοῦτο δ' ἦν αὐτῷ] Num sic nude dixerunt, pro τοῦτο δ' ἦν αὐτῷ ἐν νῷ, vel προκείμενον, vel ἐπιτέχνασμα, vel μηχάνημα, vel προὔργου, vel tale quid? *hoc agebat, hoc moliebatur*. Idem.

Κατὰ τὸ τέλος] Locus difficilis. dictio perambigua et inexplicabilis. Suspicabar aliquando tantundem hoc esse, atque κατ' ἐπωβελίαν. non solummodo sexta parte summæ universæ, quam valent bona petita, mulctari, sed tota summa. Nunc dubito, an potius significet, *pro censu*. Censebatur civis quisque, quantum in bonis haberet. atque pro isto censu major aut minor cuique mulcta irrogabatur. Quærant peritiores. Idem. Ionesius juxta Ulpianum τέλος h. l. explicat *auctoritatem magistratus*, et vertit Anglice: *should not be amerced by the limited power of the magistrate*. Citat porro Demosth. c. Macartat. §. ιζ'. fin.

Οὕτω γὰρ] Addi velim ἄν. Reisk.

Πρὸς τούτων] *ab his*, Chariade ejusque advocatis. non mala sententia. Suspicor tamen Isæum dedisse πρὸς τοσούτων. *a tot hominibus*, quot nempe sunt hi, quos toto die videmus in leges grassari. Idem.

Καὶ τῶν ἀλλοτρίων] Haud offendor. foret tamen fortius intortum, si καὶ τῶν ἀλλοτριωτάτων dixisset. Idem.

Ἁπάντων] Non cohæret cum ἀλλοτρίων, sed cum ἀμφισβητεῖν. Dicitur ἀμφισβητεῖν τινὸς pro *hereditatem alicujus in jure petere*. Ergo ἁπάντων ἀμφισβητεῖν est *hereditates hominum omnium quorumcunque tandem sibi vindicare de eoque jure experiri*, vel *totas hereditates*. Idem.

ζῶντος γὰρ καὶ παρόντος τοῦ πράξαντος καταμαρτυροῦσι·
περὶ δὲ τῶν διαθηκῶν πῶς ἄν τις γνοίη τοὺς μὴ τἀληθῆ
λέγοντας, εἰ μὴ πάνυ μεγάλα τὰ διαφέροντα εἴη, αὐτοῦ
75 μὲν καθ' οὗ μαρτυροῦσι τεθνεῶτος, τῶν δὲ συγγενῶν μηδὲν
τῶν πεπραγμένων εἰδότων, τοῦ δ' ἐλέγχου μηδαμῶς ἀκρι-
βοῦς γινομένου; ἔτι δέ, ὦ ἄνδρες, καὶ τῶν διατιθεμένων οἱ
πολλοὶ οὐδὲ λέγουσι τοῖς παραγινομένοις ὅ τι διατίθενται,
ἀλλ' αὐτοῦ μόνου τοῦ καταλιπεῖν διαθήκας μάρτυρας παρί-
στανται, τοῦ δὲ συμβαίνοντός ἐστι καὶ γραμματεῖον ἀλ-
λαγῆναι καὶ τἀναντία ταῖς τοῦ τεθνεῶτος διαθήκαις μετα-
γραφῆναι· οὐδὲν γὰρ μᾶλλον οἱ μάρτυρες εἴσονται, εἰ ἐφ' αἷς
ἐκλήθησαν διαθήκαις, αὗται ἀποφαίνοιντο. ὁπότε δὲ καὶ
τοὺς ὁμολογουμένως παραγενομένους οἷόν τ' ἐστὶν ἐξαπατῆ-
σαι, πῶς οὐκ ἂν ὑμᾶς γε τοὺς μηδὲν τοῦ πράγματος εἰδό-
τας πολὺ μᾶλλον ἑτοιμότερόν τις παρακρούσασθαι ἐγχει-
ρήσαι; ἀλλὰ μὴν καὶ ὁ νόμος, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἐάν τις δια- 48.1
θῆται μόνον, κυρίας εἶναι κελεύει τὰς διαθήκας, ἀλλὰ ἐὰν
εὖ φρονῶν. σκεπτέον [1] δὴ ὑμῖν πρῶτον μὲν εἰ ἐποιήσατο τὰς
76 διαθήκας, ἔπειτα εἰ μὴ παρανοῶν διέθετο. ἀντιλεγόντων δ'
ἡμῶν μηδὲ τὸ παράπαν γενέσθαι τὰς διαθήκας, ἐκ τίνος
ἂν τρόπου, εἴ τις παρανοῶν διέθετο, γνοίητε, πρὶν περὶ αὐ-
τοῦ τοῦ διαθέσθαι πιστεῦσαι; τοὺς μὲν οὖν κατὰ τὴν
δόσιν ἀμφισβητοῦντας ὁρᾶτε ὅσον ἔργον ἐστὶν αἰσθέσθαι
εἰ ἀληθῆ λέγουσι· τοὺς δὲ κατὰ τὸ γένος πρῶτον μὲν [2] οὐ-
δὲν δεῖ μάρτυρας παρασχέσθαι ὡς αὐτῶν ἐστιν ὁ κλῆρος —
παρὰ πάντων γὰρ ὡμολόγηται τοῖς ἐγγυτάτω γένους τὰ
τοῦ τελευτήσαντος γίνεσθαι —, ἔπειτα οἱ νόμοι οὐ μόνον οἱ
περὶ τῶν γενῶν ἀλλὰ καὶ οἱ περὶ τῶν δόσεων τοῖς συγγε-

[1] δ'   [2] οὐ

Τὰ διαφέροντα] Nisi nimium sit, quod altera partium contendentium, ut lucretur, aut perdat; nisi enormis sit discrepantia inter ambarum postulationes, altera parte nimis abhorrentia ab æquo et inconsentanea petente, aut affirmante ea, quæ prorsus sint improbabilia. Idem.

Τοῦ δὲ συμβαίνοντός ἐστι] Dictio rarior et minus crebro usitata, pro qua alius, idem significare volens, dixisset: συμβαίνει καθ' ἑκάστην ἡμέραν. *quotidie contingit.* est in numero rerum sæpe contingentium. Possit alio quoque modo, qui tamen mihi minus probatur, accipi, ut significet, *unde consequitur,* vel *quapropter consentaneum est.* nam τὸ συμβαῖνον Dialecticis est conclusio, seu id, quod e sumptis colligitur et velut efflorescit. Idem.

Ἀλλὰ ἐὰν] Videtur καὶ addendum esse. Idem.

Σκεπτέον δ' ὑμῖν] Malim σκ. δὴ ὑ. aut σκ. οὖν ὑμῖν. Idem.

Ἐκ τίνος τρόπου] Accipio h. l. pro διὰ τί. *cur, quamobrem?* Idem.

νέσι βοηθοῦσι. δοῦναι μὲν γὰρ ὁ νόμος οὐδενὶ ἐᾷ τὰ ἑαυτοῦ,
ἐὰν ὑπὸ γήρως ἢ ὑπὸ νόσου ἢ ὑπὸ τῶν ἄλλων ἃ καὶ ὑμεῖς
ἴστε παρανοήσῃ· κατὰ δὲ τὸ γένος καὶ τὰ τοῦ ὁπωσοῦν
διακειμένου ὁ ἐγγύτατα γένους ἀναμφισβητήτως λαμβά-
νει. χωρὶς δὲ τούτων ταῖς μὲν διαθήκαις διὰ μαρτύρων ὑμᾶς
δεῖ πιστεῦσαι, ὑφ᾽ ὧν ἔνι καὶ ἐξαπατηθῆναι — οὐ γὰρ ἂν
ἦσαν ψευδομαρτυριῶν ἐπισκήψεις —, τῇ δ᾽ ἀγχιστείᾳ δι᾽
ὑμῶν αὐτῶν· κατὰ γὰρ τοὺς νόμους οἱ συγγενεῖς ἀμφισβη-
τοῦσιν, οὓς ὑμεῖς ἔθεσθε. πρὸς δὲ τούτοις, ὦ ἄνδρες, εἰ μὲν
[1]οἱ κατὰ τὰς διαθήκας ἀμφισβητοῦντες ὁμολογουμένως 77
Νικοστράτῳ ἐπιτήδειοι ὄντες ἐτύγχανον, τὸ μὲν ἀκριβὲς
οὐδ᾽ ἂν οὕτως, ὅμως μέντοι μᾶλλον εἰκὸς ἦν ἀληθεῖς εἶναι
δόξειν τὰς διαθήκας· ἤδη γάρ τινες οὐκ εὖ διακείμενοι τοῖς
συγγενέσιν ὀθνείους φίλους τῶν πάνυ σφόδρα προσηκόντων
περὶ πλείονος ἐποιήσαντο· νῦν δὲ οὔτε συσσίτους οὔτε φί-
λους οὔτ᾽ ἐν τάξει τῇ αὐτῇ. τούτων δ᾽ ὑμῖν μάρτυρας ἁπάν-
των παρεσχήμεθα.

ε΄. Ὃ δὲ μέγιστον, καὶ μάλιστα τῆς Χαριάδου ἀναι- 78
δείας καταμαρτυρεῖ, τοῦτο σκέψασθε. ὅπου γὰρ τὸν αὐτὸν
ποιησάμενον [2][κληρονόμον] οὔτ᾽ ἀποθανόντα ἀνείλετο οὔτ᾽
ἔκαυσεν οὔτε ὠστολόγησεν, ἀλλὰ πάντα τοῖς μηδὲν προσ-
ήκουσι παρῆκε ποιῆσαι, πῶς οὐκ ἀνοσιώτατος εἴη; ὃς τῷ
τεθνεῶτι μηδὲν τῶν νομιζομένων ποιήσας, τῶν χρημάτων

[1] οἱ om. [2] uncos om.

Ἐπισκήψεις] Subaudi εἰ ἀδύνατον ἦν τοὺς κριτὰς ὑπὸ τῶν μαρτύρων τῶν τὰ ψευδῆ μαρτυρούντων ἐξαπατᾶσθαι, vel εἰ μηδεὶς τὰ ψευδῆ ἐμαρτύρει. IDEM.

Μὲν κατὰ] Videtur articulus οἱ interponendus esse. IDEM.

Οὐδ᾽ ἂν οὕτως] Videtur hic ἐφάνη vel simile quid excidisse, tametsi me non fugit εἰκὸς ἦν e proximo huc trahi et tacita mente suppleri posse. IDEM.

Δήξειν] Π. δόξειν. Ἢ δείξειν. H. STEPHAN. Constructio hæc est: μᾶλλον εἰκὸς ἦν τὰς διαθήκας δόξειν ἀληθεῖς εἶναι. REISK.

Τάξει] Sed quænam τάξις hic designatur? civilis an militaris? si civilis, quænam erunt illæ τάξεις civiles? forsitan κατὰ τὸ τέλος, secundum census, seu quantitates bonorum, quæ quibusque essent, cives distributi erant. Notæ sunt e Demosthene αἱ συμμορίαι τῶν λειτουργούντων. noti οἱ τριακόσιοι, οἱ τῶν πολιτῶν πλουσιώτατοι. Significare itaque videtur ἐν τῇ αὐτῇ τάξει h. l. quod hi competitores hereditatis a Nicostrato relictæ non fuissent in eadem classe contribuentium pro modo facultatum. Verumtamen ut malim de ordine militari, seu statione in castris et acie accipere, facit locus p. 90. 12. οὐδ᾽ ἐπὶ στρατεύματι ἐχρῆτο —. IDEM.

Τῇ αὐτῇ] Post hæc verba nonnihil deesse constat. E. c. οὐδεὶς οἶδε τούτους πώποτε τῷ Νικοστράτῳ γεγονότας, vel simile quid. IDEM.

Τὸν αὐτὸν ποιησάμενον κληρονόμον] *eum qui ipsum* [Chariadem] *fecisset* [vel *nuncupasset*] *heredem*. IDEM.

Ὠστολόγησεν] *neque ossa ejus legit*. combustionem vel incinerationem sequebatur ossilegium. IDEM. Sic longe antea vulg. ὡμολόγησεν correxerat Heraldus in Anim. ad Jus A. et R. l. i. c. 7. §. 6.

αὐτοῦ κληρονομεῖν ἀξιοῖ; ἀλλὰ νὴ Δία ἐπειδὴ τούτων
οὐδὲν ἐποίησε, τὴν οὐσίαν τοῦ Στρατονίκου διεχείρισεν;
ἀλλὰ καὶ ταῦτα [1]μεμαρτύρηται ὑμῖν καὶ τὰ πλεῖστα
79 οὐδ' αὐτὸς [2]ἀρνεῖται. προφάσεις δὲ οἴομαι ἀναγκαίας ἐφ'
ἑκάστας τῶν πράξεων εὑρῆσθαι· τί γὰρ ὑπολείπεται τῷ
διαῤῥήδην ὁμολογοῦντι;

ϛ'. Σαφῶς μὲν οὖν ἴστε, ὦ ἄνδρες, ὅτι οὗτοι οὐ δικαίως
τῶν Στρατονίκου ἐφίενται, ἀλλὰ βούλονται μὲν ὑμᾶς ἐξα-
80 πατῆσαι, τουτουσὶ δὲ συγγενεῖς ὄντας ἐκείνου, ἃ οἱ νόμοι
ἔδοσαν αὐτοῖς, ἀποστερῆσαι. οὐ μόνον δὲ Χαριάδης τοῦτο
πεποίηκεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοὶ ἤδη [3]τῶν ἐν τῇ ὑπερορίᾳ
ἀποθνησκόντων οὐδὲ γινώσκοντες ἐνίους τῆς οὐσίας ἠμφισ-
βήτησαν· ἐνθυμοῦνται γὰρ, ὅτι κατορθώσασι μὲν τὰ
ἀλλότρια ἔχειν, διαμαρτοῦσι δὲ μικρὸς ὁ κίνδυνος· μαρτυ-
ρεῖν δὲ καὶ τὰ ψευδῆ τινὲς ἐθέλουσιν, οἱ δ' ἔλεγχοι περὶ
ἀφανῶν. συνελόντι [4]πολὺ τὸ διαφέρον κατὰ γένος ἢ κατὰ

[1] μεμαρτύρηται om. [2] ἀνεῖται [3] δὲ τῶν [4] δὲ πολὺ

Τὴν οὐσίαν] Videtur γ' interponendum esse. Reisk.

Τοῦ Στρατονίκου] Qui Stratonicus h. l. appellatur, item paulo post versu 8. idem est, atque Nicostratus per totam orationem dictus. In talibus Græci diligentia summa non utuntur. Tophanes tamen Νικοστράτου annotaverat. Idem.

'Αλλὰ καὶ ταῦτα ὑμῖν etc.] Quantum ex obscuris literarum vestigiis divinare possum, sic ferme reliquisse auguror Isæum: ἀλλὰ καὶ ταῦτ' ἀνῆκεν ἡμῖν. *verum hæc quoque* [id est, administrationem, tutelam et conservationem bonorum Nicostrati] *nobis permisit.* καὶ τὰ πλεῖστα [subaudi ὧν νῦν λέγω αὐτὸν ἐπαιτιώμενος] οὐδ' αὐτὸς ἀρνεῖται. *et pleraque horum, quæ nunc dico, vitio ei vertens, ne ipse quidem se fecisse infitiatur.* Idem.

Προφάσεις δ' οἴομαι ἀναγκαίας] Suspicabar aliquando leg. esse: προφάσεις δ' οὐδὲν εἰπεῖν ὡς οἴομαι ἀναγκαίας. *causationes prætexit, quas nil attinet a me commemorari, ni fallor.* Nunc autem censeo bene habere vulgatam, ejusque nihil h. l. sollicitandum esse, dummodo teneatur, οἴομαι esse ironicum, irrisionis gratia insertum, ut Latinorum, *nempe, nimirum, scilicet. causas sonticas et prægnantes, scilicet, si dis placet.* Idem.

'Εφ' ἑκάστας] Π. ἐφ' ἑκάσταις. H. Stephan. Quod utique sim prælaturus, si certo constet, vulgatam vitiosam nulloque modo probandam esse, de quo adhuc ambigo. Reisk.

Τῶν πράξεων] Subaudi τῶν ὑφ' ἑαυτοῦ πεπραγμένων, ὧν αὐτὸν κατηγορῶ νῦν. *actionum suarum, quarum eum nunc incuso.* Idem.

Εὑρῆσθαι] Leg. videtur εὕρηται, *reperit, comminiscitur, profert,* ipse sibi per otium commentus. Idem.

'Υπολείπεται] Scil. πρὸς ταῦτα εἰπεῖν, καὶ ὑπὲρ τούτων ἀπολογεῖσθαι. videtur tamen orator haud paulo et planius et nervosius dicturus fuisse, si sic dedisset: ἀλλὰ προφάσεις γὰρ, οἴομαι, ἀναγκαίας ἐφ' ἑκάσταις τῶν πράξεων εὕρηται. Est hypophora. *atqui forsitan causationes graves nimirum et urgentes commentus sibi est, atque protulit?* Respondet. ἀλλ' οὐδὲ ταύτας. *at ne has quidem.* Tum bene convenit. τί γὰρ ὑπολείπεται — *ecquid enim reliquum est, quod excuset is, qui ipse crimina ultro disertis verbis fatetur?* Volebam Latina mea huic rationi accommodare. Interim tutius visum fuit, vulgatæ vestigiis inhærescere. Idem.

Τὰ ἀλλότρια ἔχειν] Interponendum aio aut ἐστὶν, aut ἔξεστιν. Idem.

Περὶ ἀφανῶν] Subaudi εἰσὶ vel γίγνονται. *convictiones versantur in rebus obscuris, et convictionem haud ferentibus.* Haud itaque refrager contendenti locum hunc esse integrum et sanum. Rursus tamen facile fiat, ut desit χαλεποὶ vel οὐ ῥᾴδιοι vel tale quid. Idem.

δόσιν ἀμφισβητεῖν. ἀλλ᾽ ὑμᾶς χρὴ, ὦ ἄνδρες, πρῶτον μὲν
τὰς διαθήκας σκοπεῖν, εἰ δοκοῦσι γενέσθαι· τοῦτο γὰρ οἵ τε
νόμοι ἡγοῦνται καὶ δικαιότατόν ἐστι. μὴ σαφῶς [1] δὲ μήτ᾽
αὐτοὺς τὴν ἀλήθειαν εἰδότας, μήτε τῶν μαρτύρων τοῦ τε-
λευτήσαντος ἐπιτηδείων ὄντων, ἀλλὰ Χαριάδου, τοῦ τἀλ-
λότρια βουλομένου λαβεῖν, τί ἂν [2] εἴη δικαιότερον ἢ τοῖς 81
συγγενέσι τὰ τοῦ συγγενοῦς [3] ψηφίζεσθαι; καὶ γὰρ εἰ
[4] οἵδε τι ἔπαθον, οὐδενὶ ἂν ἄλλῳ ἢ Νικοστράτῳ τὰ τού-
των ἐγένετο· κατὰ γὰρ τὸ αὐτὸ γένος ἂν ἠμφισβήτει,
ἀνεψιὸς ὢν αὐτοῖς ἐκ πατραδέλφων.

ζ΄. Μὰ Δί᾽ ἀλλ᾽ οὐκ ἔστιν ὁ Ἅγνων οὐδ᾽ ὁ Ἁγνόθεος
τοῦ Νικοστράτου συγγενεῖς, ὡς οἱ ἀντίδικοι φασὶν, ἀλλ᾽
ἕτεροι. ἔπειτα τῷ μὲν κατὰ τὴν δόσιν τοῦ κλήρου λαχόντι
μαρτυροῦσιν, αὐτοὶ δὲ κατὰ τὸ γένος οὐκ ἀμφισβητήσου-
49. σιν; οὐ γὰρ εἰς τοῦτό γε ἀνοίας ἥκουσιν ὥστε πιστεύσαν-
τες ταῖς διαθήκαις οὕτω ῥᾳδίως τοσούτων χρημάτων ἀφί-
στανται. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ οὗτοι λέγουσι, τούσδε
τοῖς συγγενέσιν αὐτοῖς ἐπιδικάσασθαι συμφέρει τῶν Νικο- 82
στράτου μᾶλλον ἢ [6] Χαριάδην. εἰς γὰρ τὸν λοιπὸν χρόνον,
εἰ μὲν οἵδε κατὰ τὸ γένος ἀμφισβητοῦντες λήψονται τὸν
κλῆρον, ἐξέσται καὶ τούτοις, ὁπόταν βούλωνται, κατὰ τὸ

[1] δὴ [2] ἦ [3] ψηφίζεσθαι om. [4] οἵδε εἴ τι [5] ἕτερον [6] Χαριάδου

Νόμοι ἡγοῦνται] Interponendum videtur δίκαιον vel προσῆκον. *leges id justum et æquum censent esse.* Idem.

Τί ἂν ἦ δικαιότερον] *ecquid tandem sit* (vel *erit*) *æquius atque justius, quam —.* Sic dedi de meo, pro vulgari τί ἄν τι δικ. poterat quoque in locum secundi τι, illius enclitici, suffici εἴη. Tophanes annotaverat τί ἂν ἔτι. Idem.

Συγγενέσι] Post συγγενέσι deest δίδοσθαι, *dari*, aut διδόναι sc. ὑμᾶς, *vos dare.* nisi si proverbialiter accipiamus, ut illud *suum cuique.* Tophanes annotaverat συγγενοῦς δοῦναι. Idem.

Ἐστὶν — συγγενεῖς] Non bene his convenire inter se, videns H. Stephanus contendit, aut εἰσὶν aut συγγενὴς leg. esse. quæ quanquam admodum sunt probabilia, nego tamen adhucdum mihi satis liquere. Idem.

Ἕτερον] Ambigo utrum ἑτέρου, an ἑτέρων præstet. Alterutrum certe verum est. ἕτεροι annotarat Tophanes. Idem.

Μαρτυροῦσιν] Advocati puta Chariadis. ἔπειτα h. l. significat *itane vero?* aut *cur taque?* Idem.

Τούσδε τοῖς συγγενέσιν αὐτοῖς] Non possum me ex hoc loco intricatissimo aliter extricare, quam ut fingam tantisper, donec certiora comperta et prolata fuerint, relictum ab Isæo h. l. sic fuisse: τοῖσδε, τοὺς συγγενεῖς αὐτοῖς — sic primum, τοῖσδε cohærebit cum συμφέρει. deinde αὐτοῖς (id est ἑαυτοῖς) cohærebit cum ἐπιδικ. et sententia hæc erit: *his*, testibus et advocatis Chariadis, *conducit magis*, ut cognati Nicostrati, Hagnon et Hagnotheus, hereditatem ejus sibi adjudicari studeant, adjudicatamque aufferant, quam ut Chariades hoc faciat, id est, hereditatem petitam aufferat. Idem.

Χαριάδου] Recte si divinavi, et probatur illa, quam modo proposui, conjectura, necesse est ut etiam huic genitivo sufficiatur accusativus, atque legatur Χαριάδην. subaudi ἐπιδικάσασθαι. Tophanes etiam Χαριάδη annotaverat, quod idem est atque Χαριάδην. Idem.

Οἵδε] Hagnon et Hagnotheus. Idem.

Τούτοις] Advocatis et testibus Chariadis. Idem.

γένος λαχοῦσιν ἐπιδεῖξαι ὑμῖν ὡς αὐτοὶ ἐγγυτέρω ἦσαν τοῦ Νικοστράτου, καὶ ὡς [1] Σμίκρου ἦν καὶ οὐ Θρασυμάχου· ἐὰν δὲ Χαριάδης αὐτῶν κληρονομήσῃ, οὐκ ἔσται οὐδενὶ συγγενεῖ ἐπὶ τὰ Νικοστράτου ἐλθεῖν. κατὰ δόσιν γὰρ ἔχοντος τοῦ ἐπιδεδικασμένου, τί φανοῦνται λέγοντες οἱ κατὰ τὸ γένος λαγχάνοντες;

η'. Ὅπερ ἂν οὖν καὶ ὑμῶν ἕκαστος ἀξιώσειε, τοῦτο καὶ τουτοισὶ τοῖς νεανίσκοις βεβαιώσατε. παρέσχοντο δ' ὑμῖν μάρτυρας, πρῶτον μὲν ὡς ἀνεψιοί εἰσιν ἐκ πατραδέλφων Νικοστράτου, ἔπειτα δὲ ὡς οὐδεπώποτε ἐκείνῳ διάφοροι
83 ἦσαν, ἔτι δὲ καὶ ὡς ἔθαψαν Νικόστρατον, πρὸς δὲ τούτοις ὡς Χαριάδης οὑτοσὶ οὐδαμῶς [2] οὔτ' ἐνθάδε οὔτ' ἐπὶ στρατεύματι ἐχρῆτο Νικοστράτῳ, ἔτι δὲ καὶ τὴν κοινωνίαν, ᾗ μάλισθ' οὗτος ἰσχυρίζεται, ψευδῆ οὖσαν.

θ'. Καὶ ἄνευ τούτων, ὦ ἄνδρες, ἄξιον ὑμῖν ἐξετάσαι ἑκατέρους αὐτῶν οἷοί εἰσι. Θράσιππος μὲν γάρ, ὁ Ἅγνωνος καὶ Ἁγνοθέου πατὴρ ἤδη [3] τι καὶ ἐλειτούργησεν ὑμῖν καὶ εἰσήνεγκε, καὶ ἄλλως σπουδαῖος ἦν πολίτης· αὐτοὶ δὲ οὗτοι οὔτε ἀποδεδημήκασιν οὐδαμῇ πώποτε, ὅποι ἂν μὴ ὑμεῖς προστάξητε, οὔτ' ἐνθάδε μένοντες ἄχρηστοί εἰσι τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ στρατεύονται καὶ εἰσφέρουσι, καὶ τἆλλα πάντα ποιοῦσι τὰ προσταττόμενα καὶ αὑτοὺς — ὡς πάντες ἴσασι — κοσμίους παρέχουσιν, ὥστε πολὺ μᾶλλον τούτους προσήκει κατὰ δόσιν τῶν χρημάτων τῶν Νικοστράτου ἢ Χαριάδην ἀμφισβητεῖν. οὗτος γὰρ ὅτ' ἐπεδήμει
84 ἐνθάδε, πρῶτον μὲν εἰς τὸ δεσμωτήριον ὡς κλέπτης ὢν ἐπ' αὐτοφώρῳ ἀπήχθη, [4] τότε δὲ ἀφεθεὶς μεθ' ἑτέρων τινῶν ὑπὸ τῶν ἕνδεκα, οὓς δημοσίᾳ ἅπαντας ὑμεῖς ἀπεκτείνατε,

[1] Σμικροῦ [2] οὐδ' ἐνθάδε οὐδ' [3] τι om. [4] τοῦτο ἀφαιρεθεὶς

Ἐγγυτέρω] Quam scil. Hagnon atque Hagnotheus sunt. Idem.

Ἔθαψαν] Atqui p. 48. 23. ed. Steph. dixerat, Nicostratum, ut peregre defunctum, ab hominibus prorsus alienis compositum atque elatum fuisse? Sed salva res est. Bene habet. Ipse sibi non contradicit. θάπτειν hic loci significat, alteri, qui aliquem humasset, sumptus in humationem factos, refundere. quod qui facit, is revera dici potest mortuum contumulasse. Idem.

Κοινωνίαν] *communionem negotiationis.* Idem.

Ἤδη] Quid sibi velit haud video, nisi si statuamus parum quid h. l. deesse. num πατὴρ, ἐστράτευται πολλάκις ἤδη, aut saltim πολλάκις. Idem.

Οὗτοι] Hagnon et Hagnotheus. ad quos etiam οἵδε p. 91. 9. refertur. Idem.

Οὗτος] Chariades puta. Idem.

Τοῦτο ἀφαιρεθεὶς] Corrupta hæc esse liquet. num μετὰ τοῦτο δ' ἀφεθείς. *postmodum autem inde emissus et relaxatus.* Idem.

Οὓς] Dubium est, quo referatur, num

πάλιν ἀπογραφεὶς εἰς τὴν βουλὴν κακουργῶν, ὑποχωρῶν ᾤχετο καὶ οὐχ ὑπήκουσεν, ἀλλ' ἀπ' ἐκείνου ἑπτακαίδεκα ἐτῶν Ἀθήναζε οὐκ ἀφίκετο, πλὴν ἐπειδὴ Νικόστρατος ἀπέθανε. καὶ ὑπὲρ μὲν ὑμῶν οὔτε στρατείαν οὐδεμίαν ἐστράτευται οὔτε εἰσφορὰν οὐδεμίαν εἰσενήνοχε, πλὴν εἴ τι ἄρα ἐξ ὅτου τῶν Νικοστράτου ἠμφισβήτησεν, οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν ὑμῖν λελειτούργηκεν. ἔπειτα τοιοῦτος ὢν οὐκ ἀγαπᾷ εἰ μὴ τῶν ἡμαρτημένων δίκην δώσει, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀλλοτρίων ἀμφισβητεῖ; εἰ μὲν οὖν οἵδε φιλοπράγμονες ἢ ἄλλοις ὅμοιοι πολίταις ἦσαν, ἴσως ἂν οὐ περὶ τῶν Νικοστράτου 85
χρημάτων ἠμφισβήτει, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ σώματος ἠγωνίζετο· νῦν δ', ὦ ἄνδρες δικασταὶ, τοῦτον μὲν ἄλλος, ἐάν τις βούληται, τιμωρήσεται, τουτοισὶ δ' ὑμεῖς βοηθήσατε, καὶ μὴ περὶ πλείονος ποιήσησθε τοὺς ἀδίκως τἀλλότρια ἔχειν βουλομένους ἢ τοὺς γένει τῷ τεθνεῶτι προσήκοντας καὶ χωρὶς τούτων ἤδη τι ἐκεῖνον εὐεργετηκότας, ἀλλὰ καὶ τῶν νόμων ἀναμνησθέντες καὶ τῶν ὅρκων οὓς ὠμόσατε, πρὸς δὲ τούτοις καὶ τῶν μαρτυριῶν ἃς ἡμεῖς παρεσχήμεθα, τὰ δίκαια ψηφίσασθε.

ad illos modo commemoratos ἑτέρους τινὰς, una cum quibus ille Chariades, ut furti reus, in custodiam datus fuerat, an ad XI. viros. Ego equidem malim ad hos, quam ad illos, referri. Idem.

Κακουργῶν] Non damnabo. placeret tamen magis *κακουργιῶν*, a nominativo *κακουργία*. *ἀπογράφεσθαι εἰς τὴν βουλὴν κακουργίας* est, actione, qua quis maleficii arguitur, in foro Areopagitarum in jus vocari; apud eos stellionatus, seu artium nequam, imposturarum, tabularum mutatarum, et quæ alia his similia crimina sunt, accusari. Idem.

Εἴ τι] Subauditur a communi εἰσενήνοχε. Idem.

Τοῦτο] Π. τοῦτον. H. Stephan. *hunc*, Chariadem puta, *siquis alius volet, is ulciscetur*, et efficiet, ut meritas pœnas det. Reisk.

Ποιήσησθε] Nisi scirem oratores sæpe inter imperativum et conjunctivum variare, suspicarer h. l. *ποιήσασθε* leg. esse, quia *βοηθήσατε* præcessit. verum tam subtili diligentia illi non utuntur. Idem.

Εὐεργετηκότας] Jam supra aliquoties orator studium atque voluntatem prolixam Hagnonis et Hagnothei, nec non Thrasippi, qui pater eorum fuerat, erga Nicostratum, eorumque inter se mutuam caritatem et familiaritatem, unde necessario officia et bene merita exsistunt, prædicaverat. Idem.

E.

ΙΣΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

86 Δικαιογένους τελευτήσαντος ἄπαιδος ἐπὶ τέσσαρσιν ἀδελφαῖς Πρόξενος ἧκε διαθήκην ἔχων, 50. 1
ἐν ᾗ Δικαιογένης ὁ τελευτήσας τὸν υἱὸν αὐτοῦ Προξένου Δικαιογένην υἱὸν θετὸν ἐποιήσατο ἐπὶ τῷ τρίτῳ μέρει τῆς οὐσίας. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον διανειμαμένων αὐτῶν τὴν ὅλην οὐσίαν, τελευταῖον ἦλθεν ὁ υἱὸς Προξένου Δικαιογένης φάσκων ἐπὶ ὅλῃ τῇ οὐσίᾳ γεγονέναι υἱός, καὶ νικήσας ἀνέλαβε καὶ τὰ δύο μέρη τῶν ἀδελφῶν τοῦ τελευτήσαντος. ὕστερον πάλιν οἱ παῖδες τῶν ἀδελφῶν δικασάμενοι πρὸς Δικαιογένην ἐνίκησαν, καὶ συνέθετο Δικαιογένης ἀποδοῦναι πάλιν τὰ δύο μέρη αὐτοῖς καθαρὰ καὶ ἀνέπαφα, ἐγγυησαμένου ταῦτα Λεωχάρους. νῦν δὲ ἀρνουμένων τὰ δόξαντα τῶν περὶ Δικαιογένην καὶ Λεωχάρην, ἐγκαλοῦσιν οἱ παῖδες τῶν ἀδελφῶν περὶ τῶν δύο μερῶν, τῷ μὲν ὡς συνθεμένῳ, τῷ δὲ ὡς ἐγγυητῇ. Ἡ στάσις στοχασμός· ἀρνοῦνται γάρ.

ά. ΩΙΟΜΕΘΑ μὲν, ὦ ἄνδρες, περὶ ὧν διαφερόμεθα πρὸς Δικαιογένην, τὰ ὡμολογημένα ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου
87 κύρια ἡμῖν ἔσεσθαι· ἀποστάντος γὰρ Δικαιογένους τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου, καὶ ἐγγυητὰς καταστήσαντος ἦ μὴν παραδώσειν ἡμῖν ταῦτα τὰ μέρη ἀναμφισβήτητα, ἀφήκαμεν ἀλλήλους τῶν ἐγκλημάτων· ἐπειδὴ δὲ, ὦ ἄνδρες, οὐ ποιεῖ Δικαιογένης ἃ ὡμολόγησε, δικαζόμεθα Λεωχάρει

Stemma hominum super ista hereditate certantium, quorum mentio fit hac in oratione.

Dicæogenes primus, in pugna ad Eleusinem occisus.

- Proxenus, ut videtur e p. 94. 15. colligi posse.
  - Dicæogenes tertius cum quo actor contendit. verum hac de parte stemmatis v. annotationem ult. p. 108.
  - Harmodius, p. 96. 11.
- Menexenus, qui apud Spartolum occubuit.
  - Dicæog. secundus, qui apud Cnidum cecidit, et de cujus hereditate certatur.
  - quatuor filiæ quarum prima Polyarato nupsit patri unius de numero actorum, secunda Democli Phrearrhio nupta, tertia Cephisophonti Pæaniensi, unde natus Menexenus secundus, quarta Theopompo, unde Cephisodotus. Reisk.

ἐγγυητῇ γενομένῳ Δικαιογένους, ὥσπερ ἀντωμόσαμεν. καί μοι ἀνάγνωθι τὴν ἀντωμοσίαν.

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ.

ὡς τοίνυν ἀληθῆ ἀντωμόσαμεν, Κηφισόδοτος οὑτοσὶ οἶδε, 88
καὶ μάρτυρας ὑμῖν παρεξόμεθα πρῶτον μὲν ὡς ἀπέστη Δικαιογένης ἡμῖν τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου, εἶτα ὡς [1]ἐνεγυήσατο Λεωχάρης. καί μοι ἀνάγνωθι τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

τῶν μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, καὶ ὡς οὐ τἀληθῆ μεμαρτυρήκασιν, οὐδ' ἂν αὐτὸν οἶμαι Λεωχάρην εἰπεῖν· ἴσως δ' ἐπ' ἐκεῖνον τρέψεται τὸν λόγον, ὡς Δικαιογένης τε ἃ ἡμῖν ὡμολόγησεν ἅπαντα πεποίηκε, καὶ αὐτὸς τὴν ἐξεγγύην ὅτι ἀπέδωκεν. εἰ οὖν ταῦτ' ἐρεῖ, ψεύσεται καὶ ῥᾳδίως ἐλεγχθήσεται. ἀναγνώσεται γὰρ ὑμῖν ὅσα κατέλιπε Δικαιογένης ὁ Μενεξένου ἐν τῷ κλήρῳ, καὶ τὰ χρήματα ἃ ἔλαβε. ταῦτα εἰ μὲν μή φασι Δικαιογένην τὸν ἡμέτερον θεῖον ζῶντα κεκτῆσθαι, καὶ ἀποθνήσκοντα ἡμῖν δοῦναι, ἀποδειξάτωσαν· εἰ δὲ καὶ ἐκεῖνον καταλιπεῖν καὶ ἡμᾶς κεκομίσθαι, μαρτυρησάτω τις αὐτοῖς. ὅτι μὲν γὰρ Δικαιογένης ὡμολόγει παραδώσειν ἡμῖν ὧν κατέλιπεν ὁ Μενεξένου 89
τὰ δύο μέρη, ἡμεῖς μάρτυρας παρεξόμεθα, καὶ ὅτι Λεωχάρης [2]ἐνεγυήσατο αὐτὸν ταῦτα ποιήσειν. καὶ γὰρ δικαζόμεθα διὰ τοῦτο, καὶ ταῦτα ἀντωμόσαμεν. καί μοι ἀνάγνωθι τὴν ἀντωμοσίαν.

[1] ἐγγυήσατο [2] ἐνεγγυήσατο

Ὥςπερ] Malim ὧνπερ. super iis, quæ a nobis mutuo præstanda, mutuo dicto jurejurando pepigimus. Idem.

Ἀληθῆ ἀντωμόσαμεν] *vera*, h. e. vere et reapse sponsa mutuo et jurejurando confirmata fuisse illa capita, quæ hac formula jurisjurandi reciproci continentur. Idem.

Μαρτυρίαν] Quanquam plures sunt testes, una tamen omnium formula cum esset, omniumque nomina cum formulæ testimonii præscripta essent, in singulari numero extulit. Id quod etiam ad p. 97. 14. dictum velim. Idem.

Τῶν] Suffeci hoc, periculo meo, vulgari ὡς. Taylor adscripserat ὡς μὲν μαρτύρων οὐκ ἀκηκόατε. et e Tophanis libro οὐ μαρτ. ἀκ. Idem.

Τρέψω] Π. τρέψεται. H. Stephan. Tophanes annotaverat τρέψει. Reisk.

Ἃ ἔλαβε] Scil. Dicæogenes tertius. Idem.

Αὐτοῖς] Scil. ὅτι ἡμῖν παρέδωκαν τούτων τὰ δύο μέρη, καὶ ἡμεῖς παρ' αὐτῶν κεκομίσμεθα. Idem.

Παρεξόμεθα] Imo vero παρεσχόμεθα, vel παρεσχήμεθα. Idem.

Ἀντωμοσίαν. ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ] Male repetita judicat Ionesius, et *inventarium* superius notatum v. 14. substitutum it.

ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ.

β΄. Εἰ μὲν τοίνυν, ὦ ἄνδρες, περὶ [1] τούτων ἔμελλον ἀπο-
λογήσασθαι μόνον Λεωχάρης ἢ Δικαιογένης, ἤρκει ἄν μοι
τὰ εἰρημένα· ἐπειδὴ δὲ παρεσκευασμένοι εἰσὶν ἐξ ἀρχῆς
περὶ τοῦ κλήρου λέγειν, βούλομαι ὑμᾶς καὶ [2] παρ' ἐμοῦ
τὰ πραχθέντα πυθέσθαι, ἵνα εἰδότες τἀληθῆ, ὅ τι ἂν
δοκῇ ὑμῖν, ψηφίσησθε, ἀλλὰ μὴ ἐξηπατημένοι. Μενε-
ξένῳ γὰρ τῷ ἡμετέρῳ πάππῳ ἐγένετο υἱὸς μὲν εἷς, Δι-
καιογένης, θυγατέρες δὲ τέσσαρες, ὧν ἔλαβε μίαν μὲν
90 [3] Πολύαρτος ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς, ἄλλην δὲ Δημοκλῆς ὁ Φρεάῤ-
ῥιος, τὴν δὲ Κηφισοφῶν ὁ Παιανιεὺς, ἡ δὲ Θεοπόμπῳ ἐγή-
ματο τῷ Κηφισοδότου πατρί. καὶ ὁ μὲν Δικαιογένης, τριήρ-
αρχος ἐκπλεύσας τῆς παράλου, ἐτελεύτησε μαχόμενος ἐν
Κνίδῳ· ἀποθανόντος δ' αὐτοῦ ἄπαιδος, διαθήκην ἀπέφηνε
Πρόξενος ὁ Δικαιογένους πατὴρ, ᾗ πιστεύσαντες οἱ ἡμέτεροι
πατέρες ἐνείμαντο τὸν κλῆρον. καὶ ἐπὶ μὲν τῷ τρίτῳ μέρει
τοῦ κλήρου Δικαιογένης ὅδε τῷ Μενεξένου Δικαιογένει,
ἡμετέρῳ δὲ θείῳ, υἱὸς [4] ἐγίνετο ποιητός· τῶν δὲ λοιπῶν
ἑκάστη τὸ μέρος ἐπεδικάσατο τῶν Μενεξένου θυγατέρων. 51. 1
ὧν ἐγὼ τοὺς τότε παρόντας ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι.
ἐπειδὴ δὲ ἐνείμαντο τὸν κλῆρον, ὀμόσαντες μὴ παραβή-
σεσθαι τὰ ὡμολογημένα, ἐκέκτητο ἕκαστος δώδεκα ἔτη
91 ἃ ἔλαχε· καὶ ἐν τοσούτῳ χρόνῳ οὐσῶν δικῶν οὐθεὶς αὐτῶν

[1] τούτου [2] παρ' ἐμοῦ τὰ παρ' ἐμοῦ [3] Πολυάρατος [4] ἐγένετο

Καὶ παρ' ἐμοῦ τὰ παρ' ἐμοῦ πραχθέντα] Potest ferri. *ex me audire a me gesta.* nullus tamen dubitans, alterutrum παρ' ἐμοῦ, sive prius, sive posterius, amputandum esse, malui posterius uncis includere. Reisk.

Τῷ ἡμετέρῳ πάππῳ] Actoris et reliquorum ejus consortium matres omnes quatuor fuerant hujus Menexeni filiæ, et Dicæogenis, quem perspicuitatis et brevitatis gratia secundum appellare juvat, hoc est, illius, de cujus hereditate controversia agitatur, sorores. Idem.

Ἐκπλεύσας τῆς] Tophanes annotaverat ἐκπλ. ἐπὶ τῆς. Cur autem non p 107, pen. item sic correxit? si ea quidem est correctio, quæ nulla est. Idem.

Ἐν Κνίδῳ] Pugna ad Cnidum navalis nota mihi nulla est, præter eam, qua Pisander, dux Spartanus, cecidit, victus a Conone et Pharnabazo. Sed ea Atheniensium victoria decennio posterior fuit Athenarum clade et servitute a Lysandro imposita, non autem, quod p 95. 1. traditur, totidem annis prior. Nodum hunc non exsolvo. v. p. 106. 16. Idem. Pugnam, a Thucydide l. viii. 42. descriptam, qua, an. 1. Ol. xcii. et 20. belli Peloponnesiaci, Charminus victus est ab Astyocho ad Symam prope Cnidum, innui suspicatur Ionesius.

Δικαιογένης ὅδε] Proxeni filius, quem in stemmate, ordinis causa, tertium appellare placuit. Reisk.

Οὐσῶν δικῶν] Quamquam jus et fora exercerentur, et jus poscenti cuique redderetur, quod nulla essent, neque civilia bella, neque extrinsecus oblata et adveu-

ἠξίωσε τὰ πεπραγμένα εἰπεῖν ἀδίκως πεπρᾶχθαι, πρὶν δυστυχησάσης τῆς πόλεως καὶ στάσεως γενομένης κἀγῶνος οὑτοσὶ πεισθεὶς ὑπὸ Μέλανος τοῦ Αἰγυπτίου, ᾧπερ καὶ τἆλλα ἐπείθετο, ἠμφισβήτει ἡμῖν ἅπαντος τοῦ κλήρου, φάσκων ἐφ᾽ ὅλῃ ποιηθῆναι υἱὸς ὑπὸ τοῦ θείου τοῦ ἡμετέρου. ἡμεῖς μὲν οὖν μαίνεσθαι αὐτὸν ἡγούμεθα τῇ λήξει, οὐκ ἄν ποτε οἰόμενοι τὸν αὐτὸν ἄνδρα, τοτὲ μὲν φάσκοντα ἐπὶ τῷ τρίτῳ μέρει ποιηθῆναι, τοτὲ δ᾽ ἐφ᾽ ἅπαντι τῷ κλήρῳ, δόξαι τἀληθὲς λέγειν ὑμῖν· εἰς δὲ τὸ δικαστήριον εἰσελθόντες καὶ πολλῷ πλείω καὶ δικαιότερα λέγοντες ἠδικήθημεν, οὐχ ὑπὸ τῶν δικαστῶν, ἀλλ᾽ ὑπὸ Μέλανος τοῦ Αἰγυπτίου καὶ τῶν ἐκείνου φίλων, οἳ διὰ τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς ἐξουσίαν σφίσιν αὐτοῖς ἡγοῦντο εἶναι κεκτῆσθαί [1] τε τἀλλότρια καὶ τὰ ψευδῆ ἀλλήλοις μαρτυρεῖν· ὑπὸ δὲ τῶν τὰ τοιαῦτα ποιούντων ἐξηπατήθησαν οἱ δικασταί. καὶ ἡμεῖς μὲν καταψευδομαρτυρηθέντες ἀπωλέσαμεν τὰ ὄντα· καὶ γὰρ ὁ πατὴρ οὐ πολλῷ χρόνῳ ὕστερον μετὰ τὴν δίκην ἐτελεύτησε, πρὶν ἐπεξελθεῖν οἷς 92 ἐπεσκήψατο τῶν μαρτύρων· Δικαιογένης δὲ [2] πρὸς ἡμᾶς ὡς ἐβούλετο ἀγωνισάμενος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐξήλασε μὲν τὴν Κηφισοφῶντος τοῦ Παιανιέως θυγατέρα ἐκ τοῦ μέρους, ἀδελφιδῆν οὖσαν Δικαιογένους τοῦ καταλιπόντος τὰ χρήματα, ἀφείλετο δὲ τὴν Δημοκλέους γενομένην γυναῖκα ἃ Δικαιογένης ἀδελφὸς ὢν ἔδωκεν, ἀφείλετο [3] [δὲ] καὶ τὴν Κηφισοδότου μητέρα καὶ αὐτὸν τοῦτον ἅπαντα. καὶ γὰρ τούτων τε ἅμα καὶ ἐπίτροπος καὶ κύριος καὶ ἀντίδικος ἦν, καὶ οὐδὲ κατὰ τὸ ἐλάχιστον μέρος τῆς οἰκειότητος ἐλέου παρ᾽ αὐτοῦ ἔτυχον, ἀλλ᾽ ὀρφανοὶ καὶ ἔρημοι καὶ [4] πένητες

[1] τε om. [2] ὡς [3] [δὲ] om. [4] πένητες καὶ ἔρημοι

titia, per quæ sæpe factum esse queruntur oratores, ut fora clauderentur, et jus interquiesceret. Idem.

Ἐφ᾽ ὅλῃ] Subaudi τῇ οὐσίᾳ vel κτήσει. modo sic, modo ἐφ᾽ ὅλῳ vel ἐφ᾽ ἅπαντι usurpant, scil. τῷ κλήρῳ. quod etiam addere solent. Idem.

Ὡς ἡμᾶς] Est quidem utique tantundem atque πρὸς ἡμᾶς. malim tamen hoc h. l. primum, quia suavius sonat, tum, quod usui linguæ magis convenit. Idem.

Ἐκ τοῦ μέρους] Subaudi τοῦ κατ᾽ αὐτὴν, vel τοῦ αὐτῇ προσήκοντος. Idem.

Ἔδωκεν] In illo puta testamento, quod Proxenus protulerat. v. p. 94. 14. Idem.

Ἀφείλετο καὶ] Interponendum videtur δέ. Idem.

Τε ἅμα] Τε aut plane tollendum est, quod malim fieri, aut saltim cum γε permutandum. Idem.

Κύριος] Hoc ad solam mulierem, matrem Cephisodoti, pertinet, cujus curator hic tertius Dicæogenes erat, et pro ea fidejubebat, si cui rursus nuberet, marito in manus dare debebat. Idem.

93 γενόμενοι πάντων καὶ τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιτηδείων ἦσαν ἐνδεεῖς. οὕτως αὐτοὺς Δικαιογένης οὑτοσὶ ἐγγυτάτω ὢν γένους ἐπετρόπευεν· ὅς γε, ἃ μὲν ὁ πατὴρ αὐτοῖς Θεόπομπος κατέλιπε, τοῖς τούτων ἐχθροῖς παρέδωκεν, ἃ δὲ ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος καὶ ὁ πάππος αὐτοῖς ἔδωκεν, αὐτὸς ἀφείλετο πρὸ δίκης. καὶ ὃ πάντων δεινότατον, τὴν οἰκίαν αὐτῶν τὴν πατρῴαν, παίδων ὄντων τούτων, πριάμενος καὶ κατασκά-
94 ψας τὸν κῆπον ἐποιήσατο πρὸς τῇ αὑτοῦ οἰκίᾳ τῇ ἐν ἄστει· καὶ λαμβάνων μίσθωσιν ὀγδοήκοντα μνᾶς ἐκ τῶν Δικαιογένους τοῦ ἡμετέρου θείου χρημάτων, τὸν ἐκείνου ἀδελφιδοῦν Κηφισόδοτον τῷ ἑαυτοῦ ἀδελφῷ Ἁρμοδίῳ συνέπεμψεν εἰς Κόρινθον [1] ἀντ' ἀκολούθου· εἰς τοῦτο ὕβρεως καὶ μιαρίας ἀφίκετο. καὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς ὀνειδίζει καὶ ἐγκαλεῖ αὐτῷ ὅτι ἐμβάδας καὶ τριβώνια φορεῖ, [2] ὥσπερ ἀδικούμενός τι, εἰ ἐμβάδας Κηφισόδοτος φορεῖ, ἀλλ' οὐκ ἀδικῶν ὅτι ἀφελόμενος αὐτὸν τὰ ὄντα πένητα πεποίηκεν.

γ΄. Ἀλλὰ [3] μὲν περὶ τούτων τοσαῦτά μοι εἰρήσθω· πάλιν δ' ἐπάνειμι ὅθεν ἀπέλιπον. Μενέξενος γὰρ ὁ Κηφισοφῶντος υἱὸς, ἀνεψιὸς ὢν Κηφισοδότῳ τούτῳ καὶ ἐμοὶ, καὶ προσῆκον αὐτῷ τοῦ κλήρου μέρος ὅσονπερ ἐμοὶ, ἐπεζήει
95 τοῖς καταμαρτυρήσασιν ἡμῶν καὶ ἐκείνου τὰ ψευδῆ, καὶ

[1] ἀντακόλουθον [2] ὥσπερ --- φορεῖ om. [3] μὴν

Οὕτως αὐτοὺς] Sic de meo dedi, pro vulgari οὗτος αὐτός. Etiam Taylor in Tophanis libro οὕτως h. l. reperit annotatum, et versu proximo 3. ὥς γε pro ὅς γε. Idem.

Πρὸ δίκης] Non intelligo. melius intelligerem παρὰ δίκην. Idem.

Καὶ, ὃ πάντων δεινότατον] *et, quod rerum omnium est gravissimum atque indignissimum.* Sic dedi de meo, pro vulgari καὶ ὁ πάντων δεινότατος. Pari modo Tophanes quoque emendaverat. Idem.

Πριάμενος καὶ κατασκάψας, τὸν κῆπον ἐποιήσατο] E vulgata distinguendi ratione hæc exsistit sententia: Dicæogenem Theopompi domum demolitum esse, et hortum ejusdem domui suæ adjecisse. Verum hæc potius sententia loci videtur esse: Dicæogenes, empta Theopompi domo, hortum illi domui assitum devastavit, in areaque, quam hortus olim occupaverat, domum exstruxit, vel suæ adstruxit. Videntur ambæ domus, Theopompi puta et Dicæogenis, ita sitæ fuisse, ut ambas hortus Theopompi intercedens separaret. quo horto eradicato, spatioque structuris oppleto, copulavit ambas domus Dicæogenes, seu e duabus unam ingentem continuam effecit. Idem. Reiskio minime obsequendum existimat Ionesius.

Εἰς Κόρινθον] In init. Ol. xcvi. instante jam bello Corinthiaco, ex sententia Ionesii.

Ἀντακόλουθον] Bene si habet, nam de adjectivo hoc nondum mihi liquet, valebit idem atque ἀντ' ἀκολούθου. Reisk.

Ἀλλ' οὐκ ἀδικῶν] Hic desunt pauca quædam. num leg. ἀλλ' οὐκ αἰσχύνεται αὐτὸς ἀδικῶν. *neque pudet eum injuriam ei in hoc facere, quod* — an sic: ἀλλ' οὐκ οἶδεν (vel αἰσθάνεται, vel ἐνθυμεῖται) αὐτὸς ἀδικῶν. *neque novit*, vel *sentit*, vel *religioni sibi hoc ducit, quod cum hoc lædit, quod* —. Idem.

Περὶ τούτων] Interpone μέν. Idem.

Ἀπέλιπον] Scil. τὸν λόγον, vel τὴν διήγησιν. Idem.

Μέρος] Subaudi τοσοῦτον. Idem.

Ἐκείνου] Redit ad Menexenum, Cephisophontis filium. Idem.

Λύκωνα, ὅνπερ εἰσήγαγε πρῶτον εἰς τὸ δικαστήριον, τοῦτον εἷλεν· ὃς ἐμαρτύρησε Δικαιογένην ποιηθῆναι τὸν νῦν ὄντα ὑπὸ τοῦ θείου τοῦ ἡμετέρου υἱὸν ἐπὶ παντὶ τῷ κλήρῳ. μαρτυρήσας δὲ ταῦτα ἑάλω ψευδομαρτυριῶν. ἐπειδὴ δὲ Δικαιογένης, ὦ ἄνδρες, οὐκέτι ὑμᾶς δύναται ἐξαπατᾶν, πείθει Μενέξενον τὸν ὑπὲρ ἡμῶν τε καὶ ὑπὲρ αὑτοῦ πράττοντα, ἃ ἐγὼ αἰσχυνόμενος ἀναγκάζομαι διὰ τὴν ἐκείνου πονηρίαν λέγειν, τί ποιῆσαι; κομισάμενον αὐτὸν μέρος ἐκ τοῦ κλήρου ὅ τι ἐγίγνετο, ἡμᾶς μὲν ὑπὲρ ὧν ἔπραττε προδοῦναι, τοὺς δὲ μήπω ἑαλωκότας τῶν μαρτύρων ἀφεῖναι.
52. καὶ ἡμεῖς μὲν ταῦτα [1] ὑπὸ τῶν φίλων καὶ τῶν ἐχθρῶν παθόντες εἴχομεν ἡσυχίαν· τούτων δ' ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι.

[2] ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ὁ μὲν τοίνυν Μενέξενος παθὼν ἄξια τῶν ἑαυτοῦ τρόπων ἠπατήθη ὑπὸ τοῦ Δικαιογένους· ἀφεὶς γὰρ τοὺς μάρτυρας καὶ ἡμᾶς προδοὺς, ὧν ἕνεκα ταῦτ' ἔπραξεν οὐκ ἐκομίσατο. ἀδικηθεὶς δὲ ὑπὸ Δικαιογένους μεθ' ἡμῶν πάλιν ἔπραττεν. 96
ἡμεῖς δὲ καθηγούμενοι οὐκέτι προσήκειν Δικαιογένει ἔχειν τῶν ἐκ τοῦ κλήρου μέρος οὐδὲν, ἐπειδὴ οἱ μάρτυρες ἑάλωσαν, ἀμφισβητοῦμεν αὐτῷ ἅπαντος τοῦ οἴκου κατ' ἀγχιστείαν. καὶ ὅτι ἡμεῖς τε ὀρθῶς ἐγνώκαμεν, καὶ οὐδὲν ἔτι προσήκει Δικαιογένει τοῦ κλήρου, ῥᾳδίως διδάξω. δύο γὰρ διαθῆκαι ἐφάνησαν, ἡ μὲν πάλαι πολλῷ, ἡ δ' ὕστερον· καὶ κατὰ μὲν τὴν παλαιὰν, ἣν ἀπέφηνε Πρόξενος ὁ Δικαιογένους τούτου πατὴρ, ἐν τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου ἐγίγνετο τῷ θείῳ τῷ ἡμετέρῳ υἱὸς ποιητὸς, καθ' ἣν δ' αὐτὸς ἀπέφηνε

[1] ἀπὸ

[2] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ὅ τι ἐγίγνετο] Partem ratam, proportionatam, competentem. IDEM.

Ὧν] Non redit ad ἡμᾶς, sed est neutrius generis, et subauditur *ταῦτα τἀγαθά. ea commoda, quorum adipiscendorum spe et cupiditate ista machinatus fuerat.* IDEM.

Καθηγούμενοι] Compositum hoc verbum in significatu simplicis ἡγούμενοι, id est νομίζοντες, quem significatum loci ratio postulat, haud commemini usurpari. nam καθηγεῖσθαι significat *viam monstrare, viæ dux alicui esse, præire;* id quod ab hoc loco est alienum. Quare aut simplex ἡγούμενοι est præferendum, aut καθάπαξ ἡγούμενοι leg. *prorsus, omnino nullam partem hereditatis.* IDEM.

Οἱ μάρτυρες] In quibus Lyco fuerat, qui testati erant Dicæogenem tertium a secundo filium adoptatum et ex asse heredem scriptum fuisse. IDEM.

Ἀμφισβητοῦμεν] Malim ἠμφισβητοῦμεν. IDEM.

Ἡ μὲν πάλαι πολλῷ, ἡ δὲ ὕστερον] Et deesse hic aliquid, et transpositum esse aliud videtur. planior utique lectio hæc erit: ἡ μὲν πάλαι, ἡ δὲ πολλῷ ὕστερον γεγραμμένη. IDEM.

Δικαιογένης, ἐπὶ παντὶ τῷ οἴκῳ. ταύταιν δὲ ταῖν διαθήκαιν
ἣν μὲν Πρόξενος ἀπέφηνε, Δικαιογένης ἔπεισε τοὺς δικαστὰς
ὡς οὐκ ἀληθὴς εἴη· ἣν δὲ Δικαιογένης ἀπέφηνεν, οἱ μαρ-
97 τυρήσαντες [1] αὐτὴν τὸν θεῖον τὸν ἡμέτερον διαθέσθαι ἑάλω-
σαν [2] ψευδομαρτυριῶν. ἀμφοῖν [3] δὲ ταῖν διαθήκαιν ἀκύροιν
[4] γινομέναιν, καὶ ἑτέρας μηδεμιᾶς ὁμολογουμένης εἶναι, κατὰ
δόσιν μὲν οὐδενὶ προσῆκε τοῦ κλήρου, κατ' ἀγχιστείαν δὲ
ταῖς Δικαιογένους τοῦ ἀποθανόντος ἀδελφαῖς, ὧν εἰσὶν αἱ
98 ἡμέτεραι [5] μητέρες. διὰ δὲ ταῦτα ἔδοξέ τε ἡμῖν λαχεῖν τοῦ
κλήρου κατ' ἀγχιστείαν, καὶ ἐλάχομεν τὸ μέρος ἕκαστος.
μελλόντων δ' ἡμῶν ἀντόμνυσθαι διεμαρτύρησε Λεωχάρης
οὑτοσὶ μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον ἡμῖν. ἐπισκηψαμένων δ'
ἡμῶν ἡ μὲν λῆξις τοῦ κλήρου διεγράφη, ἡ δὲ τῶν ψευδομαρ-
τυριῶν δίκη εἰσῄει. ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ πάντα μὲν ἡμῶν
εἰπόντων ἅπερ νυνί, πολλὰ δὲ Λεωχάρους ἀνταπολογησα-
μένου, ἔγνωσαν τὰ ψευδῆ μαρτυρῆσαι Λεωχάρην οἱ δικα-
σταί. ἐπειδὴ δὲ τοῦτο φανερὸν ἐγένετο ἐξαιρεθεισῶν τῶν
ψήφων, ἃ μὲν τῶν δικαστῶν καὶ ἡμῶν ἐδεήθη Λεωχάρης ἢ
ὅσα ἡμῖν ἐξεγένετο διαπράξασθαι τότε, οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ
λέγειν, ἃ δὲ ὡμολογήθη ἡμῖν, ταῦτα [6] ἀκούσατε. συγχω-
99 ρούντων [7] γὰρ ἡμῶν τῷ ἄρχοντι μὴ συναριθμεῖν ἀλλὰ συγ-
χέαι τὰς ψήφους, ἀφίστατο μὲν Δικαιογένης τοῖν δυοῖν
μεροῖν τοῦ κλήρου ταῖς Δικαιογένους ἀδελφαῖς, καὶ ὡμολόγει
ἀναμφισβήτητα [8] παραδώσειν ἡμῖν ταῦτα τὰ μέρη· καὶ

[1] αὐτοὶ [2] ψευδομαρτυριῶντες [3] μὲν οὖν ταῖν [4] γενομέναιν
[5] γυναῖκες [6] ἠκούσατε [7] γὰρ om. [8] δώσειν

Οἱ *μαρτυρήσαντες αὐτοὶ*] Vi caret h. l. *αὐτοί*. quapropter ei suffici velim *αὐτὸν*, *ipsum*. deinde *ταύτην* deest, quod præmisso ἣν respondeat. Erit itaque locus sic reformandus: *ἣν δὲ Δικαιογένης ἀπέφηνεν, οἱ ταύτην μαρτυρήσαντες αὐτὸν τὸν θεῖον τ. ἡ. διαθέσθαι* — *quas autem tabulas Dicæogenes protulit, eas qui testati sunt ab ipso nostro avunculo scriptas esse, hi falsi dicti testimonii convicti sunt. Ipso*, *αὐτὸν*, respectum habet ad falsarium Proxenum. qui testati sunt tabulas a Dicæogene tertio prolatas, fuisse non a falsario quodam scriptas, ut fuissent illæ, quas Proxenus protulisset, sed ab *ipso* testatore. Idem.

Ψευδομαρτυριῶντες] Nullus dubito postremam syllabam detrahendam esse. Verbum nullum est *ψευδομαρτυριᾶν*, sed *ἁλίσκεσθαι ψευδομαρτυριῶν* dicitur, qui est genitivus a *ψευδομαρτυρίαι*. Idem.

Διὰ δὲ ταῦτα] Pro media voce malim *δή*. Idem.

Ἡμῖν] Haud videtur sententiæ convenire, sed potius *αὐτῇ παρ' ἡμῖν*. id equidem in Latinis expressi. Vulgatam si defendere volemus, idem verbum una cum actoribus etiam Leocharem atque Dicæogenem, istorum adversarios, complectetur. ut proximo versu idem *ἡμῖν* ambas partes complectitur in istis, *ἃ δὲ ὡμολογήθη ἡμῖν*. Idem.

Συγχωρούντων ἡμῶν] Interponendum videtur *γάρ*. Idem.

Συναριθμεῖν] Videtur *διαριθμεῖν* melius convenire, *seorsim* suffragia quæque numerare, tam quæ pro Leochare, quam quæ contra essent. Verumtamen certum haud pronuntiabo. Idem.

ταῦτα [1]ἐνεγυᾶτο αὐτὸν Λεωχάρης οὗτος, καὶ ὡμολόγει ποιήσειν, οὐ [2]μόνος ἀλλὰ καὶ Μνησιπτόλεμος ὁ Πλωτιεύς. καὶ [3]τούτων ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

δ'. Ἡμεῖς τοίνυν ταῦτα παθόντες ὑπὸ Λεωχάρους, καὶ ἐγγενόμενον ἡμῖν αὐτὸν ἐπειδὴ εἵλομεν [4]τῶν ψευδομαρτυριῶν ἀτιμῶσαι, οὐκ ἐβουλήθημεν, ἀλλ' ἐξήρκεσε τὰ ἡμέτερα ἡμῖν κομισαμένοις ἀπηλλάχθαι. τοιοῦτοι δὲ γενόμενοι περὶ Λεωχάρην καὶ Δικαιογένην ἐξηπατήθημεν ὑπ' αὐτῶν, ὦ ἄνδρες· οὔτε γὰρ Δικαιογένης τὰ δύο μέρη ἡμῖν τοῦ κλήρου παρέδωκεν, ὁμολογήσας ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, οὔτε Λεωχάρης ὁμολογεῖ ἐγγυήσασθαι αὐτὸν τότε. καίτοι εἰ μὴ ἐναντίον μὲν τῶν δικαστῶν, πεντακοσίων ὄντων, ἐναντίον δὲ τῶν περιεστηκότων [5]ἐνεγυᾶτο, οὐκ οἶδ' ὅ τι ἂν ἐποίησεν. 100
ὡς μὲν τοίνυν περιφανῶς ψεύδονται, μάρτυρας ὑμῖν παρεχόμεθα τοὺς παρόντας, ὅτε Δικαιογένης μὲν ἀφίστατο τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου καὶ ὡμολόγει ἀναμφισβήτητα παραδώσειν ταῖς Δικαιογένους ἀδελφαῖς, Λεωχάρης δὲ [5]ἐνεγυᾶτο αὐτὸν ἃ ὡμολόγησε καὶ ποιήσειν. δεόμεθα δὲ καὶ ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, εἴ τις ἐτύγχανε παρὼν τότε, ἀναμνησθῆναι, εἰ λέγομεν ἀληθῆ καὶ βοηθῆσαι ἡμῖν, ἐπεί, ὦ ἄνδρες, εἰ Δικαιογένης ἀληθῆ λέγει, τί ἡμεῖς ὠφελούμεθα νικήσαντες, ἢ τί οὗτος ἐζημιώθη ἡττηθείς; εἰ γὰρ ἀπέστη μόνον — ὥς φησι — τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου, ἀναμφισ-
53. 1 βήτητον δὲ μὴ ὡμολόγει παραδώσειν, τί ἐζημιοῦτο ἀφιστάμενος ὧν τιμὴν εἶχεν; οὐδὲ γὰρ πρὶν ἡττηθῆναι τὴν δίκην εἶχεν ὧν ἡμεῖς δικαζόμεθα, ἀλλ' οἱ παρὰ τούτου πριάμενοι καὶ θέμενοι, οἷς ἔδει αὐτὸν ἀποδόντα τὴν τιμὴν

[1] ἐγγυᾶτο αὐτῷ [2] μόνον [3] τούτου [4] τῶν om. [5] ἐνεγγυᾶτο

Αὐτῷ] Id est, ὑπὲρ αὐτοῦ. nomine locoque Dicæogenis. Idem.

Οὐ μόνον, ἀλλὰ καὶ] Suspicor leg. esse: οὐ μόνον αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ —. Idem.

Πλωτιεὺς] Ablegat hic Taylor ad Lysiæ orat. contra Pancleonem. Idem.

Αὐτὸν] Id est, ὅτι Δικαιογένης ποιήσει τὰ ὡμολογημένα. v. vers. 19. Idem.

Ἐποίησεν] Id est, ἔπαθεν. *quid eo factum fuisset.* Idem.

Ἀληθῆ λέγει] Id est, δοκεῖ ὑμῖν τἀληθῆ λέγειν. aiebat autem Dicæogenes, se heredibus bessem hereditatis restituisse. Idem.

Ἀπέστη μόνον] Videtur λόγῳ interponendum esse, *verbotenus tantum, non autem reapse.* Idem.

Εἶχεν] Ipse possedit, in jure suo atque potestate habuit, quippe dudum ante alienata, vendita alia, alia oppignerata. Idem.

ἡμῖν τὰ μέρη ἀποδοῦναι. διὰ ταῦτα γὰρ καὶ τοὺς ἐγγυητὰς
101 παρ' αὐτοῦ ἐλάβομεν, οὐ πιστεύοντες αὐτῷ ἃ ὡμολόγησε
ποιήσειν. πλὴν γὰρ δυοῖν οἰκιδίοιν ἔξω τείχους καὶ ἐν πεδίῳ
ἑξήκοντα πλέθρων οὐδὲν κεκομίσμεθα, ἀλλ' οἱ παρὰ τού-
του θέμενοι καὶ πριάμενοι. ἡμεῖς δ' οὐκ ἐξάγομεν· δεδίαμεν
γὰρ μὴ ὄφλωμεν δίκας. καὶ γὰρ [1]Μηκίωνα, κελεύοντος
Δικαιογένους καὶ φάσκοντος [2][μὴ] βεβαιώσειν, ἐξάγοντες
102 ἐκ τοῦ βαλανείου ὤφλομεν τετταράκοντα μνᾶς διὰ Δικαιο-
γένην, ὦ ἄνδρες. ἡγούμενοι γὰρ οὐκ ἂν αὐτὸν βεβαιώσειν
οὐδὲν ὧν ἡμῖν ἀπέστη ἐν τῷ δικαστηρίῳ, διϊσχυριζόμεθα
πρὸς [3]Μηκίωνα ἐναντίον τῶν δικαστῶν, ἐθέλοντες ὁτιοῦν
πάσχειν, εἰ βεβαιώσειεν αὐτῷ Δικαιογένης τὸ βαλανεῖον,
οὐκ ἄν ποτε οἰόμενοι αὐτὸν ἐναντία οἷς ὡμολόγησε πρᾶξαι,
οὐ δι' ἄλλ' οὐδὲν ἢ διὰ τοὺς ἐγγυητάς, ὅτι [4]καθειστήκεσαν
ἡμῖν. ἀποστὰς δὲ Δικαιογένης ταῦτα τὰ μέρη, ὧν καὶ νῦν
ὁμολογεῖ ἀφεστάναι ἡμῖν, ἐβεβαίωσε [3]Μηκίωνι τὸ βαλα-
νεῖον. καὶ ἐγὼ μὲν ὁ ἄθλιος, οὐχ ὅπως τι ἐκ τοῦ κλήρου εἰ-
ληφώς, ἀλλὰ προσαπολωλεκὼς τετταράκοντα μνᾶς, ἀπήειν
ὑβρισμένος ὑπὸ τοῦ Δικαιογένους. καὶ τούτων ὑμῖν μάρ-
τυρας παρέξομαι.

[5]ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

103 ε'. Ταῦτα μὲν πεπόνθαμεν ὑπὸ Δικαιογένους, ὦ ἄνδρες·

[1] Μικκίωνα [2] uncos om. [3] Μικκι. [4] καθειστήκεισαν [5] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ποιήσειν] Malim καὶ ποιήσειν. ut p. 99. 19. *etiam facturum.* Idem.

Πεδίῳ] Accipio pro parte sic dicta agri Attici, unde etiam Pediasii dicti fuere. Idem.

Πριάμενοι] Non convenit e præmissis κεκομισμένοι εἰσὶν subaudiri. suspicor potius ἔχουσιν deesse. Idem.

'Εξάγομεν] Scil. αὐτούς. nos autem eos, qui nunc ista possident, illinc non deducimus, non expellimus, velut injusta possessione. Idem.

Μηκίωνα] Πρ. γρ. Μουκίωνα. 'Αλλ' ὀλίγῳ ὕστερον ἔχεις Μηκίωνα καὶ Μηκίωνι. H. Stephan. Itaque dedit et hic et deinceps ubique Μηκίωνα et Μηκίωνι per η. Verum ne ista quidem lectio vera et emendata est, sed aut Μικίων aut Μικκίων per iota, et per κ, seu simplex, seu geminatum. Respondet Latino *Minucius*, a μικρός. Altera lectio si vera esset, repetenda foret a μακρὸς, *Longus, Longinus, Longolius.* verum tum Μακίων potius dixissent, quam Μηκίων. ut Μακρῖνος et *Macer* usurparunt. Mitionis, vel potius Micionis, partes in fabulis crebræ sunt, non Mecionis. Reisk.

Κελεύοντος] Scil. ἐξάγειν αὐτόν. *cum*, vel *quamvis, jussu Dicæogenis Micionem deduxissemus.* Idem.

Αὐτὸν] Sic dedi de meo, pro vulgari αὐτῷ, quod si bene habet, copulandum αὐτὸν erit cum αὐτῷ sic, ut accusativus ad Dicæogenem, dativus ad Micionem referatur. Dicæogenem vindicias emptionis ei, Micioni, non esse præstiturum (seu evictionem), h. e. non ausurum in possessione balnei tueri, quod Micio a se emisset, aiendo, Micionem id a se legitimis modis, ut a solo vero et legitimo domino, cui jus vendendi fuisset, emisse. Idem.

Ταῦτα] Malim τούτων τῶν μερῶν. Nam alias constructio labat. Paulo post malim ἀλλὰ καὶ προσαπολ. Idem.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ] ΜΑΡΤΥΡΕΣ, Markland.

ὁ δ' ἐγγυησάμενος αὐτὸν Λεωχάρης καὶ τῶν πάντων ἡμῖν
κακῶν αἴτιος οὔ φησιν ἐγγυήσασθαι ἃ καταμαρτυρεῖται
αὐτοῦ, ὅτι ἐν τῷ γραμματείῳ τῷ ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου
γραφέντι οὐκ ἔνεστι ταῦτα. ἡμεῖς δὲ, ὦ ἄνδρες, τότ' ἐπὶ
τοῦ βήματος σπεύδοντες τὰ μὲν ἐγράψαμεν, τῶν δὲ μάρ-
τυρας ἐποιησάμεθα· οὗτοι δὲ, ἃ μὲν αὐτοῖς συμφέρει τῶν
ὁμολογηθέντων [1] τότε, κύρια φασὶν εἶναι, εἰ καὶ μὴ γέγρα-
πται, ἃ δ' οὐ συμφέρει, οὐ κύρια, εἰ μὴ γέγραπται. ἐγὼ
δ', ὦ ἄνδρες, οὐ θαυμάζω, ὅτι ἔξαρνοί εἰσι τὰ ὡμολογη-
μένα· οὐδὲ γὰρ τὰ γραφέντα ἐθέλουσι ποιεῖν. ἡμεῖς δ' ὡς
ἐλέγομεν ἀληθῆ, καὶ ἄλλο τι τεκμήριον παρεξόμεθα.
Πρωταρχίδῃ γὰρ [2] τῷ Ποταμίῳ ἔδωκε Δικαιογένης τὴν
ἀδελφὴν τὴν ἑαυτοῦ ἐπὶ τετταράκοντα μναῖς, ἀντὶ δὲ τῆς 104
προικὸς τὴν οἰκίαν αὐτῷ τὴν ἐν Κεραμεικῷ παρέδωκε. ταύτῃ
δὲ τῇ γυναικὶ, ἣν ὁ Πρωταρχίδης ἔχει, προσήκει τοῦ κλή-
ρου μέρος ὅσονπερ τῇ μητρὶ τῇ ἐμῇ. ἐπεὶ δ' οὖν ἀπέστη
Δικαιογένης ταῖς γυναιξὶ τοῖν δυοῖν μεροῖν τοῦ κλήρου, ἠξίου
ὁ Λεωχάρης τὸν Πρωταρχίδην παραδιδόναι αὐτῷ τὴν συν-
οικίαν ἣν εἶχεν ἀντὶ τῆς προικὸς, ὡς ὄντι ἐγγυητῇ αὐ-
τῷ, τὸ δὲ μέρος ὑπὲρ τῆς γυναικὸς τοῦ κλήρου παρ' αὐτοῦ 105
κομίζεσθαι. παραλαβὼν δὲ τὴν συνοικίαν, τὸ μέρος οὐ

[1] , ταῦτα   [2] τῷ om.

Ἃ καταμαρτυρεῖται αὐτοῦ] Id est, ἃ αὐτὸν ἐγγυήσασθαι ὑπὲρ τοῦ Δικαιογένους εἰσὶν οἱ μαρτυροῦντες κατ' αὐτοῦ. Verum dubium est ad quemnam redeat αὐτοῦ, num ad Leocharem, quomodo exposui, an ad Dicæogenem. Posterius hoc si quis magis probet, ei αὐτοῦ erit cum ἃ copulandum in constructione, et ἃ αὐτοῦ accipiendum pro ἃ εἰρημένα καὶ συγκεχωρημένα ὑπὸ τοῦ Δικαιογένους. quas a Dicæogene latas et concessas conditiones præstandas suscepisse Leochares, velut fidejussor, a testibus, ipsum testimonio suo obruentibus, arguitur. Sed præfero priorem rationem. Reisk.

Οὗτοι δὲ] Non testes nostri, sed Dicæogenes cum consortibus. Idem.

Ἐλέγομεν] Malim λέγομεν in præsente. Idem.

Τὴν ἑαυτοῦ] Imo vero τὴν ἐμαυτοῦ. Dicæogenes tertius elocabat eam, sororem, non suam, sed meam, ut tutor pupillam suam, Protarchidi in matrimonium. Nam, nisi illa mulier, non Dicæogenis, sed actoris soror fuit, non video, quid juris sorori Dicæogenis tertii in hereditatem secundi fuisset, et cur actor dicat, huic fœminæ tantundem de hereditate competisse, atque competisset matri suæ, actoris puta; quod fieri nequit, nisi mulier hæc filia fuit matri actoris, eoque soror actoris. quod si est, mater actoris tum desierat in vivis esse, et filia ejus, eademque soror actoris, in jura matris successerat. Idem.

Οἰκίαν] Num συνοικίαν. ut postmodum appellatur. Latini *insulam* usurpant, h. e. domum, quam possessor, non ipse incolit, sed aliis incolendam mercede elocat. Idem.

Εἶχεν] Olim habuerat, nunc non habebat amplius, posteaquam eam Leochari tradidisset. Idem.

Αὐτῷ] *ipsi*, Protarchidi puta. possit quoque ad Dicæogenem referri. *sibi, qui esset pro eo, Dicæogene puta, fidejussor.* quanquam hoc mihi quidem minus placet. Idem.

Παρ' αὐτοῦ κομίζεσθαι] *a se*, Leochare, *aufferre*. Idem.

παρέδωκε. καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυρα τὸν Πρωταρχίδην παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΣ.

ϛʹ. Περὶ δὲ ἐπισκευῆς τοῦ βαλανείου καὶ οἰκοδομίας καὶ πρότερον εἴρηκε Δικαιογένης καὶ νῦν ἴσως ἐρεῖ, ὡς ὁμολογήσαντες αὐτῷ ἀποδώσειν τὰ ἀναλωμένα οὐκ ἀπεδώκαμεν, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο οὐ δύναται ἀπαλλάσσειν τοὺς χρήστας, οὐδὲ ἡμῖν παραδοῦναι ἃ δεῖ αὐτόν. ἡμεῖς δὲ, ὦ ἄνδρες, ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου, ὅτε ἠναγκάζομεν αὐτὸν ἀφίστασθαι τούτων, ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν καὶ τῶν εἰς τὰ οἰκοδομήματα ἀναλωμένων ἀφεῖμεν αὐτῷ τοὺς καρποὺς, οὕτω τῶν δικαστῶν γιγνωσκόντων· ὕστερον δ' οὐκ ἀναγκαζόμενοι ἀλλ' ἑκόντες ἔδομεν αὐτῷ τὴν ἐν ἄστει οἰκίαν ἐξαιρεθέντες πρὸς τῷ τρίτῳ μέρει τοῦ κλήρου ἔχειν ἀντὶ τῶν ἐπεσκευασμένων, ἣν οὗτος ἀντὶ πεντακισχιλίων δραχμῶν παρέδωκε Φιλο-
106 νείκῳ. [1]ἔδομεν δὲ οὐ διὰ τὴν τοῦ Δικαιογένους χρηστότητα, ὦ ἄνδρες, ἀλλ' ἐπιδεικνύμενοι ὅτι οὐ περὶ πλείονος χρήματα ποιούμεθα τῶν οἰκείων, οὐδ' ἂν πάνυ πονηροὶ ὦσι. καὶ γὰρ πρότερον ὅτ' ἐφ' ἡμῖν ἐγένετο Δικαιογένην τιμωρήσασθαι καὶ ἀφελέσθαι ἃ εἶχεν, οὐκ ἐβουλήθημεν τῶν τούτου κτή- 54. 1
σασθαι οὐδὲν, ἀλλὰ τὰ ἡμέτερα μόνον κομίσασθαι ἐξήρκει ἡμῖν. οὗτος δ' ὅτ' ἐκράτησεν ἡμῶν, ἀπεσύλησεν ἃ ἐδύνατο, καὶ ὡς ἐχθροὺς ἀλλ' οὐ προσήκοντας ἀπόλλυσι. τεκμήριον δὲ καὶ τῶν ἡμετέρων τρόπων καὶ τῆς τούτου ἀδικίας μέγα παρεξόμεθα. μελλούσης γὰρ τῆς πρὸς Λεωχάρην δίκης εἰσιέναι, ὦ ἄνδρες, ἐν τῷ Μαιμακτηριῶνι μηνὶ, [2]ἠξίου Λεωχάρης καὶ Δικαιογένης δίαιταν ἡμᾶς ἐπιτροπεύειν, τὴν δίκην

[1] παρέδωκε [2] ἠξίουν

Οτι] Π. ὅτε. H. STEPHAN.

Τούτων] Subaudi ὧν ἀφίστατο. REISK.

Ἐξαιρεθέντες] Videtur aut ἐξαίρετον leg. esse, aut ἐξαιρεθεῖσαν. ut præcipuum quid, et a reliqua hereditatis massa separatum. IDEM.

Παρέδωκε] Π. παρεδώκαμεν. H. STEPHAN. Haud inconvenienter, universam si spectes sententiam. verum hic locus non παραδιδόναι, sed simplex διδόναι postulat. quare malim aut ἔδομεν aut ἐδώκαμεν. v. versu 13. ἑκόντες ἔδομεν αὐτῷ. non de *traditione*, sed de *concessione*, et *ultronea donatione* rei, quam nulla necessitate obstrictus; sed ultro, gratuito dones, agitur. REISK.

Παρεξόμεθα] Sic dedi de meo. reperi idem postmodum in Taylori quoque schedis. vulgatæ dant προεξόμεθα. Taylor adscripserat quoque παρεχόμεθα. IDEM.

Ἐπιτροπεύειν] δίαιταν ἐπιτροπεύειν est quod ἐπιτρέπειν dixerunt simpliciter, ut apud Isæum eodem loco ἐπετρέψαμεν διαιτηταῖς. δίαιταν ἐπιτρέπειν dicit Pollux; quomodo et Libanius in Progymnasmasi, quem locum non intellexit interpres linguæ Græcæ peritissimus. Id *permittere* dicit Plautus in Curcul. [5. 3. 23.] loco

ἀναβαλλομένους. καὶ ἡμεῖς, ὥσπερ μικρὰ ἀδικούμενοι συνεχωρήσαμεν, καὶ ἐπετρέψαμεν διαιτηταῖς [1] τέτταρσιν, ὧν τοὺς μὲν δύο ἡμεῖς ἠγάγομεν, τοὺς δὲ δύο ἐκεῖνοι. καὶ ἐναντίον τούτων ὡμολογήσαμεν ἐμμένειν οἷς οὗτοι γνοῖεν, καὶ ὠμόσαμεν. καὶ οἱ διαιτηταὶ ἔφασαν, εἰ μὲν ἀνώμοτοι δύναιντ' ἂν ἡμᾶς διαλλάξαι, οὕτω ποιήσειν, εἰ δὲ μὴ, καὶ αὐτοὶ ὀμόσαντες ἀποφανεῖσθαι ἃ δίκαια ἡγοῦνται εἶναι. ἀνακρίναντες δὲ ἡμᾶς πολλάκις, καὶ πυθόμενοι τὰ πραχθέντα οἱ διαιτηταὶ, οἱ μὲν δύο οὓς ἐγὼ προὔβαλον, Διότιμος καὶ Μελάνωπος, ἤθελον καὶ ἀνώμοτοι καὶ ὀμόσαντες ἀποφήνασθαι ἃ ἐγίνωσκον ἀληθέστατα ἐκ τῶν λεγομένων, οὓς δὲ Λεωχάρης προὐβάλετο, οὐκ ἔφασαν ἀποφανεῖσθαι. καίτοι Διοπείθης ὁ ἕτερος τῶν διαιτητῶν Λεωχάρει μὲν ἦν τούτῳ κηδεστὴς, ἐμὸς δ' ἐχθρὸς καὶ ἀντίδικος ἐξ ἑτέρων συμβολαίων· Δημάρατος δὲ ὁ μετ' αὐτοῦ [2] Μνησιπτολέμῳ τῷ ἐγγυησαμένῳ Δικαιογένει μετὰ Λεωχάρους ἦν ἀδελφός. οὗτοι μέντοι οὐκ ἠθέλησαν ἀποφήνασθαι, ὁρκώσαντες ἡμᾶς ἦ μὴν ἐμμένειν οἷς ἂν αὐτοὶ γνοῖεν. καὶ τούτων ὑμῖν μάρτυρας παρέξομαι.

107 … 108 (margin section numbers: 107 at the line beginning "ἀναβαλλομένους", 108 at the line beginning "Διοπείθης")

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ζ'. Οὐκοῦν δεινὸν εἰ δεήσεται ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, Λεωχάρης ἀποψηφίσασθαι ἃ Διοπείθης κηδεστὴς ὢν αὐτοῦ κατεψη-

[1] τέσσαρσιν

[2] Μνησιπολέμῳ

eleganti et qui ad rem arbitriorum illustrandam pertinet :

"P. Animadvortite, si potissum inter vos componere,
Mitte istunc. Accede huc, leno, dicam meam sententiam ;
Siquidem vultis quod decrero facere. C. Tibi permittimus.
Dum quidem, Hercle, ita judices, ne quisquam a me argentum auferat."

Tibi permittimus est ἐπιτρέπομέν σοι. Sed quod addit restringit ἐπιτροπὴν, quam non permittit nisi ἐπὶ ῥητοῖς. In Anim. ad Jus A. et R. l. v. c. 14. §. 9. HERALDUS. Imo vero ἐπιτρέπειν. Sed num δίαιταν ἐπιτρέπειν, an εἰς δίαιταν ἐπιτρέπειν, scil. τὴν δίκην, usurpetur, quærere nunc non vacat. διαιτητῇ ἐπιτρέπειν usitatum novi. Certum hoc est, ἐπιτροπεύειν, quod significat *tutorem pupilli agere*, ab hoc loco alienum esse, convenire ἐπιτρέπειν, *arbitrio judicis pedanei*, vel *arbitri, permittere*. Statim quoque, p. 103. 2. sequitur ἐπετρέψαμεν διαιτηταῖς τέσσαρσιν. REISK.

Ἐμμένειν] Malim ἐμμενεῖν in futuro, quanquam me non fugit, non admodum diligentes Græcos esse in observando temporum discrime, in infinitivis præsentis et futuri temporis. v. versu 17. IDEM.

Οἷς οὗτοι] Videtur ἂν interponendum esse. IDEM.

προὔβαλον] Imo vero προὐβαλόμην. v. versum proximum 12. IDEM.

Ὀμόσαντες] Π. καὶ ὀμόσαντες. H. STEPHAN.

Ἔφασαν ἀποφανεῖσθαι] Aut interponendum, aut certe subaudiendum videtur ἀνώμοτοι. REISK.

Κηδεστὴς] Habebat in matrimonio sororem Leocharis, vel soror Diopithis erat penes Leocharem. IDEM.

Ὁ μετ' αὐτοῦ] Subaudi διαιτητὴς προβεβλημένος. qui una cum Diopithe fuerat a Leochare et Dicæogene arbiter nuncupatus. IDEM.

φίσατο; ἢ ὑμῖν πῶς καλὸν ἀπογνῶναι Λεωχάρους ἅ γε
οὐδ᾽ οἱ προσήκοντες αὐτοῦ [1] ἀπέγνωσαν; δέομαι οὖν ὑμῶν
καταψηφίσασθαι Λεωχάρους, [2] ἵν᾽ ἃ ἡμῖν οἱ πρόγονοι κατέ-
λιπον κομισώμεθα, καὶ μὴ μόνον τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἔχω-
μεν ἀλλὰ καὶ τὰ χρήματα, τῶν δὲ Λεωχάρους ἰδίων οὐκ
ἐπιθυμοῦμεν. Δικαιογένην γάρ, ὦ ἄνδρες, οὔτ᾽ ἐλεεῖν ἐστὲ
δίκαιοι [3] [ὡς] κακῶς πράττοντα καὶ πενόμενον, οὔτ᾽ εὖ
ποιεῖν ὡς ἀγαθόν τι εἰργασμένον τὴν πόλιν· οὐδέτερα γὰρ
[4] αὐτῷ τούτων ὑπάρχει, ὡς ἐγὼ ἀποφαίνω, ὦ ἄνδρες. ἅμα
δὲ καὶ πλούσιον καὶ πονηρότατον αὐτὸν [5] ὄντα ἀνθρώπων
ἀποδείξω καὶ εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς προσήκοντας καὶ
109 εἰς τοὺς φίλους. οὗτος [6] γὰρ παραλαβὼν τὸν κλῆρον παρ᾽
ἡμῶν φέροντα μίσθωσιν τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀγδοήκοντα μνᾶς,
καρπωσάμενος αὐτὸν δέκα ἔτη οὔτ᾽ ἀργύριον ὡμολόγει
κεκτῆσθαι οὐθ᾽ ὅποι ἀνήλωσεν ἔχοι ἂν ἐπιδεῖξαι, ὦ ἄνδρες·
ἄξιον δὲ καὶ ὑμῖν λογίσασθαι. οὗτος γὰρ τῇ μὲν φυλῇ εἰς
Διονύσια χορηγήσας τέταρτος ἐγένετο, τραγῳδοῖς δὲ καὶ
πυρριχισταῖς ὕστατος· ταύτας δὲ μόνας ἀναγκασθεὶς λει-
110 τουργίας λειτουργῆσαι ἀπὸ τοσαύτης προσόδου οὕτω καλῶς
ἐχορήγησεν. ἀλλὰ μὴν τριηράρχων τοσούτων κατασταθέν-
των οὔτ᾽ αὐτὸς ἐτριηράρχησεν οὐθ᾽ ἑτέρῳ συμβέβληκεν ἐν

[1] ἔγνωσαν [2] εἴπερ ἀδικῶν οὐκ ἐπιθυμοῦμεν [3] [ὡς] om.
[4] αὐτῶν τούτῳ [5] ὄντα om. [6] δὲ

Ἔγνωσαν] Imo vero ἀπέγνωσαν. Idem.

Ἀποφαίνω] Imo vero ἀποφανῶ, ut mox ἀποδείξω. Idem.

Ἅμα δὲ] Imo vero ἅμα γάρ. Idem.

Δὲ] Imo vero γάρ. quod est usitatum, cum ordiuntur enarrationem rei, ut docet index noster Græcitatis Lysiacæ. Idem.

Αὐτὸν] Scil. τὸν κλῆρον. sic dedi de meo, pro vulgari αὐτῶν. Taylor adscripserat μνᾶς, καὶ καρπωσάμενος. Sed de αὐτὸν tacuit, et in illo altero falsus fuit. Idem.

Χορηγήσας] Videtur h. l. αὐληταῖς vel simile quoddam vocabulum deesse, designans genus id certaminis, in quo Dicæogenes quartus a primo victore nuncupatus fuit, seu quartam a prima palma retulit, quæ non est magna gloria, ut in certamine tragœdorum et pyrrhichistarum postremam. Idem.

Πυῤῥιχισταῖς] Sic emendandam esse vulgarem lectionem πυῤῥιέταις dudum conjeceram ante quam comperirem Palmerio et Bentleio idem fuisse visum, huic p. 361. uberioris disputationis super epistolis Phalaridis, illi p. 669. Exercitationum, ubi ad h. l. scripta reliquit istæc: "Vox πυῤῥιέταις ne hilum quidem valet. Lege πυῤῥιχισταῖς, *iis qui pyrrhicham saltabant.* Fuit enim species saltationis πυῤῥίχη, qua armati saltabant, cujus plures imagines nobis luculenter exhibuit Xenophon libro VI." Idem. πυῤῥιχισταῖς quoque corrigebat Hemsterhuis. ad Lucian. Timon. §. 51.

Λειτουργίας] Malim cum articulo τὰς λειτ. Reisk.

Οὕτω καλῶς] Est irrisio et cavillatio. vult dicere, *tam turpiter, tam ignominiose.* Præclarum profecto et ad laudem insigne non erat, e certaminibus quartam palmam referre, turpius etiam postremam. nam ex eo colligebatur, editorem ejusmodi muneris parcum fuisse, aut egenum, nihilque aut potuisse aut voluisse in apparatum scenicum, in magistros puerorum, in pueros ipsos impendere. Idem.

Ἐν τοιούτοις καιροῖς] *tam difficilibus rei-*

[1] τοιούτοις καιροῖς, ἀλλ' ἕτεροι μὲν οὐσίαν κεκτημένοι ἐλάττω ἢ οὗτος μίσθωσιν λαμβάνει τριηραρχοῦσι. καίτοι, ὦ ἄνδρες, οὐχ ὁ πατὴρ αὐτῷ τὴν πολλὴν οὐσίαν κατέλιπεν, ἀλλ' ὑμεῖς ἔδοτε τῇ ψήφῳ· ὥστε εἰ καὶ μὴ πολίτης ἦν, διά γε τοῦτο δίκαιος ἦν τὴν πόλιν εὖ ποιεῖν. εἰσφορῶν τοίνυν τοσούτων γεγενημένων πᾶσι τοῖς πολίταις εἰς τὸν πόλεμον καὶ τὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως, Δικαιογένης οὐκ ἔστιν ἥντινα εἰσενήνοχε· πλὴν ὅτε Λέχαιον ἑάλω, κληθεὶς ὑφ' ἑτέρου 111
ἐπέδωκεν ἐν τῷ δήμῳ τριακοσίας δραχμὰς, ἔλαττον ἢ Κλεώνυμος ὁ Κρής· καὶ τοῦτο ἐπέδωκεν, οὐκ εἰσήνεγκεν, ἀλλ' ἐπ' αἰσχίστῳ ἐπιγράμματι ἐξ ἑτέρου αὐτοῦ τοὔνομα ἔμπροσθεν τῶν ἐπωνύμων, ὅτι δ' ἔδει εἰς σωτηρίαν τῆς πόλεως ὑποσχόμενος τῷ δήμῳ εἰσοίσειν χρήματα ἐθελοντὴς οὐκ εἰσήνεγκε. καίτοι πῶς ἄξιον θαυμάζειν, ὦ ἄνδρες, εἰ ἐμὲ ἐξηπάτησεν ἕνα ὄντα, ὃς ὑμᾶς ἅπαντας ἅμα συνειλεγμέ-

[1] τοῖς τοιούτοις

publicæ temporibus, cum xxx tyranni dominarentur. v. versu 7. et p. 108. 20. IDEM.

Ἕτεροι — κεκτημένοι] Sic dedi de meo, pro vulgarium ἕτερος et κεκτημένος. Etiam Taylor e Tophanis libro ἕτεροι annotavit, sed de altero tacuit. IDEM.

Λέχαιον] Sic, per αι, dedi pro vulgari Λέχειον per ει. De Lechæi occupatione, quod factio Corinthiorum Spartanis et oligarchiæ dedita, Lacedæmoniorum copiis subnixa, cepit. v. Simson ad A. M. 3616. IDEM. A. 4. Ol. xcvi. IONES.

Κληθεὶς ὑπὸ ἑτέρου] Quidni potius προκληθεὶς ὑφ' ἑτέρων. Nam cur unum, cur infinite et vage adumbraret, cur non ipsum proprium hominis nomen ederet? REISK.

Ὁ Κρής] Inquilinus ergo, et qui proinde nulla teneretur contribuendi necessitate, quod civis non esset, qui erat Dicæogenes. IDEM.

Τοῦτο ἐπέδωκεν] Videtur leg. τοῦτο, ὃ ἐπέδωκεν. IDEM.

Ἐπέδωκεν, οὐκ εἰσήνεγκεν] Vides hic differentiam manifestam inter ἐπιδοῦναι et εἰσφέρειν, atque ἐπίδοσιν minus æstimatam quam εἰσφοράν. Quare hoc? Quia scilicet εἰσφορὰ, quæ divitum erat, taxabatur; ἐπίδοσις a donantis arbitrio pendebat. Sed hoc si ita est, quare ait Dicæogenem in publicis εἰσφοραῖς, quas reip. necessitas postulabat, nihil unquam contribuisse? Nam nonne ad id cogi poterat? Certe εἰσφοραὶ divitum tantum erant, ut dixi, pauperes earum erant immunes; nisi quandoque ea ingrueret tempestas, quæ omnes omnino huic muneri obligaret, præter eos qui extrema inopia laborarent. Si qui igitur erant divites, quomodo eas defugere poterant, veluti Dicæogenes, de quo agimus? Sane bona sua quantum poterant occultabant, quod innuit Demosthenes περὶ συμμοριῶν, idque ἀφανίζειν τὴν οὐσίαν dicit Isæus de Hagn. hered. p. 89. 5. ed. Steph. Ubi generalis erat contributio, quidam ultimam paupertatem prætendebant. *In Anim. ad Jus A. et R.* l. vi. c. 1. §. 6—8. HERALDUS. Eum vide.

Ἐξ ἑτέρου] Sententia videtur postulare ἐξέκειτο, prostabat vel pendebat ejus nomen publice in tabula exaratum, coram Eponymis fixa, titulo turpissimi criminis. Cujus? quod nempe, cum promisisset contributionem ad necessitates reipublicæ, verbis suis ipsa re fidem non fecisset. REISK. Quid si ἐξέφερεν - - ἐπωνύμων, ὅτι ἤδη εἰς κ. τ. λ. Sic Demosth. de Cor. p. 323. 2. ed. Reisk. δεῖγμα δὲ ἐξέφερε καθ' ἑαυτοῦ, ὅτι ἐπὶ τοῖς γεγενημένοις ἀγαθοῖς οὐδὲν ὁμοίως ἔσχε τοῖς ἄλλοις. ἐξετέθη de suo dedit Bekkerus.

Ὅτε δ' ἔδει] Lego ὅτι δή. *quod nimirum*. hic declarat, quodnam fuisset illud *αἴσχιστον ἐπίγραμμα*, turpissimum crimen ipsi in tabula publice fixa exprobratum. REISK. ὅτι οὐδὲ εἰς - - ὑποσχόμενοι - - - ἐθελονταὶ οὐκ εἰσήνεγκαν Bekkerus.

P

νους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοιαῦτα ἐποίησε; καὶ τούτων ὑμῖν [1]τοὺς μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ή. Εἰς μὲν τὴν πόλιν οὕτω καὶ τοσαῦτα λελειτούργηκε 55. Δικαιογένης ἀπὸ τοσούτων χρημάτων· περὶ δὲ τοὺς προσ-
112 ήκοντας τοιοῦτός ἐστιν οἷον ὁρᾶτε, ὥστε τοὺς μὲν ἡμῶν ἀφείλετο τὴν οὐσίαν, ὅτι μεῖζον ἐδυνήθη, τοὺς δὲ περιεώρα εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἰόντας δι᾽ ἔνδειαν τῶν ἐπιτηδείων. τὴν δὲ μητέρα τὴν αὑτοῦ καθημένην ἐν τῷ τῆς Εἰληθυίας ἱερῷ πάντες ἑώρων, καὶ τούτῳ ἐγκαλοῦσαν ἃ ἐγὼ αἰσχύνομαι λέγειν, οὗτος δὲ ποιῶν οὐκ ᾐσχύνετο. τῶν δ᾽ ἐπιτηδείων Μέλανα μὲν τὸν Αἰγύπτιον, ᾧ ἐκ μειρακίου φίλος ἦν, ὅπερ ἔλαβε παρ᾽ αὐτοῦ ἀργύριον ἀποστερήσας, ἔχθιστός ἐστι· τῶν δ᾽ ἄλλων αὐτοῦ φίλων οἱ μὲν οὐκ ἀπέλαβον ἃ ἐδάνει-
113 σαν, οἱ δ᾽ ἐξηπατήθησαν, καὶ οὐκ ἔλαβον ἃ ὑπέσχετο αὐτοῖς, εἰ ἐπιδικάσαιτο τοῦ κλήρου, δώσειν. καίτοι, ὦ ἄνδρες, οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι οἱ ταῦτα κτησάμενοι καὶ καταλιπόντες πάσας μὲν χορηγίας ἐχορήγησαν, εἰσήνεγκαν δὲ εἰς τὸν πόλεμον χρήματα πολλὰ ὑμῖν, καὶ τριηραρχοῦντες οὐδένα χρόνον [2]διέλιπον. καὶ τούτων μαρτύρια ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀναθήματα ἐκεῖνοι ἐκ τῶν περιόντων, μνημεῖα τῆς αὑτῶν ἀρετῆς, ἀνέθεσαν· τοῦτο μὲν ἐν Διονύσου τρίποδας, οὓς χορηγοῦντες καὶ νικῶντες ἔλαβον, τοῦτο δ᾽ ἐν Πυθίου· ἔτι δ᾽ ἐν ἀκρο-

[1] τοὺς om. [2] ἔλιπον

Εἰς μὲν] τὴν πόλιν] Malim εἰς μὲν τοίνυν τὴν πόλιν. Reisk.

Μισθωτοὺς] Notum est e Terentio, qui fabulas plerasque e Menandro aliisque Atticis comœdis transtulit, adolescentes Atticos, quos aut egestas, aut ira et sævities patrum, aut error aliquis morum et vita dissoluta, domo expulisset, in Asiam transire consuevisse, atque sub regibus et satrapis Asiaticis stipendia merere. Notum idem est e Demosthenis Philippicis quoque, item e Xenophonte. Idem.

Εἰληθυίας] Quo prægnantes et parturientes confugiebant. Videtur pæne mater Dicæogenis, partui propinqua, se e filio gravidam factam questa esse, eumque incestus insimulasse. Idem.

Ἐκ μειρακίου φίλος ἦν] Indicat Dicæogenem isti Melani corpus vendidisse, et muliebria ab eo passum esse. Idem.

Ἔλαβε] Subaudi δανεισάμενος. Dicæogenes a Melane æs mutuo et sub conditione fœnoris sumpserat, quod postmodum non reddebat, interpretans, hanc mercedem esse patientiæ muliebris, a se, ut scorto istius, Melani præstitæ. Unde simultas inter eos exarsit acerrima. Idem.

Εἰ ἐπιδικάσαιτο τοῦ κλήρου] Suspicabar aliquando leg. esse: εἰ μὴ ἐπιδικάσαιντο τοῦ κλήρου. *si nollent secum in hereditatis petitione contendere.* Idem.

Ταῦτα] Hæc bona, quæ Dicæogenes nunc tenet, atque de quibus nunc controversia agitur. Idem.

Ἔλιπον] Bene habeat, an secus, haud definiam. Venit aliquando in mentem, aut ἐπέλιπον, aut ἔληγον esse leg. Idem.

Ἀκροπόλει. ἃς] Tolle punctum una cum

πόλει [1] ἀπαρχὰς τῶν ὄντων ἀναθέντες πολλοῖς, ὡς ἀπὸ
ἰδίας κτήσεως, ἀγάλμασι χαλκοῖς καὶ λιθίνοις κεκοσμή-
κασι τὸ ἱερόν. αὐτοὶ δ' ὑπὲρ τῆς πατρίδος πολεμοῦντες 114
ἀπέθανον· Δικαιογένης [2] μὲν ὁ Μενεξένου, τοῦ ἐμοῦ πάππου
πατὴρ, στρατηγῶν ὅτε ἡ ἐν Ἐλευσῖνι μάχη ἐγένετο, Με-
νέξενος δ' ὁ ἐκείνου υἱὸς φυλαρχῶν τῆς Ὀλυσίας ἐν Σπαρ- 115
τώλῳ, Δικαιογένης δὲ ὁ Μενεξένου τριηραρχῶν τῆς παράλου
ἐν Κνίδῳ. τὸν μὲν τούτου οἶκον σὺ, ὦ Δικαιόγενες, παρα- 116

[1] . ἃς ἀπαρχὰς   [2] δὲ

articulo ἅς. nam ἔτι δ' ἐν ἀκροπόλει non cohæret cum præmisso ἀνέθεσαν, sed cum insequente κεκοσμήκασι τὸ ἱερόν. IDEM.

Πολλοῖς, ὡς ἀπ' ἰδίας κτήσεως] Sententia hæc est: non multa quidem in se sunt illa simulacra a nostris majoribus in arce dedicata, si spectentur ad donaria publice ibi dedicata nomine reipublicæ, quæ utique et plura numero et splendidiora sunt, ut etiam par atque consentaneum est; verumtamen, si spectentur, ut a privatis et e re privata dedicata, sunt sine dubio multa et magnifica. IDEM.

Τὸ ἱερὸν] Minervæ urbicæ puta, in arce exstructum. IDEM.

Δικαιογένης δὲ] Imo vero Δ. μὲν —. IDEM.

Ἐν Ἐλευσῖνι μάχῃ] Videtur hæc illa pugna esse, de qua Thucydides 1. 114. narrat. Sed audiamus Palmerium ad h. l. disputantem, cujus hæc sunt verba: "De ea in Eleusine pugna, in qua Dicæogenes dux fuit, nihil invenio. Ex temporis ratione suspicor, unam esse ex pugnis, quas narrat Diodorus libro undecimo, factis inter Megarenses et eorum socios Athenienses, cum Corinthiis, qui de finibus cum Magarensibus litem habebant. Sed Myronidem ducem fuisse ait. At plures sæpissime in eadem expeditione duces erant, et forte Dicæogenes poterat fuisse una cum Myronide dux copiarum. temporis spatium certo satis congruit. Nam quando Menexenus, ejus filius, periit in Spartolo, quæ pugna commissa est Epaminone archonte, anno 4. Ol. 87. bellum vero, de quo supra dixi, gestum Myronide duce, incidit in Bionem archontem anno tertio Olymp. 80. spatium intercedit annorum 29. inter mortem patris et filii, satis congruens rationi. Eleusis certe fuit in finibus Megarensium sita, et in itinere, quo itur Athenis Corinthum; et ideo locus etiam non abhorret a conjectura. Sed et forte in hoc loco fuit καύχησις Andocidis, qui avum suum στρατηγὸν vocat, qui tantum fuit ὑποστράτηγος. Hæc ego velut in tenebris tentabundus. Si quis certiora docuerit, lubens amplectar." Hæc Palmerius. IDEM.

Φυλαρχῶν τῆς Ὀλυσίας ἐν Σπαρτώλῳ] Quid hoc sit, fateor me ignorare. nulla fuit Ὀλυσία φυλὴ Athenis. Si quæ fuisset ejus nominis in Spartolo, non habuisset phylarchum Atheniensem. est enim tribulis, non extranei, officium τὸ φυλαρχεῖν. Incassum laborabit, quicunque hanc lectionem tueri contendet. Lege meo periculo τῆς Ὀλυνθίας ἐν Σπ. et interpunge post φυλαρχῶν. Menexenus suæ tribus ductor erat, et occubuit in pugna ad Spartolum, qui locus fuit in Olynthiorum ditione. De ea pugna, quæ facta est ad Spartolum, non longe ab Olyntho, adi Thucydidem libro secundo, et procul dubio dabis manus nostræ emendatione. PALMER. Aliam viam inire si placet, gemina patet. altera, ut statuas, id quod tamen neque doceri potest, et a veri similitudine longe abest, fuisse Athenis φυλὴν, h. e. turmam equestrem (non tribum, nam de tribu civili prorsus hic ne cogitandum quidem est) ab Ulysse Ὀδυσσείαν dictam. altera, ut τῆς Ὀδρυσίας legatur. nam etsi Spartolus Odrysarum non fuit, sed Bottiæorum, fieri tamen potuit, ut Isæus locorum situs haud satis esset peritus, eoque Odrysiam cum Bottiæa commisceret. Quicquid ejus est, φυλαρχῶν h. l. significat eum, qui præest, non domi tribui, sed foris, h. e. in bello, turmæ vel alæ equestri. De στρατηγοῖς autem, quæ paulo ante disputabat Palmerius, res dubio caret. Notum enim est vel pueris e Nepote, præter summum exercitus ducem, adhuc alios fuisse Strategos item dictos, quibus imperium militare non esset nisi annuum, et quoties ipsis imperium prorogaretur, toties dicuntur στρατηγῆσαι. Sic Æschines fratrem suum dicit ter, et annis quidem tribus continuis, strategatum gessisse. REISK. Ὀλυνθίας quoque Paumier de Grentemesnil, qui in hoc loco multus (inquit Ionesius) et vapidus, corrigebat.

Τὸν μὲν τούτου] Pro media voce malim μέντοι. REISK.

λαβὼν κακῶς καὶ αἰσχρῶς διολώλεκας, καὶ ἐξαργυρισάμενος πενίαν ὀδύρῃ, ποῦ ἀναλώσας; οὔτε γὰρ εἰς τὴν πόλιν οὔτε εἰς τοὺς φίλους φανερὸς εἶ δαπανηθεὶς οὐδέν. [1]ἀλλὰ μὴν οὐδὲ καθιπποτρόφηκας· οὐ γὰρ πώποτε ἐκτήσω ἵππον πλείονος ἄξιον ἢ τριῶν μνῶν· οὔτε κατεζευγοτρόφηκας· ἐπεὶ οὐδὲ ζεῦγος ἐκτήσω ὀρικὸν οὐδεπώποτε ἐπὶ τοσούτοις ἀγροῖς καὶ κτήμασιν. ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἐκ τῶν πολεμίων ἐλύσω οὐδένα. ἀλλ᾽ οὐδὲ τὰ ἀναθήματα, ἃ Μενέξενος τριῶν ταλάντων ποιησάμενος ἀπέθανε πρὶν ἀναθεῖναι, εἰς τὴν [2]πόλιν κεκόμικας, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς λιθουργείοις ἔτι κυλινδεῖται, καὶ αὐτὸς

117 μὲν ἠξίους κεκτῆσθαι ἅ σοι οὐδὲν προσῆκε χρήματα, τοῖς δὲ θεοῖς οὐκ ἀπέδωκας ἃ ἐκείνων ἐγίγνετο ἀγάλματα. διὰ τί οὖν ἀξιώσεις σου τοὺς δικαστὰς ἀποψηφίσασθαι, ὦ Δικαιόγενες; πότερον ὅτι πολλὰς λειτουργίας λελειτούργηκας τῇ πόλει, καὶ πολλὰ χρήματα δαπανήσας σεμνοτέραν τὴν πόλιν τούτοις ἐποίησας; ἢ ὡς τριηραρχῶν πολλὰ κακὰ τοὺς πολεμίους εἰργάσω, καὶ εἰσφορὰς δεομένῃ τῇ πατρίδι εἰς τὸν πόλεμον εἰσενεγκὼν μεγάλα ὠφέληκας; ἀλλ᾽ οὐδέν σοι τούτων πέπρακται. ἀλλ᾽ ὡς στρατιώτης ἀγαθός; ἀλλ᾽ οὐκ ἐστράτευσαι τοσούτου καὶ τοιούτου γενομένου πολέμου, εἰς ὃν Ὀλύνθιοι μὲν καὶ νησιῶται ὑπὲρ τῆσδε τῆς γῆς ἀποθνήσκουσι μαχόμενοι τοῖς πολεμίοις, σὺ δέ, ὦ Δικαιόγενες, πολίτης ὢν οὐδ᾽ ἐστράτευσαι. ἀλλ᾽ ἴσως διὰ τοὺς προγό-

[1] οὐ   [2] ἀκρόπολιν   [3] οὐκ

Παραλαβὼν] Subaudi κάλλιστα διακείμενον, vel tale quid. Idem.

Δαπανηθεὶς] Id est, δαπανησάμενος. Notum est perfecta et aoristos primos passivorum adsciscì in subsidium mediorum, et pro perfectis et aor. 1. verbi medii promiscue usurpari. Atqui δαπανᾶσθαι in medio perinde dicitur, atque δαπανᾷν in activo. Idem.

Ἐν τοῖς λιθουργείοις ἔτι κυλινδεῖται] Et pulvere obsita, muscarumque stercoribus, aut cœno oblimata, sursum deorsum volutantur et detruncantur, quia tu mercedem a Menexeno condictam lapicidæ nondum dependisti. Idem.

Ὀλύνθιοι] Suspectum hoc nomen. Olynthios, qui semper Atheniensibus infesti fuissent, pro his occubuisse dimicantes adversus Peloponnesios, unde ipsi orti essent, id vero miror, neque memini uspiam legere. Idem. Ὀπούντιοι, ut qui primi hoc bellum commovebant, conjectat Ionesius.

Καὶ νησιῶται] Interponendus videtur articulus οἱ. Reisk.

Προγόνους] Subaudi τοὺς σούς. Designat illum celeberrimum Harmodium. Apparet hinc Dicæogenem hunc, tertium nobis dictum, ab Harmodio, illo tyranni Hipparchi percussore, genus duxisse, eoque cum actoribus cognatum non fuisse. Quid ergo, ait, hereditatem secundi poscebat? Filius ab eo adoptatus, et heres scriptus erat. Audio. Sed quid ita? si secundum nullo modo cognationis attingebat? Videtur nempe Proxenus tertii Dicæogenis pater, filiam primi in matrimonio habuisse, unde natus tertius. Idem.

νους [1] ἀξιώσεις μου πλέον ἔχειν, ὅτι [2] τὸν τύραννον ἀπέκτει- 118 ναν. ἐγὼ δ' ἐκείνους μὲν ἐπαινῶ, σοὶ δὲ οὐδὲν ἡγοῦμαι τῆς ἐκείνων ἀρετῆς μετεῖναι. πρῶτον μὲν [3] γὰρ εἵλου ἀντὶ τῆς ἐκείνων δόξης τὴν ἡμετέραν οὐσίαν κτήσασθαι, καὶ ἐβουλήθης μᾶλλον Δικαιογένους καλεῖσθαι υἱὸς ἢ Ἁρμοδίου, ὑπεριδὼν μὲν τὴν ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν, καταφρονήσας δὲ προεδριῶν καὶ ἀτελειῶν, [4] ἃ τοῖς ἐξ ἐκείνων γεγονόσι [5] δέδοται. ἔτι δὲ ὁ Ἀριστογείτων ἐκεῖνος καὶ Ἁρμόδιος οὐ διὰ τὸ γένος ἐτιμήθησαν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνδραγαθίαν, ἧς σοι οὐδὲν μέτεστιν, ὦ Δικαιόγενες.

[1] ἀξιώσειε [2] τὸν om. [3] γὰρ om. [4] αἳ [5] δέδονται

Ἀξιώσειε] Malim ἀξιώσεις in secunda persona, ob insequens σοὶ δέ. Idem.

Τύρανον] Imo vero τὸν τύραννον. Hipparchum significat, Pisistrati filium. Idem.

Πρῶτον] Malim ὃς πρῶτον, aut πρῶτον μὲν γάρ. Idem.

Δέδοκται] Π. δέδοται. H. Stephan.

LUZACII
AD ORATIONEM ISÆI
DE HEREDITATE PHILOCTEMONIS
PRÆFATIO.

Ex Lectionibus Atticis. De Digamia Socratis.

EUCTEMON, idem ille, uti probabile est, qui Olympiadis xciii. an. 1.[1] Archon Athenis fuit Eponymus, ex conjuge, filia Mixiadis Cephisei, superstites unum habuit filium Philoctemona, duas filias, quarum altera Phanostrato nupsit, altera Chæreæ. Sed homo erat in magnis divitiis libidinosus et intemperans, adeo ut in ipsa quoque senectute turpi voluptati indulgeret; namque ætate jam provectior (qui sextum scilicet impleverit annum ultra nonagesimum) spreta uxore et liberis, frequentabat tabernam, in qua vinum venale erat, quamque cum tota insula ab eo conductitiam habebat Alce, apud illius libertam prostibulum quondam in lupanari quæstum faciens, dein effœto corpore deflorescens, quum illam ipse emisset Euctemon, Dionis cujusdam (ut præ se ferebat) uxor: is vero Dion, postquam nonnullos ex ea liberos pro suis agnovisset, criminis reus et pœnam metuens Sicyona profugit; quo profugo, in illius Alces tandem domo et familia Euctemon habitavit, longæque sed impuræ vitæ cuniculum clausit. Divendita jam, dum viveret decrepitus et luxuriosus senex, magna fortunarum illius parte, ope atque consilio Alces ac reliquorum ex ista consortione scortorum; expilatis, quæ in ejus ædibus tabernaque erant,

[1] Ex Marmore Oxoniensi, Diodoro Siculo, &c. hujus anni Archontem eponymum Euctemona demonstravit Ed. Corsinus Fast. Att. t. iii. p. 256. Quum autem ex Isæi Oratione appareat, Euctemona illum, de quo agit, inter locupletissimos et insigniores cives fuisse Atticos, ætas autem viri in hæc tempora cadat, probabili conjectura eundem fuisse Archonta existimo. Quippe Euctemon annum ætatis implevit nonagesimum sextum; causa de hereditate illius ac Philoctemonis acta est, paulo post prioris mortem, Olymp. ciii. sive ante Olymp. civ. (vid. Palmerium et Reiskium ad Isæum p. 129. ed. Reisk.) Ergo in medio vitæ cursu, 48. vel 50. annos natus, Euctemon, de quo agitur, ætatisque adeo in flore erat eodem illo anno, quo Euctemon Archon in Marmore Arundeliano, a Diodoro Siculo, forte etiam a Xenophonte, memoratur.

bonis ad hereditatem pertinentibus;——in scenam prodit Androcles, Euctemonis ille quidem consanguineus, sed in spoliando homine ac diripienda ejus pecunia fidissimus Alces adjutor et socius: Quibus rapinis cum reliquam hereditatem addere etiam conatur, illam ereptum it Chærestrato, Euctemonis ex nupta Phanostrato filia nepoti, quem sororis filium Philoctemon ante patrem defunctus adoptaverat. Duos igitur alios, quos Euctemonis dicebat filios (Philoctemonis adeo fratres), in lucem producit Androcles, quorum major natu hereditatem sibi vindicat, quosque prognatos ipse affirmat ex altera Euctemonis uxore, Callippe quadam, Pistoxeni filia, cujus Callippes tutor quondam fuisse ab eo ferebatur senex. Eosdem vero ex Alce, dum Dionem maritum haberet vel diceret, genitos haud obscure significat Orator.

Quæ jam, quæso, contra has vindicias, Chærestrati nomine atque avunculi illius Chæreæ, ab Isæo instituta est exceptio vel defensio? Anne hæc: "nullos, dum viveret Mixiadis Cephisei filia, ex altera uxore, quæ Callippe diceretur, liberos nasci potuisse *legitimos*; et, si ex alia femina Euctemoni proles fuerit, necesse est, ut *adulterina* ea sit vel *spuria?*" Nam, cum Euctemon centenario proximus e vita decederet, superstitem adhuc fuisse primam ejus uxorem, ex illa orationis parte clarissime patet, ubi, cognita mariti ac patris morte, hæc mulier cum filiabus venisse dicitur, justa funebria defuncto facturæ. (§. η΄.) ἐπειδὴ ἑτέρων πυθόμενοι ἦλθον αἱ θυγατέρες αὐτοῦ καὶ ἡ γύνη. et mox: αἱ μὲν οὖν γυναῖκες, οἷον εἰκὸς, περὶ τὸν τετελευτηκότα ἦσαν. Anne igitur simplici ista Isæus defensione utitur: "fieri non posse, ut quisquam tam sit impudens tam perfrictæ frontis et vecors, ut hereditatem filiabus ac nepoti Euctemonis debitam, vindicet liberis, quos ille, non ex concubina tantum, sed, superstite etiam uxore legitima, *furtivis amoribus*, per *adulterium* sibi quæsivisset? nullum judicem reperiri, qui vindiciis tam iniquis tam inauditis auctoritatem præstare suam velit? rem denique esse in Civitate Atheniensi sine lege, sine exemplo, binas, quæ cuipiam civi Attico eodem tempore fuerint, jactare nuptias, et ex utroque, quod simul duraverit, matrimonio susceptam prolem?" Minime; sed, perinde ac si nihil sic novi, nihil accidisset præter consuetudinem, vindiciis aliam prorsus et diversam opponit exceptionem: "nullam," nempe, "*alterius* istius *conjugis* memoriam exstare: incognitam fuisse consanguineis, affinibus, domesticis, servis; nullum testem produci, qui illam viderit unquam domus et tori Euctemoni sociam (p. 57. 40. ed. Steph.); deinceps, nec in phratria nec in demo Euctemona eam pro uxore fuisse professum; nunquam sacrificium pro ea fecisse, nec justa solvisse, nec celebrasse exsequias; nec filios item, qui ex illa geniti jam ferebantur, sed vere erant ex furtivo Alces

complexu nati, matris Callippæ manibus tulisse inferias; uno verbo, Callippen meram esse umbram et heredipetarum, qui reliquæ locupletis senis *substantiæ* (ut cum Jtis loquar) inhiabant, larvam." Tantum vero ab isto de *illegitimis nuptiis secundis* (quod dicebamus) argumento abest Isæus, ut contra fateatur: "si Antidorus cum fratre (pro quibus Androcles hereditatem vindicabat) ex muliere cive Attica ab Euctemone fuissent progeniti, neminem impedire potuisse, quo minus in Album Phratriæ inscriberentur et hereditatem paternam jure suo cum reliqua parentis progenie partirentur." *τίς γὰρ ἂν γνησίους ὄντας οἷός τε ἦν κωλῦσαι εἰσαγαγεῖν — τοῦ νόμου κελεύοντος ἅπαντας τοὺς γνησίους ἰσομοίρους εἶναι τῶν πατρῴων.* (p. 58. 40. ed. Steph.) Neque hoc satis: Quum morosus æque ac libidinosus senex omni ope niteretur, ut Antidorus, major natu filius iste adulterinus in commune Album Phratriæ inscriberetur, obsisteret vero Philoctemon, atque ejus exemplo Phratores, minatus huic Philoctemoni pater est, liberorum quærendorum causa aliam se uxorem ducturum esse domum; et reipsa sponsalia fecit cum muliere quadam, Democratis Aphidnæi sorore: Quas nuptias demum omisit, et repudium huic sponsæ renunciavit, postquam Philoctemon inscriptioni istius hominis *ἐν τῷ κοινῷ γραμματείῳ*, ut ab Euctemone patre illuc producti, consensisset (p. 58. 35. ed. Steph.). Vivebat autem, ut modo observatum est, prior Euctemonis uxor, Mixiadis Cephisei filia. En igitur! geminarum Athenis nuptiarum licentiam apertam, manifestam, a nemine negandam! En Oratorem, cujus testimonio constet, Lege Athenis LIBERUM ATQUE FAS FUISSE, BINAS EODEM TEMPORE HABERE UXORES! Nodus saltem est, in quem Reiskius (p. 157. 6. ed. Reisk.) incidisse sibi visus est, quemque expedire illum oporteat, qui, in hac disquisitione Socratica, Oratorum Atticorum uti voluerit auctoritate.

ϛ.

ΙΣΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΤΗΜΟΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. H. Steph. | Pag. ed. Reisk.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

56. 1 Εὐκτήμονος υἱὸς Φιλοκτήμων τὸν τῆς ἑτέρας τῶν ἀδελφῶν καὶ Φανοστράτου υἱὸν Χαιρέστρα- 119
τον ποιησάμενος κατὰ διαθήκας τὰς [1] τεθείσας παρὰ Χαιρέᾳ τῷ τῆς ἑτέρας ἀδελφῆς ἀνδρὶ, ἐτελεύτησε ζῶντος ἔτι τοῦ πατρός· ὕστερον δὲ κἀκείνου ἀποθανόντος ἔλαχεν ὁ Χαιρέστρατος τοῦ κλήρου κατὰ τὸν νόμον. διαμαρτυρήσαντος δὲ Ἀνδροκλέους μὴ εἶναι ἐπίδικον ὄντος Ἀντι- 120
δώρου γνησίου παιδὸς Εὐκτήμονι, οἱ περὶ Χαιρέστρατον ἐπεσκήψαντο τῇ διαμαρτυρίᾳ, καὶ τοῦτον καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ νόθους γεγονέναι φάσκοντες, τὸν δὲ νόμον διαγορεύειν νόθῳ καὶ νόθῃ μὴ εἶναι ἀγχιστείαν. Ἡ στάσις στοχασμός· ἄδηλον γὰρ εἰ ἐποίησε Φιλοκτήμων Χαιρέστρατον υἱὸν ἑαυτῷ, καὶ πάλιν ἄδηλον εἰ γνήσιοί εἰσιν οἱ περὶ Ἀντίδωρον.

αʹ. ΟΤΙ μὲν, ὦ ἄνδρες, πάντων οἰκειότατα χρῶμαι Φανοστράτῳ τε καὶ Χαιρεστράτῳ τούτῳ, τοὺς πολλοὺς οἶμαι ὑμῶν εἰδέναι. τοῖς δὲ μὴ εἰδόσιν ἱκανὸν ἐρῶ τεκμήριον· ὅτε γὰρ εἰς Σικελίαν ἐξέπλει τριηραρχῶν [2] Χαιρέστρατος, διὰ τὸ πρότερον αὐτὸς ἐκπεπλευκέναι προῄδειν πάντας τοὺς ἐσομένους κινδύνους, ὅμως δὲ δεομένων τούτων καὶ συνεξέπλευσα καὶ συνεδυστύχησα καὶ ἑάλωμεν εἰς τοὺς πολε- 121
μίους. ἄτοπον [3] δὴ εἰ ἐκεῖνα μὲν προδήλων ὄντων τῶν κινδύνων ὅμως διὰ τὸ χρῆσθαι τούτοις καὶ φίλους νομίζειν ὑπέμενον, νῦν δὲ [4] οὐ πειρώμην συνειπεῖν ἐξ ὧν ὑμεῖς τε τὰ

[1] δοθείσας [2] Μενέστρατος [3] δὲ [4] μὴ ἐπειρώμην

Tabula genealogica nominum præcipuorum in hac sexta Isæi oratione commemoratorum.

Euctemon Cephisiensis.

Philoctemon, super cujus hereditate contenditur.	Ergamenes	Hegemon	filia Chæreæ nupta. unde nata filia. p. 123. 8.	filia Phanostrato nupta.

Et filiarum quidem natu major, Chæreæ nupta, vidua tum erat, cum hæc causa ageretur. Altera autem, minor natu, e Phanostrato peperit Chærestratum, qui, ut filius Philoctemonis adoptatus, petit hereditatem Euctemonis, avi, contra puerum quendam, e scorto natum, qui se filium Euctemonis ferebat, idemque nomen usurpabat. Reisk.

Δοθείσας] Imo vero τεθείσας vel κατατεθείσας, *depositas*. Idem.

Ἑάλωμεν] Ex h. l. constat hanc causam tenente bello Peloponnesiaco, haud multo post cladem in Sicilia acceptam, actam fuisse. Adscripserat Taylor pro Latinitate sua Anglicobarbara: "Habetur hæc oratio Olymp. 164. 1." Idem.

εὔορκα ψηφιεῖσθε καὶ τούτοις τὰ δίκαια γενήσεται. δέομαι
οὖν ὑμῶν συγγνώμην τε ἔχειν καὶ μετ' εὐνοίας ἀκροάσασθαι·
ὁ γὰρ ἀγὼν οὐ μικρὸς αὐτοῖς, ἀλλὰ περὶ τῶν μεγίστων.

β'. Φιλοκτήμων γὰρ ὁ Κηφισιεὺς φίλος ἦν Χαιρεστράτῳ
τούτῳ· δοὺς δὲ τὰ ἑαυτοῦ καὶ υἱὸν αὐτὸν ποιησάμενος ἐτε-
λεύτησε. λαχόντος δὲ τοῦ Χαιρεστράτου κατὰ τὸν νόμον
τοῦ κλήρου, ἐξὸν ἀμφισβητῆσαι Ἀθηναίων τῷ βουλομένῳ,
καὶ εὐθυδικίᾳ [1] εἰσελθόντι εἰς ὑμᾶς, εἰ φαίνοιτο δικαιότερα
λέγων, ἔχειν τὸν κλῆρον, διεμαρτύρησεν Ἀνδροκλῆς οὑτοσὶ
μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον, ἀποστερῶν τοῦτον τῆς ἀμφισ-
122 βητήσεως καὶ ὑμᾶς τοῦ κυρίους [2] γενέσθαι ὅντινα δεῖ κλη-
ρονόμον καταστήσασθαι τῶν Φιλοκτήμονος· καὶ ἐν μιᾷ
ψήφῳ καὶ ἑνὶ ἀγῶνι οἴεται ἀδελφοὺς καταστήσειν ἐκείνῳ
τοὺς οὐδὲν προσήκοντας, καὶ τὸν κλῆρον ἀνεπίδικον ἕξειν
αὐτὸς, καὶ τῆς ἀδελφῆς τῆς ἐκείνου κύριος γενήσεσθαι, καὶ
τὴν διαθήκην ἄκυρον ποιήσειν. πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν ὄντων ἃ
διαμεμαρτύρηκεν Ἀνδροκλῆς, [3] τοῦτ' αὐτὸ πρῶτον ἐπιδείξω
ὑμῖν, ὡς διέθετο καὶ ἐποιήσατο υἱὸν τουτονὶ Χαιρέστρατον.
ἐπειδὴ γὰρ τῷ Φιλοκτήμονι ἐκ μὲν τῆς γυναικὸς ᾗ συνῴκει
οὐκ ἦν παιδίον οὐδὲν, πολέμου δ' ὄντος ἐκινδύνευε καὶ ἱππεὺς
στρατευόμενος καὶ τριήραρχος πολλάκις ἐκπλέων, ἔδοξεν
αὐτῷ διαθέσθαι τὰ αὑτοῦ, μὴ ἔρημον καταλίπῃ τὸν οἶκον,
εἴ τι πάθοι. τὼ μὲν οὖν ἀδελφὼ αὐτῷ, ὥπερ ἐγενέσθην,
123 ἄμφω ἄπαιδε ἐτελευτησάτην· ταῖν δὲ ἀδελφαῖν τῇ μὲν ἑτέρᾳ,
ᾗ ὁ Χαιρέας συνῴκει, οὐκ ἦν ἄῤῥεν παιδίον οὐδ' ἐγένετο
πολλὰ ἔτη συνοικούσῃ, ἐκ δὲ τῆς ἑτέρας, ᾗ συνῴκει Φανό-
στρατος οὑτοσὶ, ἤστην υἱὼ δύο. τούτων τὸν πρεσβύτερον του-
τονὶ Χαιρέστρατον ἐποιήσατο υἱόν· καὶ ἔγραψεν οὕτως ἐν

[1] εἰσελθόντα [2] γίνεσθαι [3] ταῦτ' αὐτῷ

Δοὺς δὲ] Subaudi αὐτῷ. Idem.

Ἐξὸν] *cum liceret.* Idem.

Δικαιότερα] Subaudi τοῦ ἀντιδίκου aut τῶν ἀντιδικούντων. Idem.

Γενέσθαι ὅντινα] Tantundum est, atque si dixisset: γεν. τοῦ ὅντινα — διαγινώσκειν. Idem.

Ἐκείνῳ] Philoctemoni puta, ad quem etiam proximum ἐκείνου redit. Idem.

Ἀδελφῆς] Illam designat, quæ cum olim penes Chæream fuisset, jam vidua et prolis exsors erat. nam alterius maritus, Phanostratus, in vivis adhuc supererat. Idem.

Ταῦτ' αὐτῷ πρῶτον] Taylor annotaverat, in Tophanis libro mediam vocem deletam fuisse. Tegit ulcus hoc emplastrum, non sanat. Convenientius et a vero propius videtur: τῶν ἁπάντων πρῶτον. *ante omnia primo loco.* Idem.

Ὥπερ ἐγενέσθην] Sic dedi de meo. Accipi debet ac si αὐτῷ transpositum esset, et sic legeretur: ἀδελφὼ, ὥπερ αὐτῷ ἐγενέσθην. *duo fratres, qui ipsi fuerant.* Taylor in Tophanis libro repererat οἵπερ ἐγ. Idem.

διαθήκη, εἰ μὴ γένοιτο αὐτῷ παιδίον ἐκ τῆς γυναικὸς, τοῦτον κληρονομεῖν τῶν ἑαυτοῦ. καὶ τὴν διαθήκην κατέθετο παρὰ τῷ κηδεστῇ Χαιρέᾳ, τῷ τὴν ἑτέραν αὐτοῦ ἀδελφὴν ἔχοντι. καὶ ὑμῖν ἥ τε διαθήκη αὕτη ἀναγνωσθήσεται καὶ οἱ παραγενόμενοι μαρτυρήσουσι. καί μοι ἀνάγνωθι.

ΔΙΑΘΗΚΗ.

ὡς μὲν διέθετο καὶ ἐφ' οἷς ἐποιήσατο υἱὸν τοῦτον, ἀκηκόατε· ὡς δ' ἐξὸν αὐτῷ ταῦτ' ἔπραξεν, ὅθεν δικαιότατα ἡγοῦμαι τὰ τοιαῦτ' εἶναι μανθάνειν, τοῦτον ὑμῖν αὐτὸν 124
57. παρέξομαι τὸν νόμον. καί μοι ἀνάγνωθι.

ΝΟΜΟΣ.

οὑτοσὶ ὁ νόμος, ὦ ἄνδρες, κοινὸς ἅπασι κεῖται, ἐξεῖναι τὰ ἑαυτοῦ διαθέσθαι, ἐὰν μὴ παῖδες ὦσι γνήσιοι ἄῤῥενες, ἐὰν μὴ ἄρα μανεὶς ἢ ὑπὸ γήρως ἢ δι' ἄλλο τι τῶν [1] ἐν τῷ νόμῳ παρανοῶν διαθῆται. ὅτι δ' οὐδενὶ τούτων ἔνοχος ἦν Φιλοκτήμων, βραχέα εἰπὼν δηλώσω ὑμῖν. ὅστις γὰρ καὶ ἕως ἔζη τοιοῦτον πολίτην ἑαυτὸν παρεῖχεν, ὥστε διὰ τὸ ὑφ' ὑμῶν τιμᾶσθαι ἄρχειν ἀξιοῦσθαι, καὶ ἐτελεύτησε μαχό- 125
μενος τοῖς πολεμίοις· πῶς ἄν τις τοῦτον τολμήσειεν εἰπεῖν ὡς οὐκ εὖ ἐφρόνει;

γ'. Ὅτι μὲν οὖν διέθετο καὶ ἐποιήσατο εὖ φρονῶν, ἐξὸν αὐτῷ, ἀποδέδεικται ὑμῖν, ὥστε κατὰ μὲν τοῦτο ψευδῆ με-

[1] ἐκ τῶν νόμων

'Ως μὲν] Malim ὡς μὲν οὖν. Idem.

Δικαιότατα ἡγοῦμαι —] Dubium est, utrum δικαιότατον legendum sit, an servandum δικαιότατα. rursus, hoc si servetur, dubitare licet, utrum adjectivum sit, an adverbiale pro δικαιοτάτως. Si adjectivum est, necesse est arbitrari, post τὰ τοιαῦτα deesse ὄντα. ut constructio sit: ὅθεν ἡγοῦμαι εἶναι μανθάνειν [id est, πάντας δύνασθαι μανθάνειν] τὰ τοιαῦτα ὄντα δικαιότατα, id est, ὅτι τὰ τοιαῦτά ἐστι δικαιότατα. *unde mea sententia discere est* [vel *licet*] *ejusmodi* [cujusmodi scil. Philoctemonis cœpta et acta sunt hac in causa] *esse æquissima*. et hanc rationem in Latinis meis expressi. Sin autem δικαιότατα adverbiale est, significans *rectissime, optime, certissime*, tum erit construendum hoc modo: ὅθεν τὰ τοιαῦτα μανθάνειν ἡγοῦμαι εἶναι δικαιότατα. *unde mea sententia talia discere datum est quam certissime atque rectissime talia*, id est, rationes et jura testamentaria. Dixisset utique planius Isæus, si hunc ad modum placuisset ei efferre: ὅθεν ῥᾷστον ἡγοῦμαι εἶναι τὰ τοιαῦτα μανθάνειν σαφέστατα καὶ ἀκριβέστατα (adverbialiter). Idem.

Αὐτὸν] Non sententiam modo et vim legis, verbis meis adumbratam, sed ipsa quoque verba legis, ut in codice juris Attici jacent. Idem.

Κοινὸς ἅπασι κεῖται] Np. indigenis, non autem adscriptis. In Legg. Att. l. vi. tit. vi. §. 3. Petit. Eum vide.

Τῶν ἐκ τῶν νόμων] Subaudi πᾶσι γνωρίμων. malim tamen τῶν ἐν τῷ νόμῳ, scil. γεγραμμένων. *et reliqua, quæ in hac lege nominatim indicata et enumerata sunt.* Reisk.

Μεμαρτυρηκὼς] Indiligentius dictum,

μαρτυρηκὼς Ἀνδροκλῆς ἀποδέδεικται· ἐπειδὴ δὲ προσδιαμεμαρτύρηκεν ὡς υἱὸν εἶναι γνήσιον Εὐκτήμονος τοῦτον, καὶ ταῦτ' ἀποδείξω ψευδῆ ὄντα. Εὐκτήμονι γάρ, ὦ ἄνδρες, τῷ Φιλοκτήμονος πατρί, τοὺς μὲν ὄντως γενομένους παῖδας, Φιλοκτήμονα καὶ Ἐργαμένην καὶ [1]Ἡγήμονα καὶ δύο θυγατέρας, καὶ τὴν μητέρα αὐτῶν, ἣν ἔγημεν ὁ Εὐκτήμων, Μιξιάδου Κηφισιέως θυγατέρα, πάντες οἱ προσήκοντες ἴσα-
126 σι καὶ οἱ φράτορες καὶ τῶν δημοτῶν οἱ πολλοί, καὶ μαρτυρήσουσιν ὑμῖν· ὅτι δ' οὐδ' ἄλλην τινὰ ἔγημε γυναῖκα, ἐξ ἧς τινὸς οἵδε αὐτῷ ἐγένοντο, οὐδεὶς τὸ παράπαν οἶδεν οὐδ' ἤκουσε πώποτε ζῶντος Εὐκτήμονος. καίτοι τούτους εἰκὸς πιστοτάτους εἶναι νομίζειν μάρτυρας· τοὺς γὰρ οἰκείους εἰδέναι προσήκει τὰ τοιαῦτα. καί μοι τούτους κάλει πρῶτον, καὶ τὰς μαρτυρίας ἀνάγνωθι.

[2]ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

δ'. Ἔτι τοίνυν καὶ τοὺς ἀντιδίκους ἐπιδείξω ἔργῳ ὑμῖν ταῦτα μεμαρτυρηκότας. ὅτε γὰρ αἱ ἀνακρίσεις ἦσαν πρὸς τῷ ἄρχοντι καὶ οὗτοι παρακατέβαλον ὡς ὑπὲρ γνησίων τῶνδ'

[1] Ἡγέμονα

[2] ΜΑΡΤΥΡΕΣ

pro *διαμεμαρτ.* Non enim *μαρτυρίαν* dixerat Androcles, sed Chærestrato hereditatem petenti opposuerat *διαμαρτυρίαν*, h. e. obnuntiationem et protestationem, affirmantem, illam, quæ petatur, hereditatem non esse vacuam, neque petitioni aut controversiæ obnoxiam. Verum, id quod jam supra admonui, oratores Attici discrimen horum verborum non sanctissime observant. Idem.

Ὡς υἱὸν εἶναι] Novi Diodorum Siculum solere *ὡς* cum infinitivis copulare. verum ejus est alia ratio atque oratorum Atticorum. Trita hæc et familiaris homini Siculo si fuit, non eo etiam Attico est imputanda et obtrudenda invito. Sine dubio aut delendum est *ὡς*, aut leg. *ὡς οἶδεν υἱὸν εἶναι*. Idem.

Εὐκτήμονος τοῦτον] Sine dubio interponendum est *Εὐκτήμονα*. nam patri prætenso filius erat cognominis, ut e p. 120. pen. constat. Idem.

Οἵδε] Euctemon puta subdititius, e scorto quæsitus, cum fratre, quorum causam se agere simulans Androcles, reapse sibi quærebat Euctemonis senioris hereditatem. Neque obstat, quod orator modo unum filium Euctemonis e scorto susceptum commemorat, modo duos. Nam natu maximus solus ab eo se adscitum, pro filio agnitum, et heredem scriptum ferebat; eoque causa illius solius, aut præcipue, hic agitur. alter frater accessionis loco est. Idem.

Τὰς μαρτυρίας] Id est, *τὰς τούτων μαρτ.* Idem.

Μάρτυρες] Num *μαρτυρίαι*? sed bene habet. nam tametsi testimonia a scriba recitarentur, ipsi tamen testes adesse, et recitata ore suo confirmare debebant, ut vera et conscientiæ suæ consentanea. Idem.

Ὑμῖν] Bene si habet, referri debet ad *ἐπιδείξω*. Alias legi malim *ἡμῖν ταὐτά*, *eadem nobiscum*. Idem.

Οὗτοι] Androcles, et soror ejus, et liberi spurii ex ea nati, pro liberis Euctemonis senioris venditati, cum reliquis eorum advocatis. Idem.

Ὡς ὑπὲρ γνησίων] Bene habet hæc lectio. Aliud agebat H. Stephanus autumans *ὥσπερ γν.* leg. esse. Idem.

Τῶνδε] Sunt illi duo fratres, quos Androcles pro liberis Euctemonis e secunda uxore natis venditabat, actore negante legitime natos esse. Idem.

Εὐκτήμονος ὄντων, ἐρωτώμενοι ὑφ' ἡμῶν τίς εἴη αὐτῶν μή- 127
τηρ καὶ ὅτου θυγάτηρ οὐκ εἶχον ἀποδεῖξαι, διαμαρτυρο-
μένων ἡμῶν καὶ τοῦ ἄρχοντος κελεύοντος ἀποκρίνασθαι
κατὰ τὸν νόμον [1] * * * ὦ ἄνδρες, ἀμφισβητεῖν μὲν ὡς ὑπὲρ
γνησίων καὶ διαμαρτυρεῖν, μητέρα δὲ ἥ τις ἦν μὴ ἔχειν
ἀποδεῖξαι, μηδὲ προσήκοντα αὐτοῖς μηδένα. ἀλλὰ τότε
μὲν Λημνίαν σκηψάμενοι ταύτην ἀναβολὴν ἐποιήσαντο· τὸ 128
δ' ὕστερον ἥκοντες εἰς τὴν ἀνάκρισιν, πρὶν καί τινα ἐρέσθαι,
εὐθὺς ἔλεγον ὅτι Καλλίππη μήτηρ, αὕτη [2] δ' εἴη Πιστο-
ξένου θυγάτηρ, ὡς ἐξαρκέσον εἰ ὄνομα μόνον πορίσαιντο τὸν
Πιστόξενον. ἐρομένων δ' ἡμῶν ὅστις εἴη καὶ εἰ ζῇ ἢ μή, ἐν
Σικελίᾳ ἔφασαν ἀποθανεῖν στρατευόμενον, καταλιπόντα
ταύτην [3] θυγατέρα παρὰ τῷ Εὐκτήμονι, ἐξ ἐπιτροπευο-
μένης δὲ τούτω γενέσθαι, πρᾶγμα πράττοντες ἀναιδείᾳ 129
ὑπερβάλλον καὶ οὐδὲ γενόμενον, ὡς ἐγὼ ὑμῖν ἀποφανῶ ἐκ
τούτων πρώτων ὧν αὐτοὶ ἀπεκρίναντο. τῇ μὲν γὰρ στρα-

[1] asteriscos om. [2] δ' om. [3] τὴν θυγατέρα

Ὑφ' ἡμῶν] Ita dedi de meo, pro vulgari ὑφ' ὑμῶν. Nam qui tum causæ judices sedebant, non iidem antea quoque examini interfuerant, sed solus Archon seu Astynomus, interrogaverat, vel adversarii coram eo mutuo sese interrogaverant atque responderant. v. versu 11. ἐρομένων δὲ ἡμῶν. Idem.

Κατὰ τὸν νόμον, ὦ ἄνδρες] Hiulcam sententiam quodammodo sic sarcias: κατὰ τὸν νόμον. καίτοι πῶς εἴη κατὰ τὸν νόμον, ὦ ἄνδρες. *secundum legem*, vel *ex præscripto legis. Atqui, secundum legem qui sit, o viri —?* vel sic: κατὰ τὸν νόμον. Καίτοι πῶς οὐκ εἴη παράνομον, ὦ ἄνδρες. Taylor in libro Tophanis ad κατὰ τὸν νόμον adscriptum repererat δεινόν. Idem.

Αὐτοῖς] Illis puta fictitiis et prætensis Euctemonis liberis. Malim tamen αὐτῆς legi. nam προσήκων τινὸς perinde usurpatur, atque πρ. τινί. ut ad solam mulierem, istorum matrem, referatur. Idem.

Λημνίαν σκεψάμενον] Verba hæc Palmerius reddidit in Exercit. p. 671. *Lemniam defendens.* istique interpretationi hanc annotationem adjunxit: "Subintellige βουλὴν, id est, audax et omnino præceps consilium cepit. Omnibus notum est, quid sint Λήμνια κακὰ et Λημνία δίκη ex Suida." Mallem hæc a Palmerio scripta non fuisse. Exciderunt enim ei, ut nobis talia multa solent, aliud agenti, aliena hoc loco eoque ipso indigna. Melius rem tetigit, quisquis fuit, qui, referente Tayloro, in libro Tophanis hæc verba adscripsit: '*Lemniam esse prætendens.*' Notæ sunt e fabulis Terentii mulieres Athenis commorantes, Andriæ, Lemniæ, aliisque ex insulis oriundæ. Idem.

Σκεψάμενον] Π. σκεψάμενος. Μᾶλλον δὲ σκηψάμενος. H. Stephan. Pari modo annotator in libro Tophanis dederat σκηψάμενος. ex parte recte. Nam σκήπτεσθαι, *prætendere*, locum hic habet, nullum σκέπτεσθαι, *considerare*. Ego vero vulgari σκεψάμενον suffeci pluralem σκηψάμενοι, et pari modo ἐποιήσαντο in continenti dedi pro vulgari ἐποιήσατο. Idem.

Τούτω] Sic dedi in numero duali pro vulgari τούτῳ. quem si ponere h. l. voluisset orator, debuisset αὐτῷ vel ἐκείνῳ usurpare, non τούτῳ. nam οὗτος non nisi de superstitibus et præsentibus potest usurpari. Atqui Euctemon senior dudum vivis excesserat. Foret utique plenius et planius dictum: ἐξ ἐπιτροπευομένης δὲ αὐτῷ τούτω γενέσθαι. avum, Euctemonem seniorem, hos ex hac muliere procreasse, tum temporis, cum tutor ejus esset, et ipsa pupilla tutelæ ejus commissa. Duos fuisse fratres, qui se hac e muliere et Euctemone natos ferrent, constat e p. 120. 27. ubi legitur: τὸν πρεσβύτερον τοῖν παῖδοιν. Pro γενέσθαι reperit Taylor in libro Tophanis γυναῖκα. Idem.

Πράττοντες] Πλάττοντες de suo dedit Bekkerus.

τιᾷ, ἀφ' οὗ ἐξέπλευσεν εἰς Σικελίαν, ἤδη ἐστὶ δύο καὶ
πεντήκοντα ἔτη ἀπὸ Ἀριμνήστου ἄρχοντος, τῷ δὲ πρε-
σβυτέρῳ τούτων, ὅν φασιν ἐκ τῆς Καλλίππης καὶ τοῦ
130 Εὐκτήμονος εἶναι, οὔπω ὑπὲρ εἴκοσιν [1] ἔτη. [2] ἀφελόντι οὖν
ταῦτα ἀπὸ τῶν ἐν Σικελίᾳ ὑπολείπεται πλείω ἢ τριά-
κοντα ἔτη· ὥστ' οὔτ' ἐπιτροπεύεσθαι προσήκει τὴν Καλ-
λίππην ἔτι, τριακοντοῦτίν γε οὖσαν, οὔτ' ἀνέκδοτον καὶ
ἄπαιδα εἶναι, ἀλλὰ πάνυ πάλαι συνοικεῖν, ἢ ἐγγυηθεῖσαν
κατὰ νόμον ἢ ἐπιδικασθεῖσαν. ἔτι δὲ καὶ γινώσκεσθαι
131 αὐτὴν ὑπὸ τῶν Εὐκτήμονος οἰκείων ἀναγκαῖον ἦν καὶ ὑπὸ
τῶν οἰκετῶν, εἴπερ γε συνῴκησεν ἐκείνῳ ἢ διητήθη τοσοῦτον
χρόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ. τὰ γὰρ τοιαῦτα οὐκ εἰς τὴν ἀνάκρισιν
μόνον δεῖ πορίζεσθαι ὀνόματα, ἀλλὰ τῇ ἀληθείᾳ γεγονότα
φαίνεσθαι καὶ ὑπὸ τῶν προσηκόντων καταμαρτυρεῖσθαι.
ἀποδεῖξαι τοίνυν ἡμῶν κελευόντων ὅστις οἶδε τῶν Εὐκτή-
μονος οἰκείων ἢ συνοικήσασαν ἐκείνῳ [3] τινὰ ἢ τὴν Καλλίπ-

[1] ἔτη [ἀπὸ Ἀριμνήστου ἄρχοντος]. [2] ἀφελόντα [3] τινὰ Καλλίππην ἢ

Ἐξέπλευσεν] Non prætensus ille et ficlitius Pistoxenus, sed ἡ στρατιὰ, exercitus Atheniensium, modo dictus. Idem.

Ἀριμνήστου] L. Ἀριστομνήστου. Ita mox quoque. *Att. Lect.* l. iv. c. 31. Meursius. Ex hoc loco colligitur hanc causam actam fuisse Chione vel Timocrate Archonte circa Olymp. 104. Nam Arimnestus Archon fuit Ol. 91. 1. unde sequitur, si annos completos intelligit, hoc judicium factum fuisse Timocrate Archonte Olymp. 104. 1. Si vero quinquagesimum secundum annum currentem et affectum tantum intelligit, Chione Archonte Ol. 103. 4. Palmer. Corsinius Fast. Att. 3. p. 247. ad Olymp. 91. 1. contendit hunc Aristomnestum esse, non Arimnestum. Verum Lysias quoque et Hesychius et Scholiastes Aristophanis hunc Archontem ita appellant, ut Isæus, ex fide librorum vulgarium, h. l. fecit. Reisk.

Ὅν] Imo vero οἷν in duali, aut ὧν. *seniori horum liberorum, quos aiunt* —. Idem.

Ταῦτα] Sic dedi de meo pro vulgari πάντα. Hos viginti annos si de summa illorum quinquaginta duum annorum deducis, qui a tempore susceptæ in Siciliam expeditionis inde ad hoc diei effluxerunt, remanent anni triginta atque duo. Quod si ergo sumis, prætensam hanc Callippen, liberorum Euctemoni subjectorum matrem, anniculam aut bimulam tum fuisse, cum pater ejus, cum classe nostra in Siciliam discedens, eam in Euctemonis tutela relinqueret, necesse est, ut annum ætatis tertium aut quartum a trigesimo ageret, cum filium natu maximum ex Euctemone pareret, si peperit. id quod aiunt adversarii nostri. Aut si sumis decennem tum fuisse, patre in Siciliam proficiscente, peperit annos nata quatuor et quadraginta. Atqui mulier ad tantam ætatis enormitatem in tutela non manet. Ergo mentiuntur, et inconsentaneum atque commentitium est, quod de ea jactant, in pupillatu ex Euctemone gravida facta. Etiam Taylor in libro Tophanis ταῦτα reperit. Idem.

Οὔτ' ἀνέκδοτον] Subaudi τότε, vel τοσοῦτον χρόνον. neque mansisse per tempus tam longinquum innuptam, sine marito, e quo prolem honestis et legitimis modis procrearet. Idem.

Τινὰ Καλλίππην, ἢ ἐπιτροπευομένην] Sic dedi de meo, pro vulgari τινὰ ἢ τὴν Καλλίππην ἐπιτροπευομένην. Ecquis enim non cernit, ista duo insititia vocabula ἢ τὴν nata esse e variante lectione. Superscripserat lector aliquis diligentior super τινα istud ἢ τὴν, significare volens, loco vocabuli τινα, aliis in libris legi τήν. Aliis postmodum ab istius mente aberrantibus, eamque haud assequentibus, horum per errorem factum est, ut ἢ τὴν in textum immigraret. Sed præstat τινα, quam τήν. Solent enim Græci τινα usurpare, cum obscuritatem

τὴν ἐπιτροπευομένην, καὶ παρὰ τῶν ὄντων θεραπόντων τὸν ἔλεγχον ποιεῖσθαι, ἢ εἴ τις τῶν παρ᾽ αὐτοῖς οἰκετῶν φά- 132
58. 1 σκει ταῦτα εἰδέναι, ἡμῖν παραδοῦναι, οὔτε λαβεῖν ἠθέλησαν [1] οὔθ᾽ ἡμῖν παραδοῦναι. καί μοι λάβε τήν τ᾽ ἀπόκρισιν αὐτῶν καὶ τὰς ἡμετέρας μαρτυρίας καὶ προκλήσεις.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ. [2]ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

ε´. Οὗτοι μὲν τοίνυν τοιοῦτο πρᾶγμα ἔφυγον· ἐγὼ δ᾽ ὑμῖν ἐπιδείξω καὶ ὅθεν εἰσὶ καὶ οἵτινες αὐτοὺς γνησίους 133
διεμαρτύρησαν εἶναι καὶ κληρονόμους ζητοῦσι καταστῆσαι τῶν Εὐκτήμονος. ἴσως μέν ἐστιν [3] ἀηδὲς Φανοστράτῳ, ὦ ἄνδρες, τὰς Εὐκτήμονος συμφορὰς φανερὰς καθεστάναι· ὀλίγα δ᾽ ἀναγκαῖον ῥηθῆναι, ἵν᾽ ὑμεῖς τὴν ἀλήθειαν εἰδότες ῥᾷον τὰ δίκαια ψηφίσησθε. Εὐκτήμων μὲν γὰρ ἐβίω ἔτη ἓξ καὶ [4] ἐνενήκοντα, τούτου δὲ τοῦ χρόνου τὸν μὲν πλεῖ-

[1] οὔθ᾽ ἡμῖν παραδοῦναι om. [2] , καὶ ΜΑΡΤΥΡΙΑ, καὶ [3] ἀφειδὲς [4] ἐννενήκοντα

hominis, aut suum ejus contemptum, indicare volunt. Possit quoque locus sic fingi primitus exaratus esse: *συνοικήσασαν ἐκείνῳ τινὰ, ἢ καὶ παρ᾽ αὐτῷ διαιτωμένην, Καλλίππην ἐπιτροπευομένην.* novit Calippam quandam domi Euctemonis fuisse pro legitima uxore, vel etiam solummodo ibi commoratam, quippe quæ pupilla ejus esset. IDEM.

Τῶν ὄντων] Id est, *τῶν ἔτι περιόντων.* ab illis mancipiis, si quæ adhuc in vivis superessent. multos enim eorum consentaneum erat interea temporis, intra tot annorum spatium, vivis excessisse. IDEM.

Τῶν παρ᾽ αὐτοῖς οἰκετῶν] Servorum, qui penes ipsos, in ipsorum potestate essent, Androclis puta, et Callippes, et hujus liberorum. IDEM.

Φάσκει] Num *φάσκοι.* sed parum refert. IDEM.

Παραδοῦναι, οὔτε λαβεῖν] Itera *οὔτε* et *παραδοῦναι* ad hunc modum: *παραδοῦναι* [quod pendet e præmissis *κελευόντων ἡμῶν*], *οὔτε παραδοῦναι οὔτε λαβεῖν* — *nobis flagitantibus, ut — traderent, neque suos servos nobis tradere ad quæsitionem neque nostros a nobis accipere voluerunt.* Idem in schedis Taylori quoque reperi e libro Tophanis annotatum. IDEM.

Τὰς ἡμετέρας μαρτυρίας] Bene hoc habeat, nec ne, pro certo haud dixerim. Si prius, videtur accipi debere pro *τὰς τῶν φίλων μαρτυρίας, τῶν ἡμῖν μαρτυρησάντων.* amicorum et necessariorum testimonia, qui pro nobis dicentes confirmarunt, ejusmodi Callippen nullam sibi notam esse. Sin autem vitiosa est ista lectio, malim *διαμαρτυρίας.* et paulo post in titulo ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. Nihilominus tamen adhuc dubito num rem acu tetigerim. IDEM.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ καὶ ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ] Modo præmissa pluralem potius numerum subjiciunt, ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ (vel, si mavis ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑΙ) et ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ. IDEM.

Εἰσὶ] Callippe puta prætensa, ejusque liberi. IDEM.

Οἵτινες αὐτοὺς] Non culpo. concinnius tamen mihi quidem videtur sic legi: *οἵτινες* (subaudi a communi *εἰσὶν*), *οἳ αὐτούς. et quinam sint hi, qui in διαμαρτυρίᾳ,* seu *obnuntiationis formula, per quam obnuntiationem nos ab hereditatis petitione exclusum ierunt, confirmarint hos liberos Euctemonis genuinos esse.* Tametsi unus solummodo Androcles id fecisset, h. e. *διαμαρτυρίαν* interposuisset, orator tamen nihilominus velut de pluribus loquitur, quia ejusmodi causarum forensium actores semper advocatos numero plures secum habebant. IDEM.

Ἀφειδὲς] Taylor e libro Tophanis h. l. retulerat *ἀφιλές.* Ego jam dudum ante, quam mihi schedarum Tayloricarum usura contingeret, suspicatus fueram de *ἀπροσφιλές. forte jucundum Phanostrato non est.* IDEM.

Ὀλίγα δὲ] Subaudi *αὐτῶν μέρη.* exiguam quandam partem harum Euctemonis senioris calamitatum. IDEM.

στον ἐδόκει [1] εὐδαίμων εἶναι — καὶ γὰρ οὐσία ἦν οὐκ ὀλίγη αὐτῷ καὶ παῖδες καὶ γυνὴ, καὶ τἆλλ' ἐπιεικῶς εὐτύχει —, ἐπὶ γήρως δὲ αὐτῷ συμφορὰ ἐγένετο οὐ μικρὰ, ἣ ἐκείνου πᾶσαν τὴν οἰκίαν ἐλυμήνατο καὶ χρήματα πολλὰ διώλεσε καὶ αὐτὸν τοῖς οἰκειοτάτοις εἰς διαφορὰν κατέστη-
131 σεν. ὅθεν δὲ καὶ ὅπως ταῦτ' ἐγένετο, ὡς ἂν δύνωμαι διὰ βραχυτάτων δηλώσω. ἀπελευθέρα ἦν αὐτοῦ, ὦ ἄνδρες, ἣ ἐναυκλήρει συνοικίαν ἐν Πειραιεῖ αὐτοῦ καὶ παιδίσκας ἔτρεφε. τούτων μίαν ἐκτήσατο ᾗ ὄνομα ἦν Ἀλκὴ, ἣν καὶ ὑμῶν οἶμαι πολλοὺς εἰδέναι. αὕτη δὲ ἡ Ἀλκὴ ὠνηθεῖσα πολλὰ μὲν ἔτη καθῆστο ἐν οἰκήματι, ἤδη δὲ πρεσβυτέρα οὖσα ἀπὸ μὲν τοῦ οἰκήματος ἀνίσταται, διαιτωμένη δὲ αὐτῇ ἐν τῇ συνοικίᾳ συνῆν ἄνθρωπος ἀπελεύθερος, Δίων ὄνομα αὐτῷ, ἐξ οὗ ἔφη ἐκείνη τούτους γεγονέναι· καὶ ἔθρεψεν αὐτοὺς ὁ Δίων ὡς ὄντας ἑαυτοῦ. χρόνῳ δὲ ὕστερον ὁ μὲν Δίων ζημίαν εἰργασμένος καὶ δείσας ὑπὲρ αὐτοῦ ὑπεχώρησεν εἰς Σικυῶνα· τὴν δ' ἄνθρωπον ταύτην, τὴν Ἀλκὴν, καθίστησιν Εὐκτήμων ἐπιμελεῖσθαι τῆς ἐν Κεραμεικῷ συνοικίας, τῆς παρὰ τὴν πυλίδα, οὗ ὁ οἶνος ὤνιος. κατοικισθεῖσα δ' ἐνταυθοῖ πολλῶν καὶ κακῶν ἦρξεν, ὦ ἄνδρες. φοιτῶν γὰρ ὁ Εὐκτή-
135 μων ἐπὶ τὸ ἐνοίκιον ἑκάστοτε τὰ πολλὰ διέτριβεν ἐν τῇ συνοικίᾳ, ἐνίοτε δὲ καὶ ἐσιτεῖτο μετὰ τῆς ἀνθρώπου, καταλιπὼν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας καὶ τὴν οἰκίαν ἣν ᾤκει. χαλεπῶς δὲ φερούσης τῆς γυναικὸς καὶ τῶν υἱέων οὐχ ὅπως ἐπαύσατο, ἀλλὰ τελευτῶν παντελῶς διῃτᾶτο ἐκεῖ, καὶ οὕτω διετέθη εἴθ' ὑπὸ φαρμάκων εἴθ' ὑπὸ νόσου εἴθ' ὑπ' ἄλλου τινὸς, ὥστ' ἐπείσθη ὑπ' αὐτῆς τὸν πρεσβύτερον τοῖν παίδοιν εἰσαγαγεῖν εἰς τοὺς φράτορας ἐπὶ τῷ αὐτοῦ ὀνόματι. ἐπειδὴ δὲ οὔθ' [2] ὁ υἱὸς αὐτῷ Φιλοκτήμων συνεχώρει οὔθ' οἱ φράτορες [3] εἰσεδέξαντο, ἀλλ' ἀπη-

[1] εἶναι εὐδαίμων [2] οὗτος αὐτῷ [3] συνεδέξαντο

Ζημίαν εἰργασμένος] Dubito quid significet, utrum, *quia maleficium aliquod commisisset, eoque noxiam alicui dedisset*, an, *quia a judicibus ob datam noxiam mulctæ pecuniariæ condemnatus esset*. Idem.

Ἐπὶ τὸ ἐνοίκιον] *ad tollendam mercedem menstruam incolatus.* Sive mulier illa hanc mercedem nomine suo pro universa insula dependeret, quod eam conduxisset, periculumque conductionis ipsa ferret; sive solummodo ab incolis insulæ mercedem incolatus exigeret, collectamque mense quoque evoluto domino insulæ dependeret. Idem.

Οὗτος] Οὗτος de suo Reiskius, ὁ υἱὸς Bekkerus. Huic obsecutus sum.

Συνεδέξαντο] Imo vero ἀνεδέξαντο. Idem.

Ἀπηνέχθη τὸ κούριον] Palmerius sic in-

νέχθη τὸ κούριον, ὀργιζόμενος ὁ Εὐκτήμων τῷ υἱεῖ καὶ 136
ἐπηρεάζειν βουλόμενος ἐγγυᾶται γυναῖκα Δημοκράτους τοῦ
Ἀφιδναίου ἀδελφὴν, ὡς ἐκ ταύτης παῖδας ἀποφανῶν καὶ
εἰσποιήσων εἰς τὸν οἶκον, εἰ μὴ συγχωρείη τοῦτον [ἐᾷν]
εἰσαχθῆναι. εἰδότες δ' οἱ ἀναγκαῖοι, ὅτι ἐξ ἐκείνου μὲν οὐκ
ἂν ἔτι γένοιντο παῖδες ταύτην τὴν ἡλικίαν ἔχοντος, φανή-
σοιντο δ' ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ, καὶ ἐκ τούτων ἔσοιντο ἔτι
μείζους διαφοραὶ, ἔπειθον, ὦ ἄνδρες, τὸν Φιλοκτήμονα ἐᾶ-
σαι εἰσαγαγεῖν τοῦτον τὸν παῖδα ἐφ' οἷς ἐζήτει ὁ Εὐκτή-
μων, χωρίον [1] ἓν δόντα. καὶ ὁ Φιλοκτήμων αἰσχυνόμενος
μὲν ἐπὶ τῇ τοῦ πατρὸς ἀνοίᾳ, ἀπορῶν δ' ὅ τι χρήσαιτο τῷ
παρόντι κακῷ, οὐκ ἀντέλεγεν οὐδέν. ὁμολογηθέντων δὲ τού-
των, καὶ εἰσαχθέντος τοῦ παιδὸς ἐπὶ τούτοις, ἀπηλλάγη 137
τῆς γυναικὸς ὁ Εὐκτήμων, καὶ ἐπεδείξατο ὅτι οὐ παίδων
ἕνεκα ἐγάμει, ἀλλ' ἵνα τοῦτον εἰσαγάγοι. τί γὰρ ἔδει αὐ-
τὸν γαμεῖν, ὦ [2] Ἀνδρόκλεις, εἴπερ οἵδε ἦσαν ἐξ ἀστοῦ καὶ
γυναικὸς ἀστῆς, ὡς σὺ μεμαρτύρηκας; τίς γὰρ ἂν γνη-
σίους ὄντας οἷός τε ἦν κωλῦσαι εἰσαγαγεῖν; ἢ διὰ τί ἐπὶ
ῥητοῖς αὐτὸν εἰσήγαγε, τοῦ νόμου κελεύοντος ἅπαντας
τοὺς γνησίους ἰσομοίρους εἶναι τῶν πατρῴων; ἢ διὰ τί τὸν
μὲν πρεσβύτερον τοῖν παίδοιν ἐπὶ ῥητοῖς εἰσήγαγε, τοῦ δὲ
νεωτέρου ἤδη γεγονότος οὐδὲ λόγον ἐποιεῖτο ζῶντος Φιλο-

[1] ἐνδόντα [2] ἄνδρες

terpretatus, *sed puer ablatus fuit*, hanc adscripsit h. l. annotationem: "Hæc vox κούριον raro occurrit. fuit autem, ut ex hoc loco conjicio, codex seu liber publicus τῶν φυλετῶν καὶ φρατόρων, ubi inscribebantur nomina adolescentium, qui in quaque familia ex legitimo matrimonio nati, a patre vel aliis cognatis, consentientibus et approbantibus ex eadem gente propinquis, in album τῶν φρατόρων inferebantur. Nomen factum e κοῦρος et κούρη, quæ adolescentulum et adolescentulam, puerum et puellam significant. Lycurgus rhetor infra alium codicem τὸ ληξιαρχικὸν vocat, quod est juvenum epheborum, qui inter viros censendi erant, et eos, qui jam ad functiones publicas petendas admittebantur, ἀπὸ τοῦ λαγχάνειν τὰς ἀρχὰς, *ab eo, quod magistratus sortiebantur.*" Poterant hæc omnia potius non scripta manere, aut in spongiam incumbere, partim aliena ab h. l. pleraque falsa. Melius h. l. exposuit H. Valesius ad Harpocr. p. 124. e Polluce et Schol. Aristoph., unde constat, κούριον, vel potius κούρειον, fuisse sacrum, vel victimam, oblatam pro adolescente in album phratorum inferendo. Quid Scaliger in mente habuerit, κόριον adscribens, ipse quisque arbitrator. Mihi non liquet, præterquam hoc unum, falsum eum fuisse. IDEM.

Ἀφνιδαίου] Π. Ἀφιδναίου. H. STEPHAN.

Ἐᾷν] Aut prorsus amputanda, aut cum ἐᾶν permutanda est. REISK.

Χωρίον ἐνδόντα] Legendum cum summo viro, Valckenaerio: κουρίον ἐνδόντα. *victimam adeo adduci* (et solennia peragi) *permittens. Lect. Attic.* sect. i. §. 10. LUZAC. Eum vide.

Οἵδε] Duo fratres, prætensi Euctemonis filii. IDEM.

Ἐπὶ ῥητοῖς αὐτὸν εἰσήγαγε] Ἐπὶ ῥητοῖς εἰσάγειν τινὰ εἰς φράτορας dicebat Isæus, non simpliciter eum filium profiteri, sed certis conditionibus, ut hoc vel illud haberet ex patris hereditate. *In Anim. ad Jus A. et R.* l. v. c. 14. §. 9. HERALDUS.

κτήμονος οὔτε πρὸς αὐτὸν ἐκεῖνον οὔτε πρὸς τοὺς οἰκείους; 59. 1
οὓς σὺ νῦν διαῤῥήδην μεμαρτύρηκας γνησίους εἶναι καὶ κληρονόμους τῶν Εὐκτήμονος. ταῦτα τοίνυν ὡς ἀληθῆ λέγω, ἀναγίνωσκε τὰς μαρτυρίας.

[1]ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ϛ΄. Μετὰ ταῦτα τοίνυν ὁ Φιλοκτήμων τριηραρχῶν περὶ Χίον ἀποθνήσκει ὑπὸ τῶν πολεμίων. ὁ δ' Εὐκτήμων ὕστερον χρόνῳ πρὸς τοὺς [2]κηδεστὰς εἶπεν, ὅτι βούλοιτο τὰ πρὸς τὸν υἱόν οἱ πεπραγμένα γράψας καταθέσθαι. καὶ ὁ μὲν Φανόστρατος ἐκπλεῖν ἔμελλε τριηραρχῶν μετὰ Τιμοθέου, καὶ ἡ ναῦς [3]αὐτῷ ἐξώρμει [4]Μουνυχιᾶσι, καὶ ὁ κηδεστὴς Χαιρέας παρὼν συναπέστελλεν αὐτόν. ὁ δ' Εὐκτήμων παραλαβών τινας ἧκεν οὗ ἐξώρμει ἡ ναῦς· καὶ γράψας
138 διαθήκην, ἐφ' οἷς εἰσήγαγε τὸν παῖδα κατατίθεται μετὰ τούτων παρὰ Πυθοδώρῳ Κηφισιεῖ προσήκοντι αὐτῷ. καὶ ὅτι μέν, ὦ ἄνδρες, οὐχ ὡς περὶ γνησίων [5]ἔπραττεν Εὐκτήμων, ὁ Ἀνδροκλῆς μεμαρτύρηκε, καὶ αὐτὸ [6]τοῦτο ἱκανὸν [7]τεκμήριον· τοῖς γὰρ φύσει υἱέσιν αὐτοῦ οὐδεὶς [8]οὐδενὶ ἐν διαθήκῃ γράφει δόσιν οὐδεμίαν, διότι ὁ νόμος αὐτὸς ἀποδίδωσι τῷ υἱεῖ τὰ τοῦ πατρὸς καὶ οὐδὲ διαθέσθαι ἐᾷ ὅτῳ ἂν ὦσι παῖδες γνήσιοι. κειμένου δὲ τοῦ γραμματείου σχεδὸν δύ' ἔτη καὶ τοῦ Χαιρέου τετελευτηκότος, ὑποπεπτωκότες [9]οἵδε τῇ ἀνθρώπῳ, καὶ ὁρῶντες ἀπολλύμενον τὸν οἶκον καὶ τὸ γῆρας καὶ τὴν ἄνοιαν τοῦ Εὐκτήμονος, ὅτι εἴη αὐτοῖς ἱκανὴ ἀφορμή, συνεπιτίθενται. καὶ πρῶτον μὲν πείθουσι τὸν Εὐκτήμονα τὴν μὲν διαθήκην ἀνελεῖν ὡς οὐ χρησίμην οὖσαν τοῖς παισί· τῆς γὰρ φανερᾶς οὐσίας οὐδένα κύριον ἔσε-
139 σθαι τελευτήσαντος Εὐκτήμονος ἄλλον ἢ τὰς θυγατέρας

[1] ΜΑΡΤΥΡΙΑ [2] δικαστὰς [3] αὐτοῦ [4] Μουνυχίᾳ
[5] διέπραττεν [6] τὸ [7] τεκμήριον om. [8] οὐδὲν [9] ἤδη

Μουνυχίᾳ] Malim Μουνυχιᾶσι. Reisk.

Καὶ αὐτὸ τὸ ἱκανὸν] Scaliger conjecit: καὶ αὐτὸ τοῦτο ἱκανόν. Ego in Latinis ita reddidi, ac si legeretur: καὶ αὐτὸ τὸ καινὸν, id est, καὶ αὐτὴ ἡ τοῦ πράγματος καινότης. *et ipsa rei novitas, seu insolentia.* Idem.

Οὐδὲν] Deleri vult liber Tophanis, perperam. Pari modo fallitur idem ἐμφανῆ suadens p. 123. 4. pro recto ἐμφανῶν. Idem.

Γράφει δόσιν] Videtur interponendum οὐδὲ δίδωσι. liberis legitime quæsitis nemo omnium in testamento quicquam legat, neque doni gratuiti, aut præcipuæ partis nomine, largitur. Idem.

Ὑποπεπτωκότες ἤδη] Androcles puta et collusores atque satellites ejus. Pro ἤδη malim οἵδε. Idem.

Τοῖς παισὶ] Spuriis ipsius. Idem.

καὶ τοὺς ἐκ τούτων γεγονότας· εἰ δὲ ἀποδόμενός τι τῶν ὄντων, ἀργύριον καταλίποι, τοῦτο βεβαίως ἕξειν αὐτούς. ἀκούσας δ' ὁ Εὐκτήμων εὐθὺς ἀπῄτει τὸν Πυθόδωρον τὸ γραμματεῖον, καὶ προεκαλέσατο εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν. καταστάντος δὲ ἐκείνου πρὸς τὸν ἄρχοντα, ἔλεγεν ὅτι βούλοιτ' ἀνελέσθαι τὴν διαθήκην. ἐπειδὴ δ' ὁ Πυθόδωρος ἐκείνῳ μὲν καὶ τῷ Φανοστράτῳ παρόντι ὡμολόγει ἀναιρεῖν, τοῦ δὲ Χαιρέου τοῦ συγκαταθεμένου θυγάτηρ ἦν μία, ἧς [1] ἐπειδὴ κύριος κατασταίη, τότε ἠξίου ἀνελεῖν, καὶ ὁ ἄρχων οὕτως ἐγίνωσκε, διομολογησάμενος ὁ Εὐκτήμων ἐναντίον τοῦ 140
ἄρχοντος καὶ τῶν παρέδρων καὶ ποιησάμενος πολλοὺς μάρτυρας ὡς οὐκέτ' αὐτῷ κέοιτο ἡ διαθήκη, ᾤχετο ἀπιών. καὶ ἐν πάνυ ὀλίγῳ χρόνῳ, οὗπερ ἕνεκα οὗτοι λῦσαι αὐτὸν ἔπεισαν, ἀποδίδονται ἀγρὸν μὲν Ἀθμονοῖ πέντε καὶ ἑβδομήκοντα μνῶν Ἀντιφάνει, τὸ δ' ἐν [2] Σηραγγίῳ βαλανεῖον τρισχιλίων Ἀριστολόχῳ, οἰκίαν δ' ἐν ἄστει τεττάρων καὶ τεσσαράκοντα μνῶν ὑποκειμένην ἀπέλυσε τῷ ἱεροφάντῃ· ἔτι δὲ αἶγας ἀπέδοτο σὺν τῷ αἰπόλῳ τριῶν καὶ δέκα μνῶν, καὶ ζεύγη δύο ὀρικά, τὸ μὲν ὀκτὼ μνῶν, τὸ δὲ πεντήκοντα καὶ πεντακοσίων δραχμῶν, καὶ δημιουργοὺς ὅσοι ἦσαν αὐτῷ. σύμπαντα δὲ πλείονος ἢ τριῶν ταλάντων, ἃ ἐπράθη 141

[1] ἐπειδὰν

[2] Σηραγγείῳ

Καταστάντος δ' ἐκείνου] Pythodoro puta. Idem.

Ἔλεγεν] Euctemon senior. Idem.

Κύριος κατασταίη] Itum ad prætorem, ut is, cujus fidei Euctemon testamentum suum crediderat, illud sibi redderet rescindendum et e rebus tollendum. Verum, quia cum id deponeret, Chæreas præsens fuerat, veritus Pythodorus, ne Chæreæ filia jus aliquod in charta, quæ coram ipsius patre deposita apud se fuerat, haberet, exspectandum existimavit, donec ea in viri manu esset, aut tutoris, qui jus illius tueretur. *In Anim. ad Jus A. et R.* l. ii. c. 6. §. 6. Heraldus. *cujus ubi compos aliquis factus esset.* Mulierum κύριοι erant, aut pater, aut fratres, aut patrui, aut denique mariti. Jam hujus fœminæ, Chæreæ filiæ, nullus tum temporis erat κύριος, h. e. vir, in cujus potestate esset, et qui eam elocaret, aut acta ejus quæcunque graviora nomine ipsius ageret, iisque valorem et certitudinem forensem adderet. Nam pater vita decesserat. fratres nunquam habuerat. nupta nondum erat, et, ut videtur, ne nubilis quidem. Volebat itaque dicere: tantisper differendam esse testamenti cassationem, donec hæc puella nupsisset, et mariti, quem adeptura esset, assensus isti negotio auctoritatem adderet, ratumque faceret. Nam alias verendum esse, ne maritus ejus huic testamenti rescissioni obloqueretur eamque irritam declararet. Reisk.

Λῦσαι] *cassare, rescindere*, pro irritis et non scriptis declarare tabulas illas. Idem.

Ἀποδίδονται] Euctemon senex delirus et a scorto suo dementatus, ipsum illud scortum, liberi ejus, Androcles et totum illud furum collegium. Vetulum illud et delirum silicernium eorum, quæ gererentur, nihil norat. nomen solummodo suum furtis illorum accommodabat, sub cujus larva impuri isti, quorum vinculis constrictus tenebatur, rem ejus familiarem lacerabant et compilabant. Verumtamen, quia hæc omnia, ex nomine et persona Euctemonis fiebant, mutat paulo post orator, et ἀπέλυσε dicit et ἀπέδοτο. Idem.

Σύμπαντα δὲ] Malim σύμπαντα τάδε. Idem.

διὰ ταχέων πάνυ τελευτήσαντος Φιλοκτήμονος. καὶ ταῦθ᾽ ὅτι ἀληθῆ λέγω, καθ᾽ ἕκαστον ὑμῖν τῶν εἰρημένων πρῶτον καλῶ τοὺς μάρτυρας.

[1]ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ζ´. Ταῦτα μὲν δὴ τοῦτον τὸν τρόπον εἶχε· περὶ δὲ τῶν ὑπολοίπων εὐθὺς ἐπεβούλευον, καὶ πάντων δεινότατον πρᾶγμα κατεσκεύασαν, ᾧ ἄξιόν ἐστι προσέχειν τὸν νοῦν. ὁρῶντες γὰρ τὸν Εὐκτήμονα κομιδῇ ἀπειρηκότα ὑπὸ γήρως καὶ οὐδὲ τῆς κλίνης ἀνίστασθαι δυνάμενον, ἐσκόπουν ὅπως [2]καὶ τελευτήσαντος ἐκείνου δι᾽ αὐτῶν ἔσοιτο ἡ οὐσία. καὶ τί ποιοῦσιν; ἀπογράφουσι τὼ παῖδε τούτω πρὸς τὸν ἄρχοντα ὡς εἰσποιήτω τοῖς τοῦ Εὐκτήμονος υἱέσι τοῖς τετελευτηκόσιν, ἐπιγράψαντες σφᾶς αὐτοὺς ἐπιτρόπους, καὶ μισθοῦν ἐκέλευον τὸν ἄρχοντα τοὺς οἴκους ὡς ὀρφανῶν ὄντων, ὅπως ἐπὶ τοῖς τούτων ὀνόμασι τὰ μὲν μισθωθείη τῆς οὐσίας, τὰ δὲ ἀποτιμήματα κατασταθείη καὶ ὅροι τεθεῖεν, καὶ ζῶντος 60. 1
142 ἔτι τοῦ Εὐκτήμονος μισθωταὶ δι᾽ αὐτοῦ γενόμενοι τὰς προσόδους λαμβάνοιεν. καὶ ἐπειδὴ πρῶτον τὰ δικαστήρια ἐπληρώθη, ὁ μὲν ἄρχων προεκήρυττεν, οἱ δ᾽ ἐμισθοῦντο. παραγενόμενοι δέ τινες ἐξαγγέλλουσι τοῖς οἰκείοις τὴν ἐπιβουλὴν, καὶ ἐλθόντες ἐδήλωσαν τὸ πρᾶγμα τοῖς δικα-

[1] ΜΑΡΤΥΡΕΣ. om. [2] καὶ om.

Πλείονος ἢ τριῶν ταλάντων] Scil. ἀπέδοτο, aut, si mavis ἀπέδοντο. Recte πλείονος ait. poterat πολλῷ πλείονος dicere, *multo pluris, quam 3 talentis*, imo ὀλίγου τεττάρων ταλάντων, *pæne quatuor talentis*. Summæ enim istæ consummatæ conficiunt tria talenta, 45. minas, hoc est, 4. talenta, minus 15. minis. Idem. Arithmeticen Reiskianam minus intelligit Ionesius.

Μάρτυρας] Post μάρτυρας deest titulus ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Pro εἶχε malim εἶχον. *habebant*, illi fures. Reisk.

Μισθοῦν ἐκέλευον τὸν ἄρχοντα τοὺς οἴκους] Hoc in loco vides pupillorum οἴκους fuisse pluris licentibus in judicio locatos; οἴκους autem appellari, non agros aut ædes tantum, sed universas pupillorum facultates. οἶκον dixisse Homerum atque alios veterum τὴν οὐσίαν a Plutarcho observatum est. In foro autem Attico οἶκον ita sæpe appellabant: quare pupilli οἶκος sunt ejus facultates; et quia hic duorum pupillorum bona locari petebatur, οἴκους dicebat Isæus, non οἶκον; ac quod οἴκους dixerat, οὐσίαν postea appellat hoc eodem loco, χρήματα autem in ea de Hagniæ hered. p. 87. 25. ed. Steph. Idem de Aristarch. hered. p. 80. 2. ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ ἐν παντὶ τῷ οἴκῳ, i. e. ἐν πάσῃ τῇ οὐσίᾳ, ἐπὶ πᾶσι τοῖς χρήμασι, ἐπίκληρος ἐγένετο. Et de Dicæog. hered. p. 52. 11. ἐγίγνετο τῷ θείῳ τῷ ἡμετέρῳ υἱὸς ποιητὸς ἐπὶ παντὶ τῷ οἴκῳ. Ergo μισθοῦν τὸν οἶκον τῶν ὀρφανῶν est *pupillorum bona fruenda locare*. In Anim. ad Jus A. et R. l. iii. c. 6. §. 10. Heraldus.

Μισθωταὶ] Sic leg. esse, pro vulgari μισθωτὰς dudum ante videram, quam aut Scaligerani libri aut Tophanici excerptis potirer, in quibus ambobus accusativis nominativus est substitutus. Reisk.

Δι᾽ αὐτοῦ] Bene ne sic habeat, an leg. sit δὴ vel δῆθεν αὐτοῦ, *locatores quasi* vel *quippe ejus*, haud definiam. Idem.

Ἐμισθοῦντο] Ergone *conducebant?* cave sis credere. nullo modo. Imo vero ἐμίσθουν in activo. *aliis mercede annua elocatum ibant*. Sed v. Latina nostra. Idem.

σταῖς, καὶ οὕτως ἀπεχειροτόνησαν οἱ δικασταὶ μὴ μισθοῦν τοὺς οἴκους· εἰ δ᾽ ἔλαθεν, ἀπολώλει ἂν ἅπασα ἡ οὐσία. καί μοι κάλει τοὺς παραγενομένους μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

η΄. Πρὶν μὲν τοίνυν τούτους γνωρίσαι τὴν ἄνθρωπον καὶ μετ᾽ ἐκείνης ἐπιβουλεῦσαι Εὐκτήμονι, οὕτω πολλὴν οὐσίαν ἐκέκτητο Εὐκτήμων μετὰ τοῦ υἱέος [1] Φιλοκτήμονος, ὥςθ᾽ ἅμα τε τὰ μέγιστα ὑμῖν λειτουργεῖν ἀμφοτέρους τῶν τε ἀρχαίων μηδὲν πραθῆναι τῶν τε προσόδων περιποιεῖν, ὥστ᾽ 143
ἀεί τι προσκτᾶσθαι· ἐπειδὴ δ᾽ ἐτελεύτησε Φιλοκτήμων, οὕτω διετέθη ἡ οὐσία, ὥστε τῶν ἀρχαίων μηδὲ τὰ ἡμίσεα εἶναι λοιπὰ καὶ τὰς προσόδους ἁπάσας ἠφανίσθαι. καὶ οὐδὲ ταῦτα ἐξήρκεσεν αὐτοῖς διαφορῆσαι, ὦ ἄνδρες, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ καὶ ἐτελεύτησεν ὁ Εὐκτήμων, εἰς τοῦτο ἦλθον τόλμης ὥστ᾽ ἐκείνου κειμένου ἔνδον τοὺς μὲν οἰκέτας ἐφύλαττον, ὅπως μηδεὶς ἐξαγγείλειε μήτε ταῖν θυγατέροιν μήτε τῇ γυναικὶ αὐτοῦ μήτε τῶν οἰκείων μηδενὶ, τὰ δὲ χρήματα ἔνδοθεν ἐξεφορήσαντο μετὰ τῆς ἀνθρώπου εἰς τὴν ὁμότοιχον οἰκίαν, ἣν ᾤκει μεμισθωμένος εἷς τούτων, Ἀντίδωρος ἐκεῖνος. καὶ οὐδ᾽ ἐπειδὴ ἑτέρων πυθόμεναι ἦλθον αἱ θυγατέρες αὐτοῦ καὶ ἡ γυνὴ, οὐδὲ τότε ἠφίουν εἰσιέναι, ἀλλ᾽ ἀπέκλεισαν τὴν θύραν, φάσκοντες οὐ προσήκειν αὐταῖς θάπτειν Εὐκτήμονα· καὶ οὐδ᾽ εἰσελθεῖν ἐδύναντο, εἰ μὴ μόλις καὶ περὶ ἡλίου δυσμάς. εἰσελθοῦσαι δὲ κατέλαβον ἐκεῖνον μὲν ἔνδον κείμενον δευτεραῖον, ὡς ἔφασαν οἱ οἰκέται, τὰ δ᾽ ἐκ τῆς οἰκίας ἅπαντα ἐκπεφορημένα ὑπὸ τούτων. αἱ μὲν οὖν γυναῖκες, οἷον εἰκὸς, περὶ τὸν τετελευτηκότα ἦσαν· οὗτοι

[1] υἱέως

Ἀπεχειροτόνησαν] *sententia a se lata vetabant, ne fundi locarentur.* v. p. 127. 3. Paulo post malim ἔλαθον. Idem.

Γνωρίσαι τὴν ἄνθρωπον] Id est, γνωρίμους αὐτῇ καὶ συνήθεις γενέσθαι. Idem.

Ἅμα] Id. est, ἐν ταὐτῷ. *ambos simul, eodem tempore.* Nonnihil conturbata constructio nil est quod quenquam offendat, passivo cum activis alternante. concinnius utique dixisset Demosthenes: ὥστε ἅμα τὰ μέγιστα ὑμῖν λειτουργούντων ἀμφοτέρων, τῶν τε ἀρχαίων μηδὲν πραθῆναι, καὶ τῶν προσόδων παριεῖναι vel περιγενέσθαι. Idem.

Ἐξαγγείλειε] Scil. τοῦτο, τὸ κεῖσθαι ἔνδον τὸν Εὐκτήμονα τεθνεῶτα. Idem.

Οὗτοι] Varie et admodum inconstanter usurpat. Hic loci designat Phanostratum et Chærestratum et eorum comites, quos illi secum adduxerant, ut testes rei præsentis esse possent, si opus foret aliquando eorum testimonio. οἱ ἀκολουθήσαντες sunt amici, qui eos ad domum defuncti comitati fuerant. Nam ἀκολουθεῖν non semper est *sequi*, sed etiam crebro *comitari.* Taylor h. l. οὔ τοι reperit in libro Tophanis. Idem.

144 δὲ τοῖς ἀκολουθήσασι παραχρῆμα ἐπεδείκνυσαν τὰ ἔνδον ὡς εἶχε, καὶ τοὺς οἰκέτας πρῶτον ἠρώτων ἐναντίον τούτων, ὅποι τετραμμένα εἴη τὰ χρήματα. λεγόντων δ' ἐκείνων ὅτι οὗτοι ἐξενηνοχότες εἶεν εἰς τὴν πλησίον οἰκίαν, καὶ ἀξιούντων παραχρῆμα τῶνδε φωρᾶν κατὰ τὸν νόμον, καὶ τοὺς οἰκέτας ἐξαιτούντων τοὺς ἐκφορήσαντας, οὐκ ἠθέλησαν τῶν δικαίων οὐδὲν ποιῆσαι. καὶ ὅτι ἀληθῆ λέγω, λάβε ταυτὶ καὶ ἀνάγνωθι.

145 θ'. Τοσαῦτα μὲν τοίνυν χρήματα ἐκ τῆς οἰκίας ἐκφορήσαντες, τοσαύτης δ' οὐσίας πεπραμένης τὴν τιμὴν ἔχοντες, ἔτι δὲ τὰς προσόδους τὰς ἐν ἐκείνῳ τῷ χρόνῳ γενομένας διαφορήσαντες, οἴονται καὶ [1] τῶν λοιπῶν κύριοι γενήσεσθαι· καὶ εἰς τοῦτο ἀναιδείας ἥκουσιν, ὥστ' εὐθυδικίᾳ μὲν οὐκ ἐτόλμησαν εἰσελθεῖν, ἀλλὰ διεμαρτύρουν ὡς [2] ὑπὲρ γνησίων ἅμα μὲν τὰ ψευδῆ, ἅμα δὲ [3] τἀναντία οἷς αὐτοὶ ἔπραξαν· οἵτινες πρὸς μὲν τὸν ἄρχοντα ἀπέγραψαν αὐτοὺς ὡς ὄντας, τὸν μὲν Φιλοκτήμονος, τὸν δ' Ἐργαμένους, νῦν δὲ διαμεμαρτυρήκασιν Εὐκτήμονος εἶναι. καίτοι οὐδ' εἰ γνήσιοι ἦσαν, εἰσποίητοι δὲ, ὡς οὗτοι ἔφασαν, οὐδ' οὕτω
146 προσῆκεν αὐτοὺς Εὐκτήμονος εἶναι· ὁ γὰρ νόμος οὐκ ἐᾷ ἐπανιέναι, ἐὰν μὴ υἱὸν καταλίπῃ γνήσιον. ὥστε καὶ ἐξ ὧν

[1] τοῦ λοιποῦ [2] ἐπὶ [3] τὰ ἐναντία

Τούτων] H. l. designat adversarios, factionem Alces. Androclem, Antidorum, alios. Ad hos eosdem redit οὗτοι quoque proximum insequens. Idem.

Ἐκείνων] Servis Euctemonis puta. Idem.

Ἀξιούντων] Videtur quidem obiter locum inspicienti hoc ad eosdem redire, ad quos modo λεγόντων redibat. verum ratione loci diligentius pensitata paret, ἀξιούντων redire ad Phanostratum et Chærestratum eorumque comites. Hi sunt quos proximum τῶνδε designat. Idem.

Τῶνδε φωρᾶν] Sic dedi de meo, postmodum Scaligerum quoque nactus auctorem; pro vulgari τῶνδ' ἐφορᾶν. *his*, Chærestrato puta et Phanostrato cum consortibus. *æquum censentibus et urgentibus ut sibi liceret furtum investigare*. nam id est φωρᾶν. Invenio nunc a Petito quoque locum hunc recte emendatum p. 640. ed. Wessel. ubi plura invenies exempla verbi φωρᾶν hoc significatu usurpati. Idem.

Ἀνάγνωθι] Post hoc voc. deest titulus, quicunque est, sive μαρτυρία, testimonium testium confirmantium se interfuisse actui rerum, hic enarratarum, et eas ab actore vere enarratas esse, sive ἀνάγνωσις, sive κατάλογος, sive ἀπογραφὴ, index rerum ex Euctemonis domo furtim exportatarum. Idem.

Πεπραμένης] Sic dedi de meo pro vulgari πεπραγμένης. Nuper in Taylori quoque schedis eandem reperi emendationem, e libro Tophanis relatam. Idem.

Ὡς ἐπὶ γνησίων] Id est, ὡς ὄντων Εὐκτήμονι υἱέων γνησίων. Idem.

Γνήσιοι ἦσαν] Videtur μὲν interponendum. Idem.

Εἰσποιητοὶ δὲ] Subaudi ὑπὸ τοῦ πατρός. a patre emancipati, et collocati in aliena domo, alter quidem in Philoctemonis, alter autem in Ergamenis. Idem.

Ἔφασαν] Scil. αὐτοὺς γεγονέναι εἰσποιήτους. ut hi, spuriorum puta patroni, aiunt hos spurios emancipatos a patre fuisse. Idem.

Οὐκ ἐᾷ] Subaudi τινά. Idem.

Καταλίπῃ] Scil. ὁ ἐπανιών. Idem.

αὐτοὶ ἔπραξαν, ἀνάγκη τὴν μαρτυρίαν ψευδῆ εἶναι. καὶ εἰ μὲν τότε διεπράξαντο μισθωθῆναι τοὺς οἴκους, οὐκ ἂν ἔτι ἦν τοῖσδε ἀμφισβητῆσαι· νῦν δὲ ἀποχειροτονησάντων τῶν δικαστῶν ὡς οὐδὲν αὐτοῖς προσῆκεν, οὐδὲ ἀμφισβητῆσαι τετολμήκασιν, ἀλλὰ πρὸς ὑπερβολὴν ἀναισχυντίας προσμεμαρτυρήκασι τούτους εἶναι κληρονόμους, οὓς ὑμεῖς ἀπεχειροτονήσατε.

ι΄. Ἔτι δὲ καὶ τοῦ μάρτυρος αὐτοῦ σκέψασθε τὴν τόλμαν καὶ ἀναίδειαν, ὅστις εἴληχε μὲν αὐτῷ τῆς θυγατρὸς τῆς Εὐκτήμονος ὡς οὔσης ἐπικλήρου, καὶ αὐτοῦ τοῦ κλήρου 147
61. 1 τοῦ Εὐκτήμονος πέμπτου μέρους ὡς ἐπιδίκου ὄντος, μεμαρτύρηκε δ' Εὐκτήμονος υἱὸν εἶναι γνήσιον. καίτοι πῶς οὗτος οὐ σαφῶς ἐξελέγχει αὐτὸς αὑτὸν τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκότα; οὐ γὰρ δήπου γνησίου ὄντος υἱέος Εὐκτήμονι ἐπίκληρος ἂν [1] ἦν ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, οὐδὲ ὁ κλῆρος ἐπίδικος. ὡς τοίνυν ἔλαχε ταύτας τὰς λήξεις, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

τοὐναντίον τοίνυν συμβέβηκεν ἢ ὡς ὁ νόμος γέγραπται· ἐκεῖ μὲν γάρ ἐστι νόθῳ μηδὲ νόθῃ εἶναι ἀγχιστείαν μήθ' ἱερῶν μήθ' ὁσίων ἀπ' Εὐκλείδου ἄρχοντος, Ἀνδροκλείδης δὲ καὶ Ἀντίδωρος οἴονται δεῖν, ἀφελόμενοι τὰς Εὐκτήμονος θυγατέρας τὰς γνησίας καὶ τοὺς ἐκ τούτων γεγονότας, τόν τε Εὐκτήμονος οἶκον καὶ τὸν Φιλοκτήμονος ἔχειν. καὶ ἡ διαφθείρασα τὴν Εὐκτήμονος γνώμην καὶ πολλῶν ἐγκρατὴς γενομένη οὕτως ὑβρίζει σφόδρα πιστεύουσα τούτοις, ὥστε οὐ μόνον

[1] εἴη

Μαρτυρίαν] Rursus h. l. hoc voc. usurpat pro διαμαρτυρίαν. IDEM.

Διεπράξαντο] Factio Alces designatur. IDEM.

Τοῖσδε] Phanostrato et Chærestrato et consortibus. IDEM.

Προσῆκεν οὐδὲ ἀμφισβητῆσαι] Videtur leg. προσήκει, οὐ μόνον ἀμφισβ. *nullum jus in hereditatem Euctemonis ipsis esse, non solummodo ausi sunt eam petere.* IDEM.

Ἀλλὰ] Malim ἀλλὰ καὶ —. IDEM.

Ἀναισχυντίας] Adde τετραμμένοι. *ad immanem conversi impudentiam.* IDEM.

Ἀπεχειροτονήσατε] *latis suffragiis eos rejecistis et exsortes declarastis.* Sic correxi de meo vulgarium vitium ἐπεχ. quod, ut postmodum e Taylori schedis intellexi, liber Tophanis quoque pari modo correxit. IDEM.

Τῆς θυγατρὸς] Chæreæ viduam designat. IDEM.

Πέμπτου] Malim τοῦ πέμπτου cum articulo. IDEM.

Ἀνδροκλείδης] Androclides qui hic appellatur, idem est cum eo, qui in superioribus constanter adhuc Androcles fuit appellatus. Perinde esse et nil differre utra forma, simplex an patronymica, in his usurpetur, alibi sæpe admonitum a nobis fuit. IDEM.

Καὶ πολλῶν ἐγκρατὴς] Id est, καὶ οὕτω πολλῶν χρημάτων ἐγκρ. IDEM.

Τούτοις] Androcle et Antidoro cæterisque conspiratis. IDEM.

148 τῶν Εὐκτήμονος οἰκείων καταφρονεῖ, ἀλλὰ καὶ τῆς πόλεως ἁπάσης. ἀκούσαντες δὲ ἓν μόνον σημεῖον ῥᾳδίως γνώσεσθε τὴν ἐκείνης παρανομίαν. καί μοι λάβε τοῦτον τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

ταυτὶ τὰ γράμματα, ὦ ἄνδρες, ὑμεῖς οὕτω σεμνὰ καὶ εὐσεβῆ ἐνομοθετήσατε, περὶ πολλοῦ ποιούμενοι καὶ πρὸς ταῦτα καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους θεοὺς εὐσεβεῖν· ἡ δὲ τούτων μήτηρ, οὕτως ὁμολογουμένη οὖσα δούλη καὶ ἅπαντα τὸν χρόνον αἰσχρῶς βιοῦσα, ἣν [1] οὔτε παρελθεῖν εἴσω τοῦ ἱεροῦ ἔδει [2] οὔτ᾽ ἰδεῖν τῶν ἔνδον οὐδὲν, οὔσης τῆς θυσίας ταύταις ταῖς θεαῖς ἐτόλμησε συμπέμψαι τὴν πομπὴν καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἰδεῖν ἃ οὐκ ἐξὸν αὐτῇ. ὡς δὲ ἀληθῆ λέγω, ἐκ τῶν ψηφισμάτων γνώσεσθε, ἃ ἐψηφίσατο ἡ βουλὴ περὶ αὐτῆς. λάβε τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ιά. Ἐνθυμεῖσθαι τοίνυν χρὴ, ὦ ἄνδρες, πότερον δεῖ τὸν
149 ἐκ ταύτης τῶν Φιλοκτήμονος εἶναι κληρονόμον καὶ ἐπὶ τὰ μνήματα ἰέναι χεόμενον καὶ ἐναγιοῦντα, ἢ τὸν ἐκ τῆς ἀδελφῆς τοῦτον, ὃν υἱὸν αὐτὸς ἐποιήσατο· καὶ πότερον δεῖ τὴν ἀδελφὴν Φιλοκτήμονος, ἣ Χαιρέᾳ συνῴκησε, νῦν δὲ χηρεύει, ἐπὶ τούτοις γενέσθαι ἢ ἐκδοῦναι ὅτῳ [3] βούλονται ἢ ἐᾶν καταγηράσκειν, ἢ γνησίαν οὖσαν ὑφ᾽ ὑμῶν ἐπιδικασθεῖσαν συνοικεῖν ὅτῳ ἂν ὑμῖν δοκῇ. ἡ γὰρ ψῆφός ἐστι περὶ τούτων νυνί. τουτὶ γὰρ αὐτοῖς ἡ διαμαρτυρία δύναται, ἵν᾽ ὁ κίνδυνος τοῖσδε μὲν ᾖ περὶ τούτων, οὗτοι δὲ, κἂν νῦν

[1] οὐδὲ [2] οὐδ᾽ [3] βούλωνται

Ταυτὶ τὰ γράμματα] Particulam nempe juris Attici recitaverat scriba agentem de Thesmophoriis et universe de sacris Cereris atque Proserpinæ. Idem.

Πρὸς ταῦτα] Servare lectionem hanc si volumus, saltim *ταύτα* penacute scribemus, ut sit accusativus in duali. hæc duo numina, Cererem atque Proserpinam. quia tamen hoc paulo est insolentius, malim, perspicuitatis ergo, et ut errori, aut dubitationi saltim occurratur, *ταύτας* in plurali exarari. circa has deas, quæ in Thesmophoriis a matronis vere Atticis et ingenuis colebantur, et quarum templum adire, neque ancillæ neque meretrici licebat. Sic paulo post *ταύταις ταῖς θεαῖς*, non *ταύταιν θεαῖν*. Idem.

Χεόμενον] Operam dantem, ut nomine suo inferiæ Dis Manibus [Philoctemonis puta] a sacerdote inferantur. Iterum non satis placet præsens tempus cum futuro copulatum. et rursus tamen nescio an *χεούμενον* minus in usu sit. Idem.

Τοῦτον] Chærestratum puta. Idem.

Ἐπὶ τούτοις] In potestate Alces et spuriorum, necnon Androclis et Antidori similiumque esse. Idem.

Τοῖσδε] Consanguineis Philoctemonis. Idem.

διαμάρτωσι τοῦ ἀγῶνος, δόξῃ δὲ ὁ κλῆρος ἐπίδικος εἶναι, ἀντιγραψάμενοι δὶς περὶ τῶν αὐτῶν ἀγωνίζωνται. καίτοι εἰ μὲν διέθετο Φιλοκτήμων μὴ ἐξὸν αὐτῷ, τοῦτ᾽ αὐτὸ ἐχρῆν διαμαρτυρεῖν, ὡς οὐ κύριος ἦν [1] υἱὸν τόνδε ποιήσασθαι· εἰ δ᾽ ἔξεστι μὲν διαθέσθαι, ἀμφισβητεῖ δὲ ὡς οὐ δόντος οὐδὲ 150
διαθεμένου, μὴ διαμαρτυρίᾳ κωλύειν ἀλλ᾽ εὐθυδικίᾳ εἰσιέναι. νῦν δὲ πῶς ἄν τις περιφανέστερον ἐξελεγχθείη τὰ ψευδῆ μεμαρτυρηκὼς ἢ εἴ τις αὐτὸν ἔροιτο Ἀνδρόκλεις, πῶς οἶσθα Φιλοκτήμων ὅτι οὔτε διέθετο οὔτε υἱὸν Χαιρέστρατον ἐποιήσατο; οἷς μὲν γάρ τις παρεγένετο, δίκαιον, ὦ ἄνδρες, μαρτυρεῖν, οἷς δὲ μὴ παρεγένετο ἀλλ᾽ ἤκουσέ τινος, ἀκοὴν μαρτυρεῖν· σὺ δ᾽ οὐ παραγενόμενος διαῤῥήδην μεμαρτύρηκας ὡς οὐ διέθετο Φιλοκτήμων, ἀλλ᾽ ἄπαις ἐτελεύτησε. καίτοι πῶς οἷόν τε εἰδέναι, ὦ ἄνδρες; ὅμοιον γὰρ ὥσπερ [2] ἂν εἰ φαίη εἰδέναι, καὶ μὴ παραγενόμενος, ὅσα ὑμεῖς πάντες πράττετε. οὐ γὰρ δὴ τοῦτό 151
γε ἐρεῖ, καίπερ ἀναίσχυντος ὤν, ὡς ἅπασι παρεγένετο καὶ πάντ᾽ οἶδεν ὅσα Φιλοκτήμων ἐν τῷ βίῳ διεπράξατο. πάντων γὰρ αὐτὸν ἐκεῖνος ἔχθιστον ἐνόμιζε διά τε τὴν ἄλλην πονηρίαν, καὶ διότι τῶν συγγενῶν μόνος μετὰ τῆς Ἀλκῆς ἐκείνης τούτῳ καὶ τοῖς ἄλλοις συνεπιβουλεύσας τοῖς τοῦ Εὐκτήμονος χρήμασι τοιαῦτα διεπράξατο, οἷάπερ ὑμῖν ἀπέδειξα.

ιβʹ. Πάντων δὲ μάλιστα ἀγανακτῆσαί ἐστιν ἄξιον, ὅταν

[1] τοῦδε [2] ἂν om.

Οὗτοι] Adversarii istorum, cum Alce facientes. Idem.

Τοῦδε] Imo vero τοῦ τόνδε. *hunc*, Chærestratum puta, *adoptandi*. Idem.

Ἀμφισβητεῖ δὲ] Scil. prætensus Euctemonis filius, ille spurius, Euctemon junior. aut potius, id quod insequentia subjiciunt, Androcles, patronus ejus designatur. Idem.

Ἢ τις] Π. ἢ εἴ τις. H. Stephan. Scalig.

Ἀκοὴν μαρτυρεῖν] Sic, partim de meo, correxi vulgatam ἀκοῇ μαρτυρῶν. posterius vocabulum solum correxit H. Stephanus, prius intactum reliquit. Sententia hæc est: Sin autem Androcles ipse rei gestæ haud interfuerit, tum eum decuisset, non simpliciter μαρτυρεῖν, h. e. testari, ut de re sibi suis oculis visa et comperta, sed, cum cautione ἀκοὴν μαρτυρεῖν, auditionem testari, h. e. ut de re ab aliis sibi relata, fama comperta. Quod Taylor e libro Tophanis retulit, μὴ ἀκοῇ, ne commemoratione quidem dignum est; prodit enim, istum, qui id scriptum reliquit, quisquis fuit, a sententia loci aberrasse, eamque prorsus evertisse. Reisk.

Οἷόν τε] Adde τοῦτον, aut τούτῳ. Idem.

Τῶν συγγενῶν] Ergo Androcles etiam Philoctemonis cognatus erat? Atqui, qui poterat? si frater Alces fuit, id quod, ni fallor, e loco quodam hujus orationis colligi potest. Idem.

Τούτῳ] Philoctemoni, vel potius Chærestrato. Idem.

Χρήμασι] Aut παισὶ subiciendum est huic vocabulo, aut ambo sic copulanda sunt παισὶ καὶ χρήμασι. nam cur alias τοῖς ἄλλοις dixisset? Idem.

οὗτοι καταχρῶνται τῷ Εὐκτήμονος ὀνόματι τῷ [1]τουδὶ πάππῳ. εἰ γὰρ, ὡς οὗτοι λέγουσι, τῷ μὲν Φιλοκτήμονι μὴ ἐξῆν διαθέσθαι, τοῦ δ' Εὐκτήμονος ἐστὶν ὁ κλῆρος, πότερον δικαιότερον τῶν Εὐκτήμονος κληρονομεῖν τὰς ἐκείνου θυγα-
62. τέρας, [2]ὁμολογουμένως οὔσας γνησίας, καὶ ἡμᾶς τοὺς ἐκ
τούτων γεγονότας, ἢ τοὺς οὐδὲν προσήκοντας; οἳ οὐ μόνον 152
ἐξ ἡμῶν ἐλέγχονται, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτοὶ οἱ ἐπίτροποι διαπεπραγμένοι εἰσί. τοῦτο γὰρ ὑμῶν δέομαι καὶ ἱκετεύω σφόδρα μεμνῆσθαι, ὦ ἄνδρες, ὅπερ ὀλίγῳ πρότερον ἀπέδειξα ὑμῖν, ὅτι [3]Ἀνδροκλῆς οὑτοσὶ φησὶ μὲν εἶναι ἐπίτροπος αὐτῶν ὡς ὄντων γνησίων Εὐκτήμονος, εἴληχε δ' αὐτοῖς ἐφ' ἑαυτῷ τοῦ Εὐκτήμονος κλήρου [4]καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὡς οὔσης ἐπικλήρου· καὶ ταῦτα μεμαρτύρηται ὑμῖν. καίτοι πῶς οὐ δεινὸν, ὦ ἄνδρες, πρὸς θεῶν Ὀλυμπίων, εἰ μὲν οἱ παῖδες εἰσὶ γνήσιοι, τὸν ἐπίτροπον ἑαυτῷ λαγχάνειν τοῦ Εὐκτήμονος κλήρου καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὡς οὔσης ἐπιδίκου, εἰ δὲ μή εἰσι γνήσιοι, νῦν διαμεμαρτυρηκέναι ὡς εἰσὶ γνήσιοι; ταῦτα γὰρ αὐτὰ ἑαυτοῖς ἐναντία εἰσίν. ὥστ' οὐ
μόνον ὑφ' ἡμῶν ἐλέγχεται τὰ ψευδῆ διαμεμαρτυρηκὼς, 153
ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς πράττει. καὶ τούτῳ μὲν οὐδεὶς διαμαρτυρεῖ μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν κλῆρον, ἀλλ' εὐθυδικίᾳ εἰσιέναι· οὗτος δ' ἅπαντας ἀποστερεῖ τῆς ἀμφισβητήσεως. καὶ διαῤῥήδην μαρτυρήσας [5]γνησίους τοὺς παῖδας εἶναι, οἴεται ἐξαρκέσειν ὑμῖν παρεκβάσεις.

[1] τοῦδε [2] ὁμολογουμένας [3] ὁ Ἀνδρ. [4] καὶ τῆς - - - ἐπικλήρου om. [5] τοὺς παῖδας γνησίους

Τῷ τοῦδε πάππῳ] Imo vero τοῦ τοῦδε πάππου. qui Euctemon hujus Chærestrati avus maternus. Idem.

Ὁμολογουμένας οὔσας γνησίας] Non damnabo. potest ferri et defendi sic, ut dicatur tantundem valere, atque si dixisset: περὶ ὧν ὁμολογεῖται ὅτι εἰσὶ θυγατέρες γνήσιαι. v. p. 61. 15. ed. Steph. usus tamen loquendi potius adverbium ὁμολογουμένως h. l. subjicit. Idem.

Ἐξ ἡμῶν] Pro ὑφ' ἡμῶν, aut pro ἐκ τῶν εἰρημένων παρ' ἡμῶν, ἐκ τῶν ἡμετέρων ἐλέγχων. Idem.

Αὐτοῖς ἐφ' ἑαυτῷ] Malim aut αὐτὸς ἑαυτῷ, aut saltim αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ. prius illud, simplex ἑαυτῷ, significat, ut ipse solus hereditate potiatur, vel privati sui commodi ergo. posterius autem, cum præpositione puta, ἐφ' ἑαυτῷ, significat, ex auctoritate, et voluntate mera sua, consiliis haud communicatis cum pupillis suis, sponte sua, ultro, proprio motu. Ego vero prius præfero, præsertim, cum statim insequatur τὸν ἐπίτροπον ἑαυτῷ λαγχάνειν. Idem.

Τούτῳ] Chærestrato puta, nemo operam præstat hanc, διαμαρτυρίαν opponat aliis eandem hereditatem petentibus. Idem.

Εἰσιέναι] Aut εἴσεισιν est leg. scil. Chærestratus, *init, capessit hanc actionem.* aut bene si habet infinitivus, addendum est, aut ante, aut post, ἀξιοῖ, aut simile quid, subaudi αὐτὸς αὑτόν. *ipse sibi hoc jus dicit, et æquum atque dignum se censet, ut causam hanc directa petitione capessat.* Idem.

Παρεκβάσεις] Adde λέγειν vel συνείρειν vel tale quidpiam aliud. *disputationes conserere de rebus a causa alienissimis.* Idem.

ιγ΄. Ἐὰν δὲ τοῦτο μὲν [1] μηδ' ἐγχειρήσῃ ἐπιδεικνύναι ἢ
[2] καὶ κατὰ μικρόν τι ἐπιμνησθῇ, ἡμῖν δὲ λοιδορήσηται με-
γάλῃ τῇ φωνῇ, καὶ λέγῃ ὡς εἰσὶν οἵδε μὲν πλούσιοι, αὐτὸς
δὲ πένης, διὰ δὲ ταῦτα δόξειν τοὺς παῖδας εἶναι γνησίους.
τῆς δὲ τούτων οὐσίας, ὦ ἄνδρες, εἰς τὴν πόλιν πλείω ἀνα- 154
λίσκεται ἢ εἰς αὐτοὺς τούτους. καὶ Φανόστρατος μὲν τετρι-
ηράρχηκεν ἑπτάκις ἤδη, τὰς δὲ λειτουργίας ἁπάσας λελει-
τούργηκε, καὶ τὰς πλείστας νίκας νενίκηκεν· οὑτοσὶ δὲ
Χαιρέστρατος τηλικοῦτος ὢν τετριηράρχηκε, κεχορήγηκε
δὲ τραγῳδοῖς, γεγυμνασιάρχηκε δὲ λαμπάδι· καὶ τὰς εἰσ-
φορὰς εἰσενηνόχασιν ἀμφότεροι πάσας ἐν τοῖς τριακοσίοις.
καὶ τέως μὲν δύ' ὄντες, νῦν δὲ καὶ ὁ νεώτερος οὑτοσὶ χορηγεῖ
μὲν τραγῳδοῖς, εἰς δὲ τοὺς τριακοσίους ἐγγέγραπται καὶ 155
εἰσφέρει τὰς εἰσφοράς. ὥστ' οὐ φθονεῖσθαί εἰσιν ἄξιοι, ἀλ-
λὰ πολὺ μᾶλλον, νὴ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω, οὗτοι, εἰ
λήψονται ἃ μὴ προσήκει αὐτοῖς. τοῦ γὰρ Φιλοκτήμονος
κλήρου ἂν μὲν ἐπιδικάσηται ὅδε, ὑμῖν αὐτὸν ταμιεύσει, τὰ
προσταττόμενα λειτουργῶν ὥσπερ καὶ νῦν, καὶ ἔτι μᾶλ-
λον· ἐὰν δ' οὗτοι λάβωσι, διαφορήσαντες ἑτέροις ἐπιβουλεύ-
σουσι.

ιδ΄. Δέομαι οὖν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, ἵνα μὴ ἐξαπατηθῆτε,
τῇ διαμαρτυρίᾳ τὸν νοῦν προσέχειν περὶ ἧς τὴν ψῆφον οἴ-

[1] μὴ [2] καὶ om.

Τοῦτο] Alces puta liberos, qui sunt spurii, eos esse, quos se ferunt, Euctemonis puta genuinos. Idem.

Οἵδε] Phanostratus, Chærestratus, eorumque necessarii. Idem.

Διὰ δὲ ταῦτα] *per has offucias et præstigias se effecturum, hi spurii ut vobis videantur genuini esse.* Pro δὲ malebat Stephanus δή. Non improbo. Verum tamen solet Græcis δὲ, cum in præmissis sæpe usurpatum fuit, ut h. l. factum est, etiamsi in apodosi sententiæ iterari. tametsi redundet. Redundat utique, sed ea copia in elegantiis numeratur, et æquivalet isti alteri, τῷ δή. quod si tamen sit, qui Stephano accedere malit, haud intercedam. Vel potius post γνησίους desunt quædam. Idem.

Τούτων] Phanostrati, et filiarum Euctemonis et reliquorum necessariorum. Idem.

Νίκας] Scenicas puta et similes. Idem.

Τηλικοῦτος ὢν] *adhuc puerulus cum esset, adhuc tantillus.* non significat Chærestratum ista ætate, qua causa hæc agebatur, adhuc puerum fuisse, qui erat tum vir jam adultus, sed functum esse muniis sumptuosis etiam tum, cum adhuc esset puer. Idem.

Ἀμφότεροι] Tam Phanostratus, quam filius ejus, Chærestratus. Idem.

Δύ' ὄντες] Scil. ἐχορήγουν ἅμα. munera edebant ambo, seorsim quisque pro se, suo nomine. Idem.

Ὁ νεώτερος] Junior natu filiorum Phanostrati. Idem.

Τοὺς τριακοσίους] Vix operæ pretium est annotare rem nemini non notam et tralatitiam, illos trecentos hic designari, qui, quod civium omnium haberentur locupletissimi, munera edebant, et onera reipublicæ sumptibus de suo faciendis allevabant. Idem.

Οὗτοι] Androcles cum factione. ad quos etiam proximum insequens οὗτοι versu 19. redit. Idem.

Ὅδε] Chærestratus puta. Idem.

σετε· καὶ πρὸς ταύτην αὐτὸν κελεύετε τὴν ἀπολογίαν ποι-
εῖσθαι, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς κατηγορήσαμεν. γέγραπται ὡς
οὐκ ἔδωκεν οὐδὲ διέθετο Φιλοκτήμων· τοῦτο ἐπιδέδεικται
ψεῦδος ὄν· καὶ γὰρ ὁ δοὺς καὶ ὁ διαθέμενος, καὶ μαρτυ-
156 ροῦσιν οἱ παραγενόμενοι. τί ἔτι; τελευτῆσαι ἄπαιδα Φι-
λοκτήμονα. πῶς οὖν [1] ἄπαις ἦν ὅστις τὸν ἑαυτοῦ ἀδελφι-
δοῦν υἱὸν ποιησάμενος κατέλιπεν, ᾧ ὁμοίως ὁ νόμος τὴν
κληρονομίαν ἀποδίδωσι καὶ τοῖς ἐξ αὐτοῦ [2] γενομένοις;
καὶ διαρρήδην ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται, ἐὰν ποιησαμένῳ παῖ-
δες ἐπιγένωνται, τὸ μέρος ἑκάτερον ἔχειν τῆς οὐσίας καὶ
κληρονομεῖν ὁμοίως ἀμφοτέρους. ὡς οὖν εἰσὶ γνήσιοι οἱ παῖ-
157 δες οἵδε, τοῦτ᾽ αὐτὸ ἐπιδεικνύτω, ὥσπερ ἂν ὑμῶν ἕκαστος.
οὐ γὰρ ἂν εἴπῃ μητρὸς ὄνομα, γνήσιός ἐστιν, ἀλλ᾽ [3] ἐὰν
ἐπιδεικνύῃ ὡς ἀληθῆ λέγει, τοὺς συγγενεῖς παρεχόμενος,
τοὺς εἰδότας συνοικοῦσαν τῷ Εὐκτήμονι, τοὺς δημότας καὶ
τοὺς φράτορας, εἴ τι ἀκηκόασι πώποτε ἢ ἴσασιν ὑπὲρ αὐ-
τῆς Εὐκτήμονα λειτουργήσαντα· ἔτι δὲ ποῦ τέθαπται, ἐν
ποίοις μνήμασι· τίς [4] εἶδε τὰ νομιζόμενα ποιοῦντα Εὐκτή-

[1] ἂν αἴσιμός τις   [2] γινομένοις   [3] ὃς ἀληθῆ   [4] οἶδε

Αὐτὸν] Androclem. Idem.

Κατηγορήσαμεν. γέγραπται] Interponendum videtur ἐν ᾗ. Idem.

Ὁ δοὺς καὶ ὁ διαθέμενος] Subaudi a communi ἐπιδέδεικται. Id est, ἐπεδείξαμεν, ὅτι ὁ Φιλοκτήμων ἔδωκε τὰ ἑαυτοῦ Χαιρεστάτῳ καὶ διέθετο. Idem.

Τί ἔτι] Scil. γέγραπται ἐν τῇ Ἀνδροκλέους διαμαρτυρίᾳ; *quid porro scriptum legitur in Androclis obtestatione?* Idem.

Πῶς οὖν ἂν αἴσιμός τις] Revocavi hanc lectionem ex Aldina, non quo emendatam et probam habeam, quæ est vitiosissima, sed quod a vestigiis veræ et genuinæ lectionis propius abest, quam ea, quam H. Stephanus de suo procudit, sic exhibens πῶς οὖν Αἴσιμός τις. quasi hic de Æsimo nescio quo agatur, qui nullus h. l. est, sed homo imaginarius. Leg. aio: πῶς οὖν ἄπαις ἦν, ὅστις. *ecqui ergo prolis expers erat is, qui* — seu, qui dici potest sine prole mascula decessisse is (Philoctemon designatur), qui postquam suum e sorore nepotem pro filio adoptasset, eum in bonis suis heredem, suique generis et nominis propagatorem futurum reliquit? Taylor in Tophanis libro reperit πῶς οὖν οὐκ αἰσίμως. quod nihili est. Idem. Reiskio in hac re gratulatur Ionesius.

Ὁμοίως] Perinde atque ipse Philoctemon fecit, aut, perinde ac si Philoctemon liberos ex ipso semet natos reliquisset. Reisk.

Ἑκάτερον] Id est, τόν τε γνήσιον, τὸν μετὰ τὴν τοῦ ἑτέρου ποίησιν γένομενον, καὶ τὸν ποιηθέντα. Idem.

Οἱ παῖδες οἵδε] Spurii Alces, qui se ex Euctemone seniore legitime procreatos ferunt, eoque titulo hereditatem ejus petunt. Idem.

Ἕκαστος] Scil. οἶδεν (vel εἴωθεν, vel δύναται) ἑαυτὸν ἐπιδεικνύναι γνήσιον ὄντα. Idem.

Οὐ γὰρ ἂν εἴπῃ] Si ἂν pro ἐὰν accipiatur, potest hæc lectio defendi, subaudiendo τις. *non enim ideo statim quis est genuinus, si matris nomen ediderit.* accedo tamen Stephani conjecturæ, leg esse: οὐ γὰρ, ὃς ἂν εἴπῃ. Idem.

Συγγενεῖς] Adde *μάρτυρας*. Idem.

Τέθαπται] Callippe puta, illa commentitia et falso jactata eorum mater, quam secundam ferunt Euctemonis uxorem, et ea se natos, qui revera ex Alce, scorto populari erant. Mira utique res, Euctemonem duas eodem tempore uxores in matrimonio habuisse. Moriens enim relinquebat, ut e p. 60. 18. ed. Steph. constat, uxorem veram, e qua liberos reliquos susceperat. Idem.

Οἶδε] Scaliger malebat εἶδε. *vidit*. ego non multum interesse arbitror. Idem.

μονα· ποῦ δ' ἔτι ὄντες οἱ παῖδες ἐναγίζουσι καὶ χέονται, καὶ τίς οἶδε ταῦτα τῶν πολιτῶν ἢ τῶν οἰκετῶν Εὐκτήμονος. ταῦτα γάρ ἐστιν ἔλεγχος ἅπαντα, καὶ οὐ λοιδορία. καὶ ἐὰν περὶ αὐτοῦ τούτου κελεύητε ἐπιδεικνύναι ὥσπερ
καὶ διεμαρτύρησεν, ὑμεῖς τε τὴν ψῆφον ὁσίαν [1] καὶ κατὰ 158
τοὺς νόμους θήσεσθε, τοῖσδέ τε τὰ δίκαια γενήσεται.

[1] καὶ om.

Περὶ αὐτοῦ τούτου κ. ἐ. ὥσπερ] Aut *περὶ αὐτοῦ τούτου κ. ἐ. οὗπερ* leg. suspicor, aut *περὶ αὐτῶν τούτων κ. ἐ. ὧνπερ. his ipsis, vel solis, de rebus dicere, quas in obtestatione affirmavit.* Idem.

Z.

ΙΣΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. Reisk. | Pag. ed. H. Steph.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

158 Εὔπολις καὶ Θράσυλλος καὶ Μνήσων ἀδελφοὶ γεγόνασι. τούτων ὁ μὲν Μνήσων ἄπαις ἐτε- 63. 1
λεύτησεν, ὁ δὲ Θράσυλλος παῖδα καταλιπὼν Ἀπολλόδωρον, μόνος δ' Εὔπολις καταλειφθεὶς πολλὰ τὸν Ἀπολλόδωρον ἠδίκησεν. ὅθεν [1]Ἀρχέδαμος πάππος τοῦ λέγοντος τὸν λόγον, τῇ τοῦ Ἀπολλοδώρου μητρὶ συνοικῶν μετὰ τὸν [2]Θρασύλλου τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς θάνατον, καὶ τὸν Ἀπολλόδωρον ὡς ὀρφανὸν ἐλεῶν, πολλὰ τὸν Εὔπολιν ἀπήτησε χρήματα ὑπὲρ ὧν Ἀπολλόδωρον ἠδίκησε. τούτων μεμνημένος Ἀπολλόδωρος εἰσήγαγεν εἰς τοὺς φράτερας θετὸν υἱὸν ἑαυτῷ Θρασύλλον τοῦτον, υἱὸν ὄντα τῆς τε ὁμομητρίας αὐτοῦ ἀδελφῆς καὶ [1]Ἀρχεδάμου. τοῦ δὲ Θρασύλλου ἤδη μὲν εἰς τοὺς [3]γεννήτας καὶ φράτορας ἐγγεγραμμένου, οὔπω δ' εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, [4]ἐτελεύτησεν Ἀπολλόδωρος. καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν ἐγγέγραπται μὲν ὁ
159 Θράσυλλος εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, οὐδὲν [5]δ' ἧττον Εὐπόλιδος θυγάτηρ, τοῦ θείου Ἀπολλοδώρου, ἀμφισβητεῖ πρὸς Θράσυλλον· λέγουσα μηδ' ὅλως ἐγγεγράφθαι τὸν Θράσυλλον εἰς τοὺς φράτορας καὶ γεννήτας κατὰ γνώμην τοῦ Ἀπολλοδώρου, ἀλλὰ πεπλασμένην εἶναι τὴν ποίησιν. καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη· ἡ δὲ στάσις στοχασμός. διὸ καλῶς πάνυ καὶ τεχνικῶς τὸν λόγον οἰκονομῶν, τὴν [6]ἔχθραν διεξέρχεται τὴν Ἀπολλοδώρου πρὸς Εὔπολιν· ὅπερ μέγα σημεῖον γίγνεται τοῦ μὴ θέλειν αὐτὸν ὑπὸ τῆς Εὐπόλιδος θυγατρὸς κληρονομηθῆναι.

α'. ΩΙΜΗΝ μὲν, ὦ ἄνδρες, προσήκειν οὐ τὰς τοιαύτας ἀμφισβητεῖσθαι ποιήσεις, εἴ τις αὐτὸς ζῶν καὶ εὖ φρονῶν
160 ἐποιήσατο, καὶ ἐπὶ τὰ ἱερὰ ἀγαγὼν εἰς τοὺς συγγενεῖς ἀπέδειξε καὶ εἰς τὰ κοινὰ γραμματεῖα ἐνέγραψεν, ἅπανθ' ὅσα προσῆκεν αὐτὸς ποιήσας, ἀλλ' εἴ τις τελευτήσειν μέλ-

[1] Ἀρχιδ. [2] τοῦ Θρασ. [3] γενήτας passim.
[4] ἐτελεύτησεν --- γραμματεῖον om. [5] δ' om. [6] ἐλευθερίαν ἐξέρχεται

Ἐλευθερίαν] L. ἔχθραν διεξέρχεται. Reisk.

Tabula genealogica nominum in hac oratione commemoratorum.

Fratres erant tres germani, quorum pater bis, sed sine nomine, commemoratur.

Eupolis Thrasyllus Mneson.

Eupolidi erant, filius Apollodorus et duæ filiæ, altera Pronapidi nupta, qui Pronapis hic, nomine uxoris adversus actorem contendit, altera Æschini Lusiensi nupta, unde natus Thrasybulus. Sed hæc tum, cum hæc causa ageretur, vita jam excesserat.

Thrasyllus, fratrum medius, ex uxore sua Apollodorum susceperat, illum, cujus de hereditate hic certatur. Thrasyllo mortuo, vidua ejus Archedamo nupsit, e quo filiam peperit, quæ Lacritidæ hierophantæ in matrimonium collocata ei peperit actorem hujus causæ. Hic Lacritidæ filius, ab avunculo Apollodoro filii loco adoptatus et heres dictus, hereditatem ejus petit, Thrasyllus nomine dictus, a patre Apollodori.

Tertius fratrum, minimus natu, Mneson improlis decessit. Reisk.

Ἀγαγὼν εἰς τοὺς συγγενεῖς ἀπέδειξε] Malim ἀγαγὼν καὶ εἰς τοὺς συγγενεῖς, ἀπέδ. ut εἰς τοὺς συγγενεῖς, non ad ἀπέδειξε, sed ad ἀγαγὼν referatur, et ad ἀπέδειξε subaudiatur υἱὸν ἑαυτοῦ ποιητόν. Idem.

Ἀλλ'] Subaudi τὰς τοιαύτας ᾤμην δεῖν ποιήσεις μὴ ἀμφισβητεῖσθαι. Idem.

λων διέθετο, εἴ τι πάθοι, τὴν οὐσίαν ἑτέρῳ, καὶ ταύτην
γράμμασι κατέθετο παρά τισι σημηνάμενος. ἐκεῖνον μὲν
γὰρ τὸν τρόπον ποιησάμενος φανερὰς κατέστησε τὰς αὑτοῦ
βουλήσεις, ὅλον τὸ πρᾶγμα ἐπικυρώσας, δόντων αὐτῷ τῶν
νόμων· ὁ δ᾽ ἐν διαθήκαις σημηνάμενος ἀδήλους ἐποίησε, διὸ
πολλοὶ πεπλάσθαι φάσκοντες αὐτὰς ἀμφισβητεῖν ἀξιοῦσι
πρὸς τοὺς ποιηθέντας. ἔοικε δ᾽ οὐδὲν προὔργου τοῦτο εἶναι·
καὶ γὰρ οὕτως αὐτῶν φανερῶς πεπραγμένων ὅμως ὑπὲρ τῆς 161
θυγατρὸς τῆς Εὐπόλιδος ἥκουσι περὶ τῶν Ἀπολλοδώρου
χρημάτων πρὸς ἐμὲ ἀμφισβητήσοντες. ἐγὼ δ᾽ εἰ μὲν ἑώρων
ὑμᾶς μᾶλλον ἀποδεχομένους τὰς διαμαρτυρίας ἢ τὰς εὐθυδικίας, κἂν μάρτυρας προὐβαλόμην μὴ ἐπίδικον εἶναι τὸν
κλῆρον ὡς ποιησαμένου με υἱὸν Ἀπολλοδώρου κατὰ τοὺς
νόμους· ἐπειδὴ δ᾽ οὐ διαφεύγει τὰ δίκαια μὴ οὐ κατὰ τοῦτον
γιγνώσκεσθαι τὸν τρόπον, καὶ παρ᾽ ὑμῖν αὐτοῖς ἥκω διαλεξόμενος περὶ τῶν πεπραγμένων, ἵνα μηδεμίαν ἡμῖν αἰτίαν 162
περὶ τοῦ μὴ βούλεσθαι δοῦναι δίκην τοιαύτην ἐπιφέρωσιν.
ἀποδείξω δὲ ὡς οὐ μόνον ἐπὶ τοῖς ἐγγυτάτω γένους τὸν

Ταύτην γράμμασι] Leg. videtur. ταῦτ᾽ ἐν γράμμ. scil. γεγραμμένα. Idem.

Οὐδὲν προὔργου τοῦτ᾽ εἶναι] Scil. ille prior procedendi modus, quo usus est Apollodorus me adoptans. Num leg. οὐδὲν προὔργου οὐδὲ τοῦτ᾽ εἶναι. *ne hoc quidem, quicquam prodesse.* Idem.

Αὐτῶν] Scil. τῶν ὑπ᾽ ἐμοῦ νῦν εἰρημένων. Non bene convenire videtur τοῦτο, quod modo præcessit, cum αὐτῶν, ut suspicioni locus sit, leg. esse: οὐδὲν προὔργου οὐδὲ ταῦτ᾽ εἶναι. Nego tamen vulgata τοῦτο cum αὐτῶν copulante me offendi, tametsi haud infitiabor, planiorem utique atque concinniorem fore dictionem, si singulari τοῦτο pluralis ταῦτα sufficiatur. Idem.

Τῆς θυγατρὸς] Majore natu, et tum adhuc in vivis superstite, quæ Pronapidi nupta fuerat, nam altera, minor natu, Æschini Lusiensi nupta, in vivis esse jam desierat. Idem.

Οὐ διαφεύγει τὰ δίκαια μὴ οὐ κατὰ τοῦτον γιγνώσκεσθαι τὸν τρόπον] Idem est atque, si post τὰ δίκαια addidisset ὥστε. non effugiunt jura cuique [aut nobis] debita, quominus hoc modo et hac via τῆς εὐθυδικίας cognoscantur, h. e. fieri nequit, ut hoc agendi et jus quærendi modo, jus æquum minus noscitetur atque impetretur. Si quis viam directæ actionis ineat, potest ille jus suum non minus adipisci, quam si alteram viam, obtestationis puta. quia illa prior ratio totam causam clara in luce collocat, et dubitationi atque controversiæ locum omnem præcludit. Idem.

Αὐτοῖς] Malim αὐτὸς, *ipsemet ego*, in persona, ut vulgo usurpant, ut ore meo vos totam rem doceam. Idem.

Ἡμῖν] Mihi meæque causæ studiosis. Idem.

Τοιαύτην δίκην] Scil. τὴν διὰ τῆς εὐθυδικίας. ne adversarii nos criminentur, quasi noluerimus ipsis hoc genus satisfactionis forensis dare, ceu diffidentes veritati et æquitati causæ nostræ. Ne nos incusent, quasi bellum defensive solummodo geramus, ut vulgo usurpant, non autem offensive. Nam ἡ διαμαρτυρία est defensio quædam sui ab illata vi, ἡ εὐθυδικία autem aperta aggressio. Idem.

Ὡς οὐ μόνον] Hic addendum videtur δικαίως. Idem.

Τὸν κλῆρον] Sic emendavi vitium vulgatarum τοῦ κλήρου. planum faciam, non solummodo jure merito Apollodorum ab hereditate bonorum suorum necessarios exclusisse, a quibus gravissime læsus esset. Reperit idem in Tophanis quoque libro Taylor. τὸν κλῆρον ἐπί τινι καταλείπειν idem est, atque ἐπὶ τινος ἐξουσία, *in alicujus potestate.* Idem.

κλῆρον Ἀπολλόδωρος οὐ κατέλειπε, πολλὰ καὶ δεινὰ ὑπὸ [1] τούτων ἀδικηθεὶς, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐμὲ ἐποιήσατο δικαίως,
163 ὄντα ἀδελφιδοῦν, καὶ μέγα εὐεργετημένος ὑφ᾽ ἡμῶν. δέομαι δὲ ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, πάντων ὁμοίως εὔνοιάν τέ μοι παρασχεῖν, κἂν ἐπὶ τὸν κλῆρον ἀναιδῶς αὐτοὺς ἰόντας ἐξελέγχω, βοηθεῖν μοι τὰ δίκαια. ποιήσομαι δ᾽ ὡς ἂν κἀγὼ δύναμαι διὰ βραχυτάτων τοὺς λόγους, ἐξ ἀρχῆς ὡς ἔχει τὰ γενόμενα διδάσκων ὑμᾶς.

β΄. Εὔπολις γὰρ, ὦ ἄνδρες, καὶ Θράσυλλος καὶ Μνήσων ἀδελφοὶ ἦσαν ὁμομήτριοι καὶ ὁμοπάτριοι. τούτοις οὐσίαν ὁ πατὴρ κατέλιπε πολλὴν, ὥστε καὶ λειτουργεῖν ἕκαστον ἀξιοῦσθαι παρ᾽ ὑμῖν. ταύτην ἐκεῖνοι τρεῖς ὄντες ἐνείμαντο πρὸς ἀλλήλους. τούτων [2] τὼ δύ᾽ ἐτελευτησάτην περὶ τὸν αὐτὸν χρόνον, ὁ μὲν Μνήσων ἐνθάδε ἄγαμος καὶ ἄπαις, ὁ δὲ Θράσυλλος τῶν ἐν Σικελίᾳ καταλεγεὶς [3] τριηράρχων, καταλιπὼν υἱὸν Ἀπολλόδωρον τὸν ἐμὲ νῦν ποιησάμενον. Εὔπολις οὖν μόνος αὐτῶν [4] λειφθεὶς οὐ μικρὰ ἀπολαῦσαι
164 τῶν χρημάτων ἠξίωσεν, ἀλλὰ τὸν μὲν [5] Μνήσονος κλῆρον, οὗ 64. 1
καὶ Ἀπολλοδώρῳ προσῆκε τὸ ἡμικλήριον, πάντα εἰς αὐτὸν περιεποίησε, φάσκων αὐτῷ δοῦναι τὸν ἀδελφὸν, αὐτὸν δ᾽ ἐκεῖνον οὕτω διῴκησεν ἐπιτροπεύων ὥστε τριῶν αὐτῷ ταλάντων δίκην ὀφείλειν. Ἀρχέδαμος γὰρ ὁ πάππος [5] οὑμὸς, ἐξ

[1] τούτου [2] δύο τελευτησάντων [3] , τριηραρχῶν, [4] Μνήσωνος [5] ὁ ἐμὸς

Ὑπὸ τούτου] Bene si habet, ad Eupolin redit. malim tamen ὑπὸ τούτων legi, ab Eupolide et ejus tota gente, quæ adhuc superest in vivis, et coram in judicio adstat. de his enim οὗτος solummodo proprie potest usurpari. Eupolis autem dudum decesserat, eoque τούτου minus ei conveniebat. Idem.

Ὑφ᾽ ἡμῶν] A matre mea et patre et avo aviaque, quæ ipsius mater erat; hoc est, a tota gente nostra. Scaliger quoque sic emendavit. Idem.

Κἀγὼ] Cur ita? cur non potius simpliciter ἐγώ? quæ vis inest illi καὶ etiam ἐγώ? Idem.

Παρ᾽ ὑμῖν] Imo vero παρ᾽ ὑμῶν, ut etiam Scaliger censebat. Idem.

Τελευτησάντων] Imo vero ἐτελεύτησαν τὸν βίον. Etiam Scaliger leg. esse ἐτελεύτησαν suspicatus erat. Idem. Bekkero obsecutus sum.

Τῶν εἰς Σικελίαν καταλεγεὶς] Breviter sic dictum explicatius ita efferas: καταλεγεὶς, ὥστε εἷς εἶναι τῶν εἰς Σικ. ἀπεσταλμένων εἰς στρατείαν, ἐν τάξει τριηράρχου. Reisk.

Αὐτῶν] Id est, his de fratribus, qui, dum superessent adhuc, tres erant. Idem.

Αὐτὸν δ᾽ ἐκεῖνον] Apollodorum puta. Idem.

Ὀφείλειν] Imo vero ὄφλειν. diversa sunt δίκην ὀφείλειν et δίκην ὄφλειν. Tutor e. c. male gestæ tutelæ reus, causa nondum in forum delata, neque disceptata, pupillo, de quo male meritus est, δίκην ὀφείλει, debet adhuc ei rationem reddere. Verum causa jam peracta, condemnatus, ὄφλει, postquam judices pronuntiarunt, cum debere per nefas ablata pupillo restituere. Idem.

Ὁ πάππος ὁ ἐμὸς] Erat enim hujus Archedami filia mater actoris. Idem.

Ἐξ οὗ] Π. τούτου. H. Stephan. Scaliger cum ἐγγυητὴν mutabat. Mihi videntur aut prorsus amputanda, aut cum ἐκείνου mutanda, aut cum ἐκ μητρὸς, aut cum χ[illegible]. Reisk.

οὗ τὴν μητέρα ἔχων [1] τὴν Ἀπολλοδώρου, τήθην δὲ [2] ἐμὴν, ὁρῶν αὐτὸν πάντων ἀποστερούμενον τῶν χρημάτων, ἔτρεφέ τε αὐτὸν παῖδα ὄνθ' ὡς ἑαυτοῦ, καὶ τὴν μητέρα κομισάμενος, ἀνδρί τε γενομένῳ συνηγωνίσατο καὶ εἰσέπραξε τὸ ἡμικλήριον ὧν Μνήσων κατέλιπεν, ὅσα τε ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς 165 ἀπεστέρησε, δίκας δύο ἑλὼν, καὶ τὴν οὐσίαν ἐποίησε κομίσασθαι τὴν αὑτοῦ πᾶσαν. καὶ διὰ ταῦτα Εὔπολις μὲν καὶ Ἀπολλόδωρος ἐχθρῶς ἔχοντες τὸν πάντα χρόνον διετέλεσαν πρὸς ἀλλήλους, ὁ δὲ πάππος οὑμὸς καὶ Ἀπολλόδωρος φιλικῶς, ὥσπερ προσῆκε. τοῖς δ' ἔργοις ἄν τις τεκμήραιτο μάλιστα ὅτι ὧν Ἀπολλόδωρος πέπονθεν εὖ, ἀντευποιεῖν ἠξίου τοὺς ἑαυτὸν εὐεργετήσαντας. συμφορᾷ γὰρ τοῦ πάππου χρησαμένου καὶ ληφθέντος εἰς τοὺς πολεμίους καὶ χρήματα εἰσενεγκεῖν εἰς λύτρα καὶ ὁμηρεῦσαι ὑπὲρ αὐτοῦ ἠθέλησεν, ἕως οὗ εὐπορήσειεν ἐκεῖνος τἀργύριον. ἐξ εὐπόρου τε [3] ἀπορωτέρῳ γεγενημένῳ συνδιῴκει τὰ ἐκείνου, μεταδιδοὺς ὧν εἶχεν. εἰς Κόρινθόν τε στρατεύεσθαι μέλλων, εἴ τι πάθοι, διέθετο τὴν οὐσίαν καὶ ἔδωκε τῇ ἐκείνου μὲν θυγατρὶ, ἐμῇ δὲ μητρὶ, αὐτοῦ δ' ἀδελφῇ, διδοὺς αὐτὴν Λακρατίδῃ τῷ νῦν ἱεροφάντῃ 166 γεγενημένῳ. τοιοῦτος ἦν ἐκεῖνος περὶ ἡμᾶς τοὺς ἐξ ἀρχῆς αὐτὸν σώσαντας. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, καὶ δίκας εἷλεν Εὔπολιν δύο, τὴν μὲν ἐπιτροπῆς, τὴν δὲ ἡμικληρίου, τοῦ πάππου συνηγωνισμένου καὶ λέγοντος, τά τε χρήματα ἐκομίσατο δι' ἡμᾶς καὶ ταύτας τὰς χάριτας ἡμῖν ἀνταπέδωκε, τούτων πρῶτον βούλομαι παρασχέσθαι τοὺς μάρτυρας. καί μοι κάλει δεῦρο αὐτούς.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

αἱ μὲν οὖν παρ' ἡμῶν εὐεργεσίαι τοιαῦται καὶ τηλικαῦ-

[1] τοῦ [2] ἐμοὶ [3] ἀπορωτέρου γεγενημένου

Κομισάμενος] Postquam hanc fœminam, aviam meam, ab Eupolide, ut κυρίῳ seu curatore ejus, in manus sibi datam accepisset, ex ejusque domo in suam transtulisset. v. p. 69. 29. ed. Steph. IDEM.

Ἀπεστέρησε] Scil. Eupolis Apollodorum. IDEM.

Δύο δίκας ἑλὼν] Prima scilicet actione certabatur de hereditate Mnesonis, cujus dimidia pars Apollodoro debebatur; secunda de patrimonio eidem a patre Thrasyllo relicto, et ab Eupolide administrato. IDEM.

Ὥσπερ προσῆκε] Interpone καί. IDEM.

Ἐκείνου] Archedami puta. IDEM.

Αὐτοῦ] Apollodori puta. IDEM.

Διδοὺς] Colligitur hinc Archedamum vita decessisse, antequam filia ejus nubilis fieret. Nam pater adhuc superstes solus habebat potestatem filiam elocandi in matrimonium. Patre autem orba virgo, vel vidua, in potestate fratris erat, ut κυρίου αὐτῆς. IDEM.

Τοῦ πάππου] Subaudi τοῦ ἐμοῦ. IDEM.

ται τὸ μέγεθος εἰσίν· αἱ δὲ πρὸς ἐκεῖνον ἔχθραι περὶ τοσούτων χρημάτων ἦσαν, ἃς οὐχ οἷόν τ᾿ εἰπεῖν ὡς διελύσαντο
167 καὶ φίλοι ἐγένοντο. μεγάλα γὰρ τεκμήρια αὐτῶν ἐστίν· Εὔπολις γὰρ [1] αὐτῷ δυοῖν θυγατέρων οὐσῶν, καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν γεγονὼς καὶ χρήμαθ᾿ ὁρῶν κεκτημένον, οὐδετέραν αὐτῷ τούτων ἔδωκε. καίτοι δοκοῦσιν ἐπιγαμίαι καὶ μὴ συγγενεῖς ἄνδρας, ἀλλὰ καὶ τοὺς τυχόντας ἀπαλλάττειν μεγάλης διαφορᾶς, ὅταν ἃ περὶ πλείστου ποιοῦνται, ταῦτ᾿ ἀλλήλοις ἐγχειρίζωσιν. εἴτ᾿ οὖν Εὔπολις γεγένηται αἴτιος, μὴ βουληθεὶς, εἴτ᾿ Ἀπολλόδωρος λαβεῖν μὴ ἐθελήσας, τὰς ἔχθρας, ὅτι διέμειναν, τὸ ἔργον δεδήλωκε.

γ. Καὶ περὶ μὲν τῆς ἐκείνων διαφορᾶς ἱκανοὺς εἶναι νομίζω καὶ τοὺς εἰρημένους λόγους. οἶδα γὰρ ὅτι καὶ ὑμῶν ὅσοι πρεσβύτεροι μνημονεύουσιν ὅτι ἐγένοντο ἀντίδικοι· τό τε γὰρ μέγεθος τῶν δικῶν, καὶ διότι πολὺ αὐτὸν Ἀρχέδαμος
168 εἷλεν, ἐπιφάνειάν τινα ἐποίησεν. ὡς δὲ ἐμὲ ἐποιήσατο υἱὸν ζῶν αὐτὸς καὶ κύριον τῶν αὑτοῦ κατέστησε, καὶ εἰς τοὺς γεννήτας καὶ εἰς τοὺς φράτορας ἐνέγραψε, τούτοις ἤδη μοι τὸν νοῦν προσέχετε, ὦ ἄνδρες. Ἀπολλοδώρῳ γὰρ ἦν υἱὸς, ὃν ἐκεῖνος καὶ ἤσκει καὶ δι᾿ ἐπιμελείας εἶχεν, ὥσπερ καὶ προσ-

[1] αὐτῷ om.

Αἱ δὲ πρὸς ἐκεῖνον [Eupolin puta] ἔχθραι] Apollodori scilicet. Suspicabar aliquando leg. esse: αἱ δὲ τοῦ πατρὸς πρὸς ἐκεῖνον ἔχθραι. qui nossem vocabulum πατρὸς a librariis solere per siglam exarari, quæ a πρὸς nulla alia re, præterquam virgula superne imposita, differret. Sic facile fieri potuisse autumabam, ut πρῶς, hoc est πατρὸς, in collisione cum πρὸς præpositione elideretur. Verum ipsemet ego nunc nil admodum opus esse isto supplemento censens, conjecturam hanc in medio relinquam. Idem.

Τεκμήρια αὐτῶν] Subaudi τῶν ἐχθρῶν. Simultatum, quæ eos mutuæ intercesserunt, magna sunt et luculenta indicia. Malim tamen, ob γὰρ præmissum, αὐτοῦ, scil. τοῦ μὴ διαλύσασθαι αὐτούς. gratiæ inter eos nunquam reconciliatæ multa et perspicua sunt documenta. Idem.

Ἐκ τῶν αὐτῶν γεγονὼς] Subaudi, aut τοκέων Θρασύλλῳ, aut προγόνων Ἀπολλοδώρῳ. iisdem usus sive parentibus, atque Thrasyllus, Apollodori pater, sive majoribus iisdem, quibus Apollodorus. Idem.

Κεκτημένον] Apollodorum puta. quamvis videret Apollodorum bene fortunatum, quæ esse poterat illecebra contrahendæ cum eo affinitatis. Nemo non generum divitem pauperi præferat. Idem.

Βουληθεὶς] Post βουληθεὶς addi vult Scaliger ἐκδοῦναι. non male. possit quoque δοῦναι simplex sufficere. Alterutrum certe necessarium est, cum per se, nam alias manca est sententia, tum propter oppositum λαβεῖν. Idem.

Πολὺ] Plura ni desunt, deest παρὰ, aut, nihil si mutari licebit, subaudiendum utique erit παρά. παρὰ πολὺ εἷλεν est *multis partibus*, h. e. magno numero sententiarum, causæ Archedami victoriam adjudicantium, et Eupolin condemnantium. In παρὰ πολὺ subauditur h. l. μέρος τῶν ψήφων. Scaliger adscripserat πολὺ πρότερον αὐτόν. Idem.

Υἱὸν τῶν αὐτὸς] Π. υἱὸν αὐτὸς, ἄνευ τοῦ ἄρθρου τοῦ τῶν. H. Stephan. Leg. υἱὸν ζῶν αὐτὸς. Media vox ab ingenio meo profecta est, pro τῶν, quod vulgatæ dant. Non per testamentum morientis, sed ab ipso adhuc salvo et robusto. v. p. 140. 2. Reisk.

Γεννητὰς] Π. γενήτας. Ὅμως δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς ἐκείνη ἐστὶν ἡ γραφή. ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ τοῦδε τοῦ λόγου ὑποθέσει. H. Stephan.

ἧκον ἦν. ἕως μὲν οὖν ἐκεῖνος ἔζη, διάδοχον τῆς οὐσίας ἤλ-
πιζεν αὐτὸν καταστήσειν τῆς ἑαυτοῦ· ἐπειδὴ δὲ ἐτελεύτησε
νοσήσας τοῦ ἐξελθόντος ἐνιαυτοῦ μηνὸς Μαιμακτηριῶνος,
ἐπὶ τοῖς παροῦσιν ἀθυμήσας καὶ τὴν ἡλικίαν τὴν ἑαυτοῦ
καταμεμψάμενος οὐκ ἐπελάθετο ὑφ᾽ ὧν καὶ ἐξ ἀρχῆς εὖ
πεπονθὼς ἦν, ἀλλ᾽ ἐλθὼν ὡς τὴν ἐμὴν μητέρα, ἑαυτοῦ δὲ 169
ἀδελφὴν, ἣν περὶ πλείστου πάντων ἐποιεῖτο, λαβεῖν ἠξίωσέ
με υἱὸν καὶ ᾔτησε καὶ ἔτυχεν. οὕτω δ᾽ ἐπείσθη ταῦτα ποι-
ῆσαι διὰ ταχέων, ὥστ᾽ εὐθέως με λαβὼν ᾤχετο ἔχων πρὸς
αὑτὸν καὶ πάντα τὰ αὑτοῦ διοικεῖν παρέδωκεν, ὡς αὐτὸς μὲν
65. οὐδὲν ἂν ἔτι πρᾶξαι τούτων δυνηθεὶς, ἐμοῦ δὲ ταῦτα πάντα
οἵου τε ἐσομένου ποιεῖν. καὶ ἐπειδὴ Θαργήλια ἦν, ἤγαγέ με
ἐπὶ τοὺς βωμοὺς εἰς τοὺς γεννήτας τε καὶ φράτορας. ἔστι
δ᾽ αὐτοῖς νόμος ὁ αὐτὸς, ἐάν τέ τινα φύσει γεγονότα [1] εἰσάγῃ
τις ἐάν τε ποιητὸν, ἐπιτιθέναι πίστιν κατὰ τῶν ἱερῶν ἦ μὴν
ἐξ ἀστῆς εἰσάγειν καὶ γεγονότα ὀρθῶς, καὶ τὸν ὑπάρχον- 170
τα φύσει καὶ τὸν ποιητόν· ποιήσαντος δὲ τοῦ εἰσάγοντος
ταῦτα μηδὲν ἧττον διαψηφίζεσθαι καὶ τοὺς ἄλλους· κἂν
δόξῃ, τότ᾽ εἰς [2] τὸ κοινὸν γραμματεῖον ἐγγράφειν, πρότερον
δὲ μή. τοιαύτας ἀκριβείας ἔχει τὰ δίκαια τὰ παρ᾽ αὐτοῖς.
τοῦ νόμου δὲ οὕτως ἔχοντος, καὶ τῶν φρατόρων τε καὶ γεννη-
τῶν ἐκείνῳ οὐκ ἀπιστούντων ἐμέ τε οὐκ ἀγνοούντων, ὅτι ἦν
ἐξ ἀδελφῆς αὐτῷ γεγονὼς, ἐγγράφουσί με εἰς τὸ κοινὸν γραμ-

[1] εἰσαγάγῃ [2] τὸ om.

Καταστήσειν] Conveniret melius, ni fallor, καταλείψειν. Liberi enim a parentibus heredes non constituuntur, qui sunt ipso natu, sed a decedentibus relinquuntur. REISK.

Καὶ ἐξ ἀρχῆς] Aut redundare videtur hoc καὶ aut aliud sibi respondens poscere. Num ergo leg. καὶ ἐξ ἀρχῆς καὶ μετὰ ταῦτα συνεχῶς εὖ πεπονθὼς ἦν. *et a principio inde ætatis suæ, et per totam reliquam insecutam vitam.* IDEM.

Ἐπείσθη] Suspicabar aliquando leg. esse ἠπείχθη, id est, ἔσπευσε. *festinabat hoc facere.* nunc tamen, censens sine urgente necessitate mutandum nihil esse, vulgatam aio sic esse interpretandam: *ipse in animum induxerat, hac in re peragenda celeritate sibi utendum esse.* quasi si dixisset: αὐτὸς ἑαυτὸν ἔπεισεν, ὅτι δεῖ τοῦτο διὰ ταχέων ποιῆσαι. Indicat Apollodori studium, contentionem, constantiam et pertinaciam. IDEM.

Τούτων] Sic de meo dedi, pro vulgari τοῦτον. ubi Taylor in Tophanis libro τοιοῦτον annotatum reperit. Redit lectio a me prælata ad premissum πάντα τὰ αὐτοῦ, quod idem in continenti quoque insequitur, *nihil horum*, negotiorum puta domesticorum. IDEM.

Γεννήτας] Eosdem videtur dicere συγγενεῖς postea [p. 66. 12. ed. Steph.] *In Anim. ad Jus A. et R.* l. ii. c. 1. §. 9. HERALDUS. Eum vide.

Τοὺς ἄλλους] Id est, τοὺς ἅπαντας. reliquos omnes curiales, qui adessent, præter patrem filii inducendi. Hujus enim patris respectu, qui alias etiam e numero curialium esset, in ejusmodi causa vero a suffragatione excludi soleret, reliqui in suffragia euntes, οἱ ἄλλοι appellantur. REISK.

Δόξῃ] Subaudi ἐγγράφειν ex insequentibus. IDEM.

ματεῖον ψηφισάμενοι πάντες, ἐπιθέντος ἐκείνου τὴν πίστιν καθ᾽ ἱερῶν. καὶ οὕτω μὲν ὑπὸ ζῶντος ἐποιήθην, καὶ εἰς τὸ κοινὸν γραμματεῖον ἐνεγράφην Θράσυλλος Ἀπολλοδώρου, ποιησαμένου με ἐκείνου τοῦτον τὸν τρόπον, τῶν νόμων αὐτῷ
171 δεδωκότων. ὡς δ᾽ ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι τὰς μαρτυρίας.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

δ΄. Οἶμαι τοίνυν, ὦ ἄνδρες, μᾶλλον ἂν ὑμᾶς τοῖς μεμαρτυρηκόσι [1] πιστεύειν, καὶ οἵτινες τῶν ὁμοίως προσηκόντων ἔργοις φανερῶς μεμαρτυρήκασιν ὡς ἐκεῖνος ταῦτα ὀρθῶς [2] καὶ κατὰ τοὺς νόμους ἔπραξε. κατέλιπε γὰρ Εὔπολις θυγατέρας δύο, ταύτην τε ἣ νῦν ἀμφισβητεῖ καὶ Προνάπει
172 συνοικεῖ, καὶ ἄλλην ἣν ἔσχεν Αἰσχίνης ὁ Λουσιεύς, ἣ τετελεύτηκεν υἱὸν ἄνδρα ἤδη καταλιποῦσα, Θρασύβουλον. ἔστι δὲ νόμος ὅς, ἐὰν ἀδελφὸς ὁμοπάτωρ ἄπαις τελευτήσῃ καὶ μὴ διαθέμενος, τήν τε ἀδελφὴν ὁμοίως, κἂν ἐξ ἑτέρας ἀδελφιδοῦς ᾖ γεγονώς, ἰσομοίρους τῶν χρημάτων καθίστησι. καὶ τοῦτο οὐκ ἀγνοούμενόν ἐστιν οὐδὲ παρ᾽ αὐτοῖς τούτοις.

[1] πιστεύσειν

[2] καὶ om.

Ποιησαμένου κ. τ. λ.] Reliqui h. l. vulgarem interpungendi rationem, quæ satis esset commoda. Possit tamen etiam sic distingui: *ποιησαμένου με ἐκείνου, ille me cum adoptasset, τοῦτον τὸν τρόπον τῶν νόμων αὐτῷ δεδωκότων* [scil. *τὴν ἐξουσίαν τοῦ ποιεῖσθαι ἐμὲ*], *leges cum ipsi dedissent facultatem mei adoptandi, si hoc modo adoptaret.* IDEM.

Οἶμαι] Sic dedi de meo, pro vulgari οἶμεν. Stephanus malebat ᾤμην. Ego vero alteram istam rationem, ut planissimam et simplicissimam prætuli tam Stephanicæ, quam pristinæ meæ. Suspicabar enim olim aliquando sic exarandum esse h. l. οἱ μὲν δὴ ταῦτα μεμαρτυρήκασι. τίσι δ᾽ ἄλλοις μᾶλλον ἄξιον ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες, ἢ τοῖς μεμαρτυρηκόσι ταῦτα πιστεύειν; IDEM.

Μᾶλλον] Subaudi ἢ τοῖς τούτων λόγοις, τῶν νῦν ἐμοὶ ἀντιδικούντων. IDEM.

Οἵτινες] Num εἴ τινες. quicquid est, utrum mavoles, ad utrumvis erit ἄλλοι subaudiendum. Pro ὁμοίως dederat annotator in libro Tophanis ὁμοίοις. quod neque intelligo, neque probo. IDEM.

Ὀρθῶς, κατὰ] Videtur καὶ esse interponendum. Est id quidem usitatius loquendi genus. IDEM.

Προνάπει] Derivandum hoc erit a Πρόναπις nominativo. et est ille quidem nominativus in usu. Sed etiam formari solet Προνάπιδι. Verum in insequentibus, nescio an non satis recte, Προνάπης legitur. quæ lectio si sana sit, leg. hic sit Προνάπῃ, ut a nomine proprio primæ declinationis. IDEM.

Τήν τε ἀδελφὴν] Idem est, ac si dixisset: *ταύτην τε τὴν ἀδελφὴν, ἔτι οὖσαν. et hanc sororem in vivis adhuc superstitem, et —.* IDEM.

Ἑτέρας] Subaudi ἀδελφῆς ἤδη τὸν βίον τετελευτηκυίας. IDEM.

Ἰσομοίρους] Subaudi τούτους κατὰ τὴν κληρονομίαν. hos æquis partibus hereditatem cernere, sororem puta defuncti fratris adhuc superstitem, et alterius sororis dudum defunctæ filium, si quis adsit. IDEM.

Οὐδὲ παρ᾽ αὐτοῖς τούτοις] Eupolidis puta necessariis, mecum super Apollodori hereditate nunc contendentibus. Sed offendit non nihil dictionis insolentia. redundare videtur præpositio, qua omissa, dictio fiat haud paulo mollior, et usui loquendi convenientior. Quid si sic legatur: *καὶ τοῦτο οὐκ ἀγνοούμενόν ἐστιν οὐδενί. neminem hoc fugit. οὐδὲ γὰρ αὐτοῖς τούτοις. ne his ipsis quidem obscurum hoc est.* IDEM.

ἔργῳ γὰρ οὗτοι φανερὸν τοῦτο πεποιήκασι· τοῦ γὰρ Εὐπόλιδος [1]υἱέος ἄπαιδος Ἀπολλοδώρου τελευτήσαντος τὰ ἡμίσεα Θρασύβουλος εἴληφεν, οὐσίας καὶ πεντεταλάντου καταλει- 173
φθείσης ῥᾳδίως. πατρῴων μὲν οὖν καὶ ἀδελφοῦ χρημάτων τὸ ἴσον αὐτοῖς ὁ νόμος μετασχεῖν δίδωσιν· ἀνεψιοῦ δὲ, καὶ εἴ τις ἔξω ταύτης τῆς συγγενείας ἐστὶν, οὐκ ἴσον, ἀλλὰ προτέροις τοῖς ἄῤῥεσι τῶν θηλειῶν τὴν ἀγχιστείαν πεποίηκε. λέγει γὰρ, κρατεῖν δὲ τοὺς ἄῤῥενας καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀῤῥένων, οἳ ἂν ἐκ [2]τῶν αὐτῶν ὦσι, κἂν γένει [3]ἀπωτέρω τυγχάνωσιν ὄντες. ταύτῃ μὲν οὖν οὐδὲ μέρους λαχεῖν [4]προσῆκε, Θρασυβούλῳ δὲ ἁπάντων, 174
εἰ μὴ κυρίαν ἡγεῖτο εἶναι τὴν ἐμὴν εἰσποίησιν. ἐκεῖνος τοίνυν οὔτε ἐξ ἀρχῆς ἠμφισβήτηκε πρὸς ἐμὲ οὐδὲν οὔτε νῦν δίκην εἴληχε περὶ αὐτῶν, ἀλλὰ ταῦτα πάντα καλῶς ἔχειν ὡμολόγηκεν· οἱ δ' ὑπὲρ ταύτης πάντων ἀμφισβητεῖν τετολμήκασιν. εἰς τοῦτο ἀναιδείας ἐληλύθασι. λάβε δὴ [5]αὐτοῖς τοὺς νόμους, παρ' οὓς ταῦτα πεποιήκασι, καὶ ἀνάγνωθι.

[6]ΝΟΜΟΙ.

ἐνταῦθα μὲν ὁμοίως καὶ ἀδελφὴ καὶ ἀδελφιδοῦς ἰσόμοιροι

[1] υἱέως [2] τούτων [3] ἀποτέρω [4] προσήκει
[5] αὐτοὺς [6] ΝΟΜΟΣ

Ἀπολλοδώρου] Apollodorus hic, semel hoc loco et iterum aliquanto post nominatus, probe discernendus est ab altero Apollodoro, creberrime per totam hanc actionem celebrato, hereditatis controversæ legatore. Propterea, erroris excludendi gratia, orator addit hæc verba, τοῦ Εὐπόλιδος υἱέος. ubi articulus cum υἱέος cohæret, non cum nomine proprio. Idem.

Καὶ πεντεταλάντου] Respondere videtur particula καὶ Latinorum illi *ad*. Substantiæ ad quinque talentorum valorem assurgentis. Idem.

Αὐτοῖς] Suspicabar aliquando leg. esse αὐταῖς. ut ad sorores et filias redeat, paterna aut fraterna bona petentes aut capessentes. istique suspicioni etiam Latinam interpretationem meam accommodavi. Nunc autem arbitror vulgatam bene habere, et accipiendam esse, de sorore altera superstite, et de alterius jam defunctæ filio. Idem.

Ἀνεψιοῦ δὲ] Subaudi τῶν χρημάτων. Idem.

Ταύτης τῆς συγγενείας] Id est, τῆς ἀνεψιότητος. *extra consobrinitatem*, remotior et distantior adhuc a consobrino, ut ejus filius filiave. Idem.

Ἐκ τούτων] Num ἐκ τῶν αὐτῶν, subaudi ὧν αἱ θήλειαί εἰσιν. Si parentes posteritatis masculinæ iidem sint cum parentibus posteritatis a femellis descendentis. Idem.

Ταύτῃ] Huic filiæ Eupolidis, adhuc superstiti, uxori Pronapidis. Idem.

Οὐδὲ μέρους] Hereditatis ab Apollodoro relictæ. Idem.

Ἁπάντων] Scil. bonorum Apollodori, qui fuit Thrasylli filius, cui mater Thrasybuli consobrina fuit. Idem.

Αὐτῶν] Eodem redit, quo modo ἁπάντων redibat, scil. τῶν ὑπ' Ἀπολλοδώρου καταλειφθέντων. Idem.

Ταῦτα πάντα] Scil. ὑπ' Ἀπολλοδώρου ἐγνωσμένα, πραχθέντα καὶ διατεθέντα ὑπὲρ ἐμοῦ. Idem.

Οἱ δὲ ὑπὲρ ταύτης] Scil. λέγοντες καὶ πράττοντες. quorum princeps erat maritus mulieris, Eupolidis filiæ, Pronapis. Idem.

Νόμος] Ea lex designatur, quæ sancit, ut fratris hereditatem soror superstes, et alterius sororis defunctæ filius ex æquo inter se partiantur. Idem.

κατὰ τὸν νόμον εἰσί. λάβε δὴ καὶ τοῦτον, καὶ ἀναγίνωσκε αὐτοῖς.

ΝΟΜΟΣ.

ἐὰν μὴ ὦσιν ἀνεψιοὶ μηδὲ ἀνεψιῶν παῖδες, μηδὲ τοῦ [1] *πρὸς πατρὸς γενομένου ἢ προσήκων μηδεὶς, τότε ἀπέδωκε τοῖς*
175 *πρὸς μητρὸς, διορίσας οὓς δεῖ κρατεῖν. λάβε* [2] *δὴ αὐτοῖς καὶ τοῦτον τὸν νόμον, καὶ ἀνάγνωθι.*

ΝΟΜΟΣ.

ταῦτα τῶν νόμων κελευόντων, ὁ μὲν ἀνὴρ ὢν οὐδὲ τοῦ μέρους εἴληχεν, [3] *οἱ δ' ὑπὲρ ταύτης τῆς γυναικὸς ἁπάντων· οὕτω τὴν ἀναίδειαν οὐδεμίαν ζημίαν εἶναι νομίζουσι. καὶ*
176 *ὑπὲρ τούτων τολμήσουσι, καὶ τοῖς λόγοις χρῶνται τοιούτοις, ὡς αὐτοῖς ὅλου τοῦ κλήρου ληκτέον, ὅτι Θρασύβουλος ἐκποίητος εἰς* [4] *τὸν οἶκον τὸν Ἱππολοχίδου γέγονε, λέγοντες τοῦτο μὲν ἀληθὲς,* [5] *ἐκεῖνο δ' οὐ προσῆκον. τί γὰρ ἧττον αὐτῷ τῆς συγγενείας ταύτης προσῆκεν; οὐ γὰρ κατὰ τὸν πατέρα ἀλλὰ κατὰ τὴν μητέρα καὶ τῶν Ἀπολλοδώρου τοῦ*

[1] πρὸς om. [2] δὲ [3] ὁ [4] τὸν οἶκον om. [5] ἐκείνῳ

Νόμος] Altera lex designatur, statuens, ut consobrini defuncti hereditatem alius consobrini filius solus adeat, exclusa consobrina, etiam si hæc uno gradu propior ad defunctum sit, quam consobrini filius. IDEM.

Μηδὲ τοῦ πατρὸς γενομένου ἢ προσήκων μηδεὶς] Locus arduus. Annotator in libro Tophanis pro quarto vocabulo adscripserat ἀπογενομένου. quo res non declaratur, sed obscuratur magis. Mihi videtur leg. μηδὲ τῶν ἐκ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς γενομένων ἢ πρ. μ. neque posterorum ab eodem patre oriundorum quisquam superstes sit, qui necessitudine defunctum, cujus controversa hereditas fuit, contingat. Vel etiam sic, ad eandem sententiam: μηδὲ πρὸς πατρὸς τοῦ ἀπογενομένου ἢ πρ. μ. Hanc rationem si quis sequatur, ei voc, πατρὸς non erit cum ἀπογενομένου copulandum, sed sic construendum: προσήκων τοῦ ἀπογενομένου μηδεὶς ἢ, defuncti necessarius nullus sit, πρὸς πατρὸς, a parte paterna. IDEM.

Νόμος] Particula hæc legis, vel juris de hereditatibus constituentis, ea est, qua definitur ordo hereditatis adeundæ in ejusmodi causa, ubi masculina stirpe deficiente, ad femininam hereditates devolutæ sint. IDEM.

Ὁ μὲν] Thrasybulus, Eupolidis e filia minore nepos, matrem repræsentans. IDEM.

Ὁ δὲ] Pronapis, uxoris nomine. IDEM.

Νομίζουσι] Pronapis, uxor ejus, et advocati hujus partis. IDEM.

Καὶ ὑπὲρ τούτων τολμήσουσι] Num καὶ ὑπὲρ τούτων ἅπαντα (vel ὁτιοῦν) τολμήσουσι. *et pro his*, vel *horum* [bonorum Apollodori] *adipiscendorum causa, nihil non audebunt*, IDEM.

Καὶ τοῖς λόγοις] Num καίτοι λόγοις. IDEM.

Εἰς τὸν Ἱππολοχίδου] Aldina articulum geminat; dubium utro errore operarum, eone, qui peccat plus dando, quam oporteret, an hoc, qui minus. Si isto, bene habet, gratiasque debemus Stephano; sin autem hoc, sic erit leg. εἰς τὸν οἶκον τὸν Ἱππολοχίδου. IDEM.

Ἐκείνῳ δ' οὐ προσῆκεν] Dubium utrius generis sit ἐκείνῳ, masculini, an neutrius. Illud si teneas, locus mihi quidem est obscurus. Quare pro neutro habebo, et referam ad rem, de qua hic agitur, h. e. ad petitionem hereditatis ab Apollodoro relictæ. *ad hanc vero causam* (ait) *nil pertinet.* IDEM.

Συγγενείας ταύτης] Cum Apollodoro puta, Thrasylli filio. IDEM.

66. Εὐπόλιδος υἱέος τὸ μέρος εἴληφε· καὶ τῶνδε ἐξῆν αὐτῷ κατὰ ταύτην τὴν συγγένειαν λαγχάνειν, ὄντι προτέρῳ ταύτης, 177 εἴπερ τὰ πεπραγμένα μὴ κυρίως ἔχειν ἐνόμιζεν. ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἀναίσχυντος. μητρὸς δ' οὐδείς ἐστιν ἐκποίητος, ἀλλ' ὁμοίως ὑπάρχει τὴν αὐτὴν εἶναι μητέρα, κἂν ἐν τῷ πατρῴῳ μένῃ τις οἴκῳ, κἂν [1] ἐκποιηθῇ. διὸ τῶν Ἀπολλοδώρου χρημάτων οὐκ ἀπεστερήθη τοῦ μέρους, ἀλλὰ μετειλήφει τὸ ἡμικλήριον πρὸς ταύτην νειμάμενος. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ε΄. Οὕτω μὲν οὐχ οἱ γεννῆται μόνον καὶ φράτορες γεγόνασι μάρτυρες τῆς ἐμῆς ποιήσεως, ἀλλὰ καὶ Θρασύβουλος οὐκ ἀμφισβητῶν ἔργῳ δεδήλωκεν ὅτι τὰ πεπραγμένα Ἀπολλοδώρῳ κυρίως ἔχειν νομίζει καὶ κατὰ τοὺς νόμους· οὐ γὰρ ἄν ποτε τοσούτων χρημάτων οὐκ ἐλάγχανε. γεγό- 178 νασι δὲ ὅμως καὶ ἄλλοι μάρτυρες αὐτῷ. πρὶν γὰρ ἐμὲ ἥκειν ἐκ τῆς Πυθιάδος, ἔλεγε πρὸς τοὺς δημότας Ἀπολλόδωρος ὅτι πεποιημένος εἴη με υἱὸν καὶ ἐγγεγραφὼς εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ φράτορας, καὶ παραδεδώκει τὴν οὐσίαν, καὶ διεκελεύεθ' ὅπως, ἄν τι πάθοι πρότερον, ἐγγράφωσί με εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον Θράσυλλον Ἀπολλοδώρου καὶ μὴ ὡς ἄλλως ποιήσωσι. κἀκεῖνοι ταῦτα ἀκούσαντες, τού-

[1] ἐκποιηθεὶν

Τῶνδε] Quæ scil. ego nunc mihi vindico bona; ut a patre meo factitio mihi, qui sum ejus filius adoptivus, relicta. Idem.

Κατὰ ταύτην τὴν συγγένειαν] Hoc est, *κατὰ τὴν ἀνεψιότητα, consobrinitatis jure,* quo jure Eupolidis filia, Pronapidis uxor, hanc controversam Apollodori nostri hereditatem petit. Idem.

Τὰ πεπραγμένα] Scil ab Apollodoro Thrasylli. acta patris mei in negotio adoptationis meæ. Idem.

Μητρὸς etc.] Sententia est: Alienas in domos per adoptationem translati nil amittunt hoc facto, nulla parte jurium eorum fraudantur, quæ ipsis ex parte matrum competunt. emigrant quidem multi e domo quisque sua paterna, nemo omnium autem e materna; sed hæc semper cuique salva manet, etiamsi ab alio quopiam patre adoptatus, et a suo vero emancipatus fuerit. Idem.

Ἀπολλοδώρου] Eupolidis filii. Idem.

Ἀπεστερήθη] Thrasybulus, Æschinis Lusiensis filius. Idem.

Ταύτην] Hanc quæ adhuc superest, Eupolidis filiam, Pronapidis uxorem. Idem.

Οὐκ ἐλάγχανε] Scil. ἐμοὶ, εἰ οὐκ ἐνόμιζε τὰ Ἀπολλοδώρῳ, τῷ ἐμῷ πατρὶ, πραχθέντα κυρίως ἔχειν. *si existimasset illam mei adoptationem non esse ratam et firmam.* Idem.

Αὐτῷ] Non Thrasybulo, sed Apollodoro, patri meo, de veritate adoptationis meæ. Idem.

Πυθιάδος] Ita dedi de meo, pro vulgari Πυθαΐδος. *e ludis Pythicis,* quo actor se ait profectum esse, sive solummodo spectandi gratia, sive etiam de palma certandi. Idem.

Παραδεδώκει] Scil. ἐμοὶ τὴν οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ. Idem.

Πρότερον] Scil. πρὶν ἢ ἐμὲ ἐπανελθεῖν. Idem.

των ἐν [1] ἀρχαιρεσίαις κατηγορούντων καὶ λεγόντων ὡς οὐκ
ἐποιήσατό με υἱόν, [2] καὶ ἐξ ὧν ἤκουσαν καὶ ἐξ ὧν ᾔδεσαν,
ὀμόσαντες καθ' ἱερῶν ἐνέγραψάν με, καθάπερ ἐκεῖνος ἐκέ-
179 λευε. τοσαύτη περιφάνεια τῆς ἐμῆς ποιήσεως ἐγένετο παρ'
αὐτοῖς. ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ϛ'. Ἐπὶ μὲν τοσούτων μαρτύρων, ὦ ἄνδρες, γέγονεν ἡ
ποίησις, ἔχθρας μὲν παλαιᾶς αὐτῷ πρὸς τούτους οὔσης,
φιλίας δὲ πρὸς ἡμᾶς καὶ συγγενείας οὐ [3] μικρᾶς ὑπαρ-
χούσης. ὡς δ' οὐδ' εἰ μηθέτερον τούτων ὑπῆρχε, μήτε
ἔχθρα πρὸς τούτους μήτε φιλία πρὸς ἡμᾶς, οὐκ ἄν ποτε
Ἀπολλόδωρος ἐπὶ τούτοις τὸν κλῆρον τοῦτον κατέλιπεν
οἶμαι καὶ ταῦθ' ὑμῖν ῥᾳδίως ἐπιδείξειν. πάντες γὰρ οἱ
τελευτήσειν μέλλοντες πρόνοιαν ποιοῦνται σφῶν αὐτῶν,
ὅπως μὴ [4] ἐξερημώσουσι τοὺς σφετέρους αὐτῶν οἴκους, ἀλλ'
ἔσται τις καὶ ὁ ἐναγιῶν καὶ πάντα τὰ νομιζόμενα αὐτοῖς
ποιήσων· διὸ κἂν ἄπαιδες τελευτήσωσιν, ἀλλ' οὖν ποιησά-
μενοι καταλείπουσι. καὶ οὐ μόνον ἰδίᾳ ταῦτα γινώσκουσιν,
ἀλλὰ καὶ δημοσίᾳ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως οὕτω ταῦτ'
ἔγνωκε· νόμῳ γὰρ τῷ ἄρχοντι τῶν οἴκων, ὅπως ἂν μὴ
180 ἐξερημῶνται, προστάττει τὴν ἐπιμέλειαν. ἐκείνῳ δὲ πρόδη-
λον ἦν ὅτι εἰ καταλείψει τὸν κλῆρον ἐπὶ τούτοις, ἔρημον
ποιήσει τὸν οἶκον, [5] προορῶντι ταύτας τὰς ἀδελφὰς τὸν

[1] ἀρχαιρεσίᾳ   [2] καὶ ἐξ ὧν ἤκουσαν om.   [3] σμικρᾶς
[4] ἐξερημώσωσι   [5] . διὰ τί; προορῶντι

Καὶ ἐξ ὧν ᾔδεσαν] Duo momenta indicat, quibus moti demotæ seu municipales Apollodori, se, Thrasyllum, in album suum municipale intulerint. 1) ἀκούσαντες ταῦτα. ob hoc Apollodori ad se mandatum. 2) ἐξ ὧν ᾔδεσαν, id est, ἐκ τούτων, ἃ αὐτοὶ ἤδη πρότερον ᾔδεσαν περὶ τῆς Θρασύλλου ποιήσεως καὶ ἐγγραφῆς εἰς τὸ τῶν συγγενῶν καὶ φρατόρων γραμματεῖον. Idem.

Παρ' αὐτοῖς] Apud municipales puta. Idem.

Αὐτῷ] Apollodoro, patri meo. Idem.

Τούτους] Gentem Eupolidis. Idem.

Ἡμᾶς] Lacratidam, patrem meum verum, matrem meam, avum, aviamque. Fort. leg. συγγενείας δὲ πρὸς ἡμᾶς καὶ φιλίας οὐ σμικρᾶς. Idem.

Καταλείπουσι] Scil. παῖδας. quod vocab. latet in ἄπαιδες. Potest tamen etiam τὸν οἶκον subaudiri. Idem.

Νόμῳ] Si servatur, quod idem est atque ἐν νόμῳ vel διὰ νόμου, tum ad προστάττει subaudiendum erit e præmissis tacite repetitum τὸ κοινὸν τῆς πόλεως, scil. βούλημα. Alias legi possit νόμος. tametsi hoc cur præferatur vulgatæ, causam nullam video. Idem.

Προορῶντι] Tueri hanc lectionem si volemus, aiendum erit dictionem hanc esse ἀνακόλουθον, seu conturbatam, h. e. oratorem, cum narrationem ab aliqua constructione exorsus esset, impetu orationis ablatum, illius constructionis oblitum, ad aliam, illi haud convenientem, delapsum esse. Videtur quidem hic dativus προορῶντι cum οὐκ ἐνῆν ἐλπίσαι p. 145. 8. co-

μὲν Ἀπολλοδώρου τοῦ ἀδελφοῦ κλῆρον ἐχούσας, υἱὸν δ' οὐκ εἰσποιούσας ὄντων αὐταῖς παίδων, καὶ τοὺς μὲν ἄνδρας αὐτῶν τὴν γῆν, ἣν ἐκεῖνος κατέλιπε, καὶ τὰ κτήματα πέντε [1]ταλάντων πεπρακότας καὶ τὸ ἀργύριον διανειμαμένους, τὸν δὲ οἶκον αἰσχρῶς οὕτως καὶ δεινῶς ἐξηρημωμένον. ὃς δὴ 181 ταῦτ' ᾔδει τὸν τούτων ἀδελφὸν πεπονθότα, πῶς ἄν, προσεδόκησεν αὐτός, εἰ καὶ φίλος ἦν, τυχεῖν τῶν νομιζομένων ὑπ' αὐτῶν, ἀνεψιὸς ὢν ἀλλ' οὐκ ἀδελφὸς αὐταῖς; οὐκ ἐνῆν ἐλπίσαι δήπουθεν. ἀλλὰ μὴν ὅτι ἄπαιδα ἐκεῖνον περιεωράκασι καὶ τὰ χρήματα ἔχουσι καὶ οἶκον ἐκ τοῦ φανεροῦ τριηραρχοῦντα ἀνῃρήκασι, κάλει μοι καὶ τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ζ'. Εἰ τοίνυν καὶ τοιοῦτοι τὰς φύσεις περὶ ἀλλήλους εἰσὶ καὶ ἔχθραι πρὸς Ἀπολλόδωρον τὸν ἐμὲ ποιησάμενον ὑπῆρχον αὐτοῖς τηλικαῦται τὸ μέγεθος, τί βέλτιον ἂν ἔπραξεν ἢ ταῦτα βουλευσάμενος, ἅπερ ἐποίησεν; ἢ νὴ Δία παιδίον ἐποιήσατο λαβὼν παρά του τῶν φίλων ὄντων, καὶ τούτῳ τὴν οὐσίαν ἔδωκεν; ἀλλὰ καὶ τοῦτ' ἦν ἄδηλον καὶ 182 τοῖς γεννήσασιν, εἴτε σπουδαῖον εἴτε μηδενὸς ἄξιον ἔμελλεν ἔσεσθαι, διὰ τὴν ἡλικίαν. ἐμοῦ δὲ πεῖραν εἰλήφει, δοκιμασίαν ἱκανὴν λαβών. ἔς τε γὰρ τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα

[1] τάλαντα

hærere. verum intercedunt alia hoc filum quasi concidentia et abrumpentia: Deinde haud convenit προορῶντι, sed προσορῶντι saltim; quamquam simplex ὁρῶντι magis etiam conveniebat. Planissime utique sic dixisset: ἑώρα γὰρ ταύτας. aut sic: πρόδηλον γὰρ τοῦτο ἦν αὐτῷ ὁρῶντι ταύτας τὰς ἀδελφὰς, Eupolidis puta filias. Sed satis erit hunc dativum ad πρόδηλον ἦν referri, et legi διὰ τί πρόδηλον; ὁρῶντι —. Idem.

Κτήματα πέντε τάλαντα] Aut κτ. πέντε ταλάντων leg. est, *pro quinque talentis vendiderant;* aut κτήματα ὄντα πεντετάλαντα (adjective, et uno vocabulo) *fundos et supellectilem* rusticam (instrumenta puta, et pecora, et pastores, servosque et ancillas) *quæ omnia valebant quinque talenta.* Idem.

Ἐξηρημωμένον] Post hoc vocabulum suspicor deesse περιϊδόντας aut περιεωρακότας. *passos fuisse, ut domus istæc desolaretur.* desolabatur autem domus, cum postremo ejus possessori nemo pro filio adscititio surrogaretur, qui genus illius continuaret, nomen ejus filio suo imponeret, annuasque contributiones, quas priores possessores ærario publico dependere soliti fuerant, dependere porro pergeret. Nam si census olim trierarchalis ab heredibus concerperetur et contruncaretur, partes alias aliis vendentibus, necesse erat, ut respublica vectigalium accessionem insignem perderet. id quod diligenter cavebant ne fieret, neve reip. nervi inciderentur. Capitale hoc erat facinus, et a legibus imperatum, ut quisque moriens provideret ne domus sua desolaretur. Idem.

Οὐκ ἐνῆν] Post οὐκ ἐνῆν videtur τοῦτ' abesse. Idem.

Ἄδηλον καὶ τοῖς γεννήσασι] *anceps ipsis adeo parentibus.* quanto magis aliis. Suspicatus tamen aliquando sum leg. esse: ἄδηλον καὶ αὐτῷ, *et ipsi* (adoptanti), καὶ τοῖς γενν. *et parentibus pueri.* quod quanquam aio concinnum et conveniens esse, nego tamen prorsus necessarium esse. Idem.

οἷος ἦν ἀκριβῶς ᾔδει, τῶν τ᾽ οἰκείων ἐπιμελῆ καὶ [1] τἀμαυ- 67. 1
τοῦ πράττειν ἐπιστάμενον· ἐν ἀρχῇ τε, θεσμοθετήσας, ὡς
ἐγενόμην οὐκ ἄδικος οὐδὲ πλεονέκτης, ἠπίστατο σαφῶς.
ὥςτ᾽ οὐκ ἀγνοῶν ἀλλὰ σαφῶς εἰδὼς ἐποίει με τῶν αὑτοῦ
κύριον. καὶ μὴν οὐδὲ ἀλλότριον ἀλλ᾽ ὄντα ἀδελφιδοῦν,
οὐδ᾽ αὖ μικρὰ πεπονθὼς ἀλλὰ μεγάλα ἀγαθὰ ὑφ᾽ ἡμῶν,
οὐδ᾽ αὖ ἀφιλότιμον, ὃς τὰ ὄντα ἀφιέναι ἔμελλον, ὥςπερ
183 οὗτοι τὰ [2] τοῦ κλήρου πεποιήκασιν, ἀλλὰ βουλησόμενον
καὶ τριηραρχεῖν καὶ πολεμεῖν καὶ χορηγεῖν καὶ πάνθ᾽ ὑμῖν
τὰ προσταττόμενα ποιεῖν, ὥςπερ κἀκεῖνος. καίτοι εἰ καὶ
συγγενὴς καὶ φίλος καὶ εὐεργέτης καὶ φιλότιμος καὶ δεδο-
κιμασμένος ὑπῆρχον τοιοῦτος εἶναι, τίς ἀμφισβητήσειε μὴ
οὐκ ἀνδρὸς εὖ φρονοῦντος εἶναι ταύτην τὴν ποίησιν; ἐγὼ
τοίνυν ἓν [3] γε τῶν ὑπ᾽ ἐκείνου δοκιμασθέντων ἤδη πεποίη-
184 κα· γεγυμνασιάρχηκα [4] γὰρ εἰς Προμήθεια τοῦδε τοῦ
ἐνιαυτοῦ φιλοτίμως, ὡς οἱ φυλέται πάντες ἴσασιν. ὡς δ᾽
ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

η΄. Τὰ μὲν ἡμέτερα δίκαια, καθ᾽ ἃ προσηκόντως ἔχειν

[1] τὰ ἐμαυτοῦ [2] τοῦ om. [3] τι [4] γὰρ om.

Θεσμοθετήσας] Non cum ἠπίστατο, sed cum ἐγενόμην cohæret, non ad Apollodorum, sed ad Thrasyllum redit. Norat Apollodorus, qualis ego essem in magistratu, quippe qui Thesmothetæ honorem gessissem, sancte et continenter. Sed miror, viros tam adhuc juvenes, atque Thrasyllus tum fuisse videtur nondum ducta domum uxore (nam conjugii sui nusquam mentionem facit) tanto magistratui admoveri consuevisse. Ego vero non nisi senio et prudentia venerabiles, meritisque insignes viros in collegium Areopagitarum adscriptos fuisse autumabam. Idem.

Ὃς τὰ ὄντα ἀφιέναι] Imo vero οὐκ ἀφιέναι. Usurpavit h. l. verbum ἀφιέναι sensu paulo rariore pro ἀποδίδοσθαι, *vendere, a se abalienare*, operam dare, ut in aliorum potestatem veniant. Sententiam hanc verbi h. l. esse, docent proxima insequentia. Aut alias pro prima persona tertia ἔμελλεν est sufficienda. Idem. ἀφανίσαι malit Bekkerus.

Ὥσπερ οὗτοι τὰ κλήρου πεποιήκασι] Imo vero ὥσπερ οὗτοι περὶ τὸν τἀδελφοῦ κλῆρον πεπ. ut hi fecerunt in sorte fratris, quam ἀφῆκαν, id est ἀπηλλοτρίωσαν καὶ ἀπέδοντο. Reisk.

Πολεμεῖν] Bene si habet, quanquam mihi quidem valde suspectum est, significabit idem atque εἰς τὰς πεζὰς στρατείας ἐξιέναι. *pedestri militia fungi.* opponitur enim τῷ τριηραρχεῖν, quæ est militia navalis. Idem.

Κἀκεῖνος] Apollodorus puta factitavit. Idem.

Δεδοκιμασμένος — τοιοῦτος εἶναι] Idem est, ac si dixisset: δοκιμασίαν δεδωκὼς, ὅτι εἰμὶ τοιοῦτος. Idem.

Τῶν ὑπ᾽ ἐκείνου δοκιμασθέντων] *rerum ab eo probatarum.* Difficilis profecto perceptuque et interpretatu dictio, significatne, eorum unum aliquid, quæ ille sibi facienda proposuerat, et fecisset ipse procul dubio, si diutius superfuisset; eoque, quod ipse non potuit, mihi exsequendum demandavit. Videant peritiores num vis verbi δοκιμάζειν hanc sententiam patiatur. Idem.

Εἰς Προμήθεια] *ad Vulcanalia*, vel si rectius putas, *Promethea*, h. e. ludos Promethei. Sic correxi de meo, pro vulgari εἰς Προμήθειαν. Idem. Sic antea correxerat Meursius in Græc. Fer. l. v. voc. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ.

Τὰ ἡμέτερα δίκαια] Mea, et qui mecum communem sibi fecerunt hanc causam: quo in numero sunt mater, et pater verus, Lo-

φαμὲν τὸν κλῆρον, ταῦτ' ἐστὶν, ὦ ἄνδρες· δεόμεθα δ' ὑμῶν
βοηθεῖν ἡμῖν καὶ ἕνεκα Ἀπολλοδώρου καὶ ἕνεκα τοῦ ἐκείνου
πατρός. οὐ γὰρ ἀχρήστους αὐτοὺς εὑρήσετε πολίτας, ἀλλ'
ὡς οἷόν τ' εἰς τὰ ὑμέτερα προθυμοτάτους. ὁ μὲν γὰρ πατὴρ
αὐτοῦ τάς τε ἄλλας ἁπάσας λειτουργίας λελειτούργηκε,
καὶ τριηραρχῶν τὸν πάντα χρόνον διετέλεσεν, οὐκ ἐκ συμμο-
ρίας τὴν ναῦν ποιησάμενος ὥσπερ οἱ νῦν, ἀλλ' ἐκ τῶν αὑτοῦ
δαπανῶν, οὐδὲ δεύτερος αὐτὸς ὢν ἀλλὰ κατὰ μόνας, οὐδὲ
δύο ἔτη [1] διαλιπὼν ἀλλὰ συνεχῶς, οὐδ' ἀφοσιούμενος ἀλλ' 185
ὡς οἷόν τ' ἄριστα παρασκευαζόμενος. ἀνθ' ὧν ὑμεῖς [2] κἀ-
κεῖνον ἐτιμᾶτε, μεμνημένοι τούτων τῶν ἔργων· καὶ τὸν υἱὸν
αὐτοῦ τῶν χρημάτων ἀποστερούμενον ἐσώσατε, τοὺς ἔχον-
τας ἀποδοῦναι τὰ ὄντ' αὐτῷ καταναγκάσαντες. καὶ μὴν
καὶ αὐτὸς Ἀπολλόδωρος οὐχ ὥσπερ Προνάπης ἀπεγρά-
ψατο μὲν τίμημα μικρὸν, ὡς ἱππάδα δὲ τελῶν ἄρχειν
ἠξίου τὰς ἀρχὰς, οὐδὲ βίᾳ μὲν ἐζήτει τὰ ἀλλότρι' ἔχειν, 186
ὑμᾶς δ' ᾤετο δεῖν μηδὲν ὠφελεῖν, ἀλλὰ φανερὰ τὰ ὄντα

[1] καταλιπὼν [2] ἐκεῖνον

cratides, et fratres, si qui erant Thrasyllo, nec non sorores et earum mariti. Reisk.

Προθυμοτέρους] Π. προθυμοτάτους. Οὕτως ὀλίγῳ ὕστερον, ὡς οἷόν τ' ἄριστα. H. Stephan.

Πατὴρ αὐτοῦ] Thrasyllus major, frater Eupolidis et Mnesonis. Reisk.

Δαπανῶν] Subaudi μόνος. Idem.

Καταλιπὼν] Imo vero διαλιπὼν, vel παραλιπών. Idem.

Ἀφοσιούμενος] Τὸ μὴ ἐντελῶς τι ποιῆσαι, ἀλλ' ὥσπερ ὁσίας ἕνεκεν ἀφοσιώσασθαι εἶπεν Ἰσαῖος ἐν τῷ πρὸς Ἕρμωνα. *leviter et dicis causa re defungi.* Ita periit oratio; sed et in orat. de Apollod. hered. adhibetur illud eodem modo. Vide ad Harpocr. Mauss. et H. Vales. p. 259. *Ad Herodot.* l. iv. c. 154. Valckenaer.

Τὸν υἱὸν αὐτοῦ] Apollodorum, super cujus hereditate certatur. Reisk.

Ἠξίου] Dubium ad utrum hoc redeat, ad Pronapidemne, an ad Apollodorum. μὲν præmissum cum insequente δὲ suadent, ut ad Pronapidem referatur. Erit ergo nota ignominiosa si quis, in ordine equestri qui censeatur, magistratus gerat. Qua de re mihi satis non constat. Ego vero potius arbitrer honorifica hæc duo esse, si quis ordini equestri adscriptus sit, et magistratus gerat. Ergone, si scilicet conjectura me mea minus fallat, μὲν præmissum erit tollendum? ut hæc sit sententia: Pronapes quidem censum exiguum professus est, quo factum, ut ordini equestri non posset adscribi; neque magistratus gerere; Apollodorus autem ingentem censum professus, inter equites egit, et honores gessit. An servabimus μὲν, et lacunam sic, quodammodo explebimus: ὥσπερ Προνάπης ἀπεγράψατο μὲν τίμημα μικρὸν, ἀρχὴν δὲ μηδεμίαν ἦρχεν. hactenus quæ Pronapidem, ut hominem cupidum et sordidum, gloriæque patriæque pariter negligentem, minuti animi degenerisque notant; jam nunc Apollodorum celebrantia: εἰς ἱππάδα δὲ τελῶν — Apollodorus vero equestri ordini fuit adscriptus, et honores complures gessit, quos, tametsi sumptuosos, ipse sibi, pro animi sui liberalitate atque magnificentia, depoposcit. Hæc mihi quidem vera videtur esse hujus loci sententia. Meliora tamen si sint, qui me doceant, volens aurem præbebo. Caliginosis in rebus mirum non est nos veluti cæcos palpare, et suspenso gradu incedere. Ad Pronapidem hæc detorquere si quis malit, poterit ille dictionem τὰς ἀρχὰς ἠξίου ἄρχειν sic interpretari: honores tamen appetiit, eosque ad se adhamavit lucrosos, quæstuosos, unde ditatus est per furta, quamvis solummodo eques esset, non ordinis senatorii. Verum, quod iterum protestor, integrum cuique facio, ut pro animi sui sententia h. l. accipiat. Idem.

καταστήσας ὑμῖν, ὅσα προστάττοιτε, πάνθ᾿ ὑπηρέτει φι-
λοτίμως, οὐδέν τ᾿ ἀδικῶν ἐκ τῶν ἑαυτοῦ φιλοτίμως ἐπει-
ρᾶτο ζῆν, ἐς αὐτὸν μὲν τὰ μέτρια ἀναλίσκειν οἰόμενος δεῖν,
τὰ δ᾿ ἄλλα τῇ πόλει περιποιεῖν, ἵνα ἐξαρκοίη πρὸς τὰς
δαπάνας. κἀκ τούτων τίνα λειτουργίαν οὐκ ἐξελειτούρ-
187 *γησεν; ἢ τίνα εἰσφορὰν οὐκ ἐν πρώτοις εἰσήνεγκεν; ἢ τί*
παραλέλοιπεν ὧν προσῆκεν; ὅς γε καὶ παιδικῷ χορῷ
χορηγῶν ἐνίκησεν, ὧν μνημεῖα τῆς ἐκείνου φιλοτιμίας ὁ τρί-
πους ἐκεῖνος ἕστηκε. καίτοι τί χρὴ τὸν μέτριον πολίτην;
[1]*οὐχ οὗ μὲν ἕτεροι τὰ μὴ προσήκοντ᾿ ἐβιάζοντο λαμβά-*
νειν, τούτων μηδὲν ποιεῖν, τὰ δ᾿ ἑαυτοῦ πειρᾶσθαι σώζειν;
[2]*οὗ δ᾿ ἡ πόλις δεῖται χρημάτων, ἐν πρώτοις εἰσφέρειν καὶ*
μηδὲν ἀποκρύπτεσθαι τῶν ὄντων; ἐκεῖνος τοίνυν τοιοῦτος
ἦν· ἀνθ᾿ ὧν δικαίως ἂν αὐτῷ ταύτην τὴν χάριν ἀποδοίητε,
188 *τὴν ἐκείνου γνώμην περὶ* [3]*τῶν αὐτοῦ κυρίαν εἶναι ποιή-*
σαντες. καὶ μὴν καὶ ἐμέ γε, ὅσα κατὰ τὴν ἐμὴν ἡλικίαν,
εὑρήσετε οὐ κακὸν οὐδ᾿ ἄχρηστον. ἐστράτευμαι [4]*τὰς στρα-*

[1] *οὐκ εἰ μὲν* [2] *οὐδ᾿ εἰ ἡ* [3] *τοῦ κυρίαν* [4] *ταῖς στρατείαις*

Κἀκ τούτων] Scil. *τῶν ἄλλων, ἃ περιεποίει τῇ πόλει.* ex illis reliquis, quæ ipsi, post necessarios sumptus in victum et cultum quotidianum faciendos, superessent. quæ defraudans genium suum comparsisset, atque reipublicæ reservasset. IDEM.

Ἐξελειτούργησε] Colligas ex hoc vocabulo, quod est inventu paulo rarius, fuisse Athenis, qui, aut vanitate acti, aut ignorantes ipsi fortunarum suarum veras rationes, aut sumptuum in munia faciendorum magnitudinem haud satis tenentes, cum cœpissent munia edere, victi sumptuum enormitate ante haud provisa, quibus tolerandis res familiaris haud sufficeret, medio in munere deficerent, neque id possent *ἐκλειτουργεῖν*, h. e. ad finem usque de peculio suo perducere. Videntur tamen esse futuri, quibus nimis acerbus videar esse particularum rimator, et qui contendant verbum compositum nihilo plus, quam simplex, significare. Quibus tanti haud duco, ut obstrepam. IDEM.

Ἐν πρώτοις] Hi iidem, opinor, *οἱ τριακόσιοι.* cf. de Philoct. Hered. p. 62. 20. ed. Steph. *In Anim. ad Jus A. et R.* HERALDUS.

Ὧν μνημεῖα τῆς ἐκείνου φιλοτιμίας ὁ τρίπους ἐκεῖνος ἕστηκε] Ergo tripos, unus numero, *μνημεῖα* erit? cur non potius *μνημεῖον* in numero singulari? Deinde quæ dictio? quæ constructio? *ὧν τῆς φιλοτιμίας.* Bene si habet, durum tamen est, ut sic dicatur pro *ἐν οἷς φανερωθείσης*, vel *ἐπιδειχθείσης τῆς ἐκείνου φιλοτιμίας.* Offendit hic scopulus etiam annotatorem in libro Tophanis, unde Taylor hanc conjecturam retulit: *ὧν μνημεῖα καὶ τῆς* — quam parum probo. Quid si hoc magis placeat: *ᾧ* [scil. *χορῷ παιδικῷ*] *μνημεῖον τῆς* —. REISK.

Πολίτην] Addendum videtur *ποιεῖν.* IDEM.

Περὶ τοῦ κυρίαν εἶναι] Π. *περὶ τοῦ κλήρου κυρίαν εἶναι. Οὕτω καὶ ὀλίγῳ ὕστερον, ἐπικυρώσαντε τὴν Ἀπ. γν. ἀποδόντες ἡμῖν τὸν τούτου κλῆρον.* H. STEPHAN. Ambigens inter hanc Stephani conjecturam, et inter meam *περὶ τούτων κυρίαν*, reliqui mendum, quale inveni. REISK.

Ὅσα etc.] Id est, *ἐν πᾶσι τούτοις ἐξετάσαντες, ὅσα τῇ ἐμῇ ἡλικίᾳ προσήκει, καὶ παρ᾿ αὐτῆς προσδοκᾶται.* sed v. annotationem proximam. IDEM.

Ταῖς στρατείαις] Imo vero *τὰς στρατείας.* ut etiam Scaliger adscripserat. sic certe loqui solent. vulgatam si tuebimur, erit *ἐν* subaudiendum, aut sic leg. *ἐστράτευμαι γὰρ ἐν ἁπάσαις ταῖς στρατείαις*, scil. *ὅσαι κατὰ τὴν ἐμὴν ἡλικίαν γεγόνασι.* Et nescio profecto, an verba *ὅσα κατὰ τὴν ἐμὴν ἡλικίαν*, quæ versu superiori leguntur, huc

τείας τῇ πόλει, τὰ προσταττόμενα ποιῶ· τοῦτο γὰρ τῶν
τηλικούτων ἔργον ἐστί. καὶ ἐκείνων οὖν ἕνεκα καὶ ἡμῶν
εἰκότως ἂν [1] ποιήσαισθε πρόνοιαν, ἄλλως τε καὶ τούτων 189
40 [2] τριηραρχοῦντα οἶκον πεντετάλαντον ἀνῃρηκότων καὶ πε-
πρακότων καὶ ἔρημον πεποιηκότων, ἡμῶν δὲ καὶ λελειτουρ-
γηκότων ἤδη καὶ λειτουργησόντων, ἂν ὑμεῖς ἐπικυρώσητε
τὴν Ἀπολλοδώρου γνώμην ἀποδόντες ἡμῖν [3] τοῦτον τὸν
κλῆρον.

θʹ. Ἵνα δὲ μὴ δοκῶ διατρίβειν περὶ ταῦτα ποιούμενος
τοὺς λόγους, βούλομαι διὰ βραχέων ὑμᾶς ὑπομνήσας οὕτω
καταβαίνειν, τί ἑκάτερος ἡμῶν ἀξιοῖ, δηλώσας. ἐγὼ μὲν
68. 1 ἀδελφῆς οὔσης τῆς [4] ἐμῆς μητρὸς Ἀπολλοδώρῳ, φιλίας αὐ-
τοῖς πολλῆς ὑπαρχούσης, ἔχθρας δ᾽ οὐδεμιᾶς πώποτε γε- 190
νομένης, ἀδελφιδοῦς ὢν καὶ ποιηθεὶς υἱὸς ὑπ᾽ ἐκείνου ζῶντος
καὶ εὖ φρονοῦντος, καὶ εἰς τοὺς γεννήτας καὶ φράτορας ἐγ-
γραφεὶς, ἔχειν τὰ δοθέντα, καὶ μὴ ἐπὶ τούτοις [5] ἐξερη-
μῶσαι τὸν οἶκον [6] τὸν ἐκείνου· Προνάπης δὲ τί ὑπὲρ τῆς

[1] ποιήσησθε [2] μὲν μὴ τριηραρχούντων [3] τούτου [4] ἡμετέρας [5] ἐξηρημῶσθαι [6] τὸν om.

deducenda sint, et locus totus sic legendus: καὶ ἐμέ γε εὑρήσετε οὐ κακὸν, οὐδὲ ἄχρηστον. ἐστράτευμαι γὰρ ἐν ἁπάσαις ταῖς στρατείαις, ὅσαι κατὰ τὴν ἐμὴν ἡλικίαν γεγόνασι τῇ πόλει, τὰ προσταττόμενα ποιῶν. quotquot per ætatem meam, me adolescente et armis gerendis idoneo, reipublicæ evenerunt necessitates in castra eundi, iis castris omnibus interfui. Idem.

Ἔργον] Sic dedi de meo, pro vulgari ἔργων. hoc enim opus, hæc provincia est adolescentium, eam ætatem agentium, quam ego nunc ago. Idem.

Καὶ ἡμῶν] Aut tollenda est copula, ut hæc sit sententia: Respectum nostri habeatis, et nobis parcatis, etiam propter hæc mea præclara facinora. vel ob hæc mea decora, modo a me commemorata, convenit, ut nos servetis. Aut servato καὶ, erit ἡμῶν iterandum, sive expressis literis, sive, si minus tutum et consultum id videatur, saltim tacita mente. ut hæc sit sententia: Tam illorum, majorum nostrorum, quam nostrimet causa, oportet vos nobis consulere. Idem.

Ἤδη] Quid si πολλάκις addatur, sive ante sive post. Idem.

Τῆς ἡμετέρας μητρὸς] Ergo fratres sororesve plures erant Thrasyllo, hujus causæ actori. quos ei fuisse jam supra suspicatus sum. Idem.

Φιλίας αὐτοῖς] Num καὶ φιλίας αὐτοῖς, aut φιλίας τ᾽ αὐτοῖς. verum tamen potest vulgata, etiam sine accessione particulæ copulantis, probari, si scilicet ita accipiatur ac si dixisset: ὅτι ἡ ἡμετέρα μήτηρ Ἀπολλοδώρῳ ἦν ἀδελφὴ ὁμομήτριος, πολλῆς διὰ τοῦτο φιλίας αὐτοῖς [huic fratri cum hac sorore ejusque liberis] ὑπαρχούσης. *magna inter eos amicitia et familiaritas ideo esset, quod mater nostra soror Apollodori esset.* Idem.

Ἔχειν] Hic addendum videtur ἀξιῶ. Idem.

Ἐπὶ τούτοις] Num addendum εἶναι. *postulo ut his,* Eupolidis genti puta, *ne concedatur, ut in ipsorum potestate sit, ut domus Apollodori desoletur.* Idem.

Τὸν οἶκον ἐκείνου] Sic dedi e conjectura mea, et auctoritate Scaligeri, nec non ignoti annotatoris in libro Tophanis. Omnium ex illo Tophanis libro relatarum a Tayloro annotationum hæc est postrema. nam post eam nihil illinc repetitum in Taylori schedis reperi, quod ad quatuor postremas Isæi orationes faceret. Ipse quoque Taylor ad orationes 8, 9. et 10. nihil annotaverat. Vulgares libri h. l. dant τὸν τοῦ ἐκείνου. Idem.

Προνάπης δὲ τί ὑπὲρ τῆς ἀμφισβητούσης; ἔχειν] Id est, τί ἀξιοῖ ὑπὲρ τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς, τῆς νῦν ἐμοὶ ἀμφισβητούσης τοῦ κλή-

ἀμφισβητούσης; ἔχειν μὲν τοῦ τῆς γυναικὸς ἀδελφοῦ τι-
μὴν τοῦ ἡμικληρίου πένθ' ἡμιτάλαντα, λαβεῖν δὲ καὶ τόν-
δε τὸν κλῆρον ἑτέρων ταῖς ἀγχιστείαις προτέρων αὐτοῦ
191 τῆς γυναικὸς ὄντων, οὔτ' ἐκείνῳ παῖδα εἰσπεποιηκὼς ἀλλὰ
τὸν οἶκον ἐξηρημωκώς, [1] οὔτε τούτῳ ἂν εἰσποιήσας ἀλλ' ὁμοί-
ως ἂν καὶ τοῦτον ἐξερημώσας, καὶ ἔχθρας μὲν τηλικαύ-
της ὑπαρχούσης αὐτοῖς, διαλλαγῆς δὲ οὐδεμιᾶς πώποθ'
ὕστερον γενομένης. ταῦτα χρὴ σκοπεῖν, ὦ ἄνδρες, κἀκεῖνο
[2] ἐνθυμεῖσθαι, ὅτι [3] ἐγὼ μὲν ἀδελφιδοῦς αὐτῷ, ἡ δὲ ἀνε-
ψιὰ τοῦ τελευτήσαντος, καὶ ὅτι ἡ μὲν δύ' [4] ἔχειν ἀξιοῖ κλή-
ρους, ἐγὼ δὲ τοῦτον μόνον εἰς ὅνπερ εἰσεποιήθην, καὶ ὅτι
αὕτη μὲν οὐκ εὔνους τῷ καταλιπόντι τὸν κλῆρον, ἐγὼ δὲ
καὶ ὁ ἐμὸς πάππος εὐεργέται γεγόναμεν αὐτοῦ. ταῦτα
πάντα σκεψάμενοι καὶ διαλογιζόμενοι πρὸς ὑμᾶς αὐτούς,
192 τίθεσθε τὴν ψῆφον ἣ δίκαιόν ἐστιν. οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω
λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων.

[1] οὐδὲ τοῦτον [2] ἐνθυμεῖσθε [3] ἐκεῖνος [4] ἔχει κλήρους

ρου. *Pronapes autem quid postulat nomine uxoris suæ, nunc mecum super hac hereditate contendentis?* Respondet ad hanc interrogationem ἔχειν — id est, ἀξιοῖ γὰρ ἔχειν. *postulat nempe,* vel *æquum et sibi licitum atque datum censet.* Idem.

Προτέρων αὐτοῦ τῆς γυναικὸς ὄντων] *quamvis alii essent ab hereditatis adeundæ jure multo propiores, quam est ejus,* Pronapidis puta, *uxor.* Idem.

Ἐκείνῳ] Uxoris fratri, Apollodoro, Eupolidis filio. Idem.

Τὸν οἶκον] Hujus Apollodori. Idem.

Τοῦτον] Quanquam manifeste vitiosum, reliqui hoc, ambigens, utrum τούτῳ emendarem, quod sit ad Apollodorum, Thrasylli filium, rediturum, an εἰς τοῦτον, scil. τὸν οἶκον, τὸν τοῦ Ἀπολλοδώρου, τοῦ Θρασύλλου. Idem.

Τοῦτον] Hoc posterius iterum ad οἶκον Ἀπολλοδώρου redit, ejusdem puta, filii Thrasylli. Idem.

Αὐτοῖς] Apollodoro Thrasylli cum patruo et ejus necessariis. Idem.

Κἀκεῖνο] Malim ἔτι δὲ κἀκεῖνο. De ἐνθυμεῖσθε perinde est, sive servetur, sive cum ἐνθυμεῖσθαι mutetur, ut aptum sit e χρὴ præmisso. Idem.

Ἐκεῖνος μὲν, ἀδελφιδοῦς αὐτῷ] Imo vero ἐκείνου μὲν ἀδελφιδοῦς ἐγὼ, aut ἐγὼ μὲν ἀδελφιδοῦς αὐτῷ. *ego sum illi,* Apollodoro Thrasylli filio, *e sorore nepos.* Idem.

Δύο ἔχει κλήρους] Alteram sortem a patre nacta, alteram a fratre. Idem.

Η.

ΙΣΑΙΟΥ

ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΚΙΡΩΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. H. Steph. — Pag. ed. Reisk.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

68. 22 Κίρωνος ἄπαιδος γνησίων τελευτήσαντος παίδων, ἀδελφιδοῦς τις αὐτοῦ κατὰ πατέρα ἀντι- 192
ποιηθεὶς τοῦ κλήρου παρέλαβε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ παρὰ τῆς γυναικός· καὶ μετὰ ταῦτα ὁ λέγων τὸν λόγον γράφεται τὸν ἀδελφιδοῦν, φάσκων θυγατριδοῦς εἶναι Κίρωνος, καὶ ὅτι ἡ γυνὴ τοῦ τετελευτηκότος ἑκοῦσα προέδωκε τὸν κλῆρον τῷ ἀδελφιδῷ, ἵνα μέρος δοῦσα αὐτῷ τὰ λοιπὰ κερδάνῃ. καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ στάσις δὲ στοχασμός· ζητεῖται γὰρ εἴτε θυγατριδοῦς ἐστὶν οὗτος τοῦ Κίρωνος γνήσιος εἴτε οὔ. ἐπιπλέκεται δ' αὐτῷ καὶ ἡ κατὰ ποιότητα ζήτησις· ὁ γὰρ ἀδελφιδοῦς ἠγωνίζετο, λέγων ὅτι εἰ καὶ δῶμεν ἐκείνην γνησίαν εἶναι θυγατέρα Κίρωνος, ἐπειδὴ ἐτελεύτησεν ἐκείνη, ὁ δ' υἱὸς αὐτῆς ἀμφισβητεῖ νῦν, προτιμητέος ἐστὶν ὁ κατὰ πατέρα ἀδελφιδοῦς τοῦ ἀπὸ θυγατρὸς ἐκγόνου, κατὰ τὸν νόμον ἐκεῖνον τὸν κελεύοντα προτιμᾶσθαι τοὺς ἀπὸ [1] τῶν ἀῤῥένων τῶν ἀπὸ τῶν θηλειῶν. οὗτος γὰρ, τεχνικώτατα πάνυ σιωπήσας τοῦτον τὸν νόμον,
ἐκ τῆς τῶν τεκόντων διαφορᾶς ἀγωνίζεται, δεικνὺς ὅτι ὅσον θυγάτηρ ἀδελφοῦ οἰκειοτέρα τοῖς 193
τελευτῶσι, τοσοῦτον ἔκγονος ἀδελφιδοῦ διαφέρει. ἔῤῥωται οὖν ἐνταῦθα τῷ δικαίῳ, καὶ ἀσθενεῖ τῷ νομίμῳ· τὴν δὲ ἐργασίαν τῶν κεφαλαίων κατὰ τὴν οἰκείαν πάλιν ἐργάζεται δύναμιν.

32 α΄. ΕΠΙ τοῖς τοιούτοις, ὦ ἄνδρες, ἀνάγκη ἐστὶ χαλεπῶς φέρειν, ὅταν τινὲς μὴ μόνον τῶν ἀλλοτρίων ἀμφισβητεῖν τολμῶσιν, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐκ [2] τῶν νόμων δίκαια τοῖς σφετέ-
35 ροις αὐτῶν λόγοις ἀφανίζειν ἐλπίζωσιν· ὅπερ καὶ νῦν οὗτοι ποιεῖν ἐγχειροῦσι. τοῦ γὰρ ἡμετέρου πάππου Κίρωνος οὐκ ἄπαιδος τελευτήσαντος, ἀλλ' ἡμᾶς ἐκ [3] θυγατρὸς αὐτοῦ

[1] τῶν om. [2] τοῦ νόμου [3] τῆς θυγατρὸς

ΚΙΡΩΝΟΣ] De Cironis nomine, tum de genere, pauca quædam præmittam. Constat ubique locorum, ubi nomen hoc occurrit, sic, ut in Isæi libris circumfertur, per unum ρ exarari; tametsi potius videatur, ut geminato ρ exaretur, quod sit a κιῤῥὸς ductum, *gilvus, luteus.* Erit ergo Κίρων, nisi is potius Κίῤῥων est, homo pallida, lutea et ad furvum vergente facie. De genere hujus Cironis, vel Cirrhonis, hæc potui ex obscuris hujus orationis locis colligere. Sorores erant duæ, quarum ex altera Ciro natus fuit, item Cironis frater, unde venit filius, adversus quem actor hujus causæ hac oratione agit, aiens, istum sui avi sive ex fratre sive ex sorore nepotem, adversarium suum a Diocle adversus se armatum atque incitatum esse. Ciron ipse, de cujus hereditate hic agitur, duas domi habuit uxores successive. E prima earum, quæ fuit ipsius consobrina, ut ex sorore matris nata, suscepit filiam, quæ, post sterile cum Nausimene conjugium, e secundo marito, cujus nomen reticetur, filios duos peperit, actorem hujus causæ, et fratrem ejus. Secunda uxor, quæ fuit Dioclis soror, Cironi duos peperit mares, sed illos ante patrem exstinctos. Insignis est hac de oratione locus apud Eusebium Præpar. Evangel. p. 466. C. REISK.

γνησίας παῖδας αὐτῷ καταλελοιπότος, οὗτοί τε τοῦ κλή-
194 ρου λαγχάνουσιν ὡς ἐγγυτάτω γένους ὄντες, ἡμᾶς τε ὑβρί-
ζουσιν ὡς οὐκ ἐξ ἐκείνου θυγατρὸς ὄντας, οὔτε γενομένης
αὐτῷ πώποτε τὸ παράπαν. αἴτιον δὲ τοῦ ταῦτα ποιεῖν
αὐτοὺς ἐστὶν ἡ τούτων πλεονεξία, τὸ πλῆθος τῶν χρημά-
των ὧν Κίρων μὲν καταλέλοιπεν, οὗτοι δ' ἔχουσι βιασάμενοι
καὶ κρατοῦσι· καὶ τολμῶσιν ἅμα [1]μὲν λέγειν ὡς οὐδὲν
καταλέλοιπεν ἐκεῖνος, ἅμα δὲ ποιεῖσθαι τοῦ κλήρου τὴν
ἀμφισβήτησιν. τὴν μὲν οὖν κρίσιν οὐ δεῖ μοι νομίζειν εἶναι
ταύτην πρὸς τὸν εἰληχότα τοῦ κλήρου τὴν δίκην, ἀλλὰ
195 πρὸς Διοκλέα τὸν [2]Φλυέα, τὸν Ὀρέστην ἐπικαλούμενον·
οὗτος γάρ ἐστιν ὁ τοῦτον παρασκευάσας πράγμαθ' ἡμῖν 69. I
παρέχειν, ἀποστερῶν τὰ χρήματα, ἃ Κίρων ὁ πάππος
ἀποθνήσκων κατέλιπεν, ἡμῖν δὲ τούτους τοὺς κινδύνους
ἐπάγων, ἵνα μηδὲν [3]ἀποδιδῷ τούτων, ἐὰν ὑμεῖς ἐξαπατη-
θῆτε πεισθέντες ὑπὸ τῶν τούτου λόγων. δεῖ δὴ τούτων
τοιαῦτα μηχανωμένων πάνθ' ὑμᾶς τὰ πεπραγμένα μαθεῖν,
ἵνα μηδὲν ἀγνοήσαντες τῶν γεγενημένων, ἀλλὰ σαφῶς εἰ-
δότες περὶ αὐτῶν, οὕτως ἐνέγκητε τὴν ψῆφον. εἴ τινι οὖν
καὶ ἄλλῃ [4]πώποτε δίκῃ προσέσχετε ἀκριβῶς τὸν νοῦν,
δέομαι ὑμῶν καὶ ταύτῃ προσέχειν ὁμοίως, ὥσπερ καὶ τὸ
δίκαιόν ἐστι. πολλῶν δὲ δικῶν ἐν τῇ πόλει γενομένων,
196 οὐδένες ἀναιδέστερον τούτων οὐδὲ [5]καταφανέστερον ἀντι-

[1] μὲν om. [2] Φιλέα [3] ἀποδῷ [4] πώποτε om. [5] καταφρονέστερον

Οὗτοί τε τοῦ κλήρου] Malim οὗτοι τοῦ τε κλήρου. nam οὗτοι pariter ad λαγχάνουσιν et ad ὑβρίζουσι pertinet. Idem.

Οὔτε] Imo vero οὐδὲ, vel ὡς οὐδὲ, quippe quæ nulla unquam ipsi fuisset. Idem.

Τὸ πλῆθος] Malim καὶ τὸ πλ. Idem.

Ἅμα λέγειν] Videtur μὲν interponendum. Idem.

Τὸν Φιλέα] Lege, si mihi credes, τὸν Φλυέα, a pago, seu demo, Φλυεῖς, a quo gentile Φλυεύς. nam a Φύλη, alio demo, fit Φυλάσιος, non Φυλεὺς, teste Stephano. Palmer. Idem mihi quoque visum fuerat, vel antequam Palmerium inspexissem. v. p. 164. 6. et Harpocr. cujus hæc sunt verba: Φλυεῖς. Ἰσαῖος ἐν τῷ περὶ Κίρωνος κλήρου etc. Aliter tamen statuit Valesius in annotat. ad Maussaci notas ad Harpocr. p. 317. cujus hæc sunt verba: "Diocles quidem Φιλεὺς, cognominatus esse Orestes dicitur ab Isæo, or. περὶ Κίρ. initio, ubi Φιλιέα lego ex Harpocr. Themistius p. 389. Διοκλῆς ὁ λωποδύτης." Atqui apud Harpocr. non Φιλιεὺς est, sed Φλυεύς. videtur ergo memoria Valesium fefellisse, aut oculus. Reisk.

Τοῦτον] Cognatum Cironis. Idem.

Οὐδὲν ἐς ἀναιδέστερον] Π. οὐδένες ἀναιδ. Χρῆται γὰρ τῷ οὐδένες καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς. Ἀλλὰ καὶ τὸ καταφρονέστερον ὑποπτεύεται. H. Stephan. Recte prius, male posterius. Obsecundavi Stephano vera monenti. Adverbium vero, rarius quidem inventu, bonæ tamen illud notæ, sine causa incusantem haud audio. ut ἀναιδέστερον est *majore cum impudentia*, ita καταφρονέστερον est *majore cum contemptu*. Dicet, ἀναιδὴς quidem se nosse, negabit autem καταφρονὴς nosse. Respondeo, adverbiorum formam derivatorum ab adjectivis præferentium esse nonnulla, quorum primitiva, h. e. adjectiva, in usu minus sunt, et ni-

ποιησάμενοι φανήσονται τῶν ἀλλοτρίων. ἔστι μὲν οὖν χαλεπὸν, ὦ ἄνδρες, πρὸς παρασκευὰς λόγων καὶ μάρτυρας οὐ τἀληθῆ μαρτυροῦντας εἰς [1]ἀγῶνα καθίστασθαι περὶ τηλικούτων, παντάπασιν ἀπείρως ἔχοντα δικαστηρίων· οὐ μὴν ἀλλὰ πολλὰς ἐλπίδας ἔχω καὶ παρ' ὑμῶν τεύξεσθαι τῶν δικαίων καὶ μέχρι γε τοῦ τὰ δίκαια εἰπεῖν καὶ αὐτὸς ἀρκούντως ἐρεῖν, ἂν μή τι συμβῇ τοιοῦτον ὃ νῦν ὑπ' ἐμοῦ τυγχάνει προσδοκώμενον. δέομαι οὖν ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, μετ' 197 εὐνοίας τέ μου ἀκοῦσαι, κἂν ἠδικῆσθαι δοκῶ, βοηθῆσαί μοι τὰ δίκαια.

β′. Πρῶτον μὲν οὖν, ὡς ἦν [2]ἡ μήτηρ ἡ [3]μὴ Κίρωνος θυγάτηρ γνησία, ἐπιδείξω τοῦτο ὑμῖν, τὰ μὲν πάλαι γεγενημένα λόγων ἀκοῇ καὶ μαρτύρων, τὰ δ' ὥστε καὶ μνημονεύεσθαι, τοῖς εἰδόσι χρώμενος μάρτυσιν, ἔτι δὲ τεκμηρίοις ἃ κρείττω τῶν μαρτυριῶν ἐστίν· [4]ἐπειδὰν δὲ ταῦτα φανερὰ καταστήσω, τόθ' ὡς καὶ κληρονομεῖν μᾶλλον ἡμῖν ἢ τοῦτον προσήκει τῶν Κίρωνος χρημάτων. ὅθεν οὖν ἤρξαντο περὶ αὐτῶν, ἐντεῦθεν ὑμᾶς κἀγὼ πειράσομαι διδάσκειν.

γ′. Ὁ γὰρ πάππος ὁ ἐμὸς, ὦ ἄνδρες, Κίρων ἔγημε τὴν ἐμὴν τήθην οὖσαν ἀνεψιὰν, ἐξ ἀδελφῆς τῆς αὐτοῦ μητρὸς αὐτὴν γεγενημένην. ἐκείνη μὲν οὖν συνοικήσασα οὐ πολὺν 198 χρόνον, τεκοῦσα αὐτῷ τὴν ἐμὴν μητέρα, μετὰ ἐνιαυτοὺς τριάκοντα τὸν βίον ἐτελεύτησεν· ὁ δὲ πάππος μιᾶς [5]μόνης

[1] ἀγῶνας [2] ἡ om. [3] ἐμὴ [4] ἐπεὶ δ' ἂν [5] μόνης om.

bilominus tamen adverbia inde producta probæ notæ et crebri usus sunt. Ad καταφρονέστερον subauditur, aut ἡμῶν, aut ὑμῶν, aut τῆς πόλεως, aut τοῦ δικαίου, aut τῶν νόμων, aut tale quid. Reisk.

Οὐ μὴν ἀλλὰ πολλὰς κ. τ. λ.] Cf. Demosth. c. Aphob. A. §. α′.

Ὃ] Proprie si voluisset dicere, debuisset οἷον usurpare. Sed paulo sunt in his indiligentiores. Præmissis τοιοῦτος, τηλικοῦτος, et similibus non ubiquè locorum severe respondentia, ut οἷος, ὅσος — subjiciunt, sed articulum solummodo postpositivum. Idem.

Παλαιὰ] Π. πάλαι. H. Stephan.

Μαρτύρων] Μαρτύρων ἀκοὴ est, cum provocas ad auctoritatem eorum, qui cum se negent interfuisse rebus iis, de quibus agitur, tum tamen affirment ea se accepisse ex aliis fide dignis testibus, qui se vidisse et probe tenere acta confirmarint. Sed præstat ad μαρτύρων addi πίστει. Reisk.

Τὰ δὲ ὥστε] Id est, τὰ δὲ τοιαῦτα, ὥστε —. Idem.

Ἡμῖν ἢ τοῦτον] Aut ἡμῖν ἢ τούτῳ, aut ἡμᾶς ἢ τοῦτον. quo enim ista subita inconstantia et velut desultoria levitas? ἡμῖν redit ad actorem causæ. τούτῳ ad ejus adversarium, hereditatis Cironeæ competitorem. Idem.

Περὶ αὐτῶν] His de rebus, de quibus controversia nunc agitatur. Idem.

Τριάκοντα] Bene si habet, quod nego, accipi sic debet, ut hæc fœmina dicatur anno ætatis trigesimo exacto vita decessisse. Verum hanc sententiam Græci istoc modo non solent exprimere, sed sic ferme, τριακοντοῦτις, aut ἔτη τριάκοντα γεγονυῖα, vel similiter. Suspicor itaque in numeros errorem h. l. irrepsisse, et pro τριάκοντα leg. esse τρεῖς. μετ' ἐνιαυτοὺς τρεῖς, scil. τῆς συνοικήσεως. Negabis nu-

οὔσης αὐτῷ θυγατρὸς λαμβάνει πάλιν τὴν Διοκλέους ἀδελ-
φὴν, ἐξ ἧς αὐτῷ γιγνέσθην υἱεῖς δύο. καὶ ἐκείνην τε ἔτρεφε
199 παρὰ τῇ γυναικὶ, καὶ μετὰ τῶν ἐξ ἐκείνης παίδων· ἐκείνων
τε ἔτι ζώντων, ἐπεὶ συνοικεῖν εἶχεν ἡλικίαν, ἐκδίδωσιν αὐτὴν
Ναυσιμένει Χολαργεῖ σὺν ἱματίοις καὶ χρυσίοις πέντε καὶ
εἴκοσι μνᾶς ἐπιδοὺς. κἀκεῖνος μὲν τρισὶν ἢ τέτταρσιν ἔτεσι
μετὰ ταῦτα κάμνων ἀποθνήσκει, πρὶν αὐτῷ γενέσθαι
παῖδας ἐκ τῆς ἡμετέρας μητρός· ὁ δὲ πάππος, κομισά-
μενος αὐτὴν, καὶ τὴν προῖκα οὐκ ἀπολαβὼν ὅσην ἔδωκε διὰ
τὴν Ναυσιμένους ἀπορίαν τῶν πραγμάτων, πάλιν ἐκδίδωσι
τῷ ἐμῷ πατρὶ, καὶ χιλίας δραχμὰς προῖκ᾽ ἐπιδίδωσι.
δ΄. Ταυτὶ δὴ πάντα πρὸς τὰς αἰτίας, ἃς νῦν οὗτοι λέ-
200 γουσι, πῶς ἄν τις δείξειε [1] γεγενημένα φανερῶς, ἐγὼ ζητῶν

[1] γεγενημένας

meros esse temerandos, sed potius particulam infitiantem οὐ detrahendam illi dictioni οὐ πολὺν χρόνον. Verum id esto. Sumamus hoc tantisper. Ergo prior Cironis uxor triginta per annos penes eum fuit. Sed perhibetur ex eo nonnisi semel peperisse, eoque partu edito diem supremum obisse, relicta filiola parvula. Eccui autem probabile videbitur, quæ mulier per triginta annos sterilis viro cohabitavisset, eam tanto tempore post gravidam esse factam. Sed aies, tametsi non admodum probabile id sit, naturæ rerum tamen non omnino repugnare. Largior. Verum Cironi vivis excedenti nepotes fuisse dicuntur jam adulti, ex eadem illa filia procreati. unde admodum grandævum eum et centenario propinquum decessisse constaret. quod tametsi negatum per naturam rerum non est, haud constat tamen ita fuisse. Tenebo itaque pro τριάκοντα h. l. τρεῖς leg. esse, et priorem Cironis conjugem penes eum non fuisse nisi triennium, intra quod unam modo puellam ei peperit. Idem.

Λοχαγεῖ] Lege cum Meursio Χολαργεῖ. Palmer.

Σὺν ἱματίοις] Significat, si vestis sponsalis mundique aurei valor una cum parata pecunia numeraretur, quam pater filiæ nubenti addidisset, ista duo capita, vestem puta atque pecuniam, viginti quinque minas confecisse, illasque sponso pro dote fuisse imputatas. Minuta summa, unde colligatur, aut patrem in re angusta domestica fuisse, aut in potestate uxoris, quæ ut trux quædam noverca, privignam tantum non pro sporia, certe pro aliena, haberet, atque pæne nudam et patrimonii prorsus exsortem domo festinaret extrudere. Reiske.

Πρὸς τὰς αἰτίας] Subaudi τείνει, aut λέγω βουλόμενος ἀπαντᾶν. Idem.

Πῶς — ἐξεῦρον] Locus iterum hiulcus, quem hodie cum negatum sit ita integrare, ut vera oratoris et primigenia manus restituatur, id quod nemo præter codices saniores fecerit, licet tamen ingenio ea comminisci, quæ ab auctoris sententia non multum discedant. Quod facere conabimur. Et occurrunt emendandi complures viæ, quarum unam hanc, ceu planissimam, demonstrare juvat, reliquis præteritis: καίτοι πῶς ἄν τις μᾶλλον αὐτὰς ψευδεῖς δείξειε πάσας καὶ μηδέποτε γεγενημένας, ἢ ὡς ἐγὼ νῦν ἐπιδείξω φανερῶς, ὡς ἐγὼ ζητῶν ἐξεῦρον. *atqui quomodo quis magis doceat illas criminationes omnes falsas et commentitias esse, et nunquam reapse factas, quam si sic doceat, ut ego nunc liquide et perspicue docebo, me quærendo invenisse eas falsas et ementitas esse.* Succurrit hæc exaranti alia ratio, nescio an illa certior et expeditior etiam, quam illa superior, hæc nempe. Finge locum sic conceptum: ταυτὶ δὴ πάντα πρὸς τὰς αἰτίας, ἃς νῦν οὗτοι λέγουσι, βουλόμενος ἀπαντᾶν, πῶς ἄν τις δείξειε γεγενημένα φανερῶς; Hic desinit interrogatio. *quomodo quis occurrere volens accusationibus et commentis, quæ hi* (adversarii mei) *nunc jactant, doceat hæc quæ exposui omnia perspicue vereque facta esse?* Respondet ὡς ἐγὼ ζητῶν ἐξεῦρον. *docebit nempe ille sic,* vel *hanc sequens viam, qua ego verum quærens inveni.* Et hanc rationem in Latinis meis expressi. Idem.

ἐξεῦρον. ἀνάγκη τὴν ἐμὴν μητέρα, εἴτε θυγάτηρ ἦν Κίρωνος
εἴτε μὴ, καὶ εἰ παρ' ἐκείνῳ διῃτᾶτο ἢ οὒ, καὶ γάμους εἰ 2
δίττοὺς ὑπὲρ ταύτης εἱστίασεν ἢ μὴ, καὶ προῖκα ἥντινα
ἑκάτερος ἐπ' αὐτῇ τῶν γημάντων ἔλαβε, πάντα ταῦτα
εἰδέναι τοὺς οἰκέτας καὶ τὰς θεραπαίνας ἃς ἐκεῖνος ἐκέκτητο.
βουλόμενος οὖν πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι μάρτυσιν ἔλεγχον ἐκ
βασάνων ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν, ἵνα μᾶλλον αὐτοῖς πι-
στεύητε μὴ μέλλουσι δώσειν [1] ἔλεγχον ἀλλ' ἤδη δεδωκόσι
περὶ ὧν μαρτυροῦσι, τούτους ἠξίουν ἐκδοῦναι τὰς θερα-
παίνας καὶ τοὺς οἰκέτας περί τε τούτων καὶ περὶ τῶν ἄλλων
ἁπάντων ὅσα τυγχάνουσι συνειδότες. οὗτος δ' ὁ νῦν ὑμᾶς
ἀξιώσων τοῖς αὐτοῦ μάρτυσι πιστεύειν ἔφυγε τὴν βάσα-
νον. καίτοι εἰ φανήσεται ταῦτα ποιῆσαι μὴ θελήσας, τί 202
ὑπολείπεται τοῖς ἐκείνου μάρτυσιν ἢ δοκεῖν νυνὶ τὰ ψευδῆ
μαρτυρεῖν, τούτου τηλικοῦτον ἔλεγχον πεφευγότος; ἐγὼ
μὲν οἶμαι οὐδέν. ἀλλὰ μὴν ὡς ἀληθῆ λέγω, λάβε μοι πρῶ-
70. 1 τον ταύτην τὴν μαρτυρίαν, καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ὑμεῖς μὲν τοίνυν καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ βάσανον ἀκριβέστατον ἔλεγχον νομίζετε· καὶ ὁπόταν δοῦλοι καὶ ἐλεύθεροι παραγένωνται καὶ δέῃ εὑρεθῆναί τι τῶν ζητουμένων, οὐ χρῆσθε ταῖς τῶν ἐλευθέρων μαρτυρίαις, ἀλλὰ τοὺς δούλους βασανίζοντες οὕτω ζητεῖτε εὑρεῖν τὴν ἀλήθειαν τῶν γεγενη-

[1] ἐλέγχους

Ἀνάγκη] Abruptus in rei propositæ demonstrationem ingressus ferri potest. me quidem nil offendit. mollius tamen utique manet oratio, si ad ἀνάγκη addatur γάρ. Cohæret hoc ἀνάγκη cum εἰδέναι versu 5. IDEM.

Ταύτης] Malim αὐτῆς. IDEM.

Ἑκάτερος] Subaudi τῶν γαμούντων αὐτήν. IDEM.

Περὶ αὐτῶν] His de rebus, quas modo de matris meæ elocationibus in matrimonia enarravi. IDEM.

Αὐτοῖς] Non potest hoc eodem referri, quo αὐτῶν potest, de quo modo admonitum est. Docent id insequentia, περὶ ὧν μαρτυροῦσι. quanquam enim res ipsæ quoque dici possent ἔλεγχον διδόναι, cum ad examen revocata, verum ex se produnt. μαρτυρεῖν tamen potius hominibus convenit. Quare αὐτοῖς designare arbitror testes partis adversæ. IDEM.

Τούτους] Dioclem ejusque sororem, aliosque eorum necessarios et advocatos. IDEM.

Ἁπάντων] Subaudi ἐξεροῦντας, vel ἐξαγορεύσοντας, vel tale quid. *confessione sua prodituros.* IDEM.

Οὗτος] Diocles puta. IDEM.

Ταῦτα ποιῆσαι] Sc. ἃ ἐγὼ ἠξίωσα. *quæ ego postulavi ut faceret*, h. e. ut mancipia ad quæsitionem per tormenta traderet. IDEM.

Τί] Subaudi ἄλλο. *ecquid aliud.* IDEM.

Μαρτυρίαν] Confirmantem scil., Dioclem servos Cironis tradere noluisse actori poscenti. IDEM.

Βάσανον] Malim cum articulo τὴν β. nam ut τὴν τῶν δούλων βάσανον explicatius legatur, opus nil esse arbitror, cum voc. ἡ βάσανος per se, simpliciter, servorum quæsitionem significet. IDEM. Cf. Demosth. c. Onetor. A. §. ιβ'. med.

Ἐλευθερίων] П. ἐλευθέρων. H. STEPHAN.

μένων. εἰκότως, ὦ ἄνδρες. σύνιστε γὰρ ὅτι τῶν [1] μὲν μαρτυρησάντων ἤδη τινὲς ἔδοξαν οὐ τἀληθῆ μαρτυρῆσαι, τῶν δὲ βασανισθέντων οὐδένες πώποτε ἐξηλέγχθησαν ὡς οὐκ ἀληθῆ ἐκ τῶν βασάνων εἰπόντες. οὗτος δ' ὁ πάντων ἀναισχυντότατος ἀνθρώπων λόγοις πεπλασμένοις καὶ μάρτυ-
203 σιν οὐ τἀληθῆ μαρτυροῦσιν ἀξιώσει πιστεύειν ὑμᾶς, φεύγων οὕτως ἀκριβεῖς ἐλέγχους; ἀλλ' οὐχ ἡμεῖς, ἀλλὰ πρότερον ὑπὲρ τῶν μαρτυρηθήσεσθαι μελλόντων ἀξιώσαντες εἰς βασάνους ἐλθεῖν, τούτους δὲ φεύγοντας, οὕτως οἰησόμεθα δεῖν ὑμᾶς τοῖς ἡμετέροις μάρτυσι πιστεύειν. λάβε οὖν αὐτοῖς ταυτασὶ τὰς μαρτυρίας, [2] καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

204 τίνας εἰκὸς εἰδέναι τὰ παλαιά; δῆλον ὅτι τοὺς χρωμένους τῷ πάππῳ. μεμαρτυρήκασι τοίνυν ἀκοὴν οὗτοι. τίνας εἰδέναι τὰ περὶ τὴν ἔκδοσιν τῆς μητρὸς ἀνάγκη; τοὺς ἐγγυη-

[1] μὲν om. [2] καὶ ἀνάγνωθι om.

Ἀλλ' οὐχ ἡμεῖς] Scil. τοῦτο ποιήσομεν, vel οὕτως ἀξιώσομεν. IDEM.

Ἀξιώσαντες] Malim leg. ἀξιώσαντας ἡμᾶς. cujus conjecturæ rationem proxima deinceps annotatio nostra declarabit. IDEM.

Τούτους δὲ φεύγοντας] Sentiens vitium hujus loci Stephanus, indicavit, neque tamen sanavit, h. e. consecutus id non est, quo contendebat. Cujus hæc sunt in margine verba: Π. ἐλθεῖν τούτους δὴ τοὺς φεύγοντας. Deesse h. l. aliquid paret, scil. ἐπιδείξαντες. cætera salva sunt. posteaquam planum fecerimus, nos quidem postulasse, ut ad quæsitionem per tormenta veniretur, hos autem hanc postulationem defugisse, tum demum existimabimus vos decere, ut nostris potius, quam illorum testibus fidem adhibeatis. IDEM.

Ταυτασὶ τὰς μαρτυρίας] Hæc testimonia eo allegari constat, quo significent aliud quid, ab eo diversum, cujus confirmandi gratia proximum superius testimonium productum fuit. Quod si ergo illius argumentum vere et recte indicavimus, haud liquet, quidnam testes hic producti confirmatum ierint, qui producti videntur, quo confirment idem, quod paulo ante producti confirmarant, scil. actori mancipia Cironis ad quæsitionem deposcenti Dioclem tradere noluisse. Si quid in re obscura cerno, suspicor nunc productos testes eos esse, quos versu ult. designat τοὺς τὰ περὶ τὴν τῆς μητρὸς ἔκδοσιν εἰδότας, *qui ejus sponsalibus interfuissent*, tam illos, qui affuissent cum ea Nausimeni desponderetur, quam hos, qui affuissent, cum patri actoris desponderetur. Quæ si veritati convenit suspicio, agitur in hoc posteriori testimonio hoc, ut per hos utriusque generis testes constet, et planum judicibus testatumque fiat, matrem actoris vere filiam Cironis, ab eoque bis legitime desponsam fuisse. IDEM.

Δῆλον τοὺς χρ.] Π. δῆλον ὅτι τοὺς χρ. H. STEPHAN.

Ἀκοὴν οὗτοι] Se scil. a senioribus, patribus, matribus, necessariis suis, audivisse, matrem actoris genuinam Cironis filiam esse, et a patre bis rite elocatam, eique tantam et tantam dotem additam fuisse. REISK.

Τίνας;] Tacite e præmissis repeti possit εἰκός ἐστι. atque necesse prorsus est id fieri, si vetusta h. l. interpungendi ratio servatur, quæ hæc est: τίνας — μητρός; ἀνάγκη τοὺς — Accessi tamen Stephano sic interpungi volenti — μητρὸς ἀνάγκη; ut interrogatio desinat, et responsio incipiat a verbis τοὺς ἐγγυησαμένους. Præterea leviculum hoc ego quoque admonendum duco, mihi videri, oratorem non sic abrupte dedisse τίνας εἰδέναι, sed cum particula δὲ orationem velut articulante, et transitum a priore membro ad hoc complanante. τίνας δ' εἰδέναι, ut paulo post τίνες δὲ οἱ τρεφομένην —. IDEM.

σαμένους καὶ τοὺς ἐκείνοις παρόντας ὅτε [1] ἐνεγυῶντο. μεμαρ-
τυρήκασι τοίνυν οἵ [2] τε Ναυσιμένους προσήκοντες καὶ οἱ τοῦ 205
ἐμοῦ πατρός. τίνες δὲ οἱ τρεφομένην ἔνδον καὶ θυγατέρα οὖ-
σαν εἰδότες γνησίαν Κίρωνος; οἱ νῦν ἀμφισβητοῦντες ἔργῳ
φανερῶς μαρτυροῦσιν ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, φεύγοντες τὴν
βάσανον. ὥστε οὐ δήπου τοῖς ἡμετέροις ἂν ἀπιστήσητε εἰ-
κότως, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τοῖς τούτων μάρτυσιν.

ε'. Ἡμεῖς τοίνυν καὶ ἄλλα τεκμήρια πρὸς τούτοις ἔχο-
μεν εἰπεῖν, ἵνα [3] γνώσεσθε ὅτι ἐκ θυγατρὸς ἡμεῖς Κίρωνος
ἐσμέν. οἷα γὰρ εἰκὸς πάππον υἱέων ἐξ ἑαυτοῦ θυγατρὸς,
οὐδεπώποτε θυσίαν ἄνευ ἡμῶν οὐδεμίαν ἐποίησεν, ἀλλ' εἴτε 206
μικρὰ εἴτε μεγάλα θύοι, πανταχοῦ παρῆμεν ἡμεῖς καὶ
συνεθύομεν. καὶ οὐ μόνον εἰς τὰ τοιαῦτα παρεκαλούμεθα,
ἀλλὰ καὶ εἰς Διονύσια εἰς ἀγρὸν ἦγεν ἀεὶ ἡμᾶς, καὶ μετ'
ἐκείνου τε ἐθεωροῦμεν καθήμενοι παρ' αὐτὸν, καὶ τὰς ἑορτὰς
ἤγομεν παρ' [4] ἐκεῖνον πάσας· τῷ Διΐ τε θύων τῷ κτησίῳ,
περὶ ἣν μάλιστ' ἐκεῖνος θυσίαν ἐσπούδαζε καὶ οὔτε δούλους
προσῆγεν οὔτ' ἐλευθέρους ὀθνείους, ἀλλ' αὐτὸς δι' ἑαυτοῦ
πάντ' ἐποίει, ταύτης ἡμεῖς [5] ἐκοινωνοῦμεν καὶ τὰ ἱερὰ συνε-
χειρουργοῦμεν καὶ συνετίθεμεν καὶ τἆλλα συνεποιοῦμεν,
καὶ ηὔχετο ἡμῖν ὑγιείαν διδόναι καὶ κτῆσιν ἀγαθὴν, ὥσπερ
εἰκὸς ὄντα πάππον. καίτοι εἰ μὴ θυγατριδοῦς ἡμᾶς ἐνόμιζεν 207
εἶναι καὶ μόνους ἐκγόνους ἑώρα λοιποὺς καταλελειμμένους
αὑτῷ, οὐκ ἄν ποτε ἐποίει τούτων οὐδὲν, ἀλλὰ τόνδ' ἂν αὑτῷ
παρίστατο, ὃς ἀδελφιδοῦς αὐτοῦ νῦν εἶναι φησί. καὶ ταῦθ'

[1] ἐνεγγυῶντο [2] τε om. [3] γνώσησθε [4] ἐκείνῳ [5] συνεκοινωνοῦμεν

Οἱ τρεφομένην ἔνδον] Scil. παρ' ἑαυτοῖς, ἐν τῇ τοῦ πατρὸς οἰκίᾳ. Sic dedi de meo. Idem.

Ἔργῳ] Malim οἳ ἔργῳ, aut ἔργῳ γὰρ —. Idem.

Πάππων] Dedi de meo, pro vulgari πάππου. verum ne sic quidem persanatus locus, sed sic leg. videtur esse: οἷα γὰρ εἰκὸς πάππον ὄντα ποιεῖν υἱέων. vel sic: οἷα γὰρ εἰκὸς πάππον υἱέων ἐξ αὑτοῦ θυγατρὸς ὄντα ποιεῖν. Idem.

Θυγατρὸς, οὐδεπώποτε] Scaliger interponi volebat ὄντων. a quo dissentio. Idem.

Τὰ τοιαῦτα] Vulgares illas atque tralatitias epulas, quas sæpe numero familiares inter se in urbe celebrant, aliis atque aliis occasionibus invitati. Idem.

Διονύσια] Τὰ ἐν ἀγροῖς puta. opponit enim hæc rusticana oblectamenta illis modo dictis urbanis. Idem.

Παρ' ἐκείνῳ] *domi ejus.* sic dedi de meo, pro vulgari παρ' ἐκεῖνον. Idem.

Τε] Melius convenire videtur δέ. Idem.

Ἐσπούδαζε, καὶ οὔτε] Non valde offendor hac dictione, potest enim aut post καὶ tacita mente addi, quod deest, ᾗ, *cui*, aut post προσῆγεν subaudiri αὐτῇ. Suspicatus tamen aliquando sum leg. esse: καὶ γὰρ οὔτε —. Idem.

Ταύτας] Π. ταύτης. H. Stephan.

Συνεκοινωνοῦμεν] Subaudi αὐτῷ. Reisk.

Συνετίθεμεν] Videtur hic aut τὴν πυρὰν aut τὰς σχίζας deesse, *rogum*, vel *schidia*, tigna in ara. aut, si mavis, τὰ κρέα, *frusta carnium truncatarum.* Idem.

Εἰκὸς] Subaudi αὐτὸν ποιεῖν. Idem.

ὅτι ἀληθῆ πάντ' ἐστὶν, ἀκριβέστατα μὲν οἱ τοῦ πάππου θεράποντες ἴσασιν, οὓς αὐτὸς παραδοῦναι εἰς βάσανον οὐκ ἠθέλησεν· ἴσασι δὲ περιφανέστατα καὶ τῶν ἐκείνῳ χρωμένων τινὲς, οὓς παρέξομαι μάρτυρας. καί μοι λάβε τὰς μαρτυρίας, καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

ϛʹ. Οὐ τοίνυν ἐκ τούτων δῆλόν ἐστι [1]μόνων ὅτι ἦν ἡμῶν
ἡ μήτηρ θυγάτηρ γνησία Κίρωνος, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν ὁ πα-
τὴρ ἡμῶν ἔπραξε καὶ ἐξ ὧν [2]αἱ γυναῖκες αἱ τῶν δημοτῶν
περὶ αὐτῆς ἐγίνωσκον. ὅτε γὰρ ὁ πατὴρ αὐτὴν ἐλάμβανε,
γάμους εἱστίασε καὶ ἐκάλεσε τρεῖς αὑτοῦ φίλους μετὰ
208 τῶν αὑτοῦ προσηκόντων, [3]τοῖς τε φράτορσι γαμηλίαν εἰσή-
νεγκε κατὰ τοὺς ἐκείνων νόμους. αἵ τε γυναῖκες [4]αἱ τῶν
δημοτῶν μετὰ ταῦτα προὔκριναν αὐτὴν μετὰ τῆς Διοκλέους
γυναικὸς τοῦ Πιτθέως ἄρχειν εἰς τὰ Θεσμοφόρια καὶ ποιεῖν
τὰ νομιζόμενα μετ' ἐκείνης. ὅ τε πατὴρ ἡμῶν, ἐπειδὴ
ἐγενόμεθα, εἰς τοὺς φράτορας ἡμᾶς εἰσήγαγεν, ὀμόσας
κατὰ τοὺς νόμους τοὺς κειμένους ἦ μὴν ἐξ ἀστῆς καὶ ἐγ-
γυητῆς γυναικὸς εἰσάγειν· τῶν δὲ φρατόρων οὐδεὶς ἀντεῖπεν 71. 1
οὐδ' ἠμφισβήτησε μὴ οὐκ ἀληθῆ ταῦτ' εἶναι, πολλῶν ὄντων
καὶ ἀκριβῶς [5]τὰ τοιαῦτα σκοπουμένων. καίτοι μὴ οἴεσθ'
ἂν, εἰ τοιαύτη τις ἦν ἡ μήτηρ ἡμῶν οἵαν οὗτοι φασὶ, μήτ'
ἂν τὸν πατέρα ἡμῶν γάμους ἑστιᾶν καὶ γαμηλίαν εἰσενεγ-
κεῖν, ἀλλὰ ἀποκρύψασθαι ταῦτα πάντα, μήτε τὰς τῶν
209 ἄλλων δημοτῶν γυναῖκας αἱρεῖσθαι ἂν αὐτὴν συνιεροποιεῖν

[1] μόνον [2] καὶ αἱ [3] καὶ τοῖς φράτ. [4] ἐκ [5] ταῦτα σκοπ.

Αὐτὸς] Hic adversarius meus, quem modo dicebam Cironis hereditatem hoc titulo petere, quod se nepotem ejus ex sorore ferret. Denegationem mancipiorum orator modo Diocli, tutori hujus competitoris, tribuit, modo huic ipsi competitori; quod ad summam rei perinde est. Diocles enim hujus nomine locoque hac in causa agebat, quæcunque ageret. Idem.

Ἴσασι δὲ] Subaudi ταῦτα, ἃ νῦν εἴρηκα. hæc a me modo enarrata documenta caritatis, qua Ciron nos, utpote nepotes suos, amplexus est. Idem.

Κατὰ τοὺς ἐκείνων νόμους] Unde colligitur non omnibus phratriis eosdem ritus fuisse nuptiarum celebrandarum, sed cuique suos proprios. Idem.

Ἐκ τῶν δημοτῶν] Videtur, aut αἱ τῶν δημοτῶν leg. esse, aut ἐκ τῶν δημοτίδων. Idem.

Πιτθέως] A demo Πίθος, vel Πιτθεύς. sic dedi de meo, pro vulgari Πίτεως. Addit orator hanc notam, qua discernatur a Diocle, Oreste vulgo cognominato, tutore competitoris, qui Diocles erat Phlyensis. Idem.

Μετ' ἐκείνης] Una cum Dioclis modo dicti uxore. Sic dedi de meo, pro vulgari μετ' ἐκείνους. Scaliger malebat μετ' ἐκείνων. Idem.

Πάντα ταῦτα] Scil. τὰ περὶ τὴν ἀληθῆ γένεσιν τῆς ἑαυτοῦ γυναικὸς, δηλονότι, γεγονέναι αὐτὴν ἐξ ἑταίρας, ἢ ξένης, καὶ οὕτως εἶναι νόθην, ἀλλ' οὐ γνησίαν. Idem.

τῇ Διοκλέους γυναικὶ καὶ κυρίαν ποιεῖν ἱερῶν, ἀλλ' ἑτέρᾳ ἄν τινι περὶ τούτων ἐπιτρέπειν, μήτε τοὺς φράτορας εἰσδέχεσθαι ἡμᾶς, ἀλλὰ κατηγορεῖν καὶ ἐξελέγχειν, εἰ μὴ πάντοθεν ἦν ὁμολογούμενον τὴν μητέρα ἡμῶν εἶναι θυγατέρα γνησίαν Κίρωνος. νῦν δὲ τῇ περιφανείᾳ τοῦ πράγματος καὶ τῷ συνειδέναι ταῦτα πολλοὺς οὐδαμόθεν ἠμφισβητήθη τοιοῦτον οὐδέν. καὶ ταῦθ' ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ζ'. Ἔτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐξ ὧν ὁ Διοκλῆς ἔπραξεν ὅτε ἡμῶν ὁ πάππος ἐτελεύτησε, γνῶναι ῥᾴδιον ὅτι ὡμολογούμεθα εἶναι θυγατριδοῖ Κίρωνος. ἧκον γὰρ ἐγὼ κομιούμενος αὐτὸν, ὡς θάψων ἐκ τῆς οἰκίας τῆς ἐμαυτοῦ, [1] τῶν ἐμαυτοῦ οἰκείων τινὰ ἔχων, ἀνεψιὸν τοῦ πατρός· καὶ Διοκλέα μὲν οὐ κατέλαβον ἔνδον, εἰσελθὼν δὲ εἴσω κομίζειν οἷός ἦν, ἔχων τοὺς οἴσοντας. δεομένης δὲ τῆς τοῦ πάππου γυναικὸς ἐκ τῆς οἰκίας αὐτὸν ἐκείνης θάπτειν, καὶ λεγούσης ὅτι βούλοιτ' ἂν αὐτὴ τὸ σῶμα [2] τὸ ἐκείνου συμμεταχειρίζεσθαι μεθ' ἡμῶν καὶ κοσμῆσαι, καὶ ταῦτα ἱκετευούσης καὶ κλαιούσης, ἐπείσθην, ὦ ἄνδρες, καὶ τούτῳ προσελθὼν μαρτύρων ἐναντίον εἶπον ὅτι ἐντεῦθεν ποιήσομαι τὴν ταφήν· δεδεημένη γὰρ [3] εἴη ταῦτα ποιεῖν ἡ τούτου ἀδελ- 210
φή. καὶ ταῦτα Διοκλῆς ἀκούσας οὐδὲν ἀντεῖπεν, ἀλλὰ [4] καὶ ἑωνῆσθαί τι τῶν εἰς τὴν ταφὴν, [5] τῶν δὲ ἀῤῥαβῶνα δεδωκέναι οὗτος φάσκων ταῦτα ἠξίου παρ' ἐμοῦ λαβεῖν, καὶ διωμολογήσατο τῶν μὲν ἠγορασμένων τιμὴν ἀπολαβεῖν, [6] ὧν δὲ ἀῤῥαβῶνα ἔφασκε δεδωκέναι, συστῆσαι τοὺς

[1] τῶν ἐμαυτοῦ om. [2] τὸ om. [3] ἔνι [4] καὶ om. [5] τὸν [6] οἷς

Οἰκείων] Malim aut οἰκεῖον, si articulus omitti debeat, aut cum eo, τῶν οἰκείων. atque hoc equidem prætulerim. IDEM.

Τούτῳ] *ad hunc*. Dioclem puta, Orestem cognominatum. IDEM.

Ἐντεῦθεν] Ex illa ipsa domo, quam incoluisset ipse Ciron adhuc superstes, diemque supremum obisset. IDEM.

Ἔνι] Malim εἴη. IDEM.

Ἑωνῆσθαι] Sic correxi vulgatarum vitium ἑωνεῖσθαι. *aiebat se nonnulla emisse.* IDEM.

Οὗτος] Malim αὐτός. *ipse de suo erogasse.* IDEM.

Ταῦτα] Scil. τὰ δεδομένα, vel δεδαπανημένα, vel κερμάτια. Si nempe bene habet h. l. vulgata. Suspicor tamen τἀργύριον potius leg. esse. IDEM.

Λαβεῖν] Scil. τοὺς χρήστας, *creditores*, aut potius ἑαυτόν. *postulabat ut ego creditoribus*, aut *sibi*, *rederem*. IDEM.

Συστῆσαι] Infinitivum aoristi primi (nam optativo locus hic nullus est) pro infinitivo futuri primi, orator more vul-

λαβόντας. εὐθὺς οὖν τοῦτο παρεφθέγγετο, ὡς οὐδ' ὁτιοῦν εἴη Κίρων καταλελοιπὼς, οὐδένα λόγον ἐμοῦ πω ποιουμένου
211 περὶ τῶν ἐκείνου χρημάτων. καίτοι εἰ μὴ ἦν θυγατριδοῦς Κίρωνος, οὐκ ἂν ταῦτα διωμολογεῖτο, ἀλλ' ἐκείνους ἂν τοὺς λόγους ἔλεγε· σὺ δὲ τίς εἶ; σοὶ δὲ τί προσήκει θάπτειν; οὐ γινώσκω σε· οὐ μὴ εἰσίῃς τὴν οἰκίαν. ταῦτ' εἰπεῖν προσῆκεν, ἅπερ νῦν ἑτέρους πέπεικε λέγειν. νῦν δὲ τοιοῦτον μὲν οὐδὲν εἶπεν, εἰς ἕω δὲ τἀργύριον ἐκέλευεν εἰσενεγκεῖν. καὶ ταῦτα ὡς ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

η'. Οὐ τοίνυν ἐκεῖνος μόνος, ἀλλ' οὐδὲ ὁ νῦν ἀμφισβητῶν τοῦ κλήρου, τοιοῦτον εἶπεν οὐδὲν, ἀλλ' ὑπὸ τούτου παρασκευασθεὶς ἀμφισβητεῖ. κἀκείνου τὸ μὲν παρ' ἐμοῦ κομισθὲν ἀργύριον οὐκ ἐθελήσαντος ἀπολαβεῖν, παρὰ [1] τούτου δ' ἀπειληφέναι τῇ ὑστεραίᾳ φάσκοντος, οὐκ ἐκωλυόμην συνθάπτειν ἀλλὰ πάντα συνεποίουν, οὐχ ὅπως τοῦδε ἀνα-
212 λίσκοντος οὐδὲ Διοκλέους, ἀλλ' ἐξ ὧν ἐκεῖνος κατέλιπε γινομένων τῶν εἰς αὐτὸν ἀναλωμάτων. καίτοι καὶ [2] τούτῳ προσῆκεν, εἰ μὴ πάππος ἦν μοι Κίρων, ὠθεῖν, ἐκβάλλειν, καὶ κωλύειν συνθάπτειν. οὐδὲν γὰρ ὅμοιον ἦν μοι πρὸς τοῦτον· ἐγὼ μὲν γὰρ εἴων αὐτὸν ἀδελφιδοῦν ὄντα τοῦ πάππου ταῦτα πάντα συμποιεῖν, τούτῳ δ' ἔμ' οὐ προσῆκεν ἐᾶν,

[1] δὲ τοῦδ'   [2] τοῦτον

gari usurpavit: Aiebat Diocles, et recipiebat, se ad me adducturum et coram præstiturum esse eos, quibus arrham rerum emptarum funeris ergo dedisset. IDEM.

Σὺ δὲ τί πρ.] Π. σοὶ δὲ τί πρ. H. STEPHAN. Verumtamen superest adhuc, ut lacunula expleatur, quod sic quodammodo fiat: σοὶ δὲ τί προσήκει τὸν ἡμέτερον θάπτειν. vel hoc modo: σοὶ δὲ τί προσήκει οὗτος, ὃν ἡμεῖς μόνοι ἐσμὲν δίκαιοι θάπτειν. IDEM.

Εἰς ἕω] Huc spectabat Harpocration in εἰς ἕω, ἀντὶ τοῦ ἀρχομένην ἡμέραν· non alium Isæi locum, quo referens ista H. Vales. illic sincerum εἴσω sollicitabat. *Ad Herodot.* l. viii. c. 83. VALCKENAER.

Κἀκείνου] Designat Dioclem. REISK.

Τοῦδε] Pupillo suo, adversario et competitore meo. IDEM.

Οὐδὲ Διοκλέους] Scaliger hic adscripsit οὐδὲν, quod quanquam necessarium non est, certa tamen sub conditione ego equidem haud contemnam, si scil. ἀναλίσκοντος οὐδὲν, οὐδὲ Διοκλέους [scil. ἀναλίσκοντος], legatur. Sin autem in locum οὐδὲ suffectum ivit οὐδὲν, et illos duos, quorum alter vocabulo τοῦδε designatur, atque Dioclem, pro uno habuit eodemque homine, erravit utique Scaliger. IDEM.

Ἐκεῖνος] Ciron puta, meus avus. IDEM.

Τοῦτον] Adversarium et competitorem suum, cujus nomen ignoratur, designat. IDEM.

Ταῦτα πάντα] Scil. ἃ ἐγὼ ἐποίουν περὶ τὴν τοῦ πάππου ταφήν. IDEM.

Ἐᾶν] scil. συμποιεῖν ἑαυτῷ. IDEM.

εἴπερ ἀληθῆ ταῦτα ἦν ἅπερ νῦν λέγειν τολμῶσιν. ἀλλ' οὕτω τῇ τοῦ πράγματος ἀληθείᾳ κατεπέπληκτο, ὥστ' οὐδ' ἐπὶ τοῦ βήματος ἐμοῦ ποιουμένου λόγους, καὶ κατηγοροῦντος Διοκλέους ὅτι τὰ χρήματα ἀποστερῶν τοῦτόν μοι πέπεικεν ἀμφισβητεῖν, οὐκ ἐτόλμησε γρύξαι τὸ παράπαν οὐδὲν οὐδ' εἰπεῖν ἃ νῦν τολμᾷ λέγειν. καὶ ταῦθ' ὅτι ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τούτων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

θ'. Πόθεν χρὴ πιστεύεσθαι τὰ εἰρημένα [1][πρὸς θεῶν]; 213
οὐκ ἐκ τῶν μαρτυριῶν; οἶμαί γε. πόθεν δὲ τοὺς μάρτυρας;
72. 1 οὐκ ἐκ τῶν βασάνων; εἰκός γε. πόθεν δ' ἀπιστεῖν τοῖς τούτων λόγοις; οὐκ ἐκ τοῦ φεύγειν τοὺς ἐλέγχους; ἀνάγκη μεγάλη. πῶς οὖν ἄν τις σαφέστερον ἐπιδείξειε γνησίαν οὖσαν θυγατέρα Κίρωνος τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν ἢ τοῦτον τὸν τρόπον ἐπιδεικνύς; τῶν μὲν παλαιῶν ἀκοὴν μαρτυρούντων παρεχόμενος, τῶν δ' ἔτι ζώντων τοὺς εἰδότας ἕκαστα τούτων, οἳ συνῄδεσαν παρ' ἐκείνῳ τρεφομένην θυγατέρα 214
νομιζομένην, δὶς ἐκδοθεῖσαν, δὶς ἐγγυηθεῖσαν, ἔτι δὲ περὶ πάντων τούτους βάσανον ἐξ οἰκετῶν πεφευγότας, οἳ ταῦτα πάντα ᾔδεσαν. ἐγὼ δὲ μὰ τοὺς θεοὺς τοὺς Ὀλυμπίους οὐκ ἂν ἔχοιμι πίστεις μείζους τούτων εἰπεῖν, ἀλλ' ἱκανὰς εἶναι νομίζω τὰς εἰρημένας.

[1] uncos om.

Γρύξαι] Sic emendarunt Stephanus in margine (nam in texto vitiosum Aldinæ ἐρύξαι reliquit) item Scaliger. Probo factum, sed addo minutum hoc et leviculum, aut ἐτόλμησε γρύξαι leg. esse, omisso ν ephelkystico, aut ἐτόλμησεν οὐδὲ γρύξαι. *ne hiscere quidem.* Idem.

Πρὸς θεῶν] Hæc duo vocabula, quæ vulgatis Isæi libris desunt, e Dionysii Halicarnassensis exemplo addidi, locum hunc recitantis in ea, quam ipsi debemus, Isæi cum Lysia comparatione, §. ιβ'., p. 107. 45. edit. Sylburgianæ. v. quæ ad illum Dionysii locum annotavi, ubi varietatem lectionis Dionysiacæ a lectione vulgari persecutus sum; hic insuper habebo, brevitatis studio, et vitandi tædii gratia, quod eorundem iteratio non potest non creare. Idem.

Τῶν μὲν παλαιῶν ἀκοὴν μαρτυρούντων] Voc. παλαιῶν, de quo dubitari possit utrum masculini, an neutrius generis sit, h. l. pro neutro accipio, tametsi insequens τῶν ἔτι ζώντων magis videatur ad alteram partem adducere. τὰ παλαιὰ sunt *ætate et memoria nostra antiquiora.* μαρτυρεῖν ἀκοὴν τῶν παλαιῶν est *testari te audivisse tuis e majoribus rem quandam evenisse tua memoria vetustiorem.* Sed in μαρτυρούντων vitium est. Leg. videtur: τῶν μὲν παλαιῶν τοὺς ἀκοὴν μαρτυροῦντας παρεχόμενος. sistens eos, qui eo genere testimoniorum, quod ἀκοὴν τῶν παλαιῶν μαρτυρεῖν usurpatur in foro, utentes confirmarent, a majoribus se accepisse, rem hanc controversam ita gestam esse, ut ego narravi. Idem.

Τρεφομένην] Scil. τὴν ἐμὴν μητέρα. Idem.

Ἔτι δὲ] Scil. παρεχόμενος, vel, si mavis, ἐπιδεικνὺς, e præmissis. Idem.

Οἳ] Scil. οἰκέται. Idem.

ι΄. Φέρε δὴ, καὶ ὡς προσήκει μοι μᾶλλον ἢ τούτῳ τῶν Κίρωνος χρημάτων, νῦν ἤδη τοῦτο ἐπιδείξω. καὶ νομίζω μὲν ἁπλῶς καὶ ὑμῖν ἤδη εἶναι φανερὸν ὅτι οὐκ ἐγγυτέρω τῆς ἀγχιστείας εἰσὶν οἱ μετ᾿ ἐκείνου φύντες ἢ οἱ ἐξ ἐκείνου γεγονότες — πῶς γάρ; οἱ μὲν γὰρ ὀνομάζονται συγγενεῖς, οἱ δ᾿ ἔκγονοι τοῦ τελευτήσαντος —· οὐ μὴν ἀλλ᾿ ἐπειδὴ
215 καὶ οὕτως ἐχόντων τολμῶσιν ἀμφισβητεῖν, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων ἀκριβέστερον διδάξομεν. εἰ γὰρ ἔζη μὲν ἡ ἐμὴ μήτηρ, θυγάτηρ δὲ Κίρωνος, μηδὲν δὲ ἐκεῖνος διαθέμενος ἐτελεύτησεν, ἦν δὲ ἀδελφὸς οὗτος αὐτῷ, μὴ ἀδελφιδοῦς, συνοικῆσαι μὲν ἂν τῇ γυναικὶ κύριος ἦν, τῶν δὲ χρημάτων οὐκ ἄν,[1] ἀλλ᾿ οἱ γενόμενοι παῖδες ἐκ τούτου καὶ ἐξ ἐκείνης, ὁπότε ἐπὶ δίετες ἡβήσειαν· οὕτω γὰρ οἱ νόμοι κελεύουσιν. εἰ τοίνυν καὶ ζώσης κύριος αὐτὸς μὴ ἐγένετο τῶν τῆς γυναικὸς, ἀλλ᾿ οἱ παῖδες, δῆλον ὅτι καὶ τετελευτηκυίας, ἐπεὶ παῖδας ἡμᾶς καταλέλοιπεν, οὐ τούτοις ἀλλ᾿ ἡμῖν προσήκει
216 κληρονομεῖν τῶν χρημάτων.

ια΄. Οὐ τοίνυν ἐκ τούτου μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ περὶ τῆς κακώσεως νόμου, δῆλόν ἐστιν. εἰ γὰρ ἔζη μὲν ὁ πάππος, ἐνδεὴς δὲ ἦν τῶν ἐπιτηδείων, οὐκ ἂν οὗτος ὑπόδικος ἦν τῆς

[1] ἄλλοι ἢ οἱ

Φέρε δὴ] Hic ingreditur secundam actionis partem. v. p. 153. 11. Absoluta prima parte, qua demonstraverat, matrem suam Cironis, non spuriam, sed genuinam et legitime natam esse filiam, procedit ad docendum, hereditatis a Cirone relictæ jus adeundæ alii nulli certius et liquidius atque potius esse, quam matri suæ, sibique, qui matrem repræsentet. Idem.

Καὶ ὑμῖν] Præmissum ἁπλῶς facit, ut nullus dubitem leg. esse: καὶ πᾶσιν ὑμῖν. Nam alias, omisso πᾶσιν, illud ἁπλῶς vi careret, planeque supervacaneum esset. *vobis omnibus, nemine excepto.* καὶ ante πᾶς redundare solere, res dudum nota est. Idem.

Μετ᾿ ἐκείνου] *cum eo*, Cirone puta, *nati*, ut sunt fratres, et sorores, et ex iis prognati. Idem.

Ἐχόντων] Scil. τῶν πραγμάτων. Idem.

Καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων] Opponit hic leges ritui, seu confirmat prius argumentum, velut infirmius, de more loquendi ductum, et ab observantia vulgo sic usurpata, posteriore argumento, adhuc stringentiore, diserto scilicet et planis verbis expresso scito in codice legum, seu indubia et perspicua, et in confesso posita juris Attici constitutione. Etiamsi prius illud non foret, ait, etiamsi vestram testari conscientiam non possem, tamen ex ipsis solis verbis legis planum hoc facere possem. Idem.

Ἂν ἄλλοι] L. ἄν, ἀλλ᾿ οἱ. H. Stephan. Scalig. Palmer. et *in Observv.* l. i. c. 2. Wesseling.

Ἐβίωσαν] L. ἡβήσειαν. Scalig. περιδιετὲς ἥβησαν. *In Legg. Att.* l. vi. tit. ii. §. 4. Petit. Palmerius malle se ἐπὶ διετὲς ἡβῶσιν adscripserat. Salmasius præfert ἡβήσειαν. Meursius περιδιετὲς ἥβησαν Lect. Att. l. iii. c. 24. Ego si in partes sit eundum, Palmerio accessero ob Harpocrationem, qui ita in Ἐπιδιετές. Ἐπὶ δίετες ἡβῆσαι illi dicuntur Atticis scriptoribus, quibus, posteaquam ex ephebis erant egressi, biennium processerat. In horum potestate lex jubebat esse pecuniam. Cf. p. 80. ult. ed. Steph. *Ad loc. Petit.* et *Observv.* l. i. c. 2. Wesseling.

Τούτοις] Dioclis pupillo, ipsi Diocli, et ejus sorori, quæ vidua Cironi erat. Reisk.

Ἡμῖν] Mihi, fratrique meo. Idem.

κακώσεως ἀλλ᾽ ἡμεῖς. κελεύει γὰρ τρέφειν τοὺς γονέας,
γονεῖς δ᾽ εἰσὶ μήτηρ καὶ πατὴρ καὶ πάππος καὶ τήθη καὶ
τούτων μήτηρ καὶ πατὴρ, ἐὰν ἔτι ζῶσιν· ἐκεῖνοι γὰρ ἀρχὴ
τοῦ γένους εἰσὶ, καὶ τὰ ἐκείνων παραδίδοται τοῖς ἐγγόνοις,
διόπερ ἀνάγκη τρέφειν αὐτούς ἐστι, κἂν μηδὲν καταλίπωσι.
πῶς οὖν δίκαιόν ἐστιν, ἐὰν μὲν μηδὲν καταλίπωσιν, ἡμᾶς
ὑποδίκους εἶναι τῆς κακώσεως, ἢν μὴ τρέφωμεν, εἰ δέ τι
καταλελοίπασι, τόνδ᾽ εἶναι κληρονόμον ἀλλὰ μὴ ἡμᾶς;
οὐδαμῶς δήπουθεν.

ιβʹ. Πρὸς ἕνα δὲ τὸν πρῶτον τῶν συγγενῶν προσάξω, καὶ
τοῦ γένους καθ᾽ ἕκαστον ὑμᾶς ἐρωτήσω· ῥᾷστα γὰρ οὕτω 217
μάθοιτ᾽ ἄν. Κίρωνος [1] *πότερον θυγάτηρ ἢ ἀδελφὸς ἐγγυτέρω*
τοῦ γένους ἐστί; δῆλον γὰρ ὅτι θυγάτηρ· ἡ μὲν γὰρ ἐξ
ἐκείνου γέγονεν, ὁ δὲ μετ᾽ ἐκείνου. θυγατρὸς δὲ παῖδες ἢ
ἀδελφός; παῖδες δήπουθεν· γένος γὰρ ἀλλ᾽ οὐχὶ συγγένεια
τοῦτ᾽ ἔστιν. εἰ δὴ προέχομεν ἀδελφοῦ τοσοῦτον, ἦπου τοῦδέ
γ᾽ ὄντος ἀδελφιδοῦ πάμπολυ πρότεροι ἐσμέν. δέδοικα δὲ μὴ 218
λίαν ὁμολογούμενα λέγων, ἐνοχλεῖν ὑμῖν δόξω. πάντες γὰρ
ὑμεῖς τῶν πατρῴων, τῶν παππῴων, τῶν ἔτι περαιτέρω
κληρονομεῖτε, ἐκ γένους παρειληφότες τὴν ἀγχιστείαν ἀνε-
πίδικον· καὶ οὐκ οἶδ᾽ εἴ τινι πρὸ τοῦ πώποτε τοιοῦτος ἀγὼν

[1] *πότερον* om.

Τόνδε] Illum ignoti nominis, adversarium actoris, a Diocle subornatum. IDEM.

Πρὸς ἕνα δὲ τὸν πρῶτον τῶν συγγενῶν προσάξω] Haud dissimulabo, me vereri ne locum hunc non satis percipiam; cujus hæc est, si verum cerno, sententia: *προσάξω ὑμᾶς, ὦ δικασταὶ, πρὸς* — vel potius *προσάξω* hic significatu gaudet intransitivo, valetque tantundem atque *προσελεύσομαι, προσβαδιοῦμαι, προσχωρήσω*, *udibo, accedam*. *τὸν πρῶτον τῶν συγγενῶν* appellat defuncti, cujus hereditas petitur, fratrem, is enim in classe eorum, qui nomine *τῶν συγγενῶν* veniunt, primus, primarius, caput et princeps est. tum defuncti soror. tum fratris liberi (e fratre nepotes), tum horum rursus liberi. hac deinde serie peragrata, masculina nempe, redit hereditas ad lineam fœmininam, seu posteros sororum. Hi sunt *οἱ συγγενεῖς* dicti. Cum horum capite, seu defuncti fratre, comparat unumquemque articulum ex eorum classe, qui nomine *τοῦ γένους* veniunt. Hi sunt, filii, filiæ, amborum liberi, et nepotes, vel quam longissime distantes. IDEM.

Τοῦ γένους καθ᾽ ἕκαστον ὑμᾶς ἐρωτήσω] Insistens paululum in unoquoque *τῶν ἐκγόνων*, vel *ἐγγόνων* (nam hi sunt iidem, atque in jure Attico sic dicti *οἱ ἐν τῷ γένει*, vel *οἱ ἐκ τοῦ γένους*), interrogabo vos (ipseque protinus responsionem loco vestri subjiciam), num ille filius defuncti, illa filia, ille nepos, illa neptis, et sic porro, propius in sanguine contingat defunctum, eoque in jure capessendæ hereditatis sit potior, an frater defuncti. IDEM.

Γένος γὰρ, ἀλλ᾽ οὐχὶ συγγένεια] Quicunque ab aliquo in recta linea descendente provenerunt, hi sunt ejus *γένος*, proles, prosapia. frater ejus autem fratrisque hujus proles, non est *γένος* defuncti, sed solummodo *συγγένεια*, censetur nomine consanguinitatis. IDEM.

Τοῦδέ γ᾽ ὄντος ἀδελφιδοῦ] Id est, *τοῦδε, ὅστις γ᾽ οὐκ ἔστιν ἀδελφὸς Κίρωνος, ἀλλὰ μόνον ἀδελφιδοῦς*. sic dedi de meo, pro vulgari *τοῦ λέγοντος ἀδελφιδοῦ*. IDEM.

Πρὸ τοῦ] *antehac temporis*, olim aliquando memoria seu nostra seu majorum. IDEM.

συμβέβηκεν. ἀναγνοὺς οὖν τὸν τῆς κακώσεως νόμον, ὧν ἕνεκα τἆλλα γίγνεται, καὶ ταῦτ' ἤδη πειράσομαι διδάσκειν.

ΝΟΜΟΣ.

ιγ'. Κίρων γὰρ ἐκέκτητο [1] οὐσίαν, ὦ ἄνδρες, ἀγρὸν μὲν
219 Φλυῆσι καὶ ταλάντου ῥᾳδίως ἄξιον, οἰκίας δ' ἐν ἄστει δύο, τὴν μὲν μίαν μισθοφοροῦσαν, παρὰ τὸ ἐν λίμναις Διονύσιον, δισχιλίας εὑρίσκουσαν, τὴν δ' ἑτέραν, ἐν ᾗ αὐτὸς ᾤκει, τριῶν 40
καὶ δέκα μνῶν· ἔτι δ' ἀνδράποδα μισθοφοροῦντα καὶ δύο
220 θεραπαίνας καὶ παιδίσκην, καὶ ἔπιπλα δι' ὧν ᾤκει τὴν οἰκίαν, σχεδὸν σὺν τοῖς ἀνδραπόδοις ἄξια τρισκαίδεκα μνῶν· σύμπαντα δὲ ὅσα φανερὰ ἦν, πλέον ἢ ἐνενήκοντα μνῶν· χωρὶς δὲ τούτων δανείσματα οὐκ ὀλίγα, ἀφ' ὧν ἐκεῖνος τόκους ἐλάμβανε. τούτοις Διοκλῆς μετὰ τῆς ἀδελφῆς πάλαι ἐπεβούλευεν, [2] ἐπειδὴ τάχιστα οἱ παῖδες οἱ Κίρωνος 73. 1

[1] οὐσίαν ἐκέκτητο [2] ἐπεὶ δὲ

Τἆλλα] Id est, τὰ σύμπαντα. tota hæc controversia mihi concita et commota fuit. Aperit nunc causas hujus litis. denudat ulcus, adversariorum puta cupiditatem pudendam. IDEM.

Ταῦτ' ἤδη] Sic de meo correxi vulgatam lectionem ταύτῃ δή. idem est ac si dixisset: καὶ τοῦτο νῦν ἤδη π. δ. *etiam hoc nunc tandem aliquando docere conabor*, emensus illam molem rerum, quæ mihi declarandæ erant, priusquam huc pervenire possem. IDEM.

Καὶ ταλάντου] *ad talenti adeo valorem.* respondet καὶ Latino *vel*, aut *adeo*. Colligitur hinc prædii fuisse ingens pretium, si talenti væniret. IDEM.

Εὑρίσκουσαν] *valentem, merentem*. quæ si væneat, inveniat emptorem, qui lubenter pro ea viginti minas offerat. εὑρίσκειν usurpari solet de valore rei, quo venditur. εὑρίσκει τοσοῦτον, *tanti vænit, tantum pro ea redimenda datur.* Id quod admonendum duxi ideo, quod interdum de hac ejus verbi significatione dubitatum esse vidi. IDEM.

Δύο θεραπαίνας, καὶ παιδίσκην] Ex eo, quod unam solummodo παιδίσκην, duas autem θεραπαίνας habuerit in familia Ciro, facile suspiceris, τὴν παιδίσκην honestioris et liberalioris conditionis famulam fuisse, quæ comeret heram ornaretque, perpetua comes et amica ejus lateri adhæresceret, prodeuntemque eam domo prosequeretur. θεραπαίνας autem fuisse ancillas vulgares, quarum provincia esset, coquere, pinsere, texere, domum verrere, molesta quæque et sordida opera peragere. Possit tamen item fieri, ut contra sit, ut nempe αἱ θεράπαιναι mundioris et honestioris generis, παιδίσκη vero sequioris et sordidioris fuerint. Nam si bene memini, παιδίσκη apud Lysiam pro puella usurpatur, inserviente ad opsonandum et missitandum. Quidquid hujus rei est, in medio relinquam hanc quæstionem iis disceptandam, qui molesta delectantur opera, locos auctorum, in quibus eadem vocabula, sæpe quoque ipsa adeo in vulgum notissima, occurrunt, herculea industria in unum acervum comportandi, et inter se momenta eorum librandi. quanquam eorum plerique hanc criticam diligentiam defugiunt, in qua judicii acumen cernitur, nati homines ad quasillos stercorarios deferendum. IDEM.

Πλέον ἢ ἐνενήκοντα μνῶν] Constatne ratio? Eamus ad calculos. Rus facile valens talentum, seu 60 minas. domus major 20 minarum, altera minor tredecim, mancipia cum supellectile tantidem. Conficiunt 106 minæ. Quid tum? erravitne in numeris? Neutiquam. Indicat enim solummodo τὴν φανερὰν οὐσίαν, h. e. bona immobilia, prædium et duas domos, exclusis τοῖς ἔνδον seu bonis mobilibus, quæ sunt supellex domestica cum mancipiis. Atque illorum immobilium valor ad 93 minas excurrebat. IDEM.

ἐτελεύτησαν· ἐκείνην μὲν [1] γὰρ οὐκ ἐξεδίδου δυναμένην ἔτι 221
τεκεῖν παῖδας ἐξ ἑτέρου ἀνδρὸς, ἵνα μὴ χωρισθείσης περὶ
τῶν αὐτοῦ βουλεύσαιτο καθάπερ προσῆκεν, ἔπειθε δὲ μένειν
φάσκουσαν ἐξ αὐτοῦ κύειν οἴεσθαι, προσποιουμένην δὲ δια-
φθείρειν ἄκουσαν, ἵν' ἐλπίζων ἀεὶ γενήσεσθαι παῖδας αὐτῷ
μηδέτερον ἡμῶν εἰσποιήσαιτο υἱόν· καὶ τὸν πατέρα διέβαλ-
λεν ἀεὶ, φάσκων αὐτὸν ἐπιβουλεύειν τοῖς ἐκείνου. τά τε οὖν
χρέα πάντα [2] ὅσα [3] ὠφείλετο αὐτῷ καὶ τόκους ἔπειθε τά
γε φανερὰ δι' αὐτοῦ [4] ποιεῖσθαι, παράγων ἄνδρα πρεσβύ-
τερον θεραπείαις καὶ [5] κολακείαις, ἕως ἅπαντα τὰ ἐκείνου
περιέλαβεν. εἰδὼς δὲ ὅτι πάντων ἐγὼ τούτων κατὰ τὸ προσ- 222
ῆκον εἶναι κύριος ζητήσω, ὁπότε ὁ πάππος ἐτελεύτησεν,
εἰσιέναι μέν με καὶ θεραπεύειν ἐκεῖνον καὶ συνδιατρίβειν
[6] οὐκ ἐκώλυε, δεδιὼς μὴ τραχυνθεὶς εἰς ὀργὴν καταστα‍ίην 223

[1] γὰρ om. [2] ὅσα om. [3] ἀφείλετο [4] ποιεῖσθαι om.
[5] μαλακίαις [6] οὐκ om.

Ἐξεδίδου] Non Ciro, sed Diocles, cujus in potestate soror statim fuisset futura, si Cironis e domo exisset. Diocles sororem a Cirone non abducebat, neque alii viro in matrimonium collocabat, tametsi illa id ageret ætatis, ut adhuc liberos parere potuisset, nondum effœta, sed corpore vegeto, et annis florentibus; sed sinebat eam penes effœtum Cironem manere, ne Ciro, ubi uxor a se digressa in manum alius convenisset, me filium adoptaret, eoque hereditatem sibi, Diocli, eriperet. IDEM.

Μηδέτερον ἡμῶν] Neque me neque fratrem meum. IDEM.

Τὸν πατέρα] Scil. τὸν ἡμέτερον. meum fratrisque. IDEM.

Τοῖς ἐκείνου] Scil. κτήμασιν. *illius bonis insidiari*, Cironis puta. IDEM.

Ἀφείλετο αὐτῷ] Græcum hoc esse nego. Aut ἀφείλετο αὐτὸν usurpant, aut ὑφείλετο αὐτῷ. quanquam de hoc ipso quoque dubito, num satis boni sit commatis. *eripiebat ipsi bona omnia clandestinis furtis, suffurabatur ipsi*, Cironi puta. IDEM.

Ἔπειθε] Scaliger subjectum ibat ἔπειτα, quo ulcus monstratur, non sanatur. desunt sine dubio paucula quædam. Sententia quidem loci hæc ferme subjicit: καὶ τόκους ἔπειθε πράττεσθαι, καὶ διοικεῖν πάντα, τά γε φανερὰ — Diocles Cironi blanditiis persuadebat, eumque permovebat, ut sibi negotium permitteret, usuras exigendi, et omnia ejus negotia gerendi, saltim ea, quæ pertinerent ad substantiam Cironis immobilem. IDEM.

Περιέλαβεν] *comprehendisset, amplexus esset*, tanquam rete pisces, aut polypi cirris, aut belluæ brachiis prædam amplectuntur et firmiter tenent. Possit quoque παραλαμβάνειν hic locum habere videri. verumtamen περὶ in hac structura convenientius et nervosius habeo. παραλαμβάνει qui rem traditam a volente et conscio suscipit. περιλαμβάνει qui ignaro aut invito eripit. IDEM.

Ἐτελεύτησεν] Scaliger malebat τελευτήσειεν. postulat id quidem sententia. verumtamen vulgata idem dicit, frustraque a Græcis illam inter modos, optativum atque indicativum, distinguendi diligentiam requisieris. IDEM.

Ἐκώλυε] Imo vero οὐκ ἐκώλυε. si scilicet in proximis insequentibus καταστα‍ίην servamus: Non intercedebat Diocles, quominus ego Cirone, avo, uterer familiariter, ne ego exacerbatus cornua ipsi objicerem. Sin autem οὐκ omittatur, necesse erit, ut pro καταστα‍ίην legatur καταστα‍ίη: Ne per suggestiones meas Ciro adversus se, Dioclem, irritaretur ad iram et odium sui. verum huic rationi, quamvis speciosæ, obstat insequens δὲ, in istis παρεσκεύαζε δὲ — non impedivit quidem meos cum Cirone congressus — verumtamen subornavit et instruxit clanculum adversarium mihi — tenebo igitur hoc, οὐκ addendum esse, quicquid cæteroquin de illo, sive καταστα‍ίην, sive καταστα‍ίη est. Nam etiamsi οὐκ admittas, tamen καταστα‍ίη potest locum habere, hanc ad sententiam: Non obstabat familiaribus meis cum Cirone con-

πρὸς αὐτόν· παρεσκεύαζε δέ μοι τὸν ἀμφισβητήσοντα τῆς οὐσίας, μέρος πολλοστὸν τούτῳ μεταδιδοὺς εἰ κατορθώσειεν, αὐτῷ δὲ ταῦτα πάντα περιποιῶν, καὶ οὐδὲ πρὸς τοῦτον ὁμολογῶν τὸν πάππον χρήματα καταλιπεῖν, ἀλλ' εἶναι φάσκων [1] οὐδέν. καὶ ἐπειδὴ τάχιστα ἐτελεύτησεν, ἐντάφια προπαρασκευασάμενος τὸ μὲν ἀργύριον ἐμὲ ἐκέλευεν ἐνεγκεῖν, ὡς τῶν μαρτύρων ἠκούσατε μαρτυρησάντων, ἀπειληφέναι δὲ παρὰ τοῦδε προσεποιεῖτο, παρ' ἐμοῦ δὲ οὐκέτι ἤθελεν ἀπολαβεῖν, ὑποπαρωθῶν, ὅπως ἐκεῖνος δοκοίη θάπτειν ἀλλὰ μὴ ἐγὼ τὸν πάππον. ἀμφισβητοῦντος δὲ τούτου καὶ τῆς οἰκίας ταύτης καὶ τῶν ἄλλων ὧν ἐκεῖνος κατέλιπε, καὶ οὐδὲν φάσκοντος καταλελοιπέναι, βιάσασθαι μὲν καὶ τὸν πάππον μεταφέρειν ἐν ταῖς τοιαύταις ἀκαιρίαις οὐκ ᾤμην δεῖν, τῶν φίλων μοι ταῦτα συγγινωσκόντων, συνεποίουν δὲ καὶ συνέθαπτον, ἐξ ὧν ὁ πάππος κατέλιπε
224 τῶν ἀναλωμάτων γινομένων. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἀναγκασθεὶς ἔπραξα τοῦτον τὸν τρόπον· ὅπως δὲ μηδέν μου ταύτῃ πλεονεκτοῖεν, παρ' ὑμῖν φάσκοντες οὐδέν με εἰς τὴν ταφὴν ἀνηλωκέναι, τὸν ἐξηγητὴν ἐρόμενος ἐκείνου κελεύσαντος ἀνήλωσα παρ' ἐμαυτοῦ καὶ τὰ ἔνατα ἐπήνεγκα, ὡς οἷόν τε κάλλιστα παρασκευάσας, ἵνα αὐτῶν ἐκκόψαιμι ταύτην τὴν ἱεροσυλίαν, καὶ ἵνα μὴ δοκοῖεν οὗτοι μὲν ἀνηλωκέναι πάντα, ἐγὼ δὲ οὐδὲν, ἀλλ' ὁμοίως κἀγώ.

ιδ'. Καὶ τὰ μὲν γεγενημένα, καὶ δι' ἃ τὰ πράγματα ταῦτ' ἔχομεν, σχεδόν τι ταῦτ' ἐστὶν, ὦ ἄνδρες· εἰ δὲ εἰδείητε τὴν Διοκλέους ἀναισχυντίαν, καὶ περὶ τὰ ἄλλα

[1] οὐδεέν

gressibus, metu, ne Ciro, qui mea consuetudine delectaretur, sibi succenseret, si removere ab ipso, Cirone, studeret hominem ipsi gratum carumque. Veruntamen —. Idem.

Ταῦτα] τἄλλα. Idem.

Τὸν πάππον] Cum vi et contentione affectus hæc pronuntiat, indignans et mirabundus. Ne ego, qui nepos sum, avum efferrem. quæ injuria! quæ volentia! qui jurium omnium humanorum atque divinorum contemptus! Idem.

Συγγινωσκόντων] Rariusculo sensu verbum hoc h. l. usurpavit pro γινωσκόντων ταὐτὰ ἐμοί. *idem mecum consentibus.* Idem.

Τὰ ἔνατα] Vel ἔννατα. Sacra, quæ Dis Manibus fierent nono die a funere quoque elato. Idem.

Αὐτῶν] Sic, pro vulgari αὐτὸν, dedi ex mea et Scaligeri sententia, qui etiam αὐτοῦ legi posse, autumabat. Idem.

Ἱεροσυλίαν] Jura enim Manium et sepulcrorum sunt pars juris divini. Significat id genus injuriæ, sacra violantis, quo inferiæ Manibus inferuntur ab iis, qui jure carent inferendi, aut defunctis invisi, molesti, infesti fuissent, exclusis necessariis, qui propiores sanguine essent, usuque et caritate cum defunctis conjunctiores fuissent. Idem.

[illegible] ἐστιν, οὐκ ἂν ἀπιστήσαι τις τῶν εἰρημένων οὐδενί.
οὗτος μὲν γὰρ εἶχε τὴν οὐσίαν, ἀφ᾽ ἧς νῦν ἐστὶ λαμπρὸς,
ἀλλοτρίαν, ἀδελφῶν τριῶν ὁμομητρίων ἐπικλήρων κατα-
λειφθεισῶν αὑτὸν τῷ πατρὶ αὐτῶν εἰσποιήσας, οὐδεμίαν 225
ἐκείνου περὶ τούτων ποιησαμένου διαθήκην. ταῖν δ᾽ ἀδελ-
φαῖν ταῖν δυοῖν ἐπειδὴ [1] τὰ χρήματα εἰσεπράττετο ὑπὸ τῶν
ἐκείναις συνοικούντων, τὸν μὲν τὴν πρεσβυτέραν ἔχοντα
κατοικοδομήσας καὶ ἐπιβουλεύσας ἠτίμωσε, καὶ γραφὴν 226
ὕβρεως γραφεὶς [2] οὐδέπω τούτων δίκην ἔδωκε, τῆς δὲ μετ᾽
ἐκείνην γενομένης τὸν ἄνδρα ἀποκτεῖναι κελεύσας οἰκέτην
ἐκεῖνον μὲν ἐξέπεμψε, τὴν δ᾽ αἰτίαν εἰς τὴν ἀδελφὴν ἔτρεψε,
καταπλήξας δὲ ταῖς αὑτοῦ βδελυρίαις προσαφῄρηται τὸν 227

[1] τὰ om.   [2] οὐδέποτε

Οὐκ ἂν ἀπιστήσαι τις] Subaudi ὑμῶν. mallem tamen οὐκ ἂν ἀπιστήσαιτε τῶν —. Idem.

Ὁμομητρίων] Significat, tametsi hæ tres sorores eadem secum matre fuissent usæ, hereditatem tamen, quæ ipsarum propria esset, et cujus petendæ jus Diocli prorsus nullum esset, quoniam patris illa fuisset, non matris, ad se pertraxisse per nefas. Erant enim illæ tres sorores ἐπίκληροι filiæ in domo patris sine fratre relictæ, eoque solæ heredes. Nam Diocles, tametsi filius esset illius fœminæ, e qua tres illas filias pater earum susceperat, non ideo tamen filius erat ejus viri, qui matris maritus fuisset. Idem.

Τῷ πατρὶ αὐτῶν] *patri earum*, non item suo, sed solummodo vitrico. Idem.

Διαθήκην] Quanquam nullum testamentum reliquerat harum puellarum pater, quo testamento cautum fuisset, ut nominatim Diocles hic ipsius filius adoptivus atque heres haberetur. Reliquerat autem ille nullum testamentum ideo, quod hunc heredem habere nollet, speransque, si testamentum nullum relinqueret, futurum, ut nemo filiabus suis, ut ἐπικλήροις, dominis legitimis hereditatis suæ, illam hereditatem eriperet. Idem.

Κατοικοδομήσας] Non ad literam, sed in sensu figurato, seu metaphorico, h. l. accipiendum est. κατοικοδομεῖν proprie est *locum structuris implere*. deinde id quod ex eo consequitur, *præstruendo alterius luminibus officere*; item, *eum in ædificio quodam ita concludere et obsepire ut exire nequeat*. Unde notio metaphorico efflorescit, hæc nempe, *laqueis captiosæ jurisprudentiæ et litium inexplicabilium ita irretire atque intricare ut exitum nullum inveniat*. Respexit ad h. l. Harpocration, sed ille, mea quidem sententia, secius interpretatus. κατῳκοδόμησεν, κατέκλεισεν εἰς οἰκοδόμημα καὶ οὕτως ἀπέκτεινεν. ἐν τῷ κατὰ Διοκλέους πολλάκις. quasi Diocles sororis suæ maritum eo genere supplicii, immani et belluino certe, enecuisset, quo solebant, et nescio an adhuc quoque hodie passim locorum soleant, monachi, pœnam meriti esse visi, in angustam cellam abstrusi, fame enecari. *lebendig vermauren*. Sed falsam et alienam hanc esse interpretationem Isæus ipse docet, affirmans, eum, de quo hic agitur, a Diocle ἠτιμῶσθαι. Necatus fame si fuit in cella subterranea, profecto non potuit infamia notari, h. e. jure privari in forum veniendi. In forum, ni fallor, nemo venit fame peremptus. Quorsum pertinebat hoc de infamia, si homo vivus sepultus fuit. vivi solummodo ἀτιμοῦνται. Interim subjicit hic locus Harpocrationis suspicionem geminam; scil. aut ab Isæo, præter hanc orationem, adhuc aliam fuisse conscriptam adversus hunc ipsum Dioclem; aut, si minus id fuit, hanc ipsam orationem, in qua interpretanda cum maxime versamur, a vetustis etiam sub elogio τοῦ κατὰ Διοκλέους λόγου laudatam fuisse. Quod si est, fefellit Harpocrationem memoria. neque enim πολλάκις, quod ille ait, sed semel solummodo h. l. verbum κατοικοδομεῖν in hac oratione legitur. Sed vide, quæ ad p. 169. 3. dicemus. Idem.

Ἐκεῖνον] Servum puta, qui, jussu Dioclis, herum occiderat. Idem.

Ἐξέπεμψε] Athenis alio ablegavit. ne tormentis subjectus verum proderet, a Diocle puta se impulsum ad facinus perpetrandum fuisse. Idem.

υἱὸν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἐπιτροπεύσας, καὶ κατέχει τὸν ἀγρόν. [1]φελλέα δὲ [χωρία] ἄττα ἐκείνῳ δέδωκε. καὶ ταῦτα ὡς ὅτι ἀληθῆ λέγω, δεδίασι μὲν αὐτὸν, ἴσως δ' ἂν μοι καὶ μαρτυρῆσαι ἐθελήσειαν· εἰ δὲ μὴ, τοὺς εἰδότας παρέξομαι μάρτυρας. καί μοι κάλει δεῦρο αὐτοὺς πρῶτον.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ιε'. Οὕτω τοίνυν ἀσελγὴς ὢν καὶ βίαιος καὶ τὴν τῶν ἀδελφῶν οὐσίαν ἀπεστερηκὼς οὐκ ἀγαπᾷ τὰ ἐκείνων ἔχων, ἀλλ' ὅτι δίκην οὐδεμίαν [2]αὐτῶν δέδωκεν, ἥκει καὶ τὰ τοῦ
228 πάππου χρήματα ἡμᾶς ἀποστερήσων, καὶ τούτῳ δύο μνᾶς — ὡς ἀκούομεν — μόνας δεδωκὼς οὐ μόνον περὶ χρημάτων 71. 1
ἡμᾶς ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς πατρίδος εἰς κινδύνους καθίστησιν. ἐὰν γὰρ ἐξαπατηθῆτε ὑμεῖς πεισθέντες ὡς ἡ μήτηρ ἡμῶν οὐκ ἦν πολῖτις, οὐδ' ἡμεῖς ἐσμέν· μετ' [3]Εὐκλείδην γὰρ ἄρχοντα γεγόναμεν. ἆρα περὶ μικρῶν τινῶν ἡμῖν τὸν ἀγῶνα κατεσκεύακε; καὶ ζῶντος μὲν τοῦ πάππου καὶ τοῦ πατρὸς οὐδεμίαν αἰτίαν εἴχομεν, ἀλλ' ἀναμφισβήτητοι τὸν ἅπαντα χρόνον διετελέσαμεν· [4]ἐπειδὴ δ' ἐκεῖνοι τετελευτήκασι, κἂν νῦν νικήσωμεν, ὄνειδος ἕξομεν, διότι ἠμφισβητήθημεν, διὰ τὸν Ὀρέστην τοῦτον τὸν κακῶς ἀπολούμενον, ὃς, μοιχὸς ληφθεὶς καὶ παθὼν ὅ τι προσήκει τοὺς τὰ τοιαῦτα ποιοῦντας, οὐδ' ὣς ἀπαλλάττεται τοῦ πράγματος, ὡς οἱ συνει-

[1] φελεάδα [χωρία ἄττα] [2] αὐτοῖς [3] Εὐκλείδη [4] ἐπεὶ

Αὐτοῦ] *illius*, quem per servum occiderat. Idem.

Φελεάδα χωρία ἄττα ἐκείνῳ δέδωκε] Viderint alii, num conferendo Harpocrationem, emendare h. l. valeant, cujus grammatici hæc sunt verba: φελλέα, Ἰσαῖος ἐν τῷ περὶ Κίρωνος κλήρου. τὰ πετρώδη καὶ αἰγίβοτα χωρία φελλέας ἐκάλουν. Num ergo leg. φελλέας δὲ ἐκείνῳ δέδωκε. ut ista duo vocabula χωρία ἄττα e scholio irrepserint. Saxosos autem quosdam et steriles agros ei, sororis suæ filio, pupillo suo, dedit, velut in compensationem istorum agrorum pinguium et fertilium, quos ei eripuerat. Idem. Atque ita usus est Ælianus Epist. Rustic. 2. Ἡμέρων ὁ μαλακὸς φελλέα ἐπέκοψε τὸ σκέλος. *mollis ille Hemeron in loco salebroso crus offendit.* Scripserit ergo Isæus: φελλέα δὲ χωρία ἄττα ἐκείνῳ δέδωκε. *prædia vero quædam salebrosa illi dedit.* Observv. l. i. c. 2. Wesseling. φιλλέας δὲ ἐκείν. Ionesius, qui verba χωρία ἄττα pro Scholio habet.

Δεδίασι] Sed quinam? non nominantur, et valde vereor ne quid h. l. desit. videtur tamen e loci nexu colligi posse, cognatos Dioclis, aut pupilli, designari. Reisk.

Τοὺς εἰδότας] Scil. ἐκτὸς τῶν προσηκόντων. Idem.

Αὐτοῖς] Imo vero αὐταῖς. nam de sororibus agitur. nisi contendas, una cum sororibus earum liberos quoque atque maritos designari. In re dubia reliqui lectionem, ut inveni. Idem.

Τούτῳ] Competitorem, et adversarium suum designat. Idem.

Ἐσμὲν] Πολῖται puta. Idem.

Παθὼν] Scil. τὴν ῥαφανίδωσιν. Idem.

Τοῦ πράγματος] Id est, τῆς μοιχείας. Idem.

δότες καταμαρτυροῦσι. τοῦτον μὲν [1] οὖν οἷός ἐστι, καὶ νῦν ἀκούετε καὶ αὖθις ἀκριβέστερον πεύσεσθε, ὅταν κατ᾽ αὐτοῦ τὴν δίκην ἡμεῖς εἰσίωμεν· ὑμῶν δ᾽ ἐγὼ δέομαι καὶ ἱκε- 229 τεύω, μή με περιίδητε περὶ τούτων ὑβρισθέντα τῶν χρημάτων ὧν ὁ πάππος κατέλιπε, μηδ᾽ ἀποστερηθέντα, ἀλλὰ βοηθήσατε καθ᾽ ὅσον ὑμῶν ἕκαστος τυγχάνει δυνάμενος. ἔχετε δὲ πίστεις ἱκανὰς ἐκ μαρτυριῶν, ἐκ βασάνων, ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων, ὅτι τ᾽ ἐσμὲν θυγατρὸς γνησίας Κίρωνος, καὶ ὅτι προσήκει ἡμῖν μᾶλλον ἢ τούτοις κληρονομεῖν τῶν ἐκείνου χρημάτων, ἐγγόνοις οὖσι τοῦ πάππου. μνησθέντες οὖν καὶ τῶν ὅρκων οὓς ὀμόσαντες δικάζετε, καὶ τῶν λόγων οὓς εἰρήκαμεν, καὶ τῶν νόμων, ᾗ δίκαιόν ἐστι, [2] ταύτῃ τὴν ψῆφον τίθεσθε.

ιϛʹ. Οὐκ οἶδ᾽ ὅτι δεῖ πλείω λέγειν· οἶμαι γὰρ ὑμᾶς οὐδὲν ἀγνοεῖν τῶν εἰρημένων. λάβε δ᾽ αὐτοῖς τὴν μαρτυρίαν τὴν λοιπὴν, ὡς ἐλήφθη μοιχὸς, καὶ ἀνάγνωθι.

[1] οὖν om. [2] ταύτην

Τοῦτον μὲν] Addi velim οὖν. Idem.

Εἰσίωμεν] Id quod factum esse, e loco Harpocrationis sub v. κατοικοδομεῖν paulo ante ad p. 167. 8. allegato, colligitur, ubi orationem Isæi adversus Dioclem laudat, in eaque sæpius ait usurpari voc. κατοικοδομεῖν. id quod in hanc de Cironis hereditate orationem non convenit. Idem.

Ταύτῃ] Num ταύτην, ut redeat ad ᾗ. Idem.

Ἀνάγνωθι] Post ἀνάγνωθι adde titulum ΜΑΡΤΥΡΙΑ. Idem.

Θ.

ΙΣΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΣΤΥΦΙΛΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

229 Ἀστύφιλος καὶ ὁ λέγων τὸν λόγον ἀδελφοὶ ὁμομήτριοι· τελευτήσαντος δὲ τοῦ Ἀστυφίλου 74. 26
230 διαθήκας προήνεγκε Κλέων τις, ἀνεψιὸς ὢν αὐτοῦ, φάσκων αὐτὰς γενέσθαι εἰς τὸν υἱὸν ἑαυτοῦ.
ὁ δὲ ἀδελφὸς τοῦ Ἀστυφίλου κατηγορεῖ τῶν διαθηκῶν ὡς πλαστῶν. Ἡ στάσις στοχασμός.

α΄. ΑΔΕΛΦΟΣ μοι ἦν ὁμομήτριος, ὦ ἄνδρες, Ἀστύφιλος, οὗ ἐστὶν ὁ κλῆρος· ἀποδημήσας οὖν μετὰ τῶν εἰς Μιτυλήνην στρατιωτῶν ἐτελεύτησε. πειράσομαι δ' ὑμῖν ἐπιδεῖξαι ὅπερ ἀντώμοσα, ὡς οὔτ' ἐποιήσατο ἐκεῖνος υἱὸν ἑαυτῷ, οὔτ' ἔδωκε τὰ ἑαυτοῦ, οὔτε διαθήκας κατέλιπεν, οὔτε προσήκει ἔχειν τὰ Ἀστυφίλου οὐδενὶ ἄλλῳ ἢ ἐμοί. ἔστι γὰρ ὁ Κλέων οὑτοσὶ ἀνεψιὸς [1]Ἀστυφίλῳ πρὸς πατρὸς, ὁ δὲ υἱὸς ὁ τούτου,
231 ὃν εἰσποιεῖ ἐκείνῳ, ἀνεψιαδοῦς. εἰσποίητος δ' ἦν ὁ πατὴρ ὁ Κλέωνος εἰς ἄλλον οἶκον, καὶ οὗτοι ἔτι εἰσὶν ἐν ἐκείνῳ τῷ οἴκῳ, ὥστε γένει μὲν διὰ τὸν νόμον οὐδὲν προσήκουσιν Ἀστυφίλῳ. ἐπειδὴ δὲ κατὰ ταῦτα οὐκ ἦν ἀμφισβήτησις, διαθήκας, ὦ ἄνδρες, ψευδεῖς — ὡς ἐγὼ οἶμαι ἐπιδείξειν — κατε-

[1] Ἀστυφίλου

ΑΣΤΥΦΙΛΟΥ] Personæ, in hac causa versatæ, hæ sunt. Avia actoris, cujus maritus, sed tacito nomine p. 176. pen. commemoratur. Huic fœminæ fuerunt duo liberi: Hierocles filius, et filia, quæ e priore marito, Euthycrate, peperit Astyphilum, super cujus hereditate contenditur, et filiam, a vitrico, nescio cui in matrimonium elocatam. v. p. 179. antep. e posteriore marito autem, Theophrasto, enixa est actorem hujus causæ. Sed Euthycrati, priori marito, frater fuit Thudippus quidam, cujus filius fuit ille Cleon, qui pro filio suo, haud nominato, hereditatem Astyphili, adversus actorem petebat. Reisk.

Οὖν] Si satis calleo morem oratorum loquendi, illumque morem Isæus hic tenuit, conveniat melius, ni fallor, οὗτος. Idem.

Εἰσποιεῖ] Cleon puta. Idem.

Οὗτοι] Cleon, et ejus filius, cum actore competens hereditatem Astyphili, et si qui adhuc alii fratres ei fuerunt. Idem.

Ἐν ἐκείνῳ τῷ οἴκῳ] In quam adoptati sunt, et unde in primigeniam suam domum nondum redierunt. Idem.

Γένει] Non enim erant Astyphili ἔγγονοι, sed solummodo natura συγγενεῖς. et ne συγγενεῖς quidem adhuc erant amplius, quia relicta domo paterna in alienam transierant. Idem.

Διὰ τὸν νόμον] Jubentem illam, ut filius ex aliqua domo elocatus, vel emancipatus, et in aliam adoptatus, ab illa sua primigenia domo alienus haberetur. Idem.

σκευάσαν καὶ ζητοῦσιν ἀποστερῆσαί με τῶν [1] τἀδελφοῦ. καὶ οὕτω σφόδρα Κλέων οὑτοσὶ καὶ πρότερον καὶ νῦν οὐδένα ἄλλον τὸν κλῆρον ἡγεῖται ἕξειν ἢ αὑτὸν, ὥστ' ἐπειδὴ τάχιστα ἠγγέλθη Ἀστύφιλος τετελευτηκὼς, τοῦ μὲν πατρὸς τοῦ ἐμοῦ ἀσθενοῦντος, ἐμοῦ δὲ οὐκ ἐπιδημοῦντος ἀλλὰ στρατευομένου, εἰς τὸ χωρίον ἐνεβάτευσε, καὶ εἴ τι ἄλλο ἐκεῖνος κατέλιπεν, ἅπαντα ἔφη τοῦ υἱοῦ τοῦ ἑαυτοῦ εἶναι, πρίν τι ὑμᾶς ψηφίσασθαι. ἐπεὶ δ' ἐκομίσθη τὰ ὀστᾶ τοῦ ἀδελφοῦ, ὁ μὲν προσποιούμενος πάλαι υἱὸς εἰσπεποιῆσθαι οὐ προὔ- 232
75. θετο οὐδ' ἔθαψεν, οἱ δὲ φίλοι [2] [οἱ] Ἀστυφίλου καὶ οἱ συστρατιῶται ὁρῶντες τὸν πατέρα τὸν ἐμὸν ἀῤῥωστοῦντα, ἐμὲ δὲ οὐκ ἐπιδημοῦντα, αὐτοὶ καὶ προὔθεντο καὶ τἆλλα πάντα τὰ νομιζόμενα ἐποίησαν καὶ τὸν ἐμὸν πατέρα ἀσθενοῦντα ἐπὶ τὸ μνῆμα ἤγαγον, εὖ εἰδότες ὅτι ἀσπάζοιτο αὐτὸν Ἀστύφιλος. τούτου δ' ὑμῖν αὐτοὺς τοὺς ἐπιτηδείους τοὺς ἐκείνου μάρτυρας παρέξομαι τῶν παρόντων.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

β'. Ὅτι μὲν οὐκ ἔθαψε Κλέων Ἀστύφιλον, οὐδ' αὐτὸς ἔξαρνος γένοιτο, μεμαρτύρηταί τε ὑμῖν· [3] ἐπειδὴ δ' ἐπεδήμησα ἐγὼ καὶ ᾐσθόμην καρπουμένους τούτους τὰ ἐκείνου, ὁ δὲ υἱὸς αὐτοῦ ποιηθείη ὑπὸ [4] Ἀστυφίλου, καὶ τούτων διαθήκας καταλίποι παρὰ Ἱεροκλεῖ [5] Ἡφαιστίδῃ, ἀκούσας ἐγὼ λέγοντος αὐτοῦ ταῦτα ἐπορευόμην παρὰ τὸν Ἱεροκλέα, εὖ μὲν εἰδὼς ὅτι ὡς οἷόν τε μάλιστα ἐπιτήδειος εἴη Κλέωνι, 233
οὐχ ἡγούμενος δ' ἂν αὐτὸν τολμῆσαί τι ψεύσασθαι κατὰ

[1] ἀδελφοῦ [2] [οἱ] om. [3] ὡς [4] τοῦ Ἀστυφ. [5] Ἡφαιστείδῃ

Τῶν ἀδελφοῦ] Malim τῶν τἀδελφοῦ, id est, τῶν τοῦ ἀδελφοῦ. Idem.

Ἐκομίσθη] Lesbo puta (nam apud Mitylenem obierat Astyphilus) Athenas. Idem.

Τοῦ ἀδελφοῦ] Subaudi τοῦ ἐμοῦ, Astyphili. Idem.

Ὁ προσποιούμενος] Cleonis filius. Idem.

Οὐ προὔθετο οὐδ' ἔθαψεν] De his vid. Petit. l. vi. tit. viii. §. 6.

Ἐκείνου] Patris mei, Theophrasti. Reisk.

Τῶν παρόντων] Bene si habet, accipi debet sive pro ἐκ τῶν τότε παρόντων, *e numero eorum qui tum rei gestæ interfuerunt*, sive pro ἐκ τῶν νῦν παρόντων, *ex eorum numero qui nunc in urbe adsunt*, vel *in vivis adhuc supersunt*. quanquam si hoc significare orator voluisset, videtur potius dicturus fuisse ἐκ τῶν περιόντων. Et pene vergit animus eo, ut aiam Isæum ita reliquisse, quanquam sententia loci potius ad τῶν τότε γεγονότων defert. *testes rerum tum gestarum*. Idem.

Ὅτι μὲν] Adde οὖν. Idem.

Ἡφαιστείδῃ] L. Ἡφαιστιάδῃ. Reliq. Att. c. 5. Meursius. Malim Ἡφαιστιάδῃ. nomen enim tribus, unde ductum est hoc gentile, fuit Ἡφαιστία. Reisk.

Πολεμῆσαι] Π. τολμῆσαι. Ἢ ἐθελῆσαι. H. Stephan. L. τολμῆσαι. Scalig. et Palmer.

Ἀστυφίλου τετελευτηκότος, καὶ ταῦτα θεῖον ὄντα καὶ ἐμοῦ καὶ ἐκείνου. ὅμως δὲ, ὦ ἄνδρες, οὐδὲν τούτων ὑπολογισάμενος ὁ Ἱεροκλῆς, ἐρωτώμενος ὑπ' ἐμοῦ ἀπεκρίνατό μοι ὅτι ἔχοι τὰς διαθήκας· λαβεῖν δὲ ἔφη αὐτὰς παρὰ Ἀστυφίλου, ὅτε εἰς Μιτυλήνην ἔμελλεν ἐκεῖνος ἐκπλεῖν. ὡς δὲ ταῦτ' ἔλεγεν, ἀνάγνωθί [1] μοι ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

[2] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

γʹ. Ἐπειδὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, οὔτε παραγενόμενος οὐδεὶς ἔτυχε τῶν οἰκείων ὅτε ὁ ἀδελφὸς ἐτελεύτησεν, οὔτ' ἐγὼ ἐπεδήμουν ὅτε τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ δεῦρο ἐκομίσθη, ἀναγκαῖόν μοί [3] ἐστιν ἐξ αὐτῶν ὧν οὗτοι λέγουσιν ἐλέγχειν ψευδεῖς οὔσας τὰς διαθήκας ἃς ἐποιήσατο. εἰκὸς γὰρ ἐκεῖνον οὐ
234 μόνον ἐπιθυμεῖν υἱὸν ποιησάμενον καταλιπεῖν, ἀλλὰ καὶ σκοπεῖσθαι ὅπως κυριώτατα ἔσται ἃ ἂν διαθῆται, καὶ τήν τε οὐσίαν, ὃν ἂν ἐκεῖνος εἰσποιήσηται, οὗτος ἕξει, καὶ ἐπὶ τοὺς βωμοὺς τοὺς πατρῴους οὗτος βαδιεῖται, καὶ τελευτήσαντι αὐτῷ καὶ τοῖς ἐκείνου προγόνοις τὰ νομιζόμενα ποιήσει· ἅπαντα δὲ ταῦτα μάλιστα εἰδέναι ὅτι γένοιντο, εἰ μὴ ἄνευ τῶν οἰκείων τῶν ἑαυτοῦ τὰς διαθήκας ποιοῖτο, ἀλλὰ πρῶτον μὲν συγγενεῖς παρακαλέσας, ἔπειτα δὲ φράτορας καὶ δημότας, ἔπειτα τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων ὅσους δύναιτο πλείστους· οὕτω γὰρ εἴτε κατὰ γένος εἴτε κατὰ δόσιν ἀμφισβητοίη τις, ῥᾳδίως ἂν ἐλέγχοιτο ψευδόμενος. ὁ τοίνυν Ἀστύφιλος οὐδὲν φαίνεται τοιοῦτον ποιήσας, οὐδὲ παραστησάμενος οὐδένα τούτων, ὅτε διέθετο ἃ οὗτοι φασὶν, εἰ μή τις ἄρα ὑπὸ [4] τούτων πέπεισται ὁμολογεῖν παρ-

[1] μοι om. [2] ΜΑΡΤΥΡΙΑ ὅτι Ἱεροκλῆς ἀπεκρίνατο. [3] ἐστιν om. [4] τούτου

Ὅτι Ἱεροκλῆς ἀπεκρίνατο] Aut delenda sunt hæc vocabula, ut e scholio in textum ingesta, aut sunt particula tituli. Reisk.

Ἃς ἐποιήσατο] Imo vero ἃς οὐδέποτε ἐποιήσατο. *testamentum, quod nunquam scripsit.* nam si orator hoc significare voluisset, *quod testamentum hi aiunt ab Astyphilo scriptum et relictum esse*, non dixisset ἃς ἐποιήσατο, sed ἃς οὗτοι φάσκουσιν αὐτὸν ποιήσασθαι. Nam ut ἐποιήσατο ad Hieroclem referatur, atque reddatur, *confinxit, commentus est, subjecit*, id vero inconsentaneum videtur. ποιεῖσθαι διαθήκας hoc sensu usurpari, idoneis exemplis probari nequit. Sin tamen possit, lenissimum sit ἃς ἐποιήσαντο subjicere, *quod hi commenti sunt.* Idem.

Οὗτος] Hoc iteratum polleatne vi quadam, cujus causa necesse fuisse videatur, ut geminaretur, an vitiose redundet, in medio relinquam. Idem.

Μάλιστα] Cohæret non cum εἰδέναι, sed cum *γένοιτο*, ut εἰδέναι cum εἰκός. Idem.

Συγγενεῖς] Malim aut τοὺς συγγενεῖς, aut συγγενεῖς ὅτι πλείστους. Idem.

Ἃ οὗτοι φασὶν] Subaudi αὐτὸν διαθέσθαι. Idem.

εἶναι. αὐτὸς δ' ὑμῖν πάντας τούτους μαρτυροῦντας παρ- 235
έξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

δ'. Ἴσως τοίνυν Κλέων οὑτοσὶ φησὶν οὐκ εἰκὸς εἶναι
τεκμηρίοις ὑμᾶς χρήσασθαι τούτοις τοῖς μάρτυσιν, ὅτι
μαρτυροῦσι μὴ εἰδέναι Ἀστύφιλον ταῦτα διατιθέμενον. ἐγὼ
δ' οἶμαι, περί [1] γε διαθηκῶν οὔσης τῆς ἀμφισβητήσεως καὶ
περὶ τοῦ ποιηθῆναί τινα υἱὸν Ἀστυφίλῳ, ἡμῖν πολὺ βε-
βαιοτέραν εἶναι [2] μαρτυρίαν, ἣν οἱ ἀναγκαῖοι ἐκείνου περὶ 236
τῶν μεγίστων μή φασι παραγενέσθαι, μᾶλλον ἢ [3] ἣν οἱ
μηδὲν προσήκοντες μαρτυροῦσι παρεῖναι. καὶ ἐχρῆν δ', ὦ
ἄνδρες, καὶ αὐτὸν Κλέωνα, μὴ δοκοῦντα εἶναι ἠλίθιον, ὅτε
τὸν υἱὸν τὸν τούτου ἐποιεῖτο Ἀστύφιλος καὶ τὰς διαθήκας
[4] κατέλειπε, παρακαλέσαι εἴ γέ τινα συγγενῆ ἐπιδημοῦντα
ἐγίνωσκε, καὶ τοὺς ἄλλους, ὅτῳ ἐπὶ βραχύ περ ᾔδει Ἀστύ-
φιλον χρώμενον. κωλῦσαι μὲν γὰρ οὐδεὶς ἂν αὐτὸν ἐδύνατο,
ὅτῳ ἐβούλετο, δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ· τούτῳ δ' ἂν μεγάλη μαρ-
τυρία ἦν, ὅτι οὐ λάθρα ταῦτα διέθετο. ἔτι δ', ὦ ἄνδρες, εἰ
μὲν ὁ Ἀστύφιλος μηδένα ἐβούλετο εἰδέναι ὅτι τὸν Κλέωνος
υἱὸν ἐποιεῖτο μηδ' ὅτι διαθήκας καταλίποι, εἰκὸς ἦν μηδὲ
ἄλλον μηδένα ἐγγεγράφθαι ἐν τῷ γραμματείῳ μάρτυρα·
εἰ δ' ἐναντίον μαρτύρων φαίνεται διαθέμενος, τούτων δὲ μὴ

[1] τε [2] τὴν μαρτυρίαν, ἣν [3] ἣν [4] κατέλιπε

Πάντας τούτους] *hos omnes* (digito præsentes commonstrat), quos paulo ante dicebam, cognatos, phratoras, demotas, familiares. Idem.

Τούτους μαρτυροῦντας] Videtur aut ἐμοὶ, *mihi*, hoc est, pro me, secundum me, ex animi mei sententia, aut τἀναντία, *contraria illorum prætensionibus*, interponendum esse. Idem.

Φησὶν] Præsens tempus h. l. usurpavit pro futuro φήσει, non sine exemplo. Idem.

Τεκμηρίοις] Id est, ἐν τάξει τεκμηρίων. planius utique dixisset sic: ταῖς τούτων μαρτυρίαις χρήσασθαι τεκμηρίοις, οὐ φασκόντων εἰδέναι Ἀστύφιλον ταῦτα διατιθέμενον. Pro ὅτι malim οἳ, *qui*. Idem.

Ἡμῖν] Interponendo commate ab insequentibus separavi, cohærens, non cum proximis, πολὺ βεβ. sed cum remotiori οὔσης τῆς ἀμφισβητήσεως. ferri potest, et exemplis similibus excusari atque probari, quod arcte inter se cohærentia tam longe distracta sint. Movet tamen hæc orationis durities penes me quidem suspicionem, leg. esse ἢ μὴ loco pronominis ἡμῖν. *scripseritne Astyphilus testamentum necne, et filiumne adoptarit necne.* Idem.

Ἣν] *si*, pro ἐάν. sic adverbialiter cum spiritu leni exarandum curavi. Articulus postpositivus huic loco non convenit. Idem vitium rursus versu proximo quoque correxi. Idem.

Περὶ τῶν μεγίστων] Ad hæc verba videtur addendum esse σπουδάζοντι aut simile quid. Idem.

Τοὺς ἄλλους] Tametsi ferri potest, malim tamen τῶν ἄλλων ut mollius. Idem.

Αὐτὸν] Astyphilum. Idem.

Τούτῳ] Cleoni puta. Idem.

Διέθετο] Astyphilus. Idem.

Τούτων] H. l. æquivalet vocabulo μαρτύρων, idem est, ac si dixisset: φαίνεται δὲ διαθέμενος ἐναντίον μαρτύρων, μὴ τῶν μάλιστα χρωμένων αὐτῷ, ἀλλὰ —. Idem.

τῶν μάλιστα χρωμένων ἀλλὰ τῶν ἐντυχόντων, πῶς εἰκός
237 ἐστιν ἀληθεῖς εἶναι τὰς διαθήκας; οὐ γὰρ ἡγοῦμαι ἔγωγε
οὐδένα, υἱὸν ἑαυτῷ ποιούμενον, τολμῆσαι ἄλλους τινὰς παρα-
καλέσαι ἢ τούτους, οὕσπερ καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων [1] κοινωνοὺς 76. 1
ἀνθ' αὑτοῦ εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον ἔμελλε καταλιπεῖν. ἀλλὰ
μὴν οὐδ' αἰσχυνθῆναι οὐδενὶ προσήκει ἐπὶ τοιαύταις διαθή-
καις ὡς πλείστους μάρτυρας παρίστασθαι, νόμου γε ὄντος
ἐξεῖναι ὅτῳ βούλοιτο δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ.

ε'. Σκέψασθε δὲ, ὦ ἄνδρες, καὶ ἐκ τοῦ χρόνου ὃν οὗτοι
λέγουσι περὶ τῶν διαθηκῶν. ὅτε γὰρ εἰς Μιτυλήνην ἐξέπλει
στρατευόμενος, τότε φασὶν αὐτὸν ταῦτα διαθέσθαι· φαί-
νεται δὲ ὁ Ἀστύφιλος τῷ τούτων λόγῳ τὰ μέλλοντα ἅπαντα
ἔσεσθαι προειδώς. πρῶτον μὲν [2] γὰρ ἐστρατεύσατο εἰς Κό-
ρινθον, ἔπειτα εἰς Θετταλίαν, ἔτι δὲ τὸν Θηβαϊκὸν πόλεμον
ἅπαντα, καὶ ἄλλοσε ὅποι [3] περ αἰσθάνοιτο στράτευμα
συλλεγόμενον, ἁπανταχοῖ ἀπεδήμει λοχαγῶν· καὶ οὐδ' ἐν
μιᾷ τούτων [4] τῶν ἐξόδων διαθήκας κατέλιπεν. ἡ δ' εἰς τὴν
238 Μιτυλήνην στρατεία τελευταία αὐτῷ ἐγένετο, ἐν ᾗ καὶ
ἀπέθανε. τῷ οὖν ἂν ὑμῶν φανείη πιστὸν, πρότερον ἄλλας
στρατείας τοῦ Ἀστυφίλου στρατευομένου καὶ εὖ εἰδότος
ὅτι ἐν [5] ἁπάσαις μέλλοι κινδυνεύειν, οὕτως ἀκριβῶς τὰ παρὰ

[1] ἀνθ' αὑτοῦ κοινωνοὺς [2] γὰρ om. [3] περ om. [4] ἐξόδῳ [5] πάσαις μέλλει

Χρωμένων] Subaudi αὐτῷ, vel adde potius. Idem.

Ὁσίων] Post ὁσίων videtur τῷ υἱῷ deesse. *quos filio adoptato relicturus sit consortes* —. Idem.

Προειδὼς] Atqui negatum hoc est homini nato. ergo Astyphilus tum non scripsit testamentum; ergo tota istæc prætensio vana est. Idem.

Πρῶτον μὲν] Addendum videtur γάρ. Idem.

Ἅπαντα] Subaudiri posse e præmissis ἐστρατεύετο haud infitiabor; dubito tamen nihilominus, annon διεπολέμει addendum sit. Idem.

Τελευταία — ἐν ᾗ καὶ ἀπέθανε] Hæc non sunt, quæ obiter intuenti videantur esse, tautologa. fieri enim potest, ut tu, ab extrema tua expeditione domum, emeritis stipendiis, reversus, ætatem in longinquo senii otio degas. differunt istæc inter se quamplurimum, postrema militia defungi, et in postrema diem supremum obire. Idem.

Στρατευομένου] Usurpavit (nam in usu temporum diligentissimi profecto non sunt hi scriptores) pro στρατευσαμένου, aut ἐστρατευμένου. sæpe numero tamen haud immerito culpa hujus perturbationis in librariorum conferatur indiligentiam. Idem.

Τὰ παρὰ τῆς τύχης] Illa duo fortuita, quæ hic dicuntur concurrisse, sunt istæc. 1) ut Astyphilus, qui nunquam antea de testamento condendo cogitasset, in tot alias expeditiones egressus, tum demum cœperit hac de re cogitare, cum expeditioni accingeretur ei, quæ ipsi postrema reapse fuit. 2) ut ab illa expeditione domum non sit reversus, de cujus expeditionis exitu non magis ipsi constare in utramvis partem poterat, quam de ullius alius exitu ipsi constiterat reliquarum omnium, quæ tot erant numero. Locus hic ex illa parte Dialectices repetitus est, ubi de probabilibus docetur. Idem.

τῆς τύχης συμβῆναι, ὥστ᾽ ἐν μὲν τῷ πρόσθεν χρόνῳ μηδὲ
περὶ ἑνὸς αὐτὸν τῶν αὑτοῦ διαθέσθαι, ὅτε δὲ τὸ τελευταῖον
ἔμελλε στρατεύεσθαι, [1]ἐθελοντήν τε ἐκπλεῖν, [2]τῷ καὶ μά- 239
λιστα ἐκ ταύτης τῆς στρατείας ἐλπίζοντα σωθήσεσθαι,
πῶς τοῦτον πιστὸν ἤδη τὰς διαθήκας τότε καταλιπεῖν
καὶ ἐκπλεύσαντα τελευτῆσαι;

ς΄. Χωρὶς δὲ τούτων, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἔτι μείζω
τεκμήρια παρέξομαι ὡς οὐδὲν ἀληθὲς λέγουσιν οὗτοι. ἐπι-
δείξω γὰρ ὑμῖν ἔχθιστον ἁπάντων [3]ὄντα Ἀστύφιλον Κλέ-
ωνι, καὶ οὕτω σφόδρα καὶ δικαίως μισοῦντα τοῦτον, ὥστε
πολὺ δὴ θᾶττον διαθέμενον μηδένα ποτὲ τῶν ἑαυτοῦ οἰκείων
διαλεχθῆναι Κλέωνι, μᾶλλον ἢ τὸν τούτου υἱὸν ποιησάμενον.
Εὐθυκράτει γὰρ, ὦ ἄνδρες, τῷ πατρὶ τῷ Ἀστυφίλου αἴ- 240
τιος γενέσθαι λέγεται τοῦ θανάτου Θούδιππος ὁ Κλέωνος
τούτου πατὴρ, αἰκισάμενος ἐκεῖνον διαφορᾶς τινὸς αὐτοῖς
γενομένης ἐν τῇ [4]νεμήσει τοῦ χωρίου, καὶ οὕτως αὐτὸν διατε- 241

[1] ἐθελοντής [2] τὸν [3] εἶναι [4] νεμέσει

Ὅτε δὲ τὸ τελευταῖον] Idem est, ac si dixisset: τότε δὲ διαθέσθαι, ὅτε τὸ τ. Idem.

Ἐθελοντής τε ἐκπλεῖν] Subaudi ἔμελλε. nam qui ultro capesserent militiam, non jussi, hi minus patebant discriminibus, quippe qui cogi non possent ad adeundum loca periculosa, si nollent ipsi caput periculis objicere, neque operas navarent militares, nisi ultroneas. Erat ergo probabilitas multo maxima, fore ut Astyphilus ex ejusmodi expeditione salvus rediret. Tanto minus erat probabile, cum in procinctu ejusmodi expeditionis de testamento condendo cogitasse. Idem.

Τὸν] Imo vero καίτοι τὸν —. Idem.

Διαθέμενον] Id est, γράψαντα καὶ κελεύσαντα ἐν τῇ διαθήκῃ. Idem.

Μᾶλλον] Post πολὺ θᾶττον offendere facile possit. verum tamen ego equidem, cætera si recte haberent planaque via procederent, hoc sim æquo laturus animo, qui sciam μᾶλλον post comparativos alios præmissos haud raro παρέλκειν. Sed hiat oratio. illa duo participia διαθέμενον et ποιησάμενον infinitivo carent, quo fulciantur. Ego equidem nullus dubito in hoc μᾶλλον latere id, quod sententia postulat et subjicit, μέλλειν τελευτᾶν. *post scriptam in testamento hanc clausulam, ne quis necessariorum cum Cleone vel sermones communicet, de vita decessurum fuisse, multo potius, quam ut Cleonis filium pro suo adoptasset.* Idem.

Ποιησάμενον] Sic dedi de meo, pro vulgari πολεμησόμενον. Et Salmasium quoque idem voluisse atque in mente certe habuisse suspicor, tametsi sive calamus ejus aberravit, sive is, qui annotatiunculas ejus, ex illo Græcorum oratorum exemplo Stephanico, quo Salmasius adhuc superstes usus fuit, quod exemplum Leidensis bibliotheca publica hodie servat, exscripsit, quo ad me mitteret. In excerptis Wyttenbachianis certe hæc verba reperi, velut a Salmasio scripta: "Lege ποιήσομεν. Intelligitur ejus Astyphili testamento potius mandatum fuisse, ne quisquam horum cum Cleone colloquatur, quam ut sibi pro filio adoptet." Hæc si scripsit Salmasius, raptim et festinans ea scripsit, quæ meliora et magis expolita videtur rescripturus fuisse, si publice locum hunc agitasset, et reliquos quoque nodos enodaturus, quos in schedis intactos præteriit. Idem.

Θούδιππος] Nomen proprium, mihi quidem perquam suspectum, et alias nusquam oblatum. unde enim derivabitur? num a Θεὸς et ἵππος? unde vero illud δ in media voce? deinde numinis nomen cum vocabulo ἵππος copulantes, numen illud nominatim significant, non sic nude et vage θεὸς usurpant, ut e. c. Ποσείδιππος. an Σπεύσιππος leg. est? Idem.

Νεμέσει] Revocavi hanc lectionem ex Aldina, cui Stephanus et Scaliger suffe-

θῆναι, ὥστε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτὸν ἀσθενήσαντα οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον ἀποθανεῖν. ὡς δὲ ταῦτ' ἔστιν ἀληθῆ, ἴσως μὲν καὶ Ἀραφηνίων καὶ πολλοὶ τῶν τότε συγγεωργούντων μαρτυρήσαιεν ἄν μοι, διαῤῥήδην δὲ περὶ τηλικούτου πράγματος οὐκ ἂν ἔχοιμι ὅπως ὑμῖν παρασχοίμην. καὶ γὰρ αὐτὸν τυπτόμενον ἰδὼν Ἱεροκλῆς, ὁ τὸ γραμματεῖον φάσκων
242 παρ' ἑαυτῷ τεθῆναι, οἶδ' ὅτι οὐκ ἂν [1] ἐθελήσαι μαρτυρῆσαι ἐναντία ταῖς διαθήκαις, αἷς αὐτὸς ἀποφαίνει. ὅμως μέντοι [2] καὶ κάλει Ἱεροκλέα, ἵνα ἐναντία τούτων μαρτυρήσῃ ἢ ἐξομόσηται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ἀκριβῶς μὲν ᾔδειν· τοῦ γὰρ αὐτοῦ ἀνδρός ἐστιν, ἃ μὲν οἶδεν, ἐξόμνυσθαι, τῶν δὲ μὴ γενομένων πίστιν ἐθέλειν ἐπιθεῖναι ἦ μὴν εἰδέναι γενόμενα· ὡς δὲ, ὅτε ἀπέθνησκεν ὁ Εὐθυκράτης ὁ πατὴρ Ἀστυφίλου, ἐπέσκηψε τοῖς οἰκείοις μηδένα ποτὲ ἐάσειν ἐλθεῖν τῶν Θουδίππου ἐπὶ τὸ μνῆμα τὸ ἑαυτοῦ, τούτων ὑμῖν τὸν ἔχοντα τὴν τηθίδα τοῦ Ἀστυφίλου μάρτυρα παρέξομαι.

[1] ἐθελήσει [2] καὶ om.

cerant νεμήσει, opinantes nempe illi, in quo falsi fuerunt, νέμεσιν esse numen, νέμησιν partitionem, ut quamcunque aliam, sic hereditariam quoque. IDEM.

Αὐτὸν] Patrem meum. IDEM.

Ῥαφηνίων] Lege confidenter Ἀραφηνίων. Ἀραφὴν demus fuit Atticæ, de quo Demosthenes in or. c. Macartat., et Ἀραφηνάδε adverbio ad locum usus est Harpocration, et Stephanus et Suidas de eodem meminerunt. PALMER.

Καὶ πολλοὶ] Id est, πάνυ πολλοί. Palmerium, cui magis placet οἱ πολλοὶ non audio. REISK.

Διαῤῥήδην δὲ] Hic videtur deesse τὸν μαρτυρήσοντα. Sententia paulo obscurius adumbrata hæc videtur esse: testabantur quidem Arapheniorum non nulli, et multi quidem illi, ὅτι λέγεται, famam ferri, Euthycratem a fratre Thudippo ad necem fuisse commulcatum. Qui autem disertis verbis id aiat vere factum esse, facile non exstiturum esse quemquam, ob difficultatem probationis, et magnitudinem periculorum atque damnorum eum manentium, qui cædis criminationem certis et perspicuis documentis evictam non dederit. IDEM.

Οἶδ'] Id est, σαφῶς οἶδα, vel εὖ οἶδα, pro *certo scio*. IDEM.

Τούτων] Id est, τῶν δικαστῶν. Nam Araphenii, tametsi laudati ab actore pro testibus fuerunt, citati tamen ad testimonium dicendum ideo non fuerant. IDEM.

Μαρτυρήσῃ ἢ ἐξομόσηται] Qui testes producebant, testimonia ipsi sæpius dictabant prius et scriptis comprehendebant, maxime si qui interpellati testimonium defugiebant; quos in jus vocabant, testimonium dicturos vel ejuraturos. Sic Hieroclem vocari jubet, ut is vel contra scriptum, quod a se manarat, testimonium perhiberet, vel testimonium ejuraret. In Anim. ad Jus A. et R. l. vi. c. 9. §. 13. HERALDUS.

Ἤδειν] Subaudi ὅτι ἐξομεῖται Ἱεροκλῆς εὖ εἰδώς. quanquam aut id, aut similem quandam sententiam addi malim, quam subaudiri solummodo, quod durum et inficetum est: Noram jam ante, ita esse eventurum, ut Hierocles, qui probe nosset factum, tamen juratus negaret se nosse. REISK.

Μαρτυρίαν] Π. μάρτυρα. H. STEPHAN. Sic dedi pro vulgari μαρτυρίαν, quod si probabitur, erit paulo ante τοῦ ἔχοντος leg. pro vulgari τὸν ἔχοντα. quod sit paulo durius et inconcinnius. REISK.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ἀκούων τοίνυν ταῦτα ὁ Ἀστύφιλος καὶ [1]τούτου καὶ τῶν ἄλλων προσηκόντων [2]εὐθέως ἐκ παίδων, ἐπειδὴ τάχιστα ἤρχετο φρονεῖν, οὐδεπώποτε διελέχθη Κλέωνι, ἀλλὰ πρότερον ἐτελεύτησεν, οὐχ ἡγούμενος ὅσιον εἶναι, τοιαύτην αἰτίαν ἔχον- 243
τος Θουδίππου περὶ τὸν αὑτοῦ πατέρα, τῷ ἐκείνου υἱεῖ διαλέγεσθαι. ὡς οὖν τὸν ἅπαντα χρόνον διάφορος ἦν Κλέωνι, τούτων ὑμῖν τοὺς συνειδότας μάρτυρας παρέξομαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ζ΄. Εἰς τὰς θυσίας τοίνυν, ἐν αἷσπερ οἱ ἄλλοι Ἀθηναῖοι ἑστιῶνται, πρῶτον μὲν δημότην ὄντα, ἔπειτα ἀνεψιὸν, ἔτι δὲ τὸν υἱὸν τὸν τούτου μέλλοντα ποιεῖσθαι, εἰκὸς δήπου ἦν, ὁπότε περ ἐπιδημοίη, μηδὲ μεθ᾽ ἑνὸς ἄλλου ἰέναι τὸν Ἀστύφιλον ἢ μετὰ Κλέωνος. ὡς τοίνυν οὐδέποτ᾽ ἦλθε μετ᾽ αὐτοῦ,
77.1 ὑμῖν τῶν δημοτῶν μαρτυρίαν ἀναγνώσεται.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

η΄. Οὕτως τοίνυν διακείμενος τῷ τετελευτηκότι Κλέων ἀξιοῖ τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ τὰ ἐκείνου ἔχειν. καὶ τί δεῖ τοῦτον λέγειν; ἀλλ᾽ Ἱεροκλῆς, θεῖος ὢν καὶ ἐμοὶ, οὕτως ἐστὶ 244
τολμηρὸς ὥστ᾽ οὐ γενομένας διαθήκας ἥκει φέρων, καί φησι παρ᾽ ἑαυτῷ Ἀστύφιλον ταύτας καταλιπεῖν. καίτοι, Ἱερόκλεις, πολλὰ κἀγαθὰ παθὼν ὑπὸ Θεοφράστου τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ, ὅτε χεῖρον ἔπραττες ἢ νυνὶ, καὶ ὑπὸ Ἀστυφίλου, οὐδετέρῳ αὐτοῖν τὴν ἀξίαν χάριν ἀποδίδως· ἐμὲ μὲν γὰρ υἱὸν ὄντα Θεοφράστου, σαυτῷ δὲ ἀδελφιδοῦν, ἀποστερεῖς ἅ μοι

[1] τούτων [2] εὐθέως om.

Τούτων] Avia et ejus marito. Idem.

Δημότην] Cleonis puta. Idem.

Ἐπιδημοίη] Astyphilus nempe. Sic dedi de meo, pro vulgari ἀποδημ. quoties scil. ejusmodi dies festi atque epulæ inciderent in ea tempora, quibus Astyphilus domi, in urbe, esset, non foris, in castris. Idem.

Ἰέναι] *ire*. sic rursus de meo dedi, pro vulgari εἶναι. Idem.

Τοῦτον λέγειν] Comparat inter se duo exempla immanis et crudelis cupiditatis atque impudentiæ. Miramini, judices, ait, ex me audientes portentosæ cupiditatis atque impudentiæ exemplum, a Cleone erga Astyphilum consobrinum proditum. Sed desinetis mirari, cum audieritis, id quod multo est portentosius, ipsum adeo avunculum Astyphili in cineres et bona ejus tam infestis modis sævire. Hierocles is est —. Idem.

Θεῖος ὢν καὶ ἐμοὶ] Id est, θεῖος ὢν αὐτῷ ὁμοίως καὶ ἐμοί. frater enim germanus erat Hierocles ejus fœminæ, quæ Astyphilo et actori hujus causæ mater erat communis, tametsi patres eorum diversi fuissent. Idem.

οἱ νόμοι ἔδοσαν, Ἀστυφίλου δὲ τεθνεῶτος καταψεύδῃ, καὶ τὸ κατὰ σαυτὸν μέρος τοὺς ἐχθίστους καθίστης τῶν ἐκείνου κληρονόμους. καὶ πρὶν μὲν ληχθῆναι τοῦ κλήρου, ὦ ἄνδρες, εὖ εἰδὼς ὁ Ἱεροκλῆς ὅτι οὐδενὶ ἄλλῳ γίνοιτο τὰ Ἀστυφίλου ἢ ἐμοὶ, ἐν μέρει ἑκάστῳ τῶν ἐκείνου ἐπιτηδείων προσῄει πωλῶν τὸ πρᾶγμα καὶ τοὺς οὐδὲν προσήκοντας πείθων ἀμφισ-
245 βητεῖν, λέγων ὅτι θεῖος εἴη Ἀστυφίλῳ καὶ ἀποφαίνοι διαθήκας ἐκεῖνον καταλελοιπότα, εἴ τις αὐτῷ κοινώσαιτο· ἐπειδὴ δὲ πρὸς Κλέωνα διωμολογήσατο καὶ τῶν τοῦ ἀδελφοῦ ἐμερίσατο, νυνὶ ὡς ἀληθῆ λέγων ἀξιώσει πιστεύεσθαι, δοκεῖ δέ μοι κἂν ὀμόσαι ἄσμενος, εἴ τις αὐτῷ ὅρκον διδοίη. καὶ ἐμοὶ μὲν συγγενὴς ὢν οὐδὲ τὰ γενόμενα ἐθέλει μαρτυρεῖν· ᾧ δ' οὐδὲν προσήκει, τούτῳ τὰ ψευδῆ συλλαμβάνει καὶ τῶν οὐ πραχθέντων γραμματεῖον ἥκει φέρων· πολὺ γὰρ προὐργιαίτερον ἡγεῖται εἶναι τὸ χρηματίζεσθαι ἢ τὴν ἐμὴν συγγένειαν. ὡς δὲ ἐπηγγέλλετο [1] περιιὼν διαθήκας [2] ἀποφαίνειν, εἴ τις αὐτῷ κοινώσαιτο, αὐτοῦ ὑμῖν ᾧ προσῆλθε μαρτυρίαν παρέχομαι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

τί οὖν χρὴ, ὦ ἄνδρες, ὄνομα θέσθαι τούτῳ τῷ ἀνδρὶ, ὅστις ἐθέλει οὕτω ῥᾳδίως διὰ τὸ ἑαυτοῦ κέρδος τῶν τεθνεώτων τινὸς καταψεύδεσθαι; ὡς δὲ οὐδὲ Κλέωνι προῖκα τὰς διαθήκας ἀποφαίνει, ἀλλὰ μισθὸν εἴληφεν, αὕτη ὑμῖν ἡ μαρτυρία οὐ μικρὸν τεκμήριον ἔσται. τοιαῦτα μέντοι κοινῇ ἐπ' ἐμοὶ τεχνάζουσιν· ἡγεῖται γὰρ αὐτῶν ἑκάτερος εὕρημα ἔχειν ὅ τι ἂν τῶν Ἀστυφίλου λάβῃ.

246 θʹ. Ὡς μὲν [3] οὖν οὐκ εἰσὶν ἀληθεῖς αἱ διαθῆκαι, ἀλλὰ Κλέων καὶ Ἱεροκλῆς βούλονται ὑμᾶς ἐξαπατῆσαι, καθ' ὅσον ἐδυνάμην ἀπέδειξα· ὡς δ', εἰ καὶ μηδὲν προσήκων ἐτυ-

[1] περὶ ὧν [2] ἀποφαίνοι [3] οὖν om.

Τὸ πρᾶγμα] Id est, τὸν κλῆρον καὶ τὸ περὶ τὰς ψευδεῖς διαθήκας σκευώρημα. Idem.

Κοινώσαιτο] Id est, μερίτην αὐτὸν τοῦ κλέμματος ποιήσαιτο. Si quis secum, Hierocle puta, prædam partiri, et se in ejus communionem admittere velit. Idem.

Τοῦ ἀδελφοῦ] Τοῦ ἐμοῦ δηλονότι. Idem.

Περὶ ὧν διαθήκας ἀποφαίνοι] Imo vero περιιὼν, ὡς [vel ὅτι] διαθ. ἀ. Idem.

Ἔσται] Post ἔσται deest titulus Μαρτυρία. Idem. Markland.

Ὡς μὲν] Adde οὖν. Transit hic a priore parte actionis ad alteram. Illa cum docuisset, supposititium esse illud testamentum prætensum, aggreditur nunc docere: si Astyphilus, qui testamentum nullum unquam scripsisset, voluisset scribere, non potuisse alium heredem scribere, quam se, actorem. Reisk.

Μηδὲν προσήκων] Fidem promissis tuis, Isæe, non facis, aut oblitus tui loqueris inconsentanea. Docere contendens, acto-

χον Ἀστυφίλῳ, δικαιότερός εἰμι ἔχειν τὰ ἐκείνου, ἢ οὗτοι,
διδάξω ὑμᾶς. ὅτε γὰρ ἐλάμβανε Θεόφραστος ὁ ἐμὸς πατὴρ
τὴν ἐμὴν μητέρα καὶ Ἀστυφίλου παρὰ Ἱεροκλέους, ἦλθε
καὶ αὐτὸν ἐκεῖνον ἔχουσα μικρὸν ὄντα, καὶ διῃτᾶτο παρ'
ἡμῖν τὸν ἅπαντα χρόνον ὁ Ἀστύφιλος, καὶ ἐπαιδεύθη ὑπὸ 247
τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ. καὶ ἐπειδὴ ἐγὼ ἐγενόμην καὶ ὥραν
εἶχον παιδεύεσθαι, μετ' ἐκείνου συνεπαιδευόμην. λάβε δέ
μοι ταύτην τὴν μαρτυρίαν, εἶτα τὴν τῶν διδασκάλων ὅποι
ἐφοιτῶμεν.

[1]ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

τὸ τοίνυν χωρίον τὸ ἐκείνου πατρῷον, ὦ ἄνδρες, ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς ἐφύτευε καὶ ἐγεώργει καὶ ἐποίει διπλασίου ἄξιον. ἀνάβητέ μοι καὶ τούτων μάρτυρες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ἐπεὶ τοίνυν ἐδοκιμάσθη ὁ ἀδελφός, ἀπέλαβε πάντα ὀρ-
θῶς καὶ δικαίως, ὥστε ἐκεῖνον μηδεπώποτε μηδὲν ἐγκα-
λέσαι τῷ ἐμῷ πατρί. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν ἀδελφὴν τὴν
ἐκείνου ὁμοπατρίαν [2]ἐνεγύησεν ὁ ἐμὸς πατὴρ ὅτῳ ἐδόκει 248
αὐτῷ, καὶ τἆλλα διῴκει, καὶ ταῦτα τῷ Ἀστυφίλῳ ἐξήρκει·

[1] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ om. [2] ἐνεγγύησεν

rem, etiamsi Astyphilum nulla parte cognationis attigisset, tamen ab eo heredem fuisse necessario scribendum, doces ita, ut planum facias, actori matrem cum Astyphilo fuisse communem. Ergone fratres uterinos negas esse inter se *προσήκοντας*? Atqui quæ potest propior esse consanguinitas, quam duos ex eodem utero prodisse? Non hoc doces, quod te profiteris facturum, etiamsi Astyphilus frater actoris non fuisset, tamen actorem ab eo heredem necessario scribendum fuisse. Nam si Theophrastus matrem Astyphili domum suam non duxisset, non videtur operam daturus fuisse, ut Astyphilus liberaliter educaretur, neque curasset eum beneficiis promereri. Idem.

Ἦλθε] Scil. *ἡ ἐμὴ μήτηρ εἰς τὸν οἶκον τἀνδρός*. Fieri quoque possit, ut post ἦλθε exciderit *μετὰ τῆς ἀδελφῆς*. venit mater nostra in domum patris mei, habens secum præter sororem Astyphili, etiam Astyphilum ipsum. v. versu antep. Idem.

Τὸν ἅπαντα χρόνον] Ad pubertatem usque. Idem.

Μαρτυρίαν] Necessariorum puta et familiarium actoris et parentum ejus, confirmantium, actorem una cum Astyphilo in domo Theophrasti educatum liberaliter fuisse. Idem.

Ἐφοιτῶμεν] Post ἐφοιτῶμεν deest titulus ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. recitantur enim duo diversa testimonia, alterum illud, cujus argumentum modo indicavimus, alterum ludimagistrorum. Idem.

Μετὰ δὲ ταῦτα] Non videtur ita accipiendum, ac si significaretur, sororem Astyphili ab ejus vitrico, Theophrasto, tum demum fuisse nuptui elocatam, postquam Astyphilus jam vir factus esset, sed indicat solummodo transitum ad enumerationem aliorum beneficiorum, quibus Theophrastus Astyphilum ornavit, adhuc impuberem. Nam alias debuisset non vitricus privignam, sed frater, tutelæ jam suæ factus, sororem marito ejus in manus dare, ut *κύριος* sororis. Nisi si volumus dictione illa, *ταῦτα τῷ Ἀστυφίλῳ ἐξήρκει*, significari, Astyphilum vitrico, de jure suo sororem desponsandi, ultro decessisse. Quicquid ejus est, quæstio hæc magni momenti non est. Idem.

ἱκανὴν γὰρ ἡγήσατο βάσανον εἰληφέναι ἀπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ τῆς εἰς αὐτὸν εὐνοίας, ἐκ μικροῦ παιδίου τεθραμμένος παρ᾽ αὐτῷ. μαρτυροῦσι δὲ ἡμῖν καὶ περὶ τῆς ἐγγύης οἱ εἰδότες.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

εἰς τοίνυν τὰ ἱερὰ ὁ πατὴρ ὁ ἐμὸς τὸν Ἀστύφιλον παῖδα ὄνθ᾽ ἦγε μεθ᾽ ἑαυτοῦ ὥσπερ καὶ ἐμὲ πανταχῇ· καὶ εἰς τοὺς θιάσους [1] τοὺς Ἡρακλέους ἐκεῖνον [2] αὐτὸν εἰσήγαγεν, ἵνα μετέχοι τῆς κοινωνίας. αὐτοὶ [3] δ᾽ ὑμῖν οἱ θιασῶται μαρτυρήσουσιν.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ι΄. Ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες, ὡς διεκείμην πρὸς τὸν ἀδελφὸν 78. 1
σκέψασθε. πρῶτον μὲν γὰρ συνετράφην ἐκείνῳ ἐκ παιδίου,
ἔπειτα οὐδέποτε διάφορος ἐγενόμην, ἀλλ᾽ ἠσπάζετό με, ὡς
249 ἴσασιν οἱ οἰκεῖοι πάντες οἱ ἡμέτεροι καὶ οἱ φίλοι· οὓς βού-
λομαι ὑμῖν μάρτυρας ἀναβιβάσαι.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ια΄. Δοκεῖ ἂν οὖν ὑμῖν Ἀστύφιλος, ὦ ἄνδρες, οὕτω μὲν μισῶν Κλέωνα, τοσαῦτα δ᾽ ἀγαθὰ ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμοῦ πεπονθὼς, αὐτὸς τῶν ἐχθρῶν ἄν τινος υἱὸν ποιήσασθαι ἢ τὰ ἑαυτοῦ δοῦναι, τοὺς εὐεργέτας καὶ τοὺς συγγενεῖς ἀποστερήσας; ἐγὼ μὲν οὐκ ἂν οἴομαι, εἰ καὶ δεκάκις ὁ Ἱεροκλῆς διαθήκας ψευδεῖς [4] ἀποδεικνύει, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ ἀδελφὸν εἶναι καὶ διὰ τὴν ἄλλην οἰκειότητα πολὺ μᾶλλον προσήκειν ἐμοὶ ἢ τῷ Κλέωνος υἱεῖ, ἐπεὶ τούτοις γε οὐδὲ προσποιήσασθαι καλὸν ἦν [5] τῶν Ἀστυφίλῳ, οἵτινες οὕτω

[1] τοῦ [2] αὐτὸν om. [3] δ᾽ om. [4] ἀποδεικνύῃ [5] τῷ

Παῖδα] Subaudi ἔτι ὄντα. Idem.

Τῆς κοινωνίας] Id est, τῆς αὐτῶν κοινωνίας. Quodnam autem hoc fuerit collegium thiasotarum Herculis, qui ortum, cur institutum, quibus legibus usum, quibus gavisum privilegiis et juribus, mihi non constat. Videtur ejusmodi sodalitium fuisse, atque ævo medio fuit Calendariorum. Idem.

Αὐτοὶ] Malim ὡς αὐτοὶ —. Idem.

Ἀναβιβάσαι] Post ἀναβιβάσαι videtur titulus μάρτυρες deesse. Idem.

Ἐμοὶ] Aut pone ἐμοὶ, aut pone υἱεῖ, deesse videtur τῶν ἐκείνου. *bona Astyphili mihi potius competere quam filio Cleonis.* Idem.

Ἐπεὶ] *quandoquidem.* sic dedi de meo, pro vulgari ἐπί. Idem.

Καλὸν ἦν] Pone καλὸν ἦν deest προσήκειν. quoniam hos [Cleonem ejusque necessarios] decebat, ne fingere quidem, et verbis præ se ferre, nedum serio contendere, cum Astyphilo ullam sibi necessitudinem intercedere. Idem.

Οὕτω διέκειντο] Videtur μὲν interponendum. opponuntur enim inter se, vivus adhuc et spirans Astyphilus, et ossa ejus. Idem.

διέκειντο πρὸς αὐτὸν, τὰ δὲ ὀστᾶ οὐκ ἔθαψαν, ἀλλὰ πρότερον ἐπὶ τὴν οὐσίαν ἦλθον, πρὶν ἐκείνῳ τὰ νομιζόμενα ποιῆσαι. ἔπειτα νῦν ἀξιώσουσι κληρονομεῖν τῶν Ἀστυφίλου, 250
οὐ μόνον τὰς διαθήκας λέγοντες, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος παρατιθέντες, ὅτι ἀνεψιὸς ἦν Κλέων πρὸς [1] πατρός. ὑμᾶς δέ, ὦ ἄνδρες, οὐκ εἰκός ἐστι τῷ τούτου γένει προσέχειν τὸν νοῦν. οὐδεὶς γὰρ πώποτε ἐκποίητος γενόμενος ἐκληρονόμησε τοῦ οἴκου ὅθεν ἐξεποιήθη, ἐὰν μὴ ἐπανέλθῃ κατὰ τὸν νόμον. οὗτοι μέντοι ἀκριβῶς εἰδότες ὅτι οὐκ ἐποιήσατο Ἀστύφιλος τὸν Κλέωνος υἱὸν, πολλάκις ἐληλυθότι αὐτῷ οὐδεπώποτε κεκρεανομήκασι. λάβε μοι καὶ ταύτην τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ιβ΄. Ἑκατέρῳ οὖν ἡμῶν, ἐξ ὧν ἀντωμόσαμεν σκεψάμενοι, ψηφίσασθε. Κλέων μὲν γάρ φησι τὸν υἱὸν τὸν ἑαυτοῦ Ἀστυφίλῳ εἰσποιηθῆναι, καὶ ταῦτ᾽ ἐκεῖνον διαθέσθαι· ἐγὼ δ᾽ οὔ φημι, ἀλλ᾽ ἐμὰ εἶναι πάντα τὰ Ἀστυφίλου, ἀδελφὸς ὢν ἐκείνου, ὡς καὶ αὐτοὶ τοῦτο ἴσασι. μὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, εἰσποιήσησθε υἱὸν Ἀστυφίλῳ, ὃν οὐδ᾽ αὐτὸς ζῶν ἐκεῖνος ἐποιήσατο, ἀλλὰ τοὺς νόμους οὓς ὑμεῖς ἔθεσθε βεβαιώσατέ μοι· [2] κατὰ τούτους γὰρ ἀμφισβητῶ, ὁσιωτάτην δέησιν δεό- 251
μενος, ὦ ἄνδρες, τῆς τοῦ ἀδελφοῦ οὐσίας κληρονόμον [3] με καταστῆσαι. ἀπέδειξα ὑμῖν ὡς οὐδενὶ ἐκεῖνος δέδωκε τὰ ἑαυτοῦ, καὶ μάρτυρας ἁπάντων ὧν εἶπον παρεσχόμην. βοηθήσατε οὖν μοι· καὶ εἰ λέγειν ἐμοῦ δύναται Κλέων μᾶλλον, τοῦτο αὐτῷ ἄνευ τοῦ νόμου καὶ τοῦ δικαίου μηδὲν ἰσχυσάτω, ἀλλ᾽ ὑμᾶς αὐτοὺς βραβευτὰς ἁπάντων καταστήσατε. διὰ τοῦτο γὰρ συλλέγεσθε, ἵνα τοῖς μὲν ἀναισχυντοῦσι μηδὲν πλέον ᾖ, οἱ δὲ ἀδυνατώτεροι τολμῶσι περὶ τῶν δικαίων ἀμφισβητεῖν, εὖ εἰδότες ὅτι [4] ὑμεῖς οὐδενὶ ἄλλῳ τὸν νοῦν προσέχετε. ἅπαντες οὖν, ὦ ἄνδρες, μετ᾽ ἐμοῦ γένεσθε. ὡς [5] ἐάν

[1] τοῦ πατρὸς [2] κατ᾽ αὐτοὺς [3] με om. [4] ὑμεῖς om. [5] ἂν

Τούτου] Sive ad Cleonem, sive ad Cleonis filium redit. Idem.

Οὗτοι] Astyphilus puta et ejus necessarii. Idem.

Ἐληλυθότι αὐτῷ] Cleoni puta, ejusve filio, cum sæpe venisset, πρὸς αὐτοὺς, ad se, rogans participationem extorum cum ipsis. Idem.

Ταῦτ᾽] Ut Cleonis filius sibi defuncto pro filio adoptato arrogaretur. Idem.

Δεόμενος] Scil. ὑμῶν. Idem.

Κληρονόμον καταστῆσαι] Interponendum videtur ἐμέ. Idem.

Ἀπέδειξα ὑμῖν] Rursus interponendum videtur h. l. γάρ. Idem.

τι ἄλλο ψηφίσησθε Κλέωνι πειθόμενοι, σκέψασθε ὁπόσων αἴτιοι γενήσεσθε. πρῶτον μὲν τοὺς ἐχθίστους Ἀστυφίλου ἐπί τε τὰ μνήματα ἰέναι καὶ ἐπὶ τὰ ἱερὰ ἐκείνου ποιήσετε·
252 ἔπειτα τὰς Εὐθυκράτους ἐπισκήψεις, τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀστυφίλου, ἀκύρους ποιήσετε, ἃς αὐτὸς πρότερον ἀπέθανεν [1] ἢ παραβῆναι· ἔπειτα τετελευτηκότα Ἀστύφιλον παρανοίας αἱρήσετε. εἰ γὰρ [2] τούτου ἐποιήσατο υἱὸν ὃς τῷ πατρὶ πολεμιώτατος ἦν, πῶς οὐ δόξει τοῖς ἀκούσασι παρανοεῖν ἢ ὑπὸ φαρμάκων διεφθάρθαι; ἔτι δ᾿ ἐμὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ἐκτραφέντα ἐν τῷ αὐτῷ καὶ συμπαιδευθέντα Ἀστυφίλῳ καὶ ἀδελφὸν ὄντα, περιόψεσθε ὑπὸ Κλέωνος ἀποστερηθέντα τῶν ἐκείνου. ἀντιβολῶ ὑμᾶς καὶ ἱκετεύω ἐκ παντὸς τρόπου ψηφίσασθαί μοι. οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα Ἀστυφίλῳ τε [3] χαρίσαισθε κἀμὲ οὐκ ἂν [4] ἀδικήσαιτε.

[1] ἢ ἀπέθανε [2] τοῦτον [3] χαρίσεσθε [4] ἀδικήσετε

Ὁπόσων] Subaudi κακῶν, nisi potius id addendum sit. Idem.

Τὰ ἱερὰ] Valesius ad Harpocr. p. 88. vult τὰ ἠρία legi. Sed fallitur. nam primum quidem τὰ μνήματα et τὰ ἠρία idem significant. deinde vero, qui alicujus in genus reciperentur ejusque hereditatem adirent, ejus non modo monumenta gentilia, sed etiam sacra participabant, quibus addicti fuissent cum legatario majores ejus. Idem.

Ἃς αὐτὸς πρότερον ἢ ἀπέθανε παραβῆναι] Locus male sanus, cui nonnulla desunt. præterea dubium est utrum αὐτὸς ad Euthycratem, an ad Astyphilum referatur. Stephanus, profecto sagaciter, ita conjiciebat leg. esse: πρότερον ἂν ἀπέθανεν ἢ παραβῆναι. posset ad eandem sententiam sic componi lectio: πρότερον ἂν ἀποθανεῖν εἵλετο, ἢ παραβῆναι. Ego vero suspicor Isæum sic reliquisse ἃς αὐτοῖς [Astyphilo ejusque posteris et necessariis omnino omnibus] ἐπέσκηψε [scil. Euthycrates] πρότερον, ἢ ἀπέθανε, μὴ παραβῆναι. *quas illis moriens præcepit ne migrarent.* Idem.

Τοῦτον] Num τούτου, Cleonis puta. Idem.

Ἀντιβολῶ ὑμᾶς] Interpone οὖν. Idem.

Χαρίσεσθε] Rarior inventu forma hæc est; usitatior χαριεῖσθε. Idem.

I.

ΙΣΑΙΟΥ

ΠΡΟΣ ΞΕΝΑΙΝΕΤΟΝ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. H. Steph. | Pag. ed. Reisk.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

79. 1 Ἀρίσταρχός τις τεσσάρων πατὴρ γενόμενος παίδων, Κυρωνίδου καὶ Δημοχάρους καὶ τῆς μητρὸς τοῦ λέγοντος τὸν λόγον καὶ ἄλλης κόρης, τοῦτον μὲν τὸν Κυρωνίδην ἔτι περιὼν εἰσεποίησεν εἰς τὸν Ξεναινέτου τοῦ κατὰ μητέρα πάππου κλῆρον, αὐτὸς δὲ κληρονόμους τοὺς λοιποὺς ἑαυτῷ κατέλειψε παῖδας. μετὰ ταῦτα τελευτᾷ μὲν Δημοχάρης ἄπαις, καὶ ἡ μία θυγάτηρ αὐτοῦ καὶ αὐτὴ ἄπαις. ὁ δὲ κλῆρος ὅλος ἔρχεται δικαίως εἰς τὴν μητέρα τοῦ λέγοντος τὸν λόγον. καὶ ταῦτα μὲν οὕτω· μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Ἀριστάρχου Ἀριστομένης, ἀδελφὸς ὢν αὐτοῦ καὶ κατὰ νόμον ἐπίτροπος τῶν τοῦ ἀδελφοῦ γινόμενος παίδων, ἐκδέδωκε Κυρωνίδῃ τῷ ἐκποιήτῳ υἱῷ Ἀριστάρχου τὴν θυγατέρα ἑαυτοῦ, ἐπαγγειλάμενος περιποιῆσαι αὐτῷ τὸν Ἀριστάρχου κλῆρον. ὃ δὴ καὶ πεποίηκε· γενομένου γὰρ υἱοῦ τῷ Κυρωνίδῃ, πρῶτον μὲν ὄνομα τῷ παιδὶ τὸ τοῦ πάππου δεδώκασιν, Ἀρίσταρχον ὀνομάσαντες, [1] εἶτα εἰσεποίησαν αὐτὸν εἰς τὸν πάππου οἶκον ὡς δὴ τοῦτο ἐκείνου [2] προστάξαντος, καὶ παραδέδωκεν Ἀριστομένης αὐτῷ [3] τὸν ὅλον τοῦ πάππου κλῆρον. ἔτι δὲ παῖς ὢν ἐκεῖνος τελευτῶν κληρονόμον κατὰ διαθήκας ἐνεστήσατο τὸν 254 ἴδιον ἀδελφὸν Ξεναίνετον. τούτων [4] οὕτω γενομένων καὶ κρατοῦντος Ξεναινέτου τὴν Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ οὐσίαν, ἀμφισβητεῖ πρὸς αὐτὸν ὁ υἱὸς τῆς θυγατρὸς Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ, λέγων ἑαυτὸν μόνον εἶναι κληρονόμον δικαίως τῶν Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ χρημάτων. ὁ μὲν γὰρ Κυρωνίδης — φησὶν — ἐκποίητος ἐγένετο· ὁ δὲ πατὴρ υἱὸν ἔχων γνήσιον τὸν Δημοχάρην, οὐκ ἐδύνατο θετὸν ἑαυτῷ ποιῆσαι παῖδα· ὁ δὲ Δημοχάρης ἀτελὴς ὢν οὐδὲ αὐτὸς ἐδύνατο [5] εἰσποιῆσαι τῷ πατρὶ θετὸν υἱόν· ἀλλ' οὐδ' ἡ ἄλλη θυγάτηρ αὐτοῦ ἡ προτελευτήσασα. ὥστε οὐ κατὰ τὸν νόμον — φησὶ — τῆς εἰσποιήσεως γενομένης τοῦ [6] μικροῦ Ἀριστάρχου, οὐκέτι συνίσταται ἡ διαθήκη αὐτοῦ, τοῦ νέου Ἀριστάρχου· ἃ γὰρ μὴ δικαίως ἐκτήσατο, πῶς ἄλλῳ παραπέμπειν ἐδύνατο; ἀναιρουμένης δὲ τῆς διαθήκης εἰκότως ὁ κλῆρος εἰς τὸν λέγοντα τὸν λόγον ἐφέρετο, υἱὸν ὄντα τῆς γνησίας θυγατρὸς Ἀριστάρχου τοῦ παλαιοῦ. Καὶ ἡ μὲν ὑπόθεσις αὕτη, ἡ στάσις δὲ πραγματικὴ ἔγγραφος· ζητεῖ γὰρ εἰ δεῖ τὰς τοιαύτας συνεστάναι διαθήκας, καὶ τίς [7] δικαιότερα λέγει.

253 (Reisk.)

1 α'. ΕΒΟΥΛΟΜΗΝ, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ Ξεναίνετος οὑτοσὶ δύναται ψευδῆ λέγειν θαῤῥαλέως, οὕτω κἀγὼ τἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς περὶ ὧν ἀμφισβητοῦμεν εἰπεῖν δυνηθῆναι· οἶμαι γὰρ 255

[1] καὶ [2] πράξαντος [3] τὸν ὅλον om. [4] οὕτω om. [5] ποιῆσαι [6] παλαιοῦ [7] δικαιότερος

Πράξαντος] L. προστάξαντος. Reisk. Δικαιότερος] L. δικαιότερα. Idem.

Tabula generis, hac oratione celebrati,

Xenænetus
Aristomenes — Aristarchus, super cujus hereditate agitur — filia
Apollodorus filia — Cyronides Demochares filia filia
Xenænetus Aristarchus. actor filiæ.

ἂν ὑμῖν εὐθέως δῆλον γενέσθαι, εἴθ' ἡμεῖς ἀδίκως ἐπὶ τὸν κλῆρον ἥκομεν, εἴθ' οὗτοι μὴ προσηκόντως πάλαι τὰ χρήματα ταῦτα εἰλήφασι. νῦν δὲ οὐκ ἐξ ἴσου διακείμεθα, ὦ ἄνδρες. οἱ μὲν γὰρ καὶ λέγειν δεινοὶ καὶ παρασκευάσασθαι ἱκανοὶ, ὥστε καὶ ὑπὲρ ἑτέρων πολλάκις ἐν ὑμῖν ἠγωνίσθαι· ἐγὼ δὲ μὴ ὅτι ὑπὲρ ἄλλου, ἀλλ' οὐδ' ὑπὲρ ἐμαυτοῦ πώποτε δίκην ἰδίαν εἴρηκα, ὥστε πολλῆς δεῖ με συγγνώμης τυχεῖν παρ' ὑμῶν.

β'. Ἠνάγκασμαι [1] μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι δίκην παρ' αὐτῶν λαβεῖν, τὴν μητέρα τὴν ἐμὴν πρὸς τῇ ἀνακρίσει Ἀριστάρχου εἶναι ἀδελφὴν προσγράψασθαι· οὐ μὴν διὰ τοῦτο ὑμῖν ἥδε ἡ γνῶσις ἧττον περὶ αὐτῶν εὐκρινὴς [2] γενήσεται, ἀλλ' ἐκ τῶν νόμων [3] σκοποῦσιν εἰ τὰ ἑαυτοῦ δέδωκε τούτῳ Ἀρίσταρχος ἢ τὰ μηδὲν προσήκοντα. ἔστι δὲ δίκαιον τοῦτο, ὦ ἄνδρες· ὁ γὰρ νόμος κελεύει τὰ μὲν ἑαυτοῦ
256 διαθέσθαι ὅτῳ ἂν ἐθέλῃ, τῶν δὲ ἀλλοτρίων οὐδένα κύριον πεποίηκε. τοῦτο οὖν ὑμᾶς πειράσομαι πρῶτον διδάσκειν, ἐάν μου μετ' εὐνοίας ἀκοῦσαι ἐθέλητε. εἴσεσθε γὰρ ὡς ὁ κλῆρος οὗτος οὐ τούτων ἦν ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ τῆς ἐμῆς μητρὸς πατρῷος· ἔπειτα καὶ ὡς Ἀρίσταρχος οὐδὲ καθ' ἕνα νόμον αὐτὸν εἴληφεν, ἀλλὰ παρὰ πάντας τοὺς νόμους ἀδικεῖ μετὰ τῶν οἰκείων τὴν ἐμὴν μητέρα. ὅθεν οὖν σαφέστατα μαθήσεσθε ὡς ἔχει ταῦτα, ἐντεῦθεν ὑμᾶς πρῶτον πειράσομαι διδάσκειν.

γ'. Ἀρίσταρχος γὰρ ἦν, ὦ ἄνδρες, Συπαλλήτιος. οὗτος ἔλαβε Ξεναινέτου Ἀχαρνέως θυγατέρα, ἐξ ἧς γίνεται Κυρωνίδης καὶ Δημοχάρης καὶ ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ καὶ ἄλλη τούτων ἀδελφή. Κυρωνίδης μὲν οὖν ὁ τοῦδε πατὴρ καὶ θατέρου τοῦ

[1] *μὲν* om. [2] *φανήσεται* [3] *σκοποῦμεν*

Οὗτοι] Xenænetus junior, et cum eo facientes, adversarii actoris. Idem.

Εἶναι ἀδελφὴν] Interponi vult Scaliger Κυρωνίδου. quod non intelligo. Nam si Ἀριστάρχου copulavit cum ἀνακρίσει, falsus fuit. Qui potest dudum mortuus examinari? Idem. Anglice Ionesius: *that my mother was the daughter of Aristarchus and sister of Cyronides:* prorsus de suo.

Περὶ αὐτῶν] Id est, περὶ τούτων τῶν πραγμάτων, vel, his de bonis, hereditate Aristarchi. v. p. 186. 7. Reisk.

Τούτῳ] Xenæneto juniori, filio Cyronidis. Idem.

Τούτων] Aristarchi et Xenæneti juniorum. Idem.

Οἰκείων] Subaudi τῶν ἑαυτοῦ. ipseque et reliqui ejus necessarii injuriam fecerunt matri meæ. Idem.

Στυπαλλήτιος] Lego Συπαλλήτιος ex Diogene Laertio in Zenone, Hesychio, et Stephano. Palmer.

Τοῦδε] Xenæneti junioris. Reisk.

Θατέρου] Aristarchi junioris. Idem.

τόνδε τὸν κλῆρον ἀδίκως ἔχοντος ἐξεποιήθη εἰς ἕτερον οἶκον,
ὥστε αὐτῷ τῶν χρημάτων οὐδὲν ἔτι προσῆκεν· Ἀριστάρχου
80 δὲ τοῦ πατρὸς τούτων τελευτήσαντος Δημοχάρης υἱὸς κλη-
ρονόμος τῶν ἐκείνου κατέστη. τούτου δὲ παιδὸς ἀποθανόντος
καὶ τῆς ἑτέρας ἀδελφῆς, ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ [1] ἐπὶ παντὶ τῷ οἴκῳ
ἐπίκληρος ἐγένετο. καὶ οὕτω μὲν ἐξ ἀρχῆς ἅπαντα [2] ταυτὶ
τῆς ἐμῆς μητρὸς ἐγένετο· προσῆκον δ᾽ αὐτῇ μετὰ τῶν χρη- 257
μάτων τῷ ἐγγύτατα γένους συνοικεῖν, πάσχει δεινότατα,
ὦ ἄνδρες. Ἀριστομένης γὰρ ἀδελφὸς ὢν ἐκείνου τοῦ Ἀρι-
στάρχου, ὄντος αὐτῷ υἱέος καὶ θυγατρὸς, [3] ἀμελήσας ἢ
αὐτὸς αὐτὴν ἔχειν ἢ τῷ υἱεῖ μετὰ τοῦ κλήρου ἐπιδικάσα-
σθαι, τούτων μὲν οὐδὲν ἐποίησε, τὴν δὲ ἑαυτοῦ θυγατέρα
ἐπὶ τοῖς [4] τῆς ἐμῆς μητρὸς χρήμασι Κυρωνίδῃ ἐξέδωκεν, ἐξ
ἧς ὁ Ξεναίνετος οὗτος καὶ Ἀρίσταρχος ὁ τελευτήσας ἐγένετο.
τὸ μὲν οὖν ἀδίκημα, καὶ ὃν τρόπον τῶν χρημάτων ἀπεστε-
ρήθην, τοῦτ᾽ ἐστὶν, ὦ ἄνδρες. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν ἐμὴν μη-
τέρα ἐκδίδωσι τῷ ἐμῷ πατρί. Κυρωνίδου δὲ τελευτήσαντος
τὸν τοῦ Ξεναινέτου ἀδελφὸν εἰσάγουσιν Ἀριστάρχῳ υἱὸν,
οὐδὲ καθ᾽ ἕνα νόμον, ὦ ἄνδρες, ὡς ἐγὼ ἐκ πολλῶν τεκμηρίων
ὑμῖν ἐπιδείξω. πρῶτον μὲν οὖν μάρτυρας ὑμῖν παρέξομαι,
ὡς Κυρωνίδης ἐκποίητος εἰς τὸν Ξεναινέτου οἶκον ἐγένετο καὶ
ἐν ἐκείνῳ ἐτελεύτησεν, ἔπειθ᾽ ὡς Ἀρίσταρχος, οὗ ἦν οὗτος
ὁ κλῆρος, πρότερος τοῦ υἱέος Δημοχάρους ἐτελεύτησε, Δη-
μοχάρης δὲ παῖς ὢν ἀπέθανε καὶ ἡ ἑτέρα ἀδελφὴ, ὥστε τὸν
κλῆρον ἐπὶ τῇ ἐμῇ μητρὶ γενέσθαι. καί μοι κάλει τούτων
τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

οὕτω μὲν ἐξ ἀρχῆς ἦν, ὦ ἄνδρες, ὁ κλῆρος, περὶ οὗ νῦν 258
ὁ λόγος ἐστί· Κυρωνίδου μὲν ἐκποιήτου γενομένου εἰς τὸν
Ξεναινέτου οἶκον, τοῦ δὲ πατρὸς Ἀριστάρχου τῷ υἱεῖ Δη-

[1] ἐν [2] ταυτὶ om. [3] μελλήσας [4] τῆς om.

Ἀριστάρχου] Seniore puta. Idem.

Τούτων] Cyronidis, Democharis, et duarum filiarum. Idem.

Ἐν παντὶ] L. ἐπὶ παντὶ — ad Herodot. l. iii. c. 224. Valckenaer. Cf. p. 82. 2. ed. H. Steph.

Μελλήσας] *penes quem erat, sive ipse mallet sibi habere, sive* — nam hoc significatu μέλλειν h. l. est accipiendum. Sic dedi de meo, pro vulgari ἐμελλήσας, cui Stephanus ἐθελήσας suffectum ibat. Palmerius μελήσας (simplici λ) dederat, videtur tamen geminatum dare voluisse. Reisk.

Ἀριστάρχῳ] Seniori. Idem.

Ἐξ ἀρχῆς ἦν] Adde ἡμῶν vel ἡμέτερος. Idem.

μοχάρει καταλιπόντος, ἐκείνου δὲ τῇ ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ ταύτῃ, μητρὶ δὲ ἐμῇ.

δ΄. Δεῖ δὲ, ἐπειδὴ λίαν ἀναισχυντοῦσιν, ὦ ἄνδρες, καὶ τὰ χρήματα παρὰ τὸ δίκαιον ἔχειν ἀξιοῦσι, μαθεῖν ὑμᾶς ὡς οὐδὲ καθ' ἕνα νόμον Ἀρίσταρχος εἰς τοὺς φράτορας τοὺς ἐκείνου εἰσῆκται· ἐὰν γὰρ τοῦτο μάθητε, σαφῶς εἴσεσθε ὅτι τῷ μὴ δικαίως ἔχοντι οὐδὲ διατίθεσθαι περὶ αὐτῶν προσῆκεν. οἶμαι τοίνυν πάντας ὑμᾶς εἰδέναι, ὦ ἄνδρες, ὅτι κατὰ διαθήκας αἱ εἰσαγωγαὶ τῶν εἰσποιήτων γίνονται, διδόντων τε αὐτῶν καὶ υἱεῖς [1] ποιουμένων, ἄλλως δὲ οὐκ ἔξεστιν. εἴτε οὖν Ἀρίσταρχον φήσει τις [2] αὐτὸν διαθέσθαι, οὐκ ἀληθῆ λέξει· γνησίου γὰρ ὄντος αὐτῷ Δημοχάρους υἱέος οὔτ' ἂν ἐβούλετο ταῦτα διαπρᾶξαι, οὔτε ἐξῆν δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ ἑτέρῳ· εἴτε Ἀριστάρχου τελευτήσαντος Δημο-
259 χάρην αὐτὸν ποιήσασθαι, καὶ ταῦτα ψεύσονται. παιδὸς γὰρ οὐκ ἔξεστι διαθήκην γενέσθαι· ὁ γὰρ νόμος διαῤῥήδην κωλύει παιδὶ μὴ ἐξεῖναι συμβάλλειν μηδὲ γυναικὶ πέρα [3] μεδίμνου κριθῶν. μεμαρτύρηται δὲ Ἀρίσταρχον μὲν πρό-

[1] *ποιούντων* [2] *αὐτὸν* om. [3] *μεδίμνων*

Ἀρίσταρχος] Junior nimirum. Idem.

Ἐκείνου] Democharetis, aut, quod perinde est, Aristarchi senioris. Idem.

Αὐτῶν] Scil. τῶν διατιθεμένων. cum ipsi legatores per se, non per alios, neque alii pro ipsis, jam vita defunctis, ita constituunt. Idem.

Ἀρίσταρχον] Seniorem. Idem.

Διαπρᾶξαι] Imo vero διαπράξασθαι. Idem.

Αὐτὸν] Scil. τὸν φάσκοντα. si quis aiat a Democharete se adoptatum. Idem.

Μεδίμνων] Fui aliquando in opinione, in qua Petitum quoque LL. Att. [l. vi. tit. vi. §. 2.] p. 577. fuisse postmodum reperi, μεδίμνου legi hic oportere. Jam vero censeo vulgatum bene habere, et respondere Latino *singulos medimnos*. neque puer æs alienum contrahere, aut commercium pactumve facere, spondere de re emenda vendendave potest, quæ excedat pretium medimni unius. Et sic quoque fœmina. Sunt hi duo medimni. Recte ergo μεδίμνων in plurali usurpavit. Unusquisque puer, et unaquæque fœmina cavere de medimnis singulis potest, cum aliqua forensi validitate, non ultra. Continent sic tot medimni, quot sunt contrahentes hujusmodi. μεδίμνοιν in duali dicere non licebat; nam sic exstitisset sententia, falsa illa quidem, et juri Attico atque veritati historicæ repugnans, licuisse pueris quibusque de binis medimnis cavere, et sic pariter quoque fœminis quibusque. Id quod secus erat. Henricus Stephanus primam syllabam vocabuli μεδίμνων geminandum esse suspicabatur, scil. $\overline{\mu\epsilon}$ μεδίμνων. Conjectura, ad speciem probabilis et subtiliter atque ingeniose excogitata: (ecquid enim fieri possit facilius, ecquid usu venit crebrius, quam ut eædem literæ collisæ alteræ alteras absorbeant?) reapse tamen imaginaria et abhorrens. id quod vel ipsa summæ immanitas statim prodit. Et cur legislator numerum imparem pari 40. aut 50. prætulisset? Reisk. Vid. Meurs. Lect. Att. l. ii. c. 4. et Them. Att. l. ii. c. 9. Lex, qua de agitur, non est testamentaria, sed de contractibus. Συμβάλλειν sæpe notat *contrahere et pactum conventumque facere*. Athenis impuberes et mulieres non erant κύριοι ὑπὲρ μέδιμνον κριθῶν, si quid ultra hordei medimnum contraxerant spoponderantve, jure nullum erat. Justa hinc conclusione conficit Isæus παιδὸς οὐκ ἐξεῖναι διαθήκην γενέσθαι, sive non posse cum res suas testamento dare legare. Vidit Petiti errorem Salmasius de Mod. Usur. c. 10. p. 425. Cæterum testamenta Athenis in frequenti erant usu, introducta

τερον Δημοχάρους τοῦ υἱέος τελευτῆσαι, ἐκεῖνον δὲ, ὕστερον 260
τοῦ πατρός· ὥςτε κατά γε διαθήκην ἐκείνων, [1] οὐδ' εἰ διέθεντο προσῆκεν αὐτῷ τούτων τῶν χρημάτων κληρονομῆσαι. ἀνάγνωθι [2] δὴ καὶ τοὺς νόμους, καθ' οὓς οὐδετέρῳ αὐτῶν ἐξῆν διαθήκας ποιήσασθαι.

ΝΟΜΟΙ.

οὐ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, οὐδὲ Κυρωνίδην οἷόν τε ἦν υἱὸν Ἀριστάρχῳ εἰσποιῆσαι, ἀλλ' αὐτῷ μὲν ἐπανελθεῖν εἰς τὸν πατρῷον οἶκον [3] ἐξῆν, υἱὸν ἐγκαταλιπόντα ἐν τῷ Ξεναινέτου οἴκῳ, [4] ἐξ αὐτοῦ δέ τινα ἀγαγεῖν οὐκ ἔστι νόμος· ἢ ἐὰν φῶσι, ψεύσονται. ὥςτ' οὐδ' ἂν φάσκωσιν ὑπ' ἐκείνου ποιηθῆναι, νόμον [5] ἕξουσι δεῖξαι, καθ' ὃν ἐξῆν αὐτῷ ταῦτα πρᾶξαι· ἀλλ' ἐξ ὧν αὐτοὶ λέγουσιν, ἔτι φανερώτερον ὑμῖν γενήσεται τοῦτο, ὅτι παρανόμως καὶ ἀσελγῶς ἔχουσι τὰ τῆς 261
μητρὸς χρήματα.

ε'. Καὶ μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες, οὐδ' Ἀριστομένει γε οὐδ' Ἀπολλοδώρῳ, οἷς προσήκει τὴν ἐμῆς μητρὸς ἐπιδικάσασθαι, οὐδὲ τούτοις ἐξῆν. θαυμαστὸν γὰρ ἂν ἦν, εἰ τὴν ἐμὴν μητέρα ἔχοντι Ἀπολλοδώρῳ ἢ Ἀριστομένει οὐκ ἂν οἷόν τε ἦν τῶν ἐκείνης κυρίῳ γενέσθαι, κατὰ τὸν νόμον ὃς οὐκ ἐᾷ τῶν

[1] ἦν οὐ διέθεντο, οὐ [2] δὲ [3] ἐξῆν υἱὸν om.
[4] ἐξῆν, υἱὸν αὐτοῦ δὲ ἂν, ψεύσονται. ὥστε οὐδ' ἂν φάσκωσι τινὰ ἀγαγεῖν, οὐκ ἔστι νόμος· ἢ ἐὰν φῶσιν ὑπ' [5] οὐχ ἕξουσι

potissimum ἵνα μὴ ἐξερημωθῇ ὁ οἶκος, ut Demosthenes loquitur or c. Macart. §. δ'., sive ne familia testatoris exstingueretur, neque illi deessent qui mortuo justa facerent. Itaque si liberis orbus esset, testamento adsciscebat, ut hereditatem una cum sacris cernerent. Præclare hæc Isæus docet or. de Apollod. Hered. §. ϛ'. Wesseling.

Ἐκείνων] Aristarchi majoris et Democharetis, etiamsi comminiscamur eos testamentum scripsisse, quod illi nullum scripserunt (nam neque voluere, neque licebat); tamen ne sic quidem competebat Aristarchi majoris hereditas Aristarcho minori. Reisk.

Αὐτῷ] Aristarcho minori. Idem.

Ἀριστάρχῳ] Seniori. Idem.

Αὐτοῦ δὲ] Fœde mutilatus h. l. e conjectura sanari mera nequit, sed deploratus est, nisi meliores et integriores libri succurrant. Quare satius est insanabile hoc ulcus prorsus non attingere, tametsi loci nonnulli medicam manum critices conjecturalis haud respuere videntur. Idem.

Λέγουσιν] Opponit ea, quæ reapse præ se ferunt, iis, modo commemoratis, quæ comminisci, si velint, possint. Nam paulo ante dixerat, ἂν φῶσιν et ἂν φάσκωσιν. Ista quidem, ait, fortassean *alius* aliquis istos fingat et inducat jactantes. quæ autem *ipsi* palam præ se ferunt, hæc sunt. Idem.

Προσήκει] Malim προσῆκε. Idem.

Ἐξῆν] Scil. ἔχειν τὰ ἡμέτερα, aut υἱοὺς εἰσποιεῖν. Idem.

Εἰ] Conturbata constructio, neque eodem filo procedens. Sequi enim cum deberet (p. 188. 2.) ἑτέρῳ δὲ, subito mutata oratio, interrogationem ironicam subjicit ἀλλ' ἑτέρῳ — *attamen, scilicet*, si dis placet, vel *nempe* (cum sanna) licebit eidem Aristomeni —. Idem.

Κυρίῳ] Sic correxi vulgarium vitium κυρίων mea sententia. Stephanus inter duas rationes emendandi optionem dederat, in margine sic conjectans: Π. κύριον ἢ κυρίῳ. Sed posterius unice verum est. Suspicabar aliquando κυρίω in duali quoque

τῆς ἐπικλήρου κύριον εἶναι, ἀλλ' ἢ τοὺς παῖδας ἐπὶ δίετες ἡβήσαντας κρατεῖν τῶν χρημάτων· ἀλλ' ἑτέρῳ αὐτὴν ἐκδόντι 81. 1
262 ἐξέσται εἰς τὰ ταύτης χρήματα υἱὸν εἰσποιῆσαι; δεινὰ μέντ' ἂν γίνοιτο. καὶ τῷ μὲν πατρὶ αὐτῆς, εἰ παῖδες ἄρρενες μὴ ἐγένοντο, οὐκ ἂν ἐξῆν ἄνευ ταύτης διαθέσθαι· κελεύει γὰρ ὁ νόμος σὺν ταύταις κύριον εἶναι δοῦναι, ἐάν τῳ βούλοιτο, τὰ ἑαυτοῦ· τῷ δὲ μήτε λαβεῖν αὐτὴν ἀξιώσαντι μήτε πατρὶ ὄντι, ἀλλ' ἀνεψιῷ, παρὰ πάντας τοὺς νόμους εἰσαγαγόντι ἔσται κυρίως ταῦτα πεπραγμένα; καὶ τίς ὑμῶν ταῦτα πεισθήσεται; ἐγὼ μὲν, ὦ ἄνδρες, σαφῶς ἐπίσταμαι ὅτι οὔτε Ξεναίνετος οὔτε ἄλλος οὐδεὶς ἀνθρώπων ἕξει ἀποδεῖξαι ὡς οὐ τῆς ἐμῆς μητρὸς [1] οὗτος κλῆρός ἐστι, τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῇ τοῦ Δημοχάρους καταλιπόντος· ἐὰν δ' ἄρα τολμῶσι περὶ αὐτῶν λέγειν, νόμον κελεύετε δεῖξαι καθ' ὃν γεγένηται ἡ εἰσποίησις Ἀριστάρχῳ, καὶ τίς ὁ εἰσποιήσας. τοῦτο γὰρ δίκαιόν ἐστιν. ἀλλ' οἶδ' ὅτι οὐχ ἕξουσιν ἐπιδεῖξαι.

ϛ'. Περὶ μὲν οὖν τοῦ τὸν κλῆρον εἶναι τῆς μητρὸς ἐξ ἀρχῆς καὶ ἀδίκως αὐτὴν ὑπὸ τούτων [2] ἀπεστερῆσθαι, ἔκ τε τῶν εἰρημένων καὶ μεμαρτυρημένων καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων ἱκανῶς ἡγοῦμαι ἀποδεδεῖχθαι. οὕτω δὲ καὶ τούτοις φανερόν ἐστιν ὅτι οὐ προσηκόντως ἔχουσι ταῦτα τὰ χρήματα, ὥστ' οὐκ ἐπὶ τῷ δικαίως Ἀρίσταρχον εἰσαχθῆναι εἰς τοὺς φράτορας τὸν λόγον ποιοῦνται μόνον, ἀλλὰ καὶ δίκην φασὶν
263 ὑπὲρ τούτων τῶν χρημάτων τὸν πατέρα τὸν ἑαυτῶν ἐκτετικέναι, ἵνα, ἂν μὴ κατ' ἐκεῖνο δικαίως δοκῶσιν ἔχειν, κατά γε ταῦτα εἰκότως προσήκων αὐτοῖς φαίνηται. ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες, ὅτι οὐκ ἀληθῆ λέγουσι, μεγάλοις ὑμᾶς τεκμηρίοις

[1] ὁ [2] ἀποστερεῖσθαι

legi posse. Sed dualem quoque excludit insequens ἐκδόντι. Idem. Leg. κύριον. De Mod. Usur. p. 169. Salmasius.

Τῶν] Sic dedi de mea et Scaligeri [et Salmasii] sententia pro vulgari τὸν, subauditur χρημάτων. Reisk.

Ἀλλ' ἢ] Idem est ac si dixisset: ἀλλὰ μόνους ἐᾷ τοὺς παῖδας κρατεῖν. Idem. Leg. ἄλλον ἢ - - - ἡβήσαντας, καὶ κρατεῖν. Salmasius.

Ἑτέρῳ] Non cohæret cum ἐκδόντι, sed ab eo regitur. hoc volo. Dictio ἐξέσται ἐκδόντι ἑτέρῳ tantundem valet atque si dixisset: ἔσται δὲ ἐν ἐξουσίᾳ τοῦ αὐτοῦ Ἀριστομένους, εἰσποιεῖν υἱὸν εἰς τὰ ταύτης χρήματα, μετὰ τὸ ἐκδοῦναι αὐτὴν ἑτέρῳ, δηλονότι τῷ ἐμῷ πατρί. Reisk.

Ἀριστάρχῳ] Juniori. Idem.

Ἑαυτῶν] Xenæneti puta, et Aristarchi, juniorum. Sic dedi (postulabat enim præmissum φασὶν) pro vulgari ἑαυτοῦ. Idem.

Κατ' ἐκεῖνο] Scil. τὸ μέρος, δηλονότι, τὸ εἰσποιηθῆναι δικάιως Ἀρίσταρχον Δημοχάρητι. Idem.

Προσήκων] Bene si habet, deest post αὐτοῖς voc. ὁ κλῆρος. ego vero suspicor leg. esse προσήκειν in infinitivo, scil. τὰ χρήματα. Idem.

διδάξω. εἰ γὰρ ἦν — ὡς οὗτοι λέγουσιν — ὑπόχρεως οὗτος
ὁ κλῆρος, οὔτ' ἂν χρήματα οὗτοι ὑπὲρ αὐτῶν ἐξέτινον —
οὐ γὰρ προσῆκον αὐτοῖς, ἀλλ' οἷς ἐγένετο ἡ ἐμὴ μήτηρ ἐπί-
δικος, τούτοις ἀναγκαῖον ἦν ὑπὲρ αὐτῶν βουλεύσασθαι —,
οὔτ' ἂν εἰσεποίουν εἰς τοῦτον τὸν κλῆρον υἱὸν Ἀριστάρχῳ,
μέλλοντες ὠφεληθήσεσθαι μὲν μηδὲν, ζημιωθήσεσθαι δὲ
μεγάλα. ἢ ἕτεροι μὲν, [1]ὅταν περὶ χρημάτων δυστυχῶσι,
τοὺς σφετέρους αὐτῶν παῖδας εἰς ἑτέρους οἴκους εἰσποιοῦσιν, 264
ἵνα μὴ μετάσχωσι τῆς τοῦ πατρὸς ἀτιμίας· οὗτοι δὲ ἄρα
εἰς ὑπόχρεων οὐσίαν καὶ οἴκοθεν εἰσεποίουν σφᾶς αὐτοὺς,
ἵνα καὶ τὰ ὑπάρχοντα προσαπολέσειαν; οὐκ ἔστι ταῦτα,
ἀλλ' ὁ μὲν κλῆρος ἐλεύθερος ἦν καὶ τῆς ἐμῆς μητρὸς ἐγέ-
νετο, οὗτοι δὲ φιλοχρηματοῦντες καὶ ἐκείνην ἀποστεροῦντες
ταῦτα πάντα ἐμηχανήσαντο.

ζ'. Ἴσως οὖν τις, ὦ ἄνδρες, τὸν χρόνον ὑμῶν θαυμάσειε,
πῶς ποτὲ πολὺν οὕτως εἰάσαμεν καὶ ἀποστερούμενοι οὐκ
ἦμεν ἐπ' αὐτὰ, ἀλλὰ νυνὶ περὶ αὐτῶν τοὺς λόγους ποιού-
μεθα. ἐγὼ δὲ οἶμαι μὲν οὐ δίκαιον εἶναι διὰ τοῦτο ἔλαττον
ἔχειν, εἴ τις μὴ ἐδυνήθη ἢ κατημέλησεν — οὐ γὰρ τοῦτό
ἐστι σκεπτέον, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα εἰ δίκαιον ἢ μή —·
ὅμως μέντοι καὶ περὶ τούτων αἴτιον εἰπεῖν ἔχομεν, ὦ ἄν-
δρες. ὁ γὰρ πατὴρ οὑμὸς ἐπὶ προικὶ ἐγγυησάμενος τὴν ἐμὴν
μητέρα συνῴκει, [2]τὸν δὲ κλῆρον τούτων καρπουμένων οὐκ
εἶχεν ὅπως εἰσπράξαιτο· ὅτε γὰρ περὶ αὐτοῦ λόγους ἐποιή- 265
σατο τῆς μητρὸς κελευούσης, οὗτοι ταῦτα αὐτῷ ἠπείλησαν,
αὐτοὶ ἐπιδικασάμενοι αὐτὴν ἕξειν, εἰ μὴ βούλοιτο αὐτὸς ἐπὶ
προικὶ ἔχειν. ὁ δὲ πατὴρ, ὥστε τῆς μητρὸς μὴ στερηθῆναι,
καὶ δὶς τοσαῦτα χρήματα εἴασεν ἂν αὐτοὺς καρποῦσθαι.

[1] , ὅταν μὲν

[2] τῶν

Ὑπὲρ αὐτῶν] Imo vero ὑπὲρ αὐτοῦ. redit enim ad præmissum ὁ κλῆρος. Idem.

Προσῆκον] Malim προσῆκεν, scil. τοῦτο ποιεῖν. Idem.

Ὑπὲρ αὐτῶν] Scil. sive τῶν χρημάτων, sive τῶν χρεῶν. Idem.

Ἕτεροι ὅταν μὲν] Malim verba sic strui: ἕτεροι μὲν, ὅταν περὶ —. Idem.

Οἴκοθεν] F. οἶκον. Markland.

Ἦμεν] Solet hoc pro ἤειμεν reperiri, per syncopen, aiunt, nescio quam recte. Reisk.

Ἔχειν] δίκαιον accipio h. l. non pro neutro, sed pro masculino, subaudi τινά. quod e proximo εἴ τις hic est adsciscendum. Idem.

Ἐπὶ προικὶ] Id est, οὐκ ἐπὶ κλήρῳ, ὡς οὐκ οὖσαν ἐπίκληρον. accipiens enim pater actoris cum uxore dotem, fatebatur, uxorem suam non esse ἐπίκληρον, h. e. virginem, cui patris hereditas soli competeret, sed ei esse fratrem, heredem universorum bonorum. Idem.

Τῶν δὲ κλῆρον τούτων] Aut τὸν δὲ κλῆρον τούτων leg. est, aut τῶν δὲ κλῆρον τοῦτον. Idem.

καὶ τοῦ μὲν τὸν πατέρα μὴ ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ τούτων τοῦτό ἐστι τὸ αἴτιον· μετὰ δὲ ταῦτα ὁ Κορινθιακὸς πόλεμος ἐγένετο, ἐν ᾧ ἐγὼ κἀκεῖνος στρατεύεσθαι ἠναγκαζόμεθα, ὥςτε οὐδετέρῳ ἂν ἡμῶν δίκην ἐξεγένετο λαβεῖν. εἰρήνης τ' αὖ γενομένης ἐμοί τι ἀτύχημα πρὸς τὸ δημόσιον συνέβη, ὥςτε μὴ ῥάδιον εἶναι πρὸς τούτους διαφέρεσθαι. ὥςτε οὐ μικρὰς ἔχομεν αἰτίας περὶ τοῦ πράγματος. ἀλλὰ νυνὶ δίκαιον εἰπεῖν ἐστὶν, ὦ ἄνδρες, τίνος ὄντος [1]ἔχει τὸν κλῆρον, κατὰ ποίους νόμους εἰς τοὺς φράτορας εἰσῆκται, καὶ 82. 1
πῶς οὐκ ἐπίκληρος ἦν ἐπὶ τούτοις χρήμασιν ἡ ἐμὴ μήτηρ. ταῦτα γάρ ἐστι περὶ ὧν ὑμᾶς δεῖ τὴν ψῆφον ἐνεγκεῖν, οὐκ εἰ χρόνῳ τι ὕστερον ἡμεῖς τῶν ἡμετέρων εἰσπραττόμεθα. μὴ
266 δυνηθέντων δὲ ἐπιδεῖξαι, δικαίως ἂν ἐμὸν αὐτὸν εἶναι [2]ψηφίσαισθε.

η'. Τοῦτο μὲν [3]οἶδ' ὅτι ποιεῖν οὐχ οἷοί τ' ἔσονται· χαλεπὸν γὰρ πρὸς νόμους καὶ δίκαιον πρᾶγμα ἀντιλέγειν ἐστί· περὶ δὲ τοῦ τεθνεῶτος λέξουσιν, ἐλεοῦντες ὡς ἀνὴρ [4]ὢν ἀγαθὸς ἐν τῷ πολέμῳ τέθνηκε, καὶ ὅτι οὐ δίκαιόν ἐστι τὰς ἐκείνου διαθήκας ἀκύρους καθιστάναι. ἐγὼ δὲ καὶ αὐτὸς, ὦ ἄνδρες, οἶμαι δεῖν κυρίας εἶναι τὰς διαθήκας, ἃς ἂν ἕκαστος διαθῆται περὶ τῶν ἑαυτοῦ· περὶ μέντοι τῶν ἀλλοτρίων οὐ κυρίας εἶναι τὰς διαθήκας, ὥσπερ ἃς ἕκαστος περὶ τῶν ἑαυτοῦ διαθῆται. ταῦτα δὲ οὐ τούτων ὄντα, ἀλλὰ ἡμέτερα φαίνεται. ὥςτε ἂν ἐπὶ τοῦτον τὸν λόγον καταφεύγῃ καὶ μάρτυρας παρέχηται ὡς διέθετο ἐκεῖνος, ἐπιδεικνύναι κε-
267 λεύετε εἰ δικαίως τὰ ἑαυτοῦ. τοῦτο [5]γὰρ δίκαιόν ἐστι. δει-

[1] αὐτῷ [2] ψηφίσεσθε [3] δ' οἶδ' [4] μὲν [5] καὶ

Ὑπὲρ τούτων] *harum rerum*, vel *horum bonorum, causa in jure eos persequi*. Idem.

Ἀτύχημα πρὸς τὸ δημόσιον] Ærarius fiebam, pecunia multatus, quam statim dependere non poteram. Idem.

Δίκαιον εἰπεῖν ἐστὶν] Scil. αὐτόν. malim tamen in nominativo legi δίκαιος, Xenænetus puta. Idem.

Οὐκ εἰ χρόνῳ τι ὕστερον ἡμεῖς τῶν ἡμετέρων] Alius verba sic struxisset paulo planius: οὐκ εἰ χρόνῳ πολλῷ ὕστερον ἡμεῖς τῶν τι ἡμετέρων. Idem.

Αὐτὸν] Scil. τὸν κλῆρον. mallem tamen αὐτὸ in neutro, ut referatur ad τῶν ἡμετέρων τι. Idem.

Τοῦτο μὲν δ' οἶδα] Aut leg. ἀλλὰ τοῦτο μὲν εὖ οἶδα, aut τοῦτο μὲν γὰρ (aut τοῦτο μέντοι) εὖ οἶδα ὅτι —. Idem.

Ὥσπερ ἃς] Mutatum hoc ibat Scaliger cum ὥσπερ εἰς. sed bene habet vulgata. in ὥσπερ subauditur a communi οἶμαι κυρίας εἶναι τὰς διαθήκας, ἃς ἕκαστος —. Idem.

Τούτων] H. τοῦτον. H. Stephan. Scalig.

Τὰ ἑαυτοῦ] Subaudi διέθετο e præmissis. Dubito etiam an leg. sit: δικαίως, καὶ τὰ ἑαυτοῦ. Reisk.

Τοῦτο καὶ δίκαιον] Malim τοῦτο γὰρ καὶ δίκαιον. Idem.

νότατα γὰρ πάντων γένοιτο, εἰ Κυρωνίδης μὲν καὶ οὗτοι, ὄντες ἐκείνου, μὴ μόνον τὸν Ξεναινέτου οἶκον πλέον ἢ τεττάρων ταλάντων ἕξουσιν, ἀλλὰ καὶ τόνδε προσλήψονται· ἐγὼ δὲ τῆς μητρὸς οὔσης κυρίας καὶ ἐκ τῶν αὐτῶν Κυρωνίδῃ γεγενημένος, εἰ μηδὲ τὸν τῆς μητρὸς κλῆρον λήψομαι, καὶ ταῦτα μηδ' ἐχόντων τούτων ἐπενεγκεῖν παρ' ὅτου ποτ' εἰλήφασι. καίτοι δίκαιον, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ τῶν ἀμφισβητησίμων χωρίων δεῖ τὸν ἔχοντα ἢ θέτην ἢ πρατῆρα παρέχεσθαι ἢ καταδεδικασμένον φαίνεσθαι, οὕτω καὶ τούτους καθ' ἕν τι τούτων ἀποφήναντας αὐτὸν ἀξιοῦν ἐπιδικάζεσθαι, καὶ μὴ πρὸ δίκης τὴν Ἀριστάρχου θυγατέρα, ἐμὴν δὲ μητέρα, ἐκ τῶν πατρῴων ἐκβάλλειν. ἀλλὰ γάρ, ὦ ἄνδρες, οὐχ ἱκανόν ἐστι Ξεναινέτῳ τὸν Ἀριστομένους οἶκον καταπεπαιδεραστηκέναι, ἀλλὰ καὶ τοῦτον οἴεται δεῖν τὸν αὐτὸν τρόπον διαθεῖναι. ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες δικασταί, βραχείας οὐσίας ὑπαρξάσης ἀδελφὰς μὲν ἐξέδωκα, ὅσα ἐδυνάμην ἐπιδούς, 268
κόσμιον δ' ἐμαυτὸν παρέχων καὶ ποιῶν τὰ προσταττόμενα καὶ τὰς στρατείας στρατευόμενος ἀξιῶ τῶν τῆς μητρὸς πατρῴων μὴ ἀποστερηθῆναι. ἀπέδειξα δ' ὑμῖν Κυρωνίδην μὲν τὸν τούτων πατέρα ἐκποίητον γενόμενον καὶ οὐκ ἐπανελθόντα εἰς τὸν πατρῷον οἶκον, τὸν δὲ πατέρα τὸν Κυρωνίδου καὶ τῆς ἐμῆς μητρὸς Δημοχάρει τῷ υἱῷ τοῦτον τὸν κλῆρον καταλιπόντα, ἐκεῖνον δὲ ἄπαιδα ὄντα τελευτήσαντα, καὶ εἰς τὴν ἐμὴν μητέρα τοῦτον τὸν κλῆρον ἐπιγιγνόμενον.

Ταλάνταν] Subaudi ὄντα, aut ἄξιον ὄντα. IDEM.

Ἐπενεγκεῖν] Subaudi ἐπί τινα τὴν πρόφασιν. *referre ad aliquem suam prætensionem, causari, prætendere aliquem.* IDEM.

Πρακτῆρα] Π. πρατῆρα. H. STEPHAN. Quicunque fundum domumve possidet, debet ejus nomen edere, a quo aut oppignerata illa, aut empta habet. REISK.

Αὐτὸν] Scil. τὸν κλῆρον. sed adde ἔχειν, et nescio an οὕτως quoque, ut sit ἀποφήναντας τοῦτον ἔχειν, οὕτως ἀξιοῦν. IDEM.

Τὰς στρατείας] Subaudi τὰς γεγενημένας, aut τὰς προστεταγμένας. IDEM.

Ἀξιῶ]. Stephanus volebat δὲ addi. Ego solummodo τ' paulo ante v. 17. post κόσμιον in δ' mutavi. IDEM.

Ἐπιγιγνόμενον] Malim περιγιγν. IDEM.

ΙΑ.

ΙΣΑΙΟΥ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΝΙΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

268 Ἁγνίας τις εἶχεν ἀνεψιοὺς πολλούς, Θεόπομπον καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Στρατοκλέα καὶ 83.
Στράτιον καὶ Εὐβουλίδην. οὗτος μέλλων τελευτᾶν ἐποιήσατο θετὴν αὑτῷ θυγατέρα, κελεύσας
269 ἐν ταῖς διαθήκαις, εἴ τι πάθοι ἡ θυγάτηρ, ἔρχεσθαι τὸν κλῆρον εἰς Γλαύκωνα, ἀδελφὸν αὐτοῦ τυγχάνοντα ὁμομήτριον. ἐπὶ τούτοις αὐτοῦ τελευτήσαντος ἡ θυγάτηρ λαβοῦσα τὸν κλῆρον ἐτελεύτησεν. ἀποθανόντος δὲ καὶ Εὐβουλίδου ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ, τοῦ Εὐβουλίδου, δικασαμένη πρὸς Γλαύκωνα ἔλαβε τὴν οὐσίαν. μετὰ ταῦτα τελευτησάντων καὶ τῶν περὶ τὸν Στρατοκλέα καὶ Στράτιον Θεόπομπος μόνος ἐδικάσατο πρὸς αὐτήν, καὶ ἔλαβε τὸν κλῆρον. πρὸς τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀδελφοῦ [1] αὐτοῦ, Στρατοκλέους, δικάζεται· πρὸς αὐτὸν δὲ ἐπιτρόπου τινὸς υἱός, φάσκων ἐξ ἴσου τὰ τῆς κληρονομίας ἁρμόζειν τῷ τε Θεοπόμπῳ καὶ τῷ παιδὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἡ στάσις πραγματική.

270 α΄. ΔΙΑ ταῦθ᾽ ὑμῖν ἀνέγνων τοὺς νόμους, ὅτι κατὰ τὸν πρῶτον αὐτῶν ἰσχυρίζεται τῷ παιδὶ τοῦ ἡμικληρίου προσήκειν, οὐκ ἀληθῆ λέγων. οὐ γὰρ ἦν ἡμῖν Ἁγνίας ἀδελφός, ὁ δὲ νόμος περὶ ἀδελφοῦ χρημάτων πρῶτον ἀδελφοῖς τε καὶ ἀδελφιδοῖς πεποίηκε τὴν κληρονομίαν, ἂν ὦσιν ὁμοπάτορες· τοῦτο γὰρ ἐγγυτάτω τοῦ τελευτήσαντος γένος ἐστίν. ἐὰν δ᾽

[1] αὐτοῦ om.

ΑΓΝΙΟΥ] Plenum stemma generis ex hac oratione constituere haud licuit. Satis igitur habebimus, quædam momenta consanguinitatis horum hominum, quorum nomina hac in oratione commemorantur, hic ponere, quo causa suopte intricata et obscura fiat aliquanto explicatior atque dilucidior.

Actor, et Hagnias, et Eubulides, et Stratocles, et Stratius erant consobrini ἐκ πατραδέλφων. Fratres igitur fuerant eorum patres. v. p. 195. 3. Hagniæ mater fuerat soror Stratii.

Hagnias suæ sororis filiam instituerat heredem, cui suffecerat Glauconem, fratrem uterinum.

Theophon erat frater, ut videtur, Stratoclis. cujus Stratoclis filius videtur cum actore, tutore suo, super Hagniæ hereditate contendisse. p. 197. 19.

Actor in matrimonio habebat sororem Macartati, cui Macartato alterum suorum filiorum pro filio adoptivo arrogarat. p. 207. 20. Idem.

Διὰ ταῦθ᾽ ὑμῖν ἀνέγνων τοὺς νόμους] Videri possit huic orationi initium deesse. quod utrum vere sit, nec ne, in dubio relinquam. Si minus est, præmissa fuit ejus exordio legum ad hanc causam facientium recitatio. Sed Tayloro quoque initium orationis abruptum indicare videbatur, nonnihil deesse. Et profecto, quæ desunt, si haberemus, causam hanc, nunc obscurissimam, liquidius perspiceremus. Idem.

Ἰσχυρίζεται] Scil. ὁ ἀντίδικος. Idem.

Τῷ παιδὶ] Cujus tutor sum, filio Stratoclis. Idem.

Τοῦ ἡμικληρίου] Bonorum ab Hagnia relictorum semissem. Idem.

Περὶ ἀδελφοῦ χρημάτων] Subaudi διατάττων vel διαγορεύων. Idem.

οὗτοι μὴ ὦσι, δεύτερον ἀδελφὰς ὁμοπατρίας καλεῖ καὶ παῖδας
τοὺς ἐκ τούτων. ἐὰν δὲ μὴ ὦσι, τρίτῳ γένει δίδωσι τὴν ἀγχι-
στείαν, ἀνεψιοῖς πρὸς πατρὸς μέχρις ἀνεψιῶν παίδων. ἐὰν
δὲ καὶ τοῦτ' [1] ἐκλείπῃ, εἰς τὸ γένος πάλιν ἐπανέρχεται, καὶ
ποιεῖ τοὺς πρὸς μητρὸς τοῦ τελευτήσαντος κυρίους αὐτῶν, 271
κατὰ ταὐτὰ καθάπερ τοῖς πρὸς πατρὸς ἐξ ἀρχῆς ἐδίδου
τὴν κληρονομίαν. ταύτας [2] ποιεῖ τὰς ἀγχιστείας ὁ νομοθέτης
μόνας, [3] συντομωτέρως τοῖς ῥήμασιν ἢ ἐγὼ φράζω· τὴν μέντοι
διάνοιαν ὧν βούλεται, ταύτῃ δείκνυσιν. ὁ δὲ παῖς οὗτος οὐδὲ
καθ' ἓν τούτων ὀνομάτων Ἁγνίᾳ προσήκει [4] τῇ ἀγχιστείᾳ,
ἀλλ' ἔξω τῆς συγγενείας ἐστίν. ἵνα δ' ἀκριβῶς μάθητε
περὶ ὧν ψηφιεῖσθε, τοὺς πολλοὺς λόγους ἐάσας οὗτος εἰπάτω
ὅ τι ὁ παῖς προσήκει τουτωνὶ τῶν εἰρημένων τῷ τὸν κλῆρον
καταλιπόντι· κἂν φανῇ κατά τι προσήκων, ἑκὼν ἐγὼ 272
συγχωρῶ τὸ ἡμικλήριον εἶναι τοῦ παιδός. εἰ δέ τοι μηδὲν
τούτων ἕξει εἰπεῖν, πῶς οὐκ ἐλεγχθήσεται φανερῶς ἐμὲ μὲν
συκοφαντῶν, ὑμᾶς δ' ἐξαπατῆσαι παρὰ τοὺς νόμους ζη-
τῶν; ἀναβιβασάμενος οὖν αὐτὸν ἐναντίον ὑμῶν ἐρωτήσω τὰ
ἐν τοῖς νόμοις ὑπαναγινώσκων· οὕτω γὰρ εἴσεσθε εἰ προσ-
ήκει τῷ παιδὶ τῶν Ἁγνίου χρημάτων ἢ μή. λάβε οὖν αὐ-
τοῖς τοὺς νόμους. σὺ δ' ἀνάβηθι δεῦρο, ἐπειδὴ δεινὸς εἶ δια-
βάλλειν καὶ τοὺς νόμους διαστρέφειν. σὺ δ' ἀναγίνωσκε.

[5] ΝΟΜΟΙ.

ἐπίσχες. ἐρωτήσω σε. ἀδελφὸς ἔσθ' ὁ παῖς Ἁγνίου, ἀδελ-

[1] ἐκλίπῃ [2] τὰς ποιητὰς ἀγχ. [3] συντομωτέρας [4] τῇ om. [5] ΝΟΜΟΙ. om.

Εἰς τὸ γένος] Malim εἰς τὸ πρῶτον γένος. paulo ante τὸ τρίτον γένος commemorarat. primum γένος, seu primus velut articulus consanguinitatis est is, quo pater et mater continentur. Exhausto genere patris, quæ est primi articuli prima portio, transit hereditas ad primi articuli secundam portionem, quæ complectitur necessarios matris legatoris. Idem.

Αὐτῶν] Scil. τῶν χρημάτων, id est, τοῦ κλήρου. sæpe Isæus in his causis ad hereditates pertinentibus, quæ ex ejus operibus adhuc solæ supersunt, vocis αὐτὰ hoc sensu, id est, pro hereditate controversa, usurpat. Idem.

Μόνας] Addendum videtur δίδωσι. legislator has solas statuit, aut permittit necessitudines sanguinis. Idem.

Συντομωτέρας] Malim aut adverbialiter συντομωτέρως, aut in dativo plur. συντομωτέροις legi. Idem.

Φράζω] Malim φράζων. Idem.

Ὅ τι] Id est, καθ' ὅ τι ὄνομα. *quonam nomine* vel *titulo*. οὗτος redit ad pupilli advocatum. v. p. 194. 9. Idem.

Αὐτοῖς] Taylor malebat αὐτούς. Idem.

Σὺ δὲ] Primum hoc σὺ δὲ conversum est ad patronum pupilli, adversus quem hæc oratio pugnat. secundum, proxime insequens, ad scribam. Idem.

Ἀναγίνωσκε] Hic deesse videtur titulus ΝΟΜΟΙ. aut ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ. Idem.

Ἐπίσχες] Scribam alloquitur. Illud

273 φιδοῦς ἐξ ἀδελφοῦ ἢ ἐξ ἀδελφῆς γεγονὼς, ἢ ἀνεψιὸς, ἢ ἐξ ἀνεψιοῦ πρὸς μητρὸς ἢ πρὸς πατρός; τί τούτων τῶν ὀνομάτων, οἷς ὁ νόμος τὴν ἀγχιστείαν δίδωσι; καὶ ὅπως μὴ ἐκεῖνο [1]ἐρεῖς, ὅτι ἐμὸς ἀδελφιδοῦς· οὐ γὰρ περὶ τοῦ ἐμοῦ κλήρου νῦν ὁ λόγος ἐστί· ζῶ γάρ. εἰ δ' [2]ἦν ἄπαις ἐγὼ τετελευτηκὼς καὶ ἠμφισβήτει τῶν ἐμῶν, τοῦτο ἂν προσήκοι ἀποκρίνασθαι ἐρωτωμένῳ. νῦν δὲ φὴς τῶν Ἁγνίου χρημάτων τὸ ἡμικλήριον εἶναι τοῦ παιδός· δεῖ δή σε τῆς ἀγχιστείας, ὅτι ὁ παῖς Ἁγνίᾳ προσήκει, τὸ γένος εἰπεῖν. [3]φράσον οὖν τουτοισί.

β'. Αἰσθάνεσθε ὅτι οὐκ ἔχει τὴν συγγένειαν εἰπεῖν, ἀλλ' ἀποκρίνεται πάντα μᾶλλον ἢ ὃ δεῖ μαθεῖν ἡμᾶς. καίτοι τόν γε πράττοντά τι δίκαιον οὐ προσῆκεν ἀπορεῖν ἀλλ' εὐθὺς
274 λέγειν, καὶ μὴ μόνον τοῦτο ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ διόμνυσθαι καὶ τοῦ γένους παρέχεσθαι μαρτυρίας, ἵνα μᾶλλον ἂν ἐπιστεύετο ὑφ' ὑμῶν. νῦν δ' ἐφ' οἷς ἀπόκρισιν οὐ δέδωκεν, οὐ μάρτυρας παρέσχετο, οὐχ ὅρκον ὤμοσεν, οὐ νόμον ἀνέγνωκεν, 84. 1
οἴεται δεῖν ὑμᾶς, ὀμωμοκότας ψηφιεῖσθαι κατὰ τοὺς νόμους, αὐτῷ πειθομένους ἐμοῦ καταγνῶναι ταύτην τὴν εἰσαγγελίαν παρὰ τοὺς νόμους· οὕτω σχέτλιος καὶ ἀναιδὴς ἄνθρωπός ἐστιν. ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ποιήσω τούτων οὐδὲν, ἀλλὰ καὶ τὸ γένος ἐρῶ τοὐμὸν, καὶ ὅθεν [4]μοι προσήκει τῆς κληρονομίας, καὶ τὸν παῖδα ἐπιδείξω καὶ τοὺς πρότερον ἀμφισβητήσαντας ἐμοὶ τοῦ κλήρου πάντας ἔξω τῆς ἀγχιστείας ὄντας, ὥσθ' ὑμᾶς ὁμολογεῖν. ἀνάγκη δ' ἐστὶν ἐξ ἀρχῆς τὰ συμβεβηκότα εἰπεῖν· ἐκ τούτων [5]γὰρ γνώσεσθε τήν τε ἐμὴν

[1] ἐρῆς [2] οὖν ἄπαις ἐγὼ ἦν [3] φράσον - - - εἰπεῖν om. [4] ἐμοὶ [5] γὰρ om.

autem σὲ ad patronum pupilli conversum est. IDEM.

Ἔσθ' ὁ παῖς] Π. ἔσθ' ὁ παῖς. H. STEPHAN.

Ἁγνίου, ἀδελφιδοῦς ἐξ —] Videtur sic legendum Ἁγνίου; hic desinit interrogatio. respondet ipse pro adversario. οὐ. non est. tum pergit interrogare ἀδελφιδοῦς οὖν ἐξ — vel ἀλλ' ἀδελφιδοῦς ἐξ — Aut si simplicius mavis Ἁγνίου, ἢ ἀδελφιδοῦς ἐξ — Etiam Taylor malebat ἢ ἀδελφιδοῦς. REISK.

Τί τούτων] Videtur aut τί τούτῳ leg. subaudiendo ἐστὶ, aut alias sive καλεῖται sive αὐτῷ interponendum. IDEM.

Τῆς ἀγχιστείας, ὅτι] Malim τῆς ἀγχιστείας καθ' ὅ τι — possit quidem videri ὅ τι tantundem valere atque καθ' ὅ τι, idque defendi e p. 193. 13. ubi etiam ὅ τι usurpatum fuit pro καθ' ὅ τι. Ego tamen valde vereor, ne ibi quoque hoc in locum illius sufficiendum sit. IDEM.

Τὸ γένος] Stephanus ergo hæc vocabula ad τῆς ἀγχιστείας referebat, cum iisque copulata volebat. id quod ex illa, qua usus est, h. l. interpungendi ratione constat. Videtur tamen potius ad καθ' ὅ τι τῆς ἀγχ. subaudi debere μέρος, et ad τὸ γένος, κατά. *qua parte propinquitatis attingat Hagniam, ratione consanguinitatis.* IDEM.

Ταύτην τ. ε. π. τ. νόμους] Hic videtur πεποιημένῳ deesse, ut dativus hic cum πειθομένους αὐτῷ cohæreat. IDEM.

ἀγχιστείαν καὶ ὅτι τούτοις οὐδὲν προσήκει τῆς κληρο-
νομίας.

γ΄. Ἐγὼ γὰρ καὶ Ἁγνίας, ὦ ἄνδρες, καὶ Εὐβουλίδης
καὶ Στρατοκλῆς καὶ Στράτιος ὁ τῆς Ἁγνίου μητρὸς ἀδελ-
φὸς ἐξ ἀνεψιῶν ἐσμὲν γεγονότες· καὶ γὰρ οἱ πατέρες ἡμῶν
ἦσαν ἀνεψιοὶ ἐκ πατραδέλφων. Ἁγνίας οὖν, ὅτε ἐκπλεῖν
παρεσκευάζετο πρεσβεύσων ἐπὶ ταύτας τὰς πράξεις αἳ τῇ
πόλει συμφερόντως εἶχον, οὐκ ἐφ᾽ ἡμῖν τοῖς ἐγγύτατα γένους,
εἴ τι πάθοι, τὰ ὄντα κατέλιπεν, ἀλλ᾽ ἐποιήσατο θυγατέρα 275
αὑτοῦ ἀδελφιδῆν· εἰ δέ τι καὶ αὐτὴ πάθοι, Γλαύκωνι τὰ
ὄντα ἐδίδου, ἀδελφῷ ὄντι ὁμομητρίῳ· καὶ ταῦτ᾽ ἐν διαθήκαις
ἐνέγραψε. χρόνων δὲ διαγενομένων μετὰ ταῦτα τελευτᾷ μὲν
Εὐβουλίδης, τελευτᾷ δ᾽ ἡ θυγάτηρ ἣν ἐποιήσατο Ἁγνίας,
λαμβάνει δὲ τὸν κλῆρον Γλαύκων κατὰ τὴν διαθήκην. ἡμεῖς
δ᾽ οὐ πώποτ᾽ ἠξιώσαμεν ἀμφισβητῆσαι πρὸς τὰς ἐκείνου
διαθήκας, ἀλλ᾽ ᾠόμεθα δεῖν περὶ τῶν αὑτοῦ τὴν ἐκείνου
γνώμην εἶναι κυρίαν, καὶ τούτοις ἐνεμένομεν. ἡ δ᾽ Εὐβουλίδου
θυγάτηρ μετὰ τῶν αὐτῇ συμπραττόντων λαγχάνει τοῦ
κλήρου, καὶ λαμβάνει νικήσασα τοὺς κατὰ [1] τὴν διαθήκην
ἀμφισβητήσαντας, ἔξω μὲν οὖσα τῆς ἀγχιστείας, ἐλπίσασα
δ᾽ — ὡς ἔοικεν — ἡμᾶς πρὸς αὐτὴν οὐκ ἀντιδικήσειν, ὅτι
οὐδὲ πρὸς τὰς διαθήκας ἠμφισβητήσαμεν. ἡμεῖς δέ, ἐγὼ καὶ
Στράτιος καὶ Στρατοκλῆς, ἐπειδὴ τοῖς ἐγγύτατα γένους
ἐγεγένητο ἐπίδικος ὁ κλῆρος, παρεσκευάζοντο ἅπαντες λαγ-
χάνειν· πρὶν δὲ γενέσθαι τὰς λήξεις τῶν δικῶν ἡμῖν, τελευτᾷ
μὲν ὁ Στράτιος, τελευτᾷ δ᾽ ὁ Στρατοκλῆς, λείπομαι δ᾽
ἐγὼ μόνος τοῦ πρὸς πατρὸς ὢν ἀνεψιοῦ παῖς, ᾧ μόνῳ 276
κατὰ τοὺς νόμους ἐγίνετο ἡ κληρονομία, πάντων ἤδη τῶν
ἄλλων ἐκλελοιπότων, οἳ ταύτῃ [2] μοι τῇ συγγενείᾳ προσή-
κοντες ἐτύγχανον. τῷ δὲ γνώσεσθε τοῦθ᾽, ὅτι ἐμοὶ μὲν ἀγ-

[1] τὴν om. [2] μὲν

Ἐκ τούτων γνώσεσθε] Assentior Stephano sic emendanti: ἐκ τούτων γὰρ γνώσ. Idem.

Θυγάτηρ] Scil. Phylomache, causam agens an. 4. Ol. civ. sub archontem Nicophemum. Cf. Demosth. Macartat. et Ionesii Commentarium in Isæum.

Οὖσα] Sic dedi de meo pro vulgari οὖσαν. Accedit ad me consensus Taylori, cujus hæc est postrema ad Isæum annotatio. Reisk.

Παρεσκευάζοντο] Imo vero παρεσκευαζόμεθα. Idem.

Τοῦ] Videtur τετελευτηκότος addendum esse. Hagnias designatur. Idem.

Ταύτῃ μὲν] Num ταύτῃ ἡμῖν. Idem.

Τῷ] Hic loci interrogat, idemque valet atque τίνι. *quanam re?* Idem.

χιστεύειν, τοῖς δ' ἐξ ἐκείνων γεγονόσιν οὐκ ἦν, ἐν οἷς οὗτος ὁ παῖς ἦν; αὐτὸς ὁ νόμος δηλώσει. τὸ μὲν γὰρ εἶναι τὴν ἀγχιστείαν ἀνεψιοῖς πρὸς πατρὸς μέχρις ἀνεψιῶν παίδων ὁμολογεῖται παρὰ πάντων· εἰ δὲ μεθ' ἡμᾶς δίδωσι τοῖς ἡμετέροις παισὶ, τοῦτ' ἤδη σκεπτέον ἐστί. λάβε οὖν αὐτοῖς τὸν νόμον, καὶ ἀναγίνωσκε.

ΝΟΜΟΣ.

Ἐὰν δὲ μηδεὶς ᾖ πρὸς πατρὸς μέχρις ἀνεψιῶν παίδων, τοὺς πρὸς μητρὸς κυρίους εἶναι κατὰ τὰ αὐτά.

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, ὅτι ὁ νομοθέτης οὐκ εἶπεν, ἐὰν μηδεὶς ᾖ
πρὸς πατρὸς μέχρις ἀνεψιῶν παίδων, τοὺς τῶν ἀνεψιαδῶν
εἶναι κυρίους, ἀλλὰ ἀπέδωκε τοῖς πρὸς μητρὸς τοῦ τελευτή-
σαντος, ἂν ἡμεῖς μὴ ὦμεν, τὴν κληρονομίαν ἤδη, ἀδελφοῖς καὶ
ἀδελφαῖς καὶ παισὶ τοῖς τούτων καὶ τοῖς ἄλλοις, κατὰ
277 [1]ταὐτὰ [2]καθάπερ καὶ ἐξ ἀρχῆς ἦν ὑπειρημένον· τοὺς δὲ
ἡμετέρους παῖδας ἔξω τῆς ἀγχιστείας ἐποίησεν. οἷς δὲ μηδ'
εἰ καὶ τετελευτηκότες ὦσιν, ὡς ἐγὼ, δίδωσιν ὁ νόμος τὴν
Ἁγνίου κληρονομίαν, πῶς ἐμοῦ τε ζῶντος καὶ κατὰ τοὺς νό-
μους ἔχοντος οἴονται αὐτοῖς εἶναι τὴν ἀγχιστείαν; οὐδαμῶς
δήπουθεν. ἀλλὰ μὴν εἰ τούτοις μὴ μέτεστιν, ὧν οἱ πατέρες
ταὐτὸν ἐμοὶ προσῆκον, οὐδὲ τούτῳ τῷ παιδὶ γίνεται· καὶ
γὰρ ὁ τούτου πατὴρ ὁμοίως ἦν ἐκείνοις συγγενής. οὐκοῦν
δεινὸν, ἐμοὶ μὲν διαῤῥήδην οὕτω τῶν νόμων δεδωκότων τὴν
κληρονομίαν, τούτους δ' ἔξω τῆς ἀγχιστείας πεποιηκότων,
τολμᾶν τουτονὶ συκοφαντεῖν, καὶ διαγωνίσασθαι μὲν, ἡνίκ'
ἐγὼ τοῦ κλήρου τὴν δίκην ἐλάγχανον, μὴ οἴεσθαι δεῖν, μηδὲ 85. 1
παρακαταβάλλειν, οὗ περὶ τῶν τοιούτων εἴ τι δίκαιον εἶ-
χεν εἰπεῖν διαγνωσθῆναι προσῆκεν, ἐπὶ δὲ τοῦ παιδὸς ὀνό-

[1] ταῦτα [2] καθάπερ om.

ΝΟΜΟΣ] Cf. Petit. in Legg. Att. l. vi. tit. vi. §. 9. et Iac. Perizon. Dissert. ii. p. 128. in paucis (verba Wesselingii sunt) a Petito et vero deflectens.

Μὴ ὦμεν] Scil. περίλοιποι. Reisk.

Κατὰ ταῦτα καὶ] Potest fieri ut hæc dictio recte habeat. Usitatior tamen, si bene memini, dicendi ratio est: κατὰ ταὐτὰ, ὡς καὶ ἐξ ἀρχῆς. significat, quo modo successionis vel processus a legibus hereditates posteris a parte patris descendentibus assignatæ fuissent, eodem prorsus modo eas assignari descendentibus a parte matris. Idem.

Ὑπειρημένον] In hac compositione ὑπὸ significat tantundem atque πρὸ more crebro. Idem.

Τετελευτηκότες ὦσιν ὡς ἐγὼ] Imo vero τετελευτηκὼς ὦ ἐγώ. *ne si ego quidem defunctus sim. me e viris sublato.* Idem.

Ταὐτὸν] Adverbialiter, pro κατὰ ταὐτὸ μέρος. *pariter, eodem modo; atque ego.* Idem.

Συγγενὴς] Hagniæ puta. Idem.

Τουτονὶ] Hunc adversarium meum, patronum pupilli mei. Idem.

ματι πράγματ᾽ ἐμοὶ παρέχειν καὶ περὶ τῶν μεγίστων εἰς κίνδυνον καθιστάναι· καὶ περὶ μὲν τῶν ὁμολογουμένων εἶναι 278 *τοῦ παιδὸς χρημάτων μηδ᾽ αἰτιᾶσθαί με, μηδ᾽ ὥς τι εἴληφα ἔχειν εἰπεῖν — ἐφ᾽ οἷς, εἴ τι αὐτῶν κακῶς διῴκουν ὥσπερ* [1] *οὗτος, κρίνεσθαί μοι προσῆκεν —· ἃ δ᾽ ὑμεῖς ἐμὰ εἶναι ἐψηφίσασθε, τῷ βουλομένῳ δόντες ἐξουσίαν ἀμφισβητεῖν αὐτῶν, ἐπὶ τούτοις ἐμοὶ τοιούτους ἀγῶνας παρασκευάζειν καὶ εἰς τοῦτο ἀναισχυντίας ἥκειν.*

δ´. Οἴομαι μὲν οὖν καὶ ἐκ τῶν ἤδη εἰρημένων γινώσκεσθαι ὑμῖν ὅτι οὔτ᾽ ἀδικῶ τὸν παῖδα οὐδὲν οὔτ᾽ ἔνοχός εἰμι ταύταις ταῖς αἰτίαις οὐδὲ κατὰ μικρόν· ἔτι δὲ ἀκριβέστερον ἡγοῦμαι καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ὑμᾶς μαθήσεσθαι, καὶ τὴν ἐμὴν ἐπιδικασίαν, ὡς γέγονεν, ἀκούσαντας περὶ αὐτῶν. ἐμοὶ γάρ, ὦ ἄνδρες, λαχόντι τοῦ κλήρου τὴν δίκην οὔτε οὗτος ὁ νῦν ἐμὲ εἰσαγγέλλων ᾠήθη δεῖν παρακαταβάλλειν ὑπὲρ τοῦ παιδός, οὔτε οἱ Στρατίου παῖδες οἱ [2] *ταὐτὸν τῷ παιδὶ προσήκοντες, οὔτε δι᾽ ἄλλο οὐδὲν αὐτοῖς ἐνόμιζον προσήκειν τούτων τῶν χρημάτων· ἐπεὶ οὐδ᾽ ἂν οὗτος νῦν ἐμοὶ πράγματα παρεῖχεν, εἰ τὰ τοῦ παιδὸς εἴων ἁρπάζειν καὶ* [3] *μὴ ἠναντιούμην αὐτῷ.* 279 *οὗτοι μὲν οὖν, ὥσπερ εἶπον, εἰδότες ὅτι ἔξω ἦσαν τῆς ἀγχιστείας, οὐκ ἠμφισβήτουν ἀλλ᾽ ἡσυχίαν εἶχον· οἱ δ᾽ ὑπὲρ τῆς Εὐβουλίδου θυγατρὸς πράττοντες, τῆς τὸ αὐτὸ δικαίως τῷ Στρατίου παιδὶ προσηκούσης, καὶ οἱ κύριοι τῆς Ἁγνίου μητρὸς ἦσαν οἷοί τε πρὸς ἐμὲ ἀντιδικεῖν. εἰς τοσαύτας δ᾽ ἀπορίας κατέστησαν ὅ τι* [4] *ἀντιγράψωνται περὶ τῆς ἀγχιστείας, ὥστε ἡ μὲν τὸν κλῆρον ἔχουσα καὶ οἱ λέγοντες τὸ περὶ αὐτῆς γένος, ἐπειδὴ κατεψεύσαντο, ῥᾳδίως ὑπ᾽ ἐμοῦ τότε ἐξηλέγχθησαν οὐκ ἀληθές τι γράψαι τολμήσαντες· οἱ δ᾽ ὑπὲρ τῆς Ἁγνίου μητρὸς γένει μὲν ἐμοὶ ταὐτὸ προση-*

[1] *οὗτοι* [2] *τούτῳ* [3] *μὴ* om. [4] *ἀντιγράψονται*

Καὶ τὴν ἐμὴν] Particulam copulativam abesse malim. IDEM.

Παιδὶ] Adde κατὰ ταὐτό. IDEM.

Οὔτε δι᾽ ἄλλο οὐδὲν] Aut deest h. l. aliquid, aut potius leg. est: οὔτε οἱ ἄλλοι οὐδέν. *neque ulli alii.* in Latinis tamen meis expressi supplementum hoc sententiæ deficientis: οὔτε κατὰ γένος, οὔτε κατὰ διαθήκας, οὔτε δι᾽ ἄλλο οὐδέν. Post εἴων adde αὐτόν. IDEM.

Καὶ ἠναντιούμην] Interpone οὐκ aut μηδέν. IDEM.

Τὸ αὐτὸ δικαίως] Imo vero τῷ αὐτῷ δικαίῳ. eodem jure, atque Stratoclis filius. Post ἦσαν adde μέν. IDEM.

Λέγοντες τὸ περὶ αὐτῆς γένος ἐπειδὴ κατεψεύσαντο] Num leg. λέγοντες ὑπὲρ αὐτῆς ἐπειδὴ τὸ γένος κατεψ. *advocati mulieris cum genus ei ementitum attribuissent, falsum edidissent.* IDEM.

κούσης — ἀδελφὴ γὰρ [1] ἦν τοῦ Στρατίου — νόμῳ δὲ ἀπο-
κλειομένης, ὃς κελεύει κρατεῖν τοὺς ἄῤῥενας, τοῦτο μὲν
εἴασαν, οἰόμενοι δ' ἐμοῦ πλεονεκτήσειν μητέρα εἶναι τοῦ
τελευτήσαντος ἔγραψαν· ὃ συγγενέστατον μὲν ἦν τῇ φύσει
πάντων, ἐν δὲ ταῖς ἀγχιστείαις ὁμολογουμένως οὐκ ἔστιν.
280 εἶτα γράψας ἀνεψιοῦ παῖδας εἶναι, κἀκείνας [2] ἐξήλεγξα
οὐκ οὔσας ἐν ταῖς ἀγχιστείαις. οὕτως ἐπεδικασάμην παρ'
ὑμῖν, καὶ αὐτῶν οὐκ ἴσχυσέ τι οὔτε τῇ τὸν κλῆρον ἐχούσῃ
τὸ προνενικηκέναι τοὺς κατὰ διαθήκην ἀμφισβητήσαντας,
οὔτε τῇ ἑτέρᾳ τὸ μητέρα εἶναι τοῦ τὸν κλῆρον καταλιπόντος,
ἀλλ' οὕτως οἱ τότε δικάζοντες καὶ τὸ δίκαιον καὶ τοὺς
ὅρκους περὶ πολλοῦ ἐποιήσαντο [3] ὥστ' ἐμοὶ τῷ κατὰ τοὺς
νόμους ἀμφισβητοῦντι τὴν ψῆφον ἤνεγκαν. καίτοι εἰ τὰς μὲν
νενίκηκα τοῦτον τὸν τρόπον, ἐπιδείξας μηδὲν Ἁγνίᾳ κατ'
ἀγχιστείαν προσηκούσας, οὗτος δὲ μὴ ἐτόλμησεν ἀντιδι-
κῆσαι τῷ παιδὶ τοῦ ἡμικληρίου πρὸς ὑμᾶς, οἱ δὲ Στρατίου
παῖδες οἱ [4] ταὐτὸν τούτῳ προσήκοντες μηδὲ νῦν ἀξιοῦσιν ἀν-
τιδικῆσαι πρὸς ἐμὲ περὶ αὐτῶν, ἔχω δ' ἐγὼ τὸν κλῆρον
ἐπιδικασάμενος παρ' ὑμῖν, ἐξελέγχω δὲ τοῦτον μηδέπω καὶ
τήμερον ἔχοντα εἰπεῖν ὅ τι ὁ παῖς Ἁγνίᾳ προσήκει κατ'
ἀγχιστείαν, τί ἔτι δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς ἢ τί ποθεῖτε ἀκοῦσαι
281 περὶ τούτων; ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς εὖ φρονοῦσιν ὑμῖν ἱκανὰ τὰ
εἰρημένα νομίζω.

έ. Οὗτος τοίνυν ῥᾳδίως ὅ τι ἂν [5] τύχῃ ψευδόμενος, καὶ τὴν αὐτοῦ πονηρίαν οὐδεμίαν ζημίαν εἶναι νομίζων, τολμᾷ με διαβάλλειν ἄλλα τε πολλὰ, περὶ ὧν ποιήσομαι τοὺς λόγους τάχα, καὶ νυνὶ λέγει ὡς ἐκοινωσάμεθα, ἐγώ τε καὶ Στρατοκλῆς, τὸν ἀγῶνα εἰσιέναι περὶ τοῦ κλήρου μέλλοντες.

[1] ἦν τοῦ om. [2] ἐξελέγξας [3] ὥστε μοι [4] ταὐτὸ [5] τύχοι

Οὐκ ἔστιν] Id est, περὶ οὐδενὸς νομίζεται, οὐκ ἀριθμεῖται. *in censum non venit.* haud scio tamen an ἰσχυρὸν h. l. desit. *non est validum.* Idem.

Γράψας] Imo vero γραψαμένας. fœminas, quæ se filias consobrini tulissent et hoc nomine in tabulas ab actuario inferri curassent. Idem. Qui sic vertebat: *ad hunc modum ego cum docuissem illas fœminas extra propinquitatem esse, coram tribunali vestro, judices, hereditatem Hagniæ adeptus sum, mihi adjudicatam.*

Ἐξήλεγξαν] Π. ἐξήλεγξα. H. Stephan.

Οὐς ἴσχυσέ τι] *nil profuit, nil sublevavit earum causam.* sic in neutro dedi pro vulgari οὐκ ἴ. τις. Reisk.

Τῷ παιδὶ] Utrum significat h. l. *adversus puerum*, an *pro puero?* credo posterius, ob insequens πρὸς ἡμᾶς. Idem.

Πρὸς ὑμᾶς] Num πρὸς ἡμᾶς, an παρ' ἡμῖν. Idem.

Τάχα καὶ νυνὶ λέγει] Fortass. leg. τάχα. ἃ δὲ καὶ νυνὶ λέγει, scil. ταῦτά ἐστι, quæ in continenti subjicit. vel sic: τοὺς λόγους. τάχα δὲ καὶ νυνὶ λέξει. *fortassis vero etiam nunc dicet.* Idem.

ὃ μόνοις ἡμῖν τῶν ἀμφισβητεῖν παρεσκευασμένων οὐκ ἐνῆν
διομολογήσασθαι πρὸς ἀλλήλους. τῇ μὲν γὰρ Εὐβουλίδου
θυγατρὶ καὶ τῇ Ἁγνίου μητρὶ πρὸς ἡμᾶς ἀγωνιζομέναις,
μὴ κατὰ ταὐτὸ ἀμφισβητούσαις, ἐνῆν ποιήσασθαι συνθή-
κας, ἂν ἡ ἑτέρα νικᾷ, μετεῖναί τι καὶ τῇ ἡττηθείσῃ· καδί-
86. σκος γὰρ ἔμελλεν ἑκατέρᾳ τεθήσεσθαι. τὸ δ' ἡμέτερον οὐ
τοιοῦτον ἦν, ἀλλ' ἓν [1] τὸ γένος, δύο δὲ λήξεις, ἡμικληρίου ἑκα-
τέρῳ. τοῖς δὲ κατὰ ταὐτὰ ἀμφισβητοῦσιν εἷς τίθεται κα-
δίσκος, οὗ οὐκ ἂν ἦν τὸν μὲν νικᾶσθαι, τὸν δὲ ἡττᾶν, ἀλλ'
ὁμοίως ἀμφοτέροις ἦν ὁ αὐτὸς κίνδυνος. ὥστ' οὐκ ἐνῆν κοινω-
νίαν οὐδὲ [2] διομολογίαν ποιήσασθαι περὶ αὐτῶν. ἀλλ' οὗτος 282
ἐπειδὴ Στρατοκλῆς ἐτελεύτησε πρὶν γενέσθαι τοῦ ἡμικλη-
ρίου τὰς λήξεις ἡμῶν ἑκατέρῳ, καὶ οὐκέτ' ἦν μετουσία τῷ
Στρατοκλεῖ τούτων οὐδὲ τῷ παιδὶ [3] τῷδε διὰ τὸν νόμον,
ἀλλ' ἐγίνετο εἰς ἐμὲ ἡ κληρονομία κατ' ἀγχιστείαν πάντων,
εἰ νικήσαιμι τοὺς ἔχοντας, τότ' ἤδη πλάττει ταῦτα καὶ
μηχανᾶται, προσδοκῶν τούτοις τοῖς λόγοις ῥᾳδίως ὑμᾶς
ἐξαπατῆσαι. ὅτι δ' οὐχ οἷόν τ' ἦν τούτων γίγνεσθαι [4] οὐδὲν,
ἀλλὰ διήρηται καθ' ἕκαστον περὶ αὐτῶν, ἐκ τοῦ νόμου γνῶ-
ναι ῥᾴδιον. λάβε δ' αὐτοῖς καὶ ἀναγίνωσκε.

ΝΟΜΟΣ.

ἆρ' ὑμῖν ὁ νόμος δοκεῖ ποιεῖν ἐξουσίαν κοινωνίας, ἀλλ' οὐκ
ἄντικρυς οὑτωσὶ πᾶν τοὐναντίον, εἰ καὶ τὸ πρότερον ὑπῆρχε
κοινωνία, προστάττει, διαῤῥήδην κελεύων τοῦ μέρους ἕκαστον
λαγχάνειν καὶ τοῖς κατὰ ταὐτὸ ἀμφισβητοῦσι τιθεὶς ἕνα 283

[1] τὸ om. [2] διομολογίας [3] τῷ [4] οὐδὲν

Συνθήκας] Subaudi πρὸς ἑαυτάς. IDEM.

Τὸν μὲν νικᾶσθαι, τὸν δὲ ἡττᾶν] Non damno. proba enim et conveniens hæc est sententia. Offendor solummodo insolentia verbi ἡττᾶν quod nescio an in activo minus usurpetur. Num ergo leg. τὸν μὲν νικᾶν, τὸν δὲ ἡττᾶσθαι. IDEM. Scripserat Isæus: τὸν μὲν ἡττᾶσθαι, τὸν δὲ νικᾶν. Qui sententiis judicum liberabatur in foro νικᾶν, qui causa cadebat dicebatur ἡσσᾶσθαι. *In Diatrib.* c. 23. p. 261. VALCKENAER.

Τῷ παιδὶ τῷ] Aut delendus est posterior articulus, aut ei addendum est Στρατοκλέους. Prius si præferimus, erit αὐτοῦ subaudiendum. REISK.

Διὰ τὸν νόμον] Vetantem hereditates ad liberos τῶν ἀνεψιαδῶν procedere. IDEM.

Διήρηται] Servari potest et defendi, atque sic reddi, *definitum, discretum, diligenterque et subtiliter his de rebus constitutum est.* malim tamen, ut in hac re usitativa, legi διείρηται. *pronunciatum, edictum est ad omnes.* IDEM.

Προστάττει] Non improbo. mallem tamen προστάττειν, ut aptum sit e præmisso δοκεῖ. IDEM.

Κατὰ ταὐτὸ] Paulo ante dixerat κατὰ ταὐτά. nil referre videtur. E. c. si duo semissem hereditatis petant, hi petunt κατὰ τὸ αὐτὸ, scil. δίκαιον aut βούλευμα. IDEM.

καδίσκον καὶ τὰς ἐπιδικασίας τοῦτον τὸν τρόπον ποιῶν; ὁ δὲ, ταῦτα τῶν νόμων λεγόντων καὶ οὐκ ἐνούσης γενέσθαι διομολογίας, οὕτως ἀλόγως πρᾶγμα τηλικοῦτον ψεύσασθαι τετόλμηκεν.

ϛʹ. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο πεποίηκεν, ἀλλὰ καὶ τὸ πάντων ἐναντιώτατον πρᾶγμα εἴρηκεν, ᾧ προσέχετε τὸν νοῦν, ὦ ἄνδρες. φησὶ γὰρ ὁμολογῆσαί με τοῦ κλήρου τῷ παιδὶ τὸ ἡμικλήριον μεταδώσειν, εἰ νικήσαιμι τοὺς ἔχοντας αὐτόν. καίτοι εἰ μέν τι καὶ αὐτῷ μετῆν κατὰ τὸ γένος, ὡς οὗτος λέγει, τί ἔδει γενέσθαι ταύτην αὐτοῖς παρ᾽ ἐμοῦ τὴν ὁμολογίαν; ἦν γὰρ ὁμοίως καὶ τούτοις ἐπίδικον τὸ ἡμικλήριον, εἴπερ ἀληθῆ λέγουσιν. εἰ δὲ μὴ προσῆκεν αὐτοῖς τῆς ἀγχιστείας μηδὲν, διὰ τί ἂν μεταδώσειν ὡμολόγουν, τῶν νόμων ἐμοὶ πάντων αὐτῶν δεδωκότων τὴν κληρονομίαν; πότερα δ᾽ οὐκ ἦν μοι λαχεῖν, εἰ μὴ πείσαιμι τούτους; ἀλλ᾽ ὁ νόμος τῷ βουλομένῳ δίδωσι τὴν ἐξουσίαν, ὥστε τοῦτο οὐκ ἦν αὐτοῖς εἰπεῖν. ἀλλ᾽ εἶχον τινά μοι μαρτυρίαν τοῦ πράγματος, ἣν εἰ μὴ ἐμαρτύρουν, οὐκ ἔμελλον ἐπιδικάσασθαι τούτων; ἀλλὰ κατὰ γένος ἠμφισβήτουν, οὐ κατὰ δόσιν. ὥστ᾽ οὐδὲν ἔδει μαρτύρων.

284 ζʹ. Ἀλλὰ μὴν εἰ μήτε κοινώσασθαι τὸ πρᾶγμα ἐνῆν, ὅτ᾽ ἔζη Στρατοκλῆς, μήτε ὁ πατὴρ αὐτῷ κατέλιπεν ἐπιδικασάμενος τούτων οὐδὲν, μήτε εἰκὸς ἦν μεταδώσειν ἐμὲ τὸ ἡμικλήριον ὁμολογῆσαι αὐτῷ, ἀπόδοτε ὑμεῖς ἐπιδικάσαντές μοι τοῦτον τὸν κλῆρον. εἰ δὲ μήτ᾽ ἔλαχον τῶν αὐτῶν μήτ᾽ ἀμφισβητῆσαι πώποτ᾽ ἠξίωσαν, πῶς χρὴ πιστοὺς εἶναι νομίζειν τοὺς τούτων λόγους; ἐγὼ μὲν οἴομαι οὐδαμῶς. προσποιεῖται τοίνυν οὗτος — ἐπειδὴ τοῦτ᾽ εἰκότως ἂν θαυμάζοιτε, ὅτι τοῦ ἡμικληρίου τότε τὴν δίκην οὐκ ἐλάγχανον — τοῦ μὲν μὴ λαχεῖν πρὸς ἐκείνους ἐμὲ εἶναι αἴτιον ὡς ὁμολογήσαντα μεταδώσειν, ὥστε διὰ τοῦτ᾽ οὐ παρακατα-

Τοῦτο οὐκ] Videtur μὲν interponendum. Idem.

Εἶχον et ἐμαρτύρουν] Sunt pluralia in tertia persona, ἔμελλον autem et ἠμφισβήτουν sunt singularia in prima persona. Idem.

Ὁ πατὴρ] Stratocles. Idem.

Αὐτῷ] ipsi, filio suo, pupillo meo, eidemque competitori ab Hagnia relictæ hereditatis. Idem.

Πρὸς ἐκείνους] Scil. τοὺς προσήκοντας Ἁγνίᾳ καὶ ἀμφισβητοῦντας ἐμοὶ τοῦ κλήρου. Idem.

Μεταδώσειν] Scil. αὐτῷ, filio Stratoclis puta. conf. p. 201. 8. Idem.

Διὰ τοῦτ᾽ οὐ παρακαταβάλλειν] Sic dedi de meo pro vulgari lectione διὰ τοίνυν παρ. Etiam pro infinitivo temporis præsentis

βάλλειν αὐτοῖς, τῆς δὲ πρὸς ἐμὲ λήξεως ἐμποδὼν εἶναι τοὺς νόμους — οὐ γὰρ εἶναι τοῖς ὀρφανοῖς κατὰ τῶν ἐπιτρόπων —, οὐδέτερ' ἀληθῆ λέγων. οὔτε γὰρ ἂν νόμον δείξειεν ὃς 285
κωλύει τοῦτον ὑπὲρ τοῦ παιδὸς δίκην παρ' ἐμοῦ λαμβάνειν· οὐ γάρ ἐστιν ἐναντιούμενος οὐδείς, ἀλλ' ὥσπερ καὶ γραφὰς κατ' ἐμοῦ δέδωκεν, οὕτω καὶ δίκας ἐμοὶ εἶναι καὶ τῷ παιδὶ πεποίηκεν· οὔτ' αὖ διὰ ταῦτα ἐκείνοις τοῖς προσήκουσι τοῦ κλήρου οὐκ ἐλάγχανον, ὡς ἐμοῦ μεταδώσειν ὁμολογήσαντος, ἀλλ' ὅτι οὐδ' ὁτιοῦν αὐτοῖς τούτων τῶν χρημάτων προσῆκεν. εὖ δ' οἶδ' ὅτι [1] εἰ συνεχώρουν τῷ παιδὶ λαβεῖν ἐπιδικασαμένῳ παρ' ἐμοῦ τὸ ἡμικλήριον, οὐκ ἄν ποτε ταῦτ' ἐποίησαν οὐδ' ἐπεχείρησαν· εἰδότες ὅτι, [2] ὅτ' ἐν τῇ ἀγχιστείᾳ μὴ ὄντες εἶχόν τι τῶν μὴ προσηκόντων, τοῦτ' ἂν ὑπὸ τῶν ἐγγύτατα γένους ῥᾳδίως ἀφῃρέθησαν. ὅπερ γὰρ καὶ πρότερον 286
εἶπον, οὐ δίδωσι μεθ' ἡμᾶς τοῖς ἡμετέροις παισὶ τὸ παράπαν

87. τὴν ἀγχιστείαν [3] ὁ νόμος, ἀλλὰ τοῖς πρὸς μητρὸς τοῦ τελευτήσαντος. ἧκεν ἂν οὖν ἐπ' αὐτὰ τοῦτο μὲν ὁ Γλαύκων ὁ τοῦ Ἁγνίου ἀδελφὸς — πρὸς ὃν μὴ ὅτι γένος εἶχον ἄμεινον εἰπεῖν, ἀλλὰ καὶ ἔξω τῆς ἀγχιστείας ἐφαίνοντ' ἂν ὄντες —, τοῦτο δ', εἰ μὴ ἐβούλετο οὗτος, ἡ Ἁγνίου κἀκείνου μήτηρ, προσῆκον καὶ αὐτῇ τῆς ἀγχιστείας τοῦ αὐτῆς υἱέος, ὥσθ' ὁπότ' ἠγωνίζετο πρὸς τοὺς μηδὲν γένει προσήκοντας, φανερῶς ἂν ἔλαβε τὸ ἡμικλήριον παρ' ὑμῶν, τοῦτο τοῦ δικαίου καὶ τῶν νόμων αὐτῇ δεδωκότων. [4] οὐκοῦν διὰ ταῦτ' οὐκ ἐλάγ-

[1] οὐδ' εἰ [2] ὅταν [3] ὁ νόμος om. [4] οὐκ οὖν

malim infin. aor. 2. παρακαταβαλεῖν. quia sententia tempus præteritum postulat. IDEM.

Αὐτοῖς] *adversus eos*, contendentes puta mecum de hereditate Hagniæ. IDEM.

Κατὰ τῶν ἐπιτρόπων] Addendum videtur λαγχάνειν. *causam forensem suscipere, litem capessere.* IDEM.

Λέγων] Sic de meo dedi, pro vulgari λέγειν. aptus est hic nominativus participii a præmisso προσποιεῖται. IDEM.

Οὐδεὶς] Scil. νόμος τούτῳ ἐστί. ad idem νόμος etiam δέδωκε et πεποίηκε redeunt. IDEM.

Ἐμοὶ εἶναι] Malim τε interponi. IDEM.

Τοῦ κλήρου] Sic dedi de mea et Scaligeri sententia pro vulgari τὸν κλῆρον. IDEM.

Οὐδ' εἰ συνεχώρουν] *ne si concessissem quidem.* sic dedi de mea et Scaligeri sententia. Stephanus minus recte conjecerat: οὐ δὴ συνεχ. IDEM.

Ἐποίησαν et ἐπεχείρησαν etc.] Redeunt istæc ad filium Stratoclis, pupillum actoris, illiusque pupilli necessarios et patronos. IDEM.

Ὅτι, ὅταν] Sic dedi de meo, pro vulgari ὁπότ' cui Stephanus sufficí volebat ὅτι ὁπότ'. IDEM.

Κἀκείνου] Glauconis puta, qui frater Hagniæ uterinus erat, eadem e matre, sed diversis patribus. IDEM.

Ἠγωνίζετο et ἔλαβε] Redeunt ad matrem istorum fratrum, Glauconis et Hagniæ. IDEM.

Οὐκ οὖν] Sic dedi meo, divellens in duo vocabula unum, quod in vulgatis est, οὐκοῦν. Nam sententia non affirmationem, sed infitiationem postulat. Idem est ac si dixisset: οὐ διὰ ταύτας οὖν τὰς αἰτίας ἀφῆκε τὸ λαγχάνειν ἐμοί. *non hæ sunt causæ,*

287 χανεν, οὐχ ὡς δι' ἐμὲ ἢ τοὺς νόμους κωλυόμενος, ἀλλὰ ταύτας τὰς προφάσεις ποιούμενος ἐπὶ ταύτας τὰς συκοφαντίας ἐλήλυθεν, ἐξ ὧν γραφὴν γραψάμενος καὶ ἐμὲ διαβάλλων ἐλπίζει χρήματα λήψεσθαι καὶ ἐμὲ τῆς ἐπιτροπῆς ἀπαλλάξειν. καὶ οἴεται δεινοῦ τινὸς ἀνδρὸς ἔργον διαπράττεσθαι ταύταις ταῖς παρασκευαῖς, ὅτι μὴ κατορθώσας μὲν οὐδὲν ἀπολεῖ τῶν αὑτοῦ, διαπραξάμενος δ' ἃ βούλεται καὶ τὰ τοῦ παιδὸς ἀδεῶς ἤδη διαφορήσει.

η'. Οὐκοῦν οὐ δεῖ προσέχειν ὑμᾶς τοῖς τούτου λόγοις τὸν νοῦν, οὐδ' ἐπιτρέπειν, οὐδ' ἐθίζειν εἶναι γραφὰς περὶ ὧν ἰδίας δίκας οἱ νόμοι πεποιήκασιν. ἁπλᾶ γὰρ τὰ δίκαια παντάπασίν ἐστι καὶ γνώριμα μαθεῖν· ἃ ἐγὼ διὰ βραχέων εἰπὼν καὶ παρακαταθέμενος ὑμῖν μνημονεύειν, ἐπὶ τὴν ἄλλην ἀπολογίαν ἤδη τρέψομαι τῶν κατηγορηθέντων.
288 τί οὖν ἔστι ταῦτα; καὶ τί διορίζομαι; εἰ μὲν κατ' ἀγχιστείαν [1] τῶν Ἁγνίου μετεῖναι φησὶ τῷ παιδὶ τοῦ ἡμικληρίου, λαχέτω πρὸς τὸν ἄρχοντα, κἂν ὑμεῖς ψηφίσησθε, λαβέτω· ταῦτα γὰρ οἱ νόμοι κελεύουσιν. εἰ δὲ μὴ κατὰ τοῦτο ἀμφισβητεῖ, φησὶ δὲ ὁμολογῆσαί τε τῷ παιδὶ μεταδώσειν, φάσκοντος ἐμοῦ τούτων εἶναι μηδὲν, δικασάσθω, κἂν ἐξελέγξῃ με ὡς ὡμολόγησα, τότ' ἤδη πραξάσθω· δίκαιον γὰρ οὕτως ἐστίν. εἰ δὲ μήτε πρὸς ἐμὲ μήτε κατ' ἐμοῦ

[1] τοῦ

ob quas nil curavit jure mecum experiri meus adversarius, Stratoclis filius. Quænam autem illa ταῦτα sint, ob quæ negat ab eo actionem omissam fuisse, ipse statim actor subjicit in istis, οὐχ ὡς δι' ἐμὲ etc. Idem.

Ταύτας τὰς προφάσεις] Scil. ἐμὲ καὶ τοὺς νόμους, h. e. 1) quod ego spopondissem ipsi me semissem hereditatis redditurum, si vicissem. 2) quod leges vetent pupillum in tutorem suum jure agere. Idem.

Ταύτας τὰς συκοφαντίας] *has offucias, tricas*, mera commenta et mendacia, ad extorquendum mihi jus meum conficta, quæ modo indicavi. Idem.

Χρήματα] *mercedulam*, qui placatus a me de persecutione mei desistat. Sin autem τὰ χρήματα cum articulo legatur, exsistet ea sententia, quam in Latinis expressi: rectene an secus, alii arbitrantor. Videntur hæc, non ad filium Stratoclis, pupillum tutoris, ipsum, sed ad hujus pupilli advocatum esse referanda. Idem.

Φησὶ] Advocatus pupilli mei. Quid si legatur et interpungatur sic: κατ' ἀγχιστείαν τῶν Ἁγνίου [scil. χρημάτων] μετεῖναι φησὶ τῷ παιδὶ, *si ait puero convenire partem bonorum Hagniæ ex titulo propinquitatis*, τοῦ ἡμικληρίου λαχέτω πρὸς τὸν ἄρχοντα, *instituito in foro Archontis adversus me litem de semisse*. Idem.

Ψηφίσασθε] Π. ψηφίσησθε. Ἢ ψηφίσαισθε. H. Stephan.

Μήτε πρὸς ἐμὲ] Ut adversus competitorem hereditatis. πρός τινα ago, cum quo contendo de jure, illo sibi æquum aut potius jus vendicante mecum. quæ res injuria vacat. Injuria enim nulla est, aliquem esse, cui jus idem in aliquam hereditatem competat, atque ego aiam mihi competere. Reisk.

Μήτε κατ' ἐμοῦ] Ubi κατά τινος ago, ita in eum ago, ut a quo me aiam injuriam accepisse, læsum esse, ut pupillus non agit πρὸς τὸν ἐπίτροπον (neque enim causa ipsorum in juris paritate versatur), sed κατὰ τοῦ ἐπιτρόπου, ut si spoliatus in latronem, ὁ ἐκδεδυμένος κατὰ τοῦ λωποδύτου, agat. Idem.

δίκην εἶναι φησὶ τῷ παιδὶ, τὸν κωλύοντα νόμον εἰπάτω, 289
κἂν ἔχῃ δεῖξαι, λαβέτω καὶ οὕτω τὸ μέρος τῶν χρημάτων. εἰ δ' αὖ μήτ' ἐπιδικάσασθαι φησὶ δεῖν τοῦ ἡμικληρίου μήτε μὴν δικάσασθαι, ἀλλ' ἤδη εἶναι ταῦτα τοῦ παιδὸς, ἀπογραψάσθω πρὸς τὸν ἄρχοντα εἰς τὴν μίσθωσιν τῶν ἐκείνου χρημάτων, ἣν ὁ μισθωσάμενος εἰσπράξει με ταῦτα ὡς ὄντα τοῦ παιδός. ταῦτα μεγάλα δίκαιά ἐστι. ταῦτα καὶ οἱ νόμοι κελεύουσιν, οὐ μὰ Δί' οὐ γραφὰς ἐμὲ φεύγειν περὶ ὧν δίκας ἰδίας εἶναι πεποιήκασιν, οὐδὲ κινδυνεύειν περὶ τοῦ σώματος, ὅτι οὐ μεταδίδωμι τῷ παιδὶ τούτων, ἃ ψήφῳ κρατήσας ἐγὼ τοὺς ἔχοντας οὕτω παρ' ὑμῶν ἔλαβον· ἀλλ' εἴ τι τῶν ὁμολογουμένων εἶναι τοῦ παιδὸς εἶχον καὶ κακῶς διέθηκα, ὥστ' ἐκεῖνον κακοῦσθαι, τότ' ἄν μοι κατὰ ταύτην προσῆκε κρίνεσθαι τὴν γραφὴν, οὐ μὰ Δί' οὐκ ἐπὶ τοῖς ἐμοῖς.

θ'. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε περὶ τούτων οὐδὲν δίκαιον πεποίηκεν, οὔτε περὶ τῶν ἄλλων ἀληθὲς οὐδὲν εἴρηκεν, ἅπαντα δὲ [1] δεινῶς πλεονεξίᾳ μεμηχάνηται διαβάλλων καὶ τοὺς νόμους παράγων καὶ ὑμῶν καὶ ἐμοῦ παρὰ τὸ δίκαιον περιγενέσθαι ζητῶν, οἶμαι μὰ τοὺς θεοὺς οὐδ' ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀλλ' 290
ὁμοίως εἰδέναι πάντας, ὥστ' οὐκ οἶδ' ὅ τι δεῖ πλείω περὶ τούτων λέγειν. ὁρῶ δὲ, ὦ ἄνδρες, τὴν πλείστην διατριβὴν τῶν λόγων ποιούμενον περὶ τὴν τοῦ παιδὸς οὐσίαν καὶ περὶ τὴν ἐμὴν, καὶ τὰ μὲν ἐκείνου παντάπασιν ὡς ἄπορα διεξιόντα, περὶ δ' ἐμὲ πλοῦτόν τινα τῷ λόγῳ κατασκευάσαντα, καί τινα κακίαν [2] κατηγοροῦντα, ὡς ἐγὼ τεττάρων οὐσῶν Στρατοκλέους θυγατέρων οὐδεμιᾷ τολμῶ συνευπορῆσαι προικὸς, καὶ ταῦτ' ἔχων — ὡς οὗτος φησὶ — τὰ τοῦ

[1] δεινῶς om.

[2] κατηγορούντων

Ἣν ὁ μίσθ.] Malim εἶθ' [id est, εἶτα] ὁ μ. *et tum conductor illam mercedem a me exigito.* Aut ἵν' et εἰσπράξῃ. IDEM.

Κελεύουσιν οὐ μὰ Δία. οὐ γρ.] Π. κελεύουσιν· οὐ μὰ Δία οὐ γρ. H. STEPHAN.

Γραφὰς] Γραφὴν et εἰσαγγελίαν promiscue usurpat Isæus hac oratione, ut jam observavit Harpocration. HERALDUS.

Καὶ κακῶς διέθηκα, ὥστ' ἐκεῖνον κακοῦσθαι] Nota hæc verba, quibus ostendit tunc esse κάκωσιν, quum bona impuberis per vim et sine jure possidentur, quomodo vexatur et ei fit injuria, de qua queri quilibet potest judicio publico. κακοῦν igitur est κακῶς διατιθέναι, κακῶς ποιεῖν. *In Anim. ad Jus A. et R.* l. iii. c. 14. §. 3. IDEM.

Ποιούμενον] Scil. τὸν κατήγορον. REISK.

Κατασκευάσαντα] Malim κατασκευάζοντα ob præmissum διεξιόντα, et insequens κατηγοροῦντα. IDEM.

Κατηγορούντων] Sufiici vult Stephanus κατηγοροῦντα, quod ipsemet ego quoque amplecterer, si satis certum esset, nihil h. l. deesse. Verum nescio an Isæus ita potius dederit: καὶ οὐκ οἶδα ἥντιν' οὐ κακίαν ἐμοῦ κατηγοροῦντα. οἷον, ὡς ἐγὼ —. IDEM.

παιδίου. βούλομαι δὴ καὶ περὶ τούτων εἰπεῖν. ἐλπίζει γὰρ
διὰ τῶν λόγων ἐμοὶ μέν τινα φθόνον γενήσεσθαι παρ' ὑμῶν
περὶ τῶν προσγεγενημένων χρημάτων, τοῖς δὲ παισὶν ἔλεον,
291 ἂν ἄποροι παρ' ὑμῖν εἶναι δόξωσιν. οὔκουν ἀγνοῆσαι δεῖ
περὶ αὐτῶν ὑμᾶς οὐδὲν, ἀλλ' ἀκριβῶς καὶ ταῦτα μαθεῖν,
ἵν' εἰδῆθ' ὅτι ψεύδεται, ὥσπερ καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἁπάν- 88. 1
των. ἐγὼ γὰρ, ὦ ἄνδρες, πάντων ὁμολογήσαιμι εἶναι κά-
κιστος, εἰ Στρατοκλέους ἄπορα τὰ πράγματα καταλι-
πόντος αὐτὸς εὔπορος ὢν καὶ μηδεμίαν ἐπιμέλειαν ποιού-
μενος φαινοίμην τῶν ἐκείνου παίδων. εἰ δὲ πλείονα κατέλι-
πεν αὐτοῖς τὰ ὄντα τῶν ἐμῶν καὶ βεβαιότερα, καὶ ταῦτα
τοσαῦτ' ἐστὶν ὥστε καὶ τὰς θυγατέρας ἐξ αὐτῶν [1]διαθεῖναι
καλῶς καὶ τὸν παῖδα ἐκ τῶν λοιπῶν μηδὲν ἧττον εἶναι
292 πλούσιον, ἐπιμελοῦμαί τε τοῦτον τὸν τρόπον αὐτῶν ὥστε
καὶ πολλῷ πλείω γενέσθαι τὴν οὐσίαν, εἰκότως μὲν οὐκ
ἂν ἔχοιμι μέμψιν, εἰ μὴ τἀμαυτοῦ προστίθημι τούτοις,
σώζων δὲ τὰ τούτων καὶ πλείω ποιῶν δικαίως ἂν ἐπαινοί-
μην. ὅτι δὲ ταῦτα οὕτως [2]ἔχει, ῥᾳδίως ἐπιδείξω.

ι. Πρῶτον μὲν οὖν τὰ τῆς οὐσίας διέξειμι, μετὰ δὲ ταῦτα ὡς καὶ διοικεῖν ἀξιῶ τὰ τοῦ παιδός. Στρατοκλεῖ γὰρ κἀμοὶ τὰ μὲν ὑπάρξαντα πατρῷα τοσαῦτα ἦν, ὥστε εἶναι μὲν οὐχ ἱκανὰ, λειτουργεῖν δὲ μὴ ἄξια. τεκμήριον δέ· εἴκοσι μνᾶς ἑκάτερος ἡμῶν ἐπὶ τῇ γυναικὶ προῖκα ἔλαβε,

[1] διατεθῆναι

[2] ἔχει om.

Προικὸς] Suspicabar aliquando leg. esse προῖκας. Nunc autem acquiesci tutius arbitror in vulgata, et subaudiri μέρος. *me partem aliquam de bonis meis contribuere ad earum dotem.* Idem.

Τοῖς δὲ παισὶν] Nam cum quatuor Stratoclis filiabus, etiam filium complectitur. Idem.

Παρ' ὑμῖν] Interponendum videtur esse ἐμὲ, ut sit παρ' ἐμὲ ὑμῖν. *vobis videantur egentes esse per me, propter me.* culpa mea factum esse vos existimetis, ut hi ad mendicitatem deciderint. Idem.

Καὶ μηδεμίαν] Particulam hanc h. l. non pro copulativa accipio, sed pro æquipollente Latino *vel*. quasi dixisset ἅπαξ ἁπλῶς μηδεμίαν. pari modo ut in καὶ πᾶς et similibus καὶ *prorsus* significat. Erit ad hunc modum hæc dictionis hujus constructio: εἰ φαινοίμην ἐπιμέλειαν τῶν ἐκείνου παίδων ... μηδεμίαν π. καίτοι [illegible]. Fieri tamen rursus quoque possit, ut hoc καὶ hinc in versum proximum inferiorem deducendum, et ibi sic leg. sit: αὐτὸς εὔπορος ὢν, μηδεμίαν ἐπιμέλειαν ποιούμενος φαινοίμην τῶν ἐκείνου παίδων. εἰ δὲ καὶ πλείονα κατέλιπεν αὐτοῖς [Stratoles puta suis liberis]. Idem.

Διαθῆναι] Π. διατεθῆναι. Ἢ διαθεῖναι. H. Stephan. διατεθῆναι dedi ex auctoritate Stephani, existimantis etiam διαθεῖναι legi posse. causa utique anceps est. Idem.

Οὕτω, ῥᾳδίως] Legi velim οὕτως ἔχει, ῥᾳδίως —. Idem.

Διοικεῖν] Subaudi καὶ τοῦ λοιποῦ, ὡς διῴκηται μέχρι τοῦ νῦν. Idem.

Εἶναι μὲν οὐχ ἱκανὰ] Delenda videtur particula infitians. aut, ea servata, sic leg. εἶναι μὲν οὐ λειτουργοῦσιν ἱκανά. *nobis* [aut *hominibus*] *quidem munera non edentibus esse sic satis sufficientia.* Idem.

τοσαύτη δὲ προὶξ οὐκ ἂν εἰς πολλήν τινα οὐσίαν δοθείη. συνέβη δὲ Στρατοκλεῖ πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι πλέον ἢ πένθ᾽ ἡμιταλάντων οὐσίαν λαβεῖν. Θεοφῶν γὰρ ὁ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ [1] ἀδελφὸς ἀποθνήσκων ἐποιήσατο τῶν θυγατέρων αὐτοῦ μίαν, καὶ τόν [2] θ᾽ αὐτοῦ ἔδωκεν ἀγρὸν Ἐλευσῖνι δυοῖν ταλάντοιν, πρόβατα ἑξήκοντα, αἶγας ἑκατὸν, ἔπιπλα, ἵππον λαμπρὸν ἐφ᾽ οὗ ἐφυλάρχησε, καὶ τὴν ἄλλην κατα- 293 σκευὴν ἅπασαν, ἧς κύριος ἐκεῖνος γενόμενος ἐννέα ἔτη ὅλα κατέλιπε πέντε ταλάντων οὐσίαν καὶ τρισχιλίων δραχμῶν σὺν τοῖς ἑαυτοῦ πατρῴοις, χωρὶς ἐκείνης ἧς Θεοφῶν τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ ἔδωκεν, ἀγρὸν μὲν Θριᾶσι πένθ᾽ ἡμιτάλαντα εὑρίσκοντα, οἰκίαν δὲ Μελίτῃ τρισχιλίων ἐωνημένην, ἄλλην δὲ Ἐλευσῖνι πεντακοσίων. ἐδάφη μὲν ταῦτα, ἀφ᾽ ὧν ἡ μίσθωσις τοῦ μὲν ἀγροῦ δώδεκα μναῖ, τῶν δὲ οἰκιῶν τρεῖς, αἳ πεντεκαίδεκα μναῖ συναμφότερα γίνονται· χρέα δ᾽ ἐπὶ τόκοις ὀφειλόμενα περὶ τετρακισχιλίας, ὧν τὸ ἔργον ἐπ᾽ ἐννέα ὀβολοῖς ἑπτακόσιαι καὶ εἴκοσι δραχμαὶ γίνονται [3] τοῦ ἐνιαυτοῦ ἑκάστου. πρόσοδος μὲν αὕτη δύο καὶ εἴκοσι μναῖ καὶ πρός· χωρὶς δὲ τούτων [4] κατέλιπεν ἔπιπλα, πρόβατα, κριθὰς, οἶνον, ὀπώρας, ἐξ ὧν ἐνεπώλησαν τετρακισχιλίας 294 [5] ἐννακοσίας. ἔτι δὲ ἔνδον ἐννακοσίας δραχμάς. πρὸς δὲ τούτοις, ἐξ ἐράνων ὀφλήματα εἰσπεπραγμένα, μικροῦ δεούσας χιλίας δραχμὰς, μαρτύρων ἐναντίον ἡ μήτηρ αὐτοῦ τοῦ παιδὸς ἀπεγράψατο. καὶ οὔπω λέγω περὶ τῶν ἄλλων, ἃ κατελείφθη μὲν, οὗτοι δ᾽ οὐκ ἀποφαίνουσιν, ἀλλὰ τὰ φα-

[1] ἀδελφὸς om. [2] θ᾽ om. [3] τοῦ om. [4] κατέλιπον [5] ἐννακοσίας om.

Αὐτοῦ] Si nihil hic deest, subauditur ἀδελφός. ego vero potius hoc addendum esse arbitror. Idem.

Τὸν αὐτοῦ] Num τοῖν αὐτοῦ. de bonis suis. Idem.

Δυοῖν ταλάντοιν] Subaudi ἄξιον. Idem.

Ἐκεῖνος] Stratocles puta. Idem.

Πέντε ταλάντων οὐσίαν] Non improbo, non nego recte habere posse. Sed usus magis probat πεντετάλαντον οὐσίαν. Videtur tamen insequens τρισχιλίων δραχμῶν vulgatam tueri. Idem.

Πατρῴοις] Ergo patrimonium ejus æquivaluit 34. minis. quæ enim eduntur capita, ea conficiunt 4. talenta, 56. minas, et 20. drachmas. Idem.

Πένθ᾽ ἡμιτάλαντα] I. e. quatuor talenta, cum dimidio alterius. Markland.

Συναμφότερα] Aut est adverbialiter accipiendum, aut alias leg. συναμφότεραι, minæ puta. Reisk.

Καὶ πρὸς] Recte. confiunt enim minæ 22. et 20. drachmæ. Idem.

Κατέλιπον] Theophon et Stratocles. malim tamen κατέλιπεν in singulari, ut solus Stratocles designetur. Idem.

Πρόβατα] Non intercedo, quominus de grege ovillo solo accipiatur. Verum potest universe quoque armenta et pecora quæque designare. Idem.

Ἐνεπώλησαν] Heredes Stratoclis puta. Idem.

Αὐτοῦ] Malim αὐτή. Idem.

νερὰ καὶ τὰ ὑπὸ τούτων ὁμολογούμενα. κάλει δέ μοι τῶν εἰρημένων τοὺς μάρτυρας.

ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

ἡ μὲν τοίνυν Στρατοκλέους οὐσία καὶ [1] πλείων ταύτης ἐστίν·
ἀλλ' ὕστερον περὶ τῶν παρακλεπτομένων ὑπὸ τούτων
ποιήσομαι τοὺς λόγους· ἡ δ' ἐμὴ πόση τίς; χωρίον ἐν Οἰ-
νόῃ, πεντακισχιλίων [2] καὶ Προσπαλτοῖ τρισχιλίων, καὶ
295 οἰκία ἐν ἄστει δισχιλίων, πρὸς δὲ τούτοις κλῆρος ὃν Ἁγνίας
κατέλιπε, περὶ δύο τάλαντα· [3] οὐ γὰρ ἂν οἶδ' ὅτι πλέον
εὕροι τούτου. ταῦτ' ἐστὶ τρία τάλαντα καὶ τετρακισχίλιαι
[4] [δραχμαὶ] μόνον, δέκα καὶ ἑκατὸν μναῖς ἐλάττω τῶν τοῦ
παιδός. κἀγὼ μὲν ἐγκαταλογίζομαι καὶ τὰ τοῦ υἱέος τοῦ
ἐκποιηθέντος εἰς ταῦτα, τοῖς τοῦ παιδὸς δὲ οὐ προσέθηκα
τὴν Θεοφῶντος οὐσίαν, πένθ' ἡμιταλάντων οὖσαν, ἐφ' ἣν
296 ἐποιήσατο τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ· [οὕτω] [5] ῥᾳδίως γὰρ ἂν εὑρε-
θείη καὶ ὀκτὼ ταλάντων ὁ τούτων οἶκος· ἀλλ' ἐκεῖνα ἀφῄ-
ρηται χωρίς· κἀμοὶ μὲν ὁ κλῆρος, ὃν Ἁγνίας κατέλιπεν,

[1] πλείω [2] καὶ Προσπ. - - - δισχιλίων om. [3] οὐ γὰρ - - - τάλαντα om. [4] uncos om. [5] γὰρ ῥᾳδίως

Καὶ πλείω] Potest καὶ hic accipi pro *vel*, et *etiam. vel major etiam.* Sed potest quoque pro copulativo haberi. Quod si fit, tum leg. videatur: οὐσία τοσαύτη, καὶ πλείων. *substantia tanta, et major.* Porro de πλείω dubitatio oritur, rectene habeat, an πλείων leg. sit. Foret utique hoc planius et concinnius. Quod si tamen neutrum pluralis numeri tenebimus, subaudiendum erit χρήματα. Idem.

Τῶν παρακλεπτομένων] Locus hic hodie desideratur. Idem.

Οἰνόῃ] Imo vero Οἰνόῃ. sic certe alii appellant, geminam Œneam perhibentes, alteram πρὸς Ἐλευθέραις, alteram Μαραθῶνι. Idem.

Δέκα καὶ ἑκατὸν μναῖς ἐλάττω] Qui potest fieri, ut actor suam substantiam centum et decem minis solummodo minorem aiat esse pupilli substantia? Capita sortis a Stratocle relictæ, ab actore modo recensita, si connumeres, reperies 10 talenta, 16 minas, cum viginti drachmis. Actor autem suam æstimat solummodo 3 talentis, cum 40 minis. Verum, fatebor enim, ad calculandum et omnes omnino artes mathematicas invita Minerva natus sum. Conciliandi hujus loci ratio, si qua superest, hæc est, ut nonnulla deesse suspicemur. Sed v. ad v. 14. Reisk. 5 tal. 30 min. (p. 205. v. 9.) — 3 tal. 40 min. = 1 tal. 50 min. = 110 min.

Εἰς ταῦτα] Connumero summæ a me editæ bonorum meorum. Reisk.

Οὖσαν] Ergo detrahenda est hæc summa, quam modo in censu bonorum Stratoclis, h. e. 10 talentis et supra connumeraveram. Remanebunt ergo talenta septem propemodum. Hæc cum 4 talentis propemodum comparata, tamen multo majori parte his septem talentis minora sunt, quam duobus ferme talentis. Ut brevis sim, in componendis hisce rationibus pecuniariis exitum non reperio. Idem.

Αὐτοῦ] Pupilli mei. Idem.

Γὰρ] Π. καὶ γὰρ. H. Stephan. Addidi de meo οὕτω. *nam sic*, h. e. id si fiat, ut illa duo talenta cum triginta minis addantur, invenietur, Stratoclis substantiam ad summam octo talentorum assurgere. Reisk.

Ἐκεῖνα] Bona a Theophonte relicta. Quod si ergo de octo talentis decedant duo talenta cum semisse, remanebunt quinque talenta cum semisse. Jam salva erit ratiocinatio illa superior, qua affirmabat actor, suam substantiam Stratoclea minorem esse centum et decem minis, h. e. duobus propemodum talentis. Idem.

οὗτος οὔπω βέβαιός ἐστι· δίκαι γὰρ ἐνεστήκασι ψευδομαρτυριῶν, [1]κελεύει δ' ὁ νόμος, ἐὰν ἁλῷ τις τῶν ψευδομαρτυριῶν, πάλιν ἐξ ἀρχῆς εἶναι περὶ αὐτῶν τὰς λήξεις· τὰ δὲ τοῦ παιδὸς ὡμολογημένα καὶ ἀναμφισβήτητα καταλέλοιπε Στρατοκλῆς. ὅτι δὲ τοσαῦτά ἐστι [2]ταμὰ σὺν τοῖς τοῦ ἐκποιήτου υἱέος, καὶ ψευδομαρτυριῶν ἐνεστᾶσι δίκαι περὶ τῶν Ἁγνίου, λάβε τὰς μαρτυρίας, καὶ ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

89. ια'. Ἆρα μικρὰ τὰ διάφορα ἑκατέροις τῆς οὐσίας ἡμῶν
ἐστὶν, ἀλλ' οὐ τηλικαῦτα ὥστε μηδεμίαν γενέσθαι περὶ
τοὺς Στρατοκλέους παῖδας; οὐκ ἄξιον τούτοις τοῖς λόγοις 297
πιστεύειν, ὃς τοσαύτης οὐσίας καταλελειμμένης ἐτόλμησεν
ἐπὶ διαβολῇ ψεύσασθαι κατ' ἐμοῦ τηλικαῦτα τὸ μέγεθος.
καταλογίζεται τοίνυν ὡς ἐγὼ τρεῖς κλήρους εἰληφὼς καὶ
πολλῶν χρημάτων εὐπορῶν ἀφανίζω τὴν οὐσίαν, ἵν' ὡς ἐλάχισθ' ὑμεῖς αὐτῶν ἀπολαύητε. τοῖς γὰρ [3]μηδὲν δίκαιον
ἔχουσι περὶ τῶν πραγμάτων λέγειν ἀνάγκη πορίζεσθαι
τοιούτους λόγους, ἐξ ὧν ἂν διαβάλλοντες πλέον ἔχειν δυνήσονται τῶν ἀντιδίκων. ἐμοὶ δὲ μάρτυρές ἐστε πάντες ὅτι οἱ
τῆς ἐμῆς γυναικὸς ἀδελφοὶ, Χαιρέλεως καὶ Μακάρτατος, οὐ
τῶν λειτουργούντων ἦσαν, ἀλλὰ τῶν βραχεῖαν κεκτημένων
οὐσίαν. Μακάρτατον γὰρ ἴστε ὅτι τὸ χωρίον ἀποδόμενος
καὶ τριήρη πριάμενος καὶ ταύτην πληρωσάμενος εἰς Κρήτην
ἐξέπλευσεν· οὐ γὰρ τὸ ἔργον ἀφανὲς ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ
λόγον ἐν τῷ δήμῳ παρέσχε, μὴ πόλεμον ἡμῖν ἀντ' εἰρήνης
ἐκεῖνος πρὸς Λακεδαιμονίους ποιήσειε. Χαιρέλεως δὲ τὸ 298

[1] κελεύει - - - ψευδομαρτυριῶν om. [2] τὰ ἐμὰ [3] μὴ

Πάλιν] Malim ὥστε πάλιν. Idem.

Ἑκατέροις] Malim ἑκατέρας. Idem.

Γενέσθαι] Anceps et arduum est, locum hiulcum conjecturis sanatum ire. Quia tamen hæc una superest ratio, qua consequamur hoc, ut saltim cohærens et consentanea atque tolerabilis extorqueatur sententia, age suspicemur Isæum sic dedisse: *ὥστε μηδεμίαν γενέσθαι πρὸς τὴν τοῦ Στρ. παιδός. ut mea substantia nulla* (pro nulla habenda) *sit, si cum substantia comparetur ea quam Stratoclis filius a patre accepit.* Idem.

Οὐκ ἄξιον τούτοις τοῖς λόγοις] Π. οὐδ' ἄξιον τούτου τοῖς λ. H. Stephan. Legendum videtur: *οὐκ ἄξιον οὖν* [scil. ἐστὶ] *τοῖς τούτου* [adversarii mei, pupillum meum advocatione sua tuentis] λόγοις π. Reisk.

Τρεῖς κλήρους] Bona patris, tum duorum fratrum uxoris meæ, Chærelei et Macartati, tum Hagniæ. Idem.

Μὴ δίκαιον] Malim μηδὲν δίκαιον. Idem.

Τὸ χωρίον] Pro certo haud ausim quidem affirmare, admodum tamen probabile penes me est, hic deesse nomen, quodcunque fuit, demi seu municipii, in quo situm esset prædium illud Macartati. Idem.

[1]Προσπαλτοῖ χωρίον κατέλιπεν, ὃ πλέον οὐκ ἂν [2]εὕροι τριάκοντα μνῶν. συνέβη δὲ τὸν μὲν ταῦτα καταλιπόντα τελευτῆσαι πρότερον ἢ Μακάρτατον, ἐκεῖνον δὲ μετὰ ταύτης τῆς οὐσίας, ἣν ἔχων ἐξέπλευσεν· ἅπαντα γὰρ καὶ τὴν τριήρη καὶ αὑτὸν κατὰ τὸν πόλεμον ἀπώλεσε. καταλειφθέντος δὲ τοῦ [1]Προσπαλτοῖ χωρίου καὶ [3]γινομένου τῆς ἐκείνων ἀδελφῆς, ἐμῆς δὲ γυναικὸς, ἐπείσθην ὑπ' ἐκείνης εἰσποιῆσαι Μακαρτάτῳ τὸν ἕτερον τῶν παίδων, οὐχ ἵνα λειτουργοίην, εἰ προσγένοιτό μοι τοῦτο τὸ χωρίον. ὁμοίως γὰρ καὶ μὴ εἰσποιήσαντος τοῦτό γ' ὑπῆρχεν· οὐδὲ γὰρ ἐλειτούργουν διὰ τοῦτό γ' ἧττον οὐδὲν, ἀλλὰ καὶ τῶν εἰσφερόντων ἦν καὶ
299 τῶν τὰ προσταττόμενα ὑμῖν ἅπαντα ποιούντων. ὁ δὲ ὡς περὶ ἀχρήστου μὲν πλουσίου δὲ ἐπὶ διαβολῇ ποιεῖται τούτους τοὺς λόγους. ἐγὼ δ' ἓν κεφάλαιον ἐρῶ πάντων μέγιστον, ὃ καὶ ὑμῖν οἶδ' ὅτι δόξει δίκαιον. κοινώσασθαι γὰρ ἐθέλω τὴν οὐσίαν τὴν ἐμὴν τῇ τοῦ παιδὸς, καὶ εἴτε πολλὰ εἴτ' ὀλίγα ἐστὶν, ἐν κοινῷ γενομένης λάβωμεν τὰ ἡμίσεα ἑκάτερος, ἵνα μηδὲν πλέον ἔχῃ ἅτερος τοῦ ἑτέρου τοῦ προσήκοντος. ἀλλ' οὐκ [4]ἐθελήσει.

[1] πρὸς Παλτοῖ [2] εὕροιτε [3] γενομένου [4] ἐθελήσει. Λείπει.

Εὕροιτε τρ. μνῶν] Scil. ἄξιον. si nempe εὕροιτε servetur. *non reperietis id pluris valere quam 30 min.* ego vero suspicor εὕροι leg. esse. *si vendatur, pluris non facile veneat quam 30 min.* Dicitur res, quæ pretio quodam redimitur, εὑρίσκειν tantum, vel tantum. Forte reliquit Isæus: εὕροι τετταράκοντα μνῶν. IDEM.

Ἐκεῖνον] Macartatum. IDEM.

Μετὰ ταύτης] Num μετ' αὐτῆς. non ipse solummodo, sed una cum ipso quoque fortunæ ejus omnes. IDEM.

Εἰσποιήσαντος] Subaudi ἐμοῦ. IDEM.

Διὰ τοῦτο γ' ἧττον] *nil ideo minus munera edebam, quod filium in domum Macartati nondum elocassem,* aut *non elocarem.* IDEM.

Ὡς περὶ ἀχρήστου] Scil. ἐμοῦ. de me disserit, ut de homine locuplete quidem, verum inutili, e cujus divitiis resp. fructum nullum percipiat. Sic dedi de meo, pro vulgari ὥσπερ ἀχρήστου. IDEM.

Ἐστὶν] Scil. τὰ ἡμῖν ἀμφοτέροις [vel τὰ ἡμῶν ἑκατέρῳ] ὄντα. IDEM.

Λείπει τινά.] Posterius vocabulum, quo caret Aldina, Stephanus de suo addidit. Desit aliquid, nec ne, multum an parum, pro certo definiri nequit. Ad sensum quidem, videri possit nil deesse. verumtamen non solent oratores perorationem omittere. IDEM.

ISÆI ORATIONUM

FINIS.

LECTIONES VARIANTES

AD ISÆUM.

VARIANTES LECTIONES.

*** Idem hic dictum, Lector, habe, quod ad Variantes Lectiones Antiphonteas vol. i. p. 139. est notatum.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΛΕΩΝΥΜΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 33. 1. τὸ γένος M. 3. ἦν B. M. 5. ἀποθανεῖν om. B. M. [ἀποθανεῖν] Bekk. 6. πάσχει M. antep. διαθήκαις] δίκαις corr. M. pen. δὲ λέγοντες B. M. Ald. Ibid. φησὶν B. Ibid. μετεκαλέσαντο B. M. Ibid. τοῖς om. B. M. Ald.

ΛΟΓΟΣ.

P. 33. 2. κατέλιπε] κατέλυσε M. 5. ἀκροασάμενοι pr. B. Ibid. ἐπὶ τὸ δικ. M. ult. ἐκεῖνον] ἐκείνῳ B. Bekk. om. M.

P. 34. 1. ἀργύρια] ἀργύριον B. Bekk. ἀρ-
α
γύριον M. Ibid. προσηκ. οἱ] προσηκ. ἐπὶ
ων
τούτοις οἱ B. 2. τούτοις M. 3. ἰσομοιρίσαι B. 6. ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ pr. M. 7.
ον
πιστεύσαντες M. 9. διέθετο μὲν] δὴ ὑπέθετο μὲν B. Ald. μὲν ὑπέθετο δὴ M. 13. καὶ τῶν νόμων om. M. 15. πολυ άρχου lit. 1. eras. B. antep. οὗτος M.

οἰκείους
P. 35. 4. ἀλλήλους corr. penna ducta per ἀλλήλους M. 5. ἡγησάμην B. M. 7. τὴν om. pr. M. 10. τοὺς ἐχθροὺς] τοὺς om. B. M. Bekk. 11. κακοὺς B. M. Ald. 16.
σεν
ἐπετρόπευεν M. 21. καὶ primum om. M. antep. ἔχθρας] ἔχθραν B. M. Bekk. Ibid. ὁ Κλεών.] ὁ om. B. Bekk. pen. ταῦτα pr. B. ult. post ἐσώθη lit. 1. eras. in B.

P. 36. 4. καὶ om. M. 5. αὐτὸν M.
ω
Ibid. τούτων M. 11. ἐκεῖνος M. 13. ἡμᾶς om. pr. B. Ibid. ἠβουλήθη] ἐβουλήθη M. et pr. B. Bekk. 14. ἡμῖν B. M. Ald. 19. χρημάτων] χρηστῶν B. M. χρήστων Bekk.

P. 37. 4. ἠβουλήθη] ἐβουλήθη B. M. Bekk. 5. ἐπὶ τὴν] ἐπὶ om. B. M. Bekk. 6. οὐκ om. Ald. 7. ἀνέπεμψεν B. M. Ald. 8. εἰς] ἐς B. M. Bekk. 9. [ὡς ἀσθενῶν]
δι
Bekk. 12. οὖν om. M. 14. ἔθετο M. 15. οἰκίαν αὐτοῦ] οἰκίαν τὴν αὐτοῦ B. Bekk. οἰκίαν M. 17. τοῦ ἀστυνόμου M. Ald. Ibid. αὐτὸς B. M. 18. ἐλθόντας M. Ibid. ἀρχονίδην B. M. antep. ἔτι] ὅτι M. Ibid. τοίνυν οἱ] τοίνυν ὡς οἱ B. Bekk. ult. τοὺς om. B.

P. 38. 6. ἐπεὶ δ' οἱ τούτων] ἐπειδὴ δὲ τούτων B. M. Bekk. 13. γινομένας] γενομένας cod. Ambros. Bekk. 14. ὅπως βεβ.] ὅπως ἔτι βεβ. B. Bekk. 20. πιστεύσοιτε
ς
B. M. 22. μανία M. ult. εἶναι τῶν] ποιῆσαι τῶν B. M. Bekk.

P. 39. 1. ἑαυτοῦ M. 2. ἡμῖν B. M.
ῶν
Ibid. αὐτοῦ M. 4. τούτοις τοῖς λόγος (λόγοις pr.) M. 5. ἀεὶ om. cod. Ambros. [ἀεὶ] Bekk. 7. δικαίους M. 8. ποιήσητε] ποιήσετε cod. Ambros. ποιήσαιτε Bekk. 13. ἐναντιοτάτην M. 14. ἢ ἐκεῖνο B. (velim intelligas hic et deinceps cod. Ambros. et Bekk. nostrum pariter Textum exhibere, ubi nihil in contrarium præcipimus) ἢ ἐκείνῳ ad p. 54. v. 25. καταστήσητε om. M. Ald. Steph. 21. εἰς cod. Ambros. qui deinceps litera A. a nobis signatur. 28. κατέλειπεν pr. B. 29. μὲν om. B. pen. ἡμῖν B. ult. τὴν] καὶ τὴν A.

P. 40. 3. ἡμᾶς ἐναντία καὶ τοῖς A. 7. ἠβούλετο A. B. 8. ἠβουλήθη A. et pr. B. Ibid. μᾶλλον om. A. Ibid. ζῶν] τῶν A. 10. κηφήσανδρος B. 18. δοῦναι ἡμῖν A. 19. οἷς om. pr. B. 24. πιστεῖσαι B. 26. τε οὕτω] τε οὔπω cum Maio Bekk. 30. ἡμῖν B.

P. 41. 4. δηλώσει B. 6. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. A. B. 8. ἡμῶν A. 9. ὑπολείψειν corr. ὑπολείψει pr. B. 10. ἣν om. A. Ibid. βεβαιώσῃ τὴν ἔχθραν; A. 11. νῦν om. A. 13. γινομένης A. 15. γε] τε A. Ibid. διαθήκας μὲν B. 18. αὐτὸν] αὐτῷ B. 20. οἰκειότητα κεκτημένους A. B. 22. κυρίας εἶναι ψηφίσαιτο τὰς διαθήκας A. 27. ἡμᾶς A. antep. οὐκοῦν ἄρα A. B.

P. 42. 5. θάττερα B. θέατρα A. 7. τὸν om. A. 10. pro Πολύαρχος habent ναύαρχος A. B. 24. κύρια A. 26. ποιεῖ-

ται A. 27. ψηφίζεσ A. 29. ἐστὶ τοῦτο A. ult. ἡμεῖς A. B.

P. 43. 3. ἡμῶν A. 7. ἡμῖν A. B. 12. βεβουλευμένος A. 18. πότερον A. B. Ibid. ἐγένετο A. 20. ἤ τις τῶν ἀδελφῶν A. 21. οὐ 'κεῖνος A. B. Ibid. ἐγένετο pr. B. 28. ἐνεχειρήσαμεν A. et pr. B. Ibid. οὐσίαν] αἰτίαν B. antep. ἐν ἀμφοτέροις om. A.

P. 44. 2. καὶ primum om. B. Ibid. προείχοντο A. 5. δεῖ προσέχειν A. 7. αὐτῷ ὕστερον A. 8. μὲν ἐβούλετο ἡμᾶς B. 10. καὶ om. pr. B. Ibid. μηδ' B. μὴ δ' A. 14. ὅταν μὲν om. A. 16. κλεώνυμον A. 20. ἡμῖν B. 22. ὑμεῖς om. A. 23. ψηφίσεσθε A. B. Ibid. ἡγήσεσθε A. B. pen. ἀξιώσετε A. B.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΜΕΝΕΚΛΕΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΛΟΓΟΣ.

P. 45. 2. τοὺς om. pr. B. 7. ὑμᾶς A. 8. τε τῷ A. B. 9. με om. A. 11. ὁ secundum om. A. 12. υἱοῦ ἐμοῦ A. 13. δ' om. A. 15. χαρνεὺς A. 16. οἰκείῳ B. οἰκείως Bekk. antep. τέσσαρες A.

P. 46. 2. ἔτει] ἔτει ἢ πέμπτῳ A. 6. τὴν secundum om. B. 7. ὅτι om. A. 8. ὁ πατὴρ om. A. 10. ἐπιδιδόντες pr. B. 12. ὁ Μενεκλῆς om. A. 13. πρῶτον om. A. 15. ΜΑΡΤΥΡΙΑ om. A. 18. δόξαντες τοῦ A. B. 21. ὁ Μεν. A. 22. μηνὶ δευτέρῳ A. 23. ἔφην A. 26. ἄπαιδα - - - αὐτῷ om. A. 27. ἀτυχῶν ἔφη αὐτὸς A. Ibid. δῆλον Bekk. 28. ἀπεβάλλετο A. Ibid. τινὰ om. A. Ibid. αὐτὸν A. antep. ποιῆσαι A. ult. σφητίῳ B.

P. 47. 1. αὐτῷ A. B. 2. τοῦ N.] τῶν N. Bekk. 3. ἐκείνου A. 6. ζῶντά γε A. ζῶντά τε Bekk. Ibid. γηροτροφήσει A. Ibid. αὐτὸν om. A. 7. ποιήσει A. 9. κελεύει A. 10. εὑρίσκομεν A. 12. αὐτῷ secundum om. A. 17. ὁποτέρῳ B. Ibid. ὁ ἐμὸς om. B. 19. καὶ secundum om. A. 20. θεραπεύσαντες pr. B. Ibid. ἐπιδημήσαντας A. 21. ἔφη om. A. Ibid. συμβαίνειν B. Ibid. ἀποδημίαν B. 23. βούλει B. 24. καὶ ὁ om. A. 27. βούλεται A. antep. αὐτοῦ A. ult. μόνον A.

P. 48. 2. ἐὰν B. 3. αὐτῷ τῶν νόμων A. 8. ὀργεῶνας A. qui sic infra. 9. οὐ] εὖ A. B. 13. τῷ τούτῳ χρ. A. 17. ἡμῖν B. om. A. 19. ἡμῖν A. 20. τὸν νόμον B. Bekk. 21. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΝΟΜΟΣ. om. A. 23. αὐτὸς ὑμῖν δηλοῖ A. 24. καὶ οἱ δημόται om. A. 25. ὑμῖν B. ult. υἱέως A.

P. 49. 5. ῥᾷδιον ὑμῖν A. 6. τὸν] τὸ B. 8. πρὶν om. A. 9. πεισθεὶς ἐμὲ ἐποιήσατο A. 16. ἐνῆγον A. 19. δοκῶ] ποθῶ A. B. Ibid. τοῦτο A. 21. πότερον A. 22. ἐστὶν οὗτος A. 26. κατηγορεῖν A. 27. [ἀνθρώπους] Bekk. antep. γὰρ om. A. Ibid. πλὴν] νῦν πλὴν A.

P. 50. 3. ἄπαιδι ὄντι A. 5. καλὸς A. 7. τὸν ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ A. 8. οὐδὲν] οὐ corr. om. pr. B. 10. τί δή ποτ'] ποτ' A. ἤδη ποτ' B. 11. ἐκείνῳ τύχην A. 12. θεραπεύειν A. 15. τὸν δὲ M. - - - ποιήσασθαι] Pro his superiora illa ὅς τις αὐτὸν - - - θάψειν repetit A. 18. παραφρονεῖν τῷ] παραφρονεῖν φήσει καὶ γυναικὶ πειθόμενον. πῶς οὖν οὐ σχέτλια λέγων φαίνεται; ἐγὼ γὰρ οἶμαι πολλῷ τοῦτον παραφρονεῖν μᾶλλον τῷ A. 19. τοῖς γὰρ δικαίοις καὶ τοῖς νόμοις A. 21. μὲν αὐτῷ B. Ibid. ποιῶν τὸν περὶ τῆς ποιήσεως A. 24. νῦν om. A. 26. διαφέρεται καὶ ἀναίνεται] διαφαίνεται pr. B. καὶ ἀναίνεται om. Bekk. 29. ἢ συνοικίαν om. A. 30. κατέλειπεν pr. B. 31. ὑπόλοιπα] κατέλιπεν A. 32. ἐκείνου ζῶντος A. antep. ἔχει] ἔχει οὕτως conj. Bekk. et mox v. pen. pro ἔδει Tyrwhitt. ἐχρῆ.

P. 51. 7. οὐ] οὐκ A. 8. ἀποδίδοται Bekk. 10. τῆς om. A. 12. λεγομένων A. 13. τις εἴπῃ A. 14. αὐτοῦ A. B. 15. κηδευτῇ A. 16. εἰ μὴ] om. A. εἰ μὲν Bekk. 27. ἡμᾶς ἠνάγκασαν A. 28. ποιεῖν] ποιήσειν A. 29. λοιποῦ pr. B. antep. ὑπὸ] ἀπὸ A. B. ult. βουλόμενοι ἄπαιδα A. λ

P. 52. 4. ἐπίβαλε A. ἐπίβαλε B. 5. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. B. om. A. 9. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. om. A. 10. τοίνυν om. A. 12. μὲν om. B. 15. οἶκον ἐξερημωθέντα A. 17. θυγάτηρ] θεράπων A. 18. παιδίον pr. B. Ibid. τὸ secundum om. A. 19. αὐτοῦ] ἐκείνου A. 21. et antep. ἔνατα Bekk. pen. τῶν εἰδότων om. pr. B.

P. 53. 1. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. om. A. 2. ἐποιήσατό με om. A. 6. με A. B. 8. ἐμοὶ om. A. B. [ἐμοὶ] Bekk. Ibid. μὴ om. pr. B. 9. τοὺς om. pr. B. 10. τῶν] τοῦ B. 15. ἅπασιν ὑμῖν A. 16. παραφρονεῖ A. 21. μὴ om. A. 25. εἶναι post δεινὸν ponit A. 29. ἂν om. A. 30. ἐγένετο A.

P. 54. 1. τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἀγωνίζεσθαι A. 4. με τὰ λυποῦντα A. 6. ἀποψηφίσαι A. 8. ἐμαυτὸν ποιηθέντα A. 9. ἀλλ' ἔγωγ' τὴν ποίησιν γεγενημένην A. 16. ποιεῖν B. 19. μηδ' A. B. 20. τὸν om. A. B. Bekk. Ibid. τὰς τιμὰς om. A. 24. με A. Ibid. ἔσται A. B. 25. καταστήσετε B. 27. καὶ primum om. A. Ibid. ἡμῖν] ἐμοὶ A. 29. τῶν τε νόμων A. antep. εἰρημένων ὑπὲρ] ἐχρημένων διὰ A.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΥΡΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

P. 55. tit. κλήρου κατὰ (καὶ M.) ποίησιν πρὸς τὸ γένος διαμαρτυρία (διαμαρτυρίας M. διὰ μαρτυρίαν Ald.) B. M. Ald.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 55. 1. υἱῶν] υἱὸν M. Bekk. 2. τοῦ κλήρου B. M. 3. Πύῤῥου γνησίαν] γνήσιαν Πύῤῥου B. M. Bekk. antep. τὴν Φ.] καὶ τὴν Φ. ded. vid. pr. B.

ΛΟΓΟΣ.

P. 55. 3. αὐτῷ] ἑαυτῷ B. M. Bekk.

P. 56. 2. τάλαντα τῷ] τάλαντα τίμημα τῷ B. M. Bekk. 7. ἐπισκεψάμενοι] ἐπισκηψάμενοι Bekk. 10. ψευδομαρτύρων B. M. Ald. 18. μαρτυρῆσαι] μαρτυρῆσας ψευδῆς ἔδοξεν εἶναι σαι M. antep. ἢν τῶν] ἂν τῶν B. M. Bekk. ult. κατέστενε] κατέστη B. Bekk.

P. 57. 6. δ' om. B. M. 7. καὶ τῆς τούτου μαρτυρίας add. in marg. M. 8. τασδὶ αὐτοῖς] τὰς διαθήκας, sed in marg. γρ. τασδὶ αὐτοῖς, M. 12. διαμαρτυρῆσαι] μαρτυρῆσαι Bekk. 14. ἐξελαχθῆναι M. 16. ἀδελφὴν] προῖκα M.

P. 58. 3. διαδικάσασθαι M. 6. ποτ' οὖν] ποτ' ἦν B. M. Bekk. 12. ἔτι add. sup. lin. a pr. B. 13. ἐνδεδώκει] ἐδεδώκει B. M. ἐκδεδώκει Bekk. 21. ἐσκημμένοι] ἐπεσκημμένοι B. Bekk. ἐσκεμμένοι M. 22. ὡμολογηκότος M. ult. ἐπίβαλε] ἐπίβαλλε B. M. ἐπίλαβε Bekk.

P. 59. 1. ΜΑΡΤΥΡΙΑ] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ Bekk. om. M. 7. γενέσθαι M. Ibid. καίτοι] καὶ M. 14. ΜΑΡΤΥΡΙΑ om. M. antep. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. B. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. M. ult. μεμαρτύρηκε M.

P. 60. 6. καὶ ἀκρατῶς ἔχοντες αὐτῶν om. M. 7. αὐτὰς] αὐτοὺς Bekk. 13. τηνικαῦτα] τηλικαῦτα Bekk. 14. πυθετίδην M. Ibid. προεποιήσατο B. M. Bekk. 15. et 18. παρέσχον] παρέσχοντο M. Bekk. 16. ὡμολόγει] ὁμολογεῖ B. M. Ald. Bekk. 19. ἐπὶ] ὡς ἐπὶ B. M. Ibid. πρόδηλους M. antep. μαρτυρίων] μαρτύρων B. M. Bekk. pen. τυγχάνομεν M.

P. 61. 4. et. 6. ὑμῖν B. M. 7. ὑμῶν B. M. Ibid. μάλιστα. τούτους παραλαμβάνειν εἰώθαμεν ἐπὶ τὰς πράξεις τὰς τοιαύτας· τῶν δὲ ἀδήλων καὶ ἐξαίφνης γινομένων τοὺς προστυχόντας ἕκαστοι μάρτυρας ποιούμεθα. καὶ ἐπὶ μὲν ταῖς M. 9. μαρτυρήσαντι] ἐκμαρτυρήσαντι B. Bekk. antep. ταῦτα] ταὐτὰ Bekk. pen. Θήβαζε] Βήσαζε B. Bekk.

P. 62. 1. ταὐτομάτου ἐκεῖ τυχοῦσι] τοῦ αὐτομάτου ἐκεῖ ἐντυχοῦσι B. M. Bekk. antep. τῆς ἐγγύης om. M. pen. τηθῆς B. τηθῆς τῆς M.

P. 63. 2. ἀρχιέα M. 5. ἄλλος B. ἄλλον M. Ibid. ἦν] ἢ καὶ M. 8. ἦν] ἢ M. Ibid. ὥστε περὶ] ὦ γε περὶ Bekk. 15. ταύτην ἦν] ἦν om. B. M. Bekk. 16. οὗτος ἦν. ἕνα B. M. 20. τὴν τοιαύτην om. M. antep. παρακλ. ἐγγύῃ] παρακλ. τῇ ἐγγύῃ B. Bekk.

P. 64. 6. ἐκείνου] τούτου M. 7. ἔξιν M. 10. εἰ om. M. Ibid. ὑμῶν] ἡμῶν B. M. Bekk. 11. τιμωρίας M. 12. ἢ ὁ ἐγγυῶν] ἢ ὁμολογῶν M. ἢ om. Bekk. 15. ἢ τὸν ἐγγ.] ἢν τὸν ἐγγ. B. τὸν ἐγγ. Bekk. 16. ὁ λόγος οὐ διαμένειν] ὀλί διαμένειν B. ὀλίγον διαμένειν ded. vid. pr. ὁ λόγος διαμένειν corr. M. ὀλίγα διαμένειν Bekk. Ibid. εἰώθεσαν M.

P. 65. 8. θείου Πύῤῥου ἐν M. 9. τηθῆς B. et sic infra. 11. εἴδει M. 12. αὐτῶν] αὐτοῦ B. M. Bekk. 15. αὐτῷ M. 16. ταύτην] ταύτῃ Bekk. antep. γενέσθαι αὐτοῖς, penna ducta per αὐτοῖς, B. Ibid. λέξεως M. Ald. Ibid. τοῦ κλήρου om. pr. M. pen. οἱ] εἰ B. M.

P. 66. 5. φασι B. φησι M. 11. ἕνεκα τοῦ νόμου] ἕνεκα τοῦ γάμου Bekk. Ibid. ἀπολείπει pr. B. antep. μὴ προικὶ] μὴ ἐν προικὶ B. M. Bekk. Ibid. εἶπου pr. B. ult. ἔμελλεν εἶναι] ἔμελλεν ὄφελος εἶναι B. Bekk. penna ducta per ἔμελλεν add. in marg. ἔλεγεν M.

P. 67. 1. αὐτῷ om. M. 2. ἦν δ'] ἦν; ἦν δ' B. Bekk. ἢ ἦν δ' M. 3. ὅτι om. M. 4. ἐνεγγύησε] ἐνεγύησε corr. B. Bekk. 7. ἔπαθες M. 8. δοκείτω, ὑμῶν Ald. 10. τοσούτων pr. B. 12. ὅν φησιν] ὧν φησὶν Bekk. 17. τοίν αὐτῷ M. antep. τοὺς δι' αὐτοῖς M.

P. 68. 2. καὶ] καὶ M. Ibid. ὡς ἐγῷμαι, sed in marg. γρ. ὡς ἔγωγ' οἶμαι, M. 3. παλλακίᾳ Bekk. Ibid. τὰ ἑαυτῶν] τὰς ἑαυτῶν B. M. Bekk. 9. σιωπῶντος corr. B. 10. ὑμῶν· βούλομαι] ὑμῶν, ὥστε οὐκ ἀπορῶ γε μαρτύρων, ὅταν τι λέγω περὶ αὐτοῦ· βούλομαι B. Bekk. 13. φέρε, ὦ] φέρε γὰρ, ὦ B. Bekk. Ibid. ἐγγυηκὼς] ἐγγεγυηκὼς Bekk. 18. καθισταμμένην pr. B. pen. καταλείποντος pr. B. ult. πότερον] πρότερον B. Bekk. Ibid. τῶν ἀδελφῶν M.

P. 69. 4. τουσδὶ] τούσδε B. Bekk. τοὺς δι' M. 7. γενέσθαι M. 8. ἔνδικος M. 9. ἀδελφῆς] ἀδελφιδῆς corr. B. Bekk. 18. ἄν τι] ἄν τις B. M. Bekk. 20. ἢ ψεύδ.] ἢ καὶ ψευδ. B. M. Bekk. 21. ἐνέγγυα]

ἐνεγύα corr. B. Bekk. 22. ἀδελφὴν M. Ibid. ἂν om. B. M. 23. γεγενημένης M.
αι ς
Ibid. ἑτέρας M. antep. εἰσήγγειλες M. ult. αὐτῆς] ἑαυτῆς B. Bekk.

P. 70. 4. ἔνεστιν] ἔπεστιν Bekk. 8. ἐσχάται pr. B. 9. uncos om. Ald. Steph. Ibid. ἐξ add. sup. lin. a pr. B. 11. εἰσήγγειλε M. 13. τετολμήκασι] τετόλμηκας Bekk. 15. προσποιήσει M. Bekk. 16. τῆς om. M. 18. προσῆκεν, αὐτὸς] προσήκει αὐτὸς pr. προσῆκεν, εἰ αὐτὸς corr. B. Bekk.

P. 71. 3. τοῦ νόμου M. 5. δοθῆναι M.
τολμη πατρῴ
10. πονηρὸς M. 12. παρόντων M. Ibid. δοκῇ pr. B. 15. εἰσήγγελλεν B. 16. ἄλλῳ] ἄλλο B. Bekk. 18. ἐνεγγύησεν] ἐνεγύησεν corr. B. Bekk. Ibid. ἀδελφὴν M. 19. κλήρου om. M. 20. ἐγγυήσαντι pr. B. Ibid. ἀδελφ. οὖσαν] ἀδελφ. ὡς οὖσαν Bekk. ult. ὑμῖν περὶ] ὑμῖν τὴν περὶ B. M. Bekk.

P. 72. 3. 5. et 7. Titulos om. M. 4. ἀνάγν. καὶ] ἀνάγν. δὴ καὶ B. M. Bekk. 6. λάβετε] λάβε B. Bekk. 8. ἐξελέγχοι]
σθε
ἐξελέγχει B. M. Bekk. 11. σκέψαντος M. 12. μὲν τοῦ] μὲν om. B. Bekk. Ibid. ἀδελφιδῆν corr. B. 14. ἐνεγγυήσατο] ἐνεγυήσατο corr. B. Bekk. 17. ἔργῳ ὁ Ξεν. αὐτὸς M. Ibid. uncos om. Ald. Steph. 18. ἐγγεγύητο] ἐνεγγεγγύητο pr. ἐνεγεγύητο corr. B. Bekk. ἐγεγένητο M. pen. περὶ] ὑπὲρ de suo Bekk.

P. 73. 1. γεγονέναι M. Ibid. δὴ] δ' B. δι' M. 2. ἐπέσκηπτε] ἐπεσκήπτετο Bekk. 4. ἡμῖν B. 6. uncos om. Ald. Steph. 9. λέξιν M. 10. γὰρ πλείω πολλῷ pr. M. Ibid. ἢ om. M. Ibid. ἐτελεύτησεν M. 12. τὴν om. pr. M. 14. τελευτήσει M.
η
Ibid. ὁ νόμος pr. M. 16. ἐπειδὰν M. Ibid. τῶν om. M. 17. διαδικασίαν M. Ibid. καὶ ὡς] καὶ εἰ, ὡς B. M. Bekk. 18. ἐγγυήκει] ἠγγυήκει B. Bekk. Ibid. γνησίαν] ἰδίαν M. antep. αὐτῷ] αὐτοῦ B. Bekk. pen. κλῆρον pr. M. ult. ὑμῖν] ἡμῖν B. M. Ald. Bekk. Ibid. δὲ μόνῳ] δὲ γόνῳ B. M. Bekk.

P. 74. 2. ἡμεῖς M. 8. ἠξίωσαν] τὴν λῆξιν ἠξίωσαν B. M. Bekk. Ibid. εἶχον pr. B. 10. ὅσοι δὲ - - - πατρῴων add. in marg. M. 11. ἐπιδικάσασθαι M. 12. γεγονόσιν pr. B. 15. τὸν κλῆρον M. 17. τινος pr. B. 19. ὑμῶν, εἰ] ὑμῶν ἡγείσθω, εἰ B. Bekk. Ibid. ἑαυτοῦ] τούτου M.

P. 75. 4. καταλιπομένην M. et corr. B. Ald. 9. et 14. τῶν πατρῴων] τῶν πατέρων B. M. Bekk. 11. τελευτήσας] τελευτῆσαι B. M. Bekk. 13. εἶναι om. M. pen. τῶδ'] τόδ' B. M. Bekk. ult. καταλιπομένη M. et corr. B. Ald.

P. 76. 2. καταστῆσαι] καταστῆναι Bekk. 3. γὰρ ἄλλους περὶ πλείονος ἑαυτοῦ] γὰρ ἀνθρώπων μισεῖ τὸ λυσιτελοῦν, οὐδὲ περὶ πλείονος τοὺς ἀλλοτρίους ἑαυτοῦ B. Bekk. γὰρ ἑαυτοῦ M. 10. εἶτα παρ.] εἶτα [τί] παρ. Bekk. 11. Πύῤῥου τὴν] Πύῤῥου κλήρου τὴν B. Bekk. 12. ἠξιώθησαν M. 15. πυν-
..
θανέσθω] πυνθάνεσθε B. M. Bekk. Ibid. κατελείφθη] καταλειφθείη B. M. Bekk. pen. καταλείπῃ pr. B. ult. ἐπὶ ταύταις] σὺν ταύταις B. M. Bekk.

P. 77. 3. τῷ M. 4. et 8. εὔδιον M. 5. αὐτῷ pr. B. 6. τοῦτο M. 9. εἰ ἐμαρτ.] εἰ καὶ ἐμαρτ. B. Bekk. 11. ἀγαθὲ B. 12. et 15. ὅτι M. Ibid. ἐνεγγύα] ἐνεγύα corr. B. Bekk. Ibid. Ἔνδιος τὴν γυναῖκα, Bekk. 13. ἀδελφοῦ τοῦ ἡμετέρου] ἀδελφιδοῦ τοῦ ὑμετέρου B. Bekk. 15. ἐνεγγυᾶτο] ἐνεγυᾶτο corr. B. Bekk. pen. ταύτης] τῇ ταύτης B. Bekk. Ibid. συνίστασθαι pr. B.

P. 78. 2. τούτου om. pr. B. 8. καταλιπομένη M. et corr. B. Ald. 10. ὑμῖν pr. B. 12. ἑαυτῷ M. 13. γνησίων om. pr. M. Ibid. ὑμῶν M. Ibid. οὐδείς] οὐδὲ εἷς B. Bekk. 15. νὴ τὸν Δία M. 17.
...
τί ἐχρῆν αὐτὸν] τί αὐτὸν ἔδει B. Bekk. τί αὐτῷ M. Ibid. καταφανὲς M. 18. ἀπέχεσθαι M. 22. ἐκ τῶν pr. B. 23. υἱὸν om. pr. B. 24. μὲν καταλιπὼν] μὲν om. pr. B. Bekk. pen. τὸν M. ibid. τούτων om. pr. B. Ibid. τῶν μαρτ.] τῶν νῦν μαρτ. B. νῦν om. Bekk.

P. 79. 2. ταύτην] ταύτην τὴν M. 4. ταῦτ' ἂν] ταῦτα B. Bekk. τοῦτο M. 5. τοῦ τὸν] τοῦ τοῦτον B. τούτου τὸν M. 7. κατέλειπε pr. B. Ibid. τὸν M. Ibid. ὥς τε B. M. 8. γαμηλείαν pr. B. 9. αὐτῷ add. sup. lin. a pr. B. 10. ἠξίωσαν pr. B. Ibid. τοῦ νόμου] τοῦ om. B. Bekk. 12. ἐπίβαλλε B. M. Ald. 13. et 15. Titulos om. M. 14. λάβε καὶ] λάβε δὲ καὶ B. M. Bekk. 17. ἡγεῖσθε] ἡγήσεσθε B. M. Bekk. ἡγεῖσθαι Ald. 18. ἐπιχείρησιν M. pen. ὑμεῖς οὐ] ὑμεῖς, ὡς ἔγωγ' οἶμαι, οὐ B. Bekk. Ibid. πιστεύετε] πιστεύσετε Bekk. πιστεύετε quoque Ald. (mea saltem) etsi Stephanus in marg. et Bekkerus eam πιστεύσετε exhibere affirment.

P. 80. 4. ὃ pr. B. 5. αὐτὴν corr. B. 7. τοῦ Πύῤῥου] τὸν Πύῤῥου B. Bekk. 8. ὅτι] ὅτῳ B. M. Bekk. 9. ἐνεγγύησεν] ἐνεγύησεν corr. B. Bekk. 13. τούτου] τούτων B. pen. uncos om. Ald. Steph. Ibid. κεκτημένη] κεκτημένος B. Bekk. κεκτημένη M. Ald.

P. 81. 1. καὶ Θεσμ. - - - γυναικὸς add. in marg. M. Ibid. ἐστι αὐτὰς] ἑστιᾶν τὰς B. M. Bekk. pen. τῶν δημ.] τῶν δημ. τῶν B. M. Bekk.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΙΚΟΣΤΡΑΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

P. 82. Tit. ΥΠΕΡ ΤΟΥ] ΠΕΡΙ ΤΟΥ B. Bekk. titulum om. M.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 82. 1 Ἄγνων — Ἀγνόθεος] Ἄγνων — Ἀγνόθεος B. Bekk. Ἄγνων — Ἀγνώθεος M. qui sic et infra. Ibid. ὄντες] ὡς ὄντες B. Bekk. ὡς ὄντος M. Ibid. πατραδέλφων] πατραδέλφου M. et corr. B. Bekk. 3. ὅ ἐ. κ. διαθήκας add. in marg. M.

ΛΟΓΟΣ.

P. 82. 5. ὡς οὔτε B. M. 8. μοι συμβ. δοκεῖ] μοι συμβ. δοκεῖ μοι B. συμβ. δοκεῖ μοι Bekk. antep. τοῦ N.] τῶν N. B. Bekk.

P. 83. 2. ἁπλούστεροι M. 6. et 17. Σμικροῦ] Σμίκρου B. Bekk. Ibid. πατρὸς] πνεύματος M. 11. ὄνομα αὐτοῦ] ὄνομα πατρόθεν τὸ αὐτὸ B. Bekk. ὄνομα αὐτῷ M. 15. οἷόν τε] οἴονται M. 21. χαλεπὸν] χαλεπῶς B. Bekk. ult. τούτοις] τουτουσὶ B. M. Bekk.

ῆν
P. 84. 1. ὧν M. 5. ἐμβεβήκασι M. 10. δύω] δύο B. M. Bekk. Ibid. ἐξάκις M. 11. ἐφόρευσεν M. 12. υἱοῖς M. 14. ἐξελέγχῃ B. ἐξηλέχθη Ald. 15. Νικόστρατον - - - υἱὸν αὐτῷ add. in marg. M. pen. ἐκείνῳ pr. B.

P. 85. 1. τοῦ Νικοστράτου om. pr. M. 4. τὰ Νικ.] τοῦ Νικ. pr. B. 5. ἄξαντες] ἀίξαντες B. ἀίξαντες M. ἄξαντες Bekk. 9. ἠσθόμενος pr. M. 10. πεδίου M. 14. ἴῃ] ᾔει Bekk. 16., πρὸ δὲ τούτων B., πρὸς δὲ

ξ
τούτων M. · πρὸς τούτων Ald. 18. ἔνεστιν M.

P. 86. 2. μὴ] μετ' Ald. 6. γενομένου pr. B. Ibid. διαθεμένων pr. B. 7. παραγενομένοις pr. B. 13. παραγενομένοις M. 17. ἀλλ' ἐὰν - - - διαθήκας add. in marg. M. 18. δ'] δὴ Bekk. Ibid. ἐποιήσατε M. 19. μὴ] add. sup. lin. a pr. B. μὲν M. 21. περὶ add. sup. lin. a pr. B. 24. οὐ δεῖ] οὐδὲν δεῖ B. Bekk. pen. μόνον οἱ] μόνον οὐ M.

P. 87. 4. ἀμφισβητήτως pr. B. 6. ἐπὶ M. 9. πρὸ δὲ τούτους Ald. Ibid. εἰ] οἱ pr. B. Ibid. μὲν κατὰ] μὲν οἱ κατὰ B. M. Bekk. 10. συνθήκας M. 13. δήξειν]

β α
δόξειν B. M. Bekk. 14. προσηκόντων σφόδρα B. 18. χαρίδου pr. M. 20. κληρονόμον om. B. M. [κληρονόμον] Bekk. antep. ὡμολόγησεν] ὥστολόγησεν B. M. Bekk. pen. ὃς τῷ] ὥστε τῷ εἶναι M.

P. 88. 2. διεχείρησεν M. 3 ταῦτα ὑμῖν] ταῦτα μεμαρτύρηται ὑμῖν B. Bekk. 4. ἀνεῖται] ἀρνεῖται B. M. Bekk. 8. βούλωνται pr. B. 11. δὲ τῶν] δὲ om. B. M.

ι περορία
Bekk. Ibid. περιουσία M. 12. ἐνίους] ἐκείνους M. ult. δὲ πολὺ] δὲ om. B. M. Bekk.

P. 89. 3. δὴ μήτ'] δὲ μήτ' B. Bekk. 6. τί ἄν τι] τί ἂν M. τί ἂν εἴη Bekk. 7. συγγενοῦς. καὶ] συγγενοῦς ψηφίζεσθαι; καὶ B. Bekk. Ibid. γὰρ οἶδε εἴ τι] γὰρ εἰ οἶδε τι B. γὰρ οἶδε τι M. γὰρ εἴ τι οἶδε Bekk. 9. ἐγένοντο] ἐγένετο M. Bekk. 12. συγγενὴς M. 13. ἕτερον] ἕτεροι B. M. Bekk. 19. Χαριάδου] Χαριάδην B. Bekk. pen. et ult. τὸ om. M.

P. 90. 2. Σμικροῦ] Σμίκρου B. Bekk. μικρὸν M. μικροῦ Ald. 5. ἐπιδικασμένου M. 6. τὸ] add. sup. lin. a pr. B. om. M. 7. οὖν om. M. 8. παρέσχον M. 10. ἐκεῖνοι B. M. 12. οὐδ' ἐνθάδε οὐδ'] οὐδ' ἐνθάδε οὔτ' B. οὔτ' ἐνθάδε οὔτ' Bekk. 14. διισχυρίζεται pr. M. 17. ἤδη καὶ] ἤδη τι καὶ B. Bekk. 18. ἄλλος M. pen. τοῦτο ἀφαιρεθεὶς] τότε δὲ ἀφεθεὶς B. Bekk.

P. 91. 2. καὶ] ἀλλ' M. 5. πλὴν εἴτε] πλὴν εἴ τι B. M. Bekk. 8. δώσει δίκην M. 9. εἰ] οἱ pr. B. 12. τοῦτο] τοῦτον B. M.

σθε
Bekk. Ibid. ἄλλως M. 14. ποιήσητε M. Ibid. τὰ ἀλλότρια pr. B. antep.

ο
ὠμόσατε M. ult. ψηφίσησθε M.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ.

P. 92. Tit. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΟΥΣ ΚΛΗΡΟΥ] ΠΡΟΣ ΛΕΩΧΑΡΙΝ ΚΑΙ ΔΙΟΓΕΝΗΝ pr. ΠΡΟΣ ΛΕΩΧΑΡΗΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΓΕΝΗΝ corr. B. om. M.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 92. 2. διογένης pr. qui sic ubique, etsi, ut et hic, multis locis και sup. lin. add. M. ibid. αὐτοῦ] αὐτοῦ τοῦ B. 6. διογένην pr. B. antep. ἐγγυασαμένου M. pen. λεώχαριν pr. qui sic passim.

ΛΟΓΟΣ.

P. 92. 1. μὲν om. pr. B. Ibid. διεφερόμεθα B. 3. κύρια γενήσεσθαι, sed in marg. ἡμῖν ἔσεσθαι, M.

P. 93. 3. ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ om. M. 7. et antep. ἐγγυήσατο] ἐνεγγυήσατο pr. ἐνεγυήσατο corr. B. Bekk. 9. ὡς μὲν] τῶν μὲν B. Bekk. 11. τρέψω] τρέψεται B. Bekk. τρέψε M. 17. κεκτῆσθαι ταῦτα καὶ M.

β α γ
20. ὁ μενεξένου ὧν κατέλιπεν τὰ B. Ibid.

προ
μενεξένου M.
····

P. 94. 1. ΑΝΤΩΜΟΣΙΑ om. M. 2. τού-

του] τούτων μόνον B. τούτου Bekk. 5. περὶ κλήρου] περὶ τοῦ κλήρου Bekk. Ibid. παρ' ἐμοῦ τὰ παρ' ἐμοῦ] παρ' ἐμοῦ τὰ B. M. Bekk. 7. ψηφίσησθε corr. B. 8. μὲν om. pr. B. 10. φρεάῤῥειος pr. B. φρεάριος M. et corr. B. 12. κηφισιοδότου B. M. Ald. 18. ἐγένετο] ἐγίνετο B. Bekk.

P. 95. 2. κἀγῶνος om. pr. B. κἀγὼ M. 3. ὅπερ corr. ὥπερ pr. M. 5. ἐφ'] ἰφ' M. et pr. B. Ibid. ὅλην B. ὅλου M. 6. αὐτοῦ M. 8. τοτὲ] ποτὲ B. 9. ὑμῖν corr. B. ἡμῖν M. Ald. 12. καὶ om. pr. B. 14. κεκτῆσθαι] κεκτῆσθαί τε B. Bekk. 19. ἐπεσκέψατο M. Ibid. ὡς ἡμᾶς] πρὸς ἡμᾶς B. Bekk. 21. κηφισοφῶντος corr. B. 22. ἀδελφὴν pr. B. Ibid. τοῦ διογένους M. 23. Δηλοκλέους] Δημοκλέους B. M. Bekk. Ibid. ἢ] ἃ Bekk. 24. ἀφείλετο καὶ] ἀφείλετο [δὲ] καὶ Bekk. antep. ἀντίδοτος M. ult. ἔτυχεν] ἔτυχον B. Bekk. Ibid. πένητες καὶ ἔρημοι] ἔρημοι καὶ πένητες B. Bekk.

P. 96. 2. οὗτος αὐτὸς] οὕτως αὐτοὺς B. Bekk. οὕτως αὐτὸς M. 3. τοῦ γένους M. 4. κατέλειπε pr. B. 6. ὁ B. Ald. Ibid. δεινότατος B. Ald. δεινότατον M. 12. ἀντακολουθον] ἀντ' ἀκολούθου B. Bekk. 14. φορεῖ, ἀλλ'] φορεῖ, ὥσπερ ἀδικούμενός τι, εἰ ἐμβάδας Κηφισόδοτος φορεῖ, ἀλλ' B. Bekk. 17. μὴν] μὲν B. Bekk. antep. κηφισοδότου M. pen. αὐτοῦ pr. B.

P. 97. 1. οὕπερ M. 2. Δικαιογένη B. Bekk. διογένη M. Ibid. τὸν νῦν] τοίνυν pr. B. 5. ἡμᾶς] ὑμᾶς Bekk. 9. δοῦναι pr. B. 10. ψευδομαρτυριῶν μαρτύρων M. 11. ἀπὸ τῶν] ὑπὸ τῶν B. M. Bekk. 14. ΜΑΡΤΥΡΙΑ] ΜΑΡΤΥΡΕΣ B. Bekk. om. M. 19. μηκέτι προσήκειν τῷ διογένει M. 20. μέρους pr. B. ult. ὑμετέρῳ M.

P. 98. 4. αὐτοὶ] αὐτὴν B. Bekk. 5. ψευδομαρτυριῶντες] ψευδομαρτυριῶν B. Bekk. Ibid. μὲν οὖν ταῖν] δὲ ταῖν B. M. Bekk. 6. γενομέναιν] γινομέναιν B. Bekk. Ibid. μηδὲ μιᾶς ὁμολογουμένως M. 9. γυναῖκες] μητέρες B. Bekk. 10. ἅπαντες M. 12. ἐπισκεψαμένων B. M. 14. ἡμῶν add. sup. lin. a pr. B. 18. ὑμῶν M. 20. ἀντιλέγειν pr. B. Ibid. ἠκούσατε] ἀκούσατε B. Bekk. 21. ἡμῶν] γὰρ ἡμῶν B. M. Bekk. ult. δώσειν] παραδώσειν B. M. Bekk.

P. 99. 1. ἐγγυᾶτο] ἐνεγυᾶτο corr. B. Bekk. Ibid. αὐτῷ] αὐτὸν B. M. Bekk. 2. μόνον] μόνος B. Bekk. Ibid. Μνησιπτόλεμος] δικαιογένης M. 3. τούτου] τούτων B. Bekk. 6. εἴλομεν ψευδ.] εἴλομεν τῶν ψευδ. B. M. Bekk. 14. et 19. ἐνεγγυᾶτο] ἐνεγυᾶτο corr. B. Bekk.

P. 100. 4. κεκοσμίμεθα M. 6. μουκίωνα Ald. 7. μὴ βεβαιώσειν] μὴ om. B. M. [μὴ] βεβαιώσειν Bekk. Ibid. ἐξάγοντος B. M. 9. αὐτῷ] αὐτὸν B. Bekk. αὐτοῦ M. 10. οὐδὲν] οὐδὲ B. M. Ibid. ὑπέστη M. 11. θεατῶν M. 14. οὐ δι' ἄλλ'] οὐδ' ἀλλ' B. οὐδ' ἄλλ' M. Ibid. καθειστήκεισαν] καθειστήκεσαν B. Bekk. pen. ΜΑΡΤΥΡΙΑ] ΜΑΡΤΥΡΕΣ B. Ald. Bekk.

P. 101. 2. καταμαρτυρεῖτε M. 7. , ταῦτα κύρια] τότε, κύρια B. M. Bekk. 12. γὰρ Ποτ.] γὰρ τῷ Ποτ. B. Bekk. 13. μνᾶς M. 14. κεραμικῷ M.

P. 102. 7. ὅτι οὐ διὰ M. 9. ὅτι] ὅτε B. M. Bekk. 15. οὕτως B. 16. παρέδωκε] παρέδομεν B. M. παρέδοκε Ald. ἔδομεν Bekk. 20. τῶν om. M. antep. προεξόμεθα] παρεξόμεθα B. Bekk. pen. ἠξίουν] ἠξίου B. M. Ald. Bekk.

P. 103. 2. τέσσαρσιν] τέτταρσιν B. Bekk. 8. πυνθανόμενοι pr. B. 9. προὔβαλλον M. 10. μελάνοπος B. M. Ibid. ἀνώμοτοι ὁμόσ.] ἀνώμοτοι καὶ ὁμόσ. B. M. Bekk. 12. προὔβάλλετο M. 13. διοπειθὴς B. qui sic et infra. 14. ξυμβολαίων M. 15. Μνησιπολέμῳ] Μνησιπτολέμῳ B. Bekk. pen. οὔκουν B. M. Ald. ult. ἐψηφίσατο M.

P. 104. 2. ἔγνωσαν] ἂν ἔγνωσαν B. ἀπέγνωσαν Bekk. 3. εἴπερ ἀδίκων οὐκ] ἵν' ἃ ἡμῖν οἱ πρόγονοι κατέλιπον κομισώμεθα, καὶ μὴ μόνον τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἔχωμεν ἀλλὰ καὶ τὰ χρήματα, τῶν δὴ Λεωχάρους ἰδίων οὐκ B. Bekk. ἰδίων οὐκ M. 6. ἐπεθυμοῦμεν B. 7. ὡς om. codd. et edd. omnes. 9. αὐτῶν] αὐτῷ B. M. Bekk. 10. αὐτὸν ἄνδρ.] αὐτὸν ὄντα ἄνδρ. B. M. Bekk. 12. οὗτος δὲ] οὗτος γὰρ B. Bekk. 14. αὐτῶν] αὐτὸν B. Bekk. 18. πυῤῥιέταις] πυῤῥιχιέταις B. M. πυῤῥιχίσταις Bekk. antep. καλῶς] κακῶς B. ult. ἐν τοῖς] τοῖς om. B. Bekk.

P. 105. 1. ἕτερος — κεκτημένος] ἕτεροι — κεκτημένοι Bekk. 3. κατέλειπεν pr. B. 5. τούτου M. 6. τοῖς om. M. 8. Λέχειον] λεχίον B. λέχιον M. Λέχαιον Bekk. 9. δραχμὰς] μνᾶς M. 11. ὑπογράμματι B. Ibid. ἐξ ἑτέρου] ἐξετέθη de suo Bekk. Ibid. τοὔνομα om. M. 12. ὁμωνύμων] ἐπωνύμων B. Bekk. Ibid. ὅτε δ' ἔδει] ὅτι εἶδεν B. M. ὅτι οἶδε de suo Bekk. antep. ὑποσχόμενοι — ἐθελονταὶ οὐκ ἐξήνεγκαν B. M. Bekk. ult. ἕνα] ἔνοχον pr. M. Ibid. ἅμα om. M.

P. 106. 2. μάρτυρας] τοὺς μάρτυρας B. Bekk. 4. λελειτούργησε Δικαιογένης B. διογένης λελειτούργηκεν M. 6. ὁρᾶται pr. B. Ibid. ὑμῶν M. 7. μείζων B. M. 13. ἀποστερήσας om. M. 20. ἔλιπον] διέλιπον B. M. Bekk.

P. 107. 1. ἃς ἀπαρχὰς] ἃς om. B. Bekk. 2. κτήσεως] φύσεως M. 4. δὲ ὁ] μὲν ὁ B. Bekk. antep. υἱὸς] πατὴρ M. Ibid. ὀχυσίας ἐν σπαρτίλῳ M. ult. τοῦτον B.

P. 108. 2. ποῖ de suo Bekk. 3. φανε-

ρᾶς B. Ald. Ibid. οὐ μὴν] ἀλλὰ μὴν B. Bekk. 6. τοσούτου] M. 9. ἀναθῆναι M. Ibid. εἰς τὴν ἀκρόπολιν] εἰς πόλιν B. M. εἰς τὴν πόλιν Bekk. 10. λιθουργίοις B. M. Ald. 11. ἠξίους] οὐδὲν ἠξίου M. 18. ὠφέ(κ)λησας M. 20. ἐστράτευται M. ult. οὐκ ἐστρ.] οὐδ' ἐστρ. B. M. Bekk.

P. 109. 1. ἀξιάσειέ] ἀξιώσεις B. Bekk. Ibid. ὅτι τύρ.] ὅτι τὸν τύρ. B. Bekk. 3. μὲν εἶλου] μὲν γὰρ εἶλου B. M. Bekk. 7. προσεδρειῶν B. Ibid. δέδοκται] δέδοται B. Bekk. δέδε(ο)ικται M.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΦΙΛΟΚΤΗΜΟΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 113. 2. υἱὸν ποιησάμενος M. Ibid. (ἐπί)δοθείσας] τεθείσας B. Bekk. 4. ἀντίδικου M. pen. ἐποίησε] ἐπενόησε M.

ΛΟΓΟΣ.

P. 113. 1. χρῶμαι corr. B. 4. ἐνέπλει M. Ibid. Μενέστρατος] Χαιρέστρατος B. Bekk. antep. δὲ εἰ] δὴ εἰ B. Bekk. ult. δὲ μὴ] δὲ οὐ B. Bekk. δὲ M. Ibid. τά τε] τε τὰ Bekk.

P. 114. 4. καὶ Χαιρεστράτῳ pr. B. 7. ἐξῆν] ἐξὸν B. Bekk. 8. εἰσελθόντα] εἰσελθόντι B. Bekk. Ibid. ἡμᾶς pr. B. 9. διεμαρτύρησεν - - - κλῆρον om. M. 10. τούτου M. 11. γίνεσθαι] γενέσθαι B. M. Bekk. 12. καταστήσεσθαι B. M. 17. ταῦτ' αὐτῷ] τοῦτ' αὐτὸ B. Bekk. 20. ἐκινδύνευσε M. 22. καταλι pr. B. 23. τῷ — ἀδελφῷ pr. B. Ibid. ὥσπερ] ὥπερ Bekk. pen. δύω pr. B. ult. οὗτος B. M.

P. 115. 1. διαθήκαις M. 3. περὶ τῷ] παρὰ τῷ B. M. Bekk. 4. ἡμῖν M. Ibid. ἀναγνώσεται B. 5. ἐκμαρτυρήσουσι pr. B. 6. et 11. Titulos om. M. 14. ἐκ τῶν νόμων] ἐν τῷ νόμῳ B. Bekk. 19. ἄν] αὖ M. antep. ἐφρόνει - - - εὖ om. M.

P. 116. 4. ὄντως] οὕτω M. 5. Ἡγέμονα] Ἡγήμονα B. M. Bekk. 7. κηφισέως] Κηφισιέως Bekk. 9. οὐδ'] οὐκ M. 15. ΜΑΡΤΥΡΕΣ] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ B. Bekk. om. M. ult. παρακατέβαλλον M.

P. 117. 1. ὑμῶν] ἡμῶν B. M. Bekk. 4. νόμον ..... Bekk. asteriscos om. codd. et edd. cæt. 7. σκεψάμενοι M. et pr. B. σκεψάμενον Ald. Ibid. ἐποιήσατο M. 9. ἔλεγεν M. Ibid. Καλλίππη om. M. Ibid. εἴη] δ' εἴη B. M. Bekk. Ibid. πιξένου M. 13. τὴν θυγατέρα] τὴν om. B. M. Bekk. Ibid. ἐξεπιτροπευομένης M. antep. τοῦτο M. Ibid. πράττοντες] πλάττοντες de suo Bekk. ult. πρῶτον] πρώτων Bekk.

P. 118. 3. καλλίππης M. 4. εἶναι om. M. Ibid. ἔτη ἀπὸ Ἀριμνήστου ἄρχοντος] ἀπὸ Ἀριμνήστου ἄρχοντος om. B. Bekk. Ibid. ἀφελόντα οὖν πάντα] ἀφελόντι οὖν ταῦτα B. Bekk. 5. πραγμάτων ὑπολείπεται M. 6. οὔτ'] οὐδ' B. M. Ibid. καλλίππην M. 7. οὔτε corr. B. 9. κατὰ τὸν νόμον M. 10. καὶ ὑπὸ] καὶ ὑπὲρ M. 11. γε] καὶ M. pen. ὑμῶν pr. B.

P. 119. 3. ἠθέλησαν. καὶ] ἠθέλησαν οὐθ' ἡμῖν παραδοῦναι. καὶ B. Bekk. 5. ὑμετέρας M. 6. καὶ ΜΑΡΤΥΡΙΑ, καὶ] ΜΑΡΤΥΡΙΑ. B. M. Bekk. 9. καταστῆναι M. 10. ἀφειδὲς] ἀηδὲς B. Bekk. 11. καθιστάναι M. ult. ἐννενήκοντα] ἐνενήκοντα M. Bekk.

P. 120. 1. εἶναι εὐδαίμων] εὐδαίμων εἶναι B. Bekk. 18. κεραμικῷ (συν) οἰκίας. M. 20. καὶ om. pr. 25. ἀλλὰ καὶ τελ. M. pen. οὐθ' οὗτος] οὐθ' ὁ υἱὸς de suo Bekk. ult. ὑπεχώρει M. Ibid. συνεδέξαντο] εἰσεδέξαντο B. Bekk.

P. 121. 3. Ἀφνιδαίου] Ἀφιδναίου Bekk. Ibid. ὡς] ὃς pr. M. 4. ἐᾶν εἰσαχθῆναι] (εἰσαχ)εαθῆναι M. [ἐᾶν] εἰσαχθῆναι Bekk. 6. ἔτι om. pr. B. 10. ἐνδόντα] ἓν δόντα B. Bekk. 11. εὐνοίᾳ M. 12. δὲ om. M. 13. εἰσαχθέντων (ος) M. 15. εἰσαγάγει (οι) M. 16. ὦ ἄνδρες] ὦ Ἀνδρόκλεις B. Bekk. 19. αὐτὸν - - - ῥητοῖς om. M.

P. 122. 2. σὺ om. M. 5. ΜΑΡΤΥΡΙΑ] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ B. Bekk. 7. ἀποθνήσκειν M. 8. δικαστὰς] κηδεστὰς B. Bekk. 11. αὐτοῦ] αὐτῷ B. Bekk. Ibid. Μουνυχίᾳ] Μουνυχιάσι B. Μουνυχιάσι Bekk. 12. συνεπέστελλεν] συναπέστελλεν B. Bekk. συναπέστειλεν M. 14. συνήγαγε M. 16. διέπραττεν] ἔπραττεν B. Bekk. 17. τὸ ἱκανόν.] τοῦτο ἱκανὸν τεκμήριον· B. Bekk. 18. οὐδεὶς οὐδὲν] οὐδεὶς οὐδενὶ B. Bekk. 20. ὅτῳ] ὅτι M. 21. γραμματίου M. Ibid. διέτη M. 22. ἤδη τῇ] οἶδε τῇ corr. a pr. B. Bekk. pen. κύριον] αὔριον M. ult. ἄλλον om. M.

P. 123. 2. καταλείποι pr. B. 3. ἀπῄτει] ἀκούσας M. 4. προσεκαλέσαντο] προσεκαλέσαντο πρὸς τὸν ἄρχοντα B. προεκαλέσαντο (ῥέδρων [1]) Bekk. 9. οὗτος M. 11. παρόντων M. 15. ἐν om. Ibid. Σηραγγείῳ] Σηραγγίῳ B. M. Bekk. Ibid. βαλανεῖον add. in marg. M. 17. τετταράκοντα M. 18. αἰπολίῳ pr. B. ult. ἐπράχθη M.

P. 124. 3. μάρτυρας. ταῦτα] μάρτυρας. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. ταῦτα Bekk. 9. ὅπως τελ.] ὅπως καὶ τελ. B. Bekk. 16. καὶ secundum om. B. M. 17. μισθωτὰς] μισθωταὶ B. M. Bekk. antep. προσεκήρυττεν pr. B.

2 F

P. 125. 1. ἐπεχειροτόνησαν] ἀπεχειροτόνησαν B. Bekk. 2. ἂν om. pr. B. 3. καί μοι - - - διετέθη ἡ οὐσία om. M. 7. ἀνεκέκτητο] ἐκέκτητο B. Bekk. Ibid. υἱέως] υἱέος B. Bekk. 13. ἐξήρκεσαν M. 14. καὶ om. M. 15. ἔνδον om. M. 16. τοῖν M. 17. γυναικὶ] θυγατρὶ M. 18. ὁμότυχον οὐσίαν M. 21. οὐδὲ] καὶ οὐδὲ pr. B. Ibid. ἠφείαν pr. B. ἠφίαν M. et corr. B. 22. αὐτοῖς M.

P. 126. 3. ὅπη B. M. 5. τᾶνδ' ἐφορᾶν] τόνδ' ἐφορᾶν M. τᾶνδε φαρᾶν Bekk. 8. post ἀνάγνωθι lacuna in B. M. Ald. 10. πεπραγμένης] πεπραμένης B. M. Bekk. 12. τοῦ λοιποῦ] τῶν λοιπῶν B. Bekk. 14. ὡς ἐπὶ] ὡς ὑπὲρ B. Bekk. 15. τὰ ἐναντία] τἀναντία B. Bekk. Ibid. αὐτοὶ om. M.

P. 127. 2. διεπράξατο] διεπράξαντο Bekk. 3. ἀποχειροτονηθέντων (β above) M. 5. ἀναισχυντίας (α below) ὑπερβολὴν M. 14. ἂν εἴη] ἂν ἦν B. M. Bekk. 17. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ om. B. M.

P. 128. 4. ΝΟΜΟΣ om. B. M. 7. ταῦτα] ταύτα Bekk. 8. ὁμολογημένη M. 9. χρόνον] βίον (βιοῦ above) M. Ibid. διάγουσα M. Ibid. οὐδὲ] οὔτε M. Bekk. Ibid. εἴσω] ἔνδον M. Ibid. τῶν ἱερῶν M. 10. οὐδ'] οὔτ' Bekk. 15. ΨΗΦΙΣΜΑ om. M. 16. ποτέρων δεῖ τῶν M. 17. Φιλήμενος] Φιλοκτήμονος (ο below) B. Bekk. 19. τούτων M. 20. δὴ pr. B. 21. post ἐκδοῦναι lit. 3. eras. in B. Ibid. βούλωνται] βούλονται B. M. Ald. Bekk.

P. 129. 2. ἀγωνίζονται M. et pr. B. Ald. 4. ἢν τοῦδε] ἢν υἱὸν τόνδε B. M. Bekk. 7. ἐξελεγχείη B. 8. ἤ τις] ἢ εἴ τις B. M. Bekk. 9. ᾔσθα M. 12. ἀκοὴν μαρτυρεῖ M. et pr. B. ἀκοῇ μαρτυρῶν Ald. 15. ὥσπερ εἰ] ὥσπερ ἂν εἰ B. M. Bekk. Ibid. φαίνη M. 18. πάντων - - - διεπράξατο om. M. 19. τε om. B.

P. 130. 1. τῷ τοῦδε] τῷ τουδὶ B. Bekk. 5. ὁμολογουμένας] ὁμολογουμένως B. Bekk. 7. οἱ om. pr. B. 8. δέονται (μαι above) M. ὁ 'Ανδρ.] ὁ om. B. Bekk. Ibid. οὑτοσὶ add. in marg. B. Ibid. φήσει B. 12. κλήρου· καὶ] κλήρου καὶ τῆς θυγατρὸς αὐτοῦ ὡς οὔσης ἐπικλήρου· καὶ B. Bekk. 14. εἰ] οἱ M. 15. ἑαυτῶν M. 18. ἐστὶν M. Bekk. 19. ὑμῶν] ἡμῶν B. M. Bekk. Ibid. μεμαρτυρηκὼς M. pen. τοὺς παῖδας γνησίους] γνησίους τοὺς παῖδας B. Bekk.

P. 131. 1. μὲν μὴ] μὲν μηδ' B. Bekk. Ibid. ἐπιχειρήσῃ M. Bekk. Ibid. ἢ κατὰ] ἢ καὶ κατὰ B. Bekk. Ibid. λοιδορήσεται B. M. 3. λέγει B. M. Ibid. εἰσὶ μὲν οἶδε M. 11. εἰσενήνοχαν] εἰσενηνόχασι Bekk. 15. πολλῷ M. 19. ἐπιβουλεύουσι M.

P. 132. 1. ἀπολογίαν] διαμαρτυρίαν M. 4. ἂν αἴσιμός τις] ἄπαις ἦν ὅστις Bekk. 8. γινομένοις] γενομένοις B. Bekk. 13. ἀλλ' ὡς ἀληθῆ] ἀλλ' ἐὰν ἐπιδεικνύῃ ὡς ἀληθῆ B. Bekk. ἀλλ' ὡς ἀληθῆ M. 14. τοὺς om. M. ult. οἶδε] εἶδε B. οἶδε Bekk.

P. 133. 1. ποῖ B. M. Ibid. ἔτ' ἰόντες corr. ἔτι ὄντες clare pr. B. 2. εἶδε B. 3. ἔλεγχος] ἔνοχος B. M. pen. τε om. M. Ibid. ὁσίαν κατὰ] ὁσίαν καὶ κατὰ B. Bekk.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΠΟΛΛΟΔΩΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

P. 134. ΥΠΕΡ ΤΟΥ] ΠΕΡΙ ΤΟΥ Bekk. titulum om. M.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 134. 3. 'Αρχίδαμος] 'Αρχέδαμος B. Bekk. 4. τὸν τοῦ Θρ.] τοῦ om. B. M. Bekk. Ibid. θρασίλλου pr. B. 7. τε om. M. Ibid. 'Αρχιδάμου] 'Αρχεδάμου B. M. Ald. Bekk. 8. γενήτας] γεννητὰς B. M. γεννήτας Bekk. qui sic et infra. Ibid. γεγραμμένου M. 9. γραμματεῖον, οὐδὲν] γραμματεῖον, ἐτελεύτησεν 'Απολλόδωρος. καὶ μετὰ τὴν αὐτοῦ τελευτὴν ἐγγέγραπται μὲν ὁ Θράσυλλος εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον, οὐδὲν δ' B. Bekk. γραμματεῖον, οὐδὲν δ' M. pen. τὴν ἐλευθερίαν] τὴν ἐλευθέραν B. τὴν ἔχθραν Bekk. Ibid. ἐξέρχεται] διεξέρχεται B. Bekk.

ΛΟΓΟΣ.

P. 134. 2. αὐτὸν M. pen. ἐνέγραψαν M. ult. αὐτοῖς pr. B.

P. 135. 11. διαθήκας εὐθυδικίας, penna ducta per διαθήκας, M. 13. με] δὲ M. antep. ὑμῖν] ἡμῖν Bekk. ult. τοῦ κλήρου] τὸν κλῆρον B. M. Bekk.

P. 136. 2. τούτου] τούτων B. Bekk. 3. ὑμῶν] ἡμῶν B. Bekk. 5. ἐξελέγχομεν pr. B. 6. δύναμαι B. M. 7. τοὺς om. pr. B. Ibid. γιγνόμενα M. 10. ὁμοπάτριοι καὶ ὁμομήτριοι M. 11. κατελεῖπε pr. B. 13. δύο τελευτησάντων] δύο ἐτελευτησάντων pr. τῶν δύο τελευτησάντων corr. a pr. B. Bekk. 14. Μνήσων om. M. 16. νῦν om. M. 17. ληφθεὶς M. 18. Μνήσωνος] Μνήσονος M. Bekk. 19. ἑαυτὸν M. ult. ὁ ἐμὸς] οὑμὸς B. Bekk.

P. 137. 1. τοῦ 'Απολλ.] τὴν 'Απολλ. B. Bekk. Ibid. τηθὴν B. τηθὶν M. Ibid. δὲ ἐμοὶ] δὲ ἐμὴν M. Bekk. 9. ὁ ἐμὸς M. 11. ὧν om. B. M. Ibid. πέποιθεν corr. B. Ibid. εὖ] ὃ B. M. 15. εὐπορίας M. Ibid. ἀπορωτέρου γεγενημένου] ἀπορωτέρῳ γεγενημένῳ B. Bekk. ἀπορίας γινομένης M. 16. τὰ] τε τὰ M. 18. ἐμοὶ δὲ] ἐμῇ δὲ B. Bekk. 19. λακρατείδη pr. B. 22. τῆς μὲν M. 23. ἐκομισάμεθα M. 25. προσταχθῆναι (τηι ... θαι above) M. pen. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M.

P. 138. 2. ἦσαν om. M. 4. γὰρ δυοῖν] γὰρ αὐτῷ δυοῖν B. M. Bekk. 5. αὐτῶν αὐτῷ B. 9. ἐγχειρίζουσιν pr. B. 11. διένειμαν M. 14. ἐγένετο M. 15. αὐτῶν ἀρχέλαος M. 17. τῶν αὐτὸς] ζῶν αὐτὸς B. M. Bekk. antep. μου M.

P. 139. 6. εἰς τὴν] ὡς τὴν Bekk. 9. εὐθέως μεταλαβὼν] εὐθέως με λαβὼν B. Bekk. 10. πάντα] παρέντα M. 11. τοῦτον] τούτων B. M. Bekk. 12. θαργήλεια pr. B. 14. εἰσαγάγῃ] εἰσάγῃ B. Bekk. 17. εἰσαγαγόντος M. 19. εἰς κοινὸν] εἰς τὸ κοινὸν B. Bekk. antep. διὸ οὕτως] δὴ οὕτως Bekk. pen. ἦν] οὖν M.

P. 140. 3. ἐγράφη M. ἐγγράφην Ald. 7. οἶμεν] οἶμαι B. M. Bekk. 9. ὀρθῶς κατὰ] ὀρθῶς καὶ κατὰ B. Bekk. Ibid. κατέλειπε pr. B. 13. ἤδη ἄνδρα M. 14. ὃς om. B. M. Ibid. ὁμομάτωρ M. antep. ἀδελφιδῆν pr. B. Ibid. κἂν] καὶ M.

ὸν

P. 141. 1. φανερῶς M. 3. καταληφθείσης M. καταληφθείσας Ald. 5. τοσοῦτον

τὸ ἴσον

δὲ

M. 8. γὰρ τοὺς M. 9. ἐκ τούτων] ἐκ τῶν αὐτῶν B. Bekk. ἐκ τῶν M. 10. ἀποτέρω] ἀπωτέρω B. M. Bekk. Ibid. τυγχάνουσιν pr. B. 11. οὐδὲν B. M. Bekk. Ibid. μέρος pr. B. Ibid. προσήκει] προσῆκε B. Bekk. 16. δὴ αὐτοὺς] δὴ αὐτοῖς B. Bekk. pen. ΝΟΜΟΣ] ΝΟΜΟΙ B. Bekk. om. M.

P. 142. 1. κατὰ om. M. 3. ΝΟΜΟΣ om. B. M. 4. τοῦ πατρὸς] τοῦ πρὸς πατρὸς B. Bekk. 6. δὲ] δὴ corr. M. δὲ Bekk. 8. ΝΟΜΟΣ om. M. 9. τῶν] τούτων τῶν M. Ibid. μὲν] δὲ M. Ibid. τὸ μέρος] τοῦ

χ

μέρους Bekk. 10. εἴληφεν M. Ibid. ὁ δ'] οἱ δ' B. M. Bekk. 14. εἰς τὸν Ἱππ.] εἰς τὸν οἶκον τὸν Ἱππ. B. M. Bekk. εἰς τὸν τὸν Ἱππ. Ald. antep. μὲν] δὲ M. Ibid. ἐκείνῳ] ἐκεῖνο B. M. Ald. Bekk.

P. 143. 6. μένει M. Ibid. ἐκποιηθείη]

οῦ ους

ἐκποιηθῇ de suo Bekk. 7. τὸ μέρος M. 10. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M. 13. οὐκ corr. B. 17. Πυθαΐδος] Πυθιάδος M. Bekk. antep. ἐγγράφουσι pr. B.

P. 144. 1. ἀρχαιρεσία] ἀρχαιρεσίαις B. M. Bekk. Ibid. οὐκ om. pr. B. 2. καὶ ἐξ] καὶ ἐξ ὧν ἤκουσαν καὶ ἐξ B. M. Bekk. Ibid. ᾔδεσαν] ὤμοσαν M. 6. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M. 8. τούτοις M. et pr. B. 9. σμικρᾶς] μικρᾶς B. Bekk. 12. τοῦτον] τούτου M. 15. ἐξερημάσωσι] ἐξερημάσουσι pr. B. Bekk. 19. δημοσίᾳ om. M. Ibid. ταῦτ' om. M. antep. ἐκεῖνο M. ult. οἶκον. διὰ τί;] διὰ τί; om. B. M. Bekk.

P. 145. 1. ἀδελφοῦ om. M. Ibid. υἱὸν] ἐκείνῳ B. ἐν ᾧ M. 4. τάλαντα] ταλάντων

ότας

B. M. Bekk. Ibid. πεπρακέναι M. 6. ἤδη M. 13. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M. 14. ἀλλήλων M. 16. αὐταῖς] αὐταὶ M. αὐτοῖς Bekk. 18. παρὰ τοῦ] παρά του B. M.

εἴς

Bekk. ult. ἔς τε] ἴστε B. ἴστε M.

P. 146. 1. τὰ ἐμαυτοῦ] τἀμαυτοῦ B. M. Bekk. τὰ μαυτοῦ Ald. 8. τὰ κλήρου] τὰ τοῦ κλήρου B. M. Bekk. 12. τίς [ἂν] ἀμφισβ. Bekk. 14. ἔν τι] ἔν γε B. Bekk. ἔν τε M. 15. γεγυμν. εἰς] γεγυμν. γὰρ εἰς B. M. Bekk. Ibid. Προμήθειαν] Προμήθεια Bekk. Ibid. τοῦδε τοῦ] τοῦδ' M. pen. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M.

P. 147. 4. προθυμοτέρους] προθυμοτάτους Bekk. 5. ἅπασας om. M. 9. καταλιπὰν] διαλιπὼν B. M. Bekk. 10. ἐκεῖνον] κἀκεῖνον B. M. Bekk. 13. αὐτῶν ἀναναγκάσαντες pr. B. ult. ᾤετο] ὥστε pr. B.

P. 148. 7. ἂν] ὃν M. 10. οὐκ εἰ μὲν] οὐχ οὗ μὲν B. M. Bekk. 12. οὐδ' εἰ] οὗ δ' ἡ B. Bekk. antep. τοῦ κυρίαν] τὴν αὐτοῦ κυρίαν B. M. Bekk. ult. ταῖς στρατείαις] τὰς στρατείας Bekk.

P. 149. 1. τοῦτο γὰρ] τούτων οὖν M. 2. ἔργαν] ἔργον B. M. Bekk. 3. ποιήσησθε] corr. B. ποιήσαισθε Bekk. Ibid. τούτων μὲν μὴ] μὲν μὴ om. B. M. Bekk. 4. τριηραρχούντων] τριηραρχοῦντα B. Bekk. Ibid. πέντε ταλάντων B. πεντεταλάντων M. 6. ἀποκυρώσητε M. 7. τούτου] τοῦτον B. Bekk. 12. τῆς ἡμετέρας] τῆς ἐμῆς B. Bekk. 14. υἱὸς ζῶντος ἐκείνου M. pen. ἐξηρημῶσθαι] ἐξερημῶσαι B. Bekk. ult. τὸν τοῦ ἐκείνου] τὸν οἶκον τὸν ἐκείνου B. Bekk.

P. 150. 1. ἀδελφιδοῦ M. 5. οὐδὲ τοῦτον] οὐδὲ τούτῳ B. οὐδὲ τοῦτο M. οὔτε τούτῳ Bekk. 9. ἐνθυμεῖσθε, ὅτι ἐκεῖνος] ἐνθυμεῖσθαι, ὅτι ἐγὼ B. Bekk. Ibid. αὐτῶν pr. B. 10. καὶ ὅτι - - - εἰσεποιήθην om. M. Ibid. ἔχει κλήρους] ἔχειν ἀξιοῖ κλήρους B. Bekk. 13. καὶ ὁ πάππος ὁ ἐμὸς M. pen. ἦ] ἦν M.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΙΡΩΝΟΣ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 151. 3. τελευτήσαντος B. 4. παρέ-

ιδ

δωκε pr. B. Ibid. ἀδελφῷ M. 5. αὕτη. στάσις στοχασμὸς M. 6. γνήσιος om. M. 9. τοῦ] ἢ τοῦ pr. M. Ibid. κελεύοντα] λέγοντα M. Ibid. ἀπὸ ἀρρένων] ἀπὸ τῶν ἀρρένων B. Bekk. 10. ἀπὸ θηλειῶν M. pen. ἐκγόνοις ἀδελφιδοῦς M. Ibid. τῇ] καὶ pr. M. ult. οἰκίαν pr. B.

ΛΟΓΟΣ.

P. 151. 3. τοῦ νόμου] τῶν νόμων B. Bekk.

antep. ὅπερ νῦν οὗτοι νῦν ἐγχειροῦσι ποιεῖν M. ult. τετελευτηκότος M. Ibid. ἐκ τῆς θυγατρὸς] ἐκ θυγατρὸς B. Bekk. Ibid. αὐτῷ M.

P. 152. 1. τοῦ] τῶν M. 2. ὡς] καὶ M. Ibid. τε om. pr. B. 7. ἅμα λέγειν] ἅμα μὲν λέγειν B. M. Bekk. 10. τοιαύτην M. Ibid. τὴν om. M. 11. ... M. Ibid. Φιλέα] Φλυέα B. Bekk. 12. ὑμῖν ἡμῖν B. Bekk. 14. ὑμῖν M. 15. ἀποδῷ] ἀποδιδῷ B. M. Bekk. 19. ἐνέγκοιτε B. M. 20. ἄλλη δίκη] ἄλλη πώποτε δίκη B. Bekk. Ibid. προσέχετε B. M. antep. ταῦτα] ταύτῃ B. M. Bekk. ult. οὐδὲν ἐς ἀναιδ.] οὐδέτερ ἀναιδ. B. M. Bekk. Ibid. καταφρονέστερον] καταφανέστερον B. Bekk. Ibid. ἀντιποιησάμενοι M.

P. 153. 2. μάρτυραν M. 3. ἀγῶνας] ἀγῶνα B. Bekk. 6. ποιεῖν M. 7. ὑπ'] ἀπ' M. 10. μου M. 11. ἦν μήτηρ ἡ ἐμὴ] ἦν ἡ μήτηρ ἡ 'μὴ B. ἦν ἡ μήτηρ ἡ ἐμὴ M. Bekk. 12. μὲν παλαιὰ] μὲν πάλαι Bekk. 15. ἐπειδὰν ταῦτα] ἐπειδὰν δὲ ταῦτα B. M. Bekk. 20. τηθὴν B. τηθὶν M. Ibid. ἀδελφῆς αὐτοῦ] ἀδελφῆς τῆς αὐτοῦ B. M. Bekk. antep. γεγεννημένην corr. B. ult. μιᾶς οὔσης] μιᾶς μόνης οὔσης B. Bekk.

P. 154. 2. γιγνέσθην M. γίγνεσθον de suo Bekk. 5. ναυμένει M. Ibid. λοχαγεῖ] Χολαργεῖ B. Bekk. antep. ἀποδίδωσι] ἐπιδίδωσι Bekk. pen. δὴ] νῦν M. ult. γεγενημένας] γεγενημένα B. Bekk.

P. 155. 2. εἰ primum om. M. Ibid. γάμους εἰ] εἰ om. pr. B. γάμους ἢ M. 3. μὴ] οὐ M. 6. ἐκ corr. B. 8. ἐλέγχους] ἔλεγχον B. Bekk. 9. ἐκδοθῆναι M. 18. ΜΑΡΤΥΡΙΑ om. M. antep. παραγίγνωνται M.

P. 156. 1. τῶν μαρτ.] τῶν μὲν μαρτ. B. M. Bekk. 5. πεπλασμένως M. 6. οὐκ ἀληθῆ M. Ibid. ἡμᾶς M. 8. μαρτυρηθέντων ϑήσεσθαι pr. M. 11. μαρτυρίας. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.] μαρτυρίας, καὶ ἀνάγνωθι. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. B. Bekk. μαρτυρίας. M.

P. 157. 1. ἐνεγγυῶντο] ἐνεγυῶντο corr. B. Bekk. 2. οἱ Ναυσ.] οἵ τε Ναυσ. B. M. Bekk. 3. εἶδον] ἔνδον Bekk. 6. ὑμετέροις pr. B. 9. γνώσησθε] γνώσεσθε B. M. Bekk. 10. πάππου] παίδων M. et corr. B. qui pr. om. πάππον Bekk. Ibid. αὐτοῦ] ἑαυτοῦ B. Bekk. 12. παρεῖμεν pr. B. 14. ἀγρὸν] ἀγορὰν M. 16. ἐκείνων M. 19. ταύτας ἡμεῖς συνεκοινωνοῦμεν] ταύτης ἡμεῖς ἐκοινωνοῦμεν B. Bekk. antep. μόνους] νόμους Ald.

P. 158. 2. αὐτῷ M. 6. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ om. M. 7. μόνον] μόναν M. 9. ἂν γυν. αἱ] ὧν αἱ γυν. αἱ B. Bekk. ἂν καὶ γυν. ἐκ M. 12. καὶ τοῖς] ταῖς τε B. Bekk. τοῖς M. 13. ἐκ τῶν] αἱ τῶν B. M. Bekk. 15. πίτεως] Πιτθέως Bekk. 21. ἀκριβῶς ταῦτα] ἀκριβῶς τὰ τοιαῦτα B. Bekk.

P. 159. 1. ποιεῖσθαι M. 8. μοι om. B. Bekk. 9. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M. 10. ὁ om. M. 12. ἥκων M. 14. οἰκείων] τῶν ἐμαυτοῦ οἰκείων B. Bekk. οἰκεῖον M. 18. σῶμα ἐκείνου] σῶμα τὸ ἐκείνου B. Bekk. 20. τοῦτο] τούτῳ B. M. Bekk. 22. ἔνι] εἴη Bekk. 23. ἀλλὰ ἐωνεῖσθαί] ἀλλὰ καὶ ἐωνῆσθαί B. M. Bekk. Ibid. τὸν δὲ] τῶν δὲ Bekk. ult. ἂν δὲ] ὥστε M. ὡς δὲ Ald.

P. 160. 2. λόγον] λεῖον Ald. 5. σὺ δὲ τί] σὺ δὲ τί B. M. Bekk. 6. θάπτειν] πράττειν M. Ibid. οὐ γινώσκω σε om. M. 8. τοιοῦτο M. 11. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M. 15. παρὰ δὲ τοῦδ'] παρὰ τούτου δ' B. M. Bekk. 18. οὐδὲ τοῦ Δ. M. 19. αὐτῶν M. Ibid. καὶ τοῦτον] καὶ τούτῳ B. Bekk. καὶ τοῦτο M. antep. ἦν ὅμοιόν M.

P. 161. 2. καταπέπληκτο B. Bekk. καταπέπλεικτο M. 3. βήμ. αὐτοῦ ποιουμ. τοὺς λόγους M. 5. ἐρύξαι] γρύξαι Bekk. 6. ἀληθῆ add. in marg. B. 8. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M. 9. εἰρημένα ;] εἰρημένα [πρὸς θεῶν]; Bekk. 13. οὖν om. pr. M. 19. τούτων B. M. pen. πίστεις om. M.

P. 162. 1. μοι add. sup. lin. a pr. B. 12. ἂν ἄλλοι] ἄν, ἀλλ' οἱ corr. a pr. B. Bekk. Ibid. ἐκ] οἱ pr. B. 13. ἐπὶ διὰ τοὺς pr. B. ἐπιδίετος M. Ibid. ἐβίωσαν] ἥβησαν B. ἔβησαν M. ἡβήσειαν Bekk. ult. ἐπίδικος B. Ald.

P. 163. 2. καὶ πάππος --- πατὴρ om. M. 4. ἐστὶ pr. B. Ibid. παραδίδονται pr. B. 6. μὲν om. M. Ibid. μηδὲ] μηδὲν B. M. Ald. Bekk. 10. δὲ om. M. 11. ἡμᾶς M. Ald. 12. Κίρ. θυγάτηρ] Κίρ. πότερον (πρότερον pr. B.) θυγάτηρ B. M. Bekk. 16. ἥπου τοῦ λέγοντος] ἥπου τοῦδέ γ' ὄντος Bekk. 18. ὑμᾶς M. pen. ἐπίδικον] ἀνεπίδικον Bekk. ult. πρώτῳ] πρὸ τοῦ Bekk.

P. 164. 5. οὐσίαν ἐκέκτητο] ἐκέκτητο οὐσίαν B. Bekk. ult. ἐπεὶ δὲ τάχ.] ἐπειδὴ τάχ. B. M. Bekk.

P. 165. 1. μὲν οὐκ] μὲν γὰρ οὐκ B. Bekk. 3. βουλευσάντων M. 6. οὐδέτερον pr. B. Ibid. εἰσποιῆται τὸν υἱὸν M. 8. πάντα ἀφείλετο] πάντα ὅσα ὠφείλετο B. Bekk. 9. αὐτοῦ, παράγων] αὐτοῦ ποιεῖσθαι, παράγων B. Bekk. 10. μαλακίαις] μαλακείαις M. Ald. κολακείαις B. Bekk. pen. συνδ. ἐκώλυε] συνδ. οὐκ ἐκώλυε B. Bekk.

P. 166. 1. πρὸς ἐμέ M. 5. οὐδεέν] οὐδέν B. M. Bekk. 7. μαρτύρων οὐκ ἠκούσατε M. 8. τοῦδε χρήματα M. 14. ἀμὴν δὴ] ἀμὴν δεῖν B. M. Bekk. Ibid. συγγινωσκόντων corr. B. γινωσκόντων pr. M. 15. συνθάπτων

pr. B. 16. τῶν --- ἔπραξα om. M. 20. καὶ om. pr. B. Ibid. ἀπήνεγκα M. 22. καὶ om. M. pen. ταῦθ' εἴχομεν M. (τα ε supra scr.) Ibid. τι] τοι B.

167. 3. τριῶν] τινῶν pr. B. Ibid. ἐπικλήρων om. M. 5. περὶ τῶν τοιούτων M. 6. ἐπειδὴ χρήμ.] ἐπειδὴ τὰ χρήμ. B. Bekk. Ibid. ἐπράττετο pr. M. 7. μὲν τὴν] μέντοι M. 9. οὐδέποτε] οὐδέπω B. Bekk.

P. 168. 2. Φελεάδα χωρία ἄττα] φελλεάδε χωρία ἄττα B. φολεάδε ἄτα M. φελλεὰ δὲ [χωρία] ἄττα Bekk. 6. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. M. 9. αὐτοῖς] αὐτῶν B. Bekk. 12. κινδύνους] τὴν γῆν M. 14. Εὐκλείδη] Εὐκλείδην B. M. Bekk. 17. ἔχομεν M. 18. ἐπεὶ δ'] ἐπειδὴ δ' B. M. Bekk. 19. νικήσομεν M. et pr. B.

P. 169. 1. μὲν οἷός] μὲν οὖν οἷός B. M. Bekk. 2. πεύσεσθαι pr. B. 6. τυγχάνῃ M. 12. ταύτην τὴν] ταύτῃ τὴν B. Bekk. 13. τίθεσθαι B. (ε supra scr.) pen. τὴν λοιπὴν μαρτυρίαν M.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΣΤΥΦΙΛΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΛΟΓΟΣ.

P. 170. 1. μοι om. M. 2. ἐστὶν] ἦν M. 5. κατέλειπεν pr. B. 7. ἀνεψιὸς om. M. Ibid. Ἀστυφίλου] Ἀστυφίλῳ B. Bekk. 8. εἰσποιεῖν pr. B. antep. Ἀστυφίλου M.

P. 171. 1. καὶ om. pr. B. Ibid. ἀδελφοῦ] τἀδελφοῦ Bekk. 3. ἕξειν πρότερον ἢ M. 6. τὸ om. pr. B. 10. uncos om. Bekk. οἱ om. codd. Ald. Steph. 19. ὡς δ'] ἐπειδὴ δ' B. Bekk. om. M. 21. ὑπὸ τοῦ Ἀστ.] τοῦ om. B. Bekk. 22. Ἡφαιστείδῃ] Ἡφαιστίδῃ B. Bekk. pen. κλεωνίου pr. B. ult. πολεμῆσαί M.

P. 172. 2. ὑπολογησάμενος M. 6. ἀνάγνωθι] ἀνάγνωθί μοι B. Bekk. 7. ΜΑΡΤΥΡΙΑ ὅτι Ἱεροκλῆς ἀπεκρίνατο] ὅτι Ἱεροκλῆς ἀπεκρίνατο. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. B. M. 9. ἔτυχε] ἔπειθε M. Ibid. ὁ om. M. 10. αὐτοῦ om. M. 11 μοι ἐξ] μοί ἐστιν ἐξ B. Bekk. 12. ἐποιήσατο. εἰκὸς in litura B. Ibid. οὐ] μὴ M. 15. ὃν] ὧν M. 18. εἰδέναι] οἶδα pr. B. Ibid. γένοιντο] δύναιντο M. 19. ἐμαυτοῦ pr. B. Ibid. ἐποιεῖτο] ποιοῖτο B. M. Bekk. ποιεῖτο Ald. pen. τοῦτον M. ult. τούτου] τούτων B. Bekk. Ibid. πέπεικεν M.

P. 173. 7. διαθέσεως M. (ἀμφισβητήσεως supra scr.) 9. τὴν μαρτυρίαν] τὴν om. B. M. Bekk. Ibid. εἰς ἣν pr. B. Ibid. ἐκεῖνοι M. 10. μή] οὐ M. Ibid. ἣν M. 11. δ' om. M. 13. τὸν secundum om. pr. B. 14. κατέλειπε pr. B. Bekk. 15. ἐπὶ om. M. 16. αὐτὸν ἂν M. ἂν om. pr. B. 17. τοῦτο δ' αὖ μεγ. μαρτ. ταῦτα ἦν M. antep. μήτε M.

P. 174. 5. ἀνθ' αὐτοῦ κοινωνοὺς] κοινωνοὺς ἀνθ' αὐτοῦ B. Bekk. Ibid. χρώμενον M. (χρόνον supra scr.) 13. μὲν ἐστρ.] μὲν γὰρ ἐστρ. B. M. Bekk. 15. ὅπου] ὅποι M. ὅπου περ B. ὅποι περ Bekk. Ibid. προαισθάνοιτο M. Ibid. ἅπαντα στράτευμα pr. M. 16. ἁπανταχοῦ] ἁπανταχῆ B. M. ἁπανταχοῖ Bekk. 17. τούτων ἐξόδῳ] τούτων τῶν ἐξόδων B. Bekk. τούτων ἔξοδον M. antep. πότερον M. et pr. B. ult. πάσαις μέλλει] ἁπάσαις μέλλοι B. Bekk. πάσαις μέλλοι M.

P. 175. 3. στρατεύειν M. (εσθαι supra scr.) Ibid. ἐθελοντής] ἐθελοντὴν B. M. Bekk. Ibid. τὸν καὶ] τῷ καὶ B. M. Bekk. 5. τοῦτο πιστὸν ᾔδει B. M. 9. εἶναι Ἀστ.] ὄντα Ἀστ. B. M. Bekk. 11. οἰκείων] φίλων M. 12. υἱὸν πολεμησόμενον] υἱὸν ποιησόμενον B. υἱὸν ποιησάμενον Bekk. 13. εὐθυκράτη γοῦν, ὦ M. Ibid. ἀστυφίλῳ pr. B. antep. Θούδιππος corr. B. (κι supra scr.) pen. αἰτισάμενος M. Ibid. ἐκείνην pr. M. Ibid. τινὸς om. M. ult. γενομένοις M. Ibid. νεμέσει M. Ald.

P. 176. 3. ῥαφηνίων] Ἀραφηνίων Bekk. Ibid. ξυγγεωργούντων M. 7. ἐθελήσει] ἐθελήσῃ B. ἐθελῆσαι M. Bekk. 9. κάλει] καὶ κάλει B. M. Bekk. Ibid. ἐναντίον de suo Bekk. pen. μαρτυρίαν] μάρτυρα Bekk.

P. 177. 1. et 16. ΜΑΡΤΥΡΙΑ om. M. 2. τούτων] τούτου B. M. Bekk. 3. προσηκ. ἐκ] προσηκ. εὐθέως ἐκ B. Bekk. 4. διηλέχθη pr. B. Ald. διηλέγχθη M. 5. ἔχοντος om. M. 10. θυσίας] οὐσίας pr. B. 13. ἀποδημοίη] ἐπιδημοίη Bekk. Ibid. ἰέναι] εἶναι B. M. Ald. 18. δεῖ] δὴ M. 20. γινομένας M. 21. ἑαυτὸν] ἑαυτῷ B. Bekk. antep. ἔπραττον M. ult. σαυτῷ] αὐτῷ pr. B.

P. 178. 4. ἄλλῳ ἤ μοι ded. vid. pr. B. 7. θεῖος] φίλος M. 12. ᾧ] ὡς M. 16. ἐπηγγείλετο M. Ibid. περὶ ὧν διαθ. ἀποφαίνοι] περιών διαθ. ἀποφαίνειν B. Bekk. 17. ᾧ] ὡς B. M. Ibid. μαρτυρίας B. M. 19. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ B. om. M. antep. μὲν οὐκ] μὲν οὖν οὐκ B. M. Bekk. Ibid. ἀληθῶς M. ult. προσῆκον M. et pr. B.

P. 179. 3. ἀντιφίλῳ M. 7. παιδεύεσθαι, συνεπαιδευόμην αὐτῷ M. (μετ' ἐκείνου supra scr.) 8. εἶτα τῶν] εἶτα τὴν τῶν Bekk. (οι supra scr.) Ibid. ὅπη B. 9. ἐφοιτῶμεν. τὸ] ἐφοιτῶμεν. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. τὸ B. Bekk. 12. ἐφύτευσε B. Ibid. ἀνάξιον M. 14. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. 15. ἐπειδὴ M. Ibid. πάντα] ταῦτα M. antep. τῷ ἡμετέρῳ M. (ἐμῷ supra scr.) pen. ἐνεγγύησεν] ἐνεγύησεν corr. B. Bekk. Ibid. ὅτῳ] οὕτω M.

P. 180. 3. καὶ ἡμῶν ded. vid. pr. B.

5. ΜΑΡΤΥΡΙΑ B. 6. εἰς] εἰ M. Ald. 8. θιάσους Ἡρ.] θιάσους τοὺς Ἡρ. B. Bekk. Ibid. ἐκεῖνον εἰσήγαγεν] ἐκεῖνον αὐτὸν εἰσήγαγεν B. Bekk. ἐκεῖνον αὐτὸν ἤγαγεν M. 9. αὐτοὶ ὑμῖν] αὐτοὶ δ' ὑμῖν B. M. Bekk. 11. ΜΑΡΤΥΡΙΑ B. om. M. 16. οἱ secundum om. M. Ibid. ἀναβιβάσαι. δοκεῖ] ἀναβιβάσαι. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. δοκεῖ (δοκῇ pr.) B. Bekk. 23. ἀποδεικνύη] ἀποδεικνύει B. M. Bekk. pen. ἐπὶ τούτοις] ἐπεὶ τούτοις Bekk. ἐπεὶ - - - Ἀστυφίλῳ om. M. ult. τῷ Ἀστ] τῶν Ἀστ. B. τῷ Ἀστ. Bekk.

P. 181. 1. δὲ] μὲν M. 5. τοῦ πατρὸς] τοῦ om. B. Bekk. 8. τὸν om. M. 11. κεκληρονομήκασι M. Ibid. μοι] om. B. δέ μοι M. 14. ψηφίσησθε. μέλλων μὲν M. 18. ἐκεῖνον] ἐκεῖνος B. M. Bekk. 20. κατ' αὐτοὺς] κατὰ τούτους B. Bekk. 21. κληρ. καταστῆσαι] κληρ. με καταστῆσαι B. Bekk. 22. ἐπέδειξα M. 24. λέγειν om. pr. M. 26. καταστήσετε M. pen. ὅτι οὐδενὶ] ὅτι ὑμεῖς οὐδενὶ B. Bekk. ult. ἄν τι] ἐάν τι B. M.

P. 182. 4. ἐπικράτους M. 5. πρότερον ἢ ἀπέθανε] πρότερον ἀπέθανεν ἢ Bekk. 7. γὰρ τοῦτον] γὰρ τούτου B. Bekk. ult. χαρίσεσθε] χαρίσαισθε M. et corr. B. Bekk. Ibid. ἀδικήσετε] ἀδικήσητε B. ἀδικήσαιτε Bekk.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

Tit. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ] ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΚΛΗΡΟΥ B. Ald. ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΚΛΗΡΟΥ M. Bekk.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 183. 2. μὲν] μὴν pr. B. 10. καὶ εἰσεποίησαν] εἶτα εἰσεποίησαν B. Bekk. εἰσεποίησαν M. 11. οἶκον - - - πάππου add. in marg. M. Ibid. πράξαντος] προστάξαντος B. Bekk. Ibid. αὐτῷ τοῦ] αὐτῷ τὸν ὅλον τοῦ B. M. Bekk. 12. καὶ τελευτῶν B. M. 13. τούτων γεν.] τούτων οὕτω γεν. B. Bekk. 15. τῶν ἀρίτου παλαι M. 17. ποιῆσαι] εἰσποιῆσαι B. Bekk. 19. τοῦ παλαιοῦ Ἀρ.] τοῦ μικροῦ Ἀρ. B. M. Bekk. ult. τίς] τί pr. B. Ibid. δικαιότερος] δικαιότερα B. M. Bekk.

ΛΟΓΟΣ.

P. 183. antep. ΕΒΟΥΛΟΜΗΝ [μὲν], ὦ de suo Bekk.

P. 184. 7. ἰδίαν om. pr. M. Ibid. ἔδωκα M. (εἴρηκα) 9. Ἠναγκ. οὖν] Ἠναγκ. μὲν οὖν B. Bekk. 13. φανήσεται] γενήσεται B. Bekk. Ibid. σκοποῦμεν] σκοποῦσιν B. Bekk. σκοπῶμεν M. 14. ἢ] εἰ M. 25. Στυπαλλήτιος] Συπαλλήτιος B. M. Bekk. pen. Δημόχαρις B. qui sic infra. ult. τούτων δὲ τὸν κλῆρον νόμον B.

P. 185. 4. κείνου B. 5. ἐν παντὶ] ἐπὶ παντὶ Bekk. 6. ἅπαντα τῆς] ἅπαντα ταυτὶ τῆς B. Bekk. 10. ἐμέλησας] ἀμελήσας B. M. Bekk. 12. αὐτοῦ B. 13. ἐπὶ om. pr. M. Ibid. τοῖς ἐμῆς] τοῖς τῆς ἐμῆς B. M. Bekk. 27. ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. B. M.

P. 186. 2. ἐμοὶ B. 8. ὦ ἄνδρες om. pr. M. 10. ποιούντων] ποιουμένων B. Bekk. 11. τις διαθ.] τις αὐτὸν διαθ. B. Bekk. ult. μεδίμνων] μεδίμνου B. M. Bekk. Ibid. ἀλέξανδρον M. (ἀρίσταρχον) Ibid. μὲν om. pr. M.

P. 187. 2. ἣν οὐ διέθεντο οὐ προσῆκεν] οὐδ' εἰ διέθεντο προσῆκεν B. Bekk. ἣν οὐ διέθεντο προσήκειν M. Ibid. αὐτὸν M. 4. δὲ καὶ] δὴ καὶ B. Bekk. 6. ΝΟΜΟΙ om. M. 9. οἶκον, ἐγκ.] οἶκον ἐξῆν, υἱὸν ἐγκ. B. M. Bekk. 10. οἴκῳ ἐξῆν, υἱὸν * αὐτοῦ δὲ ἂν, φεύσονται. ὥστε οὐδ' ἂν φάσκωσι τινὰ ἀγαγεῖν, οὐκ ἔστι νόμος· ἢ ἐὰν φῶσιν ὑπ'] οἴκῳ, ἐξ αὐτοῦ δέ τινα ἀγαγεῖν οὐκ ἔστι νόμος· ἢ ἐὰν φῶσι, φεύσονται. ὥστ' οὐδ' ἂν φάσκωσιν ὑπ' B. M. Bekk. antep. ἂν om. M. ult. κυρίων] κυρίῳ B. Bekk. Ibid. τῶν corr. B.

P. 188. 4. γένοιτο M. 12. ὁ κλῆρος] οὗτος κλῆρος B. Bekk. κλῆρος M. 18. ἀποστερεῖσθαι] ἀπεστερῆσθαι B. Bekk. 24. ἑαυτοῦ] ἑαυτῶν corr. B. Bekk. antep. ἐκεῖνον] ἐκεῖνο Bekk. pen. τε M. Ibid. προσῆκον pr. B. Ibid. φαίνηται corr. B.

P. 189. 5. εἰσποιεῖν B. M. 7. , ὅταν μὲν], ὅταν μὲν B. μὲν, ὅταν Bekk. 8. εἰσποιῶσιν pr. B. 23. τῶν δὲ] τὸν δὲ B. Bekk. τῶν δὲ M. antep. αὐτοὶ - - - ἔξειν add. in marg. M. αὐτὸν pr. B.

P. 190. 2. τὸ om. M. 4. ὑμᾶν] ἡμᾶν B. M. Bekk. 8. ἐστιν εἰπεῖν M. Ibid. δόντος αὐτῷ] δόντος ἔχει B. Bekk. δόντος ἐστὶ M. 9. εἰσῆκται] εἰσῆλθε M. 13. ψηφίσεσθε] ψηφίσαισθε corr. B. Bekk. 15. δ' οἶδ'] δ' om. B. Bekk. 18. μὲν ἀγαθὸς] ὢν ἀγαθὸς B. Bekk. (διὰ) 19. συνθήκας M. 21. περὶ secundum om. pr. M. antep. τούτων] τοῦτον B. M. Bekk. pen. κελεύεται M. ult. εἰ om. pr. B. M. Ibid. τοῦτο καὶ] τοῦτο γὰρ B. Bekk.

P. 191. 2. ἐκείνων M. (ου) 4. γεγενημένος corr. B. 5. μητρὸς οὔσης M. 7. ἀμφισβητήσεων B. M. 8. πρακτῆρα] πρατῆρα Bekk. 10. καὶ om. B. M. 17. τ' ἐμαυτοῦ] δ' ἐμαυτοῦ Bekk. Ibid. πραττόμενα pr. B. 20. τούτου M.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΓΝΙΟΥ ΚΛΗΡΟΥ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 192. 2. Στρατίον Ald. στρατίαν B. στράτίαν (ον) M. Ibid. ἑαυτοῦ B. αὐτοῦ M. 3. ἡ om. M. antep. ἀδελφοῦ Στρ.] ἀδελφοῦ αὐτοῦ, Στρ. B. M. Bekk.

ΛΟΓΟΣ.

P. 192. 3. Ἀγνίας] Ἁγνίας B. Bekk. qui sic et infra.

P. 193. 1. ὁμοπατρίους M. 4. ἐκλίπῃ] ἐκλείπῃ pr. B. Bekk. 6. ταῦτα] ταὐτὰ Bekk. 7. τὰς ποιητὰς] ποιεῖ τὰς B. Bekk. ποιητὰς M. 8. συντομωτέρας] συντομωτέρως Bekk. 9. ταύτην M. 10. προσ. ἀγχιστεία] προσ. τῇ ἀγχιστείᾳ B. Bekk. 14. προσῆκον pr. M. 15. δ' ἔτι μηδὲν] δέ τοι μηδὲν B. Bekk. δέ τι οὐδὲν M. 19. ἴσεσθε pr. B. 20. χρημάτων] κλήρων M. antep. ἀναγίνωσκε. ἐπίσχες] ἀναγίνωσκε. ΝΟΜΟΙ. ἐπίσχες B. Bekk. ult. ἐρωτήσω σε om. M. Ibid. ἔθ' ὁ] ἔσθ' ὁ B. M. Bekk.

P. 194. 4. ἐρῆς] ἐρεῖς B. Bekk. 5. δ' οὖν ἄπαις ἐγὼ ἦν] δ' ἦν ἄπαις ἐγὼ B. M. Bekk. 9. εἰπεῖν. ἀλλ'] εἰπεῖν. φράσειν οὖν τουτοισί. Αἰσθάνεσθε ὅτι οὐκ ἔχει τὴν συγγένειαν εἰπεῖν, ἀλλ' B. Bekk. 12. μαθεῖν] παθεῖν (ύ) M. Ibid. ὑμᾶς Bekk. 16. ἡμῶν M. Ibid. ἀποκρίνουσιν pr. B. 17. οὐκ ἔδωκεν M. 22. ἐμοὶ] μοι B. Bekk. om. M. ult. τούτων γνώσ.] τούτων γὰρ γνώσ. B. Bekk.

P. 195. 1. τούτων M. 11. ὄντι om. pr. M. 18. ἐν αὐτῇ M. 19. κατὰ διαθ.] κατὰ τὴν διαθ. B. Bekk. 20. οὖσαν] οὖσα B. M. Bekk. 22. καὶ om. pr. B. 24. τυγχάνειν, sed in marg. λαγχάνειν, M. pen. ταύτῃ μὲν] ταύτῃ μοι B. M. ταὐτὸν ἐμοὶ Bekk. ult. τῷ] ὡς M. Ibid. ὅτι ἐκείνῳ (μοι) μὲν ἀγχιστέει (υ) M.

P. 196. 1. ἐν οἷς - - - ἦν add. in marg. M. 3. μέχρι B. M. Bekk. 7. ΝΟΜΟΣ (ς) om. M. 8. μέχρι M. 15. ταῦτα καὶ] ταῦτα καθάπερ καὶ B. M. ταὐτὰ καθάπερ καὶ Bekk. Ibid. εἰρημένον (ὑπ) M. 17. καὶ om. M. ult. προσῆκον] προσῆκεν B. M. Bekk.

P. 197. 2. καθεστάναι pr. B. 4. ἐφ' οἷς add. in marg. M. 5. οὗτοι] οὗτος B. M. Bekk. Ibid. με M. 13. ἀκούσαντες M. 15. καταβάλλειν] παρακαταβάλλειν B. Bekk. 16. τούτῳ τῷ] ταὐτὸ τῷ Bekk. 17. ἐνόμιζον αὐτοῖς M. 19. καὶ ἠναντιούμην] καὶ μὴ ἠναντιούμην B. Bekk. καὶ μὴν ἠναντιούμην M. 25. ἀντιγράψονται] ἀντιγράψωνται B. M. Bekk.

P. 198. 1. γὰρ τοῦ] γὰρ ἦν τοῦ B. M. Bekk. 6. ἐξήλεγξαν] ἐξήλεγξα B. Bekk. 8. τις] τι Bekk. 12. ὥστε μοι] ὥστ' ἐμοὶ M. Bekk. 17. ταὐτὸ] ταὐτὸν B. M. Bekk. 19. ὑμῶν pr. B. 21. δεῖν M. Ibid. ἢ ποθ.] ἢ τί ποθ. Bekk. 24. τύχοι] τύχῃ B. M. Bekk.

P. 199. 4. et ult. καταυτὸ pr. B. Ibid. ἀμφισβητῆσαι (οῦ ς) M. 5. τι om. M. Ibid. τοῖς ἡττηθεῖσιν pr. M. 7. ἦν] ἐστὶν M. Ibid. ἓν γένος] ἓν τὸ γένος B. Bekk. 8. ταῦτα M. et pr. B. Bekk. 9. τὸν ἡττᾶσθαι, τὸν δὲ νικᾶν M. 11. διομολογίας] διομολογίαν B. Bekk. δι' ὁμολογίαν M. 14. τῷ διὰ] τῷδε διὰ B. Bekk. 18. οὐδὲεν] οὐδὲν B. Bekk. 21. ΝΟΜΟΣ add. in marg. M. pen. προστάττει] πρὸς ταυτὶ pr. B. ult. λαμβάνειν (γχ) M.

P. 200. 3. δι' ὁμολογίας M. 4. πεποίηκεν (τετόλμ) M. 6. ᾧ] ὃ M. 7. τῷ om. M. 13. ἂν om. pr. B. 14. πότερον δίκην μοι pr. B. 17. ποιεῖν (εἰπεῖν) M. 22. αὐτῶν pr. B. 25. τὸν λόγον (κλῆρον) M. ult. διὰ τούτου] διὰ τοῦτ' οὐ Bekk.

P. 201. 3. λέγειν] λέγων pr. B. Bekk. Ibid. γὰρ ἄνομον M. 7. τὸν κλῆρον] τοῦ κλήρου Bekk. 10. ὅτι οὐ δεῖ] ὅτι εἰ B. M. Bekk. 12. εἰδότες ὁπότ' ἐν] εἰδότες ὅτι, ὅτ' ἐν Bekk. 16. ἀγχ. ἀλλὰ] ἀγχ. ὁ νόμος, ἀλλὰ B. Bekk.

P. 202. 4. καί με] κἀμὲ M. καὶ ἐμὲ Bekk. 9. ἡμᾶς M. 16. τοῦ Ἀγν.] τῶν Ἁγν. B. Bekk. Ibid. φήσει pr. B.

P. 203. 1. κωλύσοντα M. 4. μὴν] μὴ (αι) pr. B. 12. τοῦ ποδὸς M. Ibid. καὶ om. pr. B. 17. δὲ πλεονεξία] δὲ δεινῶς πλεονεξία B. M. Bekk. 19. ἡμῶν M. 21. πάντα] πάντας B. M. Ald. Bekk. 23. τῶν λόγων om. M. 24. διεξιόντος B. M. 25. κατασκευάσαντος B. M. antep. κατηγορούντων] κατηγοροῦντος B. κατηγοροῦντα Bekk.

P. 204. 1. δὴ] δεῖν pr. B. 2. τῶν φθόνον (λόγων) M. 12. ἐξ om. pr. M. Ibid. διαθῆναι] διαθεῖναι B. M. διατεθῆναι Bekk. 14. τὸν om. pr. B. 18. οὕτω, ῥαδ.] οὕτως ἔχει, ῥαδ. B. M. Bekk. 20. μετὰ τοῦ M.

P. 205. 1. τινα τὴν οὐσίαν M. 3. Θεόφρων B. Θεόφων M. 4. αὐτοῦ ἀποθν.] αὐτοῦ ἀδελφὸς ἀποθν. B. Bekk. 5. αὐτοῦ] θ' αὐτοῦ B. Bekk. αὐτὸν M. 8. ἐνέα M. 10. Θεόφραν B. 12. ὠνημένην] ἐωνημένην B. Bekk. ἐωνημένη M. Ibid. ἄλλη M. 17.

γίν. ἐνιαυτοῦ] γίν. τοῦ ἐνιαυτοῦ B. M. Bekk. 18. μὲν] δὲ pr. B. 19. κατέλιπον] κατέλιπεν B. Bekk. 20. τετρακισχιλίας.] τετρακισχιλίας ἐνακοσίας. B. M. Bekk. 21. πρὸς δὲ --- δραχμὰς add. in marg. M.

P. 206. 2. τοὺς om. pr. M. 3. ΜΑΡΤΥΡΕΣ add. in marg. M. 4. πλείω] πλείαν B. πλείω Bekk. 7. πενταχισχιλίαν, πρὸς] πενταχισχιλίαν καὶ Προσπαλτοῖ τρισχιλίων, καὶ οἰκία ἐν ἄστει δισχιλίων, πρὸς B. Bekk. 9. τάλαντα καὶ] τάλαντα· οὐ γὰρ ἂν οἶδ' ὅτι πλέον εὕρῃ (εὕροι Bekk.) τούτου. ταῦτ' ἐστὶ τρία τάλαντα καὶ B. M. Bekk. 11. δραχμαὶ om. B. M. Bekk. antep. αὐτοῦ. γὰρ ῥᾳδίως] αὐτοῦ. ῥᾳδίως γὰρ B. M. [οὕτω] ῥᾳδίως γὰρ Bekk.

P. 207. 1. ψευδομαρτυριῶν, πάλιν] ψευδομαρτυριῶν, κελεύει δ' ὁ νόμος, ἐὰν ἁλῷ τις ψευδομαρτυριῶν, πάλιν B. Bekk. 5. τὰ ἐμὰ] τἀμὰ B. Bekk. 8. ΜΑΡΤΥΡΙΑ add. in marg. M. 10. τηλικαύτη B. M. 16. ἀπολαύοιτε B. ἀπολάβοιτε M. ibid. γὰρ μὴ] γὰρ μηδὲν B. M. Bekk. 22. ὅτι] ἔτι pr. B.

P. 208. 1. et 6. πρὸς Παλτοῖ] Προσπαλτοῖ Bekk. ibid. εὕροιτε] εὕρητε B. εὕροι Bekk. 6. γενομένου] γινομένου B. M. Bekk.

οι
8. λειτουργείαν M. 12. δὲ ὥσπερ ἀχρ.] δὲ ὡς περὶ ἀχρ. Bekk. ult. in fine hujus orationis Aldina exhibet λείπει, Stephanina λείπει τινά. quod prorsus om. B. M. Bekk.

INDICES

AD ISÆUM.

INDEX GRÆCITATIS ISAICÆ.

AD PAGINAS ET VERSUS EDIT. REISK.

ἀντιδικεῖν] ἡμᾶς πρὸς αὐτὸν οὐκ ἀντιδικήσειν. 275, 14. 279, 7. πρὸς πολλοὺς χαλεπὸν ἀντιδικεῖν. 323, 2. conf. annot. ad p. 280, 11.

ἀντίδικος ἐξ ἑτέρων συμβολαίων. 108, 2. τοιούτων ἀντιδίκων τυχεῖν, πρὸς οὓς οὐδὲν ἂν ἐφρόντιζον διαφερόμενος. 322, 8.

ἄντικρυς οὑτωσὶ πᾶν τοὐναντίον. 282, 12.

ἀντιλέγειν πρὸς νόμον καὶ δίκαιον, ἐστὶ πρᾶγμα χαλεπόν. 266, 4.

ἀντιποιεῖσθαι τῶν ἀλλοτρίων. 196, 1.

ἀντόμνυσθαι. dejerare. 87, pen. et ult. 98, 2. infinitivus e medio usurpatur, et aor. 1. ex activo. ἀντώμοσα. 230, 4. ἀντωμόσαμεν. 250, 12.

ἀντωμοσία. jusjurandum, quod reus accusatoris juramento opponit, infitiandi ergo id, quod accusator incusasset. 18, 7.

ἀνώμοτος] καὶ ἀνώμοτοι καὶ ὀμόσαντες. 107, 11.

ἄξιος] λειτουργεῖν μὴ ἄξια. facultates haud pares ferendis oneribus munium publicorum. 292, 9.

ἀξιοῦν] postulare, sibi arrogare, se dignum censere. οὐκ ἀξιοῦσιν αἱ γαμεταὶ συνδειπνεῖν μετὰ τῶν ἀλλοτρίων ἀνδρῶν. 22, 9.

ἀπαγγέλλειν] λόγου ἀπαγγελθέντος πρὸς τοὺς οἰκείους, ὅτι ἄρα τετελευτηκὼς εἴην ἐν τῇ ναυμαχίᾳ. 309, 9.

ἀπάγειν] ἀπήχθη εἰς τὸ δεσμωτήριον ὡς κλέπτης. 84, 1.

ἄπαις ὢν γνησίων παίδων. 14, 2.

ἀπαιτεῖν. 139, 4.

ἀπαλλάττειν] ἐξήρκεσε τὰ ἡμέτερα ἡμῖν κομισαμένοις ἀπηλλάχθαι. 99, 12. ἀπαλλάττειν τοὺς χρήστας. 105, 8. ἀπηλλάγη τῆς γυναικός. 137, 1. οὐδ᾽ ὣς ἀπαλλάττεται τοῦ πράγματος. *und doch lässet er das Ding nicht bleiben [still he does not forego the practice]*. 228, 15.

ἀπαρχὴ] ἀπαρχὰς τῶν ὄντων ἀναθέντες. 113. antep.

ἀπειπεῖν] κομιδῇ ἀπειρηκότα ὑπὸ γήρως. 141, 8.

ἀπελευθέρα. liberta. 134, 2. ἀπελεύθερος. 72, 10. 134, 9.

ἀπέρχεσθαι. 17, 8.

ἀπέχθεσθαι. 322, ult.

ἀπιστεῖν. 213, 4.

ἁπλοῦς] ἁπλοῦ ὄντος τοῦ πράγματος, καὶ μηδεμιᾶς ταραχῆς ἐγγιγνομένης. 70, 7. ἁπλοῦν τὸ δίκαιόν ἐστι καὶ πᾶσι γνώριμον μαθεῖν. 287, 11.

ἁπλῶς] ἁπλούστερον καὶ κατὰ φύσιν μᾶλλον. 69, 1.

ἀπὸ] pro παρὰ vel ὑπό. ὑμεῖς ἀπὸ τῶν φίλων καὶ τῶν ἐχθρῶν ταῦτα παθόντες. 95, 13.

ἀπογινώσκειν τινός. aliquem absolvere. 108, 10.

ἀπογράφειν] in tabulas referre, describere, apud magistratum deferre (in activo et medio), præsertim de bonis censis, vel censendis, sed et de criminibus. ἀπογράφουσι τὼ παῖδε πρὸς τὸν ἄρχοντα. deferunt eorum nomina ad Archontem, eaque curant ab ejus tabulario in codicem publicum inscribi, ut pupillorum. 141, 11. 145, 9. ἀπεγράψατο τίμημα μικρόν. censum exiguum edebat. 185, pen. 289, 5. ἀπογραφεὶς εἰς τὴν βουλὴν κακουργῶν. delatus. 84, 3.

ἀποδεικνύειν. coram exhibere, nominatim demonstrare. 160, 1. διαθήκας ψευδεῖς. 249, 8.

ἀποδημεῖν] οὐκ ἀποδεδημήκασι πώποτε ὅπη μὴ ὑμεῖς προστάξητε. ergo incivile habebatur, sponte sua, injussu magistratuum, urbe abesse, nisi siquis negotiationis ergo peregrinaretur. 83, 9.

ἀποδιαιτᾶν τινός. aliquem absolvere. 362, ult.

ἀποδιδόναι] præstare, aut reddere id, quod debetur. τὴν ἐξεγγύην ἀπέδωκεν. 88, 8. τὴν τιμήν. refundere valorem, rependere numeratum rei pretium. 100, pen. ἀπέδωκεν ὁ νόμος τὴν κλῆρον τοῖς πρὸς μητρός. 174, ult. ἀνθ᾽ ὧν ἂν αὐτῷ ταύτην τὴν χάριν ἀποδοίητε. 187, ult. 244, 6. ἀπέδωκε, *gab zurück, überlieferte [gave back, delivered up]*, πάντα ὀρθῶς καὶ δικαίως. 309, 14. ἑκόντες ἡμῖν οὐκ ἀπέδοσαν. 338, 1. ἀποδεδωκότι τὰς μισθώσεις. 341, 1. In medio *vendere*. 139, 2. 140, 9.

ἀποκείρεσθαι. lugere. 71, 6.

ἀποκλείειν] ἀπέκλεισαν τὴν θύραν. 143, 16. νόμῳ δ᾽ ἀποκλειομένης. 279, 14.

ἀποκρίνεσθαι πάντα μᾶλλον ἢ ὃ δεῖ μαθεῖν. 273, 10.

ἀπόκρισις] ἐφ᾽ οἷς ἀπόκρισιν οὐ δέδωκεν. 274, 2.

ἀποκρύπτειν] μηδὲν ἀποκρύπτεσθαι τῶν ὄντων. rei familiaris partem nullam in censu reticere, dissimulare. 187, antep. 208, pen.

ἀποκτείνειν] morte condemnatum supplicio afficere. οὓς δημοσίᾳ ὑμεῖς ἅπαντας ἀπεκτείνατε. 84, 3.

ἀπολαμβάνειν] recuperare. οὐκ ἀπέλαβον ἃ ἐδάνεισαν. 112, ult. οὐκ ἀπολαβὼν τὴν προῖκα ὅσην ἔδωκε. 199, 8. 223, 10. 247, 10.

ἀπολαύειν] οὐ μικρὰ τῶν χρημάτων ἀπολαῦσαι. de tutore nequam, pupilli bona carpente. 163, ult. ἵνα ὡς ἐλάχιστα αὐτῶν ἀπολαύητε. ut ærarium vestrum inde fructum percipiat quam minimum. 297, 6.

ἀπολείπειν] οὐδὲν ἀπολιπόντες τῆς δυνάμεως. nihil sibi reliquum facientes. 5, ult. ἀπέλιπέν ἡ γυνὴ ζῶντα τὸν ἄνδρα, ἢ τελευτήσαντος τὸν οἶκον αὐτοῦ. 19, 7. 38, 1. 64, ult. ἐπάνειμι ὅθεν ἀπέλιπον, scil. τὸν λόγον. redeo, unde excesseram. 94, 11.

ἀπολλύναι] ὁρῶντες ἀπολλύμενον τὸν οἶκον. 138, 11. ἀπολώλει ἡ οὐσία. 142, 7.

ἠφίουν εἰσιέναι. ne sic quidem sinebant intrare. 143, 15.
ἀφιλότιμος. 182, pen.
ἀφίστασθαι vel ἀποστῆναι κλήρου vel χρημάτων τινί. 17, ult. 81, pen. 86, ult. 88, 2. 99, 1. 104, 5.
ἀφορμὴ ἱκανή. 138, 12.
ἀφοσιοῦσθαι] οὐχ ἀφοσιούμενος, ἀλλ' ὡς οἷόν τ' ἄριστα παρασκευαζόμενος. non perfunctorie, non obiter. 185, 1.
ἄφρων. 355, 2.
ἄχρηστος] οὐκ ἀχρήστους ἡμᾶς εὑρήσετε πολίτας. 184, 8. 188, 3. 299, 1.

B.

βαδίζειν] ἐβάδιζεν ἂν εἰς τὰ ἑαυτῆς πατρῷα. 53, 8. ἐπὶ βωμοὺς τοὺς πατρῴους βαδιεῖται. 234, 4.
βαλανεῖον. 101, ult. 140, 7.
βασανίζειν] οὐ χρῆσθε ταῖς τῶν ἐλευθέρων μαρτυρίαις, ἀλλὰ τοὺς δούλους βασανίζετε. 202, 11.
βάσανος] ἔφυγε τὴν βάσανον. noluit acceptare sponsionem de mancipiis ad torturam dedendis. 201, ult. 202, 16. 203, 3. παραδοῦναι εἰς βάσανον. 207, 7. τὴν βάσανον ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ ἀκριβέστατον ἔλεγχον νομίζετε. 202, 7. ἱκανὸν ἡγήσατο βάσανον εἰληφέναι ἀπὸ τοῦ ἐμοῦ πατρός. 248, 3. τὰ πράγματα εἰς βασάνους ἄγων. 329, pen.
βδελυρία] καταπλήξας ταῖς ἑαυτοῦ βδελυρίαις. 227, 1.
βέβαιος de fortunis certis, nulli casui, periculo, controversiæ obnoxiis. 13, 4. 291, 9. ὁ κλῆρος οὕπω μοι βέβαιός ἐστι. 296, 3. μαρτυρία βεβαιοτέρα. 235, ult.
βεβαιοῦν τὴν δωρεάν. 11, 8. τὰς διαθήκας. 11, 16. evictionem præstare, h. e. fidem suam opponere de legitimitate emptionis aut venditionis. 101, pen. 102, 5. βεβαιώσατέ μοι τοὺς νόμους. mihi in hac causa mea exercete, validas et efficaces reddite, præstate jus certum, neque fallax. 250, ult.
βεβαίως] βεβαιότερον. 11, 11.
βελτίων. vir honestus, probus, homo frugi. 317, 2.
βῆμα. cathedra, suggestus, unde orabant. 103, 6.
Βησαιεύς. 72, 7.
βιάζεσθαι. 53, ult.
βίαιος. 227, 9.
βίος ἱκανός ἐστιν αὐτῷ. opes, unde victus. 354, 10.
βλάβη περιφανής. 357, 3.
βουλεύεσθαι περὶ τῶν αὐτοῦ. 221, 2.
ἡ βουλὴ sic nude est senatus Areopagiticus. 84, 4.
βούλησις] φανερὰς κατέστησε τὰς αὐτοῦ βουλήσεις. 160, 7.
βραβευτὴς] ὑμᾶς αὐτοὺς βραβευτὰς τῶν ἁπάντων καταστήσατε. 251, 8.
βραχὺς] pro ὀλίγος. βραχείας οὐσίας ὑπαρξάσης. 267, ult.
βωμὸς] ἐπὶ βωμοὺς τοὺς πατρῴους βαδιεῖται. 234, 4. 169, 9.

Γ.

γαμετή. 22, 8. 360, pen.
γαμηλία] θυσία puta, victima, bestia mactanda, quam phratriæ suæ novus maritus nomine sponsæ suæ donabat ad epulas inde parandum. γαμηλίαν εἰσφέρειν. 62, 15. περὶ τῆς τῶν φρατόρων γαμηλίας. 65, ult. 66, 3. 208, 1. et pen.
γάμος] ἕνεκα τοῦ γάμου διδόναι τι. 38, 1. γάμους διττοὺς ὑπὲρ αὐτῆς εἱστίασε. 201, 2. 207, pen. 208, 13.
γεννῆται] consortes ejusdem γένους. ἐνέγραψεν εἰς τοὺς γεννήτας καὶ φράτορας. 168, 3. εἰς τοὺς γεννήτας καὶ φράτορας ἤγαγέ με ἐπὶ τοὺς βωμούς. 169, 9. 177, 10. (conf. p. 178, 5. ubi συγγενεῖς iidem dicuntur). 190, 3.
γένος γὰρ, proles, in linea descendente, ἀλλ' οὐ συγγενεῖς, cognati collaterales. 217, 5. γένη tria enumerantur. 1) pater et mater. 2) fratres et sorores. 3) consobrini. 270, 7.
γεωργεῖν] τὸ χωρίον ἐφύτευσε καὶ ἐγεώργει. instruxit plantatis et satis. 247, 7.
γῆρας] ἀπειρηκότα ὑπὸ γήρως. 141, 8. τὸ γῆρας καὶ τὴν ἄνοιαν τοῦ Εὐκτήμονος. 138, 11.
γίγνεσθαι] τῆς προικὸς εἰς αὐτὸν γιγνομένης. illi obtingente. 40, 1. μέρος ὅ, τι ἐγίγνετο. portionem ratam. 95, 11.
γινώσκειν mulierem, cum ea consuescere. 20, 6. οὐ μόνον ἰδίᾳ ταῦτα γινώσκουσι leges, scil. δίκαια καὶ προσήκοντα εἶναι. 179, 16. καὶ δημοσίᾳ τὸ κοινὸν τῆς πόλεως τοῦτ' ἔγνωκε. scivit, sanxit, decrevit. 179, pen. οὐ διαφεύγει τὰ δίκαια μὴ οὐ κατὰ τοῦτον γιγνώσκεσθαι τὸν τρόπον. 161, pen. αἱ γυναῖκες αἱ τῶν δημοτῶν περὶ αὐτῆς ἐγίνωσκον. 207, 13. 208, 2. et ult.
γνώμη] ᾠόμεθα δεῖν περὶ τῶν αὐτοῦ τὴν ἐκείνου γνώμην κυρίαν εἶναι. 275, 9.
γνωρίζειν mulierem, cum ea notitiam contrahere. 142, 9.
γνώριμος] ἁπλᾶ τὰ δίκαια καὶ ἅπασι γνώριμα μαθεῖν. 287, 12.
γνῶσις] οὐ μὴν διὰ τοῦτο ἡ γνῶσις ἧττον εὐκρινὴς φανήσεται. 255, 13.
γονεὺς] quosnam jus Atticum titulo τῶν γονέων complectatur. 216, 5.
γόνος] opponitur adoptationi. γόνῳ γεγόνασι παῖδες. 52, 14.
γράμμα] σεμνὰ καὶ εὐσεβῆ γράμματα. 148, 4. ἐν γράμμασι καταθέσθαι παρά τινι σημηνάμενος. 160, 5.
γραμματεῖον ἀλλαγῆναι. 75, 7. εἰς τὸ κοινὸν γραμμ. ἐγγράφειν. 170, 4. 10, 12. εἰς

μαρτυρηθεῖσα γνησία εἶναι θυγάτηρ. illa mulier, quam filiam legitimam esse testatus esset curator ejus in sua διαμαρτυρίᾳ in illius gratiam judicibus exhibita. 17, 7. 43, 12. 93, 3. διαμαρτυρομένων ἡμῶν. nobis antestantibus, h. e. hortantibus testes nostros, ut hoc dictum factumve probe meminissent, quo possent, ubi opus foret, in judicio de eo referre. 127, 2. 149, pen.

διαμαρτυρία. 17, 7. obtestatio, protestatio. 149, 9. 150, 1. 161, 4.

διαμένειν εἴωθε ταῖς τοιαύταις. 33, ult. τὰς ἔχθρας, ὅ τι διέμειναν, τὸ ἔργον δεδήλωκε. 167, 9.

διανέμειν] διανέμεσθαι, inter se partiri, τὸ ἀργύριον. 180, pen. 355, 4.

διαπράττεσθαι] sedulo agere, perficere, quibuscunque modis, sed in primis artibus veteratoriis. Interdum tamen est quoque pro simplici πράττειν. 24, 3. 42, 1. 47, 7. 138, 3. 146, 4. 151, 3. et 8. 152, 3. 287, 7.

διαῤῥήδην. 241, 5. 259, 2.

διαστρέφειν τοὺς νόμους. 272, 10.

διατιθέναι] administrare, gubernare vel deducere ad locum statumve quempiam. διαθεῖναι καὶ τοῦτον τὸν οἶκον τὸν αὐτὸν τρόπον. pari modo in hac quoque hereditate versari, atque versati sunt in illa priore, h. e. pari modo dilacerare atque prodigere. 267, pen. In medio præcipere, mandare per testamentum. οὔτε διαθέσθαι, οὔτε δοῦναί τι τῶν ἑαυτοῦ ἔξεστιν ἄνευ τῶν θυγατέρων. in fraudem filiarum. 43, 3. διαθέσθαι ἐξεῖναι ὅτῳ ἄν τις ἐθέλῃ. 58, 3. quibus per leges liceat testamentum scribere. 75, 15. sqq. διαθέσθαι ἑτέρῳ τὴν οὐσίαν, εἰ αὐτός τι πάθοι. 160, 4. τὰ ἑαυτοῦ διατίθεσθαι, per testamentum legare donare, ὅτῳ ἂν ἐθέλῃ. 255, ult. 262, 3. ὥστε καὶ τὰς θυγατέρας ἐξ αὐτῶν διατεθῆναι, id est, ἐκδοθῆναι. bene et honeste possint elocari. 291, pen.

διατριβὴ] commoratio, versatio, actio. τὴν πλείστην τῶν λόγων διατριβὴν περὶ τὴν — ποιησόμενον. 290, 3.

διαφέρειν] διαφέρεσθαι πρός τινα. dissidere, disceptare, contendere cum aliquo in jure. 86, 1. 265, 12. 322, 8. τὰ διαφέροντα, discrimina, momenta ad damnum accipiendum, aut emolumentum adipiscendum. εἰ μὴ πάνυ μεγάλα τὰ διαφέροντα εἴη. 74, ult. 80, 9. εἰώθασι πρὸς ἀλλήλας διαφέρεσθαι αἱ μητρυιαὶ καὶ αἱ πρόγονοι. 356, 8.

διαφεύγειν] οὐ διαφεύγει τὰ δίκαια μὴ οὐ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον γιγνώσκεσθαι. 161, antep.

διαφθείρειν] de muliere abortum patiente. προσποιουμένην διαφθείρειν [scil. τὸν τόκον] ἀκούσαν. 221, 4. γνώμην τινός. 147, 16. ὑπὸ φαρμάκων διεφθάρθαι. dementatum esse. 252, 6.

διαφορὰ] dissidium, simultas. τοῖς οἰκειοτάτοις εἰς διαφορὰς κατέστησεν. 133, ult.

διαφορεῖν. discerpere, dissipare, differre, prodigere. 143, 6. διαφορήσαντες τὰς προσόδους. 145, 4. 155, 8. 287, 8.

διάφορος. adversarius. 6, 9. 12, 1. τὰ διάφορα, idem quod τὰ διαφέροντα, id quod tua interest sive ad vitandum sive ad impetrandum. ἆρα μικρὰ τὰ διάφορα ἑκατέροις τῆς οὐσίας ἡμῶν ἐστί. 296, 10.

διαχειρίζειν τὴν οὐσίαν. 78, 9.

διαψηφίζεσθαι. 170, 3.

διδάσκαλος] τῶν διδασκάλων ὅποι, ad quos, ἐφοιτῶμεν. 247, 5.

διδόναι] dare, præbere. μὴ μέλλουσι δώσειν ἔλεγχον, ἀλλ' ἤδη δεδωκόσι. 201, 9. b) tribuere, addicere. οἷς ὁ νόμος τὴν ἀγχιστείαν δίδωσι. 273, 3. δίδωσιν ὁ νόμος τὴν κληρονομίαν. 277, 3. c) largiri, donare, gratuitum, quod habeat accipiens sibi proprium. ἀτίμητόν τι διδῷ. 37, 4. εὔχετο ἡμῖν ὑγιείαν διδόναι καὶ κτῆσιν ἀγαθήν. 206, pen. τοσαύτη προὶξ οὐκ ἂν εἰς πολλήν τινα οὐσίαν δοθείη. 292, 12. d) deferre. εἴ τις αὐτῷ ὅρκον διδοίη. 245, 6. e) collocare in matrimonio. 103, ult. 165, ult. f) per testamentum donare, legare. 150, 1. 262, 4. g) concedere, veniam, facultatem dare. δόντων αὐτῷ τῶν νόμων. 160, 8. 170, ult.

δίετες] ὁπόταν ἐπὶ δίετες, ad biennium, ἡβήσειαν. 215, 8. 261, pen.

δικάζειν. 19, 12.

δίκαιος] οὔτ' ἐλεεῖν ἐστὶ δίκαιοι. 108, 14. τὴν πόλιν εὖ ποιεῖν. 110, 9. οὐ γὰρ τοῦτο σκεπτέον, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα, εἰ δίκαιον, ἢ μή. 264, 14. τὸν πράττοντά τι δίκαιον οὐ προσῆκεν ἀπορεῖν, ἀλλ' εὐθὺς λέγειν. 273, pen. τὸ δίκαιον καὶ τοὺς ὅρκους περὶ πολλοῦ ἐποιήσαντο. 280, 7. τοῖς μὴ δίκαιον ἔχουσι λέγειν, ἀνάγκη τοιούτους πορίζεσθαι λόγους. 297, 7. εἴπερ τι δίκαιον ἐφρόνει. 330, 2. τυγχάνειν τῶν δικαίων. jus suum, vel æquum impetrare. 324, 4. τὰ δίκαια, tituli juris, unde agitur, quibus tu fretus jus tuum postulas, quæ allegas pro causa tua. τὰ ἡμέτερα δίκαια ταῦτ' ἐστι. 184, 4. ταῦτα μεγάλα ἐστὶ δίκαια. postulationes hæ sunt æquitatis urgentis et evidentis. 289, 8. τοιαύτας ἀκριβείας ἔχει παρ' αὐτοῖς τὰ δίκαια. 170, 6.

δικαίως] καὶ δικαίως. 309, 4. ὀρθῶς καὶ δικαίως. optima fide. 309, antep.

δικαστήριον] οὐδ' ἀκροασόμενοι ἤλθομεν ἐπὶ δικαστήριον. 3, 2. τὰ ὡμολογημένα ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου. 86, ult. τὰ δικαστήρια ἐπληρώθη. 142, 2. εἰδὼς ἀφειμένον ἐν τῷ δικαστηρίῳ. 310. 2. λέγειν ἐπὶ δικαστηρίου. 324, 5.

δίκην σίτου ἢ τῆς προικὸς δικάζεσθαι. 19, 11. μόνων τούτων τῶν δικῶν ἀκινδύνων τοῖς διώκουσιν οὐσῶν. 44, pen. (scil. de mala parentum tractatione.) οὐκ ἂν ἰδίας μόνον

dare litem, vel eum condemnare. 274, 6.

εἰσαγγέλλειν, denunciare aliquem de crimine majestatis, πρὸς τὸν ἄρχοντα. 44, 13. οὐδ' ἐὰν μίαν τῶν ψήφων οἱ εἰσαγγείλαντες μεταλάβωσι. 45, 2. ἀκινδύνως εἰσαγγέλλειν. 45, 5. 46, 3.

εἰσάγειν τὴν ἀρχὴν (scil. πρὸς ἑαυτόν). 9, 12. reum ad judices. εἰσαγαγόντες εἰς ὑμᾶς. cum pertraxissemus eum ad forum vestrum. 16, 2. εἰς τὸ δικαστήριον. 95, 2. in collegium phratorum et gennetarum seu cognatorum. 61, 17. 208, 7. 258, 9. 265, 15. hoc significatu etiam simplex εἰσάγειν usurpatur. 61, ult. 169, pen. 257, 13. εἰς τοὺς θιάσους Ἡρακλέους. 248, 10.

εἰσαγωγὴ κλήρου, scil. εἰς κρίσιν, vel δικαστήριον. 74, 5. κατὰ διαθήκας αἱ εἰσαγωγαὶ [scil. εἰς τοὺς φράτορας] τῶν εἰσποιήτων γίγνονται. 258, 13,

εἰσέρχεσθαι] adire forum, litem capessere, jure experiri. εὐθυδικίᾳ εἰσελθόντα εἰς ὑμᾶς. 121, 13. 145, 6.

εἰσιέναι] scil. in forum. εἰσῄει δίκη. 98, 6. εἰσίωμεν τὴν δίκην κατ' αὐτοῦ. 228, ult. τὸν ἀγῶνα εἰσιέναι μέλλοντες περὶ τοῦ κλήρου. 281, 7.

εἰσποιεῖν] arrogare. εἰσποιῶν [scil. Νικοστράτῳ vel εἰς τὸ Νικοστράτου γένος] τὸ παιδίον [subaudi ἑαυτοῦ] ἐξ ἑταίρας [scil. αὐτῷ γεγενημένον]. 73, 2. εἰσποιήσων παῖδας εἰς τὸν οἶκον. 136, 4. υἱὸν οὐκ εἰσποιεῖν. 180, 5. εἰσεποίουν εἰς τοῦτον τὸν κλῆρον. 263, 10. ἕτεροι τοὺς σφετέρους παῖδας εἰς ἑτέρους οἴκους εἰσποιοῦσιν, ἵνα μὴ μετάσχωσι τῆς τοῦ πατρὸς ἀτιμίας. 264, 1. εἰς ὑπόχρεων οὐσίαν εἰσεποίουν σφᾶς αὐτούς. 264, 3. 354, 1. et 4. 357, 4.

εἰσπράττειν] exigere, poscere æs debitum a debitore. εἰσπράξῃ τὸ ἡμικλήριον. 164, ult. ὁ μισθωσάμενος εἰσπράξῃ με ταῦτα. veniat conductor annuamque mercedem horum bonorum a me exigat. 289, 7. χρήματα εἰσπράττεσθαι ὑπό τινος. 225, 3. εἰσπράττεσθαί τινος. ab aliquo exigere vel redigere. 264, ult. εἰσπράττεσθαι οὕτως ἔχοντας οὐκ ἠδυνήθημεν. 339, 1.

εἰσφέρειν γαμηλίαν (scil. εἰς τοὺς φράτορας). 62, 15. τοῖς φράτορσι γαμηλίαν εἰσένεγκε. 208, pen. b) inferre εἰς τὸ δημόσιον, in ærarium, contribuere. τὰ εἰσενηνεγμένα. 333, 3. ἀργύριον. 331, 2. εἰσφοράς. 110, ult. 111, 3. 187, 1. 298, ult.

εἰσφορὰ, contributio pecuniaria εἰς τὸν πόλεμον. 110, pen. 331, 1. 333, 2.

ἐκ] ἐξ ἐκείνου γεγονότες. proles ab aliquo prognata. 214, 11. 217, 3. ἐκ τῆς ἐπιτροπῆς. per occasionem gestæ tutelæ, sub ejus latebra et obtentu. 165, 1. τοῖς λόγοις τὰ ἐκ τοῦ νόμου δίκαια ἀφανίζειν. 193, 3. κομιούμενος αὐτὸν ὡς θάψων ἐκ τῆς ἐμῆς οἰκίας. 209, 14. et 18. ἐκ μικροῦ παιδίου τεθραμμένος. 248, 5. ἐκ πληγῶν ἀσθενήσαντα οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον ἀποθανεῖν. 241, 1.

ἑκάστοτε, subinde, identidem, φοιτῶν ἐπὶ τὸ ἐνοίκιον. 134, ult.

ἐκβάλλειν] ὠθεῖν, ἐκβάλλειν, κωλύειν συνθάπτειν. 212, 3. ἐκ τῶν πατρῴων. 267, 14.

ἐκγίνεσθαι] ὅσα ἡμῖν ἐξεγίνετο διαπράττεσθαι. licebat, datum erat. 98, 12.

ἔκγονος] discrimen inter τοὺς συγγενεῖς et τοὺς ἐκγόνους. 214, pen.

ἐκδιδόναι. elocare mulierem matrimonio. 19, 5. ἐκδοθείσας καὶ συνοικούσας ἀνδράσι γυναῖκας. 54, ult.

ἐκεῖνος pro suus. 209, 18.

ἐκκόπτειν] ἵν' αὐτῶν ἐκκόψαιμι ταύτην τὴν ἱεροσυλίαν. 224, 7.

ἐκλείπειν] πάντων ἤδη ἐκλελοιπότων. 276, 2.

ἐκλειτουργεῖν] τίνα λειτουργίαν οὐκ ἐξελειτούργησεν. 186, ult.

ἐκμαρτυρεῖν] ἐκμαρτυρησάμενος πρὸς τοὺς ἐπιτυχόντας δύο τὴν ἐκμαρτυρίαν ταύτην. cum curasset coram duobus obviis, trivialibus testibus hoc extestimonium sibi scribi. 31, 8.

ἐκμαρτυρία. testimonium absentis, quibus in causis legitimum et ratum fuerit. 26, 4. ἐκμαρτυρίαν ἐν ἄστει ποιούμενος. 29, ult. facta vita defuncti appellat ejus ἐκμαρτυρίας. 63, ult.

ἐκπέμπειν] ἐὰν ὁ ἀνὴρ τὴν γυναῖκα ἐκπέμπῃ. domo expellat, repudiet. 38, 2. 39. 1. servum clam, furtim ex urbe emittere, alio ablegare, ne secretum prodat. 226, ult.

ἐκπλεῖν. 129, 3. 233, 8. 237, 10. 238, ult. 274, 20.

ἐκποιεῖν. filium in alienam domum e paterna elocare. 177, 5.

ἐκποίητος. ejusmodi filius elocatus. 176, 2. μητρὸς οὐδείς ἐστιν ἐκποίητος. 177, 3. οὐδεὶς πώποτε ἐκποίητος ἐκληρονόμησε τοῦ οἴκου, ὅθεν ἐξεποιήθη, ἐὰν μὴ ἐπανέλθῃ κατὰ τὸν νόμον. 250, 5.

ἐκτρέφειν. 252, 7.

ἐκφέρειν] ἐξεινηνοχότες εἶεν εἰς τὴν πλησίον οἰκίαν. 144, 4.

ἐκφορεῖν χρήματα ἐξ οἰκίας. 144, 6. 145, 1. et in medio ἐκφορεῖσθαι. 143, 11. τὰ ἐκπεφορημένα. 143, antep.

ἐλάττων] οὐ δίκαιον οἶμαι εἶναι διὰ τοῦτο ἔλαττον ἔχειν. 264, 12. περὶ ἐλαχίστου ποιεῖσθαι. 12, 13.

ἔλεγχος περὶ ἀφανῶν. 80, 8.

ἐλεεῖν. oratione miserabili commiserationem ciere. 266, 5.

ἔλεος] ἐλέου παρ' αὐτοῦ ἔτυχεν. 92, pen. 290, ult.

ἐλευθερία] ἐξαιρεῖσθαι εἰς ἐλευθερίαν. 310, 1.

ἐλεύθερος κλῆρος. libera debitis incumbentibus. 264, 5.

Ellipsis vocabuli πλέον. τί γὰρ ἔμελλεν εἶναι τῆς ἐγγύης. quid illi proderat despondisse mulierem 38, ult. aut si mavis arbitrari, subaudiendum esse

legem migrantes. 45, 1. ἔσχαται τιμωρίαι ἐπὶ ταῖς εἰσαγγελίαις ἔπεισι. 45, 7.
ἔπειτα. nihilominus. 249, ult.
ἐπεξέρχεσθαι] persequi aliquem aut ultione sanguinis, aut actione forensi. πρὶν ἐπεξελθεῖν οἷς ἐπεσκήψατο τῶν μαρτύρων. 92, 1. μὴ ἐπεξελθεῖν ὑπὲρ τούτων. 265, 6.
ἐπεξιέναι] eodem significatu. ἐπεξῄει τοῖς καταμαρτυροῦσιν ἡμῶν. 94, ult.
ἐπηρεάζειν. 136, 1.
ἐπήρεια. vexa. 70, 6.
ἐπὶ] cum Genitivo *coram*. λέγειν ἐπὶ δικαστηρίου. 324, 5. ὅρκον ὀμόσαι ἐπὶ τοῦ βωμοῦ ἐπὶ Δελφινίῳ. 360, 3. Cum Dativo constructum multifariis modis potest reddi, ut sæpe dubites, qui unus modus interpretandi e multis sit præferendus. *cum, pro, sub conditione*, vel *sponsione, causa, ad, apud, in*. ἐπὶ προικὶ ἔχειν. mulierem, cum dote, vel ea lege, ut dotem una cum muliere habeat, vel, ut dote sola contentus sit, et nil præterea desideret. 265, 3. πῶς οὐκ ἐπίκληρος ἐπὶ τούτοις τοῖς χρήμασιν ἦν ἡ ἐμὴ μήτηρ. 265, 16. ἐπὶ τοῖς τῆς ἐμῆς μητρὸς χρήμασιν ἐξέδωκε suam filiam. 257, 7. ὁ πατὴρ ἐγγυησάμενος τὴν ἐμὴν μητέρα ἐπὶ προικί. cum passus esset pater meus sibi matrem meam desponderi, non cum toto patrimonio ejus, quod ipsi de jure debebatur, sed solummodo cum pacto dotis de patrimonio universo decerpendæ. 264. antepen. ἐπὶ ταύταις διαθέσθαι. una cum filiabus, h. e. testamentum scribere, quo filiæ non exclusæ sint ab hereditatis perceptione, sed quo iis quoque prospectum sit, ut, qui hereditatem adipisci cupiat, is necesse habeat, una filias quoque domum ducere. 58, 5. τὸν κλῆρον ἐπὶ τῇ ἐμῇ μητρὶ γενέσθαι. in jure, potestate et arbitrio meæ matris. 257, pen. ἐπί τινι καταλείπειν τὸν κλῆρον. hac lege, ut aliquis ea potiatur. 162, 3. 179, 2. 180, 2. 274, ult. προῖκα ἐπ' αὐτῇ ἔλαβε. *er bekam eine Mitgabe mit ihr* [*he received a portion with her*], sive, quo eam duceret, sive propterea quod eam duceret. 201, 3. vel ejus gratia. ἐπὶ γυναικὶ ἔχειν ἀργύριον. ejus causa, vel nomine. 33, 1. 39, 2. 292, 10. ἐπὶ παλλακίδι δόντες [nisi potius leg. est ἐπὶ παλλακῇ διδόντες] τὰ ἑαυτῶν. 41, 8. ἐπὶ τῷ ἐγγυησαμένῳ ἦν. penes eum, in ejus arbitrio, potestate. 39, 1. ἐπὶ ἅπαντι τῷ οἴκῳ καταλείπειν ἐπίδικον. 61, 18. 91, 10. ἐπὶ τοσούτοις ἀγροῖς καὶ κτήμασι. in tantis latifundiis. 116, 8. ἐπὶ τῇ διαθήκῃ παραγενέσθαι. interfuisse scriptioni testamenti. 50, 3. ἐφ' αἷς διαθήκαις ἐκλήθησαν. quibus testamenti tabulis ut interessent obsignandis, vocati fuissent. 75, 10. ἐπὶ τοῖς τούτων ὀνόμασι. 141, 15. *auf*, oder *unter* [*of*, or *under*]. 277, antepen. ἐπ' ὀλίγῳ ἀργυρίῳ. pro. 42, 1. ἐφ' οἷς, ad quæ, ἀπόκρισιν οὐ δέδωκε. 274, 2. ἐπὶ τούτοις, ob hæc, ἐμοὶ τοιούτους ἀγῶνας παρασκευάζει. 278, 6. ἐπ' ἐννέα ὀβολοῖς. sub pacto novem obolorum, nomine fœnoris menstrui in minam. 293, 12. ἐπὶ διαβολῇ. invidiæ conflandæ ergo. 299, 2. ἐπ' ἐμοὶ ταῦτα τεχνάζουσι. contra me, in caput meum, 245, 20. ἐπὶ Δελφινίῳ. in Delphinio. 360, 3. Cum Accusativo. ἐπὶ τὰ δεῖπνα ἔρχεσθαι. 22, 9. ἐπ' ἐκεῖνον τρέψεται τὸν λόγον. 88, 7. ἐπὶ τὰ ἱερὰ ἄγειν. 159, ult. ἐπὶ δίετες ἡβᾶν. 215, 8. 261, pen. ἐπὶ τὴν οὐσίαν ἦλθεν. 249, pen. 255, 2. ἐπὶ τὸν λογισμὸν ἐλθεῖν. 330, 4. ἐφ' ἑκάστας τῶν πράξεων εὑρίσκεσθαι προφάσεις. 79, 1.
ἐπιβουλεύειν] machinari. τῶν χρηστῶν, creditoribus, ἀφελέσθαι τὴν οὐσίαν ἐπιβουλευσάντων. 9, 1. τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπιβουλεύειν. 315, pen.
ἐπίγραμμα] ἐπ' αἰσχίστῳ ἐπιγράμματι ἐξέκειτο ἔμπροσθεν τῶν ἐπωνύμων. 111, 4.
ἐπιγράφειν] ἐπιγράψαντες σφᾶς αὐτοὺς ἐπιτρόπους. 141, 13. In medio. ἐπιγράφεσθαι τῷ κλήρῳ τρία τάλαντα. in libello, quo quis hereditatem petit, eamque se jure petere judicibus affirmat, tribus talentis eam æstimare, ut si contrapetentem vincat, is sibi pro mulcta tantundem præstare debeat. 15, 8. Θρασυμάχου ἐπεγράψαντο τὸν Νικόστρατον. in libello suo petitorio scripserunt, vel a commentariensi publico in tabulis publicis annotari curarunt, se petere hereditatem illius Nicostrati, qui filius esset Thrasymachi. 69, 4. ἐπιγράφεσθαι γυναικὶ ὄνομα (pro simplici). operam dare, ut mulieri alicui nomen aliquod certum in tabulis publicis consignetur. 35, 13. In passivo. πῶς οἷόν τε τἀνδρὶ δύο πατέρας ἐπιγράφεσθαι. 70, 2.
ἐπιγραφὴ τῶν ὀνομάτων. 68, ult.
ἐπιδείκνυσθαι. 106, 2.
ἐπιδημεῖν. 243, 9.
ἐπιδιδόναι] προῖκα ἐπιδοὺς, dote addita, ἐκδοῦναι τὴν ἀδελφήν. 19, 5. ἐπέδωκεν ἐν τῷ δήμῳ. in concione populi ultro recepit, et spopondit se collationem pecuniariam gratuitam ærario largiturum esse. dixit se largiri velle. 111, 1. et 3.
ἐπιδικάζειν dicitur judex alicui sententia sua jus et possessionem hereditatis alicujus, aut virginis in hereditate patrimonii relictæ, addicens. ἐπιδικάζεσθαι autem petitor, operam dans ut ea sive hereditas, sive virgo, sibi adjudicetur, eamque impetrans. Construitur, cum genitivo et accusativo. ἀπόδοτέ μοι ἐπιδικάσαντες τοῦτον τὸν κλῆρον. 284, 5. ἐπιδικάζεσθαι τοῦ κλήρου, subaudi τὴν κτῆσιν. 42, 10. 43, ult. τῶν πατρῴων. 52, 1. τῶν δοθέντων. 52, 6. 11, 13. οἷς προσῆκε τῆς ἐμῆς μητρὸς ἐπιδικάσασθαι. 261, 4.

Θεσμοφόρια. 66, 9. γάμους. 207, pen. 208, 13. θυσίας, ἐν αἷσπερ οἱ ἄλλοι ἑστιῶνται. 243, 6.
ἔσχατος] ἔσχαται τιμωρίαι. 45, 6.
ἑταιρία] πιστεύειν ἑταιρίαις καὶ λόγων παρασκευαῖς. 317, 7.
ἑτοίμως] πολὺ μᾶλλον ἑτοιμότερον. 75, 14.
εὐδαίμων εἶναι ἐδόκει. 133, 8.
εὐθυδικία] directa et simplex in foro causam agendi ratio, jus suum petendo, aut adversus adversarium dimicando, cum non exceptionibus, non obtestationibus, utimur, nullis denique subterfugiis elabi aut eludere conamur. εὐθυδικίᾳ εἰσελθόντα εἰς ὑμᾶς. 121, 13. 145, 6. 150, 2. εἰ μὲν ἑώρων ὑμᾶς ἀποδεχομένους μᾶλλον τὰς διαμαρτυρίας, ἢ τὰς εὐθυδικίας. 161, 5.
εὐθὺς παραχρῆμα. 7, ult. 18, pen. 45, pen.
εὐκρινὴς] οὐ μὴν διὰ τοῦτό γε ἡ γνῶσις ὑμῖν ἧττον εὐκρινὴς φανήσεται. minus facilis discretu, disceptatu. 255, 14.
εὐπορεῖν] pro ἐκπορίζειν, unde unde extundere æs. ἕως οὗ εὐπορήσειεν ἐκεῖνος τἀργύριον. 165, 13. πολλῶν χρημάτων εὐπορῶν. potitus. 297, 5.
εὐπορία] τροφῆς καὶ εὐπορίας τῆς παρὰ τούτου δεόμενος. 354, 9.
εὕρεμα, vel εὕρημα, ἔχειν ὅ τι ἂν λάβοι. velut ex insperato repertum in via bonum, quo gaudeat et fruatur, habens tenensque, ut sine sudore suo partum, quo si careat priveturque, haud admodum ægre ferat, quippe cui vel sic quoque vita degenda fuisset, illo non reperto. 245, pen. Conf. p. 320, 3. et ibi annot.
εὑρίσκειν] valere, de re venali certum aliquod pretium inveniente. δισχιλίας εὑρίσκουσαν. invenientem emptorem, qui tantum pro ea det. 219, 2. εὑρεθείη ἂν οὕτω ῥᾳδίως. facile confiat numerando. 296, 1. εὑρίσκεσθαι προφάσεις ἀναγκαίας. sibi comminisci causas, excusationes specie tenus sonticas, prægnantes, inevitabiles. 79, 1.
εὐσεβὴς] σεμνὰ καὶ εὐσεβῆ γράμματα. 148, 4.
εὔχεσθαι. 206, pen.
εὐτυχεῖν. 133, 10.
ἐφιέναι (aut ἀφιέναι). 143, 15.
ἔχειν] τοιαύτην αἰτίαν ἔχοντος Θουδίππου. 243, 2. τοιαύτας ἀκριβείας ἔχει παρ' αὐτοῖς τὰ δίκαια. 170, 7. δύο ἔτη τοῦ διαιτητοῦ τὴν δίαιταν ἔχοντος. 361, 14. ἔχων οἰκεῖόν τινα. mecum habens, ut comitem et testem mihi futurum (pro ἔχων μετ' ἐμοῦ). 209, 15. ἔχετε πίστεις ἱκανάς. 229, 4. προῖκα ἔχειν ἐπὶ γυναικὶ, dicitur dans perinde, atque accipiens. 33, 1. οὐκ ἀγαπᾷ τὰ ἐκείνων ἔχων, ἀλλὰ καὶ — 227, pen. ἔχειν, pro posse, valere. οὐκ ἂν ἔχοιμι ὅπως παρασχοίμην, pro οὐκ ἂν ἔχοιμι παρασχέσθαι ὅτῳ οὖν τρόπῳ μαρτυρίαν. 241, 6. Cum Advefbiis. ἀκρατῶς ἔχοντες ἑαυτῶν. 23, 13. τὰ πεπραγμένα κυρίως ἔχειν νομίζει. 177, pen. ὀλιγώρως. 40, 4. 41, 4. οὕτως ἐχόντων, scil. τῶν πραγμάτων. 215, 1. συμφερόντως. 274, pen.
ἔχθρα] ἔχθρας πρὸς ἀλλήλους ἀνείλοντο. 7, 1. ἔχθρας παλαιᾶς αὐτῷ πρὸς τούτους οὔσης. 179, 4. ἰδίας ἔχθρας ἕνεκα ταῦτα πλάττοντες. 359, 9.
ἐχθρὸς] πάντων ἐκεῖνον ἔχθιστον ἐνόμιζε. 151, 4. 239, 6. 251, pen.
ἕως] εἰς ἕω, in crastinum diem, ἐκέλευε τἀργύριον εἰσενεγκεῖν. 211, 7.

Z.

ζεῦγος ὀρικόν. 116, 8. 140, 10.
Ζεὺς] Διὶ τῷ κτησίῳ, περὶ ἣν ἐκεῖνος μάλιστα τὴν θυσίαν ἐσπούδαζε. 206, 6.
ζημίαν εἰργασμένος. crimine commisso, cujus pœnam metuebat. 134, 12. οὐδὲ μίαν ζημίαν ἡγοῦνται τὴν ἀναίδειαν. impudentiam sibi, famæ suæ fortunisque nullo modo nocere posse autumant. 175, pen. τὴν αὐτοῦ πονηρίαν οὐδεμίαν ζημίαν εἶναι νομίζων. 281, 3. nesciunt enim scelerati, etiamsi nullas alias dent impuritatis suæ pœnas, eo ipso tamen satis superque se miseros esse, quod tales sint.
ζημιοῦν] μὴ κατὰ τὸ τέλος ζημιοῦσθαι. 73, 9.
ζῆν] ἐκ τῶν ἑαυτοῦ φιλοτίμως ἐπειρᾶτο ζῆν. 186, 5. ζῶντος καὶ εὖ φρονοῦντος. 190, 2.

H.

ἢ] ἀλλ' ἢ *præterquam*, vel, *sed solummodo*. ὁ νόμος οὐκ ἐᾷ τῶν τῆς ἐπικλήρου χρημάτων κύριον εἶναι, ἀλλ' ἢ [id est, ἄλλον τινὰ, ἢ] τοὺς παῖδας ἐπὶ δίετες ἡβήσαντας. 261, 8. pro *num*, vel *an*. 263, pen.
ἡβᾶν] ὁπόταν ἐπὶ δίετες ἡβήσειαν. anno altero a pubertate exacto. 215, 8. 261, pen.
ἡγεῖσθαι] τοῦτο γὰρ οἵ τε νόμοι ἡγοῦνται (censent) [h. e. δίκαιον ἡγοῦνται], καὶ δικαιότατόν ἐστι. non jus solummodo civile hoc censet æquum, sed etiam reapse est æquissimum. 80, 12.
ἥκειν] ἥκοντες εἰς τὴν ἀνάκρισιν. 128, 2. ἥκει καὶ τὰ τοῦ πάππου ἡμᾶς ἀποστερήσων. 227, ult. ἥκει διαθήκας φέρων οὐ γενομένας. 244, 2. ἀδίκως ἐπὶ τὸν κλῆρον ἥκειν. invadere, sibi arrogare. 255, 2. ἧκεν ἂν ἐπ' αὐτά. petitum isset istam hereditatem. 286, 4. 2) redire domum ἐκ τῆς Πυθιάδος. 178, 2.
ἠλίθιος] μὴ δοκοῦνται εἶναι ἠλίθιον. 236, 4.
ἡλικία] τὴν ἑαυτοῦ ἡλικίαν καταμεμψάμενος. querens de ætate sua infirma et affecta, et de corpore effœto, ad novam prolem procreandam invalido. 168, pen.
ἡμέρα] πάντων τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιτηδείων

sario et competente, item juribus cujusque suis arcere et excludere. κακοῦσθαι τὴν ἐπίκληρον ὑπὸ τοῦ εἰσποιήτου. 44, 14. de pupillis a tutore male habitis, et despoliatis. 289, 14.
κάκωσις] ὁ περὶ τῆς κακώσεως νόμος. 216, 2.
καλεῖν] vocare, invitare. εἰς τὴν δεκάτην κληθέντες. 36, 6. ἐφ' αἷς ἐκλήθησαν διαθήκαις. ad cujus testamenti scriptionem et obsignationem invitati fuerant. 75, 10. ἐκάλεσε τρεῖς αὐτοῦ φίλους ad convivium. 207, pen. δεύτερον ἀδελφὰς ὁμοπατρίους καλεῖ jus civile, h. e. in hereditatem succedere jubet. 270, 8.
κάμνειν] κάμνον ἀποθνήσκει. ex morbo decedit. 199, 6.
καρπὸς] ἀφεῖμεν αὐτῷ τοὺς καρπούς. vectigalia, reditus. 105, 12.
καρποῦσθαι] καρπωσάμενος αὐτὸν δέκα ἔτη. 109, 3. κλῆρον. 264, pen. καὶ δὶς τοσαῦτα χρήματα εἴασεν αὐτοὺς καρποῦσθαι. 265, 5.
κατὰ] cum Genitivo. καθ' ἱερῶν. 169, ult. 170, 11. cum Accusat. κατ' ἀγχιστείαν. 96, 5. γένος. 76, 6. διαθήκας. 258, 12. δόσιν. 73, 6. 234, 12. ἐλάχιστον. 92, pen. μικρόν. 153, 7. νόμον. 250, 7. ὅσον. 229, 3. τὰ πρῶτα. 72, pen. ταὐτά. 281, 16. τόσον. 331, 2. τρόπον. 161, pen.
καταβαίνειν. de suggestu descendere, finem dicendi facere. 189, 8.
καταγηράσκειν. 149, 6.
καταγινώσκειν] ἐρημίαν ἡμῶν πολλὴν καταγνόντες. arbitrati nos plane desertos esse. 4, 5. καταγινώσκειν τινὸς εἰσαγγελίαν. in causa εἰσαγγελίας dicta adversus aliquem litem dare, vel eum condemnare. 274, 6. πῶς ἂν ὑμῶν τις καταγνοίη ψευδομαρτυρίαν Δημαράτου. 357, 6.
καταδιαιτᾶν τινός. cum contra aliquem arbiter pronuntiat. 361, ult.
καταδικάζειν] ἔφασαν τοῦ Νικοστράτου ταλάντου [scil. ζημίαν] καταδεδικάσθαι. se effecisse, ut Nicostratus mulcta talenti damnaretur. 72, 8.
καταζευγοτροφεῖν. bigis mularibus alendis rem perdere. 116, 7.
καταλαμβάνειν] οὐ κατέλαβον ἔνδον. domi non reperi. 209, 16.
καταλέγειν] adscribere militiæ. τῶν ἐν Σικελίᾳ καταλεγείς. 163, 13.
καταλειτουργεῖν. muneribus edendis rem familiarem minuere. 340, ult.
καταλείπειν διαθήκας. 237, pen. 239, 3. κλῆρον. 162, 4. 179, 9. 180, 2. κοινωνὸν τῶν ἱερῶν καὶ ὁσίων. 237, 5. δύο ἔτη καταλιπὼν (si bene habet ista lectio). 184, ult.
καταλογίζεσθαι. 297, 4.
καταμαρτυρεῖν] ζῶντος καὶ παρόντος τοῦ πράξαντος καταμαρτυροῦσι. 74, 10. τῆς ἀναιδείας. 78, 2. ὡς οἱ συνειδότες καταμαρτυροῦσι. adversus eum testantur. 228, antep. καταμαρτυρεῖσθαι. testimoniis confirmari. 131, 5.
καταμελεῖν. 264, 13.
καταμέμφεσθαι] τὴν ἑαυτοῦ ἡλικίαν καταμεμψάμενος. 168, pen.
καταμόνας. 184, ult.
καταναγκάζειν. 185, 5.
καταπαιδεραστεῖν. obscœnis puerorum amoribus rem perdere. 267, 16.
καταπλήσσειν] οὕτω τῇ τοῦ πράγματος ἀληθείᾳ κατεπέπληκτο. 212, 8. καταπλήξας ταῖς αὐτοῦ βδελυρίαις. 227, 1.
κατασκάπτειν κῆπον. 93, ult.
κατασκευάζειν πατέρα. comminisci. 71, 1. δεινότατον πρᾶγμα. 141, 6. ἀγῶνα. 228, 7. ψευδεῖς διαθήκας. 231, 5. περὶ ἐμὲ πλοῦτόν τινα λόγῳ κατεσκευακότα. 290, 6. κατασκευαζομένῳ τὴν τράπεζαν. instruenti tabernam, incipienti negotiationem nummulariam exercere. 309, pen.
κατασκευή. instrumentum rei domesticæ, vel rusticæ, apparatus, supellex. 293, 1.
κατάστασις] προεκαλέσατο εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν. 139, 6.
καταστένειν (si bene habet). 17, pen. videtur significare debere, *causam vincere*.
κατατιθέναι] τὴν διαθήκην κατέθετο. 123, 8. γράψας καταθέσθαι. 137, 20. ἐν γράμμασι παρά τινι σημηνάμενος. 160, 4.
καταφανῶς ἀπέχθεσθαί τινι. 61, 14. καταφανέστερον. 195, ult.
καταφεύγειν ἐπὶ λόγον. 266, antep.
καταφρονεῖν τῶν νόμων. 147, ult.
καταχρῆσθαι] καταχρῶνται τῷ Εὐκτήμονος ὀνόματι. 151, 10.
καταψεύδεσθαι] οὐδεὶς ἂν τῶν τεθνεώτων κατεψεύδετο. 73, ult. 244, 9. 245, 16. κατεψεύσαντο τὸ γένος. falsum titulum consanguinitatis edidissent. 279, 10.
καταψευδομαρτυρεῖν] καταψευδομαρτυρηθέντες ἡμεῖς, falsis testimoniis oppressi, τὰ ὄντα ἀπωλέσαμεν. 91, antep.
κατηγορεῖν, pro simplici ἀγορεύειν. prædicare, docere, verumtamen cum aliqua nota, vel vituperatione. 6, 11. παράνοιαν αὐτοῦ τὴν μεγίστην κατηγοροῦσι. 11, pen. ἐπὶ τὴν ἀπολογίαν τρέψομαι τῶν κατηγορηθέντων. 287, ult. κακίαν κατηγορεῖν. 290, 7.
κατοικοδομεῖν. litium laqueis constrictum, et undique veluti maceria quadam septum, tenere. 225, ult.
κατοκνεῖν. 324, 3.
κατορθοῦν. 223, 3. 287, 6.
κεῖσθαι] τοῦτο τὸ ὄνομα ὑπὸ τοῦ πατρὸς κείμενον [id est, τεθὲν vel ἐπιτεθέν]. 35, 12. ὡς οὐκέτι κέοιτο αὐτῷ ἡ διαθήκη. sibi jam nullum usquam depositum superesse testamentum. 140, 2. ἔνδον κείμενον δευτεραῖον. exporrectum, spectaculo propositum, ut mox efferendum. 143, 19.
κλέπτης ἐπ' αὐτοφώρῳ. 83, ult.
κληρονομεῖν] ὡς διὰ τὸ πένθος κληρονομήσων. quasi luctus publica significatio jus aliquod ipsi daret hereditatem petendi,

λειτουργεῖν καὶ τἄλλα, ὅσα προσῆκεν, ἐν τῷ δήμῳ (municipio) ὑπὲρ τῆς γυναικὸς ποιεῖν. 66, 10. τὰ προσταττόμενα λειτουργῶν. 155, 6. λειτουργεῖν ὑπὲρ τῆς γυναικός. sumptus in publicum faciendos loco et nomine uxoris erogare. 157, 7. λειτουργεῖν μὴ ἄξια. opes non sufficientes publicis muneribus edendis. 292, 9. 297, 8. οὐ τῶν λειτουργούντων ἦσαν. 297, 12. ἱκανῆς οὐσίας, ὥστε καὶ λειτουργεῖν. 316, 2.

ληξιαρχικὸν γραμματεῖον] album demotarum, seu municipalium, in quod inscribebantur eorum nomina, qui puberes facti rem ipsi suam familiarem gerere atque tueri inciperent, habilesque facti essent petendis et gerendis honoribus municipalibus. ἐγγράφειν εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον. 178, 7.

λῆξις] λῆξιν τοῦ κλήρου λαχεῖν. hereditatem petere, et super ea litem cum contrapetentibus exordiri. 15, 6. 36, 4. τὰς λήξεις ἐποιήσαντο. 69, 2. ἡ λῆξις τοῦ κλήρου διεγράφη. petitio hereditatis dispungebatur, reprobabatur. 98, 5. πρὶν γενέσθαι τὰς λήξεις τῶν δικῶν ἡμῖν. priusquam litis contestationem ordiremur. 275, antep. τῆς πρὸς ἐμὲ λήξεως. actionis adversus me. 284, 14.

λιθουργεῖον. 116, ult.

Λίμνη] τὸ ἐν Λίμναις Διονύσιον. 219, 2.

λογίζεσθαι] εἰσφορὰς λογίζῃ. 331, 1. εἴ τι ψεῦδος ἦν ὧν ἐλογιζόμην. 334, 2.

λογισμὸς] ἐπὶ τὸν λογισμὸν μετὰ μαρτύρων ἐλθεῖν. 330, 4.

ὁ λόγος οὐ διαμένειν εἴωθε τῶν τοιούτων γυναικῶν. non idem valor, pretium, aut non eadem caritas, aut non idem ingenium, non iidem mores. 33, ult. λόγον ἐμβεβλήκασι. mentionem. 71, 3. ἀφανίζειν τὰ ἐκ τοῦ νόμου δίκαια τοῖς λόγοις. 193, 4. παρασκευὴ λόγων. causationum, exceptionum, cavillationum et stropharum forensium. 196, 3. ἐπὶ τοῦτον τὸν λόγον καταφεύγῃ. 266, antep. λόγον ἐν τῷ δήμῳ παρέσχε τὸ ἔργον. 297, pen. ἐπὶ διαβολὰς καὶ λόγους, commenta, nugas frivolas, καθιστάς. 329, ult. τῷ λόγῳ, rationi, computo, calculo, πιστεύειν. 334, 1.

λοιδορεῖν] ἡμῖν λοιδορήσεται μεγάλῃ τῇ φωνῇ. 153, 8.

λοχαγεῖν. 237, 17.

λύειν] ἔλυσε τὰς διαθήκας πρὸ τοῦ θανάτου. 4, 10. 11, 6. 140, 4.

λυμαίνεσθαι] πᾶσαν τὴν οἰκίαν ἐλυμήνατο. 133, 11.

λυπηρὸς] πάντων πραγμάτων λυπηρότατόν μοι συμβέβηκε. 322, 9.

λύτρον] εἰσενεγκεῖν εἰς λύτρα. 165, 11.

M.

μαλακία] παράγων ἄνδρα πρεσβύτερον θεραπείαις καὶ μαλακίαις. blandis, mollibus verbis, lenociniis verborum. 221, ult.

μᾶλλον] cum comparativo copulatum, ubi respondet Latino *multo*. μᾶλλον ἑτοιμότερον. 75, 13. πολὺ θᾶττον — μᾶλλον. 239, ult.

μανία τίς ἂν ταύτης γένοιτο μείζων. 11, ult.

μαρτυρία] τίνα εἶχον μαρτυρίαν τοῦ πράγματος, ἣν εἰ μὴ ἐμαρτύρουν, οὐκ ἔμελλον ἐπιδικάσασθαι τοῦ κλήρου. 283, 19.

μαρτύριον] τούτου μαρτύρια ἐν τοῖς ἱεροῖς ἀνέθεσαν. 113, 7.

μάχη] μάχας καὶ κώμους καὶ ἀσέλγειαν πολλήν. 22, 4.

μέγας] ἀνάγκη μεγάλη. prorsus inevitabilis, stringens. 18, 1. μεγάλη φωνή. 153, 8. μεγάλη μαρτυρία. efficax, grave, magni momenti. 236, 10. μέγα μέρος συμβάλλεται τὸ πλῆθος. 323, 2. μέγιστα σημεῖα ἦν τοῦ ψεύδεσθαι. 361, pen. 362, 4.

μέδιμνος] πέρα μεδίμνου κριθῶν. 259, 3.

μειράκιον] ὧ ἐκ μειρακίου φίλος ἦν. 112, 8.

μέλας] τίς οὐ μέλαν ἱμάτιον ἐφόρεσε. 71, 7.

μέμψιν ἔχειν. 292, 2.

μένειν ἐν τῷ πατρῴῳ οἴκῳ. 177, 5.

μερίζειν] ἐπειδὴ τῶν τἀδελφοῦ ἐμερίσατο. partem abstulisset bonorum. 245, 4.

μέρος] ἐλάχομεν τὸ μέρος. unusquisque nostrum ratam suam hereditatis portionem in jure petiit. 98, 2. 156, 6. ἐν μέρει, ab alio ad alium, ἑκάστῳ προσήκει πωλῶν τὸ πρᾶγμα. 244, antep.

μετὰ τῶν θυγατέρων διαθέσθαι καὶ δοῦναι τὰ ἑαυτοῦ. sic, ut una filiabus quoque prospiciat. 58, 5. οὐκ ἐγγυτέρω τῆς ἀγχιστείας οἱ μετ᾽ ἐκείνου φύντες, ἢ οἱ ἐξ ἐκείνου. 214, 11. μεθ᾽ ἡμᾶς. nobis defunctis. 276, 8.

μεταβολή μοι πολλὴ γέγονεν. 2, 1.

μεταγράφειν] τοὐναντίον ταῖς διαθήκαις μεταγραφῆναι. post scriptas jam testamenti tabulas et obsignatas alia in iis scribere, quam prius fuissent scripta, iisque prorsus contraria, aut in secundis fictitiis tabulis repugnantia scribere iis, quæ in primis illis veris scripta fuissent. 75, 8.

μεταδιδόναι] μεταδιδοὺς ὧν εἶχεν. 165, 14. μεταδώσειν ἐμὲ τῷ παιδὶ τὸ ἡμικλήριον τοῦ κλήρου. 283, 8.

μεταλαμβάνειν] οὐδ᾽ ἐὰν μίαν τῶν ψήφων οἱ εἰσαγγείλαντες μεταλάβωσι. 45, 3.

μεταμέλει ἐκείνων, ὧν ἂν ὀργισθέντες τοῖς οἰκείοις ἀδικήσωσι. 11, 14.

μεταπέμπεσθαι] μετεπέμπετο τὴν ἀρχήν. 11, 6. 309, 12.

μετέχειν] παρὰ τέτταρας ψήφους μετέσχε τῆς πόλεως. 40, 8. quod suffragia reum civem esse aientium numero quatuor solummodo excederent numerum negantium, ideo nunc civis est, non futurus, si numerus ei tam minutus defuisset.

N.

Ξ.

O.

Π.

πλείων] οὐδεὶς ἄλλους περὶ πλείονος ἑαυτοῦ ποιεῖται. nemo alios sibi præhabet. 56, 10. ἵνα τοῖς ἀναισχυντοῦσι μηδὲν πλέον ᾖ. nil proficiant. 251, 9.

πλεονεκτεῖν] ὅπως μηδὲ ταύτῃ πλεονεκτοῖεν. ne hac quidem ratione vincant, 224, 3.

πλῆθος] μέγα μέρος συμβάλλεται τὸ πλῆθος πρὸς τὸ δοκεῖν τἀληθῆ λέγειν. 323, ult. τὸ πλῆθος τῶν εἰσφορῶν. 333, 2.

πληροῦν] τὰ δικαστήρια ἐπληρώθη. 142, 2. πληρωσάμενοι ταύτην. cum triremem viris armisque instruxissent. 297, 15.

πλησιάζειν mulieri, cum ea consuescere, usu flagitioso cognitam habere. 20, 7. et 9.

Pluralia] v. Neutra.

πλοῦτος] περὶ ἐμὲ πλοῦτόν τινα λόγῳ κατεσκευακότα. oratione, verbotenus mihi adstruxit, contribuit divitias nescio quas. 290, 6.

ποθεῖν. 280, ult.

ποιεῖν] οὐκ οἶδα ὅ τι ἂν ἐποίησεν. nescio, quid instituisset, aut quid eo factum esset. 100, 1. ὁ νόμος τοῖς ἀδελφοῖς πεποίηκε τὴν κληρονομίαν. attribuit, addixit. 270, 6. In medio, adoptare filium. ζῶν καὶ εὖ φρονῶν ἐποιήσατο. 159, ult. ἐποιήσατο τὴν οἰκίαν πρὸς τῇ ἑαυτοῦ οἰκίᾳ. adjungebat suæ domui. 94, 1. ἀναθήματα ποιησάμενος. cum facienda locasset. 116, 11. οὐκ ἐκ συμμορίας τὴν ναῦν ποιησάμενος. non ita ut navem sibi attribui curasset armandam ex lege sodalitiorum. 184, antep.

ποίησις. adoptatio in filium. 159, 2.

πολεμεῖν τινί. cum aliquo simultates exercere. 10, 4. militia pedestri fungi vel merere. 183, 2.

πολέμιος] πολεμιώτατος. 252, 5.

πόλεμος] μὴ πόλεμον ἡμῖν ποιήσειε. consciscat. 297, pen.

πολλοστὸν μέρος τούτῳ μεταδιδούς. perexiguam partem. 223, 2.

πολὺ [pro κατὰ πολὺ, adverbialiter] εἷλεν αὐτόν. perculit adversarium ingenti et insigni momento. reum peregit, secundos habens judices quam plurimos, paucissimis reum sublevantibus. 167, ult. τὸ δίκαιον καὶ τοὺς ὅρκους περὶ πολλοῦ ἐποιήσατο. 280, 7. τοσαύτη προὶξ οὐκ ἂν εἰς πολλὴν οὐσίαν δοθείη. in rem amplam, gentem lautam et splendidam, 292, 11.

πομπὴ] συμπέμπειν τὴν πομπήν. prosequi processionem. 148, 11.

πονηρία] τὴν αὑτοῦ πονηρίαν οὐδεμίαν ζημίαν εἶναι νομίζων. 281, 3.

πονηρὸς] ἐπ' ὀλίγῳ ἀργυρίῳ βούλεται πονηρὸς εἶναι. 42, 2.

πορίζειν] ὄνομα μόνον πορίσαιντο. 128, 5. comminiscantur. 131, 3. ἀνάγκη πορίζεσθαι λόγους τοιούτους. 297, 8.

Ποτάμιος. gentile de demo seu municipio quodam Attico ductum. 103, ult.

πράττειν] μεθ' ἡμῶν πάλιν ἔπραττεν. nobiscum faciebat. redibat ad partes nostras. 96, 1. κακῶς πράττειν. rebus adversis afflictari. pauper esse. 108, 14. ὅτε χεῖρον ἔπραττες ἢ νυνί. ἐπιστάμενον τὰ ἑαυτοῦ πράττειν. rerum suarum satagere, res suas per semet agere. 182, 6. In medio, exigere debita. 38, 3.

πρατήρ. 267, 10.

πρεσβεύειν. 274, 20.

πρίασθαι. 297, 14.

πρὸ δίκης. non rogata, non exspectata judicum sententia. 93, 7.

προβάλλειν] προβάλλεσθαι διαιτητήν. edere. 107, 10. et pen. μάρτυρας. 161, 5.

πρόγονος] αἱ πρόγονοι. privignæ. 356, 9.

πρόδηλος. 25, 4.

προεδρία. 118, 7.

προειδέναι ἅπαντα τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι. 237, 13.

προὶξ] προῖκα ἐπιδοὺς ἐκδοῦναι τὴν ἀδελφήν. 19, 4. ἄνευ ὁμολογίας προικός. 34, 2. 38, 4. ὁποίαν δίκην σίτου ἢ τῆς προικὸς αὐτῆς ἐδικάσατο. 65, 4. τοσαύτη προὶξ, tam modica et contemnenda dos, οὐκ ἂν εἰς πολλὴν οὐσίαν δοθείη. 292, 11.

προκαλεῖσθαι εἰς ἐμφανῶν κατάστασιν. 139, 5.

προκηρύττειν] ὁ ἄρχων προεκήρυττε [scil. τὰς μισθώσεις]. præconis voce indicabat, promulgabat. 142, 2.

πρόκλησις. 132, 4.

προκρίνειν. præferre, præhabere, delectu habito nuncupare. 208, 3.

Προμήθεια. festum, ludi Promethei. 184, 1.

πρόνοιαν ποιοῦνται. 179, 11.

προορᾶν. 180, 3.

προπαρασκευάζειν] ἐντάφια προπαρασκευασάμενος. 223, 7.

προπέτεια. 309, 7.

πρὸς τὴν ἀναίδειαν αὐτῶν [subaudi ἀντιτιθέντες] πυνθάνεσθε. 57, pen. πρὸς ὁποῖον ἄρχοντα, apud quemnam Archontem, cujus in foro, ἀπέλιπεν ἡ γυνὴ τὸν ἄνδρα, indicavit uxor maritum a se desertum esse. 64, pen. οὐ γὰρ ἐλάχιστόν ἐστι τεκμήριον πρὸς (adversus) τὴν τούτου μαρτυρίαν. ad coarguendum falsitatem testimonii ab eo dicti. 66, 1. ἀπολογίαν ποιεῖσθαι πρὸς (juxta) τὴν διαμαρτυρίαν. in purgatione sui demonstrare capita suæ obtestationis, ab iisque non discedere, neque ad aliena evagari. 155, 11. πρός τινα νέμεσθαι. hereditatem cum aliquo cernere. 177, 7.

προσάγειν] οὔτε δούλους οὔτ' ἐλευθέρους ὀθνείους προσῆγε, scil. πρὸς ταῦτα τὰ ἱερά. 206, 8. πρὸς ἕνα τὸν πρῶτον τοῦ γένους προσάξω [id est, προσβιβάσω, sive ἐμαυτὸν, sive ὑμᾶς, sive τὸν ἀντίδικον, sive τὸν λόγον]. 216, ult.

προσαπολλύναι. 102, 12. 264, 4.

προσαφαιρεῖσθαι. 227, 2.

προσγίνεσθαι] προσγεγενημένων χρημάτων. 290, ult.

cubi cum alio quopiam, coram alio, deponere. 139, 10.
συγκεῖσθαι] σύγκειται αὐτοῖς. hæc inter eos composita, condicta, comparata sunt. 36, 5.
συγκοινωνεῖν] ταύτης συνεκοινωνοῦμεν. 206, 10.
συγχεῖν] τὰς ψήφους συγχέαι. 99, 1.
συγχειρουργεῖν τὰ ἱερά. 206, 10.
συγχωρεῖν] ἑκὼν συγχωρῶ τοῦ ἡμικληρίου τῷ παιδί. 272, 2.
συλλαμβάνειν τούτῳ τὰ ψευδῆ. operam alicui navare in falsis testimoniis suo confirmandis. 245, 8.
συλλέγειν] διὰ τοῦτο συλλέγεσθε. coitis in curiam. 251, 9.
συμβαίνειν] τοῦ συμβαίνοντός ἐστι. usu quotidiano fit, est in numero rerum sæpissime contingentium. 75, 7.
συμβάλλειν ἑτέρῳ. contribuere. 110, 4. παιδὶ μὴ ἐξεῖναι συμβάλλειν, μηδὲ γυναικὶ, πέρα μεδίμνου κριθῶν. de vendendo emendove contrahere cum quopiam. 259, 3. μέγα μέρος συμβάλλεται τὸ πλῆθος. confert. 323, 2.
συμβόλαιον. 74, 7. ἐξ ἑτέρων συμβολαίων. ex aliquo nescio quo negotio forensi. 108, 2.
συμμεταχειρίζεσθαι μεθ' ἡμῶν τὸ σῶμα ἐκείνου καὶ κοσμῆσαι. operam sociam præstare in corpore pollingendo. 209, 20.
συμμορία. sodalitium, collegium hominum locupletium, pluribus ad eandem triremem fabricandam, armandam et instruendam coeuntibus. 184, 12.
συμπαιδεύειν] μετ' ἐκείνου συνεπαιδευόμην. 247, 4. 252, 8.
συμπέμπειν. 94, 5. συμπέμπειν τὴν πομπήν. 148, 11.
συμπίπτειν] πολλῶν καὶ δυσκόλων συμπιπτόντων. 324, 2.
συμποιεῖν. 206, 11. πάντα συνεποίουν. omnia cum iis communiter agebam. 211, pen. 212, 6. 223, pen.
συμπράττειν] μετὰ τὴν αὐτῇ συμπραττόντων. 275, 10.
συμφερόντως. 274, pen.
συμφορά] τὰς τῆς πόλεως συμφορὰς ἐξουσίαν σφίσιν αὐτοῖς ἡγοῦντο τἀλλότρια κεκτῆσθαι. 91, 15. συμφορὰν νομίζειν εἶναι ὅτι τοιοῦτός ἐστι. 317, 8.
συναγωνίζεσθαι. 166, 5.
συναμφότερα. 293, 10.
συναποστέλλειν. 137, antep.
συναριθμεῖν τὰς ψήφους. 98, ult.
συνδειπνεῖν οὐκ ἀξιοῦσιν αἱ γαμεταὶ γυναῖκες μετὰ τῶν ἀλλοτρίων. 22, 9.
συνδέχεσθαι [sed leg. videtur ἀναδ.]. 135, ult.
συνδιατρίβειν. 222, 3.
συνδιοικεῖν. 165, 13.
συνδυστυχεῖν. 121, 1.
συνεκπλεῖν. 120, ult.
συνεπιβουλεύειν. 151, 7.
συνεπιτίθεσθαι. 138, 13.
συνεστιᾶσθαι. 60, 6.
συνευπορεῖν] contribuere, conferre largitionem. οὐδεμιᾷ, nulli pupillarum mearum, τολμῶ, a me impetrare possum, συνευπορῆσαι προικὸς, ad dotem ut conferam accessiunculam de meo ære. 290, 9.
συνεχῶς. 185, 1.
συνθάπτειν. 211, pen. 212, 4. 223, ult.
συνθύειν. 206, 2.
συνιεροποιεῖν. 209, 1.
συνιστάναι. coram adducere aliquem ad alterum, ei monstrare, nominare, et de eo præcipere. 210, 7. συστῆναι. conspirare, communem agere causam in fraudem alterius. 363, ult.
συνοικεῖν. 55, 1.
συνοικία. insula, domus elocatitia, quam plures, diversi, mercede incolunt. 104, 7. 134, 15.
συνουσία] συνουσίας κοινὰς ποιεῖσθαι. 323, 1.
συντιθέναι τὰ ἱερά. 206, 11.
σύντομος] συντομώτερος. 271, 4.
συντρέφειν. 248, pen.
συσσώζειν. 309, 5.
συστρατιώτης. 232, 3.
σχέτλιος. 274, 7. 336, ult.
σώζειν] σώζεσθαι. a valetudine convalescere. 7, 3. χρημάτων ἀποστερούμενον ἐσώσατε. hereditatem ei reddentes, fraude tutoris interversam, ab exitio eum servastis. 185, 4. τὰ ἑαυτοῦ πειρᾶσθαι σώζειν. 187, 7. ἐκ ταύτης τῆς στρατείας ἐλπίζοντα σωθήσεσθαι. salvum et sospitem esse domum reversurum. σώζων τὰ τούτων καὶ πλείω ποιῶν δικαίως ἂν ἐπαινοίμην. 292, 3. 317, 3. σωθείς. salvus domum reversus. 309, 15.
σῶμα. 209, 19.
σωφρόνως. 2, ult.

T.

τάξις] ἐν τῇ αὐτῇ τάξει. in eadem cohorte vel manipulo. 77, pen.
ταραχῆς ἐγγιγνομένης. 70, 8.
ταφή] ἐντεῦθεν ποιήσομαι τὴν ταφήν. me illinc, ex illa domo, funus elaturum. 209, ult. ἐωνῆσθαί τι τῶν εἰς τὴν ταφήν. 210, 3.
τάχα. 281, 5. ἐπειδὴ τάχιστα. ut primum. 231, 9.
τεῖχος] ἔξω τοῦ τείχους. extra mœnia, vel pomœria urbis. 101, 3.
τεκμαίρεσθαι. 165, 7.
τεκμήριον] τεκμηρίοις μᾶλλον ἢ μάρτυσι πιστεύειν. 74, 6. τεκμηρίοις, ἃ κρείττω τῶν μαρτυριῶν ἐστί. 197, 7. οὐκ εἰκὸς ὑμᾶς τεκμηρίοις, pro argumentis, loco documentorum, χρῆσθαι τούτοις τοῖς μάρτυσι. 235, 2.
τελεῖν ὡς [id est, εἰς] ἱππάδα. 185, ult.
τελευταῖος] ἐν τοῖς τελευταίοις ἐδήλωσεν. in

Υ.

Φ.

X.

Ψ.

Ω.

INDEX HISTORICUS

AD ISÆUM.

INDEX GEOGRAPHICUS
AD ISÆUM.

ΔΕΙΝΑΡΧΟΣ.

ΔΕΙΝΑΡΧΟΥ
ΚΑΤΑ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ
ΒΙΟΣ.

ΔΕΙΝΑΡΧΟΣ Σωκράτους ἢ Σωστράτου, ὡς μέν τινες, ἐγχώριος, ὡς δέ τισι δοκεῖ, Κορίνθιος, ἀφικόμενος εἰς Ἀθήνας ἔτι νέος, καθ' ὃν χρόνον Ἀλέξανδρος ἐπῄει τὴν Ἀσίαν, κατοικήσας αὐτόθι, ἀκροατὴς μὲν ἐγένετο Θεοφράστου τοῦ διαδεξαμένου τὴν Ἀριστοτέλους διατριβὴν, ὡμίλησε δὲ καὶ Δημητρίῳ τῷ Φαληρεῖ· μάλιστα δὲ ἐπολιτεύσατο μετὰ τὴν Ἀντιπάτρου τελευτὴν, τῶν μὲν ἀνῃρημένων ῥητόρων, τῶν δὲ πεφευγότων. φίλος δὲ Κασάνδρῳ γενόμενος, ὡς ἐπὶ πλεῖστον προέκοψε, χρήματα τῶν λόγων εἰσπραττόμενος, οὓς τοῖς δεομένοις συνέγραφεν· ἀντετάξατο δὲ πρὸς τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ῥητόρων, οὐκ εἰς δῆμον παριὼν — οὐ γὰρ οἷός τ' ἦν —, ἀλλὰ τοῖς ἐναντιουμένοις λόγους συγγράφων· καὶ ἐπεὶ Ἅρπαλος διέδρα, πλείους λόγους συνέγραφε κατὰ τῶν αἰτίαν λαβόντων δωροδοκῆσαι, καὶ τούτους τοῖς κατηγόροις ἐξέδωκε. χρόνῳ δὲ ὕστερον αἰτιαθεὶς εἰς λόγους παραγίνεσθαι Ἀντιπάτρῳ καὶ Κασάνδρῳ παρὰ τὴν κατάληψιν τῆς Μουνυχίας, ἡνίκα ὑπ' Ἀντιγόνου καὶ Δημητρίου ἐφρουρήθη ἐπ' Ἀναξικράτους ἄρχοντος, ἐξαργυρισάμενος τὰ πλεῖστα τῆς οὐσίας, ἔφυγεν εἰς Χαλκίδα. διατρίψας δ' ἐπὶ τῆς φυγῆς ὡς πεντεκαίδεκα ἔτη, καὶ πολλὴν οὐσίαν κτησάμενος, κατῆλθε, πραξάντων αὐτῷ τὴν κάθοδον τῶν περὶ Θεόφραστον ἅμα τοῖς ἄλλοις φυγάσι. καταλύσας δὲ παρὰ Προξένῳ ἑταίρῳ αὐτῷ, καὶ τὸ χρυσίον ἀπολέσας, ἤδη γηραιὸς ὢν καὶ τὰς ὁράσεις ἀσθενὴς, οὐ βουλομένου Προξένου ἀναζητεῖν, λαγχάνει αὐτῷ δίκην, καὶ τότε πρῶτον εἶπεν ἐν δικαστηρίῳ. σώζεται δ' αὐτοῦ καὶ ὁ λόγος. φέρονται δ' αὐτοῦ καὶ λόγοι γνήσιοι ἑξήκοντα τέσσαρες. τούτων ἔνιοι παραλαμβάνονται, ὡς Ἀριστογείτονος. ζηλωτὴς δ' ἐγένετο Ὑπερείδου, ἢ — ὥς τινες — διὰ τὸ παθητικὸν Δημοσθένους καὶ τὸ σφοδρόν· τῶν σχημάτων δ' αὐτοῦ μιμητὴς ὑπάρχει.

Παρὰ τὴν] F. διὰ τὴν. Reisk.

Καὶ λόγοι] Καὶ aut delendum, aut leg. καὶ ἄλλοι λόγοι. Idem.

Ὡς Ἀριστογείτονος] Leg. ὡς ὁ κατ' Ἀριστογείτονος. Xyland.

Διὰ τὸ παθ. — σφοδρόν] F. Δημοσθένους, διὰ τὸ παθητικὸν καὶ τὸ σφοδρόν. Reisk.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΕΩΣ

ΔΕΙΝΑΡΧΟΣ.

α΄. ΠΕΡΙ Δεινάρχου τοῦ ῥήτορος οὐδὲν εἰρηκὼς ἐν τοῖς περὶ τῶν ἀρχαίων γραφεῖσιν, διὰ τὸ μήτε εὑρετὴν ἰδίου γεγονέναι χαρακτῆρος τὸν ἄνδρα, ὥσπερ τὸν Λυσίαν καὶ τὸν Ἰσοκράτην καὶ τὸν Ἰσαῖον, μήτε τῶν εὑρημένων ἑτέροις τελειωτὴν, ὥσπερ τὸν Δημοσθένην καὶ τὸν Αἰσχίνην καὶ Ὑπερείδην ἡμεῖς κρίνομεν· ὁρῶν δὲ καὶ τοῦτον τὸν ἄνδρα παρὰ πολλοῖς ἠξιωμένον ὀνόματος ἐπὶ δεινότητι λόγων καὶ ἀπολελοιπότα δημοσίους τε καὶ ἰδίους λόγους οὔτε ὀλίγους οὔτε εὐκαταφρονήτους, ἡγησάμην δεῖν μὴ παραλιπεῖν αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ βίου καὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ διελθεῖν, καὶ διορίσαι τούς τε γνησίους καὶ ψευδεῖς λόγους, πάντων ἢ τῶν γε πλείστων, ἀναγκαιότερον (οἶμαι) τοῖς μὴ ἐκ περιζώματος ἀσκοῦσι ῥητορικὴν, ἅμα δὲ ὁρῶν οὐδὲν ἀκριβὲς οὔτε Καλλίμαχον οὔτε τοὺς ἐκ Περγάμου γραμματικοὺς περὶ αὐτοῦ γράψαντας, ἀλλὰ παρὰ τὸ μηδὲν ἐξετάσαι περὶ αὐτοῦ τῶν ἀκριβεστέρων ἡμαρτηκότας, ὡς μὴ μόνον ἐψεῦσθαι πολλὰ, ἀλλὰ καὶ λόγους τοὺς οὐδὲν μὲν αὐτῷ προσήκοντας ὡς Δεινάρχου τούτῳ προστίθεσθαι, τοὺς δ᾽ ὑπ᾽ αὐτοῦ γραφέντας ἑτέρων εἶναι λέγειν. ἀλλὰ Δῆμος ὁ Μάγνης, ὃς ἔδοξε γενέσθαι πολυΐστωρ, ἐν τῇ περὶ τῶν ὁμωνύμων πραγματείᾳ λέγων καὶ περὶ τούτου τοῦ ἀνδρὸς καὶ ὑπόληψιν παρασχὼν ὡς περὶ αὐτοῦ λέξων τι ἀκριβὲς διεψεύσθη τῆς δόξης· οὐθὲν δὲ κωλύει καὶ τὰς λέξεις παραθέσθαι τοῦ ἀνδρός· ἔστι δὲ τὰ ὑπ᾽ αὐτοῦ γραφέντα τάδε· **Δεινάρχοις δ᾽ ἐνετύχομεν τέτταρσιν· ὧν ἐστὶν ὁ**

Περὶ Δεινάρχου] Fort. περὶ δὲ Δειν. quod si admittitur, constat hoc opusculum cum prioribus illis, de Isocrate, Lysia, Isæo, unum corpus constituere et inter sese illa quatuor cohærere. Reisk.

Καὶ ψευδεῖς] Interponi velim articulum τούς. Idem.

Ἀναγκαιότερον] Malim in superlativo ἀναγκαιότατον. Idem.

Ἐκ περιζώματος] *in procinctu*. Est novæ Græcitatis dictio Latinisans. *raptim* significans, *tumultuarie*, repentino quodam impetu et involatu quasi, quomodo milites in procinctu stantes, testamentum faciunt, festinantes, sine necessario apparatu. Idem.

Καλλίμαχον] Scil. ἐν τῇ ἀναγραφῇ τῶν ῥητόρων. v. Ionsium de Script. H. P. I. 4. p. 135. et Bentleii fragm. Callimachi p. 352. Hudson.

Τοὺς ἐκ Περγάμου γραμματικοὺς] Significare videtur Cratetem et Aristarchum: ut ex Suida colligitur, dum Aristarchum tradit discipulum fuisse Aristophanis grammatici, et Pergami plurimum concertasse cum Cratete grammatico Pergameno. Sylburg.

Ἐψεῦσθαι πολλὰ, ἀλλὰ καὶ] Num ἐψεῦσθαι πολλὰ καὶ ἄλλα, ἀλλὰ καὶ — *non solum alia multa mentiti sint* (aut *in aliis multis falsi*, vel *lapsi*), *sed etiam* —. Reisk.

Ὡς Δεινάρχου τούτῳ προστίθεσθαι] Malim ὡς ὄντας Δεινάρχου, τούτῳ προστιθέναι. Idem.

Δῆμος] Sufficiendum esse Δημήτριος, dudum observasse criticos, admonet Hudsonus. Post ἀλλὰ addendum esse videtur aut καὶ, aut γὰρ καί. Idem.

μὲν ἐκ τῶν ῥητόρων τῶν Ἀττικῶν, ὁ δὲ τὰς περὶ Κρήτην συναγήοχε μυθολογίας, ὁ δὲ πρεσβύτερος μὲν ἀμφοῖν τούτοιν, Δήλιος δὲ τὸ γένος, πεπραγματευμένος τοῦτο μὲν ἔπος τοῦτο δὲ πρᾶγμα, τέταρτος δὲ ὁ περὶ Ὁμήρου λόγον συντεθεικώς· ἐθέλω δὲ πρὸς μέρος περὶ ἑκάστου διελθεῖν, καὶ πρῶτον περὶ τοῦ ῥήτορος. ἔστι τοίνυν οὗτος κατά γε τὴν ἐμὴν δόξαν οὐδὲν ἀπολείπων τῆς Ὑπερείδου χάριτος, ὥστ' εἰπεῖν, Καί νύ κεν ἢ παρέλασεν· ἐνθύμημα γὰρ φέρει πιστικὸν καὶ σχῆμα παντοδαπὸν, πιθανότητός γε μὴν οὕτως εὖ ἥκει ὥστε παριστάνειν τοῖς ἀκούουσι μὴ ἄλλως γεγονέναι τὸ πρᾶγμα ἢ ὡς αὐτὸς λέγει. καὶ νομίσειεν ἄν τις εὐήθεις εἶναι τοὺς ὑπολαβόντας τὸν λόγον τὸν κατὰ Δημοσθένους εἶναι τούτου· πολὺ γὰρ ἀπέχει τοῦ χαρακτῆρος, ἀλλ' ὅμως τοσοῦτον σκότος ἐπιπεπόλακεν ὥστε τοὺς μὲν ἄλλους αὐτοῦ λόγους σχεδόν που ὑπὲρ ἑξήκοντα καὶ ἑκατὸν ὄντας ἀγνοεῖν συμβέβηκε, τὸν δὲ μὴ γραφέντα ὑπ' αὐτοῦ μόνον ἐκείνου νομίζεσθαι. ἡ δὲ λέξις ἐστὶ τοῦ Δεινάρχου κυρίως ἠθικὴ, πάθος κινοῦσα, σχεδὸν τῇ πικρίᾳ μόνον καὶ τῷ τόνῳ τοῦ Δημοσθενικοῦ χαρακτῆρος λειπομένη, τοῦ δὲ πιθανοῦ καὶ κυρίου μηδὲν ἐνδέουσα.

β'. Ἐκ τούτων οὐδέν ἐστιν οὔτε ἀκριβὲς ἀλλ' οὔτε ἀληθὲς εὑρεῖν· οὔτε γὰρ γένος τἀνδρὸς οὔτε χρόνους καθ' οὓς ἦν οὔτε τόπον ἐν ᾧ διέτριψε δεδήλωκε, ὀνόματα δὲ μόνον κοινὰ καὶ περιτρέχοντα ἐσπούδασε, καὶ πλῆθος λόγων εἶπεν οὐδενὶ τῶν σύμφωνον, εἰ δεῖ δὲ τοὐναντίον. ἃ οὖν ἐγὼ αὐτὸς δι' ἐμαυτοῦ κατελαβόμην, ταῦτ' ἐστίν. Δείναρχος ὁ ῥήτωρ υἱὸς μὲν ἦν Σωστράτου, Κορίνθιος δὲ τὸ γένος· ἀφικόμενος δὲ εἰς Ἀθήνας, καθ' ὃν χρόνον ἤνθουν αἵ τε τῶν φιλοσόφων καὶ ῥητόρων διατρι-

Δήλιος] Perperam in exemplari [h. e. editione P. Victorii Tornesiana] scriptum δῆμος. Sylburg.

Πεπραγματευμένος etc.] Hæc non intelligo. Latinus interpres reddidit, *qui et poeta fuit, et dux egregius*. Num pro πρᾶγμα leg. est σύγγραμμα. *et carminis auctor, et historiæ*. Reisk.

Καὶ νύ κεν] Alludit ad Homericum illud, Iliad. ψ. καί νύ κεν ἢ παρέλασσεν ἢ ἀμφήριστον ἔθηκεν: quod de Platone quoque usurpavit supra 17, 45. Sylburg.

Γε μὴν] Dedi auctore Sylburgio, pro vulgari τε μὴν. Reisk.

Τοσούτους σκοποὺς ἐπιπεπόληκεν] Legendum videtur, τοσοῦτον οὗτος ἐπιπεπόλακεν, *usque adeo hæc eminuit oratio*: et v. 18. passivo fine ἀγνοεῖσθαι, *ignorari*. Sylburg. Ego e vitiosæ vulgatæ ruderibus effeci τοσοῦτον σκότος ἐπιπεπόλακεν, ab ἐπιπολάζειν. Reisk.

Ἀγνοεῖν] Recte admonet Sylburgius, leg. esse ἀγνοεῖσθαι in passivo. Idem.

Κυρίου] Malim καιρίου. Idem.

Οὔτε ἀκριβὲς etc.] Fort. leg. ἐκ τούτων οὐδέν ἐστιν οὔτ' ἀκριβὲς, οὔτε κομψὸν, ἀλλ' οὐδ' ἀληθές. *non solum nil exasciatum, neque exquisitum, sed ne verum quidem*. ἀλλὰ subjicit, in præmissis οὐ μόνον esse subaudiendum. Idem.

Οὐδενὶ τῶν —] Sententia talem quampiam mutilati hujus loci scripturam postulat: οὐδενὶ τῶν προτέρων (vel τῶν δοκίμων, τῶν πιθανῶν) σύμφωνον. εἰ δεῖ δὲ τἀληθῆ λέγειν, καὶ τοὐναντίον. vel ἤδη δὲ καὶ τοὐναντίον. Sylburg. Pro εἰ δὲ malebat Casaubonus ἔδει δὲ, subaud. ποιεῖν. mihi videtur locus sic posse sarciri: οὐδενὶ τῶν ὄντων σύμφωνον· εἰ δὲ δεῖ τἀληθὲς εἰπεῖν, πᾶν τοὐναντίον, scil. τοῖς οὖσι. Reisk.

βαὶ, Θεοφράστῳ τε συνεγένετο καὶ Δημητρίῳ τῷ Φαληρεῖ· εὐφυὴς δὲ περὶ τοὺς πολιτικοὺς λόγους γενόμενος, ἀκμαζόντων ἔτι τῶν περὶ Δημοσθένην, ἤρξατο λόγους γράφειν καὶ προήει κατὰ μικρὸν εἰς δόξαν· μάλιστα δὲ ἤκμασε μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν, Δημοσθένους μὲν καὶ τῶν ἄλλων ῥητόρων φυγαῖς ἀϊδίοις καὶ θανάτοις περιπεσόντων, οὐδενὸς δ' ὑπολειπομένου μετὰ τοὺς ἄνδρας ἀξίου λόγου. καὶ διετέλεσεν ἐτῶν πέντε καὶ δέκα χρόνον λόγους συγγράφων τοῖς βουλομένοις, ἕως Κάσσανδρος τὴν πόλιν κατέσχεν· ἐπὶ δὲ Ἀναξικράτους ἄρχοντος, ἐφ' οὗ κατέλυσαν τὴν ἐν τῇ Μουνυχίᾳ φρουρὰν ὑπὸ Κασσάνδρου κατασταθεῖσαν οἱ περὶ Ἀντίγονον καὶ Δημήτριον βασιλεῖς, αἰτίαν ἔχων ἅμα τοῖς ἐπιφανεστάτοις Ἀθηναίοις, καίτοι ξένος αὐτὸς ὢν, καταλῦσαι τὸν δῆμον, ὁρῶν ἠρεθισμένους τοὺς Ἀθηναίους· καὶ μάλιστα τῷ πλουτεῖν ἑαυτὸν, ὑφορώμενος μὴ διὰ τοῦτο πάθῃ τι δεινὸν, εἰσελθεῖν μὲν εἰς δικαστήριον οὐχ ὑπέμεινεν, ἐξελθὼν δὲ τῆς πόλεως καὶ ἐλθὼν εἰς Χαλκίδα τὴν ἐν Εὐβοίᾳ τὸν ἀπ' Ἀναξικράτους χρόνον ἕως Φιλίππου πεντεκαιδεκαετῆ γενόμενον ἐκεῖ διέτριψεν, εἴ τις αὐτῷ γένοιτο διὰ Θεοφράστου καὶ τῶν ἄλλων φίλων κάθοδος, περιμένων.

γʹ. Συγχωρήσαντος δὲ τοῦ βασιλέως μετ' ἄλλων φυγάδων κἀκείνῳ κατελθεῖν, ἀφικόμενος εἰς Ἀθήνας καὶ παρ' ἑνὶ τῶν φίλων Προξένῳ καταχθεὶς χρυσίον ἀπολλύει, γηραιὸς ὢν ἤδη καὶ τὰς ὄψεις ἀσθενής. ὀλιγώρως δ' ἔχοντος τοῦ Προξένου πρὸς τὴν ζήτησιν, δίκην ἔλαχεν αὐτῷ περὶ τῶν χρημάτων, αὐτὸς οὐδεπώποτε πρότερον εἰς δικαστήριον παρελθών. οὗτος μὲν ὁ βίος τἀνδρός. ἀποδείκνυται δ' ἕκαστον αὐτῶν, ἔκ τε τῶν ἱστοριῶν τῶν Φιλοχόρου, καὶ ἐξ ὧν αὐτὸς περὶ ἑαυτοῦ συνέγραψεν ἐν τῷ λόγῳ τῷ κατὰ Προξένου, ὃς εἴρηται μὲν μετὰ τὴν φυγὴν, προσκειμένην δ' ἔχει τὴν γραφὴν ταύτην· Δείναρχος Σωστράτου Κορίνθιος Προξένῳ ᾧ σύνειμι βλάβης ταλάντων δύο. Ἔβλαψέ με Πρόξενος, ὑποδεξάμενος εἰς τὴν οἰκίαν τὴν ἑαυτοῦ τὴν ἐν ἀγρῷ ὅτε πεφευγὼς Ἀθήνηθεν κατῄειν ἐκ Χαλκίδος, χρυσίου μὲν στατῆρας ὀγδοήκοντα καὶ διακοσίους καὶ πέντε, οὓς ἐκόμισα ἐκ Χαλκίδος, εἰδότος Προξένου, καὶ εἰσῆλθον ἔχων εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ,

Μετὰ τοῦ ἀνδρὸς] Procul dubio legendum μετὰ τοὺς ἄνδρας. post illos viros. Sylburg.

Πεντεκαίδεκα ἔτη] Forsan rectius conjuncte πεντεκαιδεκαετῆ, vel πεντεκαιδεκέτη. Idem. Dedi prout ille volebat, et in Bodleiano esse testatur Hudsonus. Nescio præterea quoque, an Dionysius sic dederit: καὶ αὐτὸν πεντεκαιδεκαετῆ γενόμενον. *quod ipsum quoque tempus, pariter atque illud prius, quindecennale fuit.* Reisk.

Τοῦ βασιλέως] Demetrium Poliorcetam designat. Idem.

Προσκειμένην] Recte sic, si formula hæc accusationis calci orationis subjecta fuit. verum probabilius est præmissam orationi fuisse, velut fundamentum, cui ædificium superstruitur. L. ergo προκειμ.

Idem.

Βλάβης] Integre sic foret dictum: βλάβης δίκην εἴληχα, δύο ταλάντων ἀξίαν, aut δύο ταλάντων τίμημα ἐπιγραψάμενος. Idem.

Ἔβλαψέ με] Cohæret cum hoc verbo ἐπιβουλεύσας τούτοις, id est, διὰ τοῦ ἐπιβουλεῦσαι τούτοις. Idem.

Χαλκίδος] Aut deest post hoc nomen, ἔχων. aut dicendum est, orationem esse ἀνακόλουθον, seu dissolutam et fluxam. Nam accusativi στατῆρας et ἀργυρώματα natabunt, fulcro destituta. Aliam rationem iniit Sylburg. Idem.

Καὶ εἰσῆλθον ἔχων] Si transpositione facta, καὶ in præcedentibus ante χρυσίου collocetur, et ἔχων ante εἰσῆλθον, structura et sententia erit planior. Sylburg.

ἀργυρώματα δὲ οὐκ ἐλάττω εἴκοσι μνῶν ἄξια, ἐπιβουλεύσας τούτοις· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ, εὐθὺς μὲν ἐν ἀρχῇ περὶ τοῦ μηδεμίαν δίκην πρότερον εἰσελθεῖν δεδήλωκεν, ἐν δὲ τοῖς ὕστερον μετὰ ταῦτα, πρῶτον μὲν ἐν τῷ προοιμίῳ τὴν βλάβην τὴν γενομένην αὐτῷ διὰ Προξένου δεδήλωκεν, ἐν δὲ τοῖς ἑξῆς περί τε τῆς φυγῆς καὶ τῶν ἄλλων διεξέρχεται πάντων, ἐξ ὧν γίγνεται φανερὰ τὰ προειρημένα· καὶ ἔτι πρὸς τούτοις, ὅτι ξένος διέμεινε καὶ γέρων ἤδη ὢν εἶπε τὸν λόγον, ἐξ ὧν ἐπὶ τῷ τέλει τῆς δίκης εἴρηκε. ταῦτα μὲν αὐτὸς ὁ Δείναρχος περὶ ἑαυτοῦ· Φιλόχορος δὲ ἐν ταῖς Ἀττικαῖς ἱστορίαις περί τε τῆς φυγῆς τῶν καταλυσάντων τὸν δῆμον καὶ περὶ τῆς καθόδου πάλιν οὕτως λέγει· Τοῦ γὰρ Ἀναξικράτους ἄρχοντος, εὐθὺ μὲν ἡ τῶν Μεγαρέων πόλις ἑάλω· ὁ δὲ Δημήτριος ὁ κατελθὼν ἐκ τῶν Μεγάρων κατεσκευάζετο τὰ πρὸς τὴν Μουνυχίαν, καὶ τὰ τείχη κατασκάψας ἀπέδωκε τῷ δήμῳ. ὕστερον δὲ εἰσηγγέλθησαν πολλοὶ πολιτῶν, ἐν οἷς καὶ Δημήτριος ὁ Φαληρεύς· τῶν δὲ εἰσαγγελθέντων τοὺς μὲν οὐχ ὑπομείναντας τὴν κρίσιν ἐνεθανάτωσαν τῇ ψήφῳ, τοὺς δ' ὑπακούσαντας ἀπέλυσαν. ταῦτα μὲν οὖν τῆς ὀγδόης. ἐν δὲ τῇ ἐνάτῃ φησί· Τοῦ δ' ἐνιαυτοῦ τουδὶ διελθόντος, ἑτέρου δ' εἰσιόντος, ἐν ἀκροπόλει σημεῖον ἐγένετο τοιοῦτο· Κύων εἰς τὸν τῆς Πολιάδος νεὼν εἰσελθοῦσα καὶ δῦσα εἰς τὸ Πανδρόσιον, ἐπὶ τὸν βωμὸν ἀναβᾶσα τοῦ Ἑρκίου Διὸς τὸν ὑπὸ τῇ ἐλαίᾳ κατέκειτο. πάτριον δ' ἔστι τοῖς Ἀθηναίοις κύνα μὴ ἀναβαίνειν εἰς ἀκρόπολιν. περὶ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον καὶ ἐν τῷ ἱερῷ μεθ' ἡμέραν, ἡλίου τ' ἐξέχοντος καὶ οὔσης αἰθρίας, ἀστὴρ ἐπί τινα

Ἐλάττω] Lege ἔλαττον adverbialiter. Reisk.

Πρότερον] E præcedentibus repetitum videtur: ideoque expungendum. Sylburg. Ego pro vulgari πρότερον arbitratu meo dedi ὕστερον. Redundantia est ὕστερον μετὰ ταῦτα, sed ea Græcis haud insolita. Reisk.

Τὸν λόγον] Post τὸν λόγον e præcedentibus subaudiendum φανερὸν γίνεται. Sylburg. Ego suspicor post τὸν λόγον excidisse, μάλιστα δὲ, scil. γίγνεται ταῦτα φανερά. Reisk.

Ταῦτα] Malim καὶ ταῦτα. facile potuit καὶ elidi in concursu cum extrema syllaba vocabuli εἴρηκε. Idem.

Αὐτῆς τῶν καλεσάντων] Vera lectio esse videtur: τῆς φυγῆς τῶν καταλυσάντων τὸν δῆμον. ut colligitur ex p. 260. 12. Sylburg.

Λέγειν] Multum abit hæc Philochori traditio a Diodorea p. 439. tomi secundi. Reisk.

Ὁ κατελθὼν] Aut detrahendus est articulus, aut interponendum πολιορκητής. nam de eo hic agitur. Idem.

Τὰ πρὸς τὴν Μουνυχίαν] Id est, τὰ πρὸς πολιορκίαν τῆς Μουνυχίας. Idem.

Ἀπέδωκε τῷ δήμῳ] Quid? num αὐτήν? facillimum foret hoc subaudire. verum quid proderat populo arx diruta? num ergo τὴν ἐλευθερίαν addi debet, aut τὴν πολιτείαν? Idem.

Τῆς ὀγδόης] In margine Bodleiani testatur Hudsonus hæc legi: ταῦτα μὲν ἐπὶ τῆς ὀγδόης. perinde est, utrum optes. eadem est in utraque lectione sententia. ἐπὶ tantundem valet, atque ἐν. vel l. ἐκ. Subauditur in vulgata ἱστορίας τοῦ Φιλοχόρου ῥῆσίς ἐστι. Idem.

Τοῦ διελθόντος] Rectius τούτου διελθόντος, vel τουδὶ ἐξελθόντος aut παρελθόντος. Sylburg. Ego arbitratu meo dedi τουδὶ διελθόντος. Paulo post malim μὴ ἐᾶν ἀναβαίνειν. Reisk.

Ἐν τῷ ἱερῷ] Num ἐν τῷ αὐτῷ ἱερῷ. Sed cur in templo Minervæ Poliadis solummodo, non item in reliqua urbe, fuisset stella de die visa? Num leg. ἐν τῷ Γεραίστῳ. ut a Geræsto portentum hoc Athenas fuerit nuntiatum? An Ἱερῷ majore prima litera est exarandum, ut significet portum celebrem in Ponto? Idem.

χρόνον ἐγένετο ἐκφανής. ἡμεῖς δ', ἐρωτηθέντες ὑπέρ τε τοῦ σημείου καὶ τοῦ φαντάσματος εἰς ὃ φέρει, φυγάδων κάθοδον ἔφαμεν προσημαίνειν ἀμφότερα· καὶ ταύτην οὐκ ἐκ μεταβολῆς πραγμάτων ἐσομένην, ἀλλ' ἐν τῇ καθεστώσῃ πολιτείᾳ· καὶ τὴν κρίσιν ἐπιτελεσθῆναι συνέβη.

δ'. Προειρημένων δὴ τούτων, ἓν ἔτι λείπεται καὶ ἀναγκαιότατον, τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ διορίσαι, ἵνα καὶ περὶ τῶν λόγων τῶν τε γνησίων αὐτοῦ καὶ μὴ σαφές τι ἔχωμεν λέγειν. τίθεμεν δὴ αὐτὸν ἑβδομηκοστὸν ἔχοντα ἔτος ἀπὸ τῆς φυγῆς κατεληλυθέναι, ὡς καὶ αὐτός φησι γέροντα αὑτὸν ἀποκαλῶν· ἀφ' οὗ χρόνου καὶ καλεῖν τοὺς ἐν τῇ ἡλικίᾳ ταύτῃ μάλιστα εἰώθαμεν. ὑποκειμένων δὲ τούτων ὁλοσχερεῖ λογισμῷ — τὸ γὰρ ἀκριβὲς οὐκ ἔχομεν —, εἴη ἂν κατὰ Νικόφημον ἄρχοντα γεγονώς. εἰ δέ τις ἢ πρεσβύτερον ἢ νεώτερον τῶν εἰρημένων χρόνων αὐτὸν εἶναί φησι, πρὸς τῷ μηδὲν ὑγιὲς λέγειν καὶ λόγους αὖ πολλοὺς ἀφέληται, μᾶλλον δὲ πάντας πλὴν πέντε ἢ ἕξ, τῶν μὲν πρεσβύτερον αὐτὸν, τῶν δὲ νεώτερον εἶναι λέγων. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἄρξασθαι λέγοντες αὐτὸν λόγους συγγράφειν ἀπὸ τοῦ πέμπτου ἢ ἕκτου πρὸς τῷ εἰκοστῷ ἔτους οὐκ ἂν ἁμάρτοιμεν, ἄλλως τε καὶ τῶν περὶ Δημοσθένη τότε ἀκμαζόντων. ἕκτος δὲ καὶ εἰκοστός ἐστιν ἀπὸ Νικοφήμου Πυθόδημος. ὥσθ' ὅσους εὑρίσκομεν πρεσβυτέρους τούτου τοῦ ἄρχοντος φερομένους εἰς αὐτὸν λόγους ἐν τοῖς οὖσιν, ὡς εἴθισται, ἀπιστοίημεν ἂν εἰκότως. ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἀπ' Ἀναξικράτους ἕως Φιλίππου τετελεσμένους ἀγῶνας ὁμοίως ἐν τοῖς ψευδέσιν ἀναγράφοιμεν ἄν· οὐ γὰρ εἰς Χαλκίδα ἄν τινες ἔπλεον λόγων χάριν, ἢ ἰδίων ἢ δημοσίων· οὐ γὰρ τέλεον ἠπόρουν οὕτω λόγων.

ε'. Ἐπεὶ δὲ ὁ χρόνος τἀνδρὸς, ὡς οἷόν τε ἀκριβέστατα, εὕρηται, πρὸς ὃν καὶ τῶν λόγων τούς τε γνησίους καὶ μὴ διακρινοῦμεν· καιρὸς ἤδη καὶ περὶ τοῦ χαρακτῆρος αὐτοῦ λέγειν. ἔστι δὲ

Φαντάσματος] Φάντασμα pro φάσμα notatum etiam in antiq. Rom. 260, 16. Philochorum autem *μάντιν* et *ἱεροσκόπον* fuisse, atque inter alia scripsisse περὶ μαντικῆς, περὶ θυσιῶν, περὶ μυστηρίων τῶν Ἀθήνησι, testatur etiam Suidas. SYLBURG.

Καὶ μὴ] Malim τῶν interponi, et sic quoque versu pen. καὶ τοὺς μή. REISK.

Καὶ καλεῖν] Interpone γέροντας. IDEM.

Οὐκ ἔχομεν] Potest ferri. videtur tamen potius addendum esse εἰπεῖν vel simile quid. IDEM.

Φησὶ] Malim φήσῃ in conjunct. aor. 1. IDEM.

Ἀφέληται] Forsan rectius ἀφελεῖται. SYLBURG. Non improbabiliter id quidem. videtur tamen vulgata quoque defendi quodammodo posse, subaudiendo, id quod in talibus subaudiri debet, ὅρα μὴ — *vereor ne — vide ne — nescio an — ei murepturus sit orationes multas*, quæ ejus revera sunt. Pro αὖ lege ἂν αὐτόν. REISK.

Εὑρίσκομεν] Malim aut εὑρίσκοιμεν, aut εὑρίσκωμεν. IDEM.

Τοὺς φερομένους] Sententia talem quampiam lectionem requirit: τοὺς φερομένους εἰς αὐτὸν λόγους, ἐν τοῖς γνησίοις εἶναι ἀπιστοίημεν ἂν εἰκ. et seq. v. ἀπ' Ἀναξικρ. *ab Anaxicrate*: ut pag. 260. v. 16. SYLBURG. Articulum τοὺς, sententiæ et linguæ rationi officientem, arbitratu meo expunxi. REISK.

Οὖσιν ὡς εἴθισται] Dedi de meo: οὖσιν, ἢ καὶ εἴθισται, scil. γίγνεσθαι. orationes falso ei contributas in numero earum, quæ revera ejus sunt, ut solet fieri, non in Dinarcho solum, sed in aliis quoque omnibus oratoribus. IDEM.

Τέλεον] Adverbialiter, pro τελέως, ὅλως, ὁλοσχερῶς. ad ἠπόρουν subauditur Ἀθήνησι. *non enim profecto ipsis ibi*, Athenis, *deerant prorsus orationes*, h. e. oratores, qui orationibus conscribendis mercedes mereri vellent. IDEM.

δυσόριστον. οὐδὲν γὰρ οὔτε κοινὸν οὔτ᾽ ἴδιον ἔσχεν οὔτ᾽ ἐν τοῖς ἰδίοις οὔτ᾽ ἐν τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν· ἀλλὰ καὶ τοῖς Λυσίου παραπλήσιος ἔστιν ὅπου γίνεται καὶ τοῖς Ὑπερείδου καὶ τοῖς Δημοσθένους λόγοις. καὶ τούτων πολλὰ δή τις ἔχει παραδείγματα ἐκθέσθαι· τοῦ μὲν Λυσιακοῦ χαρακτῆρος ἔν τε τῷ περὶ Μνησικλέους λόγῳ καὶ ἐν τῷ κατὰ Λυσικράτους ὑπὲρ Νικομάχου καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς, τοῦ δ᾽ Ὑπερείδου, ταῖς τε οἰκονομίαις ἀκριβεστέρου καὶ ταῖς κατασκευαῖς γενναιοτέρου πως ὄντος τῶν Λυσιακῶν, ἐν πλείοσι μὲν ἢ τριάκοντα Δεινάρχου λόγοις παραδείγματα εὑρεῖν ἐστὶν, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀγάθωνος διαμαρτυρίας. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τοῦ Δημοσθενικοῦ χαρακτῆρος, ὃν μάλιστα ἐμιμήσατο, πολὺ πλείω δύναιτ᾽ ἄν τις εἰπεῖν, ὡς καὶ ἐν τῷ κατὰ Πολυεύκτου· προοιμιάζεται γὰρ ὁμοίως ἐκείνῳ καὶ δι᾽ ὅλου τοῦ λόγου παραπλήσιος μεμένηκε.

ϛ΄. Πῶς οὖν ἄν τις δυνηθείη τοὺς γνησίους αὐτῷ γνωρίζειν λόγους; πρῶτον μὲν, εἰ ἐπίσταιτο τοὺς τῶν ἄλλων χαρακτῆρας· ἔπειτα τοὺς μὲν Λυσίου παραπλησίους λόγους τούτῳ προσφέροι, τοὺς δ᾽ Ὑπερείδου δόξαντας εἶναί τισι Δεινάρχου λόγους, μακρὰ ταῖς ἐπιγραφαῖς τῶν βιβλίων χαίρειν εἰπὼν, τοὺς δὲ τῷ Δημοσθενικῷ χαρακτῆρι προσεληλυθότας, ὡς οἷόν τε τούτου τοῦ ἀνδρὸς διαβεβαιοῖτο εἶναι. ἔστι μὲν γὰρ τῶν ἄλλων ῥητόρων, οὓς μεμίμηται, μεγίστη γνῶσις ἡ ὁμοειδία τῶν λόγων. — αὐτίκα ὁ μὲν Λυσίας ἔν τε τοῖς ἰδίοις καὶ τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν αὐτὸς αὐτῷ ὁμολογούμενός ἐστιν, εἴς τε τὸν λεκτικὸν τρόπον καὶ τὴν τῶν ὀνομάτων σαφήνειαν καὶ σύνθεσιν αὐτοφυῆ μὲν καὶ λείαν εἶναι δοκοῦσαν, παντὸς δὲ λόγου κατὰ τὴν ἡδονὴν διαφέρουσαν· ὁ δ᾽ Ὑπερείδης κατὰ μὲν τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων ἡττᾶται Λυσίου, κατὰ δὲ τὸν πραγματικὸν τρόπον διαφέρει, διηγεῖται δὲ πολλαχῶς, ποτὲ μὲν κατὰ φύσιν, ποτὲ δὲ ἀπὸ τοῦ τέλους ἐπὶ τὴν ἀρχὴν πο-

Δυσόριστον] Potest ferri, subaudiendo χρῆμα, vel τι. malim tamen ut melius et convenientius, δυσόριστος. IDEM.

Ἔσχεν] Num ἔχει. verum non satis intelligo, qui dicatur Dinarchus, neque vulgare quidquam, aut cum aliis commune, neque proprium ipsi habuisse. Ergone nihil habuit oratoris? Paulo post l. ἔχοι. IDEM.

Περὶ Μνησικλέους] Num κατὰ Μν. IDEM.

Κατὰ Λυσικράτους] Pro Λυσικράτους legitur infra Νικοκράτους, 118, 12. SYLBURG.

Ὑπερείδου] Malim in adjectivo Ὑπερειδείου. ut modo præcessit Λυσιακοῦ, et statim insequitur Δημοσθενικοῦ. REISK.

Τῶν Λυσιακῶν] Subaudi οἰκονομιῶν et κατασκευῶν. IDEM.

Αὐτῷ] Rectius αὐτοῦ significatione scilicet possessivâ. SYLBURG. Quanquam fateor αὐτοῦ planius esse, altero tamen haud offendor, quod ita est elegans et exquisitum, ut usu satis tritum sit. Possit quoque legi αὐτῶν. REISK.

Προσφέροι] Insolentius dictum videtur. malim προσνέμοι. IDEM.

Δεινάρχου λόγους] Post Δεινάρχου λόγους addendum videtur φαίη εἶναι vel simile quid. Si, quæ ab Hyperide profectæ nonnullis visæ sunt orationes, eas fidenter aiat Dinarchi esse, nil curans titulos librorum, Hyperidi eas tribuentium. Aut pro λόγους subjice λέγοι. IDEM.

Διαβεβαιοῖτο εἶναι] Subaudi, si quas inveniat in codicibus quibusdam Demostheni tributas orationes, quas ejus esse certo non constet. IDEM.

Τρόπον] Malim τόπον. v. paulo post v. pen. IDEM.

Παντὸς δὲ λόγου] Hic videtur εἰς τἀκριβέστατον κατεσκευασμένου, aut similis sententia, deesse. *præstantem orationi cuique summa cum ornatus et polituræ diligentia conscriptæ.* IDEM.

Πραγματικὸν τρόπον] Affert Hudsonus e margine Bodleiani, ἴσως πρ. τόπον. quod non displicet. IDEM.

Διηγεῖται δὲ] Pro particula malim γάρ. IDEM.

ρευόμενος, πιστοῦται δ' οὐ κατ' ἐνθύμημα μόνον ἀλλὰ καὶ κατ' ἐπιχείρημα πλατύνων· ὁ δὲ τούτους τε καὶ τοὺς ἄλλους πάντας ὑπερβαλλόμενος Δημοσθένης, ἅπαντα μιμησάμενος καὶ πάντων τὰ κάλλιστα ἐκλεξάμενος, δῆλος μὲν καὶ τῇ φωνῇ μόνον, δῆλος δὲ καὶ τῷ καθ' ἕνα ἕκαστον λόγον πρέποντι, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῇ συνθέσει καὶ τῷ τῶν σχηματισμῶν ἀγκύλῳ καὶ τῇ οἰκονομίᾳ καὶ τῷ πάθει, καὶ τὸ μέγιστον τῇ δεινότητι. — ὁ δὲ Δείναρχος, οὔτε ὅμοιος ἐν ἅπασίν ἐστιν οὔτ' ἰδίου τινὸς εὑρετὴς, δι' οὗ γνώσεταί τις αὐτὸν ἀκριβῶς. ἢ τοῦτον τὸν τρόπον· πολὺ γὰρ ἐμφαίνει μιμήσεις τε καὶ αὐτὸς, ὥςπερ τῶν λόγων ἀρχέτυπον διαφόρων, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν Ἰσοκράτους μαθητῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἰσοκράτους.

ζʹ. Ἔστωσαν δή τινες ἐπιγραφόμενοι λόγοι καὶ ὄντες Δεινάρχου, πολλὴν ἔχοντες πρὸς τὰ Λυσιακὰ ὁμοιότητα. τούτων ὁ βουλόμενος ποιεῖσθαι τὴν διάγνωσιν, πρῶτον μὲν τὴν ἰδιότητα τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου θεωρείτω. ἔπειτ', ἐὰν μὲν ἀρετήν τε καὶ χάριν τοῖς λόγοις ἐπανθοῦσαν ἴδοι καὶ τὴν τῶν ὀνομάτων ἐκλογὴν ἐνοῦσαν καὶ τὸ μηδὲν ἄψυχον εἶναι τῶν λεγομένων, θαῤῥῶν λεγέτω τούτους Λυσίου· ἐὰν δὲ μήτε τὸ χάριεν ὅμοιον εὑρίσκῃ μήτε τὸ πιθανὸν καὶ τὸ τῶν ὀνομάτων ἀκριβὲς μήτε τὸ τῆς ἀληθείας ἁπτόμενον, ἐν τοῖς Δεινάρχου λόγοις αὐτοὺς ἐάτω. ὁμοίως καὶ ἐπὶ τῶν Ὑπερείδου. ἐὰν τῆς μὲν λέξεως τὸ ἰσχυρὸν, τῆς δὲ συνθέσεως τὸ ἁπλοῦν, τῶν δὲ πραγμάτων τὸ εὔκαιρον, τῆς δὲ κατασκευῆς τὸ μὴ τραγικὸν μηδὲ ὀγκῶδες ἔχῃ — ταῦτα γὰρ μέγιστα

Ἅπαντα μιμησάμενος] Num ἁπάντων ἅπαντα μιμ. qui omnes eo superavit, quod nullam non laudem nullius non oratoris imitatione referre contendit. ὑπερβαλλόμενος μιμησάμενος et ἐκλεξάμενος idem est atque si dixisset: ὑπερβ. ἐν τῷ μιμήσασθαι καὶ ἐκλέξασθαι. IDEM.

Ὅμοιος] Addendum videtur ἑαυτῷ, aut τούτων τῶν ἀνδρῶν τινί. *horum oratorum cuiquam.* Aut ἐν delendum. IDEM.

Ἢ τοῦτον τὸν τρόπον] Paret hic nonnulla ad sententiam deesse. e. c. ὥστ' οὐκ ἄλλως δυνατὸν τὸν Δείναρχον ἀνευρίσκειν, ἢ τοῦτον τὸν τρόπον, scil. ὃν εἶπον, τοῦ ἐξελέγχειν τὴν ἀνωμαλίαν καὶ ἀνομοιότητα αὐτοῦ. quo fit ut alio nullo modo, quam hoc, quem demonstravi, Dinarchus indagari et ex involucris quasi suis evolvi possit, si scilicet ejus inconstantia et dissimilitudo secum notetur. IDEM.

Πολὺ γὰρ — διαφόρων] Pro postrema voce testatur Hudsonus in Bodleiano esse διαφορὰν. quodsi præfertur, erit pro prima πολὺ, legendum πολλήν. Sin autem πολὺ servamus, erit in extremo sententiæ leg. τὸ διαφέρον. quod ad sententiam idem erit. Inter πολλὴν διαφορὰν et πολὺ τὸ διαφέρον nihil interest. Reliqua sic ferme videntur constituenda esse: μίμησίς τε καὶ αὐτὸ τὸ ὡσπερεὶ τῶν λόγων ἀρχέτυπον, aut μιμητής τι καὶ αὐτὸς ὁ ὡσπερεὶ τῶν λόγων ἀρχέτυπος. *multum differentiæ prodit imitator ab ipso primigenio dictionis creatore, et quasi cusore, seu multum interest inter opus imitando assimulatum et aliud primigenium.* IDEM.

Μαθημάτων] Convenientius μαθητῶν. *discipulorum.* SYLBURG.

Ἰσοκράτους] Post Ἰσοκράτους addendum est, sive literis expressis, sive tacita mente, ἐστὶν ἰδεῖν. *ut cernere est in Isocratis discipulis ipsoque Isocrate.* REISK.

Ἐπιγραφόμενοι λόγοι etc.] Leg. videtur: ἔστωσαν δή τινες ἐπιγραφόμενοι μὲν Λυσίου εἶναι λόγοι, ὄντες δὲ Δεινάρχου. *sunto ergo orationes, quæ cum Lysiæ nomine inscriptæ circumferantur, reapse Dinarchi sint.* IDEM.

Τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου] Lysiæ puta. IDEM.

Λυσίου] Post Λυσίου videtur εἶναι deesse. IDEM.

Ὅμοιον] Subaudi aut ἑαυτῷ διὰ πάντων, aut τῇ Λυσιακῇ χάριτι, vel ἐνταῦθα καὶ ἐν τοῖς ἀναμφισβητήτως Λυσίου οὖσι. In his dubiis orationibus, utrius sint, Lysiæne an Dinarchi, si non eadem floreat gratia, qua nitent orationes eæ, quas certo constet Lysiæ esse. Pro proximo καὶ malim μήτε. IDEM.

Ἰσχυρὸν] Num ἰσχνόν. IDEM.

Ἔχῃ] Subaudi τὰ γεγραμμένα, περὶ ὧν ἀμφισβητεῖται ὅτου ἐστὶ, vel *teneat*, pro *cernat.* IDEM.

Μέγιστα] Pro μέγιστα procul dubio legendum μάλιστα. SYLBURG. Ego vul-

ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς ἴδιά ἐστιν —, Ὑπερείδου λεγέτω· ἐὰν δὲ ἐνδεεστέρως ἐν αὐτοῖς τούτοις ἔχῃ, κἂν τἆλλα πάντα μὴ φαύλως ᾖ γεγραμμένα, ἐν τοῖς Δεινάρχου πάλιν ἀναγραφέτω. τὸ δ' αὐτὸ καὶ περὶ Δημοσθένους ὑπολαμβάνωμεν. ἐὰν μὲν καὶ ἡ τῆς λέξεως μεγαλοπρέπεια καὶ ἡ τῆς συνθέσεως ἐξαλλαγὴ καὶ τὸ τῶν παθῶν ἔμψυχον καὶ τὸ διὰ πάσης κεραίας διῆκον πικρὸν καὶ νοερὸν τό τε πνεῦμα καὶ ἡ δεινότης πᾶσι παρέπηται, μηθὲν ἔτι τὸ κωλύον ἔστω Δημοσθένους αὐτοὺς ἀναγράφειν· ἐὰν δ' ἐλλίπῃ τὸ ἐν ἑκάστῳ τούτων ἄκρον ἢ τὸ διὰ πάσης ἰδέας ὅμοιον, μενέτωσαν ἐν τοῖς Δεινάρχου. ὡς δὲ καθόλου εἰπεῖν, δύο τρόπους τῆς διαφορᾶς καὶ πρὸς τὰ ἀρχαῖα μιμήσεως εὕροι τις ἄν· ὧν ὁ μὲν φυσικός τε ἐστὶ καὶ ἐκ πολλῆς κατηχήσεως καὶ συστροφίας λαμβανόμενος, ὁ δὲ τούτῳ προσεχὴς ἐκ τῶν τῆς τέχνης παραγγελμάτων. περὶ μὲν οὖν τοῦ προτέρου τί ἄν τις καὶ λέγοι; περὶ δὲ τοῦ δευτέρου τί ἂν ἔχοι τις εἰπεῖν; ὅτι πᾶσι μὲν τοῖς ἀρχετύποις αὐτοφυής τις ἐπιπρέπει χάρις καὶ ὥρα, τοῖς δ' ἀπὸ τούτων κατεσκευασμένοις, κἂν ἐπ' ἄκρον μιμήσεως ἔλθωσι, πρόσεστιν ὅμως τὸ ἐπιτετηδευμένον καὶ οὐκ ἐκ φύσεως ὑπάρχον. καὶ τούτῳ τῷ παραγγέλματι, οὐ ῥήτορες μόνον ῥήτορας διακρίνουσιν, ἀλλὰ καὶ ζωγράφοι τὰ Ἀπελλοῦ καὶ τῶν ἐκεῖνον μιμησαμένων, καὶ πλάσται τὰ Πολυκλείτου, καὶ γλυφεῖς τὰ Φειδίου.

η'. Καὶ οἱ μὲν Πλάτωνα μιμεῖσθαι λέγοντες, καὶ τὸ μὲν ἀρχαῖον καὶ ὑψηλὸν καὶ εὔχαρι καὶ καλὸν οὐ δυνάμενοι λαβεῖν, διθυραμβώδη δὲ ὀνόματα καὶ φορτικὰ εἰσφέροντες, κατὰ τοῦτ' ἐλέγχονται ῥᾳδίως· οἱ δὲ Θουκυδίδην ζηλοῦν λέγοντες, καὶ τὸ μὲν εὔτονον καὶ στερεὸν καὶ δεινὸν καὶ τὰ τούτοις ὅμοια χαλεπῶς ἐκλαμβάνοντες, τοὺς δὲ σολοικοφανεῖς σχηματισμοὺς καὶ τὸ ἀσαφὲς προχειριζόμενοι, πάνυ εὐχερῶς ἀνευρίσκοιντο ἐκ τούτου τοῦ παραγγέλματος. ὥςπερ γε καὶ ἐπὶ τῶν ῥητόρων, οἱ μὲν Ὑπερείδην μιμούμενοι, διαμαρτόντες τῆς χάριτος ἐκείνης καὶ τῆς ἄλλης δυνάμεως, αὐχμηροί τινες ἐγένοντο, οἷοι γεγόνασι Ῥοδιακοὶ ῥήτορες οἱ περὶ Ἀρταμένην καὶ Ἀριστοκλέα καὶ Φιλάγριον καὶ Μόλωνα· οἱ δ' Ἰσοκράτην καὶ τὰ

gatam tuebor, idem dicentem atque *αἱ μέγισται ἰδιότητες*. Reisk.

Ἐκείνου τοῦ ἀνδρὸς] Hyperidis puta. Idem.

Καὶ τὰ ἄλλα] Dedi de meo *κἂν τἆλλα*. *etiamsi reliqua omnia*. Idem.

Νοερὸν] Insolentia vocabuli hujusmodi in rebus me movet, ut de *σφοδρὸν* suspicer. Idem.

Δημοσθένους] Num *ἐν τοῖς Δημοσθένους*. ut versu 3. Idem.

Τῆς διαφορᾶς] Bene si habet h. l. accipi debet pro *τῆς ἐξοχῆς καὶ ὑπερβολῆς τῶν ἀρχαίων πρὸς τοὺς νεωτέρους*. *præstantiæ veterum præ junioribus*. Idem.

Εἰπεῖν ὅτι] Interponendum videtur *πλήν*. *quid tu possis, aliud dicere, quam hoc*. Idem.

Ἔλθωσι] Pro *ἔλθῃ*. V. hoc de schemate, neutra pluralia cum tertiis personis verborum item in plurali numero, non singulari, componendi, indices nostros in Lysiam, Isæum, et alios. Idem.

Καὶ τῶν] Malim *καὶ τὰ τῶν*, subaudi *ἔργα*. Idem.

Οἱ δὲ Θουκυδίδην] Petrus Victorius Var. lect. lib. 4. cap. 10. Dionysium hic respexisse putat ad locum Ciceronis in Oratore, quo sinistros Thucydidis imitatores corripiens, ait: "Hujus tamen nemo neque verborum, neque sententiarum gravitatem admiratur; sed cum mutila quædam et hiantia locuti sunt, quæ vel sine magistro facere potuerunt, germanos se putant esse Thucydides." Sylburg.

Ἐκείνης] Et *ἐκείνης* retineri potest, et *ἐκείνου* pro eodem admitti. Idem.

Ῥοδιακοὶ] Malim cum articulo *οἱ Ῥοδ. ῥήτ.* Idem.

Μόλωνα] Scil. *Ἀπολλώνιον*, de quo v. Meursii Rhodum l. 2. c. 10. et Comment.

Ἰσοκράτους ἀποτυπώσασθαι θελήσαντες, ὕπτιοι καὶ ψυχροὶ καὶ ἀσύστροφοι καὶ ἀναληθεῖς, οὗτοι δ' εἰσὶν οἱ περὶ Τίμαιον καὶ Ψάωνα καὶ Σωσιγένην· οἱ δὲ Δημοσθένη προχειρισάμενοι καὶ τὰς ἀρετὰς τὰς ἐκείνου διώκοντες τῆς μὲν προαιρέσεως ἕνεκα ἐπῃνέθησαν, οὐ μὴν ἴσχυσαν τὰ κράτιστα τῶν ἐκείνου τοῦ ῥήτορος ἔργων λαβεῖν, τούτων ἄριστον ἄν τις θείη τὸν Δείναρχον γενέσθαι, λείπεται δὲ Δημοσθένους κατὰ μὲν τὴν ἐκλογὴν τῶν ὀνομάτων τῇ δεινότητι, κατὰ δὲ τὴν σύνθεσιν τῇ ποικιλίᾳ τῶν σχημάτων καὶ τῇ ἐξαλλαγῇ, κατὰ δὲ τὴν εὕρεσιν τῶν ἐπιχειρημάτων τῷ μὴ καινὰ καὶ παράδοξα λαμβάνειν ἀλλὰ φανερὰ καὶ ἐν τῷ μέσῳ κείμενα, κατὰ δὲ τὴν οἰκονομίαν τῇ τάξει καὶ ταῖς ἐξεργασίαις τῶν ἐπιχειρημάτων καὶ ταῖς προκατασκευαῖς καὶ ταῖς ἐφόδοις καὶ τοῖς ἄλλοις τεχνικοῖς παραγγέλμασιν ἃ περὶ ταύτην ἐστὶ τὴν ἰδέαν, μάλιστα δ' αὐτοῦ λείπεται τῇ συμμετρίᾳ καὶ τῷ καιρῷ πρέποντι. λέγω δὲ ταῦτα οὐκ ἐν τῷ καθόλου τρόπῳ, ὡς μηδὲν τούτων κατορθοῦντος, ἀλλ' ἐν τῷ κοινοτέρῳ καὶ ὡς ἐπιτοπολύ. δι' αὐτὸ γὰρ τοῦτο καὶ ἄγροικόν τινες Δημοσθένην ἔφασαν εἶναι, κατὰ τὸ ἐλλειπὲς τῆς οἰκονομίας ταύτην περὶ αὐτοῦ τὴν δόξαν λαβόντες· τὸ γὰρ ἄγροικον τοῦ πολιτικοῦ σώματος, οὐ μορφῇ, κατασκευῇ δὲ καὶ διαθέσει τινὶ τῆς μορφῆς, διήνεγκεν.

θ'. Ἃ μὲν οὖν ἐνεδέχετο περὶ τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀνδρὸς εὑρεῖν τε καὶ γράψαι ταῦτ' ἐστίν· ἐπὶ δὲ τὴν τῶν λόγων διάγνωσιν τρέψομαι. τοῖς μὲν οὖν γνησίοις αὐτὸ τὸ τῆς ἀναγραφῆς προσέσται μόνον, τοῖς δὲ ψευδέσι τὰ τοῦ τ' ἐλέγχου καὶ τῆς αἰτίας διηκριβωμένα, δι' ἣν ἕκαστον ἀθετοῦμεν αὐτῶν. ἐπεὶ δ' ἀναγκαία πρὸς ταῦτα ἡ τῶν χρόνων διάγνωσις, τοὺς Ἀθήνησιν ἄρξαντας, ἀφ' οὗ Δείναρχον ὑπεθέμεθα γεγονέναι χρόνου μέχρι τῆς δοθείσης αὐτῷ μετὰ τὴν φυγὴν καθόδου, γενομένους ἑβδομήκοντα προσθήσομεν. εἰσὶ δὲ οἵδε. (α'.) Νικόφημος. (β'.) Καλλιμήδης. (γ'.) Εὐ-

in Apollonium Dyscolum p. 55. in margine codicis Bodleiano οὗτος διδάσκαλος Κικέρωνος τοῦ Ῥωμαίου. Sed næ ille τὸ αὐχμηρὸν magistri egregie abstersit. HUDSON.

Ἰσοκράτην καὶ τὰ Ἰσοκράτους] Non video, qui hæc differant. Isocratem imitantur, qui laudes ejus imitantur. Num ergo leg. καὶ τοὺς ἀπ' Ἰσοκράτους. REISK.

Ἀναληθεῖς] Propterea fortasse dicit, quia fucum magis quam veritatem consectari solerent: sicut infra in Attic. oratorum characteribus, 167, 38. πανηγυρικὴν et ἀληθινὴν διάλεκτον opponit, et utramque a Demosthene conjunctam fuisse tradit. SYLBURG. Si Fabri conjecturam ad Longini p. 111. sequi liceret, ἀναλθεῖς et hic loci leg. esse suspicaretur aliquis. HUDSON. Bene habet vulgata. non ingenui, non naturam fideliter reddentes, sed affectati, naturæ simplicitatem artis fuco obruentes. Pro οὗτοι malim τοιοῦτοι. REISK.

Ψάωνα] Nullus dubitavi, nomen hoc ignotius notiori Πλάτωνα, quod est in vulgatis, sufficere, auctore Ruhnkenio in Historia critica oratorum Græcorum, p. 143. edit. nostræ. IDEM.

Καὶ τῷ καιρῷ πρέποντι] Articulus non cum proximo καιρῷ cohæret, ed cum postremo vocabulo, tantundemque est atque si articulum geminans dixisset: καὶ τῷ τῷ καιρῷ πρέποντι, vel καὶ τῷ πρέποντι τῷ καιρῷ. et nescio profecto an articulus h. l. geminandus sit, aut leg. τῷ τῶν καιρῶν πρ. IDEM.

Καινοτέρῳ] Num καινοτέρως. ut circumsita καθόλου et ὡς ἐπὶ τὸ πολύ. IDEM.

Τῆς μορφῆς] Subaudi τῆς ἀμφοῖν ὁμοίας. IDEM.

Διάγνωσιν τρέψομαι] Videtur νῦν aut νῦν ἤδη interponendum esse. IDEM.

Προσέσται μόνον] Scil. τεκμήριον τοῦ εἶναι αὐτοὺς Δεινάρχου. IDEM.

Ἐλέγχου] Τὰ τοῦ ἐλέγχου καὶ τὰ τῆς αἰτίας διηκριβωμένα, idem est, ad morem dicendi Thucydideum adumbratum, atque ἡ διακρίβωσις τοῦ τ' ἐλέγχου καὶ τῆς αἰτίας. IDEM.

Εἰσὶ δὲ οἵδε] Archontum hic catalogus

χάριστος. (δ'.) Κηφισόδοτος. (ε'.) Ἀγαθοκλῆς. (ϛ'.) Ἐλπίνης. (ζ'.) Καλλίστρατος. (η'.) Διότιμος. (θ'.) Εὔδημος. (ι'.) Ἀριστόδημος. (ια'.) Θεσσαλός. (ιβ'.) Ἀπολλόδωρος. (ιγ'.) Καλλίμαχος. (ιδ'.) Θεόμνητος. (ιε'.) Θεμιστοκλῆς. (ιϛ'.) Ἀρχίδας. (ιζ'.) Εὔδωρος. (ιη'.) Λυκίσκος. (ιθ'.) Πυθόδοτος. (κ'.) Σωσιγένης. (κα'.) Νικόμαχος. (κβ'.) Θεόφραστος. (κγ'.) Λυσιμαχίδης. (κδ'.) Χαιρωνίδας. (κε'.) Φρύνιχος. (κϛ'.) Πυθόδημος. ἐπὶ τούτου πρῶτον αὐτὸν εἰς δικαστήριον τοὺς συγγραφεῖς ὑπε[illegible]έμεθα. μετὰ δὲ τοῦτον. (κζ'.) Εὐαίνετος. (κη'.) Κτησικλῆς. (κθ'.) Νικοκράτης. (λ'.) Νικήτης. (λα'.) Ἀριστοφάνης. (λβ'.) Ἀριστοφῶν. (λγ'.) Κησιφῶν. (λδ'.) Εὐθύκριτος. (λε'.) Ἡγήμων. (λϛ'.) Κρέμης. (λζ'.) Ἀντικλῆς. (λθ'.) Κηφισόδωρος. (μ'.) Φιλοκλῆς.

in multis corruptus est, quin et duobus mutilus, ut ad vers. ult. docebitur. in nonnullis etiam varietas est; ut deinceps suo cujusque loco declarabitur. SYLBURG.

δ'.] Quarti ergo nomen apud Sigonium in libro De Atheniensium temporibus est CEPHISODORUS. sed cum apud Diodorum quoque (pag. 512.) legatur Κηφισόδοτος, non est, quod nostra scriptura in suspicionem vocetur. SYLBURG.

ϛ'.] Sextus ab eodem Sigonio nominatur ELPINUS. apud Diodorum 518. ambiguo fine legitur Ἐλπίνου. supra 85, 32. habuimus, κατ' Ἀγαθοκλέα καὶ Ἐλπινίκην ἄρχοντας. ut verum hujus Archontis nomen esse videatur. Ἐλπινίκης, *Elpinices*. IDEM. V. Meursii Archontas Athen. l. 4. c. 2. HUDSON.

ια'.] Undecimus apud Diodorum 531. †Θέσσαλος, proparoxytonως: cujus accentus evidentia vestigia cernuntur infra in corrupto Θέελλος, 121, 12. 13. mentio ejusdem p. 270. 24. SYLBURG.

ιδ'.] Quartus decimus apud Diodorum est Θεόφιλος, 538.: nec non apud Dionysium infra, 123, 5. Falsum igitur hic sive Θεόμνητος, sive Θεόμνηστος, nec magis verum Θούμηδος, quod infra p. 275. 12. pro eodem legitur. IDEM. V. Meursii Arch. Athen. 4. 9. HUDSON. Corsini Fast. Attic. T. IV. p. 30. REISK.

ιϛ'.] Sexti decimi verum nomen est Ἀρχίας apud Diodorum 541. et apud Dionysium nostrum infra 123, 9. SYLBURG. Ἀρχείας in MS. Bodlei. v. Meurs. HUDSON. Corsini l. c. p. 32. REISK.

ιζ'. Septimus decimus archon, non Εὔδωρος est, sed Εὔβουλος, apud Diodorum 545. et apud Dionysium nostrum infra 119, 12. 121, 29. 123, 12. necnon p. 270. 11. SYLBURG.

ιθ'.] Decimus nonus Πυθόδοτος appellatur etiam infra 121, 30. et 123, 14. apud Diodorum vero Πυθόδωρος 547. IDEM.

κδ'.] Vicesimus quartus archon Diodoro est Χαρώνδας 553. IDEM. Rescribendum esse cum Diodoro Χαιρώνδας, docuit Meursius in Arch. Athen. 4. 9. atque apud Dionysium in Isocrate p. 150, 36. Χαιρώνδου pro Χαιρωνίδου reponendum. HUDSON.

κϛ'.] Vicesimus sextus archon, qui Πυθόδημος hic nominatur, apud Diodorum dicitur Πυθόδωρος, 114, 10. SYLBURG.

Τοὺς συγγραφεῖς] Sententia postulat λόγους συγγράφειν (ut p. 262. 18.) vel τὸ συγγράφειν. IDEM. In margine codicis Bodleiani ἴσ. λόγους συγγράφειν, συγγράψαι, vel tale quid. HUDSON. Leg. videtur: τοῦ συγγράφειν ἄρξασθαι. REISK.

λ'. Tricesimus archon, qui Νικήτας hic dicitur Diodoro est Νικήρατος 582. Sigonius ab aliis Anicetum vocari annotat. SYLBURG.

λγ'.] In tricesimi tertii nomine ambiguus hic error est. putarit enim aliquis verum nomen esse Κτησιφῶν. sed non dubito quin verius nomen sit Κηφισοφῶν, apud Diodorum 601. Apud Demosthenem quoque in or. pro corona, in psephismate quo legatio ad Philippum decernitur, eadem hæc diversitas occurrit. nam in legatorum catalogo quidam codices habent Κησιφῶν, alii Κηφισοφῶν. IDEM. Huic consentit Meursius de Arch. Athen. 4. 13. HUDSON.

λδ'.] Scaliger in Ἀναγραφῇ τῶν Ὀλυμπιάδων, ἴσως Εὐθυκράτης. nescio quo auctore. IDEM.

λε'.] Tricesimus quintus, Ἡγήμων, apud Sigonium desideratur, itidemque apud Diodorum 606. SYLBURG.

λϛ'.] Tricesimus sextus, rectius apud Diodorum 608. nominatur Χρέμης, prima litera aspirata. IDEM.

λζ'.] Post tricesimum septimum, Anticlem scilicet, duo sunt omissi Archontes, Σωσικλῆς et Ἀγησίας, ut cognoscere licet ex Diodoro, 622. Vicissim apud Diodorum et Sigonium desunt quadragesimus primus et secundus, Ἄρχιππος et Νέαιχμος. IDEM.

ἐπὶ τούτου τὴν φρουρὰν ἐδέξαντο Ἀθηναῖοι καὶ ὁ δῆμος κατελύθη. (μα'.) Ἄρχιππος. (μβ'.) Νέαιχμος. (μγ'.) Ἀπολλόδωρος. (μδ'.) Ἄρχιππος. (με'.) Δημογένης. (μϛ'.) Δημοκλείδης. (μζ'.) Πραξίβουλος. (μη'.) Νικόδωρος. (μθ'.) Θεόφραστος. (ν'.) Πολέμων. (να'.) Σιμωνίδης. (νβ'.) Ἱερομνήμων. (νγ'.) Δημήτριος. (νδ'.) Καίριμος. (νε'.) Ἀναξικράτης. ἐπὶ τούτου ἡ κατασταθεῖσα ὑπὸ Κασσάνδρου ὀλιγαρχία κατελύθη, καὶ οἱ εἰσαγγελθέντες ἔφυγον, ἐν οἷς καὶ Δείναρχος ἦν. (νϛ'.) Κόροιβος. (νζ'.) Εὐξένιππος. (νη'.) Φερεκλῆς. (νθ'.) Λεώστρατος. (ξ'.) Νικοκλῆς. (ξα'.) Καλλίαρχος. (ξβ'.) Ἡγέμαχος. (ξγ'.) Εὐκτήμων. (ξδ'.) Μνησίδημος. (ξε'.) Ἀντιφάτης. (ξϛ'.) Νικίας. (ξζ'.) Νικόστρατος. (ξη'.) Ὀλυμπιόδωρος. (ξθ'.) Φίλιππος. ἐπὶ τούτου κάθοδος ἐδόθη τοῖς τε ἄλλοις φυγάσι καὶ Δεινάρχῳ ὑπὸ βασιλέως Δημητρίου.

ΔΗΜΟΣΙΟΙ ΛΟΓΟΙ ΓΝΗΣΙΟΙ.

ι'. (α'.) Κατὰ Πολυεύκτου βασιλεύειν λαχόντος δοκιμασία· Πολλὰ καὶ ἀγαθὰ γένοιτο. (β'.) Κατὰ Πολυεύκτου, ἐκφυλλοφορηθέντος ὑπὸ τῆς βουλῆς, ἔνδειξις· Πάλαι θαυμάζω ὑμῶν. (γ'.) Κατὰ Πολυεύκτου, περὶ τοῦ Γεωφανίου· Περὶ μὲν αὐτῆς τῆς μηνύσεως. (δ'.) Περὶ τοῦ Γεωφανίου ἐπίλογος· Βραχὺν, ὦ ἄνδρες. (ε'.) Κατὰ Πυθέου, ξενίας· Ἱκανὴ μὲν ἦν πρόφασις. (ϛ'.) Κατὰ Πυθέου, περὶ τῶν κατὰ τὸ ἐμπόριον· Ἐπειδὴ τοῖς μὲν λέγειν τῶν ῥητόρων. (ζ'.) Κατὰ Τιμοκράτους· Ὥσπερ δίκαιόν ἐστι. (η'.) Κατὰ Λυκούργου εὐθῦναι· Οἶδα ὅτι κἂν μηδὲν ὑμῖν

μ'.] Ita etiam apud Diodorum. Dioclem vocat Plutarchus, ut et Scholiastes Aristophanis. Polycles dicitur Demostheni. e Meursio HUDSON.

μδ'.] Ἄρχιππος Phocioni statim submoto substitutus Meurs. 4. 15. IDEM.

νγ'.] Quinquagesimus quartus Archon Δημήτριος, a Diodoro cognominatur Φαληρεὺς, 746. SYLBURG.

νδ'.] Sequens Καίριμος eidem Diodoro 751. est Χαρῖνος. IDEM.

νε'.] Quinquagesimum quintum Ἀναξικράτην agnoscit etiam Diodorus 756. et Dionysius noster supra p. 260. 9. 16. p. 261. 12. et 262. 24. in exemplari perperam hoc loco scriptum erat Ἀναρχικράτης. IDEM.

νϛ'.] In quinquagesimi sexti appellatione, pro Κόροιβος apud Diodorum est Κόρυβος, 770. minus recte, ut suspicor. Sequens apud eundem Diodorum 774. est Ξένιππος. In sexagesimo primo, Nicocle, desinunt ejusdem Diodori vulgata exemplaria, 787. et reliquorum novem nomina desunt etiam apud Sigonium: ita ut, sicut illi Dionysio in præcedentibus, sic vicissim Dionysius illis in sequentibus auxiliares manus præbeat. Primus autem archon Nicophemus, ab eodem Diodoro ponitur in Olympiadis centesimæ quartæ anno ultimo, quo Romæ consules fuisse dicit C. Sulpicium et C. Licinnium. anno urbis CCCLXXXIX. ut Sigonius computat: ut autem Glareanus, anno urbis CCCXCI. IDEM.

νζ'.] Diodoro Xenippus, Plutarcho in Hyperide, Xenias. Meurs. de Arch. Athen. 4. 16. HUDSON.

ξθ'.] Diphilus appellatur a Plutarcho in Demetrio. E Meursio IDEM.

Τεωφανίου] Pro Τεωφανίου paulo post detracto ι legitur Τεωφάνου: quorum neutrum erroris suspicione caret. Suidæ Θεοφάνειον an huc pertineat, mihi sane non constat. SYLBURG. Γεωφανίου hic, et in sequentibus esse leg. demonstravit Meursius in Atticis Lectionibus 3. 11. HUDSON.

Ὑμῖν] Opinor puncto et separationis spatio post ὑμῖν posito, sequentia conjunctim legenda esse, hoc modo: Συνηγορία Αἰσχίνῃ κατὰ Δινίου, ut infra p. 273. 18. antep. et p. 275. 19. Forsan etiam aliquis diphthongos malit Δεινίου, ut apud Isæum, Demosthenem, Suidam, alios. Sed cum p. 269. 4. sequatur, ἔτι κατὰ Διονυσίου, nec in præcedentibus ulla Διονυσίου facta sit mentio, suspicetur aliquis, utrobique vel Διονυσίου legendum esse, vel Δεινίου. SYL-

συνηγορία αἰσχύνη. (θ'.) Κατὰ Δινίου· Βουλοίμην ἄν, ὦ ἄνδρες. (ι'.) Κατὰ Φωρασεβείας· Ἆρά γ' εἴ τινες. (ια'.) Κατὰ Καλλαίσχρου, περὶ τῶν τιμῶν· Πολλάκις, ὦ Ἀθηναῖοι. (ιβ'.) Τυῤῥηνικός· Ἅπαντα συμβήσεσθαι. (ιγ'.) Ἔτι κατὰ Διονυσίου, τοῦ ἐπὶ τῆς διοικήσεως· Ἴσως μὲν, ὦ Ἀθηναῖοι. (ιδ'.) Καθ' Ἱμερίου εἰσαγγελτικός· Οὐδένα νομίζω, ὦ Ἀθηναῖοι. (ιε'.) Εἰσαγγελία κατὰ Πιστίου· Ὥσπερ καὶ ὑμῶν ἕκαστος. (ιϛ'.) Κατ' Ἀγασικλέους, εἰσαγγελία ξενίας· Οὐδένα πώποτε οἶμαι. (ιζ'.) Κατὰ Θεοκρίνου ἔνδειξις· Τοῦ πατρὸς, ὦ Ἀθηναῖοι. τοῦτον Καλλίμαχος ἐν τοῖς Δημοσθένους φέρει. (ιη'.) Κατὰ Στεφάνου· Παρανόμων ὑπάρχει τοῦ νόμου δεδωκότος, ὦ ἄνδρες. (ιθ'.) Κατὰ Κλεισθένους εἰσαγγελία· Οὐκ ἀγνοῶ, ἄνδρες. (κ'.) Διαδικασία Φαληρέων πρὸς Φοίνικας, ὑπὲρ τῆς ἱερωσύνης τοῦ Ποσειδῶνος· Εὔχομαι, νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, πρέπειν δή. (κα'. κβ'.) Πρὸς τὴν Κηφισῶντος ἀπογραφήν· Πρῶτον μὲν, ὦ ἄνδρες, δέομαι. ὁ δ' ὕστερος· Τὰ μὲν περὶ τὴν ὠνήν. (κγ'.) Ἀπολογία διαμαρτυρίας πρὸς τὴν Χάρητος εἰσαγγελίαν κατὰ Φειδιάδου γραμματέως· Οὔτ' ἔχθρας οὐδεμιᾶς ἕνεκα. (κδ'.) Κατὰ Φιλοκλέους ὑπὲρ τῶν Ἁρπαλίων· Τί χρὴ λέγειν τὸ πρὸς τῶν. (κε'.) Κατὰ Γνωδίου περὶ τῶν Ἁρπαλίων· Οὐκ ἄδη-

BURG. Cum Sylburgio consentire Meursium in Atticis Lectionibus, 5. 24. et in Bibliotheca Attica, v. Δείναρχος, annotavit Hudsonus. REISK.

Φωρασεβείας] Nomen suspectum est ac perperam fortasse ex duobus conflatum: ut κατὰ Φώκου, ἀσεβείας. sed in his sola conjectura niti, fallere est. SYLBURG. Restituendum censeo κατὰ Φορμισίου, ἀσεβείας. natum mendum e compendio scriptionis. E Meursio A. L. 4. 16. HUDSON.

Πιρηνικὸς] Incertum Εἰρηνικὸς ne verius sit an Πειραϊκὸς, an aliud. SYLBURG. Harpocrat. et Suidas v. Περίστασιν, Δείναρχος Τυῤῥηνικῷ. v. Valesii notas ad Harpocrat. p. 48. col. 2. HUDSON.

Ἔτι κατὰ Δ.] Ecquis novit, an non sic distinguendum et leg. sit: Ἅπαντα συμβήσεσθαι εἰκός ἐστι. *consentaneum est, fore ut nihil non rerum contingat.* Erit hoc exordium τοῦ Τυῤῥηνικοῦ λόγου. Tum succedit novus titulus κατὰ Διονυσίου. REISK.

Ἱμερίου] Ἱμεραίου legit Maussac. ad Harpocrat. v. Ἄμμωνι. HUDSON.

Κατὰ Πιστικλέους] Hic quoque dubium est, sit ne Πεισικλέους legendum, an Τισικλέους. SYLBURG. κατ' Ἀγασικλέους leg. esse docuit Meursius in Bibl. Att. v. Dinarchus. HUDSON. Sic correxi. quanquam de Pasicle quoque suspicari non sit alienum. REISK.

Κατὰ Στεφάνου. ἰασανόμων ὑπάρχει] Fortasse legendum: κατὰ Στεφάνου, παρανόμων· Ὑπάρχει τοῦ ν. Demosthenis orationes κατὰ Στεφάνου, ut diversam habent actionis inscriptionem, ψευδομαρτυριῶν scilicet, ita etiam diversa initia. SYLBURG. Pro ἰασανόμων correxi, ut volebat Sylburgius, παρανόμων. pro ὑπάρχει fort. leg. est ὑπὲρ Ἀρχείου, vel Ἀρχίου. a vocabulo τοῦ νόμου incipere orationem, nullum dubium penes me superest. REISK.

Κλεισθένους] Scr. Καλλισθένους. Meursius B. A. l. c. et Lect. Att. 3, 11. Maussac. ad Harpocrat. v. βουλαία. HUDSON.

Φοίνικας] Φοινίκων nomen parum huc quadrare videtur: nec certum tamen est, an κήρυκας reponendum sit, ut p. 270. 10. SYLBURG. Num Φοίνικα. Phœnix nomen est ex historia oratorum Atticorum satis notum. REISK.

Κησιφῶντος] Hoc de nomine paulo ante dictum ad p. 267. pen. SYLBURG.

Πρῶτον] Imo vero πρῶτος in nominativo et masculino, ob insequens ὁ ὕστερος. REISK.

Χάρητος] In exemplari post Χάρητος finita est periodus: et nominandi casu sequitur Εἰσαγγελία κατὰ Φειδιάδου: quasi duæ hic significentur orationes. SYLBURG.

Ἁρπαλίων] In sequentibus etiam constanter absque diphthongo scribitur: apud Suidam vero et alibi, diphthongωs Ἁρπάλεια χρήματα. Nota ibidem ὑπὲρ, in sequentibus autem περί. IDEM.

Γνωδίου] Incertum Γνωσίου ne scribendum sit, an Γνωσιδίκου, an Γνωσιθέου, an aliud. IDEM. In editione Hudsoni legitur Γνωσίου, nescio casune an consilio. Mihi videtur κατ' Ἀγνωνίδου leg. esse. Quo de Agnone vel Agnonide v. Ruhnkenii Hist. crit. orr. Gr. p. 89. REISK.

λον. (κϛʹ.) Κατ' Ἀριστονίκου περὶ τῶν Ἁρπαλίων· Εὐτύχημα μὲν ἦν, ὦ ἄνδρες. (κζʹ.) Κατὰ Δημοσθένους περὶ τῶν Ἁρπαλίων· Ὁ μὲν δημαγωγὸς ὑμῖν. (κηʹ.) Κατὰ Ἀριστογείτονος περὶ τῶν Ἁρπαλίων· Πάνθ' ὡς ἔοικεν, ὦ ἄνδρες.

ΨΕΥΔΕΠΙΓΡΑΦΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΙ.

ιαʹ. (αʹ.) Κατὰ Θεοδώρου, εὐθυντικός· Ἥκιστα μὲν, ὦ ἄνδρες. πρεσβύτερός ἐστι τῆς Δεινάρχου ἡλικίας· εἴρηται γὰρ ἐπὶ Θεοφίλου τῇ Θεμιστοκλέους ἄρχοντος μετὰ Θέλλον ἀνιόντα ἐνιαυτῷ τρίτῳ, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου γίνεται φανερὸν, οὔπω πέμπτον, ὡς δείξομεν, ἔτος ἔχοντος αὐτοῦ. (βʹ.) Κατὰ κηρύκων· Εἰ μὲν ὁ πατὴρ, ὦ ἄνδρες. οὗτος ὁ ἀγὼν εἴρηται ἐπ' ἄρχοντος Εὐβούλου ἢ Λυκίσκου τοῦ μετ' Εὔβουλον, οὔπω εἴκοσι ὄντος αὐτοῦ. ὁ μὲν γὰρ λόγος περί τινος ἀποψηφισθέντος γέγονεν ἐπ' Ἀρχίου τοῦ μετὰ Θεμιστοκλέα, δῆλον δ' ἕκαστον τῶν εἰρημένων ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου γίγνεται. (γʹ.) Κατὰ Μοσχίωνος, ἀπογραψαμένου αὐτὸν Νικοδίκου· Υἱὸν ἀποψηφισάμενον, ὦ ἄνδρες τουὶ Μοσχίωνος συμβαλών. καὶ οὗτος ὁ λόγος κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τῷ προτέρῳ εἴρηται· δηλοῦται δ' ἐκ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς τοῦ λόγου, καὶ [τὰ] τῶν ἑξῆς. (δʹ.) Κατὰ Μενεκλέους ἀπαγωγῆς· Ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ τῶν νόμων, καθ' οὓς. καὶ οὗτος εἴρηται παιδὸς ὄντος ἔτι Δεινάρχου· ὁ μὲν γὰρ κρινόμενος ἐστὶ Μενεκλῆς ὁ τὴν ἱερείαν Νίνον ἑλὼν, ὁ δὲ κατηγορῶν υἱὸς τῆς Νίνου. ἔστι δὲ ταῦτα πρεσβύτερα τῆς Δεινάρχου ἀκμῆς· ὁ μὲν γὰρ Δημοσθένους περὶ τοῦ ὀνόματος λόγος, ἐν ᾧ τούτων μέμνηται κατὰ Θεσσαλὸν ἢ Ἀπολλόδωρον ἄρχοντα τετέλεσται, ὡς ἐν τοῖς περὶ Δημοσθένους δεδηλώκαμεν· εἰ δ' ὡς τεθνηκότος ἤδη τοῦ Μενεκλέους ὁ Δημοσθένης ἐκεῖ μέμνηται λέγων, Ἑωρᾶτε γὰρ πάντες αὐτὸν χρώμενον ἕως ἔζη Μενεκλῆς, παλαιὸς λόγος τίς ἐστιν. ὅτι δὲ οὗτος ὁ Μενεκλῆς, ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ δεδήλωκεν ὁ κατηγορῶν. (εʹ.) Διαδικασία Ἀθμονεῦσι περὶ τῆς Μυῤῥίνης καὶ τῆς Μίλακος· Εὔχομαι δὴ τῇ

Ἐπὶ Θεοφίλου] Legendum puto: ἐπὶ Θεοφίλου ἢ Θεμιστοκλέους ἄρχοντος, μετὰ Θέσσαλον ἄρχοντα ἐνιαυτῷ τρίτῳ. ut sequenti versu, quæ lectio colligitur ex p. 267. 3. SYLBURG. In margine Bodlei. ἴσως Θεομνήστου ἢ Θεμιστοκλέους. REISK.

Πέμπτον] In margine Bodlei. hæc leguntur: Procul dubio leg. οὔπω πέμπτον καὶ δέκατον. IDEM.

Δείξομεν] Num ἐδείξαμεν. IDEM.

Εἴκοσι ὄντος] Leg. εἰκοσαέτους ὄντος: vel, εἴκοσιν ἔτη ἔχοντος, ut p. 271. 3. SYLBURG.

Ἀπογραψαμένου] Legendum videtur, ἀπογραψαμένου αὐτὸν Νικοδίκου υἱόν· Ἀποψηφισ. IDEM. In margine Bodl. ἴσως αὐτὸν Νικόδικον. In re perobscura et suspiciosa si licet conjecturæ indulgere, suspicer scriptum olim fuisse: ἀπογραψαμένου τὸν Νικοδίκου υἱόν. ut oratio ipsa incipiat a verbo Ἀποψηφισάμενοι. REISK.

Τουὶ] Pro τουὶ dubito τουδὶ ne scribendum, an τουτονὶ, an aliud. SYLBURG.

Ἐκ τῆς αὐτῆς] Rectius legemus ἐξ αὐτῆς τῆς ἀρχῆς: et mox, καὶ τῶν ἑξῆς, expuncto articulo τὰ. IDEM. Legi quoque possit vocabulis transpositis: ἐκ τῆς ἀρχῆς αὐτῆς. REISK.

Τοῦ ὀνόματος δεδηλώκαμεν λόγος] Procul dubio expungendum δεδηλ. velut e sequentibus perperam huc infertum. De oratione autem περὶ τοῦ ὀνόματος meminit rursum pag. 275. 8. SYLBURG.

Μενεκλῆς] Rectius libri Demosthenici Μενεκλεῖ. v. p. 998. 13. edit. Reisk. quanquam profecto Μενεκλῆς ad ἔζη subaudiri debet. REISK.

Οὗτος] Eundem esse Dinarcheum Meneclem cum Demosthenico. breviuscule dictum, nisi si quid deest. IDEM.

Ἀθμονεῦσι] Ἀθμονεῖς per ο scribit etiam Stephanus Byzantius: at Suid. per ω. SYLBURG.

Δήμητρι καὶ τῇ Κόρῃ. πρεσβύτερός ἐστι τῆς Δεινάρχου ἀκμῆς· εἴρηται γὰρ ἐπὶ Νικομάχου ἄρχοντος, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου γίγνεται δῆλον, ἓν πρὸς τοῖς εἴκοσιν ἔτος τοῦ ῥήτορος ἔχοντος. οἱ μὲν οὖν τῆς ἀκμῆς αὐτοῦ φερόμενοι ψευδεπίγραφοι εἰς αὐτὸν λόγοι εἰσὶν οἵδε· μετὰ δὲ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Χαλκίδα ἀναχώρησιν οἵδε. (ϛ'.) Διαδικασία τῆς ἱερείας τῆς Δήμητρος πρὸς τὸν ἱεροφάντην· Πολλῶν καὶ παραδόξων, ὦ ἄνδρες δικασταί. οὗτος ὁ λόγος ἤδη πεφευγότος αὐτοῦ εἴρηται, ὡς ἐξ αὐτοῦ γίγνεται φανερόν· μέμνηται γὰρ ἐν αὐτῷ τῆς κατασχούσης ὀλιγαρχίας. (ζ'.) Ἔργα ποιεῖς· κατὰ Τιμοκράτους, εἰσαγγελτικὸς δήμου καταλύσεως. οὗτος καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς ἐπιγραφῆς ἐστὶ δῆλος ψευδεπίγραφος ὤν. (η'.) Κατὰ Σπουδίου· Καὶ ἐν τῷ δήμῳ κατηγορήσειν ὑπεσχόμην. μετὰ τὴν κατάλυσιν τῆς ὀλιγαρχίας εἴρηται καὶ οὗτος, ἤδη Δεινάρχου [φαίνεται] φεύγοντος, ὡς ἐξ αὐτοῦ μάλιστα τοῦ λόγου γίγνεται φανερόν. (θ'.) Διαδικασία Εὐδανέμων πρὸς κήρυκας ὑπὲρ τοῦ κανῶς οὐδαμῶς· Τοιαῦτα πράγματα. καὶ οὗτος κατὰ τοὺς αὐτοὺς χρόνους εἴρηται, πεφευγότος ἤδη τοῦ ῥήτορος, ὡς ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ πάλιν δηλοῦται. (ι'.) Ἀττικός· Πάντων ἦσαν ὁμοίως. καὶ οὗτος εἴρηται ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις, ὡς καὶ ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ φανερὸν γίγνεται. (ια'.) Αἰτωλικός· Καὶ ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Αἰτωλοὶ, πρέσβεις. οὗτος καθεστώσης τῆς ὀλιγαρχίας ὑπὸ τῶν Ἀθήνηθεν φυγάδων εἴρηται, δεομένων, τοὺς Αἰτωλοὺς αὐτοῖς βοηθεῖν, ἐπεὶ καὶ ὁ Κάσσανδρος αὐτοὺς ἐλευθεροῦν ἐπεχείρει, ὡς ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ γίγνεται τοῦτο δῆλον· οὔκουν εἰκὸς φίλον ὄντα τὸν Δείναρχον τῶν τὴν ὀλιγαρχίαν καταστησάντων τοῖς καταλύειν ἐπιχειροῦσιν συναγωνίζεσθαι, οὐδ' αὐτὸς Ἀθήνηθε λόγους κατα-

Τῆς ἀκμῆς] Conjectura viri docti in margine Bodleiani præponit πρὸ. recte, postulante id sententia. possit tamen etiam πρεσβύτεροι excidisse. Reisk.

Ἔργα ποιεῖς] Forsan legendum: κατὰ Τιμοκράτους, εἰσαγγελτικὸς δήμου καταλύσεως· Ἔργα ποιεῖς. ut Ἔργα ποιεῖς orationis illius sit initium. Sequens κατὰ Σπουδίου, diversa est a Demosthenica. Sylburg.

Εὐδανέμων] Legendum forlassis: Εὐωνυμέων πρὸς κήρυκας ὑπὲρ τῶν κανῶν· Οὐδαμῶς τοιαῦτα πράγματα. fuit enim Εὐωνυμία, seu Εὐώνυμος, pagus Atticus, cujus cives Εὐωνυμεῖς, teste Steph. Idem. Possit quoque legi ἀγορανόμων vel ἀστυνόμων. Reisk.

Ἐν αὐτῷ] Nota hic, ἐν αὐτῷ τῷ λόγῳ φανερὸν γίγνεται, ut mox etiam v. 23. at p. 270. 9. 14. et p. 271. 2. 8. 14. pro ἐν usitatiore modo usurpata ἐξ. Sylburg.

Τοὺς Αἰτωλοὺς] Non inscite quidem admonuit, quisquis fuit, vir doctus in margine Bodleiani, sibi videri satius esse, ut τῶν Αἰτωλῶν legatur. metuens ille, ut videtur, ne essent, qui accusativum cum δεομένων jungerent in constructione. quod qui facerent, hi profecto turpiter laberentur, atque proderent, se nescire, δεῖσθαί τινὸς, non δεῖσθαι τινὰ, dici. Verumtamen supervacaneus erat ille metus, modo interponeretur, quod interposui comma, pone δεομένων. quo facto paret τοὺς Αἰτωλοὺς cum βοηθεῖν cohærere. Consulto hanc constructionem prætulit Dionysius alteri h. l. qui si τῶν Αἰτωλῶν cum δεομένων composuisset, metuendum cerneret esse, ne lectores quidam festinatione ruentes, sic acciperent, quasi Ætoli ipsi rogarent. quod secus erat. Reisk.

Ἀγωνίζεσθαι] Convenientius compos. συναγωνίσασθαι. In sequentibus sive αὐτὸν legas sive αὐτοὺς, parum expeditur sententia. Sylburg.

Οὐδ' αὐτὸς —] Locus mendosissimus, et sine melioribus libris insanabilis. Interim, ne verba sensu cassa sic prorsus otiose natent, comminiscemur aliquod fulcrum, cui mens tantisper innitatur. quidsi Dionysius sic reliquerit: οὐδ' αὖ τοὺς Ἀθήνηθεν [scil. φυγάδας] Αἰτωλοὺς παραλαμβάνειν οἷόν τε. *et rursus abhorret exsules Athenienses sibi copias Ætolicas adsciscere.* Opponit inter se Dinarchum cum exsulibus, negatque consentaneum fuisse, ut aut Dinarchus hanc orationem scriberet, aut exsules auxilia ab Ætolis arcesserent. Reisk.

λαμβάνειν οἷόν τε ἐστί. (ιβ΄.) Διφίλῳ δημηγορικὸς, αἰτοῦντι δωρεάς· Διὰ τὸ μὴ ῥᾴδιον εἶναι. τοῦτον ἐπείσθην ὑπὸ Δημοσθένους γεγράφθαι τὸν λόγον, ὅτι τὰς δωρεὰς ἔγραψεν αἰτῶν Δημοσθένης, ὡς Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Δημοσθένους λόγῳ δεδήλωκε, καὶ ὅτι ἐπὶ τέλει τοῦ λόγου ὁ Δίφιλος Δημοσθένην παρακαλεῖ συνήγορον· ἀπίθανον δὲ οἶμαι εἶναι τὰς μὲν τιμὰς οὕτω γράφειν εὐνοοῦντα τῷ Διφίλῳ τὸν Δημοσθένην, λόγον δὲ παρὰ Δεινάρχου λαβόντα περιιδεῖν. (ιγ΄.) Ἑρμίᾳ ἐμπορίου ἐπιμελετῇ περὶ τῶν κατηγορηθέντων ἀπολογία· Δέομαι ὑμῶν, ὦ ἄνδρες. ἀπ᾽ αὐτοῦ τοῦ χαρακτῆρος εὕροι τις ἂν οὐκ ὄντα τὸν λόγον Δεινάρχου — ὑδαρής τε γὰρ καὶ ἀσθενὴς καὶ ψυχρός ἐστιν —, ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὸν ἄν τις θείη Δημοκλείδου ἢ Μενεσαίχμου ἢ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τινός· ἀφαιροῦμαι δὲ καὶ τοὺς περὶ Μενεσαίχμου λόγους ἀμφοτέρους αὐτοῦ, ὧν ὁ μέν ἐστιν περὶ τῆς Δήλου θυσίας, Ἱκετεύομεν ὑμᾶς, [καὶ] ὁ δὲ πρὸς Περικλέα καὶ Δημοκράτην, οὗ ἡ ἀρχὴ Νομίζομεν ὦ ἄνδρες, διά τε τὸν χαρακτῆρα — ὑδαρὴς γὰρ καὶ κεχυμένος καὶ ψυχρὸς —, καὶ ὅτι ὁ λέγων αὐτὸς ὢν οὔτε ἄδοξος καὶ μετὰ Λυκοῦργον τὴν διοίκησιν τῶν δημοσίων χρημάτων παραλαβὼν, ἐξητασμένος δὲ πολλάκις, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς λόγοις περὶ ἁπάντων μηνύει, καὶ ἐν ἰδίοις καὶ ἐν δημοσίοις ἀγῶσιν, οὐκ ἂν ἦν ἀδύνατος, ὥστε Δεινάρχῳ λογογραφεῖ χρῆσθαι. (ιδ΄.) Ὑπὲρ τοῦ μὴ ἐκδοῦναι Ἅρπαλον Ἀλεξάνδρῳ· Οὐκ ἄξιον ἄρα θαυμάζειν. οὐδ᾽ οὗτος ὁ λόγος ἐμφαίνει τὸν Δεινάρχου χαρακτῆρα· εἰ γὰρ κἂν

Αἰτοῦντι δωρεὰς] De orationis initio, et sequentium distinctione certi aliquid hic pronuntiare, non licet. sua cuique conjectura esto libera. Idem. Vocabula *διὰ τὸ μὴ ῥᾴδιον εἶναι* in codice Bodleiano initium orationis facere annotavit Hudsonus. Reisk.

Ὅτι τὰς δωρεὰς ἔγραψεν αἰτῶν Δημοσθένης] Locus sic videtur integrandus: *ὅτι ψήφισμα αὐτῷ* [Diphilo puta] *τὰς τιμὰς ἔγρ. αἰτ. Δ.* primum argumentum, e quo Dionysius ait se colligere hanc orationem, non a Dinarcho, sed ab ipso Demosthene scriptam esse, proponit hoc: quod e testimonio Dinarchi constet, a Demosthene scriptam fuisse rogationem de decernendis Diphilo honoribus. Locus Dinarchi est p. 95. 34. ed. Steph. *προῖκα τοῦτον οἴεσθε γράψαι Διφίλῳ τὴν ἐν πρυτανείῳ σίτησιν, καὶ τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν ἀναθησομένην εἰκόνα.* Idem.

Οὕτω γράφειν εὐνοοῦντα] Particula *οὕτω* gemino modo potest accipi, altero istoc, ut æquipolleat istis, *ἁπλῶς*, vel *μόνον*. vel *οὐδὲν ἄλλο ἢ*: Demosthenem aliud nihil facere, quam ut decretum scriberet in gratiam Diphili, orationem autem, qua decretum istud ratum fieret, et ad effectum perduceretur, Diphilo denegare, patique, Diphilum eam ab alio aufferre. Altero hoc, ut *οὕτω* cum *εὐνοοῦντα* copuletur in constructione: Demosthenem, tanto motum Diphili studio, atque erga eum voluntatis propensione. Idem.

Εἰ *μία ἐμπορίου ἐπὶ μελέτῃ*] Forsan *Ἑρμείᾳ ἐμπορίου ἐπιμελητῇ* Sylburg. Hudsonus ad notas Valesii ad Harpocr. p. 30. ed. Blanc. ablegat. ubi Valesius hunc locum prorsus eodem modo, atque Sylburgius dudum ante fecerat, emendavit, etsi operæ manum Valesii minus sinceram repræsentafunt. Correxi h. l. ut volebat par egregium virorum doctorum. Reisk.

Περὶ] Tantundem hic valet atque *ὑπέρ*. ut modo, *περὶ τῶν κατηγορηθέντων*. quanquam utique *ὑπὲρ* utroque loco præstabat. Idem.

Δήλου θυσίας] Imo vero *Δήμου οὐσίας*. *de facultatibus Demi*. Demus est nomen proprium viri. Idem.

Ὁ λέγων] Menesæchmus is est. Idem.

Περὶ ἁπάντων] Forsan *περὶ αὑτοῦ μηνύει*. Sequenti etiam versu non absurde post *ἀγῶσιν* distinxeris. Sylburg. Mihi videtur leg. *περὶ τῶν Ἁρπαλείων*. *de pecuniis Harpalicis*. V. Ruhnkenii hist. critic. oratorum Græcorum p. 77. Reisk.

Ἦν ἀδύνατος] Fort. *οὕτως* est interponendum, ob insequens *ὥστε*. quanquam subaudiri quoque potest, et debet adeo, si omittatur. Idem.

Κἂν] Pro *κἂν* infra p. 275. 8. legitur *καί*. Sylburg.

μηδὲν ἄλλο, τό γ' οὖν ἠλίθιον καὶ σοφιστικὸν εὕροι τις ἂν ἐν αὐτῷ πολὺ, τὸ πλεῖστον ἀπέχον τῶν Δεινάρχου χαρακτήρων. (ιε'.) Δηλιακὸς, Ἀπόλλωνος καὶ Ῥοιοῦς τῆς Σταφύλου. οὗτος οὐ τοῦ ῥήτορος, ἀλλ' ἑτέρου τινὸς συγγραφέως ἐστί· δηλοῖ δ' ἐκ τοῦ τρόπου καὶ τοῦ χαρακτῆρος ἀρχαϊκὸς ὢν καὶ περιτρέχων τὴν τοπικὴν Δήλου καὶ Λέρου ἱστορίαν. (ιϛ'.) Κατὰ Δημοσθένους παρανόμων· Εἰώθατε, ὦ ἄνδρες. οὗτος ἐν τοῖς Περγαμηνοῖς πίναξι φέρεται ὡς Καλλικράτους, ἐγὼ δὲ εἰ μὲν ἐκείνου ἐστὶν οὐκ οἶδα· οὐδὲ γὰρ ἐνέτυχον τῶν Καλλικράτους οὐδενί· ὅτι δὲ πάμπολυ τῶν Δεινάρχου λόγων ἀφέστηκεν, εὐτελής τε ὢν καὶ κενὸς καὶ οὐκ ἀπέχων ἰδιωτικῆς φλυαρίας, πείθομαι.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΓΝΗΣΙΟΙ.

ιβ'. (α'.) Κατὰ Προξένου βλάβης, ὃν αὐτὸς εἶπεν ὑπὲρ αὑτοῦ· Εἴ τίς μοι θεῶν, ὦ ἄνδρες. (β'.) Κατὰ Κηφισοκλέους καὶ τῶν οἰκείων βλάβης· Ἃ μὲν ἐγκαλῶν, ὦ ἄνδρες. (γ'.) Πρὸς Φανοκλέα βλάβης ἀπολογία· Ὤιμην μὲν ἐγὼ, ὦ ἄνδρες. (δ'.) Πρὸς Νικοκράτην ὑπὲρ Νικομάχου βλάβης· Ἄνδρες δικασταὶ, ὅτι μὲν ἰδιώτης. (ε'.) Συνηγορία Παρμένοντι ὑπὲρ ἀνδραπόδου βλάβης· Καὶ παραγεγενημένος ὕστερον, ἄνδρες δικασταὶ, ἔγωγε ἔγνων ὅτι Παρμένων ἀδικεῖται. (ϛ'.) Κατὰ Ποσιδίππου κλοπῆς· Ἀδικηθεὶς, ὦ ἄνδρες, (ζ'.) Κατὰ Ἡδύκης ἀποστασίου· Καταλιπόντος ἐνοτίου πατρός. (η'.) Ἀποστασίου πρὸς Ἀρχέστρατον· Πολλὰ καὶ ἀγαθὰ γένοιτο. (θ'.) Συνηγορία Ἡγελόχῳ ὑπὲρ ἐπικλήρου· Ὥςπερ καὶ ἡμῶν ἕκαστος. (ι'. ια'.) Ἐπικληρικὸς, ὑπὲρ τῆς Ἰοφῶντος θυγατρός· Ἄνδρες δικασταὶ, οὐ πένης ὤν. ὕστερον·

Τῶν Δεινάρχου χαρακτήρων] Malim τοῦ Δειναρχείου χαρακτῆρος. REISK.

Ἀπόλλωνος καὶ Ῥοιοῦς] Videtur initium esse orationis. SYLBURG.

Σταφύλου] Sic dedi de meo pro vulgari Ταφύλου. V. Parthenii narrat. p. 345. et Galeum ad illum locum p. 122. REISK.

Ἀρχαϊκὸς] Num ἀρχαιολογικός. *versans in tradendis antiquarum rerum memoriis.* IDEM.

Περιτρέχων] Num περιέχων. IDEM.

Λέρου] Num Ὠλεάρου. Olearus est insula Delo assita, non ignobilis. IDEM.

Κατὰ Δημοσθένους· Παρὰ νόμῳ εἰώθατε] Forsan legendum, κατὰ Δημοσθένους, παρανόμων· Εἰώθατε, ὦ ἄνδρες. Pergamenas vero tabulas dicere videtur tabulas a Cratete vel Aristarcho grammaticis Pergamenis conscriptas; qua de re supra, ad p. 258. 13. SYLBURG.

Περγαμηνοῖς πίναξιν] Hi pinaces sunt indices librorum cujusque generis, et auctorum, in quibus consignata essent et auctorum nomina, et operum ab ipsis editorum, juxta genus literarum, quo quique excelluissent. Ut erant e. c. tabulæ oratorum, tabulæ lyricorum, comicorum, tragicorum, et sic porro. Pergameni appellati sunt illi, qui editi fuissent Pergami, conscripti e bibliothecæ Pergamenæ thesauris. REISK.

Πρὸς Νικοκράτην] Supra legitur κατὰ Λυσικράτους, p. 263. 6. SYLBURG.

Καὶ π. ὕ.] Hudsonus significat sibi videri, initium orationis pro Parmenonte coerceri his duobus vocabulis καὶ παραγενόμενος. deinde leg. esse ὁ ὕστερος. hunc esse titulum novæ orationis ab illa priore diversæ, ejusque initium esse: Ἄνδρες δικασταὶ ἔγωγε. Mihi quidem ista sunt admodum improbabilia. REISK.

Ποσιδίππου] Alibi Ποσειδίππου, diphthongus. Paulo post etiam fortasse rectius Ἡδύλης. Pro ἐνοτίου vero quid legendum sit versu sequenti, mihi sane conjicere non licet. SYLBURG. Ἡδύλης leg. esse probavit Meurs. Lect. Att. 3. 11. HUDSON.

Πρὸς Ἀρχέστρατον] Est illa ipsa oratio, quæ ab Harpocrat. et Suida inscribitur κατ' Ἀρχεστράτου. HUDSON.

Ὕστερον] Pro ὕστερον legendum fortassis ὁ ὕστερος, ut p. 274. 15. SYLBURG.

Ἄμαχον γὰρ ὤν, ὦ ἄνδρες. (ιβ΄.) Διαμαρτυρία, ὡς οὐδέ εἰσιν ἐπίδικοι Ἀριστοφῶντος θυγατέρες· Τοῦ νόμου δεδωκότος, ὦ ἄνδρες. (ιγ΄.) Κατὰ Πεδιέως, κακώσεως παιδὸς ὀρφανοῦ· Μηδεὶς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, θαυμάσῃ. (ιδ΄.) Διαμαρτυρία περὶ τοῦ Ἐτιήττου κλήρου πρὸς Χάρητα· Πολλάκις ἤδη ἤκουσα. (ιε΄.) Ὑπὲρ τοῦ Μνησικλέους κλήρου· Δικαίαν, ὦ ἄνδρες, δέησιν. (ιϛ΄.) Κατὰ Προξένου, ὕβρεως· Ὑβριστής ἐστιν, ὦ ἄνδρες, πληγῶν. ἔδει δ' ἐπιγεγράφθαι, Ἀπολογία ὕβρεως. (ιζ΄.) Ἐπιχάρει πρὸς Φιλωτάδην· Τὸν θαυμαστόν, ὦ ἄνδρες. (ιη΄.) Κατὰ Κλεομέδοντος αἰκίας· Ὅτι μέν, ὦ ἄνδρες, καὶ ὁ πατὴρ Θεόδωρος δή. (ιθ΄.) Πρὸς Διοσκουρίδην περὶ νεῶν· Δικαίως ἂν οἶμαι, ὦ ἄνδρες. (κ΄.) Ἐρανικὸς, πρὸς τοὺς Προκλέους παῖδας· Ἃ μὲν ἀδικούμενος, ὦ ἄνδρες. (κα΄.) Πρὸς Ἀμεινοκράτην, διαδικασία περὶ καρπῶν χωρίου· Ἐπὶ τούτοις, ὦ ἄνδρες, ἀνάγκη ἐστί. (κβ΄. κγ΄.) Περὶ τοῦ ἵππου· Τοῦ μὲν ἀγῶνος, ὦ ἄνδρες. ὁ ὕστερος· Ἐβουλόμην, ἄν, ὦ ἄνδρες. (κδ΄.) Λυσικλείδου κατὰ Δάου, ὑπὲρ ἀνδραπόδων· Ἃ μὲν ἀδικούμενος, ὦ ἄνδρες. (κε΄.) Παραγραφὴ πρὸς Βιώτην· Ὅτι μέν, ὦ ἄνδρες, καὶ αὐτὸς ἀπείρως. (κϛ΄.) Κατὰ Θεοδώρου ψευδομαρτυριῶν· Νομίζομεν, ὦ ἄνδρες. (κζ΄.) Ἀγάθωνι συνηγορία, ὥσπερ καὶ αὐτὸς εἴρηκεν Ἀγάθων. (κη΄.) Ἀποστασίου ἀπολογία Αἰσχύλῳ πρὸς Ξενοφῶντα· Χρήσασθαι μέν, ὦ ἄνδρες. (κθ΄.) Κατὰ Φιλίππου, μεταλλικός· Ὅτι μέν, ὦ ἄνδρες. (λ΄.) Κάλλιππος ὑπὲρ υἱοποιήτου, ἔδει δ' ἐπιγεγράφθαι ὑπὲρ Θεοδώρου, ὃν ἐποιήσατο υἱὸν Ἀρχεφῶν· Βουλοίμην ἄν, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ καλὸν καὶ δίκαιον. (λα΄.) Περὶ τοῦ Ἀρχεφῶντος κλήρου· Καὶ δίκαιον εἶναι νομίζων.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΨΕΥΔΕΠΙΓΡΑΦΟΙ.

ιγ΄. (α΄.) Πρὸς Πεδιέα παραγραφή· Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον. οὗτος ὁ λόγος εἴρηται ἐπὶ Ἀριστοδήμου ἄρχοντος, ὡς ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου γίνεται δῆλον· οἱ μὲν γὰρ εἰς Σάμον ἀποσταλέντες

Ἀριστοφῶντος] Malim cum articulo, sive sic αἱ Ἀριστοφῶντος θυγατέρες, sive sic Ἀριστοφῶντος αἱ θυγατέρες. Reisk.

Ἐτιήττου] Nomen suspectum est. Sylburg. Fort. leg. Εὐίππου. Reisk.

Ἀπολογία ὕβρεως. Ἐπιχάρει πρὸς Φιλωτάδην] Videtur sic esse distinguendum: ἀπολογία ὕβρεως Ἐπιχάρει. *defensio Epicharis, qua negatur ab eo data fuisse contumelia.* tum titulus novæ orationis πρὸς Φιλωτ. Idem.

Περὶ νεῶν] Ὑπὲρ τῆς νεὼς Harpocr. v. παρουσία. Hudson.

Προκλέος] Nota hic Προκλέος: cum p. 273. 14. habuerimus Κηφισοκλέους, et v. 6. Μνησικλέους: itidemque Μενεκλέους pag. 270. 19. et 26. Sylburg. Compendio scriptionis corruptus est locus. Rescribendum ideo ex Harpocr. (in ἄλογοι ἐρανισταὶ) πρὸς τοὺς Πατροκλέους. Hudson.

Περὶ καρπῶν χωρίου] Hudson annotavit, Valesium ad Harpocr. v. Καρποῦ δίκη, correxisse περὶ χωρίου, καρποῦ. non male id quidem, verumtamen non video, quid magnum obstet, cur vulgata non idem possit dicere. Necesse non est, ut ubique locorum dictio fori Attici inculcetur. Reisk.

Περὶ τοῦ ἵππου] Plena inscriptio erat πρὸς Ἀντιφάνην περὶ τοῦ ἵππου, ἀπολογία, ut constat ex Harpocr. v. Ὀχεῖον. Meurs. in Bibl. Attica. Hudson.

Βιώτην] Num Βοώνην, aut Βοιωτόν. Reisk.

Ὥσπερ καὶ αὐτὸς εἴρηκεν Ἀγάθων] Videntur hæc verba orationis prima esse, aut leg. ἥνπερ κ. τ. λ. Idem.

Ὦ ἄνδρες] Videtur sic esse distinguendum: ὅτι μέν, ὦ ἄνδρες, Κάλλιππος. tum novæ titulus orationis ὑπὲρ υἱοποιητοῦ, vel, si mavis duobus vocabulis, ὑπὲρ υἱοῦ ποιητοῦ. *de nescio quo, in filium adoptato.* Idem.

κληροῦχοι κατὰ τοῦτον τὸν ἄρχοντα ἀπεστάλησαν, ὡς Φιλόχορος ἐν ταῖς ἱστορίαις λέγει, Δείναρχος δ' οὔπω δέκατον ἔτος τηνικαῦτα εἶχε. (β'.) Πρὸς Μελήσανδρον ὑπὲρ τῆς τριηραρχίας· Ὥσπερ οἱ νόμοι κελεύουσιν, οὗ ἂν ὁ λόγος. ἀλλ' ὁ μὲν λέγων ὡς ἐπὶ Μόλωνος ἄρχοντος γεγενημένου τοῦ ἀδικήματος ποιεῖται τὸν λόγον· φησὶν δὲ τῷ ὑστέρῳ ἔτει εἰσιέναι τὸν ἀγῶνα ἐπὶ Νικοφήμου ἄρχοντος, καθ' ὃν εὑρίσκεται γεγενημένος ὁ Δείναρχος. (γ'.) Πρὸς Βοιωτὸν, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος· Οὐδεμία φιλοπραγμοσύνη. εἰ καὶ μὴ τοῖς ἄλλοις οἱ Δημοσθένους ἀφαιρούμενοι τοῦτον τὸν λόγον καὶ Δεινάρχῳ προσάπτοντες ἐλέγχοιντο, τῷ χρόνῳ γ' οὖν ἐπιδειχθεῖεν ἂν ψευδόμενοι· μέμνηται γὰρ ὡς νεωστὶ τῆς εἰς Πύλας ἐξόδου γεγενημένης· ἡ δ' εἰς Πύλας Ἀθηναίων ἔξοδος ἐπὶ Θουμήδου ἄρχοντος ἐγένετο, τρισκαιδέκατον ἔτος Δεινάρχου ἔχοντος. (δ'.) Πρὸς Μαντίθεον, περὶ προικός· Πάντων ἐστὶν ἀνιαρότατον. οὗτος ἀκολουθεῖ τῷ προτέρῳ λόγῳ καὶ πολλὰ ἔχει κατὰ λέξιν ταὐτὰ, ἃ εἴη ἂν τοῦ αὐτοῦ ῥήτορος, ἔξω τῆς τοῦ Δεινάρχου ἡλικίας· πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον ἠγώνισται τὸν ἀγῶνα ὁ κατήγορος, ἀλλὰ δύο ἢ τρισὶν, ὡς ἀκριβέστερον περὶ αὐτῶν ἐν τῇ Δημοσθένους γραφῇ δεδηλώκαμεν. (ε'. ϛ'.) Ἀθηνάδῃ συνηγορία, περὶ τῆς σχεδίας, πρὸς Ἀμυντικόν· Φίλος μοι καὶ ἐπιτήδειος ὤν. ὁ ὕστερος· Οἴομαι μὲν ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες. Διοπείθους ἔτι περὶ Ἑλλήσποντον τοῦ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοῦ διατρίβοντος εἴρηται ὁ λόγος, ὡς ἐξ αὐτοῦ γίνεται φανερόν· ἔστι δὲ ὁ χρόνος κατὰ Πυθόδοτον ἄρχοντα, ὡς δηλοῖ Φιλόχορος σὺν τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐπὶ τούτου τοῦ ἄρχοντος, οὐδέπω εἰκοστὸν ἔχων ἔτος. (ζ'.) Πρὸς Μήκυθον, μεταλλικός· Πριάμενοι μέταλλον, ὦ ἄνδρες. ἐπὶ Νικομάχου ἄρχοντος εἴρηται ὁ λόγος οὗτος· φησὶ γὰρ ὁ λέγων, ἐπ' Εὐβούλου μὲν μισθώσασθαι τὸ μέταλλον, τρία δὲ ἔτη ἐργασάμενος ἐκβαλλόμενος ὑπὸ τοῦ πλησίον ἔχοντος μέταλλα, λαχεῖν αὐτῷ τὴν δίκην κατὰ Νικόμαχον ἄρχοντα, Δεινάρχου ἓν καὶ εἰκοστὸν ἔτος ἔχοντος. (η'.) Σατύρῳ πρὸς Χαρίδημον ἐπιτροπῆς ἀπολογία· Μὴ μεγάλου κινδύνου συμβεβηκότος. καὶ οὗτος ἐπὶ Νικομάχου εἴρηται. (θ'.) Ὑπὲρ

Οὗ ἂν ὁ λόγος] Sententia subjicit: οὐδ' οὗτος ἂν ὁ λόγος Δεινάρχου [vel τοῦ ῥήτορος] ἂν εἴη. Idem.

Τῷ ὑστέρῳ ἐπεισιέναι τὸν Ἀγάθωνα] Correxi de meo τῷ ὑστέρῳ ἔτει εἰσιέναι τὸν ἀγῶνα. *anno post litis actionem occœptam esse.* Idem.

Εἰς Ἀθηναίων] Legendum videtur εἰς Πύλας Ἀθηναίων ἔξοδος. Sequens nomen Archontis, Θούμηδος, accedit ad Θεόμνητος supra p. 267. 4. sed verius nomen esse Θεόφιλος, ibidem prolixe docui. Sylburg. Aut dicendum particulam εἰς redundare. Hudson.

Θουμήδου] Num Εὐδήμου. quodsi probatur, pro τρισκαιδέκατον, leg. erit simpliciter δέκατον. Reisk.

Πολλοῖς] Legendum opinor: οὐ πολλοῖς δ' ἔτεσιν ὕστερον. Sylburg. Aut leg. οὐδὲ πολλοῖς. Reisk.

Τῇ Δημοσθένους γραφῇ] Num τῇ περὶ Δημ. γραφῇ aut συγγραφῇ. Nomen Ἀθηνάδῃ mihi quoque suspectum est, ignotum certe. Reisk.

Ἀμυντικὸν] Rectius, ni fallor, Ἀμύντιχον. Sylburg.

Ἄρχοντος, οὐδέπω] Bene si habent ista, σὺν τοῖς ἄλλοις τοῖς ἐπὶ τούτου τοῦ ἄρχοντος, deerit ἐφ' οὗ φαίνεται Δείναρχος [aut ὁ ῥήτωρ]. Sin autem pro σὺν τοῖς ἄλλοις leg. sit ἐν τοῖς Ἀττικοῖς, tum porro conveniat legere: ἐπὶ τούτου τοῦ ἄρχοντος φαίνεται Δείναρχος οὐδέπω —. Reisk.

Ἐπευβούλου] Non dubito quin vera lectio sit ἐπ' Εὐβούλου. Inter Eubuli autem et Nicomachi præturam tres intercessisse annos, perspicitur ex p. 267. 5. Sylburg.

Τοῦ πλησίον] Num τὰ interponendum est? Reisk.

ἀντιδόσεως, Μεγακλείδῃ· Εἰ μὲν ἔδει, ὦ ἄνδρες, πρὸς τρεῖς ἢ τέτταρας. ὁ μὲν λέγων ἐστὶν Ἀφαρεὺς, ἔξω δὲ τῆς τῶν Δεινάρχου λόγων ἡλικίας· εἴρηται γὰρ ἔτι τοῦ στρατηγοῦ Τιμοθέου ζῶντος κατὰ τὸν χρόνον τὸν τῆς μετὰ Μενεσθέως στρατηγίας, ἐφ' ᾗ τὰς εὐθύνας ὑποσχὼν ἑάλω· Τιμόθεος δὲ τὰς εὐθύνας ὑπέσχηκεν ἐπὶ Διοτίμου τοῦ μετὰ Καλλίστρατον, ὅτε καὶ * * *

Λόγων. εἴρηται] Interposui de meo ἡλικίας. *est extra ætatem orationum a Dinarcho scriptarum.* Idem.

Νεμεσθέσεως] Legendum puto νεμέσεως, aut νεμεσήσεως: ut significet imperium infensa Nemesi, vel cum populi offensione gestum: fuerat enim Timotheus primis annis adeo felix, ut fortuna ipsa se variis ei spectris offerret: ideoque pictores, ut felicitatem ejus exprimerent, plures pingebant fortunas, quæ illi cubanti ac dormienti urbes in retia inferrent. Sed cum ea felicitate elatus, suæ magis virtuti quam fortunæ benignitati adscriberet rerum gestarum gloriam, ἠτύχησεν ὕστερον, νεμεσησάσης αὐτῷ τῆς τύχης, id est, fortuna illi postmodo infensa adversos successus tribuit: ut Aristophanis scholiastes et Suidas tradiderunt. Sylburg. Verum Μενεσθέως rectius, ut opinor legit Valesius, quem videsis in annotat. ad Harpocr. pag. 137. Hudson.

Ὑποσχὼν ἑάλω] Atqui alii Timotheum absolutum aiunt e judicio discessisse. Reisk.

ΔΕΙΝΑΡΧΟΥ

ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ.

ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ ΒΟΛΦΙΟΥ ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Τὴν μὲν γενομένην Δημοσθένει τῆς τε καταδίκης καὶ τῆς διὰ ταύτην φυγῆς πρόφασιν ἐν τῇ τῶν ἐκείνου ἐπιστολῶν ὑποθέσει ἐκ τῶν παρὰ Πλουτάρχῳ παρεθέμην· νυνὶ δὲ Στρατοκλέους τινὸς κατηγορήσαντος αὐτοῦ, ὡς εἰκὸς, χρυσίου τάλαντα παρ' Ἁρπάλου λαβόντος, Δείναρχος — ὅν τινες τὸν κρίθινον Δημοσθένην ἐκάλουν — τόνδε τὸν λόγον εἴθ' ἑτέρῳ τῳ ἔγραψεν — ὥς φησι Πλούταρχος — εἴτ' αὐτὸς ἔλεξε κατήγορος ὑπὸ τοῦ δήμου προβληθεὶς καὶ ἐπαγωνιζόμενος ἐκείνῳ. δυσὶ δ' ἐν τοῖς μάλιστα φαίνεται ἰσχυριζόμενος· ἑνὶ μὲν ὅτι διὰ τὰς Δημοσθένους βλασφημίας οὐ δεῖ ἄπιστον ἡγεῖσθαι τὴν τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς ἀπόφανσιν, ἑτέρῳ δὲ ὅτι Δημοσθένους ἐξεληλεγμένου δῶρα λαβεῖν κατὰ τῆς πόλεως οὐχὶ τοιαῦταί εἰσιν αἱ πράξεις ὥστε ἐπὶ τηλικούτῳ τὸ μεγέθος ἀδικήματι ἁλόντα συγγνώμης τυγχάνειν, μᾶλλον δὲ εἰς ἑτέρων κατάπληξιν τῆς μεγίστης τιμωρίας ἀξιοῦσθαι αὐτὸν προσήκει, ἄλλως τε τῆς περὶ τὰ τοιαῦτα πραότητος ἐπικινδύνου τε καὶ ὀλεθρίας τῇ πόλει γενησομένης, καὶ αὐτοῦ δὲ ἐκείνου θανάτου τετιμημένου ἑαυτῷ, ὅπερ εἰ ὡς ἀληθῶς πέπρακται, μέγα μοι τεκμήριον εἶναι δοκεῖ τοῦ ἢ ἀθῷον γενέσθαι τὸν ἄνδρα ἢ καθ' ὑπερβολὴν παράβολον, καὶ δι' αὐτὸ τοῦτ' ἀλλότριον ἂν τοῦ Δημοσθένους εἶναι τρόπου δόξειεν εἰκότως. ἡ μὲν οὖν στάσις τῷ λόγῳ στοχαστική, καὶ ἡ τοῦ κατηγόρου πρότασις ὅτι ἑαλωκέναι Δημοσθένην προσήκει δῶρα λαβόντα κατὰ τῆς πόλεως, ἡ δὲ τοῦ φεύγοντος ἀπόφασις ὅτι οὐκ εἴληφα δῶρα, τὸ δὲ κρινόμενον πότερον ἔλαβε δῶρα Δημοσθένης ἢ μή; ἰσχυρίζεται δὲ, ὡς προειρήκαμεν, ὁ διώκων ἐν τοῖς μάλιστα τῇ τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς ἀποφάνσει, τῆς μέγιστον παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις ἀξίωμα λαβούσης· ὁ δὲ Δημοσθένης ταύτην μὲν διασύρων ἐκφαυλίζει, ὅτι δὲ διὰ συσκευῆς τινὸς τῶν ἀντιπολιτευομένων συκοφαντεῖται μεμψιμοιρεῖ. τὸ μὲν οὖν ἀληθὲς ἄδηλον. ὁ μὲν γὰρ Πλούταρχος τοῖς κατηγόροις συνιστάμενος φαίνεται, Παυσανίας δὲ τῷ Δημοσθένει· κἀμοίγε δοκεῖν πιστότερά ἐστι τὰ Παυσανίου τοῦ τῆς καθ' ἑαυτὸν δόξης ἔλεγχον προφέροντος οὐ τὸν τυχόντα. Πλούταρχος δὲ τῇ προκατειλημμένῃ τῶν πολλῶν δόξῃ τῶν τὰ μὲν ἀφρόνως τὰ δὲ κακοήθως κρινόντων καὶ τοῖς τῶν βασκαινόντων καὶ ἐχθρῶν σκώμμασι καὶ βωμολοχίαις ἑπόμενος φαίνεται. ἄμεινον δ' ἴσως τὸν αὐτοῦ Παυσανίου παραγράφειν ἐπίκρισιν, ὅστις ὡδίπως κατὰ λέξιν φησίν· "Τοῦ περιβόλου δὲ ἐντὸς καὶ τὸ Δημοσθένους μνῆμά ἐστι. καί μοι τὸ δαιμόνιον δεῖξαι μάλιστα ἐπὶ τούτου δοκεῖ καὶ Ὁμήρου πρότερον, ὡς εἴη βάσκανον· εἰ δὴ Ὅμηρον μὲν προδιεφθαρμένον τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοσούτῳ κακῷ κακὸν δεύτερον πενία πιέζουσα ἐπὶ πᾶσαν γῆν πτωχεύοντα ἦγε· Δημοσθένει δὲ φυγῆς τε συνέπεσεν ἐν γήρᾳ λαβεῖν πεῖραν, καὶ ὁ θάνατος ἐγένετο αὐτῷ βίαιος. εἴρηται μὲν οὖν περὶ αὐτοῦ καὶ ἄλλοις, καὶ αὐτῷ Δημοσθένει πλεῖστα, ἦ μὴν τῶν χρημάτων ἃ ἐκ τῆς Ἀσίας ἤγαγεν Ἅρπαλος μὴ μεταλαβεῖν αὐτόν· τὸ δὲ ὕστερον λεχθὲν ἐπέξειμι ὁποῖον ἐγένετο. Ἅρπαλος μὲν ὡς ἐξ Ἀθηνῶν ἀπέδρα διαβὰς ναυσὶν ἐς Κρήτην, οὐ πολὺ ὕστερον ὑπὸ τῶν θεραπευόντων ἀπέθανεν οἰκετῶν· οἱ δὲ ὑπὸ ἀνδρὸς Μακεδόνος Παυσανίου δολοφονηθῆναί φασιν αὐτόν. τὸν δέ οἱ τῶν χρημάτων διοικητὴν φυγόντα ἐς Ῥόδον Φιλόξενος Μακεδὼν συνέλαβεν, ὃς καὶ αὐτὸν παρὰ Ἀθηναίων ἐξῄτησεν Ἅρπαλον· τὸν δὲ παῖδα τοῦτον ἔχων ἤλεγχεν, ἐς ὃ πάντα ἐπύθετο, ὅσοι τῶν Ἁρπάλου τι ἔτυχον εἰληφότες· μαθὼν δὲ ἐς Ἀθήνας γράμματα ἀπέστελλεν. ἐν τούτοις τοῖς γράμμασι τοὺς λαβόντας παρ' Ἁρπάλου καταριθμῶν καὶ αὐτοὺς, καὶ ὁπόσον αὐτῶν ἔλαβεν ἕκαστος, οὐδὲ ἐμνημόνευσεν ἀρχὴν Δημοσθένους, Ἀλεξάνδρῳ τε ἐς τὰ μάλιστα ἀπεχθανομένου, καὶ αὐτὸς ἰδίᾳ προσκρούσας. Δημοσθένει μὲν οὖν τιμαὶ καὶ ἑτέρωθι τῆς Ἑλλάδος, καὶ παρὰ τῶν Καλαυρίας εἰσὶν οἰκητόρων." καὶ ταῦτα μὲν ἐν τοῖς Κορινθιακοῖς Β. λγ'. ἐν δὲ τοῖς Ἀττικοῖς Α. η'. ὁ αὐτὸς οὗτος τουτονὶ τὸν τρόπον ἐμνημόνευσεν αὐτοῦ, ἐνταῦθα φησίν· "Ἔστι καὶ Δημοσθένης [χαλκοῦς], ὃν ἐς Καλαυρίαν Ἀθηναῖοι τὴν πρὸ Τροιζῆνος νῆσον ἠνάγκασαν ἀποχωρῆσαι, δεξάμενοι δ' ὕστερον διώκουσιν αὖθις μετὰ τὴν ἐν Λαμίᾳ πληγήν. Δημοσθένης δὲ ὡς τὸ δεύτερον ἔφυγε, περαιοῦται καὶ τότε ἐς τὴν Καλαυρίαν, ἔνθα δὴ πιὼν φάρμακον ἐτελεύτησε." καὶ μετ' οὐ πολύ· "Δημοσθένει μὲν ἡ πρὸς Ἀθηναίους ἄγαν εὔνοια εἰς τοῦτο ἐχώρησεν. εὖ δέ μοι λελέχθαι δοκεῖ, ἄνδρα ἀφειδῶς ἐσπεσόντα ἐς πολιτείαν καὶ πιστὰ ἡγησάμενον τὰ τοῦ δήμου, μήποτε καλῶς τελευτῆσαι." ταῦτα μὲν οὖν Παυσανίας, ὁ δὲ λόγος

ὥσπερ οἱονεὶ ἐπίλογός ἐστι τῆς προηγησαμένης κατασκευῆς κατὰ τὸν ἐν ταῖς δευτερολογίαις γίγνεσθαι εἰωθός, μᾶλλόν γε ἀσχολούμενος περὶ τὸ δεινῶσαι τὸ πρᾶγμα ἢ περὶ τὸ ἀποδεῖξαι, καὶ τὸ διαβάλλειν τὴν ποιότητα τοῦ φεύγοντος. ἐπειδὴ δὲ διὰ μακροτέρων ἐπαγωνίζεσθαι μέλλει τοῖς πρότερον εἰρημένοις, κατ' ἀρχὰς προκαταληπτικῶς ἀξιοῖ μὴ δυσχεραίνειν τὴν ἀκρόασιν. παραλαμβάνειν δὲ χρῆναι τουτονὶ τὸν λόγον καὶ προκεῖσθαι τῶν Δημοσθένους ἐπιστολῶν ᾠόμην, τοῦ τε ταυτασὶ εὐπαρακολουθητοτέρας ἂν γενέσθαι ἕνεκα, καὶ τοῦ καταφανὲς γίγνεσθαι ὅτι οὐδὲν οὕτως ἀμέμπτως οἷόν τ' ἐστὶ διαπράξασθαι τὸ μὴ συκοφαντηθῆναι ἂν καὶ διαβληθῆναι τῷ λόγῳ δυνάμενον. ἐνταῦθα γὰρ οἱονεὶ συκοφαντικῆς πανουργίας ἐπίδειξις ἐμφαίζεσθαί μοι δοκεῖ. τοιαύτη μὲν γὰρ ἡ τῆς ζηλοτυπίας βασκανία, τοσαύτη δὲ τοῦ μίσους ἡ κακοήθεια, οὕτω πονηρὰ δὲ ἡ τοῦ παρωξυμμένῳ τῷ δήμῳ καταχαρίζεσθαι σπουδὴ, ὥστ' οὐ διαβολὰς μόνον ψευδεῖς οὔσας συνεράνίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ τὰ ὀρθότατα συμβεβουλευμένα καὶ ὡς κάλλιστα διαπεπραγμένα ἢ ἐκφαυλίζεσθαι ἢ ἀντιλέγεσθαι ἢ παραλείπεσθαι ἢ κακουργίας τινὸς μιάσματι καὶ ὑπονοίᾳ καταρυπαίνεσθαι. μαρτυρεῖ γοῦν καὶ αὐτὸς Δείναρχος ἐν τῷ κατ' Ἀριστογείτονος λόγῳ Δημοσθένει καλοκαγαθίαν τούτοις τοῖς ῥήμασιν· "καὶ Δημοσθένει μὲν οὐδεμίαν ᾤεσθε δεῖν συγγνώμην ἔχειν ὅτι δῶρα καθ' ὑμῶν ἐξηλέγχθη λαμβάνων, ἀλλ' ἐτιμωρήσασθε καὶ δικαίως, ᾧ εἰ μὴ πάντα ἀλλὰ πολλά γε σύνιστε χρήσιμα πολιτευομένῳ." οὐ μὴν ἀλλ', εἰ δεῖ τἀληθὲς εἰλικρινῶς εἰπεῖν, δοκεῖ μοὶ ταῦτα συμβῆναι Δημοσθένει κατὰ τὸν Μίνω τοῦ Κρητὸς νόμον, ἐν ᾧ φησὶν, Εἴ κε πάθοι τό κ' ἔρεξε· δίκη γ' ἰθεῖα γένοιτο. ἐκεῖνος γὰρ καλῆς τε καὶ ὀρθῆς ἐν τῷ πολιτεύεσθαι ὑπὲρ τῆς πατρίδος προαιρέσεως ἀντιλαβόμενος, ὡς εἰκὸς, ὅμως μέντοι παντὶ τρόπῳ εἴτε συκοφαντῶν εἴτε περιφανῶς ψευδομενός ἐστιν ὅτε τῶν ἀντιπολιτευομένων ἐπειράθη περιγενέσθαι, κατὰ τοῦ τόγε πολλάκις καὶ τὰ κοινὰ τῆς πόλεως λυμηνάμενος. ὡς δὲ ἡ τοιαύτη δεινότης πρέπουσά ἐστιν ἀνθρώπῳ ῥήτορι φάσκοντι εἶναι, ὅν φασιν ἄνδρα ὑπάρχειν καλὸν κἀγαθὸν, ἐπιστήμονα ὄντα τοῦ λέγειν. σκεπτέον ἂν εἴη τοῖς ταῖς τε ψευδολογίαις καὶ ταῖς ἀπάταις ἡδομένοις· ἐγὼ δὲ, ἀναμφισβητήτου ὄντος ὅτι ἡ γλῶσσα τῷ ἀνθρώπῳ τῆς πολιτικῆς χάριν ἐδόθη κοινωνίας, ἀξίους ἂν κρίνοιμι τοὺς τοιούτους ἐξορισθῆναι εἰς τὰς ἐρήμους τῶν νήσων τοὺς τῇ ἐν τοῖς λόγοις δεινότητι τῇ εἰς τὸ ἀποδεῖξαι τἀληθὲς καὶ φανερώτερον καταστῆσαι πεπορισμένῃ ἐπ' ἀπωλείᾳ τῶν μηδὲν ἠδικηκότων καὶ σωτηρίᾳ τῶν τὰ μέγιστα ἐξαμαρτόντων δεῖν οἰομένους καταχρήσασθαι. παρόμοιον γὰρ ποιοῦσιν οὗτοι, ὡσπερανεί τις λύχνον ἅψας τοῦ ὠφελῆσαι ἕνεκα, τούτῳ τὰς ὄψεις καίειν ἐπιχειρῇ, ἢ ξιφίδια τοῖς ἀνδροφόνοις τοῦ ἐκφυγεῖν αὐτοὺς ἕνεκα τὰς παρὰ τῶν ἀρχόντων τιμωρίας παραδιδῷ· ἀλλὰ γὰρ ὁρῶμεν ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον πονηρίας ἡ τῶν ἀνθρώπων φύσις μεταπεσοῦσα τυγχάνει, ὥστε τὰ κάλλιστά τε πάντα καὶ ἄριστα τῶν ὄντων ἐπὶ τοῖς πονηροτάτοις ἐγχειρήμασι παραλαμβάνεσθαι. οἱ δὲ πλεῖστοι τῶν ῥητόρων τοιοῦτοι τὰς φύσεις εἰσὶν, οἷοι τὰ πολλὰ ἐπιτρέπειν τῷ τε φθόνῳ καὶ τῇ δυσμενείᾳ καὶ τῇ φιλοτιμίᾳ καὶ τῇ αἰσχροκερδείᾳ καὶ τῇ ψευδωνύμῳ θεραπείᾳ τοῦ δήμου τε καὶ τῶν θιασωτῶν, ὅθεν γε καὶ τὰς πόλεις ἀπόλλυσθαι καὶ δὴ πολλοὺς καὶ τῶν ἰδιωτῶν ταῖς δυστυχίαις περιπίπτειν συμβαίνει. ἅπερ οἱ τῶν Ῥωμαίων αὐτοκράτορες κατανοήσαντες τὴν τῶν νόμων ἀκρίβειαν τῆς τῶν λόγων δυνάμεως προτετιμηκότες φαίνονται, καὶ τοὺς λεγομένους τῆς δικαιοσύνης ἱερέας ἀντὶ τῶν ὠνίᾳ χρωμένων τῇ γλώττῃ ἀντικαταστήσαντες· οὐ φαύλως ἴσως βεβουλευμένοι, ἀποτυχόντες δὲ καὶ αὐτοὶ, ὅπερ αὐτὸ ἔδειξέ τε πρᾶγμα, τῆς προαιρέσεως. τοιγαροῦν ἡμᾶς χρὴ γιγνώσκοντας ὅτι διὰ παντὸς τὰ πάντα κάτω καὶ ἄνω στρέφεται, τὰ μὲν παραχαραττόμενα περὶ τοὺς λόγους οὐκ ἀγνοεῖν, τὴν δ' ὀρθὴν τούτων χρῆσιν, ἥπερ τοὐναντίον οἱ πονηροὶ τῶν διδασκάλων ἐπετήδευσαν, ἀσπάζεσθαι. προσήκει μὲν οὖν τοῦτο ἅπαντας μὲν τοὺς ἄλλους φαίνεσθαι προαιρουμένους, οὐχ ἥκιστα δὲ τοὺς θεολόγους εἶναι φάσκοντας, καὶ σχεδόν τι παρὰ τοῖς πολλοῖς ὑπολαμβανομένους τε καὶ λεγομένους ὡς σπουδάζουσι μᾶλλον περὶ τὴν φιλονεικίαν ἢ τὴν φιλαλήθειαν, καὶ προυργιαίτερον ποιοῦνται τὸ προπηλακίζειν τοὺς ἀντιλέγοντας, ἢ τὸ αὐτοὶ διά τε τἀκριβὲς τῆς διδασκαλίας καὶ τὴν τῆς ἀναστροφῆς καλοκαγαθίαν ὑπολήψεως ἐπιεικεστέρας τυγχάνειν, καὶ τὰ ψευδῆ τῶν δογμάτων ἐκ τῶν ψυχῶν τῶν ἀκροατῶν καθελεῖν, καὶ διδάσκειν τίνα τρόπον βελτίους ἂν γένοιντο. ἀλλὰ γὰρ, τί ταῦτα πρὸς Δημοσθένην ἢ Δείναρχον; φαίη τις ἂν δικαίως.

Pag. ed. Reisk. 3 — Pag. ed. H. Steph. 90. 1

α΄. Ο ΜΕΝ δημαγωγὸς ὑμῖν, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ θανάτου τετιμημένος ἑαυτῷ ἦν ἐξελεγχθῇ ὁτιοῦν εἰληφὼς παρ' Ἁρπάλου, οὗτος φανερῶς ἐξελήλεγκται δῶρα εἰληφὼς παρὰ τούτων, οἷς ἐναντία πράττειν ἔφη τὸν ἄλλον χρόνον· πολλῶν δ' ὑπὸ Στρατοκλέους εἰρημένων καὶ τῶν πλείστων προκατ-

ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘ.] Δευτερολογία, quas partes agit Stratocles quidam. Taylor.
Ὑμῖν] Ὑμῶν. V. p. 97. 5. ed. Steph. Idem.
Ἵνα ἐξελ.] F. ἐὰν ἐξελ. Wolf. Taylor. Π. ἦν ἐξελ. H. Stephan.
Φανερὸς] F. φανερῶς. Wolf. H. Stephan.
Παρὰ τούτων] Παρ' Ἁρπάλου, Μακεδόνος μὲν ὄντος, ἀποστάτου δὲ καὶ δραπέτου. Wolf.

εἰλημμένων κατηγορημάτων, καὶ περὶ μὲν αὐτῆς τῆς [1] ἀπο-
φάσεως τῆς ἐξ᾽ Ἀρείου πάγου βουλῆς δικαίας καὶ ἀληθεῖς
ἀποδείξεις εἰρηκυίας, περὶ δὲ τῶν ἀκολούθων τούτοις Στρα-
τοκλέους εἰρηκότος καὶ τὰ ψηφίσματα ἀνεγνωκότος ἤδη τὰ
περὶ τούτων, ὑπόλοιπον ἡμῖν, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ ταῦτα ἀγω- 4
νιζομένοις ἀγῶνα τηλικοῦτον ἡλίκος οὐδεπώποτε γέγονε τῇ
πόλει, κοινῇ πᾶσιν ὑμῖν παρακελεύεσθαι πρῶτον μὲν ἡμῖν
τοῖς λοιποῖς συγγνώμην ἔχειν, ἂν τῶν αὐτῶν ἐνίοις περι-
πίπτωμεν — οὐ γὰρ ἵνα ἐνοχλῶμεν ὑμᾶς, ἀλλ᾽ ἵνα ὀργί-
ζησθε μᾶλλον παροξυνόμενοι, δὶς περὶ τῶν αὐτῶν ἐροῦμεν —,
ἔπειτα μὴ προΐεσθαι τὰ κοινὰ τῆς πόλεως ἁπάσης δίκαια,
μηδὲ τὴν κοινὴν σωτηρίαν ἀντικαταλλάξασθαι τῶν τοῦ
κρινομένου λόγων. ὁρᾶτε γάρ, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτι παρὰ μὲν
ὑμῖν Δημοσθένης οὑτοσὶ κρίνεται, παρὰ δὲ τοῖς ἄλλοις
ὑμεῖς· οἳ σκοποῦσι τίνα ποτὲ γνώμην ἕξετε περὶ τῶν τῇ
πατρίδι συμφερόντων, καὶ πότερον τὰς ἰδίας τούτων δωρο-
δοκίας καὶ πονηρίας ἀναδέχεσθε εἰς ὑμᾶς αὐτούς, ἢ φανερὸν
πᾶσιν ἀνθρώποις ποιήσετε διότι μισεῖτε τοὺς κατὰ τῆς
πολιτείας δῶρα λαμβάνοντας, καὶ οὐχ ἵν᾽ ἀφῆτε ζητεῖν 5
προσετάξατε τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῇ, ἀλλ᾽ ἵνα ἀποφη-
νάντων τούτων ὑμεῖς τιμωρήσησθε τῶν ἀδικημάτων ἀξίως.
νυνὶ [2] τοίνυν τοῦτο ἐφ᾽ ὑμῖν ἐστί. ψηφισαμένου γὰρ τοῦ
δήμου δίκαιον ψήφισμα, καὶ πάντων τῶν πολιτῶν βουλο-
μένων εὑρεῖν τίνες εἰσὶ τῶν ῥητόρων οἱ τολμήσαντες ἐπὶ δια-
βολῇ καὶ κινδύνῳ τῆς πόλεως χρήματα παρὰ Ἁρπάλου
λαβεῖν, καὶ πρὸς τούτοις ψήφισμά τι γράψαντος ὦ Δημό-
σθενες σοῦ καὶ ἑτέρων πολλῶν, ζητεῖν τὴν βουλὴν περὶ
αὐτῶν, ὡς αὐτῇ πάτριόν ἐστιν, εἴ τινες εἰλήφασι παρὰ

[1] ἀποφάνσεως

[2] τοίνυν om.

Ἀποφάσεως] L. ἀποφάνσεως. Pro quo perpetuo legitur ἀπόφασις in hac oratione, cum inter ἀπόφασιν et ἀπόφανσιν plurimum intersit, etsi non nego etiam φάσιν ἀντὶ τῆς φάνσεως dici, οὐκ ἀπὸ τοῦ φημὶ, ἀλλὰ παρὰ τὸ φαίνω. Idem.

Πᾶσιν ἡμῖν] F. πᾶσιν ὑμῖν. Idem. H. Stephan.

Ἡμῖν τοῖς λοιποῖς] Nobis, qui causam hanc agimus, cujus vos estis cognitores et judices. vel, nobis, qui sumus, præter Stratoclem et secundum eum dicturi. Reisk.

Τῶν αὐτῶν] Cum in nonnulla incurremus, eadem cum illis, quæ a nostris in dicendo prædecessoribus jam commemorata sunt. Idem.

Ὁρᾶτε γὰρ κ. τ. λ.] Muret. Var. Lect. l. ii. c. 7. Taylor.

Ἀναδέχεσθε] Π. ἀναδέξεσθε. H. Stephan.

Διότι] Ἀντὶ τοῦ ὅτι, ut sæpe in Isocratis Archidamo. Wolf.

Νυνὶ τοῦτο] Interpone aut δὲ, aut potius γάρ. Reisk.

Ἁρπάλου χρυσίον, ζητεῖ ἡ βουλὴ, οὐκ ἐκ τῶν προκλήσεων
μαθοῦσα τὸ δίκαιον, οὐδὲ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν πίστιν τὴν
περὶ αὐτῆς ἐπὶ σοῦ καταλῦσαι βουλομένη, ἀλλ᾽, ὅπερ καὶ
αὐτοὶ οἱ Ἀρεοπαγῖται εἶπον, προορῶσα ἡ βουλὴ, ὦ ἄνδρες,
τὴν τούτων ἰσχὺν [1] καὶ τὴν ἐν τῷ λέγειν καὶ πράττειν [2] δύνα-
μιν, οὐκ οἰομένη δὲ δεῖν οὐδεμίαν ὑπολογίζεσθαι τῶν περὶ
αὐτῆς ἐσομένων βλασφημιῶν, εἴ τις [3] μέλλει τῇ πατρίδι
6 [4] αὐτοῖς αἰτία μοχθηρὰ καὶ κίνδυνος ἔσεσθαι. τούτων ὡς
ἐδόκει τῷ δήμῳ καλῶς καὶ συμφερόντως πεπραγμένων, αἰ-
τίαι νῦν καὶ προκλήσεις καὶ συκοφαντίαι παρὰ Δημοσθένους
ἥκουσιν, ἐπειδὴ οὗτος ἀποπέφανται εἴκοσι τάλαντα ἔχων
χρυσίου· καὶ ἡ τῶν ἐκ προνοίας φόνων ἀξιόπιστος οὖσα
βουλὴ τὸ δίκαιον καὶ ἀληθὲς εὑρεῖν, καὶ κυρία δικάσαι τε
περὶ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς ἑκάστου τῶν πολιτῶν, 91. 1
καὶ τοῖς μὲν βιαίῳ θανάτῳ τετελευτηκόσι βοηθῆσαι, τοὺς
δὲ παράνομόν τι τῶν ἐν τῇ πόλει διαπεπραγμένους ἐκβαλεῖν
ἢ θανάτῳ ζημιῶσαι, νῦν ἐπὶ τοῖς κατὰ Δημοσθένους ἀπο-
πεφασμένοις χρήμασιν ἄκυρος ἔσται τοῦ δικαίου.

β΄. Ναί· κατέψευσται γὰρ ἡ βουλὴ Δημοσθένους. τουτὶ
γάρ ἐστιν ὑπερβολὴ τοῦ πράγματος. σοῦ κατέψευσται καὶ
Δημάδου; καθ᾽ ὧν οὐδὲ τἀληθὲς εἰπεῖν, ὡς ἔοικεν, ἀσφαλές
ἐστιν; οἳ πολλὰ πρότερον τῶν κοινῶν ἐκείνῃ ζητεῖν προσετά-
ξατε καὶ διὰ τὰς [5] γενομένας ζητήσεις ἐπῃνέσατε; οὓς δ᾽
7 ἡ πόλις ἅπασα οὐ δύναται ἀναγκάσαι τὰ δίκαια ποιεῖν,

[1] *καὶ* om. [2] *δύναμιν* om. [3] *μέλλοι* [4] *αὐτῆς* [5] *γινομένας*

Προκλήσεων] Fort. *παρακλήσεων*. Sin alterum de mancipiis in quæstionem postulatis, aut aliis sive provocationibus, sive aliis latis conditionibus intelligere libet, non impedio. Wolf.

Περὶ αὐτῆς] Malim *περὶ αὐτὴν*, id est, *τὴν ἑαυτῆς πίστιν*. Idem. Rursus hic vulgatæ vim faciens. *ἡ περί τινος πίστις* est *aliorum de eo existimatio*. Reisk.

Προορῶσα] Post *προορῶσα* addendum videtur *μέν*. Idem.

Τῶν ἐν] Videtur *τινὰ* interponendum esse. *qui in eorum aliquem, qui in urbe degunt, contra leges aliquid ausus fuerit.* Idem.

Καθ᾽ ὧν] Malim *καθ᾽ ὑμῶν*, ut sit oratio ironica: *ergo ne verum quidem proloqui tutum est, quod vos lædat.* Vel etiam potest interrogatio esse. Idem.

Οὓς δὲ ἡ πόλις ἅπασα etc.] Non assequor, quid hoc sibi velit. quid enim vetat mentiri in eum aliquos, qui vi cogi non potest? An hoc significat? nihil in eos dici falso posse, qui ab omni æquitate sint alieni, et facinorosi. Wolf. Posterius hoc a vero propius abest. Sententia videtur hæc esse: Quorum tam est projecta audacia, ut neminis in tota civitate ducantur reverentia, a nemine se compesci patiantur, estne parum credibile, de illis vera et æqua pronunciasse illum Senatum, qui eos criminis turpissimi reos egerit? Probabilene cuiquam est Senatum eos iniquitate suæ sententiæ læsisse, quorum scelerositas tam pervulgata est, ut nemo pæne audeat eos in judicium vocare. Reisk.

κατὰ τούτων ἡ βουλὴ ψευδεῖς ἀποφάσεις πεποίηται; ὦ
Ἡράκλεις. διὰ τί οὖν ἐν τῷ δήμῳ συνεχώρεις, ὦ Δημόσθενες,
ἐὰν ἀποφήνῃ σου ἡ βουλὴ, θάνατον ἑαυτῷ τὴν ζημίαν; καὶ
διὰ τί πολλοὺς ἀνῄρηκας σὺ ταῖς τῆς βουλῆς ἰσχυριζόμενος
ἀποφάσεσιν; ἢ ποῖ νῦν ἐλθὼν ὁ δῆμος ἢ τίσι προστάξας
ζητεῖν περὶ τῶν ἀφανῶν καὶ μεγάλων ἀδικημάτων [1] εὕρῃ τὴν
ἀλήθειαν; τὸ μὲν γὰρ συνέδριον, τὸ πρότερον δοκοῦν εἶναι
πιστὸν, σὺ καταλύεις, ὁ δημοτικὸς εἶναι φάσκων, ᾧ τὴν
τῶν σωμάτων φυλακὴν ὁ δῆμος παρακαταθήκην ἔδωκεν, ᾧ
τὴν πολιτείαν καὶ δημοκρατίαν πολλάκις ἐγκεχείρικεν, ὃ 8
διαπεφύλαχε τὸ σὸν σῶμα τοῦ βλασφημεῖν περὶ αὐτοῦ
μέλλοντος πολλάκις — ὡς σὺ φῂς — ἐπιβουλευθὲν, ὃ φυ-
λάττει τὰς ἀποῤῥήτους διαθήκας, ἐν αἷς τὰ τῆς πόλεως
σωτήρια κεῖται.

γʹ. Δίκαια μὲν οὖν, δίκαια τρόπον γέ τινα πάσχει τὸ
συνέδριον· εἰρήσεται γὰρ ἃ γινώσκω. δυοῖν γὰρ θάτερον 9
ἐχρῆν αὐτοὺς, ἢ καὶ τὴν προτέραν ζήτησιν τὴν ὑπὲρ τῶν
τριακοσίων ταλάντων τῶν παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως
ἀφικομένων ζητεῖν, καθάπερ συνέταξεν ὁ δῆμος, ἵνα τότε
δόντος δίκην τοῦ θηρίου τούτου, καὶ τῶν μερισαμένων ἐκεῖνα
τὰ χρήματα φανερῶν γενομένων, καὶ τῆς περὶ Θηβαίους
προδοσίας ἐξελεγχθείσης ἣν οὗτος προδέδωκεν, ἀπηλλά-
γμεθα τούτου τοῦ δημαγωγοῦ δίκην ἀξίαν δόντος· ἤ, εἰ

[1] εὕροι

Συνεχώρεις ἑαυτῷ θάνατον τὴν ζημίαν] Scil. εἶναι. quod alias ὁρίζειν ἑαυτῷ τὸν θάνατον ζημίαν dicitur. Wolf.

Ἀποφήνῃ σου] F. σε aut κατὰ σοῦ. Idem.

Ἑαυτῷ] Σεαυτῷ. Taylor.

Πολλοὺς ἀνῄρηκας] Ut Antiphontem, cujus meminit Plutarchus. Wolf.

Ὧ διαπεφύλακε] F. ὃ διαπεφύλαχε, scil. συνέδριον. et ὃ φυλάττει. Idem. Gruter.

Τὰς ἀποῤῥήτους διαθήκας] Διαθήκη alias testamentum est. Ut autem συνθήκας interpretere, nihilominus quid rei sit, ignorare me fateor. Neque vero mea interest scire arcana Atheniensium, qui jam nulli sunt. Si θήκας legas, possint intelligi αἱ κίσται τοῦ Διονύσου ἱεραὶ καὶ ταῖν Θεαῖν. Wolf. Fateor me locum hunc non intelligere. Videor tamen hoc me cernere, saltim suspicor, in custodia Areopagitarum fuisse oracula, Bacidis aut Amphilyti (aut nescio cujus alius vetusti vatis, quibus in oraculis reipublicæ Atheniensis et sortes prædictæ essent et fortunarum discrimen versaretur, ut se aut fortunatos crederent aut miseros, prout illis obsequerentur oraculis aut adversarentur; prorsus ut libri Sibyllini penes Romanos erant fatales libri. Ejusmodi codicem oracula fatalia perscripta tenentem appellatum olim a Græcis fuisse διαθήκας, cum ex hoc Dinarchi loco, qui vereor ne sui generis sit unicus, tum ex illa trita et vulgo nota appellatione τῆς παλαιᾶς διαθήκης et καινῆς colligo, quibus appellationibus nemo nescit libros a nobis designari, qui nobis fatales sunt. Reisk.

Τῆς περὶ Θηβαίους προδοσίας ἐξελεγχθείσης] Videtur significare 300. illa talenta Thebanis subsidio missa, reservata a Demosthene et ejus factione. Sed Plutarchus Thebanos ab Atheniensibus desertos et proditos tradit. Wolf.

Ἢ ταῦθ'] F. ἢ εἰ ταῦθ'. Wolf. H. Stephan. Gruter.

ταῦθ᾽ ὑμεῖς ἐβούλεσθε Δημοσθένει συγχωρεῖν καὶ πολλοὺς ἐν τῇ πόλει τοὺς καθ᾽ ὑμῶν δωροδοκήσοντας εἶναι, τὴν περὶ τῶν νῦν ἀποπεφασμένων ζήτησιν χρημάτων μὴ προσδέχεσθαι, πεῖραν ὑμῶν ἐν τοῖς πρότερον εἰληφότας, ὅπου γε οὕτω καλῶς καὶ δικαίως τῆς [1]ἀποφάσεως τῆς κατὰ τούτου καὶ τῶν ἄλλων νυνὶ γεγενημένης, καὶ τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς οὔτε τὴν Δημοσθένους οὔτε τὴν Δημάδου δύναμιν ὑποστειλαμένης, ἀλλὰ τὸ δίκαιον αὐτὸ καὶ τἀληθὲς προὐργιαίτερον πεποιημένης, οὐδὲν ἧττον περιέρχεται Δημοσθένης περί τε τῆς βουλῆς βλασφημῶν καὶ περὶ ἑαυτοῦ
10 λέγων οἷςπερ ἴσως καὶ πρὸς ὑμᾶς αὐτίκα χρήσεται λόγοις ἐξαπατῶν ὑμᾶς, ὡς ἐγὼ Θηβαίους ὑμῖν ἐποίησα συμμάχους. οὐκ· ἀλλὰ τὸ κοινῇ συμφέρον ἀμφοτέραις ἐλυμήνω ταῖς πόλεσιν, ὦ Δημόσθενες. ἐγὼ παρέταξα πάντας εἰς Χαιρώνειαν. οὐκ· ἀλλὰ ἔλιπες μόνος αὐτὸς τὴν ἐκεῖ τάξιν. ἐγὼ πολλὰς ὑπὲρ ὑμῶν ἐπρέσβευσα πρεσβείας. ἐφ᾽ [2]οἷς οὐκ οἶδ᾽ ὅ τι ποτ᾽ ἂν [3]ἐποίησεν ἢ τίνας ἂν εἶπε λόγους, εἰ συνέβη κατορθῶσαι αὐτῷ ἃ συνεβούλευσεν, ὃς ἐπὶ τοῖς τοιούτοις ἀτυχήμασι καὶ κακοῖς ἅπασαν ἐπεληλυθὼς τὴν οἰκουμένην ὅμως ἀξιοῖ δωρεὰς αὐτῷ δεδόσθαι τὰς μεγίστας, λαμβάνειν δῶρα κατὰ τῆς πατρίδος καὶ λέγειν καὶ πράττειν κατὰ τοῦ δήμου ἃ ἂν βούληται.
11 καὶ Τιμοθέῳ μὲν, ὦ Ἀθηναῖοι, Πελοπόννησον περιπλεύσαντι καὶ τὴν ἐν Κερκύρᾳ ναυμαχίαν νικήσαντι Λακεδαιμονίους καὶ Κόνωνος υἱεῖ τοῦ τοὺς Ἕλληνας ἐλευθερώσαντος καὶ Σάμον λαβόντος καὶ Μεθώνην καὶ Πύδναν καὶ Ποτίδαιαν καὶ πρὸς ταύταις ἑτέρας εἴκοσι πόλεις, οὐκ ἐποιήσασθε

[1] ἀποφάνσεως [2] αἷς [3] ἐποίει

Εἰληφότας] Redit ad precedens πολλούς. Reisk.

Οἷς περισσῶς] Dedi de meo οἷσπερ ἴσως. *quibus fortassean etiam nunc statim ad vos utetur.* Idem.

Ἐφ᾽ οἷς] Scil. πράγμασι, vel δι᾽ ἅ. Sententia est: Cum jactet ea sua acta, quæ toti Græciæ perniciosa fuerunt, quæ futura fuit ejus insolentia, si rem bene gessisset? Wolf. Ego nullus dubitavi de meo dare ἐφ᾽ *αἷς*, scil. πρεσβείαις. *a*, vel *e quibus legationibus*, h. e. post secundum quas legationes. Reisk.

Ὁ ἐπὶ] Ὃς ἐπί. Taylor.

Λαμβάνειν] Per appositionem, aut enarrationis modo, hæc dicuntur, perinde ac si dixisset: δηλονότι τὸ λαμβάνειν, vel δηλονότι τὴν ἐξουσίαν τοῦ λαμβάνειν δῶρα κατὰ τῆς πατρίδος, καὶ ἄδειαν τοῦ λέγειν καὶ πράττειν ὅ τι βούληται. Reisk.

Οὐκ ἐποιήσασθε ὑπόλογον] M. οὐκ ἐποι. ὑπὸ λόγον, ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἐφείσασθε τοῦ Τιμοθέου διὰ ταῦτα. Wolf.

Περιπλεύσαντι] Tam cito puta et tam opportune. v. Xenophontis Hellenica. Sæpe celebrat Demosthenes hanc Timothei navalem expeditionem, qua Peloponnesum circumvectus est. Reisk.

ὑπόλογον, οὐδὲ τῆς τότε ἐνεστώσης κρίσεως οὐδὲ τῶν ὅρκων,
2. οὓς ὀμωμοκότες ἐφέρετε τὴν ψῆφον, ἀντικατηλλάξασθε τὰς
τοιαύτας εὐεργεσίας, ἀλλ' ἑκατὸν ταλάντων ἐτιμήσατε,
ὅτι χρήματ' αὐτὸς ἔφη παρὰ Χίων εἰληφέναι καὶ Ῥοδίων·
τὸν δὲ κατάπτυστον τοῦτον καὶ Σκύθην — ἐξάγομαι γὰρ
— ὃν οὐχ εἷς ἀνὴρ ἀλλὰ πᾶσα ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ
ζητήσασα [1] ἀποπέφαγκε χρήματ' ἔχειν καθ' ὑμῶν, καὶ ὃς
ἀποπέφανται μισθαρνῶν καὶ δωροδοκῶν κατὰ τῆς πόλεως
καὶ ταῦτα ἐξελήλεγκται, τοῦτον οὐ τιμωρησάμενοι παρά-
δειγμα ποιήσετε τοῖς ἄλλοις; ὃς οὐκ ἐκ τῶν βασιλικῶν 12
μόνον εἰληφὼς χρυσίον φανερός ἐστιν, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτῆς
τῆς πόλεως κεχρηματισμένος· ὁ νῦν οὐδὲ τῶν ὑφ' Ἁρπάλου
κομισθέντων χρημάτων εἰς τὴν πόλιν ἀποσχόμενος. καίτοι
τί μέρος ἐστὶ τῶν ὑπὸ Τιμοθέου πεπραγμένων ἀγαθῶν ἃς
Δημοσθένης ἐπρέσβευσεν εἰς Θήβας πρεσβείας; ἢ τίς οὐκ
ἂν καταγελάσειεν ὑμῶν τῶν τοῦτο τολμώντων ἀκούειν,
ἀντιθεὶς ἐφ' αἷς οὗτος σεμνύνεται πράξεσιν ἐκείνας ἃς Τι-
μόθεος ὑμᾶς καὶ Κόνων [2] εὐεργέτησαν; ἀλλὰ γὰρ οὐ πρὸς
τοῦτο τὸ κάθαρμα παραβάλλειν δεῖ τοὺς ἄξια καὶ τῆς πό-
λεως καὶ τῶν προγόνων ὑπὲρ ὑμῶν πράξαντας. παρασχό-
μενος οὖν τὸ ψήφισμα τὸ Τιμοθέῳ γενόμενον πάλιν ἐπὶ τοὺς 13
περὶ τούτου λόγους βαδιοῦμαι. λέγε.

[1] ἀποπέφανται

[2] εὐηργέτησαν

Ὑπόλογον] Subaudi τοῦτο, τὸ περιπεπλευκέναι τὴν Πελοπόννησον δηλονότι, καὶ τὴν ναυμαχίαν, καὶ τὸ εἶναι Κίμωνος υἱέα, τοῦ τοσαῦτα ὑμᾶς εὐηργετηκότος. horum omnium ei nullam habuistis rationem, neque ea tanti fecistis, ut propter illorum meritorum memoriam pœnam peculatus ipsi remitteretis. Locus hic infra p. 110. 27. ed. Steph. pæne iisdem verbis repetitus legitur. Idem.

Αὐτὸς ἔφη] αὐτὸν Ἀριστοφῶν ἔφη, propter hoc quod sequitur οὐχ εἷς ἀνήρ. V. or. c. Philocl. Gruter. Taylor. Vid. p. 110. unde hic locus emendari potest. Markland. et ad Diod. Sic. l. xvi. c. 21. Wesseling. *ipse fatebatur*. ut apud Æschinem contra Timarchum. Infra p. 110. 27. αὐτὸν Ἀριστοφῶν ἔφη. Utrum rectius? Reisk.

Ὁ νῦν] Sonat hoc meis quidem auribus nescio quid abruptum et male cohærens, ut verear ne quid desit. Suspicor deesse hanc vel similem sententiam: πῶς γὰρ τῶν ὑμετέρων ἀφέξεται, aut ἀπείχετο. Ecqui enim fiat, ut ille vestris a bonis manus continuerit, qui ne ab Harpalico quidem auro se intactum conservarit. Argumentatur a minori ad majus. Ab Harpali auro, ait, Demosthenes se continere non potuit, alieno, in urbem aliunde importato, cujus ipsi potestas non esset, quod sine periculo non tangeret. Quis credat hunc sancte et religiose bona vestra administrasse, præsentia, quæ sub manibus haberet, nulloque cum periculo rationis reddendæ versaret? Idem.

Τοῦτο] Pro τοῦτο malim τούτου legi. *hunc (Demosthenem) audire*. Idem.

Τολμώντων] Ὑπομενόντων, οὐκ ὀκνούντων. Wolf.

Ψήφισμα τὸ Τιμοθέῳ γενόμενον] Quo scil. Timotheus mulctæ centum talentorum damnatus fuit; an potius, quo honores ei decreti sunt extra ordinem. Reisk.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ὁ τοιοῦτος, ὦ Δημόσθενες, πολίτης, ὃς δικαίως ἂν καὶ συγγνώμης καὶ χάριτος ἐτύγχανε παρὰ τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς χρόνοις συμπολιτευομένων, οὐ λόγοις ἀλλ᾽ ἔργοις μεγάλα [1]τὴν πόλιν ἀγαθὰ ποιήσας, καὶ διαμείνας ἐπὶ τῆς πολιτείας καὶ οὐκ ἄνω καὶ κάτω μεταβαλλόμενος ὥσπερ σὺ, ἐτελεύτησεν οὐ τηλικαύτας τὸν δῆμον αἰτήσας δωρεὰς ὥστε τῶν νόμων εἶναι κρείττων, οὐδ᾽ οἰόμενος δεῖν τοὺς ὀμωμοκότας κατὰ τοὺς νόμους οἴσειν τὴν ψῆφον [2]ἄλλο τι προὐργιαίτερον
14 ποιεῖσθαι τῆς εὐσεβείας, ἀλλ᾽ ὑπομένων καὶ κρίνεσθαι, εἰ δόξειε τοῖς δικασταῖς, καὶ οὐ καιροὺς λέγων, οὐδ᾽ ἕτερα φρονῶν καὶ δημηγορῶν.

δ΄. Οὐκ ἀποκτενεῖτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μιαρὸν τοῦτον ἄνθρωπον, ὃς πρὸς ἑτέροις πολλοῖς καὶ μεγάλοις ἁμαρτήμασι καὶ τὴν Θηβαίων πόλιν περιεῖδεν ἀνάστατον γενομένην, τριακόσια τάλαντα λαβὼν εἰς τὴν ἐκείνων σωτηρίαν παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως· καὶ Ἀρκάδων ἡκόντων εἰς Ἰσθμὸν καὶ τὴν μὲν παρὰ Ἀντιπάτρου πρεσβείαν ἄπρακτον ἀποστειλάντων, τὴν δὲ παρὰ Θηβαίων τῶν ταλαιπώρων προσδεξαμένων, οἳ κατὰ θάλατταν μόλις ἀφίκοντο πρὸς ἐκείνους, ἱκετηρίαν ἔχοντες καὶ κηρύκια συμπεπλε-
15 γμένα — ὡς ἔφασαν — ἐκ τῶν θαλλῶν, ἐροῦντες τοῖς

[1] τῇ πόλει

[2] ἄλλο - - - εὐσεβείας om.

Τῇ πόλει] Malim τὴν πόλιν. Sapit enim Latinismum, etsi alibi quoque occurrit hæc constructio. Sed nihil vetat plura loca esse depravata. Wolf. F. τὴν πόλιν. Taylor. Aut audiendus videtur Wolfius, aut quod equidem malim, leg. τῇ πόλει περιποιήσας. Reisk.

Μεταβαλλόμενος] Videtur alterum λ esse detrahendum, ob præmissum ὑπομείνας. Idem.

Τὴν ψῆφον, ἀλλ᾽ ὑπομένων καὶ κρίνεσθαι] A. F. ἐπιορκεῖν. Wolf. Qui etiam pro καὶ κρίνεσθαι mavult κατακρίνεσθαι. Possit etiam ad hunc modum integrari sententia: ἀποψηφίσασθαι αὐτοῦ παρανομοῦντος. item: ἐπιορκεῖν αὐτῷ καταχαριζομένους, ἀλλ᾽ ὑπομένων καὶ κατακρίνεσθαι. Vel si καὶ κρίνεσθαι servandum sit, addendum ei erit καὶ ἁλῶναι. Reisk.

Καὶ οὐ καιροὺς λέγων] Nec κέρδους (scil. ἕνεκα), nec χρημάτων placet, nec quicquam melius venit in mentem. κατὰ καιροὺς λέγων, *certis temporibus verba faciens*, id quod in Æschine reprehendit. κῆρας λέγων, ποιητικώτερον. καιροὺς φεύγων, *non cedens temporibus*. Cum via multa patet, tum via nulla bona est. Wolf. Æstuat bonus Wolfius sine causa. Bene habet vulgata lectio: non causans, non prætendens communem temporum, in quæ incidisset, infelicitatem, eaque utens excusatione reipublicæ a se male gestæ. Qua usum esse Demosthenem excusatione constat. Reisk.

Ὡς ἔφασαν] Quid hic loci sibi velit, parum intelligo. *ut aiebant*. quid opus erat affirmare et prætendere, φάναι, quod Arcades ipsi suis oculis credere poterant? Adeone arduum, discernere rami isti oleæne sint, an alius alicujus arboris? ut necesse esset supplicum Thebanorum affirmatione stare. Videtur hæc parenthesis non suo loco stare sed in alienum irrupisse. Convenientius, meo quidem judicio, collocetur pone μόλις versu antep. *qui per mare ægre, ut ipsi quidem aiebant, in castra Arcadum pervenissent*. Idem.

Ἀρκάσιν ὅτι οὐ τὴν πρὸς [1] τοὺς Ἕλληνας φιλίαν Θηβαῖοι
διαλῦσαι βουλόμενοι τοῖς πράγμασιν ἐπανέστησαν, οὐδ'
ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων οὐδὲν πράξοντες, ἀλλὰ τὰ παρ' αὐ-
τοῖς ὑπὸ τῶν Μακεδόνων ἐν τῇ πόλει [2] γινόμενα φέρειν οὐκέτι
δυνάμενοι, οὐδὲ τὴν δουλείαν ὑπομένειν, οὐδὲ τὰς ὕβρεις
[3] ὁρᾶν τὰς εἰς τὰ ἐλεύθερα σώματα γινομένας. οἷς ἑτοίμων
γενομένων τῶν Ἀρκάδων βοηθεῖν, καὶ ἐλεησάντων ἐν οἷς [4] ἦσαν
κακοῖς, καὶ φανερὸν ποιησάντων ὅτι τοῖς μὲν σώμασι μετὰ
Ἀλεξάνδρου διὰ τοὺς καιροὺς ἀκολουθεῖν ἠναγκάζοντο, ταῖς
δ' εὐνοίαις μετὰ Θηβαίων καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας
ἦσαν, καὶ τοῦ στρατηγοῦ αὐτῶν Ἀστύλου ὠνίου ὄντος —
ὥσπερ καὶ Στρατοκλῆς εἶπε — καὶ δέκα τάλαντα αἰτοῦν-
τος ὥστε ἀγαγεῖν τὴν βοήθειαν τοῖς Θηβαίοις, καὶ τῶν 16
πρεσβευτῶν ὡς τοῦτον ἐλθόντων, ὃν ᾔδεσαν ἔχοντα τὸ βα-
σιλικὸν χρυσίον, καὶ δεομένων καὶ ἱκετευόντων δοῦναι τὰ
χρήματα εἰς τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν, οὐκ ἐτόλμησεν ὁ
μιαρὸς οὗτος καὶ ἀσεβὴς καὶ αἰσχροκερδὴς ἀπὸ τῶν πολλῶν
χρημάτων ὧν εἶχε δέκα μόνον τάλαντα δοῦναι, τοσαύτας
ὁρῶν ἐλπίδας [5] ὑποφαινούσας εἰς τὴν Θηβαίων σωτηρίαν,
ἀλλὰ περιεῖδεν ἑτέρους δόντας τοῦτο τὸ ἀργύριον — ὥσπερ
καὶ Στρατοκλῆς εἶπεν — ὑπὲρ τοῦ πάλιν ἀπελθεῖν οἴκαδε
τοὺς ἐξεληλυθότας Ἀρκάδων καὶ μὴ βοηθῆσαι τοῖς Θη-
93. 1 βαίοις. ἆρ' ὑμῖν δοκεῖ μικρῶν κακῶν ἢ τῶν τυχόντων ὅλῃ τῇ
Ἑλλάδι αἴτιος γεγενῆσθαι Δημοσθένης καὶ ἡ τούτου φιλαρ-
γυρία; ἢ προσήκειν αὐτὸν ὑφ' ὑμῶν ἐλέου τινὸς τυγχάνειν
τοιαῦτα [6] διαπεπραγμένον, ἀλλ' οὐ τῆς ἐσχάτης τιμωρίας

[1] τοὺς om. [2] γενόμενα [3] ὁρῶντες εἰς [4] ἤκουσαν [5] ὑποβαινούσας [6] πεπραγμένον

Βουλόμενοι τοῖς πράγμασιν, ἐπανέστησαν] Mutavi interpunctionem hanc vetustam nova, quam videre cuique est. *insurgere in res*, præsentes puta, aut vetustate confirmatas, est, res novas moliri. In πράγμασι subauditur τοῖς καθεστηκόσι. Idem.

Ὁρῶντες εἰς] Interponi velim τάς. Idem. Sincerum perspexit Bekkerus, cui in hoc gratulor.

Μετὰ Θηβαίων] F. μετ' Ἀθηναίων. quære. Taylor.

Τῶν πρεσβευτῶν] Iidem designantur Thebanorum legati, de quibus adhuc commemoratum est. Reisk.

Ὑποβαινούσας] F. ὑποφαινούσας. Markland. Inauditum, mihi quidem, est ἐλπὶς ὑποβαίνουσα· videtur potius, una litera mutata, leg. esse ὑποφαινούσας. Perinde dicitur ὑποφαίνει ἐλπὶς, ubi subaudiendum relinquitur ἑαυτὴν, effert sese et illucescit spes e tenebris dubiorum et desperationis quasi dimicans, atque ὑποφαίνεται. Atque activum magis etiam in hac dictione usurpatur, quam medium. Reisk.

Περιεῖδεν ἑτέρους δόντας] Fortasse Macedonas, aut eorum ministros intelligit. Wolf.

Τοῦ πάλιν] Deest μὴ post τοῦ. Gruter. Inscite et impotenter, ut ego judico. Taylor.

Πεπραγμένον] Malim διαπεπραγμένον. Reisk.

καὶ ὑπὲρ τῶν νῦν καὶ ὑπὲρ τῶν πρότερον γεγενημένων ἀδικημάτων; ἀκούσονται τὴν κρίσιν, ὦ Ἀθηναῖοι, τὴν ὑφ' ὑμῶν
17 ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ γεγενημένην πάντες ἄνθρωποι· θεωρήσουσιν ὑμᾶς τοὺς κρίνοντας, ὅπως χρῆσθε τῷ [1] τὰ τοιαῦτα διαπεπραγμένῳ. ὑμεῖς ἔσθ' οἱ διὰ πολλῷ τῶν ὑπὸ τούτου πεπραγμένων ἀδικημάτων ἐλάττω μεγάλας καὶ ἀπαραιτήτους ἐνίοις ἐπιτεθεικότες τιμωρίας. ὑμεῖς Μένωνα μὲν τὸν μυλωθρὸν ἀπεκτείνατε, διότι παῖδα ἐλεύθερον ἐκ Πελλήνης ἔσχεν ἐν τῷ μύλωνι· Θεμίστιον δὲ τὸν Ἀφιδναῖον, διότι τὴν Ῥοδίαν κιθαρίστριαν ὕβρισεν Ἐλευσινίοις, θανάτῳ ἐζημιώσατε· Εὔθύμαχον δὲ, διότι τὴν Ὀλυνθίαν παιδίσκην ἔστησεν ἐπ' οἰκήματος. διὰ δὲ τοῦτον τὸν προδότην παῖδες καὶ γυναῖκες αἱ Θηβαίων ἐπὶ τὰς σκηνὰς τῶν βαρβάρων διενεμήθησαν, πόλις [2] ἀστυγείτων καὶ σύμμαχος ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος ἀνήρπασται, ἀροῦται καὶ σπείρεται τὸ Θηβαίων ἄστυ τῶν κοινωνησάντων ἡμῖν τοῦ πρὸς Φίλιππον πολέμου. ἀροῦται, φημὶ, καὶ σπείρεται· καὶ οὐκ ἠλέησε, φημὶ, ὁ μιαρὸς οὗτος πόλιν οἰκτρῶς [3] οὕτως ἀπολλυμένην,
18 εἰς ἣν ἐπρέσβευσεν ὑφ' ὑμῶν ἀποσταλεὶς, [4] οἷς ὁμόσπονδος καὶ ὁμοτράπεζος πολλάκις γέγονεν, ἣν αὐτός φησι σύμμαχον ἡμῖν ποιῆσαι. ἀλλὰ πρὸς οὓς εὐτυχοῦντας πολλάκις ἦλθε, τούτους ἀτυχοῦντας προδέδωκε. κἀκεῖνοι — ὡς οἱ πρεσβύτεροι λέγουσι — καταλελυμένης τῆς δημοκρατίας τῆς παρ' ἡμῖν καὶ συνάγοντος ἐν Θήβαις Θρασυβούλου τοὺς φυγάδας [5] ἐπὶ τὴν Φυλῆς κατάληψιν, καὶ Λακεδαιμονίων ἰσχυόντων καὶ ἀπαγορευόντων μηδένα Ἀθηναίων ὑποδέχε-

[1] τὰ om. [2] ἀστυγειτόνων καὶ συμμάχων [3] ἀπολλυμένην οὕτως [4] ἧς [5] ἐς

Ὑποτεθεικότες] Malim ἐπιτεθεικότες. Wolf.

Ἐν Πελλ.] F. ἐκ Πελλ. Wolf. H. Stephan. Gruter.

Ἔστησεν ἐπ' οἰκήματος] Μισθαρνεῖν καὶ ἐργάζεσθαι τῷ σώματι ἠνάγκασεν. Wolf.

Καὶ οὐκ ἠλέησε φημὶ] Frigidum et importunum videatur istud secundum φημὶ post primum illud modo præmissum, nisi verba οὐκ ἠλέησε iterentur, ad hunc modum: καὶ οὐκ ἠλέησεν, οὐκ ἠλέησε, φημὶ, ὁ μιαρὸς etc. *miseratus non est, miseratus (iterum aio) non est, impurus istic* —. Reisk.

Οἷς] F. ἧς. ni subintelligas non πόλεως, sed Θηβαίοις. Wolf. οἷς defendi possit. πόλις non ædificia sunt, sed homines incolentes. Sæpe oratio, invita constructione grammatica, non ad id, quod dicitur, sed ad id, quod designatur, accommodata reperitur. Planius tamen et convenientius hic erat ἧς, quod auctore Wolfio hic dedi. Sæpissime a librariis Græcis η et ει inter se permutantur. Reisk.

Ὁμόσπονδος] Σὺν οἷς ἐσπείσατο τοῖς θεοῖς, εἴτ' ἐν θυσίαις, εἴτ' ἐν εὐωχίαις. Wolf.

Ἰσχόντων] Κωλυόντων. Sed malim ἰσχυόντων, τουτέστι, κρατούντων. Wolf.

Μηδένα Ἀθηναίων ὑποδέχεσθαι, μηδ' ἐκπέμπειν] Prius membrum planum, sed posterius paulo impeditius. Potest enim sive ad triginta tyrannos pertinere, quibus

σθαι μηδ᾽ ἐκπέμπειν, ὅμως συνέπραττον τῷ δήμῳ τὴν 19
κάθοδον καὶ τὸ πολλάκις ἀνεγνωσμένον παρ᾽ ὑμῖν ἐψηφίσαντο ψήφισμα, μὴ περιορᾶν ἐάν τις ὅπλα διὰ τῆς χώρας τῆς Ἀθηναίων ἔχων προεύηται· οὗτος δὲ ὁ κοινὸν αὑτὸν τοῖς συμμάχοις, ὡς αὐτίκα φήσει, παρέχων οὐδὲν τοιοῦτον ἔπραξεν, οὐδὲ τῶν χρημάτων ὧν ἔλαβεν εἰς [1] τὴν τούτων σωτηρίαν οὐδὲν ἠθέλησε προέσθαι. ὧν ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες, μνησθέντες, καὶ τὰ ἀτυχήματα τὰ γινόμενα διὰ τοὺς προδότας θεωρήσαντες ἐν ταῖς Ὀλυνθίων καὶ Θηβαίων συμφοραῖς, ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν ὀρθῶς νυνὶ βουλεύεσθε, καὶ τοὺς δωροδοκεῖν ἐθέλοντας κατὰ τῆς πατρίδος ἀνελόντες ἐν ὑμῖν αὐτοῖς καὶ τοῖς θεοῖς τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας ἔχετε. μόνως γὰρ οὕτως, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μόνως καὶ τοὺς ἄλλους ποιήσετε βελτίους, ἐὰν τοὺς ἐνδόξους τῶν πονηρῶν ἐξελέγξαντες κολάσητε τῆς πονηρίας ἀξίως. τοὺς μὲν γὰρ τυχόντας τῶν κρινομένων, ὅταν ἁλῶσιν, οὐδεὶς οἶδεν οὐδὲ ζητεῖ πυθέσθαι τί πεπόνθασι· τοὺς δ᾽ ἐνδόξους πάντες πυνθάνονται, καὶ τοὺς δικάζοντας ἐπαινοῦσιν, ὅταν τὸ δίκαιον μὴ πρόωνται ταῖς τῶν κρινομένων
δόξαις. ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα τὸ Θηβαίων. λέγε τὰς μαρ- 20
τυρίας. ἀναγίνωσκε τὰς ἐπιστολάς.

ΨΗΦΙΣΜΑ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ε΄. Μισθωτὸς οὗτος, ὦ Ἀθηναῖοι, μισθωτὸς οὗτός ἐστι παλαιός. οὗτος ἦν ὁ τὴν πρεσβείαν τὴν παρὰ [2] Φιλίππου πορευομένην ὡς ἡμᾶς ἐκ Θηβῶν καλέσας, καὶ τοῦ λυθῆναι τὸν πρῶτον πόλεμον αἴτιος γενόμενος· οὗτος Φιλοκράτει

[1] τὴν om.

[2] τοῦ Φιλ.

imperaretur, ut caverent, ne quis civis Atheniensis fuga Athenis elaberetur, sive ad Græcas civitates, quibus interdiceretur, ne quem Atheniensem exsulem, quem mœniis suis semel recepissent, rursus exire illinc sinerent, neve emitterent, armis, viris et nummis instructum ad recuperandam patriæ libertatem. Posterius equidem malim. Reisk.

Τῆς Ἀθηναίων] Imo vero τῆς Θηβαίων. *non permittere cuiquam, per agrum Thebanum cum armis proficisci,* adversus Athenas puta. aut sic: διὰ τῆς χώρας τῆς Θηβαίων ἐπὶ κακῷ (vel καταλύσει) τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων. Idem.

Φησὶ] Lege φήσει. Wolf. Gruter.

Πρόωνται] Vid. Wolf. ad p. 102, 39. ed. Steph. Reisk.

Τὸ ψήφισμα] Thebanorum, de quo modo commemoraverat versu 3. Idem.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ] Sic sola dat editio Stephani, et recte dat. Aldina et secundum eam Wolfiana dant μαρτυρία. Significantur testimonia de iniquitate et duritie Demosthenis adversus Thebanorum legatos in illo negotio pecuniario decem talentorum in Arcadum copias erogandorum; ut ἐπιστολαὶ designat literas in eodem negotio inter eosdem commutatas. Idem.

Μισθωτὸς οὗτος] Horum criminum refutationem vide partim in epistolis, partim in oratione pro corona. Wolf.

[1] συνανελογεῖτο τῷ γράψαντι πρὸς Φίλιππον εἰρήνην, δι' ἣν
ὑμεῖς ἐκεῖνον ἐξεβάλετε, καὶ ζεύγη τοῖς πρέσβεσιν ἐμισθώ-
σατο τοῖς μετὰ Ἀντιπάτρου δεῦρ' ἐλθοῦσιν, ἀναλαμβάνων
αὐτοὺς καὶ τὸ κολακεύειν τοὺς Μακεδόνας πρῶτος εἰς τὴν
πόλιν εἰσάγων. μὴ ἀφῆτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ ἀφῆτε
21 τὸν ἐπὶ τοῖς τῆς πόλεως καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἀτυχή-
22 μασιν ἐπιγεγραμμένον ἀτιμώρητον, εἰλημμένον ἐπ' αὐτοφώρῳ 94. 1
δῶρα ἔχοντα κατὰ τῆς πόλεως, μηδὲ τῆς ἀγαθῆς τύχης
ἡμᾶς ἐπὶ τὸ βέλτιον ἀγούσης, καὶ τὸν μὲν ἕτερον τῶν τὴν
πατρίδα λελυμασμένων ἐκ τῆς πόλεως ἐκβεβληκυίας, τοῦ-
23 τον δ' ὑμῖν ἀποκτεῖναι παραδούσης, αὐτοὶ τοῖς πᾶσι συμ-

[1] συνανεκοινολογεῖτο

Ἀναλαμβάνων αὐτοὺς] Πότερον ἑστιῶν, ἢ ἑαυτῷ διαλλάττων, ἢ τῷ ὀχήματι ἐπιβιβάζων, ἢ ἁπλῶς θεραπεύων καὶ ὑποδεχόμενος. Wolf. Accipio hic loci pro ἀνακτώμενος, *sibi concilians officiis atque promerens, studiis devinciens.* Reisk.

Ἐπὶ τῆς πόλεως] F. ἐπὶ τοῖς τῆς π. Wolf.

Ἐπιγεγραμμένον] *inscriptum ob calamitates.* hoc est, τὸν αἴτιον γενόμενον τῶν ἀτυχημάτων. Videtur significare, Demosthenis decreta perniciem attulisse reip. Wolf. Recte quidem Wolf accepit atque reddidit hanc dictionem, ita tamen idem reddidit, ut similis videatur ignoranti dictionis rationem aut dubitanti; quam rationem visum est diligentius exponere nonnullisque exemplis dictionem ipsam confirmare, tametsi perquam frequentata usu crebro est. ἐπιγράφειν τινά τινι Græcis est, *aliquid alicui tribuere, imputare, culpam,* aut *meritum, facti in eum conferre.* Hinc ἐπιγράφεσθαί τινι est *auctor rei ferri,* aut *semet auctorem ferre,* prout aut in passivo, aut in medio usurpatur. Exemplis aliquot usum hunc verbi confirmabimus atque illustrabimus, quorum exemplorum non quidem lectissima quæque et illustrissima daturos promittimus, at ea tamen, quæ videantur proposito nostro satisfactura, et quæ forte fortuna in schedis annotata reperimus, cum alias talia non soleamus annotare. ἐπιγράφειν ἄλλῳ τινὶ τὴν ἑαυτοῦ ἁμαρτίαν dixit Simplicius in Epictetum p. 69, 31. pro *adscribere, tribuere.* τοῖς ἐκβαίνουσι τὴν τύχην ἐπιγράφειν, *eventa fortunæ imputare.* Dionys. Halic. p. 438, 31. edit. Hudson. Philo de Leg. Spec. διαφέρει γὰρ τοῦ ἀδικεῖν οὐδὲν τὸ συνεπιγράφεσθαι τῷ ἀδικοῦντι. *nil differt — una cum reo criminis insimulari ut consors et conscius.* ἀρετὴν ἐπιγράφεσθαι, *virtutis se studiosum ferre.* Dio Chrysost. p. 610. D. ubi v. Casaubon. ἐπιγράφεσθαι ἄνδρα, *virum sibi deligere, pro suo agnoscere, habere, atque publice prædicare.* Dio Cassius p. 220, 18. ἐπιγράφεσθαι διαιτητὴν, idem p. 115, 94. *agnoscere, admittere, et præ se ferre aliquem suum esse a se delectum arbitrum.* ἔσπευδε καὶ τὴν τοῦ υἱοῦ χάριν συνεπιγράψαι ταῖς εὐεργεσίαις. *volebat* Seleucus *filium quoque communioni beneficii* in Demetrium conferendi *innectere,* atque efficere, ut non ipse solus auctor beneficii videretur atque scriberetur, sed etiam ut filius quasi collega et socius facti una secum scriberetur. μεγάλοις προστίμοις τινὰ ἐπιγράφειν, *imputare aliquem magnis pœnis.* inversa dicendi ratione, pro ἐπί τινι γράφειν μεγάλα πρόστιμα, *inscribere, irrogare alicui pœnas ingentes.* Diodor. Sic. 1, 486, 54. τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ προτερήματος αὐτὸς ἀπηνέγκατο. Idem II. 121, 81. 126, 29. τὴν ἐπιγραφὴν τῆς ἀποικίας προσάπτεσθαι. idem I. 501. 80. titulum, jus, ut de se appelletur. τοὺς ἐνιαυτοὺς ἐπιγράφειν τοῖς ἄρχουσιν. Idem II. 137, 44. ἐπιγέγραπται διδασκάλους, *edit, nominat magistros suos, eos sibi arrogat.* Maximus Tyrius p. 287, 10. τῆς εὐροίας δοκῶ μοι τὸν Ὅμηρον ἐπιγράψασθαι, *effluentem ubertatem ad Homerum auctorem jure referre videor.* Lucian. III. 492, 34. οἱ τὸν Πυθαγόραν ἐπιγραφόμενοι, *qui magistro Pythagora gloriantur, ad ejus disciplinam se referunt.* Possent multo plura hujus generis afferri. Sed et satis nota et obvia in libris hæc est dictio, et aliis quoque jam dudum enucleata, neque hic Lexicon scribo. Arcenda enim omnino videtur hæc phrasium compilatio a provincia Commentatoris, cujus aliæ sunt partes, aliæ Lexicographi. Reisk.

Τοῖς πᾶσι συμφέρουσι] Idem est, ac si dixisset: πρὸς τὰ πᾶσι συμφέροντα. Idem.

φέρουσιν ἐναντιωθῆτε, ἀλλὰ μετοιωνίσασθε τὰς τῆς πόλεως
πράξεις, εἰς τούτους τοὺς ἡγεμόνας τὰς ἀποτυχίας τρέ-
ψαντες. εἰς ποῖον γὰρ καιρὸν ἀποθήσεσθε τοῦτον ὑπολα-
βόντες χρήσιμον ὑμῖν αὐτοῖς ἔσεσθαι; ἔχοι τις ἂν εἰπεῖν ἢ
ὑμῶν ἢ τῶν περιεστηκότων, εἰς ποῖα οὗτος πράγματα εἰσ-
ελθὼν ἢ ἴδια ἢ κοινὰ οὐκ ἀνατέτραφεν; οὐκ εἰς μὲν τὴν
Ἀριστάρχου οἰκίαν εἰσελθὼν, βουλεύσας [1] μετ' ἐκείνου τὸν 24
Νικοδήμῳ [2] θάνατον κατασκευασθέντα — ὃν ἴστε πάντες
—, ἐξέβαλε τὸν Ἀρίσταρχον ἐπὶ ταῖς αἰσχίσταις αἰ-
τίαις; καὶ τοιούτῳ φίλῳ Δημοσθένει ἐχρήσατο, ὥστε δαί-
μονα αὐτῷ τοῦτον καὶ τῶν γεγενημένων συμφορῶν ἡγεμόνα
νομίσαι προσελθεῖν; οὐκ, ἐπειδὴ τῷ δήμῳ συμβουλεύειν
ἤρξατο, ὡς μήποτε ὤφελεν — ἀφήσω γὰρ αὐτοῦ τὰ ἴδια· 25
ὁ γὰρ χρόνος οὐκ ἐπιδέχεται μακρολογεῖν —, ἀγαθὸν μὲν
ἁπλῶς εἰπεῖν οὐδὲν γέγονε τῇ πόλει, ἐν κινδύνοις δὲ καὶ κα-
κοῖς καὶ ἀδοξίᾳ πᾶσα ἡ Ἑλλὰς, οὐ μόνον ἡ πόλις, καθέ-
στηκε; καὶ, πλείστοις καιροῖς ἐν ταῖς δημηγορίαις χρώμε-
νος, ἅπαντας ἀφῆκε τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν καιρούς; καὶ ἐν οἷς

[1] μετ' ἐκείνου om.

[2] Νικοδήμου

Μετοιωνίσασθε] Quasi malum augurium a vobis in eos transferte. Videtur hoc ex veterum sacrificiorum superstitione sumptum, qui sua scelera victimis pecudum et sæpe etiam hominum expiabant. Dicuntur et hodie magi quidam suas furias et ægritudines a se in alios transferre, aut certe cum iis communicare, ut ipsi vel ex societate vel imminutione cruciatuum tam animi quam corporis aliquid levamenti percipiant. Neque vero quibusvis insultare posse feruntur, sed certis quibusdam, quorum aut συμπάθεια, aut naturæ atque animi imbecillitas sit hujusmodi præstigiarum capax. WOLF.

Εἰς ποῖον γὰρ ἀποθήσεσθε] F. A. εἰς ποῖον γὰρ καιρὸν ἀποθήσεσθε. IDEM. Et videtur utique illud argumentum necessarium. REISK.

Βουλεύσας] F. συμβουλεύσας. WOLF. Ego vulgatam tuebor, memor dictionis illius in foro Attico tritæ, φόνος vel θάνατος ἐκ βουλεύσεως. V. Indices ad Demosthenem. REISK.

Τὸν Νικοδήμου θάνατον] Hujus Nicodemi mentio fit et in Androtioniana et in Midiana. WOLF.

Κατασκευασθέντα] Fortassis ἀντὶ τοῦ κατασκευάσαντα. ut sit ordo verborum: ὁ Δημοσθένης ἐξέβαλε τὸν Ἀρίσταρχον ἐπὶ ταῖς αἰσχίσταις αἰτίαις, τὸν κατασκευασθέντα τὸν θάνατον Νικοδήμου, ὃν ἴστε πάντες. WOLF. Fallitur bonus homo. κατασκευασθέντα redit ad θάνατον. Mors vel cædes in aliquo perpetrata dicitur ea κατεσκευάσθαι, quæ non ira, non repentino quodam et tumultuario fit impetu, sed ex præmeditato, consiliis dudum ante deliberatis, et modis adminiculisque cædis lente prævisis. *cædes* denique *designata.* Videtur utique loco vitium inesse, sive id emendandum sic est, ut legatur, vocabulis solummodo transpositis: θάνατον, ὃν κατασκευασθέντα ἴστε πάντες. sive sic, ut addito τρόπον legatur: θάνατον, κατασκευασθέντα, ὃν ἴστε πάντες, τρόπον, ἐξέβαλε — *cædem Nicodemi isto modo, quem vos omnes bene nostis, adornatam et comparatam.* REISK.

Ὥστε δαίμονα] F. κακοδαίμονα. certe non bonus, sed malus genius hic intelligitur. WOLF. Aut subscribendum Wolfio videtur, aut proxime post τοῦτον addendum ἀλάστορα. REISK.

Καιροῖς] Subaudi ex orationis nexu, et insequentibus, hic usurpatam brevitatem explanatione corrigentibus, ἐπιτηδείοις ὥστε ὑπὲρ ὑμῶν πολιτεύεσθαι. IDEM.

τις ἂν φιλόπολις ἀνὴρ καὶ κηδεμὼν προείλετό τι πρᾶξαι,
τοσοῦτον ἐδέησεν ὁ δημαγωγὸς καὶ χρήσιμος αὐτίκα φήσων
ὑμῖν γεγενῆσθαι πρᾶξίν τινα προφέρειν, ὥστε καὶ τοὺς
πράττοντας ὑπὲρ ὑμῶν τι τῆς αὑτοῦ τύχης ἀνέπλησεν.
ἀπῆρε Χαρίδημος πρὸς τὸν Περσῶν βασιλέα, χρήσιμος
26 ὑμῖν οὐ λόγοις ἀλλ' ἔργοις βουλόμενος γενέσθαι, καὶ τοῖς
ἰδίοις τοῖς αὑτοῦ κινδύνοις ὑμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι
βουλόμενος τὴν σωτηρίαν παρασκευάσαι· περιιὼν οὗτος
κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐλογοποίει καὶ τῶν πραττομένων εἰσε-
ποίει κοινωνὸν αὑτόν· οὕτω κατέστρεψεν ἡ τύχη ταῦτα
ὡς τἀναντία γίνεσθαι τοῖς προσδοκωμένοις. ἐξέπλευσεν
Ἐφιάλτης, μισῶν μὲν τοῦτον, ἀναγκαζόμενος δὲ τῶν πρα-
γμάτων κοινωνεῖν· ἀφείλετο καὶ τοῦτον ἡ τύχη τῆς πόλεως.
Εὐθύδικος προῃρεῖτο τὰς ὑπὲρ τοῦ δήμου πράξεις· ἔφη τού-
27 τῳ Δημοσθένης φίλος εἶναι· οὗτος ἀπώλετο. καὶ ταῦθ'
ὑμεῖς ὁρῶντες καὶ ἐπιστάμενοι πολὺ βέλτιον ἢ ἐγὼ οὐ λο-
γίζεσθε, οὐ σκοπεῖσθε πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς, τεκμαιρόμενοι
τὰ μέλλοντα ἐκ τῶν γεγενημένων, ὅτι οὐδὲν οὗτος χρήσι-
μος ἀλλ' ἢ τοῖς ἐχθροῖς κατὰ τῆς πόλεως συστῆσαι κατα-
σκευὴν ἑτέραν οἷα ἐπ' Αἰγὸς ἐγένετο, ὅτε Λακεδαιμόνιοι
μὲν ἅπαντες ἐξεστράτευσαν, Ἀχαιοὶ δὲ καὶ Ἠλεῖοι τῶν

Ἡμῖν] Ὑμῖν. et statim post versu proximo ὑπὲρ ὑμῶν leg. pro ὑπὲρ ἡμῶν. Nam oratio ad solos auditores conversa plus ferit animos. Wolf.

Προφέρειν] Divinat Stephanus in margine leg. esse προσφέρειν. Aut hoc, aut, quod Æschines in simili re usurpat, παραφέρειν, præstare vulgatæ arbitror: nam προφέρειν significare solet *exprobrare, objectare*, quod ab hoc loco alienum, qui *afferre, in medium proferre*, postulat. Reisk.

Χρήσιμος ὑμῖν] Π. ἡμῖν. Οὕτω γὰρ ἐν τοῖς τούτων ἐχομένοις· ἡμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν. H. Stephan. Sed ibi quoque præfert Wolf. ὑμῖν. cum quo satius duxi etiam hic facere. Perpetua est in libris Græcorum oratorum mstis dubitatio et alternatio inter ista duo pronomina *nos* et *vos*. Reisk.

Τοῖς ἰδίοις τοῖς αὑτοῦ] Alterutrum redundat, sive e varia lectione, sive e scholio. Idem. Cf. Demosth. Olynth. B. §. ς'.

Περὶ ὧν] F. Περιιὼν. Wolf. Verum ne sic quidem persanatus est locus. Desunt enim hæc duo vocabula οὐκ ἐπειδὴ, ut locus ad hunc modum procedat: παρασκευάσαι, οὐκ ἐπειδὴ περιιὼν οὗτος. *nonne, ex quo hic*, Demosthenes puta, *circumambulans in foro concionari cœpit, negotioque etiam huic se ingerere, fortuna illud invertit* vel *pervertit?* Suspicor etiam non satis esse simplex ἡ τύχη, sed leg. esse ἡ τούτου τύχη. fortuna sinistra huic Demostheni propria et domestica, et quasi cognata. Reisk.

Τοῦτον] Hoc ad Demosthenem redit, proximum insequens autem versu 13. ad Ephialten. Idem.

Ἡ τύχη] Rursus hic interponendum arbitror τούτου, ut paulo ante. hujus Demosthenis adversa fortuna, cui fatale est, ut Demosthenes eam, quicquid agat, aut quibuscunque se rebus immisceat, affricet, eoque eas evertat. Idem.

Ὑπὲρ δήμου] F. ὑπὲρ τοῦ δήμου. Wolf.

Οὗτος ἀπώλετο] Malim: καὶ οὗτος ἀπ. *etiam hic peribat*. Reisk.

Ἐπ' Αἰγὸς] F. A. ποταμοῖς. Sed utcunque legatur, historiam desidero. Non enim de vetere illa clade Atheniensium hic agitur, qua urbis opes a Lysandro sunt eversæ et mœnia diruta. Wolf. Videtur in Αἰγὸς latere ἄρχοντος, et Archontis nomen desiderari. Reisk. Ἄγιδος ad Diod. Sic. l. xvii. 62. Wesseling.

πραγμάτων ἐκοινώνουν, ὑπῆρχον δὲ ξένοι μύριοι, Ἀλέξαν-
δρος δὲ — ὡς οἱ λέγοντες — ἐν Ἰνδοῖς ἦν, ἡ δὲ Ἑλλὰς 28
ἅπασα διὰ τοὺς ἐν ἑκάστῃ τῶν πόλεων προδότας ἀχθομένη
τοῖς παροῦσι πράγμασιν ἠσμένει μεταβολήν τινα τῶν κα-
κῶν τῶν περιεστηκότων. [1] τί οὖν; ἐν τούτοις τοῖς καιροῖς Δη-
μοσθένης τίς ἦν, ὁ τοῦ συμβουλεῦσαι καὶ γράψαι κύριος καὶ
φήσων αὐτίκα [2] δὴ μισεῖν τὰ καθεστῶτα πράγματα; ἐῶ
γὰρ τοὺς ἄλλους κινδύνους. ἔγραψάς τι περί του τῶν κιν-
δύνων; συνεβούλευσας; ἐπόρισας χρήματα; μικρόν τι
χρήσιμος ἐγένου τοῖς ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας πράττουσιν;
οὐδ᾽ ὁτιοῦν, ἀλλὰ περιήεις κατασκευάζων λογοποιούς. καὶ
παρ᾽ αὑτῷ γράφων ἐπιστολήν. καὶ καταισχύνων τὴν τῆς 29
πόλεως δόξαν, [3] ἐκ τῶν δακτύλων ἀναψάμενος περιεπο-
ρεύετο, τρυφῶν ἐν τοῖς τῆς πόλεως κακοῖς, καὶ ἐπὶ φορείου
κατακομιζόμενος τὴν εἰς Πειραιᾶ ὁδὸν, καὶ τὰς τῶν πενήτων
ἀπορίας ὀνειδίζων. εἶθ᾽ οὗτος εἰς τοὺς μέλλοντας ὑμῖν και-
ροὺς ἔσται χρήσιμος, παραβεβηκὼς ἅπαντας τοὺς παρελη-
λυθότας; τοιούτων, ὦ Δέσποιν᾽ Ἀθηνᾶ καὶ Ζεῦ Σῶτερ,
συμβούλων καὶ ἡγεμόνων ὤφελον τυχεῖν οἱ πολεμήσαντες
95. 1 τὴν πόλιν, καὶ μηδέποτε βελτιόνων.

[1] νῦν [2] δεῖν [3] χρυσὸν ἐκ

Ἐξεστράτευσαν] Contra Antipatrum et Macedonas. Reisk.

Τῶν πραγμάτων] Molitionum illarum, quibus Græcorum a jugo Macedonico liberatio quærebatur. Idem.

Ὑπῆρχον] Scil. Græcis in societatem belli congressis, quo bello veterem libertatem recuperare contenderent. Idem.

Ὡς οἱ λέγοντες] F. ὡς ἐλέγετο. Wolf. Post ὡς videtur aut εἰσὶν aut ἦσαν addendum. *ut sunt qui dicant*, aut, *ut erant, qui dicerent*. Reisk.

Παρεστηκότων] M. περιεστηκότων. Wolf. Quod prætuli. Nam παραστῆναι usurpatur de visis subito in mentem incurrentibus, et de robore virili, in re ardua animum ad strenue agendum et audendum impellente, et quæ e re sint et ex tempore suggerente: sed περιστῆναι de molestiis et periculis hominem circumstantibus. Reisk.

Περί του τῶν κινδύνων] F. περὶ τούτων κινδ. Taylor. Num? περί του τῶν τότε κινδύνων. *ullo de (vel super) discrimine eorum, quæ tum reipublicæ imminebant*, aut *erant exantlanda*. Reisk.

Κατασκευάζων] Subornans famigerulos, instruens eos docensque rumores, quos tu velles ab iis in vulgum disseminari. Idem.

Παρ᾽ αὐτῷ] Id est, παρὰ σαυτῷ, *penes te*, domi tuæ, privato consilio, non auctoritate publica, literas commentitias, ad nescio quem populum nomine S. P. Q. A., aut etiam nescio a quo aut rege aut populo ad P. A., non scriptas, sed abs te confictas, ut illuderes civitati, aut gloriam ejus minueres. Idem.

Γράφων ἐπιστολὴν] Post hæc videtur aliquid deesse. Nam quæ sequuntur, male cohærent cum superioribus. Wolf. Cf. Æschin. c. Ctesiph. §. νβ′.

Οἱ πολεμήσαντες τὴν πόλιν] F. τῇ πόλει. Hoc certe usitatius est. Wolf. Π. πολεμώσαντες τὴν πόλιν, ἢ πολεμήσαντες τῇ πόλει. H. Stephan. Difficilis est delectus in multitudine conjecturarum, quarum nulla sit improbabilis. Possis quoque suspicari de καταπολεμήσαντες τὴν πόλιν. Denique haud deerunt vulgatæ sui patroni. Et sunt profecto exempla dictionis πολεμεῖν τινὰ, *aliquem bello infestare*. Malim tamen cum Wolfio facere. Stephani πολεμώσαν-

ϛ'. Οὐκ ἀναμνήσεσθε, ὦ ἄνδρες, τὰς τῶν πρεσβυτέρων
πράξεις; οἳ, μεγάλων καὶ πολλῶν κινδύνων καταλαμβα-
νόντων τὴν πόλιν, ἀξίως τῆς πατρίδος καὶ τῆς αὑτῶν ἐλευ-
30 θερίας καὶ τῆς δόξης τῆς δικαίας ὑπὲρ τῶν τοῦ δημοσίου
συμφερόντων ἐκινδύνευσαν; ὧν τοὺς μὲν ἀρχαίους ἐκείνους
μακρὸν ἂν εἴη λέγειν, Ἀριστείδην καὶ Θεμιστοκλέα, τοὺς
ὀρθώσαντας τὰ τείχη τῆς πόλεως καὶ τοὺς φόρους εἰς
ἀκρόπολιν ἀνενεγκόντας παρ' ἑκόντων καὶ βουλομένων τῶν
Ἑλλήνων· ἀλλὰ ταυτὶ τὰ μικρὸν πρὸ τῆς ἡμετέρας ἡλικίας
γεγενημένα ὑπὸ Κεφάλου τοῦ ῥήτορος καὶ Θράσωνος τοῦ
Ἐρχιέως καὶ Ἡλίου Φορμισίου καὶ ἑτέρων ἀνδρῶν ἀγαθῶν,
ὧν ἐνίων ἔτι καὶ νῦν ζῇ τὰ σώματα. τούτων γὰρ οἱ μὲν
31 φρουρουμένης ὑπὸ Λακεδαιμονίων τῆς Καδμείας βοηθήσαντες
τοῖς εἰς Θήβας κατιοῦσι τῶν φυγάδων τοῖς ἰδίοις κινδύνοις
ἠλευθέρωσαν πόλιν ἀστυγείτονα καὶ πολὺν χρόνον δουλεύ-
ουσαν, οἱ δὲ πείσαντες ἐξελθεῖν ὑμῶν τοὺς προγόνους, Κε-
φάλου τούτου ψήφισμα γράψαντος, ὃς οὐ καταπλαγεὶς
τὴν Λακεδαιμονίων δύναμιν, οὐδὲ λογισάμενος ὅτι τὸ κινδυ-
νεύειν καὶ τὸ γράφειν ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐπισφαλές ἐστιν,

τες ideo minus probo, quod simplex πολεμοῦν non usurpatur, sed ἐκπολεμοῦν. Reisk.

Δικαίας] F. οἰκείας. Markland.

Τοῦ δημοσίου] F. τοῦ δήμου. Wolf. Est quidem hoc usitatius. Verum tamen Æschines quoque τὸ δημόσιον appellat id idem, quod Latini *rempublicam*. Subauditur πρᾶγμα vel ὄφελος. Reisk. F. τῷ δημοσίῳ. Taylor.

Ταυτὶ] Subaudi ὁρᾶτε, vel σκοπεῖτε, vel βούλομαι λέγειν, vel καιρὸς εἴη λέγειν, vel tale quippiam. Reisk.

Ἡλίου] F. Ἡλιοδώρου. Wolf. An Ἠλείου. Lacon, Thessalus, Samius, Bœotius, et alia similia, nomina erant propria Atheniensibus usitata. Pari modo potuit quoque *Eleus* aliquis dictus fuisse, qui non Elide, sed Athenis esset ortus. Reisk. Quid si? Καλλίου Φρεαῤῥίου. Cf. Decreta apud Demosth. de Cor. §. λδ'. Quorum in priore Nausicles, Æschinis amicus (de fals. legat. §. θ'. νθ'.), aurea corona donatus est. Unde mihi verisimile est, hunc Calliam e partibus antidemosthenicis stetisse, et ob eam causam laudem Dinarchi meritum esse. Diotimus porro Midiæ studiosus fuit. Ἠλεῖον Σφήττιον habes ap. Isæum de Menecl. hered. §. γ'.

Φορμισίου] Cognomentum puto παρὰ τὸν δῆμον esse. Wolf. Nescio, an ex nullo alio, quam hoc Dinarchi loco, constet Phormisios populum Atticum fuisse. Saltim articulus deest, et leg. τοῦ Φορμ. Reisk.

Ζῇ τὰ σώματα] Οὐ μόνον τὰ ὀνόματα, ἀντὶ τοῦ, ὧν ἔνιοι ἔτι καὶ νῦν ζῶσι. Τὰ σώματα ἀντὶ ἀνθρώπων ἢ προσώπων sæpe Græci ponunt, ut in annotatione περὶ συμμοριῶν. quædam gentes contra animas pro hominibus et jumentis usurpant. Wolf.

Οἱ δὲ] Tacite a communi repete *liberarunt Thebas*. Reisk.

Κεφάλου τούτου] Cave, ne te pronomen hoc in errorem inducat, ut existimes Cephalum adhucdum in vivis superfuisse. Dudum ante excesserat. Nil aliud hoc τούτου valet, atque Latinorum *illius*, quum clarum aliquem et nobilem virum, nemini non notum, significare volunt. Idem.

Ὅτι τὸ κινδυνεύειν καὶ τὸ γράφειν] F. ὅτι καὶ τὸ γράφειν, omissis τὸ κινδυνεύειν. Nisi forte leg. sit: ὅτι οὐ μόνον τὸ κινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ γράφειν. Wolf. Poterat illa opera supersedere. Bene habet vulgata. Cephalus non hoc reputabat, quam et sibi, auctori sententiæ, periculosum sit, populo suo ejusmodi consiliorum auctor fieri, et populo, cui ista suaderentur, ea consilia exsequi, cum discrimine fortunarum suarum, et molestiis infinitis, quas haberent corporibus suis tolerandas. Reisk.

ἔγραψεν ἐξιέναι βοηθήσοντας Ἀθηναίους τοῖς κατειληφόσι
τῶν φυγάδων Θήβας· καὶ ἐξελθόντων [1] ἐκεῖσε τῶν ὑμετέρων
πατέρων ὀλίγαις ἡμέραις ἐξεβλήθη ὁ τῶν Λακεδαιμονίων
φρούραρχος, ἠλευθεροῦντο Θηβαῖοι, διεπέπρακτο ἡ πόλις ἡ
[2] ὑμετέρα ἄξια τῶν προγόνων. ἐκεῖνοι ἦσαν, ἐκεῖνοι, ὦ Ἀθη- 32
ναῖοι, ἄξιοι σύμβουλοι καὶ ἡγεμόνες ὑμῶν καὶ τοῦ δήμου·
μὰ Δί' οὐ τὰ τοιαῦτα κινάδη, οἳ πεποιήκασι μὲν οὐδὲν οὐδὲ
πράξουσιν ἀγαθὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως, τὴν δὲ αὑτῶν ἀσφά-
λειαν τηροῦντες καὶ πάντοθεν ἀργυριζόμενοι καὶ πεποιη-
κότες τὴν πόλιν ἀδοξοτέραν ἑαυτῶν, καὶ νῦν εἰλημμένοι
δῶρα καθ' ὑμῶν εἰληφότες, παρακρούονται ὑμᾶς, καὶ ἀξιοῦσι
τοιοῦτοι γεγενημένοι περὶ τῆς ἑαυτῶν πλεονεξίας παραγ-
γέλλειν. οὓς χρὴ τεθνάναι κατὰ τὸ ἑαυτῶν ψήφισμα πάλαι, 33
τοιαῦτα διαπεπραγμένους.

ζ'. Οὐκ αἰσχύνεσθε, [3] ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν κατὰ
Δημοσθένους τιμωρίαν ἐκ τῶν ἡμετέρων λόγων [4] μόνων ἡγού-
μενοι δεῖν κρίνειν; οὐκ ἴστε τοῦτον αὐτοὶ δωροδόκον ὄντα
καὶ κλέπτην καὶ προδότην φίλων, καὶ τῆς πόλεως ἀνάξιον
καὶ αὐτὸν καὶ τὴν περὶ τοῦτον τύχην γεγενημένην; ἀπὸ
ποίων ψηφισμάτων οὗτος ἢ ποίων νόμων οὐκ εἴληφεν ἀργύ-
ριον; εἰσί τινες ἐν τῷ δικαστηρίῳ τῶν ἐν τοῖς Τριακοσίοις
γεγενημένων, ὅθ' οὗτος ἐτίθει τὸν περὶ [5] τῶν τριηράρχων
νόμον; οὐ φράσετε τοῖς πλησίον ὅτι τρία τάλαντα λαβὼν
μετέγραφε καὶ μετεσκεύαζε τὸν νόμον καθ' ἑκάστην ἐκ-
κλησίαν, καὶ τὰ μὲν ἐπώλει ὧν εἰλήφει τὴν τιμήν, τὰ δ'

[1] ἐκεῖ τῶν ἡμετέρων [2] ἡμετέρα [3] ὦ om. [4] μόνον [5] τῶν om.

Τοιαῦτα κινάδη, οἳ πεποιήκασι] Τὸ κίναδος οὐδετέρως. Aut igitur constructio refertur ad sensum, aut leg. est ἃ πεπ. WOLF. Prius verius. Posterius et insolens foret, et insequentia ἀργυριζόμενοι atque πεποιηκότες cum ἃ minus convenirent. REISK.

Ἑαυτῶν] Malim ἑαυτῆς, ut ad τὴν πόλιν redeat. IDEM.

Εἰλημμένοι δῶρα κ. ὑ. εἰληφότες] φωραθέντες, ὅτι δῶρα εἰλήφεσαν. WOLF.

Περὶ τῆς ἑαυτῶν πλεονεξίας παραγγέλλειν] Ad hunc locum Wolfius annotatum reliquit nihil. Quid spectans ita verterit, *avaritiam suam sibi laudi ac præsidio esse oportere*, haud exputo, nisi si divinando magis sententiam, quam certa ratione vertit. Canterus ita reddidit: *suam volunt ostentare præstantiam.* Ergo idem vocabulum πλεονεξίαν ille *avaritiam*, hic *præstantiam* reddit, ambo in παραγγέλλειν laborantes, et conjecturam sequentes. Mihi fateor etiam aquam hic hærere. παραγγέλλειν est, *indicere, imperare, postulare.* Ergone deest hic aliquid, e. c. ὑμᾶς συγγνώμην ἔχειν. *æquum censent, se postulare, ut vos sibi avaritiæ suæ veniam habeatis.* Videtur tamen magis consentaneum, pro παραγγέλλειν tantummodo legi παραμελεῖν. vos avaritiam suam dissimulatione atque oblivione et silentio *transmittere*, nil eam curantes, nil in eam inquirentes. REISK.

Περὶ τούτου] Aut παρὰ τούτου, aut, quod malim, τὴν περὶ τοῦτον, id est, τὴν τούτου τύχην. WOLF.

Ἐπώλει] Πλέον ἄρα ἢ παλιγκάπηλος ἐγένετο, si pretio fixit leges, pretioque re-

ἀποδόμενος οὐκ ἐβεβαίου; εἴπατέ μοι πρὸς Διός, ὦ ἄνδρες, προῖκα τοῦτον οἴεσθε γράψαι Διφίλῳ τὴν ἐν Πρυτανείῳ σίτησιν, καὶ τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν ἀναθησομένην εἰκόνα;
34 *ἢ τὸ ποιῆσαι πολίτας ὑμᾶς Χαιρέφιλον καὶ Φείδωνα καὶ Πάμφιλον καὶ Φίλιππον, καὶ πάλιν* [1]*Ἐπιγένην καὶ Κόνωνα τοὺς τραπεζίτας; ἢ τὸ χαλκῶς ἐν ἀγορᾷ* [2]*στῆσαι Βιρισάδην καὶ Σάτυρον καὶ Γόργιππον τοὺς ἐχθίστους τυράννους, παρ' ὧν αὐτῷ χίλιοι μόδιοι τοῦ ἐνιαυτοῦ πυρῶν ἀποστέλλονται τῷ οὐδ' ὅπῃ καταφύγῃ αὐτίκα φήσοντι εἶναι; ἢ τὸ γράψαι Ταυροσθένην Ἀθηναῖον εἶναι, τοὺς μὲν* [3]*αὑτοῦ πολίτας καταδουλωσάμενον, τῆς δ' Εὐβοίας ὅλης μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ Καλλίου προδότην Φιλίππῳ γεγενημένον; ὃν οὐκ ἐῶσιν οἱ νόμοι τῆς Ἀθηναίων χώρας ἐπιβαίνειν· εἰ δὲ μή, τοῖς αὐτοῖς ἔνοχον εἶναι κελεύουσιν οἷσπερ ἄν τις τῶν φευγόντων ἐξ Ἀρείου πάγου κατίῃ. καὶ τοῦτον οὗτος ὁ δημοτικὸς ὑμέτερον ἔγραψε πολίτην εἶναι. περὶ τούτων οὖν μάρτυρας ὑμῖν δεῖ καλεῖν, ἢ περὶ τῶν ἄλλων ὅσους οὗτος γέγραφε προξένους εἶναι καὶ Ἀθηναίους; πρὸς τῆς Ἀθηνᾶς,* 96. 1
35 *οἴεσθε αὐτὸν ἀργύριον μὲν χαίρειν λαμβάνοντα, χρυσίου δ' εἴκοσι τάλαντα οὐκ ἂν λαβεῖν; ἢ κατὰ μικρὸν μὲν δωροδοκεῖν, ἀθρόον δ' οὐκ ἂν προσδέξασθαι τοσοῦτον λῆμμα; ἢ τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴν Δημοσθένην καὶ Δημάδην καὶ Κηφισοφῶντα ζητήσασαν ἓξ μῆνας ἀδίκως εἰς ὑμᾶς πεποιῆσθαι τὰς ἀποφάσεις;*

η'. Πολλοί, ὦ ἄνδρες, πολλοὶ τῶν πολιτῶν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων — ὅπερ καὶ πρότερον εἶπον — θεωροῦσιν ὑμᾶς πῶς τοῦτον δικάσετε τὸν ἀγῶνα, καὶ πότερον εἰσαγωγίμους καὶ τὰς τῶν ἄλλων δωροδοκίας ποιήσετε, ἢ ἀνέδην

[1] Ἐπιγένη [2] καταστῆσαι Βηρισάδην [3] αὐτῷ

fixit. Idem.

Ἀναθησομένην] Malim ἀνατεθησομένην. Reisk.

Καταστῆσαι] Potest ferri et defendi, subaudiendo ὑμᾶς. *hoc, quod vos eos collocaveritis æneos.* Malim tamen καταστῆναι. *quod stent in foro ænei.* Idem.

Μόδιοι] Mirans quidem vocabuli Latini in scriptore Græco tam vetusto insolentiam, damnare non audeo, tametsi meminerim, Athenienses, non modiis, sed medimnis, usos fuisse. Idem.

Εἶναι] Subaudi ἑαυτῷ. Alias melius conveniret ἔχειν. Idem.

Τὸ γράψαι] Aut τὸ est delendum, aut γράψαι. Idem.

Ταυροσθένην] De Taurosthene vide Æschinem κ. Κτησ. §. λα'. sq. Wolf.

Αὐτῷ] Wolf. [et Taylorus] mavult αὑτοῦ. Planius id utique et usitatius, posse tamen vulgata videtur utcunque ferri. Reisk.

Εἰσαγωγίμους] Ἀντὶ τοῦ ὑποδίκους καὶ ὑπευθύνους, alias εἰσαγώγιμος δίκη usitate dicitur, et τὰ εἰσαγώγιμα καὶ ἐξαγώγιμα de mercibus. Wolf.

ἐξέσται δῶρα λαμβάνειν καθ᾽ ὑμῶν, καὶ τὰ πρότερον δο-
κοῦντα πιστὰ καὶ βέβαια εἶναι νῦν ἄπιστα διὰ τὴν Δημο-
σθένους κρίσιν γενήσεται, ὃν ἐκ τῶν ἄλλων προσῆκεν ἀπο-
λωλέναι τῶν πεπολιτευμένων αὐτῷ, ὃς ἁπάσαις ταῖς ἀραῖς
ταῖς ἐν τῇ πόλει γενομέναις ἔνοχος καθέστηκεν, ἐπιωρκηκὼς
μὲν τὰς σεμνὰς θεὰς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς
οὓς ἐκεῖ διόμνυσθαι νόμιμόν ἐστι, κατάρατος δὲ καθ᾽ ἑκά-
στην ἐκκλησίαν [1] γινόμενος ἐξεληλεγμένος δῶρα κατὰ τῆς 36
πόλεως εἰληφὼς, ἐξηπατηκὼς δὲ καὶ τὸν δῆμον καὶ τὴν
βουλὴν παρὰ τὴν ἀρὰν καὶ ἕτερα μὲν λέγων ἕτερα δὲ φρο-
νῶν, ἰδίᾳ δὲ συμβεβουλευκὼς Ἀριστάρχῳ δεινὰς καὶ παρα-
νόμους συμβουλὰς, [2] ἀνθ᾽ ὧν — εἴπερ ἐστί που δικαία
τιμωρία κατὰ τῶν ἐπιόρκων καὶ πονηρῶν, ὥσπερ ἐστὶ —
δώσει δίκην οὗτος [3] ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ. ἀκούσατε, ἄνδρες
δικασταὶ, [4] τῆς ἀρᾶς.

ΑΡΑ.

ἀλλ᾽ ὅμως, ἄνδρες δικασταὶ, οὕτω Δημοσθένης τῷ ψεύδε-
σθαι καὶ μηδὲν ὑγιὲς λέγειν ἑτοίμως χρῆται, καὶ οὔτ᾽ αἰ- 37
σχύνης οὔτ᾽ ἐλέγχου οὔτ᾽ ἀρᾶς οὐδὲν αὐτῷ μέλει, ὥστε καὶ
περὶ ἐμοῦ [5] τολμήσει λέγειν, ὡς ἀκούω, ὡς ἄρα κἀμοῦ
κατέγνω πρότερον ἡ βουλή· καὶ ποιῶ πάντων ἀτοπώτατον,
ὡς οὗτός φησι, πρότερον μὲν ἐναντίον τῇ τῆς βουλῆς ἀποφά-

[1] γενόμενος [2] αὖθις (εἴπερ [3] ἐν δὲ τῇ [4] τὰς ἀράς [5] τολμῆσαι

Ἐκ τῶν ἄλλων] Planius utique dixisset: ὃν, εἰ καὶ μὴ ἐκ ταύτης τῆς κατηγορίας, ἔκ γε τῶν — *etiamsi hujus esset insons criminis, cujus nunc reus agitur, reliquis certe suis in republica moribus atque ausis ultimum meruit supplicium.* Reisk.

Σεμνὰς θεὰς] Οὕτω καλοῦσιν Ἀθηναῖοι τὰς Ἐρινύας, Harpocrat. πλησίον δὲ [τοῦ Ἀρείου πάγου] ἱερὸν θεῶν ἐστὶν, ἃς καλοῦσιν Ἀθηναῖοι Σεμνάς· Ἡσίοδος δὲ Ἐριννῦς ἐν Θεογονίᾳ, Pausan. in Attic. l. i. c. 28. 6.

Παρὰ τὴν ἀρὰν] Τῆς ἀρᾶς κωλυούσης. Wolf.

Αὖθις] F. οὐκ αὖθις, τουτέστιν, ὕστερον μετὰ ταῦτα. Sequitur enim ἐν δὲ τῇ τήμερον ἡμέρᾳ. Idem. Recte Wolf, et melius, quam Stephanus in annotatione statim insecutura. Deest tamen adhuc ὧν et ἐς, ad hunc modum: — συμβουλὰς, ὧν οὐκ ἐς αὖθις — *quorum suorum scelerum* [redit enim ὧν non ad proximum συμβουλὰς, sed ad remotius τὰ Δημοσθένει πεπολιτευμένα, omnia Demosthenis in republica commissa furta et latrocinia] *non postmodum dabit Demosthenes pœnas, sed hac ipsa die hodierna.* Possit quoque οὐκ et ἐς omitti, modo ὧν teneatur. *quorum postmodum pœnas dabit.* Sed tum punctum post ἡμέρᾳ erit omittendum. *hoc autem die audite Diras.* Verum multo hoc mihi quidem accidit coactius. Reisk.

Ἐστὶ — δώσει δίκην οὗτος, ἐν δὲ τῇ] F. οὗτός ἐστι — δώσει δίκην ἐν τῇδε. Markland.

Ἐν δὲ τῇ τήμερον ἡμέρᾳ] Π. ἐν τῇδε τῇ τήμερον ἡμέρᾳ. Ἢ, ἐν τῇ τήμερον ἡμ. οὕτω γὰρ ἐν τοῖς ἑξῆς· ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ δικάζετε. H. Stephan.

ΑΡΑ] ΑΡΑΙ. Taylor. Markland.

Τολμῆσαι] In se malum et inconveniens hoc non est, verum insequens κατασκευάζων p. 294. 3. necessarium reddit, ut legatur ἐτόλμησε. Reisk.

σει ἀγῶνα ἀπολογούμενος ὑπὲρ ἐμαυτοῦ, νυνὶ δὲ συνηγορῶν αὐτῇ, κατηγορῶν τούτου περὶ τῆς γεγενημένης ἀποφάσεως· πρᾶγμα κατασκευάζων οὐ γεγενημένον, ἀλλὰ ψεύδεσθαι πρός τινας τολμῶν. ἵν᾽ οὖν, ἐὰν ἐπὶ τοῦτον ἴῃ τὸν λόγον, μὴ ἐπιτρέπητε αὐτῷ, ἀλλ᾽ εἰδῆτε ἀκριβῶς ὅτι οὔτ᾽ ἐμὲ ἀπέφηνεν ἡ βουλὴ οὔτ᾽ ἐμέλλησεν, ἠδικήθην δὲ ὑφ᾽ ἑνὸς ἀνθρώπου πονηροῦ καὶ δίκην δεδωκότος παρ᾽ ὑμῖν, ἀκούσατέ μου βραχέα· ἔπειτ᾽ ἐπὶ τοῦτον πάλιν βαδιοῦμαι.

θ΄. Ἀνάγκη τὴν βουλὴν, ὦ ἄνδρες, τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου κατὰ δύο τρόπους ποιεῖσθαι τὰς ἀποφάσεις πάσας. τίνας τούτους; ἤτοι αὐτὴν προελομένην καὶ ζητήσασαν, ἢ τοῦ
38 δήμου προστάξαντος αὐτῇ. χωρὶς τούτων οὐκ ἔστιν ὅντινα τρόπον ποιήσειεν. εἰ μὲν τοίνυν φῄς, ὦ μιαρὸν σὺ θηρίον, τοῦ δήμου προστάξαντος ζητήσασαν τὴν βουλὴν περὶ ἐμοῦ ποιήσασθαι τὴν ἀπόφασιν, δεῖξον τὸ ψήφισμα, καὶ τίνες ἐγένοντό μου κατήγοροι γενομένης τῆς ἀποφάσεως, ὥσπερ νῦν ἀμφότερα γέγονε, καὶ ψήφισμα καθ᾽ ὃ ἐζήτησεν ἡ βουλὴ, καὶ κατήγοροι χειροτονήσαντος τοῦ δήμου, παρ᾽ ὧν νῦν οἱ δικασταὶ τἀδικήματα πυνθάνονται. κἂν ᾖ ταῦτα ἀληθῆ ἀποθνήσκειν ἕτοιμός εἰμι. εἰ δ᾽ αὐτὴν προελομένην ἀποφῆναί με φῄς, παράσχου μάρτυρας τοὺς Ἀρεοπαγίτας, ὥσπερ ἐγὼ παρέξομαι ὅτι οὐκ [1] ἀπεφάνθην. καταψευσάμενον μέν-
39 τοι κἀμοῦ καὶ τῆς βουλῆς ὥσπερ σὺ, καὶ πονηρὸν προδότην εἰσαγγείλας, καὶ ἐξελέγξας ἐν πεντακοσίοις [2] καὶ δισχιλίοις τῶν πολιτῶν ὅτι μισθώσας αὐτὸν Τιμοκλεῖ κατ᾽ ἐμοῦ

[1] ἐφάνθην

[2] καὶ δισχιλίοις om.

Κατασκευάζων] In quo Demosthenes rem comminiscitur falsam, ementitam, quæ nunquam evenit, eamque speciosis argumentorum offuciis exornat. IDEM.

Ὑφ᾽ ἑνὸς ἀνθρώπου] Pistia. v. p. 295. 6. IDEM.

Προελομένην καὶ ζητήσασαν] Tollendum videtur hoc καὶ. dictio προελομένην ζητήσασαν idem est atque ἐκ τῆς αὐτῶν προαιρέσεως ζητήσασαν, aut ζητήσασαν διὰ vel μετὰ τὸ προελέσθαι αὐτὴν ζητεῖν, verbo αἰθαιρέτως ζητήσασαν. IDEM.

Ὥσπερ νῦν] Fero, *nunc*, h. e. in causa tua. Malim tamen, ut tanto clarior sit atque manifestior inter Demosthenem et Dinarchum oppositio: ὡς περὶ σοῦ (vel σὲ) νῦν. *ut nunc de* vel *super te*, in causa tua, utrumque evenit. IDEM.

Περὶ ὧν] Παρ᾽ ὧν. WOLF. GRUTER.

Ἐφάνθην] Imo vero ἀπεφάνθην. De senatu, qui ex delegatione populi rem inquisivit, de ea ad populum refert, et reum a se aut sontem aut insontem renunciat, non φαίνειν, quod delatoris est, sed ἀποφαίνειν, neque φάσιν, sed ἀπόφανσιν ποιεῖσθαι, usurpatur. REISK.

Καταψηφισάμενον] F. καταψευσάμενον. WOLF. GRUTER. *hominem malum, qui, ut tu fecisti, et de me et de Senatu mendacia commentus prodiderat.* REISK.

Ὥσπερ σὺ] Scil. καταψεύσω κἀμοῦ καὶ τῆς βουλῆς. Visum tamen aliquando deesse vocabulum μιαρὸν, ut sic legatur: — βουλῆς, μιαρὸν, ὥσπερ σὺ, καὶ πονηρὸν πρ. *impurum, ut tu es, et malum* (perditum) *proditorem.* IDEM.

ταῦτ᾽ ἔπραξεν, ἐτιμωρησάμην μετὰ τῶν τότε δικασάντων. λάβε μοι σὺ τὴν μαρτυρίαν, ἣν καὶ πρότερον παρεσχόμην μαρτυρουμένην τοῖς δικασταῖς καὶ οὐδεὶς ἐπεσκήψατο ὡς ψευδεῖ οὔσῃ, ἣν καὶ νῦν παρέξομαι. λέγε τὴν μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

εἶτ᾽ οὐ δεινὸν, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ, ὅτι μὲν εἷς ἀνὴρ ἔφησε Πι-
στίας Ἀρεοπαγίτης ὢν ἀδικεῖν με, καταψευδόμενος κἀμοῦ 40
97. καὶ τῆς βουλῆς, ἴσχυσεν ἂν τὸ ψεῦδος τῆς ἀληθείας μᾶλλον,
καὶ διὰ τὴν ἀσθένειαν τὴν τότε καὶ τὴν ἐρημίαν τὴν ἐμὴν
ἐπιστεύθησαν αἱ κατ᾽ ἐμοῦ ψευδεῖς γινόμεναι κατασκευαί·
ἐπειδὴ δὲ τἀληθὲς παρὰ πάσης τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βου-
λῆς ὁμολογεῖται, Δημοσθένην εἰληφέναι εἴκοσι τάλαντα
χρυσίου καθ᾽ ὑμῶν καὶ ταῦτα πεποιηκότα ἀδικεῖν, καὶ ὁ
δημαγωγὸς ὑμῖν, ἐν ᾧ τὰς ἐλπίδας ἔχουσί τινες, ἐπ᾽ αὐτο-
φώρῳ χρήματα λαμβάνων εἴληπται, νῦν τὰ νόμιμα τἀκεῖ-
θεν καὶ τὰ δίκαια καὶ τἀληθῆ ἀσθενέστερα γενήσεται
τῶν Δημοσθένους λόγων, καὶ ἰσχύσει μᾶλλον τῆς ἀληθείας
ἡ παρὰ τούτου ῥηθησομένη κατὰ τοῦ συνεδρίου διαβολὴ, ὡς
ἄρα πολλοὺς ἡ βουλὴ ἀποπέφαγκεν ἀδικεῖν τὸν δῆμον, οἳ
ἀποπεφεύγασιν εἰσελθόντες εἰς τὸ δικαστήριον, καὶ ἡ βουλὴ
ἐπ᾽ ἐνίων τὸ πέμπτον μέρος οὐ μετείληφε τῶν ψήφων; τοῦτο
δὲ ὃν τρόπον γίνεται, ῥᾳδίως ἅπαντες μαθήσεσθε. ἡ βουλὴ,
ὦ ἄνδρες, ζητεῖ τὰ προσταχθέντα ὑφ᾽ ὑμῶν καὶ τὰ γεγε- 41

Ἣν] Delendum videtur. quod testimonium *et ante* exhibui, *et nunc exhibeo*. Idem.

Παρέξομαι] Malim παρέχομαι. non enim promittit exhibiturum, sed jam exhibet. Idem.

Ὅτι μὲν] F. ὅτε μέν. Markland.

Εἷς ἀνὴρ] Verum hic cogita, si Timocles homo privatus unum Areopagitam corrumpere potuit, an non Macedones et Macedonici proditores totum senatum corrumpere potuerint Græcæ nationis, quæ nunquam, uti ait Cicero, jurisjurandi religionem coluit. Wolf. Demosthenis sui nusquam non studiosus est bonus Wolfius. Argumentum Dinarchi, sic satis speciosum, infringit alio suo, non minus probabili neque minus acute excogitato. Facile, ait, fieri potuit, ut, quamvis totus Senatus Areopagiticus Demosthenem largitionum et peculatus insimularet, nihilo tamen minus mentiretur. Potuerunt enim illi senatores omnes a Macedonibus et partium Macedonicarum studiosis empti atque subornati fuisse, ut bonum Demosthenem, virum castissimum atque sanctissimum, turpissima criminatione obruerent, nullam aliam rationem invenientes eum de medio tollendi, quem capitali odio persequerentur. De Pistia v. quæ collegit Valesius ad Harpocr. p. 32. Reisk.

Ἴσχυσεν ἂν] Ὑποθετικῶς καὶ ἐλλειπτικῶς, εἰ μὴ ἄρα ἐξήλεγξα ψευσάμενον τὸν Πιστίαν, ἄπιστον καὶ ψευδομάρτυρα γενόμενον. Wolf.

Γεγενημένα] Id est κεκριμένα, vel εὑρημένα, vel ἐγνωσμένα. *deprehensa, noscitata.* Dictio τὸ γιγνόμενον significat id, quod necessario ex altera quapiam re exsistit, ut effectum e causa, petita ex Arithmetica, ubi summa universa numerorum omnium e singulis particularibus summis collectis existens est τὸ γιγνόμενον. Reisk.

νημένα παρ᾽ αὐτοῖς ἀδικήματα οὐχ ὡς ὑμεῖς — καί μοι μὴ ὀργισθῆτε — δικάζειν ἐνίοτε εἴθισθε, τῇ [1]συγγνώμῃ πλέον ἢ τῷ δικαίῳ ἀπονέμοντες, ἀλλ᾽ ἁπλῶς τὸν ἔνοχον ὄντα τοῖς ζητουμένοις καὶ τὸν ὁποιονοῦν ἠδικηκότα τὰ πάτρια, νομίζουσα τὸν ἐν τοῖς μικροῖς συνεθιζόμενον ἀδι-
42 κεῖν τοῦτον τὰ μεγάλα τῶν ἀδικημάτων εὐχερέστερον [2]προσδέξεσθαι. διόπερ τὸν παρ᾽ αὐτῶν ἀποστερήσαντα τὸ ναῦλον τὸν πορθμέα ζημιώσασα, πρὸς ὑμᾶς ἀπέφηνε· πάλιν τὸν τὴν πεντεδραχμίαν ἐπὶ τῷ τοῦ μὴ παρόντος ὀνόματι λαβεῖν ἀξιώσαντα, καὶ τοῦτον ὑμῖν ἀπέφηνε, καὶ
43 τὸν τὴν μερίδα τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου τολμήσαντα ἀποδόσθαι [3]παρὰ τὰ νόμιμα τὸν αὐτὸν τρόπον ζημιώσασα ἐξέβαλε. τούτους ὑμεῖς κρίναντες ἀφήκατε οὐ τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς καταγινώσκοντες ψεύδεσθαι, ἀλλὰ τῇ συγγνώμῃ μᾶλλον ἢ τῷ δικαίῳ προσθέμενοι, καὶ τὴν τιμωρίαν μείζω νομίζοντες εἶναι τῆς ὑπὸ τῶν κρινομένων γεγενημένης ἁμαρτίας. ἦ που ἄρα ἡ βουλή, Δημόσθενες, τὰ ψευδῆ ἀπέφηνεν; οὐ δήπου. τούτους μέντοι, ὦ ἄνδρες, καὶ τοιούτους ἑτέρους ἀδικεῖν παρ᾽ ἑαυτῆς ἀποφηνάσης τῆς βουλῆς

[1] γνώμῃ [2] προσδέξασθαι [3] παρὰ om.

Παρ' αὐτοῖς] F. *παρ' αὐτῇ*. Wolf. Ad *βουλὴ* referens. Sed bene habet vulgata, referenda ad sententiam, apud se, Areopagitas puta. v. versu 7. Reisk.

Τῇ γνώμῃ] F. *τῇ συγγνώμῃ*. Wolf. Fui egometipse quoque olim eadem in sententia, motus locis similibus. v. v. 14. p.297. 14. et 20. Sed bene vulgata aut habet h. l. aut habere potest. *γνώμη* est *voluntas, studium alicujus in aliquem, animi propensio.* Reisk.

Ζητουμένοις] F. *ζητουμένοις ἀποφαίνει*. Wolf.

Ὁποιονοῦν] F. *ὁποιωσοῦν*. Wolf. Nulla necessitate. bene habet vulgata. Reisk.

Νομίζουσα] Forte fuit in antiquis libris sic: *τὸν ἔνοχον ὄντα τοῖς ζητουμένοις καὶ τὸν ὁποιονοῦν τι ἠδικηκότα κατὰ τὰ πάτρια κολάζει, νομίζουσα* — v. p. 98. ed. Steph. Idem.

Προσδέξασθαι] Π. *προσδέξεσθαι*. H. Stephan. Ne hic quidem loci est, quod nos a vulgata discedere cogat. Aoristus sæpissime futuri vices gerit. Reisk.

Τὸν παρ' αὐτῶν] Τὸ *παρ' αὐτῶν* fortasse redundat. Me certe quid ad sensum faciat non intelligere fateor. nisi forte naulum ab Areopagitis datum ille retinuerit. Wolf. Sententia plana est paulum modo animum attendenti. Senatus areopagiticus aliquem e collegio suo mulctaverat, qui vecturam naviculario debitam negasset. Ipse Wolf hoc vidit, et recte in Latinis reddidit. Reisk.

Τὴν πεντεδραχμίαν — τὴν μερίδα] Historias hic desidero et instituta Attica. Wolf.

Ἀποδόσθαι, τὰ νόμιμα] F. *ἀπ. παρὰ τὰ νόμ.* Idem. Errat bonus Wolfius. *παρὰ*, quod intrudit, alienum est. *τὰ νόμιμα* cohæret cum *ζημιώσασα*. *ζημιοῦν τινὰ τὰ νόμιμα* est *mulctare aliquem solenni modo et ritu*. Subauditur *κατά*. Dicasteria Athenis mulctarum, quas infligere liceret ipsis, certos habebant modos et ritus, quos haud liceret excedere. Pluris si æstimaretur crimen, debebat ea res ad populum referri, qui mulctam aut pœnam majorem reo infligeret, præter illam mulctam legitimam a tribunali antea inflictam. Res e Demosthenis locis compluribus nota. Reisk.

Παρ' ἑαυτῆς] Malim: *παρ' ἑαυτῇ*. *in judicio suo*. Crebra ista sunt *ἐν* vel *παρ' ὑμῖν ἀπέφυγε* vel *ἑάλω*. *ἀδικεῖ τις παρ' ἐμοὶ* significat *penes me aliquis delinquit*, h. e. ego censeo eum delinquere, mihi videtur in culpa esse, *παρ' ἐμοὶ κριτῇ ἐστὶν ἄδικος*. Idem.

ὑμεῖς ἀφήκατε. Πολύευκτον δὲ τὸν Κυδαντίδην τοῦ δήμου προστάξαντος ζητῆσαι τὴν βουλὴν, εἰ [1] συνέρχεται τοῖς φυγάσιν εἰς Μέγαρα, καὶ ζητήσασαν ἀποφῆναι πρὸς ὑμᾶς, ἀπέφηνεν ἡ βουλὴ συνιέναι. κατηγόρους εἵλεσθε κατὰ τοὺς νόμους, εἰσῆλθεν εἰς τὸ δικαστήριον, ἀπελύσαθ᾽ ὑμεῖς, ὁμολογοῦντος Πολυεύκτου βαδίζειν εἰς Μέγαρα ὡς τὸν Νικοφάνην· ἔχειν γὰρ τὴν αὑτοῦ μητέρα τοῦτον. οὐδὲν οὖν ἄτοπον οὐδὲ δεινὸν ἐφαίνετο ποιεῖν ὑμῖν τῷ τῆς μητρὸς ἀνδρὶ διαλεγόμενος ἠτυχηκότι καὶ συνευπορῶν, καθ᾽ ὅσον δυνατὸς ἦν, ἀπεστερημένῳ τῆς πατρίδος. αὕτη, Δημόσθενες, τῆς
βουλῆς ἡ ἀπόφασις οὐκ ἐξηλέγχθη ψευδὴς οὖσα, ἀληθινῆς 44
δὲ αὐτῆς οὔσης ἔδοξε τοῖς δικασταῖς ἀφιέναι τὸν Πολύευκτον· τὸ μὲν γὰρ ἀληθὲς τῇ βουλῇ προσετάχθη ζητεῖν, τὸ δὲ συγγνώμης ἄξιον ἢ μὴ τὸ δικαστήριον ἔκρινε. διὰ τοῦτο οὐ πιστευτέον τῇ βουλῇ περὶ τῶν [2] γενομένων ἀποφάσεων, ἐπειδή σε καὶ τοὺς μετὰ σοῦ τὸ χρυσίον ἔχοντας ἀποπέφαγκε; δεινὸν μέντ᾽ ἂν εἴη. δεῖξον γὰρ τοῖς δικασταῖς σὺ, Δημόσθενες, [3] νυνὶ ὡς τούτων τι τῶν ἡμαρτηκότων ὅμοιόν ἐστι τοῖς σοῖς ἀδικήμασι, καὶ ὡς τὸ δῶρα λαμβάνειν κατὰ τῆς πατρίδος συγγνώμης ἐστὶν ἄξιον, ὥστε ἀποφύγοις ἂν παρὰ τούτοις εἰκότως. ἀλλ᾽ οἱ νόμοι περὶ μὲν τῶν ἄλλων ἀδικημάτων τῶν εἰς ἀργυρίου λόγον ἀνηκόντων διπλῆν τὴν βλάβην ὀφείλειν κελεύουσι, περὶ δὲ τῶν δωροδοκούντων δύο μόνον τιμήματα πεποιήκασιν, ἢ θάνατον, ἵνα ταύτης τυχὼν τῆς ζημίας ὁ λαβὼν παράδειγμα [4] γίνηται τοῖς ἄλλοις, ἢ δεκαπλοῦν τοῦ ἐξ ἀρχῆς λήμματος τὸ τίμημα τῶν δώρων, ἵνα μὴ λυσιτελὲς ᾖ τοῖς τοῦτο τολμῶσι ποιεῖν.

98. 1 ι΄. Ἢ τοῦτο μὲν οὐκ ἐπιχειρήσεις λέγειν, ὅτι δὲ τῶν 45
προτέρων ἀποφανθέντων ὑπὸ τῆς βουλῆς, τοῖς μὲν ἄλλοις ὡμολογηκέναι συμβέβηκεν ἀξίαν εἶναι τὴν τῆς βουλῆς ζή-

[1] συνεισέρχεται [2] γινομένων [3] τὰ νυνὶ [4] γένηται

Πολύευκτον] Hic est ille Polyeuctus Cydantides, adversus quem orationem scripsit Hyperides, laudatam ab Harpocratione v. Κυδαντίδης. IDEM.

Ἄξιον, φημὶ τὸ δικαστήριον] Sic dant editiones omnes. Ego de meo dedi: ἄξιον, ἢ μὴ, τὸ δ. *quid autem venia dignum esset, quid minus, de hoc judicium publicum populi statuebat.* IDEM.

Παρὰ τούτοις] Apud hos judices, in hoc judicio, in quo populus ipse per D. viros, aut per M., aut MD. causam hanc disceptat. IDEM.

Προτέρων] πρότερον. SCALIG.

Ἀξίαν] F. ἀληθῆ, aut ἀποδοχῆς ἀξίαν, aut potius ἀξιόπιστον. WOLF. Bene habet vulgata. ἄξιος h. l. est, aut magnifaciendum, in honore habendum, aut, ista tri-

τησιν, σοὶ δὲ μόνῳ τὰ περὶ αὐτῆς ἠναντιῶσθαι. ἀλλὰ μόνος σὺ τῶν πώποτε ἀποπεφασμένων ἠξίωσας ἑκὼν σεαυτῷ τούτους κριτὰς καὶ ζητητὰς γενέσθαι, καὶ ἔγραψας κατὰ σαυτοῦ τὸ ψήφισμα, καὶ τὸν δῆμον ἐποιήσω μάρτυρα τῶν
46 [1]ὡμολογημένων, ὁρισάμενος σεαυτῷ ζημίαν εἶναι θάνατον, ἐὰν ἀποφήνῃ ἡ βουλὴ τῶν χρημάτων εἰληφότα τι τῶν εἰς τὴν χώραν ὑπὸ Ἁρπάλου κομισθέντων. ἀλλὰ μὴν πρότερον ἔγραψας σὺ, ὦ Δημόσθενες, κατὰ πάντων τούτων καὶ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων κυρίαν εἶναι τὴν ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴν κολάσαι τὸν παρὰ τοὺς νόμους πλημμελοῦντα, χρωμένην τοῖς πατρῴοις νόμοις· καὶ παρέδωκας σὺ καὶ ἐνεχείρισας τὴν πόλιν ἅπασαν ταύτῃ, ἣν αὐτίκα φήσεις ὀλιγαρχικὴν εἶναι· καὶ τεθνᾶσι κατὰ τὸ σὸν ψήφισμα δύο τῶν πολιτῶν, πατὴρ καὶ υἱὸς, παραδοθέντες τῷ ἐπὶ τῷ ὀρύγματι· ἐδέθη τῶν ἀφ᾽ Ἁρμοδίου γεγονότων εἷς κατὰ τὸ σὸν πρόσταγμα· ἐστρέβλωσαν Ἀντιφῶντα καὶ ἀπέκτειναν οὗτοι τῇ τῆς βουλῆς ἀποφάσει πεισθέντες· ἐξέβαλες σὺ Ἀρχῖνον ἐκ τῆς πό-
47 λεως ἐπὶ προδοσίᾳ κατὰ τὰς τῆς βουλῆς ἀποφάσεις καὶ τιμωρίας. κατὰ δὲ σαυτοῦ καὶ ταῦτα γράψας αὐτὸς τὸ ψήφισμα ἀκυροῖς; καὶ ποῦ ταῦτα δίκαια ἢ νόμιμά ἐστι;

[1] ὁμολογουμένων

bunalis sanctissimi severitate famaque dignum. REISK.

Τὰ περὶ αὐτῆς] F. τοῖς παρ᾽ αὐτῆς. Constructio hæc est. σοὶ δὲ μόνῳ συμβέβηκεν ὥστε ἠναντιώθης. σὺ μόνος ἐτύγχανες ἐναντιούμενος τοῖς παρ᾽ αὐτῆς, scil. ἀποπεφασμένοις. WOLF. De παρ᾽ αὐτῆς recte monet. Sic enim leg. est, in reliquis aberrat a vero. Sententia hæc est: Licetne hoc excusare, quod, cum reliqui omnes, hujus tribunalis sententia perculsi, in auctoritate ejus acquieverint, tu unus auctoritatem ejus detrectaveris? Neutiquam. Imo vero tu unus omnium maxime auctoritati Senatus Areopagitici prædicandæ et confirmandæ studuisti, ipsumque temet tuasque fortunas ei permisisti. Paulo quidem involutius prodidit Dinarchus h. l. animi sui sensa, hæc tamen illa esse, quæ dixi, ex universo loci statu apparet. REISK.

Ὡμολογουμένων] F. ὡμολογημένων. WOLF. Π. ὡμολογημένων. Ἡ ὁμολογουμένων. H. STEPHAN.

Πατρῴοις] F. πατρίοις. Sæpe enim hæc inter se permutantur. WOLF. Procul dubio recte conjecit. Sæpe autem ista duo inter se permutari, haud memini. REISK.

Τῷ ἐπὶ τῷ ὀρύγματι] Scil. ὄντι, ἴσως τῷ ἐπὶ τῷ βαράθρῳ, τῷ δημίῳ. WOLF. Harpocrat. ὄρυγμα ἰδίως οὕτως ἐκαλεῖτο, ἐφ᾽ οὗ οἱ κακοῦργοι ἐκολάζοντο Ἀθήνησι. et Pollux: ὁ παραλαμβάνων τοὺς ἀνῃρημένους καλεῖται δήμιος, δημόκοινος, ὁ πρὸς τῷ ὀρύγματι. Lycurgo tamen cum Dinarcho dicitur ὁ ἐπὶ τῷ ὀρύγματι.

Τῶν ἀφ᾽ Ἁρμοδίου γεγονότων εἷς] Est Antipho, qui statim post nominatur. tu jubebas Antiphontem, ab Harmodio genus ducentem, in vincula dari. vinctum Areopagitæ tormentis subjiciebant, et post, ab Areopagitis reum declaratum, populus occidi jussit. REISK.

Καὶ τιμωρίας] Aut excidit aliquid, aut leguntur hæc loco alieno, non suo. Prius si sit, integrari possit locus sic ferme: καὶ ἄλλοι πολλοὶ τὰς αἰσχίστας ὑπέμειναν διά σε τιμωρίας. *aliique multi propter te*, h. e. propter illas tuas magnificas et insolentes adeo de Areopagitici senatus auctoritate atque sanctitate prædicationes, *supplicia tolerarunt turpissima*. Sin po-

ια'. Μαρτύρομαι τὰς σεμνὰς θεάς, [1] ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
καὶ τὸν τόπον ὃν ἐκεῖναι κατέχουσι, καὶ τοὺς ἥρωας τοὺς ἐγ-
χωρίους, καὶ τὴν Ἀθηνᾶν τὴν πολίτιδα, καὶ τοὺς ἄλλους
θεοὺς οἳ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν ἡμῶν εἰλήχασιν, ὅτι τοῦ
δήμου παραδεδωκότος ὑμῖν [2] τιμωρήσασθαι τὸν εἰληφότα τι
κατὰ τῆς πατρίδος, τὸν λελυμασμένον καὶ ἐφθαρκότα τὴν 48
τῆς πόλεως εὐδαιμονίαν, τὸν περικεχαρακωμένην παραδε-
δωκότα τὴν πατρίδα ταῖς αὑτοῦ συμβουλίαις, ὃν οἱ μὲν
ἐχθροὶ καὶ κακόνοι τῆς πόλεως ζῆν ἂν βούλοιντο, συμφο-
ρὰν ἡγούμενοι τῆς πόλεως εἶναι, ὅσοι δὲ εὖνοι τοῖς [3] ὑμετέροις
πράγμασι, καὶ μεταπεσούσης τῆς τύχης ἐλπίζουσιν ἐπὶ
τὸ βέλτιον ἂν τὰ τῆς πόλεως πράγματα ἐλθεῖν, τὴν ἀξίαν
δίκην δόντα τῶν πεπραγμένων ἀπολωλέναι βούλονται, καὶ
ταῦτ' εὔχονται τοῖς θεοῖς· οὓς κἀγὼ συμπαρακαλῶ σῶσαι
τὴν πατρίδα, κινδυνεύουσαν ὁρῶν ὑπὲρ σωτηρίας, ὑπὲρ
παίδων, ὑπὲρ γυναικῶν, ὑπὲρ δόξης, ὑπὲρ τῶν ἄλλων
ἀγαθῶν ἁπάντων. τί γὰρ ἐροῦμεν, ὦ Ἀθηναῖοι, πρὸς τοὺς
περιεστηκότας ἐξελθόντες ἐκ τοῦ δικαστηρίου, ἐὰν — ὃ
μὴ γένοιτο — παρακρουσθῆτε ὑπὸ τῆς τούτου γοητείας;
τίσιν ὀφθαλμοῖς ἕκαστος ὑμῶν τὴν πατρῴαν ἑστίαν οἴκαδε
ἀπελθὼν ἰδεῖν τολμήσειεν, ἀπολελυκότες μὲν τὸν προδότην
τὸν πρῶτον εἰς τὸν ἴδιον [4] οἶκον εἰσενεγκάμενον τὸ δεδωρο-
δοκημένον χρυσίον, κατεγνωκότες δὲ μηδὲν ἀληθὲς μηδὲ
ζητεῖν μήθ' εὑρίσκειν τὸ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις εἶναι
σεμνότατον νομιζόμενον συνέδριον; τίνας δέ, ὦ Ἀθηναῖοι
— σκοπεῖτε γὰρ πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς —, τίνας [5] τὰς ἐλπί-
δας ἕξομεν, ἐὰν κίνδυνός τις καταλάβῃ τὴν πόλιν, τὸ μὲν 49
δῶρα λαμβάνειν κατὰ τῆς πατρίδος, ἀσφαλὲς εἶναι πε-

[1] ὦ om. [2] οὐκ ἐτιμωρήσασθε [3] ἡμετέροις [4] οἶκον om.
[5] τὰς om.

sterius malis, colloca ista duo vocabula pone σαυτοῦ, ad hunc modum: κατὰ δὲ σαυτοῦ τὰς τιμωρίας (καὶ ταῦτα γράψας αὐτὸς τὸ ψήφισμα) ἀκυροῖς. contra temet ipsum autem ratas pœnas irritas facis, tu, qui ipse decreti fueris auctor, quo decreto senatui Areopagitico mandatur provincia in te inquirendi, potestasque datur de te pronuntiandi, atque ad populum referendi. IDEM.

Μαρτύρομαι] Malim μαρτυροῦμαι, quia de re futura ὑποθετικῶς loquitur. WOLF. Fallitur. Non dicitur μαρτυρεῖσθαί τινα, sed μαρτύρεσθαι, pro *obtestari, contestari fidem alicujus*. REISK.

Πολίτιδα] Malim πολιάδα, quæ πολιοῦχος alias dicitur. WOLF. Recte. πολῖτις est *civis* fœmina, quod de Dea non usurpatum est. REISK.

Εἰς τὸν ἴδιον] F. A. εἰς τὸν ἴδιον οἶκον. Sed malim εἰς τὸν οἶκον. WOLF. Π. εἰς τὸν ἴδιον οἶκον. H. STEPHAN. Sine dubio prius verius, addendum scil. esse οἶκον ad εἰς τὸν ἴδιον. REISK.

ποιηκότες, τὸ δὲ τὴν φυλακὴν ἔχον συνέδριον τῆς πόλεως ἐν τοῖς τοιούτοις κινδύνοις ἀδόκιμον καταστήσαντες; τί δ' ἂν — τιθῶμεν γὰρ ταῦτα —, ἐὰν κατὰ τὸ ψήφισμα τὸ Δημοσθένους ἀπαιτῇ πέμψας ἡμᾶς Ἀλέξανδρος τὸ χρυσίον τὸ κομισθὲν εἰς τὴν χώραν ὑπὸ Ἁρπάλου, καὶ πρὸς τῷ γεγενῆσθαι τὴν τῆς βουλῆς ἀπόφασιν τοὺς παῖδας καταπέμψῃ πρὸς ἡμᾶς τοὺς νῦν ὡς ἑαυτὸν ἀνακεκομισμένους, καὶ τούτων ἀξιοῖ πυνθάνεσθαι τὴν ἀλήθειαν ὑμᾶς, πρὸς θεῶν, ὦ ἄνδρες, τί ἐροῦμεν; γράψεις σὺ, Δημόσθενες, πολεμεῖν ἡμᾶς, ἐπειδὴ καὶ τοὺς πρότερον πολέμους καλῶς διῴκησας; καὶ πότερόν ἐστι δικαιότερον, ἂν ταῦτα δόξῃ 99.
καὶ τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις, εἰς τὸν πόλεμον ὑπάρχειν μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τὸ παρὰ σοῦ χρυσίον, ἢ τοὺς μὲν ἄλλους ἀπὸ τῶν ἰδίων κτημάτων ἕκαστον εἰσφέρειν, καὶ καταχωνεύειν τὸν ἴδιον κόσμον τῶν γυναικῶν, καὶ τὰ ἐκπώματα, καὶ πάντα τὰ ἐν τῇ χώρᾳ ἀναθήματα τῶν θεῶν, ὥσπερ ἔφησθα σὺ γράψειν, αὐτὸς εἰσενεγκὼν πεντήκοντα δραχμὰς ἀπὸ τῆς οἰκίας τῆς ἐν Πειραιεῖ, καὶ τῆς ἐν ἄστει; τοσοῦτον γὰρ κατὰ τὴν προτέραν εἰσφορὰν εἰσενηνοχὼς, εἴκοσι τάλαντα ἔχεις. ἢ πολεμεῖν μὲν οὐ γράψεις, ἀποδιδόναι δὲ κατὰ τὸ γεγραμμένον ὑπὸ σοῦ ψήφισμα κελεύσεις Ἀλεξάνδρῳ τὸ κεκομισμένον χρυσίον; οὐκοῦν ὑπὲρ σοῦ τὸν δῆμον ἀποδιδόναι δεήσει. καὶ ποῦ τοῦτ' ἐστὶ δίκαιον ἢ κοινὸν ἢ δημοτικὸν, τοὺς μὲν ἐργαζομένους εἰσφέρειν, σὲ δὲ ἁρπάζειν; καὶ τοὺς μὲν φανερὰν κεκτῆσθαι τὴν οὐσίαν καὶ ἀπὸ ταύτης εἰσφέρειν, σὲ δὲ πλείω ἢ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν τάλαντα, τὰ μὲν ἐκ τῶν βασιλικῶν, τὰ δὲ ἐκ τῶν Ἀλεξάνδρου πραγμάτων, [1] εἰληφέναι, μηδὲν [2] δὲ φανερὸν

[1] εἰληφότα [2] δὲ om.

Τί δ' ἂν] In τί δ' ἂν subauditur γένοιτο, nisi malis e versu ultimo ἐροῦμεν subaudiri. Idem.

Ταῦτα] Post ταῦτα videtur τούτοις addendum. *his*, judicibus puta. Idem.

Πρὸς τῷ γεγενῆσθαι] Malim πρὸς τὸ γενέσθαι. quo expeditius et certius pronunciare de crimine possit senatus Areopagiticus. Idem.

Τοὺς παῖδας καταπέμψῃ] Fortasse ministri Harpali sunt intelligendi. Wolf. Aut etiam obsides Atheniensium, ab illis fidei ergo Alexandro traditi, et ab hoc in Asiam abducti. qui cum Alexandrum, quoquo locorum iret, comitarentur, scire poterant omnia, quæcunque in comitatu ejus evenirent. Reisk.

Γράφεις] Malim γράψεις. Wolf. Π. γράψεις. Οὕτω καὶ ὀλίγῳ ὕστερον· ἢ πολεμεῖν μὲν οὐ γράψεις. H. Stephan.

Γράφειν] F. γράφων. Wolf. Π. γράψειν. H. Stephan.

Κελεύεις] Π. κελεύσεις. Idem.

Πραγμάτων] F. χρημάτων. Wolf. Vulgata bene habet. Reisk.

ἐν τῇ πόλει κεκτῆσθαι, ἀλλὰ διεσκευάσθαι πρὸς τὸν δῆμον 51
ὡς οὐ πιστεύοντα τοῖς ἑαυτῷ πολιτευομένοις; καὶ τοὺς
μὲν νόμους προλέγειν τῷ ῥήτορι καὶ τῷ στρατηγῷ, τὴν
παρὰ τοῦ δήμου πίστιν ἀξιοῦντι λαμβάνειν, παιδοποιεῖσθαι κατὰ τοὺς νόμους, γῆν ἐντὸς ὅρων κεκτῆσθαι, πάσας
τὰς δικαίας πίστεις παρακαταθέμενον οὕτως ἀξιοῦν προεστάναι τοῦ δήμου· σὲ δὲ τὴν πατρῴαν γῆν πεπρακέναι,
τοὺς δὲ οὐ γεγεννημένους υἱεῖς σαυτῷ προσποιεῖσθαι παρὰ
τοὺς νόμους τῶν ἐν ταῖς κρίσεσιν ἕνεκα γινομένων ὅρκων,
ἐπιτάττειν δὲ [1] τοῖς ἄλλοις στρατεύεσθαι λιπόντα αὐτὸν
τὴν κοινὴν τάξιν.

ιβ'. Ὦ Ἀθηναῖοι, παρὰ τί οἴεσθε τὰς πόλεις τοτὲ
μὲν εὖ τοτὲ δὲ φαύλως πράττειν; οὐδὲν εὑρήσετε ἄλλο
πλὴν παρὰ τοὺς συμβούλους καὶ τοὺς ἡγεμόνας. ἐπιβλέψατε γὰρ ἐπὶ τὴν Θηβαίων πόλιν. ἐγένετο πόλις, ἐγένετο
μεγίστη, [2] καὶ τίνων τυχοῦσα ἡγεμόνων καὶ στρατηγῶν;
ἅπαντες [3] ἂν ὁμολογήσαιεν [4] [οἱ] πρεσβύτεροι — παρ' 52
ὧνπερ κἀγὼ τοὺς λόγους ἀκούων ἐρῶ — ὅτε Πελοπίδας,
ὥς φασιν, ἡγεῖτο τοῦ ἱεροῦ λόχου καὶ Ἐπαμεινώνδας ἐστρατήγει καὶ οἱ μετὰ τούτων, τότε τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην
ἐνίκησεν ἡ τῶν Θηβαίων πόλις, τότε εἰς τὴν ἀπόρθητον
νομιζομένην εἶναι Λακεδαιμονίων χώραν εἰσέβαλον, κατ'
ἐκείνους τοὺς χρόνους πολλὰ καὶ καλὰ διεπράξαντο ἔργα,
Μεσσήνην τετρακοσιοστῷ ἔτει κατῴκισαν, Ἀρκάδας αὐτονόμους ἐποίησαν, ἔνδοξοι παρὰ πᾶσιν ἦσαν. πότε δ' αὖ
τοὐναντίον ταπεινὰ καὶ τοῦ φρονήματος ἀνάξια διεπρά-

[1] τοῖς om. [2] καί τινων [3] γὰρ [4] [οἱ] om.

Διεσκευάσθαι] Χωρίσαι τὴν σαυτοῦ οὐσίαν τῆς τοῦ δήμου οὐσίας. WOLF. Ita te gerere erga plebem, ac si decoxisses, foro cessisses, neque quicquam amplius ærario conferre posses, etiamsi velles. REISK.

Στρατηγῷ τὴν] Interponendum videtur τῷ. IDEM.

Παιδοποιεῖσθαι κ. τ. λ.] Cf. Petit. Legg. Att. l. iii. tit. ii. §. 18.

Κρίσεσιν] Fortasse pertinet hoc ad consuetudinem illam, de qua est in tutoriis actionibus ὀμνύναι κατὰ τῶν παίδων παραστησάμενον. WOLF.

Αὐτὸν] L. αὑτὸν. MARKLAND.

Πόλιν etc.] Π. πόλιν. πότε ἐγένετο πόλις; πότε ἐγένετο μεγίστη; καὶ τίνων τυχοῦσα ἡγεμόνων καὶ στρατηγῶν. H. STEPHAN. Haud equidem improbem, sic scriptum si inveniam: verumtamen nil video, cur non vulgata perinde feratur. REISK.

Ὁμολογήσαιεν πρεσβύτεροι] Interponi velim hæc duo ἂν οἱ. IDEM.

Μεσσήνην τετρακοσιοστῷ] V. Lycurg. p. 155. ed. Steph. ubi Μεσσήνην πεντακοσίοις ἔτεσιν ὕστερον. IDEM.

Τοῦ φρονήματος] Inter hæc duo vocabula intermedium aliquod excidit, sive id ἑαυτῶν, sive προτέρου est, sive simile aliud quodpiam. IDEM.

ξαντο; ὅτ᾽ ἐδωροδόκει μὲν λαμβάνων χρήματα παρὰ [1] Φιλίππου Τιμόλαος ὁ [2] τούτου φίλος, ἐπὶ δὲ τοῖς ξένοις
53 τοῖς εἰς Ἄμφισσαν συλλεγεῖσι Πρόξενος ὁ προδότης ἐγένετο, ἡγεμὼν [3] δὲ τῆς φάλαγγος [4] κατέστη Θεαγένης, ἄνθρωπος ἀτυχὴς καὶ δωροδόκος ὥσπερ οὗτος. τότε διὰ τρεῖς γε ἀνθρώπους οὓς εἶπον ἅπασα ἡ πόλις μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἁπάντων ἀπώλετο καὶ [5] διεφθάρη. οὐ γὰρ ψεῦδός ἐστιν ἀλλὰ καὶ λίαν ἀληθὲς τὸ τοὺς ἡγεμόνας αἰτίους ἁπάντων γίνεσθαι καὶ τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν ἐναντίων τοῖς πολίταις. θεωρήσατε δὴ πάλιν καὶ ἐπὶ τῆς ἡμετέρας πόλεως, τὸν αὐτὸν
54 τρόπον ἐξετάσαντες. ἡ πόλις ἡμῶν ἦν μεγάλη καὶ ἔνδοξος παρὰ τοῖς Ἕλλησι καὶ τῶν προγόνων ἀξία, μετά γε τὰς ἀρχαίας ἐκείνας πράξεις, ὅτε Κόνων, ὡς οἱ πρεσβύτεροι λέγουσιν, ἐνίκησε τὴν ἐν Κνίδῳ ναυμαχίαν, ὅτε Ἰφικράτης ἀνεῖλε τὴν Λακεδαιμονίων μόραν, ὅτε Χαβρίας ἐν Νάξῳ κατεναυμάχησε τὰς Λακεδαιμονίων τριήρεις, ὅτε Τιμόθεος τὴν ἐν Κερκύρᾳ ναυμαχίαν ἐνίκησε. τότε, ὦ Ἀθηναῖοι, τότε οἱ μὲν πρότερον ὄντες λαμπροὶ διὰ τοὺς ἡγεμόνας Λακεδαιμόνιοι καὶ ὑπὸ τοῖς ἐκείνων ἤθεσι τραφέντες ταπεινοὶ πρὸς τὴν πόλιν ἡμῶν ἧκον, δεόμενοι τῆς παρὰ τῶν προγόνων ἡμῶν σωτηρίας, ὁ δὲ καταλυθεὶς ὑπ᾽ ἐκείνων δη- 100. 1

[1] τοῦ Φιλ. [2] τούτων [3] δὲ om. [4] κατεστάθη [5] συνδιεφθάρη

Τούτων] F. τούτου, Demosthenis puta. Sin τούτων bene habet, significat τῶν δωροδοκούντων κατὰ τῆς πατρίδος. Wolf. Demosthenis puta et quotquot ei sunt criminis participes, et causæ defensores, Demades, Polyeuctus, cæteri complices. Reisk.

Ἐπὶ δὲ τοῖς ξένοις] Ordo: ὅτε Πρόξενος ὁ προδότης ἐγένετο ἐπὶ τοῖς ξένοις τοῖς εἰς Ἄμφισσαν συλλεγεῖσι. Intelligenda sunt hæc de Phocensi bello, quod et Amphissense a primaria Phocidis urbe dicitur. ἐγένετο ἐπὶ τοῖς ξένοις, id est, ἡγήσατο τῶν ξένων ἢ ἐστρατήγησεν αὐτῶν. Alius fuit Proxenus Atheniensium dux, cujus fit apud Demosthenem et in Philippicis historiis mentio; etsi et illum mulctatum esse ab Atheniensibus tradit Ulpianus. Wolf. Proxenus ille, cujus sæpe mentionem facit Demosthenes, erat Atheniensis; hic autem, de quo Dinarchus h. l. commemorat, erat aut Thebanus aut certe non Atheniensis. ἐπὶ τοῖς ξένοις, in castris ad Amphissam Proxenus præesset imperator militibus mercenariis a Thebanis conductis. Videtur ille Proxenus fuisse ξεναγὸς ductor militum mercenariorum, eosque Thebanis mercede elocasse. Reisk.

Ἡγεμὼν] F. A. ὅ θ᾽ ἡγεμών. Wolf. F. ὅ θ᾽ ἡγεμὼν, vel ἡγεμών τε. Markland. Nil opus est istac accessione. Asyndeton est. Phalanx opponitur mercenariis. Thebanis enim civibus constabat. Reisk.

Θεαγένης] Hunc ut virum fortem celebrat Plutarchus, qui ab hoste fugiente interrogatus, μέχρι τοῦ διώκεις; responderit, μέχρι Μακεδονίας. et cujus soror Timoclia, captis ab Alexandro Thebis, tribunum, a quo stuprata fuerat, per speciem monstrandi auri in puteum præcipitatum obruerit. Wolf.

Ἡ πόλις] F. πότε ἡ πόλις. Markland.

Μοῖραν] Μόραν apud Demosth. legitur in Aristocratea. Wolf. Leg. μόραν. Scalig. Cf. Meurs. Att. Lect. l. i. c. 16.

Καὶ ὑπὸ ἐ. ἤ. τραφέντες] Fort. καὶ οἱ τοῖς ἐκείνων ἤθεσι ἐντραφέντες. Reisk.

Καταλυθεὶς] Loquitur de constitutione XXX. tyrannorum. Wolf.

μος διὰ τοὺς τότε γενομένους παρ' ὑμῖν συμβούλους πάλιν
ἡγεμὼν ἦν τῶν Ἑλλήνων, δικαίως — οἶμαι — στρατηγῶν
μὲν τοιούτων τετυχηκὼς οἵων εἶπον ἀρτίως, συμβούλους
δ' ἔχων Ἀρχῖνον καὶ Κέφαλον τὸν Κολυττέα. μία γὰρ
αὕτη σωτηρία καὶ πόλεως καὶ ἔθνους ἐστὶ, τὸ προστατῶν
ἀνδρῶν ἀγαθῶν καὶ συμβούλων σπουδαίων τυχεῖν. διόπερ,
ὦ Ἀθηναῖοι, δεῖ ταῦθ' ὑμᾶς ὁρῶντας καὶ λογιζομένους μὴ
μὰ Δία τὸν πλείω χρόνον τῆς Δημοσθένους δωροδοκίας καὶ
ἀτυχίας κοινωνεῖν, μηδ' ἐν τούτῳ τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας 55
ἔχειν, μηδὲ οἴεσθαι ἀπορήσειν ἀνδρῶν ἀγαθῶν καὶ συμβού-
λων σπουδαίων, ἀλλὰ τὴν τῶν προγόνων λαβόντας ὀργὴν
τὸν ἐπ' αὐτοφώρῳ κλέπτην εἰλημμένον καὶ προδότην, τὸν
οὐκ ἀπεχόμενον τῶν εἰς τὴν πόλιν ἀφικνουμένων χρημάτων,
τὸν εἰς τὰς δεινοτάτας ἀτυχίας ἐμβεβληκότα τὴν πόλιν,
τὸν τῆς Ἑλλάδος [1] ἀλιτήριον ἀποκτείναντας ἐξόριστον ἐκ
τῆς πόλεως ποιῆσαι, καὶ μεταβαλέσθαι τὴν τῆς πόλεως
τύχην ἐᾶσαι, καὶ προσδοκῆσαι τούτων γενομένων βέλτιον
πράξειν.

ιγ'. Ἀκούσατε, ὦ Ἀθηναῖοι, κἀκείνου τοῦ ψηφίσματος τοῦ γραφέντος ὑπὸ Δημοσθένους, ὃ τεταραγμένης τῆς πόλεως μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην ἔγραψεν ὁ δημοτικὸς οὗτος, καὶ τῆς μαντείας τῆς ἐλθούσης ἐκ Δωδώνης παρὰ τοῦ Διὸς τοῦ Δωδωναίου· σαφῶς γὰρ ὑμῖν πάλαι προείρηκε φυλάττεσθαι τοὺς ἡγεμόνας καὶ τοὺς συμβούλους. λέγε τὴν [2] μαντείαν πρῶτον.

[3] ΜΑΝΤΕΙΑ.

λέγε δὴ τὸ καλὸν ψήφισμα τούτου. 56

ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΜΕΡΟΣ.

δημοτικός γ' ὁ διατάττων ἑαυτὸν μὲν, ἐπειδὴ ἀνδρεῖος καὶ

[1] ὄλεθρον [2] μαρτυρίαν [3] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἐμβεβλημένον] Ἀντὶ τοῦ ἐμβεβληκότα. Idem.

Μεταβαλέσθαι] Ἀντὶ τοῦ μεταβληθῆναι. Idem. animum erga vos mutare, pro alienato a vobis, quo adhuc fuit, propitium induere vestrique studiosum. Reisk.

Πάλαι] Vetustum enim erat hoc vaticinium, non tum demum, post pugnam Chæronaicam, sed dudum ante, tempore belli Peloponnesiaci jam redditum. Idem.

Μαρτυρίαν — ΜΑΡΤΥΡΙΑ] Lege *μαντείαν* et ΜΑΝΤΕΙΑ. Wolf. Gruter. et *Nov. Lect.* l. viii. c. 12. G. Canter. Perquam probabiliter. Verum tamen cum p. 309, 28. insequatur rursus *μαντεία* hæc ipsa, et postmodum demum, non autem nunc statim, recitetur, sustinui tantisper assensum, donec certius hac de re constet. Reisk.

Τούτου] Malim *τὸ τούτου*. Idem.

εὔψυχός ἐστιν, ἐν τοῖς ὅπλοις μένειν, οὓς δ' ἂν αὐτὸς ἀποδοκιμάσῃ τῶν πολιτῶν, ἐπὶ τὰ ἔργα ἀπιέναι, καὶ ἐάν τι ἄλλο τούτῳ δόξῃ ἐπιτήδειον εἶναι, τοῦτο ποιεῖν. λέγε τὰ λοιπά.

ΤΟ ΛΟΙΠΟΝ ΤΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ.

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες δικασταί. ἀπιέναι φησὶ τὸ ψήφισμα τὰς [1]ἡρημένας πρεσβείας. ἐπειδὴ ἤκουσε μετὰ τὴν μάχην τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ Φίλιππον εἰς τὴν χώραν ἡμῶν μέλλειν εἰσβάλλειν, αὐτὸς ἑαυτὸν πρεσβευτὴν κατασκευάσας, ἵν' ἐκ τῆς πόλεως ἀποδραίη, συσκευασάμενος τῆς διοικήσεως ὀκτὼ τάλαντα, οὐδὲν φροντίσας τῆς τότε παρούσης ἀπορίας, ἡνίχ' οἱ ἄλλοι πάντες ἐκ τῶν ἰδίων ἐπεδίδοσαν εἰς τὴν [2]ὑμετέραν σωτηρίαν. τοιοῦτος ὑμῖν ὁ σύμβουλος, καὶ δύο ταύτας μόνας ἐν τῷ βίῳ Δημοσθένης πεποίηται ἀποδημίας, μετὰ τὴν
57 μάχην ὅτε ἀπεδίδρασκεν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ νῦν εἰς Ὀλυμπίαν, ἐπεὶ Νικάνορι διὰ τῆς ἀρχιθεωρίας ἐντυχεῖν ἐβούλετο. ἄξιόν γε τούτῳ παρακαταθέσθαι τὴν πόλιν καὶ ἐπιτρέψαι κινδυνεύειν μέλλοντας, ὅς, ὅτε μὲν ἔδει μάχεσθαι μετὰ τῶν ἄλλων τοῖς πολεμίοις, λιπὼν τὴν τάξιν ᾤχετο ἀπιὼν οἴκαδε, ἐπειδὴ δὲ προσῆκεν οἴκοι κινδυνεύειν μετὰ τῶν ἄλλων, πρεσβευτὴν αὐτὸς αὑτὸν [3]προβαλόμενος ᾤχετο ἐκ τῆς πόλεως ἀποδράς, ἐπειδὴ δὲ πρεσβεύειν ἔδει περὶ [4]τῆς εἰρήνης, οὐκ ἂν ἔφασκεν ἐκ τῆς πόλεως ἐξελθεῖν οὐδὲ τὸν ἕτερον πόδα, ἐπειδὴ δὲ τοὺς φυγάδας Ἀλέξανδρον ἔφασαν κατάγειν καὶ Νικάνωρ εἰς Ὀλυμπίαν ἧκεν, [5]ἀρχιθεωρὸν

[1] εἰρημένας [2] ἡμετέρας [3] προβαλλόμενος [4] τῆς om. [5] ἀρχιθέαρον

Εἰρημένας] L. ἡρημένας. *delectos legatos.* Wolf.

Ἐπειδὴ ἤκουσε] Interponi vult Wolf δ'. possit quoque γὰρ interponi. Reisk.

Διοικήσεως] Οἱ ἐπὶ τῆς διοικήσεως, scil. τῶν δημοσίων χρημάτων, sunt quæstores, seu tribuni ærarii, cujusmodi fuit Lycurgus orator, cujus vitam v. apud Plutarch. Wolf. Reisk.

Οὐδὲ φροντίσας] L. οὐδὲν φρ. Wolf.

Κατὰ τὴν μάχην] F. μετὰ τὴν μ. Idem. Gruter.

Ἀρχιθεωρίας] Θεωροὶ qui sint, notum est. ἀρχιθεωροί, legati publice ad Olympia missi, principem Græciæ celebritatem. Wolf. *per opportunitatem legationis hujus et sub ejus prætextu.* Reisk.

Προβαλλόμενος] Velim unum λ. detrahi. Idem.

Ἐξελθεῖν οὐδὲ τὸν ἕτερον πόδα] Ἀντὶ τοῦ οὐδὲ τῷ ἑτέρῳ ποδί. nisi forte subintelligitur ἐκβιβάσαι. aut simile quodpiam verbum. Wolf. Hæc parum intelligo, vulgatam satis, quæ idem dicit, atque si dixisset: οὐδὲ τὸν ἑαυτοῦ πόδα ἐξελθεῖν. *ne alterum quidem pedem suum urbe esse exiturum, nedum ambos.* Reisk.

Ἀλέξανδρος] L. Ἀλέξανδρον. Wolf. *cum fama increbuisset Alexandrum exsules reducere,* h. e. proscripto cuique veniam domum redeundi edicto dedisse. Reisk.

αὐτὸν ἀπέδωκε τῇ βουλῇ. τοιοῦτος οὗτος, ἐν μὲν ταῖς παρα- 58 τάξεσιν οἰκουρὸς, ἐν δὲ τοῖς οἴκοι μένουσι πρεσβευτὴς, ἐν δὲ τοῖς πρεσβευταῖς δραπέτης ἐστί.

ιδ΄. Λέγε δὴ καὶ τὸ περὶ ζητήσεως τῶν χρημάτων ψήφισμα, ὃ ἔγραψε Δημοσθένης τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῇ περὶ αὑτοῦ τε καὶ [1] ὑμῶν, ἵνα παράλληλα θεωρήσαντες εἴδητε τὴν Δημοσθένους ἀπόνοιαν.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ἔγραψας σὺ τοῦτο, Δημόσθενες; ἔγραψας· οὐκ ἔστιν ἀντειπεῖν. ἐγένετο ἡ βουλὴ κυρία σοῦ προστάξαντος; ἐγένετο. τεθνᾶσι τῶν πολιτῶν ἄνδρες; τεθνᾶσι. κύριον ἦν τὸ σὸν ψήφισμα κατ' ἐκείνων; ἀδύνατον ἀντειπεῖν.

ιε΄. Λέγε δὴ πάλιν, ὃ Δημοσθένης κατὰ Δημοσθένους ἔγραψε. προσέχετε, ὦ ἄνδρες. 59

[2] ΨΗΦΙΣΜΑ.

ἡ βουλὴ εὕρηκε Δημοσθένην. τί δεῖ πολλῶν λόγων; ἀπο-
101 πέφαγκεν, ὦ Ἀθηναῖοι. τὸ μὲν τοίνυν δίκαιον ἦν ὑφ' ἑαυτοῦ κεκριμένον εὐθὺς ἀποθνήσκειν· ἐπειδὴ δ' εἰς τὰς ὑμετέρας ἥκει χεῖρας τοὺς ὑπὲρ τοῦ δήμου συνειλεγμένους καὶ τοὺς ὀμωμοκότας πείθεσθαι τοῖς νόμοις καὶ τοῖς τοῦ δήμου ψηφίσμασι, τί ποιήσετε; προήσεσθε τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν καὶ τὰ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις δίκαια νομιζόμενα; μὴ, ὦ Ἀθηναῖοι, μή· αἰσχρὸν γὰρ καὶ δεινὸν, ἑτέρους μὲν ὑπὸ τῶν Δημοσθένους ψηφισμάτων, οὐδὲν ὄντας τούτου

[1] ἡμῶν

[2] ΨΗΦΙΣΜΑ. ἡ βουλὴ om.

Ἀπέδωκε] Ἐπέδωκε. SCALIG. Recte, ni fallor. IDEM.

Ἡμῶν] F. ὑμῶν. WOLF.

Κυρία προστάξαντος] Interposui de meo σοῦ. *fuitne penes senatum potestas illud tuum decretum exsequendi?* REISK.

Ὃ Δημοσθ. κ. τ. λ.] Fui aliquando in hac sententia: ὃ Δημοσθένης κατὰ τίνος; *quod Demosthenes contra — quem?* κατὰ Δημοσθένους ἔγραψε, *contra Demosthenem tulit.* ut hæc sit ad illa responsio, tum statim εὕρηκε Δημοσθένης, τίνα; *invenit, deprehendit reum — quem?* Δημοσθένην, *Demosthenem.* Sed nunc nimis ista videntur quæsita, quæ, cum fortassis placitura etiam sint, si codices ita tradidissent, tum auctori, codicibus invitis, obtrudenda non sint. IDEM.

Λόγων; ἀποπέφαγκεν] Interponendum videtur aliquid, quod deest, e. c. αὐτὸς ἑαυτὸν, *ipse semet detulit.* IDEM.

Τοὺς ὑ. τ. δ. συνειλεγμένων] Sic dant Aldus et Stephanus. Ego Wolfianam hic reddidi, solum verbum quartum mutans cum συνειλεγμένους. ne nimis multa essent turbanda. Wolfius ad h. l. annotavit hæc, et pæne eadem Stephanus quoque in margine. Leg. τοὺς ὑ. τ. δ. συνειλεγμένους. nisi magis placet τῶν ὑ. τ. δ. συνειλεγμένων καὶ τῶν ὀμωμοκότων. pro εἰς τὰς ὑμῶν. Sic Horatius: "cum mea nemo scripta legat vulgo recitare timentis." Hæc Wolfius. Accusativos si præfers, erit εἰς τὰς ὑμετέρας χεῖρας tantundem atque ὑφ' ὑμᾶς. *venit sub vos.* IDEM.

χείρους οὐδὲ τοσαῦτ' ἠδικηκότας ὥσπερ οὗτος, ἀπολωλέναι,
60 τουτονὶ δὲ καταφρονοῦντα ὑμῶν καὶ τῶν νόμων ἀτιμώρητον περιεῖναι ἐν τῇ πόλει, αὐτὸν ὑφ' ἑαυτοῦ καὶ τῶν ψηφισμάτων ὧν ἔγραψεν ἑαλωκότα. τουτὶ τὸ συνέδριον, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ ὁ αὐτὸς τόπος, καὶ ταῦτα τὰ δίκαια. ὁ αὐτὸς ῥήτωρ ἐκείνοις τε αἴτιος ἐγένετο τῶν συμβάντων κακῶν καὶ αὐτῷ τῶν νῦν συμβησομένων. ἐπέτρεψεν ὁ αὐτὸς οὗτος ἐν τῷ δήμῳ τῷ συνεδρίῳ τούτῳ κρῖναι περὶ αὑτοῦ, μάρτυρας ὑμᾶς πεποιημένος. ἔθετο συνθήκας μετὰ τοῦ δήμου, γράψας τὸ ψήφισμα καθ' ἑαυτοῦ παρὰ τὴν μητέρα τῶν θεῶν, ἣ πάντων τῶν ἐν τοῖς γράμμασι δικαίων φύλαξ τῇ πόλει καθέστηκε. διὸ καὶ οὐχ ὅσιον ὑμῖν ἐστὶ ταύτας ἀκύρους ποιεῖν, οὐδὲ τοὺς θεοὺς ὀμωμοκόσι περὶ ταύτης τῆς κρίσεως ταῖς αὐτῶν τῶν θεῶν πράξεσιν ἐναντίαν τὴν ψῆφον ἐνεγκεῖν.
61 κρίσει Ποσειδῶν ἀποτυχὼν τοῖς ὑπὲρ Ἁλιρροθίου πρὸς Ἄρη γενομένοις ἐνέμεινεν· αὐταὶ αἱ σεμναὶ θεαὶ τῇ πρὸς Ὀρέστην ἐν τούτῳ τῷ συνεδρίῳ κρίσει γενομένῃ καὶ τῇ τούτου ἀληθείᾳ συνοίκους ἑαυτὰς εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον κατέστησαν. ὑμεῖς δὲ τί ποιήσετε οἱ πάντων εἶναι φάσκοντες εὐσεβέστεροι; τὴν τοῦ συνεδρίου γνώμην ἄκυρον καταστήσετε τῇ Δημοσθένους ἐπακολουθήσαντες πονηρίᾳ; οὐκ, ἐὰν σωφρονῆτε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· οὐ γὰρ περὶ μικρῶν οὐδὲ τῶν τυχόντων ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ δικάζετε, ἀλλὰ περὶ σωτηρίας τῆς πόλεως ἁπάσης καὶ πρὸς τούτοις περὶ δωροδοκίας, ἔθους πονηροῦ καὶ πράγματος ἀλυσιτελοῦς [1] ὑμῖν καὶ πάντας ἀνθρώπους ἀπολωλεκότος. εἰ μέν, καθ' ὅσον ἐστὲ δυνατοί, ἐκβαλεῖτε ἐκ τῆς πόλεως καὶ παύσετε τοὺς ῥᾳδίως καθ'

[1] ὑμῖν om.

Ταῦτα] F. ταὐτά. Wolf.

Ὁ αὐτὸς] Malim: καὶ ὁ αὐτὸς. *et idem ille orator.* Reisk.

Αὐ] F. αὐτῷ. Wolf. αὐτῷ. *et eorum, quæ ipsi nunc evenient.* opponuntur enim ἐκείνοις τε et αὐτῷ. Tametsi Wolf in Latinis non suam conjecturam, sed vulgatam, nescio qua de causa, expressit. Reisk.

Παρὰ τὴν μητέρα τῶν θεῶν] Id ædificium μητρῷον inde dictum, in quo monumenta publica asservabantur. Wolf. Ratio linguæ Græcæ postulat παρὰ τῇ μητρὶ τ. θ. Reisk.

Κρίσει] Id est, ἐν κρίσει. *in judicio, vel sententia a judicibus pronuntiata.* Videtur Stephanus de κρίσεις suspicatus esse, tametsi margo ejus hoc de vocabulo tacet. v. notam proximam. Idem.

Ἀποτυχὼν τοῖς ὑ. Ἁ. π. Ἄ. γενομένοις] H. ἀποτυχὼν τῆς ὑ. Ἁ. π. Ἄ. γενομένης. ἢ μᾶλλον δεῖ στίζειν μετὰ τὸ ἀποτυχεῖν, ἵνα ᾖ, ἐνέμεινε τοῖς γενομένοις. H. Stephan. Posterius hoc potius est. τὰ γενόμενα sunt exitus rei, h. l. τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν δικαστῶν. Reisk.

Γενομένῃ] Post γενομένῃ videtur ἐνέμειναν deesse. Idem.

Εὐσεβέστεροι] Ἀντὶ τοῦ εὐσεβέστατοι, Latino quidem more. Wolf.

Εἰ μὲν] Malim: ὃ εἰ μέν. *quam si vos quidem exterminabitis pestem.* Reisk.

ὑμῶν χρήματα λαμβάνοντας, σωθησόμεθα θεῶν βουλομένων· εἰ δ᾽ ἐπιτρέψετε τοῖς ῥήτορσι πωλεῖν ὑμᾶς αὐτοὺς, περιόψεσθε τὴν πόλιν ἀνατραπεῖσαν ὑπὸ τούτων.

ιϛ΄. Ἔγραψεν αὐτὸς ἐν τῷ δήμῳ Δημοσθένης, ὡς δηλονότι 62 δικαίου τοῦ πράγματος ὄντος, φυλάττειν Ἀλεξάνδρῳ τὰ εἰς τὴν Ἀττικὴν ἀφικόμενα μετὰ Ἁρπάλου χρήματα. οὕτως οὖν, [1] ὦ ἄριστε, εἰπέ μοι, φυλάξομεν, ἐὰν σὺ μὲν εἴκοσι τάλαντα λαβὼν ἔχῃς ἴδια, ἕτερος δὲ πεντεκαίδεκα, Δημάδης δὲ ἑξακισχιλίους χρυσοῦ στατῆρας, ἕτεροι δὲ ὅσα δή ποτε ἀποπεφασμένοι εἰσί; τέτταρα γὰρ τάλαντά ἐστι καὶ ἑξήκοντα ἤδη εὑρημένα, ὧν οἴεσθε τὴν αἰτίαν τουτοισὶν ἀναθεῖναι. καὶ πότερα κάλλιόν ἐστι, πρὸς δὲ δικαιότερον, ἅπαντ᾽ ἐν τῷ κοινῷ φυλάττεσθαι, ἕως ἄν τι δίκαιον ὁ δῆμος βουλεύσηται, ἢ τοὺς ῥήτορας καὶ τῶν στρατηγῶν ἐνίους διηρπακότας ἔχειν; ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι τὸ μὲν ἐν τῷ κοινῷ 63 φυλάττειν παρὰ πάντων ὁμολογούμενον εἶναι δίκαιον, τὸ δὲ τούτους ἔχειν μηδέν᾽ ἂν εἰπεῖν ὡς ἔστι καλῶς ἔχον.

ιζ΄. Πολλοὺς οὗτος ἐρεῖ καὶ παντοδαποὺς λόγους, ὦ ἄνδρες, καὶ οὐδεπώποτε τοὺς αὐτούς. ὁρᾷ γὰρ ὑμᾶς τὸν ἅπαντα χρόνον ἐλπίσι κεναῖς καὶ ψευδέσι λόγοις ἐξηπατημένους ὑφ᾽ ἑαυτοῦ, καὶ μέχρι τούτου μνημονεύοντας τὰς ὑποσχέσεις μέχρις ἂν ῥηθῶσιν. εἰ μὲν οὖν ἔτι δεῖ τὴν πόλιν τῆς Δημοσθένους πονηρίας καὶ ἀτυχίας ἀπολαύειν, ἵνα πλέον κακοδαιμονῶμεν — οὐδὲ γὰρ ἔχω τί ἄλλο εἴπω —, στερκτέον εἴη τοῖς συμβαίνουσιν· εἰ δ᾽ ἔτι κηδόμεθα τῆς πατρίδος καὶ τοὺς πονηροὺς καὶ δωροδόκους μισοῦμεν καὶ μετοιωνίσασθαι τὴν τύχην καὶ μεταλλάξασθαι βουλό-

[1] ὦ om.

Ὅσα δή ποτε] Subaudi ἔχειν. Idem.

Ὧν οἴεσθε τὴν αἰτίαν τουτοισὶν ἀναθεῖναι] *quorum culpam in istos censetis conferendam.* τὸ ὧν ad talenta 64. ab oratoribus direpta pertinere videtur, τὸ οἴεσθε ad δωροδόκους, τὸ τούτοις ad judices. Sed me dubitare de sententiæ veritate fateor. Wolf. Aut aberrarunt h. l. operæ Basileenses a Wolfii manu, aut calamus ejus lapsus est, et sententiam ejus pervertit. Voluit certe dare τὸ οἴεσθε ad judices, τούτοις autem ad τοὺς δωροδόκους. Sententia Dinarchi plana est: *quorum peculatuum culpam in hos conferre, vos, judices, censetis decere.* Sed deesse videtur δεῖν pone οἴεσθε. Reisk.

Πρὸς δὲ] Subaudi τούτοις, *atque etiam.* Wolf. Recte quidem hoc. verum præterea quoque annotandum erat καὶ deesse, ut legatur, πρὸς δὲ, καὶ δικαιότερον. Reisk.

Ἄν τι] Malim ἄν, τί. ut τί non sit encliticum, sed interrogativum, pro ὅ, τι. *quid jus et fas sit.* Idem.

Μηδὲν ἂν] F. μηδένα ἄν. Wolf. Gruter. H. μηδέν᾽ ἄν, ἢ μηδένα ἄν. H. Stephan.

Κακοδαιμονῶμεν] Κακοδαιμονεῖν, *intemperiis agitari.* de quo verbo alibi dictum. Wolf. Non videtur a verbo in άω desinente h. l. derivandum, sed a verbo in έω. *sinistra et luctuosa fortuna uti, cladibus affligi.* Idem.

μεθα, οὐ [1] προετέον ἐστὶν ὑμᾶς αὐτοὺς, ὦ Ἀθηναῖοι, ταῖς
64 τοῦ μιαροῦ καὶ γόητος τούτου δεήσεσιν. οὐδὲ [2] προσδεκτέον 102. 1
τοὺς οἴκτους καὶ τοὺς φενακισμοὺς τούτου· ἱκανὴν γὰρ
εἰλήφατε πεῖραν αὐτοῦ καὶ τῶν ἔργων καὶ τῶν λόγων καὶ
τῆς τύχης. τίς οὕτως εὔελπις [3] ὑμῶν ἐστὶν, ὦ Ἀθηναῖοι,
τίς οὕτως ἀλόγιστος, τίς τῶν προγεγενημένων καὶ νῦν ἐνεστηκότων πραγμάτων ἄπειρος, ὅστις ἐλπίζει τὸν ἐκ τοσαύτης εὐδαιμονίας εἰς τοσαύτην ἀδοξίαν καταστήσαντα τὴν πόλιν, δι᾽ ἡντιναδήποτε αἰτίαν ἢ τύχην — ἐῶ γὰρ τοῦτο νῦν —, ἐπειδὴ πρὸς ταῖς ἄλλαις ἀπορίαις καὶ τοῖς περιεστηκόσιν ἡμᾶς κινδύνοις καὶ ἡ τῶν ἐξ αὐτῆς τῆς πόλεως
65 δωροδοκία προσγέγονε, καὶ περὶ αἰσχρᾶς αἰτίας κοινῇ πάντες ἀγωνιζόμεθα καὶ περὶ τοῦ μὴ δοκεῖν τὰ [4] ἰδίᾳ παρά τισιν ὄντα χρήματα κοινῇ τὸν δῆμον ἔχειν, τηνικαῦτα συμβουλεύοντα καὶ [5] διοικοῦντα τοῦτον σώσειν [6] ὑμᾶς; ἐῶ γὰρ τἆλλα ὅσα μεταβαλλόμενος ἐν τοῖς πράγμασι καὶ δημηγορῶν οὐδὲν ὑγιὲς τετέλεκε, καὶ τοτὲ μὲν γράφων καὶ ἀπαγορεύων μηδένα ἄλλον νομίζειν θεὸν ἢ τοὺς παραδεδομένους, τοτὲ δὲ λέγων ὡς οὐ δεῖ τὸν δῆμον ἀμφισβητεῖν τῶν ἐν οὐρανῷ τιμῶν Ἀλεξάνδρῳ, ὅταν δὲ μέλλῃ κριθήσεσθαι παρ᾽ ὑμῖν, Καλλιμέδοντα εἰσαγγέλλων συνιέναι ἐν Μεγάροις τοῖς φυγάσιν ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου, καὶ ταύτην τὴν
66 εἰσαγγελίαν εὐθὺς παραχρῆμα ἀναιρούμενος, ἐν δὲ τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ τῇ πρώην γεγενημένῃ προσάγων καὶ κατα-

[1] προσεκτέον [2] προσετέον [3] ἔστιν ὑμῶν [4] ἴδια
[5] πολεμοῦντα [6] ἡμᾶς

Οὐ προσεκτέον ἐστὶν ὑμᾶς αὐτοὺς] Ἀντὶ τοῦ ὑμῖν αὐτοῖς. ut Isocrates Evagora: οὐ δουλευτέον τούς γε νοῦν ἔχοντας τοῖς οὕτω κακῶς φρονοῦσι. Sed puto leg. οὐ προετέον ὑμᾶς αὐτοὺς, παρὰ τὸ προΐεμαι. *non committendum est, ut vosmetipsi precibus ejus quasi condonetis*, h. e. ut iis moveamini. sicut dicunt προΐεσθαι χρήματά τινι. Wolf. Alterutrum verum est, aut servato προσεκτέον, delendum est αὐτοὺς, quod tum est inutile, et officit sententiæ, aut hoc αὐτοὺς servato, necessario leg. est προετέον. *non decet vos, vosmetipsos hujus precibus et obtestationibus prodere, et quasi in deditionem tradere.* Videtur ludere in vocabulis προϊτέον et προσετέον. v. notam proximam. Reisk.

Προσιτέον] A πρόσειμι, τὸ προσέρχομαι. Sed sensus postulat προσετέον, a προσίεμαι. Wolf.

Ἄπειρος] M. οὕτως ἄπειρος. Idem.

Αἰσχρᾶς αἰτίας] De Harpali pecunia direpta a republica Atheniensium. Wolf.

Δημηγορῶν, οὐδὲν ὑγιὲς τετέλεκε] Potest ferri. videtur tamen orator, mutata distinctione, sic dedisse: δημηγορῶν οὐδὲν ὑγιὲς, διατετέλεκε. Reisk.

Τῶν ἐν οὐρανῷ τιμῶν] Si bene habet hæc lectio, tantundem valet, atque τῶν ἐνουρανίων τιμῶν, *cœlestibus honoribus.* Sed dubito, an Græci perinde τιμὰς οὐρανίους vel ἐνουρανίους usurpaverint, atque Latini *honores cœlestes.* Suspicatus aliquando sum, Dinarchum reliquisse: τῶν ἴσων τοῖς ἐν οὐρανῷ, id est, τοῖς θεοῖς. *paribus honoribus atque diis habentur cœlum incolentibus.* Idem.

σκευάζων ψευδῆ μηνυτὴν ὡς ἐπιβουλευομένων τῶν νεωρίων, καὶ περὶ τούτων γράφων μὲν οὐδὲν, αἰτίας δ' ἕνεκα τοῦ παρόντος ἀγῶνος παρασκευάζων· τούτων γὰρ ἁπάντων ὑμεῖς τούτῳ μάρτυρές ἐστέ. γόης οὗτος, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ μιαρὸς ἄνθρωπός ἐστι, καὶ οὔτε τῷ γένει τῆς πόλεως πολίτης οὔτε τοῖς πεπολιτευμένοις αὐτῷ καὶ [1] πεπραγμένοις. ποῖαι γὰρ τριήρεις εἰσὶ κατεσκευασμέναι διὰ [2] τοῦτον, ὥσπερ ἐπὶ Εὐβούλου, τῇ πόλει; ἢ ποῖοι νεώσοικοι τούτου πολιτευομένου γεγόνασι; πότε οὗτος ἢ διὰ ψηφίσματος ἢ νόμου ἐπηνώρθωσε τὸ ἱππικόν; τίνα κατεσκεύασε δύναμιν τοιούτων καιρῶν παραγενομένων μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ μάχην, ἢ πεζὴν ἢ ναυτικήν; τίς ἀνενήνεκται τῇ θεῷ κόσμος εἰς ἀκρόπολιν ὑπὸ τούτου; τί κατεσκεύακε Δημοσθένης οἰκοδόμημα ἐν τῷ ἐμπορίῳ τῷ ὑμετέρῳ ἢ ἐν τῷ ἄστει ἢ ἄλλοθί που τῆς χώρας; οὐδεὶς [3] ἂν οὐδαμοῦ δείξειεν. ἔπειτα τὸν μὲν ἐν ταῖς πολεμικαῖς πράξεσιν ἄπιστον γεγενημένον, ἐν δὲ ταῖς κατὰ τὴν πόλιν οἰκονομίαις ἄχρηστον, περιεωρακότα δὲ τοὺς ἀντιπολιτευομένους ἅπαντα διαπεπραγμένους ὅσα ἐβουλήθησαν, μεταβεβλημένον δὲ αὐτὸν καὶ 67
τὰς ὑπὲρ τοῦ δήμου πράξεις ἐγκαταλελοιπότα, τοῦτον περιποιῆσαι βούλεσθε; οὐκ, ἐὰν σωφρονῆτε καὶ καλῶς καὶ ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως βουλεύησθε· ἀλλὰ δέξασθε τὴν ἀγαθὴν τύχην, ἢ τιμωρήσασθαι παρέδωκε τῶν ῥητόρων τοὺς τὴν πόλιν διὰ τὴν αὐτῶν δωροδοκίαν ταπεινὴν πεποιηκότας, καὶ φυλάξασθε — καθάπερ οἱ θεοὶ προειρήκασιν ὑμῖν ἐν ταῖς μαντείαις πολλάκις — τοὺς τοιούτους ἡγεμόνας καὶ συμβούλους. ἀκούσατε δὲ αὐτῆς τῆς μαντείας. λέγε [4] τὴν μαντείαν.

ΜΑΝΤΕΙΑ.

ιη'. Πῶς οὖν μίαν γνώμην ἕξομεν, ὦ Ἀθηναῖοι; πῶς ὁμονοήσομεν ἅπαντες ὑπὲρ τῶν κοινῇ συμφερόντων, ὅταν οἱ

[1] πεπραγματευμένοις [2] τούτου [3] οὖν [4] σὺ τὴν

Αἰτίας] Ordo verborum est: αἰτίας δὲ παρασκευάζων, ἕνεκα τοῦ παρόντος ἀγῶνος. Wolf.

Οὖν] Π. ἄν. H. Stephan. Assentior Stephano ἂν emendanti. Reisk.

Πράξεσιν] Quid si τάξεσιν? Wolf.

Ἅπαντα δὲ πεπραγμένους] F. ἅπαντα διαπεπραγμ. Idem.

Αὐτῆς] Αὖθις. Gruter.

ἡγεμόνες καὶ οἱ δημαγωγοὶ χρήματα λαμβάνοντες προίων-
ται τὰ τῆς πατρίδος συμφέροντα, καὶ ὑμεῖς μὲν [1] καὶ ὁ δῆμος
ἅπας κινδυνεύῃ περὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ τῆς πόλεως καὶ τῶν
ἱερῶν τῶν πατρῴων καὶ παίδων καὶ γυναικῶν, οἱ δὲ διηλλα-
γμένοι πρὸς αὐτοὺς ἐν μὲν ταῖς ἐκκλησίαις λοιδορῶνται καὶ
προσκρούωσιν ἀλλήλοις ἐξεπίτηδες, ἰδίᾳ δὲ ταὐτὰ πράττω-
σιν ἐξαπατῶντες ὑμᾶς τοὺς ῥᾷστα πειθομένους τοῖς τούτων
68 λόγοις; τί γάρ ἐστι ῥήτορος δημοτικοῦ καὶ μισοῦντος τοὺς
κατὰ τῆς πόλεως λέγοντας καὶ γράφοντας; ἢ τί φασὶ 103.
τοὺς πρὸ ἡμῶν γεγενημένους, ὦ Δημόσθενες καὶ Πολύευκτε,
διατελεῖν ποιοῦντας; καὶ ταῦτα οὐδενὸς δεινοῦ τότε τὴν
πόλιν περιεστηκότος. οὐ κρίνειν ἀλλήλους; οὐκ εἰσαγγέλ-
λειν; οὐ γράφεσθαι παρανόμων; ἔστιν οὖν ὅ τι πεποιή-
κατε τούτων ὑμεῖς οἱ φάσκοντες τοῦ δήμου κήδεσθαι καὶ
τὴν σωτηρίαν ὑμῖν ἐν τῇ τούτων εἶναι ψήφῳ; γέγραπταί
σοι ψήφισμα, Δημόσθενες, πολλῶν ὄντων καὶ δεινῶν παρα-
νόμων ὧν Δημάδης γέγραφε; κεκώλυκας τινὰ πρᾶξιν ὧν
ἐκεῖνος προελόμενος κατὰ τοῦ δήμου πεπολίτευται; οὐδ᾽
ἡντινοῦν. εἰσήγγελκας τὸν παρὰ τὸ τοῦ δήμου ψήφισμα
69 καὶ τοὺς νόμους πολλὰ διαπεπραγμένον; οὐδεπώποτε,
ἀλλὰ περιεῖδες αὐτὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ χαλκοῦν σταθέντα καὶ
τῆς ἐν Πρυτανείῳ σιτήσεως κεκοινωνηκότα τοῖς Ἁρμοδίου
καὶ Ἀριστογείτονος ἀπογόνοις. ἔπειτα ποῦ τῆς εὐνοίας τῆς
σῆς ὁ δῆμος ἔλαβε πεῖραν, [2] ἢ ποῦ τὴν τοῦ ῥήτορος βοή-
θειαν καὶ δύναμιν ἐξεταζομένην εἴδομεν; ἢ ἐνταῦθα φήσετ᾽
εἶναι δεινοί, εἰ παρακρούσετε τούτους ἀεὶ λέγοντες ὡς οὐκ

[1] καὶ om. [2] ὅπου

Προίανται] Analogia postulat προϊῶνται, sicut τιθῶνται. Sed et προῶνται scribitur, ἀντὶ τοῦ πρόανται, ut θῶνται. Wolf.

Ὑμεῖς μὲν ὁ δῆμος] Post μὲν videtur καὶ interponendum esse. *Vos judices, et universus populus.* Reisk.

Ταῦτα] F. ταὐτὰ. Wolf. Gruter.

Ἐστὶ ῥήτορος] Π. ἐστὶ χεῖρον ῥήτορος. Ἢ τοιοῦτό τι. H. Stephan. Excidit hoc bono viro, aliud agenti, neque satis ad rem præsentem attento, ut talia multa nobis excidunt, mente districta, et multa simul agente, quorum nihil recte fit. Locus hic bene habet, id quod vel e Latina Wolfii interpretatione constat. Ad ῥήτορος subauditur ἔργον, vel καθῆκον, vel tale quid. Reisk.

Φασὶ] Subaud. homines. Pro ἡμῶν leg. ὑμῶν. Idem.

Ἀλλήλους] F. αὐτοὺς. Wolf. Bene habet vulgata. Reisk.

Ἔστιν οὖν, ὅ, τι πεποιήκατε τούτων] Ἀντὶ τοῦ, ἆρα πεποιήκατέ τι τούτων. Wolf.

Τὸ τοῦ δήμου ψήφισμα] Num τὰ τ. δ. ψηφίσματα. Num pro τὸν leg. sit τοῦτον, an illo servato exciderit nomen aliquod proprium, an denique vulgata bene habeat, ad Demadem referenda, in dubio relinquam. Sed vix videtur Demadis in foro statua ænea stetisse. Nullus dubito de alio quopiam hic agi. Reisk.

Ὅπου] Π. ἢ ποῦ. H. Stephan.

ἔστιν ἔξω τῆς πατρίδος ὑμῖν ἐξελθεῖν, οὐκ ἔστιν ἄλλη καταφυγὴ χωρὶς τῆς [1] ἡμετέρας εὐνοίας; φανεροὺς ἐχρῆν γεγενημένους ἀντιπράττοντας καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ τοῖς κατὰ τοῦ δήμου γραφομένοις ψηφίσμασιν, οὕτω πείθειν τούτους λέγοντας ὡς οὐκ ἔστιν ὑμῖν οὐδεμία σωτηρία χωρὶς τῆς παρὰ τοῦ δήμου βοηθείας. ὑμεῖς δὲ ἐν τοῖς ἔξω τὰς ἐλπίδας ἔχετε, ἁμιλλώμενοι ταῖς κολακείαις πρὸς τοὺς ὁμολογοῦντας ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου πράττειν καὶ δῶρα εἰληφέναι παρὰ τῶν αὐτῶν ὧνπερ νῦν ἀποπέφαγκεν ὑμᾶς ἡ βουλὴ, καὶ [2] σὺ, 70
πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον διειλεγμένος Νικάνορι καὶ κεχρηματικὼς ἐν Ὀλυμπίᾳ περὶ ὧν ἐβουλήθης, ἐλεεινὸν νῦν σεαυτὸν κατασκευάζεις προδότης ὢν καὶ δωροδόκος, ὡς ἐπιμελησομένους τούτους τῆς σῆς πονηρίας, καὶ οὐ δώσων δίκην ὑπὲρ ὧν εἴληψαι πεποιηκὼς, τοσούτῳ τολμηρότερον Δημάδου, ὥσθ᾽ ὁ μὲν προειρηκὼς ἐν τῷ δήμῳ τὸν αὑτοῦ τρόπον καὶ τὴν ἀπόνοιαν, καὶ ὁμολογῶν λαμβάνειν καὶ λήψεσθαι, ὅμως οὐ τετόλμηκεν αὑτοῖς δεῖξαι τὸ πρόσωπον, οὐδ᾽ ἐναντία τῇ τῆς βουλῆς ἀποφάσει λέγειν ἠξίωσε· καίτοι οὐκ ἔγραψεν ἐκεῖνος περὶ αὑτοῦ κυρίαν εἶναι τὴν βουλὴν, οὐδὲ θάνατον ὡρίσατο, ἐὰν ἀποφανθῇ χρήματα εἰληφώς. σὺ δὲ οὕτω σφόδρα πεπίστευκας τοῖς σεαυτοῦ λόγοις καὶ καταπεφρόνηκας τῆς τούτων εὐηθείας, ὥστε πείσειν οἴει τοὺς δικαστὰς, ὡς μόνου σοῦ κατέψευσται τὸ συνέδριον καὶ μόνον 71
οὐκ εἰληφότα σε τὸ χρυσίον ἀποπέφαγκεν. καὶ τίς ἂν ταῦτα πεισθείη;

ιθ΄. Ὁρᾶτε, [3] ὦ Ἀθηναῖοι, τί μέλλετε ποιεῖν. παρειλήφατε παρὰ τοῦ δήμου τὸ πρᾶγμα τὸ γεγενημένον ἤδη,

[1] ὑμετέρας [2] συμπάντων [3] ὦ om.

Ὑμῖν] Aut hic est ἡμῖν leg. ut sit imitatio et repræsentatio orationum, quibus Demosthenes cum consortibus ad populum uterentur, cujus vellent ciere commiserationem, aut versu proximo leg. est ἡμετέρας. *nostram.* quod posterius equidem malim. Reisk.

Οὕτω] Malim εἶθ᾽ οὕτω. sic certe loqui solent. Idem.

Εἰληφέναι] Scil. ὁμολογοῦντας. Wolf.

Ἀποπέφαγκεν ὑμᾶς] Scil. εἰληφέναι δῶρα. Reisk.

Συμπάντων] Malim σὺ πάντων. Adhuc enim locutus erat de universo Demosthenis sodalitio malorum oratorum. jam vero ad eum solum convertit orationem. Mirifica inest vis in hac tam subita orationis a multis ad unum conversione. Idem.

Ἐπιμελησομένους] Π. ἐπιλησομένους: H. Stephan. Malim equidem ἐπιλελησμένους. *quasi obliti sint hi judices.* Reisk.

Τολμηρότερον] Recte fecit Stephanus, ut lectionem hanc Ald. servaret, spreta Wolfii conjectura τολμηρότερος. Idem.

Ὡρίσατο] Scil. ἑαυτῷ ζημίαν. quod alias addi solet. Idem.

Μονονοὺκ] L. μόνον οὐκ. Wolf. Gruter.

τιμωρίας δ᾽ ἕνεκα τῆς κατὰ τῶν ἐνόχων ὄντων ταῖς ἀποφάσεσι Δημοσθένης εἰσάγεται πρῶτος. κατηγορήκαμεν ἡμεῖς, οὐδενὶ καταχαρισάμενοι τῶν κοινῶν δικαίων. πότερ᾽ ἀμελήσαντες τῶν γεγενημένων ἁπάντων ἀφήσετε τὸν πρῶτον εἰσεληλυθότα πρὸς ὑμᾶς, καὶ τὰ δίκαια τὰ παρὰ τῷ δήμῳ καὶ τῇ βουλῇ τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου δόξαντ᾽ εἶναι καὶ
72 τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἀνθρώποις, ταῦθ᾽ ὑμεῖς [1] οἱ κύριοι πάντων λύσετε, καὶ τὴν πονηρίαν αὐτοὶ τὴν τούτων ἀναδέξεσθε; ἢ πᾶσιν ἀνθρώποις παράδειγμα ἐξοίσετε κοινὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως, ὅτι μισεῖτε τοὺς προδότας καὶ τοὺς χρημάτων ἕνεκα [2] προϊεμένους τὰ τοῦ δήμου συμφέροντα; ταῦτα γὰρ ἅπαντα ἐστὶν ἐφ᾽ ὑμῖν νῦν, καὶ πεντακόσιοι καὶ χίλιοι ὄντες τὴν ἁπάσης τῆς πόλεως σωτηρίαν ἐν ταῖς χερσὶν ἔχετε, καὶ ἡ τήμερον ἡμέρα καὶ ἡ ὑμετέρα ψῆφος πολλὴν ἀσφάλειαν τῇ πόλει καταστήσει τὰ δίκαια ὑμῶν ἐθηλόντων κρίνειν, ἢ μοχθηρὰς ἐλπίδας ποιήσετε πάντας ἔχειν τοιαῦθ᾽ ὑμῶν ἔθη καθιστάντων.

κʹ. Οὐ καταπληκτέον ἐστὶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδὲ προετέον, ἐὰν σωφρονῆτε, τοῖς Δημοσθένους ἐλέοις τὴν 104.
κοινὴν καὶ δικαίαν ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀπολογίαν. οὐδεὶς γὰρ ὑμῶν ἠνάγκαζε τοῦτον τὰ μὴ προσήκοντα χρήματα λαμβάνειν τὰ καθ᾽ ὑμῶν, πολλῷ πλείω τῶν ἱκανῶν δι᾽ ὑμᾶς ἕτερα κεκτημένον, οὐδ᾽ ἀπολογεῖσθαι νῦν ὑπὲρ τῶν ὡμολογημένων ἀδικημάτων, γράψαντα καθ᾽ ἑαυτοῦ θάνατον
73 τὴν ζημίαν· ἀλλ᾽ ἡ ἐκ τοῦ ἄλλου βίου ἔμφυτος αἰσχροκέρδεια καὶ πονηρία ταῦτα εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτῷ τέτραφε. μὴ οὖν ἄχθεσθε αὐτοῦ κλαίοντος καὶ ὀδυρομένου· πολὺ γὰρ ἂν δικαιότερον [3] ἐλεήσαιτε τὴν χώραν, ἣν οὗτος καθίστησιν εἰς τοὺς κινδύνους τοιαῦτα πράττων, ἢ τοὺς ἐξ αὑτῆς γεγενημένους ὑμᾶς ἱκετεύει, παραστησαμένη τὰ

[1] οἱ om. [2] προεμένους [3] ἐλεήσετε

Οὐδενὶ] Aut οὐδὲν est leg. aut utrumque copulandum, οὐδὲν οὐδενὶ καταχαρ. Reisk.

Περὶ τῷ δήμῳ] F. παρὰ τῷ δ. Wolf. H. Stephan. Scalio.

Λαμβάνειν τὰ καθ᾽ ὑμῶν, πολλῷ] Wolf omitti vult τὰ, et contra post ὑμῶν addi τόν. quorum in priori cum ei assentior, tum in posteriori refragor. Reisk.

Ἀπολεῖσθαι] F. ἀπολογεῖσθαι. Wolf.

Ἐξ αὐτῆς] Wolf suadet ἐν αὐτῇ nulla necessitate. Bene habet vulgata. Ipsa S. S. nos ait glebam esse, e gleba natos, et in glebam reversuros. Parentes nostri succis genitalibus nos procrearunt, ex alimentis terrestribus collectis; et nos, qui frugibus terræ iisdem alimur, parem nostri generis aliam sobolem procreamus. Fundus carnium nostrarum gleba est. Reisk.

ὑμέτερα τέκνα καὶ γυναῖκας, τιμωρήσασθαι τὸν προδότην καὶ σώζειν ἑαυτὴν, ὑπὲρ ἧς οἱ πρόγονοι καλοὺς καὶ πολλοὺς κινδύνους ὑπομείναντες ἐλευθέραν [1] αὐτὴν ὑμῖν παραδεδώκασιν, ἐν ᾗ πολλὰ καὶ καλὰ παραδείγματα λέλειπται τῆς τῶν τελευτησάντων ἀρετῆς. εἰς ταύτην ἀποβλέψαντας, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ τὰς ἐν αὐτῇ γινομένας πατρίους θυσίας καὶ τὰς τῶν προγόνων θήκας φέρειν δεῖ τοὺς εὖ φρονοῦντας τὴν ψῆφον. καὶ ὅταν Δημοσθένης ἐξαπατῆσαι βουλόμενος 71
καὶ παρακρουόμενος ὑμᾶς οἰκτίζηται καὶ δακρύῃ, ὑμεῖς εἰς τὸ τῆς πόλεως σῶμα ἀποβλέψαντες καὶ τὴν πρότερον δόξαν αὐτῇ ὑπάρχουσαν ἀντίθετε, πότερον ἡ πόλις ἐλεεινοτέρα διὰ τοῦτον γέγονεν ἢ διὰ τὴν πόλιν Δημοσθένης. εὑρήσετε γὰρ τοῦτον μὲν λαμπρὸν ἐξ οὗ προσελήλυθεν εἰς τὸ πολιτεύεσθαι γεγενημένον, καὶ ἀντὶ μὲν λογογράφου καὶ μισθοῦ τὰς δίκας λέγοντος ὑπὲρ Κτησίππου καὶ Φορμίωνος καὶ ἑτέρων πολλῶν πλουσιώτερον ὄντα τῶν ἐν τῇ πόλει, ἀντὶ δ' ἀγνῶτος καὶ οὐδεμίαν πατρικὴν δόξαν παρὰ τῶν προγόνων παρειληφότος ἔνδοξον γεγενημένον, τὴν δὲ πόλιν οὐκ ἀξίως ἑαυτῆς οὐδὲ τῆς τῶν προγόνων δόξης διακειμένην. ἀφέντες οὖν τοὺς ἐλέους καὶ τοὺς φενακισμοὺς τοὺς τούτου τὴν ὁσίαν καὶ δικαίαν φέρετε ψῆφον, καὶ σκοπεῖτε τὸ τῇ πατρίδι συμφέρον, μὴ τὸ Δημοσθένει· τοῦτο γάρ ἐστι καλῶν κἀγαθῶν δικαστῶν ἔργον.

κα'. Καὶ ὅταν ἀναβαίνῃ τις [2] συνηγορήσων Δημοσθένει, 75
λογίζεσθε ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος, εἰ μὲν μὴ ἔνοχος ὢν ταῖς μελλούσαις ἀποφάσεσιν ἀναβαίνει, κακόνους ἐστὶ τῇ πολιτείᾳ, καὶ τοὺς ἐπὶ τῷ δήμῳ δῶρα λαμβάνοντας οὐ βου-

[1] ὑμῖν αὐτὴν [2] δημηγορήσων

Καλοὺς καὶ πολλοὺς] Non improbo verborum hunc ordinem. admoneo tantum, inverso modo Græcos solere dicere πολλοὺς καὶ καλούς. V. v. 4. Reisk.

Καὶ ἐν αὐτῇ] F. καὶ τὰς ἐν αὐτῇ. Wolf. H. Stephan.

Ἐξαπατῆσαι βουλόμενος καὶ παρακρουόμενος] Cur non potius dixit, aut ἐξαπατᾶν καὶ παρακρουόμενος, aut ἐξαπατῆσαι βουλόμενος καὶ παρακρούεσθαι? miror equidem hanc in dicendo inconstantiam, cujus causam nullam video. Reisk.

Σῶμα] L. ἀξίωμα, ut p. 328. v. ult. Markland.

Κτησίππου] Orationis a Demosthene pro Ctesippo scriptæ nemo, quod sciam, alius, ne ipse quidem Taylor, qui satis diligenter indicem orationum Demosthenis ineditarum cum editis confectum in Adversariis reliquit. Reisk.

Ὄντα τῶν] Videtur interponendum esse πάντων. Reisk.

Δημηγορήσων] F. συνηγορήσων. Wolf. Perquam probabiliter. Reisk.

Οὐ βουλόμενος — βούλεται] Eo, quod non vult eos pœnas dare, vult idem una quoque præsidium securitatis publicæ tolli. Idem.

λόμενος δίκην δοῦναι καὶ τὴν κοινὴν τῶν ὑμετέρων σωμάτων φυλακὴν, ἐφ' ᾗ τέτακται τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ συνέδριον, καταλυθῆναι βούλεται καὶ συγκεχύσθαι πάντα τὰ ἐν τῇ πόλει δίκαια· εἰ δὲ ῥήτωρ ἢ στρατηγὸς, οἳ τὴν καθ' αὑτῶν προσδοκωμένην ἀπόφασιν ἄπιστον βουλόμενοι γενέσθαι συνηγοροῦσιν, οὐ προσεκτέον ὑμῖν ἐστὶ τοῖς τούτων λόγοις, εἰδότας ὅτι ἐκ πάντων τούτων γίνεται συνεργία περὶ τὸν Ἁρπάλου κατάπλουν καὶ τὴν ἄφεσιν. νομίσαντες οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, καθ' ὑμῶν πάντας τούτους ἀναβαίνειν καὶ κοινοὺς ἐχθροὺς εἶναι τῶν νόμων καὶ τῆς πόλεως ἁπάσης, μὴ ἀποδέχεσθε αὐτῶν, ἀλλὰ κελεύετε ἀπολογεῖσθαι περὶ τῶν
76 κατηγορημένων· μηδὲ τὴν αὐτοῦ τούτου μανίαν, ὃς μέγα φρονεῖ ἐπὶ τῷ δύνασθαι λέγειν· καὶ ἐπειδὰν φανερὸς ὑμῖν γένηται δωροδοκῶν, ὅτι μᾶλλον ἐξελήλεγκται φενακίζων ὑμᾶς, τιμωρήσασθε ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως ἀξίως· εἰ δὲ μὴ, μιᾷ ψήφῳ καὶ ἑνὶ ἀγῶνι πάντας τοὺς ἀποπεφασμένους καὶ τοὺς μέλλοντας ἀφέντες εἰς ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ τὸν δῆμον τὴν τούτων δωροδοκίαν τρέψετε, καὶ ὕστερον ἐγκαλεῖτε τοῖς ἀφεῖσιν, ὅτε οὐδὲν ἔσται πλέον ὑμῖν.

κβ'. Ἐγὼ μὲν οὖν, ὅσον εἰς τὸ μέρος τοὐμὸν τῆς κατη-
77 γορίας ἧκει, βεβοήθηκα, τἄλλα πάντα παριδὼν πλὴν τοῦ δικαίου καὶ τοῦ συμφέροντος ὑμῖν. οὐκ [1] ἐγκαταλέλοιπα τὴν πόλιν, οὐ χάριν προυργιαιτέραν τῆς τοῦ δήμου χειροτονίας ἐποιησάμην. ἀξιῶν δὲ καὶ ὑμᾶς τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν, παραδίδωμι τὸ ὕδωρ τοῖς ἄλλοις κατηγόροις.

[1] ἐγκατέλιπον

Στρατηγὸς, οἳ] Hæc duo vocabula videntur in unum στρατηγοὶ conflanda esse. IDEM.

Ὑμῖν — εἰδότας] Aut ὑμᾶς leg. est, aut εἰδόσιν. IDEM.

Μηδὲ τὴν αὐτοῦ τούτου μανίαν, ὃς] Apparet primum αὐτοῦ vitiosum esse, cum sit inutile, deinde deesse imperativum aliquem, e. c. θαυμάζετε. Num ergo dedit Dinarchus: μηδὲ τὴν τοῦ συκοφάντου τούτου θαυμάζετε μανίαν, ὃς —. IDEM.

Γένηται] Malim γεγένηται. IDEM.

Ὅτι μᾶλλον] F. ἔτι μᾶλλον. WOLF. Probo. Sed tum quoque post φενακίζων ὑμᾶς, addendum erit ἀλλὰ, ut sit: φεν. ὑμᾶς, ἀλλὰ τιμωρήσασθε. REISK.

Μέλλοντας] Subaud. ἀποφανθήσεσθαι. IDEM.

Ἐγκαλεῖτε] Wolf hoc habet pro futuro secundo, et usurpatum putat pro ἐγκαλέσετε. Sæpe tamen præsens ab Atticis pro futuro usurpatur. Sed vide hac de causa subtilitate plus quam grammatica disputantem Richardum Dawesium in Miscellaneis Criticis. H. Stephanus tamen in margine h. l. annotavit. Π. ἐγκαλέσετε. IDEM.

Τοῦ μὲν] F. τοὐμὸν. WOLF. H. STEPHAN. GRUTER.

ΔΕΙΝΑΡΧΟΥ

ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΟΣ.

Pag. ed. H.Steph. 105. 1 — Pag. ed. Reisk. 77

α΄. ΠΑΝΘ᾽, ὡς ἔοικεν, ὦ Ἀθηναῖοι, προσδοκητέα ἐστὶ καὶ ἀκοῦσαι καὶ ἰδεῖν ἐν ταῖς γεγενημέναις ἀποφάσεσι· θαυμασιώτατον δὲ πάντων, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, τὸ νῦν γινόμενον. ὁ γὰρ πονηρότατος τῶν ἐν τῇ πόλει, μᾶλλον δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, Ἀριστογείτων διαδικασόμενος ἥκει[1] τῇ ἐξ Ἀρείου πάγου[2] βουλῇ περὶ ἀληθείας καὶ δικαιοσύνης, καὶ νυνὶ μείζονα κίνδυνον ἡ τὴν ἀπόφασιν πεποιημένη βουλὴ κινδυνεύει ἢ ὁ δῶρα λαμβάνων καθ᾽ ὑμῶν καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν δικαίων παῤῥησίαν ἀποδόμενος εἴκοσι μνῶν. τούτῳ μέν γε καινὸν οὐδὲν οὐδὲ δεινὸν, ἐὰν ἁλῷ, συμβήσεται· καὶ γὰρ θανάτου ἄξια πολλὰ πρότερον ἕτερα διαπέπρακται, καὶ ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ πλείω χρόνον ἢ ἔξω διατέτριφε, καὶ ὀφείλων τῷ δημοσίῳ κατὰ τῶν ἐπιτίμων γέγραφεν οὐκ 78 ἐξὸν αὐτῷ, καὶ ἕτερα πολλὰ καὶ δεινὰ πεποίηκε, περὶ ὧν ἀκριβέστερον ὑμεῖς ἐμοῦ γιγνώσκετε· τῇ δὲ βουλῇ τὸ δόξαι ψευδῆ κατὰ Ἀριστογείτονος ἀποφαίνειν καὶ τοῦτον ἐκείνης παρ᾽ ὑμῖν ὑποληφθῆναι δικαιότερα λέγειν τῶν αἰσχίστων καὶ δεινοτάτων ἐστίν. διόπερ, ὦ Ἀθηναῖοι, οὗτός μοι δοκεῖ, τὸν ἀγῶνα αὑτῷ ἀσφαλῆ εἶναι νομίζων, διαπειρασόμενος ἥκειν τῆς ὑμετέρας γνώμης. ἅπαντα γὰρ αὐτῷ πολλάκις τὰ δεινὰ συμβέβηκε, πλὴν τοῦ ἀποθανεῖν· τοῦτο δ᾽, ἂν θεὸς θέλῃ καὶ ὑμεῖς σωφρονῆτε, ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ συμβήσεται. οὐ γὰρ δὴ μὰ τὸν Ἡρακλέα βελτίω γενήσεσθαι αὐτὸν προσδοκᾶτε συγγνώμης νυνὶ τυγχάνοντα παρ᾽ ὑμῶν, οὐδὲ τὸ λοιπὸν ἀφέξεσθαι τοῦ λαμβάνειν χρήματα καθ᾽ ὑμῶν, ἐὰν νῦν ἀφῆτε αὐτόν. πονηρίαν γὰρ ἀρχομένην μὲν

[1] τὴν [2] βουλὴν

Ἥκει τὴν] Interpone πρός. V. p. 316. 11. Reisk.

Αὐτῶν] Π. αὐτὸν. H. Stephan. Scalig.

κωλῦσαι τάχα τις κολάζων δυνηθείη, ἐγκαταγεγηρακυῖαν δὲ καὶ [1] γεγευμένην τῶν εἰθισμένων τιμωριῶν ἀδύνατον εἶναι λέγουσιν. εἰ μὲν οὖν ἐγχειρήσεσθαι βούλεσθε [2] δευσοποιὸν ἐν

79 τῇ πόλει πονηρίαν, διαφυλάττειν ὑμᾶς Ἀριστογείτονα δεῖ, καὶ ἐὰν ὅ τι ἄν τις βούληται ἐν τῇ πόλει διαπράττεσθαι· εἰ δὲ τοὺς πονηροὺς καὶ καταράτους ἀνθρώπους μισεῖτε καὶ ἔστιν ὑμῖν ὀργὴ καὶ μνήμη τῶν πρότερον ὑπὸ τούτου πεπραγμένων, ἀποκτείνατε τοῦτον, ὃς παρ' Ἁρπάλου λαβεῖν χρήματα ἐτόλμησεν, ὃν [3] ᾔσθεθ' ἥκειν καταληψόμενον τὴν πόλιν [4] ὑμῶν, καὶ τὰς προφάσεις καὶ τοὺς φενακισμοὺς ἐκκόψατε αὐτοῦ· τούτοις γὰρ ἥκει πιστεύων πρὸς [5] ὑμᾶς.

ϛ'. Ἆρ' ἴσθ' ὅτι τῆς Ἁρπάλου ἀφίξεως δυσχεροῦς οὔσης ἐκεῖνο συμβέβηκεν εὐτύχημα τῇ πόλει, διότι πεῖραν εἰλήφατ' ἀκριβῆ τῶν ἕνεκ' ἀργυρίου καὶ χρυσίου προϊεμένων πάντα τοῖς [6] τῆς πόλεως ἐχθροῖς; μὴ [7] καταῤῥαθυμήσητε, ὦ Ἀθηναῖοι, μηδ' ἀπείπητε τιμωρούμενοι τοὺς πονηροὺς, ἀλλ' ἐκκαθάρατε, καθ' ὅσον δυνατόν ἐστι, τὴν δωροδοκίαν ἐκ τῆς πόλεως. καὶ μὴ τῶν παρ' ἐμοῦ λόγων ἀκούειν ζητήσητε, φανερῶν ὑμῖν γεγενημένων τῶν ἀδικημάτων ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς βουλῆς ἀποπεφασμένων. ἢ διὰ [8] τοὺς τοῦ κρινομένου προγόνους καὶ τὴν αὐτοῦ μετριότητα, καὶ ὅτι ὑμᾶς πολλὰ καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ ἀγαθὰ εἴργασται, ἄξιον αὐτοῦ φείσασθαι; τί γὰρ ἀγνοεῖτε δι' ὃ δεῖσθε λόγων ἀκούειν κατὰ τοῦ νῦν κρινομένου; πότερ' ἡ τῆς βουλῆς ἀπόφασις, ἐὰν μὲν ἡμεῖς οἱ κατήγοροι δέκα ὄντες τὸ ὕδωρ ἀναλώσωμεν ἅπαν καὶ ἀναβοήσωμεν ὡς δεινόν ἐστιν ἀφεῖσθαι τοὺς

80 εἰλημμένους ἔχοντας ἐπ' αὐτοφώρῳ δῶρα κατὰ τῆς πατρίδος, ἀληθὴς καὶ δικαία ἡ κατὰ Ἀριστογείτονος ἔσται ἀπόφασις, ἐὰν δ' ἕκαστος ἡμῶν, ὡς εἰδότων ὑμῶν πάντα οὐδὲν ἧττον ἡμῶν τὰ δίκαια περὶ τουτωνὶ τῶν ἀγώνων, βραχέα

[1] γεγενημένην [2] ψευδοποιὸν [3] ᾔσθεσθ' [4] ἡμῶν [5] ἡμᾶς [6] τῆς om. [7] καταῤῥαθυμήσατε [8] τοὺς κρινομένους

Γεγενημένην] Π. γεγευμένην. H. Stephan. Deesse hic aliquid liquet, sed incertum est, utrum κρείττω, ut vult Palmerius, an ἰσχυροτέραν, aut ὑπερτέραν, an, cum Toupio Emend. ad Suid. T. I. p. 96. περὶ γεγενημένην leg. sit, quod idem mihi quoque aliquando in mentem venerat. reliquendum ergo mendum fuit nobis, qui arbitrio codicum destituamur. Reisk.

Τοῖς πόλεως] Interpone τῆς. Idem.

Τοὺς κρινομένους] Lego τοὺς τοῦ κρινομένου. Idem.

Περὶ τουτωνὶ τῶν ἀγώνων.] Videtur leg. περὶ τουτονὶ τὸν ἀγῶνα. Idem.

Βραχέα] Num hic adverbialiter est accipiendum, pro βραχέως? an leg. διὰ

106. εἰπὼν καταβῇ, ψευδής, καὶ οὐδεὶς ταύτῃ πιστεύσει ὡς παρὰ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν γεγενημένῃ; ἢ τὸ δῶρα λαμβάνειν ἐπὶ προδοσίᾳ τῶν τῆς πόλεως συμφερόντων οὐκ ἴσθ᾽ ὅτι τῶν δεινοτάτων ἐστὶ καὶ τῶν πλεῖστα κακὰ τὰς πόλεις ἐργαζομένων.

γ΄. Ἀλλ᾽ αὐτὸς ὁ κρινόμενος νὴ Δία μέτριος τὸν τρόπον, καὶ προγόνων χρηστῶν, καὶ πολλὰ ἡμᾶς καὶ ἰδίᾳ καὶ δημοσίᾳ καλὰ εἰργασμένος, ὥστε διὰ τοῦτ᾽ ἄξιόν ἐστιν αὐτοῦ φείσασθαι; καὶ τίς ὑμῶν οὐ πολλάκις ἀκήκοεν, ὅτι [1]Κυδιμάχου μὲν τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀριστογείτονος θανάτου καταγνωσθέντος καὶ φυγόντος ἐκ ταύτης τῆς πόλεως ὁ χρηστὸς οὗτος υἱὸς περιεῖδε τὸν αὑτοῦ πατέρα καὶ ζῶντα τῶν ἀναγκαίων σπανίζοντα καὶ τελευτήσαντα οὐ τυχόντα τῶν 81
νομίμων, ἅπερ αὐτοῦ πολλάκις κατεμαρτυρεῖτο· αὐτὸν δὲ τοῦτον, ὅτ᾽ εἰς τὸ δεσμωτήριον τὸ πρῶτον ἀπήχθη — πολλάκις γὰρ ἴστε τοῦτο δήπου γεγενημένον —, τοιαῦτα τολμήσαντα ποιεῖν αὐτούς, ὥστ᾽ ἐκείνους ἀποψηφίσασθαι μήτε πῦρ ἐναύειν τούτῳ μήτε συσσιτεῖν μηδένα μήτε θυσιῶν τῶν γινομένων κοινωνεῖν; καίτοι, ὦ Ἀθηναῖοι, τίνα χρὴ τοῦτον νομίζειν ἔχειν διάνοιαν, ὃς διὰ μὲν πονηρίαν εἰς τὸ δεσμωτήριον ἐνέπεσεν, ἐκεῖ δ᾽ ὢν παρὰ τοῖς ἐκ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων κακούργοις ἀνηγμένοις οὕτως εἶναι πονηρὸς ἔδοξεν, ὥστε μηδ᾽ ἐκείνοις τῶν ἴσων ἀξιοῦσθαι τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ κλέπτην — ὥς φασι — ληφθέντα τουτονὶ παρ᾽ ἐκείνοις, εἰ ἦν ἕτερός τις τόπος ἀνοσιώτερος ἵνα ἐξῆν ἀπάγειν τοὺς ἐκ δεσμωτηρίου κλέπτοντας, εἰς ἐκεῖνον ἂν τοῦτο τὸ θηρίον ἀπαχθῆναι; καὶ ταῦθ᾽, ἅπερ ἀρτίως εἶπον, τίς οὐκ οἶδε καταμαρτυρηθέντα Ἀριστογείτονος, ὅτ᾽ ἐμπορίου ἐπιμελητὴς λαχὼν 82

[1] τοῦ Κυδ.

βραχέαν? an potius post τὰ δίκαια, aut post περὶ τουτονὶ τὸν ἀγῶνα deest aliquid. διεξελθών? videtur utique. nam πάντα cum τὰ δίκαια jungi nolim. Idem.

Ταύτῃ] Scil. τῇ παρὰ τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς ἀποφάσει τῶν τὰ ἁρπάλεια χρήματα διανειμαμένων. Idem.

Ὡς παρὰ] Fors. οὐ est interponendum. Idem.

Τοῦ Κυδιμ.] Τοῦ abesse malim. Idem.

Αὐτοὺς] Dictum πρὸς τὸ σημαινόμενον pro τοὺς αὐτοῦ, scil. ὄντας, vel δεδεμένους. Satis enim per se intelligitur, nexos in carcere hic designari. tam scelesta in eos, qui ibi essent, ausum patrare. Accusativus τολμήσαντα pendet e τίς ὑμῶν οὐ πολλάκις ἀκήκοεν. Idem.

Ἀνηγμένοις] De verbo ἀνάγειν, quatenus significat per vim abreptum in captivitatem et in vincula agere, dixi ad Polyb. p. 123. Præpositio ἀνὰ, unde compositum est, h. l. significat, *seorsim*, procul a reliqua societate humana. Idem.

Ἐκείνοις] Id est, παρ᾽ ἐκείνων. Idem.

Τοὺς ἐκ] Num τὰ interponendum? Idem.

ἀπεδοκιμάσθη ὑπὸ τῶν τότε δικαζόντων ἄρχειν τὴν αὐτὴν ἀρχήν; ἔπειτ' εἰρωνεύεσθε πρὸς ὑμᾶς αὐτούς, καὶ περὶ Ἀριστογείτονος μέλλοντες φέρειν τὴν ψῆφον ἐλεεῖτε, ὃς τὸν αὑτοῦ πατέρα κακῶς διατιθέμενον ὑπὸ λιμοῦ οὐκ ἠλέησεν; ἔπειτα [1] παρ' ἡμῶν ἔτι λόγους ἀκούειν βούλεσθε περὶ τῆς Ἀριστογείτονος τιμήσεως, ὃν ἴστε ἀκριβῶς ὅτι δικαίως ἂν καὶ ἐκ τοῦ ἄλλου βίου καὶ ἐκ τῶν νῦν αὐτῷ πεπραγμένων τῆς ἐσχάτης τύχοι τιμωρίας; οὐκ Ἀριστογείτων ἐστίν, ὦ Ἀθηναῖοι, ὁ κατὰ τῆς ἱερείας τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Βραυρωνίας καὶ τῶν οἰκείων αὐτῆς τοιαῦτα γράψας καὶ ψευσάμενος, ὥσθ' ὑμᾶς, ἐπειδὴ τὴν ἀλήθειαν ἐπύθεσθε παρὰ τῶν κατη-
83 γόρων, πέντε ταλάντων τιμῆσαι τοῦτον, ὅσονπερ ἦν ἐπὶ τῇ τῶν παρανόμων γραφῇ τίμημα ἐπιγεγραμμένον; ὁ οὗτος πρὶν ἐκτῖσαι, τοῦτο συκοφαντῶν τὸν ἐντυγχάνοντα ὑμῶν καὶ λέγων καὶ γράφων ἐν τῷ δήμῳ διατετέλεκε, καὶ καταφρονῶν ἁπασῶν τῶν τιμωριῶν αἳ κατὰ τῶν ἀδικούντων ἐν τοῖς νόμοις εἰσὶ γεγραμμέναι. οὐ τὸ τελευταῖον οὗτος ἐνδειχθεὶς ὑπὸ Λυκούργου, καὶ ἐξελεγχθεὶς ὀφείλων τῷ δημοσίῳ λέγειν οὐκ ἐξὸν αὐτῷ, καὶ παραδοθεὶς τοῖς ἕνδεκα κατὰ τοὺς νόμους, περιπατῶν ἔμπροσθεν τῶν δικαστηρίων καὶ εἰς τὴν προεδρίαν τῶν πρυτάνεων ἐκάθιζεν;

δ΄. Εἶτ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὃν οἱ νόμοι μὲν πολλάκις ὑμῖν παραδεδώκασι τιμωρήσασθαι κατεψηφισμένον ὑπὸ τῶν

[1] παρ' ἡμῶν om.

Ἄρχειν] Cohæret cum ἀπεδοκιμάσθη. ut δοκιμάζεσθαι ἄρχειν (pro ὥστε ἄρχειν) dicitur, *in censura morum, in scrutinio vitæ, probari ita ut dignus habeare qui admittaris ad magistratum*, sic contra ἀποδοκιμάζεσθαι ἄρχειν (pro ὥστε μὴ ἄρχειν), *reprobari quominus eum geras*. Idem.

Τὴν αὐτὴν ἀρχὴν] Nove dictum, ex more deterioris Græciæ, pro ταύτην τὴν ἀρχήν. Nisi si sic accipiamus, pro τὴν αὐτὴν ἑαυτοῖς ἀρχήν. *magistratum eundem quem ipsi gererent*. Idem.

Βαυρωνίας] L. Βραυρωνίας. Markland.

Παρὰ τῶν κατηγόρων] Aristogitonis puta, qui causam sacerdotis illius agebant. Reisk.

Τοῦτον] Π. τούτῳ. H. Stephan. Ego malim τοσοῦτον, scil. τίμημα. Reisk.

Γραφῇ] Quam scil. Aristogiton adversus illam Dianæ sacerdotem instituerat, cujus litis æstimationem ipse quinque talenta scripserat. Idem.

Τοῦτο] Malim πάντα. Idem.

Ἐνδειχθεὶς ὑπὸ Λυκούργου] Habemus adhuc illam ἔνδειξιν, verum non sub Lycurgi, sed sub Demosthenis nomine, cujus non est. Idem.

Τῷ δημοσίῳ, λέγειν οὐκ ἐξὸν] Mutavi pravam hanc distinctionem sic: ὀφείλων τῷ δημοσίῳ λέγειν, οὐκ ἐξόν. cum Lycurgus eum actionis illo genere, quod ἔνδειξις appellatur, insectatus detulisset, ut eum, qui concionaretur, quanquam ærario adhuc debens, id quod non liceret. Ærario enim debentes, donec satisfecissent, foro excludebantur hoc ipso facto. Idem.

Δικαστηρίων] Pone δικαστηρίων deesse videtur ὤφθη, vel ἑωρᾶτο, vel simile quid. Quod si admittatur, malim altero versu statim post ἐγκαθίζων pro ἐκάθιζεν. Idem.

Κατεψηφισμένον ὑπὸ τῶν πολιτῶν, ἐνδειχθέντα] Videtur et lectio, et interpunctio

πολιτῶν ἐνδειχθέντα, φυλάξαι δ' οὔθ' οἱ ἕνδεκα δεδύνηνται 84
οὔτε τὸ δεσμωτήριον, τούτῳ βουλήσεσθε συμβούλῳ χρῆσθαι;
καὶ ὁ μὲν νόμος εὐξάμενον κελεύει τὸν κήρυκα μετ' εὐφημίας
πολλῆς, οὕτως ὑμῖν τὸ βουλεύεσθαι περὶ τῶν πραγμάτων
παραδιδόναι· ὑμεῖς δὲ τὸν ἀνόσιον καὶ περὶ πάντας πονηρὸν
καὶ μάλιστα περὶ τὸν ἑαυτοῦ πατέρα γεγενημένον, τοῦτον
μεθ' ὑμῶν καὶ μετὰ τῶν ὑμετέρων οἰκείων καὶ συγγενῶν
ἐάσετε πολιτεύεσθαι; καὶ Δημάδῃ μὲν καὶ Δημοσθένει
οὐδεμίαν ᾤεσθε δεῖν συγγνώμην ἔχειν, ὅτι δῶρα καθ' ὑμῶν
ἐξηλέγχθησαν λαμβάνοντες, ἀλλ' ἐτιμωρήσασθε, καὶ δι-
καίως, οἷς εἰ μὴ πάντα ἀλλὰ πολλά γε σύνιστε χρήσιμα
πολιτευομένοις· τὸν δὲ κατάρατον τοῦτον, ὃς ἀγαθὸν μὲν
107. 1 ὑμᾶς πεποίηκεν οὐδεπώποτε ἐξ οὗ πρὸς τὴν πολιτείαν προσ-
ελήλυθε, κακὸν δ' ὅ τι δυνατός ἐστιν, ἀφήσετε; καὶ τίς
οὐκ ἂν ἐγκαλέσειεν ὑμῖν τοῖς τοῦτον δεχομένοις σύμβουλον;
ὅταν γὰρ ἄνθρωπος γνώριμος καὶ φανερὸς καὶ περιβόητον 85
τὴν πονηρίαν παρὰ πᾶσι τοῖς πολίταις ἔχων δημηγορῇ, τότε
τοὺς ἀκούοντας ὑμᾶς οἱ περιεστηκότες [1] θαυμάζουσι, πότερον
βελτίους οὐκ ἔχετε συμβούλους [2] ἢ καὶ χαίρετε τῶν τοιού-
των ἀκούοντες. χρὴ δέ, ὦ Ἀθηναῖοι, ὥσπερ οἱ πρῶτοι νομο-
θέται περὶ τῶν ἐν τῷ δήμῳ λεγόντων τοῖς προγόνοις ἡμῶν
ἐνομοθέτησαν, οὕτω καὶ ὑμᾶς ζητεῖν ἀκούειν, ἵνα βελτίους
τοὺς προσιόντας ὑμῖν ποιήσητε. πῶς οὖν ἐκεῖνοι περὶ τούτων
ἐγίνωσκον; πρῶτον μὲν καθ' ἑκάστην δημοσίᾳ ἀρὰς ποιού-
μενοι κατὰ τῶν πονηρῶν, εἴ τις δῶρα λαμβάνων μετὰ ταῦτα
[3] λέγει καὶ γινώσκει περὶ τῶν πραγμάτων, ἐξώλη τοῦτον
εἶναι· ὧν οὗτος νῦν ἐστὶν Ἀριστογείτων· ἔπειτ' [4] ἐν τοῖς νό-

[1] θαυμάσουσι [2] ἢ om. [3] λέγῃ καὶ γινώσκῃ [4] ἐν βωμοῖς

h. l. laborare; aut si illa bene habet, hæc certe vitiosa est. Haud intercedam κατεψηφισμένον h. l. pro passivo accipi. *condemnatum*. malim tamen κατεψηφισμένοι. *qui condemnarunt*. Utrum horum mavis, certe post alterutrum, est comma ponendum, et post πολιτῶν tollendum. Illi cives, hic indicati, sunt Lycurgus et ejus advocati. Idem.

Πολιτευομένοις] Malim πεπολιτευμένοις. Idem.

Γνώριμος] Γνώριμον καὶ φανερὰν malim, ut ad πονηρίαν redeat. Idem.

Καὶ χαίρετε] Num ἢ καὶ χ. nam alias caret illud πότερον opposito sibi ἤ. *utrum defectu meliorum oratorum hos feratis, an libenter audiatis et gaudeatis etiam eorum concionibus atque delectemini.* Idem.

Ἐνομοθέτησαν] Fort. λέγειν ἐνομ. ut habeat insequens ἀκούειν oppositum sibi respondens. *quemadmodum vestri majores oratoribus, qui ad vestros majores verba facerent, legibus præscripserunt, quomodo eos dicere oporteret, ita vos quoque contendite audire ex illarum legum præscripto.* Idem.

Ἐγίνωσκον] Scil. δεῖν ἀκούειν τῶν λεγόντων ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἐν δικαστηρίοις. Idem.

Καθ' ἑκάστην] Subaudi ἐκκλησίαν. Idem.

Ἐν βωμοῖς δώρων] Videtur leg. ἀζημίους (vel ἀνεπιζημίους) τὰς δώρων γρ. actiones de

86 μοις δώρων γραφὰς ποιήσαντες. καὶ κατὰ μόνου τούτου τῶν ἀδικημάτων δεκαπλασίαν ἐπιτιθέντες τοῦ τιμήματος τὴν ἔκτισιν, ἡγούμενοι τὸν τιμὴν λαμβάνοντα τῶν ἐν τῷ δήμῳ ῥηθήσεσθαι μελλόντων λόγων, τοῦτον οὐκ ὑπὲρ τῶν τοῦ δήμου βελτίστων ἀλλ' ὑπὲρ τῶν τοῖς δοῦσι συμφερόντων δημηγορεῖν· Ἀριστογείτονα τοίνυν ἡ βουλὴ ἀποπέφαγκε· πρὸς δὲ τούτοις ἀνακρίναντες τοὺς τῶν κοινῶν τι μέλλοντας διοικεῖν, τίς ἔσται τὸν ἴδιον τρόπον, εἰ γονέας εὖ ποιεῖ, εἰ τὰς στρατείας ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐστράτευται, εἰ ἱερὰ πατρῷά ἐστιν, εἰ τὰ τέλη τελεῖ· ὧν οὐδὲν ἂν ἔχοι συμβεβηκὸς [1] Ἀριστογείτων αὐτῷ δεῖξαι. ἀντὶ μὲν γὰρ [2] τοῦ γονέας εὖ ποιεῖν κακῶς οὗτος τὸν ἑαυτοῦ πατέρα πεποίηκεν· ὅτε δ'
87 ὑμεῖς ἐστρατεύεσθε πάντες, οὗτος ἦν ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ· τοσοῦτον δ' ἀπολέλοιπε τοῦ πατρὸς μνῆμά τι ἔχειν, ὦ Ἀθηναῖοι, δεῖξαι, ὥστ' οὐδ' ἐν Ἐρετρίᾳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τελευτήσαντος ἐκεῖ τὰ νομιζόμενα ἐποίησεν αὐτῷ· τῶν δ' ἄλλων Ἀθηναίων εἰσφερόντων ἐκ τῶν ἰδίων, οὗτος οὐδ' ἐκ τῶν δημοσίων καὶ ὧν ὦφλε τὸ ἀργύριον ἅπαν ἐκτέτικεν. ἁπλῶς δ' εἰπεῖν, ἐναντία τοῖς νόμοις ἅπασι πράττων διατετέλεκε, καὶ τοῦτον μόνον ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ τοῖς ἐζητηκόσι καὶ εἰδόσιν ἀποπέφαγκεν· οὐ γὰρ παρ' ἐκείνης ὑμεῖς πυθόμενοι τοῦτον ἴστε πονηρὸν καὶ ἄδικον ὄντα, ἀλλ'

[1] ὁ Ἀριστ. [2] τοὺς

largitionibus solas aliarum omnium actionum voluerunt exemptas a mulcta, quæ alias actori esset pendenda, si causa cecidisset. Idem.

Τοῦ τιμήματος] Æstimationis ejus puta, qua accusator ipse litem in libello accusatorio æstimasset. Edicebant itaque leges, ut in actionibus largitionum judicibus in mulctam liceret condemnato reo decuplum ejus summæ irrogare, qua accusator ipse litem æstimasset. Idem. λήμματος de suo Bekkerus.

Ἔσται] Aut ἐστὶ est leg. aut ἔς τε. quod posterius si verius est, necesse est hic aliquid desiderari. ut sit, e. c. sic: τίς ἔς τε τὰ κοινὰ, καὶ τὸν ἴδιον τρόπον. *qui publice, qui privatim ei sint mores.* qualem se gerat erga rempublicam, qualem erga amicos. Reisk.

Ἱερὰ] Vales. ad Harpocr. p. 38. vult ἡρία. Idem.

Γὰρ τοὺς] Interpone τοῦ. Idem.

Πατρὸς μνῆμα] Ergo monumenta patrum habebantur ab Atheniensibus ἐν τοῖς πατρῴοις ἱεροῖς. Palam enim hoc refertur ad illud, quod modo dixerat, εἰ ἱερὰ πατρῷά ἐστι. Idem.

Οὐδ' ἐκ τῶν] Lego οὐδὲ τῶν. eorum nummorum, quos ærario debet, et id quidem judicio condemnatus, totam summam nondum persolvit. Idem.

Πραγμάτων] Π. πράττων. H. Stephan.

Τοῖς ἐζητηκόσι] Interponendum videtur οὐκ. Senatus Areopagiticus, cui mandatum fuerat, ut in reos largitionum Harpalearum inquireret, munus hoc peragebat, et facta quæsitione ad plebem referebat. Plebs itaque οὐκ ἐζήτει. volebat tamen per ζητητὰς suos, Senatores Areopagiticos cognoscere, qui partem rapinarum Harpalicarum cepissent. Jam plebs, ante quæsitionem, neminem norat reorum, præter unum Aristogitonem, quem norant participasse illas rapinas, tametsi non inquisivissent. Hujus itaque solius nomen edebat Senatus Areopagiticus ad plebem jam præsciam; cæterorum ad ignaram. Idem.

ἕκαστος ὑμῶν ἀκριβῶς οἶδε τὴν τούτου [1] πονηρίαν. ὥστε τὸ 88
πολλάκις λεγόμενον ἀληθὲς εἰπεῖν [2] ἐστὶν, ὅτι περὶ μὲν τούτου τὴν ψῆφον ὑμεῖς μέλλετε φέρειν, περὶ δ' ὑμῶν οἱ περιεστηκότες καὶ οἱ ἄλλοι πάντες.

ε'. Διὸ καὶ σωφρόνων ἐστὶ δικαστῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, μηθ' ὑμῖν αὐτοῖς ἐναντίαν ἐνεγκεῖν τὴν ψῆφον μήτε πᾶσι τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις, ἀλλ' ὁμοθυμαδὸν καταψηφισαμένους πάντας παραδοῦναι τοῖς ἐπὶ [3] τούτῳ τεταγμένοις θανάτῳ ζημιῶσαι, καὶ μὴ προέσθαι καὶ μὴ προδοῦναι τὴν θείαν καὶ τὴν εὔορκον ψῆφον, ἀναμνησθέντας ὅτι τούτου κατέγνωκεν ἡ βουλὴ δῶρα λαμβάνειν καθ' ὑμῶν, τούτου κατέγνωκεν ὁ πατὴρ καὶ ζῶν καὶ τελευτήσας ἀδικεῖν ἑαυτὸν, καὶ ἵνα τὸ πρᾳότερον εἴπω τῶν ὀνομάτων, τούτου καταχειροτονήσας ὁ δῆμος παρέδωκεν ὑμῖν τιμωρήσασθαι. οὗτος πολλὰ κακὰ διαπεπραγμένος ἐπὶ τοιούτοις εἴληπται πράγμασι νῦν ἀδικῶν, ἐφ' οἷς αἰσχρόν ἐστιν ὑμῖν τοῖς δικάζουσιν ἀτιμώρητον ἐᾶσαι τοῦτον. τίνα γὰρ τρόπον, ὦ Ἀθηναῖοι, περὶ τῶν ἄλλων ἀποφάσεων οἴσετε
τὴν ψῆφον; ἢ διὰ τίνας προφάσεις τῶν ἤδη κεκριμένων ἔσεσθε 89
κατεψηφισμένοι; ἢ διὰ τί τὸ μὲν ἀποφαίνειν τὴν βουλὴν τοὺς εἰληφότας τὰ χρήματα φαίνεσθε σπουδάζοντες, τὸ δὲ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἀποπεφασμένους ἐῶντες; μὴ γὰρ ἰδίους ἀγῶνας τούτους ὑπολάβητε εἶναι κατὰ τῶν νῦν [4] μόνον ἀποπεφασμένων, ἀλλὰ κοινοὺς κατὰ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. δωροδοκία γὰρ καὶ προδοσία κρινομένη παρ' ὑμῖν δυοῖν θάτερον ἐπὶ τοῦ λοιποῦ χρόνου ποιήσει τοὺς ἄλλους, ἢ χρήματα λαμβάνειν
108. καθ' ὑμῶν θαῤῥοῦντας ὡς οὐ δώσοντας δίκην, ἢ φοβεῖσθαι τὸ λαμβάνειν ὡς τῆς τιμωρίας τοῖς ληφθεῖσιν ἀξίας γενησομένης τῶν ἀδικημάτων. οὐκ ἴσθ', ὅτι καὶ νῦν ὁ φόβος ὁ παρ' ὑμῶν τοὺς ὁρμῶντας ἐπὶ τὰ καθ' ἡμῶν ἥκοντα χρήματα νῦν ἀνείργει καὶ ποιεῖ πολλάκις ἀπὸ τοῦ λήμματος ἀποστρέφειν; καὶ τὸ ψήφισμα τοῦ δήμου, τὸ ζητεῖν τὴν

[1] μοχθηρίαν [2] ἐστιν ἔτι· περὶ [3] τοῦτον [4] μόνον

Ἔστιν ἔτι] F. ἐστὶν, ὅτι —. MARKLAND. Malim ἔστι καὶ νῦν ἔτι. REISK.

Περὶ μὲν τούτου] Post μὲν interponi velim οὖν. Aut alias sic leg. sit: ἀληθές ἐστιν, ὅτι περὶ μὲν τούτου. IDEM.

Τοῦτον] Π. τοῦτο. Ἢ τούτῳ. H. STEPHAN. Significatur cura extrema supplicia in condemnatis exsequendi. REISK.

Θείαν] Fort. εὐθεῖαν. IDEM.

Πρᾳότερον] Malit fort. quispiam πρᾳότατον, neque admodum repugnabo. IDEM.

Μόνον] Melius pone ἀποπεφασμένων collocetur. IDEM.

Ἡμῶν] Num ὑμῶν. IDEM.

Ἀποστρέφειν] Videtur leg. τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀποστρέφειν] IDEM.

βουλὴν περὶ τούτων τῶν χρημάτων προστάττον, οὐδὲ τοὺς κεκομικότας τὸ χρυσίον εἰς τὴν χώραν ὁμολογεῖν πεποίηκε; καλῶς γὰρ, ὦ Ἀθηναῖοι, καλῶς οἱ πρόγονοι περὶ τούτων
90 ψηφισάμενοι στήλην εἰς ἀκρόπολιν ἀνήνεγκαν, ὅτε φασὶν Ἄρθμιον τὸν Πυθώνακτος τὸν Ζελείτην κομίσαι τὸ χρυσίον ἐκ Μήδων ἐπὶ διαφθορᾷ τῶν Ἑλλήνων. πρὶν γὰρ λαβεῖν τινὰς καὶ δοῦναι [1] τοῦ τρόπου πεῖραν, φυγὴν τοῦ κομίσαντος τὸ χρυσίον καταγνόντες, ἐξήλασαν αὐτὸν ἐξ ἁπάσης τῆς χώρας. καὶ ταῦθ᾽, ὥσπερ εἶπον, εἰς τὴν ἀκρόπολιν εἰς στήλην χαλκῆν γράψαντες ἀνέθεσαν, παράδειγμα [2] ὑμῖν τοῖς ἐπιγινομένοις καθιστάντες, καὶ νομίζοντες τὸν ὁπωσοῦν χρήματα λαμβάνοντα οὐχ ὑπὲρ τῆς πόλεως ἀλλ᾽ ὑπὲρ τῶν διδόντων βουλεύεσθαι. καὶ μόνῳ τούτῳ προσέγραψαν τὴν αἰτίαν δι᾽ ἣν ὁ δῆμος ἐξέβαλεν αὐτὸν ἐκ τῆς πόλεως, γράψαντες διαῤῥήδην· Ἄρθμιον τὸν Πυθώνακτος τὸν Ζελείτην πολέμιον εἶναι τοῦ δήμου καὶ τῶν συμμάχων, αὐτὸν καὶ γένος, καὶ φεύγειν Ἀθήνας ὅτι τὸν ἐκ Μήδων χρυσὸν ἤγαγεν εἰς Πελοπόννησον. καίτοι εἰ τὸν ἐν Πελοποννήσῳ χρυσὸν ὁ δῆμος πολλῶν κακῶν αἴτιον ἡγεῖτο τοῖς Ἕλλησιν εἶναι, πῶς χρὴ ῥαθύμως ἔχειν ὁρῶντας ἐν ταύτῃ τῇ πόλει δωροδοκίαν γινομένην; καί μοι σκοπεῖτε ταύτην τὴν στήλην.

ΣΤΗΛΗ.

καίτοι, ὦ Ἀθηναῖοι, τί ἂν οἴεσθε ποιῆσαι ἐκείνους τοὺς ἄνδρας λαβόντας ἢ στρατηγὸν ἢ ῥήτορα πολίτην ἑαυτῶν
91 δῶρα δεχόμενον ἐπὶ τοῖς [3] τῆς πατρίδος συμφέρουσιν, οἳ τὸν ἀλλότριον καὶ τῷ γένει καὶ τῇ φύσει τῆς Ἑλλάδος ἄνθρωπον οὕτω δικαίως καὶ σωφρόνως ἐξήλασαν ἐκ Πελοποννήσου πάσης; τοιγάρτοι τῆς πόλεως καὶ τῶν προγόνων ἀξίως ἐκινδύνευσαν πρὸς [4] τὸν βάρβαρον.

[1] τοῦ om. [2] ἡμῖν [3] τῆς om. [4] τὴν

Πρός τ᾽ αὐτὸν *] Tria hæc vocabula in unum προστάττον contraxi, et asteriscum vitii indicem sustuli. Sanatus enim nunc locus est. Idem.

Ὁμολογεῖν] Scil. ἑαυτοὺς κεκομικέναι τὸ χρυσίον εἰς τὴν χώραν. Idem.

Τὸ χρυσίον] De eo negotio vide Demosthenem in oratione de Cherroneso et de vitiosa legatione, et Æschinem contra Ctesiphontem in fine, Plutarchum in Themistocle, et alios. Palmer. Videtur τότε interponendum esse. τὸ τότε χρυσίον, scil. τὸ ἐπὶ Ἀρθμίου, Arthmii ætate in Græciam illatum, opponitur τῷ νῦν, ἐπὶ Ἁρπάλου, Harpali ætate illato. Reisk.

Τοῖς πατρίδος] Interpono τῆς. Idem.

Πρὸς τὴν βάρβαρον] Scil. γῆν. Sed non solent sic loqui. Solennius est πρὸς τὸν βάρβ. in masculino. Idem.

ΔΕΙΝΑΡΧΟΥ

ΚΑΤΑ ΦΙΛΟΚΛΕΟΥΣ.

Pag. ed. H. Steph. | Pag. ed. Reisk.

108. 29 α΄. ΤΙ χρὴ λέγειν πρὸς τῶν θεῶν περὶ τοιούτου ἀνθρώπου, 91
[1] ἢ πῶς χρήσεσθε τῇ τούτου πονηρίᾳ; ὃς οὐκ ἅπαξ ἀλλὰ
τρὶς ἐξεληλεγμένος ὑπὸ τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς —
ὡς ὑμεῖς ἅπαντες ἴστε καὶ νῦν ἐν τῷ δήμῳ ἠκούετε —, καὶ
ἐψευσμένος ἁπάντων Ἀθηναίων ἐναντίον καὶ τῶν περιεστη-
κότων, φάσκων κωλύσειν Ἅρπαλον εἰς τὸν Πειραιᾶ κατα- 92
πλεύσειν, στρατηγὸς ὑφ᾽ ὑμῶν ἐπὶ τὴν Μουνυχίαν καὶ τὰ
νεώρια κεχειροτονημένος, καὶ δῶρα τολμήσας λαβεῖν κατὰ
πάντων ὑμῶν καὶ τῆς χώρας καὶ παίδων καὶ γυναικῶν,
καὶ ἐπιωρκηκὼς ὃν ὤμοσεν ὅρκον μεταξὺ τοῦ ἕδους καὶ
τῆς τραπέζης· καὶ γράψας καθ᾽ ἑαυτοῦ ψήφισμα, καὶ
θανάτου τιμησάμενος ἐὰν εἴληφέ τι τῶν χρημάτων ὧν
Ἅρπαλος εἰς τὴν χώραν ἐκόμισεν, ὅμως ἐτόλμησεν εἰς
τοὺς εἰδότας ὑμᾶς ἐξεληλεγμένον ἑαυτὸν ἅπασι τούτοις
ἔνοχον γεγενημένον ἐλθεῖν καὶ δεῖξαι ἑαυτὸν, οὐ τῷ δικαίῳ
πιστεύων — τί γὰρ τούτῳ δικαιοσύνης μέτεστιν; —
ἀλλὰ τῇ τόλμῃ καὶ τῇ ἀναιδείᾳ, ᾗ χρώμενος πρότερον 93
μὲν ἠξίωσε καταφρονήσας ὑμῶν καὶ τῶν ἐν τῇ πόλει δι-
καίων τὰ χρήματα λαβεῖν, νυνὶ δὲ ἀπολογησόμενος ἥκει

Ὅπως] Ἡ πᾶς. Bekker. Obsecutus sum.

Τρὶς] Repetit hoc p. 327. v. 11. Reisk.

Καὶ ἐψευσμένος] Aut deest aliquod participium ante καὶ, e. c. ἐπιβουλεύσας ὑμῖν, aut delendum est καὶ. nam cohæret ἐξεληλεγμένος cum ἐψευσμένος, et utrumque sic copulatum, ἐξεληλεγμένος ἐψευσμένος, tantundem est, ac si dixisset: ἐξεληλεγμένος, ὅτι ἔψευσται. ter convictus mendacii, in eo commissi, quod affirmavit coram Atheniensibus omnibus in concionem congressis. Idem.

Καὶ τῶν περιεστηκότων] Ergo hi sunt diversi ab Atheniensibus. Sunt ergo inquilini, et peregrini, tum Athenis commorati. Idem.

Φάσκων] Cohæret cum ἐψευσμένος. idem est atque ἐν τῷ φάσκειν. *mentitus in eo quod diceret.* Idem.

Μεταξὺ τοῦ ἕδους καὶ τῆς τραπέζης] Vocabulum ἕδος h. l. simulacrum Minervæ a Phidia factum designat, in arce dedicatum, quæ arx παρθενὼν appellabatur. τράπεζα est mensa coram illo signo posita, qua in mensa poni solebant dona, si quæ Minervæ offerrentur. Idem.

Ἑαυτὸν] Π. αὐτὸν. H. Stephan. Foret hoc quidem planius atque usitatius. Verum tamen bene habet vulgata. Idem est ac si dixisset: ἐλθεῖν εἰς ὑμᾶς τοὺς εἰδότας, ὅτι ἐξήλεγξεν ἑαυτὸν, ὅτι γεγένηται ἔνοχος. Erit ergo ἐξεληλεγμένον h. l. pro part. aor. 1. medii ἐξελεγξάμενον, aut pro ἐξελέγξαντα. Reisk.

ὡς οὐδὲν τούτων διαπέπρακται· τοσοῦτον τῆς ὑμετέρας ῥᾳθυμίας καταπεφρόνηκε. καὶ ὁ μὲν κοινὸς τῆς πόλεως νόμος, ἐάν τις ἐναντίον τῶν πολιτῶν ὁμολογήσας τι παραβῇ 109. 1
τοῦτον ἔνοχον εἶναι κελεύει τῷ ἀδικεῖν· ὁ δὲ πάντας Ἀθηναίους [1]ἐξηπατηκώς, καὶ προδοὺς τὴν πίστιν ἣν παρ' ὑμῶν οὐκ ἄξιος ὢν ἔλαβε, καὶ τὸ καθ' αὑτὸν μέρος ἅπαντ' ἀνατετραφὼς τὰ ἐν τῇ πόλει, οὗτος ἐπὶ τὴν ἀπολογίαν ἥκειν φήσει τὴν ὑπὲρ τῆς αἰτίας τῆς εἰς αὐτὸν γεγενημένης; ἐγὼ δέ, ὦ ἄνδρες, εἰ δεῖ τἀληθῆ λέγειν — δεῖ δὲ —, οὐδὲ τὰς ἀποφάσεις οἶμαι νῦν κρίνεσθαι, πότερον ἀληθεῖς εἰσὶν ἢ ψευδεῖς [2]αἱ κατὰ Φιλοκλέους γεγενημέναι· ἀλλὰ περὶ μὲν τῆς τιμωρίας ὑμᾶς δεῖ τῆς ἐν τῷ ψηφίσματι γεγραμμένης δικάσαι νῦν, πότερα δεῖ χρημάτων τιμῆσαι τῷ τηλικαῦτα ἠδικηκότι τὴν πόλιν, ἢ θανάτῳ ζημιώσαντας, ὥσπερ οὗτος ἔγραψεν ἐν τῷ ψηφίσματι καθ' αὑτοῦ, [3][ἢ] δημεῦσαι
94 τὴν οὐσίαν τὴν ἐκ τοιούτων λημμάτων συνειλεγμένην.

β'. Οἴεσθε τοῦτον νῦν πρῶτον ἐπὶ τούτων τῶν χρημάτων πονηρὸν γεγενῆσθαι, ἢ [4]νῦν πρῶτον καθ' ὑμῶν δῶρα εἰληφέναι; οὐκ ἔστι ταῦτα, ἀλλὰ πάλαι τοιοῦτος ὢν ἐλάνθανεν ὑμᾶς, καὶ [5]ηὐτυχεῖτε, καθότι οὐκ ἐν μείζοσι καιροῖς ἐπύθεσθε τὴν αἰσχροκέρδειαν αὐτοῦ· οὐ γάρ ἐστι χαλεπώτερον ἀνθρώπου τὴν αὐτὴν πονηρίαν ἀγνοουμένην ἔχοντος. οὐκ ἀποκτενεῖτε, ὦ Ἀθηναῖοι, πάντες ὁμοθυμαδὸν τὸν εἰς τοσαύτην αἰσχύνην καὶ ἀδικίαν πολλοὺς ἐμβεβληκότα, τὸν ἀρχηγὸν γενόμενον τοῦ διαδεδομένου χρυσίου καὶ εἰς αἰτίαν [6]καθίσαντα πᾶσαν τὴν πόλιν; ἀλλ' ὑπομενεῖτε

[1] ἠδικηκὼς [2] καὶ αἱ [3] uncos om. [4] νῦν om. [5] ηὐτύχει [6] καθιστάντα

Καὶ αἱ] Aut delendum est καὶ, aut transponendum, sic: ψευδεῖς, αἱ καὶ κατὰ Φιλ. *etiam illæ, quæ de Philocle.* non solum, quæ de Demosthene et Aristogitone aliisque, sed etiam quæ de Philocle sunt redditæ. Idem.

Περὶ μὲν] Imo vero περὶ μόνης. Idem.

Αὐτοῦ· ἢ δημεῦσαι] Semicolon commate muta, et tolle ἢ, et locum habebis correctum. non tria pœnæ genera hic proponuntur, 1) mulcta pecuniaria. 2) supplicium mortis. 3) confiscatio bonorum. sed duo tantum, 1) mulcta pecuniaria. 2) supplicium mortis cum adjuncta ei atque semper insequi solita proscriptione bonorum conjunctum. Idem.

Πρῶτον] E vulgata, ut nunc est, hæc exsistit sententia: aut primum Atheniensium hunc esse, qui largitionibus se corrumpi passus sit. Non mala sententia; sed ab hoc loco, ni fallor, alienior. Quare malim νῦν πρῶτον. Idem.

Ηὐτύχει] Aut addendum est ἡ πόλις, aut potius scrib. ηὐτυχεῖτε. Idem.

Οὐ γὰρ] Π. οὐδὲν γάρ. H. Stephan.

Τὴν αὐτὴν] Π. τὴν αὐτοῦ. Idem.

Διαδεχομένου] Dedi διαδεδομένου. *diditi per multos.* Reisk.

Καθίσαντα] Π. καθιστάντα. H. Stephan.

ἀκούειν τοῦ τοσαῦτα διαπεπραγμένου καθ' ὑμῶν, ὡς ὅτι
τὸ συνέδριον τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ψευδεῖς πεποίηται τὰς
ἀποφάσεις, καὶ ὡς αὐτὸς μὲν δίκαιος καὶ χρηστὸς καὶ ἀδω- 95
ροδόκητός ἐστιν, ἡ δ' ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ ταῦτα πάντα
προεῖται χάριτος ἢ λήμματος ἕνεκα; ἆρ' ἴσθ' ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν
ἄλλων ἀδικημάτων σκεψαμένους ἀκριβῶς δεῖ μεθ' ἡσυχίας
καὶ τἀληθὲς ἐξετάσαντας, οὕτως ἐπιτιθέναι τοῖς ἠδικηκόσι
τὴν τιμωρίαν, ἐπὶ δὲ ταῖς φανεραῖς καὶ παρὰ πάντων
ὡμολογημέναις προδοσίαις πρῶτον τετάχθαι τὴν ὀργὴν καὶ
τὴν μετ' αὐτὴν γιγνομένην τιμωρίαν; τί γὰρ τοῦτον οὐκ
ἂν οἴεσθε ἀποδόσθαι τῶν ἐν τῇ πόλει σπουδαιοτάτων,
ὅταν ὑμεῖς ὡς πιστὸν αὐτὸν καὶ δίκαιον φύλακα καταστή-
σητε; ποίας οὐκ ἂν προδοῦναι τριήρεις τῶν ἐν τοῖς νεωρίοις;
ἢ τίνος ἂν φροντίσαι φυλακῆς, λήσειν ἐλπίσαντα καὶ λή-
ψεσθαι διπλάσιον οὗ νῦν εἴληφε χρυσίου; οὐδὲν ὅ τι οὐκ
ἂν ὁ τοιοῦτος, ὦ ἄνδρες, ποιήσειεν. ὅστις γὰρ ἀργύριον καὶ
χρυσίον περὶ πλείονος τῆς πρὸς ὑμᾶς πίστεως αἱρεῖται
καὶ μήθ' ὅρκου μήτ' αἰσχύνης μήτε δικαίου πλείω λόγον 96
ἢ τοῦ λαμβάνειν ποιεῖται, οὗτος ἀποδώσεται τὸ καθ' αὑτὸν
τὴν Μουνυχίαν, ἂν ἔχῃ τὸν ὠνησόμενον, οὗτος ἐξαγγελεῖ
τοῖς πολεμίοις σύνθημα καθ' ὑμῶν φήνας, οὗτος προδώσει
τὴν πεζικὴν καὶ ναυτικὴν δύναμιν.

γ'. Μὴ οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, τὴν τίμησιν ὑπὲρ τῶν γε-
γενημένων μόνον ὑπὸ Φιλοκλέους ἀδικημάτων ἡγεῖσθε μέλ-
λειν ποιεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλων ὧν ἂν [1]ἔπραξεν
οὗτος κύριος γενόμενος. καὶ τοῖς μὲν θεοῖς ἔχετε χάριν
ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν τι μεῖζον ὑπὸ τούτου δεινὸν, ἐγνωκό-
τες τοῦτον οἷός ἐστιν· ἀξίως δ' ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς τοῦ
κρινομένου πονηρίας κολάσατε αὐτόν· ὃς, ὦ Ἀθηναῖοι, τρὶς
ἢ τετράκις ἱππαρχηκὼς ἀνδρῶν καλῶν κἀγαθῶν, πλεονάκις
δ' ἢ δεκάκις στρατηγὸς ὑφ' ὑμῶν κεχειροτονημένος οὐκ

[1] ἔπραξεν ἂν

Προεῖται] Si bene habet, significat, senatus hanc totam fraudem committit, in gratiam quorundam, a quibus seu rogatus seu corruptus donis fuit, quo Demosthenes aliique insontes, quibus infensi nonnulli sint, pessumdentur. Reisk.

Πρῶτον] Malim πρώτην. Idem.

Γιγνομένην] Pœnam e crimine quoque exsistentem, velut summa e numeris præmissis in unum collectis exstitit, crimini consentaneam, atque necessariam. Idem.

Αἱρεῖται] Bene si habet, de quo valde dubito, usurpatum est pro ἡγεῖται. Sed insolens est dictio περὶ πλείονος αἱρεῖσθαί τι. Idem.

ἄξιος ὢν, τιμώμενος καὶ ζηλούμενος διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς πίστιν ἀπέδοτο καὶ προέδωκε τὸ τῆς ἡγεμονίας ἡμῶν ἀξί-
97 ωμα, καὶ εἰς τὸ αὐτὸ κατέστησεν ἑαυτὸν Ἀριστογείτονι, καὶ μισθωτὸν καὶ προδότην ἀντὶ στρατηγοῦ ἐποίησεν. ἔπειτα ὑποστείλασθαί τι δεῖ πρὸς τὸν τοιοῦτον ὑμῖν, καὶ αἰσχυνθῆναι τοὺς ἠδικημένους, ὃς οὐκ ᾐσχύνθη τοιαῦτα πράττων καθ᾽ ὑμῶν καὶ τῶν ἄλλων; οὐχ οἱ τοιοῦτοι τῶν ἀνθρώπων ἐλεοῖντ᾽ ἂν εἰκότως παρ᾽ ὑμῖν, ὦ Ἀθηναῖοι· πολλοῦ γε καὶ δεῖ· ἀλλ᾽ οἱ προδοθέντες ἂν ὑπὸ Φιλοκλέους, εἴ τιν᾽ οὗτος παρέλαβε καιρὸν χρημάτων πολλῶν. ἐν οἷς 110. 1 καὶ ἡ ἀκτὴ καὶ οἱ λιμένες εἰσὶ καὶ τὰ νεώρια, ἃ οἱ πρόγονοι ὑμῖν κατασκευάσαντες κατέλιπον. ὧν ἀναμιμνησκομένους ὑμᾶς, ὦ Ἀθηναῖοι, δεῖ μὴ παρέργως ἔχειν πρὸς τὰς ὑπὸ τῆς βουλῆς γεγενημένας ἀποφάσεις, ἀλλ᾽ ἀκολούθως ταῖς πρότερον κεκριμέναις· αἰσχρὸν γὰρ ἀπειπεῖν τιμωρουμένους
98 ἐστὶ τοὺς προδότας τῆς πόλεως γεγενημένους, καὶ ὑπολείπεσθαί τινας τῶν ἀδίκων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων, ὅτε οἱ θεοὶ φανεροὺς ὑμῖν ποιήσαντες παρέδοσαν τιμωρήσασθαι, [1]ἑωρακότες τὸν δῆμον ἅπαντα κατήγορον τούτου γεγενημένον καὶ [2]προκεχειρικότα πρῶτον τῶν ἄλλων ἐπὶ τῷ τὴν τιμωρίαν ἐν ὑμῖν δοῦναι.

δ΄. Ἀλλ᾽ ἔγωγε, νὴ τὸν Δία τὸν σωτῆρα, αἰσχύνομαι, εἰ προτραπέντας ὑμᾶς δεῖ καὶ παροξυνθέντας ὑφ᾽ ἡμῶν ἐπὶ τὴν τοῦ νῦν ἐκλελοιπότος [3]τὴν κρίσιν τιμωρίαν ἐλθεῖν,

[1] ἑωρακότας [2] προκεχωρηκότα [3] τὴν om.

Διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς πίστιν] Subaudi αὐτοῦ δοκοῦσαν μόνον, ἀλλ᾽ οὐκ οὖσαν. recurrit hæc dictio p. 328. v. 4. IDEM.

Τὸ τῆς ἡγεμονίας ἡμῶν ἀξίωμα] Quæ hic appellatur ἡγεμονία, estne ea illa vulgaris, a multis sic dicta, universæ Græciæ principatus, de quo tam diu, tam acriter, tam sæve inter se Athenienses atque Lacedæmonii contenderunt? An potius illa, quodammodo privata, ἡγεμονία, quæ penes eum est, qui tribunus aut imperator exercitus sit constitutus. Præferam ego hoc posterius hic loci, dignitatem muneris, quo fungebatur, ut ductor noster, tanquam ἵππαρχος, aut et στρατηγός. IDEM.

Τοιοῦτον ὑμῖν] Aut in vitio est ὑμῖν, aut inter hæc duo vocabulo deest aliquid, e. c. πεφασμένον aut φωραθέντα. IDEM.

Αἰσχυνθῆναι] Post αἰσχυνθῆναι deest ἢ μᾶλλον. *hujusne pudore et reverentia vos duci oportet, an potius violatorum per injuriam?* aut alias pro ὑμῖν leg. erit. ὑμᾶς. quæ est lenissima et tutissima h. l. medicina. IDEM.

Πραττόντων] Π. πράττων. H. STEPHAN.

Ὑμῶν] Alloquitur judices. τῶν ἄλλων reliquos designat Athenienses, qui sive circumstabant judicium spectantes et audientes, sive domi manserant, rerum suarum privatarum satagentes. REISK.

Ἐν οἷς] Subaudi καιροῖς χρημάτων. *opportunitatibus pecuniæ quærendæ.* IDEM.

Τιμωρήσασθαι] Subaudi ὥστε τιμ. aut ἐπὶ τῷ τιμ. IDEM.

Ἑωρακότες] Π. ἑωρακότας. H. STEPHAN.

Ἐπὶ τῷ] Π. ἐπὶ τὸ. IDEM. Non male id quidem. verum tamen potest vulgata defendi. REISK.

Ἐκλελοιπότος κρίσιν] Interpone τὴν. Apparet hoc e loco Philoclem fuga antever-

καὶ οὐκ αὐτόπται ἐστὲ τῶν ὑπὸ τούτου γεγενημένων ἀδικημάτων· καὶ ὁ μὲν δῆμος ἅπας οὔτ᾿ ἀσφαλὲς οὔτε δίκαιον νομίζων εἶναι παρακαταθέσθαι τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας ἀπεχειροτόνησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς τῶν ἐφήβων ἐπιμελείας, ὑμεῖς δὲ οἱ τῆς δημοκρατίας καὶ τῶν νόμων φύλακες, οὓς ἡ τύχη καὶ ὁ κλῆρος ὑπὲρ τοῦ δήμου δικάσοντας ἐπέτρεψε, 99
φείσεσθε τοῦ [1] τοιαῦτα διαπεπραγμένου, καὶ τὸ πέρας ἔχοντες τῶν ἐν τῇ πόλει ἁπάντων δικαίων ἀτιμώρητον ἀφήσετε τὸν δωροδόκον καὶ πάντων τῶν γεγενημένων κακῶν αἴτιον, ὃς — ὅπερ καὶ μικρῷ πρότερον εἶπον — μόνος τῶν πονηρῶν πάντων τρὶς οὐχ ἅπαξ ἀποπέφανται, καὶ τρὶς ἤδη δικαίως ἐζημιωμένος θανάτῳ κατὰ τὸ αὐτὸ ψήφισμα. τί οὖν ἀναμενεῖτε, ὦ Ἀθηναῖοι; καὶ ποῖα ἀδικήματα ζητεῖτε ἕτερα μείζω τῶν εἰρημένων ἀκοῦσαι; οὐχ ὑμεῖς ἐστὲ καὶ οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι οἱ Τιμοθέῳ Πελοπόννησον περιπλεύσαντι καὶ τὴν ἐν Κερκύρᾳ ναυμαχίαν Λακεδαιμονίους νικήσαντι καὶ Κόνωνος υἱεῖ τοῦ τοὺς Ἕλληνας ἐλευθερώσαντος καὶ Σάμον λαβόντος καὶ Μεθώνην καὶ Πύδναν καὶ Ποτίδαιαν, καὶ πρὸς ταύταις ἑτέρας εἴκοσι πόλεις, οὐδὲν τούτων ὑπόλογον ποιησάμενοι; οὐδὲ τῆς τότε ἐνεστώσης κρίσεως καὶ τῶν ὅρκων οὓς ὀμωμοκότες [2] φέρετε τὴν ψῆφον 100
ἀντικαταλλαξάμενοι τὰς τηλικαύτας εὐεργεσίας, ἀλλ᾿ ἑκατὸν ταλάντων τιμήσαντες, ὅτι χρήματ᾿ αὐτὸν Ἀριστοφῶν ἔφη παρὰ Χίων εἰληφέναι καὶ Ῥοδίων; τὸν δὲ μιαρὸν ἄνθρωπον καὶ προδότην, ὃν οὐχ εἷς ἀνὴρ ἀλλὰ πᾶσα ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ ζητήσασα ἀποπέφαγκε χρήματ᾿ ἔχειν καθ᾿ ὑμῶν, ὃς οὐσίαν ἔχων πολλὴν καὶ παίδων ἀρρένων οὐκ ὄντων αὐτῷ, καὶ οὐδενὸς ἄλλου δεόμενος ὧν

[1] τὰ τοιαῦτα [2] ἐφέρετε

tisse judicium, et in eo non comparuisse. Constructio hæc est: ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν τιμωρίαν τοῦ νῦν ἐκλελοιπότος τὴν κρίσιν. Atqui p. 323. 13. dixerat ἐτόλμησεν εἰς ὑμᾶς ἐλθεῖν ἀπολογησόμενος. Non novi, quomodo hæc inter se pugnantia conciliari possint. IDEM.

Παρακαταθέσθαι] Post παρακαταθέσθαι deesse videtur αὐτῷ. IDEM.

Ἐπέτρεψε] Offendor dictione οὓς ἡ τύχη δικάσοντας ἐπέτρεψε. Sententia et usus loquendi postulant ἐπέστησε. aut οἷς ἡ τύχη τὸ ὑπὲρ τοῦ δήμου ἀμύνεσθαι δικάσοντας ἐπέτρεψε. Suspectus mihi quidem vitii hic locus est. IDEM.

Δικαίως ἐζημιωμένος] Interpone ἄν. IDEM.

Ψήφισμα] Post ψήφισμα videtur ἀπολώλει, vel simile quid, deesse. IDEM.

Ἐλευθερώσαντος] Æmil. Prob. in Timotheo. Athenæus l. xiii. pag. 11. GRUTER.

Οὐδὲ] Stephanus οὐδένα conjecit. Sed falsus fuit. bene habet h. l. vulgata. v. p. 281. 1. ubi hic idem locus iisdem verbis legitur. Cur ibi non offendit Stephanus? cur nil ibi quoque annotavit? REISK.

ἄνθρωπος μέτριος δεηθείη, οὐκ ἀπέσχετο χρημάτων διδομένων κατὰ τῆς πατρίδος. [1]οὐδ' ἀπεκρύψατο τὴν ἔμφυτον πονηρίαν, ἀλλ' ἀνεῖλε πᾶσαν τὴν γεγενημένην αὐτῷ πρὸς ὑμᾶς πίστιν, καὶ οἷς πρότερον ἔφη διαφέρεσθαι, πρὸς τούτους ἔταξεν αὑτὸν, καὶ ἐξήλεγξεν αὑτοῦ τὴν προσποίητον καλοκαγαθίαν, ὅτι ψευδὴς ἦν.

έ. Ἃ χρὴ λογισαμένους ὑμᾶς, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ τῶν παρόντων καιρῶν ἀναμνησθέντας, οἳ πίστεως οὐ δωροδοκίας δέονται, μισεῖν τοὺς πονηροὺς, ἀνελεῖν ἐκ τῆς πολιτείας τὰ τοιαῦτα θηρία, καὶ δεῖξαι πᾶσιν ἀνθρώποις ὅτι οὐ συνδιέφθαρται τὸ τοῦ δήμου πλῆθος τῶν ῥητόρων καὶ τῶν στρατηγῶν τισὶν, οὐδὲ δουλεύει ταῖς δόξαις, [2]εἰδό-
101 τες ὅτι μετὰ μὲν δικαιοσύνης καὶ τῆς πρὸς ἀλλήλους ὁμονοίας ῥᾳδίως ἀμυνούμεθα, θεῶν ἵλεων ὄντων, ἐάν τινες ἡμῖν ἀδίκως ἐπιτίθωνται, μετὰ δὲ δωροδοκίας καὶ προδοσίας καὶ τῶν ὁμοίων τούτοις κακῶν, ἃ τοῖς τοιούτοις ἀνθρώποις πρόσεστιν, οὐδεμία πόλις σωθείη. μηδεμίαν οὖν δέησιν, ὦ Ἀθηναῖοι, μηδ' ἔλεον εἰς ὑμᾶς λαμβάνοντες αὐτοὺς, μηδὲ τὴν ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων καὶ τῆς ἀληθείας ἀποδεδειγμένην ὑμῖν κατὰ τῶν κρινομένων ἀδικίαν ἄκυρον ποιήσαντες, βοηθήσατε κοινῇ τῇ πατρίδι καὶ τοῖς νόμοις· ταῦτα γὰρ ἀμφότερα διαδικάζεται νῦν πρὸς τὴν τούτου 111.1
πονηρίαν. ὑπὲρ πάσης, ὦ Ἀθηναῖοι, τῆς χώρας νῦν μέλλετε φέρειν τὴν ψῆφον, καὶ τῶν ἐν ταύτῃ κατεσκευασμένων ἱερῶν καὶ τῶν ἀρχαίων νομίμων καὶ τῆς παραδεδομένης ὑπὸ τῶν προγόνων ὑμῶν πολιτείας, οὐχ ὑπὲρ Φιλοκλέους μόνον· οὗτος γὰρ αὑτοῦ πάλαι θάνατον κατέγνωκε. ταῦθ' ὑμᾶς ἱκετεύων ἐγὼ δικαιοτέραν πολὺ δέησιν δέομαι τούτων τῶν ταῦτα πεπραχότων, μὴ ἐγκαταλιπεῖν ὑπὲρ ὧν οἱ
102 πρόγονοι πολλοὺς ὑπέμειναν κινδύνους, μηδ' εἰς ἀδοξίαν αἰσχρὰν ἀγαγεῖν τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα, μηδὲ καταλλά-

[1] οὐκ [2] εἰδότας

Ῥητόρων] Demosthenem perstringit, quem de Harpalicis quoque altera oratione impetiit. Vide Dionys. Halicarn. Gruter.

Ταῖς δόξαις] Scil. quorundam in republica clarorum virorum. Reisk.

Εἰδότας] Aptum est e vers. 7. χρὴ λογισαμένους ὑμᾶς — μισεῖν. Idem.

Λαμβάνοντες] Nova et mira dictio δέησιν καὶ ἔλεον εἰς ἑαυτὸν λαμβάνειν. *preces et commiserationem ad se non admittere, locum iis penes se nullum facere.* Idem.

Ὑμᾶν] Fero. Mallem tamen ὑμῖν. Idem.

Ἀγαγεῖν] Malim κατάγειν. Idem.

ξασθαι τὴν πρὸς τούτους χάριν τῶν νόμων καὶ τῶν τοῦ δήμου καὶ τῶν τῆς βουλῆς ἀποφάσεων. ἀκριβῶς γὰρ ἴστε, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀκριβῶς, ὅτι ὑμεῖς μὲν παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐπαινεῖσθε ταῖς γεγενημέναις ζητήσεσιν ὑπὲρ τούτων τῶν χρημάτων, οἱ δ' ἐξεληλεγμένοι κατὰ τῆς ἑαυτῶν πατρίδος δῶρα εἰληφότες πονηροὶ καὶ ἄδικοι καὶ μισόδημοι νομίζονται εἶναι, φιλεῖν ὑμᾶς φάσκοντες καὶ πράττειν ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως ἀγαθῶν, καὶ δι' ὑμᾶς ἔνδοξοι γεγενημένοι.

Ταῖς γεγενημέναις] Subaudi ἐπί. nisi potius præpositio excidit. Idem.

Δι' ὑμᾶς ἔνδοξοι] Post ὑμᾶς posui comma. Idem est ac si dixisset: νομίζονται πονηροὶ, διότι γεγόνασιν ἔνδοξοι διὰ τοῦ φάσκειν φιλεῖν ὑμᾶς καὶ πράττειν ὑπὲρ τῆς πόλεως καὶ δι' ὑμᾶς μόνους, οὐχὶ δὲ δι' ἑαυτούς. Alias καὶ hoc versu sit delendum. Idem.

LECTIONES VARIANTES
AD DINARCHUM.

VARIANTES LECTIONES.

*** Idem hic dictum, Lector, habe, quod ad Variantes Lectiones Antiphonteas vol. i. p. 139. est notatum.

ΚΑΤΑ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ.

P. 278. 1. O om., spatio literæ majusculæ capace vacuo relicto, M. 2. ἵνα ἔξελ.] ἣν ἔξελ. Bekk. Ibid. ἀλπάλου M. antep. φανερὸς] φανερῶς B. M. Bekk. Ibid. παρὰ τούτων] ἁρπάλου, penna ducta per voc. et παρὰ τούτων add. in marg. M.

P. 279. 1. αὐτῆς add. sup. lin. M. 7. πόλει ταύτῃ M. Ibid. ὑμῖν] ἡμῖν M. Ibid. ἡμᾶς M. 9. ὀργίζεσθε M. 10. παροξύνομεν pr. B. 11. προσίεσθαι M. 18. μισεῖται (ε) M. 22. νυνὶ τοῦτο] νυνὶ τοίνυν τοῦτο B. M. Bekk. 25. ἀλπάλου pr. M. ult. παρὰ ἁρπάλου add. sup. lin. M.

P. 280. 5. ἰσχὺν τὴν] ἰσχὺν καὶ τὴν B. M. Bekk. Ibid. πράττειν, οὐκ] πράττειν δύναμιν, οὐκ B. Bekk. 7. μέλλοι] μέλλει B. Bekk. μέλλῃ M. 8. αὐτῆς] αὐτοῖς cod. Laurent. Bekk. 16. ἐκβάλλειν pr. B. antep. προσέταξε M. pen. γινομένας] γενομένας B. M. Bekk.

P. 279.* 3. τὴν om. pr. M. 5. ἢ ποῦ] ἤπου M. ἢ ποῖ Bekk. 6. εὕροι] εὕρῃ B. M. Bekk. 10. ἐγκεχείρηκεν M. et pr. B. Ald. Ibid. ᾧ διαπεφύλακε] ὃ διαπεφύλαχε Bekk. 12. ᾧ] ὃ Bekk. Ibid. διαφυλάττει M. 13. ἀπορθήτους M. 17. ὑπὲρ] περὶ M. pen. προσδέδωκεν M. ult. ἢ ταῦθ'] ἢ εἰ ταῦθ' B. M. Bekk.

P. 280.* 2. δωροδοκήσαντας pr. B. 3. ἀποδέχεσθαι pr. sed προσδέχεσθαι corr. a (πρότερον) pr. B. 4. κινδύνους M. Ibid. γε] γὰρ B. M. 9. οὐδὲν] οὐδὲ M. 11. οἷς περισσῶς] οἷσπερ ἴσως Bekk. Ibid. αὐτίκα] αὐτοὺς M. 16. ἡμῶν (υ) M. 17. ἐποίει] ἐποίησεν B. Bekk. 19. ὁ ἐπὶ] ὃς ἐπὶ Bekk. Ibid. κακοῖς καὶ ἀτυχήμασιν M. 21. κατὰ τῆς] post κατὰ spatium 3. lit. capax derasum est in B. 24. ναυμαχία M.

P. 281. 1. ὑπὸ λόγον B. ὑπὸ λόγου, (λόγον ψῆφον) penna ducta per λόγου, M. 2. κρίσιν M. Ibid. ἀντικαταλλάξασθαι B. M. 7. ἀποπέφανται] ἀποπέφαγκεν B. Bekk. Ibid. ὃς] ὡς pr. B. 10. οὐκ om. pr. M. 11. μόνον (ω) M. Ibid. χρυσίνων φανερῶς (ους ο) M. 13. εἰς τὴν πόλιν χρημάτων M. 14. ὑπὸ τοῦ Τ. M. 16. καταγελάσειαν (ε) M. 17. πράξεις pr. B. 18. ἡμᾶς (υ) M. Ibid. εὐηργέτησαν] εὐεργέτησαν B. Bekk. antep. ἡμῶν (υ) M. pen. τιμοθέων γινόμενον M. ult. τούτους M.

P. 282. 2. ΨΗΦΙΣΜΑ om. B. M. 2. ᾧ] ὁ B. Ibid. ὅστις M. Ibid. δικαίως add. sup. lin. M. 5. τῇ πόλει] τὴν πόλιν B. M. Bekk. 6. μεταβαλομένους pr. B. 8. ὠμωμοκότας pr. B. 9. ἄλλο τι προυργιαίτερον ποιεῖσθαι τῆς εὐσεβείας] hæc vulg. om. add. sup. lin. B. Bekk. 10. καὶ om. M. 13. ὦ om. B.

P. 283. 1. τὴν om. M. Ibid. πρὸς Ἑλλ.] πρὸς τοὺς Ἑλλ. B. Bekk. 4. γενόμενα] γινόμενα M. Bekk. Ibid. φέρει γὰρ pr. M. 6. ὁρῶντες εἰς] ὁρᾶν τὰς εἰς Bekk. 7. γενομένων om. pr. M. Ibid. ἤκουσαν] ἦσαν B. Bekk. 10. τῆς] ταῖς (ἐλπίδας) pr. B. 19. αἰτίας M. Ibid. ὑποβαινούσας] ὑποφαινούσας B. Bekk. ὑπομενούσας (βαι) M. antep. φυλαρχία ded. vid. pr. B. pen. ἡμῶν M. ult. πεπραγμένον] διαπεπραγμένον B. M. Bekk.

P. 284. 4. τῷ τοιαῦτα] τῷ τὰ τοιαῦτα B. M. Bekk. 5. πολλῶν M. et pr. B. 6. πεπραγμένω (ν) ὑμεῖς, penna ducta per ὑμεῖς, M. 8. ἐκ] ἐν M. Ald. 9. ἀφυδναῖον (εὐ) pr. B. 11. ἐνθύμαχον M. 14. διενομήθησαν (ε) M. Ibid. ἀστυγειτόνων καὶ συμμάχων] ἀστυγείτων καὶ σύμμαχος B. M. Bekk. 16. κοινωσάντων pr. B. τῶν κοιν. ὑμῖν - - - σπείρεται add. in marg. M. 18. ἀπολλυμένην οὕτως] supra has voces appinguntur notæ, quæ transpositionem, ut videtur, denotant. 19. ἡμῶν M. Ibid. οἷς] εἰς M. antep. ὑμῖν M. pen. ἐς τὴν] ἔτι τὴν B. M. ἐπὶ τὴν Bekk. Ibid. κατάλυσιν M. ult. ἰσχόντων] ἰσχυόντων Bekk. Ibid. εἰσδέχεσθαι (ὑπο) M.

P. 285. 2. κάδοδον (θ) M. 5. φησὶ] φήσει Bekk. 6. εἰς τούτων] εἰς τὴν τούτων B.

Bekk. 8. προδόντας pr. B. 9. ἡμῶν M. 11. ἀνελόντας M. 16. οὐδεὶς εἶδεν ὅταν ἁλῶσιν οὐδὲ M. Ibid. τί πεπόνθασι om. M. 19. τὸ Θηβ.] τῶν Θηβ. M. antep. τοῦ Φιλ.] τοῦ om. B. Bekk. pen. ἐκκαλέσας pr. B.

P. 286. 1. συνανεκοινολογεῖτο] συνανελογεῖτο B. M. συνεκοινολογεῖτο Bekk. 6. τῆς πόλεως] τοῖς τῆς πόλεως B. Bekk. τοῖς
γς
πόλεσι M. antep. τὸν μὲν M.

P. 287. 2. ἀτυχίας M. 3. καιρὸν om. M. 7. βουλ. τὸν Νικοδήμου] βουλ. μετ' ἐκείνου τὸν Νικοδήμῳ B. Bekk. 15. ἐν om. pr. B. Ibid. καὶ om. M. ult. καὶ om. pr. B.

P. 288. 3. ἡμῖν] ὑμῖν M. Bekk. 7. ἡμῖν] ὑμῖν Bekk. 8. περὶ ὧν] περιῶν B. Bekk. 11. ἐξέπλευσεν] ἐξέπεμψεν M. 14. ὑπὲρ δήμου] ὑπὲρ τοῦ δήμου B. M. Bekk.
πολὺ
16. οὐδὲν βελτ. M. 18. προγεγενημένων M. pen. οἷα M.

P. 289. 5. παρεστηκότων] περιεστηκότων Bekk. Ibid. νῦν οὖν] τί οὖν B. Bekk. 7. δεῖν μισεῖν] δὴ μισεῖν B. Bekk. Ibid. καθεστηκότα B. 13. χρυσὸν ἐκ] χρυσὸν om. B. M. Bekk. pen. ὄφελον pr. B.

P. 290. 6. Ἀρ. καὶ] Ἀρ. δὲ καὶ M. 8. ἐνεγκόντας pr. M. 9. τῆς ἡμ. - - - ὑπὸ add. in marg. M. 12. ζῇ om. pr. M.
ου
15. δουλεύσασαν M. 16. ὑμῶν om. pr.

P. 291. 2. τῶν φυγ.] τῶν om. pr. B. Ibid. ἐκεῖ] ἐκεῖσε B. Bekk. Ibid. ἡμετέρων] ὑμετέρων B. M. Bekk. 3. πατέρων] προγόνων M. 5. ἡμετέρα] ὑμετέρα
οι
B. M. Ald. Bekk. Ibid. ἄξια M. 7. τὰ om. pr. B. 15. ἄνδρες] ὦ ἄνδρες M. Bekk. 16. ἡμετέρων corr. B. Ibid. μόνων B. M. Bekk. 17. τοῦτον] τοιοῦτον M. 19. τούτου M. 22. περὶ τριηρ.] περὶ τῶν τριηρ. B. M. Bekk. antep. πλησίον] πλείοσιν M.

P. 292. 2. διφίλῳ B. M. 5. Ἐπιγένη] Ἐπιγένην B. M. Bekk. 6. καταστῆσαι] στῆσαι B. Bekk. Ibid. Βηρισάδην] Βι-
σάτυρον
ρισάδην B. M. Bekk. 7. κόνωνα, penna ducta per κόνωνα, M. Ibid. ἐχθίστους] ἐκ τούτων B. M. 10. αὐτῷ] αὐτοῦ B. Bekk. 12. καλλίππου M. 15. κατίοι B. M. 21. τοσοῦτον corr. M. pen. πρότερον pr. B. ult. ποιήσεται M.

P. 293. 3. ὃν] ὧν pr. B. Ibid. προσ. αὐτῷ ἀπολ. M. 8. γενόμενος] γινόμενος corr. B. Bekk. 9. καὶ primum om. pr. B. 12. συμβουλὰς, αὖθις] συμβουλὰς, ἀνθ' ὧν B. Bekk. 14. ἐν δὲ τῇ] δὲ om. B. M. Bekk. Ibid. ἀκούσαντες M. 15. τὰς ἀρὰς] τῆς ἀρᾶς B. Bekk. 18. μηδὲν M. 19. μέλλει pr. B. Ald. antep. τολμῆσαι] τολμήσει B. Bekk.

P. 294. 5. ἐπιτρέποιτε B. 6. ἐμέλησεν
προστάξ
B. 12. κελεύσαντος M. 13. μιαρὸν] μικρὸν M. 16. ὥσπερ νῦν ἀμφ. γέγονε add. in marg. M. 18. περὶ ὧν] παρ' ὧν B. Bekk. 21. με] μοι M. 22. ἐφάνθην] ἀπεφάνθην B. Bekk. Ibid. καταψηφισάμενον] καταψευσάμενον B. Bekk. καταψηφισάμενοι M. Ibid. μέντοι] οὖν M. pen. ὃν εἰσαγγείλας pr. B. Ibid. πεντακοσ. τῶν] πεντακοσ. καὶ δισχιλίοις τῶν B. Bekk.

P. 295. 6. εἰ om. M. 7. ἀδικεῖ μὲν καταψ. M. Ibid. κἀμοῦ] καὶ ἐμοῦ pr. B.
ης εἰσ
ἐμοῦ M. 8. τῶν βουλ. M. 20. ἀπελθόντες M. ult. ἡμῶν M.

P. 296. 2. τῇ γνώμῃ] τῇ συγγνώμῃ corr. a pr. B. Bekk. τῇ γνώμῃ εἴθισθε M. 6.
ου
τούτων τούτων M. 7. προσδέξασθαι] προσδέξεσθαι B. Bekk. 11. ἀποδόσθαι τὰ]
που
ἀποδόσθαι παρὰ τὰ B. Bekk. pen. δῆτα M.

P. 297. 2. εἰ συνεισέρχεται] εἰ συνέρχεται
συνιέναι
B. Bekk. εἰσέρχεται M. 4. πρὸς τὸν δῆμον, penna ducta per πρὸς τὸν δῆμον, M. 14. φημὶ τὸ] ἢ μὴ τὸ Bekk. 15. γινομένων] γενομένων B. M. Bekk. 18. τὰ νυνὶ] νυνὶ B. Bekk. τανῦν M. 25. ὁ om. M. Ibid. γένηται] γίνηται B. Bekk. 27. λυσιτελὴς pr. B. pen. προτέρων] πρότερον Bekk.

P. 298. 3. καὶ τούτους M. 5. ὁμολογουμένων] ὡμολογημένων B. M. Bekk. 10.
ν
τὸν] τὴν M. 12. ταύτῃ M. 14. τῷ secundum om. M. 15. γεγονότων om. M. antep. προδοσίας M. pen. ὁ αὐτὸς] ὁ om. B. M. Bekk.
x

P. 299. 4. εἰλήφασιν M. 5. οὐκ ἐτιμωρήσασθε] τιμωρήσασθαι B. M. Bekk. Ibid. τι τῶν κατὰ B. 7. παραδεδωκότα add. in marg. B. 9. ζῆν] ζητεῖν pr. B. 10. ἡμετέροις] ὑμετέροις B. M. Bekk. 17. πρὸς τοὺς περιεστηκότας add. in marg. M. 20. οἴκαδε ἀπελθὼν add. in marg. M. 22. τοπρῶτον M. Ibid. τὸν εἰς pr. B. Ibid. ἴδιον εἰσ.] ἴδιον οἶκον εἰσ. B. Bekk.
κατεγνωκότες
23. καταγνόντες, penna ducta per καταγνόντες, M. antep. τίνας ἐλπ.] τίνας τὰς ἐλπ. B. Bekk.
κυρίοις

P. 300. 2. χωρίοις, penna ducta per χωρίοις, M. Ibid. τί δὲ, ἀντιθῶμεν B. M. 5. τῷ] τὸ M. et pr. B. 6. καταπέμψει
σ
pr. B. 7. ἀνακεκοσμημένους M. 9. γράφεις] γράψεις Bekk. 17. γράφειν] γράψειν Bekk. 18. οἰκείας pr. B. Ibid. καὶ
η
τοῖς M. καὶ τοῖς Ald. 21. κελεύεις] κελεύσεις Bekk. 25. καὶ τοὺς μὲν - - - εἰσφέ-

ρειν add. in marg. B. ult. εἰληφότα μηδὲν φαν.] εἰληφέναι, μηδὲν δὲ φαν. B. Bekk.
οὖντι
P. 301. 2. ὡς om. M. 4 ἀξιοῦσθαι M. 5. γῆν ἐν τοῖς ὅροις M. 8. παρὰ corr. B. 10. δὲ ἄλλοις] δὲ τοῖς ἄλλοις B. M. Bekk. 13. εὑρήσητε M. 14. πλὴν] ἢ M. 16. καί τινων] καὶ τίνων B. Bekk. 17. γὰρ ὁμολ.] ἂν ὁμολ. B. Bekk. Ibid. [οἱ] om. omnes codd. et edd. 19. λόχου corr. B.
ει
Ibid. ἐπαμινώνδας B. ἐπαμινώνδας M. 20. καὶ οἱ μετὰ τούτων om. M. 22. πόλιν εἶναι pr. M. Ibid. χώραν om. pr. M. antep. μεσήνην B. M. Ald. Ibid. κατώκησαν pr. B.

P. 302. 2. τοῦ Φιλ.] τοῦ om. B. Bekk. Ibid. ὁ τούτων] ὁ τούτου B. Bekk. 3. ἄμφισαν B. M. Ald. Ibid. ξυλλεγεῖσι M. 4. ἡγ. τῆς] ἡγ. δὲ τῆς B. M. Bekk. Ibid. κατεστάθη] κατέστη B. Bekk. Ibid. ἀγένης M. 5. διὰ om. M. 7. συν-
συν
διεφθάρη] διαφθάρη B. διεφθάρη Bekk. Ibid. ἀλλὰ καὶ λίαν ἀληθὲς add. in marg. M. 8. ἁπάντων om. pr. M. 12. γε] τε M. 15. post τὴν lacuna 2. lit. capax in B. Ibid. μοῖραν] μόραν Bekk. Ibid. χαυρίας B. λαβρίας Ald. 16. Λακεδαιμονίων] ἀθηναίων M. 17. τὴν om. M.
οι
pen. δεόμενος M. Ibid. τῆς] τοῖς pr. B.

P. 303. 4. Κολυττέα] κοττυλέα B. κοτυλλέα M. 14. ἐμβεβλημένον] ἐμβεβληκότα B. Bekk. Ibid. τὴν om. pr. M. 15. Ἑλλ. ὄλεθρον] Ἑλλ. ἀλιτήριον B. ὄλεθρον om. M. Ἑλλ. ἀλιτήριον Bekk. Ibid. δεῖ ἐξόριστον ded. vid. pr. B. 16. μεταβάλ-
ειν
λεσθαι pr. B. 18. πράξαι M. 20. ὃ] ὅτε M. et pr. B. 25. μαρτυρίαν πρῶτον. λέγε] μαντείαν πρῶτον. ΜΑΝΤΕΙΑ. λέγε B. M. Bekk. pen. ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΜΕΡΟΣ] ψήφισμα B. et in marg. M.

P. 304. 3. τούτῳ om. pr. M. 5. ΤΟ ΛΟΙΠΟΝ ΤΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ] μαρτυρία B. om. in lacuna M. 7. εἰρημένας] ᾐρη-
ην
μένας Bekk. Ibid. τῶν ἐν M. 11. οὐδὲ φροντ.] οὐδὲν φροντ. Bekk. 12. ἡμετέραν] ὑμετέραν B. M. Bekk. 14. δημοσθένης add. in marg. M. Ibid. κατὰ τὴν] μετὰ
με
τὴν B. Bekk. κατὰ τὴν M. 15. ὀλυμπίας pr. M. 16. ἐπεὶ] ἐπὶ M. 21. προβαλλόμενος] προβαλόμενος corr. B. Bekk. 22. περὶ εἰρ.] περὶ τῆς εἰρ. B. M. Bekk. antep. ἀποξενεθεῖν M. pen. δὲ om. M. Ibid. Ἀλέξανδρος] Ἀλέξανδρον B. M. Bekk. ult. κατάγειν corr. B. Ibid. ἀρχιθέωρον] ἀρχιθεωρὸν B. M. Bekk.
οι
P. 305. 2 οἴκει M. 5. ὁ Δημ. τῇ ἐκ τοῦ Ἀρ. M. Ibid. βουλῇ add. sup. lin. a pr. M. 6. ἡμῶν] ὑμῶν corr. B. ἡμῶν Bekk. 8. ΨΗΦΙΣΜΑ om. M. 10. κυρία προστ.] κυρία σοῦ προστ. B. Bekk. 14. ἄνδρες. εὕρηκε] ἄνδρες. ΨΗΦΙΣΜΑ. ἡ βουλὴ εὕρηκε B.
νόμοις
Bekk. 18. ὑμετέρας corr. B. 20. λόγοις M. 21. θεοὺς, in rasura 10. lit. capace, corr. a pr. B.

P. 306. 5. ταῦτα] ταὐτὰ B. ταῦτα Bekk. 6. αὐτῶν M. 8. τοῦτον M. 9.
με β α
κατὰ M. 11. φυλαξ τῇ πόλει M. τῇ πόλει add. sup. lin. B. 15. τοῖς corr. B. 16. γενομένοις corr. B. Ibid. αὗται pr. B. Ibid. σεμναὶ om. M. 20. καταστήσατε pr. B. Ibid. τῇ τοῦ Δημ. M. 22. ἄνδρες om. B. antep. ἀλυσιτ. καὶ] ἀλυσιτ. ὑμῖν καὶ B. M. Bekk. ult. ῥᾳδίως om. pr. M.
ην
P. 307. 2. αὐτοὺς M. 6. μετὰ Ἁρπάλου om. pr. M. 7. οὖν, ἄριστε] οὖν, ὦ ἄριστε B. M. Ald. Bekk. 9. χρυσοῦς M. 10. τέτταρα] τετρακόσια pr. B. 17. μηδὲν] μηδέν' B. Bekk. 18. οὕτως M. ult.
βουλόμεθα
δυνησόμεθα M.

P. 308. 1. προσεκτέον] προετέον Bekk. 2. προσιτέον] προσδεκτέον B. Bekk. 5. ἐστὶν ὑμῶν] ὑμῶν ἐστὶν B. Bekk. 6. οὗτος pr. B. 7. ὅστις] τίς B. M. 13. ἴδια] ἰδίᾳ corr. B. ἰδίᾳ Bekk. 15. πολεμοῦντα] διοικοῦντα B. Bekk. Ibid. ἡμᾶς] ὑμᾶς B. Bekk. 17. ἐπαγορεύων Ald. 20. μέλ-
εἰσαγγέλλων
λει pr. B. 21. παρεισατων M.

P. 309. 3. κατασκευάζων M. 6. πεπραγματευμένοις] πεπραγμένοις B. M. Bekk. 7. τούτου] τοῦτον B. Bekk. 8. ὥσπερ ἐπιβούλου M. 13. εἰς] ἐς M. 15. οὖν οὐδαμοῦ] ἂν οὐδαμοῦ Bekk. 18. δὲ πεπραγμένους] διαπεπραγμένους corr. B. Bekk.
αι
23. τιμωρήσασθε M. 28. σὺ τὴν] σὺ om. B. M. Bekk. Ibid. μαντείαν] σημασίαν M.
καὶ
P. 310. 2. μὲν ὁ] μὲν ὁ B. μὲν καὶ ὁ Bekk. 3. κινδυνεύητε pr. M. 6. ταῦτα] ταὐτὰ
γεγενημ
Bekk. Ibid. πράττοντες M. 10. γενομέ-
ο
νους M. 13. παρανόμων M. Ibid. ἐστιν οὖν - - - παρανόμων add. in marg. B. 15. γέγραφαι B. 16. σοι om. B. M. 19. εἰσήγγελκας add. in marg. B. 20. πολλὰ πολλὰ B. 22. τῆς] τοῖς pr. B. antep. ὅπου] ἢ ποῦ B. Bekk.

P. 311. 2. ὑμετέρας] ἡμετέρας B. Bekk.
χρῆν α ὧν
Ibid. ἐξῆν M. 5. λέγοντες M. 9. ὥσπερ M. Ibid. συμπάντων] σὺ πάντων B. συμ-
σὺ
πάντων Bekk. 20. οὐ δὲ M. pen. ὁρᾶτε, Ἀθ.] ὁρᾶτε, ὦ Ἀθ. B. M. Ald. Bekk. ult. ἤδη] εἶδος B. M.

P. 312. 4. γενομένων πάντων M. 7.

οἱ
ὑμεῖς κύριοι] ὑμεῖς κύριοι B. ὑμεῖς οἱ κύριοι Bekk. 8. ἀναδέξασθε M. Ald. 11. προεμένους] προϊεμένους B. Bekk. 18. καταπληκτέον corr. B. 21. λαμβάνοντα καθ' B. M. 23. ἀπολεῖσθαι] ἀπολογεῖσθαι pr. B. Bekk. antep. ἐλεήσετε] ἐλεήσαιτε Bekk.

P. 313. 3. ὑμῖν αὐτὴν] αὐτὴν ὑμῖν B. Bekk. 6. καὶ ἐν] καὶ τὰς ἐν B. M. Bekk. 9. περικρουόμενος M. 13. προελήλυθεν M.
οὐ διακειμένην
17. μηδεμίαν M. 19. γεγενημένην M. 22. μὴ τῷ Δ. M. 24. δημηγορήσαν] συνη-
συν
γορήσαν B. Bekk. δημηγορήσαν M. pen.
β α
ἀναβαίνει ἀποφάσεσι M.
ἐ αι
P. 314. 2. ἀφ' M. 3. βούλετε M. 7.
τας
εἰδόσιν M. Ibid. περὶ] πρὸς M. 11. αὐτὸν M. Ibid. ἀπολογεῖσθε M. 14. ἔτι] ἔτι B. Ibid. φενακίζων corr. B. 17. καὶ τοὺς - - - τὴν τούτων add. in marg. M. 18. καὶ] κἂν B. 20. τοῦ μὲν τῆς] τοὐμὸν τῆς B. M. Bekk. 21. ἥκει βεβοήθηκα om. pr. M. 22. ἐγκατέλιπον] ἐγκαταλέλοιπα B. Bekk. ἐγκατέλιπα M.

ΚΑΤΑ ΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΟΣ.

P. 315. 5. τὴν ἐξ — βουλὴν] τῇ ἐξ — βουλῇ B. Bekk. 9. τοῦτο M. 12. ἢ] καὶ M. 16. τὰ ψευδῆ ded. vid. pr. B. 17.
ατων
ὑπολειφθῆναι M. 18. δεινότερα M. 19. αὐτῶν] αὐτῷ B. Bekk. αὐτῶν add. sup. lin.
λῇ
a pr. M. Ibid. ἀσφαλέστατον M. 20.
συμβ
ἡμετέρας] ὑμετέρας B. Bekk. 22. γενή-
συγγνώμης
σεται M. antep. βελτίων M. ult. ἡμῶν M.

P. 316. 2. γεγενημένην] γεγευμένην cod. Laurent. Bekk. 3. ψευδοποιὸν] δευσοποιὸν
αι
B. Bekk. 5. βούλετε M. 9. ᾔσθεσθ'] ᾔσθεθ' B. Bekk. Ibid. ἡμῶν] ὑμῶν B. Bekk. 11. ἡμᾶς] ὑμᾶς B. M. Bekk. 13. διὸ M. 15. τοῖς πόλ.] τοῖς τῆς πολ. B. M. Bekk. Ibid. καταῤῥαθυμήσατε] καταῤῥαθυμήσητε B. M. Bekk. 19. γενομένων M. Ibid. ἐκ] κατὰ pr. B. 20. ὑπὸ add. sup. lin. a pr. B. Ibid. [ἢ διὰ - - - φείσασθαι ;] Bekk. Ibid. τοὺς κρινομένους] τοὺς τοῦ κρινομένου B. Bekk.
οῦ ου
21. αὐτῶν M. 24. τῶν νῦν κρινομένων M.

P. 317. 1. καταβήσομαι M. Ibid. ταύτῃ πιστεύσει add. in marg. B. 2. ἢ] καὶ εἰ M. 4. κατὰ τὰς] κακὰ τὰς B. M. Bekk. 8. ἐστιν om. M. 9. φείσεσθαι M.
αυτ
Ibid. ἡμῶν M. 17. ἀποψηφίσαντα M. 19. γενομένων M. 20. νομίζειν om. M.

P. 318. 4. ἠλέησεν] ἠθέλησεν M. Ibid. ἔπειτα ἔτι] ἔπειτα παρ' ἡμῶν ἔτι B. Bekk. 5. βούλεσθε add. sup. lin. a pr. M. 8. τύχῃ B. 9. Βαυρωνίας] Βαυβρωνίας B. Βαμβρωνίας M. Βραυρωνίας Bekk. 12. τίμημα τιμῆσαι B. 14. [τοῦτο] Bekk.
ἔμπροσθεν
20. ἔνδοθεν M. pen. εἶθ' M. ult. κατεψηφισμένων M.

P. 319. 1. ἐνδειχθέντα] διδαχθέντες B. M. 9. δεῖν om. M. 10. ἠλέγχθησαν M. 13. πολιτείαν] πόλιν B. M. Ibid. εἰσελήλυθε M. 17. τοῖς πολίταις om. pr. M. 18. θαυμάσουσι] θαυμάζουσι M. Bekk. 19. συμβ. καὶ] συμβ. ἢ καὶ B. M. Bekk. 22. ἐνομίσθησαν M. 24. vel καὶ vel τὴν δημοσίαν ded. vid. pr. B. antep. πονηρῶν corr. M. pen. λέγῃ καὶ γινώσκῃ] λέγει καὶ γινώσκει B. M. Bekk. ult. ἐν βωμοῖς] ἐν τοῖς βωμοῖς M. ἐν τοῖς νόμοις B. Bekk.

P. 320. 2. τιμήματος] λήμματος Bekk. 3. τὸν] τὴν M. 9. στρατιὰς M. Ibid.
οι
εἰ τὰ ἱερὰ ded. vid. pr. B. 10. ἔχει M. 11. ὁ Ἀριστογείτων] ὁ om. B. Bekk. Ibid. τοὺς γονέας] τοῦ γονέας B. Bekk. 14. ἔχειν om. M. 15. αὐτῷ M. 19. πραγμάτων διατετ.] πράττων διατετ. B. M. Bekk. ult. πειθόμενοι M.

P. 321. 1. τούτου μοχθηρίαν] τούτου πονηρίαν B. M. Bekk. 2. ἐστιν ἔτι· περὶ] ἐστὶν, ὅτι περὶ B. Bekk. ἐστιν. ἔτι περὶ Ald. 3. ἡμῶν M. 4. οἱ add. sup. lin. a pr. B. 5. ἐστὶ δικαστῶν] ἀνδρῶν ἐστὶ, sed δικαστῶν in marg., M. 7. καταψηφισάμενος pr. M. 8. τοῦτον] τοῦτο corr. B. τούτῳ M. Bekk. 9. θεῖαν M. 10. δῶρα γὰρ λαμβ. M. 18. κεκριμμένων pr. B. 22. ὑπολάβοιτε B. M. Ibid. κατὰ] καὶ κατὰ Bekk. Ibid. μόνον] μόνων B. M. Bekk. 23. κοινοὺς καὶ κατὰ B. M. 24. ἐπὶ corr. B. pen. [νῦν] Bekk. Ibid. τοῦ M.

P. 322. 1. χρημάτων πρός τ' αὐτὸν] χρημάτων προστάττον Bekk. 3. οἱ πρόγονοι om. pr. M. 5. et 15. ἀρίθμιον B. Ibid. et 15. ζελίτην pr. B. 7. τινὰς om. pr. M. Ibid. δοῦναι τρόπ.] δοῦναι τοῦ τρόπ. B. M. Bekk. 8. τῆς πάσης M. 9. ταῦθ' corr. B. 10. ἔθεσαν M. Ibid. ἡμῖν] ὑμῖν B. M. Bekk. 16. εἶναι καὶ τοῦ M. 20. ἔχειν] φέρειν M. 23. ποιήσειν M. 25. ἀναδεχόμενον M. Ibid. τοῖς πατρίδος] τοῖς τῆς πατρίδος B. Bekk. τῆς πατρίδος M. ult. τὴν βάρβαρον] τὸν βάρβαρον B. M. Bekk.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΟΚΛΕΟΥΣ.

λέγειν
P. 323. 1. ποιεῖν M. 2. ὅπως χρήσ.] ἡ πᾶς χρήσ. Bekk. 5. ἐναντίος καὶ M. ἐναντίον καὶ corr. B. Ibid. περιεστώτων pr.
κωλύ
M. 6. ποιήσειν M. Ibid. καταπλεῦσαι Bekk. 7. ἡμῶν M. 12. τιμωρησάμενος] τιμησάμενος B. τιμωρησάμενος Bekk. 13. εἰς τὴν χώραν om. pr. M. Ibid. εἰσεκόμισεν M. antep. καὶ om. pr. B.

P. 324. 5. ἠδικηκὼς] ἐξηπατηκὼς B. Bekk. om. M. 6. ἐλάμβανε M. Ibid.
ο
ἀνατετραφὼς M. 11. ψευδεῖς καὶ αἱ] καὶ om. B. M. Bekk. 12. δεῖν B. Ibid. τῆς corr. B. Ibid. γεγραμμένης corr. B. 14. τὴν πόλιν om. pr. B. 15. uncos om. codd. et edd. præter Bekk. 18. ἢ πρῶ-
εἰληφέναι
τον] ἢ νῦν πρῶτον B. Bekk. 19. λαμβάνειν M. 20. ηὐτύχει] ηὐτυχεῖτε Bekk. 22. ἀγνοουμένην om. pr. M. pen. γενόμενον] διδόμενον M. Ibid. διαδεχομένου] διαδεδομένου B. M. Bekk. Ibid. καὶ] ἀλλ' M.

P. 325. 5. ἕνεκεν M. Ibid. ἴσθ'] οἶσθ' M. 14. λήψεσθαι διπλάσιον corr. B. 20. ἐξαγγέλλει pr. B. 23. ὑπὲρ] ὑπὸ M. 25. ἔπραξεν ἂν] ἂν ἔπραξεν corr. B. (qui ἂν pr. om.) Bekk. ἂν om. M. 26. θεοῖς om. pr. M. Ibid. ἔχετε] εὔχεσθε M.
ὑφ'
antep. κολάσετε M. et pr. B. ult. παρ'
ὑμῶν
ημῶν M.

ἐποίησεν
P. 326. 4. κατέστησεν M. 6. ᾐσχύνθη corr. B. 7. πραττόντων] πράττων B. M. Bekk. Ibid. ἡμῶν M. 20. προκεχωρηκότα] προκεχειρηκότα pr. B. προκεχειρικότα corr. B. Bekk. pen. δεῖ om. pr. M. Ibid. ὑφ' ἡμῶν om. M. ult. ἐκλ. κρίσιν] ἐκλ. τὴν κρίσιν B. Bekk.

P. 327. 5. τῆς om. pr. M. 6. τοῦ om.
ξ
pr. B. Ibid. δικάσοντας M. 7. τοῦ τὰ τοιαῦτα] τὰ om. B. Bekk. 9. ἀφήσετε om. pr. M. Ibid. καὶ om. M. 16. πλεύσαντι M. 17. τοῦ om. pr. B. Ibid. ἐλευθερώσαντι pr. B. 18. λαβόντι pr. B.
εις
19. πόλις M. 20. ὑπὸ λόγον B. M. 21. ἐφέρετε] φέρετε B. Bekk. 25. ἀνθρώπων pr. B. τοῦτον ἄνθρωπον M. pen. πολὺν pr. B.

P. 328. 2. οὐκ ἀπεκρύψ.] οὐδ' ἀπεκρύψ. B. Bekk. 4. οἷς om. pr. B. 12. δουλεύειν] δουλεύει B. M. Bekk. Ibid. εἰδότας] εἰδότες B. M. Bekk. 15. ἡμῖν corr. B.
ω
Ibid. ἐπιτίθενται M. 22. τούτου] τούτων pr. B. 24. κατεσκευασμένων corr. B. ult. μηδὲ καὶ καταλλάξ.] καὶ om. B. M. Ald. Bekk.

P. 329. 4. ἐπαινεῖσθαι pr. B. 5. ἐληλαγμένοι M.

INDICES
AD DINARCHUM.

INDEX GRÆCITATIS

DINARCHEÆ.

AD PAGINAS ET VERSUS EDIT. REISK.

A.

ἀνήκειν] ἀδικημάτων εἰς ἀργυρίου λόγον ἀνηκόντων. quæ mulcta pecuniaria lui possunt. 44, 13.
ἀνόσιος τόπος. infamis locus, quo non licet honestis accedere. 81, 15.
ἀντικαταλλάττεσθαι τὴν κοινὴν σωτηρίαν τῶν τοῦ κρινομένου λόγων. 4, 9. τῆς κρίσεως καὶ τῶν ὅρκων ἀντικαταλλάττασθαι τὰς τοιαύτας εὐεργεσίας. 11, 8. 100, 2. reum in judicium adductum ideo absolvere, quod patriam sibi multis magnisque meritis obstrinxisset.
ἀντιπράττειν. 69, 10.
ἀντιτιθέναι τὴν πρότερον ὑπάρχουσαν δόξαν. 74, 3.
ἄνω καὶ κάτω μεταβάλλεσθαι. 13, 7.
ἀξιόπιστος ἡ βουλὴ τἀληθὲς εὑρεῖν. senatus Areop. ea est existimatio fidesque, ut in causis cædis præmeditatæ credatur verum indagasse atque pronunciasse. 6, 5.
ἄξιος] ratus, firmus, irrefragabilis. ἀξία ζήτησις. respectabilis, ut vulgo usurpant, h. e. cujus auctoritatem defugere haud licet. 45, 3. par, æqualis, conveniens. ὡς τῆς τιμωρίας τοῖς ληφθεῖσιν ἀξίας γενησομένης τῶν ἀδικημάτων. 89, 12. προδοὺς τὴν πόλιν, ἣν παρ' ὑμῶν, οὐκ ἄξιος ὤν, ἔλαβε. 93, 9.
ἀξιοῦσθαι τῶν ἴσων τοῖς ἄλλοις. 81, 13.
ἀξίως. 76, 5. τιμωρήσασθε ὑμῶν αὐτῶν καὶ τῆς πόλεως ἀξίως.
ἀπάγειν εἰς τὸ δεσμωτήριον. 81, 4.
ἀπαίρειν πρός τινα. proficisci ad aliquem. 25, pen.
ἀπαραίτητος τιμωρία. 17, 5.
ἀπειπεῖν τιμωρούμενος. delassari puniendo, ob multitudinem sontium et cædium satietate capi, ut postremi plectendi mitius accipiantur, aut plane absolvantur. 79, 14. 97, pen.
ἀπιέναι ἐπὶ τὰ ἔργα. 56, 5.
ἀπὸ ποίων ψηφισμάτων οὗτος, ἢ ποίων νόμων οὐκ εἴληφεν ἀργύριον. quodnam unum hic plebiscitum, aut quam unam legem tulit, cujus causa non passus esset se pecunia corrumpi? non ista omnia mercede scripsit egitque? 33, 8. ἀπεχειροτόνησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς τῶν ἐφήβων ἐπιμελείας. 98, 13.
ἀποβλέπειν εἴς τι. 73, 12. 74, 2.
ἀποδέχεσθαί τινος. probare alicujus orationem. 75, pen.
ἀποδιδόναι] si bene habet ea lectio, sese offerre, ingerere, obtrudere. ἀπέδωκεν [sed rectius legatur ἐπέδ.] ἑαυτὸν τῇ βουλῇ ἀρχιθεωρόν. 58, 1. τὸ δ' ἀποδόμενος οὐκ ἐβεβαίου. venditorum nullam dabat evictionem. 33, 14. τὴν ὑπὲρ τῶν δικαίων παῤῥησίαν ἀποδόμενος εἴκοσι μνῶν. 77, 10.
ἀποδοκιμάζειν. 82, 1.
ἀπολογεῖσθαι ἀγῶνα ὑπὲρ ἑαυτοῦ. 37, 6.
ἀπονέμειν τῇ γνώμῃ, propensioni animi, πλέον ἢ τῷ δικαίῳ. 41, 3.
ἀπόρθητος νομιζομένη εἶναι Λακεδαιμονίων χώρα. 52, 6.
ἀπορίαι] in plurali. τὰς τῶν πενήτων ἀπορίας ὀνειδίζειν. 29, 5.
ἀπόῤῥητοι διαθῆκαι. 8, 3.
ἀποστερεῖν] τὸν ἀποστερήσαντα τὸ ναῦλον τὸν πορθμέα. 42, 1.
ἀποτιθέναι] εἰς ποῖον γὰρ καιρὸν ἀποθήσεσθε τοῦτον. cuinam tempori reservabitis. 23, 5.
ἀποτυγχάνειν κρίσει. causa cadere. 61, 1.
ἀποτυχία] cum cœptum aliquod exitum sinistrum sortitur, secus atque tu volueras. τὰς ἀποτυχίας εἰς τούτους τρέψαντες. detorquentes infortunia, in quæ hi vos conjicere laborant, in capita ipsorum. 23, 4.
ἀποφαίνειν] ἐπὶ τοῖς κατὰ Δημοσθένους ἀποπεφασμένοις χρήμασι. quas penes Demosthenem esse, senatus pronuntiavit. 6, 11. ἓν οὐχ εἷς ἀνὴρ, ἀλλ' ἅπασα ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλὴ ἀποπέφανται, declaravit, χρήματα ἔχειν καθ' ὑμῶν. 11, 13. οὔτ' ἐμὲ ἀπέφηνεν ἡ βουλὴ, οὔτ' ἐμέλλησε. 37, 12. ἡ βουλὴ τὰ ψευδῆ ἀπέφηνεν. 43, 7.
ἀποφεύγειν. 44, 11.
ἀποχειροτονεῖν τινὰ ἀπό τινος ἐπιμελείας. commendatum aliquem honoris candidatum, ut idoneum, in comitiis, ceu indignum et parum idoneum, reprobare. 98, 13.
ἀποψηφίζεσθαι. decreto cavere, vetare ne quid fiat. 81, 6.
ἀρὰ] ἀραὶ, diræ, imprecationes. ἁπάσαις ταῖς ἀραῖς ταῖς ἐν τῇ πόλει γενομέναις ἔνοχος. 35, 15. ἀρὰς ποιεῖσθαι δημοσίᾳ κατὰ τῶν πονηρῶν. 85, 10.
ἀργυρίζεσθαι πάντοθεν. 32, 5.
ἀροῦν] ἀροῦται καὶ σπείρεται τὸ Θηβαίων ἄστυ. 17, 15.
Ἄρτεμις ἡ Βραυρωνία. 82, 11.
ἀρχὴ] δεκαπλοῦν τοῦ ἐξ ἀρχῆς λήμματος. decuplam mulctam ejus summæ, quam quis unquam (aut statim a principio, h. e. tum statim, quum corrumperetur), accepisset. 44, antep.
ἀρχηγὸς τοῦ διαδεδομένου χρυσίου. qui primus accipiens largitiones, exemplum præit æris admittendi, quod deinde inter alios quoque largitionis consortes diribatur. 94, 11.
ἀρχιθεωρία. legatio nomine reip. obeunda, ad ludos solennes aut fana deorum extra ditionem Atticam, quo is, cui ista legatio demandata sit, personam P. A. repræsentet. 57, 2.
ἀρχιθεωρός. 57, ult.
ἀσμενεῖν μεταβολήν τινα τῶν κακῶν. cupere mutationem rerum, oblatamque avide atque cum congratulatione arripere. 28, 2.
ἄστυ τὸ Θηβαίων ἀροῦται καὶ σπείρεται.

17, 15.
ἀσφαλὴς ἀγών. 78, 7.
ἀτυχής. homo flagitiosus, sceleratus. 53, 3.
ἀτυχία Demostheni exprobratur, h. e. fatalis ei atque cognata quasi infelicitas, per quam fieret, ut quicquid instituerel ageretque, id non modo irritum, sed etiam reip. exitiosum esset. 54, ult.
αὐτόπτης τῶν ἀδικημάτων. 98, 10.
αὐτόφωρος] ἐπ' αὐτοφώρῳ χρήματα λαμβάνων εἴληπται. 40, 9.
ἀφανῆ καὶ μεγάλα ἀδικήματα. 7, 7.
ἀφιέναι καιρούς. opportunitates rei bene gerendæ oblatas e manibus emittere. 25, 6.
ἀφικνεῖσθαι] τῶν τριάκοντα ταλάντων παρὰ τοῦ βασιλέως ἀφικνουμένων. 9, 3. εἰς τὴν πόλιν quod p. 55, 5. additur.

B.

βαδίζειν] ἔπειτ' ἐπὶ τοῦτον πάλιν βαδιοῦμαι. 37, 15.
βεβαιοῦν. præstare rem venditam, emptori tradere, eumque in ejus possessionem certam et controversiæ expertem immittere. 33, 12.
βοήθεια ῥήτορος. auxilium, quod orator consiliis dandis ad remp. affert. 69, 5.
βούλεσθαι] παρ' ἑκόντων καὶ βουλομένων τῶν Ἑλλήνων. 30, 6.
βουλεύειν θάνατόν τινος. necem alicui comparare, machinari. 23, ult.
Βραυρωνία Ἄρτεμις. 82, 11.
βωμὸς] ἐν βωμοῖς δώρων γραφὰς ποιήσαντες. 85, ult. verum hæc lectio vitiosa est.

Γ.

γένος] γένει [id est, γόνῳ καὶ φύσει] τῆς πόλεως πολίτης. 66, 8.
γῆν ἐντὸς ὅρων κεκτῆσθαι. leges non admittebant ad honores, nisi eos, quibus intra ditionem Atticam fundi essent. 51, 5.
γίνεσθαι] τοῖς γενομένοις ἐμμένειν. sententiæ a judicibus latæ acquiescere. 61, 1. θυσιῶν τῶν γενομένων [παρ' αὐτοῖς puta] κοινωνεῖν. 81, 7.
γνώμη] τῇ γνώμῃ πλέον ἢ τῷ δικαίῳ ἀπονέμειν. in sententia dicenda plus suo erga reum studio, quam æquo juri tribuere. 41, 3. γνώμην μίαν ἔχειν. 67, 11.
γόης καὶ μιαρός. 64, 1. 66, 6.
γοητεία. 48, 16.
γονεὺς] εἰ τοὺς γονέας εὖ ποιεῖ. interrogabatur, una cum aliis quibusdam, orator ad remp. admittendus. 86, 9.
γράμμα] πάντων τῶν ἐν τοῖς γράμμασι δικαίων φύλαξ erat Mater deorum, h. e. universi juris Attici, literis consignati. 60, 11.
γράφειν σίτησίν τινι. decreto ea de re scripto, auctor fieri populo, ut honorem vel præmium publici epuli cum prytanibus in prytaneo, alicui decernat. 33, 16. γράφειν καθ' ἑαυτοῦ θάνατον τὴν ζημίαν. 72, ult. γράφειν κατά τινος. actiones criminales de majestate læsa vel similibus in aliquem intendere. 77, ult.
γραφὴ] δώρων γραφὰς ποιήσαντες. 85, ult.

Δ.

δαίμων. malus genius, tortor, furia, quoquo venit luctum et stragem secum afferens. 24, 4.
δάκτυλος] χρυσὸν ἐκ τῶν δακτύλων ἀναψάμενος. 29, 2.
δέησιν λαμβάνειν εἰς ἑαυτόν. precibus locum dare accessumque ad se. 101, 6.
δεικνύειν τὸ πρόσωπόν τινι. in conspectum alicujus prodire. 70, 10.
δεῖσθαι] καιρῶν, οὐ πίστεως, οὐ δωροδοκίας, δέονται. quæ poscunt fidem. 100, 18.
δεκαπλασίαν τοῦ τιμήματος τὴν ἔκτισιν ἐπιτιθέντας κατὰ μόνου τούτου τῶν ἀδικημάτων. 86, 1.
δεκαπλοῦς] idem quod δεκαπλάσιον. δεκαπλοῦν τοῦ ἐξ ἀρχῆς λήμματος. 44, 17.
δεσμωτήριον] πλείω χρόνον ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ ἢ ἔξω διατρίβειν. 77, pen.
δευσοποιός. 78, ult.
δέχεσθαι τὴν ἀγαθὴν τύχην. 67, 5. δῶρα ἐπὶ τῷ τῆς πατρίδος συμφέροντι. 90, ult.
δημεύειν οὐσίαν. publicare, proscribere, confiscare, 93, ult.
δημηγορεῖν. pro concione verba facere. 14, 2. δημηγορεῖν τινὶ [pro συνηγορεῖν, si lectio bene habet]. 75, 1.
τὸ δημόσιον, scil. χρῆμα, vel σύστημα, vel πλῆθος, vel διάφορον] res publica. τὰ τοῦ δημοσίου συμφέροντα. 30, 2. ὀφείλων τῷ δημοσίῳ [scil. θησαυρῷ vel χρηματοφυλακίῳ] κατὰ τῶν ἐπιτίμων γέγραφεν. 77, ult.
δημοτικὸς ῥήτωρ. 67, ult.
διὰ τῆς ἀρχιθεωρίας. sub prætextu architheoriæ. 57, 2.
διαδέχεσθαι] ἀρχηγὸς τοῦ διαδεχομένου χρυσίου. 94, 11. v. διαδιδόναι.
διαδιδόναι] χρυσίον διαδεδομένον. diribitum. 94, 11.
διαδικάζεσθαι πρός τινα. 77, 6. 101, 11.
διαθῆκαι ἀπόρρητοι. 8, 3.
διακεῖσθαι] τὴν πόλιν οὐκ ἀξίως ἑαυτῆς — διακειμένην. 74, 13.
διαλλάττειν. 67, 18.
διαμένειν ἐπὶ τῆς πολιτείας. 13, 6.
διαπειρᾶν] διαπειρασόμενος ἥκει τῆς ὑμετέρας γνώμης. 78, 7.
διαπράττεσθαι] αὐτὸν τοιαῦτα διαπεπραγμένον. 16, 15. et 17, 2.
διασκευάζεσθαι] bonis cedere, decoquere, foro excedere. διεσκευάσθαι πρὸς τὸν δῆμον. debita fisco luenda non posse diluere. 50, ult.
διατάττειν. munia et partes distribuere,

E.

ἐμβάλλειν εἰς αἰσχύνην καὶ ἀδικίαν πολλούς. 94, 10.
ἐμμένειν τοῖς γενομένοις. judicato, vel etiam cuicunque rei eventui acquiescere. 61, 2.
ἐμπίπτειν εἰς τὸ δεσμωτήριον. 81, 10.
ἐμπόριον] portus Athenis et universa res mercatoria ibi exercitata. ἐμπορίου ἐπιμεληταί. 82, 1. οἰκοδόμημα ἐν τῷ ὑμετέρῳ ἐμπορίῳ [Piræeo] ἢ ἐν τῷ ἄστει. 66, 18.
ἔμφυτος αἰσχροκέρδεια. 73, 1. πονηρία. 100, 12.
ἐν] prope, apud. τὴν ἐν Κερκύρᾳ ναυμαχίαν νικᾶν. 99, 12.
ἐναύειν τινὶ πῦρ. copiam ignis lucisve alicui facere, suam facem ad tuam accendere volenti. 81, 6.
ἐνδεικνύναι. in jus vocare per actionem ἐνδείξεως. 83, 7.
ἐνίστασθαι] τῆς τότε ἐνεστώσης κρίσεως. 100, 1.
ἔνοχος ἁπάσαις ταῖς ἀραῖς ταῖς ἐν τῇ πόλει γινομέναις. 35, 16. τοῖς ζητουμένοις. 41, 4.
ἐντυγχάνειν τινί. congredi cum aliquo. 57, 3.
ἐξαγγέλλειν σύνθημα τοῖς πολεμίοις. 96, 4.
ἐξάγεσθαι. extra se rapi, mente emoveri, ab impetu vehementioris perturbationis. 11, 12.
ἐξαπατᾶν ἐλπίσι κεναῖς καὶ ψευδέσι λόγοις. 63, 6.
ἐξεπίτηδες. data opera, de composito, ex condicto inter se. 67, antep.
ἐξέρχεσθαι] οὐκ ἂν ἔφασκεν ἐξελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως τὸν ἕτερον πόδα. 57, 11. οὐκ ἔστιν ὑμῖν ἐξελθεῖν ἔξω τῆς πατρίδος. 69, 8.
ἐξετάζειν] ποῦ τὴν τοῦ ῥήτορος βοήθειαν καὶ δύναμιν ἐξεταζομένην εἴδομεν. sese proferentem, in conspectum prodeuntem. 69. 6.
ἐξόριστος ἐκ τῆς πόλεως. 55, 7.
ἐξώλης. 85, pen.
ἐπακολουθεῖν τῇ Δημοσθένους πονηρίᾳ. servire, prosequi, veluti famulus herum prosequitur. 61, 7.
ἐπανίστασθαι τοῖς πράγμασι. res novas moliri. 15, 3.
ἐπανορθοῦν τὸ ἱππικόν. 66, 13.
ἐπέρχεσθαι ἅπασαν τὴν οἰκουμένην. peragrare. 10, 10.
ἐπὶ] cum genitivo significat *in*. ἐπὶ τούτων τῶν χρημάτων. hoc in ære. 94, 2. cum dativo sign. finem rei ob quem fit, vel conditionem sub qua. ἐπὶ διαβολῇ καὶ κινδύνῳ τῆς πόλεως. quo resp. in invidiam atque infamiam adduceretur unaque in discrimen conjiceretur. 5, 7. ἐπὶ καταλύσει τοῦ δήμου. 65, ult. δῶρα λαμβάνειν ἐπὶ προδοσίᾳ. quo proderet patriam. 80, 7. b) *ob*. ἐπὶ προδοσίᾳ. ob insimulatam proditionem, ob crimen perduellionis. 46, ult. c) *contra*, in damnum alicujus. ἐπὶ τῷ δήμῳ δῶρα λαμβάνειν. quo jura, commoda, majestatem plebis minuat. 75, 4. ἐπὶ τοῖς τῆς πατρίδος συμφέρουσι δ. λ. contra emolumenta patriæ, quo ea corrumpat, aut hosti prodat. 90, ult. d) *super*. ἐπὶ τοῖς ξένοις γίγνεσθαι. præesse, præfici mercenariis militibus. 52, ult. ἐπὶ τῇ φυλακῇ τῶν ὑμετέρων σωμάτων τέτακται τὸ συνέδριον. senatus Areopagiticus præest tutelæ corporum vestrorum, vel, eo est institutus, quo securitati vestræ invigilet. 75, 6.
ἐπιβλέπειν ἐπί τι. 51, 14. v. ἀποβλέπειν.
ἐπιβουλεύειν] ὡς ἐπιβουλευομένων τῶν νεωρίων. 66, 3.
ἐπιγίγνεσθαι] παράδειγμα τοῖς ἐπιγιγνομένοις, posteris, καθιστάντες. 90, 8.
ἐπιγράφειν] τὸν ἐπὶ τοῖς τῆς πόλεως ἀτυχήμασιν ἐπιγεγραμμένον. cui clades reip. imputantur, ut ab eo contractæ. 21, 2.
ἐπιδέχεσθαι] capere, admittere, pati. ὁ γὰρ χρόνος οὐκ ἐπιδέχεται μακρολογεῖν. 25, 2.
ἐπιδιδόναι ἐκ τῶν ἰδίων εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν. ultro de suo conferre. 56, 16. ἀρχιθεωρὸν ἑαυτὸν ἐπέδωκε τῇ βουλῇ. sese obtulit. 58, 1.
ἐπιμέλεια τῶν ἐφήβων. 98, pen.
ἐπιμελητὴς τοῦ ἐμπορίου. 82, 1.
ἐπιορκεῖν τὰς σεμνὰς θεάς. 35, 16. ὅρκον, ὃν ὤμοσε. 92, 5.
ἐπισκήπτεσθαι] controversiam falsi obmovere. οὐδεὶς ἐπεσκήψατο ὡς ψευδεῖ οὔσῃ τῇ μαρτυρίᾳ. 39, 7.
ἐπιτιθέναι. irrogare mulctam. de legibus, judicibusve. 86, 2. τὴν τιμωρίαν τοῖς ἠδικηκόσι. 95, 6.
ἐπίτιμος] ὀφείλων τῷ δημοσίῳ, κατὰ τῶν ἐπιτίμων γέγραφεν, οὐκ ἐξὸν αὐτῷ. 77, ult.
ἐπιτρέπειν] μὴ ἐπιτρέπητε αὐτῷ. 57, 11. ἄξιόν γε τούτῳ παρακαταθέσθαι τὴν πόλιν καὶ ἐπιτρέψαι [subaudi, aut τὴν πόλιν, aut ἑαυτοὺς] κινδυνεύειν μέλλοντας. 57, 4. constituere, de judicibus. οὓς ἡ τύχη καὶ ὁ κλῆρος ὑπὲρ τοῦ δήμου δικάσοντας ἐπέτρεψε. si bene habet ista lectio. pro, οἷς ἡ τύχη ἐπέτρεψε τὴν ἐξουσίαν τοῦ δικάζειν. 99, 1.
ἔργα] functiones militares in pugna. ἐπὶ τὰ ἔργα ἀπιέναι. 56, 5.
ἕτερα φρονῶν καὶ δημηγορῶν. 14, 2. quod idem paulo plenius et planius p. 36, 3. sic effert: ἕτερα μὲν λέγων, ἕτερα δὲ φρονῶν. τῆς πόλεως ἐξελθεῖν οὐδὲ τὸν ἕτερον πόδα. 57, 11.
εὔελπις. 64, 4.
εὐεργεσίας ἀντικαταλλάττεσθαι. 100, 3.
εὐηθείας καταφρονεῖν. 70, ult.
εὐθὺς παραχρῆμα. statim in continente. 66, 1.
εὔορκος ψῆφος. 88. 10.
εὑρίσκειν] deprehendere in flagitio, vel scelere, atque id indicare, prodere, coarguere. εὕρηκε Δημοσθένης Δημοσθένην. Demosthenes ipse semet prodidit. 59, 1.
εὐσέβειαν τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς προήσεσθε. pietatem diis debitam prodetis, ignoscendo scil. sacrilegis eosque absolvendo. 59, 8.

N.

O.

Π.

παραγγέλλειν περὶ τῆς ἑαυτῶν πλεονεξίας. 32, ult. sed videtur hoc verbum illo loco parum convenire.
παράδειγμα τοῖς ἄλλοις τινὰ ποιεῖν. 11, ult. ἐκφέρειν. 72, 3.
παραδιδόναι] μηδένα ἄλλον νομίζειν θεὸν ἢ τοὺς παραδεδομένους. e majoribus traditos. 65, 8. παραδίδωμι τὸ ὕδωρ τοῖς ἄλλοις κατηγόροις. 77, 4. τὸ βουλεύεσθαι περὶ τῶν πραγμάτων. 84, 5.
παρακατατίθεσθαί τινι τὴν πόλιν. 57, 4. τοὺς ἑαυτοῦ παῖδας. 98, 12.
παρακαταθήκη. 7, pen.
παρακελεύεσθαι κοινῇ πᾶσιν. 4, 3.
παρακρούειν, in activo et in medio pariter, decipere. 69, 7. et 32, 7.
παράνομος] δεινὰς καὶ παρανόμους συμβουλάς. 36, 4. παρανόμων γραφαί. 83, 1.
παρασκευάζειν αἰτίας. 66, 5.
παρατάσσειν] ἐγὼ παρέταξα πάντας εἰς Χαιρώνειαν. ego auctor fui Græcis, ut apud Chæroneam cum Philippo acie commissa decertarent. 10, 5.
παρέργως πρός τι ἔχειν. torpere, segnis et secors esse. 97, 12.
παρίστασθαι τέκνα καὶ γυναῖκα. ad latus suum aliusve collocare. 73, 6.
παῤῥησίαν ὑπὲρ τῶν δικαίων ἀποδόμενος εἴκοσι μνῶν. 77, 10.
πατρικὸς] πατρικὴ δόξα. 74, 10.
πάτριος] ἀδικεῖν τὰ πάτρια. 41, 5.
πατρῷος] πατρῷοι νόμοι. 46, 7. πατρῴα ἑστία. 48, 17. γῆ. prædium a patre relictum. 51; 7. ἱερά. 67, 17. 86, 10.
πεζικὴ δύναμις. 96, 6.
πεῖράν τινος λαμβάνειν ἔν τινι. 9, 12. 64, 3. 69, 5. πεῖραν τοῦ τρόπου διδόναι. 90, 4.
πένης] τὰς τῶν πενήτων ἀπορίας ὀνειδίζειν. 29, 5.
πεντακόσιοι καὶ χίλιοι. Heliæa maxima, coram qua Dinarchus causam dixit in Demosthenem, 72, 6.
πεντεδραχμία. 42, 3.
πέρας [*ultimatum, le dernier resort*] ἔχοντες τῶν ἐν τῇ πόλει δικαίων. a quorum sententia ad aliud nullum tribunal superius appellari potest, sed in ea meta est extrema jurium et causarum omnium, quæ in rep. in controversiam venire possunt. 99, 2.
περὶ] τὴν περὶ ὑμᾶν πίστιν, pro, τὴν πρὸς ὑμᾶς. 5, 13. ζητεῖν περὶ τῶν ἀφανῶν. 7, 7. περὶ αἰσχρᾶς αἰτίας κοινῇ πάντες ἀγωνιζόμεθα. 65, 1. τὸν ἀνόσιον καὶ περὶ πάντας πονηρὸν, id est, πρὸς πάντας. 84, 6.
περιβόητος πονηρία. 85, 1.
περιγίγνεσθαι] πονηρίαν τῶν εἰθισμένων τιμωριῶν περιγεγενημένην. [si certa est virorum doctorum istæc emendatio] quæ a solitis pœnis compesci recusat. 78, ant.
περιιδεῖν] τὸν πατέρα τελευτήσαντα περιεῖδε τῶν νομίμων οὐ τυχόντα. 81, 1. et τῶν ἀναγκαίων σπανίζοντα. 80, ult.
περιόπτεσθαι τὴν πόλιν ἀνατραπεῖσαν. 61, pen.
περιπατεῖν ἔμπροσθεν τῶν δικαστηρίων. 83, 9.
περιπίπτειν. 4, 5.
περιπλεῖν Πελοπόννησον. 11, 1. 99, 12.
περιποιεῖν. servare, reliquum facere. 67, 2.
περιχαρακοῦν] περικεχαρακωμένην τὴν πατρίδα παραδιδόναι. septum undique et irretitum, ut expedire se non possit. 48, 2.
πίστις] existimatio, qua quis apud alios floret fidei sancte observatæ. τὴν πίστιν καταλύειν, committere, ut existimationem integritatis amittas. 5, 13. πίστιν τὴν παρὰ τοῦ δήμου ἀξιοῦντι λαμβάνειν. 51, 4. πίστεις, pignora fidei, ut sint liberi, et bona immobilia. πάσας τὰς δικαίας πίστεις παρακαταθέμενον. 51, 6. προδοὺς τὴν πίστιν ἣν παρ' ὑμῶν ἔλαβεν. 93, 8. οὗτος χρυσίον καὶ ἀργύριον περὶ πλείονος τῆς πρὸς ὑμᾶς πίστεως αἱρεῖται. 95, ult. διὰ τὴν γεγενημένην αὐτῷ πρὸς ὑμᾶς πίστιν. 100, 13. τιμώμενος καὶ ζηλούμενος διὰ τὴν πρὸς ὑμᾶς πίστιν. 96, pen.
Pluralis (ἀπολωλεκότες) post singularem ἕκαστος ὑμῶν. 48, 18.
ποιεῖν τὴν πόλιν μεγάλα ἀγαθά. 13, 6.
πολεμεῖν. bellum suadere, ad bellum hortari, auctor ejus fieri, verbis bellum gerere. 65, 4. nisi potius a πολεμοῦν ibi sit repetendum.
πολίτης τῆς πόλεως γένει. 66, 8.
πολῖτις Ἀθήνα (pro πολιὰς aut πολιοῦχος) num recte dictum est? 47, 6.
πονηρίαν ἀρχομένην μὲν τάχα τις ἂν δυνηθείη κολάζων κωλύειν. 78, 15. τὰς ἰδίας τούτων δωροδοκίας καὶ πονηρίας [*Spitzbübereyen, rogueries*] ἀναδέχεσθαι. 4, 14. πονηρίας καὶ ἀτυχίας ἀπολαύειν. 63, 9. ταῦτα διαδικάζεται πρὸς τὴν τούτου πονηρίαν. 101, 12.
πονηρὸς] τὸν περὶ πάντας πονηρὸν καὶ μάλιστα περὶ τὸν πατέρα γεγονότα. 84, 6. ἀρὰς ποιούμενοι κατὰ τῶν πονηρῶν. 85, 11.
πορθμεύς. 42, 2.
πορίζειν χρήματα. 28, 8.
ποὺς] οὐκ ἂν ἔφασκεν ἐκ τῆς πόλεως ἐξελθεῖν οὐδὲ τὸν ἕτερον πόδα. 57, antep.
πρᾶγμα] τοῖς πράγμασιν ἐπαναστῆναι. insurgere adversus præsentem rerum civilium constitutionem. 15, 2. εἰς ποῖα οὗτος εἰσελθὼν πράγματα, ἢ κοινὰ, ἢ ἴδια, οὐκ ἀνατέτροφε. 23, 7. πράγματα βασιλικὰ et Ἀλεξάνδρου. res quæ tibi cum rege Persarum, aut cum Alexandro, fuerunt. 50, pen.
πρεσβεύειν πρεσβείας. 12, 6.
πρεσβευτὴν ἑαυτὸν κατασκευάσας. 56, 12. πρ. αὐτὸς αὑτὸν προβαλλόμενος. 57, 8. ἐν τοῖς πρεσβευταῖς δραπέτης ἐστί. 58, 3.
προβάλλεσθαι πρεσβευτήν. creare, offerre, ingerere ipse semet. 57, 8.
πρόδοσιν προδιδόναι [pro μηχανᾶσθαι]. comparare, construere. 9, 7.
προεδρία] εἰς τὴν προεδρίαν τῶν πρυτάνεων ἐκάθισεν. 83, 10. in loco prytanibus

INDEX HISTORICUS
AD DINARCHUM.

INDEX GEOGRAPHICUS

AD DINARCHUM.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ.

PRÆFATIO

IO. TAYLORI

AD LYCURGUM.

LYCURGUS, Lycophronis filius, Lycurgi nepos, præclarissima Athenis stirpe natus, domo erat sive natalibus 'Ετεοβουτάδης. Erant enim Athenis plurimæ familiæ, quæ sacerdotii munere et religiosa quadam prærogativa censerentur; quæ jus istud a majoribus perpetuo traditum, "solenne *istud* familiæ ministerium" (ut loquitur Livius [1] in re Romana non admodum dissimili) consecutæ, solæ in civitate, omnium, quæ unquam fuerunt, æqualissima, peculiarem quandam conditionem nascendi, sive generis nobilitatem, obtinere videbantur. Harum una, ut dixi, et fortasse illustrissima, ortus Lycurgus, Olympiadem circiter XCIII. scilicet, ubi res Atheniensium diutino bello fractæ Lacedæmoniorum fortunæ cesseruut, certe non post ea tempora, in lucem editus esse creditur.[2] Nam Lycophronem patrem cum quibusdam bene meritis civibus a crudelissimo isto collegio XXX. virorum, qui eo tempore rerum potiebantur, interemptum esse accepimus. Juvenis factus Platonem [3] audivit, eoque studiorum confecto stadio ad Isocratem se contulit, verum illum Eloquentiæ parentem,[4] qui multa et præclarissima omnium ætatum ingenia, partim ad studium dicendi et laudem forensem aluit, partim ad Civitatem consiliis et prudentia recte administrandam. Ex ea igitur officina profectus Lycurgus, qua paucis post annis Demosthenes et Hyperides, ad Rempublicam accessit juxta res Macedonicas, in eaque ejus opera magni fuit.

Summis ibi et honoribus et magistratibus functus, domi forisque illustrissimus esse cœpit, totumque se Reipublicæ et Populo Atheniensi dedit. Incidit in ea tempora, ubi dissociatis animis Civium, alii Macedonicis, alii Persicis rebus faverent. Cum his se conjunxit, nam ea sola ratione credidit futurum, ut Philippum, qui tum major et potentior esse cœpit, quam Civitati expediebat, et

[1] De Potitiis et Pinariis. [Liv. 1. 7. cf. interpr. ad Virg. Æn. VIII. 269. BECKER.]

[2] Demosthene aliquot annis major, ut liquet ex argumento Orationis Demosthenis c. Aristogitonem p. 769. l. 24. ed. Reisk.

[3] Præter Photium et Plutarchum, Olympiodorus MS. et Laertius in Platone III. 46. Plutarch. in Hyper. p. 841. b.

[4] Cic. de Orat. II. 2.

virus illud quasi intestinum ex Græciæ visceribus expellere possent, qui salvam Rempublicam esse voluere. Itaque in ea causa totum se Demostheni addixit, neque ab ejus consiliis unquam se passus est dimoveri; cum hoc etiam legationem suscepit ad concitandos sociorum animos, cum Philippus secunda vice Græciam bello quateret.[5]

Sed multo notior est integritas vitæ, et gloria, quam a Civitate bene administranda reperit. Domi enim enituit maxime, et in spatiis Reipublicæ, ubi multa et præclara virtutis suæ, et moderationis, et popularitatis monumenta post se reliquit. Ea enim continentiæ laude floruit, ut Quæstor rei militaris ultra, quam Civitatis moribus fuerat receptum, solus ille renunciaretur; tanta vero sapientiæ existimatione, ut et multa sanxisse diceretur, et a nonnullis memoriæ posterorum traderetur inter eos, qui legibus Athenas fundaverunt: tanta denique severitate morum, ut ei et urbis custodia et facinorosorum cognitio fere extra ordinem daretur: unde vox ista sæpius audiri solita. Lycurgum, 'tanquam Draconem alterum, non atramento, sed sanguine leges suas *et edicta* scripsisse.'

Ex eo autem rigore, quanquam neque cetera bona indoles aberat, neque omnia plane virtutum genera, Lycurgi nomini propriam quandam et peculiarem celebritatem partam esse video. Nam in optimo quovis esse aliquid, quod emineat, ceterisque excellat virtutibus, id et legendo et experiendo novimus; scilicet inesse semper summum aliquid et eximium, quod impetu suo et singularitate non minus fere a ceteris virtutibus distat, quam homo ipse a ceteris ejusdem naturæ distinguitur. Id erat in Lycurgo tristissima quædam et inexorabilis severitas, a qua summa quoque morum integritas plane abesse non potest. Hujus, quam dixi, ἰδιότητος plura exstarent monumenta, sat scio, si plura exstitissent etiam ingenii ejus et eloquentiæ. Nam et accusandi acerbitas, et egregia morum simplicitas, singularis denique fides et constantia[6] incredibili quodam modo elucescunt in ea Oratione, quam solam hodie legere concessum est, et in cæteris etiam omnibus eluxisse olim credibile est; cum propter hanc maxime virtutem Scriptor e

[5] Demosth. Phil. III. p. 129. l. 19. ed. Reisk.

[6] Οὗτος (sc. Lycurgus) τῶν τότε ῥητόρων μέγιστον ἔχων ἀξίωμα, καὶ δώδεκα μὲν ἔτη τὰς προσόδους τῆς πόλεως διοικήσας ἐπαινουμένως, βίον δ' ἐζηλωκὼς ἐπ' ἀρετῇ περιβόητον, πικρότατος ἦν ἐν τοῖς λόγοις κατήγορος. Sic Diod. Sicul. XVI. c. 89. Non tamen ignoro, a nonnullis minus probari hanc Lycurgi severitatem, quibus in crudelitatem potius et calumniandi libidinem degeneravisse videtur. Ciceronem intelligo. Ita enim ille in Bruto cap. 34. "Iisdem temporibus M. Brutus; in quo magnum fuit, Brute, dedecus generi vestro: qui cum tanto nomine esset, patremque optimum virum habuisset, et juris peritissimum, accusationem factitaverit, ut Athenis Lycurgus. Is magistratus non petivit, sed fuit accusator vehemens et molestus; ut facile cerneres, naturale quoddam stirpis bonum degeneravisse vitio depravatæ voluntatis."

vetustioribus Lycurgum præ cæteris legendum et ediscendum admoneat.[7]

Iis moribus, quos memoravi quum præcelluit, adducimur cum nonnullis, ut ad eum præcipue applicarem, potius quam ad cognominem illum Lacedæmonium, qui suis civibus leges tulit durissimas, omnia ista, quæ de LYCURGEA SEVERITATE a Veteribus memoriæ produntur. Uti illud Ciceronis:[8] "Nosmet ipsi, qui Lycurgei a principio fuissemus, quotidie demitigamur." Et illud quoque Ammiani Marcellini:[9] "Verum ille, judicibus Cassiis tristior et Lycurgis, causarum momenta æquo jure perpendens, suum cuique tribuebat, nusquam a vero abductus, acrius in calumniatores exsurgens." Iterumque:[1] "Judíces nunquam consulto malignos elegit, sed, si semel promotos agere didicit immaniter, Lycurgos invenisse se prædicabat et Cassios, columina Justitiæ prisca." Atque hoc profecto verisimile, cum eadem fere fuit apud Romanos Cassii Prætoris[2] existimatio atque Lycurgi apud suos cives. His libenter etiam adjungo illa Plauti:[3]

> "Jam dudum, Pistoclere, tacitus te sequor,
> Spectans, quas tute res hoc ornatu geras.
> Nam, ita me Di ament, ut LYCURGUS mihi quidem
> Videtur posse hic ad nequitiam adducier."

Omnium denique postremum; tanta acerbitate usus erat in judicando, ut ei juxta sententiam quorundam cognomen a moribus indueretur (qui mos Athenis percrebuit) et IBIS cognominaretur, quod in malos cives, uti illa in angues et serpentes, insurgere solebat. Ait enim Plutarchus:[4] Ἐπεκαλεῖτο δὲ ὁ Λυκοῦργος Ἶβις Λυκούργῳ Ξενοφῶντι νυκτερίς. Quæ tamen ita emendari debent: Ἐπεκαλεῖτο δὲ ὁ Λυκοῦργος Ἶβις·

> Ἶβις Λυκούργῳ, Χαιρεφῶντι νυκτερίς.

Hæc tamen de Lycurgo nostro neutiquam dicebantur, neque ad eum Ἐπίκλησις ista a Veteribus unquam applicabatur. Verum alia res omnino agebatur. Aristophanes in Avibus, quum de ὀρνιθομανίᾳ sermo haberetur, arrepta ista occasione, civium suo-

[7] Ἀλλὰ καὶ Λυκούργῳ συμβουλεύσαιμ᾽ ἂν ἐντυγχάνειν σε ἐλαφροτέρῳ τούτων ὄντι, καὶ ἐμφαίνοντι ἐν τοῖς λόγοις ἁπλότητα τοῦ τρόπου. Dio Chrysost. Or. XVIII. p. 256. Ed. Morel. Quem locum lego emendatius, quam excudi solet.

[8] Ad Attic. I. 13.

[9] XXII. 9.

[1] XXX. 8.

[2] "L. Cassius multum potuit, non eloquentia, sed dicendo, tamen homo non hilaritate, ut alii, sed ipsa tristitia et severitate popularis." Cic. Bruto, c. 25. "Non quæro Judices Cassianos: veterum judiciorum severitatem non requiro." Idem in Verr. III. 62. Unde erat, ut ejus tribunal scopulus reorum diceretur. "Ubi literis certior factus, incesti se postulatum apud L. Cassium Prætorem, cujus tribunal propter nimiam severitatèm scopulus reorum dicebatur." Valer. Maxim. III. 9. Adde Sallust. in Jugurtha c. 32. Cic. p. Rosc. Amer. c. 30.

[3] Bacchid. II. 1. 1.

[4] Quantum in hac re explicanda a vero aberraverint Morerius in Lexico, et Petitus in Commentario ad L. L. Atticas, ostendent acutissimus Baylius v. Lycurgus, et viri doctissimi, qui nuper Petito felicissimam operam impenderunt.

rum quam plurimos lepidissime recenset, quibus ab Avibus, propter vel singularem oris notam et deformitatem, vel eximium aliquod in moribus aut sermonibus vitium, Ἐπικλήσεις annecti solerent. Vide autem, quam festive!

> Ὠρνιθομάνουν δ' οὕτω περιφανῶς, ὥστε καὶ
> Πολλοῖσιν ὀρνίθων ὀνόματ' ἦν κείμενα.
> Πέρδιξ μὲν εἷς κάπηλος ὠνομάζετο
> Χωλός· Μενίππῳ δ' ἦν Χελιδὼν τοὔνομα·
> Ὀπουντίῳ δ' ὀφθαλμὸν οὐκ ἔχων Κόραξ.
> Κορυδὸς Φιλοκλέει· Χηναλώπηξ Θεαγένει·
> Ἶβις Λυκούργῳ· Χαιρεφῶντι Νυκτερίς·
> Συρακουσίῳ δὲ Κίττα. Aves 1290.

Quis fuerit iste Lycurgus, quem hic defricuit Comicorum Princeps, aut unde duceretur *Ibidis* ludibrium et contumelia, sive fuerit ob crurum gracilitatem, ut nonnulli existimarunt; sive propter generis peregrinitatem, ut aliis potius visum est; sive denique quod vita et moribus Ægyptios referebat, nam et id quoque inter alia conjicitur: ea utique omnia et Ego nescio, et Posteri forte nescibunt.[5] Noster certe non fuit, neque propter ejus in judicando acrimoniam hæc dici potuerunt, cum Aristophanes hanc fabulam docuit ante natum Lycurgum, cujus historiam perteximus, aut certe prius, quam in Republica versaretur.

Interea tamen noster perpetua et Justitiæ simul et Integritatis laude eminebat. Raro enim invenires in alienis vitiis difficilem, qui sit facilis in suis; aut sibi temere ignoscere, qui ita se quotidie parat, ut suum vitæ genus ab omnibus inspiciendum et trutinandum dederit, ignoscendum vero et condonandum a nemine. Ad hæc elanguescere etiam oportet in foro et contemni istam severitatem, cum qua innocentia domestica et continentia summa non certare videatur. Nam, sive miseris et afflictis civibus in jure esset præsidio, sive infrugi et facinorosos in periculum adduceret, quod sæpe fecit, aliquando solus, nonnunquam subscribente Demosthene, utrobique tantum de eo semper factum est præjudicium, ut extemplo jus omne ab ea parte stare videretur, cui se adjunxisset Lycurgus.[6] Itaque imprimis illud memorabile, quod, in qua urbe Socrates præter ceteros Σοφὸς, Phocio Χρηστὸς, Aristides Δίκαιος appellaretur, in ea tanta unius hominis existimatio fieret, ut solus omnia et Sapientiæ et Bonitatis et Justitiæ exempla in se ipsum trahere videretur. Itaque quod Atheniensium nulli contigisse audivimus, id huic uni contigit: scilicet tantum in eo enituisse fidem, ut plerique Cives

[5] [V. Interprett. Aristophanis, imprimis Beckium V. C. ad. h. l. Becker.]

[6] Διετέλεσε τὸν ἅπαντα χρόνον εὐδοκιμῶν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ δίκαιος εἶναι νομιζόμενος, ὥστε καὶ ἐν τοῖς δικαστηρίοις τὸ φῆσαι Λυκοῦργον, ἐδόκει βοήθημα εἶναι τῷ συνηγορευομένῳ. Plutarch. v. Lyc. p. 841. E. Qui hæc mutuo sumpsit a Demosthene: Οὕτω δ' ἐπιστεύετε αὐτῷ καὶ δημοτικὸν παρὰ πάντας ἡγεῖσθε, ὥστε πολλὰ τῶν δικαίων ἐν τῷ φῆσαι Λυκοῦργον ἐκρίνετε. Demosth. ep. III. p. 1475. l. 28. ed. Reisk.

fortunas suas non in Ædium Templorumque sanctimonia, ubi res pretiosissimæ deponi et conservari solebant, sed in unius Lycurgi fide et religione tutas esse arbitrarentur, et huic uni argenti rationem ad Talenta CCL. concrederent: cum erant, ut Ciceronis verbis utar, "quinquaginta Talenta pecunia, temporibus illis, Athenis præsertim, maxima."[7] Ut uno verbo complectar, tanta fuit morum sanctitas et reverentia, ut ejus probitas esset quoddam quasi publicum virtutis documentum, atque ibi respicere et exemplum inde sibi sumere cives sui admonerentur.[8]

Genus porro vitæ excoluit omnibus civibus potius, quam sibi ipsi, utile. Ita enim Civitatis commodis serviebat, ut, cum operis publicis non solum præesse, verum etiam ipse perpetuo adesse soleret, laborem, solem et pruinas, ultra quam dici potest, toleraret, et vel infimum quemque civem tanto præstaret patientia, quantum antecederet loco et dignitate. Idem, cum vel propter patrimonium, quod a majoribus acceperat, vel propter frequenter delatas potestates, quæ ei a populo dabantur, ditissimus esse potuit, et re quidem ipsa fuerit, quotidiano autem cultu et victu nihil a pauperrimo distare solebat, eadem veste et æstate et frigore contegebatur, et tantam sibi ex privata vita continentiæ quærebat laudem, quantam ex publica virtutis et integritatis.

His artibus effectum est, ut in animis civium imperium quasi perpetuum obtineret, non purpura, aut excubiis, eoque genere majestatis distinctum, sed eximium, quoniam gratia, et diuturnum, quoniam suorum voluntate partum. Athenienses enim dominationem vi et necessitate coactam perpetuo exosi, sæpenumero tamen iis ultro se tradidere, quorum perspexissent, veluti pignus in Rempublicam fidei, existimationem ex continentia et virtute quæsitam. Major itaque in uno hoc homine exstitit libertas dicendi, quoniam major erat, sive gratia, sive apud populum auctoritas. Id quod paucis exemplis fiet illustrius.

Erat iis temporibus gravissimis moribus et maxima celebritate Xenocrates philosophus[9] Chalcedone oriundus, qui Athenis summa

[7] Cic. Tuscul. V. 32.

[8] Demosthenes in oratione, quam hodie non exstare arbitror: "Atque ego illum, Judices, arbitror Lycurgum laudatorem producturum, scilicet qui sit testis ejus pudori ac probitati. Sed ego Lycurgum vobis præsentibus hoc unum interrogabo, velitne similem esse illius factis et moribus? Quod si negarit, satisfactum vobis esse de veritate nostra debebit." Rutil. Lupus. (p. 10. ed. Ruhnk). [Addam insignem de Lycurgo locum ex oratione Hyperidis, quem indicavit Ruhnken. l. c. ex Apsinis Arte Rhetor. p. 708. Κέχρηται τούτῳ καὶ Ὑπερίδης, ὑπὲρ Λυκούργου λέγων. "Τίνα φήσουσιν οἱ περιϊόντες αὐτοῦ τὸν τάφον; Οὗτος ἐβίω μὲν σωφρόνως, ταχθεὶς δ' ἐπὶ τῇ διοικήσει τῶν χρημάτων, εὗρε πόρους· ᾠκοδόμησε δὲ τὸ θέατρον, τὸ ᾠδεῖον· νεώρια, τριήρεις ἐποιήσατο, λιμένας· τοῦτον ἡ πόλις ἡμῶν ἠτίμασεν, καὶ τοὺς παῖδας ἔδησεν αὐτοῦ." Quæ quidem Oratio ab Hyperide tanquam συνηγόρῳ habita esse videtur, quum post mortem Lycurgi ejus filii, accusati a Menesæchmo, undecim viris traditi essent, at Democle, Theophrasti discipulo, eos defendente, absolverentur. Plutarch. Lycurg. p. 842. Becker.]

[9] Hic est Xenocrates ille ex Platonis familia, de cujus temperantia et continentia multa memorantur. Dicitur Lais, scortum nobilissimum, pignore cum qui-

cum laude docuit, neque minori tamen conflictabatur inopia. Nam cum annuam Inquilini pensationem, XII solummodo drachmarum, solvere non potuisset, atque ideo duceretur, obviam factus Lycurgus, publicani caput baculo, quem in manu forte tenebat, primum comminuit, deinde sua unius auctoritate in vincula publica conjecit, et philosophum liberavit. Atheniensibus summo studio liberrimum istud facinus, sive regium potius, probantibus, Xenocrates, minimo interjecto tempore, Lycurgi liberis, quos in via offendisset, Gratias, inquit, patri vestro citissime rependi; ecce enim statim ab omnibus laudatur.[1]

Tulit Lycurgus: FEMINAM AD MYSTERIA ELEUSINE CELEBRANDA BIGIS NON VEHI, CONVICTAM TALENTUM PENDERE. Ejus uxor, mulier, ut videtur, nobilis et sumptuosa, ea lege teneri noluit.[2] Ibi quid Noster? Eadem argenti summa, quam sua ipsius lege solvere teneretur, delatorem sive sycophantam demulsit, silentiumque imperavit. Id factum, quum nonnulli secus tulerint, hominemque increpare cœperint, ibi erupit liberrima illa oratio: *ποῖός τις ὑμῖν δοκῶ εἶναι πολίτης, ὃς τοσοῦτον χρόνον τὰ δημόσια πράττων παρ' ὑμῖν, δίδους μᾶλλον ἀδίκως, ἢ λαμβάνων εἴλημμαι;*[3] *qualis est hæc mea ratio administrandæ Reipublicæ, quæ non acceptæ contra jus pecuniæ, sed erogatæ arguitur?*

Memoratur quoque et illa vox præclara: In Concione quadam tumultuante, cum populus ei obstreperet, magno animo exclamavit: *Ὦ Κερκυραία μάστιξ, ὡς πολλῶν ταλάντων εἶ ἀξία!* Innuebat nimirum in oratione Populum Atheniensem illam fæcem Thesei, et turbam Cecropis, nihil esse nisi mastigia mera et verberones ipsos, loris, non consiliis, ad sanam mentem et officium revocandos. Laudabat flagri usum, cujus conficiendi peritia Corcyræi, ut videtur, aliquod sibi nomen peperere. Ita hoc proverbium nonnulli explicant.[4] Scio tamen alios aliter.[5] Aliquando existimavi hæc verba ita potius fuisse accipienda. Civibus otio nimio et pace diutina diffluentibus, in memoriam sibi revocavit, quanta dignitate essent, et quanta auctoritate in bello viri graves et sapientes, qui populum consilii inopem flectere et moderari potuerunt. Hisce annis desierat Bellum Peloponnesiacum, ex Corcyra primum conflatum:

busdam juvenibus decertasse, se ore et illecebris tantam virtutem vincere posse. Simulato igitur metu ad Philosophi ædiculam confugit. Ille autem humanitatis jura *αἰδούμενος*, et supplicem non aspernatus, domunculam, et advesperascente cœlo, lectum etiam, qui erat unicus, cum muliercula communicabat. Quæ proximo mane, consilii irrita, percunctantibus, qualem victoriam a Catone reportaret, dixisse fertur: *se non a Viro, sed a Statua surrexisse.* Græca sunt paullo suaviora: *ὡς οὐκ ἀπ' ἀνδρὸς, ἀλλ' ἀπ' ἀνδρίαντος ἀναστaίη.* Cf. Plutarch. Phoc. c. 27.

[1] Plutarch. in Lycurg. p. 842. B. Photius Cod. 268. Ille etiam in vita Flaminii cap. XII.

[2] Plutarch. in Lycurgo p. 842. A. Ælian. V. H. XIII. 24.

[3] Plutarch. in Lycurgo l. c. item in tractatu, qui inscribitur: *περὶ τοῦ ἑαυτὸν ἐπαινεῖν ἀνεπιφθόνως* p. 541. F. et denique in Comparatione Niciæ et Crassi, Cap. 1.

[4] Schol. Aristoph. Av. 1463. Apostol. XI. 29.

[5] Strabo l. VII. Hesych. Κερκ. *μάστιξ.*

Quod *flagellum Corcyræum* non sine gratia appellavit, quoniam terrore suo turbulentam plebeculam reprimere et in officio continere potuit. Similiter, quotiescunque aliquis in civitate emineret maxime, ad minuendum nimirum populi metum, et ad securitatis potius quam pœnæ exemplum, exsilio decem annorum mulctabant. Id autem quoniam testularum suffragiis (ostracismum vocant) fieri solitum, non illepide etiam dixerunt *κεραμικὴν μάστιγα*, quasi diceres *flagrum figulinum.*[6]

Sed hac tempestate pugnatum est ad Chæroneam ea infelicitate, quam Græciæ fortuna nunquam postea emendare aut superare potuit. Bellum istud, utriusque, Demosthenis et Lycurgi, consiliis susceptum, non pari militum virtute fuit gestum. Decernuntur enim ad id exsequendum Chares et Lysicles, magis quod inopia ducum premerentur Athenæ, quam quod in iis præcipue magnum aliquod præsidium fore sperarent.[7] Lysiclem domum reversum ad causam capitis reique male gestæ dicendam vocat Lycurgus, solita animi vehementia, et popularitatis studio, causamque obtinet. Istius Orationis particulam conservavit Diodorus Siculus,[8] quam non alienum erit fortasse lectori meo exhibere:

Γνοίη δ' ἄν τις αὐτοῦ τὴν ἐν λόγοις ἀξίαν καὶ πικρίαν, ἐν οἷς τοῦ Λυσικλέους κατηγορῶν λέγει·

Ἐστρατήγεις, ὦ Λύσικλες, καὶ χιλίων μὲν πολιτῶν τετελευτηκότων, δισχιλίων δ' αἰχμαλώτων γεγονότων, τροπαίου δὲ κατὰ τῆς πόλεως ἑστηκότος, τῆς δ' Ἑλλάδος ἁπάσης δουλευούσης, καὶ τούτων ἁπάντων γεγενημένων σοῦ ἡγουμένου καὶ στρατηγοῦντος, τολμᾷς ζῇν, καὶ τὸ τοῦ ἡλίου φῶς ὁρᾷν, καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβάλλειν, ὑπόμνημα γεγονὼς αἰσχύνης καὶ ὀνείδους τῇ πατρίδι; — —

Paucissimis deinde annis interjectis, cum Alexandrum rerum potientem irritarunt Athenienses, eorum maxime hortatu, qui cum Philippo patre æternas inimicitias gessere, ille expugnatis Thebis, magnoque terrore Populo Atheniensi totique Græciæ injecto, legatos Athenas misit, qui dedi postularent quosdam Cives, quorum consiliis et auctoritate hæ res gerebantur, Lycurgum præcipue et Demosthenem. Tandem Demadis versutia exoratus Alexander.[9]

Olympias erat CXIII. aut eam circiter, cum Noster ingravescente morbo et ætate jussit se in Curiam deferri, ut ibi rerum a se publice gestarum rationem redderet, et quæstionem, si opus esset, coram Populo subiret. Adversante nemine præter Menesæchmum quen-

[6] Suid. et Hesych. h. voc.

[7] Παρὰ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις οἱ μὲν ἀγαθώτατοι τῶν στρατηγῶν ἐτετελευτήκεισαν, Ἰφικράτης, καὶ Χαβρίας, ἔτι δὲ Τιμόθεος. Τῶν δὲ ὑπολελειμμένων Χάρης πρωτεύων οὐδὲν διέφερε τῶν τυχόντων ἰδιωτῶν κατὰ τὴν ἐν τῷ στρατηγεῖν ἐνέργειαν καὶ βουλήν. Sic Diodor. Sicul. XVI. c. 76.

[8] XVI. c. 88.

[9] Plutarch. Phocion c. XVII.

dam, quem olim nactus erat obtrectatorem, criminationes ejus facile diluit, domumque rursus delatus animam exspiravit. Eum exitum habuit Lycurgus, eamque mortis conditionem vel optimis quibusque invidendam. Videbatur enim ex domo sua vel civitate migrasse, atque in aliam unanimi civium plausu, et solenni virtutis commendatione publice produci. Neque hoc solum de se voluit fieri tum, cum excessurus erat, sed per totum vitæ curriculum monumenta rerum a se administratarum, tabulas quæstionis quotidianæ, describi et in loco publico exponi curavit.[1]

Elatus erat publica pompa, tota civitate, ut mos erat Athenis in funere optimorum virorum, lecticulam comitante. Sepultus etiam honorifice, in Academia,[2] qui locus urbis eorum monumenta continebat, qui patriam aut consiliis rexerunt, aut ornarunt artibus, aut defenderunt virtute. Et post paucos annos in Ceramico, inter imagines illustrissimorum virorum, statua ei ex ære facta, consilio publico, ponebatur;[3] cui mox eadem fere ætas atque idem populi studium adjunxit quoque Demosthenem.

Eo sublato, recruduerunt Menesæchmi, adversarii ejus, inimicitiæ, et Lycurgi liberos vexare cœperunt. Eo tempore exsilium egit Demosthenes. Nihilo tamen secius, suum licet reditum impensissime cuperet, atque ad eam rem conficiendam omni gratia opus erat, se suamque causam posthabuit amicitiæ, populumque literis,[4] quæ etiamnum exstare dicuntur, admonuit officii: Eos injuste agere, si beneficiorum, quibus a Lycurgo re ipsa ornarentur, tam cito oblivisci possent, rerum autem, quas male gessisse insimularetur, neque tamen gessit, earum pœnas tam avide a liberis reposcerent. Proinde hortatur, ut de bene meritis civibus, et de se etiam recte consulerent, Reique publicæ salutariter administrandæ initium sumerent a Lycurgi liberis ex omni metu et periculo eximendis. Placuit consilium; atque etiam deinde Olymp. CXVIII. 2. rogante Stratocle, cujus opera et consiliis in Rep. sæpissime fuerat usus, latum est illustre[5] Plebiscitum, quo honores summi Lycurgo et posteris, auctoritate publica, decernuntur. Id ubi verbis legitimis proposuero, et nonnulla, ubi opus erat, annotavero, mihi videor omnia fere, quæ de homine a veteribus dicta sunt, fideliter in unum collegisse.

[1] [Harum tabularum fragmentum exhibet inscriptio, quam Fourmont Athenis invenerat. Inscriptionem repetiit et doctissimis explicavit animadversionibus Boeckh. V. Cl. Staatshaushaltung der Athener Vol. II. p. 243. sq. qui evincere studet, eam esse desumptam e tabulis ipsis, quas Lycurgus, teste Plutarcho, publice ante Palæstram exponi jusserat. Becker.]

[2] Pausan. Attic. c. 28.

[3] Id. c. 7.

[4] Demosth. Epist. III. Cf. Æschin. Epist. XII.

[5] Monumentum hoc reperitur ad finem libelli Plutarchi de X Oratorum vitis. Qua sit auctoritate, ego plane nescio, neque in re tam dubia mihi dijudicandi partes arrogo. Si veræ sint reliquiæ et fide dignæ, Auctoris nostri vitam et merita in Rempublicam optime illustrabunt.

Λυκόφρων Λυκούργου Βουτάδης[6] ἀπεγράψατο αὐτῷ εἶναι σίτησιν ἐν Πρυτανείῳ κατὰ τὴν δοθεῖσαν δωρεὰν ὑπὸ τοῦ Δήμου Λυκούργῳ Βουτάδῃ ἐπὶ Ἀναξικράτους[7] Ἄρχοντος ἐπὶ τῆς Ἀντιοχίδος ἐν τῇ Πρυτανείᾳ.

[6] Lycophro Lycurgi filius natu maximus (erant autem præterea Abro et Lycurgus) honores postulat sibi concedi, quos P. A. natu maximo ex posteris Lycurgi perpetuo haberi decrevit, et ad jus suum consequendum rogationem ipsam, quæ hic adducitur, disertissimis verbis allegat. Interea tamen, quid Βουτάδης? Demusne ille et ex Populis Atticis unus? An, cum dicit Plutarchus in Vita Auctoris, τῶν δήμων Βουτάδης, γένους δὲ τῶν Ἐτεοβουταδῶν, idcirco existimare fas sit, eum fuisse *pago* Butadem, *genere* autem Eteobutadem? Id profecto ambigo, vel potius constanter pernego, fuisse δῆμον, unde populares Βουτάδαι dicerentur. Silent profecto in ea re Inscriptiones Veterum, quæ si non solæ, attamen optimæ ejus causæ testes esse possunt. Contigisse aliquoties arbitror, et ab Antiquorum etiam nonnullis admissum video, ut *Familiæ* sive *Stirpes* sacræ, γένη ista ἱερατικὰ, quibus adeo erat referta Attica, pro *Demo*, i. e. Pago, Populo, vel Curia imperite recenserentur. Et in ea causa Βουτάδας, sive, quod perinde est, Ἐτεοβουτάδας habeo. Dum Remp. Atheniensium percenseo, et de ejus moribus, legibus et institutis Commentarium mecum paro, video multas gentes, sacrorum peculiarium antistitites, quarum nonnullæ ignorantur penitus, nonnullæ incuriosius in Pagos detruduntur. Leguntur autem inter alias, Κυνίδαι, Εὐνεῖδαι, Εὐμολπίδαι, Κήρυκες, Βρυτιάδαι, Γέραιραι, Κροκωνίδαι, Χιμαρίδαι, Κοιρωνίδαι, Φιλιεῖς, Σαβοὶ, Ὑακινθίδες, Δαιδαλίδαι, Σημαχίδαι, Εὐδάνεμοι, Φαλαρεῖς, Φοίνικες, Ὁμηρίδαι, Λυκομῆδαι, Ἡσυχίδαι, Παλλαντίδαι, Ἀλκμαιωνίδαι, Χοννίδαι, Φυταλίδαι, Πραξιεργίδαι, Χαρίδαι, Ἐτεοβουτάδαι. De quibus omnibus loquitur Æschines c. Ctesiph. §. θ'. τοὺς ἱερεῖς καὶ τὰς ἱερείας ὑπευθύνους εἶναι, κελεύει ὁ νόμος — οὐ μόνον ἰδίᾳ, ἀλλὰ καὶ κοινῇ τὰ γένη, Εὐμολπίδας καὶ Κήρυκας, καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας. Item Ælian. apud Suid. v. Εὐμολπίδαι. Παρ' οὐδὲν θέμενος τὰ σεμνὰ Εὐμολπιδῶν, καὶ Κηρύκων, καὶ τῶν ἄλλων γενῶν ἱερῶν τε ὄντων καὶ θεοφιλῶν. Porphyr. de Abstin. II. 30. Ἀεὶ τοῖς Διοσπολίοις Ἀθήνησιν ἐν ἀκροπόλει οἱ εἰρημένοι τὸν αὐτὸν τρόπον ποιοῦνται τὴν τοῦ βοὸς θυσίαν. θέντες γὰρ et quæ sequuntur — καὶ γένη τῶν ταῦτα δρώντων ἐστὶ νῦν. Inscriptio vetus:

ΔΗΜΗΤΡΙ. ΚΑΙ. ΚΟΡΗΙ.
Η. ΙΕΡΑ. ΓΕΡΟΥΣΙΑ. Μ. ΑΥ
ΡΗΛΙΟΝ. ΛΙΘΟΦΟΡΟΝ. ΠΡΟ
ΣΔΕΚΤΟΝ. ΠΙΣΤΟΚΡΑ
ΤΟΥΣ. ΚΕΦΑΛΗΘΕΝ. ΠΡΕΣ
ΒΕΥΣΑΝΤΑ. ΠΡΟΙΚΑ. ΤΙΜΗ
ΘΕΝΤΑ. ΔΕ. ΥΠΟ. ΘΕΟΥ.
ΚΟΜΜΟΔΟΥ. ΤΗΙ. ΡΩΜΑ
ΙΩΝ. ΠΟΛΙΤΕΙΑΙ. ΑΡΞΑΝ
ΤΑ. ΤΟΥ. ΚΗΡΥΚΩΝ. ΓΕ
ΝΟΥΣ. ΑΡΞΑΝΤΑ. ΤΗΣ. ΙΕ
ΡΑΣ. ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ. ΕΥΣΕΒΕ
ΙΑΣ. ΕΝΕΚΑ.
ΑΤΤΙΚΟΣ. ΕΥΔΟΞΟΥ. ΣΦΗΤ
ΤΙΟΣ. ΕΠΟΙΗΣΕ.

In his Gens erat illustrissima Ἐτεοβουτάδαι. Ἐτεοβουτάδαι, γένος Ἀθήνησι πάνυ λαμπρόν. Hesych. Id quod Suidas habet πολὺ καὶ λαμπρόν. Quod itidem verum esse potest. Ἐξ Ἐτεοβουταδῶν ἕλκει τὸ γένος] Ἐπὶ τῶν εὐγενῶν. γένος γὰρ πολὺ καὶ λαμπρὸν ἀπὸ Βούτου, ἀφ' οὗ οἱ ἱερεῖς καθίσταντο Ἀθήνησι. Apostol. VIII. 62. Quali genere sacrorum Gens ea distingueretur, haud facile erit post tot sæculorum intervalla luculente definire. Constat tamen ex ea perpetuo fuisse desumptam, quæ Minervae Poliadi sacra faceret, cujusmodi memoratur a Plutarcho περὶ δυσωπίας p. 323. Bas. Lysimache quædam Ἀθήνησι, ἡ τῆς Πολιάδος ἱέρεια. Ait enim Æschines de F. Leg. §. ϛ'. patrem suum fuisse ex φρατρίας τὸ γένος, ἣ τῶν αὐτῶν βωμῶν Ἐτεοβουτάδαις μετέχει, ὅθεν ἡ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Πολιάδος ἐστὶν ἱέρεια. Et similiter Nicephor. Gregor. in Schol. ad Synes. Orat. de Insomniis: Ἐτεοβουτάδαι, γένος τι ἀρχαῖον ἐπίσημον ἐν Ἀθήναις· καὶ περιφανὲς, ἀφ' οὗ αὐτῆς Ἀθηνᾶς ἐξελέγοντο ἱέρειαι. Constat enim, si qua fides habenda sit Schol. Aristophanis ad Eccles. v. 18. quod in Scirophoriis, quod festum erat Athenis solenne, τὸ Σκίρον, *Umbella*, unde ea Religio cognominaretur, circumferri deberet vel ab Erechthei sacerdote, vel ab aliquo ex sacra familia Butadarum. Promiscue enim dicuntur Butadæ et Eteobutadæ. Porro autem, insigne quoque fuisse hujus familiæ ministerium in Neptuni sacris liquebit ex iis, quæ a Plutarcho de Lycurgi genere dicuntur: Ἔστιν αὐτὴ ἡ καταγωγὴ τοῦ γένους, τῶν ἱερασαμένων τοῦ Ποσειδῶνος, ἐν πίνακι τελείῳ — τὸν δὲ πίνακα ἀνέθηκεν Ἄβρων, ὁ παῖς αὐτοῦ (Lycurgi), λαχὼν ἐκ τοῦ γένους τὴν ἱερωσύνην, καὶ παραχωρήσας τῷ ἀδελφῷ Λυκόφρονι, καὶ διὰ τοῦτο πεποίηται ὁ Ἄβρων προσδιδοὺς αὐτῷ τὴν τρίαιναν. Similiter inter Lycurgi posteros ibidem memorantur Medeus quidam, ὃς τὴν ἱερωσύνην Ποσειδῶνος Ἐρεχθέως εἶχε, καὶ Φιλίππη, ἥτις ἱεράσατο τῆς Ἀθηνᾶς. Butes enim, unde hæc familia et appellatur et

ΣΤΡΑΤΟΚΛΗΣ ΕΥΘΥΔΗΜΟΥ ΔΙΟΜΙΕΥΣ ΕΙΠΕΝ.

Ἐπειδὴ Λυκοῦργος Λυκόφρονος Βουτάδης παραλαβὼν παρὰ τῶν ἑαυτοῦ προγόνων οἰκείαν ἐκ παλαιοῦ τὴν πρὸς τὸν Δῆμον εὔνοιαν, καὶ οἱ πρόγονοι οἱ Λυκούργου, Διομήδης[8] τε καὶ Λυκοῦργος, καὶ ζῶντες ἐτιμῶντο ὑπὸ τοῦ Δήμου, καὶ τετελευτηκόσιν αὐτοῖς δι' ἀνδραγαθίαν ἔδωκεν ὁ Δῆμος δημοσίας ταφὰς ἐν Κεραμεικῷ. Καὶ Λυκοῦργος αὐτὸς πολιτευόμενος, νόμους τε πολλοὺς[9] καὶ καλοὺς ἔθηκε τῇ πατρίδι, καὶ γενόμενος τῆς κοινῆς προσόδου ταμίας τῇ πόλει, ἐπὶ τρεῖς πενταετηρίδας,[1]

deducitur, et Erechtheus Pandionis erant filii. Quo mortuo Erechtheus a patre accepto imperio regnat: Butæ sacerdotium Minervae et Neptuni sortito obtigit, ut scribit Apollodorus III. c. 15. [Heyne Not. ad Apoll. p. 845. sq.] Cui simile factum in re Romana contigisse legimus apud Dionys. Halicarn. I. 71. cum de imperio Silvius et Iulus ex fratre nepos inter se disceptarent; adeo ut ex eo tempore in Iulia gente perpetuum sacerdotium mansisse crederetur.

[7] Anaxicrates quidam, ut ex Fast. Atticis docemur, Prætor erat Athenis Ol. CXVIII. 2. Iterumque ejusdem nominis Prætor eos signabat Ol. CXXV. 2. In priori Prætura latam hanc rogationem intelligo, circiter XX. annos ab excessu Lycurgi.

[8] Inter majores Lycurgi memorantur a Plutarcho in vita, Lycomedes et Lycurgus, οὓς ὁ δῆμος ταφαῖς ἐτίμησε δημοσίᾳ.

[9] Recensentur a Plutarcho. Quarum prima

I.

ΤΟΥΣ ΚΩΜΩΙΔΟΥΣ ΑΓΩΝΑ ΤΟΙΣ ΧΥΤΡΟΙΣ ΕΠΙΤΕΛΕΙΝ
ΕΦΑΜΙΛΛΟΝ ΕΝ ΤΩΙ ΘΕΑΤΡΩΙ ΚΑΙ ΤΟΝ ΝΙΚΗΣΑΝΤΑ
ΕΙΣ ΑΣΤΥ ΚΑΤΑΛΕΓΕΣΘΑΙ.

II.

ΧΑΛΚΑΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΑΝΑΘΕΙΝΑΙ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ
ΑΙΣΧΥΛΟΥ ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΚΑΙ ΤΑΣ
ΤΡΑΓΩΙΔΙΑΣ ΑΥΤΩΝ ΕΝ ΚΟΙΝΩΙ ΓΡΑΨΑΜΕΝΟΥΣ
ΦΥΛΑΤΤΕΙΝ ΚΑΙ ΤΟΝ ΤΗΣ ΠΟΛΕΩΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ
ΠΑΡΑΝΑΓΙΝΩΣΚΕΙΝ.

III.

ΜΗΔΕΝΙ ΕΞΕΙΝΑΙ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΜΗΔΕ ΤΩΝ
ΟΙΚΟΥΝΤΩΝ ΑΘΗΝΗΙΣΙΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟΝ ΣΩΜΑ
ΠΡΙΑΣΘΑΙ ΕΠΙ ΔΟΥΛΕΙΑΙ ΕΚ ΤΩΝ ΑΛΙΣΚΟ-
ΜΕΝΩΝ ΑΝΕΥ ΤΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΡΟΥ ΔΕΣΠΟΤΟΥ
ΓΝΩΜΗΣ.

IV.

ΤΟΥ ΠΟΣΕΙΔΩΝΟΣ ΑΓΩΝΑ ΠΟΙΕΙΝ ΕΝ ΠΕΙ-
ΡΑΙΕΙ ΚΥΚΛΙΩΝ ΧΟΡΩΝ ΟΥΚ ΕΛΑΤΤΟΝ
ΤΡΙΩΝ ΔΙΔΟΣΘΑΙ ΜΕΝ ΤΟΙΣ ΝΙΚΩΣΙΝ ΟΥΚ
ΕΛΑΤΤΟΝ ΔΕΚΑ ΜΝΑΣ ΤΟΙΣ ΔΕ ΔΕΥΤΕΡΟΙΣ
ΟΚΤΩ ΕΞ ΔΕ ΤΟΙΣ ΤΡΙΤΟΙΣ ΚΡΙΘΕΙΣΙΝ.

V.

ΕΠΙ ΖΕΥΓΟΥΣ ΜΗ ΑΠΙΕΝΑΙ ΓΥΝΑΙΚΑ
ΕΛΕΥΣΙΝΑΔΕ ΕΙ ΔΕ ΤΙΣ ΦΩΡΑΘΕΙΗ
ΑΠΟΤΙΝΕΙΝ ΔΡΑΧΜΑΣ ΕΞΑΚΙΣΧΙΛΙΑΣ.

[1] Corrige ἐπὶ τρεῖς πενταετηρίδας, ut clare legitur in vita. Diodorus tamen Siculus in hac ipsa re, Δώδεκα ἔτη τὰς προσόδους τῆς πόλεως διοικήσας. Quod pariter verum esse potest. Cum non necesse sit, si ea recte se habeant, quæ dixi ad Marmor Sandvicense p. 15. ut Pentaeteris exactum quinquennium complectatur. [cf.

καὶ διανείμας ἐκ τῆς κοινῆς προσόδου μύρια καὶ ὀκτακισχίλια[2] καὶ ἐνακόσια τάλαντα· πολλὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν διὰ πίστεως λαβὼν, καὶ προδανείσας καὶ εἰς τοὺς τῆς πόλεως καιρούς· καὶ τοῦ Δήμου τὰ πάντα ἑξακόσια καὶ πεντήκοντα[3] τάλαντα. δόξας δὲ ἅπαντα ταῦτα δικαίως διῳκηκέναι, πολλάκις ἐστεφανώθη ὑπὸ τῆς πόλεως· ἔτι δὲ αἱρεθεὶς ὑπὸ τοῦ Δήμου, χρήματα πολλὰ συνήγαγεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καὶ παρασκευάσας τῇ Θεῷ κόσμον, νίκας τε ὁλοχρύσους,[4] πομπεῖά τε χρυσᾶ καὶ ἀργύρεα, καὶ κόσμον χρυσοῦν εἰς ἑκατὸν Κανηφόρους·[5] χειροτονηθεὶς δὲ ἐπὶ τῆς τοῦ πολέμου παρασκευῆς, ὅπλα[6] μὲν πολλὰ καὶ βελῶν μυριάδας πέντε ἀνήνεγκεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν· τετρακοσίας [δὲ] τριήρεις πλωΐμους κατεσκεύασε, τὰς μὲν ἐπισκευάσας, τὰς δὲ ἐξ ἀρχῆς ναυπηγησάμενος· πρὸς δὲ τούτοις, ἡμίεργα παραλαβὼν τοὺς δὲ νεωσοίκους καὶ τὴν σκευοθήκην,[7] καὶ τὸ θέατρον τὸ Διονυσιακὸν ἐξειργάσατο, καὶ ἐπετέλεσε τό τε στάδιον τὸ Παναθηναϊκὸν, καὶ τὸ γυμνάσιον, καὶ τὸ Λύκειον κατεσκεύασεν, καὶ ἄλλαις πολλαῖς κατασκευαῖς ἐκόσμησε τὴν πόλιν. Ἀλεξάνδρου δὲ τοῦ βασιλέως ἅπασαν μὲν τὴν Ἀσίαν κατεστραμμένου, κοινῇ δὲ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἐπιτάττειν ἀξιοῦντος, ἐξαιτήσαντος[8] Λυκοῦργον, ὡς ἐναντία πράττοντος αὐτοῦ, οὐκ ἐξέδωκεν ὁ Δῆμος παρ᾽ Ἀλεξάνδρου φόβον.[9] καὶ διδοὺς εὐθύνας πολλάκις τῶν πεπολιτευμένων ἐν ἐλευθέρᾳ καὶ δημοκρατουμένῃ τῇ πόλει, διετέλεσεν ἀνεξέλεγκτος καὶ ἀδωροδόκητος τὸν ἅπαντα χρόνον, ὅπως ἂν εἰδῶσι πάντες, διότι τοὺς προαιρουμένους ὑπὲρ τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ἐλευθερίας δικαίως πολιτεύεσθαι, καὶ

Boeckh. Staatsh. d. Athen. II. p. 244. sq. Becker. Subesse in his numeris aliquid vitii aut difficultatis notat Wyttenbach.]

[2] Variatum est in argenti ratione. Vide quæ habet Plutarchus in vita. Dicitur Lycurgus in fisco publico procurando Periclem superasse talentis sexies mille et quingentis. Λυκούργῳ ἐποςίσθη τάλαντα εἰς τὸ δημόσιον, πεντακοσίοις πλείονα καὶ ἑξακισχιλίοις, ἢ ὅσα Περικλῆς ὁ Ξανθίππου συνήγαγε. Pausan. Attic. c. 29.

[3] In vita Lycurgi opes privatorum hominum administrasse dicitur solummodo ad ccl. talenta.

[4] Icunculæ erant, *Victoriæ alatæ*, quas Dea in manibus gestare solebat. Καὶ ἡ Ἀθηνᾶ ἡ Φειδίου, ἅπαξ ἐκτείνασα τὴν χεῖρα, καὶ τὴν Νίκην ἐπ᾽ αὐτῆς δεξαμένη, ἕστηκεν οὕτως ὅλῳ τῷ αἰῶνι. Arrian. ad Epictetum II. 8. Vide, quæ ad h. l. annotavit. Uptonus.

[5] Explicat hæc Pausanias: κατεσκεύασε πομπεῖα τῇ θεῷ, καὶ νίκας χρυσᾶς, καὶ παρθένοις κόσμον ἑκατόν. Virgines erant, quæ in Minervæ pompis cistas ferebant.

[6] Pausan. l. c. ὅπλα, καὶ βέλη, καὶ τετρακοσίας ναυμαχοῦσιν εἶναι τριήρεις.

[7] Iterum Pausanias: οἰκοδομήματα δὲ ἐπετέλεσε μὲν τὸ θέατρον, ἑτέρων ὑπαρξαμένων· τὰ δὲ ἐπὶ τῆς αὐτοῦ πολιτείας, ἃ ᾠκοδόμησεν, ἐν Πειραιεῖ νεώς εἰσιν οἶκοι, καὶ τὸ πρὸς τῷ Λυκίῳ καλουμένῳ γυμνάσιον. Monstrant hodie Athenis non procul a fano Minervæ turrim quandam, sive locum munitum, quem Lycurgi armamentarium, *l' Arsenal de Lycurgue*, cognominant. Vid. Spon. et Wheler.

[8] Ἐξαιτήσας] Lege ἐξαιτήσαντος.

[9] [Διὰ τὸν παρ᾽ Ἀλ. φόβον legi vult Wyttenbach.]

ζῶντας μὲν περὶ πλείστου ποιεῖται,[1] *καὶ τελευτήσασι δὲ ἀποδίδωσι χάριτας ἀειμνήστους· ἀγαθῇ τύχῃ δεδόχθαι τῷ Δήμῳ ἐπαινέσαι μὲν Λυκοῦργον Λυκόφρονος Βουτάδην ἀρετῆς ἕνεκα καὶ δικαιοσύνης, καὶ στῆσαι αὐτοῦ τὸν Δῆμον χαλκῆν εἰκόνα ἐν ἀγορᾷ, πλὴν εἴ που ὁ νόμος ἀπαγορεύει μὴ ἱστάναι, δοῦναι δὲ σίτησιν ἐν Πρυτανείῳ τῶν ἐγγόνων*[2] *ἀεὶ τῶν Λυκούργου τῷ πρεσβυτάτῳ εἰς ἅπαντα τὸν χρόνον, ἀναθεῖναι δ' αὐτοῦ, καὶ εἶναι κύρια πάντα τὰ ψηφίσματα τὸν γραμματέα τοῦ Δήμου ἐν στήλαις λιθίναις, καὶ στῆσαι ἐν ἀκροπόλει πλησίον τῶν ἀναθημάτων· εἰς δὲ τὴν ἀναγραφὴν τῶν στηλῶν δοῦναι τὸν ταμίαν τοῦ Δήμου πεντήκοντα δραχμὰς ἐκ τῶν εἰς τὰ ψηφίσματα ἀναλισκομένων τῷ Δήμῳ.*

Atque hæc de Lycurgi vita e me dicta sunto. Genus porro Orationis, et characterem dicendi lector meus ex iis, quæ hodie exstant, optime intelliget. Dicitur ab extemporali usu omnino abhorruisse, et Periclis ad instar, nunquam cum populo nisi meditatus egisse. Istius autem studii et meditationis præclarissima leguntur monumenta apud Vitæ Scriptores.[3] Formam dicendi ita exprimit Dionysius Halicarnassensis [de Vett. Script. Censura Vol. V. p. 433. Reisk.] Ὁ δὲ Λυκοῦργος ἐστὶ διαπαντὸς αὐξητικὸς, καὶ διηρμένος, καὶ σεμνὸς, καὶ ὅλος κατηγορικὸς, καὶ φιλαλήθης, καὶ παῤῥησιαστικὸς, οὐ μὴν ἀστεῖος, οὐδὲ ἡδὺς, ἀλλ' ἀναγκαῖος· τούτου χρὴ ζηλοῦν μάλιστα τὰς δεινώσεις. Porro Hermogenes [de form. Orat. II. p. 500. ed. Laur.] Ὁ τοίνυν Λυκοῦργος πολιτικὸς μέν ἐστιν, εἴπερ τις ἕτερος, πλὴν ἴσως τοῦ κατὰ τὴν ἀφέλειαν ἤθους ἕνεκα. πολὺ δὲ τὸ τραχὺ καὶ σκληρὸν ἔχει χωρὶς ἐπιμελείας. ἢ γὰρ ἂν ὁ αὐτὸς ἦν πως τῷ Δεινάρχῳ. τῇ δὲ λέξει καὶ πολὺ τραχύτερός ἐστιν, ὅθεν φημὶ καὶ τοῦτον τὴν φαινομένην, οὐ μὲν οὖσαν ὡς ὄντως, δεινότητα ἔχειν. τροπικώτεροι γάρ εἰσιν οἱ λόγοι μᾶλλον αὐτοῦ, καὶ καταδρομὴν ἔχοντες ἔστιν οὗ κατὰ τῶν ἀποδεδειγμένων πραγμάτων. χρῆται δὲ πολλαῖς πολλάκις καὶ ταῖς παρεκβάσεσιν ἐπὶ μύθους, καὶ ἱστορίας, καὶ ποιήματα φερόμενος. ἃ δὴ τῆς φαινομένης ἐστὶ καὶ αὐτὰ δεινότητος.[4]

[1] Atticus scriptor daret περὶ πλείστου. Quod hic reponendum. Est enim Librarii hallucinatio. [Et sic quoque censet Wyttenbach.]

[2] [ἐγγόνων] L. ἐκγόνων. OSANN.]

[3] Ἐμελέτα δὲ καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας οὐκ εὖ πρὸς τὰ αὐτοσχέδια πεφυκώς. Κλινδίου δὲ αὐτῷ ὑποκειμένου, ἐφ' ᾧ μόνον ἦν κώδιον καὶ προσκεφάλαιον, ὅπως ἐγείροιτο ῥαδίως καὶ μελετῴη. Plutarch. V. Lyc. p. 842. C.

[4] [Quæ judicia veterum Criticorum, si cum Lycurgi oratione superstite comparamus, verissima et æquissima esse reperiemus. At liceat ad ea illustranda pauca addere, quæ, sicut omnino Oratoris artem, sic hujus virtutes et vitia exemplis repræsentabunt lectoribus. Dionysius vocat L. αὐξητικὸν, i. e. oratorem, qui argumentis vim addit ut sentiantur, vel immorando roborat id, quod jam argumentis firmatum est. (Longin. XII. 1.) Talis igitur Orator efficit, ut attente audiatur, et auditoris animum ita afficit, ut cupidus fiat rerum sequentium: quæ magna omnino est laus dicentis. Porro διηρμένον (sic enim legendum, non διηρημένος) qui utitur *elocutione elata*, μέγεθος ἐχούσῃ. Et vere Lycurgus sæpius in rebus et verbis ad

Orationum, quas scripsit Lycurgus (scripsisse autem perhibetur XV.),[5] una tantum hodie superest, quam legere incipis: reliquarum enim omne fere interiit præter nomina[6] et desiderium. Eam utique,

sublimitatem adscendit (cf. cap. 11. 12. 37.). Dein laudatur ob σεμνότητα orationis i. e. *gravitatem*, qua fit ampla et magna elocutio, v. c. si quis docet de rebus divinis, de virtutibus et vitiis, de præclare hominum factis, et quidem hæc omnia cum certa asseveratione, quæ omnem dubitationem excludit. Talem fuisse Lycurgum tota docet Oratio; qua quidem gravitate conjuncta esse solet παῤῥησία, quam ob rem Dionys. παῤῥησιαστικὸν vocat Lycurgum. Ea oratoris virtus oritur maxime e spiritu et vehementia, nec minus e conscientia recti, animi vitæque integritate. Hanc *vocem liberam* ut Cic. ad Herenn. IV. 37. eam appellat oratoris dotem, Lycurgus et Demosthenes, viri integerrimi, præ se ferunt insigni modo. Quibus laudibus aliquam vituperationem admiscet, dum dicit, *οὐ μὴν ἀστ. οὐδὲ ἡδὺς, ἀλλ' ἀναγκαῖος*, i. e. fuit Orator *nec urbanus, nec suavis, sed in necessariis solum occupatus.* Nempe, qui urbano et suavi genere utuntur, orationem ornant, habentque quandam abundantiam et copiam; Lycurgus autem non ultra necessaria procedit, magis rebus quam verbis intentus. Sic expl. Ernesti (Lexic. Technol. Rhet. Gr. v. Ἀναγκαῖος) Dionysii dictum. Id judicium quam verum sit, cognoscitur e comparatione Nostræ cum Demosthenis orationibus, v. c. Timocratea vel omnium præstantissima de Corona. Quæ Lycurgo desunt condimenta orationis urbanæ, ibi quavis earum parte ultro lectoris animo se ostendunt. Hermogenem minus delectatum esse Orationibus Nostri, apparet ex ejus censura acerbiore. Inter Oratores Civiles Lycurgo solummodo tribuit locum propter ἀφέλειαν ἤθους, i. e. *ob simplicitatem, qua hominum mores oratione delineaverit.* cf. Hermog. de form. Or. II. p. 208. Dionys. Halic. Art. Rhet. c. II. 2. Sed compositione τραχύτερον esse ipso Dinarcho statuit. Τραχὺν καὶ σκληρὸν vocat, i. e. *durum et asperum*, imprimis propter immodicum metaphorarum usum; quam compositionem *præfractam et asperam* vocat Seneca Epist. 114. (Lyc. 10. 5. 11. 8. Porro ἐπιμέλειαν ei defuisse contendit Rhetor. Hæc Oratoris virtus, quæ imprimis Isocrati tribuitur (Hermog. περὶ δειν. p. 364.) cernitur *in accurata dicendi forma;* si quis sententias commode jungit, res gestas et facta non nude exponit, sed cum censura loci, temporum notatione, etc. enuntiat. (Lyc. c. 23.) Ad incuriam quoque in compositione ipsa referri potest τὸ χωρὶς ἐπιμελείας, ad quam c. 11. 11. c. 9. 1. etc. spectant, et cui sine dubio Hermogenes annumerabat periodos sæpissime voc. Καίτοι incipientes; quibus nævis in structura orationis Lycurgus similior fit Dinarcho, quam Demostheni vel Lysiæ. Mox τροπικωτέρους vocat, i. e. *metaphoris nimiæ sunt ejus orationes*, sive figuratam locutionem quam maxime amat. Id ipsum profecto agnoscimus in una superstite Oratione, ex qua Hauptmannus sedulo collegit τρόπους, quibus scriptor usus sit. Demosthenem vero orationis vim et gravitatem ex his figuris non quæsivisse constat, dum natura sua alienior fuit ab hac poetica compositione. Porro graviter et merito vituperat Lycurgum, *ὡς καταδρομὴν ἔχοντα τῶν ἀποδεδειγμένων πραγμάτων*, i. e. *quod interdum revertat ad res jam demonstratas.* Quod item in Oratione nostra lectori displicebit, et interdum nauseam excitabit. Denique improbare videtur Rhetor, quod Lycurgus multis digressionibus ad fabulas et historias, ad versus quoque poeticos sit delatus, quod quidem speciem quandam eloquentiæ præbeat, sed vere nullam orationi vim et gravitatem (δεινότητα) afferat. Quod verissimum est: nam quid in Nostro Homeri, Euripidis, Tyrtæi poemata, recitata ab Oratore, quid tandem fabulæ de Codro, de filia Erechthei etc. ad rem probandam faciant, equidem non video. Quid? Si Demosthenem inspicis: Poetæ versus semel tantum, fabulæ ex antiquitate depromptæ nunquam, historiæ vero tibi tum modo occurrunt, quum Orator rerum præteritarum meminisse auditores volebat. Tanta enim erat in summo viro copia sententiarum, tanta argumentorum, quibus sua probavit, aliorum confutavit consilia, abundantia, ut ejusmodi delectamentis tempus orationi præfinitum perdere nec vellet nec posset. —Jam si complectimur omnia, Lycurgus quidem est probabilis Orator, sed multum distat a Demosthene; verum, quæ ingenii dotes ei deerant, has compensavit φιλαληθείᾳ, σεμνότητι et παῤῥησίᾳ, virtutibus, quæ vel maxime commendabunt publice loquentem, sic ut hi, qui hodie ad Populum docendum prodeunt, si his modo virtutibus ornati sunt, certissime cum fructu et plausu auditorum verba sint facturi. Becker.]

[5] Plutarch. p. 843. C. Photius Cod. CCLXVIII. Suidas contra voc. Λυκοῦργος XIV. Oratt. memorat.

[6] [Vide Fragmenta Lycurgi huic editioni Lycurgearum annexa. Becker.]

quæ et causæ in se habet tractationem gravissimam, est enim tota civilis, quæ et orationis flumine et vi verborum animos nostrum omnium, qui antiquæ et veræ Eloquentiæ imagine excitamur, semper percelluit, non indignam esse judicavi, quam Demosthenicarum omnium fere optimæ [Midianæ] comitem adjungerem. Verumtamen profecto ea laude cum floreat, et tanta gratia sit conscripta, quantam modo prædicavi, et Tu perinde proxime experiendo senties, non aliter tamen aut dissimili conditione hodie evulgasse mihi videor, quam Aldus Manutius, qui jampridem ex bibliothecarum solitudine eruit et typis descripsit primus. Licet enim mos semper fuerit, ut non sine invidia desideraremus, quæ diuturnitatis inclementia nobis eripuit, aliquando tamen accidit, ut non minus studiose negligeremus, quæ reliquerit.

Eam fuisse hujusce Orationis fortunam, quis est, qui nesciat? Nemo sane, præter eos, qui hujusmodi Orationem omnino exstare nesciverunt. Quorum quidem numerus non est contemnendus. Ille autem, ne ultra modum excresceret, curavi, ut neque Exemplarium paucitatem amplius causari potuerint, neque, si fas sit hoc etiam adjicere, eorum mendosam, ut olim, et neglectam conditionem.

Lecturus itaque orationem, fere ultra sortem hujusmodi literarum, quæ tamen diu gravissima fuit, obrutam et sepultam, prius ejus historiolam paucis a me accipe. Laudatur aliquoties ea ipsa oratio, qua hodie utimur in Lexicis Rhetoricis, imprimis in illo Harpocrationis, v. Αὐτόλυκος, Εὐρυμέδων, Ἵππαρχος, Κατάγειν τὰ πλοῖα, et Τυρταῖος. Et, contra quam reliquorum Rhetorum monumentis usu venire solet, ita ab eodem laudatur, qui tamen judex morosior fuisse videtur, una cum cæteris Auctoris nostri Orationibus XIV. ut nullam ei vel levissimam νοθεύσεως suspicionem inureret. Constare enim posse arbitror ex iis, quæ leguntur in Photio Cod. CCLXVIII. et Suida in voce Λυκοῦργος, fuisse olim et alias porro Orationes, quæ huic scriptori, verum mala fide, adscriberentur; accedente autem priscorum hominum Crisi, quæ ambiguorum opusculorum sortem dirimere solebat, jampridem intercidisse vel ipsam memoriam earum omnium, οὐχ εὑρισκομένων ἔτι τῶν ὑπὸ διαβολὴν πεσόντων, ἅπαξ γὰρ ἀποκριθέντες παρεωράθησαν (ut loquitur idem Photius Cod. CCLXII. in causa non dissimili), his tamen XV exceptis. Illæ enim solæ, propter γνησιότητα, ætatem diuturniorem, nam in Vett. monumentis sæpissime adducuntur, idcirco tulere. Verba autem Suidæ sunt: λόγοι δὲ αὐτοῦ εἰσὶν οἱ σωζόμενοι γνήσιοι, sc. eæ, quæ ibi sequuntur. Legebatur porro non minus studiose a Rhetoribus, sive iis, qui artem dicendi literis tradebant; neque ad aliam fortasse alludit Orationem Hermogenes in Judicio, quod de scriptore nostro tulit de forma dic. II. p. 500. ed. Laur. χρῆται δὲ (Lycurgus) πολλαῖς πολλάκις καὶ ταῖς παρεκβάσεσιν ἐπὶ μύθους, καὶ ἱστορίας, καὶ

ποιήματα φερόμενος. cf. Lyc. c. 20. 23. 24. 26. 28. Citatur deinde disertissime a Strabone l. XIII. p. 601. (Vide Lycurg. c. 15.) ab Athenæo l. XIII. p. 290. (Lycurg. c. 6.) ab Eustathio p. 259. ed. Bas. (Lycurg. c. 15.) a Schol. Aristophan. in Pluto v. 282. (Lycurg. c. 20.) aliisque quam plurimis.

Sub ipsis literis renascentibus A. sc. MDXIII. Græce excudit Aldus Fol. una cum iis, quæ supersunt, Lysiæ, Æschinis etc.[7] — Græce iterum Philippus Melanthon cum præfatione Vitemb. MDXLV. 8. iterumque Lips. MDLXVIII. 8. Latine autem Francof. MDLXVIII. 8. ex officina Petri Brubachii.[8] Eodem tempore, quo Melanthon operam Lycurgo impendit, impendebat etiam literarum studio conjunctissimus Joach. Camerarius Papebergensis, qui et Latinitate donavit, notisque insuper illustravit. Cujus tamen, neque Interpretatio, neque Animadversiones, in hunc usque diem, quod sciam, prodiere. Versio deinde est Ioann. Loniceri Offerani, utrique, tam Melanthoni, quam Camerario, amicissimi, quo Marburgi Cattorum literas Græcas per multos annos docuit, et quam plurimos auctores Latine exposuit, Lycurgum nempe inter alios, et Demosthenem de Pace, quæ Orationes ab illo versæ prodierunt Basil. MDXLVIII. 8. — Græce denique publicavit, inter Oratores, quos ab Aldo expressit Henricus Stephanus Paris. MDLXXV. fol. adjectis margini conjecturis, iis vero paucissimis.[9] Postremo cum

7 [Aldina, Venetiis a 1513. impressa, constat tribus singulis partibus, sed uno editis anno et mense. Volum. I. continet dedicationem ad Baptist. Egnatium Venetum, subscr. M. Aprili 1513; tum Isocratis Vitam e Plutarcho et Philostrato cum censura Dionysii Halicarnassensis. Sequuntur ejusdem Oratt. XXI. inde a p. 1 — 197. — A pag. 98. (nam pagg. 1 — 97. desunt) Gorgiæ Helenæ encom. Aristides Panathenaicus, et ejusd. Romæ encomium. — Vol. II. cum novo titulo et dedicatione ad Francisc. Faseolum, in qua Aldus enarrat: Oratores Græcos minores latuisse in monte Atho, inde a Lascari doctissimo homine, Regis Galliæ apud Venetos legato, in Italiam esse advectos. Miserat scilicet ipsum Laurentius Medices in Græciam, ad inquirendos simul, et quantovis emendos pretio, bonos libros. — Id factum est a. 1508, ut Aldus præf. ad Rhetores Græc. Venet. 1508. fol. tradit. Quæ quidem ed. Rhetorum Græcorum perrara, de qua Wolfius V. III. existimabat, in Germania unicum servari Heidelbergæ exemplar (v. Analect. IV. 525.), ea quoque, (ut obiter hoc moneam) et plena, exstat in Biblioth. Hamburgensi Gymn. Ioannei, ni fallor e Biblioth. I. Alb. Fabricii. — Sed revertimur ad Nostram. Continet vero Vol. II. Æschinis vitam, Apollonii εἰς Αἰσχ. ἐξήγεσ. ejusd. Orat. III. et Lysiæ XXVIII. Vol. III. novo insignitum titulo, sed sine præf. exhibet Andocidem, Isæum, Dinarchum, Antiphontem, Lycurgum, Gorgiæ ὑπὲρ Παλαμ. Lesbonactis II. et Herodis περὶ πολιτείας Orationes. Becker.]

8 [De Melancthonianis edd. Vitemb. 1545. et Lips. 1568. nihil statuo; sed Taylorum ed. Francof. nunquam vidisse propterea mihi credibile est, quod ex Officina P. Brubachii non solum Latine, sed etiam Græce exierit Lycurgi Oratio a. 1548. mense Sept. Utor hac editione, cujus inscriptio est: Or. Lyc. contra Leocr. desertorem patriæ, dulcissime de officiis patriæ debitis disserens. Cum præf. Phil. Melancthonis. Eadem oratio conversa in Latinum sermonem a Phil. Melancth. — Igitur erravit I. Alb. Fabricius, quum in Bibl. Gr. I. p. 916. negaret, Mel. interpretationem exstare, et Loniceri primam omnium fuisse. Idem.]

9 [Henric. Stephanus, in Lycurgo, auxilio veterum Codd. plane destitutus, sequebatur Aldinam, sed ita, ut apertos istius errores typographicos tacite emendaret, et suspectis locis conjecturas suas margini apponeret, lectorum judicio eas relinquens. Præf. p. 7. — Latina, quam

Loniceri interpretatione edidit Hanoviæ MDCXIX. 1. typis Wechelianis adjunctis Dinarcho, Lesbonacte, Herode et Demade, Ianus Gruterus,[1] Vir de optimis literis optime meritus.[2]

Causa autem, quam peroravit noster, erat ea, quam proxime sum expositurus. Profligatis ad Chæroneam a Philippo Atheniensibus, allatoque ad urbem fatali illo nuncio, ibi in summa civium trepidatione tulit Populus plebiscitum, rogante Hyperide, quod verbis fere legitimis laudat Lycurgus c. 6.

> ΠΑΙΔΑΣ ΚΑΙ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΕΚ ΤΩΝ ΑΓΡΩΝ
> ΕΙΣ ΤΑ ΤΕΙΧΗ ΚΑΤΑΚΟΜΙΖΕΙΝ ΤΟΥΣ ΔΕ
> ΣΤΡΑΤΗΓΟΥΣ ΤΑΤΤΕΙΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΦΥΛΑΚΑΣ
> ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΛΛΩΝ ΤΩΝ
> ΟΙΚΟΥΝΤΩΝ ΑΘΗΝΗΙΣΙ ΚΑΘ' Ο ΤΙ ΑΝ ΑΥΤΟΙΣ
> ΔΟΚΗΙ. —

Eidem plebiscito adjungas quoque et illa, quæ leguntur c. 11.

> ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΤΟΥΣ ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΟΥΣ ΚΑΤΑΒΑΙΝΕΙΝ
> ΕΙΣ ΠΕΙΡΑΙΑ ΧΡΗΜΑΤΙΟΥΣΑΝ ΠΕΡΙ ΦΥΛΑΚΗΣ
> ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΚΑΙ ΠΡΑΤΤΕΙΝ ΔΙΕΣΚΕΥΑΣΜΕΝΗΝ
> Ο ΤΙ ΑΝ ΔΟΚΗΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ ΣΥΜΦΕΡΟΝ ΕΙΝΑΙ.

et similiter cap. eodem

> ΤΟΥΣ ΜΕΝ ΔΟΥΛΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ (ΕΙΝΑΙ) ΤΟΥΣ
> ΔΕ ΞΕΝΟΥΣ ΑΘΗΝΑΙΟΥΣ ΤΟΥΣ Δ' ΑΤΙΜΟΥΣ ΕΝΤΙΜΟΥΣ.

Nam in una rogatione complectitur Plutarchus in Hyperide,[3] si auctor sit fide dignus, *γράψαι μετὰ Χαιρώνειαν· τοὺς μετοίκους πολίτας ποιήσασθαι, τοὺς δὲ δούλους ἐλευθέρους, ἱερὰ δὲ καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας εἰς τὸν Πειραιᾶ ἀποθέσθαι.* Licet profecto aliquid istiusmodi diserte seipsum tulisse profiteatur Demosthenes de Corona:[4] Μετὰ τὴν μάχην εὐθὺς ὁ Δῆμος — περὶ

idem vir doctus promisit, interpretatio, et Annotationes ipsi subjungendæ, quod sciam, nunquam prodierunt. Continet vero Steph. ed. eos tantum Oratores, quos exhibent Vol. II. et III. Aldinæ. IDEM.]

[1] [Henr. Stephani modo vestigia pressit Gruterus; ad calcem sunt additæ emendationes ejusdem Viri doctissimi, ita ut is, qui Steph. possidet, facile careat hac editione. IDEM.]

[2] [Jam sequitur ipsa Tayloriana: Orationes duæ, una Demosthenis contra Midiam, altera Lycurgi contra Leocratem, Gr. et Lat. Recens. emendavit notasque addidit Io. Taylor. Cantabr. 1743. 8. — Post Anglum et ad edit. Taylori ed. in Germania Io. Gottfr. Hauptmann. Lips. 1751. et iterum Lips. 1753. 8. cf. Harles. p. 431. — Reiskius Oratoribus Græc. in eo Vol. quod inscriptum est: Orat. Græcor. Volum. IV. Æschinis Secundum. Lips. 1771. p. 105—242. Repetiit Taylori animadversiones; et locis obscuris suis emendationibus subvenire conatus est. Cæterum Editor Codd. MSS. et in hoc Oratore nullis est usus. — Græce et cum animadvers. Germanicis (potissimum e Tayloro et Reiskio petitis), ed. J. H. Schulze Brunsvic. 1789. 8. min. Postrema fuit ed. Lycurgi Oratio in Leocratem, quam in usum auditorum imprimi curavit B. Thorlacius. Hafn. 1804. 8. In linguam nostram semel modo, et quidem notante Harlesio p. 221. ex Latina Melanthonis versione translata, exstat in Lauterbecks Regentenbuch 1556. 1567. et 1581. fol. — Gallico Lycurgum cum Isæo, Andocide, Dinarcho et Demadis fragmento vertit Augerius, interpres ille et editor Demosthenis, Paris. 1783. 8. IDEM.]

[3] P. 849. A.

[4] Cap. 74.

σωτηρίας τῆς πόλεως τὰς ἐμὰς γνώμας ἐχειροτόνει, καὶ πάνθ' ὅσα τῆς φυλακῆς ἕνεκ' ἐπράττετο, ἡ διάταξις τῶν φυλάκων, αἱ τάφροι, τὰ εἰς τὰ τείχη χρήματα, διὰ τῶν ἐμῶν ψηφισμάτων ἐγίγνετο. Erat interea ex Atheniensibus Leocrates quidam, qui metu tantæ calamitatis perterritus, adeo non patriæ periclitanti suppetias tulerit, ut rebus suis convasatis seipsum una subduceret. Et primo quidem ille Rhodum appellebat, deinde laribus in urbe Megara constitutis octavo demum anno, omni sopito periculo, domum revertitur. Visa est ea causa dignissima, ubi Eloquentiæ nervos intenderet Lycurgus patriæ amantissimus, hominique diem dicit. Cujus judicii eventum nobis conservavit Æschin. contra Ctesiph. c. 39. *Ἕτερος δ' ἰδιώτης ἐκπλεύσας εἰς Ῥόδον, ὅτι τὸν φόβον ἀνάνδρως ἤνεγκε, πρώην ποτ' εἰσηγγέλθη, καὶ ἴσαι αἱ ψῆφοι αὐτῷ ἐγένοντο. εἰ δὲ μία μόνον μετέπεσεν, ὑπώριστ' ἂν ἢ ἀπέθανεν.* Et ne dubitari possis, discimus ab ejus scholiaste inedito,[5] hunc fuisse Leocratem, quem accusavit Lycurgus.

In eadem causa, dissimili licet fortuna, videtur fuisse Autolycus quidam. Cujus accusationis memoriam conservavit Harpocratio, aliique. Quibus adde antiquam Hypothesin hujus Orationis. Et Autolycus quidem, ut discimus infra c. 13. capite plectitur, licet urbem non quidem ipse deseruisset, liberis solummodo et uxore, quorum opera in obsidione esset inutilior, extra Atticam in tuto collocatis.

Erat itidem tertius, qui eodem crimine teneretur, Lycurgo accusante, nomine Aristogiton. Quod priusquam lectori meo probare possim, emendanda sunt veterum scripta. Plutarchus in Lycurgi vita:[6] *Εὐθύνας* (i. e. Lycurgus) *Ἀριστογείτονα, καὶ Κλεωκράτην, καὶ Αὐτόλυκον δουλείας.* Qui criminis societate Autolyco conjungebatur, erat *Leocrates* noster, non Cleocrates. Porro autem *δουλείας γραφὴν* in Attico foro intentatam esse unquam nemo dixerit, nemo est omnium, qui tradiderit: neque, si tradiderint maxime, tractata est ea de his hominibus quæstio. Rescribe itaque: *Εὐθύνας Ἀριστογείτονα, καὶ Λεωκράτην, καὶ Αὐτόλυκον δειλίας.* Nam ut laudem Æschinem c. Ctesiph. c. 58. *Εἰσὶ γὰρ καὶ δειλίας γραφαί. Καίτοι θαυμάσειεν ἄν τις ὑμῶν, εἴ εἰσί φύσεως γραφαί. Εἰσί. Τίνος ἕνεκα; Ἵν' ἕκαστος ἡμῶν τὰς ἐκ τῶν νόμων ζημίας φοβούμενος μᾶλλον ἢ τοὺς πολεμίους, ἀμείνων ἀγωνιστὴς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ὑπάρχῃ.*

Quod restat, acta est octavo circiter anno post res Chæroneæ infeliciter gestas, Olymp. sc. CXII. 3. (a. Chr. 330.) ut liquet ex cap. 11. fine; eodem anno, quo Demosthenes Orationum splendidissimam de Corona peroravit.

[5] [Jam edito ab Im. Bekkero, p. 269. Becker.] τὸν Λεωκράτην νοεῖ, οὗ κατηγόρησε Λυκοῦργος. διαμένει δὲ καὶ ὁ λόγος ἐνταῦθα κείμενος.

[6] P. 843. D.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ

ΒΙΟΣ

ΚΑΤΑ ΠΛΟΥΤΑΡΧΟΝ.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΣ πατρὸς μὲν ἦν Λυκόφρονος τοῦ Λυκούργου — ὃν οἱ τριάκοντα τύραννοι ἀπέκτειναν, αἰτίου αὐτῷ τῆς ἀναιρέσεως γενομένου Ἀριστοδήμου Βατῆθεν, ὃς καὶ Ἑλληνοταμίας γενόμενος ἔφυγεν ἐν τῇ δημοκρατίᾳ —, τὸν δῆμον δὲ Βουτάδης, γένους τοῦ τῶν Ἐτεοβουταδῶν. ἀκροατὴς δὲ γενόμενος Πλάτωνος τοῦ φιλοσόφου, ταπρῶτα ἐφιλοσόφησεν· εἶτα καὶ Ἰσοκράτους τοῦ ῥήτορος γνώριμος γενόμενος, ἐπολιτεύσατο ἐπιφανῶς, καὶ λέγων καὶ πράττων, καὶ δὴ πιστευσάμενος τὴν διοίκησιν τῶν χρημάτων· ταμίας γὰρ ἐγένετο ἐπὶ τρεῖς πενταετηρίδας ταλάντων μυρίων τετρακισχιλίων, ἢ ὥς τινες, μυρίων ὀκτακισχιλίων ἑξακοσίων πεντήκοντα, [καὶ ὁ τὰς τιμὰς αὐτῷ ψηφιζόμενος Στρατοκλῆς ὁ ῥήτωρ] τὸ μὲν πρῶτον αἱρεθεὶς αὐτὸς, ἔπειτα τῶν φίλων ἐπιγραψάμενός τινα αὐτὸς ἐποιεῖτο τὴν διοίκησιν διὰ τὸ φθάσαι νόμον εἰσενεγκεῖν, μὴ πλείω πέντε ἐτῶν διέπειν τὸν χειροτονηθέντα ἐπὶ τὰ δημόσια χρήματα, ἀεί τ' ἐφεστὼς τοῖς ἔργοις διετέλεσε καὶ θέρους καὶ χειμῶνος· καὶ ἐπὶ τὴν τοῦ πολέμου παρασκευὴν χειροτονηθεὶς, πολλὰ τῆς πόλεως ἐπηνώρθωσε· καὶ τριήρεις παρεσκεύασε τῷ δήμῳ τετρακοσίας· καὶ τὸ ἐν Λυκείῳ γυμνάσιον ἐποίησε καὶ ἐφύτευσε, καὶ τὴν πάλαιστραν ᾠκοδόμησε, καὶ τὸ ἐν Διονύσου θέατρον ἐπιστατῶν ἐτελεύτησε· πιστευσάμενος δ' ἐν παρακαταθήκῃ παρὰ τῶν ἰδιωτῶν διακόσια πεντήκοντα τάλαντα ἐφύλαξε, πομπεῖά τε χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ τῇ πόλει κατεσκεύασε καὶ νίκας χρυσᾶς· πολλὰ δὲ ἡμίεργα παραλαβὼν ἐξετέλεσε, καὶ νεωσοίκους καὶ τὴν σκευοθήκην· καὶ τῷ σταδίῳ τῷ Παναθηναϊκῷ τὴν κρηπῖδα περιέθηκεν, ἐξεργασάμενος τοῦτό τε καὶ τὴν χαράδραν ὁμάλην ποιήσας, Δινίου τινὸς, ὃς ἐκέκτητο τοῦτο τὸ χωρίον, ἀνέντος τῇ πόλει περὶ παντὸς αὐτοῦ χαρίσασθαι Λυκούργῳ· ἔσχε δὲ καὶ τοῦ ἄστεος τὴν φυλακὴν, καὶ τῶν κακούρ-

Βατῆθεν] Βατῆθεν. Salmas.

Καὶ ὁ - - - ῥήτωρ] Uncis hæc includendo secutus sum Wyttenb. qui ea perperam huc invecta censet e Psephismate tertio. Reiskius pro καὶ legendum conjecit ἦν δὲ. Hutten.

Φθάσαι] Reiskius nomen ejus, qui legem illam tulerat, excidisse suspicatur, nisi Lycurgus ipse legis auctor fuerit. Idem.

Τὸ ἐν Δ. θέατρον ἐπιστατῶν] L. τοῦ ἐν Δ. θεάτρου ἐπιστατεύων. Reisk.

Τε καὶ] F. ἔτι δὲ καὶ. Idem.

Περὶ παντὸς αὐτοῦ χαρίσασθαι] L. καὶ προειπόντος, αὐτὸ χαρίσασθαι. Idem. L. προσειπόντος, αὐτὸ χαρίσασθαι. Wyttenb. Cum Turnebo legendum χαρισαμένου. Osann.

γων τὴν σύλληψιν, οὓς ἐξήλασεν ἅπαντας, ὡς καὶ τῶν σοφιστῶν ἐνίους λέγειν, Λυκοῦργον οὐ μέλανι, ἀλλὰ θανάτῳ χρίοντα τὸν κάλαμον κατὰ τῶν πονηρῶν, οὕτω συγγράφειν· ὅθεν ἐξαιτηθέντα αὐτὸν ὑπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως ὁ δῆμος οὐ προήκατο· καθ' ὃν δὲ χρόνον ἐπολέμει Φίλιππος πρὸς Ἀθηναίους τὸν δεύτερον πόλεμον, ἐπρέσβευε μετὰ Πολυεύκτου καὶ Δημοσθένους εἴς τε Πελοπόννησον καί τινας ἑτέρας πόλεις. διετέλεσέ τε τὸν ἅπαντα χρόνον εὐδοκιμῶν παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις καὶ δίκαιος εἶναι νομιζόμενος, ὥστε καὶ ἐν τοῖς δικαστηρίοις τὸ φῆσαι Λυκοῦργον ἐδοκεῖ βοήθημα εἶναι τῷ συναγορευομένῳ· εἰσήνεγκε δὲ καὶ νόμους, τὸν περὶ τῶν κωμῳδῶν ἀγῶνα τοῖς Χύτροις ἐπιτελεῖν ἐφάμιλλον ἐν τῷ θεάτρῳ, καὶ τὸν νικήσαντα εἰς ἄστυ καταλέγεσθαι, πρότερον οὐκ ἐξὸν, ἀναλαμβάνων τὸν ἀγῶνα ἐκλελοιπότα· τὸν δὲ, ὡς χαλκᾶς εἰκόνας ἀναθεῖναι τῶν ποιητῶν, Αἰσχύλου, Σοφοκλέους, Εὐριπίδου, καὶ τὰς τραγῳδίας αὐτῶν ἐν κοινῷ γραψαμένους φυλάττειν, καὶ τὸν τῆς πόλεως γραμματέα παραναγινώσκειν τοῖς ὑποκρινομένοις· οὐκ ἐξεῖναι γὰρ αὐτὰς ὑποκρίνεσθαι· καὶ τρίτον, μηδένι ἐξεῖναι Ἀθηναίων, μηδὲ τῶν οἰκούντων Ἀθήνησιν, ἐλεύθερον σῶμα πρίασθαι ἐπὶ δουλείᾳ ἐκ τῶν ἁλισκομένων ἄνευ τῆς τοῦ προτέρου δεσπότου γνώμης. ἔτι δὲ, ὡς τοῦ Ποσειδῶνος ἀγῶνα ποιεῖν ἐν Πειραιεῖ, κυκλίων χόρων οὐκ ἔλαττον τριῶν, διδόσθαι μὲν τοῖς νικῶσιν οὐκ ἔλαττον δέκα μνᾶς, τοῖς δὲ δευτέροις ὀκτὼ, ἓξ δὲ τοῖς τρίτοις κριθεῖσιν· ἐπὶ ζεύγους μὴ ἀπεῖναι γυναῖκα Ἐλευσίναδε, ὅπως μὴ ἐλαττῶνται ὑπὸ τῶν πλουσίων· εἰ δέ τις φωραθείη, ἀποτίνειν δραχμὰς ἑξακισχιλίας· τῆς δὲ γυναικὸς αὐτοῦ μὴ πεισθείσης, τῶν συκοφαντῶν φωρασάντων, τάλαντον αὐτοῖς ἔδωκε. κατηγορούμενος δ' ἐν ὑστέρῳ ἐν τῷ δήμῳ ἔφη· ἀλλ' οὖν ἐγὼ μὲν διδοὺς, οὐ λαμβάνων ἑώραμαι. τελώνου δέ ποτ' ἐπιβαλόντος Ξενοκράτει τῷ φιλοσόφῳ τὰς χεῖρας, καὶ πρὸς τὸ μετοίκιον αὐτὸν ἀπαγαγόντος, ἀπαντήσας ῥάβδῳ τε κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ τελώνου κατήνεγκε, καὶ τὸν μὲν Ξενοκράτην ἀπέλυσε, τὸν δὲ ὡς οὐ τὰ πρέποντα δράσαντα εἰς τὸ δεσμωτήριον κατέκλεισεν. ἐπαινουμένου δ' ἐπὶ τῇ πράξει, μεθ' ἡμέρας τινὰς συντυχὼν ὁ Ξενοκράτης τοῖς παισὶ τοῦ Λυκούργου ἔφη· ταχέως γε τῷ πατρὶ ὑμῶν ἀπέδωκα, ὦ παῖδες, τὴν χάριν· ἐπαινεῖται γὰρ ὑπὸ πολλῶν ἐπὶ τῷ βοηθῆσαί μοι. εἰσήνεγκε δὲ

Λυκοῦργον οὐ μέλανι, ἀλλὰ θανάτῳ χρίοντα τὸν κάλαμον] Simile Demadis dictum de Dracone Tzetzes Chil. 5. 347. refert:

Ἔοικεν, ἄνδρες δικασταὶ, Δράκων ὁ νομογράφος
Οὐ μέλανι, δι' αἵματος τοὺς νόμους δὲ χαράξαι. OSANN.

Συγγράφειν] Scil. τὰς καταδίκας. REISK.

Τὸν περὶ] F. τὸν μὲν τὸν παρὰ —. IDEM.

Χύτροις] Χύτροι tertia dies festi, Anthesteria dicti. HUTTEN.

Καταλέγεσθαι] Καθιέναι corrigit Vales. ad Harpocr. p. 116. WYTTENB.

Ἀναθεῖναι] Reiskius mavult inseri δεῖ, addens tamen, sæpius ὡς cum infin. junctum reperiri. HUTTEN.

Αὐτὰς] Reiskius mavult αὐτοὺς, *ipsos scribas, vel tabularum custodes.* Wyttenb. susp. καὶ οὐκ ἐξεῖναι παρ' αὐτὰς —. IDEM.

Διδόσθαι] F. ὧν διδόσθαι. REISK.

Ὅπως μὴ - - - πλουσίων] Xyland. vertit: *ne a divitibus pauperes superentur.* Ad eundem sensum Kaltw. Aliter explicat Perizon. ad Æl. V. H. l. xiii. 24., ut ἐλαττῶνται ad ipsos viros referatur, non ad feminas. HUTTEN.

Ἑώραμαι] Wyttenbachius πεφώραμαι suspicatur: si quid mutandum, legerim ἑάλωκα. OSANN.

καὶ ψηφίσματα Εὐκλείδῃ τινὶ Ὀλυνθίῳ χρώμενος ἱκανωτάτῳ περὶ τὰ ψηφίσματα. εὔπορος δ' ὢν, ἱμάτιον ἓν καὶ ταὐτὸ ἐφόρει τοῦ χειμῶνος καὶ τοῦ θέρους, καὶ ὑπεδέδετο ταῖς ἀναγκαίαις ἡμέραις. ἐμελέτα δὲ καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας, οὐκ εὖ πρὸς τὰ αὐτοσχέδια πεφυκὼς, κλινιδίου δ' αὐτῷ ὑποκειμένου, ἐφ' ᾧ μόνον ἦν κώδιον καὶ προσκεφάλαιον, ὅπως ἐγείροιτο ῥᾳδίως καὶ μελετῴη. ἐγκαλοῦντος δ' αὐτῷ τινὸς, ὅτι μίσθους σοφισταῖς δίδωσι περὶ λόγους διατρίβων· ἀλλ' εἴ τίς γε ἐπαγγέλλοιτο, ἔφη, τοὺς υἱοὺς ἀμείνους αὐτῷ ποιήσειν, οὐ χιλίας ἀλλὰ τὰ ἡμίση τῆς οὐσίας προΐεσθαι. ἦν δὲ καὶ παῤῥησιαστὴς διὰ τὴν εὐγένειαν· Ἀθηναίων γέ τοί ποτε οὐκ ἀνεχομένων αὐτοῦ δημηγοροῦντος, ἀνέκραγεν ἐκβαλλόμενος· ὦ Κερκυραία μάστιξ, ὡς πολλῶν ταλάντων εἶ ἀξία. πάλιν δὲ θεὸν ἀναγορευόντων Ἀλέξανδρον· καὶ ποδαπὸς ἂν, εἶπεν, ὁ θεὸς, οὗ τὸ ἱερὸν ἐξιόντας δεήσει περιῤῥάνασθαι; ἀποθανόντος δ' αὐτοῦ παρέδωκαν τοὺς παῖδας τοῖς ἕνδεκα, Μενεσαίχμου μὲν κατηγορήσαντος, γραψαμένου δὲ Θρασυκλέους. Δημοσθένους δὲ, καθ' ὃν ἔφυγε χρόνον, ἐπιστείλαντος τοῖς Ἀθηναίοις, ὡς κακῶς ἀκούοιεν ἐπὶ τοῖς Λυκούργου παιδίοις, μετενόησαν, καὶ ἀφῆκαν αὐτοὺς, Δημοκλέους, τοῦ Θεοφράστου μαθητοῦ, ὑπὲρ αὐτῶν ἀπολογησαμένου. ἐτάφη δ' αὐτὸς καὶ τῶν ἐκγόνων τινὲς δημοσίᾳ· καὶ ἔστιν αὐτῶν τὰ μνήματα ἄντικρυς τῆς Παιωνίας Ἀθηνᾶς ἐν τῷ Μελανθίου τοῦ φιλοσόφου κήπῳ, τράπεζαι πεποιημέναι, αὐτοῦ τε τοῦ Λυκούργου καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ ἐπιγεγραμμέναι, καὶ εἰς ἡμᾶς ἔτι σωζόμεναι. τὸ μέγιστον χίλια διακόσια τάλαντα προσόδου τῇ πόλει κατέστησε, πρότερον ἑξήκοντα προσιόντων. μέλλων δὲ τελευτήσειν, εἰς τὸ μητρῷον καὶ τὸ βουλευτήριον ἐκέλευσεν αὐτὸν κομισθῆναι, βουλόμενος εὐθύνας δοῦναι τῶν πεπολιτευμένων· οὐδενὸς δὲ κατηγορῆσαι τολμήσαντος πλὴν Μενεσαίχμου, τὰς διαβολὰς ἀπολυσάμενος, εἰς τὴν οἰκίαν ἀπεκομίσθη, καὶ ἐτελεύτησεν, ἐπιεικὴς νομισθεὶς παρὰ πάντα τὸν βίον, καὶ ἐν λόγοις ἐπαινεθεὶς, καὶ μηδένα ἀγῶνα ἁλοὺς, καίτοι πολλῶν κατηγορησάντων. ἔσχε δὲ τρεῖς παῖδας ἐκ Καλλιστοῦς, τῆς Ἅβρωνος μὲν θυγατρὸς, Καλαιοῦ δὲ τοῦ Ἅβρωνος Βατῆθεν ἀδελφῆς, τοῦ ταμιεύσαντος στρα-

Ψηφίσματα] Suspectum est hoc vocabulum Reisk. Quærit, num περὶ τὰ χρήματα vel δανείσματα. HUTTEN.

Ἀναγκαίαις ἡμ.] F. ἀναγκαίαν μόνον ἡμ. REISK. WYTTENB. *Necessarii dies*, auctore Casaub. ad Theophr. Char. 10., sunt illi, in quibus facere nequis, quin calceos gestes, per itineris scil. causam, aut frigoris, aut viæ lutosæ aut asperæ. HUTTEN.

Τὰ ἡμίση] Legendum esse τὸ ἥμισυ, alii viderunt. OSANN.

Προΐεσθαι] F. προήσεσθαι. REISK.

Ὦ Κερκ. μάστιξ] Locutio proverbialis, de qua cf. Erasm. adag. p. 315. HUTTEN.

Περιῤῥάνασθαι] Quia scil. Alexander erat parricida et alias sceleratus, latro totius generis humani. REISK.

Θρασυκλέους] Probabilis est Ruhnkenii Hist. crit. orator. p. LXXX. conjectura Μοιροκλέους. OSANN.

Τράπεζαι πεποιημέναι] Apposite Cicero de legg. 2. 26. 75. "nam super terræ tumulum noluit [Demetrius Phal.] quid statui nisi columellam, tribus cubitis ne altiorem, aut mensam, aut labellum." IDEM.

Τὸ μέγιστον] Reiskio judice videtur hic aliquid deesse, e. c. τῶν ἔργων αὐτοῦ τὸ μέγιστον, ὅτι χίλια — idem deinde legendum censet πρόσοδον et ἑξακοσίων. Wyttenb. monente hoc est et numeris vitiosum et perperam e superioribus repetitum. HUTTEN.

Καλαιοῦ] L. Καλλίου. SALMAS. REISK.

Στρατιωτικῶν] L. τὸ στρατιωτικὸν, scil. ἀργύριον. SALMAS.

τιωτικῶν ἐπὶ Χαιρώνδου ἄρχοντος. περὶ δὲ τῆς κηδείας ταύτης λέγει ὁ Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Παστίου. κατέλιπε δὲ παῖδας Ἄβρωνα, Λυκοῦργον, Λυκόφρονα, ὧν ὁ Ἄβρων καὶ ὁ Λυκοῦργος ἄπαιδες μετήλλαξαν· ἀλλ᾽ ὅ γε Ἄβρων καὶ πολιτευσάμενος ἐπιφανῶς μετήλλαξε, Λυκόφρων δὲ, γήμας Καλλιστομάχην Φιλίππου Αἰξωνέως ἐγέννησε Καλλιστώ. ταύτην δὲ γήμας Κλεόμβροτος Δεινοκράτους Ἀχαρνεὺς, ἐγέννησε Λυκόφρονα· τοῦτον δὲ ὁ πάππος εἰσεποιήσατο Λυκόφρων· οὗτος δ᾽ ἐτελεύτησε ἄπαις. μετὰ δὲ τὴν Λυκόφρονος τελευτὴν ἔγημε τὴν Καλλιστὼ Σωκράτης, καὶ ἔσχεν υἱὸν Σύμμαχον· τοῦ δ᾽ ἐγένετο Ἀριστώνυμος· τοῦ δὲ Φιλίππη· ταύτης δὲ καὶ Λυσάνδρου Μήδειος, ὁ καὶ ἐξηγητὴς ἐξ Εὐμολπιδῶν γενόμενος· τούτου δὲ καὶ Τιμοθέας τῆς Γλαύκου παῖδες, Λαοδάμεια καὶ Μήδειος, ὃς τὴν ἱερωσύνην Ποσειδῶνος Ἐρεχθέως εἶχε, καὶ Φιλίππη, ἥτις ἱεράσατο τῆς Ἀθηνᾶς ὕστερον· πρότερον δ᾽ αὐτὴν γήμας Διοκλῆς ὁ Μελιττεὺς, ἐγέννησε Διοκλέα, τὸν ἐπὶ τοὺς ὁπλίτας στρατηγήσαντα· γήμας δ᾽ οὗτος Ἡδίστην Ἄβρωνος, Φιλιππίδην καὶ Νικοστράτην ἐγέννησε· γήμας δὲ τὴν Νικοστράτην Θεμιστοκλῆς ὁ Θεοφράστου, ὁ δᾳδοῦχος, ἐγέννησε Θεόφραστον καὶ Διοκλέα. διετάξατο δὲ καὶ τὴν ἱερωσύνην τοῦ Ποσειδῶνος Ἐρεχθέως. φέρονται δὲ τοῦ ῥήτορος λόγοι δεκαπέντε. ἐστεφανώθη δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου πολλάκις, καὶ εἰκόνων ἔτυχεν· ἀνάκειται δ᾽ αὐτοῦ χαλκῆ εἰκὼν ἐν κεραμεικῷ κατὰ ψήφισμα ἐπ᾽ Ἀναξικράτους ἄρχοντος· ἐφ᾽ οὗ ἔλαβε καὶ σίτησιν ἐν πρυτανείῳ αὐτός τε καὶ ὁ Λυκοῦργος καὶ ὁ πρεσβύτατος αὐτοῦ τῶν ἐκγόνων κατὰ τὸ αὐτὸ ψήφισμα. ἀποθανόντος τε Λυκούργου ὁ πρεσβύτατος τῶν παίδων, Λυκόφρων, ἠμφισβήτησε τῆς δωρεᾶς. εἶπε δὲ καὶ περὶ ἱερῶν πολλάκις, γραψάμενος Αὐτόλυκον τὸν Ἀρεοπαγίτην, καὶ Λυσικλέα τὸν στρατηγὸν, καὶ Δημάδη τὸν Δημίου, καὶ Μενέσαιχμον, ἄλλους τε πολλοὺς, καὶ πάντας εἷλεν. ἔκρινε δὲ καὶ Δίφιλον ἐκ τῶν ἀργυρείων μετάλλων τοὺς μεσοκρινεῖς, οἳ ἐβάσταζον τὰ ὑπερκείμενα βάρη, ὑφελόντα, καὶ ἐξ αὐτῶν πεπλουτηκότα παρὰ τοὺς νόμους· καὶ θανάτου ὄντος ἐπιτιμίου, ἁλῶναι ἐποίησε, καὶ πεντήκοντα δραχμὰς ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἑκάστῳ τῶν πολιτῶν διένειμε, τῶν πάντων συναχθέντων ταλάντων ἑκατὸν ἑξήκοντα, ἢ (ὥς τινες) μνᾶν. ὁ δὲ εὐθύνας Ἀριστογείτονα καὶ Λε-

Παστίου] Reisk. susp. Πασίου. Wyttenb. [Osann.] judice, Πιστίου recte corrigunt Meurs. lect. Att. iii. 5. et Vales. Harpocr. p. 15. HUTTEN.

Ὁπλίτας] Reisk. hoc nomen suspectum. Quærit, num Φασηλίτας, addens ex his genealogiis colligi posse, auctorem hujus libelli non Bœotum, sed Atheniensem fuisse. IDEM.

Καὶ ὁ] Reiskius delendum censet; Wyttenbachius solum καί. IDEM.

Περὶ ἱερῶν] Non debebat hunc titulum Reiskius in suspicionem vocare: de Lycurgi oratione περὶ ἱερείας, sive ἱερατείας, sive ἱερωσύνης inscripta v. Schulzii *Einleitung zu Lykurgs Rede* p. 33. Adde Zonaræ Lex. T. I. p. 880. Photii Lex. v. νίκη p. 220. v. προτέλεια p. 343. (cf. Phavorin. h. v. p. 1585. 8. ed. Basil.) v. τραπεζοφόρος p. 439. et Priscian. 18. p. 1198. 48. Vide denique Beckerum ad Lycurg. fragm. XII. OSANN.

Ἢ (ὥς τινες) μνᾶν] Wyttenb. judice, videntur posita fuisse ab auctore proxime post διένειμε. HUTTEN.

Ὁ δὲ εὐθύνας] L. ὅδε ὁ εὐθ. *hic est ille, qui controversiam liberi status movit.* REISK. Wyttenb. judice, vitiosum est. HUTTEN.

Λεωκράτην καὶ Αὐτόλυκον δειλίας] Ita scite Taylorus Præfat. ad Lycurg. p. 373.

ωκράτην καὶ Αὐτόλυκον δειλίας. ἐπεκαλεῖτο δὲ ὁ Λυκοῦργος·

Ἶβις Λυκούργῳ, Ξενοφῶντι νυκτερίς.

κατῆγον δὲ τὸ γένος ἀπὸ τούτων, καὶ Ἐρεχθέως τοῦ Γῆς καὶ Ἡφαίστου· τὰ δ' ἐγγυτάτω ἀπὸ Λυκομήδους καὶ Λυκούργου, οὓς ὁ δῆμος ταφαῖς ἐτίμησε δημοσίᾳ· καὶ ἔστιν αὕτη ἡ καταγωγὴ τοῦ γένους τῶν ἱερασαμένων τοῦ Ποσειδῶνος ἐν πίνακι τελείῳ, ὃς ἀνάκειται ἐν Ἐρεχθείῳ, γεγραμμένος ὑπ' Ἰσμηνίου τοῦ Χαλκιδέως· καὶ εἰκόνες ξύλιναι τοῦ τε Λυκούργου καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, Ἄβρωνος, Λυκούργου, Λυκόφρονος, ἃς εἰργάσαντο Τίμαρχος καὶ Κηφισόδοτος, οἱ Πραξιτέλους υἱεῖς· τὸν δὲ πίνακα ἀνέθηκεν Ἄβρων, ὁ παῖς αὐτοῦ, λαχὼν ἐκ τοῦ γένους τὴν ἱερωσύνην, καὶ παραχωρήσας τῷ ἀδελφῷ Λυκόφρονι· καὶ διὰ τοῦτο πεποίηται ὁ Ἄβρων προσδιδοὺς αὐτῷ τὴν τρίαιναν. πάντων δὲ, ὧν διῴκησεν, ἀναγραφὴν ποιησάμενος, ἀνέθηκεν ἐν στήλῃ, πρὸ τῆς ὑπ' αὐτοῦ κατασκευασθείσης παλαίστρας, σκοπεῖν τοῖς βουλομένοις· οὐδεὶς μέντοι ἐδυνήθη ἐλέγξαι τὸν ἄνδρα νοσφισμοῦ. ἔγραψε δὲ καὶ Νεοπτόλεμον Ἀντικλέους στεφανῶσαι, καὶ εἰκόνα ἀναθεῖναι, ὅτι ἐπηγγείλατο χρυσώσειν τὸν βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν ἀγορᾷ κατὰ τὴν μαντείαν τοῦ θεοῦ. ἐψηφίσατο δὲ καὶ Διοτίμου Διοπείθους Εὐωνυμεῖ τιμὰς ἐπὶ Κτησικλέους ἄρχοντος.

pro vulg. Κλεωκράτην — δουλείας vidit legendum esse. OSANN.

Ἶβις Λυκούργῳ, Ξενοφῶντι νυκτερίς] Est Aristophanis versus ex Avibus 1297., ubi v. interpp. et Taylor. l. c. p. 359. IDEM.

Ἀπὸ τούτων, καὶ Ἐρεχθ.] Reisk. susp. ἀπωτέρω μὲν ἀπ' Ἐρεχθ. vel, si κατῆγον pro primo sing. sumere liceat, quod ipsi probabile videtur, ἀπὸ τούτων, καὶ πόῤῥωθεν μὲν ἀπ' Ἐρεχθ. *duco ab his genus*. Kaltw. monente, Erechtheus non fuit filius Terræ et Vulcani, sed Pandionis, et auctor de Erechtheo temere dixisse videtur, quæ Erichthonio tribui solent. HUTTEN.

Πλείῳ] Num Πεντελικῷ? Celebrabatur Pentelicum marmor, in solo Attico effossum. REISK.

Ἐρεχθείῳ] Erechtheum templum Neptuni. HUTTEN.

Προσδιδοὺς] F. παραδιδοὺς, vel ἐπιδιδούς. REISK.

Εὐωνυμεῖ] Xyland. monente, scribendum Εὐωνυμιέως. Εὐωνυμία tribus Pandionidis δῆμος. HUTTEN.

A. G. BECKERI

SUMMARIUM

ORATIONIS LYCURGI CONTRA LEOCRATEM.

De dispositione, sive de partibus Orationis civilis earumque natura et ordine, copiose et docte disputatum est ab antiquis Rhetoribus.[1] Omnes autem poscunt *exordium* (προοίμιον), *aditum ad narrationem* (προδιήγησιν), et *narrationem ipsam* (διήγησιν); tum *præparationem confirmationis* et *confirmationem narrationis* (προκατασκευὴν et κεφάλαια); porro *refutationem argumentorum adversarii* (λύσιν τῶν κεφαλαίων); *epilogum* denique seu *perorationem* (ἐπίλογον). In his singulis viam solent indicare et rationem, quam ingredi et persequi debent, qui auditores docere vel delectari cupiant, nec non exemplis e scriptis Oratorum, qui in Arte præcipui habebantur, demonstrare, quo modo illi auditorum assensum et persuasionem sint assecuti. Imprimis vero uberius disserunt de argumentandi ratione, vel ad confirmandum sua ipsius argumenta, vel ad refellendum sententias adversariorum, indicantes loca maxime idonea, ubi hæc sint tractanda. Sed quum experientia et assidua meditatio hos, qui artem exercebant, doceret, quo modo et loco optime secundum rerum naturam ista sint ponenda, non semel factum est, ut optimus quisque Orator, Artis præcepta relinquens, suum sibi eligeret ordinem. Quod imprimis conspicuum est in Demosthene, omnium principe, qui et subtili meditatione, et artificiosa repertorum collocatione, longe cæteros

[1] Romanorum Artis scriptoribus i. e. Cicerone et Quintiliano in his, quæ ad artem oratoriam Veterum spectant, dijudicandis, hodie unice fere utuntur, neglectis magis, quam par erat, fontibus Græcis: Aristotele, et propter ætatem et propter subtilitatem in definiendo omnium principe, tum Dionysio Halicarnassensi, Aristide, Hermogene cæterisque Rhetoribus serioris ætatis. Postremus eorum, quos nominavimus, Rhetoricen Aristotelis in formam artis redegit, excoluit, exemplis denique summorum Oratorum Græciæ, qui, dum viveret Aristoteles, Oratione excellebant, illustravit. In his omnibus utilissimus est scriptor, quanquam in eo inferior est Philosopho, quod in notionibus definiendis sæpe infeliciter agat, nec *formas Orationis*, quas appellat, ita secernat, ut ab aliis satis dignosci possint; quin interdum etiam lectoribus relinquat operam notionis constituendæ. Nihilo secius dignissimus est, qui a studiosis Artis et legentibus Oratores Græcos — nam hos modo tanquam Græcus tractat — evolvatur: ad intelligentiam enim Artis et istorum scriptorum plus prodest, quam Scholiastæ, qui cæcutientes de his disputare solent.

superat; quam mirificam dispositionis inventionem, præsertim in ejus Orationibus judicialibus, quisque, qui diligenter ejus causas exploraverit, admirabitur.[2]

Quæ artificia Lycurgus vel ignoravit, vel contempsit. Et in hac gravissima Leocratis accusatione judicum animos ad suam sententiam pertrahere speravit vi veritatis, sensu recti, et Orationis gravitate. Integritati vitæ et auctoritati, qua in civitate fruebatur, confidens, hujus causæ periculum suscepit.

Sed paucis litis occasionem declarabimus.

Leocrates, civis Atheniensis, opulentus et illustris, patre honestissimo natus (c. 35.), statim post pugnam ad Chæroneam infeliciter gestam, in qua sine dubio ipse cum cæteris pugnaverat civibus, calamitate Reipublicæ perterritus, ejusque saluti diffidens, Athenas relinquere constituit. Navem igitur e portu jam exeuntem noctu conscendit, rebusque suis clam in eam comportatis Rhodum navigavit. Hic, quum aliquid temporis commoratus esset, reditum in patriam veritus, Megara se contulit. In ea civitate, postquam Athenis domum, servos, cæterasque possessiones vendiderat, sex annos vixit. Tandem octavo in patriam rediit anno, sive spe ductus, fore, ut nemo recordetur fugæ suæ: sive, quod magis probabile est, fretus auctoritate eorum civium, qui tum, quum absente Alexandro Antipater Græcorum res administraret, Macedonibus favebant.[3] Sed exstitit Lycurgus, et quidem solus, qui eum sine causæ subscriptoribus accusabat: ille vero in hac causa capitali patronos illustres nactus est et potentes (c. 35.), qui reum graviter defendebant, quorumque auxilio, sed ægre, ut videtur,[4] absolutus est. Hic autem rei eventus signum est clarissimum morum corruptionis in civitate Atheniensium, quæ intra paucos annos mirum in modum creverat: nam paulo ante cives, qui nostri similes tempore isto calamitoso urbem deseruerant, retracti, a judicibus proditionis damnati, et morte erant mulctati. Quæ quidem omnia tanto cariorem nobis faciunt Orationem senis optimi: est enim ultima fere omnium, quæ supersunt e civitate Atheniensium libera, in qua vocem audimus viri integerrimi, civium animos ad sensum recti et honesti erigentem; quo sensu retento res publica servari, et e calamitatibus, quibus erat depressa, denuo emergere potuisset. Isto contra animo magis magisque evanescente, et penitus demum exstincto — quod tale judicium de convicto patriæ desertore manifeste prodit — haud amplius cives rempublicam liberam tueri valebant.

[2] Talia monet idem Hermogenes Inv. III. 1. super oratione Demosthenis de falsa legatione; in qua præscriptum ordinem e consilio mutaverit callidissimus Orator. Nec minus artificiose composita est Oratio de Corona.

[3] Cf. quæ monuimus in Demosth. als Staatsmann u. Redner I. p. 109. sqq.

[4] Æschin. c. Ctesiph. p. 643. ed. Reisk.

Exordium Orationis (c. 1—5.) incipit a precatione deorum,[5] ut certamen hocce salutare sit Reipublicæ. Tum transit Orator ad deprecationem invidiæ; cum enim omnis accusatio odiosa sit, imprimis studiose exornat sententiam: "accusatorem non minus munimentum esse R. P. quam leges et judices; quare, cum cognovisset, Leocratem desertorem esse patriæ et pœnis obnoxium gravissimis, se sine ira et studio privato instituisse causam publicam, si quidem hujus viri scelus non unam R. P. partem, sed totam complectatur, et propterea universæ posteritati in eo puniendo exemplum proponi debeat. Quum vero tanti sceleris pœna legitima nondum sit constituta, et extremum supplicium levius videatur, quam Leocratis facinus, adhortatur judices, ut novæ legis conditores fiant sententiam suam pronunciaturi: si enim Leocratem condemnaverint, non solum hic justa affectus fuerit pœna, sed quoque reliqui cives et posteri ad pietatem erga patriam revocarentur. Fiat igitur accusatio justa, et judicium justum. In accusatione nil extra præsens negotium dicatur, ut multi facere solent; imo omnes imitari debeant Areopagum in quo cuncta juste, ut omnes fatentur, pertractari solent."—Nec obscura manebunt judicum suffragia, quum Leocrates multis et ubique fere notus est. Ejus causam pœnamque tota intuebitur Græcia; proptereaque tanto gravius de isto statuendum. Benevole autem Orationem judices audiant, nec graviter ferant, si calamitatum istarum memoriam renovare hac ipsa causa cogatur Orator.

Narratio, quam testimoniis immistis confirmat (c. 6—13.), in tres singulas divisa est partes, quarum

1. Enarrat, Leocratem post Hyperidis decretum, quo sit statutum, ut pueri mulieresque ex agris intra murum adducantur, duces vero præsidia disponant, omnesque ducibus pareant cives, clam noctu per parvam portam medio in litore egressum, suaque omnia navi imposuisse, Rhodumque aufugisse, ubi famam sparserit, Athenas captas esse ab hostibus, Piræeum vero oppugnari, seque unum feliciter evasisse. Quo nuncio adducti erant Nautæ ac Mercatores, qui inde Athenas navigare vellent, frumentum Rhodi exponere.

Testes provocat vicinos accusati, eosque, qui tunc Rhodi vixerant, tum Phyrcini cujusdam invocat testimonium. Ibi statim, *ὡς ἐν παρόδῳ*, præmonet de testium solita tergiversatione, quæ frustra fiat, si judices serio postulent, ut isti adscendant; sin id nihilominus recusent, in jus se vocaturum, actor affirmat. (c. 7.)

2. Jam altera Narrationis parte evincit: Leocratem, relicta Rhodo, Megara se contulisse, ubi amplius quinquennio vixerit, pa-

[5] Præter Lycurgum modo Demosthenes, et hic semel tantum, Orationem incipit a precibus deorum, sc. Orationem de Corona.

tronum illic nactus; domum vero, servos, reliquaque Athenis vendidisse ope Amyntæ sororis mariti, sibique perpetuum exsilium indixisse. Quæ singula iterum testimoniis confirmantur; ab Oratore vero vehementius accusato exprobrantur. (c. 8.)

3. Tertia vero Narrationis parte ostendit: Leocratem, dum in civitate Megarensium viveret, opes suas ex urbe avectas impendisse, ut frumentum emeret ex Epiro, idque lucri causa cæteris vendidisse Græcis. At lex prohibet, civem Atticum frumentum alio, nisi Athenas, vehere. Igitur Leocrates triplicis convictus sceleris severissime puniatur.

Accedit porro Lycurgus ad expositionem argumentorum, quibus docet, justissimam se instituisse Leocratis accusationem. (cf. c. 1.) Hinc 1. exponit: 'per denunciationem a Leocrate flagitasse, ut traderet servos ancillasque ad quæstionem;' cui denunciationi ille nequaquam paruisset, male sibi conscius, metuensque, ne ex eadem familia reus et testes producantur. Nam si quis negat, accusationem piam esse, hunc oportet servos postulanti ad quæstionem tradere, nec ullo modo defugere certissimum innocentiæ argumentum; quod cum faciat Leocrates, ipse fatetur se patriam prodidisse. (c. 9.) — Deinde 2. enarrat, 'Leocratem maxima R. P. calamitate et ingenti ejus periculo patriam turpiter deseruisse,' quod pulcre et oratorie exornat, ostendens, hunc nihil tum eorum fecisse, quæ cæteri omnes paratissimo animo ad defendendam urbem et conservandam R. P. exegerint; nec interfuisse funeri fortissimorum virorum, qui pro patriæ libertate dimicantes occubuerint, ita, ut quantum in isto fuerit, interfecti sepultura sint privati. Quo loco digreditur ad laudationem honestissimorum civium, qui ad Chæronæam pugnantes interfecti sint; qua digressione, persimili epitaphiis Lysiæ, Platonis, Thucydidis vel Demosthenis, splendorem eloquentiæ ostendit Lycurgus; is vero locus terminatur illustri Atheniensium laude, quod insignibus soleant ornare honoribus eos, qui virtute inclaruerint. Igitur non minus justum esse, proditores patriæ extremis afficere suppliciis. (c. 11. 12.)

Denique 3. accusationis justitiam demonstrat exemplis *a senatu Areopagitico* petitis, qui tum temporis cives nonnullos fugientes et retractos, tanquam hostes R. P. interfici jussit; *a populo*, qui per judicium publicum Autolycum, reum multo minoris criminis, capitis damnavit; *a decreto* denique *populi*, quo definitum, ut discedentes et commune periculum fugientes proditionis convicti ducerentur, et ultimis afficerentur pœnis retracti. His igitur ostendit, Leocratis accusationem et justam esse, et legitimam; (c. 13.) illum vero læsæ majestatis populi reum, et pœna gravissima dignum.

Quibus peractis Orator ad refutationem argumentorum transit,[1] quibus Leocrates et ejus patroni ad excusandum facinus in defensione uti poterant. (c. 14—17.)

1. 'Mercaturæ causa navigavit, et propter hoc negotium in Rhodo ut hospes commoratus est.'— At mercatores palam in portu, et in conspectu omnium navem conscendunt. Deinde, cujus negotii causa per totos quinque annos habitavit ille Megaris? Quamobrem vendidit quam hic habuit domum cæteraque? — Nec audiendus: nam præsente periculo patriæ, omnes, qui forte absunt cives, redire debent ad opem ferendam. Ille aderat, at discessit quæstus causa, tempore, quo solum præsentia erant defendenda. Cæterum mendacium reus excogitavit; nunquam enim antea mercaturam fecerat. Itaque et propter mendacium huic irasci convenit. (c. 14.)

2. 'Nemo absens, cui non mandata est aliqua pars urbis custodienda, veluti armamentarium, portæ, castra, proditionis accusari potest.' Scilicet non partem aliquam R. P. sed universam, discedens ex urbe, hostibus prodidit. Nam si publica calamitate omnes idem facere velint, civitas fit solitudo: manentibus vero civibus, quassari quidem potest R. P. salus, sed aliquando in meliorem statum reversuram esse spes remanet: quod exemplis domesticis et externis probat Orator. (c. 15.) — At dicat aliquis:

3. 'In uno homine tantum momenti non est, ut unius fuga patriæ exitio esse possit.' Quæ quidem facinoris excusatio impudentissima est. Ego contra sentio, in singulis plurimum esse momentum. Nam incolumis est civitas, in qua quisque suo loco eam tuetur; contra unius errato tota sæpe respublica in periculum venit. Ita quidem judicabant majores. Sacrilegos et fures capitali supplicio afficiebant, seu multa, seu pauca furati essent: homicidas vero, sive hominem liberum, sive servum occidissent, morte mulctabant. Si quis vero, in templum Matris Deorum irrumpens, unam modo legem deleverit, ac deinde hoc factum excusare conetur, quod non multum momenti sit in una lege, is certe audiendus non est. Igitur magnitudo criminis in Leocratis facto teneatur: nam solum deorum beneficio factum est, quod unus iste erat ex omni civium numero, qui in calamitate publica peculiarem receptum quæsivit. (c. 16.)

4. 'Et majores nostri olim, relicta urbe, navigabant Salamina, pugnaturi cum Xerxis classe!" Igitur gloriossisimum civitatis factum cum hac turpissima Leocratis fuga conferre volumus? Scilicet illi patriam non deseruerunt, sed locum pugnæ idoneum sapientissimo consilio elegerunt. — Hic opportune Orator in memoriam audi-

[1] Quo modo hanc adversarii confutationem instituat Orator, docet Hermogen. de Meth. Eloquent. c. 23. p. 517. ed. Laur.

torum revocat præclara majorum facta, cladem Xerxis, victoriam ad Eurymedontem, pacem honorificam cum Persis factam. (c. 17.)

His adversarii objectionibus, quibus uti poterat, accurate refutatis, Lycurgus revertitur ad demonstrationem: quod Leocrates desertor sit patriæ, quod variis argumentis ita collocatis, ut unum alterum adjuvet, evincere magnopere studet.

Jusjurandum, quod omnes ex ephebis egressi cives jurare solent: 'sacra nunquam dedecorabo arma, nec aciem deseram, patriam contra defendam eamque meliorem reddam.' — id jusjurandum Leocrates vel nunquam juravit, vel fefellit civitatem; nam contrarium omnium exegit. Itaque ad honorem deorum pertinet, ut puniatur perjurus: nec minus propter homines; jusjurandum enim est nervus totius publici status, quo sanctissime devinciuntur magistratus, judices et privati. (c. 18.)

Præterea turpissimum est partam majorum gloriam nolle tueri, quæ talibus sceleribus obscuretur necesse est. Ita enim olim excelluit civitas nostra, ut honesta cæteris exempla daret: quam sententiam imprimis illustrat exemplo Codri, sponte pro patria mortem oppetentis. (c. 19. 20.)

At fortasse dicet Leocrates: se in judicium non venturum, si tanti sceleris sibi esset conscius. Hæc vero est excusatio non integri sed impudentis hominis. Quod redierit, id divinitus factum esse videtur, ut eo, quo deliquit loco, ignominiosa puniretur morte. (c. 21.) Hæc illustrat exemplo Callistrati, qui, quum absens a Populo capitis damnatus esset, postea vero spe veniæ impetrandæ ad aram deorum, Athenas revertens, confugisset, debita affectus sit pœna. (c. 22.) Dii enim cernunt actiones omnium, et maxime curant pietatem erga patriam et parentes. In Sicilia juvenis quidam, eruptione Ætnæ montis, patrem senem, vitam ejus servaturus, in humeros sustulit; deus vero præsens ambos servavit, dum cæteri, qui parentes impie reliquerant, peribant. (c. 23.) Sic Erechtheus, cujus uxor erat Praxithea Cephisi filia, cum Eumolpus exercitum e Thracia adduxisset, ut Atticam occuparet, consuluit oraculum, quo modo victoria potiretur? responsum tulit, victorem fore, si filiam vellet immolare. Euripides vero matrem in scenam profert, permittentem filiam, civitati ut fiat victima. (c. 24.) Pari modo Homerus ad patriæ amorem hortatur, qui poeta nobilissimus, quem majores nostri admirabantur, hos incitabat, ut non modo pro sua, sed etiam pro salute totius Græciæ, tanquam pro communi patria, mortem oppetere non dubitarent. Igitur in Marathonio campo dimicantes hostes deleverunt, et universam terrore liberarunt Græciam. (c. 26. 27.) Tanta autem, et tam nota fuit illorum virtus, ut bello Messeniaco oraculum Spartanis responderet: victores fore Lacedæmonios, si ab Atheniensibus ducem peterent.

Hi mittunt Tyrtæum, qui sua cohortatione ita confirmavit illorum animos, ut victoriam reportarent; quare Lacedæmonii, qui cæteros poetas non legunt, adhuc in castris convenire solent audituri Tyrtæi poemata. (c. 28.) Et recte sic agunt: nam ex eo tempore ita ad fortitudinem impulsi sunt Spartani, ut de imperio cum nostra civitate certare auderent. Nec temere. Athenienses enim exercitum Medorum ad Marathona profligarunt; Lacedæmonii contra in Thermopylis virtute longe omnibus antecelluerunt. (c. 29.)

Majores nostri proditores morte mulctabant. Phrynichus ab Apollodoro et Thrasybulo noctu interfectus est. Hi quum ab amicis interfecti comprehensi essent, populusque re quæsita compperisset, Phrynichum proditorem fuisse, statuebat, ossa interempti extra terram Atticam exportarentur, et, qui eum defenderent, eadem teneantur pœna. Hoc modo peribant Aristarchus et Alexicles. (c. 30.) Hipparchi vero statuam, quum ipse defensionis diem reliquisset, conflarunt, ex ære columnam fecerunt, et decreverunt, in ea scribenda esse omnium damnatorum et proditorum nomina. Idem statuebant de civibus, qui ad hostes in Deceleam transfugerant: si quis eorum rediret, cuilibet licere ad magistratus hos adducere, ut trucidarentur. Sic post interfectos triginta Tyrannos jurabant: si quis imposterum urbem prodat, vel popularem statum concutiat, hunc licite interfici ab omnibus, quicunque id providerint. Hanc igitur majorum severitatem imitentur judices in causa Leocratis, memores, se in Demophanti decretum jurasse, in quo est: capitali supplicio affecturos esse judices quemcunque, patriam verbis seu factis prodere conantem. (c. 30. 31.)

Idem Lacedæmonii statuere de proditoribus patriæ. Pausaniam, qui Mardonii exercitum profligaverat, quum postea regnum affectaret, et Græciam Persis prodere vellet, in templo Palladis, foribus ejus obstructis, fame occiderunt: nam ne deorum quidem templa proditores, qui violarunt numina, possunt tueri. Simul legem tulerunt, quæ cives, qui pugnare pro patria nolint, interfici jubet. (c. 32.)

Et vere is, qui patriam prodit, jura omnium projicit, quorum sensus etiam in cæteris animantibus ratione carentibus inesse deprehenditur. Quare omnes Leocratem detestantur: nulla civitas huic domilicium præbere voluit. Quid igitur? Deprehensum et convictum, nonne occidetis? (c. 33. 34.)

Patronos autem rei monet Orator: animo reputent, propter amiticiam Leocratem se non posse defendere; nam scelerati cujusque amicus morum similitudinem prodere videtur. Immo et pater ipsius, cujus monumentum exstat in æde Jovis, si quis rerum nostrarum sensus est in mortuis, filii durissimus judex erit. Sin alii, mercede conducti, accusatum defendere velint, hi extremo sup-

plicio digni sunt; at certe similium consiliorum suspicionem non effugient, qui ista defendere conentur facinora. Qui autem condonari sibi reum putant propterea, quod liberalitate ipsorum usa sit Respublica, hi demum honoribus contenti sint, quibus a civitate ornabantur, nec postulent, ut propterea R. P. detrimento afficiatur. (c. 35.)

Judices vero, memores mulierum et infantum, tueantur suffragio suo istarum salutem. Pro his, et legibus, et forma civitatis servanda, mille apud Chæroneam cives sunt interfecti, quorum monumenta hic ferreus non reveritus est, sed sibi concedi postulat, ut in conspectu vivat eorum, qui propter amissos filios, maritos, fratres et propinquos magno in mœrore fuerant, eorumque interitum adhuc lugent. (c. 36.)

In Epilogo (c. 37.), amplificatione et congerie Leocratis scelerum judicum animos excitare studet, simulque ab iis flagitat, ostendant exemplum, ut omnes intelligant, in hoc certamine misericordiam non plus valere, quam legum et Reipublicæ defensionem.

Accusatio vero, in qua tota hæc versatur Oratio, ut id tironum causa breviter moneamus, erat *εἰσαγγελία*, *denunciatio.* Sic ipse actionem appellat Lycurgus c. 2. Tria autem erant harum *denunciationum* genera in Foro Attico, ut Harpocratio h. v. notavit, quorum primum, — cæteris h. l. omissis, — *τέτακται ἐπὶ τῶν ἀγράφων δημοσίων ἀδικημάτων*, i. e. *accusatio non certi criminis, sed cujusque delicti nomine carentis*, atque eorum *ἀδικημάτων*, quæ Latini Rhetores *inscripta maleficia* appellarunt. Sic Pollux VIII. 6. p. 188. — Clarius adhuc Harpocratio h. v. de primo genere *τῆς εἰσαγγελίας* ita monet: *δημοσίας δίκης ὄνομα ἐστί. ἡ μὲν γὰρ, ἐπὶ δημοσίοις ἀδικήμασι μεγίστοις, καὶ ἀναβολὴν μὴ ἐπιδεχομένοις, καὶ ἐφ' οἷς μήτε ἀρχὴ καθέστηκε, μήτε νόμοι κεῖνται τοῖς ἄρχουσι, καθ' οὓς εἰσάξουσιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν βουλὴν ἢ τὸν δῆμον ἡ πρώτη κατάστασις ἔστω, καὶ ἐφ' οἷς τῷ μὲν φεύγοντι, ἐὰν ἁλῷ, μέγισται ζήμιαι ἐπίκεινται.* (cf. Lyc. c. 3.) Quæ *denunciationes* fiebant contra hos, qui delictum patraverant, v. c. cædem; istorum nomen deferebatur ad senatum. Demosth. c. Mid. p. 551. Reisk. deinde, ut Pollux l. c. e libro Theophrasti de legibus refert, contra Oratores, qui populi imperium concuterent, nec optima Populo suassisent;[1] contra duces ad bellum, non missi a populo, profectos;[2] aut contra proditores præsidiorum, exercitus et navium.[3] His annumerabantur, qui in prœlio arma turpiter abjecerant. Lys. c. Theomn. p. 342. l. 1. Reisk.

[1] Exemplum est ap. Demosth. de Cor. p. 310. l. 4. ed. Reisk.

[2] Demosth. de Chers. p. 27. l. 1. Reisk.

[3] Et tum quoque, quum duces, infeliciter re gesta, horum criminum suspecti fierent, quod patet e Demosth. Lept. p. 487. R. cf. Nep. Timoth. 3. Iphicr. 3.

Igitur cum δειλία quoque accusaretur *denunciatione*, et Leocratis fuga simile delictum esse videretur, non mirum est, quod Plutarch. p. 843. D. diserte tradit, Lycurgum denunciasse Leocratem δειλίας.

Cæterum, quanquam Harpocratio hanc εἰσαγγελίαν factam esse vel *apud senatum* vel *apud populum* animadvertit, tamen prior modus denunciandi sæpius Oratoribus notatus est, quam posterior. Legibus enim præscriptis (νόμοις εἰσαγγελτικοῖς v. Demosth. c. Timocr. p. 720. Poll. l. c.) erat cautum, ut senatus prius scrutinio facto quæreret, denunciationi locus sit, nec ne. Id si definitum erat a prytanis, denunciatus, quum mediocriter deliquisse senatui videretur, statim mulcta afficiebatur, quæ XXV. drachmar. summam nunquam excedebat (Demosth. c. Everg. et Mnesib. p. 1151. R.): sin gravius erat peccatum, foro committebatur judicium. Jam denunciatus comprehensus et in custodiam deductus, intra XXX. dies Heliææ tradebatur, quæ, re disceptata, vel absolvit reum, vel mulctam majorem imposuit denunciato, vel capite eum damnavit: condemnationem vero pœna illico sequebatur.[4] Hinc conspicuum est, quanto in periculo versaretur Leocrates, a Lycurgo, acerbissimo omnium accusatorum, εἰσαγγελίᾳ exagitatus. — In hoc vero genere denunciationis (nam erant adhuc duo alia ab hoc paullo diversa), actor, monente Theophrasto ap. Polluc. l. c., nisi quintam suffragiorum nancisceretur, non quidem, ut in cæteris causis publicis, infamiæ sibi notam contraxit, attamen mille drachmarum mulctam persolvere debebat; quare et accusator, hac causa publica semel instituta, studiose, ut istud incommodum evitaret, elaboravit. — Plura de εἰσαγγελίᾳ dabunt Salmas. de modo usur. p. 589. sqq., Heraldus ad J. Att. et Rom. p. 221., Auct. Miscell. defens. pro Salmasio, p. 291. sqq., Matthiae Miscell. Philol. p. 232. sqq.

[4] Demosth. c. Timocr. p. 720. Reisk.

ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ

ΚΑΤΑ ΛΕΩΚΡΑΤΟΥΣ.

Pag. ed. H. Steph. 147. 32 — Pag. ed. Reisk. 135

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

ΜΕΤΑ τὰ ἐν Χαιρωνείᾳ δεινὰ ψήφισμα ποιεῖ ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος, ὥστε μήτε τινὰ ἔξω γενέσθαι τῆς πόλεως μήτε μὴν ἐκθέσθαι παῖδας καὶ γυναῖκας. Λεωκράτης οὖν τις ἐξελθὼν τῆς πόλεως, καὶ ἀφικόμενος ἐν Ῥόδῳ καὶ πάλιν ἐν Μεγάροις, ἦλθεν ἐν Ἀθήναις· καὶ παῤῥησιαζομένου αὐτοῦ, κατηγορίαν ποιεῖται ὁ Λυκοῦργος αὐτοῦ ὡς προδότου. Ἡ δὲ στάσις ὅρος ἀντονομάζων· ὁμολογεῖ γὰρ καὶ Λεωκράτης ἀπολιπεῖν [1] τὴν πόλιν, οὐ μέντοι προδιδόναι. ἄλλοι στοχασμὸν ἀπὸ γνώμης, ὡς τοῦ μὲν ἐξελθεῖν ὁμολογουμένου, ἀμφιβαλλομένης δὲ τῆς προαιρέσεως, ποίᾳ γνώμῃ ἐξῆλθεν, εἴτ' ἐπὶ προδοσίᾳ εἴτ' ἐπὶ ἐμπορίᾳ. [2] ἄλλοι δὲ ἀντίστασιν· λέγει γὰρ οὐκ ἐπὶ προδοσίᾳ τῆς πόλεως ἐξελθεῖν, ἀλλ' ἐπὶ ἐμπορίᾳ. ἔοικε δὲ ἡ τοῦ λόγου ὑπόθεσις τῇ [3] τοῦ κατὰ Αὐτολύκου.

α'. [4] ΔΙΚΑΙΑΝ, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ εὐσεβῆ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν καὶ ὑπὲρ τῶν θεῶν τὴν ἀρχὴν τῆς κατηγορίας Λεωκράτους

[1] τὴν πόλιν om. Taylor. Reisk.
[2] ἄλλοι δὲ - - - ἐμπορίᾳ om. T. R.
[3] τοῦ om. T. R.
[4] Δίκαιον, ὦ ἄνδρες Ἀθ. T. R.

Μετὰ τὰ ἐν Χαιρωνείᾳ δεινὰ — ὁ τῶν Ἀθ. δῆμος] Plebiscitum, quod Populus Atheniensis rogante Hyperide tulit, exhibet Plutarch. Hyper. II. p. 849. A. his verbis: Κριθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀριστογείτονος παρανόμων ἐπὶ τῷ γράψαι μετὰ Χαιρώνειαν (Fort. leg. μετὰ τὰ ἐν Χαιρωνείᾳ)· Τοὺς μετοίκους πολίτας ποιήσασθαι, τοὺς δὲ δούλους ἐλευθέρους, ἱερὰ δὲ καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας εἰς τὸν Πειραιᾶ ἀποθέσθαι, ἀπέφυγεν. Αἰτιωμένων δέ τινων αὐτὸν, ὡς παριδόντα πολλοὺς νόμους ἐν τῷ ψηφίσματι, Εἰ μὴ ἐπεσκότει, ἔφη, μοι τὰ Μακεδόνων ὅπλα! Οὐκ ἐγὼ τὸ ψήφισμα ἔγραψα, ἡ δ' ἐν Χαιρωνείᾳ μάχη. Longin. c. XV. 10. eandem Hyperidis sententiam citat: Τοῦτο τὸ ψήφισμα οὐχ ὁ ῥήτωρ ἔγραψεν, ἀλλ' ἡ ἐν Χαιρωνείᾳ μάχη. Quod dictum Demadi adscribit Demetr. de Eloc. 284. Narrationem confirmat ipse Demosth. c. Aristogit. II. p. 803. 26. ed. Reisk. etsi eadem fere de se gloriatur Orator de Cor. p. 309. Ad historiam temporis, quo versatur Lycurgi oratio, utiliter tirones conferent, opinor, librum: *Demosthenes als Straatsmann und Redner. Hal.* 1815. II. Voll. a me editum. Becker.

Πάλιν ἐν Μεγάροις] Ἐν Μεγάροις, πάλιν. Heinrich.

Ἡ δὲ στάσις ὅρος ἀντονομάζων] Στάσις, i. e. *status causæ s. ratio quæstionis*, vocatur in scholis Rhetorum id, in quo vel accusatio vel defensio in re judicali nititur (der Standpunkt, auf welchem sich der Litigirende hält). Præter Hermogenem, qui singulari libro περὶ τῶν στάσεων egit, v. Cicer. Partition. c. 39. Top. 25. Quintil. III. 6. squ. Porro ὅρος ἀντονομάζων explicat Hermog. II. στάσ. p. 42. ed. Laur. ὅταν ὄνομα ὀνόματι ὁ φεύγων ἀντιτιθῇ, *nominum vel appellationum conflictio.* Hæc enim *constitutio definitiva* habet contentionem et conflictionem duorum nominum, quod e. c. in hanc contra Leocratem causam cadit; dubium enim erat, utrum is ἔφυγε τὴν πόλιν ὡς δείλος, an ὡς ἔμπορος ἐξέπλευσε (c. 14.), sive, ut ait scriptor argumenti, ἀπολιπεῖν an προδιδόναι Leocratis factum sit appellandum. Prius voluit accusator: posterius accusatus. Ita oriebatur, στάσις, quam *appellationum conflictionem* vocabant. Becker.

Ἄλλοι στοχασμὸν ἀπὸ γνώμης] Στοχασμὸς, (*conjecturalis status*) est interpr. Hermogene Part. p. 18. ἀδήλου πράγματος ἔλεγχος οὐσιωδής. Subtilissime de hoc statu egit Rhetor l. c. p. 20. sqq. Cæterum στοχασμὸς ἀπὸ γνώμης, cum quæritur *de animi affectione et voluntate*, est modus, in quo quidem et de persona et de facto constat, sed de voluntate est controversia: v. c. si quis dicitur in dementia alterum occidisse, quæstio fit

τοῦ κρινομένου ποιήσομαι. εὔχομαι γὰρ τῇ Ἀθηνᾷ καὶ τοῖς
136 ἄλλοις θεοῖς καὶ τοῖς ἥρωσι τοῖς κατὰ τὴν πόλιν καὶ τὴν
χώραν ἱδρυμένοις, εἰ μὲν εἰσήγγελκα Λεωκράτη δικαίως,
καὶ κρίνω [1] τὸν προδόντα αὐτὸν καὶ τοὺς νεὼς καὶ τὰ ἕδη
καὶ τὰ τεμένη καὶ τὰς ἐν τοῖς νόμοις θυσίας τὰς ὑπὸ τῶν
ὑμετέρων προγόνων παραδεδομένας, ἐμὲ μὲν ἄξιον ἐν τῇ τή- 148. 1
μερον ἡμέρᾳ τῶν Λεωκράτους ἀδικημάτων κατήγορον ποιῆ-
σαι, [2] ὃ καὶ τῷ δήμῳ καὶ τῇ πόλει συμφέρει, ὑμᾶς δὲ ὡς
ὑπὲρ πατέρων καὶ παίδων καὶ γυναικῶν καὶ πατρίδος
καὶ ἱερῶν βουλευομένους, καὶ ἔχοντας ὑπὸ τῇ ψήφῳ τὸν
προδότην ἁπάντων τούτων, ἀπαραιτήτους δικαστὰς [3] [μὴ

[1] τὸν om. T. R. [2] ὡς T. R. [3] uncos om. T. R.

conjecturalis, an vere demens fuerit, necne. Quare γνώμη hic significat τὴν προαίρεσιν. Cf. Sopat. διαιρ. ζητ. p. 318. Ald. Qui status conjecturalis ἀπὸ γνώμης iterum in causam Leocratis cadit. Disceptandum enim erat, num is timore perculsus aufugerit, an, ut volebat, negotii causa profectus sit. — In his multi sunt Rhetores antiqui, imprimis Hermogenes omnium fere acutissimus, et propterea studiose consulendi ab his, qui in interiores Artis recessus penetrare velint. Idem.

Ἀντίστασιν] Quid ἡ ἀντίστασις in re judiciali sit, exponit Quintilianus vii. 4. 13. ibique v. Spaldingium. Osann.

Τῇ κατὰ Αὐτολύκου] Cf. Nostr. Or. §. ιγ'. et Fragm. III. Becker.

Δίκαιον] In primo statim hujus orationis vocabulo impingo. Potest utique δίκαιος pro adjectivo duarum terminationum haberi. Sed in usu magis est, ut sit trium. quare malim δικαίαν. redit enim ad ἀρχήν. v. 149. 11. et 17. ed. Steph. Reisk. Edd. vett. præter Melanth. exhibent δίκαιον, nec non recentt. omnes præter Schulzium, Thorlacium [Osannum, Heinrichium, et Pinzgerum], qui Reiskium addubitantem sequi non debuissent. Schol. ad Aristoph. Nub. v. 53. Ἀττικοὶ δὲ ἐπὶ τῶν θηλυκῶν, ἀρσενικῶν ὀνομάτων κέχρηνται λέξεις. Idem addit exempla ex Homero et Euripidis Hec. v. 150. Alia dedit Bach. ad Xenophont. Œcon. 4. 8. Ipsum vero δίκαιον γῆν legimus apud poetas, et Alciphronem Ep. 3. 23. Sæpius autem Lycurgus adjectiva in masculino pro feminino ponit. v. p. 152. 38. 153. 1. 158. 10. ed. Steph. ubi et Reiskius non iterum impingebat. Becker. Si quidem δίκαιον scripsit Lycurgus, propter orationis initium scripsit. Osann.

Ἡμῶν] Corrige ὑμῶν omnino. Nihil verius. Vid. p. 390. l. 8. et paragraphum exeuntem: δίκαιον ὑπὲρ ὑμῶν (i. e. judicibus) ut εὐσεβῆ ὑπὲρ τῶν θεῶν. Taylor. Vulgatam retinuimus: recte enim monuit Morus: 'Loquitur Lycurgus de se et judicibus, omninoque homines et deos comparat.' Becker. Vulgatam bene defendit Schulzius, oratorem in appellatione ὑπὲρ ἡμῶν καὶ ὑπὲρ τῶν θεῶν monens simul comprehendi: quam ob causam idem infra §. ιη'. καὶ οὐ μόνον ἡμᾶς ἠδίκηκεν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ θεῖον ἠσέβηκεν. Sæpius tamen, monente F. A. Wolfio ad Leptin. utra persona præstet, dubitaveris. Osann.

Καὶ τοῖς ἥρωσι — ἱδρυμένοις] Herodot. V. 66. vocat ἥρωες ἐπιχώριοι. Fuere decem. Morus. Item Dinarch. c. Demosth. p. 17. R. De verbo ἵδρυσθαι, quod proprium est de *sacris ædificiis* et *templis* v. Wyttenb. ad Julian. p. 193. ed. Lips. Becker.

Ἕδη] *statuæ*. Lex. Bekk. Anecd. Gr. t. i. p. 246. Ἕδος αὐτὸ τὸ ἄγαλμα. Dionys. Hal. Antiq. i. 47. τοὺς δὲ ἄλλους παῖδας Αἰνείας παραλαβὼν καὶ τὸν πατέρα καὶ ἕδη θεῶν. Cfr. Pausan. viii. 46. Osann.

Προδότην ἁπάντων τούτων, ἀπαραιτήτους] *proditorem horum omnium*, patrum puta, liberorum, uxorum, deorum, legum etc. ἀπαραιτήτους etc. quod cohæret cum γενέσθαι — *rogo deos, ut jubeant esse (vel fieri) hodie, me quidem idoneum accusatorem — vos autem judices inexorabiles.* Reisk.

Ἀπαραιτήτους] "Inexorabilis judex." Cic. Tusc. i. 5. Idem in partitionib. c. 4. quale nobis hac Oratione Lycurgus exhibet dicendi genus accusatoribus commendat, quibus propositum sit, ut iratum efficiant judicem. Hauptmann.

Μὴ παρέχοντας συγγνώμην] Atqui hoc illud est ipsissimum, quod statim dixerat,

παρέχοντας συγγνώμην] καὶ νῦν καὶ εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον 137
γενέσθαι τοῖς τὰ τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα παρανομοῦσιν·
εἰ δὲ μήτε τὸν προδόντα τὴν πατρίδα μήτε τὸν ἐγκαταλι-
πόντα τὴν πόλιν καὶ τὰ ἱερὰ εἰς τουτονὶ τὸν ἀγῶνα καθί-
στημι, σωθῆναι αὐτὸν ἐκ τοῦ κινδύνου καὶ ὑπὸ τῶν θεῶν
καὶ ὑφ' ὑμῶν τῶν δικαστῶν.

ϛ'. Ἐβουλόμην δ' ἄν, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ ὠφέλιμόν ἐστι τῇ
πόλει εἶναι τοὺς κρίνοντας ἐν ταύτῃ τοὺς παρανομοῦντας, 138
οὕτω καὶ φιλάνθρωπον αὐτὸ παρὰ τοῖς πολλοῖς ὑπειλῆ-
φθαι· νῦν δὲ περιέστηκεν εἰς τοῦτο, ὥστε τὸν ἰδίᾳ κινδυνεύ-
οντα καὶ ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἀπεχθανόμενον οὐ φιλόπολιν ἀλ-
λὰ φιλοπράγμονα δοκεῖν εἶναι, οὐ δικαίως οὐδὲ συμφερόντως
τῇ πόλει. τρία γάρ ἐστι τὰ μέγιστα, ἃ διαφυλάττει καὶ
διασῴζει [1] τὴν δημοκρατίαν καὶ τὴν τῆς πόλεως εὐδαιμονίαν·
πρῶτον μὲν ἡ τῶν νόμων τάξις, δεύτερον δ' ἡ τῶν δικαστῶν

[1] τὴν om. T. R.

ἀπαραιτήτους δικαστάς. Ἀπαραιτήτους autem, vocem, ut videbatur, insolentiorem, ut nemo non intelligeret, annotator aliquis curiosus hæc vulgaria assuit, quæ ego primus tollenda esse censeo, et quidem jure optimo. TAYLOR. Ego nil offendor ista superenarratione. Sed offendor dictionis novitate, non παρέχειν συγγνώμην dicitur, sed ἔχειν. Num dedit Lycurgus μηδεμίαν ἔχοντας. REISK. Osannus et Pinzgerus vulgatæ patrocinantur.

Τοὺς κρίνοντας] Lonicerus, bonus homo, hæc non recte cepit. Neque enim in hoc loco agitur de officio Judicis, uti ille interpretatur, verum Accusatoris, de quo etiam Κρίνειν æque solenniter dicitur. Ita noster hac ipsa oratione incipiente: Κρίνω προδόντα αὐτόν. Quem locum produxit magnus Budæus ad hanc proprietatem vocis vindicandam, sed memoria nimium fretus pro Lycurgo laudavit Antiphontem, cujus profecto Orationes in Editt. antiquis eadem pagina desinunt, ubi incipit Lycurgi. Et eodem errore non uno duntaxat in loco teneri deprehendi H. Stephanum, Thes. Gr. Linguæ. Notavi T. I. col. 976. T. III. col. 585. T. IV. col. 191. Verum in eo, quem volui, usu vox ista sæpe occurrit. Ita proxime: πρῶτον μὲν ἡ τῶν νόμων τάξις, δεύτερον δ' ἡ τῶν δικαστῶν ψῆφος, τρίτον δὲ ἡ τούτοις τἀδικήματα παραδοῦσα κρίσις. Hoc autem postremum de Accusatore dici, profitentur ea, quæ mox subjunguntur: ὁ μὲν γὰρ, νόμος πέφυκε προλέγειν, ἃ μὴ δεῖ πράττειν, ὁ δὲ κατήγορος μηνύειν — ὁ δὲ δικαστὴς κολάζειν. Ita exeunte fere oratione §. με'. περὶ προδοσίας τοῦτον κρίνων. Eadem locutione usus est non semel Demosthenes: Ἃ γὰρ ὡρίσω σὺ δίκαια, ὅτε Τίμαρχον ἔκρινες — τότε δὲ ἡνίκα ἐκεῖνον ἔκρινες, ἐξῆν σοι κατηγορεῖν καὶ λέγειν ὅ, τι ἐβούλου. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐπὶ τοῖς δικασταῖς ἔλεγες, οὐδένα μάρτυρα ἔχων, ἐφ' οἷς ἔκρινες τὸν ἄνθρωπον, παραχέσθαι. c. Æsch. π. παραπρεσβ. §. ξθ'. Οἴδαμεν Μειδίαν τὸν κρινόμενον ὑπὸ Δημοσθένους. c. Midiam §. κ'. Εἰ τοὺς ἄλλους ῥᾳδίως κρίνων ἐμὲ μηδὲν ἔχεις, ἐφ' ὅτῳ τοῦτο ποιήσεις. Ibid. §. λγ'. fin. Iterum: κρίνων ἄνθρωπον καὶ δοκοῦντα καὶ ὄντα βίαιον. §. λε'. Ita Julius Pollux, VIII. 7. Λέγεται δὲ ὁ κατήγορος, καὶ διώκων, ὁ κρίνων, ὁ κατηγορῶν κ. τ. λ. Minus ergo recte Interpres ejusdem Pollucis VIII. 6. Συνισταμένης δὲ δίκης, τὸ παρὰ τοῦ κρίνοντος ἔργον ἀπωμοσία καλεῖται. *oriente autem judicio, Judicantis opus detestatio nominatur.* Debuit scripsisse, Accusantis. TAYLOR. De utilitate accusatorum in republica copiose agit Cic. pro Rosc. Amer. c. 20. HAUPTM.

Ἐν ταύτῃ] Malim ἐν αὐτῇ. REISK. Quod Schulzius et Beckerus susceperunt. OSANN.

Αὐτὸ] Τὸ κρίνειν puta τοὺς παρανομοῦντας, *in judicium adducere violatores legum.* REISK.

Τάξις] Id est h. l. τοῦτο, ὅ τι περ τάττουσιν (ἐπιτάττουσιν, διατάττουσιν) οἱ νόμοι. *constitutiones, præcepta, edicta legum.*

ψῆφος, τρίτον δ' ἡ τούτοις τἀδικήματα παραδοῦσα κρίσις. ὁ μὲν γὰρ νόμος πέφυκε προλέγειν ἃ μὴ δεῖ πράττειν, ὁ δὲ
139 κατήγορος μηνύειν τοὺς ἐνόχους τοῖς ἐκ τῶν νόμων ἐπιτιμίοις καθεστῶτας, ὁ δὲ δικαστὴς κολάζειν τοὺς [1]ὑπ' ἀμφοτέρων τούτων ἀποδειχθέντας αὐτῷ, ὥστ' οὔθ' ὁ νόμος οὔθ' ἡ τῶν δικαστῶν ψῆφος ἄνευ τοῦ παραδώσοντος αὐτοῖς τοὺς ἀδικοῦντας ἰσχύει. ἐγὼ δέ, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰδὼς Λεωκράτην φυγόντα μὲν τοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος κινδύνους, ἐγκαταλιπόντα δὲ τοὺς αὑτοῦ πολίτας, προδεδωκότα δὲ πᾶσαν τὴν ὑμετέραν δύναμιν, ἅπασι δὲ τοῖς γεγραμμένοις ἔνοχον ὄντα, ταύτην τὴν εἰσαγγελίαν ἐποιησάμην, οὔτε δι' ἔχθραν οὐδεμίαν οὔτε διὰ φιλονεικίαν οὐδ' ἡντινοῦν τοῦτον τὸν ἀγῶνα προελόμενος, ἀλλ' αἰσχρὸν εἶναι νομίσας τοῦτον περιορᾶν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβάλλοντα καὶ τῶν κοινῶν ἱερῶν μετέχοντα, τῆς τε πατρίδος ὄνειδος καὶ πάντων ὑμῶν γεγενημένον. πολίτου γάρ ἐστι δικαίου μὴ διὰ τὰς ἰδίας ἔχθρας εἰς τὰς κοινὰς κρίσεις καθιστάναι τοὺς τὴν πόλιν μηδὲν ἀδικοῦντας, ἀλλὰ τοὺς εἰς τὴν πατρίδα τι παρανομοῦντας ἰδίους ἐχθροὺς εἶναι νομίζειν, καὶ τὰ κοινὰ τῶν ἀδικημάτων κοινὰς καὶ τὰς προφάσεις ἔχειν τῆς πρὸς αὐτοὺς διαφορᾶς.

γ'. Ἅπαντας μὲν οὖν χρὴ νομίζειν μεγάλους εἶναι τοὺς

[1] ἐπ' T. R.

Pro composito ἐπίταξις, vel διάταξις. Idem.

Ἐπ' ἀμφοτέρων] Potius ἀπ' ἀμφοτέρων. Taylor. Ego malim ὑπ' ἀμφοτέρων. Reisk. ἀπ' Beckerus in textum suscepit: at ὑπ' [quod dederunt Heinrich. et Pinzger.] firmavit Hamb. Defensorem tamen reperit vulgata interpretem orationis vernaculum, F. A. Simonum, F. A. Wolfii ad Leptin. §. ιγ'. nota abusum, quæ longe diversa attinet. Osann.

Τοῖς γεγραμμένοις] Νόμοι γεγρ. sunt leges quæ adhuc valent, quibusque obtemperare debet ὁ πολίτης. Sæpissime apud Oratores νόμοι κείμενοι. Contrarium est ἄγραφοι νόμοι, *leges abrogatæ*, ἄκυροι. Andocid. de Myster. p. 41. et 42. ed. R. Becker.

Τοῦτον περιορᾶν κ. τ. λ.] Similiter Andocides de Myst. p. 42. ed. Reisk. καὶ σὺ ζῇς καὶ περιέρχῃ τὴν πόλιν ταύτην, οὐκ ἄξιος ὤν. Adde Lycurgi Fragm. Or. in Lysicl. ap. Diod. Sic. l. xvi. 88. τολμᾷς ζῆν καὶ τοῦ ἡλίου φῶς ὁρᾶν καὶ εἰς τὴν ἀγορὰν εἰσβάλλειν. Osann.

Τῆς τε πατρίδος] Immo τῆς γε πατρίδος. Multum utique interest, hoc an illo modo legas. Lonicerus (casu an consilio?) mecum interpretatur. Taylor. Inconsulte approbante Simono. Osann.

Καθεστάναι] Π. καθιστάναι. H. Stephan. Correctionem receperunt omnes. Sensus vero hujus loci obscurioris est: *neminem propter inimicitias privatas justus civis publice accusabit, quum iste nulla affecerit rempubl. injuria: si quis vero contra patriam peccaverit, cum hoc inimicitiæ sunt suscipiendæ propter rempubl., et, si delicta sunt publica, publice profiteri debemus causas, quare odio persequimur qui talia patraverint.* Cic. de off. 1. 25. "Nec vero (justus) criminibus falsis in odium aut invidiam quenquam vocabit: omniaque ita justitiæ honestatique adhærescet, ut, dum ea conservet, quamvis graviter offendat, mortemque oppetat potius, quam deserat illa, quæ dixi. — Adhibeatur reipublicæ causa severitas, sine qua administrari civitas non potest." Becker.

[1] δημοσίους ἀγῶνας, μάλιστα δὲ τοῦτον ὑπὲρ οὗ νῦν μέλλετε 140
τὴν ψῆφον φέρειν. ὅταν μὲν γὰρ τὰς τῶν παρανόμων γρα-
φὰς δικάζητε, τοῦτο μόνον ἐπανορθοῦτε καὶ ταύτην τὴν
πρᾶξιν κωλύετε, καθ᾽ ὅσον ἂν τὸ ψήφισμα [2] μέλλῃ βλά-
πτειν τὴν πόλιν· ὁ δὲ νῦν ἐνεστηκὼς ἀγὼν οὐ [3] μικρόν τι μέρος
συνέχει τῶν τῆς πόλεως οὐδ᾽ ἐπ᾽ ὀλίγον χρόνον, ἀλλ᾽ ὑπὲρ
ὅλης τῆς πατρίδος καὶ κατὰ παντὸς τοῦ αἰῶνος ἀείμνηστον
καταλείψει τοῖς ἐπιγινομένοις τὴν κρίσιν. οὕτω γάρ ἐστι
δεινὸν τὸ γεγενημένον ἀδίκημα καὶ τηλικοῦτον ἔχει τὸ μέ-
γεθος, ὥστε μήτε κατηγορίαν μήτε τιμωρίαν ἐνδέχεσθαι
εὑρεῖν ἀξίαν, μηδὲ ἐν τοῖς νόμοις ὡρίσθαι τιμωρίαν ἀξίαν τῶν
ἁμαρτημάτων. τί γὰρ χρὴ παθεῖν τὸν ἐκλιπόντα μὲν τὴν 141
πατρίδα, μὴ βοηθήσαντα δὲ τοῖς πατρῴοις ἱεροῖς, ἐγκατα-
λιπόντα δὲ τὰς τῶν προγόνων θήκας, ἅπασαν δὲ τὴν πόλιν
ὑποχείριον τοῖς πολεμίοις [4] παραδόντα; τὸ μὲν γὰρ μέγι-

[1] δημίους T. [2] μέλλει T. R. [3] κατὰ μικρόν T. R. [4] παραδιδόντα T. R.

Δημίους] Poetarum vocabulum esse credo: ut apud Homerum Odyss. B. 32.

Ἤ τι δήμιον ἄλλο πιφαύσκεται.

Fortasse dedit δημοσίους. Ita in sequentibus, §. ιβ΄. μὴ νομίζειν ἀλλοτρίους εἶναι τοὺς τοιούτους τῶν δημοσίων ἀγῶνας. Erat tamen Noster Poetis addictior. TAYLOR. E compendio scripturæ ortum esse δημίους nullus dubito, nec alibi prosaicis legitur scriptoribus. Igitur probante id quoque Dorvillio ad Charit. p. 376. dedi cum Reiskio [Osanno, Heinrichio, et Pinzgero] δημοσίους. BECKER.

Ὅταν μὲν γὰρ —— τὴν κρίσιν] Καθ᾽ ὅσον referatur ad τοῦτο μόνον, et post ψήφισμα subaud. παράνομον. Πρᾶξις autem significat, quod detrimenti sequatur, quum lex rogata servabitur. Jam sic procedit Oratio: *in judiciis de his, qui* παράνομα *scripserunt, modo id emendandum, quantum plebiscitum, si tanquam lex valeret, R. P. detrimentum afferet; hæc contra causa non partem aliquam patriæ, sed totam complectitur Rempublicam.* — σμικρόν τι μέρος. Legeb. κατὰ quod delevimus. Morus conjec. τὰ τῶν τ. πόλεως. BECKER. Omittunt quoque Osannus, Heinrichius, et Pinzgerus.

Καὶ ταύτην τὴν πρᾶξιν κωλύετε] Hæc e glossa Schulzio videntur orta esse, cui etiam statim sequentia τὸ ψήφισμα displicent. Antea Gurlittus, uti Simonus annotavit, legendum censuerat: τὸν νόμον μόνον ἐπανορθοῦτε, καὶ ταύτην —. OSANN.

Καθ᾽ ὅσον] Redit ad remotius τοῦτο vers. 3. ad non propius πρᾶξιν, quod potius καθ᾽ ὅτην postularet. ut ὅτος, ὅτη, dicitur, ita nullus dubito καθότος quoque et καθότη dici. Sed eo h. l. nil opus est. REISK.

Κατὰ μικρόν τι μέρος συνέχει τῶν τῆς πόλεως] Aut κατὰ est delendum, aut μετέχει leg., aut denique manentibus reliquis leg. συνέχει τὴν τῆς πόλεως ἰσχύν. IDEM.

Πατρίδος] Post πατρίδος videtur συνέστηκε deesse. IDEM.

Μηδὲ ἐν τοῖς νόμοις - - - ἁμαρτημάτων] Videtur h. l. ita esse legendum: τῷ [id est, διὰ τὸ] μηδὲ ἐν τοῖς νόμοις ὡρίσθαι τιμωρίαν ἀξίαν τούτου μόνου ἁπάντων τῶν ἁμαρτημάτων. *quia criminum omnium hoc unicum est, cui ne in legibus quidem constituta est pœna condigna.* IDEM. Spuria hæc esse pronuntiat F. A. Wolfius ad Leptin. §. κζ΄. cui si in aliis, in his haud assentior. Uncis more suo Beckerus a contextu coercuit. OSANN. μήτε - - - εὑρεῖν ἀξίαν inclusit Pinzgerus, μηδὲ - - - τιμωρίαν ἀξίαν Heinrichius.

Θήκας] Ælian. V. H. vi. 8. MORUS.

Παραδιδόντα] Bene est, παραδιδόντα ὑποχείριον τοῖς πολεμίοις, ut §. ιζ΄. τὸν ἔργῳ παραδόντα τὴν πόλιν ὑποχείριον τοῖς πολεμίοις, et §. κ΄. ἔκδοτον τὴν θρεψαμένην — τοῖς πολεμίοις παρέδοσαν. Novi tamen, ubi pro παραδιδόναι legere oporteat προδιδόναι. Verbi gratia, §. ια΄. παραδόντα τὴν τοῦ δήμου σωτηρίαν. Corrige προδόντα, ut supra legitur, §. β΄. προδεδωκότα πᾶσαν τὴν ὑμε-

στον καὶ ἔσχατον τῶν τιμημάτων, θάνατος, ἀναγκαῖον μὲν
ἐκ τῶν νόμων ἐπιτίμιον, ἔλαττον δὲ τῶν Λεωκράτους ἀδι-
κημάτων καθέστηκε. παρεῖσθαι δὲ τὴν ὑπὲρ [1] τῶν τοιούτων
τιμωρίαν συμβέβηκεν, ὦ ἄνδρες, οὐ διὰ ῥαθυμίαν τῶν τότε
νομοθετούντων. ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ ἐν τοῖς πρότερον χρόνοις
γεγενῆσθαι τοιοῦτον μηδὲν μήτ' ἐν τοῖς μέλλουσιν ἐπίδοξον
142 εἶναι [2] γενέσθαι ὡς μήτε κατηγορίαν μήτε τιμωρίαν ἐνδέχε-
σθαι εὑρεῖν ἀξίαν. διὸ καὶ μάλιστα, ὦ ἄνδρες, δεῖ ὑμᾶς 149. 1
γενέσθαι μὴ μόνον τοῦ νῦν ἀδικήματος δικαστὰς ἀλλὰ καὶ
νομοθέτας. ὅσα μὲν γὰρ τῶν ἀδικημάτων νόμος τις διώρικε,
ῥάδιον τούτῳ κανόνι χρωμένους κολάζειν τοὺς παρανομοῦντας·
ὅσα δὲ μὴ σφόδρα περιείληφεν ἑνὶ ὀνόματι προσαγορεύσας,

[1] τούτων τιμ. T. R.

[2] γεγενῆσθαι T. R.

τέραν δύναμιν. Verum maculosior adhuc est locus initio §. λβ'. Οὐ μόνον τοίνυν ἡ πόλις ὑμῶν οὕτως ἔσχε πρὸς τοὺς προπαραδιδόντας, ἀλλὰ καὶ Λακεδαιμόνιοι. Id autem mendum originem habuit hujusmodi: Exarabatur olim παραδιδόντας, sed mendose: corrigebat sedulus lector προ — loco τοῦ παρα —. Verum qui proxime descripsit locum, adeo non emendavit juxta monita, ut utrumque dederit. Inde habes elegantissimum istud decompositum προπαραδιδόντας. Nonne ea dico, quæ vera sunt? Taylor.

Μὴ ἐν] Pro μὴ Bekkerus e conj. μήτ' posuit, quo non est opus, vide Hermanni Censuram Med. Elmsl. p. 330. seqq. ed. Lips. Pinzger.

Εἶναι γεγενῆσθαι] Fort. εἶναι ἂν γενήσεσθαι. Reisk. Ernesti nil nisi γεγενῆσθαι delendum censebat. Nos cum Moro lectionem εἶναι ἂν γενήσεσθαι prætulimus. Isocr. c. Lochit. §. ια'. καὶ τοσούτῳ μᾶλλον τοὺς ἐπιδόξους γενήσεσθαι πονηροὺς τῶν πρότερον ἡμαρτηκότων. quos fore improbos conjectura colligitur. Becker. Locus sola conjectura sanandus, qui vulgo aperto cum vitio ita fertur, ἐπίδ. εἶναι γεγενῆσθαι, quod e superioribus repetitum videtur. Reiskius εἶναι ἂν γενήσεσθαι conjecit, quod dudum occupaverat Valckenaerius ad Herodot. 4. 11. Schulzius ejusque pedissequus fere perpetuus, Thorlacius, εἶναι γενήσεσθαι: ita Schaubius quoque, nisi quod γενήσεσθαι mente suppleri facile posse ideoque rectius fortasse deleri statuat. Lobeckii nos [et Pinzgerus] in textum suscepimus correctionem ad Phrynichum p. 133. prolatam, firmisque aoristi post ἐπίδοξον similiaque exemplis munitam, quibus ea adde quæ contulerunt Valckenaerius l. c., Heldius in Thierschii Actis Philol. Monac. vol. 1. fasc. 1. p. 63. nos ad Philemonem Gramm. p. 226. Plato Theætet. 4. p. 143. D. ἐπιθυμῶ εἰδέναι, τίνες ὑμῖν τῶν νέων ἐπίδοξοι γενέσθαι ἐπιεικεῖς. Possis tamen etiam γίγνεσθαι suspicari, quum ἐπίδοξος haud raro præsens pone se trahat, uti apud Antiphont. de accusat. cædis p. 626. defension. II. p. 655. Themistoclis Epist. 11. 34. ἐκεῖθεν ἡ ναῦς ἐπίδοξος ἦν εἰς Ἀσίαν καταίρειν. Osann.

Ὡς μήτε κατηγορίαν etc.] Hæc modo, sc. p. 393. l. 10. totidem syllabis dicebantur. Quis hic repetivit? Orator an Scriba? Mirum, ni hujus malam manum agnoscas? Taylor. Necesse est hospitem in lectione oratorum Græcorum esse, qui talibus offendatur. Cum rei rationem prius demonstrasset, jam colligit ex ea rem. quapropter mirum, ait, esse non debet, legem hac de re nullam exstare. Reisk. Taylorum Schulzius bene refutat. Osann. Incluserunt tamen Beckerus, Heinrichius, Bekkerus, et Pinzgerus.

Ἀλλὰ καὶ] Post ἀλλὰ καὶ videtur ὑπὲρ τῶν μελλόντων deesse. Reisk. Quo minime opus. Osann.

Ἑνὶ ὀνόματι] Quare vero ἑνὶ? Ait, Quæcunque Lex concludere (περιλαμβάνειν) et oratione definire potest (ὀνόματι προσαγορεύειν). Sed nihil interest, utrum ista sive compellatio sive definitio uno an pluribus vocabulis contineatur. Dele igitur ἑνὶ, quod originem habuit ex fine vocis præcedentis. Taylor. Oculum huic loco per se non lucidissimo prorsus eripit Taylor, ἑνὶ tollens, in quo vis et perspicuitas loci est. Exemplo res declaranda est. Legislator itaque, e. c. legem tulit hanc: τὴν τάξιν μὴ λιπεῖν, ἢ θανάτῳ ζημιοῦσθαι. Jam variæ sunt τάξεις. variæ proinde quoque rationes τοῦ λείπειν τὴν τάξιν.

μείζω δὲ τούτων τις ἠδίκηκεν, ἅπασι δ' ὁμοίως ἔνοχός ἐστιν, 143
ἀναγκαῖον τὴν ὑμετέραν κρίσιν καταλείπεσθαι παράδειγμα τοῖς ἐπιγιγνομένοις. εὖ δ' ἴστε, ὦ ἄνδρες, ὅτι οὐ μόνον τοῦτον νῦν κολάσετε κατεψηφισμένοι, ἀλλὰ καὶ τοὺς νεωτέρους ἅπαντας ἐπ' ἀρετὴν προτρέψετε. δύο γάρ ἐστι τὰ παιδεύοντα τοὺς νέους, ἥ τε τῶν ἀδικούντων τιμωρία καὶ ἡ τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς [1] διδομένη δωρεά· πρὸς ἑκάτερον δὲ τούτων ἀποβλέποντες τὴν μὲν διὰ τὸν φόβον φεύγουσι, τῆς δὲ διὰ τὴν δόξαν ἐπιθυμοῦσι.

δ'. Διὸ δεῖ, ὦ ἄνδρες, προσέχειν τούτῳ τῷ ἀγῶνι καὶ μηδὲν περὶ πλείονος ποιήσασθαι τοῦ δικαίου. ποιήσομαι δὲ κἀγὼ τὴν κατηγορίαν δικαίαν, οὔτε ψευδόμενος οὐδὲν οὔτ' ἔξω τοῦ πράγματος λέγων. οἱ μὲν γὰρ πλεῖστοι τῶν εἰς ὑμᾶς εἰσιόντων πάντων ἀτοπώτατον ποιοῦσιν· ἢ γὰρ συμβουλεύουσιν ἐνταῦθα περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων, ἢ κατηγοροῦσι καὶ διαβάλλουσι πάντα μᾶλλον ἢ περὶ οὗ μέλλετε τὴν ψῆφον φέρειν. ἔστι δ' οὐδέτερον τούτων χαλεπὸν, οὔθ' ὑπὲρ ὧν μὴ [2] βούλεσθε γνώμην ἀποφήνασθαι, οὔθ' ὑπὲρ ὧν μη- 144

[1] δεδομένη T. R.

[2] βουλεύεσθε T.

Sed illa omnia uno cuncta ambiente τάξις complexus est legislator. tenetur itaque lege illa non miles modo in acie, sed etiam civis in civitate. nam ei quoque assignata ibi sua est statio. Non ergo hic loci vitium est, sed circa σφόδρα. ὅσα δὲ μὴ σφόδρα ἀκριβολογούμενος, aut διαιρούμενος. quæ autem legislator, non divisione usus nimis minuta atque diligente, satis habuit uno complecti nomine speciali, locum obtinente generici; non exhauriente illo totam admissi criminis magnitudinem; tametsi legislator uno illo vocabulo voluerit obnoxios reddere omnes, quicunque contra vim et sententiam legis agant; ibi vestra debet accedere interpretatio de sententia legis; et judicium vestrum debet exemplum fieri posteris. [ὀνόματι πάντα προσαγορεύσας. *In Cur. poster.*] Reisk. Post προσαγορεύσας int. ἐν ὅσοις. Becker. Schulzius σφόδρα ἀκριβῶς maluit. Osann. Fuit cum διείληφεν mallem. Bekker.

Τούτων] Τούτου. et mox ὁμοίοις. Heinrich.

Κατεψηφισμένοι] An κατεψηφισμένον. Morus.

Δεδομένη] Π. διδομένη. H. Stephan. Recte. Taylor. Verissime Lesbonax Προτρ. p. 21. Reisk. Ἀρετὴν τὴν πλεῖστον ἂν εὕροις αὐτὴν ἐπιδιδοῦσαν (i. e. *progressiones facientem, vel procedentem*; intpp. ad Lucian. IX. p. 475. Bip.), ὅπου μεγίστην καὶ τιμὴν ἔχει καὶ ἄθλοις καὶ ἐπαίνοις. De vi præmiorum in Republica præclarus quoque est locus in Dial. de caus. corr. eloqu. c. 37. Becker.

Ἔξω τοῦ πράγματος λέγων] Posterius quid significet, docet Lycurg. §. λζ'. Ἀποδέδωκα τὸν ἀγῶνα ὀρθῶς καὶ δικαίως, οὔτε τὸν ἄλλον βίον διαβαλὼν, οὔτ' ἔξω τοῦ πράγματος οὐδὲν κατηγορήσας. Becker. Demosth. de Cor. §. ε'. ἵνα μηδεὶς ὑμῶν τοῖς ἔξωθεν λόγοις ἠγμένος. et in Neær. §. β'. ἔξω τῆς γραφῆς πολλὰ κατηγορῶν. Osann.

Πάντων ἀτοπώτατον] Desideraveris τι. at eo supersederi posse monuit Heindorfius ad Plat. Gorg. 47. p. 65. Osann.

Βουλεύεσθε] Ab Aldo, Stephano cæterisque qui Lycurgo operam dederunt, excudebatur βούλεσθε. Quem crassissimum errorem cum versione Loniceri pariter reformavi. Taylor. Pessimo usus consilio Taylor pro βούλεσθε in editione sua dedit βουλεύεσθε. Recte habet vulgata, quam damnat. Idem est ac si dixisset: ὑπὲρ τούτων γνώμην ἀποφήνασθαι, ὑπὲρ ὧν γνώμην ἀποφήνασθαί τινα οὐ βούλεσθε. Reisk. In errorem forsan deduxit virum doctissimum, quum in §. ε'. κ'. iterum de judicibus dictum legeret βουλεύεσθαι, quod

δεὶς ἀπολογήσεται κατηγορίαν εὑρεῖν. ἀλλ' οὐ δίκαιον ὑμᾶς μὲν ἀξιοῦν δικαίαν τὴν ψῆφον φέρειν, αὐτοὺς δὲ μὴ δικαίαν τὴν κατηγορίαν ποιεῖσθαι. τούτων δὲ αἴτιοι ὑμεῖς ἐστὲ, ὦ ἄνδρες· τὴν γὰρ ἐξουσίαν ταύτην δεδώκατε τοῖς ἐνθάδε εἰσιοῦσι, καὶ ταῦτα κάλλιστον ἔχοντες τῶν Ἑλλήνων παράδειγμα τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ συνέδριον, ὃ τοσοῦτον διαφέρει τῶν ἄλλων δικαστηρίων, ὥστε καὶ παρ' αὐτοῖς ὁμολογεῖσθαι τοῖς ἁλισκομένοις δικαίαν ποιεῖσθαι τὴν κρίσιν. πρὸς ὃ δεῖ καὶ ὑμᾶς ἀποβλέποντας μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς ἔξω τοῦ πράγματος λέγουσιν. οὕτω γὰρ ἔσται τοῖς τε κρινομένοις ἄνευ διαβολῆς ὁ ἀγὼν καὶ τοῖς διώκουσιν ἥκιστα συκοφαντεῖν καὶ ὑμῖν εὐορκοτάτην ψῆφον ἐνεγκεῖν. ἀδύνατον γάρ ἐστιν ἄνευ τοῦ λόγου, μὴ δικαίως δεδιδαγμένους, δικαίαν θέσθαι τὴν ψῆφον.

ε'. Δεῖ δὲ, ὦ ἄνδρες, μηδὲ ταῦτα λαθεῖν ὑμᾶς, ὅτι οὐχ ὅμοιός ἐστιν ὁ ἀγὼν περὶ τούτου καὶ τῶν ἄλλων ἰδιωτῶν. περὶ μὲν γὰρ ἀγνῶτος ἀνθρώπου τοῖς Ἕλλησιν ἐν ὑμῖν αὐτοῖς
145 ἐδοκεῖτ' ἂν ἢ καλῶς ἢ καὶ φαύλως ἐψηφίσθαι· περὶ δὲ τούτου ὅ τι ἂν βουλεύσησθε, παρὰ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἔσται

omnino ibi recte dicitur. Sed h. l. βούλεσθε unice retinendum. Pertinet enim ad verba *συμβουλεύουσιν περὶ τῶν κοινῶν πραγμάτων*; de iis vero, qui publice et de rebus publicis ad populum verba faciebant usitatum fuit dicere: *γνώμην ἀποφαίνεσθαι*. Demosth. Philipp. I. p. 40. 3. Reisk. Recte igitur Reisk. Lycurgo nostro veterem restituit lectionem. Sens. *Neutrum vero est difficile, neque de rebus publicis exponere sententiam, quod vos* (judices) *non vultis, neque* etc. Oratores enim, quum judices a re ipsa abducere vellent, sic agere solebant, quod satis notum est Demosthenis et Æschinis Orr. legentibus, quanquam iidem conclamantes hunc perversum morem, ab eo se ipsi sæpissime corripi patiuntur. Quare Lycurg. §. ε'. a judicibus postulat, ut sequantur Areopagitarum institutum, apud quos nemini ἔξω τοῦ πράγματος loqui licitum sit, quod idem testatur et probat Aristotel. Rhetor. I. 1. Becker. βούλεσθε reduxerunt Thorlacius quoque, Osannus, et Pinzgerus.

Εὐορκοτάτην ψῆφον] Cic. in Verr. I. c. 1. "religiose judicare." Morus.

Ἄνευ τοῦ λόγου] F. τοὺς ἐκ τοῦ λόγου. *In Cur. post.* Reisk. Sine ulla suspicione corruptionis hujus loci vertit Lonicerus: *fieri enim non potest, ut, sine oratione, non juste edocti, justum feratis suffragium.* Alterum sane ad sententiam exponendam sufficere. Non male igitur Morus verba supra scripta uncinis inclusit. Verba addita esse videntur ad explicandum μὴ δικ. διδαγμένους. Sed, quum in omnibus edd. inveniuntur, penes Codd. esto, an retinenda sint vel in posterum abjicienda. Becker. At invita Minerva. Sine MSS. enim talia præsertim in oratore mutare non ausim. Osann. Imo alii totam comma ἀδύνατον - - - ψῆφον spurium esse existimarunt. Sed locus sanissimus. Vid. Not. [scil. ejusdem ad vers. Germ.] Pinzger. Inclusit Heinrichius.

Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς] Parum accurate hæc a Lonicero redduntur. Tu autem, ἐν ὑμῖν αὐτοῖς, *domi, inter vos ipsos.* Fama talis judicii (cum causa sc. agebatur hominis ignoti), rectene an secus latum esset, non exiisset ad peregrinos, de hoc autem παρὰ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ἔσται λόγος. Taylor. Cf. Æschin. c. Ctesiph. §. ϛα'. sqq. Dinarch. c. Demosth. §. α'. παρὰ μὲν ὑμῖν Δημοσθένης οὗτος κρίνεται, παρὰ δὲ τοῖς ἄλλοις. ὑμεῖς. Ad quem locum Muret. Var. Lect. xi. 7. Ciceronem in Verr. i. c. 3. citat, qui Græcos imitatur. Becker.

Ἔσται λόγος] Apposite Æschines Ep.

λόγος. ἐπιφανής [1] τε γάρ ἐστι διὰ τὸν ἔκπλουν τὸν εἰς Ῥόδον,
καὶ τὴν [2] ἐπαγγελίαν ἣν ἐποιήσατο καθ' ὑμῶν πρός τε
τὴν πόλιν τὴν τῶν Ῥοδίων καὶ τῶν ἐμπόρων τοῖς ἐπι-
δημοῦσιν ἐκεῖ, οἳ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην περιπλέοντες δι' 146

[1] τε om. T. R.   [2] ἀπαγγελίαν R.

vi. p. 675. ed. R. ὡς μάθῃ, ὅτι οὐ παντελῶς ἔρημον φίλων ὑπεδέξατο, ἀλλ' ἔστι τις Ἀθήνησιν Αἰσχίνου λόγος καὶ μνήμη. quem locum a fine limatiorem vulgato Codex Paris. SGM. 177., post Lexicon Græcum hanc Æschinis epistolam continens, fol. 284. vers. ita exhibet: ὅτι οὐ παντελῶς ἔρημον φίλων, ὑπέλαβεν, ἀλλ' ὥστε Ἀθήνησι [cod. Ἀθήνη] ἐστὶν Αἰσχίνου μνήμη καὶ λόγος. Osann.

Ἐπιφανής τε] Deest vulgo τε. Cur Schaubius γε pro τε maluerit, me latet. Idem.

Ἐπαγγελίαν] *nuncium.* Non credo. Veteres constanter in eo sensu ἀπαγγελίαν. Sic p. 400. l. 9. ἀπήγγελεν, ὡς τὸ μὲν ἄστυ τῆς πόλεως ἑαλωκὸς καταλίποι, et p. 401. l. ant. ὅτε Λεωκράτης ταῦτ' ἀπήγγειλε. Ad eam igitur normam rescribe. Taylor. Taylorum cæteri usque ad Beckerum uno Hauptmanno excepto secuti sunt: nos hujus generis scrupulos, etiam ubi offendimus, invitis MSS. violenta manu non statim expedimus. Osann. Ἐπαγγελίαν etiam retinuit Pinzgerus.

Τῶν ἐμπόρων τοῖς ἐπιδημοῦσιν ἐκεῖ] Ἐπιδημοῦσιν, non quæstus gratia Rhodum appellantibus solummodo, eoque confecto domum reversuris, verum fortasse, qui Collegium Mercatorum ibi instituerant, laribus in Insula positis.

D. M.
P. CLODIUS. ATHENIO.
NEGOCIANS. SALSARIUS. Q. Q.
CORPORIS. NEGOCIANTIUM. MALA
CITANORUM. ET. SCANTIA. SUCCESSA.
CONJUNX. EJUS. VIVI. FECERUNT. SIBI.
ET. LIBERIS. SUIS. ET. LIBERTIS. LIBERTA
BUSQUE SUIS. POSTERISQUE EORUM.
Gruter. DC. XL. VII. 1.

Hujusmodi fortasse sunt, quos memorat. Marm. Oxon. C. LXXX. I.

ΘΕΟΦΡΑΣΤΟΝ. ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΥ. ΑΧΑΡΝΕΑ.
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΝ. ΔΗΛΟΥ. ΓΕΝΟΜΕΝΟΝ. ΑΘΗΝΑΙΩΝ.
ΚΑΙ. ΡΩΜΑΙΩΝ. ΚΑΙ. ΤΩΝ. ΑΛΛΩΝ. ΞΕΝΩΝ.
ΚΑΤΟΙΚΟΥΝΤΕΣ. ΚΑΙ. ΠΑΡΕΠΙΔΗΜΟΥΝΤΕΣ. ΕΝ. ΔΗΛΩΙ.
ΤΗΣ. ΕΥΝΟΙΑΣ. ΚΑΙ. ΚΑΛΟΚΑΓΑΘΙΑΣ. ΚΑΙ. ΤΗΣ. ΠΡΟΣ. ΤΟΥΣ.
ΘΕΟΥΣ. ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ. ΑΝΕΘΗΚΑΝ. ΑΠΟΛΛΩΝΙ.

Iidem sunt, quos memorat Demosthenes adv. Phormion. p. 907. 12. ed. Reisk. Πολλῶν ἡμᾶς κακιζόντων καὶ μάλιστα τῶν ἐμπόρων τῶν ἐπιδημησάντων. Quod illustrabit alium locum istius scriptoris adv. Zenoth. p. 884. 15. Σωθείσης εἰς Κεφαληνίαν τῆς νεὼς — πάλιν μετὰ τῶν Μασσαλιωτῶν τῶν τοῦ Ἡγηστράτου πολιτῶν μὴ καταπλεῖν Ἀθήναζε τὸ πλοῖον ἔπραττε. Nimirum egit cum collegio Massiliensium, qui in Cephalenia sedes posuere. Atque hoc interest, si ICtos audiamus, inter Mercatores et Negociantes, quod *hi* sint Cives Romani, qui in Provinciis sedem ac domicilium fortunarum suarum habent, et rarissime in urbem commeant, res eorum urbanas expediente patrono: *illi* contra, qui Romæ vivunt, peregre autem aliquando mercaturæ exercendæ gratia excurrunt.

CRASSO. MACROBIO.
NEGOTIATORES.
PROVINCIÆ.
APUL. DEFEN
SORI. OPTIMO.
L. L. D. D.

Gruter. CD. XXX. III. 2. Taylor.

Hoc loco quantum ad structuram sat intricato unus Reiskius offendit, τοὺς ἐπιδημοῦντας suspicans, uti Lycurgum, si accurate scribere voluisset, scripturum quidem fuisse crediderim. De re post Taylorum erudite admodum disseruit Raoul-Rochette *Deux Lettres sur l'authenticité des inscriptions de Fourmont*. Paris. 1819. 4to. p. 131., unde juvat inscriptionem Amyclis, loco hodie Σκλαβοχωρίῳ dicto, repertam ibique a Fourmontio descriptam hic in tironum usum minutis literis ex

147 ἐργασίαν [1] ἀπήγγελλον ἅμα περὶ τῆς πόλεως ἃ Λεωκράτους ἀκηκόεσαν· οἳ ἴσασι τὰ τῶν προγόνων τῶν [2] ὑμετέρων ἔργα ἐναντιώτατα τοῖς τούτῳ διαπεπραγμένοις ὄντα. ὥστε περὶ πολλοῦ ποιητέον ἐστὶν ὀρθῶς βουλεύσασθαι περὶ αὐτοῦ. εὖ γὰρ ἴστε, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτι, ᾧ πλεῖστον διαφέρετε τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, τῷ πρός τε τοὺς θεοὺς εὐσεβῶς καὶ πρὸς τοὺς γονεῖς ὁσίως καὶ πρὸς τὴν πατρίδα φιλοτίμως ἔχειν, τούτῳ πλεῖστον ἀμελεῖν δόξοιτ' ἂν, εἰ τὴν παρ' ὑμῶν οὗτος διαφύγοι τιμωρίαν. δέομαι δ' ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀκοῦσαί μου τῆς κατηγορίας διὰ τέλους, καὶ μὴ ἄχθεσθαι ἐὰν ἄρξωμαι ἀπὸ τῶν τῇ πόλει τότε συμβάντων, ἀλλὰ τοῖς αἰτίοις [3] ὀργίζεσθαι καὶ δι' οὓς ἀναγκάζομαι νῦν [4] μεμνῆσθαι περὶ αὐτῶν.

[1] ἀπήγγελον T. R. [2] ἡμετέρων T. [3] ὀργίζησθε T. R. [4] ἀναμεμνῆσθαι T. R.

adverso Taylorianis hic ponere, ut quæ non solum eum, quem Lycurgus respicit, negotiatorum apud Græcos statum egregie illustrat, sed etiam ab scripturæ antiquitate magnopere commendatur. En ipsam, qualem Rochettius libro cit. p. 128. ipsius conjecturis certissimis restitutam summa fide edidit, qualemque in schedis Fourmontianis servari ipse testor, qui eandem meum in usum, quum Parisiis versarer, descripserim:

ΔΑΜΑΤΡΙΟΝ ΑΡΙΣΤΑΝΔΡΟΥ ΜΕΣΟ[ΑΤΗΝ]
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΝ ΑΜΥΚ[ΛΑΙΣ] ΓΕΝΟΜΕΝΟΝ
ΜΕΣΣΑΝ[ΙΩΝ], ΚΑΙ ΑΡ[ΓΕΙΩΝ] Κ[ΑΙ] ΠΑΤΡΑΙΩΝ [ΚΑΙ]
ΚΟΡΙΝ[ΘΙΩΝ], ΚΑΙ ΣΙΚΥΩΝ[ΩΝ] ΚΑΙ ΕΦ[ΥΡΑΙΩΝ]
ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΕΙΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΑΛΛΩΝ ΞΕΝΩΝ
ΚΑΤΟΙΚΟΥΝΤΕΣ ΚΑΙ ΠΑΡΕΠΙΔΑΜΟΥΝΤΕΣ
ΕΝ[ΑΜΥ]ΚΛΑΙΣ, ΑΡΕΤΑΣ ΕΝΕΚΕΝ
ΚΑΙ ΚΑΛΟΚΑΓΑΘΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑΣ ΠΡΟΣ
ΘΕΟΥΣ ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ, ΑΝΕΘΗΚΑΝ ΑΠΟΛΛΩΝΙ. Osann.

Τοῖς ἐπιδημοῦσιν] Malim τοὺς ἐπιδημοῦντας. Reisk.

Οἳ ἴσασι] Malim uno vocabulo legi εἰδόσι. *significabant — iis, qui scirent.* Punctum itaque post ἀκηκόεσαν erit commate mutandum. Reisk. καὶ ἴσασι. Heinrich.

Τούτῳ πλεῖστον] Aut τούτου, aut τούτων leg. Reisk. Schulz. e Reiskii sententia τούτου edidit, vulgaris grammaticæ præceptis sane accomodatius. Nos in tanto codicum consensu manum correctricem compescuimus. Osann.

Διὰ τέλους] Scil. εὐμενῶς. quod nescio an addendum sit. Reisk. Id simpliciter ab auditoribus petere solenne erat Oratoribus. Sic Andocid. de Myst. §. β'. Τάδε δ' ὑμῶν δέομαι, μετ' εὐνοίας μου τὴν ἀκρόασιν τῆς ἀπολογίας ποιεῖσθαι — ἀκροασάμενοι δὲ διὰ τέλους τῆς ἀπολογίας, τότε etc. Adscripsimus locum propter Reisk., qui in Lycurgo εὐμενῶς inserere volebat. Quod tum et huic Andocidis loco multisque aliis Oratorum Gr. fuisset reddendum. Becker.

Ὀργίζεσθαι] Ὀργίζησθε Reiskius [et Pinzgerus] edidit: rectius ὀργίζεσθαι Hauptm., Schulz., Thorlac., [Osann., Heinrich.] Quod Beckerus e Melanth. ὀργίζεσθε recepit vereor, ne intercepto jam structuræ tenore numeros orationis corrumpat. Oratores enim etsi verbo δέομαι, recte monente Reiskio ad Demosth. in Polyclem p. 1207. 6. ed. Reisk. et infinitivum et imperativum jungunt, ita tamen illum prætulerunt, ut imperativus tot locis præsertim in captatione orationis benevolentiæ initio rarissime usurparetur, contra infinitivo semel suscepto, etiam ubi aliud enunciatum cum damno structuræ vulgaris interponeretur, usque ad finem pluries uterentur. Ita Demosth. in Stephan. I. p. 1011. δέομαι δὲ πάντων ὑμῶν καὶ ἱκετεύω καὶ ἀντιβολῶ, πρῶτον μὲν εὐνοϊ-

ς'. Γεγενημένης γὰρ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης καὶ συνδραμόντων ἁπάντων ὑμῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐψηφίσατο ὁ δῆμος παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὰ τείχη κατακομίζειν, τοὺς δὲ στρατηγοὺς τάττειν εἰς τὰς φυλακὰς τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν ἄλλων τῶν οἰκούντων Ἀθήνησι, καθ' ὅ τι ἂν αὐτοῖς δοκῇ. Λεωκράτης δὲ, τούτων οὐδενὸς φροντίσας, συσκευασάμενος ἃ εἶχε [1] χρήματα μετὰ τῶν 148
οἰκετῶν ἐπὶ τὸν λέμβον κατεκόμισε, τῆς νεὼς ἤδη περὶ τὴν
150. 1 ἀκτὴν ἐξορμώσης, καὶ περὶ δείλην ὀψίαν αὐτὸς μετὰ τῆς ἑταίρας Εἰρηνίδος κατὰ μέσην τὴν ἀκτὴν διὰ τῆς πυλίδος

[1] χρήματα om. T. R.

κἂν ἀκοῦσαί μου· μέγα γὰρ τοῖς ἠτυχηκόσιν — εἶτ', ἐὰν ἀδικεῖσθαι δοκῶ, βοηθῆσαί μοι τὰ δίκαια. V. etiam ejusd. or. in Bœotum. p. 1009. Osann.

Γεγενημένης — ἐκκλησίαν] Cf. Demosth. de Cor. §. οδ'. Diodor. Sic. XVI. 86. et Plutarch. Hyper. T. 11. p. 848. F., qui cum hac Lycurgi narratione plane consentiunt. Becker.

Εἰς τὰ τείχη κατακομίζειν] Id modo fiebat maximis periculis, quæ reipublicæ imminebant. Demosth. de f. leg. §. λθ'. Secundum Diodor. Sic. XII. 39. Pericles ille idem suadebat Atheniensibus initio belli Peloponnesiaci. Idem.

Εἰς τὰς φυλ.] [εἰς] τὰς φυλ. Heinrich. Schulzio εἰς abundare videtur. Osann.

Τῶν Ἀθηναίων — δοκῇ] Ἀθην. *cives Athenienses.* Τῶν ἄλ. οἰκ. Ἀθ. sunt ξένοι, qui tum in urbe habitabant. cf. C. 11. 4. Sigon. Rep. Athen. p. 220. — Καθ' ὅ τι — δοκῇ cohæret ὅ τι ἂν τῶν Ἀθην. *quicquid Atheniensium vel peregrinorum* etc. Plutarch. l. c. κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς. Mor. Cf. Andocid. de Myst. §. ι'. qui hunc locum illustrat. Becker.

Ἐξορμώσης] Lege ἐξορμούσης, Nam illa altera vox non est proba. Ὁρμέω, quod nos dicimus, *to ride at anchor.* Ut Antipho de cæde Herodis §. δ'. οὗ τὸ πλοῖον ὥρμει τοῦτο. Demosth. c. Lacritum §. ζ'. Τὸ μὲν πλοῖον ὥρμει ἐνταῦθα πλείους ἢ πέντε καὶ εἴκοσιν ἡμέρας. Heliodorus Æthiop. init. Ὁλκὰς ἀπὸ πρυμνησίων ὥρμει. Ἐξορμέω de navigiis jamjam stationem relicturis. Non nego etiam legi ἐξορμώσης, verum active sumi debere. Thucyd. VII. 14. ὀλίγοι τῶν ναυτῶν οἱ ἐξορμῶντές τε ναῦν, καὶ ξυνέχοντες τὴν εἰρεσίαν. *navem e statione deducere.* Taylor. V. Græv. ad Lucian. Pseud. t. ix. p. 469. Bip. de hoc verbo disputantem, qui docet, et absolute usurpari interdum ἐξορμᾶν pro *exeo, proficiscor,* quanquam optimi scriptores Attici active utantur. Becker. ἐξορμούσης dedit Heinrich.

Εἰρηνίδος] De Irenide Leocratis amica Athenæus 13. p. 586. F. t. v. p. 121. Schweigh. Osann.

Κατὰ μέσην τὴν ἀκτὴν] Intelligit vicum Athenis τὴν Ἀκτὴν dictam interpres Germanicus: quem alius hujus orationis locus meliora dicere potuisset §. ιδ'. ubi ἡ ἀκτὴ nihil aliud nisi litus ipsum significare potest. Neque mihi de hoc vici nomine quicquam adhuc innotuit, ita ut V. D. in animo habuisse suspicer antiquum Atticæ nomen. Ἀκτὴ, de qua v. Menandr. Rhetor. p. 124. Plura dabit Begerus *de Cranae insula Laconica,* Coloniæ Brandenburgicæ 1696. p. 10. Contra quæ statim memoratur πυλὶς, proprium portæ cujusdam Athenis versus mare sitæ nomen fuisse videtur, uti conjicio e Demosthenis loco orat. in Euerget. et Mnesibul. p. 1146. ed. R. ὕστερον αὐτῷ περιτυχὼν περὶ τὸν Ἑρμῆν τὸν πρὸς τῇ πυλίδι; quicum jungenda sunt Harpocrationis v. πρὸς τῇ πυλίδι Ἑρμῆς p. 155. Gron. Φιλόχορος ἐν τῇ πέμπτῃ Ἀθηναίων φησὶ περὶ τοῦ πρὸς τῇ πυλίδι Ἑρμοῦ, ὡς ἀρξάμενοι τειχίζειν τὸν Πειραιᾶ οἱ ἐννέα ἄρχοντες, τοῦτον ἀναθέντες ἐπέγραψαν·

ἀρξάμενοι πρῶτοι τειχίζειν οἵδ' ἀνέθηκαν,
βουλῆς καὶ δήμου δόγμασι πειθόμενοι.

Quæ Lexici verba vitiis scatentia, e cod. Vratislaviensi gymnasii Magdalenens., qui verbis περὶ τοῦ — ὡς omissis ἀρξαμένων præbet, sananda ita mecum distingue: Φιλόχορος ἐν τῇ πέμπτῃ Ἀθηναίων, φησὶ, ἀρξαμένων τειχίζειν etc. Idem codex etiam mox βουλῆ. Alio Harpocrationis loco v. Ἑρμῆς πρὸς τῇ πυλίδι, p. 75., ubi idem Philochori locus affertur, ὁ πυλὼν Ἀττικὸς hæc porta appellatur. Cui Philochori de portulæ situ testimonio, ex quo versus Piræeum locum ejus fuisse apparet, adde aliud fortasse etiam fortius e Xenophontis

ἐξελθὼν πρὸς τὴν ναῦν προσέπλευσε καὶ ᾤχετο φεύγων, οὔτε τοὺς λιμένας τῆς πόλεως ἐλεῶν, ἐξ ὧν ἀνήγετο, οὔτε τὰ τείχη τῆς πατρίδος αἰσχυνόμενος, ὧν τὴν φυλακὴν ἔρημον τὸ καθ' αὑτὸν μέρος κατέλιπεν, οὔτε τὴν ἀκρόπολιν καὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς τοῦ Σωτῆρος καὶ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Σωτείρας ἀφορῶν καὶ προδιδοὺς ἐφοβήθη, οὓς αὐτίκα σώ-

149 σοντας ἑαυτὸν ἐκ τῶν κινδύνων ἐπικαλέσεται. καταχθεὶς δὲ καὶ ἀφικόμενος εἰς Ῥόδον, ὥσπερ τῇ πατρίδι μεγάλας εὐτυχίας εὐαγγελιζόμενος [1]ἀπήγγελλεν ὡς τὸ μὲν ἄστυ τῆς πόλεως ἑαλωκὸς καταλίποι, τὸν δὲ [2]Πειραιᾶ πολιορκούμενον, αὐτὸς δὲ μόνος διασωθεὶς ἥκοι· καὶ οὐκ ᾐσχύνθη τὴν τῆς πατρίδος ἀτυχίαν αὑτοῦ σωτηρίαν προσαγορεύσας. οὕτω δὲ σφόδρα ταῦτ' ἐπίστευσαν οἱ Ῥόδιοι, ὥστε τριήρεις

[1] ἀπήγγελεν T. R.

[2] Πειραιέα T. R.

Hellen, 2. 4. 8. τὸν δὲ ἀπογραψάμενον ἀεὶ διὰ τῆς πυλίδος ἐπὶ τὴν θάλατταν ἐξιέναι. Plato igitur, quum alius portulæ prope Lyceum sitæ Lysidis initio p. 203. A. mentionem injiceret, ne cum illa confunderetur, scite accuratius locutus est: κατὰ τὴν πυλίδα ᾗ ἡ Πάνοπος κρήνη. Cæterum de illo Mercurii signo, sive fuerit Herma, nihil in promptu est, nisi huc referre ea velis, quæ de statua Mercurii publice posita, quæ vulgo nomen Ἑρμοῦ τοῦ ψιθυριστοῦ tulerit, narrantur in Lexico Bekkeri Anecd. Gr. tom i. p. 317. IDEM.

Οὔτε τὴν] Οὐδὲ τὴν —. HEINRICH. Sed admisit h. l. Lycurgus anacoluthon, verbum finitum ἐφοβήθη inferens pro participio, seductus ut videtur illis participiis ἀφορῶν καὶ προδιδούς. Nolim igitur locum cum Bekkero pro corrupto habere. PINZGER.

Τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς τοῦ Σωτῆρος] De Delubro Jovis Servatoris consule Ezech. Spanhem. ad Aristoph. Plut. 1176. Vales. ad Harpocr. p. 57. Meurs. in Cecropia c. 27. TAYLOR. Hemsterhus. ad Plut. p. 459. sqq. Bach. ad Xenoph. Œcon. 7. 1. MORUS.

Ἀφορῶν] Pro ἀφορῶν Morus ἐφορῶν conjecit: *non metuit intueri et prodere templa.* Ernesti vero tria posteriora verba delenda esse censuit. Nos vulgat. retinuimus. Ἀφορᾶν, *versus templa prospicere*, ut est ap. Demosth. ep. III. p. 1472. τὴν πατρίδα ἐνθένδε καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀφορῶ. Sed versus Athenas prospiciebat Leocrates cum sensu interiore, se proditorem esse omnium rerum, quas modo cerneret. BECKER. Apte cum hoc loco Valckenaerius ad Eur. Hippol. 31. confert Athenæi l. 13. p. 594. F. verba quamvis corrupta: καταστὰς, οὗ ἂν ᾖ τὸ πρῶτον εἰς Ἀθήνας ἀφορώμενος νεὼς καὶ τὸ πόλισμα. ἀφορᾶν enim est h. l. *e longinquo prospicere.* OSANN.

Οὓς αὐτίκα σώσοντας ἑαυτὸν ἐπικαλέσεται] Ita edendum curavi, non cum vulgatis σώσαντας, quod est putidissimum. Ita §. λϛ'. ἐπικαλέσεται τοὺς θεοὺς σώσοντας αὑτὸν (vel αὐτὸν) ἐκ τῶν κινδύνων. Verum hæc emendatio tibicine non eget, neque mihi est otium confirmare argumentis, quod legenti re ipsa patet. TAYLOR.

Καταχθεὶς] Thucyd. vii. 42. MORUS.

Εὐαγγελιζόμενος] Demosth. de Cor. §. ϱ'. Οὐκ ἐπὶ μὲν τοῖς ἑτέρων εὐτυχήμασι φαιδρὸς ἐγὼ καὶ γεγηθὼς — περιέρχομαι, καὶ εὐαγγελιζόμενος τούτοις οὓς ἂν ἀπαγγελεῖν οἴωμαι. BECKER.

Τὸ μὲν ἄστυ τῆς πόλεως] Duo postrema verba mihi valde suspecta sunt. Sapiunt explicationem librariorum, quarum sane sat magnus in nostra Oratione invenitur numerus. Nunquam enim, quod sciam, alibi legitur ἄστυ τῆς πόλεως, sed ubicunque illud simpliciter *urbem* significat, ita ut ὁ Πειραιεὺς opponatur illi vocabulo. In historia XXX. tyrannorum noti sunt οἱ ἐξ ἄστεος et οἱ ἐκ Πειραιῶς. Lys. c. Eratosth. §. ιε'. Et sic Demosth. de Cor. §. ϟγ'. dum merita circa civitatem memorat: Τούτοις (inquit) ἐτείχισα τὴν χώραν, οὐχὶ τὸν κύκλον μόνον τοῦ Πειραιῶς, οὐδὲ τοῦ ἄστεος κ. τ. λ. IDEM.

Τριήρεις] *naves longas, bellicas*, instruebant, quibus τὰ πλοῖα, *naves onerarias, mercatorias*, tam nostrates, Atheniensium, quam alias aliorum, deprædarentur, et in portum suum deducerent vi captas. REISK.

πληρώσαντες τὰ πλοῖα κατῆγον, καὶ τῶν ἐμπόρων καὶ τῶν ναυκλήρων οἱ παρεσκευασμένοι δεῦρο πλεῖν αὐτοῦ τὸν σῖτον ἐξείλοντο καὶ τἄλλα χρήματα διὰ τοῦτον. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν τὰς μαρτυρίας ἁπάντων, πρῶτον μὲν τὰς τῶν γειτόνων καὶ τῶν ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ κατοικούντων, οἳ τοῦτον ἴσασιν ἐν τῷ πολέμῳ φεύγοντα καὶ ἐκπλεύσαντα Ἀθήνηθεν, ἔπειτα τῶν παραγενομένων εἰς Ῥόδον ὅτε Λεωκράτης ταῦτ' [1] ἀπήγγελλε, μετὰ δὲ ταῦτα τὴν [2] Φυρκίνου μαρτυρίαν, ὃν καὶ ὑμῶν [3] [ἴσασιν] οἱ πολλοὶ κατηγοροῦντα τούτου ἐν τῷ δήμῳ, ὡς 150

[1] ἀπήγγειλε T. R. [2] μὲν Φυρκίνου T. R. [3] uncos om. T. R.

Τὰ πλοῖα κατῆγον] *ut instructis triremibus* (bellicis) *naves* (prætervehentes) *in suum portum deducerent* (vi facta). Mor. E Demosthene vero p. 63. 19. et ex Orat. de fœd. c. Alexandro p. 227. 10. videmus, hoc factum Rhodiorum quantopere displicuerit Atheniensibus, quum hi, qui naves vi captas in portum suum deducerent, maris imperium affectare viderentur. Igitur hæc enarrat Lycurgus, ut Leocrati judicum invidiam conciliet. Becker.

Ἀναγνώσεται] Ὁ γραμματεύς. Idem.

Διὰ τοῦτον] Διὰ τούτων recepimus: nempe scripsisset, credo, Lycurgus, διὰ τουτοιί. Osann.

Ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ] I. e. *Athenis*. Alii *Rhodi*. Perperam. Becker.

Φεύγοντα] Φυγόντα. c. Leptin. §. ιγ'. F. A. Wolf. Cui adstipulantur Simonus et Heinrichius.

Εἰς Ῥόδον] Construe cum ἀπήγγελλε. *cum Leocrates hæc Rhodum*, i. e. ad Rhodios, *nuntiaret*. Quanquam haud intercedam si quis εἰς Ῥόδον cum παραγενομένων construat, et accipiat pro ἐν Ῥόδῳ, *qui tum Rhodi aderant*. Reisk.

Μὲν Φυρκίνου] In μὲν videtur nomen proprium a *Men* incipiens latere, ut e. c. Menandri, aut Menecratis, aut Menippi. In Φυρκίνου fort. latet Θορικίου aut Φορμισίου. Idem.

Τὴν μὲν Φυρκίνου] Locum afflictum aliquando prorsus fortasse sanabunt Codd. Mss. Ingeniose suspicatur Reisk. in vocabulo μὲν latere nomen proprium velut Μενάνδρου etc. Sicut in Φυρκίνου, quod sine dubio corruptum est, nomen τοῦ δήμου cui iste MEN . . . annumerabatur v. c. Θορικίου aut Φορμισίου. (Fort. Φυρνίκου. Nam Φύρνη quoque demos erat φυλῆς Antiochidis.) Quod quidem propterea habet verisimilitudinem, quum Oratoribus, qui fori consuetudinem imitibantur, proprium est, Nominibus propriis vel δῆμον, unde isti oriundi erant, vel alias quasdam notas addere, quibus hi ab aliis ejusdem nominis distinguerentur. Parum igitur aberat, quin corrigerem: τὴν τοῦ Μεν. . . Φυρνίκου μαρτυρ. Idem valet de verbis: ὡς καὶ μεγάλα καὶ βλάβους εἴη, quæ Reisk. retinuit. Gul. Canter. Nov. Lect. VIII. 20. audacissime emendavit: Μέγαρα καὶ ἀλλαχόσε ἴῃ. Klotzius Act. Liter. VII. 2. p. 219. βεβλαμμένος εἴη. Certiora dabunt Codd. Nos interim Reiskii conjecturam recepimus. Verbum καταβλάπτεσθαι h. sensu occurrit ap. Demosth. c. Callicl. p. 1278. 8. ed. R. — Αὐτοῖς, quod servavit Reisk. contra Taylor., firmatur loco Andoc. de Myst. §. κγ'. Plures enim conducebant τὴν πεντηκόστην, h. e. *vectigal quinquagesimæ*, quod pendebatur de mercibus subeuntibus et exeuntibus. v. Harpocr. h. voc. Mauss. ad h. l. p. 241. Boeckh Staatsh. der Athen. I. p. 336. Cuncti vero, qui hoc vectigal conduxerant, πεντηκοστολόγοι vel μετέχοντες τῆς πεντηκοστῆς vocabantur. Becker.

Οἱ πολλοὶ] Exspectassem aut πολλοὶ sine articulo, aut οἱ πλεῖστοι. Osann.

Ὡς καὶ μεγάλα καὶ βλάβους εἴη etc.] Leocrates utique in societate, quam cum nonnullis civibus inivit de redimendis vectigalibus, fidem fefellit; ob eamque rem olim ad judices ventum est. Hoc liquet ex loco, de quo agimus. Verum quid velint illa monstra orationis μεγάλα καὶ βλάβους εἴη? Repone: ὡς καὶ μεγάλα βλαβείη, τῆς πεντηκοστῆς μετέχων αὐτῷ. Noster §. κθ'. τοὺς προγόνους τῆς παλαιᾶς δόξης ἀποστερήσετε, καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας μεγάλα βλάψετε. Demosth. c. Neær. §. κη'. Εἴ τι ἐκ τῶν βασάνων βλαφθείησαν αἱ ἄνθρωποι, ἀποτίνειν ὅ, τι βλαβείησαν. Lectorem tamen meum interea non defraudabo iis, quæ scripsit Gul. Canterus VIII. Nov. Lect. 20. licet Portento similiora sint, quam Emendationi. Sic autem ille:

καὶ μεγάλα καὶ βλάβους εἴη [1] τὴν πεντηκοστὴν μετέχων αὐτοῖς. πρὸ δὲ τοῦ ἀναβαίνειν τοὺς μάρτυρας βραχέα βούλομαι διαλεχθῆναι ὑμῖν.

ζ'. Οὐ γὰρ ἀγνοεῖτε, ὦ ἄνδρες, οὔτε τὰς παρασκευὰς

[1] τῆς πεντηκοστῆς T. R.

'De his, quæ medio sunt loco posita, cum sensum habere nullum possint, aliquid primum fiet, si pro μεγάλα scribatur Μέγαρα. Leocrates enim, relictis Athenis, Rhodum et Megara fere petierat, ut ex oratione tota cognoscitur. Deinde, pro βλάβους quid commodius possit substitui, quam ἀλλαχόσε, non equidem nunc video. His porro duobus concessis, tertium nemo non dabit, pro εἴη videlicet esse scribendum ἴῃ. Sic ergo mendis tribus hoc loco sublatis, recte dicetur Leocrates accusatus, quod Megara se aliaque ad loca contulisset.' Hæc vir doctissimus. Taylor. Mihi videtur ita locus esse emendandus: ὡς πολλὰ καὶ μεγάλα καταβλαβεὶς εἴη. Reisk. Conclamatus hic locus, cui emendando ne mei quidem cæteroquin optimi codices sufficiunt, in vulgata ὡς καὶ μεγάλα καὶ βλάβους εἴη conspirantes, editorum acumina frustra adhuc exercuit, sine codicum auxilio vix restituendus: unde de pervetusto hujus loci vitio licet suspicari. Non male conjecit Taylorus: ὡς καὶ μεγάλα βλαβείη, τῆς πεντηκοστῆς μετέχων αὐτῷ: quod adeo Schulzius in textum suscepit: melius tamen, licet audentius Reiskius: ὡς πολλὰ καὶ μεγάλα καταβλαβεὶς εἴη· reliquis e vulgata servatis, atque ita edi Thorlac. et Beckerus jusserunt. Alii etiam aliter vix nominandi: Canterus Nov. Lect. 8. 20. Μέγαρα καὶ ἀλλαχόσε ἴῃ. Klotzius Actis Literar. VII. 2. p. 219. βεβλαμμένος εἴη. Equidem Reiskii conjectura partim usus, cautior certe fui, adhibita levissima mutatione particulæ καὶ in κατὰ, quæ millies ita in MSS. confundi constat: ac reliqua nemo non etiam non monente Reiskio tentarit. Cæterum de rariori participii βλαβεὶς forma, cujus loco Atticis βλαφθεὶς Atticistæ acriter vindicant, adeas intpp. ad Mœr. p. 106. Lobeck. ad Phrynich. p. 317. seq. Adde Æschyli Agam. 120. Quod autem αὐτοῖς attinet, haud opus videtur auctore Tayloro cum αὐτῷ commutari, quum præmisso τῆς πεντηκοστῆς nomine, per αὐτοῖς quivis videat nonnisi ejus socios intelligi posse, qui proprie appellantur πεντηκοστολόγοι vel etiam πεντηκοστεύοντες, ut docetur in Lexico Bekkeri Anecd. Græc. T. 1. p. 192. Contra in Andocide de myster. §. κγ'. idem argumentum tractante nullus dubito, quin in verbis μετέσχον δ' αὐτοὶ οὗτοι πάντες οἱ παρασυλλεγέντες Reiskii conjectura αὐτῷ pro αὐτοὶ in textum recipienda sit. Denique τὴν πεντηκοστὴν, quod Lycurgo vindicavi, suggesserunt tres mei codices: quod ideo notandum, quod hunc verbi μετέχειν accusativo juncti usum, poetis quidem a Brunckio ad Theognid. 903. concessum, etiam prosæ scriptoribus concedendum esse, a nemine, quantum sciam, adhuc animadversum viderim. Ut ne dicam de ratione, qua verbo huic μέρος τινὸς recte additur, exemplis, quæ augeri possent, firmata ab Heindorf. ad Plat. Sophist. 42. p. 338., provoco ad Thucydidis 6. 40. Xenophon. Hier. 2. 6. οἱ τύραννοι τῶν μεγίστων ἀγαθῶν ἐλάχιστα μετέχουσι. Denique Lexici auctor, a nobis ad Philemon. Gramm. p. 253. editi, e Demosthene hæc laudat: μετέχοντες τὴν αὐτὴν δόξαν τοῖς Λακεδαιμονίοις: quem locum in edito deprehendere nondum mihi cessit. Osann. Dedit scil. Osannus: ὡς καὶ μεγάλα καταβλαβεὶς εἴη τὴν πεντηκοστὴν μετέχων αὐτοῖς. Thorlacius: ὡς πολλὰ καὶ μεγάλα καταβλαβεὶς εἴη τῆς πεντηκοστῆς μετεχὼν αὐτοῖς. Heinrichius: ὡς καὶ μεγάλα - - - - - - καὶ - - - βλάβους - - εἴη τῆς πεντηκοστῆς μετέχων αὐτοῖς. qui tamen in margine sic: ὡς καὶ μεγάλα τὴν πόλιν κοινῇ πᾶσαν ἠδίκηκε, καὶ ἰδίᾳ πολλοῖς βλάβους ἄξιος εἴη τ. π. μ. αὐτοῖς. Pro καὶ βλάβους vult Passovius αἴτιος βλάβους. Pinzgerus denique lectionem aperte vitiosam in Textu mutare non ausus est.

Μετέχων] De verbo μετέχειν accusativum secum ducente v. Matth. Gr. Gr. §. 359. p. 484. not. 2. Osann.

Αὐτοῖς] Cum Leocrate puta, ejusque collegis. Reisk.

Βραχέα βούλομαι διαλεχθῆναι] Hoc loco usus tueor vulgatam Dinarchi c. Aristog. p. 80. 4. ed. Reisk. βραχέα εἰπὼν καταβῇ, a Reiskio temere sollicitatam. Adde Æschin. Ctesiph. §. ος'. βραχέα βούλομαι προειπεῖν, ipsius Lycurgi locum infra §. λζ'. et Demosth. de Cor. §. ε'. Osann.

Οὔτε τὰς παρασκευὰς — ἐξαιτουμένων] Plura sunt, quæ judices impediunt, quominus veram et justam pronunciare possint sententiam. Non modo παρασκ. τ. κρινομένων, i. e. *accusatorum machinationes clandestinæ*, sed etiam δεήσ. τ. ἐξαιτουμέν., *preces eorum, qui reis patrocinantur* (cf.

τῶν κρινομένων οὔτε τὰς δεήσεις τῶν ἐξαιτουμένων, ἀλλ᾽ 151
ἀκριβῶς ἐπίστασθε ὅτι χρημάτων ἕνεκα καὶ χάριτος πολλοὶ ἐπείσθησαν τῶν μαρτύρων ἢ [1] ἀμνημονεῖν ἢ μὴ ἐλθεῖν ἢ ἑτέραν πρόφασιν εὑρεῖν. ἀξιοῦτε οὖν τοὺς μάρτυρας ἀναβαίνειν μηδὲ ὀκνεῖν μηδὲ περὶ πλείονος ποιεῖσθαι τὰς χάριτας ὑμῶν καὶ τῆς πόλεως, ἀλλ᾽ ἀποδιδόναι τῇ πατρίδι τἀληθῆ καὶ τὰ δίκαια, μηδὲ λείπειν τὴν τάξιν ταύτην καὶ μιμεῖσθαι Λεωκράτην, ἢ λαβόντας τὰ ἱερὰ κατὰ τὸν νόμον
ἐξομόσασθαι. ἐὰν δὲ μηδέτερον τούτων ποιῶσιν ὑπὲρ ὑμῶν 152
καὶ τῶν νόμων καὶ τῆς δημοκρατίας, [2] κλητεύσωμεν αὐτούς. λέγε τὰς μαρτυρίας.

[1] μὴ ἀμνημονεῖν T. R.

[2] κλητεύσομεν T.

de his Nostr. §. λε'.), denique *testium tergiversatio.* Becker.

Ἢ μὴ ἀμνημονεῖν] Delet istud negativum Stephanus in margine suæ editionis, itemque Scaliger in notis MSS. ad hanc orationem in Bibliotheca Bodleiana. Corrige ergo interpretationem. Taylor. Non in μὴ videtur vitium latere, sed in ἀμνημονεῖν, quod cum εὐμνημ. est mutandum. *multi testes passi sunt sibi persuaderi ut in judiciis excusarent memoriæ suæ infirmitatem, se non bene meminisse, aut memoria non valere.* εὐ et α in mstis inter se permutari sæpissime, res nota est. Reisk.

Ἢ [μὴ] ἀμνημονεῖν] Hæc verba sunt plane corrupta. Sensus est: *multi testes allecti sunt, ut — aut non venirent, aut —.* Mor. Reiskio placuit μὴ εὐμνημονεῖν, *memoriæ infirmitatem prætendunt.* Sic Demosth. c. Dionys. p. 1296. 9. ed. R. τὰ μὲν οὖν περὶ τοῦ πράγματος δίκαια βραχέα ἐστὶ καὶ εὐμνημόνευτα. Huic emendationi fortasse Codd. favebunt. Nos interim secuti sumus Steph. et Scaliger. includendo μή. Cæterum, ne quis Mori judicium de textu plane corrupto sequatur, cogitet, post ἐπείσθ. τ. μαρτ. e sequentibus πρόφασ. εὑρεῖν huc trahendum esse; sc. quum in judicio adsint, excusant testes ἀμνημονεῖν, vel absentes causam excogitant, quare ad testimonium edendum in judicio adesse nequeant, v. c. morbum, iter necessarium, aliaque. Becker. μὴ omittunt Schulzius, Osannus, Heinrichius, et Pinzgerus: cum Reiskio faciunt Thorlacius et Simonus.

Τὰς χάριτας ὑμῶν] Hoc subobscure dictum videtur. An Lycurgus scripserit: μηδὲ περὶ πλείονος ποιεῖσθαι ὑμῶν καὶ τῆς πόλεως ταύτας τὰς χάριτας; Sed v. ad §. η'. Becker. Equidem nihil scrupuli offendi, quum genitivum a verbo pendere nemo non statim videat. Osann.

Ἢ λαβόντας τὰ ἱερὰ] I. e. τὸν βωμόν. Andocid. de Myst. §. κα'. λαβόμενος τοῦ βωμοῦ ὤμοσεν. Solebant testes jurejurando confirmare testimonium, idque vel ad aram, unde proverbium *usque ad aras* (Gell. 1. 3.), vel *ad saxum.* Suid. v. λίθος. Hauptm.

Ἐξομόσασθαι] Male interpres. Ἐξομόσασθαι est *testimonium ejurare.* Lucem dabunt Valesius ad Harpocr., Herald. Animadv. in Salmas. Observat. ad Jus Attic. et Roman. c. 16. aliique, quibus negotium est has res explicare. Mox κλητεύσομεν (non cum editis κλητεύσωμεν) ex iisdem explicari potest. Significat autem *testimonium denunciare:* quod est Actoris. Λέγεται, ait Harpocr. ἐπὶ μαρτύρων, ὅταν μὴ ὑπακούωσι πρὸς τὴν μαρτυρίαν ἐν τοῖς δικαστηρίοις, καὶ ἔστιν ἐπιτίμιον κατ᾽ αὐτῶν δραχμαὶ χίλιαι, ὡς Ἰσαῖος ἐν τῷ ὑπὲρ Πύθωνος, ἀποστασίου. Addere etiam potuit Æschinem c. Timarchum, quem Tu consules, §. ια'. Pollux VIII. 6. Τὸν οὐ βουλόμενον μαρτυρεῖν ἐκλήτευον, ἀνάγκην τοῦ μαρτυρῆσαι προστιθέντες. ἔδει δὲ αὐτὸν ἢ μαρτυρεῖν, ἢ ἐξομόσασθαι, ὡς οὐκ εἰδείη, ἢ μὴ παρείη, ἢ χιλίας ἀποτίνειν. Κλητεύεσθαι μὲν οὖν ἐστὶ τὸ καλεῖσθαι εἰς μαρτυρίαν· ἐκκλητεύεσθαι δὲ τὸ δίκην ὀφείλειν, ἐπὶ τὸ τὰς χιλίας καταβαλεῖν. Taylor. Geminam conditionem proponit testibus, aut 1) testandi prompte et ingenue (quæ conditio finitur in verbis μιμεῖσθαι Λεωκράτην), aut 2) ejurandi testimonium rite, legitimis cum cærimoniis, h. e. jurejurando affirmandi se non posse testari, aut nolle, gravibus et legitimis de causis. propterea addit: ἐὰν δὲ μηδέτερον τούτων ποιῶσιν. Reisk.

Κλητεύσομεν] *cogemus eos ad testimo-*

[1]ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

η΄. Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὦ ἄνδρες, ἐπειδὴ χρόνος ἐγένετο καὶ ἀφικνεῖτο Ἀθήνηθεν πλοῖα εἰς τὴν Ῥόδον καὶ φανερὸν ἦν ὅτι οὐδὲν δεινὸν ἐγεγόνει περὶ τὴν πόλιν, φοβηθεὶς ἐκπλεῖ πάλιν ἐκ τῆς Ῥόδου καὶ ἀφικνεῖται εἰς Μέγαρα· καὶ ᾤκει ἐν Μεγάροις πλείω ἢ πέντε ἔτη προστάτην ἔχων Μεγαρέα, οὐδὲ τὰ ὅρια τῆς χώρας αἰσχυνόμενος, ἀλλ' [2]ἐκ γειτόνων τῆς ἐκθρεψάσης αὐτὸν πατρίδος μετοικῶν. καὶ οὕτως αὑτοῦ κατεγνώκει ἀΐδιον φυγὴν, ὥστε μεταπεμψάμενος ἐντεῦθεν Ἀμύνταν τὸν τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ἔχοντα τὴν πρεσβυτέραν, καὶ [3]τῶν φίλων Ἀντιγένην
153 Ξυπεταιῶνα, καὶ δεηθεὶς τοῦ κηδεστοῦ πρίασθαι παρ' αὐτοῦ τἀνδράποδα καὶ τὴν οἰκίαν ἀποδόσθαι ταλάντου,

[1] ΜΑΡΤΥΡΕΣ T. R. [2] ἐς T. R. [3] τὸν φίλον Ἀντ. Ξυπετεῶνα T. R.

nium dicendum. Nam aut hoc debent facere, aut mulctam dare, vel jurare. Κλητεύειν pertinet ad hos, qui denunciati, testimonium recusare voluerant. Mor.

Ἐπειδὴ χρόνος ἐγ.] *jam, postquam temporis aliquid intercesserat.* Diod. Sic. XX. 109. ἔπειτα χρόνου γενομένου. Becker.

Προστάτην] Harpocr. Οἱ τῶν μετοίκων Ἀθήνησι προεστηκότες Προστάται ἐκαλοῦντο. ἀναγκαῖον γὰρ ἦν ἑκάστῳ τῶν μετοίκων, πολίτην τινὰ Ἀθηναίων νέμειν προστάτην. E nostro discimus, eundem quoque in cæteris Græciæ civitatibus obtinuisse morem, quem Rhetor modo Atheniensibus tribuit. Idem.

Ἀλλ' ἐς γειτόνων τῆς ἐκθρεψάσης etc.] Mavult Scaliger ἀπὸ τῆς ἐκθρεψάσης. Sed recepta lectio bene constare potest, uti patebit ex interpretatione. Taylor. Post γειτόνων intellige τόπον. Solennis est ellipsis in ἐν vel ἐς γειτόνων, de qua vid. Reiz. ad Luc. Conviv. t. ix. p. 364. Bip. Becker. Thorlacius: ἐς γειτόνων ἐκ τῆς θρεψάσης αὐτόν. Oratoris manum restituerunt codd. ἐκ γειτόνων enim adverbii fere vicem gerens, Terentii *e vicinia, exadversum,* sive *prope* significat. Aristid. Panath. t. I. 138. ed. Jebb. περὶ ὧν ἐκ γειτόνων ἐστὶ τὰ παραδείγματα. Cf. Aristoph. Plut. 435. et Lysistr. 701. Suidas v. ἐκ γειτόνων. Ἐκ γειτόνων τῆς μεγαλοφροσύνης παροικοῦσαν τὴν ἀλαζονείαν ἐκφεύγει ἀντὶ τοῦ γειτνιῶσαν. Plura dabit Schaeferus ad Bos. Ellips. 296. 342. Osann. ἐκ γειτόνων dedit Heinrichius quoque et Pinzgerus.

Ξυπετεῶνα] Hic populus frequentius scribitur Ξυπεταιών. Peccant Librarii sæpenumero in istis vocalibus. Ξυπεταιὼν in Marmore Sandvicensi, l. 8. Taylor. Quum eadem forma h. v. legitur in Demosth. c. Neær. §. ια΄. Diog. Laert. VII. 10. et sæpius ex Harpocr. Ξυπεταιῶνα dedimus. Becker. Scripturam nominis Ξυπεταιὼν a nobis receptam, de cujus veritate Heinrichius, quippe qui vulgatam retinet, dubitare adhuc videtur, firmat marmor, cujus inscriptionem, a L. J. J. Dubois Catalog. d' Antiq. Egypt. Grecq. Rom. et Celtiq. Paris 1818. p. 76. descriptam, propter insignem ipsius vetustatem hic repetendam duxi:

ΘΕΟΜΝΗΣΤΟΣΘΕΟΜΝΗΣΤΟΥΞΥΠΕΤΑΙΩΝ
ΣΤΡΑΤΗΓΟΣΧΕΙΡΟΤΟΝΗΘΕΙΣΥΠΟΤΟΥΔΗΜΟΥ
ΕΠΙΤΗΝΧΩΡΑΝΠΑΡΑΛΙΑΝΕΠΙ
ΜΕΝΕΚΡΑΤΟΥΣΑΡΧΟΝΤΟΣΑΝΕΘΗΚΕΝ.

Cæterum hac ex inscriptione chronologia Attici archontis Menecratis, de quo nil compertum ego habeo, nomen lucratur. Adde denique Ξυπεταιὼν ex Psephismate apud Josephum obvio. Cf. Meurs. de pop. Att. in Gronovii Thes. t. iv. p. 762. Osann.

Ἀποδόσθαι] Significationem vendendi advertas, quam in activo vix reperias. V. Xenoph. Mem. ii. 5. 5. iii. 7. 6. Cf. Wunderlich. ad Demosth. de Cor. et Boissonad. ad Philostr. Heroic. p. 288. Idem.

[1] καὶ ἀπὸ τούτου προσέταξε τοῖς τε χρήσταις ἀποδοῦναι
τὰ ὀφειλόμενα καὶ τοὺς ἐράνους διενεγκεῖν, τὸ δὲ λοιπὸν
αὐτῷ ἀποδοῦναι. διοικήσας δὲ ταῦτα πάντα [2] ὁ Ἀμύντας
αὐτὸς πάλιν ἀποδίδοται τἀνδράποδα πέντε καὶ τριάκοντα
μνῶν Τιμοχάρει Ἀχαρνεῖ τῷ τὴν νεωτέραν ἔχοντι τούτου
ἀδελφήν· ἀργύριον δὲ οὐκ ἔχων δοῦναι ὁ Τιμοχάρης, συνθή-
κας ποιησάμενος καὶ θέμενος παρὰ Λυσικλεῖ, μίαν μνᾶν
[3] τόκον ἔφερε τῷ Ἀμύντᾳ. ἵνα δὲ μὴ λόγον οἴησθε εἶναι 154
ἀλλ᾽ εἰδῆτε τὴν ἀλήθειαν, ἀναγνώσεται καὶ τούτων ὑμῖν
τὰς μαρτυρίας. εἰ μὲν οὖν ζῶν ἐτύγχανεν ὁ Ἀμύντας,
ἐκεῖνον αὐτὸν παρειχόμην· νυνὶ δὲ ὑμῖν καλῶ τοὺς συνει-
151. 1 δότας. καί μοι λέγε ταύτην τὴν μαρτυρίαν, ὡς ἐπρίατο
παρὰ Λεωκράτους ἐν Μεγάροις τὰ ἀνδράποδα Ἀμύντας
καὶ τὴν οἰκίαν.

[4] ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

ἀκούσατε δὲ καὶ ὡς ἀπέλαβε τετταράκοντα μνᾶς παρὰ Ἀμύντου Φιλόμηλος Χολαργεὺς καὶ Μενέλαος ὁ πρεσβεύσας πρὸς βασιλέα.

[1] ἐπὶ τούτοις T. R. [2] ὁ om. T. R. [3] τόκου T. [4] ΜΑΡΤΥΡΕΣ T. R.

Ἐπὶ τούτοις] Καὶ ἀπὸ τούτου Osannus et Pinzgerus: καὶ ἐπὶ τούτοις dedit Heinrichius.

Τοὺς ἐράνους διενεγκεῖν] De notione τοῦ ἐράνου consule auctores, quos laudavi ad Midianam §. ιζ'. Ἐράνους διενεγκεῖν videtur dici in oppositione τοῦ ἐράνους εἰσενεγκεῖν, quod scribitur a Theophrasto in Μεμψιμοίρῳ. Καὶ ἐράνου εἰσενεχθέντος παρὰ τῶν φίλων, καὶ φήσαντός τινος, ἱλαρὸς ἔστω· καί πως, εἰπεῖν, ὅτε δεῖ τὸ ἀργύριον ἀποδοῦναι ἑκάστῳ, καὶ χωρὶς τούτων χάριν ὀφείλειν ὡς εὐηργετημένων; quod noster ἐράνους διενεγκεῖν, alii dicunt ἐράνους διαλύσασθαι. Vide Lucian. in Demosthenis encomio [§. 45.] Erat autem ἔρανος mutui quædam species, sed gratuiti, amicorum stipes collatitia, quam non potuit Creditor repetere rigido jure, et ubi ei ita visum fuerit, verum juxta commoditatem Debitoris. Unde liquebit, quam parum fidum nacti sumus Lycurgi interpretem. Taylor. Casaub. ad Athen. VIII. 10. et imprimis Salmas. de Usur. c. 8. et Miscell. Salmas. c. 1—3. Becker.

Τόκου] Lege τόκον, appositive, ut aiunt. Nam ista una mina erat fœnus argenti, quod solvere non potuit Timochares. Taylor. Ita Lysias de Aristophan. reb. §. ε'. τέτταρας δὲ μνᾶς τόκον λήψεσθαι. Osann.

Ἐκεῖνον αὐτὸν παρειχόμην] Fortasse legend. ἂν. παρ. quanquam interdum in hac orationis structura, etsi rarissime, particula desideratur. De hoc usu imperfecti indicativi apud Græcos, ubi Latini conjunctivum plusquamperfecti ponere solent cf. Jens. ad Lucian. I. p. 354. Bip. Matth. Gr. Gr. p. 711. b. Becker. Ἂν recte omitti posse, annotavimus ad Philem. Gramm. p. 294. Osann.

Ἀπέλαβε] Iterum queror de Interprete, qui totum hunc locum obscuravit. Philomelus et Menelaus erant Creditores Leocratis, qui ab Amynta, ut erat in imperatis pecuniam creditam receperunt. Multum certe interest, ut ad historiam celeberrimam alludam, det Halonesum Philippus, an reddat. Quintil. III. 8. Taylor.

Χολαρεὺς] Π. Χολαργεύς. H. Stephan. Lege Χολαργεύς. Fuit pagus seu demus Atticæ Χόλαργος vel Χόλαργον, quibusdam etiam Χολαργεῖς. Ejus demi mentionem fecerunt Aristophanes in Acharnensibus, et ibi Scholiastes, Demosthenes c. Androtionem, Æschines c. Timarchum, Plutarchus in Pericle, Hesychius, Stephanus, Suidas. Palmer.

Μενέλαος] Unus e creditoribus Leocratis. Vir nobis ignotus, et Atheniensibus

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

155 λάβε δέ μοι καὶ τὴν [1] τοῦ Τιμοχάρους τοῦ πριαμένου [2] τἀνδράποδα παρ' Ἀμύντου πέντε καὶ τριάκοντα μνῶν, καὶ τὰς συνθήκας.

[3] ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΣΥΝΘΗΚΑΙ.

τῶν [4] μὲν μαρτύρων ἀκηκόατε, ὦ ἄνδρες· ἄξιον δ' ἐστὶν ἐφ' οἷς μέλλω λέγειν ἀγανακτῆσαι καὶ μισῆσαι τουτονὶ Λεωκράτην. οὐ γὰρ [5] ἐξήρκεσε τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ καὶ τὰ χρήματα μόνον ὑπεκθέσθαι, ἀλλὰ καὶ τὰ ἱερὰ τὰ πατρῷα,

[1] τοῦ om. T. R. [2] τὰ ἀνδράποδα T. R. [3] ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΣΥΝΘΗΚΑΙ om. T. R. [4] μὲν om. T. R. [5] ἐξῆρκε T.

fortasse, nisi Orator squ. eum notavisset. Civem Atheniensem fuisse propterea vix credibile, quod tum δῆμος, cui annumerabatur, vocatus fuisset. An idem sit, quem Demosth. Phil. A. §. θ'. nominat, addubito propter temporis rationem. Becker.

Λάβε δὲ μοι κ. τ. λ.] Hunc locum ita sano unius punctuli mutatione. Lege enim: λάβε δέ μοι καὶ τὴν Τιμοχάρους (sc. μαρτυρίαν) τοῦ πριαμένου τὰ ἀνδράποδα παρ' Ἀμύντου· πέντε καὶ τριάκοντα μνῶν, καὶ τὰς συνθήκας. Τῶν μαρτύρων ἀκηκόατε. Cape autem mihi testimonium Timocharis, istius, qui ab Amynta mancipia redemit XXXV minis, atque etiam pacta conventa, quæ cum Amynta fecit de pecunia solvenda. Testes audivistis, cætera. Vid. pag. 405. 6. Taylor. λαβὲ ubivis in Atticorum scriptis pro vulgari λάβε rescribendum judico, flagitante ipso Atticorum usu, quem a Grammaticis antiquis uno consensu præceptum, si nostri homines ideo neglexerunt, quod in MSS. ubivis λάβε sibi offerri animadverterent, non cogitasse videntur, MStis nisi vulgaribus multo antiquiores sunt, paullum ne dicam nihil in decernendis istius generis rebus tribuendum esse: præterea in MSS. constanter λάβε ferri, nil mirum, quum hanc vocis modulationem auctoribus communis dialecti propriam fuisse diserte tradatur. Acuta sunt et tali viro digna quæ de hoc imperativo contulit Buttmannus Ausführliche Griechsche Sprachlehre, §. 103. T. 1. p. 463. seq. Adde Arcadium de accent. p. 148. 26. τὸ δὲ λάβε καὶ ἴδε παρ' ἡμῖν μὲν βαρύνονται, παρὰ δὲ Ἀττικοῖς ὀξύνεται. Osann. λαβὲ quoque Heinrichius.

Τῶν μαρτύρων] Malim μὲν interponi. Reisk.

Ἐξῆρκε] Π. ἐξήρκεσε. Ἡ ἐξήρκει. H. Stephan. Omnino cum Stephano ἐξήρκει vel ἐξήρκεσε. Quorum utrumque probum est. Noster pag. 408. l. 2. οὐκ ἐξήρκεσεν αὐτῷ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα — ἀδικῆσαι. Antip. Orat. I. ed. Steph. 112. 30. ἀλλ' ἐξήρκει μοι τοῖς ἐν τῷ γραμματείῳ χρῆσθαι. Isæus de Dicæog. hered. ed. Steph. 52. 32. οὐκ ἐβουλήθημεν, ἀλλ' ἐξήρκεσε τὰ ἡμέτερα ἡμῖν κομισαμένοις ἀπηλλάχθαι. Taylor.

Ἀλλὰ καὶ — ἱδρυσάμενοι] Ἱερὰ τὰ πατρῷα sunt *dii penates*, quos Leocrates, dum venderet domum et argentum secum deportaret, ex Oratoris sententia, Megara transmigrari jussit. Dionys. Halic. p. 54. Sylb. τοὺς δὲ θεοὺς τούτους Ῥωμαῖοι μὲν Πενάτας καλοῦσι. Virgilius morem Græcorum poetarum secutus Æn. 11. 702.

"Dii patrii, servate domum, servate nepotes."

Dinarch. c. Demosth. p. 48. Reisk. hæc sacra appellat πατρῴαν ἑστίαν, et in Or. c. Aristog. p. 86. his quoque monumenta patrum in urbe posita annumeravit. Item Lesbon. προτρ. p. 12. Reisk. conjungit ἱερὰ πατρῷα et μνήματα. Becker. Simonus, πατρῷα, ait, hic et πάτρια commutata sunt: quod equidem non dixerim. Demosth. Epist. p. 1481. ed. Reisk. θύοντα ὑπὲρ ὑμῶν τὰς πατρῴους θυσίας ἐν Δελφοῖς. et de Cor. p. 274. τὸν Ἀπόλλω τὸν Πύθιον, ὃς πατρῷός ἐστι τῇ πόλει. Memoratur tamen πάτριος Ἀπόλλω in Lex. Bekk. Anecd. Græc. t. i. p. 291. seq. Igitur quæ infra §. ιδ'. leguntur τὰ ἱερὰ τὰ πάτρια. et §. κγ'. fin. θεοὺς τοὺς πατρίους potius crediderim cum τοῖς πατρῴοις commutata esse. Multo enim latior est vocis πατρῷος usus, quam ap. Latinos v. *paternus*, quæ eo sensu nonnisi apud poetas reperiatur:

ἃ τοῖς ὑμετέροις [1] νομίμοις καὶ πατρῴοις ἔθεσιν οἱ πρό-
γονοι παρέδοσαν αὐτῷ ἱδρυσάμενοι, ταῦτα μετεπέμψατο
εἰς Μέγαρα καὶ ἐξήγαγεν ἐκ τῆς χώρας, οὐδὲ τὴν ἐπωνυ-
μίαν τῶν πατρῴων ἱερῶν φοβηθεὶς, ὅτι ἐκ τῆς πατρίδος
αὐτὰ κινήσας συμφεύγειν αὐτῷ, ἐκλείποντα τοὺς νεὼς
καὶ τὴν χώραν ἣν κατεῖχον, ἠξίωσε, καὶ ἱδρύσασθαι ἐπὶ
ξένης καὶ ἀλλοτρίας καὶ εἶναι ὀθνεῖα τῇ χώρᾳ καὶ τοῖς 156
[2] νομίμοις τοῖς κατὰ τὴν Μεγαρέων πόλιν εἰθισμένοις. καὶ
οἱ [3] μὲν πατέρες [4] ὑμῶν τὴν Ἀθηνᾶν ὡς τὴν χώραν
εἰληχυῖαν, ὁμώνυμον αὐτῇ τὴν πατρίδα προσηγόρευον Ἀθή-
νας, ἵν' οἱ τιμῶντες τὴν θεὸν τὴν ὁμώνυμον αὐτῇ πόλιν μὴ
ἐγκαταλίπωσι· Λεωκράτης δὲ οὔτε νομίμων [5] [οὔτε] πα-
τρῴων οὔτε ἱερῶν φροντίσας τὸ καθ' ἑαυτὸν ἐξαγώγιμον

[1] καὶ νομίμοις T. R. [2] νόμοις T. R. [3] μὲν om. T. R. [4] ἡμῶν T. R. [5] uncos om. T. R.

contra *dii patrii*, Nepos Them. 6. Cic. Phil. II. 30. Tam promiscuus autem et varius apud Græcos harum vocum usus est, ut nonnisi in universum Godofr. Hermanni de iis præcepta vera esse dicas, in Classical Journal 1820. No. 42. p. 356. breviter scribentis: "πάτρια, quæ sunt patris; πατρῷα, quæ a patre veniunt: πατρικὰ, qualia patris sunt." Quorum trium adjectivorum discrimen multo aliter traditur in Lexico Bekkeri l. c. p. 217. Ut redeam ad Lycurgum, de religione sacrorum a patribus traditorum apud Athenienses conferre juvat locum Lesbonactis simillimum, orat. 2. 5. p. 12. ed. Orell. Ἔτι δὲ καὶ ἱερὰ ὑμῖν οἱ πατέρες ἱδρυσάμενοι κατέλιπον, κοσμήσαντες ναοῖς καὶ βωμοῖς καὶ ἀγάλμασι, καὶ ἄλλοις καὶ καλοῖς ἀναθήμασιν· ἃ μὴ περιίδητε συληθέντα καὶ πέσοντα ἀτίμως, ἀλλ' ἀμύνατε etc. OSANN.

Αὐτῷ] Post αὐτῷ videtur χρωμένῳ deesse. *hac conditione, si vestris ritibus atque juribus utatur.* REISK.

Καὶ τὴν χώραν ἣν κατεῖχον] V. quæ ad Philemonem Grammaticum p. 255. annotavimus. OSANN.

Ὀθνεῖα] Harpocr. Ὀθνεῖος, Ἰσαῖος ἐν τῷ κατὰ Στρατοκλέους, ἀντὶ τοῦ ἀλλότριος, ὡς καὶ παρὰ Πλάτωνι ἐν πρώτῳ νόμων. Mauss. p. 229. A νόθος faciunt νοθεῖον Grammatici, et a νοθεῖον per ὑπερβιβασμὸν ὀθνεῖον. Hoc *alienum* et *extraneum* significat. Illud *illegitimum* et *spurium*; omnia spuria et notha extranea sunt et aliena. BECKER.

Καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν] Lege: καίτοι οἱ πατέρες ἡμῶν. Atqui majores nostri. TAYLOR.

Ἀθηνᾶν] Dio Chrysostom. Orat. LXIV. Ἀρχαῖον ἦν γένος τῶν αὐτοχθόνων καὶ πρώτων Ἀθηναίων, μητέρα μὲν τὴν Γῆν αὐχοῦνται, τροφὴν δὲ τὴν Δήμητραν, ἐπώνυμον δὲ καὶ σύμμαχον τὴν Ἀθηνᾶν. Vide de hoc cognomine Auctores, quos laudat Meursius de Fortuna Athenarum cap. II. Deest post hanc vocem, vel τιμῶντες, vel αἰδούμενοι, vel aliquid simile. TAYLOR. Mihi videtur sic esse leg. atque distinguendum: τὴν Ἀθηνᾶν τιμῶντες, ὡς τὴν χώραν εἰληχυῖαν, ὁμώνυμον αὐτῇ τὴν πατρίδα etc. majores, honoris ergo Minervæ habendi, ut ei, quæ solum hoc sortita esset, patriam suam, urbem hanc, de nomine Minervæ, Athenas appellarunt. REISK. Thorlacius addidit εἰδότες. Cf. Apollod. iii. 14. et Gottleber. ad Platon. Menex. c. vii. BECKER. V. Morell. ad Aristid. or. adv. Leptin. p. 184. Apposite alius ejusdem oratoris locus de Minerva conferri potest, ex Panath. t. i. p. 106. sq. λαβοῦσα [leg. λαχοῦσα] δὲ τὰς ψήφους ἡ θεὸς, τὴν ἐπωνυμίαν τῇ πόλει δίδωσι, ὡς ἑαυτῆς οὔσῃ· καὶ κατεσκευάσατο ὡς κτῆμα ἑαυτῆς, διαρκῆ πρὸς εἰρήνην τε καὶ πόλεμον. OSANN. Heinrichius de suo: τὴν Ἀθηνᾶν ὡς τὴν χώραν εἰληχυῖαν * ἱδρυσάμενοι* [ὁμώνυμον αὐτῇ]. Quæ verba sublatum, refragante Pinzgero, it Bekkerus.

Νομίμων οὔτε] Οὔτε videtur delendum. REISK. Et inclusit Heinrichius, omisit Pinzgerus.

Τὸ καθ' ἑαυτὸν] *si in isto positum fuisset.*

ὑμῖν καὶ τὴν παρὰ τῶν θεῶν βοήθειαν ἐποίησε. καὶ οὐκ ἐξήρκεσεν αὐτῷ τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα τὴν πόλιν ἀδικῆσαι, ἀλλ' οἰκῶν ἐν Μεγάροις, οἷς παρ' ὑμῶν ἐξεκομίσατο χρήμασιν ἀφορμῇ χρώμενος, ἐκ τῆς ἠπείρου παρὰ Κλεοπάτρας εἰς [1] Λευκάδα ἐσιτήγει καὶ ἐκεῖθεν εἰς Κόρινθον.
157 καίτοι, ὦ ἄνδρες, καὶ περὶ τούτων οἱ ὑμέτεροι νόμοι τὰς ἐσχάτας τιμωρίας ὁρίζουσιν, ἐάν τις Ἀθηναίων ἀλλοσέ [2] ποι σιτηγήσῃ ἢ ὡς ὑμᾶς. ἔπειτα τὸν προδόντα μὲν ἐν τῷ πολέμῳ, σιτηγήσαντα δὲ παρὰ τοὺς νόμους, μὴ φροντίσαντα δὲ μήτε ἱερῶν μήτε πατρίδος μήτε νόμων, τοῦτον ἔχοντες ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ οὐκ ἀποκτενεῖτε καὶ παράδειγμα τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ποιήσετε; πάντων ἄρα

[1] Ἑλλάδα T. R.

[2] πη T. R.

Dinarch. c. Philocl. p. 96. Οὗτος ἀποδώσεται τὸ καθ' ἑαυτὸν τὴν Μουνυχίαν, ἂν ἔχῃ τὸν ὠνησόμενον. Becker.

Εἰς Ἑλλάδα ἐσιτήγει, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Κόρινθον] Ex anterioribus puto legendum esse, εἰς Μέγαρα ἐσιτήγει etc. Quid enim foret εἰς Ἑλλάδα, καὶ ἐκεῖθεν εἰς Κόρινθον? Quasi Corinthus non fuisset ἐν Ἑλλάδι. Sed εἰς Μέγαρα optime convenit ei, qui Megara habitabat non longe a Corintho. Palmer. Recte fortasse Palmerius. Cleopatra, si id nescis, erat Philippi M. Filia, Alexandro, Epiri regi, nuptum data, in quibus nuptiis celebrandis Philippus a Pausania interficitur. Justin. IX. 6. Paulo ante actam hanc causam, istius imperii summam ad regiam hanc mulierem delatam esse novimus. Πρώην ποθ' ὑπέμεινας πρεσβευτὴς ὡς Κλεοπάτραν τὴν Φιλίππου θυγατέρα χειροτονεῖσθαι, συναχθεσθησόμενος ἐπὶ τῇ τοῦ Μολοττῶν βασιλέως Ἀλεξάνδρου τελευτῇ. Æsch. c. Ctesiph. §. 89. Quæ Oratio fortasse eodem anno, quo hæc contra Leocratem, habita fuit. Taylor. Hellas appellabatur tota illa regio, quæ Acarnaniam, Ætoliam, insulas maris Ionii, Phocin et Bœotiam complectebatur. Quare nolim hic quicquam mutari. Sin tamen mutandum quid sit, præferam equidem Λευκάδα. Reisk. Immo certissimum est Lycurgum hanc causam paullo ante Demosthenis ἀγῶνα de Corona instituisse, quod prodit Æschin. c. Ctesiph. §. 93. Et opportune Hauptmannus excitat locum Pompon. Mel. ii. 3. 1. 100. in quo est: "Megarensium tractus Isthmon attingit, qui - - - angusto tramite Helladi Peloponnesa annectit. In eo est - - - Corinthus, olim clara opibus." Becker. Ἑλλάδα Beckerus frustra defendere studet. Osann. Ἑλλάδα quoque retinuerunt Heinrichius et Pinzgerus.

Ἐάν τις Ἀθ. — ὡς ὑμᾶς] Mor. conjec. ἡμᾶς. — Verba legis reperiuntur apud Demosthen. adv. Lacrit. p. 941. 4. ed. Reisk. cf. c. Dionysiod. p. 1286. 1. et sæpius eam leviter tangit orationibus privatis. Voc. σιτηγεῖν *exercere frumentarium naviculariam* significat. At omnino mirum est, hanc legem, quæ non facile ulli Atheniensium ignota esse potuit, citari ab Oratore. Tamen, quum ad explicationem oratoriam verborum περὶ τούτων apta sint hæc verba, sunt toleranda, donec Codd. certiora dabunt. Becker.

Ἀλλοσέ ποι] Vulgo ἀλλοσέ πη, quod haud memini alibi, si Ionicæ dialecti auctores excipio, sine suspicione corruptelæ me legisse. Contra ἀλλοσέ ποι, Xenoph. Hipparch. 1. 18. In ipsa hac lege, quam tangit orator, in Demosth. in Lacrit. p. 941. plenius obvia, codices melioris notæ binis locis, ubi Reiskius ἀλλοσέ πῃ vulgavit, ἀλλοσέ ποι præbent. Osann.

Ἔπειτα τὸν] F. scribendum: εἶτα τὸν — ἀποκτενεῖτε; ut est infra c. 18. 16. V. Wyttenb. epist. Crit. p. 250. ed. Lips. Becker.

Τοῦτον ἔχοντες ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ, οὐκ ἀποκτενεῖτε] Ita distingui malim, quam cum Stephano: τοῦτον ἔχοντες, ἐν τῇ ὑμετέρᾳ ψήφῳ οὐκ ἀποκτενεῖτε; Juxta meam punctationem scripsit Noster supra §. 1. ἔχοντας ὑπὸ τῇ ψήφῳ τὸν προδότην. et infra quoque §. 30. ζῶν καὶ ὑποχείριον ἔχοντες τῇ ψήφῳ, ἀτιμώρητον ἐάσετε; Taylor.

Παράδειγμα] Ita omnino rescribe, quemadmodum quoque præcepit Stephanus,

ἀνθρώπων [1] ῥαθυμότατοι ἔσεσθε καὶ ἥκιστα ἐπὶ τοῖς δεινοῖς ὀργιζόμενοι.

θ'. Καὶ ταῦτα δὲ [2] [ὁμοῦ], ὦ ἄνδρες, ἐμοῦ θεωρήσατε, ὡς δικαίαν τὴν ἐξέτασιν ποιουμένου περὶ τούτων. οὐ γὰρ οἶμαι δεῖν ὑμᾶς ὑπὲρ τηλικούτων ἀδικημάτων εἰκάζοντας ἀλλὰ τὴν ἀλήθειαν εἰδότας ψηφίζεσθαι, καὶ τοὺς μάρτυρας μὴ δώσοντας ἔλεγχον μαρτυρεῖν ἀλλὰ δεδωκότας. παρ-
εκαλεσάμην γὰρ αὐτοὺς πρόκλησιν ὑπὲρ τούτων ἁπάντων 159
γράψας καὶ ἀξιῶν βασανίζειν τοὺς τούτου οἰκέτας. καί μοι λέγε ταύτην.

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, τῆς προκλήσεως. ἅμα τοίνυν ταύτην Λεωκράτης οὐκ ἐδέχετο καὶ κατεμαρτύρει αὐτοῦ ὅτι προδότης τῆς πατρίδος ἐστίν· ὁ γὰρ τῶν πάντων [3] συνειδότων

[1] ῥαθυμότεροι T. R. [2] uncos om. T. R. [3] συνειδότων om. T. R.

non cum Editis παραδείγματος. Istius mendi origo neminem, credo, latere potest. Ecce enim! καὶ παραδείγματος τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ποιήσετε. TAYLOR. Cf. Isocr. Paneg. §. ι'. OSANN.

Ῥαθυμότατοι] Schaubius apte confert p. 145. 39. ed. Steph. πάντων γὰρ ἀνθρώπων ἔσεσθε ἀγνωμονέστατοι. Adde Demosth. in Timocr. p. 733. 29. et in Lacrit. p. 941. 20. ed. Reisk. OSANN.

Ὑπὲρ τηλ.] Corrige περὶ τηλ. Notissimum est. TAYLOR.

Δώσοντας ἐλ.] Sc. *verbis*. Et statim post δεδωκότας, sc. *eo quod antea illis accidit*, nempe, quod retenti sunt a Leocrate. Credo testes nunc prodire, qui jam factis convicerunt Leocratem. MOR.

Παρεκαλεσάμην] Minime, sed προὐκαλεσάμην. Nam ea vox legitima est, προὐκαλεσάμην αὐτοὺς, πρόκλησιν — γράψας. Harpocrat. Πρόκλησις. Εἰώθεσαν, ὁπότε δικάζοιντό τινες, ἐξαιτεῖν ἐνίοτε θεραπαίνας ἢ θεράποντας εἰς βάσανον, ἢ εἰς μαρτυρίαν τοῦ πράγματος, καὶ τοῦτο ἐκαλεῖτο προκαλεῖσθαι· τὸ δὲ γραμματεῖον τὸ περὶ τούτου γραφόμενον, ὠνομάζετο πρόκλησις. Antiph. Orat. I. p. 112. ed. Steph. Ἐν οἷς μὲν γὰρ αὐτῷ ἐξουσία ἦν σαφῶς εἰδέναι παρὰ τῆς βασάνου, οὐκ ἠθέλησεν· ἐν οἷς δ' οὐκ ἦν πυθέσθαι, τοῦτ' αὐτὸ προεθυμήθη. καίτοι αὐτὸ τοῦτο ἐχρῆν ὃ καὶ ἐγὼ προὐκαλούμην προθυμηθῆναι — μὴ ὁμολογούντων γὰρ τῶν ἀνδραπόδων κ. τ. λ. Demosth. c. Dionysod. §. ε'. Ταῦτα τοίνυν — προκαλεσαμένων ἡμῶν Διονυσόδωρον τουτονὶ πολλάκις, καὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας ἐκτιθέντων τὴν πρόκλησιν. Idem c. Stephan. A. §. ιζ'. Μαρτυροῦσι παρεῖναι, ὅτε Ἀπολλόδωρος προὐκαλεῖτο Στέφανον παραδοῦναι τὸν παῖδα τὸν ἀκόλουθον εἰς βάσανον. Certe παρακαλέσασθαι alia omnino res est. TAYLOR. Tayloro obsecuti sunt Beckerus et Heinrichius.

Λεωκράτης] Ἃ Λεωκράτης, Vratisl. Unde Schaubius, me dissentiente, ὁ Λεωκρ. suspicatur. OSANN.

Κατεμαρτύρει αὐτοῦ] Videtur αὐτὸς interponendum. *ipse in sese dicebat testimonium, ipse sese deferebat.* REISK. Sine causa. OSANN.

Τῶν πάντων] Π. τὸν πάντων. H. STEPHAN. Nescio, quare lectionem sollicitaret H. Stephanus. Supererant multa in hac oratione, ubi Crisin felicius exercere poterat. Quod ni centenis ad minimum locis ostendi, næ ego libenter ferrem inter eos numerari, qui bonas literas negligunt, vel si quid est eo hominum genere κακοδαιμονέστερον. TAYLOR. Mihi videtur sic leg. ὁ γὰρ τὸν πάντων [scil. ἐλέγχων] ἰσχυρότατον ἔλεγχον φυγών. Certe deest aliquis talis superlativus, aut μέγιστον, aut σαφέστατον, aut δικαιότατον, aut ῥᾷστον, aut tale quid. REISK. τῶν πάντων συνειδότων egregie codd. B. et Vratisl., applaudente Passovio Symbol. crit. in scriptt. Græc. et Rom. p. 30., restituerunt. Igitur Beckerus valde vituperandus videtur, qui audacissimam Reiskii conjecturam non solum probaverit, sed etiam in textum susceperit. OSANN. Thorlacius: τὸν [μέγιστον] πάντων. Heinrichius: τὸν τῶν [πάντων] συνειδότων. Pinzgerus: τῶν πάντων συνειδότων.

Τὸν πάντων ἰσχυρότατον ἔλεγχον] Sed

ἔλεγχον φυγὼν [1] ὡμολόγηκεν ἀληθῆ εἶναι τὰ εἰσηγγελμένα. τίς γὰρ ὑμῶν οὐκ οἶδεν ὅτι περὶ τῶν ἀμφισβητουμένων πολὺ δοκεῖ δικαιότατον καὶ δημοτικὸν εἶναι, ὅταν οἰκέται
160 ἢ θεράπαιναι συνειδῶσιν ἃ δεῖ, τούτους ἐλέγχειν καὶ βασανίζειν, καὶ τοῖς ἔργοις μᾶλλον ἢ τοῖς λόγοις πιστεύειν, ἄλλως τε καὶ περὶ πραγμάτων κοινῶν καὶ μεγάλων καὶ συμφερόντων τῇ πόλει; ἐγὼ τοίνυν τοσοῦτον ἀφέστηκα τοῦ ἀδίκως τὴν εἰσαγγελίαν κατὰ Λεωκράτους ποιήσασθαι, ὅσον ἐγὼ [2] μὲν ἐβουλόμην [3] τοῖς ἰδίοις κινδύνοις ἐν τοῖς Λεωκράτους οἰκέταις καὶ θεραπαίναις βασανισθεῖσι τὸν ἔλεγ-

[1] ὡμολόγηκε T. [2] μὲν om. T. R. [3] τοὺς ἰδίους κινδύνους T. R.

quum c. 10. Lycurgus dicit, decere proditionis reum μηδένα τῶν ἀκριβεστάτων ἐλέγχων φεύγειν, Reiskii emendationem, probante Moro, in textum recipere placuit; imprimis quum simillimus est locus Antiph. de Cæde Herod. p. 724. ed. Reisk. Καὶ εἰ μὲν ἐγὼ τὸν ἄνδρα ἠφάνισα ἢ μὴ ἤθελον ἐκδοῦναι τούτοις, ἤ, ἄλλον τινὰ ἔφευγον ἔλεγχον, αὐτοὶ δὴ τούτοις ἰσχυροτάτοις εἰς τὰ πράγματα ἐχρῶντο. Becker.

Δημοτικὸν] Malim aut δημοτικώτατον, aut μάλιστα δημοτικόν. Reisk. Et dedit δημοτικώτατον Heinrich.

Δημότικον] Superlativum δημοτικώτατον exspectamus, quem Reisk. proposuit, vel μάλιστα δημοτικόν. Interdum quidem diversos gradus junctos videmus apud scriptores; sed verum esse puto, quod Reisk. anim. ad Dionys. Hal. V. 675. observat: 'facillime potuisse in hujusmodi rebus errores subrepere ex eo, quod librarii Græci consuerunt terminationes comparativorum et superlativorum eadem sigla exprimere: ut sæpissime causæ dubitandi incidant gravissimæ, et testimonia quamvis multarum editionum, quarum omnes posteriores ex una principe derivatæ sunt, quocirca consensus earum omnium non potest nisi pro unico suffragio haberi, contra necessitatem e natura rei et modo loquendi exsistentem nil valeant.' Becker.

Ἃ δεῖ] Vel scribe ἃ μὴ δεῖ, vel supple aliquid post δεῖ, sc. ἃ δεῖ μαρτυρεῖν, aut μηνύειν. Hujusmodi suspicor. Taylor. Post ἃ δεῖ videtur deesse γινώσκειν ὑμᾶς. Reisk. Perperam. Osann.

Ἃ δεῖ] Cogit. συνειδέναι, i. e. *convincere, quod sciant. — Scitis enim, justum esse et populare, in re ambigua fieri inquisitionem in servos atque ancillas conscias, ita ut convincantur, quod sciverint, quibus exploratis magis res ipsa fidem facit, quam accusatoris oratio.* Sententiam Nostri illustrat Antiph. de cæde Herod. p. 749. 23. ed. Reisk. Becker.

Ὅσον ἐγὼ μὲν] Μὲν addidit Osannus, et Pinzgerus. De cujus particulæ (inquit Osannus) post pronomina positæ vi cf. Döderlein. in Thiersch. Act. Phil. Mon. v. i. fasc. 1. p. 66. Adde Aristoph. Nub. 645.

Τοὺς ἰδίους κινδύνους] Forte τοῖς ἰδίοις, subaudi ἐμαυτοῦ, κινδύνοις. *meomet ipsius periculo privato.* nam qui servum aut ancillam ad tormenta postularet, is hero restituere debebat servi pretium, si is a tormentis forte debilitaretur. Reisk. τοῖς ἰδίοις κινδύνοις e Reiskii conjectura, præeuntibus Schulz., Thorlac., Becker. [et Heinrich.], edidi; nauci putans quæ ad defendendam vulgatam a V. D. usque allata sunt. Infra habes §. κζ'. τοῖς ἰδίοις κινδύνοις κοινὴν ἄδειαν τοῖς Ἕλλησι κτώμενοι. Osann.

Τοὺς ἰδίους κινδύνους] An addendum ἀξιώσας? *volui meum periculum; cum volui tunc, ut de testibus quæreretur.* Mor. Reiskii conjecturam recepimus. Dinarch. c. Demosth. p. 26. ed. Reisk. de Charidemo: χρήσιμος ὑμῖν οὐ λόγοις ἀλλ' ἔργοις βουλόμενος γενέσθαι, καὶ τοῖς ἰδίοις τοῖς αὐτοῦ κινδύνοις ἡμῖν καὶ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι βουλόμενος τὴν σωτηρίαν παρασκευάσαι, περιιὼν οὗτος κατὰ τὴν ἀγορὰν ἐλογοποίει. — Qui vero servum aut ancillam ad tormenta postulaverat, is hero servi a tormentis forte debilitati pretium restituere debebat. Id statim in formula προκλήσεως ab accusatore promittebatur, ut legimus in Demosth. c. Neær. p. 1387. 28. ed. Reisk. Becker.

Τὸν ἔλεγχον] Delet Scaliger. Verum, si quid exterminandum sit, næ illa jubeo in superiori parte sententiæ, nempe τοὺς ἰδίους κινδύνους. Vide enim: Ἐγὼ ἐβουλό-

χον γενέσθαι, οὑτοσὶ δὲ διὰ τὸ συνειδέναι [1] ἑαυτῷ οὐχ ὑπέμεινεν ἀλλ᾽ ἔφυγε. καίτοι, ὦ ἄνδρες, πολὺ θᾶττον οἱ 161
Λεωκράτους οἰκέται καὶ θεράπαιναι τῶν λεγομένων ἄν τι ἠρνήθησαν ἢ τὰ μὴ ὄντα τοῦ ἑαυτῶν δεσπότου κατεψεύσαντο.

152. ι΄. Χωρὶς τοίνυν τούτων Λεωκράτης ἀναβοήσεται αὐτίκα ὡς ἰδιώτης ὢν καὶ ὑπὸ τῆς τοῦ ῥήτορος καὶ συκοφάντου δεινότητος ἀναρπαζόμενος. ἐγὼ δὲ ἡγοῦμαι πάντας ὑμᾶς εἰδέναι ὅτι τῶν μὲν δεινῶν καὶ συκοφαντεῖν ἐπιχειρούντων ἔργον ἐστὶν ἅμα τοῦτο προαιρεῖσθαι καὶ ζητεῖν τὰ χωρία ταῦτα ἐν οἷς τοὺς παραλογισμοὺς κατὰ τῶν ἀγωνιζομένων ποιήσονται, τῶν δὲ δικαίως τὰς κρίσεις ἐνισταμένων καὶ τοὺς ἐνόχους ταῖς ἀραῖς ἀκριβῶς ἀποδεικνύντων τἀναντία φαίνεσθαι τούτοις ποιοῦντας, ὥςπερ ἡμεῖς. οὑτωσὶ δὲ διαλογίζεσθε περὶ τούτων παρ᾽ ὑμῖν αὐτοῖς· τίνας ἀδύνατον ἦν τῇ δεινότητι καὶ ταῖς παρασκευαῖς ταῖς τοῦ λόγου παραγαγεῖν; [2] [τοὺς οἰκέτας]. κατὰ φύσιν τοίνυν βασανιζόμενοι πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν περὶ πάντων τῶν ἀδικημάτων ἔμελλον φράσειν οἱ οἰκέται καὶ αἱ θεράπαιναι· ἀλλὰ τούτους ὁ Λεωκράτης παραδοῦναι ἔφυγε, καὶ ταῦτα οὐκ ἀλλοτρίους

[1] ἑαυτὸν T. R.

[2] uncos om. T. R.

μην ἐν τοῖς Λεωκράτους οἰκέταις καὶ θεραπαίναις βασανισθεῖσι τὸν ἔλεγχον γενέσθαι. TAYLOR.

Ἑαυτὸν] Π. ἑαυτῷ. H. STEPHAN. Recte. TAYLOR. Ego vulgatam reliqui, quia conjecturam illam tametsi admittas, non tamen ideo persanatus est locus. Si nihil hic deest, leg. est αὐτὸν (pro ἑαυτὸν), quod referetur ad τὸν ἔλεγχον; et sic erit distinguendum: διὰ τὸ συνειδέναι, αὐτὸν οὐχ ὑπέμεινεν. aut si quid deest, sic leg. διὰ τὸ συνειδέναι ἑαυτῷ ἀδικοῦντι, αὐτὸν οὐχ ὑπέμεινεν. REISK. Ita e Stephan. conjectura præter Reiskium omnes editores. Schaubius mecum hæc communicavit probanda: Stephano assentior corrigenti ἑαυτῷ. cf. Lysiæ Areopag. §. η΄. ἐδόκουν ἂν ἐμαυτῷ ξυνειδέναι. qui locus docet, ξυνειδέναι ἑαυτῷ idem significare posse quod ξυνειδέναι ἑαυτῷ ἀδικοῦντι. et pro Polystr. §. β΄. οἱ δ᾽ οὐχ ὑπέμειναν, καταγνόντες σφῶν αὐτῶν ἀδικεῖν. quo altera quoque Reiskii [quocum facit Ducas] conjectura, αὐτὸν, inutilis repellitur. OSANN.

Τῶν λεγομένων] Desidero Interpretis fidem. Verte: *eorum, quæ allegantur.* TAYLOR.

Κατεψεύσαντο] Cf. Cic. pro Rosc. Amer. c. 41. HAUPTM.

Δεινῶν] Ernesti λέγειν addere voluit, et hoc omnino usitatius est. Tamen absolute quoque interdum ponitur. Philostr. de V. Soph. 1. p. 499. de Antiphonte Rhamnusio: δεινὸς τὰ δικανικὰ, i. e. *in rebus forensibus terribilis et metuenda erat hujus Oratoris versutia.* BECKER.

Ἅμα τοῦτο] F. leg. ἓν τοῦτό. REISK. Sed emendatione opus non [adstipulante Osanno] est. Sensus: Hi, qui facundia pollent et calumniari solent, hoc simul sibi permittunt, ut locos inquirant et fallacias, quibus fraudulenter pugnant adversus accusatos. BECKER.

Ἀποδεικνύντων] Scil. ἔργον ἐστίν. e v. 10. REISK.

Ὥσπερ ἡμεῖς] Scil. φαινόμεθα ποιοῦντες. IDEM. ὥσπερ ὑμεῖς dedit Osannus. Quæ scilicet audientium appellatione (inquit V. D.) orator ad animos sibi conciliandos utitur. Supple enim φαίνεσθε ποιοῦντες.

Τοὺς οἰκέτας] Prorsus omittunt Osannus et Pinzgerus.

Καὶ ταῦτα] Elliptice, ut supra p. 144. 6. ed. Reisk. Eodem modo Aristophanes

162 ἀλλ᾽ αὐτοῦ ὄντας. τίνας δὲ δυνατὸν εἶναι δοκεῖ τοῖς λόγοις ψυχαγωγῆσαι καὶ τὴν ὑγρότητα αὐτῶν τοῦ ἤθους τοῖς δακρύοις εἰς ἔλεον προαγαγέσθαι; τοὺς δικαστάς. ἐνταῦθα Λεωκράτης ὁ προδότης τῆς πατρίδος ἐλήλυθεν, οὐδὲν ἕτερον ἢ φοβούμενος μὴ ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκίας οἵ τ᾽ ἐξελέγχοντες τῷ ἔργῳ καὶ ὁ ἐξελεγχόμενος γένηται. τί γὰρ ἔδει προφάσεων ἢ λόγων ἢ σκήψεως; ἁπλοῦν τὸ δίκαιον, ῥᾴδιον τὸ ἀληθές, βραχὺς ὁ ἔλεγχος. εἰ μὲν ὁμολογεῖ τὰ ἐν τῇ εἰσαγγελίᾳ ἀληθῆ καὶ ὅσια εἶναι, τί οὐ τῆς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίας τυγχάνει; εἰ δὲ μή φησι ταῦτα ἀληθῆ εἶναι, τί οὐ παραδέδωκε τοὺς οἰκέτας καὶ τὰς θεραπαίνας; προσήκει γὰρ τὸν ὑπὲρ προδοσίας κινδυνεύοντα καὶ παραδιδόναι καὶ βασα-

Plut. 1175.

——— καταφαγεῖν γὰρ οὐκ ἔχω,
Καὶ ταῦτα, τοῦ σωτῆρος ἱερεὺς ὢν Διός.

OSANN.

Δοκεῖ] Malim ἐδόκει. ob præmissum ἦν, p. 411. 15. REISK. Quod conversione Simonus expressit: quo minime opus videtur. OSANN.

Ψυχαγωγῆσαι] Oratoris artificium est, qui auditores ad sententiam suam pertrahit, persuadendo aut docendo. Aristoteles Poet. 6. τὸ ψυχαγωγικὸν, vocat. Apsin. Art. Rhet. p. 713. Οὐ ψυχαγωγήσεις, μὴ γοητεύων μετὰ τινὸς χάριτος καὶ ἡδονῆς, *non conciliabis tibi auditorem, nisi eum gratia et suavitatis dictione veluti infascinaveris.* Sic veretur Æschines de f. leg. p. 189. ed. Reisk. ne adversarius oratione sua auditorum animos infascinaverit. Verba sunt: ἐφοβήθην μὲν γὰρ, καὶ ἔτι καὶ νῦν τεθορύβημαι, μή τινες ὑμῶν ἀγνοήσωσί με ψυχαγωγηθέντες τοῖς ἐπιβεβουλευμένοις καὶ κακοήθεσι τούτοις ἀντιθέτοις. De verbo ψυχαγωγεῖν egit Spanhem. ad Julian. p. 20. nec loci Nostri oblitus est. BECKER.

Καὶ τὴν ὑγρότητα αὐτῶν τοῦ ἤθους — προαγαγέσθαι] *judicum animi mollitiem lacrymis ad misericordiam perducere.* In usu est metaphora 1) de virtute aliqua oratoris: cujus oratio fusa est et tractabilis, ut Cic. de Orat. II. 15. dicit. Hyperidem propterea laudat Longin. 34. 2. ὡς ἐν ὑγρῷ πνεύματι διεξοδεῦσαι. *quod molliter spirans cursum possit finire.* virtus, quæ judice Longino Demostheni prorsus deest. Deinde 2) Noster ad mores hominum laxos, remissos transfert, et quidem satis audacter, ut recte, mea quidem sententia, judicat Morus in disp. de cognatione historiæ et eloqu. cum poesi p. 29. IDEM.

Ἐνταῦθα] *huc*, s. ad hos se convertit Leocrates. IDEM.

Τῷ ἔργῳ] Nihil loci hic habet. Restitue: ἐνταῦθα Λεωκράτης — τῷ ἔργῳ ἐλήλυθεν, οὐδὲν ἕτερον ἢ φοβούμενος, μὴ ἐκ τῆς αὐτῆς οἰκίας οἵ τ᾽ ἐξελέγχοντες, καὶ ὁ ἐξελεγχόμενος γένηται. Verte autem: *in eum utique locum* (quem adeo suspiciosum esse vobis dixi) *revera pervenit Leocrates, nihil aliud metuens, quam ne ex eadem domo et redarguentes et redargutus prodirent.* TAYLOR. Opponuntur inter se ὁ λόγῳ ἔλεγχος et ὁ ἔργῳ ἔλεγχος, illa mera est insimulatio, criminatio accusatoris. Servorum autem confessio tormentis expressa est convictio rebus ipsis. REISK. Vulgatam retinuimus. §. θ΄. dixerat orator in causis publicis oportere τοῖς ἔργοις μᾶλλον ἢ τοῖς λόγοις πιστεύειν. Jam opponitur h. l. ὁ λόγῳ ἔλεγχος et ὁ ἔργῳ ἔλ. Illa criminatio accusatoris esse potest: hæc vero confessio, servorum tormentis expressa, est convictio *rebus ipsis.* BECKER. Frustra Taylorus. OSANN.

Τί γὰρ ἔδει] An Τί δ᾽ ἄρα δεῖ. *sed quid opus est excusationibus?* MOR.

Ἁπλοῦν — ἀληθὲς] Forte ob oculos habuit Orator Eurip. in Phœniss. v. 479. sq. ubi hæc poeta:

Ἁπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφυ,
Κοὐ ποικίλων δεῖ τἄνδιχ᾽ ἑρμηνευμάτων·
Ἔχει γὰρ αὐτὰ καιρόν, ὁ δ᾽ ἄδικος λόγος
Νοσῶν ἐν αὑτῷ, φαρμάκων δεῖται σοφῶν.

Cæterum observandum Oratoris artificium. Brevitate enim enunciatorum gravior fit Oratio, cujus usum ad efficiendam δεινότητα Rhetores sæpe commendant, veluti Demetr. de Eloc. c. 7. Dionys. Hal. Rhetor. Vol. V. Reisk. p. 378. Hermogen. de Forma Or. II. p. 383. Laur. BECKER.

Παραδιδόναι καὶ βασανίζειν] Dele istud καί. παραδιδόναι βασανίζειν nonnunquam legitur eadem mente, ac παραδιδόναι εἰς τὸ

νίζειν καὶ μηδένα τῶν ἀκριβεστάτων ἐλέγχων φεύγειν. ἀλλ᾽ 163
οὐδὲν τούτων ἔπραξεν, ἀλλὰ καταμεμαρτυρηκὼς ἑαυτοῦ
ὅτι προδότης ἐστὶ τῆς πατρίδος καὶ τῶν ἱερῶν καὶ τῶν
νόμων, ἀξιώσει ὑμᾶς ἐναντία ταῖς αὑτοῦ ὁμολογίαις καὶ
μαρτυρίαις ψηφίσασθαι. καὶ πῶς δίκαιόν ἐστι τὸν τὴν
ἐξουσίαν τῆς ἀπολογίας αὑτοῦ ἐξ ἄλλων τε πολλῶν καὶ
ἐκ τοῦ μὴ δέξασθαι τὰ δίκαια περιῃρημένον, τοῦτον ἐᾶσαι
ὑμᾶς αὐτοὺς ὑπὲρ τῶν ὁμολογουμένων ἀδικημάτων ἐξαπατῆσαι; περὶ μὲν οὖν τῆς προκλήσεως καὶ τοῦ ἀδικήματος,
ὅτι ὁμολογούμενόν ἐστιν, ἱκανῶς ὑμᾶς ἡγοῦμαι, ὦ ἄνδρες, 164
μεμαθηκέναι.

ια΄. Ἐν οἷς δὲ καιροῖς καὶ ἡλίκοις κινδύνοις τὴν πόλιν οὖσαν Λεωκράτης προδέδωκεν, ἀναμνῆσαι ὑμᾶς βούλομαι. καί μοι λάβε τὸ ψήφισμα, γραμματεῦ, τὸ [1] Ὑπερίδου, καὶ ἀναγίνωσκε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ἀκούετε τοῦ ψηφίσματος, ὦ ἄνδρες, ὅτι τὴν βουλὴν τοὺς πεντακοσίους καταβαίνειν εἰς Πειραιᾶ χρηματιοῦσαν περὶ φυλακῆς τοῦ [2] Πειραιῶς ἐν τοῖς ὅπλοις ἔδοξε, καὶ πράττειν διεσκευασμένην ὅ τι ἂν δοκῇ τῷ δήμῳ συμφέρον

[1] Ὑπερείδου T. R.

[2] Πειραιέως T. R.

βασανίζειν, ad quæstionem subeundam tradere, vel, uti Demosthenes loco a me modo laudato dixit: Ἀπολλόδωρος προὐκαλεῖτο Στέφανον παραδοῦναι τὸν παῖδα τὸν ἀκόλουθον εἰς βάσανον περὶ τῆς ὑφαιρέσεως τοῦ γραμματείου. Antiph. Orat. I. p. 112. antep. ed. Steph. δόντες βασανίσαι τὰ αὐτῶν ἀνδράποδα. Lysias Orat. Areopagit. §. η΄. ἕτοιμος ἦμην (θεράποντας), εἴ τινα βούλοιτο παραδοῦναι βασανίζειν. Similiter c. Agorat. §. ιζ΄. καταγνόντες αὐτοῦ θάνατον, ἀποτυμπανίσαι παρέδοτε. Noster similiter §. κ΄. ἠξίουν δοῦναι τὸν βασιλέα θάψαι. Et §. κδ΄. ex Euripide,

Ἐγὼ δὲ δώσω τὴν ἐμὴν παῖδα κτανεῖν.

Et similiter ibid.

Τὴν οὐκ ἐμήν γε πλὴν φύσει δώσω κόρην
Θῦσαι πρὸ γαίας.

Vid. Indicem Lysiæ, voc. Infinitivus. Taylor. Haud me fugit παραδιδόναι βασανίζειν idem esse posse, atque παραδ. πρὸς τὸ βασανίζειν, vel ἐπὶ τῷ βασ. verumtamen hic videtur καὶ servandum esse. Sæpe heri ipsi servos suos explorabant. Reisk. καὶ inservit gradationi. *oportebat tradere servos, et* (si opus erat) *quæstionum tormentis examinare.* Becker. καὶ omittunt Schulz. et Simon. includit Heinrich.

Χρηματιοῦσαν] *deliberaturus de præsidio.* De verbo χρηματίζειν v. Mor. ad Isocr. Paneg. c. 42. Becker.

Πράττειν διεσκευασμένην] Hæc posterior est Vox Tactica. Διεσκευασμένοι, ἡτοιμασμένοι, ἔνοπλοι, ξιφήρεις εἰς πόλεμον. Hesych. *placuit Senatum Quingentorum Piræeum descendere — et sub armis cavere, ne quid Respublica detrimenti capiat.* Male hæc a Lonicero vertuntur, quem fugisse arbitror istam vocis proprietatem. Quod autem moneo potissimum, hoc est. Vim istius locutionis notavit aliquis olim ad vocem διεσκευασμένην, sc. ἐν τοῖς ὅπλοις. Quæ vera et sincera glossa est. Tu igitur eas voces in linea superiori delebis. Quale enim foret, dicere? καταβαίνειν — ἐν τοῖς ὅπλοις ἔδοξε, καὶ πράττειν ἐν τοῖς ὅπλοις ὅ, τι ἂν δοκῇ τῷ δήμῳ συμφέρον εἶναι. Tantundem enim dicit, cum dicit πράττειν διεσκευασμένην, ut vidimus. Taylor. Speciosam magis quam veram esse hanc notationem verborum ἐν ὅπλοις existimo. Si enim Hesychii explicationem attente consideras, dubitesne Lycurgum sine elegantiæ offensa sic scribere potuisse? Latini quum

εἶναι. καίτοι, ὦ ἄνδρες, εἰ οἱ [1] ἀφειμένοι τοῦ στρατεύεσθαι ἕνεκα τοῦ βουλεύεσθαι ὑπὲρ [2] [τῶν] τῆς πόλεως ἐν τῇ τῶν στρατιωτῶν τάξει διέτριβον, ἆρ' ὑμῖν δοκοῦσι μικροὶ καὶ οἱ τυχόντες φόβοι τότε τὴν πόλιν κατασχεῖν; ἐν οἷς Λεωκράτης οὑτοσὶ καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς πόλεως ἀποδρὰς
165 ᾤχετο καὶ τὰ χρήματα [3] τὰ ὑπάρχοντα ἐξεκόμισε καὶ ἱερὰ τὰ πατρῷα μετεπέμψατο, καὶ εἰς τοσοῦτον προδοσίας ἦλθεν ὥστε κατὰ τὴν αὐτοῦ προαίρεσιν ἔρημοι μὲν ἦσαν οἱ ναοὶ τῶν ἱερέων, ἔρημοι δὲ [4] αἱ φυλακαὶ τῶν τειχῶν, ἐξελέλειπτο δὲ ἡ πόλις καὶ ἡ χώρα. καίτοι κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ὦ ἄνδρες, τίς οὐκ ἂν τὴν πόλιν ἠλέησεν, οὐ μόνον πολίτης ἀλλὰ καὶ ξένος ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις ἐπιδεδημηκώς; τίς δ' ἦν οὕτως ἢ μισόδημος τότε ἢ μισαθήναιος, ὅστις ἐδυνήθη ἂν ἄτακτον ἑαυτὸν ὑπομεῖναι ἰδεῖν, ἡνίκα ἡ μὲν ἧττα καὶ τὸ γεγονὸς πάθος [2] [τῷ δήμῳ] προσηγγέλλετο, ὀρθὴ δὲ ἦν ἡ πόλις ἐν τοῖς συμβεβηκόσιν, αἱ δ' ἐλπίδες τῆς σωτηρίας τῷ δήμῳ ἐν τοῖς ὑπὲρ πεντήκοντα ἔτη γεγονόσι καθειστήκεσαν, ὁρᾶν δ' ἦν ἐπὶ μὲν τῶν θυρῶν 153. 1

[1] ἀφιέμενοι T. R. [2] uncos om. T. R. [3] τὰ om. T. R. [4] καὶ αἱ T. R.

eodem modo *armati* et *instructi* conjungunt, quis vituperabit? In Græcis vero et Latinis scriptoribus tum, quum Taylori suspicio glossæ vera esset, quam multa loca essent corrigenda! Locum igitur intactum reliquimus. BECKER. Heinrichius: Πειραιῶς ἔδοξε καὶ πράττειν ἐν τοῖς ὅπλοις διεσκ.

Ἀφειμένοι] Edd. ἀφιέμενοι, ut infra p. 415. ult. Sed Suidæ scripturam prætulimus. BECKER. ἀφειμένοι scripsi e Suida voc. πεπορπημένος. Cf. Lobeck. ad Phrynich. p. 320. PINZGER. Osannus: ἀφέμενοι. Heinrichius: ἀφειμένοι.

Τὰ χρήματα ὑπαρχ.] F. leg. τὰ χρήματα τὰ ὑπαρχ. REISK.

Τῶν ἱερέων] Potius τῶν ἱερῶν. Modo enim: ἱερὰ τὰ πατρῷα μετέμψατο εἰς Μέγαρα, καὶ ἐξήγαγεν ἐκ τῆς χώρας. Infra §. ιδ'. τὰ ἱερὰ τὰ πάτρια μετακομίζεσθαι. Ait igitur, si omnes pariter atque Leocrates animati essent, ἔρημοι ἂν ἦσαν οἱ ναοὶ τῶν ἱερῶν. Περὶ ἱερέων, *de sacerdotibus*, non agitur. TAYLOR. Mihi satis placet vulgata ἱερέων. Sine sacerdotibus sacra nulla possunt fieri. qui civitatem ergo prodit, sacerdotes una quoque prodit, et cum his sacra. Pari modo ἔρημοι δὲ καὶ αἱ φυλακαὶ τῶν τειχῶν, pro ἔρημα δὲ καὶ τὰ τείχη τῶν φυλάκων. REISK. Nec prætermittendum in omnibus, quos Taylor. ad emendationem suam stabiliendam affert, locis, voc. ἱερὰ significare *lares a Leocr. Athenis Megara arcessitos.* BECKER. τῶν ἱερέων includunt Heinrichius et Pinzgerus.

Ὀρθὴ δ' ἦν ἡ πόλις] Lonicerus: *recte autem se civitas gerebat in iis, quæ acciderant calamitatibus.* Perperam. Immo: *cives arrectos metu animos habebant.* Isocr. de Big. §. γ'. Ὀρθῆς δὲ τῆς πόλεως γενομένης διὰ τὸ μέγεθος τῶν αἰτιῶν. Et in simili prorsus narratione Diod. Sic. XVI. 84. ἡ μὲν πόλις ὀρθὴ διὰ τὸν φόβον ἦν. ubi Demosth. de Cor. c. 53. Diodori narrationem egregie illustrat. BECKER.

Ὁρᾶν δ' ἦν — γυναῖκας ἐλευθέρας] Simillima est Livii XXII. 7. descriptio terroris et metus, quo Romani, Flaminii ad Trasimenum exercitu profligato, afficiebantur. "Romæ ad primum nuncium cladis, ingenti terrore ac tumultu concursus in forum populi est factus. Matronæ vagæ per vicos, quæ repens clades allata, quæve fortuna esset exercitus obvios percontantur. — Postero die ad portas major mulierum prope quam virorum multitudo fuit, aut suorum aliquem, aut nuntium de his opperiens; circumfundebantur

γυναῖκας [1] ἐλευθέρας περιφόβους κατεπτηχυίας καὶ πυνθανομένας εἰ ζῶσι, τὰς μὲν ὑπὲρ ἀνδρὸς, τὰς δ' ὑπὲρ πατρὸς, τὰς δ' ὑπὲρ ἀδελφῶν, ἀναξίως αὑτῶν καὶ τῆς πόλεως ὁρωμένας· τῶν δὲ ἀνδρῶν τοὺς τοῖς σώμασιν ἀπειρηκότας καὶ τὰς ἡλικίας πρεσβυτέρους καὶ ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ στρατεύεσθαι [2] ἀφειμένους ἰδεῖν ἦν καθ' ὅλην [3] τὴν πόλιν ἐπὶ γήρως 166

[1] ἐλευθέρους T. R. [2] ἀφεμένους T. R. [3] τὴν om. T.

obviis sciscitantes, neque avelli utique a notis, priusquam ordine omnia inquisiissent." Idem.

Ἐλευθέρους] Non facile in genere fœminino sic usurpatur. malim ἐλευθέρας. Reisk. Bene hunc locum ad confirmandum communem adjectivi usum contulit, qui Euripidis Heraclidas a P. Elmsleio editas Lipsiæ repeti curavit, ad v. 245. Osann.

Κατεπτηχυίας] Juxta canones Grammaticorum formari debuit καταπεπτηχυίας. Demosthenes tamen, si locus sanus sit, Philipp. A. §. δ'. κατέπτηχε μέντοι ταῦτα πάντα. Plutarch. in Julio: Δυεῖν δὲ οὐσῶν ἐν τῇ πόλει στάσεων, τῆς μὲν ἀπὸ Σύλλα, μέγα δυναμένης, τῆς δὲ Μαριανῆς, ἣ τότε κατεπτήχει καὶ διεσπᾶτο —. Isocrates ad Philippum §. κδ'. Τοὺς ἄλλους ὁρῶν τοὺς πρὸ αὐτοῦ ταύτῃ τῇ συμφορᾷ κεχρημένους, ἐπτηχότας διὰ τὸ μέγεθος τῆς πόλεως. Videtur autem duplici modo formari. Taylor.

Ὁρωμένας] Hanc vocem cum superiori ὁρᾷν δ' ἦν non bene jungi ratus Schulzius ὀρομένας aut ὁρμωμένας legi voluit: cujus viri dubiis etiam Jacobsius permotus in Animad. ad Euripid. p. 126. θρεομένας conjecit, quod verbum nonnisi apud poetas memini me legisse. Acutiorem autem hanc crisin quam veriorem dixerim. Osann. ὀδυρομένας dedit Heinrich.

Ἀπειρηκότας] V. Hemsterhus. ad Luc. I. p. 78. Mor.

Τὰς ἡλικίας] Immo ταῖς ἡλικίαις, ut dudum correxi. Atque ita restituisse videtur Maussac. ad Harpocr. p. 121. ex Suida. Taylor. Et ita dederunt Beckerus et Heinrichius.

Ὑπὸ τὸν νόμον] Π. τῶν νόμων. Ἢ τοῦ νόμου. H. Stephan.

Ἀφεμένους] Leg. ἀφειμένους. Reisk. Et sic e Suida dederunt Heinrichius et Pinzgerus.

Ἐπὶ γήρως οὐδῷ διαφθειρομένους] Hic verisimile est, Suidam, quem Maussacus sequitur, errore, non consilio, scripsisse ὁδῷ pro οὐδῷ. Ἐπειδὴ ἐνταῦθα ἤδη εἶ τῆς ἡλικίας, ὃ δὴ ἐπὶ γήραος οὐδῷ φασὶν εἶναι οἱ ποιηταί. Plato Republica I. init. Annotarunt antiqui nostro cum Poetis magnam intercessisse necessitudinem. Ita sæpe Homerus,

Δύσμορον, ὅν ῥα πατὴρ Κρονίδης ἐπὶ γήραος οὐδῷ
Αἴσῃ ἐν ἀργαλέῃ φθίσει. Iliad. X. 60.

Μνῆσαι πατρὸς σεῖο, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
Τηλίκου, ὥσπερ ἐγὼν, ὀλοῷ ἐπὶ γήραος οὐδῷ.
Iliad. Ω. 486.

Verum neque Poetis solis ea est familiaris locutio, sed et iis, qui prosa oratione scribunt, uti Hyperidi, teste Polluce, II. 2. Λέγοιτο δ' ἂν καθ' Ὑπερίδην καὶ ἐπὶ γήρως οὐδῷ, ἐπὶ δυσμαῖς βίου. Attamen his missis, quomodo exponamus διαφθειρομένους? Vir longe doctissimus divinat διφθερουμένους, cui quidem sententiæ multa favent. "Neque non quædam nationes harum (ovium) pellibus sunt vestitæ, ut in Gætulia et in Sardinia. Cujus usum apud antiquos quoque Græcos fuisse apparet, quod in Tragœdiis Senes ab hac pelle vocantur διφθερίαι etc." Varro de R. R. II. 11. Discimus quoque ex Comœdia, coriaceas etiam fuisse et servulorum et rusticorum pænulas.

Εἶτα δῆτ' οὐ πόλλ' ἔνεστι δεινὰ τῷ γήρᾳ κακὰ
Δηλαδή; καὶ νῦν γε τούτῳ τὸν παλαιὸν δεσπότην
Πρὸς βίαν χειροῦσιν, οὐδὲν τῶν πάλαι μεμνημένοι,
Διφθερῶν, κἀξωμίδων, ἃς οὗτος αὐτοῖς ἠμπόλα. Aristoph. Vesp. 439.

Ὅταν μὲν οὖν τὰς αἶγας ἐκ τοῦ Φελλέως,
Ὥσπερ ὁ πατήρ σου διφθέραν ἐνημμένος.
Nub. 71.

Verum, utut hæc sint, quid dicendum est de eo loco Demosthenis in Midiana §. 23. ubi aqua similiter hæret et semper hærebit? Δεινοί τινές εἰσιν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φθείρεσθαι πρὸς τοὺς πλουσίους. Quid de iis omnibus, ubi φθείρεσθαι, διαφθείρεσθαι, et similia, Lexicographos omnes diu vexavit? Producam, quæ et ego et illi observarunt, ut de iis simul et semel statuamus. Plutarch. in Antonio: καὶ βασιλέων γυναῖκες ἁμιλλώμεναι δωρεαῖς πρὸς ἀλλήλας καὶ κάλλεσι ἐφθείροντο πρὸς αὐτόν. Tur-

167 [1] ὀδῷ διαφθειρομένους, διπλᾶ τὰ ἱμάτια ἐμπεπορπημένους. πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν κατὰ τὴν πόλιν γινομένων, καὶ πάν-

[1] οὐδῷ T. R.

piter et indecore eum adibant, inquit Budæus. Id. in Phocione: Ἐπεὶ δὲ Ἅρπαλος μετὰ χρημάτων πολλῶν ἀποδρὰς Ἀλέξανδρον ἐκ τῆς Ἀσίας τῇ Ἀττικῇ προσέβαλε, καὶ τῶν εἰωθότων ἀπὸ τοῦ βήματος χρηματίζεσθαι δρόμος ἦν καὶ ἅμιλλα φθειρομένων πρὸς αὐτόν. Aristides Panath. Ἀλλ' ἤδη τότε ἀμυνομένη καὶ δίκην ἀξιοῦσα λαβεῖν τῶν ἐν τῇ ἠπείρῳ τῶν Ἰώνων, δεδουλωμένων Ἑλλήνων, οὓς μόνη μὲν ἐδέξατο φθειρομένους κατὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα. Aristoph. in Avibus 917.

Ἀλλ', ὦ ποιητὰ, κατὰ τί δεῦρ' ἂν ἐφθάρης;

Alciphro I. Epist. 13. Ἐξ Ἑρμιόνης — εἰς Πειραιᾶ φθαρέντων. et 34. Προσφθείρεται δὲ Ἑρπυλλίδι τῇ Μεγάρας ἄβρα. Gregor. ad Athanasium: Ἀφ' οὗ δὲ ἡ ἀντίθετος γλῶσσα, ὥσπερ τι νόσημα δεινὸν καὶ κακόηθες, ταῖς Ἐκκλησίαις ἡμῶν εἰσεφθάρη. Idem: Τέρας τι Καππαδόκιον, τὰ μὲν πρῶτα τραπέζης ἀλλοτρίας δοῦλον — τὰ τελευταῖα δὲ καὶ πολιτείᾳ παρεισφθαρέν. Idem: Μηδὲ γὰρ Σαβέλλιοι τῷ ῥητῷ τούτῳ παραφθειρέσθωσαν. Aristoph. Eccles. 248.

Ἀτὰρ ἢν Κέφαλός σοι λοιδορῆται προσφθαρείς.

Idem in Pace 71.

Ἐχθὲς δὲ μετὰ ταῦτ' ἐκφθαρεὶς, οὐκ οἶδ' ὅποι,.
Εἰσήγαγ' Αἰτναῖον μέγιστον κάνθαρον.

Similes et istæ locutiones. Ἔῤῥ' ἐς κόρακας, φθείρου, ἀποφθείρου ἐς κόρακας. Idem Aristoph. Nub. 787.

Οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ
Ἐπιλησμότατον καὶ σκαιότατον γερόντιον;

Et Equit. 888.

Οὐκ ἐς κόρακας ἀποφθερεῖ βύρσας κάκιστον ὄζων;

In his igitur omnibus τὸ φθείρεσθαι corrumpendi vim non habet, neque a φθίω deducitur. Verum est lente et pedetentim repere vel serpere, τοῦ φθειρὸς (qui et serpens a Plinio dicitur et Apuleio) motum seu potius lentitudinem imitari. Theocr. Idyll. Z. init.

Ἧς χρόνος, ἀνίκ' ἐγώ τε καὶ Εὔκριτος ἐς τὸν Ἄλεντα
Εἵρπομες ἐκ πόλιος.

Schol. Τὸ ἕρπειν κυρίως ἐπὶ ὄφεως, καὶ σκωλήκων, καὶ ἑτέρων ἀπόδων ζώων λέγεται· καταχρηστικῶς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν νωθεστέρων καὶ ἀσπουδεὶ πορευομένων· νῦν δὲ ἐπὶ τοῦ βαδίζειν λέγεται. Aristoph. Plut. 675.

Ἐφ' ἣν ἐπεθύμουν δαιμονίως ἐφερπύσαι.

σχ. ad loc. Ἐφερπύσαι δὲ βαδίσαι, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἑρπετῶν. In nonnullis tamen, quos adduxi, locis, ut id obiter moneam, conveniet fortasse exponere, non ad instar τοῦ φθειρὸς reptare, verum fortasse adhærescere. Uti in isto quoque, quem jam addo ex Æliano XIV. V. H. 26. Ἀρκεσίλαον τὸν ἐξ Ἀκαδημίας Ἀνταγόρας ὁ ποιητὴς ἐλοιδορεῖτο, προσφθαρεὶς αὐτῷ. et similiter XII. H. A. 17. de Echeneide. θεούσῃ νηὶ προσφθαρείς. Jam autem post nostram, licet novam, non fortasse ingratam, explicationem confer decrepitos hos et capulares senes Lycurgi cum veteri Laerte apud Homerum Ulyx. A. 189.

Λαέρτην ἥρωα· τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε
Ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πήματα πάσχειν
Γρηῒ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἥ οἱ βρῶσίν τε πόσιν τε
Παρτιθεῖ, εὖτ' ἄν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβῃσιν
Ἑρπύζοντ' ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἰνοπέδοιο.

Accedit etiam, quod, si hunc locum cum Suida legamus περιφθειρομένους, non διαφθειρομένους, et profecto ita legere suadeo, ne dubitandi quidem occasio relinqueretur. Indeque Lucianum optime explicabimus in Pseudologista: Ἀλλ' ἴσασιν ἐκεῖνοι τὰς πρώτας σου τρυφὰς, καὶ ὡς παραδοὺς σαυτὸν τῷ ὀλέθρῳ ἐκείνῳ στρατιώτῃ συμπεριεφθείρου πάντα ὑπηρετῶν. Sed præstat fortasse Suidam producere, quoniam præter morem totum hunc locum Lycurgi ex melioribus exemplaribus videtur descripsisse, quam quibus usi sunt Aldus et Stephanus: Τῶν δ' ἀνδρῶν τοὺς τοῖς σώμασιν ἀπειρηκότας, καὶ ταῖς ἡλικίαις πρεσβυτέρους, καὶ ὑπὸ τῶν νόμων τοῦ στρατεύεσθαι ἀφειμένους, ἰδεῖν ἦν καθ' ὅλην τὴν πόλιν τότ' ἐπὶ γήρως ὀδῷ περιφθειρομένους, διπλᾶ ἱμάτια ἐμπεπορπημένους. Suid. in Πεπορπημένος. Taylor. Hæc satis prolixa de voce διαφθειρομένους disquisitio grammatica, ejus auctorem, prius incertum, quid de lectione h. l. statuat, edocuisse videtur, istud vocabulum ab h. l. alienum esse. Nam si cum Lonicero vertas: *ætate grandævos videre erat per totam urbem ipso senio perire.* id absonum est; sin a φθείρεσθαι (quo utuntur Attici sensu: *repere, ire, vagari*) velis derivare, compositum διαφθ. incommodum erit. Conjectura vero διφθερουμένους propterea displicet, quod, si

των τῶν πολιτῶν τὰ μέγιστα ἠτυχηκότων, μάλιστ᾽ ἄν τις 168
ἤλγησε καὶ ἐδάκρυσεν ἐπὶ ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς, ἡνίχ᾽ 169
ὁρᾶν ἦν τὸν δῆμον ψηφισάμενον τοὺς μὲν δούλους ἐλευθέρους, 170
τοὺς δὲ ξένους Ἀθηναίους, τοὺς δ᾽ ἀτίμους ἐντίμους· ὃς
πρῶτον ἐπὶ τῷ αὐτόχθων εἶναι καὶ ἐλεύθερος ἐσεμνύνετο.
τοσαύτῃ δὲ ἡ πόλις ἐκέχρητο μεταβολῇ, ὥστε [1] πρότερον
μὲν ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερίας ἀγωνίζεσθαι,
ἐν δὲ τοῖς τότε χρόνοις ἀγαπᾶν ἐὰν ὑπὲρ τῆς αὑτῶν σωτη-
ρίας ἀσφαλῶς δύνηται [2] διακινδυνεῦσαι. καὶ πρότερον μὲν
πολλῆς χώρας τῶν βαρβάρων ἐπάρχειν, τότε δὲ πρὸς Μα- 171
κεδόνας ὑπὲρ τῆς ἰδίας κινδυνεύειν· καὶ τὸν δῆμον ὃν πρότερον

[1] πρῶτον T. R.

[2] κινδυνεῦσαι T. R.

vestitum seniorum designat, tamen vocem desideramus, qua depingitur, quatenus senes timidi et perterriti secus fecerint. Quare his omnibus perpensis, Suidæ lectionem περιφθειρομένους veram fuisse Lycurgi scripturam, vel saltem verisimiliorem, quam vulgatam, judicamus; cui judicio jam olim subscripserunt Maussacus ad Harpocr. p. 121., Küster. ad Suid. l. c., Taylorus ipse, et Dorvillius ad Chariton. p. 385. Lips. Quum enim φθείρεσθαι apud Atticos scriptores significat: *suo vel aliorum malo vel damno ire aut vagari* (Brunck. ad Aristoph. Eccles. v. 248.), illud compositum *περιφθειρομένους senes* describit, *qui cum impetu, senili ætati alieno, et trepidantes prorumpunt, cum molestia eorum, ad quos accedunt oberrantes.* Et hoc modo perfecta erit oratoria et pulcra descriptio trepidationis et metus, quo tum omnis sexus quæque ætas civium in urbe degentium angebatur. Becker. Lycurgum ad normam Atticam scripsisse suspiceris ἐπὶ γήρως ὀδῷ, prouti Lysiam dedisse liquet ex Harpocr. in ὀδός. *Ad Herodot.* l. iii. 14. Valckenaer. Thorlacius et Osannus: ἐπὶ γήρως οὐδῷ διαφθειρομένους. Beckerus: τότ᾽ ἐπὶ γήρως οὐδῷ περιφθειρομένους. Heinrichius: ἐπὶ γήρως ὀδῷ περιφθειρομένους. Pinzgerus: ἐπὶ γήρως ὀδῷ διαφθειρομένους.

Μάλιστ᾽ ἄν] Μάλιστα δ᾽ ἄν, Vratisl. quæ lectio fortasse non plane negligenda. Geminum locum particulæ δὲ post genitivos absolutos cum δὲ inchoantes fateor me frustra adhuc quæsivisse; similia autem hæc Herodoti l. ii. 50. τῶν δὲ οὔ φασι θεῶν γινώσκειν ὀνόματα, οὗτοι δέ μοι δοκέουσι ὑπὸ Πελασγῶν ὀνομασθῆναι. Ex quo genere loca nonnulla congessit Matthiæ Gr. Gr. §. 606. 3. p. 892. Osann. Et sic dedit Heinrich.

Ὃς πρῶτον] Leg. ὃς πρὸ τοῦ. et v. 6. ὥστε πρὸ τοῦ. Reisk. πρῶτον, *antea.* Quod Athenienses "eodem innati solo sint, quod incolunt," ut Justin. ii. 6. interpretatur voc. αὐτόχθονες, id sæpissime celebratur ab oratoribus, imprimis Isocrate v. c. Paneg. §. δ′. et Panath. §. μη′. Vid. Gottleb. ad Platon. Menex. c. 6. Becker. πρῶτον Schulzius significatu τοῦ πρότερον positum esse monet, cujus loquendi usus exempla collegerunt Musgravius ad Sophocl. Antig. 1327., Viger. p. 67., Bosius Ellips. p. 738. Schaef. His autem accuratius examinatis facile patet, vocabulo tum, ne ejus significationes confundantur, genitivum vel ἢ necessario apponi: id quod omnia quæ hujus usus exempla novi, egregrie comprobant. Quare hic prætuli cod. Cripps. lectionem [fallitur V. D. ea enim varians lectio ad πρῶτον v. 6. pertinet]. Osann.

Ἀγαπᾶν] De verbi significatione, qua pro ἀρκεῖσθαι usurpatur, v. ad Philemon. Gramm. p. 226. Idem.

Πρότερον μὲν πολλῆς χώρας] Isocrat. Paneg. §. θ′. Mor.

Τὸν δῆμον, ὃν] Facile sit pro primo articulo posteriorem sufficere, ut sic sit: καὶ, ὃν δῆμον πρότερον Λακεδαιμ. Sed satius est anacoluthon hic statuere, cujus crebra occurrunt exempla. Nisi mavis pro οὗτος ἐδεῖτο p. 418. 2. legere τοῦτον ἔδει. Reisk.

Καὶ τὸν δῆμον — μεταπέμψασθαι] Inest huic loco anacoluthon, quorum exempla undique et in Lycurgo, qui turbatiorem verborum ordinem non aspernatur. Non minus igitur improbanda videtur Reiskii correctio τοῦτον ἔδει, quam Mori conjectura, qui οὗτος ἐδεῖτο delendum et δῆμον — μεταπ. jungendum esse censebat. Nihil præter istud anacoluthon orationi, quo offendaris, duri remanet. Nam sic

Λακεδαιμόνιοι καὶ Πελοποννήσιοι καὶ οἱ τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντες Ἕλληνες βοηθὸν ἐπεκαλοῦντο, οὗτος ἐδεῖτο τῶν ἐξ Ἄνδρου καὶ Κέω καὶ Τροιζῆνος καὶ Ἐπιδαύρου ἐπικουρίαν [1] αὑτῷ μεταπέμψασθαι. ὥστε, ὦ ἄνδρες, τὸν ἐν τοῖς τοιούτοις φόβοις καὶ τηλικούτοις κινδύνοις καὶ τοσαύτῃ αἰσχύνῃ ἐγκαταλιπόντα τὴν πόλιν, καὶ μήτε ὅπλα θέμενον ὑπὲρ τῆς πατρίδος μήτε τὸ σῶμα παρασχόντα τάξαι τοῖς στρατηγοῖς, ἀλλὰ φυγόντα καὶ [2] προδόντα τὴν τοῦ δήμου σωτηρίαν, τίς ἂν ἢ δικαστὴς φιλόπολις καὶ εὐσεβεῖν βουλόμενος ψήφῳ ἀπολύσειεν, ἢ ῥήτωρ κληθεὶς τῷ προδότῃ τῆς πόλεως βοηθήσειε, τὸν οὐδὲ συμπενθῆσαι τὰς τῆς πατρίδος συμφο-
172 ρὰς τολμήσαντα, οὐδὲ συμβεβλημένον οὐδὲν εἰς τὴν τῆς πόλεως καὶ τοῦ δήμου σωτηρίαν; καίτοι κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους οὐκ ἔστιν ἥτις ἡλικία οὐ παρέσχετο [3] ἑαυτὴν εἰς τὴν τῆς πόλεως σωτηρίαν, ὅτε ἡ μὲν χώρα τὰ δένδρα [4] συνεβάλλετο, οἱ δὲ τετελευτηκότες τὰς θήκας, οἱ δὲ [5] νεῲ τὰ ὅπλα.

[1] αὐτῷ T. R. [2] παραδόντα T. παριδόντα R. [3] αὐτὴν T. R. [4] συνεβάλετο T. R. [5] νέοι T. R.

vert. *idem populus indigebat auxiliis ex Andro* etc. *quæ sibi submitterentur.* Cum Moro autem αὑτῷ pro αὐτῷ correxi.—Ad illustrandam historiam laudat Hauptm. Diod. Sicul. XVI. 86. Plutarch. Alex. c. 14. Demosth. c. 26. Ælian. V. H. VI. 1. Justin. VIII. 3. BECKER.

Μεταπέμψασθαι] Novo significatu, si bene habet, pro *sibi submittere.* Si autem vulgari significatu etiam hic est usurpatum, necesse est pro οὗτος ἐδεῖτο τῶν — legi τοῦτον ἔδει τὴν (aut τοὺς) ἐξ Ἄνδρου —. REISK. Heinrichius: [αὑτῷ μεταπέμψασθαι].

Παραδόντα] Lege προδόντα. Monui supra ad §. γ'. med. TAYLOR. Malim παριδόντα. *qui præterviderit, contempserit, neglexerit.* v. p. 156. 7. ed. Steph. REISK. παραδόντα restituimus propter seqq. οὐδὲ συμπενθῆσαι — οὐδὲ συμβεβλημένον. *Leocrates dum aufugeret cæteris curam salutis reip. tradidit.* Sic §. γ'. λϛ'. BECKER. Osannus, Heinrichius et Pinzgerus προδόντα dederunt.

Τὸν οὐδὲ συμπενθῆσαι] Referenda sunt ad remotius ἀπολύσειεν. MOR.

Τὰς τῆς πατρίδος συμφορὰς] Melius, ταῖς τῆς πατρίδος συμφοραῖς. TAYLOR. Videtur vulgata bene habere, aut certe defendi posse. πενθεῖν τι, *lugere quid,* vel *ob quid.* ergo et συμπενθεῖν τινί τι, *cum aliquo aliquid lugere.* Idem dictum erit atque οὐδὲ συμπενθῆσαι τῇ πατρίδι τὰς αὐτῆς συμφοράς. REISK.

Τὰς θήκας] Eodem modo et eadem sedulitate muri reficiebantur post bellum Persicum, ᾠκοδόμουν τὰ τείχη, οὔτ' οἰκίας οὔτε τάφου φειδόμενοι. Diod. Sic. XI. c. 40. "Atque ut interim omnes servi atque liberi opus facerent, neque ulli loco parcerent, sive sacer esset, sive privatus, sive publicus." Nep. Themist. 6. Cave autem existimes iterum de iisdem agi infra οἱ δὲ τῆς τῶν τάφων. Ibi enim legendum τάφρων. Scilicet ἐπεμελοῦντο — τειχῶν — τάφρων — χαρακώσεως. Nihil verius. TAYLOR. Quanquam et Demosthenes de Cor. p. 325. 19. Reisk., splendidissimo Orationis loco, τὴν ταφρείαν memorat, qua tum ipse circumdederit urbem, Taylori conjecturam nihilominus rejiciendam esse putavi: duo enim describuntur negotia, quibus tum imprimis occupati erant cives Attici: alterum defensionis urbis, alterum sepulturæ apud Chæronæam occisorum. Utrumque vero hic et in sequentibus, a Leocrate prætermissum esse docet Orator. BECKER. τάφρων tamen dant Osannus, Heinrichius et Pinzgerus.

Οἱ δὲ νεῲ] V. Piers. ad Mœr. p. 265. Ex Floro ii. 6. illustrat. MOR. At fortasse ad Melancthonem tanquam hujus scripturæ auctorem recurrere oportet,

ἐπεμελοῦντο γὰρ οἱ μὲν τῆς τῶν τειχῶν κατασκευῆς, οἱ δὲ
τῆς τῶν [1] τάφρων, οἱ δὲ τῆς χαρακώσεως· οὐδεὶς δ' ἦν ἀργὸς
τῶν ἐν τῇ πόλει. ἐφ' ὧν οὐδενὸς τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ παρ-
έσχετο τάξαι Λεωκράτης. ὧν [2] εἰκὸς ὑμᾶς ἀναμνησθέντας
τὸν μηδὲ ξυνενεγκεῖν μηδ' ἐπ' ἐκφορὰν ἐλθεῖν ἀξιώσαντα 173
τῶν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ δήμου σωτηρίας ἐν Χαιρω-
νείᾳ τελευτησάντων θανάτῳ ζημιῶσαι, ὡς τὸ ἐπὶ τούτῳ
μέρος ἀτάφων ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν γεγενημένων· ὧν οὗτος
οὐδὲ τὰς θήκας παριὼν ᾐσχύνθη ὀγδόῳ ἔτει τὴν πατρίδα
αὐτῶν προσαγορεύων.

ιϛ'. Περὶ ὧν, [3] ὦ ἄνδρες, μικρῷ πλείω βούλομαι διελθεῖν,
καὶ ὑμῶν ἀκοῦσαι δέομαι καὶ μὴ νομίζειν ἀλλοτρίους εἶναι
τοὺς τοιούτους τῶν δημοσίων ἀγῶνας· αἱ γὰρ τῶν ἀγαθῶν
[4] ἀνδρῶν εὐλογίαι τὸν ἔλεγχον σαφῆ κατὰ τῶν τἀναντία 174
ἐπιτηδευόντων ποιοῦσιν. ἔτι δὲ καὶ δίκαιον τὸν ἔπαινον, ὃς
μόνος ἆθλον τῶν κινδύνων τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐστὶ, τοῦ-
τον, ἐπειδὴ κἀκεῖνοι εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν τῆς πόλεως
[5] τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀνάλωσαν, ἐν τοῖς δημοσίοις καὶ κοινοῖς
ἀγῶσι τῆς πόλεως μὴ παραλιπεῖν. ἐκεῖνοι γὰρ τοῖς πολεμίοις

[1] τάφων T. R. [2] εἰκότως T. R. [3] ὦ om. T. R. [4] ἀνδρῶν om. T. R.
[5] τὰς ψυχὰς - - - πόλεως] ἐτελεύτησαν T. R.

vertentem: *templa* [suppeditabant], *clypea.* Thorlacius νάοι. Schaubius, servata vulgata νέοι, intelligit *agros.* Osann. νεῴ Heinrichius quoque et Pinzgerus: cf. Elmsl. ad Eurip. Heraclid. 695.

Ὧν εἰκότως ὑμᾶς ἀναμνησθέντας] Lege ὧν εἰκὸς ὑμᾶς ἀναμνησθέντας κ. τ. λ. Jam recte se habet Constructio, quæ aliter labascere videbatur. Εἰκὸς ἦν, *par erat.* Ut Antipho Orat. I. in init. Οὓς εἰκὸς ἦν τῷ μὲν τεθνεῶτι τιμωροὺς γενέσθαι, τῷ δ' ἐπεξιόντι βοηθούς. Hæc potissimum annotavi, quoniam in schedis meis video animadversum, fuisse olim fastidiosos quosdam, qui hanc locutionem damnarent. Taylor. Aut cum Tayloro εἰκὸς est leg. aut illa vulgata servata, ἀναμνησθέντες in nominativo, et ζημιώσαιτε v. 7. aut ζημιῶσαι δεῖ. Reisk. εἰκὸς cæteri editores suscepere.

Ξυνενεγκεῖν] *comportare cadavera cæsorum ad tumulos*, quod faciunt superstites e præliis facti. Reisk.

Παριὼν, ᾐσχύνθη] Punge mecum: ὧν οὗτος οὐδὲ τὰς θήκας παριὼν ᾐσχύνθη, ὀγδόῳ ἔτει τὴν πατρίδα αὐτῶν προσαγορεύων. *quorum sepulcra ille præteriens non erubuit, licet post septem annos tum primum patriam eorum consalutaverit.* Si tamen hoc sit προσαγορέυων, quod nimium suspicor. Hesychius quidem προσαγορεύει, ἀσπάζεται. Nonnullis fortasse placere potest ἀπαγορεύων, *qui per septennium patria se abdicaverit.* Ego tamen, ut decet, ἐπέχω. Taylor.

Αὐτῶν προσαγορεύων] Videtur ἑαυτοῦ esse interponendum. *illum, præter capsas eorum prætereuntem, nil puduit, ipsorum patriam suam appellare*, se ferre civem ipsorum, communi cum ipsis patria utentem. Reisk. Cui consentit §. λϛ'. Becker. Pro αὐτῶν conj. Ducas ἑαυτοῦ.

Τοὺς τοιούτους τ. δ. ἀγῶνας] Lego: τοὺς τοιούτους λόγους τῶν δημοσίων ἀγώνων. Idem. Cui obsecutus est Heinrichius.

Αἱ γὰρ τῶν ἀγαθῶν] Muretus XVII. Var. Lect. 6. legit: αἱ γὰρ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν εὐλογίαι etc. deinde, l. antep. ἐπειδὴ κἀκεῖνοι εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀνήλωσαν, ἐν τοῖς δημοσίοις καὶ κοινοῖς ἀγῶσι πόλεως μὴ παραλιπεῖν. Si hæc ex fide MStorum dixerit, bene dixit. Taylor.

Εὐλογίαι] *laudationes.* Thucyd. ii. 42. Mor.

ἀπήντησαν ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τῆς Βοιωτίας ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλ-
λήνων ἐλευθερίας μαχούμενοι, οὐκ ἐπὶ τοῖς τείχεσι τὰς
ἐλπίδας τῆς σωτηρίας ἔχοντες, οὐδὲ τὴν χώραν κακῶς ποιεῖν
προέμενοι τοῖς ἐχθροῖς, ἀλλὰ τὴν μὲν αὑτῶν ἀνδρείαν ἀσφα-
λεστέραν φυλακὴν εἶναι νομίζοντες τῶν λιθίνων περιβόλων,
τὴν δὲ θρέψασαν αὐτοὺς αἰσχυνόμενοι περιορᾶν πορθουμένην.
εἰκότως· ὥσπερ γὰρ πρὸς τοὺς φύσει γεννήσαντας καὶ τοὺς
ποιητοὺς τῶν πατέρων οὐχ ὁμοίως ἔχουσιν ἅπαντες ταῖς
εὐνοίαις, οὕτω καὶ πρὸς τὰς χώρας τὰς μὴ φύσει προσηκού- 154. 1
σας ἀλλ' ὕστερον ἐπικτήτους γενομένας καταδεέστερον διά-
κεινται. τοιαύταις δὲ γνώμαις χρησάμενοι, καὶ τοῖς ἀρίστοις
ἀνδράσιν ἐξ ἴσου τῶν κινδύνων μετασχόντες, οὐχ ὁμοίως τῆς
175 τύχης ἐκοινώνησαν· τῆς γὰρ ἀρετῆς οὐ ζῶντες ἀπολαύουσιν,
ἀλλὰ τελευτήσαντες τὴν δόξαν ἐγκαταλελοίπασιν, οὐχ
ἡττηθέντες, ἀλλ' ἀποθανόντες ἔνθα παρετάχθησαν ὑπὲρ
τῆς ἐλευθερίας ἀμύνοντες, εἰ δὲ δεῖ καὶ παραδοξότατον μὲν
εἰπεῖν, ἀληθὲς δὲ, ἐκεῖνοι νικῶντες ἀπέθανον. τὰ γὰρ ἆθλα
τοῦ πολέμου τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐστὶν ἐλευθερία καὶ
ἀρετή· ταῦτα γὰρ ἀμφότερα τοῖς τελευτήσασιν ὑπάρχει.
ἔπειτα δὲ οὐδ' οἷόν τ' ἐστὶν εἰπεῖν ἥττης αἰτίους τοὺς ταῖς
διανοίαις μὴ πτήξαντας τὸν τῶν ἐπιόντων φόβον. μόνους γὰρ

Πορθουμένην. εἰκότως.] Hæc recte a me distinguuntur. Vide ad §. 26. Interpretem nostrum, ut vides, fefellit vulgaris distinctio: αἰσχυνόμενοι περιορᾷν πορθουμένην εἰκότως. Taylor.

Ὥσπερ γὰρ —] Demosth. Epitaph. p. 1390. 4. ed. Reisk. Becker.

Οὐχ ἡττηθέντες] V. quos laudet Morus ad Isocr. Panegyr. c. 26. Mox pro valg. ἀμύνοντες cum Tayl. ἀμυνοῦντες dedimus. Becker.

Ἔνθα παρετάχθησαν] Conjecit Cl. Marklandus ad Lysiam p. 47. 8. ed. Steph. ἔνθαπερ ἐτάχθησαν. Taylor. Et sic dedit Heinrichius.

Ἀμύνοντες] Potius ἀμυνοῦντες, ut recte Lonicerus: *dimicaturi*. Ita l. 1. ἀπήντησαν — ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας μαχούμενοι. Taylor.

Τὰ γὰρ — ταῦτα γὰρ] An leg. ἃ γὰρ — ταῦτ' ἄρα. Mor.

Ἥττης αἰτίους] *amissæ victoriæ auctores.* Hæc sunt quovis piaculo digna. At id tantum abfuit, ut Orator etiam contenderet eos neque ἡττηθῆναι, ut l. ult. μόνους τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις καλῶς ἀποθνήσκοντας οὐδ' ἂν εἷς ἡττηθῆναι δικαίως φήσειε. Rescribe igitur: οὐδ' οἷόν τ' ἐστὶν εἰπεῖν, ἡττῆσθαι τοὺς ταῖς διανοίαις μὴ πτήξαντας. Macula illa Exemplarium, αἰτίους, unde originem traxerit, vides. Inter voces ἡττῆσθαι et τοὺς videre visus est bonus librarius. Taylor.

Ἥττης αἰτίους] Demosth. Epitaph. p. 1394. 20. ed. Reisk. eandem sententiam hoc modo profert: οὐκ ἂν ὀκνήσαιμι δ' εἰπεῖν, ὅτι μοι δοκοῦσιν οἱ τελευτῶντες ἑκατέρων ἐν τάξει, τῆς μὲν ἥττης οὐ μετέχειν; νικᾶν δ' ὁμοίως ἀμφότεροι. τὸ μὲν γὰρ κρατεῖν ἐν τοῖς ζῶσιν, ὡς ἂν ὁ δαίμων παραδῷ, κρίνεται. ὃ δ' εἰς τοῦτο ἕκαστον ἔδει παρασχέσθαι, πᾶς ὁ μένων ἐν τάξει πεποίηκεν, Sic Nostro αἴτιος ἥττης, *auctor est et particeps cladis*; nam qui pulcre in prœlio ceciderunt, invicti cadebant, nec sentiebant calamitates, quæ cladem necessario sequebantur. Morte libertatem sibi servabant; servitutem non ferebant. Cf. Lys. Epit. p. 95. 4. ed. Reisk. Becker.

Τὸν τῶν ἐπ.] Malim διὰ τὸν τῶν ἐπ. Reisk. Reiskio miror Schulzium assensum esse. Osann. *ἀλλ' ἀνδρείως ὑπομείναντες* τὸν τῶν ἐπ. de suo Heinrichius. qui mox p. 421. 7. [συνετάφη - - - ἐλευθερία].

τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις καλῶς ἀποθνήσκοντας οὐδ᾽ ἂν εἷς [1]ἡττῆσθαι δικαίως φήσειε· τὴν γὰρ δουλείαν φεύγοντες εὐκλεᾶ θάνατον αἱροῦνται. ἐδήλωσε δὲ ἡ τούτων τῶν ἀνδρῶν ἀρετή· μόνοι γὰρ τῶν ἁπάντων τὴν τῆς Ἑλλάδος ἐλευθερίαν ἐν τοῖς ἑαυτῶν σώμασιν εἶχον. ἅμα γὰρ οὗτοί τε τὸν βίον μετήλλαξαν καὶ τὰ τῆς Ἑλλάδος εἰς δουλείαν μετέπεσεν· 176
συνετάφη γὰρ τοῖς τούτων σώμασιν ἡ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐλευθερία. ὅθεν καὶ φανερὸν πᾶσιν ἐποίησαν οὐκ ἰδίᾳ πολεμοῦντες, ἀλλ᾽ ὑπὲρ κοινῆς ἐλευθερίας προκινδυνεύοντες. ὥστε, ὦ ἄνδρες, οὐκ αἰσχυνθείην εἰπὼν στέφανον τῆς πατρίδος εἶναι τὰς ἐκείνων ψυχάς. καὶ δι᾽ ἃ οὐκ ἀλόγως ἐπετήδευον, ἐπίστασθε, ὦ Ἀθηναῖοι, μόνοι τῶν Ἑλλήνων τοὺς ἀγαθοὺς ἄνδρας τιμᾶν· εὑρήσετε δὲ παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἀθλητὰς ἀνακειμένους, παρ᾽ ὑμῖν δὲ στρατηγοὺς ἀγαθοὺς καὶ [2]τοὺς τὸν τύραννον ἀποκτείναντας. καὶ τοιούτους μὲν ἄνδρας οὐδ᾽ ἐξ ἁπάσης τῆς Ἑλλάδος ὀλίγους εὑρεῖν ῥᾴδιον, τοὺς δὲ τοὺς στεφανίτας ἀγῶνας νενικηκότας εὐπετῶς πολλαχόθεν ἐστὶ γεγονότας ἰδεῖν. ὥσπερ τοίνυν τοῖς εὐεργέταις μεγίστας τιμὰς ἀπονέμετε, οὕτω δίκαιον καὶ τοὺς τὴν πατρίδα καταισχύνοντας καὶ προδιδόντας ταῖς ἐσχάταις τιμωρίαις κολάζειν.

ιγ΄. Σκέψασθε δέ, ὦ ἄνδρες, ὅτι οὐδὲν ὑμῖν ἐστιν ἀπο-

[1] ἡττηθῆναι T. R.

[2] τοὺς om. T. R.

Στέφανον τῆς πατρίδος] Schulzius comparari vult illud D. Paulli ad Thessal. I. 2. 19. στέφανος καυχήσεως, ubi v. interprr. — In Orat. deperdita (Fr. XVIII.) Lycurgus στεφανοῦν usurpavit pro τιμᾶν. Sic et h. l. usus est substantivo, eo sensu, ut animos illorum *patriæ summum ornamentum* vocare non dubitaret. Similis est sententia Demosthenis in Epitaph. p. 1396. 6. ed. Reisk. ἡ πᾶσα τῆς Ἑλλάδος ἐλευθερία ἐν ταῖς τῶνδε τῶν ἀνδρῶν ψυχαῖς διεσώζετο. Et paullo post: ἡ τῶνδε τῶν ἀνδρῶν ἀρετὴ τῆς Ἑλλάδος ἦν ψυχή. Nimirum, qui laudationes funebres scribebant, id potissimum elaborarunt, ut insolito dicendi genere laudatorum virtutes augerent, eorumque pro patria oppetitam mortem splendidissimis efferrent laudibus. Hos Lycurgus, quantum potuit, h. l. imitatus est. Vide quæ monui ad Demosth. Epitaph. in Demosth. vita II. p. 466. sq. BECKER.

Καὶ δι᾽ ἃ] Malim καὶ γὰρ δι᾽ ἃ —. REISK.

Εὑρήσετε δὲ] Pro γὰρ, *contra ea apud alios* etc. MOR.

Ἀθλητὰς ἀνακειμένους] Ἐν τῇ Μιλήτῳ πολλοὺς ἀνδριάντας ἀθλητῶν θεασάμενος (Alexander) Ὀλύμπια καὶ Πύθια νενικηκότων, καὶ ποῦ τὰ τηλικαῦτα ἦν σώματα, ἔφη, ὅτε οἱ βάρβαροι ὑμῶν τὴν πόλιν ἐπολιόρκουν; Plutarch. Apophthegm. TAYLOR.

Στρατηγοὺς ἀγαθοὺς] Nep. Milt. c. 6. BECKER.

Τὸν τύρανν. ἀποκτ.] Leg. fortasse: τοὺς τὸν τ. ἀ. i. e. Harmodium et Aristogitonem. Thucyd. 6. 54. IDEM.

Καὶ τοιούτους] Sc. duces strenuos et fortes. Sequens οὐδ᾽ cum εὑρεῖν ῥᾴδιον jungendum; neque tum Reisk. emend. οὐδ᾽ ὀλίγους sive πολλοὺς, opus est. IDEM.

Ὀλίγους] Aut pro ὀλίγους leg. est. πολλοὺς, aut εἰ μὴ ὀλίγους, aut οὐδ᾽ ὀλίγους. *ne paucos quidem numero.* REISK.

Μεγίστας] Leg. τὰς μεγίστας. IDEM. Et articulum addidit Heinrichius.

Οὐδὲν ὑμῖν ἐστὶν] Emendo οὐδ᾽ ἐν ὑμῖν

177 ψηφίσασθαι Λεωκράτους τουτουὶ τὰ δίκαια ποιοῦσι. τὸ γὰρ ἀδίκημα τοῦτο κεκριμένον ἐστὶ καὶ κατεγνωσμένον. ἡ μὲν γὰρ ἐπ᾽ Ἀρείῳ πάγῳ βουλὴ — καὶ μηδείς μοι θορυβήσῃ· ταύτην γὰρ ὑπολαμβάνω μεγίστην τότε γενέσθαι τῇ πόλει σωτηρίαν — τοὺς φεύγοντας τὴν πατρίδα καὶ [1]ἐγκαταλιπόντας τότε τοῖς πολεμίοις λαβοῦσα ἀπέκτεινε. καίτοι, ὦ ἄνδρες, μὴ νομίζετε τοὺς τὰ τῶν ἄλλων φονικὰ ἀδικήματα ὁσιώτατα δικάζοντας αὐτοὺς ἂν εἴς [2]τινα τῶν πολιτῶν τοιοῦτόν τι παρανομῆσαι. ἀλλὰ μὴν Αὐτολύκου μὲν ὑμεῖς κατεψηφίσασθε, μείναντος μὲν αὐτοῦ ἐν τοῖς κινδύνοις, ἔχοντος δ᾽ αἰτίαν τοὺς [3]υἱεῖς καὶ τὴν γυναῖκα ὑπεκθέσθαι, καὶ ἐτιμωρήσασθε. καίτοι εἰ τὸν τοὺς ἀχρήστους εἰς τὸν πόλεμον ὑπεκθέσθαι αἰτίαν ἔχοντα ἐτιμωρήσασθε, τί δεῖ πάσχειν ὅστις ἀνὴρ ὢν οὐκ ἀπέδωκε τὰ τροφεῖα τῇ πατρίδι; ἔτι δὲ ὁ δῆμος, δεινὸν ἡγησάμενος εἶναι τὸ γινόμενον, ἐψηφίσατο ἐνόχους εἶναι τῇ προδοσίᾳ τοὺς φεύγοντας τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος κίνδυνον, ἀξίους εἶναι νομίζων τῆς ἐσχάτης τιμωρίας. ἃ δὴ κατέγνωσται μὲν παρὰ τῷ δικαιοτάτῳ συνεδρίῳ, κατεψήφισται δὲ ὑφ᾽ ὑμῶν τῶν δικάζειν λαχόντων, ὁμολογεῖται δὲ παρὰ τῷ δήμῳ τῆς μεγίστης

[1] καταλιπόντας τότε ὡς πολεμίους T. R. [2] τινας T. R. [3] υἱοὺς T. R.

ἐστὶν. *jam non amplius in vestra potestate situm est.* Rationem reddit in sequentibus. Taylor. Malim tamen οὐδ᾽ ἔνεστιν ὑμῖν ut usitatius. Reisk. Taylori correctionem certissimam recepi. Becker. Neutro opus esse demonstravit Hauptmannus. Osann. Taylori correctionem recepit Heinrichius quoque.

Τοὺς φυγόντας] Vulg. φεύγοντας. Illud dedimus propter insequens καταλιπόντας. V. Wolf. ad Lept. §. ιγ'. med. Becker. Quocum facit Heinrichius. sed vid. p. 150. 15. ed. Steph. et infra v. 16.

Καταλιπόντας τότε] Distingue post τότε, τοὺς καταλιπόντας τότε, *in eo*, sc. bello. Erravit Interpres, deceptus mala Stephani distinctione. Taylor. Supra §. α'. ια'. orator conjunxit πατρίδα et πόλιν. Quare nostro loco suspicetur aliquis τὴν πόλιν post τότε excidisse. Becker. Recte MSS. τοὺς πολεμίους. de quo appositionis usu comparativo vid. Matth. Gramm. Gr. §. 433. p. 599., Reisig. Conjectan. in Aristophan. p. 35., Persius Sat. vi. 74. "ast illi tremat omento popa venter." Osann. Dedi cum Pinzgero e conjectura Bekkeri τοῖς πολεμίοις. Cf. p. 159, 7. 160, 6. et 166, 37. ed. Steph.

Ὁσιώτατα δικάζοντες] In hac causa adversus cives nonnullos Areopagum peccasse, quis credat? Senatum, quem de cædibus aliorum sanctissime judicasse constat? Dinarch. c. Demosth. p. 6. ed. Reisk. de Areopago: Καὶ ἡ τῶν ἐκ προνοίας φόνων ἀξιόπιστος οὖσα βούλη τὸ δίκαιον καὶ ἀληθὲς εὑρεῖν — νῦν ἐπὶ τοῖς κατὰ Δημοσθένους ἀποπεφασμένοις χρήμασιν ἄκυρος ἔσται τοῦ δικαίου. Becker.

Τοιοῦτόν τι] Scil. ὥστε φονεύειν τινὰ ἀδίκως. Reisk.

Αὐτολύκου] V. fragm. Lycurgi III. Becker.

Οὐκ ἀπέδωκε τὰ τροφεῖα] *qui cum vir sit, non fuerit patriæ suæ gratus pro educationis immensis beneficiis?* Ἀνὴρ ὢν oppositum est τῷ ἀχρήστ. εἰς τὸν πόλεμον. Mortem vero pro patria, quæ parvulum educavit, libenter oppetere civem gratum, innuit quoque Lys. Epitaph. §. ιε'. ἐτελεύτησαν δὲ τὸν βίον, ὥσπερ χρὴ τοὺς ἀγαθοὺς ἀποθνήσκειν, τῇ μὲν πατρίδι τὰ τροφεῖα ἀποδόντες. Idem.

ἄξια εἶναι τιμωρίας, τούτοις ὑμεῖς ἐναντία ψηφιεῖσθε; πάντων γὰρ ἀνθρώπων ἔσεσθε ἀγνωμονέστατοι, καὶ ἐλα- 178
χίστους ἕξετε τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν κινδυνεύοντας. ὡς μὲν οὖν ἔνοχός ἐστι τοῖς εἰσηγγελμένοις ἅπασιν, ὦ ἄνδρες, Λεωκράτης, φανερόν ἐστι.

ιδʹ. Πυνθάνομαι δὲ αὐτὸν ἐπιχειρήσειν ὑμᾶς ἐξαπατᾶν λέγοντα ὡς ἔμπορος ἐξέπλευσε καὶ κατὰ ταύτην τὴν ἐργασίαν ἀπεδήμησεν εἰς Ῥόδον. ἐὰν οὖν ταῦτα λέγῃ, ἐνθυμεῖσθε ὡς ῥᾳδίως λήψεσθε αὐτὸν ψευδόμενον. πρῶτον μὲν γὰρ
155. 1 οὐκ ἐκ τῆς ἀκτῆς κατὰ τὴν πυλίδα ἐμβαίνουσιν οἱ κατ' ἐμπορίαν πλέοντες, ἀλλ' ἐκ τοῦ λιμένος, ὑπὸ πάντων τῶν φίλων ὁρώμενοι καὶ ἀποστελλόμενοι· ἔπειτα οὐ μετὰ τῆς ἑταίρας καὶ τῶν θεραπαινῶν, ἀλλὰ [1] μόνος μετὰ παιδὸς τοῦ διακονοῦντος. πρὸς δὲ [2] τούτοις τί προσῆκεν ἐν Μεγάροις τὸν Ἀθηναῖον ὡς ἔμπορον πέντε ἔτη κατοικεῖν καὶ τὰ ἱερὰ τὰ πάτρια μετακομίζεσθαι καὶ τὴν οἰκίαν τὴν ἐνθάδε πωλεῖν, εἰ μὴ κατεγνώκει τε αὑτοῦ προδεδωκέναι τὴν πατρίδα καὶ μεγάλα πάντας ἠδικηκέναι; ὃ καὶ πάντων γένοιτ' ἂν ἀτοπώτατον, εἰ περὶ ὧν αὐτὸς προσεδόκα τεύξεσθαι τιμωρίας, ταῦθ' ὑμεῖς ἀπολύσετε κύριοι γενόμενοι τῆς ψήφου. χωρὶς δὲ τούτων οὐχ ἡγοῦμαι δεῖν ἀποδέχεσθαι ταύτην τὴν ἀπολογίαν. πῶς γὰρ οὐ δεινὸν τοὺς [3] μὲν ἐπὶ

[1] μόνοι T. R. [2] τούτοις om. T. R. [3] μὲν om. T. R.

Πάντων γὰρ] Πάντων ἄρα dedit Heinrichius.

Τῆς αὐτῆς] Vid. §. ϛʹ. et. ζʹ. Becker.

Μόνοι μετὰ] Aperto vitio. μόνος μετὰ omnes MSS. Osann. Heinrichius: μόνοι μετὰ τοῦ.

Κατεγνώκει τε αὑτοῦ] Malim κατεγνώκει γε ἑαυτοῦ. Reisk. Quod Beckerum in textum suscepisse miror. Osann.

Κατεγνώκει γ' ἑαυτοῦ] Aldinæ lect. vitiosa κατεγνώκειτε αὐτὸν h. l. et paullo postea αὐτὸν προσεδόκατε Melancthonem in transversum ducebant. Vertit: *nisi condemnaretis eum proditionis patriæ et maximorum scelerum, cum quidem absurdissimum esset alios liberare culpa in tali crimine, propter quod vos ipsos pœna dignos judicaretis.* Cum Reisk. correximus locum. ΤΕΑΥΤΟΥ et ΓΕΑ. facile in Codd. poterant permutari. Et sic aliquoties infra Lyc. c. 36. αὐτὸς ἑαυτοῦ καταγνοὺς, καὶ οἰκήσας ἐν Μεγ. Porro ὃ καὶ πάντων ad sequentia sunt referenda ut c. 19. verba ὃ καὶ πάντων ἂν εἴη δεινός. — Denique cum Scaligero, ex Aldina retinentes τε, hoc cum insequenti verbo conjunximus scribentes τετεύξεσθαι. Ταῦθ' pertinet ad περὶ ὧν, et opposita sunt αὐτὸς et ὑμεῖς. Jam sic concludit Orator: *Quare Leocrates, Atheniensis, Megaris vixit? quamobrem vendidit domum, quam hic habuit, nisi se ipsum jam tunc condemnasset, patriæ proditorem fuisse omnesque cives graviter offendisse? Id vero omnium stultissimum, si scelerum, quorum pœnam ipse statim tum temporis exspectavit, nunc judicio vestro absolvetis.* Becker.

Τεύξεσθαι] Scal. τετεύξεσθαι. Proxime notes, istud ταῦθ' absolute dici, neque enim regitur ab ἀπολύσετε. Ut sit διὰ ταῦθ' ἀπολύσετε. Versionem ergo reformabis. Taylor.

Οὐχ ἡγοῦμαι] Heinrichius: οὐδ' ἡγοῦμαι.

Ἐπὶ ἐμπορίαν ἀποδημοῦντας] Π. ἐπὶ ἐμπορίᾳ. Ὀλίγῳ δὲ πρότερον εἶπε κατ' ἐμπορίαν. H. Stephan. Infra etiam, paragrapho exeunte, κατ' ἐμπορίαν ἀπεδήμει. Sed

179 ἐμπορίαν ἀποδημοῦντας σπεύδειν ἐπὶ τὴν τῆς πόλεως βοήθειαν, τοῦτον δὲ μόνον ἐν τοῖς τότε καιροῖς καὶ κατ' ἐργασίαν ἐκπλεῖν, ἡνίκα οὐδ' ἂν εἷς προσκτήσασθαι οὐδὲν ἂν ἐζήτησεν, ἀλλὰ τὰ ὑπάρχοντα μόνον διαφυλάξαι; ἡδέως δ' ἂν αὐτοῦ πυθοίμην, τίνα ἐμπορίαν εἰσάγων χρησιμώτερος ἐγένετο ἂν τῇ πόλει τοῦ παρασχεῖν τὸ σῶμα τάξαι τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοὺς ἐπιόντας ἀμύνασθαι, μεθ' [1] ὑμῶν μαχόμενος. ἐγὼ μὲν οὐδεμίαν ὁρῶ τηλικαύτην οὖσαν βοήθειαν. ἄξιον δέ ἐστιν οὐ μόνον αὐτῷ διὰ τὴν πρᾶξιν ὀργίζεσθαι ταύτην, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον· φανερῶς γὰρ ψεύδεσθαι τετόλμηκεν. οὔτε γὰρ πρότερον οὐδεπώποτε ἐγένετο ἐπὶ ταύτης τῆς ἐργασίας, ἀλλ' ἐκέκτητο χαλκοτύπους· οὔτε τότε ἐκπλεύσας οὐδὲν εἰσήγαγεν ἐκ Μεγάρων, ἓξ ἔτη συνεχῶς ἀποδημήσας. ἔτι δὲ καὶ πεντηκοστῆς μετέχων ἐτύγχανεν, ἣν οὐκ ἂν καταλιπὼν κατ' ἐμπορίαν ἀπεδήμει. ὥστ' ἂν μέν τι περὶ τούτων λέγῃ, οὐδ' ὑμᾶς ἐπιτρέψειν αὐτῷ νομίζω.

ιε'. Ἥξει δ' ἴσως ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λόγον φερόμενος, ὃν αὐτῷ [2] συμβεβουλεύκασί τινες τῶν συνηγόρων, ὡς οὐκ ἔνοχός ἐστι τῇ προδοσίᾳ· οὔτε γὰρ νεωρίων κύριος οὔτε πυλῶν

[1] ἡμῶν T. R.

[2] συμβεβλήκασι T. R.

emendatio viri præstantissimi est minus necessaria. TAYLOR. Dedimus ἐπ' ἐμπορίᾳ. Wessel. ad Diodor. Sic. ii. p. 425. Bip., Matth. Gr. Gr. p. 858. BECKER. H. Stephani correctionem, ἐπ' ἐμπορίᾳ, vulgari quidem linguæ Græcæ usu comprobatam, nolim Beckerum statim in textum suscepisse, licet eodem fere modo Demosthenes adv. Callipp. p. 1236. 23. ἐφ' ἑτέρᾳ ἀποδημῶν ἐμπορίᾳ dixerit. Absque enim codicibus talia emendare, temerarium nobis videtur, reputantibus ἐπὶ in structura verbi significationem motus habentis sæpissime etiam tum accusativo jungi, quum causam notat, uti in hujus generis dictionibus ἐπὶ θήραν ἐξιέναι etc., de quibus v. Sturzii Lex. Xenoph. T. 2. p. 267. Ac præter Beckerum Stephani scripturam nullus editorum vulgatæ prætulit. OSANN.

Καὶ κατ' ἐργασίαν] Dele inutilem particulam καὶ, quam debemus voci proximæ. TAYLOR. Num, καὶ οὐδὲ κατ' ἐργασίαν. *et ne quæstus quidem faciendi causa.* REISK. At particula καὶ h. l. intendit ut apud Dinarch. c. Demosth. p. 11. καὶ Κόνωνος υἱεῖ. BECKER.

Χρησιμώτερος ἐγένετο ἂν] Non, *commodiorem fuisse*, cum Lonicero, sed *fieri potuisse*. Quod aliud est. Deinde ἐκπλεύσας — ἐκ Μεγάρων miror esse versa, *hinc solvens*. TAYLOR.

Ἀλλὰ καὶ διὰ] Καὶ omittunt Osannus et Pinzgerus.

Χαλκοτύπους] Hesych. χαλκοπλήκτους. I. e. ἐργαστήριον οἰκετῶν χαλκοτύπων ἐκέκτητο, sicut Liban. vit. Demosth. §. β'. de patre Demosthenis ἐργαστήριον δὲ οἰκετῶν μαχαιροποιῶν κεκτημένος dicit. Hi *fabri ærarii* servi erant, coempti a Leocrate, ut in ejus commodum vasa ex ære conficerent. Divitum enim plurimi pecuniam ita collocabant, ut servos, artis cujusdam peritos, coemerent, quam deinde in dominorum usum exercebant. Id honeste fiebat, nec ab Oratore Leocrati ullo modo vitio vertitur. BECKER.

Πεντηκοστῆς] V. §. ς'. IDEM. Heinrichius: * τῆς * πεντηκοστῆς. qui mox etiam v. 16. περὶ inclusit.

Συμβεβλήκασι] Συμβεβουλεύκασι Simonus in interpretatione tacite correxit: haud mala lectio, tamen vulgatæ non par. OSANN. Vulgatam quoque cæteri editores retinuerunt.

οὔτε στρατοπέδων οὔθ' ὅλως τῶν τῆς πόλεως οὐδενός. ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι τοὺς μὲν τούτων κυρίους μέρος ἄν τι προδοῦναι τῆς ὑμετέρας δυνάμεως, τουτονὶ δ' ὅλην ἔκδοτον ποιῆσαι τὴν πόλιν. ἔτι δ' οἱ μὲν τοὺς ζῶντας μόνον ἀδικοῦσι προδιδόντες, οὗτος δὲ καὶ τοὺς τετελευτηκότας καὶ τὰ ἐν τῇ χώρᾳ ἱερὰ τῶν πατρῴων νομίμων ἀποστερῶν. καὶ ὑπὸ μὲν ἐκείνων προδοθεῖσαν οἰκεῖσθαι ἂν συνέβαινε δούλην [1] οὖσαν τὴν πόλιν, ὃν [2] δὲ τρόπον οὗτος ἐξέλιπεν, ἀοίκητον ἂν γενέσθαι. ἔτι δὲ ἐκ μὲν τοῦ κακῶς πράττειν τὰς πόλεις μεταβολῆς τυχεῖν ἐπὶ τὸ βέλτιον εἰκός ἐστιν, ἐκ δὲ τοῦ παντάπασι γενέσθαι ἀνάστατον καὶ τῶν κοινῶν ἐλπίδων στερηθῆναι. ὥσπερ γὰρ ἀνθρώπῳ ζῶντι μὲν ἐλπὶς ἐκ τοῦ κακῶς πρᾶξαι μεταπεσεῖν, τελευτήσαντι [3] δὲ συναναιρεῖται πάντα δι' ὧν ἄν τις 181
εὐδαιμονήσειεν, οὕτω καὶ περὶ τὰς πόλεις συμβαίνει πέρας ἔχειν τὴν [4] ἀτυχίαν ὅταν ἀνάστατοι γένωνται. εἰ γὰρ δεῖ

[1] δὲ οὖσαν T. R. [2] δὲ om. T. R. [3] καὶ συναιρεῖσθαι T. [4] εὐτυχίαν R.

Οὔθ' ὅλως τῶν τῆς πόλεως οὐδενὸς] Nam secundum leges, quas Pollux VIII. 6. p. 388. e Theophrasto citat, denunciatio proditionis contra eos solummodo fiebat, qui jussu populi munere publico functi erant, qualia sunt hæc a Lycurgo nominata. Quamobrem Orator h. l. speciose magis quam vere, Leocratis fugam ex hac quoque lege puniendam esse, docuit. Viderunt et alii interpretes. Becker.

Μέρος ἄν τι προδοῦναι] Iterum non, *prodere*, sed *prodituros fuisse*. Hæc enim per ὑπόθεσιν dicuntur, et Græca bene instituuntur, sed Interpretem bonum desiderarunt. Taylor.

Τὰ ἐν τῇ χώρᾳ ἱερὰ] Cf. supra §. η'. Becker.

Δ' οὖσαν τὴν πόλιν, ὃν τρόπον] Num sic leg. *συνέβαινε, δούλην οὖσαν τὴν πόλιν, ὃν δὲ τρόπον οὗτος ἐξέλιπεν, ἐκλειφθεῖσαν, ἀοίκητον* —. Reisk. Nos non solum nihil mutavimus, immo, quum δούλην δὲ οὖσαν τὴν πόλιν ad explicanda ὃν τρόπον οὗτος ἐξέλιπεν necessario pertineant, recepta Reiskii vel Schulzii scriptura loci vim dixerim potius infringi. Osann. Thorlacius, Heinrichius, et Pinzgerus nobiscum faciunt.

Δούλην γ' οὖσαν τὴν πόλιν] *civitatem, servam quidem factam*, v. Mor. ad Isocr. Paneg. c. 16. Ald. et Mel. pro γε legunt δὲ et post ὃν omittunt particulam: denique incisum ponunt post συνέβαινε, quo protasis finitur. Schulzii correctionem recepimus. *si isti prodiderint civitatem, tamen R. P. manebit, etsi in servitutem redacta: relicta vero, sicut ab ipso deserta est, fit solitudo. præterea manente R. P. in meliorem aliquando statum reverti posse sperandum: at cum prorsus deleta est, quævis melioris conditionis spes evanuit.* Igitur Leocrates, quantum potuit, urbem ἀοίκητον et ἀνάστατον reddidit. Cf. §. ιϛ'. Becker.

Ἀνάστατον καὶ τ. κ. ἐλπ.] F. ἀναστάτους, ἀναγκαῖον καὶ τῶν κ. ἐλπ. Reisk. Quo minime opus. Osann.

Τελευτήσαντι] Lego et distinguo certissima fide: ὥσπερ ἀνθρώπῳ ζῶντι μὲν ἐλπὶς ἐκ τοῦ κακῶς πρᾶξαι μεταπεσεῖν, τελευτήσαντι δὲ καὶ συναναιρεῖσθαι πάντα κ. τ. λ. Atque ita interpretatur Lonicerus. Neque aliter sane potuit, si ullam bonam mentem auctori suo dare voluisset. Taylor. Ego dedi τελευτήσαντι δὲ συναναιρεῖται. quod postremum, per errorem a Stephano mutatum, ex Aldina revocavi. Reisk. Et sic cæteri editores.

Πέρας ἔχειν τὴν ἀτυχίαν] Restituo εὐτυχίαν. Tum solum πέρας ἔχει εὐτυχία Rerump., tum solummodo actum erit de earum fortunis, cum funditus eversæ fuerint: non enim protinus conclamatum erit de civitate, si res minus prospere succedant. Hæc est γνώμη, quam Orator hic illustrat. Cui vox ἀτυχίαν quantum concinat, Tu vide, cui mea displicent. Taylor. πέρας ἔχει τι significat: *aliquid ita perfectum est, ut nihil addi possit.* Sic Demosth in Mid. p. 550. 11. ed. Reisk. τί γὰρ ὡς ἀληθῶς πέρας ἂν φήσειέ τις εἶναι κακίας. Lys. c. Eratosth. §. ιδ'. τελευτήσαντες

τὴν ἀλήθειαν εἰπεῖν, πόλεώς ἐστι θάνατος ἀνάστατον γενέσθαι. τεκμήριον δὲ μέγιστον· ἡμῶν γὰρ ἡ πόλις τὸ μὲν παλαιὸν ὑπὸ τῶν τυράννων κατεδουλώθη, τὸ δ' ὕστερον
182 ὑπὸ τῶν Τριάκοντα καὶ ὑπὸ Λακεδαιμονίων τὰ τείχη καθηρέθη· καὶ ἐκ τούτων ὅμως ἀμφοτέρων ἠλευθερώθημεν καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων [1] εὐδαιμονίας ἠξιώθημεν προστάται γενέσθαι. ἀλλ' οὐχ, ὅσαι πώποτ' ἀνάστατοι γεγόνασι. τοῦτο μὲν γὰρ, εἰ καὶ παλαιότερον εἰπεῖν ἐστὶ, τὴν Τροίαν τίς οὐκ ἀκήκοεν, ὅτι μεγίστη γεγενημένη τῶν τότε πόλεων καὶ πάσης ἐπάρξασα τῆς Ἀσίας, ὡς ἅπαξ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων κατεσκάφη, τὸν αἰῶνα ἀοίκητός ἐστι; τοῦτο δὲ [2] Μεσσήνην πεντακοσίοις ἔτεσιν ὕστερον ἐκ τῶν τυχόντων ἀνθρώπων συνοικισθεῖσαν;

ιϛ'. Ἴσως οὖν τῶν συνηγόρων αὐτῷ τολμήσει τις εἰπεῖν,

[1] ἡγεμονίας T. R. [2] Μεσήνην T. R.

τὸν βίον, πέρας ἔχουσι τῆς παρὰ τῶν ἐχθρῶν τιμωρίας. Isocr. ad Phil. §. ξ'. ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι ταῦτα πέρας ἔξειν· οὐδένα γὰρ ἄλλον πότε δυνήσεσθαι μείζω πρᾶξαι τούτων. — 'Vix possum probare Taylori sententiam in verbis Lycurgi ἀτυχίαν in εὐτυχίαν mutantis. *ut cum homine mortuo omnis ejus* εὐδαιμονία *perit: sic cum urbe eversa omnis ejus* εὐτυχία *finem habet.* Hic videtur sensus.' Dorvill. ad Charit. p. 227. ed. Lips. BECKER. Falluntur, qui de defendenda vulgata ἀτυχίαν contendant, quos inter d'Orvillius ad Chariton. 227., Schulzius, Thorlacius, Beckerus: agitur enim de statu urbis non eversæ, sed evertendæ. Nempe orator urbem ἀνάστατον factum cum τελευτήσαντι comparat. Quare quod Taylorus sagaciter conjecit εὐτυχίαν, Reiskius recte suscepit, fidem facientibus Codd. et A. et B. [Fallitur V. D. Ambo Codd. in Museo Britannico nunc asservati clare ἀτυχίαν habent.] in Vrat. Schaubius annotavit quantum a pallida codicis scriptura hodie erui possit, ἀτυχίαν videri exstare. At scripturam terminationum $\overline{α}$ et $\overline{ευ}$ præsertim in principio vocabulorum ita similem esse, ut utra scribæ manus sit, si solum manus ductum spectes, sæpenumero ambigas, quodvis fere codicis folium docere potest. OSANN.

Τριάκοντα] Punge post τριάκοντα, refertur enim ad ἡ πόλις κατεδουλώθη, non ad τὰ τείχη καθηρέθη, hoc modo: ἡμῶν ἡ πόλις τὸ μὲν παλαιὸν ὑπὸ τῶν τυράννων κατεδουλώθη, τὸ δ' ὕστερον ὑπὸ τῶν τριάκοντα (sc. sub. κατεδουλώθη, ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, ut aiunt). *muri autem a Lacedæmoniis sunt diruti.* Interpres igitur erravit propter malam fidem Editoris. Muri urbis a Lacedæmoniis solis diruti erant ante dominatum XXX virorum. Quæri itaque potest, quid velit istud ἀμφοτέρων? Hoc sc. Civitas nostra bis in servitutem redacta est, a Tyrannis primo, Pisistrato nempe etc. deinde a XXX viris. (Accidit autem, ut in posteriore hac servitute muri etiam a Lacedæmoniis subruerentur.) *verumtamen ex utroque dominatu* etc. Hoc certissimum est. TAYLOR. Cf. Xenoph. Hellen. ii. 2. BECKER.

Μεσσήνην, πεντακοσίοις ἔτεσιν ὕστ.] Ald. Μεσήνην. De utraque hujus nominis scriptura vide, quos laudat Spohn ad Isocr. Paneg. c. 26. IDEM. Et nos ad Philem. technol. p. 265. OSANN. Factum est per Epaminondam. Corn. Nep. Epam. c. 8. Trecentesimo anno post, quam diruta fuerat. Pausan. IV. 28. Lycurgus 500 annos habet; Dinarch. p. 52. ed. Reisk. 400. Diodor. Sicul. XV. 81. rursus trecentos. V. Wesseling. ad Diodor. XV. 65. MOR.

Πεντακοσίοις] Dinarchus p. 99. 28. ed. Steph. tantummodo 400. numerat. REISK.

Αὐτῷ] *ipsi audebit dicere.* Lonicerus. Falso. non αὐτῷ εἰπεῖν (quale enim esset hoc?) sed τῶν συνηγόρων αὐτῷ. Quod cum novo dicitur, quod sciam, legerem, τῶν συνηγόρων αὐτοῦ. TAYLOR. Beckerus, etsi συνηγορούντων αὐτῷ legi posse viderat, id quod dudum occupaverat Augerius, ideo jure a Boissonado ad Lucæ Holstenii Epistolas p. 422. reprehensus, tamen vulgatam præeunte Schulzio defendit, idque rectissime. Cujus dativi usus exemplis,

μικρὸν τὸ πρᾶγμα ποιῶν, ὡς οὐδὲν ἂν παρ' ἕνα ἄνθρωπον
156. ἐγένετο τούτων· καὶ οὐκ αἰσχύνονται τοιαύτην ἀπολογίαν
ποιούμενοι πρὸς ὑμᾶς, ἐφ' ᾗ δικαίως ἂν ἀποθάνοιεν. εἰ μὲν
γὰρ ὁμολογοῦσι τὴν πατρίδα αὐτὸν ἐκλιπεῖν, τοῦτο συγχω-
ρήσαντες ὑμᾶς ἐάτωσαν διαγνῶναι περὶ τοῦ μεγέθους· εἰ δ'
ὅλως μηδὲν τούτων πεποίηκεν, οὐ μανία δήπου τοῦτο λέγειν
ὡς οὐδὲν ἂν γένηται παρὰ τοῦτον; ἡγοῦμαι δ' ἔγωγε, ὦ
ἄνδρες, τοὐναντίον τούτοις, παρὰ τοῦτον εἶναι τῇ πόλει τὴν 183
σωτηρίαν. ἡ γὰρ πόλις οἰκεῖται κατὰ τὴν ἰδίαν [1] ἑκάστου
μοῖραν φυλαττομένη· ὅταν οὖν ταύτην ἐφ' ἑνός τις [2] παρίδοι,
λέληθεν ἑαυτὸν ἐφ' ἁπάντων τοῦτο πεποιηκώς. καίτοι ῥᾴδιόν
ἐστιν, ὦ ἄνδρες, πρὸς τὰς τῶν ἀρχαίων νομοθετῶν διανοίας
ἀποβλέψαντας τὴν ἀλήθειαν εὑρεῖν. ἐκεῖνοι γὰρ οὐ τῷ [3] μὲν
ἑκατὸν τάλαντα κλέψαντι θάνατον ἔταξαν, τῷ δὲ δέκα
δραχμὰς ἔλαττον ἐπιτίμιον· οὐδὲ τὸν μὲν μεγάλα ἱεροσυ-
λήσαντα ἀπέκτειναν, τὸν δὲ μικρὰ ἐλάττονι τιμωρίᾳ ἐκό-
λαζον· οὐδὲ τὸν μὲν οἰκέτην ἀποκτείναντα ἀργυρίῳ ἐζημίουν,
τὸν δὲ ἐλεύθερον [4] εἶργον τῶν νόμων· ἀλλ' ὁμοίως ἐπὶ πᾶσι

[1] ἑκάστων T. R. [2] παρίδῃ T. R. [3] μὲν γὰρ οὐ τῷ T. R. [4] εἶργον T. R.

quæ e Platone, Demosthene, Aristophane, aliis Boissonadus diligenter l. c. collegit, addas quæ Matth. Gr. Gr. §. 392. p. 527. not. leguntur. Osann. Dedit αὐτοῦ Heinrichius.

Τῶν συνηγόρων αὐτῷ] In Demosth. c. Neær. p. 1349. 29. ed. Reisk. quoque legitur συνήγορον τῷ ἀγῶνι τούτῳ, quamobrem et h. l. nihil mutandum videtur. Si opus esset correctione, facilior esset συνηγορούντων, ex quo per compendiariam scripturam συνηγόρων ortum videri possit. Becker.

Παρ' ἕνα ἄνθρ.] *propter unum*, i. e. unius culpa. Arrian. in Epict. p. 26. Mor. Cf. Matth. Gr. Gr. p. 864. Becker.

Μεγέθους] Post μεγέθους videtur τοῦ ἀδικήματος deesse. v. p. 428. 3. Reisk. Scil. τοῦ ἀδικήματος. Becker.

Οὐδὲν ἂν γένηται] Sc. κακὸν vel δυσχερές. Reisk. E superioribus τούτων supplendum videtur. Qui ita defendunt accusatum, prorsus sibi repugnantia dicunt. Nam si concedunt, deseruisse Leocratem patriam, peccati gravitatem vos oportet definire: si contra negant horum quidquam istum fecisse, nonne profecto insanum erit contendere, ejus culpa nihil horum accidisse? — Hoc enthymemate Orator adversariorum argumentum refellit. Becker.

Γένηται] F. leg. ἐγένετο. Schaub. γεγένηται de conjectura scripsi. Pinzger. Quod sequitur παρὰ τοῦτο, restituimus ad fidem codd. omnium, Reiskio idem infra p. 428. 9. corrigi jubente, cui ibi obsecuti sumus, παρὰ τοῦτο ipso Vrat. præbente. Intelligunt ibi interpretes νόμον, quod unde intelligatur, non habet. Osann.

Παρὰ τοῦτον εἶναι π. τ. σωτηρ.] I. e. *propter illum* (quia ille sic egit) *contingere civitati salutem*, s. *salvam esse civitatem*. Mor. In eo sitam fuisse R. P. salutem omnino contendam. Cf. Viger. p. 626. Becker. Dedi τούτων pro vulg. τοῦτον, quod per se ferendum foret. V. Schulz. Osann. At τοῦτον retinent Heinrichius et Pinzgerus.

Παρίδοι] De ὅταν cum optativo cf. Herman. ad Vig. p. 792., Matth. Gr. Gr. §. 521. p. 741. not., Disser. de verb. Gr. temp. et mod. p. 44. Osann.

Καίτοι] Καὶ Heinrichius.

Ἑκατὸν τάλ. κλέψ.] Demosth. c. Timocr. p. 735. ed. Reisk. Petit. Leg. Att. VII. 5. Becker.

Ἐλεύθερον] Subaudi a communi ἀποκτείναντα. Reisk.

Εἶργον τῶν νόμων] Male, legibus cohibebant. Corrigendum autem cum optimo

καὶ τοῖς ἐλαχίστοις παρανομήμασι θάνατον ὥρισαν εἶναι
181 τὴν ζημίαν. οὐ γὰρ πρὸς τὸ ἴδιον ἕκαστος αὐτῶν ἀπέβλεπε τοῦ γεγενημένου πράγματος, οὐδ᾽ ἐντεῦθεν τὸ μέγεθος τῶν ἁμαρτημάτων ἐλάμβανον, ἀλλ᾽ αὐτὸ ἐσκόπουν τοῦτο [1] εἰ πέφυκε τὸ ἀδίκημα τοῦτο ἐπὶ πλεῖον ἐλθὸν μέγα βλάπτειν τοὺς ἀνθρώπους. καὶ γὰρ ἄτοπον ἄλλως πως περὶ [2] τούτου ἐξετάζειν. φέρε γάρ, ὦ ἄνδρες, εἴ τις ἕνα νόμον εἰς τὸ Μητρῷον ἐλθὼν ἐξαλείψειεν, εἶτ᾽ ἀπολογοῖτο ὡς οὐδὲν παρὰ [3] τοῦτον τῇ πόλει ἐστίν, ἆρ᾽ οὐκ ἂν ἀπεκτείνατ᾽ αὐτόν; ἐγὼ μὲν οἶμαι δικαίως, εἴπερ ἐμέλλετε καὶ τοὺς ἄλλους [4] σώζειν. τὸν αὐτὸν τοίνυν τρόπον κολαστέον ἐστὶ τοῦτον, εἰ μέλλετε τοὺς ἄλλους πολίτας βελτίους ποιήσειν. καὶ οὐ τοῦτο λογιεῖσθε, εἰ εἷς ἐστὶ μόνος ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ [5] εἰς τὸ

[1] ἢ T. R. [2] τούτων T. R. [3] τοῦτο R. [4] σώσειν T. R. [5] εἰ καὶ τὸ R.

Stephano τῶν νομίμων. Ita ter apud Antiph. περὶ τοῦ χορευτοῦ pag. 145. ed. Steph. Πείσαντες δὲ τούτους ἀπογράφεσθαι, καὶ προσαγορεύειν ἐμοὶ εἴργεσθαι τῶν νομίμων, ἡγήσαντο ταύτην σφίσιν ἔσεσθαι σωτηρίαν καὶ ἀπαλλαγὴν τῶν πραγμάτων ἁπάντων. ὁ γὰρ νόμος οὕτως ἔχει, ἐπειδάν τις ἀπογραφῇ φόνου δίκην, εἴργεσθαι τῶν νομίμων. καὶ οὔτ᾽ ἂν ἐγὼ οἷός τ᾽ ἦν ἐπεξελθεῖν εἰργόμενος τῶν νομίμων. Quo tamen in loco postremo male excudebatur, id animadvertente eodem Stephano, νομικῶν. Taylor. [Et νομίμων dederunt Thorlacius, Beckerus et Heinrichius.] Hanc vulgatam lectionem MSS. auctoritate firmatam, cujus loco e Taylori conjectura editores, si Reiskium excipias, omnes τῶν νομίμων substituerunt, retinui, etsi Taylori commentum admodum probabile esse probe intelligerem, præsertim quum utramque vocem nonnunquam in MSS. commutari constet, id quod ipsi annotavimus supra ad p. 159. R. Cf. Xenoph. de rep. Laced. 1. 8. Ac τῶν νομίμων τινὰ ἀποστερεῖν Lycurgus dixit supra p. 180. et infra p. 239. R. Defendendæ autem vulgatæ adhiberi potest Demosthenis locus ex orat. in Timocratem, ubi p. 733. 9. ed. Reisk. vitiose editur: ἐὰν δέ τις ἀπαχθῇ, τῶν γονέων κακώσεως ἡλωκὼς, ἢ ἀστρατείας, προειρημένον αὐτῷ ὑπὸ τῶν νόμων, εἴργεσθαι, εἰσιὼν ὅπη μὴ χρὴ, δησάντων αὐτὸν οἱ ἕνδεκα: quem locum, quum ὑπὸ omni codicum auctoritate careat, annotante id ipsum Reiskio, ita mecum lege et distingue; ἐὰν δέ τις ἀπαχθῇ — προειρημένον αὐτῷ τῶν νόμων εἴργεσθαι, εἰσιὼν etc. Habes igitur hoc ex loco τοὺς νόμους eo sensu, quo supra vocem ferre posse editores negant: quanquam etiam Salmasius, ne sciens quid neglexisse videar, de modo usurarum p. 774. Demostheni νομίμων reddendum suadebat. Osann.

Παρανομήσασι] Π. παρανομήμασι. H. Stephan. Recte. Taylor. Aut ἐλαχίστοις παρανομήμασιν est leg. aut ἐλάχιστα παρανομήσασιν. Reisk.

Τὸ ἴδιον] Id est, τὴν ἰδιωτητείαν, *statum privatum rei*, quod causa esset, non ad rempublicam, sed ad homines privatos pertinens. Idem.

Ἢ πέφυκε] *quatenus*. fuit cum εἰ suspicarer. Idem.

Παρὰ τοῦτον] Sc. *unam modo legem*.— Reisk. [et Osann.] scripsit τοῦτο. *propter hoc facinus*. Becker.

Ἀποκτείναιτ᾽] Est correctio Mori. Becker. Beckerus ἀποκτείναιτ᾽ edidit, parum circumspecte. Plato Alcib. I. apposite p. 111. F. εἰ βουληθείημεν εἰδέναι μὴ μόνον ποῖοι ἄνθρωποί εἰσιν, ἀλλ᾽ ὁποῖοι ὑγιεινοὶ ἢ νοσώδεις, ἆρ᾽ ἱκανοὶ ἂν ἡμῖν ἦσαν διδάσκαλοι οἱ πολλοί; Cf. Erfurdt. ad Sophocl. Œd. Tyr. 664. ed. min. Osann.

Μόνος] Bene habet. εἷς μόνος bene Græcum est. In ὁ ἄνθρωπος subauditur e præmissis ὁ κολαστέος. Reisk.

Ἀλλ᾽ εἰς τὸ πρᾶγμα] Lege: οὐ τοῦτο λογιεῖσθε, εἰ εἷς ἐστὶ μόνον ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ εἰ τὸ πρᾶγμα, scil. (ἕν ἐστι). Taylor. Dedi de meo εἰ καὶ τὸ πρᾶγμα, scil. aut κολαστέον ἐστὶ, aut μόνον ἐστί. *num etiam res vel factum sit singulare*, ad unum solum hominem pertinens, neque ultra eum ad alios quoque proserpens. Reisk.

Εἰς τὸ πρᾶγμα] Sc. ἀποβλέπετε. Vulga-

πρᾶγμα. ἐγὼ μὲν γὰρ ἡγοῦμαι, τὸ μὴ πολλοὺς τοιούτους γενέσθαι ἡμέτερον εὐτύχημα εἶναι, τοῦτον μέντοι διὰ τοῦτο μείζονος τιμωρίας ἄξιον εἶναι τυχεῖν, ὅτι μόνος τῶν ἄλλων πολιτῶν οὐ κοινὴν ἀλλ᾽ ἰδίαν τὴν σωτηρίαν ἐζήτησεν. 185

ιζ΄. Ἀγανακτῶ δὲ μάλιστα, ὦ ἄνδρες, ἐπειδὰν ἀκούσω τῶν μετὰ τούτου τινὸς λέγοντος, ὡς οὐκ ἔστι τοῦτο προδιδόναι, εἴ τις ᾤχετο ἐκ τῆς πόλεως· καὶ γὰρ οἱ πρόγονοί ποθ᾽ ἡμῶν τὴν πόλιν καταλιπόντες, ὅτε πρὸς Ξέρξην ἐπολέμουν, εἰς Σαλαμῖνα [1] διέβησαν. καὶ οὕτως ἐστὶν ἀνόητος καὶ παντάπασιν ὑμῶν καταπεφρονηκώς, ὥστε τὸ κάλλιστον τῶν ἔργων πρὸς τὸ αἴσχιστον συμβαλεῖν ἠξίωσε. ποῦ γὰρ οὐ περιβόητος ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ἡ ἀρετὴ γέγονε; τίς δ᾽ οὕτως ἢ φθονερός ἐστιν ἢ παντάπασιν ἀφιλότιμος, ὃς οὐκ ἂν εὔξαιτο τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων μετασχεῖν; οὐ γὰρ τὴν πόλιν ἐξέλιπον, ἀλλὰ τὸν τόπον μετήλλαξαν, πρὸς τὸν ἐπιόντα κίνδυνον καλῶς βουλευσάμενοι. Ἐτεόνικος μὲν γὰρ ὁ Λακεδαιμόνιος καὶ Ἀδείμαντος ὁ Κορίνθιος καὶ τὸ Αἰγινητῶν ναυτικὸν ὑπὸ νύκτα τὴν σωτηρίαν αὑτοῖς

[1] διέβασαν T. R.

tam lectionem retinuimus. Orator auditoribus demonstrat, imprimis Leocratis factum animo secum reputent, et si alii idem fecissent, quod inde secutum sit. Modo felicitas, qua semper usi sumus, (v. Demosth. Phil. I. 43. 17. ed. Reisk.) impedivit, quominus plures idem consilium ceperint. Felicitati igitur nostræ, non Leocrati, gratias agamus, quod exemplum ejus turpissimum cæteros ad similem patriæ fugam non incitaverit. cf. §. 5. Becker. Ita MSS. nostri, quæ lectio etsi an ab ipso auctore profecta sit, equidem dubitaverim, sanior certe videtur Taylori et Reiskii commentis. ἀλλ᾽ εἰ τὸ πρᾶγμα, scil. ἕν ἐστι, ut exstat jam in Ald. et Thorlacius [et Heinrichius] vulgavit. Vulgatam servarunt Hauptm., Schulz., et Beckerus [et Pinzgerus], in eo tamen falsi, quod ἀποβλέπετε mente supplendum censuerint: quo minime opus videtur. Euripides Phœnice apud Æschin. in Timarch. p. 154. Reisk.

κἀγὼ μὲν οὕτω, χ᾽ ὅστις ἔστ᾽ ἀνὴρ σοφός,
λογίζομαι τἀληθὲς εἰς ἀνδρὸς φύσιν,
σκοπῶν δίαιταν ἥντιν᾽ ἐμπορεύεται,

ubi quo minus locorum memor ejus generis, cujus sunt Xenophontis Cyrop. 1. 6. 8. ὅταν πρὸς αὐτὸ τὸ ἄρχειν σκοπῶν λογίζωμαι, mutata distinctione εἰς ἀνδρὸς φύσιν cum proximo σκοπῶν jungi jubeas, id quod Valckenaerius Diatr. p. 270. fecit, Taylori nota satis prospectum esse videtur. Osann.

Τῶν μετὰ τούτου] I. e. συνηγόρων. Becker.

Τὴν πόλιν ἐξέλιπον] Parum caste Lonicerus. Tu, *urbem deserebant*. In illa altera interpretatione nihil ad mentem Auctoris. Taylor.

Οὐ γὰρ τὴν πόλιν ἐξέλιπον] I. e. λιπόντες ἔφυγον, *relicta urbe in fugam se conjecerant.* Xenoph. Anabas. I. 2. 24. ταύτην τὴν πόλιν ἐξέλιπον οἱ ἐνοικοῦντες. ubi v. Zeunium. Verbum ἐκλείπειν igitur significat, præ timore ut periculum effugias, vel perterrito animo et inconsulte locum relinquere. Quare ne Atheniensium fugam ex urbe talem fuisse aliquis existimet, statim addit Orator καλῶς βουλευσάμενοι, ubi Thucyd. 1. 18. in eadem narratione, διανοηθέντες ἐκλιπεῖν τ. πόλιν posuit. Quin Lys. Epitaph. §. η΄. ἐξέλιπον ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος τὴν πόλιν dixit, ubi Tayl. et Markl. loca veterum colligebant, quæ hujus Atheniensium consilii meminerunt. Becker.

Ἐτεόνικος] Herodot. VIII. 42. et 75. Idem.

ἔμελλον πορίζεσθαι· ἐγκαταλειπόμενοι δὲ οἱ πρόγονοι ὑπὸ
πάντων τῶν Ἑλλήνων βίᾳ καὶ τοὺς ἄλλους ἠλευθέρωσαν,
ἀναγκάσαντες ἐν Σαλαμῖνι μετ' αὐτῶν πρὸς τοὺς βαρβά-
ρους ναυμαχεῖν. μόνοι δὲ ἀμφοτέρων περιγεγόνασι, καὶ τῶν
πολεμίων καὶ τῶν συμμάχων, ὡς ἑκατέρων προσῆκε, τοὺς
μὲν εὐεργετοῦντες, τοὺς δὲ μαχόμενοι νικῶντες. ἆρά γε
186 ὅμοιον τῷ φεύγοντι τὴν πατρίδα τεττάρων ἡμερῶν πλοῦν
εἰς Ῥόδον; ἦ που ταχέως ἂν ἠνέσχετό τις ἐκείνων τῶν
ἀνδρῶν τοιοῦτον ἔργον, ἀλλ' οὐκ ἂν κατέλευσαν τὸν καται-
σχύνοντα τὴν αὑτῶν ἀριστείαν. οὕτω γοῦν ἐφίλουν τὴν
πατρίδα πάντες, ὥστε τὸν παρὰ Ξέρξου πρεσβευτὴν Ἀλέ-
ξανδρον, φίλον ὄντα αὐτοῖς πρότερον, ὅτι γῆν καὶ ὕδωρ
ᾔτησεν, μικροῦ δεῖν κατέλευσαν. ὅπου δὲ καὶ τοῦ λόγου
τιμωρίαν [1] ἠξίουν λαμβάνειν, ἦ που τὸν ἔργῳ παραδόντα
τὴν πόλιν ὑποχείριον τοῖς πολεμίοις οὐ μεγάλαις ἂν ζημίαις
ἐκόλασαν; τοιγαροῦν τοιαύταις χρώμενοι γνώμαις, ἐνενή- 157. 1
187 κοντα μὲν ἔτη τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνες κατέστησαν, Φοινί-

[1] ἠξίου T.

Ἀναγκάσαντες] Nep. Themist. 4. v. Morum ad Isocr. Paneg. c. 27. Idem.

Μετ' αὐτῶν] Malim μεθ' αὐτῶν. Taylor. Male. Osann.

Μόνοι δ' ἀμφ. — νικῶντες] Ex Isocr. Paneg. c. 20. ἀμφοτέρων κρατήσαντες, ὡς ἑκατέρῳ προσῆκεν — nostrum expressum esse monuit Mor. ad h. l. Becker. Eandem sententiam habet Aristid. Panathen. p. 39. qui vero frustra se primum hoc dixisse jactat. Mor.

Ἆρά γε ὅμοιον] *itaque quis comparare velit eorum facta cum fuga Leocratis?* Hauptm. conjec. ὅμοιοι. Becker.

Τῷ φεύγοντι] Suspicor sic ferme Lycurgum reliquisse: ἆρά γε ὅμοιον τὸ πλεῖν φεύγοντα. *estne huic simile, fugientem e patria iter quatridui per mare conficere, tendentem ad Rhodum.* Reisk. At nulla opus correctione. Osann.

Ταχέως] Nove hoc dictum, neque sine maxima suspicione mendi, ταχέως ἠνέσχετο. Sic et infra quoque §. λδ'. ὃς γὰρ ὑπὲρ τῆς αὑτοῦ πατρίδος οὐκ ἐβοήθησε, ταχύ γ' ἂν ὑπὲρ τῆς ἀλλοτρίας κίνδυνόν τινα ὑπομείνειε. Verum repone τραχέως et τραχύ. Ita Demosthenes π. παραπρεσβ. §. ις'. τραχέως δ' ὑμᾶν ἐπὶ τῷ μηδὲ προσδοκᾶν σχόντων. ubi in nonnullis Codd. sed mendose, ut hic apud Lycurgum, scribitur ταχέως. Locum igitur præ manibus ita verte: *Nimirum ægre isti homines sustinuissent tale facinus; immo annon existimetis eos lapidibus confestim obruturos, qui —?* Proxime τὴν αὐτῶν ἀριστείαν legas non αὑτῶν. Est enim verissimum. Taylor. Taylorum Schulzius refutavit. Osann. Et αὑτῶν dedit Heinrichius.

Ἀλέξανδρον] Herodot. VIII. 143. Immutavit paullum Aristid. Panath. p. 49. qui Alexandrum regem Macedoniæ appellat. Herodot. VIII. 136. τὸν Ἀμυντέω, ἄνδρα Μακεδόνα nominat; ex quo Harpocr. v. Ἀλέξ. sua sumpsit. Becker.

Γῆν καὶ ὕδωρ ᾔτησεν] Formula deditionis postulatæ. Herod. IV. 126. Curt. III. 13. *aquam terramque postulare.* Mor.

Οὐ μεγάλαις] Bekkerus annotat: 'οὐ suspectum, quo sublato tollenda etiam interrogatio.' Sed mihi secus videtur. Pinzger.

Ἐνενήκοντα] Vereor, ut hoc sit nimium, et rescribendum potius ἑβδομήκοντα. Istum enim numerum vix excedunt, qui de imperio Atheniensium perquam magnifice sentiunt: plurimi intra eum se continent. Eorum nonnullos, non tamen omnes, videre est apud Meursium de Fortuna Athenarum c. X. Taylor. Vid. Mor. et Spohn. ad Isocrat. Paneg. §. κθ'. Becker.

κην δὲ καὶ Κιλικίαν ἐπόρθησαν, ἐπ' Εὐρυμέδοντι δὲ καὶ πεζομαχοῦντες καὶ [1] ναυμαχοῦντες ἐνίκησαν, ἑκατὸν δὲ τριήρεις τῶν βαρβάρων αἰχμαλώτους ἔλαβον, ἅπασαν δὲ τὴν Ἀσίαν κακῶς ποιοῦντες περιέπλευσαν, καὶ τὸ κεφάλαιον τῆς νίκης, οὐ τὸ ἐν Σαλαμῖνι τρόπαιον ἀγαπήσαντες ἔστησαν, ἀλλ' ὅρους τοῖς βαρβάροις πήξαντες τοὺς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος, καὶ τούτους κωλύσαντες ὑπερβαίνειν, συνθήκας ἐποιήσαντο μακρῷ μὲν πλοίῳ μὴ πλεῖν ἐντὸς
188 Κυανέων καὶ [2] Φασήλιδος, τοὺς δ' Ἕλληνας αὐτονόμους εἶναι, μὴ μόνον τοὺς τὴν Εὐρώπην ἀλλὰ καὶ τοὺς τὴν Ἀσίαν κατοικοῦντας. καίτοι οἴεσθε ἄν, εἰ τῇ Λεωκράτους διανοίᾳ χρησάμενοι πάντες ἔφυγον, τούτων ἄν τι γενέσθαι τῶν καλῶν ἔργων, ἢ ταύτην ἂν ἔτι τὴν χώραν κατοικεῖν ὑμᾶς; χρὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ τοὺς ἀγαθοὺς ἐπαινεῖτε καὶ τιμᾶτε, οὕτω καὶ τοὺς κακοὺς μισεῖν τε καὶ κολάζειν, ἄλλως τε καὶ Λεωκράτην, ὃς οὔτε ἔδεισεν οὔτε ᾐσχύνθη [3] ὑμᾶς.

ιη'. Καίτοι ὑμεῖς τίνα τρόπον νενομίκατε περὶ τούτων,

[1] ναυμαχοῦντες καὶ πεζομαχοῦντες T. R. [2] Φάσιδος T. R. [3] ἡμᾶς R.

Φοινίκην δὲ καὶ Κιλικίαν ἐπόρθησαν] Duce Cimone. Diod. XII. 3. Idem ad Eurymedontem navali et terrestri prœlio uno die Persas devicit. Ol. 77. 3. Diodor. XI. 60—62. Idem.

Οὐ τὸ ἐν Σαλαμῖνι] Sensus est: Non contenti tropæum erigere, quod erat monumentum victoriæ Salamine partæ, verum etc. Taylor.

Ἀγαπήσαντες ἔστησαν] Alius dixisset ἠγάπησαν στήσαντες. Reisk. Scite confert Schaubius Demosth. in Neær. §. κ'. τὸν νόμον γράψαντες ἐν στήλῃ λιθίνῃ, ἔστησαν ἐν τῷ ἱερῷ, scil. τὴν στήλην. Osann.

Μὴ πλεῖν etc.] Fœdus hoc conservavit Diod. Sic. l. XII. 4. Ἐγένοντο συνθῆκαι περὶ τῆς εἰρήνης τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τοῖς συμμάχοις πρὸς τοὺς Πέρσας, ὧν ἐστὶ τὰ κεφάλαια ταῦτα· αὐτονόμους εἶναι τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις ἁπάσας, τοὺς δὲ τῶν Περσῶν σατράπας μὴ καταβαίνειν ἐπὶ θάλατταν κατωτέρω τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν, μηδὲ ναῦν μακρὰν πλεῖν ἐντὸς Φάσιδος καὶ Κυανέων. Cujus in margine Φασήλιδος appingitur, ut legi debet, et hic etiam restitui. Suidas v. Κίμων. Καὶ ἐπ' Εὐρυμέδοντι ποταμῷ ναυσὶ καὶ πεζῷ νικᾷ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ἡμέρας. οὗτος ἔταξε καὶ τοὺς ὅρους τοῖς Βαρβάροις· ἐκτός τε γὰρ Κυανέων καὶ Χελιδονίων καὶ Φασήλιδος (πόλις δὲ αὕτη τῆς Παμφυλίας) ναῦν Μηδικὴν μὴ πλεῖν νόμῳ πολέμου. Isocr. in Areopag. extr. Οἱ δὲ Βάρβαροι τοσοῦτον ἀπεῖχον τοῦ πολυπραγμονεῖν περὶ τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων, ὥστε οὔτε μακροῖς πλοίοις ἔγγιστα Φασήλιδος ἔπλεον, οὔτε κ. τ. λ. Idem in Panegyrico §. λγ'. Εἰς τοσαύτην ταπεινότητα κατεστήσαμεν, ὥστε μακρὸν πλοῖον ἐντὸς Φασήλιδος μὴ καθέλκειν. Idem in Panathenaico §. κ'. Ἐπὶ γὰρ τῆς ἡμετέρας δυναστείας οὐκ ἐξῆν αὐτοῖς οὔτε ἐντὸς Ἅλυος ποταμοῦ πεζῷ καταβαίνειν, οὔτε μακροῖς πλοίοις ἐπὶ τἄνδον πλεῖν Φασήλιδος. Omnino recte. Cyaneæ et Phaselis duo erant σημεῖα, sibi invicem (ad septentrionem illæ in Euxino, hæc ad meridiem in mari Pamphylio, quæ pars est mediterranei), si longitudinem spectes, opposita; fines nempe, quibus utrinque Persarum maritimum imperium hoc fœdere coerceretur. Taylor. Cf. interpr. Nepot. ad Cimon. c. 2. et doctissimum Chr. J. G. Moschii, de pace inter Persas victos et Græcos Cimone duce victores composita, dissert. Francof. 1802. in qua p. 26. Nostri locus accurate cum cæteris, qui de hac pace ejusque conditionibus enarrarunt scriptoribus, comparatur. Becker. Vid. Lessingii Sämmtliche Schriften t. xiv. p. 481., Meier. de bonis damn. et fiscal. debitt. p. 117. Cæterum de nominis Φάσηλις prosodia, quod secundum alios etiam Φασηλὶς fertur, vid. Spohn. ad Isocrat. Paneg. c. 33., cui jam adde Arcadium de accentibus p. 31, 15. Osann.

καὶ πῶς ἔχετε ταῖς διανοίαις, θεωρήσατε. ἄξιον γὰρ ὅμως καίπερ πρὸς εἰδότας διελθεῖν. ἐγκώμιον γὰρ, νὴ τὴν Ἀθηνᾶν, εἰσὶ τῆς πόλεως οἱ παλαιοὶ νόμοι καὶ τὰ ἔθη τῶν ἐξ ἀρχῆς ταῦτα κατασκευασάντων, οἷς ἂν προσέχητε, τὰ
189 δίκαια ποιήσετε καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις σεμνοὶ καὶ ἄξιοι τῆς πόλεως δόξετ' εἶναι. ὑμῖν γάρ ἐστιν ὅρκος, ὃν ὀμνύουσι πάντες οἱ πολῖται, ἐπειδὰν εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον ἐγγραφῶσι καὶ ἔφηβοι γένωνται, μήτε [1] τὰ ἱερὰ ὅπλα [2] καταισχυνεῖν μήτε τὴν τάξιν λείψειν, [3] ἀμυνεῖν δὲ τῇ πατρίδι καὶ ἀμείνω παραδώσειν. ὃν εἰ μὲν ὀμώμοκε Λεωκράτης, φανερῶς ἐπιώρκηκε, καὶ οὐ μόνον [4] ὑμᾶς ἠδίκηκεν ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ θεῖον [5] ἠσέβησεν· εἰ δὲ μὴ ὀμώμοκεν, εὐθὺς δῆλός ἐστι παρεσκευασμένος οὐδὲν ποιήσειν τῶν δεόντων, ἀνθ' ὧν δικαίως ἂν αὐτὸν [6] καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑπὲρ τῶν θεῶν [7] τιμωρήσαισθε. βούλομαι δὲ ὑμᾶς ἀκοῦσαι τοῦ ὅρκου. λέγε, γραμματεῦ.

ΟΡΚΟΣ.

καλός γε, ὦ ἄνδρες, καὶ ὅσιος ὁ ὅρκος. παρὰ τοῦτον τοίνυν ἅπαντα πεποίηκε Λεωκράτης. καίτοι πῶς ἂν ἄνθρωπος γένοιτο ἀνοσιώτερος ἢ μᾶλλον προδότης τῆς πατρίδος; τίνα δ' ἂν τρόπον ὅπλα καταισχύνειέ τις μᾶλλον, ἢ εἰ λαβεῖν μὴ [8] θέλει καὶ τοὺς πολεμίους ἀμύνασθαι; πῶς δ' οὐ καὶ
190 τὸν παραστάτην καὶ τὴν τάξιν λέλοιπεν ὁ μηδὲ τάξαι τὸ

[1] τὰ om. T. R. [2] καταισχύνειν R. [3] ἀμύνειν R. [4] ἡμᾶς T. R. [5] ἠσέβηκεν T. R. [6] καὶ ὑπὲρ ὑμῶν om. T. R. [7] τιμωρήσοισθε T. R. [8] θέλοι T. R.

Ἔχετε] Num ἔσχετε? Pinzger.

Ληξιαρχικὸν γραμματεῖον] I. Pollux VIII. 9. p. 447. ὁ δὲ εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον ἐγγραφεὶς, ἤδη τὰ πατρῷα παρελάμβανεν. ἡ δὲ πατρῴα οὐσία καὶ λῆξις ἐκαλεῖτο. Cf. Oratio Demosth. c. Eubulidem passim. Becker.

Καταισχύνειν] Pro καταισχύνειν et ἀμύνειν, ut edi solet, recte videt H. Stephanus rescribi oportere καταισχυνεῖν et ἀμυνεῖν in futuro, quemadmodum λείψειν scribitur et παραδώσειν. Et hoc certe nemo ibit inficias. Taylor.

Τοὺς πολεμίους ἀμύνασθαι] hostes juvare. Mira sane Interpretatio! Quam vix credas profectam ab homine, qui ætatem suam contrivit in Græcis literis Latine vertendis. Quid statueret, qui ita interpretari soleat, de istis Lysiæ, Orat. Funeb. §. ζ'. στασιαζούσης τῆς Ἑλλάδος ᾧτινι χρὴ τρόπῳ τοὺς ἐπιόντας ἀμύνασθαι? Quid de istis adv. Simonem §. β'. ἐπειδὴ αὐτὸν ἠμυνάμην, ἐκστὰς ἔβαλλέ με λίθοις? Quid de aliis locis propemodum infinitis, ubi vox ista non de adjuvando, sed de repellendo sumitur? Taylor.

Παραστάτην — ὁσίων καὶ ἱερῶν] Hæc verba non apparent in jurisjurandi formula modo adducta; cum tamen oportuit, eo quod illa, quæ ibi allegat, jam ad Leocratis mores et facta applicat. Adeo ut plus subsumat, quam præmisit. Quod Dialectici ægre tulerint, sat scio. Occurrit autem Formula plenissimis, et credo, conceptis verbis apud I. Stobæum, Serm. XLI. Οὐ καταισχυνῶ ὅπλα τὰ ἱερὰ, οὐδ' ἐγκαταλείψω τὸν παραστάτην, ὅτῳ ἂν στοιχήσω. ἀμυνῶ δὲ καὶ ὑπὲρ ἱερῶν καὶ

σῶμα παρασχών; ποῦ δ' ὑπὲρ ὁσίων καὶ ἱερῶν ἤμυνεν ἂν
ὁ μηδένα κίνδυνον ὑπομείνας; τίνι δ' ἂν τὴν πατρίδα προὔ- 191
δωκε μείζονι προδοσίᾳ; τὸ γὰρ τούτου μέρος ἐκλελειμμένη [1]τοῖς πολεμίοις ὑποχείριός ἐστιν. εἶτα τοῦτον οὐκ ἀποκτενεῖτε τὸν ἁπάσαις ταῖς ἀδικίαις ἔνοχον ὄντα; τίνας οὖν τιμωρήσεσθε; τοὺς ἕν τι τούτων ἡμαρτηκότας; ῥᾴδιον ἔσται παρ' ὑμῖν ἄρα μεγάλα ἀδικεῖν, εἰ φανεῖσθε [2]ἐπὶ τοῖς μικροῖς μᾶλλον ὀργιζόμενοι.

[1] τοῖς om. T. R.

[2] ἐπὶ τοὺς μᾶλλον μικροῖς T. R.

ὑπὲρ ὁσίων, καὶ μόνος καὶ μετὰ πολλῶν. τὴν πατρίδα δὲ οὐκ ἐλάσσω παραδώσω, πλείω δὲ καὶ ἀρείω, ὅσην ἂν παραδέξωμαι. καὶ εὐηκοήσω τῶν ἀεὶ κρινόντων ἐμφρόνως, καὶ τοῖς θεσμοῖς τοῖς ἱδρυμένοις πείσομαι, καὶ οὕστινας ἂν ἄλλους τὸ πλῆθος ἱδρύσηται ὁμοφρόνως. καὶ ἄν τις ἀναιρῇ τοὺς θεσμοὺς, ἢ μὴ πείθηται, οὐκ ἐπιτρέψω. ἀμυνῶ δὲ καὶ μόνος, καὶ μετὰ πάντων, καὶ ἱερὰ τὰ πάτρια τιμήσω. ἵστορες θεοὶ τούτων. Vide eadem fere, paucissimis immutatis, apud Pollucem VIII. §. 9. Adjunge autem Petit. L. L. Attic. L II. Tit. IV. et Meurs. Athen. Attic. I. 7. TAYLOR. Quibus nomina deorum, qui advocantur, e Polluce viii. 106. hæc adde: Ἄγραυλος, Ἐνάλιος, Ἄρης, Ζεὺς, Θαλλὼ, Αὐξὼ, Ἡγεμόνη. Mentionem hujus juramenti injicit Demosth. de fals. Legat. p. 438. 18. ed. Reisk. ubi vid. Schol. August. Plura interpp. Pollucis l. l. conferunt. OSANN. Hanc jurisjurandi formulam in textum inserserunt Thorlacius et Heinrichius.

Τίνι δ' ἂν etc.] Legit doctissimus Wesselingius ad Petit. p. 232. τίνι δ' ἂν τὴν πατρίδα παρέδωκε μείζονα; προδοσίᾳ γὰρ τὸ τούτου μέρος. κ. τ. λ. TAYLOR. Non video, quid incommodi insit in vulgata; nisi quod idem dicit cum verbis p. 432. 20. τίς μᾶλλον προδότης τῆς πόλεως. Wesselingii conjecturam, ingeniosam profecto, si optes, legendum erit: τίνι δ' ἂν ἀμείνω τὴν πατρίδα παρέδωκεν, ὁ παντελῶς ἀφανίσας τῇ ἑαυτοῦ προδοσίᾳ. REISK. Certissima Wesselingii emendatione textum Lycurgi restituimus. Orator enim singulas jurisjurandi partes cum Leocratis facinore comparat. Denique exspectatur παραδοῦναι ἀμείνω τὴν πατρίδα, quod Wesseling. scriptori reddidit; neque dubitare licet, quin orator elegantissimus ita scripserit, vel scripsisse debuerit. BECKER. Ingeniosa quidem est, nec tamen necessaria Wesselingii emendatio; quam præeunte interprete Germanico Beckerus præpropere in textum suscepit. OSANN. Heinrichius: τίνι δ' ἂν τὴν πατρίδα παρέδωκε μείζονα προδοσίᾳ;

Ἐπὶ τοὺς μᾶλλον μικροῖς ὀργιζόμενοι] Ita editur et legitur, ea tamen absurditate, quam nihil unquam superavit. Sensus est: Qualem Remp. habituri simus, si levia crimina omni pœnarum genere, atrocissima autem nullo, coerceatis? Quis erit, qui non propter spem veniæ se ipsum ita comparabit, ut plurima et gravissima peccet? ῥᾴδιον ἔσται παρ' ὑμῖν ἄρα μεγάλα ἀδικεῖν, εἰ φανεῖσθε ἐπὶ τοῖς μικροῖς μᾶλλον ὀργιζόμενοι. TAYLOR. Videtur sic leg. et distinguendum esse: τίνας οὖν τιμωρήσεσθε; continuatur interrogatio τοὺς ἕν τι τούτων [quæ modo enumeravi a Leocrate peccata] ἡμαρτηκότας; *eosne punietis, qui horum unum aliquid commiserint; si quis autem omnia ea commiserit, eum impune dimittetis? Ergo facile penes vos erit, magna delinquere, si constet vos,* ἐπὶ τοῖς μᾶλλον μιαροῖς (aut μισαροῖς) ἧττον ὀργιζόμενοι, *minus sævire in crimina atrociora et odiosiora.* REISK. ἐπὶ τοῖς μικροῖς μᾶλλον ὀργ. recepi, idem suadente Passovio Symbol. crit. p. 30. Quæ ad h. l. attulit Reiskius, meræ sunt nugæ: contra in ed. Viterb. vulgatum μᾶλλον ἐπὶ μικροῖς ὀργ. quod si auctoritate aliqua niteretur, libenter codd. scripturæ prætulissem. OSANN. Et receperunt Thorlacius, Heinrichius et Pinzgerus.

Ἐπὶ τοῖς μᾶλλον μικροῖς ὀργιζ.] Ἐπὶ τοῖς μικροῖς μᾶλλον ὀργιζόμενοι. TAYLOR. Melancth. jam sic corrigebat, omisso τοῖς. Utrumque a Dorvill. ad Chariton. p. 394. ed. Lips. et verissime improbatur. Agnoscit ille in hoc loco figuram συγχύσεως, consulto ab Oratore usurpatum: 'Tayloro (inquit), transponenti ἐπὶ τοῖς μίκροις μᾶλλον non accesserim; immo minus id elegans putarim. Interpositio vocabuli inter articulum et nomen politissimis scriptoribus in usu; quoties Herodotus τῶν τις ἐχθρῶν et similia. Olim jam in hoc loco turbatum fuit; nam eadem Synchysi offensi, ad sensum æque perspicue, ediderunt Vitebergæ 1568. εἰ φανεῖσθε μᾶλλον ἐπὶ μικρ. ὀργιζόμενοι. At Orator cavens aperte Atheniensi populo convicium fa-

ιθ'. Καὶ μὴν, ὦ ἄνδρες, καὶ τοῦθ' ὑμᾶς δεῖ μαθεῖν, ὅτι τὸ συνέχον τὴν δημοκρατίαν ὅρκος ἐστί. τρία γάρ ἐστιν ἐξ ὧν ἡ πολιτεία συνέστηκεν, ὁ ἄρχων, ὁ δικαστὴς, ὁ ἰδιώτης.
192 τούτων τοίνυν ἕκαστος ταύτην [1] πίστιν δίδωσιν. εἰκότως· τοὺς μὲν γὰρ ἀνθρώπους πολλοὶ ἤδη ἐξαπατήσαντες καὶ διαλαθόντες οὐ μόνον τῶν παρόντων κινδύνων ἀπελύθησαν, ἀλλὰ καὶ τὸν ἄλλον χρόνον ἀθῷοι τῶν ἀδικημάτων τούτων εἰσί· τοὺς δὲ θεοὺς οὔτ' ἂν ἐπιορκήσας τις λάθοι, οὔτ' ἂν ἐκφύγοι τὴν ἀπ' αὐτῶν τιμωρίαν, ἀλλ' εἰ μὴ αὐτὸς, οἱ παῖδές γε καὶ τὸ γένος ἅπαν τὸ τοῦ ἐπιορκήσαντος μεγάλοις ἀτυχήμασι περιπίπτει. διόπερ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, ταύτην [1] πίστιν ἔδοσαν αὐτοῖς ἐν Πλαταιαῖς πάντες οἱ Ἕλληνες, ὅτε ἔμελλον παραταξάμενοι μάχεσθαι πρὸς τὴν Ξέρξου δύναμιν, οὐ παρ' αὐτῶν εὑρόντες, ἀλλὰ μιμησάμενοι τὸν παρ' ὑμῖν εἰθισμένον ὅρκον. ὃν ἄξιόν ἐστιν [2] ἀκοῦσαι· καὶ

[1] τὴν πίστιν T. R.

[2] ἀκοῦσαι - - - πεπραγμένων] ἃ T. R.

cere, quasi ἐπὶ μικροῖς ὀργιζομένῳ, conturbavit verba, et pronuntiavit ἐπὶ τοῖς μᾶλλον μικροῖς ὀργ. illud μᾶλλον quasi occultans. Sic Demosth. Lept. p. 541. D. Ἐν, οἶμαι, πολλοῖς. — Ambiguum sæpe, fateor, sensum talia possunt facere: sed non sumus ii, qui veteres auctores in ordinem redigamus, et nostro more, non suo libitu, loqui cogamus. Critico non spectandum, quid, vel quomodo debuissent veteres scribere, sed quid re vera scripserint.' Becker.

Τρία γὰρ — δίδωσιν] Locus, quem Schulz. truncatum esse existimabat, sanus est. Hic vero sensus esse videtur: Forma civitatis liberæ s. democratia (v. Wolf ad Lept. §. ς'.) tribus consistit, magistratu, judice, privato; quorum quisque juramento præscripto se constrinxit, cæterisque fidem fecit, officio suo satisfacturum. Religio vero, i. e. timor deorum pejerantes punientium, siquidem ab hominibus, quibus imponebant, non puniebantur, sanctissimam reddunt hanc fidem datam.—De juramento magistratus v. Petit. Leg. Att. III. 3. Judicum jusjurandum servavit Demosth. c. Timocr. p. 746. ed. Reisk. et privati Noster c. 18. Idem.

Τοὺς δὲ θεοὺς] Sæpius et Poetæ et prosaici scriptores hanc sententiam repetierunt. Eurip. ap. Theophil. ad Autol. p. 378. ed Paris.

— οὐ γὰρ ἀσύνετον
τὸ θεῖον, ἀλλ' ἔχει συνιέναι
κακῶς παγέντας ὅρκους καὶ συνηναγκασμένοις.

Tibull. 1. 9. 3.

"Ah miser! etsi quis primo perjuria celat,
Sera tamen tacitis pœna venit pedibus."

cf. Xenoph. Anabas. II. 5. 7. et III. 2. 10. Idem.

Ταύτην τὴν πίστιν — ἐν Πλαταιαῖς] Etsi Herodotus 9. 53. sqq. copiose agit de isto apud Platæas certamine, hoc tamen jusjurandum non commemoravit. Et Theopompus ab Atheniensibus fictam esse hanc formulam contendit, quod monuit Wesseling. ad Diodor. Vol. IV. p. 346. Bip. Is vero scriptor l. XI. c. 29. eandem, paucis mutatis vel omissis, formulam habet. Contra Isocrates, Theopompi præceptor, cum hoc facere videtur. Nam Panegyr. c. 41. has diras non Atheniensibus neque cæteris Græcis tribuit, sed unis Ionibus. Dubitabatur igitur jam Isocratis ætate de veritate hujus narrationis: sed Lycurgum non idem fecisse haud mireris. Nam is evincere studet, eo jam tempore omnes Græcos in juramenti formula Athenienses secutos, eorumque jusjurandum (v. c. 18.) sponte imitatos esse. Quare, nisi Diodorus quoque ex scripto historico eandem formulam dedisset, omnino et in hac re, ut in multis aliis, historiæ scriptoribus omnino major fuerit fides, quam Oratoribus. Idem.

Ἀκοῦσαι· - - - τότε πεπραγμένων] Vulgo horum loco tantum erat ἃ, quam lectionem vitiosam esse, quum neminem posset fu-

γὰρ παλαιῶν ὄντων τῶν τότε πεπραγμένων ὅμως ἰσχνῶς
158. ἔστιν ἐν τοῖς γεγραμμένοις ἰδεῖν τὴν ἐκείνων ἀρετήν. καί 193
μοι ἀναγίνωσκε αὐτόν.

ΟΡΚΟΣ.

Οὐ ποιήσομαι περὶ πλείονος τὸ ζῆν τῆς ἐλευθερίας, οὐδὲ καταλείψω τοὺς ἡγεμόνας οὔτε ζῶντας οὔτε ἀποθανόντας, ἀλλὰ τοὺς ἐν τῇ μάχῃ τελευτήσαντας τῶν συμμάχων ἅπαντας θάψω. καὶ κρατήσας τῷ πολέμῳ τοὺς βαρβάρους τῶν μὲν μαχεσαμένων ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος πόλεων οὐδεμίαν ἀνάστατον ποιήσω, τὰς δὲ τὰ τοῦ βαρβάρου προελομένας ἁπάσας δεκατεύσω· καὶ τῶν ἱερῶν τῶν ἐμπρησθέντων καὶ καταβληθέντων ὑπὸ τῶν βαρβάρων οὐδὲν ἀνοικοδομήσω παντάπασιν, ἀλλ' ὑπόμνημα τοῖς ἐπιγινομένοις ἐάσω καταλείπεσθαι τῆς τῶν βαρβάρων ἀσεβείας.

οὕτω τοίνυν, ὦ ἄνδρες, σφόδρα ἐνέμειναν ἐν τούτῳ πάντες, 194
ὥστε καὶ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν μεθ' ἑαυτῶν ἔσχον βοηθόν. καὶ πάντων Ἑλλήνων ἀνδρῶν ἀγαθῶν γενομένων πρὸς τὸν κίνδυνον μάλιστα ἡ πόλις [1] ὑμῶν εὐδοκίμησεν. ὃ καὶ πάντων ἂν εἴη δεινότατον, τοὺς μὲν προγόνους [1] ὑμῶν ἀποθνήσκειν τολμᾶν, ὥστε μὴ τὴν πόλιν ἀδοξεῖν, ὑμᾶς δὲ μὴ κολάζειν τοὺς καταισχύναντας αὐτήν, ἀλλὰ περιορᾶν τὴν κοινὴν καὶ μετὰ πολλῶν πόνων συνειλεγμένην εὔκλειαν ταύτην διὰ [2] τὴν τῶν τοιούτων ἀνδρῶν πονηρίαν καταλυομένην.

κ'. Καίτοι, ὦ ἄνδρες, μόνοις ὑμῖν τῶν Ἑλλήνων οὐκ ἔστιν οὐδὲν τούτων περιϊδεῖν. βούλομαι δὲ μικρὰ τῶν παλαιῶν ὑμῖν διελθεῖν, οἷς παραδείγμασι χρώμενοι καὶ περὶ τούτων καὶ περὶ [3] τῶν ἄλλων βέλτιον βουλεύσεσθε· τοῦτο γὰρ ἔχει μέγιστον ἡ πόλις [1] ὑμῶν ἀγαθόν, ὅτι τῶν καλῶν ἔργων παράδειγμα τοῖς Ἕλλησι γέγονεν. ὅσον γὰρ τῷ χρόνῳ πασῶν ἐστὶν ἀρχαιοτάτη, τοσοῦτον οἱ πρόγονοι ἡμῶν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἀρετῇ διενηνόχασιν. ἐπὶ Κόδρου γὰρ

[1] ἡμῶν T. R. [2] τὴν om. T. R. [3] τῶν om. T. R.

gere, varia tentarunt. Viri docti, quæ tamen, loco nunc ex libro MS. persanato, scitu sunt inutilia. PINZGER. Pinzgero morem gessi. Miror tamen satis Osanni negligentiam non queo, qui prorsus hoc supplementum e. cod. Cripps. prætermisit.

ΟΡΚΟΣ] Et Diodor. XI. 29. hoc juramentum Græcorum, sed neglectis nonnullis, quæ notavit Wesseling. ad h. l., tradidit. Latinam ejusdem interpretationem habet Muretus Var. Lect. III. c. 10. BECKER.

Ἀνάστατον] Tacuit Herodotus de hoc sacramento in narratione belli, quod ad Platæas contra Persas gestum est, quod mirum videtur, cum tam exacte et sigillatim omnia narraverit. PALMER.

Μεθ' ἑαυτῶν — βοηθὸν] Quare autem utrumque? Cum altera locutio alterius sit glossa, necesse est. TAYLOR. Cui tamen nemo aures præbuit, idque recte. OSANN.

Καὶ μετὰ] καὶ τὴν μετὰ Heinrich.

Διὰ τῶν τ. ἀ. πονηρίαν] Malim διὰ τῆς τῶν τ. ἀ. πονηρίας. REISK.

Ἐπὶ Κόδρου] Hauptm. laudat Meurs. de reg. Athen. III. 11. sqq. BECKER.

βασιλεύοντος Πελοποννησίοις γενομένης ἀφορίας κατὰ τὴν χώραν αὐτῶν ἔδοξε στρατεύειν ἐπὶ τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ ἡμῶν τοὺς προγόνους ἐξαναστήσαντας κατανείμασθαι τὴν χώραν. καὶ πρῶτον μὲν εἰς Δελφοὺς ἀποστείλαντες τὸν θεὸν ἐπηρώτων, εἰ ἐπιλήψονται τὰς Ἀθήνας· ἀνελόντος δὲ τοῦ θεοῦ αὐτοῖς ὅτι τὴν πόλιν αἱρήσουσιν, ἐὰν μὴ τὸν βασιλέα τῶν Ἀθηναίων Κόδρον ἀποκτείνωσιν, ἐστράτευον ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. Κλεόμαντις δὲ τῶν Δελφῶν τις πυθόμενος τὸ χρηστήριον δι' ἀπορρήτων ἐξήγγελε τοῖς Ἀθηναίοις. οὕτως οἱ πρόγονοι ἡμῶν, ὡς ἔοικε, καὶ τοὺς ἔξωθεν ἀνθρώπους εὔνους ἔχοντες διετέλουν. ἐμβαλόντων δὲ τῶν Πελοποννησίων εἰς τὴν Ἀττικὴν τί ποιοῦσιν οἱ πρόγονοι [1] ὑμῶν, ἄνδρες δικασταί; οὐ καταλιπόντες τὴν χώραν, ὥσπερ Λεωκράτης, ᾤχοντο, οὐκ ἔκδοτον τὴν θρεψαμένην καὶ τὰ ἱερὰ τοῖς πολεμίοις παρέδοσαν, ἀλλ' ὀλίγοι ὄντες κατακλει-

[1] ἡμῶν T. R.

Γενομένης ἀφορίας] Huc referenda sunt Etym. Mag. v. εἰρεσιώνη p. 303. 35. Λυκοῦργος δέ φησιν, ἀφορίας γενομένης Ἀθηναίοις, τοῦτο ἐπιτελεσθῆναι κατὰ χρησμὸν, οἷον ἱκετηρίας. quæ postrema vitio laborant. Osann.

Εἰ ἐπιλήψονται τὰς Ἀθήνας] Num ἐπιλαμβάνεσθαί τινα in usu Græcis fuerit, pro *occupare aliquem*, præsertim *subito, derepente*, in dubio relinquam. Haud equidem commemini. Interim haud celabo lectores, mihi visum aliquando fuisse, leg. esse: εἰ καὶ πῇ λήψονται τ. ἀ. *num, et qua ratione, capturi essent Athenas?* Reisk. Quod Schulzio probavit. Osann. Heinrichius: εἰ [ἔπι] λήψονται.

Τὸν Ἀθηναίων] Vulgo τῶν Ἀθ. Vid. Schaef. Melet. crit. p. 8. et ad Greg. Cor. p. 1048. Heind. ad Plat. Gorg. 82. p. 115. Pone v. Ἀθηναίων in MSS. et in edd. nomen Κόδρον vulgo additur, quod, utpote fœdissimam glossam e margine in textum intrusam, quin inter genuina scriptoris verba locum occupare sinerem, a me non potui impetrare. Nempe non poterat Pythia, quum de fatali Atheniensium ducis cæde oraculum consueto more ambiguo ederet, ipsum proprium ducis nomen simul significare, nisi præter morem vellet clare et manifeste eloqui, quod non nisi cum erroris periculo fieri poterat. Ac re vera hoc in oraculo Pythiam ducis nomen reticuisse, certissime produnt veterum de ejus effato fabulæ. Ita Velleius Pat., qui rem omnium accuratissime narrare videtur, 1. 2. "quarum ultimus rex fuit Codrus, Melanthi filius, vir non prætereundus. quippe cum Lacedæmonii gravi bello Atticos premerent, respondissetque Pythius, quorum dux ab hoste esset occisus, eos futuros superiores." Justinus 2. 6. 16. "Erant inter Athenienses et Dorienses simultatum veteres offensæ, quas vindicaturi bello Dorienses, de eventu prælii oracula consuluerunt. Responsum, superiores fore, ni regem Atheniensium occidissent." Polyænus Stratag. 1. p. 24. ed. Casaub. Ἀθηναίοις καὶ Πελοποννησίοις πόλεμος ἦν. ὁ θεὸς ἔχρησε, νικᾶν Ἀθηναίους, εἰ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀποθάνοι πρὸς ἀνδρὸς Πελοποννησίου· Κόδρος ἦν Ἀθηναίων βασιλεύς. Cicero Tusc. 1. 48. "quod oraculum erat datum, si rex interfectus esset, victrices Athenas fore." Cf. Perizon. ad Ælian. V. H. 5. 13. I nunc et defende, sis, pannum male assutum. Osann.

Τῶν Δελφῶν τις] Vrat. τῶν ἀδελφῶν τίς. B. τις τῶν Δελφῶν (β α), i. e. τῶν τις Δελφῶν, quod nisi vulgatam etiam A servaret, recepissem. Similem pronominis trajectionem habes ap. Demosthen. de fals. legat. p. 322. E. μικρὸν ἀκούσατέ μου ἔξω τι τῆς πρεσβείας ταυτησί. Infra pag. 439. v. 8. est τῶν ἀρχαίων τινὲς ποιητῶν. Alia plura dabit Matth. Gr. Gr. §. 278. p. 386. Idem.

Ὡς ἔοικε] H. l. ut interdum non dubitantis est, sed affirmantis. V. interpp. ad Lucian. Vol. I. p. 448. Becker.

σθέντες ἐπολιορκοῦντο καὶ διεκαρτέρουν εἰς τὴν πατρίδα. καὶ οὕτως ἦσαν, ὦ ἄνδρες, γενναῖοι οἱ τότε βασιλεύοντες, ὥστε προῃροῦντο ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῆς [1] τῶν ἀρχομένων σωτηρίας μᾶλλον ἢ ζῶντες ἑτέραν μεταλλάξαι τὴν χώραν. φασὶ γοῦν τὸν Κόδρον παραγγείλαντα τοῖς Ἀθηναίοις προσέχειν ὅταν τελευτήσῃ τὸν βίον, λαβόντα πτωχικὴν στολὴν ὅπως ἂν ἀπατήσῃ τοὺς πολεμίους, κατὰ τὰς 196
πύλας ὑποδύντα φρύγανα συλλέγειν πρὸ τῆς πόλεως, προσελθόντων δ' αὐτῷ δυοῖν ἀνδρῶν ἐκ τοῦ στρατοπέδου καὶ τὰ κατὰ τὴν πόλιν πυνθανομένων τὸν ἕτερον αὐτῶν ἀποκτεῖναι τῷ δρεπάνῳ προσπεσόντα, τὸν δὲ περιλελειμμένον, παροξυνθέντα τῷ Κόδρῳ καὶ νομίσαντα πτωχὸν εἶναι, σπασάμενον τὸ ξίφος ἀποκτεῖναι τὸν Κόδρον. τούτων δὲ γενομένων, οἱ Ἀθηναῖοι κήρυκα πέμψαντες ἠξίουν δοῦναι τὸν βασιλέα θάψαι, λέγοντες αὐτοῖς ἅπασαν τὴν ἀλήθειαν· οἱ δὲ Πελοποννήσιοι τοῦτον μὲν ἀπέδοσαν, γνόντες δὲ ὡς οὐκ ἔτι δυνατὸν αὐτοῖς τὴν χώραν κατασχεῖν ἀπεχώρησαν. τῷ δὲ Κλεομάντει τῷ Δελφῷ ἡ πόλις αὐτῷ τε καὶ ἐκγόνοις ἐν Πρυτανείῳ ἀΐδιον σίτησιν ἔδοσαν. ὁρᾶτε,

[1] τῶν om. T. R.

Διεκαρτέρουν εἰς τὴν πατρίδα] Hæc non intelligo. videtur aliquid deesse. REISK. Reiskium Schulzius refutavit. OSANN.

Τῆς ἀρχομένων] Interpono τῶν. REISK.

Ἑτέραν] Inclusit Heinrichius.

Μεταλλάξαι] Enotat hoc e loco exemplum præsentis infinitivi et aoristi eodem enunciato junctorum Lobeckius Parerg. ad Phrynich. p. 747. Cf. Peerlkamp. ad Xenoph. Ephes. p. 207. 257. Mox Reiskium τινὰ χώραν legi jubentem bene Heindorfius ad Platon. Charm. 7. p. 62. castigat, articulum fere vim indefiniti nonnunquam habere docens. Cf. Matthiæ Gr. Gr. §. 266. p. 373. s. OSANN.

Τὴν χώραν] Malim τινὰ χώραν. REISK.

Τὸν Κόδρον] Codri mortem enarrant Cic. Tuscul. 1. 48., qui πτωχικὴν στολὴν, *vestem famularem*, Justin. II. 8. *pannosam*, interpretantur. Cf. Polyæn. I. 18. Tzetz. Chil. IV. — Cæterum Conon ap. Photium Codrum a civibus, ut se devoveret, persuasum esse ait. HAUPTM.

Ὑποδύντα] Subandi τῷ τῶν φρυγανηλόγων ὁμίλῳ. *cum se immiscuisset turbæ sarmenta legentium*. REISK. Nisi cum Ernest. ὑπεκδύντα mavis legere subaudiendum erit: τῷ τῶν φρυγανηλόγων ὁμίλῳ. Polyæn. l. c. ὁ δὲ - - - σχῆμα φρυγανιστῆρος λαβὼν, τοῦ χάρακος προσελθὼν κ. τ. λ. BECKER. Ernestius et Schulz. ὑπεκδύντα vult, non male, etsi haud necessarium. Vocem ὑπεκδύω, a Schneidero pridem addubitatam Græcitati reddidit Passovius über Zweck, Anlage und Ergänzung. Griech. Wörterb. p. 103. quibus adde Plutarch. de superstitione T. 2. p. 170. F. καίτοι γε ὥσπερ ὁ Τάνταλος ὑπεκδύναι τὸν λίθον. OSANN.

Παροξυνθέντα τῷ Κόδρῳ — ἀποκτεῖναι τὸν Κόδρον] Iterum malam manum agnosco Enarratoris. Quam rotundius hoc et elegantius! τὸν δὲ περιλελειμμένον, παροξυνθέντα τῷ Κόδρῳ, καὶ νομίσαντα πτωχὸν εἶναι, σπασάμενον τὸ ξίφος ἀποκτεῖναι. Cæterum, ut istud notem, ex aliquo scriptore hujus historiæ procul dubio desumitur istud fragmentum, quod legitur in Suida v. Ἀδηλώσας. Ὁ δὲ ἀδηλώσας ἑαυτὸν πιναρᾷ στολῇ, καὶ λαβὼν δρέπανον, ὡς ἂν γῆς ἐργάτης. TAYLOR. Renitentibus Hauptmanno et Schulzio. OSANN.

Ὁρᾶτε] De ὁρᾶτε et ὁρᾷς, per se sententiam efficientibus, vid. Heindorf. ad Protag. 66. p. 556. IDEM.

[1]ὁμοίως ἐφίλουν τὴν πατρίδα Λεωκράτει οἱ τότε βασιλεύ- 159. 1
οντες, οἵ γε προῃροῦντο τοὺς πολεμίους ἐξαπατῶντες ἀπο-
θνήσκειν ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τὴν ἰδίαν ψυχὴν ἀντὶ τῆς κοινῆς
197 σωτηρίας ἀντικαταλλάττεσθαι. τοιγαροῦν μονώτατοι ἐπώ-
νυμοι τῆς χώρας εἰσὶν, ἰσοθέων τιμῶν τετυχηκότες. εἰκότως·
ὑπὲρ ἧς γὰρ οὕτω σφόδρα ἐσπούδαζον, δικαίως ταύτην καὶ
τεθνεῶτες ἐκληρονόμουν. ἀλλὰ Λεωκράτης [2]οὔτε ζῶν [3]οὔτε
τεθνεὼς δικαίως ἂν αὐτῆς μετάσχοι, [4]μονώτατος δ' ἂν
προσηκόντως ἐξορισθείη τῆς χώρας, ἣν ἐγκαταλιπὼν τοῖς
πολεμίοις ᾤχετο· οὐδὲ γὰρ καλὸν τὴν αὐτὴν καλύπτειν
τοὺς τῇ ἀρετῇ διαφέροντας καὶ τὸν κάκιστον πάντων
ἀνθρώπων.

κα΄. Καίτοι γε ἐπεχείρησεν εἰπεῖν, ὃ καὶ νῦν ἴσως ἐρεῖ πρὸς ὑμᾶς, ὡς οὐκ ἄν ποτε ὑπομεῖναι τὸν ἀγῶνα τοῦτον συνειδὼς ἑαυτῷ τοιοῦτόν τι διαπεπραγμένῳ· ὥσπερ οὐ πάντας καὶ τοὺς κλέπτοντας καὶ ἱεροσυλοῦντας τούτῳ τῷ τεκμηρίῳ χρωμένους. οὐ γὰρ τοῦ πράγματός ἐστι σημεῖον, ὡς οὐ πεποιήκασιν, ἀλλὰ τῆς ἀναιδείας ἣν ἔχουσιν. οὐ γὰρ τοῦτο δεῖ λέγειν, ἀλλ' ὡς οὐκ ἐξέπλευσεν οὐδὲ τὴν πόλιν ἐγκατέλιπεν οὐδ' ἐν Μεγάροις κατῴκησε· ταῦτά ἐστι τεκμήρια τοῦ πράγματος. ἐπεί γε τὸ ἐλθεῖν τοῦτον, οἶμαι

[1] εἰ ὁμοίως T. R. [2] οὔτε ζῶν om. T. R. [3] οὐδὲ T. R. [4] καὶ μονώτατος T. R.

Μονώτατοι] Locum hunc laudat Schol. ad Aristoph. Plut. v. 182. Rarissime vero occurrit hæc vox, quare adeo Helladius in Chrestom. apud Phot. *μονώτατος*, inquit, *σόλοικον ἡγοῦνται*. Hesych. contra explicat: *μόνος ὢν, ὑπάρχων*. De talibus superlativis, veluti *κορυφαιότατος* quasi *summissimus*, *ἐσχατώτατος*, aliisque, disputat Græv. ad Lucian. Vol. IX. p. 468. Bip. De nostro Schulzius laudat Fischer. ad Weller. p. 149. BECKER. Hunc superlativum ut in oratione prosa solœcum hoc e loco memorat Scholiasta Aristophan. Plut. 182. Cfr. Philemonis Lex. technol. p. 76. et quæ Beckerus attulit. Causam Auctor Lexici inediti cod. Paris. 2562. bene his explicat fol. 228. recto: *Τὸ μόνον ὄνομά ἐστι ὑπερθετικόν· κατὰ τὸ ἰδιάζον τὴν ὑπέρθεσιν ἔχει, οὐ λεγόμενον καὶ* [mendosa hæc], *ἀλλ' ἀνάγκη συνυπακούεσθαι, πρὸς ἃ αὐτὸ τὴν ἑαυτοῦ ὑπέρθεσιν ἔχει, ἐφ' ἃ λεγόμενον, μετέχει πάντως τὴν ἀπὸ πρόθεσιν, ἢ παροῦσαν, ἢ συνυπακουομένων, οἷον μόνος πάντων ἀντὶ τοῦ ἀπὸ πάντων καὶ οἷος ἀπ' ἄλλων, παρὰ τῷ θεολόγῳ Γρηγορίῳ ἐν τοῖς ἔπεσιν· τὸ μὲν οὖν δὴ μόνον ὄν, ἓν ἂν εἴη πάντως τὴν ἄλλων κεχωρισμένην· τὸ δὲ μὴ μόνον ὄν, ἓν πάντως ἔστι, ἢ μεθ' ἑνὸς, ἢ μεθ' ἑτέρων πολλῶν.* OSANN.

Ἐπώνυμοι] Κοδρίδαι. Meurs. de regno Att. III. 15. HAUPTM. Quo nomine Codrus cum filiis, Nileo et Medonte, appellatur ab Ælian. V. H. l. v. 13. OSANN.

Ὑπὲρ ἧς γὰρ οὕτω] Ὑπὲρ ἧς γὰρ ζῶντες οὕτω κ. τ. λ. Lobeck. ad Phrynich. p. 129. Recepit Osannus.

Ὑπομεῖναι] Legendum arbitror *ὑπομείνειε*. TAYLOR. Legendum suspicor *ὑπέμεινε*. Sic Isocrat. adv. Callim. §. ς΄. *πυνθάνομαι - - - παρεσκευάσθαι λέγειν τοιούτους λόγους, ὡς οὐκ ἄν ποτε ἐπέτρεψε κ. τ. λ.* Idem adv. Euthyn. §. ια΄. *ἴσως δ' Εὐθύνους ἐρεῖ - - - ὅτι οὐκ ἄν ποτ' - - - ἀπέδωκε.* SCHAUB. *ὑπομείνειε* dedit Beckerus, *ὑπομεῖναι* cum Ald. Thorlacius et Heinrichius.

Ἐξέπλευσεν] Lectio Aldina erat *ἐξέπνευσεν*. Pro qua alii reposuerunt *ἐξέπεσεν*, alii *ἐξένευσεν*. Verum Stephanica, quam exhibui, est unice vera. TAYLOR.

θεῶν τινὰ αὐτὸν ἐπ' αὐτὴν ἀγαγεῖν τὴν τιμωρίαν, ἵν', ἐπειδὴ τὸν εὐκλεᾶ κίνδυνον ἔφυγε, τοῦ ἀκλεοῦς καὶ ἀδόξου θανάτου [1] τύχοι, καὶ οὓς προὔδωκε, τούτοις ὑποχείριον αὐτὸν καταστήσειεν. ἑτέρωθι μὲν γὰρ ἀτυχῶν οὔπω δῆλον εἰ διὰ ταῦτα δίκην δίδωσιν· ἐνταῦθα δὲ παρ' οἷς προὔδωκε, φανερόν ἐστιν 198 ὅτι τῶν αὐτοῦ παρανομημάτων ὑπέχει ταύτην τὴν τιμωρίαν. οἱ γὰρ θεοὶ οὐδὲν πρότερον ποιοῦσιν ἢ τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων τὴν διάνοιαν παράγουσι· καί [2] μοι δοκοῦσι τῶν ἀρχαίων τινὲς ποιητῶν, ὥςπερ χρησμοὺς γράψαντες τοῖς ἐπιγενομένοις τάδε τὰ ἰαμβεῖα καταλιπεῖν,

> Ὅταν γὰρ ὀργὴ δαιμόνων βλάπτῃ τινὰ,
> Τοῦτ' αὐτὸ πρῶτον ἐξαφαιρεῖται φρενῶν
> Τὸν νοῦν τὸν ἐσθλὸν, εἰς δὲ τὴν χείρω τρέπει
> Γνώμην, ἵν' εἰδῇ μηδὲν ὧν ἁμαρτάνει.

κβ'. Τίς γὰρ οὐ μέμνηται τῶν πρεσβυτέρων ἢ τῶν νεω-

[1] τύχῃ T. R.   [2] μὴ T.

Οἱ γὰρ θεοὶ — παράγουσι] *dii enim nihil prius faciunt, quam quod pravorum hominum mentem deflectunt a recto et vero ad vitium et fraudem.* Sic παράγειν sæpius, v. c. in Demosthen. Lept. §. κη'. BECKER.

Ποιοῦσιν] Spurium videtur Bekkero, sine ratione idonea. PINZGER.

Καὶ μὴ δοκοῦσι] Π. καὶ μὴ δοκοῦσι, καὶ τὰ ἑξῆς, μέχρι τοῦ καταλιπεῖν, ἐν ἐρωτήσει. Εἰ δὲ μὴ, γράφειν δεῖ, Καί μοι δοκοῦσι. H. STEPHAN. Hoc posterius probum est, idemque annotavit Iosephus Scaliger. TAYLOR.

Ὥσπερ χρησμοὺς γράψαντες τοῖς ἐπιγεν.] Χρησμοὶ sunt præcepta, quorum veritati ita confidunt eorum auctores, ut non modo ipsi sequantur, sed etiam posteri ut idem faciant optant; cf. Isocr. Panegyr. c. 45. ibique interp. Igitur erravit Taylor. cum post γράψαντες cum interprete incisum ponere vellet. BECKER.

Τοῖς ἐπιγενομένοις] Satius est fortasse distinguere cum Interprete: ὥςπερ χρησμοὺς γράψαντες, τοῖς ἐπιγενομένοις τάδε τὰ ἰαμβεῖα καταλιπεῖν. TAYLOR.

Ὅταν γὰρ ὀργὴ — ἁμαρτάνει] Hos ex antiquo quodam poeta desumptos versus eleganter Melancthon ita interpretatus est:

> *Iratus ad pœnam Deus si quos trahit,*
> *Auferre mentem talibus primum solet,*
> *Caliginemque offundit, ut ruant suas*
> *Furentes in clades, sibi quas noxiis*
> *Accersierunt ultro consiliis malis.*

Hujus opinionis auctor et fons Homerus fuisse videtur. cf. Il. VI. 234. XVII. 470. Quum enim antiquis ratio, qua animi pravæ cupiditates in transversum ducere solent homines, non satis explorata fuerit: a diis et dæmonibus initium trahebant stultitiæ et perversitatis hominum fere incredibilis, illosque auctores miseriarum, quæ tum sequantur necesse est, reddere solebant. Similem ex antiquo Poeta servavit sententiam Athenagoras Leg. pro Christ. p. 304. ed. Paris.

> Ὅταν ὁ δαίμων ἀνδρὶ πορσύνῃ κακὰ
> Τὸν νοῦν ἔβλαψε πρῶτον. —

Ubi Philosophus et Christianus vere et pie addit: ὁ δὲ θεὸς, τελείως, ἀγαθὸς ὢν, ἀϊδίως ἀγαθοποιός ἐστιν. Quos versus, nescio quo jure, tribuunt Euripidi in Fragment. p. 497. ed. Lips. Præclare autem Schillerus noster, præeunte Shakespeario, istam opinionem illustrat dramate Macbeth. Act. II. sc. 2. ubi Hecate, personam δαίμονος istius repræsentans, sic ait:

> " Ich will euch meine Geister senden
> Und solche Truggebilde weben
> Und täuschende Orakel geben,
> Dass Macbeth, von dem Blendwerk voll,
> Verwirrt und tollkühn werden soll!
> Dem Schicksal soll er trotzen kühn,
> Nichts fürchten, sinnlos alles wagen,
> Nach seinem eiteln Trugbild jagen.
> Den Sterblichen, das wisst ihr lange,
> Führt Sicherheit zum Untergange.

BECKER. Hos versus Euripidis esse sine justa causa Valckenaer. ad Hippol. 322. p. 198. suspicatur. Vide Heynii Obss. ad Il. T. 5., Erfurdt. ad Sopocl. Antiq. 615. Platon. Repub. B. 19. OSANN.

τέρων οὐκ ἀκήκοε Καλλίστρατον, οὗ θάνατον ἡ πόλις κατέγνω, τοῦτον φυγόντα, καὶ τοῦ θεοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἀκούσαντα ὅτι ἂν ἔλθῃ Ἀθήναζε τεύξεται τῶν νόμων, ἀφικόμενον καὶ ἐπὶ τὸν βωμὸν τῶν δώδεκα θεῶν καταφυγόντα
199 καὶ οὐδὲν ἧττον ὑπὸ τῆς πόλεως ἀποθανόντα; δικαίως· τὸ γὰρ τῶν νόμων τοῖς ἠδικηκόσι τυχεῖν τιμωρία ἐστίν. ὁ δέ γε θεὸς ὀρθῶς ἀπέδωκε τοῖς ἠδικημένοις κολάσαι τὸν αἴτιον· δεινὸν γὰρ ἂν εἴη, εἰ ταὐτὰ σημεῖα τοῖς εὐσεβέσι καὶ τοῖς κακούργοις φαίνονται. ἡγοῦμαι δ' ἔγωγε, ὦ ἄνδρες, τὴν τῶν

Καλλίστρατον] Sermo est de Callicratis filio, Aphidnæo, quem Xenoph. Hellen. VI. 2. 39. δημαγωγὸν appellat. Vir insignis fuit eloquentia, qua teste Plutarcho vita Demosth. p. 848. A. Demosthenem adolescentulum studio artis suæ incendit. Quo definitur ejus ætas. Floruit enim circa Ol. 103. 3. quo anno causam de Oropo peroravit Callistratus. cf. Liban. V. Demosth. Postea, exsilio mulctatus, in Macedonia et Thracia vitam agebat. Meminit ejus in urbe Methone degentis Demosth. c. Polycl. p. 1122. ed. Reisk. atque Isocrates Symmach. §. θ'. de eodem, ut opinor, in Thracia coloniam condidisse, refert. Igitur οἱ πρεσβύτεροι, i. e. Lycurgi, Demosthenis cæterorum æquales Callistratum probe noverunt; contra οἱ νεώτεροι multa de viro insigni audiverant. Præter Wesseling. ad Diodor. l. XV. Vol. VI. p. 360. Bip. egit de Callistrato Ruhnken. Hist. Crit. Or. Gr. p. 148. Becker. Cf. Boeckhii Staatshaushaltung der Athener. t. ii. p. 246. Osann.

Τεύξεται τῶν νόμων] Non recte intelligo istam phrasin τυχεῖν τῶν νόμων, at τυχεῖν τῶν νομίμων unaquaque fere pagina occurrit, idque hic et in inferioribus, sc. l. 6. rescribendum esse arbitror. Quoties hac chorda oberraverint Librarii, diximus ad §. ιϛ'. Taylor.

Τεύξεται τῶν νομίμων] Sic Taylorus ultimam restituit vocem pro νόμων, quod in vett. Edd. legitur. Contrarium est: εἴργεσθαι καὶ θυσιῶν καὶ τῶν ἄλλων νομίμων. Diodor. XIX. Vol. VIII. p. 269. Bip. ubi v. Wessel. Nostrum egregie illustrat Dinarch. c. Aristogit. p. 81. ed. Reisk. οὐ τυχόντα τῶν νομίμων, quod ib. p. 87. explicatur, τὰ νομιζόμενα, i. e. *justam in patria sepulturam consecuturum esse Aristogitonem.* Nos: *er werde nicht eines gewaltsamen, vielmehr eines natürlichen Todes sterben.* Et sic Callistratus, deceptus a diis, dubium Oraculi effatum interpretatus est: nam ultro rediit Athenas, et supplex ad aram XII. deorum, olim a Pisistrato exstructam (Thucyd. VI. p. 447.) confugit. cf. Taylor. ad Lys. epitaph. p. 69. ed. Reisk. Becker. Frustra. vid. Hauptm. et Schulz. Osann.

Ὑπὸ τῆς πόλεως ἀποθανόντα;] Recte Lonicer. interpretatus est: *urbis censura morti adjudicatum?* Sic enim in usu est ἀποθανεῖν ὑπό τινος. Hemsterhus. ad Lucian. Vol. I. p. 333. Bip. Becker.

Τὸ γὰρ τῶν νομίμων — ἐστὶν] I. e. Oraculi enim effatum: *justam assequi sepulturam sceleratum*, significat *supplicio affici*. Idem.

Ὁ δέ γε θεὸς — αἴτιον] *deus enim* (per oraculum seducens Callistratum, in patriam ut ultro rediret) *recte concessit injuria affectis, ut punirent injuriarum auctorem.* Idem.

Φαίνονται] Π. Φαίνωνται. Η. φαίνοιντο. H. Stephan. Recte quidem istæc Stephanus admonuit, nondum tamen totam rem expedivit. Superest enim adhuc aliquid. φαίνονται, aut φαίνωνται, aut φαίνοιντο, redit ad deos, non ad σημεῖα. Nam si ad hæc referretur, et σημεῖα si esset nominativus, potius dixisset φαίνηται aut φαίνοιτο, in singulari. Ego vero legi malim φαίνοι in singulari optativi, *si deus* (Apollo) *edat, ostendat eadem signa*, easdem sortes, *bonisque malisque.* Reisk. φαίνωνται recepimus. σημεῖα est accusativus: *si eadem signa ostendant* (dii) *piis æque scelestis.* Nec offendimus, ut alii, verbo plurali numero juncto cum substantivo neutr. gen. V. Matth. Gr. Gr. p. 416. Becker. φαίνονται quum MSS. omnes teneantur ferrique quodam modo possit, etiam nos auctori reddidimus, optativo potius locum esse haud ignorantes. Beckerus, quem mirari non satis possis, φαίνωνται recepit; nam etsi dubia de particula εἰ cum conjunctivo recte juncta in diem tolli videntur, uti post Jacobsium in Thiersch. Act. Philol. Monac. v. i. fasc. 2. p. 149. nos ad Philemonem Grammaticum, p. XXXVI. animadvertimus, tamen multum abest, ut ei qui bono scriptori conjunctivum talem de suo intrudat, auctor ego

θεῶν ἐπιμέλειαν πάσας μὲν τὰς ἀνθρωπίνας πράξεις ἐπισκοπεῖν, μάλιστα δὲ τὴν περὶ τοὺς γονέας καὶ τοὺς τετελευτηκότας καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς εὐσέβειαν. εἰκότως· παρ' ὧν γὰρ τὴν ἀρχὴν τοῦ ζῆν εἰλήφαμεν καὶ πλεῖστα ἀγαθὰ πεπόνθαμεν, εἰς τούτους μὴ ὅτι ἁμαρτεῖν ἀλλ' ὅτι μὴ [1] εὐεργετοῦντας τὸν αὑτῶν βίον καταναλῶσαι μέγιστον ἀσέβημά ἐστι.

κγ'. Λέγεται οὖν ἐν Σικελίᾳ — εἰ γὰρ καὶ μυθωδέστερόν ἐστιν, ἀλλ' ἁρμόσει καὶ ὑμῖν ἅπασι τοῖς νεωτέροις ἀκοῦσαι — ἐκ τῆς Αἴτνης ῥύακα πυρὸς γενέσθαι· τοῦτον

[1] ἐνεργοῦντας T. R.

suasorve velim fuisse; immo ita caute in his adhuc incedendum, ut is qui conjunctivum tolerari posse jubeat, verendum sit, ut multis ulterius quam par sit progressus esse jam videatur. Reiskius porro φαίνοι suadet, idque ad deum refert, Thorlacius [et Heinrichius] φαίνοιτο edidit, quod si quid h. l. novandum est, ego quoque susceperim: Schaubius φαίνεται conjecit: nempe triumviri in verbo plurali post neutrum plurale posito hærentes, in quo ego quoque hæreo. Attamen in arte grammatica, ubi dies hodie diei commenta delet, temerarium, ne graviori etiam nomine utar, eum dixerim qui lectionem consensu codicum plurium eorundemque optimorum affatim confirmatam, quæ etsi cum vulgari præcepti usu pugnet, tamen ab aliqua parte excusari, sin minus defendi posse videatur, loco movendam esse censeat. Quare nihil hic muto, interim eorum hujus usus exemplorum ab Heindorfio ad Plat. Cratyl. 88. p. 136. collatorum numero acquiescens, quæ videndum annon augeri etiam possint. Osann. Sed his omnibus non est opus. Pinzger.

Εὐσέβειαν] Male ἀσέβειαν Schulzius conjecit, qui, si orator alio verbo ac ἐπισκοπεῖν usus esset, fortasse audiendus esset. Osann.

Ἐνεργοῦντας] Sic Ald. et Steph.—Melancth. emendabat εὐεργετοῦντας, quod defendit et recepit Schulzius. Sed illud magis placebit sequentia attente consideranti. De beneficiis liberorum erga parentes h. l. sermo non est, sed de studio et industria vel ipsam vitam fortiter impendere pro salute parentum. Hoc igitur latius patet. Becker. Egregiam Melancthonis emendationem vulgatæ a Beckero posthabitam esse valde dolendum. Osann. Et εὐεργετοῦντας receperunt Osannus, Heinrichius et Pinzgerus.

Καὶ ὑμῖν ἅπασι τοῖς νεωτέροις] Cogitari quidem potest, Lycurgum h. l. solum juniores allocutum esse cives, quod cæteris Oratoribus, si recte memini, prorsus insolitum est: tamen in Orationis structura durum aliquid remanebit. Igitur non male Schulzius existimavit, post ἅπασι particulam esse repetendam. Cui solummodo triplex vocis repetitio obstare videtur. An igitur scripsit Orator: ἀλλ' ἁρμόσει ὑμῖν ἅπασι, καὶ τοῖς νεωτέροις ἀκοῦσαι, i. e. *imprimis juvenibus nostris hoc pietatis exemplum proponere, utile erit.* Becker.

Ἐκ τῆς Αἴτνης] Quam Lycurgus de pietate filii erga patrem hic enarrat historiam, eandem plures scriptores antiqui tradiderunt, sed cuncti ita, ut de duobus loquantur filiis, quorum alter patrem, alter matrem ab interitu servaverit. Eorum nomina erant Amphinomus et Anapis s. Anapius, ut Seneca de Benef. III. 37. scribit. Inter Græcos primus est Aristoteles s. quisquis est auctor libri de Mundo c. 6. 23., tum Strabo VI. p. 412. B., Pausanias Phocic. 28. 2., Philostratus V. Apoll. V. 17., Nonnus exegesi in Greg. Naz. p. 143. et Stobæus Serm. LXXVII. p. 414. Postremus hanc eruptionem Ætnæ Ol. 81. factam esse memorat, juvenesque illos Philonomum et Calliam, Catanæos, vocat. E Latinis vero scriptoribus enarrant historiam Valer. Maxim. V. 4. extern. 4. Claudian. Idyll. VII. (quod suavissimum carmen eleganter germ. vertit J. H. F. Meinecke in ed. Lucilii Junior. p. 100.) itemque Lucil. Junior 5. Cornel. Severus in Ætna v. 600—642. Quibus collig. Solin. c. 5. et Salmas. exerc. p. 100. D. His vero inter se comparatis veterum scriptis Lycurgi narratio, qui historiam ad finem Orationis paululum immutavisse videtur, commode explicabitur. Idem. Osannus et Pinzgerus: ἐκ γὰρ τῆς Αἴτ.

δὲ ῥεῖν φασὶν ἐπὶ τὴν ἄλλην χώραν καὶ δὴ καὶ πρὸς πόλιν τινὰ τῶν ἐκεῖ κατοικουμένων. τοὺς μὲν οὖν ἄλλους ὁρμῆσαι
200 πρὸς φυγήν, τὴν αὑτῶν σωτηρίαν ζητοῦντας· ἕνα δέ τινα τῶν νεωτέρων, ὁρῶντα τὸν πατέρα πρεσβύτερον ὄντα καὶ [1]οὐχὶ δυνάμενον ἀποχωρεῖν ἀλλὰ ἐγκαταλαμβανόμενον,
201 ἀράμενον φέρειν. φορτίου δ' οἶμαι προσγενομένου καὶ αὐτὸς ἐγκατελήφθη. ὅθεν δὴ καὶ ἄξιον θεωρῆσαι τὸ θεῖον, ὅτι τοῖς ἀνδράσι τοῖς ἀγαθοῖς εὐμενῶς ἔχει. λέγεται [2]γὰρ κύκλῳ τὸν τόπον ἐκεῖνον περιρρεῦσαι τὸ πῦρ καὶ σωθῆναι τούτους 160. 1
μόνους, ἀφ' ὧν καὶ τὸ χωρίον ἔτι καὶ νῦν [3]προσαγορεύεται

[1] οὐ T. R. [2] καὶ R. [3] προσαγορεῦσαι T. R.

Ῥύακα πυρὸς] Aristotel. l. c. vocat ῥεῦμα sc. πυρὸς (der Lavastrom). cf. de Mundo 4, 25. Becker.

Ἐπὶ τὴν ἄλλην] Ἐπὶ τήν τε ἄλλην ex conjectura sua dedit Pinzgerus.

Πρὸς πόλιν τινὰ] Ad urbem Catanam, ut Pausan. l. c. diserte dicit: ἐπέρρει τῇ Κατάνῃ. Becker.

Τοὺς μὲν οὖν ἄλλους] Eleganter L. Lucil. Jun. v. 614.

"Et quod cuique fuit cari, fugit ipse sub illo,
Sed non incolumis dominum sua præda secuta est." Becker.

Φορτίου] Lege: ῥοθίου δ' οἶμαι προσγενομένου καὶ αὐτὸς ἐγκατελήφθη. Nam ῥόθιον nomen est aptissimum, quod violentiam, impetum et strepitum undarum significat. Palmer. Crude hoc et infeliciter sane. Potuit fortasse Juvenis, levis et expeditus cum fuerit, evasisse: *accedente* autem *onere*, φορτίου προσγενομένου, non solum pater, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ἐγκατελήφθη. Mihi semper res fuit cum iis hominibus qui locos sanos inficiunt, insanos negligunt. Hæc historia, paululum licet immutata, a multis traditur. "Inter Catinam et Syracusas certamen est de illustrium fratrum memoria, quorum nomina sibi diversæ partes adoptant. Si Catinenses audiamus, Anapis fuit et Amphinomus: si quod malunt Syracusæ, Emantiam putabimus et Critonem. Catinensis tamen regio causam dedit facto, in quam se cum Ætnæ incendia protulissent, juvenes duo sublatos parentes evexerunt inter flammas illæsi ignibus. Horum memoriam ita Posteritas munerata est, ut sepulcri locus nominaretur Campus Piorum." Solinus, cap. 5. Πρώτῃ καὶ ὀγδοηκοστῇ Ὀλυμπιάδι φασὶ τὴν Αἴτνην ῥυῆναι, ὅτε καὶ Φιλόνομος καὶ Καλλίας, οἱ Καταναῖοι, τοὺς ἑαυτῶν πατέρας ἀράμενοι διὰ μέσης τῆς φλογὸς ἐκόμισαν, τῶν ἄλλων κτημάτων καταφρονήσαντες. ἀνθ' ὧν καὶ ἀμοιβῆς ἔτυχεν τῆς ἐκ τοῦ θείου. τὸ γάρ τοι πῦρ θεῖον αὐτῶν διέστη, καθ' ὃ μέρος ἐκεῖνοι παρεγίνοντο. Stobæus Serm. LXXVII. Vid. Aristotelem de Mundo, c. VI., Pausaniam in Phocicis p. 663. Edit. Hanov. 1613., Auctorem Poematis de Ætna, sub finem, Strab. l. 6. p. m. 269, Valer. Maxim. V. 9., Claudian. Carm. L. de piis fratribus et eorum Statuis quæ sunt apud Catinam, Ausonium de claris urbibus, Hyginum, aliosque. De Statuis, quas in Piorum Fratrum memoriam consecravit Catanensium Civitas, vide Carreræ Monum. Histor. Catanens. l. 1. capp. 30. et 50. Taylor.

Φορτίου] Palmerius, qui sane Aristotelem inspexisse non videtur, corrigebat ῥοθίου. Longin. quidem c. 32. 4. τὸ ῥόθιον τῆς φορᾶς meton. dicit de Oratore, qui oratione auditores propellit, et Hyperides Orator teste Harpocrat. h. v. eadem usus est voce. Sed in Lycurgo recepta lectio, quam tuentur edd. omnes, omnino est retinenda. Eam confirmat Aristoteles, l. c. περικαταληφθέντες, inquit, ὑπὸ τοῦ ῥεύματος, διὰ τὸ βαστάζειν γέροντας ἐπὶ τῶν ὤμων γονεῖς. Becker.

Ἐγκατελήφθη] Melanth. dedit ἐγκατελείφθη. Illud præferendum videtur, partim propter præcedens ἐγκαταλαμβανόμενον, partim ob sensum narrationis. Usurpatur enim h. v. de periculis, quæ inopinato repentino impetu superveniunt. Interpr. ad Lucian. I. p. 192. Bip. Verte igitur: *deprehensus est juvenis ita, ut nullus sibi exitus pateret.* Idem.

Λέγεται γὰρ κύκλῳ] Aristotel. l. c. πλησίον γὰρ αὐτῶν γενόμενος ὁ τοῦ πυρὸς ποταμὸς ἐξεσχίσθη, παρέτρεψε δὲ (i. e. deflectebat) τὸ μὲν ἔνθα, τὸ δὲ ἔνθα, καὶ ἐτήρησεν ἀβλαβεῖς. Idem Pausan. l. c. διχῇ σχισθῆναι λέγεται τὸν ῥύακα. Idem.

Προσαγορεῦσαι] Malim προσαγορεύεσθαι.

Τῶν εὐσεβῶν χῶρον· τοὺς δὲ ταχεῖαν τὴν ἀποχώρησιν ποιησαμένους καὶ τοὺς ἑαυτῶν γονεῖς ἅπαντας ἐγκαταλιπόντας ἀπολέσθαι. ὥστε καὶ ὑμᾶς δεῖ τὴν παρὰ θεῶν ἔχοντας μαρτυρίαν ὁμογνωμόνως τοῦτον κολάζειν τὸν ἅπασι τοῖς μεγίστοις ἀδικήμασιν ἔνοχον ὄντα κατὰ τὸ ἑαυτοῦ μέρος. τοὺς μὲν γὰρ θεοὺς [1] τὰς πατρίους τιμὰς ἀπεστέρηκε, τοὺς δὲ γονεῖς τοῖς πολεμίοις ἐγκατέλιπεν, τοὺς δὲ τετελευτηκότας τῶν νομίμων οὐκ εἴασε τυχεῖν.

κδʹ. Καίτοι σκέψασθε, ὦ ἄνδρες· οὐ γὰρ ἀποστήσομαι τῶν παλαιῶν· ἐφ' οἷς γὰρ ἐκεῖνοι ποιοῦντες ἐφιλοτιμοῦντο, ταῦτα δικαίως ἂν ὑμεῖς ἀκούσαντες ἀποδέχοισθε. φασὶ γὰρ Εὔμολπον τὸν Ποσειδῶνος καὶ Χιόνης μετὰ Θρακῶν ἐλθεῖν τῆς χώρας ταύτης ἀμφισβητοῦντα, τυχεῖν δὲ [2] κατ' ἐκείνους 202
τοὺς χρόνους βασιλεύοντα Ἐρεχθέα, γυναῖκα ἔχοντα Πραξιθέαν τὴν Κηφισοῦ θυγατέρα. μεγάλου δὲ στρατοπέδου μέλλοντος αὐτοῖς εἰσβάλλειν εἰς τὴν χώραν, εἰς Δελφοὺς ἰὼν ἠρώτα τὸν θεὸν, τί ποιῶν ἂν νίκην λάβοι παρὰ τῶν πολεμίων. χρήσαντος δ' αὐτῷ τοῦ θεοῦ, τὴν θυγατέρα εἰ θύσειε πρὸ

[1] τοὺς T. R.

[2] καὶ κατ' T. R.

Reisk. Schulz. vulgata servata τοὺς κατοικοῦντας mente suppleri jubet. Osann.

Τῶν εὐσεβῶν χῶρον] Sic Ald. Recent. χώραν. Lucil. Jun. v. 640.

"Sed vere cessere domus et rura Piorum."

Et Solin. l. c. "Horum memoriam ita posteritas munerata est, ut sepulcri locus nominaretur: CAMPUS PIORUM." In gemma quoque, narrante Winkelmann. Descript. des pierres grav. p. 410. istud argumentum expressum est. V. quos laud. Facius ad Pausan. p. 248. et Wernsdorf. ad Poet. Lat. Minor. T. IV. p. 369—384. Becker.

Τοὺς μὲν γὰρ] Cf. Nostr. c. 8. et c. 11. Idem.

Τοὺς πατρίους] Aut τὰς πατρίους leg. ut redeat ad τιμάς. aut si masculinum hic recte habet, leg. erit: τοὺς μὲν γὰρ θεοὺς τοὺς πατρίους τὰς προσηκούσας (aut νενομισμένας) τιμὰς ἀπεστέρηκε. Reisk. τὰς πατρίους suscepit Heinrichius.

Ἐφιλοτιμοῦντο] Heinrichius: [δικαίως] ἐφιλοτιμ. Pinzgerus: δικαίως ἐφιλοτιμ.

Εὔμολπον] Historiam illustrant Isocr. Paneg. §. ιθʹ. Panathen. §. οηʹ. et Apollodor. III. 15. c. animadv. Heynii p. 861. sqq. Idem.

Τυχεῖν δὲ καὶ κατ' ἐκείνους] Copula ista parum necessaria καὶ videtur omnino originem traxisse a voce sequente. Tu ergo legendo delebis. Taylor. Copulam si tuebimur, quæ videtur utique tuenda esse, leg. erit: τυχεῖν δὲ καὶ ἡμῶν κατ' ἐκείνους τ. χ. *ut Eumolpus Thracum fuit rex, ita nostrum* [Atheniensium] *quoque regem tum fuisse Erechtheum.* Reisk. Mihi sanus videtur locus. Becker.

Τὴν Κηφισοῦ θυγατέρα] Aliter Apollodorus deducit Praxitheam Erechthei uxorem a Cephiso: non enim ejus filiam facit, sed neptem per matrem Diogeniam, Cephisi filiam et Phrasimi uxorem. Palmer. Vid. Meurs. de regno Athen. ii. 8. Becker. Cf. de hac nominis scriptura Doederlein. in Act. Mon. v. i. fasc. 1. p. 32. Osann. Et Schwenck. ad Æsch. Eumen. p. 94. Pinzger. Qui mox τοῦ στρατοπέδου dedit.

Χρήσαντος δ' αὐτῷ τοῦ θεοῦ, τὴν θυγατέρα etc.] Rem hanc orator aliter narrare videtur, ac vulgari memoria proditum, quam servat Scholiasta Augustanus ad Demosth. de falsa legat. Ἄγραυλος καὶ Ἕρση καὶ Πάνδροσος θυγατέρες Κέκροπος, φησὶν ὁ Φιλόχορος. λέγουσι δὲ, ὅτι πολέμου συμβάντος παρ' Ἀθηναίοις, ὅτε ὁ Εὔμολπος ἐστράτευσε κατὰ Ἐρεχθέως, καὶ μηκυνομένου τοῦ-

τοῦ συμβαλεῖν τὼ στρατοπέδω, κρατήσειν τῶν πολεμίων, ὁ δὲ τῷ θεῷ πειθόμενος τοῦτ' ἔπραξε καὶ τοὺς ἐπιστρατευομένους ἐκ τῆς χώρας ἐξέβαλε. διὸ καὶ δικαίως ἄν τις Εὐριπίδην ἐπαινέσειεν, ὅτι τά τε ἄλλ' ὢν ἀγαθὸς ποιητὴς καὶ τοῦτον
203 τὸν μῦθον προείλετο ποιῆσαι, ἡγούμενος κάλλιστον ἂν γενέσθαι τοῖς πολίταις παράδειγμα τὰς ἐκείνων πράξεις, πρὸς ἃς ἀποβλέποντας καὶ θεωροῦντας συνεθίζεσθαι ταῖς ψυχαῖς [1] τὸ τὴν πατρίδα φιλεῖν. ἄξιον δὲ, ὦ ἄνδρες δικασταὶ, καὶ τῶν ἰαμβείων ἀκοῦσαι, ἃ πεποίηκε λέγουσαν τὴν μητέρα τῆς παιδός· ὄψεσθε γὰρ ἐν αὐτοῖς μεγαλοψυχίαν καὶ γενναιότητα ἀξίαν καὶ τῆς πόλεως καὶ τοῦ γενέσθαι Κηφισοῦ θυγατέρα.

Τὰς χάριτας ὅςτις εὐγενῶς χαρίζεται,
[2] Ἥδιον ἐν βροτοῖσιν· οἳ δὲ δρῶσι μὲν,

[1] τῷ T. R.

[2] Ἥδιστον T. R.

του ἔχρησεν ὁ Ἀπόλλων ἀπαλλαγήσεσθαι, ἐάν τις ἀνέλῃ ἑαυτὸν ὑπὲρ τῆς πόλεως. ἡ τοίνυν Ἄγραυλος ἑκοῦσα αὐτὴν ἐξέδωκεν εἰς θάνατον· ἔῤῥιψε γὰρ ἑαυτὴν ἀπὸ τοῦ τείχους. εἶτα ἀπαλλαγέντες τοῦ πολέμου, ἱερὸν ὑπὲρ τούτου ἐστήσαντο αὐτῇ περὶ τὰ προπύλαια τῆς πόλεως, καὶ ἐκεῖσε ὤμνυον οἱ ἔφηβοι μέλλοντες ἐξιέναι εἰς πόλεμον. Nempe orator Agraulum Erechthei filiam dicit, quæ secundum alios scriptores Cecropis audit. V. intpp. ad Polluc. 8. 105. Adde Schol. Platon. Phædr. p. 55. ed. Ruhnken. Photii Lex. v. φοινίκια γράμματα p. 474. Bekkeri Anecdot. Græc. T. 1. p. 270. 444. Cæterum ut hoc obiter notem, filiæ nomen non *Aglauri*, ut hic illic fertur, sed *Agrauli* fuit. Itaque Harpocrationi p. 2. ed. Gron. Jungermannus ad Polluc. l. c. p. 925. e MS. optime Ἄγραυλος vindicat, cui auctoritatem addas duorum codicum, Vratislaviensis, de quo supra monitum, et Londinensis in Museo Britannico asservati, a meque hac de causa inspecti. OSANN.

Πρὸ τοῦ συμβαλεῖν τῷ στρατοπέδῳ] Hoc autem duriusculum. Legerem omnino dualiter: πρὸ τοῦ συμβαλεῖν τὼ στρατοπέδω. *priusquam exercitus utrinque aciem conferrent.* Figura ea, qua Castra dicuntur pro Militibus, non adeo est inusitata. Modo, στρατοπέδου μέλλοντος εἰσβάλλειν εἰς τὴν χώραν. Et similiter fere Herodot. l. V. c. 72. Ὁ δὲ ἀγηλατέει τὰ ἐπίστια τῶν Ἀθηναίων. Proxime, pro ὁ δὲ corrige ὅδε. χρήσαντος αὐτῷ τοῦ θεοῦ — ὅδε τῷ θεῷ πειθόμενος τοῦτ' ἔπραξε. TAYLOR. Schulzio approbante: at genuinam auctoris manum (scil. ὡς δὲ) MSS. restituerunt. OSANN.

Προείλετό ποι ποιῆσαι] Bellule sane! Scaliger quidem et Stephanus non viderunt istud ποι oriri ex ποιῆσαι. Ego autem et Tu videmus. TAYLOR.

Ἐκείνων] Erechthei, et Praxinoæ, et filiæ. REISK. De paradigmatum usu hæc tradit Apsines in Arte: πᾶν δὲ παράδειγμα λαμβάνεται ἢ ἐξ οἰκείων ἢ ἐξ ἀλλοτρίων. τὰ μὲν οὖν ἐξ οἰκείων ἀγωνιστικώτερα καὶ προσεχέστερα κ. τ. λ. Anonymus in Socraticis Epistol. 30. καί φησι μὲν ἐν ταῖς τέχναις προσήκειν οἰκεῖα καὶ γνώριμα τὰ παραδείγματα φέρειν. ubi vid. Allatium p. 271. Hinc aliquando fuit quum pro ἐκείνων suspicarer οἰκείων. OSANN.

Τῶν ἰαμβείων ἀκοῦσαι] Olim exstiterunt hi senarii in Euripidis fabula, quæ inscripta erat Ἐρεχθεύς. Fragmenta hujus dramatis collecta sunt in Ed. Lips. p. 422. sqq. Argumentum fabulæ breviter enarrat Plutarch. p. 553. ed. Steph. ex quo patet, Praxitheam, Erechthei uxorem his vv. consilium filiam pro salute patriæ immolandam tradere, præsenti conjugi aperuisse. Praxithea igitur loquitur. BECKER.

Ἥδιστον] Forte ἥδιστος. Sed nihil muto. TAYLOR. Possit quoque ἥδιστοι legi, scil. εἰσίν. nam ὅστις est collectivum. Sed et vulgata bene potest stare. ἥδιστον, scil. τοῦτ' ἐστιν, εἴ τις χαρίζεται. nam ὅστις tum idem valet atque εἴ τις. REISK. At ὅστις cum ἥδιστον bene jungi, Schaeferus docuit ad Porsoni Euripid. Phœn. 519. p. 284. OSANN.

Χρόνῳ δὲ δρῶσι, [1] [δρῶσι] δυσγενέστερον.
Ἐγὼ δὲ δώσω τὴν ἐμὴν παῖδα κτανεῖν. 204
Λογίζομαι δὲ πολλά· πρῶτα μὲν, πόλιν
Οὐκ ἄν τιν' ἄλλην τῆσδε βελτίω λαβεῖν,
[2] Ἧι πρῶτα μὲν λεὼς οὐκ ἐπακτὸς ἄλλοθεν,
Αὐτόχθονες δ' ἔφυμεν· αἱ δ' ἄλλαι πόλεις,
Πεσσῶν [3] ὁμοίαις διαφοραῖς ἐκτισμέναι,
Ἄλλαι παρ' ἄλλων εἰσὶν [4] εἰσαγώγιμοι.
Ὅστις δ' ἀπ' ἄλλης [5] πόλεος οἰκίζει πόλιν, 205
Ἁρμὸς πονηρὸς ὥσπερ ἐν ξύλῳ παγεὶς,
Λόγῳ [6] πολίτης ἐστὶ, τοῖς δ' ἔργοισιν οὔ.

[1] πολλῷ δυσγενέστεροι T. R. [2] Ἣ T. R. [3] ὁμοίως T. R. [4] εἰσαγώγιμαι T. R. [5] πόλεως T. R. [6] πολιστὴς R.

Χρόνῳ δὲ δρῶσι] Ita Barnesius, ex Grotio nimirum, in Euripidis Fragmentis, hunc locum exhibet:

——— οἳ δὲ δρῶσι μὲν,
Χρόνῳ δὲ πολλῷ δρῶσι, δυσγενέστεροι.

Quod præstat. Annotavit magnus Scaliger:

Χρόνῳ δὲ δρῶσι, πολλὰ δυσγενέστεροι.

Taylor. Thorlacius, Beckerus et Osannus Grotio obsecuti sunt. nisi quod Osannus δυσγενέστερον. Heinrichius: χρόνῳ δὲ δρῶσι, δρῶσι δυσγενέστερον. Pinzgerus: χρόνῳ δὲ δρῶσι, δρῶσι δυσγενέστεροι.

Ἐγὼ δὲ] Rotundius fortasse Senarius ille legitur, si emendes·

Ἐγὼ δὲ δώσω παῖδα τὴν ἐμὴν κτανεῖν.

Taylor.

Ἣ πρῶτα] Locum ita citat Plutarchus de Exsulio:

Οἱ πρῶτα μὲν λεὼς οὐκ ἐπακτὸς ἄλλοθεν,
Αὐτόχθονες δ' ἔφυμεν· αἱ δ' ἄλλαι πόλεις
Πεσσῶν ὁμοίως διαφορηθεῖσαι βολαῖς
Ἄλλαι παρ' ἄλλων εἰσὶν εἰσαγώγιμαι.

Annectuntur deinde versus quidam inemendati, qui apud Lycurgum non reperiuntur, neque admodum liquet, utrum ad hunc locum pertineant, necne. Emendaverat olim in margine exemplaris sui ὁ μέγας Scaliger, Οἱ πρῶτα μὲν, prout Plutarchus legerat. Pro quo Grotius, qua auctoritate nescio:

Ἧι πρῶτα μὲν λεὼς ἐπακτὸς ἄλλοθεν.

Idem deinde ἐξαγώγιμοι: apud quem totus hic locus ita vertitur,

Cui non coactus populus alieno ex solo,
Indigena sed gens: cæteræ, scrupi velut,
Urbes loco mutantur, ut jactus tulit,
Aliæque ab illis sede pelluntur sua.

Taylor. Thorlacius: Οἱ πρῶτα. Beckerus, Osannus et Pinzgerus: ᾗ πρῶτα. Heinrichius: οἳ πρῶτα.

Πεσσῶν --- ἐκτισμέναι] *veluti calculorum transpositionibus conditæ.* Becker. Plutarchi lectionem διαφορηθεῖσαι βολαῖς Musgravius eo bene refutat, quod οἱ πεσσοὶ non jacerentur: cui sententia comprobandæ conferre poterat Sophoclis Fragm. e Nauplio citatum Grammaticis,

——πεσσὰ πεντέγραμμα καὶ κυβῶν βολάς.

Osann.

Εἰσαγώγιμαι] Aut, si mavis, εἰσαγώγιμοι; idem videtur significare atque ἔκκλητοι. aliæ civitates foro non suo utuntur, sed alieno. possunt evocari, ut necesse habeant in alieno judicio apparere. Nostra vero non est ἔκκλητος, nostræ causæ non possunt ab aliis exteris judicibus in concionem induci. Reisk. Beckerus, Osannus, Heinrichius, et Pinzgerus: εἰσαγώγιμοι. Valckenaer. ad Herodot. vii. 161. ἐξαγώγιμοι.

Πόλεως] Πόλεος Grotius in Excerptis, et Scaliger ad hunc locum. Recte. Atque ita infra p. 446. 8. Taylor. *qui vero ab alia urbe migrans aliam incolit, velut trabs vitiosa cum tignis commissa, verbo, non re, civis est.* Becker. πόλεος habes in Euripid. Hec. 858. ubi vid. Porson. Cf. Matth. Gr. Gr. §. 80. p. 96., Koen. ad Greg. Corinth. p. 401. sq. ed. Schaef. Osann.

Ἁρμὸς] Coloniam comparat clavo malo, hoc est, putrido, carioso, male hærenti in assere, cui infixus est. Sed etiam colonia in alieno solo male hæret, vacillat, certas nullibi sedes habet. Reisk.

Πολίτης] Dedi de meo πολιστής. *conditor, deductor, stabilitor civitatis, cum nomine sit, reapse tamen non est.* condidit enim non πόλιν, sed ἀποικίαν. Idem. Hanc Reiskii conjecturam. immerito a VV. D.D. spretam, firmant A.B. [falsus est V.D. πολίτης certo certius habent]. Non amplius igitur vox πολιστὴς inter dubias refertur. Post hunc versum Plutarchus l. c. quinque alios versus addit a scriptura corruptissimos, qui a Lycurgo omissi, cum contextu cæterorum tam parum convenire videntur, ut eos aliunde istic illatos esse judicem. Vulgantur autem ita:

Εἰ δὲ πάρεργον χρή τι κομπάσαι, γυναῖκες,
οὐρανὸν ὑπὲρ γῆς ἔχομεν εὖ συγκεκραμένον,
ἵν' οὔτ' ἄγαν πῦρ, οὔτε χεῖμα συμπιτνεῖ.

Ἔπειτα τέκνα τοῦδ' ἕκητι τίκτομεν,
Ὡς θεῶν τε βωμοὺς πατρίδα τε ῥυώμεθα.
Πόλεως δ' ἁπάσης τοὔνομ' [1] ἕν, πολλοὶ δέ νιν
Ναίουσι· τούτους πῶς διαφθεῖραί με χρὴ,
Ἐξὸν πρὸ πάντων μίαν [2] ὑπερδοῦναι θανεῖν;
Εἴπερ γὰρ ἀριθμὸν οἶδα καὶ τοὐλάσσονος
Τὸ μεῖζον, εἷς μὲν οἶκος οὐ πλεῖον σθένει
206 Πταίσας ἁπάσης [3] πόλεος οὐδ' ἴσον φέρει.
Εἰ δ' ἦν ἐν οἴκοις ἀντὶ θηλέων στάχυς
Ἄρσην, πόλιν δὲ πολεμία κατεῖχε φλὸξ, 161. 1
Οὐκ ἂν [4] μὴν ἐξέπεμπον εἰς μάχην δορὸς,
Θάνατον προταρβοῦσ'; ἀλλ' ἔμοιγ' [5] ἔστιν τέκνα,
Ἃ καὶ μάχοιτο καὶ μετ' ἀνδράσι πρέποι,
Μὴ [6] σχήματ' ἄλλως ἐν πόλει πεφυκότα.

[1] , ἐν πολλοῖς δέ μιν Νόμοισι T. R. [2] ὑπὲρ δοῦναι T. R. [3] πόλεως T. R. [4] μιν T. R. [5] εἴη T. R. [6] σχήματα δ' T. R.

ἃ δ' Ἑλλὰς Ἀσία τε τρέφει κάλλιστα
τῆς γε δέλεαρ ἔχοντες συνθηρεύομεν.

Ibi vs. 1. Barnesius legi jubet δ' ἐς πάρεργον: at præstat potius δὴ pro δέ. Mox pro γυναῖκες Musgrav. φίλαι, nos γύναι suspicamur. Vs. 2. Barn. propter metrum conjicit κεκραμένον: recte. Vs. 4. et 5. Musgr. ita restituendos putat:

ἃ δ' Ἑλλὰς Ἀσίς τ' ἐκτρέφει κάλλιστ', ἀεὶ
τῆς γῆς δέλεαρ ἔχοντες, οὐ θερεύομεν,

satis corroborato τῆς γῆς δέλεαρ. Contra Hermannus ad Erfurdtii Edit. Sophoclis Ajac. p. 629. ita emendat:

ἃ δ' Ἑλλὰς Ἀσία τ' ἐντρέφει κάλλιστα γῇ,
δέλεαρ ἔχοντες οὐδὲν, οὐ θηρεύομεν.

OSANN.

Ἕκητι] Num e Porsoni præcepto ad Eurip. Orest. 26. etiam hic ἕκατι reponendum? Judicent me harum recularum peritiores. IDEM.

Πόλεως κ. τ. λ.] Lege cum iisdem summis viris:

Πόλεως δ' ἁπάσης τοὔνομ' ἓν, πολλοῖς δ' ἐνὶ
Νόμοισι.

uti et Lonicerus quidem interpretatur. TAYLOR. Rem denique conficiunt codd. præbent enim salva vulgata præter quod νιν pro μιν habeant, ναίουσι pro νέμουσι. unde jam locum ita distinguas:

πόλεως δ' ἁπάσης τοὔνομ' ἕν· πολλοὶ δέ νιν
ναίουσι———

in quibus ego nihil de meo novavi præter πολλοὶ, quod quare in πολλοῖς mutatum sit, jam liquet. Sensus jam hic: *universæ civitatis unum quidem nomen; at multi sunt qui eam habitant: hos omnes vin perire me sinere?* OSANN.

Ὑπὲρ δοῦναι] Potius conjunctim ὑπερδοῦναι. TAYLOR. Tmesis hic est. cohæret ὑπὲρ cum θανεῖν. ac si dixisset: δοῦναι πρὸς τὸ θανεῖν ὑπὲρ πάντων. REISK. ὑπερδοῦναι recepi: atque ita jam Taylorus correxerat vulgatam ὑπὲρ δοῦναι, quam Osannum et Bekkerum servasse miror. PINZGER.

Εἷς μὲν] Ita omnino, non ἑνὸς μὲν cum Editis. TAYLOR. Poterat ex ἑνὸς etiam ἐμὸς effici, et nescio, an etiam rectius. REISK. Sensus est: *una vero domus afflicta non plus valet universa urbe, nec damnum æquale sustinet.* BECKER. Thorlacius, Heinrichius, et Pinzgerus etiam εἷς μὲν dederunt. Offert οὑμὸς Bekkerus.

Θηλέων] Aut θηλειῶν malim, aut θηλέως, scil. στάχυος, aut γόνου, vel σπόρου. REISK. θηλειῶν dedit Beckerus.

Οὐκ ἄν μιν] Rectius hæc cum interrogatione, ut Grotius,

Οὐκ ἄν μιν ἐξέπεμπον εἰς μάχην δορὸς,
Θάνατον προταρβοῦσ';

TAYLOR.

Μιν ἐξέπεμπον] Etsi vulgo Tragicis μιν usurpari negant, qui tragicum stylum nosse sibi persuadeant, uti Brunckius ad Sophoclis Œd. Col. 313., Erfurdt. ad Antig. 864., Porsonus ad Eurip. Med. 139. p. 408., tamen eo perduci non potui, ut invitis MSS. νιν reponerem. Hic enim utriusque voculæ usus a classe auctorum aptus, quem qui de rebus grammaticis ex instituto scripsere, adhuc ne teligerunt quidem, nondum ita exploratus mihi videtur, ut conjectura aliquid audere fas sit. Citant quidem νιν e Sophocle (Œd. Col. 43.), Suidas h. v. T. 2. p. 625. et Phavorin. p. 1310. 23., apud quem male αὐτὰ pro αὐτὰς editur. Hanc in rem inquirenti adhibendi erunt Heynius Observat. in Iliad. δ. 480. T. 4. p. 643. Hermannus de Dialecto Pindari p. XIV. Boeckhius ad Pindarum T. 1. p. XXIV., alii. OSANN.

Ἃ καὶ μάχοιτο] Grotius αἳ καὶ μάχοιτο. Modo cum Scaligero ille,

Μὴ σχήματ' ἄλλως ἐν πόλει πεφυκότα.

TAYLOR. Et μὴ σχήματ' ἄλλως susceperunt Beckerus, Heinrichius, et Pinzgerus.

Ἀνδράσι] Ἀνδράσιν, Heinrichius.

Τὰ μητέρων δὲ δάκρυ', ὅταν πέμπῃ τέκνα,
Πολλοὺς ἐθῆλυν' εἰς μάχην ὁρμωμένους.
Μισῶ γυναῖκας, αἵτινες πρὸ τοῦ καλοῦ
Ζῆν παῖδας [1] ἔθελον καὶ παρήνεσαν κακά.
Καὶ μὴν θανόντες γ' ἐν μάχῃ πολλῶν μέτα
Τύμβον τε κοινὸν ἔλαχον εὔκλειάν τ' ἴσην. 207
Τῇ 'μῇ δὲ παιδὶ στέφανος [2] εἷς μιᾷ μόνῃ
Πόλεως θανούσῃ τῆσδ' ὕπερ δοθήσεται,
Καὶ τὴν τεκοῦσαν καὶ σὲ [3] δύο θ' ὁμοσπόρω
Σώσει· τί τούτων οὐχὶ δέξασθαι καλόν;
Τὴν οὐκ ἐμήν γε πλὴν φύσει δώσω κόρην
Θῦσαι πρὸ γαίας. εἰ γὰρ αἱρεθήσεται
Πόλις, τί παίδων τῶν ἐμῶν μέτεστί μοι;
Οὐκοῦν ἅπαντα γοῦν ἐμοὶ σωθήσεται,
[4] Ἄρξουσιν ἄλλοι, τήνδ' ἐγὼ σώσω πόλιν·
Ἐκεῖνο δ' οὗ τὸ πλεῖστον ἐν κοινῷ μέρος,
Οὐκ ἔσθ' ἑκούσης τῆς ἐμῆς ψυχῆς, [5] ἄνερ,
Προγόνων παλαιὰ [6] θέσμι' ὅστις ἐκβαλεῖ·
Οὐδ' [7] ἀντ' ἐλάας χρυσέας τε Γοργόνος 208

[1] εἵλοντο T. R. [2] ἡ μία μόνη Πόλεως θανοῦσα T. R. [3] δύ' ὁμοσπόρους Ὡς εἴ τι T. R. [4] ἄρξουσί τ' ἄλλοι, τὴν δ' T. R. [5] ἄτερ T. R. [6] θέσμιά τις T. R. [7] ἂν τελείας T. R.

Παῖδας εἵλοντο] παῖδας εἷλον, Par illud Criticorum. Taylor. Nil video causæ, cur dactylus aut amphimacer in tertia sede senarii versus locum non habeat. Est autem λοντο καὶ aut dactylus, aut amphimacer. Quod si non videbitur admittendum leg. ἑλόμεναι παρήνεσαν. Reisk. Sensus: *odi mulieres, quæ posthabita honestate malunt liberos vivere et propterea ignaviam suadent.* Becker. E Grotii et Scaligeri conjectura edidimus, in qua nihil nisi activi usus offendit. Erat aliquando, quum suspicarer παῖδ' vel τέκν' ἕλοντο. Osann. Εἵλοντο παῖδας, Heinrich. Ζῆν παῖδας ἔθελον, Pinzger. Cui in re dubia obsecutus sum.

Στέφανος] Subaudi οὗτος ἔσται. Reisk.

Ἡ μία] Lego εἰ μία. Reisk. εἷς μιᾷ μόνῃ Πόλ. θανούσῃ. Tyrrwhit. Cui, cum Heinrichio et Pinzgero, obsecutus sum.

Θανοῦσα] Accipio pro partic. non aor. 2. sed futuri secundi, *moritura.* Reisk. *at filiæ meæ singularis corona tribuetur, uni solique pro universis morituræ.* Becker.

Καὶ τὴν τεκοῦσαν κ. τ. λ.] Legit Grotius:

Καὶ τὴν τεκοῦσαν καὶ δύω γ' ὁμοσπόρους
Σώσει. Τί τούτων οὐχὶ δέξασθαι καλόν;

Taylor. Cum Valckenaerio Eurip. Phœn. 1022. et Grotio δύο θ' ὁμοσπόρους Σώσει dederunt Schulzius, Thorlacius, Beckerus, et Osannus. δύο θ' ὁμοσπόρω Σώσει, Heinrichius et Pinzgerus.

Γοῦν] Malim τοὐν, id est, τὸ ἐν ἐμοί. *quantum in me est, penes me est.* Reisk. Corruptum locum ex emendatione Musgravii restituimus, scil. Οὔκουν ἅπαντα νῦν· ἐμοὶ σωθήσεται, Ἄρξουσί τ' ἄλλοι τῆδέ γ', εἰ σώσω, πόλει. *illud ergo in mentem mihi nunc non venit: servabitur urbs, sed alii in urbe, si eam servavero, imperabunt; verum illud* (scil. animo perpendo), *quod civitatis vel maxime refert: non fiet, me quidem volente, o conjunx! nemo prisca majorum instituta subvertet.* Becker. Thorlacius: Οὐκοῦν ἅπαντα γοῦν ἐμοὶ σωθήσεται· Ἄρξουσιν ἄλλοι, τὴν δ' ἐγὼ σώσω πόλιν. Schulzius et Osannus: Οὐκοῦν ἅπαντα γοῦν τ' ἐμοὶ σωθήσεται, Ἄρξουσί τ' ἄλλοι· τὴν δ' ἐγὼ σώσω πόλιν. Heinrichius: Οὐκοῦν ἅπαντα τοὖν γ' ἐμοὶ σωθήσεται· Ἄρξουσιν ἄλλοι, τήνδ' ἐγω σώσω πόλιν. Pinzgerus: Οὔκουν ἅπαντα γοῦν ἐμοὶ σωθήσεται, Ἄρξουσί τ' ἄλλοι· τὴν δ' ἐγὼ σώσω πόλιν.

Ἄρξουσί] Scaliger, Ἄρξουσι δ' ἄλλοι. Taylor. Quid si ἄρξουσιν ἄλλοι, scil. ταύτῃ τῇ πόλει. *imperabunt*, vel *imperanto, alii*, huic civitati. Reisk.

Ἄτερ] Malim τὰ τῶν, ut sic sit: οὐκ ἔσθ', ἑκούσης τῆς ἐμῆς ψυχῆς, τὰ τῶν προγόνων παλαιὰ θέσμι' ὅστις ἐκβαλεῖ. ut cohæreant inter se οὐκ ἔσθ' ὅστις ἐκβαλεῖ — sunt hæc τὰ τῶν προγόνων θέσμια epexegesis illorum ἐκεῖνο δ' οὗ τὸ πλεῖστον ἐν κοινῷ μέρος. Idem. Valckenaerii emendationem l. l. ἄνερ susceperunt Thorlacius, Beckerus, et Heinrichius.

Θέσμιά τις] θέσμι' οὔ τις e conjectura Grotii Scaligerique et Musgravii dedit Beckerus. θέσμι' ὅστις, Thorlacius, Osannus, Heinrichius et Pinzgerus.

Οὐδ' ἂν τελείας] Hos duos versus non intelligo. Minervam Gorgonem appellari, eamque τελείαν, et ejus hastam τρίαιναν appellari miror. Reisk. Partim assumtis Valckenaerii et Musgravii emendationibus, lege:

Οὐκ ἔσθ' ἑκούσης τῆς ἐμῆς ψυχῆς, ἄνερ,
Προγόνων παλαιὰ θέσμι' ὅστις ἐκβαλεῖ.

Τρίαιναν ὀρθὴν στᾶσαν ἐν πόλεως βάθροις
Εὔμολπος οὐδὲ Θρᾶξ [1] ἀναστέψει λεὼς
Στεφάνοισι, Παλλὰς δ' οὐδαμοῦ τιμήσεται.
Χρῆσθ', ὦ πολῖται, τοῖς ἐμοῖς λοχεύμασιν,
Σώζεσθε, νικᾶτ'· ἀντὶ γὰρ ψυχῆς μιᾶς
Οὐκ ἔσθ' ὅπως οὐ τήνδ' ἐγὼ σώσω πόλιν.
Ὦ πατρὶς, εἴθε πάντες οἳ ναίουσί σε
Οὕτω φιλοῖεν ὡς [2] ἐγώ· καὶ ῥᾳδίως
Οἰκοῖμεν ἄν σε, κοὐδὲν ἂν πάσχοις κακόν.

κε΄. Ταῦτα, ὦ ἄνδρες, τοὺς πατέρας [3] ὑμῶν ἐπαίδευε. 209 φύσει γὰρ οὐσῶν φιλοτέκνων πασῶν τῶν γυναικῶν ταύτην ἐποίησε τὴν πατρίδα μᾶλλον τῶν παίδων φιλοῦσαν, ἐνδει-

[1] ἀναστρέψει λεὼς, Στεφάνοισιν οὐδαμοῦ T. R. [2] ἐγώ· καί γε T. ἔγωγε R. [3] ἡμῶν T. R.

Οὐδ' ἀντ' ἐλάας χρυσέας τε Γοργόνος
Τρίαιναν ὀρθὴν στᾶσαν ἐν πόλεως βάθροις
Εὔμολπος οὐδὲ Θρᾲξ ἀναστέψει λεὼς
Στεφάνοισι, Παλλὰς δ' οὐδαμοῦ τιμήσεται.

Nunquam committam, ut Eumolpus Athenarum tutelam, Palladi Poliadi ademtam, patri suo Neptuno tribuat. De ἐλάᾳ et τριαίνῃ in Acropoli vide quos citat Meursius Cecrop. xviii — xxii. *Ad Porson. Aristoph.* p. 76. Dobree.

Γοργόνος] Minervæ signum poeta temporum non valde curiosus respicit in Parthenone positum, nobile Phidiæ opus, cujus e pectoralibus Gorgonis caput prominebat; de qua statua Pausanias 1. 24. præter alia legenda narrat: τὸ δὲ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς ὀρθόν ἐστιν ἐν χιτῶνι ποδήρει, καί οἱ κατὰ τὸ στέρνον ἡ κεφαλὴ Μεδούσης ἐλέφαντός ἐστιν πεποιημένη. Quæ Gorgonis effigies, Athenis nomine τοῦ Γοργονείου vulgo appellata (v. Suidæ et Isocratis loca in Meursii Cecropia cap. 25. p. 34. s. prolata), Minervæ statuis propria, etiam hodie in iis, quæ nostram ætatem tulere, plerumque conspicitur. Hinc Cornutus de N. D. 10. q. 186. κεφαλὴ δ' ἐν αὐτῇ Γοργόνος ἐστὶ, κατὰ μέσον τῆς θεᾶς τὸ στῆθος ἔξω προβεβηκυῖα τὴν γλῶτταν, ubi sat magnus codicum Paris., Florentinorum, aliorum meorum etc. numerus rectius προτομὴ [pro κεφαλὴ] — προβεβληκυῖα. Plura Porphyrius excerptus a Schol. Veneto Iliad. ε. 741. dabit, ad quem l. v. Heynii Observ. T. 5. p. 135. Cæterum de ipsa hac Minervæ statua consulendus liber eruditissimi Francogalli, Quatremèrede-Quincy, le Juppiter Olympien. Osann.

Τρίαιναν] Musgravius insolita hastæ significatione offensus, approbante Beckero, κράνειαν conjecit: frustra. Ipse Pausanias l. c. ἐν δὲ τῇ χειρὶ δόρυ ἔχει. Non magis eidem Musgravio cessit, quod mox reposuit ἐν πόλεως ἄκροις, licet ei Beckerus suum quoque calculum adjicerit. Idem.

Εὔμολπος] Exstabat in acropoli opus statuarium Erechtheum cum Eumolpo dimicantem sistens, de quo v. Pausan. 1. 27. Pro οὐδὲ Θρᾲξ, quod statim sequitur, rectius legas οὐδ' ὁ Θ. Idem.

Οὐδὲ] Id est, οὐδὲ ἐάν. *neque si Eumolpus neque si populus Thracicus evertat tridentem Minervæ*, (ἀνατρέψῃ sic enim legi malim) *nullam tamen ex ea re gloriam auferent.* τιμήσεται pro τιμηθήσεται. Reisk.

Ἀναστέψει λεὼς] Deleta interpunctione post λεὼς Musgravii emendationem loco vulgatæ ἀναστρέψει, MSStis quidem probatæ substitui, frequentem utriusque verbi commutationem recordatus. Ita in Leonidæ Tarentini carm. XXXVII. p. 62. ed. Meineck. miror edi potuisse δινωτοῦ στρεπτὸν ὕπερθε λίθου, quum facillima correctione στέπτον locum affectum restitui nemo non intelligat. Reliqua loci hujus admodum corrupti vulgo ita feruntur:

ἀναστρέψει λεὼς,
στεφάνοισι δ' ἐχθρὸς οὐδαμοῦ τιμήσεται,

in qua lectione a Tayloro usque ad Beckerum recepta annotandum δ' ἐχθρὸς meræ Grotii menti deberi. Contra Musgravius insolenter:

στεφάνοισιν, οἷσιν οὐδαμοῦ τιμητέα.

Nos ope codicis A. ἀναστρέψει λεὼς στεφάνοισι· Παλλὰς δ' οὐδαμοῦ τιμήσεται prabentis locum restituimus. Osann.

Στεφάνοισιν] Cum Grotio,

Στεφάνοισι δ' ἐχθρὸς οὐδαμοῦ τιμήσεται.

Taylor.

Καί γε ῥᾳδίως] Emendant, ut oportet, καὶ ῥᾳδίως, propter metrum. Idem. Ego aliam viam inii, sic dans: ὡς ἔγωγε [scil. σε φιλῶ] ῥᾳδίως —. Reisk. Reiskio, et Valckenaerio ad Phœniss. 1012. obsecuti sunt Thorlacius, Beckerus et Pinzgerus.

Ἐπαίδευε] Scil. Euripides. Reisk.

κνύμενος ὅτι, εἴπερ αἱ γυναῖκες τοῦτο τολμήσουσι ποιεῖν, τούς γε ἄνδρας ἀνυπέρβλητόν τινα δεῖ τὴν εὔνοιαν ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἔχειν, μηδὲ φεύγειν αὐτὴν ἐγκαταλιπόντας μηδὲ καταισχύνειν ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας, ὥσπερ Λεωκράτης.

κϛ΄. Βούλομαι δ᾽ ὑμῖν καὶ τὸν Ὅμηρον παρασχέσθαι ἐπαινῶν. οὕτω γὰρ ὑπέλαβον ὑμῶν οἱ πατέρες σπουδαῖον εἶναι ποιητὴν, ὥστε νόμον ἔθεντο, καθ᾽ ἑκάστην πενταετηρίδα τῶν Παναθηναίων μόνου τῶν ἄλλων ποιητῶν ῥαψῳδεῖσθαι τὰ ἔπη, ἐπίδειξιν ποιούμενοι πρὸς τοὺς Ἕλληνας ὅτι τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων προῃροῦντο. εἰκότως· οἱ μὲν γὰρ νόμοι διὰ τὴν συντομίαν οὐ διδάσκουσιν ἀλλ᾽ ἐπιτάττουσιν ἃ δεῖ ποιεῖν, οἱ δὲ ποιηταὶ μιμούμενοι τὸν ἀνθρώπινον
162. 1 βίον, τὰ κάλλιστα τῶν ἔργων ἐκλεξάμενοι, μετὰ λόγου καὶ ἀποδείξεως τοὺς ἀνθρώπους συμπείθουσιν. Ἕκτωρ γὰρ τοῖς Τρωσὶ παρακελευόμενος ὑπὲρ τῆς πατρίδος τάδε εἴρηκεν,

Ἀλλὰ μάχεσθ᾽ ἐπὶ νηυσὶ διαμπερές. ὃς δέ κεν ὑμέων 210
Βλήμενος ἠὲ τυπεὶς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
Τεθνάτω. οὔ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης
Τεθνάμεν· ἀλλ᾽ ἄλοχός τε σόη καὶ νήπια τέκνα,
Καὶ κλῆρος καὶ οἶκος ἀκήρατος, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
[1] Οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

[1] Ἵκωνται T. R.

Ἐπαινῶν] Lonicerus hæc vertere non dubitavit, quasi intellexerat. Ego confiteor, me intelligere parum. Vertit Meursius in Pisistrato, c. XII. *cupio equidem vobis et Homerum laudans exhibere.* Taylor. Ad παρασχέσθαι aut addendum est, aut subauditur μάρτυρα. ἐπαινῶν bene habet, planumque est et liquidum. *Homerum quoque afferre, allegare, volo, sed honoris ergo*, vel *quem honoris causa nomino.* v. p. 444. 4. Possit quoque legi: καὶ τῶν Ὁμήρου παραθέσθαι ἐπῶν, scil. τίνα. Reisk. Ernesti conj. συνέπαινον. Becker. In v. ἐπαινῶν defendenda Schulzius summopere contendit. Neque ego quid mutaverim, etsi suspicionem non diffiteor meam, ἐπαινῶν e margine in textum immigrasse, præsertim si ἔπαινος ibi scriptum cogitem. Osann. Heinrich. τῶν Ὁμήρου παρ. ἐπῶν in textum infersit.

Ῥαψῳδεῖσθαι] Cf. Wolf. Proleg. ad Homer. p. CLIV. Becker.

Προῃροῦντο εἰκότως] Distingue cum Stephano, προῃροῦντο. εἰκότως. Ut recte vertitur. Taylor. I. e. *se res præclarissime gestas* (in carmine expositas) *cæteris omnibus anteferre.* Mor. Cf. Isocrat. Paneg. §. μβ΄.

Μιμούμενοι τὸν ἀνθρ. βίον] Similiter Alcidimas Odysseam ap. Aristotel. Rhet. 33. καλὸν ἀνθρωπίνου βίου κάτοπτρον dicit, quod alii comœdiæ adhibuerunt. V. Analecta critica p. 56. Osann.

Ἀλλὰ μάχεσθ᾽ κ. τ. λ.] Hæc ita in Homeri Editis leguntur, Iliad. O. 494.

Ἀλλὰ μάχεσθ᾽ ἐπὶ νηυσὶν ἀολλέες, ὃς δέ κεν ὑμέων
Βλήμενος ἠὲ τυπεὶς θάνατον καὶ πότμον ἐπίσπῃ,
Τεθνάτω. οὔ οἱ ἀεικὲς ἀμυνομένῳ περὶ πάτρης
Τεθνάμεν· ἀλλ᾽ ἄλοχός τε σόη, καὶ παῖδες ὀπίσσω,
Καὶ οἶκος καὶ κλῆρος ἀκήρατος, εἴ κεν Ἀχαιοὶ
Οἴχωνται σὺν νηυσὶ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν.

Taylor. παῖδες ὀπίσσω· Ἠδύνατο μὲν εἰπεῖν καὶ νήπια τέκνα, ἀλλὰ τῷ σεμνοτέρῳ ὀνόματι τῶν παίδων χρῆται, παῖδας καλῶν τὴν πᾶσαν γενεὰν καὶ διαδοχήν. καλὴ δὲ καὶ ἡ προσθήκη τοῦ ὀπίσσω, αἰωνίαν διαδοχὴν τοῦ γένους παριστάς. Schol. Venet.

κζ′. Τούτων τῶν ἐπῶν ἀκούοντες, ὦ ἄνδρες, οἱ πρόγονοι ὑμῶν καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων ζηλοῦντες οὕτως ἔσχον πρὸς ἀρετήν, ὥστε οὐ μόνον ὑπὲρ τῆς αὑτῶν πατρίδος ἀλλὰ καὶ πάσης Ἑλλάδος ὡς κοινῆς ἤθελον ἀποθνήσκειν. οἱ γοῦν ἐν Μαραθῶνι παραταξάμενοι τοῖς βαρβάροις τὸν ἐξ ἁπάσης
211 τῆς Ἀσίας στόλον ἐκράτησαν, τοῖς ἰδίοις κινδύνοις κοινὴν ἄδειαν ἅπασι τοῖς Ἕλλησι κτώμενοι, οὐκ ἐπὶ τῇ δόξῃ μέγα φρονοῦντες ἀλλ᾽ ἐπὶ τῷ ταύτης ἄξια πράττειν, τῶν μὲν Ἑλλήνων προστάτας τῶν δὲ βαρβάρων δεσπότας ἑαυτοὺς καθιστάντες· οὐ γὰρ λόγῳ τὴν ἀρετὴν ἐπετήδευον, ἀλλ᾽ ἔργῳ πᾶσιν ἐπεδείκνυντο.

κη′. Τοιγαροῦν οὕτως ἦσαν ἄνδρες σπουδαῖοι καὶ κοινῇ καὶ ἰδίᾳ οἱ τότε τὴν πόλιν οἰκοῦντες, ὥστε τοῖς ἀνδρειοτάτοις Λακεδαιμονίοις ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις πολεμοῦσι πρὸς Μεσσηνίους ἀνεῖλεν ὁ θεὸς παρ᾽ ἡμῶν ἡγεμόνα λαβεῖν καὶ νικήσειν τοὺς ἐναντίους. καίτοι εἰ [1] τοῖς ἀφ᾽ Ἡρακλέους γεγενημένοις οἳ ἀεὶ βασιλεύουσιν ἐν Σπάρτῃ, τοὺς παρ᾽ ὑμῶν ἡγεμόνας ἀμείνους ὁ θεὸς ἔκρινε, πῶς οὐκ ἀνυπέρβλητον χρὴ τὴν ἐκείνων ἀρετὴν νομίζειν; τίς γὰρ οὐκ οἶδε τῶν Ἑλλήνων ὅτι Τυρταῖον στρατηγὸν ἔλαβον παρὰ τῆς πόλεως, μεθ᾽ οὗ καὶ τῶν πολεμίων ἐκράτησαν καὶ τὴν περὶ τοὺς νέους ἐπιμέλειαν συνετάξαντο, οὐ μόνον εἰς τὸν παρόντα κίνδυνον ἀλλ᾽ εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα βουλευσάμενοι

[1] τῶν ἀφ᾽ Ἡ. γεγενημένων T. R.

Ἔσχον πρὸς ἀρετὴν] Scil. προθύμως καὶ ἐσπουδασμένως. Reisk.

Ὡς κοινῆς] Scil. πατρίδος, a communi. Idem.

Τὸν ἐξ ἁπάσης --- ἐκράτησαν] Cf. Herodot. vi. 102. sqq. et Xenoph. Anab. iii. 2. 11. ibique interpretes. Becker.

Τοῖς ἰδίοις κινδύνοις] Ita distinxi, contra atque fecerat Stephanus, ut has voces ad participium κτώμενοι, non ad verbum ἐκράτησαν applicares. Idque merito meo. Ecce enim: τοῖς ἰδίοις κινδύνοις κοινὴν ἄδειαν ἅπασι τοῖς Ἕλλησι κτώμενοι. Taylor.

Τῶν ἀφ᾽ Ἡρ. γεγενημένων] V. Herodot. vi. 52. et Interpp. ad Xenoph. Agesil. c. 1, 2. Becker. Quod, quum per se sanum sit, haud mutassem nisi consensus MSS. jussisset mutari. Nempe orator mente ἀνεῖλεν ὁ θεὸς recolens, per dativum inchoat, quem, licet ἀμείνους posthac genitivum flagitet, suscepta structura propter interpositum comma mutari haud opus putavit. Verbum κρίνειν h. l. haud vulgari ratione cum dativo junctum comprobat Xenoph. Hier. 1. 17. οἶδά γ᾽ --- ὅτι τούτῳ κρίνουσιν οἱ πλεῖστοι ἥδιον ἡμᾶς καὶ πίνειν καὶ ἐσθίειν τῶν ἰδιωτῶν. Moschus Idyll. 2. 27. ἀλλά μοι εἰς ἀγαθὸν μάκαρες κρήνειαν ὄνειρον. Ceterum huic Lycurgi loco confer Isocratis Paneg. §. ιϛ′. Osann.

Ἐκείνων] Scil. τῶν παρ᾽ ἡμῶν ἡγεμόνων τε καὶ στρατιωτῶν. *majorum nostrorum.* Reisk.

Τυρταῖον] Eandem historiam narrat Pausan. in Messeniacis, c. 15. 59. Justin. III. 5. Suidas, ceteri. Adde Athen. l. 14. p. m. 312. Hoc fragmentum notis suis illustrare voluit Vir acerrimus, Maussacus (quem vide ad Harpocr. v. Τυρταῖος), quod an ad exitum perduxerit, necne, plane nescio. Taylor. Plura vid. ap. Klotz. in Dissert. de Tyrtæo.

καλῶς; κατέλιπε γὰρ αὐτοῖς ἐλεγεῖα ποιήσας, ὧν ἀκούοντες παιδεύονται πρὸς ἀνδρείαν· καὶ περὶ τοὺς ἄλλους ποι- 212
ητὰς οὐδένα λόγον ἔχοντες, περὶ [1]τούτου οὕτω σφόδρα ἐσπουδάκασιν, ὥστε νόμον ἔθεντο, ὅταν ἐν τοῖς ὅπλοις ἐκστρατευόμενοί εἰσι, καλεῖν ἐπὶ τὴν τοῦ βασιλέως σκηνὴν ἀκουσομένους τῶν Τυρταίου ποιημάτων ἅπαντας, νομίζοντες οὕτως ἂν αὐτοὺς μάλιστα πρὸ τῆς πατρίδος ἐθέλειν ἀποθνήσκειν. χρήσιμον δ' ἐστὶ καὶ τούτων ἀκοῦσαι τῶν ἐλεγείων, ἵν' ἐπίστησθε οἷα ποιοῦντες εὐδοκίμουν παρ' ἐκείνοις.

Τεθνάμεναι γὰρ καλὸν [2]ἐνὶ προμάχοισι πεσόντα
Ἄνδρ' ἀγαθὸν, περὶ ᾗ πατρίδι μαρνάμενον.
Τὴν δ' αὐτοῦ προλιπόντα πόλιν καὶ πίονας ἀγροὺς
Πτωχεύειν πάντων ἔστ' ἀνιηρότατον,

[1] τοῦτον R. [2] ἐπὶ T. R.

Περὶ τούτου] Περὶ τοῦτον emendat Scaliger. Recte, meo quidem judicio. Taylor. MSS., licet σπουδάζειν περὶ cum accusativo vulgaris linguæ usus, et Phavorinus Camers p. 1674. 51. comprobaverit, sequendos esse duxi: et retinui περὶ τούτου auctoritate Xenoph. de rep. Laced. 4. 1. scribentis: περί γε μὴν τῶν ἡβώντων πολὺ μάλιστα ἐσπούδασε. Osann.

Ὅταν ἐν τοῖς ὅπλοις ἐκστρατευόμενοί εἰσι] Beckerus ὦσι, idem Schaubio quoque præcipiente, de suo dedit, quod si vel unus MSS. meorum præberet, statim recepissem, nunc satis jam fecisse ratus, si vitium notarem. Cæterum de usu indicativi post ὅταν apud serioris ætatis scriptores frequenti v. Jacobsium in Thierschii Actis Phil. Mon. vol. 1. fasc. 2. p. 146. seq. Cf. Matthiæ Gr. Gr. §. 521. p. 742. not. Osann. ἴωσι Heinrich.

Οἷα ποιοῦντες] F. οἱ οἷα ποιοῦντες. Reisk.

Τεθναμέναι etc.] Hanc Tyrtæi elegiam, quam hoc e loco Harpocratio v. Τυρταῖος p. 174. Gron. memorat, ab initio integram haud esse, docet cum sententiarum nexus, tum particula γὰρ, in qua vindicanda V. D. frustra desudaverunt. Mox Franckius ad Callinum, ubi restituendarum Tyrtæi elegiarum curam maxime laudabilem novissime gerit, p. 181. ἐνὶ pro ἐπὶ legendum esse acute vidit, quod si unus MSS. meorum firmaret, statim suscepissem. Locis, quæ comprobandæ suæ conjecturæ contulit, adde Iliadis γ. 31. ἐν προμάχοισι φανέντα, et Inscript. Potidæensem post Viscontium et alios a Thierschio Act. Phil. Monac. v. 2. fasc. 3. p. 399. editam, ubi habes antiquo more scriptum οἳ θάνον ἐμ προμάχοις. Obiter Lysiæ in Epitaphio p. 64. ed. Reisk. καὶ τὰς ἐπὶ τῷ πολέμῳ τύχας κοινὰς ἁπάντων ἀνθρώπων νομίζοντες restitue ἐν pro ἐπὶ e quatuor codd. a Reiskio in var. lect. allatis, quibus auctoritatem adde libri MS. Vimariensis, de quo alibi dicendi dabitur locus. Osann.

Περὶ ᾗ πατρίδι] A. περὶ τῇ ἑαυτοῦ π., quæ lectio tironibus exemplo esse potest, quo modo glossæ interpretationis causa margini primum adscriptæ, post in ipsa contexta immigrare soleant. Mox pro τὴν δ' αὐτοῦ Franckius l. c. p. 182. ἣν δ' αὐτοῦ ad Homeri exemplum haud male conjecit. Cæterum ad sententiam apposite Antiphon Tetralog. 1. p 639. ed. Reisk. ἐὰν δὲ νῦν καταληφθεὶς ἀποθάνω, ἀνόσια ὀνείδη τοῖς παισὶ καταλείψω· ἢ φυγὼν γέρων καὶ ἄπολις ὢν, ἐπὶ ξενίας πτωχεύσω, ubi Reiskius bene ξένης suspicatur, approbante Meiero diss. *de bonis damnatorum* p. 21. Adde Euripid. Androm. 136. γνῶθι δ' οὖσ' ἐπὶ ξένας. Idem.

Πάντων ἔστ' ἀνιηρότατον] Decantatum Athenis admodum videtur fuisse hoc Tyrtæi carmen, quum singula commata fere in proverbia abierint. Hoc etiam his verbis accidit, quibus Dinarchus orationem πρὸς Μαντίθεον περὶ προικὸς scriptam inchoasse fertur a Dionysio Hal. T. 2. p. 119. Sylb. (T. 2, p. 190. ed. Hudson.), orationis Dinarchi initium ita recitante: Πάντων ἐστὶν ἀνιαρότατον etc., quæ verba Tyrtæi esse, nondum reperio annotatum; male ibi ἀνιαρώτατον editum, quod ante Bekkerum etiam in Platonis loco Gorg. p. 477. D. edebatur, jam dudum notatum a Rich. Porsono Not. brev. in Xenoph. Cant. 1786. 4. editis, cujus doctam notam p. XLIII. seq. a Schneidero ad Xenoph. Anab. 1. 9. 6. obiter excerptam lectores ipsissimis auctoris verbis propter insi-

Πλαζόμενον σὺν μητρὶ φίλῃ καὶ πατρὶ γέροντι
Παισί τε σὺν μικροῖς κουριδίῃ τ' ἀλόχῳ.
Ἐχθρὸς [1] μὲν γὰρ τοῖσι μετέσσεται, οὕς κεν ἵκηται
213 Χρησμοσύνῃ τ' εἴκων καὶ στυγερῇ πενίῃ,
Αἰσχύνει τε γένος, κατὰ δ' ἀγλαὸν εἶδος ἐλέγχει,
Πᾶσα δ' [2] ἀτιμίη καὶ κακότης ἕπεται.
Εἰ δ' οὕτως ἀνδρός τοι ἀλωμένου οὐδεμί' ὤρη
Γίγνεται, [3] οὐδ' αἰδὼς εἰσοπίσω τελέθει.
Θυμῷ γῆς περὶ τῆσδε μαχώμεθα, καὶ περὶ παίδων
Θνήσκωμεν ψυχέων μηκέτι φειδόμενοι.
Ὦ νέοι, ἀλλὰ μάχεσθε παρ' ἀλλήλοισι μένοντες, 163. 1
Μηδὲ φυγῆς αἰσχρᾶς ἄρχετε μηδὲ φόβου,
Ἀλλὰ μέγαν [4] ποιεῖσθε καὶ ἄλκιμον ἐν φρεσὶ θυμὸν,
Μηδὲ φιλοψυχεῖτ' ἀνδράσι μαρνάμενοι·
Τοὺς δὲ παλαιοτέρους, ὧν οὐκέτι γούνατ' ἐλαφρὰ,
Μὴ καταλείποντες φεύγετε τοὺς γεραιούς.
Αἰσχρὸν γὰρ δὴ τοῦτο, μετὰ προμάχοισι πεσόντα

[1] μὲν om. T. R. [2] ἀτιμία T. R. [3] οὔτ' T. R. [4] ποιεῖτε T. R.

gnem libelli raritatem hic repeti ægre non ferent: "P. 90. l. 3. [ed. Hudson.] φιλοκινδυνώτατος. Lege quod recte exhibent edd. Ald. Iunt. φιλοκινδυνότατος, ut Grammatici canones postulant. Altera licentia ut in poetica oratione aliquando conceditur, in soluta tolerari non potest. Ne quis autem Alexidis locum apud Athenæum XIV. p. 655. F. arripiat, sciat mendosum esse, ita fortasse legendum:

Τριαβόλου κρεῖσσον ἀστεῖον πάνυ,
ὕειον, ὀπτὸν, θερμὸν, εὔχυλον, τέρεν,
ὅταν ᾖ τι, πρόσφερ'.

Similis error, quanquam levis, mirum quot loca insedit. Supra p. 29. l. ult. oblitus sum monere ἐπικινδυνότερα restituendum ex MS. Par. Ed. Iunt. ἀκινδυνοτέρας ex MS. in Thucydide IV. 62. de quo ita Abreschius Diluc. Thucyd. p. 433. 'Ἀκινδυνωτέρας legatur, sive ἀκινδυνοτέρας ut est in C. Reg. proinde est, quum media in κίνδυνος inveniatur quoque correpta.' Quæ profecto mira sunt. Idem mendum adhuc relictum est in Platonis Gorg. p. 427. ed. Steph. et in Stobæo XLI. ubi pro ἀνιαρώτατον legi debet ἀνιαρότατον in Strabon. II. p. 152. XV. p. 713. mendosa sunt εὐκρατώτερον et ἐντιμωτάτους. Ἀκρατώτερον apud Mœrin p. 25. pro ἀκρατότερον, ut recte Pollux VI. 24. quem frustra ex Mœride corrigit Piersonus. Eodem tamen morbo laborat Suidas T. II. p. 15. Apud Athenæum hoc mendi genus passim occurrit. εὐχυλώτερα III. p. 80. F. εὐχυλωτέρας VII. p. 313. A. ἀχυλώτεραν 314. B. εὐχυλώτερον 320. C. εὐχυλωτέρους 321. A. In Plutarcho βαρυλυπώτατοι T. II. p. 114. E. ἀνιαρωτάτου p. 119. D. 121. E. in Photio CLXXII. p. 393. 55. ἀτιμώτερος. Sed hæc sunt infinita. Recte vulgatur ἀκινδυνότερον infra VI. p. 473." Hactenus Porsonus. Idem.

Ἐχθρὸς γὰρ] Versum labantem ita olim fulcire meditabar: ἐχθρὸς μὲν γὰρ κ. τ. λ. (quo pacto jam legere deprehendo H. Stephanum, qui inter Principes Heroici Carminis hoc fragmentum conservavit), vel ἔχθιστος γὰρ κ. τ. λ. Scaliger autem ἔχθρος γὰρ τούτοισι μετ. Deinde idem. v. 6. πᾶσα δ' ἀθυμίη etc. Cui concinit H. Stephanus. Taylor. Facili negotio labanti versui succurratur, μεταέσσεται legendo, una literula α addita. Reisk.

Εἶθ' οὕτως] Thierschium l. c. vol. 1. fasc. 2. p. 215. εἰ δ' ἄγετ' corrigentem, idque interpunctione post τελέθει sublata cum θυμῷ infra jungentem egregie Hermannus ad Vig. p. 933. refutavit, vulgatam vitiis non premi demonstrans. Quare Franckius operam perdidit, quum nova hunc locum conjectura tentaret. Osann. Εἰ δ' οὕτως e Passovii conjectura reposui. Pinzger.

Γίγνεται] Ita jubente Franckio p. 183. ex Vrat. scripsimus. Mox Vrat. οὐδ' εἰς τ' ὀπίσω, unde εἴς τ' ὀπίσω vulgatæ εἰσοπίσω prætulimus, præsertim quum idem etiam Hamb. præbeat. Osann.

Ψυχέων] De vocis significatione præter Klotzium ad hunc Tyrtæi locum v. d'Orvill. ad Char. p. 361. et nos ad Philemon. Lex. p. 211. Idem.

Μηδὲ φυγῆς] Melantho μὴ δὲ φυγῆς a Franckio p. 184. bene refutatus. Quod hic mox legendum vidit ποιεῖσθε pro vulg. ποιεῖτε, egregie A. firmavit. Ita Sophocles ποιεῖσθε ἀλκὴν, Œd. Col. 459. Brunck. Herodot. 3. 25. ὀργὴν ποιησάμενος. Sensisse quidem Reiskius videtur loci corruptelam, quum πνοιεῖτε suspicaretur, in eluenda non idem felix. Osann. μὴ δὲ recepi propter sequens μηδέ. Pinzger.

Ποιεῖτε] Non admodum placet θυμὸν ποιεῖν. videtur potius πνοιεῖτε leg. quod idem erit atque πνεῖτε, *spirate*. A πνέω, fit, πνοὴ, ab hoc πνοέω, et poetice πνοιέω. v. p. 453. 3. Reisk.

Κεῖσθαι πρόσθε νέων ἄνδρα παλαιότερον,
Ἤδη λευκὸν ἔχοντα κάρη πολιόν τε γένειον,
Θυμὸν ἀποπνείοντ' ἄλκιμον ἐν κονίῃ,
Αἱματόεντ' αἰδοῖα φίλαις ἐν χερσὶν ἔχοντα
— Αἰσχρὰ τά γ' ὀφθαλμοῖς καὶ νεμεσητὸν ἰδεῖν—
Καὶ χρόα γυμνωθέντα. νέοισι δὲ πάντ' ἐπέοικεν, 214
Ὄφρ' [1] ἐρατῆς ἥβης ἀγλαὸν ἄνθος ἔχῃ·

[1] ἄρα τῆς T. R.

Φίλαις ἐνὶ] B. et Vrat. mire φίλ' ἐνὶ, unde volgatam ἐν emendavi. Eodem fere modo versui succurre ap. Scholiastam Aristidis, quem post Creuzerum ad Plotin. de pulcrit. p. 465. Schneiderus Addend. ad Xenophont. Opusc. Polit. p. 471. profert: ibi pro βάπτε μ' ἐνὶ θυμέλῃσιν perperam editum βάπτε μὲ ἐν θυμέλῃσιν. Osann.

Αἰσχρὰ τά γ' ὀφθαλμοῖς καὶ νεμεσητὸν ἰδεῖν] Jure Reiskius in postremis hærens, νεμεσητ' ἐνιδεῖν conjecit, quod Thorlacius hinc in textum suscepit, at vereor ut recte, Franckio p. 179. adstipulans, qui de usu verbi ἐνιδεῖν præsertim Tyrtæi temporibus dubitandum esse bene monuit. In qua phrasi Græcos etiam adjicio simplici uti verbo solere. Contra Franckio prorsus assentior, si quid mutandum in vulgata sit, νεμεσητὰ ἰδεῖν corrigenti, hiatumque non ex digammate sed ab imitatione Homerica repetenti. Quam sententiam etsi auctor exemplis sane desideratis non adstruxit, tamen recte tulisse videtur. Ita hiatum patitur verbum εἰδέναι etiamnum apud Timonem sillographum in versu, quem servat Athenæus 11. p. 505. F. T. 4. p. 380. ed. Schweigh.:

Ὡς ἀνέπλαττε Πλάτων πεπλασμένα
θαύματα εἰδώς.

Hiatum ab Homeri imitatione pendentem in Empedocle aliquot exemplis ostendit Buttmannus in Commentar. soc. philolog. Lipsiens. vol. 4. part. 1. p. 35. Necdum tamen hunc locum crediderim persanatum esse, nisi pro ΤΑΓ, quod justo hic caret sensu, ΓΑΡ scripseris. Nihil autem horum statim in contexta recipere contra MSS. auctoritatem ausim. Idem.

Νεμεσητὸν ἰδεῖν] Malim νεμεσητ' (pro νεμεσητὰ) ἐνιδεῖν. ob præcedens αἰσχρὰ τά γε. Reisk.

Νέοισι δὲ πάντ' ἐπέοικεν] Interpres hic vadimonium deseruit, et ex Græcis, non sane ardentissimis, Latina frigida fecit. Proxime ἀνδράσιν ἐν θνητοῖσιν legit Scaliger. Duo porro stichi, qui in fine leguntur, ex alio etiam fragmento ejusdem scriptoris repetuntur, sine ulla varietate, a Stobæo Serm. XLVIII. quibus ibi et hæc quoque subjunguntur, sc.

Μηρούς τε κνήμας τε κάτω καὶ στέρνα καὶ
ὤμους
Ἀσπίδος εὐρείης γαστρὶ καλυψάμενος·
Δεξιτερῇ δ' ἐν χειρὶ τινασσέτω ὄβριμον
ἔγχος.
Κινείτω δὲ λόφον δεινὸν ὑπὲρ κεφαλῆς,

et quæ sequuntur ejus generis plurima. Phrasin autem εὖ διαβὰς optime illustrat Vir doctissimus in Miscell. Observatt. T. I. p. 126. ad illa Homeri Iliad. M. 457.

Στῆ δὲ μάλ' ἐγγὺς ἰὼν, καὶ ἐρεισάμενος
βάλε μέσσας,
Εὖ διαβὰς, ἵνα μή οἱ ἀφαυρότερον βέλος εἴη.

Redditur: *firmiter divaricatis cruribus stans.* Taylor. Cf. Apollon. Rhod. i. 1199. Et. liv. ii. 10. "magno gradu pontem obtinere." Locum Tyrtæi persequitur quoque Plato de Legg. 1. p. 144. Bip. Becker. νέῳ δέ τε πάντ' ἐπέοικεν, Heinrich.

Νέοισι δὲ πάντ' ἐπέοικεν] Ingeniosa quidem est Thierschii l. c. vol. 1. fasc. 2. p. 216. et v. 2. f. 2. p. 269. conjectura, occupata jam multo ante a V. D. in Biblioth. Germ. univers. vol. 12. Sect. 1. p. 149. νέῳ δέ τε πάντ' ἐπέοικεν, quæ verba nimirum poeta ab Homero mutuatus sit, in Iliad. χ. 71. canente:

νέῳ δέ τε πάντ' ἐπέοικεν
Ἀρηϊκταμένῳ, δεδαϊγμένῳ ὀξέϊ χαλκῷ,
κεῖσθαι.

At necessariam eam haud esse Hermannus ad Viger. p. 934. ed. sec. demonstravit, quem Franckius quoque p. 179. secutus: quanquam negari non potest, exemplum ex epica dictione petitum, quo junctura νέοισι ἐπέοικεν — ὄφρ' ἔχῃ comprobetur, adhuc desiderari. Ejusdem Thierschii commentum ὄφρ' ἂν τῆς ἥβης pro verbis mox seq. ὄφρ' ἄρα τῆς ἥβης cum Hermanno Franckius recte rejecit, non item cautus, quum egregiam Valckenaerii Diatr. p. 293. A. conjecturam ὄφρ' ἐρατῆς ἥβης, in quam etiam Hermannus l. c. incidit, plane negligeret. Hoc enim certissimum inventum, quod etiam Brunckio et postea Meineckio Cur. Crit. in Comicorum fragmenta ab Athenæo servata p. 68. valde miror displicuisse, auctoritate codicum B. et Vrat. firmatur, Passoviique suffragium tulit Symbol. Crit. p. 30. Franckius conjecerat:

ὄφρ' ἄρα τίς χ' ἥβης ἀγλαὸν ἄνθος ἔχῃ.

Osann.

Ἀνδράσι μὲν [1] θηητὸς ἰδεῖν, ἐρατὸς δὲ γυναιξὶν,
Ζωὸς ἐὼν, καλὸς δ' ἐν προμάχοισι πεσών.
Ἀλλά τις εὖ διαβὰς μενέτω ποσὶν ἀμφοτέροισιν
Στηριχθεὶς ἐπὶ γῆς, χεῖλος ὀδοῦσι δακών.

καλά γε, ὦ ἄνδρες, καὶ χρήσιμα τοῖς βουλομένοις προσέχειν. οὕτω τοίνυν εἶχον πρὸς ἀνδρείαν οἱ τούτων ἀκούοντες, ὥστε πρὸς τὴν πόλιν ἡμῶν περὶ τῆς ἡγεμονίας ἀμφισβητεῖν. εἰκότως· τὰ γὰρ κάλλιστα τῶν ἔργων ἀμφοτέροις ἦν κα-
215 τειργασμένα. οἱ μὲν γὰρ πρόγονοι τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν, οἳ πρῶτοι τῆς Ἀττικῆς ἐπέβησαν, καὶ καταφανῆ ἐποίησαν τὴν ἀνδρείαν τοῦ πλούτου καὶ τὴν ἀρετὴν τοῦ πλήθους περιγιγνομένην· Λακεδαιμόνιοι δ' ἐν Θερμοπύλαις παραταξάμενοι, ταῖς μὲν τύχαις ὁμοίως ἐχρήσαντο, τῇ δ' ἀνδρείᾳ πολὺ πάντων διήνεγκαν. τοιγαροῦν ἐπὶ τοῖς ὁρίοις

[1] θνητοῖσιν T.

Θνητοῖσιν] Dedi de meo θηητὸς, *spectabilis, venerabilis*. Reisk.

Ἀνδράσι μὲν θνητοῖσιν etc.] Hunc locum vexatissimum Reiskii conjectura θηητὸς pro vulgata θνητοῖσιν, MSS. comprobata, restitui, ab omnibus usque, si Klotzium eximas, editoribus consensum est: in similem hanc V. D. in Bibl. German. univers. vol. 12. sect. 1. p. 149. incidit, ἀνδρέσσιν μὲν ἀγητὸς ἰδεῖν. At etsi vulgatam ab omni parte sanam esse minime ego dixerim, tamen alterutra conjectura in quo displiceat, habet. Scaliger ἀνδράσιν ἐν θνητοῖσιν ἰδεῖν. Equidem in vulgata interim me continui, in alia quavis voce, minime in θνητοῖσι loci corruptelam versari suspicans, quum formulam ἄνδρες θνητοὶ, quæ non ita frequens est, librariorum sapientiæ deberi posse, veri non sit simile. Haud memini enim alia me legisse quam Theognid. 985. Hymn. Hom. in Merc. 9. θνητοὶ ἄνθρωποι, et Orph. Hymn. 44. θνητὸς βροτός. Osann.

Ἀλλά τις εὖ διαβὰς etc.] Hoc ultimum distichon a Stobæo Serm. 50. secundæ Tyrtæi elegiæ adscribitur, quare Beckerus uncis includendum indicavit. Idem.

Πρόγονοι] Beckerus e Mori sententia, ἡμῶν audacter adjecit. Idem.

Καὶ καταφανῆ --- περιγιγνομένην] Isocrat. Paneg. §. κε'. ibi Mor. Becker.

Ὁμοίως] Supple tacite e πάντων insequente, πᾶσι. πᾶσι τοῖς συμπαραταξαμένοις ἑαυτοῖς. Reisk.

Ταῖς μὲν τύχαις ὁμοίως ἐχρήσαντο] Quod ante ὁμοίως Schulzius et Morus [Isocr. Paneg. §. κϛ'. et Heinrichius] οὐχ addendum suspicati sunt, post Thorlac. etiam Beckerus in textum præpropere suscepit. Victoriæ enim de barbaris reportatæ fortunam orator tantummodo vult significare, quæ Lacedæmoniis cum Atheniensibus par fuisset. Cæterum juvabit egregium Simonidis Cei scolion hic contulisse, in Diodor. Sic. 11. 11. obvium:

Τῶν ἐν Θερμοπύλαις θανόντων
Εὐκλεὴς μὲν ἁ τύχα, καλὸς δ' ὁ πότμος,
Βωμὸς δ' ὁ τάφος, πρὸ γόων δὲ μνᾶστις,
Ὁ δ' οἶκτος ἔπαινος.
Ἐντάφιον δὲ τοιοῦτον
Οὔτ' εὐρὼς οὔτ' ὁ πανδαμάτωρ
Ἀμαυρώσει χρόνος ἀνδρῶν ἀγαθῶν.
Ὁ δὲ σηκὸς οἰκετᾶν
Εὐδοξίαν Ἑλλάδος εἵλατο.
Μαρτυρεῖ δὲ Λεωνίδας,
Ὁ Σπάρτας βασιλεὺς, ἀρετᾶς μέγαν λελοιπὼς
Κόσμον, ἀέναόν τε κλέος.

In quo describendo encomio usus sum duumvirorum clarissimorum monitis, et Hermanni de metris p. 453. et Eichstadii in Novis Actis Soc. Lat. Ienens. vol. 1. p. 198. Osann. Equidem οὐχ ὁμοίως malim. Bekker.

Ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τοῦ βίου] Vox τοῦ βίου non intellecta nobis, mendosa, credo, est. In proclivi foret reponere τοῦ Ῥίου minima differentia ductus literæ P et B, sed non memini me legisse circa Thermopylas fuisse Ῥίον. Nihil certe melius succurrit, et Ῥίον est etiam vox significativa, eminentiam et præcipitem locum significat; et non solum appellativa. Sed hoc loco videtur κυρίως et appellative sumi. Si quis melius quid cogitaverit, plausum dabo. Palmer. Verba hæc cohærent cum ἀναγεγραμμένα. *testimonia conscripta ab ipsis e vita excedentibus.* Reisk.

Ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τοῦ βίου] Palmerius Ῥίου

τοῦ βίου μαρτύριά ἐστιν ἰδεῖν τῆς ἀρετῆς αὐτῶν ἀναγεγραμμένα ἀληθῆ πρὸς ἅπαντας τοὺς Ἕλληνας, [1] ἐκείνοις μὲν

ΩΣ ΞΕΙΝ' ΑΓΓΕΙΛΟΝ ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΙΣ ΟΤΙ ΤΗΙΔΕ
ΚΕΙΜΕΘΑ ΤΟΙΣ ΚΕΙΝΩΝ ΠΕΙΘΟΜΕΝΟΙ ΝΟΜΙΜΟΙΣ,

τοῖς δὲ ὑμετέροις προγόνοις

ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΜΑΧΟΥΝΤΕΣ ΑΘΗΝΑΙΟΙ ΜΑΡΑΘΩΝΙ
ΧΡΥΣΟΦΟΡΩΝ ΜΗΔΩΝ ΕΣΤΟΡΕΣΑΝ ΔΥΝΑΜΙΝ.

κθʹ. Ταῦτα, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ μνημονεύεσθαι καλὰ καὶ 216 [2] τοῖς πράξασιν ἔπαινος καὶ τῇ πόλει δόξα ἀείμνηστος. ἀλλ' οὐχ [3] ὃ Λεωκράτης πεποίηκεν, ἀλλ' ἑκὼν τὴν ἐξ ἅπαντος τοῦ αἰῶνος συνηθροισμένην τῇ πόλει δόξαν κατῄσχυνεν. ἐὰν μὲν οὖν ἀποκτείνητε αὐτὸν, δόξετε πᾶσι τοῖς Ἕλλησι καὶ ὑμεῖς τὰ τοιαῦτα τῶν ἔργων μισεῖν· εἰ δὲ μὴ, καὶ τοὺς προγόνους τῆς παλαιᾶς δόξης ἀποστερήσετε καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας μεγάλα βλάψετε. οἱ γὰρ ἐκείνους μὴ θαυμάζοντες τοῦτον πειράσονται μιμεῖσθαι, νομί-

[1] ἐκείνοις μὲν om. T. R. [2] ταῖς πράξεσιν T. [3] ὅ T.

vult pro βίου, quod Reiskius applaudentibus cæteris editoribus defendere ita studet, ut cum verbis ἀναγεγραμμένα jungat. At ut alia nunc taceam, Græci dicunt potius τέρμα βίου: ita Sopocles Œd. T. fin. Xenoph. de rep. Laced. 10. 1. Aristoteles: διάφοροι αἰτίαν εἰς ἓν τέρμα τοῦ βίου συντελοῦσι. Hesych. v. τέρμα. Aliter Schaubius, idem esse monens quod Herodotus vii. 228. dicat ταύτῃ τῇπερ ἔπεσον: quicum facit Augerius, vertens *où ils ont terminé leurs jours.* Codices licet a vulg. nihil discrepent, tamen eo perduci haud possum, ut sanam arbitrer lectionem vulgo receptam, persuasus verbis τοῖς ὁρίοις τοῦ βίου loci definitionem contineri, quo illa eximiæ virtutis testimonia lapidi insculpta oculis legebantur. OSANN.

Ἐκείνοις μὲν] Hæc, ex A. fluxa, necessaria videbantur propter mox seq. τοῖς δὲ ὑμετέροις προγόνοις. Fortasse noster Herodotum in his imitatus est, similiter vii. 228., ubi idem epigramma refert, dicentem ταῦτα μὲν δὴ τοῖσι πᾶσι ἐπιγέγραπται· τοῖσι δὲ Σπαρτιήτῃσι ἰδίῃ. IDEM.

Ω ΞΕΙΝ'] Cicero I. Tusc. 42. "Pari animo Lacedæmonii in Thermopylis occiderunt, in quos Simonides:

Dic hospes Spartæ, nos te hic vidisse jacentes,
Dum sanctis patriæ legibus obsequimur."

Adde Diod. Sic. l. XI. p. m. 260. ubi idem Epigramma legitur. TAYLOR.

Ω ΞΕΙΝ' ΑΓΓΕΙΛΟΝ etc.] Præter Herodotum l. c., apud quem ἀγγέλλειν legitur uti ap. Suidam ex Herodoto sua ad verbum mutuantem, v. Λεωνίδας T. 2. p. 428., hoc Lacedæmoniorum epigramma profertur a Diodoro Sic. 4. 33. p. 430. Wessel. cum nostro concinente, præter quod initio habeat ὦ ξένε, et in Anthologia lib. 3. cap. 5. p. 291. Strabo 9. p. 413. ed. Basil. 1549. citat ὦ ξέν' ἀπάγγειλον. OSANN.

Ταῖς πράξεσιν] Rescribo τοῖς πράξασιν, non *rebus gestis*, verum *iis qui gesserunt.* Quisquamne est, qui aliter sentiat? TAYLOR. Et πράξασιν receperunt Thorlacius, Beckerus et Heinrichius.

Οὐχ ὃ Λεωκράτης] Sic vulgo exhibent, ut ὁ sit masculinum articuli præpositivi, sed est neutrum postpositivi, in accusativo. idem est ac si dixisset: ἀλλ' οὐκ ἔστι δόξα ἀείμνηστος τοῦτο, ὃ Λεωκράτης πεποίηκεν. REISK.

Ἑκὼν] Frigide. Vegetabis oppositionem, si legeres modo: ἀλλ' εἷς ὢν τὴν ἐξ ἅπαντος τοῦ αἰῶνος συνηθροισμένην τῇ πόλει δόξαν κατῄσχυνεν. *unus ille ex omni ævo collectam laudem dedecoravit.* TAYLOR. Non inscita est conjectura. verum neque video rursus, cur damnari oporteat vulgatam. *sciens, opera data.* REISK. Oppositum manifestum est. Illi necessitate coacti hostes aggrediebantur; hic vero sponte, nulla urgente necessitudine urbem reliquit, et civitatem honoribus cumulatam fuga dedecoravit. BECKER.

217 ζοντες ἐκεῖνα μὲν παρὰ τοῖς πολεμίοις εὐδοκιμεῖν, παρὰ δ' ὑμῖν ἀναίδειαν καὶ προδοσίαν [1] καὶ δειλίαν κεκρίσθαι κάλλιστον.

λ΄. Εἰ μὴ δύνασθε ὑπ' ἐμοῦ διδαχθῆναι ὃν τρόπον δεῖ πρὸς τοὺς τοιούτους ἔχειν, σκέψασθε ἐκείνους τίνα τρόπον ἐλάμβανον παρ' αὐτῶν τὴν τιμωρίαν· ὥσπερ γὰρ τὰ καλὰ τῶν ἔργων ἠπίσταντο ἐπιτηδεύειν, οὕτω καὶ τὰ πονηρὰ προῃροῦντο κολάζειν. ἐκεῖνοι γάρ, ὦ ἄνδρες, θεωρήσατε ὡς ὠργίζοντο τοῖς προδόταις καὶ κοινοὺς ἐχθροὺς ἐνόμιζον εἶναι τῆς πόλεως. Φρυνίχου γὰρ ἀποσφαγέντος νύκτωρ παρὰ 164. 1
τὴν κρήνην τὴν ἐν τοῖς [2] οἰσύοις ὑπὸ Ἀπολλοδώρου καὶ Θρα-

[1] καὶ δειλίαν om. T. R.

[2] οἰσυίοις T. R.

Πολεμίοις] Quid mihi negotii est cum hostibus? Contentio est inter Auditores eorumque majores. ἐκεῖνα μὲν παρὰ τοῖς παλαιοῖς εὐδοκιμεῖν, παρὰ δ' ὑμῖν κ. τ. λ. TAYLOR. Lusum hunc ingenii Taylor., quo, missis aliis, oxymoron suavissimum deletur, imprudens in textum recepi, quod factum esse nollem. Vulgata optime potest defendi. Nam ἐκεῖνα pertinet ad præclara ista majorum facta de quibus antea exposuerat orator: Qui autem hæc mirari desinent, L. imitabuntur, opinantes, ista quidem apud exteros adhuc in honore esse, contra apud vos impudentissimam patriæ proditionem. BECKER. Recepit quoque Heinrichius.

Εἰ μὴ δύνασθε] Π. εἰ δὲ μὴ δύν. H. STEPHAN. Quod tu repones. TAYLOR. Et receperunt Schulzius, Thorlacius, Beckerus, Ducas, Heinrichius, et Pinzgerus.

Φρυνίχου—νύκτωρ] Proditorum exempla affert Orator ex isto tempore, quo Peloponnesiacum bellum gerebatur. Phrynichus erat amicus Antiphontis Oratoris, adversarius Alcibiadi. Illi τῶν Τετρακοσίων Oligarchiam constituerant: sed mox a civibus, qui cum Alcibiade democratiæ favebant, trucidabantur. Hoc factum est Ol. 92. 2. Memorabilis est Lycurgi narratio de Phrynichi cæde; repugnat enim Thucydidis VIII. 90. Cum Nostro autem Lys. c. Agorat. §. ιη΄. rem ita tradit: Φρυνίχῳ γάρ, κοινῇ Θρασύβουλός τε ὁ Καλυδώνιος, καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Μεγαρεύς, ἐπεβούλευσαν. Ἐπειδὴ δὲ ἐπετυχέτην αὐτῷ βαδίζοντι, ὁ μὲν Θρασύβουλος τύπτει τὸν Φρύνιχον, καὶ καταβάλλει πατάξας· ὁ δὲ Ἀπολλόδωρος οὐχ ἥψατο, ἀλλ' τούτῳ κραυγὴ γίγνεται, καὶ ᾤχοντο φεύγοντες. BECKER.

Τὴν ἐν τοῖς Οἰσυίοις] Monerem potius τὴν ἐν ταῖς οἰσύαις. apud salices. Οἰσυῖον non legitur, nec ab Οἰσύη regulariter deducitur. Porro autem, quare in numero multitudinis? Quis enim scriberet hoc modo, *pons, qui est in Salicetis?* ἐγ ταῖς οἰσύαις, *ad salices*, multi. De Phrynichi autem cæde et historicorum de ea re discrepantia, nonnulla diximus ad Lysiæ vitam, pag. XXXIX. TAYLOR. Heinrichius et Pinzgerus: οἰσύοις.

Παρὰ τὴν κρήνην, τὴν ἐν τοῖς Οἰσυίοις] Thucyd. l. c. in foro Phrynichum, quum e senatu venisset, occisum esse refert. Noster alio, ut videtur, loco, et tempore.—Pollux VII. 33. οἰσύαι, οἱ λύγοι, *vimina*, et X. 46. οἴσυνος et οἰσυΐνος, *e viminibus, factum.* Hesych. Οἰσυΐνῃσι, πλέγμασι τοῖς ἀπὸ οἴσων γεγεννημένοις, ἢ λύγου. ἔστι δὲ εἶδος σχοινίου. Inde Οἰσυῖοι vel Οἰσυῖνοι formatum esse videtur, i. e. *operarii, qui vimina plectebant.* Sedulo enim Orator vicum s. plateam urbis descripsit, ubi erat fons iste (quorum magnus erat numerus, ut patet e Demosth. Olynth. III. p. 36.), ad quem Phrynichus interfectus erat. Subinde vero loca publica designari ab iis, qui illic habitabant, docent scriptores Attici et Lycurgus ipse, qui in Or. περὶ διοικήσεως (Fr. XVIII.) teste Harpocr. v. Ὀχεῖον usurpavit *de platea, in qua habitabant, qui currus et equos mercede locare solebant.* BECKER.

Ἐν τοῖς οἰσυίοις] Taylorum ἐν ταῖς οἰσύαις reponi jubentem, quem Schulzius et Thorlacius secuti, Toupius Appendice ad Theocrit. p. 28. (p. 463. ed. Berol.) egregie castigat, verbis ἐν τοῖς οἰσυΐοις demonstrans *forum vimineum* significari: nota enim est res, forum ab eo, quod ibi venum prostat, sæpe appellari. Non ita bene Beckerus vulgata servata vicum quendam ab operariis, qui vimina plecterent, dictum esse monet. Cæterum vocem οἰσυΐον, quæ a Schneidero in suspicionem

συβούλου, καὶ τούτων ληφθέντων καὶ εἰς τὸ δεσμωτήριον ἀποτεθέντων ὑπὸ τῶν [1] τοῦ Φρυνίχου φίλων, αἰσθανόμενος ὁ δῆμος τὸ γεγονὸς τούς τε εἰρχθέντας ἐξῆγε καὶ βασάνων γενομένων ἀνέκρινε, καὶ ζητῶν τὸ πρᾶγμα εὗρε τὸν μὲν Φρύνιχον προδιδόντα τὴν πόλιν, τοὺς δ᾽ ἀποκτείναντας αὐτὸν ἀδίκως εἰρχθέντας· καὶ ψηφίζεται ὁ δῆμος Κριτίου 218
εἰπόντος τὸν μὲν νεκρὸν κρίνειν προδοσίας, κἂν δόξῃ προδότης ὢν ἐν τῇ χώρᾳ [2] τεθάφθαι, τά τε ὀστᾶ αὐτοῦ ἀνορύξαι καὶ ἐξορίσαι ἔξω τῆς Ἀττικῆς, ὅπως ἂν μὴ κέηται ἐν τῇ χώρᾳ μηδὲ τὰ ὀστᾶ τοῦ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν προδιδόντος. ἐψηφίσαντο δέ [3] [τινες] καὶ ἐὰν ἀπολογῶνταί τινες περὶ τοῦ τετελευτηκότος, ἐὰν ἁλῷ ὁ τεθνηκώς, ἐνόχους εἶναι καὶ τούτους τοῖς αὐτοῖς ἐπιτιμίοις· οὕτως οὐδὲ βοηθεῖν τοῖς τοὺς ἄλλους ἐγκαταλείπουσιν ἡγοῦντο δίκαιον εἶναι, ἀλλ᾽ ὁμοίως ἂν προδοῦναι τὴν πόλιν καὶ τὸν διασώζοντα τὸν προδότην. τοιγαροῦν οὕτω μισοῦντες τοὺς ἀδικοῦντας καὶ τοιαῦτα κατ᾽ αὐτῶν ψηφιζόμενοι ἀσφαλῶς ἐκ τῶν κινδύνων ἀπηλλάττοντο. λάβε δὲ αὐτοῖς τὸ ψήφισμα, γραμματεῦ, καὶ ἀνάγνωθι.

[1] *τοῦ* om. T. R. [2] *μὴ τεθάφθαι* T. R. [3] uncos om. T. R.

vocata est, Græcitati Lobeckius ad Phrynich. Eclog. p. 301. seq. vindicavit. Obiter Lexica Græca augeo voce *οἰσιὰ salicetum* notante, reperta apud Arcadium de accentibus p. 99. 11. OSANN.

Προδιδόντα] Mor. emendavit *προδόντα*. Sed quum Orator, quod e §. λβ'. clarissime patet, præsenti tempore utitur ad designandum *inceptum, conatum* proditoris, aoristis contra de *re peracta:* h. l. istud ferri potest. BECKER.

Κριτίου εἰπόντος] I. e. *auctore Critia.* Scilicet, cujus nomen inscriptum erat psephismati, is dicebatur εἶπε. Andoc. de Myst. §. ιδ'. Demosth. de Cor. §. νε'.—Critias vero et Theramenes teste Thucyd. l. c. et Phrynichum et Antiphontem trucidarunt. IDEM.

Τὸν μὲν νεκρὸν—προδιδόντος] Psephisma, quod contra Antiphontem, Phrynichi amicum et adjutorem, iisdem fere verbis latum est, servavit Plutarch. II. p. 833. E. IDEM.

Τά τε ὀστᾶ αὐτοῦ ἀνορύξαι] Legendum: *τὰ δὲ ὀστᾶ αὐτοῦ ἀνορύξαι*. Ne in Attica sepeliretur, verum ossa ejus, jam sepulturæ tradita, effoderentur etc. TAYLOR. Quasi *νεκρὸς* et *τὰ ὀστᾶ* diversa sint! et quasi, qui sepeliri situs non esset, ejus ossa possint e terra erui! REISK. Vulgo ante *τεθάφθαι* addebatur *μὴ*, ab iis male adjectum, qui de decreto jam agi crederent, ex quo patriæ ille proditor a sepultura cohibitus sit. At simile num veri videtur, Phrynichum, donec causa ejus judicata esset, jacuisse insepultum? Delevimus igitur *μὴ* cum MSS., quo sublato etiam Taylori conjectura supersederi potest. OSANN.

Ἐψηφίσαντο δέ, [τινες] καὶ] *porro plebiscitum tulerant*—sc. adversarii Phrynichi. Vox inclusa a librariis errore a sequentibus h. l. posita est; nam *τινες* plebiscitum non faciebant, sed populus. Quamobrem Thorlac. vocem delevit. BECKER. Et deleverunt Osannus et Pinzgerus: inclusit Heinrichius.

Τοιαῦτα] Τὰ τοιαῦτα, Heinrich.

Λάβε] Osannus scripsit λαβὲ, quod Grammatici Atticum esse statuunt. Vid. Schol. ad Il. A. 85., Arcad. de Accent. p. 148., Schaef. ad Greg. Corinth. in Att. 57., Pierson. ad Mœr. v. ἰδὲ, Schol. Plat. de Rep. vii. p. 179. ed. Ruhnk. Equidem et h. l. et alibi mutare aliquid nolui. PINZGER.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, τούτου τοῦ ψηφίσματος. ἔπειτα ἐκεῖνοι μὲν τὰ τοῦ προδότου ὀστᾶ ἀνορύξαντες ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἐξώρισαν, καὶ τοὺς ἀπολογουμένους ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀρίσταρχον καὶ Ἀλεξικλέα ἀπέκτειναν καὶ οὐδ' ἐν τῇ χώρᾳ ταφῆναι ἐπέτρεψαν· ὑμεῖς δ' αὐτὸ τὸ σῶμα τὸ προδεδωκὸς τὴν πόλιν ζῶν καὶ ὑποχείριον ἔχοντες τῇ ψήφῳ ἀτιμώρητον
219 ἐάσετε; καὶ τοσοῦτον ἔσεσθέ γε τῶν προγόνων χείρους, ὅσον ἐκεῖνοι μὲν τοὺς λόγῳ μόνον τῷ προδότῃ βοηθήσαντας ταῖς ἐσχάταις τιμωρίαις μετῆλθον, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν τὸν ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ τὸν δῆμον ἐγκαταλιπόντα ὡς οὐδὲν ἀδικοῦντα ἀφήσετε; μὴ δῆτα, ὦ ἄνδρες δικασταί, ὑμῖν οὕτω πάτριον, ἀναξίως ὑμῶν [1] αὐτῶν ψηφίζεσθε. καὶ γὰρ εἰ μὲν ἕν τι τοιοῦτον γεγονὸς ἦν ψήφισμα, εἶχεν ἄν τις εἰπεῖν ὡς δι' ὀργὴν μᾶλλον ἢ [2] δι' ἀλήθειαν ἐποιήσαντο· ὅταν δὲ παρὰ πάντων ὁμοίως εἰληφότες ὦσι τὴν αὐτὴν τιμωρίαν, πῶς οὐκ εὔδηλον ὅτι [3] φύσει πᾶσι τοῖς τοιούτοις ἔργοις ἐπολέμουν; Ἵππαρχον γὰρ τὸν Τιμάρχου οὐχ ὑπομείναντα τῆς προδοσίας ἐν τῷ δήμῳ κρίσιν, ἀλλ' ἔρημον τὸν ἀγῶνα [4] ἐάσαντα, θανάτῳ

[1] αὐτῶν om. T. R. [2] δι' om. T. R. [3] φύσει om. T. R. [4] ἐάσαντος T. R.

Ἀρίσταρχον καὶ Ἀλεξ.] Patroni Phrynichi, qui cum eum publice defendissent, jussu populi ad supplicium deducti sunt. cf. Taylor. Vita Lys. p. 121. sqq. Becker.

Σῶμα τὸ προδεδωκὸς] I. e. *hominem ipsum*. Leocratem cum Phrynicho comparat, qui post mortem, dum ejus ossa effossa extra Atticam projicerentur ditionem, adhuc puniebatur. Quare erravit Hauptm. qui contemptus causa ab Oratore dictum esse existimabat. Idem.

Δικασταὶ] Post δικασταὶ videtur οὐ γὰρ deesse, si nempe ψηφίζεσθε versu 13. servatur. Sin autem ψηφίζεσθαι volumus, leg. sic: μὴ δῆτα, ὦ. ἄ. δ. οὐχ ὑμῖν οὕτω π. ἀ. ὑ. ψηφίζεσθαι. Reisk. μὴ δῆτα, i. e. μηδαμῶς, voc. ὑμῖν jungantur: nec opus est emend. Schulz. qui ὑμῖν οὐ τὸ πάτρ. seu οὔ πω πάτρ. conjecit. Becker. Thorlacius: (οὐ γὰρ ὑμῖν οὕτω πάτριον) ἀναξίως ὑμῶν αὐτῶν ψηφίζεσθε. Osannus et Pinzgerus cum Schaubio: ὑμῖν οὔτοι πάτριον, ἀναξίως ὑμῶν αὐτῶν ψηφίζεσθαι. Heinrichius: ὑμῖν οὔτι πάτριον ἀναξίως ὑμῶν ψηφίζεσθαι. Beckerus quoque ψηφίζεσθαι recepit. Mavult πάτριον ὂν Bekkerus, qui vulgatam retinuit. De μὴ δῆτα ad præcedentia referendo nudeque posito laudat Osannus Euripid. Orest. 1322., Aristophan. Nub. 687., Viger. p. 457.

Ἵππαρχον γὰρ τὸν Τιμάρχου] Τὸν Χάρμου, *Hipparchum, Charmi fil.* rescribit H. Valesius Harpocrationis auctoritate motus. Cur non æquo jure emendandus erat Harpocratio ex Lycurgo? Quod fecit Meurs. Lect. Att. 17. Χαρίνου legit Scaliger ad Eusebium. Taylor. Harpocr. ex Androtione tradit: Hipparchum Charmi filium, Pisistrati tyranni propinquum fuisse, et propter suspicionem populi Ostracismo expulsum. Quæ repugnant Lycurgi narrationi. Igitur statuendum est Rhetorem vel errasse, vel quod magis arridet, ejus textum h. l. mutilatum esse, quod jam Mauss. p. 196. annotavit. Nostro de Hipparcho quodam, temporibus belli Peloponnesiaci vivente, sermo fuisse videtur; quanquam omnino id mirari subest, quod viri notissimi nulla in Oratoribus, quod sciam, præter h. l. mentio sit facta. Becker.

Ἐάσαντος] Lege omnino ἐάσαντα. Taylor.

τοῦτον ζημιώσαντες, ἐπειδὴ τῆς ἀδικίας οὐκ ἔλαβον τὸ σῶμα ὅμηρον, τὴν εἰκόνα αὐτοῦ ἐξ ἀκροπόλεως καθελόντες 220
καὶ συγχωνεύσαντες καὶ ποιήσαντες στήλην ἐψηφίσαντο εἰς ταύτην ἀναγράφειν τοὺς ἀλιτηρίους καὶ τοὺς προδότας· καὶ αὐτὸς ὁ Ἵππαρχος ἐν ταύτῃ τῇ στήλῃ ἀναγέγραπται, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ προδόται. καί μοι λάβε πρῶτον μὲν τὸ ψήφισμα, καθ᾽ ὃ ἡ εἰκὼν [1] ἡ Ἱππάρχου τοῦ προδότου ἐξ ἀκροπόλεως καθῃρέθη, ἔπειτα τῆς στήλης τὸ ὑπόγραμμα καὶ τοὺς ὕστερον [2] προσαναγραφέντας προδότας εἰς ταύτην τὴν στήλην· καὶ ἀναγίνωσκε, γραμματεῦ.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΚΑΙ ΥΠΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ ΣΤΗΛΗΣ.

τί δοκοῦσιν ὑμῖν, ὦ ἄνδρες; ἆρά γε ὁμοίως ὑμῖν περὶ τῶν ἀδικούντων γινώσκειν, καὶ οὐκ, ἐπειδὴ καὶ τὸ σῶμα οὐκ ἐδύναντο ὑποχείριον τοῦ προδότου λαβεῖν, τὸ μνημεῖον τοῦ προδότου ἀνελόντες ταῖς ἐνδεχομέναις τιμωρίαις ἐκόλασαν; οὐχ ὅπως τὸν χαλκοῦν ἀνδριάντα συγχωνεύσειαν, ἀλλ᾽ ἵνα τοῖς ἐπιγινομένοις παράδειγμα εἰς τὸν λοιπὸν χρόνον ὡς εἶχον πρὸς τοὺς προδότας καταλίποιεν. λάβε δ᾽ αὐτοῖς 221
καὶ τὸ ἕτερον ψήφισμα περὶ τῶν εἰς Δεκέλειαν μεταστάντων, ὅτε ὁ δῆμος ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐπολιορκεῖτο, ὅπως εἰδῶσιν [3] ὅτι περὶ τῶν προδοτῶν οἱ πρόγονοι ὁμοίας καὶ ἀκολούθους ἀλλήλαις τὰς τιμωρίας ἐποιοῦντο. ἀναγίνωσκε, γραμματεῦ.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

165. 1 ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, καὶ τούτου τοῦ ψηφίσματος, ὅτι τῶν ἐν

[1] τοῦ T. R. [2] προαναγραφέντας T. [3] εἰ T. R.

Τῆς ἀδικίας — τὸ σῶμα] Si bene habet, erit plane idem quod Latinis *corpus delicti*. Græcis quidem haud est in usu. Fui aliquando in suspicione, pro ἀδικίας leg. esse αἰκίας, idque post σῶμα collocandum. ut sit ἐπειδὴ οὐκ ἔλαβον τὸ σῶμα, τῆς αἰκίας ὅμηρον τὴν εἰκόνα. Sic appelletur statua, in qua contumelia exerceri possit, tanquam in corpore quodam vicario, ea, quæ cum vero corpori deberetur, in eo, utpote nunc absente, exerceri non possit, *obses contumeliæ*. Statuat hoc de loco, quod quisque vult. Reisk. Reiskii in hunc locum commenta Schulzius feliciter explosit. Osann. τῆς ἀδικίας inclusit Heinrich.

Προαναγραφέντας] Lege προσαναγραφέντας, *proditores, quorum nomina postea adjecta fuerunt*. Taylor.

Ὡς εἶχον] Male hæc accepit Interpres. Verte: *qualiter animati essent contra proditores*. Nihil ea locutione familiarius; sed Lonicerum latuit, quod tamen miror, cum eadem fere p. 461. 9. recte vertit. Iterumque p. 462. 8. et p. 463. 13. Idem.

Περὶ τῶν εἰς Δεκέλειαν] Sc. bello Peloponnesiaco. Thucyd. VI. 92. Plutarch. Alc. c. 22. "Deceliam in Attico munierant, præsidioque perpetuo ibi posito in obsidione Athenas tenuerunt. Id factum est consilio Alcibiadis." Sic Nepos Alcib. c. 4. Becker.

τῷ πολέμῳ μεταστάντων εἰς Δεκέλειαν κατέγνωσαν, καὶ ἐψηφίσαντο, ἐάν τις αὐτῶν ἐπανιὼν ἁλίσκηται, ἀπαγαγεῖν Ἀθηναίων τὸν βουλόμενον πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, παραλαβόντας δὲ παραδοῦναι τῷ ἐπὶ τοῦ ὀρύγματος. ἔπειτα ἐκεῖνοι μὲν τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ μεταστάντας οὕτως ἐκόλαζον, ὑμεῖς δὲ τὸν ἐκ τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας ἐν τῷ πολέμῳ φυγόντα εἰς Ῥόδον καὶ προδόντα τὸν δῆμον οὐκ ἀποκτενεῖτε; πῶς οὖν δόξετε ἀπόγονοι εἶναι ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν; ἄξιον τοίνυν ἀκοῦσαι καὶ [1][τοῦ] περὶ τοῦ ἐν Σαλαμῖνι τελευτήσαντος γενομένου ψηφίσματος, ὃν ἡ βουλή, ὅτι λόγῳ [2]μόνῳ
222 ἐνεχείρει προδιδόναι τὴν πόλιν, περιελομένη τοὺς στεφάνους αὐτοχειρὶ ἀπέκτεινε.

[3]ΨΗΦΙΣΜΑ.

γενναῖον [4]δή, ὦ ἄνδρες, τὸ ψήφισμα καὶ ἄξιον τῶν ὑμετέρων προγόνων. δικαίως· συγγενεῖς γὰρ οὐ μόνον τὰς ψυχὰς ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν ἀδικούντων τιμωρίας ἐκέκτηντο. τί οὖν, ὦ ἄνδρες; ἆρά γε ὑμῖν [5]δοκεῖ βουλομένοις μιμεῖσθαι τοὺς προγόνους πάτριον εἶναι [6]Λεωκράτην μὴ ἀποκτεῖναι; ὁπότε γὰρ ἐκεῖνοι ἀνάστατον τὴν πόλιν οὖσαν τὸν λόγῳ μόνῳ προ-

[1] uncos om. T. R. [2] μόνῳ λόγῳ T. R. [3] ΨΗΦΙΣΜΑ om. T. R.
[4] δὲ T. R. [5] δοκεῖ ὑμῖν T. R. [6] Λεωκράτη T. R.

Παραλαβόντας δὲ] Deest τούτους. Reisk. Frustra. Osann.

Τῷ ἐπὶ τοῦ ὀρύγματος] Potius τῷ ἐπὶ τῷ ὀρύγματι. Fidem facient Auctores, quos laudat Meursius I. Attic. Lect. 25. ubi hæc locutio explicatur. Taylor. Taylorum Schulzius bene refutat. Cf. Lobeck. ad Phrynich. p. 474. Osann.

Ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ] *qui discedentes ne quidem ditionem Atticam reliquerant.* Decelea enim Atticæ annumerabatur regioni. Becker.

Καὶ περὶ τοῦ] Malim καὶ τοῦ περὶ τοῦ. primum τοῦ cohæret cum ψηφίσματος, secundum cum τελευτήσαντος. Reisk. Vix impetrare a me potui, quin e Reiskii sententia τοῦ ante περὶ adderem. Osann. Addiderunt Heinrichius et Pinzgerus.

Περὶ τοῦ ἐν Σαλαμῖνι τελ.] Historiam enarrat Herodot. IX. 4. 5. Interfecti nomen fuit Lycidas, e senatorum numero, qui, Athenis a Mardonio captis, cum cæteris Salamina concesserat. Is autem, Mardonio poscente, ut Athenienses Persarum imperio se subjicerent, deditionem suasit. Hunc senatus sua manu occidit. — De verbo αὐτοχειρὶ v. Mor. et Spohn. ad Isocr. Paneg. c. 32. Becker.

Περιελομένη τοὺς στεφάνους] *depositis coronis.* στέφανος insigne erat senatoris. Hinc Demosth. c. Aristogit. II. p. 802. 3. ed. Reisk. ὅταν ἀποχειροτονηθῶσί τινες τῶν ἐν ταῖς ἀρχαῖς, παραχρῆμα πέπαυνται ἄρχοντες, καὶ τοὺς στεφάνους περιῄρηνται. cf. c. Theocrin. p. 1330. 21. Idem.

Τοὺς στεφάνους] Erat enim ille, haud nominatus, Senator. Reisk.

Ἀπέκτεινε] Post hanc vocem fac substituas ψήφισμα. Constat enim ex sequentibus istud decretum a Scriba in hoc loco fuisse lectum. Ita etiam præstantissimus Marklandus ad Lysiam p. 254. l. 3. uti mox etiam reponendum est. Taylor. Si ψήφισμα titulus hic addendus est, leg. est γενναῖόν γε. Reisk. Et receperunt Thorlacius, Beckerus et Heinrichius. Pinzgerus: γενναῖον δή.

Ψυχὰς] Fortes et excelsos animos, arduarum, sed nobilium et honestarum, rerum appetentes. Reisk.

Τιμωρίας] Studium et ardorem flagitia in facinorosis ulciscendi. Idem.

Ἀνάστατον] Urbem a Mardonio captam et devastatam, ut Herodot. l. c. tradit.

διδόντα οὕτως ἀπέκτειναν, τί ὑμᾶς προσήκει τὸν ἔργῳ [1] καὶ οὐ λόγῳ τὴν οἰκουμένην ἐκλιπόντα ποιῆσαι; ἆρ᾽ οὐχ ὑπερβαλέσθαι ἐκείνους [2] ταῖς τιμωρίαις; καὶ ὅτ᾽ ἐκεῖνοι τοὺς ἐπιχειρήσαντας τῆς παρὰ τοῦ δήμου σωτηρίας ἀποστερεῖν 223
[3] [αὐτοὺς] οὕτως ἐκόλασαν, τί ὑμᾶς προσήκει τὸν αὐτοῦ τοῦ δήμου [4] τὴν σωτηρίαν προδόντα ποιῆσαι; καὶ ὅτε ὑπὲρ τῆς δόξης ἐκεῖνοι τοὺς αἰτίους [5] οὕτως ἐτιμωροῦντο, τί ὑμᾶς ὑπὲρ τῆς πατρίδος προσήκει ποιεῖν; ἱκανὰ μὲν οὖν καὶ ταῦτα τὴν τῶν πρόγονων γνῶναι διάνοιαν, ὡς εἶχον πρὸς τοὺς παρανομοῦντας εἰς τὴν πόλιν. οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἔτι βούλομαι τῆς στήλης ἀκοῦσαι ὑμᾶς τῆς ἐν τῷ βουλευτηρίῳ περὶ τῶν προδοτῶν καὶ τῶν τὸν δῆμον καταλυόντων· τὸ γὰρ μετὰ πολλῶν παραδειγμάτων διδάσκειν ῥᾳδίαν ὑμῖν τὴν κρίσιν καθίστησι. μετὰ γὰρ τοὺς Τριάκοντα οἱ πατέρες ὑμῶν πεπονθότες ὑπὸ τῶν πολιτῶν οἷα οὐδεὶς πώποτε τῶν Ἑλλήνων ἠξίωσε, καὶ μόλις εἰς τὴν ἑαυτῶν κατεληλυθότες, ἁπάσας τὰς ὁδοὺς τῶν ἀδικημάτων ἐνέφραξαν, πεπειραμένοι καὶ εἰδότες τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐφόδους τῶν τὸν δῆμον προδιδόντων. ἐψηφίσαντο γὰρ καὶ ὤμοσαν, ἐάν τις τυραννίδι [6] ἐπιτιθῆται ἢ τὴν πόλιν προδιδῷ ἢ τὸν δῆμον καταλύῃ, τὸν αἰσθανόμενον καθαρὸν εἶναι ἀποκτείναντα. καὶ κρεῖττον ἔδοξεν αὐτοῖς τοὺς τὴν [7] αἰτίαν ἔχοντας τεθνάναι μᾶλλον

[1] καὶ οὐ λόγῳ om. T. R. [2] τῆς τιμωρίας T. R. [3] [αὐτοὺς] om. T. R. [4] μὲν T. R. [5] ὄντως T. R. [6] ἐπιθῆται T. R. [7] ἐναντίαν T. R.

Huic opponit οἰκουμένην πόλιν, Athenas, eo tempore, quo Leocrates reliquerat. BECKER.

Προδιδόντα] Προδόντα, Heinrich.

Οὕτως] *sic temere*, sine omni cunctatione, deliberatione, inquisitione. REISK.

Τῆς τιμωρίας] Π. ταῖς τιμωρίαις. H. STEPHAN. Leges cum Stephano. TAYLOR.

Ἐπιχειρήσαντας] Post ἐπιχειρήσαντας videtur ἑαυτοὺς deesse. REISK. Schulzius τοὺς ἄλλους Ἕλληνας supplet. Occultiori nobis mendo laborare hic locus videtur. Quod ab initio hujus commatis pro vulg. καὶ ὅτε edidimus ἀλλ᾽ ὅτε, Vratislaviensi debetur. Utramque voculam etiam alibi offendi commutatam: ita in Demosth. adv. Timocr. p. 740. 3. ed. Reisk. lectio omnium fere codd. ἀλλ᾽ οὐκ ἀφεθέντα, jam a Tayloro commendata, pro edito καὶ οὐκ ἀφ. recipienda videtur. OSANN. Ante ἀποστερεῖν v. 4. Heinrichius, et post ἀποστερεῖν addidit αὐτοὺς Pinzgerus.

Μὲν σωτηρίαν] Lego: τὴν σωτηρίαν. REISK. Et receperunt Thorlacius, Heinrichius, et Pinzgerus. Osannus: τὸν αὐτὴν τοῦ δήμου τὴν σωτηρίαν.

Ὄντως] Π. οὕτως. H. STEPHAN. Et recte. TAYLOR. Possit quoque ὄντας legi. *qui solummodo in criminationem vel suspicionem venissent, ac si gloriam populi minutum issent.* REISK.

Τῶν Ἑλλήνων ἠξίωσε] Scil. αὐτοὺς παθεῖν ὑφ᾽ ἑαυτοῦ. REISK.

Ἐψηφίσαντο γὰρ] Idem populi decretum refert Andocid. de Myst. §. ιϛ΄. verbis paullo immutatis. BECKER.

Ἐπιτιθῆται] Sic ex Bekkeri conjectura, in quam ipse jam antea incideram, scripsi pro ἐπιθῆται. PINZGER.

Ἐναντίαν] Π. αἰτίαν. H. STEPHAN. Optimo jure. Ut bene redditur. TAYLOR. Bene si habet τοὺς τὴν ἐναντίαν, erit ei addendum δόξαν vel φήμην. *eos, qui opi-*

224 ἢ πειραθέντας μετ' ἀληθείας αὐτοὺς δουλεύειν· ἀρχὴν γὰρ [1] οὕτως ᾤοντο δεῖν ζῆν τοὺς πολίτας, ὥστε μηδ' εἰς ὑποψίαν ἐλθεῖν μηδένα τούτων τῶν ἀδικημάτων. καί μοι λάβε τὸ ψήφισμα.

[2] ΨΗΦΙΣΜΑ.

ταῦτα, ὦ ἄνδρες, ἔγραψαν εἰς τὴν στήλην, καὶ ταύτην ἔστησαν εἰς τὸ βουλευτήριον ὑπόμνημα τοῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν συνιοῦσι καὶ βουλευομένοις ὑπὲρ τῆς πατρίδος ὡς δεῖ πρὸς [3] τοὺς τοιούτους ἔχειν. καὶ διὰ τοῦτο ἄν τις [4] αἴσθηται μόνον μέλλοντας αὐτοὺς τούτων τι ποιεῖν, ἀποκτείνειν συνώ-
225 μοσαν. εἰκότως· τῶν μὲν γὰρ ἄλλων ἀδικημάτων ὑστέρας δεῖ τετάχθαι τὰς τιμωρίας, προδοσίας δὲ καὶ δήμου καταλύσεως, προτέρας. εἰ γὰρ προήσεσθε τοῦτον τὸν καιρὸν ἐν ᾧ μέλλουσιν ἐκεῖνοι κατὰ τῆς πατρίδος φαῦλόν τι πράττειν, οὐκ ἔστιν ὑμῖν μετὰ ταῦτα δίκην [5] παρὰ τῶν ἀδικούντων λαβεῖν· κρείττους γὰρ ἤδη γίνονται τῆς παρὰ τῶν ἀδικουμένων τιμωρίας.

λα'. Ἐνθυμεῖσθε τοίνυν, ὦ ἄνδρες, τῆς προνοίας ταύτης

[1] οὕτως om. T. R. [2] ΨΗΦΙΣΜΑ om. T. R. [3] τοὺς om. T. R. [4] αἴσθησιν μέλλ. T. R. [5] παρ' αὐτῶν T. R.

nionem, vel *suspicionem*, vel *famam solummodo sinisteriorem haberent.* Possit alias etiam legi: τοὺς ἐν αἰτίᾳ ἔτ' ὄντας. *adhuc versantes solummodo in criminatione.* Reisk. Non male Reiskius. Osann. Qui tamen cum Pinzgero Stephani emendationem dedit. Heinrichius: τὴν ἔννοιαν μόνον τῷ δήμῳ ἐναντίαν.

Τὴν αἰτίαν] Henr. Steph. correctionem dedimus. Vertend. *de quibus autem controversia agitari possit, utrius partis sint, melioris an sequioris* etc. Demosth. c. Aristocr. p. 645. 7. ed. Reisk. τὴν ἑτέραν δ' ἕκαστον αἰτίαν ἔχον (sc. πρᾶγμα), δοκιμάζεται. Κἂν μὲν τὴν ἄδικον φανῇ, πονηρὸν κρίνεται· ἂν δὲ τὴν δικαίαν, χρηστὸν καὶ καλόν. Becker.

Πειραθέντας] Scil. αὐτῶν τῶν εἰς αἰτίαν καὶ ὑποψίαν τοῦ ἐπιθυμῆσαι τυραννίδος ἐλθόντων. Reisk.

Ζῆν] Π. οὕτω ζῆν. H. Stephan. Lect. ed. Melancth. ζημιοῦν prætulimus. *initio enim puniendos esse cives senserunt, ne quis suspicioni causam præberet.* Becker. Parum circumspecte. Osann.

Ψήφισμα] Iterum post hanc vocem desidero eandem repetitam, quam librarius festinatione prætermisit. Καί μοι λάβε τὸ ψήφισμα. ΨΗΦΙΣΜΑ. Taylor.

Στήλην] Cf. Andoc. de Myst. §. ιϛ'. Ὁ δὲ νόμος τί κελεύει, ὃς ἐν τῇ στήλῃ ἔμπροσθέν ἐστι τοῦ βουλευτηρίου; κ. τ. λ. Becker.

Βουλευομένοις] Ita edendum volui pro vulgato βουλομένοις. Taylor.

Αἴσθησιν] Π. αἴσθησιν λάβῃ. Ἢ μᾶλλον, αἴσθηται. H. Stephan. Prius Scaliger. Taylor. Fort. ἄν τινας αἰσθηθῶσι μέλλοντας αὐτοὺς τ. τ. π. *si senserint* (οἱ βουλευταὶ puta) *quosdam Atheniensium hoc agere atque parare, ut sibi* (τῇ βουλῇ καὶ τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων) *quoque idem malum dent.* Reisk.

Προήσεσθε] Emendavi pro ποιήσεσθε olim in Lysiæ vita p. 54. ὕστερον ποιήσεσθε, Scaliger. Deinde v. 15. corrigo δίκην παρὰ τῶν ἀδικούντων λαβεῖν. Taylor. ποιήσεσθε frustra defendit Hauptmanus. Taylor προήσεσθε emendavit, quæ vero lectio in ed. Melancth. jam repræsentatur. Hanc recepimus. Nam et Demosthenes sic loqui amat. v. c. de fals. leg. p. 343. 19. Olynth. A. p. 11. 12. ed. Reisk. et sæpius. Becker. προήσεσθε quoque Osannus, Heinrichius, et Pinzgerus: iidem mox παρὰ τῶν ἀδ.κ.

καὶ τῶν ἔργων ἀξίως, καὶ μὴ ἐπιλανθάνεσθε ἐν τῇ ψήφῳ οἵων ἀνδρῶν ἔκγονοί ἐστε, ἀλλὰ παρακελεύεσθε ὑμῖν αὐτοῖς [1]ὅπως ὅμοια ἐκείνοις καὶ ἀκόλουθα ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ ἐψηφισμένοι ἐκ τοῦ δικαστηρίου ἐξίητε. ὑπομνήματα δ' ἔχετε καὶ παραδείγματα τῆς ἐκείνων τιμωρίας, τὰ ἐν τοῖς περὶ τῶν ἀδικούντων ψηφίσμασιν ὡρισμένα· διομωμόκατε δ' ἐν τῷ ψηφίσματι τῷ Δημοφάντου κτείνειν τὸν τὴν πατρίδα προδιδόντα καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ καὶ χειρὶ καὶ ψήφῳ. μὴ γὰρ οἴεσθε τῶν μὲν οὐσιῶν ἃς ἂν οἱ πρόγονοι καταλί-
166. πωσι κληρονόμοι εἶναι, τῶν δὲ ὅρκων καὶ τῆς πίστεως ἣν δόντες οἱ πατέρες [2]ὑμῶν ὅμηρον τοῖς θεοῖς τῆς κοινῆς εὐδαιμονίας [3]τῆς πόλεως μετεῖχον, ταύτης δὲ μὴ κληρονομεῖν. 226

λβ'. Οὐ μόνον τοίνυν ἡ πόλις ὑμῶν οὕτως ἔσχε πρὸς τοὺς [4]προδιδόντας, ἀλλὰ καὶ Λακεδαιμόνιοι. καὶ μή μοι ἀχθεσθῆτε, ὦ ἄνδρες, εἰ πολλάκις μέμνημαι τῶν ἀνδρῶν τούτων· καλὸν γάρ ἐστι πόλεως εὐνομουμένης περὶ τῶν δικαίων παραδείγματα λαμβάνειν. ἀσφαλέστερον γὰρ [5]ἕκαστος ὑμῶν τὴν δικαίαν καὶ τὴν εὔορκον ψῆφον [6]θήσεται. Παυσανίαν γὰρ τὸν βασιλέα αὐτῶν προδιδόντα τῷ Πέρσῃ τὴν Ἑλλάδα λαβόντες, ἐπειδὴ ἔφθασε καταφυγὼν

[1] ὡς T. R. [2] ἡμῶν T. R. [3] τῆς om. T. R. [4] προπαραδιδόντας T. R. [5] ἂν ἕκαστος T. R. [6] θῆται T. R.

Δημοφάντου] Disertissimis verbis laudatur hoc Demophanti decretum ab Andocide de Myst. §. ιϛ'. Diophantus vocatur a Demosthene adv. Leptin. §. λδ'. Utro nomine compelletur, præstabit Andocidem consulere, nam utrique, tam Demostheni quam Lycurgo, lucem afferet. Taylor. I. e. *auctore, scribente Demophanto.* Cf. Æschin. de fals. leg. §. λε'. fin. Becker.

Ἣν δόντες] Osannus et Pinzgerus: οὓς δόντες.

Εὐδαιμ. πόλεως] Leg. εὐδαιμ. τῆς πόλεως. Reisk.

Ταύτης δὲ μὴ κληρονομεῖν] Lege δή. *hujus demum.* Ita in Midiana, §. 17. τούτῳ δὴ μὴ συνοργισθήσεσθε; et §. 34. τοῦτον δὴ ὑβρίζειν; pro vulgatis δέ. Taylor. Sed fallitur vir doctus, immemor moris Attici δὲ jam præmissum iterandi. Reisk. De particula δὲ in apodosi vid. Buttman. ad Demosth. Mid. Excurs. xii. et Schömanni Diss. de. sortit. Judicum ap. Athenienses. Osann.

Προπαραδιδόντας] Lege προδιδόντας. Monui istud in Superioribus. Taylor. Aut accedendum est Tayloro, aut leg. τοὺς τὴν πατρίδα προδιδόντας. Reisk.

Λακεδαιμόνιοι] Ante Λακεδαιμόνιοι vide ne οἱ interciderit. Osann.

Ἐστι πόλεως] Interponi velim παρά. Reisk.

Περὶ τῶν δικαίων] Fortasse παρὰ, sc. a Lacedæmoniis, quorum Justitia pervulgata fuerit. Taylor.

Ἂν ἕκαστος] Interponendum videtur οὕτως. Reisk.

Τὴν εὔορκον] Τὴν inclusit Heinrichius.

Θήσεται] Sic Schaubius et Heinrichius conjecerunt pro librorum lectione θῆται, quam in θείη mutatam vult, servato ἂν post γὰρ, Neoph. Ducas. Pinzger. Quod [scil. θήσεται] receptum fere velim. Osann.

Παυσάνιαν γὰρ] *Pausaniam, inquam.* Apud Thucyd. I. 134. VII. 73., Diod. XI. 45., Justin. II. 15. et Cornel. Nep. Paus. c. 5. hæc regis proditio copiose enarratur. Cf. ad h. quoque l. Moschii supra laudatam commentationem p. 19. Becker.

εἰς τὸ τῆς Χαλκιοίκου ἱερὸν, τὴν θύραν ἀνοικοδομήσαντες
227 καὶ τὴν ὀροφὴν ἀποσκευάσαντες καὶ κύκλῳ περιστρατο-
πεδεύσαντες οὐ πρότερον ἀπῆλθον πρὶν ἢ τῷ λιμῷ ἀπέκτει-
ναν, καὶ πᾶσιν ἐπίσημον ἐποίησαν [1] τὴν τιμωρίαν, ὅτι οὐδ'
αἱ παρὰ τῶν θεῶν ἐπικουρίαι τοῖς προδόταις βοηθοῦσιν.
εἰκότως· οὐδὲν γὰρ πρότερον ἀδικοῦσιν ἢ περὶ τοὺς θεοὺς
ἀσεβοῦσι, τῶν πατρῴων νομίμων [2] αὐτοὺς ἀποστεροῦντες.
μέγιστον δὲ τῶν ἐκεῖ γεγενημένων τεκμήριόν [3] ἐστιν, ὃ μέλλω
λέγειν· νόμον γὰρ ἔθεντο περὶ ἁπάντων τῶν μὴ θελόντων
ὑπὲρ τῆς πατρίδος κινδυνεύειν διαῤῥήδην λέγοντα ἀποθνή-
σκειν, εἰς αὐτὸ τοῦτο τὴν τιμωρίαν [4] τάξαντες, εἰς ὃ μά-
228 λιστα φοβούμενοι τυγχάνουσι, καὶ τὴν ἐκ τοῦ πολέμου
σωτηρίαν ὑπεύθυνον κινδύνῳ ἐποίησαν [5] μετ' αἰσχύνης. ἵνα
δὲ εἰδῆτε ὅτι οὐ λόγον ἀναπόδεικτον εἴρηκα ἀλλὰ μετ' ἀλη-
θείας παραδείγματα, φέρε αὐτοῖς τὸν νόμον.

[1] τὴν τιμωρίαν ἐποίησαν T. R. [2] ἑαυτοὺς T. R. [3] ἐστιν om. T. R. [4] κατατάξαντες T. κατάξαντες R. [5] μετ' αἰσχύνης om. T. R.

Χαλκιοίκου ἱερὸν] Diod. l. c. εἰς τὸ ἱερὸν τὸ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Χαλκιοίκου. v. Perizon. ad Ælian. 9. 41. Idem.

Ἀνοικοδομήσαντες] Hoc non est obstruere. Obstruebant tamen. "Hinc ne exire posset, statim Ephori valvas ejus ædis obstruxerunt, tectumque sunt demoliti, quo facilius sub dio interiret." Nepos in Pausan. c. 5. Corrige itaque ἀποικοδομήσαντες. (Nam ἀνοικοδομοῦμεν, reficimus ea, quæ vetustate, vel alio aliquo casu, collabuntur.) Ita loquitur Thucydides in eadem historia. Τοῦ τε οἰκήματος τὸν ὄροφον ἀφεῖλον, καὶ τὰς θύρας — ἀπῳκοδόμησαν. I. 134. Add. VII. 73. ἐναπῳκοδόμησαν Polyænus. ἐνοικοδομῆσαι Diodorus. Quo modo etiam legi et in hoc loco potest. Taylor. Bene habet vulgata, ἀνοικοδομεῖν est *humo oggesta, saxis, tignis, opere cæmentitio, portam, et fenestram quamque obstruere.* planum feci ad Constant. Ceremon. Reisk. Et Abresch. Dilucid. Thucyd. p. 355. vulgatam bene defendit. Apposite confert Schaubius Aristoph. Pac. 100. Osann. Tayloro tamen obsecutus est Heinrichius.

Ἀποσκευάσαντες] Ex iis, quæ adduximus in postrema nota, liquet, quantum a vero aberraverit Scaliger, cum emendare voluit ἐπισκευάσαντες. Taylor.

Τιμωρίαν ἐποίησαν] Interponenda videntur pauca quædam, hæc ferme: ἐπιθέντες, δῆλον. ut sit: πᾶσιν ἐπίσημον τιμωρίαν ἐπιθέντες, δῆλον ἐποίησαν ὅτι —. Reisk. Sine justa causa. Haud male tamen Schulzius τῇ τιμωρίᾳ edidit. Osann. τὴν τιμωρίαν inclusit Heinrichius.

Καὶ πᾶσιν — ἀποστεροῦντες] Ald. et Mel. interpungunt post ἐποίησαν. Posterior autem ita locum vertit: *Paus. fame mortuus est, ut hæc pœna cæteris exemplo esset. Nec deorum templa proditores liberant, quia cum primum violent religiones patrias, numina eos patria tueri non debent.* — Morus vel τὴν τιμωρίαν delendum, vel τῇ τιμωρίᾳ scribendum esse existimat et in sqq. voc. ἀδικοῦσιν ex Ernestii conjectura esse delendum. Locum depravatum, ut est in ed. H. Steph. dedimus, aliquando e Codd. tuto sanandum. Becker.

Οὐδὲν γὰρ πρ. ἀδικ.] Fort. leg. οὐδὲ γὰρ περὶ τὴν πόλιν πρότερον ἀδικοῦσιν. Reisk. Hæc et sequentia mihi videntur paullulum turbata esse, quæ sine MSS. ope in locum suum restitui vix possint: non suffecit enim neque Reiskii ingenium neque aliorum frustra exercitatum. Osann.

Ἑαυτοὺς] Schulzius αὐτοὺς legi vult. Idem. Et dederunt Heinrichius et Pinzgerus.

Κατάξαντες] Π. κατατάξαντες. H. Stephan. Quod editores reliqui in textum receperunt, approbatum etiam Lobeckio ad Phrynich. p. 287. Nos interim τάξαντες [cum Pinzgero] exhibuimus. Demosth. de Cor. p. 229. 7. ed. Reisk. τὰς ἐσχάτας οἱ νόμοι τάττουσι τιμωρίας. in Lept. p. 500. 24. alibi. Osann. Mox εἰς, et supra ante αὐτὸ inclusit Heinrichius. At cf. Æschin. p. 22. 9. et 37. 1. ed. Steph.

Φέρε αὐτοῖς] Interponendum videtur ἀναγνῶναι. Reisk.

ΝΟΜΟΣ.

ἐνθυμεῖσθε [1] δὴ ὡς καλὸς ὁ νόμος, ὦ ἄνδρες, καὶ σύμφορος οὐ μόνον ἐκείνοις ἀλλὰ καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις. ὁ γὰρ παρὰ τῶν πολιτῶν φόβος ἰσχυρὸς ὢν ἀναγκάσει τοὺς πρὸς τοὺς πολεμίους κινδύνους ὑπομένειν. τίς γὰρ ὁρῶν θανάτῳ ζημιούμενον τὸν προδότην ἐν τοῖς κινδύνοις ἐκλείψει τὴν πατρίδα; ἢ τίς παρὰ τὸ συμφέρον τῆς πόλεως φιλοψυχήσει εἰδὼς ὑποκειμένην αὐτῷ τιμωρίαν; οὐδεμίαν γὰρ ἄλλην [2] δεῖ ζημίαν εἶναι τῆς δειλίας ἢ θάνατον· εἰδότες γὰρ ὅτι δυοῖν κινδύνοιν ὑποκειμένοιν ἀναγκαῖον ἔσται θατέρου μετασχεῖν, πολὺ μᾶλλον αἱρήσονται τὸν πρὸς τοὺς πολεμίους ἢ τὸν πρὸς τοὺς νόμους καὶ τοὺς πολίτας.

λγʹ. Τοσούτῳ δ᾽ ἂν δικαιότερον οὗτος ἀποθάνοι τῶν ἐκ τῶν στρατοπέδων φευγόντων, ὅσον οἱ μὲν εἰς τὴν πόλιν ἥκουσιν ὡς ὑπὲρ ταύτης μαχούμενοι ἢ κοινῇ μετὰ τῶν ἄλλων πολιτῶν συνατυχοῦντες, οὑτοσὶ δ᾽ ἐκ τῆς πατρίδος ἔφυγεν ἰδίᾳ τὴν σωτηρίαν ποριζόμενος, οὐδὲ ὑπὲρ τῆς ἰδίας ἑστίας ἀμύνεσθαι τολμήσας, ἀλλὰ μόνος οὗτος τῶν πάντων ἀνθρώπων καὶ τὰ τῆς φύσεως οἰκεῖα καὶ ἀναγκαῖα προδέδωκεν, ἃ καὶ τοῖς ἀλόγοις ζώοις μέγιστα καὶ σπουδαιότατα διείληπται. τὰ γοῦν ζῶα τὰ πετεινὰ μάλιστα πέφυκε πρὸς [3] τὸ τάχος, ἅ ἐστιν ἰδεῖν ὑπὲρ τῆς αὑτῶν νεοττιᾶς ἐθέλοντα ἀποθνήσκειν· ὅθεν καὶ τῶν [4] ποιητῶν τινὲς εἰρήκασιν,

Οὐδ᾽ ἀγρία γὰρ ὄρνις, ἣν πλάσῃ δόμον,
Ἄλλῃ νεοσσοὺς ἠξίωσεν ἐντεκεῖν.

[1] δὲ T. R. [2] δεῖ om. T. R. [3] τὸ om. T. R. [4] ποιητικῶν T. R.

Φιλοψυχήσει] Markl. ad Lys. epit. p. 87. ed. Reisk. 'Hoc est illud, quod D. Ioann. XII. 25. vocat φιλεῖν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, cui opponit μισεῖν τὴν ψυχὴν, *animam prodigere* Virgilio.' BECKER.

Αὐτῷ τιμωρίαν] Interponendum videtur τὴν μεγίστην. REISK.

Οὐδεμίαν etc.] Lege: οὐδεμίαν γὰρ ἄλλην ζημίαν εἶναι τῆς δειλίας, ἢ θάνατον εἰδότες, καὶ ὅτι — ἀναγκαῖον ἔσται θατέρου μετασχεῖν, πολὺ μᾶλλον αἱρήσονται κ. τ. λ. TAYLOR. Quem Thorlacius et Beckerus secuti sunt. [εἰδὼς - - - - θάνατον.], Heinrich.

Εἶναι] Scil. οἶδε. quod facile e præmisso εἰδὼς subauditur. REISK. Osannus: δεῖ ἄλλην ζημιάν εἶναι. Vulgatam tuetur Pinzgerus.

Μόνος οὗτος] Voc. οὗτος, incommode repetitum eadem periodo, delendum esse censuit Ernesti. An scribendum: μόνος αὐτὸς ut est ap. Dinarch. c. Demosth. §. γʹ. οὐκ, ἀλλὰ ἔλιπες μόνος αὐτὸς τὴν ἐκεῖ τάξιν. BECKER.

Τὰ γοῦν ζῶα κ. τ. λ.] Malim τῶν γοῦν ζώων τὰ πετεινὰ, ἃ μάλιστα π. πρ. τάχος, ἔστιν ἰδεῖν. REISK. Cui obsecuti sunt Schulzius, Thorlacius, Beckerus, et Heinrichius. Osannus: τὰ γοῦν ζῶα πετεινὰ, ἃ μάλιστα πέφυκε πρὸς τὸ τάχος, ἐστὶν ἰδεῖν κ. τ. λ.

Ἠξίωσεν ἐντεκεῖν] Ita edidimus, et nacti sumus Scaligeri auctoritatem. Olim legebatur, omni et metro et gratia procul:

λδ'. Ἀλλὰ Λεωκράτης τοσοῦτον ὑπερβέβληκε δειλίᾳ, ὥστε τὴν πατρίδα τοῖς πολεμίοις ἐγκατέλιπε. τοιγαροῦν οὐδεμία πόλις αὐτὸν εἴασε παρ᾽ αὐτῇ μετοικεῖν, ἀλλὰ μᾶλλον τῶν ἀνδροφόνων ἤλαυνεν. εἰκότως· οἱ μὲν γὰρ φόνου φεύγοντες εἰς ἑτέραν πόλιν μεταστάντες οὐκ ἔχουσιν ἐχθροὺς τοὺς [1] ὑποδεξαμένους, τοῦτον δὲ τίς ἂν ὑποδέξαιτο
230 πόλις; ὃς γὰρ ὑπὲρ τῆς αὑτοῦ πατρίδος οὐκ ἐβοήθησε, ταχύ γ᾽ ἂν ὑπὲρ τῆς ἀλλοτρίας κίνδυνόν τινα ὑπομείνειε. [2] κακοὶ γὰρ καὶ πολῖται καὶ ξένοι καὶ ἰδίᾳ φίλοι οἱ τοιοῦτοι τῶν ἀνθρώπων εἰσὶν, οἳ τῶν μὲν ἀγαθῶν τῶν τῆς πόλεως μεθέξουσιν, ἐν δὲ ταῖς ἀτυχίαις οὐδὲ βοηθείας ἀξιώσουσι. καίτοι τὸν ὑπὸ τῶν μηδὲν ἀδικουμένων μισούμενον καὶ ἐξελαυ- 167. 1
νόμενον τί δεῖ παθεῖν ὑφ᾽ ὑμῶν τῶν τὰ [3] δεινότατα πεπονθότων; ἆρ᾽ οὐ τῆς ἐσχάτης τιμωρίας τυγχάνειν; καὶ μὴν, ὦ ἄνδρες, τῶν πώποτε προδοτῶν δικαιότατ᾽ ἂν Λεωκράτης, εἴ τις μείζων εἴη τιμωρία θανάτου, ταύτην ὑπόσχοι. οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι προδόται μέλλοντες ἀδικεῖν, ὅταν μὴ ληφθῶσι, τιμωρίαν ὑπέχουσιν· οὗτος δὲ μόνος διαπεπραγμένος ὅπερ ἐπεχείρησε, τὴν πόλιν [4] ἐγκαταλιπὼν κρίνεται.

λε'. Θαυμάζω δὲ καὶ τῶν συνηγορεῖν αὐτῷ μελλόντων,

[1] ὑποδεξομένους T. R. [2] κἀκεῖ T. [3] δεινὰ T. R. [4] καταλιπὼν T. R.

Ἄλλῃ νεοσσοὺς ἐντεκεῖν ἠξίωσεν. TAYLOR. Versus Sophoclis esse Valckenaerius ad Herodot. viii. 109. confidenter pronuntiat; cui conjecturæ stabiliendæ nil præsidii afferre scivit, nisi sensum ipsius internum. OSANN.

Ὑποδεξομένους] Lege ὑποδεξαμένους. non illos, qui *recepturi sunt*, sed qui jam *receperunt*. Illud habe. TAYLOR.

Κἀκεῖ] Lege κακοὶ omnino, hac mente: Istiusmodi homines, qui civitatis bonas fortunas percipere volunt, ab omni autem periculo, ubi usus venerit, vacare, ii, quibuscunque se adjunxerint, mali erunt cives, mali hospites, mali etiam amici. Illud est verissimum. IDEM.

Ὅταν μὴ ληφθῶσι] Corrige ὅταν μὲν ληφθῶσι. IDEM. Videtur sic leg. ὅταν μὴ κωλυθῶσιν, ἐὰν ληφθῶσιν. *propter conatum modo sceleris, quod fuissent commissuri, nisi impediti fuissent, luunt pœnas, cum deprehensi fuerint*. REISK. Taylorum Beckerus quidem refutat, non tamen idem in defendenda vulgata felicior: nam oratori καὶ ὅταν vel simile quid necessario tum dicendum fuisset. Mihi quidem hic locus admodum interpolatus esse videtur, quod vel vox nude posita κρίνεται docere potest. Quare hunc locum a creberrimo librariorum errore negationis male vel omissæ vel adjectæ suspicatus laborare, eum non valde reprehenderim, qui μὴ prorsus tolleret. OSANN. μὴ, quod vulgo inseritur, delevi. PINZGER.

Ὅταν μὴ ληφθῶσι] Taylorus, negationem in μὲν commutans, Oratoris sententiam plane evertit. Clarissima est consideranti ea, quæ Lycurgus supra cap. 30. 16—19. disseruerat. Scil. proditores, suspecti modo hujus sceleris, nec in ullo malefacto, quoniam propositum perficere nondum potuerunt, comprehensi, morte sunt puniti: hic vero, unus eorum, qui facinus perpetrarunt, proditionis hodie accusatur, deprehensus ipso facinore ejusque convictus sc. καταλιπὼν τὴν πόλιν. Jam omnia bene cohærent, nec quisquam cum Ernest. tria verba posteriora, necessaria ad constituendam Oratoris enuntiationem, glossam esse existimabit. BECKER.

Ἐπεχείρησε] Post ἐπεχείρησε videtur προδοσίας deesse, quod cohærebit cum κρίνεται. REISK.

διὰ τί ποτε τοῦτον ἀξιώσουσιν ἀποφυγεῖν. πότερον διὰ 231
τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν; ἀλλ' ἔμοιγε δοκοῦσι δικαίως οὐκ ἂν χάριτος τυχεῖν ἀλλ' ἀποθανεῖν, ὅτι χρῆσθαι τούτῳ τολμῶσι. πρὶν μὲν γὰρ τοῦτο πρᾶξαι Λεωκράτην ἄδηλον ἦν ὁποῖοί τινες ὄντες ἐτύγχανον, νῦν δὲ πᾶσι φανερὸν ὅτι τοῖς αὐτοῖς ἤθεσι χρώμενοι τὴν πρὸς τοῦτον φιλίαν διαφυλάττουσιν, ὥστε πολὺ πρότερον ὑπὲρ αὑτῶν αὐτοῖς ἐστὶν ἀπολογητέον ἢ τοῦτον παρ' ὑμῶν ἐξαιτητέον. ἡγοῦμαι δ' ἔγωγε καὶ τὸν πατέρα αὐτῷ τὸν τετελευτηκότα — εἴ τις [1] ἄρα ἐστὶν αἴσθησις τοῖς ἐκεῖ περὶ τῶν ἐνθάδε γινομένων — ἁπάντων ἂν χαλεπώτατον γενέσθαι δικαστήν, οὗ τὴν χαλκῆν εἰκόνα ἔκδοτον κατέλιπε τοῖς πολεμίοις ἐν τῷ τοῦ Διὸς τοῦ Σωτῆρος ἱεροσυλῆσαι καὶ αἰκίσασθαι, καὶ ἣν ἐκεῖνος ἔστησε μνημεῖον τῆς αὑτοῦ μετριότητος, ταύτην αὐ-

[1] ἄρα om. T. R.

Πρὸς αὐτοὺς] Πρὸς αὐτὸν scripsi cum Heinrichio. Pinzger.

Τοῖς αὐτοῖς] Subaudi τούτῳ. Reisk.

Εἴ τις ἐστὶν αἴσθησις — γιγνομένων] Dubitationem quidem inferunt hæc verba, an manibus sensus et cognitio quædam sit rerum terrestrium: sed, ni fallor, nullo modo de immortalitate animi ipsa dubitationem injiciunt; ut Gottleber. ad Platon. Menexen. c. 21. Platonis verba: ἀλλ' εἴ τις ἐστὶ τοῖς τετελευτηκόσιν αἴσθησις τῶν ζώντων, explicavit. Hoc non idem est. Et eorum nonnulli, qui cœlesti erant imbuti doctrina, et de animi immortalitate nequaquam dubitarunt, dubitant tamen, an mortuis sit cognitio quædam rerum humanarum. v. c. Gregor. Nazianz. στηλιτ. I. contra Julian. p. 2. ed. Eton. Constantium ita alloquitur: Ἄκουε καὶ ἡ τοῦ μεγάλου Κωνσταντίου ψυχὴ (εἴ τις αἴσθησις) — ubi Schol. monet: Ἰσοκρατικὸν, ἀντὶ τοῦ· ἐάν τις αἴσθησίς ἐστι τῶν τῇδε ἀκούειν, i. e. Oratorem sacrum h. l. Isocratem (in Evagora c. 1.) imitatum esse. — Locis hujus generis, quæ laudantur a Gottleb. l. c. et Wolfio ad Leptin. p. 305. unum addam e Lysia c. Eratosthen. p. 446. ed. Reisk., quo graviter et distincte mortuis cognitio rerum humanarum vindicatur: Καὶ ὑπὲρ τῶν τεθνεώτων, οἷς ὑμεῖς, ἐπειδὴ ζῶσιν ἐπαμῦναι οὐκ ἠδύνασθε, ἀποθανοῦσι βοηθήσατε. οἶμαι δ' αὐτοὺς ὑμῶν τε ἀκροᾶσθαι, καὶ ὑμᾶς εἴσεσθαι τὴν ψῆφον φέροντας, ἡγουμένους, ὅσοι μὲν ἂν τούτων ἀποψηφίσησθε, αὐτῶν θάνατον καταψηφιεῖσθε. Becker.

Περὶ τῶν ἐνθάδε] Περὶ cum B. et Vrat. sustulimus. Xenoph. Mem. i. 4. 5. τίς δ' ἂν αἴσθησις ἦν γλυκέων καὶ δριμέων καὶ πάντων τῶν διὰ στόματος ἡδέων. Osann.

Οὗ τὴν χαλκῆν εἰκόνα ἐκδ. κατέλιπε] Οὗ pertinet ad Leocratis patrem, cui in templo Jovis Sospitatoris statua ænea posita erat. V. §. 5. — Isocr. Evagor. c. X. testatur, Evagoræ et Cononi eundem concessisse Athenienses honorem: καὶ τὰς εἰκόνας αὐτῶν ἐστήσαμεν, οὗπερ τὸ τοῦ Διὸς ἄγαλμα τοῦ Σωτῆρος, πλησίον ἐκείνου τε καὶ σφῶν αὐτῶν. Erravit igitur Schulzius, quum putaret, Leocratis patrem Jovi dedicasse statuam. Becker.

Ἱεροσυλῆσαι] Distingue potius: ἐν τῷ τοῦ Διὸς τοῦ Σωτῆρος ἱερῷ συλῆσαι καὶ αἰκίσασθαι. Taylor. Perinde probabilis est vulgata lectio, atque Taylori conjectura. v. p. 468. 4. Reisk. Uti locum jam Meursius citat Cecrop. c. 29. At vulgatam jure editores servarunt omnes. Osann.

Μετριότητος] Virtus, quæ cernitur in moderatione animi non plus appetentis quam æquo et justo postulare licet, hominis igitur, qui nec injuria nec causis lacessere solet cives; — virtus itaque, cui in Democratia, ubi singuli cives æqualitatem quandam omnium poscebant, summa tribui solet laus et cunctorum benevolentia. Sic μέτριον ap. Æschin. c. Timarch. §. α'. c. Ctesiph. §. α'. — Mox αὐτὸς cum Moro et Reiskio in οὗτος mutavi. V. Wolf. ad Lept. §. γ'. Becker.

Αὐτὸς] Malim οὗτος. Reisk. Haud male. Osann.

τὸς ἐπονείδιστον ἐποίησε· τοιούτου γὰρ υἱοῦ πατὴρ προσαγορεύεται. διὸ καὶ πολλοί μοι προσεληλύθασιν, ὦ ἄνδρες, ἐρωτῶντες διὰ τί οὐκ ἐνέγραψα τοῦτο εἰς τὴν εἰσαγγελίαν, προδεδωκέναι τὴν εἰκόνα [1] τὴν τοῦ πατρὸς, τὴν ἐν τῷ τοῦ Διὸς τοῦ Σωτῆρος ἀνακειμένην. ἐγὼ δὲ, ὦ ἄνδρες, οὐκ ἠγνόουν τοῦτο τὸ ἀδίκημα ἄξιον τῆς μεγίστης τιμωρίας,
232 ἀλλ' οὐχ ἡγούμην δεῖν περὶ προδοσίας τοῦτον κρίνων ὄνομα Διὸς Σωτῆρος ἐπιγράψαι πρὸς τὴν εἰσαγγελίαν. ἐκπέπληγμαι δὲ μάλιστα ἐπὶ τοῖς μήτε γένει μήτε φιλίᾳ μηδὲν προσήκουσι, μισθοῦ δὲ συναπολογουμένοις ἀεὶ τοῖς κρινομένοις, εἰ λελήθασιν ὑμᾶς τῆς ἐσχάτης ὀργῆς δικαίως ἂν τυγχάνοντες. τὸ γὰρ ὑπὲρ τῶν ἀδικημάτων ἀπολογεῖσθαι τεκμήριόν ἐστιν ὅτι καὶ τῶν πεπραγμένων οἱ τοιοῦτοι ἂν μετάσχοιεν. οὐ γὰρ [2] δεῖ καθ' ὑμῶν γεγενῆσθαι [3] δεινὸν, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῶν νόμων καὶ τῆς δημοκρατίας. καίτοι τινὲς αὐτῶν οὐκ ἐπὶ τοῖς λόγοις ὑμᾶς [4] παρακρούσασθαι ζητοῦσιν, ἀλλ' ἤδη ταῖς αὐτῶν λειτουργίαις ἐξαιτεῖσθαι τοὺς κρινομένους ἀξιώσουσιν· ἐφ' οἷς ἔγωγε καὶ μάλιστ'
233 ἀγανακτῶ. εἰς γὰρ τὸν ἴδιον οἶκον αὐτὰς περιποιησάμενοι κοινὰς χάριτας ὑμᾶς ἀπαιτοῦσιν. οὐ γὰρ, εἴ τις ἱπποτε-

[1] τὴν om. T. R. [2] δὴ T. R. [3] δεῖ T. R. [4] προσκρούσασθαι T. R.

Διὸς Σωτῆρος] Abhorreus enim et inconsentaneum est, ea in causa, quæ salutem, et cum fortunis ipsam vitam alicui contendit eripere, eumque funditus perdere, *nomen Jovis Sospitatoris appellare*. Reisk.

Εἰ λελήθασιν ὑμᾶς etc.] *si ignorent vos extrema erga ipsos indignatione justissime commoveri.* Vim hujus loci non recte cepit. Vide notas ad §. 14. fin. §. 15. init. Verte: *si ignoretis, eos extremam vestram iracundiam jure consecuturos fore.* Eodem fere modo peccatur infra, p. 469. .9. Taylor.

Οὐκ ἐπὶ τοῖς λόγοις] Lego οὐκέτι. Opponitur ἔτι insequenti ἤδη. Reisk. Et Morus id proposuerat. Vulgatam, quam habent edd. omnes, servavimus. Sens. *nonnulli autem eorum minime Orationis facundia s. arte dicendi in fraudem vos deducere sperant, sed postulabunt* etc. De usu hoc v. ἐπὶ v. Wolf. ad Lept. §. κζ'. Matth. G. Gr. p. 859. Becker.

Προσκρούσασθαι ζητοῦσιν] Malim παρακρούσασθαι ζητήσουσιν legi. Reisk. παρακρούσασθαι, flagitante ipso loci sensu, recepimus. Cf. D'Orvill. ad Chariton. p. 452. et Heindorf. ad Plat. Lys. 27. Osann. παρακρούσασθαι Heinrichius quoque, et mox ἀξιοῦσιν.

Παρακρούσασθαι ζητήσουσιν] In edd. legitur προσκρούσασθαι ζητοῦσιν, utrumque vitiose, e compendio scripturæ inductum. Προσκρούεσθαι, *offendere*, prorsus alienum est ab hoc loco: contra παρακρούεσθαι, quo sæpissime utuntur Oratores exspectatur. Id vero significat: *auditores argumentis sophisticis in fraudem ducere.* Futurum ζητήσουσιν sequens ἀξιώσουσιν defendit. Utrumque et Reisk. et Morus corrigebant. Becker.

Περιποιησάμενοι] An ποιησάμενοι. Mor. Sed vulg. proba est: *sumptus in muneribus edendis ita faciunt, ut fructus eorum non ad R. P. sed ad se solum suosque redeat.* Sic ap. Demosth. in Epist. Philippi p. 164. 9. ed. Reisk. περιποιεῖσθαι δόξαν dicitur. Becker.

Ἱπποτετρόφηκεν] De hoc et cæteris, quæ a Nostro nominantur, muneribus publicis v. Wolf. Prolegg. ad Lept. 370. sqq. Boeckh. Staatsh. d. Athen. I. 487. Idem.

τρόφηκεν ἢ κεχορήγηκε λαμπρῶς ἢ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τι δεδαπάνηκεν, ἄξιός ἐστι παρ' ὑμῶν τοιαύτης χάριτος — ἐπὶ τούτοις γὰρ αὐτὸς μόνος στεφανοῦται, τοὺς ἄλλους οὐδὲν ὠφελῶν —, ἀλλ' εἴ τις τετριηράρχηκε λαμπρῶς ἢ τείχη τῇ πατρίδι περιέβαλεν ἢ πρὸς τὴν κοινὴν σωτηρίαν ἐκ τῶν ἰδίων συνευπόρησε· ταῦτα γάρ ἐστι κοινῶς ὑπὲρ ἡμῶν ἁπάντων. καὶ ἐν μὲν τούτοις ἐστὶν ἰδεῖν τὴν ἀρετὴν τῶν ἐπιδεδωκότων, ἐν ἐκείνοις δὲ τὴν εὐπορίαν μόνον τῶν δεδαπανηκότων. ἡγοῦμαι δ' ἔγωγε οὐδένα ἂν οὕτω μεγάλα τὴν πόλιν εὐηργετηκέναι, ὥστ' ἐξαίρετον ἀξιοῦν λαμβάνειν χάριν τὴν κατὰ τῶν προδιδόντων τιμωρίαν, οὐδ' οὕτως ἀνόητον ὥστε φιλοτιμεῖσθαι μὲν πρὸς τὴν πόλιν, τούτῳ δὲ βοηθεῖν ὃς [1] αὐτοῦ [2] πρῶτον τὰς φιλοτιμίας ἠφάνισεν· εἰ μὴ νὴ Δία μὴ ταὐτὰ τῇ πατρίδι καὶ τούτοις ἐστὶ συμφέροντα.

λϛ΄. Ἐχρῆν μὲν οὖν, ὦ ἄνδρες, εἰ καὶ περὶ οὐδενὸς ἄλλου 234 νόμιμόν ἐστι παῖδας καὶ γυναῖκας παρακαθισαμένους ἑαυτοῖς τοὺς δικαστὰς δικάζειν, ἀλλ' οὖν γε περὶ προδοσίας κρίνοντας οὕτως ὅσιον [3] εἶναι τοῦτο πράττειν, [4] ὅπως ὁπόσοι τοῦ κινδύνου μετεῖχον, ἐν ὀφθαλμοῖς ὄντες καὶ

[1] *αὑτοῦ* T. R. [2] *πρώτου* R. [3] *οἶμαι* T. R. [4] *ἵν'* T. R.

Χάριτος] Post *χάριτος* deesse videtur *τυχεῖν*. Reisk.

Συνευπόρησε] An *συνεκπόρισε*, *una cum aliis exhibuit sumptus?* Mor. Vulgatum tuentur omnes edd. præter Schulzium, qui *συνεκπόρισε* dedit. Εὐπορεῖν dicitur omnino de civibus opulentis, et teste Polluce p. 188. 12. imprimis de divitibus, quibus eximia erat sors in Trierarchia. (*οἱ τριακόσιοι* inter trierarchos. Wolf. l. c. p. 374.) Vert. *qui e re privata una cum aliis pecuniam in usum Reipublicæ compararunt.* Ita quoque Demosth. de Chers. p. 94. 21. ed. Reisk. *συνευπορoῦντες ἐκείνῳ χρημάτων*. Becker.

Ἐπιδεδωκότων] Cf. Wolf. Proleg. p. 383. Idem.

Τὴν κατὰ τῶν προδιδόντων τιμωρίαν] Dele istud *κατὰ*, nam turbat sententiam. *τὴν τῶν προδιδόντων τιμωρίαν*. Taylor. Præpositionem Schaubius coll. Dinarch. in Demosth. §. ιθ΄. et Demosth. de Cor. p. 317. 16. ed. Reisk. et Mid. 523. 10. bene vindicavit. Osann.

Αὐτοῦ] Immo omnino *αὐτοῦ* cum spiritu leni, si quis hunc locum intelligere cupiat. Taylor. Et sic dederunt Heinrichius et Pinzgerus.

Ὃς αὐτοῦ πρῶτον — συμφέροντα] Αὐτοῦ ded. Melanth. i. e. *ejus civis, qui bene meruit de Republica.* Post *εἰ μὴ* intell. *οὕτως ἔστι ἀνόητος* ex antecedentibus. Sensus totius loci hic esse videtur: Ego quidem arbitror, neminem tantis R. P. affecisse beneficiis, ut gratiam a Vobis hanc petere et accipere possit, scil. ut propterea proditoribus patriæ pœna remittatur; neque quenquam tam dementem, ut Rempublicam gloria velit ornare, æque vero huic opem ferre, qui istam factis obscuravit: nisi forte dementia ejus tanta est, ut, per Jovem! opinetur, et sibi et patriæ non eadem esse utilia. Becker.

Ἐχρῆν κ. τ. λ.] Π. Ἐχρῆν μὲν — ἀλλ' οὖν γε περὶ προδοσίας κρίνοντας. οὕτως etc. H. Stephan. Ita firmata sententia ad vocem *κρίνοντας*. Metuit nempe ab ea constructione: *Ἐχρῆν μὲν οὖν — ὅσιον οἶμαι τοῦτο πράττειν*. Sed non debuit. Solenne est in commate bene longo syntaxin flectere et alio derivare. Cujus rei exempla sunt innumera. Cavisse potius ab *οὕτως*, atque admonuisse oportuit eam maculam ex cauda vocis *κρίνοντας*, quæ proxime antecessit, oriri: *ἀλλ' οὖν γε περὶ προδοσίας κρίνοντας (οὕτως) ὅσιον οἶμαι τοῦτο πράττειν.* Taylor. Mihi videtur *ἐγὼ* leg. esse pro *ἐχρῆν*. Reisk.

ὁρώμενοι καὶ ἀναμιμνήσκοντες ὅτι τοῦ κοινοῦ παρὰ πᾶσιν ἐλέου [1] οὐκ ἠξιώθησαν, πικροτέρας τὰς γνώσεις [2] κατὰ τοῦ 168. 1
ἀδικοῦντος παρασκευάζωσιν. ἐπειδὴ δ᾽ οὐ νόμιμον οὐδ᾽ εἰθισμένον ἐστὶν, ἀλλ᾽ ἀναγκαῖον ὑμᾶς ὑπὲρ ἐκείνων δικάζειν, τιμωρησάμενοι οὖν [3] Λεωκράτην καὶ ἀποκτείναντες αὐτὸν, ἀπαγγείλατε τοῖς ὑμετέροις αὐτῶν παισὶ καὶ γυναιξὶν ὅτι ὑποχείριον λαβόντες τὸν προδότην αὐτῶν ἐτιμωρήσασθε. καὶ γὰρ δεινὸν καὶ σχέτλιον, ὅταν νομίζῃ δεῖν Λεωκράτης ἴσον ἔχειν ὁ φυγὼν ἐν τῇ τῶν [4] μεινάντων πόλει καὶ ὁ μὴ κινδυνεύσας ἐν τῇ τῶν παραταξαμένων καὶ ὁ μὴ διαφυλάξας ἐν τῇ τῶν σωσάντων, ἀλλ᾽ ἥκῃ ἱερῶν, [5] ὁσίων, ἀγορᾶς, νόμων, πολιτείας μεθέξων, ὑπὲρ ὧν τοῦ μὴ καταλυθῆναι χίλιοι τῶν [6] ὑμετέρων πολιτῶν ἐν Χαιρωνείᾳ ἐτελεύτησαν καὶ δημοσίᾳ αὐτοὺς ἡ πόλις [7] ἔθαψαν. ὧν οὗτος οὐδὲ τὰ ἐλεγεῖα τὰ ἐπιγεγραμμένα [8] τοῖς μνημείοις

235 ναιξὶν ὅτι ὑποχείριον λαβόντες

236 ταλυθῆναι χίλιοι τῶν

[1] οὐκ om. T. R. [2] περὶ T. R. [3] Λεωκράτη T. R. [4] σωσάντων T. R.
[5] pen. οὐσιῶν T. [6] ἡμετέρων T. R. [7] ἔθαψεν T. R. [8] ἐν τοῖς T. R.

Ἠξιώθησαν] Non *digni esse debuerint*, sed *dignati essent*. Taylor. Leg. mihi videtur: ἐλέου παρὰ τούτου μόνου οὐκ ἠξιώθησαν. *ab hoc Leocrate solo digni habiti non fuissent ea commiseratione, quæ alias nemini negatur*. Reisk.

Ὑμᾶς] Scil. μόνους, ἄνευ τῶν ὑμετέρων παίδων καὶ γυναικῶν. Reisk. *cum autem inusitatum sit* (liberos et uxores assidere), *at necesse saltem esse* etc. Becker.

Ὑμετέροις αὐτῶν] Αὐτῶν ut otiosum delevi. Pinzger.

Λεωκράτης] Subjectum, perspicuitatis gratia repetitum ab Oratore, expungunt Morus et Schulzius. Becker. Moro et Schulzio valde assentior hoc nomen, uti e margine male repetitum delentibus. Osann.

Σωσάντων] Itane? Auritus fac sis, quæso, qui hæc scripsisti, et vide, quæ quibus opponantur: ὁ φυγὼν ἐν τῇ τῶν σωσάντων πόλει· ὁ μὴ κινδυνεύσας ἐν τῇ τῶν παραταξαμένων· ὁ μὴ διαφυλάξας ἐν τῇ τῶν σωσάντων. Quid? iterumne σωσάντων? Anne compulit patriæ linguæ egestas, ut istud repeteres? Novi non ita esse, et esse aliquod proximius, quod τῷ φυγόντι objiceres. Istud autem erat μεινάντων. *aufugit ille, hi domi remanserunt*. Taylor. Aut μεινάντων cum Tayloro leg. aut διακινδυνευσάντων, aut ὑποστάντων. Reisk. Peracuta est Taylori correctio μεινάντων, quam Schulz., Thorlac., Beckerus [Heinrichius, et Pinzgerus], susceperunt, atque ego fere susceperim. Osann.

Μεινάντων] Ferri quoque possit ὑποστάντων, quod Reisk. proposuit. Id significat *periculum sustinere*, ut legitur ap. Demosth. de Cor. p. 327. 26. ed. Reisk. Becker.

Ἥκῃ] Ἥκει revocavi. Nempe mutata structura Lycurgus oratione finitiva pergit. Osann. Equidem ἥκει mutata interpunctione retinui. Pinzger.

Οὐσιῶν] Hoc nihil aut parum ad Rempublicam. Nihil ad ἱερὰ, ἀγορὰν, νόμους, πολιτείαν, quæ omnia sunt Civitatis. Reposui olim, in Lectionibus Lysiacis, θυσιῶν, et Tu jam repones, sat scio. Recte Antipho π. τοῦ χορευτοῦ pag. ed. Steph. 141. l. 33. χρήσασθαι τῇ δίκῃ καὶ τῷ νόμῳ, εἴργεσθαι πόλεως, ἱερῶν, θυσιῶν, ἀγώνων. Taylor. Dedi de meo ὁσίων. Sæpissime inter se copulantur ἱερὰ et ὅσια. Reisk. Beckerus (qui Dinarch. c. Aristog. §. γ′. citat) et Schulzius: θυσιῶν. Thorlacius, Osannus, Heinrichius, et Pinzgerus: ὁσίων.

Τοῦ μὴ καταλυθῆναι] Glossæ nimirum naturam sapit, et tollendum esse arbitror. Taylor.

Χίλιοι] Hic numerus eorum, qui ad Chæroneam ceciderant, cum Demadis fragm. p. 268. ed Reisk. et Diod. XVI. 86. plane consentit. Becker.

Δημοσίᾳ — ἔθαψεν] *publica sepultura civitas hos ornavit*. V. Wolf. ad Lept. §. λ′. Idem.

ἐπανιὼν εἰς τὴν πόλιν ᾐδέσθη, ἀλλ' οὕτως ἀναιδῶς ἐν τοῖς
ὀφθαλμοῖς τῶν πενθησάντων τὰς ἐκείνων συμφορὰς ἡγεῖται
δεῖν ἀναστρέφεσθαι. καὶ αὐτίκα μάλ' ὑμᾶς ἀξιώσει ἀκούειν
αὐτοῦ ἀπολογουμένου κατὰ τοὺς νόμους· ὑμεῖς δ' ἐρωτᾶτε
αὐτὸν ποίους; οὓς ἐγκαταλιπὼν ᾤχετο; καὶ ἐάσετε αὐτὸν
οἰκεῖν ἐν τοῖς τείχεσι τῆς πατρίδος, ποιησάμενοι τῶν πο-
λιτῶν οἷς οὐ συνδιεφύλαξε; καὶ ἐπικαλέσεται τοὺς θεοὺς 237
σώσοντας αὐτὸν ἐκ τῶν κινδύνων; τίνας; οὐχ ὧν τοὺς
νεὼς καὶ τὰ ἕδη καὶ τὰ τεμένη προὔδωκε; καὶ δεήσεται
καὶ ἱκετεύσει ἐλεῆσαι αὐτόν; τίνων; οὐχ οἷς [1] τὸν αὐτὸν
ἔρανον εἰς τὴν σωτηρίαν εἰσενεγκεῖν οὐκ ἐτόλμησε; Ῥοδίους

[2] τῶν αὐτῶν ἐράνων T.

Ἐπανιὼν] Cf. C. 11. 10. IDEM.

Ἠδέσθη] Post ᾐδέσθη videtur ὁρῶν deesse. REISK.

Ἀπολογουμένου κ. τ. νόμους] Oratorie sententiam exornat Lycurgus: stolidum esse Leocr. consilium, legum, deorum et civium implorare præsidium, quos antea reliquerit et fuga sua offenderit. — Accusati vero exordio Orationis a judicibus petere solebant, ut *secundum leges* defensionem instituere sibi permittant. Demosth. de Cor. p. 226. ed. Reisk. Perperam igitur hæc verba Lonic. vertit: *contra leges*. BECKER.

Οὓς] Delere voluit Scaliger. Tum autem sententia erit hujusmodi: ὑμεῖς δ' ἐρωτᾶτε αὐτὸν, ποίους ἐγκαταλιπὼν ᾤχετο; Verum hoc caret magni viri acumine. Lege: ἐρωτᾶτε αὐτὸν ποίους; οὐχ οὓς ἐγκαταλιπὼν ᾤχετο; Ut modo: ἐπικαλέσεται τοὺς θεοὺς — τίνας; οὐχ ὧν τοὺς νεὼς — προὔδωκεν; et deinde ἱκετεύσει ἐλεῆσαι αὐτόν. τίνων; οὐχ οἷς etc. Adeo non cum Scaligero terminatio vocis ποίους produxerit τὸ οὓς, ut etiam similitudo literarum in hoc postremo vocabulo simile vocabulum ante se exstinxerit. TAYLOR. Taylorum Schulzius refutavit. Haud magis opus statim Reiskii conjectura pro ἐάσετε. OSANN. Ambas tamen in textum suscepit Heinrichius.

Ἐάσετε] Lego ἐᾶσαι. qui infinitivus pendet ex ἀξιώσει. *rogabit vos, ut se sinatis manere intra mœnia.* REISK.

Πατρίδος, ποιησάμενοι] Lego sic: τῆς πατρίδος, ποίοις; (subaudi τείχεσιν) *intra quæ mœnia? num ea,* ἃ μόνος τῶν πολιτῶν αὐτοῖς οὐ συνδιεφύλαξε, *quæ solus ipse civium omnium nil curavit defendere, stans in acie una cum ipsis.* REISK. Reiskii conjecturam in Textum susceperunt Schulzius, et addito etiam οὐχ ante ἃ μόνος Thorlacius et Heinrichius. Bekkerus scripsit: ποίοις; ἃ μόνος τῶν πολιτῶν οὐ συνδιεφύλαξε. Nihil horum necessarium. PINZGER.

Καὶ — συνδιεφύλαξε] Emendationem Reiskii non minus probabilem, quam Wesselingii c. 18. correctio, in textum receperunt Schulz. et Thorlac. Equidem verba explicationem interrogationis præcedentis esse existimo. Leocrates enim urbem civesque periculo deseruerat; civis Atheniensis non amplius fuit: (c. 8.) quare si proinde in urbe habitare civiumque juribus frui vellet, prærogativa civis Attici plebiscito populi denuo recuperare debuit. Quod innuit Lyc. verbis ποιησάμενον τῶν πολιτῶν. Nam ποιεῖσθαι Ἀθηναῖον vel πολίτην dicebatur de iis, quibus populi suffragio jus civitatis concedebatur. Demosth. c. Neær. p. 1375. 11. ed. Reisk. Igitur, si lectio proba, Oratoris est sententia: Jam vero dubitare licet, an L. sinatis habitare mœnibus urbis, denuo eum recipientes in numerum civium, quos olim non defendit. Et sic fere locum cepisse Melanth. ejus interpretatio docet: quanquam Reiskii scita correctio, aliquando fortasse Codd. auctoritate confirmata, magis placet. BECKER.

Θεοὺς σώσοντας] Videtur τοὺς interponendum esse. REISK. θεοὺς σωσ. αὐτὸν, Pinzger.

Αὐτὸν] Lege: ἀστόν; *commiseratione amplecti civem.* τίνων; *quorumnam?* τίνων πολιτῶν ἀστὸν ὄντα scilicet. REISK. A Schulzio bene rejectum. OSANN.

Οὐχ οἷς] Id est, οὐχὶ τούτων, οἷς τὸν αὐτὸν ἔρανον. REISK.

Τῶν αὐτῶν ἐράνων] Τὸν αὐτὸν ἔρανον mavult Scaliger; neque ego intercedam. TAYLOR. Et susceperunt omnes præter Osannum.

Τὸν αὐτὸν ἔρανον] Ald. vit. τῶν αὐτ. ἐρά-

ἱκετευέτω· [1] τὴν γὰρ ἀσφάλειαν ἐν τῇ ἐκείνων πόλει μᾶλλον ἢ ἐν τῇ [2] ἑαυτοῦ πατρίδι ἐνόμισεν εἶναι. ποία δὲ ἡλικία δικαίως ἂν τοῦτον ἐλεήσειε; πότερον ἡ τῶν πρεσβυτέρων; ἀλλ᾽ οὐδὲ γηροτροφηθῆναι οὐδ᾽ ἐν ἐλευθέρῳ ἐδάφει τῆς πατρίδος [3] αὐτοῖς ταφῆναι τὸ καθ᾽ αὑτὸν μέρος παρέδωκεν. ἀλλ᾽ ἡ τῶν νεωτέρων; καὶ τίς ἀναμνησθεὶς τῶν ἡλικιωτῶν τῶν
238 ἐν Χαιρωνείᾳ ἑαυτοῖς συμπαραταξαμένων καὶ τῶν κινδύνων τῶν αὐτῶν μετασχόντων σώσειε τὸν τὰς ἐκείνων θήκας προδεδωκότα, καὶ τῇ αὐτῇ ψήφῳ τῶν μὲν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τελευτησάντων παρανοίας καταγνοίη, τὸν δὲ καταλιπόντα τὴν πατρίδα ὡς εὖ φρονοῦντα ἀθῷον ἀφήσει; ἐξουσίαν ἄρα δώσετε τῷ βουλομένῳ καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ τὸν δῆμον καὶ ὑμᾶς κακῶς ποιεῖν; οὐ γὰρ μόνον νῦν οἱ φεύγοντες κατέρχονται, ὅταν ὁ ἐγκαταλιπὼν τὴν πόλιν καὶ [4] φυγὴν αὐτὸς ἑαυτοῦ καταγνοὺς καὶ οἰκήσας ἐν Μεγάροις ἐπὶ προστάτου πλείω πέντ᾽ ἢ ἓξ ἔτη ἐν τῇ χώρᾳ καὶ ἐν τῇ πόλει ἀναστρέφηται, ἀλλὰ καὶ ὁ μηλόβοτον τὴν Ἀττικὴν

[1] ἐπεὶ καὶ τὴν ἀσφ. T. R. [2] αὐτοῦ T. R. [3] αὐτῆς T. [4] φυγὼν, αὐτὸς T.

ναν. Melanth. jam nostram exhibuit lect. Dicitur vero ἔρανον εἰσενεγκεῖν s. ἐρανίζειν de iis, qui cum aliis de patria bene merent. V. quos laudat Morus ad Longin. XX. 1. Becker.

Αὐτῆς] Dedi de meo αὐτοῖς, scil. τοῖς πρεσβυτέροις. Reisk. Cui obsecuti sunt editores.

Ἀναμνησθεὶς] Schaubius: ἂν ἀναμνησθεὶς. Bekkerus: ἂν μνησθεὶς. Neutrum necessarium. Pinzger.

Ἑαυτοῖς] An ἑαυτῷ, ut ad τίς referatur. Mor. Rigida constructio postularet ἑαυτῷ. quia præcedit τίς ἀναμνησθείς. Sed recordans quisque non solum sui meminit, sed etiam reliquorum quoque, qui secum in acie stetissent. Quare bene habet vulgata. Græcis oratoribus perquam frequens hoc est schema, ut de se loquens quis pluralem usurpet, una secum conjunctos fortunæ aut negotii similitudine designans. Reisk.

Παρανοίας] Malim παράνοιαν. Idem.

Ἀφήσει] Conjeceram ἀφήσειε. Osann.

Οὐ γὰρ μόνον κ. τ. λ.] Nova hic Schulzius et Simonus frustra moliuntur. Idem.

Φυγὼν, αὐτὸς] Sublato commate φυγὴν αὐτὸς dedi. *cum ipse sese suo suffragio exsilio mulctasset.* Reisk. Quo nil opus esse Schulzius demonstravit. Osann. Vulgatam quoque tuetur Pinzgerus.

Πλείω πέντ᾽ ἢ ἓξ ἔτη] Ego hæc vix Græca esse judico. Taylor. Idem judicavit Markland de verbis οὐκ εἰσὶ πέντε ἢ ἕξ, quæ occurrunt in Demosth. Lept. §. ζ′. ubi v. Wolf. Lycurgus supra §. 8. 1. πλείω ἢ πέντε ἔτη, 14. 3. πέντε ἔτη, et statim post §. 6. ἓξ ἔτη συνεχῶς ἀπεδήμει, quam diversam rationem annos computandi, Orator, ne sibi repugnet, h. l. consulto conjunxisse videtur. Becker. Frustra his Taylorus offendit. Nos eodem idiomate *mehre fünf oder sechs Iahre.* Idem de h. l. sentit Schaubius. Osann. Heinrichius: πλείω ἢ πέντε ἔτη.

Μηλόβοτον] *vastatam.* Hesych. τόπος ἀνειμένος προβάτων εἰς βρῶσιν. V. Wessel. ad Diodor. XV. Vol. VI. p. 651. Bip. Supra c. 15. 3. ἀοίκητον. Becker. Adde Suidam T. 2. p. 551. μηλόβοτος χώρα· ὑπὸ πολεμίων ἐξερημωθεῖσα, ἣν κατανέμεται τὰ τετράποδα [ita bene conjecit Kuster. pro στρατόπεδα]. κεῖται δὲ τοὔνομα καὶ [num παρὰ?] τῷ Λυκούργῳ ἐν τῷ κατ᾽ Αὐτοκλέους [lege Αὐτολύκου]· ἀλλὰ καὶ μηλόβοτον τὴν Ἀττικὴν ἀνῆκε etc. Idem ibidem paullo ante: μηλοβοτία· γῆν εὔτραφῆ, ἀνακειμένην εἰς νομὴν προβάτων, ubi scribe e Lexico inedito codicis Parisini Regii 347. fol. 107. rect. eadem hæc Suidæ verba mutuante, ἀνειμένην, in quod Kusterus jam incidit, et προβάτοις. Posterius etiam aliud Lexicon ineditum in eadem Biblioth. asservatum, vulgo Seguerianum dictum, fol. 123. vers.

εἶναι φανερᾷ τῇ ψήφῳ καταψηφισάμενος, οὗτος ἐν ταύτῃ τῇ χώρᾳ σύνοικος ἡμῶν γένηται.

λζʹ. Βούλομαι δ' ἔτι βραχέα πρὸς ὑμᾶς εἰπὼν καταβῆναι, καὶ τὸ ψήφισμα τοῦ δήμου παρασχόμενος ὃ περὶ εὐσεβείας ἐποιήσατο· χρήσιμον γὰρ ὑμῖν [1]ἐστὶ τοῖς μέλλουσι τὴν ψῆφον φέρειν. καί μοι λέγε τὸ αὐτὸ ψήφισμα. 239

ΨΗΦΙΣΜΑ.

ἐγὼ τοίνυν [2]μηνύω τὸν ἀφανίζοντα ταῦτα πάντα πρὸς ὑμᾶς τοὺς κυρίους ὄντας κολάσαι, ὑμέτερον δέ ἐστι καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑπὲρ τῶν θεῶν τιμωρήσασθαι Λεωκράτην. τὰ γὰρ ἀδικήματα, ἕως μὲν ἂν ᾖ ἄκριτα, παρὰ τοῖς πράξασίν ἐστιν, ἐπειδὰν δὲ κρίσις γένηται, παρὰ τοῖς μὴ δικαίως ἐπεξελθοῦσιν. εὖ δὲ ἴστε, ὦ ἄνδρες, ὅτι νῦν κρύβδην ψηφιζόμενος ἕκαστος ὑμῶν φανερὰν ποιήσει τὴν αὑτοῦ διάνοιαν τοῖς θεοῖς. ἡγοῦμαι δὲ, ὦ ἄνδρες, ὑπὲρ ἁπάντων τῶν μεγίστων καὶ δεινοτάτων ἀδικημάτων μίαν ὑμᾶς ψῆφον ἐν τῇ τήμερον ἡμέρᾳ φέρειν, οἷς ἅπασιν ἔνοχον ὄντα Λεωκράτην ἔστιν ἰδεῖν, προδοσίας μὲν ὅτι τὴν πόλιν ἐγκαταλιπὼν τοῖς πολεμίοις ὑποχείριον ἐποίησε, δήμου δὲ καταλύσεως ὅτι οὐχ ὑπέμεινε τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας κίνδυνον, ἀσεβείας δὲ ὅτι τοῦ τὰ τεμένη τέμνεσθαι καὶ τοὺς νεὼς κατασκά-
169. 1 πτεσθαι τὸ καθ' ἑαυτὸν γέγονεν αἴτιος, τοκέων δὲ κακώσεως [3][ὅτι] τὰ μνημεῖα αὐτῶν ἀφανίζων καὶ τῶν νομίμων

[1] ἐστὶ om. T. R. [2] ὑμῖν μηνύω T. R. [3] uncos om. T. R.

præbet, eodem fere contextu. Denique conf. Bekkeri Anecd. Græc. T. 1. p. 280. Osann.

Γένηται] Pro γένηται vix dubito, quin γενήσεται scribendum sit; quod nunc video ipsum Melancthonem edidisse. Idem.

Τὸ αὐτὸ] Latet (ex sententia Bekkeri) in pronomine nomen ejus qui hoc psephisma tulit.

Ὑμῖν μηνύω] Ἐγὼ τοίνυν ὑμῖν μηνύω — πρὸς ὑμᾶς. Vides unde, nempe inter τοίνυν et μηνύω, nactus sis istud ὑμῖν. Lego: Ἐγὼ τοίνυν μηνύω — πρὸς ὑμᾶς. κ. τ. λ. Taylor. Videtur leg. ἐγὼ μὲν τοίνυν μηνύω. Reisk. Non desunt tamen in oratoribus loca hujus generis, ubi pronomina repetuntur. Becker. Nos cum Beckero vulgatam toleramus. Osann. Schulzius et Thorlacius: ἐγὼ μὲν τοίνυν μην. Heinrichius: ἐγὼ τοίνυν ὑμῖν μην. Pinzgerus: ἐγὼ τοίνυν μην.

Τοῖς θεοῖς] Citat Hauptm. Senec. ep. 83. "deus interest animis nostris, et cogitationibus mediis intervenit." Et Isidor. Pelus. IV. ep. 84. ἔχει θεὸς ἔκδικον ὄμμα· Κακὸν μὲν τὸ ἀδικεῖν, κάκιον δὲ τὸ ἀδίκως ψηφίζεσθαι. Becker.

Τεμένη τέμνεσθαι] *quia, quod luci exscinderentur, ac diruerentur templa*, vertit Ez. Spanhem. ad Callim. p. 690. Idem.

Τοκέων δὲ κακώσεως etc.] Apposite Demosthenes in Timocrat. p. 733. 26. ed. Reisk. [νόμοι] καὶ ζῶντας ἀναγκάζουσι τοὺς παῖδας τοὺς γονέας τρέφειν, καὶ ἐπειδὰν ἀποθάνωσιν, ὅπως τῶν νομιζομένων τύχωσι, παρασκευάζουσιν. Ibidem etiam ἡ ἀστρατεία, plane ut apud Lycurgum, τῇ γονέων κακώσει proxime jungitur. Cf. supra §. ιζʹ. et Meier. de bonis damnatorum p. 126. Osann.

[Ὅτι] τὰ μνημεῖα] Ὅτι delendum est, ut mox solum participium positum est.

ἀποστερῶν, λειποταξίου δὲ καὶ ἀστρατείας [1] οὐ παρασχὼν
240 τὸ σῶμα τάξαι τοῖς στρατηγοῖς. ἔπειτα [2] τούτου τίς ἀποψηφιεῖται, καὶ συγγνώμην ἕξει τῶν κατὰ προαίρεσιν ἀδικημάτων; καὶ τοσοῦτον [3] ἔσται ἀνόητος ὥστε τοῦτον σώζων τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν προέσθαι τοῖς ἐγκαταλιπεῖν βουλομένοις, καὶ τοῦτον ἐλεήσας αὐτὸς ἀνελέητος ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀπολέσθαι προαιρήσεται, καὶ τῷ προδότῃ τῆς πατρίδος χάριν θέμενος ὑπεύθυνος εἶναι τῇ παρὰ τῶν θεῶν τιμωρίᾳ; ἐγὼ μὲν οὖν καὶ τῇ πατρίδι βοηθῶν καὶ τοῖς ἱεροῖς καὶ τοῖς νόμοις ἀποδέδωκα τὸν ἀγῶνα ὀρθῶς καὶ δικαίως, οὔτε τὸν ἄλλον [4] τούτου βίον διαβαλὼν οὔτ' ἔξω τοῦ πράγματος οὐδὲν κατηγορήσας· ὑμῶν δ' ἕκαστον χρὴ νομίζειν τὸν Λεωκράτους ἀποψηφιζόμενον θάνατον τῆς πατρίδος καὶ [5] ἀνδραποδισμὸν καταψηφίζεσθαι, καὶ δυοῖν [6] καδίσκοιν κειμένοιν,

[1] οὐ om. T. R. [2] τούτοις T. R. [3] ἐστιν T. R. [4] τούτου om. T. R. [5] ἀνδρῶν καὶ παίδων καταψηφίσεσθαι T. R. [6] καδδίσκοιν T. R.

Mor. Si librarii culpa repetitam esse conjunctionem cum Moro existimas, nec causa adest, quare Reisk, post ἀποστερῶν verbum εἴληπται vel ἤλεγκται interponere voluit. Præterea et sequens παρασχὼν nude ponitur. Igitur particulam uncis inclusimus. Becker. Et inclusit Heinrichius, omisit Pinzgerus.

'Αποστερῶν] Post ἀποστερῶν deest ἤλεγκται, aut πέφηνε, aut εἴληπται, aut tale quid. Reisk.

Παρασχὼν] Μὴ παρασχὼν cum Stephano, vel οὐ παρασχὼν cum Scaligero. Deinde, ἔπειτα τούτου τίς ἀποψηφιεῖται. Idem Stephanus. Taylor. Malim ἔπειτ' ἐπὶ τούτοις, aut ἐπὶ τοσούτοις. Reisk.

'Εστιν] Corrige ἔσται. Ut ἀποψηφιεῖται, ἕξει, προαιρήσεται. Ibid. Scaliger: καί τις τοσοῦτον. Taylor. Quod nolim a Beckero receptum esse. Osann. In textum tamen susceperunt Thorlacius et Pinzgerus.

'Απολέσθαι] 'Απολεῖσθαι, Osannus.

Τῇ παρὰ τῶν θ. τιμωρίᾳ] Hauptm. laud. Plaut. Rud. Prol. v. 18.

"Mali, res falsas qui impetrant apud judicem:
Iterum ille (deus) eam rem judicatam judicat." Becker.

'Εγὼ μὲν οὖν] Post οὖν videtur ὑμῖν deesse, quod cohærebit cum ἀπέδωκα, non cum βοηθῶν. Reisk.

'Εγὼ μὲν οὖν κ. τ. λ.] *exhibui, solvi certamen*, i. e. in eo me gessi, qualem oportebat. Mor. Sic Dinarch. c. Demosth. p. 76. ed. Reisk. 'Εγὼ μὲν οὖν, ὅσον εἰς τὸ μέρος τοὐμὸν τῆς κατηγορίας ἥκει, βεβοήθηκα, τἄλλα πάντα παριδὼν, πλὴν τοῦ δικαίου καὶ τοῦ συμφέροντος ὑμῖν. Et sic fere Æschin. c. Ctesiph. c. 96. Becker.

'Αποψηφιζόμενον] Fort. ἀποψηφισάμενον. Mor.

'Ανδρῶν καὶ παίδων] Hic primum conjunguntur, sat scio, πατρίδος — ἀνδρῶν — παίδων. Alibi semper τῆς πατρίδος, καὶ παίδων, καὶ γυναικῶν. Taylor. Pro ἀνδρῶν num αὐτοῦ. Reisk. MSS. exhibui lectionem [ἀνδραπόδων], a me, fateor, nondum satis intellectam. Osann. Hæc est mea conjectura [scil. ἀνδραποδισμὸν], a Bekkero quoque reperta, in quam ductus sum inepta MSS. lectione ἀνδραπόδων. Pinzger. Morus pro ἀνδρῶν legere maluit γυναικῶν.

Καταψηφίζεσθαι] Vulgo καταψηφίσεσθαι, ex nescio cujus operæ errore natum, qui ad novissimam usque orationis editionem perduravit. Nempe jam in Aldina καταψηφίζεσθαι, quod MSS. quoque cuncti. Hoc igitur exemplum eorum numero eximendum est, quo Lobeckius ad Phrynich. p. 746. ad convellendam Petri Elmsleii de futuri Attici forma sententiam usus est. At hujus loco Lobeckio aliud, si tanti est, hac ex oratione suggero, supra p. 471. v. 7. ἐπικαλέσεται. Osann.

Δυοῖν καδίσκοιν] Apposite Phrynichus Musis ap. Harpocrat. v. καδίσκος p. 94. ed. Gron.

ἰδοὺ, δέχου τὴν ψῆφον· ὁ καδίσκος δέ σοι,
ὁ μὲν ἀπολύων οὗτος, ὁ δ' ἀπολλὺς ὁδί.

Cæterum nos καδίσκοιν, eademque scri-

[1] τὸν μὲν προδοσίας [1] τὸν δὲ σωτηρίας [2] εἵνεκα, τὰς ψήφους 241
φέρεσθαι, τὰς μὲν ὑπὲρ ἀναστάσεως τῆς πατρίδος, τὰς δὲ
ὑπὲρ ἀσφαλείας καὶ τῆς ἐν τῇ πόλει εὐδαιμονίας. ἐὰν [3] μὲν
Λεωκράτην ἀπολύσητε, προδιδόναι τὴν πόλιν καὶ τὰ ἱερὰ
καὶ τὰς ναῦς ψηφιεῖσθε· ἐὰν δὲ τοῦτον ἀποκτείνητε, διαφυλάττειν καὶ σώζειν τὴν πατρίδα καὶ τὰς προσόδους καὶ τὴν
εὐδαιμονίαν παρακελεύσεσθε. νομίζοντες οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι,
ἱκετεύειν ὑμῶν τὴν χώραν καὶ τὰ δένδρα, δεῖσθαι τοὺς
λιμένας, τὰ νεώρια καὶ τὰ τείχη τῆς πόλεως, ἀξιοῦν δὲ 242
καὶ τοὺς νεὼς καὶ τὰ ἱερὰ βοηθεῖν αὐτοῖς, παράδειγμα

[1] τοῦ R. [2] ἕνεκα T. R. [3] μὲν om. T. R.

ptura hanc vocem ubivis efferendam judicamus, valde mirantes, qui factum ut falsa vocis scriptura καδδίσκος nostris etiam temporibus adhuc recepta sit, quum aliquot Aristophanis loca dudum meliora docere debuissent: v. Vesp. 885. 886. Invernizz., quibus adde fragmentum a Dione Prusæo orat. 52. p. 553. servatum, aliquandoque ad Philostrati Imag. 3. 13. illustrandum:

ὁ δ' αὖ Σοφοκλέους τοῦ μέλιτι κεχρισμένου
ὥσπερ καδίσκου περιέλειχε τὸ στόμα:

quæ verba neque inter reliquas Aristophanis fabulas, neque inter fragmenta ejus annotata reperi. Idem.

Τὸν μὲν, προδοσίας] Lege: δυοῖν καδδίσκοιν κειμένοιν, τοῦ μὲν, προδοσίας, τοῦ δὲ, σωτηρίας, τὰς ψήφους φέρεσθαι. Verte autem, nam Lonicerus non intellexit: *vestrum autem unumquemque oportet — duabus urnis propositis, condemnationis una, altera salutis, suffragia ferre, si in hanc, pro patriæ subversione, si in illam, pro securitate et felicitate publica.* Recte etiam abolevit istud ἕνεκα magnus Scaliger. Taylor. F. διττὰς ψήφους. Reisk. Neque ego eam [scil. ἕνεκα] valde desideraverim. Formam εἵνεκα, a nobis restitutam, quam ab Atticis usurpari vulgo negant, satis firmat exemplorum numerus. Ne multa: vid. Xenoph. Hellen. v. 1. 17. Philemon. Comici frag. inc. 75. ed. Cler. p. 346. Cf. Wolf. ad Lept. §. κδ'. fin. V. D. in Ephem. Litt. Hal. 1814. No. 34. p. 265. sqq. Osann. τοῦ μὲν — τοῦ δὲ susceperunt Thorlacius, Beckerus, et Heinrichius: et mox ἕνεκα incluserunt Beckerus et Heinrichius, omisit Thorlacius.

Ἐὰν Λεωκρ.] Malim καὶ, ἐὰν Λεωκρ. — [post ἐὰν si οὖν addatur, poterunt insequentia futura servari. *In Cur. poster.*] Reisk. Et οὖν recepit Beckerus.

Τοὺς νεὼς] Omnes edd. habent τὰς ναῦς, de quibus hoc verborum nexu vix potest esse sermo. Secutus igitur Morum veriorem lectionem substituisse existimo; nam statim postea iterum Orator conjungit τοὺς νεὼς καὶ τὰ ἱερά. Ne quis autem existimet, ambo verba idem significare, cogitet νεὼς esse *sacella templorum*, in quibus deorum statuæ expositæ: ἱερὰ vero *templorum ædificia*, vel loca ipsa diis consecrata. Sic Lesbon. Προτρεπτ. p. 6. ed. Reisk. Ἔτι δὲ, καὶ ἱερὰ ὑμῖν οἱ πατέρες ἱδρυσάμενοι κατέλιπον κοσμήσαντες ναοῖς καὶ βωμοῖς καὶ ἀγάλμασι, καὶ ἄλλοις πολλοῖς καὶ καλοῖς ἀναθήμασιν. Becker. Haud male Morus τοὺς νεώς. Osann.

Ψηφιεῖσθε — παρακελεύσεσθε] Malim utrumque in infinitivo ψηφιεῖσθαι et παρακελεύσεσθαι, qui infinitivi apti erunt ex ὑμᾶς χρὴ νομίζειν. *oportet vos existimare — vos decreto vestro sancituros et civibus vestris imperaturos esse proditionem — contra autem adhortaturos.* Reisk. Quibus minime opus. Osann. Hesych. παρακελεύσασθαι, προτρέψασθαι. Sic Fragm. XIV. noster usus est substant. παράκλησις. Becker.

Καὶ τὰ δένδρα δεῖσθαι,] Lege: ἱκετεύειν ὑμῶν τὴν χώραν καὶ δεῖσθαι, τὰ δένδρα, τοὺς λιμένας, τὰ νεώρια, cætera. In sequentibus τοὺς νεὼς, καὶ τὰ ἱερὰ male redditur *naves* et *delubra deorum*. Quomodo hoc potuit, qui eadem pag. 473. antep. recte transtulit? Taylor. Malim καὶ τὰ δένδρα δὲ δεῖσθαι. Reisk. Hunc locum sola distinctione Schulzius sanavit, quod jam pridem occupaverat Toupius Emendd. in Suid. t. iv. p. 437. ed. Oxon. Atque ita tandem Thorlacius, Beckerus, [Heinrichius, et Pinzgerus]. Nempe antea locus ita ferebatur: καὶ τὰ δένδρα δεῖσθαι, τοὺς λιμένας, κ. τ. λ. Osann.

ποιήσατε [1] Λεωκράτην, ἀναμνησθέντες τῶν [2] κατηγορημένων, καὶ ὅτι οὐ πλέον ἰσχύει παρ᾽ ὑμῖν ἔλεος οὐδὲ δάκρυα τῆς ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ τοῦ δήμου σωτηρίας.

[1] Λεωκράτη T. R.

[2] κατηγορουμένων T. R.

Κατηγορημένων] Edd. *κατηγορουμένων*, quod, exemplis cæterorum Oratorum usus, correxi. Demosth. de Cor. 3. *ἀξιῶ — ἀκοῦσαί μου περὶ τῶν κατηγορημένων ἀπολογουμένου.* Dinarch. c. Demosth. §. *κα′. ἀλλὰ κελεύετε ἀπολογεῖσθαι περὶ τῶν κατηγορημένων.* Et ita corrigendus Andocid. de Myst. §. *β′. ὅτι οὐ πάντες ἴσως ἐπὶ πᾶσι τοῖς κατηγορουμένοις*, ubi *κατηγορημένοις* probum est. Becker. Et susceperunt Osannus et Pinzgerus.

[*Καὶ*] *ὅτι οὐ πλέον*] *Ὅτι* pendet a *παράδειγμα ποιήσαντες·* igitur *καὶ*, quod in edition. tolerabatur, est delendum. Viderunt et Morus et Schulzius. Becker. Et inclusit Heinrichius, delevit Pinzgerus.

Ὑπὲρ] Dele. *τῆς τῶν νόμων καὶ τοῦ δήμου σωτηρίας.* Taylor. *ὑπὲρ* retinuimus. Ferri enim potest, si conjungis: *οὐ πλέον ἰσχύει ὑπὲρ σωτηρίας.* Turbatiorem verborum collocationem Nostrum amare sæpius notatum est, et propter numerum oratorium in fine orationis consulto vocabula sic struxisse videtur Lycurgus. Becker. *ὑπὲρ* Schaubius, apposito Demosthenis loco in Aristogit. p. 804. 4. ed. Reisk. *τὴν ὑπὲρ* (hoc Reiskius pessimo exemplo uncis seclusit) *τῆς πατρίδος σωτηρίαν*, satis corroboravit. Osann. *ὑπὲρ* est genuinum. Reiskius pro *σωτηρίας*, servato *ὑπὲρ*, legendum esse proposuerat *τιμωρίας*. Pinzger.

LYCURGI FRAGMENTA.

LYCURGI

ORATIONUM DEPERDITARUM

NOTITIA ET FRAGMENTA.

EX EDITIONE A. G. BECKER.

*** Primum a Meursio Attic. Lectt. III. 5. in Bibliotheca Attica (in Thesauro Antiquit. Gronov. Vol. X.), deinde a J. A. Fabricio Biblioth. Gr. L. II. c. 26. p. 916. Lycurgi Orationum tituli, quos laudavit antiquitas, sunt collecti et in ordinem redacti; quem Catalogum sine ulla emendatione recentioribus quibusdam Leocrateæ editoribus transcribere placuit. Sed quum nonnulla ab his viris doctissimis conscripta recenti subjicienda viderentur quæstioni, paullo uberius de his disserere visum est. Quamobrem pleniorem Orationum deperditarum, quas antiquitas tanquam Lycurgeas agnovit, confeci indicem; notato, ubi fieri poterat, Orationis argumento et tempore, quo unaquaque ab Oratore conscripta sit; tum loca scriptorum, quæ verba singula seu fragmenta ex iis servarunt adjeci; denique veterum criticorum addidi censuram, ex qua apparebit, nonnullas earum jam antiquis incertæ fuisse auctoritatis. Si autem minor videbitur fragmentorum copia quam speraveris, id temporis injuria, quam multis de causis in Nostro potissimum nobiscum multi querentur, factum esse judicabis: tamen utcunque sit, hanc fragmentorum collectionem plerisque gratum acceptumque ed. Leocrateæ additamentum, ab aliis aliquando locupletandum, futurum esse existimo, quod quidem in cæteris Oratorum Atticorum editionibus, excepto Lysia, ægre adhuc desideratur. Huic enim scriptori elegantissimo (cujus Orr. limatæ et numero plures, sæpissime a Rhetoribus Criticis et Lexicographis laudatæ et excerptæ sunt), olim I. Taylorus, sospitator ille Oratorum Græcorum, eandem, et haud scio majorine doctrina an fortuna, operam navavit.

A.

ΚΑΤ' ΑΡΙΣΤΟΓΕΙΤΟΝΟΣ.

Actio, quam contra Aristogitonem instituit Lycurgus subscribente Demosthene, ita ut ille prior hic posterior peroraret, fuit ἔνδειξις, etsi Plutarchus v. Lyc. p. 843. D. εὔθυνην vocat. Falso.

Causam enim certaminis, quam Dinarch. c. Aristog. p. 83. ed. Reisk. ἔνδειξιν appellat, enarrat Libanius Summar. Oratt. Demosth. quæ vulgo feruntur, contra Aristogit. Vol. I. p. 767. sqq. ed. Reisk. Ἐνηγώνισται, inquit, δ' αὐτοῖς ὁ Λυκοῦργος, ἅτε πρότερος λέγων (cf. Orat. I. p. 770. 773. 781. 799. et II. auctor. p. 805. l. 12. —). Et mox Demosthenis Orationum formam, dissimillimam cæterarum Orationum ipsius forensium defensurus, nescio quam vere et docte, addit: τὸν Ῥήτορα τοιούτῳ χαρακτῆρι κεχρῆσθαι, ζηλώσαντα Λυκοῦργον εὐδοκιμοῦντα παρὰ τοῖς Ἀθηναίοις. Οἱ δὲ φασὶ, ἐπειδὴ τὸν κατὰ τῆς ἡλικίας χρόνον εἰς τὴν πρωτολογίαν ἔλαβε Λυκοῦργος, καὶ πᾶσι τοῖς κεφαλαίοις αὐτὸς ἐχρήσατο, ὁ Δημοσθένης ἠναγκάσθη, λοιπὸν φιλοσοφώτερον μετελθεῖν, καὶ περιοδικῶς. Eadem fere Gregor. Corinth. ad Harmog. p. 945. sqq. Vol. XII. Orr. ed. Reisk. Aristogitonem vero, Oratorem, hominem perditissimum, probe novimus tum ex istis Demostheni adscriptis Orationibus, tum ex Oratione superstite Dinarchi eundem accusantis. Quæ ad eum pertinent loca Vett. collegit Taylor. ad Demosth. Aristogiton. Ex secunda earum Or. p. 803. l. 26. discimus, hanc causam actam esse post Olymp. CX. 3. et in ea Lycurgum vicisse, diserte tradit Dinarchus l. supra l.

Ἀγραφίου] ex Harpocr. et Suida v.
Ἡλικία] ex Harp. pro οἱ νέοι.
Μητρῷον] ex Harp. et Suida v.
Ὄρυγμα] ex Harp.
Τρίγωνον δικαστήριον] ex eod. v.
Χιλιωθέντα] ex Harp. et Suida voc.
Ψευδεγγραφὴ] ex Harp.

B.

ΚΑΤ' ΑΥΤΟΚΛΕΟΥΣ.

Nescimus, an Autocles fuerit Imperator ille Atheniensium, qui in Thracia male re gesta, Athenis ἐκρίνετο, ut narrat Demosth. c. Aristocr. p. 655. l. 9. qui idem accusatus dicitur ab Apollodoro Dem. pro Phorm. p. 691. l. 1. an fuerit Orator, Strombichidæ fil. de quo egit Ruhnken. Hist. Crit. Orat. Gr. p. 139. ed. Reisk. Lycurgi hanc Or. Suidas laudat voc. μηλόβοτος, quod vero voc. et in Leocratea occurrit c. 36. Igitur haud scio, an errore Lexicographus Nostro adscripserit Orationem, quam contra Harpocratio v. ἔργα νέων et Εὔηνος diserte Hyperidi tribuit.

Γ.

ΚΑΤ' ΑΥΤΟΛΥΚΟΥ ΤΟΥ ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΙΚΟΥ.

Teste Harpocr. voc. Αὐτόλυκος is erat titulus Orationis, qua Lycurgus Autolycum, post prælium ad Chæroneam filios et uxorem

Athenis removentem, accusaverat. V. c. Leocr. c. 13. Erat igitur ea causa εἰσαγγελία, ut actio c. Leocratem, quod recte monuit auct. Summarii h. Or. Iterum eam laudavit Harpocr. v. ἠρία, quo usus sit Orator pro οἱ τάφοι. Hesych. ἠρία· μνημεῖα. — Errore igitur Plutarchus V. Lyc. p. 843. C. et D. duas contra Autolycum Oratt. Lyc., alteram κατ' Αὐτολύκου δειλίας, alterum κατ' Αὐτ. τοῦ Ἀρειοπαγίτου περὶ ἱερῶν, tribuisse videtur. In his major fides est in Lexicographo.

Δ.

ΚΑΤΑ ΔΗΜΑΔΟΥ ΤΟΥ ΔΕΜΕΟΥ ΠΕΡΙ ΙΕΡΩΝ.

Accusatus fuit ille demagogus Atheniensium, de quo præter Fabric. Bibl. Gr. IV. p. 428. v. Ruhnken. l. c. p. 153. sqq. Harpocr. laudat eam v. Ἀποβάτης inscriptione: ἐν τῇ πρὸς Δημάδην ἀπολογίᾳ. et in explicatione proverbii, Τοὺς ἑτέρους τραγῳδοὺς ἀγωνιεῖται, quo usus sit Lycurgus, simpliciter πρὸς Δημάδην citat. Hinc apparet in ea se defendisse Oratorem contra Demadis accusationem περὶ ἱερῶν (V. nr. XIV.), utramque vero inscriptionem usitatatam fuisse antiquis. Nam et Athenæus XI. c. 7. Vol. IV. p. 264. ed. Schweigh. citat κατὰ Δημάδου, et hoc ex ea fragmentum servavit: Λυκοῦργος δ' ὁ Ῥήτωρ ἐν τῷ κατὰ Δημάδου· Φίλιππον φησὶ τὸν βασιλέα προπίνειν κέρατι τούτοις, οἷς ἐφιλοφρονεῖτο. Schol. autem Aristoph. Plut. v. 690. ex Oratione Lyc. κατὰ Δημάδου verba laudat: τοὺς ὄφεις τοὺς παρείας, ubi Hemsterhus. sed dubitanter cum Harpocr. voc. Παρεῖαι ὄφ. hanc contra Demadem non Lycurgo sed Hyperidi assignat. Verum, quum ab aliis quoque laudatur, diserte imprimis a Plutarcho p. 843. D. Oratio Lycurgo tribuitur, non abhorret a vero, ambos Oratores, sed diverso tempore, contra hominem perditissimum accusationem instituisse.

Ε.

ΚΑΤΑ ΔΕΞΙΠΠΟΥ.

Harpocr. laudat eam tanquam Lycurgi, voc. σύνδικοι, sed addit, εἰ γνήσιος. — Ex ea fragmentum hocce citat l. l. Καί που ἑτέρωθι ἀνδρεῖός ἐστι οὗτος πρὸς τοῖς Θεσμοθέταις γραφὰς γραφόμενος, πρὸς τοῖς Συνδίκοις ἀπογραφὰς ἀπογράφων.

Ϛ.

ΚΑΤΑ ΔΙΦΙΛΟΥ.

Meminit Plutarch. p. 843. D. hujus accusationis. Ἔκρινε δὲ καὶ Δίφιλον ἐκ τῶν ἀργυρίων μετάλλων τοὺς μεσοκρανεῖς, οἳ ἐβάσταζον τὰ ὑποκείμενα βάρη ὑφελόντα, καὶ ἐξ αὐτῶν πεπλουτηκότα παρὰ τοὺς νόμους. Καὶ θανάτου ὄντος ἐπιτιμίου, ἁλῶναι ἐποίησε, καὶ πεντήκοντα

δραχμὰς ἐκ τῆς οὐσίας αὐτοῦ ἑκάστῳ τῶν πολιτῶν διένειμε, τῶν πάντων συναχθέντων ταλάντων ἑκατὸν ἑξήκοντα, ἢ, ὥς τινες, μνᾶν. Quo loco memorabili scite utitur Taylor. ad Demosth. Aristog. I. p. 833. ed. Reisk. ad demonstrandum, civium Atheniensium numerum ea ætate prope XX. millia fuisse. — Incertum vero est, an Lycurgus Orationem contra Diphilum scripserit; nusquam enim, quod sciam, a vett. citatur.

Z.

ΠΡΟΣ ΙΣΧΥΡΙΑΝ.

Ut citat Suid. voc. Λυκοῦργ. sive ut Harpocr. ΚΑΤ' ΑΙΣΧΥΡΙΟΥ, voc. στρωτὴρ, qui e Didymo explicat: τὰ μικρὰ δοκίδια τὰ ἐπάνω τῶν δουροδόκων τιθέμενα. Cf. Poll. X. 43.

H.

ΚΑΤΑ ΚΗΦΙΣΟΔΟΤΟΥ.

Harpocr. v. χιλιωθέντα notat, Lycurgum hac Oratione voc. κεχιλιῶσαι usum esse.

Θ.

ΚΡΟΚΩΝΙΔΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣ ΚΟΙΡΩΝΙΔΑΣ.

Sæpius laudatur hæc Oratio Harpocr. sed non semper Lycurgo assignatur. Dinarcho tribuitur voc. Ἱεροφάντης, Philino autem Oratori Attico (Ruhnken. l. c. p. 153.) voce Κοιρωνίδαι. ubi quoque explicantur vocabula Κρωκ. et Κοιρωνίδαι, cf. Tayl. Proleg. ad Leocr. not. 32. Voc. Κυνίδαι (quæ æque erat familia Athenis celeberrima), v. προσχαιρητήρια v. Σκαμβωνίδαι contra Lycurgo adscribitur.

I. IA.

ΚΑΤΑ ΛΥΚΟΦΡΟΝΟΣ Α. Β.

Sine numero citat Lycurgi Or. contra Lycophronem Harpocratio vv. Κανηφόροι, Μελανίππειον, Πεφασμένης, quo usus sit scriptor l. γεγενημένης, et Ἄοικος pro ἀοίκητος. Fragmentum ex eadem Oratione servavit voc. Ἀνδραποδίζεσθαι. Θαυμάζω δ' ἐγὼ, εἰ τοὺς ἀνδραποδιστὰς τῶν οἰκετῶν ἡμᾶς ἀποστεροῦντας, μόνον θανάτῳ ζημιοῦν...

Εἰσαγγελίαν fuisse hanc Lycophronis accusationem docet idem, voc. Ὑακινθίδαις. Quas Oratt. adhuc legit Athenæus, qui L. VI. c. 92. (Vol. II. p. 521. ed. Schweigh.) sic scribit: Ὑπερίδης γοῦν, ὁ ῥήτωρ, ἐν τῷ κατὰ Μαντιθέου αἰκίας φησίν. Ἔθεσαν οὐ μόνον ὑπὲρ τῶν ἐλευθέρων, ἀλλὰ καὶ ἐάν τις εἰς δοῦλον σῶμα ὑβρίσῃ, γραφὰς εἶναι κατὰ τοῦ ὑβρίσαντος. Τὰ ὅμοια εἴρηκε καὶ Λυκοῦργος ἐν τῷ κατὰ Λυκόφρονος πρώτῳ. Orationem primam citant Harpocr. v. Ἵππιος, Suidas vocc. ἐμπολῶν et μοχθηρία,

Etymol. M. v. ἐμποδὼν, Apostol. Prov. VIII. 20. et Theo Progymnasm. c. 6. — Secundam, Harpocr. et Suid. voc. Ὀρκάνη, quod hi explicant περίφραγμα καὶ ἡ αἱμασιὰ, Hesych. autem εἱρκτὴ, δεσμωτήριον, ἔνιοι κρεμάθραν, ἄλλοι σαργάνην, οἱ δὲ φραγμόν.

IB.

ΚΑΤΑ ΛΥΣΙΚΛΕΟΥΣ.

Diodor. Sic. XVI. 88. Οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν ἧτταν Λυσικλέους μὲν τοῦ στρατηγοῦ θάνατον κατέγνωσαν, Λυκούργου μὲν τοῦ ῥήτορος κατηγορήσαντος. Ex hoc loco et Plutarchi V. Lyc. p. 843. C. et accusatus et causa ejus satis constant. Certamen actum est Ol. CX. 3. vel CX. 4. post pugnam Chæronensem. Fragmentum hujus Orationis elegantissimum, quod desiderium deperditæ movet, servavit Diodor. l. c. idem, quod supra Taylorus Prolegom. p. 363. dedit. Et Suidas voc. Λυκοῦργος nostram, sed falso πρὸς Πασικλέους laudat. Contra Harpocr. v. ἐπὶ Δηλίῳ μάχῃ et Λεμβάδεια nostra inscriptione utitur.

IΓ.

ΠΕΡΙ ΜΑΝΤΕΙΩΝ ἢ ΠΡΟΣ ΤΑΣ ΜΑΝΤΕΙΑΣ.

Citatur a Suida V. Λυκ. et καυχᾷ.

IΔ.

ΠΕΡΙ ΙΕΡΕΙΑΣ ἢ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΕΡΕΙΑΣ.

Plutarch. vit. Lyc. p. 843. e. εἶπε δὲ καὶ περὶ ἱερῶν πολλάκις. Constanter Harpocratio inscriptionem Or. tuetur. Sunt autem ἱέρειαι teste Poll. I. 1. p. 11. sacerdotes, quæ Mysteriis aderant. — Ex ea occurrunt: Ἀλόπη] filia Cercyonis, Harp. — Διήλλαξε] i. e. ἐτελεύτησε, Id. Ἐπίβοιον] Idem. Ἐπιμήνια] τὰ καθ' ἕκαστον μῆνα θυόμενα, Idem. Ἐπιτελεοῦν et ἐπιτελέωμα] Harpocr. ex Orat. ἔτι τοίνυν πάντων ὕστατα ταῦτα θύεσθαι, καὶ ἐπιτελεώματα εἶναι τῶν ἄλλων θυμάτων. Ἐσχάρα] Harpocr. Ἐτεοβουτάδαι] Idem. Μήκων] Harp. ex Orat. Καὶ Μήκωνα τὸν γράψαντα ἕως τοὺς τριάκοντα μνᾶς ἐζημίωσαν. Νίκη Ἀθηνᾶ] Suid. et Harpocr. vocc. Posterior ex Oratione addit: ὅτι Νίκης Ἀθηνᾶς ξόανον ἄπτερον ἔχον ἐν μὲν τῇ δεξιᾷ Ῥοὰν, ἐν δὲ τῇ εὐωνύμῳ Κράτος, ἐτιμᾶτο.— Παράκλησις] Harp. hoc. fragmentum habet; Εἰ μὲν ὑπὲρ ἰδίου τινὸς ἦν ὁ ἀγὼν, ἐδεόμην ἂν ὑμῶν μετ' εὐνοίας ἀκοῦσαί μου — νυνὶ δὲ αὐτοὺς ὑμᾶς οἶμαι τοῦτο ποιήσειν καὶ χωρὶς παρακλήσεως τῆς ἐμῆς —. Παράκλησις ἀντὶ τοῦ προτροπή. Πάρεδρος] Idem. Πέλανος] Idem. Πλυντήρια.] Idem. Πολύγνωτος.] Idem. Προτέλεια. Suid. voc. et Harpocr. Σκίρον] Idem. Συσσημαίνεσθαι] Suid. voc. Τρα-

πεζοφόρος] Ἱερωσύνης ὄνομά ἐστιν ἡ Τραπεζοφόρος. *Αὐτή τε καὶ ἡ Κοσμὼ συνδιέπουσι πάντα τὰ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερεῖα — ὁ ῥήτωρ ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ δεδήλωκε. Τριτομηνὶς*] Idem. *Ὑγεία Ἀθηνᾶ*] Idem. ἔστι δὲ ἐπώνυμον Ἀθηνᾶς.

ΙΕ.

ΠΕΡΙ ΙΕΡΑΤΕΙΑΣ ἢ ΠΕΡΙ ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ.

De sacerdotio. Hanc Lycurgi Orat. modo Suid. laud. voc. Λυκοῦργος et προχαριστήρια. Fortasse non alia, quam præcedens. Lectionem ἱερωσύνης magis probat Gisb. Cuper. Observ. l. I. p. 96.

ΙϚ.

ΚΑΤΑ ΜΕΝΕΣΑΙΧΜΟΥ.

Hujus accusationis diserte meminit Plutarch. V. Lyc. p. 843. D. Fuit autem Menesæchmus acerbus et vehemens accusator, qui non modo Lycurgum, sed mortui quoque liberos vexavit. V. Ruhnken. Hist. Cr. Or. p. 155. Reisk. Causam hanc εἰσαγγελίαν vocat Harpocrat. v. Ἀρκυωρός. Laudat idem ex Oratione v. v. *Δηλιασταὶ*, οἱ εἰς Δῆλον ἐξελθόντες Θεωροί. — *Ἑκάτης νῆσος* — *Κηφισόδωρος* — *Προκώνια* — et fragment. voc. Ποιανοψίαι. *Καὶ ἡμεῖς Ποιανοψίαν ταύτην τὴν ἑορτὴν καλοῦμεν, οἱ δ' ἄλλοι Ἕλληνες Πανοψίαν, ὅτι πάντας εἶδον καρποὺς τῇ ὄψει.*

Suid. quoque citat ex ea vocc. *Προηροσίαι*, Προκῶναι, *Πυανεψιῶν*. Pollux VII. 31. voc. *σπογγοκολυμβηταί*.

ΙΖ.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΑΥΤΟΝ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΥΘΥΝΩΝ.

Uti Suid. eam inscripsit, s. *Ἀπολογισμὸς ὧν πεπολιτεύεται*, ut sæpius Harp. eam citat.

Plutarch. V. Lyc. p. 843. F. Πάντων δὲ ὧν διῴκησεν ἀναγραφὴν ποιησάμενος, ἀνέθηκεν ἐν στήλῃ, πρὸς τῆς ὑπ' αὐτοῦ κατασκευασθείσης παλαίστρας, σκοπεῖν τοῖς βουλομένοις. Οὐδεὶς μέντοι ἐδυνήθη ἐλέγξαι τὸν ἄνδρα νοσφισμοῦ. Dinarchus autem Orator nihilo minus eum repetundarum accusaverat, Oratione, cujus titulum refert Dionys. Halic. v. Dinarchi Vol. V. p. 651. ed. Reisk. κατὰ Λυκούργου εὐθύναι, quæ item citatur ab Harpocr. v. Διαγράψαντος et τρίτον ἡμιεδ. Defensionem hujus accusationis fortasse continet Nostri Ἀπολογισμός. Nam verisimile videtur, Lycurgum, qui per XII. annos ταμίας τῆς κοινῆς προσόδου fuerat, non semel sed bis rationem reddidisse de munere, quod tamdiu administraverat. Igitur non multum tribuo conjecturæ Fabricii, qui Orationem περὶ διοικήσεως partem hujus Orationis esse existimabat. Eam citat Harpocr. v. Δερματικόν. — *Δερματικὸν ἂν εἴη* (λέγων ὁ Ῥήτωρ) *τὸ ἐκ τῶν δερ-*

ματίων τῶν πιπρασκομένων περιγιγνόμενον ἀργύριον. cf. Boeckh Staatshaush. d. Athen. Vol. II. inscr. VIII. p. 243. sqq.

v. *'Εδωλιᾶσαι — ἐπὶ τοῦ καθέξεσθαι.*

v. *'Εκατόμπεδον — ὁ Παρθένων ὑπό τινων 'Εκατόμπεδος ἐκαλεῖτο διὰ κάλλος καὶ εὐρυθμίαν.*

v. *Νεώρια καὶ νεώσοικοι,* ubi Rhetor monet: *μή ποτε νεώρια λέγεται ὁ τόπος ἅπας, εἰς ὃν ἀνέλκονται αἱ τριήρεις, καὶ πάλιν ἐξ αὐτοῦ καθέλκονται ὡς ὑποσημαίνει Λυκοῦργος ἐν ἀπολογισμῷ ὧν πεπολιτεύεται.* Cf. Suid. v. *νεώρια.*

IH.

ΠΕΡΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ἢ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ.

De administratione, sc. redituum Reipublicæ, quibus Lycurgus per XII. annos (*τρεῖς πενταετηρίδας,* v. Boeckh. l. c. l. 468.) sc. Ol. CIX. 3. — CXII. 2. præfuerat; quod clarissime testatur Plutarch. V. Lyc. p. 842. E. *Μέλλων δὲ τελευτήσειν, εἰς τὸ Μητρῷον καὶ τὸ βουλευτήριον ἐκέλευσεν αὐτὸν κομισθῆναι, βουλόμενος εὐθύνας δοῦναι τῶν πεπολιτευμένων. Οὐδενὸς δὲ κατηγορῆσαι τολμήσαντος πλὴν Μενεσαίχμου, τὰς διαβολὰς ἀπολυσάμενος, εἰς τὴν οἰκίαν ἀπεκομίσθη καὶ ἐτελεύτησεν.* Inde apparet hanc ultimam omnium fuisse Orationum et habitam Ol. CXII. 2. vel 3. brevi ante senis mortem tempore. Laudantur vero ex ea ab Harpocratione et Suida his vocc. sequentia:

'Αγαθῆς τύχης νεὼς] Harp. voc.

Αἰγὶς — τὰ διὰ στεμμάτων πεπληγμένα] Ex Harp. voc.

Δοκιμασθεὶς Harp. *Λυκοῦργος δὲ ἐν τῷ περὶ τῆς διοικήσεως. Τρεῖς δοκιμασίαι κατὰ τὸν νόμον γίγνονται· μία μὲν, ἣν οἱ Ἔννεα Ἄρχοντες δοκιμάζονται· ἑτέρα δὲ, ἣν οἱ Ῥήτορες· τρίτη δὲ, ἣν οἱ Στρατηγοί. Λέγει μέντοι ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ καὶ Ἱππέων δοκιμασία.*

Λυσίμαχος] Harp. voc.

'Επικράτης] *Ἕτερος δ' ἐστὶν 'Επικράτης, οὗ μνημονεύει Λυκοῦργος ἐν τῷ περὶ διοικήσεως λέγων· Ὡς χαλκοῦν ἐστάθη διὰ τὸν νόμον τὸν περὶ τῶν 'Εφήβων, ὅν φασι κεκτῆσθαι Ταλάντων ἑξακοσίων οὐσίαν.* Ex Harpocr. et Suida voc. *'Επικράτης 'Αθην.*

'Οχεῖον] *Λυκοῦργος ἐν τῷ περὶ διοικήσεως· γείτονας τοῦ ὀχείου φησί. μή ποτε δὲ ἐπὶ τόπου τινὸς, ἐν ᾧ ὀχεῖαι γίνονται τῶν κτηνῶν, ἢ ὀχήματα μισθοῦνται.* Ex Harp. et Suida h. voc.

Σείρινα] Harpocr. et Suid.

Denique Harpocr. voc. *στεφανῶν τοὺς νενικηκότας* ex hac Oratione citat: *'Αλλὰ μὴν καὶ Καλλισθένην ἑκατὸν μναῖς ἐστεφανώσατε;* ubi *στεφανοῦν* pro *τιμᾶν* usurpatum esse a scriptore docet.

His deperditis, si annumeras Leocrateam superstitem, omnino XIX Lycurgi Orationes laudantur in scriptis Veterum: at nonnullæ earum non sine censura γνησιώτητος. Igitur II. V. VI. et IX. antiquis jam criticis suspectas, si excipias, tum easdem XV. Orationes, quas Plutarcho adhuc, et fortasse serioris ætatis scriptoribus, legere contigit, hic designatas habebis, quarumque jacturam, imprimis Or. XII. XVII. et XVIII. multas ab causas, nos hodie dolemus. Auctoritatem vero et probitatem Lycurgi quam maxime prodit testimonium Plutarchi V. p. 842. F. ἐπιεικὴς νομισθεὶς παρὰ πάντα τοῦ βίου χρόνον, καὶ ἐν τοῖς λόγοις ἐπαινηθείς. Καὶ μηδένα ἀγῶνα ἁλοὺς, καίτοι πολλῶν κατηγορησάντων. Ne quidem Demostheni id contigit.

Jam restat, ut quædam Fragmenta ejusdem, a Stobæo ex illius Epistolis, ut opinor, excerpta, addamus. Suidas enim et Epistolas Lycurgi superstites legisse videtur. Sunt autem hæc:

Stob. Serm. VII. p. 76. Ζηλωτὸν ἴσως ὁ πλοῦτος· τίμιον μέντοι καὶ θαυμαστὸν ἡ δικαιοσύνη.

Stob. Serm. XXV. p. 186. Δεῖ φίλοις καὶ τοῖς οἰκείοις βοηθεῖν ἄνευ τοῦ μὴ ἐπιορκεῖν.

Id. Serm. LXVI. p. 359. Ὅταν γυνὴ ὁμονοίας τῆς πρὸς ἄνδρα στερηθῇ, ἀβίωτος ὁ καταλειπόμενος γίγνεται βίος.

LECTIONES VARIANTES

AD LYCURGUM.

VARIANTES LECTIONES.

*** Idem hic dictum, Lector, habe, quod ad Variantes Lectiones Antiphonteas vol. i. p. 139. est notatum; et Pinzgerum porro audi: "Vratislaviensis [a nobis litera V signatus], collatus a Frid. Schaubio in usum Osanni, Imm. Bekkero, et me quoque. Est bibliothecæ gymnasii Magdalenæi, et plenius describitur a F. Passovio in Symbolis criticis p. 24. seq. — Marg. Hamb. [a nobis litera H signata] Variæ Lectiones ex libro veteri Veneto exemplari editionis Aldinæ, quod asservatur in bibliotheca publica Hamburgensi, adscriptæ, quas cum Osanno communicavit Gurlittus. Lectiones sunt paucæ admodum, unde nequit decerni, utrum, quod suspicari quis possit, liber ille Venetus idem sit atque Marcianus. — Melanchthoniana [scil. Editio, a nobis Mel. signata] Vitebergæ 1545. 8. et postea sæpius. Usus sum editione Francof. 1554."

ΚΑΤΑ ΛΕΩΚΡΑΤΟΥΣ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

P. 389. 1. ψηφίσματα pr. B. Ibid.
ἐν ω ἐν
τῶν om. pr. B. 3. ἐς Ῥόδον M. Ibid. ἐς
αις δὲ λιπεῖν
Ἀθήνας M. 4. ἡ μὲν M. 5. ἀποστατεῖν ἀπολιπεῖν M. ἀπολιπεῖν τὴν πόλιν B. Bekk. 6. ἐπεξελθεῖν M. antep. ἐμπορίᾳ. ἔοικε] ἐμπορεία (ἐμπορία Bekk.). ἄλλοι δὲ ἀντίστασιν· λέγει γὰρ οὐκ ἐπὶ προδοσίᾳ τῆς πόλεως ἐξελθεῖν, ἀλλ' ἐπὶ ἐμπορίᾳ. ἔοικε. B. Bekk. pen. τῇ κατὰ] τῇ τοῦ κατὰ B. Bekk.

ΛΟΓΟΣ.

P. 389. 1. Δίκαιον] Δικαίαν B. H. M. V. Mel. Bekk. Ibid. ὦ ἄνδρες Ἀθ.] ἄνδρες om. B. vulg. habet Bekk. ult. κλεοκράτους M. V.

γὰρ
P. 390. 1. δὲ M. 4. κρίνω προδ.] κρίνω τὸν προδ. B. H. M. V. Bekk. Ibid. αὐτῶν de suo Bekk. 6. ἡμετέρων M. V. 7. κατηγόρων Ald. 8. ὡς καὶ] ὃ καὶ B. M. V. Bekk. ult. [μὴ παρέχοντας συγγνώμην] Bekk.

P. 391. 9. αὐτὸ add. sup. lin. a pr. B. pen. διασώζει δημ.] διασώζει τὴν δημ. B. H. M. V. Bekk.

κρίσις
P. 392. 1. παραδοῦσα ψῆφος M. 4. ἐπ'
πατρίδος
ἀμφ.] ὑπ' ἀμφ. H. Bekk. 8. τῆς πόλεως M. 14. ἐμβάλοντα V. 17. τὰς om. pr. B. Ibid. καθεστάναι] καθιστάναι Bekk.

P. 393. 1. δημίους] δημοσίους cod. Laurent. Bekk. 4. μέλλει] μέλλῃ B. M. V. Bekk. 5. οὐ κατὰ μικρόν] κατὰ om. B. M. V. Bekk. ult. παραδιδόντα] παραδόντα B. Bekk.

P. 394. 3. ὑπὲρ τούτων] ὑπὲρ τῶν τοιούτων B. Bekk. 5. μὴ] μήτ' Bekk. 7. γεγενῆσθαι] γενέσθαι Bekk. Ibid. [ὡς - - - ἀξίαν] Bekk.

P. 395. 1. ὁμοῖος V. 4. νῦν ante ἀλλὰ posuit pr. B. 5. προτρέψητε B. M. V. Ald. 7. δεδομένη] διδομένη B. M. V. Bekk. 11. ποιεῖσθαι τῷ ἀγῶνι pr. M. 12. δικαίως M. ult. βουλεύεσθε Bekk. Ibid. τὴν γνώμην M. V. Ibid. ἀποφήνασθε Ald.

P. 396. 9. καὶ om. Mel. 12. [ἀδύνατον - - - ψῆφον] Bekk. pen. καὶ om. pr. B. ult. βουλεύσοισθε B.

P. 397. 1. λόγοις M. V. Ibid. ἐπιφανὴς] ἐπιφανής τε B. M. V. τε cum vulg. om. Bekk. Ibid. εἰς τὴν Ῥόδ. M. V.

P. 398. 1. ἀπήγγελον] ἀπήγγελλον B.
ε αν
Bekk. 2. ἀκηκόασιν B. Ibid. ἡμετέρων]
θεοὺς
ὑμετέρων B. Bekk. 6. γονεῖς εὐσεβ. M.
ἄχθ
8. τούτου Bekk. 10. ἄρχεσθαι M. pen. ὀργίζησθε] ὀργίζεσθαι B. Bekk. ὀργίζεσθε Mel. Ibid. ἀναμεμνῆσθαι] μεμνῆσθαι B. M. Bekk.

P. 399. 3. εἰς τὰ - - - Ἀθηναίων add. in marg. M. καὶ τὰ V. 6. δοκεῖ M. V. Ald. 7. εἶχε μετὰ] εἶχε χρήματα μετὰ B. Bekk. pen. ἐξορμούσης Bekk.

P. 400. 6. σώσαντας] σώσοντας Bekk.

9. ἀπήγγιλεν] ἀπήγγελλεν B. Bekk. ἀπήγ-ε-γειλεν M. 10. Πειραιέα codd. et edd.

P. 401. 3. τούτων M. V. 5. ἁπάσας ιτων M. 7. φυγόντα Bekk. antep. κλεωκράτης M. V. Ibid. ἀπήγγειλε] ἀπήγγελλε B. Bekk. pen. τὴν μὲν Φυρκ.] μὲν om. B. H. M. V. Bekk. ult. ἴσασιν om. B. M. V. [ἴσασιν] Bekk.

P. 402. 1. τῆς πεντηκοστῆς] τὴν πεντηκοστὴν B. M. V. Bekk. 2. βραχεῖα B.

P. 403. 3. ἢ μὴ ἀμνημ.] μὴ om. B. Bekk. 7. καὶ μὴ μιμεῖσθαι fortasse corr. B. antep. ὑπὲρ om. pr. M.

P. 404. 1. ΜΑΡΤΥΡΕΣ] ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ B. Bekk. om. M. 2. ἐπειδὴ om. Mel. Ibid. ἐγένετο om. V. 7. ὄρεια M. V. 8. ἐς γειτ.] ἐκ γειτ. B. H. M. V. Bekk. antep. τὸν φίλον] τῶν φίλων B. Bekk. pen. Ξυπετεῶνα] ξυμπετεῶνα M. ξυμπετρῶνα V. Ξυπεταιῶνα Bekk. ult. τὰ ἀνδράποδα M.

P. 405. 1. ἐπὶ τούτοις] καὶ ἀπὸ τούτου B. καὶ ἀπὸ τούτοις M. V. ἀπὸ τούτου Bekk. 3. πάντα Ἀμ.] πάντα ὁ Ἀμ. B. M. V. Bekk. 8. τόκου] τόκον B. M. V. Bekk. Ibid. οἴεσθε B. M. οἴεσθαι V. 11. νῦν δὲ] νυνὶ δὲ B. Bekk. sed νῦν δὲ Taylor. et Reisk. 13. ὁ Ἀμύντας M. V. 15. ΜΑΡΤΥΡΕΣ] ΜΑΡΤΥΡΙΑ B. M. Bekk.

P. 406. 2. τὴν Τιμ.] τὴν τοῦ Τιμ. B. τοῦ om. Bekk. 3. τὰ ἀνδράποδα] τἀνδράποδα B. Bekk. 4. συνθήκας. τῶν μαρτ.] συνθήκας. ΜΑΡΤΥΡΙΑ (ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ B.). ΣΥΝΘΗΚΑΙ. τῶν μὲν μαρτ. B. Bekk. pen. ἐξῆρκε] ἐξήρκεσε B. Bekk.

P. 407. 1. καὶ νομίμοις] καὶ om. B. Bekk. 2. παρέδωσαν V. 8. νόμοις] νομίμοις B. M. V. Bekk. 9. οἱ πατ.] οἱ μὲν πατ. B. M. V. Bekk. Ibid. ἡμῶν] ὑμῶν B. Bekk. pen. οὔτε πατρ.] [οὔτε] πατρ. Bekk.

P. 408. 5. εἰς Ἑλλάδα] εἰς Λευκάδα B. Bekk. 7. ἄλλοσέ πῃ] ἄλλοσέ ποι M. V. Bekk. antep. τούτων M. V.

P. 409. 1. ῥαθυμότεροι] ῥαθυμότατοι B. M. V. Bekk. 3. δὲ ὁμοῦ, ὦ] ὁμοῦ om. B. Bekk. 4. ἐξέταξιν σ M. 5. οἶμαι] δεῖ με M. V. 9. τούτων M. V. Ibid. post οἰκέτας linea dimidia vacua in B. pen. Λεωκράτης] ὦ σωκράτης B. M. V. ult. τῶν] τὸν B. Bekk. Ibid. πάντων ἔλ.] πάντων συνειδότων ἔλ. B. M. V. πάντων [τῶν] συνειδότων Bekk.

P. 410. antep. τὴν εἰσαγγελίαν om. M. V. pen. ἔσω ον M. Ibid. ἐγὼ ἐβ.] ἐγὼ μὲν ἐβ. B. Bekk. Ibid. τοὺς ἰδίους κινδύνους] [τοὺς ἰδίους κινδύνους] Bekk.

P. 411. 1. ἑαυτὸν codd. et edd. 4. αὐτῶν B. αὑτῶν Bekk. 8. ἁρπαζόμενος pr. M. 12. δικαίων M. V. et pr. B. 14. ὑμεῖς B. M. V. 17. τοὺς οἰκέτας om. B M. V. [τοὺς οἰκέτας] Bekk.

P. 412. antep. τυγχάνεις pr. M.

P. 413. 3. ὅτι] ἔτι M. V. 13. τὴν πόλιν προδέδωκεν B. 14. Ὑπερείδου] Ὑπερίδου B. M. V. Bekk. 16. ΨΗΦΙΣΜΑ. om. in lacuna B. antep. εἰς] ἐν M. V. pen. Πειραιέως codd. et edd.

P. 414. 1. ἀφιέμενοι] ἀφέμενοι M. V. ἀφιέμενοι Bekk. 2. [τῶν] om. B. Bekk. 6. χρήματα ὑπάρχ.] χρήματα τὰ ὑπαρχ. B. M. V. Bekk. 9. [τῶν ἱερέων] Bekk. Ibid. δὲ καὶ αἱ] καὶ om. B. M. V. Bekk. 14. ἑαυτὸν] τὸν αὐτὸν B. M. V. 15. δήμῳ om. B. M. V. [δήμῳ] Bekk. antep. τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις M.

P. 415. 1. ἐλευθέρους] ἐλευθέρας codd. Laurent. et corr. B. Bekk. pen. τὸν νόμον] τῶν νόμων B. H. Bekk. ult. ἀφεμένους] ἀφιεμένους Bekk. Ibid. ὅλην πόλιν] ὅλην τὴν πόλιν Bekk.

P. 416. 1. οὐδῷ διαφθειρομένους] ὀδῷ περιφθειρομένους Bekk.

P. 417. 1. μάλιστα δ' ἂν M. 6. ὥστε πρῶτον] ὥστε πρότερον B. Bekk. 8. τῆς τῶν αὐτῶν M. V. antep. κινδυνεῦσαι] διακινδυνεῦσαι M. V. κινδυνεῦσαι Bekk. ult. ὑπὲρ τῆς - - - ἐὰν add. in marg. M.

P. 418. 1. οἱ om. M. V. Ibid. κατηγοροῦντες δαύ V. et pr. M. 3. ἐπισκύρου M. 6. ἐγκαταλείποντα B. M. V. 8. παραδόντα] προδόντα B. M. V. Bekk. 13. καίτοι - - - σωτηρίαν add. in marg. M. antep. αὐτὴν] ἑαυτὴν B. Bekk. αὐτὴν V. pen. συνεβάλετο] συνεβάλλετο B. M. V. Bekk. ult. νέοι] νεῴ Bekk.

P. 419. 2. τάφων] τάφρων B. M. V. Bekk. 4. εἰκότως] εἰκὸς B. H. M. V. Bekk. 5. ξυνεγκεῖν B. συνενεγκεῖν M. V. 7. χρὴ ζημιῶσαι B. Ibid. ὥστε ἐπὶ M. V. 9. συνθήκας ων M. 10. αὐτὸν M. 11. ὦν, ἄνδρες] ὦν, ὦ ἄνδρες M. V. Bekk. 13. ἀγαθῶν εὐλ.] ἀγαθῶν ἀνδρῶν εὐλ. B. H. M. V. Bekk. 15. ἔπαινον] ἔλεγχον M. V. antep. τῆς πόλεως om. H. pen. ἐτελεύτησαν μὴ] τὰς ψυχὰς αὐτῶν ἀνάλωσαν, ἐν τοῖς δημοσίοις καὶ κοινοῖς ἀγῶσι τῆς πόλεως μὴ B. H. M. V. Bekk.

P. 420. 1. τῆς B.] τοῖς B. M. V. 6. θρέψασαν B. 11. ἄριστα M. V. pen. οὐχ δ' M. οὐχ V. Ibid. ἥττης αἰτίους add. in marg. M. ult. πεπήξαντας V. Ibid. τῶν] τούτων V.

P. 421. 1. καλῶς om. V. 2. ἡττηθῆναι] ἡττῆσθαι B. Bekk. 10. οὐκ [ἂν] αἰσχ.

Bekk. 15. καὶ τὸν] καὶ τοὺς τὸν B. Bekk.

P. 422. 5. φυγόντας Bekk. 6. καταλιπόντας] ἐγκαταλιπόντας B. Bekk. Ibid. ὡς πολεμίους] τοὺς πολεμίους B. M. V. ὡς πολεμίους Bekk. 7. νομίζητε M. V. 8. εἴς τινας] εἴς τινα B. Bekk. 11. υἱοὺς] υἱεῖς B. Bekk. 12. καίτοι - - - ἐτιμωρήσασθε add. in marg. B. M. antep. μὲν] μὴ V.

P. 423. 2. γὰρ] ἄρ' Bekk. 11. ἐμπορείαν B. qui sic et infra. Ibid. ἐκ] εἰσὶ M. V. 13. μόνοι μετὰ] μόνος μετὰ B. Bekk. μόνος μετὰ τοῦ M. V. 14. δὲ τί] δὲ τούτοις τί B. Bekk. ult. τοὺς ἐπὶ] τοὺς μὲν ἐπὶ B. M. V. Bekk.

P. 424. 3. προκτήσασθαι V. 7. ἀμύνεσθαι V. Ibid. ἡμῶν] ὑμῶν B. M. V. Bekk. 8. μὲν] δὲ pr. M. 10. καὶ om. M. V. 15. ἐπεδήμει M. V. 16. ἡμᾶς V. pen. συμβεβλήκασι] συμβεβουλεύκασι B. Bekk. συμβεβήκασι M.

P. 425. 2. προσδοῦναι M. V. 6. ἐκεῖνον M. V. 7. δὲ οὖσαν τὴν πόλιν ὂν] οὖσαν τὴν πόλιν, ὂν δὲ Bekk. 8. ἀνίκητον V. antep. καὶ συναναιρεῖσθαι] δὲ συναναιρεῖται B. M. Bekk. καὶ συναναιρεῖται Ald.

P. 426. 6. ἡγεμονίας] εὐδαιμονίας B. M.
τεσκάφη
V. Bekk. 10. καθηρέθη M. 11. Μεσσήνην] Μεσσήνην Bekk. ult. αὐτὸν M. αὐτοῦ V.

P. 427. 1. πρᾶγμα] πρόσταγμα M. V. 7. τοῦτο B. M. V. 8. τούτων B. M. V. Ald. 9. ἑκάστων] ἑκάστου B. M. V. Bekk. 10. παρίδῃ] παρίδοι B. M. V. παρίδῃ Bekk. 13. μὲν γὰρ οὐ τῷ] γὰρ οὐ τῷ μὲν B. M. V. Bekk. ult. εἶργον] εἶργον B. M. Bekk. Ibid. νομίμων Bekk.

P. 428. 1. παρανομήσασι (et sic Taylor. et Reisk.)] παρανομήμασι B. M. V. Bekk. 4. ἢ πέφ.] εἰ πέφ. B. M. V. Bekk.
ο
5. ἐλθὼν M. 7. τούτων] τούτου B. M. V.
ε ε
Bekk. 10. ἐμέληται M. ἐμέλετε V. antep. σώσειν] σώζειν B. M. V. Bekk. Ibid. τοίνυν om. V. Ibid. τοῦτον ἐμέλλετε M. V.

P. 429. 2. ὑμέτερον M. V. 3. μείζονος] πλείονος M. V. 8. ὑμῶν pr. B. 9. διέβασαν] διέβησαν B. M. V. Bekk. 11.
εν
ἠξίωσαν M. 13. φανερός V.

P. 430. 6. εὐεργετοῦντας V. 14. ἠξίου] ἠξίουν B. M. V. Ald. Bekk. pen. ἐννενήκοντα B. ult. ἔτη] ἔτι M. V.

P. 431. 1. καὶ ναυμαχοῦντες καὶ πεζομαχοῦντες] καὶ πεζομαχοῦντες καὶ ναυμαχοῦντες B. Bekk. καὶ ναυμαχοῦντες om. M. V. 3. αἰχμαλώτας V. 9. Φάσιδος] Φασηλίδος Bekk. 13. καλῶν om. pr. M.

P. 432. 4. τὰ om. pr. M. 8. μήτε ἱερὰ] μήτε τὰ ἱερὰ B. Bekk. 9. καταισχύνειν — ἀμύνειν] καταισχυνεῖν — ἀμυνεῖν Bekk. 11. ἡμᾶς] ὑμᾶς B. M. Bekk. 12. ἠσέβηκεν] ἠσέβησεν B. M. V. Bekk. 13. παρασκευασάμενος pr. B. 14. αὐτὸν καὶ ὑ. τ. θ.] αὐτὸν καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑ. τ. θ. B. Bekk. 15. τιμωρήσησθε] τιμωρήσοισθε M. V. et corr. B. τιμωρήσαισθε Bekk.
ὅσιος
17. ΟΡΚΟΣ om. in lacuna B. 18. δίκαιος ὁ M. antep. καταισχύνοιέ M. V. pen. θέλοι] θέλει M. V. et corr. B. θέλη pr. B. θέλοι Bekk.

P. 433. 2. παρέδωκε μείζονα Bekk. 3. ἐκλ. πολεμίοις] ἐκλ. τοῖς πολεμίοις B. Bekk. Ibid. οὐκ om. pr. B. pen. ἐπὶ τοὺς μᾶλλον μικροῖς] ἐπὶ τοῖς μικροῖς μᾶλλον B. M. V. Bekk.

μαθεῖν
P. 434. 1. δεῖ διδάσκεσθαι M. 4. τὴν πίστιν] τὴν om. pr. B. Bekk. 5. γὰρ
ἀνθρώπους ο ο
ἄλλους M. 7. τῶν ἄλλων B. τῶν ἄλλων M. 12. τὴν πίστιν] τὴν om. B. Bekk. τὴν
πίστιν
δίκην M. Ibid. ἔδωκαν M. V. ult. ἃ ὅμως] ἀκοῦσαι — καὶ γὰρ παλαιῶν ὄντων τῶν τότε πεπραγμένων ὅμως B. Bekk.

P. 435. 4. ΟΡΚΟΣ om. in lacuna B. et
πρι
M. 8. τὰ om. pr. B. 9. ἐμπλησθέντων M. ἐμπρισθέντων V. 15. 16. et 26. ἡμῶν] ὑμῶν B. Bekk. 19. εὔκλειαν] εὔνοιαν M. om. V. 20. διὰ τῶν] διὰ τὴν τῶν B. M. V. Bekk. 25. περὶ ἄλλων] περὶ τῶν ἄλλων B. Bekk.

P. 436. 2. ὑμῶν B. 3. ἐξαναστήσαντες M. 7. τῶν] τὸν M. V. Bekk. 8. ἀδελφῶν
α β
V. et pr. B. τις τῶν δελφῶν M. 9. ἐξήγγελλε B. τοῖς Ἀθ. ἐξήγγελε M. 11. ἐμβαλλόντων pr. B. 12. ἡμῶν] ὑμῶν B. V. ἡμῶν Bekk. pen. οὐκ] οὐδ' V. et pr. M.

P. 437. 1. εἰς add. sup. lin. B. 2. lit. 5. aut 6. eras. ante ὦ in B. 3. τῆς ἀρχ.] τῆς τῶν ἀρχ. B. H. M. V. Bekk. 11. πεσόντα pr. B. antep. ἔτι] ἔστι M. V. Ibid.
σχεῖν
καταλαβεῖν M. pen. κλεομάντι M. V. ult. καὶ τοῖς ἐγγόνοις M. V. Ibid. ὁρᾶτε, εἰ] εἰ om. B. M. V. Bekk.

δικαίως ... καὶ
P. 438. 5. εἰκότως M. 6. καὶ ταύτην B. 7. Λεωκρ. οὐδὲ] Λεωκρ. οὔτε ζῶν οὔτε B. Bekk. Λεωκρ. οὔτε M. V. 8. καὶ μονώτατος] καὶ om. B. Bekk. Ibid. δ' om. B. M. 15. διαπεπραγμένον pr. B.

P. 439. 1. θεόν τινα B. 3. τύχῃ] τύχοι B. M. V. Bekk. Ibid. προδέδωκε M. V. 5. παρ' om. pr. B. 8. καὶ μὴ] καί μοι B. M. V. Bekk. 9. ἐπιγινομένοις Bekk. 12. ἐξαιρεῖται B. ἐξαιρεῖται τῶν M. V. pen. ἁμαρτάνῃ M.

P. 440. 3. et 6. νομίμων Bekk. 4. τῶν] τὸν M. V. pen. ἂν add. sup. lin. B. Ibid. ταῦτα M. ult. ἔγωγε om. M. V.

P. 441. 1. πᾶσαν B. 5. ἐνεργοῦντας]

εὐεργετοῦντας B. M. V. Bekk. 6. αὐτὸν M. V. ult. ἐκ γὰρ τῆς M. ἐκ γὰρ τῆς V.

P. 442. 1. δὴ καὶ] δεῖ M. V. 2. οὖν om. pr. B. 5. οὐ δυν.] οὐχὶ δυν. B. Bekk. 7. ἐγκατελείφθη M. V. Mel. pen. περιρεῦσαι Ald. Mel. Ibid. τὸ om. pr. B. ult. μόνον pr. B. Ibid. προσαγορεῦσαι] προσαγορεύεται cod. Ambros. προσαγορεύεσθαι Bekk.

P. 443. 1. τῶν] τὸν V. Ibid. ἀσεβῶν B. M. V. 3. δεῖν B. 6. τοὺς πατρ.] τὰς πατρ. Bekk. 10. δικαίως ἐκεῖνοι δικαίως [ποιοῦντες] ἐφιλ. M. ἐκεῖνοι ποιοῦντες δικαίως ἐφιλ. V. 11. φησὶ V. 13. δὲ καὶ κατ'] καὶ om. B. Bekk. 14. βασιλέα V. 15. κηφισσοῦ M. V.

P. 444. 1. τῷ στρατοπέδῳ] τὼ στρατοπέδω B. Bekk. Ibid. ὁ] ὡς B. M. V. 8. τῷ τὴν] τὸ τὴν B. M. V. Bekk. 10. τῆς] τοῦ M. V. Ibid. καὶ γενναιότητα add. in marg. ult. ἥδιστον] ἥδιον B. M. V. Bekk. Ibid. μὲν om. pr. B.

P. 445. 1. πολλῷ δυσγενέστεροι] δυσγενέστερον B. M. V. Bekk. 5. ἢ] ἢ B. M. V. Bekk. 7. ὁμοίως] ὁμοίαις B. M. V. Bekk. 8. εἰσαγώγιμαι] εἰσαγώγιμαι [οι] M. εἰσαγώγιμοι V. εἰσαγώγιμαι Bekk. pen. πόλεως] πόλεος Bekk.

P. 446. 1. ἕκητι] ἕνεκα B. ἕνεκεν M. V. 2. τε om. pr. M. Ibid. ῥυόμεθα B. M. V. 3. , ἐν πολλοῖς δέ μιν Νόμοισι] , ἐν πολλοῖς δέ νιν (δ' ἐνὶν B.) Ναίουσι B. M. V. ἐν, πολλοὶ δέ νιν Ναίουσι Bekk. 5. ὑπὲρ δοῦναι] ὑπερδοῦναι B. M. ὑπὲρ δοῦναι Bekk. 7. ἑνὸς μὲν] μὲν om. B. M. V. Bekk. 8. πόλεως] πόλεος Bekk. 11. ἄν μιν] ἂν μὴν B. ἄν μιν Bekk. Ibid. πρὸς [εἰς] μάχην M. antep. προτάρβουσ' B. πρὸς τάρβους V. et corr. M. qui pr. πρὸ τάρβους. Ibid. εἴη] ἔστι B. M. V. Bekk. pen. Ἃ om. B. V. pro Ἃ punctum in lacuna habet M. ult. σχήματα δ' ἄλλως edd. et codd.

P. 447. 1. πέμποι B. 4. εἵλοντο codd. et Bekk. 7. ἡ μία μόνη Πόλ. θανοῦσα codd. et edd. 9. δύ' ὁμοσπόρους] δύο θ' ὁμοσπόρων B. δύο θ' ὁμοσπόρω Bekk. 10. Ὡς εἴ τι] Σώσει· τί Bekk. 11. γε om. B. M. V. Bekk. 14. ἅπαντας γοῦν τ' ἐμοὶ B. M. V. 15. Ἀρξουσι τ'] Ἄρξουσιν B. M. V. Bekk. Ibid. τὴν δ'] τήνδ' B. V. Bekk. 16. ἐκείνω B. Ibid. οὐ τὸ] οὐ B. M. V. antep. ἄτερ] ἄτερ B. ἄτερ Bekk. pen. πάλαι B. M. V. Ibid. θέσμιά τις] θέσμι' ὅστις Bekk. Ibid. ἐκβάλλει B. M. V. ult. ἂν τελείας] ἀντ' ἐλάας Bekk.

P. 448. 1. πόλει βάθρου V. 2. ἀναστρέψει] ἀναστέψει Bekk. 3. Στεφάνοισιν οὐδαμοῦ] Στεφάνοισι, Πάλλας δ' οὐδαμοῦ B. Bekk. Στεφάνοισί τ' οὐδαμοῦ M. V. Ibid. τιμηθήσεται M. 5. καὶ νικᾶτε B. καὶ νικᾶτ M. V. 6. οὐ τήνδ' ἐγὼ] ὑμῖν τήνδ' ἐγὼ οὐ B. M. V. 8. καί γε] γε om. B. M. V. Bekk. antep. ἡμᾶν] ὑμᾶν B. ἡμᾶν [ου] Bekk.

P. 449. 1. τολμήσωσι M. 4. ὥσπερ καὶ Α. M. V. 6. ἡμᾶν V. 8. τῶν Παναθηναίων [τάδε] om. pr. B. 15. ταῦτα M. 19. περὶ πάτρης Τέθναμεν om. V. ult. Ἵκωνται] ἥκωνται pr. ἥχωνται corr. B. ἥκωνται M. V. οἴχωνται Bekk.

P. 450. 8. τῷ] τὸ Ald. 15. μεσπιίους V. 16. τῶν ἀφ' Ἡ. γεγενημένων] τοῖς ἀφ' Ἡ. γεγενημένοις B. Bekk. τοὺς ἀφ' Ἡ. γεγενημένους M. V. 17. βασιλεύσουσιν M. V.

P. 451. 3. τοῦτον V. 4. ὅταν] ὅτ' de suo Pinzger. 11. ἐπὶ προμ.] ἐνὶ προμ. Bekk. antep. ἢ] τῇ ἑαυτοῦ B. Ibid. μαχόμενον, sed in marg. μαρνάμενον, M. ult. ἀνιαρώτατον B.

P. 452. 2. μικρᾶ V. 3. Ἐχθρὸς γὰρ] Ἐχθρὸς μὲν γὰρ M. V. et corr. B. Bekk. 6. ἀτιμία] ἀτιμίη Bekk. 7. ὥρη B. V. 8. οὔτ' αἰδὼς] οὐδ' αἰδὼς M. V. Bekk. Ibid. εἰσοπίσω] οὔτ' ὀπίσω B. οὔτ' [ἐς] ὀπίσω M. ἐς τ' ὀπίσω V. Ibid. τελέθει] τέλος B. 9. τῆσγε V. Ibid. μαχόμεθα B. 10. θνήσκομεν B. Ibid. ψυχάων B. M. V. 12. μήτε φόβου M. V. 13. ποιεῖτε] ποιεῖσθε B. Bekk. 14. μαχόμενοι M. V. pen. γηραιούς B. ult. μὲν γὰρ B.

P. 453. 1. πρέσθεν B. 4. φίλαις ἐνὶ M. φίλ' ἐνὶ V. ult. ἄρα τῆς] ἀρετῆς B. ἐρατῆς M. V. Bekk.

P. 454. 1. μὲν om. pr. B. Ibid. θνητοῖσιν] θνητὸς Bekk. 7. τῆς om. pr. B. 8. [illegible] ἡτοιμασμένα M. 10. πρῶτον M. V. ult. ὀρείοις M. V.

P. 455. 2. Ἕλληνας, Ὦ] Ἕλληνας, ἐκείνοις μὲν Ὦ B. Bekk. 5. ταῖς V. Ibid. ἐκείνων B. 6. ἡμετέροις M. 10. ταῖς πράξεσιν] τοῖς πράξεσιν V. τοῖς πράξασιν Bekk. 11. οὐχ ὁ] οὐχ ὁ M. Bekk. 12. κατήσχυναν V. 13. μὲν om. pr. B.

P. 456. 2. προδοσίαν κεκρ.] προδοσίαν καὶ δειλίαν κεκρ. B. H. M. V. Bekk. 4. δύνασθαι M. V. pen. φρινίχου B. ult. Οἰσυίοις] οἰσαίοις M. οἰσύοις V. οἰσυίοις Bekk.

P. 457. 2. τῶν Φρ.] τῶν τοῦ Φρ. B. Bekk. 5. προδόντα pr. B. 8. μὴ τεθάφθαι] μὴ [illegible] om. B. M. V. Bekk. 9. ἀρετῆς M. 10. τὴν ante χώραν om. M. V. 11. δέ τινες] δέ [τινες] Bekk.

P. 458. 1. ΨΗΦΙΣΜΑ om. B. 7. τὴν ψῆφον M. V. 9. μόνω M. V. 12. οὕτω] οὔτε B. M. V. 13. ὑμᾶν ψηφίζεσθε] ὑμῶν αὐτῶν ψηφίζεσθε B. Bekk. ὑμᾶν ψηφίζεσθαι M. V. 15. ἡ ἀλήθειαν] ἢ δι' ἀλήθειαν

B. Bekk. antep. ὅτι πᾶσι] ὅτι φύσει πᾶσι B. Bekk. pen. τῆς περὶ τῆς B. ult. ἐάσαντος] ἐάσαντα B. M. V. Bekk.

P. 459. 4. ἀλιτηρίους M. V. 7. τοῦ Ἱππ.] ἡ Ἱππ. M. V. Bekk. 9. προαναγραφέντας] προσαναγραφέντας V. Bekk. 20. ὅτε] ὅτι M. V. 21. εἰ περὶ] ὅτι περὶ B. Bekk. οἱ περὶ M. V. 22. ταῖς τιμωρίαις V.

P. 460. 6. τὸν om. M. V. 9. καὶ περὶ] καὶ τοῦ περὶ Bekk. 10. μόνῳ λόγῳ] λόγῳ μόνῳ B. Bekk. 12. αὐτοχειρεὶ V. Ibid. ἀπέκτεινε] Post ἀπέκτεινε lacuna in B. ἀπέκτεινε. ΨΗΦΙΣΜΑ. Bekk. antep. δοκεῖ ὑμῖν] ὑμῖν δοκεῖ B. Bekk. δοκεῖ ἡμῖν V. Ibid. βουλομένους B. pen. Λεωκράτη] Λεωκράτην B. M. V. Bekk.

P. 461. 1. ἔργῳ τὴν] ἔργῳ καὶ οὐ λόγῳ τὴν

ἐκλίποιτα

B. H. M. V. Bekk. 2. προδιδόντα M. 3. τῆς τιμωρίας] codd. et edd. Ibid. καὶ] ἀλλ' V. 4. ἀποστερεῖν οὕτως codd. et edd. 5. αὐτοῦ] αὐτὴν B. αὐτὸν M. 6. μὲν σωτ.] τὴν σωτ. B. M. V. Bekk. 7. ὄντως] οὕτως B. M. V. Bekk. 12. καὶ τὸν τῶν δήμων M. V. antep. ἐπιθῆται] ἐπιτιθῆται Bekk. Ibid. καταλύει M. ult. τὴν ἐναντίαν] τὴν αἰτίαν B. Bekk.

P. 462. 1. αὐτοὺς om. pr. M. Ibid. γὰρ ᾤοντο] γὰρ οὕτως ᾤοντο B. Bekk. 4. ψήφισμα.] Post ψήφισμα lacuna in B. ψήφισμα. ΨΗΦΙΣΜΑ. Bekk. 8. βουλομένοις M. V. 9. πρὸς τοιούτ.] πρὸς τοὺς τοιούτ. B. M. V. Bekk. Ibid. αἴσθησιν μέλλ.] αἴσθηται μόνον μελλ. B. M. V. Bekk. 11. γὰρ add. sup. lin. B. 13. ποιήσεσθε] ποιήσεσθαι V. προήσεσθε Bekk. 14. ἐκεῖνον V. ἐκεῖνος Ald. 15. παρ' αὐτῶν] παρὰ τῶν M. V. παρ' αὐτῶν Bekk. antep. παρὰ om. M.

P. 463. 3. ὡς ὅμ.] ὅπως ὅμ. B. M. V.

προδιδόντα

Bekk. 8. καταλιπόντα M. 10. ἦν] οὓς M. V. 11. ἡμῶν] ὑμῶν M. V. Bekk. 12. πόλεως] τῆς πόλεως B. V. Bekk. τῆς πόλεως om. pr. M. Ibid. μετέσχον pr. M. 13. εἶχε M. V. 14. προπαραδιδόντας] προδιδόντας B. M. V. Bekk. 16. πόλις V. 17. γὰρ ἂν ἔκ.] ἂν om. B. M. V. Bekk. antep. θῆται] θήσεται Bekk.

P. 464. 4. τὴν τιμωρίαν ἐποίησαν] ἐποίησαν τὴν τιμωρίαν B. M. V. Bekk. 7. ἑαυτοὺς] αὑτοὺς Bekk. 8. τεκμήριον, ὃ] τεκμήριόν ἐστιν, ὃ B. Bekk. 11. κατάξαντες] τάξαντες B. M. V. Bekk. antep. ἐποίησαν.] ἐποίησαν μετ' αἰσχύνης. B. M. V. Bekk.

P. 465. 1. ΝΟΜΟΣ om. in lacuna B. 2. δὲ ὡς] δὴ ὡς B. Bekk. 8. τὴν τιμωρίαν M. V. 9. ἄλλην ζημ.] ἄλλην δεῖ ζημ. B. Bekk. Ibid. δουλείας M. V. 13. τοσοῦτο V. Ibid. οὗτος] ἐκεῖνος M. V. 15. ὡς om. V. 17. ὑπὲρ om. pr. B. 19. τὰ] κατὰ M. V. 21. τὰ secundum om. B. M. V. Bekk. Ibid. πρὸς τάχος] πρὸς τὸ τάχος B. τὸ om. Bekk. 23. ποιητικῶν] ποιητῶν B. M. V. Bekk. ult. ἐντεκεῖν ἠξίωσεν] ἠξίωσεν ἐντεκεῖν Bekk.

P. 466. 3. οἰκεῖν pr. M. 4. τὸν ἀνδροφόνον B. Ibid. εἰκότως om. V. 6. ὑποδεξομένους] ὑποδεξαμένους B. M. V. Ald. Bekk. 8. κακεῖ] κακοὶ B. M. V. Bekk.

ὑ

13. ἡμῶν M. Ibid δεινὰ] δεινότατα B. Bekk. 18. δὲ om. pr. M. pen καταλιπῶν] ἐγκαταλιπὼν B. Bekk.

ῶ

P. 467. 6. τούτων B. 8. ὑμῖν M. 9. τις ἐστὶν] τις ἄρα ἐστὶν B. M. V. Bekk. 10. περὶ om. M. V. antep. ἐν τῷ] αὐτῷ M. V. pen. τοῦ om. B. M. V.

P. 468. 1. υἱὸς V. 4. προδεδωκέναι - - - ἀνακειμένην add. in marg. B. Ibid. τὴν πατρὸς] τὴν τοῦ πατρὸς B. V. et corr. M. Bekk. 5. τοῦ om. pr. M. 6. ἐνόουν V. 9. μήτε φιλ.] μὴ φιλ. Ald. 10. συναπολογουμένου V. 14. κατάσχοιεν M. V. Ibid. δὴ καθ'] δεῖ καθ' de suo Bekk. Ibid. γεγ. δεῖ] γεγ. δεινὸν B. M. V. Bekk. 16. οὐκ ἐπὶ] οὐκέτι Bekk. Ibid. προσκρούσασθαι] παρακρούσασθαι

ἀξιώσουσιν

Bekk. antep. ἠξίωσαν M.

μόνον

P. 469. 8. μᾶλλον τῶν M. 9. οὐδὲν V. 13. πρώτου V. pen. οἶμαι τοῦτο πρ., ἵν'] εἶναι τοῦτο πρ., ὅπως B. M. V. Bekk.

ὅτ

ult. ὅσοι M.

P. 470. 2. ἐλέου ἠξ.] ἐλέου οὐκ ἠξ. B. Bekk. Ibid. περὶ τοῦ] κατὰ τοῦ B. Bekk. παρὰ τοῦ M. V. 5. Λεωκράτη] Λεωκράτην V. Λεωκράτη Bekk. 6. αὐτῶν] αὐτὸν M. V. 9. σωσάντων πόλει] μεινάντων πόλει Bekk. 11. ἥκει B. M. V. Ald. Ibid οὐσιῶν] ὁσίων Bekk. 12. νόμων, ἀγορᾶς M. V. antep. ἡμετέραν] ὑμετέραν B. Bekk. pen. ἔθαψεν] ἔθαψαν B. M. V. Ald. ἔθαψεν Bekk. ult.

οὗτος

ὅδε οὐδὲ M. Ibid. ἐν τοῖς μνημ.] ἐν om. B. Bekk.

P. 471. 6. ποιησάμενοι] ποιοῖς; ἃ μόνος Bekk. 7. οἷς om. Bekk. Ibid. ἐπικαλέσετε V. 8. αὐτῶν M. V. pen. τῶν αὐτῶν ἐράνων] τὸν αὐτὸν ἔρανον Mel. Bekk.

P. 472. 1. ἐπεὶ καὶ τὴν ἀσφ.] τὴν γὰρ ἀσφ. B. V. Bekk. τὴν ἀσφ. M. 2. αὐτοῦ] ἑαυτοῦ B. M. V. Bekk. 5. αὐτῆς] αὐτοῖς B. M. Bekk. 7. συμπαραταξαμένων V. 10. παράνοιαν Bekk. 12. δώσητε M. V. Ibid. τῷ om. B. 13. καὶ add. sup. lin. B. Ibid. μόνους V. antep. φυγὼν] φυγὴν B. Bekk. pen. ἐπὶ προστάτου] ἐπεὶ πρὸς τὰ τοῦ M. V.

ῆ

Ibid. ἔτη] τῇ B. V. τὰ M. ult. μιλόβοτον M. V.

P. 473. 2. ὑμῶν B. M. Ibid. γενήσεται Bekk. 5. ὑμῖν τοῖς] ὑμῖν ἐστὶ τοῖς B. M. V. Bekk. 8. τοίνυν ὑμῖν] ὑμῖν om. pr. B.

μὲν τοίνυν Bekk. ult. ὅτι τὰ] [ὅτι] τὰ Bekk.

P. 474. 1. ἀστρατείας παρ.] ἀστρατείας (ἀστρατείας) οὐ παρ. B. V. Bekk. ἢ ἀταξίας οὐ παρ. M. 2. τούτοις] τούτου B. M. V. Bekk. 3. τῶν (κατὰ) πρὸς M. Ibid. αἵρεσιν M. V. 4. ἐστιν] ἔσται Bekk. Ibid. σώζοντα B. M. V. 7. ἀπολεῖσθαι M. V. 11. ἄλλον βίον] ἄλλον τούτου βίον B. Bekk. pen. ἀνδρῶν καὶ παίδων καταψηφίσεσθαι] ἀνδραπόδων καταψηφίζεσθαι B. M. V. ἀνδραποδισμὸν καταψηφίζεσθαι Bekk. ult. καθδίσκειν] καδίσκοιν Bekk.

P. 475. 1. τοῦ μὲν προδοσίας τοῦ δὲ Bekk. Ibid. ἕνεκα] εἵνεκα B. M. V. Bekk. 3. ἐὰν Λ.] ἐὰν μὲν Λ. B. Bekk. 4. Λεωκράτη M. V. Bekk. 7. παρακελεύεσθε B. V. παρακελεύεσθαι (ε) M.

P. 476. 1. Λεωκράτη codd. et edd. Ibid. ἀναμνησθέντας M. V. Ibid. κατηγορουμένων] κατηγορημένων B. κατηγορουμένων Bekk.

INDICES
AD LYCURGUM.

INDEX GRÆCITATIS LYCURGEÆ.

AD PAGINAS ET VERSUS EDIT. REISK.

A.

3 s

ἀφίστασθαι] οὐ γὰρ ἀποστήσομαι τῶν παλαιῶν. ab allegandis veterum exemplis haud desistam. 201, 15.
ἀφορᾶν. 148, pen.
ἀφορία. sterilitas anni, caritas annonarum. 194, 20.
ἄχρηστος] τοὺς εἰς τὸν πόλεμον ἀχρήστους ὑπεκτίθεσθαι. 177, 14.

B.

βάθρον] στᾶσαν ἐν πόλεως βάθροις. 208, 2.
βίος] τὸν αὐτῶν βίον καταναλῶσαι. 199, 12. ποιηταὶ μιμούμενοι τὸν ἀνθρώπινον βίον. 209, 16. ἐπὶ τοῖς ὁρίοις τοῦ βίου. 215, 7.
βλάπτειν] ὅταν γὰρ ὀργὴ δαιμόνων βλάπτῃ τινά. 198, 8.
βουλὴ] τὴν βουλὴν, τοὺς πεντακοσίους per superenarrationem. 164, 6.
βωμὸς] ἐπὶ τὸν βωμὸν τῶν δώδεκα θεῶν καταφεύγειν. 198, pen.

Γ.

γείτων] ἐς γειτόνων [pro ἐς γείτονας] τῆς πατρίδος μετοικεῖν. 152, 10.
γένειον πολιόν. 213, 18.
γενναιότης. 203, 7.
γῆν καὶ ὕδωρ αἰτεῖν. 186, 6.
γῆρας] ἐπὶ γήραος οὐδῷ. 166, ult.
γηροτροφεῖν. 237, 9.
γίνεσθαι ἐπὶ ἐργασίας. quæstum exercere. 179, 13.
γνώμη] εἰς τὴν χεῖρω τρέπειν γνώμην. 198, 11.
γνῶσις. sententia a judice pronuntiata in causa controversa. 234, 7.
γόνυ] ὧν οὐκέτι γούνατ' ἐλαφρὰ, de senibus. 213, 14.
Γοργὼ] Γοργόνος τρίαιναν. 208, 1.
γραμματεῖον ληξιαρχικόν. 189, 4.
γράφειν] ὥσπερ χρησμοὺς γράψαντες τοῖς ἐπιγιγνομένοις. 198, 6.
γυμνοῦν] γυμνωθέντα χρόα. 214, 1.

Δ.

δάκνειν] χεῖλος ὀδοῦσι δακών. 214, 6.
δακρύοις εἰς ἔλεον προάγεσθαι. 162, 3. τὰ μητέρων δάκρυα πολλοὺς ἐθήλυνε. 206, 8.
δαπανᾶν. 233, 3. et 11.
δείλη ὀψία. 148, 3.
δεινότης. facundia, subtilitas et vis dicendi. 161, 15.
δεῖσθαι] supplicare. ἱκετεύειν ὑμῶν τὴν χώραν καὶ τὰ δένδρα δεῖσθαι. 241, ult.
δεκατεύειν πόλεις. 193, 9.
δένδρον] ἡ χώρα τὰ δένδρα συνεβάλετο. 172, 4. τὰ δένδρα δεῖσθαι ὑμῶν. 241, ult.
δεσμωτήριον] εἰς τὸ δ. ἀποτεθέντων. 217, 12.
δήμιος] num pro δημόσιος. 139, ult.
δημοκρατίας præsidia tria. 138, 7. τὸ συνέχον τὴν δ. ἐστὶν ὅρκος. 191, 8.
δημόσιος. 139, ult.
δημοτικός. 159, pen.
διαβαίνειν] εἰς Σαλαμῖνα διέβασαν [pro διέβησαν]. 185, 6. εὖ μενέτω διαβὰς ποσὶν ἀμφοτέροισιν. 214, 5.
διαβολὴ] τοῖς κρινομένοις ἔσται ὁ ἀγὼν ἄνευ διαβολῆς. reo causam suam dicenti non erit cum judicibus agendum adversus se ab accusatore jam præoccupatis, atque per falsas criminationes a se alienatis et exacerbatis, ut æquo animo se audire nolint. certamen reis invidia et calumnia vacabit. 144, 12.
διακαρτερεῖν. 195, 12.
διάκεινται καταδεέστερον. minore caritate affecti sunt. 174, 17.
διαλαμβάνειν (si bene habet) pro ὑπολαμβ. existimare. 229, 7.
διαλανθάνειν. 192, 3.
διάνοια] ταῖς διανοίαις μὴ πτήξαντας. 175, 9. πρὸς τὰς τῶν ἀρχαίων νομοθετῶν διανοίας ἀποβλέπειν. 183, 6. οἱ θεοὶ οὐδὲν πρότερον ποιοῦσιν, ἢ τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων τὴν διάνοιαν παράγουσι. 198, 4.
διασκευάζειν] διεσκευασμένος. instructus et paratus ad pugnam. 164, 8.
διασώζειν] αὐτὸς δὲ μόνος διασωθείς. medios per hostes e tanta civium multitudine solus evasit. 149, 5. διασώζειν τὸν προδότην. *durchhelfen* [*to help through, out of danger*]. 218, 11.
διαφέρειν ἐράνους. dependere contributiones. 153, 4.
διαφυλάττειν τὰ ὑπάρχοντα. 179, 4. φιλίαν. 231, 7.
διδάσκειν] ἀδύνατόν ἐστιν ἄνευ τοῦ λόγου, μὴ δικαίως δεδιδαγμένους, δικαίαν τὴν ψῆφον φέρειν. 144, 15.
διδόναι πίστιν. 192, 1. et 10. ἀΐδιον σίτησιν ἐν πρυτανείῳ. 196, 14. δίκην. 197, ult. δώσω θῦσαι, id est, πρὸς θῦμα, 207, 5.
δικάζειν] παῖδας καὶ γυναῖκας παρακαθισαμένους ἑαυτοῖς τοὺς δικαστὰς δικάζειν. 234, 2.
δίκαιος in fœminino, ac si adjectivum duarum terminationum esset. 135, 1. δικαία κατηγορία hæc est, quæ neque reum falsorum criminum accusat, neque causæ aliena immiscet. 143, 12.
δικαστὴς] οὐ μόνον δικαστὰς, ἀλλὰ καὶ νομοθέτας τοῦ νῦν ἀδικήματος. vos decet, non solum hoc crimen punire, sed etiam de pœna ipsius legem constituere imposterum valituram, ut de pœnæ genere nulla postmodum exsistere possit dubitatio. 142, 3. δικαστὴς ἀπαραίτητος. 136, pen. χαλεπώτατος. 231, 12. τρεῖς, ἐξ ὧν ἡ πολιτεία συνίσταται, ὁ ἄρχων, ὁ δικαστὴς, ὁ ἰδιώτης. 191, ult. v. δικάζειν.
διοικεῖν. administrare, curare, peragere. 153, 5.
διόμνυσθαι de pluribus, qui omnes eandem in formulam jurant. 225, 15.
διορίζειν] ὅσα τῶν ἀδικημάτων νόμος τις διώρικε. 142, 4.

P.

Σ.

Φ.

X.

Ψ.

Ω.

INDEX HISTORICUS

AD LYCURGUM.

INDEX GEOGRAPHICUS

AD LYCURGUM.

ΔΗΜΑΔΗΣ.

HAUPTMANNI DISSERTATIO DE DEMADE.

ΣΥΝΟΨΙΣ.

I. Demadis genus. II. indoles. III. educatio et prior vitæ modus. IV. administratio reipublicæ. V. fortunæ et fata. VI. eloquentiæ conditio. VII. sententiæ. VIII. Quid ipsi scriptorum tribuatur; ac singulatim de oratione ὑπὲρ τῆς δωδεκαετίας. IX. Quibus argumentis fragmentum illius orationis, hodieque superstes, Demadi vindicetur. X. quibus argumentis suppositum videatur. XI. Ejusdem dispositio.

I. Duo nobis Demades oratores, patrem et filium, sistit Suidæ collectio, hic sicubi parum sibi constans; ni codicum diversæ, tam barbaris sæculis, observationes confusionem intulerunt. Miscetur enim æque Demades, post Antipatrum regnans, qui Thebas instaurarit, quod Cassandrum, Antipatri filium, fecisse constat; et prioribus plane perturbata tribuuntur. Quoniam igitur antiquiores solum Demeam filium appellant: in uno pariter Demade subsistimus, qui, cum jam ad Philippum mittere filium potuisset, anno postremo Antipatri necabatur. Is Atheniensis erat, e Laciadis, Œneidis tribus populo, trahens originem, filius Demadis, ut in orationis ipsi tributæ fragmento legimus §. 16. Quatenus vero, non præter causam, Demeam patrem aliquis nominat, hariolari licet, nostrum nepotem aliquis nominat, hariolari licet, nostrum nepotem habuisse, Cassandri tempore celebrem. Quod pater nostri vir fuerit obscurus, etiam Ælianus V. H. XII. 43. prodit. Sed addens idem: *Κλεοφῶντος καὶ Δημάδου, καίτοι προστατῶν γενομένων τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων, οὐδεὶς ἂν εἴποι ῥᾳδίως τοὺς πατέρας*, quid sibi velit, ignoro. Ipse quoque Demades haud oratorem monstrat, sed pauperem ac laboribus suis infirmitatem vitæ sustentantem, quibus et, vel ab obitu patris, quod ex fragmenti loco probari posse videtur, vel ab ipso commotus, filius operam dabat. Quantumvis subjecta Demadi foret isthæc oratio, nihilo minus ea justiorem fidem referret, aliorum quoque testimoniis fulta, quam Ælianus, forte majores generatim, aut illustria patrum in rempublicam merita, spectans, aut omnino quidquam modo dans argumento

suo, περιφανεῖς ἐξ ἀσήμων designaturus. Suidas porro, quatenus matrem tibicinam vocat, ac meretricem, ut Demeam cum Demade, sic matrem cum uxore, vel pellice, confundit. Faciunt hac in parte nobiscum Plutarchus et Athenæus, qui simul sermonem narrant, quo pater filio dicit; cum ipse matrem ejus duxerit, illud nec vicinum sensisse, Demeæ nuptiis reges ac principes necessaria suppeditare. Potuit igitur Hyperides et alloqui Demeam increpando: Οὐ σιωπήσῃ μειράκιον μεῖζον τῆς μητρὸς ἔχων τὸ φύσημα; Fuit enim et filius orator, qui præ cæteris, cum Callicle, Diopethen Sunium a periculo capitis liberavit, v. Io. Tzetzes histor. chil. VI. 98. 104. contra quem pariter ac patrem duas orationes, quæ perierunt, habuit Hyperides.

II. Eæ quidem narrationes nos aliquatenus ad Demadis indolem considerandam deducunt. Generatim vividam habuit. Ingenium e salibus patet; judicium e rebus ab ipso peractis; ex iis, quæ de oratoria ejus facultate memorantur, utrumque. Prodebat εὐστοχίαν in reprehendendo, seque, magna παῤῥησίᾳ, vel regum ludibriis, opponebat; quippe cum admiranda vis orationum omnia permulceret. Adamabat quidem pacem; ut vere Tzetzes v. 19. scribere posset:

- - Ὑπῆρχεν ἐραστὴς εἰρήνης ὁ Δημάδης.

Neque tamen spernebat bellum, aliquando dux militaris constitutus. Pertinet huc, quod Ælianus V. H. XIV. 10. notat, ubi simul paludamentum, a Phocione rogatum, lividam Demadis arrogantiam ostendit. Istam et Plutarchus innuit, qui, tam in reip. ger. præc. §. 7. quam in Vita Demosthenis, §. 11. Demadis illud refert: ‘Corrigere me vult Demosthenes, sus Minervam.’ Scilicet in Demosthenem præcipue noster invidiam effudit. Unde Sidonius Apollin. VIII. 1. de Demade et Antonio, Demosthenis illo, hoc Ciceronis adversario, testatur, quod, “lividi cum fuerint, malitiæ claræ, dilectionis obscuræ, tamen ad notitiam posterorum, per odia virtutum, decurrerint.’ Licet Demosthenes, ut auctor est Plutarchus l. c. §. 8. fin. quia non ausus est ex tempore dicere, nunquam juverit Demadem; Demosthenem, tumultibus populi perculsum, subito surgens, sæpe Demades. Jure quoque suo Suidas πανοῦργον, *astutum*, nominat; neque perfidum minus: id quod omne curriculum vitæ significabit. Avaritiæ testem invenimus Plutarchum, tam in apophthegm. t. viii. p. 110. ed. Hutten. quam in Vita Phocionis, §. 30. ubi dictum ab Antipatro refert, duo se amicos Athenis habere, Phocionem ac Demadem, quorum alterum nunquam adducere potuisset, ut missa dona acciperet, alterum nunquam muneribus exsaturasset. Inde tamen, Suida teste, εὔπορος πάντος, luxuriosus evadebat et impurus, qui de parte altera profudit, quod corraserat ab altera. Novimus Demosthenis responsum, cum sese Minervam nuncupasset Demades: ‘Ista quidem (ait) Minerva proxime fuit in

adulterio deprehensa.' Novimus ex Athenæo II. 2. quod Pytheas asseverarit, Demadem, lenocinatum, ebrium, ac ventricosum, singulis diebus in concionibus versari. Sic autem πορνοβοσκῶν, μεθυσκόμενος, προγάστωρ, facile comprobabit Plutarchi sententiam, cujus in Phocione §. 1. dicitur: *οὕτως ἀσελγῶς βιώσας καὶ πολιτευσάμενος, ὥςτε Ἀντίπατρον εἰπεῖν ἐπ' αὐτοῦ γέροντος ἤδη γεγονότος, ὅτι, καθάπερ ἱερείου διαπεπραγμένου, γλῶσσα καὶ κοιλία μόνον ἀπολέλειπται.*

III. Utique videtur luxuria potius ex abundantia pravaque consuetudine fluxisse, quam, quasi naturalis, primam ætatem fœdasse. Quanquam enim non ignoramus, ejusmodi vitia subinde primariis ingeniis insidere; quo nomine solum Alcibiadem appellasse sufficit: remigis tamen partes, et nihilo minus adeo notabilis, sine magistro, quod vulgo creditur, profectus, ut Atticis auribus placeret orator, et ad nutum suum componeret omnia, difficulter cum tali natura cohærent. Noster quidem, propter antecedentes occupationes, a Sexto Empirico vocatur κωπηλάτης, a Suida ναύτης, ναυπηγὸς καὶ πορθμεὺς, *nauta, faber navalis et transvectionum administer*. Pergit Suidas: *absistens ab his rempublicam administravit* (ἐπολιτεύσατο). Quod num statim factum, an post exercitationes varias in dicendo, non plane constat. Tributum oratori nostro fragmentum pariter proxime conjungit §. 18.; sed ut latiorem sensum admittat, ac forsitan studiose tempus quoddam obscuret. Apud Stobæum serm. XXIX. p. 204. ed. Bas. 1549. legimus, Demadem interrogatum, quo doctore profecerit? nominasse βῆμα, *tribunal*, indicando, quod in ipsis negotiis, experientia quavis sophistarum institutione sit melior. Natum est inde proverbium, apud Apostolium IV. 17. ἀπὸ κώπης ἐπὶ βῆμα. Quem etiam ad modum Sextus Empiricus contra mathemat. II. 16. ipsum, inquit, ἱκανῶς καὶ κατὰ τρόπον ῥητορεύειν, μὴ μετασχόντα ῥητορικῆς, *cum non didicisset rhetoricam*. Ut et idem Sextus I. 13. 294. sq. grammaticis subtrahit Demadem: licet Homericos versus afferat, quibus, a pugna Chæronea, dum is ad convivium adigebatur a Philippo, ex Homer. Odyss. X. 383. sqq. feliciter usus esse diceretur; quosque Diogenes Laertius IV. 9. Xenocrati pariter, apud Antipatrum, a pugna Lamiaca, tribuit. Ni quid ibi confudit Sextus; id certe constabit, haud ἀγράμματον Demadem fuisse, qui similiter alias in numerato sententias veterum habuit. Exercitationem continuam, illud potentissimum discendi genus, singulatim memorat Quinctilianus II. 17. p. 128. sq. ed. Capp. Qui simul, partim præstantiorem, si plura didicisset, futurum fuisse credit; partim, haud omnino negari posse, contendit, ipsum quoque magistros auscultasse.

IV. Cæterum, Olynthiaco jam bello, quod Olymp. CVIII. gerebatur, Demadem Philippi beneficiis clanculum esse gavisum, ac

Demosthenis Olynthiacis orationibus facundiam suam opposuisse, narrant. Hoc et ille passim, quamvis adversarios non appellet, innuit; sed apertius habet Suidæ collectio, jungitque, quod, cum Euthycrates Olynthius Philippo patriam prodidisset, et hinc apud Athenienses infamis foret, Demades eum honoratum et Atheniensium hospitem publico decreto suo fecerit. Istud tamen, ut et alterum decretum, quo sancire laboravit obedientiam suorum (Φιλίππῳ, τοὺς Ἕλληνας ὑπακούειν), equidem vix ante pugnam Chæroneam, cum Suida, ponerem. Interim ita patebit, cur, in eadem pugna captus, victorem tam honorificum ac benignum senserit. Sequi cogebatur Atheniensium castra, licet revera Philippi stipendiarius; hinc et capi maluit, quam fortiter pugnare. Vix alius, e grege captivorum, quod Diodorus Sic. XVI. 88. narrat, eo modo castigasset ebrium: Βασιλεῦ, τῆς τύχης σοὶ περιθείσης πρόσωπον Ἀγαμέμνονος, αὐτὸς οὐκ αἰσχύνῃ πράττων ἔργα Θερσίτου, quo tamen permotus se totum mutat Philippus. Sed opus erat prætextu, ne, receptus in amicitiam regis, huic solum, nec patriæ, favere videretur. Profecto, vel tunc Macedo potius adjumentum Atticorum contra Persas, quam odium ac desperationem, quærebat. Cum ergo deprecaretur Demades, gratiam suam Atheniensibus promisit, occisos honorifice sepeliendos curavit, captivos sine redemptionis pretio dimisit, societatis et amicitiæ fœdus cum ipsis renovavit, pacem denique Bœotiorum genti concessit Philippus. Partim id actum est ante, quam hujus convivio Demades adesset, partim singulari legatione suscepta. Demosthenes etiam pacis illius mentionem facit pro Corona c. 88. Redemit autem, ut fragmentum §. 20. habet cIↄcIↄ. secundum alios cIↄcIↄcIↄ. secundum Fabricium cIↄcIↄcIↄ XC., quos inter cIↄ. cives erant. Nescio, num tunc, an alia legatione, factum sit, ut ipsi noxæ daretur, quod, ex eo quærente Philippo, quales Athenæ quantæque forent, illas in mensa describeret Demades: unde, quasi patriam injuriis affecisset, immo prodidisset, accusabatur. v. Hermog. περὶ εὑρέσ. I. 2. Id vero plane tunc accidit, ut, ubi Cecropidarum illud nobile robur esset? Philippo sciscitato, per ἀπόφθεγμα responderet, quod immiscent Stobæus serm. LII. p. 365. et Plutarchus pro nobilit. in Fabricii Bibl. Gr. VI. 6. 7. T. XII. p. 270. itemque in I. C. Wolfii anecdotis Gr. T. IV. p. 282. οἶσθα ἄν, ὦ βασιλεῦ, ὡς τῶν νῦν μὲν Ἀθηναίων ὁ Φίλιππος, τῶν δὲ Μακεδόνων ἦρχεν ὁ Χάρης. Diodorus quidem Siculus, XVI. 88. horum plura dum memorat, insignem illum, quem antea diximus, effectum gratiis solum Atticis vindicando, vel ignorasse, quæ reticet, vel moralem scopum sibi præfixisse, videtur. In republica Demades haud raro sibi speciem honestatis quæsivit. Eodem refero decretum illud, quod Seneca de benef. VI. 38. perpendit, et quo damnavit eum, qui necessaria

funeribus venditabat, cum probasset, ipsum magnum lucrum optasse, quod illi contingere sine multorum morte non potuisset. Nihilo minus et subinde veras animi cogitationes celare nequivit. Huc pertinet, quod persuaserit Atheniensibus, ut in concionem Græcorum Philippicam omni modo recipi studerent. Quamvis enim Demosthenes, Phocion, cæteri repugnarent: populus tamen, Macedonibus assensum inconsulto fervore sequebatur. Reprehendebat quidem, detrimento per ejus consilium accepto, civitas Demadem. Hic autem denuo suasor exstitit, ut sui pacem bello præferrent, ac Macedonis imperium patienter tolerarent. Habemus et aliud adhuc ejus decretum, quo, cum Alexander a Thebis expugnatis legationem Athenas mitteret, de decem oratoribus puniendis, consilium illorum liberandorum causa cepit, summa diligentia, populi nomine, factum. Hoc ipso decem illos excusabat; sin vero vel peccarint, promissionem annectebat, eos populum esse puniturum (Diod. Sic. XVII. 15. Plut. in Demosth. § 23.). Forte tunc et psephisma scripsit, de Alexandro majorum deorum consessui jungendo, quem honorem jam Philippus affectarat. Hinc ipse legatus, per gratiam et eloquentiam suam, oratores liberavit, totique populo clementiam Alexandri comparavit. Evolvantur Arrianus de exped. Alex. I. 10. Plut. in Alex. §. 12. cæteri. Quin simul pro Thebanis transfugis fructuose deprecatus est. Sic et alias, quod salvo Macedonum dominatu fieri poterat, civibus prodesse laboravit. Ridendo præcipue verum dicebat, et Atticis auribus se totum accommodabat. Ut hoc utar exemplo, cum cives suos aliquando, rebus novis audiendis solum intentos, negotiorum curam omittere videret; illam ipsam, vel fabula, commendavit, quam in Æsopiarum collect. n. 178. legimus. Suidas refert, quod et aluerit equos, inque ludis Olympicis victor discesserit. Apud Edvardum quidem Corsinum inter Olympicos victores nulla fit mentio Demadis. De solis igitur Atticis, ac minoribus hoc nomine ludis, de quibus æque Corsini loquitur, erit intelligendus Suidas, qui de eodem narrat: *οὗτος κατέλυσε τὰ δικαστήρια καὶ τοὺς ῥητορικοὺς ἀγῶνας*. Id esse factum videtur, cum ejiceret oratores, et urbem Antipatro traderet, ut illius nunc diversa fieret in foro pariter administratio. Forsitan hoc tempore, quod idem narrat, populo discedens dixit: *οὔτε ἑαυτῶν ἐστὲ κύριοι, οὔτε ἐμοῦ.* Nec admodum errabo, si commemoraverim, inde natam esse narrationem Tzetzæ Chil. VI. 177-181. de linguis oratorum Atticorum, cum cæteri necarentur, rogatu Demadis, solum exsectis. Ita quidem, cum ipse sub Antipatro naufragia reipublicæ se gubernare profiteretur; jure suo vocari potuit a Plutarcho in Phoc. §. 1. reipublicæ naufragium.

V. Interim, secundum Suidam, proditor perquam dives, Philippi

munere, multas habuit in Bœotia possessiones. Immo, si C. Graccho, apud Gellium XI. 10. 6. fides datur, vel, ut sileret, talenta decem accepit. A nece Philippi beneficentia pariter Alexandri gaudebat, apud illum haud minus potens, ac apud parentem. Hinc a Demosthenis amicis largitione quinque talentorum commovebatur, ad dictum antea psephisma, de reis oratoribus periculo eximendis, artificiosius consignandum. Postea similiter Antipatri gratiam obtinuit, licet denique perniciosam. Ad hunc enim cum Phocione legatus, urbem illi demisse tradidit, quod fusius memorant Nepos in Phoc. c. 2. Plutarchus in Vit. Phocion. §. 26. sq. et Pausanias L. VII. c. 10. Nec apud suos honoris testificationibus excidit Demades. Ænea statua, in foro posita, colebatur, publiceque in Prytaneo victum capiebat, quod Dinarchus κατὰ Δημοσθ. inter alios refert. Tanto verosimilius idem Dinarchus §. β΄. Demosthenem atque Demadem conjunxit, ab Harpalo pecunia corruptos, quo tempore §. ζ΄. Areopagi senatus sex mensibus de iis inquisivisse dicitur. Palam quidem Demades, uti jam dictum est, adversarius erat Demosthenis, cujus administrationem reipublicæ malorum omnium causam exstitisse præ se ferebat, cum bellum postea nasceretur. Respicit, hocce narrans, Aristoteles Rhet. II. 24. bellum, post quod, Aristophonte prætore, Demosthenes habuit orationem de Corona. vid. Dionys. Hal. ep. ad Ammæum, §. 12. Post illud tempus in civitate sua rixis sæpe noster exercebatur, nonnunquam omnino plectebatur. Quod et, cum Alexandrum vivum consecraret, pecuniam ab Harpalo sumeret, et alias, factum esse narrant. Ob divinos honores Alexandro decretos, forte post discessum regis in Asiam, mulctam C. talentorum irrogatam illi fuisse, putat Ælianus V. H. V. 12. credibilius autem X. nominat Athenaeus VI. 6. p. m. 409. Erat tamen, cum et per solam petulantiam occasionem mulctæ præberet. Hujus rei vel unum exemplum e Plutarcho in Vit. Phocion. §. 30. sufficiet. Athenis lege cautum fuit, ne quis peregrinus saltaret. Demades vero totum chorum ex peregrinis, numero centum, constituit, pœnamque simul debitam solvit. At non semper tam promptus erat in suscipiendis pœnis, quas septies detrectabat, maxime potentior civitate factus. Accidit illud, vel in primis, post Alexandri mortem et Lamiacum bellum, quo tandem Athenienses, ad Cranonem, ab Antipatro Crateroque victi, præsidium in Munychiam recipere cogebantur. Tunc enim Demadis, professi Macedonum amici, fortuna sine dubio novum incrementum obtinuit. Sed in altum tollebatur, ut graviore prolapsione rueret. Cum effecisset Athenis, ut Demosthenes et oratores alii damnarentur: ipse fraudulentus deprehendebatur. Quippe, quod Diodorus Sic. XVIII. 48. memoravit, clanculum per literas egerat cum Antipatri capitali hoste, quem in Macedoniam et Græciam

invitabat, ἐκ παλαιοῦ καὶ σαπροῦ στήμονος omnia pendere, Antipatrum sugillando, significans. Tota res ab eum accusante Dinarcho Corinthio, ad Plutarchi testimonium, in Demosth. vita, §. 31. cum literis ipsis detegebatur. Quo facto, dum liberius exigebat promissa Demades, Olymp. secundum aliquos CXV. a. 2. potius autem, quoniam Antipater tunc jam mortuus erat, CXIV. 4. cum legationis comite Demea, quoddam in gurgustulum abductus, postquam filium necari viderat, ejus sanguine conspersus, tollebatur, inque lacum Amphipolitanum cadavera conjiciebantur, aperto documento, quam dignus exitus vulgo flagitia sequatur. Hac enim ratione tandem evenit, quod Demadi subinde prædixerat Demosthenes, sese primos vendere proditores. Historici necis auctorem partim Antipatrum vocant, partim Cassandrum. Apparens autem repugnantia facile dirimetur; si jam ægrum parentem filio totam administrationem imperii tradidisse perpendamus.

VI. Quid infelix iste valuerit in arte dicendi, videamus nunc brevissime. Non hic afferam, e Plutarchi vita Demosthenis §. 10. ἀμφιβολίαν habens, effatum Theophrasti, qui, cum interrogaretur, quis sibi videretur Demosthenes orator? respondit: *dignus hac urbe.* Qualis Demades? *supra urbem*, ὑπὲρ τὴν πόλιν. Eadem pagina testimonium lego: Πλὴν τόν γε Δημάδην πάντες ὡμολόγουν τῇ φύσει χρώμενον ἀνίκητον εἶναι, καὶ παραφέρειν αὐτὸν σχεδιάζοντα τὰς τοῦ Δημοσθένους σκέψεις καὶ παρασκευάς· quibus verbis eloquentia prorsus invicta, quæque vel Demosthenicam provocarit, quamvis extemporalis foret, si quid videmus, Demadi tribuitur. Ab anonymo in proleg. rhet. apud Fabric. B. Gr. T. IX. p. 598. eidem et Aristodemo vindicatur oratio ἀντίστροφος τῇ κολακευτικῇ, quam licet quintam rhetoricæ formam constituat, ipse tamen præterit. At vel inde patet, quatenus a Diodoro Sic. XVII. 15. τῇ τοῦ λόγου δεινότητι πάντα κατεργασάμενος appelletur. Quia vero potior plurimorum laus ad sales Demadis pertinet: cætera sequenti membro misceamus.

VII. Nimirum, haud sine causa, placuerat singulatim Atticis auribus, ut cum Tzetzæ Chil. V. v. 345. sq. loquamur: Ῥήτωρ ὡραῖος κάλλει, Πολὺ δὲ ὡραιότερος ἀποφθεγμάτων λόγοις. Sententias Demadis, graves, translatas, et in ipsa ὑπερβολῇ singulare quidquam habentes, vocat Demetrius περὶ ἑρμ. §. 300. sqq. illarumque pluribus collectis, sub finem adjungit, Demadis gravitatem ostendere non nihil periculosi, difficilem imitatu, quid? poeticam plane. Laudat easdem Cicero, dum in Oratore 26. 90. "ex Atticis (ait) non omnes faceti, Lysias satis et Hyperides, Demades præter cæteros fertur." Neque dissentiunt Vossius institt. or. VI. 7. 8. et Nicol. Caussin. I. 34. Quæ cum ita sint, notatu digniores aliquas, exempli causa, jure nunc observabimus. Initium faciat, cujus argu-

mentum Tzetzes l. c. v. 347. sqq. e Plutarchi vita Solonis deprompsit: (Δημάδης)

> Μεγάλως εὐδοκίμησεν ἐν κριτηρίῳ λέξας
> Ἔοικεν, ἄνδρες δικασταὶ, Δράκων ὁ νομογράφος
> Οὐ μέλανι, δι' αἵματος τοὺς νόμους δὲ χαράξαι.

Huic duas annectimus, apud Stobæum legendas. Priorem habet serm. IV. de Imprudentia ante med. p. 56. *Δημάδης τοὺς Ἀθηναίους εἴκαζεν αὐλοῖς, ὧν εἴ τις ἀφέλοι τὴν γλῶτταν, τὸ λογικὸν* (*λοιπὸν*) *οὐδέν ἐστι.* posteriorem autem serm. LXXII. nuptial. præc. p. 441. *Δημάδης εἶπε, τὴν αἰδὼ τοῦ κάλλους ἀκρόπολιν εἶναι.* Sic et Lucianus in Demosthenis Encom. §. 15. Demadis jocum affert, alios oratores ad aquam dicere, Demosthenem quoque scribere ad aquam. Præterimus adversus illum argutias, quas collegit Tzetzes VI. 113-137. Talia quando pronuntiaverit orator, non liquet; certius tempus sequentium erit. Alexandro cum adeo blandiretur, ut eum, decreto facto, tertium decimum deorum scribi juberet, idque reprehenderet populus; ita, se tuendi causa, secundum Demetrium l. c. respondit: *Τοῦτο τὸ ψήφισμα οὐκ ἐγὼ ἔγραψα, ἀλλ' ὁ πόλεμος, τῷ Ἀλεξάνδρου δόρατι γράφων.* Tunc et, secundum Valer. Max. L. VII. c. 2. ext. 10. "videte (inquit) ne, dum cœlum custoditis, terram amittatis." Quod quidem effatum Paulus Leopardus emendatt. X. 18. in Gruteri facis crit. T. III. p. 203. ab Erasmi errore defendit, quia Demades potius erat amicus, quam adversarius, Alexandri. Eodem aliud spectat. Cum enim præcipites Alexandri de morte lætarentur Athenienses: *Οὐ τέθνηκεν Ἀλέξανδρος*, ait Demades, *ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὦζε γὰρ ἡ οἰκουμένη τοῦ νεκροῦ.* de Macedonum contra potestate: *Ἔοικε γὰρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις, ἀπολωλεκυῖα τὸν Ἀλέξανδρον, τῷ Κύκλωπι τετυφλωμένῳ·* licet potius Philippum, oculo altero privatum, Cyclopem appellarent. Se tandem sibi contraria sæpe dixisse profitebatur, reipublicæ nunquam.

VIII. Sunt et scripta, quæ Suidæ compilatio Demadi tribuit. Alterum, cujus hodie, quantum novi, nec volam ullibi nec vestigium habemus, inscribitur: *Ἱστορία περὶ Δήλου καὶ τῆς γενέσεως τῶν τῆς Λητοῦς παίδων.* alterum: *ἀπολογισμὸς πρὸς Ὀλυμπιάδα τῆς ἑαυτοῦ δωδεκαετίας.* Ad hæc Suidas innuit, illum cum Philippo commercium exercuisse literarum, quibus addere poterimus, quam ipse Demeas tulit, epistolam. Examinent alii; num et, per conjecturam, appellari queat oratio pro pace, quam respicere videtur Tzetzes Chil. VI. 20. sqq. (Δημάδης)

> Φάσκων· ἀνάνδρους οὐ καλῶ, καθάπερ Δημοσθένης,
> Ἀναῤῥιπίζειν πολέμους, εἰρήνην ἀπελαύνειν.
> Δειλός εἰμι καὶ ἐραστὴς καθέστηκα εἰρήνης.
> Οὐ σάλπιγγα μάχης ἀλαλαγμοὺς, οὐδὲ πολέμων κρότους,
> Οὐδὲ πρὸς πολυάνδριον θέλω φιλοτιμεῖσθαι.

Περὶ εἰρήνης λέγοντι, ὦ ἄνδρες, πείθεσθέ μοι·
Μὴ ὀχλοκόπῳ δὲ ἀνδρὶ, μάτην ὀχλοκοποῦντι.
Ἀντιστροφὴ γὰρ γίνεται πραγμάτων τῷ πολέμῳ.
Θάπτει πατὴρ τὸν παῖδα γὰρ, γέρων τὸν γηροτρόφον. κ. τ. λ.

Longiorem ideo locum exscripsi, quo melius pernoscere possimus, num valeat conjectura, quatenus legisse Tzetzem, quæ narrat, oportet. Cum autem hujus orationis mentio, quantum mihi sane constat, penes auctorem alium haud reperiatur: ad alteram περὶ τῆς δωδεκαετίας eo tutius regrediemur. Suidas ad Olympiada missam dicit: ni quis hic latere mendum, et olympiadem indicari, putet, cujus numerus desit, ad quam autem usque fuerit administrata per Demadem respublica. Neutrum accommodatum erit ad fragmentum orationis hodieque superstes: nec enim Olympiadis, nec olympiadum, ibi commemoratio quædam fit; sed Atheniensium congregatorum, et actarum rerum ordinis. Annos quoque duodecim haud invenimus; ni partem narrationis desiderari judicemus. Quid? opinari quis posset, ἀπολογισμὸν illum potius narrationem historicam complecti, quam solemnem orationem, et cum hodieque superstite temere confundi. Occasionem, qua dixerit orationem eam, vix aliam reperimus, quam qua simul Demosthenes δωροδοκίας a quibusdam, et a Dinarcho nominatim, accusabatur. Demetrius quidem Magnes, qui de *homonymis* scripsit, accusationem esse Dinarchi negat, apud Dionysium Halicarn. in judic. de Dinarcho, c. 1. Ipse vero Dionys. Hal. l. c. c. 9. eandem illi vindicat: cujus a parte libentius stabo; cum et in alia legitima scripta Demetrius involarit. In defensione Demadis nulla fit Harpali mentio, qui Olymp. CXIII. 2. Athenas venit. Videtur autem saltem id curasse Demades, ut, si vel accepisset dona, quod eum esse professum Dinarchus jactat, nihil tamen ideo se contra rempublicam egisse corroboret. Causam aliquam obscuriorem, ante Thebarum expugnationem ab Alexandro factam, propter fragmenti §. 35. sibi concipientibus, utrobique duodecim annorum spatium respiciendum esset. Thebæ sunt expugnatæ Olymp. CXI. 2. quod tempus justo longius esset, si jam ante Olymp. CVIII. quod innuimus supra, Demades clarescere cœpit. Multo quidem minus duodecim annorum tempus vocari potest, ad accessum Harpali; ni quod spatium temporis excidisse credamus. Hoc æque difficile dictu fuerit, quam alterum illud. Tunc autem initium constituendum erit a pugna Chæronea, vel Olymp. CX., qua publicam administrationem suscepit Demades, antea solum orator. Fac, et alium id fragmentum finxisse, quælibet tamen cum historia conveniunt, quam auctor sanus exploravit, ne quid, hac etiam de parte, peccaretur. Dinarcho p. 50. si credamus, is tunc ab Harpalo sexies mille stateres aureos accepit. Notabilis habetur

locus, quem p. 55. sq. de demagogis ætatis suæ subjicit Dinarchus, istos alterum alteri publice convicia de industria dixisse, privatim autem, communi consensu, decepisse civitatem. Sed indidem patet, qua ratione tunc, in nominibus appellandis cautius, in re tractanda negligentius agere, nihiloque minus spem victoriæ sibi concipere, potuerit Demades. Objicitur enim simul Demostheni, quod is nullum unquam psephisma contra Demadem scripserit, licet hic egerit indigne, vel, quod additur, in administratione sua contra plebiscita legesque multa patrarit. Si vera foret oratio, post Dinarchum prodierit, oportet, Demades: dum ille profitetur, hunc non ausum esse sistere semet: *Οὐ τετόλμηκεν αὐτοῖς δεῖξαι τὸ πρόσωπον, οὐδ' ἐναντία τῇ τῆς βουλῆς ἀποφάσει λέγειν ἠξίωσεν.* At æque statim jungitur, ipsum nec potestatem senatui in se inquirendi fecisse, qua parte melior sit ejus, quam Demosthenis, causa. Idem Dinarchus, in Aristogitonem p. 72., quod tunc et Demosthenes et Demades puniti fuerint (*ἐτιμωρήσασθε*), asseverat. Id contempsisse Demadem arbitramur: qui non ignorabat, hac se conditione rerum patriæ semper necessarium fore.

IX. Sed ipsam orationis *αὐθεντίαν* pervestigemus. Inter argumenta vindicantia referri possent, quæ sequuntur. Demetrius, quem Phalereum vocant, vix e solis sententiis judicat; unde, licet earum nullam in fragmento nostro legamus, nihilo minus, ipsum aliquid literis mandatum reliquisse, patebit. Suidas meminit illius conscriptionis, quamvis ut ad Olympiadem missæ: pluresque recentiorum, quos inter editores, legitimum esse partum profitentur. Ipse pariter auctor §. 18. memorat, se non orationes forenses scribendo, sed habendo civiles, conspicuum fieri velle; potuisset ergo solam hanc excepisse, quam casu truncatam, tanquam nullam, posteri considerarint. Forsitan, id fragmentum exstare, pluribus et incognitum fuit. Io. Meursius in biblioth. Attica credit, Ciceronem, quem Fabius sequitur, de altero Demade, Suidæ præterea soli memorato, quem noster adoptarit, agere; nec igitur negare, nostrum aliquid scripsisse. Designari quoque potuit, aliorum calamo, vel memoria, fragmentum illud; ut tot tententiæ, quibus facetum fuisse Demadem varii comprobarunt. Utique res omnes cum conditione Demadis et historica fide quam optime consentiunt, nec ab auctore stilus alienus apparet. Quæ cum ita sint, non habet sufficientia, nec interius nec exterius, *νοθείας* indicia, debetque legitimum credi, donec demonstretur contrarium.

X. Verum tamen spuria videtur oratio, majoris fere momenti rationibus. Initium faciant testimonia veterum et recentiorum. Satis perspicue legitur apud Ciceronem in Bruto c. 9. §. 36. "Is, cujus nulla exstant scripta, Demades." Consentiens Quintilianus XII. 10. p. 751. "In agendo clarissimos quosdam (ait) nihil poste-

ritati mansurisque mox literis reliquisse, ut Periclem et Demadem." et II. 17. p. 129. "Neque enim orationes scribere ausus est, ut eum multum valuisse in dicendo sciamus." Inter recentiores Dionysius Petavius L. II. ep. 7., cum tot aliis, occurrit. Hi de diverso si loquerentur, cur non distinguerent a celebriore? cur plane nostri nullam facerent mentionem? curque non potius Suidas, qui modo scripta sua compilavit, errare potuit, duplicem fingendo? Nec e Demadis orationibus aliquid afferunt rhetores Græci, Dionys. Hal., Longinus, Hermogenes, alii, neque Lexicorum scriptores, Harpocration, Hesychius, Pollux. Eos omnes haud novisse, forsitan alicubi latens, fragmentum, non omnino verisimile fiet. Excusserunt omnia tanti viri, qui vel id ipsum, quod alius exceperit calamo, cum Demades diceret, sine dubio reperissent. Quatenus autem ad codicum fidem et interna quædam documenta res tota recurrit: ipsum argumentum satis leviter tractatur, ut ex hoc ungue vix leonem aliquem, sive Demosthenis æmulum, agnoscamus. Proponendi ratio levioribus figuris magis abundat, quam gravioribus. Fere perpetuis in ἀντιθέτοις verba vibrantur: multæ similitudines sententiæque minus acutæ passim offendunt; ut et repetitiones et lusiones verborum, non nunquam satis ineptæ. Si quis Gorgiæ stilum appellat: tempora distinguemus, ac nunc delicatiores Atticorum aures; quod et Diodorus Sic. XII. 53. innuit. Iste quidem stilus per scholas sophistarum instaurabatur; non autem, audito Demosthene, retinebatur in Attico foro. Nec meliorum partium eloquentiæ doctores, Aristoteles, et alii, tale quidquam præcipiunt, sed contrarium: ubi dicentes non alienis occupantur frigide, sed, uti Demosthenes, rem ipsam persequuntur. Passim dictio, certe sub finem, videretur hominis esse Christiani; nisi παρὰ θεῶν §. 3. et πρὸς θεῶν §. 10. legissemus. Novimus animum Servatoris περίλυπον Matth. XXVI. 38. ut et Saulus Act. VIII. 1. ἦν συνευδοκῶν. Quanquam prius vocabulum et Isocrates, qui ad Demonicum orationem scripsit, posterius Athenæus usurpavit. Sed hæc ad contextui subjiciendas observationes pertinent; ubi passim alia quoque notabimus. Licet haud ignoremus, in vocabulis facilius aliquid antiquum esse probari, quam negari.

XI. Ut autem ipse benevolus lector, quod equidem haud prorsus audeo, dijudicare queat, fragmentum illud, ex Aldino contextu p. 182. sqq., non sine correctione, inque minora membra distinctione, repetitum, efficiet. Dispositionem orationis si præfigere debeam: non invenio, præter exordium et partem oratoriæ narrationis. Exordium capite I. depromitur a commendatione judicum §. 1. et eorum officii §. 2. neque minus opis, inter petitiones adversariorum, desideratione §. 3. item a modesta depressione sui §. 4. cum inspersa laudatione, et narratione meritorum §. 5. a loco communi, de difficul-

tate judicandi, propter animum ab accusantibus motum §. 6., et applicatione ne hinc redundante cautela, ne reos injuste damnent §. 7. a magnanimi tandem proposito moriendi, si vel crimen hæreat §. 8., vel publica salus id requirat §. 9. Capita II. Captatio benevolentiæ principium cum altera parte connectit. Cum enim cedere nolit orator accusantium vaniloquentiæ; petit audientiam §. 10. gratiamque flagitat in timore §. 11. Timet quidem, non causæ suæ, sed ne calliditas adversariorum judicibus imponat §. 12. Spe tamen horum justitiæ fultus §. 13. alias etiam accusatores, qui fecisse fidem credebantur, in pudorem conjectos esse memorat, quod æque jam fore confidit §. 14. Ipsius oratoriæ narrationis tria membra reperio. Scilicet, capite III. de administratione reipublicæ, quam in transitu vituperarant accusantes, dum ab ipsis initiis se dicturum profitetur §. 15. primam ætatem suam designat, tanquam pauperem, sed innocentem §. 16. 17. deinceps ait, se non caussidicum privatum fuisse, sed in senatu dixisse §. 18., semperque communi civitatis utilitati consuluisse §. 19. postea se pacem Atticis salutarem pepigisse §. 20., non munera captando, sed necessitati prospiciendo §. 21. quamvis humanitatem simul Philippi reges laudet §. 22. Altero membro, capite IV., miscetur, mox Alexandro regi plus æquo non paucos adulatos esse §. 23. Lacones autem et Atticos debiliores tunc fuisse §. 24. cum Laconum robur Leuctrica pugna §. 25. Atheniensium alia prælia §. 26. Thebanorum æque variæ calamitates, fregerint §. 27. elati vero fuerint animis Macedones, Persicis jam opibus inhiantes §. 28. Tunc Demosthenem bellum decrevisse §. 29. se vero, plurimas inde noxas contemplatum, signasse pacem §. 30. Quod se laudabiliter fecisse præ se fert; quia declinare tempestatem præstet, quam subire §. 31. Itaque deprecatur inde nascentem offensionem, cum suasor neutiquam in potestate fortunam habeat §. 32. nec eventus, quin potius res in sese, considerari mereatur §. 33. 34. Membro tertio sive cap. V. tertium periculum memoratur, ab oratoribus tunc illatum §. 35., cum Demosthenes et Lycurgus dicerent, Alexandrum inter Triballos esse victum, immo defunctum §. 36. et vana spe, tam populum quam Thebanos Athenis versatos, delinirent; contra Demadem odiosum reddere laborarent §. 37. Ita quidem hic nec tota narratio legitur, nedum uberior defensio, pro longioris illius exordii conditione. Sed ipsum audiamus, vel fictum, vel verum Demadem.

ΔΗΜΑΔΟΥ

ΥΠΕΡ ΤΗΣ ΔΩΔΕΚΑΕΤΙΑΣ.

Pag. ed. H. Steph. | Pag. ed. Reisk.

178. 27 (α΄.) ΤΗΣ μὲν τῶν κινδυνευόντων σωτηρίας, ὦ ἄνδρες 262
Ἀθηναῖοι, καὶ τῆς τιμωρίας ὑμεῖς παρὰ τῶν νόμων τὴν
ἐξουσίαν εἰλήφατε· (β΄.) οὔτε δὲ ἰατρὸς ἐμπείρως δύνα-
ται θεραπεῦσαι τοὺς κάμνοντας, ἂν μὴ τὴν αἰτίαν τοῦ
νοσήματος κατανοήσῃ, οὔτε δικαστὴς ὁσίαν θεῖναι τὴν
ψῆφον, ἐὰν μὴ τοῖς τῆς κρίσεως δικαίοις ᾖ παρηκολουθη-
κώς. (γ΄.) ἐμπεσὼν δὲ αὐτὸς εἰς μέσην τῶν ῥητόρων δυ- 263
σμένειαν, ὥσπερ τῆς παρὰ θεῶν, οὕτω τῆς παρ᾽ ὑμῶν
δέομαι τυχεῖν βοηθείας. διαβάλλουσι γάρ μου τὸν βίον,
οἰόμενοι τὸν λόγον ἄπιστον καταστήσειν. (δ΄.) ἐγὼ δ᾽
ἀποθανὼν μὲν ἢ ζῶν οὐδέν εἰμι· τί γὰρ Ἀθηναίοις, εἰ
παρανάλωμα Δημάδης; (ε΄.) δακρύσει δέ μου τὴν ἀπώ-
λειαν οὐχ ὁ στρατιώτης — πῶς γάρ, ὃν αὔξει μὲν πόλε-
μος, εἰρήνη δ᾽ οὐ τρέφει; — ἀλλ᾽ ὁ τὴν χώραν γεωργῶν
καὶ ὁ τὴν θάλατταν πλέων καὶ πᾶς ὁ τὸν ἡσύχιον βίον
ἠγαπηκώς, ᾧ τὴν Ἀττικὴν ἐτείχισα, τοὺς ὅρους τῆς χώρας
περιβαλὼν οὐ λίθοις ἀλλὰ τῇ τῆς πόλεως ἀσφαλείᾳ.
(ϛ΄.) δεινὸν δέ τι συμβαίνει πολλοῖς τῶν [1]κρινόντων, ὦ

[1] κρινόντων ὧδε, δικασταί.

Τοὺς καμνόντας] Antipho Tetralog. Γ. β. med. de medico dicit: εἰ ταύτην τὴν θεραπείαν θεραπεύσειτο. Sed utrumque vocabulum crebrum est in N. T. v. g. Matth. IV. 23. sq. VIII. 7. 16. IX. 35. cæt. Hauptmann.

Ὁσίαν θεῖναι] Demosth. c. Mid. §. θ΄. potius εὔορκον ψῆφον θέσθαι. cf. c. Aristocr. §. ε΄. Lycurg. §. δ΄. fin. Sed 13. 3. ὁσιώτατα δικάζοντας invenimus et 18. 6. ὅσιον ὅρκον. Idem.

Ἦ παρηκολουθηκὼς] *sectatus fuerit*, ut 1 Tim. IV. 6. Εὐμαθῶς παρακολουθεῖν habet Æschines. [c. Tim. §. κε΄.] cf. Plut. παιδ. ἀγ. 2. 2. ed. Heus. Idem.

Εἰς μέσην] Non Hebraismum, sed pondus habet; ut reliquam hanc enuntiationem ipse Demosthenes. Idem.

Βοηθείας] Sic Antipho Accus. Pharm. §. δ΄. βοηθείας παρ᾽ ὑμῶν τυχεῖν. Idem.

Λόγον - - - εἰμι] F. λόγον οὕτως ἄπιστον καταστήσειν. ἐγὼ δ᾽ ἀποθ. μὲν οὐδὲν μᾶλλον ἢ ζῶν οὐδέν εἰμι. Reisk.

Παρανάλωμα] *appendix, sumptus inutilis*; de quo, num ætatis Demosthenicæ sit vocabulum, adhuc dubito. Legere memini, de temporis impendio, apud Ælian. V. H. I. 17. Hauptm.

Ἀπώλειαν] Sic et Demosthenes subinde loquitur. Res ipsa vero difficultatem inferre posset; sive conditionem illo tempore militum Græcorum, sive reipublicæ debilem statum, spectemus. Idem.

Ἡσύχιον βίον] 1 Tim. II. 2. Sed est etiam in Demosthenis Phil. IV. [§. ιζ΄.] et alibi, ἡσύχιος et ἀπράγμων βίος. Idem.

Ὧδε] *in hanc sententiam*, vel *hoc loco*, ut apud Xenoph. Idem.

ἄνδρες δικασταί. ὥσπερ γὰρ ἡ τῶν ὀφθαλμῶν νόσος τὴν
ὅρασιν συγχέασα κωλύει τὰ ἐμποδὼν κείμενα θεωρεῖν,
264 οὕτως ἄδικος παρεισδύνων λόγος εἰς τὰς τῶν δικαστῶν
γνώμας οὐκ ἐᾷ δι' ὀργὴν συνορᾶν τὴν ἀλήθειαν. (ζ΄.) διὸ
καὶ δεῖ συνορᾶν ὑμᾶς εὐλαβῶς ἐπὶ τῶν κινδυνευόντων μᾶλλον
ἢ τῶν ἐγκαλούντων· οἱ μὲν γὰρ αὐτόθεν ἔχουσιν ἐκ τῆς πρω-
τολογίας ὁποῖον αὐτοὶ βούλονται τὸν δικαστὴν, οἱ δ' ἀνα-
γκάζονται πρὸς ὠργισμένους κριτὰς τὴν διάνοιαν ἀντιτάσ- 179. 1
σεσθαι. (η΄.) ἐὰν μὲν οὖν φαίνωμαι τοῖς ἐγκαλουμένοις ἔνο-
χος, καταψηφίσασθε, μὴ φείσησθε, οὐ παραιτοῦμαι· ἂν δ'
265 εὑρίσκωμαι τῶν ἐγκεκλημένων κεχωρισμένος τῷ δικαίῳ,
τοῖς νόμοις, τῷ συμφέροντι, μὴ πρόησθέ με τῇ τῶν κατη-
γόρων ὠμότητι. (θ΄.) εἰ δὲ πάντως ἀποθανὼν συμβαλοῦ-
μαί τι πρὸς τὴν κοινὴν σωτηρίαν, ὡς οὗτοι λέγουσιν, ἑτοί-
μως ἔχω τελευτᾶν· κτήσασθαι γὰρ ἰδίῳ θανάτῳ δημοσίαν
εὔνοιαν καλὸν, ἐὰν [1] ἡ χρεία τῆς πατρίδος, ἀλλὰ μὴ ὁ τού-
των λόγος [2] τὸ νῦν ἀφαιρήσηται. (ι΄.) δότε δή μοι πρὸς θεῶν,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δότε διαλεχθῆναι ὡς προαιροῦμαι πρὸς

[1] ᾖ [2] τι νῦν ἀφαιρήσεται.

Δικασταὶ] Aldum et sequitur editio Hanov. Cum §. 1. 10. 16. 32. aliter, hic solum judices appellet; posset aliquis δικασταῖς præferre: sed tunc quoque præstaret τοῖς κρίνουσιν. Idem.

Εἰ] F. ἢ. Reisk. Et sic dedit H. Stephanus.

Παρεισδύνων] *irrepens*. Judæ ep. v. 4. Herodian. II. 12. 1. VII. 9. 18. Haupt.

Εὐλαβῶς] *caute*. Plloux III. 28. Apud Demosthenem est et *religiose*, quem sensum in N. T. sæpius habet adjectum. Idem.

Πρωτολογίας] Ætatis recentioris vocabulum videri posset, quod apud solum explanatorem Demosthenis, sive similes, ac ne quidem in Harpocratione ac Polluce, legere minimi: nihilo minus δευτερολογίαν apud Demosthenem invenio. Idem.

Ἀντιτάσσεσθαι] Oratores optimi, sensu pariter adhibent translato ac forensi, quo legitur Act. XVIII. 6. cæt. Idem.

Ἐγκαλ. ἔνοχος] Hic mihi legitimus nexus deesse, neque participium suo loco poni, videtur. At tamen Isocrates etiam περὶ Εἰρήνης §. ιζ΄. dixit ἐνόχων τοῖς λεγομένοις ὄντων. Idem.

Παραιτοῦμαι] Demosthenes quidem c. Mid. §. γ΄. ait, τῷ φεύγοντι προσήκειν παραιτεῖσθαι. Sed eandem cum nostro sententiam habet Paulus Act. XXV. 11. Idem.

Κεχωρισμένος] Sic iterum Isocrates de pace [§. λ΄.] πλεῖστον δ' ἀλλήλων κεχώρισται. Præpositionem autem supplet N. T. Act. I. 4. Hebr. VII. 26. Idem.

Πρόησθέ με] *ne, per negligentiam, tradatis me.* Frequens est illud verbum; Lycurg. 12. 4. 30. 39. 37. 9. Idem.

Ὠμότητι] Nomen hoc sensu crebrum apud Isocratem ac Demosthenem. Idem.

Κοινὴν σωτηρίαν] Lycurg. p. 174. 4. ed. Reisk. Idem.

Τελευτᾶν] Act XXI. 13. Talis autem sollemnis erat Atticorum oratorum jactantia. v. g. Dinarch. p. 31. Idem.

Κτήσασθαι] Non comparat sibi nece sua publicam benevolentiam maleficus; licet ipsum occidi publicæ salutis intersit. Ita, quam Lycurgus 27. 2. immiscet, sententia melior est. Sed hic loquitur noster de nece gloriosa pro republica. Idem.

Τι νῦν] Ed. Hanov. varians lectio [scil. e marg. H. Steph.] est τὸ, ut τὸ νῦν sit *jam*. Idem.

Ἀφαιρήσεται] Locutio non infrequens apud Lysiam. Idem.

Πρὸς] Interpretantur vulgo *coram* vel *a*. Videtur autem potius ellipsis quarti casus, ut Act. XXVII. 34. Antiph. p. 618. 1. 660. ult. 727. 6. ed. Reisk. Idem.

ὑμᾶς περὶ τῶν δικαίων. (ια΄.) δοκῶ μὲν γὰρ δύναμιν εἶναί 266
μοι καὶ τοῖς ἄλλοις βοηθεῖν· ἐν δὲ τούτοις ἐμποδίζει μου τὸν λόγον ὁ φόβος. (ιβ΄.) ἄλλως δὲ οὐ τὸν ἔλεγχον τοῦ πράγματος [1]δέδοικα, ἀλλὰ [2]τὴν τῶν ἀντιδίκων [3]διαβολὴν μόνον, [4]ἥτις οὐ κρίνει τοὺς ἀδικοῦντας, ἀλλὰ φύεται τοῖς [5]δοκοῦσι λέγειν ἢ πράττειν. (ιγ΄.) ἡ παρ' ὑμῖν ἐλπὶς δὲ δικαία· ἐὰν [6]δὴ ταύτης [7]κατατύχω, πάσας ἀπολύσομαι τὰς διαβολάς· ἄνευ δὲ ταύτης οὔθ' ὁ λόγος οὔθ' οἱ νόμοι οὔθ' ἡ τῶν πραγμάτων ἀλήθεια σῶσαι [8]δύναιντ' ἂν τὸν ἀδίκως κρινόμενον. (ιδ΄.) οὐκ ἀγνοεῖτε δὲ ὅτι πολλοὶ πολλάκις ἤδη τῶν ἐγκαλούντων ἀπὸ μὲν τῆς κατηγορίας ἔδοξαν δίκαια λέγειν, παρατεθείσης δὲ τῆς ἀπολογίας εὑρέθησαν αὐτοὶ συκοφαντοῦντες· ὃ δὴ καὶ νῦν πέπεισμαι τούτοις παρακο- 267
λουθήσειν ὑμῶν ἀκούειν προαιρουμένων μετ' εὐνοίας.

(ιε΄.) Ἐπεὶ δὲ καὶ τῆς ἄλλης μου πολιτείας κατηγορεῖν ἐπεχείρησαν, βραχέα βούλομαι περὶ αὐτῆς εἰπεῖν, ἔπειθ' οὕτως ἐπὶ τὴν λοιπὴν δικαιολογίαν ἀπελθεῖν, ἵνα μὴ λάθωσιν ὑμᾶς παρακρουσάμενοι. (ις΄.) γεγονὼς γάρ, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Δημάδου πατρός, ὡς καὶ ὑμῶν οἱ πρεσβύτεροι γινώσκουσι, τὸν μὲν ἄλλον χρόνον οὕτως ἔζων ὡς ἐδυνάμην, οὔτε κοινῇ τὸν δῆμον ἀδικῶν οὔτ' ἰδίᾳ λυπῶν οὐδένα τῶν ἐν τῇ πόλει, πειρώμενος δ' ἀεὶ τοῖς ἰδίοις πόνοις τὴν ἀσθένειαν τοῦ βίου διορθοῦσθαι. (ιζ΄.) ἡ πενία δ' ἴσως δύσχρηστον

[1] δέδοικα om. [2] τῇ [3] διαβολὴν om. [4] ὃς [5] ἀδικοῦσι [6] δὴ om. [7] κατατυχὼν [8] δύνανται τὸν

Περὶ τῶν δικαίων] Sic et Act. XVIII. 19. XXIV. 12. 15. locis junctim considerandis. Idem.

Βοηθεῖν] Consueta reis eminentioribus ratio movens. Dinarch. p. 20. sqq. Sed hic, in ambitu verborum concedente, solum illustrare videtur. Idem.

Τῇ] Sic Aldus et Hanov. Si quid facile mutarem, legerem τοι, vel δείδω, *timeo*, vel τὸν, scilicet ἔλεγχον, ubi tamen obscurior est ἔλλειψις, forte verbi φοβοῦμαι, φεύγω, quod, vel δείδω, si reciperetur, mallem, et initio membri, Ἀληθῶς. Idem.

Φύεται] *fit*. Lyc. 16. 11. Antiph. Tetral. A. α. post init. Idem.

Ἀδικοῦσι] Ed. Hanov. [e marg. H. Steph.] lectio varians δοκοῦσι. Idem.

Λέγειν] Scil. εἰς τὸ. Idem.

Κατατυχὼν] Fortassis κατατύχω. Sic non opus esset Hanoviensis ἀπολύσωμαι. Idem.

Ἀπολύσομαι τὰς διαβ.] Locutio frequens apud Antiphontem et Lycurgum. Idem.

Πολλάκις πολλοὶ] Talem παρονομασίαν sæpius habet Antipho. Idem.

Παρατεθείσης] Ita melius Hanov. est enim forma patiens: Aldus παραθείσης. Idem.

Δικαιολογίαν] Apud Plutarchum, Philonem, Libanium, non apud antiquiores, memini legere. Sic et Ælianus V. H. X. 1. habet: παρελθοῦσα ἐδικαιολογήσατο. Idem.

Οἱ πρεσβύτεροι γιν.] Locutio sollemnis alias, hic modo locum habere videtur, quatenus patrem puer amisit filius. cf. Lycurg. 22. 1. Antipho XIV. 178. Idem.

Ἔζων] Rom. VII. 9. Idem.

μὲν ἔχει τι καὶ χαλεπὸν, κεχώρισται δ' αἰσχύνης, ὡς ἂν,
οἶμαι, τῆς ἀπορίας ἐπὶ πολλῶν οὐ [1] τρόπου κακίαν ἀλλὰ τύ-
χης ἀγνωμοσύνην ἐλεγχούσης. (ιη'.) προσελθὼν δὲ τοῖς κοι-
νοῖς, οὐκ εἰς δίκας καὶ τὴν ἀπὸ τῆς λογογραφίας ἐργασίαν
ἔθηκα τὸν πόνον, ἀλλ' εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ βήματος παῤῥησίαν
268 ἣ τοῖς μὲν λέγουσιν ἐπισφαλῆ παρέχεται τὸν βίον, τοῖς δ'
εὐλαβουμένοις μεγίστην δίδωσιν ἀφορμὴν πρὸς κατόρθωσιν·
οὐ γὰρ ἐν τῇ τοῦ λέγοντος χάριτι δεῖ συνεκπίπτειν τὴν τῆς
πατρίδος σωτηρίαν. (ιθ'.) χιλίων ταφὴ Ἀθηναίων μαρτυρεῖ
μοι, κηδευθεῖσα ταῖς τῶν ἐναντίων χερσὶν, ἃς ἀντὶ πολε-
μίων φιλίας ἐποίησα τοῖς ἀποθανοῦσιν. (κ'.) ἐνταῦθα
ἐπιστὰς τοῖς πράγμασιν ἔγραψα τὴν εἰρήνην· ὁμολογῶ.
ἔγραψα καὶ Φιλίππῳ τιμάς· οὐκ ἀρνοῦμαι. δισχιλίους γὰρ
αἰχμαλώτους ἄνευ λύτρων καὶ χίλια πολιτῶν σώματα
269 χωρὶς κήρυκος καὶ τὸν Ὠρωπὸν ἄνευ πρεσβείας λαβὼν
ὑμῖν ταῦτ' ἔγραψα. (κα'.) ἐπείληπτο δὲ τῆς γραφούσης
χειρὸς οὐχ ἡ δωροδοκία τῶν Μακεδόνων, ὡς οὗτοι πλαττό-
μενοι λέγουσιν, ἀλλ' ὁ καιρὸς καὶ ἡ χρεία καὶ τὸ τῆς πα-
τρίδος συμφέρον καὶ ἡ τοῦ βασιλέως φιλανθρωπία. (κβ'.)

[1] τρόπον κακίας

Τρόπον κακίας] Hanov. τρόπου κακίαν. Idem.

Λογογραφίας] Rabulam æque Demosthenes ac Dinarchus λογογράφον appellant. Idem.

Ἐπισφαλῆ] *periculosam*, apud Herodianum I. 6. 14. VII. 2. 11. Plutarchum, it. Act. XXVII. 9. lego; apud Isocratem ac Demosthenem ἐπικίνδυνον. v. g. Isocrates in Hel. laud. p. 502. ἐπικίνδυνον τὸν βίον τοῖς ἄλλοις καθιστάντας. Idem.

Πρὸς κατόρθωσιν] Herodian. III. 11. 16. Idem.

Ταφὴ] Sic legit Hanov., ut arbitror, recte. Nimirum est hic in Aldino codice τε, et spatium exiguum, deficientis vocabuli cujusdam documentum, quod hians ipse contextus ostendit. Itaque mille Atheniensium funus, adversariorum manibus, simul est curatum. Φίλιος autem amicitia et fœdere junctum indicat, ut φιλίαν χώραν dixit Xenophon. Idem.

Τὴν εἰρήνην] Quam utilis generatim tunc Atticis pax fuerit, docet Isocratis oratio de pace, sive socialis. Antecesserat autem pax, quam aliis tribuit Demosth. de Cor. §. 8. sqq. Idem.

Κήρυκος] Vel qui peteret cadavera sepelienda, ut apud Lycurg. 20. 12. vel qui corpora quasi pretio suis venderet, cæteris insepultis abjectis. Laudabat tunc occisos Demosthenes. v. or. de Cor. §. 88. pacem simul Demadi tribuens. Factum ergo, post pugnam Chæroneam, Olymp. CX. a. 3. v. Diodor. Sic. XVI. 86. sqq. Idem.

Τὸν Ὠρωπὸν] Utroque genere legitur et apud Paus. VII. 11. qui pariter, antecedente capite, plura huc pertinentia narrat. In finibus Atticæ, Bœotiorum initio locus, istud oppidum erat, quod Atheniensibus Philippus concedebat. v. Paus. I. 34. ut de paulo recentioribus Oropiorum fatis VII. 11. sq. Samum addit Allgem. Welthist. Vol. V. nota 376. quam et Attici, cum Oropii sui juris fierent, retinuerunt. Diod. Sic. XVIII. 56. Idem.

Ἐπείληπτο] Singularis hujus Atticæ formæ præbet etiam exemplum Dio Cassius p. 217. ed. Hanov. 1606. locutionis autem Herodian. II. 3, 9. Vulgo tamen Attici casum quartum jungunt. v. Lysias p. 197. Lycurg. p. 194. ult. ed. Reisk. Idem.

Δωροδοκία] Apud Atticos acceptio munerum: dationem tamen et Ammonius probat. Nostro loco priorem sensum ἐλλειπτικῶς retinere potest. Idem.

Βασιλέως φιλαν.] Hanc et tribuit Isocratica ep. ad Phil. Opp. pag. 993. Idem.

ἐλθὼν γὰρ ἐπὶ τὸν κίνδυνον ἐχθρὸς τῶν ἀγώνων φίλος ἐχω-
ρίσθη, τὸ τῶν νενικηκότων ἆθλον τοῖς σφαλεῖσι προσθείς.
(κγ΄.) πάλιν τοίνυν ἧκε τῇ πόλει καιρὸς ἕτερος, ἵνα τοὺς
μεταξὺ κινδύνους ἑκὼν ἐπιλάθωμαι· καὶ πάντες μὲν οἱ τὴν 270
Ἑλλάδα κατοικοῦντες τὸν Ἀλέξανδρον ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν
ἀνεβίβαζον, καὶ τοῖς ψηφίσμασιν ἀναπλάττοντες φρόνημα
μεῖζον τοῦ δέοντος ἀνδρὶ νέῳ καὶ φιλοδόξῳ περιέθηκαν, (κδ΄.)
λοιποὶ δὲ ἦμεν ἡμεῖς καὶ Λακεδαιμόνιοι, πρόβλημα τῆς
σωτηρίας ἔχοντες, οὐ χρημάτων πλῆθος, οὐχ ὅπλων παρα-
σκευάς, οὐχὶ πεζῶν σύνταξιν, ἀλλ᾽ ἐπιθυμίαν μεγάλην,
180. 1 δύναμιν δ᾽ ἀσθενῆ καὶ ταπεινήν. (κε΄.) ὧν μὲν γὰρ ἐσύλησε
τὴν ἰσχὺν ὁ περὶ Λεῦκτρα κίνδυνος, ὁ δὲ πρότερον ἀπείρατος
ὢν πολεμίας σάλπιγγος Εὐρώτας Βοιωτοὺς ἐν τῇ Λακω- 271
νικῇ στρατοπεδεύοντας [1]εἶχεν· ἀπέκειρε γὰρ τὴν ἀκμὴν
τῆς Σπάρτης ὁ Θηβαῖος, καὶ τοὺς ὅρους τῆς Λακωνικῆς τε-
θειμένους, τὴν ἀκμὴν τῶν νέων, συνέκλεισε ταῖς τέφραις.
(κς΄.) τὰς δ᾽ ἡμετέρας παρασκευὰς ἀνάλωσεν ὁ πόλεμος,
καὶ τὴν ἐλπίδα τῶν ζώντων συνέτριψεν ἡ συμφορὰ τῶν ἀπο-
θανόντων. (κζ΄.) Θηβαῖοι δὲ μέγιστον εἶχον δεσμὸν τὴν
τῶν Μακεδόνων φρουράν, ὑφ᾽ ἧς οὐ μόνον τὰς χεῖρας συνεδέ-
θησαν, ἀλλὰ καὶ τὴν παρρησίαν ἀφῄρηντο· τῷ γὰρ Ἐπα-

[1] εἶδεν

Ἆθλον] Honestam sepulturam, cum publica laude, defunctis, ipsisque captivis præmia quædam. Idem.

Τοῖς σφαλεῖσι] Sic et *opinione deceptus*, σφαλεὶς τῆς δόξης, apud Thucydidem. Idem.

Τοὺς μεταξὺ κινδ.] Hæc oportet minora fuisse; cum majora penderent a Chæroneo prælio, cui non diu superstes erat Philippus. Idem.

Ἡγεμονίαν] Imperatorem et antea Philippum, post pugnam Chæroneam, anno ante necem, apud Corinthios, elegerant Græci. Idem.

Ἀνεβίβαζον] Sæpius apud Lysiam occurrit, in media præsertim forma. Idem.

Ἀναπλάττοντες] Habet Dioscorides, paullo ante natum Christum, cum recentioribus multis. Idem.

Φρόνημα] Est et, apud Thucydidem et Xenophontem, animi elati cogitatio, quanquam hic nude, cum Hesychio, exponere queamus βούλημα, θέλημα. Idem.

Περιέθηκαν] Id ipse fecerat Demades, tertium decimum diis majoribus adscribens. Idem.

Λοιποὶ] Sic Hanov. Aldus λοιπὸν, quo sensu, pertinens ad πρόβλημα, constructionem περιφραστικὴν haberet. Idem.

Πρόβλημα] *prætextum, munimentum*, apud Aristophanem, Aristotelem, et alios. Idem.

Λεύκτρην] Melius Hanov. Λεῦκτρα. Paus. I. 29. III. 21. 26. VIII. 27. Idem.

Ἀπείρατος] Sensum adoptat agentem et patientem. Idem.

Εὐρώτας] Laconiæ fluvius, ab Eurota rege dictus. Meurs. de regno Lac. c. I. Idem.

Εἶδεν] Edit. Hanov. inter variantes [e marg. H. Steph.] habet εἶχεν. Idem.

Τῶν νέων] Positos illos terminos, vel muros, jactabant Lacones. Meurs. misc. Lac. IV. 10. Idem.

Τέφραις] *cineribus*. a τύφω deducit Etym. Idem.

Ἀφῄρηντο] Passivum hoc plusquamperfectum, ut §. 21. potest etiam in sententia manere, et κατὰ intelligi. Sed accipere cogebantur præsidium istud post pugnam

μινώνδου σώματι συνέθαψε τὴν δύναμιν τῶν Θηβαίων ὁ
καιρός. (κη΄.) ἤκμαζον δὲ τοῖς σώμασιν οἱ Μακεδόνες, οὓς
ἤδη ταῖς ἐλπίσιν ἐπὶ τὰ σκῆπτρα καὶ τοὺς Περσῶν θη-
σαυροὺς ἡ τύχη διεβίβαζεν. (κθ΄.) ἐνταῦθ᾽ ὁμοίως Δη-
μοσθένης μὲν ἐκύρωσε πόλεμον, καλὴν μὲν τοῖς ὀνόμασιν,
272 οὐ σωτήριον δὲ τοῖς ἔργοις συμβουλίαν εἰσηγησάμενος τοῖς
πολίταις· (λ΄.) ὡς δὲ πλησίον ἔστη τῆς Ἀττικῆς, ἡ χώρα
δὲ εἰς τὴν πόλιν κατεκλείετο, καὶ τὸ περιμάχητον καὶ
θαυμαζόμενον ὑπὸ πάντων ἄστυ βοῶν καὶ προβάτων ὥς-
περ ἔπαυλις καὶ τῶν βοσκημάτων ἐπληροῦτο, βοηθείας δ᾽
οὐδαμόθεν ἦν ἐλπὶς, ἔγραψα τὴν εἰρήνην. (λα΄.) ὁμολογῶ,
καὶ φημὶ καλῶς καὶ συμφερόντως πεπραχέναι τοῦτο· κρεῖτ-
τον γὰρ ἐπερχόμενον ἐκκλῖναι τὸ νέφος ἢ φερομένῳ συν-
απενεχθῆναι τῷ ῥεύματι. (λβ΄.) ἀξιῶ δὲ, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι, τὴν ἐκ τῶν πραγμάτων λύπην ἐμοὶ παρ᾽ ὑμῶν μηδε-
273 μίαν ἀπογεννῆσαι δυσμένειαν. οὐ γὰρ ἐγὼ κρατῶ τῆς τύχης,
ἀλλ᾽ ἡ τύχη τοῦ βίου, δι᾽ ἣν κινδυνεύει. (λγ΄.) δεῖ δὲ τὸν
σύμβουλον, καθάπερ τὸν ἰατρὸν, οὐ τῆς νόσου τὴν αἰτίαν
ἔχειν, ἀλλὰ τῆς θεραπείας τὴν χάριν ἀπολαμβάνειν.
(λδ΄.) καταχωρίσαντες οὖν τὰ συμβάντα διὰ τὰς ἔξωθεν
αἰτίας, ψιλῶς ἐπὶ τῶν πραγμάτων γυμνὴν θεωρήσατέ μου
τὴν πολιτείαν. (λε΄.) μετὰ ταῦτα τοίνυν τῇ πόλει τρίτος
[1] ἐγένετο κίνδυνος πάντων χαλεπώτατος, οὐκέτι πεμφθεὶς
ὑπὸ τῆς τύχης, ἀλλ᾽ ὑπὸ τῶν τότε ῥητόρων ἐπαχθείς.

[1] ἐπήγετο

Chæroneam, de qua vid. Lycurg. ὑποθ. Demosth. de Cor. ὑποθ. Idem.

Ὁ καιρὸς] Corn. Nep. Epam. fin. Justin. VI. 7. sqq. Idem.

Διεβίβαζεν] Cum et Philippus bellum Persicum præparasset. Idem.

Δημοσθένης] A nece Philippi, gaudiis exsultans, et adolescentem Alexandrum contemnens. Idem.

Συμβουλίαν] Dinarchus contra Demosth. p. 11. 14—20. 25. Idem.

Ἔστη] Sc. ὁ πόλεμος. §. 29. vel Alexander. Idem.

Περιμάχητον] Adjectum Isocrateum, *urbs digna, de qua contendatur.* conf. Lycurg. 12. 3—14. 33. 2. 3. et alibi passim. Idem.

Ἔπαυλις] Forte paullo recentius voc. Idem.

Τὴν εἰρήνην] Hanc esse pacem apparet, qua generalis imperator Græcorum Alexander confirmabatur. v. Diod. Sic. XVII. 4. 7. Nic. Caussinus de El. S. et H. I. 34. hunc locum excerpens, post majorem interpunctionem, legit: Ἔγραψα τοίνυν, εἰ καὶ φημὶ κ. τ. λ. dubito, num errore, pariter alias ibi, præsertim in Græcis, frequente. Idem.

Κρεῖττον γὰρ κ. τ. λ.] Hoc inter sales nauticos, ad forum translatos, habet Fabricius B. Gr. IV. 30, 13. ante fin. Idem.

Λύπην] Cum vos ad auxilia contra Persas et alia cogeremini. Idem.

Δι᾽ ἣν κινδυνεύει] *propter quam vita periculis objicitur.* conf. Lycurg. 11. 12. Dem. l. c. §. 57. Idem.

Καταχωρίσαντες] *dum sejunxistis, ac suo loco collocastis:* quo sensu Xenophon adhibet. Idem.

Οὐκέτι] *non amplius, non porro.* Idem.

Τότε] Tertium hocce periculum acci-

(λϛʹ.) καί μοι τῶν πεπραγμένων ἀναμνήσθητε, ἡνίκα Δημοσθένης καὶ Λυκοῦργος τῷ μὲν λόγῳ παραταττόμενοι τοὺς Μακεδόνας ἐνίκων ἐν Τριβαλλοῖς, (λζʹ.) μόνον δ' οὐχ 274
ὁρατὸν ἐπὶ τοῦ βήματος νεκρὸν τὸν Ἀλέξανδρον προέθηκαν, ἐν τῷ δήμῳ δ' ἀλείψαντες λόγοις εὐπρεπέσι Θηβαίων τοὺς παρόντας φυγάδων θυμοὺς ἐπ' ἐλπίδι τῆς ἐλευθερίας ἠκόνησαν, ἐμὲ δὲ στυγνὸν καὶ περίλυπον ἔφασκον εἶναι, μὴ συνευδοκοῦντα * * *

disse diu ante videtur: quod tamen, dum a fortuna non reprehensum dicitur, Athenienses respicere debuit orator. Non enim diu cessavit Thebanorum pernicies. At tamen *τότε* sententiam et adstrictam ferre potest: ut sit potius, ab iis, qui tunc dicebant, quam ab iis, qui tunc vivebant, quod et proxime sequentia demonstrabunt. IDEM.

Ἀναμνήσθητε] *mecum recordamini gestorum.* IDEM.

Δημοσθένης] Hinc, in primis Demosthenes et Lycurgus, dedendi postulabantur ab Alexandro, quem Demades mitigavit. IDEM.

Λόγῳ] *verbo*, non re. IDEM.

Ἐν Τριβαλλοῖς] In inferiore Mœsia. Vicit autem Illyricos ac Triballos Alexander, anno statim primo regni. Hinc εἰρωνικῶς dictum. IDEM.

Μόνον δ'] Sed in solo tribunali, non videndum Alexandrum, quasi mortuum proponebant; cum interim ille res magnas gereret, quem in Thracia defunctum esse fingebant. IDEM.

Φυγάδων] Ob præsidia Macedonum in arce Cadmea, ut antea factum, Laconibus eam tenentibus. V. Dinarchus p. 25. IDEM.

Ἠκόνησαν] *acuerunt.* Tunc Thebani quosdam præsidii Macedonum trucidabant. Ideoque, se neutiquam esse mortuum ostendens, Alexander sex mille cives occidit, hominum triginta millia vendidit, urbem evertit. Pausan. IV. 27. VII. 17. IX. 6. Diod. Sic. XVII. 8—14. IDEM.

Στυγνὸν καὶ περίλυπον] *torvum et omnino tristem*, quod Alexander, velut altor Demadis, obiisset. IDEM.

Συνευδοκοῦντα] Apud æquales oratori nostro nondum equidem reperi; licet ἀναλογίαν habeat, ut apud Lycurgum p. 238. 8. ed. Reisk. est συνευπορέω. IDEM.

VARIANTES LECTIONES

AD DEMADEM.

CODICES ET EDITIONES.

l 1. Codex Laurentianus, plut. 57. cod. 4.
l 2. Codex Laurentianus, plut. 57. cod. 52.
p. Codex Parisinus Regius, 2944.
Ald. Editio Aldina.
Bekk. Editio Immanuelis Bekkeri.
Codices et editiones comparantur cum Editione H. Stephani.

P. 525. 7. μέσην] τὴν l 2. 15. ἥσυχον l 2. ult. ὧδε, δικασταί], ὦ ἄνδρες δικασταί corr. om. pr. l 2. Bekk.

P. 526. 12. τῇ om. p. antep. ἡ χρεία] ἡ χρεία l 2. p. Bekk. pen. τὶ νῦν] τὸ νῦν l 1. 2. p. Bekk. Ibid. ἀφαιρήσεται] ἀφαιρήσηται l 1. ἀφαιρῆται Bekk.

P. 527. 4. πράγματος, ἀλλὰ τῇ τῶν ἀδίκων μόνον, ὃς οὐ] πράγματος δέδοικα, ἀλλὰ τὴν τῶν ἀντιδίκων διαβολὴν μόνον, ἥτις οὐ l 1. Bekk. 6. ἀδικοῦσι] δοκοῦσι l 1. 2. p. Bekk. 7. ἐὰν ταύτης κατατυχὼν] ἐὰν δὴ ταύτης κατατύχω l 1. Bekk. 9. δύνανται τὸν] δύναιντ' ἂν τὸν l 1. Bekk. 12. παραθείσης l 1. Ald.

P. 528. 1. τρόπον Ald. 7. πρὸς τὴν κατόρθ. p. 9. ταφὴ] τε φῆ l 2. τὲ, spatiolo inter verba patente, Ald. 15. κήρυκας p. Ibid. ὀρωπὸν p.

P. 529. 3. τῇ πόλει om. l 2. 4. μὲν om. l 1. 7. μεῖζον] μικρὸν l 2. Ibid. περιέθηκα l 2. p. 12. λεύκτρην Ald. 14. εἶδεν] εἶχεν l 1. 2. p. Bekk. 16. νεῶν l 2. p. pen. συνεδόθησαν p.

P. 530. 7. ἔστι p. 12. πεπράχθαι l 1. 18. τὸν om. l 1. 20. καταχαρήσαντες p. pen. ἐπήγετο] ἐγένετο p. Bekk.

P. 531. 3. τριβαλοῖς l 1. 2. p. pen. δὲ om. l 1. 2. p.

INDEX GRÆCITATIS

DEMADEÆ.

AD PAGINAS ET VERSUS EDIT. REISK.

A.

Γ.

Δ.

E.

K.

Λ.

N.

O.

Π.

ΣΟΦΙΣΤΑΙ

ΛΕΣΒΩΝΑΞ ΗΡΩΔΗΣ ΑΝΤΙΣΘΕΝΗΣ ΑΛΚΙΔΑΜΑΣ ΓΟΡΓΙΑΣ.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

A.

ΛΕΣΒΩΝΑΚΤΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΤΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ.

Pag. ed. I. Steph. — Pag. ed. Reisk.

169. 33 ΕΙ μὲν ἑώρων τοὺς ὑμῖν συμβουλεύοντας, ὦ ἄνδρες Ἀθη- 1
ναῖοι, τὰ βέλτιστα βουλευομένους τῇ πόλει, καὶ περὶ ὧν
[1] παρεληλύθασιν ἐροῦντες, ὀρθῶς παρ' αὐτοῖς ἐγνωκότας
συμβουλεύειν, ὑπὸ σιωπῆς ἂν τὴν ἐμὴν παρεῖχον γνώμην·
νῦν δὲ ὁρῶν τούς τε τῇ Θηβαίων πόλει προστιθεμένους παρὰ
τὴν αὐτῶν γνώμην τὰ βέλτιστα γράφοντας, ὑμᾶς τε περὶ
τῶν τῇ πόλει συμφερόντων οὐκ ἐπιχειροῦντας λέγειν, παρε-
λήλυθα διδάξων περί τε τοῦ παρόντος ὑμῖν πολέμου καὶ 2
τῶν ἐν ὑμῖν ἀεὶ λέγειν εἰωθότων ὡς χρὴ τούτων ἕκαστα
πράττειν. εἰ μὲν γὰρ δὴ καὶ πρότερον πρὸς τὴν ὑμετέραν
πόλιν [2] ὑπήκουον Θηβαῖοι μὴ δυσμενῶς διακείμενοι, καίτοι
πρὸς τοὺς προγόνους ἡμῶν πολλὰ καὶ δεινὰ καὶ μεγάλα
πεπραγμένοι καὶ διὰ παντὸς τοῦ χρόνου πολέμιοι καθε-
στῶτες ὑμῖν, παριδὼν ἂν τὰ νῦν αὐτοῖς ἡμαρτημένα περὶ
ἑτέρων ἂν τοὺς λόγους ἐποιούμην. [3] νῦν δὲ τίς οὐκ οἶδεν ὅτι

[1] παρεληλύθεισαν [2] * ὑπῆρχον [3] τίς δὲ οὐκ

ΤΩΝ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ] Imo vero ΤΩΝ ΘΗΒΑΙΩΝ. Reisk.

Συμβουλεύειν] Videtur ita distinguendum et leg. esse : ἐγνωκότας, συμβουλεύειν παρεὶς, ὑπὸ σιωπῆς ἂν τὴν ἐμὴν κατεῖχον γνώμην. Idem.

Τὰ βέλτιστα] Num οὐ τὰ βέλτιστα. Idem.

Περί τε τοῦ π. ὑ. π.] Sed neutrum fit in hac oratiuncula, quæ est frigida et puerilis adversus Thebanos declamatio, consuta e locis sæpe multumque contritis et recoctis. Paret initium solummodo nos habere hujus exercitatiunculæ scholasticæ, maximam vero ejus partem intercidisse, nullo prorsus cum damno rei literariæ. Idem.

Ὡς χρὴ —] Id est, ὡς χρὴ περὶ τούτων ἑκάστου ὑμᾶς διδάσκειν. Non enim proposuerat sibi de ratione modoque belli gerendi disputare, sed solummodo causas proponere, cur bellandum adversus Thebanos esset. Idem.

Πεπραγμένοι] Possit videri εἰσὶ subaudiendum esse. mihi vero potius videtur φαίνονται deesse. Idem. διαπεπραγμένοι malit Bekkerus.

3 πρότερον μὲν ἡμῖν μετὰ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ἄλλων 170. Πελοποννησίων ἐπιβουλεύσαντες ἀναστάτους ἡμᾶς ἐπεχείρησαν ποιεῖν, εἰ μὴ διὰ τύχην αὐτοῖς ἡ ῥώμη καὶ τὰ βουλεύματα διεφθάρη· δεύτερον δὲ μετὰ τοῦ βαρβάρου γενόμενοι καὶ σύμμαχοι ἐκείνῳ καταστάντες, ὃς ἦλθεν ἀνυποστάτῳ δυνάμει καὶ τὰ σώματα καὶ τὴν χώραν ἡμῶν διαφθερῶν, ἐναντίοι παραταξάμενοι τοῖς ἡμετέροις φρονήμασιν, ὑπ᾽ ὀλίγων πολλοὶ μάχῃ κρατηθέντες ἔφυγον· μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν μετὰ τῶν ἡμετέρων ἐχθρῶν γενόμενοι τὴν χώραν ἡμῶν ἔτεμον τὴν πολλάκις τούτους σώσασαν, καὶ τὴν πόλιν ἕτοιμοι κατασκάπτειν ἦσαν, ἣν πολλάκις αὐτοὶ θεραπεύσαντες σωτηρίας ἔτυχον. διὰ παντὸς δὲ χρόνου τοτὲ μὲν μετὰ Λακεδαιμονίων ἡμῖν [1] ἐπιβουλεύοντες, ἄλλοτε δὲ τοὺς ἡμετέρους συμμάχους ἀφιστάντες, αἰεὶ δὲ αὐτοὶ καθ᾽ ἑαυτοὺς πολεμικῶς καὶ δυσμενῶς ἔχοντες πρὸς ἡμᾶς διατελοῦσι.

4 νῦν δὲ τὸ τελευταῖον Πλαταιεῖς ἀναστάτους πεποιήκασιν, ἡμετέρους μὲν ὄντας συμμάχους, εὐμενῶς δὲ ἀεὶ πρὸς τήνδε τὴν πόλιν διακειμένους, μόνους δὲ μεθ᾽ ἡμῶν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας πρὸς τὸν βάρβαρον διαγωνισαμένους καὶ τρόπαιον στήσαντας. ὑπὲρ ὧν εἰκὸς ὑμᾶς ὀργισθέντας πανδημεὶ μετὰ τῶν ὅπλων ἐξιέναι, καὶ τὴν αὐτὴν Θηβαίοις ἐπιτιθέναι τιμωρίαν ἥνπερ οὗτοι τοῖς ὑμετέροις συμμάχοις ἐτόλμησαν. ἀξιῶ μὲν οὖν καὶ τοὺς ἀποτρέποντας ὑμᾶς τὴν αὐτὴν ἐμοὶ γνώμην ἔχειν, καὶ μὴ πείθειν ὡς οὐ πολεμητέον ἐστὶ Θηβαίοις· εἰ δὲ μή, διδασκόντων ὡς οὐδὲν εἰς ὑμᾶς ἐξημαρτήκασιν.

[1] ἐπιβουλεύσαντες

Κατὰ] Μετὰ dedi de meo. V. versu 13. Quam vero incursionem Thebanorum in agrum Atticum designet, me fugit. oportet illam quidem Xerxis invasione vetustiorem fuisse. Nam de illa nota Thebanorum immanitate, qua Græcis auctores fiebant, ut Athenæ solo æquarentur, paulo post, ordini temporum convenienter, commemorabit; neque existimandus est Lesbonax idem factum bis perstrinxisse, et consecutiones temporum ita conturbasse, ut a novissimis rebus gestis ad vetustissimas prosiliret, et rursus ab his ad easdem novissimas resiliret. Reisk.

Πλαταιεῖς] Platæarum eversio antiquior fuit eversione Athenarum, cujus auctores Thebani Peloponnesiacis fiebant. Qui ergo potest illam Platæarum cladem appellare casum recentissimum? Profecto coævus non fuit Lesbonax bello Peloponnesiaco, sed multo posteriore natus ætate, more scholasticorum, ut fecit Aristides, argumenta stilo tractavit e vetusta historia Græca repetita. Idem.

B.

ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ.

Pag. ed. H. Steph. — Pag. ed. Reisk.

170. α΄. ΟΙ μὲν πολέμιοι ἐγγὺς, ὦ ἄνδρες στρατιῶται, ὧν 4
εἵνεκα ἡ σύμπασα παρασκευὴ παρεσκεύασται· τὰ δ᾽ ἀπὸ
τῶν θεῶν, ἀφ᾽ ὧν χρὴ ἄρχεσθαι, καλῶς ἔχει κατ᾽ ἀμφοτέ- 5
ρους τοὺς λόγους· τά τε γὰρ ἱερὰ καλὰ ἡμῖν γέγονε καὶ τὸ
δίκαιον μεθ᾽ ἡμῶν ἐστίν. ἐν ὑμῖν οὖν τὰ ἐπίλοιπά ἐστιν,
ἐὰν ἄνδρες ἀγαθοὶ γένησθε. ἐμὲ μὲν οὖν εἰκὸς παραινέσαι ἃ
γινώσκω, ὑμᾶς δὲ προσέχειν τοῖς λεγομένοις δοκεῖν τε, ὥςπερ
τοὺς λόγους ἀκούετε, οὕτως αὐτὰ τὰ ἔργα ὁρᾷν παρόντα,
ἃ ἐν τοῖς λόγοις δεδήλωται· οὕτω γὰρ ἂν ἄριστα γνοίητε
τὰ συμφέροντα.

β΄. Δεῖ δὲ ὑμᾶς σκέψασθαι ὅσα ἀγαθὰ ἔνεστιν ἐν τῷ
νικᾷν μαχομένους τοὺς πολεμίους. πρῶτον μὲν τὴν πόλιν
καὶ τὴν χώραν σώζετε ἐν ᾗ ἐτράφητε, ἣν ὑμῖν οἱ πρόγονοι
τειχίσαντες καὶ ἄλλα πολλὰ ταλαιπωρηθέντες κατέλιπον
οὐκ ἀπολέσαι ἀλλὰ σῶσαι· ἣν ἐλευθέραν μὲν καταλαβοῦ-
σιν αἰσχρὸν [1] * * * ὑφ᾽ ὑμῶν [2] ἐλευθερωθῆναι. καὶ μὴ τὸν 6
κίνδυνον καταδείσαντες καὶ νομίσαντες μείζω εἶναι ἢ ὅσος
ἐστι, τὴν μὲν ὑπάρχουσαν ἀρετὴν ἀπολέσητε, τὴν δ᾽ οὐχ
ὑπάρχουσαν κακότητα κτήσησθε. ἔτι δὲ καὶ ἱερὰ ὑμῖν
οἱ πατέρες ἱδρυσάμενοι κατέλιπον, κοσμήσαντες ναοῖς καὶ

[1] asteriscos om.

[2] μὴ ἐλευθερωθῆναι

ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ] Cum Lacedæmonii occupata Decelea, bellum Atheniensibus inferrent, adhortatur hos quidam ad rem fortiter gerendam. Historiam tradit Thucydides libro 7. Canter.

Κατ᾽ ἀμφοτέρους τοὺς λόγους] Quænam hæ sint ambæ rationes, ipse in continenti subjicit, scil. religiones deorum, et jus populorum. Reisk.

Δεδήλωται] Malim in paulo post futuro δεδηλώσεται. Idem.

Καταλαβοῦσιν] Imo vero παραλαβοῦσιν. tum deest sententia istæc ferme: αἰσχρὸν ὑμῖν ἐᾶν καταδουλωθῆναι. *quam si nacti fuissetis a majoribus traditam liberam, turpi vobis foret committere, ut in servitutem decideret.* aut etiam: αἰσχρὸν ὑμῖν τοῖς ἐκγόνοις δουλεύουσαν παραδιδόναι. δουλεύουσαν δὲ παραλαβοῦσιν, αἰσχρὸν ὑφ᾽ ὑμῶν μὴ ἐλευθερωθῆναι. *servam autem si nacti essetis, turpe vobis foret, operam nullam vos dare, ut manibus armisque vestris in libertatem vindicaretur.* Idem.

Ναοῖς] Ναοὶ scilicet partes erant τῶν ἱερῶν, cellæ puta illæ fanorum, vel niduli, in quibus deorum simulacra stabant exposita.

βωμοῖς καὶ ἀγάλμασι καὶ ἄλλοις πολλοῖς καὶ καλοῖς
ἀναθήμασιν· ἃ μὴ περιίδητε συληθέντα καὶ πεσόντα
ἀτίμως, ἀλλ᾽ [1] ἀμύνετε, ὅσον ἕκαστος δυνατός ἐστι, τῷ
θεῷ, ἄλλως τε καὶ μετὰ τοῦ ὑμῖν συμφέροντος καὶ δεδη-
λωκότων τῶν θεῶν ἐν τοῖς ἱεροῖς τὴν εἰς ὑμᾶς εὔνοιαν,
ἀναμνησθέντες πομπῶν καὶ πανηγύρεων καὶ ἀγώνων, ἐν
οἷς τῶν μὲν παρουσῶν [2] ἀνιῶν ἐπελανθανόμεθα, μετὰ δὲ τὴν
7 ἡδονὴν ἄλλας προσεκτώμεθα, συνόντες ἀλλήλοις κατά τε
φιλότητας καὶ κατὰ συγγενείας καὶ κατὰ ἡλικίας, ἐξευ- 171. 1
πορίζοντες αὐτοί τε ὅπως ἡμᾶς αὐτοὺς ὡς ἐλάχιστα λυπή-
σομεν, τούς τε παρόντας ὡς πλεῖστα εὐφρανοῦμεν. ὁ δὲ
παρεστηκὼς ἀγὼν τέλος ἔχει ταῦτά τε διασῶσαι καὶ ἕτερα
πολλῷ πλέονα καὶ καλλίω καὶ μείζω προσκτήσασθαι, ἢ
τῶν τε ὑπαρχόντων στερηθῆναι καὶ αὐτοὺς πολλὰ καὶ οἰκτρὰ
παθεῖν καὶ ἰδεῖν. ἐπανενεγκεῖν δὲ τὴν γνώμην ὑμῶν [3] ἕκαστον
βούλομαι, ὃ καὶ δεῖ σκέψασθαι, ἃ περὶ πλείστου ποιούμενοι
κατελίπομεν, τοὺς γεννήσαντας πατέρας καὶ μητέρας. ὁ δὲ
8 υἱούς τε ἐφύτευσε καὶ ἐξέφυσεν, ὁ δὲ ὁμογενεῖς ἀδελφούς τε
καὶ ἀδελφάς, ὧν οἱ μὲν γήρᾳ πολὺ ὑπερβάλλοντες, οἱ δὲ

[1] ἀμύνατε [2] συμφορῶν [3] ἑκάστου

les Niches. IDEM.

Ἱεροῖς] Hic loci significat hoc voc. ἱερὰ non idem, quod paulo ante, *fana*, sed *exta*. IDEM.

Ἐπελανθανόμεθα] Malim in præsenti ἐπιλανθ. et sic quoque in continenti προσκτώμεθα. IDEM.

Μετὰ δὲ τὴν ἡδονὴν ἄλλας πρ.] Num μετὰ δὲ τὴν ἀπὸ τούτων ἡδονὴν ἄλλας π. scil. ἡδονάς. *secundum voluptatem ab his rebus existentem* [a processionibus puta, congressibus solennibus, ludis gymnicis, spectaculis scenicis] *aliis insuper potimur oblectationibus novis, inter nos privatim coeuntes, ut quique amici inter nos sumus, aut familiares, aut conjuges secum, vel parentes cum liberis, aut cognati, affinesve, aut æquales annis atque studiis.* IDEM.

Ἐξευπορίζοντες] Ἐκπορίζοντες. *Ad Phrynich.* p. 596. LOBECK.

Ἐγὼ, τέλος ἔχει] Ἀγὼν τέλος ἔχει. H. STEPHAN. *huic autem, quod nunc obimus, certamini præsenti finis hic est propositus, ut* — Recepi certissimam Stephani atque Canteri emendationem. REISK.

Ταῦτα] Malim ἢ ταῦτα. opponuntur inter se duo ἤ. *aut* — *aut*. v. statim post v. 13. IDEM.

Βούλομαι. ὃ καὶ δεῖ σκέψασθαι ἃ — | H. Stephanus post primum vocabulum addi vult πρὸς, ad sententiam non male. Mihi videtur sic leg. et distinguendum esse: βούλομαι, οἷ [*quo*] καὶ δεῖ, *quo etiam oportet* [scil. me vestrum cujusque mentem revocare]: σκέψασθε [in imperativo; subaudi ταῦτα] ἃ — *considerate ea, quæ* —. IDEM.

Ἐφύτευσε καὶ ἐξέφυσεν] Scil. pater φυτεύει, *plantat*. mater autem ἐκφύει, *e corpore suo profert, extrudit*, enititur veluti germen propullulans, vel progerminans. Hactenus defendi posse videatur hæc dictio, insolentior utique, et poetæ quam oratori convenientior. Sin autem statuatur vitium loco inesse, malim pro ἐξέφυσεν legi ἐξέθρεψεν. Verum præterea labat constructio in vulgata, quæ mollius et planius procedet, si locum ad hunc modum concipias: κατελίπομεν, ὁ μὲν [facile potuit ὁ μὲν cum fine vocabuli κατελίπομεν concurrens elidi] τοὺς γεννήσαντας [scil. κατέλιπε] πατέρας τε καὶ μητέρας [patrem matremque, item avum et aviam], ὁ δὲ υἱοὺς [scil. κατέλιπεν], οὓς γε ἐφύτευσε καὶ ἐξέθρεψεν, ὁ δὲ [scil. κατέλιπεν] ἀδελφούς; —. IDEM.

Ὁμογενεῖς] Id est, ὁμοπατρίους καὶ ὁμομητρίους. IDEM.

Ὧν οἱ μὲν — οἱ δὲ —] Parentes — et liberi. IDEM.

νεότητι πολὺ ἐλλείποντες, τοῖς μὲν σώμασιν οὐχ οἷοί τε εἰσὶν
ἀμύνειν, τῶν δὲ κινδύνων πλεῖστον μέρος μετέχουσιν. ἐν οἷς
ἡμῶν μὲν προθυμηθέντων καὶ εὖ ἀγωνισαμένων εὐδαίμονες
μὲν οἱ πατέρες, τίμιοι δὲ οἱ παῖδες, ζηλωταὶ δὲ αἱ γυναῖκες
καὶ αἱ θυγατέρες καὶ αἱ ἀδελφαὶ καὶ ἑνὸς ἑκάστου καὶ
συμπάντων· ἐλλιπόντων δὲ ἡμῶν τὴν προθυμίαν καὶ μὴ
θελησάντων διαμάχεσθαι εἰς τὸ ἔσχατον ἄθλιοι μὲν οἱ
πατέρες, στερηθέντες μὲν τῆς ἡμετέρας προσόψεως, στερη-
θέντες δὲ πόλεως καὶ χώρας καὶ ἱερῶν, ἀντὶ δὲ καλλίστης
ἐλευθερίας εἰς αἰσχίστην δουλείαν [1] καθισταμένοι, ἐν ἡλικίᾳ
τοιαύτῃ ἐν ᾗ τὸ μὲν φρονεῖν ἃ πάσχει γεγήρακεν, [2] οἷς δὲ
γινώσκει ἃ πάσχει ἀδύνατος καθέστηκεν ἀμῦναι, ὥςτε 9
χαλεπώτερον φέρειν· εἰ γὰρ παρῆν γινώσκειν μὲν μὴ, δύνα-
σθαι δὲ τῷ σώματι, ῥᾴων ἂν ἦν ἡ συμφορά· οἰκτραὶ δ᾽ αἱ
γυναῖκες καθίστανται, δυστυχεῖς δὲ καὶ παῖδες καὶ ἀδελ-
φοὶ, τῶν τε αὐτῶν τούτων στερισκόμενοι καὶ τῶν ἐλπίδων
ἐφ᾽ αἷς ἐτράφησαν. καὶ οἷς ἐν τῷ νῦν χρόνῳ [3] ζῆλον καὶ
τιμὴν κάλλος καὶ εὐειδία, εἰς δουλείαν πίπτουσιν ἀνάγκη 10
καὶ αἶσχος καὶ ἀτιμίαν φέρειν· ἀντὶ γὰρ τῶν καλλίστων
καὶ ἐντιμοτάτων γάμων εἰς αἰσχίστους καὶ ἀτιμοτάτους
πίπτουσιν. ἥτε αὖ δυσειδία εἰς τοιαῦτα ἔργα καθίστησι

[1] * καθεσταμένοι [2] ὃς [3] ζῆλος καὶ τιμὴ

Τὸ μὲν φρονεῖν ἃ πάσχειν] Π. τῷ μὲν φρονεῖν ἃ πάσχει. H. Stephan. De posteriore concedo, de priore adhuc ampliandum judicans, interim vulgatam servabo, qua nil offendor. *qua in ætate sensus malorum quæ patitur* [sentiens puta] *consenuit*, h. e. elanguit, emarcuit. τὸ φρονεῖν ἃ πάσχει, scil. τις, vel ἡ ἡλικία e præmissis, idem est atque ἡ αἴσθησις τῶν κακῶν. Idem.

Οἷς] Ὃς dedi de meo, pro vulgari οἷς. poterat quoque ὅστις corrigi. Idem. οἷς δὲ γινώσκει [ἃ πάσχει] Bekkerus.

Γινώσκειν μὲν μὴ, δύνασθαι δὲ τῷ σώματι] Sic interstinxi, ut sententia hæc sit: Malorum nostrorum sensu si cum careremus, tum tamen adhuc valeremus corpore, foret conditio nostra tolerabilior. Jam vero multi sunt nobis puerique fœminæque, sensu quidem illi malorum suorum compuncti acerrimo, at viribus destituti. quo sunt miserabiliores. Vulgo sic interstinctus circumfertur h. l. γινώσκειν μὲν, μὴ δύνασθαι δὲ. Canterus pro μὴ suadebat ἀμῦναι. et sic vertit: *si cognitioni vires ad resistendum essent conjunctæ*. Reisk.

Ἀδελφοὶ] Imo vero ἀδελφαὶ, *sorores*. docent insequentia. Idem.

Τούτων] Subaudi τῶν ἄρτι εἰρημένων, quæ modo vers. 8. et 9. enumeraverat. Possit quoque τούτοις legi: *iisdem, quibus cæsorum parentes orbati fuissent*. Sed nil opus est quicquam h. l. temerari. Idem.

Κάλλος] Subaudi ἐστί. *quibus forma venusta nunc est honor et* ζῆλος, h. e. qui nunc ob oris præstantiam in honore habentur, et magna fiunt ab omnibus, beatique prædicantur. Idem. Sic construe: καὶ οἷς ἐν τῷ νῦν καιρῷ κάλλος καὶ εὐειδία [φέρει] ζῆλον καὶ τιμὴν, [τούτοις] εἰς δουλείαν πίπτουσιν ἀνάγκη [ἐστὶ κάλλος καὶ εὐείδειαν] καὶ ἀτιμίαν φέρειν.

Αἶσχος] Ut stupra nempe patiantur, ut prostent in lupanaribus, ut pellices fiant. Idem.

Δυσειδία] Oris turpitudo detrudit illos pueros, illasque puellas ad pistrina, ad opera rusticana, fodiendum, arandum, pascendum et alias tales cum ignobiles, tum duras atque molestas servitutes. Idem.

τὰ σώματα, ἐν οἷς καὶ τὸ ὑπάρξαν ἀγαθὸν τῆς τροφῆς ζημία καθίσταται, οὐ δυνάμενοι δὲ τοὺς πόνους ὑπεκφέρειν ἀντὶ τοῦ βίου τοὺς αἰσχίστους καὶ βιαιοτάτους θανάτους αἱροῦνται. ὅστις οὖν τοιούτων ἄθλων προκειμένων μὴ ἔσται
11 ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τῷδε τῷ ἀγῶνι, ἀλλά τις εἰσαῦθις [1] ὑπολείπεται ἢ γνώμῃ ἢ ῥώμῃ, ἀμφοῖν στερηθήσεται, τῆς τε νῦν τῆς τε εἰσαῦθις τῶν ἔργων· ὅδε γὰρ ὁ ἀγὼν αὐτῷ τέλος ἔχει.

γ'. Ἐνθυμηθῆναι δὲ χρὴ καὶ τίνος οὕνεκ' ἂν μᾶλλον ἀξιώσαιτε μάχεσθαι, ἢ τί ἀγαθὸν οὐκ ἔνεστιν ἐν τῷ νικᾶν μαχομένοις τοὺς πολεμίους. τοῦτο ἀρετὴν σύμπασαν λαβὸν ἔχει· ἐν τούτῳ ἔνεστιν ὑμῖν ὅσα τις εὔξαιτο. δοκεῖ εἶναι εἰρήνη ἀγαθόν; αὕτη ἐπὶ τοῖς τοὺς πολεμίους νικῶσι γίγνεται ὅπως ἂν βούλωνται καταθέσθαι. δοκεῖ εἶναι κτημάτων κτῆσις ἀγαθόν; τοῦτο [2] τοῖς νικῶσι γίγνεται· τά τε γὰρ ὑπάρχοντα ἀσφαλῶς κέκτηνται, τά τε τῶν πολεμίων ἀδεῶς καρποῦνται. δικαιότητος τοίνυν τόδε τὸ ἔργον πλεῖστον
12 μετέχει· δίκαιον μὲν γὰρ τῇ πατρίδι ἀμύνειν ἐν ᾗ ἐτράφητε, δίκαιον δὲ ἱεροῖς πατρῴοις καὶ μνήμασι τῶν προγόνων, δίκαιον δὲ τοὺς πατέρας ὑμῶν ὑφ' ὧν ἐτράφητε ἀντιγηροτροφῆσαι, δίκαιον δὲ τοὺς παῖδας, ἐπειδήπερ ἐφύσατε, ἐκθρέψαι, δίκαιον δὲ τούτων τινὰ μὴ ἐλλείπειν. εἰ δέ τις σοφίαν ἐπιτη-

[1] ἀπολείπεται

[2] γὰρ τοῖς

Ζημία] Quo magis innutriti fuerunt artibus liberalibus, hoc impatientius ferunt desiderium libertatis, eoque magis sentiunt pretium ejus. et quo minus assueti fuerunt duris laboribus servitutis, hoc magis sentiunt duritiem et acerbitatem eorum, eoque minus perferre possunt. Idem.

Ἀλλά τις εἰσαῦθις] Postremum vocabulum neque convenire sententiæ h. l., et e versu proximo insequente perperam huc ingestum esse paret. Sententia videtur hoc postulare: ἀλλ' αὐτὸς ἑαυτοῦ ἀπολελείψεται ἢ γνώμῃ ἢ ῥώμῃ. *sed minus facit quam debebat facere, et ab ipso merito exspectabatur, sive ratione prudentiæ sive ratione virium atque roboris.* Idem.

Τῶν ἔργων] Post τῶν ἔργων videtur δόξης vel εὐκλείας desiderari. Malim tamen a sophista sic relictum fuisse: τῆς τε νῦν ἀπολαύσεως, τῆς τ' εἰσαῦθις ἐλπίδος τῶν ἔργων. *carebit ambobus, et perceptione fructuum facinoribus suis pariendorum in præsens, et bona spe commodorum inde olim aliquando percipiendorum.* Idem.

Μάχεσθαι] Imo vero οὐ μάχεσθαι. *qua tandem de causa magis velitis non pugnare* [subaudi, quam pugnare], hoc est, majorane sint emolumenta e desidia et ignavia enascitura et ad vos perventura, quam ex alacritate pugnandi. μᾶλλον indicat omissum hic esse, subaudiendum tacite ἢ μάχεσθαι. *magis non pugnare, quam pugnare.* Idem.

Λαβὸν] Malim aut περιλαβὸν, aut συλλαβόν. Idem.

Καταθέσθαι] Novi πόλεμον καταθέσθαι dici, *bellum componere*, vel *finire*. verum εἰρήνην καταθέσθαι dici, me fugit. εἰρήνην θέσθαι simpliciter usurpant, item διαθέσθαι. Num ἐν αὐτῇ γὰρ ἐπὶ — Idem.

Ἱεροῖς] Malim καὶ ἱεροῖς. *etiam fanis deorum et sacris avitis*, subaudi a communi ἀμύνειν. Idem.

Τούτων τινὰ μὴ ἐλλείπειν] Horum verborum sententia mihi est obscura, ut suspicer nonnihil hic deesse. Sententia videtur

δεύει, τὸ νικᾷν μαχόμενον, τοῦτο σοφίαν ἡγησάσθω, εἴ γε
οὐ σοφὸν τὸ δοῦλον εἶναι, τὸ δὲ ἐλεύθερον σοφόν. κάλλος ἐν
τιμῇ εἶναι δοκεῖ; οἱ αὐτοὶ τοίνυν ἄνδρες νικῶντες οἵ τε καλοὶ
καλλίους δοκοῦσιν εἶναι, οἵ τε αἰσχροὶ δεινότεροι· πᾶν γὰρ
τὸ ἐλεύθερον καλόν. εἴ τις τοίνυν εὐγενείας βάσανος, ἐν τῷδε
τῷ ἔργῳ μάλιστα ἔνεστιν. ὅστις μὲν γὰρ πρότερον δοκῶν
εὐγενὴς νῦν μὴ θελήσει διαμάχεσθαι, τήν τ' ἐκ τῶν προγό-
νων ὑπάρχουσαν εὐγένειαν ἀπολεῖ, [1] τοῖς τε παισὶ δυσγέ-
νειαν ἀπολείψει· ὅστις δὲ ἐν τῷ ἔργῳ ἔσται ἀνὴρ ἀγαθὸς, 13
172. τῶν τε προγόνων τὴν ἀρετὴν ἀναμνήσει, τοῖς τε παισὶν
εὐγένειαν καταλείψει· τῶν γὰρ ἐν τοῖς δεινοῖς ἀνδρῶν ἀγα-
θῶν γινομένων οἱ παῖδες εὐγενεῖς νομίζονται.

δʹ. Πολλὰ δὲ εἰρηκὼς ἀγαθὰ ὅσα ἔνεστιν ἐν τῷ νικᾷν,
πολλὰ ἕτερα παρίημι, ὧν ὅ τε ἕκαστος αὑτὸν ἀναμιμνή-
σκων ἀνὴρ ἀγαθὸς γιγνέσθω· ὅσα δὲ τὰ διαφέροντα ἐν
αὐτῷ τῷ μάχεσθαι ἔνεστιν εἰς τὸ σώζεσθαί τε καὶ δια-
φθείρεσθαι, ταῦτα ὑμᾶς διδάξω. πρῶτον μὲν τὸ σῶμα εἰς τὸ
ἔμπροσθεν πέφυκε καὶ βαδίζειν καὶ βλέπειν· ἔπειτα τὰ
ὅπλα οὕτως εὕρηται ἔμπροσθεν τοῦ σώματος προβεβλῆ-
σθαι, ἡ μὲν ἀσπὶς τοῦ μὴ τιτρώσκεσθαι, τὸ δὲ δόρυ τοῦ
ἀμύνεσθαι· ὥστε ἐὰν βούλησθε εἰς τὸ ἔμπροσθεν βαδίζειν
ἐπὶ τὸ μαχόμενον ἀεὶ πάντες, ἀκούοντες τὰ λεγόμενα καὶ
τὰ παραγγελλόμενα ποιοῦντες, ἀναμιμνησκόμενοι τῶν
ἀγαθῶν, παραθαῤῥύνοντες ἀλλήλους, καταφρονοῦντες μὲν 14

[1] καὶ τοῖς παισὶ

hoc postulare et subjicere: δίκαιον δ' ἐπιμελεῖσθαι, ὅπως τούτων μηδένα μηδὲν τῶν ἀναγκαίων ἐλλείπῃ. *jus et fas est operam dare, ut horum* [liberorum puta] *nemini quicquod desit præsidiorum et adminiculorum vitæ tuendæ necessariorum.* IDEM.

Τήν τ' ἐκ] Antitheton hoc si diligenter exprimere voluisset, sic dicere debuisset: αὐτός τε τὴν ἐκ — opponuntur enim inter se αὐτός τε et οἱ παῖδες. IDEM.

Δυσμένειαν] δυσγένειαν. CANTER.

Ἀναμνήσει] Scil. τοῖς περὶ αὐτοῦ ἀκούουσιν. REISK.

Ὧν ὅ τε ἕκαστος] Aut deest aliquid, aut delenda sunt ista duo vocabula ὅ τε. Si quid desit, videri possit ita explenda esse lacunula: ὧν νῦν, εἴποτε, ἕκαστος. *quæ nunc maxime, si unquam alias, ad animum sibi quisque revocans.* IDEM.

Τὰ λεγόμενα]. *Imperata a vestris imperatoribus.* idem est atque si dixisset τὰ προστεττόμενα, vel, quod statim sequitur, τὰ παραγγελλόμενα. IDEM.

Τῶν ἀγαθῶν] Scil. τῶν ἐλπιζομένων ἐκ τοῦ νικᾷν. IDEM.

Καταφρονοῦντες] Post καταφρονοῦντες μὲν deesse videtur τῶν πολεμίων. *rebus ipsis testatum facientes, vos parvi facere hostes.* Canterus pro τοῖς ἔργοις correctum ibat τῆς ὀργῆς. ingeniose profecto, quam vere autem, viderint alii. In his duobus vocabulis τοῖς ἔργοις si vitium est, malim τῶν ἐχθρῶν. verumtamen succurrit, vocabulum ἐχθρὸς de inimico usurpari, h. e. de cive, quicum simultates gerimus, non de hoste extraneo, qui est πολέμιος. IDEM.

τοῖς ἔργοις, ἀξιοῦντες δὲ μάχεσθαι καὶ ἐκείνους παρελθόντες, ταῦτα ὑπουργήσαντες, ὅσα [1] δὴ ἀνθρώπινα, νικήσετε.
15 εἰ δέ τις ὑμῶν ἀξιώσας τοὺς μὲν πολεμίους πλεῖόν τι εἶναι ἢ ἀνθρώπους καὶ ἀτρώτους εἶναι, αὐτὸς δὲ ὡς μηδενὸς ἄξιος ὑποχωρήσει, τοῦτο σωτηρίαν νομίσας εἶναι, πρῶτον μὲν τὴν γνώμην ἡττημένος ἀδικεῖ, ἔτι δὲ ἔμπαλιν αὐτῷ τὸ σῶμα τοῦ ἔργου πεφυκὸς τὰ ἐναντία οἷς βούλεται ὑπουργήσει —
16 εἰς τοὔπισθεν μὲν γὰρ οὔθ᾽ οἱ πόδες πεφύκασιν ἀναχωρεῖν οὔθ᾽ οἱ ὀφθαλμοὶ ὁρᾷν οὐδενὸς —, δίχα δὲ διαιρεθεὶς, τῷ ἀναχωρεῖν ὑπηρετῶν καὶ τὸν ἐπιόντα ἅμα κίνδυνον φυλάττων κατὰ φύσιν, ταχέως καὶ τὸν ἀντιστάτην οὐ δυνήσεται ἀμύνεσθαι· ἐὰν δὲ ἀναστραφεὶς ἀξιοῖ φεύγειν ὡς ἀποφευξόμενος,

[1] δὲ [2] μὲν ἐναντία

Ἐκείνους παρελθόντες] Id est, ἀρετῇ νικῶντες. redit ἐκείνους ad τοὺς πολεμίους. quorum factam esse mentionem in illis præmissis, quæ hodie desunt, necesse est, et hoc e loco paret. Idem.

Ταῦτα] Imo vero πάντα. *nulla non fungentes belli munia.* Idem.

Ὅσα δὲ ἀνθρώπινα] Pro media voce malim γε. *quæ quidem sita sunt in humana facultate.* Si scilicet ad πάντα referas. aut si mavoles in constructione post νικήσετε ponere, hæc erit eorum sententia: vincetis, ὅσον ἥκει εἰς ἀνθρώπους, et collatum habebitis ad victoria potiundum quicquid homines conferre possunt. quantum in homines venit, a parte humana quidem, certo certius vincetis. nam casus fatales, si qui divinitus interveniant, ecquis homo natus aut prævidere, aut devitare, aut avertere possit? quæcunque autem præstare possunt humanæ seu vires et arma, seu prudentia, quibus victoria pariatur, ea omnia feceritis; et sic victoriæ certi poteritis esse, secundum humanam quidem opinationem. Idem. τἀνθρώπινα malit Bekkerus.

Εἶναι] Sic dedi de meo, pro vulgari εἰδέναι. Reisk.

Αὐτὸς δὲ ὡς μηδενὸς] Aut pro ὡς sufficiendum est τοῦ. quod si fiat, tum post ἄξιος tacite iterandum erit εἶναι e præmissis; et sic ἀξιώσας cohærebit cum ὑποχωρήσει. Sin autem ὡς servetur, tum pro ἀξιώσας leg. erit ἀξιώσει in indicativo futuri. Verum huic posteriori rationi obstant particulæ μὲν et δὲ. quare quod priore loco posui, id prætulerim. Idem.

Ἀδικεῖ] Num ἑαυτὸν ἀδικεῖ. *injuriam ipse sibi facit*, ipse sese suo jure et dignitate fraudat, minoris se faciens, et pluris hostem, quam oportebat. Idem.

Τοῦ ἔργου] Scil. τοῦ ἀναχωρεῖν. Idem.

Πεφυκὸς] Sic dedi de meo, pro vulgari πεφυκότος. cohæret enim πεφυκὸς cum σῶμα. qui est nominativus. *corpus enim ita cum sit natura factum, ut contra faciat atque repugnet operi illi, quod retro cedens agitat.* Idem.

Οἷς βούλεται] Scil. ὁ ἀναχωρῶν. qui sensim et pedetentim, luxata acie, e primo ordine in secundum, et e secundo in tertium se recipit. diversus hic est ab eo (quem paulo post seorsim notabit sophista), qui effuso cursu in pedes se conjicit fugam capessens. Idem.

Ὑπουργήσει] Id est, πράξει. *contraria omnia faciet voluntati sui domini.* Recedere vult homo. corpus autem ejus procedet. Nugæ hæ sunt sophisticæ, quibus miles in procinctu stans profecto nil moveatur. Castra volunt aliis auris concitari. Idem.

Φυλάττων] *observans, speculans*, unde veniat. mallem tamen φυλαττόμενος, *cavens.* Idem.

Φυλάττων κατὰ φύσιν, ταχέως καὶ] Et sententia h. l. laborat et interpunctio. primum pone φυλάττων (vel φυλαττόμενος) comma est ponendum. demendum idem est a vocabulo φύσιν et transferendum pone ταχέως, denique vocabula duo κατὰ φύσιν manifesto corrupta sunt. Hoc perspicuum est ista duo in unum esse contrahenda, quod sit tertia persona singularis futuri primi activi, atque significet, *animo deficiet*, aut tale quid. Num sic dedit sophista: — φυλαττόμενος, καταδείσει ταχέως, καὶ τὸν — *periculum accedens cavens, brevi pavescet, et adversarium defendere non poterit.* Vel ἀπαγορεύσει, *deficiet.* Idem.

Ἀναστραφεὶς] *tergore hostibus obverso.* Is enim, de quo hactenus egerat, vultum

πρῶτον μὲν τὰ γυμνὰ τοῖς πολεμίοις δείξει, ἐν οἷς τιτρώσκεσθαι ἢ μάχεσθαι ἀνάγκη, ἔπειτα πολλοὶ καὶ κοῦφοι οἱ διωξόμενοι ἀκοντισταὶ καὶ σφενδονῆται καὶ τοξόται, οὓς οὔτε αὐτοὺς ῥᾴδιόν ἐστιν ἀποφυγεῖν οὔτε τὰ βέλη αὐτῶν ἧττον ἔτι πολλῷ· ὁ γὰρ τάχιστος ἀνὴρ τοῦ βραδυτάτου τοξεύματος οὐδὲ μέρος ταχυτῆτος παρέχει. εἰ οὖν τις ὑμῶν φιλοψυχῶν παρεσκεύασται ἀναχωρεῖν ἢ φεύγειν, ἵνα σωθῇ, οὐκ ὀρθῶς γινώσκει τὸ φιλοψυχεῖν ὅ τι ἔστιν· ἐν γὰρ τῷ μένειν καὶ ὁμόσε χωρεῖν οὐ μόνον τὴν αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ τὰς τῶν οἴκοι μενόντων ψυχὰς σώζει.

έ. Εἰ μὲν οὖν εὖ ᾔδει τις, ὅτι τόνδε τὸν κίνδυνον διαφυγὼν, μεθ' ἡδονῆς τὸν ἐπίλοιπον χρόνον διατελέσας, σὺν εὐκλείᾳ τελευτήσει, εἶχεν ἂν λόγον τινὰ ἡ κακία· νῦν δὲ 18
πολλοὶ καὶ κακοὶ δόξαντες εἶναι, ὀλίγον χρόνον βιοῦντες, διὰ τὴν δύσκλειαν ἀνιώμενοι καὶ ἄτιμοι παρ' ἐντίμοις ὄντες κακῶς τὸν ἐπίλοιπον βίον, τελευτήσαντες ὀνείδη τοῖς παισὶ καταλείψουσιν. ἐπεὶ δὲ πεφύκαμεν οὐκ ἀθάνατοι, ποῦ κάλλιον ἀποθνήσκειν ἢ ὑπὲρ ὧν χρὴ τιμωροῦσι; ποίαν ἄλλην [1] ἀρετὴν κτωμένους; ποῖος ἡδίων θάνατος; τίνες εὐκλεέστεροι [2] οἱ ἀποθανόντες ἢ οὕτω τελευτήσαντες; δημοσίου τάφου ἀξιοῦνται, θυσίαι ἐπὶ τούτοις γίγνονται, ἀγῶνες

[1] ἀρετῆς

[2] ἀποθανόντες ἢ οἱ

semper habuit hostibus obversum. Jam vero ingreditur sophista notationem pavidi effuse fugientis. Idem.

Ἢ μάχεσθαι] Dicere vult: in dorso vulnera qui recusat accipere, illi necessario ex adverso pugnandum est. Idem.

Διωξόμενοι] Raro modo medium hic usurpavit, pro διώξοντες. quod usitatius est. Contra paulo ante in φυλάττων fecerat, ut ibi notavimus. Idem.

Αὐτὸς] Π. αὐτοὺς. H. Stephan. *neque ipsos neque tela eorum.* Sed merus hic est lusus sophisticus. Ecquando enim quæso unquam aut sagittarii, et funditores cominus rem gerunt? quando manus conserunt? qui semper eminus pugnant; aut qui difficilius sit eos inermes effugere, quam alios? aut qui feriant quemquam sagittæ vel saxa sola per se, sagittariorum et funditorum lacertis non intorta? Reisk.

Ἧττον] Imo vero ἀλλ' ἧττον. *sed hæc tela et saxa multo etiam minus devitabit, quam ipsos sagittarios, ipsosque funditores.* Idem.

Μέρος] Subaudi τὸ ἐλάχιστον. Dicere vult, vel summa hominis currentis celeritas æquiparabilis est ne minimæ quidem celeritati sagittæ aut saxi funda intorti. Idem.

Σώζει] Subaudi oppositum, quod ipsa rei natura subjicit, ἐν δὲ τῷ φεύγειν ἀπόλλυσι. Idem.

Πολλοὶ καὶ κακοὶ] Aut dele copulam, aut lege πολλοὶ, δειλοὶ καὶ κακοὶ. Pro ὄντες malim ἄγοντες. Idem.

Καταλείψουσι] Imo vero κατέλειψαν. Idem.

Ἀρετῆς] Π. ἀρετὴν. H. Stephan. Verum id loci vitium non sanat, desunt paucula quædam. num ποῖαν ἄλλην μείζω δόξαν ἢ τὴν ἐξ ἀρετῆς. Reisk.

Κτωμένους] Non per se vitiosum hoc est, sed per præmissum τιμωροῦσι. cui si accommodandum est etiam hoc participium, ut videtur utique esse, leg. erit κτωμένοις. Idem.

Οἱ ἀποθανόντες ἢ οὕτω] Π. ἀποθανόντες, ἢ οἱ οὕτω. H. Stephan.

ἐπὶ τούτοις τίθενται, ἀντὶ θνητοῦ σώματος ἀθάνατον μνῆμα
καταλείπουσιν. οἱ δὲ τούτων παῖδες δημοσίᾳ ἐκτρέφονται,
τιμώμενοι πανοπλίαις, προεδρίαις, θαυμαζόμενοι καὶ ἐν χο-
ροῖς καὶ ἐν γυμνασίοις καὶ ταῖς ἄλλαις συνουσίαις. τοῖς δὲ ἐκ
τοῦδε τοῦ κινδύνου σωθεῖσιν, ἀνδράσιν ἀγαθοῖς [1] γενομένοις,
ἀκίνδυνος ὁ λοιπὸς βίος μακαριζομένοις ἐν πάσαις πανηγύ-
19 ρεσιν, ἐν πάσαις θεωρίαις. οἱ φίλοι τούτοις φίλοι εἰσὶν, οἱ
ἐχθροὶ τοῖς τοιούτοις ὑπερεύχονται, πᾶς ἀνὴρ [2] ξενοῦσθαι
βούλεται ἐκ τῶνδε· καὶ γαμετὰς προθύμους ἂν εὕροις· οὗτοι
γηράσκοντες εὐδαιμονίζονται. νῦν οὖν, ὦ ἄνδρες στρατιῶται,
καθ' [3] ὅσον ὑμῶν ἕκαστος ἰσχύει, μηδὲν ὑπολειπόμενος τῆς
20 δυνάμεως ἀντιλαμβανέσθω τῶνδε [4] τῶν ἀγαθῶν. ὑπομι-
μνήσκω δὲ ὑμᾶς, ὅτι καὶ τὰ ἱερὰ ὑμῖν καλὰ γέγονε.

[1] γινομένοις [2] αὐτοὺς ξενοῦσθαι βούλεται. ἐκ τῶνδε καὶ [3] ὃ [4] τῶν om.

Οἱ φίλοι τούτοις, φίλοι εἰσὶν] Hæc si a sophista sic scripta sunt, captum meum excedunt. Num οἱ φίλοι τούτοις [id est, τούτων] πολύφιλοι [aut φοβεροὶ] εἰσί. *amici eorum ob eos a multis amantur*, aut *formidantur*, quippe qui per horum amicitiam aut prodesse aut obesse quam plurimum possint. REISK.

Τοῖς τοιούτοις ὑπερεύχονται] Imo vero τοὺς τοιούτους ὑπέρχονται. inimici si qui antea illis fuissent, hi nunc incipiunt iis sese submittere, illis adulari, eos revereri et promereri. Pro αὐτοὺς malim αὐτοῖς. IDEM.

Προθύμους] Π. προθύμως. H. STEPHAN. Utinam interpretationem Latinam quoque adscripsisset, ut constaret, quamnam inesse putasset sententiam suæ correctioni, quæ mihi perinde obscura est, atque vulgaris lectio. Num γαμητὰς leg. est? Nam γαμετὴ est *materfamilias*, quæ ab h. l. est aliena. γαμητὴς autem est *sponsus*. Hoc si admittas, erit sententia: πολλοὺς ἂν ἴδοις τοὺς θέλοντας ἐκ τῶνδε γαμεῖν, id est, τὰς τούτων θυγατέρας καὶ ἀδελφὰς γαμεῖν. *multos invenias cupide ambientes affinitates horum*, volentes aut filias horum aut sorores domum ducere. Hoc si voluit sophista, aut infacundiam et ignorantiam Græcæ dictionis prodidit, aut affectationem novæ et quæsitæ dictionis, et ita captavit elegantiam, ut obscurus atque ineptus fieret. IDEM.

Τῶνδε ἀγαθῶν] Aut interponendum est τῶν, aut sic legendum τῶν τοιῶνδε ἀγαθῶν. *tantorum bonorum*. IDEM.

Γ.

[1] ΕΤΙ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ.

α΄. Καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ καὶ τὰ ὑμέτερα παρεσκεύασται· ἀλλ' ἄνδρας χρὴ εἶναι ἀγαθούς. εἰκὸς δὲ ὑμᾶς περὶ τῆς

[1] titulum om. continuato orationis tenore.

Καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ καὶ τὰ ὑμέτερα παρεσκεύασται] Primis quatuor deletis vocabulis ante postremum addi vult Stephanus καλῶς. Quod mihi non satisfacit. quid si sophista sic dederit: καί τοι τὰ ἱερὰ καλὰ γενέσθαι τί ὄφελος, εἰ μὴ καὶ τὰ ὑμέτερα

173. 1 ὑμετέρας αὐτῶν πατρίδος μέλλοντας ἀγωνιεῖσθαι καὶ ὄντας
[1]πατέρων ἀγαθῶν τοιούτους ἔσεσθαι. ἢ ἄλλο τι παρα-
σκευάσατε κάλλιον ἢ ἄμεινον. ὥστε οὐ δεῖ ὑπεριδεῖν οὔτε
λόγου οὔτε ἔργου οὐδενὸς, [2]οὐδὲ μὴ τοῖς ἑτοίμοις παρακε-
λεύεσθαι· ἀλλὰ τοῦτο δή μοι δοκεῖ καὶ μάλιστα χρῆναι
ποιεῖν. τοῖς μὲν γὰρ μὴ θέλουσιν ἀγαθοῖς εἶναι μάταιον καὶ
λέγειν καὶ ποιεῖν, σπεύδοντα ὅπως ἔσονται ἀγαθοὶ, τοῖς
δὲ ἐθέλουσί γε καὶ βουλομένοις τοὐναντίον. παντὸς γὰρ 21
πράγματος ἐπίδοσίς ἐστιν, ἔστ' ἂν τέλος ἔχῃ. καὶ ἀρετὴν
πλεῖστον ἂν [3]εὕροις αὐτὴν ἐπιδιδοῦσαν, ὅπου μεγίστην καὶ
τιμὴν ἔχει καὶ ἄθλοις καὶ ἐπαίνοις. οὔκουν — ὅπερ εἶπον
ὀλίγῳ πρόσθεν — οὐδεὶς ἂν κάλλιον παρασκευάσαι σημεῖον.
ὥστ' εἰ καὶ νῦν ὑμῖν παρεσκεύασται καὶ ἑνὶ ἑκάστῳ καὶ 22
πᾶσιν ὅπως ἔσεσθε ἀγαθοὶ, καὶ ἀξίωμα [4]ἔχετε παρ'
ὑμῖν αὐτοῖς μέγα, οὐχ ὑμᾶς βλάψει ἀκούσαντας τὴν ὑμε-
τέραν ἀρετὴν καὶ τὸ ἀξίωμα τῶν προγόνων ὁμοῦ καὶ
τὸ ἀξίωμα [5]τὸ τῶν πολεμίων ὑμέτερον δι' ὑμᾶς ἔχου-
σιν, ἀλλ' ὠφελήσει. ὑμῶν γὰρ οἵ τε παλαιοὶ πατέρες

[1] πατρῴων [2] εἰ δὲ [3] εὕρῃς [4] ἕξετε [5] τὸ om.

παρεσκεύασται. *quanquam ecquid proderit, auspicia et exta nobis augusta esse, nisi, quæ a vobis proficisci debent, ea quoque bene comparata sint.* Reisk.

Ὄντας πατρῴων] Stephanus interponi suadebat aut ἀξίους aut κληρονόμους. Verum nil h. l. deest, sed solemmodo pro postremo vocabulo leg. est πατέρων, scil. υἱοὺς vel ἐκγόνους. conf. p. 548. 11. Idem.

Κάλλιον] Subaudi ἤ ἐστι τὸ καλὰ γεγονέναι τὰ ἱερὰ, καὶ τὸ ἀγωνίζεσθαι ὑπὲρ τῆς πατρίδος. Idem.

Ἀλλὰ τοῦτο] Post ἀλλὰ deest aliquid parum, e. c. κελεύουσι σιωπᾶν. *qui parati non sunt, ut a cohortationibus accendantur,* οὐ παρακελ. *sed postulant ut orator conticescat, his imprimis morem esse gerendum censeo,* h. e. videtur mihi factu imprimis esse necessarium, ut orator id faciat, quod illi postulant, id est, ut conticescat. Idem.

Λέγειν] Post λέγειν aut post ποιεῖν deesse videtur πάντα. *etiamsi tu nihil non dicas, nihil non agas, incassum tamen laboras.* Idem.

Ἐθέλουσί γε] Imo vero ἐθέλουσί τε. Verum ἐθέλουσι et βουλομένοις annon idem significant? Num ergo in locum posterioris sufficiendum est δυναμένοις? Idem.

Τοὐναντίον] Scil. δεῖ λέγειν πάντα, καὶ ποιεῖν πάντα, σπεύδοντα ὅπως ἔσονται ἀγαθοί. Idem.

Αὐτὴν] Malim καὶ αὐτὴν, *etiam ipsam.* Idem.

Καὶ ἄθλοις καὶ ἐπαίνοις] Satis certum penes me est in locum dativorum sufficì debere accusativos. et satis planum proinde est ἐπαίνους corrigere. verum quid ἄθλοις faciemus. non profecto ἄθλους licebit substituere. at nescio rursus an ἆθλα, *præmia certaminum,* minus liceat. Num ergo leg. καὶ τοῖς ἄθλοις ἴσους ἐπαίνους. Idem.

Ὀλίγῳ πρόσθεν] Locus est p. 173. 2. ed. Steph. Idem.

Παρασκευάσαντος] Παρασκευάσαι. H. Stephan. παρασκευάσαιτο. Canter. Recte locum constituit Stephanus. Sententia hæc est: Quapropter non facile quisquam præclarius ediderit indicium boni eventus hoc certamen manentis, quam est illud, quod ego edidi, scil. propitiam deorum voluntatem et æquitatem causæ nostræ. Reisk.

Βλάψαι] Βλάψει. Canter.

Ὑμέτερον δι' ὑμᾶς ἔχουσι] Num ὑμέτερον ὄν. δι' ὑμᾶς γὰρ ἔχουσι. *quæ hostium quæcunquæ et quantacunque est dignitas, vestra est, nam vobis debetur. propter vos ea gaudent.* Canterus sic volebat: πολεμίων ὑμετέρων, ὃ δι' ὑμᾶς ἔχ. Reisk. ὃ μέτριον. *In Append.* ad Porson. Adv. p. 327. Jacobs.

ἐν τοῖς Ἕλλησι μέγα ἀξίωμα ἀρετῆς εἶχον καὶ λόγον
ἀγαθὸν, οἵ τε νέοι. μαρτύριον δὲ τούτου ὑμῖν ἐρῶ. οἱ
μὲν ἄλλοι πάντες Ἕλληνες ἐκ τῆς σφετέρας αὐτῶν μετα-
στάντες οἰκοῦσιν [1] ἕκαστος αὐτῶν, ἐξελάσαντες ἑτέρους,
23 καὶ αὐτοὶ ἐξελαθέντες ὑφ' ἑτέρων. καὶ κατὰ τοῦτο δύο
φέρεσθε καυχήματα ἀρετῆς· οὔτι γὰρ ἐξηλάθητε [2] ἀπὸ
τῆς σφετέρας αὐτῶν ὑπὸ οὐδαμῶν ἀνθρώπων, οὔτε ἐξελά-
σαντες ἑτέρους αὐτοὶ οἰκεῖτε, καὶ κατὰ μὲν τὸ μὴ [3] ἐξελα-
σθῆναι ἀνδρείας στέφανον τὴν πατρίδα ἔχετε, κατὰ δὲ τὸ
μὴ ἐξελάσαι δικαιοσύνης. ταῦτα μὲν γὰρ τῶν παλαιῶν
[4] μαρτύρια ἀρετῆς πατέρων· τῶν δὲ νέων ἄλλα τε πολλὰ,
24 καὶ [5] ὅτι τῷ βαρβάρῳ στρατῷ ὑποχωρήσαντες ἐκ τῆς πα-
τρίδος καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ τέκνα, ὁρμώμενοι ἐκ τῆς Σαλα-
μῖνος ἠλευθερώσατε πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα καὶ τούτους οἳ
νῦν ἐφ' ὑμᾶς ἔρχονται. ὦ Ζεῦ τε καὶ θεοὶ, μεγάλης ἀσε-
βείας! ἐπὶ τοὺς ἐλευθερώσαντας οἱ ἐλευθερωθέντες ἔρχον-
ται, δουλώσοντες μετὰ τῶν τῇ Ἑλλάδι δουλείαν φερόντων
Ἑλλήνων, μετὰ τῶν ὑμετέρων δούλων, οὐδέν γε τῶν αὐτῶν
ποιοῦντες τοῖς ὑμετέροις προγόνοις, οἵ ποτε τῇ Σπάρτῃ
ἐπεβοήθησαν [6] ἐπανισταμένων τῶν δούλων, ὅτε ἀφίκετο

[1] ἕκαστοι [2] * ἀπὸ om. [3] ἐξελαθῆναι
[4] μαρτυρία ἀρετῆς πατρῴων, τῶν τε νέων· καὶ ὅτι μὲν, ἀλλ' [5] ὅτε τῷ βαρβάρων
[6] ἐφισταμένων

Ἕκαστος αὐτῶν] Malim ἕκαστοι τὴν αὐτῶν. Reisk.

Ἐξελασθέντες] Π. ἐξελαθέντες, καὶ ὀλίγῳ ὕστερον ἐξελαθῆναι. Ἢ καὶ τὸ ἐξηλάθητε εἰς τὸ ἐξηλάσθητε δεῖ μεταβάλλειν. H. Stephan.

Οἰκεῖτε] Subaudi τὴν τούτων, τῶν ἐξελαθέντων ὑφ' ὑμῶν. Reisk.

Γὰρ] Malim ὑπάρχει. Idem.

Μαρτυρία] Imo vero *μαρτύρια*, a nominat. singul. *μαρτύριον*, neutrius generis, ob præmissum *ταῦτα*. Idem.

Πατρῴων] Malim *πατέρων*. Idem.

Τῶν δὲ νέων] Pro particula τε malim δὲ. ob præmissum τῶν μὲν. Idem.

Καὶ ὅτι μὲν] Pro medio vocabulo conjecit Canterus ἔτι. recte id quidem, ni multum fallor, verum non exhaurit rem. ulterius erat procedendum. Conjecturæ si licet indulgere, quod in loco desperato licere arbitror, ita videtur legendum: *τῶν δὲ νέων* [repete tacite e præmissis *ἀρετῆς μαρτύρια*] *καὶ νῦν ἔτι μένει* [scil. *ἐν τῇ τῶν ἀνθρώπων μνήμῃ*] *ἄλλα τε πολλὰ, καὶ* [subaudi *τοῦτο*] *ὅτι* [non *ὅτε*, quod vulgatæ dant]. *recentiorum autem majorum virtutis documenta manent vel adhucdum in hominum memoria vigentque, ut alia permulta, ita hoc quoque, quod —.* Idem.

Ὑπὸ τῆς σφετ.] Ἀπὸ τῆς σφετ. Ad Herodot. l. 1. 56. Wesseling.

Τούτους] Lacedæmonios designat. Reisk.

Μεγάλης] Aut *μετὰ* præponendum est, aut *τῆς*, ut sic exclamatio mirantis et stomachantis. *o Jupiter et vos reliqui dii, tam portentosæ impietatis!* (subaudi ἕνεκα, *ergo*) *vos testor.* Idem.

Φερόντων] Alius usurpasset ἐπιφερόντων. Idem.

Ἀφίκετο] Sed quisnam? num ὁ κῆρυξ. videtur potius nomen regis Spartani, qui tum fuit, excidisse, quod nomen quærere mihi nunc non vacat. quærant quibus volupe erit et otium suppetet. Invenient apud Cragium aliosque, qui de rebus Laconicis exposuere. Canterus, quasi sentiens defectum, reddidit h. l. *cum quidam*

καὶ ἔχων φοινικίδα ἐπεκάλει τοὺς προγόνους βοηθῆσαι καὶ
μὴ περιϊδεῖν ἐπιβουλευθεῖσαν τὴν Σπάρτην. ἀντὶ δὲ τῆς 25
εὐεργεσίας τῆσδε τήνδε ἡμῖν τὴν κακοεργασίαν ἀποδιδόασι,
καὶ νῦν οὗτοι τῆς ὑμετέρας ἕνεκα ἀρετῆς ὄντες οἵτινες εἰσὶ,
δῃοῦσί τε τὴν ὑμετέραν καὶ ἐλευθεροῦσι τοὺς ὑμετέρους
δούλους καὶ ἐπάγουσιν ἐφ' ὑμᾶς παρανόμως καὶ παρασπόν-
δως, οἷς οὐδὲ θέμις ἦν Ἡρακλειδῶν ἡγουμένων Ἀθηναίων
ἐπιβῆναι σὺν πολεμίοις ὅπλοις. ἀλλὰ γὰρ οὔτε θεοὺς οὔτε
ἀνθρώπους αἰδοῦνται· οὐ γὰρ ἂν τάδε ἐποίουν. ὑμεῖς, ἐὰν
θεὸς θέλῃ, δίκην αὐτοῖς ἐπιθήσετε. 26
β'. Ἐνθυμήθητε δὲ, ὅτι ὑμεῖς μὲν ἐκ τῆς ὑμετέρας αὐτῶν
ὁρμώμενοι ἀγωνιεῖσθε, ἀπὸ ἑστίας πατρῴας ἕκαστος καὶ
θεῶν τῶν ἄλλων καὶ πόλεως, οὐ τῶν κτισάντων φονέες
γενόμενοι, ἀλλὰ τοκέων τυχόντες, τοῖς ὑμετέροις θεοῖς
εὐξάμενοι περὶ τῶν αὐτῶν, ὥστε καὶ τὴν δίκην τὴν παρὰ 27

ab illis — petiisset auxilium. Idem. Περικλείδας Orellius coll. Plutarch. Cim. 16. qui sic: *Οἱ γὰρ Εἵλωται ἐκ τῶν ἀγρῶν συνέδραμον πανταχόθεν, ὡς συναρπασόμενοι τοὺς σεσωσμένους* [scil. *ἐκ τοῦ σεισμοῦ*] *τῶν Σπαρτιατῶν. - - - πέμπουσιν οὖν οἱ Λακεδαιμόνιοι Περικλείδαν εἰς Ἀθήνας, δεόμενοι βοηθεῖν, ὅν φησι κωμῳδῶν Ἀριστοφάνης καθεζόμενον ἐπὶ τοῖς βωμοῖς ὠχρὸν ἐν φοινικίδι στρατιὰν ἀπαιτεῖν.*

Ἔχων φοινικίδα] Ergo feciales Græcorum, Spartanorum certe, cum supplicatum opemque ferendam efflagitatum aliquo venirent, russati erant, h. e. vestem russam corpore gerebant, aut eam e pertica suspensam præferebant? Sed cur? quid significaturi? num, vim sibi fieri, cruorem suum peti? quapropter supplicare, ne immanitati hostium suorum inulti permittantur. Nam alias denuntiabant supplices hoc ritu, iis, quibus supplicassent, si fiat, ut rejecti perirent, sanguinis sui pœnas ipsos esse daturos, qui periclitantes, quos servare potuissent, perire sivissent. De panno puniceo attigi ad Lysiam p. 253. verum illius panni alia ratio est, atque hic commemorati. Idem.

Ὄντες οἵτινες εἰσὶ] Qui istam tantam, qua nunc sunt terribiles, potentiam, soli debent commiserationi vestræ, qua moti eos tum præsenti eripiebatis exitio. Idem.

Οὐδὲ] Cohæret, non cum *θέμις ἦν*, sed cum remotiore *Ἡρακλειδῶν ἡγουμένων*. *ne si Heraclidæ quidem duces belli forent, eosque adversus fines Atticos ducerent.* Idem.

Ἀθηναίων] Imo vero *τῇ* vel *τὴν Ἀθηναίων*, scil. *γῇ* vel *χώρᾳ* vel *χθονί*. *in solum Atticum invadere.* Idem.

Οὐ γὰρ ἂν τάδε ἐποίουν] Scil. *εἰ τούτους ᾐδοῦντο.* Idem.

Ὑμεῖς, ἐὰν] Π. *ὑμεῖς δὲ ἐάν.* H. Stephan. Ego malim sic legi. — *ἐποίουν. ὧν ὑμεῖς, ἐὰν* — *quorum scelerum vos ab iis, propitio deo, pœnas repetetis.* Reisk.

Τῶν ἄλλων καὶ πόλεως] Id est, *τῶν τε παρ' ἄλλοις νομιζομένων, καὶ τῶν ταύτῃ τῇ πόλει ἰδίων καὶ πατρίων.* Idem.

Τῶν κτισάντων φονέες] Nam Heraclidæ Pelopidas, antiquiores Peloponnesi incolas, exstirparunt. Idem.

Τοκέων τυχόντες] Num *αὐτοχθόνων*, vel potius *εὐσεβῶν*, interponendum est. Sin autem vulgata h. l. bene habet, tacite e præmissis erit *τῶν κτισάντων* repetendum. *parentibus usi iis, qui iidem etiam soli hujus primi cultores fuissent.* Sive, *a quibus vos secunda fortuna estis prognati, hi primi solum hoc satis et cultis et oppidis et legibus habitabile reddiderunt. an euern Eltern habt ihr die ersten Anbauer dieses Landes.* Sed magis placet *εὐσεβῶν* addi. *vestri majores non fuerunt tam impii atque fuerunt majores Spartanorum.* Idem.

Εὐξάμενοι] Num *εὐξαμένων*. ut ad *τοκέων* referatur. quod si probetur, tum ad illa *περὶ τῶν αὐτῶν* tacita mente adjungendum erit a lectore quoque *ὑμῖν*. *parentibus usi iis, qui eadem, quæ vos poscitis, poposcerunt deos vestros.* Sin autem nominativum hic servabimus, tum aptus is erit e communi *ἀγωνιεῖσθε* versu 12. *ibitis in bellum votis factis ad deos vestros, formulis et ritibus iisdem, atque majores vestri olim faciebant.* ubi vos a diis vestris eadem rogaveritis,

θεῶν καὶ δαιμόνων μεγάλην σύμμαχον ἔχειν. μάχεσθε δὲ
ἀνδράσιν ὑβρισταῖς καὶ ἀνοσίοις, οἳ τὴν μὲν σφετέραν αὐ-
τῶν ἐν ᾗ ἐγένοντο ἀπώλεσαν καὶ ἐξέλιπον, ἢ θεοῖς ἔχθραν
θέντες ἢ κακοί τε καὶ ἀνάλκιδες ὄντες· ἐπὶ δὲ τὴν ὑμετέ-
ραν ἔρχονται ἐξ ἀλλοτρίας ὁρμώμενοι, οὔτ' ἀπὸ τῆς σφε-
τέρας ἑστίας ἕκαστος αὐτῶν οὔτ' ἀπὸ τῶν ἄλλων οὔτ' ἀπὸ
πατρῴων θεῶν, ἀπὸ Ἐριννύων δὲ καὶ ἀπὸ [1] Ἀπάτης δαι-
μόνων ἐλαυνόμενοι ἥκουσι δίκην δώσοντες. οὐ γὰρ οὔτε
28 πλείους ὑμῶν εἰσὶν οὔτε εὐοπλότεροι· οὔτε ὑμετέραν δειλίαν
καταγνόντες ἔρχονται οὕτω θρασέως διὰ τῆς ὑμετέρας,
ἀλλὰ θεῶν τις ἄγει αὐτοὺς δώσοντας δίκας μιαρῶν τε καὶ 174. 1
ἀνοσίων ἔργων. παραστήτω οὖν ὑμῶν ἑκάστῳ τοῦτο, ὡς τὸ
θαῤῥεῖν πλεῖστον φέρεται εἰς τὸ νικᾶν. ὡς οὖν καὶ τῶν
θεῶν συμμάχων ὄντων, καὶ ὑπαρχόντων ὑμῖν τούτων [2] καὶ
ἀμείνοσιν εἶναι καὶ [3] εὐδοξοτέροις, βραχὺν χρόνον ἀνασχό-
μενοι τὰ ὅπλα τῶν πολεμίων μακρὰν δόξαν καταστή-
σεσθε ἀρετῆς εἰς τὸν ἅπαντα χρόνον, καὶ ἀναμνήσετε πάν-
τας τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ὑμεῖς ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν ἐστὲ
παῖδες, οἵ ποτε ἀποβάντας τοὺς βαρβάρους τῆς ὑμετέρας
εἰς Μαραθῶνα αὐτοβοεὶ νικήσαντες πολλὰς μυριάδας
ἀνθρώπων ἐξέβαλον ἐκ τῆς γῆς, τοὺς δ' ἀπέκτειναν, οὐ
περιϊδόντες οὔτ' εἴ τις αὐτοῖς ἔμελλεν ἐκ τῆς Πελοποννήσου
29 βοήθεια ἥξειν, οὔτ' εἰ ὀλίγοι πολλοῖς μαχοῦνται, ἀλλὰ τῇ

[1] Ἄτης   [2] καὶ om.   [3] ἐνδοξοτέροις

quæ illi quondam rogabant. Et tum ad περὶ τῶν αὐτῶν subaudiendum erit ἐκείνοις. Idem.

Ἔχειν] Subaudi ὑμᾶς. *quo fit, ut habeatis.* Idem.

Μάχεσθε] Π. μαχέσεσθε. Ἢ μᾶλλον, μαχεῖσθε. Οὕτω γὰρ ἐν τῷ τέλει τούτου τοῦ λόγου. H. Stephan. Haud liquet. Ego equidem vulgata h. l. haud multum offendar. Reisk.

Ἐν ᾗ ἐγένοντο] Spartani enim stirpitus e Dorico oriundi, quæ Phocidi et Thessaliæ interjacet, illinc egressi, in Peloponnesum invaserant. Idem.

Θέντες] Utrum hoc æquivalet vocabulo οἰηθέντες, an hoc illi est sufficiendum. Sed prius verius. Idem.

Ἀλλοτρίας] Laconica enim non erat Spartanis verum natale solum, sed Hellas proprie sic dicta. Idem.

Ἄλλων] Jam paulo ante sententiam inusitatæ et haud planissimæ dictionis exposui. non profecti in bellum, neque cœpta sua auspicati a diis propitiis, neque illis, qui aliis populis Græcis communes sunt, neque his adeo quoque, qui ipsis sunt proprii. Idem. οὔτ' ἀπὸ post ἄλλων, ut temere iterata, deletum it Bekkerus.

Ἀπ' Ἄτης] *ab Ate divinitus immissa.* Sic dedi de meo, pro vulgari ἀπὸ Ἀπάτης. Reisk.

Ὑμετέραν] Imo vero ὑμῶν. neque hoc, quod vos ignavos atque imbelles habeant. Idem.

Τούτων] Π. τοῦτο. H. Stephan.

Ὑπαρχόντων] Π. ὑπάρχοντας. Idem. Subaudi φίλων καὶ συμμάχων. Reisk. ὑπάρχον de suo dedit Bekkerus.

Ἀμείνοσιν εἶναι] Interpone ἐστὶν, et subaudi ὑμῖν. *vobis licet esse potioribus.* Idem.

Οὔτ' εἰ] Interponendum videtur ὀῤῥω-

σφετέρᾳ αὐτῶν ἀρετῇ πιστεύσαντες συμβαλόντες ἐνίκησαν·
τοῦτο δὲ Πλαταιᾶσι μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ταὐτὰ
φρονούντων ἐνίκων μαχόμενοι· ἐνίκησαν δὲ καὶ ἐπ᾽ Ἀρτε-
μισίῳ τῆς Εὐβοίας ναυμαχοῦντες καὶ πρὸ Σαλαμῖνος, ὥςτε
εἰς τόδε ἡμέρας σωτῆρες τῆς Ἑλλάδος ὀνομάζεσθαι. πολλοὺς
δὲ καὶ ἄλλους ἀγῶνας καὶ καλοὺς ἠγωνίσαντο οἱ ὑμέτεροι
πατέρες, ὧν τῆς νίκης τῶν ἄθλων ὅροι πεπήγασι πολλῶν
ἡμερῶν πλοῦν ἀπὸ τῆς ὑμετέρας πόλεις μεγάλαι, ὑπακού-
ουσαι τοῦ ὑμετέρου κήρυκος. εὐξάμενοι οὖν τοῖς θεοῖς τοῖς 30
Ὀλυμπίοις, οἳ ἡμῖν κατὰ τὸ εἰκὸς πλέον νέμουσιν ἢ τοῖς
πολεμίοις, εὐχῇ συμβάλλωμεν λησταῖς ἀνδράσι. θαῤῥεῖτε
δέ· [1] καὶ ἴσα νεμόντων τῶν θεῶν εὖ ἀγωνιεῖσθε. τὰ ἱερὰ
καλὰ καὶ τὸ δίκαιον ὑμῖν μὲν θαῤῥεῖν παρέξει, ἐκείνοις δὲ
δεδιέναι. ἃ δὲ μάλιστα ἄνδρας νέους παροξύνει, ὑμῶν αὐτῶν
ἀκούσατε, πόλεώς τε μέγεθος καὶ εὐδαιμονίας καὶ δόξης ἣν
ἕκαστος παρ᾽ ἑαυτῷ ἔχει, ἅ τε νέοις ἀνδράσιν ἡλικίας δὲ
ἀθύρματα, παῖδες καλοὶ καὶ γυναῖκες καὶ γυμνάσια καὶ
κυνηγέσια, ὧν ὑμεῖς τῇ μεγάλῃ ἐλευθερίᾳ πλεῖστά τε καὶ 31

[1] ὡς

δοῦντες, aut ἐννοηθέντες, vel tale quid. nam profecto περιϊδόντες e præmissis huc pertrahi nequit. quod ibi significat *exspectantes, præstolantes.* hic autem significatio *recogitantes, reputantes secum, pensitantes* convenit. Sed erunt, qui Synesin mihi opponent, quos sensu suo frui sinam, et figura sua delectari. Idem.

Τοῦτο δὲ] Non præcedit τοῦτο μὲν, sed solummodo ποτε p. 550. 19. cui ποτε hoc τοῦτο δὲ respondet, modo loquendi rariusculo. Aut lege μετὰ τοῦτο. Idem.

Ταῦτα φρον.] Π. ταὐτὰ φρον. H. Stephan.

Σωτῆρες] Malim σωτῆρας. subauditur enim αὐτούς. Reisk.

Ὧν τῆς νίκης τῶν ἄθλων] Idem est, ac si dixisset: ἐν οἷς ἀγῶσιν οὓς ἐνίκησαν ἄθλους, τούτων ὅροι — Appellat autem ὅρους hic loci *pignora*, respiciens ad illos ὅρους seu *palos*, qui figebantur in fundis vel ad domos oppigneratas, quas vendere non liceret. His cum palis comparat oppida in memoriam victoriarum ab Atheniensibus partarum condita. Quemadmodum hæ domus, et hi fundi, qui ejusmodi palis velut obsignati sunt, creditoribus eripi nequeunt, quibus oppignerati sunt, donec ipsis de ære mutuo credito satisfactum fuerit, ita quoque sunt hæc oppida notæ quædam publicæ, testantes, illas victorias, quarum ad memoriam conservandam et propagandam illa condita et veluti fixa fuerint, Atheniensium esse proprias, aliique nemini jus earum competere. Idem.

Εὐχῇ] Imo vero ἀγαθῇ τύχῃ. v. p. 552. pen. nisi εὐχῇ est, *cum congratulatione*, ut in re votis multum expetita. Idem.

Ὡς ἴσα νεμόντων] *confidite fore ut, dii si sint æqui* (sed dii æqui sunt) *prospere dimicetis.* sic dedi de meo, pro vulgari καὶ εἰς ἃ νεμόντων. Siglas, alteram καὶ, alteram ὡς, significantes in codicibus mstis, ita esse inter se similes, ut facile permutentur a minus cautis minusque peritis, res nota est. Idem.

Τὰ ἱερὰ] Malim sic legi: τὰ γὰρ ἱερὰ καλὰ ὄντα [vel γεγονότα], καὶ τὸ δίκ. *exta enim,* vel *sacra, cum fausta nobis et auspicata sint* [vel cum perlitaverimus], *et jus atque fas,* quod nobiscum est, *fiduciam vobis præbebunt.* Idem.

Ἡλικίας δὲ ἀθύρματα] Pro media voce malim οἷον, *quasi;* et subaudi ἐστίν. *quæ juventutis quædam quasi sunt oblectamenta.* Idem.

Κυνηγέσια] Subaudi a communi e præmissis, ταῦτα ὑμῶν αὐτῶν ἀκούσατε. *a me ista commemorari et vobis ad animum revo-*

κάλλιστα ἀπολαύετε· περὶ ὧν μαχεῖσθε νυνὶ ὑμετέρων ὄντων περιττὸν ἀνδράσιν οἷς ταῦτα σπάνια. παρακελευσάμενοι οὖν ὑμῖν αὐτοῖς, ἀνὴρ ἀνδρὶ καὶ δημότης δημότῃ καὶ φυλέτης φυλέτῃ, χρῆσθε τύχῃ ἀγαθῇ, ἐπειδὰν ἡγῆταί τις ἐπὶ τοὺς πολεμίους.

cari ne exspectate, sed ipsimet animis vestris subjicite. IDEM.

Ὧν ὑμεῖς] Videtur sic. leg. ἃν ὑμεῖς πάντων μετὰ τῆς ἐλευθερίας — *quorum omnium fructus cum libertate* [h. e. si liberi sitis, libertatemque si tueamini] *abundantissimeque et florentissime percipietis.* Nam πλεῖστα et κάλλιστα h. l. accipienda sunt adverbialiter; aut alias leg. sit πλείστων et καλλίστων. quod minus videtur necesse esse. Vel τούτων ὑμεῖς αὐτοὶ μετὰ τῆς ἐλ. — ἀπολαύσετε. IDEM.

Ἀπολαύετε] Malim ἀπολαύσετε. IDEM.

Σπάνια. παρακελευσάμενοι] Intepone παρακελεύεσθαι. *supervacaneum fuerit, fortes viros, quibus ista cara sint, magnique fiant, multis cohortari. quare cohortamini vosmet ipsi.* σπάνια h. l. accipio pro ἀγαπητὰ καὶ πολυτίμητα καὶ περισπούδαστα. Canterus hæc quinque vocabula, περιττὸν ἀνδράσιν οἷς ταῦτα σπάνια, censebat amputanda, ut supervacanea, et a scholiasta quopiam assuta. in quo multum falsus fuit. Bonorum auctorum ecquid supererit, si nobis sumamus in eos ad hunc modum grassari? IDEM.

Καὶ δημότῃ] Π. καὶ δημότης δημότῃ. H. STEPHAN.

Χρῆσθε] Ἴτε de suo Bekkerus.

Η Ρ Ω Δ Η Σ.

RAPHAELIS FIORILLO

PRÆFATIO

AD HERODEM.

Sempiternam nominis famam clarissimis ingenii monumentis consecutus est Herodes Atticus, qui illa tempestate floruit, qua Græcorum Romanorumque scriptores, ab humano cultu jamjam deficere, litterarum studia ad interitum vergere, priscus Græci sermonis nitor obscurari, ac poetæ, non elegantiæ, facilitati ac gratiæ, quæ in Atticis tantopere delectant, sed tumori cuidam et nimio inanique ornatui studere cœperant. Hac igitur ætate paullo nitidiorem orationem, nonne eadem admiratione et lætitia excipiamus, qua stellam solemus, caliginosa nocte radiantem, aut egregiæ virtutis exemplum, corrupta in civitate prosequi?

Operæ igitur pretium omnino me facturum esse putavi, nova Carminum Triopeorum editione adornata, quod non unam ob causam digna ea sunt, ut a studiosis litterarum Græcarum lectitentur.

Commentatoribus, qui carmina quæ restant duo illustrarunt, me ita adjungere, ut proferrem aliquid, quod a Salmasio, Viscontio, aliisque intactum relictum esset, profiteri haud ausus sum. Quum vero in legendis carminibus aliquid temporis consumpserim, multa in mentem mihi venere, quæ partim ad illustranda duo carmina, partim ad nonnulla aliorum poetarum loca accuratius cognoscenda prodesse mihi videbantur. Exposui igitur in animadversionibus verba poetæ, et, si qua ex aliorum imitatione posita viderem, enotavi. Omnem denique curam adhibui, non quidem, ut, quæ ad historiam poetæ spectant, enarrarem, sive ut iis locis, quæ e Romana historia luce aliqua indigeant, lucem affunderem, hæc enim Viscontius jam apposuit, sed ut verba sententiasque poeticas indagarem, et illustrarem. Quantum vero utilitatis ex labore meo ad poemata redundet, rectene in dijudicandis examinandisque carminibus versatus sim, aliorum esto judicium.

Ante vero quam ad carmina ipsa transgrediar, non alienum est, brevem rerum, quæ in libello obvenient, imaginem ante oculos ponere, ac diversa capita indicare. Herodis Attici vitam multi exposuere, sed nemo de eo accuratius egit Cl. Eichstaedtio, qui

Herodis enarranda, comparandisque et conciliandis inter se veterum scriptorum de Herode testimoniis, omnes subortas difficultates feliciter sustulit. Hoc caput e Fabricii Bibliotheca desumptum adjungendum censui, observationibus nonnullis inspersis additisque notulis nostris. Quæ in Academiæ Parisinæ Actis (Mémoires de Litterature, T. XXX. p. 1. sq.), exstat de Herode dissertatio, Burignyi, eandem, quam in aliis hujus viri docti scriptis invenimus, antiquitatis scientiam ostendit, at quia sæpius indagata non recte attulit, et conjecturis indulsit, sæpius non necessariis, eam omisimus.

Adjeci orationem quæ Herodis nomine inscripta est, tradidique operis exscribendum Reiskii exemplum, cum Latina Meursii interpretatione. Quoties Reiskius in Animadversionibus conjecturas suas commemorat, eas integras subjunxi, pluribus vero ad orationem de lectionis varietate sententiam dicere nolui, quia, ut bene Reiskius monuit, vix digna est, ut in explicatione ingenium conteratur. Ipsam enim si orationem sub Herodis nomine adhuc venditatam examinamus, linguam videmus multas contraxisse sordes ab illorum temporum, quibus sermonis pura indoles elegantiaque naturalis perierat, contagione. Quare, qui diurna cum optimis Atticis oratoribus familiaritate contracta, ingenuam et amabilem Græcæ Suadæ faciem norunt et unice diligunt, eos Anonymi, Herodis nomen mentiti, eloquentia parum delectabit. Attamen ad historiam eloquentiæ Græcæ, quin ad humani ingenii historiam cognoscendam, non solum faciunt egregia magnorum virorum opera, sed pertinent huc quoque mediocres, immo, qui ne mediocritatem quidem attingunt, libri.

Aliam viam inii in explicandis carminibus. Salmasius, in magno suo Commentario, immensam protulit variæ eruditionis copiam; exspatiatur non raro liberius, atque varietatibus distinguendo opus, diverticula quasi quærit, ubi, qui antiquitatis amore ducuntur, suaviter requiescant. Nos usos esse viri eruditi animadversionibus, libere fatemur, et, ne apud æquos rerum judices, hoc fraudi sit, vix veremur. Quod præcipue doctissimus Visconti, in optimo Commentario observandum sibi putavit, pertinet ad rerum verborumque illustrationem. Non sine voluptate agnovimus miram doctrinæ copiam, Græcæ linguæ scientiam accuratam, antiquitatis studium singulare. Locis multis e lapidibus, quos ante oculos habuit, affusam esse lucem, multa historiæ capita egregie exposita, indolemque carminum præclare illustratam esse fatemur. Non exiguum itaque fructum lectores percepturos esse speravimus, additis nostræ editioni præcipuis Viscontii observationibus, quia non admodum multa exempla in has terras putamus perlata esse,

neque multorum Bibliothecas apud nos, exemplari aliquo ornatum iri probabile videtur.

Restat, ut nonnulla de carminibus, eorumque indole adjiciamus. Credidere Viri docti Inscriptionum auctorem esse Herodem Atticum; primo certe loco positæ. At mihi omnino vera videtur esse sententia Viscontii, qui Marcellum Sideten, tempore Marci Aurelii florentem poetam, auctorem esse putat. Etenim, quæ secundo loco exhibita est Inscriptio, nomen poetæ præ se fert ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ, in quo explicando, et editores carminis, et Spanhemius (ad Callimachi Hymn. in Cer. v. 3.), operam frustra consumpserunt, tum, quia poetica alteram superare videtur præstantia, tum, quia Triopium Herodis adituris forsitan primo aditu et loco conspiceretur. Suspicio Viscontii admodum probabilis visa est Viro erudito, in Ephemeridibus Gottingensibus, anni 1795. Nro. 180.; adversus eam quædam monuit Cl. Eichstaedt, in censura, quæ inserta est Ephemeridibus Univ. Litterariis, Ienæ prodeuntibus, anni 1596. Nro. 61. Paucis tantum examinemus ea, quibus Itali argumenta diluere studuit. Ac primum quidem monuit Vir doctissimus, fragmenta, quæ e Marcelli Ἰατρικοῖς περὶ ἰχθύων[1] restant, non eundem præ se ferre colorem. In illis dicendi genus esse simplex, nullo sententiarum verborumque splendore illustre, in Inscriptionibus contra vibrans, ornamentis ambitiose quæsitis distinctum, turgescensque nonnunquam tumore immodico. At hoc judicio minime contenti, plura desideramus argumenta. Primum enim, de toto orationis habitu, etsi e paucis fragmentis, quæ solummodo piscium catalogo constant, vix judicari potest, non dubitamus tamen fore, ut, si quis ea legat, deinde Inscriptiones recitet, sonum nescio quomodo consentientem in auribus sentiat. Verum hoc sentiri magis, quam verbis explicari potest. Præterea sermonis in carmine de piscibus longe alia ratio est, quam in carmine dedicationem Triopii continente. Cur non ab illa ratione dicendi declinasse, et in dedicatorio carmine alio more poetam locutum esse dicamus? Quodsi deinde Marcellus in Carmine de piscibus, floridum dicendi genus adhibuisset, quam ridicule egisset! Aliis enim verbis in enumeratione piscium, ad Pancratis Arcadis, Archestrati aut Alexandri Ætoli, ut mihi videtur, exemplum composita, aliis in carmine dedicatorio opus: aliis, si quid sapio, verbis de historia naturali, aliis de simulacro aut statua dicimus. Ipse Nicander, quam parcus, quam brevis, quam pressus est in Theriacis, quam dissimilis illi exsultanti et luxurianti Nicandro, qui in Georgicis apud Athenæum (Lib. XV. pag. 683. sq.), pulcritudinem Nym-

[1] Fragmenta quæ e Marcelli Ἰατρικοῖς περὶ ἰχθύων restant, edita sunt a Fabricio, in Bibliothecæ Græc. T. I. p. 14. ed. vet. et Schneidero, ad calcem editionis suæ Plutarchi, de educat. pueror. Argentor. 1775. Promissa vero a Cl. Bellin de Ballu.

pharum, numerosissimamque florum varietatem elegantissime descripsit. Cur denique, si hoc etiam argumentum nihil valere dixerit aliquis, nomen Marcelli, in genitivo positum in fronte Inscriptionis, si non indigitat auctorem? Epigrammata Anthologiæ Græcæ et Latinæ innumera, nomina præferunt auctorum, unde, a quo scripta sunt, intelligi plane potest et cognosci. Nec in Inscriptionibus hoc infrequens. (v. Pockoke, Description of the East, p. 133, 104. et Toupii Emendatt. in Suid. T. III. p. 46.) Marcello non dedicatum esse carmen, unusquisque intelligit, et si dedicatum, cur nulla Marcelli in ipso carmine mentio injecta est?

Pauca hæc nobis argumenta in mentem venere, alia, cui majus est ingenium ipse animadvertet. In Animadversionibus egi id, ut, quæcunque ad intelligentiam carminum facere videbantur, eorum prætermitterem nihil. Venerunt quoque in mentem nonnullæ emendationes aliorum poetarum, quas si adsperserim nostris observationibus, Virorum doctorum humanitatem non ægre id laturam esse, mihi persuasi. Dedi fortasse occasionem aliis meliora proferendi et veriora. Omnino me trado Virorum eruditorum benevolentiæ, quam promereri summo studio conabor. Læto semper animo in hoc studio pergam, favorem doctorum virorum expertus, quorum sententias humaniores æquo animo audire ac ferre didici.

CHR. GOTTL. HEYNII

AD

RAPHAELEM FIORILLO
EPISTOLA.

Ut, etsi aliis occupationibus distinerer, hoc tamen, quicquid est, opellæ tibi, vir doctissime, consecrarem, id visus mihi sum partim officio et amori, quo te a prima ætate sum amplexus, partim librarii, viri honestissimi, precibus, partim studiorum et curarum variarum conjunctioni, quæ mihi cum parente tuo, viro artium elegantia et doctrina eminentissimo, intercedit, debere. Id quod mihi eo magis profitendum erat, quo magis me ab omni hoc scriptionis genere alienum esse professus sum, quippe quod sensui meo adversatur, et arrogantiæ aut ostentationis notam nescio quam habere videtur. Nunc autem me a me ipso id impetrasse, ut huic libello aliquid seu præfarer seu subjungerem, tanto magis mirationem facere potest, quod ille in eo rerum genere versatur, ad quod ego juvenilia ingenia hortatu meo raro instigare, sæpius ab eo avocare, soleo. Cujus mei judicii rationem et morem ut exponam, occasione oblata ita utar, ut DE FINIBUS STUDII CRITICI REGUNDIS omnino tecum, vir doctissime, paucis agam. Quis enim foret, quicum lubentius de hoc litterarum studio agerem, quam cum viro multarum litterarum varietate ita instructo, ut bene teneat, non omnem doctrinæ laudem in critica scriptorum veterum sola contineri, contra autem ipsius hujus studii laudem summam in eo ponendam esse, si ad alias disciplinas emendandas et perficiendas illud adhibeatur.

Equidem, cum ad hæc humanitatis studia sub Christii Ernestiique disciplina primum accederem, bene memini duas maxime opiniones, e schola forte Burmanniana, propagatas, commilitonum animis tum insidere, primam, philologica et critica studia, si non sola digna sint, quibus ingenium liberalius et erectius sese consecret, omnibus tamen reliquis disciplinarum studiis ita antecellere, ut facile omnium litterarum eruditiorum principatum teneat; alteram, eum demum in litterarum antiquarum omninoque humaniorum aliquantum profecisse, qui scriptores Græcos Latinosque emendare et conjecturis tentare didicisset; hanc vero omnis doctrinæ esse tanquam arcem, ad quam qui pervenisset, næ illum immortalitatem nominis tanquum certa possessione tenere. Hac persuasione permoti nos scriptores veteres non alio consilio perlegere et excutere solebamus, quam ut criticam aliquam observatiunculam

adspergere, conjecturam vel emendatiunculam in verbis allinere possemus. Legebamus itaque multa, nullo aut exiguo cum fructu ad philosophicas et historicas notiones, aut ad scribendi dicendive facultatem et usum. Altera ex parte plerique nostrum disciplinarum severiorum, imprimis quæ ad vitam civilem spectant, tenebantur contemptu; theologica et jurium studia eo tantum laudem aliquam habere aiebamus, quatenus in interpretatione et critica librorum sacrorum et legum versentur. Cum non omnis superbia et fastus ab hic judiciis abesset, in invidiam adducebantur ipsa hæc studia, et, ut fit, ab iis, qui tali professione se suaque studia contemptui haberi viderent, dignatione sua vicissim dejiciebantur. Itaque evenit, ut Bachio multis cum difficultatibus luctandum esset, antequam jurisprudentiæ forensis et ecclesiasticæ idoneus auctor haberetur; multumque elaborandum erat Ernestio, ut in theologicis disciplinis et ipse aliquo in loco haberetur; obesse enim solidiori doctrinæ antiquas litteras, parum prodesse; nec injuria ita statuebant viri quoque gravissimi, qui litterarum studia, quæ in rerum naturis cognoscendis, judiciorum et opinionum veritate exploranda et constituenda, negotiorum difficultate expedienda, et utilitatum vitæ publicæ privatæque procuratione versari debebant, ad verborum apices, librariorum vitia indaganda et cum speciosa aliqua sollertia corrigenda revocari videbant.

Quod in aliis non modo litteris, sed studiis omnis generis, plerosque peccare videmus, ut, quo consilio, quo fine et usu, ea, in quibus occupati sunt, tractent, eoque ipsum modum et rationem studii sui regant, ut, inquam, hoc parum exploratum et liquidum ipsi habeant, hoc idem vidimus evenisse in omni disciplina scholastica et academica, ut, quid illud sit, quod assequi volunt homines, dum sollennem studiorum rationem prosequuntur, raro aut nunquam inquirerent. Ita quoque a paucis diligenter et subtiliter satis quæsitum est, quorsum in lectione scriptorum antiquorum, Græcorum et Latinorum, ætas juvenilis contineatur. Quod igitur mirabimur, idem illud fugisse plerosque, quem usum, quos fines critices studium habeat, ideoque nec satis prudenter definiisse, qui locus huic studio in institutione scholastica et academica sit assignandus.

Cum veterum scriptorum lectio et interpretatio in disciplina puerili partim institutionis, quæ grammatices et dialectices præcepta et usum mentibus insinuat, locum obtineat, partim notionum communium innumerarum, vulgarium et doctarum, mentibus instillandarum, copiam præbeat, partim ingenium, pulcri rectique sensum, elocutionem et scriptionem, fingat: magistrorum utique animis notio aliqua artis criticæ ut insideat, in votis habendum est, ut de editionum bonitate, et de lectionum veritate, ad interpretationis usum, recte possint judicare, forte etiam provectioribus notitias

aliquas judicii et usus critici impertire. Jam possunt in his esse ingenia erectiora, quæ in linguæ Græcæ et Romanæ cognitione et in veterum scriptorum lectione, præter istas utilitates, quas ætati juvenili propositas esse diximus, ad subtilitates sermonis progredi volent; erunt quoque, qui in studiis litteraturæ antiquæ habitare volent et fortunarum suarum spem et fundum collocare: hos et illos in critica accuratius cognoscenda, experimento quoque aliquo facto, operæ partem ponere, quis improbet? dummodo reliqua illa, quæ per auctorum classicorum lectionem et interpretationem consequi necesse est, haud posthabeantur; contra vero ut ad rerum notitias, ad historias, temporum hominumque vicissitudines, fortunas, earumque causas, observandas, tum ad certa rectaque de iis facienda judicia, imprimisque ad judicandi, eloquendi ac scribendi facultatem exercendam, institutione publica privataque adducantur; neque interea mathematices et logices, aliarumque notionum utilium copias negligant.

Inter eos, qui studiis his antiquarum litterarum totos se consecrant, esse possunt, quorum ingenia miro aliquo hujus generis acumine excellunt, eoque ipso procliviora ad criticam hanc facultatem et artem habentur: hos ad eam imprimis se comparare, et naturæ beneficio sibi impertitam vim exercere et perficere, quis invideat? Quum tamen pauci ad hæc studia ferantur, neque optandum sit in republica, ut multi in hoc studiorum genere detineantur, quandoquidem iis præmia sua, muniaque desint, quibus fungendis admoveri possint, cavendum est omni modo, ne, in hac æmulorum paucitate, illi ad eam opinionem adducantur, sibi solis a natura illud ingenii acumen, quod ad criticas conjecturas et animadversiones conferunt, esse concessum, neve alias litteras suis posthabeant, fastuque importuno et inani efferantur; haud immemores, se id, quod alii in vitæ officiis et negotiis ac munerum rationibus, aut in disciplinis ac doctrinis gravissimis, adhibent, acumen in verborum et linguarum studiis collocare. Potest hunc in modum aliquis magna cum laude in scriptoribus Græcis Latinisque criticam exercere: si modo fortunæ locique, quem obtinet, rationes id poposcerint vel admiserint: etiamsi illa intra meras grammaticas subtilitates substiterit; nam et hujus quædam esse potest utilitas, haud contemnenda.

Luculentior tamen et probabilior est criticæ commendatio, si illa ad ipsam orationis seu solutæ seu vinctæ virtutem et elegantiam processerit, et sententiarum rerumque veritatem et cum natura usuque consensum, verborumque proprietatem, exploraverit, judiciumque rectum et sanum de his tulerit; si porro critica ad judicia veterum et opiniones, ad disciplinas et disciplinarum, quæ nunc cum maxime effloruerunt, initia et incrementa in scriptoribus eru-

enda et illustranda, ad historicas difficultates et obscuritates tollendas, transferatur: multa enim in his a lectionis veritate et sermonis severiore ac subtiliore studio sunt ducenda: hæc solidioris doctrinæ monimenta campum aperiunt latissimum, criticæ litteris ac disciplinis fructuosæ ad notitias in variis scientiarum generibus ex antiquitate procurandas, in historia imprimis naturæ, cujus locupletandæ haud vana spes inde illucescit. Nam ut critices usum in libris sacris et in legibus juribusque Romanis commemorem, vix necesse est; quo ipso jam satis se studii critici, recte instituti, præstantia approbavit.

Secundum hæc habebo utique in votis, ut ii ipsi, qui criticæ in scriptoribus classicis exercendæ se accingunt, non primo loco id sibi propositum habeant, ut vitia lectionis indagent et earum tanquam cubilia investigent; præstat haud dubie in interpretandis et excutiendis scriptorum sententiis rebusque expositis judicii omnem vim intendere, notionum et notitiarum copias inde locupletare, digerere et recte constituere; sique inter hæc seu librarii seu scriptoris vitia et errores inciderint, in iis animadvertendis, notandis et emendandis acumen adhibere; hoc est illud emendationum genus, quod laudem veram et solidam habet. Alius critices adhibendæ modus est commendatione dignus in paranda nova recensione, eaque emendatiore, auctorum veterum; multoque majore laude dignus est habendus, critica non modo in codicum varietatibus enotandis et conjecturis inde eliciendis aut virorum criticorum commentis colligendis versetur; si porro ea non, locis difficilioribus et obscurioribus omissis, ad ea, quæ per se nota satis erant, adhæserit; excutiat potius non animadversa, nec sibi dedecori ducat, vitia indicare latentia, etsi iis medelam ipsa afferre nequeat. Licet in his pro consiliorum diversitate vias rationesque ingredi varias, de quibus nunc agendi locus haud est.

Nec vero modo in scriptore aliquo edendo et recensendo, verum etiam legenti veteres quosvis alios scriptores occurrere passim possunt ac debent loca multa aut in mendo cubantia, aut temere ac perperam ab editoribus tentata: quorum emendationes probabiles, forte et illustrationes luculentas, si quis animadverterit, circumspiciet ille viam, qua in publicum proferat ingenii sui inventa probetque eruditis; possunt quoque esse tempora, ut quis fortunæ suæ ac famæ hoc ipso consultum esse judicet; ita viri docti eo devenerunt, ut in recensionibus auctorum classicorum opportunitates anxie venarentur, quibus uti possent, ad protrudendum in medium animadversa a se et conjectata; ita vidimus criticos in edendis scriptoribus, promiscue, etsi alienissimo in loco, emendationes in varia scriptorum loca intexere, aut verius intrudere et inculcare; dum similia optant, confundere dissimillima, penitusque abducere

animum legentis ab auctore in quo versabatur. Poterant saltem per digressiones et excursus ad calcem adjectos seu subscriptos suas opes speciosius explicare. Ita evenit, ut interdum scriptores tantum pro vehiculo variarum ac diversissimarum opum criticarum ad mercatum extrudendarum habendi essent, aut pro vestibulo, quod aditum ad merces exponendas et inspiciendas præberet: etsi sunt certa scriptorum genera, quæ, per se jejuna et exsilia, ejusmodi copiosiores illustrationes admittunt, aut etiam desiderant, ut Lexica et Glossographi. Aliam viam ingressi sunt ii, qui libros Emendationum, Animadversionum, Conjectaneorum et sic porro ediderunt, quibus ea, quæ sparsim animadverterant, per saturam uno in loco propinarunt; qui quidem libri lectionem continuam haud admittunt, nec, nisi auctores ad manus habeas et sententiarum nexum satis teneas, recte dijudicari queunt, utilitatem tamen habent hanc, ut in vulgus edita servari et, quoties opus sit, inspici possint. Sunt quidem pleræque hæ emendationes ita comparatæ, ut aut a generalibus præceptis seu observatis ad unumquemque locum accommodatis, aut e sententiarum et verborum accurate expensa ratione et indole proficiscantur: quarum has accurata et attenta lectio ipsa suppeditat, illas autem in quolibet loco, præceptis istis et observationibus in animum revocatis, suo quisque studio poterat ac debebat assequi: est tamen in his felicitas aliqua ingenii, est fortunæ casus, est memoriæ aut recentis lectionis beneficium, quo sæpe ad ea, quæ nemo facile sua opera excogitet, deferimur.

Post hæc omnia critica exercitatio, etiam in grammaticis, salubris est et fructuosa ingenio juvenili, ut se exerceat et paret ad alia et majora, etiam ad disciplinas graviores; vigent in hac ætate animi et pollent memoria prompta et facili, facultate observandi et comparandi similia, eliciendi latentia; recte hæc ad ea adhibentur, in quibus eæ vires imprimis sunt ad consequendum, quod velis, necessariæ.

Satis docent hæc a me disputata, me magnopere probare conatus tuos, doctissime Fiorillo, et lætari his primis successibus. Ab hac enim lectionis copia et varietate, hoc ingenii acumine, hac venustate, quid non exspectare licet maturioribus annis! Fecisti critices experimenta magna ex parte in fragmentis lyricorum et tragicorum, quod critices longe difficillimum genus est, imprimisque lubricum propter metricas leges partim ignotas, partim parum firmiter constitutas; nec tibi ad incerta fortunæ tentanda animus defuit, in quibus nec ausis excidere turpe est, honorificum autem est, esse tamen, in quibus successum habueris. Nec deerunt ingenio, doctrinæ et industriæ, præmia, quorum spem et exspectationem ipsa hæc specimina faciunt tanto majora, quo rariora sunt ingenia in his litteris eminentia. Scr. Gottingæ M. Septembri cIↃIↃccc.

DE

HERODE ATTICO

ET

EJUS SCRIPTIS.

Tiberius Claudius Atticus (Suidæ perperam Julius) Herodes,[1] nobilis viri, Attici F.,[2] ex pago Marathonio, Atheniensis, apud Im-

[1] Ita plene dicitur *Tiberius Claudius Atticus Herodes* in quibusdam Inscriptionibus, velut ea, quæ auspicio Cardinalis, Polignac, Romæ a. 1728. eruta, et primum vulgata est in Mem. de Trévoux, Juillet. 1728. pag. 1551., deinde etiam in Mem. de l'Acad. des Inscriptions, Tom. XV. pag. 445. — Apud Græcos, Salmasius contendebat (in not. ad Dedicat. stat. Reg. in Crenii Museo Philologico II. pag. 137.), hunc Herodem *nunquam* fuisse dictum Ἡρώδην Ἀττικὸν, sed Ἡρώδην Ἀττικοῦ; sicut est in Epigrammate Analect. Brunck. Vol. III. pag. 272. Ἀττικοῦ Ἡρώδης Μαραθώνιος. Græcos enim raro admodum filios patrum nomine appellasse. Romanos vero, quibus alia fuerit consuetudo, *Herodem Atticum*, non *Attici*, hunc semper vocasse, patris sui nomine scilicet. Quæ observatio Salmasii, quam falsa sit, si spectes Græcam Herodis appellationem, facile apparebit ex Inscriptionibus Græcis, quarum subinde mentionem faciemus. Add. Masson. Collect. histor. de Aristidis vita. §. V. n. 9. not. 2. Quid? quod ipse Salmasius ad Capitolini Vit. Antonini philosophi, cap. 2. Tom. I. pag. 292. defendit scripturam nominis *Herodes Atticus*. Cæterum notitias historicas de hoc Herode licet colligere ex Luciani Demonacte (Vol. V. p. 243. sqq. ed. Bipont.), e Pausaniæ Lib. I. cap. 19. II. cap. 1. VI. c. 21. VII. cap. 20. X. cap. 32. et Philostrati pluribus locis, ut in vita Phavorini §. 3. Scopeliani §. 7. Polemonis §. 7. Secundi, Theodoti, Antiochi, Alexandri §. 3. Philagri §. 1. Hadriani §. 1. Chresti §. 1. 2. Pausaniæ, Ptolemæi §. 1. Rufi in fine, Œnomarchi in princip. Heraclidæ §. 6. Æliani §. 3. Inscriptiones, quæ ad Herodem spectant, præter eas quas in fine hujus sectionis indicabimus, reperiuntur apud Gruterum p. XXVII. 1. CLXXII. 10. CMXLIII. 1. apud Sponium Voyage Tom. IV. pag. 40. et 220. et apud Donatum pag. CLXVI. 2. Plura de eo lectorem docebunt Tillemont Hist. des Empereurs T. II. p. 269. sq. p. 317. sqq. et in Indice p. 605. (ed. II. Paris 1702. 4.) Olearius ad Philostrati Sophistas II. 1. pag. 545. sqq. Sylburgius ad Pausaniam p. 939. ed. Kuhn. Ionsius de Scriptoribus histor. philosoph. III. 6. 18. pag. 31. ed. Dorn. De Burigny Mémoires sur la vie de Herodes Atticus, dans Mém. de Litterature Tom. XXX. p. 1. sqq. Gibbon History of the Decline and fall of the Roman Empire, Tom. I. p. 59. sqq. ed. Basil. denique Salmasius et Visconti in editionibus Inscriptionum Triopearum, quas infra commemorabimus. Eichst.

[2] Ortum duxit Herodes e genere nobilissimo, quodsi Inscriptio, quæ est in foro Attico (v. Stuart Antiquities of Athens T. I. c. 1.), ad majores Herodis nostri spectat: quod haud temere credit Visconti: atavus ejus fuit Herodes, legatus Atheniensium (πρεσβεύων), proavus Eucles, στρατηγὸς τῶν ὁπλιτῶν. Euclis filius videtur Hipparchus fuisse (Plutarchum Suidas nominat Tom. II. p. 78.): cujus quamvis bona in publicum essent addicta, tamen Atticus paternarum opum jacturam resarsit tum uxoris, quam duxerat, opulentia, tum ingenti quodam thesauro, quem forte a se inventum Nervæ liberalitate retinuit. Hinc immensæ defluxerunt opes ad filium, Herodem, auctæ etiam divitiis Regillæ, conjugis, de qua Fabricius postea. Idem.

peratores Antoninos, Pium, et Philosophum, Verumque, cujus etiam præceptor, teste Capitolino,[3] fuit gratiosus, et præfectus ordinando statui liberarum civitatum Asiæ,[4] sacrorumque Panathenaicorum et Panelleniorum, tum sacrorum agonum, honoribus M. Antonini et Veri consecratorum, ἀρχιερεὺς,[5] atque A. C. 143. cum C. Bellicio Torquato Consul Romanus, sed qui ingenio magis et eloquentia, quam consulatu[6] et dignitate atque opibus, quas habebat, amplissimis censeri gestiebat. Audivit juvenis Scopelianum (v. Philostr. in Scopeliano p. 521. et in Herodis vita p. 564.), deinde Favorinum quoque (v. Suid. in Ἡρώδης, e Philostrato), et Atheniensem Secundum (v. Philostrat. in Secundo. p. 544.). Polemonem vero adultus, et quum ipse alios jam doceret, admiratus et donis prosecutus fuit (v. Philostr. in Polemone p. 539.). In Platonica philosophia Taurum, Tyrium (v. Philostr. p. 564. ubi v. Olear.), in Critica arte[7] maxime Theagenem, Cnidium, et Munatium, Trallensem, magistros habuit. Ex antiquis imitatus est maxime Critiam.[8] Adversarios habuit Peregrinum, philosophum Cynicum (v. Philostrat. p. 563.), Demostratum item (v. Philostrat. p. 555.), cujus orationem contra Herodem admirationi fuisse testatur Philostratus p. 563. tum affinem, Braduam, uxoris suæ Regillæ fratrem, qui consul fuit A. C. 160.,[9] Quintiliosque,[1] et Praxagoram ac Mamertinum: familiarem

[3] Cap. II. pag. 409. ed. Hack. ubi v. Salmas. Enimvero Herodes Atticus fuit quoque præceptor M. Antonini philosophi. Vide Capitolinum in vita illius imperat. cap. 2. ibique Salmas. et Casaub. atque Dionis Cassii lib. 77. pag. 1199. Reimar. HARL.

[4] Delata videtur Herodi præfectura civitatum Asiaticæ et Europææ Græciæ a. 125. quo anno Hadrianus per hiemem Athenis commorabatur. EICHST.

[5] Τὸν ἀρχιερέα τῶν Σεβαστῶν Τιβ. Κλαύδιον Ἀττικὸν Ἡρώδην Μαραθώνιον celebrat vetus Inscriptio, Megaræ inventa, in Sponii Miscellan. erud. antiquit. p. 321. et Itinerario P. II. p. 482. IDEM.

[6] Philostratus in Polemonis vita p. 536. ἤρα μὲν γὰρ τοῦ αὐτοσχεδιάζειν μᾶλλον ὁ Ἡρώδης, ἢ τοῦ ὕπατός τε καὶ ἐξ ὑπάτων δοκεῖν. Fabric.. Recte autem Fabricius consulatum Herodis retulit ad an. 143. v. Gruteri Inscriptt. p. CLXXII. 10. Donat. p. CLXVI. 2. Sponii Miscellanea p. 321. Consentit Visconti p. 95. monens præterea, Inscriptionem apud Muratorium pag. CCCXLIII. 3. in qua Atticus Consul a. 185. M. Braduæ suffectus cum collega Materno memoratur, non pertinere ad Herodem, patrem, de quo intelligi fere solet, sed ad Atticum, filium. Pater enim, Herodes Atticus, consulatum non nisi semel gessit; iterum oblatum recusavit, mœrens mortem uxoris. Nec sane probabile est, Herodem, quum honorum populi finem jam esset an 143. consecutus, 42. annis post consulem fuisse Braduæ suffectum. IDEM.

[7] Non grammaticam, sed artem de orationibus judicandi intelligit Philostratus interprete et judice H. Valesio de critica I. p. 149. sq. ubi paucula leguntur de Theag. Cnidio et Munatio. HARL.

[8] Nobilis fuit Critias orator, quem cum laude memorat Dionysius Halicarnass. T. II. Opp. p. 28. 111. et 161. Judicio Scholiastæ ad Hermog. pag. 415. non deterior Antiphonte. Unus fuit e traginta Tyrannis, et Atheismo incusabatur. vid. Schol. et Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. v. 147. p. 421. sqq. Ejus Λακεδαμονίων πολιτεία, laudatur ab Harpocratione v. λυκιουργεῖς. Cæterum Herodem Atticum studiosum fuisse antiquorum verborum, nimisque obsoleta verba adamasse, ex Athenæo apparere mihi videtur. Ait enim Athenæus Lib. III. p. 99. C. Οἶδα δὲ καὶ Ἡρώδην τὸν Ἀττικὸν ῥήτορα ὀνομάζοντα τροχοπέδην, τὸ διαβαλλόμενον ξύλον διὰ τῶν τροχῶν, ὅτε κατάντεις τόπους ὁ ὀχούμενος ἐπορεύετο, καί τοι Σιμαριστοῦ ἐν τοῖς Συνωνύμοις ἐποχλέα τὸ ξύλον τοῦτο ἐπονομάσαντος.

[9] Confer Sam. Petitum Lib. I. Var. Observat. c. XI. (et Olear. ad Philostrat. pag. 555.) Fabric. Fuit Appius Annius Atilius Braduas, non, ut Salmasius (p.20.)

Lucium, sapientem virum et facetum (v. Philostrat. p. 556. sqq.), discipulum Musonii, Tyrii, nec diversum fortassis a Lucio, Patrensi, vel ipso Luciano, qui et ipse Λούκιος interdum dicitur. Filiæ fuere Panathenais et Elpinice, quas morte ereptas sibi incredibiliter luxit, et filius Atticus[2] (v. Philostrat. p. 558.), tam stupidus, ut viginti quatuor pueros æquales ipsi adjungendos putaverit pater, litterarum appellatos nominibus, ut per hos tandem litterarum addisceret rudimentum. E famulis Achilles, Pollux, et Memnon Æthiops (v. Philostrat. p. 558. et III. 3. de vita Apollonii), quorum obitum itidem tulit impatientissime; libertus Alcimedon (v. Philostrat. p. 560. sq.) aliique. Discipuli Amphicles Chalcidensis (v. Philostrat. in vita Philagri p. 578. sq.), Sceptus (s. Sceptes, Corinthius, v. Philostr. in vita Alexandri p. 573. et Eudocia in Alexandro p. 53.) et Adrianus, Tyrius (qui successor ejus etiam pro funere Herodem laudavit, teste Philostrato in vita Adriani p. 586., et auscultantibus Atheniensibus lacrymas expressit), Chrestus, Byzantinus, aliique infiniti, atque in his etiam A. Gellius, qui in Noctibus Atticis Herodis cum laude mentionem facit dictaque ejus nonnulla refert. (Loca sunt, I. 2. IX. 2. XIX. 12.) Eloquentia apprime valuit, ita ut unum ex antiquis decem Oratoribus referre diceretur (v. Philostrat. in Herode p. 564.), et βασιλεὺς λόγων vocatus sit ab Adriano et Rufo Perinthio (v. Philostrat. in Adriano p. 586. et in Rufo p. 589.), atque Ἑλλήνων γλῶσσα (ibidem, p. 598.).[3] Docuit Athenis obiitque ex tabe, Marathone in patria, anno

putabat, M. Atilius Bradaus, quippe qui consulatus honoribus anno demum 185. functus est. vid. præced. not. (n. 7.) Eichst.

[1] V. Philostrat. p. 559. Fabric. De Quintiliis cnf. omnino Tillemont Histoire des Empereurs Tom. II. p. 320. Idem.

[2] Philostrati testimonium secutus est Fabricius. Sed *quatuor* liberos Herodi tribuit auctor Inscriptionis Triopeæ secundæ v. 15. Quam ob rem viri docti, quoniam apud Philostratum legerant, Regillam, uxorem Herodis, decessisse prægnantem, et partui vicinam, ita conabantur litem componere, ut fœtum illum, quem in utero gerebat Regilla, quique cum ipsa periit, inter liberos, Herodi ereptos, recenseri ab auctore inscriptionis statuerent, v. Salmas. in Crenii Museo philol. II. pag. 146. Verum recte vidit Visconti (in Commentario ad illas Inscriptt. p. 81. coll. Præfat. p. 4.) etiam in Luciani Demonacte (§. 25. Tom. V. p. 243. ed. Bipont.), præter Atticum, memorari alium filium Herodis, quem et ipsum immatura morte sibi ereptum, luxerit. Ergo ex his indiciis, quod Philostratus tradidit, refingendum est. Idem.

[3] Etiam γλῶσσα Ἀθηνῶν in Inscript. Triopea II. v. 37. e rectiore interpunctione Visconti. Idem. Quanta et quam mira variaque dicendi vi, et amœnitate valuerit, exemplum, quod Philostratus in Alexandro, s. de vit. Sophist. Libr. II. c. V. sect. 3. amplis verbis enarravit, abunde declarat. Nam Alexander, quem vulgo Peloplatonem (luteum Platonem) cognominabant, Seleucia in Cilicia ortus, Sophista celebris, qui maximam partem Antiochiæ scholas habuit, et Romæ Tarsique et omnibus Ægypti partibus, quum Athenas venisset, ad Herodem, in Marathone commoratum, misit litteras, quibus Græcos (n. Discipulos Herodis) ad certamen sophisticum excitaret. Alexander, quum ante Herodis adventum elegantia orationis et soni varietate auditores ad admirationem rapuisset, at postea supervenientem Herodem cum vi et suavitate dicentem audisset, demum, quanquam arrogans elatoque esset animo, exclamavisse dicitur: 'O Herodes, fragmenta tui sumus nos omnes Sophistæ.' Eandem historiam ex Philostrato Eudocia, p. 52. sq. ita exscriptam reddidit, ut paullo

ætatis LXXVI. Commodo, ut credibile est, jam imperante; unde natus colligitur primis Trajani imperatoris annis.[4] Nam juvenis, in Pannonia dicturus coram imperatore, Hadriano, quum excidisset et memoria lapsus esset, tanto tædio affectus fuerat, ut in Danubium præcipitare se voluerit. (v. Philostrat. in Herode, p. 565.)

Scripta ejus a Philostrato memorantur Διαλέξεις sive *dissertationes,* philosophici, ut mihi persuadeo, argumenti,[5] et Ἐφημερίδες, *diaria,* Suidæ etiam tanquam σύγγραμμα πολυμαθὲς laudata, et ἐγχειρίδια καίρια, τὴν ἀρχαίαν πολυμάθειαν ἐν βραχεῖ ἀπηνθισμένα, *manualia opportuna, velut florum ex erudita antiquitate delibatorum selecti quidam fasciculi.* Hisce omnibus deperditis, ne ex Orationibus quidem ejus aliqua, neque ex declamationibus, quas αὐτοσχεδίους sive extemporales et meditatas habuit plurimas,[6] ulla tulit ætatem, excepta unica, quæ περὶ πολιτείας, *de Republica,* inscribitur, et comparata est ad suadendum Thebanis, ut societatem cum Peloponnesiis ac Lacedæmoniis ineant contra Archelaum, Macedoniæ regem. Græce prodiit cum Lysia et aliis Atticis Oratoribus Venet. apud Aldum 1513. fol. et Paris. ap. H. Stephanum 1575. fol. Latine vertit et ad calcem Aristidis edidit Guil. Canterus, Basil. 1566. fol. Græce et Latine cum Canteri versione recusa est Hanov. 1619. 8. curante Jano Grutero, ad calcem orationum Dinarchi, Lycurgi, Lesbonactis et Demadis. Inest etiam in Io. Iac. Reiskii Oratoribus Græcis Tom. VIII. Lips. 1773. p. 32. sqq.[7]

ante exitum narrationis et in fine ipso haud pauca omitteret. Harl.

[4] Hoc quum et Visconti ita posuerit, tacite respicit God. Olearii chronologicas rationes, quæ omnino, si accuratius pensitentur, falsæ et inanes reperiuntur. Nempe secundum eam putationem temporum, quam Olearius ad Philostratum iniit, Herodes natus est decimo tertio anno imperii Domitiani, U. C. 847. Chr. 94. Ol. CCXVIII. 2. Id, si accipimus ex fide Olearii, sequitur, Herodem, qui septuaginta et sex annorum senex diem suum obiit (vid Philostr. p. 565.), mortuum jam esse ante Faustinam, Marci, imperatoris conjugem, quæ anno demum 175. iter in Orientem ad maritum suum ingressa, secessit. Verum et nobilis illa reconciliati imperatoris ad Herodem epistola (v. Philostrat. p. 561.), scripta, ut nobis videtur, a. 176. quum Herodes fere triennio ante in judicio fuisset accusatus, et multo magis relicta nobis Inscriptio in statuam Regillæ, quam Herodes Faustinæ dicavit, ostendunt, eum Faustinæ superstitem vixisse. Optime congruunt temporum rationes, si Herodem, imperante Trajano, a. 104. natum, et sub imperio Commodi a. 180. exstinctum statuamus. Eichst.

[5] Opus Herodis, ad doctrinam morum forte spectans, laudatur ab Auctore Etymologici Gudiani MS. voce Ἄρσην. Ait Grammaticus: ἄρσην, ἀπὸ τοῦ ἄρδω . . . . . . ὁ ἄρδων τὴν θήλειαν τῇ γονῇ. Ἐπαφρόδιτος δὲ παρὰ τὸ ἄρσι, πρακτικὸς γὰρ λέγεται ὁ ἄρσην κατὰ διάλεκτον. καὶ ἐτυμολογεῖται παρὰ τὸ ἔρδω, ἵν᾽ ᾖ ὁ πρακτικός. οὕτως Ἡρώδης, ἐν τῷ περὶ γάμου συμβιώσεως. Legitur quoque hæc observatio in Etym. M. ibique recte tribuitur Herodiano opus.

[6] In primis amabat Herodes extemporale dicendi genus, quod Sophistis illius ætatis maxime placuisse scimus, tanto ille magis recedens a nativa simplicitate et elegantia Attica, quanto studiosius fucum et pigmenta orationis sectaretur, coloremque et ornamenta e longinquo arcesseret, doctrina potius quam ingenio valens. Eandemque indolem referunt duo illa carmina, quæ Herodi ut plurimum adscribuntur. Quanquam de his præclarius statuit Visconti, quem v. p. 3. et 7. Eichst.

[7] Jam in Præf. monui, minime Orationem ab Herode profectam, sed opus esse Sophistæ anonymi. Fuit enim tem-

Epistolas Herodis plurimas fuisse, testatur Philostrat. p. 565. quarum aliquas memorat, uti ad Julianum p. 552. ad Marcum, imp. p. 562. ad Cassium, novas res molientem, p. 563. Ἡρώδης Κασσίῳ, ἐμάνη, *Herodes Cassio, insanis.* — Hactenus Fabricius.

Præter *Orationes* et *Epistolas*, a Fabricio commemoratas, Herodem nostrum et alia scripta multa[8] nobilitarunt, et *Inscriptiones* quædam quas vel ipse composuit, vel ab aliis componendas sibi curavit. Quemadmodum enim opulentissimus Sophista, qui celebritate sermonum et publica luce lætaretur, permulta opera et ædificia publica non Athenis solum, sed Philostrato teste, per totam pæne Græciam, Asiam et Italiam et instauravit, et de novo fecit, statuasque, templa, balnea, aquarum ductus, simulacra multa posuit: ita sibi monumentum suisque hæredibus in primis struxit in Triopio suo, quod fuit ἀπότμημα fundi, quem Herodes, conjugis beneficio, ad tertium ab Urbe lapidem in via Appia possedit, appellatum illud a Triopa, Erisichthonis patre,[9] consecratum Diis, τεμένει instructum et sepulcro etiam familiæ destinatum. Ex hoc Triopio nunc quidem QUATUOR nobis INSCRIPTIONES innotuere, quas breviter recensebimus.

I. INSCRIPTIO duabus columnis incisa, quæ factæ sunt e marmore Carystio *(cipollino verde)*, repertæ ineunte XVI. sæculo, et posthac in hortos Farnesianos translatæ. Unde 'Farnesianæ columnæ inscriptio' dici solet. Istæ vero columnæ, quas, probabile est, in ipso introitu Triopii Herodiani olim fuisse erectas, Cereri et Proserpinæ subterraneisque Diis dedicatæ sunt, præcipiuntque loci reverentiam ac religionem adeuntibus, cum imprecatione illorum, si qui forte sede illas sua movere, aut sacrum locum violare aggrediantur. Inscriptionem publicam fecere Scaliger in animadversionibus ad Eusebium p. 210. Gruterus in Corpore Inscriptionum p. 27. Montfaucon Palæograph. Græcæ Lib. II. p. 135. Lanzi Saggio sulla lingua Etrusca P. I. c. VI. 9. XIII. p. 146. et Tab. IV. n. XVI. Rambachius in Supplementis Archæologiæ Potterianæ Tom. III. p. 254. denique Visconti Inscriz. Triopee ora Borghesiane p. 6. Cæterum quoniam inscriptio hæc antiquissimam refert

pus, quo Sophistæ ingenium doctrinamque conferebant ad fingendos quosdam libros, eosdemque antiquis scriptoribus tribuebant. Sic sub nominibus Lysiæ et Demosthenis ἐπιτάφιοι λόγοι prostant, quæ ingeniis Sophistarum multo digniores sunt, quam Lysiæ et Demosthenis. Sunt quoque inter Platonicos dialogos, quos nemo non videt suppositos esse. Memorabile est, jam Harpocrationem, quoties Lysiæ, Hyperidis, aut alius magni oratoris orationem laudat, sæpissime addere, εἰ γνήσιον, *si verum est.* vid. Harp. p. 11. 13. 22. 23. etc.

[8] Suidas de Herode in lexicon suum ista retulit, ab aliquo Sophista, opinor, scripta. Tom. II. pag. 78. φέρονται καὶ ἄλλα πλεῖστα, ἐν οἷς τὸ μεγαλοφυὲς καὶ ὕψιστον τοῦδε τοῦ ἀνδρὸς θεωρεῖται, καὶ καταγελᾶται, καὶ καταδείκνυται. EICHST.

[9] Non temere hoc scripsi, neque inscius vel aliarum sententiarum, vel etiam illius, quam eruditissimus Visconti de appellatione et natura Triopii nuper proposuit. Rem omnem diligentius excussi in Censura Viscontini operis, quæ inserta est Ephemeridibus univ. litterariis, Ienæ prodeuntibus ann. 1796. n. 61. IDEM.

Atticorum orthographiam, inde multiplex est ea de re disputatio nata, tum iis viris doctis, quos editores recensui, tum etiam aliis. V. Salmasii notas ad Consecrationem templi in agro Herodis, Musei Creniani primi p. 42. sqq. Levesque Excursion quatrieme sur l'orthographie de Thucydide, et sur la forme des lettres dont il a fait usage, in nova Thucydidis versione (Paris. 1795.) Tom. IV. p. 315. Add. Villoison Anecdota Græca Vol. II. p. 122. sq. 169. not. 1.[1]

II. Inscriptio prædiorum Anniæ Regillæ, primum vulgata in Montfaucon Diario Italico (Paris. 1702. fol.) pag. 125. repetita postea in Fabretti Inscriptt. c. V. p. 43. et apud Visconti p. 5. Dubitari non potest, columnam hanc, sex fere pedes longitudine æquantem, quæ prædii Anniæ Regillæ olim metæ aut signi loco fuerat, ab Herode erectam in eodem Triopio, via Appia, fuisse, in quo memoriam conjugis aliis etiam tum inscriptionibus, tum ædificiis posteritati commendarat. Postea, Maxentii tempore, inversa columna, et qua parte tenebat inscriptionem Anniæ Regillæ, defixa in terra, pro milliario fuit.[2]

III. Consecratio Triopii facta Minervæ et Nemesi. Constat inscriptio 39 versibus hexametris, eruta a. 1607. ad urbem in via Appia, præsente Christophoro Puteano *(du Puits)*, cujus opera Lutetiam venit, mox ibi publicata ab eruditis.

IV. Dedicatio statuæ Regillæ uxoris Herodis. Effossa decennio post, eodem loco, ἐπιγραφὴ 59 hexametris continetur, debeturque doctissimo Viro Jacobo Sirmondo, qui eam Roma attulit, ad ipsum marmor a se descriptam, et cum Claudio Salmasio, primo ejus et ante Visconti studia eruditissimo editore communicavit. De quo postea.

Nam hæc duo maxime carmina, quæ ultimo loco memoravi, inscripta marmori Pentelico *(cipollo bianco* Itali vocant, v. Visconti museum Pio-Clementinum Tom. III. Tab. XV. p. 18.) eruditorum attentionem et curam excitaverunt, tum propter versuum elegantiam, si illud Herodis ævum spectes, minime spernendam, tum ob notitiam multarum rerum, quæ aliunde disci vix poterant. E villa Cardinalis Scipionis Borghese hæ inscriptiones devenerunt ad

[1] Ut nihil eorum, quæ ad Herodem spectant, lectores lateat, hic addam Inscriptionem: Οὐδενὶ θεμιτὸν μετακινῆσαι ἐκ τοῦ Τριοπίου ὅ ἐστιν ἐπὶ τοῦ τρίτου ἐν τῇ ὁδῷ τῇ Ἀππίᾳ Ἡρώδου ἀγρῷ· οὐ γὰρ λῷον τῷ κινήσαντι. Μάρτυς δαίμων ἡ ἐνοδία καὶ κίονες Δήμητρος καὶ Κόρης ἀνάθημα καὶ χθονίων θεῶν καὶ . . . (Ῥηγίλλης?) *Nemini fas transferre e Triopio, quod est ad tertium in via Appia in Herodis agro: non enim bonum moventi. Testis Dea vialis et columnæ, Cereris et Proserpinæ donarium, et Manium deorum, et . . . . (Regillæ?)* Nolo de Inscriptione copiosius agere. Evolvat, si quis plura cognoscere cupiat, Bohierii Dissertationem de priscis Græcorum et Romanorum litteris p. 561. Edm. Chishull, Antiq. Asiat. p. 11. Hagenbuchium in Diatrib. de Græcis Thesauri novi Muratoriani Marmoribus, p. 11—16. et Cl. Saxium, in Scholiis Literario-Criticis ad Muratorii Thes. Inscriptt. in Actis Societatis Trajectinæ, T. II. p. 267.

[2] Inscriptio ita se habet:

ΑΝΝΙΑ ΡΗΓΙΛΛΑ
ΗΡϢΔΟΥ ΓΥΝΗ ΤΟΦϢC
ΤΗC ΟΙΚΙΑC ΤΙΝΟC ΤΑΥ
ΤΑΤΑΧϢΡΙΑ ΓΕΓΟΝΑΝ.

principem, juvandis litteris ornandisque artibus natum, Marcum Antonium Borghese, qui templum jussit splendidissime ædificari ad modum illius, quod Herodes olim Cereri et Faustinæ exstruxerat. Hujus in templi limite marmora ista, duabus aris inclusa, binisque inscriptionum versionibus metricis, Latina Salmasii et Visconti Itala, instructa, conspiciuntur.

Satis de argumento et historia inscriptionum: restat, ut quædam adjiciamus de illarum auctore. Ac duas quidem priores, quas no. I. et II. attigi, parum refert scire, Herodes fecerit an alius. *Inscriptio prædiorun Anniæ Regillæ* dubito omnino, an a Græco homine profecta sit. Sed gravior est de postremis ἐπιγραφαῖς quæstio, et propriæ curæ. Verum hæc quæstio quoniam hic disceptari non potest, disceptabiturque a nobis alio loco, liceat in eo acquiescere, ut, quam nuper eruditissimus Visconti sententiam proposuit argumentisque ingeniose munivit, breviter referamus. Is nimirum urget præfixum ultimæ inscriptioni nomen Μαρκέλλου, in quo explicando et editores carminis, et Spanhemius (ad Callimachi H. in Cererem v. 30.) operam frustra consumpserunt. Suspicatur Visconti, illo nomine ut alibi (v. Pockoke descript. of the East, p. 103. 104. et Toupii Emendatt. in Suid. Tom. III. pag. 46.), sic et hic, inscriptionis indicari auctorem, qui fuerit Marcellus Sidetes, clarus poeta tum aliis carminibus, tum Ἰατρικοῖς περὶ ἰχθύων, quorum nobis adhuc fragmenta quædam supersunt, a Fabricio (Biblioth. Gr. Vol. I. p. 14. ed. vet.) et Schneidero (ad calcem editionis suæ Plutarchi de educat. pueror. Argentor. 1775. 8. p. 96. sqq.) edita, a Bellin de Ballu autem, claro Oppiani editore promissa. Marcellum illum, constat, floruisse imperante Marco Aurelio, v. Suidas Tom. II. p. 498. et Eudocia p. 299. Jam vero quum sit utriusque inscriptionis metricæ in orationis habitu et conformatione summa similitudo, non dubitat Visconti, eidem Marcello etiam primam attribuere, nomen poetæ tantum posteriori adhæsisse ratus, sive quod hæc prima conspiceretur Triopium Herodis adeuntibus, seu quod omnino potior censeretur præstantiorque altera, quæ casu detecta primum, temere potius quam recte aut consilio prima a nobis nominetur. Suspicio eruditi Itali admodum probabilis visa est Viro docto in Ephemeridibus Gottingensibus a. 1795. n. 180.:[3] adversus eam quædam monita sunt in Censura Ienensi l. c. pag. 483. sq. poteruntque fortassis moneri plura, quæ istas Inscriptiones Herodi nostro vindicent.

[3] Etiam Viro erudito in Ephemeridibus Italiana, (Tom. V.) 1795. p. 509. ubi Mantuanis, Giornale della Letteratura erudita libri censura.

TESTIMONIA
VIRORUM DOCTORUM
DE INSCRIPTIONIBUS TRIOPEIS.

Is. Casaubonus, in Observationibus ad Primam Inscriptionem initio: "Eximium vetustatis monumentum istud Roma nuper accepit senator amplissimus ac præstantissimus Iacobus Gilottus, missu viri exquisita eruditione atque humanitate prædití Christophori Puteani Claudii filii Parisiensis. Fuerat autem, ut scribebat idem Puteanus, ante paucos dies ad urbem in Via Appia inventum, ac præsente se terra erutum."

Jos. Scaliger, in Epistolar. Lib. II. Ep. 140. ad Casaubonum: "Heri præstantissimam Herodis inscriptionem accepi. Noli quærere, an placuerit, quum partim a præstantia ingenii tui, partim ab ipsa Inscriptione etiam admiratio accesserit." Ibid. Lib. IV. Ep. 431. ad Gruterum: "An Græcam inscriptionem nobilissimam nuper non longe Roma effossam videris, scire aveo."

Davides Hœschelius, in Epistolis Gudian. n. 106. ad Meursium: "Herodis inscriptionem a te versam habeo e tuo autographo, atque ut Casaubonus noster edidit, unde minus de Glossariensi laboraram editione, ad quam negabant quidquam accessisse." Paucis interjectis hæc scribit: "MS. hujus epigraphes ad nobilissimum nostrum Marcum Velserum misi."

Claudius Salmasius, in epistola dedicatoria ad Nicolaum Rigaltium, præfixa editioni duarum Inscriptionum, Paris. 1619.: "Remitto ad Te, Vir eruditissime, inscriptionem Regillæ, quam non ita pridem abs te accepi: . . . . . Scito, me longe maximam cepisse ex illius inscriptionis lectione voluptatem. Nam præter ipsius carminis summam elegantiam, et mere Atticum saporem, ac rerum aliquot antiquarum cognitionem, quam hinc tantum, non aliunde liceat haurire, non mediocriter etiam illo nomine mihi placuit, quod meam veterem de Herode Attico conjecturam, quam si verisimilem modo, doctis hominibus approbassem, pulcrum ac beatum me putarem, verissimam esse plane confirmaverit." In Observationibus ad Primam Inscriptionem initio: "Egregium ac præclarum vetustatis monumentum, et quo nobilius atque illustrius aliud non habet luculentus ille veterum inscriptionum Thesaurus, summo labore mirabilique industria a Grutero nostro viro clarissimo col-

lectus." In Observationibus ad Secundam Inscriptionem, initio: "Illustre sane utrumque vetustatis monumentum. Nec parum interfuit reipublicæ litterariæ, utrumque ad nos salvum pervenisse, cum propter versuum elegantiam, tum multarum rerum notitiam, quæ aliunde sciri non poterant. Debetur autem hæc ἐπιγραφὴ doctissimo Viro Iacobo Sirmondo, qui eam Roma attulit, ad ipsum marmor a se discriptam."

Bernardus Montfaucon, Palæographiæ Græcæ Lib. III. pag. 140. ed. Paris. 1708. f.: "Erat enim villa Triopia multis inscriptionibus nobilitata, ex quibus non paucæ supersunt, nempe insignis illa, quæ hodie in Villa Burghesina visitur, eruditis Claudii Salmasii exercitationibus illustrata, et a Iacobo Sponio, in Miscellaneis, denuo cusa."

Fabrettus, Inscription. Cap. V. n 355. "Celeberrimus ille lapis sexaginta linearum (secundam intelligit Inscript.), in hortis Pinciis Burghesiis asservatus."

Hæc sunt Virorum doctorum Testimonia, a Viscontio laudata. Adde Selden. de Synedriis Hebræor. Lib. III. c. 13. p. 269. Ruperti epistol. ad Reines. p. 305. Velseri epistol. 34. 35. ad Hœschelium. Burigny, Mémoires sur la vie d'Herodes Atticus. Academie des Inscriptions etc. T. XXX. p. 1—25. etc.

INDEX EDITIONUM
DUARUM INSCRIPTIONUM VETERUM
EX
IO. ALB. FABRICII BIBLIOTHECA GRÆCA
A GOTTL. CHR. HARLESIO
AUCTIUS EDITA TOM. VI. p. 10.

I. *Primam Inscriptionem*, per Christophorum Puteanum, celebrem Perronianorum auctorem, Roma Lutetiam ad Iacobum Gillotum transmissam, cum quibus epigrammatibus Anthologiæ Græcæ primus vulgavit Fridericus Morellus, adjuncta versione Latina metrica, Paris. 1607. 4. v. Maittaire Annales typograph. Tom. III. P. II. p. 851.

Eandem deinde Inscriptionem, uno tamen versu mancam, passimque a se emendatam et notis illustratam, edidit Isaacus Casaubonus, 1608. (Fabricius quidem l. c. Biblioth. Gr. T. III. p. 813. et Visconti annum posuerunt sequentem; verum ex Epistola Casauboni, ad Marcum Velserum data, p. 322. ed. Almelov. intelligitur, eo, quem indicavi, anno editionem prodiisse.)

Ejusdem Inscriptionis editionem Glossariensem memorat Davides Hœschelius in epistola quadam ad Io. Meursium, inserta Marq. Gudii Epistolis ed. Burmann. Ultraj. 1597. 4. pag. 191. Veri admodum simile est, hanc editionem priorem fuisse Salmasiana secundæ inscriptionis, vulgatæ a. 1619. Sed Visconti nec vidit illam, nec quid sibi voluerit Hœschelius, nomine isto usus, intelligere se fatetur. Suspicatur itaque, scripsisse illum vel Glessariensem (h. e. Havniensem, ab insula Glessaria in sinu Codano), vel Gosslariensem (a Gosslaria aut Goslaria). Conjicit porro, hanc editionem plane eandem esse, quam Moelleris fratribus a Martino Baremio dedicatam indicavit Fabricius l. c. absque nota anni et loci quo prodiit, notans tantummodo, esse Casaubonianæ repetitionem : qualem etiam Hœschelius suam illam Glossariensem descripsit.— Cæterum, ut et hoc addamus ad excitanda litteratorum, si tanti res videatur, studia, quam Visconti hac in re lucem spopondit conferentibus Christoph. Adam. Ruperti epistolam 34. ad Tho.

Reinesium p. 305. ea nobis possidentibus librum et locum, quem Fabricius laudaverat, consulentibus haud affulsit. Illud vero non debuerat omittere Visconti, quod Hœschelius diserte addidit, Glossariensis editionis, exemplum nullum venale prostitisse. In eadem Epistola Hœschelius emendationes quasdam proposuit in primam Epigraphen; ejusque interpretationem, a Io. Meursio factam, et Apographum, Roma ad Marc. Velserum missum, commemoravit. Apographi illius etiam mentio fit in Casauboni Epistola quam n. II. citavi. Add. Velseri opera p. 839.

II. *Primam inscriptionem* et *alteram*, descriptam Romæ et allatam inde a Iacobo Sirmondo, qua statua Regillæ dedicatur, copiosissimo commentario instruxit Claudius Salmasius, ediditque una cum Dosiadæ, Simmiæ, et Theocriti lusibus Paris. a. 1619. 4. apud Hieron. Drouart.

Utraque Inscriptio cum versione Latina ad litteram, reperitur etiam in Descrizione della villa Borghese, di Giacomo Manilli, Rom. 1650. 8. Editio est vitiosissima.

Emendatas quibusdam in locis *Inscriptiones has*, cum Petri Arcudii versione Latina ad verbum facta ejusdemque paucis, sed præclaris animadversionibus edidit Iacobus Sponius in Miscellaneis eruditæ antiquitatis, Lugduni 1608. 4. Sect. X. n. 12. p. 322—327.

In Thom. Crenii Museo philologico primo (L. B. 1699. 8,) n. IV. Casauboniana et in ejusd. Museo secundo (L. B. 1700. 8.) n. I. Salmasiana editio repetita est.

Repetiit textum Inscriptionum versionemque Petri Arcudii, sed sine brevi illius annotatione, Montelatici, in Descrizione della Villa Borghese, Rom. 1700. 8.

Manillii liber, quem supra indicavimus, in Latinum sermonem translatus insertusque est Thesauro rerum Italicarum Tom. VIII. p. IV.

Mich. Maittaire Miscellanea Græcorum aliquot scriptorum carmina, Lond. 1722. 4. p, 174—180. Adjecit metricas versiones, Morellianam quidem inscriptionis primæ, Salmasianam utriusque; adjecit et notas, tum e Casauboni et Salmasii copiis ductas, tum etiam suas.

In Poleni Supplementis Thes. Græviani et Gronoviani Vol. II. inest repetitio libri Salmasiani, supra memorati, ibidemque Vol. I. Miscellanea Sponiana repetita sunt.

Utramque inscriptionem in Analecta sua recepit Rich. Franc. Phil. Brunckius (Argentor. 1773. 8.) Vol. II. pag. 306. sqq. brevibusque notis ornavit Emendationum (Vol. III.) pag. 198. Hinc translata sunt carmina in novam editionem Anthologiæ Græcæ, curatam a Frid. Jacobs, Vol. III. p. 14. sqq.

Optimam vero et præstantissimam harum Inscriptionum editionem debemus Viro eruditissimo, Ennio Quirino Visconti, qui Casauboniani et Arcudiani acuminis laudes felicissime æmulatus, Salmasianam doctrinam sollertia judicandi temperavit, tractandi perspicuitate scribendique elegantia etiam superavit. Confectus est liber, quem chartarum quoque et typorum nitor ac venustas mirifice commendant, auctoritate illustrissimi Principis Marci Antonii Borghese, nec inter librariorum merces expositus in Italia, Musarum amicis ab isto Musageta liberalissime concessus. Inscriptio hæc est: Inscrizioni Greche Triopee ora Borghesiane con versioni ed osservazioni di Ennio Quirino Visconti, in Roma nella stamperia Pagliarini, 1794. Fol. cum II. tabb. æn. Marmorum scripturam summa oculorum animique contentione denuo rimatus, multos locos editor restituit, in quibus Casaubonus et Salmasius frustra hæserant, excussit quoque notationes decessorum suorum una cum Lucæ Holstenii apographo MS. diligentissime correcto, quod servatur in Bibliotheca Barberina. Ex hoc apparatu enotavit lectionis varietatem, omissis perpaucis, quæ Arcudius acute viderat; ipsas vero scripturas marmorum in tabulis æri incisis subjiciendas oculis curavit. Textui apposuit versionem Latinam ad literam: subjunxit tum metricam interpretationem Salmasii, correctam a se passim melioribusque lectionibus accommodatam, tum Italam, quam ipse jussu principis sui composuit. Sæpe ei ad tollendas depravationes profuit ingenii sagacitas: ad difficultates verborum et rerum expediendas, interior tum linguæ, tum magis etiam historiæ atque antiquitatis cognitio: ad nutriendos denique et delectandos lectores, copia multarum rerum, quas in Commentario insigni cum eruditionis pariter atque perspicuitatis laude exprompsit.

CONSECRATIO SÆPTI

AD

PAGUM TRIOPIUM

IN PRÆDIIS

HERODIS ATTICI.

A.

ΠΟΤΝΙ' [1] Ἀθηνάων [2] ἐπιήρανε, Τριτογένεια,
Ἥτ' ἐπὶ ἔργα βροτῶν [3] ὁράᾳς, Ῥαμνουσιὰς Οὖπι.

[1] Ἀθηναίων A. [2] ἐπιείρανε C. S. M.

Variæ Lectiones] A. significat Petri Arcudii Apographum, editum a Jacobo Sponio in Miscellaneis eruditæ antiquitatis, et in Montelatici Descrizione della villa Borghese. B. Brunckianam lectionem. C. Casaubonianam. H. Holstenii lectionem, e Codice MS. Bibliothecæ Barberinæ. M. Maittairii lectionem. S. Salmasianam.

Πότνι' Ἀθηνάων ἐπιήρανε] Vox ἐπιήρανος, recte observante Piersono, non admodum frequens, proba tamen et antiqua. vid cj. Verisimil. p. 105. Hesych. Ἐπιήρανα· ἐπικουρητικὰ τῆς ψυχῆς ἢ ποδῶν. Ἐπιήρανα θυμῷ ποδάνιπτρα. ἐπίηρος. ἐπίκουρος. ἐπιθυμητής. ἐπίηρος. βοηθός. χάριν ἀποδιδούς. Ubi pro priore ἐπίηρος, cum Piersono corrigendum videtur: ἐπιήρανος. Sic fuit forsan in Codice Marciano. vid. Hesych. ed. Schow. p. 286. Infra idem: Ἠρανέων. βοηθῶν. χαριζόμενος. Memorabilis est locus Scholiastæ Homeri ab Albertio citatus, ad Iliad. Δ. 419. Ὁ ἤρανος (δηλοῖ) τὸν κοίρανον, καὶ τὸν ἐπίκουρον. καὶ τὸ ἠρανεῖν· ἐπικουρεῖν καὶ χαρίσασθαι. Scholiastes Apollonii Rhodii Lib. II. 515. μήλων ἤρανον explicat: τῶν ποιμνίων προστάτην. Notanda præterea sunt quæ habet Suidas, Etymologus. et Hesychius voce Ἤρανος. Simplex ἤρανος bis adhibuit Hermesianax apud Athenæum Lib. XIII. pag. 597. D. (v. 16.) Χαρίτων ἤρανον, et v. 22.

Φημὶ δὲ καὶ Βοιωτὸν ἀποπρολιπόντα μέλαθρον
Ἡσίοδον, πάσης ἤρανον ἱστορίης.

Ubi Ilgenius vulgatam lectionem sine causa rejicit. ἤρανος πάσης ἱστορίης, est is, *qui omnem cognitionem scientiamque tenet.* Compositum ἐπιήρανος usurpavit Orpheus, Argon. 96.

Αἰσονίδη, τί με ταῦτα παρηγορέμενος ἐρεείνεις,
Ὄφρα κεν ἐς Κόλχους Μινύαις ἐπιήρανος ἔλθω.

Ubi vide Gesnerum. Cnf. eundem ad v. 86. Nonnus Dionys. Lib. II. 10. p. 82.

- - - - - ἐπεὶ νοτίην χθόνα Κηφεὺς
Νάσσατο Κηφήνων ἐπιήρανος Αἰθιοπήων.

Ubi Interpres, *gratus Æthiopibus*, cum debuisset, *Rex Æthiopum*. Lib. XI. p. 314. Diana vocatur:

Ὅλης ἐπιήρανος ἄγρης.

totius Regina venationis. Vim verbi recte cepit Dalecampius in interpretatione Ionis Chii apud Athenæum Lib. X. p. 447. F. (Analect. Brunk. T. I. p. 161.)

Τοῦ σὺ πάτερ Διόνυσε, φιλοστεφάνοισιν ἀρέσκων
Ἀνδράσιν, εὐθύμων συμποσίων πρύτανι,
Χαῖρε. δίδου δ' αἰῶνα, καλῶν ἐπιήρανε ἔργων,
Πίνειν καὶ παίζειν, καὶ τὰ δίκαια φρονεῖν.

Singulari et mira significatione vocem adhibuit Philoxenus Leucadius, cujus versus hexametri, e carmine Δεῖπνον inscripto laudat Plato Comicus in Phaone apud Athenæum Lib. VII. p. 325. A.

Τρίγλη δ' οὐκ ἐθέλει νεύρων ἐπιήρανος εἶναι·
Παρθένου Ἀρτέμιδος γὰρ ἔφυ, καὶ στύματα μισεῖ.

Philoxeni omnino sunt hi versus, minime Platonis, laudantur enim multis aliis interpositis Philoxeni nomine ab Athenæo Lib. I. p. 5. D. In nostra Inscriptione, ἐπιείρανε defendere voluit Salmasius, quod vitium erat Apographi; nam in lapide conspicue legitur ΕΠΙΗΡΑΝΕ. Cæterum sæpius ΕΙ pro Η in antiquis Inscriptionibus obvium. Sic ΑΣΚΛΕΙΠΙΑΔΗΣ et ΣΩΤΕΙΡΙ, pro Ἀσκληπιάδης et σωτῆρι. In Columna Farnesina occurrit ΤΕΙ ΑΠΠΙΑΙ, pro τῇ Ἀππίᾳ. Cnf. Cuper, Apotheos. Hom. p. 37. Grammaticis antiquis docentibus, Bœotiorum præcipue linguæ deberi videtur, ut ΕΙ pro Η ponatur. Vid. Etymol. M. v. Ζείδωρος. p. 140. De forma κειρύλος et κηρύλος consule Euphronium apud Schol. Aristophan. Av. 299. Forma contra nominis πένεις pro πένης, dialecto Æolicæ tribuitur in Etymol. M. v. πλειάρειν. p. 675. Sic et μεὶς pro μὴν legitur in Homer. Iliad. T. 117. ubi Scholiastes minor formam Æolicam esse docuit; occurrit tamen in Pindaro; Nem. V. 82. Vice versa sæpius Η mutatur in ΕΙ. vid. Ioannem Grammat. p. 73. Gregor. p. 24. Eustath. ad Iliad. Ζ. p. 641. Librarii præcipue imperiti diphthongum ΕΙ in Η muta-

I.

Veneranda Athenarum præses, Minerva Tritonia,
Et quæ opera hominum inspectas, Rhamnusias Opi,

[3] ὁράεις C. ἐλάεις vel λάεις vel λάϊς S. ἐλάεις B.

runt, vel ei adjunxere, linguæ genio repugnante. vid. Valck. ad Euripid. Phœn. p. 216. Reisk. ad Demosthen. T. II. p. 911. Omnino cum Lennepio, Prælect. Academ. de Analog. L. G. p. 35. credendum, hanc diphthongorum EI et H permutationem tribuendam esse antiquissimæ scribendi rationi Græcorum, qui litera H nondum in Alphabetum recepta, pro H et HI posuissent EI. cnf. Valck. Epist. ad Roev. p. 31. Sic apud Dion. Cassium Lib. XXXIX. p. 108. legitur: ὅτι εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀπειρηκώς. ubi ἀπειρηκὼς, pro ἀπηρηκὼς, male intromisit librariorum stupor. Hesych. Ἀπαίρει. ὁδεύει. ἀποδημεῖ. ἀναχωρεῖ. vid. Reiz Ind. Lucian. T. I. p. 83. Contrario modo A pro EI legitur in Fragmento ex Euripidis Ægeo. Fr. Musgrav. n. III.

Εἰ μὴ καθέξης γλῶσσαν, ἔστι σοι κακά.

Scribe:

Εἰ μὴ καθέξεις γλῶσσαν, ἔστι σοι κακά.

Εἰ enim in Atticis poetis semper cum indicativo occurrit, nunquam cum subjunctivo. vid. Æschyl. Prometh. 343. 345. 686. Euripid. Androm. 206. Herc. fur. 1120. Cum optativo invenitur in Æschyl. Prometh. 477. Euripid. Hippol. 1240. Herc. fur. 1110. Electr. 97. 422. Pari modo corrigendum Fragmentum Philemonis, quod effugit diligentiam Bentleii, Emend. in Menandr. p. 122.

Ὁράας] Desunt hac voce duæ primæ literæ, omnesque in fine legerunt ΛΑΙC. vide Var. Lect. Visconti vero lapide accuratius inspecto, vetustate fere deletas invenit literas ΑΑΙC. Parvula enim lineola, distinctionis causa posita, erasa est. A, in nostra Inscriptione sæpius sine lineola occurrit. Sic, v. 7. et 22. invenies ΚΑΙ pro ΚΑΙ. et lin. 9. ΑΛΩΗΝ, pro ΑΛΩΗΝ. Porro lin. 27. ΒΑΛΕΙΝ pro ΒΑΛΕΙΝ. Innumera in Inscriptionibus exempla exstant, præcipue in Tabula Iliaca. vid. Guasco Inscriptt. Mus. Capitol. T. I. n. 1296. Gruter Thesaur. n. 634. 1. In Epitaphio pessime descripto, apud Paul. Lucam Itiner. Asiatic, p. 28. invenies ΚΛΑΥΔΙΑ pro ΚΛΑΥΔΙΑ. Apud Caylusium, Recueil des Antiquités, Tom. II. Pl. LIX. lin. 2. legitur ΑΙΓΙΚΟΡΕΙΣ, pro ΑΙΓΙΚΟΡΕΙΣ. Ibid. Pl. LXIV. lin. 3. ΑΔΡΙΑΝΕΙΑ, pro ΑΔΡΙΑΝΕΙΑ. Multa quoque exempla præbent Inscriptiones Pockokianæ. In Nummis valde attritis vitium hoc inveniri, monet Visconti ad h. l. Sic in Nummo Tralliano, apud Odericum Dissertat. I. ΤΡΑΛΛΙΑΝΩΝ. Præcipue vero in Numismatibus Imperatorum. vid. Buonarotti, Medaglioni XII. 3. XIV. 8. Protulit quoque e gemmis exempla Visconti. In Codicibus MSS. vitium hoc scribendi observavit Brunk. ad Apollon. Rhod. Lib. II. 1260. D'Orville ad Charit. p. 242. ed. Lips. Heringa in Observation. Critic. cap. 7. pag. 145. Schneider ad Anthol. pag. 110. Ruhnk. Epistol. Critic. I. pag. 88. Græcorum imitatione sæpe lineolam parvam in litera A, omisere Etrusci. vid. V. Cl. Lanzi, Saggio di Ling. Etrusc. T. I. pag. 208. Eckhel., Doctrin. Nummor. T. I. pag. 124, Romani quoque, de quorum scribendi methodo copiosi sunt Viri docti ad Lucerne di Ercolano (T. VIII.) Tab. XXXVII. 10. et Marini, Inscriptt. fratrum Arval. T. I. pag. 127. Quin, A nonnunquam pro A legitur. Certe in Inscriptione antiqua Sicula, primum edita a St. Non, Voyage en Sicile, pag. 12. occurrit ΚΕΑΤΙ, pro ΚΕΛΗΤΙ. ΤΕΑΕΙΟΙ, pro ΤΕΛΕΙΟΙ, et p. 171. ΗΡΑΚΑΕΙ, pro ΗΡΑΚΛΕΙ. Servanda ideo in nostra Inscriptione lectio ὁράας, a qua non procul abfuit Casaubonus, qui ὁράεις ex ingenio emendavit, quam emendationem probat Valken. ad Elegiam Catulli Callimacheam pag. 183. Salmasii conjectura λάεις, etsi magna eruditione defensa, nihili est. Verbum enim ἐφορᾶν optime Nemesi convenit, inspicit enim opera mortalium, unde δεινὰ dicta ab Archestrato apud Athenæum Lib. VII. p. 305. Homerus, de Sole omnia vidente, verbum adhibuit, Iliad. γ'. 277. omnino significat inspicere. Diphilus apud Plutarchum adv. Colotem, T. II. Opp. pag. 1124. F.

Ἔστιν Δίκης ὀφθαλμὸς, ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ.

Euripides in Penelope apud Stobæum Ecl. Phys. Tit. XI. pag. 143. Grot.

Οὐκ ἔστιν πράττοντάς τι μοχθηρὸν λαθεῖν.
Ὀξὺ βλέπει γὰρ ὁ χρόνος, ὃς τὰ πάνθ' ὁρᾷ.

Incertus poeta apud Stobæum Ecl. Phys. Tit. VII. pag. 111.

Ὁ τῆς Δίκης ὀφθαλμὸς ὡς δι' ἡσύχου
λεύσσων προσώπου πάνθ' ὁμῶς ἀεὶ βλέπει.

Γείτονες ἀγχίθυροι Ῥώμης [1] ἑκατοντοπύλοιο,
[2] Πίονα δὴ καὶ τόνδε, [3] Θεὰ, τιμήσατε χῶρον,
Δῆμον Δηώοιο φιλόξεινον Τριόπαο,
Τόφρα κε καὶ Τριόπειαι [4] ἐν ἀθανάτοισι λέγησθον.

[1] ἑκατονταπύλοιο ex correctione C. S. B.
[2] ΠΕΙΟΝΑ [Lapidis scriptura, a nobis postea litera L. signata]

Analect. Brunk. T. III. Epigr. CCCCLXXVI.

> Κἂν με κατακρύπτης, ὡς οὐδενὸς ἀνδρὸς ὁρῶντος,
> Ὄμμα Δίκης καθορᾷ πάντα τὰ γινόμενα.

vide etiam Ammian. Marcell. Lib. XIV. 39.

Ῥαμνουσιὰς Οὖπι] Deam Rhamnusiam esse Nemesin, res e poetis notissima. Ovidius:

" Memoremque time Rhamnusidis iram."

vide Pausan. Achaic. c. V. pag. 405. Suid. et Hesych. v. Ῥαμνουσία. Nemesin vero Οὖπιν dici, vix alibi occurrit, nam Οὖπις vel Ὦπις est Diana, a Nympha aliqua sic dicta. vid. Schol. Callimach. Hymn. in Dian. 204. Servium ad Æn. XI. 552. et alios a Spanhem. ad Callimachum laudatos. Alexander Ætolus, in Analectis Brunk. T. I. pag. 419.

> Ὑμνῆσαι ταχέαν ὦπιν βλήτειραν ὀϊστῶν.

cnf. Jacobs in Animadv. ad Anthol. Gr. T. I. P. II. pag. 238. Hinc et Diana *Opifera* dicta, in marmore apud Gruter. XLI. 4. vid. Scalig. ad Catull. p. 73. Nemesin vero eandem cum Diana habitam esse, liquet ex Harpocrat. v. Ἀδράστεια. cnf. Step. Byz. h. v. Pausan. Phocic. c. 37. Ad quam proinde Nemesin, Οὖπιν Rhamnusiam, respexit *Auctor* hymni Orphici in Nemes. LX. p. 258. dicens,

> - - - - πάντ' ἐσορᾷς.

vide et memorabilem locum Antimachi apud Strabon. Lib. XIII. pag. 588. — Laudat Visconti simillimum Catulli locum e Carm. LXII. 395.

> " Aut rapidi Tritonis hera, aut Rhamnusias virgo."

quem ex antiquo Græco poeta redditum esse haud absurde putat. — ἔργα βροτῶν, dixit poeta noster, ut Catullus de Nupt. Pelei et Thetid. 192. facta virum:

> " Quare facta virum mulctantes vindice pœna Eumenides.

Ῥώμης ἑκατοντοπύλοιο] Frustra ab Interpp. sollicitatur vox ἑκατοντοπύλοιο, qui formam magis obviam ἑκατονταπύλοιο proponunt. Servanda lapidis lectio, defensa a Viscontio, auctoritate Homeri, qui simili modo Iliad. I. 575. τέμενος — πεντηκοντόγυον dixit. vid. Apollonium Sophistam Lex. Homer. T. I. pag. 658. ed. Villoiss. (p. 549. ed. Toll.) Eadem ratione Euripides in Cressis, apud Porphyrium de Abstin. Lib. IV. pag. 108. Κρήτης ἑκατομπτολιέθρου. cnf. Toup. Emend. in Suid. T. II. pag. 549. Centum a poeta Romæ tributæ portæ, ad immensam magnitudinem designandam; nam Plinio teste Lib. III. §. 9. portæ tantum XXXVII. Romæ erant. Ob innumerabilem copiam figurarum sculptarum, dicta est Columna Antonina, Columna Centenaria. vid. Winkelmann, Storia delle Arti, T. III. pag. 350. Fea. Sic etiam *turris Centenaria*, Constantinopolis erat, dicta ob magnitudinem immensam. vid. Du Cange, Constantin. Christ. Lib. II. §. 4. pag. 31.

Πίονα] Centenis vicibus e prava pronuntiandi consuetudine, I vel EI, a librariis confusum. Idem valet de hoc loco, ubi pro πίονα, lapis exhibet πείονα. Hanc γραφὴν, Græci Lexicographi et Glossarum collectores maxime secuti sunt. In Glossis antiquis, invenies: εἰχὼρ, pro ἰχώρ. εἰθύνω, pro ἰθύνω. εἰλὺς, pro ἰλύς. εἴλη, pro ἴλη. εἰμὰς, pro ἱμάς. εἱμείρομαι pro ἱμείρομαι. vid. Salmas. In Hesychio, ἰλέοντο. ἐστρέφοντο, pro εἰλέοντο. Idem obtinet in Ἰλικρινές. Ἰλισάμενος. Ἰλιτενής. Ἰλύει. Ἰλούμενος, et quamplurimis aliis, quæ omitto. vide Schow, ad Hesych. p. 378. Contrarium vitium est in εἰθὺ, εἰθύοντα, εἰθύφαλλον, εἰλαδὸν, εἰλύος, εἰλὺ etc, quæ viri docti suis locis singula notarunt. In Æschyli Eumenid. 224. primus Porsonus emendavit:

> - - - - ἐκεῖνον οὔ τι μὴ λίπω ποτέ.

Cum in omnibus Edd. esset λείπω. Dolemus adhuc Viri doctissimi observationes in Æschylum desiderari, sine dubio tamen ad hanc emendationem inductus est Dawesii regula, qua Græci sermonis ratio exigit, ut voculæ οὐ μὴ vel cum futuro indicativo, vel cum Aoristo altero formæ subjunctivæ construantur. λείπω et λίπω, sæpius confusæ. In Euripid. Helen. 1501. notat Musgrave: 'metri gratia legendum λίπουσαι pro λιποῦσαι.' Ion. 572. 'πειθό-

Vicinæ suburbanæ Romæ centum portas habentis,
Uberem, agite, hunc, o deæ, honoretis locum,
Pagum Cerealis hospitalem Triopæ,
Ut, et Triopeæ inter immortales dicamini.

3 θεᾶς A.

4 ΕΝΑΘΑΝΑΤΟΙϹΑΛΕΓΗϹΘΟΝ L. ἐν ἀθανάτισσ' ἀνέγησθο A. ἐν ἀθανάτισι λέγεισθον ex corr. C. S.

μενος, legendum πιθόμενος.' Plura exempla, ubi male ει pro ι exaratum, quærentibus dabunt Schütz ad Æschyl. Agamemn. 967. D'Orville ad Charit. p. 27. et Luzac in Exercitatt. Acad. T. I. p. 102. — A Doriensibus præcipue ι in Diphthongum ει resolvi, docent Monumenta Peloponnesia a Paciaudio edita. Ibi T. I. p. 10. Νεικηφόρος. p. 17. Ἐλπινείκη. p. 89. Νεικοκράτης. p. 102. Τείμαρχος. T. III. p. 94. Τειμοκράτης. p. 134. πολείτης. In Sponii Miscellaneis p. 334. τείμησεν, pro τίμησεν. p. 339. πολείτης, pro πολίτης. Cnf. Gruter Inscriptt. p. 769. 4. Falconer. Inscriptt. Athlet. p. 52. Marmor. Oxon. Index, in I. et EI. In Epigrammate edito a Quirino, in Corcyræ primordiis cap. XXII. legitur: παρὰ θεῖν' ἁλὸς ἠνεμόεσσαν, pro θίν' Sic quoque in alio Epigrammate, Romæ in Cælimontanis Matthæiorum hortis exstante, edito ab Ignatio Raponio, in Epistola ad Thom. Chandlerum. (Velitris 1788.) invenies pag. 18. νεικήσας πάντας. Ubi reponendum νικήσας. In Hesychio legitur: Εὐστειβὲς, καλῶς πεπατημένον, τετριμμένον. Corrige: Εὐστιβὲς. In Callimachi Fragmento ap. Polluc. Lib. X. c. 24. (Fragm. Bentleiana. n. CCXXXIII. T. I. p. 525. Ern.) εἶπος, pro ἶπος, *mustricula* est. Sic quoque in Glossis antiquis: *Frænum*, εἰπωτήριον λινοῦ. εἰπωτήριον vero est pro ἰπωτήριον. Nam ἰποῦν est premere. vid. Aristoph. Equit. 124. Æschyl. Prometh. 365. et Toup. in Suid. T. III. pag. 563. Multa præterea hic ex Inscriptionibus antiquis huc pertinentia notare possum, in quibus passim sculptorum incuria, ει pro ι exaratum est, iis maxime in syllabis, quæ Iota longum habent; quod pravam hanc orthographiam jam antiquis temporibus invaluissse ostendit. Nonnulla jam protulit Visconti ad h. l. cnf. Marmora Doniana, IV. 67. Mus. Veronens. pag. 63. Corsin. Fast. Attic. Tom. II. p. 142. Biagi, Monum. Græc. Latin. ex Mus. Nanian. p. 43. Præcipue vero Francisci Piranesii Monumenti degli Scipioni. (1785.) pag. 10 sq. Obiter tamen moneam nihil apud Romanos quoque in vetustis lapidibus frequentius esse. In Inscriptionibus enim Augusteum ævum subolentibus, frequentissime invenies EI pro longo I positum. Sic apud Gruterum, pag. 500. *Scriptei, usei, fructeive sunt*, pro scripti, usi, fructive sunt. Nec sub Augusto tantum, sed sub proxime sequentium Imperatorum principatu, hanc diphthongum EI in usu fuisse, indicat Inscriptio apud Gruter. pag. 99. 1. et Gualtherium in Tabb. Bruttior. p. 78. quæ ad Trajani tempora pertinet. Vide præterea Cenotaphia Pisana, ubi innumera exempla. In Oderici Inscriptt. p. 329. occurrit: *Deana, dolea, dabet*, vitiosissimi scribendi genere. Vide egregie hac de re disputantem, auctorem libri inscripti: I Marmi Riccardiani difesi dalle censure dell' Marchese Scipione Maffei, p. 288. sq.

Δῆμον Δηώιο φιλόξεινον Τριόπαο] Attici vicos terræ suæ quamvis parvulos vocabant δήμους. Jam Homerus sic vocem usurpavit. vid. Iliad. ε'. 710. π'. 435. 514. 673. 683. Hymn. in Dian, 4. (T. V. p. 101. Ern.) Auctor carminis totum illud territorium sive fundum, et quidquid muro incluserat, et Adrasteæ et Minervæ dedicaverat Herodes, Triopæ δῆμον appellare videtur. Salmasius, magna eruditione prorsus novum, sed vix cuiquam probandum sensum hujus loci excogitavit. Correxit, quæ visum est corrigere, mutavit, quæ sibi adversari putavit, interpretatus est denique totum locum dure et contra verborum indolem. Felicius res successisse videtur Viscontio, qui Triopium a Triopa, Phorbantis et Euboeæ filio (vid. Pausan. Corinth. c. 16. p. 112.), qui inter Argivorum reges septimo loco ponitur, dictum putat. Omnia quidem a docto Italo facta sunt, quæ huic sententiæ aliquam veritatis speciem conciliare possunt, at, qui ad omnem totius carminis nexum adverterint, probabunt nobiscum, Triopium sine dubio appellatum esse a Triopa, Erisichthonis patre, diis consecratum, τεμένει instructum et sepulcro etiam familiæ destinatum. Epitheton Δηῷος nunc optime ad Triopam referri potest. Triopas enim teste Diodoro Sic. Lib. V. p. 379. et Hygin. Astronom. II. 14. diruit templum et sacrum Cereris lucum.

Ἀλέγησθον] Sic legitur in lapide monente Viscont. ultima litera deleta. Idem valet de ultimis literis lineæ 9. 25. 32. 34. et 38. Salmasius in apographo suo invenit ἀλέγησθο, Arcudius vero, ἀνέγησθο. Brun-

[1] Ὡς δ' ὅτε καὶ Ῥαμνοῦντα καὶ εὐρυχόρους ἐς Ἀθήνας
Ἤλθετε, δώματα πατρὸς ἐριγδούποιο λιποῦσαι,
[2] Ὡς τήνδε ῥώεσθε πολυστάφυλον κατ' ἀλωὴν,
Λήϊά τε σταχύων, καὶ δένδρεα βοτρυόεντα,
Λειμώνων τε κόμας ἁπαλοτρεφέων ἐφέπουσαι.
Ὕμμι γὰρ Ἡρώδης ἱερὴν ἀνὰ γαῖαν ἕηκε,
[3] Τὴν ὅσσην περὶ τεῖχος εὔτροχον ἐστεφάνωται,

[1] ΩCOTE L. [2] πολυστάφιλον C. S. M.

kius, Hœschelium secutus, qui in literis ad Meursium datis (Ep. CVI. Gud.) brevissimis, at optimis monumentum nostrum exstruxit notulis, dedit ἀλέγησθον. Visconti, Casauboni et Salmasii emendationem λέγησθον præferens, faciliorem quidem lectionem profert, quæ tamen non a manu poetæ est. Non reprehendisset optimam lectionem, si memoria tenuisset Pindari locum, Olymp. II. 143.

Πηλεύς τε καὶ Κάδμος ἐν τοῖσιν ἀλέγονται.

i. e. καταλέγονται.

Ὡς δ' ὅτε καὶ Ῥαμνοῦντα - - - πολυστάφυλον κατ' ἀλωὴν] Lapis lectionem exhibet ὡς ὅτε, et ex ingenio addidit Visconti δ'. Ὡς refertur ad ὧς, quod est v. 9. pro οὕτως. *Quomodo venistis ita properate.* Sic sæpius hæc dicendi ratio in Homero occurrit. vid. Iliad. β'. 147. γ'. 33. δ'. 422. 432. ε'. 597. 902. etc. Sensus ergo est hic. Precatur poeta noster deas, ut eodem studio, eodem affectu ad agrum et templum ab Herode consecratum accedant, quo Rhamnuntem et Athenas dilectissima sibi loca solebant invisere, cœlo relicto; atque ut festinanter incedant per vineas et segetes, sylvasque et prata lustrent. — δώματα πατρὸς ἐριγδούποιο λιποῦσαι. Non minori suavitate Sappho in fragmento ex Ithyphallis apud Hephæst. p. 57.

Δεῦρο δεῦτε Μοῖσαι, χρύσεον λιποῖσαι

(δόμον.) Et in Hymno ad Venerem, apud Dionys. Halicarn. p. 47. ed. Upton.

- - - - - - πατρὸς δὲ δόμον λιποῖσα
χρύσεον ἦλθες.

Alcman, etiam de Venere, apud Strabon. Lib. VIII. pag. 524. et hinc apud Eustath. ad Iliad. β'. T. I. pag. 305.

Κύπρον ἱμερτὰν λιποῖσα καὶ Πάφον περιῤῥύταν.

Eleganter quoque hanc sententiam expressit poeta incertus, Cinna ni fallor, apud Charisium Lib. IV. pag. 386.

"Luna, deum quæ sola vides perjuria vulgi,
Seu Cretæa magis, seu tu Dictynna vocaris,
Huc descende."

Verbum ῥώεσθαι, *festinanter, cum studio, properare* indigitat, σπουδαίως κινεῖσθαι, ut Grammatici exponunt. Homer. Iliad. λ'. 49.

- - - - πρυλέες σὺν τεύχεσι θωρηχθέντες
Ῥώοντ'.

Iliad. π'. 164.

- - - - Μυρμιδόνων ἡγήτορες, - - - - -
- - - - - - - - - - - - -
Ῥώοντ'.

Cnf. Iliad. σ'. 411. 417. ψ. 367. Simmias in Ovo, in Analect. Brunk. T. I. p. 208. Ταὶ δὲ ἀμβρότῳ πόθῳ φίλας ματρὸς ῥῶοντ' αἶψα μεθ' ἱμερόεντα μαζόν. Callimachus, Hymn. in Dian. 215. ποδοῤῥώην Ἀταλάντην, *pedibus velocem Atalantam* dixit. Apollonius Rhod. in pulcherrimo de Nereidibus loco, Lib. IV. 910.

Ὑψοῦ ἐπ' αὐτάων σπιλάδων καὶ κύματος ἀγῆς
Ῥώοντ' ἔνθα καὶ ἔνθα - - - - -

discurrebant huc, illuc. Hæc ex Homeri Iliad. ω'. 615. sumpsit Apollonius, ubi poeta de Sipylo loquens, ait:

- - - - - - ἔνθι φασὶ θεάων ἔμμεναι εὐνὰς
Νυμφάων, αἵτ' ἀμφ' Ἀχελώϊον ἐῤῥώσαντο.
κλπ.

Pro πολυστάφυλον, quæ scriptura est lapidis, Casaubonus, Salmasius et Maittaire habent: πολυστάφιλον. vid. Var. Lect. Æolice quidem ι pro υ ponitur, vid. Gregor. de Dialect. p. 293. Horum apud Etymol. M. pag. 771. Eustath. ad Iliad. ε'. p. 536. Athen. Lib. III. pag. 24. et Mœrin v. βιβλία : at conservanda lapidis lectio. — πολυστάφυλον Ἄρνην Homerus dixit Iliad. β'. 507. idem vineam admodum gravatam uvis, vocat σταφυλῇσι μέγα βρίθουσαν ἀλωήν. Iliad. σ'. 561. Miro modo Itali, qui vites colunt, dicti sunt ἀνέρες πολυστάφυλοι ab Heliodoro poeta, qui de spectaculis scripsit, apud Stobæum Tit. C. pag. 421. Grot. Cæterum vide eruditam de voce σταφυλὴ disputationem Cratetis Grammatici apud Athenæum Lib. XIV. pag. 653. — Memoranda etiam Eichstædtii emendatio, qui existimat versum 7. ita scribendum esse :

Quo modo vero, quum et Rhamnuntem et amplas Athenas
Venistis, ædibus Patris grandisoni relictis,
Ita hanc properate uvis abundantem ad vineam ;
Et campos segetum, et arbores racemosas,
Pratorumque comas teneras herbas alentium consectantes.
Vobis enim sacram Herodes terram dicavit,
Tantam quanta muro circumcurrente sæpta est,

[3] Τὴν - - - ἐστεφάνωται om. C.

῾Ως γῆν τήνδε ῥύεσθε πολυστάφυλον κατ' ἀλωήν.

parum circumspecte. Nam bene Græcam et elegantem esse vulgatam loquendi formulam e pluribus locis probari potest. Deinde etiam ordo verborum qui optimus erat turbatur, nam γῆν et ἀλωὴν, minime conjungere poteris.

Δένδρεα βοτρυόεντα] Δένδρεα pro vitibus racemis refertis accipi possunt, nam et vites vocabant arbores, præsertim quando vitis non colitur humilis. Horat. Od. Lib. I. 18.

"Nullam Vare sacra vite prius severis arborem."

Alcæus Lyricus, unde accepit, dixerat ap. Eustath. ad Iliad. σ'. pag. 1163.

Μηδὲν ἄλλο φυτεύσῃς πρότερον δένδρεον ἀμπέλω.

Quia vero jam versu superiore vites nominatæ sunt, dicendo πολυστάφυλον κατ' ἀλωὴν, nam ἀλωὴ est ἀμπελόφυτος γῆ, hinc δένδρεα sunt arbores, quæ vites adscendentes sustinent, quibus maritantur vites. Virgilius Eclog. II. 70. "frondosa vitis in ulmo est." Reposianus, in Anthologia Latina, T. I. p. 682. "nunc lucos vitis inumbrat." Ibycus apud Athenæum Lib. XIII. p. 601. B.

Αἵτ' οἰνανθίδες αὐξόμεναι
σκιεροῖσιν ὑφ' ἔρνεσιν οἰναρέοις
θαλέουσιν —

Theocritus, de loco consecrato, Epigramm. IV. 5. ed. Wart.

- - - - - - - ἄεναον δὲ
ῥεῖθρον ἀπὸ σπιλάδων πάντοσε τηλεθάει
Δάφναις καὶ μύρτοισι καὶ εὐώδει κυπαρίσσῳ·
ἔνθα πέριξ κέχυται βοτρυόπαις ἕλικι
Ἄμπελος - - - - - -

Hoc genus Græci ἀναδενδράδας vocant. v. Hesych. h. v. Hinc et ficus arbor, *soror vitis* dicta ab Hipponacte apud Athenæum Lib. III. p. 78. C. quia adjunctas tenet vites, et sic locus intelligendus.

Συκῆν μέλαιναν, ἀμπέλου κασιγνήτην.

Λειμώνων τε κόμας] Λειμὼν de loco florido poeta noster adhibuisse videtur. Sic certe Thom. Mag. vocem reddit: Λειμὼν — τόπος δίυγρος, ἀνθηρὰν πόαν ἔχων. et Hesych: λειμὼν — ἀνθηρὸς τόπος. Perparum distant voces χῶρος, λειμὼν, ἀγρὸς ἀνθοφόρος, et alia. In Demarateis apud Athenæum Lib. XV. pag. 685. B. legitur:

- - - - - - ἁπαλὰς ἀσπαλάθους πατῶντας
ἐν λειμῶνι λωτοφόρῳ.

κόμας. Legitur apud Eustathium ad Iliad. β'. p. 233. Κόμας δὲ λέγειν δένδρων τὰ φύλλα, ὅθεν καὶ κομήτης λειμὼν παρὰ τῇ τραγῳδίᾳ, καὶ κομᾷν, καὶ ἐν τούτοις θάλλειν. Eustathii observatio pertinere videtur ad Euripid. Hippolyt. 210.

- - - - - ἔν τε κομήτῃ
λειμῶνι κλιθεῖσ' ἀναπαυσαίμαν;

ubi vid. Schol. κομήτης est in Euripid. Iphig. Aul. v. 1296. λειμὼν ἄνθεσι θάλλων. Thomas Mag. cujus verba in notis dedere VV DD. pag. 528. 541. Κομᾷ — καὶ τόπος, ἤγουν φυτὰ ἔχει. Etymologicum Gudianum ineditum: Κομᾷν — θάλλειν. Ὄρος κεκομημένον ὕλῃ dixit Callimachus H. in Dian. v. 41. et H. in Del. 262. Palmites uvis coronati, κομόωντες μελαίνῃσι σταφυλῇσι, dicti sunt in verbis ex antiquis hymnis petitis a Cratete Grammatico, apud Athenæum, Lib. XIV. pag. 653. cnf. Casaub. pag. 930. Indus fluvius ob arundines ad ripas crescentes, κομήτης dictus a Phœnice Colophonio in Iambis, apud Athen. Lib. XII. p. 530. F.

- - - - - - -, ἢ ἀπὸ τῶν ἄνω λιμνῶν
Ἰνδὸς κομήτης - - - -

Ubi interpres: *Indus capillatus*, cum debuisset *Indus Arundifer*, aut *arundinosus*.

῾Ιερὴν ἀνὰ γαῖαν ἔηκε] — ἀνέηκε, ab ἀνίημι scilicet, *consecravit*. vide Salmas. et docte, ut solet, vocem illustrantem Spanh. ad Callimach. T. II. pag. 783.

Τὴν - - - ἐστεφάνωται] Desideratur hic versus in Casauboniana editione, quem postea Salmasio submisit Bongarsius, et non parum facit ad totius inscriptionis interpretationem. Discimus enim non omnem possessionem suam, sed partem tantummodo, qua monumentum seu templum construxit, ab Herode consecra-

Ἀνδράσιν [1] ὀψιγόνοισιν ἀκινήτην καὶ ἄσυλον
Ἔμμεναι. ἡ δ' [2] ἐπεί οἱ ἐξ ἀθανάτοιο καρήνου
Σμερδαλέον [3] σείσασα λόφον κατένευσεν Ἀθήνη,
[4] Μή τῳ [5] νήποινον βῶλον μίαν ἢ ἕνα λᾶαν
Ὀχλίσσαι, ἐπεὶ οὐ Μοιρέων [6] ἀτρεῖες ἀνάγκαι
Ὅς κε θεῶν ἑδέεσσιν ἀλιτροσύνην [7] ἀναθείη.

[1] ὀψυγόνοισιν C. S. A. M. [2] ΕΠΙΟΙ L. [3] οἴσασα A. σείσασα C. M. [4] Μήτοι A. [5] νοίποινον C.

tam esse. Ejusmodi autem loca sacra sæpta, Græci vocant ἕρκη et περιβόλους. vide Salmas. Pollux, Lib. VIII. 15. οἱ δὲ ἀνειμένοι θεοῖς τόποι, ἄλση τε καὶ ἕρκη καὶ ὁ περὶ αὐτὰ κύκλος περίβολος. Quia vero ejusmodi περίβολοι sacri lucos et hortos et vineas concludebant, factum est, ut totum conseptum περίβολον dictum. Cnf. Chæremonis Tragici fragment. ap. Athen. Lib. II. pag. 42. et Ælian. Var. Hist. Lib. XIII. 16.

Ἡ δ' ἐπεί οἱ —] Quia sæpius ι pro ει, et ει pro ι sculptoris incuria nostra Inscriptione positum occurrit, Visconti hoc loco pro ἐπὶ, legendum existimat ἐπεὶ, attulitque similes locos ex Homero, in quibus ἐπεὶ repetitum est. Sic Iliad. α'. 112.

- - - - ἐπεὶ πολὺ βούλομαι αὐτὴν
οἴκοι ἔχειν, καὶ γάρ ῥα Κλυταιμνήστρης προβέβουλα,
Κουριδίης ἀλόχου, ἐπεὶ οὔ ἑθεν ἐστὶ χερείων.

et v. 153.

- - - - - ἐπεὶ οὔτι μοι αἴτιοί εἰσιν.
Οὐ γάρ πώποτ' ἐμὰς βοῦς ἤλασαν οὐδὲ μὲν ἵππους,
Οὐδέ ποτ' ἐν Φθίῃ ἐριβώλακι βωτιανείρῃ
Καρπὸν ἐδηλήσαντ' ἐπειὴ μάλα πολλὰ μεταξὺ
Οὔρεά τε σκιόεντα, θάλασσά τε ἠχήεσσα.

Neque tamen necessaria viri docti emendatio. Σίειν, Anacreon dixit, Od. XXII. 4.

Θαλερὰν σίει δὲ χαίταν
μαλακωτάτῳ κλαδίσκῳ.

Idem in Etymol. M. voce Σῖτος.

Θρηϊκίην σίοντα χαίτην.

Alcæus apud Strabon. Lib. XIV. p. 976. E. et Eustath. ad Iliad. β. pag. 367.

Λόφον τε σείων Καρικόν.

Sotades ap. Hermogenem περὶ Ἰδεῶν. p. m. 317.

Σείων μελίην Πηλιάδα δεξιὸν κατ' ὦμον.

Sic enim Sotadis locus restituendus. Male erat πιλειάδα. In Glossis quoque Græco Latin. Σείω, *moveo, libro, vibro.*

Βῶλον μίαν ἢ ἕνα λᾶαν] Solemnia hæc verba in monumentorum consecratione: *Ne quis inde lapidem moveret, cespitem velleret.* vid. Salmas. Apte laudat Visconti, Antiphili Byzantini locum, Anal. Brunk. T. II. p. 170.

Μηδέ τις ἡμετέρου μάρψῃ χερὶ μαργὸς ἐδίτης
ἀνθέματος· συλᾶν ἀσφαλὲς οὐδ' ὀλίγα.

βῶλος et λᾶας aut λίφος conjunguntur nonnunquam. Hegemon Thasius, in Parodia ap. Athen. Lib. XV. p. 698. D. ex emendatione Jacobsii, Animadv. Critic. pag. 111.

Ἐς δὲ Θάσον μ' ἐλθόντα μέγα κράζοντες ἔβαλλον,
Βώλοις ἠδὲ λίθοισι, καὶ ὧδέ τις εἶπε παραστάς.

ὀχλίζειν, Hesych. reddit: κινεῖν, μοχλεύειν. Sic et Photius in Lex. MS. vid. Nicandr. Alexiph. 226. 453. Auctor incertus Λέσβου κτίσεως, forsan Apollonius Rhodius, apud Parthenium, pag. 54. edit. Le Grand:

Παρθενικὴ κληῖδας ὑποχλίσσασα πυλάων.

Μοιρέων ἀτρεῖες ἀνάγκαι] Variis modis viri eruditi hunc locum aggressi sunt. Salmasius, ἀτρεῖες pro ἀτρῆες positum esse censet, ει male scripto pro η. ἀτρεὺς, a qua voce deduxit, idem est ac ἄτρεστος, *formidabilis.* Euphorion ap. Hermogenem pag. 135.

- - - - καὶ ἀτρέα δῆμον Ἀθηνῶν.

Simili forma, εὐκλεᾶ Μοῖραν, Julius dixit in Carmine ad Bacchum, ap. I. Stobæum Tit. CXXI. p. 495. Grot. Aliam viam Visconti, qui Salmasio minime assentitur, iniit. ἀτρεῖες formam plur. esse putat ab ἀτρεὴς, positam pro ἀτρέεες aut ἀτρεεῖς, et poetice contractam: quomodo in Homero εὐκλεῖας et εὐκλείας, (Iliad. κ'. 281. Od. φ'. 381.) pro εὐκλεεῖς. Etymolog. M. pag. 391. Εὐκλεῖας ἀντὶ τοῦ εὐκλεεῖς - - - - εὐκλεὴς καὶ ἡ αἰτιατικὴ τῶν πληθυντικῶν τοὺς εὐκλέας καὶ κατὰ συναίρεσιν, εὐκλείας. Schol. Venet. ad Iliad. κ'. 281. pag. 254. Ἰακὸν τὸ συστέλλειν, εὐκλεῖας καὶ δυσκλεῖας (male Villois. δυσκλεα). Οἱ δὲ Ἀττικοὶ ἐκτείνουσι τὰ τοιαῦτα. εὐκλεῖας προπερισπαστέον. ἐκ γὰρ

Hominibus posteris immobilem, atque inviolabilem
Futuram. Quoniam vero ipsi immortali capite
Horribilem quatiens cristam annuit Minerva,
Ne cui liceat impune glebam unam, vel unum lapidem
Movere, namque Parcarum haud spernendæ necessitates,
Si quis deorum delubris injuriam intulerit.

[6] ἀτρεῖς C. S. ἀτρείσσαν A. ἄτερ εἴσιν ex conj. C. ἀτρῆες ex conj. S. quod sequitur B. ε superscriptum vidit H.

[7] ΑΝΑΘΗΗ L. ἀναδήη C. S. A. M. ἀναθείη ex corr. S. quem secutus B.

τοῦ εὐκλέας ἐγένετο κατ' ἐπένθεσιν τοῦ ι - - - - - οἱ δὲ ἐκτείναντες ἄνευ λόγου ἐκτείνουσι. Vocem porro formatam putat ab antiquo et inusitato verbo τρέω, quomodo ἀδεὴς a verbo δέω occurrit. Vir doctus in Ephemerid. Gottingens. Ann. 1795. n. 180. pag. 1805. adversus Viscontii opinionem quædam monuit, facilioremque proposuit explicationem; dicit enim formam fuisse εὐκλὴς, sic etiam ἀτρὴς, — έος, — έες et ἀτρεῖες. Eichstædt, l. l. pag. 487. ἀτρεῖες idem ac ἀτρῆες esse affirmat, quæ lectio est a Salmasio et Brunkio vulgata. Bene sensum verbi explicuit Visconti, monuitque idem esse ac ἄφοβος, in Parmenionis Macedonii Epigrammate, Brunk. Analect. T. II. pag. 202. VIII.

- - - - Μοῖρα νηπιάχοις ἄφοβον.

Ἀνάγκαι, minime sunt *necessitates*, quomodo Interpp. credidere, sed *ærumnæ* et *afflictiones*. vid. Æschyl. Pers. 588. Hymn. Orphic. I. 9. XXVII. 9. LXVIII. 6. Diodor. Sicul. T. I. Lib. III. p. 183. et Lib. IV. p. 287. ubi vid. Wessel.

Ὅς κε θεῶν ἐδέεσσιν ἀλιτροσύνην ἀναθείη] Æschyl. Pers. 404. Porson.

- - - - - ἐλευθεροῦτε δὲ
Παῖδας, γυναῖκας, θεῶν τε πατρῴων ἕδη,
Θήκας τε προγόνων.

Sophocl. Œd. Tyr. 885.

- - - - - οὐδὲ
δαιμόνων ἕδη σέβων.

Lycophron, Alexandra, 707.

Ὀρχωμένους ἔτευξεν ἀφθίτοις ἕδη.

Lycurgus, in Leocrat. pag. 157. Κρίνω προδόντα αὐτὸν, καὶ τοὺς νεὼς, καὶ τὰ ἕδη, καὶ τὰ τεμένη. Philo, T. II. pag. 314. ἐπιφοιτᾷν καὶ ἐνδιατρίβειν τοῖς ἕδεσιν. Ubi minime necessarium Mangeii additamentum ἱεροῖς. vide Photium, Biblioth. pag. 1069. Latinos etiam *sedes* pro templis dicere, exemplis ostendunt, Drakenb. ad Sil. Italic. Lib. XII. 48. et Burmann ad Ovid. Met. Lib. X. 229. Non minus frequenter ἕδος pro statua aut simulacro ponitur, vide infra ad II. 2. — ἀναθείη. Sic legendum esse erudite ostendit Visconti. Male in lapide ΑΝΑΘΗΗ. η enim pro ει sæpissime librariorum sculptorumque incuria. In lapidibus antiquis apud Caylusium, Recueil des Antiquités, T. II. Pl. LIX. l. 6. ΑΝΔΡΗΑΝ pro ΑΝΔΡΕΙΑΝ. In omnibus ab Alpheo artifice sculptis gemmis invenitur ΑΛΦΗΟΣ pro ΑΛΦΕΙΟΣ. In nummis quoque non raro ΚΑΒΗΡΩΝ legitur pro ΚΑΒΕΙΡΩΝ. Vide quæ supra monui. Litera η pro ι sæpius in antiquorum scriptis occurrit. Pauca a nobis observata addemus. Laudatur ab Athenæo Lib. XIV. pag. 636. D. lacunosum initium Cantici in Dianam corruptissime tali modo: Ἄρτεμι σοί μέ τι φρὴν ἐφ' ἥμερον ὕμνον ἱέναι τε, ὅθεν ἅδε τις ἀλλὰ χρυσοφανία κρέμβαλα χαλκοπάραα χερσὶν - - - - - Locus in fine mutilus, ita forte emendandus et explendus: Ἄρτεμι σοί μ' ἔστι φρὴν ἐφίμερον ὕμνον ἱέναι, ἕως ἀλλά τις, χρυσοφαέα κρέμβαλα χαλκοπάραα χερσὶν ἔχουσα, ἰάχει. Sic probabili restituisse mihi videor locum conjectura, quanquam scio, satius esse in tam corruptis fragmentis nihil tentare, quam frustra hariolari. — ἐφίμερος ὕμνος, est *carmen amabile*. Theocrit. Id. I. 62. τὸν ἐφίμερον ὕμνον ἀείσῃς. Ubi jure rejicienda Heinsii et Valkenaerii emendatio. τὸν ἐφ' ἱμερᾶ ὕμνον ἀείσῃς. Hesiodus aut Theognis apud Athenæum, Lib. VII. pag. 310. A.

Εἴτ' εἴη σ' Ἀκάδημε, ἐφίμερον ὕμνον ἀείδειν
ἆθλον δ' ἐν μέσσῳ παῖς καλὸς ἄνθος ἔχων.

Apollonius Rhod. Lib. IV. 1399.

- - - - ἀμφὶ δὲ Νύμφαι
Ἑσπερίδες ποίπνυον ἐφίμερον ἀείδουσαι.

Alcman apud Hephæst. p. 22.

- - - - ἐπὶ δ' ἱμερὸν
ὕμνον καὶ χαρίεντα τίθει χορόν.

Ἐφήμερος pro ἐφίμερος legebatur quoque in Sophocleis apud Stobæum Tit. LXIV. pag. 263. vid. Heath. Observat. in Tragic. pag. 96. et Brunk. in Sophocl. Fragm. T. II. pag. 11. ed. 4. ἱέναι, bene se habet, et de cantu optimorum poetarum auctoritate ponitur. Inscriptio antiqua, Athenis reperta ap. *Sponium*, Itin. T. II. pag. 249.

Κλῦτε περικτίονες, καὶ γείτονες ἀγροιῶται·
Ἱερὸς οὗτος ὁ [1] χῶρος, [2] ἀκίνητοι δὲ θέαιναι,

[1] χόρος C.

Κὰκ γλυκεροῦ στόματος ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσα.

Simillimus Simonidis locus apud Athenæum, Lib. XIII. pag. 603. B.

> Πορφυρέου ἀπὸ στόματος
> Ἱεῖσα φωνὰν παρθένος.

Pro *cantare* adhibuit etiam Aristoph. Equit. 518. et Telestes in Hymenæo, Dithyrambo, ap. Athen. Lib. XIV. p. 637. A. ἄλλος δ' ἄλλαν κλαγγὰν ἱεὶς κερατόφωνον ἐρέθιζε μάγαδιν. — Pro ὅθεν ᾄδέ τις, scripsi ἕως ἀλλά τις. Duæ enim mulieres in sacris sæpius cantant. Cassius Hemina apud Nonium, pag. 118. "Mulier cantabat tibiis Phrygiis, et altera cymbalissabat." Plato Comicus apud Athenæum, Lib. XV. pag. 665. C.

> Αὐλοὺς δ' ἔχουσά τις κορίσκη Καρικὸν μέλος τι
> μελίζεται τοῖς συμπόταις. ἄλλην τρίγωνον εἶδον
> ἔχουσαν.

Sic Platonis locum optime emendatum reddidit Hermann, de Metris poetar. pag. 177. Ἰάχει, animi conjectura addidi, ponitur enim hoc verbum de strepitu *tympanistarum*. τυμπάνων ἰάκχοις Euripides dixit in Palamede ap. Strab. Lib. X. pag. 720. cnf. Æschyli locum ap. Schol. Venet. ad Iliad. ψ. 42. Pro *resonare*, qua significatione valde obvium, occurrit verbum in venustissimo Simonidis carmine, in quo Gallus, horrida tempestate sub rupem compulsus, leonem tympani sonitu in fugam compulisse narratur, quodque hic paulo emendatius proferam. Est in Anthologia Græca, edit. Jacobs. T. I. p. 79. n. CVI.

> Χειμερίην νιφετοῖο κατήλυσιν ἡνίκ' ἀλύξας
> Γάλλος ἐρημαίην ἤλυθ' ὑπὸ σπιλάδα.
> ὑετὸν ἄρτι κόμης ἀπεμόρξατο, τοῦ δὲ κατ' ἴχνος
> Βουφάγος ἐς κοίλην ἀτραπὸν ἵκτο λέων.
> αὐτὰρ ὅ, πεπταμένῃ μέγα τύμπανον ὡς σχέθε χειρί,
> ἤραξεν, καναχῇ δ' ἴαχεν ἄντρον ἅπαν.
> οὐδ' ἔτλη Κυβέλης ἱερὸν βρόμον ὑλονόμος θὴρ
> μεῖναι, ἀν' ὑλῆεν δ' ὠκὺς ἔθυνεν ὄρος,
> δείσας ἡμιγύναικα θεῆς λάτριν, ὃς τάδε Ῥείῃ
> ἔνδυτα καὶ ξανθοὺς ἐκρέμασε πλοκάμους.

Edidisse me puto sic recte. In v. 5. Brunk habet ἔσχεθε, quæ est Toupii emendatio. v. Emendat. in Suid. T. III. pag. 88. cnf. Jacobs Animadv. T. I. P. 1. p. 271. male ni fallor. Leo enim tympanum non pulsavit, sed Gallus. ἰάχει, *resonat*. Memorabilis est Pindari locus apud Herodianum in Diatrib. II. Anecdot. Villois. pag. 95. ἰάχει βαρύφθεγκτ' ἀν' ἀγέλαν λεόντων. Hæc tam corrupta sunt, ut nihil intelligas. Scribe me auctore:

> Ἰάχει βαρυφθεγκτᾶν ἀγέλαι λεόντων.

Librarii non intelligebant Schema Pindaricum, ut vocatur. Cnf. Hermann, Comment. de metris Pindaricis pag. 248. Codicis Vatic. et Allatii lectionem, probatam quoque Jacobsio, βρόμον, adhibui. Nam hoc verbum de vehemente et terribili strepitu dicitur. Locis a Jacobsio laudatis adde Homer. hymn. XI. 3. Aristoph. Nub. 312. præcipue Archiam in Antholog. Lib. III. 1. pag. 321.

> Σεῦ δὲ βοὰν αὐλοῖο βαρύβρομον οὐκ ἔτι Νύμφαι
> Ὡς πάρος, ἐν φρυγίοις οὔρεσι πευσόμεθα.

Et Lasum Hermionensem, in hymno ad Cererem apud Athen. Lib. XIV. pag. 625. e.

> - - - - Αἰολίδα βαρύβρομον ἁρμονίαν.

Cæterum lectio Küsteri, et Apogr. Lips. νόμον, omnino gravissima auctoritate Telestis Selinuntii confirmari potest, qui verbum νόμον, de sonitu in sacris Cybeles, adhibuit, in præclaro loco apud Athenæum, Lib. XIV. pag. 626.

> Πρῶτοι παρὰ κρατῆρας Ἑλλήνων ἐν αὐλοῖς
> Συνοπαδοὶ Πέλοπος ματρὸς ὀρείας
> Φρύγιον ἄεισαν νόμον —

Diogenes Tragicus, in Semele, apud eund. Lib. XIV. pag. 627.

> Κλύω δὲ Λυδὰς Βακτρίας τε παρθένους
> ποταμῷ παροίκους Ἅλυϊ, Τμωλίαν θεὸν,
> Δαφνόσκιον κατ' ἄλσος Ἄρτεμιν σέβειν,
> ὁλκοῖς κρεκούσας μάγαδιν, ἔνθα Περσικῷ
> Νόμῳ ξυνῳδεὶς αὐλὸς ὁμονοεῖ χοροῖς.

σέβειν Ἄρτεμιν, *venerari Dianam*, i. e. Cybelen. Pulcre Auctor Epitaphii, apud Bonadam, Inscriptt. T. II. pag. 369.

> "Qui colitis Cybelen, et qui Phryga plangitis Attin
> Dum vacat, et tacita Dindyma nocte silent,
> Flete meos cineres!"

In toto denique Epigrammate interpunctionem ita disposui, ut sensus obscurus esse nequeat. — Addam quoque Castorionis Solensis carmen in Pana, quod e

Audite, accolæ, et vicini agricolæ,
Sacer hic locus, immobiles autem deæ,

[2] ἀκίνητοί τε B.

Clearcho servavit Athenæus, Lib. X. pag. 455. a., a librariis valde depravatum. Athenæi verba hæc sunt: Τὸ δὲ Καστορίωνος τοῦ Σολέως, ὥς ὁ Κλέαρχος φησὶν, εἰς τὸν Πᾶνα ποίημα τοιοῦτόν ἐστιν· τῶν ποδῶν, ἕκαστος ὅλοις ὀνόμασι περιειλημμένος ἔχει τοὺς πόδας, οἷον· Σὲ τὸν βόλοις νιφοκτύποις δυσχείμερον ναίονθ' ὁδὸς θηρονόμε Πὰν χθόν' Ἀρκάδων, κλήσω γραφῇ τῇδε σοφῇ, πάγκλυτ' ἔπη συνθεὶς ἄναξ, δύσγνωστα μὴ σοφοῖς κλύειν, μουσοπόλε θὴρ κηροχίτωνος μείλιγμ' ἱεὶς, καὶ τὰ λοιπὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. τούτων δ' ἕκαστον τῶν ποδῶν, ὡς ἂν τῇ τάξει θῇς, τὸ αὐτὸν μέτρον ἀποδώσει οὕτως· σὲ τὸν βόλοις δυσχείμερον, σὲ τὸν βόλοις νιφοκτύποις. καὶ ἔτι τῶν ποδῶν ἕκαστός ἐστι δεκαγράμματος (lege ἑνδεκαγράμματος). Totum Athenæi locum non recte cepisse videtur magnus Casaubonus. Non plenum et perfectum est carmen, fateor, sed ejusmodi tamen, ut emendationes cuivis, non plane imperito, in mentem veniant. Carmen ita numeris suis restituam:

Σὲ τὸν βόλοις νιφοκτύποις
δυσχείμερον ναίοντ' ὄρος
θηρονόμε Πὰν, χθόν' Ἀρκάδων
Κλείσω γραφῇ ἐνὶ τῇδε σοφῇ
Πάγκλειτ' ἔπη συνθεὶς ἄναξ
δύσγνωστα μὴ σοφοῖς κλύειν
μουσοπόλε θὴρ, χαριτότατον
μείλιγμ' ἱεὶς - - - -

o Pan altor ferarum, qui nive tectum sævaque hieme durum Arcadiæ montem habitas, te, hoc difficili scribendi genere, acute invento, celebrabo, versus præclaros, summe rex, componens, cognitu difficiles *ignorantibus, o ferus Musarum socius, carmen suavissimum fundens.* Alio modo Casaubonus, Castorionis locum tractavit. ait enim: "Castorionis Solensis artificium, quo usus est, cum carmen in Panem componeret, est hujusmodi. Versus enim poematis sunt senarii iambici, quorum omnes pedes una pluribusve dictionibus integris finiuntur, unde evenit, ut transponi singuli pedes in varias sedes tuto possint, omnes enim pedes æque ἡγεμονικοὶ atque ἀκολουθητικοί. Pedes intellige iambicas dipodias. Exemplum esto in hisce versibus:

Σὲ τὸν βόλοις νιφοκτύποις δυσχείμερον
Ναίονθ' ὁδὸς θηρονόμε Πὰν χθόν' Ἀρκάδων,
Κλήσω γραφῇ, τῇδὶ σοφῇ, πάγκλυτ' ἔπη,
Συνθεὶς ἄναξ, δύσγνωστα μὴ σοφοῖς κλύειν.
Μουσοπόλε θὴρ κηροχίτωνος μείλιγμ' ἱείς."

Hæc Casaubonus. At ex Athenæo patet Castorionis versus Dimetros esse, singulari modo (γραφῇ σοφῇ) XI. literas in omni pede habentes. In secundo versu, vitio scriptum erat ὁδὸς, nec minus male in MSS. ὁδοί. Casaubonus legit, ναίονθ' ὅμως. Jos. Scaliger vero, pro ὁδὸς emendat, ἕδος. Durum præterea videtur Casaubono ναίειν. Nostra emendatio facillima est, sensumque dat optimum. ὄρος est hic Mænalus mons, qui Panos sedes, et δυσχείμερος, i. e. *duram hiemem habet.* Sic, Homerus, Iliad. β'. 750. περὶ Δωδώνην δυσχείμερον. cnf. Iliad. π'. 234. Æschylus, mare procellosum δυσχείμερον πέλαγος vocat, Prometh. 745. et Euripides in fragmento ex Cresphonte, ap. Strabon, Lib. VIII. pag. 366. (Musgr. T. III. pag. 557.) Messeniam terram frugiferam appellat, et:

οὔτ' ἐν πνοαῖσι χείματος δυσχείμερον.

Certo certior emendatio ὄρος pro ὁδός. Euripides, apud Dionys. Halicarn. de Struct. Orat. pag. 250. de Panos sede:

- - - - ὅστε πέτρον Ἀρκάδων δυσχείμερον
ἐπεμβατεύεις - - -

Poeta etiam ignotus apud Stob. Grot. pag. 117. Arcadiam, vocat:

- - - - γᾶν - - - -
πετροβάτα τε θεοῦ Πανὸς νομίοιο βρυάκτα.

Quomodo Castorion, ναίειν ὄρος dixit, ita Pindarus ναιετάων ὑπὸ ὄρος. Olymp. VI. 131.

- - - ὑπὸ Κυλλάνας ὄρος
Ἀγησία, μάτρωες ἄνδρες
ναιετάοντες.

conf. Ol. V. 40. Vs. 4—5. nonnulla mutavi, non violenter. μουσοπόλος, *socius, minister, Musarum.* Sic poetæ dicti μουσοπόλοι, a Teleste ap. Athen. Lib. XIV. p. 617. a. et οἰκία μουσοπόλων, memoratur a Sappho ap. Maxim. Tyr. VIII. pag. 96. Davis. In ultimo versu corrupte in omnibus libris legitur κηροχίτωνος. Vox κηροχίτων occurrit quidem in Antipatri Epigr. in Antholog. Gr. Lib. VI. pag. 561. cnf. Toup. Emend. in Suid. T. II. pag. 287. sed prorsus alio sensu. Viri docti verterunt: animalis, *ceream vestem induti,* sine sensu, sive sententiam sive metrum spectes. Casaubonus, non male χαριέστατον emendat. Non infeliciter tamen mihi χαριτότατον restituisse videor. Licet vero in exemplis corrupti scribendi generis jam copiosior fuerim, licet tamen duo ex Aristophane huc afferre, præsertim cum observavimus, nulli virorum doctorum, qui Aristophanea tractarunt,

Καὶ πολυτίμητοι, καὶ ὑποσχεῖν οὖας ἑτοῖμαι·
Μηδέ τις ἡμερίδων ὄρχους, [1] ἠὲν [2] ἄλσεα [3] δενδρέων,

[1] ἢ ἐν C. B. M. [2] ἐνάλσεα S. ἐς ἄλσεα ex corr. C.

quantum scimus, nostras emendationes in mentem venisse. In fragmento ex Aristophanis Comœdia Δαιταλεῖς inscripta, legitur (Brunk. T. III. p. 236.)

Ἡμᾶν ἴσως σὺ καταπληγήσῃ τῷ χρόνῳ.
Τὸ καταπληγήσῃ τοῦτο παρὰ τῶν ῥητόρων.

Hæc sensu carent. Scribe:

A. Ἦ μὴν ἴσως σὺ καταπλαγήσει τῷ χρόνῳ.
B. Τὸ καταπλαγήσει τοῦτο παρὰ τῶν ῥητόρων.
A. *Profecto tu æque tempore perterreberis.*
B. *Hoc perterreberis, a Rhetoribus est.*

Compara quæso, Nub. 862.

Ἦ μὴν σὺ τούτοις τῷ χρόνῳ ποτ' ἀχθέσει.

ubi vid. Hermann. Ibid. 1244.

Ἦ μὴν σὺ τούτων τῷ χρόνῳ δώσεις δίκην.

Male erat in Aristophanis senariis: καταπληγήσῃ. Sed jam Brunkius emendavit καταπλαγήσει. Gravissimo errore ει pro ι restat in Aristoph. Equit. 569.

Κοὐδεὶς οὐδεπώποτ' αὐτῶν τοὺς ἐναντίους ἰδὼν
ἠρίθμησεν - - -

Equidem si apud Aristophanem, in Trochæo, spondeus in impari sede invenitur, non dubium est, quin versus corruptus sit. Brunk. ad Lysistr. 654. et Addend. T. III. p. 186. Credidi versum ita emendandum esse:

Κοὔτις οὐδεπώποτ' α. τ. ἐ. ἰ.

Sed in Ravenate libro legitur:

Οὐ γὰρ οὐδεὶς πώποτ' α. τ. ἐ. ἰ.

quæ vera lectio Hermanno videtur de Metr. p. 117. Cæterum hic locus, alium errorem librarii, eadem fabula a me observatum, in memoriam mihi revocat. Est v. 1230.

Οὐ δῆτ', ἐπεί μοι χρησμός ἐστι Πυθικός:
Φράζων ὑφ' οὗ με δεῖ ποθ' ἡττᾶσθαι μόνου.

Sic summus Brunkius ex ingenio edidit, reprehensus eam ob causam ab Invernizzio, qui versum secundum ita profert:

Φράζων, ὑφ' οὗ δεήσει μ' ἡττᾶσθαι μόνου.

Et in notis hæc monet: 'Ita libri omnes veteres atque impressi, optime fluente versu. Brunkius vero pro arbitrio suo numerorum restituendorum causa præter necessitatem, et contra librorum omnium auctoritatem, ita ex ingenio versum esse edendum existimavit: φράζων κ. τ. λ. Si versus hujusmodi emendandi essent, poetæ omnes profecto magna in parte essent labefactandi.' Ego puto Spondeum quarto loco relictum, tollendum, et ita versum scribendum esse:

Φράζων, ὑφ' οὗ δέησέ (pro ἐδέησε) μ' ἡττᾶσθαι μόνου.

Sed desinamus, nam etiam in his modus est tenendus. Maittaire, verba nostri poetae: ἐδέεσσιν θεῶν ἀλιτροσύνην ἀναθεῖναι, reddidit: *deorum fana violare.* At ἀνατιθέναι, est pro ἐπιτιθέναι. vid. Hesych. Suid. et Etym. M. cnf. Homer. Iliad. χ'. 100.

Ἱερὸς οὗτος ὁ χῶρος.] Inscriptio antiqua, Ithaca insula reperta, edita a Paciaudio, Monum. Peloponnes. T. I. p. 142.

Ἱερὸς ὁ χῶρος
τῆς Ἀρτέμιδος.

Callimach. hymn. in Jov. 13.

- - - . ἔνθεν ὁ χῶρος
Ἱερός.

Anyte Tegeatis, in Anthologia Græca, Lib. I. c. 28. ep. 6.

Κύπριδος οὗτος ὁ χῶρος.

Simili modo Polybius, in Excerptis Fulv. Ursini, XXXVI. pag. 317. Μιλησίοις δὲ τὴν Ἱερὰν χώραν ἀπεκατέστησαν. — χῶρος, i. q. τέμενος. vid. Schol. min. ad Hom. Od. θ'. 363. Hesychius: χῶρος, τόπος, ἀγρὸς, ἄνθρωπος. Sic a Musuro vitiose editum, nihil tamen senserunt Viri docti. In Codice Marciano, scriptura compendiaria legitur, ἀγρὸς, ἄνος. Forsan latet vox ἀνθοφόρος, *ager floribus pulcher, herbidus.* Florida terra, ut Petronius dixit in Antholog. Lat. Lib. VI. ep. 93. Certe χῶρος, pro *loco florido* et *herbido*, poetis non infrequens. vid. Homer. Il. ρ'. 53. Laches ap. Athenæum, Lib. III. p. 73. f.

Ὡς δ' ὅτ' ἀέξηται σικυὸς δροσερῷ ἐνὶ χώρῳ.

Simili forsan modo positum in Archilochi Epigram. Anal. Brunk. T. I. pag. 44.

οὐ γάρ τι καλὸς χῶρος, οὐδ' ἐφίμερος
οὐδ' ἐρατὸς, οἷος ἀμφὶ Σίριος ῥοάς.

Siritarum regio ob fœcunditatem, et prata floribus pulcherrima, celebrata. Hesperidum hortus χῶρος dictus, ab Apollonio

Et valde honorabiles, et præbere aures paratæ.
Ne quis etiam vinearum ordines, aut nemora arborum,

[3] δένδρων omnes.

Rhod. Lib. IV. 1395, et Mimnermo ἐν Ναννοῖ ap. Athen. Lib. XI. p. 470. B. Sic et χώρα pro *horto* utitur. vid. Corinna ap. Apollon. Dyscol. pag. 58. — Confer cæterum simillimam nostro loco inscriptionem, in Marinii, Antiche Inscrizione delle Ville e de' palazzi Albani, pag. 64. — Apte Salmasius, Persii locum laudat. II. 17.

> " Pueri, sacer est locus, extra
> Meiite" - - -

Μηδέ τις - - - μακέλλᾳ] Hi versus tali in lapide leguntur:

ΜΗΔΕ ΤΙC ΗΜΕΡΙΔΩΝ ΟΡΧΟΥC ΗΕΝΑΛCΕΑ ΔΕΝΔΡΕΩΝ
ΗΠΟΙΗΝ ΧΙΛΩΙ ΕΥΑΛΔΕΙ ΧΛΩΡΑ ΘΕΟΥCΑΝ
ΔΜΟΗΝ ΚΥΑΝΕΟΥ ΑΙΔΟC ΡΕΞΕΙΕ ΜΑΚΕΛΛΑΝ.

Sollicitatur primum a Casaubono, ἢ ἐν, qui ἐν pro ἐς a lapidario positum esse existimat, idem deinde pro ῥήξειε scribendum putat πήξειε. Salmasius contra non mutavit lapidis lectionem. Etenim sciendum est, ἐν a Doriensibus præcipue nonnunquam pro εἰς positum esse, et quarto casui adjungi. Observatio est antiqui Grammatici, quam descripsit Gregorius de Dialectis, pag. 163. Τρέπουσιν (οἱ Κρῆτες) τῆς Ἐς προθέσεως τὸ ς εἰς τὸ ν; οἷον, ἐς χορὸν, ἐν χορὸν, ἐς τὴν ἀγορὰν, ἐν τὰν ἀγορὰν, λέγοντες. Pauca ibi dedit Koenius. Eustathius, in Od. Σ. pag. 659. 30. ἔθος, ait, Δωριεῦσιν, ὡς καὶ ἐν τοῖς τοῦ Πινδάρου φαίνεται, συντάσσειν, ἔστιν ὅτε, τὴν Ἐν πρόθεσιν μετὰ αἰτιατικῆς. Plurima talia in Pindaricis occurrunt. Sic Pyth. II. 157.

> ἐν πάντα δὲ νόμον.

Pyth. IV. 459.

> Ἔν ποτε Καλ-
> λίσταν ἀπῴκησαν χρόνῳ
> νᾶσον,

ubi Scholiastes: Χαῖρις βούλεται γράφειν, ἔν ποτε, ἀντὶ τοῦ ἄν ποτε, κατὰ τὴν Πινδάρου συνήθειαν.—Pyth. II. 21.

> Ἐν θ' ἅρματα.

In Dithyrambo, Fragm. Pindari pag. 67. ed. Heyne.

> Δεῦτ' ἐν χορόν.

Cæterum ἐν pro ἐς transiit e Sicilia in Italiam inferiorem, unde nonnunquam in Pythagoræorum scriptis invenitur. Diagoras Atheus, ap. Didymum de Trinitate, Lib. III. c. 1. αὐτοδαὴς ἐ ν ἀρετάν. Dius Pythagoricus, apud Stobæum Serm. LXIV. p. 408. Ὑμεῖς δὲ ἀριγνῶτες σωματικᾶς ἀδονᾶς, τέλος ποιούμενοι, καθάπερ κνώδαλα, τὸν κόρον τῶ πλατιασμῶ, οὐχ ὅτι χάριτος ἢ τιμᾶς, ἀλλὰ καὶ μέμψιος ποτὶ κολάσει δικαίως ἐστὲ ἄξιοι τυγχάνεν, διὰ τὰν αὐτᾶν ἀκολασίας ἐμβαλλόμενοι ῥύπον, ἐ ν ζωὰν ἐλευθέρων παίδων. Bene videmur Dium emendasse. Male erat initio ἃ ὀρίγνεσθ' ἀρωματικᾶς. Tentavit quidem nonnulla Gesnerus, sed longissime a veritate. At, quæ e Dorum scriptoribus adduxi exempla, vix aliquid hic probare possunt. ἠὲν particula hic est disjunctiva, sæpissime in optimis scriptoribus obvia. — ἡμερὶς est vitis hortensis, ab hominibus culta, ad differentiam τῆς ἀγριάδος, sylvestris. Homer. Od. ε'. 69. de vite expansa et circa speluncam adulta:

> ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπείους γλαφυροῖο
> ἡμερὶς ἡβώωσα —

Critici antiqui apud Eustathium ad h. l. volunt, τὴν ἡμερίδα esse εἶδος λεπτοφλοίου δρυὸς, cujus fructus quoque dicatur σταφυλή. Ait: Ἐν δὲ ὑπομνήμασι παλαιοῖς τοῖς εἰς τὸ ξ'. τῆς Ἰλιάδος, εἶδος λεπτοφλοίου δρυὸς ἡ ἡμερὶς λέγεται, καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς σταφυλή. Ipse Eustathius memorat, sua ætate circa Thraciam speciem quandam τῶν δρυῶν dictam fuisse ἡμερίδας. At hoc nihil valet de ætate Homeri. Apollonius, Sophista, p. 332. ἡμερὶς. ἄμπελος. Cæterum vide eruditam de ἡμερίδα disputationem Grammatici antiqui in Etym. M. pag. 430. 10. cnf. Macedonius, in Analect. Brunk. T III. pag. 111. Etymol. Gudian. MS. ἡμερὶς, ἡ ἀναδενδράς. Est ergo vitis alta: Apollonius Rhod. Lib. III. 220.

> - - - ἄγχι δὲ τοῖο
> ἡμερίδες χλοεροῖσι καταστεφέες πετάλοισι
> ὑψοῦ ἀειρόμεναι μέγ' ἐθήλεον —

Photius, Lex. MS. ἡμερίδα, τὴν ἄμπελον. οὕτως Ἀριστοφάνης. Aristophanis locus est in Acharn. 996.

> πρῶτα μὲν ἂν ἀμπελίδος ὄρχον ἐλάσαι
> μακρόν.
> εἶτα παρὰ τόνδε νέα μοσχίδια συκίδων.
> καὶ τὸ τρίτον ἡμερίδος ὄσχον.—

Recepi cum Visconti conjecturam Salma-

Ἢ ποίην χιλῷ εὐαλδεῖ [1] χλωρὰ θέουσαν,
[2] Δμωῇ κυανέου Ἄϊδος [3] ῥήξειε [4] μακέλλᾳ,
Σῆμα νέον τεύχων, ἠὲ πρότερον [5] κεραΐζων.
Οὐ θέμις ἀμφὶ νέκυσσι βαλεῖν ἱρόχθονα βῶλον,
Πλὴν ὅ κεν αἵματος ᾖσι καὶ [6] ἔκγονος [7] ἑσσαμένοιο,
[8] Κείνοις δ' οὐκ ἀθέμιστον· ἐπεὶ τιμάορος [9] ἵστωρ.
Καὶ γὰρ [10] Ἀθηναίη τε [11] Ἐριχθόνιον βασιλῆα
Νηῷ [12] ἐγκατέθηκε, συνέστιον ἔμμεναι ἱρῶν.
Εἰ δέ τῳ ἄκλυτα ταῦτα, καὶ οὐκ [13] ἐπιπείσεται [14] αὐτοῖς,
Ἀλλ' ἀποτιμήσει, μή οἱ νήτιτα γένηται·

[1] χλωρὰν θέουσαν ex conj. C. [2] ΔΜΩΗΝ L. C. δμωῇ ex conj. H. S.
[3] ῥήξιε C. S. A. πήξειε ex conj. C.
[4] μακέλλα H. μακέλλᾳ ex conj. H. S. μάκελλαν cæteri. [5] κεραΐξαν in nott. C. S. A. M.
[6] ΕΚΓΕΝΟΣ L. ἔγγενος C. A. ἔγγονος cæteri præter H.

sii, δμωῇ μακέλλᾳ pro δμωὴν μάκελλαν scribentis, quæ jam ab Hœschelio edita. AI et HI, et HN et AN, nonnunquam permutatæ. ῥήσσειν, *frangere*, vid. Casaub. Pro ΧΛΩΡΑ ΘΕΟΥΣΑΝ, Casaubonus restituit, χλωρὰν θέουσαν. Elegantiam vero sermonis Græci non cepit vir doctus. Nihil mutandum. ποίην χλωρὰ θέουσαν, elegantissime dixit *herbam viridem*. Eadem plane locutione Hesiodus, jam ab Hœschelio laudatus, dixit in Ἀσπ. 146.

> Τοῦ καὶ ὀδόντων μὲν πλῆτο στόμα λευκὰ θεόντων.

Simile quoque est aliquantum, quod e Gregorio Nazianzeno, in Muratorii Anecdot. Epigr. CXLI. affert Visconti, in quo σήματος ὑψιθέοντος mentio fit. Instrumentum, quo effoditur terra ad inhumandos mortuos, et quo demissi in foveam terra obruuntur, eleganter appellat, δμωὴν Ἄιδου μάκελλαν, *ministram Orci usciam.*—Cum poeta nostro confer cæterum Ausonii epigramma, Epitaph. Heroum, XXI.

> "Hippothoum, Pyleumque tenet gremio infima tellus,
> Caulibus et malvis, terga superna virent.
> Nec vexat cineres, horti cultura quietos."

Κυανέου Ἄϊδος] Sic *Niger Orcus* apud Latinos. Acuta est Viscontii observatio, antiquos artifices statuas Plutonis e nigro plerumque lapide finxisse. vid. ejus Not. ad Mus. Pio-Clement. T. IV. tab. XIV. Furiæ etiam μέλαιναι, *nigræ*, dictæ, aut, quia ad orcum pertinebant, aut quia pullatis vestibus indutæ putabantur. Æschyl. Sept. ad Theb. 982.

> Πότνιά τ' Οἰδίπου σκιὰ,
> μέλαινά τ' Ἐρινύς.

Hinc vestem nigram Ἐριννύων ἐσθῆτα, Lycophron, dixit Alex. 1137. quin et Parcæ *nigræ* aut *nocturnæ* dictæ a Machone ap. Athen. Lib. VIII. pag. 341.

Καὶ ἔκγονος ἑσσαμένοιο] In lapide legitur: ΕΚΓΕΝΟΣ, quod jam displicuit Holstenio, qui ἔκγονος emendavit. Hanc emendationem revocavit Visconti. Omnes cæteri, ἔγγενος. Salmasius, e conjectura ἔγγονος. At ἔκγονος Grammaticorum optimorumque poetarum auctoritate probatur. vid. Homer. Il. ε'. 813. υ'. 206. Od. γ'. 123. λ'. 135. Alexander Ætolus, apud Parthenium cap. 14.

> Ἀστηνοῦ βασιλῆος ἐλεύσεται ἔκγονος Ἀνθεύς.

Singulari significatione in fragmento Elegiæ Critiæ occurrit ap. Athen. Lib. I. pag. 28. C.

> Θήβη δ' ἁρματόεντα δίφρον συνεπήξατο πρώτη.
> φορτηγοὺς δ' ἀκάτους Κᾶρες ἁλὸς ταμίαι.
> Τὸν δὲ τροχοῦ γαίης τε καμίνου τ' ἔκγονον εὗρε
> κλεινότατον κέραμον χρήσιμον οἰκονόμον,
> Ἡ τὸ καλὸν Μαραθῶνι καταστήσασα τρόπαιον.

Eleganter a poeta opera figlina appellantur *soboles*, id est opus, *rotæ, terræ* et *camini*. Sic in ænigmate in Antiphanis versibus ap. Athen. Lib. X. p. 449. B. olla dicitur, τροχορυμασίτευκτον κύτος πλαστὸν ἐκ γαίης. —Cæterum vid. Suid. voce ἔκγονος. Nimis subtiliter Auctor Etymologici Gudiani inediti: Ἔκγονος, ἔγγονος καὶ ἀπόγονος δια-

Aut herbam humore bene nutriente virescentem et crescentem,
Famula nigri Orci ascia pessumdet,
Sepulcrum novum condens, aut vetus turbans:
Non est fas mortuis injicere terram diis sacram,
Præterquam illi, qui sit consanguineus atque ex posteritate ejus qui dicavit:
Illis vero haud nefas; ultor enim deus est conscius.
Namque et Minerva Erichthonium regem
In templo reposuit, ut contubernalis esset sacrorum.
Si cui vero non audita hæc, et non obediet illis,
Sed despiciet, non illi hoc sine pœna redeat;

[7] ἐσσαμένο C. A. εἰσαμένοιο ex conj. S. [8] (Κείνοις δ' οὐκ ἀθέμιστον) B. [9] ΕCΤΩΡ L. εἴστωρ ex conj. S. tanquam ex lapide H. ἵστωρ ex corr. B. [10] Ἀθηναῖα A. [11] περὶ χθόνιον omnes, περί οἱ χθόνιον ex conj. S. παρά οἱ χθόνιον corr. B. [12] ΕΝΚΑΤΕΘΗΚΕ L. [13] ἐπιπεύσεται ex conj. S. B. [14] αὐτὸν C. S. αὐτῶν A. H.

φέρει. ἔκγονος μέν ἐστιν υἱός. ἔγγονος δὲ υἱὸς υἱοῦ. ἀπόγονος δὲ ὁ τῶν ἐγγόνων πάλιν υἱός. Memorat quoque Visconti, in anaglypho Musei Ghigiani, Alexandrum Magnum, ἔκγονον Διὸς, i. e. *prolem Jovis*, dictum esse.

Κείνοις - - - ἱρῶν] Pro ἵστωρ, in lapide legitur ΕCΤΩΡ. ἵστωρ, qui scit jura, arbiter, i. q. μάρτυς.—Verbum τιμάορος illustrat Schol. Apollon. Rhod. IV. 1309. τιμάορος,—ἔκδικος, ἔφορος. Pindar. Olymp. IX. 123.

προξενίᾳ δ' ἀρετᾷ
Τ' ἦλθον τιμάορος Ἰσθμίαισι Λαμπρομάχου μίτραις.

Ubi τιμάορος est *honorem adjungens*, i. q. τιμητής, ὑμνητής. Salmasius in Codice suo invenit: ΚΑΙ ΓΑΡ ΑΘΗΝΑΙΗ ΠΕΡΙ ΧΘΟΝΙΟΝ ΒΑCΙΛΕΑ, et ut metrum restitueret, emendavit: περί οἱ χθόνιον β. Brunkius scribendum conjecerat: παρά οἱ χθόνιον βασιλῆα. Plutonem scilicet. At qualis tum sensus? Salmasii lectio simillima Arcudianæ, quæ tantum addit τε. vid. Viscont.—Erichthonium a Minerva templo repositum esse, fabula pueris nota. vid. Apollod. III. 14. 7.

Ἐγκατέθηκε] Lapis ΕΝΚΑΤΕΘΗΚΕ. Varia ratio scribendi. In Inscriptione Cumæa apud Caylus, Recueil des Antiquités, T. II. Pl. LXVII. lin. 35. legitur ΕΝ ΟΠΛΩ ΕΝ ΧΡΥCΩ, ubi vir doctus errat, qui ait legendum esse: ἐν ὅπλῳ ἐν χρυσῷ, cum debuisset, ἐν ὅπλῳ ἐγχρύσῳ. vid. Viscont. sic κόσμον πάγχρυσον poeta dixit incertus, apud Athenæum Lib. VI. pag. 233. Consule præterea eruditam Viscontii disputationem de Philodemi loco, de Musica, pag. 180. ubi pro ἐγκεκλασμένη, male vulgatum est: ἐνκεκλασμένη. Pauca quæ observavimus addere liceat. ἀνγεῖον pro ἀγγεῖον, in Inscriptione Smyrnæa occurrit, edita a Patin. Inscriptt. Smyrn. pag. 27. συνγενῆ pro συγγενῆ, invenies in Marmor. Oxon. XXV. 1. cnf. Falconer. Inscriptt. Athleth. pag. 66. Spanh. de Usu et Præst. Numism. pag. 119. Barthelemy, sur une ancienne Inscription Grecque relative aux finances des Athenieus, p. 82. Robertson's Parian Chronicle, with a dissertation concerning its authenticity, pag. 56.—Illud νηῷ ἐγκατέθηκε, quod nemo observavit, comparandum cum Arateis, Phæn. 16. ubi de Jove:

ὄρεος σχεδὸν Ἰδαίοιο
Ἄντρῳ ἐγκατέθεντο, καὶ ἔτρεφον εἰς ἐνιαυτὸν
Δικταῖοι Κουρῆτες ὅτε Κρόνον ἐψεύδοντο.

Unde Mœro Byzantina, ap. Athen. Lib. XI. pag. 491. B.

Ζεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ Κρήτῃ τρέφετο μέγας, οὐ δ' ἄρα τίς νιν
Ἤιδει μακάρων - - -

Callimachus, pro ἄντρῳ ἐγκατέθεντο, ita νηῷ dixit hymn. in Dian. 229.

- - - σοὶ δ' Ἀγαμέμνων
Πηδάλιον νηὸς σφετέρης ἐγκάθετο νηῷ.

Ἐπιπείσεται] Recipienda hæc lectio cum Salmas. et Viscont. αὐτῶν pro αὐτοῖς conjecit Salmas. at, magis lapidis scriptura probanda. Apte Visconti, Homeri locum commemorat Il. ψ'. 300.

Ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο.

Ἀλλά μιν ἀπρόφατος Νέμεσις, καὶ [1] ῥέμβος Ἀλάστωρ
Τίσονται, στυγερὴν δὲ κυλινδήσει κακότητα.
Οὐδὲ γὰρ ἴφθιμον Τριόπεω μένος [2] Αἰολίδαο
Ὤναθ', ὅτε νειὸν Δημήτερος ἐξαλάπαξεν.
Τῷ ἤτοι ποινὴν [3] καὶ ἐπωνυμίην [4] ἀλέασθαι
Χώρου, [5] μή τις ἕπηται ἔπι [6] Τριόπειος [7] Ἐρινύς.

[1] ΡΟΜΒΟΣ L. ῥέμβος ex conj. H. [2] Αἰολίδεω ex conj. C. S. M. [3] καὶ om. A. [4] ΑΛCΑCΘΑΙ L. λάσασθα C. S. A. M. ἀλέασθαι ex corr. [5] ΜΗΤΟΙ L.

Ῥέμβος ἀλάστωρ]. In marmore est ΡΟΜΒΟC pro ΡΕΜΒΟC. forma inflexæ literæ Ε erroris causa. Vice versa supra v. 28. ΕΚΓΕΝΟΣ pro ΕΚΓΟΝΟΣ exaratum. Bene Hœschelius pro rejectanea lectione, ῥέμβος scripsit, quam lectionem comprobant Brunk, Visconti et Jacobs. ῥόμβος præterea nunquam ut adjectivum occursat. ἀλάστωρ dictus est ῥέμβος, quasi dæmon circumerrans. In voce ἀλάστωρ exstincta erat ultima litera ρ, suppleta jam ab Arcadio. Alastor Græcis est δαίμων, hominum improborum et sceleratorum male facta animadvertens. Vide memorabilem locum in Plutarchi vita Ciceron. c. 34. cnf. Sophocl. Œd. Col. 782. Philoct. 1582. 1621. Xenarchus, Athenæi Lib. II. pag. 63.

- - - ἀλάστωρ εἰσπέπαικε Πελοπιδῶν
ἄστυτος οἶκος - - - -

homicidas, ἀλάστορας Euripides dixit in Menalippe apud Erotian. pag. 63. — Hesych. Ἀλάστωρ. πικρὸς δαίμων. Ζεύς. Suidas. πικρὸς καὶ φονικὸς δαίμων. Etymol. Gudian. inedit. Ἀλάστωρ. ὁ Ζεὺς, ὁ ἐποπτεύων τοὺς ἀλαστὰ καὶ χαλεπὰ ποιοῦντας, ἢ ὁ κακοποιός. οὕτως Ἡρωδιανός. Studium illud religionis, quo Græci pro sepulcris tuendis conservandisque contra sacrilegos fures mire incendebantur, tota loquitur antiquitas, loquuntur leges, privata monumenta, scriptores denique omnes, a quibus antiquarum gentium facta accepimus. Addam hic tantum duo epigrammata, ex Anthologia inedita, primum a Viscontio ad h. l. laudata. Auctor est Gregorius Nazianzenus. (Cod. pag. 352.) Primum est:

Οὐκ οἶδ' ὅντινα τύμβος ἔχει νέκυν, ἀλλ' ἐρέαγε·
Δάκρυ' ἐπισπένδων, τοῖα πάθοις ὁ δράσας.

Addo alterum. (Cod. pag. 356.)

Τὴν σκαπάνην ἐπ' ἄρουραν, ἐμῷ δ' ἐπὶ σήματι βάλλειν
Δάκρυα, μὴ παλάμας· ἥδε δίκη φθιμένων.

Communis etiam apud Romanos opinio fuit spectris insideri sepulcra, unde miles apud Petronium, intrans in conditorium, ubi Ephesina matrona maritum lugebat, visa pulcherrima muliere, quasi quodam monstro, inferisque imaginibus turbatus substitit. vid. Interpp. ad Petron. cap. 130.

Στυγερὴν δὲ κυλινδήσει κακότητα] Poetice expressit poeta et depinxit pœnam ipsam in fures sacrilegos constitutam. cnf. Homer. Iliad. ρ'. 688.

Οὐδὲ - - - Αἰολίδαο] Sermo de Triopa punito propter templum Cereris dirutum. vide quæ dixi ad v. 5. Paucis mutatis eandem de Triopa fabulam, Hyginus narrat, Astronom. II. 14. Carminis nostri auctor fabulam legisse videtur, aut in Eois Hesiodeis, aut Cyclicis poetis, vel aliis heroicarum genealogiarum priscis scriptoribus. v. 37. vulgatam lectionem νειὸν admisit Visconti, *novale* reddens. Parum vero abest, quin cum Eichstædtio (l. c. pag. 484.) scribam νηόν. ει enim pro η, ut notum, a librariis ponitur. Emendatione admissa, egregie congruit historia cum auctore, quem Hyginus exscripsit, narrante, Triopam fame insatiabili a dea affectum esse ob templum vastatum.

Τῷ - - - χώρου] Pro ἀλέασθαι, in lapide legitur ΑΛCΑCΘΑΙ. Arcadius, apud Sponium legendum esse ἀγάσασθαι, arbitratur, quod non observavit Visconti. — Litera tertia C sine lineola scripta. Hoc sæpenumero in Inscriptionibb. Unum hoc monebo, Corsinium, aliosque doctissimos viros credidisse, tempore Antoninorum primum, literam Ε inflexam accepisse formam. At usum pervetustum esse, erudite monstrarunt Mazocch. ad Tabb. Heracleens. pag. 532. not. 85. Paciaud. Mon. Peloponnes. T. II. pag. 155. Torremuzza, Inscriz. di Palermo, pag. 237. Winkelm. Lettera al conte di Bruhl. pag. 89. Eckhel, Nummi Vet. pag. 97. et 117. omniumque doctissime, Marini, Inscriz. Alban. pag. 174.

Μή τις ἕπηται ἔπι Τριόπειος Ἐρινύς] Displicet non immerito Viscontio lapidis scriptura ΜΗΤΟΙ. Hæc enim forma dura est propter præcedens ἤτοι. vs. 38. Vera forte Viri docti conjectura

Sed ipsum repentina Nemesis, et qui vagatur vindex dæmon,
Punient; infestam vero semper volvet ærumnam:
Neque enim generosam Triopæ vim Æolidæ
Juvit novale Cereris diripuisse:
Idcirco sane pœnam, et titulum veremini
Loci, ne qua sequatur Triopea Erinnys.

[8] ΤΡΟΠΕΙΟΣ L. Τριόπειος tanquam ex lapide H. [9] Ἐριννὺς M. B.

μή τις. sæpius a librariis et sculptoribus OI et I commutatæ fuerunt. Multa exempla protulit Wakefield ad Lucret. Lib. I. 557. pag. 108. et Brunk. ad Æschyl. Prometh. 638. Sic in Ibyci fragmento, μή τοι pro μή τι legebatur, emendato ab Hoogevenio, de Particul. c. 27. sect. 14. Pariter in Philodemo de Musica Col. XXVIII. l. 9. ΨΟΙΛΟΣ, pro ΨΙΛΟΣ expressum est. Ibid. Col. XXI. lin. 23. ΚΑΙ ΤΟΙ pro ΚΑΙ ΤΙ. In Inscriptione Cretana, ap. Donium Cl. I. n. 56. ΖΗΝΟΦΟΙΛΩ, pro ΖΗΝΟΦΙΛΩ. Memini quoque Æschylei fragmenti apud Priscianum pag. 859. Ald. in quo Οἴστρος pro Ἴστρος legitur. Est enim Ister fluvius. In Antimachi versibus ap. Athenæum, Lib. XI. pag. 482. F. invenies:

Πᾶσιν δ' ἡγεμόνεσσιν ἐπιχόμενοι κήρυκες
Χρύσεα καλὰ κύπελλα τετυγμένα νωμήσαντο.

ubi vice versa I pro OI positum. Legendum enim ἐποιχόμενοι, quæ emendatio et Schellenbergio, fragm. Antimach. pag. 61. in mentem venit. Vexatus quoque erat Aristophanis locus, Nub. 1332. ubi Brunkius ἆρ' ἴσθ' cum interrogatione edidit, Hermanus vero ex antiquis Edd. veram lectionem ἆρ' οἶσθ' revocavit. Quoniam semel Aristophanem evolvimus, brevibus verbis sententiam nostram dicemus de aliis quoque locis, in quibus errores librariorum observavimus. In Comici Equit. 786. Brunkius edidit:

ἄνθρωπε, τίς εἶ; μῶν ἔκγονος εἶ τῶν Ἁρμοδίου τις ἐκείνων;
τοῦτό γε τοὔργον ἀληθῶς ἐστὶν γενναῖον καὶ φιλόδημον.

Secundus versus vitiosus est. Aldina editio:

Τοῦτό γέ σου τοὔργον ἀληθῶς —

Ravennas liber (v. 798.)

Τοῦτό γε τοι τ' ἀληθῶς αὖ τοὔργον γ.

Mihi videtur legendum esse

Τουτί γε τοι σου τοὔργον ἀληθῶς —

Sic ipse Aristophanes, ead. fabula, v. 1054.

Τοῦτό γε τοι Παφλαγὼν παρακινδύνευσε μεθυσθείς.

In Pac. 183. legitur,

Ὦ μιαρὲ, καὶ τολμηρὲ, κἀναίσχυντε σὺ,
καὶ μιαρὲ κλ.

Jejuna est tautologia. Restitue:

Ὦ βδελυρὲ, καὶ τολμηρὲ —

Sic Aristoph. Ran. 465.

Ὦ βδελυρὲ, κἀναίσχυντε, καὶ τολμηρὲ σὺ,
καὶ μιαρὲ —

In Avib. 1478. locus est, ut ego puto, corruptus. Ait Chorus:

Τοῦτο μέν γε ἦρος αἰεὶ
βλαστάνει καὶ συκοφαντεῖ.
τοῦ δὲ χειμῶνος πάλιν
τὰς ἀσπίδας φυλλοῤῥοεῖ.

Sic quoque Invernizzius dedit. Brunk. in notis pag. 193. 'μὲν γε. Sic C. Vulgo posterior particula omissa cum metri labe. Versus est dimeter trochaicus aut antistrophicus, εἰ γὰρ ἐντύχοι τις ἦρω. Melius forte legeretur vitato hiatu, τοῦτο μέντ' ἄρ' ἦρος αἰεί.' Vide, an legendum sit

τοῦτο τοῦ μὲν ἦρος αἰεί.

In iis enim quæ sequuntur additur,

τοῦ δὲ χειμῶνος πάλιν,

meaque probata conjectura, nulla aut difficultas aut obscuritas restare videtur. Ἔπηται ἐπὶ, poeta dixit pro ἐφέπηται. vid. Salmas. Sic Strato, ex emendatione Valkenar. ad Callimach. fragm. pag. 6. παρὰ δίφροις — βληθὲν, pro παραβληθὲν δίφροις. Multa alia exempla occursant. Sic in Antigoni Carystii versibus apud Athenæum, Lib. III. pag. 82. B. legendum:

ἦχί μοι ὡραίων πολὺ φίλτερος ἠδ' ἄρι μῆλα
πορφυρέων, Ἐφύρῃ τάπερ αὔξεται ἠνεμοέσσῃ.

Male in Athenæo ἀριμήλων. Causabonus, pag. 159. 'In Antigoni versibus scribe — ἠδ' ἄρα μήλων, vel ἠδ' ὀριμάλων aut ὀριμήλων.' Non observavit verba ἄρι et πορφυρέων conjungenda esse, i. e. ἀριπορφυρέων. Observavimus apud veteres scriptores plurima loca, ubi hac constructione ab imperitis librariis non intellecta, membra non accurate respondent. Periculosum quidem in talibus aliquid mutare, adscribemus tamen aliquot exempla. Suavissimus est Philetæ Coi locus apud Athe-

næum Lib. XV. pag. 678. A. ait Athenæus: Ἀλλὰ μὴν καὶ Ἰάκχαν τινὰ καλούμενον οἶδα στέφανον ὑπὸ Σικυωνίων, ὥς φησι Τιμαχίδας ἐν ταῖς γλώτταις. Φιλήτας δὲ οὕτως γράφει· Ἰάκχα ἐν Σικυωνίᾳ στεφάνωμα εὐῶδες.

Ἕστηκ' ἀμφὶ κόμαις εὐῶδεες ἀγχόθι πατρὸς,
καλὴν ἰακχαῖον θηκαμένη στέφανον.

Casauboni correctionem κόμαις pro κόμας scribentis, recepit Brunkius, et probat Jacobs ad Antholog. T. I. P. I. pag. 392. Kayserus, Glossam Philetæ posuit in ἀτάκτοις, pag. 78. versus omisit vero, quos Athenæus poetæ diserte non tribuit. Ni fallor, sunt versus poetæ incerti, laudati a Phileta in Glossis, et Athenæus, totum Grammatici locum et testimonium transtulit. Scripserat forte Philetas:

Ἕστηκ', ἀμφὶ κόμαις εὐώδεσιν, ἀγχόθι πατρὸς
καλὸν ἰακχαῖον θηκαμένη στέφανον.

prope patrem puella adstitit, comisque suaveolentibus imposuit pulcram coronam Iaccheam. ἀμφιθέω, ἀμφιτίθημι, *circumpono, circumdo.* vid. Hom. Iliad. κ'. 261. Similiter Auctor Alcmæonidis apud Athenæum Lib. XI. pag 460. A. στεφάνους τ' ἐπὶ κρασὶν ἔθηκαν. Ubi minime probare possum opinionem Casauboni, Alcmæonida non carmen, sed soluta oratione conscriptam fuisse historiam. Ἀλκμαιωνὶς, poema erat epicum, Alcmæonis fata complexum, memoratum non semel ab Apollodoro et Strabone. Versum ex Alcmæonide conservavit Auctor Etymologici Gudiani MS. voce Ζαγρεύς. Ait enim: Ζαγρεὺς ὁ μεγάλως ἀγρεύων, ὡς

Πότνια γῆ, Ζαγρεῦ τε θεῶν πανυπέρτατε πάντων,

ὁ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας ἔφη. τινὲς δὲ τὸν Ζαγρέα υἱὸν Ἅδου φασὶν, ὡς Αἰσχύλος ἐν Σκύφῳ (leg. Σισύφῳ),

Ζαγρεῖ τε νῦν με καὶ Πολυξένῳ χαίρειν.

Scribitur quidem ab Etymologo Ἀλκμαιονὶς, at, cum ubique scriptum Ἀλκμαιωνὶς, corrigendus est. Puellæ caput coronant. Rufinus in Anal. Brunk. T. II. pag. 393.

Πέμπω σοι, Ῥοδόκλεια, τόδε στέφος, ἄνθεσι καλοῖς
αὐτὸς ἐν ἡμετέραις πλεξάμενος παλάμαις.
ἔστι κρίνον, ῥοδέη τε κάλυξ, νοτερή τ' ἀνεμώνη,
καὶ νάρκισσος ὑγρὸς, καὶ κυαναυγὲς ἴον.
ταῦτα δὲ στεψαμένη λῆξον μεγάλαυχος ἐοῦσα,
ἀνθεῖς καὶ λήγεις καὶ σὺ καὶ ὁ στέφανος.

Vs. 5. Erat fort. ταῦτα δὲ δεξαμένη. In voce ΤΡΙΟΠΕΙΟΣ, deest in marmore vocalis primæ syllabæ. Verissime a Viscont. antiqua lectio Ἐρινύς cum singulo ν, defenditur. Sic enim habent et Inscriptiones et Codices antiqui. cnf. Brunk. ad Æschyl. Sept. Theb. 490. Furiæ vindices rerum a sceleratis commissarum. Antimachus in Thebaide ap. Athen. Lib. XI. pag. 465. F. (Fragm. Antimach. ed. Schellenberg. pag. 78.)

Αὐτὰρ ὁ Διογενὴς ἥρως, ξανθὸς Πολυνείκης,
πρῶτα μὲν Οἰδίποδι καλὴν παρέθηκε τράπεζαν
ἀργυρέην Κάδμοιο θεόφρονος· αὐτὰρ ἔπειτα
χρύσεον ἔμπλησεν καλὸν δέπας ἡδέος οἴνου.
αὐτὰρ ὅγ' ὡς ἐφράδη παρακείμενα πατρὸς ἑοῖο
τιμήεντα γέρα, μέγα οἱ κακὸν ἔμπεσε θυμῷ.
αἶψα δὲ παισὶν ἑοῖσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἐπ' ἀρὰς
ἀργαλέας ἠρᾶτο· (θεὸν δ' οὐ λάνθαν' Ἐρινῦν·)
ὡς οὐχ οἱ πατρῷά γ' ἐνὶ φιλότητι δάσαιντο,
ἀμφοτέροισι δ' ἀεὶ εἶεν πολεμοί τε μάχαι τε.

de Antimachi loco, vide III. Heyn. ad Apollod. pag. 601. fort. vers. 5. pro πατρὸς ἑοῖο, leg. παιδὸς ἑοῖο. — Innumeri errores in antiquis poetis ab Athenæo excitatis exorti sunt, quia loca non divisis versibus, sed ita exarata sunt, quasi soluto et pedestri sermone auctores uterentur. Verba præterea nimis arcte a librariis posita sensum sæpissime implicitum reddidere et perobscurum. Utamur vero hac opportunitate, et illustre exemplum ex Athenæo petitum, cum lectoribus communicemus. Laudatur ab Athenæo Lib. XV. pag. 617. Hyporchema, aut, quod verisimilius est, Dithyrambus, Pratinæ Phliasii, lyrici celeberrimi, innumeris contaminatus vitiis. Totum carmen ita scribendum puto.

Τίς ὁ θόρυβος ὅδε;
τίνα τάδε τὰ χορεύ-
ματα; τίς ὕβρις ἔμολεν
ἐπὶ Διονυσιάδα
πολυπάταγαν θυμέλαν;
ἐμοὶ ἐμοὶ ὁ Βρόμιος,
ἐμὲ δεῖ
κελαδεῖν,
ἐμὲ δεῖ
παταγεῖν
ἀν' ὄρε' ἐσσύμενον
μετὰ Ναϊάδων,
οἷά τε κύκνον ᾄδοντα
ποικιλόπτερον μέλος;
τὰν ἀοιδὰν
τεοῖς ἐφ' ἱεροῖς βασίλει'
ὁ δ' αὐλὸς ὕστερον χορευέτω.
καὶ γὰρ ἔσθ' ὑπηρέτης κώμων μόνον
πυραμάχοις τε πυγμαχίαισιν
νέων θεὰ, ὡς παροίνους ποιοῦσα στρατηλάτας.

* * * *
* * *
* * * *

Παῖε τὸν Φρύγιον ποικίλον προχοάν.

φλέγε τὸν ὀλοσιαλοκάλαμον,
λαλοβαρυπαραμελορυθμοβάταν.
θύπτε τρυπάνῳ δέμας πεπλασμέ-
νον ἀναιδείᾳ.
ᾄδω· σοι δέξια καὶ πολὺ διάφορα
Θριαμβοδιθύραμβε κισσοχαίτ᾽ ἄναξ!
Ἄκουε τὰν ἐμὰν Δωρίαν χορείαν.

Nullum credo facile in Athenæo inveniri posse Lyrici fragmentum, quod tam corruptum sit. Eamus per singula. Causam carminis hanc refert Athenæus: Πρατίνας δὲ ὁ Φλιάσιος, αὐλητῶν καὶ χορευτῶν μισθοφόρων κατεχόντων τὰς ὀρχήστρας, ἀγανακτεῖν τινὰς ἐπὶ τῷ τοὺς αὐλητὰς μὴ συναυλεῖν τοῖς χοροῖς, καθάπερ ἦν πάτριον, ἀλλὰ τοὺς χοροὺς συνᾴδειν τοῖς αὐληταῖς. ὃν οὖν εἶχε θυμὸν κατὰ τῶν ταῦτα ποιούντων ὁ Πρατίνας ἐμφανίζει διὰ τοῦδε τοῦ Ὑπορχήματος

Τίς ὁ θόρυβος ὅδε κλ.

Initio non absimilis est sermo Philoctetæ ap. Sophocl. Philoct. 1262. et incerti poetæ ap. Dionys. Halicarn. de Struct. Orat. pag. 133. Pro τί τάδε τὰ χορεύματα, quod in antiquis Edd. erat, emendatio H. Stephani, τίνα τάδε τὰ χορεύματα, valde probatur animo nostro. cnf. Sophocl. Œd. Col. 200. Antig. 1188. — μολεῖν cum vi positum, sic δράκων ἐδόκησε μολεῖν, Stesichorus dixit ap. Plutarch. de S. N. V. T. II. Opp. p. 155. A. v. 4. — Διονυσιάδα πολυπάταγαν θυμέλαν. Διονυσιὰς sc. ἑορτή. *in scenam Bacchicam, pedibus percussam a chorum agentibus.* Poeta cum Naiadibus sacris Bacchi, in remotis rupibus adesse videtur. Male erat in Athenæo πολυπάταγα θυμέλαν, et in Aldina ed. πολυπάταγα θυμέλας. de Thymele vide Boindinum dans les Mémoires de l' Acad. des Inscript. T. I. p. 186. v. 6. in Athenæo erat:

ἐμὸς ἐμὸς ὁ Βρόμιος·

Mihi vero videtur legendum esse

ἐμοὶ ἐμοὶ ὁ Βρόμιος.

Bacchus mihi est, i. e. *furore agitor*, simile noto ἀμφί μοι ἄναξ. Dithyrambographi, irrisi ab Aristophane, Nub. 590. ubi vid. Schol. Aperte hæc transtulisse videtur Horatius Lib. Od. 2. "Fas pervicaces sit mihi — Thyadas celebrare." κελαδεῖν, idem esse ac ὑμνεῖν, docet poeta ap. Strabon. Lib. III. pag. 919. B. v. 11. in Athenæo est:

Ἀν᾽ ὄρεα ἐσσύμενον
μετὰ Ναΐδων.

Scripsi ὄρε᾽. Versus forte sic legendi:

Ἀν᾽ ὄρε᾽ ἐσσύμενον
μετὰ Μαινάδων.

Etsi Naiades ferri possunt, nam in earum societate et alibi Bacchus esse solet. Vide Lyrici locum ap. Himerium Orat. IV. §. 10. pag. 470. cnf. Acron ad Horat. Od. Lib. I. 30. ubi Bacchus, "Naiadum potens" ab Horatio dictus. In v. 13. placet Casauboni emendatio, pro ἄγοντα, ᾄδοντα scribentis. Monet vir doctus in Animadv. pag. 890. 'In Pratinæ Hyporchemate legunt et veteres οἷά τε κύκνον ἄγοντα. Opinor pro ᾄδοντα. Nam cygni non ἄγουσι μέλος, neque ducunt choreas, sed ᾄδουσι, canunt.' In voce ποικιλόπτερον hæreo. Dalecampius reddidit *varii modi sunt accinendi.* Vox ποικιλόπτερος, rara est, in usu de vario pennarum colore. Sic in Euripid. Hyppolyt. 320. Amor dictus ποικιλόπτερος, i. e. *versicoloribus alis*, ut Virgilius de amore dixit in Epigrammate, Antholog. Lat. T. I. pag. 58. De avibus vocem adhibuit Anacreon apud Athen. Lib. XIII. p. 599. Aristophan. Nub. 1420. Æschylus in Grotii Excerpt. pag. 55. Omnino tamen carmen, vario modo exornatum, et aptis poeticis imaginibus distinctum, dici potest μέλος ποικιλόπτερον. Certe hoc verbum et celeritatis et ornatus significationem habere debere videtur. Pindarus Nem V. 77.

ποικίλων ἔψαυσας ὕμνον.

Olymp. VI. 143.

- - - - πλέκων
ποικίλον ὕμνον.

In Fragment. n. LXXXVI.

- - - - ποικίλον
κόσμον αὐδάεντα λόγων.

In Hymnis fragm. IX.

Ὑφαίνω - - - -
ποικίλον ἄνδημα.

Inter recentiores, Nonnus Dionys. Lib. I. 15.

- - - ποικίλον ὕμνον ἀράσσω.

Carminibus mellitis Musarum *alæ* tributæ in hymno Lyrici incerti apud Athenæum Lib. XIV. pag. 633. Γλυκυτάτων πρύτανι ὕμνων, καὶ μέλεα μελιτοπτέρωτα Μουσᾶν. Joco quoque Antiphanes Comicus apud eund. Lib. XV. pag. 643. carmina poetarum nimis turgida, μέλεα vocat. ἀερσιπότητα. Pindarus, πτερόεντα ὕμνον dixit, Isthm. V. 80. Notus quoque Horatii locus; Od. I. 6.

"Scriberis Vario fortis et hostium
Victor Mæonii carminis aliti."

ubi cnf. Porphyrion. Avibus quoque apte comparari poetas, innumeris e poetarum locis patet. Ista notio avis, terram et depressiora loca volatu superantis egregie convenit poetæ, sive sententias sive verba spectes, sublimiori cæteris. Is etiam, qui celebratus est carmine,

volat per terras, fama nominis ex carmine, quod ubique canitur. Theognis, (in Brunck. Gnomic. p. 10.) v. 231.

> Κύρνε, καθ' Ἑλλάδα γῆν στρωφώμενος, ἠδ' ἀνὰ νήσους,
> ἰχθυόεντα περῶν πόντον ἐπ' ἀτρύγετον,
> οὐχ ἵππων νώτοισιν ἐφήμενος· ἀλλά σε πέμψει
> ἀγλαὰ Μουσάων δῶρα ἰοστεφάνων.
> Σοὶ μὲν ἐγὼ πτέρ' ἔδωκα, σὺν οἷς ἐπ' ἀπείρονα πόντον
> πωτήσῃ, κατὰ γῆν πᾶσαν ἀειρόμενος
> ῥηϊδίως· θοίναις δὲ καὶ εἰλαπίνῃσι παρέσσῃ
> ἐν πάσαις, πολλῶν κείμενος ἐν στόμασι.

Cæterum vide de hac dicendi ratione Vossii Litter. Mythol. argum. T. II. pag. 54. Si quis denique in Pratina volet referre illud ποικιλόπτερον ad κύκνον, non me habebit repugnantem. Aves enim ob coloris varietatem ποικίλαι. Ibycus, Athenæi Lib. IX. p. 388.

> - - - πετάλοισιν ἐφ' ἀκροτάτοισι ξανθοῖσι
> ποικίλαι πανέλοπες αἰολόδειραι - - -

Simonides, in Pentathlo, ap. Aristotel. de Animal. V. 13. mentionem facit ἀλκυόνος ποικίλας. Hesiod. Ἔργ. 201. ἀηδόνα, ποικιλόδειρον vocat, ad varios colores respiciens. Sic et Latini dicunt *variæ volucres.* vid. Interpp. ad Virg. Æn. IV. 525. et Wakefield, ad Lucret. I. 590. V. 15. vexatissimus est, nec sine Codicum ope sanandus. Quocunque modo sive distinxeris sive explicaveris, corruptæ voces nullum habebunt sensum. Verba ita leguntur in Athenæo:

> Κατεᾶς † ἐπιερεῖς βασίλεια
> οὐδ' αὐλὸς ὕστερον χορευέτω.

Valde arrideret Casauboni emendatio

> Σοῖς ἐπὶ ἱεροῖς βασίλεια.

nisi idem fere remaneret intricatus verborum ordo, mihique persuasum esset, illud κατεᾶς aliud quid indigitare, nec sine vi ad hanc conjecturam trahi posse. Heringa, in Observatt. Critic. pag. 217. corrigit:

> Καὶ γὰρ σύ, Πιερὶς, βασίλεια
> ὁ δ' αὐλὸς ὕ. χ.

Censetque πιερεῖς natum esse ex Πιερὶς, quod hic, ut innumeris aliis poetarum locis, e. g. in Simmiæ Ovo, Analect. Brunk. T. I. pag. 207. Musam notat. Sed frigida est emendatio, præcipue in carmine summo vigore scripto. Meliorne Gallici Interpretis, Villebrunii?

> Καὶ τεοῖς ἐπὶ ἱεροῖς βασίλεια
> Σίγα ὁ αὐλὸς - - -

Novi hæc explicari posse, sed, nonne contorta est aliquantum oratio? Scribendum puto:

> Τεοῖς ἐφ' ἱεροῖς βασιλεῦ!

Cum hæc tum sequentia melius fluent. Credidi initio Pratinam intellexisse *Reginam sacrorum*, antistitam in sacris Bacchi et Cybeles, hæc enim dicta est βασίλεια. v. Hesych. h. v. Etym. M. Jungerm. ad Pollue. Lib. VIII. 108. cnf. Passerii Dissertat. de Bacchanal. in T. III. Pict. Vasc. Etrusc. pag. 12. seq. Sed sacra sunt Bacchi, non τῆς ἱερείας, legendum ergo saltem βασιλεῦ. — Forte et Cybele sub nomine reginæ latet, si vulgata lectio retinenda est. Venus enim absolute dicta βασίλεια ab Empedocle apud Athen. Lib. XII. pag. 510. et Minerva a Coluthο, Rapt. Helen. 89. V. 17. in fine male erat μάνων, veram ex Aldina restitui lectionem μόνον. V. 19. monente Casaubono, in Epitom. Athenæi erat:

> θηροαμάχαισί τε πυγμαχίαισι νέων θέα.

unde conjicit forsan legendum esse:

> θηρομάχαισί τε π. ν. θ.

Correctio vero minus probatur animo nostro. Ego locum sat obscurum sic intelligo. In antecedentibus usum tibiæ in sacris, in compotationibus commemoraverat Pratinas, nunc de tibia funesta, in pompa funeris adhibita, loquitur. Notum porro, Græcos opinionem habuisse, manes defunctorum placari posse certaminibus institutis, pyra incensa. vid. Hom. Iliad. φ'. 26. πυραμάχος, *qui ad rogum ardentem pugnat*, dicitur, ut ὁπλομάχος, τειχομάχος, πυργομάχος. vid. Stesichor. ap. Athen. Lib. IV. p. 154. Corruptissimus est versus sequens:

> Ἔαν * θέα, εἰς πάροινον ἔμμεναι στρατηλάτας.

Si quis hæc intelligere aut probare poterit, non invidemus illi hoc acumen. Nos libere hic ignorantiam profitemur. In Epitome legitur

> νέων θέα —

Quid prohibet in corruptissimo loco, et valde audacem conjecturam proponere? Lege:

> νέων θεὰ, ὡς παροίνους ποιοῦσα στρατηλάτας.

Considera totius orationis ordinem, videtur ipse sensus talem emendationem postulasse, quanquam minime nego, aliud verbum quam ποιοῦσα desiderari posse. πάροινος est *vinolentia demens.* Photius in Lex. MS. πάροινος — μέθυσος. Antiphan. ap. Athen. Lib. X. p. 445.

> Κ[illegible] πάροινος —

Scelerias, aut Sciras Tarentinus ap. Stobæum Serm. XVII. p. 97. Grot.

> - - - ὅστις ἢ πάροινος ὢν
> ἢ καὶ μεμηνὼς - - -

παρóινιος sc. ὄρχησις occurrit in Athen. Lib. XIV. p. 629. hæc saltatio erat furibunda, inter pocula et faces, Ionibus propria. Mentio saltationis injecta in versiculo, ut mihi videtur ab Athenæo eodem loco conservato.

Καὶ τὴν ἀγγελικὴν δὲ πάροινον ἠκρίβουν ὄρχησιν.

Pollux etiam, Lib. IV. 14. de variis saltationis generibus loquens ait: τὸ δὲ Ἰωνικὸν, Ἀρτέμιδι ὠρχοῦντο, Σικελιῶται μάλιστα. τὸ δὲ ἀγγελικὸν ἐμιμεῖτο σχήματα ἀγγέλων. Post V. 20. desunt nonnulla, quæ stellis notavi. v. 24. ita excitatur:

Παῖε τὸν Φρυναίου ποικίλου προανέχοντα.

Sine sensu Dalecampius reddidit: *jam o Bacche rex, Phrynichi filium (Pratinam) varii chori præsidem pulsa.* Juvat et hic ab aliis Interpp. recedere, nam quod Villebrunius proposuit, Φρυγαίου, ne Græcum quidem est. Credo legendum esse:

Παῖε τὸν Φρύγιον ποικίλον προανέχοντα.

pulsa o Bacche Phryga, florida veste splendentem. Improbat Pratinas tibiæ Phrygiæ cantum, Doricam infra harmoniam laudans. Phryx est ποικίλος, i. q. πεποικιλμένος, *coloribus distincta veste indutus.* Phrygionicam vestem habebant in sacris Bacchi. Pollux Lib. VII. 13. τὸ δὲ Ποικίλον, Διονύσου χιτὼν, βακχικός. Hesychius: Ποικίλον — ἱμάτιον ζωγραφητόν. cnf. Toup. Emend. in Suid. T. II. p. 247. Hinc Photius in Lex. MS. Ποικίλον, τὸ διονυσιακὸν ἱμάτιον οὕτως λέγουσι. Aristophan. Plut. 1200.

- - - τὰς χύτρας, αἷς τὸν θεὸν
ἱδρυσόμεθα, λαβοῦσ' ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, φέρε
σεμνῶς· ἔχουσα δ' ἦλθες αὐτὴ ποικίλα.

Ubi recte Scholiastes eruditus: ποικίλα ἱμάτια ἔχουσα. Phylarchus, apud Athenæum Lib. XII. pag. 521. ἀνθινὰ vocat. cnf. Plutarch. Lycurg. pag. 157. Talis vestis Baccho dedicata in Epigrammate Phalæci ap. Athen. Lib. X. p. 440. Brunk. Analect. T. I. p. 422.

Χρυσωτὸν κροκόεντα περιζώσασα χιτῶνα
τόνδε Διωνύσῳ δῶρον ἔδωκε Κλεὼ,
οὕνεκα συμποσίοισι μετέπρεπεν· ἶσα δὲ πίνειν
οὔτις οἱ ἀνθρώπων ἤρισεν οὐδαμά πω.

Scribendum vero primo versu κροσσωτόν. vid. Jacobs in Animadv. T. I. P. I. p. 251. Penthei ornatus sub imagine Bacchæ, erat χιτὼν ποικίλος, teste Nonno Dionys. Lib. XLVI. 306. Tragici etiam talem induebant vestem. vid. Pollux Lib. IV. cap. 18. Clemens Alexandr. Pæd. III. 1. In pompa Ithyphallica, pueri tali modo ornati erant. vid. Athen. Lib. V. pag. 200. Præcipue vero qui Cybeles sacra fecerunt, vestem habent *floridam.* In pulcherrimo fragmento de celebrantibus sacra magnæ matris, in Anthologia Latina, T. I. p. 38. Epigr. LIX. legitur:

"Auroræ ostrinum hic indutus supparum,
Coronam ex auro et gemmis fulgentem gerit
Luce locum afficiens."

ubi consule eruditas Burmanni notas. Vs. 24. Male Athenæus habet ὁλοσιαλοκάλαμον. Ex Eustathio ad Iliad. σ'. pag. 1165. 25. restituendum ὁλοσιαλοκ. sub corruptis, v. 25.

Θυπατρυπάνῳ δέμας πεπλασμένον * νηνιδόνα

latet forte:

Θύπτε τρυπάνῳ δέμας πεπλασμένον ἀναιδείᾳ.

ἀναίδεια, pro *inscitia* et *ignorantia* nonnunquam ponitur. vid. Agathon in Stob. Grotii p. 139. Non opus est ut aliis exemplis doceam. v. 26. in Athenæo ita scribitur:

Δε σοι δεξιὰ, καὶ πόλος διάροφα * *

Nullus error a librariis facilius poterat ob sonitus similitudinem. In eandem sententiam et Villebrunium incidisse postea observavi. ἀείδειν, *canere laudes, celebrare,* Ion Chius in Dithyrambo ap. Schol. Aristoph. Pac. 835.

Ἀοῖον ἀεροφοίταν
ἀστέρ' ἀείδομεν
ἀελίου λευκοπτέρυγα πρόδρομον.

Hic locus forte ex hymno ad stellam matutinam petitus est. cnf. Toup. Emend. in Suid. T. II. pag. 529. Bentlei. Epistol. ad Mill. pag. 617. Valck. ad Theocr. Adoniaz. pag. 318. Alcman apud Achillem in vita Arati, pag. 273. ed. Petav.

Ἐγὼ δὲ ἀείσομαι, ἐκ Διὸς ἀρχόμενος.

In ultimo versu Bacchus dictus θριαμβοδιθύραμβος. Simili modo Lyricus incertus ap. Dionys. Halicarnass. de Structura Orat. pag. 129. exclamat:

Ἴακχε διθύραμβε!

cnf. Diodor. Sic. Lib. IV. c. 5. T. I. p. 250. Memorabilis est Athenæi locus, Lib. XI. pag. 465. A. in quo de antiquis poetis hæc scribit: ἐν ᾠδαῖς ἔμελπον τὸν Διόνυσον, χορεύοντες καὶ ἀνακαλοῦντες εὐάνθη, καὶ διθύραμβον, καὶ βακχεύταν καὶ βρόμιον. Auctor Etymologici Gudiani MS. Διθύραμβος λέγεται καὶ ὁ Διόνυσος, καὶ ὁμώνυμος τῷ θεῷ ὁ εἰς αὐτὸν ὕμνος. Bacchus a Pausania, Lib. I. c. 31. ἄνθιος dictus, respiciente ad hederæ coronam, qua ornatus. Hinc *floridus* et *florens.* Catullus Nupt. Pelei et Thet. 251.

"At parte ex alia florens volitabat Iacchus."

cnf. III. Heynius ad Virgilii Cirin, 110. Claudianus, de Rapt. Proserp. Lib. I. 16.

> - - - "lætusque simul procedit Iacchus
> crinali florens hedera."

Respectu coronæ, qua ornata, puella *florida* dicta in Catulli Epithalamio:

> "Tu fero juveni in manus
> Floridam ipse puellulam
> Matris e gremio suæ
> Dedis, o Hymenæe Hymen!
> Hymen o Hymenæe."

Valde quoque apposite, poeta incertus in Anthologia Latina, T. I. pag. 9. illud κισσοχαίτ' expressit:

> "Luteis corymbis hederate coronis."

Conferendus etiam Cratinus ap. Hephæst. p. 108.

> Εὐïε κισσοχαίτ' ἄναξ!

In ultimo versu male legitur in Athenæo. Δώρειαν χορείαν. Patet scribendum esse δωρικὴν χορείαν, aut saltem Δωρίαν χ. Quoniam semel Pratinæ Phliasii mentio facta, fragmenta poetæ, quæ ad manum mihi sunt, hic a me proferentur. Pratinam, fabulas Satyricas primum composuisse memoriæ proditum a Suida. Idem narrat Tzez. Proleg. in Lycophr. Pausanias, in Corinth. T. I. pag. 227. ed. Facii. Scholiastes denique vetus ad Horatii A. P. p. 317. ed. Bas. Laudat luculentum fragmentum Athenæus, Lib. XIV. pag. 624. quod animi conjectura adductus, ad Satyrica dramata Pratinæ referendum esse credo. Πρατίνας δέ που φησίν·

> Μὴ σύντονον δίωκε μήτ' ἀνειμένην
> ἰαστὶ οὖσαν, ἀλλὰ τὰν μέσαν νέων
> ἄρουραν αἰόλιζε τῷ μέλει - - -

Hæc sensu prorsus carent. Alterum versiculum turpe hiantem sic emendavit Toupius ad Suid. T. II. pag. 479.

> Μὴ σύντονον δίωκε μήτ' ἀνειμένην,
> ἰαστὶ Μοῦσαν, ἀλλὰ τὰν μέσαν νέῳ
> ἄρουραν αἰόλιζε τῷ μέλει, Σίμων.

Bene vir doctus v. 2. corruptum οὖσαν, restituit in Μοῦσαν. Aliud vero quid mutandum aut addendum esse nego. Legendum sine dubio quomodo in Athenæo est, mutato tantum accentu, νεῶν. Est enim νεῶν participium verbi νεᾷν. Aristophanes Nub. 1115.

> Πρῶτα μὲν γὰρ, νεᾷν βούλησθ' ἐν ὥρᾳ τοὺς
> ἀγροὺς,
> ὕσομεν - - -

Sic e Codd. recte edidit Brunk, quem vide in Not. Perperam vulgo legebatur νεοῦν. Hesych. νεᾷν, νεάσαι γῆν. Pleniorem inveni Glossam in Photii Lex. MS. νεᾷν, οὐ νεοῦν τὴν γῆν. Εὔπολις Αἰξίν. — δίωκε, sectare. sic verbum adhibuit Lyricus incertus apud Plutarchum. Quæst. Convival. IX. 15. p. 478. A.

> - - - καμπύλον μέλος διώκων.

Pindar. Nem. V. 44.

> - - - διώκων φόρμιγγα πλάκτρῳ.

Verbum αἰολίζειν, bene explicat Scholiastes Theocr. Id. I. 56. ubi inter alia: καὶ Ἱεροκλῆς· Μηδ' αἰόλιζε ταῦτα, τοῦτο δὲ ἔφη δι' ὑπερβολὴν τοῦ κάλλους — ταῦτα γὰρ δύναται τὸ αἰολίζειν. Plato in Cratylo c. 40. αἰολεῖν et ποικίλλειν idem esse affirmat, hinc τὸ αἰόλον, ποικίλον reddidit Apollonius Sophista, Lex. Hom. pag. 61. Hinc et αἰόλον μέλος, idem est ac ποικίλον μέλος, in Ithyphallico carmine apud Athenæum Lib. XIV. pag. 622.

> Σοὶ Βάκχε τάνδε Μοῦσαν ἀγλαΐζομεν
> ἁπλοῦν ῥυθμὸν χέοντες αἰόλῳ μέλει.

Eodem loco Athenæus e Pratinæ carminibus, hunc excitat locum: Πρέπει τοῖς παισὶν ἀοιδᾶν λαβράκταις Αἰολὶς ἁρμονία. Scripsi ἀοιδᾶν. in Athen. erat ἀοιδὰν. — Pratinæ Δυμαῖναι ἢ Καρυάτιδες, laudantur ab Athenæo Lib. IX. pag. 392. F. Πρατίνας δὲ ἐν Δυμάναις ἢ Καρίτισιν, ἀδύφωνον ἰδίως καλεῖ τὸν ὄρτυγα, πλὴν εἰ μή τι παρὰ τοῖς Φλιασίοις ἢ τοῖς Λάκωσι φωνήεντες, ὡς οἱ πέρδικες. Tragœdiæ nomen in Athenæo corruptum esse, jam Casaubonus monuit. Emendavit itaque ἐν Λακαίναις ἢ Καρυάτισιν, quem et secutus Kuhnius ad Pausaniam, Lacon. pag. 311. I. Meursius contra, in Miscellan. Lacon. Lib. IV. c. 14. p. 306. non tragœdiam sed comœdiam Pratinæ, Δυμαῖαι inscriptam esse memorat. Sed aliud quid agebat Vir doctissimus. Toupius denique, Emend. in Suid. T. II. p. 480. sic refingit: Πρατίνας ἐν Δυμαίναις ἢ Καρυάτισιν. *Pratinas in Dymænis aut Caryatidibus.* Laconicæ saltatrices *Dymænæ* dictæ. Hinc putat nomen *fabulæ satyricæ* ortum esse. Stephanus Byzantinus. Δυμᾶν. φῦλον Δωριέων. οἱ οἰκοῦντες Δυμᾶνες· καὶ Δυμανὶς τὸ θηλυκὸν καὶ Δυμαῖνα. Εὐφορίων Χιλιάσι·

> - - - φιλοπλοκάμοισι Δυμαίναις.

Vox hæc, Toupio monente, restituenda etiam Hesychio. Δύσμαιναι, αἱ ἐν Σπάρτῃ χορίτιδες βάκχαι. Ubi legendum, Δυμαῖναι. Huc pertinet quoque sigillum Clearchi, cui virgines insculptæ, Caryatides saltantes. Ctesias ap. Plutarchum in Artaxerx. pag. 295. — εἶναι δε γλυφὴν ἐν τῇ σφραγῖδι Καρυάτιδας ὀρχουμένας. Pratinæ Ὑπορχήματα honorifice laudantur a Plutarcho, de Musica, T. X. p. 659. Reisk. Forte ad Hyporchemata locus pertinet excitatus ab Athenæo Lib. XI. pag. 461. et Eustathio, sine auctoris no-

mine ad Hom. Iliad. ί. pag. 1637. 30. edit. Rom. Athenæi verba hæc sunt: *ἀλλὰ μὲν ὁ Πλούταρχος ἔφη κατὰ τὸν Φλιάσιον ποιητὴν Πρατίναν, οὐ γᾶν αὐλακισμὲν ἀνδρῶν, ἀλλὰ σκύφον μαστεύων κυλικηγορήσων ἔρχομαι.* Casaubonus, in Animadv. pag. 490. emendavit: *οὐ γᾶς αὐλακισμένας ἐρῶν, ἀλλὰ σ. μ. κ. ε.* In Excerptis Hœschelianis scribitur: *οὐ γᾶν αὐλακισμένην ἀλλὰ σκύφον μ.* Sed Epitomator ut solet more suo, Pratinæ locum immutavit, præcipuum illius verbum excerpsisse contentus. Miror quomodo tot difficultates enasci potuerint e verbis facile emendandis. Scribe: *οὐ γᾶν αὐλακισμέναν ἀνδρῶν, ἀλλὰ σκύφον ματεύων, κυλικηγορήσων ἔρχομαι.* Hesych. *ματεύειν, ζητεῖν.* sic et Schol. Venet. ad Iliad. ξ'. p. 334. cnf. Sophocl. Œd. Tyr. 1171. 1182. Æschyl. Choeph. 328. 892. etc. Ultimum quod innotuit mihi fragmentum e Pratinæ carminibus apud Athenæum latet, Lib. XIV. p. 633.

Λάκων ὁ τέττιξ εὔτυχος εἰς χορόν.

verbum *εὔτυχος* non sanum esse jam Casaubonus observavit, cum Excerptis itaque legendum censet:

Λάκων ὁ τέττιξ εὔτυκος εἰς χορόν.

vel *εὔτυκτος*. *Lacon est musicus aptus ad choreas.* Omnino *εὔτυκος* vel *εὔτυκτος* est pro *εὔτευκτος*. Vid. Homer. Iliad. γ'. 336. ο'. 480. Etym. MS. *εὔτυκτον — καλῶς κατεσκευασμένον.* Omisso τ in ultima, ὁ, ἡ, *εὔτυκος*. Callimach. Lav. Pallad. 37.

- - - - καὶ ἁ θεὸς εὔτυκος ἕρπει.

vid. ibi Interpp. cnf. Æschyl. Suppl. 981. 1001. et Cl. Schütz, ad ll. cc. Toup. in Hesych. T. III. p. 357. Deest tamen vel sic versui syllaba, quam supplevit Wakefield, Silv. Critic. T. II. pag. 36.

Λάκων ὁ τέττιξ εὔτυκός ἐστιν εἰς χορόν.

ubi versum erudite illustravit.

[illegible]

DEDICATIO

SIMULACRI REGILLÆ

HERODIS UXORIS

IN CERERIS ET FAUSTINÆ

AD

TRIOPIUM.

B.

ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ.

Δεῦρ' ἴτε, [1] Θυβριάδες, νηὸν ποτὶ τόνδε γυναῖκες,
Ῥηγίλλης ἕδος ἀμφὶ [2] θυοσκόα ἱρὰ φέρουσαι.

[1] Θυμβριάδες B.

ΜΑΡΚΕΛΛΟΥ] Vide quæ de Marcello, carminis forsan auctore, in Præfatione monui.

Δεῦρ' ἴτε Θυβριάδες] Usitatius erat Θυμβριάδες. Θύμβρις enim Græcis *Tiberis*. Hesych. Θύμβρις, ὄνομα ποταμοῦ. Dionys. Perieget. 352.

- - - - ἧς διὰ μέσσης
Θύμβρις ἑλισσόμενος ῥόον εἰς ἅλα βάλλει.

Literam vero μ, multis vocabulis exterere, familiare Græcis poetis. In Scholiis MSS. ad Dionysium, monente Viscontio, legitur Θύβρις, quæ lectio genuina, nam et in antiquissimis Virgilii Codd. legitur Thybris; et Θ Græcorum, valet Romanorum *Th.* cnf. Cluverii Italia antiq. pag. 699. — Memorabilis in hanc rem est H. Stephani observatio, in Thes. L. Gr. T. I. p. 794. Ego, ait, in antiquioribus et fide dignioribus diversorum poetarum scriptis ὄβριμος potius quam ὄμβριμος observasse mihi videor. At immemor optimæ observationis, in Æschylo, Agamemn. 1420. edidit

ἄπολις δ' ἔσῃ, μῖσος ὄμβριμος ἀστοῖς.

et in Sept. ad Theb. 800.

πέπτωκεν ἀνδρῶν ὀμβρίμων κομπάσματα.

Stephanianam lectionem omnes retinuerunt, ipse novissimus Æschyli editor Du Theil. Brunk, in loco e Sept. ad Theb. petito edidit ὀβρίμων, quam lectionem usurpavit Cl. Schütz, qui tamen in Agamemn. (v. 1422.) conservavit lectionem Stephanianam. Idem vitiosum scribendi genus observavi in Euripide. In Orest. 1465. legitur, ed. Musgrav.

Ἰδαῖα μᾶτερ, μᾶτερ
ὀβρίμα, ὀβρίμα.

at in Ion. 215.

Τί γὰρ, κεραυνὸν ἀμφίπυρον, ὄμβριμον.

vid. Brunk. ad Eurip. Orest. 1463. In Quinto Smyrnæo, ubi etiam tale vitium latuit, veram lectionem restituit Toup. Emend. in Suid. T. III. pag. 253. — Litera μ multos errores effecit in poetis Græcis euphoniæ causa, ab imperitis librariis posita. In Euripid. Alcest. 245. legitur:

Ὅστις ἀρίστης ἀμπλακὼν ἀλόχου
τῆσδ', ἀβίωτον
τὸν ἔπειτα χρόνον βιοτεύσει.

Legendum vero deleta litera μ, ἀπλακών. vid. Schol. Sophocl. Trachin. 120. Brunk. ad Sophocl. Œd. Tyr. 472. Simili modo in Euripid. Iphig. Aul. 124.

Καὶ πῶς Ἀχιλεὺς, λέκτρ' ἀμπλακὼν,
οὐ μέγα φυσῶν θυμὸν ἐπαίρει
σοὶ, σῇ τ' ἀλόχῳ;

Legendum est, λέκτρ' ἀπλακὼν, nam Marklandi emendatio

— λέκτρ' (i. e. κατὰ λέκτρα) ἀμπλακέων,

dura est, et participio Ionico nullus locus concedendus in Scena Attica. In Æschyli Eumenid. 935. accurate Hermannus edidit ἀπλακήματα, in omnibus enim aliis edd. erat ἀμπλακήματα. Reddenda vox et sana in Tragici Supplic. 238. ubi vulgatur:

Κἀκεῖ δικάζει τἀμπλακήμαθ' ὡς λόγος.

Scribe: τἀπλακήμαθ' —. Nonnunquam et aliæ literæ, præcipue τὸ λ, additæ, contrarium linguæ legibus. In Euripid. Ipoig. Aul. 352. edidit Musgrave,

- - - - Δαναΐδαι δ' ἀφιέναι
ναῦς διήγγελον, μάτην δὲ μὴ πονεῖν ἐν Αὐλίδι.

Ubi omissum λ. scribendum enim ναῦς διήγγελλον, sequitur enim εἶχες et παρεκάλεις. Imperfectum hujus verbi occurrit in Herc. fur. 554. Helen. 626. nunquam vero, quantum scio, aor. 2. Similis error latet forte in Iphig. Taur. 939.

Ταῦτ' ἄρ' ἔτ' ἀκταῖς κἀνθάδ' ἠγγέλης μανείς.

raro aor. 2. passivi in Atticis Tragicis invenies. Legendum itaque: ἠγγέλθης. cnf. Hecub. 591. 672. Æschyl. Choeph. 739. Agamemn. 302. Euripid. Hecub. 727. Orest. 1529. 1018. Sophocl. Electr. 1341. 1462. Œd. Tyr. 604. Fere semper aor. 1. a Tragicis usurpatum esse, præter

II.

MARCELLI.

Huc adeste Tiberinides ad templum mulieres,
Regillæ ad simulacrum suffimenta sacra ferentes.

[2] θυοσκόον ex corr. S.

Etym. M. pag. 154. 424. 503. 817. 883. monuere, Piersonus ad Mœrin, pag. 207. et Valk. ad Eurip. Phœn. pag. 306. Literam denique ν multis locis insertam esse, sensumque turbare, dudum notarunt VV. DD. cnf. Wakefield ad Lucret. III. 927. ubi nonnulla exempla invenies.

Ῥηγίλλης ἕδος ἀμφὶ θυοσκόα ἱρὰ φέρουσαι] Regilla, e nobilissima Romana familia orta, fuit Herodis Attici uxor, soror Braduæ. vid. Visconti pag. 76. qui egregie, quæ ad Regillam spectant, omnia illustravit. — ἕδος, *sacra effigies, statua.* vide quæ monui ad Inscr. I. 19. Pro *simulacro deorum*, ponitur ap. Dionys. Halicarn. A. R. Lib. I. p. 38. παραλαβὼν καὶ τὸν πατέρα καὶ τὰ ἕδη τῶν θεῶν· Appian. Mithrid. pag. 717. τὸ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς ἕδος, ὃ παλλάδιον καλοῦσι. Vide præterea de hac voce Erotianum et Thom. Mag. Jungerm. ad Polluc. Lib. I. 7. et Toup. in Cur. noviss. in Suid. pag. 61. — Sæpenumero vox ἕδος pro *statua*, in poetis. Æschylus in Niobe. ap. Strabon. Lib. XII. p. 870.

Βερέκυντα χῶρον, ἔνθ' Ἀδραστείας ἕδος.

Insignis quoque est Callimachi locus apud Eusebium, in Præp. Evang. Lib. III. 8. emendatus a Toupio, in Emend. in Suid. T. III. p. 93. de Junonis statua lignea apud Samios:

Οὔπω Σμίλιδος ἔργον ἐΰξοον. ἀλλ' ἐπὶ τεθμοῦ
Δηναίου γλυφάνῳ ἄξοος ἦσθα σανίς.
ὧδε γὰρ ἱδρύοντο θεοὺς τότε· καὶ γὰρ Ἀθήνης
ἐν Λίνδῳ Δαναὸς λᾶαν ἔθηκεν ἕδος.

Lapides antiquissimis temporibus pro statuis honore positi. Euripides, Antiope:

\- - - ἔνδον δὲ θαλάμοις βουκόλον
κοσμοῦντα κισσῷ στύλον Εὐΐου θεοῦ.

Simili modo Auctor Phoronidis, ap. Clem. Alex. Strom. Lib. I. pag. 418.

Καλλιθόη κλειδοῦχος Ὀλυμπιάδος βασιλείης
Ἥρης Ἀργείης, ἣ στέμμασι καὶ θυσάνοισι
πρώτη ἐκόσμησεν περὶ κίονα μακρὸν ἀνάσσης.

Dixi supra vocem ἕδος templum sæpenumero significare et monumentum. Tali significatione verbum credo reddendum esse fragmento corruptissimo, desumpto e Pythonis Catanensis (aut Alexandri Magni) fabula Satyrica, Agenis inscripta, ap. Athen. Lib. XIII. p. 595. F. Versus poetæ partim cum soluta oratione misti, ita se habent: Ἔστιν δ' ὅπου μὲν ὁ κάλαμος πέφυκεν, ὁ δὲ ἐφέτωμα *ὄρνον ἐξ ἀριστερᾶς δ' ὅδε

πόρνης ὁ κλεινὸς λαὸν, ὃν δὴ Παλλίδης
τεύξας, κατέγνω διὰ τὸ πρᾶγμ' αὐτοῦ φυγὴν,
ἐνταῦθα δὲ τῶν βαρβάρων τινὲς μάγοι
ὁρῶντες αὐτὸν παγκάλως διακείμενον,
ἔπεισαν ὡς ἀξιοῦσι τὴν ψυχὴν ἄνω
τὴν πυθιονίκης - - - -

Totum locum depravatum, in hunc fere modum emendari posse existimo:

Ἔστιν δ' ὅπου μὲν ὁ κάλαμος πέφυχ' ἕδος
ἐπίχωμα δ' ὄρνον, ἐξ ἀριστερᾶς δ' ὅδε
πόρνης ὁ κλεινὸς ναὸς, ὃν δὴ Παλλίδης
τεύξας, κατέγνω διὰ τὸ πρᾶγμ' αὐτοῦ φυγήν.
ἐνταῦθα μὲν τῶν βαρβάρων τινὲς Μάγοι
ὁρῶντες αὐτὸν παγκάλως διακείμενον,
ἔπεισαν, ὡς ἄξουσι τὴν ψυχὴν ἄνω
τὴν Πυθιονίκης - - - -

Hic quidem, ubi arundo noscitur, monumentum
tumulus desertus est. Ex sinistra vero parte
meretricis superbum templum, quod Harpalus
ædificavit; paravitque sibi fugam ob hanc rem.
Hic autem, Barbarorum quidam Magi,
videntes templi situm præclarum,
dixere, se subvecturos animam Pythionices
in sedes supernas - - - -

In Fabula Satyrica Agenis inscripta, tractata erat historia Harpali et Pythionices. Ex pluribus enim quam ducentis talentis Harpalus, immensa duo monumenta in Pythionices exegit sempiternam memoriam. Pythionices historiam suavissime exposuit summus Criticorum, Jacobs, in Wielandii Museo Attico, T. II. sect. 3. pag. 178. Ibi acumen, doctrinam reconditam, poeticamque facultatem admirandi, jucundam occasionem sæpe nobis datam esse recordamur. Emendavit quoque fragmentum laudatum, at quia in nonnullis aliter sentimus, afferamus sententias viri doctissimi, libereque nostram

Ἡ δὲ πολυκτεάνων μὲν [1] ἔην ἐξ Αἰνεαδάων,
Ἀγχίσεω [2] κλυτὸν αἷμα καὶ Ἰδαίης Ἀφροδίτης.
Γήματο δ' [3] ἐς Μαραθῶνα. θεαὶ δέ μιν οὐρανιῶναι
[4] Τίουσιν, Δηώ τε νέη, Δηώ τε παλαιή,
Τῇσί περ ἱερὸν εἶδος ἐϋζώνοιο γυναικὸς
[5] Ἄγκειται· αὐτὴ δὲ μεθ' ἡρώνησι νένασται

[1] ἔνη A. [2] καυτὸν A. [3] εἰς S. M. B.

addemus opinionem. Acutam v. 1. recepi Jacobsii emendationem, πέφυχ'. at pro ἕλος, quæ conjectura ingeniosa, scribendum mihi videtur ἕδος. Præterea vox ἕλος, quæ arundinosam regionem indigitat, (vid. Angares ap. Athen. Lib. XIV. pag. 633.) superflua est, quia jam præcesserat, ὅπου ὁ κάλαμος πέφυχ'. Credidit Vir doctissimus, templum Pythionices in calamis positum esse, talem enim habuit Venus apud Milesios. vid. Theocrit. Id. XXIX. 4. v. 2. ita scribit V. D.

ἔνθ' αἰέτωμα, κἠξ ἀριστερᾶς ὁδοῦ.

Erudite quidem posuit αἰέτωμα, at ἐπίχωμα propius ad literarum ductus accedere videtur, et ad ipsam rem jucundissime. Vocem ὄρνον e Glossa ortam putat, qua ὄροφος scriptum erat. At ὄρνος i. q. ὀρφνὸς aut ὀρφανός. ἐπίχωμα ὄρνον, reddo, *tumulum desertum*. vid. Phavorinum h. v. δ' ὅδε mutaverat doctissimus Criticus in ὁδοῦ. Sed lectio in Athenæo recte se habet et servanda. Sophocles Electr. 6.

αὕτη δ', Ὀρέστα, τοῦ λυκοκτόνου θεοῦ
ἀγορὰ Λύκειος. οὑξ ἀριστερᾶς δ' ὅδε,
Ἥρας ὁ κλεινὸς ναός.

v. 3. male erat in Athenæo λαὸς, quod jam a Casaubono observatum. Cur *Harpalus* Παλλίδης dictus, narrat Athenæus. In v. 6. vir doctissimus pro παγκάλως scribit παγκάκως. Non tamen mihi persuadere possum hanc lectionem a poeta profectam esse. Sermo, ut mihi videtur de superbo situ monumenti, minime de Harpalo, certe sensus, et verbum illud διακείμενον, quod de ædificio bene dici potest, hoc indigitare videtur. v. 5. male vulgatur ἀξιοῦσι. patet scribendum esse ἄξουσι —. In poetæ vs. 2. Lapis et Arcudius θυοσκόα. Vitiosa est Salmasiana lectio θυοσκόον.

Ἡ δὲ πολυκτεάνων - - - Ἀφροδίτης] Nobilissimam facit Regillam inscriptionis auctor, et ad Æneam et Anchisem gentis originem refert. cnf. Visconti.

Γήματο δ' ἐς Μαραθῶνα. - - -] Nupsit Regilla Herodi Attico, qui Marathonius erat. Marathon, notus Atticæ pagus, unde fuit Herodes. Ibi immensas opes possidens, vitam exegit, ibidemque sepeliri voluit. vid. Philostratum in Herode, c. 12. Gellium Lib. I. 2. Conservavit Philostratus Epigramma ipsius sepulcro inscriptum: Brunk, Analect, T. III. pag. 272.

Ἀττικοῦ Ἡρώδης Μαραθώνιος, οὗ τάδε πάντα
κεῖται τῷδε τάφῳ, πάντοθεν εὐδόκιμος.

Dictus quoque Herodes, Marathonius, in Inscriptione Athenis reperta, editaque a Sponio, Itin. T. II. pag. 482. cnf. Viscont. ad h. l.

Θεαὶ δέ μιν οὐρανιῶναι - - - παλαιή] Ex Salmasii sententia, duæ hic proponuntur Cereres, nova et antiqua. Cererem intelligit matrem, et filiam Proserpinam, Cererem novam, juniorem a poeta vocatam. At a viro docto minime observatum, hæc reliquis non convenire. Spanhemius, ad Callimach. Hymn. in Cerer. 133. sub nova Cerere, Sabinam imperatoris Hadriani uxorem intelligit. At hæc nulla temporis ratione habita, scripsit Vir doctus. Sine dubio intelligenda est Faustina; cui sententiæ magnam vim e versu 48. conciliavit Viscontius. Ibi legitur:

Τοῦτο δὲ Φαυστίνῃ κεχαρισμένον ἔσται ἄγαλμα.

Hinc quoque patet, Faustinam juniorem, Cererem novam dictam esse. Ex V. Cl. Eichstædtii censura, pag. 489. intellexi, opinionem hanc, Faustinam sub Cereris nomine latere, jam Arnaldum habuisse, in libello De diis παρέδροις. cap. XXII. pag. 144. aliamque falsam exstare, in Maffeii Art. Critic. lapid. III. 1. pag. 143. Deæ dictæ οὐρανιῶναι, cœlestes, quod idem est ac οὐράνιαι, in Tragico incerto ap. Stobæum Grotii pag. 133. οὐρανίων solet esse epitheton deorum, in Homero. vid. Iliad. α'. 570. ε'. 373. ρ'. 195. φ'. 275. 509. οὐρανιώνη, nunquam, quantum scio, in alio poeta occurrit.

Ἄγκειται] Optime Marcellus adhibuit verbum ἀνακεῖσθαι, quod Grammaticorum veterum auctoritate, de dedicatione alicujus rei, maxime *statuæ*, dicitur. Athenæus, Lib. I. pag. 23. C. Ἀνακεῖσθαι δὲ φασιν, ἐπὶ ἀνδριάντος. [illegible] τοῖς ἐπὶ κατα-

Ea quidem opulentissimis erat ex Æneadis,
Anchisæ inclytus sanguis, et Idææ Veneris:
Nupta venit Marathona: divæ autem ipsam cœlestes
Honorant, Ceres nova, et Ceres prisca,
Quibus sacra effigies formosæ mulieris
Dicata est. Ipsa vero cum heroinis habitat

[4] Τίμουσιν A.

[5] Ἀγχεῖται A.

κειμέναν χρωμένους τῇ λέξει, διέσυρον. Theocritus, Id. X. 32. ex emendatione Toupii in Animadv. p. 395.

Αἴθε μοι ἦς ὅσσα Κροῖσόν ποκα φαντὶ πεπᾶσθαι,
χρύσεοι ἀμφότεροί κ' ἀνακείμεθα τᾷ Ἀφροδίτᾳ.

Auctor incertus Epigrammatis asservati in Bibliotheca Cardin. Zeladæ, in Analect. Brunk. T. III. n. CLXIII.

Ἄλσος μὲν Μούσαις ἱερὸν λέγε τοῦτ' ἀνακεῖσθαι
τὰς βίβλους δείξας, τὰς παρὰ τοῖς πλατάνοις.

Μεθ' ἡρώνησι νένασται --- Ἐν μακάρων νήσοισιν] Atticum est ἡρῷναι pro ἡρωΐναι. Sic infra v. 55.

Οὐδέ μιν ἡρῴνῃσι παλαιῇσιν μεδέουσα.

Aristoph. Nub. 315. Αἱ φθεγξάμεναι τοῦτο τὸ σεμνὸν μῶν ἡρῷναί τινες εἰσίν; Ubi Scholiastes: Ἀττικὴ ἡ σύνταξις τὸ ἡρῷναι, ὡς ἠΐθεοι, ἤθεοι —. Κατὰ δὲ τὸ ἀρχαῖον καὶ σύνηθες αὐτῷ, ἐνθάδε τρισυλλάβως προήνεγκε τὸ ἡρῷναι. Nil altius hærebat mentibus antiquorum, quam animas scelerum puras in beatas sedes migrare. Testimonia veterum a viris doctis passim collecta. In elegantissimo Pauli Æmilii epigrammate, apud Gorium, Inscriptt. Etrusc. T. II. p. 219. invenies:

καὶ ναίεις μακάρων νήσους θαλίῃ ἔπι πολλῇ,
ἔνθα κατ' Ἠλυσίων πεδίων σκιρτῶσα γέγηθας
ἄνθεσιν ἐν μαλακοῖσιν, κακῶν ἔκτοσθεν ἁπάντων.

Desidero hoc loco doctrinam Salmasii, scribentis: 'Saturnum in beatis insulis regnare, hic fecit, quod nescio an alibi temere invenies.' Cui non notus Pindari locus Ol. II. 122. quem integrum transferre liceat:

Ὅσοι δ' ἐτόλμασαν ἐς τρὶς
ἑκατέρωθι μείναντες
ἀπὸ πάμπαν ἀδίκων ἔχειν
ψυχὰν, ἔτειλαν Διὸς
ὁδὸν παρὰ Κρόνου τύρ-
σιν· ἔνθα μακάρων
νᾶσον ὠκεανίδες
αὖραι περιπνέουσιν· ἄν-
θεμα δὲ χρυσοῦ φλέγει,
τὰ μὲν χερσόθεν, ἀπ' ἀ-
γλαῶν δενδρέων,
ὕδωρ δ' ἄλλα φέρβει·
ὅρμοισι τῶν χέρας ἀνα-
πλέκοντι καὶ στεφάνοις.
βουλαῖς ἐν ὀρθαῖς Ῥαδαμάνθυος.
ὃν πατὴρ ἔχει Κρόνος ἑτοῖ-
μον αὐτῷ πάρεδρον
πόσις ὁ πάντων Ῥέας
ὑπέρτατον ἐχοίσας θρόνον.

Reperit Visconti aliam quoque auctoritatem in picturis sepulcri Nasonum Tab. VIII., ubi anima a Mercurio ad Saturnum sedentem adducitur. — Similitudine aliqua argumenti admoniti, addamus conjecturam de Suidæ loco. Memorat Grammaticus arcem Thebarum in Bœotia sitarum, vocatam esse *Insulam beatorum*. v. Μακάρων νῆσοι. — ἡ ἀκρόπολις τῶν ἐν Βοιωτίᾳ Θηβῶν τὸ παλαιὸν, ὡς Παρμενίδης. Nihil hic observarunt Viri docti. At in Photii Lexico MS. iisdem fere verbis hæc inveni: Μακάρων νῆσοι. ἡ ἀκρόπολις τῶν ἐν Βοιωτίᾳ Θηβῶν, τὸ παλαιὸν, ὡς Ἀρμενίδας. Ex his apparet, in Suida, Photii auctoritate Ἀρμενίδας, pro Παρμενίδης legendum esse. Fuit enim Armenidas scriptor de Rebus Thebanis; hoc intelliges e loco Scholiastæ, Apollonii Rhod. Lib. I. 551. Ἀθηναίης Ἰτωνίδος, γράφεται καὶ Τριτωνίδος. Ἰτωνίας δὲ Ἀθηνᾶς ἐστὶν ἱερὸν ἐν Κορωνείᾳ τῆς Βοιωτίας. .... Ἀρμενίδας δὲ, ἐν τοῖς Θηβαϊκοῖς, Ἀμφικτυόνος υἱὸν Ἴτωνον ἐν Θεσσαλίᾳ γεννηθῆναι (φησὶ), ἀφ' οὗ Ἴτων πόλις καὶ Ἰτωνὶς Ἀθηνᾶ. Armenidæ nomen restituendum alio loco Scholiorum in Apollon. Rhod. Lib. I. 741. Ibi de origine Thebarum mentione injecta, hæc leguntur: ὅτι δὲ ἠκολούθησαν τῇ Ἀμφίονος λύρᾳ οἱ λίθοι αὐτόματοι, ἱστορεῖ καὶ Ἀντιμενίδας ἐν πρώτῳ. τὴν δὲ λύραν δοθῆναι Ἀμφίονι ὑπὸ Μουσῶν φησὶ. Scribe: Ἀρμενίδας. Syllabam ἐν pro ἐμ, in voce ἐμβασιλεύει, accurate dedit Arcudius. Talia occurrunt plura in Codd. MSS. et antiquis Inscriptt. Sic centies ΤΥΝΒΟΣ pro ΤΥΜΒΟΣ incisum invenies. Magna laude dignum est Viscontii ingenium, qui in notis ad h. l. emendavit epigramma in Ana-

Ἐν μακάρων νήσοισιν, ἵνα Κρόνος [1] ἐμβασιλεύει.
Τοῦτο γὰρ ἀντ' ἀγαθοῖο νόου [2] εἴληχεν ἄποινον.

[1] ἐμβασιλεύει tanquam ex marmore omnes.

lect. Brunk. T. III. adesp. DCCXVIII. Edidit enim Brunkius:

> Τίς μου τὴν Σειρῆν' ἄκακον κακὸς ἥρπασε δαίμων;
> τίς μου τὴν γλυκερὴν ἥρπασ' ἀηδονίδα;
> νυκτὶ μιῇ ψυχραῖσιν ἄφαρ σταγόνεσσι λιβεῖσα
> ὤλεο Μοῦσ', ἐτάκη δ' ὄμματ' ἐκεῖνα σέο,
> καὶ στόμα πέφρακται τὸ χρύσεον· οὐδὲν ἔτ' ἔν σοι
> λείψανον οὐκ εἴδους, οὐ σοφίης πέλεται.
> ἔῤῥετε μέριμναι θυμαλγέες. ἄμμοροι ἐσθλῆς ἐλπίδος ἄνθρωποι· πάντα δ' ἄδηλα Τύχης.

Versu primo in lapide invenit Visconti:

> Τίς μου τὴν Σειρῆνα κακὸς κακὸς ἥρπασε δαίμων.

Elegantissima lectio! tantum abest, ut auribus meis molesta sit repetitio verborum κακὸς, ut potius existimem, diligenter hæc verba a poeta posita esse, ne funestam cladem celeriter currentibus et remissioribus numeris caneret, sed ut languida aliquantum sensibus oratione fata luctuosa deploraret. cnf. Burmann. ad Antholog. Lat. T. II. pag. 98. Versum 6. ita lapis exhibet:

> λείψανον οὐ καλλοὺς, οὐ σοφίης πέλεται.

Ubi addita litera λ, legendum; οὐ κάλλους, pro quo Brunkius exhibuit οὐκ εἴδους. Sexcenta equidem, nimia literarum arctatione corrupta loca afferre possum. Expromam pauca. In Athenæo, Lib. XIV. pag. 697., Scolion legitur venustissimum, editum quoque a Brunkio, in Analect. T. I. pag. 154. et Ilgen, in Scoliis pag. 31.

> Ἐκ γῆς χρὴ κατιδεῖν πλόον
> εἴ τις δύναιτο καὶ παλάμην ἔχοι·
> ἐπεὶ δέ κ' ἐν πόντῳ γένηται
> τῷ παρέοντι τρέχειν ἀνάγκη.

Putat Jacobs in Animadv. ad Anthol. T. I. P. 1. p. 294. (cnf. Addend. ad Ilgenii Scol. pag. 256.) post ἐκ γᾶς omissum esse vocabulum, quod versum expleverit, ut esset Alcaicus. At nihil deesse puto. Est enim primus versiculus Glyconicus, Antispasticus dimeter Acatalecticus, qualis ille Simonidis ap. Plutarchum, in Consol. ad Apollon. T. I. pag. 297. ed. Wyttenbach.

> Ἄπρακτοι δὲ μεληδόνες.

et notus Horatii, Lib. I. Od. III. 1.

> "Sic te diva potens Cypri."

Miror vero, neminem quantum scio, animadvertisse, versum tertium vitio laborare. Credo Scolion sic scribendum et distinguendum esse:

> Ἐκ γῆς χρὴ κατιδεῖν πλόον
> εἴ τις δύναιτο, καὶ παλάμην ἔχοι·
> ἐπεὶ δ' ἂν ἔμπορος γένηται,
> τῷ παρέοντι τρέχειν ἀνάγκη.

Sensus est: *oportet nautam e terra agitatum videre mare, an rei nauticæ habeat cognitionem* (εἰ παλάμην ἔχοι); *si vero mercator factus, deprehensus in mari tempestate, omnibus viribus allaborandum, ut vento recte uteretur.* παλάμη, *ratio* est, *qua quid efficitur*, i. q. δύναμις. Certe sic sæpius usurpatur a Pindaro, v. c. Olymp. IX. 38. X. 25. Pyth. I. 85. Nem. X. 121. etc. Versu tertio, spondeus, Lyrica omnino defendi potest auctoritate. Video his scriptis Wakefieldium, in Silva Critica, T. IV. pag. 63. conjecisse v. 4.

> Τῷ φορέοντι τρέχειν ἀήτῃ,

aut,

> Τῇ φορεούσῃ τρέχειν ἅμ' αἴρᾳ.

Sed hoc nimis a literarum ductibus recedit. Ob falsam scribendi methodum, vitiose se habet Mesomedis locus in Brunkii Analect. T. II. pag. 292. Antholog. Jacobs, T. III. pag. 6.

> λήθουσα δὲ πὰρ πόδα βαίνεις,
> γαυρούμενον αὐχένα κλίνεις,
> ὑπὸ πῆχυν ἀεὶ βίοτον μετρεῖς,
> νεύεις δ' ὑπὸ κόλπον ἀεὶ κάτω ὀφρὺν,
> ζυγὸν μετὰ χεῖρα κρατοῦσα.

Versu 4. hiatus est, qui cum unicus sit toto hymno, Dactylicis numeris eleganter condito, omnino tollendus. Procul dubio fuit in Mesomede:

> νεύεις δ' ὑπὸ κόλπον ἀεὶ κάτω
> ὀφρὺν, ζυγὰ χειρὶ κρατοῦσα.

Quam bene nunc numeri utriusque versus sententiæ conveniunt. Vox cæterum ὀφρὺν mihi suspecta est, et sine ullo sententiæ damno tollenda. Tum esset:

> νεύεις δ' ὑπὸ κόλπον ἀεὶ κάτω
> ζυγὸν μετὰ χεῖρα κρατοῦσα.

Conferendus cum Mesomede, Apollonii Rhodii locus, Lib. II. 685.

> - - - οὐδέ τις ἔτλη
> ἀντίον αὐγάσασθαι ἐς ὄμματα καλὰ θεοῖο,
> στὰν δὲ κάτω νεύσαντες ἐπὶ χθονός.

Sed quid vetat unum alterumque locum

In beatorum insulis, ubi Saturnus regnat;
Hoc enim pro bona mente sortita est munus:

2 εἴληκεν A.

poetarum hic emendare, ubi vera lectio in falsam librariorum inscitia degeneravit? Suavissimus Lycophronidis locus apud Athenæum, Lib. XV. pag. 670., quem, cum vitiosus sit, male intellectum esse, quid mirum? Ὅθεν Λυκοφρονίδης, ait, τὸν ἐρῶντα ἐκεῖνον αἰπόλον ἐποίησε λέγοντα, τόδε ἀνατίθημί σοι ῥόδον καλὸν νόημα, καὶ πέδιλα καὶ κυνέην καὶ τὴν θηροφόνον λογχίδα, ἐπεί μοι νόος ἄλλη κέχυται, ἐπὶ τὰν χάρισι φίλαν παῖδα καὶ καλάν. Casaubonus, quod in Aldina et Basileensi editione fuit, καλὸν νόημα, in καλὸν ἄνθημα mutare studet: idem profert aliam conjecturam, τὸ ῥόδον καλὸν τόδ', ἐμά τε πέδιλα. Displicent hæc eruditissimo Jacobsio, qui in Animadv. ad Auct. Vet. pag. 317. hæc scribit: 'Mihi olim in mentem venit: ῥόδον χαρίτων μέλημα, ut Anacreon Od. V. ῥόδον ἔαρος μέλημα. Od. LIII. Χάρισίν τ' ἄγαλμ' ἐν ὥραις—

Τόδε καὶ μέλημα μύθοις.

et XXXVIII. ἴδε πῶς ἔαρος φανέντος χάριτες ῥόδα βρύουσιν. Fortasse tamen verius, quod et a vulgatæ scripturæ ductibus proxime abest, et reliquis donis optime convenit; ῥόδον καλὸν εἷμα καὶ πέδιλα.' Equidem, ut libere meam de hac conjectura sententiam dicam, nil malim, quam ut ea Codicis alicujus auctoritate confirmetur, est enim ingeniosissima, et pulcrum sensum efficit. Venit tamen mihi in mentem, dum meliora dabunt acutiores, conjicere; καλὸν φόρημα, et totum locum sic scribere:

Τόδ' ἀνατίθημί σοι ῥόδον
καλὸν φόρημα,
καὶ πέδιλα, καὶ κυνέην,
καὶ τὴν θηροφόνον λογχίδ', ἐπεί μοι
νόος ἄλλη κέχυται,
ἐπὶ τὰν Χάρισι φίλαν παῖδα καὶ καλάν.

Rosam hanc tibi depono,
Eximium ornamentum,
et calceos et galeam,
hastamque feris neciferam, quoniam
mens mea alia volutat,
atque in puellam Gratiis amicam et
formosam conversa est.

Melleos Græcos versiculos vix exprimere potest lingua Latina. Quanquam haud multum a vero emendatio mea abesse videtur, tamen aliam quoque proponere liceat. Fuit forte:

Τόδ' ἀνατίθημί σοι ῥόδον
Καλά τε σέλινα.

Non semel a poetis coronæ rosaceæ et apianæ conjunctæ. Memorabilis est locus, e carmine Anthema dicto, ap. Athen. Lib. XIV. pag. 629. qui sic numeris reddendus:

Ποῦ μοι τὰ ἴα; ποῦ μοι τὰ ῥόδα; ποῦ μοι τὰ
καλὰ σέλινα;
ποῦ μοι ταδὶ τὰ ἴα; ταδὶ τὰ ῥόδα; ταδὶ τὰ
σέλινα;

Versus sunt symplecti. Cæterum cum Lycophronide comparandus locus Hedyles poetriæ, e carmine Scylla inscripto ap. Athenæum Lib. VII. pag. 297. Locum correctius scriptum subjiciam:

Ἢ κόγχου δώρημα φέροντ' ἐρυθρὰς ἀπὸ πέτρης,
ἢ τοὺς ἀλκυόνων παῖδας ἔτ' ἀπτερύγους,
τῇ νύμφῃ δυσπείστῳ ἀθύρματα· δάκρυ δ'
ἐκείνου
καὶ Σειρὴν γείτων παρθένος οἰκτίσατο.
ἀκτὴν γὰρ κείνην ἀπενήχετο, καὶ τὰ σύνεγγυς
Αἴτνης * * * *

Sermo est de Glauco, qui cum Scyllam amaret, in illius antrum ingressus est, dona ferens. Versu 3. male erat: τῇ νύμφῃ δύσπιστος; nec recte Casaubonus rescribebat, δυσπίστῳ. Legendum enim δυσπείστῳ. Etenim δύσπιστος, est is, *cui difficulter fides haberi potest*, δύσπειστος vero, *qui difficulter sibi aliquid persuaderi patitur*. V. Cl. Jacobs, ad Anthol. T. I. P. II. pag. 248. versum 2. ita scribit:

τῇ νύμφῃ δύστηνος ἀθύρματα - - -

admodum eleganter! Idem pro ἀκτὴν γὰρ κείνην, fuisse suspicatur:

- - - ἀκτὴν γὰρ Σικελὴν παρενήχετο.

At hæc emendatio splendida magis quam necessaria, nil enim locus habet, quod quemquam offendere possit. Quid sit ἐρυθρὰ πέτρη, nescio. Forsan sunt saxa in mari, quæ rubrum colorem a conchis adhærentibus ducunt. Recordor similem locum in Virgilii Cir. 103.

"Purpureis late videntia litora conchis."

Memorat quoque *concham*, ab colorem *purpuream*, auctor Mimorum apud Gellium, Lib. XV. pag. 327. Halcyones Nymphis erant dilectæ. Theocrit. Idyll. VII. 57.

Χἀλκυόνες στορεσεῦντι τὰ κύματα, τάν τε
θάλασσαν
τόν τε Νότον, τόν τ' Εὖρον, ὃς ἔσχατα φυκία
κινεῖ.
ἀλκυόνες, γλαυκαῖς Νηρηΐσι ταί τε μάλιστα
ὀρνίχων ἐφίλαθεν, ὅσαισί περ ἐξ ἁλὸς ἄγρα.

Cum Hedyles loco convenit pulcherrimum Callimachi Epigramma, quod vitiis innu-

Ὡς οἱ Ζεὺς ᾤκτειρεν ὀδυρόμενον παρακοίτην,
Γήρᾳ ἐν ἀζαλέῳ χήρῃ [1] περικείμενον εὐνῇ.

[1] περιχείμενον S.

meris contaminatum, servavit Athenæus Lib. VII. pag. 318. Felicissime res successisse videtur Jacobsio, in restituendo epigrammate; temperare tamen mihi nequeo, quin totum locum apponam, ut in singulis locis emendatius legatur:

Κόγχος ἐγὼ, Ζεφυρῖτι, παλαίτερον· ἀλλὰ σὺ νῦν με
Κύπρι, Σεληναίης ἄνθεμα πρῶτον ἔχεις,
ναυτίλον. ὃς πελάγεσσιν ἐπέπλεον, εἰ μὲν ἀῆται
τείνας οἰκείων λαῖφος ἀπὸ προτόνων.
εἰ δὲ γαληναίη λιπαρὴ, θέον αὐτὸς ἐρέσσων
ποσσὶν ἀεὶ, ὡς καὶ τοὔνομα συμφέρεται.
ἔκ τ' ἔπεσον παρὰ θῖνας Ἰουλίδος, ὄφρα γένωμαι
σοί τι περίσκεπτον παίγνιον, Ἀρσινόη.
μηδ' ἐμοὶ ἐν θαλάμῃσιν ἔθ', ὡς πάρος (εἰμὶ γὰρ ἄπνους)
τίκτοιτ' αἰνοτέρη, ὤεον ἀλκυονίς.
Κλεινίου ἀλλὰ θυγατρὶ δίδου χάριν· οἶδε γὰρ ἐσθλὰ
ῥέζειν, καὶ Σμύρνης ἐστὶν ἀπ' Αἰολίδος.

De versu 9. hæc monet doctissimus Interpres ad Antholog. T. II. P. I. pag. 285. ' Verba ἐν θαλάμῃσιν, de templi penetralibus acceperim, ubi nautilus periculorum, quæ mare habet, securus jacebat. Dioscurorum θαλάμας memorat Eustath. ad Iliad. pag. 906. Rheæ θαλάμαι celeberrimæ. vid. Schneid. ad Nicandr. Alex. pag. 78. Totum autem distichon in hunc modum distinxerim et emendaverim:

μηδ' ἐμοὶ, ἐν θαλάμῃσιν, ἔθ', ὡς πάρος, εἰμὶ γὰρ ἄπνους,
τηρεῖται γοερῆς ὤεον ἀλκυόνος.

Quum hic, in Arsinoes templo jaceam, vita privatus, non amplius, ut olim feci, Halcyonis, luctuosæ avis ova, i. e. nidificationem observo. In his saltem γοερῆς ἀλκυόνος, verum puto.' Non omnino in suam sententiam nos perduxit vir doctissimus. θαλάμαι quidem Dioscurorum etiam a Photio memorantur in Lex. MS. Θαλάμαι, καταδύσεις. θαλάμαι δὲ τόποι ἱεροὶ τῶν Διοσκούρων. At hoc loco θαλάμαι, non penetralia templi, sed *cubilia piscium*, inter saxa ad maris litus significare videntur. Sic ab Homero, cubile polypodis θαλάμη dictum, Od. ε'. 432.

Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος, θαλάμης ἐξελκομένοιο.

Apollonius Sophista, vocem θαλάμη per κατάδυσιν explicat, i. e. foveam. v. 10. in Athenæo erat τίκτει δ' αἰνοτέρης ὤεον ἀλκυόνης. Nescio an recte verba restituerim. Alcyones in aqua nidulantur, sub desertis e mari prominentibus rupibus, ubi concharum cubilia. vid. Varro ap. Gellium Lib. III. 10. Dicta est αἰνοτέρη, Alcyon, aut quia edit nautilum, (nam conchas et cancros cibum esse Alcyonis res nota, unde et species aliqua a Franco-Gallis dicta, Martin Pêcheur Crabier, vid. Buffon Hist. Natur. T. XIII. p. 269.) aut, si privata est pullis, hos non curare videtur, et dura, i. e. αἰνοτέρη est. Cnf. Valmont de Bomare Dictionaire d'Histoire Naturelle, T. IV. p. 67. Sed ad Lycophronidem revertamur. Aliud hujus poetæ fragmentum e Clearcho laudat Athenæus Lib. XIII. pag. 564. B. — καθάπερ φησὶ Κλέαρχος ἐν τῷ πρώτῳ τῶν Ἐρωτικῶν, Λυκοφρονίδην εἰρηκέναι φησὶν, οὔτε παιδὸς ἄρρενος, οὔτε παρθένων τῶν χρυσοφόρων, οὐδὲ γυναικῶν βαθυκόλπων, καλὸν τὸ πρόσωπον, ἀλλὰ κόσμιον πεφύκει. ἡ γὰρ αἰδὼς ἄνθος ἐπισπείρει. Nemo accuratius de hoc loco egit Wakefieldio, qui in Diatribe in Eurip. Hecub. p. 14. legendum censet παρθένων χρυσοφόβων; nec parum huic conjecturæ tribuere videtur. At minime opus, ut illius conjecturam sequamur, quia lectio vulgata optimum dat sensum. Tum etiam vox φόβη, si capillum significat, nunquam in compositione occurrit; semper ponitur χαίτη, κόμη, βόστρυχος, πλόκαμος aut aliud verbum. Amor dictus χρυσοκόμας, ab Anacreonte apud Athen. Lib. XIII. pag. 599. C. et Euripide, Iphig. Aul. 545.

- - - ἔθι δὴ
Δίδυμ' Ἔρως ὁ χρυσοκόμας
Τόξ' ἐντείνεται χαρίτων.

Præcipue vero Apollo. Eurip. Ion. 903.

- - - Ὦ Λατοῦς παῖ
πρὸς τάνδ' αὐγὰν αὐδάσω.
ἦλθές μοι χρυσῷ χαῖταν
μαρμαίρων - - -

cnf. Iphig. Taur. 1244. Supplic. 978. Troad. 255. Pind. Olymp. VI. 71. VII. 58. etc. Diana vero in Eurip. Phœn. 200.

Μή ποτε, μή ποτε τάνδ'
Ὦ πότνια χρυσεοβόστρυχε
Ὦ Διὸς ἔρνος Ἄρτεμι,
Δουλοσύναν τλαίην.

Philoxenus, Dithyrambographus, in Cyclope, apud Athen. Lib. XIII. p. 563. A.

Ὦ καλλιπρόσωπε,
Χρυσεοβόστρυχε Γαλάτεια,
Χαριτόφωνε, κάλλος ἐρώτων.

Sic videtur Philoxeni locus restituendus. Mihi, iterum iterumque Lycophronidis

Ita illius Jupiter miseratus est lugentem conjugem
Senecta in arida viduo incumbentem lecto;

fragmentum consideranti, nihil mutandum videtur. Locus modo recte exhibeatur:

> Οὔτε παιδὸς ἄῤῥενος, οὔτε παρθένων
> τῶν χρυσοφόρων, οὐδὲ γυναικῶν βαθυκόλπων
> καλὸν τὸ πρόσωπον· ἀλλὰ κόσμιον πεφύκει.
> ἡ γὰρ αἰδὼς ἄνθος ἐπισπείρει.

Eleganter poeta καλὸν πρόσωπον dixit. De Sole formulam loquendi adhibuit Sotades, in Iliade, apud Dionys. Halicarn. de Struct. Or. p. 32.

> Ἔνθ᾽ οἱ μὲν ἐπ᾽ ἄκραις πυραῖς νέκυες ἔκειντο
> γῆς ἐπὶ ξένης, ὀρφανὰ τείχεα προλιπόντες
> Ἑλλάδος ἱερῆς, καὶ μυχὸν ἑστίης πατρώης
> ἥβην τ᾽ ἐρατεινὴν, καὶ καλὸν ἡλίου πρόσωπον.

Verbo alio modo usitatus est Hipparchus, in Iliade Ægyptiaca, ap. Athen. Lib. III. p. 101.

> - - - - ἀλλὰ
> ἐν λοπάσιν μ᾽ εὐφραίνει μήτρης καλὰ
> πρόσωπα.

De pulcra Persei facie, Simonides posuit, in Threno, ex emendat. Cl. Hermanni, de metris p. 452.

> - - - - - πορφυρέα
> κείμενος ἐν χλανίδι πρόσωπον καλόν.

ἄνθος. Lexicon Sangermanense ap. Ruhnk. ad Timæi Lex. Plat. p. 153. ἄνθος - - - τὸ χρῶμα. In Homerico hymno in Cerer. 137. de Nymphis:

> - - - - κουρήϊον ἄνθος ἔχουσαι.

De puero ætate florente, Theognis, in Elegiæ fragmento ap. Athen. Lib. VII. p. 310. dixit:

> - - - - παῖς καλὸς ἄνθος ἔχων.

Ruborem quoque in egregia facie juvenis, ἀγλαὸν ἄνθος ἥβης, Tyrtaeus appellat, in Elegia ap. Lycurgum contr. Leocr. p. 227. cnf. Orpheus Argon. 1336. — Minime præterire possum Chæremonis Tragici locum, ex Alphesibœa petitum, ap. Athen. Lib. XIII. pag. 609. qui sic leviter refingendus:

> Καὶ σώματος μὲν ὄψις κατειργάζετο,
> στίλβοντα λευκῷ χρώματι διαπρεπῆ,
> αἰδὼς δ᾽ ἐπεῤῥύθμιζεν ἠπιώτατον
> ἐρύθημα λαμπρῷ προστιθεῖσα χρώματι.
> κόμαι δὲ κηροχρῶτες ὡς ἀγάλματος
> αὐτοῖσι βοστρύχοισι ἐκπεπλασμένοι,
> ξουθοῖσιν ἀνέμοις ἐνετρύφων φορούμενοι.

v. 1. Athenæus habet ὄψεις. στίλβοντα. Achæus Eretriensis ap. Athen. Lib. X. p. 414.

> στίλβοντες ἄνθει.

Suidæ auctoritate retinui ἐρύθημα. Ait enim Grammaticus: ἐρύθημα — ἄνθος προσώπῳ ἐπιφυόμενον. Pudor dictus ἠπιώτατος, *blandissimus, suavissimus*; sic *blanda Venus*, dicta a Stesichoro in Helena, apud Schol. Euripid. Orest. 250. ἠπιοδώρος. cnf. Æschyli fragmentum e Jaculatricibus, emendatum ab Heathio, in Observatt. in Tragic. p. 161. V. 5. Singulari etiam modo ἀγάλματα κόμης, Euripides dixit in Electra v. 875.

> - - - οἷα δὴ ᾽γὼ καὶ δόμοι κεύθουσί μοι
> κόμης ἀγάλματ᾽ ἐξενέγκωμαι —

Ibid. 878.

> Σὺ μὲν νῦν ἀγάλματ᾽ ἄειρε
> κρατί·

Unde forte corrigendus v. 886. ubi legitur:

> Ὦ καλλίνικε, πατρὸς ἐκ νικηφόρου
> γεγὼς, Ὀρέστα, τῆς ὑπ᾽ Ἰλίῳ μάχης
> δέξαι κόμης σῆς βοστρύχων ἀναδήματα.

Duriusculus est hic Anapæstus in fine Iambi. Scribe:

> δέξαι κόμης σῆς βοστρύχων ἀγάλματα.

Vox χρυσοφόρος, quæ contra Wakefieldii opinionem, in Lycophronide servanda est, in memoriam mihi revocat Epigramma Jubæ, Mauritaniæ regis, quod ex Amaranti Grammatici [Fuit Amarantus Grammaticus Alexandrinus. Quo tempore floruit incertum est. Ad antiquiores certe pertinere videtur. Ejus liber περὶ σκηνῆς laudatur hic ab Athenæo, et Lib. X. pag. 414. Idem est, qui teste Auctore Etymol. M. auctor fuit Commentarii in Theocriti carmen Thalysia inscriptum. (οὗ ἡ ἐπιγραφὴ Λυκίδας ἢ Θαλύσια.) vid. Etym. M. voce Διεκρανάσατε, et Valck. ad Theocr. Id. VII. 155. In Scholiis quæ nunc exstant in Theocritum, ejus nomen non occurrit. Memoratur etiam in Etymologico Gudiano MS. v. Ἀσπάλαθος. — εἶδος ἀκάνθης, εἴρηται παρὰ τὸ σπῶ, σπάλαθος, καὶ ἀσπάλαθος. οὕτως Ἀμάραντος εἰς Θεόκριτον. Ἐπαφρόδιτος δὲ, παρὰ τὸ σπαλιεύειν ἐτυμολογεῖ. Vocem ἀσπάλαθος adhibuit Theocritus Id. IV. 57. Ἐν γὰρ ὄρει ῥάμνοι τε καὶ ἀσπάλαθοι κομόωντι. Sub Nicandri nomine male hic versus laudatur ab Etym. M. pag. 156. 30.] de Scena libro conservavit nobis Athenæus Lib. VIII. p. 343. F. innumeris vitiis contaminatum.

> Μή με Λεοντῆος τραγικοῦ κεναρήφαγον ἦχις
> χεύσσων Ὑψιπύλης, ἐς κακὸν ἦτορ ὅρα.
> ἦν μὲν γάρ ποτ᾽ ἐγὼ Βάκχῳ φίλος, οὐδὲ τίνα δὴ
> γῆρυν χρυσοβόλοις οὔασιν ἠγάσατο.

Οὕνεκά οἱ παῖδας μὲν [1] ἀμύμονος ἐκ μεγάροιο
Ἅρπυιαι κλωθῶες ἀνηρείψαντο μέλαιναι
Ἡμίσεας [2] πλεόνων· δοιὼ δ᾽ ἔτι παῖδε [3] λιπέσθην
Νηπιάχω, ἀγνῶτε κακῶν, ἔτι πάμπαν ἀπύστω,
Οἵην [4] σφιν νηλὴς κατὰ μητέρα πότμος ἔμαρψε,

[1] ἀμύμονας S. M. B. [2] πλεόνοιν A. [3] λίπεσθον A.

νῦν δέ με χυτρόποδες κέραμοι, καὶ τήγανα ξηρὰ
χήρησαν φωνῆς γαστρὶ χαριζόμενοι.

Epigramma hoc a Brunkio in Analectis prætermissum, scriptum est a rege Juba in tragicum Leonteum, histrionem, ὅτε κακῶς τὴν Ὑψιπύλην ὑπεκρίνατο, *cum male Hypsipylen saltasset*, ut Athenæus ait. Casaubonus, ex integrioribus libris in hunc modum restituere conatus est:

Μή με Λεοντῆος τραγικοῦ τὸν ἀρείφατον ἦχον
λεύσσων Ὑψιπύλης, ἐς κακὸν ἦθος ὅρα.
ἦν μὲν γάρ ποτ᾽ ἐγὼ Βάκχῳ φίλος οὐδὲ τινὸς δὴ
γῆρυν χρυσοβόροις οὔασιν ἠγάσατο.
νῦν δέ με χυτρόποδες κέραμοι, καὶ τήγανα ξηρὰ
χήρωσαν φωνῆς, γαστρὶ χαριζόμενον.

In animadversionibus hæc scribit. 'In primo disticho λεύσσων emendavimus ex libris, pro χεύσσων, quod inepte editum. Est autem sensus pro sensu positus. λεύσσων enim est, *spectans, videns*, atqui sonus non usurpatur oculis, verum auribus. τὸν ἀρείφατον ἦχον, fecimus ex illis κεναρήφαγον ἦχος, quod nihil significat. Illud interpretamur vocem malam, corruptam, et interfectam, ut apud Plautum: "interfecta hæc res est." Apud Aristophanem (Ran. 985. Brunk.), τὸ τρύβλιον τέθνηκέ μοι, pro κέκλασται, *fractum est, interfectum est, periit* - - - vel, vocem asperam et bello convenientiorem quam theatro. Nam ita et vox ἀρείφατος potest capi. ἦθος Ὑψιπύλης, est vox, qua usus histrio cum ageret Hypsipylen. Sed fuit cum distinguerem post λεύσσων, et nomen Hypsipylæ ad sequentia transferrem, hoc sensu: Si male egit histrio Hypsipylam, noli præterea de nobili heroina male sentire, et ob inepti actoris peccata, illam putare ineptam aut stultam. Quarto versu ἠγάσατο legimus, consentientibus membranis, pro ἠγήσατο, quod versus non capit. χρυσοβόροις etiam pro χρυσοβόλοις emendamus. *Aurivoras* Midæ *aures*, eleganter si quid judico, appellavit, et poetice, quæ propter auri famem illi sunt datæ. Nota Midæ fabula. Imperitum autem musicarum rerum judicem, Midæ aures, habere, hoc est, asininas, venustissimum dictum est - - - quinto versu per χυτρόποδας κεράμους et ollas fictiles, intelligit Juba: *cibos elixos*: per τήγανα ξηρὰ, pisces ταγηνιστοὺς, id est, *frictos in sartagine*. In sexto χήρωσαν scribimus auctoribus libris, non χάρησαν.' Quædam omnino divinitus restituit in Jubæ epigrammate Casaubonus, nonnulla vero non attigit. Duo priora disticha, egregiis adjutus Casauboni conjecturis, ita restituenda arbitror:

Μή με Λεοντῆος τραγικοῦ κιναρηφάγου ἦχον
λεύσσων Ὑψιπύλης, ἐς κακὸν ἦθος ὅρα·
ἦν μὲν γάρ ποτ᾽ ἐγὼ Βάκχῳ φίλος, οὐδὲ τινὸς δὴ
γῆρυν χρυσοφόροις οὔασιν ἠγάσατο.

Juba, Leonteum tragicum post infeliciter actam Hypsipylen loquentem inducit. Petit autem a spectatoribus, qui testes fuerant illius inscitiæ, ne se propter male repræsentatam Hypsipylen, tam artis suæ rudem omnino fuisse putent. Gratus, ait, quondam Baccho eram, in Dionysiis forte spectaculis, at postquam gulæ cepi me tradere, cibi varii et multiplices vocem mihi ademerunt, quam sonoram habui. In primi versus emendatione, Casaubonus longissime a Jubæ sententia aberravit. Agitur omnino de aliquo cibi genere, quo Leontei vox adempta est. κινάρα enim, Latinis *cinara*, genus cacti spinosi, cum nostra *Artischocke* quodammodo comparandi, cibarium est fervidum, idoneumque ad libidinem accendendam. vid. Phanias ap. Athen. Lib. II. p. 70. D. cnf. Salmas. Exercitt. Plin. p. 226. Adhibita hac emendatione patet jocus Jubæ, dicentis, tragicum Leonteum, priusquam agebat Hypsipylen, cacto se ingurgitasse et piscibus, quibus consumptis, suaviloquentia equidem non splendere poterat. Recte, ni fallor, scripsi χρυσοφόροις. Bacchus enim anulis auriculariis ornatus. Sic sæpius in Vasculis Græcorum pictis, ab Hancarvillio, aliisque editis occurrit.

Ὀδυρόμενον παρακοίτην] Inconsolabilem insatiabilemque luctum, quo mortem Regillæ prosequutus est Herodes, multis describit Philostratus in ejus vita. Non defuerunt tamen, qui fictum illum luctum fuisse contenderent. Hoc nomine reus

Quoniam illi liberos egregia e domo
Rapaces Parcæ abstulerunt atræ,
Dimidiam partem e pluribus: duo autem gnati adhuc superant
Infantes, malorum inscii, adhuc prorsus ignari
Qualem illis sævum Fatum matrem rapuerit,

[4] σφιν νηδῆς S. M. σφιν νηλῆς tanquam ex marmore cæteri.

quoque actus est a Bradua, Regillæ fratre, at absolutus. Falsum fuisse crimen adstruere conatur Philostratus. cnf. Salmas. et Viscont. Cum porro Herodes secundum Consul fieri posset, noluit, et hoc conjugis manibus tribuit, quod eam scilicet lugeret. Memorat etiam Philostratus, Herodem totam domum et parietum picturas, nigris induxisse velis, quæ res tum nova erat. Lectionem Salmasianam χήρα περιχείμενον εὐνῇ defendere studet Reiskius ad Constantini Porphyrog. Ceremoniale aulæ Byzant. p. 54. B. Omnino περιχεῖσθαι εὐνῇ, *sese circumfundere stragulis*, verbum in ea re proprium est. Ita Mnesitheus Atheniensis ap. Athenæum l. XI. p. 486. C. εἶτα ἐὰν ἐμέσῃς ἱκανῶς, ἀναπαύου μικρῶς περιχεάμενος. At præfero vulgatam lectionem.

Οὕνεκά οἱ παῖδας - - - Ἡμίσεας πλεόνων] Opinio apud antiquos obtinebat, subita morte exstinctos, a diis rapi inferis, a Plutone, Proserpina, aliis. Hac certe persuasione se et alios consolabantur, quoties quis in natando, venando, aliove modo perierat; imprimis, si corpus non inveniretur, fluctibus submersum, vel a feris comestum. Jam Homerus, quem forte ante oculos habuit Marcellus, Od. α'. 241.

Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς Ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο.
Ὤχετ' ἄϊστος, ἄπυστος, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
Κάλλιπεν.

Od. υ'. 76.

τόφρα δὲ τὰς κούρας Ἅρπυιαι ἀνηρείψαντο,
καί ῥ' ἔδοσαν στυγερῇσιν Ἐριννύσιν ἀμφιπολεύειν.

Scholiastes: Ἅρπυιαι, δαίμονες. ἢ ἄνεμοι ἁρπακτικοί. De Aurora, Od. ο'. 250.

ἀλλ' ἤτοι Κλεῖτον χρυσόθρονος ἥρπασεν Ἠὼς,
κάλλεος εἵνεκα οἷο, ἵν' ἀθανάτοισι μετείη.

Epigramma DCCIX. in Analect. Brunk. T. III. pag. 304.

Νύμφαι Κρηναῖαί με συνήρπασαν ἐκ βιότοιο,
καὶ τάχα που τιμῆς εἵνεκα τοῦτ' ἔπαθον,
νηπίη, οὐδὲ δυοῖν ἐτέοιν τέλος ἐξανύσασα,
Φιλησίη τὴν κλῆσιν, Αὐσονὶς γένος.

Callimachus, in Analect. Brunk. T. I. pag. 470.

Ἀστακίδην τὸν Κρῆτα τὸν αἰπόλον ἥρπασε Νύμφη
ἐξ ὄρεος· καὶ νῦν ἱερὸς Ἀστακίδης.
οὐκέτι Δικταίῃσιν ὑπὸ δρυσὶν, οὐκέτι Δάφνιν
ποιμένες, Ἀστακίδην δ' αἰὲν ἀεισόμεθα.

cnf. Jacobs in Antholog. Græc. T. I. P. II. pag. 301. Cæterum cum Marcello conferendum venustissimum epigramma ap. Brunk. Analect. T. III. p. 305. cnf. Toup. in Theocriti Syracus. p. 329. Poeta noster Parcas vocat ἁρπυίας κλωθῶας. Κλωθὼ, una e Parcis, et sic omnes quoque dictæ. Hesychius: Κλῶθες — αἱ μοῖραι. ubi Salmasius putabat legendum esse Κλωθῶες. Sed Κλῶθες vera lectio est, Codicis Marciani et antiquarum edd. nam Homero dictæ Parcæ κατακλῶθες, Od. η'. 197.

- - - - ἔνθα δ' ἔπειτα
πείσεται ἅσσα οἱ αἶσα, κατακλῶθές τε βαρεῖαι
γεινομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.

Scholiastes: τὸ δὲ κλῶθες ἢ κατάκλωθες μεταπλασμὸν ἔπαθεν ἐκ τοῦ αἱ κλωθοὶ, οὗ εὐθεῖα ἡ Κλωθώ. δηλοῖ τε τὰς μοίρας παρωνομασθείσας ἀπὸ μιᾶς αὐτῶν τῆς Κλωθοῦς. v. Ernesti ad Hom. l. c. Observat Viscontius ad h. l., in nummo Imperatoris Diocletiani, tres Parcas et quidem nentes, repræsentatas esse, cum inscriptione: FATIS VICTRICIBUS, vid. Viscont. p. 81.— ἀνηρείψαντο est verbum Homericum, illustratum ab Albert. ad Hesych. voc. ἀνερείψαντο et ἀνηρείψαντο, ex Iliad. υ'. 234. et Od. α'. 241. itemque Hesiodo et Appollonio. Adde Orph. Argon. 288. v. 15. ἡμίσεας πλεόνων. Quatuor liberos Herodi tribuit auctor Inscriptionis, dissentit vero Philostratus. Difficultates ex hac dissensione et varietate ortas, expositæ in not. (11), ad Vit. Herod. Attici.

Σφὶν νηλῆς] Lapis exhibet: ΣΦΙΝΗΛΗΣ, omissa litera ν. Passim similes observati sunt errores in Inscriptionibus et auctoribus antiquis. In Inscriptione ap. Chishull, Antiq. Asiat. pag. 98. lin. 35. legitur: ΤΑΣΤΗΛΑΣ, pro ΤΑΣ ΣΤΗΛΑΣ. p. 102. lin. 18. ΤΙΣΤΟΧΑΖΟΙΤΟ, pro ΤΙΣ ΣΤΟΧΑΖΟΙΤΟ. In Codd. MSS. non infre-

Πρίν περ [1] *γηραιῇσι μιγήμεναι* [2] *ἠλακάτῃσι.*
Τῷ δὲ Ζεὺς ἐπίηρον ὀδυρομένῳ ἀκόρητον,

[1] *γεραίησι* S.

quens error. vide exempla ap. Pierson. Verisim. I. 9. pag. 107. Non absimilis huic errori corruptela in Æschyli loco ex Heliadibus, apud Athen. Lib. XI. p. 469. Ibi legitur: *ἔνθ' ἐπὶ δυσμαῖς ἴσου πατρὸς Ἡφαιστοτευχὲς δέπας, ἐν τῷ διαβάλλων κτλ.* Anapæsti duo miserrime depravati sunt. Legendum:

Ἔνθ' ἐπὶ δυσμαῖς σοῦ πατρὸς Ἡφαι-
στοτευχὲς δέπας, ἐν τῷ διαβάλλων
κλ.

Concursus duarum literarum *σ*, errorem, protulit. Cætera quæ sequuntur tam corrupta sunt, ut nihil intelligam. Hac opportunitate, de nonnullis poetarum locis, ubi tales errores librariorum observavimus, nobis animadversa communicabo. In Aristophanis Lysistrata, v. 518. ait mulier:

- - - πῶς ταῦτ', ὦ 'νερ, διαπράττεσθ' ὧδ' ἀνοήτως;
ὁ δ' ἔμ' εὐθὺς ὑποβλέψας φάσκεν ἄν· εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσεις,
ὀτοτύξει τοι μακρὰ τὴν κεφαλήν.

mi vir, qui fit, ut hæc tam stulte agatis? at ille statim limis me intuens dicebat: nisi subtemen neveris, dolebit tibi caput diu. Brunk. in Notis, p. 37. bene monuit hæc: 'Corrupte vulgo legitur hic versus tum quoad metrum, tum quoad *φράσιν*:

Ὁ δέ μ' εὐθὺς ὑποβλέψας ἔφασκε, κεἰ μὴ τὸν στήμονα νήσω—

persanatum eum fore credidit Orvillius ad Charit. p. 506. si legatur *φάσκεν*. Sed non animadvertit absurdum esse *κεἰ μὴ νήσω*. Nullus hic locus esse potest copulæ. Regii vocem *ἔφασκε* omittunt: præterea in A. scriptum *ὑποβλέψας, εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσεις*, quod postremum verissimum est: unde maximam partem optime reposui:

Ὁ δ' ἔμ' εὐθὺς ὑποβλέψας φάσκεν ἄν· εἰ μὴ τὸν στήμονα νήσεις.

Ob librarii errorem, Viri docti veram lectionem non assequuti sunt. Credo legendum esse:

Ὁ δ' ἔμ' εὐθὺς ὑποβλέψας ἂν ἔφασκ', εἰ μὴ τ. σ. ν.

Quid est, quod aut reliquis non bene respondeat, aut Aristophaneum dicendi genus minus deceat? Excutiamus nonnulla alia in Aristophane, virorumque doctorum observationes. In Thesmophor. 225., Mnesilochus ait:

- - - εἰς τὸ τῶν σεμνῶν θεῶν.
Οὐ γὰρ μὰ τὴν Δήμητρά γ', ἐνταυθοῖ μενῶ
τεμνόμενος.

Ne minimam quidem hoc loco particula *γε* vim habet, ad quam cæterum, ut recte observavit Cl. Jacobs in præf. ad Exercitatt. Critic. p. XX., confugere solent, qui versus mensuram aliter explere non possunt, Critici. Ubi acumen Brunkii? Legendum sine controversia:

Οὐ γὰρ, μὰ τὴν Δήμητρ', ἔτ' ἐνταυθοῖ μενῶ.

Aristophanes talem emendationem postulare videtur, nam in Nub. 814. ait:

Οὔ τοι, μὰ τὴν Ὀμίχλην, ἔτ' ἐνταυθοῖ μενεῖς.

Vesp. 1442.

Οὔ τοι, μὰ τὴν Δήμητρ', ἔτ' ἐνταυθοῖ μενεῖς.

Aves 1443.

Οὔ τοι, μὰ τὰς κεχῆνας, ἔτι σοῦ σχήσομαι.

E mea opinione locus quoque corruptus, in Equit. 460.

Ταυτὶ, μὰ τὴν Δήμητρά, μ' οὐκ ἐλάνθανε
τεκταινόμενα τὰ πράγματ'· ἀλλ' ἠπιστάμην
γομφούμενά γε τὰ πάντα καὶ κολλώμενα.

Liber Ravennas vs. 3. ita exhibet:

γομφούμεν' αὖ τὰ πάντα κ. κ.

Omnino illud *γε* a librario intrusum, deest etiam in antiquis Edd. Miror Invernizzium, cui optima copia data emendandi multa illustrandique alia, nihil hic monuisse. Legendum puto:

γομφούμεν' αὐτὰ πάντα καὶ κ.

Transeamus ad loca nonnulla poetarum apud Athenæum. Lycophron, magis Cassandra sua, quam aliis carminibus notus, Satyram in Menedemum, Eretriacæ sectæ principem aliosque philosophos scripserat, e qua elegantissimum locum, at valde depravatum, conservavit nobis Athenæus, Lib. X. p. 420. quem sic partim e Toupii partim e mea sententia scribendum esse existimo:

Παῖδες κρατίστου πατρὸς ἐξωλέστατοι
ἐγὼ μὲν ὑμῖν, ὡς ὁρᾶτε, στρηνιῶ.
δεῖπνον γὰρ οὔτ' ἐν Καρίᾳ, μὰ τοὺς θεοὺς,
οὔτ' ἐν Ῥόδῳ τοιοῦτον οὔτ' ἐν Λυδίᾳ,

Antequam ad seniles accederet colos.
Illi porro Jupiter, solatium deflenti inexplebile,

² ἠλακάτηισι A. ἠλακάτησιν B.

κατέχω δεδειπνηκὼς, Ἄπολλον, ὡς καλόν!
* * * * * * ἀλλὰ καὶ κυλίχνιον
ὑδαρὲς ὁ παῖς περιῆγε τοῦ πεντωβόλου
ἀτρέμα παρεξεστηκότος, ἀλιτήριος
καὶ δημόκοινος ἐπεχόρευε δαψιλὴς
θέρμος, πενήτων καὶ τρικλίνου συμπότης.

Improbi filii patris optimi,
ego, ut adspicitis, hic vobiscum lascivio.
Nulla etenim per deos cœna ejusmodi
nec Caria, nec Rhodi, nec Lydia
acceptus sum, Apollo, quam splendida!
* * * * * * *pocillum etiam*
aqua impletum puer præbuit, emptum
obolis quinque,
vini subvapidi; infamis
plebeiusque saltabat lupinus,
multus, inopum triclinio compotor.

versu 6. in Athenæo legebatur:

ἀλλὰ καὶ κυλίκιον ὑδαρὲς
ὁ παῖς περιῆγε.

adhibui Toupii emendationem:

* * * * ἀλλὰ καὶ κυλίχνιον
ὑδαρές.

vid. ejus Emendat. in Suid. T. II. p. 277. Quod hic habes πεντωβόλου, ad poculi vilitatem pertinere mihi videtur, ad vinum vero transtulit Toupius, qui acute vitiosum in Athenæo, ἀτρέμα παρεξεστηκὸς, in ἀτρέμα παρεξεστηκότος mutavit. οἶνον enim παρεξεστηκότα, *vilissimum* et *subvapidum*, Lycophron vocat, quomodo etiam Aristides, et alii a Toupio laudati. De voce ἀλιτήριος consule Interpp. ad Hesych. h. v. Spanhem. ad Callim. p. 80. Ruhnk. ad Tim. Lex. Plat. p. 24. Infeliciter ni fallor tentavit v. 9. Toupius, qui sic legitur in Athenæo:

καὶ δημόνικος ἐπεχόρευε δαψιλὴς
θέρμος.

putat legendum esse:

καὶ δημόλοιχος ἐπεχόρευε δαψιλὴς
θέρμος.

Vera lectio est δημόκοινος. Est enim θέρμος δημόκοινος, *cicer plebeium, infame.* Proprie δημόκοινος est *tortor.* Herodianus Grammaticus ad calcem Phrynichi: Δημόκοινος — ὁ στρεβλῶν καὶ βασανίζων. Ammonius voc. Δήμιος. δήμιος καὶ δημόκοινος διαφέρει. δήμιος γάρ ἐστιν ὁ ἀναίρων τοὺς καταδίκους. δημόκοινος δὲ ὁ βασανίζων. cnf. ib. Valk. Pollux, Lib. VIII. 71. et Commentatores, quibus adde Maussac. ad Harpocrat. v. δημόκοινος. Cyrillus Lex. MS. δημόκοινον — — τὸ δημόσιον. Eustathius ad Od. Σ. T. III. p. 1835. ed. Rom. ubi copiosus est de titulis, hominibus misellis datis, ait: - - - - ἐξ οὗ σκῶμμα πονηροῖς ἐπέκειτο, τὸ δημόκοινος. Cicer est συμπότης πενήτων καὶ τρικλίνου. Sic *salem* in Cassandra, 135., ξένοις σύνδορπον dixit:

- - - - τὸν ξένοις
σύνδορπον Αἰγαίωνος ἁγνίτην πάγον.

ubi vid. Schol. Lupini vilissimum pauperum et philosophorum cibus. v. Burmann, ad Petron. c. 14. Verbo ἐπεχόρευε, eodem modo usus Diphilus apud Athen. Lib. VI. p. 230.

Εἰς τὸ μέσον ἐπεχόρευσε σαπέρδης
μέγας.

Refert Athenæus, ex eodem Lycophrone: ἑξῆς δὲ φησὶν, ὅτι ζητήσεις ἦσαν παρὰ πότον,

- - - - τράγημα γὰρ
ὁ σωφρονιστὴς πᾶσιν ἐν μέσῳ λόγος.

ἱστορεῖται δὲ καὶ ὅτι πολλάκις συνόντας αὐτοὺς ἐπὶ πλεῖον, ὁ ὄρνις κατελάμβανε τὴν ἕω καλῶν, τοῖσι δὲ οὐδέπω κόρος. *deinde vero inter potandum quæstiones ait propositas,*

- - - *bellarium enim*
sapiens sermo in medio habitus.

Narratur quoque, sæpenumero accidisse, ut congressi longius sermones cum protraherent, gallus Auroram denuntians, eos suis disputationibus nondum satiatos interpellaret. Hæreo, ut verum fatear hoc loco, nam disjecta membra poetæ in versus ordinare, impossibile fere est. Cæterum verbis τοῖσιν δὲ οὐδέπω κόρος, e Lycophrone petitis, utitur conviva ap. Athen. Lib. X. p. 445. σὺ δὲ παροινῶν καὶ μεθύων οὐδέπω κόρον ἔχεις. Ipse Lycophron in incerta tragœdia apud Stobæum, Tit. CXX. p. 491. Grot. οὐ γὰρ ἔστ' αὐτοῦ κόρος. Duo versus Lycophronis, paullo emendatiores, leguntur etiam in Diogene Laertio, in Menedemo, Lib. II. sect. 140. pag. 161. Menag. - - - - ἅπαντα φησὶν ὁ Λυκόφρων ἐν τοῖς πεποιημένοις Σατύροις αὐτῷ, οὓς Μενέδημον ἐπέγραψεν, ἐγκώμιον τοῦ φιλοσόφου ποιήσας τὸ δρᾶμα. ὧν καί τινα ἐστὶ τοιαυτὶ

Ὡς ἐκ βραχείας δαιτὸς ἡ βαιὰ κύλιξ
αὐτοῖς κυκλεῖται πρὸς μέτρον· τράγημα δὲ
ὁ σωφρονιστὴς τοῖς φιληκόοις λόγος.

Aliter ergo ab Athenæo, aliter a Diogene Laertio, locus Lycophronis laudatur. Fuit forsan duplex recensio poematii. De Menedemo philosopho vide eruditam disputationem, in observationibus ad ver-

Καὶ βασιλεὺς Διῒ πατρὶ φυὴν καὶ μῆτιν [1] ἐοικώς.
Ζεὺς μὲν ἐς Ὠκεανὸν θαλερὴν ἔστειλε γυναῖκα,
[2] Αὔρησι ζεφύροιο κομιζέμεν Ἠλυσίησιν.
[3] Αὐτὰρ ὁ ἀστερόεντα περὶ σφυρὰ παιδὶ πέδιλα

[1] ὅμοιος S. M. B.

[2] Αὔρησι tanquam ex marmore H.

sionem τῶν LXX. Danielis, pag. 490. (Rom. 1773.) κυκλεῖν, haud dubie hic significat, *in orbem distribuere*, κύκλῳ χορεύειν, ut Antiphanes Comicus dixerat ap. Athen. in Epitome Casaubon. p. 781. ex emend. Valkenarii ad Callimachi elegiaca, p. 258.

- - - - χρυσοκόλλητον δέπας
μεστὸν, κύκλῳ χορεῦον.

Verbum προκυκλεῖν, tali significatione occurrit in Chelidonistarum carmine, ap. Athen. Lib. VIII. p. 360. C. quod sic legendum:

ἦλθ', ἦλθε χελιδὼν, καλὰς ὥρας
ἄγουσα καὶ καλοὺς ἐνιαυτοὺς,
ἐπὶ γαστέρα λευκὰ, κἀπὶ νῶτα μέλαινα
παλάθαν οὐ προκυκλεῖς;
ἐκ πίονος οἴκου;
οἴνου τε δέπαστρον
τυροῦ τε κάνιστρον
καὶ πυρῶν;

vid. Cl. Hermann de metris p. 337. Athenæi lectionem προκυκλεῖς, servandam puto, quam nullo jure Casaubonus et Meursius rejicere voluerunt. Jam vero et sequentem locum, levi mutatione et proba distinctione donatum, hic ad partes vocabo:

πότερ' ἀπίωμες, ἢ λαβώμεθα;
* * * *
* * *
* * * *
εἰ μέν τι δώσεις, εἰ δὲ μὴ, οὐχ ἐάσομες
ἢ τὰν θύραν φέρωμες, ἢ τὸ ὑπέρθυρον
ἢ τὰν γυναῖκα, τὰν ἔσω καθημέναν
μικκὰ μέν ἐστι, ῥᾳδίως μιν οἴσομες·
ἂν δὴ φέρῃς τι, μέγα τι σοὶ δὴ καὶ φέροις,
ἄνοιγ' ἄνοιγε τὰν θύραν χελιδόνι,
οὐ γὰρ γέροντες ἐσμὲν, ἀλλὰ παιδία.

Emendationes meas vix cuiquam displicere posse arbitror. v. 4. pro μικρὰ, scripsi μικκὰ, postulante Dorica dialecto; Dores enim, teste Gregorio, de dialect. Dor. p. 130. τὸ μικρὸν μικκὸν λέγουσι, laudato in testimonium loco Theocr. Id. V. 66. conf. Id. VII. 64. XV. 12. 42. etc. Eadem forma usus Callimachus ap. Etym. M. p. 582.

Ἀεὶ τοῖς μίκκοις μικκὰ διδοῦσι θεοί.

vid Fragm. Callimachea, CLXXIX. Bentl. et XXXV. p. 294. Valken. conf. Hymn. in Cer. 111. Bœotus, in Aristoph. Acharn. 909.

μικκός γα μᾶκος οὗτος.

Μικκύλα occurrit in Moscho, Id. I. 13. ed. Jacobs. Etym. M. p. 587. Μικκίλος (l. Μικκύλος), μικρὸς, ὑποκοριστικῶς. Phot. Lex. MS. Μίκκαιον — μικρότατον. v. Eustath. ad Iliad. ε'. pag. 610. Ælius Dionysius ap. Eustath. ad Iliad. β'. p. 217. usum verbi Ionibus tribuit; at Eustathius ipse ad Iliad. ε'. pag. 610. recte Æolicum vocare jubet. Versus 5., ita ab Athenæo exhibitus:

ἂν δὴ φέρῃς τι, μέγα δή τι καὶ φέροις.

Sed metrum claudicat. Barnesius ad Homeri Εἰρεσιώνην, ita emendat:

- - - - , μέγα τί μοι δὴ καὶ φέροις.

Cl. Ilgen, (in Opuscul. philolog. T. I. p. 168.) contra, scribendum putat:

- - - - , μέγα τι δή μοί κεν φέροις.

At sine dubio legendum est:

- - - - , μέγα τι σοὶ δὴ καὶ φέροις.

si quid nobis adfers, magnam tibi quoque gratiam parat. Elegantissime Græci dicunt μέγα τι φέρειν, et μέγα τι ποιεῖν, pro *gratiam reddere, referre gratiam alicui*, aut *remunerari rem.* μέγα κακὸν ποιεῖν, pro *malo adficere*, mulier dixit ad mœchum suum, in Locrico luxurioso carmine, quod Athenæus conservavit, Lib. XV. p. 697. B.

Μή προδῷς ἄμμ' ἱκετεύω· πρὶν καὶ μόλεν κεῖνον, ἀνίστω.
Μὴ κακὸν μέγα ποιήσῃς καί με τὰν δειλάκραν.
Ἁμέρα καὶ ἤδη· τὸ φῶς διὰ τᾶς θυρίδος οὐκ ἐσορῇς;

Sic locus distinguendus, soluta oratione Athenæi immistus. v. 1. male erat ἄμμ'. Hesych. δειλάκρα. δειλαία. Etym. Gudian. MS. δειλακρείων, ὁ δειλός. Ἀριστοφάνης, ὦ δειλακρείων πῶς ἦλθες - - - εἴρηται καὶ δείλακρος καὶ δειλάκρα.

Πρίν περ γηραιῇσι μιγήμεναι ἠλακάτῃσι] Verbum μίγνυσθαι, pro πελάσαι, *appropinquare* positum esse, observavit Visconti. Idonea probatio e Homero petenda. v. Iliad. ω'. 91. γ'. 205. Od. ε'. 386. ζ'. 136. η'. 246. Eleganter γηραιαῖς

Et Imperator, Jovi patri specie et consilio similis.
Jupiter quidem ad Oceanum floridam misit uxorem
Zephyri deferendam Elysiis auris;
At is stellatos circum talos puero calceos

[3] Αὐτὰ S. M.

ἠλακάταις μιγῆναι, de iis dicitur, qui *ad senectam proveniunt.* Simili plane locutione Martialis, *breves colos* dixit, de vita brevi ac non diuturna. Lib. IX. 28.

"Latonæ venerande nepos, qui mitibus herbis
Parcarum exoras pensa, brevesque colos."

Animadversione præterea dignum, ἠλακάτας hic ab auctore dici, non ἠλακάτην, quamvis de unius vita fatoque agatur, ut a Martiale, *colos*, non colum. Lib. VII. 46.

"Non tulit invidiam nigri regnator Averni,
Et fatis raptas reddidit ipse colos."

Ἐπίηρον] *pro solatio, ad consolationem ipsi,* ἔστειλεν, ἔδωκεν *Imperator.* Vocem ἐπίηρον inauditam esse bonis scriptoribus, Brunk monuit ad Analect. T. III. pag. 112. et 220. Idem esse ac ἐπιήρανον credidit Visconti. Fallitur vir doctissimus, præterea omnino alia ratio habenda Homerici ἐπίηρα φέρειν. Voce ἐπίηρα, ut substantiva et neutrius generis usum fuisse Antimachum Colophonium, ex Hesychio patet. Ἐπίηρα. τὴν μετ' ἐπικουρίας χάριν μεγάλην, ἢ ἐκ τῆς περιουσίας· ὡς Ἀντίμαχος. Hoc ergo contra eos est, qui omnino vocem e Græcitate eliminant, ut Interpp. ad Hesych. v. ἦ ῥα. et Brunk. l. l. In tanto quidem naufragio Græcorum poetarum, quorum quantilla pars servata fuit, non licet tam audacter aliquid mutare, non decet, quidquid unus et alter Criticorum faciant. Acuta est de voce ἐπίηρα observatio Cl. Wolfii, in Præf. ad Hom. Iliad. p. XXI. 'In primis' (ait) sæpe a librariis præpositiones verbis male appictæ sunt, quæ separatim scribi debebant, tum maxime, cum præpositio aliqua post suum nomen posita, aliove modo per tmesin ab eo avulsa erat - - - Retulerant in iis dudum Interpp. ad Hesych. T. I. p. 1648., verbum ἐπίηρα, Iliad. α'. 572. 8. in quo ἐπὶ ab ἦρα distractum, ad φέρειν referri docuerunt. Sed et hic diversas fuisse Grammaticorum sententias, Glossographi Græci arguunt. Probabilem quidem illam observationem hoc facit, quod afferunt, ἦρα φέρειν alibi vel nude esse, vel præpositionem si adsit, interdum ab ἦρα divulsam et alii vocabulo junctam occurrere; ut, Od. γ'. 164. π'. 375. Addi poterat similis forma Hom. χάριν φέρειν τινί, favens iis, qui ἦρα substantivum esse putant. At vero mox eadem dubia redditur loco Od. τ'. 343. Οὐδέ τι μοι ποδάνιπτρα ποδῶν ἐπιήρανα θυμῷ γίγνεται. Nihil nostram quæstionem juvat altera ibi lectio ἐπίηρ' ἀνὰ θυμῷ, merito improbata ab Eustathio. Quod si et hic ἐπὶ scriptura separare velles, ab ἤρανα, unde contractum videtur ἦρα adjectivum, nec id facile alicui probares, cum sic ἐπὶ ad γίγνεται trahendum esset. Probare autem Aristarchus videtur vulgatum ἐπίηρα. vid. Etym. M. p. 359. 43. Schol. Wassenb. p. 185. et Eustath. p. 152. ubi ineptæ derivationis ab ἦρ, in Etym. M. primo loco positæ, auctor laudatur Herodianus.'

Ὀδυρομένῳ ἀκόρητον] Vide quæ supra ad v. 11. monui.

Καὶ βασιλεὺς, Διῒ πατρὶ φυὴν καὶ μῆτιν ἐοικὼς] Est Marcus Aurelius Antoninus Philosophus. Tempore Antoninorum primum assueverunt Græci, Augustos Augustasque salutare βασιλεῖς et βασιλίσσας, quem usum magna eruditionis copia illustravit Spanhem. de Usu et Præst. Numism. Dissert. XII. p. 398. 400.

Ἐς Ὠκεανὸν θαλερὴν ἔστειλε γυναῖκα] Insulæ fortunatæ, in Oceano a veteribus positæ. vid. Salmas. et Viscont.

Αὐτὰρ ὁ ἀστερόεντα - - - Νύκτα διὰ δνοφερὴν] In gratiam ac solatium Herodis, imperator M. Antoninus, ejus filium senatorem fecit. ἀστερόεντα πέδιλα, vocat *calceos lunatos*, quibus luna assuta erat; quod patriciorum insigne. vid. Salmas. Fuere, qui putarent, semicirculum illum, qui assuebatur calceis patriciorum, non lunulam referre, sed notam centenarii numeri, quod initio tot Senatores fuerint. Auctor est Isidorus, Orig. Lib. XIX. c. 34. hæc monens: "Patricios calceos Romulus reperit quatuor corrigiarum, assutaque luna, his soli Patricii utebantur. Luna autem in eis non sideris formam, sed notam centenarii significabat, quod initio patricii senatores centum fuerint." Philostratus, de Herodis filio verba faciens, ornamentum in calceis, ἐπισφύριον ἐλεφάντινον μηνοειδὲς vocat. Quam Marcellus dat historiam originis, adfigendi patriciorum calceis lunam, apud nullum alium auctorem, eorum qui nunc exstant, occurrit. Fabulam ergo, aut, ut Salmasius putat, ex iis hausit poeta, qui τὰ Αἴτια scripserunt, quorum præcipui memorantur, inter Græcos Callimachus, inter Latinos, Varro;

Δῶκεν ἔχειν, τά λέγουσι καὶ Ἑρμάωνα φορῆναι,
Ἦμος ὅτ' Αἰνείαν πολέμου ἐξῆγεν Ἀχαιῶν,
Νύκτα διὰ δνοφερήν· ὁ δέ οἱ περὶ ποσσὶ σαωτὴρ
Παμφανόων ἐνέκειτο [1] σεληναίης κύκλος αὐγῆς.
Τὸν δὲ καὶ Αἰνεάδαι [2] ποτ' ἐνεῤῥάψαντο πεδίλῳ,
[3] Υἱάσιν Αὐσονίων εὐηγενέεσσι γεραῖα.
[4] Οὔ μιν ὀνόσσηται, [5] καὶ Κεκροπίδην περ ἐόντα,

[1] CEΛ . . . . . KYKΛO . . . . L. κυκλο . . . . ρο S. M. A. σεληναίης κύκλος αἴγλης ex conj. S. quem secutus B.
[2] ΠO . . . . ENEPPAΨANTO L. παρενεῤῥάψαντο S. M. B. παρενεγράψαντο A.
[3] . . . . CON . . . HΓENEECIC L. Σύμβολον Αὐσονίοισιν ἐϋγενέεσσι γεραιόν ex conj. S. quam sequitur B.

aut, quod probabilius e Viscontii sententia, ex deperditis auctoribus τῶν παραλειπομένων. Virgilius, ad locum aliquem incerti auctoris τῶν Τρωϊκῶν respexisse videtur, ubi hæc fabula exposita erat, referens, stellam cœlo delapsam, viasque sectantem præluxisse Æneæ, et Idæa se sylva condidisse, eaque duce, Æneam et socios salvos ad eum locum pervenisse, ubi se condiderat. Sic autem ille, Æn. II. 696.

> "de cœlo lapsa per umbras
> Stella facem ducens multa cum luce concurrit.
> Illam, summa super labentem culmina tecti,
> Cernimus Idæa claram se condere silva,
> Signantemque vias; tum longo limite sulcus
> Dat lucem, et late circum loca sulfure fumant."

Sanctum sidus, paulo post vocat, v. 699.

> "Hic ergo victus genitor se tollit ad auras
> Affaturque deos, et sanctum sidus adorat."

Poeta noster, non stella, sed Mercurio duce, qui stellam in lunæ modum talaribus infixam habebat, Æneam Idam petiisse, et in tutum se recepisse scribit: et in ejus rei memoriam Æneadas stellæ illius vel lunæ figuram calceis suis adfuisse: quod postea nobilitatis insigne fuit Romanis. Quintus Smyrnæus non stellam, nec Mercurium stelligera habentem talaria, sed Venerem ipsam ducem Æneæ fuisse tradit, cum Trojæ fugeret incendium. Totus Quinti Smyrnæi suavissimus locus, paulo emendatius a Rhodomanno scriptus, ita se habet, Lib. XIII. 13. sq.

> - - - - ὣς παῖς ἐσθλὸς ἀμύμονος Ἀγχίσαο
> ἄστυ λιπὼν, δηΐοισι καταιθόμενον πυρὶ πολλῷ
> υἱέα, καὶ πατέρα σφὸν ἀναρπάσας, φορέεσκε,
> τὸν μὲν ἐπὶ πλατὺν ὦμον ἐφεσσάμενος κρατερῇσι
> χερσὶ, πολυτλήτῳ ὑπὸ γήραϊ μοχθίζοντα·
> τὸν δ' ἁπαλῆς μάλα χειρὸς, ἐπιψαύοντα πόδεσσι
> γαίης, οὐλομένου δὲ φοβεύμενον ἔργα μόθοιο
> ἐξῆγεν πολέμοιο δυσηχέος· ὃς δ' ὑπ' ἀνάγκης
> ἐκρέματ' ἐμπεφυὼς ἁπαλὸς παῖς· ἀμφὶ δὲ δάκρυ
> χεύατό οἱ ἁπαλῇσι παρειάσιν· αὐτὰρ ὁ νεκρῶν
> σώμαθ' ὑπέρθορε πολλὰ θοοῖς ποσί. πολλὰ δ' ἐν ὄρφνῃ
> οὐκ ἐθέλων στείβεσκε· Κύπρις δ' ὁδὸν ἡγεμόνευεν,
> υἱωνὸν, καὶ παῖδα, καὶ ἀνέρα πήματος αἰνοῦ
> πρόφρων ῥυομένη· —

Tryphiodorus, qui ex eodem forte hausit fonte, ita breviter ait Excid. Il. 643.

> Αἰνείαν δ' ἔκλεψε καὶ Ἀγχίσην Ἀφροδίτη,
> οἰκτείρουσα γέροντα καὶ υἱέα, τῆλε δὲ πάτρης
> Αὐσονίην ἐπένασσε —

In Tabula Iliaca, conspicitur Mercurius, Æneam cum familia sua e Trojæ excidio abducens. Viri docti vero qui tabulam illustravere, Fabrettum dico, Bergerum et B. de Montfaucon, non nostri poetæ locum attulerunt, in quo diserte narratur, Æneam Mercurii ductu evasisse. In gemma, ap. Augustin. Gemm. T. II. n. 3. fuga repræsentata est Æneæ, ibique Mercurius dux, stellam in fronte gerit, lunari forma, radiosam. cnf. Mus. Stosch. Cl. II. n. 385.

Πολέμου ἐξῆγεν Ἀχαιῶν, Νύκτα διὰ δνοφερὴν] Quintus Smyrn. Lib. III. 326.

> —— οὐλομένου δὲ φοβούμενον ἔργα μόθοιο
> ἐξῆγεν πολέμου δυσηχέος - - - -

Dedit habendos, quos aiunt et Mercurium gestasse,
Tum, quum Æneam ex bello eduxit Achivorum
Noctem per tenebrosam. Illi vero circum pedes salutifer
Resplendens inerat Lunaris luminis orbis.
Hunc olim Æneadæ assuerunt calceo,
Filiis Ausonum nobilibus honoris signum.
Non eum vituperaverint, etsi Cecropidam,

[4] v. 30. et 31. transposuit S. . . O . . OCCHTAI L. οὐ . . . ὀσσεῖται S. οὐ . . . οσσηιται M. οὐ . . . ὀσσηται A. οὔ μιν . . . οσσηται H. ὥς μιν ἐκόσμησε ex conj. reponit S. quam cæteri servant.

[5] καὶ om. S. M.

Παμφανόων ἐνέκειτο σεληναίης κύκλος αὐγῆς] Lacunam in lapide:

- - - CEΛ - - - C KYKΛO - - -

facili, vera, et ab omnibus probata conjectura, sic Salmasius explevit:

Παμφανόων ἐνέκειτο σεληναίης κύκλος αἴγλης.

habuit enim vir doctissimus in mente, versum Apollonii Rhodii, Lib. IV. 167.

Ὡς δὲ σεληναίην διχομήνιδα παρθένος αἴγλην.

Omnino *αἴγλη* sæpissime de fulgore solis et lunæ dicitur. Poeta incertus apud Alexandrum Grammat. p. 639. Ald. - - - *ὦ Σμίνθι᾽ Ἄπολλον, τίνα χρὴ προσειπεῖν πρότερον, ἡλίου, καὶ πηγὴν τῆς οὐρανίου ταύτης αἴγλης.* Visconti, magis in fine probat verbum *αὐγῆς*, quia concursio syllabarum *κλος* et *γλης* dura est. *αὐγαὶ* fere semper Soli tributæ. v. Homer. Iliad. π′. 188. θ′. 480. Od. ϛ′. 181. ζ′. 98. λ′. 496. Mimnermus ap. Stob. p. 536. Tragicus ap. eund. p. 401. Auctor Pæanis ap. Athen. Lib. XV. p. 696. poeta incertus ap. Plutarch. Opp. T. II. p. 827. De lucernarum radiis vocem adhibuit Philoxenus in Cœna, ap. Athen. Lib. IV. p. 147. A. et de oculorum fulgore, Licymnius Chius ap. eund. Lib. XIII. p. 564. Non minus Lunæ radii *αὐγαὶ*, dicti. vid. Tryphiod. 509. ibique Interpp. Hinc Luna, *Σελήνη καταυγάστειρα* dicta, in Hymno Orphico, VIII. 6. cnf. Homeric. VIII. 13. — *κύκλος* et *κύκλα Σελήνης* etiam poetis in usu, quando de Luna plena sermo. Æsopus, in Analect. Brunk. T. I. p. 76.

ἠδέα μὲν γάρ σου τὰ φύσει καλὰ, γαῖα, θάλασσα,
ἄστρα, σεληναίης κύκλα καὶ ἠελίου.

Ad quem locum Cl. Jacobs, laudat Leonid. Tarentin. Ep. XLIX. *ἱερὰ κύκλα σελήνης*, et *λαμπρὸς ἡλίου κύκλος* apud Sophocl. Antig. 416. Adde Eurip. Phœn. 181. *χρυσεόκυκλον φέγγος*, et Sophoclis locum ap. Achillem, in vita Arati p. 122. a. ubi legitur, *στρέφοντα κύκλον ἡλίου.*

Ποτ᾽ ἐνεῤῥάψαντο πεδίλῳ Υἱάσιν Αὐσονίων εὐηγενέεσσι γεραα] Sic legendum est e felici Viscontii emendatione. E corrupto apographo lectionem nobis procudit Salmasius: *παρενεῤῥάψαντο*, a verbo *παρενεῤῥάπτω.* At hoc nihili est. Perspicue in lapide exstant literæ ΠΟ - - - v. 29. ita Salmamasius explevit:

Σύμβολον Αὐσονίοισιν ἐϋγενέεσσι γεραιόν.

‘ Huic versui restituendo (ait) supplendoque, non magnam dedimus operam, sed bonam; quod illis solis ut negent permitto, qui aliter restitui potuisse ostenderent, quam hoc modo. Pediculos et apices literarum rimetur qui volet, et si poterit, labem et vitium lapidis melius resarciat, nos contenti simus hoc Catone.’ Sequor lectionem Viscontii, qui in lapide ΥC, initio versus positas, accurate observavit; et in fine integram vocem *γεραα*.

Οὔ μιν ὀνόσσηται καὶ Κεκροπίδην περ ἐόντα] Hæsitavit ob lacunam, quam in Apographo invenit Salmasius. ‘ Verba ipsa auctoris (inquit) non tam facile possumus hoc loco restituere, quam in superiore versu. Sententiam tamen æque bene. Sic enim legimus:

Ὡς μὶν ἐκόσμησεν καὶ Κεκροπίδην περ ἐόντα.’

Reperit Salmasius in apographo:

- - - OΥ - - - OCCHTAI - - -

Visconti vero in lapide, deletas fere literas:

- - - OΥMINO - - OCCHTAI - - -

Ingeniose inde conjicit:

Οὔ μιν ὀνόσσηται καὶ Κεκροπίδην περ ἐόντα.

Sensus ipse supplementum confirmare videtur. Appellat poeta noster talaria, *γέρας, ἐπισφύριον ἀνδρῶν Τυρσηνῶν*, alludit enim, ut Viscontius monuit, ad illud calceamenti genus, quod Thuscum dicebatur, quo genere utebantur Senatores Romani. Virgilius de Evandro, Æn. VIII. 458.

“ Et Tyrrhena pedum circumdat vincula plantis.”

[1] Τυρσηνῶν ἀρχαῖον ἐπισφύριον [2] γέρας ἀνδρῶν,
Ἔρσης [3] ἐκγεγαῶτα καὶ Ἑρμέω, εἰ ἐτεὸν δὴ
[4] Κῆρυξ Ἡρώδεω πρόγονος [5] Θησηϊάδαο.
Τοὔνεκα τιμήεις καὶ ἐπώνυμος, ἣ μὲν [6] ἄνασσαν
[7] Ἐς βουλὴν ἀγερέσθαι, ἵνα πρωτόθρονες ἕδραι·
Ἑλλάδι δ' οὔτε γένος βασιλεύτερος, οὔτ' ἔτι [8] φωνὴν,

[1] Θυρσηνῶν S. M. Τυῤῥηνῶν H. [2] TEPAC L.
[3] ἐργειδότα S. M. ἐργειδῶτα A. ἐκγεγαῶτα corr. S. quem sequuntur cæteri.

Servius ad h. l. 'Thusca calceamenta dicit crepidas, quas primo habuere Senatores, post equites, deinde milites. Alii calceos senatorios intelligi volunt, quia hoc genus calceamenti a Thuscis sumptum est.' Pollux, Lib. VIII. 13. Τυῤῥηνικὰ, τὸ κάττυμα ξύλινον, τετραδάκτυλον. οἱ δὲ ἱμάντες ἐπίχρυσοι. σανδάλιον γὰρ ἦν. ὑπέδησε δὲ αὐτὸ Φειδίας ἐν τῇ Ἀθηνᾷ. Photius, in Lex. MS. Τυῤῥηνικά. σανδάλια πολυτελῆ. Cæterum plura invenies coacervata in auctoribus, qui de re vestiaria scripserunt.

Γέρας] Quadratarii errore, in lapide expressum ΤΕΡΑΣ, pro ΓΕΡΑΣ. Sæpius a librariis γ et τ confundi observamus. In Philodemi de Musica libello, legitur Col. I. 9. ΤΕΝΝΑΙΟΤΗΤΑ pro ΓΕΝΝΑΙΟΤΗΤΑ. Col. V. lin. 27. et 33. ΔΗΜΙΟΥΡΤΟΙ, et ΕΤΙΝΕΤΟ, pro ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ, et ΕΓΙΝΕΤΟ. Col. XX. lin. 27. ΚΩΜΩΔΟΤΡΑΦΟΥ pro ΚΩΜΩΔΟΓΡΑΦΟΥ. Turbatur adhuc sensus in Aristophanis Lysistrata, 82., ubi vice versa, γ pro τ, positum, ait Lysitrata:

ὡς δ' εὐχροεῖς, ὡς δὲ σφριγᾷ τὸ σῶμά σου.
κἂν ταῦρον ἄγχοις. ΛΑΜ. μάλα γὰρ οἴω, ναὶ σιώ.
Γυμνάδδομαί γα, καὶ ποτὶ πυγὰν ἅλλομαι.

quo pertinet illud γὰ Laconicum? scribendum sine dubio:

γυμνάδδομαί τε,—

Admonet cæterum, commovetque hic locus, ut simile vitium exhibeam. In Equit. 510. legitur:

Εἰ μέν τις ἀνὴρ τῶν ἀρχαίων κωμῳδοδιδάσκαλος ἡμᾶς
ἠνάγκαζεν ἔπη λέξοντάς γ' ἐς τὸ θέατρον παραβῆναι,
οὐκ ἂν φαύλως ἔτυχεν τούτου κλπ.

In altero versu corruptela sic tollenda:

ἠνάγκαζεν λέξοντας ἔπη πρὸς τὸ θέατρον παραβῆναι.

His scriptis video Ravennatem librum, et auctorem argumenti in Aristoph. Nub. comprobare emendationem nostram. Magna præterea accedit auctoritas ex Acharn. 628.

Οὔπω παρέβη πρὸς τὸ θέατρον λέξων.

et Pac. 734.

Χρῆν μὲν τύπτειν τοὺς ῥαβδούχους, εἴ τις κωμῳδοποιητὴς
αὑτὸν ἐπῄνει πρὸς τὸ θέατρον παραβὰς—

Simili modo particula γε imperito librario intrusa, sensum turbat in Ran. 1055.

Μὰ Δί', ἀλλ' ὄντ'. ἀλλ' ἀποκρύπτειν χρὴ τὸν πονηρὸν τόν γε ποιητὴν,
καὶ μὴ παράγειν, μηδὲ διδάσκειν. τοῖς μὲν γὰρ παιδαρίοισιν
ἔστι διδάσκαλος, ὅστις φράζει· τοῖς δ' ἡβῶσίν γε ποιηταί.

Scribe v. 3. τοῖσιν δ' ἡβῶσι π. Primus versus in memoriam mihi revocat alium non recte exhibitum locum in Thesmoph. 149.

Χρὴ τὸν ποιητὴν ἄνδρα πρὸς τὰ δράματα,
ἃ δεῖ ποιεῖν, πρὸς ταῦτα τοὺς τρόπους ἔχειν.

Quando nomen ἀνὴρ ponitur cum substanstantivo, nullus locus conceditur articulo. τὸν ergo insertum ab imperito librario. Lege: χρὴ γὰρ ποιητὴν. Hoc melius quoque cum sequentibus cohærere videtur. cnf. Astydamantis Tragici locum apud Athen. Lib. X. p. 411. a.

Εἰ ἐτεὸν δὴ Κῆρυξ] Sic Apollonius Rhod. Lib. IV. 292.

- - - - - εἰ ἐτεὸν δὴ
ὑμετέρης γαίης Ἀχελωΐδος ἐξανίησι.

et Lib. II. 210.

- - - - - εἰ ἐτεὸν δὴ
οἵδ' ὑμεῖς.

Aratus, Phænom. 30.

- - - - - εἰ ἐτεὸν δὴ
Κρήτηθεν.

Poeta incertus, laudatus a Phania apud Athen. Lib. VI. p. 232.

ἐτεὸν γάρ ἐξ Ἰλίου εἰρξε πύργων
ἦν.

Notanda methodus Latina scribendi, ut ita dicam, quam in voce κῆρυξ scribenda ad-

Antiqua talaria, Tyrrhenorum ornamentum virorum,
Quum Hersa prognatus sit et Mercurio, siquidem vere
Ceryx Herodis Thesidæ progenitor.
Propterea honoratus, et Consul ordinarius, ut regium
Ad Senatum se conferat, ubi princeps locus.
In Græcia porro neque genere nobilior, neque eloquentia
quisquam

[4] KHPYX L. [5] Θησϊαδάω S. M. B. A. [6] ἄνασσα S. M.
[7] Εἰς S. M. B. Εἰ A. [8] φονὴν S. M.

hibuit quadratarius. Scalpsit enim KHPYX. vid. Viscont. Litera ξ, in Græcis inscriptionibus, sæpius Latinorum X expressa. v. Corsini, Spiegazione de due antichissime Inscrizioni Greche, (Rom. 1756) p. 8. De Ceryce, Mercurii filio, vid. Pollux, Lib. VIII. segm. 9. Ovid. Metam. II. 107. seq. ibique Interpp. Hinc antiquissima nobilissimaque familia Athenis, Κήρυκες dicta, e qua ortum se ferebat Herodes. Theodorus, ἐν τῷ ά περὶ τοῦ Κηρύκων γένους laudatur ab Etym. M. et Photio in Lex. MS. voce ἡμεροκαλλές. Herodes dictus Thesides, aut quia Atheniensis; nam Virgilius Georg. II. 383. dixit:

" Præmiaque ingeniis agros et compita circum
Thesidæ posuere."

aut quia cum nobilissima illa familia cognatus erat.

Τοὔνεκα τιμήεις - - - πρωτόθρονες ἕδραι] Quocunque modo Salmasius aliique Interpp. hos versus distinxere, nullum sensum præbuit lectio vulgata, qui dignus sit poeta. Fuit primus Viscontius, qui rectius positis distinctionis signis, locum clarum et perspicuum reddidit. Legenda omnino longa viri docti observatio, in hunc locum: de qua ii judicent, qui, quid doctum sit et acutum, intelligant. Herodis enim filius, nomine Atticus, licet tam stupidus, ut viginti quatuor pueris æquales ipsi adjungendos putaverit pater, literarum appellatos nominibus, ut per hos tandem literarum addisceret rudimentum, Consul tamen factus An. 185. Hinc appellatus v. 34. τιμήεις καὶ ἐπώνυμος. Nam pater consulis honore splendebat an. 143. Vocem ἐπώνυμος tali fere significatione adhibuit Agathon Tragicus, in Thyeste ap. Athen. Lib. XII. p. 528. E.

ἐπώνυμον γοῦν εὐθὺς ἔσχομεν κλέος
Κουρῆτες, εἶναι κουρίμου χάριν τριχός.

Callimachus, in Schol. Nicandri, inter Bentleiana Fr. CXXXIX.

καὶ τριτάτη Περσῆος ἐπώνυμος, ἧς ὀρόδαμνον
Αἰγύπτω κατέπηξε.

cnf. Valk. in Callimachea fragm. p. 10. Pancrates Arcas, referente Athenæo, Adriano imperatori cum esset Alexandriæ, velut ostentum ingens, spectandum præbuit lotum roseum, Ἀντινόειον *Antinoium* vocandum esse dixit; pulcherrimi Pancratis versiculi, conservati ab Athenæo, Lib. XV. p. 677. F.

οὐλὴν ἑρπυλλον, λευκὸν κρίνον, ἠδ' ὑάκινθον
πορφυρέην, λευκοῦ δὲ χελιδονίοιο πέταλα,
καὶ ῥόδον εἰαρινοῖσιν ἀνοιγόμενον ζεφύροισιν,
οὔπω γὰρ φύεν ἄνθος ἐπώνυμον Ἀντινόοιο.

Senatum Romanum, ἄνασσαν βουλὴν vocat. Simili modo Martialis, *dominum Senatum* appellat Lib. XIV. 17.

" Synthesibus dum gaudet eques, dominusque Senatus."

εἰς βουλὴν ἀγερέσθαι, *referri in Senatum, adscribi Senatui.* Apollonius Rhod. Lib. IV. 244.

ἐς δ' ἀγορὴν ἀγέροντ' ἐνὶ τεύχεσιν —

Noto metaplasmo πρωτόθρονες ἕδραι dixit, pro πρωτόθρονοι ἕ. Sic Homerus Iliad. ό. 354. et π'. 370. ἐρυσάρματες ἵπποι, pro ἐρυσάρματοι. ubi vid. Schol. Nec in compositis tantum vocibus, sed in simplicibus quoque frequenter hujusmodi metaplasmi. Sic ap. Hom. Iliad. λ'. 600. ἰῶκα δακρυόεσσαν; quod etiam per metaplasmum declinationis pro ἰωκὴν, sicuti pro φυγὴν, Herodotus Lib. III. p. 370. in prosa habet φύγα, quasi ex tertia declinatione esset ἰὼξ, ἰῶκος, et φὺξ, φυγός. Epicharmus etiam ap. Athen. Lib. VII. v. 288., αἰόλαι πλῶτες, pro πλῶται. Sed vide Salmasium.

Ἑλλάδι δ' οὔτε γένος βασιλεύτερος] Eleganter hic βασιλεύτερος, *præstantiorem* et *genere nobiliorem* significat. Græci sæpius βασιλεῖς vocant homines, qui arte sua excellunt, aliosque superant ingenii præstantia. Adrianus Sophista apud Philostratum, Herodem vocabat βασιλέα τῶν λόγων. En ejus verba: Ἡρώδην δὲ τὸν βασιλέα τῶν λόγων ἀγαπητὸν, ἦν ἄσινός τε καὶ νήφων ὑποκρίνωμαι. Apud Eunapium, c. 27. Proæresius, in inscriptione statuæ, βασιλεὺ[ς] τῶν λόγων dicitur. πολλὰ δ' ἐπὶ πολλοῖς

Ἡρώδεω· γλῶσσαν δέ τέ μιν καλέουσιν [1] Ἀθηνέων.
Ἡ δὲ καὶ αὐτή περ καλλίσφυρος Αἰνειώνη,
Καὶ Γανυμηδείη, καὶ Δαρδάνιον γένος [2] ἤην

[1] Ἀθηναίων S. M. Ἀθῆναι ex conj. B.

ἀγασθέντος καὶ τυχόντος ἐπαίνων, ἀνδριάντα κατασκευασάμενοι χαλκοῦν ἰσομέτρητον ἀνέθηκαν ἐπιγράψαντες, ἡ βασιλεύουσα Ῥώμη τὸν βασιλεύοντα λόγων. *Regnum dicendi*, tali modo Martialis usurpavit, Lib. III. 26.

"Ille decus linguæ faciet, regnumque loquendi."

Verbum βασιλεύειν de rebus quoque dicitur, quæ splendescunt. v. Wernsd. ad Himerii Or. XIV. p. 617. sic *rosa* apud Achillem Tat. Lib. II. 1. dicitur τῶν ἀνθέων βασιλεύειν. Latini sic utuntur verbis *rex* et *regnum*. cnf. Græv. ad Cic. Epist. IX. 18. 1. Tibia Phrygia ob præstantiam forte βασίλεια dicta in corruptissimo Telestis fragmento apud Athen. Lib. XIV. p. 617. B. quod sic forte restituendum: Φρυγία καλλιπνόων αὐλῶν ἱερᾶν βασίλεια, ἀηδόνειαν ἁρμόσαισα πρᾶτα, Δωρίδος ἀντίπαλον Μούσας νομαίολον ὀμφὰν, πνεύματος εὔπτερον αὖραν, ἀμφιπλέκων καλάμοις. De Telestis loco, vario modo a viris doctis tentato, vid. Vossium ad Catull. p. 227. et Cl. Huschke, Epist. critic. p. 47. Scripsi ἀηδόνειαν ἁρμόσαισα — ὀμφὰν. In Aldina erat: αὔδονος ἥρoσε. Casaub. edidit: ἀηδόν' ὃς ἥρμοσε. Vossius emendandum putavit ἀηδόνα et sic tibiam appellari affirmavit. Sed hoc nullo exemplo confirmari potest. Quantus præterea foret loci sensus, si eum e Vossii sententia interpretaremur. Eleganter a poeta tibiæ phrygiæ philomelæ cantus tribuitur. *Aedonia vox* poetis innumeris locis celebrata. Salejus Bassus, in Pithœi Vet. poet. p. 260.

"Sic et aedonia superantur voce cicadæ."

Vox rara ἀντίπαλος, in Critia occurrit apud Athen. Lib. XIII. p. 600.

Τὸν δὲ γυναικείων μελέων πλέξαντά ποτ' ᾠδὰς
ἡδὺν Ἀνακρείοντα Τέως εἰς Ἑλλάδ' ἀνῆγεν,
συμποσίων ἐρέθισμα, γυναικῶν ἠπερόπευμα,
αὐλῶν ἀντίπαλον φιλοβάρβιτον, ἡδὺν, ἄλυπον.

ἀμφιπλέκων, est idem ac συμπλέκων aut διαπλέκων. vide exempla a Cl. Huschke allata, l. c. νομαίολος i. q. αἰόλος aut ποικίλος. Jam supra in Pratinæ versibus αἰόλον μέλος illustravimus. Adde initium carminis Ithyphallici, apud Athen. Lib. XIV. p. 622.

Σοὶ Βάκχε τάνδε Μοῦσαν ἀγλαΐζομεν
ἁπλοῦν ῥυθμὸν χέοντες αἰόλῳ μέλει,
καὶ μὰν ἀπαρθένευτον. οὔτι ταῖς πάρος
κεχρημεθα νῦν ᾠδαῖσι, ἀλλ' ἀκήρατον
κατάρχομεν τὸν ὕμνον.

Tibi, Bacche, splendidam damus hanc Musam,
effundimusque simplicem rhythmum ornato carmine,
intentatum aliis. Non equidem prius usitatos
cantus afferimus; hymnum contra inusitatum
tibi exordiamur.

Sic videtur locus distinguendus et reddendus. ἀγλαΐζομεν. Sic Pindar. Olymp. I. 12.

ἀγλαΐζεται δὲ καὶ
μουσικᾶς ἐν ἀώτῳ —

χέειν φωνὴν, μέλος, *effundere carmen, vocem.* Homer. Od. τ'. 521. de philomela. χέει πολυηχέα φωνήν. Lycophron Alex. 5. χέασα παμμιγῆ βοήν. Apollon. Rhod. Lib. IV. 749. ἀμφὶ δὲ πέπλον Ὀφθαλμοῖσι βάλλουσα γόον χέεν. Menalippides Lyricus ap. Athen. Lib. X. p. 429. τοὶ δὲ παράπλυκτον χέον ὀμφάν. Nilus Scholasticus, in Analect. Brunk. T. III. p. 14. τί πρὸς ἕκαστον ὁρῶν τόνδε γέλωτα χέεις; Lyricus incertus ap. Demetr. Phaler. s. 142. πτερύγων ὑπὸ καταχέει λιγυρὰν ἀοιδάν. Menalippides Tragicus, in Proserpina apud Stob. Grot. p. 165. ἄχεα προχέων dixit, quod bene Grotius reddidit; *tristia fundens lamenta.* Latini enim *fundere*, eodem modo sæpissime dicunt. Auctor carminis in Phœnicem, v. 45.

"Incipit illa sacri modulamina fundere cantus
Et miram vocem, luce movere nova."

ubi vid. Burmann. Mentione facta carminis Ithyphallici, breviter sententiam nostram de alio carmine dicemus, cujus initium conservasse videtur Athenæus l. c. p. 622. B. οἱ δὲ Ἰθύφαλλοι, ait, φησὶ, καλούμενοι προσωπεῖον μεθυόντων ἔχουσιν, καὶ ἐστεφάνωνται (κισσῷ), χειρίδας ἀνθινὰς ἔχοντες. χιτῶσι δὲ χρῶνται μεσολεύκοις, καὶ περιέζωνται ταραντῖνον καλύπτον αὐτοὺς μέχρι τῶν σφυρῶν, σιγῇ δὲ διὰ τοῦ πυλῶνος εἰσελθόντες, ὅταν κατὰ μέσην τὴν ὀρχήστραν γένωνται, ἐπιστρέφουσιν εἰς τὸ θέατρον, λέγοντες, ἀνάγετε, εὐρυχωρίαν ποιεῖτε τῷ θεῷ. ἐθέλει γὰρ ὁ θεὸς ὀρθὸς ἐσφυρωμένος διὰ μέσου βαδίζειν. Latet hic, quod Casaubonus non observavit, particula carminis Ithyphallici, sic forte restituenda:

Herode, quem et linguam vocant Athenarum.
Illa vero et ipsa pulcra Æneæ neptis,
Et Ganymedea, et Dardanium genus erat

[2] εἴην, sed ex conj. ἦεν, S. et sequuntur cæteri.

Ἀνάγετε - - - - - - εὐρυχωρίαν
ποιεῖτε τῷ Θεῷ.
ἐθέλει γὰρ ὁ θεὸς ὀρθὸς ἐσφυρωμένος
διὰ μέσου βαδίζειν.

In primo versu desunt verba nonnulla. Forte vox ἀνάγετε erat repetita, sed semper deest κῶμον, aut simile quid. Repetitio verborum in choro poetis non infrequens. Sic Euripid. in Palamede ap. Isocrat. Encom. Busird. p. 220.

Ἐκάνετ', ἐκάνετε κτλ.

Exstant apud Athenæum Lib. XI. p. 497. versus nonnulli ex Ithyphallis Theoclis, qui etiam ad hoc exemplum restituendi sunt:

Ἐθύσαμεν γὰρ σήμερον σωτήρια
πάντες οἱ τεχνῖται.
μεθ' ὧν πιὼν τοδὶ κέρας, ὡς τὸν φίλτατον
βασιλέα πάρειμι.

vid. Casaub. ad Athen. p. 442. Varii erant Ithyphallica carmina generis. Multa enim ad religionem Bacchi, Priapi et similium deorum, multa ad amorem et summam lasciviam pertinebant. Neque tamen puto, antiquissimis temporibus, obscœni aliquid in Ithyphallicis carminibus fuisse, quod parte aliqua probari potest loco, ex Euphorionis carmine petito, ap. Dionys. Halicarn. de Struct. Or. p. 29. Quantopere vero postea desciverant Græci moribus, nullo documento certius constat, quam ex Ithyphallico carmine, quod triginta circiter annis, post Philippi mortem publice cantarunt Athenis, in honorem Demetrii, Antigoni filii. Qui illud carmen servavit nobis, Athenæus Lib. VI. p. 253. D. (magnam partem emendatum a Casaubono, Animadv. p. 443. et Toup. Epist. Critic. p. 175.) ibidem illos cecinisse scribit: ὡς εἴη μόνος Θεὸς ἀληθινὸς, οἱ δ' ἄλλοι καθεύδουσιν, ἢ ἀποδημοῦσιν, ἢ οὐκ εἰσίν. Post, exhibitum carmen, F., ταῦτ', ait, ᾖδον οἱ Μαραθωνομάχοι. Quo respicit Clemens Alexandr. Protrept. p. 48. Μαραθωνομάχους legerat in Aristoph. Nub. 982. Acharn. 180. Carmen Ithyphallicum, longe elegantissimum, et tum antiquitatis, tum Atticæ adulationis illustre monumentum, hic e Toupii emendatione, pauculis a me mutatis apponam.

ΞΕΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

Ὡς οἱ μέγιστοι τῶν θεῶν καὶ φίλτατοι,
τῇ πόλει πάρεισι.
Ἐνταῦθα γὰρ Δήμητρα καὶ Δημήτριον
ἅμα παρῆγ' ὁ καιρός.
Χ' ἡ μὲν τὰ σεμνὰ τῆς κόρης μυστήρια
ἔρχεθ' ἵνα ποιήσῃ.
Ὁ δ' ἱλαρὸς, ὥσπερ τὸν Θεὸν δεῖ, καὶ καλὸς,
καὶ γελῶν πάρεστι.
Σεμνὸς ὅθι φαίνονθ' οἱ φίλοι πάντες κύκλῳ,
ἐν μέσοισι δ' αὐτός·
Ὅμοιος ὥσπερ εἰ οἱ φίλοι μὲν ἀστέρες,
ἥλιος δ' ἐκεῖνος.
Ὦ τοῦ κρατίστου παῖ Ποσειδῶνος Θεοῦ,
χαῖρε κ' Ἀφροδίτης.
Ἄλλοι μὲν ἢ μακρὰν γὰρ ἀπέχουσιν θεοὶ,
ἢ οὐκ ἔχουσιν ὦτα,
Ἢ οὐκ εἰσὶν, ἢ οὐ προσέχουσιν ἡμῖν οὐδὲ ἕν.
Σὲ δὲ παρόνθ' ὁρῶμεν,
Οὐ ξύλινον, οὐδὲ λίθινον, ἀλλ' ἀληθινόν.
Εὐχόμεσθα δή σοι.
Πρῶτον μὲν εἰρήνην ποίησον, φίλτατε,
Κύριος γὰρ εἶ σύ·
Τὴν δ' οὐχὶ Θήβων, ἀλλ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος
Σφίγγα περικρατοῦσαν
Αἰτωλίδ', ὅς τις ἐπὶ πέτρας καθήμενος,
ὥσπερ ἡ παλαιὰ,
Τὰ σώματ' ἡμῶν πάντ' ἀναρπάσας φέρει,
κ' οὐκ ἔχω μάχεσθαι·
Αἰτωλικὸν γὰρ ἁρπάσαι τὰ τῶν πέλας·
νῦν δὲ καὶ τὰ πόῤῥω·
Μάλιστα μὲν δὴ κόλασον αὐτός· εἰ δὲ μὴ,
Οἰδίπουν τιν' εὑρὲ,
Τὴν σφίγγα ταύτην ὅς τις ἢ κατακρημνιεῖ,
ἢ σπινὸν ποιήσει.

Vs. 3. Contra genium Linguæ Græcæ Toupius legit Δημήτριος. Idem v. 4. ἅμα παρῆν ὁ καιρός. reddiditque: *simulac tempus advexit.* Ego probo viri docti emendationem, in Appendice ad Toup. Emend. in Suid. T. IV. p. 494. ἅμα παρῆγ' ὁ καιρός. *tempus simul adduxit.* Majorem vim versus accipit. v. 12. ἥλιος δ' ἐκεῖνος, elegantissime poeta dixit, et vere Attice. Sic Menander in Hypobolimæo apud Stob. Tit. CXXII. p. 497. τὸν ἥλιον τὸν ἐκεῖνον. vulgo v. 31. legitur σχόλασον αὐτός· quod recte observante Toupio, nauci non est. Elegans est emendatio summi critici κόλασον αὐτός. Sensus erit: *Sphingem vero illam, quæ nos vexat, vel tu reprime, vel alium qui reprimat, mitte.* Verbum κολάω, κολάζω, Comicis Atticis valde tritum. vid. Aristoph. Vesp. 244. Equit. 455. fragm. ap. Gellium, Lib. XV. 20. p. 630. Theopompus apud Suid. v. Ἄττις.

Κολάσομαί γε σὲ,
Καὶ τὸν σὸν Ἄττιν.

Καὶ Γανυμηδείη, καὶ Δαρδάνιον γένος ἦην Τρωὸς Ἐριχθονίδαο] Sequor cum Viscontio, lapidis scripturam ἦην. vid. Var. Lect. ἦην

Τρωὸς [1] Ἐριχθονίδαο. [2] σὺ δ', εἰ φίλον, ἱερὰ ῥέξαι,
Καὶ θῦσαι· [3] θυέων ἀτὰρ οὐκ ἀέκοντος ἀνάγκη·
[4] Εἰ δέ [5] τι εὐσεβέεσσι καὶ ἡρώων ἀλεγίζειν.
Οὐ [6] μὲν γὰρ θνητὴ, ἀτὰρ οὐδὲ θέαινα τέτυκται.
Τοὔνεκεν οὔτε νεὼν ἱερὸν λάχεν, οὔτ' ἔτι τύμβον,
Οὐδὲ γέρα [7] θνητοῖς, ἀτὰρ οὐδὲ θεοῖσιν [8] ὁμοια.
Σῆμα μέν οἱ [9] νηῷ ἴκελον δήμῳ ἐν [10] Ἀθήνης·
Ψυχὴ δὲ σκῆπτρον Ῥαδαμανθύος [11] ἀμφιπολεύει.

[1] Ἐριχθονίδεω ex conj. S. quam arripuit B.
[2] CΥΔΙΦΙΛΟΝ L. οὐ δι' φίλον S. M. A. H. ὦ δὴ φίλον ex ingenio S. item B.
[3] οὐέων A. om. M.
[4] Εἴδεται ex ingenio B.

sæpe in Homero occurrit, fereque semper in initio versus, vid. Iliad. λ'. 807. Od. τ'. 283. ψ'. 310. ω'. 342. cnf. Payne, Analytic essay on the Greek Alphabet, p. 95.

- - - σὺ δ', εἰ φίλον, ἱερὰ ῥέξαι, Καὶ θῦσαι] Acute Visconti, σὺ δ' εἰ φίλον rescripsit, pro CΥΔΙΦΙΛΟΝ, quæ lapidis scriptura. Illa confusio inter ει et ι omnino frequentissima est. Jam supra nonnulla notavi, ubi v. 16., CICEICA pro CEICACA exaratum. In Salmasii apographo pro CΥ erat OΥ, deinde habuit, nescio unde ΩΙ, mutavitque inde literas ΔΗ in ΔΙ, et præcedens Ἐριχθονίδαο, in Ἐριχθονίδεω. v. Var. Lect. θῦσαι. *hostias mactato.* Menander in Scholiis MSS. ad Hom. Iliad. φ'. 390. communicatis mihi a Cl. Heynio,

Καὶ τοῦτο θύων οὐδὲ πώποτ' ηὐξάμην
ἐγὼ τὸ σῶζον τὴν ἐμὴν συνοικίαν
ἀλλὰ παρέλιπον, οἰκετῶν εἶναι στάσιν
ἔνδον παρ' αὐτῷ πρᾶγμα χρησιμώτατον.

In primo versu conservavi ηὐξάμην. sic sæpius Attici comici. Sopater in Galatis ap. Athen. Lib. IV. p. 160. Κἀγὼ — ηὐξάμην. cnf. Etym. M. p. 400. 32. Herodian. ad calcem Phrynichi p. 202. Eustath. ad Iliad. α'. 458. T. I. p. 111. ed. Rom. et Brunk ad Eurip. Hecub. 18. Literas AI et I etiam a librariis confundi, erudite observavit vir doctus in Observatt. Miscellan. T. I. P. I. p. 128. Animadvertendum hoc in venustissimo fragmento e Dionysii Ænei elegia, ap. Athen. Lib. XV. p. 668. quod sic forte legendum:

Κότταβον ἔνθα δέ σοι τρίτον ἱστάναι οἱ δυσέρωντες,
ἡμεῖς, προστίθεμεν γυμνασίῳ Βρομίου
Κώρυκον· οἱ δὲ παρόντες ἐνείρετε χεῖρας ἅπαντες
ἐς σφαίρας κυλίκων, καὶ πρὶν ἐκεῖνον ἰεῖν,
Ὄμματι βηματίσασθε τὸν αἰθέρα τὸν κατακλινῆ,
εἰς ὅσον ἶς λάταγος χωρίον ἐκτέταται.

v. 4. male erat in Athenæo, ἰδεῖν. Sensus est: *Priusquam cottabum emittitis, oculis metimini æthera devexum, ut sciatis, in quantum spatium latax evolaverit.* Ultimo versu erat: εἰς ὅσον αἱ λάταγες χ. ε. Non infeliciter restituisse hæc videor. ἶς enim, quod proprie *nervus in corpore*, significat etiam δύναμιν. Deinde etiam de omnibus rebus vim habentibus, v. c. de vento, fluvio, et hoc loco de latage, tropice dicitur. Sic apud Homer. Iliad. μ'. 320. ἶς ἀνέμου. cnf. ο'. 39. ρ'. 739. ἶς ποταμοῦ, Iliad. φ'. 356.

Εἰ δέ τοι εὐσεβέεσσι καὶ ἡρώων ἀλεγίζειν] Frustra hic versus sollicitatur ab Interpp. Maittaire, subintelligendam putat vocem φίλον e versu 40. Quo jure, non intelligo. Brunkius, dum legit εἴδεται, faciliorem quidem lectionem profert, sed quæ non a manu poetæ est. Conservanda lectio lapidis, immerito etiam a Viscontio correcta. Ponitur enim pro: εἰ δέ τοι τῶν εὐσεβέων τοῦτό ἐστι. Præterea particulæ δέ τοι, sæpius conjunctæ. Æschyl. Sept. ad Theb. 478.

Πέμποι μ' ἂν ἤδη τόνδε σὺν τύχῃ δέ τοι.

Ibid. 185.

φιλοθύτων δέ τοι
πολέως —

Sophocl. Antig. 334.

— ἐὰν δέ τοι
Λησθῇ τε καὶ μή.

cnf. Hoogev. de particul. p. 275. Bene observavit Viscontius, sæpissime OI pro I positum esse. Mirum hoc non est. Uno enim olim efferebantur sono, ideoque sæpius ista bina a librariis confusa. vid. Valk. ad Euripid. Phœn. pag. 165. Brunk ad Aristoph. Ran. 922. Afferamus nonnulla a nobis notata, nam fortasse non omnes ea recordantur. Athenæus Lib. XV. p. 668. Ἀχαιὸς δ' ἐν Λίνῳ περὶ τῶν Σατύρων λέγων φησὶ,

Ῥιπτοῦντες, ἐκβάλλοντες, ἀγνύντες τίμου
λέγοντες, ὦ κάλλιστον Ἡρακλεῖ λάταξ.

Locus ita emendandus:

Ῥιπτοῦντες, ἐκβάλλοντες, ἀγνύντες θ' ὁμοῦ
λέγοντες· ὦ κάλλιστος, Ἡράκλεις, λάταξ!

Trois Erichthonidæ. Tu autem, si libet, sacra facito,
Et hostias mactato: verum inviti non est opus sacris,
Sed si quis piis hominibus amor curam heroum gerere:
Neque enim mortalis, at neque dea est:
Idcirco neque templum sacrum sortita est, neque sepulcrum,
Neque honores mortalibus, et neque diis similes.
Monumentum quidem ipsi templi instar Athenis est,
Anima vero circa sceptrum Rhadamanthi versatur;

[5] ΤΟΙ L. [6] ΜΕΓΓΑΡ L. με γὰρ S. M. μὲν γὰρ tanquam ex marmore A. [7] Θητοῖς S. M. [8] ὄλλοια A. [9] νέῳ ἴκελον S. A. [10] 'Αθήναις A. [11] ἀμαιπολεύει A.

Jactantes, ejicientes, frangentes, simulque clamantes: o festivus mehercule latax!

Alio modo Achaei locum emendatum dedit Toup. Emend. in Suid. T. II. p. 470. Memorabilis est usus verbi ἐκβάλλειν, quod de poculis dicitur, post cœnam fractis et abjectis. Colligo hoc quoque ex antiqui poetæ Chœrili loco ap. Athen. Lib. XI. p. 464.

——— *χερσὶν*
ὄλβον ἔχω κύλικος τρύφος ἀμφὶς ἐαγὸς
ἀνδρῶν δαιτυμόνων ναυάγιον· οἷά τε πολλὰ
πνεῦμα Διωνύσσοιο πρὸς ὕβριος ἔκβαλεν ἀκτάς.

- - - - - - - - - - *manibus*
opes ego habeo, undique fracti calicis testam,
convivarum hominum naufragium; qualia multa,
Bacchi procella ejicit ad litus superbum.

Male erat in Athenæo v. 4. πρὸς ὕβριος ἔκβαλ' ἄνακτος. Cæterum, uti Chœrilus ὕβριος ἀκτὰς dicit, ita Pindarus, in Excerpto libri XI. Athenæi, apud Casaubon. Animadv. Lib. XI. c. 4. 782. (Fragm. ed. Heyne p. 112.) ψευδῆ πρὸς ἀκτὰν ait. E Chœrilo illustrandus Euripidis locus ex Œneo, apud Athen. Lib. XV. p. 666.

πυκνοῖς δ' ἔβαλλον Βακχίου τοξεύμασι
κάρα γέροντος.

τοξεύματα Βάκχου, sunt *fragmenta calicis.* Chœrili versus e longo carmine petiti videntur epico, in quo convivium descriptum erat hominum luxuriosorum. cof. fragmenta apud Athenæum Lib. XII. pag. 529. 530. et Strabon. Lib. XIV. pag. 989. A.

Οὐ μὲν γὰρ θνητὴ, ἀτὰρ - - - ἀτὰρ οὐδὲ θεοῖσιν ὁμοία] Sensus loci est. Si quis volet rem divinam Regillæ facere, faciat. Nemo vero ad hoc cogitur. Non peccabit, qui faciet, eamque isto honore dignabitur: non enim mortalis est. Non tamen hoc officium ab invitis etiam exigitur, cum de dearum numero minime censenda sit, quibus necessario sacra facienda sunt, sed heroinarum tantum, quarum cultum minime sibi negligendum putant, qui magna pietate et religionis amore præditi sunt. Regillam igitur ut heroinam vult coli, eique hac de causa, non templum ut deæ, non tumulum ut fœminæ mortali, sed ἡρῷον ædificatum esse scribit. Ædificium heroi aut heroinæ conveniens, ἡρῷον, ἡρώϊον, et ἡρώειον, vario modo scribitur. v. Pollux, Lib. IV. 4. Mazocchi ad Tabb. Heracleens. pag. 156. 147. Paciaud. ad Mon. Pelop. T. II. p. 63. Visconti ad h. l. In lapide sculptum ΜΕΓΓΑΡ pro ΜΕΝ ΓΑΡ. Hæc mutatio frequens. vid. Interpp.

Σῆμα μέν οἱ νηῷ ἴκελον δήμῳ ἐν 'Αθήνης] Monumentum hoc idem est, ac Odeum, ab Herode Attico, in Regillæ honorem Athenis erectum. vid. Pausan. Lib. VII. 20. Philostrat. de Herode, §. 5. 8. Consule præterea egregiam de Odeo Herodis disputationem Viscontii ad h. l. Statius, Epicedio in patrem, v. 20. scribit, si sibi fortuna permitteret, magnificum se et templis parem tumulum patri exstructurum, theatrumque ibidem ei dedicaturum, in quo Musici Ludi celebrentur in honorem ejus. Locum ipsum non gravabor adscribere, non parum enim poetæ nostri sententiam illustrat:

"Atque utinam fortuna dares mihi, manibus aras
Par templis opus, aeriamque educere molem,
Cyclopum scopulos ultra atque audacia saxa
Pyramidum, et magno tumulum prætexere luco.
Illic et Siculi superassem dona sepulcri,
Et Nemees lucum, et Pelopis solemnia trunci;
Illic Œbalio non finderet aera disco
Graiorum vis ulla virum, non arva rigaret
Sudor equum, aut putri sonitum daret ungula fossa:
Sed Phœbi simplex chorus; heic frondentia vatum
Præmia laudato genitor tibi rite dicarem."

Illud Statii: *par templis opus,* idem plane cum hoc nostro, σῆμα νηῷ ἴκελον.

Ψυχὴ δὲ σκῆπτρον 'Ραδαμάνθυος ἀμφι-

Τοῦτο δὲ [1] Φαυστίνῃ κεχαρισμένον ἧσται ἄγαλμα
[2] Δήμῳ ἐν [3] Τριόπεω, [4] ἵνα οἱ πάρος εὐρέες ἀγροὶ,
Καὶ χορὸς ἡμερίδων, καὶ [5] ἐλαιήεντες ἄρουραι.
Οὐ μὲν ἀτιμήσειε [6] θεὴ βασίλεια γυναικῶν
Ἀμφίπολον γεράων ἔμεναι καὶ ὀπάονα νύμφην.
Οὐδὲ γὰρ Ἰφιγένειαν εὔθρονος Ἰοχέαιρα,
Οὐδ' Ἔρσην γοργῶπις [7] ἀπητίμησεν Ἀθήνη·
Οὐδέ μιν [8] ἡρώνῃσι [9] παλαιῇσι μεδέουσα
Καίσαρος ἰφθίμοιο παρόψεται ὄμπνια μήτηρ
Ἐς χορὸν ἐρχομένην προτεράων ἡμιθεάων,
Ἡ λάχεν [10] Ἠλυσίῃσι χοροστασίῃσιν ἀνάσσειν,
[11] Αὐτή τ', Ἀλκμήνη τε, μάκαιρά τε Καδμειώνη.

21. Feb. 1845

[1] Φαυστείνη S. [2] Δήμω S. [3] Τριοπέῳ S. M. [4] νάοι πάρος S. M. ναοῦ πάρος corr. S. et sequitur B. [5] ἐπαίνεντες A. [6] θεὰ omnes præter H. [7] ἀπητίμασεν S. M. [8] ἡρώμησι S. M. ἡρώμνισι A.

πολεύει] Diximus jam supra Rhadamanthum a poeta nostro in beatis locis collocatum esse, judicis loco. Regilla in Elysium deducta, σκῆπτρον Ῥαδαμανθύος ἀμφιπολεύει, sedet itaque is cum insigni judicis.

Τοῦτο δὲ Φαυστίνῃ κεχαρισμένον ἧσται ἄγαλμα] Recte observavit Salmasius, Faustinam juniorem hic memoratam esse, M. Antonini uxorem, quæ jam in vivis esse desierat, statua Regillæ dedicata. vide ad v. 6. Vocem ἄγαλμα erudite illustravit Ruhnk. ad Tim. Lex. Plat. h. v. est h. l. i. q. εἰκὼν, quam vocem de statua auctor adhibuit Epigrammatis in insula Chio reperti, cujus particulam hic habes ineditam:

Σοὶ * * * *
ὤπασεν ἁ κλεινὰ πρεσβυτέρων σύνοδος
εἰκόν' ἀναστήσασα σέθεν μορφᾶς τύπον ἔμπνου,
καί σ' ἐν Ὁμηρείῳ γυμνασίῳ θεμένα.

- - - - - - - ἵνα οἱ πάρος εὐρέες ἀγροὶ - - - ἐλαιήεντες ἄρουραι] Locum non recte exhibuerant Interpp. excepto Arcudio, qui veram lapidis lectionem protulit:

ΙΝΑΟΙ ΠΑΡΟϹ ΕΥΡΕΕϹ ΑΓΡΟΙ.

Viscontius accurate reddidit: *dov' eran prima le vaste possessioni di lei.* Sic in columna Capitolina insculptum invenies: CUIUS HÆC PRÆDIA FUERUNT. Eleganter poeta, χορὸν ἡμερίδων, *vinearum ordines* vocat. Sic *vitium choreas*, Manilius dixit Lib. V. 360.

"Et te Bacche tuas nubentem junget ad ulmos
Disponetque jugis imitatus fronde choreas."

In vinea στίχοι sunt, ut et in choro. ὄρχους, Glossaria Græca reddunt: στίχους ἀμπέλων. ὄρχος et χορὸς idem est. Sic χορὸν εὐκελάδων δονάκων, Coluthus memorat Rapt. Helen. 122. — ἐλαιήεντες pro ἐλαιήεσσαι dixit. Sic Homerus Od. α'. 246. ὑλήεντι Ζακύνθῳ, pro ὑληέσσῃ. Idem Iliad. β'. 742. κλυτὸς Ἱπποδάμεια, pro κλυτή. vid. Etym. M. p. 152. 13. Thom. Mag. p. 86. Eustath. ad Iliad. δ'. p. 1515. Ioann. Grammat. post Corinth. de Dialect. p. 317. ἐλαιάεσσαν νηδὺν, varie olim apud Sophoclem interpretati sunt Grammatici. Hesychius in Brunkii Lex. Sophocl. T. II. pag. 55. (ed. 4to) ἐλαιάεσσα νηδύς. Σοφ. Ὀδυσσεῖ ἀκανθοπλῆγι. ἤτοι λαιάεσσα, ἀντὶ τοῦ σκαιὰ, ἀγρία· ἢ ἀπὸ τοῦ λῃίζεσθαι, πάντα λῃϊζομένη καὶ κατεσθίουσα. ἢ ἀπὸ τοῦ ἐλαίου, λιπαρά.

Οὐ μὲν ἀτιμήσειε - - - ὀπάονα νύμφην] Divæ Faustinæ, Regillam quasi nympham pedisequam et sacrorum ministram non spernendam fore scribit. Simili modo Hecate, Proserpinæ dicta ministra in Hymno Homerico ad Cerer. 440.

ἐκ τοῦ οἱ πρόπολος καὶ ὀπάων ἔπλετ' ἄνασσα.

Sacerdotem Rheæ, Ἰδαίης ἀμφίπολον θαλάμης, Dioscorides in Reiskii Antholog. Cephal. n. 655. Nymphæ et Gratiæ Veneris ἀμφίπολοι dictæ, in pulcherrimo e Cypriis Carminibus petito loco ap. Athenæum Lib. XV. p. 683. F. Adde Coluthi locum, ubi Hermiones comites ἀμφίπολοι dictæ, Rapt. Helen. 321.

πολλάκι δ' ἀμφιπόλους θαλάμων ἔκτοσθε λαβοῦσα,
ὀξύτατον βοόωσα, τόσην ἀνενείκατο φωνήν.

Variis modis viros eruditos occupatos tenuit hic locus. Forsan sic legendum:

Hoc autem Faustinæ gratum locatum est simulacrum
In pago Triopæ, ubi illi prius erant ampli campi,
Et ordo vitium, et olivis consiti agri.
Nec spernet dea regina feminarum
Famulam ipsi honorum esse, et sequacem nympham :
Neque enim Iphigeniam pulcrum tenens solium Diana,
Neque Hersen terribiles habens oculos despexit Minerva :
Neque Regillam ipsam heroinis antiquis imperans
Cæsaris magnanimi parvi pendet alma mater
Ad chorum adventantem priscarum semidearum,
Cui contigit Elysiis choreis præesse,
Ipsi, et Alcmenæ, et beatæ Cadmeidi.

[9] παλαίησι S. M. B. [10] κλυσίησι A.
[11] ΑΥΤΗΙΤ L. αὐτῆς S. M. αὐτῇ γ' H. αὐτή τ' A. αὐτή γ' conj. S. et probat B.

πολλάκις δ' ἀμφιπόλους θαλάμων ἔκτοσθ' ἐλαοῦσα.

quæ sequuntur in Colutho, mire hanc emendationem confirmant. Cæterum præclaros defunctos homines, ministros appellatos esse deorum dearumve, non infrequens in inscriptionibus. Exempla observavi in Torremuzzæ Inscriptt. Sicul. p. 190. Winkelmanni Storia delle Arti, T. II. pag. 133. Marini Inscriptt. Alban. p. 129. Morello, de Styl. Inscriptt. pag. 105. Columu. ad Ennii fragm. p. 54. Gruter. Thes. p. 769. 4. Murator. pag. 1323. n. 1. pag. 1385. n. 1. Buonarotti, Vetri, p. 106. Amici, Catania illustrata, Lib. X. c. 7. p. 275. Maffeii Veron. illustr. p. 268. Gori Inscriptt. Flor. T. I. p. 353. Inscr. Biblioth. S. Gregor. p. 382. etc.

Ἀπητίμησεν Ἀθήνη] Ἀπητίμησεν ab ἀπατιμάω, *contumelia afficio, non honore habeo.* ἀπατιμᾶν, bene reddidit Visconti: *rifiutar con dispregio.* Fallitur vero vir doctissimus scribens, verbum hoc in aliis scriptoribus desiderari. Habet Homerus Iliad. ν'. 113. τὸν Πηλείωνα ἀπητίμησε.

Οὐδέ μιν ἡρώνῃσι παλαιῇσιν μεδέουσα] ἡρῷναι, Attice, pro ἡρώϊναι, ut jam in superioribus observatum. Sic et pro ἡρωῒς dicebatur ἡρώϊσσα, et contracte ἡρῷσσα. cnf. Sophron. ap. Priscian. Lib. VI. p. 170. Apollonius Rhod. Lib. IV. 1309. 1320. 1358.

- - - - ἡρῷσσαι Λιβύης τιμήοροι.

Nicænetus, in Analect. Brunk. T. I. p. 415.

ἡρῷσσαι Λιβύων ὄρος ἄκτιον αἵγε νέμεσθε,
ἡρῷσσαι Λιβύων χαίρετε δεσποτίδες.

Sic e Toupii emendatione legendum, in Epist. Critic. p. 16. Notavit et hanc formam Valk. ad Theocr. Adoniaz. pag. 321. et ad Callimachea fragm. p. 14. et 287. cnf. Cl. Jacobs, in Antholog. Græc. T. II. P. I. p. -28.

Καίσαρος ἰφθίμοιο παρήσεται ὄμπνια μήτηρ] Intelligit Salmasius, Faustinam. At de Faustina jam supra v. 51. verba fecit, et minime conveniens est titulus: *almæ matris.* Magno acumine probavit Visconti, intelligendam esse Domitiam Calvillam, aut Lucillam, Marci Antonini matrem, miro modo a poeta in societatem Alcmenæ et Semeles collocatam. Alcmena quidem mytho singulari Rhadamantho nupsisse traditur, Elysiosque campos habitasse. Adduxit Viscontius hos versiculos e carmine Anthologiæ ineditæ:

Ἀλκίδας ὁ θρασὺς Ῥαδαμάνθυϊ ματέρα τάνδε
Ἀλκμήναν ὅσιον πρὸς λέχος ἐξέδοτο.

Summa diligentia, notisque doctissimis illustravit hanc fabulam Visconti. Edidit præterea carmen, eruditasque notas adjecit Cl. Jacobs, in Exercitatt. Critic. etc. T. II. p. 186—188. Cum nihil reliquum sit, quod ad poetam notemus, similitudine totius carminis admoniti, addere liceat carmen Antiphili Byzantini, a Viscontio primum ex Anthologia inedita (p. 232.) cum viris doctis communicatum, critico vero acumine emendatum a Cl. Eichstædtio, in Ephemerid. Ienens. Litterar. l. c. p. 487.

ΕΙΣ ΤΑΦΟΝ ΕΞΟΡΥΧΘΕΝΤΑ ΥΠΟ ΑΡΟΤΟΥ
ΑΝΤΙΦΙΛΟΥ.

Οὐχ ὅτι με φθίμενον κῆδος λίπεν, ἐνθάδε κεῖμαι
γυμνὸς ὑπὲρ γαίης πυροφόροιο νέκυς.
Ταρχίθην γὰρ ἐγὼ τὸ πρίν ποτε· νῦν δ' ἀροτῆρος
χερσὶ σιδηρείη μ' ἐξεκύλισσεν ὕνις.
Ἦ ῥα κακῶν θάνατόν τις ἔφη λύσιν· οὔ ποτ' ἐμεῖο
ξεῖνε, πέλει παθέων ὕστατον, οὐδὲ τάφος.

Male erat v. 5. ὅπποτ'. Acute rescripsit Eichstædt, οὔ ποτ'. Præterea deerat signum interpungendi, quo sensus erat turbatus.

RAPHAELIS FIORILLO
DIATRIBE
IN
HERODIS IAMBOGRAPHI
FRAGMENTA.

Corollarii loco subjiciam nonnulla de Herode Iambographo observata. Gravissimo enim errore Interpretes ad Plinii Epistol. Lib. IV. ep. 3. et Fabricius, Biblioth. Græc. T. VIII. p. 710. ed. vet. confudere Herodem Atticum, cum antiquo et incognito fere Herode Iambographo. Plinius, Aristarchi summi critici judicio neglecto, qui Simonidem et Hipponactem Iambographorum principes esse ait, vid. Proclus Chrestom. pag. 342. et Grammat. Biblioth. Coislin. pag. 597. palmam in hoc poeseos genere tradit Herodi. Ait enim: "Ita certe sum affectus ipse, cum Græca epigrammata tua, cum Iambos proxime legerem. Quantum ibi humanitatis, venustatis, quam dulcia illa! quam antiqua! quam arguta! quam recta! Callimachum me, vel Herodem, vel si quid his melius, tenere credebam."

Multa ad laudatum locum Plinii moliuntur Interpp., satisque ostendunt, se de Herode Iambographo, ne fando quidem quidquam audivisse. Omnino, quo tempore vixerit poeta incertum est nobis. Floruit forte tempore Hipponactis. Memoratur certe Herodes aliquis in Hipponactis versiculo, conservato a Scholiaste ad Nicandri Theriac. p. 44. b. ed. Ald. *Μαιμώσσων, ἀντὶ τοῦ ζητῶν. γράφεται καὶ λαιμώσσων ἀντὶ τοῦ παινῶν, ὡς Ἱππῶναξ,*

Λαιμώσσει δέ σου τὸ χεῖλος ὡς Ἡρώδου.

Non improbabile est, tam acerbo joco ingenium Herodis ab Hipponacte perstrictum esse. Restant pauca tantum fragmenta e Mimiambis ap. Ioann. Stobeus. Serm. LXXI. p. 439. LXXVI. p. 453. XCVI. p. 530. CXVIII. p. 591. S. Maximum T. II. Opp. pag. 636. Zenobium Cent. VI. 10. Nomen ejus apud Stobæum in notius Hesiodi transiit, nam loca duo, quæ apud Stobæum, Serm. CXVIII. sub Herodis nomine leguntur, in editione anni 1543. male adscripta Hesiodo, in edit. anni 1609. Fragmenta, quæ in antiquis scriptoribus observavi, hic a me proferentur.

A.

Ἄγ' αὐτὸν εἰς τὸ ζήτριον.[1]

B.

Προσφὺς ὅκως τις χοιράδων ἀναρίτης.[2]

Γ.

Ἵνα τὰ Ναννάκου κλαύσω.[3]

Δ.

Ἢ χαλκέην μοι μυῖαν ἢ κύθρην παίζει
Ἢ μηλολόνθης ποσσὶν ἅμματ' ἐξάπτων
Τοῦ κεσκίου μοι τὸν γέροντα λωβῆται.[4]

[1] Etym. M. p. 411. 41. Ζήτριον διὰ τοῦ ι συνεσταλμένον. καὶ παρὰ Ἡροδότῳ, Ἄγ' αὐτὸν εἰς τὸ ζήτριον. Ἔστι δὲ χολιαμβικὸν τὸ μέτρον. Nomen hic Herodis Mimiambographi, in Herodoti transiit. In mendoso Ἡροδότῳ, hærebat Wesselingius, in Dissertat. Herodot. p. 29. Idem Etymologi locus induxisse videtur Scaligerum ad Varronem de L. L. pag. 149. ut Iamborum scriptorem Herodotum vocaret. Diversas fuisse olim Grammaticorum de voce ζητρεῖον vel ζήτρειον opiniones, Glossographi Græci arguunt. v. Pollux, Lib. III. 78. 7. 19. Auctor Etym. M. formas laudat, ζώστειον, ζώτειον, ζήτρειον, ζητρεῖον, et ζήτριον. cnf. Suid. v. ζατρεύω. In Eupolide Comico, ζήτρειον legerat forte Photius, nam in Lex. MS. ait: ζήτρειον, τὸ τῶν δούλων κολαστήριον. Εὔπολις. Etym. Gudian. MS. ζήτρειον, διὰ τῆς ει διφθόγγου κατὰ τὴν παραλήγουσαν. σημαίνει τὸ τῶν δούλων δεσμωτήριον, ἤγουν τὸν μύλωνα. ἐκεῖ γὰρ ἐδεσμεύοντο οἱ δοῦλοι. γίνεται δὲ παρὰ τὸ δεῖν, ὃ σημαίνει τὸ δεσμεύειν, καὶ τὸ τρεῖν, ὃ σημαίνει τὸ φοβεῖσθαι, δείτριον, μετατιθέντος τοῦ δ εἰς ζ καὶ τῆς ει διφθόγγου εἰς η - - - - ἢ παρὰ τὸ ζα καὶ τὸ τρεῖν ζάτρειον καὶ ζήτρειον, τροπῇ τοῦ α εἰς η. ἐξ οὗ καὶ ζάπλουτος.

[2] Athenæus Lib. III. p. 86. B. Ἀρχίλοχος δὲ τῆς χηράβος μέμνηται. τοῦ δὲ ἀναρίτου, Ἴβυκος. καλεῖται δὲ ὁ ἀναρίτης καὶ ἀνάρτας. κογχῶδες δὲ ὂν τὸ ὄστρεον, προσέχεται ταῖς πέτραις ὥσπερ αἱ λεπάδες. Ἡρώνδας δὲ ἐν Συνεργαζομέναις, Προσφὺς κλ. Is. Casaubonus, negat se alibi Herondam Comicum invenire. At, non Comicus, sed ut ex subjecto Choliambo patet, Iamborum scriptor Herodes, qui patronymica et Doribus propria forma, Ἡρώνδας dicitur: quod bene vidit Salmas. Exercitatt. Plin. pag. 111. Hemsterhus. ad Callimach. fragm. pag. 590. Valken. ad Schol. in Eurip. Phœn. p. 764. et ad Theocriti Adoniaz. p. 267.

[3] Zenobius, Cent. VI. 10. pag. 154. Τὰ Ναννάκου] Εἴρηται ἡ παροιμία ἐπὶ τῶν θαυμαζομένων. Ναννάκας γὰρ ἐγένετο Φρυγῶν βασιλεὺς, ὥς φησὶν Ἑρμογένης ἐν τοῖς Φρυγίοις, πρὸς τῶν Δευκαλίωνος νόμων (leg. χρόνων), ὃς προσειδὼς τὸν μέλλοντα κατακλυσμὸν, συναγαγὼν πάντας εἰς τὰ ἱερὰ μετὰ δακρύων ἱκέτευεν. Ἡρώδης δὲ ὁ Ἰαμβοποιὸς φησὶν, Ἵνα κλ. Pro Ἵνα τὰ Ναννάκου, apparet legisse Stephanum ἐπὶ Ναννάκου κλαύσειν. Vatican. vero codex habet: τὰ ἀπὸ Ναννάκου κλαύσι. vid. Schotti Observatt. 10. Suid. v. Ναννάκος.

[4] Stobæus, Sermon. LXXXVI. p. 433. Hi e Mimiambis petiti versiculi, ita laudantur a Stobaeo:

> Ἢ χαλκαίην μοι μυίην, ἢ * κύθρην παίζει·
> ἢ παῖσι μελολόνθης ἅμματ' ἐξάπτων
> τοῦ κεσκέου μοι τὸν γέροντα λωβῆται.

Nullam lectionis varietatem antiquæ Stobæi editiones præbent annor. 1543. 1549. 1559. et 1609. pro κύθρην quidem Gesnerus putat scribendum esse χύθρην, at nihil mutandum esse, bene observavit Grotius, qui Herodis locum optime emendatum dedit, reddiditque: *Nunc ludit ollam, nunc aheneam muscam, Nunc Melolonthæ vincla pedibus ut nectat, circumvoluta pauperat*

E.

Μὴ δὴ κόρη τὺ τὴν χολὴν ἐπὶ ῥῖνας
Ἔχ' εὐθὺς, ἤν τι ῥῆμα μὴ σοφὸν πεύθῃ·
Γυναικός ἐστι κρηγύης φέρειν πάντα.[1]

colum stuppa. Acute Grotius, pro χαλκαίην μοι μυίην, rescripsit χαλκέην μοι μυῖαν, idem κύθρην conservavit. Est enim Ionice pro κύθραν aut χύτραν. Sic κιθὼν et χιτὼν Ionibus dicitur. v. 2. Grotii conjectura optima est, ἢ μηλολόνθης ποσσὶν, pro vulgato ἢ παῖσι μελολόνθης, versu et sententia adversante. E Salmasii opinione legendum v. 3. κεστκίου pro κεσκέου. Hesych. κεσκίον, στυππεῖον. Memorantur cæterum ab Herode ludorum puerilium genera, quæ partim ab ultima antiquitate ad nostram pervenere ætatem. vid. Martin. Var. Lect. Lib. IV. c. 2. p. 199. Primum ludi genus, prisci *Muscam aheneam*, vocarunt. cnf. P. Victorii Var. Lect. Lib. XV. p. 327. Quod ad formam attinet, eam describit Pollux, Lib. IX. 123. apud quem videre poteris. Ait enim, ita olim exerceri ludum, ut puer aliquis, cum fascia oculos obvolvisset, in orbem versaretur, clamaretque: *aheneam muscam venabor*, alii vero respondentes, *venaberis nec tamen capies*, cæderentque illum scutica, e levi materia facta, donec aliquem ex numero ipsorum comprehendisset. Eustathius etiam ad Iliad. θ'. p. 1127. meminit hujus ludi. quo loco etiam docet, unde χαλκῆ, i. e. *ahenea musca* vocata sit, tradens, genus esse quoddam muscarum, quæ a colore æris illo modo a Græcis vocatæ sint. Vocem κύθρην de quadam osculi specie intelligendam esse credidi, nonnulla enim de ea monuit Suidas v. χύτρα. Meminit et Tibullus, Lib. II. 5. 91.

"—— natusque parenti
Oscula compressis auribus eripiet."

Ubi multa ab Interpp. notata. Eunicus ap. Polluc. Lib. X. c. 100. λαβοῦσα τῶν ὤτων φίλησον τὴν χύτραν. At hæc verba non ad puerum, sed ad scortillum pertinere videntur. Fuit enim osculandi hic mos meretricibus familiaris, ut illa apud Aristænet. Lib. I. ep. 29. fin. κἀγὼ τῶν ὤτων λαβομένη τρίς σε φιλήσω. Melius forte si per κύθραν intelligimus puerilem ludum, quem Hesych. h. v. et Pollux, Lib. X. 113. χυτρίνδαν vocant, cujusque rationem et formam late exponunt. Cæterum μηλολόνθης ποσσὶν ἅμματ' ἐξάπτειν, et apud nos solent Mense Maio pueri, qui scarabæis melolonthis filum appendentes, idque manu tenentes, circumque volitare eos faciunt. Meminit et Aristophanes Nub. 134. et joco notatu dignissimo Strepsiadem inducit, a Socrate monitum, ne tantum de usuris solvendis solicitus esset, sed omnes a se amoveret, puerorum more et exemplo, qui suas μηλολόνθας, non omnino avolare sinunt, sed eas pede tantum revinctas apud se retinent:

ἀλλ' ἀποσχάλα τὴν φροντίδ' ἐς τὸν ἀέρα
λινόδετον ὥσπερ μηλολόνθην τοῦ ποδός.

Hic locus multum facit ad alius explicationem, quem e Pindaro laudat Plutarchus T. II. Opp. pag. 68. (Fragmenta Pindarica ed. Heyne n. XXV. p. 93.).

- - - καὶ λύοντι τὸ τῶν δυσφόρων
σχοινίον καὶ μεριμνᾶν.

Simili modo Theodectes Tragicus, χαλινὸν dixit, pro σχοινίον, apud Stobæum. Tit. XL. p. 617.

Ἀλλ' ὦ τάλαν Θύεστα καρτέρει δακὼν
ὀργῆς χαλινόν.

Scripsimus δακὼν, male erat in Stobæo δανθάνων. Verbum δάκνω eleganter de affectibus animi, amoris, dicitur, qui pectus arrodunt. Aspasia apud Athenæum Lib. V. p. 219.

Σώκρατες οὐκ ἔλαθές με πόθῳ δηχθεὶς
φρένα τὴν σὴν,
παιδὸς Δεινομάχης καὶ Κλεινίου —

et Pindarus in Scolio (Fragment. Pindar. edit. Heyne. pag. 25.)

Ἀλλ' ἔγωγ' ἕκατι τᾶς
κηρὸς ὣς δαχθεὶς μελικρατᾶν μελισσᾶν
τάκομαι, εὖτ' ἂν ἴδω
παιδῶν νεόγυιον ἐς ἥβαν.

Cæterum Aristophanes in Vesp. 1332. tympanistriam a Bdelycleone, qui ejus amore tenebatur, vocari facit χρυσομηλολόντιον, et urbanitate ex eo puerili ludo petita ludit in ambiguitate vocis σχοινίου, quæ et *filum* et *funiculum* significat, vid. Menander ap. Alexandr. Rhetor. p. 748. ed. Ald., et *membrum virile.* — γέροντα esse instrumentum, cui stuppas lanificæ circumvolvebant, Pollux docet, Lib. XIII. p. 327. Τὸ δὲ ἐργαλεῖον καθ' οὗ ἔκλωθον ἐξαρτῶντες τὰ στυππεῖα, γέρων ἐκαλεῖτο. ἦν δὲ ἐκ ξύλου πεποιημένον, χεῖρας Ἑρμοῦ τετραγώνου ἔχον, ὃ γέροντος εἶχε πρόσωπον ἀφ' οὗ τὸ ὄνομα. Φερεκράτης δὲ φησὶν ἐν Μυρμηκανθρώποις,

ἀλλ' ὡς τάχιστα τὸν γέρονθ' ἱστὸν ποιεῖ
ἀφ' οὗ τὸ λίνον ἦν.

ϛ.

Ὡς οἰκίην οὐκ ἔστιν εὐμαρέως εὑρεῖν
Ἄνευ κακῶν ζώουσαν. ὃς δ᾽ ἔχει μεῖον,
Οὗτός τι μεῖζον τοῦ ἑτέρου δοκεῖ πρήσσειν.[2]

Ζ.

Ἐγὼ δ᾽ ἀδραίνω γυιὸς ὤν. τὸ γὰρ γῆρας
Ἡμέας καθέλκει· κ᾽ εἰς σκιὴν πέρας τήκει.[3]

Η.

Ἐπὴν τὸν ἑξηκοστὸν ἥλιον κάμψῃς,
Ὦ Γρύλλε Γρύλλε, θνῆσκε, καὶ τέφρη γίνου.
Ὡς τυφλὸς οὑπὲρ κεῖνο τοῦ βίου καμπτήρ.
Ἤδη γὰρ αὐγὴ τῆς ζωῆς ἀπήμβλυνται.[4]

Θ.

Γύναι, τὰ λευκὰ τῶν τριχῶν ἀπαμβλύνει
Τὸν νοῦν.[5]

Memorabilis est Grotii observatio ad Stobæum, pag. 545. 'Auctor (inquit) hujus et aliorum qui a Stobæo citantur claudicantium Iamborum in Manuscriptis editisque ejus Codicibus Herodes dicitur, Athenæo vero Herondas, nam et is Scazontem sub eo nomine citat.'

[1] Stobæus, Serm. LXXI. p. 439. Gesn. p. 320. Grot. Eleganter reddidit Grotius: *Ne si quid alter dixerit minus recte, Tuas, puella, sanna torqueat nares, Tolerare cuncta, magna fœminæ laus.* Sententiam Herodis bene explicant notata virorum doctorum ad Persii Satyr. V. 91. et Theocrit. Id. I. 18.

[2] Stobæus, Serm. XCVI. p. 530. Gesn. p. 405. Grot. Male erat initio v. 3. τούτου. leg. οὗτος.

[3] Stobæus, Sermon. CXVIII. p. 591. Gesn. p. 481. Grot. In editione Stobæi, an. 1609. in margine, e Codice additur: *Ex Herodis* Μολπείνου. Erat forte Herodis ἆσμα μόλπεινον, *carmen festivum, ad cœnam cantatum*, unde fragmenta a Stobæo petita. Locus ita legebatur in Stobæo:

Ἐγὼ δὲ δραινῶ μυιὸς ἄν. τὸ γὰρ γῆρας
ἡμέας καθέλκει, καὶ σκιὴ παραστήκει.

Gesnerus emendavit: Ἐγὼ δὲ ἀδραιέω γυρὸς ὤν. At Salmasii emendatio, quam adhibui, elegantissima est. In v. 2. pro antiqua lectione καὶ σκιὴ π. Grotius, e MSS. profert: κἢν σκιὴν π. unde putat fuisse κ᾽ εἰς σκιὴν μεταστήσει. At exquisitior est emendatio — πέρας τήκει. Eleganter, ut solet Grotius: *Languore curvat me senecta detractum, Nec me magis quam corpus umbra dimittit.*

[4] Stobæus l. c. S. Maximus, Sentent. XLI. T. II. Opp. p. 636. ed. Combefisii. — τέφρη γίνου, usitata dixit formula. cnf. Analect. Brunk. T. III. p. 165. Murator, Inscriptt. 483. ἤδη γὰρ αὐγή. Male erat in Stobæo: ἤδη γὰρ αὐτή. αὐγὴ, *lux*, pro *vigore* et *vita* sumitur. vid. Tyrtæus apud Stob. Serm. XLVIII. pag. 325. Theognis, 426. Venuste reddidit Grotius:

Emensus ævi sexies decem soles,
o Grylle Grylle moritor et cinis fias,
cæcum est, quod hæc post spatia restat ætatis.
nam jam retusus ipse fulgor est vitæ.

[5] Stobæus l. c.

I.

Φύγωμεν ἐκ προσώπου,
Μή σ᾽ ἐμπεσὼν ὁ πρέσβυς,
Οὐλῇ κατ᾽ εὐθὺ - - - - -
Βατηρίᾳ καλύψῃ.[6]

[6] Particula hæc carminis exstat apud Schol. Nicandri, Theriac. p. 41. b. Βατῆρα δὲ τὴν βακτηρίαν κατὰ ἀφαίρεσιν τοῦ κ. ὁμοίως καὶ Ἡρώδης ἐν ἡμιάμβοις, ἐν τῷ περιγραφομένῳ ὕπνῳ, φύγωμεν ἐκ προσώπου μή σ᾽ ἐμπεσὼν πρέσβυς οὐλῇ κατ᾽ εὐθὺ βατηρίῃ καλύψῃ. Pro ὕπνῳ, legendum forsan ὕμνῳ. At verba non ex hymno petita videntur, magis e carmine jocoso. Fuit forte, νομίῳ: erat enim, Clearcho teste apud Athen. Lib. XIV. p. 619. cantio, Nomia dicta, ab Eriphane primum poetria in Menalcam pastorem, quem amabat, composita. Versiculum unicum ex illo carmine servavit Athenæus:

Μακραὶ δρύες ὦ Μενάλκα.

Pro μή σ᾽ ἐμπεσὼν, legendum forte: μή μ᾽ ἐμπεσὼν. Toupius, Emendatt. in Hesych. T. IV. p. 44. ita versiculos exhibet:

Φύγωμεν ἐκ προσώπου
μή σ᾽ ἐμπεσὼν ὁ πρέσβυς
οὐλῇ κατ᾽ εὐθὺ —
βατηρίᾳ καλάψῃ.

Verbum in v. 3. desideratum, explevit per βαίνων. Mihi videtur legendum esse. 4. βατηρίᾳ χαλέψῃ. cnf. Apollon. Rhod. Lib. IV. 1506. 1675. βατηρίᾳ. Hesych. βατηρίαν. ῥάβδον καὶ βακτηρίαν. Scholiastes Nicandri l. c. φασὶ δὲ τινὲς βατῆρα εἶναι τὴν ποιμενικὴν ῥάβδον, μεθ᾽ ἧς βόσκουσι. Δημήτριος δὲ ὁ χλωρὸς, βατῆρα αὐτὴν φασὶ καλεῖσθαι, ἐπειδὴ τὰ βοτὰ ἐλαύνει. Ἀντίγονος δὲ βατῆρα, παρὰ τὴν βάσιν τηρεῖν. Antigoni Grammatici etymologiam, habet quoque Etym. Gudian. MS. βακτηρία, - - - - παρὰ τὸ τὴν βάσιν τηρεῖν, ἢ διὰ τὸν βαίνοντα τηρεῖν.

ΗΡΩΔΟΥ

ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ.

Pag. ed. H. Steph. | Pag. ed. Reisk.

174. 36 α΄. [1] ΔΙΟΤΙ [2] μὲν ἀνάγκη λέγειν καὶ τηλικοῖσδε καὶ [3] μὴ 32
πολὺ νεωτέροις περὶ τοῦ παρόντος πράγματος, ἔχω λέξαι· [1] διότι δὲ εἰκός ἐστι σιωπᾶν ἔχοντα λέγειν, οὔτε παρ᾽ [4] ἄλλου δύναμαι μαθεῖν οὔτ᾽ αὐτὸς ἐξευρίσκω. περὶ μὲν γὰρ ἑτέρου πράγματος ἔχοι τις ἂν ἐγκαλεῖν τοῖς λέγουσι ματαιότητα ἢ πολυπραγμοσύνην, αἰτιασάμενος ἐπίστασθαι τὰ παρόντα πράγματα· τὰ δὲ εἰς τὸν πόλεμον ἀνήκοντα πᾶσι μέν ἐστιν ἐν κοινῷ, μάλιστα δὲ ἀναγκαῖον καὶ προσῆκον ταῖσδε ταῖς ἡλικίαις ἐπίστασθαι περὶ αὐτῶν καὶ λέγειν.
οἷς γὰρ ὁ κίνδυνος οἰκειότατος γίνεται, τούτοις ἀναγκαῖόν 33
ἐστι μάλιστα μέλειν· οἷς δὲ μέλειν ἐπιτέτακται, τούτους
175. 1 εἰκὸς ἐξευρίσκειν μάλιστα. τοῦ μὲν οὖν λέγειν πολλὰς ἀνάγκας εὑρίσκω, τοῦ δὲ σιωπᾶν οὐδεμίαν ὁρῶ συγγνώμην. ἐγὼ γὰρ ἐβουλόμην μὲν ὑμᾶς αὐτοὺς τῶν ὑμετέρων ἀγαθῶν αἰτίους εἶναι μετὰ τῶν θεῶν· εἰ δὲ τοῦτο διατρίβετε καὶ δι᾽ ἄλλους εὖ πράττειν ἡδὺ, δοκεῖ δή μοι θεῶν τινὸς ἐπιμελείᾳ γίγνεσθαι τὸ γιγνόμενον. ἃ μὲν γὰρ ὑμᾶς ἐχρῆν παρασκευάσασθαι χρήμασι πείθοντας καὶ τοῖς σώμασι κινδυνεύοντας, ταῦτα πάνθ᾽ ὑμῖν ἡ τύχη ἄνευ πόνου καὶ χρημάτων συνέπραξεν, ὥστε τοὺς ὑμετέρους ἐχθροὺς ἑκόντας ὑμῖν δίκην δοῦναι. πρῶτον μὲν [5] [οὖν] ὡς ἀγαθόν ἐστι πείθεσθαι τοῖς

[1] δι᾽ ὅ, τι [2] μὲν om. [3] μὴ om. [4] ἄλλων [5] uncos om.

ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ] Cum Peloponnesii ac Lacedæmonii bellum cum Archelao, Macedoniæ rege, gererent, et Thebanorum societatem expeterent, hos ad eam capessendam hortatur. CANTER.

Διότι] Π. Δι᾽ ὅ, τι. Ὁμοίως δὲ, δι᾽ ὅ, τι δὲ εἰκ. H. STEPHAN.

Ἐπίστασθαι] Imo vero οὐκ ἐπίστασθαι vel οὐ καλῶς ἐπ. subaudi αὐτούς. REISK.

Ταῖσδε ταῖς ἡλικίαις] Id est, τῇδε τῇ ἡλικίᾳ, ἐν ᾗ νῦν ἐγὼ διάγω. IDEM.

Περὶ αὐτῶν καὶ λέγειν] Id est, οὐ μόνον εἰδέναι ταῦτα καὶ ἀσκεῖν, ἀλλὰ καὶ λέγειν περὶ αὐτῶν ἐπίστασθαι. An potius hoc voluit: καὶ περὶ αὐτῶν ἐπίστασθαι λέγειν, ὡς περὶ ἄλλων τινῶν πραγμάτων. IDEM.

Μέλειν] Subaudi αὐτοῦ. IDEM.

Ἐξευρίσκειν] Scil. τὰς πρὸς αὐτὸν μηχανάς. IDEM.

Μετὰ τῶν θεῶν] Possit quoque μετὰ

ἐπαγγελλομένοις πόλεμον, τοῦθ᾽ ὑμᾶς διδάξω· δεύτερον δ᾽ ὡς ἀναγκαῖον.

β΄. Ἡμεῖς μὲν γὰρ ἐπιστάμεθα γινώσκειν τὰ φύσει πολέμια τῆδε τῇ χώρᾳ, προγινώσκοντές τ᾽ ἂν πρὶν παθεῖν εὐ-
34 λαβούμεθα, τὰ μὲν ἐκείνων ἀσθενῆ καθιστάντες ἐκ παντὸς τρόπου, τὰ δ᾽ ἡμέτερα αὐτῶν κρείσσονα, γινώσκοντες ὅτι τὸ φύσει πολέμιον τῷ μὴ δύνασθαι κακὰ δρᾶν ἡσυχίαν ἄγει. νῦν δὲ τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν ἐκ τῶν συμφορῶν ἐπιστάμεθα, τὸν ἄνδρα τοῦτον οὐδέποθ᾽ [1]ἡμῖν φίλον ἐσόμενον, οὐδὲ διαλλαγὴν ἐσομένην ἐκείνῳ πρὸς [1]ἡμᾶς. οὐ γὰρ ἀδικούμενος ὑφ᾽ [1]ἡμῶν ἀλλ᾽ ἀδικεῖν βουλόμενος ἐχθρὸς [1]ἡμῖν ἐστίν. ἔχει μέν γε [2]χώραν ἣν ἡμῖν οἱ πατέρες κτησάμενοι παρέδωκαν, ἣν διὰ μὲν τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν ἕξει, διὰ δὲ δύναμιν ἄκων ἀποδώσει. μία μὲν αὕτη πρόφασις αὐτῷ κακονοίας πρὸς ὑμᾶς· ἔπειτα δὲ ὅτι ταῖς μὲν Ἑλλήνων πόλεσιν ἱκανόν ἐστι τὴν αὐτῶν δύναμιν διασῶσαι τοῖς ἐπιγιγνομένοις, τοῖς δὲ τυράννοις ταῦτ᾽ οὐκ ἀπόχρη μόνον, ἀλλὰ προσκαταστρέψασθαι δέονται τοὺς πλουσιωτάτους ἀεί. ἡμεῖς μὲν οὖν δοκοῦμεν οὔτ᾽ αὐτοὶ ῥᾳδίως ἂν τοῦτο παθεῖν, ἄλλοις τε ἐμπο-
35 δὼν γενέσθαι. διὰ ταῦθ᾽ ἡμῖν ἐκεῖνος ἄχθεται, βουλόμενος σφάλλεσθαι τὰς ἐλπίδας τῶν ἡμῖν πιστευόντων. ἀπὸ μιᾶς οὖν τέχνης ὁρμώμενος ἡμῶν τε κρατήσειν οἴεται καὶ τούτων ὧν δι᾽ ἡμᾶς οὐκ ἄρξει. ταῦτα δὲ πρότερον ἐξῆν εἰκάζειν ἡμῖν, νῦν δὲ σαφῶς γιγνώσκειν ἔργῳ πάσχοντας. ᾧ γὰρ ἁλίσκεται μάλιστα καὶ πόλις καὶ χώρα, τοῦτο τὸ χωρίον οὐκ

[1] ὑμ. [2] -χώραν om.

τοὺς θεοὺς legi. IDEM.

Γινώσκειν] Ad γινώσκειν addendum videtur δεῖν. IDEM.

Τ᾽ ἂν] Π. τ᾽ αὐτὰ. H. STEPHAN. ἂν bene habere videtur. Malim δ᾽ ἄν. REISK.

Εὐλαβούμεθα] Malim εὐλαβοίμεθα in optativo, quod idem est, ac si dixisset ὀρθῶς εὐλαβοίμεθα. *recte fecerimus, si caverimus*: ob præmissum ἂν optativus hic melius conveniat, quam indicativus. IDEM.

Κρεῖσσον, ἀναγινώσκοντες ὅτι τ. φ. π. τὸ μὴ δύν.] Π. κρείσσονα, γινώσκοντες ὅτι τ. φ. π. τῷ μὴ δύν. H. STEPHAN.

Διδασκαλίαν] Post διδασκαλίαν deest φθάσαντες. *novimus, prius quam ego ad istæc docendum surgerem, malis nostris docti.* REISK.

Τὸν ἄνδρα τοῦτον] Archelaum. IDEM.

Δύναμιν] Malim τὴν δύναμιν, scil. τὴν ἡμετέραν. IDEM.

Μόνον] Malim μόνοις, ut τυράννοις referatur. IDEM.

Πλουσιωτάτους] Num πλησιεστάτους. *maxime vicinos.* v. p. 177. 19. ed. Steph. IDEM.

Δοκοῦμεν] Scil. αὐτῷ. IDEM.

Τοῦτο παθεῖν] Scil. τὸ καταστραφῆναι ὑπ᾽ αὐτοῦ. IDEM.

Γενέσθαι] Scil. τοῦ τοῦτο συμβαίνειν αὐτοῖς. IDEM.

Χωρίον] Metaphorice accipiendum est h. l. pro ἀφορμὴν καὶ μηχανήν. significat discordiam civilem. IDEM.

ἔλαθεν αὐτὸν ἰδόντα στασιάζοντας ἡμᾶς αὐτούς, ἀλλὰ
μετὰ τῶν ὀλίγων ἐπὶ [1] τούτους πάντας οὐκ ὤκνησεν ἐλθεῖν.
ἠπίστατο γὰρ ἐλθὼν ὅτι τοῖς πολλοῖς μὲν ἐπιχειρήσας οὐδὲν
ἂν ἔπραξεν ὧν ἐβούλετο — τοὺς γὰρ ἀσθενεστέρους συγκα-
ταπολεμήσας οὐκ ἄρξειν τῶν πλειόνων ἔμελλεν· ἱκανοὶ γὰρ
ἦσαν ἂν αὐτὸν ἀμύνασθαι —, εἰ δὲ τοὺς πολλοὺς μετὰ
τῶν ὀλίγων καταστρέψαιτο, ῥᾳδίως ἁπάντων ᾤετο κρατή- 36
σειν. οὕτω μὲν [2] αὐτὸν βούλεσθαι πέφυκεν ἡμᾶς στασιάζειν.
εἰ δ' αὐτῷ ταῦτα συμφέρει, καὶ πράσσειν οἴεσθε αὐτόν. τὸ
δ' ἐκείνου συμφέρον ὅσον ἡμῖν κακόν ἐστιν, ἀθρήσετε πρὸς τὸ
μέγιστον τῶν ἄλλων [3] ἀντιτιθέντες. ὁμολογεῖται γὰρ πό-
λεμος τῶν ἄλλων κακῶν τοσούτῳ μέγιστον εἶναι, ὅσωπερ
εἰρήνη τῶν ἀγαθῶν. ἴσῳ μέντοι μεγέθει τὸν πόλεμον ἡ στά-
σις ὑπερβάλλει, ὅσωπερ ὁ πόλεμος τὴν εἰρήνην. ἐν μὲν γὰρ
τῷ ξενικῷ πολέμῳ τὴν πατρίδα σώζοντες ἀποθνήσκουσιν,
ἐν δὲ τῷ πολιτικῷ διαφθείροντες ἑαυτούς, ὥστε μήτε τοὺς
ἀποκτείναντας εὐδοκιμεῖν. ἄλλοις μὲν γὰρ πολεμοῦντες πο-
λεμοῦμεν ὑπὲρ τῶν φίλων· καὶ τοὺς μὲν ἀλλοτρίους νικῶν- 37
τες ἑτέρους κτῶνται φίλους, ὅταν δὲ τοὺς οἰκείους, ἀποστε-
ροῦνται καὶ τῶν ὑπαρχόντων. ἁρπαγὴν δὲ χώρας καὶ χρη-
μάτων φθορὰν [4] καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἡδονὴν καὶ τοῖς φίλοις
συμφορὰν ὅσην [5] δύναται, πολὺς ἀριθμὸς [6] καθ' ἕκαστον

[1] * τοὺς [2] αὐτὶς [3] ἀντιθέντες [4] καὶ τοῖς - - - συμφορὰν om. [5] δύνανται [6] καθέστακεν

Ἡμᾶς αὐτοὺς] Num ἡμᾶς αὐτοῖς, id est ἡμῖν αὐτοῖς. an ἡμᾶς πρὸς αὐτοὺς, id est, πρὸς ἡμᾶς αὐτούς. IDEM.

Ἐλθὼν] Imo vero *μόνος ἐλθών*. Solus si venerit Thebas ad ortum, sine factione optimatum. Verum præterea quoque duo hæc vocabula μόνος ἐλθὼν non suo stant loco, sed collocanda sunt pone ἐπιχειρήσας. IDEM.

Ἀσθενεστέρους] Optimates. IDEM.

Ἦσαν] Scil. optimates cum plebe consociati. IDEM.

Μετὰ τῶν ὀλίγων] Non sic debet accipi τοὺς πολλοὺς σύναμα καὶ τοὺς ὀλίγους. sed ita, ac si dixisset: τοὺς πολλοὺς διὰ τῶν ὀλίγων, ἔχων τοὺς ὀλίγους μεθ' ἑαυτοῦ. IDEM.

Πέφυκεν] Πέφηνεν. CANTER.

Πράσσειν] Π. πράξειν. H. STEPHAN.

Πρὸς τὸ μέγιστον τῶν ἄλλων] Subaudi κακῶν. *comparantes eo cum malo, quod reliquorum malorum est pessimum.* REISK.

Τοσούτων] Π. τοσούτῳ. H. STEPHAN.

Ξενικῷ] Id est, ὃς πολεμεῖται πρὸς ἐχθροὺς ξένους, ἀλλοτριόχθονας. REISK.

Μήτε] Imo vero μηδὲ. *ne occisores quidem* (nedum occisi). aut si vulgatam h. l. tenebimus, addendum erit μήτε τοὺς ἀναιρεθέντας, vel μήτε τοὺς πεσόντας, vel simile quid. IDEM.

Πολεμοῦμεν] Imo vero πολεμοῦσιν in tertia pluralis. IDEM.

Ὅταν δὲ] Aut addendum est νικῶσι, aut leg. νικῶντες δὲ. IDEM.

Ἁρπαγὴν δὲ χώρας καὶ χρημάτων φθορὰν] Quid ni potius transpositis vocabulis ἁρπαγὴν δὲ χρημάτων, καὶ χώρας φθορὰν. IDEM.

Ὅσην δύνανται] Interponendum videtur αἱ στάσεις. *bella civilia quantas afferre valeant et rerum rapinas et soli devastationes.* IDEM.

Ἀριθμὸς] Suspicabar aliquando leg. esse: ἄρ' ἆθλος. *arduum sit certamen.* Nunc tamen malim vulgatæ acquiescere, et. v. ἀριθμὸς accipere pro *copia*, vel *turba*, re-

ἐξηγήσασθαι. καὶ τούτων οὐδ' ἀπαλλαγῆναι ῥάδιον, ἐπειδὰν ἄρξηταί τις· τὸν διάλογον γὰρ οὐκ ἔστιν εὑρεῖν. οἱ γὰρ πλησίον οἰκοῦντες οὐκ ἄχθονται στασιαζόντων τῶν πλησίον, οἱ μὲν ἀσθενέστεροι, ὅπως ἂν μὴ ἄρχωνται, οἱ δ' ὅμοιοι τὴν δύναμιν, ὅπως ἂν κρείσσονες γένωνται, οἱ δ' ἰσχυροὶ, ὅπως ἂν ῥαδιέστερον ἄρχωσι.

38 γ΄. Καὶ τούτων οὐκ οἶδ' [1]ὅτι δεῖ σημεῖον ἄλλοθεν λαβεῖν· ἡμεῖς γὰρ τοῖς ἄλλοις σημεῖόν ἐσμεν. χώραν γὰρ τῶν 176. 1
Ἑλλήνων ἔχοντες πλείστην καὶ πλεῖστα δυναμένην παρέχειν οὐ μόνον τοῖς ἐνοικοῦσιν ἀλλὰ καὶ τοῖς παροίκοις, οὐ φαινόμεθα πλουσιώτεροι τῶν παρ' ἡμῶν ἐξαγομένων ὄντες· ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἑαυτοῖς κατατίθενται τὰ παραγινόμενα, ἡμεῖς δ' εἰς τοὺς ἀλλοτρίους ἀναλίσκομεν, τὰ κοινὰ μὲν ἴδια ποιοῦντες, τὰ δὲ τῶν ἰδιωτῶν κοινά. καίτοι πῶς οὐ δεινόν ἐστι τούτους κοινῇ τρέφειν, οἳ τὴν πόλιν οὐ κοινὴν ἡμῖν παρέ-
39 χουσι; πρὸς τούτοις τε γῆν ἔχοντες εὐφυεστάτην ἀμύνεσθαι τοὺς ἐπιόντας, καὶ τὸ σύμμαχον ἐγγενὲς παρεχομένην καὶ ἵππους, οὐχ ὅπως διαλύομεν τοὺς βουλομένους ἀδικεῖν, ἀλλ' ἐπαγόμεθα τοὺς ἀμυνοῦντας μισθῷ πείθοντες καὶ φυλασσόμεθα ξένους, καὶ καταφρονεῖται μὲν ἡ δύναμις τῆς χώρας, καταγελώμεθα δ' αὐτοί. τούτων πάντων καὶ ἑτέρων πολ-

[1] ὅ. τι

rum enumerandarum, idem quod ὄχλος. Idem.

Τὸν διάλογον] Π. τὸν διαλλακτὴν. Ἢ, τὴν διαλλαγὴν. H. Stephan. Lego τὸν διαλλακτὴν, sensu obvio, plano, et manifesto: at legendo διάλογον, ut scriptum est, nullus inde emerget commodus sensus. Palmer. Mihi neutra placet, sed διὰ λόγων leg. esse. verum tum deerit post οὐκ ἐστὶν εὑρεῖν aliquod vocab. e. c. διαλλακτήν. *invenire enim non est restauratorem gratiæ, qui animos infensos oratione reconciliet.* Reisk.

Ῥαδιέστερον] Nescio an forma hæc, præter h. l., alibi nusquam occurrat. cur non ῥᾷον dixit, ut reliqui omnes. Idem.

Τῶν παρ' ἡμῶν ἐξαγομένων] Quæritur, sitne masculini generis, an neutrius. si prius probamus, bene habebit h. l. vulgata et sententia erit: *quam ii, qui sibi necessaria a nobis petunt et e solo nostro aliorsum exportant.* οἱ ἐξαγόμενοι erunt tum οἱ ἔμποροι, et particip. verbi medii, non passivi. Sin autem τὰ ἐξαγόμενα h. l. sunt *res et merces exportabiles*, in passivo, tum leg. erit: πλουσιώτεροι ἀπὸ τῶν παρ' ἡμῶν ἐξαγομένων. *opulentiores a mercimoniis rerum, quæ e nostro solo exportantur.* Idem.

Τὰ παραγινόμενα] Malim τὰ περιγιν, res, annonas, fructus, a cultura soli aliarumque artium exercitatione partos, et ultra ipsorum necessitudines redundantes. Illas copias ipsi sibi reservant ad futuros usus, cum tempus venit, quo illis indigeant. Idem.

Ἡμεῖς δ' εἰς κ. τ. λ.] Opes ærarii impendimus et exhaurimus alendis militibus mercenariis, quod ærarium ut impleamus, eo cives spoliamus. Idem.

Οὐ τὴν πόλιν ἡμῖν κοινὴν παρέχουσιν] H. e. milites mercenarios, alienigenas, non eadem nobiscum patria utentes, qui suam sibi propriam habent patriam, a qua nos exclusi sumus. Paulo post appellat οὐκ ἐγγενὲς σύμμαχον. Idem.

Διαλύομεν] Num διὰ τούτων κωλύομεν aut διὰ τούτων κολούομεν. *per hos* [milites indigenas, pedestrisque et equestris militiæ, domi natos] *compescimus*, aut *castigamus, grassatores.* Idem.

λῶν τὸν αἴτιον αὐτοὶ παρόντες θεάσασθε, τοιαύτην ἐπίδειξιν ἐπιδείξαντα πᾶσιν, οἵαν οὐδεὶς οὕτω σκληρὸς οὐδὲ μισάνθρωπός ἐστιν ὅστις ἀδάκρυτος ἂν διηγήσαιτο. τί γὰρ οὐκ ἐγένετο τῶν μεγίστων κακῶν; οὐ παῖδες καὶ γυναῖκες καὶ πατέρες γέροντες καὶ μητέρες θεωροὶ κατέστησαν ἀποθνησκόντων, οἱ μὲν πατέρων, αἱ δ' ἀνδρῶν, αἱ δὲ παίδων, αἱ μὲν ἐν ταῖς αὐτῶν χερσὶ τελευτώντων τὸν βίον, αἱ δ' ἐν τοῖς πολεμίοις διαφθειρομένων; οἰκίας δὲ κατασκαπτομένας καὶ 40 χρήματα διαρπαζόμενα; καὶ τὸ πάντων δεινότατον, ὁπότε τύχοι τῶν αὐτῶν ἱερῶν κοινωνῶν ὁ ταῦτα δρῶν καὶ τῆς αὐτῆς φυλῆς ὤν, ᾧ [1] προσῆκεν ἐπαμῦναι κατά γε νόμον, ἀλλὰ μὴ παρανόμως ἀπολέσαι; ὅτε καὶ τοῖς γέρουσιν ἐφάνη συμφορὰ τὸ γῆρας, καὶ τοῖς ὀρφανοῖς ὡσαύτως. καὶ τούτων τὸν αἴτιον πῶς οὐ χρὴ κακῶς δρᾶν δυναμένους γε, ἀμυνομένους μὲν ὧν ὑπῆρξε, τιμωροῦντας δὲ τοῖς ἀποθανοῦσιν, οἰκτείροντας δὲ τοὺς ἀποστερηθέντας; οὐ γὰρ μόνον τοσοῦτον ἀγαθόν ἐστιν, ὅτι τῶν παροιχομένων ληψόμεθα δίκην, ἀλλ' ὅτι παράδειγμα τοῦτο δείξαντες ἀποδιδάξομεν τοὺς ἄλλους μὴ νομίζειν εὕρημα τὴν ἡμετέραν διαφορὰν μηδὲ μεθ' ἡμῶν ἐπιβουλεύειν ἡμῖν. ἐὰν δὲ τοῦτο γένηται, πολλὰς ἐλπίδας 41 ἔχω μηδὲ στασιάσειν ἡμᾶς, ὅταν ἐπίκουροι μηδαμόθεν ἴωσι τοῖς ἐπιβουλεύουσιν.

δ'. Οὕτω μὲν οὖν ἀγαθόν ἐστιν ἡμῖν ἐθελοντὰς ὁμολογῆσαι συμπολεμεῖν τοῖς παρακαλοῦσιν· ὡς δ' ἀναγκαῖόν ἐστιν, ἐκ τῶν ἐπιλοίπων χρὴ σκοπεῖν. Ἀρχέλαος γὰρ οὔτ'

[1] προσῆκον

Παρόντες θεάσασθε] Num παρόντα θεᾶσθε. ut παρόντα ad τὸν αἴτιον referatur. *eum, qui causa mali est, præsentem* [id est, coram] *cernitis*. Idem.

Ἐπιδείξαντα] Haud est prætereundum silentio, sed annotandum, raro modo dici ἐπιδείξαντα, pro ἐπιδειξάμενον. nam in hoc significatu non activum hujus verbi, sed medium usurpatur. Idem.

Ἐν τοῖς πολεμίοις] Malim ἐν ταῖς πολεμίων. Idem.

Οἰκίας δὲ κατασκαπτομένας] Pendet hic accusativus, fulcro carens. num ergo ἐθεάσασθε deest, aut τίς οὐκ εἶδεν, vel tale quid. Aut nominativi sunt substituendi. Idem.

Προσῆκον] Malim in imperfecto προσῆκεν. Idem.

Ὅτε] Num τότε. Idem.

Ὡσαύτως] Ad ὡσαύτως adde ἡ ὀρφανία. sed claudicat comparatio. Senium non semper est malum, orbitas autem pupillorum estne unquam non calamitosa, etiam tempore pacis publicæ? Idem.

Ἀποστερηθέντας] Liberis puta patribusque. Idem.

Τοσοῦτον ἀγαθόν ἐστι] Τοσοῦτον non cohæret cum ἀγαθὸν, sed stat per se, quasi adverbialiter. *hactenus*, vel *tantisper*. Idem est, ac si planius sic dixisset: τὸ γὰρ κακῶς δρᾶν τὸν αἴτιον τούτων οὐ κατὰ τοσοῦτον μόνον ἐστὶν ἀγαθόν. Idem.

Ἀλλ' ὅτι παράδειγμα] Malim ἀλλ' ὅτι καὶ παρ. Idem.

Ἴωσι τοῖς ἐπιβουλεύουσιν] Id est, ἥκωσι vel ἴωσι πρὸς τοὺς ἐπιβουλεύοντας. Idem.

ἐπὶ Πελοποννησίους ἦλθε μετὰ Ἀθηναίων, οὔτε διὰ τῆς χώρας ἰέναι βουλομένους ἔπαυσεν, οὔτε χρήματα παρέσχεν ἐπὶ [1] τούτους, οὐδ᾽ ἔστι πρόφασις τῆς ἔχθρας πλὴν ὅτι οὐκ ἤθελε συμπολεμεῖν αὐτοῖς πρὸς Ἀθηναίους, ἀλλ᾽ ἡσυχίαν ἦγεν. ἐπειδὴ τοίνυν τοῖς Πελοποννησίοις ἱκανὴ πρόφασίς ἐστι πολεμίους νομίζειν τοὺς μὴ πολεμήσαντας αὐτοῖς, εὐλαβηθῶμεν ὅπως μὴ διὰ τὴν αὐτὴν πρόφασιν ἡμῖν πολεμή-
42 σωσιν, εἰ παρακαλούμενοι μὴ βουλησόμεθα συμπολεμεῖν μετὰ Πελοποννησίων· οὐ γὰρ ἠδικεῖτο ὑπὸ Ἀθηναίων οὐδέν. ἡμῖν δὲ δὴ τίς λόγος ὑπολείπεται; πότερον ὡς οὐκ ἀδικούμεθα; διδάξομεν αὐτοὺς ταὐτὰ δρᾶν ἅπερ ἐκεῖνος· οὐ γὰρ ἄδικον, εἴπερ ὁ τάδε δράσας οὐκ ἀδικεῖ. ἀλλ᾽ ἀδικεῖσθαι
43 μὲν φήσομεν, ἀμύνεσθαι δ᾽ οὐ [2] βουλησόμεθα; πολλὴν ἄρα δειλίαν [3] ποιήσομεν τοῖς βουλομένοις ἡμᾶς καλῶς δρᾶν. ἀλλὰ βούλεσθαι μὲν, δύνασθαι δ᾽ οὔ; τίς οὖν οὐ καταφρονήσει τῆς δυνάμεως ἡμῶν, εἰ τοὺς Ἕλληνάς γε ἔχοντες ἐπικούρους οὐδ᾽ οὕτω δυνησόμεθα τοὺς ἐχθροὺς ἀμύνεσθαι, καὶ τὸ μέγιστον, εἰ δευτέραν αἰτίαν σχήσομεν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, πρότερον μὲν ὅτι τὸν πρότερον Μηδικὸν οὐ συνεπολεμήσαμεν, δεύτερον δὲ τὸν νῦν ἐπαγγελλόμενον. καίτοι

[1] τούτοις [2] βουλόμεθα [3] ἐμποιήσομεν

Τῆς χώρας] Subaudi τῆς ἑαυτοῦ. *neque Peloponnesiis transitum per suos fines denegavit*, sive se iis non opposuit, Athenienses in Cherrhoneso et Thracia invadentibus. IDEM.

Παρέσχεν] Atheniensibus puta. ἐπὶ τούτους, *adversus hos*, Peloponnesios. ad quos etiam proximum αὐτοῖς refertur. IDEM.

Ἱκανὴ πρόφασις] Subaudi τοῦ πολεμεῖν. proximum νομίζειν accipi debet pro τὸ νομίζειν. quanquam nescio, an leg. sit: τὸ πολεμίους νομίζειν τοὺς μὴ συμπολεμ. IDEM.

Οὐ γὰρ ἠδικεῖτο ὑπὸ Ἀθηναίων οὐδὲν] Nimis abruptus διάλογος videtur paraphrasi explicandus esse. Occurrat mihi aliquis nunc, recte aiens Archelaum fecisse, arma sua cum armis Peloponnesiorum consociare recusantem adversus Athenienses, a quibus nil quicquam læsus fuisset. Verum hujusmodi excusatio a causa nostra abhorret. Invitamur ad societatem belli cum Peloponnesiis ineundam, adversus Archelaum. Recusabimusne? ecquid tandem prætexentes? num hoc, injurias ab Archelao nobis nullas oblatas esse? Hac quidem oratione utentes, planum faciemus omnibus, homines nos esse ignavos, imbelles, degeneres, qui nullam non injuriam inulto perferant. Quo quid fiet? Hoc nempe, acuemus Peloponnesiorum erga nos insolentiam. Docebimus eos eadem omnia in nos expromere exempla superbiæ et crudelitatis, quibus Archelaus capitibus nostris illusit. IDEM.

Ἀδικούμεθα; διδάξομεν] Alius brevitatem minus affectans, saltim ἀλλ᾽ οὕτω γε interposuisset. IDEM.

Οὐ γὰρ ἄδικον] Subaudi ἐστὶν οὐδέν, *nulla est injustitia in universa rerum natura, si Archelaus crimine injustitiæ vacat.* Suspicabar aliquando de ἄδικος, aut ἀδικῶν. *nemo injustus est, si Archelaus non est.* IDEM.

Ἐμποιήσομεν] Sic dedi de meo, pro vulgari ποιήσομεν. *ingentem formidinem atque cunctationem injiciemus.* IDEM.

Βούλεσθαι μὲν, δύνασθαι δὲ οὐ] Subaudi a communi φήσομεν. IDEM.

Πρότερον — δεύτερον] Imo vero προτέραν et δευτέραν, scil. αἰτίαν. Alius sic planius dixisset: τὴν μὲν γὰρ προτέραν εἴχομεν ὅτι — τὴν δὲ δευτέραν ἕξομεν ὅτι τὸν νῦν —. IDEM.

πρὸς ἐκεῖνον μὲν ἱκανὴν πρόφασιν εἴχομεν· πρὸ ἡμῶν μὲν γὰρ ἠθέλομεν αὐτοῖς συνδιακινδυνεύειν· οὕτω γὰρ ἐπὶ πάσης ἐγίγνετο μᾶλλον, ἢ τὴν ἡμετέραν αὐτῶν ἀπολιπόντας περὶ
177. τῆς ἐκείνων διαμάχεσθαι. νῦν δὲ τί φήσομεν; αὐτοὶ γὰρ 44
ἥκουσιν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τῆς ἡμετέρας [1] ἐθέλοντες κινδυνεύειν. ἔτι δὲ πῶς οὐ δεινὸν, εἰ μόνοι τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Ἑλληνίδα συμμαχίαν οὐ συναριθμησόμεθα; τοῦτο δ' ὅσον ἐστὶν, αὐτὸς οὗτος δεδήλωκεν· ἐπιθυμῶν γὰρ καὶ χρήματα βουλόμενος τοῖς Ἕλλησι δοῦναι ὅπως γένοιτο σύμμαχος, οὐκ ἐδυνήθη διαπράξασθαι. καὶ τοῦτο σχεδόν ἐστι δυοῖν σημεῖον, καὶ ὅτι ἀγαθόν ἐστι καὶ ὅτι χαλεπόν. περὶ μὲν οὖν τούτων, ἐὰν ταῦτά τις ἀντιλέγῃ, τοσαῦτά μοι λελέχθω.

έ. Ἤδη δὲ λόγον ἤκουσα λεγόμενον, ὅς μοι σημεῖόν ἐστιν ἱκανὸν, ὅτι βέλτιστά ἐστιν ἃ ἐγὼ λέγω τοῖς ἐναντιωσομένοις. εἴπερ ὁ λόγος ἐκεῖνος ἰσχυρότατός ἐστιν, οὐκ ἄξιόν 45
ἐστιν ἔτι φοβηθῆναι. λέγουσι γὰρ, ὡς κρείσσων Ἀρχέλαός ἐστι, καὶ τοιοῦτος ὢν πρόσοικος μᾶλλον ἢ Πελοποννήσιοι· τοῦτον μὲν γὰρ εἰ βουλοίμεθα δυναίμεθ' ἂν [2] ἀμύνεσθαι, Πελοποννησίους δ' οὐκ ἄν· οὐκοῦν κρεῖσσον στασιάζειν πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς μᾶλλον ἢ δουλεύειν ἑτέροις. ἐγὼ δ' εἰ μὲν ἀνάγκην ἑώρων οὖσαν ἡμῖν ἑλέσθαι δυοῖν θάτερον, ἐβουλευσάμην ἂν ὁπότερον χρή μ' ἑλέσθαι· τὴν δ' ἡσυχίαν εὑρίσκω πρὸς

[1] θέλοντες

[2] ἀμύνασθαι

Πρὸ ἡμῶν] Raro modo dictum, pro ὑπὲρ ἡμῶν. IDEM.

Συνδιακινδυνεύειν] Adde tacita cogitatione, ἀλλ' οὐχ ὑπὲρ ἐκείνων. *pro nobis quidem volebamus dimicare in eorum societate, non autem pro ipsis capita nostra periculis objicere.* IDEM.

Ἐπὶ πάσης] Imo vero ἐπ' ἴσης, subaudi μοίρας. nam sic observatum fuisset jus æquum, æqua proportio. vel, si brevius et planius malumus, *fuisset hoc æquius.* IDEM.

Ταῦτα] Ad illa duo capita excusationum. 1) nulla nos injuria læsos ab Archelao esse. 2) velle quidem nos ab eo pœnas repetere. verum haud posse. Possit quoque sic legi: ἐὰν ταῦτά τις λέγῃ, τοσαῦτά μοι ἀντιλελέχθω. IDEM.

Λέγω τοῖς ἐναντιωσομένοις] Distinguo et corrigo sic: — λέγω. [hic desinit sententia. tum incipit nova] τοὺς γὰρ ἐναντιωσομένους — cohærent hi accusativi cum φοβηθῆναι. *nam si ista valebit objectio, nihil superest, quod timeamus.* Quænam vero est illa objectio? Scil. potentiorem esse Archelaum, quam Peloponnesios, et præterea quoque vicinum. Propterea bello non esse lacessendum. Refutat sophista in continenti illam objectionem, subjiciens istæc: Si vera sint, quæ isti aiant, neutri nobis metuendi sunt. Archelaum enim facile vincamus et puniamus, quanto magis ergo profligabimus Peloponnesios, si Archelao sunt inferiores, quod isti aiunt. Atqui superiores sunt. Ergo lacessendi a nobis nequaquam sunt. Ergo (pergit ipse sibi dubitationes obmovere), satius erit, continuare seditiones civiles, metu Archelai, quam aliis [Peloponnesiis] servire. Etiam hanc objectionem refutat in continenti: ἐγὼ δ' εἰ μὲν —. IDEM.

Δυοῖν θάτερον] Hoc est, ἢ στασιάζειν πρὸς ἡμᾶς, ἢ δουλεύειν τοῖς Πελοποννησίοις. IDEM.

Χρή μ' ἑλέσθαι] Malim χρῆν [pro ἔχρην] ἑλέσθαι. IDEM.

Πελοποννησίους οὖσαν. θαυμάζω δὲ καὶ τῶν ἀντιτιθέντων
[1] τὰ πράγματα τοῖς πράγμασιν. οὐ γὰρ ὅμοια πρὸς ὅμοια
συντιθέασι, πρῶτον μὲν ὅτι τὰ μὲν ὑπὸ [2] τούτων σαφῶς ἐπι-
στάμεθα, τὰ δ' ὑπ' ἐκείνων ὑπονοοῦμεν. τὰ μὲν γὰρ ἐπά-
θομεν, τὰ δ' οὐκ ἐπιστάμεθα εἰ πεισόμεθα. πῶς οὖν ἴσον
46 ἐστὶ τοῖς μὲν ἤδη [3] γεγενημένοις μὴ θυμοῦσθαι, τὰ δ' εἰκα-
ζόμενα φοβεῖσθαι μᾶλλον; ἐκ ποίων δὲ χρὴ παραδειγμάτων
ὀρρωδεῖν αὐτά; πότερον οὐχ ὁρῶμεν τοὺς [4] πλησιαιτάτους
ἡμῖν προσοικοῦντας τῶν Ἑλλήνων Φωκέας ἐλευθέρους ὄντας,
προσεχομένους δὲ Βοιωτοὺς οὔτε φόρον φέροντας ἐκείνοις οὔτε
ἄρχοντα οὐδένα Λακεδαιμονίων αὐτόθι, ἔτι δὲ διὰ πλείονος
Κορινθίους αὐτονόμους ὄντας καὶ τῶν ἑαυτῶν κρατοῦντας,
Ἀχαιοὺς δὲ πρὸς τούτοις οὔτε πλείονας ὄντας ἡμῶν οὔτε
κατὰ πλείους οἰκοῦντας, Ἠλείους δὲ καὶ Τεγεάτας καὶ
τοὺς ἄλλους Ἀρκάδας, ἀστυγείτονας ὄντας; ἔνθ' οὐδεὶς
εὕρηκέ πω Λακεδαιμόνιον [5] ἄρχοντα, ὥσπερ οὐδ' ἐνθάδε Μα-
κεδόνα· πολιτείας δὲ πανταχοῦ καὶ νόμους ἐπιστάμεθα
κειμένους, καὶ τὰ κοινὰ κοινῇ καρπουμένους.

ϛʹ. Ἴσως ἂν τις εἴπῃ, ἀλλ' ὀλιγαρχίαν ἁπανταχοῦ κα-
θιστᾶσι. τοιαύτην γε οἵαν ἡμεῖς εὐχόμενοι πολὺν χρόνον
47 καὶ ποθοῦντες, ὀλίγον χρόνον ἰδόντες, ἀφῃρέθημεν· [6] εἰ
δὴ προσήκει ὀλιγαρχίας λέγειν ἐκείνας πρὸς τὰς ἐνθάδε.
ποῦ γὰρ οὕτω μικρὰ πόλις ἐν ᾗ τὸ τρίτον μέρος οὐ μετέχει

[1] τὰ om. [2] τοιούτου [3] γενομένοις [4] πλησιεστάτους
[5] ἔχοντα [6] οὐ

Οὖσαν] Imo vero οὐκ οὖσαν, vel οὐκ ἐνοῦσαν. *negatam, non datam, non possibilem.* Pro τὴν malim νῦν. Idem.

Τοῖς πράγμασι] Malim articulum abesse. Idem.

Ὑπὸ τοιούτου] Possit γιγνόμενα subaudiri. et hactenus patiar ὑπὸ et hic et paulo post locum suum obtinere, quanquam ἀπὸ convenientius videtur esse, sed pro τοιούτου malim τούτου. Archelaum designat. Idem.

Αὐτὰ] Scil. τὰ ἀπὸ τῶν Πελοποννησίων. Idem.

Προσεχομένους δὲ] Id est, ὁμοροῦντας δὲ τούτοις, scil. τοῖς Φωκεῦσι. Idem.

Ἐκείνοις] Lacedæmoniis puta. Idem.

Διὰ πλείονος] Scil. διαστήματος ἀπέχοντας ἡμῶν, καὶ οὕτως ἐκείνοις [Spartanis puta] πλησιεστέρους. Idem.

Πρὸς τούτοις] Id est, προσεχεῖς τούτοις. *finitimos hisce,* Corinthiis puta. Idem.

Κατὰ πλείους] Subaudi δήμους aut πόλεις. Idem.

Ἀστυγείτονας ὄντας] Lacedæmoniis puta. Idem.

Ἔχοντα] Imo vero ἄρχοντα. quomodo leg. esse Stephanus quoque et Canterus suspicati sunt. Possit quoque de ἐλθόντα cogitari, item de οἶκον ἔχοντα. Idem.

Ἴσως] Alius dixisset ἀλλ' ἴσως. Novam capessit objectionem, quam refutat in istis τοιαύτην γε. Idem.

Οὐ δὴ] Malim uno vocabulo οὐδὲ. *ne appellare quidem istas oligarchias licet hoc nomine, si cum oligarchia comparentur illa quæ penes nos fuit.* Idem.

Πρὸς τὰς ἐνθάδε] Imo vero πρὸς τὴν ἐνθάδε. nisi si respexerit ad oppida minora potestati Thebanorum submissa. Idem.

τῶν πραγμάτων αὐτόθι; [1]ὅτῳ δὲ [2]μήτε ὅπλα [2]μήτε ἄλλη
δύναμίς ἐστι τὰ κοινὰ πράσσειν, οὐχ ὑπὸ Λακεδαιμονίων
ἀλλ' ὑπὸ τῆς τύχης [3]ἀπεστερήθη τῶν πραγμάτων. ἀπε-
στέρηται δὲ τοσοῦτον χρόνον, ἕως ἂν παράδειγμα [4]θῆται.
παρὰ δὲ ταῦτα, παρ' ὑμᾶς ἐστίν. οἶμαι μὲν γὰρ ἡμᾶς 48
οὐδ' ἂν εὐχομένους ἄλλως εὔξασθαι πολιτεύεσθαι, παρα-
δείγματα μὲν τοιαῦτα παρεχομένους ὀῤῥωδεῖν οὐκ εἰκὸς
αὐτοὺς, ἃ μὴ γενέσθαι δεινόν ἐστι μᾶλλον ἢ γενέσθαι. καὶ
[5]Λακεδαιμονίους μὲν οὐκέτι πέφυκεν [6]ἡμῖν ἐπιτίθεσθαι·
πόῤῥω γὰρ οἰκοῦσιν ἀφ' [6]ἡμῶν, ἀπαράσκευοί τ' εἰσὶ πρὸς
τὴν χώραν. ᾧ γὰρ ἡμεῖς ἰσχύομεν μάλιστα, οὐκ ὀλίγον
διαφέρουσι πλησίοι εἶναι αὐτῷ. πρῶτον μὲν γὰρ οὐκ εἰκότως
ἐπιβουλεύουσιν· ἐὰν δ' ἐγχειρῶσιν, οὐ λήσουσιν· ἐὰν δὲ προ-
γινώσκωμεν, οὐκ ἀμελήσομεν αὐτῶν. ὥστε οὐδαμῇ καλῶς
αὐτοῖς ἐπιτίθεσθαι σχήσει. 49

ζ'. Εἰ δὲ καὶ τόνδε τις τὸν λόγον λέξει, ὡς Ἀρχέλαος
παῖδας ἔχει καὶ διὰ τοὺς παῖδας οὐχ οἷόν τε συμπολεμεῖν,

[1] οὕτω [2] μηδὲ [3] ἀποστερηθέντων πραγμ. [4] μαθῆτε
[5] Λακεδαιμονίοις [6] ὑμ.

Πραγμάτων αὐτόθι] Interpone articulum τῶν. Idem.

Οὕτω] Imo vero ὅτῳ. *cui autem neque arma sunt neque alia adminicula nervique rei publicæ gerendæ, is non a Lacedæmoniis sed a sorte sua privatus est imperio.* Nam τὰ πράγματα sunt *administratio rerum civilium summa cum potestate.* Idem.

Ἀποστερηθέντων πραγμάτων] Imo vero ἀπεστερήθη τῶν πραγμ. Idem.

Παράδειγμα μαθῆτε] Sic, properispomenos, exhibent posterius vocabulum ambæ editiones, Aldina et Stephanica. quod si esset a μανθάνειν, saltim μάθητε deberet exarari, propenacute. Canterus et Stephanus præcipiunt primam ei syllabam detrahi, quæ facile e fine vocabuli proximi superioris possit adhæsisse. Verumtamen etiamsi hoc fiat, sententiam tamen bonam e παράδειγμα θῆτε nullam expiscor. Quidsi sophista dederit: παράδειγμα ἀρετῆς [vel δυνάμεως] θῆται, id est, παρέχηται. *donec, qui nunc propter infirmitatem et potentiæ defectum servit, virtutis et potentiæ documentum ediderit.* Idem.

Παρὰ δὲ ταῦτα, παρ' ὑμᾶς ἐστὶν] Imo vero πάντα δὲ ταῦτα παρ' ὑμῖν ἐστίν. *omnia vero ista*, scil. ὅπλα καὶ δύναμις καὶ ἀρετὴ, *penes vos sunt.* Idem.

Ἃ] Id est, διὰ ταῦτα, ἃ — Non convenit nos metu agitari Lacedæmoniorum, qui talia de se documenta edant, neque vereri, ne per eos ea fiant, quæ non fieri gravius sit, quam fieri. Idem.

Οὐκέτι πέφυκεν] Imo vero οὔτε γῆ πέφυκεν. *neque situs is est eorum solo, ut commode nobis insidientur.* Idem.

Πρὸς τὴν χώραν] Imo vero πρὸς τὴν πεῖραν. *et carent apparatu idoneo ad periculum hujus rei faciendum.* Idem.

Γὰρ] Malim οὖν. Idem.

Ἐπιβουλεύουσιν] Malim in futuro ἐπιβουλεύσουσιν. Idem.

Ἐὰν δὲ] Imo vero ἐὰν γάρ. Idem.

Διὰ τοὺς παῖδας] Male me torsit et adhuc torquet hic locus, unde me non expedio. Liberi quinam designentur, Thebanorum, an Archelai, haud liquet. Thebanorum designari liberos, Archelao pro obsidibus datos, fingamus tantisper. Quid rerum naturæ convenientius? oratio sic redditur planissima; ut prævideam multos fore, qui mirentur, me prætervisa tam simplici et commoda interpretandi ratione, secutum esse aliam perobscuram et contortissimam. Verum, ut taceam, Thebanos obsides si significare voluisset Herodes, ἡμῶν aut ἡμετέρους addendum fuisse, item hoc ut taceam, p. 637. 3. τῶν πολλῶν παίδων leg. esse: quid faciemus istis versu 7. ὥστε ἀφελόντες τῶν ἐκείνου κακῶν τοὺς παῖδας ἀπολαβεῖν. quam subjicient sententiam? fateor ῥᾳδίως ἀπολαβεῖν τοὺς παῖδας

πρῶτον μὲν ἄξιον θαυμάσαι τοῦτον, ὅστις περὶ μὲν δέκα παίδων λέξειε, περὶ δὲ τῶν ἁπάντων οὐ λέγει οὐδὲ περὶ τῆς πόλεως, καὶ τὸ μὲν τῶν παίδων συμφέρον ἀποστερεῖ, περὶ δὲ τῶν ὀλίγων καθίστησιν. εἰ μὲν οὖν ἀναγκαῖον ἦν παθεῖν τι τοὺς παῖδας, οὐ θαυμαστὸν ἦν λέξαι· νῦν δὲ δῆλόν ἐστιν,
ὅτι κρατοῦντες ἐκείνου καὶ τῶν παίδων ἅμα κρατήσομεν, 178. 1
ὥστε ἀφελόντες τῶν ἐκείνου κακῶν ῥαδίως ἀπολαβεῖν τοὺς παῖδας.

η΄. Ὁ μὲν οὖν ἐμὸς λόγος ἀμύνεσθαι μὲν τὸν ἀδικοῦντα κελεύει, τιμωρεῖν δὲ τοῖς ἀποθανοῦσι, χαρίζεσθαι δὲ τοῖς παρήκουσι, δέχεσθαι δὲ τὴν τύχην, συμμάχους τε τοῖς Ἕλλησιν εἶναι, πολεμίους δὲ τοῖς βαρβάροις, καὶ πιστεύειν μὲν τοῖς ὠφελοῦσιν, ὀῤῥωδεῖν δὲ τοὺς μὴ τοιούτους, ἐχθροὺς δὲ νομίζειν τοὺς ἀδικοῦντας, φίλους δὲ τοὺς ἐπαμύνοντας, πρὸς τούτοις τε τὰ γιγνωσκόμενα τῶν εἰκαζομένων κυριώτερα ἡγεῖσθαι. ταῦτα μὲν οὖν οὑμὸς λόγος· τοῖς δὲ εναν-

planissimam hanc dare sententiam. *quo sit ut facile simus liberos nostros recuperaturi.* Sed ubi manebunt ista ἀφελόντες τῶν ἐκείνου κακῶν? et quæ erit sententiarum inter se copula? Deinde parentes, qui liberos suos e servitute, quam ut obsides tolerarunt, recuperarunt, non possunt dici κρατεῖν τῶν παίδων, sed ἐγκρατεῖς γίνεσθαι. Consideremus modo paulo diligentius κρατήσαντες ἐκείνου, καὶ τῶν παίδων ἅμα κρατήσομεν. Mirabile foret, si in tam brevi verborum ambitu idem verbum κρατεῖν tam diversis modis, et pæne dixerim, repugnantibus acciperetur, ut modo *vincere* hostem, modo *potiri* re cara significet. *ubi enim vicerimus, una liberos quoque nostros recuperabimus.* Multo convenientius utique sit, sic reddi: *patre victo, liberos ejus quoque una victos habebimus, et in potestate nostra.* Ut iterem, quod modo fatebar, ex hoc labyrintho exitum nullum reperio. Fieri non potest, ut locus hic sit integer. *In Supplement.* Idem.

Οὐχ οἷόν τε] Subaudi ἡμῖν. Ad συμπολεμεῖν subaudi τοῖς Πελοποννησίοις πρὸς Ἀρχέλαον. Idem.

Τῶν ἁπάντων] Scil. Πελοποννησίων. Periculum non reputat, neque commemorat, ab universis Peloponnesiorum copiis nobis imminens, si eos nobis infestos reddiderimus. Idem.

Τὸ μὲν τῶν παίδων] Canterus post μὲν addi vult ἁπάντων. quod æque parum intelligo, atque vulgatam. Si quid cerno in his tenebris (quibus et crebris et densis obsitæ sunt hæ Lesbonactis atque Herodis declamatiunculæ, vix dignæ illæ quidem, mea sententia, quarum in illuminatione ingenium conteratur), leg. videtur: τὸ μὲν τῶν παίδων συμφέρον ἀποστερεῖ, τὸ δὲ τῶν ὀλίγων καθίστησιν. *liberos ipse suos eo fraudat quod e re ipsorum est, optimatibus autem quod expedit, id stabilitum it atque confirmatum.* In παίδων subauditur ἑαυτοῦ. Vocabulum ὀλίγων autem h. l. significare videtur, non *paucos numero*, sed *paucos dignitate et præstantia*, h. e. optimates. Idem. πάντων pro παίδων malit Bekkerus. Pueros autem intelligit obsides.

Παθεῖν τι τοὺς παῖδας] Imo vero παθεῖν τι διὰ τοὺς παῖδας. *si necesse foret nos ab Archelai liberis aliquam noxam accipere.* Nam ad παθεῖν subauditur ἡμᾶς, et ad παῖδας subauditur Ἀρχελάου. Reisk.

Λέξαι] Scil. τοὺς ἀντιλέγοντας τοῦτον τὸν λόγον. Idem.

Ἐκείνου] Archelai puta. Ad τῶν παίδων subauditur αὐτοῦ. Idem.

Ἀφελόντες] Imo vero σφαλέντος, scil. τοῦ πατρός. *ubi pater perculsus fuerit, et de spe sua dejectus,* conatu ejus in irritum dato. Idem.

Ἀπολαβεῖν] Imo vero ἀπολαύειν. *necesse sit liberos Archelai quoque mala patris participare.* Idem.

Παρήκουσι] Canterus et Stephanus, recte, ni fallor, emendant προσήκουσι. ex illis insequentibus ἀτίμους δὲ τοὺς προσήκοντας εἶναι. Idem.

Τούτοις τε] Malim τούτοις δὲ. Idem.

τιουμένοις [1] εἰς τοῦτο ἥξουσι τόλμης τἀναντία δεῖ δύνασθαι
τὸν λόγον· ἀνέχεσθαι μὲν ἀδικουμένους, ὠφελεῖν δὲ τοὺς ἀδι- 51
κοῦντας, φεύγειν δὲ τοὺς βουλομένους ὠφελεῖν, ἀπιστεῖν δὲ
τοῖς φίλοις, πιστεύειν δὲ τοῖς ἐχθροῖς, ὀῤῥωδεῖν δὲ τὰ πόῤῥω,
τὰ δὲ πλησίον ὑπερορᾶν, ἔπειτα τοῖς Ἕλλησι μὴ γίγνεσθαι
συμμάχους, τοῖς δὲ βαρβάροις, καὶ πρὸς τούτῳ τοῖς ἐχθροτάτοις, ἔτι δὲ ἀτιμωρήτους μὲν τεθνάναι τοὺς ἀποθανόντας,
ἀτίμους δὲ τοὺς προσήκοντας εἶναι, καὶ μήτε πολιτείαν εἶναι
μήτε νόμον μήτε δίκας. τοιαῦτα ἀνάγκη τὸν λόγον [2] τὸν τῶν
ἀντιλεξόντων δύνασθαι· ταῦτα γάρ ἐστιν ἐναντία τούτοις οἷς
ἐγὼ λέγω. πειθόμενοι οὖν ἐκείνοις τούτων οὐχ ἁμαρτήσεσθε·
δεξάμενοι δὲ τὴν συμμαχίαν καὶ προθυμηθέντες, ὧν ἐπάθομέν τε δίκην ληψόμεθα καὶ τὸ λοιπὸν οὐ πεισόμεθα τοιαῦτα.

[1] εἰ εἰς . . [2] τὸν om.

Εἰς τοῦτο] Dedi de meo εἰ εἰς τοῦτο. tametsi me non fugiat ἥξουσι posse pro dativo pluralis numeri participii futuri accipi, et hactenus vulgatam defendi, cui εἰ deest. Ego vero potius ἥξουσι pro tertia persona indicativi futuri habendum esse censeo. IDEM.

Τὸν λόγον] Sic dedi, auctoribus Stephano et Cantero, pro vulgari τῶν λόγων, subaudi τὸν αὐτῶν. *hoc velle, huc tendere, ipsorum orationem, hanc vim et hunc effectum verbis eorum inesse.* Paulo post dicit τοιαῦτα ἀνάγκη τὸν λόγον τῶν ἀντιλεξόντων δύνασθαι. IDEM.

Τὰ πόῤῥω] Scil. ὄντα δεινά. IDEM.

Ὧν ἐπάθομέν τε δίκην] Lege transpositis vocabulis: ὧν τ' ἐπάθομεν δίκην. IDEM.

A.

ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ

[1]ΑΙΑΣ.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph.

52 α΄. ΕΒΟΥΛΟΜΗΝ ἂν τοὺς αὐτοὺς ἡμῖν δικάζειν οἵπερ 181. 1
53 καὶ ἐν τοῖς πράγμασι παρῆσαν· οἶδα γὰρ ὅτι ἐμὲ μὲν ἔδει σιωπᾷν, τούτῳ δ᾽ οὐδὲν ἂν ἦν πλέον λέγοντι· νῦν δὲ οἱ μὲν παραγενόμενοι τοῖς αὐτοῖς ἔργοις ἄπεισιν, ὑμεῖς δὲ οἱ οὐδὲν εἰδότες δικάζετε. καίτοι ποία τίς ἂν δίκη δικαστῶν μὴ εἰδότων γένοιτο, καὶ ταῦτα διὰ λόγων; τὸ δὲ πρᾶγμα ἐγίνετο ἔργῳ. τὸ μὲν οὖν σῶμα τοῦ Ἀχιλλέως ἐκόμισα ἐγὼ φέρων, τὰ δὲ ὅπλα ὅδε, ἐπιστάμενος ὅτι οἱ τῶν ὅπλων μᾶλλον ἐπεθύμουν οἱ Τρῶες ἀλλ᾽ ἢ τοῦ νεκροῦ κρατῆσαι. τοῦ μὲν γὰρ εἰ ἐκράτησαν, ᾐκίσαντό τε ἂν τὸ σῶμα καὶ τὰ λύτρα τοῦ Ἕκτορος ἐκομίσαντο· τὰ δὲ ὅπλα τάδε οὐκ ἂν [2]ἀνέθεσαν τοῖς θεοῖς, ἀλλ᾽ ἀπέκρυψαν, δεδιότες τόνδε τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα, ὃς καὶ πρότερον ἱεροσυλήσας [3]αὐτῶν τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ νύκτωρ ὥσπερ τι καλὸν ἐργασάμενος ἐπεδείκνυτο τοῖς Ἀχαιοῖς. κἀγὼ μὲν ἀξιῶ λαβεῖν ἵν᾽ ἀποδῶ τὰ ὅπλα τοῖς φίλοις, οὗτος δὲ ἵν᾽ ἀποδῶται, ἐπεὶ χρῆσθαί γε αὐτοῖς οὐκ ἂν τολμήσειε· δειλὸς γὰρ οὐδεὶς ἂν ἐπισήμοις ὅπλοις χρήσαιτο, εἰδὼς ὅτι τὴν δειλίαν αὐτοῦ ἐκφαίνει τὰ ὅπλα.

[1] ΛΟΓΟΣ ΑΙΑΝΤΟΣ [2] ἀνέθηκαν [3] * αὐτοῖς

ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ] Oratiunculis, vel declamatiunculis potius, Antisthenis et Alcidamantis atque Gorgiæ admonitionem hanc præfixit H. Stephanus de suo, quod videtur, nam Aldina caret illa præfatione. Quæ Aldina etiam opuscula hæc sophistica alio exhibet ordine, quem in præfatione ad Æschinem tradidi. Præfatio illa Stephani, de qua dico, sic habet: Ἰστέον, ὅτι οἱ ἑξῆς λόγοι τῶν καλουμένων εἰσὶ μελετῶν· καλεῖται δὲ ὁ Ἀντισθένους Αἴας ἢ Αἴαντος λόγος ὥσπερ ὑπ᾽ αὐτοῦ τοῦ Αἴαντος λεγόμενος· ὁμοίως δὲ καὶ Ἀντισθένους Ὀδυσσεύς. τοῦ δὲ Ἀλκιδάμαντος κατηγορία Παλαμήδους, ὥσπερ ὁμοίως ὡς ἀπὸ τοῦ Ὀδυσσέως ἐστὶν, ἁρμοζόντως ἐπιτέτακται ἡ ὑπὲρ Παλαμήδους ἀπολογία καίπερ ὑπ᾽ ἄλλου ῥήτορος γεγραμμένη. Alius ille rhetor, hic designatus est Gorgias. Cur ab ordine horum opusculorum Aldino desciverit Stephanus, equidem haud intelligo. Editionem Hanoviensem oratorum minorum quicunque curavit, is umbratilia hæc opuscula triumvirorum sophisticorum ineptiarum, Antisthenis, Alcidamantis et Gorgiæ plane omisit. Idem.

Τούτῳ] Ulyssi puta. Idem.

Τοῖς αὐτοῖς ἔργοις] Imo vero τοῖς ἔργοις αὐτοῖς. Idem.

Λαβὰν] Π. λαβεῖν. H. Stephan.

β΄. Σχεδὸν μὲν οὖν ἐστὶν ἅπαντα ὅμοια. οἵ τε γὰρ 54
διαθέντες τὸν ἀγῶνα βασιλεῖς ἑκόντες εἶναι περὶ ἀρετῆς
κρίνειν ἐπέτρεψαν ἄλλοις, οἵ τε οὐδὲν εἰδότες δικάσειν
ὑπισχνεῖσθε περὶ ὧν οὐκ ἴστε. ἐγὼ δὲ ἐπίσταμαι τοῦτο,
ὅτι οὐδεὶς ἂν βασιλεὺς ἱκανὸς ὢν περὶ ἀρετῆς κρίνειν ἐπι-
τρέψειεν ἄλλοις μᾶλλον ἤπερ ἀγαθὸς ἰατρὸς διαγνῶναι
νοσήματα ἄλλῳ παρείη.

γ΄. Καὶ εἰ μὲν ἦν μοι πρὸς ἄνδρα ὁμοιότροπον, οὐδ᾽ ἂν
ἡττᾶσθαί μοι διέφερε· νῦν δ᾽ οὐκ ἔστιν ὃ διαφέρει πλέον
ἐμοῦ καὶ τοῦδε· ὁ μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν ὅ τι ἂν δράσειε φανε-
ρῶς, ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἂν λάθρᾳ τολμήσαιμι πρᾶξαι. κἀγὼ
μὲν οὐκ ἂν ἀνασχοίμην κακῶς ἀκούων, οὐδὲ γὰρ κακῶς
πάσχων, ὁ δὲ κἂν κρεμάμενος, εἴ γε κερδαίνειν τι μέλλοι·
ὅστις γε μαστιγοῦν παρεῖχε τοῖς δούλοις καὶ τύπτειν
ξύλοις τὰ νῶτα καὶ πυγμαῖς τὸ πρόσωπον, κἄπειτα πε-
ριβαλόμενος ῥάκη, τῆς νυκτὸς εἰς τὸ τεῖχος εἰσδὺς τῶν 55
πολεμίων, ἱεροσυλήσας ἀπῆλθε. καὶ ταῦτα ὁμολογήσει
ποιεῖν, ἴσως δὲ καὶ πείσει λέγων ὡς καλῶς πέπρακται.
ἔπειτα τῶν Ἀχιλλέως ὅπλων ὅδε ὁ μαστιγίας καὶ ἱερόσυ-
λος ἀξιοῖ κρατῆσαι;

δ΄. Ἐγὼ μὲν οὖν ὑμῖν λέγω τοῖς οὐδὲν εἰδόσι κριταῖς καὶ
δικασταῖς, μὴ εἰς τοὺς λόγους σκοπεῖν περὶ ἀρετῆς κρίνον-
τας, ἀλλ᾽ εἰς τὰ ἔργα μᾶλλον. καὶ γὰρ ὁ πόλεμος οὐ λόγῳ
κρίνεται ἀλλ᾽ ἔργῳ· οὐδ᾽ ἀντιλέγειν ἔξεστι πρὸς τοὺς πολε-
182. 1 μίους, ἀλλ᾽ ἢ μαχομένους κρατεῖν ἢ δουλεύειν σιωπῇ. πρὸς
ταῦτα ἀθρεῖτε, καὶ σκοπεῖτε ὡς εἰ μὴ [1] δικάσετε καλῶς, [2] γνώ-
σεσθε ὅτι οὐδεμίαν ἔχει λόγος πρὸς ἔργον ἰσχὺν, οὐδ᾽ ἔστιν
ὑμᾶς ὅ τι λέγων ἀνὴρ ὠφελήσει, εἴσεσθε δὲ ἀκριβῶς ὅτι δι᾽
ἀπορίαν ἔργων πολλοὶ καὶ μακροὶ λόγοι λέγονται. ἀλλ᾽ ἢ

[1] δικάσητε

[2] γνωσθήσεσθε

Ἅπαντα] Scil. τὰ ἐν τούτῳ τῷ ἀγῶνι γιγνόμενα πρὸς ἀβελτερίαν καὶ ἀδικίαν. REISK.

Ἑκόντες] Parisinus dat οὐκ ὄντες. quod verum puto. sed tum pro εἶναι leg. sit ἱκανοί. *cum non essent idonei ipsi judicare de virtute* [h. e. cum ipsi per se de virtute judicare non possent], *negotium hoc aliis permiserunt*. De διαθέντες, an potius θέντες simplex leg. sit, aliorum arbitratui submitto. IDEM.

Οἵ τε] Addendum videtur κριταί. IDEM.

Ἦν μοι πρὸς] Π. ἦν μοι ἀγὼν πρὸς. H. STEPHAN. Pari jure ὁ λόγος possit addi. REISK.

Κρεμάμενος] Fustigandi scilicet aut flagellis cædendi solent e manibus, interdum quoque e pedibus suspendi. Ulyssem autem cæsum fuisse statim sophista subjicit. Subaudi ἀνάσχοιτο. IDEM.

Γνωσθήσεσθε] Imo vero γνώσεσθε. *cognoscetis*. IDEM.

λέγετε ὅτι οὐ ξυνίετε τὰ λεγόμενα, καὶ ἀνίστασθε, ἢ δικάζετε ὀρθῶς. καὶ ταῦτα μὴ κρύβδην φέρετε, ἀλλὰ φανερῶς, ἵνα γνῶτε ὅτι καὶ αὐτοῖς τοῖς δικάζουσι δοτέα δίκη ἐστὶν, ἂν μὴ δικάσωσιν ὀρθῶς. κἄπειτ' ἴσως γνώσεσθε ὅτι [1] οὐ κριταὶ τῶν λεγομένων ἀλλὰ [2] δοξασταὶ κάθησθε.

56 ἐγὼ δὲ διαγινώσκειν μὲν ὑμῖν περὶ ἐμοῦ καὶ τῶν ἐμῶν ἐπιτρέπω, διαδοξάζειν δὲ ἅπασιν ἀπαγορεύω, καὶ ταῦτα περὶ ἀνδρὸς ὃς οὐχ ἑκὼν ἀλλ' ἄκων ἀφῖκται εἰς Τροίαν, καὶ περὶ ἐμοῦ ὃς πρῶτος ἀεὶ καὶ μόνος καὶ ἄνευ τείχους τέταγμαι.

[1] οὐ om. [2] μὴ δοξασταὶ

Ταῦτα] Sententia postulat ταύτας, sc. τὰς ψήφους. Idem.

Ὅτι κριταὶ τῶν λεγομένων, ἀλλὰ μὴ δοξασταὶ κάθησθε] Parisinus inverse dat; ὅτι μὴ κριταὶ τῶν λ. ἀλλὰ δοξασταὶ κ. non male. Est utrique, quo commendetur. Idem.

Διαδοξάζειν] Dixit ob præmissum διαγινώσκειν. nam alias δοξάζειν simplex poterat sufficere. Idem.

B.

ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ

[1] ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

Pag. ed. Reisk. 56 — Pag. ed. H. Steph. 182.

α'. ΟΥ πρὸς σέ μοι μόνον ὁ λόγος, δι' ὃν ἀνέστην, ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἅπαντας· πλείω γὰρ ἀγαθὰ πεποίηκα τὸ στρατόπεδον ἐγὼ ἢ ὑμεῖς ἅπαντες. καὶ ταῦτα καὶ ζῶντος ἂν ἔλεγον Ἀχιλλέως, καὶ νῦν τεθνεῶτος λέγω πρὸς ὑμᾶς. ὑμεῖς μὲν γὰρ οὐδεμίαν ἄλλην μάχην μεμάχησθε, ἣν οὐχὶ καὶ ἐγὼ μεθ' ὑμῶν· ἐμοὶ δὲ τῶν ἰδίων κινδύνων οὐδεὶς ὑμῶν οὐδὲν ξύνοιδε. καίτοι ἐν μὲν ταῖς κοιναῖς μάχαις, [2] οὐδὲ εἰ καλῶς ἀγωνίζοισθε, πλέον ἐγίγνετο οὐδέν· ἐν δὲ τοῖς ἐμοῖς κινδύνοις, οὓς ἐγὼ μόνος ἐκινδύνευον, εἰ μὲν κατορθώσαιμι, ἅπαντα ὑμῖν ἐπετελεῖτο ὧν ἕνεκα [3] δεῦρο ἀφίγμεθα, εἰ δὲ

[1] ΛΟΓΟΣ ΟΔΥΣΣΕΩΣ [2] οὔτε [3] δεῦρο om.

Οὔτε] Malim οὐδὲ, *ne si quidem*. Reisk.

Ὑμῖν] Imo vero ἡμῖν, ob insequens ἀφίγμεθα. Idem.

Ἀφίγμεθα] Admonet H. Stephanus in codd. quibusdam esse δεῦρο ἀφίγμ. Idem.

σφαλείην, ἐμοῦ ἂν ἑνὸς ἀνδρὸς ἐστέρησθε. οὐ γὰρ ἵνα μαχοίμεθα 57 τοῖς Τρωσὶ δεῦρ᾽ ἀφίγμεθα, ἀλλ᾽ ἵνα τήν τε Ἑλένην ἀπολάβοιμεν καὶ τὴν Τροίαν ἕλοιμεν. ταῦτα δὲ ἐν τοῖς ἐμοῖς κινδύνοις ἐνῆν ἅπαντα. ὅπου γὰρ ἦν κεχρημένον ἀνάλωτον εἶναι τὴν Τροίαν, εἰ μὴ πρότερον τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ λάβοιμεν τὸ κλαπὲν παρ᾽ ἡμῶν, τίς ἐστιν ὁ κομίσας δεῦρο τὸ ἄγαλμα ἄλλος ἢ ἐγώ; ὃν σύ γε ἱεροσυλίας κρίνεις. σύ γε οὐδὲν οἶσθα, ὅστις τὸν ἄνδρα τὸν ἀνασώσαντα τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ, ἀλλ᾽ οὐ τὸν ὑφελόμενον παρ᾽ ἡμῶν Ἀλέξανδρον, ἀποκαλεῖς ἱερόσυλον. καὶ τὴν Τροίαν μὲν ἁλῶναι ἅπαντες εὔχεσθε, ἐμὲ δὲ τὸν ἐξευρόντα ὅπως ἔσται τοῦτο ἀποκαλεῖς ἱερόσυλον; καίτοι εἴπερ καλόν γε ἦν ἑλεῖν τὸ Ἴλιον, καλὸν καὶ τὸ εὑρεῖν τὸ τούτου αἴτιον. καὶ οἱ μὲν ἄλλοι χάριν ἔχουσι, σὺ δὲ καὶ ὀνειδίζεις ἐμοί· ὑπὸ γὰρ ἀμαθίας ὧν εὖ πέπονθας οὐδὲν οἶσθα. κἀγὼ μὲν οὐκ ὀνειδίζω σοι τὴν ἀμαθίαν· ἄκων γὰρ αὐτὸ καὶ σὺ καὶ ἄλλοι πεπόνθασιν ἅπαντες· ἀλλ᾽ ὅτι διὰ τὰ ὀνείδη τὰ ἐμὰ σωζόμενος οὐχ οἷός τε εἶ πείθεσθαι, ἀλλὰ καὶ προσαπειλεῖς ὡς 58 κακὸν δράσων τι τούσδε, ἐὰν ἐμοὶ τὰ ὅπλα ψηφίσωνται. [1]ἐγὼ δ᾽ οἶδα ὡς καὶ πολλάκις [2]ἀπειλήσεις καὶ πολλά, πρὶν καὶ σμικρόν τι ἐργάσασθαι· ἀλλ᾽ εἴπερ ἐκ τῶν εἰκότων τι χρὴ τεκμαίρεσθαι, ὑπὸ τῆς κακῆς ὀργῆς οἴομαί σε κακόν τι σαυτὸν ἐργάσασθαι.

β΄. Καὶ ἐμοὶ μέν, ὅτι τοὺς πολεμίους κακῶς ἐποίησα, δειλίαν ὀνειδίζεις· σὺ δὲ ὅτι φανερῶς ἐμόχθεις καὶ μάτην ἠλίθιος ἦσθα, ὅτι μετὰ πάντων τοῦτ᾽ ἔδρασας, οἴει βελτίων εἶναι. ἔπειτα περὶ ἀρετῆς πρὸς ἐμὲ λέγεις· ὃς πρῶτον μὲν οὐκ οἶσθα οὐδ᾽ ὅπως ἔδει μάχεσθαι, ἀλλ᾽ ὥσπερ ὗς ἄγριος ὀργῇ φερόμενος τάχ᾽ ἂν ποτε ἀποκτενεῖς σεαυτόν, κακῷ περιπεσών τῳ. οὐκ οἶσθα ὅτι τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθὸν

[1] ἐγὼ δ᾽ οἶδα ὡς om. [2] γε ἀπειλήσεις

Ἐμοῦ ἑνὸς ἀνδρὸς ἐστέρησθε] Sententia postulat: οὐκ ἂν ἐμοῦ, ἑνὸς ἀνδρὸς, ἀλλὰ τῶν ἁπάντων ἐστέρησθε. Idem.

Σύ γε οὐδὲν οἶσθα] Malim σὺ γὰρ οὐδὲν οἶσθα. Sacrilegii me incusas. id quod te facere nil miror. stultus enim es et rerum omnium ignarus, qui sacrilegum appelles eum, qui restituit furtum veris dominis, non illum, qui abstulerat. Idem.

Τὰ ὀνείδη τὰ ἐμὰ] Misere enim et turpiter, servilem in modum flagellis concisus fuerat Ulysses. Idem.

Πείθεσθαι] Scil. ὅτι σέσωσαι δι᾽ ἐμέ. Idem.

Δράσοντι] Π. δράσαν τι. H. Stephan.

Σὺ δὲ ὅτι] Malim σὺ δ᾽, εἴ τι. Reisk.

οὔθ' ὑφ' αὑτοῦ χρὴ οὔθ' ὑφ' ἑτέρου οὔθ' ὑπὸ τῶν πολεμίων
κακὸν οὐδ' ὁτιοῦν πάσχειν; σὺ δὲ, ὥσπερ οἱ παῖδες, χαίρεις
ὅτι σέ φασιν οἵδε ἀνδρεῖον εἶναι· ἐγὼ δὲ δειλότατόν γε
ἁπάντων [1] καὶ δεδιότα τὸν θάνατον μάλιστα, ὅστις γε
πρῶτον ὅπλα ἔχεις ἄῤῥηκτα καὶ ἄτρωτα, δι' ἅπερ σέ φα- 183. 1
59 σιν οὐ τρωτὸν εἶναι. καίτοι τί ἂν δράσαις εἴ τις σοὶ τῶν πο-
λεμίων τοιαῦτα ὅπλα ἔχων προσέλθοι; ἤ που καλόν τι καὶ
θαυμαστὸν ἂν εἴη, εἰ μηδέτερος ὑμῶν μηδὲν δρᾶσαι δύναιτο.
ἔπειτα οἴει τι διαφέρειν τοιαῦτα ὅπλα ἔχων ἢ ἐντὸς τείχους
καθῆσθαι; καὶ σοὶ μόνῳ δὴ τεῖχος οὐκ ἔστιν, ὡς σὺ φῄς·
μόνος μὲν οὖν σύ γε ἑπταβόειον περιέρχῃ τεῖχος προβαλλό-
μενος ἑαυτοῦ· ἐγὼ δὲ ἄοπλος οὐ πρὸς τὰ τείχη τῶν πολε-
μίων ἀλλ' εἰς αὐτὰ εἰσέρχομαι τὰ τείχη, καὶ τῶν πολεμίων
τοὺς [2] προφύλακας ἐγρηγορότας αὐτοῖς [3] ὅπλοις αἱρῶ, καὶ
εἰμὶ στρατηγὸς καὶ φύλαξ καὶ σοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἁπάν-
60 των, καὶ οἶδα τά τε ἐνθάδε καὶ τὰ ἐν τοῖς πολεμίοις, οὐχὶ
πέμπων κατασκεψόμενον ἄλλον, ἀλλ' αὐτὸς, ὥσπερ οἱ κυ-
βερνῆται τὴν νύκτα καὶ τὴν ἡμέραν σκοποῦσιν ὅπως σώσουσι
τοὺς ναύτας, οὕτω δὲ καὶ ἔγωγε καὶ σὲ καὶ τοὺς ἄλλους
ἅπαντας σώζω. οὐδ' ἔστιν ὅντινα κίνδυνον ἔφυγον αἰσχρὸν
ἡγησάμενος, ἐν ᾧ μέλλοιμι τοὺς πολεμίους κακόν τι δρά-
σειν· οὐδ' εἰ μὲν ὄψεσθαί με τινὲς ἔμελλον, γλιχόμενος ἂν
τοῦ δοκεῖν ἐτόλμων· ἀλλ' εἴτε δοῦλος εἴτε πτωχὸς καὶ μα-
στιγίας ὢν μέλλοιμι τοὺς πολεμίους κακόν τι δράσειν, ἐπε-
χείρουν ἂν, καὶ εἰ μηδεὶς ὁρῴη. οὐ γὰρ δοκεῖν ὁ πόλεμος, ἀλλὰ

[1] τε καὶ [2] φύλακας [3] ὅπλοισιν

Ὑπ' αὐτοῦ] Π. ὑφ' αὑτοῦ. H. Stephan.

Ἐγὼ δὲ - - - μάλιστα] Malim sic legi: ἐγὼ δέ γε δειλότατόν τε ἁπάντων σὲ καὶ δεδιότα τὸν θάνατον μάλιστα, scil. φημί. Reisk.

Οὐ τρωτὸν] Alii, teste Stephano, dant ἄτρωτον. Idem.

Ἤπου καλόν τι καὶ θαυμαστὸν ἂν εἴη] Sic distinguendum et leg. videtur. ἦπου καλόν τι. *num quid præclarum?* scil. esses tu inermis adversus sic armatum effecturus? vel est ironice dictum. *præclarum nempe tu tum sis effecturus.* Porro interrogat· καὶ πῶς οὖν θαυμαστὸν ἂν εἴη. Idem.

Ὑμῶν] Adde τὸν ἕτερον. Idem.

Ἔχων ἢ] Malim sic legi: τὸ τοιαῦτα ὅπλα ἔχειν, ἢ (vel τοῦ) ἐντὸς τ. κ. Idem.

Πρὸς τὰ τείχη] Subaudi ἔρχομαι. quod latet in proximo εἰσέρχομαι. Malim tamen sic legi: οὐ πρὸς τὰ τείχη τῶν πολεμίων προσέρχομαι, ἀλλ' εἰς αὐτὰ εἰσέρχομαι. Idem.

Ὅπλοισιν] Π. ὅπλοις. H. Stephan.

Οὕτω δὲ] Aut prorsus delendum esse δὲ videtur, aut ei sufficiendum δὴ σκοπῶν. Reisk.

Αἰσχρὸν ἡγησάμενος] Potest accipi pro, διὰ τὸ ἡγεῖσθαι αὐτὸν αἰσχρόν. *discrimen illud turpe existimans.* probem tamen magis αἰσχρὸν οὐδὲν ἡγησ. Idem.

Ἐτόλμων] Post ἐτόλμων nescio an hoc colon desit. εἰ δ' οὐκ ἔμελλον [subaudi τινές με ὄψεσθαι] οὐδ' ἐτόλμων. *ubi autem nemo me esset spectaturus, ibi devitabam discrimina.* Idem.

Ὢν] Id est, δοκῶν. nisi si hoc potius sophista dederit. Idem.

δρᾷν ἀεὶ καὶ ἐν ἡμέρᾳ καὶ ἐν νυκτὶ φιλεῖ τι. οὐδὲ ὅπλα ἔστι
μοι τεταγμένα, ἐν οἷς προκαλοῦμαι τοῖς πολεμίοις μάχε-
σθαι, ἀλλ᾽ ὅντινα [1] ἐθέλει τις τρόπον, καὶ πρὸς ἕνα καὶ
πρὸς πολλοὺς ἕτοιμός εἰμ᾽ ἀεί. οὐδ᾽ ἡνίκα κάμνω μαχόμε-
νος, ὥσπερ σὺ, τὰ ὅπλα ἑτέροις παραδίδωμι, ἀλλ᾽ ὁπότ᾽ 61
ἂν ἀναπαύωνται οἱ πολέμιοι, τότε αὐτοῖς τῆς νυκτὸς ἐπι-
τίθεμαι, ἔχων τοιαῦτα ὅπλα ἃ ἐκείνους βλάψει μάλιστα.
καὶ οὔτε νὺξ πώποτέ με ἀφείλετο, ὥσπερ σε πολλάκις μα-
χόμενον ἄσμενον πέπαυκεν· ἀλλ᾽ ἡνίκα ἂν ῥέγχῃς σὺ, τη-
νικαῦτα ἐγὼ σώζω σε, καὶ τοὺς πολεμίους ἀεὶ κακόν τι
ποιῶ, ἔχων τὰ δουλοπρεπῆ ταῦτα ὅπλα καὶ τὰ ῥάκη καὶ
τὰς μάστιγας, δι᾽ ἃς σὺ ἀσφαλῶς καθεύδεις.

γʹ. Σὺ δ᾽ ὅτι φέρων ἐκόμισας τὸν νεκρὸν, ἀνδρεῖος οἴει
εἶναι; ὃν εἰ μὴ ἠδύνω φέρειν, δύο ἄνδρες ἂν ἐφερέτην. κἄ-
πειτα κἀκεῖνοι περὶ ἀρετῆς πως ἂν ἡμῖν ἠμφισβήτουν,
κἀμοὶ μὲν ὁ αὐτὸς ἂν πρὸς αὐτοὺς ἦν λόγος· σὺ δὲ τί ἂν
ἔλεγες ἀμφισβητῶν πρὸς αὐτούς; ἢ δυοῖν μὲν οὐκ ἂν
φροντίσαις, ἑνὸς δ᾽ ἂν αἰσχύνοιο ὁμολογῶν δειλότερος εἶναι;
οὐκ οἶσθ᾽, ὅτι οὐ τοῦ νεκροῦ τοῖς Τρωσὶν ἀλλὰ τῶν ὅπλων
ἔμελλεν ὅπως λάβοιεν; τὸν μὲν γὰρ ἀποδώσειν ἔμελλον,
τὰ δὲ ὅπλα ἀναθήσειν εἰς τὰ ἱερὰ τοῖς θεοῖς. τοὺς γὰρ
νεκροὺς οὐ τοῖς οὐκ ἀναιρουμένοις αἰσχρὸν, ἀλλὰ τοῖς μὴ 62
ἀποδιδοῦσι θάπτειν. σὺ μὲν οὖν τὰ ἕτοιμα ἐκόμισας, ἐγὼ
δὲ τὰ ὀνειδιζόμενα ἀφειλόμην ἐκείνους.

δʹ. Φθόνον δὲ καὶ ἀμαθίαν νοσεῖς, [2] κακῷ ἐναντιωτάτω

[1] ἐθέλοι

[2] κακῶν ἐναντιώτατα

Τοῖς πολεμίοις] Imo vero τοὺς πολεμίους. non enim cohæret cum μάχεσθαι, sed cum προκαλοῦμαι. Idem.

Ἀφείλετο] Sc. τὰ ὅπλα, aut τὸ μάχεσθαι. quod latere videtur in insequente μαχόμενον. aut denique τὸ σώζειν σε. Idem.

Ὁ αὐτὸς] Subaudi ὅσπερ νῦν μοί ἐστι πρὸς σέ. Idem.

Δυοῖν μὲν] Scil. δειλότερος εἶναι δοκῶν. *tanti non facias te videri inferiorem et imbelliorem esse duobus.* Idem.

Τοὺς γὰρ νεκροὺς —] Participia ἀναιρουμένοις et ἀποδιδοῦσι h. l. accipienda sunt pro infinitivis, et idem valet, atque si sic dixisset: οὐ γὰρ αἰσχρόν ἐστι τὸ κειμένους ἐᾷν τοὺς νεκροὺς, καὶ μὴ ἀναιρεῖσθαι πρὸς τὴν ταφὴν, ἀλλ᾽ αἰσχρόν ἐστι τὸ μὴ ἀποδιδόναι αὐτοὺς τοῖς προσήκουσι πρὸς τὸ θάπτειν. ἀπαιτοῦσι. Idem.

Τὰ ἕτοιμα] *facilia factu et comparatu, quæ cujusvis sit patrare.* Idem.

Τὰ ὀνειδιζόμενα] Eripui Trojanis ea decora, eamque glorationis materiam, quam si passi fuissemus penes eos manere, cavere non potuissemus, quo minus apud eosque et apud alios in probrum et ignominiam incurreremus. non potuissemus facere, quominus ea nobis ignavia exprobraretur. τὰ ὀνειδιζόμενα sunt *patentia et obnoxia exprobrationi.* Sive hoc modo accipias voc. τὰ ὀνειδιζόμενα, ut nempe significet ea, quæ ipsorum, Trojanorum puta, plurimum intererat conservare, quoniam ignaviæ poterant accusari, si passi fuissent ea sibi eripi. Idem.

Κακῶν ἐναντιώτατα] Id est, κακὰ, τὰ

αὑτοῖς· καὶ ὁ μέν σε ἐπιθυμεῖν ποιεῖ τῶν καλῶν, ἡ δὲ ἀποτρέπει. ἀνθρώπινον μὲν οὖν τι πέπονθας. [1] διότι γὰρ ἰσχυρὸς εἶ, οἴει καὶ ἀνδρεῖος εἶναι, [2] καὶ οὐκ οἶσθα ὅτι σοφία περὶ πόλεμον καὶ ἀνδρεία οὐ ταὐτόν ἐστιν ἰσχῦσαι, ἀμαθία δὲ κακὸν μέγιστον τοῖς ἔχουσιν. οἶμαι δὲ, ἄν ποτέ τις ἄρα
63 σοφὸς ποιητὴς περὶ ἀρετῆς γένηται, ἐμὲ μὲν ποιήσει πολύτλαν τε καὶ πολύμητιν καὶ πολυμήχανον καὶ πτολίπορθον καὶ μόνον τὴν Τροίαν ἑλόντα· σὲ δὲ, ὡς ἐγῷμαι, τὴν φύσιν ἀπεικάζων τοῖς τε νωθέσιν ὄνοις καὶ βουσὶ ταῖς φορβάσιν ἄλλοις ὑπάρχουσι δεσμεύειν καὶ ζευγνύναι αὑτούς.

[1] διὰ γὰρ τὸ εἶναι ἰσχυρὸς [2] καὶ om.

πάντων κακῶν ἐναντιώτατα ἑαυτοῖς. Suspicabar aliquando κακῷ ἐναντιωτάτῳ. IDEM.

Καὶ ὁ μὲν] Num καὶ γὰρ ὁ μέν. IDEM.

Διὰ γὰρ τὸ ἰσχυρὸς εἶναι, οἴει καὶ] Parisinus dat διότι γὰρ ἰσχυρὸς εἴη καὶ — voluit dare διότι γὰρ ἰσχυρὸς εἶ, οἴῃ καὶ — Ego vero vulgatam præfero. IDEM.

Οὐκ οἶσθα ὅτι] Malim οὐκ οἶσθα γὰρ ὅτι. IDEM.

Περὶ ἀρετῆς] Adde κρίνειν. *poeta callidus de virtute judicandi.* IDEM.

Σὲ δὲ] Scil. ποιήσει. sed tum deerit aliquod epithetum, e. c. νωθρὸν, καὶ βραδὺν, καὶ σκαιὸν, ὀρθῶς, ὡς ἐγῷμαι, τὴν σὴν φύσιν ἀπεικάζων, IDEM.

Ταῖς φορβάσι] Revocavi hanc lectionem ex Aldina, ab ipso Stephano in margine commemoratam cui placuit τοῖς φ. sufficere, qua de causa, haud equidem intelligo. Non cernebat τοῖς masculinum cum fœmino φορβάσι constare non posse? An τοῖς cum ἄλλοις construebat? Atqui ad ἄλλοις subauditur ἀνθρώποις. IDEM.

Ὑπάρχουσι] Non culpabo. reddi potest: *quæ animalia præsto sunt, adsunt eo, quo se dent aliis* [hominibus puta] *vincienda et jugo submittenda,* malim tamen παρέχουσι aut ὑπέχουσι. *quæ se præbent hominibus vincienda.* Usurpavit autem h. l. genus masculinum, qui et ὄνοις præmisit, et in usu est, ubi plura substantiva diversorum generum præcesserint, ea deinceps in uno generis masculini complecti. Ideo quoque dicit αὑτοὺς (cum aspero) ubi designat τοὺς ὄνους καὶ τὰς βοῦς. IDEM.

Α.

ΑΛΚΙΔΑΜΑΝΤΟΣ

[1]ΟΔΥΣΣΕΥΣ

ΚΑΤΑ ΠΑΛΑΜΗΔΟΥΣ ΠΡΟΔΟΣΙΑΣ.

Pag. ed. H. Steph. | Pag. ed. Reisk.

184. 1 α΄. ΠΟΛΛΑΚΙΣ ἤδη ἐνεθυμήθην καὶ ἐθαύμασα, ὦ ἄν- [64] δρες Ἕλληνες, τὰς γνώμας τῶν λεγόντων, τί ποτε ἄρα βουλόμενοι ῥᾳδίως δεῦρο παριόντες συμβουλεύουσιν ὑμῖν, ἀφ᾽ ὧν ὠφέλεια μὲν οὐδεμία ἐστὶ τῷ κοινῷ, λοιδορίαι δὲ πλεῖσται γίνονται ἐν ἀλλήλοις εἰκῇ, λόγους τε ἀναλίσκουσιν ἀκαίρους περὶ ὧν ἂν τύχωσι. λέγουσι δὲ τὴν αὐτῶν δόξαν ἕκαστος βουλόμενοί τι λαβεῖν· οἱ δὲ καὶ μισθὸν πραττόμενοι συναγορεύουσι παρ᾽ ὁποτέρων ἂν νομίζωσι [2]πλεῖον λήψεσθαι· καὶ εἰ μέν τις ἐν τῷ στρατοπέδῳ πλημμελεῖ ἢ βλάπτει τὸ κοινὸν χρήματα ἑαυτῷ πορίζόμενος, τούτων μὲν μηδένα τὸν φροντίζοντα εἶναι· εἰ δέ τις ἡμῶν αἰχμάλωτον ἀγαγὼν ἐκ τῶν πολεμίων ἢ γέρας εἴληφε πλέον ἕτερος ἑτέ- [65] ρου, τούτων [3]ἕνεκα μεγάλας διαφορὰς ἐν ἡμῖν αὐτοῖς ἔχομεν διὰ τὰς τούτων σπουδάς. ἐγὼ δὲ ἡγοῦμαι τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθὸν καὶ δίκαιον μήτε ἔχθρας ἰδίας φροντίζειν, μήτε ἰδίᾳ φιλεταιρίᾳ χρησάμενον ἕνεκα ἀνδρὸς ἑνὸς χρήματα περὶ πλείονος ποιήσασθαι, καὶ μὴ ὅ τι ἂν μέλλῃ τῷ πλήθει συνοίσειν. οὐ μὲν δὴ ἀλλὰ παραλιπὼν τοὺς ἀρχαίους πόνους τε καὶ λόγους, πειράσομαι Παλαμήδη τόνδε ἐν ὑμῖν εἰς κρίσιν δικαίως καταστῆσαι. ἔστι δὲ τὸ πρᾶγμα, ὡς ἂν

[1] ΛΟΓΟΣ ΟΔΥΣΣΕΩΣ [2] πλείω [3] ἕνεκεν

Τε] Aut delendum est, aut prodit defectum, aut loco proximi δὲ leg. est τε. aut denique, si δὲ servabimus, erit pro hoc τε leg. μὲν γάρ. Reisk.

Ἕκαστος] Malim ἕκαστοι. Idem.

Μηδένα τὸν φροντίζοντα εἶναι] Pendent hi accusativi cum infinitivo suo. nam cum ἐνεθυμήθην et ἐθαύμασα nequeunt copulari proptor tot intercedentes diversi generis constructiones banc seriem interturbantes. quapropter nullus dubito addendum h. l. esse ὁρῶμεν. *neminem videmus istac ani-*

εἰδῆτε, προδοσία· ἐφ' ᾗ δεκαπλασία τῶν ἄλλων ζημία ἐστὶν ἐπικειμένη. καίτοι, ὡς ὑμεῖς ἴστε πάντες, ἐμοὶ καὶ τούτῳ οὐδεμία πώποτε ἔχθρα οὐδ' ἔρις ἐγένετο περὶ οὐδενὸς πράγματος, καὶ μὴν οὐδ' ἐν παλαίστρᾳ οὐδ' ἐν συμποσίῳ, ἔνθα φιλεῖ ἔριδας πλείστας καὶ λοιδορίας γίνεσθαι. ὁ δὲ ἀνὴρ ἐστι φιλόσοφός τε καὶ δεινὸς, οὗ μέλλω κατηγορεῖν· ὥστε εἰκότως τὸν νοῦν προσέχειν ὑμᾶς καὶ μὴ ἀμελῆσαι περὶ τῶν νυνὶ λεγομένων.

β'. Σχεδὸν [1] μὲν γὰρ ἴστε καὶ αὐτοὶ ἐν οἵῳ κινδύνῳ ἐγενόμεθα, ὅτε ἡμῶν οἱ μὲν εἰς τὰς ναῦς καταπεφευγότες ἦσαν, οἱ δὲ εἰς [2] τὰς τάφρους ἐνέπιπτον, εἴς τε τὰς σκηνὰς
66 οἱ πολέμιοι, πᾶσά τε ἀπορία ἦν [3] ποῖ ποτὲ προβήσοιτο ἡ τοῦ μέλλοντος κακοῦ τελευτή. [4] ἔχει δ' ὧδ' ὑμῖν. ἐτυγχάνομεν πλησίον τῶν πυλῶν ἐν τῷ αὐτῷ συντασσόμενοι ἐγώ τε καὶ Διομήδης, πλησίον δ' ἦν Παλαμήδης καὶ Πολυποίτης. συνιόντων δὲ ἡμῶν ὁμόσε τοῖς ἀνδράσιν, ἐκδραμὼν τοξότης ἐκ τῶν πολεμίων ἐστοχάσατο τούτου, ἁμαρτὼν δὲ αὐτοῦ βάλλει ἐγγὺς ἐμοῦ, οὗτός τε λόγχην ἀφίησιν ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἐκεῖνος ἀνελόμενος ᾤχετο εἰς τὸ στρατόπεδον. ἐγὼ δὲ ἀνελὼν τὸν οἰστὸν δίδωμι Εὐρυβάτῃ δοῦναι Τεύκρῳ, ἵνα χρῷτο. ἀνοχῆς δὲ γενομένης ἀπὸ τῆς μάχης ὀλίγον χρόνον, δείκνυσί μοι τὸν οἰστὸν ὑπὸ τοῖς πτεροῖς γράμματα ἔχοντα. ἐκπλαγεὶς δὲ ἐγὼ τῷ πράγματι, προσκαλεσάμενος Σθένελόν τε καὶ Διομήδην, ἐδείκνυον αὐτοῖς τὰ ἐνόντα. ἡ δὲ γραφὴ ἐδήλου τάδε Ἀλέξανδρος Παλαμήδει. ὅσα
67 συνέθου Τηλέφῳ, πάντα σοι ἔσται. ὅ τε πατὴρ [5] Κασσάνδραν γυναῖκα δίδωσί σοι, [6] καθάπερ ἐπέστειλας· ἀλλὰ τὰ ἀπό σου πραττέσθω διὰ

[1] μὲν om. [2] τοὺς [3] ποῦ [4] ὡς δ' ὑμῖν [5] Κασάνδραν [6] ὥσπερ

madvertentem. IDEM.

Αὐτοὶ] Sic dedi, auctoribus Parisino codice et margine Stephanicæ, vulgatæ dant *αὐτὸς*.

Τοὺς τάφρους] Imo vero τὰς τάφρους. IDEM.

Αὐτὸς] Π. αὐτοί. Ἢ, αὐτοὶ γενησόμενοι. H. STEPHAN.

Ἡ τοῦ μέλλοντος κακοῦ τελευτὴ] Alius dixisset ἡ τοῦ ἐπιόντος κακοῦ ἀκμή. Sed in hujusmodi declamationibus recentiorum sophistarum occurrunt multa dura, inconcinna, insolita, ab elegantia priscæ Græcitatis abhorrentia, quæ ferenda et auctoribus suis relinquenda sunt. REISK.

Ὑμῖν] Imo vero οὖν. IDEM.

Ἐν τῷ αὐτῷ] Post ἐν τῷ αὐτῷ videtur ἕστημεν, *stabamus*, vel ἦμεν, vel tale quid deesse. IDEM.

Τούτου] Palamedem designat. IDEM.

Εἰς τὸ στρατόπεδον] Id est, εἰς τὸ ἑαυτοῦ στρατόπεδον. IDEM.

Δείκνυσι] Uter, Eurybates, an Teucer. IDEM.

τάχους. ἐνεγέγραπτο μὲν ταῦτα· καί μοι προσελθόντες μαρτυρήσατε οἱ λαβόντες τὸ τόξευμα.

[1]ΜΑΡΤΥΡΕΣ.

γ΄. Ἐπέδειξα ἂν καὶ αὐτὸ τὸ τόξευμα ὑμῖν, ὡς ἀληθὲς ἦν·
185. *νῦν δὲ ἐν τῷ θορύβῳ ἔλαθεν αὐτὸ Τεῦκρος* [2]*ἀποτοξεύσας. ἔδει δέ με καὶ τὰ λοιπὰ διελθεῖν ὡς ἔχει,* [3]*μηδ᾽ εἰκῇ οὕτως ἄνδρα σύμμαχον περὶ θανάτου κρίνειν, αἰσχίστην αἰτίαν* [4]*προστιθέντα, καὶ ταῦτα πρότερον ἐν ὑμῖν εὐδοκιμηκότα. ἡμεῖς μὲν γὰρ πρὶν ἐμβαλεῖν δεῦρο πολὺν χρόνον ἐν ταὐτῷ ἐγενόμεθα, καὶ οὐδεὶς ἡμῶν εἶδε ἔχοντα* [5]*τοῦτον σημεῖον ἐν τῇ ἀσπίδι· ἐπειδὴ δὲ κατεπλεύσαμεν δεῦρο, τρίαιναν ἐπεγράψατο. τίνος ἕνεκα; ἵνα δῆλος εἴη τῷ ἐπιγράμματι,* [6]*ὅ τε ἀντιτεταγμένος τοῦτον τοξεύοι διὰ τὸ σύνθημα, οὗτός τε εἰς ἐκεῖνον* [7]*ἐσακοντίζοι. τεκμαίρεσθαι* [8]*δὲ δεῖ καὶ* 68
ἐκ τούτων εἰκότως τὴν ἄφεσιν τῆς λόγχης. φημὶ γὰρ καὶ ἐν ἐκείνῃ γράμματα εἶναι, [9]*πηνίκα τε καὶ πότε προδώσοι· πιστὰ γὰρ ἦν οὕτω παρ᾽ ἀλλήλων τὰ πεμπόμενα, οὗτός τε ἐκείνοις καὶ ἐκεῖνοι τούτῳ πέμποντες διὰ τοιούτου εἴδους καὶ μὴ δι᾽ ἀγγέλων. ἔτι δὲ καὶ τόδε σκεψώμεθα. ψήφισμα ἡμῖν ἐγένετο, ὃς ἂν βέλος τι λάβῃ ἐκ τῶν πολεμίων, ἀποφέρειν πρὸς τοὺς ἡγεμόνας, διὰ τὸ* [10]*σπανίοις αὐτοῖς χρῆσθαι ἡμᾶς· καὶ οἱ μὲν ἄλλοι πειθαρχοῦσι τοῖς ἐψηφισμένοις, αὐτὸς δὲ βέλη ἀνελόμενος πέντε τοξεύειν φανερός ἐστιν οὐδὲ ἓν πρὸς ὑμᾶς ἐνηνοχώς, ὥστε καὶ διὰ ταῦτα δικαίως ἂν μοι δοκεῖ θανάτῳ ζημιωθῆναι. ἆρά γε ἐνθυμεῖσθε, ὦ ἄνδρες* 69

[1] ΜΑΡΤΥΡΕΣ om. [2] *ἀπολέσας* [3] *μὴ δόξωμεν ἀδίκως ἄνδρα* [4] *προστιθέντες* [5] *τοῦτον ἔχοντα* [6] *ὅταν ἀντιτ.* [7] *εἰσακοντίζοι* [8] δὲ om. [9] *πηνικάδε καὶ πότε προδώσει* [10] *σπανίως αὐτοῖς χρήσασθαι*

Τὸ *τόξευμα*] Post τὸ *τόξευμα* deest titulus ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Idem.

Ἀληθὲς] Bene si habet, accipi debet h. l. pro ἀληθῶς. Idem.

Ἔδει] Malim in præs. δεῖ. Idem.

Ὅταν ἀντιτεταγμένος τοῦτον τοξεύοι] Videtur leg. ὅ τ᾽ ἀντιτεταγμένος τ. τοξεύων. et pari modo paulo post εἰσακοντίζων. apta sunt hæc participia e δῆλος εἴη. *quo notabilis et conspicuus foret, tam hostis in hunc telum intorquens, quam hic ipse Palamedes in illum retorquens.* Idem.

Τεκμαίρεσθαι δεῖ] Lego τεκμαίρεσθε δέ. Idem.

Τὴν ἄφεσιν τῆς λόγχης] Scil. ποῖα ἐγένετο καὶ πρὸς τί. Idem.

Γράμματα εἶναι] Subaudi δηλοῦντα. Idem.

Πηνικάδε] Imo vero πηνίκα τε. Idem.

Πότε] Atqui πότε et πηνίκα tantundem valent. num ergo πῶς. Idem.

Οὗτός] Malim ἃ οὗτος. Idem.

Πέμποντες] Pone πέμποντες deest διετέλουν. Idem.

Τοξεύειν] Videtur sic leg. τοξεύων φανερός ἐστιν, ἀλλ᾽ οὐδ᾽ ἓν — *jactavit illas quinque sagittas in propatulo, coram omnibus spectantibus, adversus hostes, at ne unicam quidem ad vos retulit unquam.* Idem.

Ἕλληνες, [1]ὅτι ταῦτα τοῦ [2]σοφιστοῦ τῆς διανοίας καὶ τοῦ φρονήματος [3]αὐτοῦ, ὃς τυγχάνει φιλοσοφῶν ἐφ᾽ οἷς ἥκιστα ἐχρῆν αὐτὸν ταῦτα πράττειν. τοῦ τε τὰ πράγματα τὰ [4]παρεστηκότα γενέσθαι καὶ τὴν [5]στρατείαν πᾶσαν
70 ἐπιδείξω αἴτιον γεγονότα ἡμῖν τόν τε πατέρα αὐτοῦ καὶ τοῦτον αὐτόν. ἀνάγκη δὲ διὰ μακροτέρων λόγων ῥηθῆναι τὰ γενόμενα.

δʹ. Τούτῳ πατήρ ἐστι πένης, ὄνομα Ναύπλιος, τέχνην ἔχων [6]ἁλιείαν. οὗτος πλείστους τῶν Ἑλλήνων ἠφάνικε, χρήματά τε πολλὰ ἐκ τῶν νεῶν [7]ὑφῄρηται, κακά τε πλεῖστα τοὺς ναυτίλους εἴργασται, πανουργίας τε οὐδεμιᾶς λείπεται· γνώσεσθε δὲ προϊόντος τοῦ λόγου, τὰς ἀληθείας [8]ἀκούσαντες τῶν γενομένων. Ἄλεῳ γὰρ τῷ Τεγέας βασιλεῖ ἀφικομένῳ εἰς Δελφοὺς ἐχρήσθη ὑπὸ τοῦ θεοῦ, ὅτι αὐτῷ ἔκγονος [9]ἐκ τῆς θυγατρὸς εἰ γένοιτο, ὑπὸ τούτου [10]δεῖν τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀπολέσθαι. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἄλεως διὰ τάχους ἀφικνεῖται οἴκαδε, καὶ καθίστησι τὴν θυγατέρα ἱέρειαν τῆς Ἀθηνᾶς, εἰπών, εἴ ποτε ἀνδρὶ συγγενήσεται, θανατώσειν αὐτήν. τύχης δὲ γενομένης ἀφικνεῖται Ἡρακλῆς στρατευόμενος ἐπ᾽ [11]Αὐγέαν εἰς Ἦλιν, καὶ αὐτὸν ξενίζει ὁ Ἄλεως ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς. ἰδὼν δὲ ὁ Ἡρακλῆς τὴν παῖδα ἐν τῷ νεῷ ὑπὸ μέθης συνεγένετο.
71 ἐπεὶ δὲ κύουσαν αὐτὴν ᾔσθετο ὁ πατὴρ Ἄλεως, μεταπέμπεται τὸν τούτου πατέρα, πυθόμενος πορθμέα τε αὐτὸν

[1] ὅτι om. [2] σοφοῦ [3] αὐτοῦ τυγχάνειν φιλοσόφων [4] νῦν παρεστηκότα [5] στρατιὰν ἅπασαν [6] ἀλείαν [7] ὑφῄρηκε [8] ἀκούσαντες μετὰ ἀληθείας τῶν τότε γεν. [9] ὑπὸ [10] δεῖ τοὺς υἱεῖς [11] Αὐγείαν

Αὐτοῦ τυγχάνειν etc.] Conjectat Stephanus αὐτοῦ; τυγχάνει. et est quoque hoc posterius in Parisino. unde possit hæc lectio effici: φρονήματος, ὃς τοιαῦτα τυγχάνει φιλοσοφῶν ἐφ᾽ οἷς ἥκιστα — id est, ἐπὶ τούτους, ἐφ᾽ οὓς ἥκιστα — *quia talia philosophatur* [h. e. consiliis agitat, mente versat, machinatur, sollerter excogitat, commentatur] *adversus quos minime oportebat eum istæc agitare.* Verum videntur potius paucula deesse; fortassis ad hanc sententiam: ὦ Ἕλληνες ταῦτα. [hic desinit sententia, tum nova incipit istæc] τοῦ σοφοῦ τῆς διανοίας καὶ τοῦ φρονήματος ὀνίνασθαι δεῖ τὸ κοινὸν; [vel τὸ πλῆθος], *a meditationibus et a sapientia viri docti necesse est, ut respublica fructum percipiat,* οὗτος δὲ τυγχάνει φιλοσοφῶν ἐφ᾽ οἷς [quod idem est, atque ἐπὶ τούτους, ἐφ᾽ οὓς] ἥκιστα ἐχρῆν αὐτὸν ταῦτα πράττειν [id est, φιλοσοφεῖν], *hic autem philosophatur in fraudem eorum, adversus quos callidum et solertem esse omnium minime decebat.* IDEM.

Τοῦ τε τὰ πράγματα] Num τοῦ τε γὰρ τὰ πρ. IDEM.

Παρεστηκότα] Malim περιεστηκότα. IDEM.

Ἅπασαν] Addo συντεταράχθαι, vel ἐν κινδύνῳ καταστῆναι. IDEM.

Ἀλείαν] Imo vero ἁλιείαν. *exercitationem piscaturæ.* IDEM.

Λείπεται] Conveniret quidem melius tempus præteritum λέλειπται ob præmissa. verum tamen quia Nauplius tum adhuc supererat in vivis, ferri potest præsens, item simplex pro composito ἀπολείπεται. IDEM.

εἶναι καὶ δεινόν. ἀφικομένου δὲ τοῦ Ναυπλίου, δίδωσιν
αὐτῷ τὴν παῖδα καταποντίσαι. ὁ δὲ παραλαβὼν ἦγεν
αὐτήν· καὶ ὡς γίνονται ἐν τῷ Παρθενίῳ ὄρει, τίκτει Τήλε-
φον. ἀμελήσας δὲ ὧν [1]ὁ Ἄλεως αὐτῷ ἐπέστειλεν, ἄγων
αὐτὴν ἀπέδοτο καὶ τὸ παιδίον [2]ἐς Μυσίαν Τεύθραντι τῷ
βασιλεῖ. ὁ δὲ Τεύθρας ἀπιδὼν τὴν μὲν Αὔγην γυναῖκα
ποιεῖται, τὸν δὲ παῖδα αὐτῆς ἐπονομάσας Τήλεφον τίθε-
ται υἱὸν ἑαυτοῦ, δίδωσί τε αὐτὸν Πριάμῳ εἰς τὸ ὀλίγον
παιδεῦσαι. χρόνου δὲ προϊόντος Ἀλέξανδρος ἐπεθύμησεν
εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀφικέσθαι, τό τε [3]ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς
θεωρῆσαι βουλόμενος, ἅμα δὲ καὶ τὸ κάλλος τῆς Ἑλένης
ἀκούων δηλονότι, καὶ τὴν τοῦ Τηλέφου γέννησιν ἀκηκοώς,
ὁπόθεν τε εἴη καὶ τίνα τρόπον καὶ ὑπὸ τίνος ἐτράφη. ὥστε 72
Ἀλέξανδρος [4]οὕτω τὴν ἀποδημίαν ἐποιεῖτο διὰ προφάσεως
τοιαύτης εἰς τὴν Ἑλλάδα. ἐν δὲ τῷ καιρῷ τούτῳ οἱ Μόλου
παῖδες ἀφικνοῦνται ἐκ Κρήτης, δεόμενοι Μενελάου αὐτοὺς
διαλλάξαι καὶ διελεῖν τὴν κτῆσιν αὐτοῖς, ὅτι εἴη ὁ πατὴρ
τετελευτηκὼς αὐτοί τε στασιάζοιεν περὶ τῶν πατρῴων
χρημάτων. εἶεν· τί οὖν γίνεται; πλεῖν αὐτῷ ἔδοξε, καὶ
186. ἐπιστείλας τῇ γυναικὶ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ἐπιμελεῖσθαι
τῶν ξένων, ἵνα μηδενὸς ἔσοιντο ἐνδεεῖς, ἕως ἂν αὐτὸς ἔλθῃ
ἐκ Κρήτης, ὁ μὲν ᾤχετο· Ἀλέξανδρος δὲ αὐτοῦ τὴν γυναῖκα
ἐξαπατήσας, καὶ λαβὼν ἐκ τῶν οἴκων [5]ὅσα πλεῖστα 73
ἐδύνατο, ἀποπλέων ᾤχετο, οὐκ αἰδεσθεὶς οὔτε Δία ξένιον
οὔτε θεῶν οὐδένα, ἄνομα καὶ βάρβαρα ἔργα διαπραξάμενος,
ἄπιστα πᾶσι καὶ τοῖς ἐπιγιγνομένοις ἀκοῦσαι. ἀφικομένου

[1] ὁ om. [2] εἰς [3] τό τε ἐν Δ. ἱερὸν [4] οὗτος [5] ἃ

Ἀπιδὼν] Num ἄπαις ὤν. Idem.

Εἰς τὸ ὀλίγον] Parisinus dat εἰς τὸν ὀλίγον. Num ergo εἰς τὸν Ὄλυμπον. Olympus mons Phrygiæ notus est. An εἰς τὸ Ἴλιον. Idem.

Τό τε ἐν Δ.] Pro τε malim μὲν. Idem.

Ἀκηκοὼς] Tertiam causam enumerat, cur Paris cupiditate Græciæ spectandæ exarsisset. Audierat a fama multa coram se jactata, 1. de magnificentia templi Delphici. 2. de forma Helenæ. 3. de mirabilibus fatis familiaris sui Telephi. Ut itaque nemo non amici sui sorte afficitur, ita Paris quoque gestiebat Telephi patriam, et reliqua ejus decora suis oculis noscitare. Idem.

Οὗτος] Num ὡς οὐκ ἔδει, vel tale quid. Idem.

Διὰ προφάσεως τοιαύτης] Imo vero διὰ προφάσεις τοιαύτας. tres enim causas profectionis enumeraverat paulo ante. Idem.

Αὐτοῖς, ὅτι] Aut interponendum, aut certe subaudiendum est λέγοντες. Idem.

Αὐτῷ] Menelao puta. Idem.

Τοῖς ἀδελφοῖς] At cujus? suisne? at præter Agamemnonem Menelao frater, quod sciam, nullus alius fuit. Ergone Helenæ fratres, Castor et Pollux, designantur? Videtur. Idem.

Τῶν ξένων] Paridis, et si qui alii aliunde, se absente, Spartam venirent. Idem.

Πᾶσι] Ad πᾶσι aut addo, aut subaudi saltim καὶ τοῖς οὖσι. Idem.

δὲ αὐτοῦ πάλιν εἰς Ἀσίαν, ἄγοντος τὰ χρήματα καὶ τὴν γυναῖκα, ἔστιν ὅπου ἀντελάβου τινὸς ἢ βοῇ ἐσήμηνας τοῖς περιοίκοις ἢ βοήθειαν συνέλεξας; οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν· ἀλλὰ περιεῖδες Ἕλληνας ὑπὸ βαρβάρων ὑβρισθέντας. ἐπεὶ δ᾽ ἐπύθοντο οἱ Ἕλληνες τὴν ἁρπαγὴν καὶ Μενέλεως ᾔσθετο, ἤγειρε τὴν στρατιὰν καὶ διέπεμπεν ἡμῶν ἄλλον ἄλλοσε εἰς τὰς πόλεις αἰτήσοντας στρατόν. καὶ δὴ [1] καὶ τοῦτον ἔπεμψεν εἰς Χίον πρὸς Οἰνοπίωνα καὶ εἰς Κύπρον πρὸς Κινύραν. ὁ δὲ Κινύραν τε ἔπεισε μὴ συστρατεύειν ἡμῖν, δῶρά τε [2] πολλὰ παρ᾽ αὐτοῦ λαβὼν ἀποπλέων ᾤχετο· καὶ Ἀγαμέμνονι μὲν ἀποδίδωσι χαλκοῦν θώρακα, ὅστις οὐδενὸς ἄξιος ἦν, αὐτὸς δὲ τὰ ἄλλα εἶχε χρήματα. ἀπηγγέλλετο δὲ, ὅτι ἑκατὸν
74 ναῦς ἀποπέμψει ὁ Κινύρας, ὁρᾶτε δὲ [1] καὶ αὐτοὶ οὐδεμίαν παρ᾽ αὐτοῦ ἥκουσαν. ὥστε καὶ διὰ ταῦτα δικαίως ἄν μοι [3] δοκοίη θανάτῳ ζημιωθῆναι· ἄξιον γὰρ κολάσαι τὸν σοφιστὴν, ὃς ἐπὶ τοῖς φίλοις τὰ αἴσχιστα μηχανώμενος πέφανται.

έ. Ἄξιον δὲ καταμαθεῖν ἃ καὶ φιλοσοφεῖν ἐπικεχείρηκεν ἐξαπατῶν τοὺς νέους καὶ παραπείθων, φάσκων τάξεις [4] ἐξευρηκέναι πολεμικὰς, γράμματα, ἀριθμοὺς, μέτρα, σταθμοὺς, πεττοὺς, κύβους, μουσικὴν, νόμισμα, πυρσούς. καὶ οὐδὲ αἰσχύνεται, ὅταν αὐτίκα ἐλέγχηται φανερῶς ἐν ὑμῖν ψευδόμενος. Νέστωρ γὰρ ὁ πρεσβύτατος ἡμῶν ἁπάντων καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς Πειρίθου γάμοις μετὰ Λαπιθῶν ἐμαχέσατο Κενταύροις ἐν φάλαγγι καὶ ἐν τάξει· Μενεσθεὺς δὲ πρῶτος λέγεται κοσμῆσαι τάξεις, καὶ λόχους καὶ φάλαγγας συστῆσαι, ἡνίκα Εὔμολπος ὁ Ποσειδῶνος ἐπ᾽ Ἀθηναίους ἐστράτευσε Θρᾷκας ἄγων. ὥστε σὺ Παλα-

[1] καὶ om. [2] πολλὰ om. [3] δοκεῖ [4] ἐξευρηκέναι τάξεις

Ἀπηγγέλλετο] Revocavi hanc lectionem ex Aldina, meliorem utique lectione ἐπηγγ. quam Stephanus ei suffecerat cum hac annotatione: πρ. γρ. ἀπηγγέλλετο. ἔστι δὲ τὸ ἐπηγγέλλετο ἐν τῷ παλαιῷ ἀντιγράφῳ. Hæc Stephanus, auctorem laudans, non infinite, non ἐν παλαιῷ, sed finite ἐν τῷ παλαιῷ, incertum tamen et ignotum relinquens idem, quemnam vetustum codicem habuisset auctorem. Quem Parisinum usurpo, is certe auctor ei non fuit, nam in eo lectio Aldina legitur, quæ, quod dixi, sine dubio novæ præstat. Sed ne ipsa quidem satis sincera mihi videtur esse. Nullus enim dubito ἀπήγγελλε in activo leg. esse. *renuntiabat* Palamedes e Cypro Spartam rediens ad Græcos, *Cinyram classem centum navium esse præbiturum.* Passivum si tuebimur, reddendum erit: *nuntiabatur Cinyras præbiturus* — quod meas quidem ad aures durius accidit. IDEM.

Δοκεῖ] Sic dedi de meo, pro vulgari δοκοίη. Conf. p. 185. 14. ed. Steph. IDEM.

μήδους τὸ ἐξεύρημά ἐστιν, ἀλλ᾽ ἄλλων πρότερον. γράμματα 75 [1]μὲν δὴ πρῶτος Ὀρφεὺς ἐξήνεγκε, παρὰ Μουσῶν μαθὼν, ὡς καὶ τὰ ἐπὶ τῷ μνήματι αὐτοῦ δηλοῖ ἐπιγράμματα,

Μουσάων πρόπολον τῇδ᾽ Ὀρφέα Θρῇκες ἔθηκαν,
Ὃν κτάνεν ὑψιμέδων Ζεὺς ψολόεντι βέλει,
Οἰάγρου φίλον υἱὸν, ὃς [2]Ἡρακλῆ ἐξεδίδαξεν,
Εὑρὼν ἀνθρώποις γράμματα καὶ σοφίην.

μουσικὴν δὲ Τέννος ὁ Καλλιόπης, ὃν Ἡρακλῆς φονεύει, ἀριθμούς γε μὴν Μουσαῖος ὁ τῶν Εὐμολπιδῶν, Ἀθηναῖος, ὡς καὶ τὰ ποιήματα αὐτοῦ δηλοῖ,

Ὀρθίων ἑξαμερὲς τετόρων καὶ εἴκοσι μέτρων,
Ὡς δεκάτην γενεὴν ἑκατὸν βιοῦν ἄνδρας.

νομίσματα δὲ οὐ Φοίνικες ἐξεῦρον, λογικώτατοι καὶ δεινότατοι ὄντες τῶν βαρβάρων; ἐξ ὁλοσφύρου γὰρ ἴσοι μερισμὸν διείλοντο, [3]καὶ πρῶτοι χαρακτῆρα [4]ἔβαλον εἰς τὸν στα- 76 θμὸν τὸ πλέον καὶ τὸ ἔλαττον. παρ᾽ ὧν οὗτος ἐλθὼν [5]σοφίζεται. τῶν αὐτῶν δὲ καὶ ὁ ῥυθμός. ὥστε αὐτοῦ [6]ταῦτα πάντα πρεσβύτερα φαίνεται, ὧν οὗτος προσποιεῖται εὑρετὴς εἶναι. μέτρα δὲ καὶ σταθμὰ ἐξεῦρε, καπήλοις καὶ ἀγοραίοις ἀνθρώποις ἀπάτας καὶ ἐπιορκίας, πεττούς γε μὴν τοῖς ἀργοῖς τῶν ἀνδρῶν ἔριδας καὶ λοιδορίας. καὶ κύβους αὖ μέγιστον κακὸν [7]κατεδίδαξε, τοῖς μὲν ἡττηθεῖσι λύπας καὶ ζημίας, τοῖς δὲ [8]νενικηκόσι καταγέλωτα καὶ ὄνειδος· τὰ γὰρ ἀπὸ κύβων προσγινόμενα ἀνόνητα γίνεται, τὰ δὲ πλεῖστα καταναλί-
187. σκεται παραχρῆμα. πυρσοὺς αὖ ἐσοφίσατο, ἀλλ᾽ ἐφ᾽ ἡμετέρῳ κακῷ, ἃ διενοεῖτο ποιεῖν, χρήσιμα δὲ τοῖς πολεμίοις. ἀρετὴ δέ ἐστιν ἀνδρὸς τοῖς ἡγεμόσι προσέχειν καὶ τὸ προσταττόμενον ποιεῖν καὶ τῷ πλήθει ἀρέσκειν παντὶ, αὐτόν τε παρέχειν ἄνδρα πανταχοῦ ἀγαθὸν, τούς τε φίλους εὖ ποιοῦντα καὶ τοὺς ἐχθροὺς κακῶς. ὧν τἀναντία πάντων οὗτος ἐπίσταται, τοὺς μὲν ἐχθροὺς ὠφελεῖν, τοὺς δὲ φίλους κακῶς ποιεῖν.

[1] μέν γε [2] Ἡρακλῆν ἐδίδαξεν [3] καὶ om. [4] ἔβαλλον· [5] σοφίζεται τὸν αὐτὸν ῥυθμόν [6] ταῦτα om. [7] ἔδειξε [8] νικῶσι

Φονεύει] Imo vero ἐφόνευεν. Idem.

Ὡς δεκάτην] Locum hunc non intelligo. Idem.

Νομίσματα] Cur non νόμισμα, ut paulo ante? Idem.

Ἐξ ὁλοσφύρου —] Locum hunc, hominis mathematici face dignum, non intelligo, ut alios non paucos harum declamationum. Idem.

Διείλοντο etc.] Num sic leg. διείλοντο πρῶτοι, χαρακτῆρα βάλλοντες τὸν σταθμὸν εἰς τὸ πλέον καὶ τὸ ἔλαττον. *primi diviserunt, constituentes pondus, ut esset nota majoris et minoris, vel pluris et paucioris.* Ego vero saltu fossam hanc trajiciam, relinquens aliis peritioribus locos mihi inexplicabiles. Idem.

ϛʹ. Ἀξιῶ δ᾽ ὑμᾶς ἔγωγε κοινῇ σκεψαμένους βουλεύσασθαι περὶ αὐτοῦ, καὶ μὴ ἀφεῖναι αὐτὸν, ὑποχείριον λαβόντας. εἰ δὲ κατελεήσαντες αὐτὸν διὰ τὴν δεινότητα τῶν λόγων ἀφήσετε, θαυμαστὴ παρανομία γενήσεται ἐν τῷ στρατεύματι· εἰδὼς γὰρ αὐτῶν ἕκαστος ὅτι καὶ Παλαμήδης περιφανῶς τοσαῦτα ἡμαρτηκὼς οὐδεμίαν δίκην ἔδωκε, καὶ αὐτοὶ πειράσονται ἀδικεῖν. ὥστε ἐὰν νοῦν ἔχητε, ψηφιεῖσθε τὰ βέλτιστα ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ τῶν λοιπῶν οὕνεκεν παράδειγμα ποιήσεσθε τοῦτον τιμωρησάμενοι.

B.

ΑΛΚΙΔΑΜΑΝΤΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΤΟΥΣ ΓΡΑΠΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΓΡΑΦΟΝΤΩΝ

Η

ΠΕΡΙ ΣΟΦΙΣΤΩΝ.

Pag. ed. Reisk.
77 αʹ. ΕΠΕΙΔΗ τινες τῶν καλουμένων σοφιστῶν ἱστορίας
μὲν καὶ παιδείας ἠμελήκασι καὶ τοῦ δύνασθαι λέγειν ὁμοίως
τοῖς ἰδιώταις ἀπείρως ἔχουσι, γράφειν δὲ μεμελετηκότες λό-
γους καὶ διὰ βιβλίων δεικνύντες τὴν αὐτῶν σοφίαν σεμνύνον-
78 ται καὶ μέγα φρονοῦσι καὶ πολλοστὸν μέρος τῆς ῥητορικῆς
κεκτημένοι δυνάμεως ὅλης τῆς τέχνης ἀμφισβητοῦσι, διὰ
ταύτην τὴν αἰτίαν ἐπιχειρήσω κατηγορίαν ποιήσασθαι τῶν
γραπτῶν λόγων, οὐχ ὡς ἀλλοτρίαν ἐμαυτοῦ τὴν δύναμιν
αὐτῶν ἡγούμενος, ἀλλ᾽ ὡς ἐφ᾽ ἑτέροις μεῖζον φρονῶν καὶ τὸ

ΑΛΚΙΔΑΜΑΝΤΟΣ] Opusculum hoc, secundum Aldum, primus publici juris facio, ab H. Stephano, et in Corpore Græcorum oratorum, et in Isocrate, præteritum. Aldus enim id, non in oratorum quidem Corpore, at cum Isocrate tamen ediderat. Reisk.

ΓΡΑΠΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ] Appellat eas orationes, quæ literarum monumentis prius consignatæ, tum verbotenus memoriæ impressæ, sic demum recitantur, oppositæ illis, quæ, ut aiunt, ex plenitudine cordis, ex tempore, nulla præparatione habentur ab oratore, dicente ea, quæ in buccam veniant. Idem.

Διὰ βιβλίων] Sic dedi de meo, pro vulgari βιβαίων. vulgarem, vel vulgatam appello lectionem in Aldina prostantem. Idem.

γράφειν ἐν παρέργῳ τοῦ μελετᾶν οἰόμενος χρῆναι, καὶ τοὺς
ἐπ' αὐτὸ τοῦτο τὸν βίον καταναλίσκοντας ἀπολελεῖφθαι πολὺ
καὶ ῥητορικῆς καὶ φιλοσοφίας ὑπειληφὼς, καὶ πολὺ δικαιό-
τερον ἂν ποιητὰς ἢ σοφιστὰς προσαγορεύεσθαι νομίζων.

β'. Πρῶτον μὲν οὖν ἐντεῦθεν ἄν τις καταφρονήσειε τοῦ
γράφειν, ἐξ ὧν ἐστὶν εὐεπίθετον καὶ ῥάδιον καὶ τῇ τυχούσῃ
φύσει πρόχειρον. εἰπεῖν μὲν γὰρ ἐκ τοῦ παραχρῆμα περὶ τοῦ
παρατυχόντος ἐπιεικῶς, καὶ ταχεία χρήσασθαι τῶν ἐνθυ-
μημάτων καὶ τῶν ὀνομάτων εὐπορίᾳ, καὶ τῷ καιρῷ τῶν
πραγμάτων καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν ἀνθρώπων εὐστόχως
ἀκολουθῆσαι, καὶ τὸν προσήκοντα λόγον εἰπεῖν, οὔτε φύσεως
ἁπάσης οὔτε παιδείας τῆς τυχούσης ἐστίν· ἐν πολλῷ δὲ
χρόνῳ γράψαι ἂν καὶ κατὰ σχολὴν ἐπανορθῶσαι, καὶ
παραθέμενον τὰ τῶν προγεγονότων σοφιστῶν συγγράμματα
πολλαχόθεν εἰς τὰ αὐτῶν ἐνθυμήματα συναγεῖραι, καὶ
μιμήσασθαι τὰς τῶν εὖ λεγομένων ἐπιτυχίας, καὶ τὰ μὲν 79
ἐκ τῆς τῶν ἰδιωτῶν συμβουλίας ἐπανορθώσασθαι, τὰ δὲ
αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ πολλάκις ἐπισκεψάμενον ἀνακαθᾶραι καὶ
μεταγράψαι, καὶ τοῖς ἀπαιδεύτοις ῥάδιον πέφυκεν. ἔστι δ'
ἅπαντα τὰ μὲν ἀγαθὰ καὶ καλὰ σπάνια καὶ χαλεπὰ
καὶ διὰ πόνων εἰωθότα γίγνεσθαι, τὰ δὲ ταπεινὰ καὶ
φαῦλα ῥᾳδίαν ἔχει κτῆσιν, ὥστ', ἐπειδὴ τὸ γράφειν τοῦ
λέγειν ἑτοιμότερον ἡμῖν ἐστὶν, εἰκότως ἂν αὐτοῦ καὶ τὴν
κτῆσιν ἐλάττονος ἀξίαν νομίζοιμεν.

γ'. Ἔπειτα τοῖς μὲν λέγειν δεινοῖς οὐδεὶς ἂν φρονῶν
ἀπιστήσειεν ὡς οὐ μικρὸν τὴν τῆς ψυχῆς ἕξιν μεταῤῥυθμί-
σαντες ἐπιεικῶς λογογραφήσουσι. τοῖς δὲ γράφειν ἠσκημέ-
νοις οὐδεὶς ἂν πιστεύσειεν ὡς ἐπὶ τῆς αὐτῆς δυνάμεως καὶ
λέγειν οἷοί τε ἔσονται. τοὺς μὲν γὰρ τὰ χαλεπὰ τῶν ἔρ-
γων ἐπιτελοῦντας εἰκὸς, ὅταν ἐπὶ τὰ ῥᾴω τὴν γνώμην
μεταστήσωσιν, εὐπόρως μεταχειρίσασθαι τὴν τῶν πρα-
γμάτων ἀπεργασίαν· τοῖς δὲ τὰ ῥᾴδια γεγυμνασμένοις
ἀντίτυπος καὶ προσάντης ἡ τῶν χαλεπωτέρων ἐπιμέλεια

Χρῆναι] Post χρῆναι videtur deesse ποιεῖσθαι. Idem.

Παραθέμενον] An περιθέμενον, perinde est. Sententia est: vallatum quasi multitudine codicum coram se positorum, et in alios ex aliis inspicientem. Idem.

Πολλαχόθεν εἰς τὰ αὐτῶν] Aut delendum est εἰς, aut leg. πολλαχόθεν εἰς ταὐτὸ τὰ αὐτῶν —. Idem.

Ὡς ἐπὶ] Malim ὡς ἀπὸ. Idem.

καθίσταται. γνοίη δ᾽ ἄν τις ἐκ τῶνδε τῶν παραδειγμάτων. ὁ μὲν γὰρ ἆραι μέγα φορτίον δυνάμενος ἐπὶ τὰ κουφότερα μετελθὼν ῥᾳδίως μεταχειρίσαιτ᾽ ἄν· ὁ δὲ πρὸς τὰ κοῦφα τῇ δυνάμει διϊκνούμενος οὐδὲν ἂν τῶν βαρυτέρων
80 οἷός τε ᾖ φέρειν. καὶ πάλιν ὁ μὲν ποδώκης δρομεὺς ῥᾳδίως παρέπεσθαι τοῖς βραδυτέροις δύναιτ᾽ ἄν· ὁ δὲ βραδὺς οὐκ ἂν οἷός τε ᾖ τοῖς θάσσοσιν ὁμοδρομεῖν. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ὁ μὲν τὰ πόῤῥω δυνάμενος ἐπισκόπως ἀκοντίζειν ἢ τοξεύειν καὶ τῶν ἐγγὺς τεύξεται ῥᾳδίως, ὁ δὲ τὰ πλησίον βάλλειν ἐπιστάμενος οὔπω δῆλον εἰ καὶ τῶν πόῤῥω δυνήσεται τυγχάνειν. τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ περὶ τοὺς λόγους ὁ μὲν ἐκ τοῦ παραυτίκα καλῶς αὐτοῖς χρώμενος οὐκ ἄδηλον ὅτι μετὰ χρόνου καὶ σχολῆς ἐν τῷ γράφειν διαφέρων ἔσται λογοποιός· ὁ δ᾽ ἐπὶ τοῦ γράφειν τὰς διατριβὰς ποιούμενος οὐκ ἀφανὲς ὅτι μεταβὰς ἐπὶ τοὺς αὐτοσχεδιαστικοὺς λόγους ἀπορίας καὶ πλάνου καὶ ταραχῆς ἕξει πλήρη τὴν γνώμην.

δ΄. Ἡγοῦμαι δὲ καὶ τῷ βίῳ τῶν ἀνθρώπων τὸ μὲν λέγειν ἀεί τε καὶ διὰ παντὸς χρήσιμον εἶναι, τοῦ δὲ γράφειν ὀλιγάκις εὔκαιρον αὐτῷ [1] τὴν δύναμιν καθίστασθαι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι λέγειν μὲν ἐκ τοῦ παραυτίκα καὶ δημηγοροῦσι καὶ δικαζομένοις καὶ τὰς ἰδίας ὁμιλίας ποιοῦσιν ἀναγκαῖόν ἐστι, καὶ πολλάκις ἀπροσδοκήτως καιροὶ πραγμάτων παραπίπτουσιν, ἐν οἷς οἱ μὲν σιωπῶντες εὐκαταφρόνητοι δόξουσιν εἶναι, τοὺς δὲ λέγοντας ὡς ἰσόθεον τὴν γνώμην ἔχοντας ὑπὸ τῶν ἄλλων τιμωμένους ὁρῶμεν. ὅταν γὰρ νουθετῆσαι [2] δέῃ τοὺς ἁμαρτάνοντας ἢ παραμυθήσασθαι τοὺς δυστυχοῦντας ἢ πραῧναι τοὺς [3] ὀργιζομέ-
81 νους ἢ τὰς ἐξαίφνης ἐπενεχθείσας αἰτίας ἀπολύσασθαι, τηνικαῦθ᾽ ἡ τοῦ λέγειν δύναμις τῇ χρείᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐπικουρεῖν οἵα τέ ἐστιν, ἡ δὲ γραφὴ σχολῆς δεῖται καὶ μακροτέρους ποιεῖται τοὺς χρόνους τῶν καιρῶν· οἱ μὲν γὰρ

[1] τὴν δύναμιν αὐτοῦ [2] δεῖ [3] ἀπολυμέλους

Αὐτοῦ] Imo vero αὐτῷ, scil. τῷ βίῳ. Idem.

Ἀπολυμέλους] Quicquid ejus est, sententia postulat θυμουμένους. verum quærant feliciores atque sagaciores. Num τοὺς εὐκόλως θυμουμένους, aut τοὺς ἀπὸ μηδενὸς θυμουμένους. Idem.

Οἱ μὲν γὰρ] Scil. καιροί. Ad ἡ δὲ subaudi γραφή. Idem.

ταχεῖαν τὴν ἐπικουρίαν ἐπὶ τῶν ἀγώνων ἀπαιτοῦσιν, ἡ δὲ
κατὰ σχολὴν καὶ βραδέως ἐπιτελεῖ τοὺς λόγους, ὥστε τίς
ἂν φρονῶν ταύτην τὴν δύναμιν ζηλώσειεν, ἣ τῶν καιρῶν το-
σοῦτον ὑπολείπεται; πῶς [1]δ' οὐ καταγέλαστον εἰ τοῦ
κήρυκος παρακαλοῦντος τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν
πολιτῶν, ἢ τοῦ ὕδατος ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἤδη ῥέοντος,
ἐπὶ τὸ γραμματεῖον ὁ ῥήτωρ πορεύοιτο συνθήσων καὶ μαθη-
σόμενος λόγον; ὡς ἀληθῶς γὰρ, εἰ μὲν ἦμεν τύραννοι τῶν 82
πόλεων, ἐφ' ἡμῖν ἂν ἦν καὶ δικαστήρια συλλέγειν καὶ περὶ
τῶν κοινῶν βουλεύεσθαι πραγμάτων, ὥστε, ὁπότε γράψαι-
μεν τοὺς λόγους, τηνικαῦτα τοὺς ἄλλους πολίτας ἐπὶ τὴν
ἀκρόασιν παρακαλεῖν· ἐπεὶ δ' ἕτεροι τούτων κύριοί εἰσιν,
ἆρ' οὐκ εὔηθες ἡμᾶς ἄλλην τινὰ μελέτην [2]ποιεῖσθαι λόγων
ἐναντίως ἔχουσαν ἀκριβῶς; εἰ γὰρ οἱ τοῖς ὀνόμασιν ἐξειρ-
γασμένοι καὶ μᾶλλον ποιήμασιν ἢ λόγοις ἐοικότες, καὶ τὸ
μὲν αὐτόματον καὶ πλέον ἀληθείαις ὅμοιον ἀποβεβληκότες,
μετὰ παρασκευῆς δὲ πεπλάσθαι καὶ συγκεῖσθαι δοκοῦν-
τες ἀπιστίας καὶ φθόνου τὰς τῶν ἀκουόντων γνώμας [3]ἐμπι-
πλῶσι, — τεκμήριον δὲ μέγιστον· οἱ γὰρ εἰς τὰ δικαστήρια
τοὺς λόγους γράφοντες φεύγουσι τὰς ἀκριβείας καὶ μιμοῦν-
ται τὰς τῶν αὐτοσχεδιαζόντων ἑρμηνείας, καὶ τότε μάλιστα 83
γράφειν δοκοῦσιν ὅταν ἥκιστα γεγραμμένοις ὁμοίους πορί-
σωνται λόγους. ὁπότε δὲ καὶ τοῖς λογογράφοις τοῦτο πέρας
τῆς ἐπιεικείας ἐστὶν, ὅταν τοὺς αὐτοσχεδιάζοντας μιμή-
σωνται, πῶς οὐ χρὴ καὶ τῆς παιδείας ἐκείνην μάλιστα
τιμᾶν, ἀφ' [4]ἧς πρὸς τοῦτο τὸ γένος τῶν λόγων εὐπόρως
ἕξομεν;

έ. Οἶμαι δὲ καὶ διὰ τοῦτ' ἄξιον εἶναι τοὺς γραπτοὺς λόγους ἀποδοκιμάζειν, ὅτι τὸν βίον τῶν μεταχειριζομένων ἀνώμαλον καθιστᾶσι. περὶ πάντων μὲν γὰρ τῶν πραγμά-

[1] δ' om. [2] ποιεῖσθαι μελέτην [3] ἐμπιμπλῶσι [4] οὗ

Πῶς οὐ] Malim ἢ πῶς οὐ, aut, πῶς δ' οὐ. Idem.

Εἰ] Εἴη Paris. non male, si utrumque sic copuletur εἴη, εἰ. Idem.

Μαθησόμενος] Id est, ἐκμαθ. *memoriæ mandaturus*, ἐν μνήμῃ ἀναληψόμενος. Sic haud multo post quoque p. 84. ult. μάθησις est orationum scriptarum comprehensio, quæ fit a memoria. Idem.

Καὶ πλέον ἀληθείαις] Num καὶ, ᾗ δέον, ἀληθείαις. *et, qua par est, veritati rerum consentaneam formam.* Idem.

Μάλιστα] Post μάλιστα videtur aliquod adverbium, e. c. ὀρθῶς, vel καλῶς, vel potius δικανικῶς deesse. Idem. κάλλιστα de suo Bekkerus.

Ἐκείνην] Aut ἐκεῖνο leg. est, aut ἀφ' ἧς. Reisk.

των γεγραμμένους ἐπίστασθαι λόγους ἕν τι τῶν ἀδυνάτων πέφυκεν· ἀνάγκη δέ ἐστιν, ὅταν τις τὰ μὲν αὐτοσχεδιάζῃ τὰ δὲ τυποῖ, τὸν λόγον ἀνόμοιον ὄντα ψόγον τῷ λέγοντι παρασκευάζειν, καὶ τὰ μὲν ὑποκρίσει καὶ ῥαψῳδίᾳ παραπλήσια δοκεῖν εἶναι, τὰ δὲ ταπεινὰ καὶ φαῦλα φαίνεσθαι παρὰ τὴν ἐκείνων ἀκρίβειαν.

ϛ΄. Δεινὸν δ᾽ ἔστι τὸν ἀντιποιούμενον φιλοσοφίας τῆς τοῦ λέγειν καὶ παιδεύσειν ἑτέρους ὑπισχνούμενον, ἂν μὲν ἔχῃ γραμματεῖον ἢ βιβλίον, δεικνύναι δύνασθαι τὴν αὑτοῦ σοφίαν, ἂν δὲ τούτων ἄμοιρος γένηται, μηδὲν τῶν ἀπαιδεύτων βελτίω καθεστάναι, καὶ χρόνου μὲν δοθέντος, δύνασθαι λόγον ἐξενεγκεῖν, εὐθέως δὲ περὶ τοῦ προτεθέντος ἀφωνότερον εἶναι τῶν ἰδιωτῶν, καὶ λόγων μὲν τέχνας ἐπαγγέλλεσθαι, τοῦ δὲ λέγειν μηδὲ μικρὰν δύναμιν ἔχοντα ἐν ἑαυτῷ φαίνεσθαι. καὶ γὰρ ἡ μελέτη τοῦ γράφειν ἀπορίαν τοῦ λέγειν πλείστην παραδίδωσιν. ὅταν γάρ τις ἐθισθῇ κατὰ μικρὸν ἐξεργάζεσθαι τοὺς λόγους καὶ μετὰ ἀκριβείας καὶ
84 ῥυθμοῦ τὰ ῥήματα συντιθέναι καὶ βραδείᾳ τῇ τῆς διανοίας κινήσει χρώμενος ἐπιτελεῖν τὴν ἑρμηνείαν, ἀναγκαῖόν ἐστι τοῦτον, ὅταν εἰς τοὺς αὐτοσχεδιαστοὺς ἔλθῃ λόγους, ἐναντία πράσσοντα ταῖς συνηθείαις ἀπορίας καὶ θορύβου πλήρη τὴν γνώμην ἔχειν, καὶ πρὸς ἅπαντα μὲν δυσχεραίνειν, μηδὲν δὲ διαφέρειν τῶν ἰσχνοφώνων, οὐδέποτε δ᾽ εὐλύτῳ τῇ τῆς ψυχῆς ἀγχινοίᾳ χρώμενον ὑγρῶς καὶ φιλανθρώπως μεταχειρίζεσθαι τοὺς λόγους, ἀλλ᾽ ὥσπερ οἱ διὰ μακρῶν χρόνων ἐκ δεσμῶν λυθέντες οὐ δύνανται τοῖς ἄλλοις ὁμοίαν ποιήσασθαι τὴν ὁδοιπορίαν, ἀλλ᾽ εἰς ἐκεῖνα τὰ σχήματα καὶ τοὺς ῥυθμοὺς ἀποφέρονται μεθ᾽ ὧν καὶ δεδεμένοις αὐτοῖς ἀναγκαῖον ἦν πορεύεσθαι, τὸν αὐτὸν τρόπον ἡ γραφὴ βραδείας τὰς διαβάσεις τῇ γνώμῃ παρασκευάζουσα καὶ τοῦ λέγειν ἐν τοῖς ἐναντίοις [1] ἔθεσι ποιουμένη τὴν ἄσκησιν ἄπορον καὶ δεσμῶτιν τὴν ψυχὴν καθίστησι καὶ τῆς ἐν τοῖς αὐτοσχεδιαστοῖς εὐροίας ἁπάσης ἐπίπροσθεν γίνεται.

[1] εὔθεσι

Εὐθέως] Post εὐθέως videtur deesse λέγειν [vel αὐτοσχεδιάζειν] δέον. Idem.

Φιλανθρώπως] Est prompte, expedite, hilariter. v. Indicem nostrum Demosthenicum. Idem.

Εὔθεσι] Num εἴδεσι. Idem.

ζ΄. Νομίζω δὲ καὶ τὴν μάθησιν τῶν γραπτῶν λόγων χαλε- 85
πὴν καὶ τὴν μνήμην ἐπίπονον καὶ τὴν λήθην αἰσχρὰν ἐν τοῖς
ἀγῶσι γίνεσθαι. πάντες γὰρ ἂν ὁμολογήσειαν τὰ μικρὰ
τῶν μεγάλων καὶ τὰ πολλὰ τῶν ὀλίγων χαλεπώτερον εἶναι
μαθεῖν καὶ μνημονεῦσαι. περὶ μὲν οὖν τοὺς αὐτοσχεδια-
σμοὺς ἐπὶ τῶν ἐνθυμημάτων δεῖ μόνον τὴν γνώμην ἔχειν, τοῖς
δὲ ὀνόμασιν ἐκ τοῦ παραυτίκα δηλοῦν· ἐν δὲ τοῖς γραπτοῖς
λόγοις καὶ τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ἐνθυμημάτων καὶ συλ-
λαβῶν ἀναγκαῖόν ἐστι ποιεῖσθαι τὴν μνήμην καὶ τὴν μά-
θησιν ἀκριβῆ. ἐνθυμήματα μὲν οὖν ὀλίγα καὶ μεγάλα
τοῖς λόγοις ἔνεστιν, ὀνόματα δὲ καὶ ῥήματα πολλὰ καὶ τα-
πεινὰ καὶ μικρὸν ἀλλήλων διαφέροντα. καὶ τῶν μὲν ἐνθυμη-
μάτων ἅπαξ ἕκαστον δηλοῦται, τοῖς δ᾽ ὀνόμασι πολλάκις
τοῖς αὐτοῖς ἀναγκαζόμεθα χρῆσθαι· διὸ τῶν μὲν εὔπορος
ἡ μνήμη, τοῖς δὲ δυσανάληπτος καὶ δυσφύλακτος ἡ μάθησις
καθέστηκεν. ἔτι τοίνυν αἱ λῆθαι περὶ μὲν τοὺς αὐτοσχε-
διασμοὺς ἄδηλον τὴν αἰσχύνην ἔχουσιν. εὐλύτου γὰρ τῆς
ἑρμηνείας οὔσης καὶ τῶν ὀνομάτων οὐκ ἀκριβῶς συνεξεσμένων,
ἂν ἄρα καὶ διαφύγῃ τι τῶν ἐνθυμημάτων, οὐ χαλεπὸν
ὑπερβῆναι τῷ ῥήτορι καὶ τῶν ἐφεξῆς ἐνθυμημάτων ἁψάμε-
νον μηδεμιᾷ τὸν λόγον αἰσχύνῃ περιβαλεῖν· ἀλλὰ καὶ τῶν
διαφυγόντων, ἂν ὕστερον ἀναμνησθῇ, ῥᾴδιον ποιήσασθαι τὴν
δήλωσιν. τοῖς δὲ γεγραμμένα λέγουσιν ἂν κατὰ μικρὸν ὑπὸ
τῆς ἀγωνίας ἐκλίπωσί τι καὶ παραλλάξωσιν, ἀπορίαν 86
ἀνάγκη καὶ πλάνον καὶ ζήτησιν ἐγγενέσθαι, καὶ μακροὺς
μὲν χρόνους ἐπισχεῖν, πολλάκις δὲ τῇ σιωπῇ διαλαμβάνειν
τὸν λόγον, ἀσχήμονα δὲ καὶ καταγέλαστον καὶ δυσεπικού-
ρητον καθεστάναι τὴν ἀπορίαν.

η΄. Ἡγοῦμαι δὲ καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν ἀκροατῶν ἄμεινον χρῆσθαι τοὺς αὐτοσχεδιάζοντας τῶν τὰ γεγραμμένα λεγόντων. οἱ μὲν γὰρ πολὺ πρὸ τῶν ἀγώνων τὰ συγγράμματα διαπονήσαντες ἐνίοτε τῶν καιρῶν ἁμαρτάνουσιν·

Τὴν μάθησιν] Μάθησιν a μνήμῃ diversam facit sophista. illa est impressio rerum memoriæ mandandarum in eam partem mentis, quæ percepta visa retinere, et sub usus tempus reddere valet. μνήμη autem est ipsa tenax rerum memoriæ mandatarum retentio, et suggestio, cum linguæ dicenda suggerit. Idem.

Τοῖς δὲ ὀνόμασιν - - δηλοῦν] Idem est, ac si dixisset: ὀνόμασι δὲ αὐτὰ δηλοῦν τοῖς ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἀπαντῶσι. Idem.

Συλλαβῶν] Malim aut καὶ τῶν συλλαβῶν, aut καὶ αὐτῶν τῶν συλλαβῶν. Idem.

Πολὺ] Prætuli e Parisino vulgatæ πολλοί. *multum*, id est *dudum*, *ante certamina*. Idem.

ἢ γὰρ μακρότερα τῆς ἐπιθυμίας λέγοντες ἀπεχθάνονται τοῖς ἀκούουσιν, ἢ βουλομένων ἔτι τῶν ἀνθρώπων ἀκροᾶσθαι προαπολείπουσι τοὺς λόγους. χαλεπὸν γάρ, ἴσως δ' ἀδύνατόν ἐστιν ἀνθρωπίνην πρόνοιαν ἐφικέσθαι τοῦ μέλλοντος, ὥστε προϊδεῖν ἀκριβῶς τίνα τρόπον αἱ γνῶμαι τῶν ἀκουόντων πρὸς τὰ μήκη τῶν λεγομένων ἕξουσιν. ἐν δὲ τοῖς αὐτοσχεδιασμοῖς ἐπὶ τῷ λέγοντι γίνεται ταμιεύεσθαι τοὺς λόγους πρὸς τὰς δυνάμεις τῶν [1]γνωμῶν ἀποβλέποντι καὶ τὰ μήκη συντέμνειν καὶ τὰ συντόμως ἐσκεμμένα διὰ μακροτέρων δηλοῦν.

θ'. Χωρὶς τοίνυν τούτων οὐδὲ τοῖς παρ' αὐτῶν τῶν ἀγώνων ἐνθυμήμασι διδομένοις ὁμοίως ὁρῶμεν ἑκατέρους χρῆσθαι δυναμένους. τοῖς μὲν γὰρ ἄγραφα λέγουσιν, ἄν τι παρὰ τῶν ἀντιδίκων ἐνθύμημα λάβωσιν ἢ διὰ τὴν συντονίαν τῆς διανοίας αὐτῶν παρὰ σφῶν αὐτῶν διανοηθῶσιν, εὔπορόν ἐστιν ἐν τάξει θεῖναι· τοῖς γὰρ ὀνόμασιν ἐκ τοῦ παραυτίκα
87 περὶ ἁπάντων δηλοῦντες, οὐδ' ὅταν πλείω τῶν ἐσκεμμένων λέγωσιν, [2]οὐδαμῇ τὸν λόγον ἀνώμαλον καὶ ταραχώδη καθιστᾶσι· τοῖς δὲ μετὰ τῶν γραπτῶν λόγων ἀγωνιζομένοις ἂν ἄρα τι χωρὶς τῆς παρασκευῆς ἐνθύμημα δοθῇ, χαλεπὸν ἐναρμόσαι καὶ [3]χρῆσθαι κατὰ τρόπον. αἱ γὰρ ἀκρίβειαι τῆς τῶν ὀνομάτων ἐξεργασίας οὐ παραδέχονται τοὺς αὐτοματισμούς, ἀλλ' ἀναγκαῖον ἢ μηδὲν χρῆσθαι τοῖς ἀπὸ τῆς τύχης ἐνθυμήμασι δοθεῖσιν ἢ χρώμενον διαλύειν καὶ συνερείπειν τὴν τῶν ὀνομάτων οἰκονομίαν, καὶ τὰ μὲν ἀκριβῶς τὰ δὲ εἰκῇ λέγοντα ταραχώδη καὶ ἄφωνον καθιστάναι τὴν ἑρμηνείαν. καίτοι τίς ἂν εὖ φρονῶν ἀποδέξαιτο τὴν τοιαύτην μελέτην, ἥ τις καὶ τῶν αὐτομάτων ἀγαθῶν ἐπίπροσθεν τῇ χρήσει καθέστηκε καὶ χείρω τῆς τύχης ἐνίοτε τοῖς ἀγωνιζομένοις τὴν ἐπικουρίαν παραδίδωσι, καὶ τῶν ἄλλων τεχνῶν ἐπὶ τὸ βέλτιον ἄγειν τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον εἰθισμένων αὕτη καὶ τοῖς αὐτομάτοις εὐπορήμασιν ἐμποδών ἐστιν.

[1] λόγων [2] οὐδαμοῦ [3] κεχρῆσθαι

Τῶν λόγων] Sententia postulat τῶν πραγμάτων, aut τῶν καιρῶν, aut τῶν ἀκροατῶν. Idem.

Μετὰ] Paris. κατὰ. quod si probatur, leg. erit κατὰ τὸν γραπτὸν λόγον. In vulgari lectione formula orationis literis consignata assimilatur *socio in bello*, quo freti certamen inimus. Idem.

Ἄφωνον] Aut διάφωνον leg. *dissonam*, aut ἀσύμφωνον. Idem.

ι'. Ἡγοῦμαι δ' οὐδὲ λόγους δίκαιον εἶναι καλεῖσθαι τοὺς γεγραμμένους, ἀλλ' ὥσπερ εἴδωλα καὶ σχήματα καὶ μιμήματα λόγων, καὶ τὴν αὐτὴν κατ' αὐτῶν εἰκότως ἂν δόξαν [1]ἔχοιμι, ἥνπερ [2]κατὰ τῶν χαλκῶν ἀνδριάντων καὶ λιθίνων ἀγαλμάτων καὶ γεγραμμένων ζώων. ὥσπερ γὰρ ταῦτα μι- 88
μήματα τῶν ἀληθινῶν σωμάτων ἐστὶ, καὶ τέρψιν μὲν ἐπὶ τῆς θεωρίας ἔχει, χρῆσιν δ' οὐδεμίαν τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ παραδίδωσι, τὸν αὐτὸν τρόπον ὁ γεγραμμένος λόγος, ἑνὶ σχήματι καὶ τάξει [3]κεχρημένος, ἐκ βιβλίου θεωρούμενος ἔχει τινὰς ἐκπλήξεις, ἐπὶ δὲ τῶν καιρῶν ἀκίνητος ὢν οὐδεμίαν ὠφέλειαν τοῖς κεκτημένοις παραδίδωσιν· ἀλλ' ὥσπερ ἀνδριάντων καλῶν ἀληθινὰ σώματα [4]πολὺ χείρους τὰς εὐπορίας ἔχοντα [5]πολλαπλασίους ἐπὶ τῶν ἔργων τὰς ὠφελείας παραδίδωσιν, οὕτω καὶ λόγος ὁ μὲν ἐπὶ αὐτῆς τῆς διανοίας ἐν τῷ παραυτίκα λεγόμενος ἔμψυχός ἐστι καὶ ζῇ καὶ τοῖς πράγμασιν ἕπεται καὶ τοῖς ἀληθέσιν ἀφωμοίωται σώμασιν, ὁ δὲ γεγραμμένος εἰκόνι λόγου τὴν φύσιν ὁμοίαν ἔχων ἁπάσης [6]εὐεργεσίας ἄμοιρος καθέστηκεν.

ια'. Ἴσως ἂν οὖν εἴποι τις ὡς ἄλογόν ἐστι κατηγορεῖν μὲν τῆς γραφικῆς δυνάμεως, ἑαυτὸν δὲ διὰ ταύτης φαίνεσθαι τὰς ἀποδείξεις ποιούμενον, καὶ [7]προδιαβάλλειν τὴν πραγματείαν ταύτην δι' ἧς εὐδοκιμεῖν παρασκευάζεται παρὰ 89
τοῖς Ἕλλησιν, ἔτι δὲ περὶ φιλοσοφίαν διατρίβοντα τοὺς αὐτοσχεδιαστικοὺς λόγους ἐπαινεῖν καὶ προυργιαίτερον ἡγεῖσθαι τὴν τύχην τῆς προνοίας καὶ φρονιμωτέρους τοὺς εἰκῇ λέγοντας τῶν μετὰ παρασκευῆς γραφόντων. ἐγὼ δὲ πρῶτον μὲν οὐ παντελῶς ἀποδοκιμάζων τὴν γραφικὴν δύναμιν ἀλλὰ χείρω τῆς αὐτοσχεδιαστικῆς ἡγούμενος εἶναι, καὶ τοῦ δύνασθαι λέγειν πλείστην ἐπιμέλειαν οἰόμενος χρῆναι ποιεῖσθαι, τούτους εἴρηκα τοὺς λόγους· ἔπειτα προσχρῶμαι τῷ

[1] ἔχοιμεν [2] καὶ κατὰ [3] γεγραμμένος
[4] πολυχείρους [5] * πολλαπλασίας [6] * ἐνεργείας [7] προσδιαβάλλειν

Καὶ τάξει] Videtur μιᾷ esse interponendum. Idem.

Πολυχείρους τὰς εὐπορίας] Mirifice dictum pro εὐπορίας παρέχοντα ὡσεὶ ὑπὸ πολλῶν χειρῶν παρεσκευασμένας. Idem.

Ἐπὶ αὐτῆς] Malim ἀπ' αὐτῆς. Idem.

Ἀποδείξεις] Ἐπιδείξεις de suo dedit Bekkerus.

Προσδιαβάλλειν] Malim προδιαβ. (sine sibilo) *artem illam, illudve studium, per quod quis ad gloriam contendat, prius infamare, quam quæsita gloria potiatur.* Idem.

Προυργιαίτερον] Subaudiri potest τι. malim tamen προυργιαιτέραν in fœminino. Idem.

γράφειν οὐκ ἐπὶ τούτῳ μέγιστον φρονῶν, ἀλλ' ἵν' ἐπιδείξω τοῖς ἐπὶ ταύτῃ τῇ δυνάμει σεμνυνομένοις ὅτι μικρὰ πονήσαντες ἡμεῖς ἀποκρύψαι καὶ καταλῦσαι τοὺς λόγους αὐτῶν οἷοί τ' ἐσόμεθα. πρὸς δὲ τούτοις καὶ τῶν ἐπιδείξεων ἕνεκα τῶν εἰς τοὺς ὄχλους ἐκφερομένων ἅπτομαι τοῦ γράφειν. τοῖς μὲν γὰρ πολλάκις ἡμῖν ἐντυγχάνουσιν ἐξ ἐκείνου
90 τοῦ τρόπου παρακελεύομαι πεῖραν ἡμῶν λαμβάνειν, ὅταν ὑπὲρ ἅπαντος τοῦ προτεθέντος εὐκαίρως καὶ μουσικῶς εἰπεῖν οἷοί τ' ὦμεν· τοῖς δὲ διὰ χρόνου μὲν ἐπὶ τὰς ἀκροάσεις ἀφιγμένοις μηδεπώποτε δὲ πρότερον ἡμῖν ἐντετυχηκόσιν ἐπιχειροῦμέν τι δεικνύναι τῶν γεγραμμένων· εἰθισμένοι γὰρ ἀκροᾶσθαι τῶν ἄλλων τοὺς λόγους, ἴσως ἂν ἡμῶν αὐτοσχεδιαζόντων ἀκούοντες ἐλάττονα τῆς ἀξίας δόξαν καθ' ἡμῶν λάβοιεν. χωρὶς δε τούτων καὶ σημεῖα τῆς ἐπιδόσεως, ἣν εἰκὸς ἐν τῇ διανοίᾳ γίνεσθαι, παρὰ τῶν γραπτῶν λόγων ἐναργέστατα κατιδεῖν ἐστίν. εἰ μὲν γὰρ βέλτιον αὐτοσχεδιάζομεν νῦν ἢ πρότερον, οὐ ῥᾴδιον ἐπικρίνειν ἐστί· χαλεπαὶ γὰρ αἱ μνῆμαι τῶν προειρημένων λόγων καθεστήκασιν· εἰς δὲ τὰ γεγραμμένα κατιδόντας ὥσπερ ἐν κατόπτρῳ θεωρῆσαι τὰς τῆς ψυχῆς ἐπιδόσεις ῥᾴδιόν ἐστιν. ἔτι δὲ καὶ μνημεῖα καταλιπεῖν ἡμῶν αὐτῶν σπουδάζοντες καὶ τῇ φιλοτιμίᾳ χαριζόμενοι λόγους γράφειν ἐπιχειροῦμεν.

ιβ'. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' [1] ὡς εἰκῇ λέγειν παρακελευόμεθα, τὴν αὐτοσχεδιαστικὴν δύναμιν τῆς γραφικῆς προτιμῶντες, ἄξιόν ἐστι πιστεύειν. τοῖς μὲν γὰρ ἐνθυμήμασι καὶ τῇ τάξει μετὰ προνοίας ἡγούμεθα δεῖν χρῆσθαι τοὺς ῥήτορας, περὶ δὲ τὴν τῶν ὀνομάτων δήλωσιν αὐτοσχεδιάζειν· οὐ γὰρ τοσαύτην ὠφέλειαν αἱ τῶν γραπτῶν λόγων ἀκρίβειαι πα-
91 ραδιδόασιν, ὅσην εὐκαιρίαν αἱ τῶν ἐκ τοῦ παραχρῆμα λεγομένων δηλώσεις ἔχουσιν. ὅστις οὖν ἐπιθυμεῖ ῥήτωρ γενέσθαι δεινὸς ἀλλὰ μὴ ποιητὴς λόγων ἱκανός, καὶ βούλεται μᾶλ-

[1] ὡς οὐδ'

Καταλῦσαι] Non culpo, neque damno. mallem tamen κατακλῦσαι, *obruere veluti torrente quodam et everrere*. Idem.

Ἅπτομαι] *attingo scriptionem*, h. e. interdum periculum facio scribendi. Idem.

Ἐξ ἐκείνου τοῦ τρόπου] Cohæret cum πεῖραν λαμβάνειν. *auctor iis fio, ut periculum nostri faciant per illum quem dico modum*, extemporalis puta dictionis. Idem.

Ὅταν] Num πότερον. *utrum*. an ὅταν more ætatis suæ pro εἰ, *nam*, usurpavit? Idem.

Παρὰ] Præstaret ἐπὶ. Idem.

λον τοῖς καιροῖς [1] χρῆσθαι καλῶς ἢ τοῖς ὀνόμασι λέγειν ἀκριβῶς, καὶ τὴν εὔνοιαν τῶν ἀκροωμένων ἐπίκουρον ἔχειν σπουδάζει μᾶλλον ἢ τὸν φθόνον ἀνταγωνιστὴν, ἔτι δὲ καὶ τὴν γνώμην εὔπορον καὶ τὴν μνήμην εὔλυτον καὶ τὴν λήθην ἄδηλον καθεστάναι βούλεται, καὶ τῇ χρείᾳ τοῦ βίου σύμμετρον τὴν δύναμιν τῶν λόγων κεκτῆσθαι πρόθυμός ἐστιν, οὗτος εἰκότως ἂν τοῦ μὲν αὐτοσχεδιάζειν ἀεί τε καὶ διὰ παντὸς ἐνεργὸν τὴν μελέτην [2] ποιοῖτο, τοῦ δὲ γράφειν ἐν παιδιᾷ καὶ παρέργῳ [3] ἐπιμελόμενος εὖ φρονεῖν κριθείη παρὰ τοῖς εὖ φρονοῦσιν.

[1] χρᾶσθαι [2] ποιείται [3] ἐπιμελούμενος

A.

[1]ΓΟΡΓΙΟΥ

ΕΛΕΝΗΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph.

91 α'. ΚΟΣΜΟΣ πόλει μὲν εὐανδρία, σώματι δὲ κάλλος, 127
ψυχῇ δὲ σοφία, πράγματι δὲ ἀρετή, λόγῳ δὲ ἀλήθεια· τὰ δ' ἐναντία τούτων ἀκοσμία. ἄνδρα δὲ καὶ γυναῖκα καὶ λό-
92 γον καὶ ἔργον καὶ πόλιν καὶ πρᾶγμα χρὴ τὸ μὲν ἄξιον [2]ἐπαίνου ἐπαίνῳ τιμᾶν, τῷ δὲ ἀναξίῳ μῶμον [3]ἐπιθεῖναι· ἴση γὰρ ἁμαρτία καὶ ἀμαθία μέμφεσθαί τε τὰ ἐπαινετὰ καὶ ἐπαινεῖν τὰ μωμητά. τοῦ δ' αὐτοῦ ἀνδρὸς λέξαι τε τὸ δέον ὀρθῶς καὶ ἐλέγξαι τοὺς μεμφομένους Ἑλένην, γυναῖκα περὶ ἧς ὁμόφωνος καὶ [4]ὁμόψηφος γέγονεν ἥ τε τῶν ποιητῶν ἀκουσάντων πίστις ἥ τε τοῦ ὀνόματος φήμη τῶν συμφορῶν [5]μνήμη γέγονεν. ἐγὼ δὲ βούλομαι λογισμόν τινα τῷ λόγῳ δοὺς τὴν μὲν κακῶς [6]ἀκούουσαν παῦσαι τῆς αἰτίας, τοὺς δὲ μεμφομένους ψευδομένους ἐπιδεῖξαι, καὶ δεῖξαι τἀληθὲς [7]ἢ παῦσαι τῆς ἀμαθίας.

β'. Ὅτι μὲν οὖν φύσει καὶ γένει τὰ πρῶτα τῶν πρώτων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἡ γυνὴ περὶ ἧς [8]ὅδε ὁ λόγος, οὐκ ἄδηλον οὐδ' ὀλίγοις. δῆλον γὰρ ὡς μητρὸς μὲν Λήδας, πατρὸς δὲ τοῦ μὲν γενομένου θεοῦ, τοῦ δὲ λεγομένου θνητοῦ,

[1] ΓΟΡΓΙΟΥ ΛΕΟΝΤΙΝΟΥ [2] ἐπαίνων τιμᾶν [3] ἐπιτιθέναι [4] ὁμόψηφος καὶ ὁμόφωνος ἥ τε [5] μνήμη [6] ἀκούσασαν [7] καὶ [8] ὅδε om.

ΕΓΚΩΜΙΟΝ] Hoc quoque opusculum ab H. Stephano prætoritum, ex Isocrate Aldino huc retuli. Reisk. Et in Isocrate suo dedit H. Stephanus quoque.

Ἐπαίνων τιμᾶν] Aut sic est interpungendum ἄξιον ἐπαίνων, τιμᾶν. ut τιμᾶν solum per se stet, et ἐπαίνων cum ἄξιον cohæreat; aut sic ἄξιον, ἐπαίνῳ τιμᾶν, quæ posterior ratio mihi magis probatur. Idem.

Τῶν ποιητῶν ἀκουσάντων] Articulus non cum proximo vocabulo, sed cum tertio cohæret, ac si sic dixisset: τῶν ἀκουσάντων παρὰ τῶν ποιητῶν. *eorum fides, qui a poetis traditam accceperunt.* Idem.

Τῶν συμφορῶν] Malim τῇ τῶν σ. Idem.

Ἀνδρῶν καὶ] Malim τε interponi. Idem.

Οὐδ' ὀλίγοις. δῆλον γὰρ ὡς] Aut γὰρ est delendum, aut δῆλον iterandum ad hunc modum. οὐδ' ὀλίγοις δῆλον· δῆλον γὰρ ὡς —. Idem.

Τυνδάρεω καὶ Διὸς, ὧν ὁ μὲν διὰ τὸ εἶναι ἔδοξεν, ὁ δὲ διὰ
τὸ [1] φάναι ἠλέγχθη, καὶ ἦν ὁ μὲν ἀνδρῶν κράτιστος, ὁ δὲ 93
πάντων τύραννος. ἐκ τοιούτων δὲ γενομένη ἔσχε τὸ ἰσόθεον
κάλλος, ὃ λαβοῦσα καὶ οὐ λαθοῦσα ἔσχε. πλείστας δὲ
πλείστοις ἐπιθυμίας ἔρωτος ἐνειργάσατο, ἑνὶ δὲ σώματι
πολλὰ σώματα συνήγαγεν ἀνδρῶν ἐπὶ μεγάλοις [2] μέγα
φρονούντων, ὧν οἱ μὲν πλούτου μεγέθη, οἱ δὲ εὐγενείας
παλαιᾶς εὐδοξίαν, οἱ δὲ ἀλκῆς οἰκείας εὐεξίαν, οἱ δὲ σοφίας
ἐπικτήτου δύναμιν ἔσχον, καὶ ἧκον ἅπαντες ὑπ' ἔρωτός
128 [3] τε φιλονείκου φιλοτιμίας τε ἀνικήτου· ὅστις μὲν οὖν καὶ
διότι καὶ ὅπως ἀπέπλησε τὸν ἔρωτα [4] τὴν Ἑλένην λαβὼν,
οὐ λέξω· τὸ γὰρ τοῖς εἰδόσιν ἃ ἴσασι λέγειν πίστιν μὲν
ἔχει, τέρψιν δὲ οὐ φέρει. τὸν χρόνον δὲ τῷ λόγῳ τὸν τότε
νῦν ὑπερβὰς, ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ μέλλοντος λόγου προβή- 94
σομαι, καὶ προθήσομαι τὰς αἰτίας δι' ἃς εἰκὸς ἦν γενέσθαι
τὸν τῆς Ἑλένης εἰς [5] τὴν Τροίαν στόλον.

γ΄. Ἢ γὰρ τύχης βουλήματι καὶ θεῶν κελεύσματι καὶ ἀνάγκης ψηφίσματι ἔπραξεν ἃ ἔπραξεν, ἢ βίᾳ ἁρπασθεῖσα, ἢ λόγοις πεισθεῖσα, ἢ ἔρωτι ἁλοῦσα. εἰ μὲν οὖν διὰ τὸ πρῶτον, [6] οὐκ ἄξιος αἰτιᾶσθαι ὁ αἰτιώμενος· θεοῦ γὰρ προθυμίαν ἀνθρωπίνῃ προμηθείᾳ ἀδύνατον κωλύειν. πέφυκε γὰρ οὐ τὸ κρεῖσσον ὑπὸ τοῦ ἥσσονος κωλύεσθαι, ἀλλὰ τὸ ἧσσον ὑπὸ τοῦ [7] κρείσσονος ἄρχεσθαι [8] καὶ ἄγεσθαι, καὶ τὸ μὲν κρεῖσσον ἡγεῖσθαι, τὸ δὲ [9] ἧσσον ἕπεσθαι. θεὸς δ' ἀνθρώ-

[1] φῦναι [2] μεγάλα [3] τε om. [4] ὁ τὴν [5] τὴν om.
οὐκ om. [7] κρείττονος [8] τε καὶ ἄγεσθαι, τὸν μὲν γὰρ κρ. [9] ἧττον

Ὧν ὁ μὲν - - - ἠλέγχθη] Si qua his inest sana sententia nugis, hæc est. εἶναι h. l. opponitur τῷ φῦναι. est ergo illud quidem, *esse per se*, vi substantiæ suæ, sive ortu, et sine causa extrinsecus adventitia. hoc autem *cœpisse esse*, prognatum a causa extranea. Sed est merum ludibrium verborum. Jupiter habitus fuit pater Helenæ, propterea quod etiam revera esset [verum sophistica cavillatio subjicit sententiam a natura hujus loci alienam, propterea quod per se, et rerum omnium origo est]: Tyndarus autem, quod natus [h. e. mortalis natus] esset, ex eo constitit atque deprehensum est, eum falso jactatum fuisse patrem Helenæ. vitrea fracta. Idem.

Τὸν τότε] Imo vero τοῦ τότε. redit enim non ad χρόνον, sed ad λόγου. ut patet ex opposito, τοῦ μέλλοντος. *omitto commemorare tempus illud pristinum, cujus rationibus ego tum movebar ut illa nota mea oratione Helenam vituperarem.* [Vulgatam posse stare, nunc placet, ut sententia sit hæc: res tum temporis gestas juvat oratione transmittere, quo ad insecuta tempora et ad rem, de qua nunc agere decrevi, perveniam. χρόνος, per figuram, continens pro contento. res significat eo tempore gestas, quo Helena, Menelao nupta, mansit in Græcia, donec a Paride raperetur. *In supplem.*] Idem.

Αἰτιᾶσθαι] Passive h. l. accipiendum est. *culpari meretur culpans.* Idem.

που [1] κρεῖσσον καὶ βίᾳ καὶ σοφίᾳ καὶ τοῖς ἄλλοις. ἢ οὖν τῇ τύχῃ καὶ τῷ θεῷ τὴν αἰτίαν ἀναθετέον, ἢ τὴν Ἑλένην τῆς δυσκλείας ἀπολυτέον. εἰ δὲ βίᾳ ἡρπάσθη καὶ ἀνόμως ἐβιάσθη καὶ ἀδίκως ὑβρίσθη, δῆλον ὅτι ὁ ἁρπάσας ἢ ὑβρίσας ἠδίκησεν, [2] ἡ δὲ ἁρπασθεῖσα ἢ ὑβρισθεῖσα ἐδυστύχησεν. ἄξιος [3] οὖν ὁ μὲν ἐπιχειρήσας βάρβαρος βάρβαρον ἐπιχείρημα καὶ νόμῳ καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ, νόμῳ μὲν ἀτιμίας, λόγῳ δ' αἰτίας, ἔργῳ δὲ ζημίας τυχεῖν· [2] ἡ δὲ βιασθεῖσα καὶ τῆς πατρίδος στερηθεῖσα καὶ τῶν φίλων ὀρφανισθεῖσα πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ἐλεηθείη μᾶλλον ἢ κακολογηθείη; ὁ μὲν γὰρ ἔδρασε δεινὰ, ἡ δὲ [4] ἔπαθε· δίκαιον οὖν τὴν μὲν οἰκτεῖραι, τὸν δὲ μισῆσαι.

δ'. Εἰ δὲ λόγος [5] ὁ πείσας καὶ τὴν ψυχὴν ἀπατήσας, οὐδὲ πρὸς τοῦτο χαλεπὸν ἀπολογήσασθαι καὶ τὴν αἰτίαν
95 ἀπολύσασθαι ὧδε. λόγος δυνάστης μέγας ἐστὶν, ὃς μικροτάτῳ σώματι καὶ ἀφανεστάτῳ θειότατα ἔργα ἀποτελεῖ. δύναται γὰρ καὶ φόβον παῦσαι καὶ λύπην καὶ χαρὰν ἐνεργάσασθαι καὶ ἔλεον ἐπαυξῆσαι. ταῦτα δὲ ὡς οὕτως ἔχει, δείξω· δεῖ δὲ καὶ δόξῃ δεῖξαι τοῖς ἀκούουσιν. τὴν ποίησιν ἅπασαν καὶ νομίζω καὶ ὀνομάζω λόγον ἔχοντα μέτρον· ἧς τοὺς ἀκούοντας εἰσῆλθε καὶ φρίκη περίφοβος 129
καὶ ἔλεος πολύδακρυς καὶ [6] πόθος φιλοπενθὴς, ἐπ' ἀλλοτρίων [7] τε πραγμάτων καὶ σωμάτων [8] εὐτυχίαις καὶ δυσπραγίαις ἴδιόν τι πάθημα διὰ τῶν λόγων ἔπαθεν ἡ ψυχή· φέρε δὴ πρὸς ἄλλον ἀπ' ἄλλου μεταστῶ λόγον. αἱ γὰρ ἔνθεοι διὰ λόγων [9] ἐπῳδαὶ ἐπαγωγοὶ [10] ἡδονῆς, ἀπαγωγοὶ λύπης γίνονται· συγγινομένη γὰρ τῇ δόξῃ τῆς ψυχῆς ἡ δύναμις τῆς ἐπῳδῆς ἔθελξε καὶ ἔπεισε καὶ μετέστησεν

[1] κρείσσων [2] εἰ [3] οὖν om. [4] πέπονθε [5] ἦν ὁ
[6] πόθος om. [7] * γε [8] εὐτυχίας καὶ δυσπραγίας [9] ἡδοναὶ
[10] μὲν ἡδονῆς, ἀπαγ. δὲ λύπης

Ἢ οὖν - - - ἢ τὴν Ἑλ.] Non repugnant hæc sibi. videtur itaque sic potius esse exarandum: εἰ οὖν - - - ἀναθετέον, scil. ἐστὶ, *quod si ergo causa hujus eventi fortunæ numinique divino imputanda est*, καὶ τὴν Ἑλ. - - - ἀπολυτέον, *necesse tum erit ut Helena quoque infamia liberetur*. Idem.

Δόξῃ δεῖξαι] Videtur συμμαχοῦντα [scil. τὸν λόγον] δόξαι τ. ἀ. *oportet vero audientibus videri orationem succurrentem, seu consentaneam ipsorum opinationi,* hoc est, præjudiciis, præconceptis opinionibus. Ut in tota oratione, ita hic quoque ludit sophista in vocabulis δόξη et δόξαι. [Venit in mentem hujus quoque rationis emendandi et interpretandi: δεῖ δὲ καὶ, εἰ συνδόξει, δεῖξαι τοῖς ἀκούουσι. *oportebit auditores quoque demonstrare, num pariter ipsis quoque vera videntur esse atque mihi videntur. In Supplem.*] Idem.

Καὶ φιλοπενθὴς] F. leg. καὶ οἶκτος πολυπενθής. Idem.

[1] αὐτὴν γοητεία. γοητείας δὲ καὶ μαγείας δισσαὶ τέχναι εὕρηνται, αἵ εἰσι ψυχῆς ἁμαρτήματα καὶ δόξης ἀπατήματα. ὅσοι δὲ ὅσους περὶ ὅσων καὶ ἔπεισαν καὶ πείθουσι [2] δὲ ψευδῆ λόγον πλάσαντες! εἰ μὲν γὰρ πάντες περὶ πάντων εἶχον τῶν παροιχομένων μνήμην τῶν τε παρόντων
τῶν τε μελλόντων πρόνοιαν, οὐκ ἂν ὁμοίως ὅμοιος ὢν 96
ὁ λόγος ἢ τὰ νῦν γε οὔτε μνησθῆναι τὸ παροιχόμενον οὔτε σκέψασθαι τὸ παρὸν οὔτε μαντεύσασθαι τὸ μέλλον εὐπόρως [3] ἔχει, ὥστε περὶ τῶν πλείστων οἱ πλεῖστοι τὴν δόξαν σύμβουλον τῇ ψυχῇ παρέχονται. ἡ δὲ δόξα σφαλερὰ καὶ ἀβέβαιος οὖσα σφαλεραῖς καὶ ἀβεβαίοις ἀτυχίαις περιβάλλει τοὺς αὐτῇ χρωμένους. τίς οὖν αἰτία κωλύει καὶ τὴν Ἑλένην [4] ὕμνος ἦλθεν ὁμοίως [5] ἄνουν νέαν οὖσαν [6] ὡσπερεὶ βιατήριον βίᾳ [7] ἡρπάσθη. τὸ γὰρ τῆς πειθοῦς ἕξειν, ὁ δὲ νοῦς. καίτοι εἰ [8] ἀνάγκη ὄνειδος ἕξει μὲν οὔ, τὴν
δὲ δύναμιν τὴν αὐτὴν [9] ἔχει. λόγος γὰρ τὴν ψυχὴν ὁ [10] πεί- 97
σας, ἣν ἔπεισεν, ἠνάγκασε καὶ πείθεσθαι τοῖς λεγομένοις καὶ συναινέσαι τοῖς ποιουμένοις. ὁ μὲν οὖν πείσας ὡς ἀναγκάσας ἀδικεῖ, ἡ δὲ πεισθεῖσα ὡς ἀναγκασθεῖσα [11] τῷ λόγῳ μάτην ἀκούει κακῶς. ὅτι δ᾽ ἡ πειθὼ προσιοῦσα τῷ λόγῳ καὶ τὴν ψυχὴν ἐτυπώσατο ὅπως ἐβούλετο, χρὴ μαθεῖν πρῶτον μὲν τοὺς τῶν μετεωρολόγων λόγους, οἵτινες δόξαν ἀντὶ δόξης τὴν μὲν ἀφελόμενοι τὴν δ᾽ [12] ἐνεργασάμενοι τὰ ἄδηλα καὶ [13] ἄπιστα φαίνεσθαι τοῖς τῆς δόξης ὄμμασιν

[1] αὐτὴν om. [2] δὲ om. [3] εἶχεν [4] ὕμνος ἦλθεν om.
[5] ἄνουν om. [6] ὡς περὶ [7] ἁρπασθῆναι, τῇ γὰρ πειθοῖ ὁ νοῦς παρεσύρη.
[8] ἀνάγκῃ [9] * ἔχει λόγος. λόγος [10] πείσας ἦν, ἔπεισεν [11] τῷ om.
[12] ἐργασάμενοι [13] ἄπειστα

Παρόντων] Post τῶν τε παρόντων videtur ἔννοιαν deesse. IDEM.

Οὐκ ἂν ὁμοίως] Cohæret cum εὐπόρως εἶχεν. quod idem est atque ἐδύνατο. Ad ὁμοίως subauditur ὡς νῦν ἔχει, id est, δύναται. *non posset oratio tam facile, atque nunc potest.* IDEM.

Ἢ τὰ νῦν γε] Num ὡς τὰ νῦν γε, scil. ἔχει, *non posset oratio, ut nunc certe potest,* ὅμοιος ὢν, quamvis perinde sit potens. Sed istas sophisticas calliditates, vel ineptias potius, neque intelligo, neque intelligere laboro. Post νῦν γε deesse videtur ποιῆσαι. *non posset oratio perinde, atque nunc potest, efficere, ut homines aut præteritorum meminerint, aut præsentia considerent, aut de futuris per ratiociniorum et judiciorum probabilitates suspicentur.* IDEM.

Ὡς περὶ βιατήριον βίᾳ ἁρπασθῆναι] Leg. videtur: ὡσπερεὶ βίᾳ τῆς ῥητορείας ἁρπασθῆναι. IDEM.

Εἰ ἀνάγκῃ] Subaudi παρεσύρη. idem est ac si dixisset: εἰ μὲν ἀνάγκῃ παρεσύρη, οὐδὲν ἧσσον ἕξει. IDEM.

Ψυχὴν ὁ πείσας] Videtur ita leg. ψυχὴν ἣν ὁ πείσας· ἣν ἐπειδὴ ἔπεισεν, ἠνάγκασε. IDEM.

Λόγους] Post λόγους deesse videtur σκοποῦντα, vel ἐνθυμούμενον, vel tale quid. *oportet intelligere, cogitando disputationes astrologorum.* IDEM.

Τὴν δὲ ἐργασάμενοι] Malim τὴν δ᾽ ἐνεργασ. IDEM.

Ἄπειστα] Imo vero ἄπιστα. IDEM.

ἐποίησαν· δεύτερον δὲ τοὺς [1] ἀναγκαίους διὰ λόγων ἀγῶνας, ἐν οἷς εἷς λόγος πολὺν ὄχλον [2] ἔτερψε καὶ ἔπεισε τέχνῃ γραφεὶς, οὐκ ἀληθείᾳ λεχθείς· τρίτον [3] δὲ φιλοσόφων λόγων ἁμίλλας, ἐν αἷς δείκνυται καὶ γνώμης τάχος ὡς εὐμετάβολον ποιοῦν τὴν τῆς δόξης πίστιν. τὸν αὐτὸν δὲ λόγον ἔχει ἥ τε τοῦ λόγου δύναμις πρὸς τὴν τῆς ψυχῆς τάξιν ἥ τε
98 τῶν φαρμάκων τάξις πρὸς τὴν τῶν σωμάτων φύσιν. ὥσπερ γὰρ τῶν φαρμάκων [4] ἄλλους ἄλλα χυμοὺς ἐκ τοῦ σώματος ἐξάγει, καὶ τὰ μὲν νόσου τὰ δὲ βίου παύει, οὕτω καὶ τῶν λόγων οἱ μὲν ἐλύπησαν, οἱ δὲ ἔτερψαν, οἱ δὲ ἐφόβησαν, οἱ δὲ εἰς θάρσος κατέστησαν τοὺς ἀκούοντας, οἱ δὲ πειθοῖ τινὶ κακῇ τὴν ψυχὴν ἐφαρμάκευσαν καὶ ἐξεγοήτευσαν.

έ. Καὶ ὅτι μὲν εἰ λόγῳ ἐπείσθη οὐχ ἠδίκησεν ἀλλ' ἠτύχησεν, εἴρηται· τὴν δὲ τετάρτην αἰτίαν τῷ τετάρτῳ λόγῳ διέξειμι. εἰ γὰρ ἔρως ἦν ὁ ταῦτα πράξας, οὐ χαλεπῶς διαφεύξεται τὴν τῆς λεγομένης γεγονέναι ἁμαρτίας αἰτίαν. [5] ἃ γὰρ ὁρῶμεν, [6] ἔχει φύσιν οὐχ ἣν ἡμεῖς θέλομεν, ἀλλ' ἣν [7] ἕκαστον ἔτυχε. διὰ δὲ τῆς ὄψεως ἡ
99 ψυχὴ [8] κἂν τοῖς τρόποις τυποῦται. αὐτίκα γὰρ, ὅταν πολέμια σώματα [9] πολέμιος ἐπὶ πολέμιον ὁπλίσῃ κόσμον χαλκοῦ καὶ σιδήρου, τοῦ μὲν ἀλεξητήριον τοῦ δὲ προβλήματα, εἰ θεάσεται ἡ ὄψις, ἐταράχθη καὶ ἐτάραξε τὴν ψυχὴν, ὥστε πολλάκις [10] ἀκινδύνου τοῦ μέλλοντος ὄντος

[1] ἀγοραίους [2] ἔτρεψε [3] δὲ om. [4] ἄλλα ἀλλαχοῦ ἐκ
[5] καὶ [6] ἔχει φύσιν om. [7] ἕκαστος [8] καινοῖς τρόποις
[9] καὶ πολέμιον ὁπλίσῃς [10] κινδύνου μέλλοντος οὐδέπω ὄντος

Ὡς εὐμετάβολον] Aut delendum est ὡς, aut potius interponendum est Εὔριπον. *ad instar Euripi versabilem, mutabilem, efficiens fidem.* Idem.

Τάξιν] Hic loci, et in continente, significat hoc vocab. idem, quod φύσις, aut leg. φαρμ. κρᾶσις. Idem.

Ἐξάγει] Id est, ἔξεισι, vel ἐξέρχεται, ἐκκρίνεται. *ut potionum medicatarum aliæ aliis modis e corpore exeunt*, vel *excernuntur*, per vomitum, per alvi dejectiones, per urinam, per sudorem, per salivæ fluxum, et sic porro. ἀλλαχοῦ accipio pro ἀλλαχῇ. Idem.

Ἐπείσθη] Helena puta. Idem.

Ἦν] Subaudi ὅρασιν vel ὄψιν. malim tamen ᾗ, *qua ratione.* sententia est: nos homines non videmus eo pacto, quo volumus, sed quo ut videret quæque, fortuito ipsi contributum et fatale fuit. Culpa nostra non est, in eo quod sæpe fit, ut oculis nostris placeant ea, quæ placent, non ea, quæ nos ipsi vellemus nobis placere. Sed fors fortuita sæpe nobis objicit rerum in se fœdarum et abhorrendarum speciem, velut amabilem. ut sæpe nostri nosmet ipsos pudeat atque pœniteat oculorum nostrorum, tam in transversum actorum et perverse judicantium. Idem.

Ὁπλίσῃς] Malim ὁπλίσηται. *armaturam hostilem* vel *bellicam* [h. e. ad vim seu depellendam seu inferendam comparatam] *sibi induerint*, vel *circumposuerint.* Vel l. οὐ πολέμια σωμ. εἰς πολέμιον. Idem.

Τοῦ μὲν—] Malim τὸν μὲν ἀλεξητήριον, τὸν δὲ προβληματικόν. *aliud armorum genus ad vim inferendam, aliud ad arcendam.* Idem.

Οὐδέπω ὄντος] F. οὔπω παρόντος. Idem.

φεύγουσιν ἐκπλαγέντες· ἰσχυρὰ γὰρ ἡ ἀλήθεια τοῦ νόμου
διὰ τὸν φόβον εἰσῳκίσθη τὸν ἀπὸ τῆς ὄψεως, ἥ τις ἐλθοῦσα
ἐποίησεν ἀσμενίσαι καὶ τοῦ καλοῦ τοῦ διὰ τὸν νόμον κρινο-
μένου καὶ τοῦ ἀγαθοῦ τοῦ διὰ τὴν δίκην γιγνομένου. ἤδη
δέ τινες ἰδόντες φοβερὰ καὶ τοῦ παρόντος ἐν τῷ παρόντι
[1] χρόνῳ φρονήματος ἐξέστησαν· οὕτως ἀπέσβεσε καὶ ἐξή- 100
λασεν ὁ φόβος τὸ νόημα. πολλοὶ δὲ [2] ματαίοις πόνοις καὶ
δειναῖς νόσοις καὶ δυσιάτοις μανίαις περιέπεσον. οὕτως
εἰκόνας τῶν ὁρωμένων πραγμάτων ἡ ὄψις [3] ἐνέγραψεν ἐν τῷ
φρονήματι. καὶ τὰ μὲν δειματοῦντα πολλὰ μὲν παραλεί-
πεται, ὅμοια δ' ἐστὶ τὰ παραλειπόμενα οἷάπερ τὰ λεγό-
μενα. ἀλλὰ μὴν οἱ γραφεῖς ὅταν ἐκ πολλῶν χρωμάτων
καὶ σωμάτων ἓν σῶμα καὶ σχῆμα τελείως ἀπεργάσωνται,
τέρπουσι τὴν ὄψιν. ἡ δὲ τῶν ἀνδριάντων ποίησις καὶ ἡ τῶν
ἀγαλμάτων ἐργασία ὅσον ἡδεῖαν παρέσχετο τοῖς [4] ὄμμασιν.
οὕτω τὰ μὲν [5] λυπεῖν τὰ δὲ ποθεῖν πέφυκεν [6] τὴν ὄψιν.
πολλὰ δὲ πολλοῖς πολλῶν ἔρωτα καὶ πόθον ἐνεργάζεται
131 [7] πραγμάτων [8] καὶ σωμάτων. εἰ οὖν τῷ τοῦ Ἀλεξάνδρου
σώματι τὸ τῆς Ἑλένης ὄμμα ἡσθὲν προθυμίαν καὶ ἅμιλ-
λαν ἔρωτος τῇ ψυχῇ παρέδωκε, τί θαυμαστόν; ὃς εἰ μὲν 101
θεὸς θεῶν θείαν [9] δύναμιν, πῶς ἂν ὁ ἥσσων εἴη τοῦτον ἀπώ-
σασθαι καὶ ἀμύνασθαι δυνατός; εἰ δ' ἔστιν ἀνθρώπινον

[1] χρόνῳ om. [2] ματαίαις νόσοις καὶ δεινοῖς πόνοις [3] ἀνέγραψεν [4] ὄμμασιν ὄψιν. [5] λιπεῖν [6] τὴν om. [7] τῶν πραγμάτων [8] καὶ σωμάτων om. [9] δύναμιν κρατεῖ.

Ἐκπλαγέντες] Post ἐκπλαγέντες desunt nonnulla, quod præter areolam in Aldina vacuam relictam, vel ipsa satis per se indicat oratio hiulca et inexplicabilis. Idem.

Τοῦ νόμου] Lex designatur ex acie fugere vetans. Idem.

Εἰσῳκίσθη] Imo vero ἐξῳκίσθη. *e mente emigrare cogitur.* sed nescio, an parum tutum et lubricum sit, conjecturis in loco tam lacero rem velle gerere. Idem.

Ἀσμενίσαι] Imo vero ἀμνημονῆσαι, *oblivisci.* Idem. Bekkerus ἀμελῆσαι.

Δίκην] Nam justitia, ut punit pavidos, ita fortes præmiis remuneratur. Reisk.

Ἐν τῷ παρόντι] Num ἐν οὔπω παρόντι κινδύνῳ. *mentis statu dejecti sunt, quæ mens ipsis inerat, nondum præsente periculo.* Idem.

Ματαίαις] Num βαρείαις, an παλαιαῖς. *a metu in morbos pertinaces atque diuturnos conjecti sunt.* Possit quoque legi: ἐνιαυσίαις, *annos durantibus*, aut *quotannis recurrentibus.* Idem.

Οὕτως εἰκόνας] Interpone aliquod epithetum. ἀνεξιτήλους, vel δυσεκνίπτους, vel tale quid. Idem.

Πολλὰ μὲν παραλείπεται] F. πολλὰ, ἃ μοι παραλείπεται. Alius dixisset: τῶν δειματούντων πολλὰ νῦν ὑπ' ἐμοῦ παραλείπεται. Idem.

Ὅσον] Est exclamatio. ὅσον ἡδεῖαν, *o quam suavem!* Idem.

Λιπεῖν] Λυπεῖν leg. videtur. Idem.

Ποθεῖν] Bene si habet, accipi debet pro πρὸς πόθον ἐκκαίειν. quod est prorsus improbabile. quare malim τὰ δὲ πόθῳ ἐκκαίειν, vel κνίζειν, πέφυκε τὴν ὄψιν. Idem.

Ὅς εἰ —] Leg. videtur: ὃς εἰ μὲν, θεὸς ὢν, θείαν ἔχων δύναμιν, κρατεῖ. *qui Cupido si propterea vincit, quod deus est, divina pollens virtute.* Idem.

νόσημα καὶ ψυχῆς ἀγνόημα, οὐκ ὡς ἁμάρτημα μεμπτέον ἀλλ᾽ ὡς ἀτύχημα νομιστέον· ἦλθε γὰρ [1] ὡς ἦλθε ψυχῆς ἀγρεύμασιν οὐ γνώμης βουλεύμασι, καὶ ἔρωτος ἀνάγκαις οὐ τέχνης παρασκευαῖς.

ϛʹ. Πῶς οὖν χρὴ δίκαιον ἡγήσασθαι τὸν τῆς Ἑλένης μῶμον, ἥτις εἴτ᾽ ἐρασθεῖσα [2] εἴτε λόγῳ πεισθεῖσα εἴτε βίᾳ ἁρπασθεῖσα εἴτε ὑπὸ θείας ἀνάγκης ἀναγκασθεῖσα [3] ἔπραξεν ἃ ἔπραξε, πάντως διαφεύγει τὴν αἰτίαν;

ζʹ. Ἀφεῖλον τῷ λόγῳ δύσκλειαν γυναικὸς, ἐνέμεινα τῷ νόμῳ ὃν ἐθέμην [4] ἐν ἀρχῇ τοῦ λόγου, ἐπειράθην καταλῦσαι μώμου ἀδικίαν καὶ δόξης [5] ἀμαθίαν, ἐβουλήθην γράψαι τὸν λόγον Ἑλένης μὲν ἐγκώμιον, ἐμὸν δὲ παίγνιον.

[1] ὡς om. [2] εἴτε λόγῳ - - - ἁρπασθεῖσα om. [3] ἔπραξεν ἃ om. [4] ἐπ᾽ [5] ἀμαθείαν

Νομιστέον] num ἄξιον ἐλέου νομιστέον. Idem.

Ψυχῆς] Imo vero τύχης. *cæca quædam sors homini hos laqueos injecit, non ipse sese consulto in eos induit.* Idem.

Ἀναγκασθεῖσα] Num leg. *συναρπασθεῖσα ἔπραξεν, ἃ ἔπραξε.* Idem.

Ἐπ᾽ ἀρχῇ] Aut ἐπ᾽ ἀρχῆς leg. in genitivo, aut ἐν ἀρχῇ. Idem.

B.

ΓΟΡΓΙΟΥ

ΥΠΕΡ ΠΑΛΑΜΗΔΟΥΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Pag. ed. Reisk. — Pag. ed. H. Steph.

102 αʹ. Η ΜΕΝ κατηγορία καὶ ἡ ἀπολογία κρίσις οὐ περὶ 187. 22
θανάτου γίγνεται· θάνατον μὲν γὰρ ἡ φύσις φανερᾷ τῇ ψήφῳ πάντων κατεψηφίσατο τῶν θνητῶν ᾗπερ ἡμέρᾳ ἐγένετο· περὶ δὲ τῆς ἀτιμίας καὶ τῆς τιμῆς ὁ κίνδυνός ἐστι, πότερά με χρὴ δικαίως ἀποθανεῖν ἢ μετ᾽ ὀνειδῶν μεγίστων

Ἧπερ ἡμέρᾳ ἐγένετο] Scil. ἕκαστα. *qua die mortalia quæque nascuntur, ea die mortis sententia in ea pronunciatur.* Reisk.

καὶ τῆς αἰσχίστης αἰτίας βιαίως ἀποθανεῖν. δισσῶν δὲ τού-
των ὄντων, τοῦ μὲν ὅλου ὑμεῖς κρατεῖτε, τοῦ δ᾽ ἐγὼ, τῆς
μὲν δίκης ἐγὼ, τῆς δὲ βίας ὑμεῖς. ἀποκτεῖναι [1] γάρ με δυνή-
σεσθε βουλόμενοι ῥᾳδίως· κρατεῖτε γὰρ καὶ τούτων, ὧν
οὐδὲν ἐγὼ τυγχάνω κρατῶν. εἰ μὲν οὖν ὁ κατήγορος Ὀδυσ-
σεὺς ἢ σαφῶς ἐπιστάμενος προδιδόντα με τὴν Ἑλλάδα τοῖς 103
βαρβάροις ἢ δοξάζων γε οὕτω ταῦτα ἔχειν ἐποιεῖτο τὴν
κατηγορίαν δι᾽ εὔνοιαν τῆς Ἑλλάδος, ἄριστος ἂν ἦν ὁ ἀνήρ
— πῶς γὰρ οὔ; ὅς γε σώζει πατρίδα, τοκέας, τὴν πᾶσαν
Ἑλλάδα, ἔτι δὲ πρὸς τούτοις τὸν ἀδικοῦντα τιμωρούμε-
νος; —· εἰ δὲ φθόνῳ ἢ κακοτεχνίᾳ ἢ [2] πανουργίᾳ συνέθηκε
ταύτην τὴν αἰτίαν, ὥσπερ δι᾽ ἐκεῖνα κράτιστος ἂν ἦν ἀνήρ,
οὕτω διὰ ταῦτα κάκιστος ἀνὴρ περὶ τούτων. ἐγὼ δὲ πόθεν
ἄρξωμαι; τί δὲ πρῶτον εἴπω; ποῖ δὲ τῆς ἀπολογίας τρά-
πωμαι; αἰτία γὰρ ἀνεπίδεικτος ἔκπληξιν ἐμφανῆ ἐμποιεῖ,
διὰ δὲ τὴν ἔκπληξιν ἀπορεῖν ἀνάγκη τῷ λόγῳ, ἂν μή τι
παρ᾽ αὐτῆς τῆς ἀληθείας καὶ τῆς παρούσης ἀνάγκης μάθω,
διδασκάλων ἐπικινδυνοτέρων ἢ ποριμωτέρων τυχών. ὅτι μὲν 104
οὖν οὐ σαφῶς ὁ κατήγορος κατηγορεῖ μου, σαφῶς οἶδα· σύν-
οιδα γὰρ ἐμαυτῷ σαφῶς οὐδὲν τοιοῦτον πεποιηκώς· οὐδ᾽
οὐχ ὅπως ἂν εἰδείη τις ἢ τὸ μὴ γενόμενον. εἰ δὲ οἰόμενος
οὕτω ταῦτα ἔχειν ἐποιεῖτο τὴν κατηγορίαν, οὐκ ἀληθῆ λέ-
γειν διὰ δισσῶν ὑμῖν ἐπιδείξω τρόπων. οὔτε γὰρ βουληθεὶς

[1] μὲν γὰρ δυνήσεσθε

[2] κακουργίᾳ

Βιαίως] Id est, ἀδίκως. Idem.

Ὅλου] Videtur delendum. Idem, Quid si? ὅλως.

Δίκης] Id est, τοῦ μετὰ δικαιοσύνης, vel ἀνυπευθύνως, ἀποθανεῖν. Cui opponitur ἡ βία, id est, βιαίως, τουτέστιν, ἀδίκως ἀποθανεῖν. Reisk.

Κρατεῖτε γὰρ καὶ τούτων] Videtur aut καὶ esse delendum, aut sic leg. κρατεῖτε γὰρ ἐμοῦ καὶ τούτων. Idem.

Δοξάζων με] Π. δοξάζων γε. H. Stephan.

Πῶς γὰρ,] Π. πῶς γὰρ οὔ; Idem,

Ἀνὴρ περὶ τούτων. ἐγὼ δὲ πόθεν ἄρξομαι] Num ἂν ἦν περιφανῶς πάντων. ἐγὼ δὲ π. ἄ. Aut sic: ἂν ἦν. περὶ τούτων δ᾽ ἐγὼ λέγων πόθεν ἄρξ. Reisk.

Ἐπικινδυνοτέρων ἢ πορ ιμωτέρων] Necessitatem quod appellat magistram rerum dicendarum, magis ancipitem, quam in inveniendo copiosam et ingeniosam, hoc fero, et laudo adeo, ut scite dictum et ex vero. Veritatem vero quod item ait magis valere defensores causarum capitalium in discrimen conjicere, quam iis idonea defensionis arma administrare, id vero cum miror, tum improbo et damno, ut veritati rerum repugnans. Ecquid enim sui defendendi et salutis adipiscendæ vias magis aperiat, quam veritas? quæ si dicenda suggerere minus valet, nihil aliud valebit. Idem.

Οὐ σαφῶς] Post οὐ σαφῶς addendum videtur εἰδώς. *ab accusatore me accusari non ex certa conscientia criminis gnaro.* Idem.

Οὐδὲ οὐχ ὅπως] Num sic leg: οὐδέ ἐστιν ὅπως ἂν εἰδείη τις τὸ μὴ γενόμενον. *neque fieri potest, ut tu factum scias id, quod nunquam factum sit.* Idem.

ἐδυνάμην ἄν, οὔτε δυνάμενος [1] ἐβουλήθην ἔργοις ἐπιχειρεῖν τοιούτοις.

β΄. Ἐπὶ τοῦτον δὲ τὸν λόγον εἶμι πρῶτον, ὡς ἀδύνατός εἰμι τοῦτο πράττειν. ἔδει γάρ τινα πρῶτον ἀρχὴν γενέσθαι τῆς προδοσίας, ἡ δὲ ἀρχὴ λόγος ἂν εἴη· πρὸ γὰρ τῶν μελ- 188. 1
λόντων ἔργων ἀνάγκη λόγους γίγνεσθαι πρότερον. λόγοι δὲ πῶς ἂν γένοιντο μὴ συνουσίας τινὸς γενομένης; συνουσία δὲ τίνα τρόπον γένοιτ᾽ ἂν μήτ᾽ ἐκείνου πρὸς ἐμὲ πέμψαντος μήτε παρ᾽ ἐμοῦ πρὸς ἐκεῖνον ἐλθόντος; οὐδὲ παραγγελία διὰ
105 γραμμάτων ἀφῖκται ἄνευ τοῦ φέροντος. Ἀλλὰ δὴ τοῦτο τῷ λόγῳ δυνατὸν [2] γενέσθω· καὶ δὴ τοίνυν σύνειμι καὶ σύνεστι, κἀκεῖνος ἐμοὶ κἀκείνῳ ἐγώ. τίνα τρόπον; τίνι τίς ὤν; Ἕλλην βαρβάρῳ. πῶς ἀκούων καὶ λέγων; πότερα μόνος μόνῳ; ἀλλ᾽ ἀγνοήσομεν τοὺς ἀλλήλων λόγους. ἀλλὰ μεθ᾽ ἑρμηνέως; τρίτος ἄρα μάρτυς γίνεται τῶν κρύπτεσθαι δεομένων. Ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦτο γενέσθω, καίπερ οὐ γενόμενον. ἔδει δὲ μετὰ τούτους πίστιν δοῦναι καὶ δέξασθαι. τίς οὖν ἂν ἦν ἡ πίστις; πότερον ὅρκος; τίς οὖν ἐμοὶ τῷ προδότῃ πιστεύειν ἔμελλεν; ἀλλ᾽ ὅμηροί τινες; οἷον ἐγὼ τὸν ἀδελφὸν ἔδωκ᾽ ἂν — οὐ γὰρ εἶχον ἄλλον —, ὁ δὲ βάρβαρος τῶν υἱέων τινά· πιστότατα γὰρ [3] ἂν ἦν οὕτως ἐμοί τε παρ᾽ ἐκείνου ἐκείνῳ τε παρ᾽ ἐμοῦ. ταῦτα δὲ γιγνόμενα πᾶσιν ὑμῖν ἂν ἦν φανερά. Φήσει τις ὡς χρήμασι τὴν πίστιν ἐποιούμεθα, ἐκεῖνος μὲν διδούς, ἐγὼ δὲ λαμβάνων. πότερον οὖν ὀλίγοις; ἀλλ᾽ οὐκ εἰκὸς ἀντὶ μεγάλων ὑπουργημάτων ὀλίγα χρήματα λαμβάνειν. ἀλλὰ πολλά; τίς οὖν ἦν ἡ κομιδή; πῶς δ᾽ ἂν ἐκόμισεν; ἢ πολλοί; πολλῶν γὰρ κομι-
106 ζόντων πολλοὶ [3] ἂν ἦσαν οἱ μάρτυρες τῆς ἐπιβουλῆς, ἑνὸς δὲ κομίζοντος οὐκ ἂν πολύ τι τὸ φερόμενον ἦν. πότερα δὲ ἐκό-

[1] ἠβουλήθην ἐπιχειρεῖν [2] γενέσθαι [3] ἂν om.

Ἐλθόντος] Subaudi τινός. Idem.

Οὐδὲ παραγγελία] Imo vero οὐδὲ γὰρ ἀγγελία. Idem.

Ἀλλὰ δὴ τοῦτο] Quidni potius ἀλλὰ δῆλον, ὅτι τοῦτο — *sed constat hoc fieri posse solo sermonis ministerio.* Nam ad λόγῳ aut addendum est, aut certe subaudiendum μόνῳ. Idem. Dedi cum Bekkero γενέσθω. cfr. v. 16.

Δεῖ τοίνυν] Π. δὴ τοίνυν. H. Stephan.

Σύνεστι κἀκεῖνος] Leg. videtur σύνεστιν ἐκεῖνος. Reisk.

Μετὰ τούτους] Π. με τούτοις. H. Stephan. Ego malim aut μετὰ ταῦτα, aut potius με τούτῳ, *me huic barbaro.* Reisk.

Πιστεύειν] Malim πιστεύσειν in futuro. Idem.

Ἢ πολλοὶ] Π. εἷς ἢ πολλοί; H. Stephan. Non male. Possit quoque legi αὐτός; *ipsene?* [scil. ἐκόμισεν] ἢ πολλοί; *an multi?* scil. ἐκόμισαν. Reisk.

μισαν ἡμέρας ἢ νυκτός; [1][νυκτός;] ἀλλὰ πολλαὶ καὶ πυκναὶ φυλακαὶ, δι' ὧν οὐκ ἔστι λαθεῖν. ἀλλὰ ἡμέρας; ἀλλά γε τὸ φῶς πολεμεῖ τοῖς τοιούτοις. εἶεν. ἐγὼ δ' ἐξελθὼν ἐδεξάμην, ἢ ἐκεῖνος ὁ φέρων εἰσῆλθεν; ἀμφότερα γὰρ ἄπορα. λαβὼν δὲ δὴ πῶς ἂν ἔκρυψα καὶ τοὺς ἔνδον καὶ τοὺς ἔξω; ποῦ δ' ἂν ἔθηκα; πῶς δ' ἂν ἐφύλαξα; χρώμενος [2] δ' ἂν φανερὸς ἐγενόμην· μὴ χρώμενος δὲ τί ἂν ὠφελούμην ἀπ' αὐτῶν; Καὶ δὴ τοίνυν γενέσθω καὶ τὰ μὴ γενόμενα. συνήλθομεν, εἴπομεν, ἠκούσαμεν, χρήματα παρ' αὐτῶν ἐλάβομεν, ἔλαθον λαβὼν, ἔκρυψα. ἔδει δήπου πράττειν ὧν ἕνεκα ταῦτα ἐγένετο. τοῦτο τοίνυν ἔτι τῶν εἰρημένων ἀπορώτερον. πράττων μὲν γὰρ αὐτὸς ἔπραττον ἢ μεθ' ἑτέρων. ἀλλ' οὐχ ἑνὸς ἡ πρᾶξις. ἀλλὰ μεθ' ἑτέρων; τίνων; δηλονότι [3] τῶν νῦν ὄντων. πότερον ἐλευθέρων ἢ δούλων; ἐλευθέροις μὲν γὰρ ὑμῖν σύνειμι. τίς οὖν ὑμῶν ξύνοιδε; λεγέτω. 107
δούλοις δὲ πῶς οὐκ ἄπιστον; ἑκόντες γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ χειμαζόμενοί τε δι' ἀνάγκην κατηγοροῦσιν. ἡ δὲ πρᾶξις πῶς ἐγένετο; δηλονότι τοὺς πολεμίους εἰσαγαγεῖν ἔδει κρείττονας ὑμῶν· ὅπερ ἀδύνατον. πῶς ἂν οὖν εἰσήγαγον; πότερα διὰ πυλῶν; ἀλλ' οὐκ ἐμοὶ ταύτας οὔτε κλείειν οὔτε ἀνοίγειν, ἀλλ' [4] ἡγεμόνες κύριοι τούτων. ἀλλ' ὑπὲρ τειχέων [5] [διὰ] κλίμακος; οὔκουν· ἅπαντα γὰρ πλήρη φυλάκων. 108
ἀλλὰ διελὼν τοῦ τείχους; ἅπασιν ἄρα φανερὰ γένοιτ' ἄν. ὑπαίθριος γὰρ ὁ βίος· στρατόπεδον γάρ ἐστιν ἐν ὅπλοις,

[1] [νυκτός;] om. [2] δὲ φανερὸς ἂν [3] τῶν * συνόντων
[4] -* οἱ ἡγεμόνες. [5] [διὰ] om.

Ἢ νυκτός; ἀλλὰ] Vocabulum medium videtur geminandum esse, ad hunc modum. ἢ νυκτός; νυκτός: ἀλλὰ —. Idem.

φανερὸς] Π. φανερὸς ἂν. H. Stephan. Fort. χρώμενος μὲν γὰρ, φανερὸς ἂν ἐγ. Reisk.

Ἐλάβομεν] Imo vero ἔλαβον, in prima persona singularis numeri. Idem.

Ἔπραττεν] Π. ἔπραττον. H. Stephan.

Τῶν ὄντων] L. συνόντων. Markland.

Ἐλευθέροις etc.] Trajecit, Homerico et et Herodoteo more, cola. Ordo enim naturæ consentaneus hic erat: τίς οὖν ὑμῶν ξύνοιδε; λεγέτω. ἐλευθέροις μὲν γὰρ ὑμῖν [subaudi μόνοις] σύνειμι. Reisk.

Ἄπιστον] Subaudi ἐστίν. malim tamen aut ἠπίστουν. *ecqui non suspectam habuissem servorum fidem?* aut ἀπιστητέον. Idem.

Ἑκόντες γὰρ] Videtur τε esse interponendum. Idem.

Χειμαζόμενοι] Suspectum mihi est hoc vocabulum nimis tragicum, quam ut huic orationi, quamvis sophisticæ, conveniat. Idem.

Δηλονότι] Π. δῆλον ὅτι. H. Stephan.

Ἐμοὶ] Malim ἐμὸν. Reisk.

Ταῦτα] Π. ταύτας. H. Stephan.

Κλίμακος etc.] Videtur locus sic esse integrandus: ἀλλ' ὑπὲρ τείχεων [scil. εἰσήγαγον ἂν τοὺς πολεμίους εἰς τὸ στρατόπεδον], διὰ κλίμακος. οὐκοῦν συνειδότων τῶν φυλάκων. *at fortasse tamen super mœnia, per scalam, inducebam hostes in castra? ergo consciis custodibus debebat hoc fieri: vigiliis enim obsita erant omnia.* Reisk.

Γένοιτ' ἂν] Subaudi ταῦτα. An deest ἡ ἐπιχείρησις, vel tale quid? Idem.

ἐν οἷς πάντα ὁρῶσι καὶ πάντες ὑπὸ πάντων ὁρῶνται. πάν-
τως ἄρα καὶ πάντῃ πάντα πράττειν ἀδύνατον ἦν μοι.

γʹ. Σκέψασθε κοινῇ καὶ τόδε. τίνος ἕνεκα προσῆκε
βουληθῆναι ταῦτα πράττειν, εἰ [1] μάλιστα πάντων ἐδυνά-
μην; οὐδεὶς [2] γὰρ βούλεται προῖκα τοὺς μεγίστους κινδύ-
νους κινδυνεύειν, οὐδὲ τὴν μεγίστην κακότητα εἶναι κάκιστος.
ἀλλ' ἕνεκα τούτων. καὶ αὖθις πρὸς τόδ' ἐπάνειμι. πότερον
τυραννεῖν; ὑμῶν ἢ τῶν βαρβάρων; ἀλλ' ὑμῶν ἀδύνατον
τοσούτων καὶ τοιούτων, οἷς ὑπάρχει ἅπαντα μέγιστα,
προγόνων ἀρεταὶ, χρημάτων πλῆθος, ἀριστεῖαι, ἀλκὴ φρο-
νημάτων, βασιλεία πόλεων. ἀλλὰ τῶν [3] [βαρβάρων]; ὁ δὲ
109 παραδώσων τίς; ἐγὼ δὲ ποίᾳ δυνάμει παραλήψομαι Ἕλ-
λην βαρβάρους, εἷς ὢν πολλούς; πείσας ἢ βιασάμενος; οὔτε
γὰρ ἐκεῖνοι πεισθῆναι βούλοιντ' ἂν, οὔτ' ἐγὼ βιάσασθαι δυ- 189. 1
ναίμην. ἀλλ' ἴσως ἑκόντες ἑκόντι παραδώσουσι, μισθὸν τῆς
προδοσίας ἀντιδιδόντες; ἀλλά γε ταῦτα πολλῆς [4] μωρίας
καὶ πιστεῦσαι καὶ δέξασθαι. τίς γὰρ ἂν ἕλοιτο δουλείαν ἀντ'
ἐλευθερίας, ἀντὶ τοῦ κρατίστου τὸ κάκιστον; Εἴπῃ τις [5] ἂν
ὅτι πλούτου καὶ χρημάτων ἐρασθεὶς ἐπεχείρησα τούτοις.
ἀλλὰ χρήματα μὲν μέτρια κέκτημαι, πολλῶν δὲ οὐθὲν δέο-
μαι. πολλῶν γὰρ δέονται χρημάτων οἱ πολλὰ δαπανῶντες,
οὐχ οἱ κρείττονες τῶν τῆς φύσεως ἡδονῶν, ἀλλ' οἱ δουλεύοντες
ταῖς ἡδοναῖς καὶ ζητοῦντες ἀπὸ πλούτου καὶ μεγαλοπρε-
πείας τὰς τιμὰς κτᾶσθαι. τούτων δὲ ἐμοὶ πρόσεστιν οὐθέν.
ὡς δ' ἀληθῆ λέγω, μάρτυρα πιστὸν παρέξομαι τὸν παροι-
χόμενον βίον· τῷ δὲ μάρτυρι μάρτυρες ὑμεῖς ἦτε· σύνεστε γάρ
μοι, διὸ σύνιστε ταῦτα. Καὶ μὴν οὐδ' ἂν τιμῆς ἕνεκα τοι-
ούτοις ἔργοις ἀνὴρ ἐπιχειρήσειε καὶ μέσως φρόνιμος. ἀπ'

[1] καὶ μάλιστα [2] γὰρ om. [3] uncos om. [4] * ἢ μωρίας [5] ἂν om.

Πάντα ὁρῶσι] Interpone πάντες. Idem.
Πάντα] Imo vero ταῦτα. Idem.
Κοινῇ] Num τοίνυν. Idem.
Κακότητα εἶναι [illegible]] Num κακότητα [illegible] μεῖναι, ὥστε δοκεῖν εἶναι κάκιστος, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ [illegible] [illegible] παρὰ τούτων. nemo gratuito suscipere vult summam ignominiam hanc, ut habeatur nequissimus, sed ideo facit, quo emolumentum aliquod inde percipiat. Aut si supplementum hoc displiceat, saltim sic ἀλλ' ἕνεκά του (enclitico) sed alicujus commodi gratia. τίνος ἂν οὖν; scil. χάριν τούτοις ἐπεχείρησα. Cujusnam ergo rei causa ego istæc conatus essem. πότερον τοῦ τυραννεῖν —. Reisk.

Βαρβάρων] Vocabulum βαρβάρων a se additum esse, quo caret Aldina, admonuit Stephanus. Idem.

Ἑκόντι] Id est, βουληθέντι παραλαβεῖν. Idem.

Παραδώσουσι] Subaudi, aut adde potius ἑαυτούς. Idem.

Πολλῆς [illegible]] H. [illegible] Ἢ, πολλῆς ἐστὶ μωρίας. H. Stephan.

ἀρετῆς γὰρ ἀλλ' οὐκ ἀπὸ κακότητος αἱ τιμαί. προδότῃ δὲ
τῆς Ἑλλάδος ἀνδρὶ πῶς ἂν γένοιτο τιμή; πρὸς δὲ τούτοις
οὐδὲ τιμῆς [1]ἐτύγχανον ἐνδεὴς ὤν· ἐτιμώμην γὰρ [2]ἐπὶ τοῖς 110
ἐντιμοτάτοις ὑπὸ τῶν ἐντιμοτάτων, ὑφ' ὑμῶν ἐπὶ σοφίᾳ.
Καὶ μὴν οὐκ ἀσφαλὲς, ὧν οὕνεκά τις ἂν ταῦτα πράξαι.
πᾶσι γὰρ ὅ γε προδότης πολέμιος, τῷ νόμῳ, τῇ δίκῃ, τοῖς
θεοῖς, τῷ πλήθει τῶν ἀνθρώπων. τὸν μέν γε νόμον παρα-
βαίνει, τὴν [3]δὲ δίκην καταλύει, τὸ δὲ πλῆθος διαφθείρει,
τὸ δὲ θεῖον ἀτιμάζει· τῷ δὲ τοιούτῳ βίῳ περὶ κινδύνων τῶν 111
μεγίστων οὐδ' ἔχει ἀσφάλειαν. Ἀλλὰ δὴ φίλους ὠφελεῖν
βουλόμενος, ἢ πολεμίους βλάπτειν; καὶ γὰρ τούτων ἕνεκά
τις ἂν ἀδικήσειεν. ἐμοὶ δὲ πᾶν τοὐναντίον ἐγίνετο· τοὺς μὲν
φίλους κακῶς ἐποίουν, τοὺς δ' ἐχθροὺς ὠφέλουν. ἀγαθῶν
μὲν οὖν ἔκτισιν οὐδεμίαν εἶχεν ἡ πρᾶξις· κακῶς δὲ παθεῖν
οὐδὲ εἷς ἐπιθυμῶν πανουργεῖ. Τὸ δὲ λοιπόν ἐστιν, εἴ τινα
φόβον ἢ πόνον ἢ κίνδυνον φεύγων ἔπραξα. ταῦτα δὲ οὐθεὶς
ἂν εἰπεῖν ἔχοι τί μοι προσήκειν. δισσῶν γὰρ τούτων ἕνεκα
πάντες πάντα πράττουσιν, ἢ κέρδος τι μετιόντες ἢ ζημίαν
φεύγοντες. ὅσα δὲ τούτων ἔξω πανουργεῖται * * * [4][ὡς δὲ]

[1] ἀπετύγχανον [2] ἐπὶ τοῖς om. [3] δὲ om. [4] uncos om.

Ἀπετύγχανον] *honoris appetens si fuissem, eo non caruissem: honorabar enim ob laudes honore summo dignissimus.* Reisk.

Ἐντιμοτάτοις] Π. ἐπὶ ἐντιμοτάτοις. H. Stephan. Volebat, ni fallor, dare ἐπὶ τοῖς ἐντιμοτάτοις. quod verum puto. docent insequentia. Reisk.

Ἀσφαλὲς] Imo vero ἀσφαλεῖς. Fidendum illis non est, certi amici hi non sunt, quibus tuto confidas, quorum gratiæ atque benevolentiæ captandæ ergo proditionem pares. Aut enim deserent te in periculis tuis, aut etiamsi te velint eripere, non poterunt tamen tot hostibus te eripere, qui te deprehensum urgebunt. Nemo enim non tibi tum erit infestus. Concurrent adversus te hostes undique. Jus civile in te consurget (ὁ νόμος), nec non ἡ δίκη, quæ est sive æquitas a natura generi humano insita, sive animadversio et punitio scelerum. Erit ergo ὁ νόμος, ἡ δίκη idem ac si dixisset καταδικασθήσῃ, καὶ κολασθήσῃ διὰ τὸν νόμον. Sed insequentia docent vocabulo δίκης hic designari jus naturæ, seu sensum æqui et justi a natura humano generi impressum. Idem.

Γε νόμον] Γε h. l. tantundem valet atque γάρ. Idem.

Τὴν δίκην] Interpone δὲ. Idem.

Βίῳ περὶ κινδύνων] Aut βίῳ περικινδύνῳ (subandi ὄντι) τῶν μεγίστων οὐδὲν ἔχει — aut potius βίῳ κίνδυνος περὶ τῶν μεγίστων (scil. ὑπάρχει), οὐδ' ἔχει. Idem.

Οὐδ' ἔχει] Imo vero οὐδὲν ἔχει. *nihil est quod talem vitam* [h. e. vitam talis hominis, a tot et tam formidandis hostibus septi et exagitati] *tueatur.* Idem.

Βουλόμενος] Aptum hoc est e præmissis ἔγωγ' ἂν ἐπεχείρησα τῇ προδοσίᾳ. Idem.

Ἔκτισιν] Imo vero κτῆσιν. *ne ullum quidem genus bonorum, vel emolumentorum, hoc facinore adeptus essem.* nullum mihi fructum parere poterat hoc facinus. Idem.

Λοιπόν ἐστιν] Interponendum videtur σκοπεῖν, vel ζητεῖν. Nam τὸ λοιπὸν est adverbiale, *superest ut quæratur, num discrimen aliquod* —. Idem.

Ἔπραξα. ταῦτα δὲ οὐθεὶς] Leg. et interstinguendum videtur esse sic: ἔπραξα ταῦτα, τούτων δὲ οὐθεὶς — Non eodem redeunt ταῦτα et τούτων. illud redit ad proditionem, hoc ad ignaviam et formidinem. Idem.

Πανουργεῖται] Post πανουργεῖται asterisco indicant vulgares editiones defectum, qui non magnus esse videtur. uno vocabulo

112 κακῶς ἐμαυτὸν ἐποίουν ταῦτα πράττων, οὐκ ἄδηλον· προὐδίδουν γὰρ τὴν Ἑλλάδα, προὐδίδουν ἐμαυτὸν, τοκέας, φίλους, ἀξίωμα προγόνων, ἱερὰ πατρῷα, τάφους, πατρίδα τὴν μεγίστην τῆς Ἑλλάδος. ἃ δὲ πᾶσι περὶ παντός ἐστι, ταῦτα ἂν τοῖς ἀδικηθεῖσιν ἐνεχείρισα. Σκέψασθε δὲ καὶ τόδε, πῶς οὐκ ἂν ἀβίωτος ἦν ὁ βίος μοι πράξαντι ταῦτα; ποῖ γὰρ τραπέσθαι μ' ἐχρῆν; πότερον εἰς τὴν Ἑλλάδα, δίκην δώσοντα τοῖς ἠδικημένοις; τίς δ' ἂν ἀπείχετό μου τῶν κακῶς πεπονθότων; ἀλλὰ μένειν ἐν τοῖς βαρβάροις; παραμελήσαντι πάντων τῶν μεγίστων, ἐστερημένῳ τῆς καλλίστης τιμῆς, ἐν αἰσχίστῃ δυσκλείᾳ διάγοντα, τοὺς ἐν τῷ παρῳχομένῳ βίῳ πόνους ἐπ' ἀρετῇ πεπονημένους ἀποῤῥίψαντα, καὶ ταῦτα δι' ἐμαυτὸν, ὅπερ αἴσχιστον ἀνδρὶ,
113 δυστυχεῖν δι' αὑτόν. οὐ μὴν οὐδὲ παρὰ τοῖς βαρβάροις πιστῶς ἂν διεκείμην. πῶς γὰρ, οἵτινες ἀπιστότατον ἔργον συνηπίσταντό μοι πεποιηκότι, τοὺς φίλους τοῖς ἐχθροῖς παραδεδωκότι; βίος δὲ οὐ βιωτὸς πίστεως ἐστερημένῳ. χρήματα μὲν γὰρ ἀποβαλόντα, τυραννίδος ἐκπεσόντα ἢ τὴν πατρίδα φυγόντα ἀναλάβοι τις ἄν· ὁ δὲ πίστιν ἀποβαλὼν οὐκ ἂν ἔτι κτήσαιτο. ὅτι μὲν οὖν οὐδ' ἂν ἐβουλόμην προδοῦναι τὴν Ἑλλάδα, διὰ τῶν προειρημένων δέδεικται. βούλομαι δὲ μετὰ ταῦτα πρὸς τὸν κατήγορον διαλεχθῆναι.
114 δ'. Τίνι ποτὲ πιστεύσας τοιοῦτος ὢν τοιούτου κατη-

μανίᾳ aut παρανοίᾳ, aut φρενοβλαβείᾳ sarciri possit hiatus, sive præponatur vocabulo πανουργεῖται, sive postponatur. Post ἔξω figendum est comma, et aut γίγνεται subaudiendum est, aut idem πανουργεῖται a communi. *quæcunque autem scelera patrantur extra has duas causas* [id est, a neutra earum manantia], *ea patrantur mero furore.* Idem.

Προὐδίδουν γὰρ] Imo vero προδιδοὺς γάρ. *nam si Græciam prodidissem, memet ipse prodidissem.* Idem.

Τὴν μεγίστην] Aut adde, aut subaudi certe πόλιν. Idem.

Παραμελήσαντι — ἐστερημένῳ] Imo vero παραμελήσαντα, et ἐστερημένον. qui accusativi apti sunt e præmisso ἐχρῆν με. Confirmant insequentes accusativi διάγοντα et ἀποῤῥίψαντα, quos cum dativis mutari jubens Stephanus, falsus fuit. Idem.

Διάγοντα — ἀποῤῥίψαντα] Π. διάγοντι — ἀποῤῥίψαντι. H. Stephan.

Πιστῶς ἂν διεκείμην] Neque illi mihi fidem habuissent, neque ego rursus illis potuissem fidere. Reisk.

Ἀπιστότατον ἔργον] Norant mecum me facinus patrasse id, quod qui patrarit, is fidem omnium hominum et meretur et invenit minimam. Idem.

Ἀποβαλόντα — ἐκπεσόντα — φυγόντα] Accusativos hos si probamus, exsistit sententia, in se quidem illa, seorsim sumpta, satis bona. Hominem, qui fortunas amiserit, aut tyrannide exciderit, aut in exsilium actus patria careat, sit forte, qui hospitio accipiat. verum illa sententia ab auctoris mente aberrat, hoc dicere volentis, ut e ratiocinii natura colligitur, qui rebus modo enumeratis privatus aliquo sinistro casu fuerit, fieri posse, ut is eas aliquando recuperet; fidem vero semel amissam nullo modo posse recuperari. Quapropter evidens est, accusativos illos mutari cum nominativis oportere, ἀποβαλὼν, ἐκπεσὼν et φυγών. Idem.

Τυραννίδος] Præpone ἤ. Idem.

γορεῖς; ἄξιον γὰρ καταμαθεῖν οἷος ὤν. οἶδάς γε ἴσως ἀνάξιος ἀναξίῳ. πότερα γάρ μου κατηγορεῖς, εἰδὼς ἀκριβῶς ἢ δοξάζων; εἰ μὲν γὰρ εἰδώς, οἶσθα ἰδὼν ἢ μετέχων ἤ του πυθόμενος. εἰ μὲν οὖν [1] ἰδὼν, φράσον τούτοις τὸν τόπον, τὸν χρόνον, πότε, ποῦ, πῶς εἶδες· εἰ δὲ μετέχων,
190. ἔνοχος εἶ ταῖς αὐταῖς αἰτίαις· εἰ δὲ τοῦ μετέχοντος ἀκούσας, ὅςτις ἐστὶν, αὐτὸς ἐλθέτω, φανήτω, μαρτυρησάτω. πιστότερον γὰρ οὕτως ἔσται τὸ κατηγόρημα μαρτυρηθὲν, ἐπεὶ νῦν γε οὐδέτερος ἡμῶν παρέχεται μάρτυρα. φήσεις ἴσως σὸν εἶναι τούς γε τῶν γενομένων — ὡς σὺ φῂς — μὴ παρέχεσθαι μάρτυρας, τῶν δὲ μὴ γενομένων ἐμέ. τὸ δὲ οὐκ ἴσον ἐστί. τὰ μὲν γὰρ ἀγένητα πῶς ἂν εἴη δυνατὰ μαρτυρηθῆναι; περὶ δὲ τῶν γενομένων οὐ μόνον οὐκ ἀδύνατον, 115
ἀλλὰ καὶ ῥάδιον· οὐδὲ μόνον ῥάδιον, ἀλλὰ σοὶ μὲν οὐκ ἦν οἷον [2] μόνῳ μάρτυρας ἀλλὰ καὶ ψευδομάρτυρας εὑρεῖν, ἐμοὶ δὲ οὐδέτερον εὑρεῖν τούτων ἀδύνατον. Ὅτι μὲν οὖν οὐκ οἶσθα ἃ κατηγορεῖς, φανερόν· τὸ δὲ λοιπὸν μὴ εἰδότα σε δοξάζειν. εἶτα, ὦ πάντων ἀνθρώπων τολμηρότατε, δόξῃ πιστεύσας, ἀπιστοτάτῳ πράγματι, τὴν ἀλήθειαν οὐκ εἰδὼς τολμᾷς ἄνδρα περὶ θανάτου διώκειν; ᾧ τί τοιοῦτον ἔργον εἰργασμένῳ σύνοισθα; ἀλλὰ μὴν τό γε δοξάσαι κοινὸν ἅπασι περὶ πάντων, καὶ οὐδὲν ἐν τούτῳ σὺ τῶν ἄλλων σοφώτερος. ἀλλ' οὔτε τοῖς δοξάζουσι δεῖ πιστεύειν ἀλλὰ

[1] εἰδὼς

[2] μόνον

Ἄξιον - - ἀναξίῳ] Locum hunc non intelligo. Num ἄξιον γὰρ καταμαθεῖν, οἷος ὢν οἵου κατηγορεῖ. *convenit doceri vos* [judices alloquitur], *cujas accusator sit, et cujas ego, ab isto accusatus.* οὐκ οἴδατε γὰρ ἴσως, *videmini enim mihi ignorare,* ὅτι ἀνάξιος ἀναξίου [scil. κατηγορεῖ], *accusationem mei perinde ipsumque meque dedecere,* h. e. neque ipsum idoneum esse accusatorem, neque me dignum esse, qui accusarer. Idem. Ἄ. γὰρ κ. οἷος οἵῳ ὠνείδισας, ὡς ἀνάξιος ἀναξίῳ. In Append. ad Porson. Adv. p. 310. Jacobs.

Εἰ μὲν γὰρ εἰδὼς] Subaudi κατηγορεῖς μου ταῦτα. εἰδὼς hic est pro ἀκριβῶς, καὶ ἀτρεκέως, καὶ σαφῶς. Reisk.

Οἶσθα ἰδὼν] Malim ἢ interponi. subaudi με ταῦτα ποιοῦντα. Idem.

Μετέχων] Malim μετασχών. ob præmissum ἰδὼν et insequens πυθόμενος. Idem.

Εἰδὼς] Π. ἰδὼν. Οὕτω γὰρ εἶπεν, ἰδὼν ἢ μετέχων. H. Stephan. Imo vero εἶδες. *si vidisti.* Reisk.

Πότε, ποῦ] Ingeminatio hæc est rhetorica, qua quæritur hoc, ut vis et robur orationi addatur. Idem enim istæc dicunt, atque præmissa τὸν τόπον, τὸν χρόνον. Idem.

Ἀκούσας] Potest κατηγορεῖς subaudiri, malim tamen ἤκουσας. Idem.

Φήσεις ἴσως —] F. leg. φήσεις ἴσως, ἴσον εἶναι σὲ μὲν τῶν γενομένων — *fortasse æquum aies esse, testes a te nullos dari earum rerum quæ (si te audimus) vere factæ sunt, a me autem dari testes eorum quæ nunquam evenerunt.* Idem.

Οὐδὲ μόνον —] Videtur hic locus ita esse constituendus: οὐδὲ μόνον ῥάδιον, ἀλλὰ καὶ δίκαιον, καὶ πάνυ ἀναγκαῖον. σοὶ μὲν οὖν ἦν οὐ μόνον μάρτυρας —. Idem.

Ἀδύνατον] Imo vero δυνατόν. Idem.

τοῖς εἰδόσιν, οὔτε τὴν δόξαν τῆς ἀληθείας πιστοτέραν νομίζειν ἀλλὰ τἀναντία τὴν ἀλήθειαν τῆς δόξης.

έ. Κατηγόρησας δέ μου διὰ τῶν εἰρημένων λόγων δύο τὰ ἐναντιώτατα, σοφίαν καὶ μανίαν· [1]ὥ περ οὐχ οἷόν τε τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον ἔχειν. ὅπου μὲν γάρ με φῂς εἶναι τεχνήεντά τε καὶ δεινὸν καὶ πόριμον, σοφίαν μου κατηγορεῖς· ὅπου δὲ λέγεις ὡς προὐδίδουν τὴν Ἑλλάδα, μανίαν. μανία γάρ ἐστιν ἔργοις ἐπιχειρεῖν ἀδυνάτοις, ἀσυμφόροις, αἰσχροῖς, ἀφ᾽ ὧν [2]τοὺς μὲν φίλους βλάψει, τοὺς δ᾽ ἐχθροὺς ὠφε-
116 λήσει, τὸν δὲ αὑτοῦ βίον ἐπονείδιστον καὶ σφαλερὸν καταστήσει. καίτοι πῶς χρὴ ἀνδρὶ τοιούτῳ πιστεύειν, ὅστις τὸν αὐτὸν λόγον λέγων πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἄνδρας περὶ τῶν αὐτῶν τὰ ἐναντιώτατα λέγει; Βουλοίμην δ᾽ ἂν παρὰ σοῦ πυθέσθαι, πότερον τοὺς σοφοὺς ἄνδρας νομίζεις ἀνοήτους ἢ φρονίμους. εἰ μὲν γὰρ ἀνοήτους, κενὸς ὁ λόγος, ἀλλ᾽ οὐκ ἀληθής· εἰ δὲ φρονίμους, οὐ δήπου προσήκει τούς γε φρονοῦντας ἐξαμαρτάνειν τὰς μεγίστας ἁμαρτίας καὶ μᾶλλον αἱρεῖσθαι κακὰ πρότερον τῶν ἀγαθῶν. εἰ μὲν οὖν εἰμὶ σοφός, οὐχ ἥμαρτον· εἰ δ᾽ ἥμαρτον, οὐ σοφός εἰμι. οὐκοῦν δι᾽ ἀμφότερα ἂν εἴης ψευδής.

ς´. Ἀντικατηγορῆσαι δέ σου πολλὰ καὶ μεγάλα καὶ παλαιὰ καὶ νέα πράσσοντος δυνάμενος οὐ βούλομαι· βούλομαι γὰρ οὐ τοῖς σοῖς κακοῖς ἀλλὰ τοῖς ἐμοῖς ἀγαθοῖς ἀποφεύγειν τὴν αἰτίαν ταύτην. πρὸς μὲν οὖν σε ταῦτα.

ζ´. Πρὸς [3]δ᾽ ὑμᾶς, ὦ ἄνδρες κριταὶ, περὶ ἐμοῦ βούλομαι εἰπεῖν ἐπίφθονον μὲν, ἀληθὲς δὲ, κατηγορημένου μὲν οὐκ ἀνεκτὰ, κατηγορουμένου δὲ οὐ προσήκοντα. νῦν γὰρ ἐν ὑμῖν εὐθύνας καὶ λόγον ὑπέχω τοῦ παροιχομένου βίου. δέομαι οὖν ὑμῶν, ἂν ὑμᾶς ὑπομνήσω τῶν ἐμοί τι πεπραγμένων καλῶν, μηδένα φθονῆσαι τοῖς λεγομένοις, ἀλλ᾽ ἀναγκαῖον ἡγήσασθαι κατηγορημένον δεινὰ καὶ ψευδῆ καί τι τῶν ἀληθῶν
117 ἀγαθῶν εἰπεῖν ἐν εἰδόσιν ὑμῖν· ὅπερ ἥδιστόν μοι. πρῶτον μὲν

[1] ὥσπερ [2] τις τοὺς [3] δ' om.

Ὥσπερ οὐχ] Π. ἅπερ οὐχ. Η, ἅσπερ οὐχ. H. Stephan. Ego malim ὥσπερ οὐχ in duali. Reisk.

Πρὸς ὑμᾶς] Π. πρὸς δ' ὑμᾶς. H. Stephan.

Κατηγορημένου —] Idem est, ac si dixisset: κατηγορουμένου τὰ μὲν οὐκ ἀνεκτὰ, τὰ οὐ προσήκοντα. Reisk.

Δεῖν καὶ ψευδῆ] Π. δεινὰ καὶ ψ. H. Stephan.

Ἐν εἰδόσιν ὑμῖν] Bene habet, tametsi Stephanus censuit leg. esse: ἐν εἰδόσι δ' ὑμῖν. Reisk.

Ὅπερ ἥδιστον] Sic dedi de meo, duobus

οὖν καὶ δεύτερον [1] καὶ μέγιστον, διὰ παντὸς ἀπ' ἀρχῆς εἰς τέλος ἀναμάρτητος ὁ παροιχόμενος βίος ἐστί μοι, καθαρὸς πάσης αἰτίας· οὐδεὶς γὰρ ἂν οὐδεμίαν αἰτίαν κακότητος ἀληθῆ πρὸς ὑμᾶς περὶ ἐμοῦ εἰπεῖν ἔχοι. καὶ γὰρ οὐδ' αὐτὸς ὁ κατήγορος οὐδεμίαν ἀπόδειξιν εἴρηκεν ὧν εἴρηκεν· οὕτω λοιδορίαν οὐκ ἔχουσαν ἔλεγχον ὁ λόγος αὐτῷ δύναται. φήσαιμι δ' ἄν, καὶ φήσας οὐκ ἂν ψευσαίμην οὐδ' ἂν ἐλεγχθείην, οὐ μόνον ἀναμάρτητος ἀλλὰ καὶ μέγας εὐεργέτης ὑμῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων καὶ τῶν ἁπάντων ἀνθρώπων, οὔκουν τῶν νῦν ὄντων ἀλλὰ τῶν μελλόντων εἶναι. τίς γὰρ ἂν ἐποίησε τὸν ἀνθρώπινον βίον πόριμον ἐξ ἀπόρου καὶ κεκοσμημένον ἐξ ἀκόσμου, τάξεις τε [2] πολεμίας εὑρών, μέγιστον εἰς πλε- 118
ονεκτήματα, νόμους τε γραπτούς, [3] φύλακας τοῦ δικαίου, γράμματά τε, μνήμης ὄργανον, μέτρα τε καὶ σταθμά,
191. 1 συναλλαγῶν εὐπόρους διαλλαγάς, ἀριθμόν τε, χρημάτων φύλακα, πυρσούς τε, κρατίστους καὶ ταχίστους ἀγγέλους, πεσσούς τε, σχολῆς ἄλυπον διατριβήν; τίνος οὖν ἕνεκα ταῦθ' ὑμᾶς ὑπέμνησα; δῆλον οὐ τοῖς τοιούτοις τὸν νοῦν προσέχων, σημεῖον δὲ ποιούμενος ὅτι τῶν αἰσχρῶν καὶ τῶν κακῶν ἔργων ἀπέχομαι· [4] τὸ γὰρ ἐκείνοις τὸν νοῦν προσ-
έχοντα τοῖς τοιούτοις προσέχειν ἀδύνατον. ἀξιῶ δέ, εἰ 119
μηδὲν αὐτὸς ὑμᾶς ἀδικῶ, μηδὲ αὐτὸς ὑφ' ὑμῶν ἀδικηθῆναι.

[1] καὶ om. [2] πολεμικὰς [3] φυλακάς τε [4] τὸν

vocabulis pro uno vitioso, quod in vulgatis est, *ὑπερήδιστον. id quod mihi est jucundissimum*, scil. coram iis dicendum mihi esse, qui de veritate dicendorum non docendi sint, sed ea jam ipsi certo habeant cognita. Idem.

Μέγιστον] Malim *καὶ μέγιστον εἰς* —. Idem.

Οὔκουν] Sententia subjicit: *οὐ μόνον τῶν νῦν ὄντων, ἀλλὰ καὶ τῶν μελλόντων* [vel si mavis, *ἀλλὰ καὶ τῶν ἔσεσθαι μελλόντων*], *εἶναι*. Idem.

Εἶναι] Non cohæret cum *μελλόντων*, sed cum *φήσαιμι*. Ad *μελλόντων* subauditur *ἔσεσθαι*. Constructio hæc est: *φήσαιμι ἂν εἶναι ἀναμάρτητος — καὶ εὐεργέτης — τῶν μελλόντων ἔσεσθαι*. Idem.

Τίς γὰρ ἂν] Malim *τίς γὰρ μᾶλλον ἄν*. Idem.

Τάξεις] Malim *ἢ ἐγὼ τάξεις*. Idem.

Μέγιστον] Id est, *χρῆμα*, vel *ἔργον μέγιστον. quæ res est ad emolumentum fructuosissima. εἰς πλεονέκτημα*: nam sic leg. est. Idem.

Νόμους τε —] Malim sic legi et distingui: *νόμους τε* [subaudi *ἐξευρὼν* a communi], *γραπτοὺς φύλακας τοῦ δικαίου. leges, custodes illos æqui et justi, non vivos et spirantes, sed literis consignatos.* Idem.

Διαλλαγὰς] Malim *διαλλακτάς*. Idem. et *in not. ad* v. 544. *Phœniss.* Valckenaer.

Δῆλον οὐ] Interponendum esse *ὅτι* admonet Stephanus, quod *ὅτι* cum amplector, tum aio sic esse leg. *δηλῶν, ὅτι τοῖς τοιούτοις τὸν νοῦν προσέχω* (in prima persona singul. indicativi). *partim ut significem hujusmodi rebus me animum habere intentum, partim ut ex eo argumentum ducam me a studiis turpibus et perniciosis animum habere alienatum.* Reisk.

Ἐκείνοις] Paulo ante recensitis sapientiæ studiis. Idem.

Τοιούτοις] Scil. turpibus et perniciosis, qualia Ulysses ipsi exprobraverat. Idem.

καὶ γὰρ οὐδὲ τῶν ἄλλων ἐπιτηδευμάτων οὕνεκα ἄξιός εἰμι κακῶς πάσχειν, οὔθ᾽ ὑπὸ νεωτέρων οὔθ᾽ ὑπὸ πρεσβυτέρων. τοῖς μὲν γὰρ πρεσβυτέροις ἄλυπός εἰμι, τοῖς δὲ νεωτέροις οὐκ ἀνωφελής· τοῖς εὐτυχοῦσιν οὐ φθονερὸς, τῶν δυστυχούντων [1] οἰκτίρμων· οὐδὲ πενίας ὑπερορῶν, οὐδὲ πλοῦτον ἀρετῆς ἀλλ᾽ ἀρετὴν πλούτου προτιμῶν· οὔτε ἐν βουλαῖς ἄχρηστος, οὔτε ἐν μάχαις ἀργῶς ποιῶν τὸ προστασσόμενον, πειθόμενος τοῖς ἄρχουσιν. ἀλλὰ γὰρ οὐκ ἐμὸν ἐμαυτὸν ἐπαινεῖν· ὁ δὲ παρὼν καιρὸς ἠνάγκασε, καὶ ταῦτα κατηγορημένον, πάντως ἀπολογήσασθαι.

η΄. Λοιπὸς δὲ περὶ ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἔστι μοι λόγος, ὃν εἰπὼν παύσομαι τῆς ἀπολογίας. οἶκτος μὲν οὖν καὶ λιταὶ καὶ φίλων παραίτησις ἐν ὄχλῳ μὲν οὔσης τῆς κρίσεως χρήσιμα· παρὰ δ᾽ ὑμῖν τοῖς πρώτοις οὖσι τῶν Ἑλλήνων καὶ δοκοῦσιν, οὐ φίλων βοηθείαις οὐδὲ λιταῖς οὐδὲ οἴκτοις δεῖ πείθειν ὑμᾶς, ἀλλὰ τῷ σαφεστάτῳ δικαίῳ, διδάξαντα τἀληθὲς, οὐκ ἀπατήσαντά με δεῖ διαφυγεῖν τὴν αἰτίαν ταύτην. ὑμᾶς δὲ χρὴ
120 μὴ τοῖς λόγοις μᾶλλον ἢ τοῖς ἔργοις προσέχειν τὸν νοῦν, μηδὲ τὰς αἰτίας τῶν ἐλέγχων προκρίνειν, μηδὲ τὸν ὀλίγον χρόνον τοῦ πολλοῦ σοφώτερον ἡγεῖσθαι κριτὴν, μηδὲ τὴν διαβολὴν τῆς πείρας πιστοτέραν νομίζειν. ἅπαντα γὰρ τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι μεγάλης εὐλαβείας ἁμαρτάνειν, τὰ δὲ ἀνήκεστα τῶν ἀκεστῶν ἔτι μᾶλλον· ταῦτα γὰρ προνοήσασι μὲν δυνατὰ, μετανοήσασι δὲ ἀνίατα. τῶν δὲ τοιούτων ἐστὶν, ὅταν ἄνδρες ἄνδρα περὶ θανάτου κρίνωσιν· ὅπερ ἐστὶ νῦν παρ᾽ ὑμῖν. εἰ μὲν οὖν ἦν διὰ τῶν λόγων τὴν ἀλήθειαν τῶν ἔργων καθαρὰν γενέσθαι τοῖς ἀκούουσι φανερὰν, εὔπορος ἂν εἴη

[1] οἰκτείρμων

Φθονερὸς, τῶν δυστυχούντων οἰκτείρμων] F. Φθονερὸς ὢν, δυστυχοῦντας δ᾽ οἰκτείρων (in participio). Nam οἰκτείρμων vocabulum mihi nullum videtur esse, sed οἰκτίρμων. Porro pro gemino οὐδὲ malim οὔτε. Idem.

Ἀργῶς ποιῶν τὸ τασσόμενον] F. ἀργὸς, ἀλλὰ προθύμως ποιῶν τὸ προστασσόμενον. Idem.

Καὶ ταῦτα] Malim εἰς interponi. *etiam his de rebus accusatum*, de moribus meis puta. Idem.

Παρὰ δ᾽ ὑμῖν] Subaudi a communi, aut adde potius, οὔσης. Idem.

Ἅπαντα γὰρ] Interpone μέν. Idem.

Εὐλαβείας, ἁμαρτάνειν] Interpono ἄξια, ὥστε μὴ — *rebus quidem in omnibus viros bonos et probos par est cavere ne labantur.* Idem.

Τῶν ἀνηκέστων] F. τῶν ἀκεστῶν. H. Stephan. Possis quoque τῶν εὐηκέστων. Reisk.

Ταῦτα γὰρ] Scil. τὰ ἀνήκεστα. Idem.

Προνοήσασι μὲν] Ad προνοήσασι μὲν adde φυλάξασθαι. *providentia possunt caveri.* Idem.

Δυνατὰ] F. ἰατὰ. H. Stephan.

Εὔπορος ἂν —] Malim verba sic strui:

[1][ἡ] κρίσις [2]ἤδη ἀπὸ τῶν εἰρημένων· ἐπειδὴ δὲ οὐχ οὕτως ἔχει, τὸ μὲν σῶμα τοὐμὸν φυλάξατε, τὸν δὲ πλείω χρόνον ἐπιμείνατε, μετὰ δὲ τῆς ἀληθείας τὴν κρίσιν ποιήσατε. ὑμῖν μὲν γὰρ μέγας ὁ κίνδυνος ἀδίκοις φανεῖσι δόξαν τὴν μὲν καταβαλεῖν, τὴν δὲ κτήσασθαι. τοῖς δὲ ἀγαθοῖς ἀνδράσιν αἱρετώτερος θάνατος δόξης αἰσχρᾶς· ὁ μὲν γὰρ τοῦ βίου 121
τέλος, ἡ δὲ τῷ βίῳ νόσος. ἐὰν δὲ ἀδίκως ἀποκτείνητέ με, πολλοῖς γενήσεται φανερόν· ἐγώ τε γὰρ [3]ἁγνὸς, ὑμῖν τε [4][παρὰ] πᾶσιν Ἕλλησι γνώριμος ἡ κακότης καὶ φανερά. καὶ τὴν αἰτίαν φανερὰν [5]ἅπασαν ὑμεῖς ἕξετε τῆς ἀδικίας, οὐχ ὁ κατήγορος· ἐν ὑμῖν γὰρ τὸ τέλος ἔχει τῆς δίκης. ἁμαρτία δ' οὐκ ἂν γένοιτο μείζων ταύτης. οὐ γὰρ μόνον εἰς ἐμὲ καὶ τοκέας τοὺς ἐμοὺς ἁμαρτήσεσθε δικάσαντες ἀδίκως, ἀλλ' ὑμῖν αὐτοῖς δεινὸν, ἄθεον, ἄδικον, ἄνομον ἔργον συνεπιστήσεσθε πεποιηκότες, ἀπεκτονότες ἄνδρα σύμμαχον, χρήσιμον ὑμῖν, εὐεργέτην τῆς Ἑλλάδος, Ἕλληνες Ἕλληνα, φανερὰν οὐδεμίαν ἀδικίαν οὐδὲ πιστὴν αἰτίαν ἀποδείξαντες.

θ'. Εἴρηται τὰ παρ' ἐμοῦ, καὶ παύομαι. τὸ γὰρ ὑπομνῆσαι τὰ διὰ μακρῶν εἰρημένα συντόμως, πρὸς μὲν φαύλους δικαστὰς ἔχει λόγον, τοὺς δὲ πρώτους τῶν πρώτων, Ἕλληνας Ἑλλήνων, οὐκ ἄξιον, οὐδ' ἀξιῶσαι μήτε προσέχειν τὸν νοῦν μήτε μεμνῆσθαι τὰ λεχθέντα.

[1] [ἡ] om. [2] ἡ διὰ τῶν [3] οὐκ ἀγνὼς [4] nncos om. [5] ἅπασιν

εὔπορος ἂν ἡ κρίσις εἴη διὰ τῶν εἰρημένων. Reisk.

Τὴν μὲν καταβαλεῖν] F. τὴν μὲν οὖσαν καταβαλεῖν, τὴν δ' οὐκ οὖσαν κτήσασθαι. Idem.

Ἀγνὸς, ὑμῖν τε παρὰ π.] Π. οὐκ ἀγνώς εἰμι, καὶ παρὰ π. H. Stephan.

Ἅπασαν] Π. ἅπασιν. Idem. In locum vulgati suffeci. Malim tamen ἐν ἅπασιν. Reisk.

Ἔχει τῆς δίκης] Aut ἔχει ἡ δίκη leg. aut ἐστὶ τῆς δίκης, aut denique ἔχω in prima persona. Idem.

Ἀξιῶσαι] Malim ἀξιώσαιμι. *neque convenit, neque ego equidem unquam convenire censebo.* Idem.

19th Feb. 1845.

VARIANTES LECTIONES
AD SOPHISTAS.

VARIANTES LECTIONES
AD SOPHISTAS.

*** Idem hic dictum, Lector, habe, quod ad Variantes Lectiones Antiphonteas vol. i. p. 139. est notatum.

l. Codex Laurentianus, plut. 57. cod. 4.

p. Codex Palatinus, 88.

ΛΕΣΒΩΝΑΚΤΟΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ.

P. 537. 1. ἡμῖν M. 3. παρεληλύθεισαν] παρεληλύθασιν B. M. Bekk. Ibid. ἐροῦν[ων]τας B. M. 9. εἰωθότας M. 10. δὴ om. 12. δεινὰ καὶ om. pr. M. ult. τίς δὲ τίς] νῦν δὲ τίς B. Bekk.

P. 538. 1. κατὰ τῶν] μετὰ τῶν B. M. Bekk. 4. τοῦ om. pr. B. 5. κείνῳ B. M. κείνω Ald. 7. ὑμετέροις B. M. Ald. 8. ἔφυγον] [ἔφυγον] ἔτυχεν B. ἔτυχον M. 9. ὑμετέραν M. Ald. 13. ἐπιβουλεύσαντες] ἐπιβουλεύοντες B. M. Bekk. ult. εἰς] πρὸς M.

ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ Α.

P. 539. 5. ἐν - - - ἐστιν om. M. 6. ἐμοὶ M. 13. ἡμῖν M. 16. μὴ ἐλευθερωθῆναι] μὴ om. B. et pr. M. Bekk. 17. εἶναι om. M.

P. 540. 3. ἀμύνατε] ἀμύνετε B. Bekk. ἀμύνασθε M. 4. συμφέροντος ὑμῖν M. 5. ἡμᾶς B. 7. συμφορῶν] ἀνιῶν B. Bekk. [οῦμεν] ἀνδρῶν M. 11. εὐφρανοῦντας M. 12. ἐγὼ, τέλος ἔχειν] ἀγὼν τέλος ἔχει B. M. Bekk. Ibid. ταῦτα δὲ διασ. B. M. 15. ἑκάστου] ἕκαστον B. M. Ald. Bekk. antep. κατελείπομεν M. pen. δὲ om. pr. M.

P. 541. 6. ἐλλειπόντων M. Ibid. ὑμῶν B. M. Ald. 8. ὑμετέρας B. 10. καθεσταμένοις] καθιστάμενοι B. Bekk. καθεσταμένους M. 11. πάσχειν] πάσχει B. M. Bekk. 12. [ἃ πάσχει] Bekk. Ibid. ἡ τιμωρία ἀμῦναι pr. M. 17. ζῆλος καὶ τιμὴ] ζῆλον καὶ τιμὴν B. M. Bekk. 18. εὐείδειαν B. εὐειδίαν M. εὐείδεια Bekk. Ibid. ἀνάγκη om. B. M. [ἀνάγκη] Bekk. pen. γάμων om. pr. M. Ibid. εἰς] καὶ B. ult. ἔργα om. M.

P. 542. 1. τὰ om. M. 5. ἀπολείπεται] ὑπολείπεται B. M. Bekk. 9. ἐνθυμηθῆναι - - - ἔχει add. in marg. M. Ibid. καὶ οὕνεκ' ἂν καὶ pr. B. 10. ἀξιώσετε M. 11. λαβὼν M. 12. εἰρήνην M. 15. γὰρ τοῖς] γὰρ om. B. Bekk. 19. ἱεροῖς καὶ πατρ. pr. M.

P. 543. 5. τις] τι B. M. 7. εὐτελὴς B. M. 8. καὶ τοῖς] τοῖς τε B. M. Bekk. Ibid. δυσμένειαν] δυσγένειαν Bekk. 14. αὐτῶν B. M.

P. 544. 1. ἐκεῖνοι οὕτως παρ. B. M. 2. ὅσα δὲ] ὅσα δὴ B. Bekk. Ibid. νικήσαντες B. M. 3. εἰδέναι] εἶναι codd. Laurent. Bekk. 7. πεφυκότος] πεφυκὸς Bekk. Ibid. τὰ μὲν ἐναντία] μὲν om. B. Bekk.

P. 545. 3. σφενδονῖται M. 5. βαδυτά[ταχ]του B. 6. βραδυτῆτος M. Ibid. ὑμῖν B. antep. ἀρετῆς] ἀρετὴν B. M. Bekk. Ibid. θάνατον M.

P. 546. 1. μνήμην M. 3. προεδρείας pr. B. 5. γινομένοις] γενομένοις B. M. Bekk. 8. ἀνὴρ αὐτοὺς ξεν.] αὐτοὺς om. B. M. Bekk. 9. εὕρης B. antep. καθ' ὃ] καθ' ὅσον B. Bekk. καθ' ὃν M. Ald. pen. τῶνδε ἀγ.] τῶνδε τῶν ἀγ. B. Bekk. ult. γέγονε. καλὰ] γέγονε. ΕΤΙ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΥΤΩΝ. καλὰ B. Bekk.

ΠΡΟΤΡΕΠΤΙΚΟΣ Β.

P. 547. 2. πατρῴων] πατέρων B. M. Bekk. Ibid. ἀντιπαρασκευάσαι τὸ M. et corr. B. παρασκευάσαι τὸ pr. B. 4. εἰ δὲ μὴ] οὐδὲ μὴ B. M. Bekk. 6. μὴ om. B. M. 8. καὶ om. B. M. 9. ἀρετῆς B. M. 10. εὕρῃς] εὕροις cod. Marc. Bekk. 11.

ἔχειν B. M. 12. παρασκευάσαντος B. M. Ald. 13. ἡμῖν] ὑμῖν Bekk. Ibid. παρεσκεύασται παρεσκεύασται γὰρ B. παρεσκεύ-
παρεσκευασται
ασται γὰρ· M. 14. ἔσεσθαι B. Ibid. ἕξετε] ἔχετε B. M. Bekk. 15. βλάψαι] βλάψει Bekk. pen. τὸ ἀξ. τῶν] τὸ ἀξ. τὸ τῶν B. M. Bekk.

P. 548. 5. ἐξελασθέντες] ἐξελαθέντες B. M. Bekk. 6. ὑπὸ τῆς] ἀπὸ τῆς Bekk. 11. μαρτυρία] μαρτύρια M. Bekk. Ibid. πατρῴων] πατέρων B. M. Bekk. Ibid. , τῶν τε νέων· καὶ ὅτι μὲν ἄλλα] · τῶν τε νέων ἄλλα B. · τῶν δὲ νέων ἄλλα Bekk. 12. ὅτε τῷ βαρβάρων] ὅτε μὲν τῷ βαρβάρῳ B. M. Ald. ὅτι τῷ βαρβάρῳ Bekk. Ibid. στρατῶν Ald. 14. τὴν om. pr. M. 15. εὐσεβείας B. M. 17. δουλώσαντες B. M. ult. ἐφισταμένων] ἐπανισταμένων B. M. Bekk.

P. 549. 1. προγόνους] πολεμίους M. 3. ἀποδίδωσι pr. M. 6. παρασπόνδους B. πα-
ους
ρασπόνδως M. ult. τῶν om. pr. M.

οντες
P. 550. 7. τῶν πατρῴων M. 8. δώσουσιν M. 9. ἡμετέραν M. 12. τούτων, ὡς] τοῦτο, ὡς Bekk. 14. ὑπάρχον de suo Bekk. Ibid. τούτων ἀμ.] τούτων καὶ ἀμ. B. Bekk. 15. ἐνδοξοτέροις] εὐδοξοτέροις B. Bekk. 19. τῆς ὑμετέρας om. M. 20. εἰς] ἐπὶ M. pen. τῆς om. M. ult. βοηθῶν B. βοηθεῖν M.

P. 551. 2. ταῦτα] ταὐτὰ Bekk. 4.
οῦντες
ναυμαχούντων M. Ibid. πρὸ] πρὸς M. et pr. B. 9. ἡμετέρου B. 11. συμβαλλομένη τοῖς ἀνδράσι B. M. 12. καὶ εἰς ἃ νεμ.] καὶ ἴσα νεμ.] Bekk.

P. 552. pen. χρῆσθε] τῇ τε B. M. ἴτε de suo Bekk.

ΗΡΩΔΟΥ

ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ.

P. 631. 1. ἀνάγκη] μὲν ἀνάγκη M. Bekk. μὲν add. sup. lin. a pr. in B. Ibid. καὶ πολὺ] καὶ μὴ πολὺ B. M. Bekk. 3. ἄλλων] ἄλλου B. M. Bekk. ἄλλον Ald. 10. τούτους corr. B. Bekk. 16. τινὸς om. M. antep. ἡμῖν B. M. ult. οὖν om. B. M. [οὖν] Bekk.

P. 632. 3. ἐπιστάμενοι corr. M. 4. μαθεῖν ded. vid. pr. B. 6. ὑμέτερα B. M. Ibid. κρεῖσσον, ἀναγινώσκοντες] κρείσσονα, γινώσκοντες B. Bekk. 8. ὑμετέραν B. 9. ὑμῖν] ἡμῖν Bekk. 10. ὑμᾶς] ἡμᾶς B. M. Ald. Bekk. 11. ὑμῶν] ἡμῶν Bekk. Ibid. ὑμῖν] ἡμῖν B. M. Ald. Bekk. 12. γε ἣν] γε χώραν ἣν B. Bekk.

P. 633. 1. ὑμᾶς B. M. 2. μετ᾽ ὀλίγων M. 3. πολλοῖς om. pr. M. 7. ᾤετο] ὡς τὸ M. 8. αὐτὸς] αὐτὸν B. M. Bekk. Ibid. ὑμᾶς B. M. Ald. 9. οἴεσθαι B. 10. ὑμῖν B. M. Ald. Ibid. ἐστιν om. M.
ει
Ibid. ἀθρήσειε M. 11. ἀντιθέντες] ἀντιτιθέντες B. M. Bekk. pen. φθορὰν ὅσην] φθορὰν καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἡδονὴν καὶ τοῖς φίλοις συμφορὰν ὅσην B. Bekk. ult. δύνανται] δύναται B. M. Bekk. Ibid. καθέστακεν] καθέκαστον B. καθ᾽ ἕκαστον Bekk.

P. 634. 10. καὶ om. pr. M. 18. διαλύσομεν M. et pr. B. ult. καταγγελλόμεθα pr. B.

P. 635. 5. καὶ γέροντες pr. B. 6. αἱ δ᾽] οἱ δ᾽ M. Ald. Ibid. αἱ δὲ] οἱ δὲ M. Ibid. αἱ μὲν] οἱ μὲν B. ὁ μὲν M. 7. αἱ δ᾽] οἱ δ᾽ B. M. 9. διαρπαζόμενα] διαλεξόμενα B. διαδεξόμενα M. 10. τῶν om. pr. B. Ibid. ὃ] οὐ pr. B. 11. προσῆκον] προσῆκεν M. Bekk. antep. ἐθέλοντας] ἐθελοντὰς Bekk.

P. 636. 3. τούτοις] τούτους B. M. Bekk. 5. τοῖς μὴ πολεμίοις ἱκανὴ M. 6. συμπολεμήσαντας Bekk. 8. πολεμεῖν M. 10. ἠδικούμεθα B. 11. ταῦτα] ταὐτὰ Bekk. 13. βουλόμεθα] βουλησόμεθα codd. Vrat. Bekk. 14. καλῶς] κακῶς B. 15. οὖν pr. B. antep. ὑπὸ] ὑπὲρ M.

P. 637. 1. μὲν om. pr. B. 3. ὑμετέραν B. 5. θέλοντες] ἐθέλοντες B. M. Bekk. 13. ὅς] ὃ B. M. Ald. 18. ἀμύνασθαι] ἀμύνεσθαι B. M. Bekk. ult. ὁπότερον B. M.

P. 638. 1. ἀντιθέντων pr. B. 2. πράγματα] τὰ πράγματα B. M. Bekk. 3. μὲν om. pr. B. Ibid. τοιούτου] τούτων B.
πεισ
M. Bekk. 5. βουλόμεθα M. 6. γενομένοις] γεγενημένοις B. Bekk. 7. μᾶλλον om. pr. M. 8. πλησιεστάτους] πλησιαιτάτους
οι
B. M. Bekk. 9. προσηκοῦντας M. 16. ἔχοντα] ἄρχοντα B. Bekk. 20. τοιαύτην om. pr. M. antep. οὐ δὴ] εἰ δὴ B. M. Bekk.
γ β α
pen. ἐνθάδε πρὸς τὰς ἐκείνας M.

P. 639. 1. οὕτω δὲ] ὅτῳ δὲ B. M. Bekk. Ibid. μηδὲ ὅπλα μηδὲ] μήτε ὅπλα μηδὲ B. μήτε ὅπλα μήτε Bekk. 3. ἀποστερηθέντων πραγμ.] ἀπεστερήθη τῶν πραγμ. B.

Bekk. 4. μάθητε] θῆται B. Bekk. ἕως ἂν παρ. θῆται om. M. 5. ἃ παρ' B. M. 9. Λακεδαιμονίοις] Λακεδαιμονίους B. Bekk. Ibid. ὑμῖν] ἡμῖν Bekk. 10. ὑμῶν] ἡμῶν B. M. Bekk. 13. ἐγχωροῦσιν B. M. pen. λέξει σχήσει M.

P. 640. 5. οὐ θαυμαστὸν - - - παῖδας add. in marg. M. 6. κρατήσαιμεν M. ult. δὲ om. pr. B.

P. 641. 2. τῶν λόγων] τὸν λόγον Bekk. 6. τοῦτο M. 8. καὶ μήτε πολιτείαν εἶναι add. in marg. M. 9. λόγον τῶν] λόγον τὸν τῶν B. Bekk.

ΑΝΤΙΣΘΕΝΟΥΣ

ΑΙΑΣ.

P. 642. Tit. ΛΟΓΟΣ ΑΙΑΝΤΟΣ] ΑΙΑΣ l. Ald. Bekk.

P. 642. 11. ἀνέθηκαν] ἀνέθεσαν l. p. Bekk. ἀνέθησαν Ald. 13. αὐτῆς] αὐτῶν l. p. Bekk. om. Ald.

P. 643. 2. βασιλεῖς ἑκόντες εἶναι] οὐκ ὄντες εἶναι βασιλεῖς l. p. 26. δικάσητε] δικάσετε l. p. Bekk. Ibid. γνωσθήσεσθε] γνώσεσθε l. Bekk.

P. 644. 5. ὅτι κριταὶ] ὅτι οὐ κριταὶ l. p. Bekk. Ibid. μὴ δέξασταὶ] μὴ om. l. p. Bekk.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

P. 644. Tit. ΛΟΓΟΣ ΟΔΥΣΣΕΩΣ] ΟΔΥΣΣΕΥΣ l. Ald. Bekk.

P. 644. 7. οὔτε εἰ] οὐδὲ εἰ Bekk. 10. ἕνεκα ἀφίγμ.] ἕνεκα δεῦρο ἀφίγμ. l. p. Bekk.

P. 645. 15. εὖ om. l. 17. πεπόνθατε cod. Marc. Bekk. 19. δράσαντι] δράσων τι Bekk. 20. καὶ πολλάκις γε] ἐγὼ δ' οἶδα ὡς καὶ πολλάκις l. Bekk. 23. ἐργάσεσθαι] ἐργάσασθαι l. p. Bekk. 26. δράσας, οἴει τούτῳ] τοῦτ' ἔδρασας, οἴει l. Bekk. τοῦτο δράσας, οἴει p. ult. κακῶς l. p.

P. 646. 4. τε καὶ] τε om. l. Bekk. 6. οὐ τρωτὸν] ἄτρωτον l. Ibid. δράσης l. p. 14. φύλακας] προφύλακας l. p. Bekk. Ibid. ὅπλοισιν] ὅπλοις l. Bekk. 19. τὰς ναῦς l. 22. ἂν] ἀεὶ l. ult. πολέμιος l.

P. 647. 3. ἐθέλοι] ἐθέλει l. p. Bekk. 7. βλάπτει l. ult. κακῶν ἐναντιώτατα] κακῷ ἐναντιωτάτῳ l. Bekk.

P. 648. 2. διὰ γὰρ τὸ εἶναι ἰσχυρὸς] διότι γὰρ ἰσχυρὸς l. p. μὲν γὰρ ἰσχυρὸς post lacunam Ald. διότι γὰρ ἰσχυρὸς εἶ Bekk. 3. εἶναι. οὐκ] εἶναι, καὶ οὐκ l. Bekk. pen. τοῖς φορβ.] ταῖς φόρβ. p. Ald. Bekk. καὶ φορβ. l.

ΑΛΚΙΔΑΜΑΝΤΟΣ

ΟΔΥΣΣΕΥΣ.

P. 649. Tit. ΛΟΓΟΣ ΟΔΥΣΣΕΩΣ] ΟΔΥΣΣΕΥΣ B. Bekk. om. M. ΟΔΥΣΣΕΩΣ Ald.

P. 649. 1. λεγομένων B. 3. πάριτε B. 4. μὲν ὠφέλεια ὑμῖν B. Ibid. ἐστὶν οὐδεμία pr. M. 5. τε λόγους B. 6. ἀκεραίους B. Ibid. δόξαν] γνώμην M. 7. καὶ om. pr. M. 8. ὁποτέρων B. Ibid. πλείω] πλεῖον B. Bekk. 9. ἢ] καὶ M. 11. ὑμῶν B. 13. ἕνεκεν] ἕνεκα B. Bekk. 16. ἰδίαν φιλεταιρείαν φιλοτιμία B. pen. παλλαμήδη B. παλαμήδην M. Ibid. ὑμῖν δικαίως εἰς κρίσιν l. Bekk. ὑμῖν δικαίως ὡς κρίσιν M.

P. 650. 1. προδοσίας B. Ibid. δεκαπλάσιαι ζημίαι τῶν ἄλλων εἰσὶν ἐπικείμεναι B. 3. οὔτ' M. Ibid. ἐνεγένετο B. 4. χρήματος B. 9. σχεδὸν γὰρ] σχεδὸν μὲν γὰρ l. M. p. et add. sup. lin. a pr. in B. Bekk. 10. ὑμῶν. B. 11. εἰς τοὺς] εἰς τὰς B. l. M. p. Bekk. Ibid. ἀνέπιπτον M. 12. ποῦ ποτε] ποῖ τότε B. ποῖ ποτε Bekk. 13. ὡς δ'] ἔχει δὲ ὧδ' B. Bekk. 15. δ'] τ' B. 16. συνιόντων] νῦν. ἰόντων B. 18. αὐτοῦ] τούτου B. 20. et 22. οἰστὶν] οἰστὸν Bekk. 23. προσκαλέσας B. 24. διομήδη M. pen. Κασάνδραν] Κασσάνδραν l. M. Bekk. Ibid. ὥσπερ] καθάπερ B. Bekk.

P. 651. 2. τόξευμα.] τόξευμα. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. l. Bekk. 4. δὲ ἂν B. 5. ἀπολέσας] ἀποτοξεύσας B. Bekk. 6. μὴ δόξωμεν ἀδίκως] μηδ' εἰκὸς οὕτως B. μὴ ἀδίκως l. M. p. μηδ' εἰκῇ οὕτως Bekk. 7. κρίνειν γε νομίσητε l. 8. προστιθέντες] προστιθέντα B. l. Bekk. προστεθέντα M. Ibid. ἡμῖν corr. B. 9. γὰρ καὶ πρὶν l. Bekk. Ibid. πρὶν] πλὴν M. p. 10. ὑμῶν M. p. Ald. Ibid. τοῦτον ἔχοντα] ἔχοντα τοῦτον B. Bekk. 13. ὅταν] ὅτε B. ὅ τε l. Bekk. 14. εἰσακοντίζοι] ἐσακοντίζοι B. M. Bekk. Ibid. τεκμ·

δεῖ] τεκμ. δὲ δεῖ B. l. Bekk. 16. πηνικάδε] πηνίκα B. πηνίκα τε l. M. p. Bekk. πηνίκαδε Ald. Ibid. προδώσει] προδώσει l. Bekk. 17. αὐτός B. 18. καὶ ἐκεῖνοι] ἐκεῖνοί τε B. Ibid. τούτῳ] οὕτω M. 19. μὴ om. pr. B. Ibid. δὲ] τε M. 20. λάβοι M. 21. σπανίως] σπανίοις Bekk. Ibid. χρήσασθαι] χρῆσθαι B. Bekk. 22. τοῖς ἐψηφισμένοις om. pr. B. antep. οὐδὲν πρὸς B. ult. δοκῇ B.

P. 652. 1. ταῦτα] ὅτι ταῦτα B. Bekk. εἰ ταῦτα l. Ibid. σοφοῦ] σοφιστοῦ B. l. M. p. Bekk. 2. αὐτοῦ τυγχάνειν φιλοσόφων] αὐτοῦ, ὃς τυγχάνει φιλοσοφῶν B. Bekk. αὐτοῦ τοῦ φιλοσόφου τυγχάνει ἄξια ὄντα l. αὐτοῦ τυγχάνει φιλοσοφῶν M. p. 3. τά τε B. M. 4. τὰ νῦν παρεστ.] νῦν om. B. l. M. p. Bekk. Ibid. περεστηκότα B. Ibid. γενέσθαι om. B. M. p. ante ἐπιδείξω ponit l. Ibid. στρατιὰν] στρατείαν M. Bekk. Ibid. ἅπασαν] πᾶσαν B. l. M. p. Bekk. 5. ὑμῖν B. 6. δὲ καὶ διὰ B. 8. ναυτῖλος B. 9. ἀλείαν] ἁλιείαν B. Bekk. Ibid. αὐτὸς B. 10. ὑφῄρηκε] ὑφῄρηται B. Bekk. 11. τε] δὲ M. 12. ἀκούσαντες μετὰ ἀληθείας τῶν τότε γεν.] τὰς ἀληθείας ἀκούσαντες τῶν γεν. B. Bekk. 13. ἀλέω B. 15. ὑπὸ τῆς] ἐκ τῆς B. Bekk. 16. δεῖ τοὺς υἱεῖς] δεῖν τοὺς υἱοὺς B. l. M. p. Bekk. 17. ἀλέος B. qui sic et infra. 20. στρατευόμενος om. B. Ibid. Αὐγείαν] Αὐγέαν B. M. p. Bekk. antep. ἱερῷ] ἱερᾷ B. pen. κυοῦσαν l. Ibid. ὁ πατὴρ ᾔσθετο B. ult. τε τὸν l. τε εἶναι αὐτὸν B.

P. 653. 1. ναυτίλου B. 3. ὡς] ὅτε B. Ibid. γίνονται] ἦγεν M. 4. ὧν Ἀλ.] ὧν ὁ Ἀλ. B. Bekk. Ibid. ἀπέστελεν B. 5. εἰς Μυσ.] ἐς Μυσ. B. l. Bekk. εἰς Μυσίαν om. M. 6. ἀπιδὼν] ἄπαις ὢν Bekk. 8. πριάμω αὐτῷ εἴς τι ὀλ. B. 10. ἐν Δελφ. ἱερὸν] ἱερὸν τὸ ἐν Δελφ. B. l. M. p. Bekk. 12. γένεσιν B. 14. οὗτος] οὕτω B. l. p. Bekk. 15. δὲ om. M. 16. αὐτούς τε B. 17. διελθεῖν τὴν κτίσιν M. 21. ἔσοντο M. Ibid. ἔλθοι M. 22. καὶ ὁ B. 23. καὶ om. B. Ibid. ἐκ τῶν λαβὼν pr. ἐκ τῶν οἴκων λαβὼν corr. B. Ibid. ἃ] ὅσα B. Bekk. antep. ἀποπλέων ᾤχετο om. M. pen. οὔτε] οὐ B. l. M. Ibid. οὐθένα] οὐδένα l. M. οὐθένα Bekk.

P. 654. 2. βοὴν B. 3. οὐκ ἂν ἔχοις εἰπεῖν om. B. 6. στρατείαν M. Ibid. ἄλλοτε M. 7. αἰτήσοντα M. Ibid. στρατιάς B. Ibid. καὶ δὴ] καὶ δὴ καὶ l. Bekk. Ibid. ἔπεμπεν B. M. 8. et 9. κιννύραν B. κιρύνναν Ald. 9. συστρατεύειν] στρατεύειν B. l. M. Bekk. Ibid. τε παρ'] τε πολλὰ παρ' B. Bekk. 11. ἦν, τὰ δὲ ἄλλα αὐτὸς B. 12. ἐπηγγέλλετο l. M. p. 13. ἀποπέμψαι ὁ κιννύρας B. Ibid. δὲ αὐτοὶ] δὲ καὶ αὐτοὶ B. Bekk. 15. δοκῇ B. Ibid. εἰ ἆρά γε κολάσασθαι ἄξιόν ἐστι τὸν B. 18. δὲ καὶ κατ. B. 20. ἐξευρηκέναι τάξεις] τάξεις ἐξευρηκέναι B. Bekk. 22. πυρσοὶ B. Ibid. καὶ om. B. 23. ψευδόμενος φανερῶς ἐλέγχηται pr. ἐλέγχηται φανερῶς ψευδόμενος ἐν ὑμῖν corr. M. Ibid. γὰρ ὅδε πρεσβύτερος ὑμῶν B. 25. φάλακι B. pen. φάλαγγα M.

P. 655. 2. μέν γε] μὲν δὴ B. l. M. p. Bekk. Ibid. ἤνεγκε M. Ibid. λαβὼν (μαθὼν) M. 3. τὰ post δηλοῖ ponit B. 4. θράκες B. 5. ζεύς που ψολόεντι κεραυνῷ B. 6. ὑάγρου B. Ibid. Ἡρακλῆν] ἡρακλῆα B. Ἡρακλῆ M. Bekk. Ibid. ἐδίδαξεν] ἐξεδίδαξεν l. M. p. et corr. B. Bekk. 8. Τέννος] λῖνος B. 11. τεττάρων M. 12. ὥστε B. ὡς (ἐς) M. Ibid. ἀνέρας l. 13. οὐ] οἱ B. 15. πρῶτοι] καὶ πρῶτοι B. πρῶτοί τε l. Bekk. Ibid. χαρακτῆρας l. M. Ibid. ἔβαλλεν] ἔβαλον B. l. M. p. Bekk. 16. παρ' ὧν] ὁ παρὼν δ' B. Ibid. σοφίζεται τὸν αὐτὸν ῥυθμόν] σοφίζεται τὸν ῥυθμόν B. σοφίζεται τὸν αὐτοῦ ῥυθμόν M. σοφίζεται. τῶν αὐτῶν δὲ καὶ ὁ ῥυθμός l. Bekk. 17. αὐτοῦ πάντα] αὐτοῦ ταῦτα πάντα B. Bekk. 22. ἐδίδαξε] κατέδειξε B. Bekk. 23. νικῶσι] νενικηκόσι B. Bekk. Ibid. ἀπὸ τῶν κύβων γενόμενα ἀνόητα B. 25. πυρσοὺς αὖ ἐσοφίσατο om. M. Ibid. ἀλλ' om. B. Ibid. ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ B. ἐφ' ὑμετέρῳ l. 26. ἃ om. l. Ibid. χρήσιμον B. pen. πάντα οὕτως M.

P. 656. 2. αὐτῶν M. 5. καὶ om. B. Ibid. παλαμήδην M. pen. οὕνεκα B. Ibid. παραδειγμάτων pr. M. ult. ποιήσασθε B.

ΠΕΡΙ ΣΟΦΙΣΤΩΝ.

P. 656. 4. διὰ βεβαίων] δι' ἀβεβαίων l. p. διὰ βιβλίων Bekk.

P. 657. 7. παραχρῆμα] παραυτίκα καὶ l. παραυτίκα p.

P. 658. 5. ποδώκυς l. 20. τὴν δύναμιν αὐτοῦ] αὐτοῦ τὴν δύναμιν l. αὐτῷ τὴν δύναμιν Bekk. 21. λέγουσι p. 27. δεῖ τοὺς] δέῃ τοὺς l. Bekk. 28. τοὺς ἀπολυμέλους] τοὺς ὀργιζομένους l. Bekk. τοὺς ἀπολλυμένους p.

P. 659. 4. ἀπολείπεται Bekk. Ibid. πῶς οὐ] πῶς δ' οὐ l. p. Bekk. 13. ποιεῖσθαι μελέτην] μελέτην ποιεῖσθαι l. Bekk. 14. ἔχουσιν l. p. 18. ἐμπιμπλᾶσι] ἐμπιπλῶσι l. p. Bekk. 21. μάλιστα] κάλλιστα de suo Bekk. 26. ἀφ' οὗ] ἀφ' ἧς l. Bekk. ult. καθιστῶσι l.

P. 660. 3. τῶν λόγων] τὸν λόγον l. Bekk. 5. δοκεῖ] δοκεῖν p. Bekk. 7. τῆς τοῦ λέγειν] ἐν τῷ λέγειν l. ἀντιλέγειν p. 10. μηθὲν] μηδὲν l. p. Bekk. 28. δεδεγμένοις l. antep. εὔθεσι] ἔθεσι l. p. Bekk. pen. τῆς ἐν om. l.

P. 661. 15. δυσανάληπτος ἡ μνήμη καὶ l. p. 16 ἀλήθειαι p. 24. τι om. l.

P. 662. 8. τῶν λόγων] τῶν γνωμῶν l. Bekk. 18. οὐδαμοῦ] οὐδαμῇ l. Bekk.

21. κεχρῆσθαι] χρῆσθαι l. Bekk. P. 663. 4. ἔχοιμεν] ἔχοιμι l. Bekk. Ibid. καὶ κατὰ] καὶ om. l. Bekk. 7. τῷ om. l. 9. γεγραμμένος] κεχρημένος l. p. Bekk. 17. λόγος l. 21. ἐπιδείξεις Bekk. Ibid. προσδιαβάλλειν] προδιαβάλλειν l. Bekk. 25. τοὺς om. l.

P. 664. 5. εἵνεκα l. p. Ibid. ὄχλους] λόγους l. P. 665. 1. χρᾶσθαι] χρῆσθαι l. Bekk. 3. σπευδάζειν] σπουδάζει p. Bekk. 7. οὗτος] οὐκ p. om. l. antep. ποιεῖτο] ποιοῖτο l. p. Bekk. pen. ἐπιμελούμενος] ἐπιμελόμενος l. p. Bekk.

ΓΟΡΓΙΟΥ

ΕΛΕΝΗΣ ΕΓΚΩΜΙΟΝ.

P. 666. tit. ΓΟΡΓΙΟΥ ΛΕΟΝΤΙΝΟΥ] ΛΕΟΝΤΙΝΟΥ om. B. l. p. Bekk.

P. 666. 5. ἐπαίνων] ἐπαίνου ἐπαίνῳ B. Bekk. Ibid. ἐπιτιθέναι] ἐπιθεῖναι B. Bekk. 9. ὁμόψηφος καὶ ὁμόφωνος] ὁμόφωνος καὶ ὁμόψυχος γέγονεν B. ὁμόψυχος καὶ ὁμόφωνος γέγονεν l. et pr. p. ὁμόφωνος καὶ ὁμόψηφος γέγονεν Bekk. 10. τῶν] ὃ τῶν B. 12. ἀκούσασαν] ἀκούουσαν B. l. p. Bekk. 13. καὶ δεῖξαι om. l. 14. καὶ παῦσαι] ἢ παῦσαι B. l. p. Bekk. antep. καὶ γυναικῶν om. pr. B. Ibid. ἧς ὁ] ἧς ὅδε ὁ B. l. p. Bekk. ult. τοῦ δὲ λεγομένου] λεγομένου δὲ B.

P. 667. 2. φῦναι] φάναι B. l. p. Bekk. 6. μεγάλης l. Ibid. μεγάλα] μέγα B. Bekk. 8. οἰκείας] ἰδίας B. 9. ἔρωτος φιλ.] ἐρωτός τε φιλ. B. l. p. Bekk. 11. ὁ τὴν] ὁ om. B. l. p. Bekk. 12. ἃ] καὶ B. 15. προσθήσομαι l. 16. εἰς Τρ.] εἰς τὴν Τρ. l. p. Bekk. τὴν add. sup. lin. in B. 17. βουλήματι] βουλεύμασι pr. βουλήμασι corr. B. Ibid. κελεύσματι] βουλήμασι pr. βουλεύμασι corr. B. 18. ψηφίσμασιν B. 19. ἢ ἔρωτι ἁλοῦσα om. B. l. p. 20. ἄξιος] οὐκ ἄξιος l. Bekk. antep. ἧσσον] ἴσον B. pen. κρείττονος] κρείσσονος B. Bekk. Ibid. τε καὶ ἄγεσθαι· τὸ μὲν γὰρ] καὶ ἄγεσθαι, καὶ τὸ μὲν B. l. p. Bekk. ult. ἧττον] ἴσον B. ἧσσον l. Bekk.

P. 668. 1. κρείσσων] κρεῖσσον B. l. Bekk. 5. et 8. εἰ δὲ] ἡ δὲ B. l. p. Bekk. Ibid. ἣ] ὡς B. 6. ἄξιος ὁ] ἄξιος οὖν ὁ B. l. p. Bekk. 7. λόγῳ καὶ νόμῳ καὶ ἔργῳ, λόγῳ μὲν αἰτίας, νόμῳ δ' ἀτιμίας B. 11. πέπονθε] ἔπαθε B. l. p. Bekk. 12. οἰκτείρειν B. p. 13. ἣν ὁ] ἣν om. B. l. p. Bekk. 15. σμικροτάτῳ B. l. p. 18. ἐργάσασθαι l. 19. δόξῃ] δόξῳ l. 21. ἧς τοὺς] ἣ ὡς B. 22. καὶ φιλ.] καὶ πόθος φιλ. B. Bekk. καὶ ζῆλος φιλ. l. 23. εὐτυχίας καὶ δυσπραγίας] εὐτυχίαις καὶ δυσπραγίαις B. Bekk. antep. ἡδοναὶ ἐπαγ.] ἐπῳδαὶ ἐπαγ. B. Bekk. Ibid. μὲν ἡδονῆς, ἀπαγ. δὲ] μὲν et δὲ om. B. l. p. Bekk. ult. μετέστησε γοητ.] μετέστησεν αὐτὴν γοητ. B. Bekk.

P. 669. 4. ψευδῆ] δὲ ψευδῆ B. l. p. Bekk. 6. ὢν] ἣν B. 7. ἢ τὰ] εἶτα post lineam dimidiam vacuam l. 9. εἶχεν] ἔχει B. l. p. Bekk. 13. Ἑλένην ὁμοίως] Ἑλένην ὕμνος ἦλθεν ὁμοίως B. p. Bekk. ἑλένην λόγον ἐλθόντα ὁμοίως l. Ibid. νέαν] ἂν οὐ νέαν B. ἄνουν νέαν l. Bekk. ἄνουν ἐὰν p. 14. ὡς περὶ] ὥσπερεὶ B. l. p. Bekk. Ibid. ἁρπασθῆναι] ἡρπάσθη B. p. Bekk. ἁρπάσαι l. Ibid. τῇ γὰρ πειθοῖ ὁ νοῦς παρέσυρε] τὸ γὰρ τῆς πειθοῦς ἐξῆν, ὁ δὲ νοῦς B. τὸ γὰρ τῆς πειθοῦς ἔσχεν ὁ νοῦς l. τὸ γὰρ τῆς πειθοῦς ἕξειν, ὁ δὲ νοῦς p. Bekk. 15. ὄνειδος] ὁ εἰδὼς B. Ibid. οὗ] οὖν B. p. post οὐ lacuna lit. 8. capax in l. 16. τὴν secundum om. B. Ibid. πείσας ἦν] cod. Barocc. Bekk. 19. ἀναγκ. λόγῳ] ἀναγκ. τῷ λόγῳ B. Bekk. 21. καὶ om. l. pen. ἐργασάμενοι] ἐνεργασάμενοι B. p. Bekk. ult. ἄδηλα καὶ ἄπειστα] ἄπιστα καὶ ἄδηλα B. ἄδηλα καὶ ἄπιστα l. p. Bekk.

P. 670. 1. ante τοὺς lit. 3. eras. in B. Ibid. ἀγοραίους] ἀναγκαίους B. l. p. Bekk. 2. ἔτρεψε] ἔτερψε B. l. p. Bekk. 3. ἀλλ' οὐκ l. Ibid. τρίτον φιλ.] τρίτον δὲ φιλ. l. δὲ om. Bekk. 4. post ὡς lit. 2. eras. in B. 6. λόγου] νόμου l. p. 8. ἄλλα ἀλλαχοῦ] ἄλλους ἀλλαχοῦ B. p. ἄλλους ἄλλα χυμοὺς l. Bekk. Ibid. ἐκ om. l. 9. ἐκ τῶν B. 10. ἔτρεψαν B. 12. ἐξεφαρμάκευσαν καὶ ἐγοήτευσαν B. 15. ταῦτα πάντα πρ. B. 17. καὶ γὰρ ὁρῶμεν] ἃ γὰρ ὁρῶμεν, ἔχει φύσιν, si de umbris lit. recte divino, in rasura B. Bekk. 18. ἕκαστος] ἕκαστον Bekk. 19. καινοῖς] κἂν τοῖς B. l. p. Bekk. 20. καὶ πολέμιον] καὶ πολέμιον ἐπὶ πολεμίοις B. p. πολέμιος ἐπὶ πολέμιον l. Bekk. Ibid. ὁπλίσῃς] ὁπλίσει B. ὁπλίσῃ l. p. Bekk. antep. ἀλεξιτήριον B. pen. θεάσαιτο l. ult. ἀκινδύνου cod. Barocc. Bekk. Ibid. μέλλοντος οὐδέπω] τοῦ μέλλοντος B. l. p. Bekk.

P. 671. 1. ἰσχυρῶς] ἰσχυρὰ B. l. p. Bekk. 5. παρόντι φρον.] παρόντι χρόνῳ φρον. B. Bekk. 7. ματαίαις νόσοις καὶ δεινοῖς πόνοις] ματαίοις πόνοις καὶ δειναῖς νόσοις B. Bekk. 8. περιέπεσαν pr. B. 9. ἀνέγραψεν] ἐνέγραψεν B. l. p. Bekk. 11. τὰ secundum om. B. p. 15. ὄμμασιν ὄψιν.] ὄψιν om. B. l. p. Bekk. 16. λιπεῖν] λυπεῖν B. l. p. Bekk. Ibid. πεφ. ὄψιν] πέφ. τὴν ὄψιν B. Bekk. 17. ἐργάζοντα B. 18. τῶν πραγμάτων.] πραγμάτων καὶ σωμάτων. B. Bekk. 19. ὄμμα] σῶμα B. pen. δύναμιν κρατεῖ] κρατεῖ om. B. l. p. Bekk.

Ibid. ὃ ἧσσον l. Ibid. τούτων p. om. l. ult. δυνατόν l.

P. 672. 2. γὰρ ἦλθε] γὰρ ὡς ἦλθε B. l. p. Bekk. 6. ἐρασθ. εἴτε ὑπὸ] ἐρασθ. εἴτε λόγῳ πεισθεῖσα εἴτε βίᾳ ἁρπασθεῖσα εἴτε ὑπὸ B. l. p. Bekk. 7. ἀναγκ. ἔπραξε] ἀναγκ. ἔπραξεν ἃ ἔπραξε B. Bekk. antep. νόμῳ ὂν] μώμῳ ὂν pr. μώμῳ ὂν ἐν corr. B. Ibid. ἐπ' ἀρχῇ] ἐν ἀρχῇ B. Bekk. pen. ἀμαθείαν] ἀμαθίαν B. l. p. Bekk.

ΥΠΕΡ ΠΑΛΑΜΗΔΟΥΣ.

P. 672. Tit. ΓΟΡΓΙΟΥ] τοῦ αὐτοῦ B.

P. 672. 1. καὶ ἡ ἀπολογία add. in marg. M. 2. γίγνεσθαι B. M. ult. δεῖ M.
χρη

P. 673. 3. ἀποκτεῖναι μὲν γὰρ] ἀποκτεῖναι γάρ με B. Bekk. 5. ἐγὼ οὐδὲν M. 7. δοξάζων με] δοξάζοντά με B. M. δοξάζων γε Bekk. 9. γὰρ, ὅς] γὰρ οὗ; ὅς Bekk. 11. κακουργίᾳ] πανουργίᾳ B. antep. ἦν pr. B. Ibid. γινόμενον M.

P. 674. 1. ἠβουλήθην] ἐβουλήθην ἔργοις B. Bekk. om. M. 10. τούτῳ M. 11. γενέσθαι] γενέσθω Bekk. 14. ἀγνοήσωμεν B. Ald. ἀγνοήσαιμεν M. Ibid. ἀλλήλους M.
ο
16. μελλόντων M. 21. γὰρ ἦν] γὰρ ἂν ἦν B. Bekk. 22. ἐκείνου] ἐκείνῳ B. M. Ald. pen. πολλοὶ ἦσαν] πολλοὶ ἂν ἦσαν B. Bekk.
δυομένων

P. 675. 1. νυκτός; ἀλλὰ] νυκτός; νυκτός; ἀλλὰ Bekk. 6. δὲ φανερὸς] δ' ἂν φανερὸς B. M. Bekk. 8. γινόμενα M. 11. ἐγίνετο M. Ibid. ἀπώτερον M. 12. πράττομεν μὲν γὰρ οὗτος B. M. Ibid. ἔπραττεν] ἔπραττον Bekk. 20. ἐμοὶ ταῦτα] ἐμὸν ταύτας Bekk. 21. ἀνείγειν M. antep. κλίμακος] [διὰ] κλίμακος Bekk. Ibid. οὐκοῦν B. M. ult. ἐν om. B. M.
οἱ

P. 676. 4. εἰ καὶ] καὶ om. B. M. Bekk. Ibid. πάντων μάλιστα M. 5. οὐδεὶς βουλ.] οὐδεὶς γὰρ βουλ. B. M. Bekk. 8. ἀλλ' ὑμῶν; ἀλλ' B. 11. βαρβάραν om. B. M. Ald. [βαρβάρων] Bekk. 16. τιμωρίας] μωρίας B. Bekk. τι μωρίας Ald. 18. ἐλευθερίας] βασιλείας B. Ibid. τις ὅτι] τις ἂν ὅτι B. Bekk. 19. ἐπεθύμησα τούτους M. 22. ante οὐχ lit. 3. aut 4. eras. in B. Ibid. βουλεύοντες M. 24. οὐδέν M. 25. παροιχόμενον βίον corr. M.
β α
χείρησα οις
δ

P. 677. 2. γένοιντο τιμαί M. 3. ἀπετύγχανον] ἐτύγχανον B. M. Bekk. Ibid. γὰρ ἐντιμ.] γὰρ ἐν τοῖς ἐντιμ. B. γὰρ ἐπὶ τοῖς ἐντιμ. Bekk. 4. ἡμῶν M. 6. θεμέλιος M. 8. τὴν δίκην] τὴν δὲ δίκην B. Bekk. 13. ἐχθροὺς καλῶς M. antep. ἔχει M. ult. ὡς δὲ om. B. M. [ὡς δὲ] Bekk.
πολέμιος

P. 678. 1. ταῦτα γὰρ πρ. B. M. 5. ἐπιχείρησα M. et pr. B. Ald. 7. με χρὴ M. 10. παραμελήσαντι - - - βαρβάροις add. in marg. M. 12. ἀπορρίψαντι B. 16. ἠπίσταντο M. πάντων ἠπίσταντο ded. vid. pr. B. 19. ἀναλάβῃ B. M. 20. οὐδ'] οὔτ' B. M.

P. 679. 1. ἄξιον - - - κατηγορεῖς om. pr. M. 4. εἰδὼς] ἰδὼν B. Bekk. 12. ἀγένητά πως ἀδύνατα B. ἀγένητα πῶς ἀδύνατα M. 14. οὐδὲ μόνον ῥᾴδιον om. M. 15. μόνον] μόνῳ B. M. Ibid. ἐμοὶ δὲ οὐδέτερον εὑρεῖν add. in marg. B. 17. δὲ] δὴ B. Ibid. μὴ om. B. M.

P. 680. 1. οὔτε] οὐδὲ B. M. 4. ὥσπερ οὐχ] ὅπερ οὐχ B. ὥπερ οὐχ M. ὥ περ οὐχ Bekk. 5. εἶναι om. M. 9. τις τοὺς] τις om. B. M. Bekk. 16. τούς τε B. M. 20. εἴη B. 22. βουλόμενος M. Ibid. alterum βούλομαι om. B. M. 25. πρὸς ὑμᾶς] πρὸς δ' ὑμᾶς B. M. Bekk. 26. κατηγορημένῳ B. M. 27. κατηγορουμένῳ B. M. Ibid. οὐ om. B. M. 29. τι ἐμοὶ pr. B. pen. κατηγορημένον δεῖν] κατηγορουμένον δεῖν M. κατηγορημένον δεινὰ Bekk. ult. ἀγαθὸν B. M. Ibid. ὑπερήδιστόν μοι] ὅπερ ἥδιστόν μοι Bekk.
δυνάμενος

P. 681. 1. καὶ δεύτερον] καὶ δεύτερον καὶ B. Bekk. 2. ἀναμάρτητος om. M. 3. ἁπάσης M. Ibid. αἰτίαν] ἐλπίδα M. 7. ψευδαίμην M. 11. πορικὸν pr. B. 12. πολεμικὰς] πολεμίας B. M. Ald. Bekk. Ibid. πλεονέκτημα M. 13. τε τοῦ] τε om. Bekk. 18. ὑμᾶς om. M. 20. τὸν γὰρ] τὸ γὰρ B. M. Bekk.
σ

P. 682. 5. οἰκτείρμαν] οἰκτίρμαν B. M. Bekk. Ibid. πλεῖστον M. 7. τασσόμενον] προστασσόμενον Bekk. 11. λοιπὸν B. M. Ald. 12. λιταὶ] τι B. M. 13. χρήσιμα· παρὰ δ' ὑμῖν] χρήμασι παρὰ δύναμιν B. M. 16. ἀπαντήσαντα pr. M. 22. μεγάλοις B. 23. ἀνηκέστων] ἀκεστῶν Bekk. 24. μετανοήσαντι δὲ ἀδύνατα M. pen. ἦν om. M. ult. καθαράν γε B. M.
οὗτον
σι νιατα

P. 683. 1. κρίσις] [ἡ] κρίσις Bekk. Ibid. ἡ διὰ] ἤδη B. Bekk. ἢ διὰ M. Ibid. ἐπεὶ M. 6. ὁ μὲν] τὸ μὲν B. M. Ald. 9. παρὰ om. B. M. [παρὰ] Bekk. 11. ἡμῖν M. Ibid. δίκης om. M. 15. ἀποκτενότες B. 18. τὰ add. sup. lin. a pr. in B. antep. τοὺς δὲ om. pr. M. Ibid. Ἕλληνας om. pr. M.

FINIS.

Londini: imprimebat J. F. Dove in area quæ est Divi Joannis.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

P. 89. 9. in Var. Lect. infra Textum add. ἐγένοντο—13. corr. [5]ἕτεροι—p. 104. in Var. Lect. infra Textum corr. ἀδίκων—p. 108. ult. corr. [3]οὐδ'—p. 122. 17. corr. [6]τοῦτο—p. 123. 17. corr. τετταράκοντα—p. 125. 7. corr. [1]υἱέος—p. 136. 17. corr. λειφθεὶς—18. corr. [4]Μνήσωνος—p. 141. 8. corr. γὰρ—9. corr. ἀῤῥένων—p. 155. 2. corr. in marg. 201—p. 281. 2. corr. in marg. 92. 1—p. 287. 8. corr. [2]Νικοδήμῳ—p. 304. in Var. Lect. infra Textum corr. [2]ἡμετέραν—p. 316. 21. add. in marg. inter. 35—p. 321. 22. corr. [4]μόνων—p. 323. in Var. Lect. infra Textum add. [1]ὅπως—p. 424. 16. add. in marg. exter. 180—p. 455. 6. corr. ὑμετέροις—p. 548. 6. corr. οὔτε—p. 655. 22. corr. [7]κατέδειξε, et in Var. Lect. infra Textum [7]ἐδίδαξε—p. 663. Not. col. 2. 5. corr. Reisk.—p. 666. Not. col. 1. pen. corr. Reisk.

9